

A propos de ce livre

Ceci est une copie numérique d'un ouvrage conservé depuis des générations dans les rayonnages d'une bibliothèque avant d'être numérisé avec précaution par Google dans le cadre d'un projet visant à permettre aux internautes de découvrir l'ensemble du patrimoine littéraire mondial en ligne.

Ce livre étant relativement ancien, il n'est plus protégé par la loi sur les droits d'auteur et appartient à présent au domaine public. L'expression "appartenir au domaine public" signifie que le livre en question n'a jamais été soumis aux droits d'auteur ou que ses droits légaux sont arrivés à expiration. Les conditions requises pour qu'un livre tombe dans le domaine public peuvent varier d'un pays à l'autre. Les livres libres de droit sont autant de liens avec le passé. Ils sont les témoins de la richesse de notre histoire, de notre patrimoine culturel et de la connaissance humaine et sont trop souvent difficilement accessibles au public.

Les notes de bas de page et autres annotations en marge du texte présentes dans le volume original sont reprises dans ce fichier, comme un souvenir du long chemin parcouru par l'ouvrage depuis la maison d'édition en passant par la bibliothèque pour finalement se retrouver entre vos mains.

Consignes d'utilisation

Google est fier de travailler en partenariat avec des bibliothèques à la numérisation des ouvrages appartenant au domaine public et de les rendre ainsi accessibles à tous. Ces livres sont en effet la propriété de tous et de toutes et nous sommes tout simplement les gardiens de ce patrimoine. Il s'agit toutefois d'un projet coûteux. Par conséquent et en vue de poursuivre la diffusion de ces ressources inépuisables, nous avons pris les dispositions nécessaires afin de prévenir les éventuels abus auxquels pourraient se livrer des sites marchands tiers, notamment en instaurant des contraintes techniques relatives aux requêtes automatisées.

Nous vous demandons également de:

- + *Ne pas utiliser les fichiers à des fins commerciales* Nous avons conçu le programme Google Recherche de Livres à l'usage des particuliers. Nous vous demandons donc d'utiliser uniquement ces fichiers à des fins personnelles. Ils ne sauraient en effet être employés dans un quelconque but commercial.
- + *Ne pas procéder à des requêtes automatisées* N'envoyez aucune requête automatisée quelle qu'elle soit au système Google. Si vous effectuez des recherches concernant les logiciels de traduction, la reconnaissance optique de caractères ou tout autre domaine nécessitant de disposer d'importantes quantités de texte, n'hésitez pas à nous contacter. Nous encourageons pour la réalisation de ce type de travaux l'utilisation des ouvrages et documents appartenant au domaine public et serions heureux de vous être utile.
- + *Ne pas supprimer l'attribution* Le filigrane Google contenu dans chaque fichier est indispensable pour informer les internautes de notre projet et leur permettre d'accéder à davantage de documents par l'intermédiaire du Programme Google Recherche de Livres. Ne le supprimez en aucun cas.
- + *Rester dans la légalité* Quelle que soit l'utilisation que vous comptez faire des fichiers, n'oubliez pas qu'il est de votre responsabilité de veiller à respecter la loi. Si un ouvrage appartient au domaine public américain, n'en déduisez pas pour autant qu'il en va de même dans les autres pays. La durée légale des droits d'auteur d'un livre varie d'un pays à l'autre. Nous ne sommes donc pas en mesure de répertorier les ouvrages dont l'utilisation est autorisée et ceux dont elle ne l'est pas. Ne croyez pas que le simple fait d'afficher un livre sur Google Recherche de Livres signifie que celui-ci peut être utilisé de quelque façon que ce soit dans le monde entier. La condamnation à laquelle vous vous exposeriez en cas de violation des droits d'auteur peut être sévère.

À propos du service Google Recherche de Livres

En favorisant la recherche et l'accès à un nombre croissant de livres disponibles dans de nombreuses langues, dont le français, Google souhaite contribuer à promouvoir la diversité culturelle grâce à Google Recherche de Livres. En effet, le Programme Google Recherche de Livres permet aux internautes de découvrir le patrimoine littéraire mondial, tout en aidant les auteurs et les éditeurs à élargir leur public. Vous pouvez effectuer des recherches en ligne dans le texte intégral de cet ouvrage à l'adresse <http://books.google.com>

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

NYPL RESEARCH LIBRARIES

3 3433 07439564 5

RCI

L'ÉCLUSE

LEXIQUE
FRANÇAIS-GREC.

RCI

ON TROUVE A LA MÊME LIBRAIRIE.

LEXIQUE GREC-FRANÇAIS, contenant tous les mots des divers opuscules grecs et cours de versions grecques, en prose et en vers, suivis dans les classes, avec leurs formes difficiles, par *M. De Mourcin*; ouvrage qui aplanit aux élèves bien des difficultés; vingt-cinquième édition, revue et corrigée; *ouvrage autorisé par l'Université*; 1 gros vol. *in-8°*.

DICIONNAIRE DES COMMENÇANTS LATIN-FRANÇAIS, composé sur le plan des meilleurs Dictionnaires, par *J. F. Boinvilliers*, ancien inspecteur de l'Université; deuxième édition revue et augmentée; 1 vol. *in-8°*.

DICIONNAIRE DES COMMENÇANTS FRANÇAIS-LATIN, composé sur le plan des meilleurs Dictionnaires, par *J. F. Boinvilliers*, ancien inspecteur de l'Université; quatrième édition; 1 vol. *in-8°*.

GRADUS AD PARNASSUM ÉLÉMENTAIRE, Dictionnaire poétique de la langue latine, composé d'après les meilleurs Dictionnaires sur un plan uniforme facilitant l'étude des vers latins, à l'usage des classes de grammaire et d'humanités, par *J. F. Boinvilliers*, ancien inspecteur de l'Université; nouv. édition, revue et corrigée; 1 fort vol. *in-8°*.

SYNONYMES LATINS et leurs différentes significations, avec des exemples tirés des meilleurs auteurs, à l'imitation des Synonymes Français de Girard, par *Gardin-Dumesnil*; nouvelle édition, revue et augmentée; *ouvrage adopté par l'Université*; 1 gros vol. *in-8°*.

GRAMMAIRE FRANÇAISE méthodique et raisonnée, fondée sur l'autorité des meilleurs grammairiens, par *M. A. Boniface*, ancien chef d'institution à Paris; neuvième édition; *ouvrage autorisé par l'Université pour les collèges*; 1 fort vol. *in-12*.

Abrégé de la Grammaire française; *in-12*.

MÉTHODE POUR ÉTUDIER LA LANGUE LATINE, par *M. J. L. Burnouf*, inspecteur général honoraire des études; sixième édition; *ouvrage adopté par l'Université*; 1 vol. *in-8°*.

Abrégé de la Méthode latine; *in-8°*.

MÉTHODE POUR ÉTUDIER LA LANGUE GRECQUE, par *M. J. L. Burnouf*, inspecteur général honoraire des études; quarantième édition; *ouvrage adopté par l'Université*; 1 vol. *in-8°*.

QUESTIONNAIRE SUR L'ARRÉGÉ DE LA GRAMMAIRE LATINE DE M. BURNOUF, par *J. G.*, professeur au collège Henri IV; *in-8°*.

QUESTIONNAIRE SUR LA GRAMMAIRE LATINE DE M. BURNOUF, par *J. G.*, professeur au collège Henri IV; *in-8°*.

QUESTIONNAIRE SUR LA GRAMMAIRE GRECQUE DE M. BURNOUF, par *A. V.*, professeur au collège royal Saint-Louis; *in-8°*.

4/12/29
5011

LEXIQUE

FRANÇAIS-GREC

AVEC L'EXPLICATION LATINE,

A L'USAGE DES CLASSES DE GRAMMAIRE ET D'HUMANITÉS;

OUVRAGE ENTièrement NEUF,

Par ^{curry} **FL. LÉCLUSE,**

ANCIEN DOYEN ET PROFESSEUR DE LITTÉRATURE GRECQUE ET DE LANGUE HÉBRAÏQUE
A LA FACULTÉ DES LETTRES DE TOULOUSE; MEMBRE DE L'ACADÉMIE
DES INSCRIPTIONS ET BELLES-LETTRES DE LA MÊME VILLE,
CHEVALIER DE LA LÉGIION D'HONNEUR, ETC.;

TROISIÈME ÉDITION

REVUE ET AUGMENTÉE.

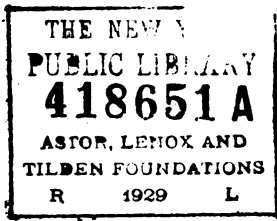
— — — — —
Ouvrage autorisé par l'Université.
— — — — —

PARIS.
IMPRIMERIE ET LIBRAIRIE CLASSIQUES
DE JULES DELALAIN,
FILS ET SUCCESEUR D'AUGUSTE DELALAIN,
RUE DES MATHURINS ST-JACQUES, n° 5, PRÈS LA SORBONNE, A PARIS.

— — — — —
M DCCC XLIV.

5

*Tout contrefacteur ou débitant de contrefaçons de cet Ouvrage sera
poursuivi conformément aux lois.*

Toutes mes Editions sont revêtues de ma griffe.

Julius Delecluse

NOY WEN
ALBEN
VIABEL

Τῷ ἘΚΛΑΜΠΡΟΤΑΤῷ ΚΑΙ ἘΝΔΟΞΟΤΑΤῷ

ΓΕΩΡΓΙῷ CUVIER,

Τῷ ἘΠΙ ΤῶΝ ΒΑΣΙΛΙΚῶΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙῶΝ,

ἘΝ ΤῶΝ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ

ΤΗΣ ΦΡΑΓΚΙΚῆΣ ἈΚΑΔΗΜΙΑΣ, κ. τ. λ.

ἘΞΟΧΩΤΑΤΕ ἌΝΕΡ,

Δρέποντι μὲν κορυφὰς Ἐπιστημῶν ἀπὸ πασῶν, ἀγλαίζομένῳ δὲ καὶ Γραμμάτων ἐν αἰῶτι, πῶς ἂν οὕτως ἐθάβρουν, ὥστε εὐτελεῖ ταύτην τὴν προσφορὰν καθιεροῦν; πλὴν ἂν πεπεισμένος εἴην ὅτι, ὅσῳ μὲν ὑψηλοτέρως προέκοψαν οἱ ἀληθῶς πεπαιδευμένοι, τοσοῦτῳ εὐνοϊκωτέρως εἰς τοὺς φιλομούσους καταβλέπουσι.

Χωρὶς δὲ τούτων, ἡ φιλοφροσύνη ἧ τὴν Ἑλληνικο-Ῥωμαϊκοῦ Λεξικοῦ ἐπανόρθωσίν μου ἤδη προσδέδεξαι, βέβαιόν μοι παρέχει ἐνέχυρον, ὅτι τὸ παρὸν Κελτικο-Ἑλληνικὸν Λεξικόν, ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἐν Θολώσῃ πολυπόνως συνθεθέν, καί, εἰ μὲν οὕτω ἐντελής, ἀλλὰ γε ἐξ ὀλοκλήρου πρωτότυπον, καὶ μέχρι τοῦδε ἀπείρατον, οὐχ ἤττονι φιλοφροσύνη προσδέξασθαι ἀξιώσεις.

Φαίνεται μοι ἔτι καὶ νῦν ἐνεστῶτα ἐκεῖνα τὰ ῥήματα, ἃ με Λευκετήθεν Θόλωσάνδε ἀποπέμπων οἰκειότερον προσεῖπες· « Ἀπέρχου μὲν, ἔφη· τὴν δὲ τοῦ Ἑλληνισμοῦ προθυμίαν ἐν τῇ Παλλαδίᾳ πόλει ἀναζωπύρει. » Οὐκ ἔστιν ὅπως μεταμέλη μοι οὕτω χαρίεσσαν ἐντολήν σου ἔκουσίως ἐπιτελέσαντι. Ἐνθάδε ἀκμάζει ἡ σπουδὴ περὶ τῆς καλλίστης γλώσσης· ἐνθάδε πολλοὶ μεθ' Ὀμήρου, Ξενοφῶντος, ἀγίου Χρυσοστόμου, αὐτοφύτῳ ἰδιώματι καλλιῤῥημονούντων, ἤδιστα συνδιατρίβουσι.

○ Ἦδη καὶ εἰσιν οἱ, Ἑλληνιστὶ γραφείοντες, μόνῃ τοῦ Λεξικοῦ ἑλλείψει ἀναποδίζονται. Ἐφελίμιον οὖν τοῖς φιλέλλησιν ἔσεσθαι, ἵνα μὴ ἀναγκαῖον εἶπω, δέδοκταί μοι, εἰ ἔμπασαν Ἑλληνικὴν τε καὶ Κελτικὴν ὀνομασίαν, μεσιτευσούσης (ὥσπερ μητρὸς τῇ τε Ὠγατρὶ καὶ τῇ τίτῃ) τῆς Ῥωμαϊκῆς γλώσσης, ἀντιπαραβάλλοιμι.

○ Πρὸς δὲ καί, ὑπὲρ μύρια ῥήσεών τε καὶ φράσεων παραδείγματα, ἐκ τῶν εὐδοκίμων τῆς Ἑλλάδος συγγραφέων ἀναλελεγμένα, γραμματικαῖς, ἔτυμολογικαῖς, φιλολογικαῖς καὶ κριτικαῖς παρασημειώσεις, τὸν κόρον τῇ ποικίλσει προφθάμενος, ἐνδιδέσπειρα.

Νῦν δὲ ἐλπίζω, Θεῖα χάριτι, τὴν δευτέραν συνοπτικοῦ Ἑλληνικῆς γραμματικῆς πίνακος ἔκδοσιν ἐξεργασόμενος, ὃν, πρὸ εἴκοσι ἀπὸ τοῦδε ἐτῶν, Πανελληνισμὸν ὀνομάσας, τοπρῶτον ἐνετύπωσα, οὗ τε μεθοδικὴ διάθεσις, καὶ τοῖς πεπαιδευμένοις καθόλου εὐπρόσδεκτος, καὶ τοῖς μεθύτερον γραμματικαῖς οὐκ ἄρρηστος ἀνεφάνη.

Καὶ αὕτη νέα ἔσται ἡ ἀφορμὴ, ἥπερ τῇ σου φιλοφροσύνη καδδύναμιν ἀντιχαρίζεσθαι ἐπιχειρήσει,

ἐν Θολώτῃ,
τῇ ἐκδότῃ μεσοῦντος
Προσειδῶνος.

Γενναιότατε Εὐεργέτα,

ὁ εἰλικρινὴς σου θαυμαστής,
καὶ θεραπευτικὸς πελάτης

FL. LÉCLUSE.

X. [H]HHH. ΔΔΗ.

M. le baron Cuvier, par une lettre autographe, accepta cette dédicace, mais désira voir modifier un article que sa modestie ne lui permettait pas de laisser subsister tel qu'il était. L'auteur, ayant déféré à son désir, lui soumit une nouvelle rédaction de cet article. Peu de jours après, il en reçut la réponse suivante :

CONSEIL ROYAL DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE.

Monsieur,

Votre nouvelle rédaction me paraît aussi bien qu'on peut la désirer ; il ne me reste qu'à souhaiter à votre entreprise tout le succès qu'elle mérite. Agréer, je vous prie, de nouveau tous mes remerciements pour l'honneur que vous me faites, en plaçant mon nom à la tête d'un livre qui ne peut manquer d'être très-répondu.

Je vous prie de croire à la haute considération et au sincère attachement de votre très-humble et très-obéissant serviteur

Baron G. CUVIER.

Paris, 6 décembre 1822.

Par arrêté du conseil royal de l'Instruction publique, en date du 4 octobre 1839, le Lexique Français-Grec de M. FL. LÉCLUSE a été autorisé pour l'usage des classes.

PRÉFACE.

Le prince des lyriques latins, s'adressant aux Péloponnésiens, leur donne ce sage conseil :

*Vos exemplaria Græca
Nocturna versate manu, versate diurna;*

puis il ajoute :

*Grævis ingenium, Grævis dedit ore rotundo
Musa loqui.*

Écoutez l'éloquente paraphrase de ce dernier vers d'Horace :

« Il s'est trouvé, dans l'antiquité, un peuple sur qui la nature s'est plu à verser tous ses dons. Richesse d'imagination, solidité de jugement, énergie politique, bravoure guerrière, instinct des arts, rien ne lui manqua. Un ciel toujours pur, un sol riche des trésors renfermés dans son sein et de ceux qu'offrait sa surface, des mers et des montagnes pour limites, à droite l'Asie civilisée mais dans la décrépitude, à gauche l'Europe barbare mais pleine de vie, telle était la situation de ce peuple dont la fortune fut si éclatante. Ses philosophes créèrent la science; ses poètes, franchissant des abîmes, arrivèrent comme par miracle à la perfection; ses législateurs trouvèrent la solution des plus hautes questions politiques; ses guerriers écrasèrent les armées les plus formidables; ses artistes sont encore nos modèles, et les monuments de leur génie reçoivent de nous un culte religieux. — Eh bien! ces précieux avantages, il les imprima à sa langue. Vive, abondante, pittoresque, elle rend tout avec un luxe d'idées et d'images qui vous éblouit; avec un mélange de tons et de valeurs qui font sur votre oreille l'effet d'une délicieuse symphonie. Rien ne lui est étranger : elle passe des hauteurs de l'épopée aux humbles beautés de l'idylle, des spéculations de la philosophie à la naïveté de l'histoire et du conte, des foudres de l'éloquence à la douceur du panégyrique; et ses mouvements, toujours pleins d'une grâce enchanteresse, semblent n'avoir pour objet que de révéler ses perfections. Sans doute elle doit beaucoup aux écrivains qui la manièrent, mais reconnaissons qu'elle recélait le germe de ses beautés; semblable à ces instruments qui, frémissant sous une main savante, portent à l'âme une douce impression, fruit de l'habileté qui présida à leur construction et du talent.

qui les interroge. Pour achever de la peindre, disons qu'elle *se fit elle-même*; elle est, pour ainsi dire, le reflet de l'âme. C'est une génération spontanée, dont on ne trouve le modèle que dans le Dieu des chrétiens, qui se contemple et engendre son Verbe. »

Le jeune orateur ¹ auquel j'emprunte ce brillant morceau, en disant que la langue grecque *se fit elle-même*, se trouve parfaitement d'accord avec Isocrate, qui, dans son Panégyrique, s'exprime ainsi : « La terre que nous habitons, nous ne l'avons ni usurpée sur d'autres peuples, ni occupée lorsqu'elle était vacante; nous ne sommes pas un mélange confus de plusieurs nations; mais notre origine est si belle et si noble, que la terre même qui nous a donné naissance est celle que nous n'avons jamais cessé de posséder; nous sommes AUTOCHTHONES ². »

Malgré cette autorité, il se rencontrera des savants qui taxeront cette assertion de paradoxe, et qui, en avouant que la langue hébraïque est bien loin de réunir les formes riches et variées, les nuances fines et délicates de la grecque, soutiendront que l'unique mot JÉHOVAH, composé des trois éléments qui, en hébreu, marquent les trois temps du seul verbe nécessaire ÊTRE, et qui signifie L'ÉTERNEL, ou celui qui EST, FUT et SERA, peut être considéré comme le prototype de toutes les langues. D'autres ajouteront que toutes les racines et les terminaisons grecques, aussi bien que les latines, qui en dérivent immédiatement, se retrouvent dans la langue savante des Indiens, connue sous le nom de SANSKRITÉ.

Quelle que soit la véritable origine de la langue grecque, c'est pour faciliter l'étude de cet admirable idiome, que j'ai travaillé à la composition d'un Lexique français-grec. C'a été pour moi une longue et pénible tâche; et, si je n'ai pas atteint d'abord à la perfection, j'aurai du moins le mérite d'avoir frayé la route. Pour expliquer la langue française, j'ai fait usage de la latine; mais, afin d'éviter toute confusion, les mots latins ont été imprimés en caractères *italiques*, et renfermés entre deux parenthèses ().

Ce Lexique sera fort utile à tout Français qui voudra orthographier par principes, et avec connaissance de cause. En effet, presque toutes les expressions de notre langue usuelle étant prises du latin, et celles de notre langue scientifique, du grec, on verra pourquoi il faut écrire corps

1. Gresset, professeur de rhétorique au collège royal de Toulouse.

2. Ταύτην γὰρ οἰκοῦμεν, οὐχ ἑτέρουσ ἐκβαλόντες, οὐδὲ ἐρήμην καταλαβόντες, οὐδὲ ἐκ πολλῶν ἐθνῶν μεγάδας συλλεγόντες· ἀλλ' οὕτωι καλῶσ καὶ γνησίωσ γεγόναμεν, ὡστ', ἐξ ἧσπερ ταύτην ἔχοντες ἅπαντα τὸν χρόνον διατελοῦμεν, Αὐτόχθονεσ; ὄντεσ.

(*corpus*), temps (*tempus*), prudence (*prudencia*), tempérance (*temperantia*); aphthes (ἀφθαι); asyle (ἀσυλον), rhétorique (ῥητορικὴ), rythme (ῥυθμός). On pourra facilement parcourir toute la nomenclature française, mise en parallèle avec la grecque, par le secours intermédiaire de la latine, et se convaincre qu'il y a entre ces trois langues une telle affinité, qu'il serait difficile de séparer la fille, ou de sa mère, ou de son aïeule. Citons quelques exemples, et essayons de démontrer cette vérité.

Dieu, *Deus*, Θεός· père, *pater*, πατήρ· mère, *mater*, μήτηρ. — La dérivation est visible; nul doute, nul embarras. Mais, quel rapport d'affinité assignera-t-on entre maison, *domus*, οἶκος; — Le voici : 1° maison vient du latin *mansio*, demeure, dérivé de *mansi*, parfait de *maneo*, qui est le verbe grec μένω, νειν, demeurer; 2° *domus* est dérivé de δέμω, μειν, bâtir, parfait δέδομα, d'où est venu δόμος, *domus*, bâtiment; 3° οἶκος se retrouve, comme élément de composition, avec le sens d'habitation, dans les mots : antœciens (ἀντοικοι, *contra habitantes*), périœciens (περίοικοι, *circum habitantes*), paroisse (παροικία), diocèse (διοίκησις), solécisme (σολοικισμός), économe, économie, économique (οἰκονόμος, ου, οἰκονομία, ας, οἰκονομικός, ή, όν) œcuménique (οἰκουμενικός), etc.

Les Latins ont enrichi leur langue des dépouilles de la grecque; mais, s'étant peu souciés, le plus souvent, de déguiser leurs larcins, ils se sont contentés d'écrire les mots grecs avec les caractères latins : ce qui fait que, malgré la connaissance du latin, nous ne sommes pas dispensés de l'étude du grec, pour avoir l'intelligence de ces termes, qui seront toujours grecs, quel que soit leur travestissement. Ainsi οἰκουμενικός, écrit *œcumenicus*, ou bien œcuménique, n'en est pas moins une énigme pour quiconque ignore la signification de la racine οἶκος, et les différentes modifications qu'elle doit subir, avant de produire οἰκουμενικός, qui remplace à lui seul cette périphrase latine : *ad universam terram habitabilem spectans*.

Nous employons aussi, dans la langue usuelle, quelques termes grecs, qui sont arrivés en France sans passer par le pays latin; mais l'usage les a tellement accrédités, qu'on ne songe même pas à leur origine; tels sont, entre autres : couper, κοπεῖν· emballer, ἐμβάλλειν· entamer, ἐνταμεῖν· entasser, ἐντάσσειν· harasser, ἀράσσειν· ôter, ὄθειν· tuer, θύειν· couette, κοίτη· flageolet, πлагιάουλος· orgueilleux, ὀργίλος· paresse, πάρεσις· têt, θοῶς, κ.τ.λ. C'est une nouvelle preuve de la nécessité d'étudier les racines grecques, pour comprendre la force des termes dont nous nous servons.

Si les Latins, en se contentant de transcrire les mots grecs en caractères

latins, ne nous ont pas dispensés de l'étude du grec, pour en saisir toute la valeur, ils nous ont néanmoins, par cela même, procuré un avantage qui me paraît très-précieux : c'est de nous avoir fait connaître la véritable prononciation des anciens Grecs. En effet, en écrivant *Plataæ*, *Achæi*, *Evangelium*, *Navarchi*, etc., ils nous ont appris que les Grecs anciens prononçaient (comme prononcent encore tous les modernes) **PLATÆE**, **ACHÆI**, etc., et non pas **PLATAYAY**, **ACHAYOY**, etc.; c'est ainsi qu'en français nous prononçons je **FAISAI**S, comme s'il était écrit simplement je **FEZÈS**, et non pas je **FAYSAYS** ou je **FAÏSAÏS**. — *Voir (ci-après) le tableau des lettres grecques.*

Je vais maintenant entrer dans quelques détails sur le plan que j'ai suivi. Ce Lexique se compose de 20,000 articles, comme on peut s'en assurer par l'addition des chiffres que j'ai marqués à la dernière ligne de chaque lettre : **A**, 1757. **B**, 1015, etc.; sur ces 20,000 articles, 10,000 sont tirés des meilleurs écrivains de la Grèce; l'autre moitié est empruntée des scoliastes et lexicographes, tels que : Pollux, Hésychius, Suïdas, Budée, Henri et Robert Etienne. Pour la zoologie, j'ai presque toujours cité Cuvier, Buffon ou Aristote. — *Voyez DUC*, *PIC*, *RHINOCÉROS*, etc.; et pour la botanique, Linnée, Dioscoride ou Théophraste. — *Voyez ELLÉBORE*, *GÉRANION*, *PERSIL*, etc. Lorsque j'ai été assez heureux pour rencontrer des proverbes grecs qui correspondissent aux nôtres, je n'ai pas manqué de les rapporter. — *Voyez ENVIE*, *POT*, *RAT*, *SEC*, *SEL*, etc.

J'ai eu le plus grand soin d'alléguer mes auteurs, et souvent même le livre, le chapitre ou le vers. Lors donc qu'il n'y a pas de citation, ce sont des phrases ou périphrases que j'ai composées moi-même. — *Voyez ALLUMETTE*, *DISTANCE*, *FERME (villa)*, *PAUME de la main*, *PRINCE*; *DÉPART*, *GAZON*, *REPOS*, etc. J'ai quelquefois fait des rapprochements avec le grec moderne, l'italien, l'espagnol, l'allemand, etc. — *Voyez EAU*, *PAIN*, *RIVAGE*, *VIN*, etc. En un mot, je me suis efforcé d'obvier à l'ennui inhérent à un ouvrage de cette nature, par diverses remarques grammaticales, étymologiques, philologiques et critiques, que l'on trouvera, soit en tête de chaque lettre, soit répandues dans le cours des articles.

Ce Lexique étant principalement destiné à être mis entre les mains de la jeunesse, et d'une jeunesse chrétienne et monarchique, j'ai multiplié à dessein les exemples tirés du Nouveau Testament. — *Voyez EDIFIER*. *MYSTÈRE*, *RENDRE*, *SOBRIÉTÉ*, *TIÈDE*, etc. — *GOVERNEMENT*, *SOUVERAINETÉ*, etc.

Dans les noms grecs, j'ai indiqué, suivant l'usage, le génitif et le genre ; et dans les verbes, l'infinitif, le présent, le futur et quelquefois le parfait de l'indicatif. A l'égard de certains verbes irréguliers, comme *πάσχω*, *πίπτω*, *τέμνω*, *κ.τ.λ.*, pour éviter les longueurs et les redites multipliées, je les ai marqués d'un astérisque *, en renvoyant tantôt au MANUEL de la langue grecque, tantôt au PANHELLÉNISME, tantôt enfin à la dernière édition du SCHREVELIUS.

Les expressions françaises susceptibles de plusieurs significations, soit au propre, soit au figuré, sont développées avec assez d'étendue. — Voyez AIMER, ALLER, FAIRE et FAIRE-FAIRE ; DOIGT, MAIN, PIED, *etc.* J'ai signalé plusieurs locutions vicieuses. — Voyez FIXER, OBSERVER, RAPPELER, *etc.* Même observation sur les mots hybrides. — Voyez HYBRIDE, MINÉRA-LOGIE, PROTO-NOTAIRE, RADIO-MÈTRE, *etc.* Quant à l'orthographe, j'ai suivi celle de l'Académie, et écrit avec elle ÉCONOME et OECUMÉNIQUE, MÉCANIQUE et TROCHANTER. J'excepte cependant le cas où une lettre, passée ou ajoutée mal à propos, annonçait visiblement une faute typographique.

En tête de ce Lexique on voit figurer : 1° un alphabet grec ; 2° un tableau de la numération grecque ; 3° un tableau du calendrier grec ; 4° une liste des auteurs grecs et latins, que j'ai cités le plus souvent par abréviation. J'ai mis en lettres MAJUSCULES ceux dont j'ai fait le plus d'usage, et marqué d'un astérisque *, parmi les Grecs, tous ceux qui sont antérieurs à l'année 341 avant J.-C., c'est-à-dire à l'époque où Aristote, le dernier de cette longue et brillante période, fut appelé à la cour de Philippe, pour faire l'éducation de son fils Alexandre ; et, parmi les Latins, tous ceux qui ont écrit depuis la deuxième guerre punique jusqu'à la fin du règne d'Auguste, c'est-à-dire depuis l'an 536 jusqu'à l'an 767 de la fondation de Rome, période de 232 ans (connue sous le nom d'âge d'or) dont Tite-Live est le dernier écrivain.

J'ai suivi moi-même la lecture de toutes les épreuves, et j'y ai apporté la plus scrupuleuse attention, surtout pour la partie de l'accentuation, malheureusement trop négligée de nos jours ; ce qui me donne lieu d'espérer que si ce PREMIER Lexique Français-Grec ne réunit pas tous les suffrages en sa faveur, il aura du moins un avantage essentiel dans un ouvrage classique, celui de la correction.

AVERTISSEMENT

DE LA DEUXIÈME ÉDITION ¹.

Nous avons peu de choses à ajouter à ce que nous disions en tête de notre première édition, touchant le plan et l'exécution de ce *Lexique Français-Grec*. Nous dirons seulement que le temps a marché, et que les circonstances ne sont plus les mêmes. Et d'abord, notre illustre Mécène, qui nous avait encouragé à cette entreprise, et qui avait daigné en agréer l'hommage, a succombé sous le poids de ses glorieux travaux; mais son souvenir est impérissable. Disons ensuite que, à l'époque où parut notre *Lexique*, il fallait rompre la glace, car personne avant nous n'avait frayé la route. Mais à peine le nôtre eut-il paru, qu'il devint très-facile d'en publier d'autres. Une fois la marche tracée, et la nomenclature établie, on profite du travail antérieur, et l'on n'a plus qu'à doubler ou tripler le nombre des exemples et des phrases. Il n'eût tenu qu'à nous, dans cette nouvelle édition, d'ajouter une foule d'exemples, qui eussent été dépourvus d'autorité; mais tel n'était pas notre plan. En effet, excepté les cas de rigueur, lorsqu'il s'agit surtout de mots inconnus des anciens, nous n'avons voulu nous servir que de termes employés par ces mêmes anciens; et comme nous savons par expérience combien peu de confiance on doit attacher aux phrases modernes, nous avons eu soin de citer nos auteurs, et quelquefois même le chapitre ou le vers. S'il était des mots ou les citations pussent passer pour superflues, et être qualifiées d'un luxe inutile d'érudition, reproche qui semble nous avoir été adressé, nous conviendrions que ce serait dans les noms propres, dont nous avons cru devoir enrichir cette nouvelle édition. Eh bien! nous avons été contraint d'en appuyer plusieurs sur des citations de Thucydide, de Xénophon ou d'Homère, pour éviter aux élèves des barbarismes que l'analogie ou l'ignorance peuvent faire commettre. Voyez *CORCYRE*, *CYTHÈRE*, *LEUCTRES*, etc. C'est ainsi qu'ont procédé Robert et Henri Etienne, pour établir, le premier son *Trésor Latin* et le second son *Trésor Grec*; voilà pourquoi leur autorité est d'un si grand poids, parce que toutes leurs phrases sont appuyées sur des citations tirées des meilleurs auteurs, tandis que l'on ne peut accorder aucune confiance à des idiotismes empruntés peut-être à la langue française.

Paris, 30 avril 1839.

FL. LÉCLUSE.

1. La troisième édition, que nous offrons aujourd'hui au public, a été augmentée d'un assez bon nombre de nouveaux exemples, qui ont remplacé la plupart des notes philologiques ou critiques, jugées moins nécessaires aux commençants. Auteuil, 25 octobre 1843. FL. L.

LETTRES GRECQUES.

ORDRE.	FIGURE.		NOM.	VALEUR.	
	Majusc.	Minusc.			
1	Α	α	Άλφα	A	Franç. <i>patte, pâte.</i>
2	Β	β. β	Βήτα	B	Esp. <i>hube, hubo.</i>
3	Γ	γ	Γάμμα	G	Allem. <i>sagen, siegen.</i>
4	Δ	δ	Δέλτα	D	Esp. <i>verdad, Pedro.</i>
5	Ε	ε	Έ ψιλόν	É	Franç. <i>vérité.</i>
6	Ζ	ζ	Ζήτα	Z	<i>id. zizanie.</i>
7	Η	η	Ήτα	EE	Angl. <i>spleen, sheep.</i>
8	Θ	ϑ. θ	Θήτα	TH	<i>id. think, with.</i>
9	Ι	ι	Ϊωτα	I	Franç. } Κύριε ἐλέησον.
10	Κ	κ	Κάππα	K	<i>id. } Kyrié elēison.</i>
11	Λ	λ	Λάμβδα	L	<i>id.</i>
12	Μ	μ	Μϋ	M	<i>id. } μπ γκ ντ</i>
13	Ν	ν	Νϋ	N	<i>id. } B G D</i>
14	Ξ	ξ	Ξϊ	X	<i>id.</i>
15	Ο	ο	Ό μικρόν	Ö	<i>id. hotte, cotte.</i>
16	Π	π	Πϊ	P	<i>id.</i>
17	Ρ	ρ	Ρῶ	RH	<i>id. rhétorique.</i>
18	Σ	σ. ς	Σϊγμα	S	<i>id.</i>
19	Τ	τ	Ταϋ	T	<i>id.</i>
20	Υ	υ	Ύ ψιλόν	HY	<i>id. hypotypôse.</i>
21	Φ	φ	Φϊ	PH	<i>id. philosophie.</i>
22	Χ	χ	Χϊ	CH	Allem. <i>Sachen, siechen.</i>
23	Ψ	ψ	Ψϊ	PS	Franç. <i>psaume.</i>
24	Ω	ω	Ὠ μέγα	Ō	<i>id. hôte, côte.</i>

VOYELLES COMPOSÉES : Voir la préface, page x.

AI	Πλαταιάι,	Plataæ.	AY	Ναύαρχοι,	navarchi.
EI	Εἰρωνεία,	ironia.	EY	Εὐαγγέλιον,	evangelium.
OI	Ἀχαιοί, οἷς,	Achæi, is.	OY	Συρακοῦσαι,	Syracusæ.

NUMÉRATION GRECQUE.

Les Grecs se servaient des lettres de leur alphabet pour leurs opérations arithmétiques; les deux Tableaux suivants expliquent la valeur qu'ils donnaient tant à leurs Minuscules qu'à leurs Majuscules.

PREMIER TABLEAU. MINUSCULES.			DEUXIÈME TABLEAU. MAJUSCULES.		
Μονάδες, unités.	Δεκάδες, dizaines.	Ἑκατοντάδες, centaines.	Chiffres Grecs.	Chiffres Romains.	Chiffres Arabes.
1 α'	10 ι'	100 ρ'	I	I	1
2 β'	20 κ'	200 σ'	II	V	5
3 γ'	30 λ'	300 τ'	Δ	X	10
4 δ'	40 μ'	400 υ'	Δ̄	L	50
5 ε'	50 ν'	500 φ'	H	C	100
6 ς'	60 ξ'	600 χ'	Ϟ	D	500
7 ζ'	70 ο'	700 ψ'	X	M	1,000
8 η'	80 π'	800 ω'	Ϡ	—	5,000
9 θ'	90 ς'	900 Ϡ'	Ϡ̄	—	10,000
1000 α	10,000 ι'	—	ΕΤΕΙ Χ. Ϟ̄Ϟ̄Ϟ̄Ϟ̄. ΔΔΔΔΙΙΙ.		
2000 β,	20,000 κ,	1843 αωμγ	ANNO M. DCCC. XLIII.		

CALENDRIER GREC.

L'année des Athéniens commençait au solstice d'été, et chaque trimestre correspondait exactement à chacune des quatre saisons : le mois se divisait en trois décades. C'est sur ce modèle qu'avait été calculé le Calendrier républicain, qui a eu cours en France pendant une douzaine d'année; *dor*, *aire*, *dse*, *al*, étaient quatre terminaisons appropriées aux quatre saisons.

1°. TABLEAU DE L'ANNÉE

Divisée en quatre saisons et douze mois.

Solstice d'été. — 21 Juin.

1 Ἐκατομβαιῶν,	}	Mois d'Été. — <i>dor</i> .
2 Μετεγιστεριῶν,		
3 Βοηδρομιῶν,		

Équinoxe d'automne. — 21 Septembre.

4 Μαιμακτηριῶν,	}	Mois d'Automne. — <i>aire</i> .
5 Πυραγῆσιων,		
6 Ποσειδεῶν,		

Solstice d'hiver. — 21 Décembre

7 Γαμπλιῶν,	}	Mois d'Hiver. — <i>dse</i> .
8 Ἀφιστηριῶν,		
9 Ἐλαφβολιῶν,		

Équinoxe de printemps. — 21 Mars.

10 Μουνυχιῶν,	}	Mois de Printemps. — <i>al</i> .
11 Θαργηλιῶν,		
12 Σκιρροφοριῶν,		

2°. TABLEAU DU MOIS

Divisé en trois décades et trente jours.

1 Νουμηνία (N.L.).	11 πρώτη	21 δεκάτη
2 δευτέρα	12 δευτέρα	22 ἐνάτη
3 τρίτη	13 τρίτη	23 ὀγδόη
4 τετάρτη	14 τετάρτη	24 ἑβδόμη
5 πέμπτη	15 πέμπτη	25 ἕκτη
6 ἕκτη	16 ἕκτη	26 πέμπτη
7 ἑβδόμη	17 ἑβδόμη	27 τετάρτη
8 ὀγδόη	18 ὀγδόη	28 τρίτη
9 ἐνάτη	19 ἐνάτη	29 δευτέρα
10 Δεκάς.	20 Δεκάς.	30 Ἐφη καὶ Νέξ.

ἀρχομένου μηνός.

μεσοῦντος μηνός.

φθίνοντος μηνός.

Observation. Pour la troisième décade, les jours se comptaient dans un ordre rétrograde.

AUTEURS CITÉS LE PLUS SOUVENT EN ABRÉGÉ.

AUTEURS GRECS.

* Alcée.
 Ammonius.
 * ANACRÉON.
 Anthologie.
 Aphonius.
 Apollonius Rhod.
 Appien.
 Aratus.
 * Archiloque.
 Archimède.
 Aristénète.
 * ARISTOPHANE.
 * ARISTOTE.
 Arrien.
 ATHÉNÉE.
 Basile.
 Batrachomyom.
 Bion.
 Byzantine. (Hist.
 Callimaque.
 * Cébès.
 CHRYSOSTOME. (St.
 Démétrius Phal.
 * DÉMOSTHÈNE.
 DENYS Halic.
 Dinarque.
 DIODORE Sic.
 Dioscoride.
 Elien.
 Epictète.
 * ESCHIME.
 * ESCHYLE.
 * Esope.

Euclide.
 * EURIPIDE.
 Eusèbe.
 Eustathe.
 Galien.
 Gaza.
 Grégoire Naz.
 Héliodore.
 Héphestion.
 Hermogène.
 Hérodien.
 * HÉRODOTE.
 * HÉSIODE.
 Hésychius.
 * HIPPOCRATE.
 * HOMÈRE.
 * ISOCRATE.
 Josèphe.
 Laërce. (Diog.
 Libanius.
 * Linus.
 Longin.
 Longus.
 LUCIEN.
 Lycophon.
 * Lycurgue.
 * Lysias.
 Maxime Tyr.
 Ménandre.
 Moschus.
 * Musée.
 Nicandre.
 Nonnus.

Oppien.
 * Orphée.
 Paul Egin.
 PAUSANIAS.
 Phavorin.
 Philon.
 Philostrate.
 * Phocylide.
 * PINDARE.
 Planude.
 * PLATON.
 PLUTARQUE.
 Pollux.
 POLYBE.
 Polyen.
 Proclus.
 Ptolémée.
 * Sapho.
 SEPTANTE.
 * SOPHOCLE.
 STRABON.
 Suïdas.
 Synésius.
 Tattius. (Achill.
 TESTAMENT. (N.
 THÉOCRITE.
 * Théognis.
 THÉOPHRASTE.
 * THUCYDIDE.
 * Tyrtée.
 Ulpien.
 * XÉNOPHON.
 Zosime.

AUTEURS LATINS

Apulée.
 * Catulle.
 * CÉSAR. (Jules-
 * CICÉRON.
 * Cornélius Nép.
 Crce. (Quinte-
 Florus.
 Gelle. (Aulu-
 * HORACE.
 Justin.
 Juvénal.

* LIVE. (Tite-
 Lucain.
 * Lucrèce.
 Macrobe.
 Martial.
 * OVIDE.
 Patercule. (Vell.
 Perse.
 Pétrone.
 * Phèdre.
 * PLAUTE.

PLINE, Natur.
 * Properce.
 Quintilien.
 * Salluste.
 Sénèque.
 Suétone.
 TACITE.
 * TÉRENCE.
 * Tibulle.
 Valère Max.
 * VIRGILE.

LEXIQUE

FRANÇAIS-GREC.

ABA

A, première lettre de l'alphabet, Ἄλφα, τό, indécl. Qui ne sait ni A ni B, ἀναλφάβητος, ου, ό, ή.

A, troisième personne singulière du verbe Avoir, (habet) ἔχει. Il y en a qui disent (sunt qui dicunt) ἔνιοι λέγουσι. Il a faim (esurit) πεινᾷ. Il a soif (silit) διψᾷ.

A, préposition, s'exprime le plus souvent par le cas appelé datif. Donner de l'argent à quelqu'un (pecuniam dare alicui) ἀργύριον διδόναι* τινί. Quelquefois on la rend par ἐπί ou πρός. Jupiter envoya un songe pernicieux à Agamemnon, fils d'Atrée, Ζεὺς ἔπεμψεν ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἄγαμέμνονι οὐλον δνειρον, Hom. Plusieurs tyrans ont légué leur empire à leurs fils, ἔνιοι τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τοῖς υἱεῖσι διέθεντο, Plut. Les arbres dirent à la vigne, εἴπαν τὰ ξύλα πρός τὴν ἀμπελον, Sept.

A, selon ses différentes acceptions, peut encore se traduire de différentes manières. L'enfance n'aime pas à s'attrister, νέα φροντις οὐκ ἀλγεῖν φιλεῖ, Eurip. Chose horrible à dire, βλάσφημον εἰπεῖν, Dém. A mon avis, τὴν ἐμὴν γνώμην. A la troisième heure, τῆ τρίτῃ ὥρᾳ. Aller à cheval, ἵππεύειν. Demeurer à la maison, οἰκοῦσι οὐ οἰκοι μένειν. Retourner à la maison, οἰκαδε οὐ οἰκόνδε νέεσθαι. Hom.

ABAISSE, ἘΕ (demissus, abjectus, a, um) καθεμένος, η, ου. Thuc. ταπεινός, ή, όν, Isocr.

ABAISSEMENT (demissio, abjectio, onis) κάθεσις, εως, ή, Gal. ταπεινότης, ητος, ή, Isocr.

ABAISSE une échelle (scalas demittere, mitto, misi) κλίμακα καθιέναι, Ήμι*, Hérod. Abaisser un orgueilleux (superbum deprimere, primo, pressi) υπερήφανον ταπεινόνειν-οῦν, όω-ώ, ώσω, ωκα, N. Test.

ABA

ABAISSE [S' (animuim demittere) ἑαυτὸν καταβάλλειν*, Plut. Les eaux, les collines s'abaissent (decrescunt undæ, subsidunt colles) μειοῦται ὕδατα, ὕποκαθίζουσι βουνοί.

ABANDON (derelictio, onis) ἐγκατάλειψις, εως, ή. Laisser un champ à l'abandon (agrum pro derelicto habere) ἀγρῶ ἀποτάξασθαι, N. Test. Parler avec abandon (molliter, libere loqui) παρρησιάζεσθαι.

ABANDONNÉ, ΕΕ (derelictus, a, um) ἐγκαταλελειμμένος, η, ου. Abandonné de ses amis, φίλων ἔρημος, ου, ό, ή.

ABANDONNEMENT (desertio, onis) ἀπολείψις, εως, ή.

ABANDONNER (deserere, sero, serui; relinquare, linquo, liqui) καταλείπειν, πω, ψω, φα, τινά, Isocr. ἀπολείπειν, Xén. Abandonner son poste (ordinem deserere) τάξιν ἐκλείπειν, Plut. Abandonner la gloire (gloriam derelinquare) δόξαν καταλείπειν, Dém.

ABANDONNER [S' à la tristesse (tristitia se dedere, dedo, dedidi) ἑαυτὸν τῇ λύπῃ ἐκδιδόναι*. En cela, je m'abandonne à votre prudence (hanc rem prudentia tua permitto) ἐπιτρέπω σοι τήνδε τὴν ἐπιμέλειαν.

ABAQUE (abacus, i) ἀβαξ, ακος, ό, Poll. ἀβακίσκος, ου, ό, dimin.

ABASOURDIR (obtundere, tundo, tudi) ἀπαμβλόειν-οῦν, όω-ώ, ώσω, ωκα, τινά, Plut.

ABATAGE des arbres (arborum dejectus, us) δένδρων καταβολή, ης, ή · δρουστομία, ας, ή.

ABATARDI, ΙΕ (depravatus, a um) ἐξεστραμμένος, η, ου. Théophr.

ABATARDIR (adullterare, o, avi) κισδηλεύειν, ω, σω, κα, τινά, Arist.

ABATARDIR [S' (*degenerare*, ο, *avi*)] νοθεύεσθαι, ομαι, *Luc.*

ABATARDISSEMENT (*depravatio, onis*) διαστροφή, ἥς, ἡ, *Theophr.*

ABATIS (*lignorum, lectorum, animalium strages, is*) σωρός, οῦ, δ' ἐρείπιον, ου, τό· φορά, ἄς, ἡ, *Thuc.*

ABAT-JOUR (*caligans fenestra*) παραθυρίς, ἰδος, ἡ.

ABATTEMENT (*animi dejectio, onis*) ἀθυμία, ας, ἡ, *Dém.*

ABATTEUR (*eversor, oris*) ἀνατροπέυς, ἕως, δ, *Plut.* Grand abatteur de bois (*immodicus jactator, oris*) ῥιπτάζων, οτος, δ, *Arist.*

ABATTRE (*evertere, verto, verti; dejectere, jicio, jecti*) καταβάλλειν, βάλλω*, *Plut.* ἀνατρέπειν, πω, ψω, φα, *Dém.* Abattre les forces de quelqu'un (*alicujus vires frangere, o, fregi*) ἐξασθενίζειν, ω, σω, κα, τινά. Abattre la tête à quelqu'un, ἀποκεφαλίζειν, ω, σω, τινά.

ABATTRE [S' (*fatiscere, sco*)] κάμνειν, ἀποκάμνειν, κάμνω, καμῶ, κέμηκα, *Hérod.*

ABATTU, UE (*eversus, dejectus, a, um*) καταβεβλημένος, ἀθυμούμενος, η, ον, *Isocr.*

ABATTURES (*virgultorum dejectus, us*) ορυγάνων καταβολή, ἥς, ἡ.

ABAT-VENT (*legillum, i*) καταστέγασμα, ατος, τό, *Hér.*

ABAT-VOIX (*suggestus culmen, inis*) ἄμθωνος κορυφή, ἥς, ἡ.

ABBATIAL, E, (*abbatialis, e*) ἀββατικός, ἡ, ὄν.

ABBAYE (*abbatia, æ*) κοινόβιον, ἰου, τό· ἀββάτεια, ας, ἡ.

ABBÉ (*abbas, alis*) κοινοβιάρχης, ου, δ' ἀρχιμανδρίτης, ου, δ.

ABBESSE (*abbatissa, æ*) ἀρχιμανδρίτις, ἰδος, ἡ.

ABCES (*vomica, æ*) ἀπόστημα, ατος, τό, *Gal.*

ABDÈRE, patrie du philosophe Démocrite, Ἄβδηρα, ων, τά.

ABDICATION (*abdication, onis*) ἀποκήρυξις, εως, ἡ, *Luc.* ἀπόβρῃσις, εως, ἡ, *Synés.*

ABDIQUER une magistrature (*abdicare se magistratu*) ἀπειπεῖν* τὴν ἀρχήν, *Arist.*

ABDOMEN (*abdomen, inis*) ὑπογάστριον, ἴω, τό, *Dém.*

ABECÉDAIRE (*abecedarius, a, um*) ἀλφαθητικός, ἡ, ὄν.

ABEILLE (*apis, is*) μέλισσα, ης, ἡ. L'abeille voltige sur toutes les fleurs, et extrait de chacune d'elles les éléments dont elle compose son miel (*omnibus quidem flosculis insidet apis, de singulis autem utilia carpit*) ἐφ' ἅπαντα μὲν βλαστήματα καθιζάνει μέλιττα, ἀφ' ἑκάστου δὲ τὰ χρήσιμα λαμβάνει. *Isocr.*

ABERRATION (*aberratio, onis*) ἀποπλάγησις, εως, ἡ, *Arist.*

ABËTIR (*hebelare, o, avi; hebecere, sco*) ἀμβλύνειν, ὕνω, υνῶ· ἀμβλύνεσθαι, ὕνομαι, υνοῦμαι.

AB HOC et AB HAC (*confuse, perturbate*) συγκεχυμένως, *Plut.* ἀκατατάκτως, *Isocr.*

ABHORRÉ, ÉE, de Dieu et des hommes (*Deo et hominibus invisus, a*) Θεῷ καὶ ἀνθρώποις ἐχθρός, á.

ABHORRER l'injustice (*ab injuria abhorre, eo, ui*) τὸ ἀδικεῖν δυσχεραίνειν, ραίνω, ρανῶ. *Plat.* ἀποτροπιάζεσθαι, ἄζομαι, *Synés.*

ABIGEAT (*pecoris abactio, onis*) ἀπελασία, ας, ἡ, *Hésych.*

ABÏME (*abyssus, i, f.*) ἄβυσσος, ου, ἡ. Un abime en appelle un autre (*abyssus abyssum invocat*) ἄβυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται, *Sept.*

ABÏMÉ, ÉE, de dettes (*obæratu, a*) ὑπέρχρως, ω, δ, ἡ, *Dém.*

ABÏMER (*in profundum demergere, mergo, mersi*) καταποντίζειν, ζω, σω, κα, *N. Test.* καταβαπτίζειν, ζω, *Bas.*

ABJECT, E (*abjectus, a, um*) ἀποβεβλημένος, η, ον, *Poll.* ἄτιμος, ου, δ, ἡ, *Hom.*

ABJECTION (*abjectio, onis*) ἀπόβρῃσις, εως, ἡ· ταπεινώσις, εως, ἡ, *Luc.*

ABJURATION (*abjuratio, onis*) ἐξωμοσία, ας, ἡ, *Dém.* ἀπομοσία, ας, ἡ, *Poll.*

ABJURER une erreur (*errorem abjurare, o, avi*) τὴν πλάνην ἀπομύναι, ὀμνυμι*, *Hérod.* διομύναι, ἐξομύναι, *Dém.*

ABLACTATION (*ablactatio, onis*) ἀπογαλάκτισις, εως, ἡ· ἀπογαλακτισμός, οῦ, δ.

ABLATIF (*ablatus casus*) ἀφαιρετικὴ πτώσις, εως, *Gramm.*

ABLETTE (*alburnus, i*) λευκίσκος, ου, δ.

ABLUER (*abluer, luo, luis*) ἀποκλύνειν, ὕνω, υνῶ.

ΑΒΛΥΤΙΟΝ (*ablutio, onis*) πλύσις, εως, ἡ, *Sept.* ἔκνιψις, εως, ἡ, *Hésych.*

ΑΒΝΗΘΑΤΙΟΝ (*abnegatio, onis*) ἀπάρνησις, εως, ἡ.

ΑΒΟΙ (*latratus, us*) βλαγμός, οὔ, δ, *Xén.*

ΑΒΟΙΜΕΝΤ (*latratus, us*) βλαγμα, ατος, τό· βλακή, ἥς, ἡ.

ΑΒΟΙΣ. Etre réduit aux abois (*ad incitas redigi*) εἰς ἐσχάτας ἀπορίας καθίστασθαι, *Dém.*

ΑΒΟΛΙ, ΙΕ (*antiquatus, a, um*) ἡφαινεμένος, η, ον, *Dém.*

ΑΒΟΛΙΕ (*abolere, eo, evi*) ἀφανίζειν, ἴζω, ἴσω, ἴκα, *Dém.* ἐξαλείφειν, φω, ψω, φα, *Xén.* Abolir une loi (*legem abrogare, o, avi*), τὸν νόμον ἀκυροῦν-οῦν, ὄω-ῶ, ὠσω.

ΑΒΟΛΙΕ [*S'* (*obsolescere, esco, evi*) ἀπαρχαιεῖσθαι-οῦσθαι, ὀμαι-οῦμαι, *Bud.*

ΑΒΟΛΙΣΜΕΝΤ (*abrogatio, onis*) ἀφανισμός, οὔ, δ.

ΑΒΟΛΙΤΙΟΝ (*abolitio, onis*) ἀφάνισις, εως, ἡ, *Aristoph.*

ΑΒΟΜΙΝΑΒΛΕ (*abominandus, a, um*) βδελυρός, ἄ, ὄν, *Dém.* βδελυκτός, ἡ, ὄν, *N. Test.*

ΑΒΟΜΙΝΑΒΛΕΜΕΝΤ (*pessime*) βδελυρῶς, βδελυκτῶς, κάκιστα.

ΑΒΟΜΙΝΑΤΙΟΝ (*abominatio, onis*) βδελυγμός, οὔ, δ, *Sept.* βδελυγμα, ατος, τό. Lors donc que vous verrez l'abomination de la désolation (*quum ergo videritis abominationem desolationis*) δταν οὔν ἴδητε τὸ βδελυγμα τῆς ἐρημώσεως, *Matth.*

ΑΒΟΜΙΝΕΙΝ. Voyez **ΑΒΟΜΙΝΕΙΝ.**

ΑΒΟΝΔΑΜΕΝΤ (*abundanter, abunde*) περισσῶς, ὑπερβαλλόντως, *Isocr.*

ΑΒΟΝΔΑΝΤΙΑ (*abundantia, copia, a*) περισσότης, ητος, ἡ, *Isocr.* ἀφθονία, ας, ἡ, *Xén.* Abondance de richesses (*opum copia*) ἡ περιουσία τῶν χρημάτων, *Dém.* Parler d'abondance (*imparate loqui*) ἀπαρασκευάστως λέγειν. La corne d'abondance (*Amalthææ cornu*) τὸ κέρασ τῆς Ἀμαλθείας.

ΑΒΟΝΔΑΝΤΙΟΣ, Ε (*abundans, copiosus, a, um*) περισσός, ἡ, ὄν, τι, κατά τι, ἐν τινι, *Plut.* εὐπορός, δ, ἡ, τινός, *Arist.*

ΑΒΟΝΔΕΙΝ (*abundare, o, avi, aliqua re*) εὐπορεῖν-εῖν, ἐώ-ῶ, ἦσω, ἡκα, τινός,

Dém. περισσεύειν, ω, σω, κα, τινός, *N. Test.* Orateur qui abonde en son sens (*pervicax orator*) ἰσχυρογνώμων ῥήτωρ, *Arist.*

ΑΒΟΝΝΕΜΕΝΤ à un spectacle (*locatio, onis*) ἡ θέας τινὸς μίσθωσις, εως.

ΑΒΟΝΝΕΙΝ. Voyez **ΑΜΕΛΙΟΡΕΙΝ.**

ΑΒΟΡΔ (*aditus, us*) πρόσδοσ, ου, ἡ, *Thuc.*

D'un abord facile (*aditu facilis, e*) εὐπρόσδοσ, ου, δ, ἡ, *Xén.* D'un abord difficile (*aditu difficilis, e*) δυσπρόσδοσ, ου, δ, ἡ, *Thuc.*

ΑΒΟΡΔ [*D'* (*primum, primo*) πρῶτον, πρῶτον μὲν, τοπρῶτον, *Dém.*

ΑΒΟΡΔΑΒΛΕ (*accessu facilis, e*) εὐπρόσιτος, ου, δ, ἡ· προσιτός, ἡ, ὄν, *Grég. Naz.*

ΑΒΟΡΔΑΓΕ (*navium concursus, us*) ναυτική σύγκρουσις, εως, ἡ.

ΑΒΟΡΔΕΙΝ (*adire, eo, ii; accedere, cedo, cessi, ad aliquem ou aliquid*) προσέρχεσθαι τινι, ἔρχομαι*, *Xén.* προσβαίνειν τινί, βαίνω*, *Plut.* παραγίνεσθαι* πρὸς τι, *Esch.*

ΑΒΟΡΙΓΕΝΕΣ (*aborigenes, um; indigenæ, arum*) αὐτόχθονες, ὄνων, οί, αί, *Isocr.* ἐγγήριοι, ων, οί, αί.

ΑΒΟΡΙΓΙΝΕ (*abortivus, a, um*) ἐκτρωματιαῖος, αία, αἶον, *Produit abortif* (*abortivus partus, us*) ἀμβλωθρίδιον, ἴου, τό.

ΑΒΟΥΧΕΜΕΝΤ (*colloquium, ii*) δμιλία, ας, ἡ· ἐντευξις, εως, ἡ, πρὸς τινα, *Plut.*

ΑΒΟΥΧΕΙΝ [*S'* (*congregari, gredior, gressus sum; colloqui, loquor, locutus sum; cum aliquo*) συνομιλεῖν-εῖν, ἐώ-ῶ, ἦσω, ἡκα· ἐντυγχάνειν, τυγχάνω*· συμπλέκεσθαι, ἔκομαι, τινί, ου πρὸς τινα, *Plut.*

ΑΒΟΥΤΙΕ (*terminari, or, atus sum, aliqua re; spectare, o, avi, ad aliquid*) λήγειν, γω, ζω, χα· τείνειν* πρὸς τι, προσήκειν, κω, ζω, τινί. Lieu où aboutissent trois chemins (*trivium, i*) τρίοδος, ου, ἡ. L'abcès aboutit (*erumpit vomica*) ἐκποῖ τὸ ἀπόστημα, *Diosc.*

ΑΒΟΥΤΙΣΑΝΤ. Les tenants et les aboutissants d'une maison, d'une affaire, αί περιστάσεις καὶ τὰ συνακόλουθα.

ΑΒΟΥΤΙΣΜΕΝΤ d'un abcès (*vomicæ eruptio, onis*) ἐμπύημα, ατος, τό· ἐμπύησις, εως, ἡ, *Hipp.*

ABOYER (*latrare, adlatrare, o, avi*) ὑλαίν-ᾶν, ἄω-ῶ, ἄσω, ἀκα· ὑλακτέειν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω, ἦκα, εἰς τινα, *Isocr.*

ABOYEUR (*latrator, oris*) ὑλακτικός, ἦ, ὄν· σκυλάξ, ἀκος, δ.

ABRÉGÉ (*compendium, ii*) ἐπιτομή, ἦς, ἦ, *Arist.* Méthode abrégée (*compendiaria methodus, i*) σύντομος μέθοδος, ου, ἦ. *Ecrire, parler en abrégé* (*compendiose scribere, dicere*) συντόμως γράφειν, εἰπεῖν*, *Isocr.*

ABRÉGER (*abbreviare, o, avi*) βραχύνειν, ὕνω, υἰῶ· ἐπιτέμνειν, *Synés.* συντέμνειν τι, τέμνω*, *Thuc.* ἀποκεφαλαίειν-οῦν, ὦω-ῶ, ὠσω, ὠκα, *Arist.*

ABREÜVER (*adaquare, o, avi; imbuerē, buo, bui*) ποτίζειν, ἴζω, ἴσω, ἴκα, *Arist.* ὑδραίνειν, αἴνω, ανῶ. *S'abreuver de larmes, δακρυρροεῖν*, ῶ, ἦσω.

ABREUVOIR (*aquarium, i*) ποτίστρα, ας, ἦ, *Call.*

ABRÉVIATEUR (*epitomes scriptor, oris*) συντομέυς, ἕως, δ.

ABRÉVIATION (*scripturae compendium, ii; nota, æ*) συγκεκομμένη γραφή, ἦς· σιγλαί ου σιγλαί, ὢν, αἶ.

ABRI (*tegmen, inis; perfugium, ii*) σκέπη, ἦς, ἦ· καταφυγή, ἦς, ἦ, *Dém.* A l'abri (*in tuto*) ἐν ἀσφαλείᾳ.

ABRICOT (*armeniacum malum, i*) ἀρμενιακὸν μῆλον, ου.

ABRICOTIER (*armeniaca malus, i*) ἀρμενιακὴ μηλέα, ας.

ABRITER (*legere, go, xi*) περισκέπειν, πω, ψω, φα, *Mosch.*

ABROGATION d'une loi (*legis abrogatio, onis*) νόμου ἀποκύρωσις, εως, ἦ· ἀποχειροτονία, ας, ἦ, *Dém.*

ABROGER une loi (*legem abrogare, o, avi*) νόμον ἀποκυρθεῖν-οῦν, ὦω-ῶ, ὠσω, ὠκα, ἀποχειροτονεῖν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω, ἦκα, *Dém.*

ABRUPTO [*Ex (ex abrupto) ἐξ ἀπροόπτου· ἀποτόμως, Isocr.*

ABRUTIR (*hebetare, o, avi; hebescere, sco*) ἀμβλύνειν, ὕνω, υἰῶ· μωραίνεσθαι, αἰνομαί, ανοῦμαι, *N. Test.*

ABRUTISSEMENT (*stupiditas, atis*) ἀνοησία, ας, ἦ.

ABSENCE (*absentia, æ*) ἀπουσία, ας, ἦ, *Dém.* Absence d'esprit (*mentis aberratio, onis*) ἀπροσεξία, ας, ἦ.

ABSENT, E (*absens, entis*) ἀπίων, οὔσα, ὄν, *Plut.*

ABSENTER [*S' de la ville (ab urbe abesse, absum, abfui)*] ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπειναι, ἀπειμι, εἰμί*, *Arist.*

ABSINTHE (*absinthium, i*) ἀψίνθιον, ἴου, τό, *Diosc.* Vin d'absinthe (*absinthites, æ*) ἀψίνθιτης, ου, δ, sous-entend. οἶνος, *Diosc.*

ABSOLU, UE (*absolutus, perfectus, a, um*) ἀπόλυτος, ου, δ, ἦ, *Grég. Naz.* τέλειος, α, ον, *Arist.* ἐντελής, ἕος, δ, ἦ, *Luc.*

ABSOLUMENT (*absolute, prorsus*) τελείως, *Isocr.* παντελῶς.

ABSOLUTION (*absolutio, onis*) λύσις, ἀπόλυσις, εως, ἦ, *Dém.*

ABSOLUTOIRE (*absolutorius, a, um*) λυτικός, ἀπολυτικός, ἦ, ὄν.

ABSORBANT, E (*absorbens, entis*) ροφητικός, ἦ, ὄν.

ABSORBER (*absorbere, beo, bui ou sorpsi*) καταπίνειν, πίνω*· λαφύσσειν, σσω, ξω, χα, *Plut.*

ABSORPTION (*absorptio, onis*) κατάποσις, εως, ἦ· λαφυγμός, οὔ, δ, *Aristoph.*

ABSOURDE (*absolvere, vo, vi*) ἀπολύειν, ω, σω, κα, τινά τινος, *Lyc.* ἀφιέναι* τινά τινος, *Plut.*

ABSOUS, OUTE (*absolutus, liberatus, a, um*) ἀπόλυτος, ου, δ, ἦ, *Grég. Naz.* ἄφετος, ου, δ, ἦ.

ABSTÈME (*abstemius, a*) ἄοινος, ου, δ, ἦ, *Xén.* ἀβρόμιος, ου, δ, ἦ.

ABSTENIR [*S' (abstinere, neo, nui, ab aliquo re)*] ἀπέχειν τινός, ἔχω*, *Esch.*

ABSTERGER (*abstergere, tergo, tersi*) ἀποσμήχειν, χω, ξω, χα, *Luc.*

ABSTERSIF, IVE (*abstersorius, a, um*) σμηχτικός, ἦ, ὄν, *Diosc.*

ABSTERSION (*abstersio, onis*) σμηξίς, εως, ἦ, *Diosc.*

ABSTINENCE (*abstinentia, æ*) ἐγκράτεια, ας, ἦ, *Xén.* ἀπόσχεσις, εως, ἦ.

ABSTINENT, E (*abstinens, entis*) ἐγκρατής, ἕος, δ, ἦ, τινός, *Isocr.*

ABSTRACTION (*abstractio, onis*) ἀφαίρεσις, εως, ἦ, *Arist.* ἀπροσεξία, ας, ἦ.

ABSTRACTIVEMENT (*per abstractionem*) κατ' ἀφαίρεσιν.

ABSTRAIRE (*abstrahere, traho, traxi*) ἀφαιρέειν-εῖν*, ἔω-ῶ.

ABSTRAIT, E (*abstractus, a, um*) ἀφηρημέ-

νος, η, ον. Sciences, pensées abstraites, (*interiores litteræ, reconditæ cogitationes*) ὑψηλόνοοι-νοὶ μαθήσεις, διάνοιαι.

ABSTRUS, USE (*abstrusus, a, um*) ἀπόκρυφος, οὐ, ὄ, ἡ, *Sept.* δυσνόητος, οὐ, ὄ, ἡ.

ABSURDE (*absurdus, a, um*) ἀτοπος, οὐ, ὄ, ἡ, *Dém.* ἄλογος, οὐ, ὄ, ἡ, *Isocr.* comp. ὠτερος, α, ον, sup. ὠτατος, η, ον.

ABSURDEMENT (*absurde*) ἀτόπως, *Dém.* ἄλόγως, *Isocr.*

ABSURDITÉ (*absurditas, atis*) ἀτοπία, ας, ἡ, *Dém.* ἀλογία, ας, ἡ, *Isocr.*

ABUS (*abusus, us*) κατάχρησις, ἀπόχρησις, εως, ἡ, *N. Test.* Réformer les abus dans le gouvernement (*reipublicæ statum emendare, o, avi*) τὰ τῆς πόλεως ἐπανορθεῖν-οῦν, ὦ-ῶ, ὦσω, ὠκα.

ABUSER (*abuti, utor, usus sum, aliqua re*) καταχράσθαι-ἄσθαι, ἄομαι-ῶμαι, ἡσομαι τινί, *Plat.* χρᾶσθαι κακῶς τινι, *Dém.* ἀποχρᾶσθαι, παρακαταχρᾶσθαι τινι, *Arist.* Usez, mais n'abusez pas, χρῶ, μὴ ἀποχρῶ. Abuser d'une jeune fille (*virginem stuprare, o*) διακορεύειν, εἶω· διαφθεῖρειν, εἶρω, κόρην, *Plut.*

ABUSER [*S' (hallucinari, or; errare, o, avi)*] παραδέπειν, πω, ψω, φω, *Luc.* σφάλλσθαι, ομαι, περί τινος, *Plat.*

ABUSEUR (*deceptor, velerator, oris*) ἀπατεών, ὠνος, ὄ· παρθενοπίτης, οὐ, ὄ, *Hom.*

ABUSIF, IVE (*abusivus, a, um*) καταχρηστικός, ἡ, ὄν, *Rhét.*

ABUSIVEMENT (*abusive*) καταχρηστικῶς, *Gramm.*

ABYME. Voyez ABÏME.

ACABIT (*natura, æ; indoles, is*) φύσις, εως, ἡ· ποιότης, ητος, ἡ.

ACADÉMIE (*academia, æ*) ἀκαδημία, (ας, ἡ, *Plut.* ἀκαδήμεια, ας, ἡ, *Aristoph.*

ACADÉMIQUE (*academicus, a, um*) ἀκαδημικός, ἡ, ὄν, *Luc.*

ACANTHE (*acanthus, i*) ἀκανθος, οὐ, ὄ, ἡ.

ACARIATRE (*morosus, a um*) δύσκολος, οὐ, ὄ, ἡ, *Dém.* ἀχαρις, ιτος, ὄ, ἡ.

ACATALEPSIE (*acatalepsia, æ*) ἀκαταληψία, ας, ἡ.

ACATALEPTIQUE (*acatalepticus, a, um*) ἀκαταληπτικός, ἡ, ὄν.

ACCABLANT, E (*gravis, e; molestus, a,*

um) βαρύς, εἶα, ὕ, *Plat.* δυσχερής, ἴος, ὄ, ἡ, *Dém.*

ACCABLEMENT (*gravitas, atis; mæror, oris*) βαρύτης, ητος, ἡ,- *Plut.* ἀνία, ας, ἡ.

ACCABLER (*obruere, ruo, rui*) βαρύνειν, ὕνω, υνώ, τινά, *Xén.* καταπιέζω, ἔσω, τινά.

ACCÉDER à un traité (*ad fœdus accedere, cedo, cessi*) πρὸς τὴν συνθήκην προσχωρεῖν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω, ἡκα, *Dém.*

ACCÉLÉRATEUR, TRICE (*accelerans, antis*) ἐπιταχύνων, ὕουσα.

ACCÉLÉRATION (*acceleratio, onis*) ἐπιτάχυνσις, εως, ἡ.

ACCÉLÉRER (*accelerare, o, avi*) ἐπιταχύνειν, ὕνω, υνώ, *Plut.*

ACCENT (*accentus, us*) προσῶδια, ας, ἡ, *Gramm.* — Il y a trois accents, l'aigu qui élève la voix, le grave qui l'abaisse, et le circonflexe qui l'élève et l'abaisse sur la même syllabe : l'aigu s'appelle (*acutus*) ὀξεῖα, le grave (*gravis*) βαρεῖα, et le circonflexe (*circumflexus*) περισπωμένη. Il faut bien prendre garde de confondre l'accent avec la quantité; l'accent n'a rapport qu'à l'élévation du ton, et la quantité se rapporte au temps ou à la durée. Ainsi, dans λέγω, la première syllabe doit être élevée, et la seconde, quoique grave, doit avoir une durée double de la première. Voir les *Prolégomènes du Manuel de la langue grecque.*

ACCENTUATION (*accentuum adscriptio ou pronuntiatio, onis*) τόνωσις, οὐ τόνισις, εως, ἡ.

ACCENTUER (*accentus adscribere, do, psi, ou pronuntiare, o, avi*) τονοῖν-οῦν, ὦ-ῶ, ὦσω, ὠκα· τονίζειν, ἴω, ἴσω, ἰκα, *Gramm.*

ACCEPTABLE (*qui, quæ, quod accipi potest*) δεκτός, δεκτικός, ἡ, ὄν.

ACCEPTATION (*acceptio, onis*) λήψις, εως, ἡ, *Thuc.* ἀποδοχή, ἦς, ἡ.

ACCEPTER (*accipere, cipio, cepi*) δέχεσθαι, ομαι, ἔομαι, *Dém.* λαμβάνειν*, *Xén.*

ACCEPTION (*significatio, onis*) σημασία, ας, ἡ. Acceptation de personne (*personarum ratio, onis*) προσωπολήψια, ας, ἡ. Celui qui fait acceptation de personnes, προσωπολήπτης, οὐ, ὄ. Faire acceptation

de personnes, προσωποληπτέειν-εἶν, ἴω-ῶ, ἦσω, ἤκα, *N. Test.*

ACCÈS (*accessus, aditus, us*) πρόσδοδος, ου, ἦ, *Thuc.* πάροδος, ου, ἦ, *Xén.* D'un accès facile (*aditu facilis, e*) εὐπρόσδοδος, ου, δ, ἦ. D'un accès difficile (*aditu difficilis, e*) δυσπρόσδοδος, ου, δ, ἦ, *Thuc.* Accès de fièvre (*febris accessio, onis*) παροξυσμός, οὔ, δ, *Hipp.*

ACCESSIBLE (*aditu facilis, e*) προσίτος, ἦ, ὄν· εὐπρόσιτος, ου, δ, ἦ.

ACCESSOIRE (*adscitus, a, um*) ἐπόμενος, η, ον. L'accessoire suit le principal (*principali cedit accessio*) τῷ κεφαλαίῳ ἔπεται ἢ προσθήκη.

ACCESSOIREMENT (*additamenti loco*) ἐν προσθήκης μέρει, *Dém.* ἐν παρέργῳ, *Soph.*

ACCIDENT (*casus, us; accidens, entis*) συμβεβηκός, ότος, τό· συμβάν, άντος, τό, *Dém.*

ACCIDENTEL, ELLE (*fortuitus, a, um*) τυχών, οὔσα, ὄν, *Dém.* ἐπείσαστος, ου, δ, ἦ.

ACCIDENTELLEMENT (*fortuito, casu*) ἀπὸ τύχης, ἐκ τύχης, διὰ τύχην, *Dém. Isocr.* κατὰ συμβεβηκός, *Arist.*

ACCLAMATION (*acclamatio, onis*) ἐπιφώνημα, ατος, τό, *Plut.* προσφώνημα, ατος, τό, *Dém.* εὐφημία, ας, ἦ, *Hérod.* ἐπιβόημα, ατος, τό, *Thuc.*

ACCOLADE (*amplexus, us*) ἀσπασμός, οὔ, δ· περιπλοκή, ἦς, ἦ.

ACCOLER (*amplecti, plector, plexus sum*) ἀσπάζεσθαι, ομαι, τινά· περιπλέκεσθαι, ομαι· προσαγκαλίζεσθαι, ομαι, *Plut.*

ACCOMMODABLE (*placabilis, e; facile conciliandus, a, um*) εὐδιάλλακτος, ου, δ, ἦ· εὐσυμβίβαστος, ου, δ, ἦ.

ACCOMMODAGE (*condimentum, i*) ἄρτυμα, ατος, τό, *Plut.*

ACCOMMODANT, E (*commodus, a, um*) εὐμεταχειρίστος, ου, δ, ἦ.

ACCOMMODEMENT (*compositio, onis*) συμβιβασμός, οὔ, δ· διάλυσις, εως, ἦ. En venir à un accommodement, εἰς συναλλαγὴν συμβαίνειν, βαίνω*.

ACCOMMODER (*componere, pono, posui*) προσαρμόζειν, ὄζω, ὄσω, ὄκα, *Plut.* ἐτοιμάζειν, ζω, σω, κα.

ACCOMMODER [*S' (convenire, venio, veni)* συμφωνέειν-εἶν, ἴω-ῶ, ἦσω, ἤκα, τινί,

N. Test. S'accommoder aux circonstances (*temporibus obsequi, quor*) τοῖς καιροῖς ἀκολουθεῖν-εἶν, ἴω-ῶ, ἦσω, ἤκα.

ACCOMPAGNEMENT (*comitatus, us*) ἀκολουθία, ας, ἦ. *Phil.* παραπομπή, ἦς, ἦ, *Arist.*

ACCOMPAGNER (*comitari, or*) ἀκολουθεῖν-εἶν, ἴω-ῶ, ἦσω, ἤκα, τινί, *Luc.* παραπέμπειν, πω, ψω, φα, τινά, *Dém.*

ACCOMPLI, IE (*perfectus, a, um*) τέλειος, α, ον· ἐντελής, έος, δ, ἦ, *Arist.*

ACCOMPLIR (*perficere, facio, feci*) ἐπιτελέειν-εἶν, ἴω-ῶ, ἴσω, κα, τί, *Isocr.* ἐκπληροεῖν-οὔν, ὦω-ῶ, ὠσω, ὠκα, *N. Test.*

ACCOMPLISSEMENT (*perfectio, onis*) τελαίωσις, εως, ἦ, *Arist.*

ACCORD (*consensus, us; concordia, e*) συμφωνία, ας, ἦ· ὁμόνοια, ας, ἦ, *Dém.*

ACCORD [*D' (concedo, esto)* ὁμολογέω-ῶ· ἔστω· εἶεν.

ACCORDAILLES, fiançailles (*sponsalia, ium*) νύμφια, ων, τά, *Chrys.* μνηστεύματα, ων, τά.

ACCORDANT, E (*consonans, antis*) συνηχών, οὔσα, οὔν, *Phil.* σύμφωνος, ου, δ, ἦ, *Arist.*

ACCORDÉ, ÉE (*sponsus, i; sponsa, e*) νυμφίος, ου, δ· νύμφη, ης, ἦ, *Plut.*

ACORDER (*concedere, cedo, cessi; conciliare, o, avi*) συγχωρέειν-εἶν, ἴω-ῶ, ἦσω, ἤκα, τινί τι, *Plat.* διαλλάττειν, ττω, ζω, χα, τινά τινι, *Dém.* ρυθμίζειν, ἴζω, ἴσω, *Xén.*

ACORDER [*S' (convenire, venio, veni; concinere, cino, cinui)* συναρμόττειν, ττω, σω, κα, τινί, *Dém.* συμφωνέειν-εἶν, ἴω-ῶ, ἦσω, ἤκα, *Plut.* Les savants s'accordent sur ce point (*in hoc consentiunt docti*) τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχουσιν οἱ σοφοὶ περὶ τούτου.

ACCORDT, E (*obsequiosus, a, um*) θεραπευτικός, ἦ, ὄν, *Plat.* εὐάρεστος, ου, δ, ἦ.

ACOSTABLE (*accessu facilis, e*) εὐπρόσιτος, ου, δ, ἦ, *Grég. Naz.*

ACOSTER (*accedere, cedo, cessi*) προσέρχεσθαι*, τινί, *Xén.*

ACCOUCHEE (*puerpera, e*) λεχώ, όος-ούς, ἦ, *Eurip.*

ACCOUCHEMENT (*puerperium, i; partus,*

us) λογεία, ας, ἡ, *Plut.* τόκος, ου, δ, *Arist.*
ACCOUCHER (*parere, pario, peperit*) τίκτειν, τίκτω, τέξω ου τέξομαι, τέτοχα, *Dém.*
ACCOUCHEUSE. Voyez SAGE-FEMME.
ACCOUDER [S' (*cubito inniti, nitior*)] διαγκωνίζεσθαι, ἴζομαι, ἴσομαι.
ACCOUPLÉMENT (*copulatio, onis*) σύνδασις, εως, ἡ· συνδυασμός, οὔ, δ.
ACCOUPLER (*copulare, o, avi*) συνδυάζειν, ἄζω, ἄσω, *Dém.* συνδέειν-εἶν, συνδέω, δῆσω, τινί τι, *Arist.* ἀναρμόττειν, ὄττω, ὄσω, οχα, τινί τι, *Den. Hal.*
ACCOUPLER [S' (*coire; eo*)] συγγίνεσθαι, γίνομαι *, *Dém.*
ACCOURCIR (*minuere, uo, ui*) βραχύνειν, ὕνω, ὑνώ, *Synés.*
ACCOURCISSEMENT (*decrementa, æ*) μείωσις, εως, ἡ. *Plat.*
ACCOURIR (*adcurrere, curro, curri*) προστρέχειν, τρέχω *, *Chrys.* ἐπιθέειν, ἔω, *Hérod.* δρομαῖον ἀφικνεῖσθαι, ἱκνέομαι *, *Luc.* Accourir au secours de quelqu'un, βοηθεῖν, ὦ, ἦσω, τινί.
ACCOUTREMENT (*amictus, us*) στολισμός, οὔ, δ· στόλισμα, ατος, τό.
ACCOUTREUR (*amictre, cio*) στολίζειν, ἴζω, ἴσω, *Hés.*
ACCOUTUMANCE (*consuetudo, inis*) ἔθος, εος-ους, τό, *Isocr.* ἔθισμός, οὔ, δ.
ACCOUTUMÉ, ÊRE, à garder le silence (*lacerare assuefactus, a*) σιωπῆν ἔθισθεις, εἶσα, *Plut.*
ACCOUTUMÉE [A L' (*de more*)] κατ' ἔθος.
ACCOUTUMER SON CORPS AU TRAVAIL (*corpus ad laborem assuefacere, facio, feci*) τὸ σῶμα πρὸς τὸν πόνον ἐθίζειν, ἴζω, ἴσω, ἴκα, *Luc.*
ACCOUTUMER [S' (*consuescere, suesco, suesi*)] ἐθίζεσθαι, ομαι, κοισίν τι, *Xén.*
ACCÉDITER (*commendare, o, avi*) συνίστασθαι, ἴστημι *, τινά τινι, *Dém.*
ACCROC (*laceratio, onis*) σπαραγμός, οὔ, δ, *Hérod.*
ACCROCHER (*suspendere, pendo, pendit*) ἀναρτάειν-εἶν, ἀν-ῶ, ἦσω, *Hérod.*
ACCROCHER [S' (*adhaerere, haerere, harsi*)] προσέχεσθαι, ἔχω *, τινί, *Artist.*
ACCOIRE. En faire accroire à quelqu'un (*aliquid verba dare, do, dedi*) εἰρωνεύεσθαι, ομαι, *Aristoph.* S'en faire accroire (*nitium sibi tribuere, duo, bni*) ἀλαζονεύε-

σθαι, ομαι, *Isocr.* ἀπαίρεσθαι, ομαι, ἐπί τινι, *Xén.*
ACCROISSEMENT (*incrementum, i*) αὐξήσις, εως, ἡ· ἐπίδοσις, εως, ἡ, *Isocr.*
ACCROÏTRE (*augere, geo, xi*) αὐξάνειν, ἄνω, ἦσω, *Isocr.*
ACCROÏTRE [S' (*erescere, cresco, crevi*)] αὐξάνεσθαι, ομαι, *Isocr.*
ACCROUPIR [S' (*conquiescere, sco*)] ὑποκύπτειν, πτω, φω, φα, *Aristoph.*
ACCRU, UR (*auctus, a, um*) ηὔξημένος, η, ον.
ACCUEIL. Faire à quelqu'un un bon ou un mauvais accueil (*aliquem comiter ou durius excipere, cipio*) οἰκείως σα χαλεπῶς τινα δέχεσθαι, ομαι, *Dém.*
ACCUEILLIR (*accipere, cipio, cepi*) δέχεσθαι, ομαι, ζομαι, *Dém.*
ACCULER (*coarctare, o, avi*) στενοχωρεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω, ηχα, *N. Test.*
ACCUMULATION (*accumulatio, onis*) συνἀθροισμα, ατος, τό.
ACCUMULER (*accumulare, o, avi*) ἐπισωρεύειν, ω, σω, κα, *Eurip.*
ACCUSATEUR, TRICE (*accusator, trix*) κατήγορος, ου, δ, ἡ, *Esch.*
ACCUSATIF (*accusativus casus*) αἰτιατικὴ πτώσις, εως, *Gramm.*
ACCUSATION (*accusatio, onis*) κατηγορία, ας, ἡ, *Thuc.* ἐγκλημα, ατος, τό· γραφή, ἦς, ἡ, *Dém.*
ACCUSÉ, ÊRE (*reus, rea*) ἔνοχος, ου, δ, ἡ, τινός· αἷτιος, ἰα, τινός, *Dém.*
ACCUSER (*accusare, o, avi, aliquem furti ou furto*) κατηγορεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω, ηχα, τινός, *Isocr.* κατὰ τινος, *Dém.* τινά, *Thuc.* πρὸς τινα, *Plut.* κατηγορεῖν κλοπῆν τινος, ου κλοπῆς τινος, *Isocr.* αἰτιάσθαι ἄσθαι, ἀομαι-ῶμαι, τινά κλοπῆς, *Dém.* Ne l'accusez pas d'avoir commis une injustice à votre égard (*nohite eum accusare quod in vos injuriosus fuerit*) μηδὲν ἐγκαλεῖτε αὐτῷ ὡς ἀδικούμενοι.
ACÉPHALE (*capite carens*) ἀκέφαλος, ου, δ, ἡ. *R.* à priv. et κεφαλή, tête.
ACERBE (*acerbus, a, um*) στρυφνός, ἡ, ὄν, *Gal.* πικρός, ἄ, ὄν, *Dém.*
ACERBITÉ (*acerbitas, atis*) στρυφνότης, ητος, ἡ· πικρία, ας, ἡ· πικρότης, ητος, ἡ, *Dém.*
ACHALANDER (*emptores allucere, licto, lexi*)

ἀγοραστὰς δημαγωγείειν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω, ἦκα, *Plut.*

ACHARNÉ, ἔε (*infestus, a, um, alicui*) ἀπεχθής, ἔος, δ, ἦ, τινί, *Isocr.*

ACHARNEMENT (*acerrimus impetus, us*) ἀκάθεκτος ὁρμή, ἦς, ἦ.

ACHARNER [S' contre son ennemi (*in hostem irato impetu ferri, feror, latus sum*)] ἐπ' ἐχθρὸν διὰ θυμὸν φέρεσθαι, φέρω*, *Arist.*

ACHAT (*emptio, onis*) ὠνή, ἦς, ἦ, *Dém.* ἀγόρασμα, ατος, τό, *Arist.* ἀγόρασις, εως, ἦ, *Plat.*

ACHE (*palustre arium, i*) ἔλσσελινον, ου, τό, *Diosc.*

ACHÉENS, Ἀχαιοί, ὦν. — Dans Homère, les Grecs sont appelés tantôt Ἀχαιοί, tantôt Δαναοί, une seule fois Ἑλληνας, et jamais Γραῖοι ni Γραικοί.

ACHEMINEMENT (*via, æ; gradus, us*) ὁδός, οῦ, ἦ· βαθμός, οῦ, δ, *N. Test.*

ACHEMINER (*viam præstruere, struo, struxi*) προοδοποιεῖειν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω, ἦκα, *Arist.*

ACHEMINER [S' (*iter aggredi, gredior, gressus sum*)] ὁδοιπορεῖειν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω, ἦκα, *N. Test.*

ACHÉRON (*Acheron, onis*) Ἀχέρων, οντος, δ, *l'un des quatre fleuves de l'enfer.*

Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων
τε ρέουσι

Κώκυτός θ', δς δὴ Στυγὸς ὕδατος ἔστιν
ἀπορρώξ.

Hom. Odys. X. 513, 514.

ACHETER (*emere, emo, emi*) ὠνέεσθαι-εἶσθαι, ἔομαι-οῦμαι, ἦσομαι· ἀγοράζειν, ἀζω, άσω, *Dém.* πρίασθαι, αμαι, *Soph. Eurip.* Avoir la passion d'acheter (*empture, io*) ἀγορασεῖειν, σεῖω. L'honneur ne s'achète pas à prix d'argent, δόξα οὐκ ὠνητὴ χρημάτων, *Isocr.*

ACHETEUR (*emptor, oris*) ὠνητής, οῦ, δ, *Dém.* ἀγοραστής, οῦ, δ, *Xén.*

ACHÈVÉ, ἔε (*perfectus, a, um*) τέλειος, α, ον· ἔντελής, ἔος, δ, ἦ, *Arist.*

ACHÈVEMENT (*absolutio, onis*) τελειότης, ητος, ἦ· τελείωσις, εως, ἦ, *Arist.*

ACHEVER (*absolvere, solvo, solvi*) ἐπιτελεῖειν-εἶν, ἔω-ῶ, ἔσω, εχα· διαπράττεσθαι, ομαι, *Isocr.*

ACHILLE, héros de l'Iliade, Ἀχιλλεύς, ἔως, δ.

— Πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς, *Hom.*

ACHOPPEMENT. Pierre d'achoppement (*offendiculum, i*) σκάνδαλον, ου, τό· πρόσκομμα, ατος, τό, *N. Test.* προσκοπή, ἦς, ἦ, *Thuc.*

ACHROMATIQUE (*achromaticus, a, um*) ἀχρωματικός, ἦ, ὄν.

ACIDE (*acidus, a, um*) ὀξύς, εἶα, ὕ, *Xén.* comp. ὀξύτερος, α, ον, sup. τατος, η, ον.

ACIDITÉ (*acor, oris*) ὀξύτης, ητος, ἦ· ὀξύ, ἔος, τό.

ACIDULE (*acidulus, a, um*) ὑπόξυς, εος, ὄ, ἦ.

ACIER (*chalybs, ybis, m.*) χάλυψ, υβος, δ.

ACOLYTE (*acolytus, i*) ἀκόλουθος, ου, δ, ἦ· ἀκώλυτος, ου, δ, ἦ.

ACONIT (*aconitum, i*) ἀκόνιτον, ου, τό, *Diosc.*

ACOUSMATE (*inanis sonitus*) ἀκουσμα, ατος, τό.

ACOUSTIQUE (*ad auditum pertinens*) ἀκουστικός, ἦ, ὄν. L'acoustique, ἡ ἀκουστική, *sous-entendu* τέχνη.

ACQUÉREUR (*emptor, partor, oris*) ὠνητής, οῦ, δ, *Dém.* κτήτωρ, ορος, δ, *N. Test.*

ACQUÉRIE (*acquirere, quiro, quisivi; comparare, o, avi*) περιποιεῖσθαι-εἶσθαι, ἔομαι-οῦμαι, ἦσομαι, *Arist.* προσκτάεσθαι-ἄσθαι, ἀομαι-ῶμαι, ἦσομαι, *Isocr.* πορίζειν, προσπορίζειν, ἴω, ἴσω, ἰκα, *Dém.* L'expérience s'acquiert par la pratique (*fabricando fit faber*) ἡ ἐμπειρία ἐκ τῶν πράξεων γίνεται, γίνομαι*.

ACQUÊT (*commodum, i*) ὠφέλεια, ας, ἦ, *Dém.* συμφέρον, οντος, τό, *Isocr.*

ACQUÊTS (*parta bona, orum*) κτήματα, ων, τά, *Dém.*

ACQUIÈSCEMENT (*assensus, us*) ὁμολογία, ας, ἦ, *Dém.*

ACQUIÈSCER (*assentiri, ior, alicui*) ὁμωγωνοῦν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω, ἦκα, τινί ἐν τινί, *Xén.* τινί περί τινος, *Arist.* συγκατατίθεσθαι, τίθημι*, τινί, *Dém.* ὁμολογείειν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω, ἦκα, τινί, *Plat.*

ACQUIS, ISE (*acquisitus, a, um*) κτητός, ἦ, ὄν, *Plat.* Qui a de l'acquis, beaucoup d'acquis, dans les lettres, dans

la science militaire (*litterarium, belli peritus*) γραμμαίων, πολέμων εὐ εἰδώς, *Hom.*

ACQUISITION (*acquisitio, onis*) κτήσις, εως, ἡ, *Dém.*

ACQUIT (*accepti-latio, onis*) ἀποχή, ἡς, ἡ, *Ulp.* Par manière d'acquit (*perfunctorie, obiter*) πρὸς ἀφοσίωσιν, παρέργως, ἀμελῶς, *Isocr.*

ACQUITTER ses dettes (*aes alienum dissolvere, solvo, solvi*) τὸ χρέος ἀπαδοῦναι, δίδωμι*, *Aristoph.* Acquitter une promesse, τὴν ὑπόχρισιν ἐπιταλεῖν, ὦ, ἔσω.

ACQUITTER [S'] du devoir d'un homme de bien (*boni viri officio fungi, gor, ctus sum*) ἀξίως ἀγαθοῦ ἀνδρὸς πράττειν, ττω, ζω, χα, *Plat.*

ACRE (*acer, acris, acre*) δριμύς, εἶα, ὕ.

ACRETE (*acritudo, inis*) δριμύτης, ητος, ἡ· δριμύ, ἑός, τό.

ACRIMONIE (*acrimonia, æ*) δριμύτης, ητος, ἡ.

ACROBATE (*funambulus, i*) ἀκροβάτης, ου, ὁ.

ACROCÉRAUNIENS (*Acroceraunia, montes*) Ἀκροκεραυνία ὄρη, τά.

ACROSTICHE (*acrostichis, idis*) ἀκροστιχίς, ἴδος, ἡ.

ACROTÈRES (*acroteria, orum*) ἀκρωτήρια, ων, τά.

ACTE (*factum, i; actus, us*) πράξις, εως, ἡ, *Dém.* Actes des apôtres (*Actus Apostolorum*) αἱ πράξεις τῶν Ἀποστόλων, *N. Test.*

ACTEUR, TRICE (*actor, oris*) ὑποκριτής, οῦ, ὁ, *Plut.*

ACTIF, IVE (*activus, strenuus, a, um*) ἐνεργητικὸς, πρακτικὸς, δραστηκὸς, ἡ, ὄν. Verbe actif (*activum verbum*) ἐνεργητικὸν ῥῆμα, ατος, *Gramm.*

ACTION (*actio, onis; factum, i; lis, litis, fém.*) ἐνέργεια, ας, ἡ· πράξις, εως, ἡ, *Arist.* ἔγκλημα, ατος, τό· δίχη, ης, ἡ, *Dém.* Action de grâces (*gratiarum actio, onis*) εὐχαριστία, ας, ἡ.

ACTIONNER (*alicui item intendere, do, di*) γράφεσθαι, ομαι, ψομαι, τινά τινος, *Plut.*

ACTIVEMENT (*activo sensu*) πρακτικῶς, ἐνεργητικῶς, *Gramm.*

ACTIVERE (*urgere, goo, si*) ἐπάγειν, γω, ζω, χα, *Soph.*

ACTIVITÉ (*actiosa natura, æ; alacritas, atis*) ἐνέργεια, ας, ἡ· προθυμία, ας, ἡ, *Dém.*

ACTUEL, ELLE (*efficax, acis; præsens, entis*) ἐνεργός, ὁ, ἡ, ἐνεργητικός, ἡ, ὄν, *Theophr.* ἐνεστώς, ὅς, ὅτος. Les circonstances actuelles, τὰ παρόντα πράγματα, ων, *Dém.*

ACTUELLEMENT (*hoc temporis puncto, nunc*) νῦν, νυνί, τανῦν, ἐν τῷ παρόντι, *Dém.*

ADAGE (*adagium, ii*) παροιμία, ας, ἡ, *Arist.*

ADAPTER (*accommodare, o, avi*) προσαρμύζειν, ζω, σω, χα, τί τινι, *Plat.*

ADDITION (*additio, onis*) πρόσθεσις, εως, ἡ· προσθήκη, ης, ἡ, *Plat.*

ADDITIONNEL (*addititius, a, um*) πρόσθετος, ου, ὁ, ἡ· προσθετός, ἡ, ὄν.

ADDITIONNER (*addere, do, didi; summam facere, facio, feci*) προστιθέναι, τίθημι· κεφαλαίειν-οῦν, ὠ-ῶ, ὠσω, ὠχα.

ADÉNOLOGIE (*adenologia, æ*) ἀδενολογία, ας, ἡ. R. ἀδήν, ἑνός, ὁ, glande.

ADEPTE (*mysta, æ, m.*) μύστης, ου, ὁ· μεμυημένος, η, ὄν, *Aristoph.*

ADHÉRENCE (*adhæsiō, onis*) προσκόλλησις, εως, ἡ.

ADHÉRENT (*adhærens, entis*) προσκολληθείς, εἶσα, ἐν.

ADHÉRER (*adhærere, hæreo, hæsi, alicui*) προσκολλᾶσθαι-ἄσθαι, ἀομαι-ῶμαι, ἴσομαι, τινί, *N. Test.* προσέχεσθαι, ἔχω*, τινί, *Arist.*

ADHÉSION (*adhæsiō, onis*) προσκόλλησις, συγκατάθεσις, εως, ἡ.

ADIANTE. — Voyez CAPILLAIRE.

ADIEU (*vale, valete*) ἔβρωσο, ἔβρωσθε· ὑγίαινε, ὑγίαινετε, *Luc.* Dire adieu aux plaisirs du monde (*voluptatibus nuntium remittere*) πολλὰ χαίρειν τὰς ἡδονὰς κελεύειν, ω, σω.

ADIPEUX, EUSE (*adiposus, a, um*) λιπαρός, ἄ, ὄν, *Plat.* στεατώδης, εος, ὁ, ἡ, *Arist.*

ADJACENT, E (*adjacens, entis*) προσκειμενος, η, ὄν, *Eurip.*

ADJECTIF (*adjectivum nomen*) ἐπίθετον ὄνομα, ατος, *Gramm.*

ADJECTIVEMENT (*adjectivi sensu*) ἐπιθετικῶς, *Gramm.*

ADJUNGERE (*adungere, jungo, जुगति*) προστιθέναι, τίθημι *, τινί τι, *Thuc.* προσάπτειν, πτω, ψω, φα, τινί τι, *Luc.*

ADJOINT (*adjutor, oris*) συμβοηθός, οὔ, δ· συνεργός, οὔ, δ, *Plut.*

ADJUNCTION (*adjunctio, onis*) ἐπιζυξίς, πρόσθεσις, εως, ἡ, *Phil.*

ADJUDANT (*adjutor, oris*) συνεργός, οὔ, δ, *Plut.*

ADJUDICATION (*adjudicatio, addictio, onis*) ἐπίκρισις, εως, ἡ.

ADJUGER (*adjudicare, o, avi*) ἐπικρίνειν, κρίνω, κρίνω, *Plut.* ἐπιδικάζειν, ζω, σω, *Arist.*

ADJURATION (*adjuratio, onis*) ἔξορκισμός, οὔ, δ.

ADJURER. Je t'adjure par le Dieu vivant (*adjuro te per Deum vivum*) ἔξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζώντος, *Matth. XXVI, 63.*

ADMETTRE (*admittere, mitto, misi*) εἰσδέχεσθαι, ομαι, ζομαι, *Sept.* προσδέχεσθαι, ομαι, ζομαι, *Polyb.*

ADMINISTRATEUR, TRICE (*administrator, procurator, trix*) διοικητής, οὔ, δ, *Plut.* διοικῶν, οὔσα, *Isocr.*

ADMINISTRATION (*administratio, onis*) διοίκησις, εως, ἡ, *Dém.* οἰκονομία, ας, ἡ, *Arist.*

ADMINISTRER (*administrare, o, avi*) διοικεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω, ἡξα, *Esch.* Administrer les affaires publiques (*rempublicam administrare*) τὰ κοινὰ πολιτεύεσθαι, *Dém.* τὰ κοινὰ τῆς πόλεως διατιθέναι. *Xén.* Administrer les sacrements (*sacramenta administrare*) τὰ μυστήρια διαμερῆζειν.

ADMIRABLE (*mirabilis, e; mirus, a, um*) θαυμαστός, ἡ, ὄν, *Dém.* θαυμάσιος, α, ον, *Isocr.* ἀγαστός, ἡ, ὄν, *Xén.*

ADMIRABLEMENT (*mirifice, mirum in modum*) θαυμαστῶς, θαυμασίως, *Plat.*

ADMIRATEUR, TRICE (*admirator, trix*) θαυμαστής, οὔ, δ, *Plut.*

ADMIRATIF, IVE. Un geste, un point admiratif (*admirantis gestus; punctum admirandi*) θαυμαστικὸν σχῆμα, ατος, τό· θαυμαστικὴ στιγμή, ἦς, ἡ, *Gramm.*

ADMIRATION (*admiratio, onis*) θαυμασμός, οὔ, δ, *Hipp.* θαῦμα, ατος, τό. *Luc.* θαῦμος, εος-ους, τό, *Thuc.*

ADMIRER (*mirari, admirari, demirari, or, alius sum*) θαυμάζειν, ἄζω, ἄσω et plus souvent ἄσομαι, ἀχα, τινά τινος, *Plat.* τινὰ ἐπὶ τινί, *Xén.* θαῦμα ἔχει μέτινος, *Luc.* Admirer la vertu de quelqu'un (*alicujus virtutem admirari*) ἀγασθαί τινα τῆς ἀρετῆς, οὐ τινος τῆν ἀρετῆν, *Xén.* ἀγασθαί τινος τῆς ἀρετῆς, *Dém.*

ADMIS, ISE (*admissus, a, um*) προσδεχθεῖς, εἰσαχθεῖς, εἶσα, ἐν.

ADMISSIBLE (*admittendus, a, um*) προσδεκτέος, α, ον.

ADMISSION (*admissio, onis*) εἰσδοχή, ἦς, ἡ.

ADMONITION (*admonitio, onis*) παραίνεσις, εως, ἡ, *Xén.*

ADOLESCENCE (*adolescentia, æ*) νεότης, ητος, ἡ, *Dém.* ἡλικία, ας, ἡ, *Isocr.* Des l'adolescence (*ab adolescentia*) ἐκ νέου, ἐκ μειρακίου, *Dém.*

ADOLESCENT, E, (*adolescens, entis*) ἐφηβός, ου, δ, ἡ, *Luc.* νεανίας, ου, δ, ἡ, *Dém.*

ADONNÉ, ÉE (*deditus, a, um, alicui rei*) ἐπιθέμενος, η, ον, τινί, *Synés.* σπουδάζων, ουσα, περὶ τινος, *Hérod.*

ADONNER [S'entièrement à l'étude (*totum se studio dedere, vel tradere, do, didi*) ἑαυτὸν διὰ παντὸς τῇ σπουδῇ διδόναι, οὐ παραδίδοναι, δίδωμι *, *Dém.*

ADOPTER un enfant (*filium adoptare, o, avi*) υἱοθετεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω, *Hésych.* εἰσποιεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω, *Dém.* εἰσποιεῖσθαι τινα υἱόν, *Isocr.*

ADOPTIF, IVE (*adoptivus, a*) εἰσποίητος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Fils adoptif, ποιητὸς υἱός, παῖς θετός, *Dém.* Père adoptif, ποιητὸς πατήρ, *Lys.*

ADOPTION (*adoptio, onis*) εἰσποίησις, εως, ἡ· υἱοθεσία, ας, ἡ, *N. Test.*

ADORABLE (*adorandus, a, um*) προσκυνητός, ἡ, ὄν, *Grég. Naz.*

ADORATEUR (*cultor, oris*) προσκυνητής, οὔ, δ, *N. Test.*

ADORATION (*adoratio, onis*) προσκύνησις, εως, ἡ, *Plut.*

ADORER Dieu (*Deum adorare, o, avi*) προσκυνεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω, τῷ Θεῷ, *N. Test.* τὸν Θεόν, *Dém.* ἱκετεύειν, ω,

σω, τὸν Θεόν, *Xén.* προσευχὰς τῷ Θεῷ
προσάγειν, γω, ξω, *Chrys.*

ADOSSE, ÉE (*adversus, a, um*) ἀντίω-
τος, ου, δ, ἦ.

ADOSSE [S' contre un arbre (*ad arborem
dorsum applicare, o, avi vel ui*) δένδρον
τὸν ὡτόν προστιθέναι, τίθημι *.

ADOUICIR (*mitigare, o, avi*) πρᾶννειν, ὕνω,
ὑνώ, τι, *Plat.* καταπραύνειν τινά, *Isocr.*

Adoucir la multitude par des paroles
flatteuses (*dulcibus alloquiis plebem mi-
tigare*) τοὺς πολλοὺς ἐπιεικέσι λόγοις
πραύνειν, γω.

ADOUICIR [S' (*mitescere, esco*) πρᾶνεσθαι,
ομαι· πεπαίνεσθαι, ομαι, *Xén.*

ADOUICISSEMENT (*mitigatio, onis*) πρᾶν-
σις, εως, ἦ, *Arist.*

ADBRAGANT (*frutex* ou *gummi*) τραγ-
άκανθα, ης, ἦ.

ADRESSE (*solertia, æ*) ἀγχίνοια, ας, ἦ,
Arist. δεξιότης, ἦτος, ἦ. Adresse d'une
lettre (*epistolæ inscriptio, onis*) ἐπιστολῆς
ἐπιγραφῆ, ἦς, ἦ.

ADRESSER la parole à quelqu'un (*compel-
lare, o, avi, aliquem*) ἐντυγχάνειν,
τυγχάνω *, πρὸς τινά, *Plut.* τινί, *Plat.*

ADRESSER [S' à quelqu'un, pour en obte-
nir du secours (*confugere, fugio, fugi,
ad aliquem*) καταφεύγειν, γω, ξω, πρὸς
τινά, ου ἐπί τινά, *Isocr.*—pour l'attaquer
(*iacessere, sso, aliquem*) προσκαλέεσθαι-
εἶσθαι, εἰομαι-οῦμαι, τινά πρὸς μάχην,
Xén.

ADROIT, E (*solers, ertis; industrius, a,
um*) δεξιός, ἄ, ὄν· ἀγχίνους, ου, δ, ἦ,
Xén.

ADROITEMENT (*solerter, callide*) δεξιῶς,
ἀγχινῶς, *Arist.*

ADULATEUR, TRICE (*adulator, trix*)
κολαξ, ακος, δ, *Arist.* κολακίς, ἴδος, ἦ,
Plut.

ADULATION (*adulatio, onis*) κολακεία, ας,
ἦ, *Dém.* Σωπειά, ας, ἦ.

ADULER (*adulari, or*) κολακεύειν, εὔω,
εὔσω, τινί, *Plut.* Σωπεύειν τινά, *Esch.*

ADULTE (*adultus, a, um*) ἀκμαῖος, αἶα,
αἶον, *Luc.*

ADULTÈRE (*aduller, era; adulterium, ii*)
μοιχός, οῦ, δ, *Dém.* μοιχάς, ἄδος, ἦ,
Athén. μοιχεία, ας, ἦ, *Plut.*

ADULTÉRIN, INE (*adullerinus, a*) μοι-
χίδιος, ἰα, *Luc.* μοιχικός, ἦ, ὄν, *Phoc.*

ADVERBE (*adverbium, ii*) ἐπιρῆμα, ατος,
τό, *Gramm.*

ADVERBIAL, E (*adverbialis, e*) ἐπιρῆμα-
τικός, ἦ, ὄν, *Gramm.*

ADVERBIALEMENT (*adverbialiter*) ἐπιρ-
ρηματικῶς, *Gramm.*

ADVERSAIRE (*adversarius, a*) ἐναντιός,
ἰα, τινί, *Xén.*

ADVERSATIF, IVE (*adversativus, a, um*)
ἐναντιωματικός, ἦ, ὄν, *Gramm.*

ADVERSE (*adversus, a, um*) ἐναντιός,
ἰα, ἰον, *Xén.*

ADVERSITÉ (*adversa fortuna*) δυστυχία,
ἀτυχία, ας, ἦ, *Dém.* δυσπραξία, ας, ἦ,
Isocr.

AÉRIEN, ENNE (*aerius, a, um*) ἀέριος,
ἰου, δ, ἦ, *Arist.*

AÉROGRAPHIE (*aeris descriptio*) ἀερογρα-
φία, ας, ἦ.

AÉROLITHE (*aerius lapis*) ἀερόλιθος, ου, δ.

AÉROLOGIE (*aerologia, æ*) ἀερολογία,
ας, ἦ.

AÉROMANCIE (*aeromantia, æ*) ἀερομαν-
τεία, ας, ἦ.

AÉROMÈTRE (*aeris mensura, æ*) ἀερόμε-
τρον, ου, τό.

AÉRONAUTE (*aeronauta, æ, m.*) ἀερονάυ-
της, ου, δ.

AÉROSTAT (*aerostata, æ, m.*) ἀεροστάτης,
ου, δ.

AÉROSTATIQUE (*aerostaticus, a, um*)
ἀεροστατικός, ἦ, ὄν.

AÉTITE (*aetites, æ, m.*) ἀετίτης, ου, δ,
sous-entend. λίθος.

AFFABILITÉ (*affabilitas, comitas, alis*)
εὐπροσηγορία, φιλοπροσηγορία, ας, ἦ,
Isocr.

AFFABLE (*affabilis, comis, e*) εὐπροσ-
ήγορος, φιλοπροσήγορος, ου, δ, ἦ, *Isocr.*

AFFABLEMENT (*affabiliter, comiter*) εὐ-
προσηγόρως.

AFFABULATION (*affabulatio, onis*) ἐπι-
μύθιον, ἰου, τό, *Aphth.*

AFFADI, IE. Du sel affadi (*sal iners*)
μωρανθὲν ἄλας, *Matth.* V, 13.

AFFAIBLIR (*debilitare, o, avi*) ἀσθενόειν-
οῦν, ὦω-ῶ, ὦσω, τινά, *Xén.*

AFFAIBLISSEMENT (*debilitatio, onis*) ἀσθε-
νημα, ατος, τό· ἀσθένεια, ας, ἦ, *Plat.*

AFFAIRE (*negotium, ii; res, rei*) πρῆγμα,
ατος, τό· ἔργον, ου, τό, *Dém.* Les
affaires publiques, τὰ κοινά, αἶ κοινὰ

πράξεις, πραγματεῖαι, *Dém.* Cela ne fait rien à l'affaire (*nihil ad rem attinet*) πρὸς οὐδὲν καθήκει τοῦτο. L'affaire va bien, va mal (*bene, male se res habet*) καλῶς, κακῶς ἔχει τὸ πρᾶγμα.

AFFAIRE, ἔε (*negotiiis plenus, a; ardellio, onis*) πολυπράγματων, ονος, δ, ἡ, *Arist.*

AFFAISSEMENT (*depressio, onis*) καταπίεσις, εως, ἡ.

AFFAISSEUR (*deprimere, imo, essi*) καταπιέζειν, ἔζω, ἔσω, *Isocr.*

AFFAISSEUR [S'. Les montagnes s'affaissent (*subsidunt montes*) ὑποκαθίζει τὰ ὄρη, *Den. Hal.*

AFFAMÉ, ἔε (*famelicus, a; avidus, a*) δῆξιπνος, ου, δ, ἡ, *Athén.* ἐπιθυμητικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

AFFAMER (*fame consumere, sumo, sumpsi*) λιμοκτονεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω, τινά, *Sept.*

AFFECTATION (*affectatio, onis*) περιεργία, ας, ἡ· ἐπίδειξις, ζήλωσις, εως, ἡ, *Thuc.*

AFFECTER de l'amitié pour quelqu'un (*amicitiam simulare, o, avi*) προσποιεῖσθαι-εἶσθαι, ἔομαι-οῦμαι, φίλος εἶναι, *Esch.* Affecter la tyrannie (*tyrannida affectare, o, avi*) τυραννίδος ἀντιποιεῖσθαι-εἶσθαι, ἔομαι-οῦμαι, *Dém.*

AFFECTION (*animi affectus, us; studium, ii*) πάθος, εος, τό, *Plat.* φιλοστοργία, ας, ἡ.

AFFECTIONNER (*diligere, ligo, legi*) ἀγαπάειν-ᾶν, ἄω-ῶ, ἦσω, τινά, *Isocr.*

AFFECTUEUSEMENT (*amanter, studiose*) φιλικῶς, *Xén.* φιλῶς, *Thuc.*

AFFECTUEUX, EUSE (*amantissimus, a*) εὐνοος-ους, δ, ἡ, *Dém.* πρόφρων, ονος, δ, ἡ, *Hom.*

AFFERMER (*locare, o, avi; conducere, co, xi*) μισθῶειν-οῦν, ὠω-ῶ, ὦσω, τινὲν τὸν οἶκον· ου μισθῶσθαι-οῦσθαι, ὀμαι-οῦμαι, τινὸς τὸν οἶκον, *Dém.*

AFFERMIR (*stabilire, io, iui*) βεβαιῶειν-οῦν, ὠω-ῶ, ὦσω, *Hér.*

AFFERMISSEMENT (*firmitudo, inis*) βεβαιώσις, εως, ἡ· βεβαιότης, ητος, ἡ, *Dém.*

AFFÉTERIE (*comptior cultus, us*) ἐπιτηδευτὸς τρόπος, ου.

AFFICHE (*proscripta tabula*) πρόγραμμα, ατος, τό.

AFFICHER (*tabellam proscribere, bo, psi*, προγράφειν, φω, ψω, *Arist.* στηλιτεύειν, ω, σω, *Grég. Naz.*

AFFIDÉ, ἔε (*fidus, a, um*) πιστός, ἡ, ὄν, *Dém.*

AFFILER un rasoir (*novaculam exacuere, o, ui*) ξυρὸν ἀκονάειν-ᾶν, ἄω-ῶ, ἦσω, *Luc.*

AFFILIER (*adnumerare, o, avi*) συγκαταριθμεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω.

AFFINÉ, ἔε. De l'or affiné (*purum purumque aurum*) ὄβρυζον, ου, τό.

AFFINITÉ (*affinitas, atis*) συγγένεια, ας, ἡ, *Plat.*

AFFIRMATIF, IVE (*affirmativus, a, um*) καταφατικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

AFFIRMATION (*affirmatio, onis*) κατάφασις, εως, ἡ, *Arist.*

AFFIRMATIVEMENT (*affirmale*) καταφατικῶς.

AFFIRMER (*affirmare, asseverare, o, avi*) καταφάναι, φάω, φημί, *Arist.* καταβεβαιῶσθαι-οῦσθαι, ὀμαι-οῦμαι, τί, *Plut.*

AFFLICTION (*afflictio, onis; mæror, oris*) θλίψις, εως, ἡ, *N. Test.* ταλαιπωρία, ας, ἡ, *Isocr.*

AFFLIQÉ, ἔε (*afflictus, a, um; mærens, entis*) τεθλιμμένος, η, ον, *N. Test.* ταλαιπωρος, δ, ἡ, *Dém.*

AFFLIGER (*mærore conficere, ficio, feci*) ταλαιπωρεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω, τινά, *Isocr.*

AFFLIGER [S' (*mærore conficti, ficior*) κακοπαθεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω, *Isocr.* S'affliger de la félicité publique, ἐπὶ κοινοῖς ἀγαθοῖς δυσμεναίνειν, ω, ανῶ, *Dém.*

AFFLUENCE (*affluentia, copia, æ*) ἐπιβόρεια, ας, η· ἀφθονία, ας, ἡ, *Dém.*

AFFLUER (*affluere, fluo, fluxi*) ἐπιβρέειν-εἶν, ἔω-ῶ, εῦσω, *Gal.* εὐπορεῖν-εἶν, ἔω-ω, ἦσω, *Dém.*

AFFRANCHI, IE (*libertus, a*) ἀπελεύθερος, ου, δ, ἡ, *Phil.* Le fils, la fille d'un affranchi (*libertinus, a*) ἀπελευθερικός, ική, *Plut.*

AFFRANCHIR un esclave (*servum mittere, mitto, misi*) δοῦλον ἀπελευθεροῖν-οῦν, ὠω-ῶ, ὦσω, *Plut.* Affranchir quelqu'un de ses craintes (*alicui metum eximere, o, emi*) τινά τοῦ δέους ἀπαλλάσσειν, ττειν, ττω, ἔω.

- AFFRANCHISSEMENT** de servitude (*manumissio, onis*) ἀπελευθέρωσις, εως, ἡ, *Plut.*
- AFFRE.** Les affres de la mort (*mortis horror, oris*) θανάτου φρίκη, ης, ἡ.
- AFFREUSEMENT** (*horrifico*) φρικτῶς, φοβερῶς.
- AFFREUX, EUSE** (*horrendus, a, um*) φρικώδης, εος, ὁ, ἡ· φοβερός, ἄ, ὄν, *Plat.*
- AFFRONT** (*contumelia, æ*) ὕβρις, εως, ἡ, *Dém.* ὕβρισμα, ατος, τό, *Plat.*
- AFFRONTER** les périls (*per aperta pericula ruere, uo, ui*) διὰ κινδύνων ὀρμάειν-ᾶν, ἄω-ῶ, ἡσω.
- AFFUBLER** [S' la tête d'un voile (*velo caput obducere, co*) ὀβόνη καλύπτεσθαι, ομαι, φομαι, *Hom. II. III, 141.*
- AFFUT.** Etre à l'affût du gibier (*fertis insidiari, or*) θήρας λοχάειν-ᾶν, ἄω-ῶ, ἡσω, *Hér.*
- AFFIN.** Afin que je cesse de parler (*ut desinam dicere*) ἵνα παύσωμαι λέγων, *Dém.* Afin de le dire en peu de mots (*ut breviter loquar*) ὡς συντόμως εἰπεῖν, *Isocr.*
- AFRIQUE** (*Africa, Libya, æ*) Αἰθιοπία, ας, ἡ· Λιβύη, ης, ἡ· Ἀφρική, ἧς, ἡ. Vent d'Afrique (*africus, i*) λίψ, ἰβός, ὁ.
- AGACÉ, ÉE.** Avoir les dents agacées (*dentium stupore laborare, o, avi*) διαιμωδέειν-εῖν, ἔω-ῶ, ἡσω, *Arist.*
- AGACER** (*provocare, o, avi; lacessere, o, iui*) παροξύνειν, ὕνω, ὑῶ· προκαλέεσθαι, εἶσθαι, εῶμαι-οῦμαι.
- AGAMEMNON,** roi des rois, Ἀγαμέμνων, ονος, ὁ. — Βασιλεύς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής, *Hom.*
- AGAPES** (*ria convivia*) ἀγάπαι, ὦν, αἱ.
- AGAPETES** (*ria virgines*) ἀγαπηταί, ὦν, αἱ.
- AGARIC** (*agaricum, i*) ἀγαρικόν, οῦ, τό, *Diosc.*
- AGATE** (*achates, æ, m.*) ἀγάτης, ου, ὁ.
- AGDE.** — Voyez FORTUNE.
- AGE** (*ætas, atis; ævum, i*) ηλικία, ας, ἡ, *Dém.* αἰών, ὦνος, ὁ, *Plat.* Etre du même âge, τὴν αὐτὴν ηλικίαν ἔχειν, *Dém.* Un homme de moyen âge, τῆς ηλικίας ἤδη μετρίως ἔχων, *Plat.* Avancé en âge, ηλικία προέχων, *Plat.* πῶρῳ τῆς ηλικίας ὢν, *Xén.* Il est à la fleur de l'âge, εἰς ἀκμὴν κατέστη, *Luc.*
- AGE, ÉE** (*annis grandior; annosus, a*) ηλικία προέχων, οῦσα, *Plat.* Agé de quatre ans, γεγονώς ἔτη τέσσαρα καὶ δέκα, *Isocr.* Agé de trente-trois ans, τριάκοντα τριῶν ἐτῶν ὢν, *Plut.*
- AGENCE, ÉE** (*concinnus, a, um*) εὐρυθμος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.*
- AGENCER** (*concinnare, o, avi*) ἐναρμύζειν, ὄζω, ὄσω, *Den. Hal.*
- AGENDA** (*pugillares, ium, m.*) δέλτος, ου, ἡ, *Plut.*
- AGENOUILLE** [S' (*genua flectere, clo, xi*) γονυπέτειν-εῖν, ἔω-ῶ, τινί, *N. Test.* ὀκλάζειν, ζω, σω, *Sept.* προσκυνεῖν, νῶ, νῆσω, τινά, *Plut.* προσπίπτειν, πίπτω *, τινί, *Chrys.*
- AGENT** (*actor, procurator, oris*) ἐνεργῶν, οῦντος, ὁ· ἐπίτροπος, ου, ὁ, *Hérod.* Agent de change (*nummularius, i*) κολλυβιστής, οῦ, ὁ, *Lys.*
- AGGLOMÉRATION** (*agglomeration, onis*) συνάθροισις, εως, ἡ.
- AGGLOMÉRER** (*agglomerare, o, avi*) συναθροίζειν, ζω, σω, *Aristoph.*
- AGGLUTINER** (*agglutinare, o, avi*) προσκολλάειν-ᾶν, ἄω-ῶ, ἡσω, *Paul Egin.*
- AGGRAVANT, E** (*adaugens, entis*) ἐπιβαρῶν, οῦσα, οὔν.
- AGGRAVER** (*adaugere, geo, xi*) ἐπιβαρεῖν, ῶ, ἡσω, *App.*
- AGILE** (*agilis, e*) ελαφρός, ἄ, ὄν, *Plat.* εὐστροφος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.* εὐκίνητος, ου, ὁ, ἡ, *Hipp.* εὐσκαρθμος, ου, ὁ, ἡ, *Hom. II. XIII, 31.*
- AGILEMENT** (*agiliter*) εὐκινήτως, εὐστροφως.
- AGILITE** (*agilitas, atis*) εὐκινήσια, εὐστροφία, ας, ἡ, *Sept.*
- AGIR** (*agere, ago, egi*) ἐνεργεῖν, ῶ, ἡσω· πράττειν, ττω, ζω, *Dém.* De quoi s'agit-il? (*quid agitur?*) τί ἐστι; τί λέγεται; Le gain le fait agir, ὅπῃ τοῦ κέρδους προάγεται, *Dém.*
- AGISSANT, E** (*actuosus, a, um*) ἐνεργῶν, οῦσα, οὔν, *Luc.* πρακτικός, ἡ, ὄν, *Polyb.*
- AGITATION** (*agitatio; commotio, onis*) κίνησις, εως, ἡ, *Plut.* δόνημα, ατος, τό, *Luc.*
- AGITÉ, ÉE** (*agitatus, a, um*) κινήθεις, εἶσα, ἐν. Il a l'esprit agité de beaucoup de soins (*multis curis mens ejus movetur*)

- κυμαίνουσαν ἔχει πολλὰς φροντίσι τὴν ψυχὴν.
- AGITER** (*agitare*, ο, σσι) κινεῖν, ὦ, ἦσω· ὀνεῖν, ὦ, ἦσω· σαλεύειν, ω, σω, *Luc.*
- AGNEAU** (*agnus*, α) ἄρς, *prou usité au nom.*, γέν. ἄρνός, δ. *Plat.* ἀμνός, οὔ, δ, *N. Test.* ἀμνάς, ἄδος, ἦ, *Sept.* Un petit agneau (*agnellus*, ι) ἄρνιον, ου, τό, *Sept.* De l'agneau (*agnina caro*, ρνίς) ἄρνειον κρέας, ατος-αος-ως, *Luc.*
- AGNELER** (*agnum procreare*, ο, σσι) ἄρνα τίκτειν, τικτώ*.
- AGNELET** (*agnellus*, ι) ἄρνιον, του, τό, *Sept.*
- AGONIE** (*extrema lucta*) ἀγωνία, ας, ἦ.
- AGONISANT**, ε (*cum morte luctans*) ἀγωνιῶν, ὦσα, ὦν.
- AGONISER** (*media jam morte teneri*, σσρ) ἀγωνιάειν-ᾶν, ἄω-ῶ.
- AGONISTIQUE** (*ars athletica*) ἀγωνιστικὴ, ἦς, ἦ, sous-ent. τέχνη.
- AGONOTHÈTE** (*agonotheta*, α, m.) ἀγωνοθέτης, ω, δ.
- AGRAFE** (*fibula*, α) πόρπη, περόνη, ης, ἦ, *Ellen.*
- AGRAFER** (*fibulare*, ο, σσι) πορποῦν, ὦ, ὦσω, *Suid.* περονᾶν, ὦ, ἦσω, *Hom.*
- AGRAIRE**. Loi agraire (*agraria lex*) κληροσυκτικὸς νόμος, ου, *Aristoph.*
- AGRANDIR** (*amplificare*, α) μεγαλύνειν, *N. Test.* μηκύνειν, ὦνω, ὦνῶ, *Isocr.*
- AGRANDIR** [S' (*augescere*, σσρ) μεγαθύεσθαι, μεγαλύνεσθαι, ομαι.
- AGRANDISSEMENT** (*incrementum*, ι) ἐπαύξησης, εως, ἦ, *Plut.* ἐπίδοσις, εως, ἦ, *Isocr.*
- AGRÉABLE** (*gratus, jucundus*, α, um) τερπνός, ἦ, ὄν, *Isocr.* ἡδύς, εἶα, ἡδύ, *Dém.*
- AGRÉABLEMENT** (*jucunde, lepide*) εὐαρέστως, ἡδέως, *Dém.*
- AGRÉER** (*gratum acceptumque habere*) δέχεσθαι, ομαι, ξομαι· ἀξιοῦν, ὦ, ὦσω, ὦα.
- AGRÉGATION** (*aggregatio*, ονις) ἐπισυναγωγή, ἦς, ἦ, *N. Test.*
- AGRÉGER** (*aggregare*, ο, σσι; *adungere*, ο, σσι) ἐπισυνάγειν, γω, ζω, *Polyb.* προσαιρεῖσθαι, ομαι, ἐμοί τινα, *Plut.*
- AGRÈMENT** (*lepor, oris; voluptas, atis; assensus, us*) χάρις, ιτος, ἦ· ἡδονή, ἦς, ἦ· ὁμολογία, ας, ἦ, *Dém.* Agrément de la
- voix, du langage, ἡδυφωνία, ἡδυλογία ας, ἦ.
- AGRÈS** d'un vaisseau (*navis armamentarium*) πλοῦς σκευάσματα, σκιά, ὦν, τά, *Dém.*
- AGRESSEUR** (*aggressor, oris*) ἐπιχειρητής, οὔ, δ, *Thuc.*
- AGRESSION** (*aggressio, onis*) ἐπιχειρησις, εως, ἦ, *Thuc.*
- AGRESTE** (*agrestis, e*) ἀγριος, ια, ιον, *Dém.* ἀγροικος, ου, δ, ἦ, *Plat.*
- AGRICOLE** (*agricola, α, m.*) γεωργός, οὔ, δ, *Xén.*
- AGRICULTEUR** (*agricola, α*) γεωργός, οὔ, δ, *Arist.*
- AGRICULTURE** (*agricultura, α*) γεωργία, ας, ἦ, *Isocr.* γεώρημα, ατος, τό, *Plat.*
- AGRIGENTE**, ville de Sicile, Ἀκράγας, ατος, δ. — Pindare, dans sa deuxième Olympique, chante la victoire du roi Théron, qu'il appelle le soutien d'Agri-gente :
- Ἐρεῖσμ' Ἀκράγαντος, *Pind.*
- AGRIPPER** (*arripere, pio, pui*) ἀρπάζειν, ζω, ζω.
- AGRONOME** (*agronomus, i*) ἀγρονόμος, ου, δ.
- AGRONOMIE** (*agronomia, α*) ἀγρονομία, ας, ἦ.
- AGUERRI, IE** (*belli peritus, a*) πολέμου εὔειδώς, υἷα, *Hom.*
- AGUERRIR** (*ad bellum informare, ο, σσι*) γυμνάζειν, ζω, σω, *Isocr.*
- AGUET**. Etre aux aguets (*speculari, or*) κατασκοπεῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.*
- AH!** (*ah! heu! proh!*) αἶ! φεῦ! ἰού! ἰώ! αἰβοῖ!
- AHEURTER** [S' (*pertinaciter instare, sto, stiti*) αὐθαδιάζεσθαι, ομαι, *Plat.*
- AHURI, IE** (*stupefactus, a, um*) τεθηπώς, υἷα, ὅς.
- AIDE** (*auxilium, i*) βοήθεια, ας, ἦ, *Dém.* βοήθημα, ατος, τό, *Aristoph.*
- AIDE** (*adjutor, trix*) συνεργός, οὔ, δ, ἦ· συμπράκτωρ, ορος, δ, *Hér.*
- AIDER** (*adjuvare, juvo, juvi*) βοηθεῖν, ὦ, ἦσω, τινὰ πρὸς τινα, *Dém.* Aider quelqu'un de ses conseils (*aliquem consiliis juvare*) συμβουλόν τινι γίνεσθαι, γίνομαι*.

ΑΙΚΥΛ, Ε (*αυμα, αυια*) κάπκος δ πρὸς πατρός, προπάτωρ, ορος, δ· δ πρὸς μητρός, μητροπάτωρ, ορος, δ· μάμμα, μάμμη, ης, ἡ· τίτθη, ης, ἡ, *Dém.*

ΑΙΒΥΧ (*majores, um*) πρόγονοι, ὠν, οἱ, *Dém.* προγεγεννημένοι, ὠν, οἱ, *Isocr.*

AIGLE (*aquila, α*) ἀετός, οὔ, δ, *Arist.*
Aigle de mer, ἀλιάετος, ἀλιαετος, ου, δ, *Arist.*

AIGLON (*aquilæ pullus, i*) ἀετιδεύς, ἴως, δ.

AIGRE (*acidus, acerbus, a, um*) δξύς, εἶα, ὕ, *Arist.* δριμύς, εἶα, ὕ.

AIGRE-DOUX (*jucundo acore præditus, a, um*) δξύγλυκος, εἶα, ὕ.

AIGRELET, ΕΤΤΕ (*acidulus, a, um*) ὑποξύς, δ, ἡ, ὑποξυ, τό.

AIGREMENT (*acerbe, acriter*) πικρῶς, *Dém.* στρυφνῶς, χαλεπῶς.

AIGREMOINE (*inguinaria, α, Plin. agrimonia eupatoria, Linn.*) βουβώνιον, ου, τό, *Diosc.*

AIGRET, ΕΤΤΕ (*subacidus, a, um*) ὑποξύς, δ, ἡ, ὑποξυ, τό.

AIGRETTE (*ardeola, α*) ἐρωδιός, οὔ, δ, *Arist.*

AIGRETTE (*crista, α; apex, icis, m.*) λόφος, ου, δ, *Xén.* φάλος, ου, δ.

AIGREUR (*acor, oris; acerbitas, atis*) δξύτης, στρυφνότης, ητος, ἡ.

AIGRI l'esprit de quelqu'un (*alicujus animus exasperare, o, avi*) θυμόν τινος παροξύνειν, ὕνω, ὑνῶ, *Plut.* Αἰγρί par les maux présents, πρὸς τὰ παρόντα χαλεπαίνων, οντος, *Thuc.*

AIGRIE [S. Le vin s'aigrit (*vinum acescit*) οἶνος παροξίζει, *Diosc.*

AIGU, UR (*acutus, a, um*) δξύς, εἶα, ὕ. Lance aiguë, δξύ δόρυ. *Hom.* Voix aiguë, δξεία φωνή, *Plut.* Accent aigu, δξεία προσφῶνία. — Voyez ACCENT.

AIGUADE (*aquatio, onis*) ὕδρευσις, εως, ἡ. *Plut.* Faire aiguade (*aquari, or*) ὕδρευεσθαι, ομαι, ἐκ τοῦ Νεῖλου, *Plut.*

AIGUIÈRE (*aqualis, is, m.*) ὕδρῖα, ας, ἡ, *Athén.*

AIGUILLE (*acus, us, f.*) βραβίς, ἴδος, ἡ, *N. Test.* βελόνη, ης, ἡ. Ceinture brodée à l'aiguille (*cingulum acu pictum*) εσθῆτος ἱμάς, ἄντος, *Hom.* Disputer sur la pointe d'une aiguille (*rixari de lana caprina*) φιλονεικεῖν περὶ ὄνου σκιάς. Aiguille d'un

cadran solaire (*stylus, i*) γνώμων, ονος, δ.

AIGUILLON (*arum aculeus, i; boum stimulus, i*) κέντρον, ου, τό, *Plut.* βοόκεντρον, ου, τό. L'aiguillon de la volupté (*voluptatis stimulus*) τῆς ἡδονῆς οἰστρελασία, ας, ἡ, *Jos.*

AIGUILLONNER (*stimulare, o, avi*) κενταῖν, ὦ, ἦσω. *Théophr.* παροξύνειν, ὕνω, ὑνῶ, *Xén.*

AIGUISER (*acuere, o, ui*) ἀκοῦν, ὦ, ἦσω, *Hér.* δξύνειν, ὕνω, ὑνῶ.

AÏL, pl. AULX (*allium, i*) σκόροδον, ου, τό, *Aristoph.* Une tête d'ail, μάλυζα, ης, ἡ· γελγίς, ἴδος, ἡ· ἀγλιθας, ὠν, αἱ.

AILE (*ala, α; penna, α*) πτερόν, οὔ, τό· πτέρυξ, υγος, ἡ, *Arist.* Les ailes d'une armée, κέρατα, ὠν, τά, *Thuc.*

AÏLÉ, ÉE (*alatus, pennatus, a, um*) πτερωτός, ἡ, ὄν, *Arist.* πτερυγωτός, ἡ, ὄν, *Aristoph.*

AÏLERON (*alula, α; pennula, α*) πτερύγιον, ου, τό.

AÏLLEURS (*alibi, alio*) ἄλλοθι, ἄλλοσε. D'ailleurs (*aliunde*) ἄλλοθεν.

AÏLLEURS [D' (*præterea*) χωρὶς δὲ τούτων, πρὸς τούτοις, *Dém.* Honnête homme d'ailleurs (*alioquin honestus*) τᾶλλα καλός, *Dém.*

AÏMABLE (*amabilis, e*) ἐράσμιος, ου, δ, ἡ, *Plut.* D'une manière aimable (*amabiliter*) ἐρασμίως, *Plat.*

AÏMANT, Ε (*ad amandum propensus, a*) φιλόστοργος, ου, δ, ἡ· *et de là* φιλοστοργία, ας, ἡ.

AÏMANT (*magnes, etis*) μαγνήτης, ου, δ· μαγνήτις, ἴδος, ἡ, *Phil.* La gloire est un aimant pour les âmes (*gloria mentes allicit, attrahit*) ἔλκει τὰς ψυχὰς ἐφ' ἑαυτὴν ἡ δόξα.

AÏMANTE, ÉE (*magneticus, a, um*) μαγνητικός, ἡ, ὄν.

AÏMANTER (*magnetica vi imbuerе, eo, ui*) μαγνητίζειν, ἴσω, ἴσω.

AÏMER (*amare, o, avi; diligere, go, est*) φιλεῖν, ὦ, ἦσω· ἀγαπᾶν, ὦ, ἦσω· ἐρᾶν, ὦ, ἄσω ου ἐρασθῆσομαι, τινός· στέργειν, γω, ξω. — Ces quatre verbes ne sont pas synonymes; φιλέω désigne le sentiment d'amitié, φιλία, ας, ἡ· ἀγαπάω, celui de charité, ἀγάπη, ης, ἡ· ἐρᾶω, celui de l'amour, ἔρως, ωτος, δ· στέρ-

γω, *celui de la tendresse*, στοργή, ἤς, ἡ. Aimer avec passion (*deamare, o*) ὑπεραγαπᾶν, ἄω-ῶ, *Hérod.* Aimer celui qui nous aime (*amantem redamare, o*) τὸν φιλοῦντα ἀντιφιλεῖν, ῶ, *Arist.*

AINE (*inguen, inis*) βουδών, ὠνος, δ.

AINE, ἘΕ (*natu major ou maximus, a*) πρεσβύτερος, ἔρα, οὐ πρεσβύτατος, ἀτη.

AINESSE. Droit d'ainesse (*jus primogenituræ*) πρωτοτόκια, ὠν, τὰ, *Genèse, XXV, 31.*

AINS. Voyez MAIS.

AINSI (*sic, ita, itaque*) οὕτως, ὧς. Ainsi que (*quemadmodum*) ὧςπερ. Ainsi soit-il! (*fiat!*) γένοιτο!

AIR (*aer, eris*) ἀήρ, ἔρος, δ. L'air du visage (*oris habitus, us*) ἔξις, εως, ἡ· σχῆμα, ατος, τό. Avoir l'air (*videri, eor*) φαίνεσθαι, δοκεῖν, ῶ. L'air d'une chanson (*modulatio, onis*) μελωδία, ας, ἡ. *Athén.*

AIRAIN (*aer, aeris*) χαλκός, οὔ, δ. *Diosc.* D'airain (*aereus, aeneus, a, um*) χαλκοῦς, ἦ, οὔν, *Xén.* Cœur d'airain, σκληροκαρδία, ας, ἡ. Front d'airain, ἀναισχυντία, ας, ἡ, *Aristoph.*

AIRE d'une grange (*area, æ*) ἄλως, ω, ἡ, *Xén.* Aire d'un aigle (*nidus, i*) καλῖα, ας, ἡ.

AIS (*asser, eris*) σανίς, ἰδος, ἡ, *Luc.*

AISANCE (*facilitas, atis*) εὐκολία, εὐκοπία, ας, ἡ, *Plut.* εὐπορία, ας, ἡ. Lieux d'aisances (*latrina, æ*) ἀπόπατος, ου, δ.

AISE. ETRE ravi d'aise (*lætari, or*) χαίρειν, ω. Vivre à son aise (*bene beateque vivere, o*) ραδίως ζῆν, ζάω.

AISE. Je suis fort aise, nous sommes bien aises (*gaudeo, gaudemus*) χαίρω, χαίρομεν, ὅτι, κ.τ.λ.

AISÉ, ἘΕ (*facilis, e; opulentus, a, um*) ράδιος, ἰα, ἰον, *Dém.* εὐπορος, ου, δ, ἡ. Malaisé (*difficilis, e*) χαλεπός, ἡ, ὄν, *Dém.*

AISEMENT (*facile*) ραδίως, *Dém.*

AISSELLE (*axilla, ala, æ*) μασχάλη, ης, ἡ, *Xén.* μασχαλῖς, ἰδος, ἡ.

AISSIEU. Voyez ESSIEU.

AITIOLOGIE (*ætiologia, æ*) αἰτιολογία, ας, ἡ.

AJAX. Deux héros de ce nom figurent dans l'Iliade : Ajax, fils d'Oïlée, Αἴας δ

τοῦ Ὀϊλῆος, et le grand Ajax, fils de Télamon, Τελαμώνιος Αἴας, αντος, δ.

AJOURNEMENT (*diei constitutio, onis*) ἡμέρας διορισμός, οὔ, δ.

AJOURNER (*diem constituere, tuo, tui*) ἡμέραν διορίζειν, ἰζω, ἰσω.

AJOUTER (*addere, do, didi; adjicere, jicio, jeci, aliquid alicui*) προστιθέναι οὐ ἐπιτιθέναι, τίθημι *, τινί τι, *Isocr.* ἐπιβάλλειν, προσβάλλειν *, *Arist.* Ajouter foi à quelqu'un (*alicui fidem habere, eo*) πιστεύειν, ω, τινί, *Dém.* Ne pas ajouter foi (*fidem illi non habere*) ἀπιστεῖν, ῶ, ἦσω, τινί, *Xén.*

AJUSTEMENT (*concinntas, atis*) εὐρυθμία, ας, ἡ, *Arist.*

AJUSTER (*concinnae, o, avi*) βυθμίζειν, ἰζώ, ἰσω, *Xén.* ἐναρμόζειν, ὀζω, ὀσω, *Den. Hal.*

ALABASTRITE (*alabastrites, æ*) ἀλαβαστρίτης, ου, δ, *Diosc.*

ALAMBIC. Ce mot parait composé de l'article Arabe AL et de ἀμβίξ, ἰκος, δ, olla, æ.

ALAMBIQUER [S' l'esprit (*animus torquere, queo, rsi*) Συμὸν βασανίζειν, ἰζω, ἰσω.

ALARME (*bellicus clamor, oris; trepidatio, onis*) ἀλαλή, ἦς, ἡ· τρόμος, ου, δ, *Plut.* Jeter l'alarme parmi les ennemis (*terrorem hostibus incutere, tio*) εἰς πολλὴν ταραχὴν τοὺς ἐχθροὺς καθιστάναι, ἰστημι *.

ALARMER (*conturbare, o, avi*) ταραττεῖν, ττω, ζω, *Dém.*

ALARMER [S' (*trepidare, o, avi*) τρέειν, έω, έσω, *Plut.*

ALBATRE (*alabaster, tri*) ἀλάβαστρον, ου, τό, *Sept.* Cou d'albâtre (*eburneum collymb, i*) κάλλευκος δέρη, ης, *Eurip. Méd. 30.* Junon aux bras d'albâtre, λευκώλενος Ἥρη, *Hom.*

ALCAÏQUE. Strophe Alcaïque (*Alcaïca strophe, es*) Ἀλκαϊκὴ στροφή, ἦς. En voici un exemple :

Οὐ χρῆ κακοῖσι Συμὸν ἐπιτρέπειν ·
Προκόψομεν γὰρ οὐδὲν ἀσάμενοι,
Ὡ Βαχχί! φάρμακον δ' ἄριστον,
Οἶνον ἐνεσικαμένους μεθύσθαι.

ALCÉE.

ALCHYMIE. Ce mot parait composé de l'ar-

tielle Arabe AL, et de *χυμός*, οὔ, δ, *sucus*, i.

AL-CORAN. *Ce mot, tout arabe, signifie LE LIVRE par excellence, et s'emploie, chez les Mahométans dans le sens de notre mot BIBLE, Βιβλία, ἰων, τὰ.*

ALCYON (*halcyon, onis; halcedo, onis*) ἄλκυών, ὄνος· ἄλκυδών, ὄνος, ἦ.

ALÉATOIRE (*aleatorius, a, um*) ἀλέατοριος, α, ον· κυβευτικός, ἦ, ὄν, *Plat.*

ALÈGRE (*alacer, cris, cre*) εὐθυμος, ου, ὄ, ἦ, *Xén.*

ALÈGRESSE. Voyez ALLÈGRESSE.

ALÈNE (*subula, æ*) ῥαφίον, ου, τό. *Gal.* ὀπήτιον, ου, τό.

ALÉNOIS. Voyez CRESSON.

ALENTOUR (*circumcirca*) περίξ, *Polyb.* Les alentours, οἱ περίξ τόποι· οἱ ἀμφίτινα, *Hom.*

ALERTE (*alacer, cris, cre*) πρόθυμος, ου, ὄ, ἦ, *Arist.* Alerte! (*state viri!*) ἀνέρες ἔστε, φίλοι! *Hom.*

ALEXANDRE le Grand, fils de Philippe, roi de Macédoine, Ἀλεξάνδρος ὁ μέγας, ὁ τοῦ Φιλίππου.

ALEXANDRIN. Vers Alexandrins (*heroica carmina, um*) ἡρωϊκά, ἦ ἐξάμετρα ἔπη, ὦν, τὰ.

ALEXIPHARMAQUE (*alexipharmacum, i*) ἀλεξιφάρμακον, ου, τό, *Nic.*

ALEXITÈRE (*alexeterium, i*) ἀλεξητήριον, ἰου, τό. Ce mot et le précédent s'emploient aussi adjectiv.

ALEZAN, ANE (*rufus, a, um*) πυρρός, ἄ, ὄν.

ALGARADE (*procacitas, atis*) προπέτεια, ας, ἦ.

ALGORITHME. *Ce mot paraît composé de l'article Arabe AL, et de ἀριθμός, οὔ, δ, numerus, i.*

ALGUE marine (*alga, æ*) φῦκος, εος, τό, *Theophr.*

ALIÉNATION (*alienatio, onis*) ἀλλοτριώσεις, εως, ἦ, *Thuc.* ἀπαλλοτριώσεις, εως, ἦ, *Arist.* Aliénation d'esprit (*mentis alienatio, onis*) ἀλλοτριότης, ητος, ἦ, *Plat.*

ALIÉNER (*alienare, o, avi aliquem ab aliquo*) ἀπαλλοτριόειν-οῦν, ὠ-ῶ, ὡσω, ὠκx, τινά τινος, *Dém.* τινά πρὸς τινά, *Isocr.*

ALIGNÉ, ÉE (*amussilatus, a, um*) εὐθύγραμμος, ου, ὄ, ἦ.

ALIGNEMENT (*æquamentum, i*) στάθμησις, εως, ἦ.

ALIGNER (*ad amussim describere, bo, psi*) κατά, ἐπί, παρά, πρὸς στάθμην διαγράφειν, φω, ψω, φα· σταθμάειν, ἄν, ἄω-ῶ, ἦσω, ἦκα, *Luc.*

ALIMENT (*alimentum, i; cibus, i; esca, æ*) τροφή, ἦς, ἦ, *Arist.* σίτος, ου, ὄ, *Dém.* ἔδεσμα, ατος, τό, *Isocr.* La gloire est l'aliment des grandes âmes (*generosos animos alit gloria*) τρέφει τὰς εὐγενεῖς ψυχὰς ἡ δόξα.

ALIMENTAIRE. Pension alimentaire (*alimentorum suppeditatio, onis*) τροφεῖον, ου, τό.

ALIMENTER (*alere, o, ui*) τρέφειν, φω, θρέψω, τέτροφα, τέτραμμαι, ψαι, πται, *Dém.*

ALITÉ, ÉE (*lecto affixus, a*) κοιτάζων, ουσα.

ALIZÉ. Les vents alizés (*etesæ, arum, pl. m.*) ἐτησιαί, ὦν, οἱ, *Arist.*

ALLAITER (*lactare, o, avi*) τιθεύειν, ω, σω, τινά, *Dém.* θηλάζειν, ζω, σω, *Lys.*

ALLANT (*iens, euntis*) πορευόμενος, η, ον, *Sept.* Allant, e, φιλόδρομος, ου, ὄ, ἦ.

ALLÈCHER (*allicere, licio, lexi*) δημαγωγεῖν, ὦ, ἦσω, τινά, *Dém.*

ALLÉE de jardin (*xystrus, i*) ξυστός, οὔ, δ, *Xén.* Allée d'une maison, οἴκου εἰσοδος, ου, ἦ. Après bien des allées et venues, ἐπειδὴ πολλάκις πορευόμενος ἐπορεύθη, ης, η, *Sept.*

ALLÉGIATION (*allegatio, onis*) ἐπαγωγὴ, ἦς, ἦ, *Arist.*

ALLÈGE (*navicula, æ*) πλοίαριον, ἰου, τό, *Xén.*

ALLÈGEANCE (*lenimentum, i*) πράυνσις, εως, ἦ.

ALLÈGEMENT (*levamen, inis*) κουρισμός, οὔ, δ· κούφισμα, ατος, τό, *Eurip.*

ALLÈGER (*levare, o, avi; mitigare, o, avi*) κουφίζειν, ζω, σω, κα· πράυνειν, ὦνω, ὦνῶ, *Plat.*

ALLÈGORIE (*allegoria, æ*) ἀλληγορία, ας, ἦ, *Rhét.*

ALLÈGORIQUE (*allegoricus, a, um*) ἀλληγορικός, ἦ, ὄν, *Herm.*

ALLÈGORIQUEMENT (*allegorice*) ἀλληγορικῶς, *Rhét.*

ALLEGORISER (*allegoria uti, or*) ἀλληγορεῖν, ὦ, ἴσω, *Rhét.*
ALLEGORISTE (*allegoria utens*) ἀλληγορητής, οὔ, δ.
ALLÉGRESSE (*alacritas, atis*) εὐθυμία, ας, ἦ, *Xén.*
ALLÉGUER Homère (*Homerum citare, o, avi*) Ὀμηρον ἐπάγεσθαι, ομαι, *Arist.*
ALLELUIA, *mot hébreu, qui signifie louez Dieu, halelou-iah.*
ALLER, je vais, j'irai (*ire, eo, ibo*) πορεύεσθαι, ομαι, σομαι· βαίνειν*, βάδειν, βαδίσειν, ω. Je vais à Cypre, εἰμι ἐς Κύπρον, *Hér.* Comment va votre santé? πῶς ἔχετε; *plur.* πῶς ἔχετε; cet habit lui va bien, ἡ ἐσθῆς αὐτῷ πρέπει. Je vais me retirer, μέλλω ἀναχωρεῖν. Il y va de mon honneur, λόγος ἐστὶ περὶ τῆς τιμῆς μου. Il s'en est allé, ὄχητο ἀπῳών. Au pis aller, κατὰ τὸ χεῖριστον. Allez à la maison, mes chers enfants, tout ira bien, ἔτ' εὐ γὰρ ἔσται, δωμάτων εἶσω, τέκνα, *Eur. Médée*, 88.
ALLIAGE (*metallorum temperatio, onis*) μετάλλων μίγμα, ατος, τό· σύγχυσις, εως, ἦ.
ALLIANCE (*affinitas, atis; fœdus, eris*) συγγένεια, ας, ἦ, *Plat.* ἐπιγαμία, ας, ἦ, *Dém.* σπονδή, ἦς, ἦ, *Dém.* συνθήκη, ης, ἦ, *Isocr.* Contracter une alliance, κῆδος συνάπτειν, πτω, ψω, *Eur.* Celui qui viole une alliance (*fœdifragus, a*) ὑπερφιάλος, ου, δ, ἦ, *Hom.*
ALLIÉ, *êe* (*socius, a, um; fœderatus, a, um*) σύμμαχος, ου, δ, ἦ, *Dém.* ἐπίκουρος, ου, δ, ἦ, *Hom.*
ALLIER (*consociare, o, avi*) συμμιγνύναι, υμι, μίξω, *Plut.*
ALLIER [*S'* (*cum aliquo affinitate sese conjungere, go, xi, ou societatem inire, eo*) κῆδος συνάπτειν, πτω, ψω, *Eur.* ὄρκια πιστὰ ταμεῖν, τέμνω*, *Hom.* Ne point s'allier au-dessus de soi, καθ' ἑαυτὸν κηδεύειν, ω, *Eschyl.*
ALLOCUTION (*allocutio, onis*) δημηγορία, ας, ἦ, *Dém.*
ALLONGE (*accrementum, i*) ἐπαύξησις, ἐπίδοσις, εως, ἦ, *Xén.*
ALLONGEMENT (*productio, onis*) μακρύνσις, ἔκτασις, εως, ἦ.
ALLONGER (*producere, co, xi*) μακρύνειν, ὕνω, υνῶ· παρατείνειν, τείνω*, *Luc.*

ALLOUER une dépense (*expensum comprobare, o, avi*) δαπάνην δέχεσθαι, ομαι, ζομαι.
ALLUMER (*accendere, do, di*) ἀνάπτειν, πτω, ψω, *Plat.*
ALLUMER [*S'* (*exardescere, sco*) ἐκπυροῦσθαι, οὔμαι. La guerre s'est allumée, (*exarsit bellum*) ἐξεκαύσθη πόλεμος, *Plut.* Allumer dans le cœur de quelqu'un l'amour de la gloire, (*in alicujus animo laudis amorem accendere, o*) πρὸς τὴν δόξαν τινὸς θυμὸν ἐκκαίειν, αἰω, αὔσω.
ALLUMETTE (*sulphuratum ramentum, Mart.*) θειωδὲν ξυλάριον, ου, τό. *N'ayant pas rencontré ce mot dans la lecture des auteurs Grecs, j'ai modelé ma traduction sur le mot Allemand Schwefel-hoelzlein, petit bois soufré. — Les Grecs modernes disent τὸ θειαφοκέρι.*
ALLURE (*incessus, us*) βάδισμα, ατος, τό, *Dém.*
ALLUSION (*adnominatio, onis*) παρονομασία, ας, ἦ, *Rhét.* Aristophane fait souvent allusion à Euripide (*Aristophanes sæpe ad Euripidem alludit*) Ἀριστοφάνης πολλάκις αἰνίττεται εἰς Εὐριπίδην, *Scol.*
ALLUVION (*alluvio, onis*) πρόσκλυσις, εως, ἦ.
ALMAGESTE, composé de l'article Arabe AL, et de μέγιστος, η, ον, *maximus, a, um.* L'Almageste de Ptolémée, ἡ τοῦ Πτολεμαίου μεγάλη σύνταξις, εως.
ALMANACH. Ce mot paraît composé de l'article Arabe AL, et de μήνη, ης, ἦ, luna, æ. On peut le rendre en latin par *calendarium, i*, et en Grec par ἡμερολόγιον, ου, τό, ou ἐπιμήνιος ἐφημερίς, ἰδος, ἦ. *Les Grecs modernes disent ἀλμηνιαχόν.* R. μήνη, lune.
ALOES (*aloë, ës*) ἀλή, ης, ἦ. Bois d'aloès, ἀγάλλογον, ου, τό, *Diosc.*
ALOÏ. Or de bon aloi (*purum putumque aurum*) ὄβρυζον, ου, τό.
ALOPECIE (*alopecia, æ*) ἀλωπεκία, ας, ἦ, *Gal.*
ALORS (*tunc, tum*) τότε, *Dém.* τήνικα, τηνικάδε, τηνικαῦτα, τῆμος. Jusqu' alors (*hactenus*) μέχρι τοῦδε, *Thuc.*
ALOUETTE (*alauda, æ*) κορυδαλός, οὔ, δ· κορυδός, οὔ, δ· κορυδαλῆς, ἰδος, ἦ, *Théocr.*

ALOURDIR (*gravare, o, avi*) βαρύνειν, ὕνω, ὤω, *Xén.*

ALOYAU (*bubulus lumbus, i*) βοεῖα βράχις, εως, ἡ.

ALPES (*Alpes, ium, f.*) Ἄλπεις, εων, αἱ. *Rac. Celtiq. ar pénn, la tête.*

ALPHA (*Alpha*) Ἄλφα, τό. Je suis l'Alpha et l'Oméga, le commencement et la fin, ἐγώ εἰμι τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠμέγα, ἀρχὴ καὶ τέλος, *Aroc. I, 8.*

ALPHABET (*alphabetum, i*) ἀλφάβητον, ου, τό. *Ce mot est composé de la réunion des deux premières lettres grecques Ἄλφα, Βῆτα.*

ALPHABÉTIQUE (*alphabeticus, a, um*) ἀλφαβητικός, ἡ, ὄν.

ALPHABÉTIQUEMENT (*secundum ordinem litterarum*) ἀλφαβητικῶς.

ALTÉRABLE (*mutabilis, e*) μεταβλητός, ἡ, ὄν.

ALTÉRANT, **E** (*sitim provocans, antis*) διψητικός, ἡ, ὄν.

ALTÉRATION (*sitis, is; mutatio, corruptio, onis*) δίψα, ης, ἡ, *Plut.* — ἑτεροίωσις, εως, ἡ, *Arist. φθορά, ἄς, ἡ, Thuc.*

ALTERCATION (*altercatio, onis*) ἔρις, ἰδος, ἡ, *Xén. ἀντιλογία, ας, ἡ, Dém.*

ALTÉRÉ, **ÉE** (*sitibundus, a, um; vitiatus, a, um*) διψαλός, α, ον, *Luc. διεφθαρμένος, ης, ον, Dém.*

ALTÉRER (*sitim stimulare, o, avi; depravare, o, avi*) δίψαν παρασκευάζειν, ἄζω, ἄσω, *Arist. διαστρέφειν, φω, ψω, Théophr.*

ALTERNAT (*alternatio, onis*) ἐπάλλαξις, εως, ἡ, *Arist. ἀμοιβή, ἡς, ἡ, Plat.*

ALTERNATIF, IVE (*alternus, a, um*) ἀμοιβαῖος, α, ον.

ALTERNATIVE (*alternata conditio, onis*) ἀμφοσθήτησις, εως, ἡ. *Alternative embarrassante, ἀπορία, ας, ἡ. Les alternatives de la fortune, αἱ τῆς τύχης ἀμοιβαί, ὄν. Etre dans une cruelle alternative, δεινῶς ἀμφοσθητεῖν, ὦ, ἦσω.*

ALTERNATIVEMENT (*alternis vicibus*) ἀμοιβαίως, ἐναλλάξ, *Arist. ἐπαλλάξ, Xén.*

ALTÉRNER (*vices variare, o, avi*) ἀμειβεσθαι, ομαι, ψομαι.

ALTESSE Royale, Impériale (*Regia, Imperialis Celsitudo, inis*) Βασιλική, Αὐτοκρατορικὴ Ὑψηλότης, ητος.

ALTHÉE (*althæa officinalis, Linn.*) ἀλθαία, ας, ἡ, *Diosc.*

ALTIER, **ÈRE** (*superbus, a, um*) ὑπερήφανος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*

ALUMINE (*aluminosa terra, æ*) στυπτηριώδης γῆ, ἡς.

ALUMINEUX, **EUSE** (*aluminosus, a, um*) στυπτηριώδης, εος, ὁ, ἡ, *Gal.*

ALUN (*alumen, inis*) στυπτηρία, ας, ἡ, *Diosc.*

ALVÉOLE (*alveolus, i*) κυττάριον, ου, τό. *En parlant des gencives intérieures, on dit éouolon, ου, τό. Plut.*

AMABILITÉ (*amabilitas, atis*) τὸ ἐράσμιον, ου · τὸ φιλοτήσιον, ου.

AMADOU (*fomes, itis, f.*) ἔναυσμα, ατος, τό · ζώπυρον, ου, τό.

AMADOUER (*delinire, io, tui*) θέλγειν, γω, ζω · μειλίσσειν, σσω, ζω · κηλεῖν, ὦ, ἦσω, *Plut.*

AMAIGRIR (*macerare, o, avi; macrescere, sco*) ἐκτῆκειν, κω, ζω, *Eur. ἐκτῆκεσθαι, ομαι, ζομαι.*

AMAIGRISSEMENT (*maceratio, onis*) ἴσχνανσις, εως, ἡ, *Arist. τῆξις, εως, ἡ, Grég. Naz.*

AMALGAME. *Ce mot qui, en chimie, signifie la combinaison d'un métal avec le mercure, paraît composé des deux mots Grecs ἄμα (simul) et γάμος, ou (matrimonium, i) avec l'interposition de l'article Arabe AL, comme qui dirait ἀμάλγαμος, ou ἄμα ὁ γάμος. Dans un sens plus étendu, il se traduit en Latin, par commixtio, onis, et en Grec, par κρᾶσις, σύμμιξις, ου σύγχυσις, εως, ἡ.*

AMALGAMER (*commiscere, sco, scui*) συμμιγνύναι, μίγνυμι, μίξω.

AMANDE (*amygdala, æ, ou amygdalum, i*) ἀμυγδάλη, ης, ἡ, *Diosc. ἀμύγαλον, ου, τό. Théophr. ἀμυγδαλίς, ἰδος, ἡ, Plut. Huile d'amande (amygdaleum oleum, i) ἀμυγδάλινον ἔλαιον, ου.*

AMANDIER (*amygdala, æ, ou amygdalus, i, f.*) ἀμυγδαλή-λή, ἡς, ἡ, *Diosc. ἀμύγαλον, ου, τό, Sept. Quand l'amandier fleurira, όταν ἀνήθησῃ τὸ ἀμύγαλον, Ecclés. XII. 5.*

AMANT, **E** (*amator, trix; amatus, a*) ἐραστής, οῦ, ὁ, ἐράστρια, ας, ἡ · ἀγαπώμενος, ἐρώμενος, ου, ὁ · ἀγαπωμένη, ἐρωμένη, ης, ἡ.

AMARANTE (*amarantus, i*) ἀμάραντος, ου, ὁ, ἡ. Couleur amarante (*amarantinus*

color, oris) ἀμαράντινον χρώμα, ατος.
AMARRE (*rudens, entis*) πρυμνήσιον, ου, τό, *Hom.*
AMARRER (*funibus* ou *anchora navem detinere, eo, ut*) μετ' ἀγκύρας ου πρυμνησίου τὴν ναῦν ἀναδεῖν, ἔω, ἦσω. Ils jetèrent l'ancre et amarrèrent le vaisseau, ἐκ δ' εὐνάς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν, *Hom. Il. I, 436.*
AMAS (*acervus, i; copia, æ*) σωρός, οὔ, δ, *Aristoph.* πλῆθος, εος, τό, *Isocr.*
AMASSER (*coacervare, o, avi; colligere, ligo, legi*) συναθροίζειν, ζω, σω· συλλέγειν, γω, ξω, *Plat.* Amasser de quoi vivre, βίον συλλέγεσθαι, ομαι, ξομαι, *Dém.*
AMATEUR des beaux-arts (*liberalium artium amator*) φιλόμουσος, ου, δ, ἦ. — de sa patrie (*patriæ amans, antis*) φιλόπατρις, ιδος, δ, ἦ. — de la gloire (*glorie cupidus, a*) φιλόδοξος, ου, δ, ἦ, x. τ. λ.
AMAUROSE (*visus obscuratio*) ἀμαύρωσις, εως, ἦ.
AMAZONE (*Amazon, onis; virago, inis*) Ἀμαζών, όνος, ἦ· ἀντιάνειρα, ας, ἦ, *Hom. Il. III, 189.*
AMBASSADE (*legatio, onis*) πρεσβεία, ας, ἦ, *Dém.* S'acquitter avec gloire et loyauté d'une ambassade, ἐπιπρεσβεύειν τὰ κάλλιστα καὶ πάντα τὰ συμφέροντα. S'en acquitter avec déloyauté, παραπρεσβεύεσθαι. Collègue d'ambassade, συμπρεσβεύς, ἔως, δ, *Dém.*
AMBASSADEUR (*legatus, i*) πρεσβεύς, ἔως, δ, *Dém.*
AMBASSADRICE (*legati uxor, oris*) ἡ τοῦ πρεσβεύς παράκοιτις, ιδος, ἦ.
AMBE (*binis, æ, a*) ἀμφω, οῖν, τώ, τά.
AMBIANT, E (*circumfusus, a, um*) περιχυθείς, εῖσα, ἐν· περιβάλλων, ουσα, ον, *Arist.*
AMBIDEXTRE (*ambidexter, tra*) ἀμφιδέξιος, ου, δ, ἦ, *Hipp.*
AMBIGU, UE (*ambiguus, a, um*) ἀμφίβολος, ου, δ, ἦ, *Isocr.* ἀμφιλογος, ου, δ, ἦ, *Xén.*
AMBIGUITÉ (*ambiguitas, atis*) ἀμφιβολία, ἀμφιλογία, ας, ἦ.
AMBIGUMENT (*ambigue*) ἀμφιβόλως, ἀμφιλόγως.
AMBITIEUSEMENT (*ambitiose*) φιλοτίμως, *Dém.* φιλοδόξως.

AMBITIEUX, EUSE (*ambitiosus, a, um*) φιλότιμος, ου, δ, ἦ, *Plat.* φιλόδοξος, ου, δ, ἦ, *Hérod.* Ornaments ambitieux du discours (*ambitiosa sermonis ornamenta*) βημάτων πομπή καὶ ἀγλαΐσμός, οὔ, δ.
AMBITION (*ambitio, onis*) φιλοτιμία, ας, ἦ, *Hérod.* φιλοδοξία, ας, ἦ, *Hipp.*
AMBITIONNER (*ambire, io, ii; appetere, o, ivi*) φιλοτιμῆσθαι, οὔμαι, *Plut.* ἐπιποθεῖν, ὦ, ἦσω, *Luc.* ἐπιθυμεῖν, ὦ, ἦσω, τινός, *Isocr.* Ambitionner les dignités, σπουδαρχεῖν, ὦ, ἦσω, *Arist.*
AMBLE. Cheval qui va l'amble (*tolutarius equus, i*) ἵππος καλπάζων, οντος.
AMBLER. Ce mot vient du latin ambulare (*tolutim equitare, o, avi*) καλπάζειν, ἄζω, *Plut.*
AMBLYGONE (*obtusum habens angulum*) ἀμβλυγώνιος, ου, δ, ἦ.
AMBYOPIE (*hebes oculorum acies, ei*) ἀμβλυοπία, ας, ἦ.
AMBON (*suggestus, us*) ἄμβλων, ωνος, δ.
AMBRE (*succinum, i*) ἡλεκτρον, ου, τό, *Arist.*
AMBROISE, Ἀμβρόσιος, ου, δ. — Ce mot signifie littér. immortel.
AMBROSIE (*ambrosia, æ*) ἀμβροσία, ας, ἦ, *Hom.*
AMBULANT, E (*ambulator, trix*) περιπατητικός, ἦ, όν.
AMBULATOIRE (*ambulatorius, a, um*) πορευτικός, ἦ, όν.
AME (*anima, æ; animus, i; mens, entis*) ψυχή, ἦς, ἦ, *Isocr.* θυμός, οὔ, δ· νόστος, οου-οὔ, δ, *Dém.* Le travail fortifie le corps, et la science fortifie l'âme, τὸ μὲν σῶμα πόνοις, ἡ δὲ ψυχή λόγοις αὔξεσθαι πέφυκεν, *Isocr.* Grandeur d'âme, μεγαλοψυχία, ας, ἦ, *Dém.* Rendre l'âme, ἐσχάτως διακείσθαι, *Diod. Sic.*
AMÉ, ÉE (*dilectus, a, um*) ἀγαπητός, ἦ, όν. — Voyez FÉAL.
AMÉLIORATION (*melior status, us*) βελτίωσις, εως, ἦ.
AMÉLIORER (*in melius vertere, to, ti*) βελτιοῦν, ὦ, ὦσω.
AMEN (*amen*) ἀμήν. Ce mot est tout hébreu et signifie : Je le crois véritablement, il en est ainsi, ainsi soit-il ! γένοιτο !
AMENDE (*mulcta, æ*) ζημία, ας, ἦ· καταδίκη, ἦς, ἦ, *Dém.*

AMENDEMENT (*emendatio, onis*) ἐπανόρθωσις, εως, ἡ, *Dém.*

AMENDER (*mulctam irrogare; emendare, o, avi*) τιμωρίαν ἐπιτιθέναι, τίθημι*, τινί ὑπέρ τινος ἐπανορθοῦν, ᾧ, ὡσω, τί οὐ τινά. *Dém.*

AMENDER [S' (*ad meliorem frugem se recipere, cipio, cepi*)] ἐπανορθοῦσθαι, οὔμαι, *Dém.*

AMENER (*adducere, co, xi*) προσάγειν, ἄγω, ἄξω, τινά τινι, οὐ πρὸς τινα, *Plut.*

AMENITÉ (*amœnitas, atis*) εὐφροσύνη, ης, ἡ· ἄβρότης, ητος, ἡ, *Xén.*

AMENUISER (*attenuare, o, avi*) λεπτύνειν, ὤνω, ὑνῶ, *Arist.*

AMER (*amarus, a, um*) πικρός, ἄ, ὄν, *Plut.* ἐγχευκῆς, ἑός, ὀ, ἡ, *Hom.* Avoir la bouche amère, τὸ στόμα ἐκπικροῦσθαι, οὔμαι, *Hipp.*

AMÈREMENT (*amare, acerbe*) πικρῶς, χαλεπῶς, *Dém.*

AMERTUME (*amaritudo, inis; amarities, ei*) πικρότης, ητος, ἡ· πικρία, ας, ἡ, *Plut.*

AMÉTHYSTE (*amethystus, i, m.*) ἀμέθυστος, οὐ, ὀ, ἡ.

AMEUBLEMENT (*supellex, ectilis, f.*) ἐπιπλα, ὦν, τὰ, *Plut.* κατασκευή, ἧς, ἡ, *Dém.*

AMEUTER (*turbas ciere, eo*) τὸ πλῆθος παρορμαῖν, ᾧ, ἡσω, *Xén.*

AMI, IE (*amicus, a, um*) φίλος, η, ὄν, *Plat.* φίλιος, ἰα, ἰον, *Xén.* La complaisance fait des amis, et la vérité des ennemis (*obsequium amicos, veritas odium parit*, *Tér.*) ἡ μὲν ἀρέσκεια φίλους, ἡ δ' ἀλήθεια ἐχθροὺς παρασκευάζει.

AMIABLE. Terminer un différend à l'amiable (*item cum bona gratia componere*) δίκην φιλικῶς συναρμόζειν, ζω, σω.

AMIABLEMENT (*amice, placide*) φιλικῶς, *Xén.* φιλίως, *Thuc.*

AMIANTE (*amiantus, i*) ἀμίαντος, οὐ, ὀ, ἡ.

AMICAL, E (*amicabilis, e*) φιλικός, ἡ, ὄν, *Luc.* φιλίος, ἰα, ἰον, *Xén.*

AMICALEMENT (*amice, comiter*) φιλικῶς, *Xén.* φιλίως, *Thuc.*

AMICT (*amictus, us*) ἱερὸν περίβλημα, ατος, τό.

AMIDON (*amylum, i*) ἄμυλον, οὐ, τό.

AMINCIR (*attenuare, o, avi*) λεπτύνειν, ὤνω, ὑνῶ, *Arist.*

AMIRAL (*rei maritimæ præfectus, i*) ναύαρχος, οὐ, ὀ, *Thuc.* Vaisseau amiral (*prætoris navis, is*) ναυαρχίς, ἴδος, ἡ. Exercer les fonctions d'amiral, ναυαρχεῖν, ᾧ, *Thuc.*

AMIRAUTÉ (*maris præfectura, æ*) ναυαρχία, ας, ἡ, *Thuc.*

AMITIÉ (*amicitia, æ*) φιλία, ας, ἡ, *Dém.* Rechercher l'amitié de quelqu'un (*alicujus amicitiam expetere, to*) ἐπιθυμεῖν, ᾧ, φιλίας τινός, *Dém.*

AMNIO (*membrana q.*) ἀμνίον, οὐ, τό, *Gal.*

AMNISTIE (*lex oblivionis*) ἀμνηστία, ας, ἡ, *Plut.* — Sur la prononciation du mot français amnistie, et non pas amnestie, voyez ce qui est dit en tête de la lettre ³Ητα, dans la dernière édition du Schrevelius.

AMODIER. — Voyez AFFERMER.

AMOINDRIR (*imminuere, o, ui*) μειοῦν, ἐλαττοῦν, ᾧ, ὡσω, τι, *Isocr.*

AMOINDRISSEMENT (*imminutio, onis*) μείωσις, ἐλάττωσις, εως, ἡ, *Phil.*

AMOLLIR (*emollire, io, iui*) μαλακύνειν, ὤνω· μαλακίζειν, ζω, σω, *Gal.*

AMOLLIR [S' (*mollescere, sco*)] μαλακίζεσθαι, ζομαι, *Luc.*

AMOLLISSEMENT (*mollitudo, inis*) μαλάκυνσις, εως, ἡ.

AMONCELER (*coacervare, o, avi*) συσσωρεύειν, ω, σω, *Dém.*

AMONT. Vent d'amont (*flans ab oriente ventus, i*) ἀνατολικὸς ἄνεμος, οὐ· ἀπηλιώτης, οὐ, ὀ.

AMORCE (*illecebæ, arum; esca, æ*) θέλητρον, οὐ, τό· ἐπαγωγή, ἧς, ἡ, *Plat.*

AMORCER (*illicere, licio, lexi; inescare, o, avi*) θέλειν, ω, ξω· ἐπάγειν, ω, ξω, *Dém.*

AMORTIR (*sedare, o, avi; extinguere, guo, xi*) παύειν, ω, σω, *Dém.* ἀποσβεννύναι, ἐννυμι, σβέσω, *Plut.* L'ardeur de la fièvre s'amortit, παύεται ὁ πυρετός.

AMORTISSEMENT (*sedatio, onis*) παῦσις, εως, ἡ.

AMOUR (*amor, oris; Cupido, inis, m.*) ἔρωσις, ωτος, ὀ, *Anacr.* Amour-propre (*amor sui-ipsius*) φιλαυτία, ας, ἡ, *Athén.*

Amour réciproque (*mutuus amor*) ἀντ-
έρως, ὠτος, δ. Amour entre parents, φιλο-
στοργία, ας, ἡ, *Athén.* Amour fraternel,
φιλαδελφία, ας, ἡ. Amour de ses sem-
blables, φιλανθρωπία, ας, ἡ. *N. Test.*
Digne d'amour, ἀξίεραστος, ου, δ, ἡ,
Héliod. Amour des lettres, ὁ πρὸς τοὺς
λόγους ἔρως, ὠτος, *Luc.*
AMOURACHER [S'] (*insano amore capi, ior*)
ἄρωτομανεῖν, ὦ, ἡσω.
AMOURETTE (*amatoriae levitates, um*)
ἄστατος ἔρως, ὠτος.
AMOUREUSEMENT (*amatorie*) ἔρωτικῶς,
Xén.
AMOUREUX, EUSE (*amator, trix; amato-
rius, a*) ἔραστής, οὔ, δ· ἔραστρια, ας, ἡ·
ἔρωτικός, ἡ, ὄν, *Plut.*
AMOVIBILITÉ (*revocabilis status, us*) εὐ-
μετακίνητον, ου, τό.
AMOVIBLE (*revocabilis, e*) εὐμετακίνητος,
ου, δ, ἡ.
AMPÉLITE (*dituminata terra, æ*) ἀμπελί-
τις, ἰδος, ἡ.
AMPHIARTHROSE (*mixta articulatio, onis*)
ἀμφιάρθρωσις, εως, ἡ.
AMPHIBIE (*amphibium, i*) ἀμφίβιος, ου, δ, ἡ.
AMPHIBOLOGIE (*ambiguitas, atis*) ἀμφίβο-
λία, ἀμφιλογία, ας, ἡ. — *Ce mot fran-
çais, et les deux suivants, se sont écartés
de l'analogie régulière, puisqu'au lieu
d'amphibologie, il faudrait lire d'après
Le Grec, Amphibolie ou Amphilogie.*
AMPHIBOLOGIQUE (*ambiguus, a, um*) ἀμ-
φίβολος, ου, δ, ἡ. *Isocr.* ἀμφιλόγος, ου,
δ, ἡ, *Xén.*
AMPHIBOLOGIQUEMENT (*ambigue*) ἀμφιβό-
λως, *Athén.* ἀμφιλόγως.
AMPHICTYONS (*totius Græciæ legati*) Ἄμ-
φικτύονες, ὠν, οί, *Dém. Esch.*
AMPHIBÈNE (*serpens q. biceps*) ἀμφίς-
βαινα, ἡς, ἡ.
AMPHISCIENS (*amphiscii, orum*) ἀμφίσκιοι,
ὠν, οί, αί, *Géogr.*
AMPHITHÉÂTRE (*amphitheatrum, i*) ἀμφι-
θέατρον, ου, τό, *Plut.*
AMPHITRITE (*Amphitrite, es*) Ἄμφιτρίτη,
ἡς, ἡ.
AMPHITRYON, héros d'une des comédies
de Plaute, imitée par Molière, Ἄμφι-
τρώων, ονος, δ.
AMPHORE (*amphora, æ*) ἀμφιφορεύς, ου
ἀμφορεύς, ἑως, δ, *Diosc.*

AMPLE (*amplus, a, um*) εὐρύς, πλατύς,
εἶα, ὕ, *N. Test.*
AMPLEMENT (*abunde, copiose*) εὐπόρως,
δαψιλῶς.
AMPLEUR (*amplitudo, inis*) εὐρύτης,
ἡς, ἡ, *Gal.* πλατύτης, ἡς, ἡ,
Xén.
AMPLIFICATEUR (*amplificator, oris*) ἐπ-
αυξητής, οὔ, δ.
AMPLIFICATION (*amplificatio, onis*) ἐπαύξη-
σις, εως, ἡ· χρεία, ας, ἡ, *Rhét.*
AMPLIFIER (*amplificare, o, avi*) πλατύνειν,
μηκύνειν, ὕνω, ὑνῶ, *Isocr.*
AMPOULE (*ampulla, æ; pustula, æ*)
λήκυθος, ου, ἡ, *Plut.* φλύκταινα,
ἡς, ἡ.
AMPOULÉ, ÉE. Paroles ampoulées (*ampul-
læ, arum; sesquipedalia verba, orum*)
στωμύματα, ὠν, τά. *Aristophane appelle
l'orateur qui affecte un style ampoulé,
στωμυλοιστυλλεκτάδης, ου, δ, Gren. 865.*
AMPUTATION (*amputatio, onis*) ἀκρωτη-
ριασμός, οὔ, δ.
AMPUTER (*amputare, o, avi*) ἀκρωτηριά-
ζειν, ὠ, σω, *Athén.*
AMULETTE (*amuletum, i*) περιάπτων, ου,
τό, *Plut. Vie de Pér.*
AMUSANT, E (*gratus, a, um*) τερπνός, ἡ,
όν, *Isocr.*
AMUSEMENT (*delectatio, onis*) τέρψις, εως,
ἡ, *Isocr.*
AMUSER (*delectare, o, avi; distingere, eo,
ui*) τέρπειν, πω, ψω, *Eur.* κατέχειν,
έχω, καθέζω, *Isocr.* Amuser quelqu'un
par de vaines espérances (*aliquem inani
spe ludere*) κεναίς ἐλπίσι τινά βουκολέειν-
εῖν, έω-ῶ, ἡσω.
AMUSER [S'] (*delectari, or; morari, or*)
τέρπεσθαι, ομαι· διατρίβειν, έω, ψω,
φα, *Isocr.* Pour ne point m'amuser à
ces détails, ἵνα μὴ καθ' ἕκαστα λέγων
διατρίψω.
AMUSETTE (*ludicrum, i*) παίγνιον, ου, τό·
ἄθυρμα, ατος, τό.
AMUSEUR (*deceptor, oris*) ἀπατεῶν,
ῶνος, δ.
AMYGDALES (*tonsillæ, arum*) ἀμυγδάλαι,
ῶν, αί· ἀντιάδες, ὠν, αί.
AMYGDALOÏDE (*amygdalæ speciem refe-
rens*) ἀμυγδαλοειδής, έος, δ, ἡ.
AN (*annus, i*) ἔτος, εος, τό, *Dém.* ἐνιαυτός,
οὔ, δ, *Plat.* L'an passé, πέρυσι. Dix fois par

αβ, δεκάκις τοῦ ἑτους, *Elien*. Vingt-neuf ans, τριάκοντα ἔτη, ἐνὸς δέοντος. Agé de moins de soixante ans, ἐντὸς ἐξήκοντα ἐτῶν γεγονώς. Il n'y a pas encore sept ans, ἔτη οὐκ ἔστιν ἑπτὰ, *Dém.*

ANABAPTISTES (*rebaptisantes*) ἀναβαπτισταί, ὦν, οἱ.

ANACHORETE (*solitarius*, *i*) ἀναχωρητής, οὔ, δ.

ANACHRONISME (*temporis aberratio*) ἀναχρονισμός, οὔ, δ.

ANACREON, poète lyrique grec, Ἀνακρέων, οντος, δ. — Ses odes n'ont été retrouvées qu'au 16e siècle, par H. Etienne, qui les publia à Paris, en 1554.

ANACREONTIQUE, poésie dans le goût de celle d'Anacréon, Ἀνακρεοντική ποίησις, εως.

ANAGALLIS. — Voyez MOURON.

ANAGOGIQUE (*mysticus*, *a*, *um*) ἀναγωγικός, ή, όν.

ANAGRAMME (*anagramma*, *atis*) ἀνάγραμμα, ατος, τό. — et de là ἀναγραμματίζειν, ἀναγραμματισμός, ἀναγραμματιστής, κ. τ. λ.

ANALECTES (*collectanea*, *orum*) ἀνάλεκτα, ὦν, τά.

ANALEPTIQUE (*refocillans*) ἀναληπτικός, ή, όν.

ANALOGIE (*proportio*, *onis*) ἀναλογία, ας, ή.

ANALOGIQUE (*consentaneus*, *a*, *um*) ἀναλογικός, ή, όν.

ANALOGIQUEMENT (*simili ratione*) ἀναλογικῶς.

ANALOGISME (*ratiocinatio*, *onis*) ἀναλογισμός, οὔ, δ.

ANALOGUE (*consentaneus*, *a*, *um*) ἀνάλογος, ου, δ, ή.

ANALYSE (*resolutio*, *onis*) ἀνάλυσις, εως, ή. — Méthode opposée à la synthèse (*compositio*, *onis*) σύνθεσις, εως, ή.

ANALYSER (*resolvere*, *vo*, *vi*) ἀναλύειν, ω, σω, κα.

ANALYTIQUE (*resolvens*) ἀναλυτικός, ή, όν.

ANALYTIQUEMENT (*per resolutionem*) ἀναλυτικῶς.

ANAMORPHOSE (*reformatio*, *onis*) ἀναμόρφωσις, εως, ή.

ANAPESTE (*anapestus*, *i*) ἀνάπαιστος, ου, δ.

ANAPESTIQUE (*anapesticus*, *a*, *um*) ἀναπαιστικός, ή, όν.

ANAPHORE (*anaphora*, *ae*) ἀναφορά, αι, ή, *Rhet.*

ANARCHIE (*anarchia*, *ae*, *f.*) ἀναρχία, ας, ή. — Voyez POLYARCHIE.

ANARCHIQUE (*ad anarchiam pertinens*) ἀναρχικός, ή, όν. ἀναρχος, ου, δ, ή. Ils n'étaient pas réduits à l'anarchie, mais néanmoins ils regrettaient leur chef, οὐδέ μὲν οὐδ' οἱ ἀναρχοὶ ἔσαν, πόθειόν γε μὲν ἀρχόν, *Hom. Il. II*, 703, 726.

ANASTOMOSE (*exitus venae alterius in alteram*) ἀναστόμωσις, εως, ή. S'anastomoser, ἀναστομοῦν, ὦ, ὠσω.

ANATHÉMATISER (*diris devovere*, *veo*) ἀναθεματίζειν, ἴζω, ἴσω, *N. Test.*

ANATHÈME (*capitis devotio*, *onis*) ἀνάθεμα, ατος, τό.

ANATOCISME (*faenoris reductio*, *onis*) ἀνατοκισμός, οὔ, δ.

ANATOMIE (*resectio*, *dissectio*, *onis*) ἀνατομία, ας, ή. ἀνατομή, ης, ή.

ANATOMIQUE (*anatomicus*, *a*, *um*) ἀνατομικός, ή, όν.

ANATOMIQUÉMENT (*per dissectionem*) ἀνατομικῶς.

ANATOMISER (*dissecare*, *co*, *cui*; *scrutari*, *or*) ἀνατέμνειν, τέμνω. ἐρευνᾶν, ὦ, ήσω.

ANCÊTRES (*majores*, *um*) πρόγονοι, ὦν, οἱ, *Dém.* προγεγεννημένοι, ὦν, οἱ, *Isocr.*

ANCHE (*lingula*, *ae*) γλωττίς, ἴδος, ή, *Luc.*

ANCHISE, époux de Vénus, Ἄγκισης, ου, δ τῆς Κύπριδος πόσις.

ANCHOIS (*arua*, *ae*) ἀφύη, ης, ή. ἐγκρασίγολος, ου, δ.

ANCIEN, ENNE (*vetus*, *eris*; *priscus*, *a*, *um*) παλαιός, αἰ, όν, *Plut.* ἀρχαίος, α, ον, *Dém.*

ANCIENNEMENT (*olim*, *antiquitus*) πάλαι, ἀρχαίως, *Dém.*

ANCIENNETÉ (*vetustas*, *antiquitas*, *atis*) παλαιότης, ητος, ή, *Eur.* ἀρχαιότης, ητος, ή, *Paus.*

ANCILES (*ancylia*, *ium*) ἀγκύλια, ἴων, τά, *Plut.*

ANCRE (*ancora*, *ae*) ἄγκυρα, ας, ή, *Plut.* εὐνή, ης, ή, *Hom.* Lever l'ancre, τὴν ἄγκυραν αἶρειν, ρω, *Luc.*

ANCRES (*ancoram jacere, cio, jeci*) τὴν ἀγκυραν χαλκῶν, ὦ, ἄσω, *Luc.* ἀγκυροῦν, ῥῶ, ῥῶσω.

ANDOUILLE (*hilla, æ*) ἀλλᾶς, ἄντος, δ.

ANDROGYNE (*androgyneus, i*) ἀνδρόγυνος, ου, δ.

ANDROMAQUE, épouse d'Hector, Ἄνδρομαχή, ης, ἡ τοῦ Ἑκτορος γυνή.

ANE (*asinus, i*) ὄνος, ου, δ, *Xén.* *Ane sauvage*, θναγρος, ου, δ.

ANÉANTIR (*delere, abolere, eo, evi*) ἀφανίζειν, ἐξουθενίζειν, ἴζω, ἴσω.

ANÉANTISSEMENT (*interitus, us*) ἀφανισμός, οὔ, δ. ἀπώλεια, ας, ἡ, *N. Test.*

ANECDOTE (*arcana historia, æ*) ἀνέκδοτον, ου, τό.

ANÉMOMÈTRE (*venti mensura*) ἀνεμόμετρον, ου, τό.

ANÉMONE (*anemone, es*) ἀνεμώνη, ης, ἡ.

ANERIE (*stupiditas, atis*) ἀμάθεια, ας, ἡ.

ANESSE (*asina, æ*) ὄνος, ου, ἡ, *N. Test.*

ANETH (*anethum, i*) ἄνηθον, ου, τό, *Aristoph.*

ANÉVRISME (*arterice dilatatio, onis*) ἀνεύρισμα, ατος, τό. ἀνευρισμός, οὔ, δ.

ANFRACTUEUX, EUSE (*sinuosus, a, um*) πολύπτυχος, ου, δ, ἡ, *Luc.*

ANFRACTUOSITÉ (*anfractus, us*) περίοδος, ου, ἡ

ANGE (*angelus, i*) ἄγγελος, ου, δ, *N. Test.* Semblable à un ange, ἰσαγγελος, ου, δ, ἡ, *N. Test.*

ANGÉLIQUE (*angelicus, a, um*) ἀγγελικός, ἡ, ὄν.

ANGÉLIQUEMENT (*angelice*) ἀγγελικῶς.

ANGINE (*angina, æ*) συνάγχη, ης, ἡ.

ANGIOLOGIE (*sermo de vasculis*) ἀγγειολογία, ας, ἡ.

ANGIOSPERME (*vasculoso semine*) ἀγγειόσπερμος, ου, δ, ἡ.

ANGIOTOMIE (*vasorum sectio*) ἀγγειοτομία, ας, ἡ.

ANGLE (*angulus, i*) γωνία, ας, ἡ, *Plut.* Angle aigu, δξεία γωνία. Angle obtus, ἀμβλεῖα γωνία, ας.

ANGOISSE (*angor, oris; angustiae, arum*) ἀδημονία, ας, ἡ, *Plut.* στενοχωρία, ας, ἡ, *N. Test.*

ANGON (*jaculum, i*) ἄκων, οντος, δ, *Hom.*

ANGUILLE (*anguilla, æ*) ἔγχελος, υος ου εως, ἡ, *Arist.* -

ANGULAIRE (*angularis, e*) γωνιαῖος, α, ὄν. γωνιώδης, εως, δ, ἡ. *Pierre angulaire*, ἀκρογωνιαῖος λίθος, ου, *N. Test.*

ANGULEUX, EUSE (*angulosus, a, um*) γωνιώδης, εος, δ, ἡ.

ANGUSTIÉ, ÉE (*ad angustias redactus, a, um*) στενοχωρημένος, ης, ὄν.

ANICROCHE (*obstaculum, i*) κώλυμα, ατος, τό, *Luc.*

ANIER (*agaso, onis*) ὀνηλάτης, ου, δ, *Plut.*

ANIMADVERSION (*animadversio, onis*) ἐπιτίμησις, εως, ἡ, *Plut.* Encourir l'animadversion de quelqu'un, τινι εἰς φόγον ἔρχεσθαι, ἐρχομαι *.

ANIMAL (*animal, alis*) ζῶον, ου, τό, *Isocr.* Les animaux courent, τὰ ζῶα τρέχει. *Voyez le Panhellénisme.*

ANIMAL, E (*animalis, e*) ψυχικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

ANIMALCULE (*animalculum, i*) ζῴδιον, ζωδάριον, ου, τό, *Arist.* ζωῦπιον, ου, τό, *Athén.*

ANIMATION (*animatio, onis*) ψύχωσις, ἐμφύχωσις, εως, ἡ, *Grég. Naz.*

ANIME, ÉE (*animatus, a, um*) ἐμψυχος, ου, δ, ἡ, *Plat.*

ANIMER (*animare, o, avi; incendere, do, di*) ψυχοῦν, ἐμψυχοῦν, ὦ, ἴσω. Σαρσύνειν, ὑνω, ὑνώ, τινα ἐπί τι, *Dém.* Quel artiste a su animer la pierre? τίς λίθον ἐμψύχωσε; *Anthol.*

ANIMOSITÉ (*iracundia, æ*) θυμός, οὔ, δ, *Arist.* ὀργή, ἦς, ἡ, *Dém.*

ANIS (*anisum, i*) ἄνισον, ου, τό, *Diosc.*

ANKYLOGLOSSE (*linguae impedimentum, i*) ἀγκυλόγλωσσον, ου, τό.

ANKYLOSE (*incurvatio, onis*) ἀγκύλωσις, εως, ἡ.

ANNAL, E (*annalis, e; annuus, a, um*) ἐνιαύσιος, ου, δ, ἡ.

ANNALES (*annales, ium, m.*) χρονικά, ὦν, τὰ, *Luc.*

ANNALISTES (*annalium scriptor, oris*) χρονογράφος, ου, δ.

ANNEAU (*annulus, i*) δακτύλιος, ου, δ, *Plat.* Petit anneau, δακτυλίδιον, ου, τό.

ANNÉE (*annus, i*) ἔτος, εος-ους, τό, *Dém.* ἐνιαυτός, οὔ, δ, *Plat.* L'année est terminée, ἔληγεν ὁ ἐνιαυτός, *Xén.* Les révo-

lutions des années, αἱ ἐνιαυτῶν περίοδοι, *Plat.* Un grand nombre d'années, πλήθος ἐτῶν, *Isocr.* Demeurer plusieurs années dans une maison, πολλά ἔτη γενέσθαι ἐν τινὶ οἰκίματι, *Dém.* Dix-huit années se sont écoulées, depuis que...., δέοντα δυοῖν εἰκοσὶν ἔστιν ἔτη, ἐξ ὅτου....

ANNELÉ, ἔε. Des cheveux annelés (*cincinnati capilli, orum*) βοστρυχώδεις τρίχες, ὦν, αἱ.

ANNELER (*cincinnatiare, o, avi*) βοστρυχίζειν, ἴζω, ἴσω.

ANNELEURE (*cincinnati, cirri, orum*) βόστρυχος, ου, δ· κίκιννος, ου, δ, *Aristoph.*

ANNEXE (*appendix, icis, f.*) προσθήκη, ης, ἡ, *Plat.*

ANNEXER (*annectere, cito, xut*) προσαρτῆν, ὦ, ἦσω· πρόσῃπτειν, πτω, ψω, *Luc.*

ANNIBAL, illustre général carthaginois, Ἄννιβάς, ἰθα, δ ἐνδοξος τῶν Καρχηδονίων ἡγεμών.

ANNIHILATION (*annihilatio, onis*) ἐξουθένημα, ατος, τό· ἐξουθένισις, εως, ἡ.

ANNIHILER (*ad nihilum redigere*), *igo, egi*) ἐξουθενεῖν, ὦ, ἦσω· ἐξουθενίζειν, ἴζω, ἴσω.

ANNIVERSAIRE (*anniversarius, a, um*) ἐνιαύσιος, ἰα, ἰον, *Hér.* ἐτήσιος, ου, δ, ἡ, *Thuc.*

ANNONCE (*proclamatio, onis*) ἀνακήρυξις, εως, ἡ.

ANNONCER (*nuntiare, o, avi*) ἀγγέλλειν, ἀπαγγέλλειν, προσαγγέλλειν, ἔλλω, ελῶ, τινί τι, ου τινί περί τινος, *Plut.* Tout annonçait que la guerre ne faisait que de finir, ἄρτι πεπαῦσθαι τὸν πόλεμον πάντα κατηγόρει. *Héliod. I.*

ANNONCIATION (*annuntiatio, onis*) εὐαγγελισμός, οὔ, δ.

ANNOTATION (*annotatio, onis*) ἐπισημείωσις, εως, ἡ, *Gramm.*

ANNOTER (*annotare, o, avi*) ἐπισημειοῦν, ὦ, ὠσω, *Plut.*

ANNUAIRE. — Voyez ALMANACH.

ANNUEL, ELLE (*annuus, a, um*) ἐνιαύσιος, ου, δ, ἡ, *Thuc.* ἐπέτειος, ου, δ, ἡ, *Theophr.* ἐπετήσιος, ου, δ, ἡ.

ANNUELLEMENT (*singulis annis*) κατ' ἐνιαυτόν, κατ' ἔτος, ἀνὰ πᾶν ἔτος, καθ' ἕκαστον ἔτος, *Isocr.*

ANNULAIRE. Le doigt annulaire (*annularis*

digitus, i) δακτυλώτης, ου, δ· δ παράμεσος δάκτυλος, ου.

ANNULER une loi (*legem abrogare, o*) νόμον καταψηφίζεσθαι, ομαι. *Dém.*

ANOBLIR (*nobilitare, o, avi*) εὐγενῆ ου εὐδόκιμον ποιεῖν, ὦ, ἦσω, *Herod.*

ANODIN, INE (*dolores sedans*) ἀνώδυνος, ου, δ, ἡ.

ANOMAL, E (*abnormis, e*) ἀνώμαλος, ου, δ, ἡ, *Theophr.*

ANOMALIE (*aberratio a regula*) ἀνωμαλία, ἰας, ἡ.

ANON (*asellus, i*) ὀνίσκος, ου, δ· ὀνάριον, ὀνίδιον, ου, τό, *Athén.*

ANONNER (*balbutire, io*) τραυλίζειν, *Aristoph.* ψελλίζειν, *Arist.* βπτταρίζειν, ἴζω, ἴσω, *Luc.*

ANONYME (*nomine carens*) ἀνώνυμος, ου, δ, ἡ.

ANOREXIE (*cibi fastidium, i*) ἀνορεξία, ας, ἡ.

ANSE (*ansa, æ*) λαβή, ἡς, ἡ, *Plut.* Vase à deux anses, διώτη, ης, ἡ.

ANTAGONISTE (*adversarius, i*) ἀνταγωνιστής, οὔ, δ.

ANTANACLASE (*repercussio, onis*) ἀντανάκλασις, εως, ἡ, *Rhét.*

ANTARCTIQUE (*australis, e*) ἀνταρκτικός, ἡ, ὄν, *Geogr.*

ANTÉCÉDEMENT (*ex antecedente*) προηγουμένως.

ANTÉCÉDENT, E (*antecedens, entis*) προεστώς, υἱα, ὅς· ἡγουμένος, η, ον.

ANTÉCHRIST (*antichristus, i*) ἀντίχριστος, ου, δ. Il a déjà plusieurs antéchrists d'ar rivés (*et nunc antichristi multi facti sunt*) και νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασι. *Saint-Jean, prem. Ep. II, 18.*

ANTÉDILUVIEN, ENNE (*ante diluvium*) οἱ, αἱ, τὰ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ.

ANTENNE (*antenna, æ*) κεραία, ας, ἡ, *Plut.* καρχήσιον, ου, τό.

ANTÉPENULTIÈME syllabe (*antepenultima syllaba, æ*) προπαρὰλήγουσα συλλαβή, ἡς, *Gramm.*

ANTÉRIEUR, E (*anterior, prior, us*) πρόσθιος, ἰα, ἰον, *Arist.* πρότερος, α, ον, *Thuc.*

ANTÉRIEUREMENT (*prius, antea*) πρότερον, *Dém.*

ANTÉRIORITÉ (*antecessio, onis*) προέλευσις, εως, ἡ.

ANTHELMINTHIQUE (*vermibus contrarius*, α, um) ἀνθελμινθικός, ἡ, ὄν.
ANTHOLOGIE (*florilegium*, i) ἀνθολογία, ας, ἡ.
ANTHRAX. — Voyez CHARBON.
ANTHROPOLOGIE (*humanus sermo*, onis) ἀνθρωπολογία, ας, ἡ.
ANTHROPOMORPHITE (*humanam formam Deo tribuens*) ἀνθρωπομορφίτης, ου, δ.
ANTHROPORHAGE (*hominum vorator, trix*) ἀνθρωποφάγος, ου, δ, ἡ.
ANTI. *Cette prépos. entre dans la composition de plusieurs mots, et marque opposition (ἀντί) ou antériorité (ante), par exemple : antidote, contre-poison; antidate, date antérieure.*
ANTIBES (*urbs Provinciae*) Ἀντίπολις, εως, ἡ.
ANTICHAMBRE (q. d. *antecubiculum*, i) προκοίτιον, ου, τό.
ANTICHRÉSE (*anterior usura*, α) ἀντίχρησις, εως, ἡ.
ANTICHRÉTIEN, ENNE (*Christo oppositus*, a) ἀντιχριστιανός, οὔ, δ. τῶ χριστιανισμῶ ἀντικείμενος, η, ον.
ANTICIPATION (*anticipatio*, onis) πρόληψις, εως, ἡ, *Rhét.*
ANTICIPER (*anteoccupare*, o, avi) προκαταλαμβάνειν, λαμβάνω*, *Plat.* φθάνειν, φθάνω*, *Hér.* Ne vous formez point une opinion anticipée, μὴ πρότερον προλαμβάνετε, *Dém.*
ANTIDATE (*adscripta dies antiquior*) ἡμέρα πρὸ τοῦ χρόνου προσγεγραμμένη.
ANTIDATER UNE LETTRE (*antiquiorem diem litteris adscribere*, bo, psi) ἡμέραν πρὸ τοῦ χρόνου τῆ ἐπιστολῆ προσγεγραφεῖν, φω, ψω.
ANTIDOTE (*antidotum*, i) ἀντίδοτον, ἀντιφάρμακον, ου, τό, *Diosc.*
ANTIENNE (*antiphona*, α) ἀντίφωνον, ου, τό, *Liturg.*
ANTIFÉBRILE (*febri oppositus*, a, um) ἀντιπυρετικός, ἡ, ὄν.
ANTIOLOGIE (*contradictio*, onis) ἀντιλογία, ας, ἡ.
ANTIMOINE (*stibium*, i) στίμιμι, ιος, τό, *Pollux.*
ANTINOMIE (*contrariae leges*) ἀντινομία, ας, ἡ.
ANTIPAPE (*falsus pontifex*, icis) ψευδοαρχιερέυς, έως, δ.

ANTIPATHIE (*repugnantia*, α) ἀντιπάθεια, ας, ἡ.
ANTIPATHIQUE (*repugnans, antis*) ἀντιπαθής, έος, δ, ἡ.
ANTIPÉRISTALTIQUE (*Voyez PÉRISTALTIQUE*) ἀντιπερισταλτικός, ἡ, ὄν.
ANTIPÉRISTASE (*contrarietas, atis*) ἀντιπερίστασις, εως, ἡ.
ANTI-PHONAIRE (*Voyez ANTIENNE*) ἀντιφωνάριον, ου, τό, *Liturg.*
ANTI-PHRASE (*antiphrasis*, is) ἀντίφρασις, εως, ἡ.
ANTIPODES (*antipodes*, um) ἀντίποδες, ων, οί, αι.
ANTIPOSE (*casus permutatio*, onis) ἀντίπτωσις, εως, ἡ, *Gramm.*
ANTIQUAILLES (*villia atque obsoleta*) παλαιούμνα, ἀνακεχωρηκότα, ων, τά, *Den. Hal.*
ANTIQUAIRE (*antiquarius*, a) φιλάρχαιος, ου, δ, ἡ* ἀρχαιογράφος, ἀρχαιολόγος, ου, δ, ἡ.
ANTIQUÉ (*antiquus, priscus*, a, um) παλαιός, ά, ὄν, *Plut.* ἀρχαῖος, α, ον, *Dém.* A l'antique, κατὰ τὸ παλαιόν. Qui a les manières antiques; ἀρχαιοτρόπος, ου, δ, ἡ.
ANTIQUITÉ (*antiquitas, prisca velustas, atis*) παλαιότης, *Eur.* ἀρχαιοότης, ητος, ἡ, *Paus.*
ANTISEPTIQUE (*putredini obstans*) ἀντισηπτικός, ἡ, ὄν, *Méd.*
ANTISTROPHE (*antistrophe*, es) ἀντιστροφή, ῆς, ἡ.
ANTITHÈSE (*antithesis*, is) ἀντίθεσις, εως, ἡ, *Rhét.*
ANTITHÉTIQUE (*oppositus*, a, um) ἀντιθετικός, ἡ, ὄν.
ANTOËCIENS (*antœci, orum*) ἀντοῖκοι, ων, οί, *Géogr.*
ANTONOMASE (*pronomination*, onis) ἀντονομασία, ας, ἡ, *Rhét.* — On dit par antonomase, δ Ποιητής, pour dire Ὁμηρος, et δ Ῥήτωρ, pour dire Δημοσθένης.
ANTRÉ (*antrum*, i) ἀντρον, ου, τό* σπήλαιον, ου, τό, *Luc.*
ANUITER [S' (*noctu iter facere, facio, feci*) νύκτωρ πορεύεσθαι, ομαι.
ANUS (*anus*, i) πρωκτός, οὔ, δ, *Arist.*
ANXIÉTÉ (*anxietas, atis*) ἀδημονία, ας, ἡ, *Plut.* ἀπορία, ας, ἡ, *Plat.*

AORISTE (*indefinitum tempus, oris*) δόρι-
στος χρόνος, ου, δ. *Gramm.* — *Ce temps*
répond le plus souvent à notre préterit
indefini : je déliai, tu délias, il délia ;
nous déliâmes, vous déliâtes, ils déliè-
rent ; ἔλυσα, σας, σε ἔλυσαμεν, σατε,
σαν * *mais quelquefois il se prend dans*
un sens encore moins déterminé, et cor-
respondant à notre présent, non pas ac-
tuel, mais habituel. Par exemple, dans
cette phrase : Celui qui obéit aux dieux,
les dieux ont coutume d'exaucer ses priè-
res, il serait indifférent de dire : les dieux
ont toujours exaucé, ou bien : les dieux
exauceront toujours les prières de celui
qui, etc., et tel est le véritable emploi
de l'aoriste grec sous ses deux formes,
en σα, σας, σε, ou bien en ον, ες, ε. C'est
dans ce sens qu'il faut expliquer ce vers
d'Homère :

“Ος κε Θεοῖς ἐπιπέθηται, μάλα τ'
ἐκλυον αὐτοῦ. *Iliad.* I, 218.

— *Voyez le Panhellénisme.*

AORTE (*arteria princeps*) ἀορτή, ἤς, ἡ.
AOUT (*augustus mensis*) μεταγετινῶν,
ῶνος, δ. — *Voyez le Tableau des Mois.*
AOUTERON (*messor, oris*) Φεριστής, οὔ, δ,
Dém.
APAGOGIE (*abductio, onis*) ἀπαγωγή, ἤς,
ἡ.
APAISSER (*sedare, o, avi*) παύειν, ω, σω,
Dém. παύειν ου καταπραύνειν, ὕνω,
Plat. Je vins à bout de l'apaiser, ἐξιλα-
σάμην ποτὲ αὐτόν. Apaiser la colère de
quelqu'un, ὀργὴν τινος ἐξιλάσκεισθαι,
ομαι *.
APANAGE. Les maladies sont l'apanage de
la vieillesse (*morbis sunt senectutis ap-*
pendices) αἱ νόσοι τῷ γέρον συνακολου-
θεῖ. L'erreur est l'apanage de l'homme
(*errare humanum est*) ἀνθρώπου ἐστὶν
ἄρμαρτάνειν, ἄνω *.
APARTÉ (*seorsum, separatim*) κχωρι-
σμένως.
APATHIE (*indolentia, æ*) ἀπάθεια, ας, ἡ.
APATHIQUE (*affectibus carens*) ἀπαθής,
έος, δ, ἡ.
APÉDEUTISME (*imperitia, æ*) ἀπαιδευσία,
ας, ἡ.
APÉPSIE (*mala coctio, onis*) ἀπεψία, ας, ἡ,
Méd.

APERCEVABLE (*perceptu facilis, e*) αἰσθη-
τικός, ἡ, ὄν.
APERCEVOIR (*adspicere, cio, spexi; per-*
cipere, cipio, cepi) βλέπειν, πω, ψω, φα,
Xén.
APERCEVOIR [S' (*animadvertere, to*) αἰσθά-
νεσθαι, ἀνομαι, αἰσθήσομαι. La vieillesse
vient sans qu'on s'en aperçoive, τὸ γῆρα ;
ἡρέμα καὶ λάθρα ὑποδύεται.
APERÇU (*adspectus, us*) ἔποψις, περίληψις,
εως, ἡ.
APÉRITIF, IVE (*aperiendo apertus, a, um*)
διανοίγων, ουσα, ον.
APÉTALE (*petalis carens*) ἀπέταλος, ου,
δ, ἡ.
APÉTISSEMENT (*imminutio, onis*) μειώσις,
ἐλάττωσις, εως, ἡ, *Phil.*
APÉTISSER (*imminuere, o, ui*) μειοῦν,
ἐλαττοῦν, ὦ, ὦσω, *Isocr.*
APHÉLIE (*distantia a sole*) ἀφήλιον, ου,
τό. *R.* ἥλιος, soleil.
APHÈRESE (*ablatio, onis*) ἀφαίρεσις, εως,
ἡ, *Gramm.*
APHONIE (*vocis defectus, us*) ἀφωνία, ας,
ἡ.
APHORISME (*aphorismus, i*) ἀφορισμός,
οὔ, δ, *Hipp.* — *Galien définit ainsi un*
aphorisme : ὅπερ διὰ βραχυτάτων ἅπαντα
τὰ τοῦ πράγματος ἴδια περιορίζει.
APHRODISIAQUE (*venereus, a, um*) ἀφρο-
δισιακός, ἡ, ὄν.
APHTHES (*oris ulcera, um*) ἄφθαι, ὦν,
αἱ.
API (*Apiolum malum, i*) Ἄπιον μῆλον, ου,
τό.
APITOYER [S' (*misereri, eor*) σπλαγχνί-
ζεσθαι, ομαι, περί τινος, *N. Test.*
APLANIR (*explanare, o, avi*) ἁμαλίζειν,
ζω, σω, *Arist.* διασαφεῖν, ὦ, ἦσω. Apla-
nir tous les obstacles, τὰ ἐμποδῶν ἐκπο-
δῶν ποιεῖν.
APLANISSEMENT (*complanatio, onis*) ἁμα-
λισμός, οὔ, δ.
APLATIR (*comprimere, primo, pressi*) συμ-
πιέζειν, ζω, σω * συνθλίβειν, βω, ψω,
Plat.
APLATISSEMENT (*compressio, onis*) σύν-
θλιψις, εως, ἡ.
APLOME (*perpendicularum, i*) στάθμη, ης,
ἡ, *Hom.* II. XV, 410.
APLOMD [D' (*examussim*) κατὰ στάθμην *
ἀκριβομένως, *Dém.*

APOCALYPSE (*revelatio, onis*) ἀποκάλυψις, εως, ἡ, *Saint Jean*. R. ἀπό *priv. et* καλύπτειν, πτω, ψω, *voiler*.

APOCOPÉ (*amputatio, onis*) ἀποκοπή, ῆς, ἡ, *Gramm.*

APOCRISIAIRE (*responsurus, i*) ἀποκρισιάρχιος, ου, δ, *Hist. Byz.*

APOCRYPHE (*suspectus, a, um*) ἀπόκρυφος, ου, δ, ἡ, *Suid.*

APOCYN (*asclepias syriaca, Linn.*) ἀπόκυνον, ου, τό.

APODE (*pedibus carens, entis*) ἀπους, οδος, δ, ἡ.

APODICTIQUE (*demonstrativus, a, um*) ἀποδεικτικός, ἡ, ὄν.

APOGÉE (*distantia a terra*) ἀπόγειον, ου, τό, *Ptol.* Eire à son apogée, *fig.* ἀκμάζειν, ζω, σω.

APOGRAPHE (*exscriptum, i*) ἀπόγραφον, ου, τό, *Cic.*

APOLLON (*Phœbus, i; Apollo, inis*) Φοῖβος, ου · Ἄπῶλλον, ωνος, δ, *Hom.*

APOLOGÉTIQUE (*defensorius, a, um*) ἀπολογητικός, ἡ, ὄν.

APOLOGIE (*defensio, onis*) ἀπολογία, ας, ἡ, *Isocr.*

APOLOGISTE (*defensor, oris*) ὁ ἀπολογοῦμενος, ου.

APOLOGUE (*apologus, i*) ἀπόλογος, ου, δ, *Plat.*

APONÉVROSE (*tendo, onis, Cels.*) ἀπνεύρωσις, εως, ἡ, *Gal.*

APORHTEGME (*effatum, i*) ἀπόρθηγμα, ατος, τό, *Plut.*

APOPHYSE (*excrementia, æ*) ἀπόφυσις, εως, ἡ, *Méd.*

APOPLECTIQUE (*apoplecticus, a, um*) ἀποπληκτικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

APOPLEXIE (*apoplexia, æ*) ἀποπληξία, ας, ἡ, *Gal.*

APOSIOPÈSE (*reticentia, æ*) ἀποσιώπησις, εως, ἡ, *Rhét.*

APOSTASIE (*defectio, onis*) ἀποστασία, ας, ἡ, *Plut.*

APOSTASIER (*deficere, ficio, feci, a fide*) ἀποστατεῖν, ὦ, ἡσω.

APOSTAT (*fidei desertor, oris*) ἀποστάτης, ου, δ.

APOSTÈME (*vomica, æ*) ἀπόστημα, ατος, τό, *Gal.*

APOSTER de faux témoins (*falsos testes subornare, o, avi*) ψευδεῖς μάρτυρας

παρασκευάζεσθαι, ομαι, σομαι, *Dém*

APOSTILLE (*annotatio, onis*) ἐπισημείωσις, εως, ἡ.

APOSTILLER (*annotare, o, avi*) ἐπισημειοῦν, ὦ, ὠσω, *Plut.*

APOSTOLAT (*apostolatus, us*) ἀποστολή, ῆς, ἡ, *N. Test.*

APOSTOLIQUE (*apostolicus, a, um*) ἀποστολικός, ἡ, ὄν, *Suid.*

APOSTOLIQUEMENT (*apostolorum more*) ἀποστολικῶς.

APOSTROPHE (*apostrophus, i; ou compellatio, onis*) ἀπόστροφος, ου, δ, ἡ, *Gramm.*

ἀποστροφή, ῆς, ἡ, *Rhét.*

APOSTROPHER (*compellare*), ο, *avi*, *ali-*

quem) ἐντυγχάνειν, τυγχάνω*, πρὸς τινα, *Plut.* προσειπεῖν* τινα, *Isocr.*

APOSTUME. — Voyez **APOSTÈME**.

APOSTUMER (*suppurare, o, avi*) διαπτύσκειν, σκω, *Gal.* ἐκπυσοῦν, ὦ, ὠσω, *Diosc.*

APOTHÉOSE (*q. deificatio, onis*) ἀποθέωσις, εως, ἡ.

APOTHICAIRE (*medicamentarius, i*) φαρμακοπώλης, ου, δ, *Poll.* Ce mot français et le suivant dérivent du verbe grec ἀποτίθημι (*repono, recondo*), d'où l'on a formé ἀποθήκη, une houthique, et ensuite ἀποθηκάριος, qui est usité dans le grec moderne.

APOTHICAIERIE (*medicamentaria officina, æ*) φαρμακοπωλείον, ου, τό.

APÔTRE (*apostolus, i*) ἀπόστολος, ου, δ. Faire le bon apôtre, ἀγαθὸν ὑποκρίνεσθαι, ομαι.

APOZÈME (*decoctum, i*) ἀπόζημα, ατος, τό.

APPARAÎTRE (*apparere, eo, ui*) ἐπιφαίνεσθαι, ομαι.

APPARAT (*apparatus, us*) παρασκευή, ῆς, ἡ, *Dém.* κατασκευή, ῆς, ἡ, *Isocr.*

APPAREIL (*apparatio, onis*) παρασκευή, ῆς, ἡ, *Thuc.*

APPAREILLER (*accommodare, o, avi*) προσαρμόζειν, ζω, σω, *Plut.* Appareiller une flotte, στόλον παρασκευάζειν, ἄζω, ἄσω, *Dém.*

APPAREMMENT (*evidenter, probabiliter*) φανερώς, *Dém.* ἐοικῶτως.

APPARENCE (*species, ei; visus, us*) εἶδος, ους, τό, *Plat.* ὄψις, εως, ἡ, *Isocr.* En apparence (*in speciem*) ὄψεως ἕνεκα.

APPARENT, E (*manifestus, a, um; simu-*

latus, a, um φανερός, ά, όν, *Dém.* προσποίητος, ου, ό, ή, *Arist.*

APPARENTER [*S'* (*affinitatem contrahere, traho, traxi*)] κηδεύειν, ω, σω, *Eurip.*

APPARIEMENT (*copulatio, onis*) συνδυασμός, οῦ, ό.

APPARIER (*copulare, o, avi*) συνδυάζειν, άζω, άσω, *Dém.*

APPARITEUR (*apparitor, oris*) κλήτωρ, ορος, ό, *Dém.* ύπηρέτης, ου, ό, *Xén.*

APPARITION (*visio, onis*) εμφανισμός, οῦ, ό· φάσμα, ατος, τό.

APPAROIR. Il appert (*constat*) φανερόν έστιν, *Isocr.* πρόδηλόν έστι, *Dém.*

APPARTEMENT (*habitaculum, i*) οίκημα, ατος· οίκητήριον, ου, τό, *Plut.*

APPARTENANCE (*appendix, icis, f.*) έξάρτημα, ατος, τό.

APPARTENANT, E (*pertinens, entis*) πρόσήκων, ουσα, ον, τινί, *Dém.*

APPARTENIR (*pertinere, attingere, eo, ui, ad aliquem*) προσήκειν, άνήκειν, κω, ξω, τινί, *Dém.* Tous les maux qui appartiennent à la vie humaine, κακά όσα πρόσεσι τῷ άνθρωπέω βίω.

APPAS. Les appas de la volupté (*voluptatis illecebrae*) τά τῆς ήδονῆς Ξέληγητρα· αί έπαγωγαί, ών.

APPAT (*esca, ae; illicitum, i*) δέλεαρ, ατος, τό.

APPATER (*inescare, o, avi*) δελεάζειν, ζω, σω, *N. Test.*

APPAUVRIR (*depauperare, o, avi*) πτωχίζειν, ίζω, ίσω, *Sept.*

APPAUVRISSEMENT (*egestas, atis*) άπορία, ας, ή, *Dém.*

APPEAU (*illex, icis, c.*) έπαγωγεύς, έως, ό.

APPEL à un juge supérieur (*provocatio, onis*) έφεσις, εως, ή, *Den. Hal.* πρόκλησις, εως, ή, *Hérod.*

APPELANT, E (*provocator, oris*) έπικαλούμενος, ένη, *Dém.*

APPELER (*vocare, o, avi*) καλεΐν, ώ, έσω, *Dém.*

APPELER [*S'* (*nominari, or*)] όνομάζεσθαι, ομαι, *Plut.*

APPELLATIF (*appellativum nomen*) προσηγορικόν όνομα, ατος, *Gramm.*

APPELLATION (*appellatio, onis*) προσηγορία, ας, ή, *Dém.*

APPENDICE (*appendix, icis, f.*) έξάρτημα, ατος, τό· προσθήκη, ης, ή, *Plut.*

APPENDRE (*appendere, do, di*) προσαρτῆν, ώ, ήσω, *Luc.*

APPENDU, UE (*appensus, a, um*) προσρητημένος, η, ον.

APPENTIS (*caedum appendix, icis, f.*) οικίας προσάρτημα, ατος, τό.

APPESANTIR (*aggravare, o, avi*) επιβαρεΐν, ώ, ήσω, *App.*

APPESANTIR [*S'* (*ingravescere, sco*)] βαρύνεσθαι, ομαι, *Polyb.*

APPESANTISSEMENT (*pondus, eris*) βάρος, εος, τό.

APPÉTENCE (*appetentia, ae*) όρεξις, εως, ή, *Arist.*

APPÊTER (*appetere, to, tibi*) όρέγεσθαι, ομαι, *Isocr.*

APPÉTISSANT, E (*appetuum movens*) όρεκτικός, ή, όν.

APPÉTIT (*cibi appetentia, ae*) όρεξις, εως, ή, *Arist.* Recouvrer l'appétit, όρεξιν άναλαμβάνειν, άνω *.

APPLAUDIR (*applaudere, do, si*) κροτεΐν, ώ, ήσω, τινί, *Laërce.*

APPLAUDISSEMENT (*plausus, us*) κρότος, ου, ό, *Dém.*

APPLICABLE (*congruus, a, um*) άρμόδιος, ία, ίον.

APPLICATION (*accommodatio; attentio, onis*) έφαρμογή, ης, ή· προσοχή, ης, ή, *Luc.*

APPLIQUER (*applicare, co, avi, ou cui*) προσαρμύζειν, ζω, σω, τί τινι, *Plat.* προσάπτειν, πτω, ψω, τί τινι, *Luc.*

APPLIQUER [*S'* (*animum intendere, do, di*)] τόν νοῦν έπέχειν, χω, έφέξω, τινί, *Isocr.*

APPOINT (*complementum, i*) πλήρωμα, ατος, τό.

APPOINTEMENTS (*pensio, onis; stipendium, ii*) μισθός, οῦ, ό, *Dém.*

APPORT (*appulsus, us*) άγορά, άς, ή.

APPORTER (*afferre, affero, attuli, allatus*) προσφέρειν, φέρω *, *Polyb.* Ils apportent leur âge pour excuse de leurs défauts, πρόσφασιν έχουσι τῶν άμαρτημάτων τήν ηλικίαν.

APPOSER (*aponere, pono, posui*) προστιθέναι, τίθημι, τί τινι, *Thuc.*

APPOSITION (*appositio, onis*) πρόσθεσις, εως, ή, *Arist.*

APPRÉCIATEUR (*aestimator, oris*) τιμητής, δοκιμαστής, οῦ, ό, *Dém.*

APPRECIATIV, IVE (*æstimandi vim habens*) διατιμητικός, ή, όν.
APPRECIATION (*æstimatio, onis*) τίμησις, διατίμησις, εως, ή, *Dém.*
APPRECIER (*æstimare, o, avi*) τιμᾶν, ᾧ, ήσω, *Arist.* δοκιμάζειν, ζω, σω, *Dém.*
APPREHENDER (*comprehendere, do, di; formidare, o, avi*) συλλαμβάνειν, λαμβάνω *, *Luc.* φοβείσθαι, οὔμαι, ήσομαι, *Dém.*
APPREHENSIF, IVE (*formidosus, a, um*) κατάφοβος, ου, ό, ή.
APPREHENSION (*formido, inis; ou notitia, æ*) δέος, ους, τό, *Dém.* — αντίληψις, εως, ή.
APPRENDRE (*discere, disco, didici*) μαθάνειν, άνω, μαθήσομαι, μεμάθηκα, *Dém.* Tu enseignais la grammaire, et moi je l'apprenais, σὺ μὲν ἐδίδασκες γράμματα, ἐγὼ δ' ἐφοίτων, *Dém. pour la Couronne.*
APPRENDRE à quelqu'un la philosophie (*aliquem docere, ceo, cui, philosophiam*) φιλοσοφίαν διδάσκειν, σκω, ζω, τινά ου τινοί, *Dém.*
APPRENTI, IE (*tiro, onis, m. discipulus, a*) ἀρχάριος, ου, ό, μαθητής, οὔ, ό, *Dém.* μαθήτρια, ας, ή.
APPRENTISSAGE (*tirocinium, rudimentum, i*) πρωτοπειρία, ας, ή · στοιχειωσις, εως, ή, *Bas.*
APPRET (*apparatus, us*) παρασκευή; *Dém.* κατασκευή, ής, ή, *Isocr.*
APPRETER (*apparare, adornare, o, avi*) παρασκευάζειν, *Dém.* κατασκευάζειν, άζω, άσω, *Plat.*
APPRIVOISÉ, ÉE (*cicur, uris, c. mansuetus, a, um*) τιθασσός, οὔ, ό, ή · ήμερος, ου, ό, ή, *Plat.*
APPRIVOISER (*mansuafacere, facio, feci*) τιθασσεύειν, ω, σω, τινά, *Dém.* ήμεροῦν, ᾧ, ᾧσω, *Isocr.*
APPRIVOISER [S'] (*mansuafacere, sco*) ήμερεύεσθαι, καταπραΰνεσθαι, ομαι, *Phit.*
APPROBATEUR (*approbator, laudator, oris*) δοκιμαστής, οὔ, ό · επαινέτης, ου, ό, *Dém.*
APPROBATIF, IVE (*approbandi vim habens*) δοκιμαστικός, επαινετικός, ή, όν. Un geste approbatif, επαινετικόν σχήμα, ατος, Une sentence approbative, δοκιμαστική γνώμη, ης.

APPROBATION (*comprobatio, onis*) δοκιμασία, ας, ή · συναίνεσις, εως, ή.
APPROCHANT, E (*accedens, entis; affinis, e*) πλησιάζων, ουσα, ον · παρόμοιος, ου, ό, ή.
APPROCHANT (*circiter, prope*) σχεδόν, μικροῦ δέοντος.
APPROCHE (*appropinquatio, onis*) προσέγγισις, εως, ή. *Luñette d'approche*, τηλεσκόπιον, ου, τό.
APPROCHER les échelles des remparts (*scalas manibus applicare, o, avi ou ui*) κλίμακας πύργους προστιθέναι, τίθημι *, *Thuc.* Cela approche fort de la folie, εγγυτάτω μανίας ἐστὶ ταῦτα, *Dém.*
APPROCHER [S'] de la ville (*ad urbem accedere, cedo, cessi*) πρὸς πόλιν ἐγγίζειν, ζω, σω, *Cébès.*
APPROFONDIR (*excavare, o, avi; scrutari, or*) βαθύνειν, ύνω, υνώ · διερευνᾶν, ᾧ, ήσω, *App.*
APPROPRIATION (*vindicatio, onis*) αντίποιήσις, εως, ή, *Den. Hal.*
APPROPRIER (*concinnare, o, avi*) έναρμόζειν, ζω, σω, *Den. Hal.*
APPROPRIER [S'] (*sibi vindicare, at, avit*) αντιποιεῖσθαι, ου περιποιεῖσθαι, *Dém.* προσποιεῖσθαι, οὔμαι, ήσομαι, *Isocr.*
APPROUVER (*comprobare, o, avi*) ἀποδέχεσθαι, δέχομαι, ζομαι, *Plat.* Etre approuvé même par les personnes les plus disposées à critiquer, επαινείσθαι καὶ ὑπὸ τῶν ψέγειν ἐθελόντων.
APPROVISIONNEMENT (*comparatio, onis*) πορισμός, οὔ, ό.
APPROVISIONNER (*comparare, o, avi*) συμπορίζειν, ζω, σω, *Isocr.*
APPROXIMATION (*appropinquatio, onis*) προσεγγισμός, οὔ, ό.
APRUI (*fulcrum, praesidium, i*) στερέωμα, έρυμα, ατος, τό.
APRUYER (*fulcire, io, fulsi*) έρείδειν, δω, σω.
APRUYER [S'] sur la foi des traités (*federibus inniti, or*) ἐπὶ τὰς συνθήκας ἀπείδεσθαι, ομαι, *Polyb.*
APRE (*asper, a, um; acerbus, a, um*) τραχύς, εἶα, ύ, *Hérod.* πικρός, ά, όν, *Isocr.*
APREMENT (*aspere, acerbe*) τραχέως, *Isocr.* χαλεπῶς, πικρῶς, *Dém.*
APRES le combat (*post pugnam*) μετὰ τήν

μάχην, *Dém.* Quelques jours après avoir reçu la nouvelle (*paucis diebus post acceptum nuntium*) ὀλίγαις ἡμέραις ἕστερον τῆς ἀγγελίας, *Den. Hal.* Longtemps après (*multo tempore post*) πολλῶ χρόνῳ ἕστερον. Après que les fondements de Troie eurent été détruits (*postquam Trojae fundamenta diruta sunt*) ἐπεὶ Τροίας τὰ θεμέλια πέπερται. Après que vous aurez tout entendu (*postquam omnia audiveritis*) ἐπειδὴν ἅπαντα ἀκούσητε, *Dém.*

APRÈS-DEMAIN (*perendie*) μεταύριον, *Bu-dée.*

APRÈS-DINÉE. Promenade de l'après-dinée (*pomeridiana deambulatio, onis*) δειλινός περιπάτος, ου, *Elien.*

APRÈS-MIDI (*pomeridianum tempus, oris*) δειλη, ης, ἡ· μεταμεσημερινός χρόνος, ου.

APRÈS-SOUPÉE (*tempus quod cenam sequitur*) τὸ ἀπόδειπνον, ου.

APRETÉ (*asperitas, acerbitas, atis*) τραχύτης, ητος, ἡ, *Xén.* κικρότης, ητος, ἡ, *Dém.* Apreté au gain, φιλοκέρδεια, ας, ἡ.

APSIDES. Les apsides de la lune (*lunæ apsides, f.*) σελήνης ἀψίδες, ων, αἱ, *Astron.*

APTE (*aptus, a, um, ad aliquid*) ἐπιτηθείος, εἶα, εἶον, πρὸς τι, *Arist.*

APTERE (*atis carens, entis*) ἄπτερος, ου, δ, ἡ.

APTITUDE (*habilitas, atis*) ἱκανότης, ητος, ἡ.

APUREMENT d'un compte (*rationum confectio, onis*) εὐθυῶν διάπραξις, εως, ἡ.

APURER un compte (*rationes conficere, ficio, feci*) εὐθύνας διαπράσσειν, σσω, ζω, χα, γμαι, ξαι, κται.

AQUATIQUE (*aquaticus, a, um*) ἔνυδρος, ου, δ, ἡ, *Arist.*

AQUEDUC (*aqueductus, us*) ὑδραγωγίον, ου, τό· ὑδραγωγία, ας, ἡ, *Sept.*

AQUEUX, EUSE (*aquosus, a, um*) ὑδατώδης, εος, δ, ἡ· ὑδατικός, ἡ, ὄν, *Théophr.*

AQUILIN (*aquilinus, aduncus, a, um*) ἀγκύλος, η, ὄν· γρυπός, ἡ, ὄν, *Xén.*

AQUILON (*aquilo, onis*) βορέας, ου, δ, *Arist.* βορῆας, ᾶ, δ, *Sept.*

ARABE (*Arabs, bis, c.*) Ἄραβ, εος, ἡ, ἡ.

— Pris dans le sens de cœur dur, impi-toyable, ce mot peut se traduire par ἀνελετήμων, ονος, δ, ἡ.

ARAIGNÉE (*aranens, i; aranea, æ*) ἀράχνης, ου, δ· ἀράχνη, ης, ἡ, *Plut.* Toiles d'araignée (*aranea, orum*) ἀράχνια, ων, τά, *Hom. Od. VIII, 280.*

ARABER (*complanare, o, avi*) δμαλλίζειν, ζω, σω, *Arist.*

ARATOIRE (*ad arationem pertinens*) ἀροτήσιος, ου, δ, ἡ.

ARBALÈTE (*balista, æ*) βαλλίστρα, ας, ἡ.

ARBALÉTRIER (*sagittarius, i*) τοξότης, ου, δ.

ARBITRAGE (*arbitratus, us*) διαίτησις, εως, ἡ· δίαιτα, ης, ἡ, *Isocr.* Mettre une affaire en arbitrage (*rem alicujus arbitrio committere*) ἐπιτρέπειν τινὶ τὴν δίαιταν πρὸς τινα, *Dém.*

ARBITRAIRE (*arbitrarius, a, um*) διαιτήσιμος, ου, δ, ἡ, *Isée.* Un pouvoir arbitraire, αὐτεξούσιος ἀρχή, ἡς.

ARBITRAIREM. Agir, gouverner arbitrairement (*ad arbitrium suum agere, imperare*) αὐτεξουσίως πράττειν, ττω, ἄρχειν, ω.

ARBITRAL, E (*arbitralis, e*) διαιτήσιμος, ου, δ, ἡ.

ARBITRALEMENT (*arbitrali judicio*) διητησίμως.

ARBITRE (*arbiter, tra*) διαιτητής, οῦ, δ, *Dém.* Juger, absoudre, condamner en qualité d'arbitre, διαιτητῆν, *Isocr.* ἀποδιαιτητῆν τινι, καταδιαιτητῆν τινος, *Dém.*

ARBITRE. Le libre arbitre (*liberum arbitrium, ii*) τὸ ἐφ' ἡμῖν· αὐτοεξουσιότης, ητος, ἡ.

ARBITRER (*arbitrari, or*) διαιτητῆν, ῶ, ἦσω, *Isocr.*

ARBORER un étendard (*vexillum erigere, igo, exi*) σημειῖον ἀνορθοῦν, ῶι, ὡσω.

ARBOUSE (*arbutum, i*) κόμαρον, ου, τό.

ARBOUSIER (*arbutus, i, f.*) κόμαρος, ου, δ, ἡ, *Théophr.*

ARBRE (*arbor, oris, f.*) δένδρον, ου, τό, *Xén.* δένδρος, εος, τό, *Thuc.* δρῦς, υός, ἡ. Lieu planté d'arbres (*arboretum, i*) δενδρόφυτος τόπος, ου, *Plut.* δενδρών, ὤνας, δ. Grimper aux arbres, δενδροκοπεῖν, ῶι, ἦσω. Abatire des arbres, δενδροκοπεῖν, ῶι, ἦσω, *Dém.*

ARRISSEAU (*frutex, icis*) θάμνος, ου, ὄ, *Diosc.*

ARBUSTE (*arbuscula, æ*) δένδριον, ου, τό, *Athén.*

ARC (*arcus, us*) τόξον, ου, τό, *Plut.* Tifer de l'arc (*sagittare, o, avi*) τοξεύειν, ω, σω, κα, *Xén.* Tendre un arc (*arcum intendere, do, di*) τόξον κυκλοῦν, ὦ, ὦσω, *Elien.* τόξον ἐπιτείνειν, τείνω *, *Plut.*

ARCADE (*fornix, icis, m.*) καμάρα, ας, ἡ, *Gal.* ἀψίς, ἴδος, ἡ.

ARCADIEN (*Arcas, adis*) Ἀρκάς, ἄδος, δ. Tous deux à la fleur de l'âge tous deux Arcadiens :

Ἄμφω ἡλικία γε τεθλότες, Ἀρκάδες ἄμφω.

ARC-BOUTANT (*sublica, æ*) ἀντηρίς, ἴδος, ἡ· ἔρεισμα, ατος, τό.

ARCEAU d'une vouûte (*fornicis arculus, i*) θόλου ἀψίς, ἴδος, ἡ.

ARC-EN-CIEL (*cælestis arcus, us*) Ἴρις, ἴδος, ἡ.

ARCHAÏSME (*antiqua locutio, onis*) ἀρχαϊσμός, οῦ, δ, *Gramm.*

ARCHAL. Fil d'archal (*textile æs, æris*) νητός ὀρείχαλκος, ου.

ARCHANGE (*archangelus, i*) ἀρχάγγελος, ου, δ, *N. Test.*

ARCHE d'un pont (*fornix, icis, m.*) θόλος, ου, δ. Arche d'alliance (*fœderis arca, æ*) ἡ κιβωτός τῆς διαθήκης, *Sept.*

ARCHÉOLOGIE (*antiquitatis historia, æ*) ἀρχαιολογία, ας, ἡ.

ARCHÉOLOGUE (*antiquitatis peritus, a*) ἀρχαιολόγος, ου, δ, ἡ.

ARCHER (*sagittarius, ii; liclor, oris*) τοξότης, ου, δ, *Dém.* βαβδοῦχος, ου, δ, *Isocr.*

ARCHET (*plectrum, i*) πλῆκτρον, ου, τό, *Arist.*

ARCHÉTYPE (*exemplar, aris*) ἀρχέτυπον, ου, τό, *Luc.*

ARCHEVÊCHÉ (*archiepiscopus, us*) ἀρχιεπισκοπή, ἡς, ἡ.

ARCHEVÊQUE (*archiepiscopus, i*) ἀρχιεπίσκοπος, ου, δ.

ARCHI. Ce terme, emprunté du Grec ἀρχι-, donne au mot auquel il est joint un degré de supériorité, comme on peut le voir par les exemples suivants :

ARCHIDIACONAT (*archidiaconatus, us*) ἀρχidiaconία, ας, ἡ.

ARCHIDIACRE (*archidiaconus, i*) ἀρχιδιάκονος, ου, δ.

ARCHIDUC, -DUCHÉ, -DUCHESSÉ, sont des mots inconnus aux anciens Grecs; les modernes les rendent par ἀρχιδούξ, δ, -δουκάτων, τό, -δούκισσα, ἡ.

ARCHIÉPISCOPAL, E (*archiepiscopalis, e*) ἀρχιεπισκοπικός, ἡ, ὄν.

ARCHIÉPISCOPAT (*archiepiscopatus, us*) ἀρχιεπισκοπή, ἡς, ἡ.

ARCHILOQUE (*Archilochus, i*) Ἀρχιλοχος, ου, δ. — C'est à ce poète satirique qu'Horace attribue l'invention du mordant iambe :

Archilochum proprio rabies armavit iambo.

ARCHIMANDRITAT (*archimandrita dignitas, tis*) ἀρχιμανδρεία, ας, ἡ.

ARCHIMANDRITE (*archimandrita, æ, m.*) ἀρχιμανδρίτης, ου, δ.

ARCHIPEL (*archipelagus, i, n.*) ἀρχιπέλαγος, εος-ους, τό.

ARCHIPRESBYTÉRAL, E (*archipresbytericus, a, um*) ἀρχιπρεσβυτερικός, ἡ, ὄν.

ARCHIPRÊTRE (*archipresbyter, eri*) ἀρχιπρεσβύτερος, ου, δ. — *Les Grecs modernes disent πρωτοπαπᾶς, δ.*

ARCHITECTE (*architectus, i*) ἀρχιτέκτων, ονος, δ, *Plut.*

ARCHITECTURE (*architectura, æ*) ἀρχιτεκτονία, ας, ἡ, *Sept.* Ouvrage d'architecture (*architectonicum opus, eris*) ἀρχιτεκτόνημα, ατος, τό· ἀρχιτεκτονικόν ἔργον, ου, τό, *Arist.*

ARCHITRAVE (*epistylum, i*) ἐπιστύλιον, ου, τό, *Archit.*

ARCHITRICLIN (*architriclinus, i*) ἀρχιτρίκλινος, ου, δ, *Jean, II, 8, 9.*

ARCHIVES (*archiva, orum*) ἀρχεῖα, ων, τά· χαρτοφυλάκιον, ου, τό. — *Voici comme s'exprime Eschine, dans son discours contre Ctésiphon, sur l'utilité des archives: Qu'il est beau, Athéniens, qu'il est beau l'établissement qui conserve les archives publiques! Ces archives sont immuables; elles ne changent pas comme ces traitres qui changent si aisément de parti: elles démasque-*

ront, quand on le voudra, ces hommes qui, après une administration criminelle, se déguisent tout à coup en citoyens vertueux, *Auger.* Καλόν, ὦ Ἀθηναῖοι, καλόν, ἡ τῶν δημοσίων γραμμάτων φυλακή! ἀκίνητον γάρ ἐστί, καὶ οὐ συμμεταπίπτει τοῖς αὐτομολοῦσιν ἐν τῇ πολιτείᾳ· ἀλλ' ἐπέδωκε τῷ δήμῳ, ὅπότεν βούληται, συνιδεῖν τοὺς πάλαι μὲν πονηροὺς, ἐκ μεταβολῆς δ' ἀξιοῦντας εἶναι χρηστούς. *Esch.*

ARCHIVISTE (*publicarum tabularum custos, odis*) ὁ τῶν δημοσίων γραμμάτων φύλαξ, ακος· χαρτοφύλαξ, ακος, δ.

ARCHONTE (*archon, ontis*) ἀρχων, οντος, ὁ, *Dém.*

ARÇON (*ephippii arculus, i*) ἡ τοῦ ἐφιππίου ἀψίς, ἴδος. Etre ferme sur ses arçons, τοῦ ἐφιππίου κρατεῖν, *ou fig.* τῆς γνώμης κρατεῖν, ὦ, ἦσω.

ARCTIQUE (*septentrionalis, e*) ἀρκτικός, ἡ, ὄν.

ARCTURE (*arcturus, i*) ἀρκτούρος, ου, δ, *Hés.*

ARDELION (*ardelio, onis*) πολυπράγμων, ονος, δ, ἡ, *Arist.*

ARDEMENT (*ardenter, alacriter*) περικαῶς, *Suid.* προθύμως, *Dém.*

ARDENT, E (*ardens, entis; flagrans, antis*) διάπυρος, ου, δ, ἡ, *Plut.* πρόθυμος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Etre dévoré d'une soif ardente, περιφλεγῶς διψᾶν, ὦ, *Plut.*

ARDER, OU ARDRE (*ardere, eo; urere, o*) κατακαίειν, κλιώ, καύσω.

ARDEUR (*ardor, oris*) καῦμα, ατος, τό, *Xén.* προθυμία, ας, ἡ, *Dém.*

ARDILLON (*ferrea cuspis, idis*) σιδηρεία ἀκωκή, ἡς· ἀρδισ, ειως, ἡ.

ARDOISE (*ardosia, æ*) σχιστόν, οῦ, τό.

ARDU, UE (*arduus, a, um*) δυσχερής, εος, δ, ἡ· χαλεπός, ἡ, ὄν.

ARE, décimètre carré, unité des mesures agraires. R. ἀροῦν, ὦ, *arare, o.* — Voyez MÈTRE.

ARÈNE (*arena, æ*) ψάμμος, ου, ἡ, *Plut.* ἀμφιθέατρον, ου, τό, *Plut.*

ARÈNEUX, EUSE (*arenosus, a, um*) ψαμμόδης, εος, δ, ἡ.

ARÉOLE (*areola, æ*) ἀλώνιον, ου, τό.

ARÉOMETRE (*aræometrum, i*) ἀραιόμετρον, ου, τό.

ARÉOPAGE (*Martius collis, is*) Ἄρειος πάγος, ου, *Dém.*

ARÉOPAGITE (*Areopagita, æ, m.*) Ἄρεοπαγίτης, ου, δ.

ARÈTE de poissons (*piscium spina, æ*) ἡ τῶν ἰχθύων ἀκανθα, ἡς.

ARÉTHUSE (*Arethusa, æ*) Ἄρέθουσα, ἡς, ἡ.

ARGENT (*argentum, i; pecunia, æ*) ἀργυρος, ου, δ, *Xén.* ἀργύριον, ου, τό, *Dém.*

Qui est d'argent (*argenteus, a, um*) ἀργύρεος, έα, εον, *contr.* ροῦς, ρᾶ, ροῦν.

Une mine d'argent (*argentifodina, æ*) ἀργυρεῖον, ου, τό, *Strab.* Acheté à prix d'argent, ἀργυρώνητος, ου, δ, ἡ. Avide d'argent, φιλάργυρος, ου, δ, ἡ, *Xén.*

Avoir beaucoup d'argent, εὐπορεῖν χρημάτων. Manquer d'argent, σπανίζειν χρημάτων, *Dém.*

ARGENTÉ, ÉE (*argento obductus, a, um*) ἐπάργυρος, ου, δ, ἡ, *Hér.*

ARGENTIER (*argento obducere, co, xi*) ἀργυροῖεν-οῦν, *Plut.* καταργυροῦν, περι-αργυροῦν, ὦ, ὠσω, *Athén.*

ARGENTERIE (*argentea vasa, orum*) ἀργυρώματα, ων, τά, *Polyb.*

ARGENTEUR, EUSE (*pecuniosus, a*) χρημάτων εὐπορῶν, οῦσα.

ARGENTIER (ararii quæstor, oris) Σησαυροφύλαξ, ακος, δ.

ARGENTIN, INE (*argenteus, a, um*) ἀργυροφανής, εος, δ, ἡ.

ARGIENS (*Argivi, orum*) Ἄργεῖοι, ων, οί. — Voyez ACHÉENS.

ARGILE (*argilla, æ*) ἀργίλος, ου ἀργίλλος, ου, ἡ, *Arist.*

ARGILEUX, EUSE (*argillosus, a, um*) ἀργιλώδης, εος, δ, ἡ, *Suid.*

ARGO (*navis Argo, us*) Ἄργώ, ὄος-οῦς, ἡ. Plût au ciel que jamais l'Argo n'eût volé vers les rivages de la Colchide! *Début de la Médée.*

Εἶθ' ὄφελ' Ἄργους μὴ διαπτάσθαι σκάφος Κόλχων ἐς αἶαν! — *Eur.*

ARGONAUTES (*Argonautæ, arum, m.*) Ἄργοναῦται, ὦν, οί.

ARGOS (*Argi, orum, m.*) Ἄργος, εος, τό, *Hom.*

ARGUER (*arguere, uo, ui*) ἐλέγχειν, ω, ξῶ, *Dém.*

ARGUMENT (*argumentum, i*) ἔλεγχος, ου,

- ὁ, *Dém.* τεκμήριον, ου, τό, *Isocr.*
 ὑπόθεσις, εως, ἡ· περιοχὴ, ῆς, ἡ. *Argu-*
ment captieux, σόφισμα, ατος, τό.
ARGUMENTATEUR (*argumentator, oris*)
 συλλογιστής, οῦ, δ.
ARGUMENTATION (*argumentatio, onis*)
 συλλογισμός, οῦ, δ, *Arist.*
ARGUMENTER (*argumentari, or*) συλλο-
 γίζεσθαι, ομαι, *Arist.*
ARGUS (*Argus, i; vigilans custos, odis*)
 Ἄργος, ου, δ· αὔπνος φύλαξ, ακος, δ.
ARGUTIE (*argutiae, arum*) σόφισμα, ατος,
 τό, *Hér.*
ARGYRASPIDES (*argenteos clypeos gerentes*)
 ἀργυράσπιδες, ων, οί.
ARIDE (*aridus, a, um*) ξηρός, á, ὄν,
Plut.
ARIDITÉ (*ariditas, atis*) ξηρότης, ητος, ἡ,
Plut.
ARIETTE (*cantiuncula, æ*) ᾄσματιον, ου,
 τό.
ARION (*Arion, onis*) Ἄριων, ονος, δ. —
 C'est un Orphée dans les bois, un Arion
 parmi les dauphins :
 Ὀρφεὺς ἐν ναπέεσσιν, ἀνά δελφίνας
 Ἄριων.
ARISTARQUE (*Aristarchus, i*) Ἀρίσταρχος,
 ου, δ.
ARISTÉE (*Aristæus, i*) Ἀρισταῖος, ου, δ.
 — Le berger Aristée, fuyant les vallons
 délicieux arrosés par le fleuve Pénée :
 Ποιμὴν Ἀρισταῖος, φεύγων Πηνήϊα
 Ἰέμκη.
ARISTIDE (*Aristides, is*) Ἀριστείδης,
 ου, δ.
ARISTOCRATIE (*magnatum potestas, atis*)
 ἀριστοκρατεία, ας, ἡ.
ARISTOCRATIQUE (*ad aristocratiam perti-*
nens) ἀριστοκρατικός, ἡ, ὄν.
ARISTOCRATIQUEMENT (*ut convenit aristo-*
cratiæ) ἀριστοκρατικῶς.
ARISTOLOCHE (*aristolochia clematitis,*
Linn.) ἀριστολοχία, ας, ἡ.
ARISTOPHANE (*Aristophanes, is*) Ἀριστο-
 φάνης, εος-ους, δ.
ARISTOTE, précepteur d'Alexandre le
 Grand (*Aristoteles, is*) Ἀριστοτέλης, εος-
 ους, δ.
ARITHMÉTIEN (*arithmetica peritus*)
 ἀριθμητικός, οῦ, δ.

- ARITHMÉTIQUE** (*arithmeticus, a, um*)
 ἀριθμητικός, ἡ, ὄν. L'arithmétique (*nu-*
merorum scientia, æ) ἀριθμητική, ῆς,
 ἡ, *sous-ent.* τέχνη, *Arist.*
ARITHMÉTIQUEMENT (*arithmetica ratione*)
 ἀριθμητικῶς.
ARIMATEUR. (*nauclerus, i*) ναύκληρος,
 ου, δ. Un vaisseau armateur (*prædatoria*
navis, is) ληστρική ναῦς, *Thuc.* τῆς ναός,
 νηός, νεός.
ARME (*telum, i*) ὄπλον, ου, τό. — *Voyez*
ARMES.
ARMÉ, *ÊE* (*armatus, a, um*) ὀπλισμένος,
 η, ον· ἔνοπλος, ου, δ, ἡ, *Hér.* Armé à la
 légère, φιλός, οῦ, δ, *Dém.* Pesamment
 armé, ὀπλίτης, ου, δ, *Thuc.* A main armée,
 βιαίως, *Dém.*
ARMÉE (*exercitus, us*) στρατός, οῦ, δ·
 στρατεύμα, ατος, τό· δύναμις, εως, ἡ,
Dém. Lever une armée (*exercitum com-*
parare, o, avi) στρατεύμα παρασκευάζε-
 σθαι, ἀζομαι, *Dém.* Licencier une armée
 (*copias dimittere, mitto, misi*) τὴν
 δύναμιν διαφεῖναι, ἔημι*, *Dém.* Général
 d'armée, στρατηγός, οῦ, δ· πολέμαρχος,
 ου, δ, *Dém.* Soit à l'armée, soit dans ses
 foyers, ἐν τε τῇ στρατιᾷ καὶ ἐν τῇ πόλει,
Thuc.
ARMEMENT (*bellicus apparatus, us*) πολε-
 μική παρασκευή, ῆς, ἡ· ἡ παρασκευὴ
 ἡ τοῦ πολέμου, *Dém.*
ARMER (*armare, o, avi*) ὀπλίξειν, ζω, σω,
Thuc.
ARMES (*arma, orum; tela, orum*) ὄπλα,
 ὦν, τά, *Thuc.* Prendre les armes, λαβεῖν
 τὰ ὄπλα, *Dém.* Porter les armes, ὀπλο-
 φορεῖν, ὦ. Déposer les armes, κατατιθέναι
 τὰ ὄπλα. Vaincre l'ennemi par la force
 des armes, κρατεῖν τοῦ ἐχθροῦ ἐν ὄπλοις,
Xén.
ARMET (*galea, æ*) περικεφαλαία, ας, ἡ.
ARMILLAIRE. Sphère armillaire (*armilla-*
ris sphaera, æ) κρικωτὴ σφαῖρα, ας,
Astron.
ARMILLES (*armilla, arum*) κρίκοι, ων, οί.
ARMISTICE (*induciae, arum*) ἀνογαί, ὦν,
 αί, *Dém.*
ARMOIRE (*armarium, i*) σκευοθήκη, ης, ἡ.
ARMOIRIES (*insignia, ium*) παράσημα,
 ὦν, τά, *Plut.*
ARMOISE (*artemisia vulgaris, Linn.*)
 ἀρτεμισία, ας, ἡ.

- ARMURE** (*armatura, æ*) ἄρμυρα, εως, ἡ, *Thuc.* Armure complète, πανοπλία, ας, ἡ, *Dém.*
- ARMURIER** (*armorum faber, bri*) ὄπλοποιός, οὔ, ὁ.
- AROMATE** (*aroma, atis*) ἀρωμα, ατος, τό, *Plut.*
- AROMATIQUE** (*aromaticus, a, um*) ἀρωματικός, ἡ, ὄν, *Plut.*
- AROMATISER** (*aromatis imbuer, uo, ui*) ἀρωματίζειν, ἴσω, ἴσω, *Diosc.*
- ARONDE** (*hirundo, inis*) χελιδών, ὄνος, ἡ.
- ARPEMENT** (*jugerum, i*) πλέθρον, ου, τό, *Diod. Sic.* — Voyez HECTARE.
- ARPEMENTAGE** (*agrorum metatio, onis*) ἀγρῶν μέτρησης, εως, ἡ.
- ARPENTER** (*agros metari, or*) γεωμετρῆν, ὦ, ἡσω.
- ARPEMENTEUR** (*decempedator, oris*) γεωμέτρης, ου, ὁ.
- ARQUE**, ἘΕ (*arcuatus, a, um*) τοξοειδής, ἑός, ὁ, ἡ· κυρτούμενος, η, ον.
- ARQUEBUSE.** *Cette arme, inconnue aux anciens, ne peut s'exprimer en grec, comme beaucoup d'autres objets, que par une périphrase ; κυρίκτυπον, ου πυροβόλον ἔπλον, ω, τό· mais chacune de ces expressions ne désignera pas l'arquebuse, plutôt que toute autre arme à feu.*
- ARQUER** (*arcuare, o, avi*) κάμπτειν, πτω, ψω· κυρτοῦν, ὦ, ὡσω, *Xén.*
- ARRACHÉ**, ἘΕ (*avulsus, a, um*) ἀποσπασθείς, εἶσα, ἐν.
- ARRACHEMENT** (*avulsio, onis*) ἀπόσπασις, εως, ἡ· ἐκρίζωσις, εως, ἡ.
- ARRACHE-PIED** [*D' (continenter)*] ἀδιακόπως, συνεχῶς, *Thuc.*
- ARRACHER** (*avellere, vello, vulsi, aliquem ab aliq.*) ἀποσπᾶν, ὦ, ἄσω, τινά τινος, *Plut.* τινά ἀπό τινος, *Xén.* Arracher la victoire à l'ennemi (*hosti victoriam eripere, pio*) τὴν νίκην ἐκ τῶν πολεμίων ἀναλαμβάνειν, λαμβάνω*.
- ARRACHEUR de dents** (*dentium extirpator, oris*) ὀδόντων ἐκρίζωτής, οὔ, ὁ.
- ARRANGEMENT** (*compositio, onis*) σύνθεσις, εως, ἡ, *Aristoph.* σύνταξις, εως, ἡ, *Dém.*
- ARRANGER** (*componere, pono, posui*) συντιθέναι, τίθημι*, *Isocr.* συντάττειν, ττω, ξω, *Dém.*
- ARRENTER** (*locare, o, avi; conducere, co, xi*) μισθοῦν, ὦ, ὡσω, τινί τι· μισθοῦσθαι, οὔμαι, τινός τι, *Dém.*
- ARRÉAGES.** Exiger le payement des arréages (*usuram ab aliquo exigere, igo, egi*) τόκον εἰσπράττειν, ττω, ξω, παρά τινος, *Dém.*
- ARRÉSTATION** (*comprehensio, onis*) κατάληψις, εως, ἡ, *Thuc.*
- ARRÊT** (*decretum, judicium, i*) ψήφισμα, ατος, τό· δίκη, ης, ἡ, *Dém.* Mettre aux arrêts, ἐς φυλακὴν ποιεῖν, ὦ, τινά, *Arist.* καταβάλλειν, βάλλω* εἰς τὴν εἰρκτὴν, *Diod. Sic.*
- ARRÊTÉ** (*statutum, i*) δόγμα, ατος, τό· Θεσμός, οὔ, ὁ, *Isocr.*
- ARRÊTÉ-BOUEF** (*ononis spinosa, Linn.*) ὄνωνις, ἴδος, ἡ, *Diosc.*
- ARRÊTER** (*detinere, eo, ui; reprimere, imo, essi; statuere, uo, ui*) κατέχειν, κατέχω, καθέξω, τινά, *Plat.* κρατεῖν, ὦ, ἡσω, τινός, *Plut.* ψηφίζεσθαι, ομαι, *Dém.* Son insolence ne s'arrêta point là, οὐδ' ἐνταῦθα ἔστι τῆς ὑβρεως, *Plut.*
- ARRÊTER** [*S' (stare, sto, steti; morari, or)*] ἴστασθαι, αμαι, *Dém.* διατρίβειν, βω, ψω, *Isocr.* S'arrêter trop longtemps sur un sujet (*alicui rei diutius immorari, or*) περί τινά ὑπόθεσιν πλέον τοῦ δέοντος διατρίβειν, βω, ψω.
- ARRHÉR** (*pignora exhibere, eo, ui*) ἐνέχυρόν τινί τι παραδιδόναι, δίδωμι*, *Dém.*
- ARRHES** (*pignus, oris*) ἐνέχυρον, ου, τό, *Dém.* ἀρραβών, ὦνος, ὁ, *N. Test.*
- ARRIÈRE** [*En (retro, retrorsum)*] ὀπίσω, ὀπισθεν, *Xén.*
- ARRIÈRE** (*solutionis dilatio, onis*) ἐκτίσεως ἀναβολή, ἦς, ἡ.
- ARRIÈRE-BOUQUE** (*interior officina, æ*) ἐσώτερον ἐργαστήριον, ου, τό.
- ARRIÈRE-GARDE** (*extremum agmen, inis*) οὐραγία, ας, ἡ, *Polyb.* Commander l'arrière-garde, οὐραγεῖν, ὦ, ἡσω, *Sept.*
- ARRIÈRE-NEVEUX** (*seri nepotes, um*) ἐσσόμενοι ἄνθρωποι, *Hom.*
- ARRIÈRE-PENSÉE** (*secreta cogitatio, onis*) κρυφία διάνοια, ας, ἡ.
- ARRIÈRE-PETIT-FILS, ARRIÈRE-PETITE-FILLE** (*pronepos, otis; proneptis, is*) τοῦ υἱοῦ (ἢ τῆς υἱωνῆς) υἱός, οὔ, ὁ, θυγάτηρ, τέρος, τρός, ἡ.

ARRIÉRER [S' (*retrosum stare, sto, steti*)] ὀπίσω μένειν, μένω, μενῶ.
ARRIÈRE-SAISON (*senescens autumnus, i*) φθινόπωρον, ου, τό.
ARRIMER (*navis onus disponere, pono, posui*) τὸν γόμον διατίθεσθαι, τίθῃμι *.
ARRIVÉE (*adventus, us*) προσέλευσις, εως, ἡ· ἀφίξις, εως, ἡ, *Dém.*
ARRIVER (*advenire, nio, ni*) παραγίνεσθαι, ομαι *, πρὸς τι· ἔχσιν, κω, ξω, τινί, *Xén.* — dans l'Attique, εἰς τὴν Ἀττικὴν, *Dém.* — pour souper, ἐπὶ τὸ δεῖπνον, *Xén.* Il aggrave souvent que (*sæpe fit ut*) πολλάκις συμβαίνει οἷτι.
ARROCHE (*atriplex hortensis, Lind.*) ἀτράραξις, εως, ἡ, *Diosc.*
ARROGAMENT (*arroganter*) ὑπερηφάνως, αὐθαδῶς.
ARROGANCE (*arrogantia, æ*) αὐθάδεια, ας, ἡ· ὑπερηφάνια, ας, ἡ, *Isocr.*
ARROGANT, E (*arrogans, antis*) αὐθάδης, εος, δ, ἡ, *Eurip. Médée. 103.* ὑπερήφανος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
ARROGER [S' (*sibi arrogare, o, avi*)] προσποιεῖσθαι, οὔμαι, τινός, *Isée. τί, Plut.* αὐθαδιάζεσθαι, ομαι.
ARROI (*apparatus, us*) παρασκευή, ἤς, ἡ.
ARRONDI, IE (*teres, etis; rotundus, a, um*) στρογγύλος, ἡ, ον, *Diosc.* περιφερής, έος, δ, ἡ, *Hérod.*
ARRONDIR (*rotundare, o, avi*) στρογγυλοῦν, σφαιροῦν, ῶ, ὥσω.
ARRONDISSEMENT (*rotundatio, onis; ambitus, us*) στρογγύλωσις, εως, ἡ· περιοχὴ, ἤς, ἡ.
ARROSEMENT (*irrigatio, onis*) ἄρδευσις, εως, ἡ, *Théophr.*
ARROSER (*irrigare, o, avi*) ἄρδεύειν, ω, σω, *Théophr.* ἄρδειν, ω, *Plut.*
ARROSOIR (*vas irrigationi aptum*) ποτίστρα, ας, ἡ· ἀρύταινα, ας, ἡ.
ARSENAL (*armamentarium, ii*) δπλοθήκη, ἡς, ἡ, *Plut.* Le commandant de l'arsenal, δ ἐπὶ δπλων, *Dém.*
ARSENIC (*arsenicum, i*) ἄρσενικόν, οὔ, τό, *Diosc. V, 121.*
ART (*ars, artis, f.*) τέχνη, ἡς, ἡ. Les beaux-arts, les arts libéraux (*humaniores disciplinæ, artes liberales*) ἐλευθέριοι ἐπιστῆμαι, ῶν, αἰ, *Isocr.*
ARTÈRE (*arteria, æ*) ἀρτηρία, ας, ἡ, *Gal.*

ARTÉRIEL, ELLE (*arteriacus, a, um*) ἀρτηριακός, ἡ, ὄν.
ARTÉRIOLOGIE (*tractatus de arteriis*) ἀρτηριολογία, ας, ἡ.
ARTÉRIOTOMIE (*arteriæ sectio, onis*) ἀρτηριτομία, ας, ἡ.
ARTHRITIQUE (*arthriticus, a, um*) ἀρθριτικός, ἡ, ὄν, *Diosc.*
ARTICHAUT (*cinara, æ*) σκόλυμος, ου, δ, *Diosc.*
ARTICLE (*articulus, i*) ἄρθρον, ου, τό. — prépositif, postpositif, προτακτικόν, ὑποτακτικόν, *Gramm. Articles de foi, (fidei capita, um)* τὰ τῆς πίστεως κεφάλαια, ὦν.
ARTICULAIRE (*articularis, e*) ἀρθριτικός, ἡ, ὄν, *Hipp.*
ARTICULATION (*articulatio, onis*) ἀρθρωσις, διάρθρωσις, εως, ἡ.
ARTICULER (*articulatum partiri, ior; verba explanare, o, avi*) ἀρθροῦν, τὴν φωνὴν διαρθροῦν, ῶ, ὥσω.
ARTIFICE (*artificium, ii; industria, æ*) τέχνασμα, τέχνημα, ατος, τό, *Xén.* User d'artifice, τεχνᾶσθαι, ὦμαι. Feu d'artifice, πυροτέχνημα, ατος, τό. Triompher de ses ennemis par la ruse et l'artifice, μετὰ δόλου καὶ τέχνης τῶν ἐχθρῶν περιγίνομαι *.
ARTIFICIEL, ELLE (*arte factus, a, um*) τεχνικός, ἡ, ὄν, *Arist.*
ARTIFICIELLEMENT (*artificiose, industrie*) τεχνικῶς, *Isocr.*
ARTIFICIEUSEMENT (*artificiose, dolose*) τεχνικῶς, κατατεχνικῶς.
ARTIFICIEUX, EUSE (*artificiosus, dolosus, a, um*) τεχνικός, ἡ, ὄν, *Arist.* κατάτεχνος, ου, δ, ἡ, *Plut.*
ARTILLERIE (*bellica tormenta, orum*) πυροβόλοι μηχαναί, ῶν, αἰ. Grand maître de l'artillerie, δ ἐπὶ τῶν πυροβόλων μηχανῶν.
ARTIMON (*artemon, onis*) ἀρτέμων, ονος, δ. R. ἀρτᾶν.
ARTISAN (*artifex, opifex, icis*) δημιουργός, οὔ, δ, *Arist.* χειροτέχνης, ου, δ, *Den. Hal.* βάνασκος, ου, δ, ἡ.
ARTISON (*teredo, tnis, f.*) τερηδών, όνος, ἡ, *Théophr.*
ARTISTE (*peritus artifex, icis*) τεχνίτης, ου, δ, *Dém.*
ARTISTEMENT travaillé, ée (*affabre factus,*

a, um) δαιδάλεος, *έα*, *εον*· καλλίεργος, ου, δ, *ή*, *Plat.*
ARUM (*arum maculatum*, Linn.) άρον, ου, τό, *Diosc.*
ARURE (*egyptiaca mensura*, *α*) άρουρα, ας, *ή*.
ARUSPICE (*haruspex*, *icis*) ιεροσκόπος, ου, δ, *ή*.
ARUSPICINE (*haruspicina*, *α*) ιεροσκοπική, *ής*, *ή*, *sous-ent.* τέχνη.
AS (*monas, adis*, *f. as*, *assis*, *m.*) μονάς, άδος, *ή*· άσσάριον, ου, τό.
ASARUM OU CABARET (*asarum Europæum*, Linn.) άσαρον, ου, τό, *Diosc.*
ASBESTE (*asbestos*, *i*) άσβεστος, ου, δ, *ή*. — *Pris adjectivement, ce mot signifie inextinguible.*
ASCARIDES (*vermiculi, orum*) άσκαρίδες, ων, *αί*.
ASCENDANT (*auctoritas, atis*) αξίωμα, ατος, τό. *Homme d'un grand ascendant, άνήρ αξιώματος μεγάλου*, *Plut.*
ASCENDANT, *E* (*ætate superior, oris*) προγενέστερος, α, ον. *L'aorte ascendante, ή αναβαίνουσα άορτή*, *ής*.
ASCENSION (*ascensus, us*) άνάβασις, εως, *ή*. *L'ascension de Jésus-Christ (Christi ascensio. onis)* ή του Χριστού άνάληψις, εως. *Différence ascensionnelle, ή αναβατική διαφορά*, *ας*, *Astron.*
ASCÈTES (*meditatores; um*) άσκηταί, ων, *οί*.
ASCÉTIQUE (*asceticus, a, um*) άσκητικός, *ή*, *όν*.
ASCIENS (*umbra carentes*) άσκιιοι, ων, *οί*, *Géogr.*
ASCITE (*aqua intercus, utis*) άστίτης, ου, δ.
ASCLÉPIAS (*asclepias vince-toxicum*, Linn.) άσκληπιάς, άδος, *ή*.
ASIARQUE (*Asiarcha, α, m.*) Άσιάρχης, ου, δ.
ASIE (*Asia, α*) Άσία, ας, *ή*.
ASILE. — *Voyez ASYLE.*
ASINE. *Bête asine (asinus ou asina)* όνος, ου, δ, *ή*.
ASPECT (*aspectus, us*) όψις, εως, *ή*, *Plut.* πρόσαςις, εως, *ή*, *Thuc.* *Une Gorgone d'un épouvantable aspect, βλοσυρωπίς Γοργώ, όος-ός*, *Hom. II. XI, 36.*
ASPERGE (*asparagus, i*) άσπάραγος, ου, δ.

ASPERGER (*aspergers, go, si*) αίονεν, ω, *ήσω*, *Gal.* βαντίζειν, ζω, σω, *N. Test.*
ASPERITÉ (*asperitas, atis*) τραχύτης, ητος, *ή*, *Xén.*
ASPERSION (*aspergo, inis*) βαντισμός, ού, δ, *N. Test.*
ASPERSOIR (*aspergillum, i*) περιβόραντήριον, ου, τό, *Esch.*
ASPHALTE (*bitumen, inis*) άσφαλτος, ου, *ή*, *Diosc.*
ASPHODÈLE (*asphodelus luteus*, Linn.) άσφόδηλος, ου, δ.
ASPHYXIE (*pulsus defectio, onis*) άσφυξία, ας, *ή*.
ASPHYXIE, ÉE (*deliquium animi patiens*) λειπόθυμος, ου, δ, *ή*.
ASPIC (*aspis, idis, f.*) άσπις, ίδος, *ή*. *Langue d'aspic, κακολόγος*, ου, δ, *ή*.
ASPIRANT (*candidatus, i*) άρχήν τινα παραγγέλλων, οντος, δ, *Plut.*
ASPIRANT, E. *Pompe aspirante, βροφητικός σίφων*, ωνος.
ASPIRATION (*aspiratio, onis*) έπίπνοια, ας, *ή*, *Plat.*
ASPIRÉ, ÉE. *Voyelle aspirée, δασύ φωνήεν*, εντος, *Gramm.*
ASPIRER à la gloire, à la vertu (*ad gloriam, ad virtutem adspirare, o, avi*) τής *δόξης*, τής άρετής έφίεσθαι, εμαι, *ήμι**, *Xén.*
ASPRE (*Turcarum moneta*) άσπρον, ου, τό.
ASSAILLANT (*aggressor, oris*) έπιχειρητής, ού, δ, *Thuc.*
ASSAILLIR (*aggređi, ior*) έπιχειρείν, ω, *ήσω*, *Dém.* έφορμάν, ω, *ήσω*, τινί, *Plut.* πρόσ τινα, *Xén.*
ASSAISONNEMENT (*condimentum, i*) άρτυμα, ατος, τό, *Plut.*
ASSAISONNER (*condire, dio, divi*) έξαρτύεσθαι, ομαι, *Thuc.* *Discours assaisonné de plaisanteries, λόγος παιδιαίς ήδυσμένος*, ου.
ASSASSIN (*sicarius, i*) σφαγεύς, έως, δ, *Dém.* φονεύς, έως ου *ήος*, *Hom. II. XVIII, 335.*
ASSASSIN, INE (*cædis avitius, a, um*) φονικός, *ή*, *όν*.
ASSASSINAT (*ex insidiis patrata cædes, is*) δολοφονία, ας, *ή*.
ASSASSINER (*dolo interficere, ficio, feci*) δολοφονείν, ω, *ήσω*.

ASSAUT (*assultus, us*) ἐπιπήδησις, ἐφόρμησις, εως, ἡ. Il perdit beaucoup de monde dans les assauts, ἐν ταῖς τειχομαχίαις πολλοὺς στρατιωτῶν ἀπέβαλε, βάλω*, *Diod.*

ASSEMBLAGE (*congregatio, coagmentatio, onis*) συνάθροισις, εως, ἡ· σύμπηξις, εως, ἡ, *Luc.*

ASSEMBLÉE (*cætus, us*) ἐκκλησία, ας, ἡ, *Dém.* Assemblée publique, πανήγυρις, εως, ἡ, *Dém.*

ASSEMBLER (*congregare, o, avi*) ἀθροίζειν, ζω, σω, *Plat.* συνάγειν, γω, ξω, *Isocr.*

ASSEMBLER [*S'*] (*convenire, venio, veni*) συνέρχεσθαι, -έρχομαι*· συγγίνεσθαι, γίνομαι*.

ASSÉNER à quelqu'un un coup de massue (*clavam alicui impingere, pingo, pegi*) ρόπαλόν τινι προστρίβεσθαι, βομαι, ψομαι, *Arist.*

ASSENTIMENT (*assensus, us*) συμφώνησις, εως, ἡ· ὁμολογία, ας, ἡ, *Dém.*

ASSENTIR (*assentiri, tior*) ὁμογνωμονεῖν, ὦ, ἦσω, τινὲ ἐν τινι, *Xén.* τινὲ περί τινος, *Arist.*

ASSEOIR [*S'*] (*sedere, deo, di*) καθῆσθαι, κάθημαι, *Xén.* καθέζεσθαι, ομαι, *Plat.* Faire asseoir quelqu'un, καθίζειν, ἴζω, τινά. Assieds-toi à ma droite, κάθου ἐξ δεξιῶν μου, *Ps.* 110.

ASSERMENT (*jurjurandum exigere, igo, egi*) ὄρκον λαμβάνειν, λαμβάνω*, παρά τινος, *Dém.*

ASSERTION (*assertio, onis*) βεβαίωσις, εως, ἡ, *Thuc.*

ASSERVIR (*in servitute redigere, igo, egi*) δουλοῦν, ὦ, ὦσω, *Hér.*

ASSESEUR (*assessor, oris*) πάρεδρος, πρόεδρος, σύνεδρος, ου, ὁ, *Dém.*

ASSEZ (*satius, sat*) ἔλις, *Arist.* ἱκανῶς, *Dém.* ἐξαρκούτως, *Isocr.* En voilà assez de dit sur ce sujet, ἄδην τῶν τοιούτων, *Plat.* J'en ai assez, ἀπόχρη μοι τοῦτο, *Dém.*

ASSIDU, UE (*assiduus, a, um*) συνεχής, εός, ὁ, ἡ, *Dém.* ἀδιάλειπτος, ου, ὁ, ἡ, *N. Test.* Etre assidu à l'ouvrage, ἐργῶ προσκαρτερεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.*

ASSIDUITÉ (*assiduitas, alis*) συνέχεια, ας, ἡ, *Dém.* ἐπιμονή, ἧς, ἡ, *Plat.*

ASSIDUMENT (*assidue*) συνεχῶς, *Dém.* ἀδιάλειπτως, *N. Test.*

ASSIÉGER une ville (*urbem obsidere, sideo, sedi*) πολιορκεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.* Les assiégeants et les assiégés, οἱ τε πολιορκούντες καὶ οἱ πολιορκούμενοι.

ASSIETTE de table (*escarius orbis, is*) δίσκος, ου, ὁ.

ASSIETTE d'une ville (*urbis situs, us*) τοποθεσία, ας, ἡ. Place forte par son assiette, φρουρίον φύσει ἰσχυρόν, οὔ.

ASSIGNATION (*vadimonium, i*) ἐγγύησις, εως, ἡ. *Dém.* Ne point comparaitre à l'assignation (*vadimonium deserere, ro, rui*) φυγοδικεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.*

ASSIGNER à chacun ce qu'il faut qu'il fasse (*suum cuique munus describere, bo, psi*) ἐκάστω τὸ καθήκον οὐ προσῆκον καταγγέλλειν, ἔλλω, ελῶ.

ASSIMILATION (*assimilatio, onis*) ἀφομοίωσις, εως, ἡ.

ASSIMILER (*assimilare, o, avi, aliquid alicui*) ὁμοιοῦν, ὦ, ὦσω, τί τινι, *Isocr.* παραβάλλω, βάλλω*, τί τινι, *Lib.* τί πρός τι, *Isocr.*

ASSIS, ISE (*sedens, entis*) ἡμενος, καθήμενος, τ, ου.

ASSISE de pierres (*lapidum series, ei; ordo, dinis*) λίθων σύνταξις, εως, ἡ· συνάφεια, ας, ἡ.

ASSISTANCE. Implorer l'assistance de quelqu'un (*auxilium ab aliquo petere, to, tivo*) βοήθειαν παρά τινος μεταπέμπεσθαι, ομαι, *Isocr.*

ASSISTANT, E (*præsens, entis*) ὁ παρεστώς, οἱ παρεστῶτες· παρών, παρούσα.

ASSISTÉ, ÉE (*comitatus, stipatus, a, um*) παραπεμπόμενος, η, ου.

ASSISTER à un spectacle (*spectaculo adesse, sum, fui*) τῇ θεᾷ παραστῆναι, -ίστημι*.

ASSISTER les pauvres dans leurs besoins (*indigentibus opem ferre, fero, tuli*) τοῖς ἀπόρωσ διαχειμένοις βοθεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.* Dieu vous assiste! (*adsit tibi Deus!*) βοθηθῶ σοι ὁ Θεός!

ASSOCIATION (*consociatio, onis*) συνεταιρεία, κοινωνία, ας, ἡ, *Arist.*

ASSOCIÉ, ÉE (*consors, ortis*) συγκοινωνός, οὔ, ὁ, ἡ, *N. Test.* σύγκληρος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.* Associé à l'empire, τῆς ἀρχῆς μετέχων, αντος.

ASSOCIER (*consociare, o, avi*) συγκληροῦν, ὦ, ὦσω, τινά τινι, *Esch.* Associer quel-

- qu'un à l'empire, εἰς τὴν ἀρχὴν τινα προκαιρεῖσθαι, οὔμαι.
- ASSOCIER** [S' avec quelqu'un (*societatem inire, eo, ivi, cum aliquo*) εἰς ἑταιρείαν τινὸς εἰσελθεῖν, -έρομαι *, *Isocr.*
- ASSOMMER** quelqu'un à coups de bâton (*aliquem fustibus contundere, tundo, tudi*) τινὰ ξύλῳ βροπαλίζειν, ζω, σω, *Χέπ.* Ce grand parleur assomme tout le monde (*omnes obtundit iste rabula*) ἐνοχλεῖ πᾶσιν οὐ πάντας οὗτος ὁ στόμαργος.
- ASSOMMOIR** (*clava, æ*) βρόπαλον, οὐ, τό.
- ASSOMPTION** (*assumptio, onis*) μεταστάσις, εως, ἡ, τῆς Θεοτόκου.
- ASSONNANCE** (*similis vocum desinentia, æ*) ἡ τῶν λέξεων ὁμοιοκαταληξία, ας, ἡ, *Gramm.*
- ASSORTIMENT** (*instructus, ornatus, us*) προσάρμοσις, εως, ἡ.
- ASSORTIR** des couleurs (*colores nectere, necto, nexui*) χρώματα προσαρμύζειν, ζω, σω.
- ASSORTISSANT**, E (*congruus, a, um*) εὐάρμοστος, οὐ, δ, ἡ, πρὸς τι. *Isocr.*
- ASSOTÉ**, EE (*infatuatus, a, um*) μωρανοθεΐς, εἶσα, ἐν.
- ASSOUIR** (*sopire, io, ivi; soporare, o, avi*) κοιμίζειν, ζω, σω ὑπνοῦν, ᾧ, ὡσω, *Diosc.* Assouir un différend, (*rixam componere, pono, posui*) τὰς ἀντιλογίας καθίστάναι, *Plut.*
- ASSOUIR** [S' (*dormitare, o, avi*) νυστάζειν, ζω, ζω, *Plat.* ὑπνώττειν, ττω, *Gal.*
- ASSOUPISSEMENT** (*sopor, oris; veteris ou veternum, i*) κόρος, οὐ, δ, *Nic.* ληθαργία, ας, ἡ, *Diosc.*
- ASSOUIR UN CHEVAL** (*equum flexibilem reddere, o, idi*) τὸν ἵππον εὐκαμπτον ποιεῖν, ᾧ, ἦσω.
- ASSOURDIR** (*aures hebetare, o, avi*) ἐκωφοῦν, ᾧ, ὡσω, *Luc.*
- ASSOUIR SA FAIM, SA HAINE** (*famem explere, eo, evi; odium saturare, o, avi*) τὴν πείναν ἐκπληροῦν, ᾧ, ὡσω τὸ ἔχθος ἐκτελεῖν, ᾧ, ἔσω.
- ASSOUVISSEMENT** (*satietas, atis*) κόρος, οὐ, δ, *Dém.* πλησιμονή, ἧς, ἡ, *Isocr.*
- ASSUJETIR** (*subigere, go, subegi*) ὑποβάλλειν, βάλλω * ὑποτάσσειν, σσω, ζω, χα, *N. Test.*
- ASSUJETISSANT**, E (*operosus, molestus,*
- a, um*) ἐπίπνονος, οὐ, δ, ἡ· χαλιπός, ἡ, ὄν, *Isocr.*
- ASSUJETTISSEMENT** (*molestia, æ; labor, oris*) τὸ ἐπίπνον, οὐ.
- ASSURANCE** (*securitas, atis; Aducta, æ*) ἀσφάλεια, ας, ἡ· Ἐάρσος, εος, τό, *Χέπ.*
- ASSURÉ**, EE (*tutus, securus, certus, a, um*) ἀσφαλής, ἀδεής, ἀψευδής, εος, δ, ἡ, *Dém.*
- ASSURÉMENT** (*profecto, certo*) βεβαίως, ἀσφαλῶς, *Dém.*
- ASSURER** (*asseverare, o, avi; tutum praestare, o, avi*) διαβεβαιοῦσθαι, οὔμαι, *Plut.* ἀσφαλίζειν, ἴζω, ἴσω. Je vous assure que... διῆσχυρίζομαι ὅτι..., *Plut.* M'assurant sur votre bienveillance, τῇ παρ' ὑμῶν εὐνοίᾳ πεποιθώς, ὅτος, *Dém.*
- ASSUREUR** (*sponsor, oris*) ἐγγυητής, οὔ, δ, *Dém.*
- ASTER** (*aster amellus, Linn.*) ἀστήρ, ἔρος, δ.
- ASTÉRISME** (*sidus, eris*) ἀστερισμός, οὔ, δ.
- ASTÉRISQUE** (*stellula, æ*) ἀστρίσκος, οὐ, δ, *Théophr.*
- ASTHMATIQUE** (*anhelator, oris*) ἀσθματικός, ἡ, ὄν.
- ASTHME** (*anhelatio, onis*) ἀσθμα, ατος, τό.
- ASTRAGALE** (*astragalus, i*) ἀστράγαλος, οὐ, δ.
- ASTRAL**, E (*sideralis, e*) ἀστρικός, ἡ, ὄν.
- ASTRE** (*sidus, eris; astrum, i*) ἀστήρ, ἔρος, δ· ἄστρον, οὐ, τό, *Arist.*
- ASTREINDRE** quelqu'un par serment (*aliquem iurejurando obstringere, go, xi*) ἄρκω τινὰ ἐγκαταλαμβάνειν, λαμβάνω *, *Thuc.*
- ASTRINGENT**, E (*astringens, entis*) στυπτικός, ἡ, ὄν, *Méd.*
- ASTROLABE** (*astrolabium, i*) ἀστρολάβιον, οὐ, τό.
- ASTROLOGIE** (*astrologia, æ*) ἀστρολογία, ας, ἡ, *Arist.*
- ASTROLOGIQUE** (*ad astrologiam pertinens*) ἀστρολογικός, ἡ, ὄν, *Plut.*
- ASTROLOGUE** (*astrologus, i*) ἀστρολόγος, οὐ, δ, *Sept.*
- ASTRONOME** (*astrorum peritus, i*) ἀστρονόμος, οὐ, δ, *Hérod.*
- ASTRONOMIE** (*astrorum peritia, æ*) ἀστρο-

νομία, ας, ἡ. Etudier l'astronomie, ἐν ἀστρονομίᾳ διατρίβειν, ἑω, ψω, *Isocr.*
ASTRONOMIQUE (*ad scientiam astrorum pertinens*) ἀστρονομικός, ἡ, ὄν.
ASTRONOMIQUEMENT (*astronomorum more*) ἀστρονομικῶς.
ASTUCE (*astutia, æ*) πανουργία, ας, ἡ, *Hérod.*
ASTUCIEUX, EUSE (*astutus, a, um*) πανούργος, ου, ὅ, ἡ, *Dém.*
ASYLE (*perflugium, ii*) ἄσυλον, ου, τό, *Philostr.* — *La composition de ce mot (ἀσφα privatif, et σύλη, ης, dépouille) montre assez clairement que c'est pécher contre l'étymologie, que d'écrire Asile, au lieu d'ASYLE. Il faudrait alors, pour être conséquent, écrire phisque (et même fisique) au lieu de physique, φυσική· tirannie au lieu de tyrannie, τυραννίς, κ.τ.λ.*
ATARAXIE (*imperturbatus animus, i*) ἀταραξία, ας, ἡ, *Arist.*
ATARDER [S'. — *Voyez ANUITER* [S'.
ATAXIE (*regulæ absentia, æ*) ἀταξία, ας, ἡ, *Méd.*
ATELIER (*officina, æ*) ἐργαστήριον, ου, τό, *Plat.*
ATERMOIEMENT (*dilatatio, onis*) ἀναβολή, ἡς, ἡ, *Dém.*
ATERMOYER (*differre, fero, distuli*) ἀναβάλλεσθαι, ομαι, *Dém.*
ATHANASE (*Athanasius, i*) Ἀθανάσιος, ου, ὅ. R. α priv. et Θάνατος, la mort, *littér.* immortel.
ATHÉE (*qui, quæ Deum tollit, aut negat, Cic.*) ἄθεος, ου, ὅ, ἡ, *Luc.*
ATHÉISME (*atheismus, i*) ἀθεΐα, ας, ἡ· ἀθεΐσμός, οῦ, ὅ.
ATHÈNES (*Athenæ, arum*) Ἀθῆναι, ὦν, αί. — Ἄτ τε λιπαραὶ καὶ αἰόδιμοι, Ἑλλάδος ἔρσισμα, Ἀθῆναι, *Pind.*
ATHÉNIEN, ENNE (*Atheniensis, is; Atticus, a, um*) Ἀθηναῖος, αῖα· Ἀττικός, ἡ, ὄν. — ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! *Dém.*
ATHLÈTE (*athleta, æ, m.*) ἀθλητής, οῦ, ὅ, *Poll.* En athlète, ἀθλητικῶς.
ATHLÉTIQUE (*athleticus, a, um*) ἀθλητικός, ἡ, ὄν.
ATHLOTHÈTE (*certaminis præses, idis*) ἀθλοθέτης, ου, ὅ.
ATHOS (*Athos, m.*) Ἄθως, ω, ὅ· montagne de Macédoine.

ATLANTE (*cippus, i*) ἀνδριάς, ἄντος, ὅ, *Archit.*
ATLANTIQUE (*Atlanticus, a, um*) Ἀτλαντικός, ἡ, ὄν.
ATLAS (*Atlas,antis*) Ἄτλας, ἄντος, ὅ. — *On donne encore ce nom à un recueil de cartes géographiques; et en anatomie, à la première vertèbre du cou, qui soutient la tête, comme Atlas soutenait le globe du monde.*
ATMOSPHÈRE (*terram ambiens aër*) ἀτμοσφαῖρα, ας, ἡ· ἀτμώδης σφαῖρα, ας. L'heureuse température de l'atmosphère, ἡ τοῦ περιέχοντος ἀέρος εὐκρασία, ας, *Plut.*
ATMOSPHÉRIQUE (*atmosphæricus, a, um*) ἀτμοσφαιρικός, ἡ, ὄν.
ATOMÉ (*individuum corpus, oris, Cic.*) ἀτομος, ου, ἡ, *Plat.*
ATONIE (*languor, oris*) ἀτονία, ας, ἡ, *Méd.*
ATOURNER (*ornare, o, avi*) στολίζειν, ζω, σω.
ATOURS (*muliebris mundus, i*) γυναικεῖος κόσμος, ου, *Plat.* Une dame d'atour (*ornatrix, icis*) ἡ ἐπὶ τοῦ στολισμοῦ.
ATRABILAIRE (*atra bile percitus, a, um*) μελαγχολικός, ἡ, ὄν· πικρόχολος, ου, ὅ, ἡ, *Hipp.*
ATRABILE (*atra bilis, is*) μελαγχολία, ας, ἡ, *Hipp.*
ATRE (*focus, i*) ἐσχάρα, ας, ἡ, *Hom.* ἐστία, ας, ἡ, *Hérod.*
ATRIDES (*Atridae, arum*) Ἀτρεΐδαι, ὦν, αί. Homère désigne sous ce nom patronymique Agamemnon et Ménélas, tous deux fils d'Atrée, frère de Thyeste.
ATROCE (*atrox, ocis*) δεινός, ἡ, ὄν. Commettre des crimes atroces (*atrocita patrare, o, avi*) δεινὰ ἐργάζεσθαι, ομαι, *Isocr.* D'une manière atroce (*atrociter*) δεινῶς, ὠμῶς.
ATROCITÉ (*atrocitas, atis*) δεινότης, ητος, ἡ· ὠμότης, ητος, ἡ, *Isocr.*
ATROPHIE (*tabes, is*) ἀτροφία, ας, ἡ, *Méd.*
ATROPOS (*Atropos, inflexibilis*) Ἄτροπος, ου, ἡ, *unes des trois Parques.*
ATTABLER [S' (*discumbere, bo, cubui*) ἀνακλίνεσθαι, ομαι, *N. Test.*
ATTACHANT, E (*illecebrosus, a, um*) ἐπαγωγός, ἡ, ὄν, *Thuc.* Ψελκτήριος, α, ον, *Etien.*

ΑΤΤΑΧΕ (*vinculum, i; studium, ii*) δεσμός, οὔ, δ, *Plut.* σπουδή, ἦς, ἡ, *Dém.*
ΑΤΤΑΧΕΜΕΝΤ (*ardens studium, ii*) ἡ πολλή σπουδή, ἦς, *Xén.*
ΑΤΤΑΧΕΡ (*alligare, o, avi; illicere, cio, lexi*) προσδέειν, δέω, δέσω, ου δήσω· θάλασσαν, γω, ζω· ἐπάγειν, γω, ζω, *Dém.* Cyrus réussit à s'attacher un si grand nombre de peuples, Κῦρος ἀνηγήσατο πῦλα τοσαῦτα, *Xén.*
ΑΤΤΑΧΕΡ [*S' (adhærere, hæreo, hæsi)*] προσκολλᾶσθαι, ὦμαι, τινί, *N. Test.* προσκείσθαι, χεῖμαι, τινί, *Diosc.* προσέχεσθαι, ομαι, τινί, *Arist.*
ΑΤΤΑΧΕΜΕΝΤ (*expugnabilis, e*) ἐπίδρομος, ου, δ, ἡ.
ΑΤΤΑΧΕΜΕΝΤ (*aggressores, um*) ἐπιχειρηταί, ὦν, οί, *Thuc.*
ΑΤΤΑΧΕΜΕΝΤ (*aggressio, onis*) ἐπιχειρήσεις, εως, ἡ, *Thuc.*
ΑΤΤΑΧΕΜΕΝΤ (*oppugnare, o, avi*) προσβάλλειν, βάλλω*, *Dém.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*attingere, tingo, tigi*) καθάπτεισθαι, ομαι, τινός, *Plut.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*ictus, us*) προσβολή, εἰςβολή, ἦς, ἡ. Hors de toute atteinte, ἀπολέμητος, ἀνάλωτος, ου, δ, ἡ.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*jugales equi, orum*) ζευγία, ατος, τό.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*des chevaux, des bœufs (equos, boves jungere, go)*) ἵππους, βοῦς ζευγύναι, ομαι, ζεύω, ἔζευγα.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*prope, propius*) πλησίον.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ, *E* (*contiguus, a, um*) προσεγγής, έος, δ, ἡ, *Strab.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ [*En (interim, interea)*] ἐν τῷ μεταξύ, ἐν τοσοῦτω, *Dém. Isocr.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*expectare, o, avi*) ἀναμένειν, μένω, μενῶ, τινά, *Dém.* Attendre l'occasion, καιρὸν περιμένειν, *Dém.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ [*S' à quelque chose, προσδοκίαν ἔχειν τινός, Plut.* — à une vie future, ἑτέραν ζωὴν ἀναμένειν, *Chrys.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*emollire, io, iui*) μαλακύνειν, ὕνω, ὑνῶ, *Gal.*πραῦνειν, ὕνω, ὑνῶ, *Plut.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ [*S' (tenerescere, sco; miserescere, esco)*] ἀκαλύνοσθαι, ὕνομαι· σπλαγγνίζεσθαι, ἴζομαι, περὶ τινος, ου ἐπὶ τινι, *N. Test.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*miserabilis, e*) παθητικός, ἡ, ὄν.

ΑΤΤΕΙΝΔΡΕΜΕΝΤ (*commiseratio, onis*) κατοίκτισις, εως, ἡ, *Xén.* οἰκτιρμός, οὔ, δ, *N. Test.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*sou grand âge (habita provecctæ ætatis ratione)*) γήρως ἔνεκα.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*que je ne puis vous persuader (quandoquidem vobis persuadere non possum)*) ὅτι γε μηδὲ ἑμᾶς δύναμαι πείθειν, *Plat.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*audax facinus, oris*) τόλμημα, ατος, τό· παρανομία, ας, ἡ· μιανρὸν πρᾶγμα, ατος, *Dém.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*contra leges faciens*) παράνομος, ου, δ, ἡ· πλημμελής, έος, δ, ἡ.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*expectatio, onis*) προσδοκία, ας, ἡ, *Dém.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*à la vie de quelqu'un (alicui necem machinari, or)*) ἐπιβουλεύειν, ω, σω, τινί, *Isocr.* ἐνεδρεύειν, ω, τινά, *Dém.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*intendit, iue (attentus, a, um)*) προσεκτικός, ἡ, ὄν, *Xén.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*attention, onis; diligentia, æ*) προσοχή, ἦς, ἡ, *Luc.* Mettre son attention à amasser des biens, πλείστην σπουδὴν ποιεῖν, ὥστε τῶν χρημάτων ἔχειν.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*attente, diligentier*) προσεκτικῶς, *Suid.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ, *E* (*attenuandi vim habens*) λεπτυντικός, ἡ, ὄν.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*attenuatio, onis*) λέπτυνσις, εως, ἡ· λεπτυσμός, οὔ, δ.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*attenuare, o, avi*) λεπτύνειν, ὕνω, ὑνῶ, *Arist.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*ad terram navem adpellere, pello, puli*) ναῦν πρὸς γῆν ὀκείλαι, *Eur. Iphig. en T.* 1380.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*sternere, no, stravi; affligere, go, xi*) καταβάλλειν, βάλλω*, *Isocr.* ταλαιπωρεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*arenæ aggestus, us*) πρόσχωμα, ατος, τό.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*testimonium, ii*) ἐκμαρτυρία, ας, ἡ, *Dém.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*testari, or*) προσμαρτυρεῖν, ὦ, ἦσω, τινί, *Plut.* ἐπιμαρτύρεσθαι, ομαι, τινά, *Dém.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*Attica urbanitas, atis*) Ἀττικισμός, οὔ, δ.
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ (*tepefacere, facio, feci*) χλιαίνειν, αίνω, ανῶ, *Athén.*
ΑΤΤΕΙΝΔΡΕ [*S' (tepscere, sco)*] χλιαίνεσθαι, ομαι, *Luc.*

ATTIÉDISSEMENT (*tepor, oris*) γλίανσις, εως, ἡ.

ATTIFER une femme (*mulierem adornare, o, avi*) γυναῖκα στολίζειν, ζω, σω.

ATTIQUE (*Atticus, a, um*) Ἀττικός, ἡ, ὄν. Sel attique (*attici sales, lepores*) Ἀττικοὶ ἄλας, ὢν, *Plut.*

ATTIRAIL de guerre, de chasse (*bellicus apparatus, us; venatorium instrumentum, i*) πολεμικὴ, θηρευτικὴ παρασκευὴ, ἡς.

ATTIRANT, E (*illecebrosus, a, um*) θελκτήριος, α, ὄν. ἐπαγωγός, ἡ, ὄν, *Thuc.*

ATTIRER (*attrahere, ho, xi; allicere, cio, lexi*) ἐφέλκειν, κω, ζω, *Hérod.* προσάγεσθαι, ομαι, *Plat.*

ATTIRER [S' l'estime de quelqu'un (*allicujus existimationem sibi comparare, o, avi*) εὐδοκίμαϊν, ὦ, ἦσω, παρὰ τινι, *Hérod.*

ATTISER le feu (*sopitum ignem suscitare, o, avi*) ζωπυρεῖν, ὦ, ἦσω. — le feu de la colère (*iras accendere, do, di*) ὄργην παροξύνειν, ου ζωπυρεῖν, *Eur. Aristoph.*

ATTITRER des témoins (*falsos testes subornare, o, avi*) ψευδεῖς μάρτυρας παρασκευάζεσθαι, ομαι, *Dém.*

ATTITUDE (*partium corporis situs, us*) ἡ τοῦ σώματος θέσις, εως. Belle attitude, εὐρυθμία, ας, ἡ.

ATTOUCHEMENT (*attactus, us*) ἐπαφή, ἡς, ἡ, *Plat.* ψηλάφησις, εως, ἡ, *Plut.* ψηλάφημα, ατος, τό, *Polyb.*

ATTRACTIF, IVE (*attractendi vim habens*) ἀγωγός, ἐφολκός, οὔ, δ, ἡ, *Elien.*

ATTRACTION (*tractio, onis*) ἐφέλκυσις, εως, ἡ. ἔλκυσμός, οὔ, δ.

ATTRAIRE (*attrahere, ho, xi*) προσάγεσθαι, ομαι, *Plat.*

ATTRAIT (*illecebræ, arum*) θέληγητρον, ου, τό. ἐπαγωγή, ἡς, ἡ, *Plat.*

ATTRAPE (*deceptio, onis*) ἀπάτη, ἡς, ἡ.

ATTRAPER (*decipere, cipio, cepi*) ἐξαπατᾶν, ὦ, ἦσω, τινά, *Dém.* — quelqu'un qui s'enfuit (*fugientem consequi ou assequi, quor*) τρέχοντα, προφθάνειν, φθάνω*. — le vrai sens d'un passage (*legitimum loci sensum assequi, quor*) σαφῶς τινι παρακολουθεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.* Ne vous laissez pas attraper, μὴ παρακρουσθῆτε, *Dém.*

ATTRAPOIRE (*desipula, æ*) παγίς, ἴδος, ἡ.

ATTRAYANT, E (*illecebrosus, a, um*) ἐφολκός, ἡ, ὄν, *Thuc.*

ATTRIBUER (*tribuere, uo, ui*) προσνέμειν, νέμω, νεμῶ, τινί τι, *Arist.* ἀνατιθέναι, τίθημι*, τινί τι, *Dém.*

ATTRIBUER [S' tout l'honneur de la victoire (*victoriae gloriam sibi uni arrogare, o, avi*) δλην τῆς νίκης τιμὴν ἑαυτῷ μόνω προσποιεῖσθαι, οὔμαι.

ATTRIBUT (*attributum, i*) κατηγορημα, ατος, τό.

ATTRIBUTIF, IVE (*tribuendi vim habens*) ἀπονεμητικός, ἡ, ὄν.

ATTRIBUTION (*attributio, onis*) ἀπονομή, ἡς, ἡ. ἀπόδοσις, εως, ἡ.

ATTRISTANT, E (*molestus, a, um*) λυπηρός, ἄ, ὄν, *Dém.*

ATTRISTER (*contristare, o, avi*) λυπεῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.* ἐνοχλεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.*

ATTRISTER [S' (*mærere, eo*) λυπεῖσθαι, οὔμαι, ἐπί τινι, *Plat.* ἀδημονεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.* Cessez de vous attrister, παῦσαι ἀνιώμενος, μέγη.

ATTRITION (*attritio, onis*) συντριβή, ἡς, ἡ. μετάνοια, ας, ἡ.

ATTOUPEMENT (*coitio, onis*) ἐπισύστασις, εως, ἡ, *N. Test.*

ATTOUPER (*congregare, o, avi*) συνάγειν, γω, ζω, *Isocr.*

ATTOUPER [S' (*coire, eo, ivi*) συνίστασθαι, αμαι, *Thuc.*

AU, AUX (*pour à le, à les*) τῷ, τῇ. τοῖς, ταῖς.

AUBADE (*antelucanus concentus, us*) πρωινή συμφωνία, ας.

AUBAIN (*inquitinus, a*) μέτοικος, ου, δ, ἡ. ἔνοικος, ου, δ, ἡ, *Strab.*

AUBAINE (*insperatum lucrum, i*) ἔρμαιον, ου, τό.

AUBE du jour (*diluculum, i*) ὄρθρος, ου, δ, *Plut.*

AUBE de prêtre (*alba tunica, æ*) στιχάριον, ου, τό.

AUBÉPINE (*alba spina, æ*) λευκάκανθα, ἡς, ἡ.

AUBERGE (*diversorium, ii*) κατάλυμα, ατος, τό, *N. Test.* πανδοχεῖον, ου, τό.

AUBERGINE. — Voyez MÉLONGÈNE.

AUBERGISTE (*caupo, onis*) ξενοδόχος, ου, δ. κάπηλος, ου, δ.

AUBIER (*alburnum*, *i*) τὸ δένδρου στέαρ, ατος, *Bud.*

AUBIFOIN. — *Voyez* BLUET.

AUBIN (*albumen, inis*) λεύκωμα, ατος, τό, *Diosc.*

AUCUN, **UNE**, *sans négation (nullus, a, um)* ἀμός, οὔ· τις, τι, τινός. *Avec négation (nullus, a, um)* οὐδαμός, μηδαμός, ἡ, ὄν· οὐδεὶς, οὐθεὶς, μηδεὶς, εμία, ἐν· οὔτις, οὔτι. *Cet homme n'a aucun ennemi, οὐδένα ἐχθρὸν ἔχει οὔτος ὁ ἄνθρωπος.* *Aucun des deux, οὐδέτερος, α, ον.*

AUCUNEMENT (*minime, nullo modo*) οὐδαμῶς, μηδαμῶς.

AUDACE (*audacia, æ*) τόλμα, ης, ἡ, *Dém.* εὐτολμία, ας, ἡ. *La fortune récompense l'audace (audentes fortuna juvat, Virg.)*

Οὐκ ἔστι τόλμης ἐφόδιον μείζον βίου.

MÉNANDRE.

AUDACIEUSEMENT (*audacter*) τολμηρῶς, *Thuc.* θρασύς, *Dém.*

AUDACIEUX, **RUSE** (*audax, acis*) τολμηρός, ἄ, ὄν, *Dém.* εὐτολμος, ου, ὁ, ἡ, *Hérod.*

AUDIENCE (*audientia, æ*) ἀκρόασις, εως, ἡ, *Esch.*

AUDITEUR (*auditor, oris*) ἀκροατής, οὔ, ὁ, *Dém.* ἀκουστής, οὔ, ὁ, *Isocr.*

AUDITIF, **IVE** (*ad auditum pertinens*) ἀκουστικός, ἡ, ὄν.

AUDITION (*auditio, onis*) ἀκοή, ἧς, ἡ, *Thuc.*

AUDITOIRE (*auditorium, ii; concio, onis*) ἀκροατήριον, ου, τό, *Plut.* πανήγυρις, εως, ἡ, *Isocr.*

AUGE (*aiueus, i*) σκάφη, ης, ἡ.

AUGMENT syllabique ou temporel (*syllabicum aut temporale augmentum*) συλλαβικὴ ἢ χρονικὴ αὐξησις, εως, *Gramm.*

AUGMENTATIF, **IVE** (*augendi vim habens*) αὐξητικὸς, ἡ, ὄν· ἐπιτατικός, ἡ, ὄν, *Gramm.*

AUGMENTATION (*incrementum, i*) ἐπαυξή, ἧς, ἡ, *Plat.* ἐπίδοσις, εως, ἡ, *Isocr.* ἐπαύξησις, εως, ἡ, *Plut.*

AUGMENTER (*augere, eo, xi*) αὐξάνειν, ἄνω*. — son patrimoine (*rem familiarum*) τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν πλείω ποιεῖν, *Isocr.*

AUGMENTER [S' (*crescere, sco*) αὐξάνεσθαι, αὔξεσθαι, ομαι, *Dém.*

AUGURAL, **E** (*auguralis, e*) οἰωνικός, ἡ, ὄν, *Plut.*

AUGURE (*augur, uris*) οἰωνιστής, οὔ, ὁ· οἰωνοσκόπος, ου, ὁ, *Hésych.*

AUGURE (*augurium, ii; omen, onis*) οἰωνισμός, οὔ, ὁ, *Sept.* οἰώνισμα, ατος, τό, *Hérod.*

AUGURER (*augurari, ominari, or, aliquid*) οἰωνίζεσθαι, ομαι, τί, *Xén.* *Augures pieux, je vous prie (bona verba, quæso) εὐφῆμει, Plat.*

AUGUSTE (*augustus, a, um*) σεβάσμιος, ἰα, ἰον· σεβαστός, ἡ, ὄν, *Hérod.*

AUJOURD'HUI (*hodie*) σήμερον, *Attiq.* τήμερον, *Dém.*

AULIQUE (*aulicus, a, um*) αὐλικός, ἡ, ὄν. *R.* αὐλή, cour d'un prince.

AUMÔNE (*stips, ipis, f.*) ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, *N. Test.*

AUMÔNIER (*eleemosynarius, ii*) ὁ ἐπὶ τῆς ἐλεημοσύνης.

AUMÔNIER, **ÈRE** (*misericors, ordis*) ἐλεήμων, ονος, ὁ, ἡ, *Sept.*

AUNE, ancienne mesure de longueur, pour les draps, toiles, etc., remplacée par le MÈTRE, unité fondamentale de toutes les mesures de France (*ulna, æ*) ὠλένη, ης, ἡ, *Poll.* — *Voyez* MÈTRE. Mesurer tout le monde à son aune, ἐαυτῷ τοὺς ἄλλους παραμετρεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω.

AUNE (*betula alnus, Linn.*) κλήθρα, ας, ου κλήθρη, ης, ἡ, *Theophr.*

AUNÉE (*inula helenium, Linn.*) ἐλένιον, ου, τό, *Diosc.*

AUPARAVANT (*ante, antea, prius*) πρότερον, *Dém.* τὸ πρότερον, *Isocr.* πρόσθεν, *Xén.* προτοῦ, *Thuc.*

AUPRÈS. *Auprès de la ville (prope urbem) πρὸς τῆ πόλει, Thuc.* *Auprès du fleuve (juxta fluvium) ἐπὶ τῷ ποταμῷ, Thuc.* *Auprès du feu (apud focum) παρὰ τὴν ἐστίαν, Arist.*

AURÉOLE (*aureola corona, æ*) ἀκτινοβόλον στεφάνωμα, ατος.

AURICULAIRE. Un témoin auriculaire (*auritus testis, is*) αὐτήκοος μάρτυρ, υρος. *Doigt auriculaire (auricularis, i)* ὠτίκος ου ὠτίτης δάκτυλος, ου, *Poll.*

AURONE (*artemisia abrotanum, Linn.*) ἄβρότονον, ου, τό, *Diosc.*

AURORE (*aurora, æ*) ἕως, ω, ἡ, *Thuc.*

ἠώς, ὄος-οῦς, ἡ, *Hom.* Dès l'aurore, ἔωθεν, *Xén.* ἄμα ἔω, *Thuc.* Avant l'aurore, πρὸ τῆς ἔω, *Hérod.* L'Aurore, avec ses doigts de rose, ouvrait les portes de l'Orient, *Fén.*

Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως, *Hom. Il. I, 477.*

AUSPICE (*auspicium, ii*) οἰωνισμός, οὔ, δ, *Sept.* οἰώνισμα, ατος, τό, *Hérod.* Sous d'heureux auspices (*auspicato*) αἰσίως, εἰς καλόν, *Plut.* εἰς καλόν, *Xén.* ἀγαθῆ τύχῃ, *Xén.*

AUSSI (*etiam, quoque, pariter, item*) ἔτι, καὶ, ἴσως, *Dém.* ὁμοίως, *Plat.* Et moi aussi, et toi aussi, καὶ γώ, καὶ σύ. Ce mal est aussi à craindre pour les cerfs, que pour les hommes (*tam noxium est cervis, quam hominibus*) ἐλάφοις τοσοῦτόν ἐστι κακόν, ὅσον καὶ ἀνθρώποις, *Elien.* Aussi bien que (*æque ac, perinde atque*) ὁμοίως ὡς περ, τόσον ὅσον. Aussi signifiant c'est pourquoi (*itaque*) ἄρα οὖν, *Plat.*

AUSSITÔT (*statim*) αὐτίχα, *Dém.* τὸ παραυτίχα, *Luc.* Aussitôt dit, aussitôt fait (*dictum ac factum, Tér.*) ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον. Aussitôt qu'il fit jour (*simul ac diluxit*) ἄμα τῇ ἡμέρᾳ, *Dém.* Aussitôt qu'il se fut levé (*simul atque surrexit*) ὡς ἀνέστη τάχιστα, *Dém.*

AUSTÈRE (*austerus, a, um*) αὐστηρός, ἄ, ὄν, *Plut.*

AUSTÈREMENT (*austere*) αὐστηρῶς, χαλεπῶς, *Dém.*

AUSTÉRITÉ (*austeritas, atis*) αὐστηρότης, στρυφνότης, ητος, ἡ.

AUSTRAL, E (*australis, e*) νότιος, ἰα, ἰον, *Arist.*

AUTAN (*auster, tri; altanus, i*) νότος, ου, δ, *Arist.* Viens, Autan, viens souffler à travers mon jardin, ἔρχου, Νότε, καὶ διάπνευσον κήπόν μου, *Sept. Cantiq. des Cantiq. IV, 16.*

AUTANT... que (*æque ac; tam quam; tantum quantum; tot quot*) οὕτως ὡς τόσον ὅσον · τοσοῦτοι ὅσοι, *Isocr.*

AUTEL (*ara, æ; altare, is*) βωμός, οὔ, δ, *Dém.* Immoler sur les autels, ἐπὶ τῶν βωμῶν σφάττειν, ττω, ζω, *Isocr.* Une biche destinée à l'autel, βωμία ἔλαφος, ου, ἡ.

AUTEUR (*auctor, scriptor, oris*) αἴτιος,

α, ὄν · συγγραφεύς, ἔως, δ, *Isocr.* Sans nom d'auteur, ἀδέσποτος, ου, δ, ἡ, *Anth.*

AUTHENTICITÉ (*publica auctoritas, atis*) αὐθεντία, ας, ἡ.

AUTHENTIQUE (*comprobatus, a, um*) αὐθεντικός, ἡ, ὄν.

AUTHENTIQUEMENT (*palam et aperte*) αὐθεντικῶς.

AUTHENTIQUER (*comprobare, o, avi*) κυροῦν, ᾧ, ὡσω, *N. Test.*

AUTOCEPHALE (*sui juris*) αὐτοκέφαλος, ου, δ.

AUTOCHTHONE (*indigena, æ, c.*) αὐτόχθων, ονος, δ, ἡ, *Isocr.*

AUTOCRATE, TRICE (*imperator, trix*) αὐτοκράτωρ, ορος, ὁ · αὐτοκράτειρα, ας, ἡ.

AUTOCRATIE (*libera potestas, atis*) αὐτοκρατορία, ας, ἡ.

AUTO-DA-FÉ, exécution d'un jugement de l'inquisition. — Cette phrase portugaise signifie littéralement acte de foi, πράξις τῆς πίστεως.

AUTOGRAPHE (*propria manu scriptus, a, um*) αὐτόγραφος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

AUTOMATE (*automatum, i*) αὐτόματον, ου, τό.

AUTOMNAL, E (*autumnalis, e*) ὀπωρινός, ἡ, ὄν.

AUTOMNE (*autumnus, i*) ὀπώρα, ας, ἡ, *Xén.*

AUTONOME (*propria legibus vivens*) αὐτόνομος, ου, δ, ἡ, *Thuc.*

AUTONOMIE (*jure suo utendi potestas, atis*) αὐτονομία, ας, ἡ.

AUTOPSIE (*oculata fides, ei*) αὐτοψία, ας, ἡ.

AUTORISATION (*permissio, comprobatio, onis*) συγχώρησις, κύρωσις, εως, ἡ · ἐξουσία, ας, ἡ.

AUTORISER (*permittere, mitto, misi; comprobare, o, avi*) ἐπιτρέπειν, πω, ψω · κυροῦν, ᾧ, ὡσω, *Sept.* Quoique je fusse autorisé à faire autre chose, ἐξὸν ἐμοὶ ἄλλο τι πράσσειν ου πράττειν.

AUTORITÉ (*auctoritas, atis*) ἀξίωμα, ατος, τό. Un homme de grande autorité (*vir magni momenti*) ἀνὴρ ἀξιωματος μεγάλου, *Plut.* Parler à quelqu'un avec un ton d'autorité, αὐθεντεῖν, ᾧ, ἡσω, τινός, *N. Test.*

AUTOUR (*falco palumbarius*, Cuv.) ἀστερίας, ου, δ.

AUTOUR. Autour de la ville (*circum*, ou *circa urbem*) περί, ου ἀμφί τὴν πόλιν. Il a autour de lui une foule d'histrions, μίμους ἔχει περί αὐτόν, *Dém.* Tout autour, περίεξ.

AUTRE (*alius*, *a*, *ud*; *alter*, *a*, *um*) ἄλλος, η, ο, *Dém.* ἕτερος, α, ον, *Plat.* L'un et l'autre (*utroque*, *utraque*, *utrumque*) ἑκάτερος, α, ον, *Plut.* Les uns se plaisent à une chose, et les autres à une autre (*alii aliis delectantur*) ἕτερα ἐτέροις ἐστὶν ἡδέα, *Arist.*

AUTREFOIS (*olim*, *quondam*) πάλαι, τὸ πάλαι, *Dém.* πρὶν, τὸ πρὶν, ποτέ.

AUTREMENT (*aliter*) ἄλλως, *Arist.* ἄλλη, *Plat.*

AUTRE PART (*alibi*, *alio*) ἄλλοθι, ἐτέρωθι, *Dém.* ἄλλοσε, ἐτέρωσε, *Dém.* D'autre part (*aliunde*) ἄλλοθεν, *Isocr.* ἐτέρωθεν, *Elien.*

AUTRUCHE (*struthio-camelus*, *i*) στρουθοκάμηλος, ου, δ.

AUTRUI. Avoir besoin du secours d'autrui (*allerius auxilio indigere*, *eo*, *ui*) ἄλλοτρίας βοθησίας δεῖσθαι, δέομαι.

AUVENT (*subgrundæ*, *arum*) γείσον, ου, τό, *Athén.*

AUXILIAIRE (*auxiliaris*, *e*) βοηθικός, ἡ, ὄν, *Arist.* συμμαχικός, ἐπικουρικός, ἡ, ὄν, *Thuc.*

AVACHIR [*S'* (*flaccere*, *eo*) χαυνουῖσθαι, οὔμαι.

AVAL. Vent d'aval (*flans ab occidente ventus*, *i*) δυτικός ἄνεμος, ου.

AVALER un œuf (*ovum sorbere*, *eo*, *ui*) ὠὸν ῥοφεῖν, ὦ, ἦσω, *Gal.*

AVANCE (*antecessio*, *onis*) προέλευσις, εως, ἡ. Se réjouir d'avance, *ou* par avance, προχαίρειν, ω. Faire les premières avances, φθάνειν, ω, *sui*vi d'un *participe*. Soyez plutôt en avance qu'en retard, προτέρησον μάλλον ἢ ὑστέρησον. Les avances d'argent que j'ai faites, τὰ ὑπ' ἐμοῦ κεχορηγημένα, ων, *Dém.*

AVANCÉ, *ÈE*. Avancé en âge (*ætate pro- vectus*, *a*) ἡλικία προέχων, ουσα, *Plat.* La nuit était déjà fort avancée (*plurimum noctis jam processerat*) τὸ πλεῖστον τῆς νυκτὸς ἤδη προεκεχωρήκει, *Hérod.*

AVANCEMENT (*progressus*, *us*; *promotio*, *onis*) προκοπή, ῆς, ἡ, *Plut.* ἐπίδοσις, εως, ἡ, *Isocr.*

AVANCER le bras, la main (*brachium*, *manum protendere*, *do*, *di*) τὸν βραχίονα, τὴν χεῖρα προτείνειν, τείνω, τενωῶ, *Xén.*

Avancer en âge, γηράσκειν, σχω. Avancer dans l'étude de la philosophie, πρὸς τὴν φιλοσοφίαν ἐπιδιδόναι, δίδωμι*, *Isocr.* ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ προκόπτειν, πτω, ψω, *Luc.*

AVANCER [*S'* (*procedere*, *cedo*, *cessi*; *progredi*, *ior*) προβαίνειν, βαίνω*, *Dém.* προχωρεῖν, ὦ, ἦσω, *Thuc.*

AVANIE (*calumnia*, *æ*; *gravis injuria*, *æ*) διαβολή, ῆς, ἡ· ὕβρις, εως, ἡ· λώβη, ῆς, ἡ.

AVANT le jour (*ante diem*) πρὸ τῆς ἡμέρας. Avant notre âge, πρὸ ἐμοῦ, *Dém.*

AVANT QUE (*antequam*, *priusquam*) πρὶν — ἡ, πρότερον — ἡ, *Dém.* Avant que je ne l'eusse entendu, πρὸ τοῦ ἀκοῦσαι, *Xén.*

AVANT [*EN*. Aller en avant (*procedere*, *cedo*, *cessi*; *progredi*, *ior*) προβαίνειν, βαίνω*, *Dém.* προχωρεῖν, ὦ, ἦσω, *Thuc.*

AVANTAGE (*commodum*, *i*; *præstantia*, *æ*) ὠφέλεια, ας, ἡ· ὑπεροχή, ῆς, ἡ. Philippe avait sur vous un grand avantage, ὁ Αθηναῖος, πλεονέκτημα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέγα ὑπῆρξε Φιλίππῳ, *Dém.* pour la Couronne.

AVANTAGEUX quelqu'un (*peculiariter habere*, *eo*, *ui*, *aliquem*) περισσῶς ἔχειν, ἔχω, ἔξω, τινά.

AVANTAGEUSEMENT (*commode*, *opportune*) εὐκαίρως, ἐπιτηδείως, *Thuc.* συμφόρως, *Isocr.* λυσιτελοῦντως, *Dém.*

AVANTAGEUX, *EUSE* (*commodus*, *a*, *um*; *conducibilis*, *e*) ἐπιτηδείος, α, ον, *Dém.* συμφέρων, ουσα, ον, *Isocr.* Une taille avantageuse (*egregia statura*, *æ*) εὐγενῆς ἡλικία, ας, ἡ.

AVANT-BRAS (*anterius brachium*, *i*) πῆχυσ, εως, δ.

AVANT-COUR (*prius atrium*, *i*) προαύλιον, ου, τό.

AVANT-COUREUR (*præcursor*, *oris*) πρόδρομος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

AVANT-DERNIER, *ÈRE*. La syllabe avant-dernière (*penultima syllaba*, *æ*) ἡ παραλήγουσα συλλαβή, ῆς, *Gramm.*

AVANT-GARDE (*primum agmen, inis*) προφυλακή, ἦς, ἡ.
AVANT-GOUT (*præguſtatio, onis*) πρόγευσις, εως, ἡ.
AVANT-HIER (*nudius-tertius*) πρόχθες.
AVANT-PROPOS (*præfatio, onis*) προοίμιον, ου, τό· πρόλογος, ου, δ. Faire un avant-propos (*præfari*) προοιμιάζειν, άζω, άσω, Arist.
AVANT-QUART (*prænuſcium ſignum, i*) προτεταρτημόριον, ου, τό.
AVANT-SCÈNE (*proſcœnium, i*) προσκήνιον, ου, τό, Plut.
AVANT-TOIT (*subgrundæ, arum*) γείθον, ου, τό, Athén.
AVANT-VEILLE (*nudius-tertius*) πρόχθες.
AVARE (*avarus, a, um*) φιλάργυρος, ου, δ, ἡ· φιλοχρήματος, ου, δ, ἡ, Plat. Avarie de son temps, τοῦ χρόνου φειδόμενος, η. La nature ne lui a pas été avare de ses dons, οὐκ ἐφθόνησεν αὐτῷ ἡ φύσις τῶν παρ' αὐτῆς ἀγαθῶν.
AVARICE (*avaritia, æ*) πλεονεξία, ας, ἡ, Dém. φιλαργυρία, ας, ἡ, Isocr. φιλοχρηματία, φιλοπλουτία, ας, ἡ, Plut.
AVARICIEUX, EUSE (*avarus, a, um*) φιλάργυρος, ου, ό, ἡ, Plat.
AVARIE (*detrimentum, i*) βλάβη, ης, ἡ.
AVARIÉ, ÊE (*detrimentum passus, a, um*) βεβλαμμένος, η, ου.
A-VAU-L'EAU. Cette affaire est allée à-vau-l'eau, φρούδον τὸδ' ἐγένετο.
AVEC. Parler avec franchise (*magna cum fiducia loqui, or*) μετὰ τῆς παρρησίας λόγους ποιεῖν, ᾧ, ἡσω, Dém. Agir avec l'aide de Dieu (*cum Deo aliquid agere, ago, egi*) σὺν Θεῷ ποιεῖν τι, Dém. Rien de plus agréable que le plaisir, lorsqu'il se trouve d'accord avec l'honneur, τέρψις σὺν τῷ καλῷ ἀριστόν ἐστι, Dém.
AVEINDRE quelque provision (*aliquid e penuria cella depromere, mo, msi*) ἐκ τοῦ ταμείου προφέρειν τι, φέρω*, Isocr. προχειρίζεσθαι, ομαι, Luc.
AVEINT, E (*depromptus, a, um*) πρόχειρος, ου, δ, ἡ.
AVELINE (*nux avellana, æ*) λεπτοκάρυον, ου, τό, Diosc.
AVELINIER. — Voyez COUDRIER.
AVÉ-MARIA (*angelica salutatio, onis*) ἀγγελικὸς ἀσπασμός, οὔ.

AVENANT, E (*gratiosus, a, um*) χαρίεις, εσσα, εν, Isocr.
AVENANT [A L' (*congrue*) ἀναλόγως, κατ' ἀναλογίαν.
AVÈNEMENT (*adventus, us*) προσέλευσις, ἀφιξίς, εως, ἡ, Dém.
AVENIR (*evenire, nio, ni*) συμβαίνειν, βαίνω*, Dém.
AVENIR (*futurus, a, um*) μέλλων, ουσα, ον, Dém. L'avenir (*futurum tempus, oris*) ὁ μέλλων, ὁ ἐσόμενος χρόνος. Le présent, le passé et l'avenir (*quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur, Virg.*) τὰ τ' ἴοντα, τὰ τ' ἐσόμενα, πρὸ τ' ἴοντα, Hom. Il. I, 70. A l'avenir (*in posterum*) λοιπόν, Anacr. τὸ λοιπόν, Dém. εἰς τὸ λοιπόν, Xén. εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον, Isoc.
AVENT (*Christi adventus, us*) ἡ τοῦ Χριστοῦ ἀφιξίς, εως, ἡ.
AVENTURE (*casus, us; eventus, us*) τύχη, ης, ἡ· τὸ συμβαῖνον, οντος· τὸ συμβάν, άντος· τὸ συμβεβηκός, ότος, Dém. D'aventure, par aventure, à l'aventure (*forte, forsitan*) ἀπὸ τύχης, ἐκ τύχης, διὰ τύχην, Dém. Isocr. Un mal d'aventure, παρωνυχία, ας, ἡ, Paul Egin. Diseur, diseuse de bonne aventure, μάντις, εως, δ· χρησιμφοδός, οὔ, δ, ἡ.
AVENTURER (*fortunæ committere, nillo, nisi*) ριψοκινδυνεῖν, ᾧ, ἡσω.
AVENTUREUX, EUSE (*temerarius, a, um*) παράτολμος, ου, ό, ἡ.
AVENTURIER, ÈRE (*audax omnia perpeti, Hor.*) ριψοκίνδυνος, ου, δ, ἡ.
AVENU, UE (*qui, quæ, quod accidit*) συμβεβηκώς, υια, ός.
AVENUE (*aditus, us*) εἰσοδος, ου, ἡ· πρόσοδος, ου, ἡ, Thuc. Une avenue d'arbres, ξυστός, οὔ, δ, Xén.
AVÉRÉ, ÊE (*exploratus, a, um*) δεδοκιμασμένος, η, ου.
AVÉRER (*probare, o, avi*) ἐλέγχειν, χω, ζω, Dém.
AVERNE (*Avernus*) Ἄορνος, ου, δ.
AVERSE (*rapidus imber, bris*) βαγδαῖος ὄμβρος, ου.
AVERSION (*alienatio, onis*) ἀπέχθεια, ας, ἡ. Avoir de l'aversion pour quelqu'un (*aliquem aversari, or*) ἀποστρέφεσθαι, ομαι, τινός, Gal.
AVERTIR (*monere, eo, ui, aliquem aliquid*)

παραγγέλλειν, ἄλλω, εἰῶ, τινί τι, *Plat.*
 νουθετεῖν, ᾧ, ἦσω· παραινεῖν, ᾧ, ἦσω,
 τινί τι, *Dém.*

AVERTISSEMENT (*monitio, onis*) νουθέ-
 τησις, εως, ἦ, *Isocr.* νουθεσία, ας, ἦ,
Plat.

AVEU (*assensus, us; confessio, onis*)
 συμφώνησις, εως, ἦ· ὁμολογία, ας, ἦ,
Dém. Homme sans aveu, ἄγνωστος,
 ἀνέστιος ἄνθρωπος, ου. De l'aveu de tout
 le monde, ὁμολογουμένως, *Plut.*

AVEUGLE (*cæcus, a, um*) τυφλός, ἦ, ὄν,
Plut. L'homme est aveugle, quand il
 veut lire dans le livre de l'avenir (*heu-*
vatum ignaræ mentes! *Virg.*) τυφλός
 ἔστιν ἄνθρωπος τοῦ μέλλοντος, *Plut.*

AVEUGLEMENT (*cæcitas, atis*) τύφλωσις,
 εως, ἦ, *Hipp.* τυφλότης, ητος, ἦ, *Arist.*
 — Aveuglement ne se dit plus guère
 maintenant que dans le sens figuré :
 dans le sens propre, on se sert du mot
CÆCITÉ.

AVEUGLÉMENT (*cæco impetu*) ἀπερισκέ-
 πτως.

AVEUGLER (*obcæcare, o, avi*) τυφλοῦν, ᾧ,
 ἄσω, τινά, *Plat.*

AVEUGLETTE [*A L' (cæco impetu)*] ἀπρο-
 βουλεύτως.

AVIDE (*avidus, a, um*) ἐπιθυμητικός, ἦ,
 ὄν, *Arist.* — de guerre (*belli*) φιλοπόλεμος,
 ου, δ, ἦ — de sang (*crucioris*) φιλαίματος,
 ου, δ, ἦ. — de gain (*lucris*) φιλοκερδής,
 εος, δ, ἦ, *Aristoph.*

AVIDEMENT (*avide, cupide*) ἐπιθυμητικῶς,
Poll.

AVIDITÉ (*aviditas, cupiditas, atis*) ἐπι-
 θυμία, ας, ἦ, *Xén.* ἐπιθύμημα, ατος, τό,
Plat. ἐπιθύμησις, εως, ἦ, *Arist.*

AVILIR (*vilem præstare, o, iti*) ἐξευ-
 τελίζειν, ἴω, ἴσω· φαυλίζειν, ζω, σω,
Xén.

AVILIR [*S' (vilescere, sco)*] φαυλίζεσθαι,
 εὐτελιζέσθαι, ομαι.

AVILISSANT, *E (turpis, e)* αἰσχρός, ἄ, ὄν,
Dém.

AVILISSEMENT (*contemptio, onis*) κατα-
 φρόνημα, ατος, τό· καταφρόνησις, εως,
 ἦ, *Thuc.*

AVINER des futailles (*dolia vino imbuer,*
uo, ui) πίθους οἴνω ποτίζειν, ζω, σω.

AVIRON (*remus, i; palmula, æ*) ἑρετμός,
 οῦ, δ· κώπη, ης, ἦ, *Thuc.*

AVIS (*sententia, æ; monitum, i*) γνώμη,
 ης, ἦ, *Dém.* παραινέσις, εως, ἦ, *Thuc.*
 A mon avis (*mea quidem sententia*) κατ'
 ἐμήν γε γνώμην. Changer d'avis, μετα-
 γιγνώσκειν, γινώσκω*, *Isocr.* Faire chan-
 ger d'avis à quelqu'un, γνώμην τινός
 μεταστῆσαι, μεθίστημι, *Isocr.* Je suis de
 votre avis en cela, ὁμογνωμονῶ σοι τοῦτο.
 Se ranger de l'avis de quelqu'un, τὴν
 γνώμην τινός ἀιρεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.*

AVISÉ, *ÆE (prudens, entis; cautus, a,*
um) συνετός, ἦ, ὄν· φρόνιμος, η, ὄν,
Dém.

AVISER quelqu'un (*aliquem monere, eo,*
ui) νουθετεῖν, ᾧ, ἦσω, τινά, *Dém.*

AVISER [*S' de quelque chose (aliquid*
cogitare, o, avi)] ἐνοεῖν, ᾧ, ἦσω, *Plat.*
 ἐνθυμείσθαι, οὔμαι, τινός, *Xén.* τί,
Isocr.

AVITAILLER une place forte (*præsidio*
commeatum præbere, eo, ui) ἐφόδια τῇ
 φρουρᾷ παρέχειν, ἔχω, ἔξω, *Dém.*

AVOCAT (*causidicus, advocatus, i*) συν-
 ἡγορος, ου, δ, *Esch.* μεσίτης, ου, δ, *N.*
Test.

AVOINE, on peut prononcer **AVENE** (*avena,*
æ) βρόμος, ου, δ· ἀκρόσπελος, ου, δ,
Diosc. IV, 140.

AVOIR (*habere, eo, ui*) ἔχειν, ἔχω, ἔξω.
 Avoir beaucoup d'ennemis (*multos ad-*
versarios habere, eo, ui) πολλοὺς ἐναν-
 τιωμένους ἔχειν, ἔχω*, *Isocr.* Ils avaient
 des vivres pour un an, ὑπῆρχεν αὐτοῖς
 σῖτα εἰς ἐνιαυτόν. Vous avez beau dire ou
 beau faire, ὅσα καὶ ἂν εἰπῆς, ἦ, πράξης.
 Il y a des gens qui croient (*sunt qui*
credunt) ἐνιοι πιστεύουσιν, ὅτι... Jason
 a trahi et déshonoré Médée, Ἰάσων
 Μήδειαν ἀτιμώσας ἔχει, *Eur. Méd.* 33.

AVOIR (*possessio, onis*) κτῆμα, ατος, τό,
Dém.

AVOISINER (*attingere, tingo, tigi*) γειτο-
 νεῖν, ᾧ, ἦσω, *Plat.* γειτνιαῖν, ᾧ, ἄσω,
Hér.

AVORTÉ, *ÆE.* Il a vu tous ses desseins
 avortés (*cassa et irrita vidit consilia*
sua) τοῦ σκοποῦ τῆς ἐλπίδος ἀπέτυχεν,
Dém.

AVORTEMENT (*abortus, us*) ἔκτρωσις, εως,
 ἦ, *Arist.* ἀμβλωσις, εως, ἦ.

AVORTER (*abortire, io*) ἐξαμβλίσκειν, σκω,
Elien, ἐξαμβλώσκειν, σκω, *Diosc.*

AVORTON (*abortivus fetus, us*) ἔκτρωμα, ατος, τό, *Hipp.* ἀμβλωμα, ατος, τό, *Bud.*

AVOUE (*procurator, oris*) ἐπίτροπος, ου, δ.

AVOUEE (*fatere, eor*) ὁμολογεῖν, ῶ, ἦσω, *Dém.* Il n'y a aucune honte à avouer sa pauvreté, τὸ πένεσθαι οὐχ ὁμολογεῖν τινα αἰσχρόν.

AVRIL (*aprilis mensis*) μουνυχιών, ῶνος, δ. — *Voyez le Tableau des mois.*

AXE (*axis, is, m.*) ἄξων, ονος, δ. L'axe du monde, ἄξων τοῦ κόσμου, *Arist.*

AXILLAIRE. Les veines axillaires (*axillares venæ, arum*) αἱ τῆς μασχάλης φλέβες, ῶν.

AXIÔME (*effatum ou pronunciatum, i*) ἀξιῶμα, ατος, τό.

AYANT (*habens, entis*) ἔχων, ουσα, ον. — *Voyez AVOIR.*

AYEUL. — *Voyez AIEUL.*

AZOTE. Ce gaz méphitique parait avoir tiré son nom de ἄζωτικός, en latin, non vitalis aër.

AZUR (*cæruleus lapis ou color*) κύανος, ου, δ.

AZURÉ, ÉE (*cæruleus, a, um; quasi cæruleus*) κυάνεος, *contr.* κυανοῦς, ῆ, οῦν.

AZYME (*non fermentatus, a, um*) ἄζυμος, ου, δ, ἦ. La fête des azymes, ou des pains sans levain, ἡ ἑορτὴ ἡ τῶν ἄζύμων, *Sept.* — 1757.

B.

B. — Βῆτα. Cette lettre se prononçant V, les Grecs modernes, pour exprimer notre B, réunissent les deux lettres ΜΠ, et traduisent notre mot Bombarde par ΜΠομπάρδα. C'est ainsi que les Espagnols et les Gascons confondent dans la prononciation les deux mots latins bibere et vivere. — Un homme qui ne sait ni A ni B (*illiteratus homo, inis*) ἀναγράφητος ἄνθρωπος. Etre marqué au B, *expression proverbiale, qui se dit d'un homme* Boiteux, Borgne ou Bossu, et

qui répond au proverbe grec suivant :

Καππάδοκες, Κρήτες, Κίλικες, τρία
Κάππα χάριστα.

c'est-à-dire :

Cappadoces, Cretes, Cilices, tria pessima Cappa.

BABEL. — Tour de Babel, πύργος τῆς Βαβυλῶνος, *c'est-à-dire* μεγάλη σύγχυσις, εως.

BABEURRE (*lactis serum, i*) ὀβρόος, οῦ, δ, *Arist.*

BABIL (*garrulitas, atis*) γλωσσαλία, ας, ἦ, *Eur. Médée, 525.* στωμυλία, ας, ἦ, *Aristoph.*

BABILLARD, E (*garrulus, a, um*) ἀδόλεσχης, ου, δ, *Athén.* στωμυλιοσυλλεκτάδης, ου, δ, *Aristoph. Gren. 865.* — *Aristophane se plaisait à forger des mots composés, et allait quelquefois jusques à la licence. Tel est ce fameux mot, qui renferme cinq à six vers, à la fin de sa pièce intitulée Ἐκκλησιαζοῦσαι, les Harangueuses :*

Λεπαδοτεμαχοσελαχογαλεοκρανιολεψανοδριμυποτριμματοσιλφιοπρασομελιτοκατακεχυμενοκιχλεπικισσυφοφαττοπερυστεραλεκτρονοοπτεγεφαλοκιχλοπελειολαγωσισραιοδαφητραγανοπτερύγων. — *Chez les Latins, Plaute s'est efforcé de jouer avec le poète grec; mais sa langue n'étant pas aussi flexible que celle de son rival, il est resté fort en arrière; on peut en juger par le nom que se forge Sagaristion dans la comédie intitulée Persa, IV, 6. — Mon nom, dit ce parasite, le voici :*

Vaniloquidorus-virginivendonides-nugipiloliquides-argentixterehronides-tedigniloquides-numorumexpalponides-quodsemelarripides-nunquamposteripides.

BABILLER (*garrire, io*) στωμύλλειν, λλω, *Arist.* ληρεῖν, ῶ, *Dém.*

BABINE de singe (*simia labrum, i*) πίθηκος ou πίθηκου χεῖλος, εος-ους, τό.

BABIOLES (*crepundia, orum*) ἀθύρματα, ῶν, τά.

BABOUIN (*simia, æ; simius, simiolus, i*) πίθηξ, ηκος, δ, πίθηκος, ου, δ, *Plut.*

BABYLONE (*Babylon, onis*) Βαβυλών, ὠνος, ἡ.
BAC (*ponio, onis*) πορθηεῖον, ου, τό, *Plut.*
BACCHANALES (*Bacchanalia, orum*) Διονύσια, ὠν, τά, *Plut.* Célébrer les Bacchanales, ἄγειν τὰ Διονύσια· Διονυσιάζειν, ζω, *Athén.*
BACCANTES (*Bacchæ, arum*) Βάχχαι, ὠν, αἶ, *Eur.* Μαινάδες, ὠν, αἶ.
BACCHUS (*Bacchus, i*) Διόνυσος, Βάχχος, Ἰαχχος, Λυαῖος, ου, δ.
BACCIFÈRE (*baccifer, era, erum*) κοκκοφόρος, ου, δ, ἡ.
BACHIQUE (*Bacchicus, a, um*) Διονύσιος, α, ον· Βαχχικός, ἡ, ὄν.
BACHOT (*cymbula, æ*) πλοιάριον, ου, τό.
BACLET. C'est une affaire bâclée, *prov.* (*actum est*) πέπρακται.
BADAUD, E (*insulsus, a*) ἀπειρόκαλος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
BADAUDER (*ineptire, io*) ληρεῖν, ὦ, ἡσω.
BADIN, INE (*nugatorius, a, um*) φλυαρώδης, ληρώδης, εος, δ, ἡ, *Arist.*
BADINAGE (*jocus, i*) ἀστεϊότης, ητος, ἡ· παιδιὰ, ἄς, ἡ, *Plut.*
BADINER (*joculari, or*) παίζειν, ζω, ζω, *Plut.* ἀστεία λέγειν, γω, ζω, *Arist.* Parlez-vous sérieusement, ou badinez-vous? (*serio an joco hoc dicis?*) σπουδάξεις ταῦτα, ἢ παίζεις; *Plat.*
BADINERIE (*nugæ, arum*) φλυαρία, ας, ἡ· λῆρος, ου, δ· ἀδολεσχία, ας, ἡ, *Dém.*
BAFOUER (*contumelia afficere, ficio, aliquem*) τινά προπηλακίζειν, ζω, σω. Je suis indigné de nous voir ainsi bafouées par Euripide, βαρέως φέρω, προπηλακίζομένης ὀρῶσ' ἡμᾶς ὑπὸ Εὐριπίδου, *Aristoph. Thesmoph.* 383.
BAFRER (*helluari, or*) λαφύσσειν, σω, ζω· ἀσωτεύεσθαι, ομαι, *Athén.*
BAGAGE (*impedimenta, orum*) ἀποσκευή, ης, ἡ, *Sept.* Plier bagage (*sarcinas colligere, ligo, legi*) ἀνασκευάζειν, ἄζω, ἄσω.
BAGARRE (*turbæ, arum*) θόρυβος, ου, δ, *Thuc.* ταραχή, ἡς, ἡ, *Dém.*
BAGATELLE (*nugæ, arum*) φλυαρία, ας, ἡ· ὕθλος, ου, δ· λῆρος, ου, δ, *Dém.* S'amuser à des bagatelles (*nugari, or*) φλυαρεῖν, ἀδολεσχεῖν, ὦ, ἡσω, *Dém.*
BAGUE (*annulus, i*) δακτύλιος, ου, δ, *Plat.*

Lexique Français-Grec.

Petite bague (*annellus, i*) δακτυλίδιον, ου, τό.
BAGUENAUDE (*nugari, or*) φλυαρεῖν, ἀδολεσχεῖν, ὦ, ἡσω, *Dém.*
BAGUENAUDIER (*colutea arborescens, Libn.*) κολουτέα, ας, ἡ, *Théophr.*
BAGUETTE (*virga, æ*) βράβδος, ου, ἡ, *Xén.*
BAHUT (*riscus, i*) κιβωτός, οὔ, ἡ, *Athén.*
BAHUTIER (*riscorum opifex, icis*) κιβωτοποιός, οὔ, δ, *Plut.*
BAI, E (*badius, a, um*) φοινίξ, ικος, δ, ἡ· φοινικεύς, ἡ, οὔν.
BAIE (*sinus, us*) κόλπος, ου, δ, *Strab.*
BAIE (*bacca, æ*) ἀκροδέντρον, ου, τό. — de genièvre, ἀρχευθίς, ἴδος, ἡ, *Diosc.* — de laurier, δαφνίς, ἴδος, ἡ, *Théophr.*
BAIGNER (*abluere, uo, ui; lavare, lavo, lavi*) λούειν, ω, σω, τινά, *Luc.* Se baigner, λούεσθαι, ομαι, *Xén.* Cette rivière baigne les remparts, οὔτος δ ποταμὸς τὰ τεῖχη προσκλύζει.
BAIGNEUR, EUSE (*balneator, trix*) βαλανεύς, έως, δ, *Platon.* βαλανίς, ἴδος, ἡ.
BAIGNOIRE (*labrum, i*) λουτήρ, ἦρος, δ· πύελος, ου, δ, ἡ, *Luc.*
BAIL, plur. BAUX (*locatio, conductio, onis*) μίσθωσις, εως, ἡ, *Dém.*
BAILLEMENT (*oscitatio, onis*) χάσμη, ης, ἡ, *Arist.*
BAILLER (*oscitare, hiare, o, avi*) χασμαῖσθαι, ὦμαι. Une porte qui baille, ἡ θύρα χασμωμένη; *Plut.*
BAILLER (*tradere, do, didi, aliquid aliqui*) ἐγχειρίζειν, ἴζω, ἴσω, τινί τι, *Dém.*
BAILLEUR (*oscitator, oris*) χασμώδης, εος, δ, ἡ.
BAILLEUR, BAILLERESSE (*locator, oris*) δ μισθῶν, οὔντος· ἡ μισθοῦσα, ούσης.
BAILLI (*prætor, oris*) ἐπίτροπος, ου, δ.
BAILLIAGE (*prætoris jurisdictio, onis*) ἐπαρχία, ας, ἡ.
BAILLIF, IVE. — Voyez BAILLI.
BAILLON (*capistrum, i*) κημός, οὔ, δ.
BAILLONNER (*os alicui frænare, o, avi*) στόμα τινὶ ἐμφράττειν, ττω, ζω, *Dém.*
BAIN (*balneum, i*) βλανεῖον, ου, τό, *Dém.* λούτρον, ου, τό, *Plut.* Prendre un bain, λούεσθαι, ομαι, σομαι. Bains chauds, θερμαί, ὠν, αἶ, *Plut.*
BAÏONNETTE, poignard dont le manche s'adapte au bout du fusil (et qui tire

son origine de Bayonne) κοπίς, ἴδος, ἦ.
— Les Grecs modernes se servent du
mot de μπαγιονέτα.

BAISE-MAINS (*salutatio, onis*) προσκύνημα,
χειροφίλημα, ατος, τό.

BAISEMENT (*osculum, i*) φίλημα, ατος,
τό.

BAISER (*osculum, suavium, ii*) φίλημα,
ατος, τό, *Luc.* Ils lui baisaient les mains
et les pieds, κατεφιλον αὐτοῦ καὶ χεῖρας
καὶ πόδας.

BAISER (*osculari, or*) φιλεῖν, κάταφιλεῖν,
ᾧ, ἦσω, τινά, *Xén.*

BAISSE (*diminutio, onis*) ἐλάττωσις, μείω-
σις, φρίσις, εως, ἦ, *Plat.*

BAISSER (*dimittere, mitto, misi*) καθιέναι,
ἴημι *· καταβάλλειν, βάλλω*.

BAISSER (*decrescere, sco*) μειοῦσθαι, οὔμαι,
Arist.

BAISSIÈRE (*fæx, æcis, f.*) τρύξ, υγός, ἦ,
Plut.

BAL (*chorus, i; chorea, æ*) χορός, οὔ, δ,
χορεία, ας, ἦ. Donner des bals (*choreas
celebrare*) χορεύειν, ω, σω· διαζέειν, ω,
σω, *Hésych.*

BALADIN, INE (*scurra, æ, m.*) γελωτο-
ποιός, οὔ, δ, ἦ.

BALAFRE (*cicatrix, icis*) οὐλή, ἦς, ἦ,
Arist.

BALAFRER (*cicatricem obducere, co, xi*)
ἐπουλοῦν, ᾧ, ὠσω, *Diosc.*

BALAI (*scopæ, arum*) σάρωθρον, ου, τό·
κόρηθρον, ου, τό, *Luc.*

BALANCE (*trutina, statera, libra, æ*) τρυ-
τάνη, ης, ἦ, *Dém.* σταθμός, οὔ, δ,
Diod. Sic. ζυγός, οὔ, δ, plur. τὰ ζυγά,
ᾧν, *Plut.*

BALANCEMENT (*libramen, inis*) ταλάντωσις,
εως, ἦ.

BALANCER (*ponderare, o, avi*) ζυγοστα-
τεῖν, ᾧ, ἦσω, *Polyb.*

BALANCER (*æquipollere, eo*) ἰσοσταθεῖν,
ᾧ, ἦσω. Balancer sur le choix, ἀμφι-
σητεῖν πότερον ἐστὶν ἄξιον ἐλέσθαι, *Isocr.*
La victoire balançait de part et d'autre,
ἐταλαντεύετο τῆδε κἀκεῖσε ἡ νίκη.

BALANCIER (*libramentum, i*) ἔκκρεμές,
έος, τό· σήκωμα, ατος, τό.

BALANÇOIRE (*oscillatio, onis*) μηχανή τις
ἀμφιβρεπής, έος.

BALANDRAN (*gausapa, æ*) ἀμφιμαλλον,
ου, τό. — Au lieu de Balandran, La

Fontaine a dit (VI, 5) *Balandras* :

Sous son balandras fait qu'il sue.

BALAYER (*verrere, rro, rri*) κορεῖν, ᾧ,
ἦσω, *Dém.* σαροῦν, ᾧ, ὠσω, *N. Test.*

BALAYEUR, EUSE (*scoparius, ria*) σαρο-
τής, οὔ, δ· σαρωτής, ἴδος, ἦ.

BALAYURES (*quisquiliæ, arum*) σαρώματα,
ων, τό.

BALUTIEMENT (*linguæ hæsitatio, onis*)
ψέλλισμός, οὔ, δ· ψέλλισμα, ατος, τό·
τραυλισμός, οὔ, δ.

BALBUTIER (*balbutire, io*) ψελλίζειν, ἴω,
ἴσω, *Plat.* τραυλίζειν, ω, σω.

BALCON (*pergula, æ*) προστέγιον, ου, τό·
στοά, ἄς, ἦ, *Xén.*

BALDAQUIN (*tentorium, ii*) σπήνωμα, ατος,
τό, *Xén.*

BALÉARES [Les Iles (*Balearides insulae*,
major et minor) αἱ Βαλεαρίδες νῆσοι,
ων.

BALÉINE (*balæna, æ*) φάλαινα, ης, ἦ,
Aristoph. κῆτος, εος-ους, τό, *Athén.*
κῆτος fait au pluriel κῆτα, *contr.* κῆτι,
d'où Virgile a emprunté immania cete
(*Enéid.* V, 822), et d'où nous avons
formé notre famille des cétacées.

BALISIER (*canna Indica, Linn.*) κάννα
Ἰνδική, ἦς.

BALISTE (*ballista, æ*) βαλλίστρα, ας, ἦ. R.
βάλλειν, lancer.

BALIVERNES (*nugæ, arum*) φλυαρία, ας,
ἦ, *Dém.*

BALLE (*pila, æ*) σφαῖρα, ας, ἦ. Jouer à la
balle, σφαιρίζειν, ἴω, ἴσω, *Plut.* Jeu de
balle, σφαιρίσις, εως, ἦ, *Arist.* Lieu où
l'on joue à la balle, σφαιριστήριον, ου,
τό, *Athén.*

BALLE de fusil (*plumbea glans, andis*)
μολιβδίνη βάλανος, ου.

BALLE d'avoine (*avenæ gluma, æ*) ἄχνη,
ης, ἦ· ἔλυτρον, ου, τό, *Diosc.*

BALLER (*sallare, o, avi*) χορεύειν, ω, σω.
Aller les bras ballants (*brachia jactare*)
βραχίονας διακινεῖν, ᾧ, ἦσω.

BALLET (*dramatica chorea, æ*) δραματική
χορεία, ας.

BALLON (*follis, is, m.*) φῦσα, ου φύσσα,
ης, ἦ. — Voyez de plus AÉROSTAT.

BALLOT (*fasciculus, i*) φάκελλος, ου, δ,
Thuc.

BALLOTTAGE (*jactatio, onis*) ριπτασμός, οὔ, δ, *Plut.*

BALLOTTE (*ballota nigra*, Linn.) βαλλωτή, ἦς, ἡ.

BALLOTTER (*jaculare, o, avi*) ριπτάζειν, ἄζω, ἄσω, *Arist.*

BALOURD, ε (*stupidus, a, um*) ἀναίσθητος, ον, δ, ἡ.

BALOURDISE (*stupiditas, atis*) ἀναίσθησία, ας, ἡ.

BALSAMINE (*impatiens balsamina*, Linn.) βαλσαμίνη, ἦς, ἡ.

BALSAMIQUE (*balsamum redolens*) βαλσαμικός, ἡ, ὄν.

BALUSTRADE (*clathrum, i*) κληῖθρον, ου, τό· κηγκλῖς, ἴδος, ἡ, *Plut.*

BALÉSTRE (*columella, æ*) κιονίσκος, ου, δ, *Athén.*

BALUSTRE (*elathrare, o, avi*) κληῖζειν, ἴζω, ἴσω.

BAMBIN (ital. *bambino, -nello*) βαμβαΐνον βρέφος, εος.

BAN (*exsilium, i*) φυγή, ἦς, ἡ. — de mariage (*matrimonii prænuntiatio*) γάμου προκήρυγμα, ατος, τό.

BANAL, ε. Un éloge banal (*vulgaris laudatio, onis*) τυχὸν ἐγκώμιον, ου.

BANC (*scamnum, i*) βάθρον, ου, τό· Φράνς, ον, δ. Bancs de sable (*brevia, ium*) σύρτες, εων, αί.

BANCALE, **BANCROCHE** (*valgus, varus, a, um*) βλαισός, ἡ, ὄν, *Gal.* ραιβός, ἡ, ὄν, *Poll.*

BANDAGE (*ligatura, æ*) δεσμός, οὔ, δ.

BANDE (*fascia, æ*) ταινία, ας, ἡ, *Plut.*

BANDE de voleurs (*latronum agmen, inis*) ληστρικόν, οὔ, τό.

BANDEAU royal (*regium diadema, atis*) βασιλικὸν διάδημα, ατος, τό. Couvrir d'un bandeau les yeux de quelqu'un, τινὸς ὀφθαλμοὺς περικαλύπτειν, πτω, ψω. Oter le bandeau qui couvre les yeux de quelqu'un, ἀπ' ὀφθαλμῶν τινος τὴν ὀμίχλην διασκεδάζειν, ἄζω, ἄσω. Avoir un bandeau sur les yeux, ἀμβλυοπεῖν, ὦ.

BANDELETTE (*villa, æ*) ταινία, ας, ἡ, *Plat.* Les bandelettes sacrées du dieu, τὰ τοῦ Θεοῦ στέμματα, ων, *Hom.*

BANDER une plaie (*fascia vulnus obligare, o, avi*) τραῦμα ταινία διαδέειν, ἔω, ἦσω.

BANDER un arc (*arcum intendere, do, di*) τὸ τόξον ἐπιτείνειν, τεῖνω*, *Plut.*

BANDEREAU (*funiculus, i*) σχοινίον, ου, τό, *Plut.*

BANDEROLE (*vezillutum, i*) σημάτιον, ου, τό.

BANDIÈRE. — Voyez **BANNIÈRE**.

BANDIT (*latro, onis*) ληστής, οὔ, δ, *Diod. Sic.*

BANDOLIER (*monévagus latro, onis*) δρεπλάνης ληστής, οὔ.

BANDOULIÈRE (*balles, i*) ζωστήρ, ἦρος, δ, *Hér.*

BANLIEU (*urbis contiguus ager, agri*) περιπόλιος ἀγρός, οὔ.

BANNE (*carbaceum velum, i*) λαΐφος, εος, τό.

BANNER (*carbasa abducere, duco, duxi*) λαΐφει σκεπάζειν, ἄζω, ἄσω.

BANNERET (*vezillifer, eri*) σημαιοφόρος, ον, δ, ἡ, *Poll.*

BANNIÈRE (*vezillum, i*) σημεῖον, ου, τό, *Thuc.* σημαία, ας, ἡ, *Plut.*

BANNI, IE (*exlorris, e*) ἀπολις, ἴδος, δ, ἡ, *Dém.*

BANNIR (*aliquem in exsilium pellere, pello, pepuli*) φυγάδα, φεύγοντα, ἀπολιν ποιεῖν, ὦ, ἦσω, τινά, *Dém.*

BANNISSABLE (*exsilio dignus, a, um*) φυγῆς ἄξιος, α, ον.

BANNISSEMENT (*relegatio, onis*) φυγαδεΐα, ας, ἡ.

BANQUE (*argentaria, æ*) ἀργυρεῖον, ου, τό, *Strab.* Tenir la banque (*argentariam facere, facio, feci*) ἀργυρεύειν, ω, σω.

BANQUEROUTE. Ce mot vient de l'italien banca rotta ou banco rotto; (*argentariae dissolutio, onis*) χρεωκοπία, ας, ἡ. Faire banqueroute (*decoquere, quo, xi*) χρεωκοπεῖν, ὦ, ἦσω.

BANQUEROUTIER (*decoctor, oris*) χρεωκόπος, ου, δ.

BANQUET (*convivium, i*) συμπόσιον, ου, τό, *Plat.* Le banquet sacré (*sacra mensa, æ*) ἡ ἁγία σύναξις, εως, *Théol.*

BANQUETER (*convivari, or*) συμποσιάζειν, ἄζω, ἄσω, *Grég. Naz.* εὐωχεῖσθαι, οὔμαι, *Xén.*

BANQUETTE (*subsellium, i*) βᾶθρος, ου, δ, *Plut.*

BANQUIER (*nummularius, i*) τραπεζίτης, ου, δ, *N. Test.*

BAPTÈME (*baptisma, atis; baptismus, i*) βάπτισμα, ατος, τό· βαπτισμός, οὔ, δ,

N. Test. Un seul Seigneur, une seule foi, un seul baptême, εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα, *Paul aux Ephés.* IV, 5.

BAPTISER un enfant (*infantem baptismo lustrare, o, avi*) βρέφος βαπτίζειν, ἴσω, *N. Test.*

BAPTISER son vin (*aquam vino temperare, o, avi*) τὸ ὕδωρ οἴνω κεραυνῶναι, ἀνυμι, κεράσω, *Plut.*

BAPTISMAL, *e* (*baptismalis, e*) βαπτιστικός, ἡ, ὄν.

BAPTISTÈRE (*baptisterium, ii*) βαπτιστήριον, ου, τό.

BAQUET (*cadus, i*) καδίσκος, ου, δ.

BARAGOUIN. *Ce mot est composé de deux mots Bas-Bretons ou Celtiques, Bara, pain, et Gouin, vin) qui, frappant les oreilles des étrangers peu accoutumés à ces sons, ont fait appeler ce langage Baragouin ou Baragouinage; d'où sont venus et le verbe Baragouiner et l'adjectif Baragouineur, euse. Ces mots, qui sont du style familier, pourraient avoir pour correspondants en Grec, ceux qui furent tirés de la prononciation barbare des habitants de Soles, ville de Cilicie (appelés Σολοικοί) : Σολοικισμός, οὔ, δ· Σολοικίζειν, ἴσω, ἴσω· Σολοικιστής, οὔ, δ, Luc.*

BARAQUE (*tugurium, ii*) καλύβη, ης, ἡ, *Thuc.* ἔπαυλις, εως, ἡ, *Ellen.*

BARAQUEER (*tuguria erigere, rigo, rexi*) καλύβεις ἀνορθῶν, ῶ, ὡσω.

BARATTER du lait (*lac coagulare, o, avi*) γάλα ἐμπυτιάζειν, ἄζω, ἄσω, *Diosc.*

BARBACANE (*ostiolum, i*) θύριον, θυρίδιον, ου, τό.

BARBARE (*barbarus, a, um*) βάρβαρος, ου, δ, ἡ, *Plut.* Favoriser les barbares, βαρβαρίζειν, ἴσω, ἴσω, *Xén.* Très-barbare, τριβάρβαρος, *Plut.* Parler une langue barbare, βαρβαροφωνεῖν, ῶ, ἡσω. — *Les Grecs appelaient barbares tous ceux qui n'étaient pas de leur nation, sans même en excepter les Romains.*

BARBAREMENT (*barbare*) βαρβάρως, βαρβαρικῶς, βαρβαριστι.

BARBARESQUE (*barbaricus, a, um*) βαρβαρικός, ἡ, ὄν.

BARBARIE (*barbaries, ei*) βαρβαρότης, ητος, ἡ.

BARBARISME (*barbarismus, i*) βαρβαρι-

σμός, οὔ, δ, *Eust.* — *Barbarismus est* (ait Tullius) *cum verbum aliquod vitiose effertur.*

BARBE (*barba, æ*) πώγων, ωνος, δ· ὑπήνη, ης, ἡ, *Plut.* γένειον, ου, τό, *Paus.* Qui n'a point de barbe (*imberbis, e*) ἀπώγων, ωνος, δ· ἀγένειος, ου, δ. Qui a peu de barbe, σπανοπώγων, ωνος, δ, *Poll.* Qui a une barbe épaisse, δασυπώγων, ωνος, δ, *Aristoph.* Qui a la barbe rousse (*æneobarbus, i*) χαλκοπώγων, ωνος, δ, *Plut.* Laisser croître sa barbe, πωγωνοτροφεῖν, ῶ, ἡσω, *Plut.* Commencer à avoir de la barbe, γενειάσκειν, σκω, *Xén.* Barbès d'épi (*arista, arum*) ἀθήρες, ων, οί. — de plume, πτερά, ῶν, τά, x.τ.λ.

BARBE-DE-BOUC (*tragopogon pratense, Linn.*) τραγοπώγων, ωνος, δ.

BARBE-DE-RENARD (*astragalus tragacantha, Linn.*) τραγάκανθα, ης, ἡ.

BARBEAU (*mullus barbatus, Cuv.*) τρίγλα, ου τρίγλη, ης, ἡ.

BARBEAU. — Voyez **BLURT.**

BARBÈLE, *æ* (*denticulatus, a, um*) ὀδοντωτός, ἡ, ὄν.

BARBERIE (*ars tonsoria*) κουρικὴ τέχνη.

BARBIER (*tonsor, oris*) κουρεύς, ἑως, δ, *Plut.* Boutique de barbier (*tonstrina, æ*) κουρεῖον, ου, τό.

BARBILLON (*barbatulus mullulus, Cic.*) τρίγλις, ἴδος, ἡ.

BARBON (*barbatus senex, sentis*) πωγωνίας, ου, δ, *Suid.*

BARBOTEUR (*domestica anas, atis*) τιθασσὸς νῆσσα, ης, ἡ.

BARBOUILLEUR (*rudis pictor ou scriptor, oris*) ἀφυῆς γραφεύς, ἑως, δ.

BARBU, UE (*barbatus, a, um*) πωγωνιαῖος, α, ον.

BARBUE (*rhombus, i*) ῥόμβος, ου, δ.

BARCAROLE (*nautica cantilena, æ*) ναυτικὸν ᾄσμα, ατος.

BARDANE (*arctium lappa, Linn.*) ξάνθιον, ἀρκτιον, ου, τό, *Diosc.*

BARDE de lard (*lardi crusta, æ*) τέμαχος, εως-ους, τό.

BARDEAU (*scandula, æ*) σχίδαξ, ακος, ἡ, *Diosc.*

BARDOT (*burdo, onis; burdus, i*) ἡμίονος, ου, δ, *Plut.*

BARGUIGNAGE (*hesitatio, onis*) διαταγμός, οὔ, δ.

BARGUIGNER (*hæsitare, o, avi*) διστάζειν, ἀζω, άσω ου άζω.
BARGUIGNEUR, EUSE (*hæsilabundus, a*) διστάζων, ουσα.
BARIL (*cadus, i*) κάδος, ου, έ, *Hér.*
BARILLET (*doliolum, i*) καδίσκος, ου, δ.
BARIOLAGE (*variegatio, onis*) ποίκιλσις, εως, ή, *Plut.*
BARIOLER (*variegare, o, avi*) ποικίλλειν, ἄλλω, ιλω, *Eur.*
BARLONG, GUE (*longior quam latior*) ἀναλόγου μακρότερος, α, ον.
BAROMÈTRE (*barometrum, i*) βαρόμετρον, ου, τό.
BARON (*baro, onis*). *Les Grecs modernes rendent ce titre de noblesse, inconnu aux anciens, par μπαρόνος.*
BAROQUE (*informis, e*). Un discours baroque (*male cohærens oratio, onis*) άτακτος λόγος, ου.
BARQUE (*lembus, i*) λέμβος, ου, ό, *Polyb.*
BARQUEROLLE (*lembunculus, i*) λεμβάδιον, ου, τό.
BARRE de fer ou de bois (*ferreus aut ligneus vectis, is*) σιδηρούς ή ξύλινος μοχλός, ου. Or ou argent en barre (*aurum vel argentum non signatum*) άσημος χρυσός ή άργυρος, ου.
BARRE, trait de plume (*transversa linea, æ*) πλαγία γραμμή, ης.
BARREAU de fer ou de bois (*clathrum, i; cancelli, orum*) κληθρον, ου, τό· κιγκλίδες, ων, αι, *Plut.*
BARREAU. Fréquenter le barreau (*in foro versari, or*) εις την αγοράν, εις τὰ δικαστήρια φοιτᾶν, ω, ήσω, *Dém.*
BARRER une porte (*fores vecte obstrmare, o, avi*) θύραν μοχλοῦν, ω, ώσω. Barrer à quelqu'un le chemin des honneurs, άπείργειν τινά τής εις τὰς τιμάς ειςόδου.
BARRER un écrit (*scripturam expungere, pungo, punxi*) γραφήν εξαλείφειν, φω, ψω· χιάζειν, ζω, σω.
BARRES. Jouer aux barres (*stadium currere, rro, cucurri*) σταδιοδρομεῖν, ω, ήσω.
BARRICADE (*catenatum vallum*) χαρακωμα, ατος, τό.
BARRICADER (*transversis doliis ou catenis aditum intercludere, do, si*) περιχαρακοῦν, ω, ώσω. Ils se barricadèrent dans

le camp, διαφράγγυντο ζυλοῖς πολλοῖς τὸ στρατόπεδον, *Plut.*
BARRIÈRE (*repagulum, i; olex, icis, m. f.*) φραγμός, ου, δ· περίφραγμα, ατος, τό· εμπόδιον, ου, τό.
BARRIÈRE, dans les jeux du cirque (*carceres, um*) βαλθίς, ίδος, ή, *Poll.* άφ-ετηρία, ας, ή, *sous-ent.* γραμμή ου θύρα, *Aristoph.* Depuis la barrière jusqu'au but (*a carceribus ad melam*) από τής άφετηρίας μέχρι τοῦ καμπτήρος, *Aristoph.*
BARRIÈRE (*cadus, i*) κάδος, ου, δ, *Hér.*
BARYTE. *Les chimistes nomment ainsi une terre alcaline élémentaire fort pesante, de βαρύτης, ητος, ή, pesanteur.*
BAS, BASSE (*humilis, e; imus, a, um; abjectus, a, um*) χαμηλός, ή, όν· ταπεινός, ή, όν· ταπεινόφρων, ονος, δ, ή. Le blé est à bas prix (*vilis est annona*) εὐτελής έστιν ό σίτος. Parler à voix basse (*submissa voce loqui, or*) ήρέμα λαλεῖν, ω, ήσω. La Basse-Bretagne (*inferior Britannia*) ή κάτω Βρεταννία. Du haut en bas (*deorsum*) κάτω. Mettre bas les armes (*arma ponere, no, sui*) θπλα κατατιθέναι, τίθημι*, *Xén.*
BAS de soie (*serica tibialia, tum*) σηρικαι κνημιδες, οιν.
BASANE (*aluta, æ*) δεδεμμένη βύρσα, ης· προβατικόν δέρμα, ατος.
BASANÉ, ÉE (*fuscus, a, um*) φαιός, ά, όν, *Plat.*
BASCULE (*tolleno, onis*) αἰώρα, ας, ή· κήλων, ωνος, δ.
BASE (*basis, is; fundamentum, i*) βάσις, εως, ή· θεμέλιον, ου, τό, *Thuc.*
BASER (*stabilire, io, ivi*) βεβαιοῦν, ω, ώσω.
BAS-FOND (*vadum, i; brevia, ium*) πόρος, ου, δ· σύρτεις, ων, αι.
BASILE le Grand (*Basilius, ii*) Βασίλειος ό μέγας.
BASILIC (*basiliscus, i*) βασιλίσκος, ου, ό. Tu fouleras aux pieds l'aspic et le basilic (*super aspidem et basiliscum ambulabis*) έπί άσπίδα και βασιλίσκον επίβήση, *Ps. XC. 13.*
BASILIC (*ocimum basilicum, Linn.*) ὄκιμον, ου, τό, *Theophr.*
BASILIQUE (*basilica, æ*) βασιλική, ης, ή.

BAS-RELIEF (*anaglypho, ornam*) πρόςτυπον, ου, τό· ἀνάγλυφα, ων, τὰ.

BASSE. Chantier la basse (*gravis cantus partes sustinere, eo, ui*) βαρυτόνως ᾄδειν, ω, σω.

BASSE-COUR (*chors, rūs*) οἰκίσκος, ου, ὁ· ἔπαυλις, εως, ἡ.

BASSEMENT (*humiliter, abjecte*) ταπεινῶς, *Isocr.*

BASSES (*brevia, ium*) σύρσεις, ων, αἱ· βραχεία, ων, τὰ, *Polyb.* Echouer au milieu des basses (*in brevia incidere, hærere in brevidus*) τοῖς βραχέσιν ἐνέχεσθαι, ἔχω*, *Plut.*

BASSESSÉ (*humilitas, utis; abjectio, onis*) φαυλότης, ταπεινότης, ητος, ἡ. Dans quel état de bassesse il est tombé, εἰς οἷαν ταπεινότητα ἀφίχεται, *Thuc.*

BASSET (*vestigator canis, is*) χαμαιφερής κύων, κυνός.

BASSIN (*pelvis, is; lanx, cis; labrum, i*) λεκάνη, ης, ἡ· λουτήρ, ἦρος, ὁ, *Sept.*

BASSINER UN LIT (*lectum lepfacere, factio, feci*) κοίτην θερμαίνειν, μαίνω, μανῶ. — une plaie (*vulnus aqua calida fovere, ves, vi*) πληγὴν θερμῷ ὕδατι θάλπειν, πω, ψω, ου πυριᾶν, ὦ, ἄσω, *Diosc.*

BASSINOIRE (*ignitabulum, i*) θερμαντήριον, ου, τό.

BASSON (*major tibia gravioris soni*) βαρῦφθογγος αὐλός, οὔ.

BASTANT, **E** (*sufficiens, entis*) ἀρκῶν, οὔσα, οὔν.

BASTE (*sufficit*) ἀπόρη. — *Ce mot et le précédent sont pris de l'italien bastare, suffire.*

BASTIDE (*villa, æ*) ἐπαύλιον, ου, τό.

BASTILLE (*castellum, i*) πύργος, ου, ὁ.

BASTION (*propugnaculum, i*) περιτείχισμα, ατος, τό.

BASTONNADE (*fustiarium, ii*) ξυλοκοπία, ας, ἡ, *Polyb.*

BAS-VENTRE (*abdomen, inis*) ὑπογάστριον, ου, τό, *Dém.* ἦτρον, ου, τό· λαπάρα, ας, ἡ· ὑποκόλιον, ου, τό.

BAT (*ciuitas, arum*) ἐπιστάγματα, καθήλια, ων, τὰ, *Aristoph.*

BATAILLE (*pugna, æ; prælium, ii*) μάχη, ης, ἡ· ἀγών, ὄνος, ὁ, *Dém.* Bataille navale, ναυμαχία, ας, ἡ, *Dém.* Ranger son armée en bataille, παράταξιν ποιεῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.* Livrer bataille, εἰς μάχην

ἐρχισθαι, ἐρχομαι*, *Dém.* Gagner une bataille sur l'ennemi, πολέμιον μάχην κρατεῖν, ὦ, ἦσω· μάχην, ου τὴν μάχην νικᾶν, ὦ, ἦσω, *Dém.* Perdre la bataille, μάχην, ου μάχην ἡττᾶσθαι, ὠμαι, *Dém.* Mourir glorieusement sur le champ de bataille (*in acie præclare occumbere, cumbo, cubui*) ἐν τάξει εὐκλεῶς τελευτᾶν, ὦ, ἦσω, *Dém.*

BATAILLER (*pugnare, o, avi; rixari, or*) μάχεσθαι, ομαι· ἐρίζειν, ζω, ὦω, τενὶ περὶ τίνος, *Isocr.*

BATAILLON (*agmen, inis*) τάγμα, ατος, τό. *Plut.* τάξις, εως, ἡ, *Xén.* Bataillon sacré (*quadratum agmen, inis*) φάλαγγξ, αργος, ἡ. Chef de bataillon, ταξίαρχος, ου, ὁ, *Xén.*

BATARD, **E** (*spurius, a, um*) νόθος, ου, ὁ, ἡ, *Plat.*

BATARDEAU (*pulvinus, i*) γῶμα, ατος, τό, *Dém.* γοῦς, οὔ, ὁ, *Thuc.*

BATARDIÈRE (*seminarium, ii*) φυτευτήριον, ου, τό, *Theophr.*

BATARDISE (*spuria conditio, onis*) νοθεία, ας, ἡ.

BATEAU (*navigium, ii*) πλοῖον, ου, τό. Petit bateau (*navicula, æ*) πλοίαριον, ου, τό, *Xén.* Bateau de charge (*navigium onerarium, ii*) φορτικὸν πλοῖον, οὔ, *Thuc.*

BATELAGE (*præstigiæ, arum*) γοήτευμα, ατος, τό, *Plut.* τερατεία, ας, ἡ, *Den. Hal.*

BATELÉE (*navigii onus, eris*) τοῦ πλοίου φόρτος, ου, ὁ· γόμος, ου, ὁ, *Poll.*

BATELET (*navicula, æ*) πλοίαριον, ου, τό, *Xén.*

BATELEUR, EUSE (*præstigiator, tris*) τερατοποιός, οὔ, ὁ, ἡ· γόης, ητος, ὁ, *Hér.*

BATELIER, ÈRE (*navicularius, a*) ναύκληρος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.*

BATER UNE BÊTE DE SOMME (*jumentis clientellas imponere, no, sui*) τὸ ὑποζύγιον ἐπισάττειν, ττω, ζω, *Xén.*

BATIFOLER (*ineptire, io*) μακχοᾶν, ὦ, ᾄς, ᾄ, *Aristoph.*

BATIMENT (*œdificium, ii; navigium, ii*) οἰκοδόμημα, ατος, τό, *Thuc.* πλοῖον, ου, τό, *Thuc.*

BATIR (*œdificare, o, avi*) οἰκοδομεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.* Bâtir une ville (*urbem con-*

dere, o, idi) πόλιν κτίζειν, ζω, σω, *Hér.*
 BÂTIR sur les fondements d'autrui (*super alienum fundamentum ædificare*) ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομεῖν, *Paul aux Rom.* XV, 20.

BATISSE (*ædificatio, onis*) οἰκοδόμησις, εως, ἦ, *Thuc.*

BATISSEUR (*ædificator, oris*) φιλοικοδόμος, ου, δ, ἦ.

BATISTE (*tenuissimum linteam, i*) λεπτοτάτη θόβη, ης.

BATON (*baculus, i*) βακτηρία, ας, ἦ, *Plut.* βάκτρον, ου, τό, *Xén.* S'appuyer sur un bâton (*baculo inniti, or*) βακτηρεύειν, ου, σω, *Greg. Naz.* A bâtons rompus (*interrupte, inordinate*) ὑποβλήδην, ἀτάκτως. Donner à quelqu'un des coups de bâton (*alicui fustem impingere, pingo, pegi*) ξυλοκοπεῖν; ὦ, ἦσω, τινά, *Polyb.* Etre le bâton de vieillesse de son père, τὸν πατέρα γερονταγωγεῖν, ὦ, ἦσω.

BATONNER quelqu'un. — Voyez BATON.

BATONNER un testament (*testamentum cancellare, o, avi*) διαθήκην ἐξαλείφειν, φω, ψω, *Dém.*

BATONNET (*bacillum*) βακτρίδιον, ου, τό.

BATRACHITE (*gemmæ species*) βατραχίτης, ου, δ.

BATRACHOMYOMACHIE (*Ranarum et Murium pugna*) βατραχομυομαχία, ας, ἦ. — *Cepetit poème d'environ 300 vers* (dont nous avons publié une édition tétraglotte) est attribué à Homère.

BATTANT d'une cloche (*campanæ tudicula, æ*) κώδωνος ῥόπαλον, ου, τό. Porte à deux battants (*bifores, um*) δίθυρος, ου, δ, ἦ, *Poll.*

BATTE (*pavicula, æ*) λίστρον, ου, τό.

BATTEMENT de mains (*applausus, us*) κρότος, ου, δ, *Dém.* — de cœur (*palpitatio, onis*) ἀραδος, ου, δ. — d'artères, (*arteriarum pulsus, us*) ἀρτηριῶν σφυγμός, οὔ, δ, *Arist.*

BATTERIE (*conflictus, us*) ἔρις, ιδος, ἦ· μάχη, ης, ἦ, *Dém.* — de cuisine (*coquinaria vasa, orum*) μαγειρικὰ σκεύη, ὦν, *Athén.*

BATTEUR en grange (*frumenti tritor, oris*) ἀλωεὺς, έως, δ.

BATTOIRS (*tudicula, æ*) τριπτήρ, ἦρος, δ· κόπανον, ου, τό.

BATTOLOGIE (*inanis eorumdem repetitio*)

βαττολογία, ας, ἦ. — *Ce mot (ainsi que le verbe βαττολογεῖν, ὦ, ἦσω) dérive d'un certain Battus, dont parle Ovide, Métam.* II, 702 :

— Sub illis

Montibus, inquit, erunt; et erant sub montibus illis.

BATRE (*verberare, o, avi; percutere, tio, ssi*) τύπτειν, πτω, φω, φα, τινά, *Dém.* αἰκίζειν, ζω, σω, τινά, *Isocr.* Battre des mains (*manibus plaudere, do, si*) τὴν χεῖρα κροτεῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.* Le tambour bat, τὸ τύμπανον κτυπεῖ. Son cœur lui bat, ἡ καρδία αὐτοῦ σπαίρει, *Athén.* σφύζει, *Gal.*

BATRE [SE (*pugnare, o, avi; præliari, or*) μάχεσθαι, ομαι, έσομαι ου οὔμαι. — avec quelqu'un, τινί, *Dém.* — pour quelque chose, ὑπέρ τινος, *Isocr.*

BATTU, UE. Yeux battus (*languidi oculi*) ἄστονοι ὀφθαλμοί, ὦν. Chemin battu (*trita via, æ*) λεωφόρος ὁδός, οὔ, ἦ. J'en ai les oreilles battues et rebattues (*plus nullies jam audivi, Tér.*) μυριακίς ταῦτὰ ἤκουσα.

BATTUE. Faire une battue (*feras ex-agitare, o, avi*) θῆρας παρακινεῖν, ὦ, ἦσω.

BAUDET (*asinus, i*) ὄνος, ου, δ, *Xén.*

BAUDIR (*canes venaticos incitare, o, avi*) θηρευτικὸς κύνας προκινεῖν, ὦ, ἦσω.

BAUDRIER (*balleus ou balleum, i*) ζωστήρ, ἦρος, δ, *Hér.*

BAUGE du sanglier (*apri volutabrum, i*) τοῦ κάπρου κυλινδήθρα, ου κυλίστρας, ας, ἦ, *Poll.*

BAUME (*balsamum, i*) βάλαμον, ου, τό, *Théophr.* Le bois de cet arbrisseau, ξυλοβάλαμον, ου, τό. Son fruit, καρποβάλαμον, ου, τό. Son suc, ὀποβάλαμον, ου, τό, *Diosc.*

BAVARD, E (*garrulus, a*) στωμύλος, ου, δ, ἦ· ἀδολεσχής, ου, δ, *Athén.* — Voyez

BABILLARD.

BAVARDAGE (*garrulitas, atis*) στωμυλία, ας, ἦ, *Aristoph.* ἀδολεσχία, ας, ἦ, *Isocr.*

BAVARDER (*garrire, io*) στωμύλλειν, ὕλλω, υλῶ, *Arist.* ἀδολεσχεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.*

BAVARDERIE (*garrulitas, atis*) στωμυλία,

ας, ἡ, *Aristoph.* ἀδολεσχία, ας, ἡ, *Isocr.*

BAVER (*salivare, o, avi*) σιαλοῦν, ὦ, ὡσω· ἀφρεῖν, ὦ, ἦσω, *Hesych.*

BAVEUX, EUSE (*salivus, a, um*) σιαλώδης, εος, ὁ, ἡ· ἀφρώδης, εος, ὁ, ἡ, *Hipp.*

BAVOLET (*rica, æ*) ἀμπυξ, κος, ὁ, ἡ.

BDELLION (*bdellium, i*) βδέλλιον, ου, τό, *Genèse, II, 12.*

BÉANT, E, *participle du verbe BÉER* (*hians, tis; hiulcus, a, um*) γασμώδης, εος, ὁ, ἡ. Une gueule béante, ὀδόντων χάσμα, ατος, τό, *Anacr.*

BÉAT, E (*pietatis simulator, trix*) ὑποκριτής, οῦ, ὁ. — *Ce mot, pris dans la rigueur de son étymologie* (*beatus, a*) *signifierait proprement un heureux, un bienheureux*, μακάριος, μακαρία.

BÉATIFICATION (*inter beatos relatio, onis*) μακαρισμός, οῦ, ὁ.

BÉATIFIÉ (*aliquem beatorum numero adscribere, do, psi*) μακαρίζειν, ζω, σω, τινά.

BÉATIFIQUE. Vision béatifique (*beatificus contuitus, us*) μακαρίζουσα ὄψις, εως, ἡ.

BÉATILLES (*suavia edulia, ium*) τρυφερά ἀρτύματα, ων.

BÉATITUDE (*beatitudo, inis*) μακαριότης, ητος, ἡ. Les huit béatitudes, οἱ ὀκτώ μακαρισμοί.

BEAU ou **BEL**, m. **BELLE**, f. (*pulcher, chra, chrum; formosus, a, um*) καλός, ἡ, ὄν· εὐμορφος, ου, ὁ, ἡ. — *Homère a employé l'adjectif καλός près de trois cents fois, et a toujours fait longue la syllabe pénultième kâ. Cependant elle se trouve brève dans Euripide et Sophocle; Théocrite même l'a faite longue et brève dans un seul vers (Idylle VI, 19) :*

Πολλάκις, ὦ Πολύφαμε, τὰ μὴ κᾶλὰ
κᾶλὰ πέφανται.

Le même poète fait brefs les accusatifs pluriels féminins τᾶς, αὐτᾶς, et semblables, ce qui n'a jamais lieu dans Homère.

BEAU. Vous avez beau crier (*frustra clammas*) μάτην βοᾶς. Tout beau! je vous prie (*bona verba! quaeso*) εὐφήμει, plur. εὐφήμεῖτε.

BEAUCOUP (*multum, valde, oppido*) πολύ, *Dém.* Il s'en faut de beaucoup (*multum abest*) πολλοῦ γε δεῖ, *Plat.* Avoir beaucoup d'estime pour quelqu'un (*aliquem magni, pluris, plurimi facere, facio, feci*) πολλοῦ, μεῖζονος, πλείστου τιμᾶσθαι, ὦμαι, τινά, *Dém. Xén.* Beaucoup d'affaires (*multa negotia, orum*) πολλὰ χρήματα, *Dém.*

BEAU-FILS (*privignus, i; gener, eri*) πρόγονος, ου, ὁ, *Bud.* γαμβρός, οῦ, ὁ, *Dém.*

BEAU-FRÈRE (*levir, iri; mariti vel uxoris frater, tris*) δαήρ, έρος, ὁ, *Hom.* ἀνδράδελφος ἢ γυναικάδελφος, ου, ὁ.

BEAU-PÈRE (*socer, eri; vitricus, i*) πενθερός, οῦ, ὁ, *Dém.* ἐκυρός, οῦ, ὁ· μητρικός, οῦ, ὁ.

BEAUPRÉ (*incumbens proræ malus, i*) πρωρατικός ἰστός, οῦ, ὁ.

BEAUTÉ (*pulchritudo, inis; venustas, atis*) κάλλος, εος-ους, τό· εἰμορφία, ας, ἡ. La nature a doué les femmes de la beauté, qui leur tient lieu de toute arme défensive et offensive : ἡ φύσις γυναιξίν ἔδωκε τὸ κάλλος, ἀντ' ἀσπίδων ἀπασῶν, ἀντ' ἐγγέων ἀπάντων, *Anacr. Ode II.*

BEC d'oiseau (*rostrum, i*) ῥάμφος, εος, τό, *Athén.* — de navire, ἔμβολον, ου, τό, *Polyb.* — de grue, γεράνιον, ου, τό, *Diosc.*

BÉCASSE (*gallinago, inis*) σκολόπαξ, ακος, ὁ.

BÉCASSINE (*parvula gallinago, inis*) μικρός σκολόπαξ, ακος.

BECCABUNGA (*veronica beccabunga, Linn.*) βερονίκη, ης, ἡ.

BEC-DE GRUE (*geranium, ii*) γεράνιον, ου, τό.

BEC-FIGUE (*ficedula, æ*) συκαλῖς, ἴδος, ἡ.

BÊCHE (*ligo, onis*) δίκελλα, ης, ἡ, *Grég. Naz.*

BÊCHER (*terram fodere, dio, di*) σκάπτειν, πτω, ψω, *N. Test.*

BECQUETER (*rostro lacessere, o, ivi*) ῥάμφει στίζειν, ἰζω, ἰζω.

BEDAINE (*abdomen, inis*) ὑπογάστριον, ου, τό, *Dém.*

BÉDEAU (*apparitor, oris*) ὑπηρέτης, ου, ὁ.

BÉER après les richesses (*divitiis inhiare,*

ο, *avi*) ἐπὶ πλοῦτῳ γαίνειν, αἰνώ, ανῶ,
Luc. Il regarde le ciel comme un homme
qui bée aux corneilles, *κέχτηνε βλέπων*
εἰς τὸν οὐρανόν. — *Voyez BEANT, E.*

BEFFROI (*specula, æ*) σκοπή, ἤς, ἡ· πύργος, ου, ὀ.

BÉGAIEMENT (*linguæ hæsitatio, onis*) τραυλότης, ητος, ἡ, *Plut.* τραυλισμός, οὔ, ὀ· ψελλότης, ητος, ἡ· ψελλισμός, οὔ, ὀ, *Arist.*

BÉGAYER (*balbutire, io*) τραυλίζειν, ἰζω, ἰσω, *Aristoph.* ψελλίζειν, *Arist.*

BÈGUE (*balbus, a, um*) τραυλός, ἡ, ὄν· ψελλός, ἡ, ὄν, *Plut.* βλαισός, ἡ, ὄν, *Hipp.* μογιλάλος, ου, ὀ, ἡ, *N. Test.*

BÈGUEULE (*sapientiam simulans mulier, eris*) ἀκκώ, ὄος-οὔς, ἡ. Faire la bégueule, ἀκκίζεσθαι, ομαι, *Plut.*

BÈGUEULERIE (*facta recusatio, onis*) ἀκκισμός, οὔ, ὀ.

BÈGUIN (*calyptra, æ*) καλύπτρα, ας, ἡ.

BRIGNET (*laganum, i*) λάχανον, ου, τό, *Athén.*

BEL, BELLE. — *Voyez BEAU.*

BÉLANDRE (*navicula, æ*) πλοιάριον, ἰου, τό.

BÉLANT, E (*balans, antis*) βληχώμενος, η, ον.

BÉLEMENT (*balatus, us*) βλήχημα, ατος, τό· βληχή, ἤς, ἡ, *Esch.*

BÉLEMNITE (*lapis q. fossilis*) βελεμνίτης, ου, ὀ. — *de βέλεμνον (telum).*

BÈLER (*balare, o, avi*) βληχᾶσθαι, ὤμαι, *Aristoph.*

BELETTE (*mustela, æ*) γαλιῆ, ἤς, ἡ, *Arist.* ἰκτίς, ἰδος, ἡ.

BÉLIER, animal, machine de guerre, signe du zodiaque (*aries, elis*) κριός, οὔ, ὀ, *Plut.* *Xén.*

BÉLITRE (*balatro, onis*) ἀγύρτης, ου, ὀ.

BÉLITRERIE (*mendicitas, utis*) ἀγυρτεία, ας, ἡ.

BELLADONE OU BELLE-DAME (*atropa belladonna, Linn.*) μανδραγόρου εἰδός τι.

BELLATRE (*semipulcher, chra, chrum*) ἡμίκαλος, ου, ὀ, ἡ.

BELLE-DE-JOUR (*convolvulus tricolor, Linn.*) ἡμερόκαλον, ου, τό.

BELLE-DE-NUIT (*mirabilis jalappa, Linn.*) νυκταλόν, οὔ, τό.

BELLE-FILLE (*privigna, æ; nurus, us*)

προγόνη, ης, ἡ, *Théophr.* νυός, οὔ, ἡ· νυμφη, ης, ἡ, *Hom.*

BELLEMENT (*leniter*) ἤκα, ἡρέμα.

BELLE-MÈRE (*socrus, us; noverca, æ*) πενθερά, ἄς, ἡ, *Hésych.* ἔκυρά, ἄς, ἡ, *Hésych.*

BELLÉROPHON (*Bellerophon, onis*) Βελλεροφόντης, ου, ὀ.

Τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἡ κάκτανα Βελλεροφόντην. *Hom. Il. VI. 464.*

BELLE-SŒUR (*glos, oris; fratria, æ*) γάλως, ω ου ωος, ἡ· εἰνάτειρ ου εἰνάτηρ, ἡ, *plur.* εἰνάτερες, *Hom.*

BELLIGÉRANT, E. Les puissances belligérantes, αἱ πολεμοῦσαι ἀρχαί, ὄν.

BELLIQUEUX, EUSE (*bellicosus, a, um*) πολεμικός, ἡ, ὄν· πολεμικῶς διακείμενος ου ἔχων, *Isocr.*

BELLISSIME (*pulcherrimus, a, um*) κάλλιστος, η, ον.

BELLONE (*Bellona, æ*) Ἐνυώ, ὄος-οὔς, ἡ.

BELLOT, OTTE (*bellulus, la, lum*) ὑπόκομψος, ου, ὀ, ἡ.

BELVÈDÈRE, mot pris de l'italien (*locus editior, oris*) ἡλιακόν, οὔ, τό.

BÉNÉDICTÉ (*mensæ benedictio, onis*) τῆς τραπέζης εὐλογία, ας, ἡ.

BÉNÉDICTION (*benedictio, onis*) εὐλογία, ας, ἡ. Donner sa bénédiction à son fils (*filio fausta precari, or*) εὐφημεῖν, ὦ, καὶ πάντα τ' ἀγαθὰ εὐχεσθαι, ομαι, τῷ υἱῷ, *Dém.*

BÉNÉFICE (*commodum, lucrum, i*) ὠφέλεια, ας, ἡ· κέρδος, ους, τό, *Dém.* Héritier par bénéfice d'inventaire, κληρονόμος διὰ τοῦ προνομίου, *Jurisc.*

BÉNÉFICIER (*lucrifacere, facio, feci*) κερδαίνειν, αίνω, ανῶ, *Dém.*

BENËT (*stolidus, a, um*) ἀβέλτερος, α, ον, *Dém.*

BÉNÉVOLE (*benevolus, a, um*) εὐμενής, ἑός, ὀ, ἡ· εὐνοος, *contr.* εὐνοος, ὀ, ἡ, *Dém.*

BËNI, IE. Béni soit celui qui vient au nom du Seigneur! (*benedictus qui venit in nomine Domini*) εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, *Matthieu, XXI, 9.* Tu es bénie entre toutes les femmes (*benedicta tu in mulieribus*) εὐλογημένη σὺ ἐν γυναίξιν, *Luc, I, 28.*

- BÉNIGNEMENT** (*benigne*) εὐμενῶς, *Isocr.* φιλοφρόνως, *Xén.* φιλανθρωπῶς, *Dém.*
- BÉNIGNITÉ** (*benignitas, alis*) εὐμένεια, ας, ἡ, *Dém.*
- BÉNIN, NIGNE** (*benignus, a, um*) εὐμενής, έος, δ, ἡ · ἐπικειχής, έος, δ, ἡ, *Dém.*
- BÉNIR** (*benedicere, co, xi, aliquem ou alicui*) εὐλογεῖν, ᾧ, ἤσω, τινά, *Isocr.* εὐφημεῖν, ᾧ, καὶ πάντα τ' ἀγαθὰ εὐχέσθαι τινι, *Dém.* Jésus, ayant pris du pain, le bénit et le rompit (*accepit Jesus panem, et benedicens fregit*) λαβὼν δ' Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας ἔκλασε, *Marc, XIV, 22.*
- BÉNIT, TE.** Pain bénit, eau bénite (*panis sacer, aqua sacra*) εὐλογημένος ἄρτος, ου · εὐλογημένον ὕδωρ, ατος.
- BÉNITIER** (*sacra piscina, a*) τὸ ἅγιον περιβρᾶντήριον, ου. — *On avait gravé autour d'un bénitier l'inscription suivante, qui pouvait se lire indifféremment en commençant par la gauche ou par droite :*
- ΝΙΨΟΝΑΝΟΜΗΜΑΤΑΜΗΜΟΝΑΝΟΨΙΝ**
c'est à-dire : νίψον ἀνομήματα, lave tes péchés, μή, et non pas, μόναν ὄψιν, ton seul visage. — *Cette inscription, tirée de l'Anthol. IV. 13, se lisait autour du bénitier en entrant par la grande porte, valve gauche, de la Cathédrale de Paris.*
- BENJAMIN** (*dilectus filius, ii*) ὁ υἱὸς ὁ ἀγαπητός, οὔ.
- BENJOIN** (*laserpitium, ii*) σίλφιον, ου, τό, *Diosc.*
- ΒΕΟΤΙΕ** (*Bœotia, a*) Βοιωτία, ας, ἡ.
- ΒΕΟΥΙΛΛΕ** (*scipio, onis*) σκίμπων, υνος, δ, *Hér.* σκήπων, υνος, δ, *Aristoph.*
- ΒΕΡΒΕΡΙΣ.** — *Voyez EPINE-VINETTE.*
- BERCAIL** (*ovile, is; caula, a*) ποιμνιον, ου, τό · αὐλή, ἧς, ἡ.
- BERCE** (*heracleum sphondylium, Linn.*) σφονδύλιον, ου, τό, *Nic. Thé.*
- BERCEAU** (*cunæ, arum; cunabula, orum*) κοιτίς, ίδος, ἡ · σπάργανα, ων, τά, *Hér.* Vigne en forme de berceau, καμαρωτή ἄμπελος, ου, *Diosc.*
- BERCER un enfant** (*infantis cunas agitare, o, avi*) βρέφους κοιτίδα κινεῖν, ᾧ, ἤσω.
- BERCER quelqu'un d'une vaine espérance** (*vana spe aliquem lactare, o, avi*) κενῇ ἐλπίδι τινά διαπαίζειν, ζω, ζω, *Plat.*

- κενήν ἐλπίδα τινι ὑποτείνειν, τείνω · *Dém.*
- BERGE** (*agger, eris*) χῶμα, ατος, τό · χούς, οὔ, δ.
- BERGER** (*pastor, oris*) ποιμῆν, ένος, δ, *Plat.* Une flûte de berger (*pastoritia fistula, a*) ποιμενικός αὐλός, οὔ. L'étoile du berger (*Veneris stella, a*) Ἀφροδίτη, ἧς · ὁ ἔσπερος, ου.
- BERGÈRE, BERGERETTE** (*ovium custos puella, a*) νομαία παιδίσκη, ἧς.
- BERGERIE** (*ovile, is; caula, a*) ποιμνιον, ου, τό · αὐλή, ἧς, ἡ.
- BERGERONETTE OU HOCHÉ-QUEUE** (*motacilla, a*) ἴγγξ, γγος, ἡ.
- Πόντια δ' ὄξυτάτων βελέων ποικίλαν ἸΓΓΙΑ τετρακνάμον' Οὐλυμπόθεν ἐν ἀλύτῳ ζεύξασα κύκλω, κ.τ.λ. *Pindare, Pyth. IV. Str. 10. v. 381.*
- BERLE** (*laver, eris, n.*) σίον, ου, τό, *Diosc.*
- BERLUE** (*caligatio, onis*) ἀμβλυωπία, ας, ἡ. Avoir la berlue (*caligare, o*) ἀμβλυωπεῖν, ᾧ, ἤσω · ἀμβλυώττειν, ττω, ζω, *Hipp.*
- BERNER** (*aliquem in sublime jactare, o, avi*) τινά μετεωρίζειν, ζω, σω. — *au figuré* (*deridicule excipere, cipio, cepi*) καταγελαῖν, ᾧ, ἄσω, τινά, *Dém.* τινός, *Isocr.* τινί. *Hér.*
- BESACE** (*pera, a*) πήρα, ας, ἡ, *Plut.* Réduit à la besace (*mendicus, i*) πτωχός, οὔ, δ · πτωχεύων, οντος, δ, *Dém.*
- BESACIER** (*peram gestans, antis*) πηροφόρος, ου, δ, ἡ.
- BESAIGRE.** Vin besaigre (*acescens vinum, i*) παροξίζων οἶνος, ου, δ, *Diosc.*
- BESAIGUE** (*bipennis, is, f.*) δίστομος πέλεκυς, ειως, ἡ, *Plut.*
- BESANT d'or ou d'argent** (*aureus vel argenteus Byzantinorum nummus, i*) χρυσῶν ἢ ἀργυροῦν τῶν Βυζαντινῶν νόμισμα, ατος.
- BESOGNE** (*opus, eris*) ἔργον, ου, τό, *Dém.* Avoir beaucoup de besogne (*negotiiis distringi, gor*) ἀσχολεῖσθαι, οὔμαι. Se mettre à la besogne, τοῦ πράγματος ἀντιλαμβάνεσθαι, *Dém.*
- BESOIN.** Avoir besoin d'argent (*pecunia egere, eo*) ἀργυρίου δεῖσθαι, ἐρμαι, *Isocr.*

χρσίαν ἔχειν, ἔχω *, τινός, *N. Test.* J'ai besoin pour cela d'un ami sincère (*sincero ad hoc amico mihi opus est*) δαί μοι πρὸς τοῦτο εὐλικρινοῦς φίλου, *Arist.* Je n'ai pas besoin de dire (*mihi dicto non opus est*) οὐδὲν δεῖμαι λέγειν, *Esch.* Assister quelqu'un au besoin, ou dans tous ses besoins (*αἰεὶ μοι, κῆρι opus fuerit, praesto esse, sum, fui*) τινί, ἐν τῷ δεῖντι, βήθειαν ποιείσθαι, οὔμαι, *Isocr.* ἐπικουρίων ποιείσθαι, οὔμαι, *Thuc.*

BESTIAL, **■** (*belluinus, a, um*) Σηριώδης, οὐς, δ, ἡ, *Arist.*

BESTIALEMENT (*ferino more*) Σηριωδῶς, κτηνηδόν.

BESTIAUX. — Voyez BÉTAIL.

BESTIOLE (*bestiola, ae*) Σηριδίον, ου, τό, *Théophr.*

BÉTAIL, plur. **BESTIAUX** (*pecus, oris*) βόσκημα, ατος, τό, *Dém.* Σρέμμα, ατος, τό, *Athén.* Riche en bétail ou en bestiaux (*pecore abundans, antis*) κλυθρέμμων, ονος, δ, ἡ * πολυθρέμματος, ου, δ, ἡ, *Jos.* Gros bétail (*armentum, i*) ἀγέλη, ης, ἡ, *Xén.* βουκόλιον, ου, τό, *Phil.* Menu bétail (*grex, gregis, m.*) ποίμνιον, ου, τό, *Plut.*

BÊTE (*bestia, bellua, ae*) θήρ, ηρός, δ * Σηρίον, ου, τό, *Dém.* Bête féroce (*fera bellua, ae*) ἄγριον Σηρίον, ου, *Isocr.* Bête de somme (*jumentum, i*) κτήνος, ους, τό ὑποζύγιον, ου, τό, *Thuc.*

BÊTE, dans le sens moral (*stupidus, a, um*) ἀβέλτερος, α, ον, *Dém.*

BÊTEMENT (*stolide*) ἡλιθίως, εὐθήως, *Dém.*

BÉTISE (*stupiditas, atis*) ἀβέλτεριά, ας, ἡ, *Arist.* ἡλιθιότης, ητος, ἡ, *Hésych.*

BÉTOINE (*betonica officinalis*, Linn.) κέστρον, ου, τό βετονική, ἧς, ἡ.

BETTE ou **POIRÉE** (*beta vulgaris*, Linn.) τεῦτλον, ου, τό, *Diosc.*

BETTE-RAVE, variété de la précédente (*beta vulgaris, β' rubra*, Linn.) ἐρυθρόν τεῦτλον, ου.

BEUGLEMENT (*boatus, us*) βόημα, ατος, τό * मुखηρόμος, οῦ, δ * μύκημα, ατος, τό, *Plut.*

BEUGLER (*boare, o, avi*) βοᾶν, ὦ, ἦσω * मुखᾶσθαι, ὦμαι, *Plut.*

BEURRE (*butyrum, i*) πικέριον, ου, τό * βούτυρον, ου, τό, *Gal.*

BEURRE (*butyraceum pirum*) βουτύρινον ἄπιον, ου.

BEURRIER, **■** (*qui, quae butyrum vendit*) βουτυροπῶλης, ου, τό * βουτυροπῶλις, ἴδος, ἡ.

BÉVUE (*error, oris*) ἀμάρτημα, ατος, τό. Faire une bévue (*errare, o, avi*) ἀμαρτάνειν, νω, τήσω, τηκα, *Dém.* Toutes les bévues que font les hommes, ὅποσα ἄνθρωποι ἐξαμαρτάνουσι, *Xén.*

BIAIS (*obliquitas, atis*) λοξότης, ητος, ἡ * πλαγιότης, ητος, ἡ. De biais, en biais (*in obliquum*) πλαγιῶς, λοξῶς.

BIAISER (*obliquare, o, avi*) πλαγιοῦν, ὦ * πλαγιάζειν, ζω, σω, *Poll.* λοξεύειν, ω, σω, *Procl.* λοξοῦν, ὦ, *Strab.*

BIAS, un des sept sages de la Grèce (*Bias, antis*) Βίας, αντος, δ.

BIBERON (*bibax, acis*) φιλοπότης, ου, δ * *Poll.* πολυπότης, ου, δ, *Plut.*

BIBLE (*biblia sacra, orum*) βιβλία, ων, τά. — Ce mot signifie le Livre par excellence, c'est-à-dire l'ancien et le nouveau Testament.

BIBLIOGRAPHE (*bibliographus, i*) βιβλιογράφος, ου, δ, ἡ, *Poll.*

BIBLIOGRAPHIE (*bibliographia, ae*) βιβλιογραφία, ας, ἡ, *Diosc.*

BIBLIOMANE (*librorum avidus, a*) βιβλιομανής, έος, δ, ἡ.

BIBLIOMANIE (*librorum aviditas*) βιβλιομηνία, ας, ἡ.

BIBLIOPHILE (*librorum amans*) φιλόβιβλος, ου, δ, ἡ.

BIBLIOTAPHE (*qui libros tumulat*) βιβλιοτάφος, ου, δ, ἡ.

BIBLIOTHÉCAIRE (*bibliothecae praefectus*) βιβλιοφύλαξ, ακος, δ.

BIBLIOTHÈQUE (*bibliotheca, ae*) βιβλιοθήκη, ης, ἡ, *Poll.*

BIBLIQUE (*biblicus, a, um*) βιβλικός, ἡ, ὄν.

BIBUS. Une affaire de bibus (*res nihili*) οὔτιδανόν πρᾶγμα, ατος.

BICEPS (*biceps, bicipitis*) δικέφαλος, ου, δ, ἡ * δικάρηνος, ου, δ, ἡ, *Batrach.*

BICHE (*cerva, ae*) ἔλαφος, ου, ἡ, *Arist.* Couleur de biche (*cervinus color, oris*) ἐλάφειον χροῖμα, ατος.

BICHON, **■** (*melitaeus canis, is*) τριγῶδες κυνάριον, ου.

BICOQUE (*ignobile oppidulum, i*) ἀκλεές πολίγειον, ου, *Isocr.*

- BIDET** (*mannus, mannulus, i*) ἰππάριον, ου, τό, *Xén.*
- BIEN, BIENS** (*bona, orum*) οὐσία, ας, ἡ· τὰ ὄντα, ων, *Dém.* ἀγαθά, ὦν, τὰ· χρήματα, ων, τὰ, *Isocr.* Biens immeubles, τὰ ὑπάρχοντα, *Isocr.*
- BIEN** (*bonum, i*) ἀγαθόν, οὔ, τό· χρηστόν, οὔ, τό. Homme de bien (*vir bonus*) καλοκάγαθος ἀνὴρ, ἔρος, *contr.* δρός, *Isocr.* Avoir en vue le bien public (*publico bono inservire, io*) πρὸς τὸ πᾶσι λυσitelές σκοπεῖν, ὦ, ἦσω. Faites du bien à ceux qui vous haïssent (*benefacite iis qui oderunt vos*) καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς, *Matth. V. 44.*
- BIEN** (*bene, recte*) εὔ, καλῶς, *Dém.* Se porter bien (*bene valere, eo*) καλῶς ἔχειν, ἔχω*· πράττειν, ττω. Portez-vous bien (*vale, valete*) ἔβρωσω, σθε· ὑγιαίνε, ετε· χαίρε, ετε, *Luc.* Il y a bien des gens qui disent (*multi homines dicunt*) πολλοὶ ἀνθρώποι λέγουσιν. Bien plus que (*multo magis quam*) πολλῶ μᾶλλον, ἦπου, *Plat.*
- BIEN QUE** (*etsi*) εἰ καί. Voyez **QUOIQUE**.
- BIEN-AIMÉ, ÊE** (*dilectus, a*) ἀγαπητός, ἡ, *N. Test.*
- BIEN-DIRE** (*facundia, æ*) εὐγλωττία, ας, ἡ.
- BIEN-DISANT, E** (*disertus, a*) εὐφραδής, έος, δ, ἡ, *Esch.*
- BIEN-ÊTRE** (*commodum, i*) εὐζωΐα, ας, ἡ· τὸ συμφέρον, οντος, *Isocr.* Chercher son bien-être (*commodis suis inservire, Cic.*) ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμφερόντων σπουδάζεσθαι, *Dém.*
- BIENFAISANCE** (*beneficentia, æ*) εὐποιΐα, ας, ἡ· εὐεργεσία, ας, ἡ, *Dém.* εὐπραγία, ας, ἡ, *Isocr.*
- BIENFAISANT, E** (*beneficus, a*) εὐεργέτης, ου, δ, *Dém.* εὐποίων, οὔσα, *Isocr.*
- BIENFAIT** (*beneficium, ii*) εὐεργέτημα, ατος, τό· χάρις, ιτος, ἡ, *Dém.* εὐεργεσία, ας, ἡ, *Isocr.* Comblér quelqu'un de bienfaits (*aliquem beneficijs cumulare, o, avi*) τινὰ δωρεαῖς τιμᾶν, ὦ, ἦσω, *Dém.* Rendre bienfait pour bienfait, τὸν εὐ ποιοῦντα ἀντευποιεῖν, ὦ, ἦσω. Il ne faut pas se laisser surpasser en bienfaits par ses amis (*amicorum beneficijs superari non decet*) οὐ πρέπει ἡττᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις τῶν φίλων, *Isocr.*

- BIENFAITEUR, TRICE** (*de aliquo bene meritus, a*, εὐεργέτης, ου, δ, *Dém.* εὐποιοῦ οὔσα, *Isocr.*
- BIENHEUREUX, EUSE** (*beatus, fortunatus, a*) θλιβιος, τρισθλιβιος, πανθλιβιος, ου, δ, ἡ, μακάριος, α, ον. Bienheureux les pauvres d'esprit, parce que le royaume des cieux est à eux (*beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum caelorum*) μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, *Matth. V. 3.* Le séjour des bienheureux, ὁ τόπος τῶν μακαριτῶν. — Voyez **RHOPALIQUE**.
- BIENNAL, E** (*biennis, e*) διετής, έος, δ, ἡ, *Arist.*
- BIENSÉANCE** (*decorum, i*) τὸ πρέπον, οντος, *Dém.* Observer les règles de la bienséance (*decorum servare, o, avi*) τὸ πρέπον φυλάττειν, ττω, ξω, *Dém.*
- BIENSÉANT, E** (*decorus, a, um*) εὐπρεπής, έος, δ, ἡ, *Xén.* εὐσχήμων, ονος, δ, ἡ, τινί, *Esch.*
- BIENTOT** (*mox, brevi*) αὐτίκα, εὐθύς, *Dém.* εὐθέως, *Plut.*
- BIENVEILLANCE** (*benevolentia, æ*) εὐνοια, ας, ἡ, *Dém.* A cause de sa bienveillance envers nous (*propter ejus erga nos benevolentiam*) διὰ τὴν αὐτοῦ εὐνοϊαν, τὴν εἰς ἡμᾶς. Rechercher la bienveillance de quelqu'un (*alicujus benevolentiam expetere*) τινὸς εὐνοίας ὀρέγεσθαι, *Isocr.* La perdre, διαμαρτάνειν οὐ ἀποστερεῖσθαι τῆς εὐνοίας οὐ τῆς φιλανθρωπίας τινός, *Dém.*
- BIENVEILLANT, E** (*benevolus, a, um*) εὐνοος, *contr.* οος, δ, ἡ· εὐνοϊκός, ἡ, ὄν, *Dém.*
- BIENVENU, VENUE** (*gratus adveniens*) εὐπρόσδεκτος, ου, δ, ἡ, *N. Test.*
- BIENVENUE** (*prosper adventus, us*) κατευδωσις, εως, ἡ.
- BIENVOULU, UE** (*acceptus, a, um*) εὐάρεστος, ου, δ, ἡ, *N. Test.*
- BIÈRE** (*feretrum, i*) φέρετρον, ου, τό· σορός, οὔ, ἡ, *Hom.* Porteur de bières (*vespillo, onis*) νεκροφόρος, ου, δ· ἔνταφιαστής, οὔ, δ, *Sept.*
- BIÈRE** (*cerevisia, æ*) ζῦθος, ου, δ, *Theophr.* χρίθινος οἶνος, ου, *Diosc.* Bras-seur de bière (*cerevisiarius, ii*) ζυθοποιός, οὔ, δ.

BIÈVRE (*iber, bri*) κάστωρ, ορος, δ, *Diosc.*

BIFFER (*decussare, o, avi*) χιάζειν, ζω, σω, *R. Ia lettre X.*

BIFURCATION (*in duas partes divisio, onis*) διχοτομία, ας, ή.

BIFURQUÉ, ÉE (*bifidus, a, um*) διχότομος, ου, δ, ή.

BIGAME (*geminis nuptiis illigatus, a*) δίγαμος, ου, δ, ή.

BIGAMIE (*iterata nuptiae, arum*) διγαμία, ας, ή. — *Ce mot et le précédent sont hybrides (R. ὕβρις) c'est-à-dire formés du mélange de deux langues; bi étant latin, et game ou gamie grecs. Il faudrait dire régulièrement digame et digamie.*

BIGARRÉ, ÉE (*variegatus, a, um*) ποικίλος, η, ον, *Dém.* αἰδός, ου, δ.

BIGARRER (*variegare, go*) ποικίλλειν, ἴλλω, ἰλῶ, *Eur.* διαποικίλλειν, *Isocr.*

BIGARRURE (*variegatio, onis*) ποικιλμός, οῦ, δ· ποικίλισις, εως, ή, *Plut.*

BIGLE (*paetus, i; strabo, onis*) παραβλάψ, ὠπος, δ, ή· στραβός, ή, όν, *Gal.*

BIGLER (*oculus distortuere, eo*) στραβίζειν, ζω, σω.

BIGORNE (*bicornis incus, udis, f.*) δίκερωσ ἄκμων, ονος, δ.

BIGOT, TE (*pietatis simulator, trix*) υποκριτής, οῦ, δ, *N. Test.*

BIGOTERIE (*simulata pietas, atis*) ὑπόκρισις, εως, ή.

BIGOTISME (*pietatis larva, ae*) ὑποκρισία, ας, ή.

BIJOU (*cimelium, i*) κειμήλιον, ου, τό. Les bijoux d'une femme (*muliebris mundus, i*) γυναικειῶσ κόσμος, ου, *Plat.*

BILE (*bilis, is*) χολή, ής, ή, *Plut.* Remède qui fait évacuer la bile, χολαγωγόν φάρμακον, ου. Bile noire, μελαγχολία, ας, ή, *Hipp.* La bile noire te tourmente, mon ami! μελαγχολᾷς! ὦ ἄνθρωπε! *Aristoph. Plutus, 366.*

BILIEUX, EUSE (*biliosus, a, um*) χολώδης, εος, δ, ή· πικρόχολος, ου, δ, ή, *Hipp.*

BILLE (*globulus, i*) σφαιρίον, σφαιρίδιον) ου, τό.

BILLET (*chirographum, i; schedula, ae*) χειρόγραφον, ου, τό· σχεδάριον, ου, τό,

Eust. S'engager par un billet (*chirographo cavere, eo*) χειρογραφεῖν, ὦ, ήσω, *Pand.* Billets de loterie (*fortunæ sortes, ium*) οἱ τῆς τύχης κλήροι.

BILLEVESÉE (*ineptiae, arum*) φλουρία, ας, ή, *Luc.* C'est un donneur de billevées (*prorsus ineptit iste homo*) τριχολογεῖ ὀδτος δ ἄνθρωπος. — *Plaute donne à un tel homme les noms burlesques de Vaniloquidorus, Nugipililoquides, etc. Voyez BABELLARD.*

BILLION (*millies mille millia*) δεκαμυριακιμύριοι, αι, α. *Voyez TRILLION.*

BILLON (*aerei nummi, orum*) γαλκοῦν νόμισμα, ατος, τό· κέρμα, ατος, τό, *N. Test.*

BILLOT (*crassior truncus, i*) κορμός, οῦ, δ, *Phil.* στέλεχος, εος-ους, τό, *Théophr.*

BIMBELOT (*crepundia, orum*) κροτοπαίγνιον, ου, τό.

BINAGE (*repastinatio, iteratio, onis*) βωλοστροφία, ας, ή, *Gaza.*

BINAIRE (*binarius, a, um*) δυϊκός, ή, όν· δυαδικός, ή, όν.

BINER un champ de vigne (*agrum repastinare, o, avi; vitem ilerare, o, avi*) βωλοστροφεῖν, ὦ, ήσω· ἀμπελουργίαν δευτεροῦν, ὦ, ὠσω.

BIOGRAPHE (*viturum scriptor*) βιογράφος, ου, δ.

BIOGRAPHIE (*viturum scriptio*) βιογραφία, ας, ή.

BION, poète bucolique (*Bion, onis*) Βίων, ωνος, δ.

BIPÉDAL, ALE. Une poutre bipédale, longue de deux pieds (*bipedale tignum, i*) διποδιαία δοκός, οῦ, *Xén.*

BIPÈDE (*bipes, edis, c.*) δίπους, οδος, δ, ή, *Arist.*

BIQUE (*capella, ae*) αἴξ, κίγος, ή, *Arist.*

BIQUET (*haedus, i*) ἔριφος, ου, δ, *Arist.* ἔρίφιον, ου, τό, *Athén.*

BIRÈME (*biremis, is, f.*) διήρης, εος, δ, ή, *Poll.*

Bis, une seconde fois (*bis*) δίς.

Bis, ISE (*cineraceus, a, um*) λευκόφατος, ου, δ, ή· τεφρατός, α, ον, *Elien.* Du pain bis (*cibarius ou secundarius panis, is*) ἔσυχκόμιστος ου· πιτυρίτης ἄρτος, ου· πιτυρίας, ου, δ, *Gaza.*

BISAÏEUL (*proavis*, *i*) πρόπαππος, ου, δ, *Dém.* — paternel ou maternel (*paternus* vel *maternus*) πρὸς πατρός ἢ μητρός, *Isocr.*

BISAÏEULE (*proavia*, *æ*) προπάμμα, ης, ἡ, *Phil.* ἡ τοῦ παππῶν μήτηρ, τέρος *contr.* τρός, *Dém.*

BISANNUEL, **ELLE** (*biennis*, *e*) διετής, έος, δ, ἡ, *Arist.*

BISBILLE (*riza*, *æ*) ἐριθεία, ας, ἡ.

BIS-BLANC (*semi-albus*, *a*, *um*) λευκόφαιος, ου, δ, ἡ.

BISCORNU, **UE** (*incongruus*, *a*, *um*) ἀνάρμοστος, ου, δ, ἡ.

BISCUIT (*dulcivaria copta*, *æ*) κόπτη, ης, ἡ· πέμμα, ατος, τό.

BISCUIT DE MER (*nauticus panis*, *is*) δίς-εφθος ἄρτος, ου.

BISE (*aquilo*, *onis*) βορέας, ου, δ· βορρέας, Ἔ, δ.

BISET (*palumbus*, *i*; *palumba*, *æ*) φάσσα ου φάττα, ης, ἡ, *Epirh.*

BISON (*bubalus*, *i*) βούβαλος, ου, δ, *Arist.*

BISQUE (*unctiusculum pulmentum*, *i*) τρυφερὸς ζωμός, οὔ.

BISSAC (*mantica*, *æ*) πήρα, ας, ἡ, *Plut.*

BISSEXTÉ (*bissextus dies*, *ei*) δίςεκτος ἡμέρα, ας, ἡ.

BISSEXTIL, **E** (*intercalaris annus*) ἐμβολιμαῖον έτος, ους.

BISTORTE (*polygonum bistorta*, *Linn.*) πολύγωνον, ου, τό.

BISTOURI (*chirurgicum scalprum*, *i*) σμίλη, ης, ἡ· ἱατρικὸν σμιλίον, ου, *Clém. Alex.*

BITHYNIE (*Bithynia*, *æ*) Βιθυνία, ας, ἡ.

BITUME (*bitumen*, *inis*) ἄσφαλτος, ου, ἡ, *Diosc.*

BITUMINEUX, **EUSE** (*bitumineus*, *a*, *um*) ἀσφάλτειος, ου, δ, ἡ.

BIVAC. — Voyez **BIVOUC**.

BIVALVE (*biforis*, *e*) δίθυρος, ου, δ, ἡ.

BIVOIE (*bivium*, *i*) ἀμφοδος, ου, ἡ, *Xén.*

BIVOUC (*castrenses vigilæ*, *arum*) νυκτεγερεία, ας, ἡ.

BIVOUAQUER (*nocturnas excubias agere*, *agi*, *egi*) νυκτεγερτείν, ὤ, ἴσω.

BIZARRE (*morosus*, *a*, *um*) δύσκολος, ου, δ, ἡ, *Dém.* La fortune est bizarre (*for-*

tuna vices variat) μεταβλητή ἐστίν ἢ τύχη.

BIZARREMENT (*morose*) δυσκόλιος, *Dém.*

BIZARRERIE (*morositas*, *atis*) δυσκολία, ας, ἡ· τὸ δυσάρεστον, ου, *Isocr.*

BLAFARD, **E** (*pallidus*, *a*, *um*) ὠχρός, έ, ὄν, *Arist.* λείψαιμος, ου, δ, ἡ, *Gall.*

BLAIREAU (*ursus meles*, *Cuv.*) μελίς, ἐζος, ἡ.

BLAMABLE (*vituperabilis*, *e*) ἐπίφογος, ου, δ, ἡ, *Diœd. Sic.* ἐπωειδιστος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

BLAME (*vituperatio*, *onis*) ψόγος, ου, ὁ· ἐπιτίμησις, εως, ἡ, *Dém.*

BLAMER (*vituperare*, *o*, *avi*) ψέγειν, ω, ζω, τινά, *Plat.* διαψέγειν. *Plut.* ἐπιτιμᾶν, ὦ, ἴσω, τινί· μέμπεσθαι, ομαι, ψομαι, τινί, *Dém.* ὀνειδίξειν, ζω, σω, *Soph.* On peut les blâmer de cela, τοῦτο αὐτοῖς μέμπεσθαι ἄξιον, *Plat.*

BLANC, **CHE** (*albus*, *candidus*, *a*, *um*) λευκός, ἡ, ὄν, *Dém.* ἀργός, ἡ, ὄν, *Hom.* ἀλφός, ἡ, ὄν, *Hésych.* Gelée blanche (*pruina*, *æ*) πάχνη, ης, ἡ, *Arist.* Blanc d'œuf (*albumen*, *inis*) λεύκωμα, ατος, τό, *Diosc.* Blanc-hec (*imberbis*, *is*) ἀπώγων, ωνος, δ.

BLANCHAILLE (*pisciculi*, *orum*) ἰχθύδια, ων, τά, *Plut.*

BLANCHATRE (*subalbidus*, *a*, *um*) ὑπόλευκος, ου, δ, ἡ, *Diosc.*

BLANCHEMENT (*candidè*, *nitide*) καθαρῶς, *Plut.*

BLANCHI, **IE** (*dealbatus*, *a*, *um*) λευκανθείς, εῖσα, έν.

BLANCHIMENT (*dealbatio*, *onis*) λευκασμός, οὔ, δ.

BLANCHIR (*dealbare*, *o*, *avi*, *aliquid*) λευκαίνειν, αίνω, ανῶ· λευκοῦσθαι, οὔμαι, τί, *Xén.*

BLANCHIR (*albescere*, *scô*; *canescere*, *scô*) λευκαίνεισθαι, ομαι· παλιούσθαι, οὔμαι, *Arist.* Cheveux qui commencent à blanchir, αἱ μεσοπόλιοι τρίχες, ὦν.

BLANCHISSAGE (*linteorum lotio*, *onis*) τῆς ὀθόνης κάθαρσις, εως, ἡ· πλύσις, εως, ἡ.

BLANCHISSANT, **E** (*albicans*, *antis*) ὑπολευκινόμενος, η, ον· — αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμαῖ, *Hom. Il. V*, 502.

BLANCHISSERIE (*albaria officina*, *æ*) πλύσιμον, ου, τό· πλυντήριον, ου, τό.

BLANCHISSEUR, **EUSE** (*qui*, *quæ* *lintea*

purgat) πλυντήρ, ἦρος, δ· πλύντρια, ας, ἦ, *Poll.*

BLANDICES (*blanditiæ, arum*) κολακεία, ας, ἦ, *Dém.*

BLASER. Se blaser par l'excès du vin, des plaisirs, etc. (*nimia vini potatione, nimio voluptatum usu hebescere, sco*) τῇ ὑπερβολῇ τοῦ οἴνου οὐ τῶν ἡδονῶν ἀμβλύνεσθαι, ομαι.

BLASON (*stemma, um*) παράσημα, ων, τά. La science du blason, ἡ τῶν παρασήμων ἐπιστήμη, ης.

BLASPHEMATEUR (*blasphemator, oris*) βράσφημος, ου, δ, *Dém.*

BLASPHEMATOIRE (*contumeliosus, a, um*) βλάσφημος, ου, δ, ἦ.

BLASPHEME (*blasphemia, æ*) βλασφημία, ας, ἦ, *Plat.*

BLASPHEMER (*blasphemare, o*) βλασφημεῖν, ὦ, ἦσω, εἰς Θεόν, *Plat.* — *Ce mot, analysé, signifie (lædere famam)* βλάπτειν φήμην. Il a blasphémé; qu'avons-nous encore besoin de témoins? vous venez d'entendre son blasphème (*blasphemavit; quid adhuc egemus testibus? ecce nunc audistis blasphemiam*) ἐβλασφήμησε· τί ἐτι χρειάν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε, νῦν ἤκουσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ, *Matth. XXVI. 65.*

BLATTIER (*frumentarius, i*) σιτοκάπηλος, ου, δ, *Arist.*

BLAUDE (*lacerna, æ*) τρίβων, ωνος, δ, *Dém.*

BLÉ ou **BLED** (*frumentum, i*) σῖτος, ου, δ, *Dém.* Le blé est cher, τίμιός ἐστιν ὁ σῖτος. Le blé est à très-bas prix, εὐωνότατός ἐστιν ὁ σῖτος. Porter du blé à Athènes. σῖτον ἄγειν Ἀθήνας. Importer ou exporter du blé, σῖτον εἰσάγειν εἰς τινάς, ἢ σῖτον ἐξάγειν παρά τισι, *Dém.*

BLÉ DE TURQUIE. — Voyez **MAÏS.**

BLÉ DE VACHE. Voyez **MÉLAMPYRE.**

BLÉ NOIR. — Voyez **SARRASIN.**

BLÈCHE (*mollis et ignavus*) βρηχρός, ἄ, ὄν.

BLÈME (*pallidus, a, um*) ὠχρός, ἄ, ὄν, *Arist.* λείψαιμος, ου, δ, ἦ, *Gal.*

BLÈMIR (*palescere, sco*) ὠχρίᾶν, ὦ, *Hér.*

BLESSÉ, ÉE (*vulneratus, saucius, a, um*) τρωθείς, εἶσα, ἐν· τετραυματισμένος, η,

ον. Les morts, les mourants et les blessés (*mortui, morientes et saucii*) οἱ θανόντες, οἱ θνήσκοντες, οἱ τραυματῆται. Médée blessée d'amour (*Medea amore saucia, Cic.*) Μῆδεια ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ' Ἰάσονος, *Eur. Médée, 8.*

BLESSER (*vulnerare, o, avi; lædere, do, si*) τιτρώσκειν, σκω, τρώσω, *Plut.* τραυματίζειν, ζω, σω, *Dém.* οὐτᾶν, ὦ, ἦσω, *Hom.* Il le blessa dangereusement à la tête d'un coup d'épée, κατήνεγκεν αὐτῷ κατὰ τῆς κεφαλῆς τῷ ξίφει ἐπικίνδυνον πληγὴν, *Plut.*

BLESSURE (*vulnus, eris; plaga, æ*) τραῦμα, ατος, τό, *Dém.* πληγή, ἦς, ἦ, *Xén.* Mourir des suites d'une blessure (*mori ex vulnere*) ἐκ τοῦ τραύματος ἀποθνεῖν, θνήσκω*, *Xén.*

BLET, ETTE (*flaccidus, a, um*) ἡμισαπῆς, έος, δ, ἦ.

BLETTE (*blitum, i*) βλίτον, ου, τό, *Diosc.*

BLEU, E (*cæruleus, a, um; quasi cæruleus*) κυάνεος, η, ον, *Arist.*

BLEUATRE (*subcæruleus, a, um*) κυανίζων, ουσα, ον, *Diosc.*

BLEUÏR (*cæruleum colorem induere ou inducere, o*) κυανίζειν, ἰζω, ἰσω, *Diosc.*

BLOC de marbre (*marmorea moles, is*) μαρμάρινον βάρος, ους. En bloc (*acervatim*) ἀθρόως, σωρηδόν, *Hér.*

BLOCAGE ou **BLOCAILLE** (*cæmentum, i*) χάλιξ, ικος, δ, *Thuc.* Une muraille de blocage (*cæmentitius paries, etis*) χαλκικεῖος τοῖχος, ου.

BLOCUS (*interclusio, onis*) περικλήσις, εως, ἦ. Faire le blocus d'une place (*urbem obsidione cingere, go, xi*) πόλιν περικαθίζειν, ἰζω, ἰσω, *Sept.* πόλιν ἐκπολιορκεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.*

BLOND, E (*flavus, a, um*) ξανθός, ἦ, ὄν, *Arist.*

BLONDIN, INE (*subflavus, a, um*) ὑπόξανθος, ου, δ, ἦ.

BLONDIR (*flavescere, sco*) ξανθίζεσθαι, ομαι, *Athén.* ξανθίζειν, ἰζω, ἰσω, *Sept.*

BLONDISSANT, E (*flavens, entis*) ξανθίζων, ουσα, ον.

BLOQUER une ville (*urbem obsidione cingere, go, xi*) κύκλω πόλιν περικλήσθαι, ημαι, *Dém.* Bloquer toutes les issues, πάσας τὰς ἐξόδους προκταλαμβάνειν λαμβάνω*.

BLOTTIR [SE (*in angustum sese abdere, do, di*) ταπεινωσθαι, οὔμαι.

BLOUSER [SE (*hallucinari, or*) σφάλ-
λεσθαι, ομαι· παραδλέπειν, πω, ψω,
Luc.

BLUET OU **BARBEAU** (*cyanus, i*) κύανος,
ου, δ, Diosc.

BLUETTE (*scintilla, æ*) σπινθήρ, ἦρος, δ,
Aristoph.

BLUTEAU OU **BLUTOIR** (*pellinarium cri-
brum, i*) κρησέρα, ας, ἡ· κόσκινον, ου,
τό, Plat.

BLUTER (*cribrare, o, avi*) κοσκινίζειν, ζω,
σω, N. Test.

BOBINE (*fusus, i*) κλωστήρ, ἦρος, δ·
ἄτρακτος, ου, δ, ἡ, Arist.

BOCAGE (*nemus, oris*) νέμος, εος-ους, τό·
ἄλσος, εος-ους, τό, Hér.

BOCAGER, ÈRE (*nemorosus, a, um*) ἀλσώδης,
εος, δ, ἡ, Athén.

BOCAL, OU BAUCAL. *L'étymologie semblerait exiger que l'on préférât la seconde manière d'écrire, quoique moins conforme à l'usage, vu que l'on appelait en grec βουκάλιον, ου, τό, un vase à cou fort étroit (vas angustis oris), mot que l'on rapporte à la racine βαύζειν, ὕζω (baubari, or) d'où il semble formé par onomatopée. — Toutefois les Italiens écrivent boccale, R. bocca, bouche.*

BŒUF (*bos, bovis*) βοῦς, βοός, δ, Arist.
Etable à bœufs (*bovile, is*) βουστάσιον,
ου, τό· βουστάσις, εως, ἡ· βουσταθμον,
ου, τό· βοκύλιον, ου, τό, Poll. Faire
paitre des bœufs (*boves pascere, sco*)
βουκολεῖν, ὦ, ἦσω, Luc. Immoler des
bœufs (*boves mactare, o*) βουθυτεῖν, ὦ,
ἦσω, Esch. De la chair de bœuf; ou
simplement du bœuf (*bubula caro, rnis*)
βόειον κρέας, ατος-αος-ως. Un jeune
bœuf (*juvencus, i*) μόσχος, ου, δ, Athén.
Un bœuf gras (*bos opimus*) βοῦς σιτευτός,
οὔ, N. Test. Troupeau de bœufs (*armen-
tum, i*) ἀγέλη, ης, ἡ, Xén. βουκόλιον, ου,
τό, Phil.

BOIRE (*bibere, bo, bi; potare, o, avi*)
πίνειν, πίνω*, Xén. Boire toute la jour-
née, ὅλην τὴν ἡμέραν πίνειν, Xén. Boire
peu, ὀλιγοποτεῖν, ὦ, ἦσω, Plut. — du
vin, οἰνοποτεῖν. — du vin pur, ἀκρατο-
ποτεῖν, Athén. — de l'eau, ὑδροποτεῖν,
Xén. — de l'eau fraîche, ψυχροποτεῖν,

Plut. — du lait, γαλακτοποτεῖν, Athén.
— une médecine, φαρμακοποτεῖν, ὦ,
ἦσω, Théophr. Le boire et le manger,
τὸ πιεῖν καὶ τὸ φαγεῖν.

Ἡ γῆ μέλαινα πίνειν,
πίνειν δὲ δένδρε' αὐτήν.
πίνειν θάλασσαν ἀναύρους,
δ δ' ἦλιος θάλασσαν,
τὸν δ' ἦλιον σελήνην.
τί μοι μάχισθ', ἐταῖροι,
καυτῷ θέλοντι πίνειν;

Anacr. Ode XIX.

BOIS [Du (*lignum, i*) ξύλον, ου, τό, Arist.
ξύλον, ου, τό. Un pont de bois (*ligneus
pons, ontis*) ξυλίγη γέφυρα, Xén. Bois de
charpente (*materia, æ*) ὕλη, ης, ἡ, Dém.
Le bois d'un cerf (*cervina cornua*) ἐλά-
φειον, ου, τό, Suïd.

BOIS (*silva, æ*) δρυμός, οὔ, δ, Strab. ὕλη,
ης, ἡ, Xén. Bois sacré (*lucus, i*) ἄλσος,
ους, τό· τέμενος, ους, τό, Dém. Les
nymphe des bois, αἱ Δρυάδες ou Ἄμα-
δρυάδες, ων.

BOISÉ, ÈE. Une terre bien boisée (*terra
silvis obsita*) γῆ ξυλώδης, εος, Théophr.

BOISER (*contignare, o, avi*) ξυλοῦν, ὦ,
ώσω.

BOISERIE (*materiatio, onis*) ξύλωσις, εως,
ἡ.

BOISEUX, EUSE (*lignosus, a, um*) ξυλώδης,
εος, δ, ἡ, Théophr.

BOIS-GENTIL. — Voyez LAURÉOLE.

BOIS PUANT (*anagyris foetida, Linn.*)
ἀνάγυρις, εως, ἡ, Diosc.

BOISSEAU (*modius, i*) μόδιος, ου, δ, Din.
μέδιμνος, ου, δ, Arist. — Cette ancienne
mesure, qui variait selon les différents
pays, est maintenant remplacée par le
Décaltre. Voyez ce mot.

BOISSON (*potus, us; potio, onis*) πόμα,
ατος, τό, Luc. πόσις, εως, ἡ, Thuc.

BOÎTE (*capsa, æ; pyxis, idis*) κάψα, ης,
ἡ, Suïd. πυξίς, ἴδος, ἡ· κιβωτός, οὔ, ἡ,
Athén. Petite boîte (*capsula, æ*) κιβώ-
τιον, ου, τό, Plut.

BOITEMENT. — Voyez CLAUDICATION.

BOITER (*claudicare, o, avi*) σκάζειν, ζω,
Plut. γωλαίνειν, νο· καταγωλεύειν, ω,
σω, Grég. Naz. Boiter légèrement, ὑπο-
σκάζειν, ζω, Luc.

BOITEUX, EUSE (*claudus, a, um*) γωλός,

ή, όν, *Dém.* κυλλός, ή, όν, *Hipp.* γυίος, ή, όν· σκάζων, ουσα, ον. — d'un seul pied, έτερον πόδα. — des deux pieds, άμφίχιλος, ου, δ, ή, *Luc.* άμφιγυήεις, *épihète qu'Homère donne à Vulcain.*

BOL (*bolus, i*) βώλος, ου, ή. Bol d'Arménie (*Armenia gleba, æ*) Άρμενία βώλος, ου.

BOMBANCE (*opipara epula, arum*) πολυτελής εύωχία, ας, *Plut.*

BOMBARDE (*bellicum tormentum, i*) πυροβόλος μηχανή, ής.

BOMBARDER une ville (*bellicis tormentis urbem comburere, ro*) πυροβόλοις μηχαναίς πόλιν πιμπράναι, ημι, *ful.* πρήσω.

BOMBE (*ignifer globus, i*) πυρώδης σφαίρα, ας, ή.

BOMBEMENT (*convexitas, atis*) κύρτωσις, εως, ή.

BOMBER (*incurvare, vo; curvoscere, sco*) κυρτούν, ώ, ώσω· κυρτούσθαι, ούμαι, *Xén.*

BON, BONNE (*bonus, a, um*) άγαθός, ή, όν, *Dém.* χρηστός, ή, όν, *Isocr.* έσθλός, ή, όν, *Hom.* Bel et bon, καλοάγαθος, ου, δ, ή. Ami du bon ou de ce qui est bon, φιλάγαθος, ου, δ, ή. Un bon homme (*homo simplex*) άπλοϋς άνθρωπος. Tenir bon, άνθίστασθαι, αμαί. Tout de bon (*serio*) σπουδῆ, *Dém.* De bonne volonté (*alacriter*) προθύμως. A la bonne heure, άγαθῆ τύχη! *Voyez FORTUNE.* Bonjour, monsieur! (*salve, domine!*) χαίρε, ώ δέσποτα! *Xén.*

BONACE (*malacia, æ*) μαλακία, ας, ή· γαλήνη, ης, ή· εύδια, ας, ή, *Theophr.*

BONASSE (*simplex, icis*) άπλοϋς, ή, οϋν· άκακος, ου, δ, ή.

BONBONS (*bellaria, orum*) τραγήματα, ων, τά. Qui aime les bonbons, φιλοτραγήμων, ονος, δ, ή, *Athén.*

BOND (*subsultus, us*) πήδημα, ατος, τό, *Plut.* έλμα, ατος, τό, *Hom.* Par sauts et par bonds (*subsultim*) ύποπηδητικώς.

BONDE (*obturementum, i*) έμφραγμα, ατος, τό.

BONDIR (*subsillire, io, ui*) ύποπηδᾶν, ώ, ήσω· ύπάλλεσθαι, ομαι· σκιρτᾶν, ώ, ήσω, *Eur.*

BONDISSANT, E (*exsultans, antis*) σκιρτητικός, ή, όν.

BONDISSEMENT (*exsultatio, onis*) σκίρτημα, ατος, τό· σκιρτηθμός, οϋ, δ.

BONDON (*doli obturementum, i*) τοϋ πίθου έμφραγμα, ατος, τό.

BONDONNER (*dolium obturare, o, avi*) τον πίθον έμφράττειν, ττω, ζω.

BON-HENRI OU PATTE-D'OIE (*chenopodium bonus Henricus, Linn.*) γηνοπόδιον, ου, τό.

BONHEUR (*felicitas, atis*) εύτυχία, ας, ή, *Dém.* εύδαιμονία, ας, ή, *Isocr.* S'il lui arrive quelque bonheur, προσπεσούσης αύτῷ εύτυχίας τινός. Se montrer digne de son bonheur, αξιον έαυτον τῆς εύδαιμονίας καθιστάναι, ίστημι*, *Isocr.* Par bonheur (*feliciter*) εύτυχώς, *Dém.* εύδαιμόνως, *Isocr.*

BONHOMIE (*morum simplicitas, atis*) άκακία, ας, ή, *Bas.* εύήθεια, ας, ή, *Phil.*

BONIFIER (*in melius vertere, to, ti*) βελτιούν, ώ, ώσω.

BONJOUR (*salve, ete*) χαίρε, ετε, *Xén.* — *Les Grecs modernes disent καλημέρα (caliméra) pour καλή ημέρα.* Bonjour, mon ami! comment te portes-tu? (*salve, amice! quomodo vales?*) χαίρε, φίλε! πώς έχεις; et l'on répond: bien ou mal, καλώς ou κακώς.

BONNE d'enfant (*pedissequa, æ*) παιδαγωγός, οϋ, ή.

BONNE-AVENTURE (*hariolatio, onis*) μαντεία, ας, ή, *Luc.* Dire la bonne aventure (*hariolari, or*) μαντεύεσθαι, ομαι, Diseur, diseuse de bonne aventure (*hariolus, a*) μάντις, εως, δ, *Plut.* ή, *Athén.*

BONNE-DAME (*atriplex hortensis, Linn.*) άτράφαξις, εως, ή, *Diosc.*

BONNE-FORTUNE (*insperata felicitas, atis*) άπροσδόχτος εύτυχία, *Isocr.*

BONNEMENT (*simpliciter*) άπλώς, εύηθώς. Tu t'es imaginé bonnement (*inepte credidisti*) εύήθως ώήθης, *Dém.*

BONNET (*pileus, pileolus, i*) πῖλος, ου, δ· πιλίον, ου, τό, *Plut.* Qui a la tête près du bonnet (*celer trasci*) δέξυθμος, ου, δ, ή.

BONNETER (*serviliter salutare, o, avi*) δουλικώς προσκυνεῖν, ώ, ήσω.

BONNETERIE (*pileorum confectio, onis*) πιλοποιία, ας, ή.

BONNETIER (*pileorum confector, oris*) πιλοποιός, οϋ, δ.

BONSOIR (*vale, etc*) ἔβρωσο, σθε, *Luc.* — *Les Grecs modernes disent καλησπέρα* (*calispéra*) pour καλή ἑσπέρα. *Voiez* BONJOUR.

BONTÉ (*bonitas, atis*) ἀγαθότης, ητος, ἡ, *Grég. Naz.* ἀγαθοσύνη, ης, ἡ, *N. Test.* καλοκαγαθία, ας, ἡ, *Xén.* χρηστότης, ητος, *Plut.* Avoir pour quelqu'un trop de bonté (*alicui nimis indulgere, geo, si*) ἀνιέναι τινὶ λίαν, *Arist.*

BOOTE ou **BOUVIER** (*bobulcus, i*) Βούωτης, ου, δ, *Anacr.* — *C'est une constellation boréale, qui est placée à la queue de la grande ourse, et dans laquelle brille une étoile de première grandeur, appelée arcture ou arctophylax. R.* ἄρκτος, δ, ἡ (*ursus, a*) et οὐρά (*cauda*) ou φύλαξ (*custos*).

Μεσονυκτίους ποθ' ὄραις,
στρέφεται βυ' Ἄρκτος ἤδη
κατὰ χεῖρα τὴν Βούτου·
μερόπων δὲ φύλα πάντα
κέαται κόπω δαμέντα·

Anacr. Ode III.

*Nuper silente nocte,
Cum jam rotatur Ursa
Circa manum Bootæ;
Et corpus omne somno
Fessum labore capit :*

H. Etienne.

BOQUILLON. — *Voiez* BUCHERON.

BORAX (*borax, acis*) χρυσοκόλλα, ης, ἡ, *Gal.*

BORBORYGMES (*intestinatorum strepitus, us*) βορβορυγμός, οῦ, δ· βορβορυγή, ἧς, ἡ.

BORD (*ora, æ*) ἄκρον, ου, τό. Le bord de la mer (*litus, oris*) αἰγιαλός, οῦ, δ· ἀκτή, ἧς, ἡ, *Luc.* Le bord d'un vêtement (*fimbria, æ*) λῶμα, ατος, τό· κράσπεδον, ου, τό, *N. Test.* Le bord des lèvres (*summa labra, orum*) ἄκρα χειλῆ, ων. Vieillard sur le bord de la fosse (*silicernium, i; capularis senex, senis*) τιμθογέρων, οντος· δ γέρων τύμβος, *Eur.*

BORDER. Tant de barbares qui bordent le Danube (*toti millia barbarorum quibus Danubii ora prætexitur*) τοσοῦτοι βάρβαροι οἱ τὴν τοῦ Ἰστρου ὄχθην περικυκλοῦντες.

BORDEREAU (*scheda, æ*) σχεδιάριον, ου, τό, *Eusth.*

BORDURE (*limbus, i; ora, æ*) ἰσχατιά, ἄς, ἡ, *Phil.* περιφέρεια, ας, ἡ, *Arist.*

BORÉAL, E (*borealis, e*) βόρειος, ου, δ, ἡ, *Théophr.*

BORÉE (*boreas, æ; aquilo, onis*) βορέας, ου, δ, *Arist.* βορῆξ, ἄ, δ, *Elien.*

BORGNE (*cocles, itis; unoculus, a, um*) ἑτερόφθαλμος, ου, δ, ἡ, *Plut.* *Vie de Sertorius, μονόφθαλμος, ου, δ, ἡ, Amm.*

BORNE (*limes, ilis, m. finis, is; terminus, i*) ὄρος, ου, δ, *Dém.* ὄριον, ου, τό. *Xén.* Les bornes d'un empire, οἱ ὄροι τῆς ἀρχῆς, *Hér.* Il n'y avait point de borne au bout du champ, οὐδεὶς ὄρος ἐπέστη τῇ ἐχατῆ, *Dém.*

BORNER (*limitare, o, avi*) δρίζειν, ζω, σω, *Arist.* On appelle horizon le cercle qui borne notre vue, δρίζων καλεῖται δ κύκλος οὐράνιος, δ τὴν ἡμετέραν ὄψιν περιορίζων. Se borner aux soins de ses propres affaires (*propria tantum curare, o*) τὰ ἐαυτοῦ ἀγαπᾶν, ὦ.

BORYSTHÈNE, grand fleuve de Scythie (*Borysthenes, is*) Βορυσθίνης, εος-ους, δ.

BOSPHERE (*bosporus, i*) Βόσπορος, ου, δ. *R.* βοῦς, βοῦφ, et πόρος, trajet.

BOSQUET (*silvula, æ*) νέμος, εος-ους, τό· βόσκημα, ατος, τό.

BOSSE (*gibbus, i; tumor, oris*) κύφωσις, εως, ἡ· κύρτωμα, ατος, τό, *Luc.* ὕωμα, ατος, τό· ὄγκος, ου, δ, *Gal.* οἰδημα, ατος, τό, *Hipp.* Bosse d'un bouclier (*umbo, onis*) διμφάλιον, ου, τό, *Suid.* Ouvrages de sculpture en bosse, ἔκτυπα, ων, τὰ· ἀνάγλυφα, ων, τὰ. Ouvrages de demi-bosse, en bas-reliefs, πρόστυπα, ων, τὰ.

BOSSELER (*cælare, o, avi*) ἀναγλύφειν, φω, φω, *Aristoph.* ἐγκολάπτειν, πτω, φω, *Plut.*

BOSSU, UE (*gibbus, a, um*) κυφός, ἡ, ὄν· κυρτός, ἡ, ὄν, *Hom.*

... Αἰσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε·
φολκός ἔην, χωλός δ' ἕτερον πόδα· τὸν δὲ
οἱ ὄμω
κυρτός, ἐπὶ στῆθος συνογκώκοτε· αὐτὰρ
ὑπερθε
φοζός ἔην κεφαλῆν, ψεδνὴ δ' ἐπηνήνοθε
λάγην. *Hom. II, II, 246.*

BOSSUER, *faire des bosses à la vaisselle, en la laissant tomber (incurvare, o, avi)* κάμπτειν, πτω, ψω · κυφοῦν, ὦ, ὡσω.

BOSTRYCHITE (*lapis q.*) βοστρυχίτης, ου, δ.

BOT. Pied bot (*valgus, varus, i*) βλαισός, ή, όν, *Gal.* ραιβός, ή, όν, *Poll.*

BOTANIQUE (*ars herbaria*) βοτανική, ής, ή, *sous-ent.* τέγγη.

BOTANISTE (*herbarius*) βοτανιστής, οῦ, δ · βοτανικός, οῦ, *Diosc.*

BOTTE de foin (*fœni manipulus, i*) χόρτου φάκελλος ου φάκελος, ου, δ.

BOTTELER (*in manipulos colligare, o, avi*) φακελληδόν συνδεσμεύειν, ω, σω.

BOTTER [**SE** (*ocreas induere, o*) κνημίδας περιάπτειν, πτω, ψω.

BOTTES (*ocreae, arum*) κνημίδες, ων, αί · ὑποδήματα, ων, τά.

BOTTIER (*ocrearum opifex, icis*) ὑποδήματοβράζος, ου, δ.

BOTTINES (*caligæ, arum*) σκελεαί, ὦν, αί, *Poll.*

BOUC (*hircus, i; caper, pri*) τράγος, ου, δ, *Arist.* αἴξ, αἰγός, δ, *Hér.* Peau de bouc, τραγέη, ης, ή, *Plut.* Odeur de bouc, γράσος, ου, δ. Sentir cette odeur, τραγίζειν, ἴζω, *Hipp.*

BOUCANER de la viande (*carne infumare, o, avi*) κρέας καπνίζειν, ἴζω, ἴσω.

BOUCHE (*os, oris*) στόμα, ατος, τό, *Dém.* Bouche d'or, χρυσοστόμος, ου. Flux de bouche, λογοδιάρροια, ας, ή. Ne pas oser ouvrir la bouche devant quelqu'un, διαίρειν τὸ στόμα περί τινος οὐκ ἔχειν. Apprendre quelque chose de la bouche de quelqu'un, ἀκούειν τι ἐκ τοῦ στόματός τινος. Fermer la bouche à quelqu'un, ἐπιστομίζειν τινά · στόμα ἐμφράττειν, πτω, ζω, *Dém.* Cette nouvelle s'est répandue de bouche en bouche, ταῦτα ὑπὸ πάντων τεθρύλληται. Ouvrir et fermer la bouche, στόμα ἀνοίγειν καὶ λύειν, *Plut.* Provisions de bouche (*cibaria, orum*) τὰ ἐδώδια, ων, *Thuc.*

BOUCHEE de pain, de viande (*buccella, æ*) βλωμός, οῦ, δ · ψωμός, ου, δ, *Hom.* ψωμίον, ου, τό, *Laërce.* Des bouchées de chair humaine, ἀνδρόμεοι ψωμοί, *Hom. Od.* IX, 374. — Ψωμίον, qui chez les anciens ne signifiait qu'une bouchée de pain, est le seul mot usité chez les Grecs

modernes pour signifier du pain; donnez-moi du pain, δός μοι ψωμί. Quant au mot ἀρτος, il ne se dit plus que du pain consacré.

BOUCHER (*obturare, o, avi*) βύειν, ω, σω, *Hom.* ἐμφράττειν, πτω, ζω, *Dém.* Se boucher les oreilles, βύειν τὰ ὠτα, *Sept.* Esprit bouché (*obtusum ingenium*) ἀμβλύς, εἶα, ὑ.

BOUCHER, ÈRE (*lanius, i*) κρεωπώλης, ου, δ, *Poll.*

BOUCHERIE (*laniena, æ*) κρεωπωλεῖον, ου, τό, *Plut.* On fit une horrible boucherie des ennemis (*magna fuit hostium strages*) δεινὴ ἐγένετο τῶν πολεμίων φθορά, *Thuc.*

BOUCHOIR (*operculum, i*) ἐπιστόμιον, ου, τό.

BOUCHON de liège (*suber, eris, n.*) φελλός, οῦ, δ, *Luc.*

BOUCHONNER un cheval (*equum defricare, co, cui*) ἵππον ψήχειν, χω, ζω, *Xén.*

BOUCLE (*fibula, æ*) πόρπη, ης, ή, *Plind.*

Boucle de cheveau (*cirri, ou cincinni, orum*) κίκινων, ου, δ, *Aristoph.* πλόκαμος, ου, δ, *Hom.* Qui a les cheveux bouclés, δ τὴν κόμην βεβοστρυχωμένος, ου. Boucle d'oreille (*inauris, is*) ἐνώτη, ης, ή, *Soph.* ἐνώτιον, ου, τό · ἐλλόβιον, ου, τό. Il porte à ses oreilles de longues boucles, ἐκ τῶν ὠτων αὐτῷ ἐνώτια μακρὰ ἀποκρέμανται, *Elien.*

BOUCLIER (*clypeus, i; scutum, i; parma, cetra, pelta, æ*) ἀσπίς, ἴδος, ή · γέβρον, ου, τό, *Xén.* Συρός, οῦ, δ · πέλιτη, ης, ή, *Plut.* Le Seigneur est mon bouclier, ὑπερασπιστής μου ὁ Κύριος, *Sept.* Jeter son bouclier en fuyant, τὴν ἀσπίδα ἀποβάλλειν, βάλλω *, *Dém.*

BOUDER (*lacita exæstuarè ira*) σκυθρωπάζειν, ζω, σω, *Xén.*

BOUDERIE (*lacitis animi tumor, oris*) σκυθρωπότης, ητος, ή.

BOUDEUR, EUSE (*lacita ira tumidus, a*) σκυθρωπός, ή, όν.

BOUDIN (*botulus, i*) ἀλλᾶς, ἄντος, δ, *Aristoph.*

BOUE (*lutum, cænum, i*) πηλός, οῦ, δ, *Thuc.* βόρβορος, ου, δ, *Dém.* La boue la plus impure, δ βορβορωδέστερος πηλός, οῦ, *Plat.* Ame de boue, καταφρονητικός ἀνθρωπος. Trainer quelqu'un dans la

·bouc, le vilipender, φαυλίζειν, καταφαυλίζειν, ζω, σω, τινά.
BOUEUX, EUSE (*lutosus, cænosus, a, um*) πηλώδης, βορβορώδης, εος, δ, ή, *Plat.*
BOUFFANT, E, en parlant d'une étoffe (*undosus, a, um*) κυματώδης, εος, δ, ή, *Arist.*
BOUFFÉE de vent (*venti flatus, us*) άνέμου ριπή, δρμή, ής, ή.
BOUFFETTE (*apex, icis*) κεραία, ας, ή.
BOUFFIR (*tumefacere, facio, feci; tumefieri, fio*) οιδάινειν, ω· οιδάνεσθαι, ομαι, *Hom.*
BOUFFISSURE (*tumor, oris*) οίδημα, ατος, τό, *Hipp.* ὄγκος, ου, δ, *Gal.*
BOUFFON (*scurra, æ, m. mimus, i*) γελωτοποιός, οὔ, δ· βωμολόχος, ου, δ, *Phil.* μίμος, ου, δ. Servir de bouffon à quelqu'un, γέλωτά τινι παρέχειν, ἔχω*.
BOUFFON, ONNE (*scurrilis, e*) βωμολοχικός, ή, όν. D'une manière bouffonne (*scurriliter*) βωμολόχως.
BOUFFONNER (*scurrari, or*) γελωτοποιεῖν, ὦ, ήσω· βωμολογεύειν, ω, σω, *Plut.*
BOUFFONNERIE (*scurrilitas, atis*) γελωτοποιία, ας, ή· βωμολοχία, ας, ή, *Plut.*
BOUGER. Ne point bouger d'auprès de quelqu'un (*alicui adhærere, reo, si*) προσκείσθαι, κειμαι, τινί, *Diosc.* προσέχεσθαι, ομαι, *Arist.*
BOUGETTE (*bulga, æ*) ἵπποπήρα, ας, ή· μολγός, οὔ, δ, *Aristoph.*
BOUGIE (*cœrea candela, æ*) κηρός, οὔ, δ, *Luc.*
BOUGONNER (*mussare, mussitare, o*) γογγύζειν, ζω· μύζειν, ζω, *Plut.*
BOUILLANT, E. Eau bouillante (*fervida aqua, æ*) ζεστόν ὕδωρ, ατος, *Diosc.* Un naturel bouillant (*fervens animus, i*) ὀξύθυμος, ου, δ, ή.
BOUILLI, IE (*elixus, a, um*) ἐψαλέος, η, ον· ἐφθός, ή, όν, *Diosc.*
BOUILLI [*Du (elixa caro, rnis)* ἐψαλέον ου ἐφθόν κρέας, ως, *Diosc.*
BOUILLIE (*puls, litis, f.*) πολτός, οὔ, δ, *Diosc.*
BOUILLIR (*bullire, io; fervere, eo; æstuarè, o*) βράζειν, ζω, σω· ζέειν, ζέω, ζέσω, *Gal.* Faire bouillir de l'eau, de la viande (*aquam, carnem coquere, incoquere, quo, xi*) ὕδωρ, κρέας ἀναβράζειν, ζω, σω, *Diosc.* ἀνχέειν, ζέω, ζέσω, *Gal.*

BOUILLON (*bullæ, æ*) πομφόλυξ, υγος, ή, *Gal.* A gros bouillons (*undatim*) πομφολυγηρώς.
BOUILLON (*jus, uris; jusculum, i*) ζωμός, οὔ, δ· ζωμίδιον, ου, τό, *Aristoph.*
BOUILLON-BLANC (*verbascum thapsus, Linn.*) φλόμος, ου, ή, *Arist.*
BOUILLONNEMENT (*æstus, us*) βράσμα, ατος, τό, *Græg. Naz.* βρασμός, οὔ, δ.
BOUILLONNER (*ebullire, io*) ἀναζέειν, έω, έσω, *Diosc.* ὑπερζέειν, *Arist.* ἐκβράζεσθαι, ομαι, *Chrys.* ἀναφλύειν, ω· ἀναφλύζειν, ζω, *Hom.*
BOULANGER (*pinsere, so, sui*) ἀρτοποιεῖν, ὦ, ήσω, *Xén.*
BOULANGER, ÈRE (*pistor, trix*) ἀρτοποιός, οὔ, δ, ή, *Arist.* ἀρτοπώλης, ου, δ· ἀρτοπώλις, ιδος, ή.
BOULANGERIE (*panificium, ti, vel pistoria officina, æ*) ἀρτοποιία, ας, ή, *Xén.* ἀρτοπώλιον, ου, τό. — *L'étymologie de ces trois mots français parait se rapporter à polentarius, dont Plaute a fait usage.*
BOULE (*globus, globulus, i*) σφαῖρα, ας, ή, *Plut.* σφαιρίον, ου, τό, *Théophr.* — Voyez BALLE.
BOULEAU (*betula, æ*) σημύς, ὕδος, ή.
BOULET rouge (*ignitus globus, i*) διάπυρος σφαῖρα, ας.
BOULETTE (*offa, offula, æ*) μαῖζα, μαζίσκη, ης, ή, *Aristoph.*
BOULEVART ou -VARD (*propugnaculum, i*) ἐπιτείχισμα, ατος, τό, *Dém.* πρόβλημα, ατος, τό, *Plat.* ἐπαλξίς, εως, ή, *Thuc.* ή προβολή τῆς χιώρας, *Xén.*
BOULEVERSEMENT (*eversio, onis*) ἀνατροπή, ής, ή, *Græg. Naz.* κατάλυσις, εως, ή, *Dém.*
BOULEVERSER (*evertère, to, ti*) ἀνατρέπειν, πω, ψω, *Dém.* καταλύειν, ω, σω, *Isocr.*
BOULIMIE (*ingens famas, is*) βουλιμία, ας, ή. — *Les particules bou et ἵππο, prises de βοῦς bœuf et ἵππος cheval, servent à donner de l'intensité au mot auquel on les ajoute. Avoir la boulimie, βουλιμιαῖν, ὦ, Xénoph. Anab. IV, 5.*
BOULINGRIN (*area graminea, æ*) χλοηφόρος περιβολή, ής.
BOULON (*cnodax, acis*) κνώδων, οντος, δ.
BOUQUET (*sertum, i*) στέφανος, ου, δ, *Plut.* στεφάνη, ης, ή, *Hérod.* στέμμα, ατος, *Xén.*

τό. Faire un bouquet (*serta texere, o, ui*) στεφανον ὑφαίνειν, αίνω, ανῶ, *Plut.* Vin qui a un bon bouquet, οίνος εὐώδης, εος.

BOUQUETIÈRE (*coronaria, æ*) στεφανοπῶ-
λις, ιδος, ἡ· στεφανοπωλήτρια, ας, ἡ.

BOUQUIN, vieux bouc (*ibex, icis*) παλαιὸς
τράγος, ου.

BOUQUIN (*vetus codex, icis*) παλαιὸν βι-
βλίον, ου.

BOUQUINER (*veteres codices inquirere, ro*)
παλαιὰ βιβλία ἐρευνᾶν, ὦ, ἦσω.

BOUQUINISTE (*veterum codicum institor,*
oris) παλαιῶν βιβλίων κάπηλος, ου, δ.

BOURACAN, camelot (*cilicium, i*) κιλίκιον,
ου, τό.

BOURBE (*limus, i*) βόρβορος, ου, δ, *Plut.*

BOURBEUX, EUSE (*limosus, a, um*) βορ-
βορώδης, εος, δ, ἡ, *Plat.*

BOURBIER (*limosa lacuna, æ*) τέναγος, εος,
τό, *Plut.*

BOURDAINE (*rhamnus frangula, Linn.*)
ράμνος, ου, δ.

BOURDE (*mendacium, i*) ψεῦδος, ους, τό,
Dém.

BOURDER (*mentiri, ior*) ψεύδασθαι, ομαι,
Dém.

BOURDON (*campana major, oris*) βαρύφθογ-
γος κώδων, υνος, δ.

BOURDON (*fucus, i*) κηφήν, ἦνος, δ, *Arist.*

BOURDONNEMENT (*bombus, i*) βόμβος, ου,
δ, *Elien.*

BOURDONNER (*bombum edere, o, idi*) βομ-
βεῖν, ὦ, ἦσω.

BOURG (*pagus, vicus, i*) κώμη, ης, ἡ,
Thuc. — *L'étymologie de ce mot français*
parait se rapporter à πύργος, ου, δ
(turris, is) une tour.

BOURGADE (*pagulus, viculus, i*) κώμιον,
ου, τό.

BOURGOIS, E (*civis, is*) πολίτης, ου, δ·
πολίτις, ιδος, ἡ, *Dém.* Manières bour-
geoises (*insulsa urbanitas, atis*) εὐτρα-
πελία, ας, ἡ.

BOURGOISEMENT (*civico more*) ἰδιωτι-
κῶς.

BOURGOISIE (*civitas, atis*) πολιτεία, ας,
ἡ, *Dém.* Accorder à quelqu'un le droit
de bourgeoisie (*aliquem civitate donare,*
o, avi, Cic.) τὴν πολιτείαν τινὶ ψηφίζε-
σθαι, ομαι, *Dém.*

BOURGEON (*gemma, æ*) ὄζος, ου, δ. Bour-

geon de vigne (*vitis oculus, i*) ἀμπέλου
ὄφθαλμός, οῦ, δ, *Théophr.* Bourgeons du
visage (*papulae, arum*) ἐξανθήματα, ων,
τά, *Phil.*

BOURGEONNER (*gemmare, o, avi*) ὀφθ-
αλμίζειν, ζω· βλαστάνειν, νω, στήσω·
ἐξανθεῖν ου ἐπανθεῖν, ὦ, ἦσω, *Hérod.*

BOURRACHE (*borrago, inis*) βούργλωσσον,
ου, τό, *Diosc.*

BOURRADE (*pulsatio, onis*) ὠθισμός, οῦ,
δ· κροῦσις, εως, ἡ, *Plut.*

BOURRASQUE (*turbo, inis*) ζάλη, ης, ἡ,
Phil. Mer sujette à de terribles bour-
rasques, θάλασσα πολλὴν ἔγρουσα και τρα-
χὺν κλύδωνα, *Plut.* — *Au figuré (animi*
impotentia) ἀπροχολία, ας, ἡ.

BOURRE (*tomentum, i*) γνάφαλον, ου, τό,
Luc.

BOURREAU (*carnifex, icis; tortor, oris*)
δήμιος, ου, δ· δημόσιος, ου, δ, *Dém.*
βασανιστής, οῦ, δ, *Isocr.*

BOURRÉE (*virgeus fascis, is*) φρυγάνων
σπάκελλος, ου, δ, *Den. Hal.*

BOURRELER (*cruciare, o, avi*) βασανίζειν,
ζω, σω, *Plut.*

BOURRER (*tomento farcire, cio, si*) γναφάλω
ἐπιπληροῦν, ὦ, ὦσω. *Au figuré (aliquem*
obtundere, do, tudi) παρακρούειν, ω, σω,
τινά.

BOURRIQUE (*asinus, a*) ὄνος, ου, δ, ἡ,
Xén.

BOURRIQUET (*asellus, i*) ὄνισκος, ου, δ·
ὄνάριον, ὄνιδιον, ου, τό, *Athén.*

BOURRU, UE (*morosus, a, um*) δύσκολος,
ου, δ, ἡ, *Dém.*

BOURSE (*crumena, æ*) μάρσυπος, ου, δ,
Xén. μαρσύπιον, ου, τό, *Pall.* βαλάντιον,
ου, τό, *Luc.*

BOURSE A PASTEUR (*thlaspi bursa pasto-
ris, Linn.*) θλάσπι, εως, τό.

BOURSIER dans un collège (*adolescens in*
gymnasio alimentarius) νεανίας ἐν γυ-
μνασίῳ τρώφιμος, ου.

BOURSILLER (*nummos corrogare, o, avi*)
ἐραμίζειν, συσπερνίζειν, ζω, σω.

BOURSOUFFLAGE (*tumor, oris*) ὄγκωμα,
ατος, τό.

BOURSOUFFLÉ, ÉE (*tumidus, a, um*)
ὄγκωτός, ἡ, ὄν· ὄγκώδης, εως, δ, ἡ,
Arist.

BOURSOUFFLURE (*tumefactio, onis*) ὄγκωσις,
εως, ἡ.

BOUSE ou **BOUZE** (*bubulus* aut *vaccinus* *ápus*, *i*) ὄνος, ου, δ, *Hom. Il. XXIII*, 775, 777, 781.

BOUSSILLER (*luto construere*, *o*, *xi*) πηλοῦν, ὤ, ὡσω.

BOUSSILLEUR, **EUSE** (*imperitus artifex*, *ictis*) ἄπειρος τεχνίτης, ου.

BOUSSOLE (*nautica pyxis*, *ictis*) ναυτικὴ πυξίς, ἰδος, ἦ.

BOUSTROPHÉDON (*vertendo et flectendo se*, *more boum arantium*) βουστροφηδόν.

Ecrire en boustrophédon, βουστροφηδὸν γράφειν, φω, ψω. — *Les plus anciennes inscriptions grecques sont en boustrophédon, c'est-à-dire écrites alternativement de droite à gauche, et de gauche à droite (sans discontinuer les lignes), à l'imitation des sillons d'un champ.* R. βούς, βœuf, et στροφή, détour.

BOUT (*extremitas*, *atis*) ἄκρον, ου, τό· ἐσχατιά, ἄς, ἦ, *Phil.* Le bout de la mamelle (*papilla*, *æ*) Θηλή, ἦς, ἦ, *Arist.* Au bout de la ville (*extrema in urbe*) ἐν ἐσχατῇ πόλει. Du bout des lèvres, des doigts (*primoribus labris*, *summis digitis*) ἄκροις χεῖλεσι, ἄκροις δακτύλοις, ἄπτεσθαι, ομαι, τινός, *Luc.* Pousser à bout la patience de quelqu'un, τινός καρτερίαν νικᾶν, ὤ, ἦσω. La vertu vient à bout de tout (*omnia vincit virtus*) ἡ ἀρετὴ πάντων κρατεῖ, ου ἅπαντα ἐπικρατεῖ, *Isocr.*

BOUTADE (*impetus*, *us*) ὄρμη, ἦς, ἦ, *Plut.*

BOUTANT. Arc boutant (*sublita*, *æ*) ἀντηρίς, ἰδος, ἦ· ξίρεισμα, ατος, τό.

BOUTE-FEU (*incendiarius*, *ii*) ἐμπρηστής, οῦ, δ· πυρπολήτης, ου, δ· πυρπολέων, οντος, δ, *Luc.*

BOUTEILLE (*lagena*, *æ*) λάγηνος, ου, ἦ, *Athén.* Petite bouteille (*laguncula*, *æ*) λαγίνιον, ου, τό.

BOUTIQUE (*taberna*, *officina*, *æ*) καπηλείον, ου, *Synés.* ἐργαστήριον, ου, τό, *Plat.* — de barbier, κουρείον, ου, τό. — de libraire, βιβλιοπωλείον, ου, τό. — de boulanger, ἀρτοποιεῖον, ου, τό. — de boucher, κρεωπωλείον, ου, τό, *Plut.* Le mot Boutique est formé par aphérèse du mot grec ἀποθήκη, ἦς, ἦ, qui signifie un magasin.

BOUQUIER (*tabernarius*, *i*) κάπηλος, ου, ὅ, *Luc.*

BOUTOIR d'un sanglier (*apri rostrum*, *i*) τοῦ κάπρου ῥύγγος, ους, τό, *Athén.*

BOUTON de rose (*rosæ calyx*, *ictis*, *f.*) τοῦ ῥόδου κάλυξ, υκος, ἦ, *Théoph.* — qui vient au visage (*papula*, *æ*) ἐξάνθημα, ατος, τό, *Phil.* — d'un habit (*globulus*, *i*) κόμβος, ου, δ.

BOUTON-D'OR (*ranunculus acris*, *Lin.*) βατράχιον, ου, τό, *Diosc.*

BOUTONNER (*gemmare*, *o*, *avi*) ὀφθαλμίσειν, ἴσω, ἴσω.

BOUTONNER un habit (*vestem globulis nectere*, *cto*, *xui*) τὴν ἐσθήτα κομβοῦν, ὤ, ὡσω, *Hésych.*

BOUTURE (*talea*, *æ*) κλών, ὠνός, δ.

BOUVERIE (*bubile*, *is*) βουστάσιον, ου, τό, *Poll.*

BOUVIER (*bubulcus*, *i*) βουκόλος, ου· βοηλάτης, ου, δ, *Elie.* — Voyez BOOTE.

BOUVILLON (*juvencus*, *i*) μόσχος, ου, δ, *Athén.*

BOUVREUIL (*ioxia pyrrhula*, *Cuv.*) πυρβούλας, ου, δ.

BOYAU (*intestinum*, *i*) έντερον, ου, τό, *Diosc.*

BRACELET (*armilla*, *æ*) φέλλιον, ου, τό, *Xén.* περιδέξιον, ου, τό, *Sept.*

BRACHIAL, **E.** Muscle brachial (*brachialis musculus*, *i*) δ τοῦ βραχίονος μῦς, υός, *Gal.*

BRACHYGRAPHE (*concisus scriptor*) βραχυγράφος, ου, ὅ, ἦ.

BRACHYGRAPHIE (*conclisa scriptura*) βραχυγραφία, ας, ἦ.

BRACHYPNÉE (*brevis respiratio*) βραχύπνοια, ας, ἦ.

BRACMANE (*Indorum philosophus*) γυμνοσοφιστής, οῦ, δ. — *On dit également* Brame, Bramin ou Bramine.

BRACONNIER (*furtivus venator*, *oris*) κλοπαῖος ου κλοπιμαῖος Θηρευτής, οῦ.

BRAIES (*braccæ*, *arum*) περισκελῆ, ἰων, τά, *Phil.* ἀναξυρίς, ἰδος, ἦ, *Xén.*

BRAILLARD, **E** (*clamosus*, *a*, *um*) κραυγαστικός, ἦ, ὄν· κρακτικός, ἦ, ὄν, *Plut.*

BRAILLER (*clamitare*, *o*, *avi*) κραυγάζειν, ἄσω, ἄσω· κράζειν, ἄσω, ἄσω· βοᾶν, ὤ, ἦσω, *Dém.*

BRAILLEUR, **EUSE** (*clamator*, *oris*) κράκτης, ου, δ, *Plut.*

BRAIMENT (*ruditus*, *us*) ὄγκησις, εως, ἦ, *Elie.* βρομήσις, εως, ἦ, *Poll.*

BRASSE (*rudere, do*) ὀγκᾶσθαι, ὤμαι· βρωμᾶσθαι, ὤμαι, *Paus.*

BRASSE (*pruna, æ*) ἀνθρακίς, ἴδος, ἦ.

BRANCARD (*gestatorium, ii*) φορεῖον, ου, τό, *Hérod.*

BRANCHAGE (*ramalia, ium*) κλώνες, ὦν, οἱ· παραφυάς, ἀδος, ἦ, *Théophr.*

BRANCHE d'arbte (*ramus, i*) ὄζος, κλάδος, ου, ὅ, *Théophr.* — de vigne (*palmes, itis, m.*) κλήμα, ατος, τό, *Théophr.*

BRANCHIES (*branchiæ, arum*) βράγχια, ὦν, τά, *Arist.*

BRANCHU, UE (*ramosus, a, um*) κλαδέωδης, εος, ὅ, ἦ.

BRANDEVIN, ou EAU-DE-VIE. — *Ce mot est allemand, Brantwein, et signifie vin brûlé ou distillé.*

BRANDILEMENT (*libramen, inis*) ριπτασμός, οὔ, ὅ.

BRANDILLER les bras (*brachia jactare, o, avi*) τοὺς βραχίονας ριπτάζειν, ζω, σω, *Arist.*

BRANDILLOIRE. — *Voyez BALANÇOIRE.*

BRANDIR une lance, un javelot (*hastam coruscare, o*) ἔγχοσ ου λόγχην σείειν, ω, *Batrachom.* 167.

BRANDON (*læda, æ*) δάς, ἀδός, ἦ, *Xén.*

BRANLANT, E (*labans, antis*) καταφερούμενος, η, ου, *Gal.*

BRANLE. Mener le branle, dans la danse (*in saltatione restim ductare, o, Tér.*) τοὺς χορεύουσιν ἡγεῖσθαι, οὔμαι, *Aristoph.*

BRANLEMENT (*nutatio, onis*) παραφορά, ἄς, ἦ, *Plut.*

BRANLER (*labare, o*) παραφέρεσθαι, ομαι, *Plat.* σφάλλεσθαι, ομαι, *Plut.*

BRANLER la tête, les bras, les jambes (*capite nutare, o; brachia, crura agitare, o*) νευστάζειν, ζω· τοὺς βραχίονας, τὰ σκέλη διασειεῖν, ω.

BRAQUE (*cantis vestigator, oris*) κύων ἰγνευτής, οὔ.

BRAQUEMART (*acinaces, is*) ἀκινάκης, ου, ὅ, *Luc.*

BRAQUER un canon, une lunette (*dtrigere, igo, epi*) ἰθύνειν, κατευθύνειν, ἴνω, ὑνώ.

BRAS (*brachium, ii; ulnæ, arum*) βραχίον, ονος, ὅ, *Dém.* ἀγκάϊ ου ἀγκάλαι, ὦν, αἱ. **Bras séculier** (*civilis magistratus, us*) κοσμητὴ ἐξουσία, ας. **Bras de mer** (*fre-*

tum, i) πορθμός, οὔ, ὅ, *Plut.* Un petit enfant qu'on porte sur les bras, ὑπαγκάλιος παῖς, αἰδός. Jésus, prenant entre ses bras un petit enfant, dit à ses disciples, Ἰησοῦς ἐναγκαλισάμενος παιδίον, εἶπε τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς, *N. Test.*

BRASER (*ferruminare, o*) σίδηρον καλλᾶν, ὦ, ἦσω, *Plut.*

BRASIER (*ardentes prunæ, arum*) ἀνθρακιά, ἄς, ἦ, *Hom.*

BRASSARD (*brachiale, is*) βραχιόνιον, ου, τό, *Xén.*

BRASSE (*orgyia, æ*) ὀργυιά, ἄς, ἦ, *Hér.* Long de deux ou trois brasses, διόργυιος, τριόργυιος, ου, ὅ, ἦ.

BRASSÉE de foin (*fanæ manipulus, i*) χόρτου ἀγκάλις, ἴδος, ἦ.

BRASSER de la bière (*cerevisiam coquere, quo, xi*) ζυθοποιεῖν, ὦ, ἦσω.

BRASSERIE (*cerevisiæ officina, æ*) ζυθοποιου ἔργαστήριον, ου, τό.

BRASSEUR, EUSE (*qui, quæ cerevisiam coquit*) ζυθοποιός, οὔ, ὅ, ἦ.

BRAVACHE (*thraso, onis*) ἀλαζών, ὄνος, ὅ, *Xén.* — *Voir l'explication du mot ἀλαζών, donnée par Cyrus à ses officiers, livre II, page 52, de notre édition grecque et latine de la Cyropédie de Xénophon.*

BRAVADE (*arrogantia, æ*) θράσος, ους, τό· ἀλαζονεία, ας, ἦ, *Dém.*

BRAVE (*strenuus, a, um*) ἀγαθός, ἦ, ὄν· ἀνδρώδης, εος, ὅ, ἦ, *Dém.* Un brave homme (*vir bonus; totus teres atque rotundus, Hor.*) ἀνὴρ καλοαἰγάθος, ου. — *Les mots brave et bravoure viennent directement des mots grecs βραβεύς et βραβεῖον.*

BRAVEMENT (*fortiter, viriliter*) ἀγαθῶς, ἀνδρωδῶς.

BRAVER les dangers, la mort (*pericula, mortem despicere, spicio, spexi*) τῶν κινδύνων, τοῦ θανάτου καταφρονεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.* Braver tous les dangers pour la liberté, πάντα κίνδυνον ὅπερ τῆς ἐλευθερίας αἰρεσθαι, *Dém.*

BRAVO (*pulchre, bene, recte!*) εὔ, εὔγα! *Phil.*

BRAVOURE (*fortitudo, inis*) ἀνδραία, ας, ἦ, *Dém.* ἀνδρότης, ητος, ἦ, *Isocr.*

BRÉANT ou BRUANT (*anthus, i, Plin.*) ἀνθος, ου, ὅ, *Arist.*

BREBIS (*ovis, is*) οἶς, οἶός, ου οἶς, οἶος, ἦ.

- πρόβατον, ου, τό, *Arist.* Petite brebis (*ovicula*, α) δὲς, δίδος, ἢ ἀμνάς, ἀδος, ἢ, *Sept.*
- BRECHE** (*ruina*, α; *labes*, is) ἐρείπιον, ου, τό, *Paus.* ζημία, ας, ἢ, *Xén.* Faire une brèche à sa réputation, τὴν ἑαυτοῦ δόξαν καταισχύειν.
- BRECHE-DENT** (*dentium parte minutus*, a, um) λειπόδους, οντος, δ, ἢ.
- BRECHET** (*imum pectus*, oris) στέρνον, ου, τό, *Xén.*
- BREDOUILLEMENT** (*linguae hæsitantia*, α) ψελλισμός, οὔ, δ· ἰσχυοφωνία, ας, ἢ, *Arist.*
- BREDOUILLE** (*balbutire*, io) ψελλίζειν, ἴζω, ἴσω, *Aristoph.*
- BREDOUILLEUR, EUSE** (*balbus*, a) μογιλάλος, ου, δ, ἢ, *N. Test.* ἰσχυοφωνος, ου, δ, ἢ, *Arist.*
- BREF, EVE** (*brevis*, e) βραχύς, εἶα, ὑ, *Dém.* Faire brève une syllabe (*syllabam corripere*, pio, pui) συλλαβὴν βραχύνειν, ὕνω, ὕνῃ, *Gramm.*
- BREF** (*quid plura? ne sim longior*, Cic.) συνελόντι δ' εἰπεῖν, ου φράσαι, *sous-ent.* ὡς ἔξεστι, *Isocr.*
- BREF** du pape (*summi pontificis diploma*, atis) τοῦ ἀρχιερέως δίπλωμα, ατος, τό.
- BRÉHAIGNE.** Une vache bréhaigne (*sterilis vacca*, α) ἡ βοῦς ἀγονος, ου.
- BRELAN** (*aleatorius ludus*, i) κυβεία, ας, ἢ, *Xén.* κυβευτήριον, ου, τό, *Esch.*
- BRELANDER** (*in alea tempus consumere*, sumo, sumpsit) κυβεύειν, διακυβεύειν, ω, σω, *Plut.*
- BRELANDIER** (*aleator*, oris) κυβευτής, οὔ, δ, *Xén.*
- BRELOQUE** (*viliior ornatus*, us) εὐτελέστερος κόσμος, ου.
- BREME** (*brema*, α) κυπρίνος, ου, δ.
- BRETELLE** (*loramentum*, i) ἱμάς, άντος, δ, *Xén.*
- BRETTE** (*rhomphaea*, α) ῥομφαία, ας, ἢ.
- BRETTEUR** (*machærophorus*, i) μαχαιροφόρος, ου, δ.
- BREUVAGE** (*potio*, onis) πόμα, ατος, τό, *Luc.* πόσις, εως, ἢ, *Thuc.* Breuvage qui inspire l'amour, φίλτρον, ου, τό, *Hérod.*
- BREVET** du roi (*regium diploma*, atis) βασιλικὸν δίπλωμα, ατος, τό.
- BREVETER** (*al quem diplomate donare*, o, avi) δίπλωμά τινι χαρίζεσθαι, ομαι.

- BREVIARIE** (*brevarium*, ii) καθημερινὴ ἀκολουθία, ας, *Liturg.*
- BRIBE** de pain (*panis frustum*, i) ἄρτου κομμα, ατος, τό.
- BRICOLE** (*loramentum*, i) ἱμάς, άντος, δ, *Xén.*
- BRICOLER** (*oblique agere*, ago, egi) πλαγιοῦν, ὦ, ὡσω· πλαγιάζειν, ζω, σω, *Poll.*
- BRIDE** (*habena*, α) ἡνία, ας, ἢ· χαλινός, οὔ, δ, *Xén.* Mener quelqu'un la bride haute, μετὰ χαλινοῦ τινα κυβερνεῖν, ὦ, ἦσω, *Plut.*
- BRIDER** un cheval (*equum frenare*, o, avi) ἔππον ἡνιάζειν, ζω, σω· χαλινοῦν, ὦ, ὡσω· ἔππω χαλινὸν ἐμβάλλειν, βάλλω*, *Xén.*
- BRIGANT** (*habenula*, α) ἡνιον, ου, τό.
- BRIEF, EVE** (*brevis*, e) βραχύς, εἶα, ὑ· σύντομος, ου, δ, ἢ, *Dém.*
- BRIÈVEMENT** (*breviter*) βραχέως, συντόμως *Dém.*
- BRIÈVETÉ** (*brevitas*, atis) βραχύτης, ητος, ἢ, *Dém.* συντομία, ας, ἢ, *Arist.*
- BRIGADE** (*turma*, α) ἵππικὸν τάγμα, ατος. Par brigade (*catervatim*) ἰλαδόν, *Hom.*
- BRIGADIER** (*agminis ductor*, oris) ταγματάρχης, ου, δ.
- BRIGAND** (*latro*, onis) ληστής, οὔ, δ, *Diod. Sic.*
- BRIGANDAGE** (*latrocinium*, i) ληστεία, ας, ἢ, *Arist.*
- BRIGANDER** (*latrocinari*, or) ληστεύειν, ω, σω, *Dém.*
- BRIGANTIN** (*actuaria navis*, is) μωσπάρων, ωνος, ἢ, *Plut. Lucullus.*
- BRIGUE** (*ambitus*, us) σπουδή, ἦς, ἢ· στάσις, εως, ἢ· στασιασμός, οὔ, δ, *Arist.*
- BRIGUER** les honneurs (*honores ambire*, io) σπουδαρχεῖν, ὦ, ἦσω, *Arist.* φιλοτιμεῖσθαι, οὔμαι, *Plut.*
- BRIGUEUR** (*ambitiosus*, a) φιλότιμος, δ, ἢ, *Plat.*
- BRILLAMMENT** (*splendide*) λαμπρῶς, *Xén.*
- BRILLANT.** Le brillant des expressions (*verborum splendor*, oris) ἡ τῶν λόγων λαμπρότης, ητος, *Herm.*
- BRILLANT, E** (*splendidus*, a, um) λαμπρός, ά, ὄν, *Thuc.*
- BRILLANTER** un diamant (*adamanta*

- scalpere, po*) τὸν ἀδάμαντα καλλωπίζειν, ζω, σω.
- BRILLER** (*splendere, eo, ui*) στίλβειν, βω, φω· λάμπειν, πω, ψω, *Arist.*
- BRIMBORIONS** (*crepundia, orum*) ἀθύρματα, ων, τά.
- BRIN d'herbe** (*festuca, æ*) κάρφος, ους, τό, *Plut.* Brin à brin (*singuli, æ, a*) καθ' ἑν.
- BRINDES** (*Brundisium, i*) Βρεντήσιον, ου, τό.
- BRIOCHE** (*libum, i*) πέμμα, ατος, τό· ψιαστός, οὔ, δ, *Aristoph.*
- BRIOLNE** ou **BRYONE**, couleuvrée (*bryonia alba, Linn.*) βρυωνία, ας, ἡ.
- BRION** (*bryum glaucum, Linn.*) βρύον, ου, τό.
- BRIQUE** (*later, eris*) πλίνθος, ου, ἡ, *Thuc.* Faire de la brique, πλινθεύειν, ω, σω, *Luc.* πλινθουργεῖν, ῶ, ἦσω, *Sept.* Une muraille de briques, πλίνθινος τοίχος, ου. Laver une brique, c'est-à-dire perdre sa peine (*laterem lavare, Tér.*) πλίνθον πλύνειν, ὕνω, υνῶ, *prov.*
- BRIQUET** (*igniarium, ii*) κυρεῖον, ου, τό, *Plut.*
- BRIQUETERIE** (*lateraria, æ*) πλινθουργία, ας, ἡ, *Sept.* πλινθειῖον, ου, τό, *Lysias.*
- BRIQUETIER** (*laterarius figulus*) πλινθουργός, οὔ, δ· πλινθευτής, οὔ, δ, *Poll.*
- BRIS** de prison (*carceris fractura, æ*) ἐκ φυλακῆς φυγή, ἦς, ἡ.
- BRISANS**, écueils (*scopuli, orum*) σκόπελοι, ων, οί.
- BRISÉE** (*levis aura, æ*) ζεφυρική αὔρα, ας, ἡ.
- BRISÉES**. Suivre les brisées de quelqu'un (*alicujus vestigiis insistere, sisto, stiti*) κατ' ἕγχος τινὸς βαίνειν, βαίνω*, *Chrys.* κατὰ πόδας τινὶ ἐπείσθαι, ομαι, *Grég. Naz.*
- BRISEMENT** (*fractura, æ*) κλάσις, εως, ἡ· κλάσμα, ατος, τό, *N. Test.* — de cœur (*animi contritio, onis*) συντριψίς, εως, ἡ, *Grég. Naz.* συντριβή, ἦς, ἡ, *Sept.* σύντριμμα, ατος, τό, *N. Test.*
- BRISER** (*frangere, go, fregi*) κλάειν, άω, άσω, *N. Test.* συντριβεῖν, βω, ψω, *Xén.* Voir son vaisseau brisé (*navem frangere*) νυαγαεῖν, ῶ, ἦσω, *Hér.* Briser ses chaînes (*vincula rumpere, po, rupi*) δεσμὸν ἀποφρῆσαι, ρήγνυμι*, *Hom. II. VI, 507.* Brisons là, s'il vous plait, καὶ ταῦτα μὲν ταυτῆ, *Plat.* καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα, *Dém.*
- BRISEUR d'images** (*imaginum fractor, oris*) εἰκονοκλάστης, ου, δ.
- BRISOIR** (*tudicula, æ*) τριπτῆς, ἦρος, δ.
- BRISURE** (*fractura, æ*) κλάσις, εως, ἡ· σύντριμμα, ατος; τό.
- BROC**. *Budée dérive ce mot de βρόχος, tiré de βέβροχα, parfait de βρέχω, verser: (ærophorium, i) οἰνοφόρον, ου, τό.*
- BROCANTEUR** (*negotiarum, or*) ἐμπορίαν ποιῆσθαι, οὔμαι, *Isocr.*
- BROCANTEUR** (*negotiator, oris*) ἐμπορος, ου, δ, *Plat.*
- BROCARD** (*dicterium, ii*) σκῶμμα, ατος, τό, *Xén.*
- BROCARDER** (*cavillari, or*) σκώπτειν, πτω, ψω, τινά, *Dém.*
- BROCARDEUR**, **EUSE** (*cavillator, oris*) σκωπτικός, ἡ, ὄν, *Athén.*
- BROCARD** (*aureum textile, is*) χρυσοῦφαντον, ου, τό.
- BROCHANT** sur le tout (*supergradiens, entis*) ὑπερβολικός, ἡ, ὄν.
- BROCHE** (*veru, plur. verua*) ὀβελός, οὔ, δ, *Hér.* Une broche à cinq rangs, πεμπόβολον, ου, τό, *Hom., II. I, 463.*
- BROCHER**, *esquisser* (*delineare, o, avi*) ἐπισκιάζειν, ζω, σω, *Grég. Naz.*
- BROCHET** (*esox lucius, Cuv.*) λούκιος, ου, δ.
- BROCHETTE** (*veruculum, i*) ὀβελίσκος, ου, δ, *Xén.*
- BROCHURE** (*libellus, i*) βιβλάριον, βιβλαρίδιον, ου, τό.
- BRODEQUIN** (*cothurnus, i*) κόθορνος, ου, δ, *Xén.*
- BRODER** (*acu pingere, go, xi*) κεντεῖν, ῶ, ἦσω. Brodé en or, χρυσαῖο πεποικιλμένος, ἡ, ον. Ceinture brodée, κεστός ἱμάς, άντος, *Hom. II. XIV; 214.*
- BRODERIE** (*acu pictum opus, eris*) κέντημα, ατος, τό.
- BRODEUR**, **EUSE** (*qui, quæ acu pingit*) κεντητής, οὔ, δ· κεντήτρια, ας, ἡ.
- BROIEMENT** (*tritura, æ*) τρίψις, εως, ἡ, *Gal.*
- BRONCHADE** (*lapsio, onis*) ὀλισθησις, εως, ἡ, *Plut.*

BRONCHER (*cespitare, o; labi, or*) παραφώρας βαδίζειν, ἰζω, ἰσω, *Luc.* ἀμαρτάνειν, *ωω, τήσω, Dém.* Cheval qui n'est pas sujet à broncher, ἀπταιστος ἵππος, *ου, ὄ, ἦ.*

BRONCHES (*pulmonis vasa, orum*) βρόγχοι, *ων, οί, Méd.*

BRONCHIES (*pulmonis concava, orum*) βρόγγια, *ων, τά, Méd.*

BRONCOBLE (*gutturis tumor*) βρογχοκήλη, *ης, ἦ, Méd.*

BRONCOTOMIE (*gutturis incisio*) βρογχοτομία, *ας, ἦ, Méd.*

BRONZE (*aes, aeris*) χαλκός, *οῦ, ὄ, Diosc.* Eriger à quelqu'un une statue de bronze (*aeream* ou *aeneam statuam alicui erigere, go*) χαλκῆν εἰκόνα τινὶ ἰσάναι, ἴστημι*, *Dém.*

BRONZER (*aeris colore inficere, ficio, feci*) χαλκοῦν, *ῶ, ὦσω.*

BRQUETTE (*clavulus, i*) ἤλος, *ου, ὄ.*

BROSSE (*scopula, ae*) σαρώθριον, *ου, τό.*

BROSSER (*scopula detergere, go, tersi*) σαροῦν, *ῶ, ὦσω, N. Test.*

BROU de noix (*viride nucis putamen, inis*) τοῦ καρύου κέλυφος, *εος-ους, τό, Diosc.*

BROUÉE (*pruina, ae*) πάχνη, *ης, ἦ, Arist.*

BROUET (*jus, juris*) ζωμός, *οῦ, ὄ, Plut.* Tout s'en est allé en brouet d'andouilles, *loc. prov.* φροῦδα πάντ' ἐγένετο.

BROUETTE (*pabo, onis; trusatile vehiculum, i*) μονότροχον ἀμάξιον, *ου.*

BROUHAHA (*admirruratio, onis*) κροτοθύρυθος, *ου, ὄ.*

BROUÏ, IE (*sole adustus, a, um*) ξηρανθείς, *εῖσα, ἐν.*

BROUILLAMINI (*confusio, onis*) σύγχυσις, *εως, ἦ.*

BROUILLARD (*catigo, inis*) ζόφος, *ου, ὄ, Plut.* ἀγλός, ὕος, ἦ, *Isocr.* σκότος, *ου, ὄ, Dém.* ἀήρ, ἔρος, ἦ, *Hom.* Papier brouillard (*bibula charta, ae*) ποτικὸς χάρτης, *ου, ὄ.*

BROUILLE (*discordia, ae*) διχοστασία, *ας, ἦ, Plut.* Il y a de la brouille dans le ménage (*ira sunt inter mulierem et virum, Tér. Andr. v. 555*) γυνὴ πρὸς ἄνδρα διχοστατεῖ, *Eur., Médée, v. 15.*

BROUILLER (*permiscere, sceo, scui; perturbare, o, avi*) ἀναμιγνύναί, μίγνυμι*,

τὶ πρὸς τι, *Plut.* Brouiller la ville par des séditions, πόλιν ἀναταράττειν, *ττω, ζω, Plut.* Brouiller deux amis, ἀπαλλοτριοῦν, *ῶ, ὦσω, φίλον φίλου, Dém.* φίλον πρὸς φίλον, *Isocr.*

BROUILLERIE (*discordia, ae*) διχοστασία, *ας, ἦ, Plut.* — Voyez BROUILLE.

BROUILLON. Faire le brouillon d'une lettre (*epistolam tumultuarie scribere, do, psi*) τὴν ἐπιστολὴν αὐτοσχεδιάζειν, *άζω, άσω.*

BROUILLON, ONNE (*turbulentus, a*) ὄχληρός, *ά, Dém.* παραχώδης, *εος, ὄ, ἦ, Plut.*

BROUSSAILLES (*virgulta, dumeta, orum*) παίπαλα, *ων, τά, βήσσαι, ῶν, αἰ, Σάμνοι, ὠν, οί.*

BROUTER l'herbe (*herba pasci, scor*) ἐπιβόσκεισθαι, *ομαι.*

BROUTILLES (*virgulta, orum*) φρύγανα, *ων, τά, Esop.*

BROYER (*terere, tero, trivi*) τρίβειν, *εω, ψω, Diosc.*

BROYEUR de couleurs (*colorum tritor, oris*) χρωμάτων τριπτήρ, ἦρος, *ὄ.*

BRU (*nurus, us*) νυός, *οῦ, ἦ, νύμψη, ἦ, N. Test.*

BRUÏNE (*pruina, ae*) πάχνη, *ης, ἦ, Arist.* Couvert de bruïne, παχνώδης, *εος, ὄ, ἦ.*

BRUÏRE (*strepere, po, pui*) ψοφεῖν, *ῶ, ἦσω, Luc.* κτυπεῖν, *ῶ, ἦσω, Arist.* Sur le rivage de la mer bruïyante, παρὰ θῆνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, *Hom. Il. I, 54.*

BRUÏSSEMENT des flots (*undarum strepitus, us*) φλοῖσθος, *ου, ὄ, Hom.*

BRUIT (*strepitus, us; fragor, oris; rumor, oris*) ψόφος, θόρυθος, *ου, ὄ, Dém.* κτύπος, *ου, ὄ, Xen.* Nouvelle qui fait beaucoup de bruit, πολυθρόλλητος φήμη, *ης.* Avoir bon ou mauvais bruit (*bene vel male audire, io*) καλῶς ἢ κακῶς ἀκούειν, *ω, σω.* Faire plus de bruit que de besogne, λόγω πλείον ἢ ἔργω διαπράσσειν, *εσω, ζω.* A grand bruit, ἐκ φανεροῦ, ἐν φανεροῦ, *Dém.* A petit bruit, κρύβδην, κρύβδα, λάθρα, *Dém.*

BRULANT, E (*adurens ou ardens, as*) καυστικός, ἦ, ὄν, διάπυρος, *ου, ὄ, ἦ, Plut.*

BRULÉ, ÉE (*adustus, a, um*) πεπυρωμέ-

vos, η, ov. Cerveau brûlé, φανταστικός, ή.
BRULEMENT (*crematio, onis*) πύρωσις, καύσις, εως, ή, *Diosc.*
BRULER (*urere, comburere, uro, ussi*) καίειν, αίω, αύσω · φλέγειν, συμφλέγειν, γω, ζω, *Dém.*
BRULER (*ardere, eo; flagrare, o*) φλέγεσθαι, συμφλέγεσθαι, ομαι. Brûler d'amour (*amore ardere, eo*) έρωτομανεΐν, ω̄ — d'envie de se marier (*nupturire, io*) γαμησεΐειν, ω, *Alciphr.*
BRULEUR de maisons (*incendiarius, ii*) έμπρηστής, οϋ, δ̄ · πυρπολέων, οντος, δ, *Luc.*
BRULOT (*incendiaria navis, is*) πυρπολέουσα ναϋς, αός, ή.
BRULURE (*adustio, onis*) έμπρησις, καύσις, εως, ή, *Diosc.*
BRUMAIRE. — *Voyez le Tableau des mois.*
BRUMAL, E (*brumalis, e*) χειμέριος, ία, ιον, *Thuc.*
BRUME (*nebula, æ*) δμίγλη, ης, ή.
BRUMEUX, EUSE (*nebulosus, a, um*) δμιχλώδης, εος, δ, ή, *Plut.*
BRUN, UNE (*fuscus, a, um*) φαιός, ά, όν, *Plat.* Sur la brune, προς έσπέραν, *Plat.* Il commence à faire brun, έσπέρα γίνεται, *Xén.*
BRUNIR des métaux (*metalla lævigare, o, avi*) μέταλλα άβρύνειν, νω̄ · λειαΐνειν, νω, *Hom.*
BRUNISSURE (*politura, æ*) λείανσις, εως, ή.
BRUSQUE (*asper, era, erum; præceps, cipitis*) σκληρός, ά, όν · άπότομος, ου, δ, ή.
BRUSQUEMENT (*ex abrupto*) άποτόμως, *Isocr.* Entrer brusquement en matière, άνευ προοιμου άρχεσθαι, ομαι.
BRUSQUER quelqu'un (*aliquem increpare, o, avi ou vi*) έπιπλήττειν, ττω, ζω, τινά, *Dém.*
BRUSQUERIE (*præceps impetus, us*) δξυθυμία, ας, ή.
BRUT, E (*ferus, a, um; rudis, e*) άγριος, α, ον · άκατέργαστος, ου, δ, ή.
BRUTAL, E (*brutus, ferus, a, um*) θηριώδης, εος, δ, ή · άγριος, α, ον, *Isocr.*
BRUTALEMENT (*brutorum more*) θηριωδώς, άγρίως.
BRUTALISER (*aliquem ferociter excipere, cipio, cepi*) προς τινα άγριαΐνειν, αίνω, τω, *Plut.*

BRUTALITÉ (*belluina feritas, atis*) τὸ θηριώδες καὶ άγριον, *Plat.*
BRUTE (*fera bellua, æ*) άλογον ζῷον, ου, τό · θηριον, ου, τό, *Xén.*
BRUYANT, E (*obstreperus, stridulus, a, um*) θορυβώδης, εος, δ, ή · παλύφλοιστος, ου, δ, ή, *Hom. Il. I, 34.*
BRUYÈRE (*erica, myrica, æ*) μυρική, ης, ή, *Diosc.*
BU, UE. — *Voyez BOIRE.*
BUANDERIE (*albaria officina, æ*) πλύσιμον, πλυντήριον, ου, τό.
BUANDIER, ÈRE (*qui, quæ lintea purgat*) πλυντήρ, ήρος, δ̄ · πλυντρια, ας, ή, *Poll.*
BUBALE. — *Voyez BUFFLE.*
BUBE (*pustula, æ*) φλύκταινα, ης, ή, *Thuc.*
BUBON (*pestilens tumor, oris*) βουβών, άνω, δ.
BUBONOCÈLE (*inguinis tumor, oris*) βουβονοχήλη, ης, ή.
BUCENTAURE, sorte de vaisseau vénitien, βουκένταυρος, ου, δ. — R. βοϋς, κεντέω, ταϋρος.
BUCÉPHALE, nom du cheval d'Alexandre le Grand, Βουκέφαλος, ου, δ. R. βοϋς, boeuf, et κεφαλή, tête.
BUCHE (*stipes, itis, m.*) κορμός, οϋ, δ, *Hésych.*
BUCHER (*lignaria cella, æ; rogus, i*) ζυλών, άνω, δ̄ · πυρά, ής, ή, *Plut.*
BUCHERON (*lignarius, ii*) ζυλοκόπος, ου, δ̄ · ζυλευόμενος, ου, δ, *Esop.*
BUCHETTE (*cremium, i*) φρύγανον, ου, τό, *Théophr.*
BUCOLIQUE (*bucolicus, a, um*) βουκολικός, ή, όν. Poésies bucoliques (*bucolica carmina, um*) βουκολικά έπη ου μέλη, άν, *Elien.*
BUÈRE, lessive (*lixivia, æ*) κονία, ας, ή.
BUFFET (*abacus, i*) άβαξ, ακος, δ, *Poll.* Petit buffet (*abaculus, i*) άβακίσκος, ου, δ̄ · άβάχιον, ου, τό, *Polyb.*
BUFFLE (*urus, i*) βούβαλος, ου, δ, *Arist.*
BUGLOSE. — *Voyez BOURRACHE.*
BUGRANE (*ononis spinosa, Linn.*) όνωνίς, ίδος, ή, *Diosc.*
BUIS (*buxus, i, f.* Virg. *buxum, i, Ov.*) πύξος, ου, ή, *Théophr.* Lieu planté de buis (*buxetum, i*) πυξείων, άνω, δ. Une botte de buis, πυξίς, ίδος, ή, *Athén.*
BUISSON (*dumalis, rubus, i*) βάτος, ου, ή.

Diose. Lieu plein de buissons (*du metum, rubetum, i*) ἀκανθών, ὄνος, δ, *Eust.*

BUISSON-ARDENT (*mespilus pyracantha, Linn.*) πυράκνθα, ης, ἡ, *Nic.*

BUISSONNEUX, EUSE (*dumosus, a, um*) ἀκανθώδης, εος, δ, ἡ, *Theophr.*

BUISSONNIER, ERE. Sujet à faire l'école buissonnière, ἀποφευκτικός, οῦ, δ.

BULBE (*bulbus, i*) βολβός, οῦ, δ, *Theophr.*

BULBEUX, EUSE (*bulbosus, a, um*) βολβώδης, εος, δ, ἡ.

BULLE d'air, d'eau (*bullæ, æ*) πομφόλυξ, υγος, ἡ, *Luc.*

BULLE d'un pape (*pontificis diploma, atis*) τοῦ ἀρχιερέως δίπλωμα, ατος, τό.

BULLETIN (*scheda, schedula, æ*) σχέδη, ης, ἡ· σχέδαριον, ου, τό, *Eusth.*

BUPRESTE (*buprestis, is, Plin.*) βούπρηστις, εως, ἡ. R. βούς, bœuf, et πρήθειν, enflammer.

BURE (*crassior pannus, i*) ἄδρότερον βράκος, ους, τό.

BUREAU (*abacus, i*) ἄβαξ, ακος, δ, *Poll.*
Petit bureau (*abaculus, i*) ἀβαχίσκος, ου, δ· ἀβάκιον, ου, τό, *Polyb.* Assis au bureau des impôts, ἐπὶ τὸ τελώνιον καθήμενος, *Matth.* IX, 9.

BURETTE (*lecythus, i, f.*) λήκυθος, ου, ἡ, *Plut.*

BURIN (*cælum, i*) γλυφεῖον, γλυπτήριον, ου, τό, *Luc.*

BURINER (*cælare, o, avi*) γλύφειν, φω, ψω, *Aristoph.*

BURLESQUE (*jocularis, e*) παιγνιώδης, εος, δ, ἡ· γελοῖος, α, ον, *Plut.*

BURLESQUEMENT (*joculariter*) παιγνιωδῶς, γελοίως.

BUSE (*falco buteo, Cuv.*) τριόρχης, ου, δ.

BUSQUER fortune (*fortunam tentare, o, avi*) τὴν τύχην πειράειν, ἄζω, ἄσω· πείραν λαμβάνειν, λαμβάνω*, τῆς τύχης, *Plat.* ἐπὶ τῆς τύχης, *Isocr.*

BUSTE (*statuæ pars superior*) ἀνώτερον ἤμισυ τοῦ ἀγάλματος.

BUT. (*meta, æ*) σιαπός, οῦ, δ, *Isocr.* De but en blanc (*temere*) ἀστοχῶς. Atteindre le but, τοῦ σκοποῦ τυγχάνειν, τυγχάνω*. Manquer le but, τοῦ σκοποῦ ἀποτυγχάνειν, τυγχάνω*. Nous nous sommes proposé ce but dans notre discours, τοῦτον τὸν σκοπὸν ὑπεστήσαμεν τοῦ λόγου, *Lnc.*

BUTER, toucher au but (*metam attingere, tingo, tigi*) σκοποῦ στοχάζεσθαι, ομαι, *Isocr.*

BUTIN (*præda, æ*) λεία, ας, ἡ, *Xén.* ἄγρα, ας, ἡ, *Hérocl.*

BUTINER (*prædari, or*) ληΐζεσθαι, ομαι, *Thuc.* ληστεύειν, ω, σω, *Hérocl.*

BUTIREUX (*butyraceus, a, um*) βουτύρινος, η, ον, *Diosc.*

BUTOR (*ardea stellaris, Cuv.*) ἀστερία, ου, δ. — *Voyez aussi* **LOURDAUD.**

BUTTE (*tumulus, i*) χῶμα, ατος, τό, *Luc.* Qui est en butte aux traits de l'envie (*invidiæ obnoxius, a*) τῷ φθόνῳ ἔνοχος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

BUVABLE (*potui aptus, a, um*) πόσιμος, η, ον· πότιμος, ου, δ, ἡ, *Diod. Sic.*

BUVEUR, EUSE (*potator, oris; potrix, icis*) φιλοπότης, ου, δ· φιλοπότις, ιδος, ἡ, *Poll.*

BUVOTTER (*sorbillare, o, avi*) ἀπορροφεῖν, ῶ, ἦσω, *Philostr.*

BYSSE (*byssus, i, f.*) βύσσος, ου, ἡ, *Phil.* Manteau de bysse (*byssinum pallium, ii*) βύσσινον φάρος, εος-ους, *Plut.*

BYZANCE (*Byzantium, i*) Βυζάντιον, ου, τό. — *Cette ville porte aujourd'hui le nom grec de Κωνσταντινούπολις, εως, ἡ, c'est-à-dire ville de Constantin. Le mot de Stamboul est formé par corruption de εἰς τὴν πόλιν. — 1015.*

C.

C. Cette lettre (ainsi que le G) a deux sons différents en français, comme dans la plupart des autres langues. Devant une voyelle forte, elle a le son du Κάππα grec : Caton, Columelle; mais devant une voyelle faible, nous lui donnons le son du S, les Allemands celui de TS, les Italiens celui de TCH. Ainsi nous prononçons César, Cicéron, comme Sézar, Siséron; les Allemands prononcent Tsesar, Tsitsero; et les Italiens Tchesar, Tchitchero. Il est probable que les Latins prononçaient le C comme le Κάππα grec, même devant les voyelles faibles, puisque Plutarque, qui vivait à Rome, écrivait

Καῖσαρ et Κικέρων. Erasme, dans son colloque intitulé Echo, ne craint pas de faire rimer famelici avec λύκοι, et grammatici avec εἰκῆ.

CA. Viens çà (*huc ades*) δεῦρο ἴθι. Depuis trois ans en çà (*tres abhinc annos*) τρίτον ἤδη ἔτος. Courir çà et là (*huc illuc cursitare*) δεῦρο κάκεισε διαφέρεισθαι. Çà, courage! (*macte animo!*) ἢ παίων! εὐγε!

CABALE (*clandestina coitio, onis*) σύστασις, εως, ἡ.

CABALER (*conspirare, o, avi, cum aliquo in aliquem*) συνιστάναι ou συνίστασθαι, ἵσταμαι, συστήσομαι, τινὶ ἐπὶ τινα.

CABALEUR (*factiosus, i*) στασιώτης, ου, δ· στασιωτικός, οὔ, δ.

CABAN (*penula, æ*) φαινόλης, ου, δ· μανδύη, ης, ἡ.

CABANE (*casa, æ*) στέγη, ης, ἡ· καλύβη, ης, ἡ. Petite cabane (*casula, æ*) κελύβιον, ἰου, τό. Se faire une cabane, καλυδοποιεῖσθαι, οὔμαι, *Strab.*

CABARET (*caupona, æ*) καπηλεῖον, ου, τό. Cabaret où l'on vend du vin (*œnoponium, ii*) οἰνοπώλιον, ἰου, τό. Petit cabaret (*cauponula, æ*) καπηλίδιον, ἰου, τό. Mauvais cabaret (*gurgustium, ii*) κλοπαῖον, ου, τό.

CABARETIER (*caupo, onis*) κάπηλος, ου, δ. Cabaretière (*copa, æ*) καπηλίς, ἰδος, ἡ.

CABAS (*fuscina, æ*) τάλαρως, ου, δ· ταρσός ou ταρρός, οὔ, δ. Petit cabas (*fuscilla, æ*) ταλαρίσκος, ου, δ· ταλάριον, ἰου, τό.

CABINET (*conclave, is*) δωμάτιον, ἰου, τό. Cabinet à serrer ou enfermer quelque chose (*armarium, ii*) ταμείον, ου, τό. Cabinet d'étude (*museum, i*) μουσεῖον, ου, τό. Cabinet de tableaux (*pinacotheca, æ*) πινακοθήκη, ης, ἡ. Cabinet à serrer des papiers (*tablinum, i*) χαρτοφυλάκιον, ου, τό. Cabinet, ou secrets les plus cachés de l'Etat (*arcana imperantis consilia*) τὰ τῶν βασιλέων ἀποβήρητα βουλεύματα. Qui entre dans les mystères du cabinet (*admissus arcanis principis*) τῷ βασιλεῖ βουλευφόρος, ου, δ, ἡ.

CABLE (*rudens, tis*) κάλωρ, ω ουως, δ. — Voyez (page 401, au mot κάμηλος ou κάμιλος) la dernière édition du Schrevelius.

CABOCHÉ (*caput, itis*) κεφαλή, ἡς, ἡ. C'est une bonne caboche (*egregie condatus est*) ἐκείνω ἡ καρδία εὐαίσθητός ἐστι.

CABOTAGE (*secundum littus navigatio, onis*) παράπλευσις, εως, ἡ.

CABOTER (*littora circumlegere, o, egi*) παραπλεῖν, πλέω, πλεύσω, πέπλευκα.

CABOTIER (*navis ad navigationem littoralem aptata*) ἡ ναῦς παραπλευστική.

CABRER [SE (*arrectum se tollere, sustulit*) ἀνορθοῦσθαι, οὔμαι. Vous le ferez se cabrer (*bilem ipsi movebis*) χόλον αὐτῶ κινήσει. Se cabrer contre ses supérieurs (*in superiores contumaciam adhibere, eo, ui*) ἀφηνιάζειν, ἄζω, ἄσω.

CABRI (*capreolus, i*) δορκάδιον, ἰου, τό· ἐρίφιον, ἰου, τό.

CABRIOLE (*levis saltus, us*) ἄλμα, ατος, τό· σκίρτημα, ατος, τό.

CABRIOLER (*lascivire, io*) σκιρτῆν, ῶ, ἤσω.

CABRIOLET (*levior currus, us*) δίφρος, διφρίσκος, ου, δ.

CABRON (*hædina pellicula, æ*) ἐρίφειον δερμάτιον, ἰου.

CABUS. Chou cabus (*capitata brassica, æ*) κεφαλωτή κράμβη, ης.

CACHALOT (*phyceter, eris*) φυσητήρ, ἦρος, δ.

CACHE (*latebra, æ*) κατάδυσις, εως, ἡ. Cache pour les bêtes (*feræ cubile, is*) φωλεός, οὔ, δ.

CACHÉ, ÊRE (*abditus, a, um*) κρυπτός, ἡ, ὄν· μύχιος, μυχιαῖος, α, ον. Les choses qui sont cachées chez moi (*quæ ego apud me abdita habeo*) ἃ κεκρυμμένα ἔχω παρ' ἐμαυτῶ. Ecueil caché (*cæcum saxum, i*) ἀόρατος σκόπελος, ου. Maladie cachée (*intestinum malum, i*) ἐνδομυχοῦν κακόν, οὔ. Je n'ai rien de caché pour vous (*nihil tibi occulto*) οὐδέν σε ἀποκρύπτω. Être caché (*latere, eo, ui*) λανθάνειν, ἄνω*.

CACHER (*abdere, do, didi*) κρύπτειν, ἀποκρύπτειν, πτω, ψω. Il cache sa haine dans son cœur (*pectore odium occultat*) τὸ μῖσος ἐν αὐτῷ κατάκλειστον ἔχει. Il cache sa cruauté sous un air de clémence (*sub clementiæ specie crudelitatem occultat*) κλέπτει τὴν ὀμότητα ἐν ἐπιεικείας πλάσματι. Un homme qui se cache (*tenebrio, onis*) σκοτίαις, ἰου, δ. Se cacher

- de honte, ἐπ' αἰσχύνῃς καταδύεσθαι, ομαι.
- CACHET** (*sigillum, i*) σφραγίς, ἴδος, ἡ. L'empreinte d'un cachet, σφράγισμα, ατος, τό.
- CACHETE**, ἔε (*obsignatus, a, um*) σφραγιθεῖς, εἶσα, ἐν.
- CACHETER** (*obsignare, o, avi*) σφραγίζειν, ἴω, ἰσω. Celui qui cachette (*obsignator, oris*) σφραγιστής, οὔ, δ.
- CACHETTE** (*latibulum, i*) κατάδυσις, εως, ἡ. En cachette (*clandestine*) κρύβδην, λάθρα, κρυφῶδόν.
- CACHOT** (*carcer, eris*) δεσμωτήριον, ἰου, τό.
- CACOCYME** (*vitiatis humoribus abundans*) κακόχυμος, ου, δ, ἡ.
- CACOCYMIIE** (*corruptorum humorum abundantia*) κακοχυμία, ας, ἡ.
- CACOPHONIE** (*sonorum aspera concursio*) κακοφωνία, ας, ἡ.
- CADASTRE**, (*fundorum enumerata descriptio, onis*) ἡ τῶν κτημάτων ἀπογραφῆ, ἡς.
- CADAVÉREUX** (*cadaverosus, a, um*) νεκροειδής, εος, δ, ἡ.
- CADAVRE** (*cadaver, eris*) πτώμα, ατος, τό· νεκρός, οὔ, δ.
- CADÉAU** (*munusculum, i*) δωρημάτιον, ἰου, τό.
- CADENAS** (*sera catenaria, æ*) κλειθρον, ου, τό.
- CADENASSER** (*catenata sera illigare, o, avi*) κλειδοῖειν·οὔν, ὦν·ῶ, ὡσω.
- CADENCE** (*numerus, i*) ρυθμός, οὔ, δ.
- CADENCÉ**, ἔε (*numerosus, a, um*) ρυθμικός, ἡ, ὄν.
- CADENCER** (*ad numeros aptos moderari, ar*) ρυθμίζειν, ἴω, ἰσω.
- CADENETTE** (*implicati in nodum crines*) πλόκαμος, ου, δ.
- CADET**, ἔτε (*natu minor, oris*) νεώτερος, ἐρα. — (*natu minimus, a*) ἡλικία ὑστατος, ἡ.
- CADREUS**, fils d'Agénor, Κάδμος Ἀγγοριδῆς, ου, δ.
- CADREAN** (*horologium, ii*) ὠρολόγιον, ἰου, τό.
- CADRE** (*margo, inis, e.*) κράςπεδον, ου, τό.
- CADUC**, ΕΒΕ (*caducus, a, um*) πτώσιμος, ἡ, ὄν· πτώτός, ἡ, ὄν. Age caduc (*in-*

- gravescens ætas*) παρηλικία, ας, ἡ· τὸ πανύστατον γῆρας, ατος, ως. Mal caduc (*comitialis morbus*) ἐπιληψία, ας, ἡ.
- CADUCÉE** (*caduceus, i*) κηρύκειον, εἶου, τό. Celui qui le porte (*caduceator, oris*) κήρυξ, υκος, δ· κηρυκειοφόρος, ου, δ.
- CADUCITÉ** (*ætalis imbecillitas, atis*) παρηλικία, ὑπερηλικία, ας, ἡ.
- CAFARD**, Ε (*pietatis simulator, trix*) ὑποκριτής, οὔ, δ.
- CAFARDERIE** (*pietatis simulatio, onis*) ὑπόκρισις, εως, ἡ.
- CAGE** (*cavea, æ*) κλωβός, οὔ, δ· ὀρθοτροφεῖον, εἶου, τό.
- CAGNARD**, Ε (*cessator, oris*) ὀκνηρός, ἄ· ῥάθυμος, ου, δ, ἡ.
- CAGNARDER** (*desidere, deo, sedi*) ὀκνεῖν, ὦ, ἴσω· ῥαδιοσχεῖν, ὦ, ἴσω.
- CAGNARDISE** (*cessatio, onis*) ῥαθυμία, ας, ἡ· ἀργία, ας, ἡ.
- CAGNEUX**, ΕUSE (*compertis, e*) ραιβοσκελής, εος, δ, ἡ· ραιβός, ἡ, ὄν· σκαμβός, οὔ, δ, ἡ.
- CAGOT**, Ε (*hypocrita, æ, m.*) ὑποκριτής, οὔ, δ.
- CAGOTERIE** (*hypocrisis, is*) ὑπόκρισις, εως, ἡ.
- CAHIER** (*codex, icis*) τετράδιον, ἰου, τό. Cahier de délibération (*acta, orum*) γράμματα, ων, τά.
- CAHOT** (*succussus, us*) ὑποσεισμός, οὔ, δ· ὑποτιναγμός, οὔ, δ.
- CAHOTAGE** (*succussio, onis*) ὑπόσεισις, εως, ἡ.
- CAHOTANT**, Ε (*succussarius, a, um*) ὑποσειών, ους, ον.
- CAHOTER** (*succutere, io, cussi*) ὑποσειεῖν, ω, ὦν· ὑποτινάσσειν, σσω, ξω.
- CAHUTTE** (*casula, æ*) καλύβιον, σχηνίδιον, ἰου, τό.
- CAÏEU** (*bulbulus, i*) βολβός, οὔ, δ: Qui a plusieurs caïeux (*bulbosus, a, um*) βολβώδης, εος, δ, ἡ.
- CAILLE** (*colurnix, icis*) ὄρνυξ, υγος, ἡ.
- CAILLÉ**, ἔε (*coagulatus, a, um*) παγίς, εἶσα, ἐν. Lait caillé (*concretum lac, ctis*) παγὴν γάλα, ατος.
- CAILLEBOTTE** (*lactis coagulati massula, æ*) τὸ τοῦ γάλακτος πῆγμα, ατος.
- CAILLEMENT** (*coagulatio, onis*) ἐμπυτισμός, οὔ, δ· πῆξις, εως, ἡ.
- CAILLER** (*coagulare, o, avi*) ἐμπυτιάξαι,

αίω, άσω· πήσειν, ου πήττειν, ω, ζω.
 Faire cailler (*condensare, o, avi*) τυρόσειν-
 ούν, ώω-ώ, ώσω.
 CAILLETRAU (*coturnicis pullus, i*) τῆς
 ὄρνυτος νεοσσός, οὔ, δ.
 CAILLETTE (*coagulum, i*) πητύα ου κυτία,
 κς, ή.
 CAILLETTE (*loquacula muliercula, æ*)
 φλαρολόγος γυνή, αικός, ή.
 CAILLOT (*conglobatus sanguis, inis*)
 συγκολληθέν αίμα, ατος.
 CAILLOU (*saxum, i*) πέτρα, ας, ή· πέτρος,
 ου, δ. Caillou pour tirer du feu (*silex,*
icis, s.) πυρίτης λίθος, ου, δ. Petit cail-
 lou (*calculus, i*) ψηφίς, ίδος, ή· λιθίδιον,
 ίου, τό. Un lieu plein de cailloux (*saxe-*
tum, i) πετρώδης τόπος, ου.
 CAISSE (*capsa, æ*) κάψα, ης, ή· κιβωτός,
 οὔ, ή· θύλαξ, ακος, δ. Petite caisse
 (*capsula, æ*) κιβώτιον, ίου, τῷ· θυλα-
 κίσκος, ου, δ. Caisse (*tympanum, i*)
 τυμπανον, ου, τό. La caisse militaire,
 στρατιωτικὰ χρήματα, ων, τὰ.
 CAISSIER (*mensarius, ii*) τραπεζίτης, ου,
 δ· κολλυβιστής, οὔ, δ.
 CAISSON (*currus annonarius, ii*) σιτηρεσία
 άμαξα, ης.
 CAJOLER (*blando sermone delinire, io, iui*)
 αίμύλλειν, ύλλω, ύλλῶ. Cajoler quelqu'un
 dans l'espoir d'une récompense (*alicui*
blandiri mercedis causa) κολακεύειν τινά
 ένεκα μισθοῦ. Cajoler les femmes (*mu-*
liercularum animis adrepere, po, psi)
 τὰς γυναικας θωπεύειν, ω, σω. Qui ne
 se laisse pas cajoler, άθώπευτος, ου,
 δ, ή.
 CAJOLERIE (*blanditiæ, arum*) ήδυλογία,
 ας, ή. Aimer les cajoleries (*blanditiis*
oblectari, or) ταίς κολακειαις ψυχαγω-
 γείσθαι, οὔμαι.
 CAJOLEUR (*blandiloquus, a*) ήδύλογος, ου,
 δ, ή. Cajoleur, par rapport à une fille
 (*amasius, ii*) δ έρώμενος, ου.
 CAL (*callum, i*) τύλος, ου, δ· τύλωμα,
 ατος, τό. Plein de cals (*callosus, a, um*)
 τυλώδης, εος, δ, ή. Devenir dur comme un
 cal (*occallescere, sco*) τυλόσθαι-οὔσθαι,
 ὀμαι-οὔμαι.
 CALAMINE (*nepeta, æ*) καλαμίνθη, ης, ή.
 CALAMINE (*cadmia, æ*) καδμία, ας, ή.
 CALAMITÉ (*calamitas, atis*) συμφορά, ἄς,
 ή· δυστυχία, ας, ή· τὰ δεινά, ὄν, sous-

ent. πράγματα. Regarder comme une
 calamité, συμφοράν τι ποιείσθαι, οὔμαι.
 CALAMITEUX. Temps calamiteux (*miserum*
et luctuosum tempus, oris) ὁ τῶν συμ-
 φορῶν καιρός, οὔ.
 CALANDRE, insecte qui ronge les grains
 (*curculio, onis*) τρώξ, ωγός, δ· κίς,
 κίος, δ.
 CALANDRE, presse (*prelum, i*) πιεστήρ,
 ἦρος, δ.
 CALANDREUR (*prelo densare, o, avi*) πιά-
 ζειν, ζω, σω· σφίγγειν, γω, ζω.
 CALCAIRE. Pierre calcaire (*lapis in cal-*
cem resolutibilis) ὁ τῆς τιτάνου λίθος, ου.
 CALCINATION (*liquefactio, onis*) τήξις,
 εως, ή.
 CALCINÉ, ÉE (*liquefactus, a, um*) τετη-
 γμένος, η, ον· έκτακίς, είσα, έν.
 CALCINER (*liquefacere, cio, feci*) έκτήκην,
 κω, ζω.
 CALCUL (*computatio, onis*) λογισμός, οὔ,
 δ. Calcul qui se forme dans les reins
 (*calculus, i*) λιθάριον, ίου, τό· λιθίασις,
 εως, ή.
 CALCULABLE (*computabilis, e*) συλλογιστός,
 οὔ, δ, ή· εύαριθμητός, οὔ, δ, ή.
 CALCULATEUR (*calculator, oris*) λογιστής,
 οὔ, δ.
 CALCULER (*supputare, o, avi*) συλλογίζε-
 σθαι, ομαι.
 CALCULEUX, EUSE (*calculosus, a*) λιθιάων,
 άουσα.
 CALE (*statio, onis*) στάσις, εως, ή. Cale
 d'un vaisseau (*carina, æ*) τρόπις, ίδος,
 ή· στείρα, ας, ή. Cale que l'on insère
 entre deux pièces de bois, pour les serrer
 (*cuneolus, i*) σφηνίσκος, ου, δ. Cale
 d'une table (*assula, æ*) σχίδαξ, ακος, ή.
 Cale de l'hameçon (*bolis, idis*) βολίς,
 ίδος, ή.
 CALEBASSE (*cucurbita, æ*) κολόκυνθα,
 ης, ή.
 CALÈCHE (*pilentum, i*) μετέωρον ὄχημα,
 ατος.
 CALÈÇON (*subligaculum, i*) περιζώμα,
 ατος, τό· περισκελίς, ίδος, ή.
 CALÉFACTION (*calefactus, us*) θέρμανσις,
 εως, ή· θερμασία, ας, ή.
 CALEMAR (*calamaria theca, æ*) καλαμο-
 θήκη, ης, ή.
 CALEMBOURG (*joci vel joca, orum*) παιδιά,
 ἄς, ή.

CALENDES (*calendæ, arum*) καλένδαι, ὦν, αἰ· νεομηνία, ας, ἡ.

CALENDRIER (*fasti; orum*) μηνιαία ἀπογραφή, ἡς· ἐπιμήνιος ἡμερησίς, ἴδος.

CALER la voile (*velum demittere, o, isi*) τὸ ἰστιόν χαλᾶν, ἄω-ῶ, ἄσω. **Caler une table** (*mensam stabilire, io, ivi*) τὴν τράπεζαν ἀσφαλίζειν, ἰζω, ἰσω· βεβαιοῦν, ῶ, ὡσω.

CALFATER un vaisseau (*navigii rimas stipare, o, avi*) τὴν ναῦν πιττοεῖν-οῦν, ὠω-ῶ, ὡσω· καταστέφειν, φω, ψω.

CALFEUTRAGE (*stipatio, onis*) στύψις, εως, ἡ· στυφάτης, ητος, ἡ.

CALFEUTRER (*rimas opplere, eo, evi*) τοὺς βωγμοὺς ξυμπληροεῖν-οῦν, ὠω-ῶ, ὡσω.

CALIBRE (*amplitudo, inis*) πλάτος, εος, τό.

CALICE (*calix, icis, m.*) κύλιξ, ικος, ἡ.

CALIFOURCHON. **Aller à califourchon** (*equitare, o, avi*) ἱππάζειν, ζω, σω.

CALIN, INE (*deses, idis*) βᾶθυμος, ου, δ, ἡ· ἀργός, οὔ, δ, ἡ. **Calin** (*palpator, oris*) κολακευτής, οὔ, δ.

CALINER (*otiose vivere, o, xi*) βᾶθυμον τὸν βίον διαπλέειν-εῖν, ἰω-ῶ, εὔσω.

CALLEUX, EUSE (*callosus, a, um*) τυλώδης, εος, δ, ἡ.

CALLIGRAPHE (*calligraphus, i*) καλλιγράφος, ου, δ, ἡ.

CALLIGRAPHIE (*calligraphia, æ*) καλλιγραφία, ας, ἡ.

CALLIMAQUE, hymnographe, Καλλιμάχος ὁ ὕμνογράφος, ου.

CALLIOPE, Muse qui préside à la poésie héroïque, Καλλιόπη, ἡ τῆς ἐποποιίας Μοῦσα, ης.

CALLISTHÈNE, philosophe, Καλλισθένης, εος-ους, δ.

CALLOSITÉ (*callum, i*) τύλος, ου, δ· τύλωμα, ατος, τό.

CALMANT (*mitigatorium, ii*) πραιντικόν, οὔ, τό.

CALMAR (*loligo, inis*) τευθίς, ἴδος, ἡ.

CALME. La mer est calme (*mare tranquilum est*) ἀκύμων ἐστὶν ἡ θάλασσα. Etre d'un esprit calme (*tranquillo esse animo*) εὐθύμως ἔχειν, ἔχω*.

CALME de la mer (*malacia, æ*) γαλήνη, ης, ἡ. **Calme de l'esprit** (*animi tranquillitas, atis*) εὐθυμία, ας, ἡ.

CALMER (*sedare, o, avi*) γαληνοεῖν-οῦν, ὠω-ῶ, ὡσω. **Calmer sa colère** (*iras ponere, o, posui*) τὴν ὀργὴν πραιννεῖν, ὕνω, ὕνω.

CALOMNIATEUR, TRICE (*calumniator, trix*) συκοφαντής, ἀντρια.

CALOMNIE (*calumnia, æ*) συκοφαντία, ας, ἡ.

CALOMNIER (*calumniari, or*) συκοφαντέειν-εῖν, ἰω-ῶ, ἦσω.

CALOMNIEUSEMENT (*per calumniam*) συκοφαντικῶς.

CALOMNIEUX, EUSE (*calumniosus, a, um*) συκοφαντικός, ἡ, ὄν.

CALOTTE (*pileolus, i*) πιλίδιον, ἰου, τό· πιλίσκος, ου, δ.

CALQUER un dessin (*picturam ex alia exprimer, o, pressi*) τὴν γραφὴν ἀπομιμῆσθαι-εἶσθαι, εἶμαι οὔμαι· ἀπογράφειν, φω, ψω.

CALVITIE (*calvities, ei*) φαλάκρωσις, εως, ἡ.

CALYPSO, déesse de l'île d'Ogygie (*Calypso, psus*) Καλυψώ, ὄος-οὔς, ἡ.

CAMAÏEU (*monochroma, atis*) μονοχρώματον, ου, τό.

CAMAIL (*humeral, is*) ἐπωμίς, ἴδος, ἡ.

CAMARADE (*socius, ii*) ἐταῖρος, ου, δ· ἔτης, ου, δ. **Camarade d'armes** (*commilito, onis*) ὁ συμπολεμῶν, οὔντος· συστρατιώτης, ου, δ. **Camarade de chambre** (*contubernalis, is*) σύνοικος, ου, δ. **Camarade d'école** (*condiscipulus, i*) συμμαθητής, οὔ, δ. **Camarade de voyage** (*comes, itis*) συνέμπορος, ου, δ. **Camarade d'esclavage** (*conservus, i*) σύνδουλος, ου, δ. **Camarade de table** (*coepulo, onis*) συνδαιταλεύς, ἑως, δ.

CAMARD, E (*simus, a, um*) σιμός, ἡ, ὄν. **Un peu camard** (*subsimus, a*) ὑπόσιμος, ου, δ, ἡ.

CAMBOUIS (*axungia, æ*) θειον στέαρ, ατος.

CAMBRER (*camerare, o, avi*) καμαρροεῖν-οῦν, ὠω-ῶ, ὡσω.

CAMBRURE (*concameratio, onis*) καμαρρωσις, εως, ἡ.

CAMBYSE, roi de Perse, Καμβύσης, ου, δ.

CAMÉE (*anaglyptus lapis, idis*) ἀνάγλυπτον, ου, τό.

CAMÉLEON (*chamaeleon, onis*) γαμαλιέων, οντος, δ.

CANION (*canionum*, *i*) ὀχημάτιον, ἰου, τό.
 CANINADE (*nocturna oppugnatio, onis*)
 νυκτὶ ἐφόρμησις, εως.
 CANISOLE (*inducula, æ*) χιτωνίσκος, ου, δ.
 CANOMILLE (*chamæmelum, i*) χαμαίμη-
 λον, ου, τό· ἀνθεμὶς, ἴδος, ἦ.
 CAMP (*castra, orum*) στρατόπεδον, ου,
 τό. Choisir l'emplacement d'un camp,
 τὸ στρατόπεδον καταλαμβάνειν, λαμ-
 βάνω*.
 CAMPAGNARD, ARDE, ἀγροϊκος, ου, δ, ἦ·
 ἀγρότερος, τέρα.
 CAMPAGNE (*rus, ruris*) ἀγρός, οὔ, δ. Mai-
 son de campagne (*villa, æ*) ἀγροικία, ας,
 ἦ· ἔπαυλις, εως, ἦ. Dimin. (*villula, æ*)
 ἐπαύλιον, ου, τό. Mettre son armée en
 campagne (*exercitum in expeditionem*
educere, co, xi) στρατὸν ἐλαύνειν, νω*.
 CAMPANE (*fimbria, æ*) ζύσανος, ου, δ·
 κροσσός, οὔ, δ.
 CAMPMENT (*castrorum metatio, onis*)
 στρατοπέδευσις, εως, ἦ.
 CAMPER (*castra ponere, no, sui*) στρατο-
 πεδεύειν, εὔω, εὔσω.
 CAMPHRE (*camphora, æ*) κάμφουρα, ας, ἦ.
 CAMUS, USE (*simus, a, um*) σιμός, ἦ, ὄν·
 ὑπόσιμος, ου, δ, ἦ.
 CANAILLE (*plebecula, æ*) δημίδιον, ἰου,
 τό· ὄχλος, ου, δ.
 CANAL (*canalis, is*) σωλήν. ἦνος, δ· διώρυξ,
 υγος, ἦ. Canal souterrain (*cuniculus, i*)
 ὑπόρυγμα, ατος, τό. Canal d'une rivière
 (*alveus, ei*) βεῖθρον, ου, τό.
 CANAPÉ (*bissellium, ii*) διέδρον, ου, τό·
 σκίμπος, οδος, δ· σκιμπόδιον, ἰου, τό.
 CANARD (*anas, atis, f.*) νῆσσα, ἦς, ἦ.
 Petit canard (*anaticula, æ*) νησσάριον,
 ἰου, τό. Appartenant au canard (*anaticus,*
a, um) νησσαῖος, α, ον.
 CANCELLER (*cancellare, o, avi*) περιγρά-
 φειν, φω, ψω.
 CANCER (*cancer, cri*) καρκῖνος, ου, δ· καρ-
 κίνωμα, ατος, τό.
 CANCRE (*marinus cancer, cri*) καρκῖνος,
 ου, δ.
 CANDÉLABRE (*candelabrum, i*) λυχνίον,
 ου, τό· κηροπήγιον, ου, τό.
 CANDEUR (*animi candor, oris*) εὐγνω-
 μοσύνη, ἦς, ἦ· ἀπλότης, ἦτος, ἦ.
 CANDIDAT (*candidatus, i*) παραγγέλλων,
 οὔσα· δεξιούμενος, ἐνῆ.
 CANDIDE (*candidus, a, um*) εὐγνώμων,

ονος, δ, ἦ· ἐπεικῆς, ἔος, δ, ἦ· ἀπλόος-
 οὔς, ἀπλόη-ἦ, ἀπλόον-οὔν.
 CANDIDEMENT (*candide*) εὐγνωμότως,
 ἀπλῶς.
 CANDIE, ou CRÈTE (*Creta, æ*) Κρήτη,
 ἦς, ἦ.
 CANDIR [SE (*concrecere, sco, crevi*) συμ-
 πῆγνυσθαι, υμαί.
 CANE. — Voyez CANARD.
 CANETON (*anaticula, æ*) νησσάριον, ἰου,
 τό.
 CANEVAS (*cannabum, i*) κάνναβις, εως,
 ἦ. Canevas d'un ouvrage d'esprit (*prima*
operis adumbratio, onis) σκιαγραφία,
 ας, ἦ.
 CANICULE (*canicula, æ*) κύων, κυνός, δ·
 σείριος, ἰου, δ.
 CANIF (*cultellus, i*) μαχαίριον, ἰου, τό·
 μαχαίρις, ἴδος, ἦ.
 CANIN, INE (*caninus, a, um*) κύνειος, ου,
 δ, ἦ. Dents canines, κυνόδοντες, ων, οί.
 Faim canine (*canina fames, is*) βούλιμος,
 ου, δ· βουλιμία, ας, ἦ.
 CANNAIE (*arundinetum, i*) δονακεῖον, εἰῶ,
 τό· καλαμών, ὄνος, δ.
 CANNE (*arundo, inis*) κάλαμος, ου, δ·
 δόναξ, ακος, δ. Abondant en cannes
 (*arundinosus, a, um*) καλαμώδης, εος,
 δ, ἦ· δονακώδης, εος, δ, ἦ. Semblable à
 la canne (*arundinaceus, a, um*) δονακο-
 ειδῆς, καλαμοειδῆς, εος, δ, ἦ.
 CANNELÉ, ÉE (*striatus, a, um*) βραδω-
 τός, ἦ, ὄν.
 CANNELER (*striare, o, avi*) βραδωτὸν
 ποιεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω.
 CANNELLE (*casia, æ*) κασσία, ας, ἦ.
 CANNELIER (*cinnamomum, i*) κιννάμω-
 μον, ου, τό.
 CANNELURE (*striatura, æ*) βράδωσις, εως,
 ἦ. Le creux de la cannelure (*stria, igitis*)
 σύριγξ, γγος, ἦ. Ce qui est élevé entre
 les cavités de la cannelure (*stria, æ*)
 ἐξοχή, ἦς, ἦ· βράδος, ου, ἦ.
 CANNIBALE (*humana carne vescens*), ἀν-
 θρωποφάγος, ου, δ, ἦ.
 CANON (*bellicum tormentum*) πυροβόλος
 μηχανή, ἦς. Les canons de l'Eglise (*ca-*
nones, um) κανόνες, ων, οί.
 CANONICAT (*canonici munus, eris*) ἡ τοῦ
 κανονικοῦ ἀξίωσις, εως.
 CANONIQUE (*canonicus, a, um*) κανονικός,
 ἦ, ὄν.

CANONIQUEMENT (*canonice*) κατὰ κανόνας, νομίμως.

CANONISATION (*in divorum numerum adscriptio, onis*) ἀποθέωσις, εως, ἡ.

CANONISER (*in numerum divorum adscribere, do, scripsi*) ἀποθεύειν-οῦν, ὡ-ῶ, ὡσω.

CANONISTE (*juris canonici peritus*) τῶν κανόνων εὖ εἰδώς, ὅτος.

CANONNIÈRE (*effluvitum, ii*) ἔκρυσις, εως, ἡ· διώρυξ, υχος, ἡ.

CANOT (*cymbula, æ*) σκαφίδιον, ἰου, τό· μονόξυλον, ου, τό.

CANTATE (*cantamen, inis*) ᾄσμα, ατος, τό· ᾠδή, ἦς, ἡ.

CANTATRICE (*cantatrix, icis*) ψάλτρια, ας, ἡ· ᾠδός, οῦ, ἡ.

CANTHARIDE, *mouche* (*cantharida, æ*) κανθαρίς, ἴδος, ἡ.

CANTINE, *cabaret* (*popina, æ*) καπηλεῖον, ου, τό.

CANTINIER, *ÈRE* (*popinariis, ia*) κάπηλος, ου, δ· καπηλῆς, ἴδος, ἡ.

CANTIQUE (*canticum, i*) ὕμνος, ου, δ· ᾄσμα, ατος, τό. Le cantique des cantiques, *c.-à-d.* le cantique par excellence, qui est de Salomon (*canticum canticorum Salomonis*) ᾄσμα ᾄσματων, δ ἔστι Σαλωμών, *Sept.* — Ce livre, en hébreu, est appelé *chir hachirim*.

CANTON (*curia, æ*) φρατρία, ας, ἡ.

CANTONNEMENT (*militum in vicis statio, onis*) ἡ τῶν στρατιωτῶν κατὰ κώμας στάσις, εως.

CANTONNER [*Se (vicalim dispergi, or)*] ἀνὰ κώμας διασκεδάνυσθαι, υμαι.

CANULE (*tubulus, i*) σωληνίσκος, ου, δ· σιφώνιον, ἰου, τό.

CAP (*promontorium, ii*) ἀκρωτήριον, ἰου, τό· ἄκρα, ας, ἡ, *Paus.*

CAP. Armé de pied en cap (*continuo ferro indutus*) κατάφρακτος, ου, δ, ἡ.

CAPABLE. La ville n'était pas capable de les contenir (*horum capax non erat civitas*) τούτους οὐ πόλις ἐδέχετο. Il n'est pas capable de faire cela (*illud facere non potest*) τοῦτο ποιεῖν οὐχ οἶός ἐστι. Il est capable d'enseigner (*aptus est ad docendum*) ἱκανός ἐστι διδάσκειν. C'est un homme fort capable (*est vir eruditissimus*) πολυμαθής ἐστι κατὰ πᾶσαν παιδείαν,

CAPACITÉ (*capacitas, atis*) χωρησις, εως, ἡ. Les choses qui sont au-dessus de notre capacité (*quæ supra captum humanum sunt*) τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς ὄντα.

CAPARAÇON (*phaleræ, arum*) φάλαρα, ων, τά.

CAPARAÇONNÉ, *ÈE* (*phaleratus, a, um*) φλαρωτός, ἡ, ὄν.

CAPARAÇONNER (*tapetis insternere, no, stravi*) τοῖς φάλαροις κοσμεῖν-εῖν, ἐῶ-ῶ, ἦσω.

CAPE (*bardocucullus, i*) σισύρα, διφθέρα, ας, ἡ. Cape de femme (*calyptra, æ*) καλύπτρα, ας, ἡ. Rire sous cape (*ridere apud se*) ἐφ' ἑαυτοῦ γελεῖν· ὑπογελεῖν, ῶ, ἄσω ου ἄσομαι.

CAPÉLINE (*cususia, æ*) καυσία, ας, ἡ.

CAPILLAIRE (*Veneris capillus, i*) ἀδιάντων, ου, τό.

CAPILOTADE (*minutal, alis*) μυττωτόν, οῦ, τό.

CAPITAINE (*imperator, oris*) στρατηγός, οῦ, δ· στρατάρχης, ου, δ. Capitaine de vaisseau (*navi prefectus, i*) ναύαρχος, ου, δ· ναυηγός, οῦ, δ. Capitaine de corsaires (*piratarum princeps, ipis*) ἀρχιπειρατής, οῦ, δ. Capitaine des gardes, ἀρχισωματοφύλαξ, ακος, δ.

CAPITAL (*caput, itis*) κεφάλαιον, ου, τό· ἀρχαῖον, οῦ, τό. Le capital d'une chose (*rei cardo, inis*) κῦρος, ους, τό.

CAPITAL, ALE (*præcipuus, a, um*) ἐξαίρετος, ου, δ, ἡ· πρόκριτος, ου, δ, ἡ. Infliger à quelqu'un une peine capitale (*in aliquem capitaliter animadvertere*) τοῦ θανάτου τιμῆσαι τινα. Lettres capitales (*maiores litteræ, arum*) τὰ μείζω γράμματα, ων.

CAPITALISTE (*pecuniosus homo, inis*) δ πολλῶν χρημάτων ἀνὴρ, ἀνδρός.

CAPITAN (*thrasso, onis*) Θρασύγλωσσος, ου, δ.

CAPITANE (*prætoris navis, is*) ναυαρχίς, ἴδος, ἡ.

CAPITATION (*capitum exactio, onis*) κεφαλαίωσις, εως, ἡ· ἐπικεφάλαιον, ου, τό.

CAPITEUX, *EUSE* (*qui, quæ, quod tentat caput*) κεφαλαλγής, έος, δ, ἡ.

CAPITOLE (*Capitolium, ii*) Καπιτώλιον, ἰου, τό.

CAPITON (*bombycinum tomentum, i*) βομβυκινὸν γνάφαλον, ου.

CAPITULATION (*pactio, onis*) συνθήσια, ας, ἡ· σύνθημα, ατος, τό.

CAPITULER (*pacisci, scor, pactus*) συνθήκας ποιῆσθαι, οὔμαι, ἴσσομαι.

CAROT (*cucullatum sagum, i*) σισύρα, διφθέρα, ας, ἡ.

CAPPADOCE, province de l'Asie Mineure, Καππαδοκία, ας, ἡ.

Καππαδοκες, Κρήτες, Κίλικες, τρία Κάρπα κάκιστα.

Cappadoces, Cretes, Cilices, tria pessima Cappa.

CAPRE (*cappar, aris*) κάππαρις, εως, ἡ.

CAPRICE (*morositas, atis*) δυσκολία, ας, ἡ· δουάρεστον, ου, τό. Le caprice de la fortune (*fortunæ mobilitas, atis*) τῆς τύχης ἀστασία, ας, ἡ.

CAPRICIEUSEMENT (*morose*) δουαρέστως, δυσκόλως.

CAPRICIEUX, EUSE (*morosus, a, um*) δύσκολος, ου, δ, ἡ· τὸν τρόπον χαλεπός, ἡ, ὄν.

CAPRICORNE (*caper, pri*) αἰγόκερως, ωτος, δ.

CAPRIER (*capparis, is, f.*) κάππαρις, εως, ἡ.

CAPSE (*capsa, æ*) κιβωτός, οὔ, ἡ· θύλαξ, ακος, δ.

CAPTATEUR (*captator, oris*) συσκευαστής, οὔ, δ.

CAPTATION (*captatio, onis*) συσκευή, ἡς, ἡ.

CAPTER (*captare, o, avi*) συσκευάζειν, ἄζω, ἄσω. Habile à capter la faveur du peuple, δημοχαριστής, οὔ, δ.

CAPTIEUSEMENT (*captiose*) σοφιστικῶς.

CAPTIEUX, EUSE (*captiosus, a, um*) ἀπατηλός, ἡ, ὄν· δουερός, ἄ, ὄν. Argument captieux (*fallaces conclusiuncule, arum*) σοφίσματα, ων, τά.

CAPTIF, IVE (*captivus, a, um*) αἰχμάλωτος, ου, δ, ἡ.

CAPTIVER (*adstringere, go, xi*) στενοχωρέειν· εἶν, ἔω· ὦ, ἡσω. Captiver l'amitié de quelqu'un (*aliquem sibi devincere, cio, xi*) οἰκειοῦσθαι, οὔμαι, πρὸς τινα. Se captiver à une chose (*aliqua re adstringi, or*) τιδὸς ἐνέχεσθαι, ομαι. Les charmes de la vertu captivent tous les cœurs (*animos devincunt virtutis illecebræ*) ἔλκει ἐφ' ἑαυτὴν τὰς ψυχὰς ἡ ἀρετή.

CAPTIVITÉ (*captivitas, atis*) αἰχμαλωσία, ας, ἡ· δουλεία, ας, ἡ.

CAPTURE (*captura, æ*) ἄγρα, ας, ἡ· ἄγρευσις, εως, ἡ.

CAPTUREUR (*comprehendere, do, hendi*) συλαμβάνειν, λαμβάνω·.

CAPUCE, ou CAPUCHON (*cucullus, i*) πῖλος, ου, δ· τῆς κεφαλῆς κάλυμμα, ατος, τό.

CAPUCINE (*Indicum nasturtium, ii*) τὸ Ἰνδικὸν κάρδαμον, ου.

CAQUE (*doliolum, i*) κάδος, ου, δ· πιθίσκος, ου, δ.

CAQUET (*garrulitas, atis*) στῶμυλμα, ατος, τό· φλυαρία, ας, ἡ.

CAQUETER (*garrire, io, ivi*) κωτίλλειν, ἰλλω, ἰλῶ· στωμούλλειν, ὕλλω, ὑλῶ.

Caqueter comme une poule qui va pondre (*glocire, io*) κλώζειν, ζω, ζω.

CAQUETEUR, EUSE (*garrulus, a*) στωμούλος, ου, δ, ἡ· κωτίλος, ἰλη.

CAR (*nam, namque, enim, etenim*) γάρ, γάρ δῆ, γάρ τοι, καὶ γάρ τοι.

CARABÉ (*succinum, i*) ἤλεκτρον, ου, τό.

CARACOL (*helix, icis*) ἑλιξ, ἰκος, ἡ.

CARACOLE (*gyrus, i*) γῦρος, ου, δ.

CARACOLER (*circumagere, ago, egi*) περιάγειν, γω, ζω· περιτρέπειν, πω, ψω.

CARACTÈRE (*character, eris*) χαρακτήρ, ἦρος, δ. — (*dignitas, atis*) ἀξία, ας, ἡ. — (*indoles, is*) φύσις, εως, ἡ. — (*constantia, æ*) μεγαλοφροσύνη, ἡς, ἡ.

CARACTÉRISER (*depingere, go, xi*) διαγράφειν, φω, ψω· ἐκτυποῦν, ὦ, ὦσω.

CARACTÉRISTIQUE (*peculiaris, e*) ἴδιος, ἰα, ἰον.

CARAFE (*lagena, æ*) λάγηνος, ου, ἡ.

CARBONISATION (*in carbonem reductio, onis*) ἀνθράκωσις, εως, ἡ.

CARBONNADE, grillade (*offa, offella, æ*) ὄπτησις, εως, ἡ.

CARCAN (*colluvia, æ*) κύφων, ωνος, δ.

CARCASSE (*ossea forma, æ*) ὀστίνη μορφή, ἡς.

CARDAMOME (*cardamomum, i*) καρδάμμον, ου, τό.

CARDE (*pecten, inis*) κτεῖς, ενός, δ· κτένιον, ου, τό.

CARDÉ, ÉE (*perxus, a, um*) κτενισθεῖς, εῖσα, ἐν· ἐκτενισμένος, η, ον.

CARDER (*carminare, o, avi*) κτενίζειν, ἰζω,

ίσω. Action de carder (*carminatio, onis*) κτενισμός, οὔ, δ.
CARDEUR, EUSE (*qui, quæ lanam carminat*) κτενωτής, οὔ, δ.
CARDIALGIE (*cordis dolor, oris*) καρδιαλγία, ας, ἡ.
CARDIAQUE (*cardiacus, a, um*) καρδιακός, ἡ, ὄν.
CARDINAL, ALE (*præcipuus, a, um*) ἐξαίρετος, ου, δ, ἡ· πρόκριτος, ου, δ, ἡ.
CARDON (*carduus, i*) σκόλυμος, ου, δ.
CARÉNAGE (*navis refectio, onis*) τῆς ναὸς ἐπίσκευή, ἡς, ἡ.
CARÈNE (*carina, æ*) τρόπις, ἰδος, ἡ· στείρα, ας, ἡ.
CARÈNER (*navem reficere, cio, feci*) τὴν ναῦν ἐπισκευάζειν, ἄζω, ἄσω.
CARESSANT, TE (*blandus, a, um*) θωπευτικός, ἡ, ὄν. D'une manière caressante (*blande*) ἠπίως, μελιχίως.
CARESSE (*blanditiæ, arum*) ἀρεσκεύματα, ὦν, τὰ. Trompeuse caresse (*fallax blandimentum, i*) αἰμυλία, ας, ἡ.
CARESSER (*blandiri, ior*) θωπεύειν, ὦ, σω· μειλίσσειν, σσω, ξω· καρβέζειν, ἕζω.
CARGAISON (*navis onus, eris*) γόμος, ου, δ.
CARGUER (*vela colligere, go, legi*) τὰ ἱστία κρασπεδοῖν-οὔν, ὦ-ῶ, ὦσω.
CARICATURE (*ridicula pictura, æ*) καταγέλαστος γραφή, ἡς, ἡ.
CARIE (*caries, ei*) εὐρώς, ὦτος, δ· σηπεδών, ὄνος, ἡ.
CARIÈ, ÈE (*cariosus, a, um*) εὐρώδης, εος, δ, ἡ· σαπρός, ἄ, ὄν.
CARIER [Se (*cariam sentire, tio, si*) εὐρωτιάειν-ἄν, ἄω-ῶ.
CARILLON (*tumultus, us*) θόρυθος, ου, δ· δοῦπος, ου, δ.
CARMIN (*minium, ii*) μίλτος, ου, ἡ.
CARNAGE (*cædes, is*) φόνος, ου, δ· σφαγή, ἡς, ἡ.
CARNASSIER, ÈRE (*carnarius, ia*) κρεωδαίτης, ου, δ· φιλόσαρκος, ου, δ, ἡ.
CARNASSIÈRE (*carnarius saccus*) κρεωδόχον μαρσῦπιον, ου.
CARNATION (*carnis color, oris*) χροία, ας, ἡ. Belle carnation, εὐχροία, ας, ἡ.
CARNAVAL (*bacchanalia, ium*) βακχεῖα, ὦν, τὰ· Διονύσια, ὦν, τὰ. Faire le carnaval (*bacchanalia exercere, eo*) Διονύσια ἄγειν, γω, ξω.

CARNE (*angulus, i*) γωνία, ας, ἡ.
CARNET (*adversaria, orum*) ἐπισθόγραφον, ου, τό.
CARNIVORE (*carnivorus, a, um*) κρεωφάγος, ου, δ, ἡ· σαρκοβόρος, ου, δ, ἡ.
CARNOSITÉ (*carnositas, atis*) πολυσαρκία, ας, ἡ.
CARON, nocher des enfers, Χάρων, οντος, δ.
CARONCULE (*caruncula, æ*) κρεάδιον, ἴου, τό· σαρκίον, ἴου, τό.
CAROTTE (*daucus, i*) δαῦκος, ου, δ.
CAROUBE ou **CAROUGE** (*siliqua, æ*) κεράτιον, ἴου, τό.
CAROUBIER (*siliquifera arbor, oris*) ξυλοκέρατον, ου, τό.
CARPE (*cyprinus, i*) κυπρίνος, ου, δ.
CARQUOIS (*pharetra, æ*) φαρέτρα, ας, ἡ· τοξοθήκη, ἡς, ἡ. Armé d'un carquois, φαρετροφόρος, ου, δ, ἡ.
CARRÉ (*quadratum, i*) τετράγωνον, ου, τό.
CARRÉ de jardin (*pulvinus, i*) πρασιά, ἄς, ἡ.
CARRÉ, ÈE (*quadratus, a, um*) τετράγωνος, ου, δ, ἡ.
CARREAU (*later, eris*) πλίνθος, ου, ἡ. Jeter sur le carreau (*prosterne, no, stravi*) καταστρωννύειν, ὦ, στρώσω. Carreau ou coussin (*pulvinar, aris*) προσκεφάλαιον, ου, τό· ὑπαγκώνιον, ἴου, τό. Carreau de foudre (*fulmen, inis*) κεραυνός, οὔ, δ.
CARREFOUR (*compitum, i*) ἀγυία, ἄς, ἡ· ἀμφοδος, ου, ἡ. Fêtes célébrées dans les carrefours (*compitalia, ium*) ἀμφοδία, ἴων, τὰ.
CARRELER (*pavimentare, o*) ἐδαφίζειν, ἕζω, ἕσω.
CARRER (*quadrare, o, avi*) τετραγωνίζειν, ἕζω, ἕσω. Se carter (*superbe incedere, do*) ἀκροβατέειν-εἶν, ἕω-ῶ, ἕσω.
CARRIER (*lapidica, æ, m.*) λιθοτόμος, ου, δ· λατόμος, ου, δ· λιθουλκός, οὔ, δ.
CARRIÈRE (*lapidicina, æ*) λιθοτομία, ας, ἡ· λατομία, ας, ἡ. — (*curriculum, i*) δρόμος, ου, δ. Carrière pour la course à pied (*studium, ii*) στάδιον, ἴου, τό. — pour la course à cheval (*hippodromus, i*) ἵπποδρόμος, ου, δ. Entrée de la carrière (*carceres, um*) βαλῆς, ἰδος, ἡ· ἀφετηρία, ας, ἡ. Extrémité de la carrière (*calx, cis, f.*) τέρμα, ατος, τό· καμπτήρ, ἦρος, δ.

Achever sa carrière (*vitaē cursum peragere, ago, egi*) τὸν βίον ἀπολύειν, ω, σω.

CARRIOLE (*minor rheda, æ*) μικρὰ ἀπήνη, ης.

CARROSSE (*currus, us*) ἄμαξα, ης, ἡ ἀπήνη, ης, ἡ ὄχος, ου, δ. Carrosse suspendu (*pilentum, i*) μετέωρον ὄχημα, ατος. Carrosse à deux chevaux (*bigæ, arum*) συνωρίς, ἴδος, ἡ ζεύγη, ης, ἡ — à quatre chevaux (*quadriga, æ*) τέθριππος, ου, δ. Celui qui conduit le carrosse (*auriga, æ, m.*) ἡνίοχος, ου, δ ἄρματῆ-λάτης, ου, δ.

CARROSSÉE (*qui simul rheda vehuntur*) οἱ ἄμαξοπληθεῖς, ὦν.

CARROSSIER (*rhedarum opifex, icis*) ἄμαξοπηγός, οὔ, δ.

CARROUSEL (*equiria, orum*) ἵπποδρόμια, ὦν, τά.

CARROUSSE (*compotatio, onis*) συμπόσιον, ἴου, τό.

CARRURE. Large carrure (*qui amplis est humeris*) ὦμιας, ου, δ.

CARTE (*charta, æ*) χάρτης, ου, δ. Je vous donne carte blanche (*totum tibi negotium permitto*) ἐπιτρέπω σοι περὶ πάντων. Carte de géographie (*geographica tabula, æ*) γεωγραφικὸς πίναξ, ακος. Perdre la carte (*animo perturbari, or*) τὴν ψυχὴν ταραττεσθαι, ομαι.

CARTEL (*ad certamen provocatio, onis*) πράλησις, εως, ἡ. Cartel pour l'échange des prisonniers (*captivis redimendis pactio, onis*) ἡ περὶ τῶν ἀγχαλωτῶν λύτρου δμολογία, ας.

CARTHAGE (*Carthago, inis*) Καρχηδῶν, ὄνος, ἡ.

CARTHAGINOIS (*Carthaginenses, ium*) Καρχηδόνιοι, ὦν, οἱ.

CARTILAGE (*cartilago, inis*) χόνδρος, ου, δ.

CARTILAGINEUX, EUSE (*cartilaginosus, a, um*) χονδρώδης, εος, δ, ἡ.

CARTON (*charta, æ*) χάρτης, ου, δ.

CARTONNER (*chartis amicare, io*) τῶν χαρτῶν ἀμπέχειν, ἔχω*.

CARTONNIER (*chartarius, ii*) χαρτοπράτης, ου, δ.

CARTOUCHE (*voluta, æ*) ἑλιξ, ικος, ἡ.

CARTULAIRE (*scrinium, ii*) χαρτοφυλάχιον, ἴου, τό.

CARYBDE (*Charybdis, is*) Χάρυβδις, εως, ἡ.

CAS, événement (*eventus, us*) τύχη, ης, ἡ.

Cas fortuit (*fortuitus casus, us*) τὸ συμβῆν ἀπὸ τῆς τύχης. Cas possible, τὸ ἐνδεχόμενον, ου. Cas, en matière criminelle (*delictum, i*) ἀμάρτημα, ατος, τό. Les cas que la loi n'a pas prévus, ἀ μὴ διείρηκεν δ νόμος. Faire cas d'une chose (*rem in pretio habere, eo, ui*) πρᾶγμα ἐν τιμῇ ἔχειν, ἔχω*.

CAS, terme de grammaire (*casus, us*) πτώσις, εως, ἡ.

CASANIER, ÈRE (*domi manens, entis*) οἰκουρός, οὔ, δ, ἡ.

CASAQUE (*sagum, i*) γλαμύς, ὕδος, ἡ. Tourner casaque (*ab aliquo deficere, io, feci*) ἀφίστασθαι, αμαι· ἀποστατέειν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω.

CASAQUIN (*muliebri epilogium, ii*) γυναικσιὸν ἱματίδιον, ἴου.

CASCADE (*præceps aquæ lapsus, us*) τοῦ ὕδατος πτώσις, εως, ἡ.

CASE (*casa, æ*) στέγη, ης, ἡ· καλύβη, ης, ἡ.

CASEMATE (*crypta, æ*) κρύπτη, ης, ἡ· χάσμα, ατος, τό.

CASER (*ordinare, o, avi*) διατάττειν, ττω, ξω. Se caser (*se collocare*) καθίστασθαι, αμαι.

CASERNE (*contubernium, ii*) σκηνή, ἧς, ἡ.

CASERNEMENT (*militum per contubernia distributio, onis*) ἡ τῶν στρατιωτῶν κατὰ σκηνὰς διάταξις, εως.

CASERNER (*milites per contubernia dividere, do, si*) τοὺς στρατιώτας κατὰ σκηνὰς διατάττειν, ττω, ξω.

CASQUE (*galea, æ*) κόρυς, υθος, ἡ· κράνος, εος-ους, τό. Armé d'un casque (*galeatus, a, um*) κορυσθεὶς, εἶσα, ἐν.

CASSADE (*tudificatio, onis*) ἐξάπατη, ης, ἡ.

CASSANT, E (*fragilis, e*) θραυστός, ἡ, ὄν· ψαθυρός, ρά, ρόν.

CASSATION (*rescissio, onis*) ἀναίρεσις, εως, ἡ· ἀκύρωσις, εως, ἡ.

CASSE (*cassia, æ*) κασσία, ας, ἡ.

CASSÉ, ÈE (*fractus, a, um*) κεκλασμένος, η, ὄν· θραυσθεὶς, εἶσα, ἐν. Cassé de travaux (*laboribus debilitatus, a*) ἐκ πολλῆς ταλαιπωρίας ἀπειρηκώς, υἷα. Cassé de

- vieillesse (*ætate confectus*, ou *cassus*, *a*, *um*) γήρα συντετριμμένος, ἐνή, ἐνον. Cassé aux gages, ἐκμισθος, ου, δ, ἡ.
- CASSER (*frangere*, *go*, *fregi*) ῥηγνύναι, υμι, ῥήξω· θραύειν, ω, σω. Casser une loi (*legem abrogare*, *o*, *avi*) τὸν νόμον καταλείναι, ω, σω. Casser un chef (*alicui imperium abrogare*, *o*, *avi*) ἀπείργειν, γω, ἔω, τιὰ τῆς δυναστείας.
- CASSEROLE (*paropsis*, *idis*) παροψίς, ἶδος, ἡ.
- CASSERON (*loliigo*, *inis*) τεῦθος, ου, δ.
- CASSETTE (*arcula*, *æ*) κάψα, τς, ἡ.
- CASSEUR (*thraso*, *onis*) κομπαστής, οὔ, δ. C'est un grand casseur de raquettes (*valde robustus est*) πολλὴν ἰσχὺν ἔχει.
- CASSIER (*cassia*, *æ*) κασσία, ας, ἡ.
- CASSINE (*villula*, *æ*) μικρὰ ἔπαυλις, εως.
- CASSETTE (*acerra*, *æ*) θυμιατήριον, ἴου, τό.
- CASSURE (*abruptio*, *onis*) ἀπόρρηξις, εως, ἡ· ἀποτομή, ἦς, ἡ.
- CASTAGNETTES (*crumata*, *um*) κρούματα, ων, τά.
- CASTE (*classis*, *is*) τίμημα, ατος, τό.
- CASTOR (*fiber*, *bri*) κάστωρ, ορος, δ. De castor (*fibrinus*, *a*, *um*) καστόρειος, ου, δ, ἡ.
- CASTRAMÉTATION (*castrametatio*, *onis*) ἀναστρατοπεδεία, ας, ἡ.
- CASUEL, ELLE (*fortuitus*, *a*, *um*) τυχηρός, ά, όν.
- CASUELLEMENT (*fortuito*) τυχικῶς, ἡ τυχόν.
- CATACHRÈSE (*abusus*, *us*) κατάχρησις, εως, ἡ.
- CATACLYSME (*diluvium*, *is*) κατακλυσμός, οὔ, δ.
- CATADOUBE (*catadupa*, *æ*) κατάδουπος, ου, δ.
- CATAPALQUE (*cenotaphium*, *i*) σαρκοφάγος, ου, δ.
- CATALOGUE (*index*, *icis*, *m.*) κατάλογος, ου, δ.
- CATAPLASME (*cataplasma*, *atis*) κατάπασμα, ατος, τό.
- CATAPULTE (*catapultula*, *æ*) καταπέλτης, ου, δ.
- CATARACTE (*cataracta*, *æ*) καταράκτης, ου, δ.
- CATARRHE (*epiphora*, *æ*) κατάρροος-ους, όου-οὔ, δ.
- CATARRHEUX, EUSE (*epiphoris obnoxius*, *a*) καταρροϊτικός, ική.
- CATASTROPHE (*catastrophe*, *es*) καταστροφή, ἦς, ἡ.
- CATÉCHISER (*doctrinæ christianæ elementis erudire*, *io*) κατηχιζειν, ἔω, ἴσω· κατηχεῖν, ὦ, ἦσω.
- CATÉCHISME (*catechesis*, *is*) κατήχησις, εως, ἡ. Livre qui contient le catéchisme (*catechismus*, *i*) κατηχισμός, οὔ, δ.
- CATÉCHISTE (*catechista*, *æ*, *m.*) κατηχιστής, οὔ, δ.
- CATÉCHUMÈNE (*catechumenus*, *i*) κατηχούμενος, ου, δ.
- CATÉGORIE (*prædicamentum*, *enti*) κατηγορία, ας, ἡ. — Voyez PRÉDICAMENT.
- CATÉGORIQUE (*categoricus*, *a*, *um*) κατηγορικός, ἡ, όν.
- CATÉGORIQUEMENT (*præcise*) διαβρήδην, οὐκ ἀμφιβόλως.
- CATHÉDRALE (*cathedralis ecclesia*, *æ*) ἡ ἐκκλησία ἡ τὴν ἐπισκόπου καθέδραν ἔχουσα.
- CATHÉDRANT (*præses*, *idis*) προστάτης, ου, δ· προεδρεύων, οντος, δ.
- CATHOLICISME (*catholica religio*, *onis*) ἡ καθολικὴ πίστις, εως.
- CATHOLIQUE (*catholicus*, *a*, *um*) καθολικός, ἡ, όν. Il est catholique (*fidem catholicam profitetur*) μετὰ τῆς καθολικῆς πίστεώς ἐστι.
- CATHOLIQUEMENT (*catholice*) καθολικῶς.
- CATIR (*expolire*, *io*, *ivi*) ἐξεργάζεσθαι, ομαι.
- CATISSEUR (*politor*, *oris*) ἐξεργάτης, ου, δ.
- CATOPTRIQUE (*catoptrica*, *æ*) κατοπτρική, ἦς, ἡ.
- CAUCASE (*Caucasus*, *i*) Καύκασος, ου, δ.
- CAUCHEMAR (*nocturna suppressio*, *onis*) ἐφιάλτης, ου, δ.
- CAUDAIRE (*pedissequus*, *a*) ἀκόλουθος, ου, δ, ἡ.
- CAUSE (*causa*, *æ*) αἰτία, ας, ἡ. — (*ratio*, *onis*) λόγος, ου, δ. — (*lis*, *litis*) δίκη, τς, ἡ. Cause efficiente, τὸ αὐτοτελές αἷτιον, ου. Ce fut la première cause de notre inimitié (*inde iræ*, *hinc mihi prima mali labe*) ἡ ἐξ ἀρχῆς ἔχθρα ἐκεῖθεν συνέβη, βαινῶ *.
- CAUSER (*producere*, *cò*, *xi*) φύειν, ω, σω. — (*rei causam esse*) παρασκευάζειν, ἄζω,

άσω. — (*fabulari, or*) μυθεύειν, ω, σω.

CAUSERIE (*garrulitas, atis*) στώμυλμα, ατος, τό· φλυαρία, ας, ή.

CAUSEUR, EUSE (*garrulus, a, um*) στωμύλος, ου, δ, ή· πολύλαλος, ου, δ, ή.

CAUSTICITÉ (*mordacitas, atis*) καυστική δύναμις, εως.

CAUSTIQUE (*adurens, entis*) καυστικός, ή, όν. Qui a l'humeur caustique (*mordax, acis*) σκωπτικός, ή, όν.

CAUTELEUX, EUSE (*versutus, a, um*) πολύτροπος, ου, δ, ή.

CAUTÈRE (*cauterium, ii*) καυτήριον, ίου, τό.

CAUTÉRISATION (*caustica adustio, onis*) καύσις, εως, ή.

CAUTÉRISER (*cauterio inurere, uro, ussi*) καυτηριάζειν, άζω, άσω.

CAUTION (*sponsor, oris*) έγγυητής, οὔ, δ. — (*satis-datio, onis*) κατεγγύησις, εως, ή.

CAUTIONNEMENT (*satis-datum, i*) ίκανοδοσία, ας, ή.

CAUTIONNER (*spondere, eo, sponondi*) έγγυάειν-αῖν, άω-ω, ήσω.

CAVALCADE (*solennis equitatio, onis*) πανηγυρική ίππευσις, εως.

CAVALE (*equa, æ*) ίππος, ου, ή. Petite cavale (*equula, æ*) ίππάριον, ίου, τό.

CAVALERIE (*equitatus, us*) τό ίππικόν, οὔ. Général de la cavalerie (*equitum magister, tri*) ίππρχος, ου, δ. Etre plus fort en cavalerie (*equitatu plus valere, eo, ui*) ίπποκρατέειν-είν, έω-ω, ήσω.

CAVALIER (*equus, itis*) ίππέυς, έως, δ· ίπποδάτης, ου, δ.

CAVALIER, ÈRE (*liber et expeditus, a*) πάρεργος, ου, δ, ή.

CAVALIRREMENT (*libere et expeditè*) παρήγως.

CAVE (*vinaria cella, æ*) οίνών, ωνος, δ.

CAVÉ, ÈE (*cavatus, a, um*) κοιλωθείς, είσα, έν. Qui a les yeux cavés (*qui, quæ oculos cavatos habet*) κοίλόφθαλμος, ου, δ, ή.

CAVEAU (*crypta, æ*) κρύπτη, ης, ή. Caveau où l'on met les morts (*conditorium, ii*) ύπόγειον, ω, τό.

CAVECON (*lupatum, i*) χαλινός, οὔ, δ· λυκος, ου, δ.

CAVER (*cavare, o, avi*) κοιλώειν-οῖν, άω-ω, άσω. Action de caver (*excavatio, onis*) ίκκοίλωσις, εως, ή.

CAVERNE (*specus, us, c.*) σπήλαιον, αίου, τό· άντρον, ου, τό. Petite caverne (*cavernula, æ*) μυχή, ης, ή· όπήδιον, ίου, τό.

CAVERNEUX, EUSE (*cavernosus, a, um*) σπραγγώδης, εως, δ, ή.

CAVILLATION (*capriuncula, æ*) τό σοφισμάτιον, ίου, τό.

CAVITÉ (*cavum, i*) κοίλωμα, ατος, τό· όπή, ης, ή. Cavité des dents (*dentium cava, orum*) όδόντων βρώματα, ων, τά.

CE OU CET, CETTE (*hic, hæc, hoc*) οὔτος, αύτη, τούτο. — *Voyez le Panhellénisme.* C'est pourquoy (*ideo, quare*) διό, τοιγαρ-οῖν.

CECI (*hoc, hujus*) τούτο, τούτου· τότε, τούδε.

CÉCITÉ (*cæcitas, atis*) τυφλότης, ητος, ή· τύφλωσις, εως, ή.

CÉCROPS, roi d'Athènes, Κέκρωψ, οπος, δ.

CÉDER (*cedere, do, cessi*) είκειν, κω, ζω.

Céder le haut du pavé (*semita cedere*) παραχωρήσαι δδοῦ. Céder, *être inférieur (inferiorem esse)* ήττάσθαι-ασθαι, άομαι-ωμαι, ήσομαι. Je lui cède en tout (*hinc omnia cedo*) τῶδε πάντα ύπέικω. Je n'ai ni cédé ni plié, οὔκ είξα, οὔδ' ύπεχώρησα, *Dém.*

CÉDRE (*cedrus, i, f.*) κέδρος, ου, ή. Le grand cèdre (*cedrus major*) κεδρελάτη, ης, ή. Liqueur qui coule du cèdre (*cedrium, ii*) κέδριον, ίου, τό. Le fruit du cèdre (*cedri bacca, æ*) κεδρίς, ίδος, ή. Poix qu'on tire du grand cèdre (*cedria, æ*) κεδρία, ας, ή.

CÉDULE (*syngrapha, æ*) σχέδιον, ου, τό· συγγραφή, ης, ή.

CEINDRE (*cingere, go, xi*) ζωννύναι, υμι, ζωσω. Ceindre le diadème (*cingere caput diademate*) περιστεφανοῖν-οῖν, άω-ω, άσω. Ceindre une ville de murailles (*cingere urbem mænibus*) πόλιν περιτειχιζειν, ίζω, ίσω.

CEINT, È (*circumdatus, a, um*) περιβεβλημένος, η, ον· περιχειμένος, η, ον.

CEINTURE (*cingulus, i*) ζώνη, ης, ή· ζωστήρ, ήρος, δ. Petite ceinture (*zonula, æ*) ζώνιον, ίου, τό. Ceinture de Vénus,

κεστός ἱμάς, άντος. Oter la ceinture (*discingere, go, xi*) ἀποζωνώνουαι, υμι, ζώσω.

CEINTURIER (*zonarius, ii*) ζωνιοπλόκος, ου, δ.

CEINTURON (*militare cingulum, i*) ζωστήρ, ἦρος, δ.

CELA (*id, illud*) ἐκεῖνο, ἐκεῖνου. Ceci et cela (*hoc et illud*) τοῦτο καὶ ἐκεῖνο.

CÉLÉBRATION (*celebratio, onis*) ἐόρτασις, εως, ἡ.

CÉLÈBRE (*celeber, bris, bre*) κλυτός, ἡ, ὄν· ἔνδοξος, ου, δ, ἡ.

CÉLÉBRER (*celebrare, o, avi*) ἐγκωμιάζειν, ἄζω, ἄσω. Célébrer une fête (*diem festum agere, o*) ἐορτάζειν, ἄζω, ἄσω. Célébrer des jeux (*ludos celebrare, o*) πανηγυρίζειν, ἰζω, ἰσω. Célébrer la messe (*sacra celebrare*) ἱεουργεῖν-εῖν, ἐω-ῶ, ἡσω.

CÉLÉBRITÉ (*celebritas, atis*) εὐκλεια, ας, ἡ· εὐδοξία, ας, ἡ.

CÉLER une chose à quelqu'un (*aliquem aliquid celare, o, avi*) τινὰ τι ἀποκρύπτειν, πτω, ψω.

CÉLERI (*apium, ii*) σέλινον, ου, τό.

CÉLÉRITÉ (*celeritas, atis*) τάχος, εος-ους, τό· ὠκύτης, ητος, ἡ.

CÉLESTE (*caelestis, e*) οὐράνιος, ἰα, ἰον. Femme d'une beauté céleste (*eximia pulchritudine mulier, eris*) ὑπερφυής τὸ κάλλος γυνή, αἰκός.

CÉLIAQUE (*caeliacus, a, um*) κοιλιακός, ἡ, ὄν.

CÉLIBAT (*caelibatus, us*) ἀγαμία, ας, ἡ· ἀζυγία, ας, ἡ.

CÉLIBATAIRE (*caelebs, ibis*) ἀγαμος, ου, δ· ἀζυγής, εος, δ.

CELLÉRIER, ÈRE (*cellarius, ia*) ταμίας, ου, δ· ταμία, ας, ἡ.

CELLIER (*cellarium, ii*) οἰνών, ὠνος, δ.

CELLULE (*cella, ae*) οικίσκος, ου, δ. Petite cellule (*cellula, ae*) καλυμμάτιον, ἰου, τό.

CELUI, CELLE (*is, ea, id*) ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο. Celui, celle qui (*qui, quae*) ὅς, ἡ.

CÉNACLE (*caenaculum, i*) ἀνώγειον, γεω, τό· δειπνοτήριον, ἰου, τό.

CENDRE (*cinis, eris, m.*) τέφρα, ας, ἡ. σποδός, οῦ, δ. Cendre chaude (*favilla, ae*) μαρῖλα, ης, ἡ. Réduire en cendres

(*in cinerem vertere, to, ti*) τεφρῶσειν-οῦν, ὠ-ῶ, ἰσω.

CENDRÉ, ÈE (*cineraceus, a, um*) σποδοειδής, εος, δ, ἡ.

CENDREUX, EUSE (*cinere aspersus, a, um*) τεφρώδης, εος, δ, ἡ.

CENDRIER (*cineris receptaculum, i*) τὸ τῆς τέφρας ἐκδοχείον, εἰου.

CÉNELLE (*aquifoliae bacca, ae*) ὁ τῆς ὀξυακάνθης κόκκος, ου.

CÉNOBITE (*caenobita, ae, m.*) κοινοβίτης, ου, δ· κοινοβιακός, οῦ, δ.

CÉNOTAPHE (*inanis tumulus, i*) κενοτάφιον, ἰου, τό.

CENS (*census, us*) τίμησις, εως, ἡ.

CENSE, ÈE (*habitus, a, um*) νομισθεῖς, εἶσα, ἐν.

CENSEUR (*ensor, oris*) τιμητής, οῦ, δ.

Qui a été censeur (*ensorius vir, i*) τιμητικός, οῦ, δ. De censeur (*ensorius, a, um*) τιμητικός, ἡ, ὄν. Censeur (*criticus, i*) ἐπανορθωτής, οῦ, δ.

CENSURABLE (*reprehendus, a, um*) ἐπιτιμητέος, ἐα, ἐόν.

CENSURE (*censura, ae*) ἡ τοῦ τιμητοῦ ἀρχή, ἡς· τιμητεία, ας, ἡ. Censure ou critique (*censura, ae*) ἐπανάρθωσις, εως, ἡ.

CENSURER (*reprehendere, do, di*) ἐπιτιμᾶειν-ᾶν, ἄω-ῶ, ἡσω.

CENT (*centum*) ἑκατόν. Deux cents (*ducenti, ae, a*) διακόσιοι, αἱ, α. Trois cents (*trecenti, ae, a*) τριακόσιοι, αἱ, α. Quatre cents (*quadringenti, ae, a*) τεσσαρακόσιοι, αἱ, α. Cinq cents (*quingenti, ae, a*) πεντακόσιοι, αἱ, α. Six cents (*sexcenti, ae, a*) ἑξακόσιοι, αἱ, α. Sept cents (*septingenti, ae, a*) ἑπτακόσιοι, αἱ, α. Huit cents (*octingenti, ae, a*) ὀκτακόσιοι, αἱ, α. Neuf cents (*nongenti, ae, a*) ἔννεακόσιοι, αἱ, α. Cent fois (*centies*) ἑκατοντάκις.

Deux cents fois (*ducenties*) διακοσιάκις. Trois cents fois (*trecenties*) τριακοσιάκις. Quatre cents fois (*quadringenties*) τεσσαρακοσιάκις. Cinq cents fois (*quingenties*) πεντακοσιάκις. Six cents fois (*sexcenties*) ἑξακοσιάκις. Sept cents fois (*septingenties*) ἑπτακοσιάκις. Huit cents fois (*octingenties*) ὀκτακοσιάκις. Neuf cents fois (*nongenties*) ἔννεακοσιάκις. Poids de cent livres (*centumpondium, ii*) ἑκατοντάσταθμον, ου, τό.

CENTAINÉ (*centenarius numerus, i*) ἑκατοντάς, ἄδος, ἦ.
CENTAURE (*centaurus, i*) κένταυρος, ου, δ· ἵπποκένταυρος, ου, δ.
CENTAURÉE (*centaurium, ii*) κενταυρεία, ας, ἦ.
CENTENAIRE. Un *vieillard centenaire* (*centenarius senex, senis*) ἑκατονταῖτης γέρον, οντος.
CENTENIER (*centurio, onis*) ταξίαρχος, ου, δ· ἑκατοντάρχης, ου, δ.
CENTIÈME (*centesimus, a, um*) ἑκατοστός, ἦ, ὄν. Deux — (*ducentesimus*) διακοσιοστός. Trois — (*trecentesimus*) τριακοσιοστός. Quatre — (*quadragesimus*) τεσσαρακοσιοστός. Cinq — (*quingentesimus*) πεντακοσιοστός. Six — (*sexcentesimus*) ἑξακοσιοστός. Sept — (*septingentesimus*) ἑπτακοσιοστός. Huit — (*octingentesimus*) ὀκτακοσιοστός. Neuf — (*nonagesimus*) ἑνεακοσιοστός.
CENTON (*cento, onis*) κέντρων, ωνος, δ.
CENTRAL, E (*centralis, e*) μεσόμφαλος, ου, δ, ἦ.
CENTRE (*centrum, i*) κέντρον, ου, τό· ὀμφαλός, οὔ, δ.
CENTUMVIRS (*centumviri, orum*) οἱ ἑκατὸν ἄνδρες, ὄν.
CENTUPLE (*centuplex, icis*) ἑκατομπλασίων, ονος, δ, ἦ. Au *centuple* (*centuplato*) ἑκατονταπλασίως.
CENTURIE (*centuria, æ*) ἑκατοντάς, ἄδος, ἦ.
CENTURION (*centurio, onis*) ἑκατοντάρχης, ου, δ. Office du *centurion* (*centuriatus, us*) ἑκατονταρχία, ας, ἦ.
CER (*vineæ stirps, stirpis, f.*) τὸ τῆς ἀμπέλου στέλεχος, εος-ους.
DEPENDANT (*interea*) ἐν τῷ μεταξῷ, ἐν τούτῳ. — (*tamen*) μενοῦν, ὁμως.
CÉPHALALGIE (*capitis dolor, oris*) κεφαλαγία, ας, ἦ.
CÉPHALIQUE (*cephalicus, a, um*) κεφαλικός, ἦ, ὄν.
CERPS (*compedes, um, pl. f.*) πέδαι, ὄν, αἰ· στήλη, ης, ἦ.
CÉRAT (*ceratum, i*) κηρωτόν, οὔ, τό.
CERBIÈRE, chien à trois têtes, gardien des enfers, Κέρβερος, ου, δ.
CERCLE (*circulus, i*) κύκλος, ου, δ. Demi-cercle (*semi-circulus, i*) ἡμίκυκλος, ου, ὄ.

CERCUEIL (*loculus, i*) φέρετρον, ου, τό· σορός, οὔ, ἦ.
CÉRÉMONIE (*ceremonia, arum*) τελετή, ἦς, ἦ· Θρησκεία, ας, ἦ. En grande *cérémonie*, μετὰ πολλῆς παρασκευῆς.
CÉRÈS (*Ceres, eris*) Δημήτηρ, τρος, ἦ, voc. ὦ Δημήτηρ.
CERF (*cervus, i*) ἔλαφος, ου, δ. De *cerf* (*cervinus, a, um*) ἔλαφειος, εἶα, εἰον.
CERFEUIL (*chærephyllum, i*) χαϊρέφυλλον, ου, τό, R. χαίρειν, se réjouir, φύλλον, feuille, *q. d. foliis gaudens*.
CÉRISE (*cerasum, i*) κέρασιον, ου, τό.
CÉRISIER (*cerasus, i, f.*) κέρασος, ου, δ, *ad urbe Cerasunte*.
CERNE (*circinatio, onis*) περιαγωγή, ἦς, ἦ· περικύκλωσις, εως, ἦ.
CERNER (*circumcidere, do, di*) περικόπτειν, πτω. — (*circumfodere, io, fodi*) περισκάπτειν, πτω, ψω. Cerner une poix, κάρουν ἐκπυρνίζειν, ἴω, σω. Cerner une ville (*urbem vallo circumdare, do, dedi*) τὴν πόλιν περιταφρεύειν, ω, σω.
CERTAIN, AINE (*certus, a, um*) ἀκριβής, εος, δ, ἦ· δῆλος, η, ον. J'en suis certain (*id certo comperi*) πέπεισμαι, ἦ καταγινώσκω. A certains jours (*certis diebus*) ἐν τεταγμέναις ἡμέραις. Certain homme, certaine femme (*quidam, quædam*) ὅδε τις, ἥδε τις.
CERTAINEMENT (*certo*) ἀληθῶς. Je le sais certainement (*hoc certe scio*) τοῦτο σαφῶς ἐπίσταμαι.
CERTES (*ncæ, profecto*) ναί, δή.
CERTIFICAT (*scripta testificatio, onis*) γεγραμμένη μαρτυρία, ας.
CERTIFICATEUR (*consponsor, oris*) συνεγυητής, οὔ, δ.
CERTIFIER (*testificari, or*) μαρτυρεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω.
CERTITUDE (*certitudo, inis*) ἀκρίβεια, ας, ἦ.
CÉRUSE (*cerussa, æ*) ψίμμυθος, ου, δ· ψιμμύθιον, ου, τό.
CERVEAU (*cerebrum, i*) ἐγκέφαλος, ου, δ.
CERVELAS (*hilla, æ*) ἄλλᾶς, ἄντος, δ.
CERVELET (*cerebellum, i*) ἐγκεφάλιον, ίου, τό.
CERVELLE (*cerebrum, i*) ἐγκέφαλος, ου, δ. Belle tête, dit le renard, mais de cervelle, point, ὧ ὅλα κεφαλή, εἶπεν ἡ ἀλώπηξ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔξει, Esop.

CERVOISE (*cerevisia*, α) ζύθος, ου, δ· ζύθος, εος, τό.

CÉSAR, premier empereur romain, Καῖσαρ, αρος, δ· πρῶτος τῶν Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ, ορος.

CÉSSATION (*intermissio*, onis) διαλειψις, εως, ἡ· ἀνεσις, εως, ἡ. Cessation d'armes (*induciae*, arum) ἀνογαί, αἰ· ἐκεχειρία, ας, ἡ. Cessation de plaidoiries (*justitium*, ii) ἀπραξία, ας, ἡ.

CESSE. Sans cesse (*inesciter*) ἀδιαλείπτως, ἀπαύστως.

CÉSSÉ, ΕΕ (*desitus*, a, um) ἀπολειφθεῖς, εἶσα, ἐν· ἀπολειψιμμένος, η, ον.

CÉSSER (*desinere*, o) καταλήγειν, γω, ξω· παύσθαι, ομαι. Faire cesser (*rei finem afferre*) παύειν, ω, σω. Cessez de travailler, lorsque vous pouvez encore travailler, λῆγε τῶν πόνων, ἔτι πονεῖν δυνάμενος.

CÉSSION. Faire cession de ses biens (*bonis cedere*, o) τῶν ὄντων ἀφίστασθαι, ἴσταμαι*.

CÉSSIONNAIRE (*qui bonis cessit*) δ· τῶν ὄντων ἀφιστάμενος, ου.

CÉSTE (*cestus*, i) πυγμή, ἧς, ἡ.

CÉSURE (*cæsura*, α) τομή, ἧς, ἡ· τμήμα, ατος, τό.

CET, **CETTE** (*hic*, *hæc*, *hoc*) οὗτος, αὕτη, τοῦτο.

CÉTACÉES (*immania cete*, Virg.) κήττα, *contr.* κήτη, ὧν, τά.

CHABOT (*gobius*, ii) κωβιός, οὔ, δ.

CHACAL (*crocottas*, α, Plin.) θάινα, ης, ἡ.

CHACUN, **UNE** (*quisque*, *quæque*, *quodque*) πᾶς τις, πᾶσά τις, πᾶν τι· ἕκαστος, η, ον.

CHAGRIN (*mæror*, oris) λύπη, ης, ἡ· ἀλγηδών, ὄνος, ἡ. — (*morositas*, atis) δυσκολία, ας, ἡ. Chagrin (*squali corium*, ii) ἡ τῆς ῥίνης δορά, ᾄς.

CHAGRIN, **INE** (*mæstus*, a, um) κατηφής, εος, δ, ἡ· σκυθρωπός, οὔ, δ, ἡ. — (*morosus*, a, um) δύσκολος, ου, δ, ἡ· δύσ-ἀρεστος, ου, δ, ἡ.

CHAGRINANT, Ε (*molestus*, a, um) λυπηρός, ἄ, ὄν· ἀλγεινός, ἡ, ὄν.

CHAGRINER (*molestia afficere*, cio, feci) βαρύνειν, ὕνω, υνώ· λυπέειν-εῖν, ἐώ-ῶ, ἡσω· ἀνιάειν-ᾶν, ἄω-ῶ, ἄσω. Se chagriner (*angi*, gor) λυπέεσθαι-εῖσθαι, ἔομαι-οῦμαι.

CHAÎNE (*catena*, α) ἀλυσίς, εως, ἡ· δεσμός, οὔ, δ. Chaîne de tisserand (*subtlemen*, inis) κρόκη, ης, ἡ· κροκύφαντον, ου, τό.

CHAÎNETTE (*catenula*, α) ἀλυσιον, ἰου, τό.

CHAÎNON (*catenæ circulus*, i) δ· τῆς ἀλυσίως κύκλος, ου.

CHAIR (*caro*, *carnis*) κρέας, ατος, τό· σάρξ, σαρκός, ἡ. Plaisirs de la chair (*libidines*, um) ἡδοναί, ὧν, αἰ· ἐπιθυμαί, ὧν, αἰ. Excroissance de chair, σάρκωμα, ατος, τό.

CHAIRE (*suggestum*, i) βῆμα, ατος, τό. Chaire d'un professeur (*pulpitum*, i) καθέδρα, ας, ἡ.

CHAISE (*sella*, α) φορεῖον, ου, τό. Chaise roulante (*cisium*, ii) δίτροχον ὄχημα, ατος.

CHALAND, Ε (*emptor*, oris) ἀγοραστής, οὔ, δ.

CHALASTIQUE (*laxando aptus*, a, um) χαλαστικός, ἡ, ὄν.

CHALCOGRAPHE (*cælator*, oris) χαλκογράφος, ου, δ.

CHALCOGRAPHIE (*cælatura*, α) χαλκογραφία, ας, ἡ.

CHALEUR (*calor*, oris) θέρμη, ης, ἡ· θάλπος, εος-ους, τό. — *rut des animaux*, voyez RUT.

CHALEUREUX, **EUSE** (*fervidus*, a, um) ζεστός, ἡ, ὄν· θερμός, ἡ, ὄν.

CHALOUPÉ (*lembus*, i) σκάφος, εος-ους, τό· ἀκάτιον, ἰου, τό.

CHALUMEAU (*calamus*, i) κάλαμος, ου, δ. Jouer du chalumeau, καλαμίζειν, ἴζω, ἴσω.

CHAMAILLER [*Se* (*magno strepitu confingere*, go, xi) κοναβηδὸν διαμάχεσθαι, ομαι.

CHAMAILLIS (*conflictus*, us) διαμάχημα, ατος, τό.

CHAMARRÉ, ΕΕ (*segmentatus*, a, um) ἐκ ποικίλων μερῶν πεποιτημένος, η, ον.

CHAMARRURE (*segmentum*, i) ἀπόκομμα, ατος, τό· ἀποτομή, ἧς, ἡ.

CHAMBRANLE (*antepagmenta*, orum) προσηγήματα, ὧν, τά.

CHAMBRE (*conclave*, is) δωμάτιον, ἰου, τό· οἴκημα, ατος, τό. — à coucher (*convicium*, i) κοιτών, ὧνος, δ. — où l'on reçoit les visites (*exhedra*, α) ἐξέδρα, ας, ἡ.

CHAMBRE (*contubernium*, *ii*) δημοσκηνα, ας, ἡ· συσκηνα, ας, ἡ.
CHAMBRE (*una habitare*, *o*, *avi*) συνοικεῖν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω.
CHAMBRETTE (*cella*, *æ*) οικίσκος, ου, δ.
CHAMBRIÈRE (*ancillula*, *æ*) θεραπευιδιον, ου, τό. *Chambrière*, *fouet de manège* (*scutica*, *æ*) μάστιξ, υγος, ἡ.
CHAMEAU (*camelus*, *i*) κάμηλος, ου, δ.
CHAMELIER (*camelarius*, *ii*) καμηλίτης, ου, δ.
CHAMOIS (*rupicapra*, *æ*) ἀγρία αἰξ, γός· ἴορος, ου, δ.
CHAMP (*ager*, *agri*) ἀγρός, οὔ, δ. *Petit champ* (*agellus*, *i*) ἀγρίδιον, ου, τό. *Champ de Mars* (*Martius campus*, *i*) Ἄρεος πεδῖον, ου, τό. *Maison des champs* (*villa*, *æ*) ἀγροικία, ας, ἡ.
CHAMP [*SUR-LE-* (*e vestigio*) παραυτίκα, εὐθέως.
CHAMPÈTRE (*agrestis*, *e*) ἀγροικός, ου, δ, ἡ· ἀγριος, ἰα, ἰον.
CHAMPIGNON (*fungus*, *i*) μύκης, ἡτος, δ.
CHAMPION (*defensor*, *oris*) προαγωνιστής, οὔ, δ.
CHANCE (*alea*, *æ*) κλήρος, ου, δ· κυβεία, ας, ἡ.
CHANCELANT, **E** (*titubans*, *antis*) συγκλονούμενος, η, ον· παραφερόμενος, η, ον.
CHANCELER (*titubare*, *o*, *avi*) συγκλονέσθαι-εῖσθαι, ἔομαι-οῦμαι, ἦσομαι· παραφέρεισθαι, φέρω*. *Chanceler en parlant* (*lingua titubare*, *o*, *avi*) τραυλιζειν, ψελλιζειν, ἰζω, ἰσω.
CHANCELIER (*cancellarius*, *ii*) ἀρχιγραμματεὺς, ἔως, δ.
CHANCELEMENT (*titubatio*, *onis*) συγκλόνησις, εως, ἡ· παραφορά, ας, ἡ.
CHANCELLERIE (*cancellarii prætorium*) ἀρχεῖον, ου, τό.
CHANCEUX, **EUSE** (*incertus*, *a*, *um*) ἀμπίβητος, η, ον.
CHANCIR (*rancescere*, *sco*) ταγγίζειν, ἰζω, ἰσω.
CHANCESSURE (*rancor*, *oris*) τάγγη, ης, ἡ· εὐρώς, ῶτος, δ.
CHANCE (*cancer*, *cri*) καρκίνος, ου, δ· καρκίνωμα, ατος, τό.
CHANCEUX, **EUSE** (*cancro similis*, *e*) καρκινώδης, εος, δ, ἡ.
CHANDELIER (*candelabrum*, *i*) λυχνούχος, ου, δ.

CHANDELIER (*candelarum propola*, *æ*, *m*.) λυχνοπώλης, ου, δ.
CHANDELLE (*candela*, *æ*) λύχνος, ου, δ.
CHANGE (*permutatio*, *onis*) ἀνταλλαγή, ἡς, ἡ· διάλλαξις, εως, ἡ. *Prendre le change* (*errare*, *o*, *avi*) σφάλεσθαι, ομαι. *Rendre le change* (*par pari referre*, *fero*) ἀντιποιεῖν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω· ἴσον ἴσω ἐπιφέρειν, φέρω*.
CHANGE, **ÈE** (*mutatus*, *a*, *um*) μεταβληθεὶς, εῖσα, ἐν· ἀλλοιωθεὶς, εῖσα, ἐν. *Combien il est changé!* (*quantum mutatus ab illo!* Virg.) ὅσον αὐτὸς ἑαυτοῦ διέστηκεν!
CHANGEANT, **E** (*mutabilis*, *e*) εὐμετάβολος, ου, δ, ἡ· ποικίλος, η, ον.
CHANGEMENT (*mutatio*, *onis*) μεταβολή, ἡς, ἡ· ἀλλοίωσις, εως, ἡ. *Faire aux lois de grands changements*, πολλὰ τῶν νόμων μεταποιεῖν, ῶ, ἦσω, *Dém.*
CHANGER (*permutare*, *o*, *avi*) διαλλάττειν, ω, ἔω· διαμειθεσθαι, ομαι, ψομαι.
CHANGEUR (*mensarius*, *ii*) τραπεζίτης, ου, δ.
CHANOINE (*canonicus*, *i*) κανονικός, οὔ, δ.
CHANOINESSE (*canonica*, *æ*) κανονική, ἡς, ἡ.
CHANSON (*cantilena*, *æ*) ᾠδή, ἡς, ἡ· ᾄσμα, ατος, τό.
CHANSONNER (*conviciari*, *or*) λοιδορεῖν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω· κατηγορεῖν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω.
CHANSONNETTE (*cantiuncula*, *æ*) ᾄσματιον, ου, τό· ᾠδάριον, ου, τό.
CHANSONNIER (*cantilenarum modulator*, *oris*) μελωδός, οὔ, δ.
CHANT (*cantus*, *us*) ᾠδή, ἡς, ἡ· ᾄσμα, ατος, τό· μέλος, εος-ους, τό. *Chants lugubres* (*næniæ*, *arum*) θρηνηδία, ας, ἡ.
CHANTEAU (*panis frustum*, *i*) ὁ τοῦ ἄρτου ψωμός, οὔ.
CHANTEPLEURE (*infundibulum*, *i*) χώνη, ης, ἡ.
CHANTER (*canere*, *o*, *cecini*) ᾄδειν, ᾄδω, ᾄσω· ψάλλειν, ἄλλω, ἄλλω. *Chanter les louanges de quelqu'un* (*aliquem laudibus efferre*, *effero*, *extuli*) ἐπαινέειν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω, τινά.
CHANTEUR, **EUSE** (*cantator*, *trix*) ψάλτης, ου, δ· ψάλτρια, ας, ἡ.
CHANTIER (*navale*, *is*) νεώριον, ναυπήγιον, ου, τό.

CHANVRE (*cannabis, is, f.*) κάνναβις, εως, ἡ. Fait de chanvre (*cannabinus, a, um*) καννάβινος, η, ον.
CHAOS (*chaos*) χάος, εος-ους, τό.
CHAPE (*trabea, æ*) τραβέα, ας, ἡ · ἀλουργίς, ἴδος, ἡ.
CHÂPEAU (*petasus, i*) πῖλος, ου, δ · καυσία, ας, ἡ. Chapeau de fleurs (*corolla, æ*) στεφανίσκος, ου, δ.
CHAPELLE (*sacellum, i*) ναΐδιον, ἰου, τό · ἀπελλαί, ὦν, αἶ.
CHAPERON (*capitium, ii*) κεφαλίς, ἴδος, ἡ · ἀμπυξ, υκος, δ, ἡ. Chaperon de muraille (*lorica, æ*) κονίαμα, ατος, τό · Φριγκός, οὔ, δ.
CHAPERONNER une muraille (*murum lorica tegere, go, xi*) τὸ τεῖχος Φωρακίζειν, ἴζω, ἴσω.
CHAPITEAU (*capitulum, i*) ἐπιστύλιον, ἰου, τό.
CHAPITRE (*caput, itis*) κεφάλαιον, αίου, τό. En voilà assez sur ce chapitre (*sat prata biberunt*) καὶ ταῦτα μὲν ταῦτα ἄδην τῶν τοιοῦτων, *Plat.* ἀπόχρη μοι τοῦτο, *Dém.*
CHAPITRE (*conventus, us*) συνέδριον, ἰου, τό · σύνοδος, ου, ἡ.
CHAPITRE (*graviter objurgare, o, avi*) ἐπιπλήττειν, ττω, ζω.
CHARON (*caro, onis*) ἐκτομίας ἀλεκτροῦν, ὄνος, δ.
CHARQUE (*quisque, quæque, quodque*) πᾶς τις, πᾶσά τις, πᾶν τι · ἕκαστος, η, ον.
CHAR (*currus, us*) ἄμαξα, ης, ἡ · ἄρμα, ατος, τό · ὄχος, ου, δ.
CHARANÇON (*curculio, onis*) τρώξ, τρωγός, δ · κίς, κίός, δ.
CHARBON (*carbo, onis*) ἄνθραξ, ακος, δ. Faire du charbon (*in carbonem mulare, o, avi*) ἀνθρακοεῖν-οῦν, ὦν-ῶ, ὠσω.
CHARBONNER (*carbone infuscare, o, avi*) ὑπομελανίζειν, ἴζω, ἴσω.
CHARBONNIER (*carbonarius, ii*) ἀνθρακεύς, ἑως, δ.
CHARBONNIÈRE (*carbonaria fornax, acis*) πνιγεύς, ἑως, δ.
CHARCUTIER, ÈRE (*porcinarius, ii*) χοιροπόλης, ου, δ.
CHARDON (*carduus, i*) σκόλυμος, ου, δ. Chardon à carder la laine, κνάφος, ου, δ.
CHARDONNER la laine (*lanam carminare, o, avi*) κνάπτειν, πτω, ψω.

CHARDONNERET (*carduelis, is, f.*) ἀκανθίς, ἴδος, ἡ.
CHARDONNETTE (*scolymus, i*) σκόλυμος, ου, δ · κινάρα, ας, ἡ
CHARGE (*onus, eris*) φόρτος, ου, δ · βάρος, εος, τό. — (*mandatum, i*) ἐπιμέλεια, ας, ἡ. — (*officium, ii*) ἐπιτροπή, ἡς, ἡ. — (*munus, eris*) ἀξίωμα, ατος, τό. — (*agressio, onis*) ἐπιχειρήσις, εως, ἡ · εἰσβολή, ἡς, ἡ. Navire de charge, φορτηγίς, ἴδος, ἡ.
CHARGÉ, ÈE (*onustus, a, um*) πεφορτισμένος, ἐνή, ἐνον · ἐμβριθής, ἑός, δ, ἡ. Chargé d'une chose (*rei præpositus*) τινὶ προστάτης, ου, δ.
CHARGER d'un vaisseau (*navis onus, eris*) πρόσθημα, ατος, τό · γέμισμα, ατος, τό.
CHARGER (*onerare, o, avi*) βαρύνειν, ὦνω, ὑνώ · φορτίζειν, ἴζω, ἴσω. Charger d'injures (*injuriis onerare*) περιυβρίζειν, ἴζω, ἴσω. Charger d'une commission (*mandare, o, avi*) ἐπιστέλλειν, ἔλλω, ἐλῶ · ἐπιτάττειν, ττω, ζω. Charger l'ennemi (*in hostem irruere, uo*) πρὸς τοὺς πολέμους ἐφορμᾶν, ὦ, ἴσω.
CHARIOT (*currus, us*) ἄμαξα, ης, ἡ · ἄρμα, ατος, τό.
CHARITABLE (*beneficus, a, um*) ἀγαθοποιός, οὔ, δ, ἡ.
CHARITABLEMENT (*benevole*) μετὰ εὐνοίας, εὐνοϊκῶς.
CHARITÉ (*charitas, atis*) ἀγάπη, ης, ἡ. La charité couvre tout, πάντα στέγει ἀγάπη, *Paul, I. Ep. aux Corinth. XIII.* 7. Charité bien ordonnée commence par soi-même, *proverb. (proximus sum ego met mihi, Tér. Andr. 640)* πᾶς τις αὐτῶν τοῦ πέλας μᾶλλον φιλεῖ, *Eur. Médée, 86.*
CHARIVARI (*tumultuatio, onis*) καρθηβαρία, ας, ἡ.
CHARLATAN (*circulator, onis*) ἀγύρτης, ου, δ · φαρμακοπώλης, ου, δ. C'est un charlatan (*præstigiator est*) γόης ἐστὶ, γοητεύει.
CHARLATANER (*decipere, cipio, cepi*) φενακίζειν, ω, σω · γοητεύειν, ω, σω.
CHARLATANERIE (*verborum præstigiæ, arum*) φενάκισμα, ατος, τό · ἀπάτη, ης, ἡ. — (*verbosus sermo, onis*) πολυλογία, ας, ἡ.

CHARLATANISME (*circulatoria venditatio, onis*) ἀγυρτεία, ας, ἡ· φαρμακοπώλησις, εως, ἡ.

CHARLEMAGNE (*Carolus Magnus, i*) Κάρολος ὁ Μέγας, ἄλω.

CHARMANT, E (*jucundissimus, a, um*) εὐχάριστος, ου, δ, ἡ. D'un caractère charmant (*eximia indole præditus, a*) εὐφρων, ονος, δ, ἡ.

CHARME (*incantamentum, i*) γοῆτευμα, ατος, τό. — (*illecebra, æ*) Ξέλκτρον, ου, τό· ἐπαγωγὴ, ἡς, ἡ. La vertu nous attire par ses charmes (*suis nos illecebris virtus ipsa trahit*) ταῖς ἑαυτῆς ἡδοναῖς ἡμᾶς ἡ ἀρετὴ ὑπάγει.

CHARMÉ, ÉE (*incantatus, a, um*) γεγοητευμένως, η, ον. — (*illectus, a, um*) ἐπαρθεῖς, εῖσα, ἐν· Ξελγηθείς, εῖσα, ἐν. Je suis charmé (*gaudeo*) ἡδομαι.

CHARMER (*incantare, o, avi*) γοητεύειν, ω, σω. — (*illicere, io, lexi*) ἐπάγειν, γω, ξω· δελεάζειν, ἄζω, ἄσω. Charmer la douleur (*dolorem lenire, io*) τῆν λύπην πραῖνειν, ὕνω, ὕνω.

CHARMILLE (*carpineæ sepes, is*) γλοερὸν ἔμφραγμα, ατος.

CHARNEL, ELLE (*libidinosus, a, um*) ἀφροδισιαστικός, ἡ, ὄν· ἀσελγής, εῖος, δ, ἡ. Plaisir charnel (*libido, inis*) ἀσελγεία, είας, ἡ.

CHARNELLEMENT (*libidinose*) ἀσελγέως, ἀσελγῶς.

CHARNEUX, EUSE (*carnosus, a, um*) κρεώδης, εος, δ, ἡ· πολύσαρκος, ου, δ, ἡ.

CHARNIER (*carnarium, ii*) κρεῖον, εἶου, τό· κρεωδόχον ἀγγεῖον, εἶου. — (*ossuarium, ii*) ὀστοθήκη, ης, ἡ· ὀστοδοχεῖον, εἶου, τό.

CHARNIÈRE (*commissura, æ*) ἐφαρμογή, ἡς, ἡ· συνάφεια, ας, ἡ.

CHARNU, UE (*torosus, a, um*) μυώδης, εος, δ, ἡ· στιφρός, ἄ, ὄν. La partie charnue (*putra, æ*) μυῶν, ὠνος, δ.

CHARNURE (*humana caro, carnis*) ἀνθρωπικὸν κρέας, ατος.

CHARPENTE (*materiatio, onis*) ξυλεία, ας, ἡ· ὕλημα, ατος, τό.

CHARPENTERIE (*lignaria ars, artis*) ὕλη-ουργία, ας, ἡ.

CHARPENTIER (*lignarius faber, bri*) ὕληουργός, οὔ, δ.

CHARPIE (*linamentum, i*) μοτός, οὔ, δ· τιλτόν, οὔ, τό.

CHARRETÉE (*vehes, is, f.*) ὄχημα; ατος, τό.

CHARRETIER (*carrus ductor, oris*) ἀμαξεύς, εως, δ.

CHARRETTE (*carrus, i*) ἀμαξα, ης, ἡ· ὄχημα, ατος, τό.

CHARRIAGE (*vectura, æ*) ὄχησις, εως, ἡ.

CHARRIER (*vehere, ho, xi*) ἐποχέειν-εῖν, ἐω-ῶ, ἦσω.

CHARRON (*curruum faber, bri*) ἀμαξο-πηγός, οὔ, δ.

CHARRONNAGE (*curruum fabri ars, artis*) ἀμαξοπῆξις, εως, ἡ.

CHARROYEUR (*plaustrarius, ii*) ἀμαξήρης, εος, δ.

CHARRUE (*aratrum, i*) ἄροτρον, ου, τό. C'est mettre la charrue devant les bœufs, ἡ ἀμαξα τὸν βοῦν, sous-ent. ἔλκει, *Luc*.

CHARTÉ (*vetus tabula, æ*) γραμματεία, ων, τά. Trésor des chartes (*tabularium, ii*) γραμματοφυλάκιον, ἰου, τό.

CHARTRE (*carcer, eris*) φυλακὴ, ἡς, ἡ· δεσμοκτήριον, ου, τό.

CHARTRE, maladie de langueur (*tabes, is*) φθίσις, εως, ἡ.

CHARTRIER (*tablinum, i*) γραμματοφυλάκιον, ἰου, τό. — (*tabularii custos, odis*) γραμματοφύλαξ, φύλακος, δ.

CHASSE (*venatio, onis*) Θήρα, ας, ἡ. Chasse aux oiseaux (*aucupium, ii*) ὀρνιθο-θηρευτική, ἡς, ἡ. Gibier pris à la chasse (*venatus, us*) Θήρευμα, ατος, τό. Oiseau pris à la chasse (*aucupium, ii*) ὀρνιθοθήρα, ας, ἡ.

CHASSÉ, ÉE (*expulsus, a, um*) ἐξελαθεῖς, εῖσα, ἐν· ἐκβληθείς, εῖσα, ἐν.

CHASSELAS (*albus racemus, i*) βούμασθος, ου βούμαστος, ου, δ.

CHASSER (*venari, or*) Θηρεύειν, εῶ, εῦσω· κυνηγέειν-εῖν, ἐω-ῶ, ἦσω. Chasser aux oiseaux (*aucupium exercere, ceo, cui*) ὀρνιθοθηρεύειν-εῖν, ἄω-ῶ, ἄσω. Chasser quelqu'un de sa patrie (*ex patria aliquem expellere, llo, puli*) ἐκ τῆς πατρίδος ἐκβάλλειν, ω*, τινά. Chasser de la maison (*domo expellere, llo*) ἐξαικίζειν, ἰζω; ἰσω.

CHASSERESSE (*venatrix, icis*) Θεράτειρα, ας, ἡ· κυνηγός, οὔ, ἡ.

CHASSEUR (*venator, oris*) Θηρητήρ, ἦρος,

δ· κυνηγός, οὔ, δ. Chasseur aux oiseaux (auceps, cupis) ὀρνιθοθήρας, ου, δ.
CHASSIE (*lippitudo, inis*) λήμη, ης, ἡ. Avoir la chassie (*lippire, io, ivi*) λημάειν-ῆν, ἄω-ῶ.
CHASSIEUX, EUSE (*lippus, a*) λιμάων-ῶν, ἄουσα-ῶσα.
CHASTE (*castus, a, um*) ἀγνός, ἡ, ὄν· καθαρός, ἄ, ὄν.
CHASTEMENT (*caste*) ἀγνῶς, καθαρῶς.
CHASTETÉ (*castitas, atis*) ἀγνότης, ητος, ἡ· δ τοῦ σώματος καθαρισμός, οὔ.
CHAT (*feles, is, f.*) αἰλουρός, ου, δ. Une chatte (*feles femina*) γαλέη, ης, *contr.* γαλῆ, ἧς, ἡ.
CHATAGNE (*castanea, æ*) κάστανον, ου, τό.
CHATAGNERAIE (*castanetum, eli*) καστα-
 νών, ὄνος, δ.
CHATAGNIER (*castanea, æ*) κασταναῖκη
 χαράα, ας.
CHATEAU (*castrum ou castellum, i*) φρού-
 ριον, ἴου, τό· ἔρμα, ατος, τό.
CHAT-HUANT (*bubo, onis; noc'ua, æ*)
 βῦας, ου, δ· αἰγωλιός, οὔ, δ· κύμινδις,
 εως, ἡ.
CHATIER (*castigare, o, avi*) κολάζειν,
 ἄζω, ἄσω· τιμωρέειν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω.
 Châtier un ouvrage (*opus emendare, o, avi*) τὸ ἔργον ἐπανορθοῦειν-οῦν, ὠω-ῶ,
 ὦσω.
CHATIMENT (*castigatio, onis*) ἐπιπληξίς,
 εως, ἡ· κόλασις, εως, ἡ· τιμωρία, ας,
 ἡ. Subir un châtement proportionné à ses
 fautes, τιμωρίαν τῶν ἁμαρτημάτων ἀν-
 τὶβροπον διδόναι, διδῶμι*, *Chrys.*
CHATON de bague (*pala, æ*) ἡ τοῦ δακτυ-
 λίου σφενδόνη, ης.
CHATONS. Fleurs en chatons (*paniculae, arum*) ἀνθῆλαι, ὦν, αἱ.
CHATUILLEMENT (*titillatio, onis*) γαρ-
 γαλισμός, οὔ, δ.
CHATUILLER (*titillare, o, avi*) γαργαλί-
 ζειν, ἴζω, ἴσω.
CHATUILLEUX, EUSE (*titillationis impa-
 tiens, entis*) τὸν γαργαλισμὸν δυσφόρως
 φέρων, ουσα. — (*stomachosus, a*) ὀργίλος,
 ἴλη· ἐπιχολός, ου, δ, ἡ.
CHATOYER (*radiare, o, avi*) ἀκτινοβο-
 λείειν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω· ἀποστῆλθειν, ἔω,
 ψω, φα.
CHATTEMITE (*dissimulator, oris*) ἑποκρι-
 τής, οὔ, δ.

CHAUD (*calor, oris*) θέρμη, ης, ἡ· θάλ-
 πος, εος, τό. Avoir chaud (*calere, eo*)
 θέρεσθαι, ομαι.
CHAUD, E (*calidus, a, um*) θερμός, ἡ, ὄν.
 Qui est d'un esprit chaud (*animo fervens, is*) θερμουργός, οὔ, δ.
CHAUDEMMENT (*ardenter*) περικαῶς, δια-
 πύρως. — (*ardenti studio*) σφόδρα,
 δεινῶς.
CHAUDIÈRE (*athenum, i*) χαλκίον, ἴου, τό·
 ἔμπυρος τρίπους, οδος.
CHAUDRON (*lebes, etis, m.*) λέβης, ητος, δ·
 λεβήτιον, ἴου, τό.
CHAUDRONNIER (*ærarius, ii*) χαλκουργός,
 οὔ, δ· χαλκεύς, ἔως, δ.
CHAUFFE (*fornax, acis, f.*) κάμινος, ου, δ·
 χωνευτήριον, ἴου, τό.
CHAUFFÉ, ÊE (*calefactus, a, um*) θερμαν-
 θείς, εῖσα, ἐν· θαλφθείς, εῖσα, ἐν.
CHAUFFER (*calefacere, cio, feci*) θερμαί-
 νειν, αἶνω, ἀνώ. Se chauffer, θερμαίνε-
 σθαι, ομαι.
CHAUFFERETTE (*foculus, i*) ἐσχάριον,
 ἴου, τό.
CHAUFFOIR (*focus, i*) ἐσχάρα, ας, ἡ·
 ἔστια, ἱας, ἡ.
CHAUFOUR (*calcaria fornax, acis*) δ τῆς
 τιτάνου κάμινος, ου.
CHAUFURNIER (*calcarius, ii*) γυψοποιός,
 οὔ, δ.
CHAUMAGE (*culmorum sectio, onis*) καλαμη-
 τομία, ἱας, ἡ.
CHAUME (*culmus, i*) καλάμη, ης, ἡ.
CHAUMER (*culmos colligere, go, legi*) καλα-
 μάσθαι-ᾶσθαι, ἀομαι-ῶμαι.
CHAUMIERE (*tugurium, ii*) καλύβη, ης, ἡ·
 καλύβιον, ἴου, τό.
CHAUMINE (*tuguriolum, i*) καλύβιον, ἴου,
 τό.
CHAUSSE (*tibiale, is*) περικνημῖς, ἴδος, ἡ·
 περισκέλιον, ἴου, τό. Haut-de-chausse
 (*braccæ, arum*) ἀναξυρίς, ἴδος, ἡ· περι-
 σκελῖς, ἴδος, ἡ. Chausse de docteur (*hu-
 merale, is*) ἐπωμῖς, ἴδος, ἡ.
CHAUSSE, ÊE (*calceatus, a, um*) ὑποδεθείς,
 εῖσα, ἐν· ὑποδεδεμένος, η, ον.
CHAUSSEE (*moles, is; agger, eris*) χοῦς, οὔ,
 δ· χῶμα, ατος, τό.
CHAUSSER (*calceare, o, avi*) ὑποδέειν, ἔω,
 ἔσω ου ἦσω. Chaussé quelqu'un d'un
 cothurne, τὸν κόθορνόν τινα ὑποδέειν, δέω,
 δῆσω.

CHAUSSE-TRAPÈ (*murices, icum, m.*) τρίβολος, ου, δ.
CHAUSSURE (*calceamentum, i*) ὑπόδημα, ατος, τό· πέδιλον, ου, τό.
CHAUVÈ (*calvus, a, um*) φαλακρός, ά, όν. Etat d'une tête chauve (*calvities, ei*) φαλακρότης, ητος, ή. Devenir chauve (*calvescere, sco*) φαλακροῦσθαι, οῦμαι.
CHAUVÈ-SOURIS (*vespertilio, onis, m.*) νυκτερίς, ίδος, ή.
CHAUX (*calx, cis, f.*) κονία, ας, ή· τίτανος, ω, ή. Enduire de chaux (*calce oblinere, o, levi*) τιτανόειν-οῦν, ώω-ω.
CHAVIRER (*subverti, tor*) ὑποστρέφασθαι, στρέφομαι.
CHEF (*caput, itis*) κεφαλή, ης, ή. De mon chef (*meo nomine*) παρ' ἐμοῦ. Chef de famille (*pater-familias*) οἰκοδεσπότης, ου, δ. Chef d'armée (*exercitus dux, ducis*) στρατηγός, οῦ, δ· ἡγεμών, όνος, δ.
CHEF-D'OEUVRE (*eximium opus, eris*) ἔργον κατὰ πάντα τέλειον.
CHÉLIDOINE (*hirundinaria, æ*) χελιδόνιον, ίου, τό R. χελιδών, *hirundo*.
CHEMIN (*via, æ*) ὁδός, οῦ, ή· πορεία, ας, ή. Grand chemin (*publica via*) λεωφόρος ὁδός, ου, ή. Petit chemin (*semita, æ*) τρίβος, ου, ή. Ce chemin conduit à la gloire (*hæc via ducit ad gloriam*) αὐτη ή ὁδός ἐπὶ δόξαν ἀγει.
CHEMINÉE (*caminus, i*) κάμινος, ου, δ, ή· καπνοδόχη, ης, ή.
CHEMINER (*iter facere, cio, feci*) βαδίζειν, ίω, ίσω.
CHEMISE (*indusium, ii; subucula, æ*) χιτωνίσκος, ου, δ· ὑποδύτης, ου, δ.
CHÊNAIE (*quercetum, i*) δρυμών, ώνος, δ· ὄρυμός, ου, δ.
CHENAL (*alveus, i*) ρεῖθρον, ου, τό.
CHENAPAN (*latro, onis*) ληστής, οῦ, δ.
CHÊNE (*quercus, us, f.*) δρῦς, ὄρυός, ή. Qui est de chêne (*quercus, a, um*) δρύϊνος, νη, νον. Chêne vert (*ilex, icis, f.*) πρίνος, ου, ή.
CHÊNEAU (*colluquæ, arum*) ὑδροβόρροι, όν, αί· ὄχετός, οῦ, δ.
CHÊNEVIS (*cannabis, is, f.*) κάνναβις, εως, ή.
CHÊNEVOTTE (*cannabinus calamus, i*) καννάβιος κάλαμος, ου.
CHÊNIL (*canum stabulum, i*) ή τῶν κυνῶν ἵπκαυλις, εως.

CHENILLE (*eruca, æ*) κάμπη, ης, ή.
CHENU, UR (*canus, a, um*) πολιός, ά, όν. Etre ou devenir chenu (*canescere, sco*) πολιόεσθαι-οῦσθαι, ὀμομαι-οῦμαι.
CHER (*care*) πολυτίμως. Vous avez acheté cela trop cher, ὑπερτίμιον τοῦτο ἡγόρακας.
CHER, ÈRE (*carus, a, um*) ἀγαπητός, ή, όν· προσφιλής, έος, δ, ή. — (*pretiosus, a, um*) τίμιος, ία, ίου. Le blé devient cher (*crescit frumenti pretium*) ἀναβαίνει ή τιμή τοῦ σίτου.
CHERCHER (*quætere, ro, sivi*) ζητέειν-εῖν, έω-ω, ήσω. Chercher avec soin (*exquirere, ro, sivi*) ἐξακριβάζειν, ἀζω, άσω. Chercher en fouillant (*perscrutari, or*) διερευνάειν-ᾶν, άω-ω, ήσω. Chercher à la piste (*investigare, o*) ἀνιχνεύειν, ω, σω, Chercher jusque dans les recoins les plus cachés, τοὺς μύχους διερευνᾶν, ω, ήσω. App.
CHERCHEUR (*investigator, oris*) ἐξεταστής, οῦ, δ.
CHÈRE. Bonne chère (*lautus victus, us*) πολυτελής διαίτα, ης.
CHÈREMENT (*benevole*) φιλικῶς, ἐρστικῶς. — (*care*) πολυτίμως.
CHÉRI, IE (*dilectus, a, um*) ἡγαπημένος, η, ον· ἀγαπητός, ή, όν.
CHÉRIR (*diligere, go, lexi*) ἀγαπάειν-ᾶν, άω-ω, ήσω· στέργειν, γω, ζω. — Voyez AIMER.
CHÉRISABLE (*diligendus, a, um*) ἀγαπητέος, α, ον.
CHÉRONÉE, ville de Béotie, patrie de Plutarque, Χαϊρώνεια, ας, ή.
CHERSONÈSE (*chersonesus, i, f.*) χερσόνησος ου χερβρόνησος, ου, ή.
CHERTÉ (*caritas, atis*) πολυτιμία, ας, ή. Cherté du blé (*frumenti caritas*) σιτοδεία, ας, ή.
CHERVIS (*siser, eris, Plin.*) σίσαρρον, ου, τό.
CHÉTIF, IVE (*vilis, e*) φαῦλος, η, ον· λιτός, ή, όν· ἀπόβλητος, ου, δ, ή.
CHÉTIVEMENT (*parce*) φειδωλῶς.
CHEVAL (*equus, i*) ἵππος, ου, δ. Mauvais cheval (*caballus, i*) καβάλλης, ου, δ. Aller à cheval (*equitare, o, avi*) ἵππάζειν, ἀζω, άσω.
CHEVALET (*equuleus, ei*) ἵππάριον, ίου, τό.

- CHEVALIER** (*equus, itis*) ἵππεύς, ἑως, δ· ἵππαστής, οὔ, δ. Chevalier d'industrie (*æruscator, oris*) ἀγύρτης, ου, δ.
- CHEVAUCHÉE** (*equitatio, onis*) ἵππασία, ας, ἡ· ἵππευμα, ατος, τό.
- CHEVAUCHER** (*equitare, o, avi*) ἵππάζειν, ἄζω, ἄσω.
- CHEVELU, UE** (*comatus, a*) εὐθριξ, τριχος, δ, ἡ. Les Achéens à la tête chevelue, οἱ καρηκομῶντες Ἀχαιοί, Hom.
- CHEVELURE** (*coma, æ; cæsaries, ei*) κόμη, ης, ἡ· ἔθειρα, ας, ἡ.
- CHEVET** (*cervical, alis*) προσκεφάλαιον, αίου, τό· ὑπαυχένιον, ίου, τό.
- CHEVEU** (*capillus, i*) ἡ Φρίξ, plur. αἱ τρίχες. Qui a les cheveux longs (*capillos promissos habens*) εὐθύθριξ, τριχος, δ, ἡ. Qui a les cheveux frisés (*capillos calamistratos habens*) παραπλόκαμος, ου, δ, ἡ. Cheveux bouclés (*cincinnus, cirrus, i*) κίκιννος, ου, δ· βόστρυχος, ου, δ. Cheveux blancs (*canities, ei*) πολιότητα, ητος, ἡ. Nœud de cheveux (*capillorum nodus, i*) πλόκαμος, ου, δ.
- CHEVILLE** (*clavus, i*) γόμφος, ου, δ. Chevilles du pied (*malleoli, orum*) σφυρόν, ου σφυρίον, ου, τό.
- CHEVILLER** (*fibulis compingere, go, pegi*) γομφόειν-οῦν, ὠ-ῶ, ὦσω.
- CHÈVRE** (*capra, æ*) αἰξ, αἰγός, ἡ. De chèvre (*caprinus, a, um*) αἰγίσιος, εἰα, ειον. Etable à chèvre (*caprile, is*) αἰγονόμιον, ίου, τό. Troupeau de chèvres (*caprarum grex, egis*) αἰπόλιον, ίου, τό. Barbe de chèvre (*aruncus, i*) ἤρυγος, ου, δ. Qui a des pieds de chèvre (*capripes, edis*) αἰγίπους, ποδος, δ, ἡ. Chèvre sauvage (*caprea, æ*) δορκάς, ἄδος, ἡ· ἴορκος, ου, δ.
- CHEVREAU** (*hædus, i*) ἔριφος, ου, δ. Petit chevreau (*hædulus, i*) ἔρίφιον, ίου, τό. De chevreau (*hædinus, a, um*) ἔριφειος, ου, δ, ἡ.
- CHÈVREFEUILLE** (*caprifolium, ii*) περικλύμενον, ου, τό, Nic.
- CHÈVRE-PIED** (*capripes, pedis*) αἰγίπους, ποδος, δ, ἡ.
- CHEVRETTE** (*caprea, æ*) δορκάς, ἄδος, ἡ.
- CHEVREUIL** (*capreolus, i*) δόρξ, δορκός, ἡ.
- CHEVRIER** (*caprarius, ii*) αἰπόλος, αἰγοβόσκος, αἰγονόμος, ου, δ.

- CHEVRON** (*canterius, ii*) δοκός, οὔ, ἡ.
- CHEVROTÉ** (*hædulum parere, to, pepere*) τὸ ἔριφιον τίχτειν, τίχτω*.
- CHEVROTIN** (*hædina pellicula*) ἱρίφει δερμάτιον, ίου.
- CHEZ** (*apud, ad, acc.*) παρά, πρός, δα acc. Je viens de chez le roi (*venio a reg*) πορεύομαι παρὰ βασιλέως, Thuc.
- CHICANE** (*dialecticæ captiones, um*) σφισμα, ατος, τό. Faire à quelqu'un une mauvaise chicane, τινὶ μάτην φιλονεικεῖν, ὦ, ἡσω.
- CHICANER** (*captiose disputare, o, asse*) σοφίζεσθαι, ομαι· σοφιστικῶς διαλέγεσθαι ομαι.
- CHICANEUR, EUSE** (*vilitigator, oris*) φιλόδικος, ου, δ, ἡ.
- CHICHE** (*parcus, a, um*) φειδωλός, ὦ, δ, ἡ. Chiche de sa peine (*parcus operis*) τοῦ πόνου φειδόμενος.
- CHICHEMENT** (*parce*) φειδωλῶς.
- CHICORÉE** (*intubus, i*) κιχώρη, ης, ἡ· κιχώριον, ίου, τό.
- CHICOT** (*surculus, i*) φρύγανον, ου, τό· κλάδος, ου, δ.
- CHIEN** (*canis, is*) κύων, κυνός, δ. Petit chien (*catellus, i*) κυνίδιον, ίου, τό. Chien de demoiselle (*melitæus canis*) μελιταῖον κυνίδιον, ίου. Gros chiens (*molossorum*) μολοσσοί, ὦν, οἱ. Chien de berger (*pastoralis canis*) ποιμενικὸς κύων, κυνός.
- CHIENDENT** (*gramen, inis*) ἄγρωστις, εἰα, ἡ.
- CHIENNE** (*canis, is, f.*) κύων, κυνός, ἡ. Petite chienne (*canicula, æ*) κυνίσκος, ης, ἡ.
- CHIER** (*cacare, o, avi*) χέζειν, ἔζω, ἔσω οἰεσσομαι· ἀφοδεύειν, ω, σω.
- CHIFFON** (*panniculus, i*) βράκιον, ίου, τό· ὑφασμάτιον, ίου, τό. — chose de peu de valeur (*quisquiliæ, arum*) συρφετόν, οὔ, δ.
- CHIFFONNER** (*corrugare, o, avi*) καταβρυσσόειν-οῦν, ὠ-ῶ, ὦσω.
- CHIFFONNIÈRE** (*armariohum, i*) ἀβάκιον, ίου, τό.
- CHIFFRES** (*cifræ, arum*) σίγλαι ου σιγλαῖων, αἱ.
- CHIGNON** (*cervix, icis*) αὐχὴν, ἑνος, δ· τράχηλος, ου, δ.
- CHILIADE** (*mille, pl. millia*) χιλιάς, ἄδος, ἡ.

CHILIARQUE (*millium ductor, oris*) χιλί-
αρχος, ου, δ.
CHIMÈRE (*chimæra, æ*) χίμαιρα, ας, ή.
 — (*vana commenta, orum*) πλάσματα,
 ων, τά. La vertu n'est pas une chimère,
 οὐ γὰρ μάταιον ἐστί τῆς ἀρετῆς ὄνομα.
CHIMÉRIQUE (*commentilius, a, um*) φαν-
 ταστικός, ή, ὄν· πλαστός, οὔ, δ, ή.
CHIMIE (*chymia, æ*) χυμεία, ας, ή.
CHIMIQUE (*chymicus, a, um*) χυμικός, ή,
 ὄν.
CHIMISTE (*chymicus peritus, i*) ὁ τῆς χυ-
 μείας εὐ εἰδώς, ὅτος.
CHIOURME (*remiges, um*) ἐρέται, ὦν, οί·
 κωπηλάται, ὦν, οί.
CHIQUENAUDE (*talitrum, i*) σκινθαρισμός,
 οὔ, δ.
CHIRAGRE (*chiragra, æ*) χειράγρα, ας, ή.
CHIROGRAPHAIRE (*chirographicus credi-
 tor, oris*) χειρογράφικός, οὔ, δ, ή· χρήστης,
 ου, δ.
CHIROMANCIE (*manuum inspectio*) χειρο-
 μαντεία, ας, ή.
CHIROMANCIEN (*manuum inspector*) χει-
 ρομαντικ, εως, δ.
CHIRON, centaure, Χείρων, ωνος, δ.
CHIRURGICAL (*chirurgicus, a, um*) χειρ-
 ουργικός, ή, ὄν.
CHIRURGIE (*chirurgia, æ*) χειρουργία,
 ας, ή.
CHIRURGIEN (*chirurgus, i*) χειρουργός,
 οὔ, δ. R. χεῖρ, manus, et ἔργον, opus.
CHLAMYDE (*pallium, ii*) γλαμύς, ὕδος, ή·
 γλαῖνα, ης, ή.
CHOC (*conflictus, us*) σύγκρουσις, εως, ή.
Choc de deux armées (*exercituum con-
 gressus, us*) διαμάχημα, ατος, τό.
CHOEUR (*chorus, i*) χορός, οὔ, δ. Le
 maître de chœur (*chori magister, tri*)
 χοροδιδάσκαλος, ου, δ. Le chœur de
 l'église (*templi cella, æ*) ἄδυτον, ου,
 τό.
CHOIR (*cadere, do, cecidi*) πίπτειν, πίπτω*.
 — Voyez TOMBER.
CHOISI, IE (*delectus, a, um*) ἐπιλεγμένος,
 ὄν· ἐκλεκτός, ου, δ, ή. Personnes
 choisies de la ville (*selecti civitatis viri*)
 ἢ ἄνδρες ἀριστοί.
CHOISIR (*diligere, go, legi*) ἀπολέγειν,
 κλέγειν, γω, ξω. Donner à choisir
optionem dare, do, dedi ἀρεσιν διδόναι,
 δίδωμι.

CHOIX (*delectus, us*) ἐκλογή, ἧς, ή· αἶρεσις,
 εως, ή.
CHÔMABLE. Jour chômable (*festus dies,
 ei*) ἑορτή, ἧς, ή· ἑορτάσιμος ἡμέρα,
 ας.
CHÔMAGE (*cessatio, onis*) παῦσις, εως, ή.
CHÔMER (*festum celebrare, o, avi*) ἑορτά-
 ζειν, ἄζω, ἄσω· ἑορτὴν ἄγειν, γω, ξω.
 — (*cessare, o, avi*) σχολάζειν, ἄζω,
 ἄσω.
CHOPINER (*politare, o, avi*) πολλαίς
 πίνειν, πίνω*.
CHOPPER contre une pierre (*ad saxum
 pedem offendere, do, di*) τῷ λίθῳ τὸν
 πόδα προσκόπτειν, πτω, ψω.
CHOQUANT, E (*contumeliosus, a, um*)
 ὑβριστικός, ή, ὄν. D'une manière cho-
 quante, ὑβριστικῶς.
CHOQUER (*offendere, do, di*) προσκρούειν,
 ω, σω. Se choquer la tête contre un
 mur, τὴν κεφαλὴν τῷ τείχει προσκρούειν.
 Se choquer de tout (*omnia in contume-
 liam accipere, io*) πρὸς πάντα δυσμενῶς
 ἔχειν, ἔχω*.
CHORÉGRAPHIE (*saltationis descriptio,
 onis*) χορογραφία, ας, ή.
CHOROGRAPHIE (*regionis descriptio, onis*)
 χωρογραφία, ας, ή.
CHOSE (*res, rei; negotium, ii*) πρᾶγμα,
 ατος, τό· ἔργον, ου, τό. Les choses
 bonnes ou mauvaises, τὰ ἀγαθὰ ἢ τὰ
 κακά, ὦν. Se croire quelque chose (*se
 aliquid esse putare*) τινὰ εἶναι δοκεῖν.
 Sur toutes choses (*imprimis*) μάλιστα δέ.
CHOU (*brassica, æ*) κράμβη, ης, ή. Ten-
 dron de chou (*cyma, atis*) κῦμα, ατος,
 τό. Le tronc d'un chou (*caulis, is, m.*)
 καυλός, οὔ, δ.
CHOUCAS (*graculus, i*) κορακίας, ου, δ.
CHOUETTE (*noctua, æ*) γλυξ, αυκός, ή·
 σκῶψ, ωπός, δ.
CHOYER (*diligenter curare, o, avi*) περι-
 τινος μάλιστα φροντίζειν, ἰζω, ἰσω. Se
 choyer (*corpori deservire, io, iui*) φιλο-
 σωματεύειν· εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω.
CHRÈME (*sacrum chrisma, atis*) ἄγιον
 χρίσμα, ατος.
CHRÉTIEN, ENNE (*christianus, a, um*)
 χριστιανός, ή, ὄν.
CHRIST (*Christus, i*) Χριστός, οὔ, δ.
CHRISTIANISME (*christiana religio, onis*)
 χριστιανισμός, οὔ, δ.

CHROMATIQUE. Musique chromatique (*chroma, atis*) τὸ χρωῖμα, ατος.

CHRONIQUE. Maladie chronique (*chronicus morbus, i*) χρονική νόσος, ου.

CHRONIQUES (*chronica, orum*) χρονικά, ὦν, τά.

CHRONOLOGIE (*temporis ratio*) χρονολογία, ας, ἡ.

CHRONOLOGIQUE (*chronologicus, a, um*) χρονολογικός, ἡ, ὄν.

CHRONOLOGISTE (*chronographus, i*) χρονογράφος, ου, δ.

CHRONOMETRE (*temporis mensura, æ*) χρονόμετρον, ου, τό.

CHRYSALIDE (*chrysalis, idis*) χρυσαλίδας, ἴδος, ἡ.

CHRYSIPPE, philosophe, Χρύσιππος, ου, δ.

CHRYSOCOLLE (*chrysocolle, æ*) χρυσοκόλλα, ης, ἡ.

CHRYSOLITHE (*chrysolithus, i*) χρυσόλιθος, ου, δ.

CHRYSOSTOME, bouche d'or, Χρυσόστομος, ου, δ.

CHUCHOTER (*mussare, o, avi*) μύζειν, ζω, ζω· ψιθυρίζειν, ἴζω, ἴσω.

CHUCHOTERIE (*insusurratio, onis*) ψιθύρισμα, ατος, τό.

CHUCHOTEUR, EUSE (*susurro, onis*) ψιθύρος, ου, δ, ἡ.

CHUT (*sile, plur. silete*) σίγα, σιγάτε.

CHUTE (*casus, us*) πτώσις, εως, ἡ. Chute d'une maison (*domus ruina, æ*) ἐρείπια, ἴων, τά. Chute de cheveux (*capillorum defluvium, -ii*) ἡ τῆς κόμης ἀπορροή, ἡς.

CHYLE (*chylus, i*) χυλός, οὔ, δ.

CHYPRE ou **CYPRE** (*Cyprus, i, f.*) Κύπρος, ου, ἡ. De Chypre (*Cyprius, a, um*) Κύπριος, ἴα, ἴων.

CI. Celui-ci, celle-ci, ceci (*hic, hæc, hoc*) οὗτος, αὕτη, τοῦτο. Par-ci, par-là (*passim*) ἔνθα καὶ ἔνθα. Ci-dessus, ci-devant (*supra*) πρόσθεν, πρότερον.

CIBOIRE (*ciborium, ii*) κιβώριον, ἴου, τό· ποτήριον, ἴου, τό.

CIBOULE (*cepula, æ*) κρόμμυον, ὕου, τό.

CICATRICE (*cicatrix, icis*) οὐλή, ἡς, ἡ. Couvert de cicatrices (*cicatricosus, a, um*) οὐλώδης, εως, δ, ἡ. Petite cicatrice (*cicatricula, æ*) οὐλίδιον, ἴου, τό.

CICATRISÉ, ÉE. Plaie cicatrisée (*congluti-*

nutum vulnus, eris) ἐπούλουμενον τρώμα, ἴου, ατος. Il a son corps tout cicatrisé (*vulnerum impressas cicatrices habet*) τῶν τραυμάτων τὰς ὀπίλας ἔχει.

CICATRISER (*ad cicatricem obducere, co, xi*) ἐπούλειν-οῦν, ὦω-ῶ, ὦσω. La plaie se cicatrise (*tendit ad cicatricem vulnus*) ἐπούλουται τρώμα, ατος.

CICÉROLE (*cicercula, æ*) ἐρέβινθος, ου, δ. **CICÉRON**, orateur romain, Κικέρων, ἄνος, δ.

CIEL (*cælum, i*) οὐρανός, οὔ, δ. La beauté du ciel (*cælestis pulchritudo, inis*) οὐρανόσιον κάλλος, εως. Descendu du ciel (*cælitus delapsus, a, um*) οὐρανόθεν καταπεσών, οὔσα, ὄν. Que le ciel te confonde! (*Deus te perdat!*) κακῶς σε ἀπολέσειεν ὁ Θεός! Le ciel est serein, δ ἀλῆ ἀνέφελός ἐστι.

CIERGE (*cereus, i*) κήριον, ἴου, τό.

CIeux (*cæli, orum*) οὐρανοί, ὦν, οί. — Notre père, qui es aux cieux, πάτερ ἡμῶν, δ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. *Matth.* VI, 9.

CIGALE (*cicada, æ*) τέττιξ, ἴγος, δ.

CIGOGNE (*ciconia, æ*) πελαργός, οὔ, δ. — *machine à tirer de l'eau (tolleno, onis)* κηλώνειον, ου, τό.

CIGUE (*cicula, æ*) κώνειον, ου, τό.

CIL (*cillum, ii*) βλεφαρίς, ἴδος, ἡ.

CILICE (*cilicium, ii*) κιλίχιον, ἴου, τό.

CILLEMENT (*palpebratio, onis*) βλεφαρισμός, οὔ, δ.

CILLER (*palpebrare, o, avi*) βλεφαρίζειν, ἴζω, ἴσω.

CIME (*vertex, icis*) κορυφή, ἡς, ἡ· ἄκρον, ου, τό.

CIMENT (*cæmentum, i*) ψαμμωτόν, οὔ, τό· σύνδεσμος, ου, δ.

CIMENTER (*firmare, o, avi*) συναρμόζειν, ἴζω, ὄσω.

CIMETERRE (*acinaces, is, m.*) ἀκινάκης, ου, δ.

CIMETIÈRE (*dormitorium, ii*) κοιμητήριον, ἴου, τό. R. κοιμᾶν, ἄσθαι, *dormire*, ἴω.

CIMIER (*cassidis apex, icis, m.*) λόφος, ου, δ.

CINABRE (*cinnabaris, is*) κιννάβαρι, εως, τό.

CINÉRAIRE. Urne cinéraire (*urna cinerum capax*) σορός, οὔ, ἡ· λάρναξ, ακος, ἡ.

CINGLER (*virgula cædere, do, cecidi*) βαπίζειν, ἴζω, ἴσω.

CINNAMOME (*cinnamomum*, *i*) κιννάμω-
μον, ου, τό.
CINQ (*quinque*) πέντε. Le nombre cinq
(*quinarius numerus*, *i*) παντάς, άδος, ή.
Cinq fois (*quinquies*) πεντάκις. Espace de
cinq ans (*quinquennium*, *ii*) πενταετηρίς,
ίδος, ή. Plié en cinq (*quincuplex*, *icis*)
πενταπλοῦς, ή, οῦν.
CINQUANTAINE (*quingagenarius nume-
rus*, *i*) πεντηκοντάς, άδος, ή. Un homme
qui a la cinquantaine (*quingagenarius
homo*, *inis*) πεντηκονταετής άνθρωπος, ου.
CINQUANTE (*quingaginta*) πεντήκοντα.
Une compagnie de cinquante hommes
(*quingagenaria cohors*, *lis*) πεντηκοστής,
ύος, ή.
CINQUANTIÈME (*quingagesimus*, *a*, *um*)
πεντηκοστός, ή, όν.
CINQUIÈME (*quintus*, *a*, *um*) πέμπτος, η,
ον. Du cinquième rang (*quintanus*, *a*,
um) πεμπταίος, αία, αϊον. Pour la cin-
quième fois (*quintum*) τό πέμπτον.
CINQUIÈMEMENT (*quinto*) τό πέμπτον,
πεντάκις.
CINTRE (*arcus*, *us*) καμάρα, ας, ή· κύρ-
τωμα, ατος, τό.
CINTREER (*arcuare*, *o*, *avi*) κάμπτειν, πτω,
ψω· κυρτόειν-οῦν, όω-ω, όώσω.
CIRCÉ, magicienne, Κίρκη, ης, ή.
CIRCONCIRE (*circumcidere*, *do*, *di*) περι-
τέμνειν, τέμνω*.
CIRCONCIS, *e* (*circumcisus*, *a*, *um*) περι-
τετμημένος, η, ον.
CIRCONCISION (*circumcisio*, *onis*) περι-
τομή, ής, ή.
CIRCONFÉRENCE (*circumferentia*, *a*) περί-
οδος, ου, ή.
CIRCONFLEXE. Accent circonflexe (*circum-
flexus accentus*, *us*) περισπώμενος τόνος.
— sur la pénultième syllabe, προπερι-
σπώμενος. — Voyez ACCENT.
CIRCONLOCUTION (*verborum circuitus*, *us*)
περίφρασις, εως, ή.
CIRCONSCRIPTION (*circumscripctio*, *onis*)
περιγραφή, ής, ή.
CIRCONSCRIRE (*circumscribere*, *do*, *psi*)
περιγράφειν, φω, ψω.
CIRCONSPÉCT, *ecte* (*circumspectus*, *a*, *um*)
περιεσκεμμένος, η, ον.
CIRCONSPÉCTION (*circumspectio*, *onis*) περί-
σκεψις, εως, ή. Qui a peu de circon-
spéction, άπερίσκεπτος, ου, δ, ή.

CIRCONSTANCE (*circumstantia*, *a*) περι-
στασις, εως, ή· περιστατικόν, οῦ, τό.
L'opportunité des circonstances, ή τής
περιστάσεως έπιτηδειότης, ητος.
CIRCONSTANCIER (*omnia singulatim enar-
rare*, *o*, *avi*) πάντα καθ' έν διεξελαθειν,
έρχομαι*.
CIRCONVALLATION (*circumunitio*, *onis*)
περιφραγμός, οῦ, δ.
CIRCONVENIR (*circumvenire*, *io*) εξαπατῶν,
ω, ήσω.
CIRCONVENTION (*fraus*, *fraudis*) εξαπάτη,
ης, ή· δόλος, ου, δ.
CIRCONVOISIN, *ine* (*vicinus*, *a*, *um*) περι-
καίμενος, η, ον.
CIRCUIT (*circuitus*, *us*) κύκλωσις, εως, ή·
περίβολος, ου, δ.
CIRCULAIRE (*circularis*, *e*) περικύκλιος,
ία, ιον.
CIRCULAIREMENT (*in orbem*) κυκλικώς,
κυκλόσε.
CIRCULATION (*circulatio*, *onis*) περιφορά,
ας, ή.
CIRCULER (*circulari*, *or*) περιφέρεισθαι,
φέρομαι*.
CIRE (*cera*, *a*) κηρός, οῦ, δ. De cire (*ce-
reus*, *a*, *um*) κήριος, ίνη, ινον. De cou-
leur de cire (*cerinus*, *a*, *um*) κηροειδής,
έος, δ, ή. Enduit de cire (*ceratus*, *a*, *um*)
κηρωθείς, είσα, έν. Un enduit de cire
(*ceratura*, *a*) κήρωμα, ατος, τό.
CIRER (*cerare*, *o*, *avi*) κηροειν-οῦν, όω-ω,
ώσω.
CIRIER (*cerarius*, *ii*) κηροπλάστης, ου, δ·
κηρουργός, οῦ, δ.
CIRON (*acarus*, *i*) άκαρι, εως, τό.
CIRQUE (*circus*, *i*) κίρκος, ου, δ. Les jeux
du cirque (*circenses ludi*, *orum*) κίρκησια,
ίων, τά.
CIRSOCÈLE (*varicosus ramex*, *icis*) κηρσο-
κήλη, ης, ή.
CIRURE (*ceratura*, *a*) κήρωμα, ατος, τό·
κηρογραφία, ας, ή.
CISAILLES (*forfices*, *um*, *f.*) ψαλίδες, ων,
αί.
CISEAU (*excisarius scalper*, *pri*) έγχοπέυς,
έως, τό· γλυφειον, είου, τό.
CISEAUX (*forficulae*, *arum*) ψαλίδια, ίων,
τά.
CISELÉ, *éf* (*caulatus*, *a*, *um*) τορευθείς,
είσα, έν· γλυπτός, ή, όν.
CISELER (*cautare*, *o*, *avi*) γλύφειν, φω, ψω·

τορεύειν, ω, σω. Ciseler en relief, ἀνα-
γλύφειν, φω, ψω.

CISELET (*cœlum*, *i*) γλυπτήριον, (ου, τό·
γλυφείου, είου, τό.

CISELEUR (*cœlator*, *oris*) γλυφεύς, έως, δ·
γλυπτήρ, ήρος, δ.

CISELURE (*cœlatura*, *œ*) τορευτική, ής, ή.
— *cœlamen*, *inis*) γλύμμα, ατος, τό·
τόρευμα, ατος, τό.

CISTE (*cistus*, *i*, *f.*) κίστος, ου, δ.

CITADELLE (*arx*, *arcis*) άκρα, ας, ή·
άκρόπολις, εως, ή.

CITADIN, INE (*urbis incola*, *œ*, *c.*) άστεϊος,
εία.

CITATION (*in jus vocatio*, *onis*) κλήσις,
εως, ή· έγγύη, ης, ή.

CITÉ (*civitas*, *atis*) πόλις, εως, ή. Droit
de cité (*civitas*, *atis*) πολιτεία, ας, ή.
Accorder à quelqu'un le droit de cité
(*alicui civitatem impertiri*, *tor*) πολιτο-
γραφείν-είν, έω-ώ, ήσω, τινά.

CITER (*in jus vocare*, *o*, *avi*) κλητεύειν,
ω, σω. — un témoin (*testem citare*, *o*,
avi) τόν μάρτυρα παρέχέσθαι, ομαι. —
un auteur (*auctorem citare*, *o*) τόν συγ-
γραφέα περιφέρεσθαι, προβάλλεσθαι, ομαι.

CITÉRIEUR, EURE (*citerior*, *ius*) έγγύτερος,
α, ον· ένδότερος, α, ον.

CITERNE (*cisterna*, *œ*) δεξαμενή, ής, ή·
λάκκος, ου, δ. Eau de citerne (*agua*
cisternina) λακκαϊόν ύδωρ, ατος.

CITOYEN, ENNE (*civis*, *is*, *c.*) πολίτης, ου,
δ· πολιτικός, ίδος, ή.

CITRIN, INE (*citrinus*, *a*, *um*) κίτριος, ία,
ιον.

CITREUM (*citreum* *malum*, *i*) κίτριον ου
μηδικόν μηλον, ου.

CITRONNIER (*citrus*, *i*, *f.*) κίτριά, ας, ή·
μηδική μηλέα, ας.

CITROUILLE (*cucurbita*, *œ*) σικύα, ας, ή·
σικυώνη, ης, ή.

CIVIL, E (*civilis*, *e*) πολιτικός, ή, όν.
Guerre civile (*civile bellum*, *i*) έμφύλιος
πόλεμος, ου. — (*comis*, *e*) άστεϊος, εία,
είον.

CIVILEMENT (*civiliter*) πολιτικῶς. — (*ur-*
bane) άστεϊώς.

CIVILISER (*ad cultum civilem deducere*,
co, *xi*) είς κοινωνίαν παραλαβείν, λαμ-
βάνω*. — (*mansuafacere*, *facio*, *feci*)
ήμερόειν-οῦν, όω-ώ, ώσω.

CIVILITÉ (*urbanitas*, *atis*) άστεϊότης, ητος,

ή· άστεϊσμός, οῦ, δ. Faire à quelqu'un
des civilités, τινά φιλοφρονείσθαι, οῦμαι,
ήσομαι.

CIVIQUE (*civicus*, *a*, *um*) πολιτικός, ή,
όν· άστικός, ή, όν. Couronne civique
(*civica corona*) πολιτικός στέφανος, ου.

CLABAUD (*blatero*, *onis*) βλάξ, ακός, δ.

CLABAUDER (*adlatrare*, *o*, *avi*) προς-
υλαχτείν-είν, έω-ώ, ήσω. — (*clamitare*,
o, *avi*) κραυγάζειν, άζω, άσω.

CLABAUDERIE (*clamitatio*, *onis*) κραυγή,
ής, ή.

CLABAUDEUR, EUSE (*oblatrator*, *trix*)
προσυλακτών, οῦσα.

CLAIE (*crates*, *is*) τάρσος ου τάρβρος, οῦ,
δ. Fait de claies (*cratitius*, *a*, *um*)
τάρσινος ου τάρβρινος, η, ον.

CLAIR, E (*clarus*, *a*, *um*) λαμπρός, ά, όν·
φωτεινός, ή, όν· φανερός, ά, όν· άγλαός,
ή, όν. Cheveux clairs (*rari capilli*, *orum*)
στάνια τρήχες. Qui a un son clair (*cla-*
risonus, *a*, *um*) δξύφωνος, ου, δ, ή.

Clair, en parlant d'un discours (*diluci-*
dus, *a*, *um*) σαφής, έος, δ, ή. Voir clair
(*clare videre*, *eo*, *di*) έναργῶς ιδείν, ου
δρᾶν, ω.

CLAIREMENT (*perspicue*, *candide*) φανερώς,
σαφῶς· εύγνωμόνως, άπλῶς.

CLAIRET. Vin clairet (*rubellum vinum*, *i*)
κίβρος οῖνος, ου.

CLAIRON (*lituus*, *i*) στρογγύλη σάλπιγγξ,
ιγγος.

CLAIR-SEMÉ, ÉE (*rarus*, *a*, *um*) σπανός,
ή, όν· σπάνιος, α, ον· άραιός, ά, όν·
μανός, ή, όν.

CLAIRVOYANCE (*perspicacitas*, *atis*) εύστο-
χία, ας, ή· εύσυνεσία, ας, ή.

CLAIRVOYANT, E (*perspicax*, *acis*) εύστο-
χος, ου, δ, ή· εύσύνετος, ου, δ, ή.

CLAMEUR (*clamor*, *oris*) βοή, ής, ή·
κραυγή, ής, ή.

CLANDESTIN, INE (*clandestinus*, *a*, *um*)
κρύπιος, ία, ιον· λαθραϊός, αία, αϊον.

CLANDESTINEMENT (*clandestino*) κρυφίως,
λαθραϊώς.

CLAPIER (*leporum latibulum*, *i*) δ τῶν
λαγῶν χηραμός, οῦ.

CLAQUEMENT de dents (*dentium crepitu-*
us) οδαξισμός, οῦ, δ. — de mains
(*complosæ manus*, *uum*) κρότησις,
εως, ή.

CLAQUEMURER (*arctius includere*, *do*, *si*)

- ἐν στενωτέρῳ φυλακῇ εἶχειν. Se claquer (domi se includere) ἐνδομυχεῖν-εῖν, ἐώ ω̄, ἦσω.
- CLAQUER des mains** (*manus complodere, do, si*) κροτέειν-εῖν, ἐώ-ω, ἦσω.
- CLAQUET** (*molare crepitaculum, i*) μυλικὸν κρόταλον, ου.
- CLARIFIÉ, ÉE.** Vin clarifié (*defecatum vinum, i*) ἀτρυγος οἶνος, ου.
- CLARIFIER** (*defecare, o, avi*) ἀποτρυγείν-οῦν, ὦω-ῶ, ὠσω.
- CLARINE** (*tintinnabulum, i*) κώδων, ωνος, δ.
- CLARTÉ** (*claritas, atis*) λαμπρότης, ητος, ἦ. — des yeux (*visus claritas*) ὀξυδερκία, ας, ἦ. — de la voix (*vocis claritas*) λαμπροφωνία, ας, ἦ.
- CLASSE** (*classis, is*) τίμημα, ατος, τό. — de collège (*schola, æ*) σχολαστήριον, ίου, τό. Aller en classe, εἰς τὸ διδασκαλεῖον φοιτᾶν, ὦ, ἦσω.
- CLASSEMENT** (*rerum apta ordinatio, onis*) καταλοχισμός, οῦ, δ.
- CLASSER** (*in classes distribuere, uo, ui*) καταλοχίζειν, ἴζω, ἴσω.
- CLASSIFICATION** (*in classes distributio, onis*) καταλοχισμός, οῦ, δ.
- CLASSIQUE.** Auteur classique (*classicus scriptor, oris*) δ ἐν τῷ τιμήματι συγγραφεύς, ἐως.
- CLATIR** (*clamitare, o, avi*) πολλακίς κράζειν, ἀζω, ἀζω.
- CLAUDICATION** (*claudicatio, onis*) χώλωνσις, εως, ἦ· χωλότης, ητος, ἦ.
- CLAUSE** (*clausula, æ*) κεφάλαιον, ου, τό.
- CLAVEAU** (*pusula, æ*) φλυκτίς, ἴδος, ἦ.
- CLAVELÉ, ÉE** (*pusulosis, a, um*) φλυκταινώδης, εος, δ, ἦ.
- CLAVETTE** (*clavula, æ*) μικρὸς γόμφος, ου.
- CLAVICULE** (*clavicula, æ*) κλειδίον, ίου, τό.
- CLAYON** (*craticula, æ*) ταρβρίον, ίου, τό.
- CLEF** (*clavis, is*) κλείς, ὄος, ἦ. Petite clef (*clavicula, æ*) τὸ κλειδίον, ου. Clef de voûte (*cameræ conclusura, æ*) θόλος, ου, δ. La grammaire est la clef des sciences, προοδοποιεῖ εἰς τὰ μαθήματα ἢ γραμματικῇ.
- CLÉMATITE** (*clematis, idis*) κληματίς, ἴδος, ἦ.
- CLÉMENTENCE** (*clementia, æ*) εὐγνωμοσύνη, ης, ἦ· πραότης, ητος, ἦ. Avec clémentence (*clementer*) εὐγνωμόνως, ἠπίως.
- CLÉMENT, TE** (*clemens, tis*) εὐγνώμων, ονος, δ, ἦ.
- CLÉOPATRE, reine d'Égypte, Κλεοπάτρα, ας, ἦ.**
- CLEPSYDRE** (*clepsydra, æ*) κλεψύδρα, ας, ἦ.
- CLERC** (*clericus, i*) κληρικός, οῦ, δ. — de palais (*scriba, æ, m.*) γραμματεὺς, ἐως, δ. Un pas de clerc (*erratum, i*) σφάλμα, ατος, τό.
- CLERGÉ** (*clericus ordo, inis*) κληρῶς, ου, δ.
- CLÉRIICAL, ALE** (*ecclesiasticus, a, um*) ἐκκλησιαστικός, ἦ, ὄν.
- CLIENT, E** (*cliens, tis, c.*) πελάτης, ου, δ· πελάτις, ἴδος, ἦ.
- CLIENTÈLE** (*clientela, æ*) πελατεία, ας, ἦ· θεραπεία, ας, ἦ.
- CLIGNEMENT** (*nictatio, onis*) σκαρδάμυξις, εως, ἦ.
- CLIGNER** (*nictare, o, avi*) σκαρδαμύττειν, τιτω, ζω.
- CLIGNEMENT** (*crebra palpebratio, onis*) βλεφαρισμός, οῦ, δ.
- CLIGNOTER** (*crebro nictare, o, avi*) βλεφαρίζειν, ἴζω, ἴσω.
- CLIMAT** (*clima, atis*) κλίμα, ατος, τό.
- CLIMATÉRIQUE** (*climactericus, a, um*) κλιμακτηρικός, ἦ, ὄν.
- CLIN D'OEIL** (*nictatio, onis*) σκαρδάμυξις, ητος, ἦ. Dans un clin d'œil (*puncto temporis*) ἐν ἀκαρεῖ, ἐν μιᾷ καιροῦ ῥοπή. — Voyez INSTANT.
- CLINIQUE.** Médecine clinique (*clinica medicina, æ*) κλινική, ἦς, ἦ.
- CLINQUANT** (*fucatus nitor, oris*) φυκωθεῖσα λαμπρότης, ητος.
- CLIO, Muse de l'histoire** (*Clio, Clius*) Κλειώ, ὄος-οῦς, ἦ.
- CLIQUE** (*clandestina coïtio, onis*) σύστασις, εως, ἦ.
- CLIQUETER** (*strepitare, o, avi*) κτυπέειν-εῖν, ἐώω-ῶ, ἦσω.
- CLIQUETIS** (*strepitus, us*) κτύπος, ου, δ.
- CLIQUETTE** (*crumata, um*) κρούματα, ων, τά.
- CLISSE** (*craticula, æ*) ταρβρίον, ου, τό.
- CLOAQUE** (*cloaca, æ*) ἀμάρα, ας, ἦ· ἐκδοχείον, είου, τό.

CLOCHE (*campana, æ*) κώδων, ωνος, δ. ἤγειον, εἶου, τό. Cloche à faire cuire du fruit (*testu, n.*) κλίβανος, ου, δ. Cloche, ampoule aux pieds et aux mains (*pustula, æ*) φλύκταινα, ης, ἡ· ἐξάνθημα, ατος, τό.

CLOCHEMENT (*claudicatio, onis*) χῶλανσις, εως, ἡ· χωλότης, ητος, ἡ.

CLOCHE-PIED. Courir à cloche-pied (*saltatim currere, o, cucurri*) πηδητικῶς τρέξειν, ω, Φρέξω.

CLOCHER (*claudicare, o, avi*) χωλεύειν, εὔω, εὔσω.

CLOCHER (*campanæ turris, is*) ἡ τοῦ ἤχειου τύρσις, εως.

CLOCHETTE (*tintinnabulum, i*) μικρὸς κώδων, ωνος.

CLOISON (*sepimentum, i*) κλειθρον, ου, τό· φράγμα, ατος, τό. Cloison de séparation, διάφραγμα, ατος, τό.

CLOÏTRE (*monasterium, ii*) μοναστήριον, ιου, τό.

CLOÏTRER (*in monasterium compingere, go, pegi*) εἰς τὸ μοναστήριον ἐμβάλλειν, βάλλω*.

CLOPINER (*claudicare, o, avi*) χωλεύειν, εὔω, εὔσω.

CLOPORTE (*multipeda, æ*) σίλφη, ης, ἡ.

CLORE (*claudere, do, si*) κλείειν, εἴω, εἴσω. Clore une ville de murs (*urbem mænibus sepire, io, psi*) τὴν πόλιν τειχιζειν, ζω, ἴσω. Clore les yeux à un mourant (*alicui lumina premere, mo, pressi*) ὀφθαλμούς τιμι θανόντι καθαιρεῖν, ὦ. Clore une affaire (*rem concludere, do, si*) τὸ πρᾶγμα συμπεραίνειν, αίνω, ἀνώ.

CLOS (*clausum, i*) κλειθρον, ου, τό.*

CLOS, SE (*clausus, a, um*) κεκλεισμένος, η, ον. A yeux clos (*cæco impetu*) ἀσκέπτως.

CLOSEAU (*prædium, i*) χωρίδιον, ιου, τό· κτημάτιον, ιου, τό.

CLÔTURE (*sepimentum, i*) φράγμα, ατος, τό· Φριγός, οὔ, δ. Mur de clôture (*intergerinus paries, etis*) διατείχισμα, ατος, τό.

CLOU (*clavus, i*) ἥλος, ου, δ· γόμφος, ου, δ. Petit clou (*clavulus, i*) ἤλίσκος, ου, δ. Attacher avec des clous (*clavis affigere, go, xi*) καθηλόειν-οῦν, ὦω-ῶ, ὦσω. Garni de clous d'or, de clous d'argent, χρυσό-ἥλος, ἀργυρόῆλος, ου, δ, ἡ. Clou, boulon

(*furunculus, i*) δοθιήν, ἦνος, δ. Clou de girofle (*cariophyllum, i*) καρυσόφυλλον, ου, τό.

CLOUÉ, ÊE (*clavis affixus, a, um*) ἠλότυπος, ου, δ, ἡ· γομποπαγής, ἑος, δ, ἡ· προσηλουμένος, η, ον, *Eschyl. Prom.*

CLOUER (*clavis affigere, go, xi*) καθηλόειν-οῦν, ὦω-ῶ, ὦσω.

CLOUTER (*clavis instruere, o, xi*) προσηλόειν-οῦν, ὦω-ῶ, ὦσω.

CLOUTERIE (*clavorum officina, æ*) τὸ τῶν ἤλων ἐργαστήριον, ιου.

CLOUTIER (*clavorum faber, bri*) ἠλουργός, οὔ, δ· σιδηρεύς, ἑως, δ.

CLYSTÈRE (*clyster, eris*) κλυστήρ, ἦρος, δ.

CLYTEMNESTRE, femme d'Agamemnon, Κλυταιμνήστρα, ας, ἡ.

COACCUSÉ, ÊE (*correus, a*) συγκατηγορούμενος, ἐνή· συγκινδυνεύων, ουσα.

COACTIF, IVE (*cogendo aptus, a, um*) βιαστικός, ἡ, ὄν.

COACTION (*coactus, us*) βιασμός, οὔ, δ· ἀνάγκη, ης, ἡ.

COADJUTEUR, TRICE (*adjutor, trix*) συμβοηθός, οὔ, δ, ἡ· συνεργός, οὔ, δ, ἡ.

COAGULATION (*coagulatio, onis*) ἐμπυτισμός, οὔ, δ.

COAGULÉ, ÊE (*coagulatus, a, um*) παγεῖς, εἶσα, ἐν.

COAGULER (*coagulare, o, avi*) ἐμπυτιάζειν, ἄω, ἄσω· πήσσειν, σσω, ξω. Se coaguler (*concrescere, sco, crevi*) συμπτήγνυσθαι, υμαι.

COALISER [*Se (plures in unum coire, eo)*] συνίστασθαι, αμαι.

COALITION (*coitio, onis*) σύστασις, εως, ἡ.

COASSEMENT (*ranarum clamor, oris*) κοᾶξ, κοᾶξ, *Aristoph.*

COASSER (*coaxare, o, avi*) κοαξεῖν, ὦ.

COCHE (*essedum, i*) ἄρμα, ατος, τό· ἄπῆνη, ης, ἡ. Coche, entaille (*crena, æ*) γλυφίς, ἴδος, ἡ. Coche, truie (*scrofa, æ*) γρουφάς, ἄδος, ἡ.

COCHER (*rhedarius, ii*) ἡνίοχος, ου, δ. Fonction de cocher (*aurigatio, onis*) ἡνιόγησις, εως, ἡ.

COCHEVIS (*galerita, æ*) κορυδαλός, οὔ, δ.

COCHON (*porcus, i*) χοῖρος, ου, ὦ.

COCHONNERIE (*spurcicies, æ*) βυπαρία, ας, ἡ· βύπος, ου, δ.

COCTION (*coctio, onis*) ὀπτήσις, εὖς, ἡ· πέψις, εὖς, ἡ.

COCYTE (*Cocytus, i*) Κωκυτός, οὔ, δ.

CODICILLES (*codicilli, orum*) βιβλίαι, ὦν, τὰ.

COEMPTION (*coemptio, onis*) συνώνησις, εὖς, ἡ.

COERCITIF, IVE (*coercendo aptus, a, um*) βιαστικός, ἡ, ὄν.

COERCITION (*coercitio, onis*) κάθειρξις, εὖς, ἡ.

COEUR (*cor, cordis*) καρδία, ας, ἡ· θυμός, οὔ, δ. En homme de cœur (*fortiter*) ἀνδρείως. De bon cœur (*libenter*) ἀσμένως, ἔκουσίως. Dire par cœur (*memoriter recitare, o, avi*) ἀποστοματίζειν, ἰζω, ἰσω. Au cœur de l'hiver (*media jam hieme*) ἀνὰ μέσον χειμᾶ. Cela est insupportable pour un homme de cœur, ἀλγαιὸν τοῦτο ἀνδρὶ γε φρόνημα ἔχοντι.

COFFIN (*cophinus, i*) κόφινος, ου, δ.

COFFRE (*arca, æ*) κιβωτός, οὔ, ἡ· κίστη, τς, ἡ. Coffre, *cercueil* (*capulum, i*) σορός, οὔ, ἡ.

COFFRER (*in carcerem contrudere, do, si*) τινὰ εἰς δεσμωτήριον ἐμβάλλειν, βάλλω*.

COFFRET (*arcula, æ*) κιβωτίον, ἰου, τό· κίστις, ἰδος, ἡ.

COFFRETIER (*arcarius, ii*) κιβωτοποιός, οὔ, δ.

COGNASSIER (*cydonia malus, i*) κυδωνία μηλέα, ας.

COGNATION (*cognatio, onis*) συγγένεια, ας, ἡ· οἰκειότης, τος, ἡ.

COGNÉE (*securis, is, f.*) πέλεκυς, εὖς, ἡ· ἀξίνη, τς, ἡ. Petite cognée (*securicula, æ*) πελέκιον, ἰου, τό.

COGNER (*tundere, do, tutudi*) ἀράσσειν, σσω, ξω. Se cogner la tête contre la muraille (*caput parietis impingere, go, pegi*) τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ τεῖχος προσκόπτειν, πτω, ψω.

COHÉRENCE (*cohærentia, æ*) συνέχεια, ας, ἡ· σύναψις, εὖς, ἡ.

COHÉRENT, E (*cohærens, entis*) συνεστώς, ὦσα, ὡς· συναψής, ἔος, δ, ἡ.

COHÉRITIÈRE, ÈRE (*cohæres, edis, c.*) συκληρονόμος, ου, δ, ἡ.

COHORTE (*cohors, tis*) σπεῖρα, ας, ἡ· τάγμα, ατος, τό.

COHUE (*concialis tumullus, us*) ἀγοραχίος θόρυβος, ου.

COI, E (*placidus, a, um*) ἡσυχός, η, ὄν. Se tenir coi, ἀτρεμεῖν, ὦ, ἦσω.

COIFFE (*calanlica, æ*) καλύπτρα, ας, ἡ.

COIFFÉ, ÈE (*comptus, a, um*) κομψός, ἡ, ὄν· κεκοσμημένος, τς, ὄν.

COIFFER (*caput comere, o, psi*) καλύνειν, ὕνω, ὕνω· κοσμεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω.

COIFFEUR, BUSE (*complor, ptrix*) κομωτής, ὠτραία.

COIFFURE (*capitis integumentum, i*) τὸ τῆς κεφαλῆς ἐγκάλυμμα, ατος. —, manière de se coiffer (*comæ artificium, ii*) κομψότης, ητος, ἡ.

COIN (*angulus, i*) γωνία, ας, ἡ. Les coins des yeux (*hirdi, orum*) κωνοί, ὦν, οί. Qui a des coins (*angulatus, a, um*) γεγωνιωμένος, η, ὄν. Coin, lieu retiré (*recessus, us*) μυχός, οὔ, δ. Coin à fendre du bois (*cuneus, i*) σφήν, ηνός, δ. Petit coin (*cuneolus, i*) σφηνίσκος, ου, δ. Enfoncer un coin (*cuneare, o, avi*) σφηνοῖν-οῦν, ὦω-ῶ, ὦσω. Fait en forme de coin (*cuneatus, a, um*) σφηνωθεῖς, εῖσα, ἔν. Coin à marquer la monnaie (*nota, æ*) τύπος, ου, δ.

COING (*cydonium malum, i*) κυδωνιον μῆλον, ου.

COL (*fauces, ium, f.*) στενά, ὦν, τὰ.

COLCHIQUE (*colchicum, i*) κολχικόν, οὔ, τό.

COLÉRA-MORBUS (*cholera, æ*) χολέρα, ας, ἡ. Qui y est sujet (*cholericus, a, um*) χολερικός, ἡ, ὄν.

COLÈRE (*ira, æ*) ὀργή, ἦς, ἡ· θυμός, οὔ, δ· κότος, ου, δ· μῆνις, ἰδος. Avec colère (*iracunde*) ὑπερθύμως, μετ' ὀργῆς. Réprimer sa colère (*iram cohibere, eo, ui*) τῆς ὀργῆς κατακρατεῖν, ὦ. Nourrir la colère dans son cœur (*iram concoquere, uo*) τὴν ὀργὴν πεπαίνειν, ω.

COLÈRE (*iracundus, a, um*) ὀργίλος, η, ὄν· εἰς ὀργὴν ὀξύς, εἶα, ὦ.

COLÉRIQUE (*irritabilis, e*) εὐόργητος, ου, δ, ἡ.

COLIFICHET (*nugæ, arum*) φλυαρία, ας, ἡ.

COLIQUE (*tormina, um*) στροφή, ὦν, οί· κωλικόν ἀλγημα, ατος.

COLLABORATEUR, TRICE (*adjutor, trix*) συνεργός, οὔ, δ, ἡ.

COLLATION (*caepula, æ*) δειπνίδιον, ἰου, τό· δειλινόν, ου δειέλων, ου, τό.
COLLATION (*collatio, onis*) συμβολή, ἀντιπαραβολή, ἤς, ἡ.
COLLATIONNER (*conferre, fero, tuli*) ἀντιπαραβάλλειν, ω *.
COLLE (*gluten, inis*) κόλλα, ἡς, ἡ. Colle forte (*taurinum glutinum, i*) ταυροκόλλα, ἡς, ἡ.
COLLÉ, ÉE (*glutinatus, a, um*) κολληθείς, εἶσα, έν.
COLLECTE (*pecuniarum exactio, onis*) εἰσπραξίς, εως, ἡ.
COLLECTEUR (*tributorum exactor, oris*) ἀποδεκτήρ, ἦρος, δ· ἀργυρολόγος, ου, δ.
COLLECTIF, IVE (*collectivus, a, um*) συλλεκτικός, ἡ, ον.
COLLECTION (*collectanea, orum*) συλλεκτά, ὄν, τά.
COLLECTIVEMENT (*conglobatim*) ἀθρόως, συνεστραμμένως.
COLLÈGE (*collegium, ii*) σύλλογος, ου, δ· κοινωνία, ας, ἡ. —, *lieu destiné à enseigner (gymnasium, ii)* σχολή, ἤς, ἡ· γυμνάσιον, ἰου, τό. Chef de collège, γυμνασιάρχης, ου, δ· γυμνασιάρχος, ου, δ.
COLLÈGUE (*collega, æ, m.*) συνεργός, οὔ, δ. Collègue en magistrature (*collega in magistratu*) συνάργων, οντος, δ.
COLLER (*glutinare, o, avi*) κολλάειν-ἄν, ἰω-ῶ, ἡσω. Ce qui sert à coller (*glutinamentum, i*) κόλλημα, ατος, τό. Qui sert à coller (*glutinosus, ā, um*) κολλώδης, εος, ὁ, ἡ. Celui qui colle (*glutinator, oris*) κολλητής, οὔ, δ.
COLLET (*collis amictus, us*) ἡ τοῦ ἀχένος ἐπεστρίς, ἰδος. Mettre à quelqu'un la main sur le collet, τὰς χεῖράς τινι ἐπιβάλλειν, βάλω *. Collet, pour prendre des oiseaux (*transenna, æ*) παγίς, ἰδος, ἡ.
COLLETER (*in collum alicujus invadere, do, si*) τραχηλίζειν, ἰζω, ἰσω. Se colleter avec quelqu'un (*cum aliquo luctari, or*) τινὶ συμπαλαίειν, αἰσω, αἰσω.
COLLIER (*torques, is, f.*) στρεπτός, οὔ, δ. Qui porte un collier (*torquatus, a, um*) στρεπτοφόρος, ου, δ, ἡ. Collier de chien, ἀρνέ de pointes de fer (*millus, i*) δεραιάμβος, ου, δ.
COLLIGER (*colligere, go, legi*) συλλέγειν,

γω, ζω. — *conclure (aliud ex alio inferre, fero, tuli)* συλλογίζεσθαι, ἔζομαι.
COLLINE (*collis, is, m.*) λόφος, ου, δ· γεώλοφος, ου, τό· βουνός, οὔ, δ.
COLLIQUATIF, IVE (*colliquefaciendo artus, a, um*) συντηκτικός, ἡ, ὄν.
COLLIQUATION (*colliquatio, onis*) σύντηξις, εως, ἡ.
COLLISION (*collisus, us*) σύγκρουσις, εως, ἡ.
COLLOQUE (*colloquium, ii*) διμιλία, ας, ἡ· ἔντευξις, εως, ἡ· διέλογος, ου, δ.
COLLOQUER (*collocare, o, avi*) καθιστάναι, ἰστημι *.
COLLUDER (*colludere, do, si*) συντεχνάζειν, ἄζω, ἄσω· συγκακουργεῖν-εῖν, ἔω-ῶ, ἡσω.
COLLUSION (*collusio, onis*) συντέχνασμα, ατος, τό· συγκακούρηγμα, ατος, τό· συγκακουργία, ας, ἡ.
COLLUSOIRE (*collusorius, a, um*) συγκακουργικός, ἡ, ὄν.
COLLUSOIREMENT (*collusorie*) συγκακουργικῶς.
COLLYRE (*collyrium, ii*) κολλύριον, ἰου, τό.
COLOMBAGE (*intergerinus paries, etis*) διατείχισμα, ατος, τό.
COLOMBE (*columba, æ*) περιστέρα, ἄς, ἡ. Celui qui nourrit des colombes (*columbarius, ii*) περιστεροτρόφος, ου, δ.
COLOMBIER (*columbarium, ii*) περιστερεών, ἔϊνος, δ· περιστεροτροφεῖον, εἶου, τό.
COLON (*colonus, i*) κληροῦχος, ου, δ.
COLON (*colum, i*) κῶλον, ου, τό.
COLONEL (*legionis tribunus, i*) χιλίαρχος; ου, δ.
COLONIAL, ALE (*colonicus, a, um*) κληροσυχικός, ἀποικιακός, ἡ, ὄν.
COLONIE (*colonia, æ*) ἀποικία, ας, ἡ· κληρουχία, ας, ἡ.
COLONNADE (*peristylum, i*) περίστυλος, ου, δ.
COLONNE (*columna, æ*) κίων, ονος, δ· στύλος, ου, δ· στήλη, ἡς, ἡ. Petite colonne (*columella, æ*) στήλιδιον, ἰου, τό. Orné de belles colonnes, εὔστυλος, ου, δ, ἡ. Colonne d'armée (*agmen, inis*) τάγμα, ατος, τό.
COLOPHANE (*colophonie, iæ*) κολοφονία, ας, ἡ.

COLOQUINTE (*colocynthis, idis*) κολοκύνθη, ης, ἡ · κολοκυνθίς, ἴδος, ἡ.
COLORÉ (*coloratus, a, um*) ἐπιχρωσθεὶς, εἶσα, ἐν.
COLORER (*colorare, o, avi*) χρωρνύναι, υμι · χρωματίζειν, ἴσω, ἴσω.
COLORIS (*colorum ratio, onis*) χρωσὶς, εως, ἡ · χρωματισμός, οὔ, δ.
COLORISTE (*colorator, oris*) χρωστήρ, ῥος, δ.
COLOSSAL, ALE (*colosseus, a, um*) κολοσσαῖος, αἶα, αἶον.
COLOSSE (*colossus, i*) κολοσσός, οὔ, δ.
COLPORTEUR (*circumforaneus propola, æ*) περιγοραῖος προπόλης, ου.
COLURE (*colurus, i*) κολουρος, ου, δ.
COMBAT (*pugna, æ; prælium, ii*) μάχη, ης, ἡ. Combat naval, ναυμαχία, ας, ἡ. Combat d'infanterie, πεζομαχία, ας, ἡ. — de cavalerie, ἵππομαχία, ας, ἡ. Engager le combat (*pugnam committere, tto, misi*) μάχην συνάπτειν, πτω, ψω. Combat à coups de poings (*pugilatus, us*) πυγμαχία, ας, ἡ.
COMBATTANT (*pugnator, oris*) μαχητής, οὔ, δ · μαχηζῶν, ονος, δ.
COMBATTRE (*pugnare, o, avi*) μάχεσθαι, ομαι. Ces choses se combattent (*repugnans hæc inter se*) ταῦτα ἐναντιοῦνται. Combattre pour la religion, pour la liberté publique, τῆς εὐσεβείας, τῆς κοινῆς ἐλευθερίας ὑπερμαχεῖν, ῶ, ἴσω.
COMBATTU, UE. Avoir l'esprit combattu (*animo fluctuare, o*) ἐν ἀπορίᾳ εἶναι, εἶμι *.
COMBIEN (*quantum*) ὅσον, ὡς. Combien cela? (*quanti istud est?*) πόσον ἐστὶ τοῦτο; Combien grand (*quantus, a, um*) ὅσος, η, ον. — avec l'interrogation, πόσος, η, ον; Combien petit (*quantulus, a, um*) ὡς ὀλίγος, η, ον. Combien peu (*quantulum*) ὀλίγον ὅσον. Combien de fois? (*quoties?*) ποσάκις; Combien y a-t-il de temps que? (*quandiu?*) ἐκ πόσου χρόνου; Dans combien de temps? (*quando?*) πότε; Combien que (*quantus*) εἰ καὶ, καὶν.
COMBINAISON (*rerum inter se copulatio, onis*) σύναψις, εως, ἡ · συναρμογή, ῆς, ἡ.
COMBINER (*connectere, clo, xui*) συνάπτειν, πτω, ψω · συναρμύζειν, ὀζω, ὀσω.

COMBLE (*auclorium, ii*) ἐπίμετρον, ου, τό · προσθήκη, ης, ἡ. Comble d'une maison (*culmen, inis*) τὸ ἄκρον, ου · κορυφή, ῆς, ἡ. De fond en comble (*funditus*) ἄρδην, ἐκ θεμελίων, πανταλῶς. Être au comble de ses plaisirs (*voluptatibus cumulari, or*) ταῖς ἡδοναῖς ὑπερπλησθῆναι.
COMBLÉ (*cumulatus, a, um*) ἐκπλεως, εω, δ, ἡ.
COMBLEMENT (*cumulatio, onis*) πλήρωσις, εως, ἡ.
COMBLER (*cumulare, o, avi*) συνεπιτιθέ- ναι, τίθημι * · προσεπιμετρεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἴσω. Combler un fossé (*fossam complere, eo, evi*) τὴν τάφρον συμπληροῦν- οῦν, ὦω-ῶ, ὠσω. Combler quelqu'un d'éloges (*aliquem laudibus cumulare, o*) τινὰ ὑπερεπαινεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἴσω.
COMBUSTIBLE (*comburendo aptus, a, um*) καύσιμος, η, ον.
COMBUSTION (*combustio, onis*) ἀπόκαυμα, ατος, τό · ἔμπρησις, εως, ἡ. Mettre tout en combustion (*omnia perturbare, o, avi*) πάντα συγκεράσαι.
COMÉDIE (*comædia, æ*) κωμῳδία, ας, ἡ. Auteur de comédies (*comediarum scriptor, oris*) κωμωδοποιητής, οὔ, δ · κωμωδοποιός, οὔ, δ.
COMÉDIEN (*comædus, i*) κωμωδός, οὔ, δ · ὑποκριτής, οὔ, δ.
COMÉDIENNE (*mima, æ*) ὑποκριτίς, ἴδος, ἡ.
COMESTIBLE (*edulis, e*) ἐδώδιμος, ου, δ, ἡ.
COMÈTE (*cometa, æ, m.*) κομήτης, ου, δ.
COMICES (*comitia, orum*) ἀρχαιρέσια, ων, τά.
COMIQUE (*comicus, a, um*) κωμικός, ἡ, ὄν. — plaisant (*facetus, a, um*) εὐτράπελος, ου, δ, ἡ.
COMIQUEMENT (*comice*) κωμικῶς. — *plaisamment* (*facete*) εὐτραπέλως.
COMITE (*remigum præfectus, i*) ὁ τῶν ἐρετῶν ἀρχός, οὔ.
COMITÉ (*consessus, us*) συνεδρία, ας, ἡ.
COMMANDANT (*præfectus, i*) ἐπαρχος, ου, δ. — de place (*urbis præfectus, i*) ἀστυνόμος, ου, δ.
COMMANDE. Ouvrage de commande (*imperatum opus, eris*) ἐντεταλμένον ἔργον, ου.

COMMANDÉ, ἔε (*jussus, a, um*) προσταθείς, εἶσα, ἔν. Faire ce qui est commandé (*imperata facere, io, feci*) τὰ προσταγαμένα ποιεῖν, ὦ.

COMMANDEMENT (*jussum, i*) πρόσταγμα, ατος, τό· ἐντολή, ἦς, ἦ. Pouvoir de commander (*imperium, ii*) ἀρχή, ἦς, ἦ. A commandement (*ad arbitrium*) κατὰ θέλημα, κατὰ τὸ δοκοῦν. Les dix commandements de Dieu, οὐ le décalogue, οἱ δέκα λόγοι, ὦν.

COMMANDER une chose à quelqu'un (*aliquid alicui imperare, o, avi*) τινί τι ἐπιτάττειν, ττω, ζω. — avoir l'autorité (*esse cum imperio*) ἀρχειν, χω, ζω· βασιλεύειν, ὦ, σω. Se commander (*sibi ipsi imperare*) ἑαυτοῦ κρατεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω.

COMME (*ut, sicut*) ὡς, καθάπερ, ὡςπερ. Comme si (*quasi*) ὡς εἰ, οἶονεἰ.

COMMÉMORATIF, IVE (*ad memoriam revocans*) μνημονευτικός, ἦ, ὄν.

COMMÉMORATION (*commemoratio, onis*) διαμνημόνευσις, εως, ἦ· διήγησις, εως, ἦ.

COMMENÇANT (*elementarius, ii*) δ τὰ στοιχεῖα διδασκόμενος, ου.

COMMENCE, ἔε (*caepus, a, um*) κατηγορούμενος, η, ον.

COMMENCEMENT (*initium, ii*) ἀρχή, ἦς, ἦ. Dès le commencement (*ab initio*) ἐξ ἀρχῆς. — d'un discours (*exordium, ii*) προοίμιον, ίου, τό. Au commencement, Dieu créa le ciel et la terre, ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν δ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. *Sept.*

Un bon commencement est la moitié du tout.

(*Dimidium facti, qui caepit, habet.* — Hor.)

— Ἀρχὴ δέ τοι ἤμισυ παντός. *Hés.*

COMMENCER (*incipere, io, cepi*) ἀρχεσθαι, ομαι, τινός.

COMMENSAL (*qui simul prandel*) συνάριστος, συντράπεζος, ου, δ, ἦ.

COMMENT (*quomodo*) ὅπως, τίνα τρόπον. Comment vous portez-vous? (*quomodo vales?* plur. *valetis?*) πῶς ἔχετε; plur. ἔχετε;

COMMENTAIRE (*commentarius, ii*) ἐξηγήσις, εως, ἦ· ὑπόμνημα, ατος, τό. Les

commentaires d'Eustathe sur Homère, αὶ τοῦ Εὐσταθίου εἰς τὸν Ὅμηρον παρεμβολαί, ὦν.

COMMENTATEUR (*scriptoris interpres, elis*) ἐξηγητής, οῦ, δ.

COMMENTER (*scriptorem explanare, o, avi*) τὸν συγγραφέα ἐξηγεσθαι-εἶσθαι, ἐομαι-οῦμαι.

COMMERCABLE (*mercabilis, e*) ὄνιος, ία, ιον.

COMMERCANT (*negotiator, oris*) ἔμπορος, ου, δ.

COMMERCE (*commercium, ii*) ἐμπορία, ας, ἦ· συνάλλαγμα, ατος, τό. Avoir commerce avec quelqu'un (*aliquo familiariter uli, or*) τινί ὀμιλεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω.

COMMERCER (*negotiar, or*) ἐμπορευέειν, εὔω, εὔσω.

COMMÈRE. C'est une hardie commère (*audaculum prorsus mulieris ingenium!*) αὕτη δόλους βράπτειν ἔμπειρός ἐστι.

COMMETTRE une faute (*peccare, o, avi*) ἀμαρτάνειν, ω, τῆσω· πλημμελεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω. Commettre une chose à quelqu'un (*aliquid alicui committere, o, si*) τινί τι ἐγγχειρίζειν, ίζω, ίσω.

COMMUNICATOIRE (*minax, acis*) ἀπειλητήριος, ία, ιον· ἀπειλητικός, ἦ, ὄν.

COMMIS (*negotio praefectus, i*) δ προεστώς, ὦτος.

COMMIS, ISE (*commissus, a, um*) ἐπιτροπόμενος, η, ον. Crime commis (*admissum scelus, eris*) πλημμέλημα, ατος, τό· ἀμάρτημα, ατος, τό.

COMMISÉRATION (*commiseratio, onis*) κατόικτιρσις, εως, ἦ· οἰκτος, ου, δ.

COMMISSAIRE de police (*urbanus quaesitor, oris*) δικαστής, οῦ, δ. Commissaire des vivres (*annonae praefectus, i*) ἀγορανόμος, ου, δ.

COMMISSION (*mandatum, i*) ἐπίταγμα, ατος, τό· ἐντολή, ἦς, ἦ.

COMMISSIONNAIRE (*institor, oris*) ἐπιστάτης, ου, δ· ἔμπορος, ου, δ.

COMMISSURE (*commissura, ae*) συνάρθρωσις, εως, ἦ.

COMMUNE (*commodus, a, um*) εὐχρηστος, ου, δ, ἦ· χρήσιμος, η, ον. Qui est d'une humeur commune (*commodus et patiens*, Hor.) εὐγνώμιον, ονος, δ, ἦ.

COMMUNE (*armarium, ii*) σκευοθήκη, ης, ἦ· ἀβαξ, ακος, δ.

COMMODOËMENT (*commode*) ἐπιτηδείως.
 COMMODITÉ (*commodum, i*) σύμφορον, ου, τό· ὠφέλεια, ας, ἡ· εὐχρήστημα, ατος, τό.
 Commodités, biens (*bona, orum*) οὐσία, ας, ἡ. — *lieux communs* (*latrina, æ*) ἀφαιδρών, ὠνος, δ· ἀπόπατος, ου, δ.
 COMMOTION (*commotio, onis*) συγκίνησις, εως, ἡ.
 COMMUABLE (*commutabilis, e*) εὐμετάλλακτος, ου, δ, ἡ· εὐμετάβλητος, ου, δ, ἡ.
 COMMUER UNE PEINE (*penam commutare, o, avi*) τὴν ποινὴν μεταλλάττειν, ἄττω, ἄζω.
 COMMUN, UNE (*communis, e*) κοινός, ἡ, ὄν. Je n'ai rien de commun avec vous (*nihil habeo tecum commune*) οὐδὲν κοινῶ σοι. Le sens commun (*communis sensus, us*) κοινὴ τῶν ἀνθρώπων πρόληψις, εως. Le commun (*maxima pars*) πλεῖστοι, αι, α. Les gens du commun (*plebeii, orum*) οἱ τυχόντες, ων.
 COMMUNAL, E (*ad commune pertinens, tis*) κοινοδήμιος, ἰα, ἰον.
 COMMUNAUTÉ (*hominum congregatio, onis*) κοινῶδιον, ἰου, τό.
 COMMUNEAUX (*compscus ager, gri*) σύμβωτος ἀγρός, οὔ.
 COMMUNE (*civitas, atis*) πόλις, εως, ἡ. *Maison commune* (*publicæ ædes, ium*) δημόσιον οἰκοδόμημα, ατος.
 COMMUNÉMENT (*vulgo*) κοινῆ, κοινῶς.
 COMMUNICABLE (*contagiosus, a, um*) ἐπιδήμιος, ἰα, ἰον· διαδόσιμος, ου, δ, ἡ.
 COMMUNICATIF, IVE (*sociabilis, e*) κοινωνικός, ἡ, ὄν.
 COMMUNICATION (*communicatio, onis*) κοινωνία, ας, ἡ· μετουσία, ας, ἡ. *Communication d'un mal qui se gagne* (*contagium, ii*) ἡ ἐκ τῆς συναφῆς διαφθορά, ἄς.
 COMMUNION (*sacra communio, onis*) ἱερὰ σύναξις, εως.
 COMMUNIQUER (*communicare, o, avi*) κοινωνέειν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω· μεταδίδοναι*, δίδωμι. Communiquer avec l'ennemi (*cum hostibus consilia conferre, fero, tuli*) τοῖς πολεμίοις κοινολογεῖσθαι, οὔμαι *Maladie qui se communique*, διαδόσιμος νόσος, ου, ἡ.
 COMMUTATION de peine (*penæ commutatio, onis*) τῆς ποινῆς μεταβολή, ἦς, ἡ.
 COMPACTÉ (*densitas, atis*) πυκνότης, ἡτος, ἡ.

COMPACTE (*densus, a, um*) πυκνός, ἡ, ὄν.
 COMPAGNE (*comes, itis, f.*) κοινωνός, οὔ, ἡ· ἀκόλουθος, ου, ἡ.
 COMPAGNIE (*cætus, us*) δημήγυρις, εως, ἡ· θμιλος, ου, δ. *Compagnie de personnes unies entre elles* (*societas, atis*) κοινωνία, ας, ἡ. *La compagnie de quelqu'un* (*comitatus, us*) παρακολούθησις, εως, ἡ. *Compagnie de cinq, dix, cent hommes*, πεμπάς, δεκάς, ἑκατοντάς, ἄδος, ἡ.
 COMPAGNON de voyage (*comes, itis*) συνέμπορος, ου, δ. — de guerre (*commilito, onis*) συμπολεμῶν, οὔντος. — *d'écôle* (*condiscipulus, i*) συμμαθητής, οὔ, δ. — de table (*convictor, oris*) συνδαιταλεύς, ἔως, δ. — de bouteille (*combibo, onis*) συμπότης, ου, δ.
 COMPARABLE (*comparabilis, e*) παραβλητός, οὔ, δ, ἡ.
 COMPARAISON (*comparatio, onis*) σύγκρισις, εως, ἡ· παραβολή, ἦς, ἡ. *En comparaison de nous* (*præ nobis*) παρὰ ἡμῖν. *Par comparaison* (*comparate*) παραβολικῶς. — (*similitudo, inis*) ὁμοιότης, ἡτος, ἡ.
 COMPARAÎTRE (*se coram iudice sistere, o, stili*) ἐπὶ τὴν κυρίαν ἀπαντάειν-ἄν, ἄω-ῶ, ἦσω. *Promesse de comparaître* (*vadimonium, ii*) ἐγγύησις, εως, ἡ. *Assigner à comparaître* (*vadari, or*) κλητεύειν, εὔω, εὔσω. *Manquer de comparaître* (*vadimonium deserere, ro, rui*) φυγοδικεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω.
 COMPARATIF, IVE (*comparativus, a, um*) συγκριτικός, ἡ, ὄν.
 COMPARATIVEMENT (*comparate*) συγκριτικῶς.
 COMPARER (*unum cum alio componere, o, sui*) συγκρίνειν, ἰνω, ἰνῶ· παραιθέσθαι, τίθημι*. *Se comparer à un autre* (*æquare se cum allero*) ἑαυτὸν ἄλλω ἰσάζειν, ἄζω, ἄσω.
 COMPARTIMENT (*descriptio, onis*) διάταξις, εως, ἡ. *Compartment de jardin* (*pulvinus, i*) πρασιά, ἄς, ἡ.
 COMPARUTION (*obitum vadimonium, ii*) ἡ ἐπὶ τὴν κυρίαν ἀπάντησις, εως.
 COMPAS (*circinus, i*) διαβήτης, ου, δ. *Action de conduire le compas* (*circinatio, onis*) περιαγωγή, ἦς, ἡ. *Arrondir avec le compas* (*circinare, o, avi*) κυκλάζειν, ἄζω, ἄσω.

COMPASSÉ, ΕΕ (*circino dimensus, a, um*) διαμετρητός, ή, όν.
COMPASSER (*circino dimetiri, ior*) διαμετρέειν-εϊν, έω-ώ, ήσω.
COMPASSION (*misericordia, ae*) έλεος, ου, ό· οϊκτος, ου, ό. Digne de compassion (*miserabilis, e*) έλεεινός, ή, όν· οϊκτρός, ά, όν. Avoir compassion de quelqu'un (*alicujus misereri, eor*) τινα έλέειν-εϊν, έω-ώ, ήσω. Implorer la compassion de quelqu'un, υπό τινος έλεείσθαι άξιούν, ώ, ώσω.
COMPATIBILITÉ (*convenientia, ae*) συμπαθεία, ας, ή· έφαρμογή, ής, ή.
COMPATIR (*inter se cohærere, eo, hæsi*) συμφωνείν, δημοφρονείν-εϊν, έω-ώ, ήσω. Compatir aux malheurs d'autrui (*una pati, ior*) συμπαθείν-εϊν, έω-ώ, ήσω.
COMPATISSANT (*ad misericordiam propensus, a, um*) συμπαθής, έος, ό, ή.
COMPATRIOTE (*conterraneus, a, um*) συμπατριώτης, ου, ό.
COMPENSATION (*compensatio, onis*) άνταμείψις, εως, ή· άντάλλαγμα, ατος, τό· άμοιότη, ής, ή.
COMPENSER (*compensare, o, avi*) άνταμείβεσθαι, άνταλλάσσεσθαι, ομαι· άντισηχόειν-οϋν, ώω-ώ, ώσω.
COMPÉTEMENT (*legitime*) νομίμως.
COMPÉTENCE (*judicis legitima potestas, atis*) νομίμη δικασπολία, ας.
COMPÉTENT, Ε (*legitimus, a, um*) νόμιμος, η, ον.
COMPÉTER (*pertinere, eo, ui*) προσηκειν, κω, ξω.
COMPÉTITEUR (*compelitor, oris*) άντιποιούμενος, ου, ό.
COMPILATEUR (*excerpla colligens*) συσκευαστής, οϋ, ό.
COMPILATION (*collectanea, orum*) έκλεκτά, ών, τά.
COMPILER (*compilare, o, avi*) συσκευάζειν, άζω, άσω· συλλέγειν, γω, ξω.
COMPLAINANT, Ε (*vindiciarum petitor, triæ*) διώκων, ουσα.
COMPLAIRE (*alteri obsequi, or*) έτέρω χαρίζεσθαι, ομαι. Je me complais en ces choses (*his rebus delector*) τούτοις ήδομαι.
COMPLAISamment (*obsequenter*) ύπουργικώς, ύπηρετικώς.
COMPLAISANCE (*obsequium, ii*) ύπουργία,

ας, ή· Φεραπεία, ας, ή. Basse complaisance (*assentatio, onis*) κολακεία, ας, ή.
 Nous avons cru qu'il méritait bien cette complaisance, έδοξεν ήμϊν εκείνω τούτ' χαριστέον.
COMPLAISANT, Ε (*obsequiosus, a, um*) ύπουργικός, ή, όν· κεχαρισμένος, η, ον. — (*assentator, oris*) κολαξ, ακος, ό.
COMPLANT (*arboretum, i*) δενδρών, ώνσκα, ό.
COMPLANTER (*conserere, o, sevi*) συμφυτεύειν, εύω, εύσω.
COMPLÉMENT (*complementum, i*) συμπλήρωμα, ατος, τό.
COMPLÉMENTAIRE. Jours complémentaires (*intercalares dies, erum*) έπακταί ήμέραι, ών.
COMPLET, ΕΤΕ (*completus, a, um*) συμπλήρης, εος, ό, ή· άποτελεσθείς, είσα, έν.
COMPLÉTEMENT (*absolute*) τελώς· άπλώς.
COMPLÉTER (*complere, eo, evi*) άποτελείν-εϊν, έω-ώ, έσω· συμπληρόειν-οϋν, ώω-ώ, ώσω.
COMPLÉTIF, IVE (*complendo aptus, a, um*) συμπληρωτικός, ή, όν.
COMPLEXE (*complexus, a, um*) σύμπλοκος, ου, ό, ή.
COMPLEXION (*corporis habitudo, inis*) τό τού σώματος σύστημα, ατος. Bonne ou mauvaix complexion, εύεξία ή καχεξία, ας, ή.
COMPLEXIONNÉ, ΕΕ. Corps bien — (*bone constitutum corpus, oris*) ή τής σαρκός εύστάθεια, είας.
COMPLICATION (*complexio, onis*) συμπλοκή, ής, ή.
COMPLICE (*sceleris conscius, ia*) μεταίτιος, ίου, ό, ή.
COMPLICITÉ (*sceleris societas, atis*) ή τής κακούργιας κοινωνία, ας.
COMPLIMENT (*consalutatio, onis*) προσηγορία, ας, ή. Compliment de félicitation (*gratulatio, onis*) σύγχαρμα, ατος, τό. — de condoléance (*officiosi doloris significatio, onis*) ή τής συμπαθείας σημασία, ας.
COMPLIMENTER (*consalutare, o, avi*) προσαγορεύειν, εύω, εύσω. Je vous complimente sur votre bonheur (*tibi de felicitate gratulor*) συνήδομαί σοι τής εύτυχίας.

COMPLIMENTEUR (*importunus consalutator, oris*) δυσχερής προσαγορευτής, οὐκόλαξ, ακος, δ.

COMPLIQUÉ, ÉE (*implicitus, a, um*) πολύπλοκος, ου, δ, ή.

COMPLIT (*conjuratio, onis*) σύστασις, εως, ή.

COMPLOTER (*conspirare, o, avi*) συνίστασθαι, αμαι.

COMPONCTION (*compunctio, onis*) κατάνυξις, εως, ή.

COMPORTER. *Autant que les choses le comportent (quoad fieri potest)* κατά τὸ δυνατόν. *Se comporter en homme de bien (se virum bonum præbere, eo, ui)* ἀγαθὸν ἄνδρα ἑαυτὸν παρέχειν, ἔχω*.

COMPOSÉ, ÉE (*compositus, a, um*) συνεστηκώς, υἷα, ὅς· σύνθετος, ου, δ, ή. — *en parlant d'un livre (scriptus, a, um)* συγγραφθεὶς, εἶσα, ἐν. *Discours bien composé (oratio composita et ornata)* κεκαλλιεπημένος λόγος, ου. *Avec une démarche composée (composito gradu)* σζέδν.

COMPOSER (*componere, o, sui*) συντιθέναι, τίθημι*· συνάπτειν, πτω, ψω. *Composer un livre (librum componere, o, sui)* βιβλὸν τινὰ συγγράφειν, φω, ψω. *Composer avec quelqu'un (de re cum aliquo pacisci, scor)* συμφωνεῖν τινι· περὶ τινοσ.

COMPOSITEUR de musique (*qui musica componit*) μουσοποιός, οὔ, δ. — *d'imprimerie. Voyez IMPRIMEUR.*

COMPOSITION (*compositio, onis*) σύνθεσις, εως, ή· κατασκευή, ής, ή. — *d'un ouvrage d'esprit (scriptio, onis)* συγγραφή, ής, ή. — (*conventum, i*) συνθήκη, ης, ή.

COMPOTE (*conditura, æ*) ἄρτυμα, ατος, τό· ἡδυσμα, ατος, τό.

COMPRÉHENSIBLE (*comprehensibilis, e*) καταληπτός, οὔ, δ, ή.

COMPRÉHENSION (*perceptio, onis*) σύλληψις, εως, ή· κατανόησις, εως, ή.

COMPRENDRE (*continere, eo, ui*) περιέχειν, ἔχω*· περιλαμβάνειν, λημβάνω*. — (*animo percipere, io, cepi*) περινοεῖν· εἶν, ἐω-ῶ, ήσω. *Difficile à comprendre (intellectu difficilis, e)* δυσκατανόητος, ου, δ, ή. *Je comprends que je me trompe, ἀμαρτάνων συνίημι*.*

COMPRESSE (*penicillum, i*) μοτός, οὔ, δ.

COMPRESSION (*compressio, onis*) καταπίεσις, εως, ή· συστολή, ής, ή.

COMPRIMER (*comprimere, o, pressi*) καταπιέζειν, ω, σω· συστέλλειν, ω, ἐλῶ.

COMPRI, ISE (*comprehensus, a, um*) συνειλημμένος, η, ον. — (*percipere, a, um*) καταληφθεὶς, εἶσα, ἐν· καταληπτός, ή, ὄν.

COMPROMETTRE (*compromittere, mitto, si*) τοῖς διαιτηταῖς ἐπιτρέπειν, πω, ψω· εἰς ἐπιτροπὴν ἐρχεσθαι, ομαι*. *Compromettre quelqu'un (aliquem in discrimen adducere, co, xi)* εἰς κύνδυνον, εἰς ἀγῶνα καθιστάναι τινά.

COMPROMIS (*compromissum, i*) συνεπαγγελία, ας, ή· ἐπιτροπή, ής, ή.

COMPTABILITÉ (*reddendæ rationis munus, eris*) ὑπεύθυνσις, εως, ή.

COMPTABLE (*reddendæ rationi obnoxius, ia*) ὑπεύθυνος, ου, δ, ή.

COMPTANT. *Argent comptant (numerata pecunia, æ)* ἀριθμηθὲν ἀργύριον, ἰου. *Comptant sur lui-même (sibi confisus)* αὐτῷ πεποιθώς, ὅτος.

COMPTÉ (*numerus, i*) ἀριθμός, οὔ, δ. — (*ratio, onis*) λογισμός, οὔ, δ. — (*pretium, ii*) τιμή, ής, ή.

COMPTÉ, ÉE (*numeratus, a, um*) ἡριθμημένος, η, ον· ἀριθμηθεὶς, εἶσα, ἐν.

COMPTER (*numerare, o, avi*) ἀριθμέειν· εἶν, ἐω-ῶ, ήσω· καταλέγειν, γω, ξω. — (*rationes subducere, co, xi*) συλλογίζεσθαι, ομαι. *Compter pour rien (pro nihilo ducere, co, xi)* ἀδοκιμάζειν, ἀζω, άσω. *Compter sur soi-même (sibi ipsi fidere, fido)* ἑαυτῷ πείθεσθαι, ομαι. *Comptons ensemble, λογισώμεθα, Luc.*

COMPTOIR (*mensa, æ*) τράπεζα, ης, ή. — *bureau où l'on distribue de l'argent (distributorium, ii)* λογιστήριον, ἰου, τό.

COMUS, *dicu qui présidait aux repas, Kῶμος, ου, δ.*

CONCASSE, ÉE (*contritus, a, um*) περιτετριμμένος, η, ον.

CONCASSER (*conterere, ro, trivi*) συντρίβειν, βω, ψω.

CONCAVE (*concavus, a, um*) κοῖλος, η, ον.

CONCAVITÉ (*convexa, orum*) κοῖλα, ων, τὰ.

CONCÉDER (*concedere, do, ssi*) συγχωρέειν-εἶν, εὐ-ῶ, ἦσω.

CONCENTRER sa colère (*iram concoquere, quo, xi*) τὴν ὀργὴν πεπαίνειν, αἰνώ, ανῶ. Se concentrer (*coalescere, sco*) εἰς τὸ αὐτὸ συνάπτεσθαι, ομαι.

CONCEPTION (*conceptio, onis*) σύλληψις, εως, ἦ. — (*intelligentia, æ*) σύνεσις, εως, ἦ· ἔννοια, ας, ἦ.

CONCERNANT (*de, abl.*) περί, ἀμφί, γέν.

CONCERNER (*ad aliquem pertinere, eo, ui*) προσήκειν, κω, ξω.

CONCERT (*concertus, us*) ἄρμονία, ας, ἦ· συνωδία, ας, ἦ· συμφωνία, ας, ἦ. — (*consensus, us*) ἁμόνοια, ας, ἦ· δημοφροσύνη, ης, ἦ. De concert (*uno consensu*) ἐκ μιᾶς γνώμης.

CONCERTÉ, ÊE (*consullus, a, um*) προνενοσημένος, ης, ον· ἐσκεμμένος, ης, ον.

CONCERTEUR une affaire avec quelqu'un (*cum aliquo de re deliberare, o, avi*) τινὶ περί τινος συμβουλευέσθαι, ομαι.

CONCERTO (*symphonia, æ*) συμφωνία, ας, ἦ.

CONCESSION (*concessio, onis*) συγχώρησις, εως, ἦ.

CONCEVABLE (*intelligendus, a, um*) ληπτέος, α, ον.

CONCEVOIR (*concipere, io, cepi*) κύειν, ω, σω. Concevoir de l'espérance (*spem concipere*) ἐλπίδα λαμβάνειν. —, se faire une juste idée des choses (*intelligere, go, exi*) συλλαμβάνειν, ω*.

CONCHYLE (*murex, icis, m.*) κογχύλιον, ίου, τό.

CONCIERGE (*custos, odis*) φύλαξ, ακος, δ. — d'une prison (*carceris custos, odis*) δεσμοφύλαξ, ακος, δ· φυλακτήρ, ἦρος, δ.

CONCIERGERIE (*carcer, eris*) φυλακή, ἦς, ἦ· δεσμοκτήριον, ίου, τό.

CONCILE (*concilium, ii*) σύνοδος, ου, ἦ. Assembler un — (*concilium cogere, go, egi*) ἐκκλησιάζειν, ἄζω, ἄσω.

CONCILIABLE (*conciliandus, a, um*) συναπτέος, α, ον.

CONCILIABULE (*conciliabulum, i*) συνόδιον, ίου, τό· συνέδριον, ίου, τό.

CONCILIANT, ÊE (*conciliando aptus, a, um*) συναπτικός, ἦ, ὄν.

CONCILIATEUR (*conciliator, oris*) καταλακτής, οῦ, δ.

CONCILIATION (*conciliatio, onis*) συναλλαγή, ἦς, ἦ· συνοικειώσις, εως, ἦ.

CONCILIATRICE (*conciliatrix, icis*) προξενήτρια, ίας, ἦ.

CONCILIER deux personnes entre elles (*alterum alteri conciliare, o, avi*) τινὰ τινι συνοικειώειν-οῦν, ὦω-ῶ, ὠσω. Se concilier la bienveillance de quelqu'un (*alicujus benevolentiam sibi conciliare*) εὐνοϊάν τινος κτῆσθαι, ὦμαι.

CONCIS, ISE (*concisus, a, um*) σύντομος, ου, δ, ἦ.

CONCISION (*concisio, onis*) συντομία, ας, ἦ.

CONCITOYEN, ENNE (*civis, is, c.*) πολίτης, ου, δ· πολιτικός, ιδος, ἦ.

CONCLU, UE (*conclusus, a, um*) ἀποτελεσθεὶς, εἶσα, ἐν. Chose conclue (*constitutum, i*) σύνθεμα, ατος, τό· διάταξις, εως, ἦ.

CONCLUANT, ÊE (*demonstrativus, a, um*) ἀποδεικτικός, ἦ, ὄν.

CONCLURE (*concludere, o, si*) συμπεραίνειν, αἰνώ, ανῶ· ἐπιλέγειν, γω, ξω. C'est ainsi que j'ai conclu (*sic mihi constitutum est*) οὕτω δέδοκται μοι.

CONCLUSION d'une affaire (*negotii conclusio, onis*) ἡ τοῦ πράγματος διάπραξις, εως. — d'un discours (*peroratio, onis*) ἐπίλογος, ου, δ.

CONCOCTION (*coctio, onis*) ἔψησις, εως, ἦ· πέψις, εως, ἦ.

CONCOMBRE (*cucumis, eris, m.*) σίκυς, υος, δ.

CONCOMITANCE (*concomitantia, æ*) ἀκολουθία, ας, ἦ.

CONCOMITANT, ÊE (*concomitans, antis*) ἀκόλουθος, ου, δ, ἦ.

CONCORDANCE (*convenientia, æ*) ἐφαρμογή, ἦς, ἦ· ἁμολογία, ας, ἦ.

CONCORDE (*concordia, æ*) ἁμωφροσύνη, ης, ἦ· ἁμόνοια, ας, ἦ. Avec concorde (*concorditer*) ἁμωφρόνως· ἁμωνοητικῶς. Propre à entretenir la concorde, ἁμωνοητικός, ἦ, ὄν.

CONCORDER (*concordare, o, avi*) συμφωνεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω· ἁμωνοεἶν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω.

CONCOURIR (*conspirare, o, avi*) συμπνέειν, ἐω, εὔσω. —, être en concurrence avec quelqu'un, ἀντιποιεῖσθαι-εἶσθαι, ἐομαι-οῦμαι, τινὸς ου τινί.

CONCOURS (*concursum, us*) συνδρομή, ἤς, ἡ. — *dispute pour un prix (concertatio, onis)* ἀγώνισις, εως, ἡ.

CONCRET, ÊTE (*concretus, a, um*) συνεστηκώς, κυῖα, κός· συμπαγείς, εἶσα, ἐν· σύμπηκτος, ου, δ, ἡ.

CONCRÉTION (*concretio, onis*) σύστασις, εως, ἡ· σύμπηξις, εως, ἡ.

CONCEU, UE (*conceptus, a, um*) κυθηεῖς, εἶσα, ἐν. — (*intellectus, a, um*) συλλαφθείς, εἶσα, ἐν. — (*enunciatus, a, um*) ἀποφαντός, ἡ, ὄν.

CONCUBINAGE (*concupinatus, us*) παλλάκευμα, ατος, τό· παλλακεία, ας, ἡ.

CONCUBINAIRE (*concupinarius, i*) παλλακός, οῦ, δ· συνευνέτης, ου, δ.

CONCUBINE (*concupina, æ*) παλλακή, ἤς, ἡ· συνευνέτις, ἰδος, ἡ.

CONCUPISCENCE (*concupiscentia, æ*) ἐπιθυμία, ας, ἡ.

CONCUPISCIBLE (*concupisibilis, e*) ἐπιθυμητός, ἡ, ὄν.

CONCURREMMENT (*conjuncte*) συνημμένως, συνεξευγμένως.

CONCURRENCE (*concursum, us*) συνδρομή, ἤς, ἡ.

CONCURRENT, E (*concurrans, entis*) συνδρομος, ου, δ, ἡ.

CONCUSSION (*prævaricatio, onis*) καθύψεσις, εως, ἡ. Commettre d'horribles concussions dans les provinces, ὠμῶς τὰς ἐπαρχίας διαφορεῖν, ὦ, ἡσω, *Plut.*

CONCUSSIONNAIRE (*prævaricator, oris*) καθυφιέμενος, ου, δ.

CONDAMNABLE (*damnandus, a, um*) καταδικαστέος, κατγνωστέος, ἕα, ἕον. — (*vituperandus, a, um*) ψεκτέος, κακηγορητέος, ἕα, ἕον.

CONDAMNATION (*damnatio, onis*) κατάγνωσις, εως, ἡ· καταδίκη, ἤς, ἡ.

CONDAMNÉ, ÊE (*damnatus, a, um*) κατγνωσμένος, ἡ, ὄν· κατάδικος, ου, δ, ἡ. Une porte condamnée (*impervia janua*) ἀδιέβατος, ἀδιέξοδος θύρα, ας.

CONDAMNER quelqu'un à mort (*aliquem capite damnare, o, avi*) καταγινώσκειν, γινώσκω*, τινός θανάτου, ου τινά θανάτου. Se condamner à un exil volontaire (*exilium sibi consciscere, sco*) ἐκούσιως φυγεῖν.

CONDENSATION (*densatio, onis*) πυκνότης, ἤτος, ἡ· πύκνωσις, εως, ἡ.

CONDENSÉ, ÊE (*densus, a, um*) πυκνός, ἡ, ὄν.

CONDENSER (*densare, o, avi*) πυκνώνει· οὔν, ὄω-ῶ, ὡσω· πυκάζειν, ἄζω, ἄσω.

CONDESCENDANCE (*obsequium, ii*) συγκατάβασις, εως, ἡ. Avec condescendance (*obsequenter*) συγκαταβατικῶς. Tout ce qu'il a fait par condescendance pour moi, ὅσα μοι ἐχαρίσατο.

CONDESCENDANT (*obsequens, entis*) συγκαταβατικός, συγχωρητικός, ἡ, ὄν· χαριζόμενος, ἡ, ὄν.

CONDESCENDRE à la volonté de quelqu'un (*alicui morem gerere, ro, ssi*) συγκαταβαίνειν, βαίνω*, τινί· χαρίζεσθαι, ζομαι, τινί.

CONDISCIPLE (*condiscipulus, i*) συμμαθητής, οῦ, δ.

CONDITION (*conditio, onis*) κατάστασις, εως, ἡ· κλήρος, οῦ, δ. Condition d'un traité (*lex, legis*) δμολογία, ας, ἡ. A condition (*ea conditione*) ἐπὶ ταύταις δμολογίαις· ἐπὶ τούτῳ, ἐπ' ᾧ. Meilleure condition (*melior conditio*) τὸ βέλτιον, ονος. Pire. — (*deterior conditio*) τὸ ἔλαττον, ονος· μειονέξια, ας, ἡ.

CONDITIONNÉ, ÊE (*vitio carens, entis*) κατασκευαστός, ἡ, ὄν.

CONDITIONNEL, ELLE (*conditionalis, e*) ὑποθετικός, συνθηματικός, ἡ, ὄν.

CONDITIONNELLEMENT (*conditionaliter*) ὑποθητικῶς, κατὰ συνθήκην.

CONDITIONNER (*omnibus numeris absolute, vo, vi*) κατασκευάζειν, ἄζω, ἄσω, τί.

CONDOLÉANCE (*ex alterius dolore perceptus dolor, oris*) συμπάθεια, παραμυθία, ας, ἡ.

CONDUCTEUR, TRICE (*dux, ducis, c.*) ἡγεμὸν, ὄνος, δ· ἡγεμονίς, ἰδος, ἡ· δδηγός, οῦ, δ, ἡ.

CONDUIRE (*ducere, co, xi*) ἄγειν, γω, ξω· δδηγεῖν-εῖν, ἕω-ῶ, ἡσω. Conduire par la main (*ducere manu*) χειραγωγεῖν-εῖν, ἕω-ῶ, ἡσω. Conduire une armée (*ducere exercitum*) τῆς στρατιᾶς ἡγέεσθαι-εἶσθαι, ἕομαι-οῦμαι. Conduire l'Etat (*republicam administrare, o, avi*) τὰ κοινὰ πράττειν, ττω, ξω· τῆς πόλεως πραγμάτων ἐπιμελεῖσθαι, οῦμαι. Conduire bien sa maison (*bene rem familiarem administrare*) εἶ οἶκον οἰκεῖν. Se conduire (*se*

gerere, ro, ssi πράττειν, ττω, ξω. Se bien conduire dans une affaire (*in re aliqua optime se gerere*) καλλιστεύειν, εύω, εύσω.

CONDUIT (*ductus, us*) άγωγή, ης, η. Conduit des eaux (*aquarum ductus, us*) υδραγωγία, ας, η.

CONDUIT, E (*ductus, a, um*) ήγγμένος, η, ον· άχθείς, είσα, έν.

CONDUITE (*deductio, onis*) παραγωγή, ης, η. Conduite en chemin (*in itinere deductio, onis*) όδηγία, ας, η. Conduite de l'Etat (*publicarum rerum administratio, onis*) πολιτεία, ας, η. Conduite d'un roëme (*aeconomia, ae*) οικονομία, ας, η. Conduite d'un enfant (*educatio, onis*) άγωγή, ης, η. Conduite, *façon d'agir* (*vivendi ratio, onis*) τρόπος, ου, δ· επιτήδευμα, ατος, τό. Conduite, *prudence* (*prudentia, ae*) μήτις, ιδος, η· φρόνησις, εως, η.

CONDYLE (*condylus, i*) κόνδυλος, ου, δ.

CÔNE (*conus, i*) κώνος, ου, δ.

CONFECTIO (*confectio, onis*) διάπραξις, εως, η· συσκευασία, ας, η.

CONFECTIONNER (*conficere, io, feci*) διαπράττειν, ττω, ξω· άπεργάζεσθαι, άζομαι.

CONFÉDÉRATION (*foedus, eris*) όμολογία, ας, η· συνθεσία, ας, η· κοινωνία, ας, η. La confédération achéenne, τó τών Άχαιών κοινόν, ού. Rompre la — (*foedus violare, o, avi*) παρασπονδεΐν, έω, ήσω.

CONFÉDÉRÉ, ÉE (*foederatus, a, um*) όμóσπονδος, ου, δ, η.

CONFÉDÉRER [*Se foedus facere, io, feci*] σπένδεσθαι, ομαι.

CONFÉRENCE (*comparatio, onis*) σύγκρισις, εως, η· παραβολή, ης, η. (*colloquium, ii*) όμιλία, ας, η· έντευξις, εως, η. Entrer en conférence avec quelqu'un (*in colloquium venire cum aliquo*) άφικνεΐσθαι τινι εις λόγους. Conférences secrètes avec l'ennemi (*clandestina cum hostibus colloquia*) λαθραΐα προς πολεμίους συνουσία, ών.

CONFÉRER (*comparare, o, avi*) συγκρίνειν, ίνω, ίνω. — avec quelqu'un (*cum aliquo colloqui, or*) τινι συλλαλέειν-είν, έω-ώ, ήσω.

CONFESSER (*confiteri, eor*) όμολογείειν-είν, έω-ώ, ήσω. Confesser ingénument sa

faute (*erratum ingenue confiteri*) τήν άμαρτίαν εύήθως προσομολογείν, ώ, ήσω. **CONFESSION** (*confessio, onis*) έξομολόγησις, εως, η· όμολογία, ας, η.

CONFIANCE (*fiducia, ae*) πίστωσις, εως, η· πεποιθησις, εως, η. Trop grande confiance en soi-même (*confidentia, ae*) παραφρόνημα, ατος, τό· θρασός, εος-ους, τό. Avec confiance (*fidenter*) εύθαρσώς, εύτόλμως.

CONFIAIT, E (*ad fiduciam propensus, a, um*) προς τήν πεποιθίαν πεφυκώς, υια, ός. — *présomptueux* (*confidens, entis*) παράτολμος, ου, δ, η· θρασός, εία, υ.

CONFIDEMENT (*cum fiducia*) πεποιθότως.

CONFIDENCE (*arcanorum communicatio, onis*) ή τών άπορρήτων κοινώνησις, εως. L'homme qui était dans la confidence de Philippe, δ πάντα τώ Φιλίππω συνειδώς, ότος.

CONFIDENT, E. C'est le confident de tous mes secrets (*meis consiliis est intimus*) τής έμου βουλής κοινωνών έστι.

CONFIER (*committre, o, si*) έγχειρίζειν, ίζω, ίσω· έμπιστεύειν, εύω, εύσω· επιτρέπειν, πω, ψω. Se confier (*confidere, do*) πείθεσθαι, ομαι.

CONFIGURATION (*conformatio, onis*) συσχηματισμός, ού, δ.

CONFINER (*confinem esse*) μεθορίζειν, ίζω, ίσω. Confiner au bout du monde (*in ultimum orbem relegare, o*) εις τας έξοχάτας χωρας άποπέμπειν, πω, ψω. Confiner en prison (*in carcerem compingere, go, egi*) εις τó δεσμωτήριον έμβάλλειν, βάλλω*. Se confiner en un lieu (*in locum recedere, do*) εις τινα τόπον αναχωρεΐν, ώ, ήσω.

CONFINS (*finis, ium*) μεθόριον, ίου, τό.

CONFIRE (*condire, io, ivi*) παραρτύειν, ύω, ύσω· σκευάζειν, άζω, άσω. Bon à confire (*conditaneus, a, um*) άρτυτός, ή, όν· σκευαστός, ή, όν.

CONFIRMATIF, IVE (*fidem rei faciens, entis*) πιστευτικός, ή, όν.

CONFIRMATION (*confirmatio, onis*) βεβαίωσις, εως, η.

CONFIRMÉ, ÉE (*confirmatus, a, um*) κρατυνθείς, είσα, έν.

CONFIRMER (*confirmare, o, avi*) βεβαιόειν-οΐν, ώω-ώ, ώσω. — rendre plus certain, πιστόειν-οΐν, ώω-ώ, ώσω. — appuyer par de nouvelles preuves, έξελέγειν, ζω, ξω.

Les bruits de paix se confirment, βέβαιός ἐστιν ὁ λόγος περὶ εἰρήνης.

CONFISCATION (*fisco bonorum addictio, onis*) δήμευσις, εως, ἡ.

CONFISEUR (*conditor, oris*) ἡδυντήρ, ἦρος, δ.

CONFISQUER (*bona fisco addicere, co, xi*) δημεύειν, εὔω, εὔσω.

CONFIT, E (*conditus, a, um*) ἡρτυμένος, η, ον· σκευασθεὶς, εἶσα, ἐν.

CONFITURE (*conditus, us*) ἄρτυμα, ατος, τό· σκευασία, ας, ἡ.

CONFLAGRATION (*conflagratio, onis*) κατάφλεξις, εως, ἡ.

CONFLIT (*conflictus, us*) σύγκρουσις, εως, ἡ· διαμάχημα, ατος, τό.

CONFLUENT (*confluens, entis*) σύρροος-ους, οου-οῦ, δ· συρρόση, ἦς, ἡ.

CONFONDRE (*confundere, o, fudi*) συγχέειν, ἐώ, εὔσω· συνταράττειν, ττω, ξω. Confondre ses adversaires (*adversariis os occludere, do, clusi*) τοὶς ἀντιλέγουσι τὸ στόμα ἐμφράττειν, ττω, ξω. — *couvrir de honte*, ἐρυθραίνειν, αίνω, ανῶ.

CONFONDU, UE (*confusus, a, um*) συγκεχυμένος, η, ον· παραχθείς, εἶσα, ἐν. — (*convictus, a, um*) κατελεγχθείς, εἶσα, ἐν· ἀλόους, οὔσα, ὄν. — (*puore suffusus, a, um*) ἐρυθριώμενος, η, ον. Sans être — ἀναισχύντως.

CONFORMATION (*conformatio, onis*) διαμόρφωσις, εως, ἡ· μορφή, ἦς, ἡ.

CONFORME (*consentaneus, a, um*) συμφῶς, οῦ, δ, ἡ· ὁμόφωνος, ου, δ, ἡ. Conforme à la raison (*rationi congruens, entis*) ἄξιος, ἰα, ἰον. Actions conformes à la vertu (*virtuti consentaneæ actiones*) αἱ κατ' ἀρετὴν πράξεις. Ses discours sont conformes à ses actions (*verba factis congruunt*) ἀρμόττουσι τοῖς πράγμασιν οἱ λόγοι.

CONFORMÉ, ÉE. Corps bien conformé (*bene constitutum corpus, oris*) εὐσταθὲς τοῦ σώματος σύστημα, ατος.

CONFORMÉMENT (*congruenter*) ἀρμόζοντως. Vivre conformément à la nature (*congruenter naturæ vivere*)· κατὰ φύσιν ζῆν.

CONFORMER (*accommodare, o, avi*) σχηματοποιεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω. Se conformer à la volonté de quelqu'un (*se ad alicujus voluntatem conformare*) τινὶ πάντα

ποιεῖν πρὸς χάριν· ταῖς ἐπιθυμαῖς τινὸς συναγορεύειν, ω.

CONFORTITÉ (*convenientia, æ*) ἐφαρμογή, ἦς, ἡ· ὁμολογία, ας, ἡ.

CONFORTATIF, IVE (*corroborans, antis*) βριάων-ῶν, ἄουσα-ῶσα, ἄον-ῶν.

CONFORTER (*corroborare, o*) βριάειν-ᾶν, ἄω-ῶ· κραταίειν-οῦν, ὄω-ῶ, ὡσω· βῶω, βῶννω, βῶννωμι, fut. βῶσω.

CONFRATERNITÉ (*sodalitas, atis*) φρατρία, ας, ἡ.

CONFÈRE (*sodalis, is*) φρατήρ, ἦρος, δ.

CONFÈRIE (*pia sodalitas, atis*) εὐσεβῆς φρατρία, ας.

CONFRONTATION (*comparatio, onis*) εἰκασία, ας, ἡ.

CONFRONTER (*testes reo producere, co, xi*) τοὺς τῷ ψεύγοντι μάρτυρας ἐπάγεσθαι. — *comparer (comparare, o, avi)* παρειαλέειν, ἄζω, ἄσω.

CONFUS, USE (*confusus, a, um*) συγκεχυμένος, η, ον. Troupe confuse (*incondita multitudo, inis*) πολυμηγῆς ὄγλος, ου. — *couvert de confusion*, ἐρυθριώμενος, η, ον.

CONFUSÈMENT (*confuse*) συγκεχυμένως, φύρδην. — *d'une manière obscure*, ἀμαυρῶς, σκοτεινῶς.

CONFUSION (*confusio, onis*) σύγχυσις, εως, ἡ. Mettre tout en confusion (*omnia permiscere, eo, scui*) πάντα συνταράττειν, ττω, ξω. Avoir de la confusion d'une chose (*erubescere, sco*) κατ' αἰδῶ ἐρυθριᾶν. En confusion (*confusim*) χύδην, φύρδην.

CONGE (*congus, it*) χόος, contr. χοῦς· χοεύς, ἐως, δ.

CONGÉ d'un soldat (*commeatus, us*) δίοδος, ου, ἡ. Congé d'un domestique (*missio, onis*) ἄφρσις, εως, ἡ. Congé des écoliers (*vacatio, onis*) σχολή, ἦς, ἡ. Prendre congé de quelqu'un (*alicui valedicere, dico, dixi*) τινὰ χαίρειν εἰεῖν-ᾶν, ἄω-ῶ, ἄσω.

CONGÉDIER (*dimittere, o, si*) ἀφιέναι, ἕημι*.

CONGÉLATION (*congelatio, onis*) σύμπηξις, εως, ἡ· κρυστάλλωσις, εως, ἡ.

CONGELER (*congelare, o*) συμπηγνύειν, ὕω. Se — συκρυσταλλοῦσθαι, οὔμαι.

CONGÉNÈRE (*congener, eris*) ὁμογενῆς, συγγενῆς, ἐός, δ, ἡ.

CONGESTION (*congestio, onis*) συμφόρησις, εως, ἡ · ἀθροισμός, οὔ, δ.
CONGIAIRE (*congiarium, ii*) ἡ τοῦ χορέως ἐπίδοσις, εως.
CONGLOBATION (*conglobatio, onis*) συστροφή, ἧς, ἡ · συνειλησις, εως, ἡ.
CONGLOMERER (*conglomerare, o, avi*) συσπειράειν-ᾶν, ἄω-ῶ, ἄσω · κατελλέειν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω.
CONGLUTINATION (*conglutination, onis*) συγκόλλησις, εως, ἡ · συνάφεια, ας, ἡ.
CONGLUTINER (*conglutinare, o, avi*) συγκολλάειν-ᾶν, ἄω-ῶ, ἦσω.
CONGRU (*congrer, gri*) γογγρός, οὔ, δ.
CONGRÉGATION (*conventus, us*) φρατρία, ας, ἡ · κοινωνία, ας, ἡ.
CONGRU, UE (*congruus, a, um*) ἄρμοστός, ἡ, ὄν · ὁμολογούμενος, η, ὄν.
CONGRUÏTÉ (*congruentia, æ*) εὐαρμοστία, ας, ἡ · ἐφαρμογή, ἧς, ἡ.
CONGRUMENT (*congruenter*) ἄρμοζόντως, προσηκόντως.
CONIFÈRE (*conifer, era, erum*) κωνοφόρος, ου, δ, ἡ.
CONIQUE (*turbinatus, a, um*) κωνοειδής, στρομβοειδής, ἑός, δ, ἡ.
CONJECTURAL, ALE (*conjecturalis, e*) στοχαστικός, εἰκαστικός, ἡ, ὄν.
CONJECTUREMENT (*ex conjectura*) στοχαστικῶς, εἰκαστικῶς.
CONJECTURE (*conjectura, æ*) στοχασμός, οὔ, δ · εἰκασμός, οὔ, δ. Tirer une conjecture de quelque chose, τεκμηρίον τι ποιεῖσθαι, οὔμαι, ἦσομαι.
CONJECTURER (*ex re conjecturam sumere, mo, psi*) ἀπό τινος στοχάζεσθαι, ομαι · εἰκάειν, ἄζω, ἄσω. Habile à conjecturer, στοχαστικός, ἡ, ὄν. Autant que je pouvais conjecturer (*quantum conjectura assequi licebat*) ὡς ἐνῆν τεκμαίρεσθαι.
CONJOINDRE (*connubio jungere, go, xi*) τῷ γάμῳ συνάπτειν, πτω, ψω.
CONJOINTEMENT (*conjunctim*) συλλήβδην, κατὰ συμπλοκῆν.
CONJOINTS (*matrimonio conjuncti*) σύζυγος, ὦν, οί, αί.
CONJONCTIF. — Voyez SUBJONCTIF.
CONJONCTIF, IVE. Particule conjonctive (*conjunctio, onis*) σύνδεσμος, ου, δ.
CONJUNCTION (*conjugium, ii*) γάμος, ου, δ · ἐπιγαμία, ας, ἡ. — (*conjunctio, onis*) σύνδεσμος, ου, δ · σύζευξις, εως, ἡ. Con-

junction de la lune et du soleil (*lunæ coitus, us*) ἡ τῆς σελήνης σύνοδος πρὸς ἥλιον.
CONJUNCTURE (*rerum concursus, us*) καιρός, οὔ, δ.
CONJUGAISON (*conjugatio, onis*) συζυγία, ας, ἡ.
CONJUGAL, ALE (*conjugalis, e*) γαμικός, ἡ, ὄν · γαμήλιος, ἰου, δ, ἡ. *Violer la foi conjugale*, γαμοκλοπεῖν, ῶ, ἦσω, *Phocyl.*
CONJUGUER (*conjugare, o, avi*) συζευγύναι, ὑμαι, ζεύξω.
CONJURATEUR (*conjuratiois princeps, cipis*) ὁ τῆς συστάσεως ἀρχός, οὔ.
CONJURATION (*conjuratio, onis*) συνωμοσία, ας, ἡ · σύστασις, εως, ἡ. Former une conjuration (*conjuratioem facere, io, feci*) τὰς συνωμοσίας συκρατέειν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω. — (*obtestatio, onis*) προσλιπάρησις, εως, ἡ.
CONJURÉ, ÈE (*conjuratiois particeps, cipis*) συνομώσας, ασα · συνωμότης, ου, δ.
CONJURER (*obsecrare, o, avi*) προσλιπαρέειν-εῖν, ἔω-ῶ, ἦσω. Conjurere contre les ennemis de l'Etat (*in hostes patriæ conjurare, o, avi*) ἐπὶ τοὺς τῆς πατρίδος ἔχθρους συνομύναι, ὄννυμι.
CONNAISSABLE (*qui, quæ, quod agnoscere potest*) γνωστός, α, ὄν.
CONNAISSANCE (*cognitio, onis*) σύνεσις, εως, ἡ · γνώσις, εως, ἡ · κατάληψις, εως, ἡ. — (*mens, tis*) νόος-οὔς, νόου-οὔ, δ · φρήν, φρενός, ἡ. Il perdit aussitôt connaissance (*statim mente concidit*) εὐθύς εἰς ἀθυμίαν ἐνέπεσε. Reprendre connaissance (*mentem colligere, go, legi*) τὴν ψυχὴν ἀναλαμβάνειν. — (*familiaritas, atis*) οικειότης, ητος, ἡ · συνήθεια, ας, ἡ. Anciennes connaissances (*veteri familiaritate conjuncti*) ἄνδρες ἐκ παλαιοῦ χρόνου συνήθεις.
CONNAISSEUR, EUSE (*rei intelligens, entis*) τινὸς εὖ εἰδώς, υῖα.
CONNAITRE quelqu'un (*aliquem cognoscere, sco, novi*) τινὰ γινώσκειν, γινώσκω *.
Connaître quelqu'un de vue (*aliquem de facie novisse*) τὴν ὄψιν τινὸς γινώσκειν. — de nom (*de nomine cognoscere*) ἐξ ὀνόματος εἰδέναι. Connaître une chose (*rei notitiam habere, eo, ui*) γινώσκειν ἔχειν τινός. — à fond (*rem plane cognitam habere*) τὶ ἀκριβέειν-οὔν, ὦω-ῶ, ὡσω.

FAIRE connaître clairement une chose (*aliquid cognitum facere, io, feci*) σαφῶς δηλώσαι τι· ποιῆσαι τι φανερόν. Se faire connaître (*nomen sibi facere*) δοξάζεσθαι, ομαι.

CONNEXE (*connexus, a, um*) συμπεπλεγμένος, συνημμένος, η, ον.

CONNEXION OU CONNEXITÉ (*connexio, onis*) συμπλοκή, ἤς, ἡ· συναψις, εως, ἡ.

CONNIVENCE (*conniventia, æ*) υπερόρασις, εως, ἡ· παρόρασις, εως, ἡ. Qui est de connivence en quelque chose (*connivens in aliqua re*) ὁ μύων ἐπί τινι· ὁ παριδῶν τι.

CONNIVER (*connivere, eo, nisi ou nisi*) παροράειν-ᾶν, υπεροράειν-ᾶν, ἄω-ῶ.

CONNU, UE (*cognitus, a, um*) ἐγνωσμένος, η, ον· γνώριμος, ου, ὁ, ἡ. Connu par sa pieté (*pietate insignis, e*) ἐπί τῇ εὐσεβείᾳ περιφανής.

CONQUE (*concha, æ*) κόγχη, ης, ἡ· κογχύλη, ης, ἡ.

CONQUÉRANT (*populorum domitor, oris*) ὁ τῶν ἐθνῶν δαμάτωρ, ορος· νικηφόρος, ου, ὁ.

CONQUÉRIR (*bello quærere, ro, sivi*) ὅπλοις ἀπάγεσθαι, ομαι. Conquerir le Péloponnèse (*Peloponnesum suæ dittoni subjicere, io, jeci*) τὴν Πελοπόννησον ὑφ' ἑαυτῷ ποιήσασθαι.

CONQUÊTES (*armis quæsita, orum*) τὰ ὅπλοις ὑποταθέντα, ων.

CONQUIS, ISE (*bello partus, a, um*) ὑποταχθείς, εἶσα, ἐν. Villes conquises par l'ennemi (*urbes ab hostibus subactæ*) αἱ ὑπὸ τοῖς πολεμίοις γιγνόμεναι πόλεις.

CONSCRÉ, ÊE, à Dieu (*Deo sacer, cra, crum*) ἐκθειασθείς, εἶσα, ἐν· ἐκθειωθείς, εἶσα, ἐν. C'est un usage consacré (*mos invaluit*) ἐπικρατεῖ συνθήσια.

CONSCRER (*consecrare, o, avi*) καθιερόειν-οῦν, ὡ-ῶ, ὠσω. — à Dieu (*Deo dicare, o, avi*) ἐκθειάζειν, ἄω, ἄσω· ἐκθειοείν-οῦν, ὡ-ῶ, ὠσω. Se consacrer tout entier aux lettres (*totum se litteris devovere*) δοῦναι ἑαυτὸν διαπαντός τοῖς γράμμασιν, ου λόγοις.

CONSAINGUIN, INE (*consanguineus, a, um*) ἑμαιμος, ου, ὁ, ἡ· συγγενής, έος, ὁ, ἡ.

CONSAINGUINITE (*consanguinitas, alis*) ἡ πρὸς αἵματος οἰκειότης, ητος.

CONSCIENCE (*conscientia, æ*) συνείδησις,

εως, ἡ· τὸ συνειδός, ότος. —, *scrupule (religio, onis)* ὄσσεια, ου ὄττεια, ας, ἡ. Je fais conscience de dire cela (*religio est ista dicere*) εὐλαβοῦμαι τοῦτο λέγειν· εὐλαβῶς ἔχω τοῦ ταῦτα εἰπεῖν. En conscience (*profecto*) δήπου, ἀληθῶς. — (*bona fide*) εὐγνωμόνως, ἀπλῶς. Quand vous échapperiez aux regards, vous ne pourriez vous dérober à votre conscience, xāv τοὺς ἄλλους λάθης, σαυτὸν γε οὐ λήσεις, λανθάνω*.

CONSCIENCIEUSEMENT (*religiose*) εὐσεβῶς, θεοσεβῶς.

CONSCIENCIEUX, EUSE (*religiosior, oris*) εὐλαθής, έος, ὁ, ἡ.

CONSCRIPT. Pères concripts (*patres conscripti*) συγγεγραμμένοι ου σύγκλητοι πατέρες.

CONSCRIPTION (*conscriptio, onis*) καταγραφή, ἤς, ἡ.

CONSCRÉATION (*consecratio, onis*) καθιέρωσις, εως, ἡ.

CONSCUTIF, IVE (*continuus, a, um*) συνεχής, έος, ὁ, ἡ· διηνεκής, έος, ὁ, ἡ.

CONSCUTIVEMENT (*continenter*) συνεχῶς, καθεκτῶς.

CONSEIL (*consilium, ii*) βουλή, ἤς, ἡ· βούλευμα, ατος, τό. Bon conseil, εὐβουλία, ας, ἡ. Mauvais conseil, κακοβουλία, ας, ἡ· ἄβουλία, ας, ἡ. Homme de bon conseil (*in quo satis est consilii*) εὐβουλος, ου, ὁ, ἡ· πολύμητις, ιος, ὁ, ἡ. Ne prendre conseil que de soi-même (*non uti consiliis, nisi suis*) ἰδιοβουλεύειν, εὔω, εὔσω. Assemblée de ceux qui tiennent conseil (*concilium, ii*) βουλή, ἤς, ἡ· συνέδριον, ίου, τό.

CONSEILLER (*alicui consilium dare, do, dedi*) τινι συμβουλεύειν, εὔω, εὔσω. Je vous conseille de faire cela (*suadeo tibi, ista facias*) παραινῶ σοι ταῦτα πράττειν.

CONSEILLER (*consiliarius, ii*) βουλευτής, οῦ, ὁ· σύμβουλος, ου, ὁ, ἡ.

CONSENTANT, TE (*assentiens, entis*) δημονοῶν, οῦσα· δημογνώμων, ονος, ὁ, ἡ. — *qui ne s'oppose pas*, ἐκόν, οῦσα.

CONSETEMENT (*consensus, us*) δημοφροσύνη, ης, ἡ· συγκατάθεσις, εως, ἡ· συνθήκη, ης, ἡ. D'un commun — (*ex omnium consensu*) μιᾷ γνώμῃ.

CONSENTIR (*assentiri, ior*) συγκατατίθεσθαι, εμαι· συναινέειν-εἶν, έω-ῶ, έσω.

Je consens à votre demande (*postulatus tuis assentior*) τοῖς παρακαλουμένοις συγκατατίθεμαι. J'y consens (*per me licet*) εἶεν.

CONSEQUÈMENT (*igitur*) ἄρα, οὖν, τοιγαροῦν.

CONSEQUENCE (*consecutio, onis*) ἀκολουθία, ας, ἡ· ἐπακολούθησις, εως, ἡ. En conséquence du traité (*ex fœdere*) ἐκ τῆς συνθήκης. Affaire de grande conséquence (*per magnum negotium, ii*) πολλοῦ λόγου ἄξιον πρᾶγμα, ατος.

CONSEQUENT, E. Il est conséquent (*sibi constat*) ἐκυτῶ ἡμογνωμονεῖ, ἡμονοεῖ. Par conséquent (*ideo*) ἄρα, οὖν, τοίνυν, οὐκοῦν.

CONSERVATEUR, TRICE (*conservator, trix*) σωτήρ, σώτειρα.

CONSERVATION (*conservatio, onis*) σωτηρία, ας, ἡ. Veiller à la conservation de l'Etat (*saluti reipublicæ consulerè, o*) τὰ κοινὰ σώζειν, ω. Je n'oublierai jamais que je vous dois ma conservation, οὐδέποτε ἐπιλήσομαι ὑπὸ σοῦ σωθεῖς.

CONSERVATOIRE (*vim servandi habens*) σωστικός, ἡ, ὄν.

CONSERVÉ, ÊE (*servatus, a, um*) τετηρημένος, η, ον· φυλαχθεῖς, εἶσα, ἐν. — *échappé au danger* (*salvus et incolumis*) σεσωσμένος, η, ον.

CONSERVER (*servare, o, avi*) τηρέειν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω· φυλάττειν, ττω, ζω. Je vous ai conservé la vie (*ego te incolumem servavi*) ἐγὼ μὲν σὲ ἔσωσα.

CONSIDÉRABLE (*conspicius, a, um*) ἐπιφανής, έος, δ, ἡ. Considérable par son nom et par son rang (*illustris honore et nomine*) ἔντιμος ἀνὴρ καὶ μέγα ὄνομα λαβών. Affaire considérable (*res magni momenti*) πολλοῦ λόγου ἄξιον πρᾶγμα, ατος.

CONSIDÉRABLEMENT (*vehementer*) λίαν, πάνυ, σφόδρα.

CONSIDÉRATION (*consideratio, onis*) ἐπίνοια, ας, ἡ· σκέψις, εως, ἡ. Avec considération (*considerate*) ἐσκεμμένως. Pour bien des considérations (*multis de causis*) πολλῶν ἔνεκα. Chose de nulle considération (*res nullius momenti*) τί τῶν φαύλων. Etre en grande considération auprès de tout le monde (*in existimatione esse apud omnes*) παρὰ πάνσιν

ἀνθρώποις εὐδοκίμειν· παρὰ πάντων καλῶς ἀκούσιν. En considération de quelqu'un (*alicujus causa, ou gratia*) τινὸς ἔνεκα, οὐ χάριν.

CONSIDÉRÉ, ÊE (*perpensus, a, um*) ἐξετασθεῖς, εἶσα, ἐν. Homme généralement considéré (*vir magni pretii apud omnes*) ἀνὴρ πολλῆς τιμῆς παρὰ πᾶσι τυγχάνων· σφόδρα παρὰ πᾶσιν ἔντιμος.

CONSIDÉRER (*considerare, o, avi*) σκέπτεσθαι, ομαι· κατασκοπέειν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω. Considérer attentivement une chose (*rem expendere atque aestimare*) ἐπιμελῶς μελετᾶν τι. Considérer une personne (*habere aliquem in pretio*) τινὰ ἐν τιμῇ ποιεῖσθαι, οὔμαι.

CONSIGNATAIRE (*sequester, tri*) μεσέγγυος, ου, δ, ἡ· μεσόδικος, ου, δ, ἡ.

CONSIGNATION (*depositum, i*) μεσεγγύημα, ατος, τό.

CONSIGNER (*rem apud aliquem deponere, no, sui*) τί μεσεγγυάσθαι-ᾶσθαι, ἀομαι-ῶμαι. Consigner un fait dans l'histoire (*rem litteris mandare, o, avi*) τῇ γραφῇ παραδίδοναι τι. Consigner quelqu'un à sa porte (*aliquem domo excludere*) ἐκβάλλειν τινὰ τῆς οἰκίας. Consigner d'avance le montant de l'amende, τὸ τίμημα προκαταβάλλειν, βάλλω*.

CONSISTANCE (*consistentia, æ*) σύστασις, εως· σύμπηξις, εως, ἡ. — *état de stabilité* (*stabilitas, atis*) στερεότης, ητος, ἡ· βεβαιότης, ητος, ἡ. La fortune n'a pas de consistance (*fluxa est fortuna*) εὐμετάβολός ἐστιν ἡ τύχη. Consistance d'une terre (*prædiorum amplitudo, inis*) εὐρυχωρία, ας, ἡ.

CONSISTANT, E (*stabilis, e*) σταθερός, ἄ, ὄν· στάσιμος, η, ον.

CONSISTER. Le bonheur consiste dans la vertu (*felicitas in virtute consistit*) ἡ εὐδαιμονία ἐν τῇ ἀρετῇ κεῖται, οὐ τίθεται.

CONSOLABLE (*consolabilis, e*) εὐπαραμύθητος, ου, δ, ἡ.

CONSOLANT, E (*consolatorius, a, um*) παραμυθητικός, παρηγορητικός, ἡ, ὄν. Rien n'est plus consolant que la présence d'un ami, παραμυθητικός ὁ φίλος τῇ ὄψει.

CONSOLATEUR (*consolator, oris*) παράκλητος, ου, ὄ· παράμυθος, ου, δ.

CONSOLATION (*solatium*, *ii*) παραμυθία, ας, ἢ· παρηγορία, ας, ἢ. Petite — (*solatioium*, *i*) παραμυθίδιον, ἰου, τό. Apporter de la consolation (*consolationem afferre, fero, tuli*) παραμυθίαν προσφέρειν, φέρω.

CONSOLE (*prothyris, idis*) προθυρίς, ἴδος, ἢ.

CONSOLÉ, ÉE (*solatio affectus, a*) παραμυθίαν ἔχων, ουσα.

CONSOLER (*consolari, or*) παραμυθεύεσθαι· εἶσθαι, ἔομαι· οὔμαι· παρηγορεῖν· εἶν, ἰω· ᾧ, ἦσω. Se consoler (*solatio levare*) τὴν παραμυθίαν καρπώσασθαι.

CONSOLIDANT (*ad cicatricem obducendam efficax*) ἐπουλωτικός, ἢ, ὄν.

CONSOLIDATION (*stabilitas, atis*) στερεότης, βεβαιότης, ἦτος, ἢ. Consolidation d'une plaie (*vulneris glutinatio, onis*) ἐπούλωσις, εως, ἢ.

CONSOLIDER (*stabilire, io, ivi*) βεβαιόειν· οὔν, ὠ· ᾧ, ὥσω· ἀσφαλίζεσθαι, ομαι.

CONSOLIDER une plaie (*vulnus glutinare, o, avi*) ἐπούλοειν· οὔν, ὠ· ᾧ, ὥσω. Se consolider (*solidescere, sco*) στερεόεσθαι, οὔσθαι, δομαι· οὔμαι.

CONSUMMATEUR (*consumptor, oris*) ἀναλωτής, οὔ, δ· δαπανητικός, οὔ, δ.

CONSUMMATION (*consumptio, onis*) ἀνάλωσις, εως, ἢ· δαπάνη, ἦς, ἢ. — d'un ouvrage (*operis consummatio, onis*) ἐπεξεργασία, ας, ἢ.

CONSUMMÉ (*decoctum, i*) ἀφέψημα, ατος, τό.

CONSUMMÉ, ÉE (*usu absumptus, a, um*) καταναλωθείς, εἶσα, ἐν· ἐκδαπανηθείς, εἶσα, ἐν. — (*perfectus, a, um*) τέλειος, εἶα, εἰον· ἀπληρτισμένος, ἦ, ον. Homme d'une érudition consommée (*vir omni eruditione perfectus*) ἀνὴρ κατὰ πᾶσαν παιδείαν εἰς ἄκρον ἐξησχημένος. Tout est consommé, c'en est fait (*consummatum est*) τετέλεσται, Jean, XIX, 30. — Dernières paroles que prononça Jésus-Christ sur la croix, avant de rendre l'esprit.

CONSUMER (*usu absumere, mo, psi*) ἐκδαπανάειν· ἄν, ἰω· ᾧ, ἦσω. Consommer de la viande (*carnes decoquere, quo, xi*) τὰ κρέα ἀφειψέειν· εἶν, ἰω· ᾧ, ἦσω. Consommer un ouvrage (*opus perficere, io, feci*) τελεουργεῖν· εἶν, ἰω· ᾧ, ἦσω.

CONSUMPTION (*tabes, is*) φθίσις, εως, ἢ·

σύντηξις, εως, ἢ. Il est malade de consumption (*lenta tade pereditur*) ἐκτῆκεται.

CONSONNANCE (*consonantia, æ*) συμφωνία, ας, ἢ.

CONSONNANT, Ε (*consonans, antis*) σύμφωνος, ου, δ, ἢ· σύνηχος, ου, δ, ἢ.

CONSONNES (*consonantes litteræ, arum*) σύμφωνα γράμματα, ων.

CONSORTS (*consortes, ium*) σύγκληροι, ων, οἱ, αἰ· κοιωνοί, ᾧν, οἱ, αἰ.

CONSOUDE (*consolida major*) σύμφυτον, ου, τό.

CONSPIRATEUR (*conjuratus, i*) δ συνομόσας, αντος.

CONSPIRATION (*conspiratio, onis*) συνωμοσία, ας, ἢ· σύστασις, εως, ἢ.

CONSPIRER (*conspirare, o, avi*) συμπνέειν, ἔω, εὔσω. — (*conjuratorem facere, io, feci*) συνίστασθαι, αμαι, τινὶ ἐπὶ τινα· τὰς συνωμοσίας συγκροτεῖν· εἶν, ἰω· ᾧ, ἦσω.

CONSPUER (*conspuere, uo, ui*) καταπτύειν, ἰω, ἰσω.

CONSTAMMENT (*constanter*) εὐσταθῶς, σταθερῶς. Il est constamment vrai que... (*inter omnes constat*) παρὰ πᾶσι φανερόν γίνεται ὅτι.

CONSTANCE (*constantia, æ*) εὐστάθεια, ας, ἢ· ἐμμένεια, ας, ἢ.

CONSTANT, Ε (*constans, tis*) εὐσταθής, ἐμμενής, ἔος, δ, ἢ· τὴν διάνοιαν στεβρός, ἰ, ὄν. C'est une chose constante que... (*constat*) ὁμολογεῖται παρὰ πᾶσιν ὅτι.

CONSTANTIN le Grand, Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας, ἄλου.

CONSTANTINOUPLE, littér. ville de Constantin, Κωνσταντινούπολις, εως, ἢ. — Voyez BYZANCE.

CONSTATER (*rem perspicuam facere, io, feci*) ἀποδεικναι τι φανεροῖς ἐλέγχοις.

CONSTELLATION (*sidus, eris*) ἄστρον, ου, τό.

CONSTERNATION (*pavor, oris*) κατάπληξις, καταπτώσις, εως, ἢ.

CONSTERNÉ, ÉE (*consternatus, a, um*) ἐκπλαγείς, εἶσα, ἐν· ἐξεπτοημένος, ἦ, ον.

Consterné au bruit de la guerre, τῷ πολέμῳ καταπεπληγμένος, ἦ, ον.

CONSTERNER (*animos consternare, o, avi*) καταπλήττειν, ττω, ζω· συστέλλειν, ἔλλω, ἐλῶ.

CONSTIPATION (*adstricta alvus*, *i*) στύψις, εως, ἦ.

CONSTIPER (*alvum adstringere*, *go*, *xi*) τὴν κοιλίαν στύφειν, φω, ψω.

CONSTITUÉ, **ÉE** (*constitutus*, *a*, *um*) καθεστηκώς, κυία, κός. *Corpus bien constitué* (*bene constitutum corpus*, *oris*) εὐσταθῆς τοῦ σώματος κατάστημα, ατος. *Constitué en dignité* (*honore amplificatus*, *a*, *um*) ἐπιφανέστατος, ἀτη, ατον.

CONSTITUER (*constituere*, *uo*, *ui*) καθιστάναι, συνιστάναι, ἴστημι*. *Constituer quelqu'un en dignité* (*aliquem summum in fastigium evehere*, *ho*, *xi*) τινὰ πρὸς τὰς ἀνωτάτω τιμὰς ἀγειν, γω, ξω.

CONSTITUTION (*compositio*, *onis*) σύνθεσις, εως, ἦ. *Bonne constitution* (*firma corporis habitudo*, *inis*) σαρκὸς εὐστάθεια, ας, ἦ. — *ordonnance* (*constitutio*, *onis*) κατάστασις, διάταξις, εως, ἦ.

CONSTRUCTEUR (*structor*, *oris*) τέκτων, ονος, ὀ.

CONSTRUCTION (*constructio*, *onis*) κατασκευή, ἦς, ἦ· συναρμογή, ἦς, ἦ. *Construction de bâtiment* (*exstructio*, *onis*) οἰκοδόμησις, εως, ἦ. *Bois de construction*, ἐργάσιμα ξύλα, ων. *Construction des mots* (*verborum structura*, *æ*) λόγων σύνταξις, εως, ἦ.

CONSTRUIRE (*construere*, *o*, *xi*) κατασκευάζειν, ἄζω, ἄσω. *Construire les mots* (*vocabula construere*) τὰς λέξεις συντάττειν, ττω, ξω.

CONSTRUIT, **Ε** (*constructus*, *a*, *um*) κατασκευασθείς, εἶσα, ἐν.

CONSUBSTANTIEL, **ELLE** (*consubstantialis*, *e*) δμοῦσιος, ου, δ, ἦ.

CONSUL (*consul*, *ulis*) ὕπατος, ου, δ. *Consul pour la seconde fois* (*consul iterum*) δις ὕπατος, ου, δ.

CONSULAIRE (*consularis*, *e*) ὑπατικός, ἦ; ὄν. — *qui a été consul* (*vir consularis*) ἀνὴρ ὑπατικός, οῦ.

CONSULAT, (*consulatus*, *us*) ὑπατεία, ας, ἦ. *Avoir le consulat* (*consulatum gerere*, *ro*, *ssi*) ὑπατεύειν, εὔω.

CONSULTANT (*consultor*, *oris*) βουλευών, ονος, δ· σύμβουλος, ου, δ· βουλευτής, οῦ, δ· συμβουλευόμενος, ου, δ.

CONSULTATION (*consultatio*, *onis*) συμβούλευσις, εως, ἦ· συμβουλία, ας, ἦ.

CONSULTER quelqu'un sur quelque chose

(*aliquem de re consulere*, *lo*, *lui*) συμβουλευέσθαι, ομαι, τινὲ περί τινος. *CONSULTER en soi-même* (*cum animo suo deliberare*) καθ' ἑαυτὸν ἐπισκέψασθαι.

CONSUMANT, **Ε** (*qui*, *quæ*, *quod absumit*) ἀναλίσκων, ουσα, ον.

CONSUMÉ, **ÉE** (*consumptus*, *a*, *um*) καταναλωθείς, διαφθαρείς, εἶσα, ἐν· ἀναλωτός, οῦ, δ, ἦ.

CONSUMER (*consumere*, *mo*, *psi*) καταναλίσκειν, ἀλίσκω*. *Consumer son bien en débauches* (*per luxuriam bona sua effundere*, *o*) τὰ ἐπάρχοντα εἰς βλαβερὰ ἡδονὰς δαπανᾶν, ῶ. *Consumer son temps en quelque chose* (*tempus in aliqua re consumere*, *o*) χρόνον ἐν τινι διατρίβειν, ὦ, ψω. *Le souci me consume peu à peu* (*paulatim me cura conficit*) κατὰ μικρὸν ἐμὲ δαπανᾷ ἢ φροντίς.

CONTACT (*contactus*, *us*) συναφή, ἦς, ἦ· θίξις, εως, ἦ.

CONTAGIEUX, **EUSE** (*contagiosus*, *a*, *um*) ἐκ τῆς συναφείας λοιμικός, ἦ, ὄν. *Maladie contagieuse* (*morbus contagiosus*) ἐπιδημιον νόσημα, ατος.

CONTAGION (*contagium*, *ii*) ἡ ἐκ τῆς συναφῆς διαφθορά, ἄς· λοιμός, οῦ, δ.

CONTE (*fabula*, *æ*) μῦθος, ου, δ. *Tout cela n'est qu'un conte* (*ista sunt meræ nugæ*) πλάσμα καὶ σκευώρημα βλον τοῦτο ἐστι.

CONTEMPLATEUR (*contemplator*, *oris*) θεωρός, οῦ, δ· θεωρητής, οῦ, δ. *Contemplateur du ciel* (*cæli contemplator*) οὐρανοσκόπος, ου, δ.

CONTEMPLATIF, **IVE** (*contemplativus*, *a*, *um*) θεωρητικός, ἦ, ὄν.

CONTEMPLATION (*contemplatio*, *onis*) θεωρία, ας, ἦ· διάσκεψις, εως, ἦ. — *de la nature* (*naturæ contemplatio*) φυσιολογία, ας, ἦ.

CONTEMPLER (*contemplari*, *or*) θεωρεῖν· εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω· κατασκοπεῖν· εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω. — *par l'esprit* (*animo aliquid contemplari*, *or*) πρὸς ἑαυτὸν σκέπτεσθαι τι, ου διελεθῆν. *Que l'on peut ou l'on ne peut pas contempler*, θεωρητός, ἦ, ὄν· ἀθεώρητος, ου, δ, ἦ.

CONTEMPORAIN, **AINE** (*æqualis*, *e*) σύγχρονος, ου, δ, ἦ. *Mon contemporain* (*meus æqualis*) ὁ κατ' ἐμὲ ζῶν· ὁ κατ' ἐμὲ γενόμενος.

CONTEMPORANÉITÉ (*contemporaneitas, atis*) συγχρονισμός, οὔ, δ.

CONTEMPTEUR (*contemptor, oris*) καταφρονητής, οὔ, δ. ὑπερόπτης, ου, δ.

CONTEMPTIBLE (*contemendus, a, um*) εὐκαταφρόνητος, ου, δ, ἡ.

CONTENANCE (*capacitas, atis*) χώρησις, εως, ἡ. εὐρυχωρία, ας, ἡ. —, *mainien, σχῆμα*, ατος, τό. σχηματισμός, οὔ, δ. Prendre la contenance d'un homme affligé, λυπούμενον ὑπακρίνεσθαι, ομαι.

CONTENDANT [*Le (quod capit)*] τὸ δεκτικόν, οὔ.

CONTENDANT, E (*competitor, trix*) ἀντιποιοῦμενος, ἐνή.

CONTENIR (*capere, io, cepi*) χωρέειν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω. Contenir quelqu'un par la crainte (*metu aliquem continere, eo*) τῷ φόβῳ κατέχειν τινά.

CONTENT, E (*contentus, a, um*) ἀρκεσθεὶς, εἶσα, ἐν. Content de ce qu'il a (*suo contentus*) αὐτάρκης, εος, δ, ἡ. Etre content, ou se contenter, ἀρκεῖσθαι, οὔ-μαι.

CONTENTEMENT (*delectatio, onis*) τέρψις, εως, ἡ. εὐφροσύνη, ης, ἡ.

CONTENTER quelqu'un (*alicui satisfacere, io, feci*) τινὶ ἐξαρκεῖν-εἶν, ἐω-ῶ, ἔσω. Contenter ses créanciers (*creditores absolvere, o*) τοὺς χρήστας ἐκτίνειν, ἰνω, ἰνῶ. Contenter sa passion (*cupiditatem explere, eo*) τὴν ἐπιθυμίαν ἐμπλήθειν, ου ἐμπιπλάναι. Il faut se contenter de ce que l'on a (*rebus presentibus contentum esse oportet*) δεῖ ἀρέσκεσθαι καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι.

CONTENTIEUSEMENT (*contentiose*) φιλονεικῶς, ἐριστικῶς.

CONTENTIEUX, EUSE (*controversus, a, um*) ἀμφισβητήσιμος, ου, δ, ἡ. ἐπίδικος, ου, δ, ἡ. —, *qui aime à disputer (litigiosus, a, um)* φιλονεικός, ου φιλόδοκος, ου, δ, ἡ.

CONTENTION (*contentio, onis*) φιλονεικία, ας, ἡ. ἐρις, ἰδος, ἡ. ἀμιλλα, ης, ἡ. Contention de l'esprit (*animi intentio, onis*) προσοχή, ἡς, ἡ.

CONTENU [*Le (quod continetur)*] τὸ περιεχόμενον, ου. — (*summa, æ*) τὸ κεφάλαιον, ου. τὸ σύμπαν, ατος.

CONTER (*narrare, o, avi*) διηγέεσθαι-εἶσθαι, ἑομαι-οὔμαι.

CONTESTABLE (*litigiosus, a, um*) ἀμφισβητήσιμος, ἀμφίβολος, ου, δ, ἡ.

CONTESTATION (*controversia, æ*) ἀμφισβήτησις, εως, ἡ. ἀμφιλογία, ας, ἡ. Le sujet de la contestation (*res controversa*) τὸ ἐπίδικον, ου. τὸ ἀμφισβήτημα, ατος.

CONTESTÉ, ÈE (*controversus, a, um*) ἀμφισβητήσιμος, ἀμφιλογος, ου, δ, ἡ.

CONTESTER (*cum aliquo de re contendere, do, di*) ἀμφισβητέειν-εἶν, ἐω-ῶ, ἦσω, τινὶ τι. ἀγωνίζεσθαι, ομαι, πρὸς τινα ὑπέρ τινος.

CONTEUR (*fabulator, oris*) μυθητής, διηγητής, οὔ, δ.

CONTEXTURE (*contextus, us*) συνυφή, ἡς, ἡ. συνύφανσις, εως, ἡ.

CONTIGU, UE (*contiguus, a, um*) συναφής, εος, δ, ἡ. ἐχόμενος, η, ον. Maisons contiguës (*contiguæ domus*) συνοικίαι, ὦν, αἱ.

CONTIGUITÉ (*contiguitas, atis*) συναφή, ἡς, ἡ. σύναψις, εως, ἡ.

CONTINENCE (*continentia, æ*) ἐγκράτεια, ας, ἡ. Avec continence (*continenter*) ἐγκρατῶς.

CONTINENT (*continens terra, æ*) ἡπειρος, ου, ἡ.

CONTINENT, E (*continens, entis*) ἐγκρατής, εος, δ, ἡ.

CONTINGENCE (*fortuitus casus, us*) τὸ συμβάν ἀπὸ τῆς τύχης.

CONTINGENT (*rata pars, rtis*) διωρισμέ-νον μέρος, εος-ους.

CONTINGENT, E (*fortuitus, a, um*) τυχηρός, ἄ, ὄν. — Voyez FUTUR.

CONTINU, UE (*continuus, a, um*) συνέχων, οσσα, ον. συναφής, εος, δ, ἡ. Se livrer à un travail continu (*continuum laborem exercere, eo*) συνεχῶς ἐργάζεσθαι, ομαι.

CONTINUATION (*continuatio, onis*) συνέχεια, ας, ἡ. ἀλληλουχία, ας, ἡ.

CONTINUE [*À LA (decursu temporis)*] προβαίνοντος χρόνου.

CONTINUEL, ELLE (*perpetuus, a, um*) συνεχής, εος, δ, ἡ. ἀκατάπαυστος, ου, δ, ἡ.

CONTINUELLEMENT (*assidue*) συνεχῶς, ἐν-δελεχῶς, ἀδιαστάτως.

CONTINUER (*pergere, go, rexi*) διατελέειν-εἶν, ἐω-ῶ, ἔσω. Continuer son chemin (*iter pergere*) ὁδὸν πορεύεσθαι, ομαι, σο-μαι.

CONTINUITÉ (*continuitas, atis*) ἐνδελείχεια, ας, ἢ· σύναψις, εως, ἢ. — *durée continue* (*diuturnitas, atis*) χρονιότης, ητος, ἢ.

CONTORSION (*distorsio, onis*) διαστροφή, ῆς, ἢ.

CONTOUR (*ambitus, us*) περίβολος, ου, ὁ· περίοδος, ου, ἢ.

CONTOURNÉ, **ÉE** (*distortus, a, um*) δι-εστραμμένος, η, ον.

CONTOURNER (*distorquere, queo, si*) διαστρέφειν, φω, ψω.

CONTRACTANT, **E** (*qui cum alio paciscitur*) συναλλακτής, οῦ, ὁ.

CONTRACTER (*cum aliquo pacisci, scor*) συναλλάττειν, ττω, ξω.

CONTRACTION DE nerfs (*nervorum contractio, onis*) σπασμός, οῦ, ὁ.

CONTRACTUEL, **ELLE** (*qui, quæ, quod in pacto continetur*) συναλλαγματικός, ἢ, ὁν.

CONTRADICTEUR (*refragator, oris*) ἀντιλογικός, οῦ, ὁ.

CONTRADICTION (*contentio, onis*) ἀντιλογία, ας, ἢ· ἀντίρρησις, εως, ἢ. Sans — ἀναμφιλόγως, ἀναμφιβόλως. Esprit de — τὸ φιλόνεικον, ου.

CONTRADICTOIRE (*secum pugnant*) ἐναντιούμενος, η, ον.

CONTRADICTOIREMENT (*contrario sensu*) ἐναντιῶς.

CONTRAINdre (*cogere, go, egi*) ἀναγκάζειν, ἄζω, ἄσω· βιάζεσθαι, ομαι. Se contraindre (*se reprimer*) κατέχειν ἑαυτόν.

CONTRAINt, **E** (*coactus, a, um*) ἀναγκασθεὶς, βιασθεὶς, εἶσα, ἐν.

CONTRAINTE (*illata vis*) βία, ας, ἢ· ἀνάγκη, ης, ἢ.

CONTRAIRE (*contrarius, a, um*) ἐναντίος, ἰα, ἰον. — (*nocens, entis*) βλαβερός, ἄ, ὄν. Contraire aux lois, à l'opinion commune, παράνομος, παράδοξος, ου, ὁ, ἢ. Soutenir le contraire (*contradicere, co, xi*) ἀντιλέγειν, γω, ξω. Au contraire (*contra*) ἐξ ἐναντίας, τοῦναντίον.

CONTRARIANT, **E**, (*repugnax, acis*) ἀντίμαχος, ου, ὁ, ἢ.

CONTRARIER quelqu'un (*alicui contradicere, co, dixi*) ἀντιλέγειν, γω, ξω, τινί. — *traverser ses desseins* (*alicui adversari, or*) ἀντιτάττεσθαι, ομαι, τινί. Ces choses se contrarient (*hæc sibi mutuo repugnant*) ταῦτα ἀλλήλοις ἀντίκειται.

CONTRARIÉTÉ (*repugnantia, æ*) ἐναντιότης, ητος, ἢ. — *obstacle* (*impedimentum, i*) ἐμπόδισμα, ατος, τό. J'ai éprouvé bien des contrariétés, πολλά μοι ἐπέπεσεν ἐναντιώματα.

CONTRASTE (*discrepantia, æ*) διαφωνία, ας, ἢ.

CONTRASTER avec quelqu'un (*ab aliquo discrepare, o, ui*) διαφόρως ἔχειν τινί.

CONTRAT (*contractus, us*) συνάλλαγμα, ατος, τό· συνθήκη, ης, ἢ.

CONTRAVENTION (*legis violatio*) παρανόμημα, ατος, τό· παρανομία, ας, ἢ.

CONTRE (*contra, in, acc.*) κατά, *gén.* πρὸς, παρά, *acc.* Harangue d'Eschine contre Ctésiphon (*Æschinis contra ou in Ctesiphontem oratio, onis*) ὁ τοῦ Αἰσχίνου κατά τοῦ Κτησιφώντος λόγος, ου. Contre la ville (*prope urbem*) ἐγγὺς τῆς πόλεως.

CONTRE-BALANCER (*rem cum altera compensare, o, avi*) ἀντικαταλλάττεσθαι, ομαι, τοῦτο ἐκείνου.

CONTREBANDE. Marchandises de contrebande (*velitæ mercés, tum*) κωλυθέντα ἐμπορεύματα, ων.

CONTREBAS (*sursum*) ἄνω, ἄνωθεν.

CONTRECARRER quelqu'un (*alicui obsistere, sto, stili*) ἐναντιοῦσθαι, οῦμαι, τινί.

CONTRE-COEUR [A (*ægre*) δυσχερῶς, χαλεπῶς.

CONTRE-COUP (*repercussus, us*) ἀντιτυπία, ας, ἢ.

CONTRE-DANSE (*chorea, æ*) χορεία, ας, ἢ.

CONTREDIRE quelqu'un (*alicui contradicere, co, xi*) τινὰ ἀντιλέγειν, γω, ξω· τινί ἐναντιοῦσθαι-οῦμαι. Se contredire soi-même (*secum pugnare*) περιπίπτειν ἑαυτῷ.

CONTREDISANT, **E** (*oblocutor, trix*) κατάλαλος, ου, ὁ, ἢ.

CONTREDIT (*confutatio, onis*) ἀνασκευή, ῆς, ἢ· ἐξέλεγχις, εως, ἢ. Sans contredit (*sine controversia*) ἐκ κοινῆς συγχωρήσεως· ἀναμφισβητήτως.

CONTREE (*regio, onis*) χώρα, ας, ἢ. De contrée en — (*regionatim*) κατά χώρας.

CONTRE-ÉCHANGE (*commutatio, onis*) μεταβολή, ῆς, ἢ· ἀλλαγὴ, ῆς, ἢ.

CONTREFAÇON (*adulterata res, rei*) κίβδηλευμα, ατος, τό.

CONTREFACTEUR (*adulterator, oris*) κιδδηλευτής, οὔ, δ.
CONTREFACTION (*adulterina imitatio, onis*) κιδδηλεία, ας, ἡ.
CONTREFAIRE (*imitatione exprimere, o, pressi*) ἀπομιμῆσθαι· εἶσθαι, ἰομαι· οὔμαι· προσποιῆσθαι· εἶσθαι, ἰομαι· οὔμαι. **Contrefaire une écriture** (*scripturam adulterare, o*) μεταγράφειν, φω, ψω.
CONTREFAIT, **Ε** (*adulteratus, a, um*) κιδδηλευθείς, εἶσα, ἐν· κιδδηλος, ου, δ, ἡ. **Très-contrefait** (*distortissimus, a, um*) διαστρωφώτατος, ἀτη, ατον.
CONTRE-FORT (*anteris, idis*) ἀντηρίς, ἶδος, ἡ.
CONTRE-JOUR (*adversum lumen, inis*) ἐμπρόσθιον σέλας, αος.
CONTRE-LETTE (*contrascriptum, i*) ἀνταποχή, ἦς, ἡ.
CONTRE-MÂTRE (*proreta, æ, m.*) πρωρεός, ἑως, δ· πρωράτης, ου, δ.
CONTRE-MANDEMENT (*mandatum priori contrarium*) ἐπίταγμα προτέρῳ τινὶ ἐναντίον.
CONTRE-MANDER quelqu'un (*aliquem recocare, o, avi*) τινὰ ἀνακαλεῖν· εἶν, ἑω-ῶ, ἡσω.
CONTRE-MARCHE (*regressus, us*) ἀναχώρησις, εως, ἡ· ἀναποδισμός, οὔ, δ.
CONTRE-MINE (*adversus cuniculus, i*) ἐναντίον ὑπόρυγμα, ατος.
CONTRE-MONT (*sursum*) ἄνω, ἄνωθεν.
CONTRE-MUR (*murus muro appositus*) τεῖχος· τεῖχει προςτεθέν, ἐντος.
CONTRE-MURER (*murum muro apponere, no, sui*) τεῖχος· τεῖχει προςτιθεῖναι, τίθημι.
CONTRE-ORDRE (*contrarium priori mandatum*) ἐπίταγμα προτέρῳ τινὶ ἐναντίον.
CONTRE-PESER (*rem pondere æquare, o, avi*) παρῖσθαι· οὔν, ὄω-ῶ, ὡσω.
CONTRE-PIED (*contrarium, ii*) ἐναντίον, ἰού, τό.
CONTRE-POIDS (*æquipondium, ii*) σήκωμα, ατος, τό· ἀντιβῆροπον, ου, τό.
CONTRE-POIL (*adversus capillus, i*) ἐναντία θρίξ, τριχός. **Se peigner à contre-poil**, ἀντιστρόφως κτενίζεσθαι, ομαι.
CONTRE-POISON (*antidotum, i*) ἀντίδοτον, ου, τό.
CONTRE-RUSE (*opposita fraudi fraus*) τέχνησμα τεχνάσματι ἀντιτεθέν.

CONTRESCARPE (*crepidinis declivitas, atis*) τὸ τῆς ἀφρούς κάταντες, εος.
CONTRESENS (*contrarius sensus, us*) ἐναντίος νόος· οὔς, νόου· οὔ.
CONTRE-TEMPS (*alienum tempus, oris*) ἀκαιρία, ας, ἡ. **A contre-temps** (*intempetive*) ἀκαιρως, ου παρακχίως. **Contre-temps** (*infestus casus, us*) κακωτέρα τύχη, ης.
CONTRE-TIRER (*imitari, or*) ἀπομιμῆσθαι· εἶσθαι, ἰομαι· οὔμαι.
CONTREVENANT, **Ε** (*legum violator, oris*) παράνομος, ου, δ, ἡ. **Contrevenant à un traité** (*fœdifragus, a, um*) παρασπονδήσας, ασα· ὑπερφιάλος, ου, δ, ἡ, **Hom.**
CONTREVENIR AUX LOIS (*leges violare, o, avi*) παρανομῆειν· εἶν, ἑω-ῶ, ἡσω. — **à un traité** (*fœdus rumpere, o, rupi*) παρασπονδέειν· εἶν, ἑω-ῶ, ἡσω.
CONTRE-VÉRITÉ (*ironice dictum, i*) ἀντιφρασις, εως, ἡ· εἰρωνεία, ας, ἡ. **Dire des contre-vérités**, εἰρωνεύεσθαι, ομαι, σομαι.
CONTRIBUER (*contribuere, uo, ui*) συμπαρῆχειν, ἔχω, ἔξω· συμφορέειν· εἶν, ἑω-ῶ, ἡσω. **Ces choses contribuent à la vertu** (*hæc adjumento sunt ad virtutem*) ταῦτα συλλαμβάνεται πρὸς τὴν ἀρετὴν.
CONTRIBUTION (*collata pecunia, æ*) συντέλεια, ας, ἡ· δασμός, οὔ, δ. **Mettre les Grecs à contribution** (*Græcis tributum imponere, o*) τοῖς Ἑλλήσι φόρον ἐπιθεῖναι.
CONTRISTER (*contristare, o, avi*) ἀνιάειν· ἄν, ἄω-ῶ, ἄσω· συλλυπέειν· εἶν, ἑω-ῶ, ἡσω.
CONTRIT, **Ε**. **Dieu ne méprisera pas un cœur contrit et humilié** (*cor contritum et humiliatum Deus non despiciet*) καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει, **Ps. LI, 17.**
CONTRITION (*pœnitentia, æ*) μεταμέλεια, μετάνοια, ας, ἡ.
CONTRÔLE (*rationum liber, bri*) γραμματεῖον, εἶου, τό.
CONTRÔLER (*rem in acta referre, fero, tuli*) γραμματεύειν, εὔω, εὔσω. **Contrôler une personne** (*aliquem redarguere, guo, gui*) τινὰ διασύρειν, ὑρω, ου καχιζειν, ἰζω, ἰσω. **Habitué à contrôler tout ce qui se fait**, τῶν πρᾶσσομένων ἐξεταστικός, ἡόν.

CONTRÔLEUR (*qui rationes inspicit*) ὁ τῶν λόγων ἐπίσκοπος, ου.

CONTROUVÉ, ÉE (*commentitius, a, um*) κατασκευαστός, οὔ, ὁ, ἡ· πλαστός, ἡ, ὄν.

CONTROUVER (*frangere, go, xi*) τεχνάζεσθαι, ομαι· πλάσσειν, σσω, σω· συμπλάττειν, ττω, σω.

CONTOVERSE (*controversia, æ*) ἀμφισβήτησις, εως, ἡ· ἀμφιλογία, ας, ἡ.

CONTROVERSÉ, ÉE (*controversus, a, um*) ἀμφισβητήσιμος, ου, ὁ, ἡ· ἀφιλόλογος, ου, ὁ, ἡ. Cela ne peut être controversé (*controversia hujus rei nulla est*) δημογνωμονούσι περὶ τοῦτο πάντες.

CONTUMACE (*contumacia, æ*) φυγή, ἥς, ἡ.

CONTUMAX (*contumax, acis*) φυγοδικέων-ῶν, έουσα-ούσα.

CONTUS, USE (*contusus, a, um*) θλασθείς, εἶσα, έν.

CONTUSION (*contusio, onis*) σύντριψις, εως, ἡ.

CONVAINCANT, E (*ad persuadendum effcax, acis*) ἐλεγκτικός, ἡ, ὄν.

CONVAINCRE (*convincere, co, vici*) κατέλεγγεν, χω, ζω· ἀλίσκειν, ἀλίσκω*. Se convaincre d'une chose (*rem exploratam habere, eo*) τι ἀκριβοῦς γινώσκειν, σχω.

CONVAINCU, UE (*persuasus, a, um*) πεπεισμένος, η, ον. J'en suis convaincu (*id mihi exploratum est*) πρόδηλόν ἐστί μοι τοῦτο. Convaincu de crime (*scelere convictus, a*) κακούργηματος ἀλούς, οὔσα.

CONVALESCENCE (*ab ægritudine recreatio, onis*) ἀνάληψις, ἀποκατάστασις, εως, ἡ.

CONVALESCENT, E (*ex morbo recreatus, a*) βαίζων, οὔσα.

CONVENABLE (*conveniens, entis*) προσήκων, οὔσα, ον.

CONVENABLEMENT (*convenienter*) ἀρμοζόντως, προσηκόντως.

CONVENANCE (*convenientia, æ*) ἐφαρμογή, ἥς, ἡ· δημολογία, ας, ἡ. Observer les convenances, τὸ πρέπον φυλάσσειν, σσω, ζω.

CONVENIR (*convenire, io, veni*) προσήκειν, κω, ζω· ἀρμόττειν, ττω, ὄσω. Il ne convient pas qu'il en agisse ainsi (*non decet eum sic agere*) οὐκ ἔστι δίκαιον οὐδὲ προσήκον, αὐτὸν ταῦτα ποιεῖν. Je conviens de l'avoir fait (*fecisse fateor*) ὁμολογῶ πεποιηθέναι, ου πεποιηχώς, υἷα.

Nous convenons de cela entre nous (*hæc inter nos paciscimur*) ταῦτα συντιθέμεθα, ου συνομολογούμεθα.

CONVENTICULE (*conventiculum, i*) συνόδιον, ίου, τό· συναγωγίον, ίου, τό.

CONVENTION (*conventum, i*) συμβόλαιον, ου, τό· συνθήκη, ης, ἡ. Ne point garder les conventions (*acta violare*) τὰς συνθήκας παραβαίνειν, νω*.

CONVENTIONNEL, ELLE (*pacilitius, a, um*) συμβατικός, συνθηματικός, ἡ, ὄν.

CONVENTIONNELLEMENT (*ex pacto*) κατὰ τὴν δημολογίαν.

CONVENTUEL, ELLE (*cœnobiticus, a, um*) κοινοβιτικός, ἡ, ὄν.

CONVENU, UE (*factus, a, um*) δημολογηθείς, συντεθείς, εἶσα, έν.

CONVERGENCE (*linearum in unum coëtio, onis*) ἐπιβρέπεια, ας, ἡ.

CONVERGER (*in unum coire, eo*) συγκύπτειν, πτω, ψω.

CONVERSATION (*familiaris sermo, onis*) συνομιλία, ας, ἡ· διατριβή, ης, ἡ. C'est le sujet de toutes les conversations (*in ore est omni populo, Tér. Andr.*) τοῦτο πᾶσι διὰ στόματός ἐστι.

CONVERSER (*confabulari, or*) καταμυθολογέειν-εῖν, έω-ῶ, ἡσω. En conversant avec les sages, vous le deviendrez vous-mêmes;

Σοφοῖς δμιλῶν, καὐτὸς ἐκθήση σοφός.

CONVERSION (*conversio, onis*) μετάλλαξις, εως, ἡ.

CONVERTIR (*convertere, to, ti*) μεταλλάττειν, ττω, ζω· μεταβάλλειν, βάλλω*. Se convertir en pierre (*lapidescere, sco*) λιθόεσθαι-οὔσθαι, ὁρμαι-οὔμαι.

CONVEXE (*convexus, a, um*) γυροειδής, έος, ὁ, ἡ· κοἶλος, η, ον.

CONVEXITÉ (*convexitas, atis*) τὸ γυροειδές, έός· κοιλότης, ητος, ἡ.

CONVICTION (*persuasio, onis*) πείσις, εως, ἡ· πειθός, ὅς-οὔς, ἡ.

CONVIÉ, ÉE (*ad cœnam invitatus, a*) συνθειος, ίου, ὁ, ἡ· συντράπεζος, ου, ὁ, ἡ.

CONVIER à un festin (*ad cœnam invitare, o, avi*) καλέειν-εῖν, έω-ῶ, έσω, τινὰ ἐπὶ δεῖπνον.

CONVINE (*conviva, æ, c.*) σύμβιος, ου, ὁ, ἡ· συνάριστος, ου, ὁ, ἡ· συμπότης, ου, ὁ· συμπότρια, ας, ἡ.

ONVOGATION (*convocatio, onis*) σύγκλησις, εως, ή.
 ONVOI (*funus, eris*) έκφορά, ής, ή. Accompanyer **UN CONVOI** (*alicujus exsequias prosequi, or*) τὸν τεθνεώτα παραπέμπειν, πω, ψω· τῷ ἀποθανόντι ἀκολουθεῖν, ὦ.
 CONVOI de vivres (*commeatus, us*) σιτισμός, οῦ, δ· σιτία, ὠν, τά.
 ONVOITER (*avidè appetere, to, ivi*) ἐπιθυμέειν-εἶν, έω-ῶ, ήσω· ἐφορμάειν-ἔν, άω-ῶ, ήσω.
 ONVOITEUX, EUSE (*cupidus, a, um*) ἐπιθυμητικός, ή, ὄν· ἐφιέμενος, η, ον.
 ONVOITISE (*cupiditas, atis*) ἐπιθυμία, ας, ή· ἐπιθύμησις, εως, ή.
 ONVOLER en secondes nocés (*ad secundas nuptias transire, eo, ivi*) δεύτερον γάμον ποιέεσθαι-εἶσθαι, έομαι-οῦμαι.
 ONVOQUER (*convocare, o, avi*) συγκαλέειν-εἶν, έω-ῶ, έσω. CONVOQUER une assemblée (*cœtum convocare, co*) τήν ἐκκλησίαν ποιεῖν, ὦ, ήσω, ου συνάγειν, γω, ζω.
 ONVULSIF, IVE (*spasticus, a, um*) σπαστικός, ή, ὄν.
 CONVULSION (*convulsio, onis*) σπασμός, οῦ, δ· σπάσμα, ατος, τό.
 COOBLIGÉ, ÉE (*simul obligatus, a*) συνένσχος, ου, δ, ή.
 COORDINATEUR, TRICE (*adjutor, trix*) δ συμπράκτωρ, ορος· συνεργός, οῦ, δ, ή.
 COOPÉRATION (*mutua opera, æ*) σύμπραξις, εως, ή· συνεργία, ας, ή.
 COOPÉRER (*mutuam operam conferre, fero, tuli*) συνεργεῖν-εἶν, έω-ῶ, ήσω· συμπράττειν, ττω, ζω.
 COORDONNER (*simul ordinare, o, avi*) συντάττειν, ττω, ζω.
 COPEAU (*assula, æ*) σκινδαλμός, οῦ, δ· σγίδαξ, ακος, ή.
 COPIE (*exemplar, artis*) ἀντίτυπον, ου, τό· ἀπόγραφον, ου, τό.
 COPIER (*transcribere, bo, psi*) μεταγράφειν, φω, ψω. Copier une personne (*aliquem sibi ad imitandum proponere*) παράδειγμά τινα ἔχειν, ω.
 COPIUSEMENT (*copiose*) ἀφειδῶς, δαφιλῶς.
 COPIeux, EUSE (*copiosus, a, um*) εὐπορος, ἀφθονός, ου, δ, ή· δαφιλής, έος, δ, ή.
 COPISTE (*librarius, ii*) μεταγραφεύς, έως, δ.

COPROPRIÉTAIRE (*dominis jus æquum habens*) συγκακτημένος, ένη.
 COPULATIF, IVE (*connexivus, a, um*) συμπλεκτικός, συναπτικός, ή, ὄν.
 COQ (*gallus, i*) ἀλέκτωρ, ορος, δ· ἀλεκτρώων, όνος, δ. Chant du coq (*gallinatum, ii*) ἀλεκτοροφωνία, ας, ή.
 COQUE (*putamen, inis*) κέλυφος, εος, τό· λέπος, εος, τό.
 COQUELICOT (*papaver rhœas, Linn.*) άγριος μήκων, ωνος· ροιάς, άδος, ή.
 COQUELUSCH (*crebra tussis, is*) πυκνή βήξ, βηχός.
 COQUELUSCHON (*cucullus, i*) πῖλος, ου, δ· τό τῆς κεφαλῆς κάλυμμα, ατος.
 COQUET (*mulierum assentator, oris*) δ τῶν γυναικῶν θωπευτικός, οῦ.
 COQUETIER (*cochleare, is*) κοχλιάριον, ίου, τό.
 COQUETTE (*viris placendi studiosa*) ή τῶν ἀνδρῶν θωπευτική, ης.
 COQUETTERIE (*lenocinium, ii*) κομψότης, ητος, ή.
 COQUILLAGE (*conchylium, ii*) κογχύλιον, ίου, τό· κωκάλια, ὠν, τά.
 COQUILLE (*concha, æ*) κόγγη, ης, ή· κογχύλη, ης, ή. Fait en coquille (*conchatus, a, um*) κοχχοειδής, έος, δ, ή.
 COQUIN, INE (*mendicis, a, um*) πτωχός, ή, ὄν. — (*nebulo, onis*) φαῦλος, η, ον· οὔτιδανός, οῦ, δ, ή.
 COQUINERIE (*nefarium facinus, oris*) κακούρηγμα, ατος, τό· ἀρῆτουργία, ας, ή· φαυλότης, ητος, ή.
 COR (*cornu, ind.*) κέρας, ατος, τό. — du rillon (*callus ou callum, i*) τύλος, ου, δ· τύλωμα, ατος, τό.
 CORAIL (*corallium, ii*) κοράλιον ου κοράλιον, ίου, τό.
 CORBEAU (*corvus, i*) κόραξ, ακος, δ. Crier comme un corbeau (*crocire, io, ivi*) κρίζειν, ζω, ζω. Cri du corbeau (*crocitus, us*) κρωγμός, οῦ, δ.
 CORBEILLE (*corbis, is, f.*) κόφινος, ου, δ· σπυρίς, ίδος, ή.
 CORBILLARD (*feretrum, i*) νεκροφόρος, ου, δ.
 CORBILLON (*corbula, æ*) σπυρίδιον, ίου, τό.
 CORCYRE [Ile de (*Corcyra insula, æ*) Κέρκυρα, ας, ή, νῆσος. Les Corcyréens, Κερκυραῖοι, ὠν, οί. Les Corinthiens s'avant-

çaient vers Corcyre, avec cent cinquante vaisseaux, οἱ δὲ Κορίνθιοι ἔπλεον ἐπὶ τὴν Κέρκυραν, ναυσὶ πενήκοντα καὶ ἑκατόν. *Thucyd.* I, 46. — Les commençants verront par cet exemple, qu'il ne faut pas dire Κόρχυρα. Voyez CΥTHÈRE.

CORDAGE (*rudens, tis, m.*) κάλωσ, ω, δ.

CORDE (*funis, is, m.*) σχοίνος, ου, δ· κάλωσ, ω, δ. Petite corde (*funiculus, i*) σχοινίον, ου, τό. Corde d'arc ou d'instrument de musique (*nervus, i*) νευρά, ἄς, ἦ. Corde à pendre (*laqueus, i*) ἀγγόνη, ης, ἦ· βρόχος, ου, δ. Danseur de corde (*funambulus, i*) σχοινοβάτης, ου, δ, et de là σχοινοβατεῖν, ὦ, ἦσω.

CORDE, ἔε (*colligatus, a, um*) δεθείς, δεσμευθείς, εἶσα, ἐν.

CORDEAU (*funiculus, i*) σχοινίον, ου, τό. Cordeau de charpentier (*linea, æ*) στάβμη, ης, ἦ. Tirer au cordeau (*lineare, o, avi*) διαγράφειν, φω, ψω.

CORDELER (*implicare, o, avi*) σχοινοπλέκειν, κω, ξω.

CORDELETTE (*funiculus, i*) σχοινίον, ου, τό.

CORDER (*funem torquere, queo, si*) σχοινοστρέφειν, φω, ψω.

CORDERIE (*restiarum officina, æ*) τὸ τοῦ σχοινοπλόκου ἐργαστήριον, ἴου.

CORDIAL, ALE (*cordi utilis, e*) καρδιακός, ἦ, ὄν. Ami cordial (*ex animo amicus, i*) ὁ ἐκ τῆς ψυχῆς φίλος, ου.

CORDIALEMENT (*summo studio*) ἐκ τῆς ψυχῆς.

CORDIALITÉ (*verus amor, oris*) ἀπλοῖκῃ φιλία, ας.

CORDIAUX (*remedia quæ corroborant*) φωστικά φάρμακα, ων.

CORDIER (*restarius, ii*) σχοινοπλόκος, ου, δ.

CORDON (*funiculus, i*) σχοινίον, ου, τό. Cordon de soulier (*calceamenti corrigia, æ*) οἱ τοῦ υποδήματος ζυγοί, ὦν. Cordon de muraille (*muri corona, æ*) στεφάνωσις, εως, ἦ.

CORDONNER (*in reticuli modum torquere, queo, si*) σχοινοπλέκειν, κω, ξω.

CORDONNERIE (*sutrina, æ*) σκυτεῖον, εἶου, τό.

CORDONNIER (*sutor, oris*) σκυτοτόμος, ου, δ· σκυτεύς, ἑως, δ· υποδήματοῤῥάφος, ου, δ. Métier de cordonnier (*sutrina, æ*)

σκυτεῖα, ἦς, ἦ. Exercer le — σκυτοτομεῖν, ὦ, ἦσω.

CORFOU. — Voyez CORCYRE.

CORLIACE (*durus, a, um*) σκληρός, ἄ, ὄν· σκυτοειδής, ἑος, ὁ, ἦ.

CORIANDRÉ (*coriandrum, i*) κορίαννον, ω, τό.

CORINTHE (*Corinthus, i, f.*) Κόρινθος, ου, ἦ. Isthme de Corinthe, Κορίνθιος ἰσθμός, οὔ.

CORME (*sorbum, i*) οὔρον, ου, τό.

CORMIER (*sorbus, i, f.*) ὄρη, ης, ἦ· ὄρα, ας, ἦ.

CORMORAN (*aquaticus corvus, i*) φαλακροκόραξ, ακος, δ.

CORNALINE (*onyx corneola*) σάρδιον, ἴου, τό· σαρδώ, ὄος, ἦ.

CORNE (*cornu, ind.*) κέρασ, ατος, τό. Petite corne (*corniculum, i*) κεράτιον, ἴου, τό. De corne (*corneus, a, um*) κεράτινος, η, ου. Qui porte des cornes (*corniger, era, erum*) κερατοφόρος, ου, δ, ἦ. Frapper de ses cornes (*cornu ferire*) κερατίζειν, ἴζω, ἴσω. Qui a aux pieds de la corne (*cornipes, edis*) κερατόπους, οδος, δ, ἦ. Corne du pied d'un cheval (*ungula, æ*) ὀπλή, ἦς, ἦ. Corne d'abondance (*cornucopia, æ*) τὸ κέρασ τῆς Ἀμαλθείας.

CORNE de cerf (*plantago coronopus, Linn.*) κορωνόπους, οδος, δ.

CORNÉE (*cornea tunica, æ*) ὑμήν, ἑνος, δ.

CORNEILLE (*cornix, icis, f.*) κορώνη, ης, ἦ.

CORNER aux oreilles (*auribus oggannire, io, ivi*) ἐπιψελίζεσθαι, ομαι.

CORNET à bouquin (*musicum cornu*) βυκανιστήριον, ἴου, τό. — à jouer aux dés (*fritillus, i*) πύργος, ου, δ. Cornet d'encre (*atramentarium, ii*) μελανοδοχεῖον, εἶου, τό.

CORNICHE (*corona, æ*) κορωνίς, ἴδος, ἦ.

CORNICHE (*corniculum, i*) κεράτιον, ἴου, τό· κερατίδιον, ἴου, τό.

CORNIER, ÈRE (*angularis, e*) γωνιαῖος, αῖα, αῖων.

CORNOUILLE (*cornum, i*) κράνειον, ου, τό.

CORNOUILLER (*cornus, i, f.*) κρανεῖα, ας, ἦ.

CORNU, UE (*cornutus, a, um*) κεραός, οὔ, δ, ἦ· κερατόεις, ὄεσσα, ὄεν.

COROLLAIRE (*corollarium, ii*) ἐπιφορά, ἄς, ἦ.

OROLLE (*corolla, æ*) στεφάνιον, λου, τό· κάλυξ, υκος, ή.

ORPORATION (*congregatio, onis*) σωματεῖον, ου, τό.

ORPOREL, ELLE (*corporalis, e*) σωματικός, ή, όν· σωματοποιηθείς, είσα, έν.

Les plaisirs corporels (*corporis voluptates, um*) αἱ περί τὸ σῶμα ήδοναί, ύν.

ORPORELLEMENT (*corporaliter*) σωματικῶς.

ORPORIFIER [**SE** (*corporari, or*) σωματοποιεῖσθαι, οὔμαι.

ORPS (*corpus, oris*) σῶμα, ατος, τό. **Petit corps** (*corpuseulum, i*) σωματίον, λου, τό. **Corps bien constitué** (*corpus bene constitutum*) εὐσταθές τοῦ σώματος κατάστημα, ατος. **Prendre corps** (*in corpus ire, eo*) σωματοῦσθαι, οὔμαι. **Corps mort** (*cadaver, eris*) πτώμα, ατος, τό. **Corps de ville** (*civitatis corpus, oris*) τὸ κοινόν, οὔ. **Corps de logis** (*aedes, ium*) οἶκος, ου, δ. **Combattre corps à corps**, συστάδην μάχεσθαι, ομαι.

ORPULENCE (*corpulentia, æ*) πολυσαρκία, ας, ή· εὐσωματία, ας, ή. **Avoir trop de corpulence**, ὑπερσαρκεῖν, ὦ, ήσω.

ORPULENT, E (*corpulentus, a, um*) πολύσαρκος, ου, δ, ή.

ORPUSCULE (*corpuseulum, i*) άτομος, ου, ή.

CORRECT, E (*emendatus, a, um*) διορθωθείς, έπανορθωθείς, είσα, έν. **Locution correcte** (*correcta locutio, onis*) ὀρθοέπεια, είας, ή. **D'une manière peu correcte** (*mendose*) πλημμελῶς.

CORRECTEMENT (*emendate*) έπανορθωτικῶς, άναμαρτήτως. **Parler correctement** (*pure loqui*) εὐθυλογεῖν, ὀρθολογεῖν-εῖν, έω-ῶ, ήσω.

CORRECTEUR, TRICE (*emendator, trix*) διορθωτής, οὔ, δ, έπανορθωτής, οὔ, δ. — *celui qui chdtie*, ραβδιστής, οὔ, δ· μαστιγεύς, έως, δ.

CORRECTIF (*temperamentum, i*) παρχμυθία, ας, ή· πρᾶνσις, εως, ή.

CORRECTION (*emendatio, onis*) διόρθωσις, εως, ή· έπανόρθωσις, εως, ή. — *reprimande*, μέμψις, εως, ή. — *punition*, κολασμός, οὔ, δ.

CORRECTIONNEL, ELLE (*ad emendationem pertinens*) διορθωτικός, ή, όν.

CORRELATIF, IVE (*alteri respondens*) ανάλογος, ου, δ, ή.

CORRÉLATION (*convenientia, æ*) άναλογία, ας, ή.

CORRESPONDANCE (*commercium, ii*) διμιλία, ας, ή.

CORRESPONDANT (*respondens, entis*) συνόμιλος, ου, δ.

CORRESPONDRE. **La fortune correspond à mes vœux** (*voctis meis fortuna respondet*) κατά την τύχην πράγματά μοι άπαντά. **Correspondre par ses sentiments à l'affection d'un autre** (*alteri in amore respondere, eo*) έτερον έρωτι άμείβεσθαι, ομαι. **Correspondre par lettres** (*cum altero per epistolas colloqui*) δι' έπιστολών συνομιλεῖν-εῖν, έω-ῶ, ήσω, τινί. — *être vis-à-vis* (*respondere, eo, di*) έξ έναντίου κείσθαι, κείμαι, κείσομαι. **Les faits correspondent aux paroles** (*dictis verba respondent*) συμφωνεῖ τὰ έργα τοῖς λόγοις.

CORRIDOR (*pervius usus, us*) διάβασις, εως, ή· διάβημα, ατος, τό.

CORRIGER (*corriger, go, rexi*) διορθοῦν-οῦν, ὦ-ῶ, ὠσω. **Corriger quelqu'un** (*in aliquem animadvertere, o, ti*) τινά κολάζειν, άζω, άσω. **Corriger les mœurs** (*mores emendare, o, avi*) διόρθωσιν τινα τοῦ ήθους ποιεῖσθαι, οὔμαι. **Corriger le vin au moyen de l'eau** (*vinum aqua temperare, o, avi*) τὸν οἶνον ὕδατι κεράσαι, κεράννυμι, άσω.

CORRIGIBLE (*emendabilis, e*) εὐεπανόρθωτος, ου, δ, ή.

CORROBORATIF, IVE (*qui, quæ, quod corroborat*) ρωστικός, ή, όν· βριαών-ών, άουσα-ώσα, άον-ών.

CORROBORER (*corroborare, o, avi*) βριαίν-ᾶν, άω-ῶ, άσω· ίσχυροποιεῖν-εῖν, έω-ῶ, ήσω.

CORRODER (*corrodere, do, di*) καταβιβρώσκειν, σκω.

CORROMPRE (*corrumpere, po, rupi*) διαφθεῖρειν, είρω, ερῶ. **Corrompre par argent** (*fidem pretio labefactare*) τινά δωροδοκεῖν-εῖν, έω-ῶ, ήσω.

CORROMPU, UE (*corruptus, a, um*) λευμασμένος, η, ον· διαφθαρείς, είσα, έν. **Jugement corrompu** (*corruptum iudicium, ii*) καχοδικία, ας, ή.

CORROSIF, IVE (*exedens, entis*) βρωτικός, ή, όν.

CORROSION (*rosio, onis*) κτάδρωσις, εως, ή· τρώξις, εως, ή.

CORROYER (*corium subigere, go, egi*) βυρσεύειν, ω, σω.
CORROYEUR (*coriarius, ii*) βυρσεύς, έως, δ· βυρσοδέψης, ου, δ.
CORRUPTEUR, TRICE (*corruptor, trix*) διαφθορεύς, έως, δ· διαφθείρουσα, ης, ή.
CORRUPTIBLE (*corruptioni obnoxius, a, um*) φθαρτός, ή, όν.
CORRUPTION (*corruptio, onis*) φθάρμα, ατος, τό· καταφθορά, ας, ή. — *puanteur* (*putredo, inis*) σαπρότης, σαθρότης, ητος, ή.
CORPS (*cervi cornua, uum*) τὰ τοῦ έλάφου κέρατα, άτων.
CORSAGE (*statura, æ*) σωματώσις, εις, ή.
CORSAIRE (*maritimus prædo, onis*) πειρατής, ου, δ. Métier de corsaire, πειρατεία, ας, ή. Faire ce métier, πειρατεύειν, εύω, εύσω.
CORSE [Ile de (*Corsica insula, æ*) Κύρκος, ου, ή, νήσος.
CORSELET (*levis lorica, æ*) Θωράκιον, ίου, τό.
CORSET (*pectorale, is*) Θώραξ, ακος, δ.
CORTÈGE (*honorificus comitatus, us*) παρακολούθησις, εις, ή· συμπεριφορά, ας, ή.
CORVETTE (*speculatoria navis, is*) κατασκοπική ναῦς, ναός.
CORYBANTES, ou prêtres de Cybèle, Κορύβαντες, ων, οί.
CORYPHÉE (*coryphæus, i*) κορυφαίος, ου, δ.
COSMÉTIQUE (*ornatui aptus, a, um*) κοσμητικός, ή, όν.
COSMOGONIE (*mundi fabricatio*) κοσμογονία, ας, ή.
COSMOGRAPHE (*mundi descriptor*) κοσμογράφος, ου, δ.
COSMOGRAPHIE (*mundi descriptio*) κοσμογραφία, ας, ή.
COSMOGRAPHIQUE (*ad descriptionem mundi pertinens*) κοσμογραφικός, ή, όν. R. κόσμος et γράφω.
COSMOPOLITE (*tatius orbis civis*) κοσμοπολίτης, ου, δ.
COSSE (*siliqua, æ*) λοβός, ου, δ.
COSSER (*coniscare, o, avi*) κορύπτειν, πτω, ψω· κερατίζειν, ίζω, ίσω.
COSSON (*curculio, onis*) χίς, χιός, δ· τερηδών, όνος, ή.

COSSU, UE (*siliquatus, a, um*) λοβώδης, εος, δ, ή. — (*cui ampla res est*) πολυκτιμών, όνος, δ, ή.
COSTAL, E (*lateralis, e*) παράπλευρος, ου, δ, ή.
COSTUME (*habitus, us*) σχήμα, ατος, τό.
COSTUMER (*vestem personæ propriam aptare, o, avi*) σχηματίζειν, ίζω, ίσω.
COTE (*taxatio, onis*) τίμησις, εις, ή. — *écot* (*symbola, æ*) συμβολή, ης, ή.
CÔTE (*costa, æ*) πλευρά, ας, ή. Côte d'une montagne (*clivus, i*) γεωλοπία, ας, ή βουνός, ου, δ. Côte de la mer (*litus, oris alicuius*), ου, δ· άκτή, ης, ή.
CÔTÉ (*latus, eris*) πλευρόν, ου, τό· πλευρά, ας, ή. Mal de côté (*lateris dolor, oris*) πλευρίτις νόσος, ου. Par le côté (*a latere*) πλευρόθεν. Qui a quatre côtés (*quatuor latera habens*) τετράπλευρος, ου, δ, ή. Du côté droit (*dextrorsum*) έν τή δεξιή. Du côté gauche (*sinistrorsum*) έπί τή άριστεράν. De ce côté-ci (*hinc*) ένταῦθεν. De ce côté-là (*illinc*) εκείθεν. Des deux côtés (*utrinque*) άμφοτέρωθεν. De tous côtés (*undique*) πανταχόθεν. De mon côté (*ego vero*) έγωγε. A côté de vous (*prope te*) παρά σε. De côté (*obliquè*) πλαγίως. Mettre de côté (*seponere, no, sui*) άποτιθέναι, τίθημι. Laisser de côté (*prætermittere, ito, si*) παραλείπειν, πτω, ψω. Etre du côté de quelqu'un (*ab alicujus partibus esse*) μετά τινος είναι. Biens du côté du père (*paterna bona, orum*) πατρῶα οὐσία, ας.
COTEAU (*collis, is, f.*) λόφος, ου, δ· βουνός, ου, δ.
COTER (*notare, o, avi*) σημειόειν-ούν, όω-ών, ώσω.
COTERIE (*sodalitium, ii*) έταιρεία, ας, ή.
COTHURNE (*cothurnus, i*) κόθορνος, ου, δ.
COTILLON (*tunicula, æ*) χιτώνιον, ίου, τό· χιτωνίσκος, ου, δ.
COTISATION (*tributi in capita descriptio, onis*) κεφαλαίωσις, εις, ή· έπιτεφεάλιον, ου, τό. Produit d'une cotisation, τὸ έρρα-νιζόμενον, ου.
COTISER (*pecunias in capita describere, bo, psi*) κεφαλαίοειν-ούν, όω-ών, ώσω. Se cotiser (*pecunias in commune conferre, fero, tuli*) συνεργανίζειν, ίζω, ίσω· συγχορηγέειν-εϊν, έω-ών, ήσω.
COTON (*xylinum, i*) έριον, ου, τό· ζύλιον,

ου, τό. *Colton, duvet qui vient sur certains végétaux (lanugo, inis) χνοῦς, οὔ, δ.*
COUONNEUX, EUSE (*lanuginosus, a, um*) ἐριώδης, χνοώδης, ιουλώδης, εος, δ, ἡ· — *en parlant des fruits qui deviennent mollasses (exsucca, a, um) ἄχυμος, ου, δ, ἡ.*
COUONNIER (*gossypium, ii*) ἐριοφόρον δένδρον, ου· γοσσύπιον, ίου, τό.
COUYER (*alicujus latus legere, go, texi*) ἀμφιβαίνειν, βαινω· — (*littus legere, lego, gi*) παραπλέειν, έω, εύσω.
COTTE (*tunica, æ*) χιτών, ώνος, δ. Cotte d'armes (*sagum, i*) σάγος, εος, τό.
COU (*collum, i*) τράχηλος, ου, δ· αὐχὴν, ένος, δ. Devant du cou (*fauces, ium*) λάρυγξ, υγγος, δ. Derrière du cou (*cervix, icis*) δέρη, ης, ἡ. Se rompre le cou (*sibi cervicem frangere, go, fregi*) ἐαυτὸν ἐτραχηλίζειν, ίζω, ίσω. Qui a le cou long, court, etc., δολιχόδειρος, ου, δ, ἡ· βραχυτράχηλος, ου, δ, ἡ, κ.τ.λ.
COUARD, ARDE (*ignavus, a, um*) κηκός, δειλός, ἡ, όν.
COUARDISE (*ignavia, æ*) κακέτης, ητος, ἡ· δειλία, ας, ἡ.
COUCHANT [**LE** (*sol occidens*) δύσις, εως, ἡ. Du levant au couchant (*ab oriente ad occidentem*) ἀπ' ανατολῆς μέχρι δύσεως. Au soleil couchant, δυομένου ἡλίου.
COUCHE (*lectus, i*) λέκτρον, ου, τό· κλίνη, ης, ἡ. — *accouchement, τέξις, εως, ἡ· τοκετός, οὔ, δ.* Fausse couche (*abortus, us*) ἐξάμβλωσις, εως, ἡ. Femme en couche (*puerpera, æ*) λογός, οὔ, ἡ. Couche, ou linge dont on enveloppe les enfants (*cunæ, arum*) σπάργανα, ων, τά. Couche de jardin (*pulvinus, i*) πρασιά, ἄς, ἡ. Mettre une couche de couleur (*colorem inducere, co, xi*) ἐπιχρωματίζειν, ίζω, ίσω. Couche de mortier (*crusta, æ*) κοινίαμα, ατος, τό.
COUCHÉ, ÉE (*recubans, antis*) κατακείμενος, η, ον. Etre couché à terre (*humi jacere, eo*) χαμαὶ καθῆσθαι. Etre couché dans un lit (*in toro cubare, o*) κατακλίνειν, ίνω, ίω. Couché sur la face (*pronus, a, um*) πρηνής, έος, δ, ἡ. — sur le dos (*supinus, a, um*) ὑπτίος, ία, ον.
COUCHEE (*mansio, onis*) καταγωγή, ἡς, ἡ· καταγωγήιον, ίου, τό.
COUCHER (*in lecto collocare, o, avi*) κοι-

μάειν-ἔν, άω-ώ, ἡσω. Coucher par terre (*humi sternere, no, stravi*) καταστορέειν-εῖν, έω-ώ, ἡσω. Coucher les couleurs (*colores inducere, co, xi*) ἐπιχρωματίζειν, ίζω, ίσω. Coucher par écrit (*litteris mandare, o*) τῇ γραφῇ παραδίδόναι τι. Coucher dans un lit d'or (*in aureo lecto cubare, o*) ἐπὶ χρυσῆς κλίνης κοιμαῖσθαι. Coucher auprès de quelqu'un (*prope aliquem cubare, o*) παρακεισθαι τι. Se coucher (*lecto se commendare*) εὐνάεσθαι, ομαι. S'aller coucher (*cubitum ire*) κατακλίνειν. Se coucher, *en parlant des astres* (*occidere, do, di*) δύειν, ύω, ύσω.
COUCHER (*cubitus, us*) κατάκλισις, κοιμησις, εως, ἡ. — d'un astre (*occusus, us*) δύσις, εως, ἡ.
COUCHETTE (*lectulus, i*) κλινίδιον, ίου, τό· κλινίς, ίδος, ἡ.
COUCHEUR (*concubitor, oris*) συνευνέτης, ου, δ. Mauvais coucheur, δυσκολόκοιτος, ου, δ, ἡ.
COUCOU (*cuculus, i*) κόκκυξ, υγος, δ.
COUDE (*cubitus, us*) ἀγκών, ώνος, δ. Os du coude (*cubitum, i*) κύβιτον, ου, τό.
COUDÉ, ÉE (*in angulum flexus, a, um*) καμφθείς, εῖσα, έν· καμπύλος, η, ον· γωνιώδης, εος, δ, ἡ.
COUDÉE (*cubitus, us*) πῆγος, εως, δ. Haut d'une coude (*cubitalis, e*) πηχυαῖος, α, ον.
COUDER (*in angulum flectere, cto, xi*) ἐναγκωνίζειν, ίζω, ίσω.
COUDOYER (*cubilo submovere, veo, vi*) παραγκωνίζεσθαι, ομαι.
COUDRAIE (*coryletum, t*) λεπτοκαρυών, ώνος, δ.
COUDRE (*suere, suo, sui*) βάπτειν, πτω, ψω, έρβαρα.
COUDRIER (*corylus, i, f.*) λεπτή καρύα, ας, ἡ.
COUENNE (*suilla cutis, is*) βεία δορά, ἄς, ἡ.
COUETTE OU COITE, lit de plumes (*culcita, æ*) κοίτη, ης, ἡ.
COULAMMENT (*fluide*) ρευστώσις.
COULANT (*fluens, entis*) ρυτός, ἡ, όν· ρωώδης, εος, δ, ἡ.
COULÉ, ÉE. Liqueur coulée (*saccatus vel percolatus liquor, oris*) σεσακκισμένον ὑγρόν, οὔ. Vaisseau coulé à fond (*depressa navis, is*) καταδυομένη ναῦς, νεός.

COULEMENT (*fluxio, onis*) ρεῦμα, ατος, τό· ρεῦσις, εως, ἡ.

COULER (*fluere, o, xi*) ῥέειν, ῥέω, ῥεῖσω.

Le fleuve coule autour des remparts (*flumen muros circumfluit*) ὁ ποταμὸς περιῤῥεῖ τὸ τεῖχος. Couler de toutes parts (*diffluere, o, xi*) διαῤῥέειν, ἔω, εὔσω. Couler, *en parlant de la vigne* (*defluere, o*) φίνεσθαι, ομαι. Couler à fond un vaisseau (*navem deprimere, mo, pressi*) τὴν ναῦν καταδύειν, ω, σω. Le temps coule (*abit hora*) παρατρέχει ἡμέρα. Couler une liqueur (*percolare, o, avi*) σακκίζειν, ἴζω, ἴσω. Couler les métaux (*metalla liquescere, io, feci*) τὰ μέταλλα ἐκτῆχειν, ω, ζω. Se couler furtivement (*subreperere, o*) ὑφέρπειν, πω, ψω.

COULEUR (*color, oris*) χροῖα, ας, ἡ· χροιά, ᾶς, ἡ· χρωῦμα, ατος, τό. Prendre couleur (*colorem accipere, io, cepi*) χρωματίζεσθαι, ομαι. Prendre la couleur de l'émeraude, de l'azur, etc., σμαραγδίζειν, ἴζω· κυανίζειν, ἴζω, κ. τ. λ. Il a changé de couleur (*colorem mutavit*) τὴν χροιάν μετέβαλεν. Il était changeant, et prenait toutes sortes de couleurs (*varius erat, sexcentos subinde colores induens*) παντοῖος ἦν, ἐς μυρία τρεπόμενος χρώματα. Couleur ou prétexte (*color, oris*) πρόφασις, εως, ἡ· πρόσχημα, ατος, τό. Couleur préparée pour la peinture (*pigmentum, i*) χρωῦμα, ατος, τό. Couleurs dans un discours (*orationis pigmenta*) σχήματα, ων, τά.

COULEVRE (*coluber, bri*) ὄφις, εως, ὁ.

COULEVRÉE (*alba vitis, is*) κέδρωστις, εως, ἡ· βρωινία, ας, ἡ.

COULEVRINE (*bellicum tormentum*) πολεμικὸν μηχανήμα, ατος.

COULIS (*carnium succus, i*) ὁ τῶν σαρκῶν χυμός, οῦ.

COULISSE (*ligneolus canalis, is*) διατομή, ἡς, ἡ.

COULOIR, *passage de dégagement* (*pervius usus, us*) πόρος, ου, ὁ.

COULOIRE (*colum, i*) ἡθμός, οῦ, ὁ.

COULURE (*roratio, onis*) ῥοάς, ἄδος, ἡ.

COUP (*ictus, us*) πληγή, ἡς, ἡ· πληγμα, ατος, τό. Coup de foudre (*fulminis jactus, us*) κεραυνοβολία, ας, ἡ. Coup de pierre (*lapidis jactus, us*) λιθοβολία, ας, ἡ. Coup de trait décoché (*telorum conjectio,*

onis) ἀκόντισις, εως, ἡ· τοξέυμα, ατος, τό. Coup d'œil (*intuitus, us*) βλέψις, εως, ἡ. D'un coup d'œil (*uno intuitu*) συνοπτικῶς. Coup de pinceau (*linea, æ*) γραμμῆ, ἡς, ἡ. Coup de filet (*retium jactus, us*) βόλος, ου, ὁ. Coup de dès (*tesseræ jactus, us*) κυβευτικὸς βόλος, ου. Encore un coup (*iterum*) πάλιν, δευτέρων, αὔθις. A coup sûr (*certo*) ἀληθῶς. Après coup (*serius*) ὀψιαίτερον. Tout à coup (*repente*) ἐξαίφνης, ου ἐξαπιναιῶς. Tout d'un coup (*simul*) ἅμα, ὁμοῦ. A tous coups (*singulis momentis*) συνεχῶς.

COUPABLE (*nocens, entis*) ἐπαίτιος, ἔνοχος, ου, ὁ, ἡ.

COUPANT, *E* (*acutus, a, um*) ὀξύς, εἶα, ὄ.

COUPE (*cæsis, onis*) τμησις, εως, ἡ· τομή, ἡς, ἡ. Coupe de bois, des pierres, ὑλοτομία, λιθοτομία, ας, ἡ.

COUPE (*patella, æ*) κρατήρ, ἥρος, ὁ.

COUPÉ, *ÉE* (*resectus, a, um*) ἀνακοπεῖς, εἶσα, ἐν· ἀποτεμημένος, ἡ, ον. D'un style coupé (*concise*) συντόμως, συγχεκομμένως.

COUPEAU (*montis jugum, i*) ἄκρα, ας, ἡ· κορυφή, ἡς, ἡ.

COUPE-GORGE (*gurgustium, ii*) κλοπαῖον, ου, τό.

COUPE-JARRET (*sicarius, ii*) ξιφήρης, εος, ὁ· μαιφόνος, ου, ὁ.

COUPELLE. Or purifié à la coupelle (*purum putumque aurum, i*) ὄβρυζον χρυσίον, ου.

COUPER (*secare, co, cui*) κόπτειν, πτω, ψω· τέμνειν, τέμνω*. Action de couper (*recisio, onis*) ἀποτομή, ἡς, ἡ. Couper menu (*rem minutatim incidere, o*) μιστύλλειν, ὕλλω, ὕλλω. Couper les cheveux (*capillos tondere, eo*) τὴν κόμην κείρειν, εἶρω, ερῶ. Couper les blés (*fruges metere, to, ssui*). Couper le chemin à quelqu'un (*iter alicui intercludere, do*) τινὰ τῆς ὁδοῦ ἀποκλείειν, εἶω. Couper les vivres à l'ennemi (*hostem commeatibus intercludere, do*) τοῖς πολεμίοις τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ σίτου ἀποκλείειν, ω. Couper du vin (*vina miscere, eo, scui*) τὸν οἶνον τῷ ὕδατι κεραυνύναι, ἀννυμι, ἄσω. Se couper (*secum pugnare*) περιπίπτειν ἑαυτῷ.

COUPERET (*securicula*, α) πελέκιον, ίου, τό· μάχαιρα, ας, ή.
 ΘΥΡΕΡΟΣΕ (*chalcanthum*, ι) χάλκανθον, ου, τό.
 COUPEROSÉ, ΗΕ (*liventibus pustulis aspersus*, α, um) μικραΐς φλυκταΐναις και έλκεσι έξηθηκώς, υΐα, ός, Thuc.
 COUPEUR (*sector, oris*) τομεύς, έως, δ.
 COUPEUR de bourses (*zonarius*, ii) ζω- νιοτόμος, βαλαντιοτόμος, ου, δ.
 COUPLE (*copula*, α) συμπλοκή, ής, ή· σύνδεσμος, ου, δ. Un — (*par, aris*, n.) ζεύγος, εος, τό· ζυγωρίς, ίδος, ή.
 COUPLER (*copulare*, ο, avi) συμπλέκειν, κω, ζω· συνείρειν, είρω, ερω.
 COUPLET (*cantiuncula*, α) άσματίον, φάάριον, ίου, τό. — (*strophe d'une chanson* (*strophe*, es) στροφή, ής, ή.
 COUPOLE (*tholus*, ι) θόλος, ου, δ.
 COUPON (*panni recisementum*, ι) τοϋ ύφάσματος άπόκομμα, ατος, τό.
 COUPURE (*incisio, onis*) τμήσις, εως, ή· τομή, ής, ή.
 COUR (*area*, α) αίθριον, ίου, τό. Cour intérieure, environnée de bâtiments (*cavaedium*) τό τής οικίας κοΐλον, ου. La cour d'un prince (*aula*, α) βασιλείον, είου, τό. Faire la cour à quelqu'un (*alicujus gratiam aucupari*, or) εύνοιάν τινος κλέπτειν, πτω, ψω. Cour de justice (*curia*, α) βουλευτήριον, άρχείον, είου, τό.
 COURAGE (*animus*, ι) θυμός, ου, δ· φρόνημα, ατος, τό· μένος, εος, τό. Grand courage (*magnanimitas, atis*) μεγαλο- ψυχία, ας, ή. Perdre courage (*animum demittere*, tto, si) άθύμως έχειν, έξω, έξω. Inspirer du courage aux soldats (*militum animos incendere*, do, di) τοϋς στρατιώτας θαρσύνειν, ύνω, υνω. Avoir du courage dans le malheur (*in calamitatibus animo virili esse*) έν ταΐς συμφοραΐς άνδρωδώς διακεΐσθαι, ειμαι. Ne prendre conseil que de son courage, τό τοϋ θυμοϋ παράστημα σύμβουλον ποιείσθαι, οϋμαι. Je n'ai pas le courage de voir cela (*haec videre non sustineo*) οϋκ άνέχομαι ταϋτα όρων. Courage! (*macte animo!*) εύγε! εύγε τής άρετής!
 COURAGEUSEMENT (*fortiter*) άνδρείως, άνδρικώς, ίφι. Se battre courageusement (*acriter pugnare*, ο, avi) άνδρεισπολε-

μέειν-είν, έω-ω, ήσω. Supporter courageusement le malheur (*res adversas patienter ferre, fero, tuli*) συμφοράν γενναΐως φέρειν, φέρω*.
 COURAGEUX, EUSE (*fortis, e*) άνδρείος, εία, ον. Courageux dans les travaux (*laborum patiens, entis*) πόνους καρτε- ρών, οϋσα.
 COURANTEMENT (*expedite*) εύχερώς, εκ προ- χείρου.
 COURANT de l'eau (*profluens aqua*, α) ρείθρον, ου, τό· ρεύμα, ατος, τό. Remonter contre le courant du fleuve, ανά τον ποταμόν πλείν, πλέω, πλεύσομαι.
 COURANT, E (*currens, entis*) τρέχων, οϋσα, ον. Eau courante (*fluens aqua*, α) ρόος, ου, δ· ρείθρον, ου, τό. Tout-courant (*facile*) εύχερώς.
 COURANTE, diarrhée (*alvi fluxus, us*) διάρροια, ας, ή.
 COURBATU, UE. Cheval courbatu (*impeditus equus*) άσθματικός ίππος, ου.
 COURBATURE (*obstructio, onis*) άσθμα, ατος, τό. —, *en parlant de l'homme* (*lassitudo, inis*) κόπος, ου, δ.
 COURBE (*curvus, a, um*) κυρτός, ή, όν· καμπύλος, ου, δ, ή. Qui forme des lignes courbes, καμπυλόγραμμος, ου, δ, ή.
 COURBÉ, ΗΕ (*curvatus, a, um*) κεκυρ- τωμένος, η, ον· καμψθείς, είσα, έν. Courbé de vieillesse (*aetate gravis, is*) έπ' έσχατον γήρας έλάσας, ασα· πόρρω τής ηλικίας γενόμενος, ένη. Les arbres sont courbés sous le poids des fruits, τά δένδρα ύπ' εύφορίας καρπών βρίθει, Phil.
 COURBER (*curvare, ο, avi*) κυρτόειν-οϋν, όω-ω, ώσω· κάμπτειν, πτω. Action de courber, κάμψις, εως, ή.
 COURBETTE. Faire des courbettes (*in humilitatem se submittere, tto, si*) ταπεινο- φρονείν-είν, έω-ω, ήσω.
 COURBURE (*curvatura, α*) κύρτωμα, ατος, τό· καμπή, ής, ή.
 COUREUR (*cursor, oris*) δρομεύς, έως, δ· δρομικός, ου. —, *vagabond* (*erro, onis*) πλάνης, ητος, δ. Coureurs d'une armée (*speculatores, um*) κατοπτήρες, ων, οί.
 COURGE (*cucurbita, α*) κολοκύνθη, ης, ή· σικύα, ας, ή. Petite courge (*cucurbitula, α*) κολοκυνθίς, ίδος, ή.

COURIR (*currere, o, cucurri*) τρέχειν, ω, ἔρξω. Courir çà et là (*curritare, o, avi*) ἔραξάσκειν, σκω. Courir après les plaisirs (*voluptates insectari, or*) τὰς ἡδονὰς διώκειν, κω, ξω. Courir le lièvre (*leporum venari, or*) τὸν λαγὼ θηρεύειν, εὔω, Courir les tables (*esse mensarum omnium assecclam*) παρασιτέειν-εῖν, εῖω-ῶ, ἦσω. L'année qui court (*annus qui nunc volvitur*) παρὶόν ἔτος, εος. Le bruit court (*fama vagatur*) φήμη γίνεται.

COURONNE (*corona, æ*) στέφανος, ου, δ. Petite couronne (*corolla, æ*) στεφάνιον, ίου, τό. Couronne de fleurs (*sertum, i*) στέφος, εος, τό. Combat dont une couronne est le prix, ἀγὼν στεφανίτης, ου. Couronne du roi (*regium insigne, is*) διάδημα, ατος, τό. Il reçut de son père la couronne (*imperium a patre accepit*) τὴν ἀρχὴν παρὰ πατρός παρέλαβεν.

COURONNÉ, ÉE (*coronatus a, um*) ἐστεφανωμένος, η, ον· στεφανοφόρος, ου, δ, ἦ. Couronné de laurier (*lauro redimitus, a*) δαφνοκόμος, ου, δ, ἦ.

COURONNEMENT (*coronæ impositio, onis*) στεφάνωσις, εως, ἦ. Couronnement d'un édifice (*œdificii pars superior*) κορωνίς, ίδος, ἦ. Couronnement d'un ouvrage (*operis absolutio, onis*) κορωνίς, ίδος, ἦ.

COURONNER (*coronare, o, avi*) στεφανώειν-οῦν, ὀω-ῶ, ὡσω· καταστέφειν, φω, ψω.

COURRIER (*veredarius, ii*) ταχυδρόμος, ου, δ, ἦ.

COURROIE (*corrigia, æ*) ἱμάς, άντος, δ· ἱμάσθλη, ης, ἦ.

COURROUCÉ, ÉE (*ira concitus, a, um*) βαρύθυμος, ου, δ, ἦ. La mer est courroucée (*œstuat mare*) ἡ θάλασσα πλημμύρει.

COURROUCER (*iram alicui movere, eo, moi*) ἐξοργίζειν, ἴξω, ἴσω· θυμὸν τινος ἀναφλέγειν, γω, ξω. Se courroucer contre quelqu'un (*in aliquem incensat, or*) δι' ἄρχην παροξυνθῆναι κατὰ τινος· παροργίζεσθαι, ομαι, πρὸς τινα·

COURROUX (*ira, æ*) μῆνις, ίδος ου ιος, ἦ· ὕργη, ἦς, ἦ· θυμός, οῦ, δ. Retenir son courroux (*iram cohibere, eo, ui*) τὴν ἄρχην κατέχειν, ἔχω*. Le courroux de la mer est apaisé (*cecidit maris ira*) τὸ κύμα τῆς θαλάττης ἔστρωται.

COURS des eaux (*aquarum cursus, us*) ῥόος, ου, δ· ῥεῦμα, ατος, τό. Cours de la lune (*lunæ conversio, onis*) ἡ τῆς σελήνης περιφορά, ἄς. Voyage de long cours (*longa peregrinatio, onis*) μακρὰ ἀποδημία, ας. Achever le cours de sa vie (*vitaë curriculum conficere, io*) τὸν βίον διαδραμεῖν. Monnaie qui a cours (*moneta quæ est in usu*) δοκιμὸν νόμισμα, ατος.

COURSE (*cursus, us*) δρόμος, ου, δ· δρόμημα, ατος, τό. Léger à la course (*pedibus celer*) πόδας ὠκύς, Hom. Prendre sa course (*cursum corrivere, io, ui*) δρμάεσθαι-ἄσθαι, ἄομαι-ῶμαι. Lieu où l'on s'exerce à la course (*stadium, ii*) σταδιοδρόμος, ου, δ. Faire des courses sur les terres des ennemis (*in agros hostium incursare, o, avi*) εἰς τὴν χώραν πολεμίων εἰσβάλλειν, βάλλω*. Terminer sa course (*vitaë cursum peragere, o*) τὸν βίον διαδραμεῖν· τὸν βίον ἀπολείν.

COURSIER (*equus, i*) ἵππος, ου, δ. Coursier d'un navire (*fori, orum*) καταστρώματα, ιων, τά· ἐδώλια, ιων, τά.

COURSON (*resex, ecis, m.*) ἀποτομάς, ἄδος, ἦ.

COURT, E (*brevis, e*) βραχύς, εἶα, ὕ. De-meurer court (*obmutescere, sco*) κωφάεσθαι-ἄσθαι, ἄομαι-ῶμαι. Tenir quelqu'un de court, τὴν ἡμίαν τινὲ ἐπέχειν, ἔγω*.

COURTAGE (*pararii munus, eris*) προξενία, ας, ἦ. — *salairé du courtier*, προξενητικόν, οῦ, τό.

COURTAUD, E (*briviculus, a, um*) τὸ σῶμα βραχύς, εἶα, ὕ. Chien courtaud (*auribus mutilatus canis, is*) ἀνούατος κύων, κύνος.

COURTAUDER. Cheval courtaudé (*cauda truncus equus, i*) κόλουρος ου κολοδός ἵππος, ου.

COURTE-HALEINE (*anhelatio, onis*) ἄσθμα, ατος, τό.

COURTE-POINTE (*stragulum, i*) στρώμα, ατος, τό.

COURTIER (*pararius, ii*) προξενητής, οῦ, δ.

COURTINE (*lecti velum, i*) περιπέτασμα, ατος, τό.

COURTISAN (*aulicus, i*) αὐλικός, οῦ, δ. — *qui cherche à plaire*, κολαξ, ακος, δ· θῶψ, ὠπός, δ.

COURTISANE (*meretrix, icis*) πόρνη, ης, ἦ· χαμαιτύπη, ης, ἦ.

COURTISER (*alicujus gratiam aucupari, or*) κολακεύειν, εύω, εύσω · θωπεύειν, εύω, εύσω.
COURTOIS, OISE (*comis, e*) φιλόφρων, ονος, δ, ή · επίεικής, εος, δ, ή.
COURTOISIE (*comitas, atis*) φιλοπροσύνη, ης, ή.
COURU, UR. Lièvre couru (*exagilatus lepus, oris*) διωχθείς λαγώς, ώ.
COUSIN (*culex, icis*) κώνωψ, ωπος, δ.
COUSIN, INE (*consobrinus, a*) άνεψιός, ού, δ · άνεψιά, άς, ή. — Issu, issue de germain, έξανεψιός, ού, δ · έξανεψιά, άς, ή.
COUSINAGE (*cognatio, onis*) συγγένεια, ας, ή.
COUSINIÈRE (*conopseum, i*) κωνωπειον, ου, τό.
COUSSIN (*pulvinus, i*) ύπαγκώνιον, στρωμάτιον, ίου, τό.
COUSSINET (*pulvillus, i*) μικρόν στρωμάτιον, ίου.
COUSU, UR (*sulus, a, um*) βραφέις, είσα, έν · έβραμμένος, η, ον.
COU (*sumptus, us*) δαπάνη, ης, ή · άνάλωμα, ατος, τό.
COUPEAU (*culler, tri*) μάχαιρα, ας, ή. Petit couteau (*cultellus, i*) μαχαίριον, ίου, τό.
COUPELAS (*acinaces, is, m.*) άκινάκης, ου, δ.
COUPELIER (*cultrorum faber, bri*) μαχαίροπος, ού, δ.
COUPELIÈRE (*cultrorum theca, æ*) ή τών μαχαίρων θήκη, ης.
COUPELLERIE (*cultrorum fabrica, æ*) μαχαίροποιία, ας, ή.
COUVER. Cela me coûte cher (*id care mihi constat*) τούτο έχω λαβών πολλής τιμής. Cela ne vous coûte rien (*id gratis tibi constat*) τούτο προΐκα λαβών έχεις · κατά δωρεάν·τούτου έτυχες. Cette victoire coûte cher (*ea victoria magno stat*) αύτη ή νίκη σόν μεγάλη ζημία συνίσταται.
COUVEREUX, VEUSE (*qui, quæ, quod care constat*) πολλής τιμής ώνιος, ία, ίον · έντιμος, ου, δ, ή.
COUVRE (*aratri culler, tri*) γύης, ου, δ.
COUVRE (*consuetudo, inis*) συνήθεια, ας, ή · έθος, εος, τό. Selon la coutume des Grecs (*ut mos Græcorum est*) κατά τό έιωθός τοίς Έλλησι. Contre la coutume

(*præter consuetudinem*) παρά τόν τρόπον. C'est une coutume établie par nos ancêtres (*hoc erat in more majorum*) πάτριον ήμιν και παλαιόν έθος έστί. Les lois et les coutumes (*civitalis mores et leges*) τής πόλειος νόμοι και ήθη. Se défaire d'une mauvaise coutume, καχόν έθος άπέβζεσθαι, ομαι.
COUUMIER, ÈRE (*solitus, a, um*) ειθισμένος, η, ον · είθως, θύια, θός.
COUTURE (*sutura, æ*) βραφή, ης, ή · βράμμα, ατος, τό. — cicatrice, ούλή, ης, ή. Il défit les ennemis à plate couture (*hostes ad internecionem cecidit*) φρόν πολλόν τών έναντιών έποίησε.
COUTURE, ÈRE (*cicatricosus, a, um*) ούλώδης, εος, δ, ή.
COUVRIER, ÈRE (*sarcinator, trix*) άκροστής, έστρια · σκευαστής, ού, δ.
COUVÉ, ÈRE (*incubatus, a, um*) έπωασμένος, η, ον.
COUVÈRE (*pullatio, onis*) νεοσσία, ας, ή · νεοσσοποιία, ας, ή.
COUVENT (*monasterium, ii*) κοινόβιον, ίου, τό.
COUVER (*ovis incubare, do, bui*) έπωάζειν, άζω, άσω. Action de couvrir (*incubatio, onis*) έπωασμός, ού, δ · έπωασις, εως, ή. Couver sa colère (*iram coquere, quo, xi*) χόλον καταπέπτειν, πτω, ψω, Hom.
COUVERCLE (*operculum, i*) πώμα, ατος, τό.
COUVERT (*tectum, i*) οίχημα, ατος, τό. Couvert, ombre que donnent les arbres (*umbra, æ*) σκιά, άς, ή. Mettre le couvert (*mensam instruere, o, xi*) άριστοποιειν, ώ, ήσω. Qui est à couvert des embûches (*ab insidiis tutus, a*) προς την έπιβουλήν άσφαλώς έχων, ουσα.
COUVERT, ÈRE (*tectus, a, um*) έστεγασμένος, η, ον. Couvert d'écailles (*squamis obductus, a, um*) φιλιδοφόρος, ου, δ, ή. Couvert de la peau d'un lion (*pelle leonis indutus*) λεοντήν ένδυσάμενος. Couvert de sang (*sanguine perfusus, a*) ήμαγμένος, η, ον · αίμαχθείς, είσα, έν. Il fait un temps couvert (*nubilat aer*) άήρ έπινεφεΐται. Pays couvert (*silvosa regio, onis*) δρυμώδης χώρα, ας. Homme couvert (*homo tectissimus*) κρυπτικός άνθρωπος, ου.

COUVERTEMENT (*occulte*) λαθραίως, κρυφῆ.
COUVERTURE (*tegmen, inis*) σκέπη, ης, ἡ· προβολή, ἧς, ἡ· κάλυμμα, ατος, τό. Couverture de lit (*stragulum, i*) στρώμα, ατος, τό. Couverture de maison (*tectum, i*) στέγη, ης, ἡ· ὄροφος, ου, δ· Donner à sa méchanceté une couverture de piété (*falso pietatis nomine improbitatem praetexere, o, ui*) ἐν τῷ προσχήματι τῆς εὐσεβείας τὴν πονηρίαν κατακρύπτειν, πτω, ψω.
COUVERTURIER (*stragulorum textor, oris*) ὁ τῶν στρωμάτων ὑφάντης, ου.
COUVEUSE. Poule couveuse (*incubans gallina, æ*) ἐπωαστική ὄρνις, ἴθος.
COUVI. Œuf couvi (*corruptum ovum*) διεφθαρμένον ὠόν, οὔ.
COUVRE-CHEF (*rica, æ*) μίτρα, ας, ἡ· ταινία, ας, ἡ.
COUVRE-FEU (*foci operculum, i*) τὸ τῆς ἐσχάρας ἐπικάλυμμα, ατος.
COUVRE-PIED (*pedum stragulum, i*) τὸ τῶν ποδῶν στρώμα, ατος.
COUVREUR (*ædium tector, oris*) ὁ στεγαστής, οὔ.
COUVRIE (*tegere, go, xi*) σκέπειν, πω, ψω· στεγάζειν, ἀζω, άσω. Couvrir d'un habit (*aliquem vestire, io*) περιβάλλειν τινὰ ἱματίῳ. Couvrir une honteuse fuite du prétexte d'un voyage (*turpissimam fugam honesto peregrinationis nomine tegere, go, xi*) τὴν αἰσχίστην φυγὴν εὐφήμως ἀποδημίαν ὑποκορίζεσθαι, ομαι. Couvrir la terre de fleurs, τὴν γῆν ἀνθεσι καταστρεφνύναί, ἐννυμι, έσω. Se couvrir de gloire (*sibi maximam laudem parere, io*) κλέος ἐξαίρετον περιποιεῖσθαι, οὔμαι. Le temps se couvre (*nubilat aer*) ἀήρ ἐπινεφεῖται.
CRABE (*carabus, i*) κάραβος, ου, δ.
CRACHAT (*sputum, i*) πτύσμα, ατος, τό· πτύαλον, ου, τό.
CRACHEMENT (*screatus, us*) χρέμψις, εως, ἡ. Crachement de sang (*sanguinis exsputatio, onis*) αἱμοπτύια, ας, ἡ· αἱμόπτυσις, εως, ἡ.
CRACHER (*spuere, uo, ui*) χρέμπτεσθαι, ομαι· ἀποπτύειν, ὡω, ὡσω. Cracher sur quelqu'un (*aliquem consputare, o, avi*) καταπτύειν, ω, σω, τινός.
CRACHEUR (*sputator, oris*) πτυστής, οὔ, δ· ἀποχρεμπτήρ, ἦρος, δ.

CRACHOIR (*vasculum sputis excipiendus idoneum*) πτύελον, ου, τό.
CRACHOTEMENT (*frequens exscretio, onis*) πτυελισμός, οὔ, δ.
CRACHOTER (*sputare, o, avi*) πτυελίζειν, πτυτίζειν, ἴζω, ἴσω.
CRAIE (*creta, æ*) κιμωλία γῆ· λευκή γῆ, ἧς. Marqué à la craie (*cretatus, a, um*) τῇ κιμωλίᾳ γῆ χρωσθεῖς, εἶσα, ἐν.
CRAIGNANT. Homme craignant Dieu (*vir Dei reverentior*) ἀνὴρ πρὸς τὸν Θεὸν εὐλαβῶς ἔχων.
CRAINdre (*timere, eo, ui*) φοβέεσθαι· εἰσθαι, εἶμαι· οὔμαι· δεῖδειν, δω, σω. Je crains pour vous (*timeo tibi*) ὑπὲρ σου δέδοικα. Je crains que cela n'arrive (*timeo ne id accidat*) δέδοικα ὅπως μὴ τοῦτο γενήσεται. Il fit craindre tout le monde (*omnibus terrorem iniecit*) δέος πᾶσιν ἐνέβαλε. Qui est à craindre (*metuendus, a, um*) φοβερός, ά, ὄν.
CRAINT, E (*formidatus, a, um*) φοβηθεῖς, εἶσα, ἐν.
CRAINTE (*timor, oris; metus, us*) φόβος, ου, δ· δέος, δέεος, τό. Avec crainte (*timide*) φοβερώς. De crainte de ou que (*ne, subj.*) ἵνα μή, subj.
CRAINTIF, IVE (*timidus, a, um*) δειλός, ἡ, ὄν· φοβερός, ά, ὄν.
CRAMPE (*torpor, oris*) νάρκη, ης, ἡ.
CRAMPON (*ferrea fibula, æ*) σιδηρέα περόνη, ης.
CRAMPONNER (*fibulare, o, avi*) περονάειν· ἄν, άω· ᾠ, ἡσω.
CRAN (*crena, æ*) γλυφίς, ἴδος, ἡ.
CRANE (*calva, æ*) κρανίον, ἴου, τό.
CRAPAUD (*bufo, onis*) φύσαλος, ου, δ.
CRAPAUDIÈRE (*bufonum receptaculum, i*) τὸ τῶν φυσάλων ἐκδοχείον, εἶου.
CRAPAUDINE (*batrachites, æ*) βατραχίτης, ου, δ. — plante, σιδηρίτις, ἴδος, ἡ.
CRAPULE (*crapula, æ*) κραιπάλη, ης, ἡ· ἀκολασία, ας, ἡ. Plongé dans la crapule, ἀκολαστος, ου, δ, ἡ.
CRAPULEUX, EUSE (*crapulae obnoxius, ia*) κραιπαλιώδης, εος, δ, ἡ.
CRAQUELIN (*crustulum, i*) πλακούντιον, ἴου, τό.
CRAQUEMENT (*crepitus, us*) κρότος, ου, δ· ψόφος, ου, δ.
CRAQUER (*crepare, po, pui*) ψοφέειν· εἶν, έω· ᾠ, ἡσω· ἐπικροτέειν εἶν, έω· ᾠ, ἡσω.

CRACQUETER (*crepitare, o, avi*) ἀποκροτέειν-εἶν, ἔω-ῶ, ἴσω.
CRACQUEUR (*blatero, onis*) βλάξ, ἀκός, δ· φλύαρος, ου, δ.
CRASSE (*squalor, oris*) αὐχμός, οὔ, δ· βύπος, ου, δ· βυπαρτία, ας, ἦ. Crasse qui tombe de la tête (*furfures, um*) πίτυρα, ων, τὰ. Crasse des métaux (*scoria, æ*) σκωρία, ας, ἦ. Crasse d'huile (*amurca, æ*) ἀμοργή, ἦς, ἦ.
CRASSE, avarice (*sordida avaritia, æ*) αἰσχροκέρδεια, ας, ἦ.
CRASSEUX, EUSE (*squalidus, a, um*) βυπαρός, ἄ, ὄν. Qui a la tête crasseuse (*furfurosus, a*) πιτυρώδης, εος, δ, ἦ. Crasseux, *sordidement avare* (*sordidus, a, um*) αἰσχροκερδής, εος, δ, ἦ.
CRATÈRE (*crater, eris*) κρατήρ, ἦρος, δ.
CRAYON (*graphium, ii*) γραφεῖον, ου, τό. — *esquisse* (*adumbratio, onis*) σκιαγραφία, ας, ἦ· ὑπογραφή, ἦς, ἦ· γραφίς, ἴδος, ἦ.
CRAYONNER (*graphio delineare, o, avi*) σκιαγραφεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἴσω.
CRAYONNEUX, EUSE (*cretosus, a, um*) κίμωνιῶδης, εος, δ, ἦ.
CRÉANCE (*creditum, i*) δάνεισμα, ατος, τό. — *crédit sur l'esprit* (*auctoritas, atis*) αὐθεντία, ας, ἦ. Avoir beaucoup de créance parmi le peuple (*in magna esse apud plebem auctoritate*) πλείστον παρὰ τοῦ ὄγλι ἰσχύειν, ὡς, ὡσω.
CRÉANCIER, ÈRE (*creditor, trix*) δανειστής, οὔ, δ· χρήστης, ου, δ. Frauder ses créanciers, χρεωκοπεῖν, ῶ, ἴσω.
CRÉATEUR (*creator, oris*) κτιστής, οὔ, δ· κτίστωρ, ορος, δ. Créateur du monde (*mundi creator, oris*) κοσμοποιός, οὔ, δ.
CRÉATION (*creatio, onis*) κτίσις, εως, ἦ. Création du monde (*mundi fabricatio, onis*) κοσμοποιία, ας, ἦ. Création de magistrats (*magistratum creatio, onis*) ἀρχαιρεσία, χειροτονία, ας, ἦ.
CRÉATURE (*creatura, æ*) κτίσμα, ατος, τό. Créature d'un homme puissant (*cliens, tis, c.*) πελάτης, ου, δ· πελάτις, ἴδος, ἦ.
CRÉCELLE (*crepitaculum, i*) κρόταλον, ου, τό.
CRÉCERELLE (*tinnunculus, i*) γεγγρίς, ἴδος, ἦ.

CRÈCHE (*præsepe, is*) φάτνη, ἦς, ἦ· κάπη, ἦς, ἦ.
CRÉDENCE (*abaculus, i*) ἀβάκιον, ἴου, τό· ἀβακίσκος, ου, δ.
CRÉDIBILITÉ. Motifs de crédibilité (*argumenta quibus animus ad credendum inclinatur*) πιθανότητες, ἦτος, ἦ· πίστωμα, ατος, τό.
CRÉDIT (*fides, ei*) πίστις, εως, ἦ. Avoir du crédit auprès de quelqu'un (*apud aliquem valere, eo*) πιστεῦσθαι, ομι, παρά τινι. Etre en grand crédit (*in magna esse existimatione*) παρὰ πάντων καλῶς ἀκούειν.
CRÉDULE (*credulus, a, um*) εὐπειθος, ου, δ, ἦ· ἐτοιμόπιστος, ου, δ, ἦ. Peu ou point crédule, δύσπειστος, ου, δ, ἦ· ἀπειθής, εος, δ, ἦ.
CRÉDULITÉ (*credulitas, atis*) εὐπειθεια, ας, ἦ· ἐτοιμοπιστία, ας, ἦ.
CRÉE, ÊRE (*creatus, a, um*) κτισθεὶς, εῖσα, ἐν.
CRÉER (*creare, o, avi*) κτίζειν, ἴζω, ἴσω. Créer un magistrat (*magistratum creare, o, avi*) χειροτονεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἴσω· ἀρχαιρεσιάζειν, ἄζω, ἄσω.
CRÉMAILLÈRE (*pensilis et denticulata lamina, æ*) κρεμάστρα, ας, ἦ.
CRÈME (*cremor, oris*) τὸ παχὺ τοῦ γάλακτος. La crème d'une chose (*quod eximium est*) ἄωτον, ου, τό.
CRÉMENT (*augmentum, i*) αὔξημα, ατος, τό.
CRÉNEAU (*pinna, æ*) Φριγκός, οὔ, δ.
CRÉNELER (*murum pinnis distinguere, guo, xi*) Φριγκοῦν-οὔν, ὦω-ῶ, ὡσω.
CRÉNELURE. Qui a des crénelures (*denticulatus, a, um*) ἄδοντοειδής, εος, δ, ἦ.
CRÊPE, beignet (*laganum, i*) λάγανον, ἀρτολάγανον, ου, τό.
CRÊPÉ, ÊE (*crispus, a, um*) οὐλωθεὶς, εῖσα, ἐν.
CRÊPER (*crispare, o, avi*) οὐλόειν-οὔν, ὦω-ῶ, ὡσω.
CRÉPI, enduit (*arenatum, i*) κονίαμα, ατος, τό.
CRÉPI, IE (*arenato inductus, a, um*) κερκονιασμένος, ἦ, ὄν. Crépi de plâtre (*gypsatulus, a, um*) γυψωθεὶς, εῖσα, ἐν. R. γύψος, ἦ.
CRÉPINE, frange (*ambria, æ*) θύσανοι, ων, οί.

CRĒPIA (*arenato parietem inducere, co, xi*) κονιάειν-ῆν, ἄω-ῶ, ἄσω· γυψοειν-οῦν, ὄω-ῶ, ὄσω.

CRĒPISURE (*incrustatio, onis*) κονιάσις, εως, ἥ.

CRĒPITATION (*crepitus, us*) κρότος, ου, δ· ψόφος, ου, δ.

CRĒPU, UE (*crispus, a, um*) οὔλος, η, ον· τρίχουλος, ου, δ, ἥ.

CRĒPUSCULE (*crepusculum, i*) κνέφας, ατος, τό· ἀμφιλύκη, ης, ἥ. Crépuscule du matin (*lux exoriens, entis*) ἑῶπ δειλη, ης. Crépuscule du soir (*lucis et noctis confinia, ium*) ὀψία δειλη, ης.

CRĒSSON alénois (*nasturtium, ii*) κάρδαμον, ου, τό.

CRĒSUS, roi de Lydie, renommé par ses richesses, Κροῖσος, ου, δ. Riche comme Crésus, πλούταξ, ακος, δ.

CRĒTACÉ, ἔε (*cretaceus, a, um*) κιμωλιώδης, εος, δ, ἥ.

CRĒTE (*crista, æ*) λόφος, ου, δ. Petite crête (*cristula, æ*) λοφίδιον, ίου, τό. Crête d'un casque (*apex, icis, m.*) ἐπικράνιον, ίου, τό. Crête d'une montagne (*montis vertex, icis*) κορυφή, ἥς, ἥ.

CRĒVĒ, ἔε (*cavatus, a, um*) κοιλωθείς, εῖσα, ἐν· κοιλωτός, οὔ, δ, ἥ.

CRĒUSER (*cavare, o, avi*) κοιλόειν-οῦν, ὄω-ῶ, ὄσω· ὀρύττειν, ττω, ξω. Qui creuse (*cavator, oris*) κολαπτής, οὔ, δ. Action de creuser (*fossio, onis*) ὀρυγή, ὀρυγή, ἥς, ἥ.

CRĒUSET. Vertu mise au — (*spectata virtus, utis*) δοκιμασθεῖσα ἀρετή, ἥς.

CRĒUX (*cavum, i*) κοίλωμα, ατος, τό· ἀπή, ἥς, ἥ. Creux de la main (*vola, æ*) Ξέναρ, αρος, τό. Creux des dents (*cava dentium*) τὰ ὀδόντων βρώματα, ων.

CRĒUX, EUSE (*cavus, a, um*) κοῖλος, η, ον. Cavernes creuses (*cavæ cavernæ*) ρωγάδες χαράδραι, ὄν. Qui a les yeux creux (*qui oculos habet cavatos*) κοιλόφθαλμος, ου, δ, ἥ. Songses creux (*inania somnia, orum*) ἄσσεια ου ὀττεια, ὄν, αί.

CRĒVASSE (*rima, æ*) ρωγμός, οὔ, δ· ῥήγμα, ατος, τό. Petite — (*rimula, æ*) ῥηγματίον, ίου, τό. Crevasses qui viennent aux mains, aux pieds, ou aux lèvres (*fissuræ, arum*) ραγάδες, ων, αί.

CRĒVASSER (*findere, do, fidi*) διασχίζειν, ἴζω, ἴσω.

CRĒVĒ, ἔε (*disruptus, a, um*) διαβρωθείς, εῖσα, ἐν· κατεβρωγώς, υῖα, ὄς.

CRĒVE-CŒUR (*cordolium, ii*) καρδιαλίγα, ας, ἥ.

CRĒVER (*disrumpere, po, rupi*) διαβρηγνύναι, υμι. Crever les yeux à quelqu'un (*alicui oculos effodere, dio, di*) τινός ὀφθαλμούς ἐκκόπτειν, πτω, ψω. Crever de rire (*risu solvi, or*) εἰς γέλωτα τραπέσθαι. Crever d'envie (*invidia rumpi, or*) ὑπὸ φθόνου διαβρήγνυσθαι, υμαί.

CRĒI (*clamor, oris*) βοή, ἥς, ἥ· κραυγή, ἥς, ἥ. Jeter un cri (*clamorem tollere, o, sustuli*) κραυγάζειν, ἄζω, ἄσω. Cri d'enfants au berceau (*vagitus, us*) βαβασμός, οὔ, δ· κνυζηθμός, οὔ, δ. Cri d'une personne effrayée (*quivritatus, us*) ἔλεισιλογία, ας, ἥ. Cri d'une personne qui se plaint (*ejulatus, us*) ὀλολυγή, ἥς, ἥ. Cri de joie (*jubulum, i*) ἀγαλλίαμα, ατος, τό. Cri de guerre (*militaris clamor, oris*) ἀλαλή, ἥς, ἥ. Cri des rameurs (*hortativus nautarum clamor, oris*) κέλευσμα, ατος, τό. Cri naturel du cheval (*hinnitus, us*) χρεμετισμός, οὔ, δ. — du bœuf (*mugitus, us*) μυκηθμός, οὔ, δ. — de la brebis (*balatus, us*) βλήχημα, ατος, τό. — du chien (*latratus, us*) ἑλακή, ἥς, ἥ. — du pourceau (*grunnitus, us*) ὕισμός, οὔ, δ. — du renard (*gannitus, us*) κνύζημα, ατος, τό. — de la grue (*clangor, oris*) κλαγγή, ἥς, ἥ. — du corbeau (*crocitatus, us*) κρωγμός, οὔ, δ. Cri des pous-sins (*pipilatio, onis*) στρίθος, ου, δ· λίκιγξ, *Scol. d'Aristoph.* Cri public (*præconium, ii*) ἀνακήρυξις, εως, ἥ.

CRĒAILLER (*clamitare, o, avi*) κραυγάζειν, ἄζω, ἄσω.

CRĒAILLERIE (*clamitatio, onis*) ἀλαλαγμός, οὔ, δ.

CRĒAILLEUR, EUSE (*clamosus, a, um*) κράκτης, ου, δ.

CRĒANT, E. Action criante (*indignum facinus, oris*) ἄβρητουργία, ας, ἥ.

CRĒIARD, E (*clamator, oris*) κράκτης, ου, δ. Avocat criard (*rabula, æ, m.*) στόμαργος, ου, δ· σπερμολόγος, ου, δ.

CRĒIBLE (*cribrum, i*) κόσκινος, ου, δ· ἤθμος, οὔ, δ.

CRĒBLÉ, ἔε. Criblé de coups (*vulneribus confossus, a, um*) πολλοῖς τραύμασι τετραυμένος, η, ον. Criblé de dettes (*ob-*

eratus, a, um) κατάχρεως, ω, δ, ἦ.
CRIBLER (*cribrare, o, avi*) κοσκινίζειν, ἴζω, ἴσω· σήθειν, ω.
CRIBLURE (*excretum, i*) ἄχνη, ης, ἦ.
CRIC (*vectis, is, m.*) ἐπιβλής, ἥτος, δ.
CRIÉE (*auctio, onis*) ἀνακήρυξις, εως, ἦ.
CRIER (*clamare, o, avi*) βοάειν-ἔν, ἄω-ῶ, ἦσω· κράζειν, ἄζω, ἄζω. Crier après quelqu'un (*aliquem inclamare, o, avi*) τινὰ ἐπικαλεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω. Le gond de la porte crie (*cardo stridet*) ἡ στρόφιγξ τρῆζει. Votre ventre crie (*intestina tibi crepant*) τὰ ἐγκατὰ σοι κορχορυγεῖ.
CRIERIE (*vociferatio, onis*) κραυγή, βοή, ἥς, ἦ.
CRIEUR, EUSE (*clamator, oris*) κράκτης, ου, δ. Crieur public (*præco, onis*) κήρυξ, υκος, δ. En faire les fonctions, κηρυκεύειν, εὔω, εὔσω.
CRIME (*scelus, eris*) κακούργημα, ατος, τό· μῦσος, εος, τό. Crime honteux (*flagitium, ii*) ἀσέλγεια, ας, ἦ. Crime capital (*capitis crimen, inis*) φονικὸν ἀδίκημα, ατος, τό. Crime de lèse-majesté (*læsæ majestatis crimen, inis*) εἰσαγγελία, ας, ἦ. Commettre un crime (*scelus admittere, ito, si*) κακούργεειν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω. Accumuler crime sur crime (*scelus scelere cumulare, o*) τῷ μύσει μῦσος προστιθέναι, τίθημι*. Supposer à un autre un crime (*alteri factum crimen inferre*) ψευδῆ αἰτίαν ἐπάγειν τινί. Il me fait un crime de cela (*hoc mihi crimini vertit*) τοῦτό μοι ἐν αἰτία τίθεται, ου δι' αἰτίας ἔχει.
CRIMINEL, ELLE (*sons, sontis*) ἐπαίτιος, ἴου, δ, ἦ. Cause criminelle (*criminalis causa, æ*) ἐγκληματικὴ δίκη, ης. Plaider une cause en criminel (*capitis causam dicere*) θανάτου δίκην ἀπολογησασθαι, Thuc.
CRIMINELLEMENT (*sceleste*) μοχθηρῶς, μιαιφῶς.
CRIN (*juba, æ*) χαῖτα, ης, ἦ.
CRINIÈRE (*juba, æ*) χαῖτα, ης, ἦ. Qui a une crinière (*jubatus, a, um*) χαιτόεις, εσσα, εν.
CRIQUE (*angustior sinus, us*) μικρὸς κόλπος, ου.
CRIVET (*mannulus, i*) μάννος, ου, δ· ἵππῆριον, ἴου, τό.
CRISE (*crisis, is*) κρίσις, εως, ἦ. R. κρίνειν, ω, judico.

CRISPATION (*nervorum contractio, onis*) σπασμός, οὔ, δ.
CRISPER (*contrahere, ho, xi*) σπασμὸν ἐν-διδόναι, δίδωμι*. Se crispere (*contractione laborare, o, avi*) σπᾶσματα λαμβάνειν, λαμβάνω*.
CRISSEUR (*stridere, eo*) τρῆζειν, ἴζω, ἴσω· ροιζέειν-εἶν, ἔω-ῶ, ἦσω.
CRISTAL OU **CRYSTAL** (*crystallus, i, f.*) κρύσταλλος, ου, δ, ἦ. Clair comme le cristal (*crystallinus, a, um*) κρυσταλλοειδής, εός, δ, ἦ.
CRISTALLIN de l'œil (*crystallinus humor, oris*) κρυσταλλίνη νοτίς, ἴδος.
CRISTALLIN, INE (*crystallinus, a, um*) κρυστάλλινος, ἴνη, ἴνον.
CRISTALLISER (*in crystallum cogere, o, ægi*) κρυσταλλοεἶν-οῦν, ἔω-ῶ, ὠσω.
CRITIQUABLE (*censura dignus, a, um*) ἐπιτιμητέος, α, ον.
CRITIQUE. Jour critique (*dies criticus, a*) κρίσιμος ἡμέρα, ας.
CRITIQUE (*ensor, oris*) κριτικός, οὔ, δ, ἦ. Critique minutieux, δ λῆαν ἀκριβολόγος, ου.
CRITIQUE (*ars de scriptis judicandi*) κρίσις, εως, ἦ.
CRITIQUER une personne (*aliquem carpere, po, psi*) τινὰ διασύρειν, ω· τινὸς ἄπτεσθαι, ομαι. Critiquer un ouvrage (*opus vellicare, o*) τὴν κρίσιν τοῦ ποιήματος κρῖναι.
CROASSEMENT (*crocutus, us*) κρωγμός, οὔ, δ.
CROASSER (*crocire, io*) κρωζειν, ὠζω, ὠσω.
CROC (*uncus, i*) ἀγκίστρον, ου, τό· ἀρπάγιον, ἴου, τό. Croc de batelier (*contus, i*) κοντός, οὔ, δ.
CROC-EN-JAMBE (*supplantatio, onis*) ὑποσκελισμός, οὔ, δ. Donner à quelqu'un un croc-en-jambe (*aliquem supplantare, o, avi*) τινὰ ὑποσκελίζειν, ἴζω, ἴσω.
CROCHET (*uncinus, i*) ἀγκίστριον, ἴου, τό· περόνη, ης, ἦ.
CROCHETER une porte (*fores uncino aperire, rio, rui*) τὴν θύραν τῷ ἀγκίστρῳ ἀνοίγειν, γω, ξω.
CROCHETEUR (*hajulus, i*) φορτηγός, οὔ, δ· ἀθροφόρος, ου, δ.
CROCHU, UE (*uncus, a, um*) ἀγκύλος, η, ον. L'aigle aux serres crochues, ἀετὸς ἀγκυλοχῆλης, ου, δ.

CROCODILE (*crocodylus, i*) κροκόδειλος, ου, δ.

CROIRE (*rem credere, do, didi*) τινι ἐμπιστεύσθαι, ομαι. S'il faut en croire Platon (*si Platoni credendum est*) εἴ τι δεῖ Πλάτωνι πείθεσθαι. Croyez-moi (*mihī crede*) εἰ ἴσθι. Comme je le crois (*ut arbitror*) ὡς οἶμαι· κατ' ἐμοῦ γε δόξαν. Se croire un personnage (*de se bene existimare*) τινὰ εἶναι ἑαυτῷ δοκεῖν.

CROISÉ, ÉE (*transversus, a, um*) ἀντ-εστραμμένος, η, ον.

CROISÉE (*fenestra, æ*) θυρίς, ἴδος, ἡ.

CROISEMENT (*decussatio, onis*) χιασμός, οῦ, δ.

CROISER (*decussare, o, avi*) χιάζειν, ἄζω, ἄσω. Croiser un testament (*testamentum cancellare, o, avi*) τὴν διαθήκην περιγράφειν ου ἐξαλείφειν, φω. Croiser quelqu'un (*alicujus consiliis obsistere, sto, stiti*) ἀντιτάττεσθαι τινι. Se croiser mutuellement (*sibi invicem adversari*) ἀλλήλοις ἀντικεῖσθαι. Endroit où deux chemins se croisent (*anfractum, i*) περίοδος, ου, ἡ.

CROISILLON (*crucis brachium, ii*) ὁ τοῦ σταυροῦ βραχίον, ονος.

CROISSANCE (*accretio, onis*) προσαύξησις, ἐπίδοσις, εως, ἡ.

CROISSANT. La lune en son croissant (*crecens luna*) μνηοειδής σελήνη, ης. Fait en forme de croissant (*lunatus, a, um*) μνηοειδής, εος, δ, ἡ.

CROISURE (*filorum transversa positio, onis*) πλαγία ὕφανσις, εως.

CROÏT (*pecoris proventus, us*) πρόβασις, εως, ἡ.

CROÏTRE (*crecere, sco, crevi*) αὐξάνεσθαι, ομαι· ἐπιδιδόναι, δίδωμι*. Croitre en richesses (*in multas opes crecere*) εἰς εὐπρῆαν ἐπιδιδῶναι.

CROIX (*crux, ucis*) σταυρός, οῦ, δ. Mettre en croix (*cruci affigere, go, xi*) σταυροῦν-οῦν, ὠ-ῶ, ὦσω. Croix, affliction (*ærumnæ, arum*) μόγος, μόχθος, ου, δ.

CROQUER (*adumbrare, o, avi*) σκιαγραφεῖν-εῖν, ἔω-ῶ, ἤσω. — Faire du bruit (*crepitare, o, avi*) ἐπικρατεῖν-εῖν, ἔω-ῶ, ἤσω.

CROQUET (*crustulum, i*) πλακούντιον, ἴου, τό.

CROQUIGNOLE (*talitrum, i*) σκινθαρισμός, οῦ, δ.

CROQUIS (*levis adumbratio, onis*) σκιαγραφή, ας, ἡ· ὑπογραφή, ἦς, ἡ.

CROSSE d'un évêque (*pontificale pedum, i*) ἀρχιερατικὸν χαιῖον, ου.

CROSSETTE (*malleolus, i*) μόςχευμα, ατος, τό· μοςχίον, ἴου, τό.

CROTTE (*cænum, i*) βρόβρος, ου, δ· ἰλύς, ὄος, ἡ. Crotte de rat ou de souris (*muscerda, æ*) μυλόχοδον, ου, τό.

CROTTE, ÉE (*cæno oblitus, a, um*) ὑποβρόβρος, ου, δ, ἡ.

CROTTER (*cæno adspargere, go, si*) βορβοροῦν-οῦν, ὠ-ῶ, ὦσω.

CROULEMENT (*labefactio, onis*) ὑπόπτωσις, εως, ἡ.

CROULER (*corruiere, o, ui*) ὑποπίπτειν, πίπτω*.

CROUPE (*equi tergum, i*) τὸ τοῦ ἵππου νῶτον, ου. Croupe d'une montagne (*jugum, i*) ἄκρα, ας, ἡ· κορυφή, ἦς, ἡ.

CROUPÉ, ÉE. Cheval bien croupé (*dorsuosus equus, i*) εὐρύνωτος ἵππος, ου.

CROUPIER (*iudi socius, ii*) συμπαίστωρ, ορος, δ.

CROUPIÈRE (*postilena, æ*) ὑπουρίς, ἴδος, ἡ. Tailler des croupières à quelqu'un, prov. (*negotium alicui facessere, sso*) πράγματά τινι παρασχεῖν, Χέν. Cygor. liv. III. Plut. Vie d'Alex.

CROUPION (*spinæ pars ultima*) ὀβρόπυγιον, ου, τό.

CROUPIR (*stagnare, o, avi*) λιμνάζειν, ἄζω, ἄσω. Croupir dans l'oisiveté (*otio labescere, sco*) ἔκρηλον γλίεσθαι.

CROUPISSANT, ÉE (*stagnans, antis*) λιμνώδης, εος, δ, ἡ.

CROUSTILLE (*crustula, æ*) πλακούντιον, ἴου, τό.

CROUTE (*crusta, æ*) πλάξ, ἀκός, ἡ. Croute qui se forme sur une plaie (*scabrities, ei*) ἔσχάρα, ας, ἡ.

CROUTON de pain (*panis frustum, i*) ἄρτου ἀπόκλασμα, ατος.

CROYABLE (*credibilis, e*) πιθανός, ἡ, ὄν· πιστός, ἡ, ὄν. D'une façon croyable (*credibiliter*) πιθανῶς.

CROYANCE (*opinio, onis*) δόξα, ης, ἡ· γνώμη, ης, ἡ. La croyance chrétienne (*christiana fides, ei*) ἡ χριστιανικὴ πίστις, εως. Au-dessus de toute croyance, πῖ-

στεως μιλζων, ονος, δ, η. Qui mérite toute croyance, πρὸς πίστιν ἀξιοχρεως, ω, δ, η.

CRUYANT, E (*religiosior, oris*) εὐσεβέστερος, έρα.

CRU (*fundus, i*) χωρίον, ου, τό. Cela est de mon cru (*ego huius rei auctor sum*) τούτου αἰτιός εἰμι ἐγώ. — *Produit de l'année* (*proventus, us*) πρόβασις, εως, η.

CRU, UE (*crudus, a, um*) ἀπεπτος, ου, δ, η. Fruit cru (*acerbum pomum*) ἄωρον μήλον, ου. Réponse bien crue (*durum responsum*) χαλεπή ἀπόκρισις, εως.

CRU, UE. Voyez CROIRE OU CROITRE.

CRUAUTÉ (*crudelitas, atis*) ὀμότης, ητος, η. ἀπῆγεια, ειας, η. Exercer toutes sortes de cruautés (*nullum crudelitatis genus prætermittere, tto, si*) οὐδέν ὀμότητος εἶδος παραλείπειν, πω, ψω.

CRUCHE (*urna, æ*) ὕδρια, ας, η. κάλπη, ης, η. Petite cruche (*urnula, æ*) ὕδρισκη, ης, η. καλπιδιον, ιου, τό. Cruche de terre (*urceus, i*) κέραμος, ου, δ. Une cruche, un lourdaud (*homo stolidus et badius*) στελεχος, εος, τό.

CRUCHÉE (*urnæ capacitas, atis*) η τῆς ὕδριας χωρησις, εως.

CRUCHON (*urnula, æ*) ὕδρισκη, ης, η.

CRUCIAL, E. Faire des incisions cruciales (*in crucis modum scarificare, o, avi*) σταυρηδὸν σχάζειν, ζω, σω.

CRUCIFÈRE (*crucifer, era, erum*) σταυροφόρος, ου, δ, η.

CRUCIFIÉ, ÉE (*cruci affixus, a, um*) σταυρωθείς, εἶσα, έν.

CRUCIFIEMENT (*de cruce suspendium, ii*) σταύρωσις, εως, η.

CRUCIFIER (*cruci affigere, go, fixi*) σταυροῦν, ὦω-ῶ, ὠσω.

CRUCIFIX (*Christi e cruce pendentis imago, isis*) Χριστοῦ σταυρωθέντος εἶδος, εος, τό.

CRUDITÉ (*cruditas, atis*) ὀμότης, ητος, η. Crudités d'estomac, ἀπεψία, ας, η.

CRUE (*accretio, onis*) αὐξησις, εως, η.

CRUEL, ELLE (*crudelis, e*) ὀμός, η, ὄν. ἀπῆγής, εος, δ, η. Sentir un froid cruel (*acerbo frigore vexari, or*) ἀγρῶ κυρμῶ ταλαιπωρεῖσθαι. Vous êtes un homme cruel (*gravis et molestus es*) φορτικὸς καὶ ἐκαχθής εἶ. Les bêtes les plus sauvages et les plus cruelles, τὰ ἀγριώτατα καὶ

πλείστης ὀμότητος μεστὰ θηρία, ἴων, Isocr.

CRUELLEMENT (*crudeliter*) ὀμῶς, ἀπῆγῶς. Traiter quelqu'un cruellement (*sevitiā in aliquem adhibere, eo, ui*) κακῶς ποιεῖν, ὦ, τινά.

CRUMENT (*duriter*) χαλεπῶς. — *d'une manière peu civile* (*inurbane*) ἀμούσως, ἀπειροκάλως.

CRURAL, E (*cruralis, e*) μηριαῖος, αία, αῖον.

CRUSTACÉ, ÉE (*crustaceus, a, um*) πλακώδης, εος, δ, η.

CUBE (*cubus, i*) κύβος, ου, δ.

CUBIQUE (*cubicus, a, um*) κυβικός, η, ὄν.

CUCURBITACÉ, ÉE (*cucurbitinus, a, um*) κολοκινθοειδής, εος, δ, η.

CUCURBITE (*cucurbita, æ*) κολοκύνθη, ης, η.

CUAILLETTE (*frugum perceptio, onis*) κατάλεξις, εως, η. — *quête* (*collecta, æ*) συλλογή, ης, η.

CUAILLIR (*colligere, go, legi*) συλλέγειν, γω, ζω. Qui cueille des fruits (*legulus, i, Vair.*) συλλογεύς, εως, δ. Cueilli avec la main (*strictivus, a, um*) δρεπόμενος, ένη, ενον. Cueillir les fruits d'un arbre, δένδρον καρπολογεῖν, ὦ, ήσω.

CUILLOIR (*canistrum, i*) κάνεον, έου, τό. κάναστρον, ου, τό.

CUIDER, penser, croire, vieux mot tiré du grec κηδεῖν, κηδεύειν, κήδεσθαι. R. κῆδος, εος, τό, soin, sollicitude.

CUILLER (*cochlear, aris*) κοχλιάριον, ιου, τό. δοίδυξ, υκος, δ.

CUILLERÉE (*cochlearium, ii*) κοχλιάριον, ιου, τό.

CUIR (*corium, ii*) δέρμα, ατος, τό. βύρσα, ης, η. σχύτος, εος, τό.

CUIRASSE (*lorica, æ*) θώραξ, ακος, δ.

CUIRASSÉ, ÉE (*loricatus, a, um*) τεθωρακισμένος, η, ὄν. κατάφρακτος, ου, δ, η.

CUIRASSER (*loricare, o, avi*) θωρακίζειν, ζω, σω.

CUIRASSIER (*loricatus eques, itis*) κατάφρακτος ἵππεύς, εως.

CUIRE (*coquere, o, coxi*) ἔψειν, ψω, ήσω. πέπτειν, πτω, ψω. ὀπταίν-ῶν, ἄω-ῶ, ήσω. — *digérer, mûrir* (*coquere, quo, coxi*) πεπαίνειν, αίνω, ανῶ.

- CUIRE**, brûler (*urere, o, ussi*) δάκνειν, ω, δήξω.
- CUISANT**, **E** (*mordax, acis*) δηκτικός, ή, όν.
- CUISINE** (*coquina, æ*) μαγειρείον, όπτα-
νείον, είου, τό. Art de faire la cui-
sine (*coquinaria ars, artis*) μαγειρική,
ης, ή.
- CUISINER** (*coquinare, o, avi*) όφθοποιείσθαι-
είσθαι, έομαι-ούμαι, ήσομαι· μαγειρεύειν,
ω, σω.
- CUISINIER**, **ERE** (*coquus, a*) μάγειρος, ου,
δ· όφθοποιός, ού, δ, ή. Maître cuisinier
(*coquorum præfectus, i*) άρχιμάγειρος,
ου, δ.
- CUISSART** (*ferreum feminis tegumentum*)
παραμηρίδια, ίων, τά.
- CUISSE** (*femur, oris*) μηρός, ού, δ. Haut
de la cuisse (*coxa, æ; coxendix, icis, f.*)
ίσηιον, ίου, τό.
- CUISON** (*coctura, æ*) έψησις, εως, ή·
πέψις, εως, ή· όπτησις, εως, ή.
- CUISSON**, *douleur cuisante* (*mordacitas, alis*) δηκτικόν, ού, τό.
- CUISSOT** (*ferinæ femur, oris*) δ του Ξηρίου
μηρός, ού.
- CUISTRE** (*gymnasii mediastinus, i*) δ τής
συχολής δούλος, ου.
- CUIT**, **E** (*coctus, a, um*) έφθός, ή, όν·
πέπτός, ή, όν· όπτός, ή, όν.
- CUITE** (*coctura, æ*) έψησις, εως, ή· πέψις,
εως, ή· όπτησις, εως, ή.
- CUIVRE** (*cuprum, i; Cyprium æs, æris*)
Κύπριος χαλκός, ού. Ouvrages ou vases
en cuivre, χαλκώματα, ων, τά.
- CUIVRÉ**, **ÉE** (*cupri colorem referens*) χαλ-
κίζων, ούσα, ον.
- CUL** (*cuius, i; pedes, icis*) πρωκτός, ού,
δ· πυγαί, ών, αί. Cul d'un verre, d'une
bouteille, d'un tonneau, etc. (*fundus, i*)
πυθμήν, ένος, δ· βυθός, ού, δ. Cul-de-
basse-fosse (*subterraneus carcer, eris*)
καιάδας, ου, δ. Cul-de-jatte (*cruribus
capitis, a*) άσκαλής, έος, δ, ή. Cul-de-sac
(*angiportus, us*) άνοδιχ, ας, ή.
- CULBUTE** (*in caput prolapsio, onis*) κατά-
πτωσις, εως, ή.
- CULBUTER** (*in caput dejicere, cio, jeci*)
καταβάλλειν, ω*. Culbuter les ennemis
(*hostes in fugam convertore, to*) τροπήν
ποιήσαι τών πολεμίων.
- CULBUTER** (*in caput volvi, or*) καταπίπτειν,
πίπτω*.

- CULÉE** (*moles, is, f.*) όγκος, ου, δ.
- CULERON** (*pars postilence caudæ subjecta*)
ύπουραιόν, ου, τό.
- CULOITE** (*braccæ, arum*) άναζυρίς, ίδος,
ή· περισκελής, ίδος, ή.
- CULTE** (*cultus, us*) Θεοσέβεια, ας, ή· ή
του Θεού λατρεία, ας.
- CULTIVABLE** (*culturæ accommodatus, a, um*) γεωργήσιμος, ου, δ, ή.
- CULTIVATEUR** (*agricola, æ, m.*) γεωργός,
ού, δ.
- CULTIVÉ**, **ÉE** (*cultus, a, um*) γεωργηθείς,
είσα, έν.
- CULTIVER un champ** (*agrum colere, o, ui*)
χώραν γεωργείν-έν, έω-ώ, ήσω· έργά-
ζεσθαι, άζομαι. Cultiver l'esprit des
jeunes gens (*animos juvenum ad huma-
nitate excolere, o, ui*) τών νέων ψυχάς
εις φιλανθρωπίαν άσκαίν, ω.
- CULTURE** (*cultus, us*) έργασία, ας, ή.
- CUMIN** (*cuminum, i*) κύμινον, ου, τό.
- CUMULATIVEMENT** (*cumulate*) σωρηδόν.
- CUMULER** (*cumulare, o, avi*) έπισωρεύειν,
ω, σω.
- CUPIDE** (*habendi cupidus, a, um*) πλεον-
εκτικός, ή, όν.
- CUPIDITÉ** (*cupiditas, alis*) πλεονεξία, ας, ή.
- CUPIDON** (*Cupido, inis, m.*) Έρως, ωτος, δ.
- CURABLE** (*sanabilis, e*) εύίατος, ου, δ, ή.
- CURAGE** (*purgatio, onis*) κάθαρσις, εως, ή.
- CURATELLE** (*curatio, onis*) έπιτροπή, ης,
ή· έπιτροπεία, ας, ή.
- CURATEUR**, **TRICE** (*curator, trix*) επί-
τροπος, ου, δ, ή. Etre curateur de son
frère (*fratris curationem suscipere, io, cepi*) τήν του άδελφού έπίστασιν έπι-
τρέπεσθαι, ομαι. Curateur d'un pupille
(*pupilli curator, oris*) όρφανιστής, ού, δ.
- CURATIF**, **IVE** (*sanandi vim habens*) ίατι-
κός, ή, όν.
- CURE** (*curatio, onis*) Θεραπεία, ας, ή·
ίασις, εως, ή. Maladie dont la cure est
difficile (*morbus sanatu difficilis*) δυσ-
ίατος νόσος, ου, ή.
- CURE** (*curionatus, us*) ίεραρχία, ας, ή.
- CURÉ** (*curio, onis*) ίεράρχης, ου, δ.
- CURÉ**, **ÉE** (*expurgatus, a, um*) καθαρός,
ά, όν.
- CURE-DENT** (*dentiscalpium, ii*) όδοντο-
γλυφίς, ίδος, ή.
- CURÉE** (*venatoriae prædæ pars objecta
canibus*) κυνάς, άδος, ή.

CURE-OREILLE (*auriscalpium*, *ii*) ὠτο-
γλυφίς, ἴδος, ἦ.
CURER (*purgare*, *o*, *avi*) καθαίρειν, αἴρω,
αῤῷ.
CUREUR (*purgator*, *oris*) καθαρτήρ, ἦρος,
δ.
CURIAL, *E* (*ad curionem pertinens, entis*)
ἱεραρχικός, ἦ, ὄν.
CURIE (*curia*, *æ*) φρατρία, ας, ἦ.
CURIEUSEMENT (*curiose*) ἐπιμελῶς, παλυ-
πραγμώνως.
CURIEUX, *EUSE* (*in re aliena curiosus, a*,
um) ἀλλοτριεπίσκοπος, ου, δ, ἦ. *Curieux*
d'apprendre (*discendi cupidus, a*) φιλο-
μαθῆς, ἑός, δ, ἦ. *Si tu es curieux d'ap-*
prendre, tu deviendras savant, ἐὰν ἦς
φιλομαθῆς, ἔσῃ πολυμαθῆς, Isocr. à
Dém. Etre curieux des affaires d'autrui,
ἀλλοτριπραγεῖν, ὦ, ἦσω.
CURIEUX, *EUSE*, *digne d'être vu* (*visendus*,
a, *um*) ἀξιωθείατος, ου, δ, ἦ.
CURIOSITÉ (*curiositas, atis*) περιεργία, ας,
ἦ· πολυπραγμοσύνη, ης, ἦ. *Curiosités*
(*rara et singularia*) τὰ πολλῆς τιμῆς
ἄξια, ἰων.
CURULE. Chaise curule (*curulis sella, æ*)
δ ἀγκυλόπους δίφρος, ου.
CURURES (*purgamenta, orum*) καθάρματα,
ων, τά.
CUSTODE (*custodum, i*) παραπέτασμα, ατος,
τό.
CUTANÉE. Maladie cutanée (*cuticularis*
morbus, i) δερματικὴ νόσος, ου.
CUVE (*labrum, i*) λουτήρ, ἦρος, δ. *Cuve*
pour faire cuver du vin (*vinarius lacus,*
us) πίθος, ου, δ· ληνός, οὔ, δ.
CUVEAU (*labellum, i*) λεκάνη, ης, ἦ.
CUVER (*in lacu coqui, or*) ζέειν, ἔω, ἔσω.
CUVER SON VIN (*crapulam edormiscere,*
co) κραιπάλην ἔπιπναι ἐξαιρεῖν, ὦ.
CUVETTE (*labellum, i*) λεκάνη, ης, ἦ.
CUVIER (*lacivium labrum, i*) κύπαρος,
ου, δ.
CYATHE (*cyathus, i*) κύαθος, ου, δ.
CYBÈLE (*Cybele, es*) Κυβήθη, ης, ἦ.
CYCLADES (*cyclades, um*) κυκλάδες νῆσοι,
ων, αἴ.
CYCLAMEN (*terræ tuber, eris*) κυκλάμινον,
ου, τό.
CYCLE (*orbis, is*) κύκλος, ου, δ.
CYCLIQUE (*orbiculatus, a, um*) κυκλικός,
ἦ, ὄν.

CYCLOPE (*cyclops, opis*) κύκλωψ, ὠπος, δ.
CYENE (*olor, oris*) κύκνος, ου, δ. *De*
cygne (*olorinus, e, um*) κύκνειος, ἴα,
ειον.
CYLINDRE (*cylindrus, i*) κύλινδρος, ου, δ.
CYLINDRIQUE (*cybndraceus, a, um*) κυ-
λινδροειδής, ἑός, δ, ἦ.
CYMAISE (*undula, æ*) κυμάτιον, ἰου, τό,
Archit.
CYMBALE (*cymbalum, i*) κύμβαλον, ου, τό.
Jouer des cymbales (*cymbala pulsare, o*,
avi) κυμβαλίζειν, ζω, σω. *Joueur de*
cymbales (*cymbalista, æ, m.*) κυμβαλι-
στής, οὔ, δ.
CYNIQUE (*cynicus, a, um*) κυνικός, ἦ,
όν. — (*impudens, entis*) κυνοβλήψ,
ὠπος, δ.
CYNISME (*cynismus, i*) κυνισμός, οὔ, δ.
CYNOCÉPHALE (*canino capite præditus, a*)
κυνοκέφαλος, ου, δ, ἦ.
CYNOGLOSSE (*canina lingua*) κυνόγλωσσον,
ου, τό.
CYNOSURE (*ursa minor, oris*) κυνοσουρά,
ας, ἦ.
CYPRES (*cupressus, i, ou us, f.*) κυπάρισσος,
ου, ἦ. *Qui est de cypres* (*cupressinus, a*,
um) κυπαρίσσινος, η, ὄν. *Lieu planté de*
cypres (*cupressetum, i*) κυπαρισσών,
ὠνος, δ.
CYRUS, roi des Mèdes et des Perses, Κύρος,
ου, δ. *Cyropédie* (*Cyri institutio, onis*)
Κύρου παιδεία, ας, ἦ.
CYTHÈRE [*Ile de* (*Cythera, orum, n. pl.*)
Κύθηρα, ὠν, τά. — *On lit dans Homère,*
Κυθήριοισι ζαθέιοσι, Il. XV, 432, et dans
Virgile, super alta Cythera, En. I, 684.
Ce qui prouvera aux commençants qu'il
ne faut pas dire ἡ Κύθηρα, ας, mais bien
τὰ Κύθηρα, ὠν. — Voyez CORCYRE.
CYTISE (*cytisis, i*) κύτισος, ου, δ.
CZAR, ARINE. *Ce mot est dérivé du mot*
latin Cæsar, aris, que Plutarque traduit
par Καῖσαρ, αρος. — 2310.

D.

D. Δέλτα. *Cette lettre, en français, a*
toujours un son plein, tandis qu'en grec
elle a le son du D espagnol dans Pedro,
ou du TH doux des Anglais dans Thèse.

Pour exprimer notre véritable D, les Grecs modernes se servent de la réunion des deux lettres NT; ainsi ils écrivent Divan NTιδάνι.

DA. Oui-da (*ita sane*) νη Δία, ναί δή. Nenni-da (*nequaquam*) οὐ μὰ Δία.

D'ABORD (*primum, primo*) πρώτον, πρώτον μέν, τοπρώτον, *Dém.*

DACTYLE (*dactylus, i*) δάκτυλος, ου, δ, *Gramm.*

DACTYLIQUE (*dactylicus, a, um*) δακτυλικός, ή, όν.

DACTYLOGIE (*digitalis loquela*) δακτυλογία, ας, ή.

DAGUE (*sica, æ; pugio, onis*) ξιφίδιον, ου, τό.

DAGUET (*subulo, onis*) ελαφίνης, ου, δ.

DAIGNER (*dignari, or*) αξιόειν-οῦν, ω, ώσω, *Isocr.* — *En français, ce verbe est toujours suivi d'un infinitif, que l'on peut tourner en grec de la manière suivante* : Il ne daigna pas même le regarder

(*illum ne aspectu quidem suo dignatus est*) τοῦτον οὐδὲ βλέψεως ήξίωσεν.

DAIM, DAINE (*dama, æ, c.*) δόρξ, κός, ή· δορκάς, άδος, ή, *Diosc.*

DAIS (*umbella, æ*) σκέπασμα, ατος, τό.

DALLE (*lapidea tabula, æ*) λιθίνη πλάξ, άξος.

DALMATIQUE (*Dalmatica vestis, is*) Δαλματική έσθής, ήτος.

DAM (*damnum, i*) βλάβη, ης, ή, *Plat.* ζημία, ας, ή, *Xén.*

DAMAS (*Damascus, i, f.*) Δαμασκός, οῦ, ή (et non pas δ). Approcher de Damas, *εγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, Act. des Ap. IX, 3.* — *C'est de cette ville de Syrie qu'on a tiré le nom d'une étoffe de soie, d'une espèce de prune, et d'un acier d'une trempe excellente. De là viennent aussi les mots damasquiner, damasquinure, damasser, etc.*

DAME (*domina, hera, matrona, æ*) κυρία, ας, ή· δέσποινα, ης, ή· δεσπότις, ιδος, ή.

DAME-JEANNE (*amphora, æ*) άμφορεύς, έως, δ· κεράμιον, ίου, τό, *Diosc.*

DAMERET (*trossulus, i*) λαμυρός, οῦ, ου λάμυρος, ου, δ. Faire le dameret, καλλωπιζεσθαι, ίζομαι.

DAMES. Jeu de dames (*calcolorum ou scruporum ludus, i*) πεσσοί, ών, οί, *Eur. Médée, 68.*

DAMIER (*alveolus, i*) άβαξ, ακος, δ.

DAMNABLE (*damnandus, a, um*) καταδικαστός, α, ον.

DAMNATION (*damnatio, onis*) κατάκρισις, εως, ή· κατάκριμα, ατος, τό, *N. Test.* Damnation éternelle, ή κρίσις τῆς γεέννης, *N. Test.*

DAMNÉ, ÉE (*damnatus, a, um*) κατάκριτος, ου, δ, ή.

DAMNER (*damnare, o, avi*) κατακρίνειν, ίνω, ίω· καταδικάζειν, ζω, σω.

DAMOISEAU OU DAMOISEL (*trossulus, i*) λάμυρος, ου, ου λαμυρός, οῦ, δ.

DAMOISELLE. *Ce mot n'est plus usité qu'en style de palais.* — *Voyez DEMOISELLE.*

DANAÏDES, les cinquante filles de Danaüs, mariées aux cinquante fils d'Égyptus, Δαναΐδες, ων, αί.

DANDIN (*longurio, onis*) επιμήκης, εος, δ, *Hérod.*

DANGER (*periculum, i*) κίνδυνος, ου, δ, *Dém.* — *Les épithètes les plus ordinaires dont cet orateur accompagne le mot κίνδυνος sont* : δεινός και φοβερός, μέγας, μέγιστος, έσχατος, χαλεπός, πρόδηλος. Affronter les dangers, εις κινδύνους έαυτών καθιστάται, -ίστημι*. Etre hors de tout danger, έξω κινδύνου είναι, *Isocr.*

DANGEREUSEMENT (*periculose*) επικινδύμως, *Thuc.*

DANGEREUX, EUSE (*periculosus, a, um*) κινδυνώδης, εος, δ, ή, *Hérod.* επικίνδυνος, ου, δ, ή, *Dém.*

DANS. Demeurer dans la ville (*manere in urbe*) μένειν εν άστει. Se promener dans le jardin (*ambulare in horto*) περιπατεῖν εν κήπῳ. Venir dans la Phrygie (*venire in Phrygiam*) άφικέσθαι εις Φρυγίαν, *Xén.* — *La préposition dans peut, en plusieurs occasions différentes, s'exprimer par κατά, acc. παρά, acc. μετά, acc. επί, gén.*

DANSE (*sallatio, onis*) όρχησις, εως, ή, *Plut.* χορεία, ας, ή· χορός, οῦ, δ. Celui qui mène la danse (*præsulor, oris*) χορηγός, οῦ, δ, *Athén.* Danse armée (*armata sallatio*) πυρρίχη, ης, ή, *ainsi nommée parce que Pyrrhus la régla et la perfectionna.*

DANSER (*sallare, tripudiare, o, avi*) όρχέεσθαι-εῖσθαι, έομαι-οῦμαι· χορεύειν, ω, σω. Danser la pyrrhique, πυρρίχίζειν, ίζω, ίσω.

DANSEUR, EUSE (*sallator, trix*) ὄρχηστῆς, οὔ, δ, *Luc.* ὄρχηστρίς, ἴδος, ἦ, *Xén.*
DANSEUR de corde, saltimbanque (*fun-ambulus, i*) σχοινοβάτης, ου, δ, *Chrys.*

DANUBE (*Danubius, ii*) Ἰστρος, ου, δ.

DARD (*jaculum, telum, i*) ἀκόντιον, ἰου, τό, *Xén.* βέλος, εως, τό, *Hom.* Le dard d'une abeille (*apis aculeus, i*) τῆς μελίσης κέντρον, ου, τό, *Anacr., Ode XL.*

DARDANELLES, détroit par où l'Archipel communique à la mer de Marmara, Ἑλλάςποντος, ου, δ.

DARDANUS, fondateur de Troie, Δάρδανος, ου, δ.

DARDER (*jaculari, or; vibrare, o, avi*) βάλειν, βάλλω * ἀναπάλλειν, ω, *Arist.* Le soleil darde ses rayons (*sol radios emittit*) ὁ ἥλιος ἀκτινοβολεῖ.

DARIQUE, monnaie des anciens Perses, Δαρεικός, οὔ, δ, *Xén.*

DARIUS, roi de Perse, Δαρεῖος, ου, δ.

DARTRE (*impetigo, inis*) λευχίτην, ἦνος, δ, *Diosc.*

DARTREUX, EUSE (*impetigine laborans*) λευγητιῶν, ὦσα, ὦν, *Théophr.*

DATE (*diei adscriptio, onis*) τῆς ἡμέρας προσγραφή, ἦς, ἦ. Une lettre de fraîche date (*recens datæ litteræ*) νεόγραφτος ἐπιστολή, ἦς.

DATÉ, ÉE. J'ai reçu votre lettre datée de Rome (*accepi litteras tuas datas Romæ*) τὴν ἐπιστολήν σου ἐκ Ῥώμης ἐχομισάμενην.

DATER une lettre (*diem litteris adscribere, bo, psi*) ἡμέραν τῇ ἐπιστολῇ προσγράφειν, φω, ψω.

DATIF (*dativus casus*) δοτική πτώσις, εως, ἦ, *Gramm.* — Voyez *A, préposition.*

DATISME (*Datidis imitatio*) Δατισμός, οὔ, δ. — *Ce mot est tiré du nom d'un Perse appelé Datis, qui croyait fort bien parler la langue grecque, en accumulant plusieurs synonymes, souvent entremêlés de barbarismes, et disait par exemple : ἡδομαι, καὶ τέρομαι, καὶ χαίρομαι, pour dire simplement je m'en réjouis (gaudeo).*

DATTE (*dactylus, i*) δάκτυλος, ου, δ, *Diosc.*

DATTIER (*phœnix dactylifera, Linn.*) φοῖνιξ, ἴκος, δ, *Diosc.*

DAUBER, railler (*cavillari, or*) σκώπτειν, ἐπισκώπτειν, πτω, ψω, *Plut.*

DAUPHIN (*delphinus, i*) δελφίν, ἴνος, ὁ, *Arist.*

DAVANTAGE (*amplius, magis*) περισσοτέρως, πλέον. — *Ce mot, en français, ne peut pas être (comme plus) suivi de que.*

DAVIER (*forfex, icis; forceps, ipis, f.*) ὀδοντάγρα, ας, ἦ.

DE (*e, ex; a, ab, avec l'abl.*) ἐξ devant une voyelle, ἐκ devant une consonne, ἀπό, ὑπό, παρά, πρὸς, avec le génitif. *Dans plusieurs phrases, le de français ne s'exprime pas; par exemple: La ville de Corinthe (urbs Corinthus) ἡ πόλις Κόρινθος. Beaucoup de gens (multi homines) πολλοὶ ἄνθρωποι. La bonté de Dieu (Dei ou divina bonitas) ἡ τοῦ Θεοῦ ἀγαθότης · ἡ θεία ἀγαθοσύνη. Il part de nuit (noctu proficiscitur) νύκτωρ ἀπέρχεται. Plein de vin (plenus vino) πλήρης οἴνου. Mourir de faim (fame perire, eo) λιμῶ ἀπόλλυσθαι, υμαί, *Luc. XV, 17.**

DÉ (*tessera, æ*) κύβος, ου, δ. Jouer aux dés (*tesseris ludere, o*) κυβεύειν, ω, *Plut.* Le jeu des dés (*alea, æ*) κυβεία, ας, ἦ, *Arist.* Avoir du bonheur ou du malheur au jeu de dés, εὐκυβεύειν ἢ δυσκυβεύειν, ω, σω, *Polyb.* Le dé est jeté! (*jacta est alea!*) ἐβρίφθω κύβος!

DÉ à coudre (*digitale, is*) δακτυλήθρα, ας, ἦ, *Xén.*

DÉBACLE (*glaciei eruptio, onis*) τοῦ κρυστάλλου ἐκρηξις, εως, ἦ.

DÉBACLER. La rivière a débâclé cette nuit (*hac nocte erupit glacies*) ταύτη τῇ νυκτὶ ἐξέβρωγεν ὁ κρυστάλλος.

DÉBALLER ses marchandises (*merces explicare, o, ui*) τὰ ὄνια ἀναπτύσσειν, σσω, ξω, *Arist.*

DÉBANDADE. Aller à la débâdade (*passtm vagari, or*) ἀτάκτως περιφέρεσθαι, ομαι · πλανᾶσθαι, ὦμαι, *Plat.*

DÉBANDER un arc (*arcum remittere, o, si*) τόξον λύειν, ω, σω.

DÉBANDER [*SE* (*palaris, or*) ἀτάκτως περιφέρεσθαι, ομαι · πλανᾶσθαι, ὦμαι, *Plat.*

DÉBAPTISER. *Ce mot n'est guère d'usage qu'en cette phrase: Il se ferait plutôt débaptiser que de... (baptismati potius*

- valediceret, quam...*) τῷ βαπτίσματι χεῖρειν μακρὰ θάπτον ἀν ἔπραζεν, ἦ...
- DEBARBOUILLER** [Se le visage (*vultus sordes detergere, go, si*) τὸν ῥύπον τοῦ προσώπου ἀποσμήχειν, χω, ζω, *Luc.* C'est vouloir débarbouiller un nègre, τούτ' ἔστιν Αἰθίοπα σμήχειν.
- DEBARDER** (*ligna e navi exportare, o, avi*) τὰ ξύλα ἐκ τῆς νεῶς ἐξαγειν, γω, ζω.
- DEBARQUÉ, ÉE.** Un nouveau débarqué (*recens e provincia, Cic.*) νέηλος, υδος, δ, ἦ.
- DEBARQUEMENT** (*appulsus, us*) προσόρμισις, εως, ἦ.
- DEBARQUER** (*descensionem facere, facio, feci*) τοῦ πλοίου ἐξέρχεσθαι, ομαι. Débarquer des troupes (*copias in terram exponere, pono, posui*) στρατιώτας ἐκβιδάζειν, ζω, σω.
- DEBARRAS** (*liberatio, onis*) ἀπαλλαγῆ, ἦς, ἦ.
- DEBARRASSER** quelqu'un de ses chagrins (*aliquem molestiis expedire, io, ivi, Cic.*) ἀπαλλάττειν, ττω, ζω, τινά τῶν δεινῶν, *Isocr.* Une affaire dont on ne peut se débarrasser (*inextricabile negotium, ii*) ἀδιάλυτον πρᾶγμα, ατος.
- DEBARRER** une porte (*repagula revellere, vello, vulsi*) πύλην ἀναμοχλεύειν, ω, σω, *Eur. Médée, 1326.*
- DEBAT** (*contentio, onis*) ἀμφισβήτησις, εως, ἦ· ἀγών, ὄνος, δ· ἔρις, ἶδος, ἦ, *Xén.* Aimer les débats, φιλονεικεῖν, ὦ, ἦσω, *Phil.* J'ai un grand débat avec lui (*inter nos magna rixa est, Cic.*) ἔστι μοι ἀγὼν πρὸς αὐτόν, *Dém.*
- DEBATER** un mulet, un âne (*mulo, asino clittelas eximere, imo, emi*) ἡμίονον, ὄνον ἀποσάττειν, ττω, ζω.
- DEBATTRE** une question (*rem agitare, o, avi*) κοινολογεῖσθαι, οὔμαι, τινί περί τινος, *Dém.*
- DEBATTRE** [Se (*agitari, or*) ἀνακινεῖσθαι, οὔμαι.
- DEBATTU, UE** (*agitatus, a, um*) ἐξερευνημένος, η, ον· ἐξετασμένος, η, ον.
- DEBAUCHE** (*intemperantia, æ; comessatio, onis*) ἀσωτεία, ας, ἦ· κῶμος, ου, δ, *Xén.* Vive dans la débauche (*libidinose vivere, o, xi*) ἀσώτως ζῆν, *fut.* ζήσομαι, *Luc, XV.* Lieu de débauches (*lupanar,*

- aris*) πορνεῖον, ου, τό, *Athén.* χαμαιτυπεῖον, ου, τό, *Luc.* Hanter les lieux de débauche (*scortari, or*) πορνεύειν, ω, σω, *Esch.* πορνεῦσθαι, ομαι, *Dém.*
- DEBAUCHÉ, ÉE** (*libidinosus, a, um*) ἀκόλαστος, ου, δ, ἦ, *Arist.* Fille débauchée (*meretrix, icis; scortum, i*) πόρνη, ης, ἦ, *Luc, XV.* χαμαιτύπη, ης, ἦ, *Plut.*
- DEBAUCHEE** la jeunesse, les femmes (*corrumperere, o, ruri; viliare, o, avi*) διαφθεῖρειν, ω, τοὺς νέους, *Plat.* τὰς γυναικας, *Lys.* λυμαινεσθαι, ομαι, *Dém.*
- DEBAUCHEUR** (*corruptor, oris*) διαφθορέυς, ἑως, δ, *Plut.* λυμῶν, ὄνος, δ, *Dém.*
- DÉBILE** (*debilis, e*) ἀσθενής, ἑος, δ, ἦ, *Isocr.* ἀβρωστος, ου, δ, ἦ, *Dém.* Avoir l'estomac débile, τὸν στόμαχον ἀσθενεῖν, ὦ, ἦσω.
- DÉBILEMENT** (*debilitar*) ἀβρώστως, ἀσθενῶς, *Dém.*
- DÉBILITATION** (*debilitatio, onis*) ἀσθένημα, ατος· ἀβρώστημα, ατος, τό.
- DÉBILITÉ** (*debilitas, atis*) ἀβρωστία, ας, ἦ· ἀσθένεια, ας, ἦ, *Plat.*
- DÉBILITER** (*debilitare, o, avi*) ἀσθενεῖν, ὦ, ὦσω, τινά, *Xén.* — Il est bon de remarquer que les verbes en ὦω ont en grec la même signification que les verbes hébraïques à la conjugaison Hiphil; par exemple πολεμεῖν, guerroyer, faire la guerre; πολεμῶν, faire guerroyer, exciter à la guerre. C'est ainsi qu'en hébreu PAKAD signifie il visita par lui-même, et HIPHKID, il fit visiter.
- DÉBIT.** Marchandises de bon débit (*vendibiles merces, ium*) εὐώνητα ἐμπορεύματα, ον.
- DÉBITANT, E** (*institor, trix*) κάπηλος, ου, δ, *Plat.* καπηλῆς, ἶδος, ἦ, *Aristoph.* Métier de —, καπηλεία, ας, ἦ.
- DÉBITER** des nouvelles, des mensonges (*rumores, mendacia spargere, go*) φήμας, λόγους, ψεύδη διασκεδάσαι, *Hérod.* διαδιδόναι*, *Polyb.* διασπείρειν, ω, *Xén.*
- DÉBITEUR, TRICE** (*debitor, trix*) ὀφειλέτης, ου, δ, *N. Test.* ὀφειλέτις, ἶδος, ἦ, *Eur.* ὁ ὀφείλων, ἦ ὀφειλούσα, *Dém.*
- DÉBLAI** (*expurgatio, onis*) ἀποκάθαρσις, εως, ἦ, *Thuc.*
- DÉBLATÉREER** (*deblaterare, o, avi*) καταστωμύλλειν, λλω, λῶ, *Aristoph.*

DEBLAYER (*expurgare, o, avi*) ἐκκαθαίρειν, αἶρω, ἀρῶ, *Synés.*

DÉBOIRE (*ingratus sapor, oris*) ἀηδῆς γεύσις, εως, ἡ. — *figur. (molestia, æ)* ἀηδία, ας, ἡ, *Dém.*

DÉBOÏTEMENT (*luxatio, onis*) ἐξάρθρωσις, εως, ἡ· ἐξάρθρωμα, ατος, τό, *Gai.* ἐξάρθρωμα, ατος, τό, *Arist.* στρέμμα, ατος, τό, *Dém.*

DÉBOÏTER [SE le pied (*pedem luxare, o, avi*) τὸν πόδα ἐξαρθροῦν, ὦ, ὥσω, *Arist.* τὸν πόδα στρέφειν, φω, ψω, *Hér.*

DÉBONDER un étang (*stagnum recludere, do, si*) λίμνην ἀποστομοῦν, ὦ, ὥσω.

DÉBONDONNER un tonneau (*dolium recludere, do, si*) πῖθον ἀποστομοῦν, ὦ, ὥσω.

DÉBONNAIRE (*benignus, a, um*) πραῦς, κραιά, πρᾶύ. Un mari débonnaire (*uxorius, ii*) γυναικίας, ου, ὅ, *Luc.*

DÉBONNAIREMENT (*perbenigne*) πρᾶως, *Dém.*

DÉBONNAIRETÉ (*benignitas, atis*) πρᾶύτης, ητος, ἡ, *Dém.*

DÉBORD de bile (*bilis effluviium, ii*) χολικὴ ἐκρυσίς, εως, ἡ.

DÉBORDÉ, ÉE. Un fleuve débordé (*exundans amnis, is*) πλημμύρων ποταμός, οῦ, ὅ. Mener une vie débordée (*effrœnationem vitam agere*) ἀσώτως ζῆν, *Luc, XV.*

DÉBORDEMENT des eaux, des humeurs, des mœurs, κατακλυσμός, οῦ, ὅ· κατάρβους, ου, ὅ· ἀκολασία, ας, ἡ.

DÉBORDER, en parlant d'une rivière (*exundare, inundare, o, avi*) πλημμύρειν, ου πλημμυρεῖν, ὦ, ἦσω, *Plut.* κατακλύζειν, ζω, σω, *Xén.* Les poutres débordent (*trabes eminent*) αἱ δοκοὶ ἐξέχουσιν.

DÉBORDER un habit (*vesti limbum detrudere, ho, xi*) ἐσθῆτι τὸ κράσπεδον ἀφαιρεῖν, ὦ, ἦσω.

DÉBOÏTER [SE (*ocreas exuere, uo, ui*) κνημίδας ἀποδύεσθαι, ομαι.

DÉBOUCHÉ (*exitus, us*) ἐξοδος, ου, ἡ, *Soph.*

DÉBOUCHER une bouteille (*amphoram relinere, no, levi*) λάγνηνον ἀνοίγειν, γω, ζω, *Plut.*

DÉBOUCLER (*diffrbulare, o, avi*) τὴν πόρπην ἀπολύειν, ω, σω.

DÉBOURBER quelqu'un (*aliquem cæno*

educere, co, xi) πηλοῦ ἐξάγειν, γω, ζω, τινά. — un étebe (*stagnu limum extrahere, ho, xi*) λίμνης βόρβορον ἐξέλειν, ω, ζω.

DÉBOURRER (*tomentum extimere, imo, emi*) τὸ γνάφαλον ἀφαιρεῖν, ὦ, ἦσω.

DÉBOURSÉ (*impensa pecunia, æ*) δαπάνη, ης, ἡ, *Plut.*

DÉBOURSEMENT (*pecunia numeratio, onis*) δαπάνησα, ατος, τό, *Dém.*

DÉBOURSER de l'argent (*pecuniam numerare, o, avi*) ἀργύριον ἀναλίσκειν, ἀλίσκω*, *Dém.* Sans rien déboursier (*sine impendio*) ἀδαπάνως.

DÉBOUÏT (*stans,antis*) ἐστηκώς, υῖα, ὅς, *Dém.* Debout! (*surge! surgite!*) ἀνίστασο! ἀνίστασθε! Se tenir debout (*stare, sto, steti*) ἴστασθαι, ἴσταμαι, *Arist.*

DÉBOUÏTÉ, ÉE, de sa demande (*de actione sua defectus, a*) δίκης ἐκπεπτωκώς, υῖα.

DÉBOUÏTONNER son habit (*vestis globulos laxare, o, avi*) ἐσθῆτος δεσμούς ἐπιχαλῆν, ὦ, ἄσω, *Luc.*

DÉBRAILLÉ, ÉE (*distinctus, a, um*) ἀπεζωσμένος, η, ου, *Hérod.*

DÉBRIDER un cheval (*equo frenos detrudere, ho, xi*) ἵππον ἀπογαλινεῖν, ὦ, ὥσω. Sans débrider (*continenter*) συνεχῶς, *Thuc.*

DÉBRIS (*reliquiae, arum*) κατάλειμμα, ατος, τό, *Sept.* Ramasser les débris d'une armée, τοὺς σωθέντας ἐκ μάχης συλλέγειν, γω, ζω.

DÉBROUILLEMENT (*explicatio, onis*) διάλυσις, εως, ἡ.

DÉBROUILLER une intrigue (*negotium expeditre, io, tvi*) πρᾶγμα διαλύειν, ω, σω, ου διασαφεῖν, ὦ, ἦσω.

DÉBRUTIR une glace (*crystallum complanare, o, avi*) κρύσταλλον δμαλλίζειν, ζω, σω, *Arist.*

DÉBUSQUER l'ennemi (*hostem deturbare, o, avi*) τὸν πολέμιον ἀπωθεῖν, ὦ, ἦσω, *Thuc.*

DÉBUT (*exordium, ii*) προοίμιον, ἴου, τό· ἀρχή, ἦς, ἡ, *Dém.*

DÉBUTER, en parlant d'un orateur (*initium dicendi facere, facio, feci*) ἀρχὴν τοῦ λόγου ποιεῖσθαι, οὔμαι, *Isocr.*

DEÇA. En deçà du fleuve (*citra fluvium*) ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ. En deçà des montagnes (*cis montes*) ἐπὶ τὰδε τῶν ὄρων,

Arist. En deçà des Alpes, de la mer, etc. (*cisalpinus, cismarinus, a, um*) δ,ή, τὸ ἐπὶ τὰδε τῶν Ἀλπεων, ἐπὶ τὰδε τῆς θαλάσσης, κ. τ. λ. En deçà et au delà, *ou tout simplement* deçà, delà (*citra ultraque*) ἐπὶ θάτερα μὲν, ἐπὶ θάτερα δέ, *Polyb.*

DÉCACHETER une lettre, un testament (*litteras, testamentum resignare, gno, avi*) ἐπιστολήν, διαθήκην ἀποσφραγίζειν, ἴσω, ἴσω, *Laërce.* ἀπολύεσθαι, ομαι, *Plut.*

DÉCADE (*decas, adis*) δεκάς, ἀδος, ή.

DÉCADENCE (*occasus, us*) ἐκπτώσις, εως, ή. Approcher de sa décadence, παρακμάζειν, ζω, σω. L'empire tomba bientôt en décadence (*imperium celeriter defloruit*) ή ἀρχή ταχέως παρήκμασεν, *Plut.* Les affaires vont en décadence, ἔρρει τὰ πράγματα. Tout allait en décadence, πάντα ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐτρέπετο, *Xén.*

DÉCAGONE (*decagonus, a, um*) δεκάγωνος, ου, δ,ή.

DÉCAGRAMME (*decagramma, atis*) δεκάγραμμα, ατος, τό. — Voyez **GRAMME**.

DÉCAISSER (*e capsula extrahere, ho, xi*) ἐκ τῆς κάψης ἐξελεῖν, αἰρίω*.

DÉCALITRE (*decalitrum, i*) δεκάλιτρον, ου, τό. — Voyez **LITRE**.

DÉCALOGUE (*decem Dei præcepta*) δεκάλογος, ου, δ. — *Les Hébreux appellent le décalogue ngaséreth haddevarim, c'est-à-dire les dix paroles.*

DÉCAMÉRON (*opus decem dierum*) δεκάήμερον, ου, τό.

DÉCAMPEMENT (*castrorum motio, onis*) ἀναστρατοπεδεία, ας, ή.

DÉCAMPER (*castra movere, eo, movi*) en parlant du général, μεταστρατοπεδεύειν, ω, σω· en parlant des soldats, μεταστρατοπεδεύεσθαι, ομαι, *Plut.*

DÉCANAT (*decanti munus, eris*) τοῦ ἀρχαιοτάτου ἀξίωμα, ατος, τό.

DÉCAPITER (*obtruncare, o, avi*) ἀποκεφαλίζειν, ζω, σω, *N. Test.*

DÉCARRELER (*pavimentum extrahere, ho, xi*) τὸ λιθόστρωτον ἀφαιρεῖν, ωῖ, ήσω.

DÉCASTÈRE (*decastrum, i*) δεκάστερβρον, ου, τό. — Voyez **STÈRE**.

DÉCASTYLE (*decem columnas habens*) δεκάστυλος, ου, δ,ή.

DÉCASYLLABE (*decem syllabas habens*) δεκασύλλαβος, ου, δ,ή.

DÉCÈDERE (*e vita decedere, do, ssi*) τελευτᾶν, ὦ, ήσω, *Isocr.*

DÉCELEMENT (*patefactio, onis*) φανέρωσις, εως, ή.

DÉCELER (*patefacere, facio, feci*) ἀνακαλύπτειν, πτω, ψω· φανεροῦν, ὦ, ὠσω, τί τι, *N. Test.* Ceci décèle un mauvais caractère, τεκμήριον τοῦτο τῆς κακοηθείας.

DÉCEMBRE (*december mensis*) Ποσειδεῶν, ὄνος, δ. — Voyez le **Tableau des mois**.

DÉCÈTER (*deceter, decore*) καλῶς, εὔπρεπῶς, προσκρίντως, *Dém.*

DÉCEMVIIR (*decemvir, iri*) δεκάρχης ου δεκαδάρχης, ου, δ· δέκαρχος ου δεκαδάρχος, ου, δ.

DÉCEMVIRAL, Ε (*decemviralis, e*) δεκαρχικός, ή, ὄν.

DÉCEMVRAT (*decemviratus, us*) δεκαρχία, ας, ή, *Plut.* δεκαδαρχία, ας, ή, *Dém.*

DÉCENCE (*decentia, æ; decorum, i*) τὸ πρέπον, οτος, *Dém.* Garder la décence (*decorum servare, o, avi, Cic.*) τὸ πρέπον φυλάττειν, ττω, ζω, *Dém.*

DÉCENNAL, Ε (*decennalis, e*) δεκαετής, έος, δ,ή· δεκαέτηρος, ου, δ,ή, *Plat.* Fêtes décennales (*decennalia festa*) δεκαέτηροι έορταί, ὦν.

DÉCENT, Ε (*decens, entis; decorus, a, um*) πρέπον, ουσα, ον· πρεπώδης, εος, δ,ή· καθήκων, ουσα, ον, *Isocr.* προσήκων, ουσα, ον, *Dém.* εὐσχήμων, ονος, δ,ή, *Esch.* εὔπρεπής, έος, δ,ή, *Xén.* Avoir un air décent, εὐσχημονεῖν, ὦ, ήσω.

DÉCEPTION (*deceptio, onis*) ἀπάτη, ἐξ-ἀπάτη, ης, ή, *Dém.*

DÉCERNER une couronne d'or (*auream coronam discernere, cerno, crepi*) χρυσοῦν στέφανον ψηφίζεσθαι, ομαι, τινί, *Dém.*

DÉCESS (*decessus, obitus, us*) ή τοῦ βίου ἀπόστασις, εως, *Xén.* τελευτή, ής, ή, *Dém.*

DÉCEVANT, Ε (*illecebrosus, a, um*) θελκτήριος, ου, δ,ή· ἐπαγωγός, οῦ, δ,ή, *Thuc.*

DÉCEVOIR (*decipere, pio, cepi*) ἐξαπατᾶν, ὦ, ήσω, *Dém.*

DÉCHAINEMENT, *au figuré (impetus, us)* δρμή, ἤς, ἦ, *Plut.*

DÉCHAINER un prisonnier (*captivo vincula solvere, vo, vi*) τὰ δεσμά τινα ἐπιλύσαι, *Theocr. Id. XXX.*

DÉCHAINER [Se contre quelqu'un (*irato impetu in aliquem ferri, feror*) διὰ θυμὸν ἐπὶ τινα φέρεσθαι, ομαι, *Arist.*

DÉCHARGE (*levamen, inis*) κουφισμός, οὔ, δ· κουφισμα, ατος, τό, *Eur.* — d'artillerie (*bellicorum tormentorum explosio, onis*) τῶν πυροβόλων μηχανῶν ἐκβολή, ἤς, ἦ.

DÉCHARGER quelqu'un d'un fardeau (*aliquem onere levare, o, avi*) ἀποφορτίζειν, ζω, σω, τινά, *Synés.* Décharger sa colère sur quelqu'un (*in aliquem iram evomere, mo, mui*) διὰ θυμὸν ἐπὶ τινα φέρεσθαι, ομαι, *Arist.* Décharger quelqu'un d'une accusation criminelle (*reum absolvere, vo, vi*) ἀφιέναι τινά τοῦ ἐγκλήματος, *Plut.*

DÉCHARGER [Se. Le Danube se décharge dans la mer Noire (*Danubius Euxinum in pontum influit*) ὁ Ἴστρος εἰς τὸν Εὐξείνου πόντον εἰσρέει. Se décharger de ses dettes (*æs alienum dissolvere, vo, vi*) γρέος ἀποδιδόναι, δίδωμι*, *Aristoph.* — le ventre (*alvum exonerare, o, avi*) ἀποσκευάζεσθαι, ομαι, *Hérod.*

DÉCHARNÉ, *ÉE (macilentus, a, um)* λεπτόσαρκος, ου, ὁ, ἦ. Style décharné (*jejuna oratio; exsanguis sermo*) ἰσχνὸς καὶ ἄτονος λόγος, ου.

DÉCHARNER des os (*ossa carnis nudare, o, avi*) τὰ ὀστέα ἐκσαρκίζειν, ἴζω, ἴσω.

DÉCHAUSSE, *ÉE (discalceatus, a, um)* ἀνυπόδητος, ου, ὁ, ἦ, *Xén.*

DÉCHAUSSE (*discalceare, o, avi*) ἐξυποδέειν, ἔω. Je ne suis pas digne de le déchausser (*non dignus sum hujus pedum calceamenta solvere*) οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν αὐτοῦ λύσαι, *Act. des Ap. XIII, 25.*

DÉCHAUSSE les dents (*dentes circumscalpere, po, psi*) τοὺς ὀδόντας περικινίζειν, ζω, σω. — La vigne (*vitem ablaqueare, o, avi*) τὰς τῆς ἀμπέλου ρίζας σκαπάνη γυμνοῦν, ῶ, ὡσω· τὴν ἀμπέλον ριζοτομεῖν, ῶ, ἤσω, *Hipp.*

DÉCHÉANCE (*juris diminutio, onis*) ἀζιώματος ἀποστέρησις, εως, ἦ.

DÉCHET (*imminutio, onis*) ἐλάττωμα, ατος, τό· μείωσις, εως, ἦ, *Phil.*

DÉCHEVELÉ, *ÉE.* Elle était toute déchevelée (*passus erat capillus, Tér. Héaut. 291*) ἦν τὰς τρίχας ἐσχορπισμένη. — *Virgile a dit, En. IV, 590:*

Flaventes abscissa comas. —

DÉCHEVELER (*mulieri comam deturbare, o, avi*) γυναικὶ κόμην καταισχνύνειν, ω.

DÉCHIFFRER une mauvaise écriture, une intrigue (*scripturae vel negotii ambages resolvere, vo, vi*) γριφώδη γραφήν, γριφώδες πρᾶγμα διεκλύειν, ω, σω.

DÉCHIQUETER (*concidere, do, di*) κατακόπτειν, πτω, ψω, *Thuc.*

DÉCHIQUETURE (*incisio, onis*) ἐκκοπή, ἤς, ἦ, *Suid.* ἐντομή, ἤς, ἦ, *Aristoph.*

DÉCHIRANT, *E.* Un spectacle déchirant (*horrendum visu spectaculum, i*) δεινὸν ἰδεῖν θέαμα, ατος, τό, *Eur. Médée, 1209*

DÉCHIRÉ, *ÉE (lacer, era, erum)* ῥωγαλέος, α, ον, *Nonn.*

DÉCHIREMENT (*laceratio, onis*) σπαργμός, οὔ, ὁ, *Hérod.* — de cœur (*animi cruciatus, us*) ἀλγηδών, ὄνος, ἦ, *Isocr.*

DÉCHIRER (*lacerare, laniare, o, avi*) σπαράττειν, ττω, ζω, *Hérod.* ἀμύσσειν, σω, ζω, *Luc.* Déchirer la réputation de quelqu'un, διασύρειν, ω· διαβάλλειν, βάλλω*, τινά, *Luc.* Ville déchirée par les factions, πόλις ἐν αὐτῇ στασιάζουσα, ἡς. Peu s'en fallut qu'elles ne me déchirassent, ὀλίγου με διεσπάσαντο, *Luc.*

DÉCHIRURE (*laceratio, onis*) σπάρραξις, εως, ἦ· σπαργμός, οὔ, ὁ, *Hérod.*

DÉCHOIR de sa première fortune (*a priori fortuna desciscere, sco*) τῆς προτέρας τύχης ἐκπίπτειν, πίπτω*, *Eur.*

DÉCHU, *UE*, de ses espérances (*spe dejectus, a*) ἐλπίδος ἀμαρτῶν, οὔσα, *Dém.*

DÉCIARE, dixième partie de l'are. — Voyez ARE.

DÉCIDÉ, *ÉE.* C'est une affaire décidée (*fixum ratumque est*) πάντως πέπτωται, *Eur. Médée, 1070.*

DÉCIDEMENT (*firmiter, immote*) ἀστεμφῶς, ἀστεμφέως, *Hom.*

DÉCIDER une question (*controversiam di-*

rimere, imo, emi) τὴν ἀμφιεσθήτησιν διαλύειν, ω, σω, *Isocr.*

DÉCILITRE, dixième partie du litre. — Voyez LITRE.

DÉCIMAL, E. Calcul décimal, fraction décimale (*denarius numerandi modus, pars numeri denaria*) δεκαδικὸς ἀριθμῶν λόγος, ου· δεκαδικὴ ἀριθμοῦ μερὶς, ἶδος.

DÉCIMATEUR (*decumanus, i, Cic.*) δεκατηλόγος, ου, δ, *Dém.*

DECIMATION (*decimatio, onis*) δεκάτευσις, εως, ἡ.

DÉCIME (*decima pars*) δεκατημόριον, ἰου, τό. — On a donné ce nom à la dixième partie du franc. Voyez FRANC.

DÉCIMER une légion (*legionem decumare, o, avi*) τάγμα δεκατεύειν, ω, σω, *Plut.*

DÉCIMES, que l'on offrait à Apollon (*decumæ Apollini oblatæ*) ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος δεκάτη, *Xén.*

DÉCIMÈTRE, dixième partie du mètre. — Voyez MÈTRE.

DÉCISIF, IVE (*decretorius, a, um*) διακριτικός, ἡ, ὄν.

DÉCISIVEMENT (*decretorio modo*) διακριτικῶς, διαλυτικῶς.

DÉCISTÈRE, dixième partie du stère. — Voyez STÈRE.

DÉCLAMATEUR (*declamator, oris*) λογοποιός, οῦ, δ· ῥητορευῶν, οντος, δ, *Isocr.* Un mauvais déclamateur (*rabula, æ, m.*) δικοῦράφος, ου, δ, *Dém.*

DÉCLAMATION (*declamatio, onis*) λογοποιία, ας, ἡ· ῥητορεία, ας, ἡ, *Isocr.*

DÉCLAMATOIRE (*declamatorius, a, um*) ῥητορικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

DÉCLAMER (*declamare, declamitare, o, avi*) λογοποιεῖν, ὦ, ἦσω· ῥητορεύειν, ω, σω, *Isocr.*

DÉCLARATIF, IVE (*declarativus, a, um*) δηλωτικός, ἡ, ὄν. — Voyez DÉPRÉCATIF.

DÉCLARATION (*declaratio, onis*) δήλωσις, εως, ἡ. — de guerre (*belli denuntiatio, onis*) τοῦ πολέμου καταγγελία, ας, ἡ, *Dém.*

DÉCLARATOIRE (*manifestus, a, um*) δηλωποιοῦν, οῦσα, οῦν.

DÉCLARER (*declarare, o, avi*) δηλοῦν, ὦ, ὠσω· ἐμφανίζειν, ζω, σω· μηνύειν, ω,

σω, *Isocr.* Déclarer sa façon de pensée, τὴν γνώμην ἀποφάνεσθαι, φαίνομαι, φανοῦμαι. Déclarer la guerre (*bellum denuntiare, o, avi*) πόλεμόν τινα καταγγελλεῖν, ἔλλω, ἐλῶ· πόλεμόν τινα προαγορεύειν, ω, σω, *Dém.* Se déclarer pour les Perses (*Persis fuvare, eo*) τὰ Περσικὰ νοέειν, ἐλῶ, ἦσω, *Elie.*

DECLIN (*inclinalio, onis*) παρακμή, ἡς, ἡ. Le déclin de l'âge (*ingravescens ætas, atis*) παρακμάζουσα ἡλικία, ας, ἡ. L'automne était déjà sur son déclin (*jam præcipitaverat autumnus*) ἤδη παρηκμακῶς ἦν ὁ φθινόπωρος, *Plut.*

DECLINABLE (*qui, quæ, quod declinari potest*) κλιτός, ἡ, ὄν, *Gramm.*

DÉCLINAISON (*declinatio, onis*) κλίσις, εως, ἡ, *Gramm.*

DÉCLINER (*declinare, o, avi*) παρακμάζειν, ζω, σω, *Plut.* Décliner la juridiction de quelqu'un, δικαστήν τινα παραιτεῖσθαι, οῦμαι. Les noms se déclinent avec un nombre égal ou inégal de syllabes, τὰ ὀνόματα κλίνονται ἢ ἰσοσυλλαβῶς ἢ περιτοσυλλαβῶς, *Gramm.*

DÉCLIVITÉ (*declivitas, atis*) ἐπίκλισις, εως, ἡ, *Grég. Naz.*

DÉCLORE (*recludere, do, si*) ἐκφράττειν, ττω, ζω· ἀνοίγειν, γω, ζω, *Xén.*

DÉCLOUER (*refrigere, go, xi*) ἀποκαθελθῶν, ὦ, ὠσω.

DÉCOCHER une flèche (*sagittam emittere, tto, si*) τοξεύειν, ω, σω, *Dém.* ἐξακοντίζειν, ἴζω, ἴσω.

DÉCOCTION (*decoctura, æ*) ἀφεψίς, εως, ἡ, *Theophr.* ἀφέψημα, ατος, τό, *Diosc.*

DÉCOIFFER une femme (*mulieri comam deturbare, o, avi*) γυναικὶ κόμην κατασχύνειν, ὄνω. — une bouteille (*lagenam relinere, no, levi*) λάγηνον ἀνοίγειν, γω, ζω, *Plut.*

DÉCOLLATION de saint Jean-Baptiste (*Joannis Baptistæ obruncatio, onis*) Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἀποκεφαλισμός, οῦ, δ· ἀποκεφάλισμα, ατος, τό.

DÉCOLLER (*caput amputare, o, avi*) ἀποκεφαλίζειν, ζω, σω. — *Hérode dit dans St Luc, IX, 9* : Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα.

DÉCOLLER un papier (*chartam deglutinare, o, avi*) κολλητὸν χάρτην ἀποσπᾶν, ὦ, ἄσω.

DÉCOLLETÉ, *ÉE* (*discinctus, a, um*) ἀπ-
ζωσμένος, η, ον, *Hérod.*

DÉCOLORÉ, *ÉE* (*decolor, oris*) δύς-
χρoός, ούς, *contr.* δύςχρους, ου, δ, η, *Hipp.*

DÉCOMBRES (*tudera, um*) ἐρείπια, ἰων,
τά, *Paus.*

DÉCOMPOSER (*resolvere, vo, vi*) ἀναλύειν,
ω, σω, *Arist.*

DÉCOMPOSITION (*resolutio, onis*) ἀνάλυσις,
εως, ἡ, *Athén.*

DÉCOMPTE (*detractio, onis*) ἀφαιρέσις,
εως, ἡ, *Plut.*

DÉCOMPTER (*detrahere, ho, xi*) ἀφαιρεῖ-
σθαι, οὔμαι, *Isocr.*

DÉCONCERTER (*perturbare, o, avi*) συντα-
ράττειν, ττω, ζω, *Plut.* Il répondit sans
se déconcerter (*imperterritus respondit*)
ἀνέκπληκτος ἀπεκρίνατο, *Plut.*

DÉCONFIRE (*ad internecionem redigere,*
igo, egi) ἐξολεθρεύειν, εὔω, εὔσω, *N.*
Test.

DÉCONFITURE (*internecio, onis*) πανολε-
θρία, ας, ἡ, *Thuc.* ἐξώλεια, ας, ἡ,
Dém.

DÉCONFORT (*desperatio, onis*) ἀπελπιστία,
ας, ἡ, *Bas.* ἀθυμία, ας, ἡ, *Dém.*

DÉCONFORTER [*Se* (*in extrema despera-*
tione versari, or) ἐν τῷ ἀελπίστῳ σα-
λεύειν, ω, σω, *Hés.*

DÉCONSEILLER (*dissuadere, deo, si, ali-*
quid alicui) ἀποτρέπειν, πω, ψω, τινά
τινός, *Isocr.*

DÉCONTENANCER (*perturbare, o, avi*) ἀνα-
ταράττειν, ττω, ζω, τινά, *Plut.*

DÉCONVENUE (*infortunium, ii*) δυστύχημα,
ἀτύχημα, ατός, τό, *Dém.*

DÉCORATEUR de théâtre (*scenæ instructor,*
oris) τῆς σκηνῆς κατασκευαστής, οὔ,
δ.

DÉCORATION de théâtre (*scenæ apparatio,*
onis) τῆς σκηνῆς κατασκευή, ἡς, ἡ,
Isocr. παρασκευή, ἡς, ἡ, *Dém.* — de
la légion-d'honneur (*honoris insignia,*
ium) ἐντίμον ou τίμιον παράσημον, ου.

DÉCORÈRE (*funem relaxare, xo, xui*)
σχοῖνον ἀναφαίνειν, αίνω, ανῶ.

DÉCORER (*decorare, o, avi*) κοσμεῖν, ῶ,
ἡσω, *Thuc.* ἀγάλλειν, λλω, λῶ, *Plat.*

DÉCORTICATION (*decorticatio, onis*) περι-
φλοισμός, οὔ, δ.

DÉCORUM. Garder le décorum (*decorum*

servare, o, avi) τὸ πρέπον φυλάττειν, ττω,
ζω, *Dém.*

DÉCOUCHER (*abnoclare, o, avi*) ἀπονυκτε-
ρεύειν, ω, σω, *Plut.*

DÉCOUDRE (*dissuere, suo, sui*) ἀπορῥάπτειν,
πτω, ψω.

DÉCOULEMENT (*defluvium, ii*) ἀπόρροια,
ας, ἡ, *Xén.*

DÉCOULER (*defluere, o, xi*) καταρρέειν, ἐώ,
εὔσω. *Xén.*

DÉCOUPER (*concidere, do, di*) κατακόπτειν,
πτω, ψω, *Thuc.*

DÉCOUPLER des chiens de chasse (*canes*
venaticos abjungere, go, xi) θηρευτικoὺς
κύνας ἀποζευγνύειν, υμι *.

DÉCOUPURE (*incisura, æ*) ἐντομή, ἡς, ἡ,
Aristoph.

DÉCOURAGEMENT (*animi abjectio, onis*)
ἀθυμία, ας, ἡ, *Dém.*

DÉCOURAGER (*alicujus animum frangere,*
go, fregi) ἀθυμον ποιεῖν τινα, *Dém.*

DÉCOURAGER [*Se* (*animo deficere, cio,*
feci) ἀθυμεῖσθαι, οὔμαι, *Isocr.* Sup-
porter le travail sans se décourager, τοῖς
πόνοις προσκαρτερεῖν, ῶ, ἡσω.

DÉCOURS de la lune (*luna decrescens,*
entis) ἡ φθίνουσα σελήνη. Nous sommes
au décours de la lune (*decrescit luna*)
φθίνεται ἡ σελήνη.

DÉCOUSU, *UE*. Style décousu (*disjuncta*
oratio, onis) ασύνδετος λόγος, ου.

DÉCOUSURE (*dissolutio, onis*) διάλυσις, εως,
ἡ.

DÉCOUVERT. Parler, agir à découvert (*aper-*
te loqui, or; palam agere, ago, egi)
παρῥησίᾳ λαλεῖν τὸν λόγον, *N. Test.* φα-
νερώτατα ποιεῖν, ῶ, ἡσω, *Dém.*

DÉCOUVERTE (*inventum, i*) εὑρημα, ατος,
τό, *Plat.* Envoyer à la découverte (*explo-*
ratores mittere, o, misi) κατασκοπούς
πέμπειν, πω, ψω, *Dém.* Ceux que Cy-
rus avait envoyés à la découverte, οὓς
ἐπετόμφει δὲ Κῦρος ἐπὶ κατασκοπῇ,
Xén.

DÉCOUVRIR (*detegere, go, xi; revelare, o,*
avi) ἀποστεγάσειν, ἄζω, ἄσω· ἀποκαλύ-
πτειν, πτω, ψω, *N. Test.* Se découvrir pour
saluer (*caput nudare, o, avi*) ἀποκιδαρεῖν
ou ἀποκιδαρῶν, ῶ.

DÉCRASSER (*sordes abluere, uo, ui*) ῥύ-
πτειν, πτω, ψω. Se décrasser le visage,
ῥύπτισθαι, ομαι, *Aristoph. Acharn. 17.*

DÉCRÉDITER (*alicujus fidem vel auctoritatem detrahere*, *ho*, *xi*) ἀτιμον ποιεῖν, ὦ, ἦσω, τινά· ἀτιμάζειν, ἄζω, ἄσω, *N. Test.*

DÉCRÉPIT, *E* (*decrepitus*, *a*, *um*) ἐσχάτογηρος, ω, δ, ἦ, *Plut.* ὑπέργηρος, ω, δ, ἦ, *Elieen.*

DÉCRÉPITUDE (*ætas decrepita*) πανύστατον γῆρας, ατος.

DÉCRET (*decretum*, *i*) ψήφισμα, ατος, τό, *Dém.*

DÉCRÉTER (*decernere*, *no*, *crevi*) ψηφίζεσθαι, ομαι, *Dém.*

DÉCRI. *Etre ou tomber dans le décri* (*male audire*, *io*, *ivi*) κακῶς ἀκούειν, ω, σω ου σομαι, *Plut.* ὑπό τινος, *Plat.* παρά τινος, *Thuc.*

DÉCRIÉ, *ÊE* (*famosus*, *a*, *um*) περιβόητος, ου· περιλεσχήμενος, ου, δ, ἦ, *Hér.* Décrié dans toute la ville, κατὰ τὴν πόλιν διαβόητος, ου, δ, ἦ.

DÉCRIER (*infamia notare*, *o*, *avi*) παραδειγματίζειν, ἴζω, ἴσω, *N. Test.* δυσφημεῖν, ὦ, ἦσω· ἀτιμάζειν, ἄζω, ἄσω· ἀτιμοῦν, ὦ, ὠσω, τινά, *Dém.*

DÉCRIRE (*describere*, *bo*, *psi*) διαγράφειν, φω, ψω, *Plat.*

DÉCROCHER (*diffringere*, *o*, *avi*) ἀναπορπᾶν, ὦ, ἦσω.

DÉCROIRE, *n'a guère d'usage qu'en cette phrase* : Je ne crois ni ne décrois (*neque annuo neque abnno*) οὔτε πιστεύω οὔτ' ἀπιστῶ.

DÉCROISSEMENT (*imminutio*, *onis*) ἐλάττωσις, εως, ἦ· ἐλάττωμα, ατος, τό· μείωσις, εως, ἦ, *Phil.*

DÉCROÎTRE (*decrescere*, *sco*) ἐλαττωσθαι, οῦμαι· μειοῦσθαι, οῦμαι, *Arist.* La lune décroît, φθίνει ἡ σελήνη.

DÉCROTTER des souliers (*calceos purgare*, *o*, *avi*) τὰ ὑποδήματα ρύπτειν, πτω, ψω.

DÉCROTTEUR (*calceorum purgator*, *oris*) ρυπτήρ, ἦρος, δ.

DÉÇU, *UE* (*decepius*, *a*, *um*) ἐξαπατηθεῖς, εῖσα, ἐν.

DÉCUPLE (*decuplus*, *a*, *um*) δεκαπλοῦς, ἦ, οῦν· δεκαπλάσιος, ἰα, ἰον, *Poll.*

DÉCUPLER (*decuplare*, *o*) δεκαπλασιάζειν, ζω, σω, *Sept.*

DÉCURIE (*decuria*, *iæ*) δεκάς, ἄδος, ἦ· λόχος, ου, δ, *Thuc.*

DÉCURION (*decurio*, *onis*) δεκάδαρχος, ου, δ, *Phil.* Avoir le grade de —, δεκαδαρχεῖν, ὦ, ἦσω, *Hésych.*

DÉDAIGNER (*fastidire*, *io*) ὑπερόπτεσθαι, ομαι· ἀποστρέφεισθαι, ομαι, *Gal.* Qui n'est point à dédaigner, οὐκ εὐκαταφρόνητος, ου, δ, ἦ.

DÉDAIGNEUSEMENT (*fastidiose*) ὑπεροπτικῶς, *Xén.*

DÉDAIGNEUX, *EUSE* (*fastidiosus*, *a*, *um*) ὑπεροπτικός, ἦ, ὄν, *Dém.*

DÉDAIN (*fastidium*, *ii*) ὑπεροψία, ας, ἦ, *Hérod.*

DÉDALE (*labyrinthus*, *i*) λαβύρινθος, ου, δ, *Strab.* — *Le mot Dédale est tiré de Daïδαλος*, ου, δ, *artiste habile, qui construisit en Crète le fameux labyrinthe* : une dédale de lois, *pourrait également se rendre par λαβύρινθος, pris au figuré.*

DEDANS (*intus*, *intra*, *intro*) ἔνδον, ἔνδοθι, ἐντός, ἐντοσθε. Le danger est au dedans (*intus est periculum*, *Cic.*) ἔνδον ἐστὶν ὁ κίνδυνος, *Dém.* En dedans de la muraille. du fossé (*intra murum*, *intra vallum*) ἐντὸς τοῦ τεύχους, *Isocr.* ἔσω τοῦ χάρακος, *Plut.* Là-dedans, *signifiant* au dedans (*domi*) *se rend par οἴκοθι ου οἶκοι*, *Plut.* Le dedans ou les dedans d'une maison (*interior domus*, *us*) ἐνδότερος οἶκος. Du dedans, ἔνδοθεν, *Hérod.*

DÉDICACE (*dedicatio*, *onis*) ἀφιέρωσις, εως, ἦ. — d'une église (*templi consecratio*, *onis*) ἐγκαίνια, ων, τά, *Bible.*

DÉDICATOIRE. Epître dédicatoire (*nuncupatoria epistola*, *æ*) ἀφιερωτικὴ ἐπιστολή, ἦς, ἦ.

DÉDIER (*dicare* ou *dedicare*, *o*, *avi*) ἀφιερῶν, ὦ, ὠσω· καθιερῶν, ὦ, ὠσω· ἀνατιθέναι, τίθημι*, *Plat.* Dédier un livre à quelqu'un, βιβλίον τινὶ ἀναδεικνύναι, δεῖκνυμι, δεῖξω· ἀνατιθέναι, τίθημι, θήσω.

DÉDIRE [*Se* (*aliquid recantare*, *o*, *Hor. dicta retractare*, *o*, *Virg.*) παλινωδεῖν, ὦ, ἦσω, *Luc.* παλινωδίαν ἄδειν, ω, σω, *Aristide.*

DÉDIT (*retractatio* ou *retractationis multa*, *æ*) παλινωδία, ου τὸ τῆς παλινωδίας τίμημα, ατος, *Isocr.*

DÉDOMMAGEMENT (*compensatio*, *onis*)

ἀντάλλαγμα, ατος, τό, *N. Test.* ἀντάμειψις, εως, ἡ· ἀμοιβή, ἡς, ἡ, *Luc.* Donner ou recevoir une chose en dédommagement d'une autre, ἀντιδιδόναι* ou ἀντιδέχσθαι, ομαι, ξομαι, τί τινος.

ΔΕΔΟΜΜΑΓΕΡ (*compensare, o, avi*) ἀμείβεσθαι, ἀνταμείβεσθαι, ομαι, *Dém.*

ΔΕΔΟΥΒΛΕΡ un habit (*vestis duplicationem ezimere, imo, emi*) ἐσθῆτος τὴν διπλωσιν ἀνελεῖν, αἰρέω*.

ΔΕΔΟΥΧΙΟΝ (*deductio, onis*) ἀπαγωγή, ἡς, ἡ.

ΔΕΔΟΥΧΙΟΝ (*deducere, co, xi*) ἀπάγειν, κτάγειν, γω, ξω, *Luc.*

ΔΕΕΣΣΕ (*dea, diva, æ*) Θεά, ἄς, ἡ, *Hom.* Θεός, οὔ, ἡ, *Dém.* La puissante et bienveillante déesse Minerve, μεγάλη καὶ ἀγαθὴ Θεὸς Ἄθηνᾶ, *Dém.* Déesse, chante la colère d'Achille, fils de Pélée :

Μῆριν ἀειδε, Θεά, Πηληϊάδεω Ἀχιλλῆος, *Hom.*

— *Remarquez qu'il faut, pour scander correctement ce premier vers de l'Iliade, faire un dactyle de ηῖά, et une seule syllabe des deux voyelles εω.*

ΔΕΦΑΧΕΡ [*SE* (*mitigari, or*)πραΰνεσθαι, ομαι, *Xén.*

ΔΕΦΑΙΛΛΑΝΣ (*animi deliquium, ii*) λειποθυμία, ας, ἡ, *Hérod.*

ΔΕΦΑΙΛΛΙΝ (*animo deficere, cio, feci*) λειποθυμεῖν, λειποφυγεῖν, ὦ, ἡσω, *Thuc.*

ΔΕΦΑΙΝΕΡ un bâtiment (*œdificium destruere, o, xi*) οἰκοδόμημα καταβάλλειν, βάλω*, *Isocr.* — un nœud (*nodum solvere, vo, vi*) σύναμμα λύειν, ω, σω, *Plut.* — une armée (*exercitum profligare, o, avi*) δύνανται ἄλλασθαι, υμαι, *Dém.* στρατὸν φυγαδεύειν, ω, σω, *Phil.*

ΔΕΦΑΙΝΕΡ [*SE* d'un cheval (*equum vendere, do, didi*) ἔππον πωλεῖν, ὦ, ἡσω. — d'une charge (*magistratu se abdicare, o, avi*) τὴν ἀρχὴν ἀπειπεῖν, ἔπω*, *Arist.*

ΔΕΦΑΙΝΕΡ, **E** (*macilentus, pallidus, a, um*) ἰσχνός, ἡ, ὄν· λείψαιμος, ου, δ, ἡ, *Gal.*

ΔΕΦΑΙΝΕΡ (*speciosa excusatio, onis*) πρόσασις, εως, ἡ, *Dém.* — d'une armée (*exercitus clades, is*) ἤττα, ἡς, ἡ· στρατοῦ δλεθρος, ου, ὄ, *Dém.*

ΔΕΦΑΛΚΕΡ (*deducere, co, xi*) ἐξαιρεῖσθαι, ἀφαιρεῖσθαι, οὔμαι, *Isocr.*

ΔΕΦΑΥΤ (*vilius, mendum, i*) κακία, ας, ἡ, *Dém.* σφάλμα, ατος, τό, *Plut.* — de mémoire (*memoria defectus, us*) μνήμης ἔλλειψις, εως, ἡ. Condamner quelqu'un par défaut (*aliquem ob desertum vadimonium damnare, o, avi*) ἐρήμην sous-ent. δίκην καταδικάζειν, ζω, σω, τινά. Etre condamné par défaut, ἐρήμην ὠρλεῖν ou ὠρλισκάνειν, ω, *Jurisc.* A défaut de, au défaut de (*vice ou loco, gén.*) ἀντί, *gén.*

ΔΕΦΑΥΕΡ. Tomber en défaveur (*alicujus benevolentia destitui, or*) τῆς εὐνοίας καὶ φιλανθρωπίας τινὸς ἀποστερεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.*

ΔΕΦΑΥΕΡΑΒΛΕ (*malevolus, injucundus, a, um*) δύσνους, ου, δ, ἡ· ἀηδής, ἑός, δ, ἡ, *Dém.* Jugement défavorable, ἐναντία ψῆφος, ου.

ΔΕΦΑΥΕΡΑΒΛΕΜΕΝΤ (*injucunde*) ἀνωφελῶς, ἀηδῶς, *Xén.*

ΔΕΦΕΚΤΙΦ, **ΙΥΕ**. Verbe défectif (*defectivum verbum, i*) ἀνώμαλον ῥῆμα, ατος, τό, *Gramm.*

ΔΕΦΕΚΤΙΟΝ (*defectio, onis*) ἀπόστασις, εως, ἡ, *Thuc.* ἀποστασία, ας, ἡ, *Plut.* ἀπόλειψις, εως, ἡ, *Dém.*

ΔΕΦΕΚΤΕΥΕΜΕΝΤ (*mendose*) ἔλλειπῶς, οὐκ ὀρθῶς.

ΔΕΦΕΚΤΕΥΕΥ, **EUSE** (*mendosus, a, um*) ἔλλειπής, ἑός, δ, ἡ.

ΔΕΦΕΚΤΕΥΟΣΙΤΕ (*mendum, vilius, i*) ἔλλειψις, εως, ἡ· ἔνδεια, ας, ἡ, *Dém.*

ΔΕΦΕΝΔΑΝΤ. A son corps défendant (*repugnantler*) ἐναντίβιον.

ΔΕΦΕΝΔΕΥΕΡ, **ΔΕΡΕΣΣΕ** (*reus, a*) ὁ φεύγων, οντος· ἡ φεύγουσα, ἡς· ἔνοχος, ου, δ, ἡ· αἴτιος, ἰα, *Dém.*

ΔΕΦΕΝΔΕΡ (*defendere, do, di; tueri, eor*) ἀμύνειν, νω, νῶ, *Isocr.* Défendre la liberté du peuple, τῇ δημοκρατίᾳ, ου ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀμύνεσθαι, ομαι, *Dém.* Défendre un accusé, συνηγορεῖν, ὦ, ἡσω, ὑπὲρ τινος, *Arist.* τινί, *Isocr.* L'augure le plus favorable, c'est de défendre sa patrie (*hoc valet augurium, patriam defendere dextra*) εἰς οἰωνὸς ἀριστος, ἀμύνεσθαι (ou ἀμύνασθαι) περὶ πατρὸς, *Hom. Il. XII, 243.*

ΔΕΦΕΝΔΕΡ à quelqu'un de faire quelque

chose (*vetare, o, ui, ou prohibere, eo, ui, aliquem facere aliquid*) εἶργειν, γω, ζω, τινά ἀπό τινος, *Xén.* ἀπείργειν, γω, ζω, τινά τινος ἀπωθεῖν, ᾧ, ἦσω, τινά τινος, *Plut.* κωλύειν, ω, σω, τινά, *Plut.* διακωλύειν, ω, σω, τί, *Plat.* κατακωλύειν, ω, σω, τί, *Dém.*

DÉFENDRE [SE. Je ne puis me défendre de verser des larmes (*non possum temperare a lacrymis*) οὐ δύναμαι ἀπέχειν τῶν δακρῶν.

DÉFENSE (*defensio, ou prohibitio, onis*) ἐπικουρία, ας, ἡ, *Polyb.* ἀπολογία, ας, ἡ, *Dém.* ou κώλυσις, ἐπικώλυσις, εως, ἡ, *Xén.* Faire une vigoureuse défense, ἰσχυρῶς ἀμύνεσθαι, ομαι, οὔμαι. Faire défense de... *Voyez DÉFENDRE.*

DÉFENSES d'un éléphant, d'un sanglier (*elephanti, apri dentes falcati*) ἐλέφαντος ou κάπρου κραντήρες, ων, οί, *Theocr. Id. XXX.*

DÉFENSEUR (*defensor, oris; patronus, i*) βοηθός, οῦ, δ, *Plut.* συνήγορος, ου, δ, *Dém.*

DÉFENSIF, IVE. Armes défensives et offensives (*arma ad legendum et nocendum, Cic.*) φυλακτικά καὶ ἀμυντικά δπλα, ων. Ligue défensive et offensive (*foederatorum tum ad repugnandum tum ad oppugnandum inita societas*) τὸ ἐπικουρικὸν καὶ συμμαχικόν. Se tenir sur la défense (*paratum esse ad resistendum*) τοὺς ἐπιόντας ἀναμένειν, ω, *Dém.*

DÉFÉRANT, E. Esprit doux et déférant; humeur douce et déférante (*mitis ac lenis animus, i*) ἐπιεικῆς θυμός, οῦ ἐπιείκεια, ας, ἡ.

DÉFÉRENCE (*observantia, reverentia, æ*) Σεραπεία, ας, ἡ, *Isocr.* Avoir pour quelqu'un beaucoup de déférence, πάση Σεραπείᾳ Σεραπεύειν, ω, σω, τινά, *Xén.* Recevoir de quelqu'un beaucoup de marques de déférence, πολλῆς Σεραπείας τυγχάνειν παρά τινος, *Isocr.*

DÉFÉRER à l'avis de quelqu'un (*ire in sententiam alicujus*) τινὸς γνώμη ἐπακολουθεῖν, ᾧ, ἦσω, *Dém.*

DÉFERLER (*vela pandere, do, di*) ἰστία ἐκπέταζειν, ζω, σω.

DÉFERRER un cheval (*equo soleas detrahere, ho, xi*) ἔππου τὰ ὑποδήματα ἀφελῆν, αἰρέω *.

DÉFETS (*imperfectæ paginæ, arum*) ἔλλειπῆ, ᾧν, τά.

DÉFI (*provocatio, onis*) πρόκλησις, εως, ἡ, *Hérod.*

DÉFIANCE (*dissidentia, æ*) ἀπιστία, ας, ἡ, *Dém.* Avec défiance (*dissidenter*) ἀπίστως, *Isocr.*

DÉFIANT, E (*suspicax, acis*) ὑπόπτῆς, ου, δ· ταχύοπτος, ου, δ, ἡ, *Plat.*

DÉFICIT. Etre en déficit (*deficere, cio, feci*) ἔλλειπειν, πω, ψω, *Dém.*

DÉFIER un ennemi au combat (*hostem ad pugnam provocare, o, avi*) τὸν πολέμιον προκαλεῖσθαι εἰς μάχην, *Dém.* πρὸς μάχην, *Plat.*

DÉFIER [SE de quelqu'un (*alicui dissidere, do*) ἀπιστεῖν, ᾧ, ἦσω, τινί· ἀπίστως ἔχειν, ἔχω, ἔζω, πρὸς τινά, *Isocr.* ἀπίστως διακείσθαι, διακείμαι, σαι, ται, πρὸς τινά, ou πρὸς τι, *Plut.*

DÉFIGURER (*deformare, o, avi*) ἀπομορφῶν, ᾧ, ὥσω· καταισχύνειν, ὕνω, ὑνῶ, *Plut.* La maladie l'a tout défiguré, ἐκ τῆς νόσου πάνυ μεταβέδληται τὸ πρόσωπον.

DÉFILÉ (*angustiæ, arum*) στενωπὸς ὁδός, οῦ, ἡ· στενοχωρία, ας, ἡ, *N. Test.*

DÉFILER par ordre (*ordine incedere, do, ssi*) στείχειν, ζω, ζω, *Eur.*

DÉFINI, IE (*definitus, a, um*) ὄρισμένος, η, ου, *Dém.* — *Les grammairiens grecs appellent παρακείμενον χρόνον le prétérit défini, περιλήγα, j'ai aimé; et ἀόριστον χρόνον le prétérit indéfini ou aoriste, ἐφίλησα, j'aimai. Voyez AORISTE. Les Latins ne connaissent pas cette distinction, et disaient dans les deux cas amavi. En hébreu, la signification du prétérit est encore plus étendue, puisqu'elle comprend aussi l'imparfait et le plus-que-parfait.*

DÉFINIR (*definire, io, ivi*) ὀρίζειν, ζω, σω, *Arist.*

DÉFINITIF, IVE (*definitivus, a, um*) ὀριστικός, ἡ, ὄν, *Arist.* En définitive, ὀριστικῶς, διοριστικῶς, ὄρισμένως, διορισμένως, *Arist.*

DÉFINITION (*definitio, onis*) ὀρισμός, οῦ, δ· ὀρος, ου, δ, *Arist.*

DÉFINITIVEMENT (*definitive; immutabiliter*) ὄρισμένως, *Arist.* ἀτρέπτως, *Phil.* ἀμετακινήτως, *Isocr.*

DÉFLAGRATION (*deflagratio, onis*) ἐμπρησμός, οὔ, δ, *Plut.* ἐμπύρωσις, ἐμπρησις, εως, ἡ, *Esch.*

DÉFLEGATION (*pituitæ purgatio*) ἀποφλεγματισμός, οὔ, δ.

DÉFLEURIR (*deflorescere, esco, rui*) ἀπαθεῖν, ὦ, ἦσω, *Grég. Naz.* παρακμάζειν, ζω, σω· παραθεῖν, ὦ, ἦσω, *Plut.*

DÉFONCER un tonneau (*dolii fundum eximere, imo, emi*) πῖθου τὸν πυθμένεα ἀρλεῖν, αἰρέω*.

DÉFORMER un chapeau (*petasum deformare, o, avi*) πέτασον ἀπομορφοῦν, ὦ, ὠσω.

DÉFOURNER du pain (*e furno panem extrahere, ho, xi*) κλιθάνου ἄρτον ἀρλεῖν, αἰρέω*.

DÉFRAYER quelqu'un de sa route (*alicui viaticum suppeditare, o, avi*) τινὰ ἐφ-οδιάζειν, ἀζω, ἄσω, *Hér.*

DÉFRICHER un terrain (*rudem agrum subigere, igo, egi*) χειρσεύουσιν χώρην γεωργεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.* — une affaire (*rem extricare, o, avi*) πρᾶγμα ἀνελθεῖν, ω, σω, *Arist.*

DÉFRISER une perruque (*capillamenti cirros replicare, o, avi*) τὴν φενάκην μιαινεῖν, αἰνω, ανῶ.

DÉFRONCER les sourcils (*frontem exporigere, igo, exi, Tér.*) τὸ μέτωπον χαλᾶν, ὦ, ἄσω, *Aristoph.*

DÉFROQUÉ, ÉE. Un moine défroqué (*apostata monachus, i*) ἀποστάτης μοναχός, οὔ, δ.

DÉFUNT, E (*defunctus, demortuus, a, um*) τεθνεώς, ὠτος, δ· ἀποθανών, οὔσα· τετελευτηκώς, υἶα· κατοιχόμενος, ἐνή, *Dém.*

DÉGAGÉ, ÉE. Une taille dégagée (*expedita statura, æ*) εὐκίνητος ἡλικία, ας, ἡ.

DÉGAGEMENT (*liberatio, onis*) ἐλευθέρωσις, εως, ἡ, *Thuc.* ἀπελευθέρωσις, εως, ἡ, *Plut.*

DÉGAGER quelqu'un de l'embarras où il se trouve (*aliquem molestiis expeditare, io, iui*) ἀπαλλάττειν, ττω, ζω, τινὰ τῶν δεινῶν, *Isocr.* — sa parole (*fidem suam liberare, o, avi*) τὴν πίστιν ἐλευθεροῦν, ὦ, ὠσω. — du service militaire (*exauclorare, o, avi*) ἀποζωννύναι, υμι*, *Hérod.*

DÉGALNER, tirer l'épée (*gladium evagi-*

nare, o, avi) τὴν μάχαιραν σπᾶν, ὦ, ἄσω, *N. Test.*

DÉGANTER [*Se* (*digitalia exuere, uo, ui*) τὰς χειροθήκας ἐκδύεσθαι, οἰμαι.

DÉGARNIR (*denudare, o, avi*) ἀπογομνοῦν, ὦ, ὠσω, *Hés.* γυμνοῦν, ὦ, ὠσω, τινὰ τινος, *Hérod.* *Dégarni d'arbres, de soldats, d'argent, ἄδενδρος, ἀφρουρος, ἀχρήματος, ου, δ, ἡ.*

DÉGAT (*vastatio, onis*) φθορά, ἄς, ἡ· πόρθησις, εως, ἡ, *Dém.* Faire le dégât dans les villes et dans les campagnes (*urbes et agros vastare, o, avi*) τὰς πόλεις καὶ τοὺς ἀγροὺς διαπορθεῖν, ὦ, ἦσω, *Plut.*

DÉGAUCHIR (*corriger, igo, exi*) διορθοῦν, ὦ, ὠσω, *Dém.*

DÉGAUCHISSEMENT (*correctio, onis*) διόρθωσις, εως, ἡ, *Arist.*

DÉGEL (*glaciei solutio, onis*) ἡ τοῦ παγετοῦ διάλυσις, εως.

DÉGELER. Il dégèle aujourd'hui (*hodie solvitur glacies*) σήμερον λύεται ὁ πάγος, ου παγετός.

DÉGÉNÉRATION (*degeneratio, onis*) ἡ τοῦ γένους ἐκτροπή, ἧς· διαφθορά, ἄς, ἡ· νοθεία, ας, ἡ, *Plut.*

DÉGÉNÉRÉ, ÉE. Enfants dégénérés (*degeneres liberi, orum*) ἐξισταμένα τέκνα, ων, τά, *Théophr.*

DÉGÉNÉRER (*degenerare, o, avi*) νοθεύεσθαι, ομαι, *Luc.* Dégénérer de la vertu de ses ancêtres, τῆς τῶν προγεγονότων ἀνδραγαθίας ἐξιστασθαι, αμαι. Faire dégénérer, ἐξιστάναι καὶ φθεῖρειν τὴν τοῦ εὐ ἔχοντος φύσιν, *Aristoph.*

DÉGLUER un oiseau (*aviculam visco impeditam expeditare, io*) ὄρνιθα ἰξοῦ ἐκλύειν, ω, σω.

DÉGLUTITION (*sorbitio, onis*) βρόγχισις, εως, ἡ· ρόφησις, εως, ἡ, *Gal.*

DÉGOISER (*garrire, io*) στρουθίζειν, ζω, σω, *Sept.* στρωμύλλειν, λλω, *Aristoph.*

DÉGOUMER de bile (*bilis effusio, onis*) χολῆς ἐκχυσις, εως, ἡ.

DÉGORGER (*effundere, do, fudi*) ἐκχεῖν, έω, εύσω, *Luc.*

DÉGOURDIR [*Se* les mains (*manuum torporem discutere, tio, ssi*) ναρκώδεις χεῖρας θερμαίνειν, αἰνω, ανῶ.

DÉGOURDISSEMENT (*torporis discussio, onis*) νάρκης διαλυσις, εως, ἡ.

ΔΕΓΟΥΤ (*tædium*, *ii*) ἀηδία, ας, ἡ· κόρος, ου, δ. *Dém.* — pour la nourriture, ἀνορέξια, ας, ἡ, *Diosc.* Causer des chagrins et des dégoûts, λύπας καὶ ἄσας παρέχειν, ἔχω *.

ΔΕΓΟΥΤΑΝΤ (*tædiosus*, *a*, *um*; *squalidus*, *a*, *um*) ἀηδής, εος, δ, ἡ, *Phil.* βυπαρός, ἀ, ὄν· αὐχμώδης, εος, δ, ἡ, *Gal.*

ΔΕΓΟΥΤΕ, ἔε (*fastidiosus*, *a*, *um*) ὑπεροπτικός, ἡ, ὄν, *Dém.* Faire le dégoûté (*fastidire*, *io*) ἀνορέκτως ἔχειν, ω, ἔξω.

ΔΕΓΟΥΤΕΡ (*fastidium alicui movere*, *veo*, *vi*) κόρον παρέχειν, ω, ξω, τινί· κορευνύναι, κορευνύειν, ου κορείειν, έώ, έσω, τινά, *Hérod.*

ΔΕΓΟΥΤΕΡ [Se de l'étude (*studium fastidire*, *io*, *ivi*) τὴν σπουδὴν ἀποστρέφασθαι, ομαι, *Gal.* — de la nourriture, πρὸς τροφήν ἀνορέκτως ἔχειν.

ΔΕΓΟΥΤΤΑΝΤ, ε (*stillans*, *antis*) σταλάζων, οσσα, ὄν· σταλακτικός, σταλακτός, ἡ, ὄν, *Diosc.*

ΔΕΓΟΥΤΤΕΡ (*stillare*, *o*, *avi*) σταλάζειν, ζω, ξω, *Eur.* La sueur dégouttait de tout son corps (*sudor per artus ibat*, *Virg.*) πλείων ἐσταλάξ' ἰδρωσ, *Eur. Phénic.* 1389.

ΔΕΓΡΑΔΑΤΙΟΝ (*de gradu depulsio*, *onis*) καταβίθασμός, οῦ, δ. — d'une maison, d'une forêt (*domus*, *silvam detrimementum*, *i*) οἴκου, ὕλης φθορά, ἄς, ἡ.

ΔΕΓΡΑΔΕΡ un magistrat (*aliquem magistratu movere*, *veo*, *movi*) ἀρχῆς τινα ἐκβάλλειν, βάλλω *, *Isocr.* — une maison, une forêt (*domum*, *silvam evertere*, *to*, *ti*) οἴκον, ὕλην διαφθείρειν, ω· πορθεῖν, ὦ, ἡσω, *Xén.*

ΔΕΓΡΑΦΕΡ (*diffibulare*, *o*, *avi*) ἀναπορπᾶν, ὦ.

ΔΕΓΡΑΙΣΣΕΡ un habit (*vestis illuviem purgare*, *o*, *avi*) βυπαρὰν ἐσθῆτα καθαρίζειν, ἰζω, ἰσω· καθαίρειν, αίρω, αρῶ.

ΔΕΓΡΑΙΣΣΕΥΡ (*qui vestium illuviem detergit*) δ τὴν βυπαρὰν ἐσθῆτα καθαρίζων, ου καθαίρων, οντος.

ΔΕΓΡΑΥΟΙΜΕΝΤ (*suffossio*, *onis*) κατάσκαψις, εως, ἡ.

ΔΕΓΡΑΥΟΥΕΡ. L'eau a dégravoqué ce mur (*aqua murum hunc suffodiit*) τὸ ὕδωρ τοῦτο τὸ τεῖχος κατέσκαψεν.

ΔΕΓΡΕ (*gradus*, *us*) βαθμός, οῦ, δ, *N. Test.* κλίμαξ, ακος, ἡ, *Xén.* Par degrés

(*gradatim*, ou *pedetentim*) βαθμηδόν, κλιμακηδόν, *Bas.*

ΔΕΓΡΕΕΡ un navire (*navem exarmare*, *o*, *avi*) ναῦν ἀφοπλίζειν, *Suid.* ἐξοπλίζειν, ω, σω, *App.*

ΔΕΓΡΕΙΝΓΟΛΕΡ (*præcipitari*, *or*) κατακρήμνασθαι, ομαι.

ΔΕΓΡΕΙΣΣΙΕΡ une pièce de bois (*lignum decorticare*, *o*, *avi*) δοκὸν ἀναφοίξειν, ζω, *Théophr.*

ΔΕΓΡΕΝΙΛΛΕ, ἔε (*pannosus*, *a*) κατάβρᾶφος, ου, δ, ἡ, *Luc.*

ΔΕΓΡΕΡΠΙΡ d'un lieu (*loco excedere*, *do*, *ssi*) ἐκχωρεῖν, ὦ, ἡσω, *Plut.*

ΔΕΓΡΕΡΠΙΣΣΕΜΕΝΤ (*excessus*, *us*) ἀποχώρησις, εως, ἡ, *Esch.*

ΔΕΓΡΕΙΣΣΕ, ἔε. Des amitiés feintes et déguisées (*fucosa amicitiae*, *arum*) πεπλασμένοι φίλοι, ων, *Chrys.*

ΔΕΓΡΕΙΣΣΕΜΕΝΤ (*habitus mutatio*, *onis*; *simulatio* ou *dissimulatio*, *onis*) προσποιήσις, εως, ἡ. *Arist.* ὑπόκρισις, εως, ἡ, *N. Test.* Parler sans déguisement (*aperte loqui*, *or*) παρῆρησιάζεσθαι, ομαι, *Act. des Ap.*

ΔΕΓΡΕΙΣΕΡ (*simulare* ou *dissimulare*, *o*, *avi*) προσποιεῖσθαι, *Esch.* ὑποκρίνεσθαι, ομαι, *N. Test.* Déguiser la vérité, τὸ ἀληθές ἀποκρύπτεσθαι, ομαι, *Isocr.* A ne rien déguiser, ἵνα μὴ τι ἀποκρύψωμαι.

ΔΕΓΡΕΙΣΤΑΤΕΥΡ (*prægustator*, *oris*) προγεύστης, ου, δ.

ΔΕΓΡΕΙΣΤΑΤΙΟΝ (*degustatio*, *onis*) πρόγευμα, ατος, τό.

ΔΕΓΡΕΙΣΤΕΡ du vin (*vinum degustare*, *o*) οἴνου ἀπογεύεσθαι, ομαι, *Plat.*

ΔΕΗΑΛΕΡ le teint (*vultum dealbare*, *o*) τὸ πρόσωπον λευκαίνειν, αίνω, ανῶ.

ΔΕΗΑΝΧΕ, ἔε (*delumbis*, *e*) ἔξαρθρος, ου, δ, ἡ.

ΔΕΗΑΡΝΑΧΕΡ un cheval (*equum ephippio eximere*, *imo*, *emi*) ἵππον ἀπολύειν, ω, σω· ἐλευθεροῦν, ὦ, ὡσω.

ΔΕΗΑΡΣ (*foris*, *foras*) ἔξω, ἐκτός, *Dém.* Rester dehors pendant trente jours, τριάκοντα ἡμέρας ἔξω γίνεσθαι, *Dém.* Les dehors d'une maison (*externa domus facies*) τὰ ἔξω τοῦ οἴκου. Les gens du dehors (*externi*, *orum*) ἔξωτικοί, ἰκαί.

ΔΕΙΚΙΔΕ (*deicidium*, *i*) θεοκτονία, ας, ἡ.

ΔΕΙΚΙΔΕ (*deicida*, *a*, *m.*) θεοκτόνος, ου, ὅ, ἡ.

DEIFICATION (*relatio in numerum deorum*)

ἀποθεώσις, εως, ἦ, *Hérod.*

DEIFIER (*in numerum deorum referre, fero, tuli*) ἀποθεοῦν, ὦ, ὦσω.

DEISME (*deismus, i*) Θεϊσμός, οὔ, ὀ.

DEISTE (*deista, æ, m.*) Θεϊστής, οὔ, ὀ.

DEÏTÉ (*deitas, atis*) Θεϊότης, ητος, ἦ, *Grég. Naz.*

DÉJA (*jam*) ἤδη, *Dém.* Il y a déjà longtemps (*jam diu, jam pridem, jam dudum*) ἐκ πολλοῦ χρόνου, ἐκ πολλοῦ ἤδη, πολὺν ἤδη χρόνον, *Dém.*

DEJECTION (*alvi dejectio, onis*) ὑποχώρημα, ατος, τό, *Hipp. Aphor.*

DÉJKTÉ, **ÉE** (*inflexus ou disjunctus, a, um*) ἐστραμμένος, η, ον.

DÉJEUNE (*jentaculum, i*) ἀκρατισμός, οὔ, ὀ, *Plut.* ἀκράτιστα, ατος, τό, *Arist.*

DÉJEUNER (*jentare, o, avi*) ἀκρατίζεσθαι, ομαι, *Phil.*

DÉJOINDRE (*disjungere, go, xi*) διαζευγνύναι, υμι, ζεύζω, *Esch.* διασπᾶν, αῖο, αῖσω, *Dém.*

DÉJOINDRE [**SE** (*disjungi, gor*) διαζεύγνυσθαι, υμαι, ε.

DÉJOINT, **E** (*disjunctus, a, um*) διαζευχθεὶς, εἶσα, ἐν.

DÉJOUER UN complot (*conjuratiōnem retere, go, xi*) σύστασιν ἀνακαλύπτειν, πτω, ψω.

DELA (*hinc, inde*) ἐντεῦθεν, *Dém.* Delà il est facile de comprendre (*inde facile est intelligere*) ῥᾶδιον ἐκεῖθεν διαγινώσκειν, *Dém.* D'ici et de là (*hinc et inde*) ἐνθεν καὶ ἐνθεν, *Arist.* Je ne recherche rien au delà (*nihil ultra requiro*) μηδὲν ἔτι πέρα ζήτῶ, *Plat.* Au delà des bornes de la modération (*ultra modum*) πέρα τοῦ μέτρου, *Dém.* Au delà des Indes (*ultra Indos*) πέραν Ἰνδῶν, *Arist.* Au delà de ce qui est raisonnable (*ultra quam par est*) μᾶλλον τοῦ δέοντος, *Dém.* Au delà de nos mérites (*ultra quam meremur*) ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἡμῶν, *Isocr.* Qui a au delà de soixante ans (*ultra sexaginta annos natus, a*) ὑπὲρ ἐξήκοντα ἔτη γεγονός, υἷα, *Plut.*

DÉLABREMENT de la santé (*valeitudinis debilitatio, onis*) ἀρρώστια, ας, ἦ· ἀρρώστημα, ατος, τό, *Dém.*

DÉLABRER ses vêtements (*vestes lacerare, o, avi*) τὰς ἐσθῆτας συντρίβειν, βω, ψω.

σπαράσσειν, σω, ξω· περισφύρειν, ρω. Il a délabré les affaires de la république, τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐλυμήνατο. Santé délabrée, καχεξία, ας, ἦ.

DÉLACER son corset (*pectorale laxare, o*) τὸν θώρακα ἀπολύειν, ω, σω.

DÉLAI (*mora, æ; dilatio, onis*) διατριβή, ἦς, ἦ· ἀναβολή, ἦς, ἦ, *Dém.* μέλλημα, ατος, τό, *Esch.* μέλλησις, εως, ἦ, *Thuc.* Apporter du délai (*moram afferre, fero, altuli*) ἀναβολήν, διατριβὴν ποιῆσθαι, οὔμαι, *Dém.* Sans délai (*sine mora*) ἀμελλητί, ἀνυπερθέτως, *Plat.*

DÉLAISSEMENT (*derelictio, onis*) ἐγκατάλειψις, ἀπολείψις, εως, ἦ, *Dém.*

DÉLAISSER (*derelinquere, quo, reliqui*) ἐγκαταλείπειν, ἀπολείπειν, πω, ψω, τινά, *Xén.*

DÉLASSERMENT du corps ou de l'esprit (*corporis aut animi recreatio, onis*) ἀνάπαυσις, εως, ἦ· ἀναψυχή, ἦς, ἦ, *Plat.*

DÉLASSER (*recreare, o, avi*) ἀναπαύειν, ω, σω, τινά, *Xén.* ἀναψύχειν, χω, ξω, *Chrys.* Se délasser de ses fatigues, ἐκ πόνων ἀνακομίζεσθαι, ομαι, *Gal.* ἐαυτὸν ἀναλαμβάνειν, ἀνω*, *Dém.*

DÉLATEUR (*delator, oris*) συκοφάντης, ου, ὀ, *Dém.* Faire le métier de délateur (*delationes factitare, o*) συκοφαντεῖν, ὦ, ἴσω.

DÉLATION (*delatio, onis*) συκοφαντία, ας, ἦ· συκοφάντημα, ατος, τό· ἐνδειξις, εως, ἦ, *Dém.*

DÉLAVÉ, **ÉE** (*pallidus, a, um*) ὠχρός, γλωρός, ἄ, ὄν.

DÉLAYANT (*diluendi vim habens*) διαλυτικός, ἦ, ὄν.

DÉLAYEMENT (*dilutio, onis*) διάλυσις, εως, ἦ.

DÉLAYER (*diluere, o, ui*) διαλύειν, ω, σω. Délayer du vin dans de l'eau, οἶνον ἐξυδαροῦν, ὦ, ὦσω.

DÉLECTABLE (*jucundus, a, um*) τερπνός, ἦ, ὄν, *Isocr.* ἡδύς, εἶα, ὄ· καταθῦμιος, ἰα, ἰων· κεχαρισμένος, η, ον, *Dém.*

DÉLECTATION (*delectatio, onis*) τέρψις, εως, ἦ, *Isocr.* χάρις, ἰτος, ἦ· ἡδονή, ἦς, ἦ, *Dém.* ἡδυπάθεια, ας, ἦ· εὐθυμία, ας, ἦ, *Xéi.*

DÉLECTER (*delectare, o, avi*) τέρπειν, πω, ψω, τινά τι, *Isocr.* εὐφραίνειν, αίνω, ανῶ, τινά, *Dém.* συνηδύνειν, ω, τινά,

Plut. ἡδονὴν ποιεῖν, ᾧ, τινί, *Dém.* Se délecter à quelque chose (*aliqua re oblectari, or*) ἡδῆσθαι, ομαι, τινί, *Dém.*

DÉLÉGATION (*delegatio, onis*) ἐπιτροπή, ἧς, ἡ, *Dém.* ἐντολή, ἧς, ἡ, *N. Test.*

DÉLÉGATOIRE (*legatitius, a, um*) ἐπιτροπικός, ἡ, ὄν.

DÉLÉGUÉ, **ἔε** (*legatus, i*) ἐπίτροπος, ου, ὁ, ἡ.

DÉLÉGUER (*delegare, o, avi*) ἐπιτρέπειν, πω, ψω, τινί τι, *Isocr.*

DÉLESTER un vaisseau (*saburram e navi ejicere, cio, jeci*) τὴν ναῦν ἀφραματίζειν, ζω, σω· κουφίζειν, *N. Test.* ἐπικουφίζειν, ἴζω, ἴσω, *Phil.* ἐλαφρύνειν, ω, *Sept.*

DÉLÉTÈRE. Suc délétere (*nocivum phar-macum, i*) δηλητήριον φάρμακον, ου.

DÉLIBÉRATIF, **IVE** (*deliberativus, a, um*) συμβουλευτικός, ἡ, ὄν, *Arist.* Qui a voix délibérative, βουλευτής, οὔ, ὁ. Le genre délibératif, δημηγορικὸν εἶδος, ους, τό, *Rhét.*

DÉLIBÉRATION (*deliberatio, onis*) βουλή, ἧς, ἡ, *Dém.* βουλευσις, εως, ἡ, *Arist.* Proposer une délibération sur quelque objet (*deliberationem de aliqua re instituere, uo, ui*) βουλήν περὶ τινος προτιθέναι, τίθημι*. S'opposer aux délibérations, ἐναντίον εἶναι τῶ βουλευέσθαι. Etablir une délibération préalable, τῶ βουλευέσθαι πρὸ τοῦ πράγματος χρῆσθαι, ᾧμαι, *Arist.*

DÉLIBÉRÉ, **ἔε**. Un air délibéré (*confidens aspectus, us*) ἐλευθέρᾳ ὄψει, εως. De propos délibéré (*de industria*) κατὰ προαίρεσιν, ἐκ προαιρέσεως, ἐκ προνοίας, ἐξεπίτηδες, ἐκοντί, *Dém. Isocr.*

DÉLIBÉRÉMENT (*confidenter*) καταθεθάρρηχότως, *Plut.*

DÉLIBÉRER (*deliberare, o, avi*) βουλεύεσθαι, σκέπτεσθαι, ομαι, περί τινος, ου ὑπέρ τινος, *Dém.* Il ne s'agit pas de délibérer s'il faut faire la paix, mais comment il faut la faire, οὐ βουλευτέον περὶ τοῦ εἰ ποιητέον τὴν εἰρήνην, ἀλλ' ὑπέρ τοῦ ποίαν τινά, *Dém.*

DÉLICAT, **Ε** (*delicatus, a, um; tenuis, e*) τρυφερός, ἄ, ὄν, *Arist.* θρυπτικός, ἡ, ὄν, *Xén.* ἀβρός, ἄ, ὄν, *Luc.* λεπτός, ἡ, ὄν, *Dém. Phal.* Homme doué d'un goût délicat, φιλόκαλος, ἀγγίνους ἀνὴρ, ἔρος, *cont.* ἀνδρός.

DÉLICATEMENT (*delicate, molliter*) τρυφερῶς, θρυπτικῶς, *Poll.* Vivre —, τρυφᾶν, ᾧ, ἡσω, *Plut.* Qui vit —, ἀβροδίαιτος, ου, ὁ, ἡ, *Thuc.*

DÉLICATESSE (*mollitia, æ; tenuitas, atis*) τρυφερότης, ἀπαλότης, λεπτότης, ητος, ἡ. Les délicateses du langage attique, αἱ τῆς ἀττικῆς διαλέκτου λεπτομέρειαι, ᾧν.

DÉLICE, **m. DÉLICES**, **f.** (*deliciæ, arum*) τρυφή, ἧς, ἡ, *Dém.* ἀβρότης, ητος, ἡ, *Xén.* ἀβροσύνη, ης, ἡ, *Chrys.* Vivre dans les délices, τρυφᾶν, ᾧ, ἡσω, *Dém.* σπαταλᾶν, ᾧ. Une veuve qui vit dans les délices, est morte dès son vivant, ἡ χήρα σπαταλώσα, ζωσα τέθνηκε, *Paul, I. Ep. à Tim. V, 6.*

DÉLICIEUSEMENT (*delicale, molliter*) τρυφερῶς, θρυπτικῶς, *Poll.* διατρυμμεμένως, *Xén.* Vivre délicieusement (*delicale et molliter vivere, o, xi, Cic.*) τρυφᾶν, ᾧ, καὶ τῶ βίῳ διαρρέειν, ἐω, *Elie.*

DÉLIÉ, **ἔε** (*tenuis, subtilis, e*) λεπτός, ἡ, ὄν· ψιλός, ἡ, ὄν, *Dém. Phal.*

DÉLIENNES (*Delii Apollinis festa*) Δήλια ἑορταί, ᾧν· Δηλιακά, ᾧν, τά.

DÉLIER (*solvere, vo, vi*) λύειν, ἐκλύειν, ἀπολύειν, ω, σω.—un cheval, ἵππον, *Xén.* — un œud, σύναμμα. *Sur le verbe ΑΥΨΩ, voyez (page 489) la dernière édition du Schrevelius.*

DÉLINÉATION (*delineatio, onis*) διαγραφή, ἧς, ἡ· σκιαγραφία, ας, ἡ, *Plat.*

DÉLIQUANT (*noxius, a*) ἀμαρτών, οὔσα· παράνομος, ου, ὁ, ἡ· αἰτίας, ἰα· ἔνοχος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*

DÉLIQUER (*delinquere, quo, liqui*) ἀμαρτάνειν, ἄνω, τῆσω, *Dém.* πλτμμελεῖν, ᾧ, ἡσω, *Isocr.*

DÉLIQUESCENCE (*dissolutio, onis*) διάλυσις, εως, ἡ· τῆξις, εως, ἡ. Tomber en déliquescence (*deliquere, eo; deliquescere, sco*) τῆχεσθαι, ομαι, *Gal.*

DÉLIQUESCENT, **Ε** (*liquabilis, e*) τηκτός, ἡ, ὄν.

DÉLIRE (*delirium, ii; mentis abalienatio, onis*) ἄλλοτριότης, ητος, ἡ, *Plat.* παραφροσύνη, ης, ἡ· παραλήρημα, ατος, τό, *Xiph.* παράνοια, ἀπόνοια, ας, ἡ, *Dém.* Tomber en délire (*delirare, o*) ληρεῖν, ἀποληρεῖν, ᾧ, ἡσω, *Dém.* παραληρεῖν. *Aristoph.* παραφρονεῖν, ᾧ, ἡσω· μαίνεσθαι, ομαι, *Dém.* Vieillard en délire

(senex delirus) παράφρων, ονος, ὁ λη-
ρώδης, εος, ὁ, ἡ· χρονόληρος, ου κρο-
νόληρος, ου, ὁ, Aristoph. *LIRA est
sulcus*; lirare arando sulcos ducere :
hinc delirare significat a recta via de-
clinare, aberrare, desipere; Nonn. Mar-
cell. Festus, Isidor. *Proprio sensu dixit
Columella* : delirat arator, *tropice vero
Horatius* :

Quidquid delirant reges, plectuntur
Achivi.

DELIT (*delictum*, i) ἔλλειμμα, ατος, τό·
ἁμάρτημα, ατος, τό, *Dém.* πλημμέλεια,
ας, ἡ· ἁμαρτία, ας, ἡ, *Isocr.* Pris en
flagrant délit (*in manifesto scelere de-
prehensus*, Cic.) ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀλόους,
όντος, ου λαμβανόμενος, ένου, *N. Test.*
DELIVRANCE (*liberatio*, onis) ἀφεςις, εως,
ἡ· ἐλευθέρωσις, *Thuc.* ἀπελευθέρωσις,
εως, ἡ, *Plut.*

DELIVRE (*liberare*, o, avi, aliquem ali-
qua re, vel ab aliqua re) ἐλευθεροῦν, ὦ,
ώσω, τινά ἀπό τινος, *Plat.* τινά τινος,
Eur. Délivré du joug des tyrans, τυράν-
νων ἐλευθερος, α, ον.

DELOGEMENT (*migratio*, onis) μετοίκησις,
εως, ἡ, *Plat.* ἀπαλλαγή, ἦς, ἡ, *Bas.*
ἀποικία, ας, ἡ, *Isocr.*

DELOGER (*migrare*, o, avi) μετοικίζεσθαι,
ομαι, *Isocr.* μετεκβαίνειν, ω, ἐκ τινος εἰς
τι, *Hér.* — quelqu'un de sa maison (*ali-
quem e domo sua deturbare*, o, avi) ἐκ-
βάλλειν, ω, τινά ὅτκου, ἀρχῆς, ἐκ πα-
τρίδος, κ.τ.λ. *Isocr.*

DELOS, ile de la mer Egée, Δῆλος, ου, ἡ.

DELOYAL, e (*infidus*, a, um) προδοτικός,
ἡ, ὄν· παράσπονδος, ἀπιστος, ου, ὁ, ἡ,
Dém.

DELOYALEMENT (*perfidiose*) προδοτικῶς,
ἀπίστω, *Dém.*

DELOYAUTÉ (*perfidia*, æ) ἀπιστία, ας, ἡ,
Dém.

DELUGE (*diluvium*, ii) κατακλυσμός, οὔ,
ὁ, *Dém.* Un déluge de maux (*malorum
inundatio*, onis) ἰλιὰς κακῶν, *Prov.*

DEMAGOGIE (*popularitas*, atis) δημαγωγία,
ας, ἡ.

DEMAGOGUE (*popularis*, is) δημαγωγός,
οὔ, ὁ. Parler, agir en démagogue (*popu-
lariter loqui*, or; *popularibus auris*

gaudere, eo) δημαγωγικῶς λέγειν, ω,
ξω· τοὺς πολλοὺς δημαγωγεῖν, ὦ, ἦσω,
Plut.

DEMAIGRIR une pièce de bois (*trabem atte-
nuare*, o, avi) δοκὸν λεπτόνουν ου ἰσχυαί-
νειν, ω, *Arist.*

DEMAILLOTER un enfant (*infantulum fas-
ciis evolvere*, vo, vi) βρέφος ἀποσπαργα-
νοῦν, ὦ, ὡσω.

DEMAIN (*cras*) αύριον, *Dém.* Le lendemain
(*crastinus dies*, ei) τὸ αύριον. Remettre
une affaire au lendemain (*negotium pro-
crastinare*, o, avi) ἔργον ου πράγμα τι
εἰς τὸ αύριον ἀναβάλλεσθαι, ομαι, *Dém.*
Demain matin (*cras mane*) αύριον πρωί,
N. Test. Après-demain (*perendie*) μετ-
αύριον, *Buddé.*

DEMANCHER un couteau (*cullello manu-
brum detrahere*, ho, xi) τῆ μαχαίριδι
τὴν λαβὴν ἀφαιρέσθαι, οὔμαι.

DEMANDE (*postulatio*, onis) αἰτησις, εως,
ἡ, *Isocr.*

DEMANDER (*postulare*, o, avi; *petere*, o,
ivi; *rogare*, o, avi) αἰτεῖν, ὦ, ἦσω,
Dém. τινά τι, *Xén.* παρά τινός τι, *Plut.*
δέεσθαι, ομαι· ἐρωτᾶν, ὦ, ἦσω, *Dém.*
Je ne vous demande que cette seule
chose, ἐν τοῦτο σου δέομαι.

DEMANDEUR, DEBESSE (*petitor*, trix) ὁ
τὴν αἰτίαν ἐπενεγκίων, ὄντος· ὁ διώκων,
ἡ διώκουσα, *Dém.*

DEMANDEUR, EUSE (*flagitator*, oris) αἰτη-
τής, οὔ, ὁ.

DEMANGEAISON (*pruritus*, us) κνησμονή,
ἦς, ἡ· κνησμός, οὔ, ὁ, *Plut.* La déman-
geaison d'écrire (*scribendi cacothés*,
Juv. VII, 52) ἡ τοῦ γράφειν κακοθήεια,
ας.

DEMANGER (*prurire*, io) κνήθεσθαι, ομαι,
N. Test. ἐπικνίζειν, ἴζω, ἴσω, *Theophr.*

DEMANTELER une ville (*oppidi mœnia
diruere*, o, ui) τὰ τῆς πόλεως τεῖχη
πέρθειν, θω, σω, ου καταβάλλειν, βάλλω*,
Isocr.

DEMANTIBULER (*malas confringere*, go,
fregi) τὰς γνάθους, τοὺς ὀδόντας συντρί-
βειν, ὦ, ψω.

DEMARCATIION (*confinium*, ii) μεθόριον, ἴου,
τό, *Plut.*

DEMARCHE (*incessus*, us) βάδισμα, ατος,
τό, *Dém.* Fausse démarche, σφάλμα,
ατος, τό.

- ΔΕΜΑΡΙΕΡ** (*nuptias rumpere, po, rupi*)
τοὺς γάμους διαρρήγνυμαι, οἱ.
- ΔΕΜΑΡΚΕΡ** (*notam demere, mo, dempsi,*
ou mieux *demsi*) τὸ σημείον ἀφαιρεῖσθαι,
οὔμαι.
- ΔΕΜΑΡΡΕΡ** (*ancoram tollere, o, sustuli*)
τὴν ἀγκυραν αἶρειν, ω, ou ἀνασπᾶσθαι,
ὦμαι, *Luc.*
- ΔΕΜΑΣΚΕΡ** (*alicui personam detrudere,*
ho, xi) τὸ προσωπεῖόν τι ἀφαιρεῖσθαι,
οὔμαι, *Dém.*
- ΔΕΜΑΤΕΡ** un navire (*navis malos fran-*
gere, go, fregi) τῆς ναὸς τὸν ἰστὸν κατα-
κλᾶν, ὦ, *άσω.*
- ΔΕΜΕΛΕ** (*rixā, æ*) ἔρις, ἰδος, ἦ, *Χέν.*
ἐριθεία, ας, ἦ, *N. Test.*
- ΔΕΜΕΛΕΡ** une affaire embrouillée (*intri-*
catam rem expedire, io, iovi) ἀδηλὸν τι
πρᾶγμα διασαφεῖν, ὦ, ἦσω, *N. Test.*
- ΔΕΜΕΜΒΡΕΜΕΝΤ** (*laceratio, onis*) σπαρα-
γμός, οὔ, δ, *Hérod.*
- ΔΕΜΕΜΒΡΕΡ** (*membratim discerpere, po,*
psi) μεληδόν, ou κατὰ μέλη διασπαράσ-
σειν, σω, ζω, *Luc.*
- ΔΕΜΕΝΑΓΕΜΕΝΤ** (*supellectilis exportatio,*
onis) σκευαγωγία, ας, ἦ.
- ΔΕΜΕΝΑΓΕΡ** (*demigrare, o, avi*) μετοικί-
ζεσθαι, οἱμαι, *Luc.*
- ΔΕΜΕΝΤΙΑ** (*dementia, æ*) ἀνοία, παράνοια,
ἀπόνοια, ας, ἦ, *Dém.* Il en est venu à
un tel point de démence (*eo dementiae*
venit) εἰς τοῦτο ἦλθεν ἀνοίας, ἀπρο-
σύνης, μανίας, μωρίας, ἀναισθησίας, *Isocr.*
- ΔΕΜΕΝΕΡ** [*Se (agitari, or)*] δονεῖσθαι,
κινεῖσθαι, οὔμαι· πολυπραγμονεῖν, ὦ,
ἦσω.
- ΔΕΜΕΝΤΙ.** Donner à quelqu'un un démenti
formel (*alicui mendacium aperte expro-*
brare, o, avi) τὸ ψεῦδος· τινι διαρρήδην
ἐξονειδίξειν, ἴζω, ἴσω, *Luc.*
- ΔΕΜΕΝΤΙΡ** (*aliquem mendacii arguere,*
uo, ui) ψεῦδους τινὰ ἀπαιτιᾶσθαι, ὦμαι,
Dém. Ne point se démentir dans sa con-
duite (*sibi constare, o, stili*) ἀμετανινή-
τως ἔχειν, ἔχω, ἔξω, *Isocr.*
- ΔΕΜΕΜΕΡΙΤΕΡ** (*indignum fieri*) ἀνάξιον γίνε-
σθαι.
- ΔΕΜΕΜΕΡΕ**, *EE* (*immodicus, a, um*) ἀμε-
τρος, ου, δ, ἦ, *Luc.* ἀνυπέβλητος, ου, δ, ἦ,
Dém.
- ΔΕΜΕΜΕΡΕΜΕΝΤ** (*enormiter*) ἀμέτρως,
ὑπερβολικῶς, *Dém.*

- ΔΕΜΕΤΤΕΡ.** Il s'est démis le pied (*pedem*
luxavit) τὸν πόδα ἐστρεφεν, *Hér.*
- ΔΕΜΕΤΤΕΡ** [*Se de sa charge (abdicare se*
magistratu)] ἀπαιτεῖν τὴν ἀρχήν, *Arist.*
- ΔΕΜΕΜΕΜΕΝΤ** (*supellectilis asportatio,*
onis) τῶν κινήτων ἀφαιρέσεις, εως, ἦ.
- ΔΕΜΕΜΕΜΕΝΤ** un appartement (*domum su-*
pellectili demudare, o, avi) οἶκον τῶν
σκευῶν οἱ τῶν ἐπίπλων ἀπογυμνοῦν, ὦ,
ἴσω.
- ΔΕΜΕΜΕΡΑΝΤ** [*Au (cæterum, cætero)*] μετὰ
οὔν, καὶ δῆ, *Dém.* μέντοι, *Arist.*
- ΔΕΜΕΜΕΡΕ** (*domicilium, ii; mansio, onis*)
κατοικία, ας, ἦ· οἰκησις, εως, ἦ, *Dém.*
οἰκημα, ατος, τό, *Χέν.* μονή, διαμονή,
ἦς, ἦ, *Polyb.*
- ΔΕΜΕΜΕΡΕΡ** (*habitare, o, avi; manere, eo,*
mansi) οἰκεῖν, κατοικεῖν, ὦ, ἦσω, *Eur.*
μένειν, ἐνω, ἐνῶ. Je ne pourrais demeu-
rer auprès de vous, οὐκ ἂν μέναιμι παρ'
ὑμῖν, *Aristoph.* *Oiseaux*, 598. Demeurer
en ville, οἰκεῖν πόλιν, *Isocr.* ἐν τῷ ἄστυ, *Dém.*
— à la maison, ἐν οἰκίᾳ, *Esch.* —
chez des personnes, ἐν τισι, *Plat.* De-
meurer dans un pays, κατοικεῖν ἐν τῇ
χώρᾳ, *Isocr.* — dans une terre, γῆν
τινα, *Plut.* — dans une île, νῆσον, *Isocr.*
— sur la terre, ἐπὶ τῇ γῇ, *N. Test.*
- Le plaisir passe, mais la honte demeure,
τὸ μὲν ἡδὺ οἴγεται, τὸ δὲ αἰσχρὸν μένει.
- ΔΕΜΙ,** *IE* (*dimidius, a, um*) ἡμίσιος, εια,
u, Thuc. Les demi-pains (*dimidii panes*)
οἱ ἡμίσεις τῶν ἄρτων, *Χέν.* A demi cuit
(*semicoctus, a, um*) ἡμιέφθος, ου, δ, ἦ·
et de même pour beaucoup d'autres par-
ticipes ou adjectifs, au devant desquels
il suffit de mettre en latin semi-, et en
grec ἡμι-. Plus qu'à demi, ὑπὲρ ἡμισιοῦ,
Thuc. N'être pas bon à demi, οὐκ ἐπ'
ἡμισιᾶ χρηστὸν εἶναι, *Dém.* Une demie,
ἡμισιοῦ, εος, τό. Un et demi (*sesquialter,*
era, um) ἡμιόλιος, ου, δ, ἦ, *Plat.* Un
pied et demi (*sesquipes, edis*) τριημι-
πόδιον, ου, τό. Deux et demi (*sesquiter-*
tius, a, um) ἐπίτριτος, ου, δ, ἦ, *Plat.*
- ΔΕΜΙ-ΣΕΡΚΛΕ,** — dieu, — heure, —
métal, — mètre, — septier, — ton, etc.
(*semicirculus, semiedus, semihora, semi-*
metallum, semimetrum, hemina, semi-
tonus, etc.) ἡμίκυκλος, ἡμίθεος, ἡμι-
ώριον, ἡμιμέταλλον, ἡμίμετρον, ἡμίνα,
ἡμιτόνιον, κ. τ. λ.

DEMISSION (*abdcatio, onis*) ἀποκτήριξις, εως, ἡ, *Luc.* ἀπόβρησις, εως, ἡ, *Synés.*
DEMISSIONNAIRE (*qui magistratu se abdicavit*) ὁ τὴν ἀρχὴν ἀπειπών, ὄντος.
DEMOCRATE (*populo favens*) δημοκράτης, ου, ὁ.
DEMOCRATIE (*populare imperium, ii*) δημοκρατία, ας, ἡ.
DEMOCRATIQUE (*ad populare imperium pertinens*) δημοκρατικὸς, ἡ, ὄν.
DEMOCRATIQUEMENT (*juxta popularem statum*) δημοκρατικῶς.
DEMOCRITE, philosophie d'Abdère, Δημόκριτος, ου, ὁ.
DEMOISELLE (*ingenua virgo, inis*) κόρη, ς, ἡ· παρθένος, ου, ἡ, *Xén.* — (*jistuca, a*) λίστρον, ου, τό.
DEMOLIR une muraille (*parietem demoliri, ior*) τὸ τεῖχος καθαιρεῖν, ὦ, ἡσω, καταστρέφασθαι, ομαι· καταβάλλειν, βάλω, *Aphth.*
DEMOLITION (*eversio, onis*) κατάλυσις, ἀναιρεσις, εως, ἡ, *Dém.* — *au pluriel* (*rudera, um*) ἐρείπια, ἰων, τά, *Paus.*
DEMON (*dæmon, onis*) δαίμων, ονος, ὁ, *Plat.* Mauvais démon, καχοδαίμων, ονος, ὁ, *Plut.* Inspiré du démon, δαιμονιακός, ἡ, ὄν, *Plut.* Etre possédé du démon, δαιμονιζέσθαι, ομαι, *N. Test.* δαιμονιῶν, ὦ, ἡσω, *Luc.*
DEMONIAQUE (*dæmone exagitatus, a, um*) δαιμονιακός, ἡ, ὄν.
DEMONOGRAPHIE (*qui de dæmonibus scripsit*) δαιμονογράφος, ου, ὁ.
DEMONOMANIE (*dæmonis insania, a*) δαιμονικὴ μανία, ας.
DEMONSTRATEUR (*demonstrator, oris*) ἀποδείκτης, ου, ὁ.
DEMONSTRATIF, IVE (*demonstrativus, a, um*) δεικτικὸς, ἐπιδεικτικὸς, ἀποδεικτικὸς, ἡ, ὄν, *Arist.*
DEMONSTRATION (*demonstratio, onis*) ἀπόδειξις, εως, ἡ.
DEMONSTRATIVEMENT (*demonstrative*) δεικτικῶς.
DEMONTER un cavalier (*equitem ex equo deturbare, o, avi*) ἐπέξ ἀπὸ τοῦ ἵππου καταβάλλειν, βάλω *. — une horloge (*horologium dissolvere, vo, vi*) ὠρολόγιον διαλύειν, ω, σω.
DEMONTRABLE (*demonstrabilis, e*) ἀποδεικτός, οῦ, ὁ, ἡ, *Arist.*

DEMONTRER (*demonstrare, o, avi*) δεικνύναι, *Dém.* ἀποδεικνύναι, υμαι, *Hér.* — une chose avec tant d'évidence, que... (*rem ita clare, ut...*) ἐπιδεικνύειν τι οὕτω σαφῶς, ὥστε..., *Dém.*
DEMORALISER (*mores corrumpere, po, rupi*) τὰ ἤθη διαφθεῖρειν, ω· λυμαινεσθαι, ομαι, *Dém.*
DEMORDRE. Il n'y a pas moyen de le faire demordre de la résolution qu'il a prise (*est vir propositi tenax, Hor.*) ἀστεμπρία βουλὴν ἔχει. *Hom. Il. II, 344.* ἀπρὶξ ἔχει, *Elieen.*
DEMOSTHÈNE, Δημοσθένης, εως-ους, ὁ· ὁ Ῥήτωρ, ορος, *R.* δῆμος et σθένος, *q. d. populū robur.*
DEMUNIR une place forte (*oppidum munitioibus spoliare, o, avi*) φρούριον κατατεγχίζειν, ἴω, ἴσω.
DEMURER une porte, une fenêtre (*portam, fenestram recludere, do, si*) θύραν, θυρίδα ἀνοίγειν, γω, ξω, *Plut.*
DÉNAIRE. Nombre dénaire (*denarius numerus, i*) δεκαδικὸς ἀριθμὸς, οῦ, *Grég. Naz.*
DÉNANTIR [*Se (pignora deponere, no, sui)*] τὰ ἐνέχυρα ου τὴν ὑποθήκην κατατίθεσθαι, ομαι.
DÉNATURÉ, ÉE (*inhumanus, a, um*) ἀπᾶνθρωπος, ου, ὁ, ἡ, *Luc.*
DÉNATURER (*adulterare, o, avi*) κίβδηλεύειν, ω, σω, *Arist.* Dénaturer la vérité, τὸ ἀληθές διαστρέφειν, φω, ψω.
DENDRITE (*arboris speciem referens*) δενδρίτης, ου, ὁ, *sous-ent.* λίθος.
DÉNÉGATION (*denegatio, onis*) ἀπάρνησις, εως, ἡ.
DÉNI de justice (*supplicum repudiatio, onis, Cic.*) ἀδικήμα, ατος, τό.
DÉNAISER [*Se (simplicitatem exuere, uo, ui)*] ἀφελειαν ἀποδύειν, ω, σω.
DÉNICHER des oiseaux (*aves nido detrahere, ho, xi, Virg.*) ὀρνιθάρια τῆς καλιᾶς ἀφελειν, αἰρέω *.
DENIER (*denarius, i*) δραχμή, ῆς, ἡ, *Thuc.* δηνάριον, ἰου, τό, *N. Test.* Je n'ai pas même un denier (*ne teruncium quidem habeo*) οὐδ' ὀβολὸν ἔχω. Denier à Dieu (*arrha, a*) ἀρραβών, ὦνος, ὁ, *N. Test.* Les deniers publics (*fiscus, i; aerarium, ii*) τὰ δημόσια, ἰων, *Dém.*
DÉNIER (*denegare, o, avi*) ἀπαρνεῖσθαι, ομαι, *Plut.*

- DÉNIGREMENT** (*contumelia, æ*) προπηλακισμός, οὔ, δ· λάβη, ης, ἡ· ὑβρισμα; ατος, τό, *Dém.*
- DÉNIGRER** (*aliquem contumelia afficere, cio, feci*) ὑβρίζειν, ἴζω, ἴσω, τινά, ου εἰς τινά· λωθεύειν, ω, *Hom.* προπηλακίζειν, ἴζω, ἴσω, *Aristoph.*
- DÉNOMBREMENT** (*enumeratio, onis*) διαρίθμησις, ἐξαρίθμησις, εως, ἡ· κατάλογος, ου, δ, *Arist.* — des biens (*census, us*) τίμημα, ατος, τό, *Dém.* Ayant fait le dénombrement de toute l'armée, ἀπαριθμησάμενος ἅπαν τὸ στράτευμα, *Xén.*
- DÉNUMBRER** (*dinumerare, o, avi*) διαρίθμειν, ὦ, ἦσω, *Plat.*
- DÉNOMINATEUR** (*denominator, oris*) παρονομαστής, οὔ, δ.
- DÉNOMINATIF, IVE** (*denominativus, a, um*) κατονομαστικός, ἡ, ὄν.
- DÉNOMINATION** (*denominatio, onis*) κατονομασία, ας, ἡ.
- DÉNUMMER** (*denominare, o, avi*) κατονομάζειν, ζω, σῶ, *Plut.*
- DÉNONCER** quelqu'un en justice (*aliquem ad iudicem deferre, fero, tuli*) εἰσαγγέλλειν, *Plut.* καταγγέλλειν, ἔλλω, ἐλώ, τινά, *Hérod.*
- DÉNONCIATEUR** (*delator, oris*) συκοφάντης, ου, δ· κατήγορος, ου, δ. *Esch.*
- DÉNONCIATION** (*delatio, onis*) εἰσαγγελία, τας, ἡ· γραφή, ἡς, ἡ, *Dém.* Faire une dénonciation contre quelqu'un, φάσιν κατά τινος ποιεῖσθαι, οὔμαι· ἐγκλημα πρὸς τινος ποιεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.*
- DÉNOTATION** (*notatio, onis*) σημείωσις, εως, ἡ.
- DÉNOTER** (*denotare, o, avi*) σημειοῦν, ὦ, ὦσω, *Grég. Naz.* σημαίνειν, αίνω, ἀνώ, *Xén.*
- DÉNOUEMENT** d'une pièce de théâtre (*fabulae solutio, onis*) περιπέτεια, ας, ἡ, *Arist.*
- DÉNOUER** (*nodum solvere, vo, vi*) τὸ σύναμμα λύειν, ω, σω, *Plut.*
- DENRÉE** (*esculentæ merces, ium*) σιτηρέσιον, ἴου, τό. Cherté ou bas prix des denrées (*annonæ caritas aut vilitas*) σιτόδεια, ἡ εὐωνία, ας, ἡ.
- DENSE** (*densus, a, um*) δασύς, εἶα, ὄν· πυκνός, ἡ, ὄν, *Theoph.* ἄθρόος, α, ὄν, *Thuc.*
- DENSITÉ** (*densitas, atis*) πυκνότης, ητος, ἡ, *Plut.*

- DENT** (*dens, dentis, m.*) ὀδούς, ὄντος, δ, *Arist.* Dent molaire ou mâchelière, γόμφιλος, ου, δ, *Xén.* κραντήρ, ἦρος, δ, *Arist.* Dent de devant ou incisive, γελαισίνος, ου, δ· τομεύς, ἑως, δ, *Poll.* Dent canine, κυνόδους, ὄντος, δ, *Hipp.* Le claquement des dents, δ τῶν ὀδόντων κτύπος, ου, *Chrys., homélie sur la chute d'Europe, § 3.* Agacement des dents, αἰμωδία, ας, ἡ, *Arist.* Avoir les dents agacées, διαμωδεῖν, ὦ, ἦσω, *Arist.* Mal de dents, ὀδονταλγία, ας, ἡ, *Diosc.* Avoir mal aux dents, ὀδονταλγεῖν, ὦ, ἦσω, *Diosc.* Qui n'a point de dents, ἀνόδους, ὄντος, δ, ἡ, *Athén.* Qui a les dents en forme de scie, καρχαρόδους, ὄντος, δ, ἡ, *Arist.* Qui a les dents saillantes ou protubérantes, προόδους, ὄντος, δ, ἡ, *Poll.* χαυλιόδους, ὄντος, δ, ἡ, *Arist.*
- DENTAIRE** (*dentaria pentaphyllös, Linn.*) ὀδοντωτόν, οὔ, τό.
- DENTALE** (*dentatis, e*). On nomme ainsi les consonnes D et T, qu'on ne peut prononcer sans toucher les dents, τοὺς ὀδόντας, avec la langue.
- DENT-DE-CHIEN** (*erythronium dens canis, Linn.*) ἐρυθρόνιον, ἴου, τό.
- DENT-DE-LION** (*leontodon taraxacum, Linn.*) λεοντόδους, ὄντος, δ.
- DENTÉ, ÉE** (*dentatus, a, um*) ὀδοντώτος, ἡ, ὄν, *Gal.* ὠδοντωμένος, η, ὄν, *Poll.* — des deux côtés, ἀμφόδους, ὄντος, δ, ἡ, *Diosc.*
- DENTELAIRE** (*plumbago europæa, Linn.*) μολίβδαινα, ης, ἡ, *Diosc.*
- DENTELE, ÉE** (*denticulatus, a, um*) ὀδοντωτός, ἡ, ὄν, *Gal.* ὠδοντωμένος, η, ὄν, *Poll.*
- DENTELEUR** (*dentatum efficere, io, eci*) ὀδοντοῦν, ὦ, ὦσω.
- DENTELLE** (*denticulatum textum, i*) ὀδοντωτόν ὑφασμα, ατος.
- DENTELURE** (*denticulata sculptura, æ*) ὀδοντοειδές, ἑός, τό.
- DENTICULES** (*denticuli, orum*) μικροὶ ὀδόντες, ὄν.
- DENTIER** (*dentium rictus, us*) τὸ τῶν ὀδόντων χάσμα, ατος, *Anacr. ode II.*
- DENTIFORME** (*dentiformis, e*) ὀδοντοειδής, ἑός, δ, ἡ.
- DENTIFRICE** (*dentifricum, ii*) ὀδοντοξέστης, ου, δ, *Poll.*

DENTISTE (*dentium medicus*) ὀδοντοῖατρός, οὔ, δ.

DENTITION (*dentitio, onis*) ὀδοντοφυΐα, ας, ἡ· ὀδοντίασις, εως, ἡ, *Paul Egin.* τὸ τῶν ὀδοντοποιούντων πάθος, *Poll.*

DENTURE (*dentium sepimentum, i*) τὸ τῶν ὀδόντων ἔρκος, εος, *Hom.*

DÉNUDATION (*denudatio, onis*) ἀπογύμνωσις, εως, ἡ.

DÉNUÉ, ÉE (*inops, opis*) ἄπορος, ου, δ, ἡ, τινός, *Isocr.* ἐνδεής, ἐπιδεής, εος, δ, ἡ, τινός, *Dém.* Dénué de moyens, ἀμήχανος, ου, δ, ἡ.

DÉNUER quelqu'un de tout secours (*aliquem omni præsidio nudare, o, avi*) ἀφρούρητον ποιεῖν, ὦ, ἡσω, τινά, *Plut.* εἰς ἐσχάτην ἀπορίαν καθιστάναι, ἴστημι*, τινά, *Dém.*

DÉNUMENT (*inopia, æ*) ἐνδεία, ας, ἡ, *Isocr.* ἀπορία, ας, ἡ, *Dém.*

DENYS d'Halicarnasse, Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεύς, εως.

DÉPAQUETER une lettre (*epistolarum fasciculum solvere, vo, vi*) ἐπιστολῶν φάκελλον ἀπολύειν, ω, σω, *Synés.*

DÉPAREILLER (*parem a pari disjungere, go, xi*) ἴσον ἀπ' ἴσου γωρίζειν, ἰζω, ἰσω· διαζευγνύειν, υμι, ζευξώ, *Esch.*

DÉPARER (*dedecorare, o, avi*) ἀτιμάζειν, ζω, σω, *Dém.* καταρτυαίνειν, αίνω, ανῶ, *Isocr.*

DÉPARIER. — Voyez **DÉPAREILLER.**

DÉPARLER, *cesser de parler; on dit familièrement: Il n'a pas déparlé (indesinenter locutus est)* οὐκ ἐπαύσατο λέγων, ου λαλῶν.

DÉPART (*discessus, us; profectio, onis*) ἀφίξις, εως, ἡ, *N. Test.* ἐξοδος, ου, ἡ, *Dém.* Calypso ne pouvait se consoler du départ d'Ulysse :

Mæsta gemitabat adhuc tacito sub corde Calypso

Discessum Laertiadae. —

Οὐδὲν ἔτι θέλκτρον πενοῦσα ἔδεκτο Καλυψῶ

Οἰχομένου Ὀδυσῆος. — *Téléme. Polygl.*

DÉPARTEMENT (*administratio, onis; præfectura, æ*) διοίκησις, εως, ἡ· νομός, οὔ, δ· οἰκονομία, ας, ἡ, *Arist.*

DÉPARTIE, *vieux mot.* — Voyez **DÉPART.** Cruelle départie! ἀβήγτος ἀφίξις!

DÉPARTIR (*dispartire, tio, ou dispartiri, tior*) διαμερίζειν, ἰζω, ἰσω, τί τινη· διαιρεῖν, ὦ, τί εἰς δύο.

DÉPARTIR [Se de son devoir (*ab officio discedere, do*) τὰ καθήκοντα προδιδόναι, δίδωμι*, *Luc.* — de sa résolution (*sensentiam mutare, o, avi*) μετανοεῖν, ὦ, ἡσω, *Xén. Cyrop. Liv. I, page 4 de notre édition grecque et latine.*

DÉPASSER les bornes de la modération (*ultra modum progredi, ior*) πέρα τοῦ μέτρου προβαίνειν, βαινῶ*, *Dém.*

DÉPAVER (*pavimentum revellere, o, vulsi*) τὸ ἔδαφος ἀνασπᾶν, ὦ, ἄσω.

DÉPAYSER [Se (*peregre abire, eo, ou agere, o*) ἀπὸ τῆς πατρίδος ἀποδημεῖν, ὦ, ἡσω, *Isocr.*

DÉPECER un bœuf (*bovem in membra discerpere, po, psi*) βοῦν μιστούλλειν, ὕλλω, *Hom.* διαμελεῖστί τέμνειν, τέμνω*, *Luc.*

DÉPÊCHE (*politica epistola, æ*) πολιτικὴ ἐπιστολή, ἡς.

DÉPÊCHER un courrier (*nuntium mittere, o, si*) ἀγγελον πέμπειν, πω, ψω.

DÉPÊCHER [Se (*festinare, properare, o, avi*) σπουδάζειν, ἄζω, ἄσω· σπευδέειν, ω, *Dém.*

DÉPEINDRE (*depingere, go, xi*) καταγράφειν, φω, ψω, *Paus.*

DÉPÉNAILLÉ, ÉE (*pannosus, a*) κατάβραφος, ου, δ, ἡ, *Luc.*

DÉPENDANCEMENT (*subjunctivo modo*) ὑποτακτικῶς.

DÉPENDANCE (*connexio, onis; appendix, icis, f.*) ὑποταγή, ἡς, ἡ· ἐξάρτημα, ατος, τό· προσθήκη, ἡς, ἡ, *Plat.* N'être dans la dépendance de personne (*sui arbitrii, sui juris esse*) μηδένα δεσπότην ἔχειν, *Dém.* Etre dans la dépendance de quelqu'un (*ab aliquo pendere, eo*) ἀπὸ τινος κρέμασθαι, αμαι, *Luc.* Il se mit volontairement sous la dépendance des Thébains, ὑπέβαλεν ἑαυτὸν φέρων Θεβαίους, *Esch.*

DÉPENDANT, E (*qui, quæ, quod est sub alterius arbitrio*) ὑποταγμένος, ἐξηρηγμένος, τ, ον.

DÉPENDRE de quelqu'un (*ab aliquo pendere, eo*) ἀπὸ τινος κρέμασθαι, αμαι, *Luc.* Cela dépend, ne dépend pas de moi (*hoc per me stat, per me non stat*)

- ἐπ' ἐμοί ἐστιν, ἢ οὐκ ἔστι τοῦτο, *Isocr.*
DÉPENDRE des jambons (*pendentes pernas demittere, o, misi*) κρεμαμένους πετασῶνας καθιέναι, ἴημι*.
DÉPENS. A ses dépens (*suis impensis*) ἰδίοις τέλεσιν, *Den. Hal.* Aux dépens du public (*publico sumptu*) ἐκ τοῦ δημοσίου, *Dém.*
DÉPENSE (*sumptus, us; impensa, æ*) δαπάνη, ἥς, ἦ, *Plut.* ἀνάλωμα, ατος, τό, *Dém.* Dépense journalière, ἐρήμερος δαπάνη, *Plut.* τὸ καθ' ἡμέραν ἀνάλωμα, *Dém.* Faire de grandes dépenses, οὐ μικρὰς δαπάνας δαπανᾶν, ὦ, ἦσω, εἷς τι, *Dém.*
DÉPENSER beaucoup d'argent au jeu (*infinitos sumptus in aleam impendere, do, di, Cic.*) οὐ μικρὰς δαπάνας εἰς τὴν κυβεῖαν δαπανᾶν, ὦ, ἦσω, *Dém.*
DÉPENSIER (*promus condus, i*) ταμίας, ου, ὄ, *Xén.*
DÉPENSIER, ÈRE (*prodigus, a, um*) ἄσωτος, ου, ὄ, ἦ, *Dém.*
DÉPERDITION (*perditio, onis*) ἀπώλεια, ας, ἦ· ὄλεθρός, οὔ, ὄ, *Thuc.*
DÉPÉRIR (*deperire, eo*) ἀπόλλυσθαι, υμαι, *Aristoph.*
DÉPRISSEMENT (*detrimentum, i*) ἀπώλεια, ας, ἦ, *N. Test.*
DÉPÊTRE [*SE (sese expedire, io, ivi)*] ἀπαλλάττεσθαι, ομαι, *Isocr.*
DÉPEUPLEMENT (*vastatio, onis*) πόρθησις, εως, ἦ· ἀνάστασις, εως, ἦ, *Dém.* ἐρήμωσις, εως, ἦ, *N. Test.*
DÉPEUPLER un pays (*regionem depopulari, or*) τὴν χώραν πορθεῖν, διαπορθεῖν, ὦ, ἦσω, *Plut.*
DÉPIÈCER (*discerpere, pø, psi*) διαμελεῖσθαι τέμνειν, τέμνω*, *Luc.* μιστύλλειν, λλω, *Hom.*
DÉPILATION (*pilorum evulsio, onis*) δρωπακισμός, οὔ, ὄ.
DÉPILATOIRE (*dropax, acis*) δρώπαξ, ακος, ὄ.
DÉPILER (*pilos evellere, llo, vulsi*) δρωπακίζειν, ἴζω, ἴσω.
DÉPIT (*indignatio, onis*) ἀγανάκτησις, εως, ἦ, *Thuc.* Avec dépit, ἀγανακτικῶς. En dépit de tous (*invitis omnibus*) ἀκόντων ἀπάντων καὶ λυπουμένων, *Dém.* βία ἡμῶν, *Isocr.* Causer du dépit à quelqu'un, τινὰ δάκνειν, ω, δῆξω.

- DÉPITÉ, ÈE** (*indignabundus, a, um*) ἀγανακτῶν, οὔσα, οὔν.
DÉPITER [*SE (indignari, gnor)*] ἀγανακτεῖν, ὦ, ἦσω, ἐπί τινι, ου ὑπέρ τινος, *Isocr.* περί τινος, ου διά τι, *Plat.* πρὸς τινα, *Plut.* κατά τινος, *Luc.* ὀργίζεσθαι, ομαι, τινί, *Dém.* ἀχθεσθαι, ομαι, τινί, *Plat.*
DÉPITEUX, EUSE (*stomachosus, a, um*) ἀγανακτικός, έα, έον, *Dém.* ἀγανακτικός, ἦ, ὄν, *Plut.*
DÉPLACÉ, ÈE (*intempestivus, a, um*) ἄκαιρος, ου, ὄ, ἦ. Tenir des propos déplacés (*incongrue loqui, or*) ἀτόπως λέγειν, γω, ζω, *Dém.*
DÉPLACEMENT (*translatio, onis*) μετάρθεσις, εως, ἦ· ἄπωσις, εως, ἦ.
DÉPLACER (aliquid ou aliquem e loco movere, eo) μετατιθέναι, τίθημι· ἀπωθεῖν, ὦ, ἦσω, ου, ὄ, ἦ. Il cherche à déplacer la pierre d'auprès de la ligne; ἀπὸ γραμμῆς κινεῖ τὴν λίθον, *Théocr.*
DÉPLAIRE à quelqu'un (*alicui displicere, ceo, cui*) δυσαρέσκεσθαι, ομαι· ἀπαρέσκειν, σκω, τινί, *Thuc.* Cela me déplait (*hoc mihi displicet*) ἀπαρέσκει τοῦτό μοι, *Plut.* ἀπαρέσκει με τοῦτο, *Plat.* Si cela te déplait (*si tibi displicet*) εἰ σοι ἀπὸ θυμοῦ, *Thémist.*
DÉPLAIRE [*SE. Je me déplais à telle ou telle chose (tædet me hujus rei, piget me hoc facere)*] ἀχθομαί τινος, *Plut.* τινί, *Aristoph.* ἐπὶ τινι, *Xén.* ὑπέρ τινος, *Plat.* ἀχθομαι τοῦτο ποιῶν, *Xén.*
DÉPLAISANCE (*displicentia, æ*) δυσαρέστησις, εως, ἦ, *Plat.* Prendre quelque chose en déplaisance, ἀηδῶς τινι χρᾶσθαι, ὦμαι, ἦσομαι.
DÉPLAISANT, È (*injucundus, a, um*) ἀτερπής, ἀηδής, έος, ὄ, ἦ, *Dém.*
DÉPLAISIR (*injucunditas, atis*) ἀτερπία, ας, ἦ, *Dém.* ἀηδία, ας, ἦ, *Phil.* Avec déplaisir (*injucunde*) ἀηδῶς, *Xén.*
DÉPLANTER un arbre (*arborem explantare, Colum. deplantare, o, avi, Plin.*) δένδρον ἀποφυτεύειν, ω, σω, *Arist.*
DÉPLIER des marchandises (*merces explicare, o, ui*) τὰ ὄνια ἀναπτύσσειν, σω, ζω.
DÉPLISSER une robe (*sinus vestis replicare, o, avi*) τὴν ἐσθῆτα ἀναπτύσσειν, σω, ζω.

ΔΕΠΛΟΙΕΜΕΝΤ (*expansio, onis*) ἔκτασις, εως, ἡ, *Græg. Naz.*

ΔΕΠΛΟΡΑΒΛΕ. Une guerre déplorable (*lamentabile bellum*, *Virg.*) πολυδάκρυς ἄρης, εως, *Hom.*

ΔΕΠΛΟΡΑΒΛΕΜΕΝΤ (*lamentabiliter*) θρηνητικῶς, *Poll.* ὀδυρτικῶς, *Plut.*

ΔΕΠΛΟΡΕΡ (*lamentari, or*) θρηνεῖν, ᾧ, ἦσω, τινά, *Luc.* ὀδυρεσθαι, ομαι, τί, *Isocr.* κλαίειν, ω, αὔσω, τί, *Dém.*

ΔΕΠΛΟΥΕΡ les voiles (*vela pandere, do, di*) τὰ ἱστία ἐκπετάζειν, ζω, σω, *Rire* à gorge déployée, ἀσβέστῳ γέλωτι γελᾶν, ᾧ, ἄσω οὐ ἴσομαι.

Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνώρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν, *Hom. Il. I, 399.*

ΔΕΠΛΟΥΕ, ἔε (*implumis, e*) ἄπτερος, ου, δ, ἡ, ἄπιλος, ου, δ, ἡ, *Suid.*

ΔΕΠΛΟΥΕΡ un oiseau (*avi plumas avelere, lo, vulsi*) ὄρνιθι τὰ πτεῖλα ἀνατίλλειν, λλω.

ΔΕΠΟΥΙΡ un métal (*metallo polituram tollere, lo, sustuli*) τὸ γλαφυρὸν τοῦ μεταλλοῦ ἀφελεῖν, αἰρέω*.

ΔΕΠΟΥΙΝΕΝΤ. On appelle ainsi un verbe latin (ἀποθετικὸν ῥῆμα) qui, jouissant jadis de ses deux formes en O et en OR, c'est-à-dire active et passive, en a déposé une des deux, pour ne conserver que l'autre (qui le plus souvent est celle en OR), avec la signification opposée. Ainsi on a dit primitivement mereo, je mérite, et mereor, je suis mérité; et, dans la suite, on n'a plus dit que mereor mercedem, je mérite une récompense. — Ces verbes sont en grec ce que l'on appelle moyens (μέσα), auxquels on s'est inutilement efforcé d'assigner une signification différente des deux autres.

ΔΕΠΟΥΙΛΙΣΕΡ (*populi favorem eripere, pio, pui*) τὴν τοῦ δήμου εὐνοίαν ἀφελεῖν τινι, αἰρέω*.

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ (*vastatio, onis*) πόρθησις, εως, ἡ, *Dém.* ἐρήμωσις, εως, ἡ, *N. Test.*

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ (*relegatio, onis*) ἐξοστρακισμός, οὔ, δ. Condamner quelqu'un à la déportation (*aliquem ad exsilium damnare, o, avi*) καταγινώσκειν φυγὴν τινος, *Isocr.*

Lexique Français-Grec.

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ (*agendi ratio, onis*) διαγωγὴ, ῆς, ἡ.

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ (*in exsilium relegare, o, avi*) ἐξοστρακίζειν, ζω, σω, τινά.

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ [SE d'une résolution (*a sententia desistere, o, stiti*) τῆς γνώμης ἀφίστασθαι, αμαι, *Dém.*

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ contre quelqu'un (*in aliquem testimonium dicere, co, xi*) τινὸς καταμαρτυρεῖν, ᾧ, ἦσω, *Dém.*

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ de l'argent chez un banquier (*pecuniam apud argentarium deponere, no, sui*) ἀργύριον τραπέζιτη παρακατατίθεσθαι, εμαι, *Isocr.*

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ les armes, l'empire, etc. (*arma, imperium deponere, no, sui*) τὰ ὄπλα, τὴν μοναρχίαν κατατίθεσθαι, εμαι. *Plut.*

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ (*sequester, tri*) μεσίτης, ου, δ· διαιτητής, οὔ, δ, *Dém.*

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ d'un témoin (*testimonium, ii*) μαρτυρία, ας, ἡ, *Dém.*

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ quelqu'un (*alicui possessionem eripere, pio, pui*) τὴν κτῆσίν τινος ἀφελεῖν, αἰρέω*. Il a été injustement dépossédé, ἀδίκως ἀπεστηρήθη.

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ (*spoliatio, onis*) τῆς κτήσεως στέρησις, εως, ἡ, *Arist.* ἀποστέρησις, *Isocr.*

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ l'ennemi (*hostem ex loco ejicere, cio, jeci*) τὸν πολέμιον χωρίῳ ἐκβάλλειν, βάλλω*.

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ (*depositum, i*) παρακαταθήκη, ης, ἡ, *Isocr.* Recevoir, redemander, rendre un dépôt (*depositum accipere, io; repossocere, sco; reddere, do*) τὴν καταθήκην, ὑποθήκην, παραθήκην, οὐ παρακαταθήκην λαμβάνειν, ω, οὐ δέχεσθαι, ομαι· ἀπαιτεῖν, ᾧ, ἦσω· ἀποδοῦναι, δίδωμι*. — Ces différentes locutions sont prises d'*Isocr.*, de *Démosth.*, de *Thucyd.* et d'*Arist.*

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ (*sedimentum, i*) ὑπόστασις, εως, ἡ· ἕλημα, ατος, τό, *Plut.*

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ (*vomica, æ*) ἀπόστημα, ατος, τό, *Gal.*

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ une plante (*plantam in aliud vas transferre, fero, tuli*) φυτὸν μεταγίζειν, ἰζω, ἰσω.

ΔΕΠΟΥΙΛΙΟΝ (*spolium, ii; exuviae, arum*) σῦλη, ης, ἡ, *Dém.* λάφυρα, ων, τά, *Plat.* La dépouille d'un serpent, λεβήρις, ἰδος, ἡ, *Jos.* τὸ σῦφαρ ὄφραως, *Luc.*

DÉPOUILLEMENT (*spoliatio, onis*) σύλησις, εως, ἡ. — des autels, ἱεροσουλία, ας, ἡ.

DÉPOUILLER quelqu'un de ses biens (*aliquem bonis spoliare, o, avi*) ἀγαθῶν τινα στερεῖν, ᾧ, ἦσω, *Thuc.* ἀποδύειν, ω, σω, τινά ἱμάτιον, *Xén.* συλᾶν, ᾧ, ἦσω, τινά, *Isocr.* — les morts, τοὺς νεκροὺς σκυλεύειν, ω, σω, *Thuc.* Dépouiller tout sentiment d'humanité ou de pudeur, ἀπανθρωπεύεσθαι, ομαι· ἀπερυθριάειν-ᾶν, ᾧ, ἦσω.

DÉPOURVOIR (*denudare, o, avi*) ἀπογυμνοῦν, ᾧ, ὠσω, *Hés.* γυμῶ τινά τινας, *Hérod.*

DÉPOURVU, UE (*inops, opis*) ἐστερημένος, η, ον. Au dépourvu (*ex improviso*) ἀπροσδοκῆτως, *Thuc* αἰφνιδίως, *N. Test.*

DÉPRAVATION (*depravatio, onis*) διαστροφή, ἡς, ἡ, *Théophr.*

DÉPRAYER les mœurs de quelqu'un (*aliquis moras depravare, o, avi*) τὰ ἥθη τινὸς διαφθεῖρειν, ω· τινά κακουργεῖν, ᾧ, ἦσω, *Xén.* Dépraver ou altérer le sens des écritures, τὰς γραφὰς στρεβλοῦν, ᾧ, ὠσω. *N. Test.*

DÉPRÉCATIF, IVE (*deprecativus, a, um*, ou suivant *Novitius, deprecatorius*) δεητικὸς, ἡ, ὄν, *Théol.* — *Le dictionnaire de l'Académie explique ainsi ce mot : « La forme de l'absolution est déprécative, δεητικὸς τρόπος, étant conçue en ces termes, comme dans l'église grecque : Que Dieu vous absolve, ὁ Θεὸς συγχωρήσοι σοι· au lieu que, dans l'église latine, on dit en forme déclarative, δηλωτικῶν τρόπων· Je vous absous, λύω σε τῆς ἁμαρτίας.*

DÉPRÉCATION (*deprecatio, onis*) δέησις, εως, ἡ, *Dém.*

DÉPRÉCIATION (*vilitas, atis*) εὐτέλεια, ας, ἡ, *Chrys.*

DÉPRÉCIEUR (*elevare, o, avi*) εὐτελίζειν, ἐκφαυλίζειν, ἰζω, ἰσω, *Plut.*

DÉPRÉDATEUR (*prædator, oris*) λαφυραγωγός, οὔ, δ· ληστής, οὔ, δ, *Xén.*

DÉPRÉDATION (*prædatio, onis*) σύλη, ἡς, ἡ, *Dém.* ληστεία, ας, ἡ, *Arist.*

DÉPRÉDER (*deprædari, or*) ἀποσυλᾶν, ᾧ, ἦσω, *Chrys.* λαφυραγογεῖν, ᾧ, ἦσω, *Plut.* Faire des déprédations dans un

pays, ἐκ τινοῦ χώρας συλαγωγεῖν, ὅ, ἦσω.

DÉPRENDRE. Je ne puis me déprendre de cette opinion (*ab ea sententia discedere non possum*) ταύτης τῆς γνώμης ἀπίστασθαι οὐ δύναμαι.

DÉPRESSION (*depressio, onis*) καταπίεσις, εως, ἡ· ταπεινώσις, εως, ἡ.

DÉPRIMER (*deprimere, mo, pressi*) καταπιέζειν, ἔζω, ἔσω· ὑποβάλλειν, ἄλλω· ταπεινοῦν, ὅ, ὠσω. Déprimer quelqu'un injustement (*injuste aliquem deprimere, o*) παρὰ τὸ δίκαιον ἐλαττοῦν, ᾧ, ὠσω, τινά, *Isocr.*

DÉPRISER (*despicere, io, spexi*) εὐτελίζειν, ἐκφαυλίζειν, ἰζω, ἰσω, *Plut.*

DEPUIS ce temps-là (*ab illo tempore*) ἀπ' ἐκείνου, *Dém.* Depuis le commencement jusqu'à la fin (*ab initio usque ad finem*) ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἄχρι τῆς τελευτῆς, *Dém.* Depuis le lever du soleil jusqu'à son coucher (*a solis ortu usque ad occasum*) ἀπ' ἡλίου ἀνιόντος, μέχρι δυσμμένου, *Esch.* Depuis que (*ex quo*) ἀπ' οὗ, ἐξ οὗ, *Hom.* C'est un fait connu depuis longtemps (*jamdudum illud notum est*) πάλαι ὄντων ἔστι τοῦτο· ἐκ πολλοῦ ἕκαστος ὕμῶν προεῖδε, *Dém.*

DÉPURATIF, IVE (*purgatorius, a, um*) καθαρτικὸς, ἡ, ὄν, *Plut.*

DÉPURATION (*purgatio, onis*) κάθαρσις, εως, ἡ, *Plat.* καθαρμός, οὔ, δ, *Plut.*

DÉPURATION (*purgatorium medicamentum, i*) καθαρτικὸν φάρμακον, ου, τό, *Plut.*

DÉPURER (*purgare, o, avi*) καθαρίζειν, ζω, σω· καθαίρειν, αἶρω, ἀρῶ, *Plut.*

DÉPUTATION (*legatio, onis*) πρεσβεία, ας, ἡ, *Dém.* πρέσβευσις, εως, ἡ, *Thuc.* Prétendue députation (*ementita legatio, onis*) παραπρεσβεία, ας, ἡ, *Dém.* Chef d'une députation (*legationis princeps, ipis*) ἀρχιπρεσβευτής, οὔ, δ, *Strab.* Collègue de députation (*legationis collega, æ, m.*) συμπρεσβεύς, εως, δ, *Dém.*

DÉPUTÉ (*legatus, i*) πρεσβεύς, εως, δ, *Dém.*

DÉPUTER (*legatum mittere, ito, si*) πρεσβεύεσθαι, ομαι· πρεσβείαν ἀποστέλλειν, ω, πρὸς τινα, *Dém.*

DÉRACINEMENT (*exstirpatio, onis*) ἐκρίζωσις, εως, ἡ.

DÉRACINER (*exstirpare, o, avi*) ἐκρίζουν, ἀποβρίζουν, ὦ, ὦσω· ἐκ θεμελίων ἀπολύσθαι, ομαι. Le vent se souflé avec tant de véhémence, qu'il a failli déraciner cet arbre, τοιαύτη ἡ τοῦ πνεύματος γέγονε προσβολή, ὡς καὶ πρόβριζον ἀπειλεῖν τοῦτο δένδρον ἀνασπῆν, *Chrys. homélie sur la chute d'Eutr.* § 1.

DÉRAISON (*rationis privatio, onis*) ἀλογία, ας, ἡ· ἀτοκία, ας, ἡ, *Isocr.*

DÉRAISONNABLE (*rationis expers, rtis*) ἀλογος, ἀτοκος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*

DÉRAISONNABLEMENT (*absurde*) ἀλόγως, ἀτόπως, *Dém.*

DÉRAISONNER (*male ratiocinari, or*) παραλογίζεσθαι, ομαι, *Luc.*

DÉRANGEMENT (*perturbatio, onis*) ἀταξία, ας, ἡ· παραγή, ἡς, ἡ, *Dém.*

DÉRANGER (*perturbare, o, avi*) ταραττειν, *Dém.* ἀναταραττειν, διαταραττειν, συνταραττειν, ττω, ζω, *Plut.*

DÉRECHER (*ursum, rursus ou rursum, derivo*) αὔ, αὔθις, κάλιν, ἔμπάλιν.

DÉRÉGLÉ, *éc.* Mener une vie déréglée (*intemperanter vivere, eo, xi*) ἀσώτως ζῆν, ζῶω, *Luc, XV, 13.*

DÉRÈGLEMENT dans les mœurs (*intemperantia, æ*) ἀκράτεια, ας, ἡ, *Xén.* ἡ τοῦ βίου ἀκρασία, ας, *Dém.*

DÉRÈGLEMENT (*intemperanter*) ἀκρατῶς, ἀπέκτως.

DÉRÉGLER (*perturbare, o, avi*) ταραττειν, ττω, ζω, *Dém.*

DÉRIDER (*Se exhilarari, or*) εὐφραίνεσθαι, ομαι, *Aristoph.*

DÉRISION (*irrisio, onis*) καταγέλως, ωτος, ὁ· διασυρός, οῦ, ὁ· χλευασμός, οῦ, ὁ, *Dém.* Tourner quelqu'un en dérision, τὸν καταγέλασιν-ἄν, ἀω-ῶ, ἀσω οὐ ἀσομαι.

DÉRISOIRE (*contumeliosus, a, um*) ὑβριστικός, ἡ, ὄν, *Esch.*

DÉRIVATIF, *grec* (*derivativus, a, um*) παραγωγος, ου, ὁ, ἡ.

DÉRIVATION (*derivatio, onis*) παραγωγή, ἡς, ἡ, *terme de grammair.* — des faux, ὀχρεία, ας, ἡ, *Theophr.*

DÉRIVÉ, *terme de grammair* (*derivata voc*) παραγμένη λέξις, εως, *Gramm.*

DÉRIVER un mot d'un autre (*vocem ab alia derivare, o, avi, ou deducere, co, xi*) λέξιν ἀπ' ἄλλης παράγειν, γω, ζω. —

l'eau dans la plaine, τὸ ἕδωρ εἰς τὸ πεδίον ὀρύγμασι παράγειν, γω, ζω· παροχετεύειν, ω, σω, *Plut.*

DERME (*humana cutis, is*) δέρμα, ατος, τό.

DERMOLOGIE (*tractatus de humana pelle*) δερμολογία, ας, ἡ.

DERNIER, *ère* (*ultimus, extremus, a, um*) ἔσχατος, ἔσχατος, ἡ, ὄν· τελευταῖος, αῖα, αῖον, *Plat.* Parvenu à la dernière vieillesse, ἔσχατόγηρος, ω, ὁ, ἡ.

DERNIÈREMENT (*novus, novissime*) νεωστί, *Isocr.* ἔναγχος, κρώτην, *Dém.*

DÉROBÉ, *éc.* Porte dérobee (*posticum, i*) παραθύρα, ας, ἡ· παράθυρον, οὐ παράθυριον, ου, τό, *Clém. Alex.* À la dérobee (*furtim, clandestinum*) κρύβδην, *Dém.* κρύφα, λάθρα, *Plut.* Qui se fait à la dérobee (*furtivus, clandestinus, a, um*) κλοπαῖος, α, ὄν, *Plat.* κλοκιμαῖος, α, ὄν, *Luc.*

DÉROBER quelque chose à quelqu'un (*aliquid alicui ou ab aliquo furari, or; subripere, pio, pui*) ἀπὸ τιός τι κλέπτειν, πτω, ψω, *Dém.* κλοπεύειν, ω, σω, *Plut.* Tu ne tueras point; tu ne déroberas point, οὐ φονεύσεις· οὐ μοιχεύσεις· οὐ κλέψεις, *Exode, XX, 13, 14, 15.*

DÉROBER [*Se* (*sese subripere, pio, pui*) ἀποδιδράσκειν, σκω, *Xén.*

DÉROGATION (*derogatio, onis*) ἀφαιρέσις, εως, ἡ, *Plut.*

DÉROGER à une loi (*legi derogare, o, avi*) νόμον τινὰ μεταποιεῖν, ἄν, ἦσω, *Dém.*

DÉROGER à noblesse (*de dignitate derogare, o, avi*) τὴν τιμὴν καταπιχύνειν, ὕνω, ὑνῶ.

DÉROUILLER (*rubiginem detergere, go, si*) τὸν ἰὸν ἀφελεῖν, αἰρέω*.

DÉROULER (*evolvere, vo, vi*) ἀποκυλίειν, ἔκκυλλειν, ω, σω, *Plat.*

DÉROUTE d'une armée (*exercitus clades, is*) τοῦ στρατοῦ ἦττα, ἡς, ἡ, *Dém.* συμφορά, ἄς, ἡ, *Isocr.*

DÉROUTER (*disturbare, o, avi*) πλάζειν, ζω, πλάζω. — *Voyez* πλαγχθεῖς, *pag. 671, dernière édit. du Schrevelius, Paris, 1820.*

DERRIÈRE (*podex, icis, m.*) πρῶκτός, οῦ, ὁ, *Aristoph.* Tomber sur les derrières de

l'ennemi, τοῖς πολεμοῖς κατὰ νότου ἐπι-
βρῆθαι, ω, σω.

DERRIÈRE, PAR DERRIÈRE (*pone, post, retro*) ὀπίσω, *Arist.* ὀπισθεν, *Xén.* μετὰ τινα, *Plat.*

DES, pour de les. Il y a des hommes qui disent (*sunt qui dicunt*) ἔνιοι λέγουσιν.

Dès l'enfance, dès le bas âge, dès le berceau (*ab infantia, a puero, ab incunabulis*) ἐκ παιδός, ἐκ νέου, ἐκ πρώτης ἡλικίας, *Dém.* *Isocr.* — **Dès que** (*statim ut*) εὐθὺς ὅτε, ὡς τάχιστα, *Xén.*

DÉSABUSER quelqu'un (*errorem alicui detrahere, ho, xi*) τὴν πλάνην τινός ἀπολύειν, ω, σω.

DÉSACQUONNER (*harmoniam dissolvere, vo, vi*) τὴν ἁρμονίαν διαλύειν, ω, σω.

DÉSACCOUPLER — *Voyez DÉCOUPLER.*

DÉSACCOÛTUMANCE (*desuetudo, inis*) ἀπειθισμός, οὔ, δ· ἀήθεια, ας, ἡ, *Luc.*

DÉSACCOÛTUMÉ, ÊE (*desuetus, a, um*) ἀπειθισμένος, η, ον.

DÉSACCOÛTUMER quelqu'un de quelque chose (*aliquem aliqua re desuefacere, cio, feci*) ἀπεθίζειν, ζω, σω, τινά τινα, *Esch.*

DÉSACCOÛTUMER [SE (*desuescere, sco*) ἀπεθίζεσθαι, ομαι.

DÉSAGRÉABLE (*ingratus, a, um*) ἀτερπής, έος, δ, ἡ· ἀηδής, έος, δ, ἡ, *Dém.*

DÉSAGRÉABLEMENT (*injucunde*) ἀχαρίτως, ἀηδῶς, *Xén.*

DÉSAGRÉER. Cela ne me désagrée pas (*hoc mihi non displicet*) οὐκ ἀπαρέσκει τοῦτό μοι, *Plut.* οὐκ ἀπαρέσκει με τοῦτο, *Plat.*

DÉSAGRÉER un vaisseau (*navem exarmare, o, avi*) ναῦν ἀφοπλίζειν, ίζω, ίσω, *Suid.*

DÉSAGRÉMENT (*molestia, æ*) ἀτερπία, ας, ἡ, *Dém.* ἀηδία, ας, ἡ, *Phil.*

DÉSJUSTÉ, ÊE (*inconcinus, a, um*) ἀρρυθμός, ου, δ, ἡ· ἀνάρμοστος, ου, δ, ἡ, *Xén.*

DÉSALTÉRER (*sitim restringere, guo, xi*) τὸ εἶφος σθενύοναι, υμι, *Luc.* Les peuples qui se désaltèrent dans les eaux profondes de l'Esèpe, οἱ πίνοντες τὸ τοῦ Αἰσῆπου μέλαν ὕδωρ, *Hom.* Les anciens Perses ne s'enivraient jamais, et ne buvaient que pour se désaltérer, οἱ παλαιοὶ Πέρσαι

οὔ ποτε πίνοντες ἐμεθύσκοντο, ἀλλὰ διψῶντες ἐπαύοντο, *Xén. Cyrop. Liv. I. page 32 de notre édition grecque et latine.*

DÉSANCERER (*ancoras solvere, vo, vi*) τὴν ἀγκυραν αἶρειν, ω, ου ἀνασπᾶσθαι, ὦμαι. *Luc.*

DÉSAPPAREILLER. — *Voyez DÉPAREILLER.*

DÉSAPPOINTER un soldat (*militem stipendio privare, o, avi*) στρατιώτην τὸν μισθὸν ἀποστερεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.*

DÉSAPPRENDRE (*dediscere, sco*) μεταδιδάσκεισθαι, ομαι, ζομαι· ἀπομανθάνειν, μανθάνω*, *Plat.*

DÉSAPPROBATION (*improbatio, onis*) ἀποδοκιμασία, ας, ἡ.

DÉSAPPROUVER (*improbare, o, avi*) ἀποδοκιμάζειν, ζω, σω, *Xén.*

DÉSARÇONNER un cavalier (*equitem ex equo deturbare, o, avi*) ἵππεία ἀφ' ἵππου καταβάλλειν, βάλλω*.

DÉSARGER (*illitum argentum detrahere, ho, xi*) ἐπιχριστον ἄργυρον ἀφελεῖν, αἶρέω*.

DÉSARMEMENT (*exauctoratio, onis*) ἀφοπλισμός, οὔ, δ.

DÉSARMER (*exarmare, o, avi*) ἀφοπλίζειν, ζω, σω, *Suid.* — la colère d'un prince (*principem placare, o; mitigare, o*) ἀνακτα καταπραῦνειν, νω, *Isocr.*

DÉSARROI [EN (*confuse*) συγκεχυμένως, *Plut.* ἀκαταστάτως, παραχωδῶς, *Isocr.* Etre en grand désarroi, ἀκαταστάτως ἔχειν, ἔχω*.

DÉSASSEMBLER (*disjungere, go, xi*) διαζευγνύοναι, υμι, ζεύζω, *Esch.*

DÉSASTRE (*calamitas, atis*) συμφορά, ἄς, ἡ, *Dém.*

DÉSASTREUX, EUSE (*calamitosus, a, um*) δυστυχής, έος, δ, ἡ, *Dém.* ὀλέθριος, ίου, δ, ἡ, *Plat.*

DÉSAVANTAGE (*incommodum, i*) ὑστέρημα, ατος, τό· βλάβη, ης, ἡ, *Plat.*

DÉSAVANTAGEUSEMENT (*incommode, ini-que*) ἀσυμφόρως, *Dém.*

DÉSAVANTAGEUX, EUSE (*incommodus, a, um*) ἀσύμφορος, ου, δ, ἡ, *Dém.* ἀνωφελής, έος, δ, ἡ, *Isocr.*

DÉSAVEU (*inficiatio, onis*) ἄρνησις, εως, ἡ, *Luc.*

DÉSAVEUGLER quelqu'un qui est dans l'erreur (*ab alicujus animo caliginem*

depellere, Ho, puli) τῇ διανοίᾳ πλανώμενον τινα φωτίζειν, ζω, σω.

DÉSANGUER SON FILS (*filium abdicare, o, avi*) τὸν υἱά ἀποκηρύττειν, ττω, ζω, *Luc.* ἀπεικεῖν τὸν υἱόν, *Plat.*

DESCENDANCE (*propagatio, onis*) ἀπογονή, ἤ, ἡ· παράφουςις, εως, ἡ.

DESCENDANT, E. Nos descendants (*posteri, orum; nepotes, um*) οἱ ἀπόγονοι, ἐπίγονοι, ἔκγονοι, ἔγγονοι, ἐπιγιγνώμενοι, ων, *Dém. Isocr.* οἱ μεθ' ἡμᾶς, *Luc.*

DESCENDRE (*descendere, do, di*) κατέρχασθαι, ομαι· καταβαίνειν. — *Voyez* βαινω *et toute sa famille, pages 144 et XIII, dernière édition du Schrevelius, Paris, 1820.* Descendre de cheval, ἀπὸ τοῦ ἵππου καταβαίνειν, *Xén.* Descendre d'un mur, ὑποκαταβαίνειν ἐκ τῶν τειχῶν, *Thuc.*

DESCENTE (*descensus, us*) κατάβασις, εως, ἡ, *Isocr.* κάθοδος, ου, ἡ, *Plut.* Faire une descente sans danger sur le pays ennemi, ἀσφαλέστερον καταβαίνειν εἰς πολεμίαν χώραν, *Dém.* — en enfer, εἰς ἄδου, *Isocr.*

DESCENTE (*ramex, icis, m.*) ἐντεροκήλη· κήλη, ης, ἡ, *Gal.*

DESCRIPTIF, IVE (*descriptioni aptus, a, um*) περιγραφικός, ἡ, ὄν.

DESCRIPTION (*descriptio, onis*) περιγραφή, διαγραφή, ἤ, ἡ. Description vive et frappante, ὑποτύπωςις, εως, ἡ.

DÉSSEMBALLER. — *Voyez* DÉBALLER.

DÉSSEMBARQUER (*navi educere, co, xi*) ἀποβιβάζειν, ζω, σω, *Thuc.*

DÉSSEMBARRASSÉ, ÉE (*liber, era; otiosus, a*) σχολάζων, ουσα, *Xén.*

DÉSSEMBOURBER (*luto educere, co, xi*) πηλοῦ ἀφελεῖν, αἰρέω *.

DÉSEMPARER [*SANS*(*continuo*) ἀδιαλείπτως· παραυτίχα, *Dém.*

DÉSEMPENNÉ, ÉE (*deplumis, e*) ἄπτερος, ἄπτιλος, ου, ὁ, ἡ, *Suid.*

DÉSEMPLIR UN TONBEAU (*dolium deplere, eo*) πῖθον ἀπαντλεῖν, ἔξαντλεῖν, ὦ, ἦσω, *Luc.*

DÉSEMPRISONNER (*aliquem e carcere educere, co, xi*) τὸν δεσμὸν τινι ἀφαιρεῖν, αἰρέω *, *Dém.*

DÉSENCHANTER (*incantamenta solvere, vo, vi*) τὸ βασκάνιον ἀφελεῖν, αἰρέω *.

DÉSSENDORMIR (*expergefacerere, cio, feci*) ἐξυπνίζειν, ἴζω, ἴσω, *Jean, XI, 11.*

DÉSÉNFLER (*detumere, eo, ui*) ἀπογκοῦσθαι, οὔμαι.

DÉSÉNIVERER (*ebrietalem discutere, tio, ssi*) τὴν μέθην διαλύειν, ω, σω.

DÉSÉNNUYER (*tedium levare, o, avi*) τὴν ἀνίαν διαλύειν, ω, σω.

DÉSÉNRHUMER (*pituitam discutere, cutio, cussi*) τὸν κατάρρουν διαλύειν, ω, σω.

DÉSÉNRÔLER un soldat (*militem exauctorare, o, avi*) τὸν στρατιώτην ἀποστρατεύειν, ω, σω, *App.* ἀποζωννύειν, υμι, *Hérod.*

DÉSÉNRouer (*raucitatem pellere, pello, pepuli*) τὸ βράγχος ἀφελεῖν, αἰρέω *.

DÉSÉNSEVELIR un mort (*cadaver denudare, o, avi*) νεκρὸν οὐ νέκυν ἀποδύειν, ω, σω.

DÉSÉNSORCELER (*fascinum depellere, pello, puli*) τὸ βασκάνιον διαλύειν, ω, σω.

DÉSÉNSORCELLEMENT (*fascini depulsio, onis*) τοῦ βασκάνιου διάλυσις, εως, ἡ.

DÉSÉNTÊTER quelqu'un d'une folle opinion (*falsam opinionem alicui detrahere, ho, xi*) τῆς πλάνης ἀποτρέπειν, πω, ψω, τινά, *Isocr.*

DÉSÉNTRAVER un cheval (*equum compedibus exsolvere, vo, vi*) ἵππον τῶν πεδῶν ἀπολύειν, ω, σω.

DÉSERT (*solitudo, inis; deserta, orum*) ἔρημος, ου, ἡ· ἔρημία, ας, ἡ, *N. Test.* ἔρημη χώρα, ας, *Xén.*

DÉSERT, E (*desertus, a, um*) ἔρημος, ου, ὁ, ἡ· ἔρημος, η, ον. Pays désert et inhabité, ἔρημη ἀνθρώπων χώρα, ας, *Xén.* ἔρημη καὶ ἀπᾶνθρωπος γῆ, *Luc.* Chercher les lieux déserts, ἐρημάζειν, ἀζω, ἄσω. Tant de villes sont devenues désertes, τοσαῖδε πόλεις ἠρημώθησαν, *Thuc.*

DÉSERTER la ville, la campagne (*urbem, rus deserere, ro, rui*) ἀπὸ τῆς πόλεως, τοῦ ἀγροῦ ἀναχωρεῖν, ὦ, ἦσω, *Hérod.*

DÉSERTER son poste (*a signis discedere, do, ssi*) τὴν τάξιν λείπειν, πω, ψω, *Dém.*

DÉSERTEUR (*desertor, oris; transfuga, ce, m.*) λειποτάχτης, ου, ὁ, *Dém.* αὐτόμολος, ου, ὁ, *Isocr.* Déserteur de la foi, ἀποστάτης, ου, ὁ.

DESERTION (*desertio, onis; transfugium, ii*) ἀπολείψις, εως, ἡ· λαιποταξία, ας, ἡ, *Dém.* αὐτομολία, ας, ἡ, *Thuc.* Accusation intentée pour cause de désertion, λαιποτάξιον, ἰου, τό, *Dém.*

DESÉSPÉRADE [A LA (*desperanter*) ἀπληπισμένος, ἀνελπιστός, *Isocr.*

DESÉSPÉRÉ, *εε* (*desperatus, a, um*) ἀνελπιστός, ου, δ, ἡ. Se battre en désespéré, ἀνεγνωκώτως μάχεσθαι, ομαι. Une maladie désespérée, ἀπεγνωσμένη νόσος, ου, *Plut.*

DESÉSPÉRÉMENT amoureux (*insano amore captus, a, um*) ἐρωτομανής, εός, δ, ἡ.

DESÉSPÉRER de quelque chose (*de aliqua re desperare, o, avi*) ἀνελπίζειν, ἴζω, ἴσω, τινός, *Gal.* — d'un malade, τὸν νοσοῦντα. — de l'état actuel des affaires, τοῦς παροῦσι πράγμασιν ἀθυμείσθαι, οὔμαι, *Isocr.* — entièrement, παντάκασιν ἀπογινώσκειν, γινώσκω*, τινός, *Dém.*

DESÉSPÉRER quelqu'un (*alicuius spem omnem adimere, mo, emi*) ἐλπίδα τινός ἀφελῆν, αἰρέω*. Se désespérer (*angst, or*) καταλειπῆσθαι, οὔμαι· ἀδτημονεῖν, ὦ, ἦσω· δυσθύμως ἔχειν, ἔχω*. δυσθυμείσθαι, οὔμαι, *Eur.*

DESÉSPOIR (*desperatio, onis*) ἀνελπιστία, ας, ἡ, *Bas.* ἀθυμία, ας, ἡ, *Dém.* Réduire quelqu'un au désespoir (*desperationem alicui injicere, cio, jeci*) ἀθυμον ποιῆν, ὦ, τινά, *Dém.* Etre réduit au désespoir (*in extrema desperatione versari, or*) ἐν τῷ ἀνελπιστῶ σαλεύειν, ω, σω, *Nés.* ἐν πολλῇ ἀθυμίᾳ καὶ ἀπογώσσει εἶναι, εἰμί*, *Hérod.*

DÉSHABILLER quelqu'un (*aliquem vestibus exuere, uo, si*) Σουμάτιον τινα ἐκδύειν, ω, σω, *Dém.* ἀποδύειν τινὰ ζιμάτιον, *Xén.* Se déshabiller (*vestes exuere, o*) ἱμάτιον ἐκδύεσθαι, οἷ ἀποδύεσθαι, ομαι.

DÉSHABITÉ, *εε*. Un pays, une maison — (*deserta loca, orum; vacua domus, us*) ἐρήμη χώρα, ας· ἔρημος οἶκος, ου, *Xén.*

DÉSHABITUÉ, *εε* (*desuetus, a, um*) ἀπειθισμένος, η, ον.

DÉSHABITUER quelqu'un de quelque chose (*aliquem aliqua re desuefacere, cio, feci*) ἀπεθίσαι, ζω, σω, τινά τινός, *Esch.* Se

deshabituier (*desuescere, sco*) ἀπεθίσασθαι, ομαι.

DÉSHÉRITER son fils (*Alium exheredare, o, avi*) τὸν υἱὸν ἀποκληροῦν, ὦ, ὤσω, *Plut.* Action de déshériter (*exhereditatio, onis*) ἀποκληρώσις, εως, ἡ.

DÉSHONNÊTE (*inhonestus, a, um*) ἀκοσμος, ου, δ, ἡ· ἀσχήμων, ονος, δ, ἡ· αἰσχρός, á, óν, *Dém.* Paroles, actions deshonnêtes (*turpia dicta, facta, orum*) αἰσχρολογία, αἰσχροποιία, ας, ἡ. Celui qui les emploie, ου les commet, αἰσχρολόγος, ου· αἰσχροποιός, οῦ, δ.

DÉSHONNÊTEMENT (*faede, turpiter*) αἰσχροῦς, *Dém.* κακοσχημόνως, *Plat.*

DÉSHONNÊTETÉ (*obscœnitatis, atis*) αἰσχύνη, ης, ἡ· αἶσχος, εος, τό, *Xén.*

DÉSHONNEUR (*dedecus, onis; infamia, æ*) ἀτιμία, ας, ἡ· ὄνειδος, εος, τό, *Dém.*

DÉSHONORABLE ou **DÉSHONORANT**, *εε* (*ignominiosus, a, um*) ἀτιμοποιός, οῦ, δ, ἡ· αἰσχρός, á, óν· ἐπονειδίετος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

DÉSHONORER (*dedecorare, o, avi*) ἀτιμάζειν, ζω, σω· κατααἰσχρύνειν, ὕνα, ὑνώ, *Dém.* — une jeune fille (*virginem vitiare, o; stuprare, o*) τὴν κόρην ἐκκαρθευεῖν, ω· τὴν παρθένον διακαορεύειν, ω, *Plut.*

DÉSIGNATION (*designatio, onis*) ἀπόδειξις, εως, ἡ· ἐπιγραφή, ἦς, ἡ, *Plut.*

DÉSIGNÉ, *εε*. Consul désigné (*designatus consul, atis*) ἑπατος ἀναβήρηθεις, έντος, *Plut.* Etre désigné par le sort, λαγχάνειν, ω*. — pour faire quelque chose, ποιῆν τι.

DÉSIGNER (*designare, o, avi*) χαρακτηρίζειν, ζω, σω, *Plut.* ἀποδεικνύειν, υμει, *Hérod.* ὑπογράφειν, φω, ψω, *Isocr.*

DÉSINENCE (*casus, us, m.*) πτώσις, εως, ἡ. — Voyez dans la dernière édition du Schrevelius, aux mots λύω et πτώσις, la théorie des désinences grecques et latines, telle que je l'ai imprimée en 1802, dans mon Panhellenisme.

DÉSINFATUER (*alicui errorem eripere, pio, pui*) τὴν πλάνην τινός ἀφελῆν, αἰρέω*.

DÉSINFECTER une maison (*domum pestilentis infectam expurgare, a, avi*) λοιμώττοντα αἶχον καθαίρειν, ω, ου καθαρίζειν, ζω, σω.

DÉSINFECTIION d'une maison (*domus purificatio, onis*) οἴκου καθαρισμός, οῦ, ἡ.

ΔΕΣΙΤΕΡΗΣΣΕ, ἢε (pecunia abstinens, entis) ἀφιλάργυρος, ου, δ, ἡ· ἐγκρατής, εως, δ, ἡ, *Isocr.*

ΔΕΣΙΤΕΡΗΣΣΕΜΕΝΤ (pecunia abstinencia, æ) ἀφιλαργυρία, ας, ἡ· ἐγκράτεια, ας, ἡ, *Xén.*

ΔΕΣΙΡ (cupido, ius; cupiditas, atis) ἐπιθυμία, ας, ἡ, *Dém.* Désir de la gloire, φιλοτιμία, ας, ἡ. — des richesses, φιλοπλουτία, ας, ἡ. — de la sagesse, φιλοσοφία, ας, ἡ. Il me prit un jour le désir, εἰτῆλθέ μοι ποτέ ἡ ἐπιθυμία, *Dém.* Réprimer ses désirs, τῶν ἐπιθυμιῶν κρατεῖν, ὦ, ἡσω. Il a été frustré dans ses désirs, διήμαρτεν ὧν ἐπεθύμει, *Isocr.*

ΔΕΣΙΡΑΒΛ (optandus, a, um) ἐπιθυμητός, ἡ, ὄν.

ΔΕΣΙΡΕΙ (cupere, pio, pivi) ἐπιθυμεῖν, ὦ, ἡσω, τινός, *Dém.* Désirer la liberté, περί τῆς ἐλευθερίας γλίχσθαι, ομαι, *Hér.* Tous désirent arriver au premier rang, ἅπαντες τοῦ πρώτεύειν ἀντιποιοῦνται.

ΔΕΣΙΡΕΥΧ, **ΕΥΣΕ** (cupidus, a, um) ἐφιέμενος, η, ον, τινός, *Dém.* ἐπιθυμητής, οῦ, δ, τινός, *Isocr.*

ΔΕΣΙΣΕΜΕΝΤ (ab aliqua re discessio, onis) παραίτησις, εως, ἡ.

ΔΕΣΙΣΤΕΡ [Se d'une accusation (accusatione desistere, o, stiti) τῆς γραφῆς ἀφίστασθαι, αμαι, *Dém.*

ΔΕΣ ΛΟΡΣ (jam tum) ἐκ τούτου, ἡδῆ, *Dém.*

ΔΕΣΟΒΕΙ à quelqu'un (alicui non obedire, io, ivi) ἀπειθεῖν, ὦ, ἡσω, *N. Tesc.*

ΔΕΣΟΒΕΙΣΣΑΝΣΕ (contumacia, æ) ἀπειθεια, ας, ἡ· ἀπειθαρχία, ας, ἡ· αὐθάδεια, ας, ἡ, *Plut.* Avec désobéissance (contumaciter) ἀπειθῶς, αὐθαδῶς.

ΔΕΣΟΒΕΙΣΣΑΝΤ, **Ε** (contumax, acis) ἀπειθής, εως, δ, ἡ· ἀφθάδης, εως, δ, ἡ, *Xén.*

ΔΕΣΟΒΛΙΓΕΜΜΕΝΤ (parum officiose) δυσάρεστος, ακληρώς, *Xén.*

ΔΕΣΟΒΛΙΓΕΝΣΕ (duritas, atis) τὸ δυσάρεστον, ου.

ΔΕΣΟΒΛΙΓΕΑΝΤ, **Ε** (inofficius, a, um) δυσάρεστος, δυσάρεστος, ου, δ, ἡ· ἀπειρόκαλος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

ΔΕΣΟΒΛΙΓΕΡ quelqu'un (aliquem offendere, do, di) προσκρούειν, ω, σω, τινί, *Plut.* λυπεῖν, ὦ, ἡσω, τινά τι, ου τινά ἐν τινί, *Dém.*

ΔΕΣΟΒΣΤΡΥΚΤΕ OU **ΔΕΣΟΒΣΤΡΥΑΝΤ** (ob-

structiones discutiens, entis) διαλυτικὸν φάρμακον, ου.

ΔΕΣΟΒΣΤΡΥΚΤΕ (obstructiones discutere, tio, ssi) διαλύειν, ω, σω.

ΔΕΣΟΚΟΥΡΕ, ἢε (otiosus, a, um) σχολαῖος, α, ον· ἀπράγμων, ονος, δ, ἡ, *Dém.*

ΔΕΣΟΚΟΥΡΕ, ἢε. Mener une vie désœuvrée (desidiosam vitam agere, a, egi) σχολάζειν, ζω, σω· βαθυμείν, ὦ, ἡσω, *Isocr.*

ΔΕΣΟΚΟΥΡΕΜΕΝΤ (desidia, æ) ἀεργία, ας, ἡ· βαθυμία, ας, ἡ, *Dém.*

ΔΕΣΟΛΑΝΤ, **Ε** (luctuosus, a, um) πένθιμος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

ΔΕΣΟΛΑΤΕΥΡ (vastator, oris) πορθητής, οῦ, δ.

ΔΕΣΟΛΑΤΙΟΝ (mæror, oris) λύπη, ης, ἡ· ἀνία, ας, ἡ· δυσθυμία, ας, ἡ, *Dém.* Etre dans la désolation (mærore adfici, ior)

λυπεῖσθαι, οῦμαι· ἀδημονεῖν, ὦ, ἡσω, *Dém.* Plonger quelqu'un dans la désolation (mærore aliquem adficere, io) λυπεῖν,

ὦ, ἡσω, τινά· τρέπειν τινά εἰς ἀθυμίαν, *Dém.* Quand donc vous verrez l'abomination de la désolation, ὅταν ὄν ἴδητε

τὸ βδελύγμα τῆς ἐρημώσεως, *Matth.*

XXIV, 15.

ΔΕΣΟΛΕΡ quelqu'un (aliquem mærore adficere, io, feci) λυπεῖν, ὦ, ἡσω, τινά·

τρέπειν τινά εἰς ἀθυμίαν, *Dém.* — une ville, une province (urbem, provinciam

vastare, o, avi) πόλιν, ἐπαρχίαν διαπορθεῖν, ὦ, ἡσω, *Plut.* καταστρέφισθαι,

ομαι· ἀνάστατον ποιεῖν, *Isocr.* Se désoler (lugere, eo, zi) λυπεῖσθαι, οῦμαι· ἀδη-

μονεῖν, ὦ, ἡσω, *Dém.*

ΔΕΣΟΠΙΛΑΤΙΦ, **ΙΥΕ** (resolutorius, a, um) διαλυτικός, ἡ, ὄν.

ΔΕΣΟΠΙΛΕΡ (resolvere, vo, vi) διαλύειν, ω, σω. Se désopiler la rate, prov. εὐφραίνεσθαι, ομαι, *Aristoph.*

ΔΕΣΟΡΔΟΝΝΕ, ἢε (inordinatus, a, um) ἀτακτος, ου, δ, ἡ, *Isocr.*

ΔΕΣΟΡΔΟΝΝΕΜΕΝΤ (incomposite) ἀκοσμητός, *Dém.*

ΔΕΣΟΡΔΕ (perturbatio, confusio, onis) ταραχή, ης, ἡ, *Dém.* σύγχυσις, εως, ἡ, *Isocr.* Trouver les ennemis en désordre,

ἀτάκτους τοὺς πολεμίους λαμβάνειν, λαμβάνω· Chevelure en désordre, διεσκε-

δασμένη κόμη, ης.

ΔΕΣΟΡΓΑΝΙΣΑΤΕΥΡ (conturbator, oris) συν-

τράσσω, ονος, δ, *Xén.*

DÉSORGANISATION (*conturbatio, onis*) συντάραξις, εως, ή, *Isocr.*

DÉSORGANISER (*conturbare, o, avi*) συνταράττειν, ττω, ξω, *Xén.*

DÉSORIENTER quelqu'un (*aliquem perturbare, o, avi*) διαταράττειν, ττω, ξω, τινά.

DÉSORMAIS (*deinceps*) ἐξῆς, ἐφεξῆς· τὸ λοιπόν, οὐ τοιοῦτόν· μετὰ ταῦτα, *Dém.* λοιπόν, *Anacr.* εἰς τὸ λοιπόν, εἰς τὸν λοιπόν χρόνον, *Xén.*

DÉSSOSER (*exossare, o, avi*) ἐξοστεῖζειν, ἴξω, ἴσω.

DÉSOURDIR de la toile (*telam retexere, xo, xui*) ἰστόν ἀνυραίνειν, ω.

DESPOTE (*dominator, oris*) δεσπότης, ου, δ.

DESPOTIQUE (*imperiosus, a, um*) δεσποτικός, ή, όν.

DESPOTIQUEMENT (*imperiose*) δεσποτικῶς, ἐπιτακτικῶς.

DESPOTISME (*potentatus, us*) δεσποτεία, ας, ή. Exercer le despotisme (*dominari, or*) δεσποῦζειν, ζω· δεσποτεύειν, ω, σω.

DESPUMATION (*despumatio, onis*) ἐξάφρισις, εως, ή.

DESSAISIR [Se de quelque chose en faveur de quelqu'un (*aliquid alicui cedere, do, ssi*) ἐξίστασθαι, αμαι, τινί τινος, *Luc.*

DESSAISISSEMENT (*remissio, onis*) ἀνεσις, εως, ή.

DESSALER des viandes (*salsamenta aqua temperare, o, avi*) ταρῖχην ἐν ὕδατι ἐκμαλάττειν, ττω, ξω.

DESSANGLER un cheval (*equi cingulam solvere, vo, vi*) ἵππον ἀποζωννύναι, υμι, *Hérod.*

DESSÈCHEMENT d'un marais (*paludis siccatio, onis*) ἔλους ξήρανσις, εως, ή.

DESSÈCHER (*exsiccare, desiccare, o, avi*) ξηραίνειν, αίνω, ανῶ, *Plat.* ἐξημαῶζειν, ζω, σω, *Phil.*

DESSEIN (*consilium, ii*) σκοπός, οὔ, δ· γνώμη, ης, ή· βουλή, ης, ή, *Dém.* A dessein (*consulio*) ἐξἐπίτηδες, ἐκ προαιρέσεως, *Dém.* Sans dessein (*inconsulto*) εἰκῆ, ἀπροβουλεύτως, *Plat.*

DESELLER un cheval (*ephippium equo detrahere, ho, xi*) τὸ ἐφίππιον ἵππου ἀφελεῖν, αἰρέω*.

DESSERRE. Cet homme est très-dur à la desserre (*isle homo tenacissimus* ou par-

cissimus est) ὀτος δ ἀνθρώπος φιλαργυρώτατός ἐστι.

DESSERRER (*relaxare, o, avi*) ἀναχαλῆν, ὦ, ἄσω, *Phil.* Vous ne nous permettiez pas même de desserrer les dents (*nos ne hiscere quidem sinebatis*) οὐ γὰρ γρούζειν εἰσθ' ἡμᾶς, *Aristoph. Lysistr.* 509.

DESSERT (*bellaria, orum*) τραγήματα, ὦν, τά, *Plat.* τρωκτά, ὦν, τά, *Hérr.* τρωγάλια, ὦν, τά· ἐπιδορπίσματα, ὦν, τά, *Athén.* Qui aime le dessert, φιλοτραγήμων, σος, δ, ή, *Athén.*

DESSERTÉ (*remota fercula, orum*) τὰ περισεύματα τῆς τραπέζης.

DESSERVIR une table (*mensam remove, eo, vi*) τὰ φαγήματα ἀπὸ τῆς τραπέζης ἀφαιρεῖν, ὦ. Desservir quelqu'un auprès du roi (*apud regem de aliquo male mereri, eor*) παρὰ βασιλεῖ κακῶς τινα ποιεῖν, ὦ, ἦσω.

DESSICCATIF, IVE (*exsiccando aptus, a, um*) ξηραντικός, ή, όν.

DESSILLER les yeux à quelqu'un (*errorem alicui detrahere, ho, xi*) τὴν πλάνην τινὸς ἀπολύειν, ω, σω.

DESSIN (*delineatio, onis*) διαγραφή, ης, ή· σκιαγραφία, ας, ή, *Plat.*

DESSINATEUR (*delineandi peritus, a*) τῆς διαγραφῆς ἐμπειρος, ου, δ, ή.

DESSINER (*delineare, o, avi*) διαγράφειν, φω, ψω, *Polyb.* Dessiner le plan d'un ouvrage, ἔργον τι προτυποῦν, ὦ, ὠσω.

DESSOUS, au-dessous, en dessous; par-dessous (*subter, infra, deorsum*) κάτω, *Dém.* ὑποκάτω, *Plat.* Il a eu le dessous ou du dessous dans cette affaire (*in hac re inferior discessit*) ἐν τούτῳ ἡττήθη, ου ἐλάττων ἐγένετο, *Dém.*

DESSUS, au-dessus, en dessus, par-dessus (*super, supra, sursum*) ἄνω, ὑπέρ, ἐπάνω, ὑπεράνω. Il a eu le dessus dans cette affaire (*in hac re superior discessit*) ἐν τούτῳ κρείττων ἐγένετο, *Den. Halic.* Mettre tout sens dessus dessous, ou sens devant derrière (*omnia perturbare, o, avi*) πάντα ταράττειν, ττω, ξω, *Dém.* ἀναταράττειν, διαταράττειν, συνταράττειν, *Plut.*

DESTIN (*fatum, i*) εἰμαρμένη, ης, ή, *Dém.* μοῖρα, ας, ή, *Isocr.* — Voyez DESTINER.

DESTINATION (*destinatio, onis*) διορισμός, οὔ, δ· στοχασμός, οὔ, δ, *Plut.*

DESTINÉE. Il est dans notre destinée de ne point garder dans la prospérité les bornes de la modération (*nobis fatale est nunquam in robis secundis recte sapere*) ἡμῖν εἰμαρται, μηδέποτε εὖ πράττουσιν εὖ φρονῆσαι, *Dém.*

DESTINER quelqu'un à quelque chose (*aliquem ad aliquid destinare, o, avi*) τάττειν, ττω, ζω, τινὰ ἐπὶ τι, *Plut.* — quelque chose à quelqu'un (*aliquid alicui*) τινὰ τι, *Dém.* — quelque chose à quelque chose (*aliquid ad aliquid*) ἀποτάττειν, ττω, ζω, τὶ εἰς τι, *Polyb.* Destiner quelqu'un à la mort, καταψηφίζεσθαι, ομαι, θάνατόν τινος, *Elien.* Ce lieu était destiné à devenir la capitale de l'Italie, ἣν τῶ τόπω πεπερωμένον ἐκείνω τῆς Ἰταλίας κεφαλῇ γενέσθαι, *Plut.*

DESTITUÉ, ÉE, de tout secours (*omni praesidio destitutus, a*) πάσης βοηθείας ἀπορῶν, οἶσα ἄμῆχανος, ου, δ, ἡ. — d'un emploi, τῆς ἀρχῆς ἀποτυχῶν, όντος, *Elien.*

DESTITUER quelqu'un d'un emploi (*aliquem magistratu depellere, o, puli*) τῆς ἀρχῆς τινὰ ἐκβάλλειν, βάλλω*, *Dém.*

DESTITUTION (*amotio, onis*) ἀπώσεις, εως, ἡ ἀποπομπή, ἧς, ἡ, *Isocr.*

DESTRUCTEUR (*eversor, oris*) ἀνατροπέυς, έως, δ, *Plut.* καθαιρέτης, ου, δ, *Thuc.* Ulysse, le destructeur des cités, δ πολίπορθος Ὀδυσσεύς, *Hom. Il. II. 278.*

DESTRUCTIF, IVE (*perniciosus, a, um*) ἐξολοθρευτικός, ἡ, όν.

DESTRUCTION (*excidium, ii*) ἐξολόθρευσις, εως ἀνατροπή, ἧς, ἡ, *Grég. Naz.* — des Thébains, ἡ κατάλυσις τῶν Θηβαίων. — des remparts et des villes, τῶν τευχῶν καὶ πόλεων ἀναίρεσις, εως, ἡ. — et asservissement de la patrie, ἀνάστασις καὶ ἀνδραποδισμός τῆς πατρίδος, *Dém.*

DÉSUËTUDE. Loi tombée en désuétude (*antiquata lex, egis*) ἀποπαλαιωθεὶς νόμος, ου.

DÉSUNION (*dissunctio, onis*) διάσχις, εως, ἡ, *Grég. Naz.* — (*dissensio, onis*) διχόνοια, ας, ἡ, *Isocr.* Le mariage procure de grands avantages, lorsque la désunion ne règne pas entre les époux :

DÉSUNIR (*disjungere, go, xi*) διαζυγῶναι, υμι*, *Esch.* διασπᾶν, ὦ, άσω, *Dém.*

DÉTACHEMENT (*separatio, onis*) χωρισμός, οὔ, ε, *Plut.* — de cavalerie (*equitum turma, æ*) ἵππέων τάλος, εος, τό.

DÉTACHER (*aliquem ab aliquo distrahere, ho, xi*) διασπᾶν, ὦ, άσω, τινὰ ἀπό τινος, *Xén.* Se détacher de toutes les affaires, τῶν πραγμάτων ἀφίστασθαι, αμαι.

DÉTACHER des habits (*maculas e vestibus eluere, o, ui*) ἐσθήτων στίλον ἀπολούειν, ω, σω.

DÉTAIL. Vendre en gros et en détail (*summatim et singulatim vendere, o, didi*) κεφαλαιωδῶς καὶ καθέκαστον πιπράσκειν, σκω, πράσω. Raconter une chose en détail, λεπτολογεῖν, ὦ, ἡσω, *Aristoph.* Je vous donnerai tous les détails de cette affaire, depuis les pieds jusqu'à la tête, ἐκ τῶν ποδῶν ἐς τὴν κεφαλὴν σοι πάντ' ἐρῶ, *Aristoph. Plutus, 650.* Mais à quoi bon tant de détails? (*sed quid verbis opus est?*) ἀλλὰ γάρ, τί δαὶ τῶν λόγων, τῶν παρ' ἡμῶν; *Chrys.*

DÉTAILLER (*singulatim dicere, co, xi, vel vendere, do, didi*) λεπτολογεῖν, ὦ, ἡσω, ἢ καθέκαστον πιπράσκειν, σκω, πράσω.

DÉTAILLEUR (*institor, oris*) προπώλης, ου, δ, *Aristoph.*

DÉTALER ses marchandises (*merces colligere, go, legi*) ἀνασκευάζειν, άζω, άσω.

DÉTENDRE [*Se* (*decolorari, or*) ἀλλοχρῶεῖν, ὦ, *Artst.*

DÉTÉINT, E (*decolor, oris*) ἀλλόχρους, δύσχρους, ου, δ, ἡ, *Hipp.*

DÉTÉLER des chevaux (*equos abjungere, go, xi*) ἵππους ἀπολούειν, ω, σω ἀποζυγῶναι, υμι*, *Eur.*

DÉTENDRE un arc, son esprit, etc. (*arcum, animum remittere, tto, misi*) τόξον, ψυχὴν ἀνιέναι, ἡμι*.

DÉTENDU, UE (*remissus, a, um*) ἀνεμιμένος, ἡ, ον.

DÉTENIR (*detinere, eo, ui*) κατέχειν, ω, *ful.* καθέζω, *Plat.*

DÉTENTION (*detentio, onis*) κάθεις, εως, ἡ, *Arist.* κατοχή, ἧς, ἡ, *Gal.*

DÉTÉRGER une plaie (*plagam detergere, geo, si*) πληγὴν ἀποσμηᾶν, ὦ, ἡσω, *Diosc.*

DÉTÉRIORATION (*depravatio, onis*) διαστροφή, ἧς, ἡ, *Theophr.*

DÉTÉRIORER (*corrumpere, po, rupi*)

* Ἦπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία,

* Όταν γυνή πρὸς ἀνδρα μὴ διχοστατῆι.
Eur. Médée. 14 et 15.

διαφθείρειν, εἶρω, ἐρῶ· διαστρέφειν, φω, ψω, *Theophr.* στρεβλοῦν, ὦ, ὠσω, *N. Test.*

ΔΕΤΕΡΜΙΝΑΝΤ, *ε* (*definiendo aptus, a, um*) διορίζων, οὔσα, ον.

ΔΕΤΕΡΜΙΝΑΤΙΩ, *ινη* (*definitivus, a, um*) διοριστικός, ἡ, ὄν.

ΔΕΤΕΡΜΙΝΑΤΙΩΝ (*απὸ consilium, ii*) προαιρέσις, εἰως, ἡ· διορισμός, οὔ, ὄ.

ΔΕΤΕΡΜΙΝΗ, *ἐη* (*statutus, a, um*) τεταγμένος, δεδογμένος, ἡ, ον, *Dém.* Un brigand déterminé (*audacissimus latro, onis*) θρασυτάτος ληστής, οὔ. Je suis déterminé à, *δέδοκται μοι, Plat.*

ΔΕΤΕΡΜΙΝΗΜΕΝΤ (*certissime, intrepide*) ἀποφαντικῶς, διαβρήδην, *Esch.*

ΔΕΤΕΡΜΙΝΕΙ (*definire, io*) διορίζειν, ζω, σω. — (*incluere, o, avi*) παρορμηῶν, ὦ, ἦσω, τινὰ ἐπὶ τι, *Xén.*

ΔΕΤΕΡΜΙΝΕΙ [*Se à quelque chose (aliquid apud animum constituere, o, ui)*] τῇ γνώμῃ προαιρέσθαι, αἶμαι, τι, *Dém.*

ΔΕΤΕΡΜΕΙ un cadavre (*cadaver e terra eruere, o, ui*) νεκρὸν ἐξορύττειν, ττω, ζω.

ΔΕΤΕΡΣΙ, *ινη* (*detergens, entis*) καθαρτικός, ἡ, ὄν.

ΔΕΤΕΣΤΑΒΛΕ (*detestabilis, e*) βδελυκτός, ἡ, ὄν, *N. Test.*

ΔΕΤΕΣΤΑΒΛΗΜΕΝΤ (*exsecrabilem in modum*) βδελυκός, βδελυκτικῶς.

ΔΕΤΕΣΤΑΤΙΩΝ (*detestatio, onis*) βδελυγμία, ας, ἡ, *Chrys.*

ΔΕΤΕΣΤΕ (*detestari, exsecrari, or*) βδελύσσεσθαι, μυσάττασθαι, ομαι, *Luc.*

ΔΕΤΙΡΕΙ (*extendere, do, di*) ἐκτείνειν, τείνω *.

ΔΕΤΙΣΕΙ le feu (*ligna ab igne removere, eo, vi*) τὰ ξύλα ἀπὸ τοῦ πυρὸς χωρίζειν, ζω, σω.

ΔΕΤΟΝΑΤΙΩΝ (*fragor, oris*) κτύπημα, ατος, τό· κτύπος, ον, ὄ, *Xén.*

ΔΕΤΟΝΕΙ (*detonare, o, avi*) καταβροντᾶν, ὦ, ἦσω.

ΔΕΤΟΝΝΕΙ. Une voix qui détonne (*absona vox, ocis*) ἀκρόδός, οὐ ἀβρύθμος φωνῆ, ἡς, *Luc.*

ΔΕΤΟΡΔΕΙ (*detorque, queo, torsi*) ἀποστρέφειν, φω, ψω.

ΔΕΤΟΡΚΕΙ un passage (*sententiam distorque, queo, torsi*) τὴν γραφὴν στρεβλοῦν, ὦ, ὠσω, *N. Test.*

ΔΕΤΟΡΤΙΛΛΕΙ (*evolvere, vo, vi*) ἐξελίττειν, ἀνελίττειν, ττω, ζω, *Xén.*

ΔΕΤΟΥΡ (*Alexus, us; circuitio, onis*) καμπή, ἡς, ἡ· διάκαμψις, εἰως, ἡ, *Grég. Naz. User* de détours dans son langage (*verborum ambagibus uti, or*) ἀμφιλογεῖν, ὦ, ἦσω. Parler sans détour (*positis ambagibus vera loqui, or*) εὐδωβρήμονεῖν, ὦ, ἦσω· διαβρήδην λέγειν, γω, ζω, *Esch.*

ΔΕΤΟΥΡΝΕΙ quelqu'un d'une résolution (*aliquem a proposito abducere, co, xi*) τινὰ ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως ἀποπλανᾶν, ὦ, ἦσω, *Esch.* Dieu veuille détourner ce malheur de dessus nos têtes! (*quod Deus malum avertat!*) ὁ μηδαίς ποιήσῃς Θεῶν! Se détourner du droit chemin (*de recta via deflectere, clo, xi*) τῆς εὐθείας ὁδοῦ ἀποτρέπεσθαι, ομαι, *Hérod.*

ΔΕΤΡΑΚΤΕΙ (*maledicere, dico, dixi*) κακολογεῖν, ὦ, ἦσω, τινὰ, *Plut.*

ΔΕΤΡΑΚΤΕΥΡ (*maledicus, a*) βλάσφημος, οὔ, ὄ, ἡ, *Dém.*

ΔΕΤΡΑΚΤΙΩΝ (*maledicentia, æ*) κακολογία, ας, ἡ, *Plut.*

ΔΕΤΡΑΚΟΥΕΙ (*conturbare, o, avi*) συνταράττειν, ττω, ζω.

ΔΕΤΡΕΜΠΕΙ (*diluere, vo, vi*) διαβρέχειν, γω, ζω. Boire son vin détrempé, οἶνον ἐξυδαροῦν, ὦ, ὠσω.

ΔΕΤΡΕΣΣΕ (*angor, oris*) ἀγωνία, ας, ἡ· ἀδημονία, ας, ἡ, *Plut.* Etre dans la détresse, ἐν πάντων ἀπορία καθεστηκέναι, ἐσθηκα.

ΔΕΤΡΙΜΕΝΤ (*detrimentum, i*) ζημία, ας, ἡ· βλάβη, ἡς, ἡ, *Dém.*

ΔΕΤΡΟΙΤ, *δέφιλε* (*angustia, arum*) στενωχωρία, ας, ἡ, *N. Test.* Détroit, bras de mer (*fretum, i*) πορθμός, οὔ, ὄ, *Plut.* Le détroit des Dardanelles ou de Gallipoli (*Hellespontus, i*) Ἑλλήσποντος, οὔ, ὄ.

ΔΕΤΡΟΜΠΕΙ quelqu'un (*alicui eripere, io, ui*) τὴν πλάνην τινὸς ἀφελεῖν, αἶρέω *.

ΔΕΤΡΩΝΕΙ un prince (*principem de solio deturbare, o, avi*) βασιλεία τοῦ θρόνου καταβάλλειν, βάλλω *· τῆς τιμῆς ἀποθεῖσθαι, οὔμαι, *Luc.* κατακρημνίζειν, ζω, σω, *Dém.*

ΔΕΤΡΟΥΣΣΕΙ sa robe (*vestem resolvere, vo, vi*) τὴν ἐσθῆτα ἀποζωννύναι, υμι, *Hérod.* — les passants (*viatores spoliare, a, avi*)

τοὺς ὀδοκτόρους ληΐζειν, ἕω, *Thuc.* λαφυραγωγεῖν, ὦ, ἦσω, *Plut.*

ΔΕΣΤΡΥΙΚΗ (*destruere, o, xi*) καταβάλλειν, βάλω *· ἀνατρέπειν, πω, ψω, *Isocr.* Crésus détruirá un grand empire, Κροίσος μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει, *Hér.*

ΔΕΤΤΕ (*debitum, i; alienum ces, æris*) χρέος, ἑσος-ους, τό· ὀφειλήμα, ατος, τό, *Dém.* Dettes passives ou actives, τὰ παρ' ἐμοῦ ἢ τὰ μοι ὀφειλόμενα. Ne point payer ses dettes, χρεωκοπεῖν, ὦ, ἦσω. Payer ses dettes, τὰ ὀφειλόμενα ἀποδοῦναι, δίδωμι *, *Dém.*

ΔΕΥΙΛ (*luctus, us*) πένθος, εος, τό, *Dém.* Etre en deuil (*lugere, eo, xi*) πένθος ἄγειν, γω, ξω, *Luc.* πενθεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.*

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΕ (*legis iteratio*) δευτερονόμιον, ἰου. R. δεύτερος, ἔρα, second, e, et νόμος, λοι. — C'est le cinquième des livres de Moïse, lequel, réuni aux quatre précédents (*appelés* Genèse, γένεσις, Exode, ἔξοδος, Lévitique, λευϊτικὸς, Nombres, ἀριθμοί), porte le nom de Pentateuque.

ΔΕΥΞ (*duo, duæ, duo; binis, æ, a*) δύο ου δύο, *gén.* δυοῖν ου δυεῖν, *dat.* δυοί. Un homme avait deux fils, ἀνθρωπὸς τις εἶχε δύο υἱούς, *Luc, XV. 11.* Deux fois (*bis*) δις. Le nombre deux, δυάς, ἄδος, ἦ. Le nombre duel, δυϊκὸς ἀριθμὸς, οὔ. Tous deux (*ambo, æ, o; uterque, utraque, utrumque*) ἄμφω, οἶν· ἐκάτερος, α, ον. Lequel des deux (*uter, ultra, utrum*) πότερος, α, ον, *avec interrog.*; ὀπότερος, α, ον, *sans interrog.* L'espace de deux ans (*biennium, ii*) διετία, ας, ἦ. Agé de deux ans, διετής, ἑος, δ, ἦ. Qui a deux pieds, δίπους, οδος, δ, ἦ. Qui a deux têtes, δικέφαλος, ου, δ, ἦ, κ.τ.λ.

ΔΕΥΣΙΜΕ (*secundus, a, um; alter, era, erum*) δεύτερος, α, ον, *Thuc.*

ΔΕΥΣΙΜΕΝΤ (*secundo, iterum*) δεύτερον, *Hérod.* δευτέρως, *Arist.*

ΔΕΥΑΛΕΡ. Chemin qui va en dévalant (*declivis via, æ*) κατάντης ὁδός, οὔ, ἦ.

ΔΕΥΑΛΙΣΕΡ (*spoliare, o, avi*) λαφυραγωγεῖν, ὦ, ἦσω· ἀποσυλᾶν, ὦ, ἦσω, *Chrys.*

ΔΕΥΑΝΕΡ (*antecedere, do, cessi*) προβαίνειν, βαινῶ *· φθάνειν, φθάνω *· *Xén.*

ΔΕΥΑΝΚΙΕΡ (*antecessor, oris*) πρόδρομος, ου, δ, ἦ. Nos devanciers (*majores, um*)

πρόγονοι, ων, οί, *Dém.* προγεγεννημένοι, ων, οί, *Isocr.*

DEVANT (*ante, acc. ob, acc. præ, abl. πρό, gén.* Devant les portes (*ante fores*) πρὸ θυρῶν, *N. Test.* Devant les appartements (*ante ædes*) πρὸ δομοῶν, *Eur.* Devant moi (*ante factem*) πρὸ προσώπου, *N. Test.* Devant les pieds (*ante pedes*) πρὸ ποδῶν, *Plat.* Mettre devant les yeux, πρὸ ὀφθαλμῶν τίθισθαι, εμαι. Avoir une chose devant les yeux, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχειν, ἔχω, ἔξω, τι, *Plut.* Ci-devant, πρότερον. En devant, par-devant, ἐμπροσθεν. Le devant d'une maison, τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς οἰκίας. Aller au-devant de quelqu'un (*obviam ire, eo, alicui*) ἀπαντᾶν, ὦ, ἦσω, τινί, *Xén.* ἀντιάζειν, ἄζω, ἄσω, τινί, *Plut.* ὑπαντιάζειν, ω, τινί, *Luc.*

DEVASTATEUR, TRICE (*populator, trix*) πορθητής, οὔ, δ.

DEVASTATION (*vastatio, onis*) πόρθησις, εως, ἦ, *Dém.*

DEVASTER (*populari, or*) πορθεῖν, διαπορθεῖν, ὦ, ἦσω, *Plut.*

DEVELOPPMENT (*explicatio, onis*) ἀνάπτυξις, εως, ἦ· ἐρμηνεία, ας, ἦ. Donner tous les développements nécessaires, πάντα καθ' ἕναστον ἐξηγεῖσθαι, οὔμαι.

DEVELOPPER (*explicare, o, ui*) ἀναπτύσσειν, σσω, ξω, *Arist.* διασαφηνίζειν, ζω, σω, *Polyb.*

DEVENIR (*feri, fio, factus sum*) γίνεσθαι, ου γίνεσθαι, γίνομαι *, *Dém.* De bons ils sont devenus méchants, ἀντ' ἀγαθῶν κακοὶ γεγέννηται. — Devenir grand, riche, vieux, etc. se tournent en grec par grandir, s'enrichir, vieillir, etc. tous verbes que l'on trouve à leur ordre alphabétique.

DEVÉRGONDÉ, **ΞΕ** (*inverecundus, a, um*) ἀναίσχυντος, ου, δ, ἦ, *Dém.*

DEVÉRRΟΥΙΛΛΕΡ une porte (*januæ pessulum retrahere, ho, xi*) πύλην ἀναμοχλεύειν, ω, σω, *Eur. Médée, 1326.*

DEVERS. Garder par devers soi (*per seipsum habere, eo, ui*) καθ' ἑαυτὸν ἔχειν, ω, ἔξω.

DEVÉRSER. Ce mur déverse (*vergite paries*) κάτω φέρεται ὁ τοίχος.

DEVÉTIR [*SE* (*vestes exuere, uo, ui*) τὰ ἱμάτια ἐκδύειν, ἀποδύειν, ω, σω, *Xén.*

- DÉVIATION** (*aberratio, onis*) ἀποκλήνησις, εως, ἡ, *Arist.*
- DÉVIDER de la laine** (*lanam glomerare, o, avi*) ἔριον τολυπεύειν, ω, σω.
- DÉVIDOIR** (*girgillus, i*) βόμβος, ου, δ.
- DÉVIER** (*deviare, o, avi*) τῆς ὁδοῦ διαμαρτάνειν, άνω *, *Thuc.*
- DEVIN** (*vates, is; hariolus, i*) μάντις, εως, δ. *Isocr.* χρησιμολόγος, ου, δ, *Thuc.*
- DEVINER** (*vaticinari, or*) μαντεύσθαι, ομαι · χρησιμωδεῖν, ὦ, ἦσω, *Luc.*
- DEVINERESSE** (*hariola, a*) μάντις, εως, ἡ, *Athén.*
- DEVIS**. Joyeux devis (*lacti sermones, um*) εὐτραπέλια, ας, ἡ.
- DÉVISAGER** quelqu'un avec les ongles (*unguibus alicuius ora fœdare, o, avi*) τὸ πρόσωπόν τινος τοῖς ὄνυξιν ἀμύσσειν, σσω, ζω, *Luc.*
- DEVISE** (*symbolum, i; inscriptio, onis*) σύμβολον, ου, τό · ἀξίωμα, ατος, τό · ἔμβλημα, ατος, τό · ἐπιγραφή, ἦς, ἡ.
- DEVISER** (*sermocinari, or*) συνομιλεῖν, ὦ, ἦσω, *Act. des Ap.*
- DÉVOIEMENT** (*ventris profluvium, ii*) διάρροια, ας, ἡ, *Gal.*
- DÉVOILEMENT** (*revelatio, manifestatio, onis*) ἀνακάλυψις, ἀποκάλυψις, εως, ἡ, *Jean.*
- DÉVOILER** (*revelare, manifestare, o, avi*) ἀνακαλύπτειν, ου ἀποκαλύπτειν, πτω, ψω, *Plut.*
- DEVOIR** (*officium, ii*) τὸ καθῆκον, τὸ προσῆκον, τὸ δέον, οντος, *Dém.* Un traité sur les devoirs (*de officiis*) περὶ τῶν καθήκοντων. Manquer à son devoir (*officio deesse, desum, desui*) τὰ καθήκοντα προδιδόναι, δίδωμι *, *Luc.* Rendre à quelqu'un les derniers devoirs (*alicui justa persolvere, vo, vi, Cic.*) τὰ νομιζόμενα ποιεῖν τινι, *Xén.* τῷ τετελευτηκότῳ τὰ συνήθη ποιεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.*
- DEVOIR de l'argent à quelqu'un** (*pecuniam alicui debere, eo, ui*) χρήματά τινι ὀφείλειν, ω, *Plat.* Je dois bientôt partir (*profecturus sum*) μέλλω ἀπέρχεσθαι.
- DÉVOLU**, UE (*devolutus, a, um*) ἐπικριθείς, εῖσα, ἐν, τινί, *Plut.*
- DÉVORANT**, E (*edax, acis, c.*) ἀναβρωτικός, ἡ, ὄν. Une faim dévorante, βουλιμία, ας, ἡ.

- DÉVORER** (*devorare, o, avi*) καταβροχθίσκειν, σκω · βροχθίζειν, ἴζω, ἴσω, *Arist.*
- DÉVOT**, E (*religiosus, a, um*) εὐσεβής, εος, ὁ, ἡ, *Dém.* Faux dévot (*pietatis simulator, oris*) ὑποκριτής, οῦ, δ, *N. Test.*
- DÉVOTEMENT** (*religiose*) εὐσεβῶς, *Dém.*
- DÉVOTION** (*pietas, atis*) εὐσέβεια, ας, ἡ, *Dém.*
- DÉVOUEMENT**. Codrus, par un généreux dévouement, se sacrifia pour sa patrie (*Codrus pro patria non timidus mori, Hor.*) Κόδρος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος καθιέρωσεν, *Plut.*
- DÉVOUER** (*devovere, veo, vi*) καθιεροῦν, ὦ, ὦσω, *Plut.*
- DÉVOYER** (*Se (a via aberrare, o, avi)*) τῆς ὁδοῦ διαμαρτάνειν, ω, *Thuc.*
- DEXTÉRITÉ** (*dexteritas, atis; solertia, a*) δεξιότης, ητος, ἡ. *Plut.* εὐφυία, ας, ἡ, *Phil.* Avec dextérité, δεξιῶς.
- DEXTERE**, vieux mot (*dextera ou dexetra, a*) δεξιά, ἄς, ἡ, *Dém.*
- DIABLE** (*diabolus, i*) διάβολος, ου, δ, *N. Test.* — *Ce mot, qui signifie proprement calomniateur, s'emploie en français sous différentes acceptions. On dit par exemple: c'est un bon diable, c'est un méchant diable; comme dans Homère (Iliad. II. 190 et 200), Ulysse, s'adressant successivement à un brave et à un lâche, les appelle indifféremment Δαιμόνιε.*
- DIABLESSE** (*megæra, a*) ἐριστική γυνή, αικός.
- Οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ ληΐζειτ' ἄμεινον
 Τῆς ἀγαθῆς · τῆς δ' αὐτὲ κακῆς οὐ ρίγιον ἄλλο
 Δαιμονόχρης: ἦτ' ἄνδρα καὶ ἰσθιμόν περ ἔοντα
 Εὐεῖ ἄτερ δαλοῦ, καὶ ὠμῶ γῆραι δῶκεν.
Hésiode, Géorg. 700—703.
- DIABOLIQUE** (*diabolicus, a, um*) διαβολικός, ἡ, ὄν.
- DIABOLIQUEMENT** (*diabolice*) διαβολικῶς.
- DIACHYLON**, διάχυλον, ου, τό. R. χύλος, chyle, suc. *Méd.*
- DIACODE**, διακώδιον, ἰου, τό. R. κωδία, ας, ἡ, tête de pavot. *Méd.*

DIACONAT (*diacōnatus*, *us*) διακονία, *ac*, *η*.
 DIACOUSTIQUE, διακουστική, *ης*, *η*. R. ἀκούω, *audio*.
 DIACRE, DIACONESSE (*diacōnus*, *nis*) διάκονος, *ου*, *δ, η*, *N. Test.* R. κονέω, *missio*.
 DIADÈME (*diadema*, *atis*) διάδημα, *ατος*, *τό*. *Plut.* Ceindre sa tête du diadème, διαδήματι τὴν κεφαλὴν διαδέειν, *έω*, *Luc*.
 DIAGNOSTIQUE, διαγνωστικός, *ή*, *όν*, R. γινώσκω, *cognosco*.
 DIAGONAL, *e* (*diagonalis*, *e*) διαγώνιος, *ου*, *δ, η*.
 DIAGONALEMENT, διαγωνικῶς. R. γωνία, *angulus*.
 DIALECTE (*dialectus*, *i*, *i*.) διάλεκτος, *ου*, *ή*, *Plut.* Ecrire en dialecte dorien, εὐλιέν, etc., δωριστί, αἰολιστί γράφειν, *φω*, *ψω*.
 DIALECTICIEN (*dialecticus*, *i*) διαλεκτικός, *ού*, *δ*, *Plat*.
 DIALECTIQUE (*dialectica*, *a*) διαλεκτική, *ης*, *η*, *Plat*.
 DIALECTIQUEMENT, διαλεκτικῶς. R. λέγω, *dicto*.
 DIAMOLOGUE, διαλογικός, *ή*, *όν*.
 DIAMOLOGISME, διαλογισμός, *ού*, *δ*.
 DIALOGUE (*dialogus*, *i*) διάλογος, *ου*, *δ*, *Arist*.
 DIALOGUER, διαλογίζεσθαι, *ομαι*.
 DIAMANT (*adamas*, *antis*) ἀδάμας, *αντος*, *δ*, *Arist.* De la nature du diamant, ἀδαμάντινος, *η*, *ον*, *Esch*.
 DIAMANTAIRE. — Voyez LAPIDAIRE.
 DIAMÉTRAL, *e*, διάμετρος, *ου*, *δ, η*. R. μέτρον, *mètre*.
 DIAMÉTRALEMENT opposé (*directe ex opposito*) ἐκ διαμέτρου.
 DIAMÈTRE, διάμετρος, *ου*, *η*, *sous-ent.* γραμμή, *ligne*, *Eucl*.
 DIANE (*Diana*, *a*) Ἄρτεμις, *ιδος*, *η*, *Luc*.
 DIAPASON, διὰ πασῶν, *c'est-à-dire modulation qui parcourt tous les tons de l'octave*. Le chant de la musique instrumentale et vocale, commençant par l'octave, module par la quinte; par la quarte, par le ton, et par le demi-ton, *ή δὲ ὄργανική τε καὶ ψῳδική μῦσα, ἀπὸ τοῦ ΔΙΑ ΠΑΣῶΝ ἀρξαμένη, καὶ τὸ διὰ πέντε μελωδεῖ, καὶ*

τὸ διὰ τεσσάρων, καὶ τὸ διάτονον, καὶ τὸ ἡμιτόνιον, *Den. Hal. de struct. orat. § XI*.
 DIAPHANE (*pellucidus*, *a*, *um*) διαφανής, *έος*, *δ, η*.
 DIAPHANEÏTE (*pelluciditas*, *atis*) διαφάνεια, *ac*, *η*.
 DIAPHORÉTIQUE, διαφορητικός, *ή*, *όν*. R. φέρω, *fero*.
 DIAPHRAGME (*transversum septum*, *i*) διάφραγμα, *ατος*, *τό*.
 DIAPRÉ, *ée* (*variegatus*, *a*, *um*) ποικίλος, *η*, *ον*· πολυχρώματος, *ου*, *δ, η*, *Plat*.
 DIAPRURE (*variegatio*, *onis*) ποικιλισις, *εως*, *η*, *Plut*.
 DIARRHÉE (*ventris profusivum*, *i*) διάρροια, *ac*, *η*, *Gal*.
 DIASCORDIUM, διασκόρδιον, *του*, *τό*, R. σκόροδον, *allium*.
 DIASTASE (*luxatio*, *onis*) διάστασις, *εως*, *η*.
 DIASTOLE (*dilatatio*, *onis*) διαστολή, *ης*, *η*.
 DIASTYLE (*columnis fultus*, *a*) διάστυλος, *ου*, *δ, η*.
 DIATONIQUE, διάτονος, *ου*, *δ, η*. R. τόνος, *tonus*.
 DIATONIQUEMENT, τὸ διάτονον, *Den. Halic*.
 DIATRIBE (*diatriba*, *a*) διατριβή, *ης*, *η*, *Plut*.
 DICHOTÔME [LUNE (*dimidiata luna*)] διχότομος μήνη ου σελήνη, *ης*.
 DICHOTOMIE (*divisio in duas partes*) διχοτομία, *ac*, *η*.
 DICTAME (*dictamnium genitrix Cretaeu carpit ab Ida*, *Virg. En.*, XII. 412) δίκταμον ου δίκταμονον, *ου*, *τό*, *Théocr.* On dit également δίκταμνος, *ου*, *η*. Vin de dictame, δίκταμνίτης, *ου*, *δ*, *sous-ent.* οἶνος, *Diosc*.
 DICTATEUR (*dictator*, *oris*) δικτάτωρ, *ωρος*, *δ*, *Den. Hal*.
 DICTATURE (*dictatura*, *a*) δικτατορία, *ac*, *η*, *Plut.* Exercer la dictature (*dictaturam gerere*, *o*, *gessi*) μοναρχεῖν, *ω*, *ήσω*, *Xiph.* δικτατωρεύειν, *ω*, *σω*, *Gaza*.
 DICTER une lettre (*epistolam dictare*, *o*, *avi*) ἐπιστολὴν ὑπαγορεύειν, *ω*, *σω*, *Synés*.
 DICTION (*dictio*, *elocutio*, *onis*) φράσις, *εως*, *η*· λέξις, *εως*, *η*· *Isocr.* ἐρμηνεῖα, *ac*, *η*, *Den. Hal*.
 DICTIONNAIRE (*dictionarium*, *vocabula-*

- rium, ii) λεξικόν, ου ὀνομαστικόν, οὔ, τό, *Poll.* — Voyez **LEXIQUE**.
- DICTION** (*dictum, effatum, i*) παλαιὸς λόγος, ου, *Plat.*
- DIDACTIQUE** (*docendo aptus, a, um*) διδακτικός, ἡ, ὄν.
- DIDON**, reine de Carthage (*Dido, us*) Διδώ, ὄς-οὐς, ἡ.
- DIÉRESE** (*divisio, onis*) διαίρεσις, εως, ἡ, *Gramm.*
- DIÈSE**, terme de musique, διάσις, εως, ἡ.
- DIÈTE** (*diæta, æ*) διαίτα, ης, ἡ.
- DIÉTÉTIQUE** (*ad diætam pertinens*) διαιτητική, ἡς, ἡ, *sous-ent.* τέχνη.
- DIEU** (*Deus, i*) Θεός, οὔ, ὁ, μέγιστος, ἕπατος· Θεὸς καὶ δαίμων, Θεὸς καὶ δαιμόνιον, toutes expressions de *Démosthène*. La puissance divine, δαιμονία δύναμις, εως, *Isocr.* ἰσχὺς τοῦ δαίμονος, Θεῶν δύναμις, εως, ἡ, *Dém.* Dieu nous en préserve! (*Deus meliora!*) εὐφήμεί! *Plat.* μηδὲν βλάσφημον εἰπέ! *Arist.* A Dieu ne plaise! (*absit!*) μὴ γένοιτο! *Paul.* Il se porte bien, Dieu merci, σὺν Θεῷ ὑγιαίνει, *Xén.* Se faire un Dieu de son ventre, τῇ γαστρὶ λατρεύειν.
- DIFFAMANT** (*contumeliosus, a, um*) ὑβριστικός, ἡ, ὄν, *Esch.*
- DIFFAMATEUR** (*obtrektor, oris*) κακολόγος, ου· ὑβριστής, οὔ, ὁ, *Plut.*
- DIFFAMATION** (*obtrektatio, onis*) κακολογία, ας, ἡ· διαβολή, ἡς, ἡ, *Dém.*
- DIFFAMATOIRE** (*injuriosus, a, um*) ὑβριστικός, ἡ, ὄν, *Esch.*
- DIFFAMER** quelqu'un (*contumeliosissime alicui maledicere, co, xi*) ὑβριστικῶς, προπηλακιστικῶς χρῆσθαι, ὦμαι, τινί· ὑβρίζειν, προπηλακίζειν, ζῶ, σῶ, τινά, *Dém.*
- DIFFÉREMENT** (*diverse, dissimiliter*) ἄλλως, ἄλλοίως, ἀνομοίως, ἀνίσως, ἀνωμάλως, *Isocr.*
- DIFFÉRENCE** (*discrimen, inis*) ἀλλοιότης, ητος, ἡ, *Plat.* διαφορά, ἄς, ἡ, *Isocr.* Sans aucune différence, ἀδιαφόρως. En toute circonstance, il y a une différence du tout au tout entre l'ardeur et l'abattement, τὸ πᾶν διαφέρει ἐν παντί ἔργῳ προθυμία ἀθυμία, *Xén. Cyrop. Liv. I.*
- DIFFÉRENCIER** deux objets, *par ex.* le bien et le mal (*distinguere, quo, xi*) τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ διατάττειν, τῶ, ξῶ, *Isocr.*

- DIFFÉREND** (*controversia, æ*) ἀμφισβήτησις, εως, ἡ, *Isocr.* Terminer à l'amiable un différend (*controversiam amice dirimere, mo, emi*) τὴν ἀμφισβήτησιν φιλιῶς διαλύειν, ῶ, σῶ, *Isocr.*
- DIFFÉRENT**, **E** (*differens, tis*) διάφορος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.* ἄλλοιος, α, ον· ἄνιστος, ου, ὁ, ἡ· ἀνόμοιος, α, ον, *Plat.*
- DIFFÉRENT** beaucoup de quelqu'un en quelque chose (*plurimum ab aliquo in aliqua re differre, fero, distuli*) ἐν τῷ πλείστον τινος διαφέρειν, φέρω*, *Isocr.*
- DIFFÉRENT** une affaire, la remettre au lendemain (*aliquid in posterum diem differre, fero*) εἰς τὴν ὑστεραίαν τι ἀναβάλλεσθαι, ομαι, *Dém.*
- DIFFICILE** (*difficilis, e*) δυσχερής, ἑός, ὁ, ἡ, *Plut.* χαλεπός, ἡ, ὄν: δύσκολος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*
- DIFFICILEMENT** (*difficulter, ægre*) χαλεπῶς, δυσχερῶς, δυσκόλως, *Dém.*
- DIFFICULTÉ** (*difficultas, atis*) δυσχέρεια, ας, ἡ· δυσκολία, ας, ἡ· χαλεπότης, ητος, ἡ, *Dém.* — d'origine, δυσουρία, στραγγουρία, ας, ἡ, *Hipp.*
- DIFFICULTUREUX**, **EUSE** (*morosus, a, æm*) δύσκολος, ου, ὁ, ἡ· δυσάρεστος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*
- DIFFORME** (*deformis, e*) ἀσχήμων, ονος, ὁ, ἡ· δύσμορφος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.*
- DIFFORMITÉ** (*deformitas, atis*) δυσμορφία, ἀμορφία, ας, ἡ, *Plut.*
- DIFFRACTION** (*diruptio, onis*) διάβρηξις, εως, ἡ.
- DIFFUS**, **USE**. Un style diffus (*sermonis prolixitas, atis*) μακρολογία, ας, ἡ. Être diffus dans ses discours, μακρολογεῖν, ὦ, ἦσω. Pour ne pas être trop diffus (*ne sim prolixior*) ἵνα μὴ μακρὰ λέγω, *Dém.* μακρολογῶ, ου μακροῦς λόγους ἀποτεινῶ, *Plat.* τοὺς λόγους ἀπομηκύνω, *Luc.*
- DIFFUSEMÉNT** (*prolixe*) ἀποτάδην, *Luc.*
- DIFFUSION** du style (*sermonis prolixitas, atis*) μακρολογία, ας, ἡ, *Plat.* — de la lumière (*luminis diffusio*) ἡ τοῦ φωτὸς διάχυσις, εως, *Plut.*
- DIGASTRIQUE** (*duplici ventre præditus, æ, um*) διγαστρικός, ἡ, ὄν.
- DIGÈRE** (*cidum concoquere, quo, xi*) βρωμά τι πέπτειν, πῶ, ψῶ, *Gal.* — un affront (*injuriam, tram concoquere*) ὑβρίν, ὀργὴν πέπτειν, *Arist.* πεπαίνεσθαι,

αἰῶν, *Xén.* χολὸν καταπέπτειν, πτω, ψω, *Hom.*
DIGESTE (*digesta, orum*) πανδέκται, ὦν, οί, *Jurisc.*
DIGESTIF, IVE (*concoctioni aptus, a, um*) πεπτικός, ή, ὄν, *Arist.*
DIGESTION (*concoctio, onis*) πέψις, εως, ή, *Gal.* Défaut, difficulté de digestion, ἀπεψία, ας, ή, *Plut.* δυσπεψία, ας, ή, *Athén.* Digestion laborieuse, βραδυπεψία, ας, ή. Digestion facile, εὐπεψία, ας, ή, *Gal.* Aliment d'une facile digestion, εὐπεπτος, ου, ὄ, ή, *Gal.*
DIGITALE (*digitalis purpurea, Linn.*) δακτυλίτις, ἰδος, ή. — *Cette plante est ainsi nommée, parce que sa fleur approche de la figure d'un dé à coudre; elle est de la famille des scrofuleux.*
DIGITÉ, ÈE. Feuille digitée (*digitatum folium, ii*) δακτυλωτὸν φύλλον, ου, τό, *Athén.*
DIGNE de louange (*laude dignus, a, um*) ἐπαίνου ἄξιος, α, ον. Digne de haine (*odio dignus*) ἄξιος μισεῖσθαι, *Dém.* Juger quelqu'un digne de la mort, τιμᾶσθαι τινα θανάτου, *Plat.* Il a été jugé digne de remporter le prix, ἡξιώθη τῶν ἀριστείων, *Isocr.*
DIGNEMENT (*digne*) ἀξίως, *Dém.* — *en bonne ou en mauvaise part.*
DIGNITAIRE. Les grands dignitaires d'un empire (*imperii magnates, um*) μεγιστᾶνες, ὦν, οί, *N. Test.*
DIGNITÉ (*dignitas, atis; honor, oris*) ἀξία, ας, ή· ἀξίωμα, ατος, τό, *Dém.* Traiter quelqu'un avec dignité, κατὰ τὴν ἀξίαν τιμᾶσθαι, ὦμαι, τινά, *Plat.* Etre élevé aux plus hautes dignités, ἐν μεγίστη ἀξιώσει εἶναι, *Hérod.* N'avoir égard ni à l'âge ni à la dignité de quelqu'un, ἡλικίας τε καὶ ἀξιώματος ἀφειδῶς ἔχειν, *Hérod.*
DIGRESSION (*digressio, onis*) παρέκβασις, εως, ή, *Xén.* Par forme de digression, διεξοδικῶς.
DIGUE (*moles; agger, eris*) χοῦς, οὔ, ὄ, *Thuc.* χῶμα, ατος, τό, *Dém.* Opposer une digue à la licence (*licentiam coercere, eor, cui*) τὴν ἀνεσιν ἀναστέλλειν, ἔλλω, ἐλώ.
DILACÉRATION (*dilaceratio, onis*) σπαρραγμός, οὔ, ὄ, *Hérod.*

DILACÉRER (*dilacerare, o, avi*) διασπαράττειν, ττω, ξω, *Dém.*
DILAPIDATION (*profusi sumptus, um*) ἀσωτεία, ας, ή, *Arist.*
DILAPIDER la fortune publique (*publica bona dilapidare, o, avi*) τὰ δημόσια χρήματα διασπαρᾶν, ὦ, ήσω, *Dém.* διασκορπίζειν, ζω, σω, *N. Test.*
DILATATION (*dilatatio, onis*) πλατυσμός, οὔ, ὄ, *Diosc.*
DILATER (*dilatare, o, avi*) πλατύνειν, ὕω, υνῶ, *N. Test.*
DILECTION (*dilectio, onis*) ἀγάπησις, εως, ή, *Plut.*
DILEMME (*argumentum utrinque feriens*) διλημμα, ατος, τό, *Arist.*
DILIGEMMENT (*diligenter*) ἐπιμελῶς, σπουδαίως, *Arist.*
DILIGENCE (*diligentia, ae*) ἐπιμέλεια, ας, ή· σπουδή, ής, ή, *Dém.*
DILIGENT, E (*diligens, entis*) ἐπιμελής, έος, ὄ, ή· σπουδαῖος, α, ον, *Dém.*
DILIGENTER [*Se (festinare, o, avi)*] σπουδάζειν, ἀζω, ἀσω· σπεύδειν, ω, σω, *Dém.*
DILUVIEN, ENNE (*ad diluvium pertinens*) ὄ, ή, τὸ ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ.
DIMACHÈRE (*duobus gladiis armatus*) διμάχηρος, ου, ὄ.
DIMANCHE (*dominicus dies*) ή κυριακή, ής, *sous-ent.* ημέρα. *Les anciens disaient (dies solis)* ή τοῦ ἡλίου. *Lundi (dies lunae)* ή τῆς σελήνης, κ. τ. λ.
DIME. — Voyez **DIXME.**
DIMENSION (*dimensio, onis*) διαμέτρησις, ἀναμέτρησις, εως, ή, *Plut.* Les trois dimensions d'un corps sont la longueur, τὸ μῆκος· la largeur, τὸ πλάτος· *et* la hauteur ou profondeur, τὸ ὕψος ή βάθος, εος-ους.
DIMINUER (*diminuere, o*) μειοῦν, ὀλιγοῦν, ὦ, ὦσω, *Hésych.* ἐλαττοῦν, ὦ, ὦσω, *Thuc.* — (*imminui, or*) φθινεσθαι, ομαί, *Plat.*
DIMINUTIF, IVE (*diminutivus, a, um*) ὑποκοριστικός, ή, ὄν, *Gramm.*
DIMINUTION (*imminutio, onis*) ἐλάττωσις, μειωσις, φθίσις, εως, ή, *Plat.*
DINDE (*indica gallina, ae*) μελεαγρίς, ἰδος, ή.
DINDON (*indicus gallus, i*) ἰνδικὸς ἀλεκτρῶν, ὄνος.

DINDONNEAU, *diminutif du mot précédent.*
DINER (*prandium, ii*) ἄριστον, ου, τό, *Thuc.* Diner frugal, ὀλιγαριστία, ας, ἡ, *Plut.* Donner à diner à quelqu'un, ἀριστιζειν, ἔω, ἴσω, τινά, *Aristoph.* Préparer le diner, ἀριστοποιεῖν, ὦ, ἴσω, *Dém.* L'après-diner, δείλη, ης, ἡ. Le temps du diner, ἀριστωτός, οὔ, δ, *Hésych.*
DINER (*prandere, eo, di*) ἀριστῶν, ὦ, ἴσω, *Dém.*
DIOCRÈSE (*diacesis, is*) διοίκησις, εως, ἡ. R. οἶκος, *domus.*
DIODORE de Sicile, Διόδωρος δ Σικελιώτης, ου.
DIOGÈNE, philosophe cynique, Διογένης, εος-ους, δ Κυνικός, οὔ.
DIOMEDE, fils de Tydée, Διομήδης, εος-ους, δ.
DIONYSIAQUES (*Bacchanalia, ium*) Διονυσιακά, ὦν, τά. Célébrer les dionysiaques, διονυσιάζειν, ἄζω, ἄσω.
DIOPTRIQUE (*dioptrica, æ*) διοπτρική, ἧς, ἡ. R. ὀπτομαι *et* διά.
DIOSCURES [LES (*Jovis filii*) Διόσκουροι, ων, οί· Κάστωρ, ορος, καὶ Πολυδεύκης, εος-ους.
DIPHTEONGUE (*diphthongus, i, f.*) δίφθογγος, ου, ἡ, *Gramm.* R. φθόγγος *et* δίς.
DIPLOMATE (*politice peritus, a*) πολιτικός, ικῆ.
DIPLOMATIE (*politica scientia, æ*) πολιτική, ἧς, ἡ, *sous-ent.* τέχνη.
DIPLOMATIQUE (*politicus, a, um*) διπλωματικός, ἡ, ὄν.
DIPLOME (*diploma, atis*) δίπλωμα, ατος, τό, *Bud.*
DIPTERE (*binas alas habens*) δίπτερος, ου, δ, ἡ.
DIPTYQUES (*duplicati pugillares*) δίπτυχα δελτάρια, ἴων.
DIRE (*dicere, co, xi; loqui, or*) λέγειν, γω, ξω, *Plut.* λαλεῖν, ὦ, ἴσω, *Luc.* Ne dire que des frivolités (*inania loqui, or*) κενολογεῖν, ὦ, ἴσω, *Plut.* φλυαρεῖν, ὦ, ἴσω, *Dém.* Dire une chose, *et* en penser une autre (*aliud dicere, aliud facere*) ἄλλα λέγειν, ἄλλα πράττειν, *Plut.* C'est à vous, *ou* c'est de vous que je dis ces choses, ταῦτά σοι, ἢ ταῦτα περὶ σου λέγω, *Xén.* Dire son avis sur une ques-

tion, τὴν γνώμην περὶ τινος ἀποφαίνεσθαι, *Xén.* Dire franchement ce qu'il en est, τὸν ἔοντα λόγον λέγειν, *Hér.* Chose qu'il n'est pas permis de dire (*dictu nefas*) δ μηδ' εἰπεῖν τινι θέμις, *Plat.* Pour ainsi dire (*ut ita dicam*) ὡς ἔπος εἰπεῖν, *Dém.* C'est-à-dire (*id est*) τοῦτ' ἐστὶ. Dis-je, dit-il (*inquam, inquit*) φημί, φησί. On dit partout (*in ore est omnium*) διαγγέλλεται, *Hérod.*
DIRECT, *e* (*directus, a, um*) εὐθύς, εἶα, ὕ· εὐθυντός, ἡ, ὄν, *Arist.*
DIRECTEMENT (*recta*) εὐθύ, *Xén.* Directement opposé, ἐναντίος, α, ον· ἀντικειμενος, η, ον.
DIRECTEUR, *TRICE* (*rector, trix*) εὐθυντήρ, ἦρος, δ. — d'un collège, γυμνασιάρχης, ου, δ, *Esch.* — de conscience, πνευματικὸς πατήρ, τρός.
DIRECTION (*directio, onis*) εὐθύνσις, εως, ἡ, *Arist.*
DIRIGER (*dirigere, go, rexi*) κατευθύνειν, ὦν, υνῶ, *Plut.* — quelqu'un dans le chemin de la vertu, τινά ἐπ' ἀρετὴν προτρέπειν, πω, ψω, *Xén.*
DIRIMANT, *e*. Empêchement dirimant (*dirimens* ou *prohibitorium impedimentum, i*) ἀπαγορευτικὸν ἐμπόδιον, ἴου.
DISANT. Homme bien disant (*disertus homo, inis*) ἐλλόγιμος ἄνθρωπος, λόγιος, δεινὸς εἰπεῖν, *Dém.* Soi-disant, ἐπαγγελόμενος, ἐνη.
DISCERNEMENT (*discrimen, inis; iudicium, ii*) διάκρισις, εως, ἡ, *Arist.*
DISCERNER (*discernere, no, crevi*) διακρίνειν, ἴνω, ἰνῶ, *Isocr.* — l'honnête de ce qui ne l'est pas (— *honestata turpibus*) τὰ καλὰ, καὶ τὰ μὴ, διαλογίζεσθαι, ομαι, *Esch.*
DISCIPLE (*discipulus, a*) μαθητής, ἡτρια. Les disciples de Socrate, οἱ ἀμφὶ τὸν Σωκράτην. En ce temps-là, Jésus dit à ses disciples, ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, εἶπεν δ' Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, *N. Test.*
DISCIPLINE (*disciplina, æ*) παιδεία, ας, ἡ, *Isocr.* εὐταξία, ας, ἡ. — (*flagellum, i*) μάστιξ, ἴγος, ἡ.
DISCIPLINÉ, *ÉE*. Soldats bien disciplinés (*bona disciplina exercitati milites*) καλῶς γεγυμνασμένοι στρατιῶται, ὦν.
DISCIPLINER (*instituere, uo, ui*) παιδεύειν, μαθητεύειν, ω, σω, *Esch.*

DISCOBOLÉ (*disci jaculator, oris*) δισκοβόλος, ου, δ.

DISCONTINUATION (*intermissio, onis*) διάλειψις, εως, ή, *Plut.* Sans discontinuation (*sine intermissione*) ἀδιαλείπτως *N. Test.* οὐκ ἀναπαυόμενος, μένη, *Xén. Cyrop. Liv. II.*

DISCONTINUER (*intermittere, tto, si*) διαλείπειν, πω, ψω, *Theophr.* Il n'a jamais discontinué de s'instruire, οὐ πώποτε διέλιπε μανθάνων.

DISCONVENANCE (*discrepantia, æ*) ἀναρμοστία, ας, ή, *Plat.*

DISCONVENIR (*discrepare, o, ui*) ἀναρμοστείν, ὦ, ήσω. Personne ne disconvient de cela (*res in confesso est*) τοῦτο πάντες προσομολογοῦσιν, *Dém.*

DISCORD: — Voyez **DISCORDANT**.

DISCORDANCE (*discrepantia, æ*) διαφωνία, ας; ή, *Plat.*

DISCORDANT (*discors, ordis*) ἀσύμφωνος, ου, δ, ή, *Isocr.*

DISCORDE (*discordia, æ*) διχοστασία, ας, ή, *Plut.* Discorde civile, παρακτικὰ τῆς πολιτείας πάθη, ὦν, *Plut.* — *Homère dépeint ainsi la déesse de la Discorde, qu'il appelle Ἐρις, ιδος, ή.*

Ἦτ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα

Οὐρανῷ ἐστῆριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.

Iliad. IV, 442, 443.

— *Virgile a traduit ces deux beaux vers, en les appliquant à la déesse de la Renommée, Fama, æ.*

Parva metu primo; mox sese attollit in auras,

Ingréditurque solo, et caput inter nubila condit.

Eneid. IV, 176, 177.

DISCORDER (*discordare, o, avi*) διαφωνεῖν, ὦ, ήσω, *Arist.*

DISCOURSUR, EUSE (*loquaculus, a*) σπερμολόγος, ου, δ, ή, *Isocr.*

DISCOURIR (*disserere, o, ui*) διαλέγεσθαι, ομαι, *Isocr.*

DISCOURS (*sermo, onis*) λόγος, ου, δ, *Dém.* Les discours qui sortaient de la bouche de Nestor surpassaient le miel en douceur, Νέστορος ἀπὸ γλώσσης μέ-

Lexique Français-Grec.

λιτος γλυκίων βέεν αὐδῆ, *Hom. Il. I, 249.*

DISCRÉDIT. Tomber en discrédit (*vilesce, sco*) εἰς ἀπελεγμὸν ἔρχεσθαι, ομαι, *N. Test.*

DISCRET, ETE (*circumspectus, a, um*) πεφυλαγμένος, η, ου, *Plut.*

DISCRÈTEMENT (*considerate*) περισκευμένως, *Luc.*

DISCRÉTION (*prudencia, æ*) σωφροσύνη, ης, ή. Se rendre à discrétion (*victori se permittere, o, misi*) ἑαυτὸν τῷ κρείττονι παραδίδοσθαι, ομαι. Vivre à discrétion (*genio indulgere, geo, lsi*) ταῖς ἐπιθυμίαις χαρίζεσθαι, ομαι, *Arist.*

DISCULPER quelqu'un (*aliquem culpa liberare, o, avi*) τῆς αἰτίας τινὰ ἀπολύειν, ω, σω, *Isocr.* Se disculper d'une accusation, ὑπὲρ τινος ἀπολογεῖσθαι, οὔμαι, *Isocr.*

DISCURSIF, IVE (*disserendo aptus, a, um*) συμπερασματικός, ή, ὄν, *Philos.*

DISCUSSIF, IVE (*diluendo aptus, a, um*) διαλυτικός, ή, ὄν, *Méd.*

DISCUSSION (*dijudicatio, onis*) διάκρισις, διάγνωσις, εως, ή, *Isocr.*

DISCUTER une affaire (*rem accurate perpendere, do, di*) ἀκριβῶς τι ἐξετάζειν, άζω, άσω, *Dém.*

DISERT, E (*disertus, a, um*) ρητορικός, ή, ὄν· λέγειν δεινός, ή, ὄν, *Dém.*

DISERTEMENT (*diserte*) ἔλλογίμως, *Dém.*

DISETTE (*egestas, atis*) ἀπορία, ας, ή, *Dém.* Souffrir de la disette, σπάνει σίτου πιέζεσθαι, ομαι, *Xén.*

DISEUR, EUSE. Diseur de riens (*nugator, oris*) ἀδόλεσχος, ου, δ, ή, *Plut.*

DISGRACE (*infortunium, ii*) δυστυχία, ας, ή· ἀτύχημα, ατος, τό, *Dém.* Encourir la disgrâce du roi (*regis gratia excidere, do, di*) τῆς τοῦ βασιλέως εὐνοίας διαμαρτεῖν, *Dém.*

DISGRACIÉ, ÉE, de la nature (*naturæ donis destitutus, a, um*) δυσφυής, έος, δ, ή· εἰδεχθής, έος, δ, ή, *Plut.*

DISGRACIER quelqu'un (*gratia aliquem privare, o, avi*) τινὰ τῆς εὐνοίας ἀποστερεῖν, ὦ, ήσω, *Isocr.*

DISGRACIEUX, EUSE (*injucundus, a, um*) ἀηδής, έος, δ, ή, *Dém.*

DISJOINDRE (*disjungere, go, xi*) διαζευγνύ- ναι, υμι *, *Esch.*

DISJONCTIF, IVE (*disjunctivus, a, um*) διαζευκτικός, ἡ, ὄν, *Gramm.*

DISJUNCTION (*disjunctio, onis*) διάζευξις, εως, ἡ, *Grég. Naz.*

DISLOCATION (*luxatio, onis*) ἐξάρθρωμα, ατος, τό, *Arist.*

DISLOQUER (*luxare, o, avi*) ἐξαρθροῦν, ὦ, ὥσω, *Arist.* Se disloquer le pied, τὸν πόδα στρέφειν, φω, ψω, *Hér.*

DISPARAÏTRE (*evanescere, sco*) ἀφανίζεσθαι, ομαι, *Isocr.*

DISPARATE (*inaequalitas, atis*) ἀνωμαλία, ας, ἡ. — (*dispar, aris*) ἀνόμοιος, ου, ὁ, ἡ, *Plat.* Ces choses sont disparates, ταῦτα οὐ συμφωνεῖ.

DISPARITÉ (*inaequalitas, atis*) ἀνωμαλία, ας, ἡ· διαφορά, ᾗς, ἡ, *Isocr.*

DISPARITION (*e conspectu ablatio, onis*) ἀφάνισις, εως, ἡ.

DISPARU, UR (*evanidus, a, um*) φροῦδος, η, ον, *Eur.* ἐξίτηλος, ου, ὁ, ἡ, *Xén.* Il n'y a plus de maison, tout a disparu, οὐκ εἰσὶ δόμοι, φροῦδα τὰ πάντα, *Eur.*

DISPENDIUX, EUSE (*sumptuosus, a, um*) δαπανηρός, ἄ, ὄν, *Xén.*

DISPENSATEUR (*dispensator, oris*) διοικητής, οῦ, ὁ, ἡ, *Plut.*

DISPENSATION (*dispensatio, onis*) διοίκησις, εως, ἡ, *Dém.*

DISPENSE (*immunitas, atis*) ἀτέλεια, ας, ἡ, *Dém.*

DISPENSER quelqu'un de quelque charge (*immunitatem ab aliqua re alicui tribuere, uo, ui*) διδόναι, δίδωμι * τινὶ ἀτέλειάν τινος, *Dém.* — (*dispensare, o, avi*) οἰκονομεῖν, ὦ, ἴσω· διανέμειν, μω, μῶ, *Plut.*

DISPERSER (*dispergere, go, si*) διασκεδάζειν, ἄζω, ἄσω, *Thuc.* διασπείρειν, εἶρω, ερῶ, *Isocr.* διασκορπίζειν, ἴζω, ἴσω, *N. Test.*

DISPERSION (*dispersio, onis*) διασκορπισμός, οῦ, ὁ.

DISPONIBLE (*quo uti licet*) εὐδιάθετος, ου, ὁ, ἡ.

DISPOS (*agilis, e*) εὐκίνητος, ου, ὁ, ἡ, *Hipp.*

DISPOSER (*disponere, no, sui*) διατιθέναι, τίθημι *, *Luc.* κατὰ τρόπον τάττειν, ττω, ξω, *Isocr.* Disposez de mes biens, comme des vôtres (*utere bonis meis, tanquam tuis*) τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς χρῶ, ὡς τοῖς

σαυτοῦ. Se disposer à quelque chose (*sese ad aliquid comparare, o, avi*) ἑαυτὸν ἐπὶ τι παρασκευάζεσθαι, ομαι, *Dém.*

DISPOSITION (*dispositio, onis*) διάθεσις, εως, ἡ· διάταξις, εως, ἡ. Etre en bonne ou en mauvaise disposition (*bene vel male affici, ior*) καλῶς ἢ κακῶς ἔχειν, tant au physique qu'au moral. — d'un discours, οἰκονομία, ας, ἡ, *Athén.*

DISPROPORTION (*inaequalitas, atis*) ἀσυμμετρία, ας, ἡ· ἀρρυθμία, ας, ἡ.

DISPROPORTIONNÉ, ÉE (*proportione carens, entis*) ἀσύμμετρος, ου, ὁ, ἡ· ἀρρυθμος, ου, ὁ, ἡ.

DISPUTABLE (*controversus, a, um*) ἀμφισβητήσιμος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*

DISPUTE (*contentio, onis; rixa, ce*) ἀμφισβήτησις, εως, ἡ· ἔρις, ἰδος, ἡ, *Xén.* Ils sont toujours en dispute, φιλονεικῶς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους. Dispute de mots, λογομαχία, ας, ἡ.

DISPUTER (*disceptare, o, avi; contendere, do, di*) ἀμφισβητεῖν, ὦ, ἴσω· ἀμιλλᾶσθαι, ὦμαι, τινὶ περὶ τινος, *Isocr.* φιλονεικεῖν, ὦ, ἴσω, πρὸς τινὰ περὶ τινος, *Hérod.* Se disputer pour des mots, λογομαχεῖν, ὦ, ἴσω, *Den. Aréop.*

DISPUTEUR (*rixosus, a, um*) ἐριστικός, ἡ, ὄν, *Luc.*

DISQUE, palet (*discus, i*) δίσκος, ου, ὁ. Celui qui s'exerçait à lancer le disque s'appelait δισκοβόλος, ου, ὁ, et l'exercice se nommait δισκοβολία, ας, ἡ, *Poll.*

DISQUISITION (*disquisitio, onis*) ἐξέτασις, εως, ἡ, *Luc.*

DISSECTION (*dissectio, onis*) ἀνατομή, ἧς, ἡ, *Méd.*

DISSEMBLABLE (*dissimilis, e*) ἀνόμοιος, ου, ὁ, ἡ, *Isocr.* Etre dissemblables en tout point (*plane dissimiles esse inter se*) μηδὲν ἀλλήλοις ἑοικέναι, *Elien.*

DISSEMBLANCE (*dissimilitudo, inis*) ἀνομοιότης, ητος, ἡ, *Isocr.*

DISSEMINER (*disseminare, o, avi*) διασπείρειν, εἶρω, ερῶ, *Xén.*

DISSENSION (*dissensio, onis*) διχόνοια, ας, ἡ· διαφωνία, ας, ἡ, *Dém.*

DISSÉQUER (*dissecare, co, cui*) διατέμνειν, ἀνατέμνειν, τέμνω *.

DISSERTATION (*dissertatio, onis*) διάλεξις, εως, ἡ· διαλογισμός, οῦ, ὁ, *Plut.*

DISSERTER (*dissertare, o, avi*) διαλογίζεσθαι, ομαι, *Dém.*
DISSIDENCE (*dissidentia, α*) διαφορά, ἄς, ἡ, *Dém.*
DISSIMILAIRE (*dissimilis, e*) ἀνόμοιος, ου, δ, ἡ, *Isocr.*
DISSIMILITUDE (*dissimilitudo, inis*) ἀνομοιότης, ητος, ἡ, *Isocr.*
DISSIMULATEUR (*dissimulator, oris*) εἴρων, υνος, δ, *Arist.*
DISSIMULATION (*dissimulatio, onis*) εἴρωνεία, ας, ἡ, *Dém.*
DISSIMULÉ, ÉE (*tectus, a, um*) κρυπτικός, ἡ, ὄν.
DISSIMULER (*dissimulare, o, avi*) εἴρωνεύεσθαι, ομαι, *Plat.* — la vérité, τἀληθές ἀποκρύπτεσθαι, ομαι, *Isocr.*
DISSIPATEUR, TRICE (*decoctor, oris*) ἄσωτος, ου, δ, ἡ, *Arist.*
DISSIPATION (*dissipatio, onis*) διασκέδασις, εως, ἡ· ἄσωτεία, ας, ἡ. — *distraction* (*mentis aberratio, onis*) ἀπροσεξία, ας, ἡ.
DISSIPÉ, ÉE. Esprit dissipé (*vagans animus, i*) ἀπερίσκεπτος νοῦς, οὔ.
DISSIPER l'armée ennemie (*hostium copias dissipare, o, avi*) τοὺς πολεμίους διασκεδάζειν, ἄζω, ἄσω. Dissiper son patrimoine (*patrimonium profundere, do, fudi*) τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς χρήματα ἄσωτεύεσθαι, ομαι, *Elien.*
DISSOLU, UE (*dissolutus, a, um*) ἀνειμένος, η, ον· ἄσωτος, ου, δ, ἡ, *Arist.*
DISSOLUBLE (*dissolubilis, e*) διαλυτός, ἡ, ὄν· εὐλυτος, ου, δ, ἡ.
DISSOLUMENT (*dissolute*) ἀσώτως, ἀνειμένος.
DISSOLUTIF, IVE (*dissolvendo aptus, a, um*) διαλυτικός, ἡ, ὄν.
DISSOLUTION (*dissolutio, onis*) διάλυσις, εως, ἡ. Vivre dans la licence et dans la dissolution (*immoderate et intemperate vivere*) ἀνειμένως, ἀσώτως ζῆν, *N. Test.*
DISSOLVANT, E (*dissolvens, entis*) διαλυτικός, ἡ, ὄν.
DISSONANCE (*dissonantia, α*) διαφωνία, ας, ἡ· διαφώνησις, εως, ἡ, *Plat.*
DISSONANT, E (*dissonus, a, um*) διάφωνος, ου· δύσῆχος, ου, δ, ἡ, *Herm.*
DISSOUDRE (*dissolvere, vo, vi*) διαλύειν, ου, ου, *Isocr.*
DISSOUS, OUTE (*dissolutus, a, um*) διάλυτος, ου, δ, ἡ.

DISSUADER quelqu'un de faire quelque chose (*aliquid alicui dissuadere, deo, si*) ἀποτρέπειν, πω, ψω, τινά τινος, *Isocr.*
DISSUASION (*dissuasio, onis*) ἀντιλογία, ας, ἡ· ἀποτροπή, ἡς, ἡ, *Isocr.* L'auteur de la dissuasion s'appelle (*dissuasor, oris*) ὁ ἀποτρέπων, οντος· ἡ ἀποτρέπουσα, ης.
DISSYLLABE (*dissyllabus, a, um*) διςσύλλαβος, ου, δ, ἡ, *Gramm.*
DISTANCE (*distantia, α*) ἀπόστασις, εως, ἡ, *Théophr.* — (*ab aliquo*) ἀπό τινος, *Xén.* ἡ κατὰ τόπον διάστασις, εως, *Plut.* διάστημα, ατος, τό, *Plat.* La distance de Toulouse à la Capitale est de 72 myriamètres, ἀπέχει ἡ Θόλωσα τῆς Μητροπόλεως μυριομέτρα δύο καὶ ἑβδομήκοντα, *calqué sur une phrase d'Hérodien.*
DISTANT, E (*distans, antis*) ἀφιστάμενος, η, ον, *Arist.*
DISTENDRE (*distendere, do, di*) διατείνειν, είνω, ενῶ, *Xén.*
DISTENDU, UE (*distensus, a, um*) διατεταμένος, η, ον.
DISTENSION (*distensio, onis*) διάτασις, εως, ἡ, *Plat.*
DISTILLATEUR (*qui per distillationem herbarum succos exprimit*) μυροποιός, οὔ, δ, ἡ.
DISTILLATION (*distillatio, onis*) ἀπόσταξις, εως, ἡ· κατασταγμός, οὔ, δ· σταλαγμός, οὔ, δ, *Gal.*
DISTILLER (*stillare, distillare, o; avi*) ἀποστάζειν, ου καταστάζειν, ἄζω, ἄξω, *Luc.* Arbre qui distille le miel de ses feuilles, δένδρον ἀπὸ τῶν φύλλων μέλι ἀπολείβον, οντος, *Diod. Sic.*
DISTINCT, E (*distinctus, a, um*) διωρισμένος, η, ον. Une voix distincte (*clara et nitida vox, vocis*) λαμπρά καὶ καθαρά φωνή, ἡς.
DISTINCTEMENT (*distincte, clare*) διωρισμένως, καθαρῶς. Prononcer distinctement, ἀρτιστομεῖν, ὦ, ἡσω.
DISTINCTIF, IVE (*discernendi vim habens, entis*) διακριτικός, ἡ, ὄν. Le caractère distinctif de la vertu (*peculiaris et propria virtutis natura*) ἡ τῆς ἀρετῆς ἰδιοσυγκρισία, ας. Les marques distinctives de la royauté (*regia insignia, um*) τὰ τοῦ βασιλείως ἐπίσημα ου γνωρίσματα,

- ων· τὰ βασιλικά παράσημα, ων, *Plut.*
DISTINCTION (*distinctio, onis*) διορισμός, οὔ, δ, *Aristoph.* διακρίσις, εως, ἡ, *Arist.*
 Sans distinction (*promiscue*) ἀδιακρίτως.
DISTINGUÉ, ÉE. Personnage distingué (*inclutus vir, i*) κλυτὸς ἀνὴρ, ἕρος-δρός, δ.
 — par sa vertu (*virtute clarus*) ἐπ' ἀρετῇ δεδοξασμένος, *Polyb.*
DISTINGUER (*distinguere, guo, xi*) διορίζειν, ἰζω, ἰσω· διακρίνειν, ἰνω, ἰνώ. — les actions louables des actions honteuses, τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ διατάττειν, ττω, ζω, *Isocr.*
DISTIQUE (*distichum, i*) δίστιχον, ου, τό.
DISTORSION (*distorsio, onis*) διαστροφή, ἡς, ἡ, *Théophr.* — des yeux, στραβισμός, οὔ, δ, *Paul Egin.*
DISTRACTION (*distractio, onis*) διασπασμός, οὔ, δ, *Plut.* — (*mentis aberratio, onis*) ἀπροσεξία, ας, ἡ.
DISTRAIRE (*distrahere, ho, xi*) διασπᾶν, ὦ, ἄσω, *Xén.* Se distraire l'esprit (*mentem recreare, o, avi*) ἀναπαύεσθαι, ομαι· ἐαυτὸν ἀναλαμβάνειν, ω*, *Dém.*
DISTRAIT, E (*aliud agens, entis*) ἀπρόεκτος, ου, δ, ἡ.
DISTRIBUER (*distribuere, uo, ui, aliquid in aliquos, Cic.*) διανέμειν, μω, μῶ, τὶ πρὸς τινας, *Dém.*
DISTRIBUTEUR, TRICE (*distributor, oris*) διανομέυς, ἑως, δ.
DISTRIBUTIF, IVE (*suum cuique tribuens*) διανεμητικός, ἡ, ὄν.
DISTRIBUTION (*distributio, onis*) διανεμήσις, εως, ἡ· διανομή, ἡς, ἡ.
DISTRICT. Cela n'est pas de mon district, *prov.* (*hoc ad me nihil attinet*) ταῦτα οὐδὲν προσήκει μοι, *Dém.*
DIT, ITE. Les dits et gestes d'Alexandre le Grand (*Alexandri Magni dicta et facta*) τὰ τῷ Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μεγάλῳ λεχθέντα τε καὶ πραχθέντα.
DITHYRAMBE (*dithyrambus, i*) διθύραμβος, ου, δ. — sorte de poésie particulièrement consacrée à Bacchus, surnommé Διθύραμβος. RR. διθύρος, ου, biforis, et ἔμβαινω, ingredi; quia Bacchus primum ex Semele, et deinde ex femore Jovis natus, adeoque bis in vitam ingressus Angitur. Alii aliter.
DITHYRAMBIQUE (*dithyrambicus, a, um*) διθύραμβικός, ἡ, ὄν.
- DITON** (*duplicis toni intervallum, i*) διτονία, ας, ἡ, *Mus.*
DIURÉTIQUE (*urinam ciens*) διουρητικός, ἡ, ὄν, *Méd.*
DIURNE (*diurnus, a, um*) ἡμερήσιος, ἰα, ἰον, *Astron.*
DIVAGUER (*divagari, or*) πλανᾶσθαι, ὦμαι, *Xén.*
DIVERGENCE (*diversa inclinatio, onis*) τὸ ἑτερορρέπτες, ἑός.
DIVERGENT, E (*diversam in partem vergens, entis*) ἑτερορρόπος, ου, δ, ἡ: ἑτερορρέπτης, ἑός, δ, ἡ.
DIVERGER (*diversam in partem vergere, go*) ἑτερορρέπειν, ου ἑτερορροπεῖν, ὦ, ἡσω.
DIVERS, E (*diversus, a, um*) διάφορος, ου, δ, ἡ· διαφέρων, ουσα, ον, *Isocr.* De diverses couleurs, ποικιλόχρους, ου, δ, ἡ. De diverses formes, ποικιλόμορφος, ου, δ, ἡ.
DIVERSEMENT (*diverse*) ἄλλως, ἀλλοίως.
DIVERSIFIER (*variare, o, avi*) ποικιλλεῖν, διαποικιλλεῖν, ἰλλω, ἰλλῶ, *Isocr.*
DIVERSION (*deflexio, onis*) παρατροπή, ἡς, ἡ.
DIVERSITÉ (*diversitas, atis*) ἀλλοιότης, διαφορότης, ἡτος, ἡ, *Plat.*
DIVERTIR (*delectare, o, avi*) τέρπειν, πω, ψω, τινά τι, *Isocr.* εὐφραίνειν, αίνω, ἀνώ. *Dém.* Se divertir (*oblectari, or*) τέρπεσθαι, ἡδεσθαι, ομαι, *Dém.* εὐφραίνεσθαι, ομαι, *Luc.*
DIVERTISSANT, E (*jucundus, a, um*) τερπνός, ἡ, ὄν, *Isocr.* ἡδύς, εἶα, ὑ, *Dém.*
DIVERTISSEMENT (*oblectatio, onis*) τέρψις, εως, ἡ, *Isocr.* εὐφροσύνη, ἡς, ἡ, *Xén.*
DIVIDENDE (*dividendum, i*) μεριστέον, ου, τό.
DIVIN, INE (*divus, divinus, a, um*) θεῖος, εἶα, εἶον, *Dém.* δαιμόνιος, ἰα, ἰον, *Hom.*
DIVINATION (*divinatio, onis*) μαντεία, ας, ἡ, *Arist.* — par l'inspection des mains, χειρομαντεία, ας, ἡ. — par le feu, πυρομαντεία, ας, ἡ. — par les flèches, βελομαντεία, ας, ἡ, κ.τ.λ.
DIVINATOIRE. Art, baguette divinatoire, (*ars vaticinandi, virga divinando apta*) τέχνη, βάβδος μαντευτική.
DIVINEMENT (*divine, divinitus*) θεῖως, δαιμονίως, *Luc.*

DIVINISER (*divinos honores tribuere, uo, ui*) ἀποθεῶν, ὦ, ὠσω.

DIVINITÉ (*Divinitas, atis*) Θεότης, Θειότης, ητος, ή. *Isocr.*

DIVISER (*dividere, do, si*) μερίζειν, διαμερίζειν, ἰζω, ἰσω, *N. Test.* διαιρεῖν, ὦ, ήσω, *Isocr.* Diviser en deux, en trois, διχοτομεῖν, τριχοτομεῖν, ὦ, ήσω.

DIVISEUR (*divisor, oris*) μεριστής, οῦ, δ.

DIVISIBLE (*dividuus, a, um*) διαιρετός, ή, ὄν· εὐμέριστος, ου, δ, ή.

DIVISION (*divisio, onis*) μερισμός, οῦ, δ· διαίρεσις, εως, ή. — (*discordia, æ*) διγνώσια, ας, ή· διαφορά, ας, ή, *Dém.*

DIVORCE (*divortium, ii*) ἀπόπεμψις, εως, ή.

DIVORCER (*uxorem dimittere, o, si*) τὴν ἐπιτοῦ γυναικα ἀπολύειν, ω, σω, *Matth.*

DIVULGUER (*pervulgare, o, avi*) διαφημίζειν, ἰζω, ἰσω· διαφρυλλεῖν, ὦ, ήσω, *Xén.*

DIX (*decem*) δέκα, οί, αί, τά. Le nombre dix, δεκάς, άδος, ή. Dix fois (*decies*) δεκάκις. L'espace de dix ans, δεκαετία, ας, ή. Les dix commandemens de Dieu, δεκάλογος, ου, δ. Dix mille, μύριοι, αι, α.

DIXIÈME (*decimus, a, um*) δέκατος, η, ον, *Dém.*

DIXIÈMEMENT (*decimo loco*) κατὰ τὸ δέκατον.

DIXME (*decima pars, artis*) ή δεκάτη, ης, *Dém.* La dixme consacrée à Apollon, ή τοῦ Ἀπόλλωνος δεκάτη, *Xén.* Lieu où se paye la dixme, δεκατευτήριον, ἰου, τό, *Xén.*

DIXMER (*decimas exigere, go, egi*) δεκατεύειν, ω, σω, *Dém.* Action de dixmer (*decimatio, onis*) δεκατεύσις, εως, ή.

DIXMEUR (*decimator, oris*) δεκατευτής, οῦ, δ.

DIZAIN (*decem versus*) δεκάστιχον, ου, τό.

DIZAINNE (*decem*) δεκάς, άδος, ή. Une dizaine de personnes (*decem homines*) δέκα άνθρωποι.

DIZENIER (*decurio, onis*) δεκάδαρχος, δεκαδάρχης, ου, δ, *Phil.* Exercer les fonctions de —, δεκαδαρχεῖν, ὦ, ήσω, *Hésych.*

DOCILE (*docilis, e*) εὐμαθής, έος, δ, ή, πρόστι, *Dém.* φιλομαθής, έος, δ, ή, *Isocr.* Etre docile aux ordres de quelqu'un, τινί εὐπειθεῖν, ου πειθαρχεῖν, ὦ, ήσω.

DOCILEMENT (*dociliter*) εὐμαθῶς, εὐπειθῶς, φιλομαθῶς.

DOCILITÉ (*docilitas, atis*) εὐμάθεια, ας, ή, *Luc.* φιλομάθεια, ας, ή.

DOCIMASIE (*metallorum probatio*) δοκιμασία, ας, ή. *On dit aussi*

DOCIMASTIQUE, δοκιμαστική, ης, ή, *sous-ent.* τέγγη.

DOCTE (*doctus, a, um*) πεπαιδευμένος, η, ον· πολυμαθής, έος, δ, ή, *Isocr.*

DOCTEMENT (*docte*) πεπαιδευμένως, *Isocr.*

Ouvrage doctement composé (*doctum opus, eris*) σοφὸν ἔργον, ου, *Plut.*

DOCTEUR (*doctor, oris*) διδάσκαλος, ου, δ. — *ès Lettres*, γραμματοδιδάσκαλος, ου, δ. — *en droit*, νομοδιδάσκαλος, κ.τ.λ.

DOCTORAL, E (*doctoris proprius, a, um*) διδασκαλικός, ή, ὄν.

DOCTORAT (*doctoris gradus, us*) διδασκαλικὸν ἀξίωμα, ατος.

DOCTRINE (*doctrina, æ*) διδασκαλία, ἱας, ή. La doctrine chrétienne, ή χριστιανική διδασκαλία, ας. Un homme d'une grande doctrine (*vir eminenti doctrina*) ὁ τῆς παιδείας ἀληθῶς τετυχηκός, ότος, *Dém.*

DOCUMENT (*documentum, i*) δίδαγμα, δείγμα, ατος, τό, *Dém.*

DODÉCAÈDRE (*duodecim basibus innixus, a, um*) δωδεκάεδρος, ου, δ, ή, *Geom.*

DODÉCAGONE (*duodecies angulatus, a, um*) δωδεκάγωνος, ου, δ, ή, *Geom.*

DODONE, ville et forêt d'Epire, célèbre par ses oracles, Δωδώνη, ης, ή.

DODU, UE (*pinguis, e*) πολύσαρκος, ου, δ, ή· πίων, ονος, δ, ή, *Arist.*

DOGÉ de Venise (*Venorum dux, uctis*) ὁ τῶν Ἐνετῶν ἡγεμών, όνος.

DOGMATIQUE (*dogmaticus, a, um*) δογματικός, ή, ὄν.

DOGMATIQUEMENT (*ore dogmatico*) δογματικῶς.

DOGMATISER (*dogmata prædicare, o, avi*) δογματίζειν, ἰζω, ἰσω.

DOGMATISTE (*dogmatum auctor, oris*) δογματιστής, οῦ, δ.

DOGME (*dogma, atis; sententia, æ*) δόγμα, ατος, τό, *Plut.* δόξα, ης, ή, *Arist.*

DOGUE (*molossus canis, is*) μολοσσός, οῦ, δ, *sous-ent.* κύων.

DOIGT (*digitus, i*) δάκτυλος, ου, δ. Le pouce (*pollex, icis*) ἀντίχειρ, ειρος, δ, *Gal.* Le second doigt (*index, icis*) λιχά-

νός, οὔ, δ. Le doigt du milieu (*medius*, ii) μέσος, ου. Le quatrième doigt (*annularis*, is) παράμεσος, ου δακτυλιώτης, ου. Le petit doigt (*minimus*, i, ou *auricularis*, is) μικρός, οὔ, ου ὠτίτης, ου. Montrer quelqu'un au doigt (*aliquem digito monstrare*, o, avi, Hor.) τινά δακτυλοδεικτεῖν, ὦ, ἤσω, *Chrys.* Toucher quelque chose du bout des doigts (*aliquid extremo digito attingere*, go, tigi) τινός ἄκρῳ δακτύλῳ ἄπτεσθαι, ομαι, *Luc.* Les nœuds ou jointures des doigts (*digitorum articuli*) κόμβοι, ων, οί. Qui concerne les doigts (*digitalis*, e) δακτυλικός, ή, όν, Qui a des doigts (*digitatus*, a, um) δακτυλωτός, ή, όν, *Athén.*

DOIGTIER (*digitale*, is) δακτυλήθρα, ας, ή, *Xén.*

DOL (*dolus*, i) δόλος, ου, δ. Sans dol ni fraude, ἀδόλως, *Thuc.*

DOLÉANCES (*lamentationes*, um) Θρήνοι, ων, οί, *Sept.*

DOLEMMENT (*lugubriter*) Θρηνητικῶς, πενθικῶς, *Xén.*

DOLENT, E (*querulus*, a, um) Θρηνητικός, ή, όν · ὀδυρτικός, ή, όν, *Arist.*

DOLOIRE (*dolabra*, æ) σκέπαρνον, ου, τό, *Hom.* ἀξίνη, ης, ή, *Xén.* Petite doloire (*dolabella*, æ) ἀξινίδιον, ίου, τό.

DOM ou **DON** (*dominus*, i) κύριος, ίου, δ.

DOMAINE de la couronne (*regnum patrimonium*, ii) τὰ βασιλικὰ ὑπάρχοντα, ων.

DÔME (*concameratum fastigium*, ii) δῶμα, ατος, τό · θόλος, ου, δ.

DOMESTICITÉ (*domesticus status*, us) οικειότης, ητος, ή · οικεία, ας, ή.

DOMESTIQUE (*domesticus*, a, um) οικείος, α, ον, *Dém.* Les domestiques d'une maison (*famuli* ou *servi*, orum) Θεράποντες, ων, οί, *Xén.* οἰκέται, ὦν, οί, *Dém.*

DOMESTIQUEMENT (*domestice*) οικείως. — (*serviliter*) δουλικῶς, *Luc.*

DOMICILE (*domicilium*, ii) οικητήριον, ίου, τό, *Plut.*

DOMINANT, E (*dominans*, antis) δεσπόζων, ουσα, ον.

DOMINATEUR, TRICE (*dominator*, trix) ἐξουσιαστικός, ή, όν · ἐπιτακτικός, ή, όν, *Plat.*

DOMINATION (*dominatio*, onis) δεσποτεία, ας, ή, *Dém.*

DOMINER (*dominari*, or) κυριεύειν, ω,

σω, τινά · δεσπόζειν, ὄσω, ὄσω, τινός, *Dém.* — (*supereminere*, eo, ui) ὑπερέχειν, ἐξέχειν, χω, ζω, *Arist.* Se laisser dominer par les plaisirs, ὑφ' ἡδονῶν κρατεῖσθαι, οὔμαι · τῆς ἡδονῆς ἡσασθαι ου ἡτῶσθαι, ὦμαι.

DOMINICAL, E. Oraison dominicale (*dominica oratio*, onis) κυριακή εὐχή, ἦς, ή.

DOMMAGE (*damnum*, i) βλάβη, ης, ή, *Plat.* ζημία, ας, ή, *Xén.*

DOMMAGEABLE (*damnosus*, a, um) ζημιώδης, εος, δ,ή · βλαβερός, á, όν, *Plat.*

DOMPTABLE (*domabilis*, e) εὐνίκτης, ου, δ,ή.

DOMPTER (*domare*, o, ui) δαμῶν, ὦ, áσω · δαμάζειν, áζω, áσω, *Hom.* Habile à dompter les chevaux, ἵπποδάμος, ου, δ,ή.

DOMPTE-VENIN (*asclepias vincetoxicum*, Linn.) ἀσκληπιάς, áδος, ή.

DON (*donum*, i) δῶρον, ου, τό · δωρεά, áς, ή, *Dém.* Faire don à quelqu'un de quelque chose (*aliquid alicui dono dare*, do, dedi) δωρεῖσθαι, οὔμαι, τινί τι, *Arist.*

DONATAIRE (*donatarius*, ii) δωρολήπτης, ου, δ.

DONATEUR, TRICE (*donator*, dator, oris) δωτήρ, ἦρος, δ, *Luc.* δοτήρ, δότετρα, *Xén.*

DONATION (*donatio*, onis) δόσις, εως, ή, *Isocr.*

DONC (*igitur*, ergo) οὖν, τοίνυν, οὐκοῦν, δή, *Dém.*

DONJON (*turricula*, æ) πυργίσκος, ου, δ · πυργίον, ου, τό, *Luc.*

DONNER quelque chose à quelqu'un (*aliquid alicui dare*, do, dedi) δίδωμι, δίδωμι, τινί τι, *Dém.* L'action de donner (*datio*, onis) δόσις, εως, ή, *Isocr.* Donner la chasse à l'ennemi, τούς πολεμίους καταδιώκειν, χω, ζω. Donner les mains, en signe de soumission, τὰ χεῖρε προέχεσθαι, ομαι, *Thuc.* Se donner garde, se donner de garde de, φυλάττεσθαι, ομαι, τι ου τινά, *Hér.* Donner dans une embuscade, εις ἐνέδραν ἐμπύπτειν, πίπτω *, *Xén.* L'Arménien, ne sachant où donner de la tête (*quo se verteret nescius*, Cic.) se réfugie sur le haut d'une colline, δ Ἀρμένιος, ἀποροῖν ποί τρά-

ποιο, ἐπὶ λόφον τινὰ καταφεύγει, *Xén. Cyrop. livr. III.*

DONNEUR, EUSE (*dator, oris*) δωτήρ, ἦρος, δ, *Luc.* δοτήρ, δότεира, *Xén.*

DONT. *Locution adverbiale, qui remplace duquel, de laquelle; de qui, de quoi; de quels, desquelles (cujus, quorum, quarum; ou de quo, de qua, de quibus)* οὗ, ἧς, ὧν· οἷν, αἷν, κ. τ. λ.

DORADE (*aurata, æ*) χρύσοφρυς, υος, δ, ἦ, ἰχθύς τις.

DORÉ, ÉE (*inauratus, a, um*) ἐπίχρυσος, ου, δ, ἦ, *Plat.*

DORÉNAVANT (*deinceps, posthac*) ἐξῆς, ἐφεξῆς, τοιοῦτον, μετὰ ταῦτα, *Dém.* εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον; *Isocr.* εἰς τὸν λοιπὸν, *Xén.* λοιπὸν, *Anacr. Ode I.*

DORER (*deaurare, inaurare, o, avi*) χρυσοῦν, ὦ, *Athén.* καταχρυσοῦν, ὦ, ὡσω, *Plut.*

DOREUR, EUSE (*inaurator, oris*) χρυσοῦτής, ου, δ.

DORIQUE. Dialecte dorique, δωρικὴ διάλεκτος, ου. Parler en langue dorique, δωρικίζειν, ἀζω, ἄσω, *Anacr. Ode X.*

DORLOTER [*Se (se curare molliter, Tér.)*] τρυφήν, ὦ, *Dém.* θρύπτεσθαι, ομαι, *Xén.*

DORMANT, E. Eaux dormantes (*resides aque, arum*) λιμνάζοντα ὕδατα, ὦν, *Bas.* En dormant (*in somnis*) κατ' ὄναρ.

DORMEUR, EUSE (*somniculosus, a*) ὑπνωτικός, ική· ὑπνώδης, εος, δ, ἦ, *Plut.* νυστακτής, οὔ, δ, *Aristoph.*

DORMIR (*dormire, io, ivi*) εὔδειν, καθ' εὔδειν, ὄω, ὡσω. — toute la nuit, ἄλην νύκτα, *Plat.* Ne pas dormir, ἀγρυπνεῖν, ὦ, ἦσω. Avoir envie de dormir (*dormiturer, io*) νυστάζειν, ἀζω, ἄσω, *Aristoph.*

DORMITIF, IVE (*soporifer, era, erum*) καρωτικός, ἦ, ὄν, *Méd.*

DORSAL, E (*dorsalis, e*) νωτιαῖος, ου νωτιαῖος, α, ον. L'épine dorsale (*dorsalis spina, æ*) νωτιαία ἄκανθα, ἦς, *Arist.*

DORTOIR (*dormitorium, ii*) κοιμητήριον, ου, τό, *Athén.*

DORURE (*auratura, æ*) χρύσωμα, ατος, τό· χρύσωσις, εως, ἦ, *Plut.*

DOS (*dorsum, tergum, i*) νῶτος, ου, δ· νῶτι, ὦν, τά, *Xén.* Couché sur le dos (*supinus, a, um*) ὑπίος, ἰα, ον, *Luc.* Tourner le dos (*terga vertere, to, ti*) τὰ

νῶτα ἐπιστρέφειν, φω, ψω, *Luc.* A dos, par derrière (*a tergo*) κατόπισθεν, *Plat.* ἐξόπισθεν, *Plut.* L'épine du dos, ῥάχις, εως, ἦ.

DOSE (*medicæ potionis modus, i*) δόσις, εως, ἦ.

DOSSIER d'une chaise (*scamni dorsum, i*) ὁ τοῦ θράνου νῶτος, ου.

DOT d'une fille (*dos, otis, f.*) προίξ, κός, ἦ, *Dém.* φερνή, ἦς, ἦ, *Sept.*

DOTAL, E (*dotalis, e*) προικῶος, ου προίκειος, α, ον, *Theophyl.*

DOTATION (*dotalia munera, um*) προίκεια δῶρα, ὦν, *Theophyl.*

DOTER une jeune fille (*virginem dotare, o, avi*) τῇ παρθένῳ προίκα διδόναι, δίδωμι*, *Dém.* τὴν παρθένον προικίζειν, ἐκπροικίζειν, ἰζω, ἰσω, *Phil.* φερνίζειν, ἰζω, ἰσω, *Sept. Exod. XXII, 16.*

DOUAIRE, Éνα ου ἐξῆνα, ὦν, τά.

DOUAIRIÈRE (*vidua, æ*) χήρα, ας, ἦ, *Plut.* χηρεύουσα, ἦς, ἦ, *Dém.*

DOUANE (*portorium, ii*) τελώνιον, ἰου, τό, *N. Test.*

DOUANIER (*portitor, oris*) τελώνης, ου, δ, *N. Test.*

DOUBLE (*duplex, icis; duplus, a, um*) διπλοῦς, ἦ, οὔν· διπλασίον, ονος, δ, ἦ· διπλάσιος, α, ον, *Polyb.* Paroles à double sens (*ambigua verba, orum*) ἀμφίβολα ῥήματα, ὦν.

DOUBLEMENT (*dupliciter, duplo*) διπλῆ, διγῆ, *Dém.* δίπτυχα, *Hom.*

DOUBLER (*duplicare, o, avi*) διπλοῦν, ὦ, ὡσω· διπλασιάζειν, ἀζω, ἄσω, *Plut.*

DOUBLURE (*duplicatio, onis*) διπλασιασμός, οὔ, δ, *Plut.* διπλωσις, εως, ἦ, *Arist.*

DOUCEATRE (*dulciculus, a, um*) ὑπόγλυκος, εως, δ, ἦ.

DOUCEMENT (*leniter*) πρῶως, ἠπίως, *Dém.* — (*tacite*) ἠρέμυ, σιγῆ, *Plat.*

DOUCEREUX, EUSE. Faire le doucereux (*blande loqui, or*) αἰκάλλειν, ἄλλω, αλῶ, *Aristoph.*

DOUCET, ETTE (*mellitus, a, um*) μελιχρός, ἄ, ὄν, *Luc.* — au figuré, αἰμύλος, ου, δ, ἦ.

DOUCEUR (*dulcedo, inis*) γλυκύτης, ητος, ἦ· ἡδυσμα, ατος, τό. La douceur du langage (*sermonis lepores, um*) ἡ χάρις τοῦ λόγου, *Dém.*

DOUCINE (*cymatium*, *ii*, Vitruvius.) κυμάτιον, ἴου, τό.

DOUÉ, *ÉE*. Doué d'une insigne vertu (*insigni virtute præditus*, *a*, *um*) ἀρετῇ διαφέρων, οὐσα, ον, *Isocr.* L'homme est doué d'une admirable organisation, ἐξαιρετέου κατασκευῆς ἔλαχεν ὁ ἄνθρωπος, *Phil.*

DOUER (*gratificari*, *or*) χαρίζεσθαι, ομαι, *Dém.*

DOUILLET, *ETTE* (*molliculus*, *a*, *um*) ἄβρότερος, α, ον, *Luc.*

DOUILLETTEMENT (*delicature*) τρυφερῶς, θρυπτικῶς, *Poll.*

DOULEUR (*dolor*, *oris*) ἄλγος, εος, τό· ὀδύνη, ης, ἡ· πόνος, ου, δ. — de tête, κεφαλαλγία, ας, ἡ. — de dents, ὀδονταλγία, ας, ἡ. — de l'enfantement, ὠδίν, ἴνος, ἡ, *Plut.*

DOULOIR [*Se* (*dolere*, *eo*, *ui*) ἀλγεῖν, ῶ, ἦσω, *Gal.*

DOULOUREUSEMENT (*dolenter*) ὀδυνηρῶς, *Jos.*

DOULOUREUX, *EUSE* (*luctuosus*, *a*, *um*) ἀλγεινός, ἡ, ὄν· ὀδυνηρός, ἄ, ὄν, *Arist.*

DOUTE (*dubitatio*, *onis*) ἀμφισβήτησις, εως, ἡ, *Isocr.* ἀπορία, ας, ἡ, *Plut.* Sans doute (*procul dubio*) ἀναμφισβητήτως, ἀληθῶς, *Dém.*

DOUTER (*dubitare*, *o*, *avi*) ἀμφισβητεῖν, ῶ, ἦσω, *Isocr.* δοιᾶζειν, διστάζειν, ἄζω, ἄσω, *Matth.*

DOUTER [*Se* de quelque chose (*aliquid suspicari*, *or*) ὑποπτεύειν, ω, σω, τί, *Plat.*

DOUTEUSEMENT (*dubie*) ἀμφιβολῶς, *Athén.* ἔνδοιαστῶς, *Thuc.*

DOUTEUX, *EUSE* (*dubius*, *a*, *um*) ἀμφισβητήσιμος, η, ον· ἀμφιβολος, ου, ὀ, ἡ, *Isocr.*

DOUVE (*doliaris asser*, *eris*) πιθώδης σανίς, ἴδος.

DOUX, *OUCE* (*dulcis*, *e*; *suavis*, *e*) γλυκύς, εἶα, ὕ· γλυκερός, ἄ, ὄν, *Luc.* (*milis*, *e*; *blandus*, *a*, *um*) ἡπιος, α, ον· ἡδύς, εἶα, ὕ. Doux parleur (*blandiloquus*, *a*) ἡδυεπιής, εος, ὀ, ἡ, *Hom.* Le doux parler (*suaviloquentia*, *æ*) ἡδυεπεία, ας, ἡ. Une douce pluie (*tenuis pluvia*, *æ*) βετός, οὔ, δ. Un vent doux (*levis aura*, *æ*) αὔρα, ας, ἡ. Du vin doux (*mustum*, *i*) γλεῦκος, εος, τό, *N. Test.*

DOUZAIN (*duodecim*) δωδεκάς, ου *δυωδεκάς*, ἄδος, ἡ. Une douzaine de fois (*duodecies*) δωδεκάκις, ου *δυωδεκάκις*.

DOUZE (*duodecim*) δώδεκα, ου *δυώδεκα*, οί, αί, τά.

DOUZIERME (*duodecimus*, *a*, *um*) δωδέκατος, ου *δυωδέκατος*, η, ον.

DOUZIERME (*duodecimo loco*) κατά τὸ δωδέκατον, ου *δυωδέκατον*.

DOYEN (*decanus*, *i*) ἀρχαιοτάτος, πρεσβυτάτος, ου, δ.

DOYENNE (*decani munus*, *eris*) τὸ τοῦ ἀρχαιοτάτου ἀξίωμα, ατος.

DRACHME (*denarius*, *ii*) δραχμή, ἡς, ἡ. Marchandise du prix d'une drachme, ὠνιον δραχμῆς, *Plut.* De la valeur de deux, de trois drachmes, δίδραχμος, τριδραχμος, ου, ὀ, ἡ.

DRAGÉES (*bellaria*, *orum*) τραγήματα, ων, τά, *Plat.* Qui aime beaucoup les dragées, φιλοτραγήμων, ονος, ὀ, ἡ, *Athén.*

DRAGON (*stolo*, *onis*; *surculus*, *i*) κλαδίσκος, ου, δ· παραφύας, ἄδος, ἡ, *Theophraste.*

DRAGON (*draco*, *onis*) δράκων, οντος, δ, *Arist.* Dragon, *méchante femme*, ἄρπυια, ας, ἡ. Dragons, *cavaliers*, διμάχαι, ὦν, οί.

DRAMATIQUE (*dramaticus*, *a*, *um*) δραματικὸς, ἡ, ὄν.

DRAMATOURGE (*dramaticus scriptor*, *oris*) δραματογράφος, οὔ, δ, ἡ.

DRAME (*drama*, *atis*) δράμα, ατος, τό. R. δράῃν, ἄω, *ago.*

DRAP d'or, de soie, de laine (*aureus*, *sericus*, *laneus pannus*, *i*) χρυσοῦν, σηρικόν, εἰρίνεον βράκος, εος-ους. Drap de lit (*lintea*, *orum*) θρόνη, ης, ἡ· θρόνιον, ἴου, τό, *Theophr.*

DRAPÉAU (*signum*, *vexillum*, *i*) σημεῖον, ου, τό, *Thuc.* σημαία, ας, ἡ, *Plut.* Quitter ses drapeaux, λειποταχτεῖν, ῶ, ἦσω.

DRAPER (*pannis vestire*, *io*) βράκεσι σκεπάζειν, ἄζω, ἄσω. — (*cavillari*, *or*) σκώπτειν, πτω, ψω, τινά, *Dém.*

DRAPERIE (*laneum textum*, *i*) εἰρίνεον ὕφος, εος, *Diosc.*

DRAPIER (*pannorum textor vel venditor*, *oris*) ἐριογράφος, δ· ἐριοπώλης, ου, ὀ.

DRASTIQUE. Remède drastique (*efficax medicamentum*, *i*) δραστικὸν φάρμακον, ου, *Méd.*

DRESSER (*erigere, go, exi*) ὀρθοῦν, ὦ, ὠσω.
— des autels (*aras exstruere, o, xi*) βω-
μῶς ἰδρῦεσθαι, ομαι, *Xén.* — un lit
(*lectum sternere, no, stravi*) κλίνην στρων-
νῦναι, υμι, *Xén.* — un festin (*convivium*
adornare, o, avi) συμπόσιον κατασκευά-
ζειν, ἄζω, ἄσω, *Plut.* — un cheval
(*equum domare, o, ui*) ἔππον δαμᾶν, ὦ,
ἄσω, ου δαμάζειν, ἄζω, ἄσω. Dresser des
embûches à quelqu'un (*insidias alicui*
struere, o, xi) τινὶ ἐπιβουλεύεσθαι, ομαι,
Isocr.

DRESSOIR (*abacus, i*) ἄβαξ, ακος, δ, *Poll.*
— Voyez BUFFET.

DROGMAN (*interpres, etis*) ἑρμηνεύς, ἑως,
δ, *Xén.*

DROGUE (*medicamentum, i*) φάρμακον,
ου, τό, *Gal.*

DROGUER [*SE* (*medicamentis uti, or*) φαρ-
μάκοις χρῆσθαι, ὦμαι.

DROGUISTE (*medicamentorum propola, æ,*
m.) φαρμακοπώλης, ου, δ. La boutique
d'un droguiste, φαρμακοπωλεῖον, ου,
τό.

DROIT (*jus, uris*) δίκη, ης, ἡ· δίκαιον,
ου, τό, *Dém.* Etudier le droit, περὶ τοῦς
νόμους διατρίβειν, ἔω, ψω. Docteur en
droit, νομοδιδάσκαλος, ου, δ. A bon droit
(*jure ac merito*) δικαίως, ἀξίως, εικότως,
Dém. User de son droit, τῷ δικαίῳ χρῆ-
σθαι, ὦμαι, *Dém.*

DROIT, E (*rectus, a, um*) ὀρθός, ἡ, ὄν·
εὐθύς, εἶα, ὕ. Marcher droit, ὀρθῶς βα-
δίξειν, ἴζω, ἴσω, *Plut.* Ligne droite, ὀρθή
γραμμῆ, ἡς, *Arist.* Angle droit, ὀρθή
γωνία, ας, *Eucl.* Chemin droit, εὐθεῖα
ἁδός, οὔ, *Luc.* Conduire quelqu'un tout
droit à Babylone, εὐθὺ ἄγειν τινὰ ἐπὶ
Βαβυλῶνος, *Xén.*

DROITEMENT (*ex æquo et bono*) ὀρθῶς,
δικαίως, ἀξίως, *Dém.*

DROITIER, ÈRE (*dexter, era*) δεξιός, ἄ·
ἐπιδέξιος, ου, δ, ἡ, *Arist.*

DROITURE (*æquitas, atis*) εὐγνωμοσύνη,
ης, ἡ· ἐπιείκεια, ας, ἡ, *Dém.* En droi-
ture (*recta*) εὐθύς, εὐθύ, *Luc.*

DROLE, plaisant (*facetus, a, um*) εὐτρά-
πελος, ου, δ, ἡ, *Isocr.*

DROLEMENT (*lepide*) κομψῶς, χαριέντως,
Plat.

DROLERIE (*festivitas, atis*) εὐτραπελία,
ας, ἡ.

DROMADAIRE (*dromedarius, ii*) δρομάς
κάμηλος, plur. δρομάδες, αἱ.

DRU, UE (*densus, a, um*) πυκνός, ἡ, ὄν,
Theophr. — (*dense*) πύκα, πυκνῶς,
Athén.

DRUIDES (*Druidæ, arum, m.* *Cic. Druides,*
um, m. Cés.) Δρυῖται, ὦν, οἱ. *R.* δρῦς,
chêne.

DRYADES (*dryas, adis*) δρυάς, ἄδος, ἡ. *R.*
δρῦς, chêne.

DU, contraction pour de le

DU, UE (*debitus, a, um*) ὀφειλόμενος, η,
ον. Il a subi le châtement qui lui était dû,
τὴν προσχέουσαν τιμωρίαν ἔλαβεν.

DUBITATIF, IVE (*dubitativus, a, um*) ἀπο-
ρηματικός, ἡ, ὄν.

DUBITATION (*dubitatio, onis*) ἀμφισβήτη-
σις, εως, ἡ.

DUc, oiseau. — Cuvier en a établi trois
espèces : 1° le grand duc (*strix bubo*)
βῦας, ου, δ, *Arist.* ; 2° le moyen duc (*strix*
otus) ὠτός, οὔ, ου ὠτος, ου, δ; 3° le petit
duc (*strix scops*) σκῶψ, ὠπός, δ. *R.* σκιά
et ὦψ, parce que c'est un oiseau de nuit.

DUc, DUCHÉ, DUCHESSE — Voyez ARCHI-
DUC, etc.

DUCTILE (*ductilis, e*) σφυρήλατος, ου, δ, ἡ,
Héliod.

DUEL (*duellum, i, Plaut. singulare certa-*
men, inis) μονομαχία, ας, ἡ. Se battre
en duel, μονομαχεῖν-εἶν, ἔω-ῶ, ἡσω.

DUEL. Nombre duel (*dualis numerus, i*)
δυϊκὸς ἀριθμὸς, οὔ, *Gramm.*

DUIRE. Cela ne me duit pas (*hoc mihi non*
placet) τοῦτο ἐμοὶ οὐκ ἀρέσκει, *Plut.*

DULCIFICATION, γλύκανσις, εως, ἡ.

DULCIFIER (*dulcius reddere, o*) γλυκαίνειν,
αίνω, ανῶ.

**DULIE, culte qu'on rend aux saints, δου-
*λεία, ας, ἡ, R. δοῦλος, servus.***

DUMENT (*rite, ut par est*) δεόντως, ἐννό-
μως, *Dém.*

DUNES (*arenosi aggeres, um*) ψαμμώδεις
λόφοι, ὠν.

DUO. Chanter un duo, διφώνως ου συμ-
φώνως ᾄδειν, ω.

DUPE (*deceptus, a*) ἀπατηθείς, εἶσα. —
(*deceptu facilis*) εὐαπάτητος, ου, δ, ἡ,
Arist. Etre dupe de quelqu'un, ἐπὶ τινος
φανακίζεσθαι, ομαι.

DUPER (*decipere, io, cepi*) ἐξαπατᾶν, ὦν,
ἡσω· φανακίζειν, ἴζω, ἴσω, *Dém.*

DUPERRI (*deceptio, omis*) ἀπάτη, εξαπάτη, ης, ἡ, *Dém.*

DUPEUR (*deceptor, oris*) φέναξ, ακος, ὁ.

DUPPLICATA. *PRF duplicata (dupliciter)* διπλή.

DUPPLICATION *de cube*, ὁ τοῦ κύβου διπλασιασμός, οὔ.

DUPPLICITÉ (*duplicitas, atis*) διπλόη, ης, ἡ, *tant au sens physique qu'au moral.*

DUR, *E (durus, a, um)* σκληρός, ἄ, ὄν· χαλεπός, ἡ, ὄν. *La cuisson amollit les viandes les plus dures, ἡ ἔψις τὰ σκληρὰ μαλάττει, Aithén. Avoir le ventre dur. σκληρὰν κοιλίαν ἔχειν, Hipp. Mœurs dures et austères, σκληρὰ ἦθη, Plut. Mener une vie dure, σκληρὸν βίον ἔχειν, Hérod. Qui a l'esprit dur pour apprendre (hebes, etis, c.) ἀμβλύς, εἶα, ὕ, Plut. Qui a la tête dure, le cœur dur, etc., σκληροτράχηλος, σκληροκάριος, ου, ὁ, ἡ, κ.τ.λ. Il faudrait que j'eusse le cœur bien dur, pour ne pas me laisser attendre par une scène aussi touchante (an ego tantam animi duritiem habere possum? ut... Cic.) δυσάλητος γὰρ ἂν εἶην, τοιάνδε μὴ οὐ κατοικτεῖρων ἔδραν, Soph. Œdipe Roi, vers 13.*

DURABLE (*durabilis, e*) ἐπίμονος, ου, ὁ, ἡ, *Polyb. βέβαιος, α, ον, Dém.*

DURANT. *Durant toute l'année (totum per annum, ou toto anno) δι' ἑλοῦ ἔτους. Sa vie durant (per totam ejus vitam) δι' ἄλλης αὐτοῦ ζωῆς.*

DURCIR (*indurare, o, avi*) σκληρύνειν, ἴνω, ὑνώ, τί, *N. Test.*

DURCIR (*durescere, sco*) σκληρύνεσθαι, ομαι.

DURE. *Coucher sur la dure (humi cubare, o, ui) χαμαὶ κοιμᾶσθαι, ὦμαι.*

DURÉE. *De courte durée (brevis, e) ὀλιγοχρόνιος, ἰου, ὁ, ἡ. De longue durée (diuturnus, a, um) πολυχρόνιος, ἰου, ὁ, ἡ, Arist. μακροχρόνιος, ἰου, Plaf.*

DUREMENT (*dure, duriter*) σκληρῶς, ἀφειδῶς, *Xén. ὠμῶς, Dém.*

DURER *fort longtemps (diutissime durare, o, avi) πλεῖστον χρόνον διαμένειν, νω, νῶ, Isocr.*

DURETÉ (*duritas, duritia, durities*) σκληρότης, χαλεπότης, ὠμότης, ἦτος, ἡ, *Dém.*

DURILLON (*callum ou callus, i*) τύλος, ου, ὁ, *Luc. τύλωμα, ατος, τό, Hésych. Plein*

de durillons (*callousus, a, um*) τυλώδης, εος, ὁ, ἡ, *Plaf. τετυλωμένος, η, ον.*

DURIUSCULE (*duriusculus, a, um*) ἐπέσκληρος, ου, ὁ, ἡ.

DURUMIR (*durumvir, tri*) δυαδάρχης, δυαδάρχος, ου, ὁ.

DURUMVIAL, *E (durumvialis, e)* δυαδαρχικός, ἡ, ὄν.

DURUMVIRAT (*durumviratus, us*) δυαδαρχία, ας, ἡ.

DUVET (*lanugo, inis*) γνούς, οὔ, ὁ, *Poll. Plein de duvet (lanuginosus) γνούδης, εος, ὁ, ἡ, Théophr. Duvet des oiseaux, ἀβρότατον τῶν ὀρνίθων πτελον, ου. Le premier duvet de l'adolescence, ἰουλας, ἰονθος, ου, ὁ.*

DYNAMIQUE (*virium scientia*) δυναμική, ἡς, ἡ, *sous-ent. τέχνη.*

DYNASTE (*potentatum obtinens*) δυναστής, ου, ὁ, *Xén.*

DYNASTIE (*regum series*) δυναστεία, ας, ἡ.

DYRRACHIUM, ville d'Épire, Δυρράχιον, ἰου, τό.

DYSCOLE (*morosus, a, um*) δύσκολος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*

DYSPNEE (*spiritus difficultas*) δύσπνοια, ας, ἡ.

DYSSENTERIE (*intestinorum tormina, inum*) δυσεντερία, ας. ἡ. Mourir de dysenterie, ὑπὸ δυσεντερίας τὸν βίον καταστρέφειν, *Elien.*

DYSSENTÉRIQUE, δυσεντερικός, ἡ, ὄν. *R. δυσ-, ægre, et έντερα, intestina, 1512.*

E.

E, voyelle qui, suivant l'accent, se prononce de différentes manières. 1° Je, me. 2° Bonté. 3° Succès. 4° Tête. 5° Collège ou Collège. Un Français distingue fort bien ces nuances, qui échappent aux étrangers. C'est ainsi que les anciens Grecs avaient, pour le son I, des nuances perdues pour les modernes, qui prononcent d'une manière uniforme ἴσω ἀquali, ἴσω pluam, ἴσω mittam, εἴσω intrā, οἴσω seram, quoique Denys d'Halicarnasse

développe, de la manière la plus précise et la plus distincte, les règles et le mécanisme de la prononciation de ces différents I. — Voyez le Manuel de la langue Grecque.

EAQUE, un des juges des enfers, Αἰακός, εὖ, δ. Fils d'Eaque, Αἰακίδης, ου, δ.

EAU (*aqua*, α. Ital. acqua. Esp. agua. Langued. aigo) ἕδωρ, ατος, τό. — Les Grecs modernes disent νερό, dérivé de Νερέϊδε. Eaux chaudes, Θερμαί, ὦν, αί, Plut. Qui manque d'eau, ἀνυδρος, ου, δ, ή, Athén. Qui a de l'eau en abondance, πολυῦδρος, ου, δ, ή, Plut. Qui a horreur de l'eau, ὑδροφόβος, ου, δ, ή, Buveur d'eau, ὑδροπότης, ου, δ. Ne boire que de l'eau, ὑδροποτεῖν, ὦ, ήσω, Xén.

EBANIR [S' (*stupescere*, sco) καταπλήττεσθαι, ομαι, τινί, Thuc. ἐκπλήττεσθαι, ομαι, ἐπί τινι, Xén. πρὸς τι, Plut.

EBANISSEMENT (*obstupescitio*, onis) κατάπληξις, εως, ή.

EBARBER (*tondere*, eo, totondi) περικείρειν, ρω, ερῶ, Philostr.

EBATS. Prendre ses ébats (*sese oblectare*, o, avi) ψυχαγωγείσθαι, οῦμαι, Dém.

EBAUCHE (*adumbratio*, onis) σκιαγραφία, ας, ή, Plut.

EBAUCHER (*delineare*, o, avi) σκιαγραφεῖν, ὦ, ήσω, Grég. Naz.

EBAUDIR [S' (*exsultare*, o, avi) σχιρᾶν, ὦ, ήσω, Plut. ἀγαλλιάσθαι, ὦμαι, ἐπί τινι, Grég. Naz.

EBÈNE (*ebenus* ou *ebenum*, i) ἔβενος ou ἔβελος, ου, ή.

EBÉNISTE (*ebeni opifex*, icis) ἔβενουργός, οῦ, δ.

EBLOUIR (*oculos vel mentem perstringere*, go, xi) τοὺς ὀφθαλμοὺς περιστράπτειν, πτω, ψω, Bas. Démosthène terrasse et éblouit ses auditeurs par ses tonnerres et ses éclairs, δ Δημοσθένης τοὺς ἀκούοντας καταβροντᾷ τε καὶ καταφέγγει, Longin, *Traité du Sublime*, chap. 28.

EBLOUISSEMENT (*caligatio*, onis) σκότωμα, ατος, Gal. Σάμβος, εος, τό.

EBORGNER quelqu'un (*alterum oculum alicui erueré*, o) ἑτερόφθαλμόν τινα καταστῆσαι.

EOULEMENT d'une muraille (*muri lapsus*, us) τὸ τοῦ τείχους ἐρείπειον, ίου, Paus.

EOULER [S' (*collabi*, or) καταλισθαίνειν, ω, ανῶ, Elien.

EOURGONNEMENT (*pampinatio*, onis) οἰναρισμός, οῦ, δ. βλαστολογία, ας, ή, Théophr.

EOURGONNER des vignes, des arbres (*pampinare*, o, avi) οἰναρίζειν, ίζω, ίσω, Athén. βλαστολογεῖν, ὦ, ήσω, Théophr.

EBRANCHEMENT (*interlucatio*, onis, Plin.) διακάθαρσις, εως, ή, Théophr.

EBRANCHER des arbres (*arbores interlucare*, o, avi) τὰ δένδρα διακαθαίρειν, ρω, αρῶ, Théophr.

EBRANLEMENT (*concussio*, onis) τιναγμός, οῦ, δ. σεισμός, οῦ, δ, Arist.

EBRANLER (*quatere*, io) τινάσσειν, σσω, ξω· σεῖειν, ω, σω, Thuc. — quelqu'un dans sa résolution, παρακινεῖν, ὦ, ήσω, τινά, Grég. Naz.

EBRÉCHER un couteau (*cullelli aciem effringere*, go, egi) τὴν τοῦ μαχαίριου ἀκίωχὴν διαβρῆγνύναι, υμι*.

EBROUEMENT, en parlant d'un cheval, βόγγος, ου, δ.

EBROUER [S', pris dans le même sens, βογγάζειν, αζω.

EBRUIER une nouvelle (*nuntium divulgare*, o, avi) ἀγγελίαν τινὰ διαφημίζειν, ίζω, ίσω· διαβρুলλεῖν, ὦ, ήσω, Xén.

EBULLITION (*ebullitio*, onis) ἀνάσεισις, ἀνάερασις, εως, ή· βρασμός, ἐκθρασμός, οῦ, δ, Grég. Naz. Entrer en ébullition, ἀναεράσσειν, άσσω, άσω.

ECACHER (*oblidere*, do) συνθλίβειν, εω, ψω, Plut.

ECAILLE de poisson (*squama*, α) λέπος, εος, τό, Poll. λεπίς, ίδος, ή, Diosc. — de tortue, δστραχον, ου, τό.—de serpent, φολίς, ίδος, ή, Arist. Couvert d'écaillés (*squamosus*, α, um) λεπιδωτός, ή, όν, Arist.

ECAILLER un poisson (*piscem desquamare*, o, avi) ίχθυν εκλεπίζειν, άπολεπίζειν, ίζω, ίσω.

ECAILLEUX, EUSE (*squamosus*, α, um) λεπιδωτός, φολιδωτός, ή, όν, Arist.

ECALÉ de noix, de fève (*nucis, fabae putamen*, inis) καρύου, κυάμου κέλυφος, εος, τό, Diosc. Théophr.

ECALER (*decorticare*, o, avi) λέπειν, άπολέπειν, πω, ψω, Aristoph.

ECARLATE (*coccineus color*, oris) κόκκινον

χρῶμα, ατος. Laine teinte en écarlate, κοκκινωβαφές ἔριον, ἰου. Tunique d'écarlate, κόκκινος χιτῶν, ὤνος, *Plut.*

ECARQUILLER les jambes (*crura divaricare, o*) τὰ σκέλη διατείνειν, νω, ενῶ, *Arist.*

ECART, lieu écarté (*secessus, us*) μυχός, οὔ, δ, *Sept.* Ecart, en parlant de la conduite (*erratum, i*) πλημμέλημα, ατος, τό. A l'écart (*seorsum*) χωρίς. Se retirer à l'écart (*secedere, do, ssi*) ἀποχωρεῖν, ἀναχωρεῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.*

ECARTELER un criminel (*sontis corpus in quatuor partes discernere, po, psi*) τὸν κατὰδικον τετραμερῶς διασπκράσσειν, σσω, ζω.

ECARTER (*amovere, eo, vi*) ἀποκινεῖν, ὦ, ἦσω· ἀποστέλλειν, λλω, ελῶ, *Thuc.*

ECARTER [S' de son chemin (*a via aberrare, o, avi*)] τῆς ὁδοῦ ἀμαρτάνειν, ω*, *Arist.* — de la vérité, τῆς ἀληθείας διαμαρτάνειν, ω*, *Isocr.* — de son sujet, τῆς ὑποθέσεως ἀποπλανᾶσθαι, ὦμαι, *Isocr.*

ECBOLIQUE. Remède ecbolique, ἐκβολικὸν φάρμακον, ου, τό, R. ἐκ, et βάλλω, *ejicio.*

ECCHYMOSE (*sanguinis effusio*) ἐκχύμωσις, εως, ἦ.

ECCLÉSIASTE, ἐκκλησιαστής, οὔ, δ. — C'est un des livres de Salomon, appelé en hébreu Cohéleth, c'est-à-dire en latin, concionatrix.

ECCLÉSIASTIQUE (*ad ecclesiam pertinens*) ἐκκλησιαστικός, ἦ, ὄν.

ECCLÉSIASTIQUEMENT, ἐκκλησιαστικῶς. R. ἐκ, et καλέω, *voco.*

ECERVELÉ, ἔε (*cerebrosus, a, um*) ἀβέλτερος, α, ον.

ECHAFAUD d'un bâtiment (*tabulatum, i*) στανίδωμα, ατος, τό, *Plut.* — de bateleurs, Θεατρίδιον, ἰου, τό. — lieu du supplice, Θανατοφόρον πῆγμα, ατος, τό.

ECHAFAUDAGE (*contabulatio, onis*) στανίδωσις, εως, ἦ.

ECHAFAUDER (*contabulare, o, avi*) στανιδούν, ὦ, ὡσω.

ECHALAS (*pedamentum, i*) κάμαξ, χάραξ, ακος, ἦ, *Plut.*

ECHALASSER une vigne (*vineam administrari, or*) τὴν ἀμπελον χάραξι στερεῖζειν, ἰζω, ἰζω.

ECHALOTTE (*allium ascalonicum, Linn.*) σκορδόπρασον, ου, τό.

ECHANCRER (*arcuatim emarginare, o, avi*) τοξοειδῶς ἐγκόπτειν, πτω, ψω.

ECHANCRURE (*arcuata incisio, onis*) τοξοειδῆς ἐγκοπή, ἦς, ἦ.

ECHANDOLE (*scandula, æ*) σχίδαξ, ακος, ἦ, *Diosc.*

ECHANGE (*commutatio, onis*) ἀλλαγῆ, ἦς, ἦ, *Arist.* ἀλλαγμα, ατος, τό, *N. Test.*

ECHANGER une chose contre une autre (*rem re permutare, o, avi*) ἀντικαταλλάττεσθαι, ομαι, τι ἀντί τινος, *Arist.*

ECHANSON (*pincerna, æ, m.*) οἰνοχόος, ου, δ, *Xén. Cyrop., liv. I.* Servir à quelqu'un d'échanson, τινὶ οἰνοχοεῖν, ὦ, ἦσω.

ECHANTILLON (*specimen, inis*) παράδειγμα, δεῖγμα, ατος, τό, *Dém.*

ECHAPPAITOIRE (*effugium, ii*) ἀπόφευξις, εως, ἦ· ἐκφυγή, ἦς, ἦ, *Aristoph.* Chercher des échappatoires (*diverticula quaerere, ro*) παραγωγὴν ἐρεῖν, *Dém.*

ECHAPPÉE (*inconsultum facinus, oris*) πλημμέλημα, ατος, τό· ἀμάρτημα, ατος, τό, *Dém.*

ECHAPPER aux dangers (*pericula, mortem devitare, o, avi*) τοὺς κινδύνους ἀποφεύγειν, *Dém.* τὸν θάνατον ἐκφεύγειν, γω, ζω, *Plat.* Il l'a échappé belle (*felicititer effugit*) θαυμαστῶς ἐξέφυγεν. S'échapper de prison (*e carcere evadere, do, si*) ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου ἀποδρᾶν, ὦ, ἄσω, *Dém.* Cela m'est échappé de la mémoire, τοῦτο παρέδραμε τὴν ἐμὴν μνήμην.

ECHARDE (*spina, æ*) ἀκανθα, ἦς, ἦ.

ECHARDONNER un champ (*agram cardius purgare, o, avi*) ἀγρὸν σχολύμων ἐκκαθαίρειν, ω, αρῶ.

ECHARPE (*fascia, æ*) ταινία, ας, ἦ, *Plut.* Qui change souvent d'écharpe, ἄλλοπρόκαλλος, ου, δ, ἦ, *épithète qu'Homère donne au dieu Mars, Il. V, 831.* Xénophon, dans le même sens, donne à Thémistocle le surnom de κόθορνος, ου, δ, *Hellén. II.*

ECHARPER (*cæsim ferire, io*) διακόπτειν, πτω, ψω.

ECHARS, ε (*præparcus, a*) φειδωλός, λή, *Arist.*

ECHARSEMENT (*perparce*) φειδωλοτάτως.

ECLASSES (*gralla, arum*) τὰ τῶν καλο-

εατῶν βάθρα, *ων*. Marcher sur des échasses (*grallis incedere, do, ssi*) σκωλοδατίζειν, ἴζω, ἴσω, *Epich.* Qui marche sur des échasses (*grallator, oris*) καλοβάτης, ου, δ· σκωλοδατίζων, ουσα, *Epich.*

ECHAUBOULÉ, ἘΕ (*pustulosus, a, um*) φλυκταινώδης, εος, δ, ἡ.

ECHAUBOULURE (*papula, æ*) ἐξάνθημα, ατος, τό, *Phil.* ἔκζεσμα, ατος, τό, *Gal.* φῦμα, ατος, τό, *Diosc.*

ECHAUDÉ (*crustulum, i*) πλακούντιον, ἴου, τό, *Strab.*

ECHAUDÉ, ἘΕ (*calida perfusus, a, um*) τῷ θερμῷ διαθεβρεγμένος, η, ον. J'ai été échaudé, on ne m'y rattrapera plus (*male mulctatus, meo periculo sapio, Cic.*) τὰ παθήματα μαθήματα, *Esop.*

ECHAUDER (*calida perfundere, do, fudi*) τῷ θερμῷ διαβρέχειν, χω, ξω.

ECHAUDOIR (*caldarium, ii*) Θερμαντήρ, ἦρος, δ· Θερμαντήριον, ἴου, τό, *Poll.*

ECHAUFFAISON (*gravior æstus, us*) καύσωμα, ατος, τό, *Gal.*

ECHAUFFANT, Ε (*calefaciendi vim habens*) Θερμαντικός, ἡ, ὄν.

ECHAUFFEMENT (*æstus, us*) καύσων, ωνος, δ.

ECHAUFFER (*calefacere, io, feci*) Θερμαίνειν, αίνω, ανῶ, *Plut.* Echauffer la bile, παροργίζειν, ἴζω, ἴσω, τινά, *Dém.* S'échauffer (*stomachari, or*) ἀγανακτεῖν, ῶ, ἡσω, *Dém.*

ECHAUFFURÉE (*imprudenter factum, i*) ἀστόχημα, ατος, τό.

ECHAUFFURE (*papula, æ*) ἔκζεσμα, ατος, τό, *Gal.*

ECHAUGUETTE (*specula, æ*) σκοπή, ἦς, ἡ, *Xén. Cyrop. Liv. III.*

ECHÉANCE d'un payement (*solutionis dies, ei*) ἡ τῆς ἀποδόσεως ἡμέρα.

ECHEC (*clades, is*) ἤττα, ης, ἡ, *Dém.* Après cet échec, ils se retirèrent de Platée, ἀπὸ ταύτης τῆς ἤττης, ἐκ Πλαταιῶν ἀνεχώρησαν, *Dém.* Tenir quelqu'un en échec, τινά ἐμποδίζειν, ἴζω, ἴσω, *Aristoph.*

ECELLE (*scalæ, arum*) κλίμαξ, ακος, ἡ, *Xén.* — d'un vaisseau, ἀναβάθρα, ας, ἡ, *Luc.* Monter à l'échelle, τὴν κλίμακα ἀναβαίνειν, εαίνω*.

ECHOLON (*gradus, us*) βαθμῆς, ἴδος, ἡ, *Soph.* — figur. βαθμός, οὔ, δ, *N. Test.*

Par échelons (*gradatim*) κλιμακιδόν, *Bas.*

ECHENILLER un arbre (*arborem erucis purgare, o*) δένδρον καμπῶν καθαίρειν, ρω, αρῶ.

ECHENEVEU de laine, de soie, de fil (*lana, sericum, filum in spiram convolutum*) τολύπη, ης, ἡ. — se dit proprement de la laine.

ECHÉVELÉ, ἘΕ (*passo capillo*) τὴν κόμην ἄτακτος, ου, δ, ἡ.

ECHÉVINS (*ædiles, ium*) ἀστυνόμοι, ἴων, οί.

ECHINE (*dorsi spina, æ*) ῥάχις, εως, ἡ.

ECHINÉE (*suillus lumbus, i*) ὑεῖα ῥάχις, εως, ἡ.

ECHINER (*detumbare, o*) ἐκνευρίζειν, ἴζω, ἴσω, *Dém.*

ECHINOPHTHALMIE (*palpebrarum inflammationio*) ἐχνοφθαλμία, ας, ἡ.

ECHIQUEUR (*lusorius alveolus, i*) ἀβαξ, ακος, δ. Planter des arbres en échiquier (*arborum ordines in quincuncem dirigere, go*) δένδρα πενταστίχως κατευθύνειν, νω, ενῶ.

ECHO (*vocis imago, inis*) ἠχώ, ὄος-οὔς, ἡ, *Arist.* L'écho des forêts répète le bruit des flots, οἱ δρυμοὶ τοῖς κύμασιν ἀντηγοῦσιν, οὐ ἀντιβοῶσι.

ECHOIR. Si le cas y échoit (*si casus incidit*) ἐὰν τύχη. Chaque capitaine doit faire avancer sa troupe vers la porte qui lui sera échue par le sort, ἕκαστος τῶν λογαγετῶν πρὸς πύλας, πάλω λαχῶν, τὸν λόχον ἄξει. *Esch., Sept Chefs au siège de Thèbes.*

ECHOMÈTRE (*soni mensura*) ἠχώμετρον, ου, τό.

ECHOPPE de librairie (*taberna libraria*) βιβλιοπωλεῖον, ου, τό. — de boucher (— *carnaria*) κρεωπώλιον, ου, τό, *Plut.*

ECHOUER sur un banc de sable (*in brevia incidere, do, di*) τοῖς βραχέσι περιπίπτειν, πίπτω*, *Polyb.*

ECHOUER dans ses projets, τοῦ σκοποῦ, τῆς ἐλπίδος ἀποτυγχάνειν, τυγχάνω*, *Dém.*

ECIMER un arbre (*arborem decacuminare, o, avi*) Colum.) δένδρον βλαστολογεῖν, ῶ, ἡσω, *Théophr.*

ECLABOUSSER quelqu'un (*aliquem luto perfundere, do, fudi*) πηλῶ τινα βυπαίνειν,

νω, ανῶ· πηλοῦν, ὦ, ὠσω· πηλύνειν, νω, νῶ.

ECLABOUSSURE (*injectum lutum, i*) πήλωσις, εως, ἦ.

ECLAIR (*fulgur, uris*) ἀστράπη, ἦς, ἦ, *Arist.* στεροπή, ἦς, ἦ, *Grég. Naz.* Il fait des éclairs (*fulgurat*) ἀστράπτει, *Arist.*

ECLAIRAGE (*illuminatio, onis*) φωτισμός, οῦ, ὀ.

ECLAIRCIR (*splendorem adferre, fero, tuli*) λαμπρύνειν, νω. — (*minuere, o, ui*) λεπτόναι, νω. — (*explanare, o, avi*) σαφηνίζειν, ἴω, ἰσω, *Xén.*

ECLAIRCISSEMENT (*explanatio, onis*) σαφηνισμός, οῦ, ὀ· ἔφρασις, εως, ἦ, *Aphth.*

ECLAIRE OU **CHÉLIDOINE** (*hirundinaria, æ*) χελιδόνιον, ἴου, τό, *Diosc.* II, 214.

ECLAIRÉ, **ÉE**. Un lieu éclairé (*lucidus locus, i*) εὐφεγγής τόπος, ου, *Luc.* Un homme prudent et éclairé, πεκνυμένος και πολυίστωρ ἀνὴρ, ἔρος-δρός.

ECLAIRER (*collustrare, o, avi*) καταφωτίζειν, ἴω, ἰσω, *Grég. Naz.* καταλάμπειν, πω, ψω, *Plut.* Il éclaire (*fulgurat*) ἀστράπτει, *Arist.*

ECLANCHE de mouton (*vervecis coxa, æ*) ὄιον ἰσχίον, ἴου.

ECLAT (*fulgor, oris*) λαμπρότης, ητος, ἦ, *Plut.* — (*fragor, oris*) κτύπος, ου, ὀ. Un éclat de bois (*assula, æ*) σχίδαξ, ακος, ἦ. Des éclats de rire, ἀσβεστος γέλως, ωτος, *Hom.*

ECLATANT, **È** (*splendidus, a, um*) λαμπρός, ἄ, ὄν, *Thuc.* Qui a la voix éclatante, λαμπρόφωνος, ου, ὀ, ἦ.

ECLATER (*emicare, o, ui*) ἀναλάμπειν, πω, ψω, *Xén.* — (*erumpere, po, rupi*) ἐξορμαῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.* — (*diffringi, gor*) διαρρήγνυσθαι, υμαι*, *Dém.* La foudre éclata au milieu des éclairs, βροντῇ δ' ἐβράγη δι' ἀστραπῶν, *Aristoph.*

ECLÉTIQUE. Philosophes éclectiques, ἐκλεκτικοί, ὄν, οί. R. ἐκ et λέγω, *eligo*.

ECLÉTIQUE, ἐκλεκτισμός, οῦ, ὀ. R. ἐκλέγω, *eligo*.

ECLÈGME (*electuarium, i*) ἐκλειγμα, ατος, τό. R. ἐκ et λέγω, *lambo*.

ECLIPSE de soleil, de lune (*solis, lunæ defectus, us*) ἡλίου, σελήνης ἐκλειψις, εως, ἦ, *Arist.*

ECLIPSE (*obscurare, o, avi*) ἐπισκοτεῖν,

ῶ, ἦσω· ἐπισκιαζέειν, ἄζω, ἄσω. *Dém.* S'éclipser (*deficere, io, feci*) ἐκλείπειν, πω, ψω, *Aristoph.*

ECLIPTIQUE (*eclipticus circulus, i*) ἐκλειπτικός κύκλος, ου, *Plut.*

ECLISSE (*virga, æ*) ῥάβδος, ου, ἦ.

ECLOPPE, **ÉE** (*mutilus, a, um*) μίτυλος, η, ον· κολοβός, οῦ, ὀ, ἦ, *Arist.*

ECLORÉ (*enasci, scor*) ἀνατέλλειν, ἔλλω, ελῶ· χαίνειν, αῖνω, ανῶ, *Luc.*

ECLORÉ, **È**. Des roses fraîches écloses (*nuper dehiscentes rosæ, arum*) νεωστὶ ἐξανοιχθέντα ῥόδα, ων.

ECLUSE (*calaracta, æ*) καταράκτης, οη καταρράκτης, ου, ὀ, *Suid.*

ECOLATRE (*scholarcha, æ, m.*) σχολάρχης, ου, ὀ, *Laërce.*

ECOLE (*schola, æ*) σχολή, ἦς, ἦ· *Plut.* Maître d'école (*ludimagister, tri*) σχολάρχης, ου, ὀ, *Laërce.* L'école de Socrate, οἱ ἄμφι τὸν Σωκράτην. Fréquenter une école, εἰς τὸ διδασκαλεῖον φοιτᾶν, ὦ, ἦσω, *Dém.*

ECOLIER, **ÈRE** (*discipulus, a*) μαθητής, οῦ, ὀ· μαθήτρια, ας, ἦ. — (*tirunculus, i*) πρωτόπειρος, ου, ὀ, ἦ.

ECONDUIRE (*repellere, o, puli*) ἐκπέμπειν, πω, ψω, *Act. des Ap.*

ECONOMAT (*administratio, onis*) οἰκονομία, ας, ἦ, *Arist.* — *Ce mot et les cinq suivants s'écrivaient autrefois par un OE, orthographe plus conforme à l'étymologie.*

ECONOME (*administrator, oris*) οἰκονόμος, ου, ὀ, *Arist.* Remplir les fonctions d'économe, οἰκονομεῖν, ὦ, ἦσω, *N. Test.* Econome (*parcus, a*) φειδωλός, ωλή, *Arist.*

ECONOMIE (*dispositio, onis*) οἰκονομία, ας, ἦ. — (*parcimonia, æ*) φειδωλία, ας, ἦ, *Grég. Naz.*

ECONOMIQUE (*ad administrationem perti-nens*) οἰκονομικός, ἦ, ὄν, *Arist.*

ECONOMIQUEMENT, οἰκονομικῶς. — (*parce*) φειδομένως, *N. Test.*

ECONOMISER, οἰκονομεῖν, ὦ, ἦσω. — (*parcius vivere, o, xi*) φείδεσθαι, ομαι, *Xén.*

ECORCE (*cortex, icis, c.*) φλοιός, οῦ, ὀ, *Gal.* — (*liber, bri*) βίβλος, ου, ἦ. — (*species, ei*) ὄψις, εως, ἦ.

ECORCER (*decorticare, o, avi*) ἐπιφλοιίζειν,

- ζω, σω, *Théoph.* λέπειν, *Athén.* ἀπολέπειν, ποι, ψω, *Aristoph.*
- ECORCHER** (*pellem detrahere, ho, xi*) δέφειν, φω, ψω· ἀναδέρειν, ω.
- ECORCHEUR** (*qui corium diripit*) ἐκδέρων, οντος, δ.
- ECORCHURE** (*cutis revulsio, onis*) δορά, ἄς, ἦ.
- ECORNER** (*cornua ou angulos mutilare, o, avi*) τὰ κέρατα, τὰς γωνίας κολοβοῦν, ᾧ, ὡσω, *Arist.*
- ECORNIFLER** (*parasitari, or*) παρασιτεῖν, ᾧ, ἦσω, *Athén.*
- ECORNIFLERIE** (*parasitatio, onis*) παρασίτησις, εως, ἦ.
- ECORNIFLEUR**, **EUSE** (*cœnipela, æ, m.*) παράσιτος, ου, δ, *Athén.*
- ECORNURE** (*mutilatio, onis*) κολόβωσις, εως, ἦ· ἀκρωτηριασμός, οῦ, δ, *Diosc.*
- ECOSSE** (*siliqua exuere, o*) τὰ κεράτια ἀφελῆν, αἰρέω*.
- ECOT** (*collecta, æ*) συμβολή, ῆς, ἦ, *Plut.*
Payer son écot (*symbolam dare, do, dedi*) συνεργανίζειν, ἰζω, ἰσω. Qui ne paye point son écot, ἀσύμβολος, ου, δ, ἦ.
- ECOULEMENT** (*fluxus, us*) ρεῦμα, ατος, τό· ρεῦσις, εως, ἦ.
- ECOULER** [*S'* (*effluere, o, xi*) ἐκφέρεσθαι, διαρρέειν, ἔω, εῦσω, *Plut.* Comme le temps s'écoule vite! ὡς ταχὺς ἀπορρεῖ ου διαρρεῖ ὁ χρόνος!]
- ECOURTER** (*decurtare, o, avi*) κολοβοῦν, ᾧ, ὡσω, *Arist.*
- ECOUTE**. Etre aux écouttes (*auribus speculari, or*) προσεχῶς παρατηρεῖν, ᾧ, ἦσω, *Luc.*
- ECOUTER** (*audire, io, ivi*) ἀκούειν, ω, σω, ου σομαι· ἀκροᾶσθαι, ᾧμαι. Ecouter les leçons d'un maître, διδασκάλου διακοῦειν, ω. — *En grec, les verbes qui expriment les sensations (celle de la vue exceptée) se construisent avec le génitif. On peut croire que cette exception provient de ce que le sens de la vue paraît être le plus actif, et que l'œil semble aller au loin chercher les objets.*
- ECRHACTIQUE** (*obstructiones solvens*) ἐκφρακτικός, ἦ, ὄν.
- ECRAN** (*umbrella, æ*) παραπέτασμα, ατος, τό.
- ECRASER** (*obterere, o, trivi*) ἐπιτριβεῖν, βω, ψω, *Arist.*
- ECREMER** (*lactis cremorem tollere, o*) τὸ παρὰ τοῦ γάλακτος ἀφελῆν, αἰρέω*.
- ECREVISSER** (*cancer, cri*) καρκαίνος ου καρκίνος, ου, δ, *Arist.* — de mer, ἀστακός, οῦ, δ, *Arist.* Les pinces de l'écrevissse (*forcipes, um, c.*) χηλαί, ᾧν, αἰ, *Arist.*
- ECRIER** [*S'* (*exclamare, o, avi*) ἐκφωνεῖν, ἀναφωνεῖν, ᾧ, ἦσω, *Plut.*
- ECRIN** (*scrinium, ii*) κιβώτιον, ἰου, τό, *Plut.*
- ECRIRE** (*scribere, bo, psi*) γράφειν, φω, ψω. — de sa propre main, αὐτοχειρία γράφειν, *Phil.* — une lettre, γράμματα γράφειν, *Dém.* — à quelqu'un, ἐπιστέλλειν, ω, τινί, *Isocr.* Ecrire, c'est-à-dire composer un livre, συγγράφειν βιβλον, *Luc.* — la vie de quelqu'un, ἀναγράφειν βίον τινός, *Phil.*
- ECRIT** (*scriptum, i*) τὸ γεγραμμένον, οῦ. Les écrits des anciens auteurs, τὰ τῶν παλαιῶν συγγράμματα, ων, *Isocr.* Ecrit sous seing privé, ἰδιόγραφον, ου, τό, *A. Gelle.*
- ECRITEAU** (*inscriptio, onis*) ἐπιγραφή, ῆς, ἦ, *Polyb.*
- ECRITOIRE** (*calamarium, ii*) καλαμοθήκη, ῆς, ἦ. — (*atramentarium, ii*) μελανοδοχείον, ου, τό.
- ECRITURE** (*scriptura, æ*) γραφή, ῆς, ἦ. Les saintes écritures, αἱ ἅγιοι γραφαί. Fautes d'écriture, σφάλματα, ων, τά.
- ECRIVAIN** (*scriba, æ, m.*) γραμματεὺς, ἔως, δ, *Dém.* — (*scriptor, oris*) συγγραφεύς, ἔως, δ, *Isocr.*
- ECROU** d'une vis (*striatum cochleæ receptaculum, i*) ἑλικοειδὴς τρύπα, ῆς, ἦ. — d'un geôlier (*incarcerationis instrumentum, i*) τὸ τοῦ δεσμοφύλακος ὄργανον, ου.
- ECROUELLES** (*strumæ, arum*) χοιράδες, ων, αἰ, *Hipp.* Qui a les écrouelles (*strumosis, æ, um*) χοιραδῶδες, εος, δ, ἦ, *Arist.*
- ECROULEMENT** (*ruina, æ*) ὑπόπτωσις, εως, ἦ, *Hésych.*
- ECROULER** [*S'*. (La muraille s'est écroulée (*corrui paries*) ἤριπεν ὁ τοῖχος.
- ECRU**, **UE** (*crudus, æ, um*) ὠμός, ἦ, ὄν.
Fil é cru, ὠμόλινον, ου, τό.
- ECTHYMOSE** (*cordis dilatatio*) ἐκθύμωσις, εως, ἦ.
- ECTROPION** (*eversæ palpebræ vitium*) ἐκτρόπιον, ἰου, τό.

ECTYPE (*expressa effigies*) ἔκτυπον, ου, τό, *Pline.*

ECU d'or, d'argent (*aureus, argenteus nummus*, *i*) χρυσοῦν, ἀργυροῦν νόμισμα, ατος. C'est un homme qui a beaucoup d'écus, οὗτος δ' ἀνήρ πολύχρυσός ἐστιν, *Xén. Cyrop. Liv. III.* — (*scutum*, *i*) ἀσπίς, ἴδος, ἦ, *Xén.*

ECUEIL (*scopulus*, *i*) σκόπελος, ου, δ. — (*offendiculum*, *i*) προσκοπή, ἦς, ἦ, *Thuc.* πρόσκομμα, ατος, τό, *N. Test.*

ECUELLE (*scutella*, *æ*) τρύβλιον, ἰου, τό· παροψίδιον, ἰου, τό.

ECULER ses souliers (*calceorum talum deprimere, mo, pressi*) τὰ ὑποδήματα ὀπισθεν στρεβλοῦν, ῶ, ὦσω.

ECUMANT, **E** (*spumosus, a, um*) ἀφρώδης, εος, δ, ἦ, *Hipp.*

ECUME (*spuma*, *æ*) ἀφρός, οὔ, δ, *Luc.*

ECUMER (*spumare, o, avi*) ἀφρέειν, ἔω, ἦσω, *Hesych.* ἀφρίζειν, ἴω, ἴσω, *Diod. Sic.* — (*despumare, o*) ἀπαφρίζειν, ἐξαφρίζειν, ἴω, ἴσω. *Ecumer les mers*, πειρατεύειν, ω, στω.

ECUMEUR de mer (*pirata, æ, m.*) πειρατής, οὔ, δ, *Plat.* — de marmite (*cænipeta, æ, m.*) παράσιτος, ου, δ, *Athén.*

ECUMEUX, EUSE. Des flots écumeux (*spumosi fluctus, uum*) ἀφρώδεια κύματα, ων.

ECUMOIRE (*cochleare despumando aptum*) κοχλιάριον πρὸς τὸ ἐξαφρίζειν.

ECURER la vaisselle (*vasa eluere, o, ui*) τὰ σκεύη καθαίρειν, αἶρω, αρῶ.

ECUREUIL (*sciurus, i*) σκίουρος, ου, δ, *Élien.* R. σκιά, ombre, et οὐρά, queue.

ECURIE (*equile, is*) ἵπκων, ὦνος, δ· ἵπποστασία, ας, ἦ, *Xén.*

ECUSSON (*insitio, onis*) ἐγκέντρισις, εως, ἦ. — en style d'armoirie (*scutum, i*) ἀσπίς, ἴδος, ἦ.

ECUSSONNER (*inserere, o, ui*) ἐγκεντρίζειν, ἴω, ἴσω, *Paul aux Rom.*

ECUYER (*armiger, eri*) ἀσπιδοφόρος, ου, δ. — (*equiso, onis*) ἵπποκόμος, ου, δ, *Plut.*

— tranchant (*carpus, i, Pétr.*) ἀρχιτρίκλιος, ου, δ, *N. Test.*

EDEN, nom que l'Écriture sainte donne au Paradis terrestre, Genèse, II, 8. — Ce mot, dans la langue hébraïque, signifie délice, volupté.

EDENTÉ, **ÉE** (*edentulus, a, um*) ἀνόδους, οντος, δ, ἦ, *Poll.*

EDENTER (*edentare, o, avi*) ἀποδοντοῦν, ῶ, ὦσω.

EDIFIANT, **E.** C'est une chose édifiante (*res est boni exempli*) τοῦτο παραδειγματικόν ἐστι.

EDIFICATEUR (*ædificator, oris*) οἰκοδόμος, ου, δ.

EDIFICATION d'un temple (*templi ædificatio, onis*) ἱεροῦ τινος οἰκοδομησις, εως, ἦ· οἰκοδομία, ας, ἦ· οἰκοδομή, ἦς, ἦ. — bon exemple (*bonum exemplum, i*) καλὸν παράδειγμα, ατος.

EDIFICE (*ædificium, ii*) οἰκοδόμημα, ατος, τό, *Thuc.*

EDIFIER un temple (*templum ædificare, o, avi*) ἱερὸν οἰκοδομεῖν, ῶ, ἦσω, *Dém.* Edifier sur les fondements d'autrui, ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τινὸς ἐποικοδομεῖσθαι, οὔμαι· ἐπ' ἀλλότριον θεμελίον οἰκοδομεῖν, *Paul aux Rom. XV, 20.*

EDIFIER, donner un bon exemple. Voyez

EDIFIANT, EDIFICATION. — Si l'on veut faire usage du style biblique, on peut dire avec saint Paul : la science enorgueillit, mais la charité édifie (*scientia inflat, charitas vero ædificat*) ἡ γνώσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ, *I Cor. VIII, 1.* Tout m'est permis, mais tout n'est pas édifiant (*omnia mihi licent, sed non omnia edificant*) πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ, *I Cor. X, 25.* Que toutes choses soient faites pour l'édification (*omnia ad ædificationem fiant*) πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γενέσθω, *I Cor. XIV, 26.*

EDILE (*ædilis, is, m.*) ἀγορανόμος, ἀστυνόμος, ου, δ, *Plut.* Être édile (*ædilitate fungi, or*) ἀγορανομεῖν, ἀστυνομεῖν, ῶ, ἦσω. Ce qui concerne l'édile ou l'édilité (*ædilitas, a, um*) ἀγορανομικός, ἀστυνομικός, ἦ, ὄν, *Arist.*

EDILITÉ (*ædilitas, atis*) ἀγορανομία, ας, ἦ, *Suid.* ἀστυνομία, ας, ἦ, *Arist.*

EDIT (*edictum, i*) ἐπίταγμα, ατος, τό, *Dém.* διάταγμα, ατος, τό, *Hérod.*

EDITEUR d'un livre (*libri editor, oris*) δ βιβλου τινὸς ἐκδότης, ου, ου μίεω δ βιβλίον τι ἐκδιδοῦς, ὄντος.

EDITION d'un livre (*libri editio, onis*) ἡ βιβλίου τινὸς ἐκδοσις, εως.

EDUCATION (*educatio, onis*) παιδεία, ας, ἦ· παιδευσις, εως, ἦ, *Xén.*

EDULCORATION (*dulcoratio, onis*) γλύκανσις, εως, ἡ.

EDULCORARE (*dulcorare, o, avi*) γλυκαίνειν, αἴνω, αὐῶ.

EFFAUFILER de la soie (*sericum diducere, eo, xi*) μέταξαν διαζαίνειν, ω.

EFFACABLE (*delebilis, e*) ἐξαλειπτός, οὔ, δ, ἡ.

EFFACER (*delere, eo, evi*) ἐξαλείφειν, φω, ψω, *Dém.* χιάζειν, ἄζω, ἄσω. S'effacer de la mémoire des hommes, ἐξ ἀνθρώπων ἀφανίζεσθαι, ομαι, *Isocr.*

EFFASURE (*litura, æ*) ἐξάλειψις, εως, ἡ· χιασμός, οὔ, δ.

EFFARÉ, ÊR (*efferratus, a, um*) ἐξαγρωθείς, εἴσα, ἐν.

EFFAROUCHER (*efferrare, o, avi*) ἀγριοῦν, *Xén.* ἀπαγριοῦν, ῶ, ὦσω, *Theophr.*

EFFECTIF, IVE (*reipsa existens; verus, a, um*) ἐτεός, ἄ, ὄν· ἀληθής, εός, δ, ἡ, *Dém.*

EFFECTIVEMENT (*reipsa, revera*) ἐτεόν, ὄντως, ἀληθώς, *Dém.*

EFFECTUER (*efficere, io, feci*) ἀποτελεῖν, ῶ, ἴσω, *Polyb.* διαπράττεσθαι, ομαι, *Isocr.*

EFFÉMINÉ, ÊR (*effeminatus, a, um*) Σηλυδρίας, ου, δ, *Luc.* Σηλυδριώδης, εος, δ, ἡ. Mener une vie efféminée, βίον γυναικώδη ἄγειν, *Diod. Sic.* Les Perses à la démarche efféminée, οἱ ἀδροβάται Πέρσαι, ὦν, *Eschyl.*

EFFÉMINER, ἐκθηλύνειν, ἀποθηλύνειν, νω, νῶ, *Phil.*

EFFERVESCENCE (*fervidus æstus, us*) ἐκθρασμός, οὔ, δ· ἐκζεσις, εως, ἡ.

EFFECT (*effectus, us*) αἰτιατόν, οὔ, τό, *par rapport à la cause, appelée* αἰτία, ας, ἡ. *Long.* — *accomplissement*, ἐνέργημα, ἀποτελεσμα, ατος, τό, *Gal.* En effet (*reipsa, revera*) ἐτεόν, ὄντως, *Dém.* En effet (*etenim, et quidem*) καὶ γάρ, καὶ τοι, καὶ γάρ τοι.

EFFRUILLEISON (*frondatio, pampinatio, onis*) ἀποφύλλισις, εως, ἡ· βλαστολογία, ας, ἡ· οἰναρισμός, οὔ, δ, *Theophr.*

EFFRUILLER un arbre, une vigne (*frondare, pampinare, o*) βλαστολογεῖν, ῶ, ἴσω, *Theophr.* οἰναρίζειν, ἴζω, ἴτω, *Athén.* — une rose, ῥόδον ἀποφυλλίζειν, ἴζω, ἴσω.

EFFICACE (*efficax, acis*) ἐνεργητικός, ἡ, ὄν· ἐνεργός, οὔ, δ, ἡ, *Theophr.* Un

discours efficace, ἐνεργῆς λόγος, ου, *N. Test.*

EFFICACEMENT (*efficaciter*) ἐνεργῶς. *Polyb.*

EFFICACITÉ ou **EFFICACE** (*efficacitas, atis, ou efficacia, æ*) ἐνέργεια, ας, ἡ, *Chrys.*

EFFICIENT, E. Cause efficiente (*efficiens causa, æ*) ποιητικὸν αἴτιον, ου, *Plat.*

EFFIGIE (*effigies, ei*) ἐκτύπωμα, ατος, τό· εἰκὼν, ὄνος, ἡ, *Isocr.*

EFFIGIER un criminel (*sontis effigiem plotere, clo, xui*) τὴν καταδικῶν εἰκόνα τιμωρεῖν, ῶ, ἴσω.

EFFILE, ÊR (*gracilis, e*) ἰσχνός, λεπτός, ἡ, ὄν, *Plut.* Un homme effilé (*longurio, onis, Varr.*), une femme effilée (*juncea mulier, Tér.*) ἀνήρ, γυνὴ ἐπιμήκης, εος, *Hérod.*

EFFILER de la soie, de la laine (*sericum, lanam filatim reletere, xo*) μέταξαν, ἔριον ἀνοφαίνειν, νω, αὐῶ.

EFFILOQUER. — Voyez **EFFILER.**

EFFLANQUÉ, ÊR. Cheval efflanqué (*ilia trahens equus, i*) λιπόσαρκος ἵππος, ου.

EFFLEURER avec les pieds la surface des eaux (*aquas pedibus leviter attrectare, o, avi*) ἀρχοῖς τοῖς ποσίν ἐπιψαίνειν τοῦ ὕδατος, *Luc.* Se contenter d'effleurer un sujet, λίγδην τινὸς καθάπτεσθαι, ομαι.

EFFLEURIR (*efflorescere, sco*) ἐπανθεῖν, ἐξανθεῖν, ῶ, ἴσω, *Chim.*

EFFLORESCENCE des métaux, τὸ τῶν μετὰλλων ἐξάνθημα, ατος.

EFFLUENCE électrique (*effluentia, æ*) ἡλεκτρώδης ἐκροή, ἥς, ἡ, *Phys.*

EFFLUENT, E (*effluens, entis*) ἐκρέων, ουσα, ον, *Phys.*

EFFONDRE un poisson (*piscem exenterrare, o, avi*) ἰχθὺν ἐξεντερίζειν, ἴζω, ἴσω, *Diosc.*

EFFONDRILES (*sedimentum, i*) ὑπόστασις, εως, ἡ· ἴζημα, ατος, τό, *Plut.*

EFFORCER [*S' (conari, or; niti, or)*] πειράζειν, ἄζω, ἄσω· πειραῖσθαι, ὦμαι, *Thuc.* — de dire quelque chose, ἐπιχειρεῖν λέγειν τι, *Dém.* — de réussir dans quelque affaire, ἐγχειρεῖν ἔργῳ τινί, *Dém.*

EFFORT (*conatus, us*) πείρα, ἀπόπειρα, διάπειρα, ας, ἡ, *Dém.* ἐγχειρήμα, ου

ἐπιχείρημα, ατος, τό, *Isocr.* S'opposer à quelqu'un de tous ses efforts, ἐναντίον εἶναι σφόδρα τοῖς ἐπιχειρήμασί τινος, *Dém.* Faire de vains efforts, ματαιοπονεῖν, ὦ, ἦσω. Voir ses efforts trompés, τῆς πείρας ἀποτυχεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.*

EFFRACTION (*effractio, onis*) διάρρηξις, εως, ἦ.

EFFRAYANT, **E** (*terribilis, e*) δεινός, ἦ, ὄν· φοβερός, ἄ, ὄν, *Dém.*

EFFRAYER quelqu'un (*aliquem terrere, eo, ui*) φοβεῖν τινα, *Dém.* ἐκφοβεῖν, ὦ, ἦσω, τινά, *Isocr.* S'effrayer (*pavescere, sco*) περιφοβεῖσθαι, οὔμαι, *Xén.* — de quelque chose, περιδεῶς ἔχειν πρὸς τι, *Dém.*

EFFRÉNÉ, **ÉE** (*effrenatus, a, um*) ἐξήνιος, ἰου, δ, ἦ· ἀχάλινος, ου, δ, ἦ, *Plut.*

EFFROI (*tremor, onis*) τρόμος, ου, δ, *Plut.* φόβος, ου, δ, *Dém.*

EFFRONTÉ, **ÉE** (*protervus, a, um*) ἀναίσχυντος, ου, δ, ἦ. — au suprême degré, (*impudentissimus, a, um*) υπεραναίσχυντος, ου, δ, ἦ, *Dém.*

EFFRONTÉMENT (*impudenter*) ἀναίσχυντως, *Plat.*

EFFRONTERIE (*impudentia, æ*) ἀναίδαινα, ας, ἦ, *Dém.* ἀναίσχυντία, ας, ἦ, *Isocr.* Il en est venu à un tel point d'effronterie (*eo venit impudentiæ*) εἰς τοῦτο τῆς ἀναιδείας, εἰς τοσοῦτον τῆς ἀναίσχυντίας ἦλθεν, *Isocr.*

EFFROYABLE (*horrendus, a, um*) φοβερός, ἄ, ὄν, *Isocr.* Un crime horrible et effroyable (*nefarium scelus, eris*) δεινὸν καὶ στέλιον ἀσέβημα, *Dém.* Cette femme était d'une laideur effroyable (*hæc mulier insignis erat ad deformitatem, Cic.*) αὕτη ἡ γυνὴ πανλώδητόν τι καὶ ἀπρόσιτον ἦν μορμολύκειον, *Luc. Toxaris, ou dialogue sur l'Amitié.*

EFFROYABLEMENT (*mirum in modum*) ὑπερβολικῶς, τερατικῶς, *Plut.*

EFFUSION de sang, de cœur (*sanguinis, animi effusio, onis*) αἵματος, καρδίας ἐκχυσις, εως, ἦ.

ÉGAL, **E** (*æqualis, e; par, aris*) ἴσος, η, ὄν· ὁμοῖος, α, ὄν, *Dém.* Egal en âge, ἥλιξ, ικος, δ, ἦ, *Xén. Anab. Liv. I.* Cela m'est égal, τοῦτο ἦ ἐκείνο ἀδιαφορῶ. Se battre avec un avantage égal, ἰσορῶπως ἀπομάχεσθαι, ομαι. Traiter quelqu'un

d'égal à égal, ἴσον τινα φάσθαι· ἀντην ὁμοιωθῆναι, *Hom. Il. I, 187.*

ÉGALEMENT (*æqualiter*) ἐπίσης τινί, *Xén.* ἐξίσως, *Chrys.* ὁμαλίως, *Plut.* ἴσως, *Dém.* ἴσον, *Thuc.* ἴσον, *Hom.*

ÉGALER quelqu'un en courage (*aliquem fortitudine æquiparare, o, avi*) ἀνδρεία τινά ἐξισοῦσθαι, οὔμαι, *Plut.* S'égalier à quelqu'un, ἀντην τινί ὁμοιωθῆναι, *Hom.*

ÉGALISATION (*æquatio, onis*) ἐξίσωσις, εως, ἦ.

ÉGALISER (*æquare, o, avi*) ἐξισοῦν, ὦ, ἴσω, τί τινι, *Isocr.*

ÉGALITÉ (*æqualitas, atis*) ἰσότης, *Plut.* ὁμαλότης, ητος, ἦ, *Arist.* — en droits, ἰσονομία, ας, ἦ. — d'âme (*æquanimitas, atis*) ἐπιείκεια, ας, ἦ, *Plut.* εὐγνωμοσύνη, ης, ἦ, *Esch.*

ÉGARD. Avoir égard à quelque chose ou à quelqu'un (*alicujus rationem habere, eo, ui*) πρόνοιάν τινος ποιεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.* λόγον ἔχειν τινός, *Dém.* Avoir pour quelqu'un beaucoup d'égards (*in omnibus alicui obsequi, or*) ἐν πᾶσι τινα θεραπεύειν, ω, σι· τινί χαρίζεσθαι, ομαι, *Dém.* Eu égard au temps où nous vivons (*ut sunt hæc tempora*) διὰ τὸν παρόντα χρόνον. A l'égard de votre frère (*quod ad fratrem tuum attinet*) ὡς πρὸς τὸν ἀδελφόν σου.

ÉGAREMENT d'esprit (*mentis aberratio, onis*) πλάνη, ης, ἦ· ἀφαιμάρτημα, ατος, τό, *Plut.*

ÉGARER quelqu'un (*aliquem a recto itinere deducere, co, xi*) πλανᾶν, ὦ, ἦσω, τινά. S'égarer (*aberrare, o, avi*) πλανᾶσθαι, ὦμαι. Je me suis égaré pendant la nuit, διὰ νύκτα πεπλάνημαι, *Anacr. Od. III.*

ÉGAYER quelqu'un (*aliquem exhilarare, o, avi*) εὐφραίνειν, αίνω, ἀνῶ, τινά, *Dém.* S'égayer (*sese oblectare, o, avi*) εὐφραίνεσθαι, ομαι, *St Luc.*

ÉGÉE [La mer (*Archipelagus, i, n.*) Αἰγαῖον ou Αἴγσιον πέλαγος, σος, ους.

ÉGIDE (*ægis, idis*) αἰγίς, ἰδος, ἦ, *Hom.* Sous l'égide de la sagesse, βοηθούσης τῆς σωφροσύνης. Prendre quelqu'un sous son égide (*aliquem protegere, go, xi*) σκεπάζειν, τινά, *Diosc.*

ÉGILOPS (*oculi vitium*) αἰγίλωψ, ὠπος,

δ. R. αἴξ, αἰγός, chèvre, et ὄψ, ὠπός, œil.

EGLENTIER (*rubus caninus*, i) κυνόςβατον, ου, τό, Diosc.

EGLENTINE (*silvestris rosa*, æ) κυνάρβροdon, ου, τό.

EGLÉ, Naiade, Αἴγλη, ης, ἡ.

Egle Naiadum pulcherrima. Virg.

EGLISE (*ecclesia*, æ) ἐκκλησία, ας, ἡ. — (*templum*, i) ἱερόν, οὔ, τό.

EGLOGUE (*ecloga*, æ) ἐκλογή, ῆς, ἡ. Virgile, dans ses églogues, a imité les idylles de Théocrite, δ Βιργίλιος ἐν ταῖς ἐλαγαῖς τὰ τοῦ Θεοκρίτου εἰδύλλια ἐμιμήσατο.

EGOÏSME (*omnia ad se referre, fero, tuli*) φιλαυτεῖν, ᾧ, ἡσω.

EGOÏSME (*nimius sui ipsius amor*) φιλαυτία, ας, ἡ.

EGOÏSTE (R. *ego*, je) φιλαυτός, ου, δ, ἡ. Vivre en égoïste, φιλαυτως ζῆν.

EGORGER (*jugulare*, o, avi) σφάττειν, ἀποσφάττειν, ττω, ξω, τινά, Dém.

EGOSILLER [S' (*clamitare*, o, avi) κράζειν, ἄζω, ἄζω· κραυγάζειν, ἄζω, ἄσω.

EGOUT (*cloaca*, æ) ὀχετός, οὔ, δ. Jeter les corps dans les égouts, σώματα εἰς ὀχετοῦς ῥίπτειν, πτω, ψω, Hébr.

EGOUTTER des verres (*procula guttatim exhaurire*, io, haus) σκύφος ἀποστάζειν, ἄζω, Phil. — (*stillare*, o, avi) σταλάζειν, ἄζω, ἄζω· σταλαῖν, ᾧ, Luc.

EGRAPPER (*unas legere*, go, gi) ραγολογεῖν, ᾧ, ἡσω· ραγίζειν, ἰζω, ἰσω, Théocr.

EGRATIGNER le visage avec les ongles (*alicujus ora unguibus lacerare*, o, avi) τὸ πρόσωπόν τινος ὄνυξιν ἀμύσσειν, σσω, ξω.

EGRATIGNURE (*summæ cutis laceratio*, onis) ἄμυξις, εως, ἡ.

EGRENER (*grana eximere*, o, emi) τοῦς κόκκους ἐκκρίνειν, ω.

EGRILLARD, E (*jocularius*, a, um) παιγνιώδης, εος, δ, ἡ· παιδιώδης, εος, δ, ἡ, Arist.

EGRUGER du sel (*sal infringere*, go, egi, Colum.) τὸν ἄλα θραύειν, ω, σω, λεπτύνειν, νω, νῶ.

EGYPTE (*Ægyptus*, i, f.) Αἴγυπτος, ου,

ἡ. Ecrit en langue égyptienne, Αἴγυπτιῶσι γεγραμμένος, η, ον.

EH! que me dites-vous là? (*hem! quid ais?*) φεῦ! τί λέγεις; Cette exclamation peut s'exprimer, suivant ses divers mouvements, par ἔξ, ἰού, ἰοῦ, ᾧ, ἰώ, αἰβοῖ, καταί, ᾧ πόποι, Hom.

EHANCHÉ, ÉE. — Voyez DÉHANCHÉ, ÉE.

EHERRER (*runcare*, o, avi) ποάζειν, ἄζω, ἄσω.

EHONTE, ÉE. — Voyez DÉHONTE, ÉE.

ELABORATION (*elaboratio, onis*) ἐξεργασία, ας, ἡ.

ELABORER (*elaborare*, o, avi) ἐξεργάζεσθαι, ομαι, Isocr.

ELAGAGE (*interlucatio, onis*) διακάθαρσις, εως, ἡ, Théophr.

ELAGUER un arbre (*arbores interlucare*, o, avi) δένδρον διακαθαίρειν, ρω, αρῶ, Théophr.

ELAN (*cervus alces*, Cuv.) ἀρκτικός ἔλαφος, ου.

ELAN (*corporis vel animi impetus*, us) ὄρμη, ῆς, ἡ, Plut.

ELANCÉ, ÉE. Une taille élancée (*pro-cera statura*, æ) ἐπιμήκης ἡλικία, ας, Luc.

ELANCEMENT (*agitatio, onis*) παλμός, οὔ, δ, Hipp.

ELANCER [S' au milieu des ennemis (*in hostes irruere*, uo, ui) πρὸς τοῦς πολεμίους ἐφορμᾶν, ᾧ, ἡσω, Xén.

ELARGIR (*dilatata*, o, avi) πλατύνειν, νω, νῶ, τὶ, N. Test. Le chemin s'élargit (*pandit se via*) πλατύνεται ἡ ὁδός. Elargir un prisonnier (*aliquem e carcere emittere*, ito, misi) ἀφαιρεῖν τινα τὸν δεσμόν, Dém.

ELARGISSEMENT (*amplificatio, onis*) πλατύσμος, οὔ, δ, Diosc. — d'un prisonnier (*alicujus e custodia dimissio, onis*) ἡ τοῦ δεσμώτου ἀφεισις, εως.

ELASTICITÉ (*renixus*, us) ἀντιτυπία, ας, ἡ· ἐλαστικὴ δύναμις, εως· ἐλασις, εως, ἡ.

ELASTIQUE (*resiliens, entis*) ἀντίτυπος, ου, δ, ἡ· ἐλαστικός, ἐλατικός, ἡ, ὄν. R. ἐλαύνω ου ἐλάω, impello.

ELECTEUR (*elector, trix*) αἰρέτης, ου, δ· αἰρέτις, ἰδος, ἡ, Phil.

ELECTIF, IVE (*electivus, a, um*) αἰρετός, ἡ, ὄν, Arist.

ELECTION (*electio, onis*) αἵρεσις, εως, ἡ, *Isocr.*

ELECTRICITÉ (*vis electrica*) ἡλεκτρικὴ δύναμις, εως.

ELECTRIQUE (*electricus, a, um*) ἡλεκτρικός, ἡ, ὄν.

ELECTRISER (*vim electricam impertiri, ior*) ἡλεκτρίζειν, ζω, ου ἡλεκτρικὴν δύναμιν μεταδίδοναι, δίδωμι *.

ELECTROMÈTRE (*vis electricæ mensura*) ἡλεκτρόμετρον, ου, τό.

ELECTROPHORE (*vim electricam ferens*) ἡλεκτροφόρος, ου, ὁ, ἡ.

ELECTUAIRE (*electuarium, ii*) ἐκλειγμᾶ, ατος, τό.

ÉLÉGAMENT (*elegantèr*) κομψῶς, χαριέντως, *Isocr.*

ÉLÉANCE (*elegantia, æ*) χάρις, ιτος, ἡ· ἐκπρέπεια, ας, ἡ, *Isocr.* Parler avec élégance, μουσικῶς ου διαπεπονημένως λέγειν, γω, ζω, *Dém.* Un discours plein d'élégance, κεκαλλιστημένος λόγος, ου, *Plat.* Ecrire avec élégance, καλλιγραφεῖν, ὦ, ἡσω, *Poll.*

ÉLÉANT, **E** (*elegans, antis*) κομψός, ἡ, ὄν· φιλόκαλος, ου, ὁ, ἡ, *Isocr.* Ecriture élégante, καλλιγραφία, ας, ἡ, *Plut.*

ÉLÉGIQUE. Poète élégiaque (*elegorum scriptor, oris*) ἐλεγιστοποιός, οὔ, ὁ. Poésie élégiaque, ἐλεγείον, ου, τό.

ÉLÉGIE (*elegia, æ*) ἔλεγος, ου, ὁ, *Aristoph.* ἐλεγεία, ας, ἡ· ἐλεγείον, ου, τό. R. ἐξ! hei! heu! et λέγω, dico.

ÉLÉMENT (*elementum, i*) στοιχεῖον, ου, τό, *Arist.* Les quatre éléments s'appellent en grec, ἡ γῆ, τὸ ὕδωρ, ὁ ἀήρ, τὸ πῦρ. Enseigner les premiers éléments, στοιχειοῦν, ὦ, ὡσω, *Grég. Naz.* L'enseignement de ces premiers éléments, στοιχειώσις, εως, ἡ, *Den. Aréop.*

ÉLÉMENTAIRE (*elementarius, a, um*) στοιχειακός, ἡ, ὄν· στοιχειώδης, εως, ὁ, ἡ, *Arist.*

ÉLÉPHANT (*elephantus, i*) ἑλέφας, αντος, ὁ, *Arist.* — Dans Homère, le mot ἑλέφας signifie toujours de l'ivoire, et ne se prend jamais pour un éléphant; ce qui prouve assez qu'Homère n'a pas connu cet animal, dont Aristote a donné la description la plus exacte. Tromper d'un éléphant (*elephanti manus, us*) προβοσκίς, ἰδος, ἡ, *Diod. Sic.* Son cri

(*barritus, us*) βρόγγημα, ατος, τό. Son conducteur, ου cornac, ἑλεφαντιστής, οὔ, ὁ.

ÉLÉPHANTIASIS (*pellis rugositas, atis*) ἑλεφαντίασις, εως, ἡ· ἑλεφαντιασμός, οὔ, ὁ, *Diosc.* Etre attaqué de cette lèpre, ἑλεφαντιᾶν, ὦ.

ÉLÉPHANTIN, **INÉ**. Livres éléphantins, écrits sur des feuilles d'ivoire; ἑλεφάντινα ου ἑλεφαντικά βιβλία, ων.

ÉLÉVATION (*exaltatio, onis*) ὕψωσις, εως, ἡ, *Suid.* — du pôle (*poli altitudo, inis*) τὸ τοῦ πόλου ὕψωμα, ατος, *Plut.* — dans le dessin d'un bâtiment, ὀρθογραφία, ας, ἡ. — de la voix, ἡ τῆς φωνῆς συντονία, ας, *Arist.* — de l'esprit, τὸ ὑψηλόνουν, ου. — du cœur, ὁ τῆς καρδίας μετεωρισμός, οὔ.

ÉLÈVE (*alumnus, a*) ὄρεπτός, ἡ, ὄν, *Poll.* τρόφιμος, ἡ, ὄν, *Opp.* ὄρέμμα, ατος, τό, *Plat.* — (*discipulus, a*) μαθητής, οὔ, ὁ, *Dém.* μαθήτρια. ας, ἡ, *N. Test.* μαθητρίς, ἰδος, ἡ, *Phil.* Etre élève de quelqu'un, τινὶ μαθητεύειν, εὔω, εὔσω.

ÉLEVER (*elevare, o, avi; altollere, o*) αἰωρεῖν, ὦ, ἡσω· ἐπαίρειν, ω. — quelque chose au-dessus de sa tête, τὴ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς, *Dém.* — les mains, les yeux vers le ciel, τὰς χεῖρας, τὰς ὄψεις ἀνατείνειν πρὸς τὸν οὐρανόν, *Xén.* εἰς τὸν οὐρανόν, *Arist.* Elever un enfant (*puerum educare, o, avi*) παῖδα τρέφειν, φω, ὄρεψω, *Xén.* παιδεύειν, ω, σω, τινὰ, *Esch.* Voilà comme il élève la jeunesse, τοιοῦτοις ἡθεσι τοὺς νεωτέρους παιδεύει, *Isocr.* Elever quelqu'un en dignité, παράγειν, ἀγω, ἀξω, τινὰ εἰς ἀξίωμα, *Plut.*

ÉLEVER [S' dans la prospérité (*secundis in rebus superbiere, io*) εὐτυχοῦντα ἐξυβρίζειν, ἰζω, ἰσω, *Xén.* *Cyrop. liv. III.* — contre quelqu'un (*alicui insurgere, go, rexi*) τινὶ ἐπαναστῆναι, ἰστημι· πρὸς τινὰ ἀνίστασθαι, αμαι, *Thuc.* ἀνταίρειν, ρω, αρῶ, τινί, *Dém.* Une dispute s'étant élevée, γενομένης ἐριδος. Comme une violente tempête se fut élevée, nous jetâmes les marchandises dans la mer, σφοδρῶς χειμαζόμενοι, ἐκβολὴν ἐποιούμεθα, *Act. des Ap. XXVII, 18.*

ELEVURE (*pustula, æ*) φλύκταινα, ἡς, ἡ,

Ἰακ. Avoir la peau couverte d'élevures, φλυκταινούσθαι, οὔμαι, *Diosc.*
ELIDER une voyelle (*vocalem elidere*, do, si) φωνῆν τι ἐκθλίβειν, ἔω, ψω, *Gramm.*
ELIGIBLE (*qui, quæ, quod eligi potest*) αἰρετός, ἦ, ὄν, *Arist.*
ELIMER [S' (*usu consumi, or*) κατατριβῆναι, κατατριβεσθαι, ομαι, *Plut.*
ELIMINATION (*eliminatio, onis*) ἐξορισμός, οὔ, δ.
ELIMINER (*eliminare, o, avi*) ἐξορίζειν, ἴω, ἴσω, τινά, *Arist.*
ELIRE (*eligere, go, egi*) ἐκλέγειν, γω, ζω, *Isocr.* Elire un commandant des armées, προσάτην τινά τοῦ πολέμου αἰρεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.*
ELISION (*elisiō, onis*) ἐκθλιψις, εως, ἦ, *Gramm.*
ELITE (*quod in re qualibet præstantissimum est*) ἄωτον, ου, τό, *Pind. Olymp. I.* Des gens d'élite (*delecti viri, orum*) ἐκλεγεγμένοι ἄνδρες, ὦν.
ELIXATION (*elixatio, onis*) ἐψησις, εως, ἦ.
ELLE, ELLES (*illa, illæ*) αὐτη, αὐται· ἐκείνη, ἐκείναι.
ELLÉBORE ou **HELLÉBORE**, ἑλλέβορος ou ἡλλέβορος, ου, δ, *Diosc.* Purger avec de l'ellébore, ἑλλεβορίζειν, ἴω, ἴσω. Cette purgation s'appelle ἑλλεβορισμός, οὔ, δ. Avoir besoin d'ellébore, ἑλλεβορίζῃν, ὦ. Ma commère (*dit le lièvre à la tortue*, La Font. Liv. VI, f. 10), il vous faut purger avec quatre grains d'ellébore, ὦ γαθή, ἑλλεβορίζῃς. — *Linnée a fait deux genres séparés, de l'ellébore noir et du blanc. Il appelle le noir 1° helleborus fœtidus, 2° helleborus viridis; et le blanc 1° veratrum nigrum, 2° veratrum album.*
ELLIPSE (*defectus vel omissio*) ἔλλειψις, εως, ἦ.
ELLIPTIQUE (*defectivus, a, um*) ἑλλειπτικός, ἦ, ὄν.
ELME. Feu Saint-Elme (*Castor et Pollux*) Διόσκουροι, ων, οί.
ELOCUTION (*elocutio, onis*) φράσις, εως, ἦ· ἑρμηνεία, ας, ἦ, *Dém. Phal.*
ELOGE (*elogium, ii*) ἐγκώμιον, ου, τό, *Dém.* Qui est digne des plus grands éloges, ἀξιεπαινότατος, η, ου. Juger quelqu'un

digne d'éloge, τινά ἐπαινου ἀξιοῦν, ὦ, ὦσω, *Isocr.*
ELOIGNEMENT (*distantia, æ*) ἀπόστασις, εως, ἦ, *Théophr.* — (*absentia, æ*) ἀπουσία, ας, ἦ. — (*repugnantia, æ*) ἀντιπάθεια, ας, ἦ.
ELOIGNER (*removere, eo, movi*) χωρίζειν, ζω, σω, τι ἀπό τινος, *Plut.* ἀπέλαινεῖν, ω, τινά τινος, *Dém.* S'éloigner du maniement des affaires publiques, τῶν πραγμάτων ἀφίστασθαι, αμαι, *Dém.* Je suis bien éloigné de vouloir faire mon apologie, πολλοῦ δεῶ ἐγώ, ὑπὲρ ἐμοῦ ἀπολογεῖσθαι, *Plat.*
ELOQUEMENT (*oratorie*) ῥητορικῶς, ἑλλογίμως.
ELOQUENCE (*eloquentia, æ*) δεινότης, ητος, ἦ· ἦ ἐμπειρία τοῦ λέγειν, *Dém.* ἦ εὐπορία τοῦ εἰπεῖν· ἦ δεινότης ἦ ἐν λόγοις, *Isocr.*
ELOQUENT, **E** (*facundus, disertus, a, um*) λόγιος, α, ου, *Arist.* δεινός, ἦ, ὄν· ῥητορικός, ἦ, ὄν· δυνατός λέγειν, τεχνίτης τοῦ λέγειν, λέγειν δεινός, εἰπεῖν δεινός, εἰπεῖν δυνάμενος, *toutes expressions de Demosthène.* L'orateur le plus éloquent, ἱκανώτατος τῶν ῥητόρων, δεινότατος πάντων ἀνθρώπων, δεινότατος λέγειν ἀπάντων, *Dém.* Un regard, un silence éloquent, πειστικὴ βλέψις, σιγή, *Plat.*
ELU, UE (*electus, a, um*) ἐκλεγεγμένος, η, ου. Il y a beaucoup d'appelés, mais peu d'élus (*multi quidem sunt vocati, pauci vero electi*) πολλοὶ μὲν εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί, *Matth. XX.*
ELUCIDATION (*elucidatio, onis*) σαφηνισμός, οὔ, δ· ἐκφρασις, εως, ἦ, *Aphth.*
ELUCUBRATION (*elucubratio, onis*) νυκτογραφία, ας, ἦ, *Dém.*
ELUDER (*eludere, do, si*) διαπαίζειν, ζω, ζω, *Plat.* διακρούειν, ω, σω, *Plut.*
ELYSÉES. Les champs Elysées (*Elysiis campi, orum*) Ἡλύσιον πεδῖον, ου, *Hom. Od. IV, 563.*
EMAIL, plur. **EMAUX** (*encaustum, i*) ἔγκαυμα, ατος, τό. Peinture en email, ἔγκαυστική, ἦς, ἦ. L'email des dents (*dentium nitor, oris*) ἦ τῶν ὀδόντων στιλπνότης, ητος. — des fleurs (*florum varietas, atis, Cic.*) ἦ τῶν ἀνθῶν πολύχροια, ας.
EMAILLÉ, ÉE. Une prairie émaillée de

flours (*pratam variis floribus distinctum*) πολυάνθεμος; λειμών, ὠνος. Emailé d'étoiles, διάστερος, ου, δ, ἡ.

EMAILLER (*encausto pingere, go, xi*) ἐγκαυστικῶς γράφειν, φω, ψω.

EMAILLEUR (*encausticus pictor, oris*) ἐγκαυστής, οὔ, δ.

EMAILLURE (*encaustice, es*) ἐγκαυστική, ἡς, ἡ, *Pline*.

EMANATION (*emanatio, onis*) ἀπορροή, ἡς, ἡ.

EMANCIPATION (*emancipatio, onis*) χειραφεσία, ας, ἡ.

EMANCIPÉ, ÉE (*emancipatus, a, um*) ἀφρετος, ου, δ, ἡ, *Isoc*.

EMANCIPER SON FILS (*filium emancipare, a, avi*) τὸν υἱὸν ἀφιέναι, ἵημι*, *Dém.* ἐκποιεῖσθαι, οὔμαι, *Pand*.

EMANCIPER [S' (*licentius aliquid audere, eo*) τὸ προσῆκον ὑπερβαίνειν, βαίνω*.

EMANER (*emanare, o, avi*) ἐκβρύειν, ω, σω· ἀποφέρεισθαι, ομαι, *Plut*.

EMBALLAGE (*consarcinatio, onis*) συσκευασία, ας, ἡ.

EMBALLER (*consarcinare, o, avi*) συσκευάζειν, ἄζω, ἄσω, *Dém.* — *Le mot français emballer est un de ceux qui nous sont venus directement du grec, sans passer par le latin* : ἐμβάλλειν, emballer; ἐνταμεῖν, entamer; ἐντάσσειν, entasser; ὄθειν, ôter; θύειν, tuer, κ. τ. λ.

EMBALLÉUR (*consarcinator, oris*) συσκευαστής, οὔ, δ.

EMBARQUEMENT (*consensio in navem, Cic.*) ἡ ἐπὶ τῆν ναῦν οὐ τὸ πλοῖον ἐπιβάσις, εως.

EMBARQUER [S' (*navem conscendere, do, di*) ἐπιβαίνειν, βαίνω*, τοῦ πλοῖου, *Luc.* ἐπὶ τῆν ναῦν, *Thuc.* Il s'est embarqué dans une méchante affaire (*periculoso negotio seipsum implicuit*) ἐν κακῷ πράγματι ἐαυτὸν ἐνέπλεξεν, *Isocr*.

EMBARRAS (*impedimentum, i*) ἐμπόδισμα, ατος, τό· ἐμπόδιον, ου, τό, *Dém.* κάλυμμα, ατος, τό, *Luc.* Causer à quelqu'un de l'embarras, πρῶγματά τινι παρέχειν, χω, ξω. Tirer d'embarras, ἐκποδῶν ποιεῖσθαι, οὔμαι, *Héliod.* Libre de tout embarras, ἀνεμπόδιστος, ου, δ, ἡ, *Epiet*.

EMBARRASSANT, È (*maestus, a, um*) δυσχερής, εος, δ, ἡ, *Isocr.* χαλεπός, ἡ, ὄν, *Dém.*

EMBARRASSÉ, ÈE (*impeditus, a, um*) ἐμποδοιστής, εῖσα, ἐν. — d'affaires (*negotiiis districtus, a*) ἀσχολος, ου, δ, ἡ. Qui a l'esprit embarrassé (*animo anxius, a*) πολυμέριμος, ου, δ, ἡ, *Arist*.

EMBARRASSER (*impedire, io, iui*) ἐμποδίζειν, ἴζω, ἴσω, *Arist*. Ne vous embarrassez pas des harangues de l'ennemi, μηδέν σε λυποῦντων αἱ τοῦ πολεμίου παρακελεύσεις, *Xén Cyrop.*, liv. III.

EMBARRASSEMENT (*fundamentum, i*) βάσις, εως, ἡ· ὑποκόδιον, ἴου, τό.

EMBAËTER une bête de somme (*umentum clitellas imponere, no, sui*) ὑποζύγιον ἐπισάττειν, ττω, ξω, *Xén*.

EMBAËTRE des roues (*rotas munire, io*) τροχούς στεφανοῦν, ὦ.

EMBAËCHER (*auctorare, o*) περιποιεῖσθαι, οὔμαι, *Thuc*.

EMBAËMENT des cadavres (*pollinctura, æ*) ταριχευσις, εως, ἡ.

EMBAËMER UN MORT (*mortuum pollingere ou pollincere*. — On trouve dans *Plaute pollinzerat*, et dans *Apulée pollinctus*; mais on ne sait si l'on doit dire *pollinctio* ou *pollingo*) νεκρὸν ταριχεύειν, ω, σω. Aimable Colombe, d'où tires-tu ces agréables parfums que tu distilles, et dont tu embaumes les airs?

Ἐρασιμῆ πέλεια,
Πόθεν μύρων τοσοῦτων,
Ἐπ' ἡέρος θέουσα,
Πνέεις τε καὶ ψεκάζεις;
Anacr. Od. IX.

EMBAËMEUR (*pollinator, oris*) ταριχευτής, οὔ, δ, *Diod. Sic*.

EMBEËLLIR une maison (*domum exornare, decorare, o, avi*) οἶκον καλλωπίζειν, ἴζω, ἴσω· ἀγάλλειν, ἴλω, ἴω· κοσμεῖν, ὦ, ἡσω, *Thuc.* — (*enitescere, soo*) καλλυνεσθαι, ομαι, *Plat*.

EMBEËLËSSMENT (*ornamentum, i*) κόσμημα, ατος, τό, *Plat*. καλλώπισμα, ατος, τό· κόσμος, ου, δ, *Arist*.

EMBEËGNE, ÈE (*negotiiis districtus, a*) ἀσχοληθείς, εῖσα.

EMBEËVER un champ (*agrum frumentum conserere, ro, rui*) σῖτον ἐν τῷ ἀγρῷ σπείρειν, ω, *Matth. XIII*, 27.

EMBEËVURE (*ager frumento constans*) σιτόσπορος ἀγρός, οὔ.

EMBLÉE [D' (*primo impetu*)] ὀρμηθὲν.

EMBLÉMATIQUE (*allegoricus, a, um*) ἐμ-
δληματικός, ἡ, ὄν.

EMBLÈME (*emblemata, atis*) ἐμβλημα, ατος,
τό, *Bud.*

EMBLER (*rapere, io, ui*) ἀρπάζειν, ἄζω,
σω οὐ ξω, *Dém.* L'avoit d'autrui tu
n'emberas, οὐ κλέψεις, *Exod. XX.*

EMBOISER (*blandiri, ior*) αἰκάλλειν, ω,
Aristoph.

EMBOÏTEMENT des os (*ossium commissura,*
æ) ἡ τῶν ὀστέων σύναψις, εως.

EMBOÏTER (*mutua commissura annectere,*
cto, xui) συνάπτειν, πτω, ψω. Mal em-
boîté, ἀναρθρός, ου, δ, ἡ.

EMBOÏTURE (*commissura, æ*) συναφή, ἡς,
ἡ· συναφεια, ας, ἡ· ἀρμός, οὔ, δ, *Xén.*

EMBOÏSME (*intercalatio, onis*) ἐμβολι-
σμός, οὔ, δ.

EMBOÏSMIQUE (*intercalaris, e*) ἐμβολιμῶς,
ω, δ, ἡ· ἐμβαλιμαῖος, α, ὄν.

EMBOÏPOINT (*bona corporis habitudo,*
inis) εὐεξία, εὐσαρκία, ας, ἡ. Prendre ou
avoir de l'emboïpoint, εὐσαρκεῖν, ὦ,
ἄσω. Excès d'emboïpoint (*obesitas, atis*)
πλοσαρκία, ας, ἡ· λιπαρότης, ἡτος, ἡ,
Theophr.

EMBOUCHER la trompette (*tubam inflare,*
o, avi) σαλπίζειν, ἴζω, ἰάω, *Athén.*
S'emboucher, en parlant d'un fleuve ou
d'une rivière (*influere, o, xi*) εἰσρέειν,
ἴω, *Luc.*

EMBOUCHURE d'une rivière (*fluminis*
ostium, ii) τὸ τοῦ ποταμοῦ στόμα, ατος,
Arist. ἡ εἰσβολή, ἡς, *Paus.*

EMBOURBER (*in sœnum immergere, go, si*)
βορβοροῦν, ὦ, ὡσω, *Arist.* L'action d'em-
bourber, καταβορβοροῦσις, εως, ἡ, *Plut.*

EMBOURRER. — Voyez REMBOURRER.

EMBOURSER des écus (*nummos in crume-
nam demittere, tlo, si*) νομίσματα εἰς τὸ
βαλάντιον εἰσβάλλειν, βάλλω.

EMBRASEMENT (*deflagratio, onis*) ἐμπρη-
σμός, οὔ, δ, *Plut.*

EMBRASER (*succendere, do, di*) ὑφάπτειν,
πτω, ψω, *Dea. Hal.* S'embraser (*con-
flagrare, o, avi*) καταπλέγεσθαι, ομαι.

EMBRASADE ou EMBRASSEMENT (*am-
plexus ou complexus, us*) περιπλοκή, ἡς,
ἡ· περιπλέξις, εως, ἡ· ἀσπασμός, οὔ, δ.

EMBRASSER (*amplexari, or*) ἀσπάζεσθαι,
ομαι· περιπλέκεσθαι, ομαι· ἀγκάλιζε-

σθαι, ομαι, *N. Test.* Embrasser le parti
de Philippe, Φιλιππίζειν, ἴζω, ἰάω,
Dém.

EMBRASURE d'une fenêtre (*fenestræ obli-
quatio, onis*) τὸ τῆς θυρίδος ἄσθεν μέρος,
εως.

EMBRICATION (*irrigatio, onis*) ἐμβροχή,
ἡς, ἡ, *Chir.*

EMBRACHER des viandes (*carnes veru*
transfgere, go, xi) τὰ κρέα ἀμφ' ὄβελοιο
πέριρειν, ω, *Hom.*

EMBRUILLEMENT (*confusio, onis*) σύγχυ-
σις, εως, ἡ, *Isocr.*

EMBRUIILLER (*implicare, o, ui*) συνταράτ-
τειν, πτω, ψω, *Dém.*

EMBRUMÉ, ÉE (*nebulosus, a, um*) διμυγλώ-
δης, εως, δ, ἡ.

EMBRYOLOGIE (*tractatus de fœtu*) ἐμβρυο-
λογία, ας, ἡ.

EMBRYON (*fœtus, us*) ἐμβρυον, ου, τό,
Diosc. — (*homulus, homunculus, i;*
homuncio, onis) ἀνθρωπάριον, ἰου, τό·
ἀνθρωπίσκος, ου, δ· ἀνθρώπιον, ἰου, τό,
Dém.

EMBRYOTOMIE (*fœtus dissectio*) ἐμβρυο-
τομία, ας, ἡ.

EMBÛCHE (*insidiæ, arum*) ἐνέδρα, ας, ἡ·
ἐπιβουλή, ἡς, ἡ, *Dém.* ἐπιβούλευσις,
εως, ἡ, *Plat.* Tendre des embûches à
quelqu'un (*insidias alicui struere, o, xi*)
τινὶ ἐπιβουλεύειν, ω, σω, *Isocr.* ἐνέδρας
τινὶ καθίζειν, ἴζω, ἰάω, *Plut.* ἐνέδρας
τινὶ ποιεῖσθαι, οὔμαι· τινὰ θηρεύειν, ω,
σω, *Luc.*

EMBÛCADE (*insidiæ, arum*) ἐνέδρα, ας,
ἡ, *Dém.*

EMBÛQUER [S' (*insidiari, or*)] ἐπιβουλεύειν,
ω, σω, τινί, *Isocr.* ἐνεδρεύειν, ω, σω,
τινά, *Dém.*

EMENDER (*emendare, o, avi*) διορθοῦν, ὦ,
ὡσω, τινά, *Dém.*

EMERAUDE (*smaragdus, i, m.*) σμάραγδος,
ου, ἡ, *Arac.*

EMERGENT. Rayons émergents (*emergentes*
radii, orum) αἱ ἀναδύομεναι ἀκτίνες,
ων, *Phys.*

EMERI (*smyris, idis*) σμύρις, ἰδος, ἡ.

EMÉRILLON (*falco asalon, Cuv.*) αἰσά-
λων, ὁ, *Arist.*

EMÉRILLONNÉ, ÉE (*viridus, a, um*) εὐθυ-
μος, ου, δ, ἡ.

EMÉRITE (*emeritus, a*) δ, ἡ ὑπὲρ τὸν κατὰ

λογον, *Dém.* Soldat émérite ou vétérân (*exauctoratus miles, itis*) ὁ ἀπειστρατευ-
μένος, ου, *Plut.*

EMERSION d'une planète (*planeta emer-
sio, onis*) ἡ τοῦ πλανήτου ἔκδυσις, εως,
Astron.

EMERVILLER [S' de quelque chose (*ali-
quid mirari, or*) θαυμάζειν, ἄζω, ἄσω,
τι, *Luc.*

ÉMÉTIQUE (*vomitorium remedium*) ἔμε-
τικὸν φάρμακον, ου, R. ἐμέω, vomo.

EMETTRE une opinion contraire (*contra-
riam sententiam emittere, ito, si*) ἐναν-
τιὸν φθέγγεσθαι, *Plut.*

ÉMEUTE (*seditio, onis*) Σόρυβος, ου, δ,
Thuc. στάσις, εως, ἡ, *Isocr.* Exciter une
émeute, Σορυβοποιεῖν, ὦ, ἦσω.

EMIER ou **ÉMIETTER** du pain (*panem
friare, o*) ἄρτον ψήγειν, γω, ζω· θραύειν,
ω, σω· ψᾶν, ἄω, ἦσω. Qui s'emie aisé-
ment (*friabilis, e*) ψαθυρός, ἄ, ὄν· εὐ-
θραυστος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

EMIGRANT, **E** (*migrans, antis*) μετοικῶν,
οὔσα.

EMIGRATION (*migratio, onis*) μετοίκησις,
εως, ἡ, *Plat.*

EMIGRÉ, **ÉE** (*qui, quæ migravit*) μέτοικος,
ου, δ, ἡ.

EMIGRER (*migrare, emigrare, o, avi*)
ἀποικεῖν, μετοικεῖν, ὦ, ἦσω· μετοικίξε-
σθαι, ομαι, *Isocr.*

EMINCER des viandes (*carnes in frusta
dissecare, o*) τὰ κρέα μιστούλλειν, λλω,
λῶ, *Hom.*

ÉMINEMENT (*eminenter*) ἐξόχως, δια-
φερόντως, *Isocr.*

ÉMINENCE (*tumulus, i*) γήλοφος, ου, δ,
Den. *Hal.* γέωλοφος, ου, δ, *Phil.* ὄχθος,
ου, δ, *Xén.* J'ai l'honneur d'être (*par-
lant à un cardinal*) le très-humble ser-
viteur de Votre Eminence, ἐγὼ εἰμι ὁ τῆς
Ἐξοχῆς σου ταπεινότητος δούλος.

ÉMINENT, **E** (*eminens, entis*) ἐξοχος, ὑπέρ-
οχος, ου, δ, ἡ.

ÉMINENTISSIME, *parlant d'un cardinal*
(*eminentissimus*) ἐξοχώτατος, ου, δ.

ÉMISSAIRE (*emissarius, ii*) ἀπεισταλμένος,
ου, δ· κατάσκοπος, ου, δ, *Dém.* Bouc
émissaire, dans l'Ancien Testament, κατάρ-
τατος τράγος, ου.

ÉMISSION (*emissio, onis*) ἐκπεμφσις, εως,
ἡ, *Thuc.*

EMMAGASINER des blés (*frumenta in hor-
reum recondere, do, didi*) τοὺς πυροὺς
ἀποταμειύειν, ω, σω, *Elie.*

EMMAIGRIR (*macerare, o, avi*) ἐκτῆχειν,
κω, ζω. — (*macrescere, sco*) ἐκτῆκεσθαι,
ομαι.

EMMAILLOTTER un enfant (*fasciis puerum
involvere, vo, vi*) τὸ βρέφος σπαργανοῦν,
ῶ, ὠσω, *Plut.*

EMMANCHEMENT (*connexio, onis*) συναφή,
ῆς, ἡ, *Plut.*

EMMANCHER une cognée (*securim manu-
brio instruere, o, xi*) πελέκει λαβὴν ἀν-
αρμώζειν, ὄζω, ὄσω.

EMMÉNAGER [S' (*supellectilem comparare,
o, avi*) τὰ ἐπιπλα κατασκευάζειν, ἄζω,
ἄσω.

EMMENER (*abducere, co, xi*) ἀπάγειν, γω,
ζω, *Thuc.* — des bestiaux (*pecus ab-
gere, go, egi*) τὰ βοσκήματα ἀπελαύνειν,
ω, *Hérod.* — quelqu'un en esclavage
(*aliquem captivum abducere, co, xi*)
οἰχεσθαι ἄγοντα αιχμάλωτον τινα, *Dém.*
λαμβάνειν αιχμάλωτον, *Hérod.*

EMMENOTTER (*ferreis manicis constrin-
gere, go, xi*) τὰς χεῖρας ἀλύσει δεσμεῖν
ou δεσμεύειν, *N. Test.*

EMMIELLÉ, **ÉE**. Paroles emmiellées (*mel-
lita verba, orum*) μειλίχια ou μελιχρά
ρήματα, ων, *Luc.*

EMMIELLER (*melle condire, io*) μελιτοῦν,
ῶ, ὠσω, *Thuc.*

EMMIELLURE (*mellitum emplastrum*) με-
λιτωμα, ατος, τό.

EMMITOUFFLÉ, **ÉE** (*vestimentis opertus, a*)
ἀντὶ κρούους ἐσκεπασμένος, ἐνη.

EMMUSELER un animal (*feram capistrare,
o*) θῆρα κημοῦν, ὦ, ὠσω, *Xén.* φιμῶν,
ῶ, ὠσω, *N. Test.*

ÉMOI. Toute la ville était en émoi (*tota
civitas commota erat*) Σορόβου πλήρης
ἦν ἡ πόλις, *Dém. pour la Couronne.*

ÉMOLLIENT, **E** (*emolliendo aptus, a, um*)
μαλακτικὸς, ἡ, ὄν.

ÉMOLUMENT (*emolumentum, i*) ὠφέλεια,
ας, ἡ· κέρδος, εος, τό, *Dém.* Emolument
d'un instituteur (*minerval, alis, Varr.*)
δίδακτρον, ου, τό. — d'un médecin,
σῶστρον, ου, τό.

ÉMOLUMENTER. Cet homme cherche à
émolumenter (*iste homo lucri avidus est*)
οὗτος ὁ ἄνθρωπος φιλοκερδεῖ, *Xén.*

ΕΜΟΝΟΤΙΩΡΕΣ (*emunctoriae glandulae*) ἀπομύττοντες ἄδένες, ων.

ΕΜΟΝΔΕΡ un arbre (*arborem interlucare*, ο) δένδρον διακαθαίρειν, ρω, ἀρῶ, *Théophraste*. Action d'émonder (*interlucatio, onis*) διακαθάρισσις, εως, ἤ, *Théophr.*

ΕΜΟΝΔΕΣ (*ramalia, tum*) κλωνάρια, φύρανα, ων, τά, *Théophr.*

ΕΜΟΤΙΟΝ du cœur ou de l'esprit (*animi motus, us*) πάθος, εος, τό, *Arist.* — populaire (*seditio, onis*) Σόρυθος, ου, δ, *Thuc.* στάσις, εως, ἤ, *Isocr.*

ΕΜΟΤΤΕΡ un champ (*agrum occare, o*) βωλοκοπεῖν, ῶ, ἤσω, *Aristoph.*

ΕΜΟΥΧΕΡ (*muscas abigere, go, egi*) μυιοσβεῖν, ῶ, ἤσω.

ΕΜΟΥΧΗΤ (*parvus accipiter, tris*) ἱερακίσκος, ου, δ.

ΕΜΟΥΧΟΙΡ (*muscarium, ii*) μυιοσόδη, ης, ἤ, *Anthol.*

ΕΜΟΥΔΡΕ (*cote exacuere, o, ui*) ἀκονᾶν, ῶ, ἤσω, *Luc.* Pierre à émoudre (*cos, ois, f.*) ἀκόνη, ης, ἤ, *Isocr.*

ΕΜΟΥΛΕΥΡ (*qui ferramenta acuit*) ἀκονητής, οῦ, δ.

ΕΜΟΥΛΥ, UR. Frais émoulu (*a cote recens, entis*) νεακόνητος, ου, δ, ἤ.

ΕΜΟΥΣΣΕΡ (*actem hebetare, o, avi*) ἀμβλύνειν, νω, νῶ, *Plut.* Sa vue s'est émoussée (*hebescent oculi*) ἀμβλοῦνται οἱ ὀφθαλμοί, *Théophr.*

ΕΜΟΥΣΣΕΡ les arbres (*arbores emuscare, o, Colum.*) τὸ βρύον, τὸ μνιον δένδρων ἀφελεῖν, αἰρέω *.

ΕΜΟΥΒΟΙΡ les passions (*affectus animi commovere, veo, vi*) τὰ πάθη διακινεῖν, ῶ, ἤσω, *Thuc.* S'émouvoir du sort de quelqu'un, τινὰ οἰκτεῖρειν, εἶρω, ερῶ· ἔλειν, ῶ, ἤσω, *Dém.*

ΕΜΠΑΙΛΛΕΡ (*palea obducere, co, xi*) ἀγυροῦν, ῶ, ὠσω.

ΕΜΠΑΛΕΡ un adulteur (*per medium stipitem machum adigere, igo, egi*) μοσχὸν βρασανιδοῦν, ῶ, ὠσω, *Aristoph. Nuées, 1079.*

ΕΜΠΑΝ (*vulg. pan.*) mesure de longueur, qui se prend depuis le bout du pouce, jusqu'au bout du petit doigt, dans leur plus grande distance (*palmus, i*) σπιθαμή, ῆς, ἤ, *Diosc.* Long d'un empan, σπιθαμαίος, α, ον. Quarante empan (mesure de Toulouse) égalent neuf mètres,

δύνανται τεσσαράκοντα σπιθαμαὶ ἐννέα μέτρα, *exemple calqué sur une phrase d'Hérodote.*

ΕΜΠΑΝΑΧΕΡ un casque (*galeam cristam ornare, o*) λόφον τῆ κόρυθι ἐπιτιθέναι, τίθημι *.

ΕΜΠΑΚΥΕΤΕΡ (*in fasciculum compingere, go, pegi*) φακελληδὸν συμπηγνύναι, ομι.

ΕΜΠΑΡΕΡ [S' d'un pays (*regionem invadere, do, si*) εἰς χώραν ἐμβάλλειν, ω *, *Xén.* La frayeur s'empare de moi, ἐπέρχεται μοι δέος, *Luc.* La maladie s'est emparée de lui, ἡ νόσος ἐπέπεσεν αὐτῷ, *Thuc.*

ΕΜΠΑΤΕΡ (*viscosum reddere, o*) γλισχραίνειν, ω. S'empâter (*lentescere, sco*) γλισχραίνεσθαι, ομαι.

ΕΜΠΑΥΜΕΡ (*palma arripere, io, ui*) παλάμη ἀρπάζειν, ἄζω, ἄσω· παλαμῖσθαι, ὦμαι. — (*inescare, o*) δελεάζειν, ἄζω, ἄσω, *Xén.*

ΕΜΠΕΧΗ, ΕΚ (*negotii districtus, a*) ἀσχολος, ου, δ, ἤ, *Dém.*

ΕΜΠΕΧΕΜΕΝΤ (*impedimentum, i*) ἐμπόδισμα, ατος, τό· ἐμπόδιον, ιου, τό, *Dém.*

ΕΜΠΕΧΕΡ (*impedire, io, iui; prohibere, eo, ui*) ἐμποδίζειν, ἰζω, ἰσω, *Arist.* — qu'une chose ne se fasse (*— quominus aliquid fiat*) διακωλύειν, ω, σω, τί γίνεσθαι, *Plut.* — quelqu'un de faire quelque chose, ἀπειργεῖν, γω, ζω, τινὰ τινος, *Plut.* Poursuivre quelqu'un, sans que personne n'en empêche, ἀκωλύτως τινὰ διώκειν, κω, ζω, *Hérod.* Je ne puis m'empêcher d'admirer (*non possum non mirari*) οὐκ ἔχω οὐ μὴ θαυμάζειν.

ΕΜΠΕΔΟΚΛΕ, philosophe d'Agrigente, Ἐμπεδοκλῆς, ἔους, δ.

ΕΜΠΕΙΓΝΕ d'un soulier (*obstragulum, i*) τὸ ἀνώτερον τοῦ ὑποδήματος.

ΕΜΠΕΝΝΕΡ une flèche (*sagittam penna instruere, o*) τὸ βέλος πτεροῦν, ῶ, ὠσω. Une flèche empennée, *Lafont.* πτερωτὸν βέλος, εος.

ΕΜΠΕΡΕΥΡ (*imperator, oris*) αὐτοκράτωρ, ορος, δ, *Jos.* Dignité d'empereur, αὐτοκρατορία, ας, ἤ. Etre empereur, αὐτοκρατορεῖν, ῶ, ἤσω. Qui appartient à l'empereur, αὐτοκρατορικός, ἤ, ὄν, *Xiph.*

ΕΜΠΕΣΗ, ΕΚ. Style empesé (*ampullatus sermo, onis*) στωμύλματα, ων, τά.

ΕΜΠΕΣΕΡ du linge (*linteum amylo im-*

duere, no) δρόνην ἀμύλω ἐμβρέχειν, ζω, ζω.

EMPESTÉ, κκ. Une haleine empestée, (*gravesolentia, α*) δυωδία, ας, ή, *Phil.*

EMPESTER (*peste inficere, io, feci*) λοιμῶν μαιίνειν, νο, ανῶ. Etre empesté, λοιμώττειν, ττω, *Luc.*

EMPETRER (*intricare, o, avi*) ἐπιπλέκειν, κω, ζω, *Gal.*

EMPHASE (*exaggeratio, onis*) ἐμφασίς, εως, ή, *Quint.* Qui parle avec emphase (*grandiloquus, a*) μεγαλοβήμων, ονος, ό, ή.

EMPHATIQUE (*magnificus, a, um*) ἐμφατικός, ή, όν. Style emphatique, μεγαλοβήμοσση, ης, ή. Parler d'un ton emphatique, μεγαλοβήμονειν, ω.

EMPHATIQUEMENT (*vehementer*) ἐμφατικῶς, μεγαλοβήμονως.

EMPHRACTIQUE, *apposé à eosphractique* (*obstruendo apius, a, um*) ἐμφρακτικός, ή, όν.

EMPHYSÈME (*inflatio, onis*) ἐμφύσημα, ατος, τό.

EMPHYTÉOSE, ἐμφύτεσις, εως, ή. R. φυτεύειν, planter.

EMPHYTÉOTE, ἐμφυτευτής, οῦ, ό.

EMPHYTÉOTIQUE, ἐμφυτευτικός, ή, όν.

EMPIÈTER sur le champ d'autrui (*in aliena invadere, do, si*) ἀλλότριον ἀγρόν ιδιοποιεῖσθαι, οῦμαι. Action d'emprièter (*usurpatio, onis*) ιδιοποίημα, ατος, τό· ιδιοποίησις, εως, ή.

EMPILEMENT (*cumulus, i*) ἐπισώρευσις, εως, ή.

EMPILER (*cumulare, o, avi*) ἐπισωρεύειν, ω, σω, *N. Test.*

EMPIRE (*imperium, ii*) αὐτοκρατορία, ας, ή· ἀρχή, ης, ή, *Dém.* Parvenir à l'empire, την ἀρχήν μεταλαμβάνειν, άνω*, *Isocr.* L'enlever à quelqu'un, την ἀρχήν ἀφαιρεῖσθαι τινος, *Isocr.* L'abdiquer, τῆς ἀρχῆς παραχωρεῖν, ω, ήσω, *Dém.* Le reprendre, την ἀρχήν πάλιν ἀναλαμβάνειν, άνω*, *Isocr.* Les rois des nations exercent sur elles leur empire, οι βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, *Luc.* XXII, 25.

EMPIRER (*ingravescere, sco*) βαρύνεσθαι, ομαι, *Palyb.*

EMPIRIQUE. Médecin empirique (*medicus sola experientia adjutus*) ἐμπειρικός ἰατρός, οῦ.

EMPIRISME, ἐμπειρική, ης, ή, R. πείρα.

EMPLACEMENT (*loci positio, onis*) τοποθεσία, ας, ή. Vaste emplacement, εύρυχωρία, ας, ή. Emplacement étroit, στενοχωρία, ας, ή.

EMPLASTIQUE (*illinendo optus, a, um*) ἐμπλαστικός, ή, όν.

EMPLATRE (*emplastrum, i*) ἐμπλαστρον, ου, τό, *Gal.*

EMPLETTE (*emptio, onis*) ὄνησις, εως, ή· ὠνή, ης, ή, *Dém.* Faire emplette d'un navire, ποιεῖσθαι ὠνήν τῆς νεώς, *Phil.* Faire emplette de vivres (*cibus emere, o*) τροφῆς ἀγοράζειν, άζω, άσω, *Jean*, IV, 8.

EMPLIR une cruche d'eau (*urnam aqua implere, eo, evi*) ὑδρίαν ὕδατος γεμίζειν, ίζω, ίσω, *Jean*, II, 7.

EMPLOI du temps (*temporis usus, a*) ή τοῦ χρόνου χρῆσις, εως. — (*munus, eris*) ἔργον, ου, τό· ὑπηρεσία, ας, ή. Etre sans emploi (*munere vacare, o*) σχολάζειν, άζω· σχολήν εἶχειν, γω, ζω, *Plut.*

EMPLOYÉ (*munere aliquo fungens*) ὑπρέτης, ου, ό. Employé aux douanes, τελώνης, ου, ό.

EMPLOYER son bien en folles dépenses (*divitias frustra impendere, do*) τὰ χρήματα εἰς οὐδέν δέον προσαναλίσκειν, σκω*, *Dém.* Bien ou mal employer son temps (*tempus sumit, horas suas bene vel male collocare, o, avi, Mart.*) καλῶς ή κακῶς χρόνον χρῆσθαι, ὦμαι, *Dém.* Employer le vert et le sec (*manibus pedibusque conari, or, Tér.*) πάντα λίθον κινεῖν, ω, *Prov.* — Voir le *Trésor grec de H. Etienne, tom. II, col. 705.* S'employer pour quelqu'un (*operam alicui ponere, no, sui*) ἀ τὸ συμφέροντα τῷ ἄλλῳ σκοπεῖν, ω, ήσω, *Arist.*

EMPOIGNER (*comprehendere, do, di*) συλλαμβάνειν, άνω*, τινά, *Luc.*

EMPOIS (*amyllum, i*) ἄμυλον, ου, τό.

EMPOISONNÉ, κκ. Breuvage empoisonné (*venenatum poculum, i*) φαρμακῶδες ποτήριον, ίου. Langue empoisonnée (*dolosa lingua, α*) δολία γλῶσσα, ης, *Ps.* LII, 4.

EMPOISONNEMENT (*veneficium, ii*) φαρμακία, ας, ή, *Phil.* φαρμάκευσις, εως, ή, *Plat.*

EMPOISONNER quelqu'un (*aliquem venenare*) τινά φαρμάσσειν, σσω, ζω, *Plat.*

— les mœurs (*more corruptere, po, rursi*) τὰ ἤθη διαφθείρειν, εἶρω, ἐρῶ, *Plat.*

EMPOISONNEUR, *MUSE* (*veneficus, a*) φαρμακευτής, οὔ, ὅ, *Plat.* φαρμακευτρία, ας, ἡ, *Théocr.* — (*corruptor, vix*) λυπεῖν, ὄνος, ὅ, *Dém.* διαφθοραεύς, ὄως, ὅ, *Plut.*

EMPOISSER (*picare, e*) πισσοῦν οὐ πιττοῦν, ὦ, *Clem. Alex.*

EMPOISSONNER un étang (*stagnum piscaria copia instruere, o, xi*) λίμνην ἰχθύων γεμίζειν, ἰζω, ἰσω.

EMPORTÉ, *EE* (*iracundus, a, um*) ὀργίλος, η, ον, *Arist.* θυμὸν ἔχω, ουσα, *Elien.*

EMPORTEMENT (*iracundia, æ*) ὀργιλότης, ἠτος, ἡ, *Arist.* ὀργή, ἦς, ἡ, *Dém.* παροργισμός, οὔ, ὅ, *N. Test.*

EMPORTER (*auferre, fero, fers, abstuli*) ἀφαιρῆσθαι, οὔμαι, τινός τι, *Xén.* τινά τι, *Plut.* τινί τι, *Isocr.* chose qu'on ne peut emporter, ἀναφαιρέτος, ου, ὅ, ἡ, *Hér.* Emporter une ville d'assaut (*oppidum ei expugnare, o*) πόλιν κατακράτος οὐ κατὰ κράτος αἰρεῖν, ὦ*, *Isocr.*

EMPORTER [L' en dignité sur quelqu'un (*aliquem honoribus antecellere, llo*) τιμαῖς προέχειν τινός, *Isocr.* — en activité, τινά τῇ φιλοπονίᾳ ὑπερβάλλεσθαι, ομαι.

EMPORTER [S' (*iracundia efferris, or*) ἐπ' ὀργῆς ἔξω φέρεσθαι, ομαι, *Isocr.* λαβεῖν ὀργὴν ἐπὶ τινά, *Dém.*

EMPOURPRÉE, *EE.* Des fleurs empourprées, des raisins empourprés (*flores, racemi purpuram referentes*) πορφυρόεντα ἄνθηα, ὠν πορφυροειδεῖς βότρυες, ὠν.

EMPOURPRER (*purpureo colore perfundere, do*) πορφυροῦν, ὦ.

EMPREINDRE (*imprimere, mo, pressi*) ἐγχαράττειν, ττω, ξω· ἐντυποῦν, ὦ, ὠσω, *Plat.* — son cachet sur une lettre, ἐπισφραγίζειν, ἰζω, ἰσω, *Plat.* σφραγίδα βάλειν, ὠ*, *Aristoph.*

EMPREINT, *E.* Un sentiment empreint dans notre cœur par la nature (*innatus affectus, us*) ἐμφυτον πάθος, εος, *Dém.*

EMPREINTE (*impressio, onis; nota, æ*) ἐντύπωσις, εως, ἡ· χαρακτήρ, ἦρος, ὅ, *Arist.*

EMPRESSÉ, *EE.* Faire l'empressé (*gratis*

anhelare, o, Phèdre) πολυπραγμονεῖν, ὦ, ἦσω, *Plat.* Homme qui fait l'empressé (*ardelio, onis*) πολυπράγμων, ονος, ὅ, *Arist.*

EMPRESSEMENT (*festinatio, onis*) τάχος, εος, τό· σπουδή, ἦς, ἡ, *Dém.* Avec empressement (*actuose, Cic.*; *anxie, Pline; sollicita, Suét.*) διὰ σπουδῆς, *Hér.* μετὰ σπουδῆς· μετὰ πολλῆς σπουδῆς, *Xén.* σπουδαίως, *Isocr.*

EMPRESSER [S' vers quelqu'un (*ad aliquem festinare, o, avi*) σπουδάζειν, ἄζω, ἄσω· σπεύδειν, ὠ, σω, *Dém.* πρὸς τινά, *Aristoph.* S'empresser de saisir l'occasion, τὸν καιρὸν προλαβεῖν, *Hérod.*

EMPRISONNEMENT (*in carcerem conjectio, onis*) εἰς τὴν εἰρκτὴν εἰσαγωγή, ἦς, ἡ.

EMPRISONNER quelqu'un (*aliquem in carcerem conjicere, io, feci*) ἀγειν, ἀπάγειν, εἰσάγειν, ὠ, τινά εἰς δεσμωτήριον, *Dém.*

EMPRUNT (*mutuatio, onis*) δανεισμός, οὔ, ὅ, *Plat.* Vis d'emprunt, et fais bombance à crédit; laisse le sot prêteur se morfondre et supputer les intérêts.

Vive, licet sumas æs fœnore: creditor annos Et menses digitis computet, et doleat.

Τέρπε δανειζόμενος τὴν σὴν φρένα· τοῖς δὲ δανεισταῖς
Κάλλιπε τὴν ψῆφον δάκτυλι καμψοδύνω. *Anthol. I, 84.*

EMPRUNTÉ, *EE.* Qui porte un nom emprunté (*falso nomine insignitus, a*) ψευδώνυμος, ου, ὅ, ἡ, *Nonn.*

EMPRUNTER de l'argent à quelqu'un (*pecuniam ab aliquo mutuari, or*) χρήματα παρά τινος δανείζεσθαι, ομαι, *Dém.* — à gros intérêts (*magno fœnore*) ἐπὶ μεγάλῳ τόκῳ, *Plut.* La lune emprunte sa lumière au soleil, παραλαμβάνει ἡ σελήνη παρὰ τοῦ ἡλίου φῶς ἀλλότριν.

EMPRUNTEUR, *EUSE* (*mutuitans, antis, Plaut.*) ἀσμένως δανειζόμενος, ἐνή.

EMPUANTIR l'air (*aerem tetro odore corrumpere, po, rursi*) τὸν ἀέρα τῇ δυσωδίᾳ λυμαίνειν, ὠ, οὐ μῖεω λυμαίνεσθαι, ομαι.

ΕΜΨΥΜΕ, ἐμπύημα, ατος, τό. R. πύον, du pus.

ΕΜΨΥΞΕΡ (*caelestis beatorum sedes*) ἐμπυρος οὐρανός, οὔ.

ΕΜΨΥΞΕΜΑΤΙΚΕ, ἐμπυρευματικός, ή, όν. R. πύρ, feu.

ΕΜΨΥΞΕΥΜΕ, ἐμπύρευμα, ατος, τό.

ΕΜΥ, **ΥΕ** (*animo commotus, a, um*) Συμούμενος, η, ον.

ΕΜΥΛΑΤΕΥΡ de la vertu d'autrui (*alienæ virtutis æmulator, oris*) ἀλλοτρίας ἀρετῆς ζηλωτής, οὔ, ό, *Isocr.*

ΕΜΥΛΑΤΙΟΝ (*æmulatio, onis*) ζήλωσις, εως, ή, *Thuc.* ζήλωμα, ατος, τό, *Esch.*

ΕΜΥΛΕ (*æmulus, a*) ζηλωτής, οὔ, ό, *Isocr.* ἐφάμιλλος, ου, ό, ή, *Luc.* (αἰμύλος, d'où les Latins ont tiré æmulus, signifie en grec enjoué, flatteur). Etre l'émule de quelqu'un, dans la carrière de la vertu (*aliquem virtutis studio æmulari, or*) ζηλοῦν, ὦ, τινα, *Isocr.* πρὸς τὴν ἀρετὴν φιλονεικεῖν, ὦ, ἦσω, τινί, *Plat.*

ΕΜΥΛΓΕΝΤ, κ. Artères, veines émulgentes (*æmulgentes arteriæ, venæ*) ἐξαμέλγουσαι ἀρτηρίαι, φλέβες, ὦν.

ΕΜΥΛΣΙΟΝ (*emulsio, onis*) ἀμολγαία πόσις, εως.

ΕΝ. Il est en ville (*in urbe est*) ἐν πόλει ἐστί. En habits brodés d'or, ἐν ἱματίοις χρυσοῖς, *Isocr.* Venir en Phrygie (*venire in Phrygiam*) ἀφικέσθαι εἰς Φρυγίαν, *Xén.* En beaucoup de choses, ἐπὶ πολλῶν, *Dém.* En même temps (*simul*) ἅμα. En songe (*per somnium*) κατ' ὄναρ. En disant ces mots (*hæc dicens*) ταῦτα λέγων. Il en est qui (*sunt qui*) ἐνιοί, αι, α. Je ne m'en souviens plus (*huius rei non memini*) τούτου, ου τοῦτο ἐπιέλησμαι, *Aristoph.*

ΕΝΑΛΛΑΓΕ (*ordinis mutatio*) ἐναλλαγή, ής, ή, *Rhét.*

ΕΝΑΡΘΡΩΣΙΣ (*articulatio, onis*) ἐνάρθρωσις, εως, ή, *Anat.*

ΕΝΚΑΔΡΕΙΝ un tableau (*pictam tabulam limbo circumdare, do, dedi*) ζωγραφηματι κράςπεδον περιβάλλειν, ω*. Tableau encadré dans l'or, περίχρυσος πίναξ, ακος, ό.

ΕΝΚΑΙΕΙΝ un oiseau (*avem in caveam includere, do, si*) ὄρνιθα εἰς κλωθὸν ἐμβάλλειν, βάλλω*.

ENCAISSER des marchandises (*merces copæ concludere, do, si*) τὰ ἐμπορεύματα εἰς κάψαν ἐμβάλλειν, ω*.

ENCAN (*auctio, onis*) δημοπρασία, ας, ή, ἀποκήρυξις, πρᾶσις, εως, ή, *Luc.* Mettre les biens de quelqu'un à l'encan (*alieni jus bona publicare, o, avi*) τὰ τινοσ κηρύττειν, ττω, ζω, *Plut.*

ENCANAILLE [*S' (infimis hominibus ad hætere, eo, hæsi*] τοῖς οὐδένοσ ἀξίοσ συναναστρέφεισθαι, ομαι, *Plut.*

ENCAQUER des harengs (*haleces in cadam condere, do, didi*) μαινίδασ εἰς κάδο ἐμβάλλειν, ω*.

ENCAUME (*inusta nota, æ*) ἔγκαιμα, ατος, τό.

ENCAUSTIQUE (*encaustica pictura*) ἐγκαυστική, ής, ή. Peintre à l'encaustique, ἐγκαυστής, οὔ, ό.

ENCAVER du vin (*vinum in cellam demittere, tto, si*) οἶνον εἰς οἰνώνα καθιέναι, ἱμι*.

ENCEINDRE une ville de murailles (*urbem mœnibus circumdare, do, dedi*) τείχεσ τῆ πόλει περιβάλλειν, ω*, *Arist.* τὴν πόλιν περιτειχίζειν, ἴω, ἴσω, *Dém.*

ENCEINT, κ. Femme enceinte (*gravidæ prægnans mulier, eris*) ἐγκύουσα γυνή, αικός, *Arist.* ἐγκύμων, ονος, *Plut.* — d'un enfant mâle, κύουσα ἄρρενα, *Arist.* Etre enceinte, κύειν, ω, *Theophr.* κυέειν, έω, *Arist.* ἐν γαστρὶ ἔχειν, ω, *Matth.* I, 18.

ENCEINTE d'une ville (*urbis circuitus, us*) ό κύκλος τοῦ ἄστεος, *Thuc.*

ENCÉNIES (*nova dedicatio*) ἐγκαίνια, ἰων, τά. R. καινός, nouveau.

ENCENS (*thus, uris, n.*) λίβανος, ου, ό, *Theophr.* — (*adulatio, onis*) Σωκεία, κολακεία, ας, ή, *Dém.*

ENCENSEMENT (*thureum suffimentum, i*) λιβανωτικόν ου λιβανώδες Συμίμα, ατος, τό.

ENCENSER (*thure litare, o*) τοῦ λιβανου τοῦ Συμιαῦν, ὦ, ἄσω, *Luc.* — les riches, la multitude (*divitibus, Quint. plebem, Cic. adulari, or*) τοῖς πλουσίοις κολακεύειν, ω, σω, *Plut.* τὸν δήμον Σωπεύειν, ω, *Esch.*

ENCENSEUR (*adulator, oris*) Σώψ, ωπέ, ό κολαξ, ακος, ό, *Arist.*

ENCENSOIR (*thuribulum, i*) Συμιατήριον, ἰου, τό, *Phil.*

ENCÉPHALE. Vers encéphales (*vermes in capite*) ἐγκέφαλοι σκώληκες, ὄν.

ENCHAINEMENT continuuel de malheurs (*immensa malorum series, ei, Ov.*) κακῶν ἰλιάς, ἀδος, ἡ, *Prov.*

ENCHAINER un captif (*captivo catenas indere, do, didi*) αἰχμάλωτων δεσμοῦν, ἀλυσίδου, ὦ, ὡσω.

ENCHAINURE (*catena, æ; series, ei*) σειρά, ἄς, ἡ· συνέχεια, ας, ἡ.

ENCHANTÉ, ΕΚ. Bosquets enchantés (*illicebrosa nemora, um*) θελκτήρια βοσκήματα, ὄν. Elle fut enchantée de ces présents, τούτοις δώροις ὑπερέχαιρεν, *Eur. Médée, 1172.*

ENCHANTEMENT (*incantamentum, i*) βασκανία, ας, ἡ, *Arist.* γοήτευμα, ατος, τό γοητεία, ας, ἡ, *Plut.* — des plaisirs (*voluptatum lenocinia, orum*) τὰ τῶν ἡδονῶν θελγητρα, ὄν· αἱ τῶν ἡδονῶν ἐπαγωγαί, ὦν, *Plat.*

ENCHANTER (*fascinare, o*) βασκαίνειν, ω, τινά, *Arist.* — par sa beauté (*venustate illicere, io, ezi*) τῷ κάλλει θελγειν, ἐπάγειν, γω, ξω, *Dém.*

ENCHANTEUR, ERESSE (*magus, i; sagus, saga*) φαρμακεύς, ἑως, ὁ, *Luc.* φαρμακεύτρια, ἰας, ἡ, *Théocr. Idylle II.* Des yeux enchanteurs (*illices oculi, orum, Apul.*) ἀγωγοί καὶ ἐφολκοί ὀφθαλμοί, *Elien.* Elle a des yeux enchanteurs (*oculis venatur viros, Phèdre*) τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀνδρας θερά, *Isocr.*

ENCHASSER (*includere, do, si*) ἐγκλείειν, κατακλείειν, ω. Phidias ayant représenté un combat contre les Amazones sur le bouclier de Minerve, y enchassa son propre portrait, ne lui étant pas permis d'y mettre son nom (*Phidias sui similem speciem inclusit in clypeo Minervæ, cum inscribere nomen non liceret, Cic.*) ὁ Φειδίας, τὴν πρὸς Ἀμαζόνας μάχην ἐν τῇ ἀσπίδι τῆς Ἀθῆνης ποίων, οὐκ ἐξόν τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐπιγράφειν, αὐτοῦ τινὰ μορφήν ἐνετύπωσε, *Plutarque, Vie de Périclès.*

ENCHASSURE (*inclusio, onis*) ἐγκλεισις, ἑως, ἡ.

ENCHÈRE (*licitatio, onis*) πλειστηριασμός, οὔ, ὁ, *Hésych.* Mettre l'enchère sur quelqu'un (*contra aliquem liceri, eor*) ἀντιωνεῖσθαι, οὔρατι, *Lys.* Mettre la der-

nière enchère; πλειστηριάζεσθαι, ομαι, *Lys.*

ENCHÉRIR sur quelqu'un (*contra aliquem liceri, eor*) ἀντιωνεῖσθαι, οὔμαι, *Lys.* — (*superare, o, avi*) ὑπερβαίνειν, βαίνω*· ὑπερβάλλειν, ω*. Le blé enchérit (*crescit annonæ*) σιτοδεία γίνεται.

ENCHÉRISSEMENT du blé (*annonæ caritas, atis*) σιτοδεία, ας, ἡ, *Dém.* σπανοσιτία, ας, ἡ, *Xén.*

ENCHÉRISSEUR (*licitator, oris*) πλειστηριαστής, οὔ, ὁ.

ENCHEVAUCHURE (*implicatio, onis*) ἐμπλοκή, ἦς, ἡ· ἐμπλέξις, εως, ἡ.

ENCHEVÊTRER un cheval, un âne (*equum, asinum capistrare, o*) ἵππον, ὄνον κημοῦν, ὦ, *Xén.* φιμοῦν, ὦ, ὡσω, *N. Test.* S'enchêtrer (*sese ipsum impedire*) ἐμποδιζεσθαι, ομαι, *Arist.*

ENCHIFRENÉ [*Etre (gravedine laborare, o)*] κορυζᾶν, ὦ, ἴσω, *Luc.*

ENCHIFRENNEMENT (*gravedo, inis*) κόρυζα, ἦς, ἡ, *Gal.*

ENCHYMOSE (*sanguinis infusio*) ἐγγύμωσις, εως, ἡ.

ENCLAVEMENT des poutres (*tignorum commissura, æ*) ἡ τῶν δοκῶν συναφεια, ας, ἡ· συναρμογή, ἦς, ἡ.

ENCLAVER une prairie dans ses terres (*pratu ditionis suæ finibus includere, do, si*) λειμῶνα ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ἀγροῖς κατακλείειν, ω, σω.

ENCLIN, INE (*proclivis, e*) εὐκατάφορος, ου, ὁ, ἡ, πρὸς τι, *Arist.* εὐεπίφορος, ου, ὁ, ἡ, *Strab.* ἐπίφορος, ου, ὁ, ἡ, *Hipp.* Enclin à la paresse, ἐπὶ τὸ βραθυμεῖν ἀποκλίνων, ουσα.

ENCLITIQUE, λέξις ἐγκλιτική, comme sont en latin que, ve, et en grec τέ, γέ. R κλίνειν, s'incliner.

ENCLORE une ville de murailles (*urbem mœnibus sepire, io*) πόλιν τινά περιτειχεῖσιν, ἴσω, ἴσω, *Dém.*

ENCLOS (*septum, i*) περίβολος, ου, ὁ.

ENCLOS, Ε (*clausus, a, um*) φρακτός, ἡ, ὄν· κεκλεισμένος, ἡ, ὄν· κλειστός, ἡ, ὄν, *Diod. Sic.*

ENCLOUER un canon (*tormentum bellicum adacto clavo obstruere, o, xi*) πυρίκτυπον μηχανὴν καθηλοῦν, ὦ, ὡσω.

ENCLUME (*incus, udis, f.*) ἄκμων, ονος, ὁ, *Hér.* Ce mot grec a pour racine le verbe

κάμνειν, *se fatiguer*, et ἄλλα soit augmentatif, soit privatif; *quod nimirum, vel multis ictibus fatigetur, vel nullis ictibus defatigetur.*

ENCOCHER une flèche (*sagittam arcus nervo indere, do, didi*) τόξον ἐπιτείνειν, ω*, *Plut.*

ENCOFFRER des écus (*nummos arca condere, do, didi*) νομίσματα εἰς κιβωτὸν κατακρύπτειν, πτω, ψω.

ENCOIGNURE de murailles (*parietum angulata commissura, æ*) οἱ τῶν τοίχων ἀγκῶνες, ων, *Vitr.*

ENCOLURE d'un cheval (*equini colli species, ei*) ἡ τοῦ ἵππικοῦ τραχήλου ὄψις, εως. Le cygne à la longue encolure (*oloris colli longitudo*) ὁ κύκνος δολιχόδεϊρος, *Esop.*

ENCOMBRE (*impedimentum, i*) ἐμπόδιον, ἰου, τό. Sans encombre, ἀνεμποδίστως, *Diod. Sic.*

ENCOMBREMENT (*obstructio, onis*) ἔμφραξις, εως, ἦ, *Hésych.*

ENCOMBRER (*obstruere, o, xi*) ἐμφράττειν, ττω, ξω, *Dém.* Chemin encombré de monde, ἀγλουμένη ὁδός, οὔ.

ENCONTRE [A L' (*adversus, contra, acc.*) ἐναντίον, κατά, *gén.* Personne ne va à l'encontre (*in facias it nemo*) οὔτις ἐξαρναίται τοῦτο, *Esch.*

ENCOR, *poétique*, pour

ENCORE (*adhuc, etiam*) ἔτι. Il est encore jeune, νέος ἔτι ἐστίν, *Plat.* Pas encore (*nondum*) οὐπω, μήπω, *Dém.* Non-seulement... mais encore (*non solum... sed etiam*) οὐ μόνον... ἀλλὰ καί.

ENCORE QUE, ou bien que (*quamvis*) καίπερ, *Dém.* — Voyez QUOIQUE.

ENCORNÉ, *ÉR.* Un cerf haut encorné (*cervus celsa gerens cornua*) ἔλαφος ὑψίκερως, ω, *Hom. Od. X, 158.*

ENCOURAGEMENT (*cohortatio, onis*) παρακλευσμός, οὔ, δ, *Xén.*

ENCOURAGER (*milités cohortari, or*) τοὺς στρατιώτας παρακλεῦσθαι, ομαι, *Xén. Cyrop., liv. III.* Paroles propres à encourager, παρορμητικοὶ λόγοι, ων.

ENCOURIR la haine du prince (*in odium principis incidere, do, di*) εἰς τὸ μῖσος τοῦ βασιλέως περιπίπτειν, πίπτω*· ἐπαγθῆς τῷ βασιλεῖ γίνομαι, εσθαι*, *Dém.*

ENCRASSER [S' (*sordescere, soo*) ρυπαίνεσθαι, ομαι, *Plut.*

ENCRE à écrire (*scriptorium atramentum, i*) μέλαν, ανος, τό, *Poll.* τὸ μέλαν ὃ γράφομεν, *Diosc.* — de cordonnier, χάλκωνον, ου, τό.

ENCRIER (*atramentarium, ii*) μελανοδοχείον, ου, τό.

ENCUIRASSÉ, *ÉR* (*loricatus, a, um*) τεθωραχισμένος, η, ον. — *Ce participe français a vieilli, dans le sens du mot grec, et ne se prend plus que dans celui du verbe suivant :*

ENCUIRASSER [S' (*squalore rigescere, sco*) καταρρυπαίνεσθαι, ομαι, *Isocr.*

ENCYCLIQUE (*circularis, e*) κυκλικός, ἦ, ὄν· ἐγκύκλιος, ἰου, δ, ἦ.

ENCYCLOPÉDIE, cercle de connaissances, ἐγκυκλοπαιδεία, ας, ἦ.

ENCYCLOPÉDIQUE, ἐγκυκλοπαιδικός, ἦ, ὄν. R.R. κύκλος et παῖς.

ENCYCLOPÉDISTE. *Ce mot, ainsi que les deux précédents, est composé de ἐγκύκλιος, ἰου, circulaire, et de παιδεία, ας, instruction.*

ENDÉMIQUE. Maladie endémique, telle que l'était la lèpre en Judée, ou telle que l'est la plogie en Pologne, ἐνδήμιος νόσος, ου, ἦ. R. δῆμος, *peuple.*

ENDENTÉ, *ÉR* (*dentatus, a, um*) ὀδοντωτός, ἦ, ὄν· ὠδοντωμένος, η, ον.

ENDETTE, *ÉR* (*obœratus, a*) ὑπέρχρεως, ω, δ, ἦ, *Dém.*

ENDETTÉ [S' (*œs alienum conflare, o, avi*) ὑπέρχρεων γίνεσθαι*, ὑπέρχρεως γίνομαι*, *Dém.*

ENDÉVER. Faire endéver quelqu'un (*aliquem ad insaniam adigere, go, egi, Tétr.*) ἐκμαίνειν, ω, τινά, *Aristoph.*

ENDIABLE, *ÉR* (*lymphaticus, a*) νομόληπτος, ου, δ, ἦ, *Plat.*

ENDIMANCHER [S' (*elegantiores induere vestes*) καλλωπιζέσθαι, ομαι.

ENDIVE (*intubus* ou *intubum, i*) κιχώρη, ης, ἦ· κιχώριον, ἰου, τό.

ENDOCTRINÉ, *ÉR*, d'une manière convenable (*rite institutus, a, um*) πεπαιδευμένος ὡς δεῖ, *Xén. Cyrop., liv. III.*

ENDOMMAGER (*detrimentum adferre, fero, tuli*) ζημίαν φέρειν, φέρω*, τινί, *Dém.* Qui n'a point été endommagé (*indemniss, e*) ἀζήμιος, ἰου, δ, ἦ, *Dém.*

ENDORMEUR, *enjoleur* (*adulator, oris*)
κολαζ, ακος, δ.

ENDORMI, *ie* (*somniculosus, a, um*)
ἐκνώδης, εος, δ, ή, *Plut.*

ENDORMIR (*sopire, io*) ἐκνωῶν, ὦ, ὦσω,
Diosc. — par de belles promesses (*phaleratis verbis ducere, co, xi*) τέχνας
τινά ἐξαπατῶν, ὦ, ήσω, *Dém.* S'endormir
(*obdormiscere, sco*) καθυκνωῶν, ὦ, ὦσω,
Xén.

ENDOSSER la pourpre (*purpura humeros*
velare, o) πορφύραν περιβάλλεσθαι, ομαι,
N. Test. — un billet, σχεδάριον ὀπι-
σογράφειν, φω, ψω.

ENDROIT (*locus, i*; plur. *loca* ou *loci*,
orum) τόπος, ου, δ, *Dém.* Par quel
endroit? (*qua, qua parte*) πῆ; Endroit
d'une étoffe, par opposition à l'Envers
(*panni recta frons*) ή λαμπροτέρα τοῦ
ράκουσ ὄπισ, εως.

ENDUIRE de poix, de plâtre (*pice, gypso*
illinare, no, parf. *illini, illevi* ou *illivi*)
πιττωῶν, γυψοῦν, ὦ, ὦσω.

ENDUIT (*tectorium, ii*) κονίαμα, ατος,
τό, *Théophr.* Celui qui emploie l'en-
duit (*tector, oris*) κονιατής, οῦ, δ,
Hésych.

ENDURANT, *e* (*patiens, entis*) ὑπομο-
νητικός, ή, ὄν, *Bas.* καρτερικός, ή, ὄν,
Xén.

ENDURCIR (*indurare, o, avi*) σκληρῦ-
νειν, νω, νῶ, *N. Test.* S'endurcir (*ob-
durescere, sco*) σκληρύνεσθαι, ὑνομαι.
Théophr.

ENDURCISSEMENT du cœur (*animi indu-
ratio, onis*) σκληροκαρδία, ας, ή.

ENDURER (*tolerare, o*) ὑπομένειν, νω, νῶ,
Dém. καρτερεῖν, ὦ, ήσω, *Isocr.* Endurer
l'orgueil de quelqu'un, ὄγκον τινός καρ-
τερεῖν, ὦ, ήσω.

ÉNÉE, fils d'Anchise et de Vénus, Αἰνείας,
ου, δ. Ἀγχισιάδης, ου, δ.

ÉNERGIE (*vis, gén. vis*) ἐνέργεια, ας, ή,
Chrys. Parler avec énergie (*nervose di-
cere, co, xi*) ἐνεργῶς εἰπεῖν.

ÉNERGIQUE (*validus, a, um*) ἐνεργός, οῦ,
δ, ή. Paroles énergiques (*verba signifi-
cantia*) ἐνεργητικὰ ῥήματα, ων.

ÉNERGIQUEMENT (*valide, nervose*) ἐνεργῶς,
ἐνεργικῶς, ἐνεργητικῶς.

ÉNERGUMÈNE (*a malo dæmone insessus, a*)
ἐνεργούμενος, μένη.

ENERVER (*enervare, o, avi*) ἐκνευρῶν,
ζω, ίω, *Dém.* ἀπονευροῦν, ὦ, ὦσω,
Suid.

ENFALTER (*imbricare, o, avi*) ἀπογαισοῦν,
ὦ, ὦσω, *Arist.*

ENFANCE (*infantia, pueritia, æ*) νηπιότης,
ητος, ή, *Plat.* παιδία, ας, ή. παιδική
ήλικία, ας, ή, *Phil.* Dès l'enfance (*a*
pueritia) ἐκ νηπίου, *Arist.* ἐκ παιδός,
Dém. Dès leur enfance, ils apprennent à
commander et à obéir, εὐθὺς παῖδες ὄντες,
μανθάνουσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι, *Xén.*
Cyrop., livr. I.

ENFANT (*infans, antis, c.*) νήπιος, ίου, δ.
νήπιον, ίου, τό. βρέφος, εος, τό, *Plut.* —
qui vient de naître, νεογνὸν παιδάριον,
ίου, *Plut.* — (*puer, puerulus; puella,*
puellula) παῖς, παιδός, ἐ, ή. παιδίσκος,
ίσκη. παιδίον ou παιδάριον, ίου, τό.
Quand j'étais enfant, je parlais comme
un enfant, je jugeais comme un enfant,
je pensais comme un enfant; mais quand
je suis devenu homme, j'ai oublié tout
ce qui tenait à l'enfance, ὅτε ἤμην
νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος
ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐλογίζομην. ὅτε δὲ
γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου,
Paul, I. Cor. XIII, 11. — Voyez
ENFANTS.

ENFANTEMENT (*partus, us; puerperium,*
ii) τόκος, ου, δ, *Arist.* λοχεία, ας, ή, *Plut.*
Les douleurs de l'enfantement (*puer-
perii dolores, um*) ὠδὶς ou ὠδίν, ἴνος, ή,
Plut.

ENFANTER (*parere, io, peperit*) τίκτειν,
τίκτω*, *Dém.* Lorsqu'une femme en-
fante, elle sent des douleurs, parce que
son terme est venu; mais lorsqu'elle a
enfanté, etc., ή γυνή ὅταν τίκτη, λύπην
ἔχει, ὅτι ἤλθεν ή ὥρα αὐτῆς. ὅταν δὲ
γεννήσῃ τὸ παιδίον, κ. τ. λ. *Jean, XVI,*
21. Les haines enfantent les séditions;
les séditions, le massacre; le massa-
cre, etc., ἐξ ἐγθέων μὲν στάσεις ἐγγί-
νονται. ἐκ δὲ τῶν στασιῶν, φόνος. ἐκ δὲ
τοῦ φόνου, κ. τ. λ., *Hér. Thalie, 82.*
Cicéron a dit de même: *ex cupiditatibus*
odia, dissidia, discordia, seditiones,
bella nascuntur.

ENFANTILLAGE (*puerilitas, atis*) τὸ νηπια-
χῶδες, εος.

ENFANTIN, INE (*puerilis, e*) νηπίαχος,

ου, δ, ἡ, *Hom.* Parler ou agir d'une manière enfantine (*agere* ou *loqui pueriliter*) νηπιάζειν, ἄζω, ἄσω· νηπιαχεύειν, dont le participe νηπιαχεύων se trouve dans *Hom. II. XXII, 502.*

ENFANTS (*liberi, orum*; *Alius, a*; *natus, a*) τέκνα, ων, τά, *Xén.* παῖδες, ων, οἱ, αἱ, *Dém.* υἱός, οὔ, δ· θυγάτηρ, τέρος, τρός, ἡ. O mes chers enfants! vous avez donc trouvé une patrie! ὦ τέκνα, τέκνα! σφῶν μὲν ἔστι δὴ πόλις, *Eur. Médée, 1027.* — légitimes, γνήσιοι παῖδες. — supposés, ὑποβολιμαῖοι. — du sexe masculin, παῖδες ἄρβενες. — du sexe féminin, παῖδες θῆλειαι, *Dém.* Multitude d'enfants, πολυπαιδία, ας, ἡ, *Isocr.* Privation d'enfants (*orbilas, atis*) ἀπαιδία, ας, ἡ, *Dém.* ἀτεχνία, ας, ἡ, *Arist.* Qui est privé d'enfants (*orbis, a*) ἀτεχνος, ου, ὁ, ἡ. Perdre ses enfants (*orbari*) ἀποτεχνουῖσθαι, *N. Test.* Un père qui aime ses enfants, φιλότεχνος πατήρ, *Arist.* Une mère qui hait ses enfants, μισότεχνος μήτηρ, *Esch.* L'amour de ses enfants, φιλοτεχνία, ἰας, ἡ. La haine de ses enfants, μισοτεχνία, ἰας, ἡ, *Plut.* Qui a un grand nombre de beaux enfants, πολὺταις καὶ καλλίταις, αἰδός, δ, ἡ, *Elien.*

ENFARINER (*farina conspergere, go, si*) αλεύρου ου ἀλφίτου προσπάσσειν, σσω, τί, *Gal.*

ENFER ou **ENFERS** (*inferi, orum*, *Cic. orcus, erebus, tartara*, *Virg.*) ἄδης, ου, δ, *Phil.* ἡ γέεννα τοῦ πυρός, *N. Test.* ἔρεβος, ους, τό· τάρταρος, ου, δ, plur. τάρταρα, ων, τά, *Hom.*

ENFERMER l'ennemi dans ses retranchements (*hostem in munimento includere, do*) τοὺς πολεμίους εἰς ἔρυμα κατακλείειν, ω, σω, *Xén.*

ENFERRER. Il s'est enfermé lui-même par ses réponses (*responsionibus suis se impedit, intricavit, jugulavit*) ἑαυτὸν ἀποκρινόμενος ἐβλαψεν, ἐνεπόδισεν, ἔσφαξεν.

ENFILADE (*series, ei*) σειρά, ἄς, ἡ· ὄρμαθος, οὔ, δ· συνέγεια, ας, ἡ, *Dém.*

ENFILER des perles (*margaritas filo trahere, io*) μαργαρίτας διαπείρσιν, εἶρω, ἐρῶ· ὄρμαθίζειν, ἴζω.

ENFIN (*tandem, denique*) τέλος, πέρας, τὸ τελευταῖον, τὸ σύνολον, *Dém.*

ENFLAMMER (*inflammare, o, avi*) φλέγειν, γω, ζω, *Soph.* — l'ardeur guerrière, τινὰ ἐπὶ τὸν πόλεμον παροξύνειν, να, νῶ, *Isocr.* S'enflammer de colère contre quelqu'un (*ira exardescere, sco*) πρὸς τινα παροργίζεσθαι, ομαι, *Dém.*

ENFLÈ, **ÈE** (*tumidus, a, um*) ὀγκώδης, εος, δ, ἡ, *Xén.* — (*hydroticus, a*) ὑδροπικτός, ἰχή. *Style*—(*verborum ampullæ, arum*, *Hor.*) στρωμύλιματα, ων, τά.

ENFLER (*tumefacere, io, feci*) οἰδαίνειν, ω· ὀγκοῦν, ὦ, ὦσω. S'enfler (*tumescere, sco*) οἰδεῖν, ὦ, ἦσω· ὀγκοῦσθαι, οῦμαι, *Eur.* La mer s'enfle, οἰδαίνει ἡ θάλασσα.

ENFLURE (*tumor, oris*) ὄγκος, ου, δ, *Gal.* ἰδημα, ατος, τό, *Hipp.* Son cœur était rempli d'une vaine enflure, μεγάλη μάρτην ἐφύσα, du verbe φυσᾶν, ὦ.

ENFONCEMENT (*recessus, us*) μυγός, ὦ, δ, *Sept.* — d'une porte (*januæ effractura, æ*) ἡ τῆς θύρας ῥήξις, διάρρηξις, εως.

ENFONCER un clou (*clavum adigere, go, egi*) ἦλον εἰσάγειν, *Eust.* ἐπάγειν, ἄγω, ἄζω, *Plut.* — une porte (*januam effringere, go, fregi*) θύραν διαβρῆγγύναι, ομι*, *Dém.* — dans l'eau (*in aquam immergere, go, si*) ἐπ' ὕδατι καταδύνειν, ὕω, *Arist.* S'enfoncer dans la mer (*in mare immergi, or*) εἰς θάλασσαν βαπτίζεσθαι, ομαι, *Plut.*

ENFONCER de portes ouvertes (*thraso, onis, Tér.*) πυργοπολυνίχης, ου, δ, *Plaut.*

ENFORCIR (*validiorem reddere* ou *fieri*) βριάειν-ᾶν, ἄω-ῶ. *Hésiode, en ses Géorgiques, emploie ce verbe dans les deux significations, active et neutre, d'où l'on peut conclure qu'il correspond parfaitement au verbe français : βρία μὲν γὰρ βριάει (en parlant de Jupiter), βρία δὲ βριάοντα χαλέπτει. Hés. Géorg. 5.*

ENFOUIR en terre un trésor (*thesaurum sub terra condere, do, didi*) θησαυρὸν εἰς τὴν γῆν κατακρύπτειν, πτω, ψω, *Xén. Cyrop. Liv. III.*

ENFOURNER du pain (*panem in furnum immillere, o, misi*) ἄρτον εἰς τὸν κλίβανον ἐμβάλλειν, βάλλω*.

ENFREINDRE la loi (*legem perfringere, go, fregi*) τὸν νόμον παραβαίνειν, βαινῶ*, *N. Test.*

ENFUIR [*S' (aufugere, io)*] ἀποφεύγειν, γω,

ζῶ, *Aristoph.* ἀποδιδράσκειν, σῶ, *Xén.*
 Le vin s'enfuit par les fentes du ton-
 neau, διεκπίπτει οἶνος διὰ τῶν τοῦ πίθου
 πόρων, *Plut.* Le temps s'enfuit sans
 qu'on s'en aperçoive (*occulte labitur
 aetas*) ὁ χρόνος λανθάνει διεκπίπτων.
ENFUMER (*infumare, o, avi*) καπνίζειν,
 ἴζω, ἴσω.
ENGAGEANT, **E** (*illecebrosus, a, um*)
 ἐπαγωγός, ἡ, ὄν, *Thuc.* Ξελκτήριος, ἴου,
 ὄ, ἴ, *Elieen.*
ENGAGEMENT (*obligatio, onis*) ἐνοχίη, ἡς,
 ἡ· κατεγγύη, ης, ἡ, *Isocr.*
ENGAGER (*impignerare, o*) ἐνεχυρίαζειν,
 ἄζω, ἄσω, *Dém.* — (*aliquem ad aliquid
 impellere, o, puli*) τινὰ εἰς τι παρορμᾶν,
 ᾧ, *Xén.* τινὰ ἐπὶ τι παροξύνειν, ὦ,
Isocr. — (*auctorare, o*) περιποιεῖσθαι,
 οὔμαι, *Thuc.* — le combat (*praelium
 committere, o, si*) εἰς μάχην ἔρχεσθαι,
Dém.
ENGAINER une épée (*gladium in vaginam
 includere, do*) τὸ ξίφος εἰς τὸν κολεόν
 ἐμβάλλειν, ὦ.
ENGANCE. Maudite engance, engance
 de vipères (*pessima gens, entis*) ἐγιδνῶν
 γέννημα, ατος, τό, *Matth.* III, 7.
ENGELURE (*pernio, onis, f.*) χεῖμεθλον,
 ου, τὸ· χεῖμετλη, ης, ἡ. Avoir des
 engelures, χεῖμεθλιᾶν ου χεῖμετλιᾶν, ᾧ.
ENGENDRER (*generare, o, avi; gignere,
 o, genui*) γεννᾶν, ᾧ, ἡσω, *Xén.* Ἀβραάμ
 ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε
 τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν
 Ἰούδαν, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, *Matth.*
 I, 2.
ENGERBER (*in manipulos colligare, o*)
 ἀμαλλεύειν, ὦ, σω. Celui qui engerbe,
 ἀμαλλευτήρ, ἦρος, ὄ.
ENGIN (ancienn. *ingenium, i*) ἀγγίνοια,
 ας, ἡ. — (*machinatio, onis, Cic.*)
 μηχανήμα, ατος· ἀγγείον, ου, τό.
ENGLORER (*conglobare, o*) κατελιεῖν, ᾧ,
 ἡσω, *Plut.*
ENGLOUTIR (*vorare, o; sorbere, eo, psi*)
 λαφύσσειν, ὦσω, ζῶ· καταπίνειν, πίνω*,
Plut. Puisse la terre m'engloutir dans
 son sein, avant que... (*sed mihi vel
 tellus optem prius ima dehiscat, Virg.*)
 πρὶν μοι χάνοι εὐρεῖα χθῶν! *Hom.* II, IV,
 182.
ENGLUER (*visco oblinere, o*) ἰζῶ περι-

χρίειν, ὦ· περιαλείπειν, φῶ, ψῶ. S'en-
 gluer (*in visco inhaerescere, sco*) πρὸς
 τὸν ἰζόν συναπτεσθαι, ομαι.
ENGONCE, **EE.** Cet homme a les épaules
 engoncées, τῷ δὲ οἱ ὦμοι κυρτοί, ἐπὶ
 στῆθος συνοχλωότε, *Hom., portrait de
 Thersite, II, II, 217.*
ENGORGEMENT (*obstructio, onis*) ἐμφραξίς,
 εως, ἡ, *Hésych.*
ENGORGER (*obstruere, o, xi*) ἐμφράττειν,
 ττω, ζῶ, *Dém.*
ENGOUEMENT (*præoccupatio, onis*) πρό-
 ληψίς, εως, ἡ· ἐνθουσιασμός, οὔ, ὄ.
ENGOUER [*S' (caeco judicio rapti, tor)*]
 ἐνθουσιᾶν, ᾧ. Facile à s'engouer, ἐν-
 θουσιαστικός, ική.
ENGOUFFRER [*S', en parlant du vent,
 d'un tourbillon (æstiuare, o; irruere, o)*]
 κυμαίνειν, ὦ· ἐφορμᾶν, ᾧ, ἡσω.
ENGOURDI, **IE** (*torpidus, a, um*) ναρκώδης,
 σος, ὄ, ἡ.
ENGOURDIR (*torporem inducere, co, xi*)
 ναρκῶν, ᾧ, ὦσω. S'engourdir (*torpe-
 scere, sco*) ναρκᾶν, ᾧ, *Arist.* La variation
 des saisons ne permet pas aux hommes
 de s'engourdir, αἱ μεταβολαὶ τῶν ὥρων
 οὐκ ἴωσι τοὺς ἀνθρώπους ἀτρεμίζειν,
*Hippocr. Traité des airs, des eaux et des
 lieux, chap. V.*
ENGOURDISSEMENT (*torpor, oris, Cic. tor-
 pedo, imis, Sall.*) νάρκη, ης, ἡ, *Chrys.*
 νάρκωσις, εως, ἡ, *Hipp.* νάρκησις, εως,
 ἡ, *Gal.*
ENGRAIS des animaux (*saginatio, onis*)
 σίτευσίς, εως, ἡ. — des terres (*sterco-
 ratio, onis*) κόπρωσις, εως, ἡ, *Théophr.*
ENGRAISSER (*pinguescere, sco*) παχύνεσθαι,
 ὕομαι, *Polyb.* λιπαίνεσθαι, πιαίνεσθαι,
 ομαι, *Arist.*
ENGRAISSER un oiseau (*avem optmare,
 o*) ὄρνιθα πιαίνειν, νω, *Arist.* — un
 champ (*agrum stercorare, o*) ἀγρὸν
 κοπρῶν, ᾧ, *Eust.* κοπρίζειν, ἴζω,
Théophr.
ENGRANGER (*frumentum recondere, do,
 didi*) τὸν σίτον εἰς τὴν ἀποθήκην, εἰς
 τὸν σιτοβολῶνα ἀποταμιεύεσθαι, ομαι,
Elieen.
ENGRAVER [*S' (in brevia incidere, do;
 in brevibus hære, eo, hæsi)*] ἐν τοῖς
 βραχέσι περιπίπτειν, πίπτω*, *Polyb.*
 τοῖς βραχέσιν ἐνέχεσθαι, ομαι, *Plut.*

- ENGBÊLE**, *EE* (*striatus, a, um*) ὠδον-
τωμένος, ἐνη, ἐνον.
- ENGRENER** (*frumentum moletrinae inge-
rere, ro*) σίτον τῆ μύλη ἐνιέναι, ἱημι*.
- ENGRUMELER** [*S'* (*in grumos concresecere,
sco*)] θρομβοῦσθαι, οὔμαι.
- ENHARDIR** (*animos addere, do, didi*) ἀγαθόν τινα, οὐ ἀμείνω ποιεῖν, ὦ, ἦσω,
Xén. Cyrop., liv. III.
- ENHARMONIQUE**, *terme de musique*, ἐν-
αρμονικός, ἦ, ὄν.
- ENHARNACHER un cheval** (*equum inster-
nere, no*) ἵππον ἐπιστάττειν, ττω, ζω,
Xén. Cyrop., liv. III.
- ENIGMATIQUE** (*ambagiosus, a, um*) αἰνι-
γματικός, ἦ, ὄν· αἰνιγματώδης, εος, ὁ, ἦ,
Arist.
- ENIGMATIQUEMENT** (*ambigue*) αἰνιγματι-
κῶς, αἰνιγματωδῶς, *Athén.*
- ENIGME** (*sermonis ambiguitas*) αἰνιγμα,
ατος, τό, *Esch.* αἰνιγμός, οὔ, δ, *Athén.*
Ne parler que par énigmes (*obscur
loqui*) αἰνιττεσθαι, αἰνιγματιζεσθαι, ομαι.
Qui ne parle que par énigmes, αἰνιγμα-
τιστής, οὔ, δ, *Sept.*
- ENIVRANT**, *E* (*inebrians,antis*) μεθυστικός,
ἦ, ὄν.
- ENIVREMENT** (*temulentia, æ*) μέθυσμα,
ατος, τό· μέθη, ης, ἦ, *Dém.*
- ENIVRER** (*inebriare, o*) μεθύσκειν, σκω,
τινά οἶνω, *Luc.* S'enivrer (*inebriari,
or*) μεθύσκεσθαι, ομαι, *Xén.* οἰνοῦσθαι,
οὔμαι, *Elie.* — de plaisir, δι' ἡδονῆς
μεθύσκεσθαι, *Plat.*
- ENJAMBÉE** (*spatium inter crura distenta
comprehensum*) τὸ τῶν σκελῶν διάστημα,
ατος.
- ENJAMBER un fossé** (*fossam transcendere,
do*) τὴν τάφρον ὑπερβαίνειν, βαίνω*.
- ENJAVELER du blé** (*demessas fruges in
manipulos componere, o*) δραγμαεῖν,
δραγματεύειν, ω, σω.
- ENJEU** (*iudi pignus, oris*) τὸ τῆς παιδιᾶς
ἐνέχυρον, ου.
- ENJOINDRE** (*demandare, o, avi*) παρ-
αγγέλλειν, ἐλλω, ἐλώ, *Xén.*
- ENJOLER** (*inescare, o, avi*) δαλεάζειν, ἀζω,
άσω, *Xén.*
- ENJOLEUR**, *EUSE* (*adulator, trix*) θῶψ,
ωπός, δ· κόλαξ, ακος, δ· κολακίς, ἴδος,
ἦ, *Plut.*
- ENJOLIVEMENT** (*decoratio, onis*) κόσμη-

- μα, ατος, τό, *Plat.* κόσμος, ου, δ,
Isocr.
- ENJOLIVER** (*decorare, o, avi*) ἀγάλλειν,
λλω, λῶ· κοσμεῖν, ὦ, ἦσω, *Thuc.*
- ENJOLIVEUR**, *EUSE* (*exornator, trix*) καλ-
λουτής, οὔ, δ· καλλωπιστής, ἴστρια.
- ENJOLIVURE** (*decoratio, onis*) κόσμημα,
ατος, τό, *Plat.* κόσμος, ου, δ, *Isocr.*
- ENJOUE**, *EE* (*festivus, a, um*) χαρίεις,
εσσα, εν· ἀστεῖος, α, ον, *Dém.* εὐτρά-
πελος, ου, ὁ, ἦ, *Isocr.*
- ENJOUEMENT** (*festivitas, alis*) εὐτραπέλις,
ας, ἦ· ἀστεϊότης, ητος, ἦ.
- ENKIRIDION** (*manuale, is*) ἐγχειρίδιον, ου,
τό, *Epict. R.* χεῖρ, main.
- ENKYSTÉ**, *EE* (*in sacco inclusus, a, um*)
ἐν κύστει περιεχόμενος, η, ον.
- ENLACEMENT** (*implicatio, onis*) περιπλοκή,
ἦς, ἦ.
- ENLACER** (*implicare, o, ui*) περιπλέκειν,
κω, ζω, *Dém.*
- ENLAIDIR** (*deturpare, o, avi*) βυπαίνειν,
νω, *Den. Hal.* — (*deformem fieri*) δὲ-
μορφον γίνεσθαι.
- ENLEVEMENT d'Hélène** (*Helenaë raptus,
us*) ἡ τῆς Ἑλένης ἀρπαγή, ἦς, *Plut.*
- ENLEVER une jeune fille** (*virginem rapere,
io, ui*) παρθένον ἀρπάζειν, ἀζω, άσω οἰ
άζω, *Dém.* — (*attollere, o*) ὑψοῦν, ὦ.
ώσω, *N. Test.* Les choses étonnantes ne
persuadent pas, elles enlèvent, οὐκ εἰς
πειθῶ, ἀλλ' εἰς ἔκστασιν ἀγαι τὰ ὑπερφυᾶ,
Longin.
- ENLIER des pierres** (*lapides illigare, o*)
λίθους ἐνδέειν, έω.
- ENLIGNER** (*ad lineam componere, no, sui*)
παρισάζειν, ἀζω, άσω.
- ENLUMINER un dessin** (*imaginem colorare,
o*) τὴν εἰκόνα χρωματίζειν, ἰζω, ἰσω.
Théophr. χρωματογραφεῖν, ὦ. Visage
enluminé, πρόσωπον οἶνω φοινιχθέν·
έντος.
- ENLUMINEUR**, *EUSE* (*qui, quæ imagines
colorat*) χρωματιστής, οὔ, δ· χρωματο-
γραφῶν, οὔσα.
- ENLUMINURE** (*coloratio, onis*) χρωματο-
γραφία, ας, ἦ· χρωματισμός, οὔ, δ, *Scod.
d'Aristoph.* χρωσῖς, εως, ἦ, *Poll.*
- ENNEAGONE** (*novem angulis constans*)
ἐννεάγωνος, ου, ὁ, ἦ.
- ENNEMI**, *IE* (*inimicus, a*) ἐχθρός, ἄ, ὄν.
— (*hostis, is*) πολέμιος, α, ον, *Dém.*

Un ennemi juré, ἀδιάλλακτος ἐχθρός, *Dém.* — Vous avez appris qu'il a été dit : « Tu aimeras ton prochain, et tu hairas ton ennemi, » ἤκούσατε ὅτι ἐβρέθη· « ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, καὶ μίσησιν τὸν ἐχθρόν σου. » *Matth.* V, 43. *La première partie de cette citation est tirée du Lévitique* : Tu aimeras ton prochain comme toi-même, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, *chap. XIX, v. 18.*

ENNOBLIR (*nobilitare, o, avi*) εὐγενῆ οὐ εὐδόκιμον ποιεῖν, ὦ, ἦσω, *Hérod.*

ENNUI (*tædium, ii*) ἀνία, ας, ἡ· ἄχθος, εος, τό, *Xén.*

ENNUYANT, E (*molestus, a, um*) ἀχθεινός, ἡ, ὄν, *Dém.*

ENNUYER (*tædium adferre, fero, -tuli*) ἀνιάω, ὦ· ἀνιάζειν, ἀζω, *Hom.* λυπεῖν, ὦ, ἦσω· βαρύνειν, ω, *Xén.* S'ennuyer de quelque chose (*alicujus rei satietatem capere, io*) ἀσχαλίειν, λλω, λῶ· ἀσχαλῶ, ὦ, *Hom.* ἄχθεσθαι, ομαι, τίνος, *Plut.* τινί, *Aristoph.* ἐπὶ τινι, *Xén.* ὑπὲρ τίνος, *Plat.* Je m'ennuie d'entendre répéter mille fois la même chose (*tædet me audire eadem millies, Tér.*) ἄχθομαι ταυτὰ μυριάκις ἀκούων, *Xén.*

ENNUYEMENT (*moleste, graviter*) ἀνιαρώς, λυπηρώς, *Isocr.*

ENNUYEUR, EUSE, ἀνιαρός, λυπηρός, α, ὄν· ἀηδής, εος, ὁ, ἡ, *Dém.*

ÉNONCÉ. Un faux énoncé (*falsa rei expositio, onis*) ψευδῆς ἀπόφανσις, εως, *Arist.*

ÉNONCER (*enunciare, o, avi*) ἀποφαίνεσθαι, ομαι, *Arist.* Qui s'énonce avec facilité, εὐρήμων, ονος, ὁ, ἡ, *Cette qualité s'appelle εὐρημοσύνη, ης, ἡ.*

ÉNONCIATIF, IVE (*enunciativus, a, um*) ἀποφαντικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

ÉNONCIATION (*enunciatio, onis*) ἀπόφανσις, εως, ἡ, *Arist.*

ÉNORGUEILLIR [S' (*superbire, io*) σεμύνεσθαι, ομαι· μέγα φρονεῖν, ὦ, ἦσω, ἐπὶ τινι, *Isocr.* ἐπαίρεσθαι, ομαι, ἐπὶ τινι, *Xén.* S'enorgueillir de sa beauté, de sa fortune, ἐπὶ τῷ κάλλει, ἐπὶ τῷ πλοῦτι μέγα φρονεῖν, ὦ, ἦσω.

ÉNORME (*enormis, e. R. normu, ube* équerre) ἔκνομος, ἀμετρος, ου, ὁ, ἡ.

ÉNORMEMENT (*enormiter*) ἐκτόπως, ἀμέτρως.

ÉNORMITÉ (*enormitas, atis*) ἀμετρία, ας, ἡ· τὸ ἀμετρον, ου, *Luc.* L'énormité d'un crime (*sceleris atrocitas*) ἡ τοῦ ἀδικήματος δεινότης, ητος, *Lycurg.*

ÉQUÉRIR [S' (*aliquid ab aliquo seiscitari, or; aliquem de aliqua re percontari, or*) πυθάνεσθαι, ομαι, τι παρά τίνος, *Xén.* ἐπέρεσθαι, ομαι· ἐρωτᾶν, ὦ, ἦσω, τινά, *Isocr.*

ÉQUÊTE (*inquisitio, onis*) ἐξετασμός, οῦ, ὁ· ἐξέτασις, εως, ἡ, *Dém.* La chambre des enquêtes (*inquisitionum curia, æ*) ἐξεταστικὸν βουλευτήριον, ἰου.

ÉQUÊTER [S' (*de aliqua re percontari, or*) πυθάνεσθαι, ομαι, περί τίνος, *Plut.*

ÉQUÊTEUR (*inquisitor, oris*) ἐξεταστής, οῦ, ὁ, *Arist.*

ÉQUIS, ISE (*rogatus, a*) ἐρωτηθεῖς, εῖσα, *Plut.*

ÉNRAÇINÉ, ÉE. Enraciné dans la charité (*in charitate radicati*) ἐν ἀγάπῃ ἐβριζωμένοι, *Paul aux Ephés.* III, 18.

ÉNRAÇINER (*radicibus firmare, o, avi*) βρίζων, ὦ, ὦσω. Le mal s'est enraciné (*invatuere mala*) τὰ κακὰ ἐβρίζονται.

ÉNRAGÉ, ÉE (*rabidus, rabiosus, a, um*) λυσσώδης, εος, ὁ, ἡ, *Luc.*

ÉNRAGER (*furere, o; ringi, or*) λυσσᾶν, ὦ, *Diosc.* μαίνεσθαι, ομαι, *Dém.*

ÉNRAVER UNE TOBE (*rotam sufflammare, o*) τροχὸν ἐποχλεύειν, ω.

ÉNRAVURE (*sufflamen, inis*) ἐποχλεύς, εως, ὁ, *Eust.*

ÉNREGISTREMENT (*perscriptio, onis*) ἀναγραφή, ἡς, ἡ, *Plut.* Le préposé à l'enregistrement (*perscriptor, oris*) ἀναγραφεὺς, εως, ὁ, *Lys.*

ÉNREGISTRER (*perscribere, do, psi*) ἀναγράφειν, φω, ψω, *Esch.*

ÉNRHUMÉ, ÉE (*gravedine laborans, antis*) κορυζῶν, ὦσα, *Luc.*

ÉNRHUMER. Sujet à s'enrhumer (*gravedinosus, a*) καταβροητικός, ικῆ.

ÉNRICHIR (*ditare, locupletare, o*) κλουτίζειν, ἴζω, ἴσω, τινά, *Xén.*

ÉNRICHIR [S' (*ditescere, seo*) κλουτῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.* εὐπορεῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.*

ÉNRICHISSEMENT (*ornamentum, i*) κό-

- σμημα, ατος, τό, *Plat.* κόσμος, ου, δ, *Arist.*
- ENRÔLEMENT (*conscriptio, onis*) συγγραφή, ἤς, ἡ, *Arist.*
- ENRÔLER des soldats (*militēs conscribere, do, psi*) στρατιώτας καταγράφειν, φω, ψω, *Polyb.*
- ENROUË, ÊE (*raucus, a, um*) βραγχώδης, εος, δ, ἡ, βραγχάλεος, α, ον.
- ENROUEMENT (*ravis, is, f. raucitas, atis, raucedo, inis*) βράγχος, ου, δ, βράγχος, εος, τό, *Arist.*
- ENROUER [S' (*rauescere, sco*)] βραγχιῶν, ὦ, *Arist.*
- ENROUILLER [S' (*rubigine exedi*)] ἰοῦσθαι, οῦμαι. Du fer qui s'est enrouillé, ἰωμένος αἰδηρος, ου.
- ENROULEMENT (*voluta, æ*) ἐλικοειδής, εός, τό, ἔλιξ, ἰκος, ἡ, *Plut.*
- ENROULER (*involvere, o*) ἐντυλίττειν, ττω, ζω, *Aristoph.*
- ENSABLEMENT (*arenarum moles, is*) ψάμμων ἐπισώρευσις, εως, ἡ.
- ENSABLER [S' (*arenis adhærescere, sco*)] ταῖς ψάμμοις ἐνέχεσθαι, ομαι.
- ENSACHER (*in saccum demittere, o*) εἰς θύλακα καταβάλλειν, ω*.
- ENSAINGLANTÉ, ÊE. Des mains ensainglantées (*cruentæ, cruentatæ manus*) αἱματώδεις, ἡμαγμέναι χεῖρες, ὦν, *Soph.*
- ENSAINGLANTER (*cruentare, o, avi*) αἱματοῦν, ὦ, ὡσω, *Xiph.* αἱμάττειν, ττω, ζω, *Hérod.* Il ensainglante de ses éperons les flancs de son cheval, τὸν ἵππον τῶ κέντρῳ ἐξαίμασσει, *Xén.*
- ENSEIGNE (*signum, vexillum, i*) σημεῖον, ου, τό, *Thuc.* σημαία, ας, ἡ, *Plut.* — (*signifer, eri; vexillarius, ii*) σημαιοφόρος, ου, δ, *Pall.* A bonnes enseignes (*jure ac merito*) εἰκότως καὶ προσηκόντως, *Isocr.* Enseigne de cabaretier, κόμυς, υθος, ἡ.
- ENSEIGNEMENT (*doctrina, æ*) διδασκαλία, ας, ἡ, *Xén.* διδασχῆ, ἤς, ἡ, *Theophr.* Les honoraires de l'enseignement (*minerval, atis*) διδάκτρον, ου, τό.
- ENSEIGNER à quelqu'un la langue grecque (*linguam græcam aliquem docere, eo, ut*) τινά τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν διδάσκειν, σκω, ζω, *Isocr.* C'est lui qui vous enseigne toutes choses, ἐκείνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, *Jean, XIV, 26.*

- ENSEMBLE (*simul, una*) ἅμα, ἅμα τινί, *Dém.* ὁμοῦ, ὁμοῦ τινος, *Xén.* Monter ensemble, descendre ensemble, et une infinité d'autres verbes, s'expriment à l'aide de la préposition σύν, *Alliq. ζῦν (cum); et l'on dit συναναβαίνειν, συγκαταβαίνειν, κ. τ. λ.*
- ENSEMBLE. L'ensemble d'un tableau, d'un poëme, d'un discours, ἡ ζωγραφηματος, ποιήματος, λόγου ἄρμονία, ας, τὸ ὅλον, τὸ σύνολον. C'est ce qu'Horace a désigné par ce mot ponere totum, mettre de l'ensemble.
- ENSEMENCER un champ (*agrūm conserrere, ro, sevi*) ἀγρὸν σπείρειν, ω, *Plut.* σπέρματα ἀγρῶ διανέμειν, μω, μῶ, *Plat.*
- ENSERRER (*complecti, or*) περικλείειν, ω, σω, *Thuc.*
- ENSEVELIR un mort (*mortuum sepelire, io; ivi*) ἀποθανόντα θάπτειν, καταθάπτειν, πτω, ψω, *Dém.* Il fut enseveli dans sa patrie, οἶκοι ἐτάφη.
- ENSEVELISSEMENT (*sepultura, æ*) ταφή, ἤς, ἡ, *Thuc.*
- ENSORCELER quelqu'un (*aliquem fascinare, o, avi*) βασκαίνειν, ω, τινά, *Arist.*
- ENSORCELEUR, EUSE (*incantator, tris*) φαρμακευτής, οῦ, δ, *Plat.* φαρμακεύτρια, ας, ἡ, *Theocr.*
- ENSORCELLEMENT (*fascinatiō, onis*) βασκανία, ας, ἡ, *Arist.*
- ENSOUFRER (*sulfurare, o, avi*) θραιοῦν, ὦ, ὡσω.
- ENSUITE (*deinde, postea*) εἶτα, ἔπειτα, *Dém.* μετέπειτα, *Plat.*
- ENSUIVRE [S'. Il s'ensuit que (*inde sequitur*)] μετὰ ταῦτα ἔπεται, ἐπόμενός ἐστι, *Arist.*
- ENTABLEMENT d'une colonne (*columnæ trabatiō, onis, Vitr.*) κορονίς, ἰδος, ἡ.
- ENTACHÉ, ÊE (*inquinalus, a, um*) μωμολυμένος, τ, ον, *Héliod.*
- ENTAILLE (*incisio, onis*) ἐγκοπή, ἤς, ἡ, *Suid.* ἐντομή, ἤς, ἡ, *Aristoph.*
- ENTAILLER (*incidere, do, di*) ἐγκόπειν, πτω, ψω, ἐντέμνειν, τέμνω*, *Plut.*
- ENTAILLURE (*incisura, æ*) ἐγκοπή, ἤς, ἡ, *Suid.* ἐντομή, ἤς, ἡ, *Aristoph.*
- ENTAMER (*deseare, o, ui*) ἐνταμείν, voyez **EMBALLER.** ἀποτέμνειν, τέμνω*.

— une affaire (*negotium inchoare, o, avi*) ἔργου ἀρχισθαι, ομαι, *Xén.*
ENTAMURE (*incisio, onis*) ἐντομή, ἧς, ἡ, *Aristoph.* — d'un pain (*primum panis frustum, i*) τὸ πρῶτον τοῦ ἄρτου κόμμα, ατος.
EN TANT QUE (*quatenus*) ἐφ' ὅσα, *Luc.* παρ' ὅσον, *Hér.* En tant que possible (*quatenus licet*) ὡς δυνατόν ἐστι, *Hérod.*
ENTASSEMENT (*coacervatio, onis*) συν-αθροισμός, οῦ, δ' σώρευμα, ατος, τό, *Xén.*
ENTASSER (*coacervare, o, avi*) ἐντάσσειν, voyez **EMBALLER**. συναθροίζειν, ζω, σω, *Plat.* συσσωρεύειν, ω, σω, *Dém.* — injures sur injures, σκώμματα καὶ λοιδορίας συμφορεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.*
ENTE (*insitio, onis*) ἐγκέντρισις, εως, ἡ. — (*inoculatio, onis*) ἐνοφθαλμισμός, οῦ, δ, *Théophr.*
ENTÉ, ÊE (*insitus, a, um*) ἐγκεντρισθείς, εἶσα, ἐν, *Paul, Rom. XI.*
ENTÈMEMENT (*mens, entis*) νοῦς, οῦ, δ, *Dém.*
ENTENDEUR (*intellectu præditus*) νοητικός, οῦ, δ.
ENTENDRE (*audire, io, ivi*) ἀκούειν, ω, σω ου σομαι, τινός, *Isocr.* ἀκροᾶσθαι, ὦμαι, τινός, *Plut.* — (*intelligere, go, ezi*) φρονεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.* γινώσκειν, γινώσκω*, *Dém.* S'entendre avec quelqu'un (*cum aliquo colludere, do, lusi*) συμπράττεσθαι, ομαι, *Lys.*
ENTENDU, UE. Un homme brave et bien entendu au métier de la guerre (*vir fortis ac rei militaris peritus*) ἀγαθὸς ἀνὴρ, καὶ τοῦ πολέμου ἔμπειρος, *Dém.* Bien entendu que (*ea conditione ut*) ἐφ' ὅτε, avec l'*infinitif*.
ENTENTE. Paroles à double entente (*ambigua verba*) ἀμφίβολα ῥήματα, ων, *Isocr.*
ENTER un olivier (*oleastrum inserere, ro, sevi; inoculare, o, avi*) ἀγριελαιον ἐγκεντρίζειν, ἴζω, ἴσω, *Paul, Rom. XI, 17.* ἐνοφθαλμοῦν, ὦ, ὠσω, *Théophr.*
ENTÉRINER une requête (*postulationem concedere, do*) αἰτήματι συγκατανεύειν, ω, σω, *Polyb.*
ENTERREMENT (*funus, eris*) κηδος, εως, τό, *Arist.* Assister à un enterrement

(*funeri interesse, sum, fui*) ἐπὶ τὸ κηδος παραγίγνεσθαι, ομαι, *Isocr.*
ENTERREUR un mort (*mortuum humare, o*) νεκρὸν θάπτειν, πτω, ψω, *Dém.* ἀποθανόντα ἐνταφιάζειν, ἄλω, ἄσω. *Ras.* Il ne faut enterrer les corps (*disait Cyrus à l'occasion d'un avare qui enfouissait son argent*) qu'après leur mort, εἰς τὴν γῆν ἀρκεῖτω τὰ σώματα, ὅταν ἕκαστος τελευτήσῃ, κατακρύπτειν, *Xén. Cyrop., liv. III.*
ENTÊTÉ, ÊE (*pertinax, acis*) αὐθάδης, εως, δ, ἡ, *Arist.* Entêté de son opinion, ἰσχυρογνώμων, ονος, δ, ἡ.
ENTÊTEMENT (*pertinacia, æ*) αὐθάδεια, ας, ἡ, *Plat.* Montrer beaucoup d'entêtement, αὐθαδιάζεσθαι, ομαι, *Plat.*
ENTÊTER (*caput aggravare, o*) τὴν κεφαλὴν βαρύνειν, ω. Odeur qui entête, καρηβαρικὴ ὁσμὴ, ου ὀδμή, ἧς. Vin qui entête, καρηβαρικὸς οἶνος, ου *simplement* καρηβαρίτης, ου, δ, *Suid.* La pesanteur de tête, καρηθάρεια, ας, ἡ. Eprouver cette pesanteur de tête, καρηθαρεῖν, ου καρηβαριῶν. *De là vient notre mot Charivari.* — Les vents du midi (*dit Hippocrate*) émoussent l'ouïe, causent des vertiges, des douleurs de tête, rendent lourd et énervent le corps, νότοι βαρῦνχοι, ἀλυνδέες, καρηβαρικοί, νωθροί, διαλυτικοί, *Aphor. III. 5.*
ENTÊTER [*S'* (*pertinaciter agere, o, egi*) αὐθαδιάζεσθαι, ομαι, *Plat.*
ENTHOUSIASME (*divinus afflatus, us*) ἐνθουσιασμός, οῦ, δ, *Plut.*
ENTHOUSIASMER [*S'*. Il est des orateurs, *dit Longin*, qui croient s'enthousiasmer, et qui, au lieu de tonner, comme ils se l'imaginent, ne font que niaiser et badiner comme des enfants, πολλαχῶ γὰρ ἐνθουσιῶν ἑαυτοὺς δοκοῦντες, οὐ βακχεύουσιν, ἀλλὰ παίζουσιν, *Traité du Subl., chap. II.*
ENTHOUSIASTE (*fanaticus, a; lymphaticus, a*) ἐνθουσιαστής, οῦ, δ' ἐνθουσιώδης, εως, δ, ἡ' ἐνθουσιαστικός, ική. *R. Θεός, Deus.*
ENTHYME (*bimembris syllogismus*) ἐνθύμημα, ατος, τό, *Arist.*
ENTICHÉ, ÊE. Des fruits un peu entichés, ὑπόσαπροι καρποί, ὦν. Homme entiché d'une opinion, ἰσχυρογνώμων, ονος, δ, ἡ.

ENTIER, ÊRE (*integer, gra, grum; totus, a, um*) ἄλος, ἦ, ον, *Dém.* δλόκληρος, ου, δ, ἦ, *Arist.* Entier dans son opinion (*propositi tenax, acis*) ἰσχυρογνώμων, ονος, δ, ἦ. Cette qualité s'appelle ἰσχυρογνωμοσύνη, ἦς, ἦ.

ENTIÈREMENT (*omnino, prorsus*) ἄλος, *Dém.* πάντως, *Plut.* Différer entièrement, τὸ πᾶν διαφέρειν, φέρω *, *Xén.* Dépenser entièrement, καταδαπανᾶν, ὦ, ἦσω.

ENTITÉ (*entitas, atis*) τὸ εἶναι · τὸ ὄν, ὄντος.

ENTOMOLOGIE (*tractatus de insectis*) ἐντομολογία, ας, ἦ.

ENTOMOLOGISTE, ἐντομολογιστής, οὔ, δ · *R.* ἐντομον, insecto.

ENTONNER un hymne (*hymnum præcinere, no, nui*) ἔμνον, παιᾶνα ἐξάρχειν, ω, ξω, *Xén. Cyrop. Liv. III.*

ENTONNER du vin (*in dolium vinum infundere, do*) οἶνον τῷ πίθῳ ἐγχέειν, έω, εύσω.

ENTONNOIR (*infundibulum, i*) χώνη, ἦς, ἦ · χωνίον, ίου, τό · ἐπίχυσις, εως, ἦ, *Poll.*

ENTORSE (*distortio, onis*) διαστροφή, ἦς, ἦ, *Theophr.* Se donner une entorse aux pieds (*talum sibi intorquere, eo*) τὸν πόδα στρέφειν, φω, ψω, *Hér.*

ENTORTILLEMENT (*circumplexio, onis*) περιπλοκή, ἦς, ἦ · περιπλέξις, εως, ἦ.

ENTORTILLER (*circumplecti, or*) περιπλέκειν, κω, ξω, *Arist.*

ENTOUR. Les entours d'une place, τὰ ἄμφι, τὰ περὶ τὴν πόλιν · τὸ περίξ.

ENTOURER une ville de murailles (*urbem manibus circumdare, do, dedi*) πόλιν περιτειχίζειν, ἰζω, ἰσω, *Dém.* τείχος πόλει περιβάλλειν, ω *, *Arist.*

ENTR'ACCUSER [*S' (sese invicem accusare)*] ἀλλήλων συγκατηγορεῖν, *Isocr.*

ENTR'ACTE (*intermediæ scenæ, arum*) παρεμβολή, ἦς, ἦ.

ENTR'AIDER [*S' (sibi mutuam opem ferre)*] ἀλλήλοις συμβοηθεῖν, *Isocr.*

ENTRAILLES (*viscera, um*) σπλάγγνα, ων, τα · ἔντερα, ων, τά. Sentir ses entrailles émuees (*miseri cordia moveri, eor*) σπλαγγνίζεσθαι, ομαι, *Luc, XV. 20.*

ENTR'AIMER [*S' (mutuo sese amore complecti)*] ἀλλήλους συμπλεῖν ου συναγαπᾶν. — Voyez **AIMER**.

ENTRAÎNER quelqu'un au supplice (*aliquem ad supplicium rapere, io*) τινὰ ἐπιτιμωρίαν συναρπάζειν, ἄζω, ἄσω ου ἄζω, *Dém.* — à la mort (*ad necem*) ἐπὶ θανάτῳ συλλαμβάνειν, ω *, *Luc.*

ENTR'APPELER [*S' (sese invicem vocare)*] ἀλλήλους συγκαλεῖν, *Xén.*

ENTRAVER (*impedire, io, ivi*) ἐμποδίζειν, ἰζω, ἰσω, *Arist.* Entraver la marche des affaires, τοῖς πράγμασιν ἐμποδῶν γίνεσθαι, γίνομαι *.

ENTR'AVERTIR [*S' (sese invicem commonefacere)*] συναναμινήσκειν, σχω, *Dém.*

ENTRAVERES (*compedes, um, f.*) πέδη, ἦς, ἦ. Mettre des entraves à un cheval, ἵππον πεδίζειν, ου ποδίζειν, ἰζω, ἰσω, *Xén. Cyrop. liv. III.*

ENTRE (*inter, intra, acc.*) μεταξύ, *gén.* Entre les propos (*inter sermones*) μεταξύ λόγων, *Luc.* Une preuve de l'amitié qui règne entre nous, τεκμήριον φιλίας τῆς πρὸς ἡμᾶς, *Isocr.* Entre lesquels, ἐν οἷς, *Hérod.*

ENTRE-BAILLÉ, ÊE (*semi-apertus, a, um*) χανών, οὔσα, ὄν, *Luc.*

ENTRE-BAISER [*S' (mutua sibi dare oscula)*] ἀλλήλους συγκαταφιλεῖν.

ENTRE-CHOQUER [*S' (concurrere)*] συμπλήσσειν, ου συμπλήττειν. Des rochers bleuâtres qui semblent de loin s'entre-choquer, συμπληγάδες χυάνεαι, *Eur. Médée, 2.*

ENTRE-COLONNE, OU

ENTRE-COLONNEMENT (*inter-columnium, ii*) μεσόστυλον, μεσοστύλιον, ίου, τό, *Archit.*

ENTRE-CÔTE de bœuf (*intercostale bovis frustum*) βόειον κόμμα μεσόπλευρον, ου μεσοπλεύριον, ίου.

ENTRE-COUPÉ, ÊE. Paroles entre-coupées (*interrupta verba, orum*) διακεκομμένα ῥήματα, ων.

ENTRE-DEUX (*intermedium spatium, ii*) τὸ μεταξύ, τὸ διάμεσον, τὸ ἀνάμεσον, *Hér.*

ENTRE-DONNER [*S' des présents (sibi mutua dare munera)*] ἀλλήλοις ἀντιχαρίζεσθαι, *Xén. Cyrop. liv. IV.*

ENTRÉE (*ingressus, us*) εἰσδοδος, ου, ἦ, *Plut.* — (*initium, ii*) ἀρχή, ἦς, ἦ. A l'entrée du printemps (*ineunte vere*) ἀρχομένου τοῦ ἔαρος. — (*primæ dapes*) τὰ πρῶτα ἐδέσματα, ων.

ENTREFAITES. Sur *ou* dans ces entrefaites (*inter hæc, interea*) μεταξύ, ἐν τῷ μεταξύ, ἐν τῷ μεταξύ χρόνῳ, ἐν τασούτῳ, *Dém.*
Isocr. Sur ces entrefaites, les Hyrcaniens envoient à Cyrus des messagers, πρᾶκτονος δὲ ταῦτα τοῦ Κύρου, ἀφικνούνται ἀπὸ Ἑρκανίων ἀγγελοι, *Xén. Cyrop. liv. IV.*

ENTRE-FRAPPER [*S' (sibi mutua ferre vulnera* ἀλλήλους συγκόπτειν, ψειν.

ENTR'ÉGORGER [*S' (sese invicem jugulare)* ἀλλήλους συσφάττειν, *Eur.*

ENTRELACEMENT (*implicatio, onis*) περιπλοκή, ἤς, ἦ.

ENTRELACER (*implicare, o, ui*) περιπλέκειν, κω, ζω, *Dém.* Serpents entrelacés, ὄφεις ἀλλήλοις ἐμπλεκόμενοι, ων.

ENTRE-LUIRE (*interlucere, eo*) παρεμφαίνειν, ω.

ENTREMÊLER (*intermiscere, eo, scuti*) ἐγκαταμιγνύναι, υμι, τινί τι, *Luc.* S'entremêler de ce qui ne nous regarde pas (*nulla agendo nihil agere*) πολυπραγμανεῖν, ὦ, ἦσω, *Plat.* Un homme qui s'entremêle de tout (*ardelio, onis*) πολυπράγμων, ονος, ὁ, *Arist.*

ENTREMÊTRES (*intermediæ dapes*) τὰ διάμεσα ἰδέσματα, ων.

ENTREMETTEUR (*internuncius, ia*) μεσίτης, ου, ὁ, *N. Test.*

ENTREMETTRE [*S' (se alicui negotio admiscere)* μεμιτεύειν, ω, σω, *Paul, Hébr. VI. 17.* S'entremettre de beaucoup de choses, πολυπραγμανεῖν, ὦ, ἦσω, *Plat.* Un homme qui s'entremet de beaucoup de choses (*ardelio, onis*) πολυπράγμων, ονος, *Arist.*

ENTREMISE (*interventus, us*) μεσιτεία, ας, ἦ.

ENTRE-NUIRE [*S' (sibi invicem nocere)* ἀλλήλους συνδιαλυμαίνειν.

ENTREPAS. Cheval qui va l'entrepas (*toluarius equus, i*) ἵππος καλπάζων, ἄζουσα.

ENTRE-PERCCER [*S' (sese mutuo confodere)* ἀλλήλους συμπαίειν, *Soph.*

ENTREPÔT de marchandises (*statio receptivæ mercium, Cic.*) τὸ τῶν ἐμπορευμάτων ὑποδοχείον, ου.

ENTREPRENANT, E (*in suscipiendo audax, acis*) τολμηρός, ἄ, ὄν, *Dém.* εὐτολμος, ω, ὁ, ἦ, *Hérod.*

ENTREPRENDRE une affaire (*negotium ag-*

gredi, ior) ἐπιχειρεῖν, ὦ, ἦσω, πράγματι, *Dém.* τὸ ἔργον, *Plut.* τοῦ πράγματος ἄπτεσθαι, ομαι, *Dém.*

ENTREPRENEUR, BUSE, μισθωτής, οὔ, ὁ· μισθοῦμενος, ἐνή, *Dém.*

ENTREPRIS, ISB. Avoir la tête entreprise d'un rhume (*gravedine laborare, o*) κορυζᾶν, ὦ, *Luc.*

ENTREPRISE (*inceptum, i*) ἐπιχείρημα, ατος, τό· τόλμημα, ατος, τό, *Thuc.* Faire une entreprise hardie, τόλμημα τολμᾶν, ὦ, ἦσω.

ENTRE-QUERRELLER [*S' (rixari, jurgari, or)* ἀλλήλοις συνερίζειν, *Luc.*

ENTRER (*intrare, o, avi; ingredi, ior*) εἰσβαίνειν, βαίνω*, *Hom. Od. IX. 103.* εἰσέρχεσθαι, ομαι, *Plat.* εἰσίναι, εἴξειμι*· ἐμβατεύειν, ω, σω, εἰς τι, *Dém.*

Entrer au tribunal, εἰς τὸ δικαστήριον εἰσέρχεσθαι, *Dém.* Entrer dans sa dixième année, ἐπιβαίνειν ἔτους δεκάτου, *Hérod.* Entrer en charge (*magistratum inire, ineo*) εἰς ἀρχὴν μετιέναι, *Isocr.*

ENTRE-RÉPONDRE [*S' (sibi mutuo respondere)* ἀλλήλοις ἀνταποκρίνεσθαι· ἀντιφωνεῖν, *Anacr.*

ENTRE-SECOURIR [*S' (sibi mutuum opem ferre)* ἀλλήλοις συμβοηθεῖν, *Isocr.*

ENTRESOL (*interstitium, ii; intertabulatum, orum*) διάστημα, ατος, τό· μεσοδόκιον, ἴου, τό.

ENTRE-SUIVRE [*S' (sese invicem sequi ou excipere)* ἀλλήλοις συνέπεσθαι, ου συνακολουθεῖν, *Xén.*

ENTRE-TEMPS. Dans cet entre-temps (*in hoc temporis spatio*) ἐν τῷ μεταξύ χρόνῳ, *Dém.*

ENTRETENIR ses biens, sa santé (*bona, valetudinem tueri, eor*) τὰ ἀγαθὰ διαφυλάττειν, ττω, ζω, *Isocr.* τὴν ὑγίειαν σώζειν, ω, *Arist.*

ENTRETENIR [*S' avec quelqu'un (cum aliquo colloqui, or)* συνομιλεῖν, ὦ, ἦσω, τινί, *Act. des Ap. X, 27.* — par lettres, δι' ἐπιστολῶν διαλέγεσθαι τινι, *Isocr.*

ENTRETENU, UE. Un jardin bien entretenu (*cultissimus hortus, i*) εὐανθῆς κήπος, ου, *Plat.*

ENTRETIEN. Avoir avec quelqu'un de longs et fréquents entretiens sur une affaire (*crebro et prolixè de re aliqua cum aliquo colloqui, or*) ἐντὺς ζεις πυκνὰς καὶ

μακρὰς ποιῆσθαι, οὔμαι, περί τινος, *Isocr.* — (*corporis cultus, us*) τὸ τοῦ σώματος σχῆμα, ατος, *Hérod.*

ENTREVOIR (*aliquid quasi per caliginem videre, eo, Cic.*) ἀμβλωπεῖν, ὦ. Entrevoir les desseins de quelqu'un (*alicujus consilia subodorari, or*) τὰ τινος βουλεύματα προκισθάνεσθαι, ομαι, *Plut.*

ENTREVOUS, *terme de maçonnerie (interignium, ii)* μεσοδόκιον, ίου, τό.

ENTREVUE (*colloquium, ii*) ἔντευξις, εως, ἡ, πρὸς τινα, *Plut.* Honorer quelqu'un d'une entrevue (*aliquem colloquio dignari, or*) τῇ τῶν λόγων κοινωνίᾳ τινὰ δεξιούσθαι, οὔμαι, *Elien.*

ENTR'OUVERTE, *ε (semi-apertus, a, um; hians, antis)* χανών, οὔσα, ὄν· κεληνώς, υία, ὄς.

ENTR'OUVRIR. Puisse la terre s'entr'ouvrir sous mes pas, avant que... (*sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat, Virg.*) πρίν μοι χάνοι εὐρεία χάνῶν! *Hom. II. IV. 182.*

ENTURE (*insitio, onis; inoculatio, onis*) ἐγκύντρισις, εως, ἡ· ἐνοφθαλμισμός, οὔ, ὄ, *Théophr.*

ENUMÉRATION (*enumeratio, onis*) διαρίθμησις, ἐξαριθμησις, ἀπαρίθμησις, εως, ἡ· κατάλογος, ου, ὄ, *Arist.*

ENUMÉRER (*enumerare, o, avi*) διαριθμεῖν, ἐξαριθμεῖν, ἀπαριθμεῖν, ὦ, ἡσω, *Isocr.* καταλέγεσθαι, ομαι, *Athén.* Enumérer tous les bienfaits dont on a comblé quelqu'un, πάσας εὐεργεσίας εἰς τινα καταθεύσας διηγῆσθαι, οὔμαι, *Hérod.*

ENVAHIR une contrée (*regionem invadere, do, si*) ἐμβάλλειν, ω*, εἰς χώραν, *Xén.* ἐπιπηδᾶν, ὦ, χώραν, *Plut.* ἐπιβαίνειν, βαίνω*, χώρας ου ἐπὶ τὴν χώραν, *Dém.*

ENVAHISSEMENT (*invasio, onis*) ἐπέλασις, εως, ἡ, *Luc.* εἰςβολή, ἡς, ἡ, *Isocr.*

ENVELOPPE (*integumentum, involucrum, i*) σκέπασμα, ατος, τό, *Arist.* εἰλημα, ἐνείλημα, ατος, τό, *Hipp.*

ENVELOPPER (*involvere, vo, vi; tegere, go, xi*) σκεπάζειν, ἄζω, ἄσω, *Diosc.* ἐγκαλύπτειν, πτωί, ψω, *Plut.* — quelqu'un dans de mauvaises affaires, συμφοραῖς τινα περιβάλλειν, ω*, *Isocr.* κακοῖς τινα ἐμπλέκειν, κω, ξω, *Isocr.*

ENVENIMER (*aliquid veneno inficere, io, feci*) φαρμάσσειν, σσω, ξω, τί, *Plat.* —

les paroles de quelqu'un (*alicujus dicta ad invidiam vertere, to, ti*) τοὺς λόγους τινὸς λυμναίνεσθαι, ομαι, *Dém.*

ENVERGURE, *en parlant d'un oiseau (alarum expansio, onis)* ἡ τῶν πτερῶν ἔκτασις.

ENVERS (*erga, in, acc.*) πρὸς, περί, acc. Se montrer bienveillant envers tout le monde (*benignum erga omnes se gerere*) ἡδέως πρὸς ἅπαντας ἔχειν, ω, *Isocr.* Envers ses parents (*in parentes*) περί τοὺς γονεῖς, *Isocr.* Jurez-moi de me défendre envers et contre tous, ὁμοσπόν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρῆζειν, *Hom. II. I. 77.*

ENVERS. L'envers d'une étoffe, *par opposition à l'endroit (panni facies aversa)* ἡ φαυλοτέρα τοῦ ῥάκουτος ὄψις, εως, *Tomber* une chose à l'envers (*aliquid invertere, to, ti*) καταστρέφειν, φω, ψωί, τί, *Lib.* ἐκστρέφειν, *Aristoph.* Tomber à l'envers, *sur le dos*, ὑπτίον πίπτειν, πίπτω*.

ENVI. A l'envi les uns des autres (*certatim*) ἐφαμιλλῶς, ἀγωνιστικῶς.

ENVIE (*invidia, æ; livor, oris*) φθόνος, ου, ὄ· βασκανία, ίας, ἡ, *Dém.* Possession digne d'envie (*invidiosa possessio, onis*) ἐπιφθονον κτῆμα, ατος, *Plat.* Il vaut mieux faire envie que pitié, χρέσσω οἰκτιρῶν φθόνος, *Pind. Pyth. I. 164.*

ENVIE (*cupiditas, atis*) ἐπιθυμία, ας, ἡ, *Dém.* Avoir envie d'acheter (*empurire, io*) ἀγορασεῖν, ω. — de se marier (*nupturire, io*) γαμησεῖν, *Alciph.* — d'uriner (*micturire, io*) οὔρητιᾶν, ὦ, *Aristoph.* — d'aller à la selle (*cacaturire, io*) χεσεῖν, ω· χεζητιᾶν, ὦ, *Aristoph.*

ENVIE (*reduvia, æ*) παρωνυχίς, ἴδος, ἡ· παρωνυχία, ας, ἡ, *Paul Egin.*

ENVIEILLI, *IE* (*inveteratus, a, um*) πεπαλαιωμένος, η, ον.

ENVIER (*aliquid alicui invidere, eo*) φθονεῖν, ὦ, ἡσω, τινί τινος, *Isocr.* βασκαίνειν, ω, τινί τινος, *Luc.* Envier le bonheur d'autrui, ἄλλοτριοφθονεῖν, ὦ, ἡσω.

ENVIEUX, *EUSE* (*invidus, lividus, a, um*) φθονερός, ἄ, ὄν, *Plut.* βάσκανος, ου, ὄ, ἡ, N'avoir point d'envieux, ἀνεπιφθόνως ἔχειν, ἔχω*.

ENVIRON (*circum, circa, circiter*) ἔγγυς, σχεδόν. Environ soixante-dix vaisseaux, περί ἑβδομήκοντα ναῦς, *Thuc.* **ENVIRON**

treptic persons, ὡς τριάκοντα ἄνθρωποι, *Dém.* Environ cent stades, ἔσον ἑκατὸν σταδίους, *Hérod.* Les environs, οἱ περίξ τόποι.

ENVIRONNER une ville de murailles (*urbem mœnibus circumdare, do, dedi*) τείχος τῆ πόλει περιβάλλειν, ὠ*, *Arist.* τὴν πόλιν περιτειχεύειν, ἰζω, ἰσω, *Dém.*

ENVISAGER quelqu'un (*aliquem intueri, eor*) τινὰ θεᾶσθαι, ὦμαι· βλέπειν, πω, ψω ου φομαι, εἰς τινα, *Dém.* πρὸς τινα, *Plut.* — (*mente perpendere, do, di*) τῆ γνῶμη ἐπισκοπεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.*

ENVOI (*missio, onis*) πέμψις, εως, ἦ, *Thuc.* πομπή, ἦς, ἦ, *Plat.*

ENVOISINÉ, *Æ.* Etre bien ou mal envoisiné (*bonos aut malos vicinos habere, eo*) καλοῦς ἢ κακοῦς γείτονας ἔχειν, ἔχω*.

ENVOLER [S'] (*avolare, evolare, o*) ἀφίπτασθαι, αμαι, *Luc.*

ENVOYÉ, *Æ* (*nuncius, a; legatus, i*) ἀγγελος, ου, ὁ, ἦ· πρέσβυς, εως, ὁ, *Dém.*

ENVOYER (*mittere, o, si*) πέμπειν, πω, ψω, τινί τι, *Xén.* — un messenger à quelqu'un, πρέσβυν πρὸς τινα ἀποστέλλειν, λλω, λῶ, *Isocr.*

EOLE, dieu des vents, Αἰολος, ου, ὁ.

EOLIEN ou EOLIQUE, *dialecte grec, dans lequel Sapho avait composé ses odes, et dont la langue latine s'est en grande partie formée*, αἰολίς, ἰδος, ἦ· αἰολικῆ διάλεκτος, ου. Parler ou écrire en —, αἰολίζειν, ἰζω· αἰολιστί ου αἰολικῶς λέγειν, γω, ζω, ου γράφειν, φω, ψω.

EOLIPYLE, *porte d'Eole* (*Vitr. liv. I, chap. 6*) Αἰόλου πύλη, ης, ἦ.

EPACTE (*adscititii dies*) ἐπακται ου ἐπαγόμεναι ἡμέραι. R. ἄγειν, *agere.*

EPAGNEUL, *EULE* (*canis hispanicus, a*) κύνων ἰσπανικός, ική.

EPAIS, AISSE (*spissus, crassus, densus, a, um*) πυκνός, ἦ, ὄν, *Théophr.* παχύς, εἶα, ὦ, *Xén.* δασύς, εἶα, ὦ. Qui a la peau épaisse, παχύδερμος, ου, ὁ, ἦ.

EPAISSEUR d'un mur (*parietis crassitudo, inis*) ἦ τοῦ τοίχου παχύτης, ητος, *Arist.* τὸ πάχος, εως, *Thuc.* — d'un bois, d'une forêt (*sivae densitas, atis*) ἦ τῆς ὕλης πυκνότης, ητος· τάρφος, εως, τό. — du corps (*obesitas, atis*) πολυσαρκία, ας, ἦ· ὁ περὶ τὰς σάρκας ὄγκος· ὁ τοῦ σώματος ὄγκος, *Elien.*

EPAISSIR (*spissare, o; densare, o*) ἠδρύνειν, νω, νῶ, *Théophr.* πυκνοῦν, ὦ, ὦσω, *Plut.* παχύνειν, νω, νῶ, *Polyb.* S'épaissir (*spissescere, sco; densari, or*) ἠδρύνεσθαι, ομαι, *Théophr.* παχύνεσθαι, ομαι, *Polyb.* πυκνοῦσθαι, οῦμαι, *Plut.*

EPAISSISSEMENT (*densatio, concretio, onis*) πύκνωσις, εως, ἦ, *Plut.* σύμπηξις, εως, ἦ, *Plat.*

EPAMINONDAS, illustre général des Thébains, Ἐπαμινώνδας, δα, ὁ.

EPAMPINOT (*pampinatio, onis*) οἰναρισμός, οῦ, ὁ· βλαστολογία, ἰας, ἦ, *Théophr.*

EPAMPNER la vigne (*vineam pampinare, o*) τὴν ἄμπελον οἰναρίζειν, ἰζω, ἰσω, *Athén.* βλαστολογεῖν, ὦ, ἦσω, *Théophr.*

EPANCHEMENT, *au propre comme au figuré* (*effusio, onis*) ἐκχυσίς, εως, ἦ, *Athén.*

EPANCHER (*effundere, do, fudi*) ἐκχέειν, ἔω, εὔσω, *Luc.* — son cœur, τὴν καρδίαν ἀνοίγειν, γω, ζω.

EPANDRE (*diffundere, do, fudi*) διαχέειν, ἔω, εὔσω, *Xén.* διαχύειν, ω, σω, *Plut.*

EPANORTHOSE (*correctio, onis, fig. de Rhét.*) ἐπανόρθωσις, εως, ἦ. R. ὀρθός, *rectus.*

EPANOUIR [S', *en parlant d'une fleur* (*hiare, o; dehiscere, sco*) χαίνειν, ω, *Luc.* — (*voluptate gestire, io*) ἀγαλλίσσασθαι, ὦμαι, *Grég. Naz.* Fleur nouvellement épanouie, ἄνθος ἄρτι ἀνεωγός, ὅτος.

EPANOUISSEMENT d'une rose (*rosæ explicatio, onis*) ἦ τοῦ ῥόδου ἀνοίξις, εως. — du cœur (*animi diffusio, onis*) ἀγαλλίσις, εως, ἦ, *N. Test.*

EPARGNANT, *E* (*parcior, oris*) φειδωλός, ωλή, *Arist.*

EPARGNE (*parcimonia, æ*) φειδώ, ὄος, ἦ, *Arist.* φειδωλία, ας, ἦ, *Grég. Naz.*

EPARGNER son ennemi, son argent, sa peine (*hosti, pecuniæ, labori parcere, co, reperci*) ἐμθροῦ, χρημάτων, πόνου φείδεσθαι, ομαι, *Plut.*

EPARILLER (*dispergere, go, si*) διασχεδάζειν, ἄζω, ἄσω, *Thuc.* διασκορπίζειν, ἰζω, ἰσω, *N. Test.*

EPARS, ARSE (*sparsus, a, um*) ἐσκορπισμένος, η, ον.

EPARVIN ou **EPERVIN** (*suffrago*, *inis*) μεσοκύνιον, ίου, τό, *Hippiatr.* Un cheval qui a les éparvins (*suffraginosus equus*, *Colum.*) σειριαίων ἵππος, *Diosc.*

EPATÉ, **EE**. Un nez épaté (*patulus nasus*, *i*) σιμός μυκτήρ, ἦρος, *Plat.*

EPAULE (*humerus*, *i*) ὠμος, ου, ὄ, *Isocr.* ἐπωμίς, ίδος, ἦ, *Eur.* Le plat des épaules (*scapula*, *arum*) πλάται, ὄν, αί, *Poll.* ὠμοπλάται, ὄν, αί, *Gal.* L'entre-deux des épaules (*interscapilium*, *ii*) μετάφρενον, ου, τό, *Hom.* Regarder quelqu'un par dessus l'épaule (*aliquem despiciere*, *io*, *exi*) ἐπὶ χλευασμῷ καταβλέπειν, πω, ψω ου ψομαι. Je porte cet homme sur mes épaules (*gravat me iste homo*) βαρύνει με οὗτος ὁ ἄνθρωπος, *Xén.*

EPAULE quelqu'un (*aliquem javare*, *sustentare*, *o*) συναγωνίζεσθαι, ομαι, τινί, *Dém.*

EPAULETTE (*humeralis*, *superhumeralis*, *is*) ἐπωμίς, ίδος, ἦ· ἐπωμίδιον, ίου, τό.

ÉPAVE (*errabundus*, *a*, *um*) πλανώμενος, η, ὄν, *Luc.* πλανητός, ἦ, ὄν, *Plat.*

EPEAUTRE (*spelta*, *æ*) ζεία, ας, ου ζειά, ᾶς, ἦ, *Diosc.*

ÉPÉE (*gladius*, *ii*; *ensis*, *is*, *m.*) ξίφος, εος, τό, *Xén.* μάχαιρα, ας, ἦ, *Dém.* L'épée, la profession des armes (*militia*, *æ*) ξιφηφορία, ίας, ἦ, *Suid.* Porter l'épée, ξιφηφορεῖν, ὦ, ἦσω, *Hérod.* Mettre l'épée à la main, τὸ ξίφος γυμνοῦν, ὦ, ὦσω, *Hérod.* τὸ ξίφος σπᾶσθαι, ὦμαι, *Plut.* Ceindre l'épée, τὴν μάχαιραν ὑποζώνουσθαι, ομαι, *Ellen.* Emporter une place l'épée à la main, φρούριον κατὰ κράτος αἰρεῖν, ὦ, *Isocr.* Tuer quelqu'un d'un coup d'épée, τινὰ ξιφοκτονεῖν, ὦ, ἦσω, *Suidas.* Achille remit dans le fourreau sa terrible épée, Ἀχιλλεύς ἀψ ἐς κουλεὸν ὡσε μέγα ξίφος, *Hom. II. 1, 220.*

EPELER (*litteras appellare*, *o*, *avi*) συλλαβίζειν, ἴω, ἴω.

ÉPERDU, **UE**. Médée éperdue d'amour pour Jason (*Jasonis amore saucia*) Μηδεία, ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεῖσ' Ἰάσονος, *Eur. Médée*, 8.

ÉPERDUMENT (*impolenter*) ὑπερβολικῶς. Aimer quelqu'un éperdument (*aliquem deperire*, *eo*) ἐπιμαίνεσθαι τινί, *Phil.*

ÉPERON (*calcar*, *aris*; *stimulus*, *i*) πλῆκτρον, ου, τό, *Aristoph.* κέντρον, ου, τό, *Strab.* Donner de l'éperon à un cheval, ἵππον μυωπίζειν, ἴω, *Héliod.* Donner de l'éperon à quelqu'un, le stimuler, l'encourager, τὸν τρέγοντα ὀτρύνειν, ὡ τὰ κέντρα τινὲ περιβάλλειν, ὡ*, *Diod. Sic.* L'éperon d'un navire (*navis rostrum*, *i*) ἐμβολον, ου, τό, *Polyb.* γάλλωμα, ατος, τό, *Plut.* ἀκροστόλιον, ίου, τό, *Strab.*

ÉPERVIER (*accipiter*, *tris*) ἰέραξ, ακος, ὄ, *Arist.* Petit —, ἱρακίσκος, ου, ὄ, *Aristoph.* Imiter le cri de l' —, ἱρακίζειν, ἴω, *Ellen.*

ÉPHEBE (*adolescens*, *entis*) ἐφηβος, ου, ὄ, ἦ, *Xén.* R. ἦβη, puberté.

ÉPHÈDRE (*subsidiarius athleta*) ἐφεδρος, ου, ὄ, ἦ. R. ἔδρα, *sedes.* — C'est aussi le nom d'un conifère (*ephedra monostachia*, *distachia*, etc., *Linn.*) ἐφέδρα μονόσταχυς, δίσταχυς, κ. τ. λ.

ÉPHÉLIDES, *taches de rousseur*, ἐφήλιδες, ὄν, αί. R. ἦλιος, ίου, ὄ, soleil.

ÉPHÉMÈRE (*unius diei*) ἐφήμερος, ου, ὄ, ἦ. R. ἡμέρα, jour.

ÉPHÉMÉRIDES (*diarium*, *ii*) ἐφημερίδες, ὄν, αί. R. ἡμέρα, jour.

ÉPHÈSE, ville d'Ionie, Ἐφεσος, ου, ἦ.

ÉPHESTRIE (*pallium*, *ii*) ἐφεστρίς, ίδος, ἴ. R. ἔνυμι, *induo.*

ÉPHÈTES (*Athenienstum magistratus*) ἐφέται, ὦν, οί.

ÉPHIALTES (*incubus*, *i*) ἐφιάλτης, ου, ὄ. R. ἄλλεσθαι, sauter.

ÉPHOD, *ceinture des prêtres hébreux*, ἐπωμίς, ίδος, ἦ, *Exod. XXV*, 7.

ÉPHORES (*inspectores*) ἐφοροι, ὄν, οί. R. ὄρᾶν, ἐφορᾶν, *inspicere.*

ÉPI (*spica*, *æ*) στάχυς, υος, ὄ, *Plut.* Barbes d'épi (*aristæ*, *arum*) ἀθήρες, ὄν, οί, *Diosc.* Disposé en épi, σταχυούτης, εος, ὄ, ἦ.

ÉPIALE (*algida febris*) ἠπιάλος, ου, ὄ.

ÉPICARPE, ἐπικάρπιον, ίου, τό. R. καρπός, poignet.

ÉPICE (*aroma*, *atis*) ἄρωμα, ατος, τό, *Plut.* Pain d'épice (*aromaticus panis*, *is*) μελίτωμα, ατος, τό.

ÉPICEA ou **ÉPICIA** (*abies picea* ou *pinus abies*, *Linn.*) πεύκη, ης, ἦ· πίτυς, υος, ἦ, *Hér.*

EPICHNE, ou *surcommun*, ἐπίκοινος, ου, δ, ἡ, *Gramm.*
EPICER (*aromata aspergere, go, si*) ἀρωματίζειν, ἴζω, ἴσω.
EPICERIE. Commerce d'épicerie (*aromataria mercatura, æ*) ἀρωματική ἔμπορία, ἴας, ἡ.
EPICHERÈME, *sylogisme renforcé*, ἐπιχειρήμα, ατος, τό. R. χεῖρ, *manus.*
EPICIER, **ÈRE** (*aromatarius, a*) ἀρωματοπώλης, ου, δ.
EPICRANE (*capitis tegumentum*) ἐπίκρανον, ου, τό.
EPICURE, *nom d'un philosophe grec*, Ἐπίκουρος, ου, δ. — q.d. *auxiliator.*
EPICYCLE, ἐπικύκλιον, ἴου, τό, *Astron.* R. κύκλος, *cercle.*
EPICYCLOÏDE, ἐπικυκλοειδής, έος, δ, ἡ, *Géom.* R. κύκλος, *cercle.*
EPI D'EAU, ποταμογείτων, ονος, δ, ἡ. — q.d. *fluvio vicinus, a.*
EPIDÉMIE, ἐπιδημία, ἴας, ἡ. R. δῆμος, *populus.*
EPIDÉMIQUE. Maladie épidémique (*populæ morbus*) ἐπιδημική ου ἐπιδημία νόσος, ου.
EPIDERMÈ (*summa cutis*) ἐπίδερμῖς, ἴδος, ἡ. R. δέρας, *δέρμα, peau.*
EPÏER (*speculari, or*) σκοπεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.* κατασκοπεῖν, ὦ, ἡσω· κατασκέπτεισθαι, ομαι, *Xén.* Epier l'occasion, τὸν καιρὸν παρατηρεῖν, ὦ, ἡσω. — (*spirari, or*) σταχυοῦσθαι, οὔμαι· σταχυοφρεῖν, ὦ, ἡσω.
EPÏERER un champ (*agræm elapidare, o*) ἐκλιθολογεῖν, ὦ, ἡσω.
EPÏRU (*venabulum, i*) προβόλιον, ἴου, τό, *Xén.*
EPÏGASTRE, ἐπιγάστριον, ἴου, τό. R. γαστήρ, *ventre.*
EPÏGASTRIQUE, ἐπιγαστρικός, ἡ, ὄν· ἐπιγαστριος, α, ον.
EPÏLOTTE (*lingula, æ*) ἐπιγλωττίς, ἴδος, ἡ. R. γλώσσα ου γλωττα, *langue.*
EPÏGRAMMATIQUE, ἐπιγραμματικός, ἡ, ὄν. R. γράφειν, *scribere.*
EPÏGRAMMATISTE, ἐπιγραμματοποιός, οὔ, δ, *même racine.*
EPÏGRAMME (*epigramma, atis*) ἐπίγραμμα, ατος, τό, *Arist.* Lancer à quelqu'un une épigramme, εἰς τινα ἀποσκώπτειν, πτω, ψω.

EPÏGRAPHE (*inscriptio, onis*) ἐπιγραφή, ἡς, ἡ, *Polyb.* R. γράφω, *scribo.*
EPÏLEPSIE (*comitialis morbus, Pliu.*) ἐπιληψία, ας, ἡ, *Gal. R.* λαμβάνω, *prim.* λήβω, *fut.* λήφουμαι, *prehendo.*
EPÏLEPTIQUE, ἐπιληπτικός, ἡ, ὄν.
EPÏLEEN (*deglabrare, bro*) ψιλοῦν, ὦ, ὡσω. *Arist.*
EPÏLOGUE (*conclusio, onis*) ἐπίλογος, ου, δ, *Poll.* R. λέγω, *dico.*
EPÏLOGUER (*carpere, po, psi*) κακίζειν, ἴζω, ἴσω, τινά τινος, *Phél.*
EPÏLOGUEUR (*carptor, oris*) ὁ κακίζων, οντος, *Dém.*
EPÏNARD. *Ce mot est inusité au singulier; on ne se sert que du pluriel, des épinards (spinacium, ii)* σπινάκιον, ἴου, τό.
EPÏNE (*spina, æ*) ἄκανθα, ης, ἡ, *Diosc.* — du dos, δάχις, εως, ἡ, *Gal.* Une couronne d'épines, ἀκάνθινος στέφανος, ου, *N. Test.* Lieu planté d'épines, ἀκανθών, ὦνος, δ, *Eust.* — Voyez **EPÏNEUX**.
EPÏNEUX, **EUSE** (*spinousus, a, um*) ἀκανθώδης, εος, δ, ἡ, *Théophr.* — ἀκανθώδης et ἄκανθα s'emploient aussi bien au figure qu'au propre.
EPÏNE-VINETTE (*berberis vulgaris, Linn.*) δξυάκανθα, ης, ἡ.
EPÏNGLE (*acicula, æ*) βελόνη, ης, ἡ· βελονίς, ἴδος, ἡ.
EPÏPHANIE (*apparitio, onis*) ἐπιφάνεια, ας, ἡ· ἐπιφάνια, ἴων, τά. R. φαίνω, φαίνομαι, *luceo, appareo.*
EPÏPHONÈME (*acclamatio, onis*) ἐπιφώνημα, ατος, τό, *Quint.* R. ἐπί et φωνή, *vox.*
EPÏPHORE (*lacrymarum impetus, us*) ἐπιφορά, ἄς, ἡ. R. φέρω, *fero.*
EPÏPLOON (*omentum, i*) ἐπίπλοον, οὔ, τό.
EPÏRIQUE (*ad heroicum carmen pertinens*) ἐπικός, ἡ, ὄν.
EPÏRE, haute ou basse (*Epirus, i, f.*) ἡ ἄνω ἢ κάτω Ἑπείρος, ου.
EPÏSCOPAL, **E** (*episcopalis, e*) ἐπισκοπικός, ἡ, ὄν. R. σκέπτομαι, *inspicio.*
EPÏSCOPAT (*episcopatus, us*) ἐπισκοπή, ἡς, ἡ, *N. Test.*
EPÏISODE (*poetica digressio*) ἐπεισόδιον, ἴου, τό. *Mot composé de ἐπί, εἰς, et ὁδός,*

chemin. *Ce sont, pour ainsi dire, des fleurs que l'on sème en chemin, pour embellir son récit.*

EPISODIQUE. Un personnage épisodique (*persona adventitia*) ἐπεισόδιον πρόσωπον, ου.

EPISTÉMONARQUE (*doctrinae inspector*) δ τῆς ἐπιστήμης ἀρχός, ου.

EPISTOLAIRE. Le genre épistolaire (*epistolae genus, eris*) ἐπιστολικὸν γένος, εως, *Dém. Phal.*

EPISTYLE, ἐπιστύλιον, ίου, τό. R. στύλος, colonne.

EPITAPHE, ἐπιτάφιον, ίου, τό, *Luc. R. ταφή, sépulture.*

EPITASE (*incrementum, i*) ἐπίτασις, εως, ἡ.

EPITHALAME (*nuptiale carmen*) ἐπιθαλάμιον, ίου, τό, *Poll.*

EPITHÈME, ἐπιθήμα ου ἐπίθεμα, ατος, τό. R. τίθημι, pono.

EPITHÈTE (*adjectivum nomen*) ἐπίθετον ὄνομα, ατος, *Arist. R. τίθημι, pono.*

EPITOGÉ, mot hybride, c'est-à-dire formé de deux éléments différents; ἐπί, sur, toga, toge.

EPITOME (*compendium, ii*) ἐπιτομή, ἡς, ἡ, *Arist. R. τέμνειν, couper.*

EPITOMER (*brevius reddere*) ἐπιτέμνειν, τέμνω^{*}.

EPITRE (*epistola, æ*) ἐπιστολή, ἡς, ἡ, *Xén. R. στέλλειν, envoyer.*

EPITROPE (*procurator, oris*) ἐπίτροπος, ου, δ, *Xén.*

EPIZOOTIE (*contagium, ii*) ἐπιζωστία, ας, ἡ. R. ζῶον, animal.

EPIZOOTIQUE (*contagiosus, a, um*) ἐπιζωστικός, ἡ, ὄν, même racine.

ÉPLOGÉ, ἔε (*lacrymabundus, a, um*) δεδαχρυμένος, ἐνη, ἐνον, *Esch.* Etre tout éplogé, δαχρυβροεῖν, ὦ, ἦσω.

ÉPLOYÉ, ἔε, terme de blason (*expansus, a, um*) ἐκτεταμένος, η, ον.

ÉPLOGER (*mundare, o, avi*) καθαρίζειν, ω· καθαρίζειν, ἴω, ἴσω, *Grég. Naz.* — la conduite de quelqu'un (*in vitam alicujus inquirere, ro, sivi*) τὸν βίον τινὸς ἐξετάζειν, ἄω, ἄσω, *Dém.*

ÉPLOGURE (*purgamentum, i; quisquilia, arum*) κάθαγμα, ατος, τό· περιψήματα, ων, τά, *N. Test.*

ÉPODE, ἐπωδός, ου, δ. R. ἀείδω ου ᾄδω, cano; ᾠδή, canticum.

ÉPOINTER une épée (*gladio mucronem detrahere, ho, xi*) μαχαίρας τὸ στόμα ἐπιχλᾶν, ἄω.

ÉPONGE (*spongia, æ*) σπόγγος, ου, δ· σπογγία, ἄς, ἡ, *Plut.* Qui tient de l'éponge (*spongiosus, a, um*) σπογγώδης, εος, δ, ἡ, *Diosc.*

ÉPONGER (*expongere, go*) σπογγίζειν, ἴω, ἴσω, *Aristoph. Thesmoph. 133.* Ordures que l'on a épongées, σπογγίσματα, ων, τά.

ÉPORÉE (*epicum poema*) ἔπος, εος, τό· ἐποποιία, ας, ἡ.

ÉPOQUE, ἐποχή, ἡς, ἡ. R. ἔχω, ἐπέγω, inhibeo.

ÉPOUDRER (*pulverem excutere, tio, ssi*) ἔκχονοῦν, ὦ, ὦσω.

ÉPOUMONNER [S' à force de crier (*clamitare, o*) κραυγάζειν, ἄω, ἄσω· κράζειν, ἄω, ἄζω, *Dém.*

ÉPOUSAILLES (*sponsalia, ium; nuptiae, arum*) τὰ νύμφια, ων, *Chryst. τὰ γαμικά, ὦν, Thuc.*

ÉPOUSE (*sponsa, æ; uxor, oris*) νύμφη, ης, ἡ, *Plut. ἀλοχος, ου, ἡ, Plat. παρέκοιτις, ἰδος, ἡ. Luc. γυνή. αικός, ἡ, Dém.* — légitime, γυνεσία γυνή, αικός, *Xén. Cyrop., liv. IV, 3.*

ÉPOUSÉ, ἔε (*sponsus, a*) νυμφίος, ίου, δ· νύμφη, ης, ἡ, *Plut.*

ÉPOUSER (*uxorem ducere, co, xi*) γυναίκα γαμεῖν, ὦ, *Esch.* — (*nubere, bo, psi*) γαμείσθαι, οὔμαι, τινί, *Plut.* — en secondes noces, δευτερογαμεῖν, ὦ, *Pand.* Épouser pour de l'argent, κερδογαμεῖν, ὦ, ἦσω.

ÉPOUSSETER un habit (*vestem scopula purgare, o*) τὴν ἐσθῆτα τῷ σαρωθρίῳ καθαρίζειν, ἴω.

ÉPOUSSETTES (*vestiaria scopula, æ*) σαρωθριον, ίου, τό.

ÉPOUVANTABLE (*terrificus, a, um*) φοβερός, ἄ, ὄν, *Dém.*

ÉPOUVANTABLEMENT (*horrendum in modum*) δεινῶς, φοβερῶς.

ÉPOUVANTAIL (*terriculum, i*) φόβητρον, ου, τό, *N. Test.* μορμώ, ὄος, ἡ· μορμολυκείον, ου, τό, *Lucien, Toxaris.*

ÉPOUVANTE (*terror, oris; formido, ipis*) φόβος, ου, δ· δέος, δέεος, δέους, τό, *Dém.* Prendre l'épouvante, ταράττεσθαι, ομαι, *Dém.* Semer l'épouvante dans les rangs

επρεμισ, τοῖς πολεμίοις φόβον παρασκευάζειν, ἄζω, ἄσω, *Dém.*

ÉPREUVANTER (*terrefacere, io, feci*) ἐφοβεῖν, ὦ, ἦσω, τινά, *Isocr.* φοβερίζειν, ἴζω, ἴσω, *Sept.* φοβεῖν, ὦ, ἦσω· ταρατταίν, ττω, ζω· καταπτήσσειν, σσω, ζω, *Dém.*

ÉPREUX (*sponsus, maritus, i*) νυμφίος, ἴου, ὁ· ἀνὴρ, ἔρος-δρός, ὁ, *Dém.*

ÉPREINDRE (*exprimere, mo, pressi*) ἐκπιέζειν, ἔζω, ἔσω, *Plut.*

ÉPREINTES (*tenesmus, i*) τεινεσμός, οὔ, ὁ, *Nic.*

ÉPREUVE (*experimentum, i*) πείρα, ας, ἡ, *Dém.* Mettre quelqu'un à l'épreuve, δοκιμασίαν τινὸς λαμβάνειν, ὦ*, *Plut.* Une fidélité à l'épreuve (*spectata fides, ei*) δεδοκιμασμένη πιστότης, ἡτος. Épreuve d'imprimerie (*specimen, inis*) τυπογραφικὸν δείγμα, ατος.

ÉPROUVER (*probare, o, avi; experiri, ior*) πειρᾶν, ὦ, τινὸς ἔργου, *Plat.* πείραν τινὸς ἀνθρώπου λαμβάνειν, ὦ*, *Esch.*

ÉPROUVETTE (*specillum chirurgicum*) μῆλη, ἡς, ἡ.

ÉPUISÉMENT de forces (*virium defectio, onis*) ἀδυναμία, ας, ἡ.

ÉPUISER (*exhaustire, io, hausit*) ἐξαρύειν, ὦ, ὦ· ἀπαντλεῖν, ἐξαντλεῖν, ὦ, ἦσω, *Luc.*

ÉPULIE, ἐπουλῖς, ἴδος, ἡ, *Méd. R.* οὔλον, *gingiva.*

ÉPULONS (*epulones, um*) δαιτυμόνες, ὠν, οἱ, *Plat.* δαιταλεῖς, ὦν, οἱ, *Athén.*

ÉPULOTIQUE (*cicatricis efficax*) ἐπουλωτικός, ἡ, ὄν, *R.* οὐλή, *cicatrice.*

ÉPURÉ, **ΞΕ.** Langue épurée (*castigatus sermo, onis*) καταχοσμηθεῖς, ὦ διαπονηθεῖς λόγος, ου, *Plut.* Quand l'esprit sera épuré et dégagé de tout ce qui est terrestre, ὅταν ἄκρατος καὶ καθαρὸς ὁ νοῦς ἐκκριθῆ, *Xén. Cyrop. VIII, 7.*

ÉPURER (*expurgare, o, avi*) ἐκκαθαίρειν, ὦ, *Synés.* — du vin (*vinum defaecare, o, onis*) οἶνον ἀποτρυγεῖν, ὦ· διῶλιζειν, ἴζω, ἴσω, *Diosc.*

ÉPURGE (*euphorbia lathyris, Linn.*) λαουρίς, ἴδος, ἡ.

ÉQUARRIR une poutre, une pierre (*lignum, lapidem quadrare, o, avi*) τὴν δοκὸν, τὸν λίθον τετραγωνίζειν, ἴζω, *Plut.*

ÉQUATEUR (*aquator, oris*) ἰσημερινὸς κύκλος, ου, *Theophr.*

EQUATION (*aquatio, onis*) ἰσότης, ἡτος, ἡ.

EQUERRE (*norma, æ*) κανὼν, ὄνος, ὁ, *Esch.* γνώμων, ὄνος, ὁ, *Hér.*

EQUESTRE. Une statue équestre (*equestris statua, æ*) ἵππικὸς ἀνδριάς, ἄντος.

EQUIANGLE (*aqui-angulus, a, um*) ἰσώγωνιος, ἴου, ὁ, ἡ.

EQUIDISTANT, **Ξ** (*ex æquo distans, antis*) ἐξ ἴσου ἀπέχων, οὔσα, ὄν.

EQUILATÉRAL, **Ξ** (*æqua latera habens, entis*) ἰσόπλευρος, ου, ὁ, ἡ.

EQUILATÈRE (*æqua latera habens, entis*) ἰσόπλευρος, ου, ὁ, ἡ.

EQUILIBRE (*æquilibrium, ii*) ἰσορροπία, ας, ἡ, *Plut.* Perdre l'équilibre, ἑτερορρεπεῖν, ὦ, ἦσω. Qui se tient en équilibre, ἰσορροπος, ου, ὁ, ἡ, *Plat.* Mettre en équilibre (*librare, o*) ζυγοστατεῖν, ὦ, ἦσω, *Luc.*

EQUIMULTIPLE (*ex æquo multiplex*) ἰσοπλαπλάσιος, ἴου, ὁ, ἡ.

EQUINOXE (*æquinoctium, ii*) ἰσημερία, ας, ἡ, *Plut.*

EQUINOXIAL, **ΑΛΕ** (*æquinoctialis, e*) ἰσημερινός, ἡ, ὄν, *Theophr.*

EQUIPAGE de chasse (*venatorium instrumentum, i*) θηρευτικὸν παρασκεύασμα, ατος. — de guerre (*belli apparatus, us*) ἡ τοῦ πολέμου παρασκευή, ἡς, ἡ, *Isocr.* Equipage d'un vaisseau (*classarii, orum*) ναῦται, ὦν, οἱ, *Xén.*

EQUIPÉE (*inepta molitio, onis*) ἀστόχημα, ατος, τό.

EQUIPEMENT d'un navire (*navis armamenta, orum*) τὰ τῆς ναὸς σκεύη, ου σκευάσματα, *Dém.*

EQUIPER une flotte (*classem ornare, o, avi*) στόλον παρασκευάζειν, ἄζω, ἄσω, *Dém.*

EQUIPOLLENCE (*æquipollentia, æ*) ἰσοδυναμία, ας, ἡ.

EQUIPOLLENT, **Ξ** (*æquipollens, entis*) ἰσοδύναμος, ου, ὁ, ἡ. A l'équipollent, ἀναλόγως, κατ' ἀναλογίαν.

EQUIPOLLER (*æquipollere, eo*) ἰσοδυναμεῖν, ὦ· ἰσορροπεῖν, ὦ.

EQUITABLE (*æquus, a, um*) δίκαιος, α, ὄν, *Isocr.* ἐπιεικής, ἔος, ὁ, ἡ, *Arist.*

EQUITABLEMENT (*ex æquo et bono*) δικαίως, ἐπιεικῶς.

EQUITATION (*equitatio, onis*) ἵππεῖα, ας, ἡ· ἵππευσις, εως, ἡ, *Xén.*

EQUITÉ (*æquitas, atis*) δικαιοσύνη, ης, ἤ· ἐπιείκεια, ας, ἤ, *Dém.*
EQUIVALENT, E (*æquivalens, entis*) ἰσοβροπῶν, οὔσα, οὔν· ἰσοκρατής, έος, δ, ἤ, *Hér.*
EQUIVALOIR (*æquivalere, eo*) ἰσοβροπεῖν, ὦ, *Plat.*
EQUIVOQUE (*ambiguus, a, um*) ἀμφίβολος, ου, δ, ἤ, *Isocr.* ἀμφιλογος, ου, δ, ἤ, *Xén.* Parler d'une manière équivoque, ἀμφιβόλως λέγειν, γω, ζω, *Athén.*
EQUIVOQUE (*ambiguus, atis*) ἀμφιβολία, ἀμφιλογία, ας, ἤ.
EQUIVOQUER (*ambigue dicere, co, xi*) ἀμφιβόλως λέγειν, γω, ζω, *Athén.*
ÉRABLE (*acer, eris, n.*) σφένδαμνος, ου, ἤ, *Theophr.* Une table d'érable (*acerna mensa, æ*) σφενδαμνίνη τράπεζα, ης, *Aristoph.*
ERADICATIF, IVE, terme de médecine, ἐκριζωτικός, ἤ, ὄν.
ERADICATION (*eradicatio, onis*) ἐκρίζωσις, εως, ἤ.
ÉRAFLER (*cutem perstringere, go*) λιγῶν ἀναδέρειν, ρω, ερῶ.
ÉRAFLURE (*summæ cutis vellicatio, onis*) μικρά ἐχδορά, ἄς.
ÉRAILLÉ, ÉE. Etoffe éraillée (*semilacer pannus, i*) ἡμιβραχέος βράκος, εος. Yeux éraillés, ὀφθαλμοὶ κεκομμένοι.
ÉRASME (littér. *amabilis*) Ἐράσμιος, ίου, δ.
ÉRATER (*lienem adimere, o*) τὸν σπλῆνα ἀφαίρειν, ὦ.
ÉRATO, une des neuf Muses (*Erato, us*) Ἐρατώ, ὄος-οὔς, ἤ.
ÈRE (*æra, æ*) ἐποχή, ἤς, ἤ.
ÈREBE (*Erebus, i*) Ἐρεβός, εος-ους, τό.
ÈRECTEUR. Muscle érecteur, ὀρθωτῆρ μυῶν, ὦνος, δ.
ÈRECTION (*erectio, onis*) ὀρθωσις, ἴδρυσις, εως, ἤ.
ÈREINTÉ, ÈE (*delumbis, e*) ἀνευρος, ου, ὄ, ἤ.
ÈREINTER (*delumbare, o*) ἀπνευροῦν, ὦ, *Suid.* ἐκνευρίζειν, ἴζω, ἴσω, *Dém.*
ÈRÉMITIQUE. Vie érémitique (*solitaria vita, æ*) ἐρημιτικός, ου ἐρημικὸς βίος, ου.
ÈRÉTHISME (*irritatio, onis*) ἐρεθισμός, οὔ, δ, *Hipp.*
ÈRGOT (*calcar, aris*) τὸ τοῦ ἀλέκτορος

πλήκτρον, ου. Se lever sur ses ergots, ὑπερφηανεῦσθαι, ομαι.

ÈRGOTER (*argulari, or*) σοφίζεσθαι, ομαι, *Arist.* — (*villilitigare, o*) ἀντιλογεῖν, ὦ· διαλεπτολογεῖσθαι, οὔμαι, τινί.

ÈRGOTEUR, ÈUSE (*qui, quæ damnose levi de causa litigat*) γλισχραντιλογεζεπίτριπτος, ου, δ, ἤ, *moi comique, forgé par Aristophane.*

ÈRIDAN (*fluviorum rex Eridanus, Virg.*) Ἡριδανός, οὔ, ὄ.

Παρ' ὄχθας Ἡριδανοῖο,
Hom. Batrach. 20.

— On voit par ce double exemple qu'il ne faut pas dire Ἐριδανός. Voy. **COMCYRE** et **CYTHÈRE**.

ÈRIGER à quelqu'un une statue de bronze (*æream alicui statuum erigere, go, esi*) χαλκοῦν ἀνδριάντα τινί ἀνίστασθαι, ἴστημι, *Luc.* χαλκῆν εἰκόνα τινί ἱστάναι, ἴστημι, *Dém.* S'ériger en docteur (*doctoris nomen sibi arrogare*) τὸ διδασκάλου ὄνομα προσποιεῖσθαι, οὔμαι.

ÈRMITAGE (*solitudo, inis*) ἐρημοσύνη, ης, ἤ· ἐρημία, ας, ἤ, *Eschyl.*

ÈRMONTE (*solitarius, ii*) ἀναχωρητής, οὔ, ὄ· ἐρημίτης, ου, ὄ, *Grég. Naz.*

ÈROSION (*erosio, onis*) διάβρωσις, βρῶσις, εως, ἤ, *N. Test.*

ÈROTIQUE (*amatorius, a, um*) ἐρωτικός, ἤ, ὄν, *Plut.*

ÈRRANT, È (*errabundus, a, um*) πλάνης, ητος, ὄ· πλάνος, η, ὄν, *Dém.* ἀλώμενος, ἐνή, ενον, *Isocr.*

ÈRRATA (*errata, orum*) τυπογραφικὰ σφάλματα, ων.

ÈRRATIQUE (*erraticus, a, um*) πλανήτης, ου, δ, *Isocr.* πλανητός, ἤ, ὄν, *Plat.* πλανώμενος, ἐνή, ενον, *Luc.*

ÈRRE (*gressus, us*) βάδισμα, ατος, τό, *Luc.* Qui va grand'erre, μακροβάμων, ονος, δ.

ÈRREMENTS, OU ÈRRES. Suivre les erres ou les errements de quelqu'un (*alicujus vestigiis insistere, sto, stiti*) κατὰ πόδας ἔπεσθαι, ομαι, τινί, *Grég. Naz.* κατ' ἴχνος βαίνειν, βαίνω*, τινός, *Chrys.*

ÈRRER dans les ténèbres (*in tenebris errare, o, avi*) ἐν σκότῳ πλανᾶσθαι, ὦμαι, *Luc.* — (*falli, or*) σφάλεσθαι, ομαι, *Hér.*

ERREUR (*error, oris*) πλάνη, γς, ή, *Dém.* σφάλμα, ατος, τό, *Plut.* Etre dans l'erreur (*falli, or*) πλάνη κατέχεσθαι, ομαι. Induire quelqu'un en erreur, πλανᾶν, ὦ, τινά, *N. Test.* ὑπάγειν, ἄγω, ἄζω, τινά, *Dém.* Les erreurs d'Ulysse, αἱ τοῦ Ὀδυσσεύς πλάναι, ὦν.

ERRHINE. Le tabac est une plante errhine, ή νικιτιάνη φυτόν ἐστίν ἑρρῖνον. *R.* ῥίν, ῥίνες, *nasus, nares.*

ERRONE, ΕΕ (*errore præoccupatus, a, um*) σφαλερός, ἄ, ὄν· ἐπισφαλής, έος, δ, ή.

ERS (*errum, i*) ὄρθος, ου, δ, *Dém.*

ERUCTION (*eructatio, onis*) ἐρυγμός, οῦ, δ.

ERUDIT, Ε (*eruditus, a, um*) πεπαιδευμένος, ἐνη, ένον, *Isocr.* ὁ τῆς παιδείας ἀληθῶς τετυχηκώς, ὅτος, *Dém.* ὁ τῆς φιλοσοφίας μετεσχηκώς, *Isocr.*

ERUDITION (*eruditio, onis*) παιδεία, ας, ή· παιδεύσεις, εως, ή, *Dém.* Grande érudition, πολυμαθία, ας, ή. Un homme d'une profonde érudition (*vir eruditissimus*) ὁ εἰς ἄκρον τῆς παιδείας ἐλληκώς, ὅτος, *Plut.*

ERUGINEUX, EUSE (*æruginosus, a, um*) ἰώδης, εος, δ, ή.

ERUPTION volcanique (*vulcania eruptio, onis*) ἠφαιστεία ἐκβολή, ἧς, ου ἐκρηξίς, εως.

ERYNGE (*eryngium campestre, Linn.*) ἠρύγγιον, ἴου, τό.

ERINNYs, furie, Ἐριννύς, ὕος, ή.

ERYSIMÉ (*erysimum officinale, Linn.*) ἐρύσιμον, ου, τό.

ERYSIPELE (*ignis sacer*) ἐρυσιπέλας, ατος, τό, *R.* ἐρύω, *ful.* ἐρύσω, *traho,* et κέλας, *prope,* c'est-à-dire, *qui gagne de proche en proche.*

ERYSIPELATEUX, EUSE (*in ignem sacrum vergens*) ἐρυσιπελατώδης, εος, δ, ή.

Es, contr. pour en les. — Maître ès arts (*artium magister, tri*) γραμματοδιδάσκαλος, ου, δ.

ESCABEAU, ou

ESCABELLE (*scabellum, i*) ὑποπόδιον, ἴου, τό.

Ἐἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου·

« Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου

ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. »

Ps. CX. 1.

« Vieux, a dit l'Éternel à mon auguste Maître,

Viens siéger à ma droite; et, sous ton

joug liés,

Ces fougueux ennemis, qui t'osaient

méconnaître,

A tes pieds courberont leurs dos hu-

miiliés. »

Chrestom. Hébraïque.

ESCADRE (*classis, is*) ναυτικόν, οῦ, τό· στόλος, ου, δ, *Dém.* Chef d'escadre, ναύαρχος, ου, δ, *Thuc.* En remplir la fonction, ναυαρχεῖν, ὦ, *Xén.* Fonction de chef d'escadre (*classis præfectura, æ*) ναυαρχία, ας, ή, *Thuc.*

ESCADRON (*equitum turma, æ*) ἴλη, ης, ή, *Plut.* ἰπέπων τέλος, εος, τό, *Den. Hal.* Chef d'escadron (*turme præfectus, i*) ἰλάρχης, ου, δ, *Zosim.*

ESCADRONNER (*turmatim procedere, do, ssi*) ἰλαδόν, κατ' ἱλας προβαίνειν, βαινῶ*.

ESCALADE (*assultus, us*) ἐπιπέδησις, ἀνάβασις, εως, ή. Monter à l'escalade ou

ESCALADER une ville, et s'en rendre maître (*admotis scalis in urbem invadere, do*) κλιμαξί τῆ πόλει ἐπιπηδᾶν, ὦ, ήσω.

ESCALIER (*scalæ, arum*) κλιμαξί, ακος, ή. — dérobé (*posticæ scalæ*) ὀπισθία κλιμαξί, ακος.

ESCAMOTER (*præstigiis illudere, do*) γοητεύειν, ω, σοι, *Plut.* — (*surripere, pio, pui*) ὑφαρπάζειν, ἄζω, ἄσω, *Aristoph.*

ESCAMOTEUR (*prestigiator, oris*) γόης, ητος, δ, *Hér.* ἀγύρτης, ου, δ, *Phil.*

ESCAMPER, prendre de la poudre d'

ESCAMPETTE (*clam aufugere, io*) κρύβδην ou κρύβδα ἀποδιδράσκειν, σκω.

ESCAPADE. — Voyez ECHAPPÉE.

ESCARBOT (*scarabæus, i*) κάνθαρος, ου, δ, *Arist.*

ESCARBOUCLE (*carbunculus, i*) άνθραξ, ακος, δ, *Sept.*

ESCARCELLE (*crumena, æ*) βαλάντιον, ἴου, τό, *Luc.*

ESCARGOT (*cochlea, æ*) κοχλίας, ἴου, δ, *Diosc.*

ESCARMOUCHE (*velitatio, onis*) ἀκροβολισμός, οῦ, δ· ἀψιμαχία, ας, ή.

ESCARMOUCHER (*velitari, or*) ἀκροβολίζεσθαι, ομαι· ἀψιμαχεῖν, ὦ, *Plut.* En es-

carrouchant (*velitando*) ἀψιμάχως, *Den. Hal.*

ESCARMOUCHEUR (*veles, itis*) ἀκροβολιστής, οὔ, δ' ἀψιμάχος, ου, δ, *Polyb.*

ESCAROTIQUE (*crustam inducens*) ἐσχάρω-
τικός, ἡ, ὄν.

ESCARPE (*ima muri declivitas, atis*) τὸ τοῦ
τοῦχου κἀταντες, εος.

ESCARPÉ; ÈE (*præruptus, a, um*) ἀπορ-
ρώξ, ὤρος, δ, ἡ, *Polyb.* ἀπόκρημος, ου,
ὁ, ἡ, *Diod. Sic.* Un rocher escarpé (*ardua
rupes, is*) ἀπτόμος πέτρα, ας, *Luc.*

ESCARPEMENT (*declivitas, atis*) τὸ κἀταν-
τες, εος.

ESCARPIN (*calceolus, i*) ὑποδηματίδιον, ἰου,
τό.

ESCARPOLETTE (*oscillatio, onis*) αἰώρα, ας,
ἡ. Exercice de l' — αἰώρημα, ατος, τό.

ESCARRE OU ESCHARE (*ulceris crusta, æ*)
ἐσχάρα, ας, ἡ. Former des escarres,
ἐσχάρουν, ὦ. Plaie où s'est formée une
escarre, ἐσχάρωμένον ἔλκος, εος.

ESCHINE, rival de Démosthène, Αἰσχίνης,
ου, δ.

ESCHYLE, père de la tragédie, Αἰσχύλος,
ου, δ.

ESCIENT. Il ment à bon escient, ου à son
escient (*sciens et volens mentitur*) ἔκου-
σίως καὶ ἀσμένως ψευδεται.

ESCLANDRE (*projecta audacia, æ*) δημό-
σιον τόλμημα, ατος.

ESCLAVAGE (*servitus, utis*) δουλοσύνη, ἡς,
ἡ· δουλεία, ας, ἡ, *Dém.* Esclavage volon-
taire, ἐθελοδοουλεία, ας, ἡ. Réduire une
nation à l'esclavage, ἔθνος καταδουλοῦν,
ὦ, ὡσω, *Isocr.* Secouer le joug de l'es-
clavage, τῆς δουλείας ἀπαλλάττεσθαι,
ομαι, *Isocr.* Emmener quelqu'un en es-
clavage. — Voyez EMMENER.

ESCLAVE (*servus, a*) δοῦλος, ου, δ· δουλῆς,
ἶδος, ἡ. Petit esclave (*servulus, i*) δουλά-
ριον, ἰου, τό, *Luc.* Esclave acheté à prix
d'argent, ἀργυρώνητος, ου, δ, ἡ. — pris à
la guerre (*mancipium, ii*) ἀνδράποδον, ου,
τό. — né dans la maison (*verna, æ, m.*)
μόθαξ, ακος, ὅ, *Eliep.* Un marchand
d'esclaves (*mango, onis*) ἀνδραποδοκάπη-
λος, ου, δ, ἡ. Qui concerne un esclave (*ser-
vilis, e*) δούλειος, α, ον, *Plat.* δουλικός,
ἡ, ὄν, *Plut.* En esclave (*serviliter*) δου-
λικῶς, *Luc.*

ESCOMPTEE (*aliquid de summa deducere,*

co) τοῦ κεφαλαίου τι ὑποστρέφασθαι,
ομαι.

ESCORTE (*militare præsidium, ii*) φρουρά,
ἄς, ἡ, *Dém.* — (*comitatus, us*) παρα-
πομπή, ἡς, ἡ, *Arist.*

ESCORTEE quelqu'un jusqu'à sa maison
(*aliquem domum comitari, or*) οἰκὰς
τινα παραπέμπειν, πω, ψω, *Plut.* Il était
escorté de sénat et de tout le peuple,
παραπέμπετο ὑπὸ συγκλήτου βουλῆς καὶ
παντὸς τοῦ δήμου, *Hér.*

ESCOUADE (*peditum manipulus, i*) λόχος,
ου, δ, *Thuc.* Soldat d'une escouade
(*manipularis, is*) λοχίτης, ου, δ, *Synés.*
Chef d'escouade, λοχαγός, οὔ, ὁ, *Xén.*

ESCOUÉE (*scutica, æ*) σκυτάλη, ἡς, ἡ,
Plut. σκυταλῆς, ἶδος, ἡ, *Jos.*

ESCRIME (*gladiatura, æ*) μονομαχία, ας,
ἡ, *Luc.* Salle d'escrime (*gladiatorius
ludus, i*) μονομαχικὸν γυμνάσιον, ἰου.
Maitre d'escrime (*lanista, æ, m.*) ὁ πᾶν
μονομαχοῦντων γυμνασιάρχης, ου.

ESCRIMER (*rudibus ludere, do*) παιγνιωδῶς
μονομαχεῖν, ὦ, ἦσω. Escrimer ou s'es-
crimer contre quelqu'un (*cum aliquo de
aliqua re digladiari, or*) τινὶ περὶ τινος
διαξφιζέσθαι, ομαι, *Aristoph.* τινὶ ὑπὲρ
τινος διαμάχεσθαι, ομαι, *Dém.*

ESCRIMEUR (*gladiaturæ peritus*) τῆς μονο-
μαχίας εὖ εἰδώς, ὅτος.

ESCROC (*æruscator, oris, Plaute*) αἰ-
σχρουργός, οὔ, ὁ, ἡ· αἰσχροκέρδης, εος,
δ, ἡ· πανουργος, ου, δ, ἡ.

ESCROQUEE de l'argent à quelqu'un (*ali-
quem argento emungere, go, xi, Tér.*)
τινὰ ἀπομύττειν, ττω, ζω· ἀργυροῦν
τινὶ ὑφαρπάζειν, ἄζω, ἄσω ου ἄζω,
Aristoph.

ESCROQUERIE (*vafrities, ei*) πανουργία,
ας, ἡ· αἰσχροκέρδεια, ας, ἡ.

ESCROQUEUR (*æruscator, oris*) αἰσχροκερ-
δής, εος, δ, ἡ.

ESCULAPE, fils d'Apollon, dieu de la mé-
decine, Ἀσκληπιός, οὔ, δ.

ESOPE, fabuliste phrygien, Αἰσωπος ὁ
μυθολόγος, ου.

ESPACE (*spatium, ii*) διάστασις, εως, ἡ·
διάστημα, ατος, τό, *Plat.* D'espace en
espace (*per intervallum*) διασταδόν,
Apoll. Rhod. Espace de deux, de trois
ans (*biennium, triennium, ii*) διετία,
τριετία, ας, ἡ.

ESPACEMENT (*intervallum*, *i*) διάστημα, ατος, τό, *Plat.*

ESPACER (*certis intervallis disponere*, *no*, *sui*) διίστάσθαι, ίστημι*.

ESPADON (*framea*, *æ*) βρομφαία, ας, ή, *N. Test.*

ESPALIER (*fructiferarum arborum series*, *ei*) καρποφόρων δένδρων όρχατος, ου, δ.

ESPECE (*species*, *ei*) είδος, εος, τό, *Plat.*
D'une même espèce, d'une espèce différente, δημοειδής, έτεροειδής, ές, δ, ή.
Espèces sonnantes (*nummi*, *orum*) νομίσματα, ων, τά.

ESPERANCE (*spes*, *ei*) έλπίς, ίδος, ή. Qui arrive contre toute espérance, αελπτος, ου, δ, ή. Etre frustré de son espérance, τής έλπίδος άποτυγχάνειν, τυγχάνω*, *Dém.* La foi, l'espérance et la charité sont trois vertus théologiques; mais la principale, c'est la charité (*fides*, *spes*, *charitas*, *tria hæc*; *maxima autem harum charitas*) πίστις, έλπίς, άγάπη, τά τρία ταύτα· μείζων δέ τούτων ή άγάπη, *Paul*, I. *Cor.* XIII, 13.

ESPERER (*sperare*, *o*, *avi*) έλπίζειν, ίζω, ίσω, τούτο, *Dém.* — obtenir quelque faveur, — χάριν τινά τεύξεσθαι, *Plut.*

ESPIGLE (*lascivus*, *a*) πανούργος, ου, δ, ή, *Dém.*

ESPIGLERIE (*vafrities*, *ei*) πανουργία, ας, ή, *Dém.*

ESPION, ONNE (*explorator*, *trix*) σκοπός, ού, δ, *Luc.* κατάσκοπος, ου, δ, ή, *Dém.*

ESPIONNAGE (*speculatio*, *onis*) κατασκοπή, ής, ή, *Xén.*

ESPIONNER (*speculari*, *or*) κατασκέπτεσθαι, ομαι· κατασκοπεΐν, ω, ήσω, *Xén.* σκοπεΐσθαι, ούμαι, τι, *Dém.*

ESPLANADE (*planities*, *ei*) πεδίοιον, ου, τό, *Dém.*

ESPOIR (*spes*, *spei*) έλπίς, ίδος, ή, *Dém.*

ESPRIT (*spiritus*, *us*) πνεύμα, ατος, τό, *Dém.* — Saint (*Sanctus Spiritus*) Άγιον Πνεύμα, ατος, *N. Test.* — (*mens*, *entis*; *animus*, *i*) νόος, νοϋς, δ· διάνοια, ας, ή, *Dém.* Vivacité d'esprit, άγχίνοια, ας, ή.
Esprit naturel, εύφυία, ας, ή. Un homme d'esprit (*ingeniosus vir*, *i*) εύφυής άνήρ, έρος-δρός, *Isocr.* Esprit doux ou rude, *aspiration* (*lenis* aut *asper spiritus*) ψιλόν

ή δασύ πνεύμα, *Gramm.* Il me vint un jour à l'esprit, έννοιά ποθ' ήμιν ένέγето, *Xén.*, *début de la Cyropédie.* Mon père, je remets mon esprit entre vos mains, πάτερ, εις χείρας σου παραθήσομαι τό πνευμά μου, *Luc*, XXIII, 46.

ESQUIF (*lembus*, *i*) σκάφος, εος, τό, *Eur. Médée*, 1.

ESQUILLE (*ossis fragmentum*, *i*) τό του όστοϋ θραύμα ου κλάσμα, ατος.

ESQUINANCIE (*angina*, *æ*) συνάγχη, ης, ή, *Paul Egin.* — extérieure, παρασυνάγχη, ης, ή, *le même.* — intérieure, κυνάγχη, ης, ή, *Hipp.* — en parlant d'un porc, ύάγχη, ης, ή. — d'argent, άργυράγχη, ης, ή. *Voyez Plut. Vie de Démosth.*

ESQUISSE (*adumbratio*, *onis*) σκιαγραφία, ας, ή, *Plut.*

ESQUISSEUR (*adumbrare*, *o*, *avi*) σκιαγραφείν, ω, ήσω, *Grég. Naz.*

ESQUIVER adroitement un coup (*ictum solerter declinare*, *o*, *avi*) τήν πληγήν δεξιώς έκφεύγειν, γω, ζω, *Plat.* Il s'est esquivé (*abiit*, *evasit*) ώχτετο, έδραγεν.

ESSAI (*experimentum*, *i*) πείρα, ας, ή, *Elie.* δοκιμασία, ας, ή, *Plut.*

ESSAIM d'abeilles (*apum examen*, *inis*) μελισσών έσμός, ού, δ, *Xén.* σημήνος, εος, τό, *Arist.*

ESSAIMER (*examina condere*, *do*) σημιουργείσθαι, ούμαι.

ESSARTER un champ (*solum vepribus purgare*, *o*, *avi*) τὰς του άγροϋ άκάνους έκριζοϋν, ω, ώσω.

ESSAYER (*experiri*, *ior*; *tentare*, *o*, *avi*) δοκιμάζειν, άζω, άσω· πειρᾶν, ω, *Plat.* πειρᾶν τινος λαμβάνειν, ω*, *Esch.*

ESSAYEUR de la monnaie (*monetæ explorator*, *oris*) δ των νομισμάτων δοκιμαστής, ού.

ESSE de fer (*ferrea subsclus*, *udis*) σιδηροϋν άγχιστρον, ου.

ESSEAU (*dolabella*, *æ*) αξινίδιον, ίου, τό. — (*scandula*, *æ*) σχιδαξ, ακος, ή, *Diosc.*

ESSENCE (*essentia*, *æ*) ούσία, ας, ή, *Arist.* — de rose, βόδινον άρωμα, ατος, τό.

ESSENTIEL, ELLE (*in re atque natura positus*, *a*, *um*) ουσιώδης, εος, δ, ή. — (*præcipuus*, *a*, *um*) κυριώτατος, ή, εν,

Plut. L'essentiel d'une affaire, τὸ τοῦ πράγματος κεφάλαιον, ου.

ESSENTIELLEMENT (*natura*) οὐσιωδῶς, βεβαίως, *Plat.*

ESSEULÉ, ÉE (*derelictus, a*) ἐγκαταλελειμμένος, ἐνῆ.

ESSEU de fer ou de bois (*ferreus aut ligneus axis, is*) ἄξων, ονος, δ, *Xén.*

ESSOR. Oiseau qui a pris l'essor, ὄρνις ὑψηλοπτήης, ἑός. Prendre l'essor, *en parlant d'un oiseau* (*libero caelo se permittere*) ὑψηλῶς ἀνίπτασθαι*. — *en parlant d'un orateur* (*audacius assurgere, go, raxi*) παρρησιάζεσθαι, ομαι, *Dém.*

ESSORER (*in patenti caelo aliquid exponere*) ἐν ὑπαίθριω ἐκτιθέναι τι. S'essorer. — Voyez ESSOR.

ESSORILLÉ, ÉE (*auribus truncatus, a*) ὠτότμητος, ου, δ, ἡ.

ESOUFFLÉ, ÉE (*anhelans, antis; anhelus, a*) πνευστιῶν, ὡσα· ἀσθμάζων, ουσα, *Suid.*

ESSUI (*apricus locus, i*) ἡλιακόν, οῦ, τό.

ESSUIE-MAIN (*mantile, is*) χειρόμακτρον, ου, τό, *Xén.*

ESSUYER (*tergere, abstergere, detergere, extergere, go, si*) ἀπομάττειν, ττω, ξω, *Dém.* — les pieds, τοὺς πόδας ἐκμάττειν, *Arist.* — la sueur, τὸν ἰδρῶτα ἀπομάττεσθαι, ομαι, *Bas.* Essuyer un affront (*contumeliam pati, ior*) ὑπὸ τινος ἰθριζεσθαι καὶ προπηλακίζεσθαι, ομαι, *Plat.* Qui a essuyé bien des dangers (*multa pericula perpessus, a*) πολύτλητος, ου, δ, ἡ· πολυτλήμων, ονος, δ, ἡ· πολύτλας διος Ὀδυσσεύς, *Hom. II. IX, 676.*

EST (*oriens, entis*) ἀνατολή, ἧς, ἡ, *N. Test.* ἀνατολαί, ὦν, αἰ, *Hérod.* Les pays situés à l'est, τὰ πρὸς ἔω. Vent d'est (*subsolanus, i*) εὐρος, ου, δ, *Arist.*

ESTACADE (*vallatio, onis*) ἐστηχότες σκόλοπος, ὠν.

ESTAFETTE (*tabellarius, ii*) ἄγγαρος, plur. ἄγγαροι, ὠν, οἰ.

ESTAFIER (*Ital. staffiere*) ὑπηρέτης, ου, δ· σωματοφύλαξ, κκος, δ, *Hér.*

ESTAFILADE (*plaga caesim inflicta*) μαχαίρας στιξίς, εως, ἡ.

ESTAFILADER (*alicujus vultum gladio*

caedere, do) τὸ πρόσωπόν τινος μαχαίρᾳ στιξίειν, ἴξω, ἴξω.

Ἐγὼ δ' ἀπόλωλα στιζόμενος βακτηρία, *Aristoph. Guépes, 1287.*

ESTAME (*stamen, inis; laneus contextus, us*) στήμων, ονος, δ· τολύπη, ἧς, ἡ· εἰρίνεον ὕφασμα, ατος· εἰρούν ὕφος, εως, *Diosc.*

ESTAMINET ou tabagie (*fumida popina, æ*) καπνώδεις καπηλεῖον, εἶω.

ESTAMPE (*aeri incisa imago, inis*) ἐκτύποιμα, ατος, τό· χαλκόγραφος ου χαλκότυπος εἰκῶν, ὄνος, ἡ.

ESTAMPER (*imaginem exprimere, o*) τὴν εἰκόνα ἐκτυποῦν, ὦ.

ESTER en jugement (*ante judices stare; vadimonium sistere, o*) ἀντιδικεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.*

ESTIMABLE (*aestimabilis, e*) τιμητός, ἡ· ὄν, *Dém.* — (*laudabilis, e*) ἀξιωμαίνετος, ου, δ, ἡ.

ESTIMATEUR (*rerum aestimator, oris*) τιμητής, δοκιμαστής, κριτής, λογιστής. οῦ, δ, *Dém.*

ESTIMATION (*aestimatio, onis*) τίμησις. διατίμησις, εως, ἡ· τίμημα, ατος, τό· τίμη, ἧς, ἡ, *Dém.*

ESTIME (*existimatio, onis*) δόκησις, εως, ἡ, *Plat.* δόξα, ἧς, ἡ, *Dém.* εὐδοξία, αἰ, ἡ, *Luc.* Jouir de l'estime générale (*ab omnibus bene audire, io*) ὑπὸ πάντων οἱ παρὰ πάντων καλῶς ἀκούειν, *Thuc. Phil.* Etre en grande estime auprès de quelqu'un, παρὰ τινι εὐδοκιμεῖν, ὦ, ἦσω. *Hér.* δόξαν εἶχειν μεγίστην, *Plat.*

ESTIMER (*aestimare, o, avi*) τιμᾶν, ὦ, ἦσω, *Arist.* — (*existimare, o*) νομίζειν, ἴξω· ὑπολαμβάνειν, ω, *Dém.* — (*plurimum facere, io*) τιμᾶν τῆς ἀξίας, τοῦ ἴσου, *Arist.* πλείστου, ἀντὶ πάντων, *Dém.* πρὸ πολλῶν χρημάτων, *Isocr.*

ESTIVAL, ÉE (*aestivus, a, um*) θερινός, ἡ· ὄν, *Xén.* θέριος, α, ὄν, *Diosc.*

ESTOC (*Allem. stock, un bâton*). Frapper d'estoc et de taille (*punctum et caesim ferire, io*) στιγδῆν καὶ τμηδῆν κατεῖν, ω, σω.

ESTOCADE. Porter à quelqu'un une estocade, ου

ESTOCADER (*gladio punctum ferire, io*) μαχαίρα στιγδῆν κατεῖν, ω, σω.

ESTOMAC (*stomachus*, *i*) στόμαχος, ου, δ,
Gal. Mal d'estomac, καρδιαλγία, ας, ἡ,
Gal. Qui a un bon, uu mauvais estomac,
 εὐστόμαχος, κακοστόμαχος, ου, δ, ἡ. Avoir
 des douleurs d'estomac, καρδιαλγεῖν, ᾧ,
Hipp.
ESTOMACHER [*S'* (*stomachari*, *or*) ἀγαν-
 ακτεῖν, ᾧ, ἦσω, *Dém.*
ESTRADE (*Ital.* strada, chemin). Battre
 l'estrade (*per strata viarum discurrere*,
ro) ἀνὰ τὰς ὁδοὺς διαδρομεῖν, ᾧ, *andare*
alla strada, *ital.*
ESTRADE (*suggestus*, *us*) βῆμα, ατος, τό,
Plat.
ESTRAGON (*artemisia dracunculus*, *Linn.*)
 ὄρακόντιον, ἴου, τό.
ESTRAMAÇON. Donner à quelqu'un des
 coups d'estramaçon, *ou*
ESTRAMAÇONNER (*ictus alicui cœsim im-*
pingere, *go*) πληγὰς τινι τμηθῆν προς-
 τρίβασθαι, ομαι, *Aristoph.*
ESTRAPADE. Donner l'estrapade à un sol-
 dat, *ou*
ESTRAPADER (*sublatum militem magno*
impetu per aera demittere, *o*) μετεωρι-
 σθέντα στρατιώτην ὀρμηθὸν καταβάλλειν,
 ἑάλλω*.
ESTRAPER le chaume (*culmi reliquias*
resecare, *o*) τὴν περιούσαν καλάμην ἀπο-
 τέμνειν, τέμνω*.
ESTROPIÉ, **ΞΕ** (*mutilus*, *mutilatus*, *a*, *um*)
 κολοβός, οὔ, δ, ἡ, *Arist.* ἀνάπηρος, ου,
 δ, ἡ, *Plut.* Qui n'est pas estropié, ἀπή-
 ρωτος, ου, δ, ἡ.
ESTROPIER (*mutilare*, *o*, *avi*) κολούειν,
 ω, σω, *Théophr.* πηροῦν, κολοβοῦν, ᾧ,
 ᾧσω, *Arist.* ἀκρωτηριάζειν, ἄζω, ἄσω,
Diosc.
ESTURGEON (*acipenser sturio*, *acipenser*
lucio, *Cuv.*) ἔλλοψ, οπος, δ· δὲξυρρυγος,
 ου, δ, ἡ.
ESULE (*euphorbia esula*, *Linn.*) τιθύμαλος,
 ου, δ.
ET (*et*, *ac*, *que*, *atque*) καί, τέ, δέ τε.
En haut et en bas (*sursum ac deorsum*)
 ἄνω τε καὶ κάτω, *Dém.* ἔστι πάντων εἰς
 κύριος καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων, καὶ
 ἅμα στρατηγός, καὶ δεσπότης, καὶ ταμίας,
Dém.
ETABLE (*stabulum*, *i*) ἔπαυλις, εως, ἡ·
 σταθμός, οὔ, δ, *Xén.* — à bœufs (*hubile*,
is) βουστάσιον, βούσταθμον, βοαύλιον,

οὔ, τό, *Poll.* — à brebis (*ovile*, *is*)
 ποιμνιον, ου, τό· αὐλή, ἦς, ἡ. — à
 chèvres (*caprile*, *is*) αἰγών, ἄνος, δ. —
 à cochons (*suile*, *is*; *hara*, *æ*) συφεός,
 οὔ, δ, *Hom. Od.* X, 238.

ETABLI (*tabulamentum*, *i*) σανίδωμα,
 ατος, τό, *Plut.*

ETABLIR (*stabilire*, *io*) βεβαιοῦν, ᾧ, ὡσω,
Hér. — (*constituere*, *o*, *ui*) καθιστάναί,
 ἰσθμῖ*, *Xén.* — sa fille (*filiam elo-*
care, *collocare*, *o*, *avi*) τὴν θυγατέρα
 γαμέσαι· μετὰ προικὸς πλείστης ἐκδιδο-
 ναι, δίδωμι, *Isocr.* εἰς γάμον τινὶ δίδοναι,
Plut.

ETABLISSEMENT (*constitutio*, *onis*) κατὰ-
 στασις, εως, ἡ, *Arist.* — d'une jeune
 fille (*virginis collocatio*, *elocatio*, *onis*)
 ἡ ἐκδοσις τῆς παρθένου, τῆς θυγατρὸς,
Dém. Les établissements publics (*pu-*
blica institutiones, *um*) τὰ δημοσίως
 καθεστῶτα, ων, *Plat.*

ÉTAGE (*contignatio*, *onis*) δόκωσις, ζύ-
 λωσις, σανίδωσις, εως, ἡ· στέγη, ἦς, ἡ.
 Maison à deux, à trois étages, οἶκος
 δίστεγος, τρίστεγος, ου. Un bœuf (au
 rapport de Tite-Live) monta jusqu'au
 troisième étage (*bos in tertiam contigna-*
tionem conscendit, Tite-Live) βούς τις
 ἐπὶ τὸ τρίστεγον ἀνέβη. Etage, *degré*
(gradus, *us*) βαθμός, οὔ, δ, *N. Test.* Par
 étages (*gradatim*) βαθμηδόν.

ÉTAI, **OU ÉTAIE** (*fulfura*, *æ*) στήριγμα,
 ατος, τό, *Plut.*

ÉTAIME (*lana pexa*). τολύπη, ἦς, ἡ. —
 Voyez **ESTAME**.

ÉTAIN (*stannum*, *i*) κασσίτερος, ου, δ,
Luc. D'étain (*stanneus*, *a*, *um*) κασσι-
 τέρινος, ἴνη, ἰων, *Sept.*

ÉTAL, plur. **ÉTAUX** (*lanionia mensa*, *æ*)
 κρεωπωλικὴ τράπεζα, ἦς, ἡ.

ÉTALAGE de marchandises (*mercium expo-*
silio, *onis*) ἡ τῶν ἐμπορευμάτων ἐκθεσις,
 εως. Qui aime à faire un grand étalage,
 ἐπιδεικτικός, ἡ, ὄν.

ÉTALER sa marchandise (*merces suas ex-*
ponere, *no*, *sui*) τὰ ἐμπορεύματα ἐκτι-
 θέναί, τίθημι*. Le paon étale ses plumes
 parsemées d'yeux (*pavo oculatas pennas*
explicat) δ ταῶν, ου ταῶς, πολυόμματα
 πτερὰ ἀναπτύσσει. *Étaler son érudition*
(doctrinam ostentare, *o*) τῇ παιδείᾳ
 ἐκπομπεύειν, ω, σω, *Dém.*

ETALIER (*lanius, ii*) κρωπώλης, ου, δ, *Poll.*

ETALON (*admissarius equus, i*) ὄχειτής, ου ἀναβάτης ἵππος, ου.

ETALON (*archetypa mensura, æ*) ἀρχέτυπον μέτρον, ου.

ΕΤΑΜΕ, **ΕΕ** (*stanno illitus, a, um*) κεκασσιτερωμένος, η, ον.

ΕΤΑΜΕΡ (*stanno illinere, no*) κασσιτεροῦν, ὦ, ὦσω.

ΕΤΑΜΕΥΡ (*stannator, oris*) κασσιτερουργός, οὔ, δ.

ΕΤΑΜΙΝΕ (*cilicium, ii*) κιλίκιον, (ου, τό. — des fleurs (*florum stamen, inis*) τὸ τῶν ἀνθῶν στήμα, ατος.

ΕΤΑΝΧΕΡ le sang (*sanguinem sistere, o*) τὸ αἷμα ὑποπιέζειν, ἕζω· ἐπέρειν, ω*· ἐπιστάναί, ἰστημι*. — la soif (*sitim sedare, o, avi*) τὴν δίψαν ου τὸ εἶψος σθεννύναί, υμι, *Luc.*

ΕΤΑΝΧΩΝ (*adminiculum, i*) ἔρεισμα, στήριγμα, ατος, τό.

ΕΤΑΝΧΩΝΕΡ (*adminiculare, o, avi; adminiculari, or*) στηρίζειν, ἕζω, ἕζω· ὑπερείδειν, ω, σω.

ΕΤΑΝΓ (*stagnum, i*) λίμνη, ης, ἡ, *Paus.*

ΕΤΑΝΤ, ὦν, οὔσα, ὄν.

ΕΤΑΡΕ (*cibaria, orum*) σιτηρέσιον, (ου, τό.

ΕΤΑΡΙΕΡ (*annonarius procurator, oris*) ἔ τῶν ἐπιτηδείων ἐπίτροπος, ου, *Xén. Cyrop., liv. IV.*

ΕΤΑΤ (*status, us; locus, i*) στάσις, κατάστασις, εως, ἡ. Les choses sont dans un tel état, que... (*sic se res habent, ut...*) εἰς τοῦτο τὰ πράγματα καθέστηκεν, ὡς τε... *Isocr.* En quel état sont nos affaires? (*quo res summa loco? Virg.*) πῶς ἡμῖν τὰ πράγματα ἔχει; *Dém.* Etre en bon état, en mauvais état (*bene aut male sese habere*) καλῶς ἢ κακῶς ἔχειν. En état de porter les armes, de supporter les fatigues (*aptus ad arma, labores*) ἱκανὸς πρὸς τὰ ὅπλα, *Luc.* φέρειν τοὺς πόνους, *Plat.* Faire beaucoup d'état, peu d'état de quelqu'un (*aliquem plurimi, minimi facere, io*) τιμᾶν τινα πλείστου, ἐλαχίστου. Je fais peu d'état de sa colère, οὐκ ὄθομαι κοτέοντος, *Hom. II. I, 181.* Etat, profession (*vita institutum, i*) ἐπιτήδευμα, ατος, τό, *Dém.*

Etat, liste (*index, icis*) κητάλογος, ου, δ.

Etat (*imperium, respublica*) ἀρχή, ἥς, ἡ· πολιτεία, ας, ἡ. Les états, ou l'assemblée des états (*comitia, orum*) ἀρχαιρσῖαι, ὦν, αἱ, *Dém.*

ΕΤΑΥ de serrurier (*forceps, ipis, f.*) σιδηρεία λαβίς, ἴδος.

ΕΤΑΥΕΡ (*fulcire, io, si*) στηρίζειν, ἕζω, ἕζω· ἐρείδειν, ω, σω, *Lycophr., vers 246.*

ΕΤ **ΣΕΤΕΡΑ**, *et le reste*, καὶ ἕτερα, καὶ τὰ λοιπὰ, *ou par abrég. κ. τ. λ., etc.*

ΕΤΕ (*æstas, atis*) Θέρος, εος, τό, *Xén.* En été, Θέρους, Θέρει, ἐν Θέρει. Le milieu de l'été, τὸ Θέρος μεσοῦν, οὔντος, *Xén.*

ΕΤΕΙΓΝΟΙΡ (*extinctor cucullus, i*) σβεστήρ, ἥρος, ὁ· σβεστήριον χωνεῖον, ου.

ΕΤΕΙΝΔΡΕ le feu, la lumière (*ignem, lucernam exstinguere, guo, xi*) τὸ πῦρ, τὸν λύχνον σθεννύναί, ἀποσθεννύναί, υμι, *Plut.* — la soif, la rébellion (*sitim sedare, o; seditionem comprimere, o, essi*) δίψης, στάσεως παύειν, ω, σω. *Dém.*

ΕΤΕΙΝΤ, **Ε**. Une voix éteinte, des yeux éteints (*languida vox; languentia lumina*) ἄτονος φωνή, ἥς· παρημαχότες ὀφθαλμοί, ὦν.

ΕΤΕΝΔΑΡ (*signum, vexillum, i*) σημεῖον, ου, τό, *Thuc.* σημαία, ας, ἡ, *Plut.* Porte-étendard, σημαιοφόρος, ου, δ. Suivre les étendards de quelqu'un, ἔπεισθαί τινι. Lever, arborer l'étendard de la révolte, εἰς στάσιν ἐμβάλλειν, ω*, *Xén.*

ΕΤΕΝΔΡΕ la main (*manum extendere, do, di*) τὴν χεῖρα ἐκτείνειν, τεῖνω*, *Plat.* — quelqu'un par terre, καταβάλλειν τινά. — les bornes de l'empire, τῆς ἀρχῆς ὄρους παρατείνειν, ω*, *Aristoph.* S'étendre (*progredi, ior*) προχωρεῖν, ὦ, ἦσω, *Hérod.* — en baillant (*pandiculari, or, Plaut.*) σπορδινασθαί, ὦμαι, *Aristoph. Guêpes, 640.*

ΕΤΕΝΔΥ, **ΥΕ**. Un discours trop étendu (*longior oratio*) μακρότερος λόγος, ου, *Thuc.*

ΕΤΕΝΔΥΕ en longueur (*longitudo, inis*) μῆκος, εος, τό, *Isocr.* — en largeur (*latitudo, inis*) πλάτος, εος, τό, *Arist.* — du temps (*temporis spatium, intervallum, i*) χρόνου διάστημα, ατος, τό.

- Une grande étendue de pays, εὐρυχωρία, ας, ἡ. L'étendue, ou la portée de la vue, τὸ τῆς ὀφθαλμοῦ μῆκος, *Xén. Cyrop.*, liv. IV.
- ÉTERNEL (*æternus, sempiternus, a, um*) αἰδῖος, ου, δ, ἡ, *Plat.* αἰώνιος, ου, δ, ἡ, *Plat.* L'Éternel (*en hébreu Jéhovah*) ὁ Θεός.
- ÉTERNELLEMENT (*ab æterno*) ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, *N. Test.* — (*in æternum*) εἰς τὸν αἰῶνα, *N. Test.* αἰδίως, αἰωνίως. Parler éternellement (*indesinenter loqui, or*) ἀδιαλείπτως λέγειν, γω, ζω.
- ÉTERNISER son nom dans le souvenir de la postérité (*laudem suam ad sempiternam memoriam propagare, Cic.*) ἀθάνατον μνήμην ἑαυτοῦ καταλείπειν, *Isocr.*
- ÉTERNITÉ (*æternitas, atis; ævum immortalè*) αἰών, ὄνος, δ, *Plat.* Pour l'éternité, εἰς αἰδίον, εἰς τὸν αἰῶνα, *N. Test.*
- ÉTERNUER (*sternutare, o; sternuere, o*) πτιίρειν, αἰρω, αρῶ, *Hom. Od.* XVII, 541. Qui fait éternuer, παρμικός, ἡ, ὄν.
- ÉTERNUMENT (*sternutamentum, i*) παρμός, οὔ, δ, *Gal.*
- ÉTÉSIS (*anniversarii venti*) ἐτησία, ων, οί, *Arist.*
- ÉTÊTEMENT (*decacuminatio, onis*) βλαστολογία, ας, ἡ, *Théophr.*
- ÉTÊTER un arbre (*arborem decacuminare, o*) βλαστολογεῖν, ὦ, ἡσω, *Théophr.*
- ÉTRUF, balle à jouer (*pila, æ*) σφαῖρα, ας, ἡ, *Plut.*
- ÉTRULE ou ESTRUBLE, *Langued.* rastoul (*stipula, æ*) καλάμη, ης, ἡ, *Den. Hal.*
- ÉTHÉR (*purior aer*) αἰθήρ, έρος, δ, *Arist.*
- ÉTHÉRÉ, ÉE (*æthereus, a, um*) αἰθέριος, α, ον, αἰθέριος, ου, δ, ἡ, *Arist.*
- ÉTHIOPEN (*Æthiops, opis*) Αἰθίοψ, οπος, δ, *Hom. Il. I*, 423. R. αἰθεῖν, *urere*, et ὤψ, *facies*.
- ÉTHIQUE (*moralis philosophia*) ἠθική, ἡς, ἡ, *Arist.* R. ἠθη, τά, les mœurs.
- ÉTHMOÏDAL, E, qui a rapport à
- ÉTHMOÏDE [L'os (*os coli formam habens*) ἠθμοειδές ὄστον. R. ἠθμός, οὔ, δ, crible, passoire.
- ETHNARCHIE (*gentis præfectura*) ἔθναρχία, ας, ἡ.
- ETHNARQUE (*gentis præfectus*) ἔθναρχης, ου, δ.
- ETHNIQUE (*gentilis, e*) ἔθνικός, ἡ, ὄν. R. ἔθνος, τό, nation.
- ETHOLOGIE (*tractatus de moribus*) ἠθολογία, ας, ἡ.
- ETHOPÉE (*morum descriptio*) ἠθοποιία, ας, ἡ.
- ETIENNE (*Stephanus, q.d. corona*) Στέφανος, ου, δ.
- ÉTINCELANT, E. Ses yeux parurent tout étincelants, δεινῶ δέ οἱ ὄψε φάανθεν, *Hom. Il. I*, 200.
- ÉTINCELER (*scintillare, o*) σπινθηρίζειν, ἴω, *Théophr.*
- ÉTINCELLE (*scintilla, æ*) σπινθήρ, ἡρος, δ, *Aristoph.* λαμπηδών, ὄνος, ἡ, *Chrys.* μαρμαρυγή, ἡς, ἡ, *Plat.* Petite étincelle (*scintillula, æ*) σπινθηράκιον, ἴου, τό, μικρὸς σπινθήρ, *Synés.*
- ÉTINCELLEMENT (*scintillatio, onis*) σπινθηρισμός, οὔ, δ.
- ÉTILOGIE (*tractatus de causis*) αἰτιολογία, ας, ἡ. R. αἰτία, cause.
- ÉTIQUE (*tabidus, a, um*) ἐκτικός, ἡ, ὄν. Fièvre étique ou hectique, ἐκτικὸς πυρετός, οὔ. R. ἔγω, fut. ἔζω.
- ÉTIQUETER (*inscribere, do, psi*) ἐπιγράφειν, φω, ψω, *Luc.*
- ÉTIQUETTE (*inscriptio, onis*) ἐπιγραφή, ἡς, ἡ, *Polyb.*
- ÉTISIE (*tabes, is*) φθίσις, εως, ἡ, *Gal.* Tomber en étisie, φθίνειν, ω. — Voyez
- ÉTIQUE.
- ÉTNA, ou mont Gibel, Αἴτνα, ης, ἡ. — πολυδένδρεος Αἴτνα, *Théocr. XI*, 47.
- ÉTOFFE de laine, de soie, d'or (*lanæus, bombycinus, aureus pannus, i*) εἰροῦν, σηρικόν, χρυσοῦν ἕφος, ou βάκος, εος. — (*materia, æ*) ἕλη, ης, ἡ, *Dém.* Gens de même étoffe (*ejusdem farinæ homines*) δημοιοπαθεῖς ἄνθρωποι, ων.
- ÉTOFFÉ, ÉE. Une maison bien étoffée (*bene instructa domus*) εὖσκευος ou εὖσκεύαστος οἶκος, ου.
- ÉTOILE (*stella, æ*) ἀστήρ, έρος, δ, *Arist.* — fixe, ἀπλανῆς ἀστήρ, *Luc.* Petite étoile (*stellula, æ*) ἀστερίσκος, ου, δ. A la belle étoile (*sub dio*) ἐν ὑπαιθρίῳ, *Xén.*

- ἐν τῷ αἰθρίῳ, *Luc. Coucher* —, θυραυλεῖν, ᾧ, *Synés.*
- ΕΤΟΙΛÉ, EE** (*stellatus, a, um*) ἀστεροίς, ὄεσσα, ὄεν. Un ciel bien étoilé, ἀστερ-
δμματος οὐρανός, οὔ.
- ΕΤΟΛΕ** (*stola, æ*) στολή, ἦς, ἡ.
- ΕΤΟΝΝΑΜΕΝΤ** (*mire, mirifice*) θαυμα-
σίως, θαυμαστῶς, *Plat.*
- ΕΤΟΝΝΑΝΤ, Ε** (*stupendus, a, um*) ἐκπλη-
κτικός, ἡ, ὄν· θαυμασίως, α, ὄν, *Dém.*
θαυμαστός, ἡ, ὄν, *Isocr.*
- ΕΤΟΝΝÉ, ΕΕ** (*stupefactus, a, um*) τεθαμ-
βημένος, η, ὄν· τεθηπώς, οὔα, ὄς, *Hom.*
II. XXI, 64.
- ΕΤΟΝΝΕΜΕΝΤ** (*stupor, oris*) θάμβος, εὐς,
τό, *Hom.* ἀναισθησία, ας, ἡ, *Dém.*
- ΕΤΟΝΝΕΡ** (*stupefacere, io*) ἐκπλήττειν,
ττω, ζω, τινά, *Hérod.* S'étonner de quel-
que chose (*aliquid mirari, or*) θαυμά-
ζειν, ἄζω, τι, *Luc.* θαμβεῖν, ᾧ, ἡσω,
Hom. καταπλήττεσθαι, ομαι, τινί, *Thuc.*
ἐμπλήττεσθαι, ομαι, ἐπί τινι, *Xén.* πρόσ
τι, *Plut.* Faut-il s'étonner, si... (*quid
mirum, si...*) τί θαυμαστόν, εἰ... *Isocr.*
- ΕΤΟΥΦΑΝΤ, Ε.** Un air étouffant (*æstuosus
et quasi suffocans aër*) καυματώδης καὶ
πνιγώδης ἀήρ, ἔρος, δ, *Phil.*
- ΕΤΟΥΦΕΜΕΝΤ** (*suffocatio, onis*) πνιγμός,
οὔ, δ, *Diosc.* πνίξ, ιγός, ἡ, *Hipp.* πνί-
γμα, ατος, τό, *Arist.*
- ΕΤΟΥΦΕΡ** (*suffocare, o, avi*) πνίγειν, ἀπο-
πνίγειν, καταπνίγειν, γω, ζω, *Dém.* —
(*suffocari, or*) πνίγεσθαι, ἀπαπνίγεσθαι,
ομαι. — de rire (*risu dirumpi, or*)
ἀσβέστως οὐ ἀμέτρως γελασείην, ω. —
une sédition (*seditionem comprimere, o*)
τὴν στάσιν διαλύειν, ω, σω.
- ΕΤΟΥΠΕ** (*stupa, æ*) στύπη, ης, ἡ, *Jos.*
στυπεῖον, ου, τό, *Xén.* Mettre le feu
aux étoupes, *prov.* (*iras acuere, o*) παρ-
οργίζειν, ἴζω.
- ΕΤΟΥΠΕΡ** (*obstipare, o*) καταστύφειν, φω,
ψω, φα.
- ΕΤΟΥΡΔΕΡΙΕ** (*temeritas, atis*) προπέτεια,
ας, ἡ, *Dém.*
- ΕΤΟΥΡΔΙ, Ε** (*inconsultus, a, um*) ἀπρο-
βούλευτος, ου, δ, ἡ, *Dém.* A l'étourdie,
ου
- ΕΤΟΥΡΔΙΜΕΝΤ** (*inconsiderate*) ἀπερισκέ-
πτως, *Dém.*
- ΕΤΟΥΡΔΙΡ** (*obtundere, do*) ἀπαμβλοῦν,
ἐξαμβλοῦν, ᾧ, ὡσω, *Plut.* — quelqu'un
- à force de faire du bruit, τὰ ὄντα τινὶ
ἐκκωφεῖν, ᾧ, *Luc.*
- ΕΤΟΥΡΔΙΣΣΕΜΕΝΤ** (*vertigo, inis*) ἄλλοσ,
ου, δ, *Plut.* ἄλλοσ, γγος, ἡ, *Diod. Sic.*
La frayeur des armes lui donne des étour-
dissements, ὑπὸ τοῦ δέους τῶν ὀπλῶν
ἄλλοσ, *Aristoph. Acharn. 581.*
- ΕΤΟΥΡΝΕΑΥ** (*sturnus, i*) ψάρ, ἀρός, δ,
Hom. II. XVII, 735.
- ΕΤΡΑΝΓΕ** (*insolitus, a, um*) παράδοξος, ου,
δ, ἡ· ἀήθης, εὐς, δ, ἡ, *Dém.*
- ΕΤΡΑΝΓΕΜΕΝΤ** (*mirum in modum*) παρα-
δόξως, ἀθῶως.
- ΕΤΡΑΝΓΕΡ, ΕΕΕ** (*hospes, hospita*) ξένος ὁ
ξείνος, *fém.* ξένη. — (*alienigenus, a,
um*) ἀλλογενής, εὐς, δ, ἡ, *N. Test.* ἄλλο-
δαπός, ἡ, ὄν, *Hom.* — (*alienus, a, um*)
ἀλλότριος, α, *cv, Esch.* Voyager en pays
étrangers (*peregre abire, eo*) ἀποδημεῖν,
ᾧ, ἡσω, *Luc. XV. 13.* Marchandises ti-
rées de l'étranger, ἐξωτικά ἐμπορεύματα,
ων.
- ΕΤΡΑΝΓΕΜΕΝΤ** (*strangulatio, onis*) πνι-
γμός, οὔ, δ, *Diosc.* πνίξ, ιγός, ἡ,
Hipp.
- ΕΤΡΑΝΓΕΡ** quelqu'un (*aliquem strangu-
lare, o, avi*) πνίγειν, ἀποπνίγειν, γω, ζω,
τινά, *Xén.* ἄγγειν, χω, ζω, *Luc.* —
(*coarctare, o*) στενοῦν, ᾧ, ὡσω, *Hérod.*
- ΕΤΡΕ, JE** suis, je serai, je fus (*esse, sum,
ero, fui*) εἶναι, εἶμαι, ἔσομαι, ἦν· ὑπάρ-
χειν, ω· τυγχάνειν, ω· γίνεσθαι, ομαι. —
πέλω, πέλομαι· τελέθω, ομαι, *poétiques.*
Il est riche, πλούσιός ἐστι, *Dém.* Je suis
en force, γίνομαι ἐν δυνάμει, *Dém.* Je
suis à Egine, τυγχάνω ὦν ἐν Αἰγίνῃ,
Thuc. Je suis d'une telle nature, οὔτως
ἔχω φύσεως, *Hérod.* Les choses sont
ainsi, οὔτως ἔχει τὰ πράγματα, *Dém.*
C'est à moi, c'est à toi (*meum, tuum est*)
ἐμόν, σόν ἐστι. Soit (*esto*) εἶεν, *Xén.*
- ΕΤΡΕ, plur. ETRES** (*ens, entia*) τὸ ὄν, τὰ
ὄντα, *Epict.* Les êtres d'une maison (*do-
mus diverticula*) αἱ τοῦ οἴκου διεξοδοί.
- ΕΤΡΕΚΙΡ** (*coarctare, o, avi*) στενοῦν, ᾧ,
ὡσω, *Hérod.* στενοχωρεῖν, ᾧ, ἡσω. S'é-
trécir (*coarctari, or*) στενοῦσθαι, οὔμαι·
στενοχωρεῖσθαι, οὔμαι, *N. Test.*
- ΕΤΡΕΚΙΣΣΕΜΕΝΤ** (*coarctatio, onis*) στενω-
σις, στενοχώρησις, εὐς, ἡ, *Arist.*
- ΕΤΡΕΙΝΔΡΕ** (*stringere, constringere, go,
xi*) σφίγγειν, *Phil.* περισφίγγειν, *Diosc.*

συσφίγγειν, γω, ζω, *Athén.* στύζειν, φω, ψω, *Gal.*
ΕΤΑΙΡΙΤΕ (*constrictio, onis*) στύψις, εως, ή, *Gal.* — d'amitié (*dula dextera*) δεξιώσις, εως, ή · δεξιάί, ὦν, αί, *Hom. II.* 541.
ΕΤΡΕΝΝΕ (*strena, æ*) ξένιον, ου, τό · ἐπινομίς, ίδος, ή, *Athén.* — (*primitiæ, arum*) ἀπαρχή, ής, ή, *Dém.*
ΕΤΡΕΝΝΕΡ (*strenas dare vel accipere*) τὰ ξένια, τήν ἐπινομιδα διδόναι ή λαμβάνειν. — (*primitias solvere vel decerpere*) ἀπάρχεσθαι, ομαι, *Hom.*
ΕΤΡΙΑΙΡ (*stapes, edis, m.*) ἵππικόν ὑποπόδιον, ίου.
ΕΤΡΙΛΛΕ (*strigilis, is, f.*) στλεγγίς, ίδος, ή · ζυστρίς, ίδος, ή, *Luc.*
ΕΤΡΙΛΛΕΡ un cheval (*equum strigili defricare, o, cui*) ἵππον στλεγγίζειν, ίζω, ίσω.
ΕΤΡΙΠΠΕΡ (*exenterare, eviscerare, o, avi*) ἐξεντερίζειν, ίζω, ίσω, *Diosc.*
ΕΤΡΙΒΙΕΡΕ (*lorum, i*) ἱμάς, άντος, δ, *Xén.* Donner les étrivières (*loris caedere, do*) ἱμάσσειν, άσσω, άσω, *Hom.* Esclave qui mérite les étrivières (*servus scutica dignus*) μαστιγίας, ίου, δ.
ΕΤΡΟΙΤ, **Ε** (*angustus, arctus, a, um*) στενός, ή, όν, *Xén.* στενωπός, στενωχώρος, ου, δ, ή. Etre fort à l'étroit (*angustius urgeri, eor*) στενοχωρείσθαι, οὔμαι, *Bas.*
ΕΤΡΟΙΤΕΜΕΝΤ (*anguste, arcte*) στενωῶς, ἐστενωμένως.
ΕΤΥΔΕ (*studium, ii*) σπουδή, ής, ή, *Dém.* μελέτη, ης, ή. L'étude est tout, μελέτη τό πᾶν, *Périandre.* Un cabinet d'étude, μουσεῖον, είου, τό.
ΕΤΥΔΙΑΝΤ (*discipulus, i*) μαθητής, οὔ, δ. — en droit, νομοδίφας, ου, δ.
ΕΤΥΦΙΕ, **ΞΕ.** Paroles étudiées (*composita verba, Sall.*) κεκοσμημένα ρήματα, ων. Dont les paroles sont étudiées, κομφοσής, έος, δ, ή.
ΕΤΥΦΙΕΡ les belles-lettres (*humanioribus litteris studere, eo, ui*) σπουδάζειν, άζω, άσω, τὰ γράμματα, ου περι τῶν γραμμάτων, *Plut.* περι τὰ γράμματα, *Hér.* ἐπι τοῖς γράμμασι, *Isocr.* ὑπέρ τῶν γραμμάτων, *Dém.* — l'arithmétique, περι τοῦς ἀριθμούς διατρίβειν, έω, ψω · σπουδῆν ἔχειν περι τῶν ἀριθμῶν, *Plal.* πρὸς τοῦς ἀριθμούς, *Dém.*

ΕΤΥΔΙΟΛΕ, *serre-papiers*, τὸ χαρτοφυλάκιον, ίου.
ΕΤΥΙ (*theca, æ*) Θήκη, ης, ή, *Xén.*
ΕΤΥΒΕ (*vaporarium, ii*) ὑπόκαυστον, ου, τό.
ΕΤΥΒΕΡ une plaie (*vulnus calido liquore fovere, eo*) τήν πληγήν ἐκπλύνειν, νο · Σερωῖ ὕδατι πυριᾶν, ὦ, *Diosc.*
ΕΤΥΒΙΣΤΕ (*balneator, oris*) βαλανεύς, έίος, δ, *Plat.*
ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΕ (*vera nominis ratio*) ἐτυμολογία, ας, ή · ἐτυμον, ου, τό. Donner l'étymologie, ἐτυμολογεῖν, ὦ, ήσω.
ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΕ, ἐτυμολογικός, ή, όν. R. ἔτυμος, νραι, et λόγος, raison.
ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΣΤΕ (*etymorum indagator, oris*) ἐτυμολόγος, ου, δ, ή.
ΕΥ, **ΕΥΕ** (*habitus, a, um*) ἔχόμενος, η, όν. J'ai eu (*habui*) ἔσχηκα, ἔχω ·
ΕΥΒΕΕ, **ΑΥJ.** Egrippo ou Négrepon, Εὔβοια, ας, ή.
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕ (*gratiarum actio*) εὐχαριστία, ας, ή.
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΚΕ, εὐχαριστικός, ή, όν. R. εὔ, bene, et χάρις, gratia.
ΕΥΧΟΛΟΓΕ (*precum libellus*) εὐχολόγιον, ίου, τό.
ΕΥΚΛΕΙΔΕ, célèbre mathématicien, Εὐκλείδης, ου, δ.
ΕΥΚΡΑΣΙΕ (*bona temperies*) εὐκρασία, ας, ή.
ΕΥΔΙΟΜΕΤΡΕ (*serenitatis mensura*) εὐδιόμετρον, ου, τό.
ΕΥΦΡΑΣΙΕ (*euphrasia officinalis, Linn.*) εὐφρασία, ας, ή. — ainsi appelée, δτ: τοῦς ὀφθαλμούς εὐφραίνει, *quod oculos exhilarare putatur.*
ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ, *par antiphrase (furie, arum)* εὐμενίδες, ων, αί.
ΕΥΝΟΥΚΕ (*spado, onis*) εὐνοῦχος, ου, δ. Faire eunuque, εὐνουχίζειν, ίζω, *Athén.* ἔξευνουχίζειν, ίζω, *Plut.*
ΕΥΠΑΤΟΙΡΕ (*eupatorium cannabinum, Linn.*) εὐπατόριον, ίου, τό.
ΕΥΦΗΜΙΣΜΕ (*boni ominis captatio*) εὐφημισμός, οὔ, δ.
ΕΥΦΩΝΙΕ (*suavis pronuntiatio*) εὐφωνία, ίας, ή.
ΕΥΦΩΝΙΚΕ (*suaviter sonans*) εὐφωνικός, ή, όν · εὐφωνος, ου, δ, ή.
ΕΥΦΩΡΒΕ (*euphorbia, æ*) εὐφώρβιον, ου, τό · τεύθύμσλος, ου, δ.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ, une des trois Grâces, Εὐφροσύνη, ἡς, ἡ.
ΕΥΡΥΘΗΜΙΑ (*numerosa concinnitas*) εὐρυθμία, ας, ἡ. R. ῥυθμός, rythme.
ΕΥΡΙΠΕ, détroit, flux et reflux, Εὐριπος, ου, δ.
ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ, poète tragique, Εὐριπίδης, ου, δ.
ΕΥΡΩΠΗ (*Europa*, α) Εὐρώπη, ἡς, ἡ.
ΕΥΡΩΠΕΥΣ, ENNE (*europæus*, a, um) εὐρωπαϊός, α, ον.
ΕΥΡΥΑΛΕ, jeune ami de Nisus, Εὐρύαλος, ου, δ.
ΕΥΡΥΔΙΚΗ, épouse d'Orphée, Εὐρυδίκη, ἡς, ἡ.
ΕΥΡΥΣΤΗΗΣ, roi de Mycène, Εὐρυσθέης, ἑως, δ.
ΕΥΣΕΒΗΣ, évêque de Césarée, Εὐσέβιος, ου, δ.
ΕΥΤΕΡΠΗ, muse qui présidait à la musique, Εὐτέρπη, ἡς, ἡ.
ΕΥΧ, ELLES (*illi, illæ*) οὔτοι, αὐται· ἐκεῖνοι, ἐκεῖναι.
ΕΥΧΙΝ. Le Pont-Euxin (*hospitalis pontus*) Εὐχίνος πόντος. *Cette mer s'appelait primitivement Ἄξενος, inhospitalière.*
ΕΥΑΚΥΑΝΤ, κ, ου
ΕΥΑΚΥΑΤΙΦ, IVE (*evacuando aptus*, a, um) κενωτικός, ἡ, ὄν.
ΕΥΑΚΥΑΤΙΟΝ (*evacuatio, exinanitio, onis*) κένωσις, ἐκκένωσις, ἑως, ἡ.
ΕΥΑΚΥΕΡ (*evacuare, o; exinanire, io*) κενούω, ἀποκενούω, ἐκκενούω, ὦ, ὡσω, *Théophraste.*
ΕΥΑΔΕΡ [S' (*evadere, do, si*) ἀποφεύγειν, γω, ζω, *Dém.* ἀποδιδράσκειν, σκω, *Xén.*
ΕΥΑΓΑΤΙΟΝ d'esprit (*mentis evagatio, onis*) ἡ τῆς φρενός, τοῦ νοῦ ἀποπλάνησις, ἑως.
ΕΥΑΓΟΡΑΣ, roi de l'île de Chypre, Εὐαγόρας, ου, δ.
ΕΥΑΛΥΑΤΙΟΝ (*æstimatio, onis*) τίμησις, διατίμησις, ἑως, ἡ, *Dém.*
ΕΥΑΛΥΕΡ (*æstimare, o, avi*) τιμᾶν, ὦ, ἦσω, *Arist.*
ΕΥΑΝΔΡΗΣ, roi d'Arcadie (*Evander* ou *Evandrus, dri*) Εὐάνδρος, ου, δ.
ΕΥΑΝΓΕΛΙΚΟΣ (*evangelicus, a, um*) εὐαγγελικός, ἡ, ὄν.
ΕΥΑΝΓΕΛΙΚΕΥΣ (*evangelice*) εὐαγγελικῶς.
ΕΥΑΝΓΕΛΙΣΤΗΣ (*evangelium annunciare, o*) εὐαγγελίζειν, ἴζω, *N. Test.*

ΕΥΑΝΓΕΛΙΣΤΗΣ (*evangelista, æ, m.*) εὐαγγελιστής, οὔ, δ.
ΕΥΑΝΓΕΛΙΟΝ (*evangelium, ii*) εὐαγγέλιον, ἰου, τό. *N. Test.* R. εὖ et ἄγγελος, bonne nouvelle.
ΕΥΑΝΟΥΙΡ [S' (*evanescere, sco*) ἀφανίζεσθαι, ομαι, *Plut.* — (*animi deliquium pati, ior*) λειποθυμεῖν, ὦ, ἦσω.
ΕΥΑΝΟΥΙΣΜΕΝΤΟΝ (*animi deliquium, ii*) λειποθυμία, ας, ἡ, *Hérod.*
ΕΥΑΠΟΡΑΤΙΟΝ (*evaporatio, onis*) ἀποθυμίασις, ἑως, ἡ, *Plut.* — (*mentis evagatio, onis*) ἡ τῆς φρενός ἀποπλάνησις, ἑως· κουφόσις, ας, ἡ· κενωφροσύνη, ἡς, ἡ.
ΕΥΑΠΟΡΕ, ΕΞ. Esprit évaporé (*ingenium leve*) κουφόσις, ου, δ, ἡ.
ΕΥΑΠΟΡΕΣ son chagrin (*dolorem exhalare, o*) τὴν λύπην διασκεδάζειν, ἄζω. S'évaporer (*in vapores abire, eo; evanescere, sco*) ἐξατμίζεσθαι, ἀφανίζεσθαι, ομαι, *Plut.*
ΕΥΑΣΗΣ, ΕΞ (*patulus, a, um*) ἀνοικτός, ἡ, ὄν· πλατός, εἶα, ὕ.
ΕΥΑΣΕΙΝ (*dilatare, o, avi*) πλατύνειν, ὕνω, *N. Test.*
ΕΥΑΣΙΦ, IVE. Réponse évasive (*subdola responsio, onis*) ἀπατηλὴ ἀπόκρισις, ἑως. Donner des réponses évasives, παραγωγὴν ἐρεῖν, *Dém.*
ΕΥΑΣΙΟΝ (*fuga, æ; effugium, ii*) ἀποφευξις, ἑως, ἡ· ἐκφυγὴ, ἡς, ἡ, *Aristoph.* ἀποφυγὴ, ἡς, ἡ, *Plut.* διαφυγὴ, ἡς, ἡ, *Plat.*
ΕΥΕΧΗΣ (*episcopatus, us*) ἐπισκοπὴ, ἡς, ἡ, *N. Test.* — diocèse, διοίκησις, ἑως, ἡ. R. οἶκος.
ΕΥΕΙΛ. Donner l'éveil (*incitare, o*) ἐγείρειν, ρω.
ΕΥΕΙΛΛΗΣ, ΕΞ (*promptus et alacer*) εὐθύμοος, πρόθυμος, ου, δ, ἡ, *Aristoph.*
ΕΥΕΙΛΛΕΙΝ (*expergescere, io*) ἐξυπνίζειν, ἴζω, ἴσω, *Jean, XI, 11.* ἀνεγείρειν, ω, *Dém.* ἐκ τοῦ ὕπνου ἐγείρειν, ρω, ἐρῶ, *Plat.* Qui a la vertu d'éveiller, ἐγερτικός, ἡ, ὄν.
ΕΥΕΙΛΛΕΙΣ [S' (*expergisci, scor*) ἐξεγείρεσθαι, ἀνεγείρεσθαι, ομαι, *Dém.*
ΕΥΕΝΕΜΕΝΤΟΝ (*eventus, us*) τὸ συμβαίνον, τὸ συμβάν, τὸ συμβεβηκός, *Dém. Isocr.*
ΕΥΕΝΤΟΝ. Sentir l'évent, εὐρωτιᾶν, ὦ. Tête à l'évent, κουφόνους, ου, δ, ἡ.

EVENTAIL (*flabellum*, *i*) ριπίδιον, ου, τό· ριπίς, ίδος, *ή*, *Aristoph. et Poll.*
EVENTAIRE (*cophinus*, *i*) κόφινος, ου, *δ*, *Aristoph.*
EVENÉ, *EE*. Du vin évené (*vapidum vinum*, *i*) εξίτηλος οίνος, ου. — (*ventus homo*) κουφόνους, ου, *δ*, *ή*.
EVENTER (*ventilare*, *o*) ανεμίξειν, ριπίζειν, *ίζω*, *Jacq. I, 6.* — un secret (*occultam rem vulgare, evulgare, divulgare*, *o*) τὸ ἀπόρρητον διαθρυλλεῖν, *ῶ*, *ήσω*· διαγγέλλειν, *ω*, *Plut.* διαλαλεῖν, *ῶ*, *ήσω*· διακουδωνίζειν, *ίζω*, *Strab.*
EVENTER [*S'* (*evanescere, sco*) ἀφανίζεσθαι, *ομαι*· διαφθεیرهσθαι, *ομαι*.
EVENTRER (*eviscerare, exenterare*, *o*) εξεντερίζειν, *ίζω*, *Diosc.*
EVENTUEL, *ELLE* (*fortuitus, a, um*) τυχιικός, *ή*, *όν*· τυχηρός, *ά*, *όν*.
EVENTUELLEMENT (*fortuito casu*) τυχικῶς, τυχηρῶς.
EVEQUE (*episcopus, i*) ἐπίσκοπος, ου, *δ*.
EVERSION (*eversio, onis*) ἀνατροπή, *ής*, *ή*, *Grég. Naz.* κατάλυσις, *εως*, *ή*, *Dém.*
EVERTUER [*S'* (*seipsum acuere*) εαυτὸν παρορμᾶν, *ῶ*, *Xén.*
EVICTION (*evictio, onis*) ἀπέλεγις, *εως*, *ή*.
EVIDEMMENT (*evidenter*) σαφῶς, ἐναργῶς, *Dém.*
EVIDENCE (*evidentia, æ*) ἐνάργεια, *ας*, *ή*, *Dém. Phal.* L'évidence de la chose est telle, que... τσαύτη περιφάνεια τοῦ πράγματός ἐστιν, ὡςτε... *Dém.*
EVIDENT, *E* (*evidens, entis*) σαφής, *έος*, *δ*, *ή*· δῆλος, *η*, *ον*· ἐναργής, *έος*, *δ*, *ή*, *Dém.*
EVIDER (*attenuare, o*) λεπτύνειν, *ύνω*, *υνῶ*, *Arist.*
EVIER d'une cuisine (*culinarium emissarium, ii*) μαγειρικὸν ὑδραγωγεῖον, ου.
EVINCER ses biens des mains d'un étranger (*ab aliena manu dona sua vindicare, Gic.*) τὰ εαυτοῦ ἀγαθὰ παρ' ἄλλοτρίου νομίμως ου νομικῶς ἀναλαμβάνειν, *Isocr.* κομίζεσθαι, *Dém.*
EVITABLE (*evitabilis, e*) φεύξιμος, *ίμου*, *δ*, *ή*· φευκτός, *ή*, *όν*, *Soph.*
EVITER (*vitare, evitare, o*) φεύγειν, διαφεύγειν, *γω*, *ξω*, *Isocr.*
EVOCATION (*evocatio, onis*) ἐκκλησις, *εως*, *ή*, *Suid.*
EVOLUTION militaire (*militaris evolutio,*

onis) στρατιωτικὴ ἐξέλιξις, *εως*, *Tact.*
EVOQUER les ombres des morts (*manes evocare, o, avi*) τὰς σκιας ἐκκαλεῖσθαι, *οῦμαι*, *Plut.*
EVULSION (*evulsio, onis*) ἐντίλις, ἀπόσπασις, *εως*, *ή*.
EX (*signifiant* autrefois). **Ex-professeur**, *δ* πάλαι διδάσκαλος.
EXACT, *E* (*accuratus, a, um*) ἀκριθής, *έος*, *δ*, *ή*, *Arist.* ἐπιμελής, *έος*, *δ*, *ή*, *Xén.*
EXACTEMENT (*diligenter, sedulo*) ἀκριθῶς, ἐπιμελῶς, *Dém.*
EXACTEUR (*exactor, oris*) εἰσπράκτωρ, *ορος*, *δ*, *Dém.*
EXACTION (*exactio, onis*) εἰσπραξις, *εως*, *ή*, *Dém.*
EXACTITUDE (*diligentia, æ; sedulitas, atis*) ἀκριβεία, *ας*, *ή*, *Plut.* ἐπιμελεία, *ας*, *ή*· σπουδῆ, *ής*, *ή*, *Dém.*
EXAGERATEUR (*jaكتور, oris*) μεγαλοβόρημων, *ονος*, *δ*, *ή*.
EXAGERATIF, *IVE* (*amplificatus, a, um*) ὑπερβολικός, *ή*, *όν*.
EXAGERATION (*amplificatio, onis*) μεγαλοβόρημοσύνη, *ης*, *ή*· ὑπερβολή, *ής*, *ή*.
EXAGERER (*verbis exaggarare, o*) μεγαλοβόρημονεῖν, *ῶ*, *ήσω*.
EXALTATION (*exaltatio, onis*) ὑψωσις, *εως*, *ή*, *Suid.* ὑψωμα, *ατος*, *τό*, *Plut.*
EXALTER (*extollere, o*) ὑπερψοῦν, *ῶ*, *ώσω*, *Paul, Philipp. II, 9.* Etre exalté dans ses idées, ἐνθουσιᾶν, *ῶ*, *άσω*.
EXAMEN (*examen, inis*) ἐξέτασις, *εως*, *ή*, *Dém.*
EXAMINATEUR (*inquisitor, oris*) ἐξεταστής, *οῦ*, *δ*, *Arist.*
EXAMINER (*examinare, investigare, o, avi*) ἐξετάζειν, *άζω*, *άσω*, *τι* ἀκριθῶς, *Dém.* ἀνακρίνειν, *ω*, *Plat.*
EXANTHEME (*pustula, æ*) ἐξάνθημα, *ατος*, *τό*.
EXANTLATION (*exantlatio, onis*) ἐξάντλησις, *εως*, *ή*· ἐξάντλημα, *ατος*, *τό*. *R.* ἀντλία, *pompé.*
EXARCHAT de Ravenne, τὸ τῆς Ῥαβέννης ἐξαρχεῖον, *είου*.
EXARQUE, ἐξαρχος, ου, *δ*. *R.* ἀρχή, *principauté.*
EXASPERATION (*exasperatio, onis*) ἐξαγρίωσις, *εως*, *ή*, *Théophr.*
EXASPERER (*exasperare, o*) παραξύνειν, *ω*· ἐπαγριοῦν, *ῶ*, *ώσω*, *Théophr.*

EXAUCERE la prière de quelqu'un (*alicujus preces audire, exaudire, io*) τινός εὐχῆς εἰσακούσιν, ω, σω, ου σομαι, *Thuc.*

EXCAVATION (*excavatio, onis*) ἐξόρυξις, εως, ἡ, *Suid.*

EXCÉDANT, E. L'excédant d'une somme (*quod superest*) τὸ ἀργύριον περιγινόμενον, *Isocr.*

EXCÉDÉ, ÊE, de fatigue (*defatigatus, a, um*) καταπονηθεῖς, εἶσα, ἐν, *N. Test.*

EXCÉDER (*superare, o, avi*) ὑπερβαίνειν, θάινω*, *Hér.*

EXCELLEMMENT (*excellenter*) ἐξόχως, ὑπερβαλλόντως, *Isocr.*

EXCELLENCE (*excellencia, æ*) ἐξοχή, ὑπεροχή, ἦς, ἡ, *Arist.*

EXCELLENT, E (*excellens, entis; egregius, a, um*) ἐξοχος, ὑπέροχος, διάφορος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.* ἐξαιρετος, ου, ὁ, ἡ.

EXCELLENTISSIME (*excellantissimus, a, um*) ἐξοχώτατος, η, ου· ἐξαιρετώτατος, η, ου.

EXCELLER en sagesse, en vertu, en gloire, en beauté (*sapientia, virtute, gloria, forma antecellere, illo, ou præstare, o*) σοφία, ἀρετῆ, δόξῃ, κάλλει ὑπερέχειν, ω*, *Xén.* διαφέρειν, φέρω*, *Dém.* πρωτεύειν, ω, σω, ἐν σοφία, *Isocr.*

EXCEPTÉ (*præter, præterquam*) πλὴν, πλὴν ἢ. Tous, excepté un seul (*omnes, uno excepto*) ἅπαντες πλὴν ἐνός ἀνδρός, *Isocr.* Toutes les villes, excepté la nôtre (*omnes civitates, præter nostram*) χωρὶς τῆς ἡμετέρας πᾶσαι πόλεις, *Isocr.* L'avenir n'est connu de personne, excepté de Dieu (*nemo futura novit, præterquam Deus*) τὸ μέλλον ἀδηλον παντί, πλὴν ἢ τῷ Θεῷ, *Platon, Apologie de Socr.*

EXCEPTER Socrate des autres hommes (*Socratem ab aliis excipere, io*) τὸν Σωκράτην τοῦ λόγου ἐξαιρεῖν, ὦ, *Plat.*

EXCEPTION (*exceptio, onis*) ἐξαιρέσις, εως, ἡ. — judiciaire, παραγραφή, ἦς, ἡ, *Dém.* A l'exception de... — Voyez EXCEPTÉ.

EXCÈS (*immoderatio, onis*) ὑπερβολή, ἦς, ἡ· ἀμετρία, ας, ἡ, *Plut.* — (*intemperantia, æ*) ἀσωτία, ας, ἡ· ἀκράτεια, ας, ἡ, *Xén.* — de démente, μανίας ὑπερβολή,

ἦς, ἡ, *Dém.* Il ne faut d'excès en rien (*ne quid nimis*, *Tér. Andr. 34*) μηδὲν ἄγαν, *prov.*

EXCESSIF, IVE (*immodicus, a, um*) ὑπερβολικός, ἡ, ὄν· ἀμετρος, ου, ὁ, ἡ, *Luc.*

EXCESSIVEMENT (*immodice*) ὑπερβολικῶς, ἀμετρως, *Dém.*

EXCIPER, terme de palais (*exceptionem opponere, o*) τὴν παραγραφὴν διδόναι, δίδωμι*, *Dém.*

EXCITATIF, IVE (*excitatorius, a, um*) ἐγερτικός, ἡ, ὄν.

EXCITATION (*incitatio, onis*) παρακίνησις, παρόρμησις, εως, ἡ, *Xén.*

EXCITER quelqu'un à la vertu (*aliquem ad virtutem excitare, o*) ἐγείρειν, ω, τινὰ πρὸς ἀρετὴν, *Chrys.* — à la guerre, παροξύνειν, ω, τινὰ ἐπὶ τὸν πόλεμον, *Xén.* Exciter des troubles, ξιριδᾶς τισιν ἐμβάλλειν, ω*, *Xén.* Exciter le vomissement, ἐμετοποιεῖν, ὦ, ἦσω.

EXCLAMATION (*exclamatio, onis*) ἐκφώνησις, εως, ἡ, *Macrob.* Faire une exclamation, ἐκφωνεῖν, ὦ, ἦσω. Point d'exclamation ou d'admiration, ἐκφωνητικῆ, ου θαυμαστικῆ στιγμῆ, ἦς.

EXCLU, UE, ou **EXCLUS**, USE (*exclusus, a, um*) ἀπειργμμένος, η, ου.

EXCLURE quelqu'un du tribunal (*aliquem a tribunali excludere, do, si*) ἐξείργειν, γω, ξω, τινὰ τοῦ βήματος, *Esch.* ἀπείργειν, γω, ξω, *Dém.* ἀπελαύνειν, ω, *Luc.* ἀποκλείειν, ω, σω, *Aristoph.*

EXCLUSIF, IVE (*exclusorius, a, um, Ulp.*) ἀπείργων, ἀποκλείων, ουσα, ου.

EXCLUSION (*exclusio, onis*) ἀπόκλεισις, εως, ἡ. A l'exclusion de celui-ci (*hoc excepto*) πλὴν τούτου.

EXCLUSIVEMENT (*exclusorie*) ἐξαιρουμένως.

EXCOMMUNICATION (*excommunicatio, onis*) ἀφορισμός, οὔ, ὁ.

EXCOMMUNIER quelqu'un (*aliquem excommunicare, o, avi; sacris interdiceret, co, xi, Cés.*) τινὰ ἀφορίζειν, ἴσω, (σω· τινὰ τῶν ἐσίων καὶ τῶν ἱερῶν εἶργειν, γω, ξω, *Dém.* — Il ne faut pas s'étonner de voir des mots tirés des anciens auteurs, pour signifier excommunier; l'excommunication était en usage dans le paganisme. *Lebrun.*

EXCORIATION (*pellis laceratio, onis*) ἐκδορά, ἄς, ἥ.
EXCORIER (*pellem vel membranam excoriare, o*) ἐκδέρειν, ω.
EXCORTICATION (*corticis detractio, onis*) ἀπορλοῖωσις, εως, ἥ.
EXCRÈMENT (*excrementum, i*) περιττωμα, ατος, τό, *Arist.* διαχώρημα, ατος, τό, *Strab.*
EXCRÈMENTITIEL, ELLE. Les ongles, les cheveux, les cornes sont des substances excrémentitielles, οἱ ὄνυχες, αἱ τρίχες, τὰ κέρατα περιττωματικά ἐστίν.
EXCRÈTEUR OU **EXCRÈTOIRE**, *termes d'anatomie*, ἐκκριτικός, ἥ, ὄν.
EXCRÈTION (*excretio, onis*) ἐκκρίσις, εως, ἥ.
EXCROISSANCE de chair (*caro supercrescens*) ὑπερσάρκωσις, εως, ἥ· ὑπερσάρκωμα, ατος, τό.
EXCURSION (*excursio, onis; excursus, us*) ἐκδρομή, ἥς, ἥ· ἐκδρομος, ου, δ· παρέχθαι, εως, ἥ, *Poll.*
EXCUSABLE (*excusabilis, e*) συγγνωστός, ἥ, ὄν· εὐαπολόγητος, ου, δ, ἥ. Π n'est pas excusable, συγγνώμην οὐκ ἔχει.
EXCUSE (*excusatio, onis*) παραίτησις, εως, ἥ, *Bas.* παραίτημα, ατος, τό, *Plut.* ἀπολογία, ας, ἥ, *Isocr.* Fausse excuse, πρόφασις, εως, ἥ, *Dém.* Recevoir les excuses de quelqu'un, ἀπολογίαν τινὸς ἀποδέχσθαι, ομαι, *Lyc.*
EXCUSER quelqu'un (*aliquem excusare, o*) περὶ τινὸς ἀπολογεῖσθαι, οὔμαι, *Isocr.* S'excuser de faire une chose (*aliquid deprecari, or*) παραιτεῖν, ὦ, τι, *N. Test.* Excusez-moi, je vous prie (*ignosce mihi, precor*) συγγίνωσκέ μοι· συγγνώμης δέομαι· ου (*minime, nequaquam*) οὐδαμῶς, μηδαμῶς, *Dém.*
EXCUSSION (*excussio, onis*) ἐκτιναγμός, οὔ, δ.
EXEAT (*exeundi potestas, atis*) ἀφετηρία σχεδὴ, ἥς.
EXÉCRABLE (*exsecrabilis, e*) κατάρατος, *Luc.* ἐπάρατος, ου, δ, ἥ, *Thuc.*
EXÉCRABLEMENT (*exsecrandum in modum*) ἐπαρᾶτως, βδελυκτῶς.
EXECRATION (*exsecratio, onis*) κατάρα, ας, ἥ, *Plut.*
EXÉCRER quelqu'un (*aliquem exsecrari, cror*) καταρᾶσθαι, ὦμαι, τινά, *Aristide.*

EXÉCUTER (*exsequi, or; perficere, con- fectere, io*) ἐπιμελεῖν, συντελεῖν, ὦ, ἴσω, *Isocr.* — un criminel, κατάδικον θανάτου ζημιοῦν, ὦ, *Arist.*
EXÉCUTEUR testamentaire (*testamenti curator, oris*) τῆς διαθήκης ἐπίτροπος, ου, δ, ἥ. — de la haute justice (*carnifex, tortor, oris*) δῆμιος, δημόσιος, ἰου, δ, *Isocr.*
EXÉCUTION (*exsecutio, onis*) τελείωσις, *Arist.* ἐπιτελείωσις, εως, ἥ, *Plut.*
EXÉGÉTIQUE, explicatif, ἐξηγητικός, ἥ, ὄν.
EXEMPLAIRE (*exemplar, aris*) πρωτότυπον, ἀρχέτυπον, ου, τό, *Luc.* — en parlant d'un ouvrage, ἀπόγραφον, ου, τό.
EXEMPLAIRE (*exemplo utilis, e*) παραδειγματικός, ἥ, ὄν. Mener une conduite exemplaire, ἀρετῆς παράδειγμα παρέχειν, ω*, *Isocr.*
EXEMPLAIREMENT (*ad exemplum*) παραδειγματικῶς.
EXEMPLE (*exemplum, i*) παράδειγμα, ατος, τό, *Dém.* Donner le bon exemple (*bono esse exemplo*) καλὸν παράδειγμα παρέχειν, ω, *Isocr.* Par exemple (*exempli causa, verbi gratia*) παραδείγματος χάριν, παραδείγματος ἕνεκα, *Dém.*
EXEMPLE. Une belle exemple d'écriture, τῆς καλλιγραφίας παράδειγμα, ατος, τό.
EXEMPT. Un exempt de police (*apparitor, oris*) δορυφόρος ὑπηρέτης, ου, δ· κλητήρ, ἥρος, δ.
EXEMPT, E, de quelque chose (*aliqua re* ou *alicujus rei immunitis, e*) τινὸς ἀτελῆς, εός, δ, ἥ, *Dém.* — de monter la garde, φρουρᾶς ἀτέλειαν ἔχων, οντος, δ, *Ellen.* Etre exempt d'impôt, ἀσυμβολεῖν, ὦ, *Achill. Tat.*
EXEMPTER quelqu'un de quelque chose (*alicui rei alicujus immunitatem dare, do, dedi*) ἀτελείας τινὸς τινα ἀξιοῦν, ὦ, ὡσω· ἀτελείαν τινὸς τινὶ δίδοναι, δίδωμι, *Dém.*
EXEMPTION (*immunitas, atis*) ἀτέλεια, ας, ἥ, *Dém.*
EXERCER (*exercere, eo, ui*) ἀσκεῖν, ὦ, ἴσω, *Isocr.* — son corps aux fatigues, τὸ σῶμα τοῖς πόνοις γυμνάζειν, ἄζω, *Isocr.* S'exercer à la culture des arts, τὰς τέχνας ἐργάζεσθαι, ομαι, *Plat.*

EXERCICE (*exercitatio, onis*) άσκημα, ατος, τό· άσκησις, εως, ή, *Xén.* γύμνασμα, ατος, τό, *Athén.* γυμνασία, ας, ή, *Dém.* μελέτη, ης, ή· διατριβή, ης, ή, *Isocr.* — utile à la santé, γυμνασία πρὸς υγίειαν συμφέρουσα, *Isocr.* — journalier, τὰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπιτηδεύματα, ων, *Isocr.*

EXÉRÈSE (*extractio, onis*) ἐξάίρεσις, εως, ή, *Chirurg.*

EXERGUE, *hors-d'œuvre*, ἔξεργον, ου, τό, *Numism.*

EXFOLIATION (*exfoliatio, onis*) ἐκλέπισις, εως, ή.

EXFOLIER [*S'* (*exfoliari, or*) ἀπολεπίσθαι, ομαι.

EXHALAISON (*exhalatio, onis*) ἀτμός, οὔ, δ· ἀτμίς, ιδος, ή, *Plut.*

EXHALATION, ἐξάτμισις, ἀναθυμίασις, εως, ή.

EXHALER (*exhalare, o*) ἀναθυμιάζειν, άζω, άσω. *S'exhaler*, ἀναθυμιάσθαι, ὤμαι, *Arist.* *Exhaler une bonne odeur*, εὐωδιάζειν, άζω, άσω.

EXHAUSSEMENT (*altitudo, inis*) ἔπαρσις, ὕψωσις, εως, ή.

EXHAUSSER (*extollere, llo*) ἐπαίρειν, ω· αἰωρεῖν, ὦ, ήσω, *Dém.*

EXHÉRÉDATION (*exhæredatio, onis*) ἀποκλήρωσις, εως, ή.

EXHÉRÉDÉ, ἔε (*exhæredatus, a*) ἀπόκληρος, ου, δ, ή, *Dém.*

EXHÉRÉDER (*exhæredare, o, avi*) ἀποκληροῦν, ὦ, ὠσω, τινά, *Plut.*

EXHIBER (*exhibere, eo, lui*) παριστάναι, ἴστημι*, *Luc.* παρέχειν, ω*, *Dém.*

EXHIBITION (*exhibitio, onis*) παράστασις, εως, ή, *Pand.*

EXHORTATION (*exhortatio, onis*) παρατροπή, ης, ή, *Arist.* παραίνεσις, παράκλησις, εως, ή, *Isocr.*

EXHORTER quelqu'un à quelque chose (*aliquem ad aliquid hortari, adhortari, cohortari, exhortari, or*) προτρέπειν, πω, ψω, τινά εἰς τι, *Hérod.* παρακαλεῖν, ὦ, τινά ἐπί τι, *Dém.* παροξύνειν τινά ποιεῖν τι, *Isocr.*

EXHUMATION d'un cadavre (*cadaveris ex-fossio, onis*) ή τοῦ νεκροῦ ἐξόρυξις, εως.

EXHUMER un cadavre (*cadaver e terra refodere, io*) τὸν νεκρὸν ου νέκυν ἐξορύττειν, ττω, ζω.

EXIGEANT, ε (*expostulans,antis*) ἀπειτῶν, οὔσα.

EXIGENCE. Selon l'exigence du cas, ou du temps (*pro ratione rerum vel temporis*) κατὰ τὸν καιρόν, *Xén.*

EXIGER de l'argent de quelqu'un (*pecuniam ab aliquo exigere, go, egi*) ἀργύριον τινά πράττεσθαι, *Dém.* εἰσπράττειν, ττω, ζω, *Isocr.*

EXIGIBLE (*repelendus, a, um*) ἀπαιτητός, α, ου.

EXIGU, UE (*exiguus, a, um*) μικρός, ά, όν· ὀλίγος, η, ου, *Thuc.*

EXIGUITÉ (*exiguitas, atis*) μικρότης, *Plat.* ὀλιγότης, ητος, ή, *Théophr.*

EXIL (*exilium, ii*) φυγή, ης, ή, *Dém.* — de dix ans, ὀστρακισμός, οὔ, δ. — perpétuel, ἀειφυγία, ας, ή, *Dém.* *Rappeler* quelqu'un de l'exil, τινά τῆς φυγῆς κατάγειν, γω, ζω, *Isocr.*

EXILÉ, ἔε (*exsul, ulis, c.*) φυγάς, άδος, δ, ή· άπολις, εως, δ, ή· φεύγων, ουσα.

EXILER quelqu'un (*aliquem exilio multare, o, avi*) τινὸς φυγὴν καταγινώσκειν, ω, *Isocr.* τινά ἐκ πόλεως φυγαδεύειν, εὔω, *Dém.* *S'exiler* (*solum vertere, o*) τὴν πόλιν φεύγειν, γω, ζω· φυγὴν ὑπέχειν, χω*, *Dém.*

EXILITÉ (*exilitas, atis*) μικρότης ου μικρότης, ητος, ή.

EXISTANT, ε (*existens, entis*) ὑπάρχων, ουσα, ου, *Arist.*

EXISTENCE (*existentia, æ*) ὑπαρξις, εως, ή. *Tout prouve l'existence de Dieu*, πάντα τὸν άνω Θεὸν σημαίνει.

EXISTER (*existere, o; esse, sum, fui*) ὑπάρχειν, χω, ζω, *Arist.* εἶναι, εἶμι*.

EXODE (*exodus, i, f.*) ἐξοδος, ου, ή. — *C'est le second des livres de Moïse, celui où il décrit la sortie de l'Egypte.*

EXOMPHALE, ἐξόμφαλος, ου, δ, ή. *R.* ὀμφαλός, *umbilicus.*

EXOPHTHALMIE, ἐξοφθαλμία, ας, ή. *R.* ὀφθαλμός, *oculus.*

EXORBITAMMENT (*ultra ou supra modum*) ὑπερβολικῶς.

EXORBITANT, ε, qui sort de l'orbite (*enormis, e; immodicus, a, um*) άμετρος, ου, δ, ή· ὑπερβολικός, ή, όν.

EXORCISER (*adjurare, o*) ἐξορκίζειν, ζω, ίσω. — Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, *Matth. XXVI, 63.*

EXORCISME (*adjuratio, onis*) ἐξορκισμός, οὔ, δ. R. ὄρκος, *juramentum*.

EXORCISTE (*adjurator, oris*) ἐξορκιστής, οὔ, δ.

EXORDE (*exordium, ii*) προοίμιον, ἰου, τό, *Thuc.*

EXOSTOSE (*ossis prominentia*) ἐξόστωσις, εως, ἦ. R. ὀστούν, un os.

EXOTÉRIQUE (*externus, a, um*) ἐξωτερικός, ἦ, ὄν.

EXOTIQUE (*peregrinus, a, um*) ἐξωτικός, ἦ, ὄν.

EXPANSION (*expansio, onis*) ἔκτασις, εως, ἦ.

EXPATRIER [*S' (solum vertere, to, ti)*] τὴν πόλιν φεύγειν, γω, ζω· φυγὴν υπέχειν, ω*, *Dém.*

EXPECTANT, E (*expectans, antis*) προσδοκῶν, οὔσα.

EXPECTATIVE (*expectatio, onis*) προσδοκία, ας, ἦ, *Dém.* Etre dans l'expectative, προσδοκίαν ἔχειν τινός, *Plut.*

EXPECTORER (*expectorare, o, avi*) ἀποστηθίζειν, ἰζω, *Suid.*

EXPÉDIENT (*ratio, onis; via, æ*) τρόπος, ου, δ· ὁδός, οὔ, ἦ. Chercher un expédient, μηχανὴν ζητεῖν, ὦ, ἦσω, *Aristoph.* Il est expédient, il est convenable (*expedit*) χρήσιμόν ἐστι, συμφέρει, *Isocr.*

EXPÉDIER (*celeriter conficere, io*) σπεύδειν, ω· ταχέως ἐπιτελεῖν, ὦ, *Isocr.* — un couffier, ἀγγελον ἀποστέλλειν, ἰλω, λῶ, πρὸς τινα, *Æt.*

EXPÉDITIF, IVE (*strenuus, a, um*) σπουδαίος, ἀνυστικός, ἦ, ὄν· δραστήριος, ἰα, ἰον, *Thuc.*

EXPÉDITION militaire (*expeditio, onis*) στρατεία, ας, ἦ, *Dém.* — par terre, πεζή· — par mer, ναυτική, *Dém.*

EXPÉRIENCE (*experimentum, i*) πείρα, ας, ἦ. Faire une expérience, πείραν λαμβάνειν, ἄνω*, *Ælien.* δοκιμασίαν λαμβάνειν τινός, *Plut.* — (*experientia, æ*) πείρα, ἀπόπειρα, διάπειρα, ας, ἦ, *Dém.* Avoir beaucoup d'expérience, πολλὴν ἐμπειρίαν ἔχειν τινός, *Isocr.* Qui est sans expérience, ἄπειρος, ου, δ, ἦ. J'ai appris par l'expérience, πείρα μεμάθηκα, *Hérod.* πεπειραμένος οἶδα, *Dém.*

EXPÉRIMENTAL, E (*experientia comprobatus, a, um*) πειραστικός, ἦ, ὄν.

EXPÉRIMENTÉ, ÉE. Un homme fort expéri-

menté dans l'art militaire (*vir belli experientissimus*) ἀνὴρ πολέμου πολύπειρος, πολέμου εὔειδός, *Hom.*

EXPERIMENTER (*aliquid experiri, ior*) πείραν λαμβάνειν τινός, *Esch.* ἀπόπειραν ποιεῖν τινός, *Hérod.*

EXPERT, E (*expertus, a*) ἐμπειρος, ου, δ, ἦ, *Plut.* — dans l'art des combats (*sciens pugnae*, *Hor.*) πολέμου εὔειδός, *Hom.* Nommer des experts (*arbitros designare, o*) διαιτήτας προκαλεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.*

EXPIATION (*expiatio, onis; piamen, inis*) ἀφοσίωσις, εως, ἦ, *Plut.* ἐξίλασμα, ατος, τό, *Bas.*

EXPIATOIRE (*piacularis, e*) ἀφοσιωματικός, ἦ, ὄν· ἐξίλαστήριος, α, ον.

EXPIER (*expiare, o*) ἀφοσιοῦν, ὦ, ὦσω, *Plut.* Faute qu'on peut expier (*culpa piabilis*, *Ovid.*) ἀφοσιωτὸν ἐγκλημα, ατος. Il expiera ses iniquités, ὑπὲρ ὧν ἡδίκησε δίκην δώσει.

EXPIRATION (*expiratio, onis*) ἔκπνευσις, εως, ἦ· ἐκπνοή, ἦς, ἦ, *Arist.* — d'un terme (*terminus, i*) διωρισμένον τέλος, εος-ους.

EXPIRER l'air (*expirare, o*) ἐκπνέειν, ἔω, εὔσω, *Arist.* — (*animam efflare, o*) τὸ πνεῦμα ἀφιέναι, ἀφίημι*, *Matth.* XXVII. 50. L'année étant expirée (*expleto anno*) ἀποτελεσεθέντος τοῦ ἔτους.

EXPLÉTIF, IVE (μὲν, δέ, τέ, γέ, νύ, κέ, ῥά, *sont appelés par les grammairiens des particules explétives*) παραπληρωματικός, ἦ, ὄν.

EXPLICABLE (*explicabilis, e*) εὐαπόδεικτος, ου, δ, ἦ.

EXPLICATIF, IVE (*interpretationi aptus, a, um*) ἐξηγητικός, ἦ, ὄν.

EXPLICATION (*interpretatio, onis*) ἐρμηνεία, ας, ἦ· ἐξήγησις, εως, ἦ.

EXPLICITEMENT (*significanter*) σημαντικῶς.

EXPLIQUER clairement sa pensée (*mentem suam explanare, o, avi*) τὴν διάνοιαν διασαφηνίζειν, ἰζω, *Polyb.* — les auteurs grecs et latins (*græcos et latinos scriptores prælegere, go*) τοὺς ἑλληνικοὺς τε καὶ ῥωμαίκοὺς συγγραφεῖς ἐξηγεῖσθαι, οὔμαι. Facilité à s'expliquer (*sermonis facilitas, atis*) εὐέπεια, ας, ἦ.

EXPLOIT mémorable (*memorable facinus*)

- oris*) ἀξιουμημένον τον κατόρθωμα, ατος ου άνδραγάθημα, ατος, *Dém.*
- EXPLOIT.** Envoyer un exploit à quelqu'un (*dicam alicui impingere, go*) τινι δίχην ἐπάγειν, γω, ζω, *Xén.*
- EXPLOITATION** d'une forêt (*arborum succisio, onis*) ὕλοτομία, ας, ἦ.
- EXPLOITER** une forêt (*silvae ligna succidere, do*) ὕλοτομεῖν, ὦ, ἦσω.
- EXPLORATEUR** (*explorator, oris*) κατάσκοπος, ου, δ, *Dém.*
- EXPLOSION** (*explosio, onis*) ἔκρησις, εως, ἦ· κρότος, ου, δ.
- EXPORTATION** (*exportatio, onis*) ἐξαγωγή, ἦς, ἦ· ἐκκομισμός, οὔ, δ, *Strab.*
- EXPORTER** des grains (*frumentum exportare, o*) σίτον ἐξάγειν, άγω, άζω, *Dém.* ἐκφέρειν, φέρω *· ἐκκομίζω, ἴζω, *Thuc.*
- EXPOSÉ** (*expositum, i*) ἔκθεμα, ατος, τό.
- EXPOSER** un enfant (*infantem exponere, no, sui*) βρέφος τι ἐκτιθέναι, τίθημι, *Plut.* — un fait (*rem gestam exponere*) τὸ γεννημένον διεξέρχσθαι, ομαι, *Dém.* — quelqu'un aux bêtes féroces (*aliquem feris exponere*) θηρίους τινά ἐκδιδόναι, διδῶμι *, *Isocr.* S'exposer aux plus grands périls (*maxima in pericula sese conijcere*) μεγίστους εἰς κινδύνους ἑαυτὸν καθιστάναι, ἴσθημι *, *Isocr.*
- EXPOSITION** (*expositio, onis*) ἔκθεσις, *Alex. Aphrod.* ἐξήγησις, εως, ἦ, *Arist.* — (*loci situs, us*) τοποθεσία, ας, ἦ. Vive exposition, ὑποτύπωσις, εως, ἦ.
- EXPRES,** tout exprès (*de industria*) κατὰ προαίρεσιν, ἐκ προαίρεσεως, ἐκ προνοίας, ἐξἐπιτήδεος, ἐκοντί, *Dém. Isocr.*
- EXPRES.** Envoyer un exprès (*certum nuntium mittere, o*) πιστὸν ἄγγελον ἀποστέλλειν, ω, πρὸς τινά, *Isocr.*
- EXPRES, ESSE** (*certus, indubitatus, a, um*) ῥητός, ἦ, ὄν.
- EXPRESSÉMENT** (*disertis verbis*) ῥητῶς, διαβρόδην, *Esch.*
- EXPRESSIF, IVE.** Des mots expressifs (*significabilia verba, orum*) ἐνεργητικὰ ῥήματα, ων.
- EXPRESSION** (*expressio, onis*) ἐκπιεσμός, οὔ, δ, *Arist.* — (*elocutio, onis*) φράσις, ἔκφρασις, εως, ἦ. — (*dictio, onis*) λέξις, εως, ἦ, *Isocr.*
- EXPRIMER** (*exprimere, mo, pressi*) ἐκπιέζειν, ἔζω, *Plut.* — clairement sa pensée

- (*mentem suam explanare, o*) τὴν διάνοιαν διασαφηνίζειν, ἴζω, *Polyb.* Facilité à s'exprimer (*sermonis facilitas, atis*) εὐπέεια, ας, ἦ. — (*effingere, go, xi*) ἐκτυπῶσθαι, οὔμαι, *Isocr.*
- EXPULSER** (*expellere, o, puli*) ἐξωθεῖν, ὦ, ἅ. *N. Test.* — quelqu'un de sa patrie, τινά ἐκ πατρίδος ἐκβάλλειν, βάλλω *, ου ἑλαύνειν, ω, *Isocr.*
- EXPULSION** (*expulsio, onis*) ἐξώθησις, εως, ἦ, *Alex. Aphrod.* ἐκβολή, ἦς, ἦ, *Isocr.*
- EXQUIS, ISE** (*exquisitus, eximius, a, um*) ἀκριβής, έος, δ, ἦ, *Dém.* Goût exquis dans les arts, φιλοκαλία, ας, ἦ.
- EXSICCATION.** — Voyez **DESSÈCHEMENT.**
- EXSTANT, E** (*exstans, antis*) ὑπάρχων, ουσά, ον.
- EXSTASE** (*mentis emotio, onis*) ἔκστασις, εως, ἦ.
- EXTASIER** [*S' (extra se rari*] ἐξίστασθαι, αμαι. Toute la multitude s'extasiait, ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι, *Matth. XII, 23.*
- EXSTATIQUE.** Un transport exstatique (*æstus mentem abripiens*) ἐκστατικὴ ὄρμη, ἦς.
- EXSUDATION** (*desudatio, onis*) ἀφίδρωσις, εως, ἦ.
- EXSUDER** (*exsudare, o*) ἐξιδροῦν, ἀφιδροῦν, ὦ, ὦσω, *Arist.*
- EXTENSEUR.** Muscle extenseur, ἐκτείνων μύων, ὦνος.
- EXTENSION** (*extensio, onis*) ἔκτασις, εως, ἦ· ἐκτένεια, ας, ἦ, *Hésych.*
- EXTENUATION** (*extenuatio, onis*) λείπτυνσις, εως, ἦ· ἀδυναμία, ἰας, ἦ· ἀσθένημα, ατος, τό.
- EXTENUÉ, ÉE** (*viribus defectus, a, um*) ἀδύναμος, ου, ὄ, ἦ· ἀσθενής, έος, δ, ἦ, *Isocr.*
- EXTENUER** (*debilitare, o*) ἀσθενοῦν, ὦ, τινά, *Xén.*
- EXTÉRIEUR** (*frons, ontis, f. species, ei*) τὸ ἐξώτερον, ου. A l'extérieur (*extrinsecus*) ἐξωθεν, *Xén.* Avoir un extérieur grave, σεμνοπροσωπεῖν, ὦ, ἦσω.
- EXTÉRIEUR** (*exterior, us*) ἐξιώτερος, α, ον, *N. Test.*
- EXTÉRIEUREMENT** (*extrinsecus*) ἐξωθεν, *Xén.*
- EXTERMINATEUR** (*vastator, oris*) ἐξολοθρευτής, οὔ, δ. Dans l'Apocalypse (*chap. IX, v. 11*) l'ange de l'abîme, ou l'ange ex-

terminateur est appelé en hébreu Abaddon, du verbe abad (perire ou perdere) et en grec Ἀπολλών, οντος, participe du verbe ἀπολλών. R. δλλυμι, δλλυμαι, perdo, pereoa

EXTERMINATION (*internecio, onis*) ἐξολόθρευσις, εως, ἡ· ἐξώλεια, ας, ἡ, *Dém.* πνωλεθρία, ας, ἡ, *Thuc.*

EXTERMINER (*exterminare, o*) ἐξορίζειν, ἴω, *Arist.* — (*funditus evertere, to*) ἐξολοθρεύειν, ω, σω. — Ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ, *Act. des Ap. III, 23.*

EXTERNE (*externus, a, um*) ἐξωτερικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

EXTINCTION (*extinctio, onis*) σθέσις, ἀπόσθεσις, εως, ἡ, *Arist.* — de voix, ἀφωνία, ας, ἡ.

EXTIRPATION (*extirpatio, onis*) ἐκρίζωσις, εως, ἡ.

EXTIRPER (*extirpare, o, avi*) ἐκρίζωειν, ἀπορρίζωειν, ὦ, ὦσω. — (*funditus delere, eo*) ἐκ θεμελίων ἀπολλύειν, ω.

EXTORQUER (*extorquere, eo, si*) ἀρπάζειν, ἄζω, ἄσω ου ἄζω· ἀφαιρεῖσθαι, οὔμαι, τινί τι, *Dém.*

EXTORSION (*extorsio, onis*) βιαστική ἀρπαγή, ἡς. Celui qui fait des extorsions (*extortor, oris*) βιαστής, οὔ, ὁ.

EXTRACTION (*extractio, onis*) ἐξολκῆ, ἡς, ἡ. De noble ou de basse extraction (*nobili ou humili genere natus, a*) καλῶς ου κακῶς γενόμενος, ἐνή, *Isocr.*

EXTRAIRE (*extrahere, o, xi*) ἐξελκύειν, ω, ὦ, *Arist.* — des maximes (*sententias excerpere, po, psi*) ἐκλέγειν, γω, ζω, τὰς γνώμας, *Isocr.*

EXTRAIT d'un livre, d'un registre (*excerptum, i*) ἀνάλεκτον, ου, τό· ἀνάλεξις, εως, ἡ. Faire des extraits (*excerpere, po, psi*) ἀναλέγειν, γω, ζω, *Isocr.*

EXTRAORDINAIRE (*extraordinarius, insolitus, a, um*) ἔκτακτος, ου, ὁ, ἡ, *Elie.* ἐπιλεκτος, ὁ, ἡ· ἀήθης, εως, ὁ, ἡ, *Dém.*

EXTRAORDINAIREMENT (*extra ordinem, ou præter solitum*) ἔξω τῆς τάξεως, ἀήθως, *Thuc. IV.*

EXTRAVAGAMMENT (*absurde, inepte*) ἀλόγως, ἀτόπως, *Dém.*

EXTRAVAGANCE (*insulsitas, atis*) μωρία, ας, ἡ· ἀφροσύνη, ἡς, ἡ, *Sept.* Faire des extravagances (*ineptire, io*) μωραίνεσθαι, ομαι, *N. Test.* παραφρονεῖν, ὦ, *Isocr.*

EXTRAVAGANT, E (*insulsus, delirus, a, um*) παράφρων, ονος, ὁ, ἡ· ληριώδης, εως, ὁ, ἡ, *Arist.* Vieillard extravagant (*delirus senex*) χρονόληρος ου χρονόληρος, ου, ὁ, *Aristoph.*

EXTRAVAGUER (*delirare, o*) ληρεῖν, ὦ, ἴσω· ἀποληρεῖν, *Dém.* παραληρεῖν, *Aristoph.* παραφρονεῖν καὶ μαίνεσθαι, *Dém.*

EXTRAVASATION du sang (*sanguinis suffusio, onis*) ἡ τοῦ αἵματος ἔκχυσις, εως.

EXTRAVASÉ, ÉE. Du sang extravasé (*suffusus sanguis, inis, Pline*) ἐκχυθὲν αἷμα, ατος.

EXTRAVASER [*S'* (*extra vasa seu venas effundi, or*)] ἐκχύνεσθαι, ομαι.

EXTRÊME (*extremus, a, um*) ὑστατος, ἡ, ὄν, *Aristoph.* ἔσχατος, ἡ, ὄν, *Dém.* τελευταῖος, αία, αἰὼν, *Isocr.* — (*summus, a, um*) ἄκρος, α, ὄν· μέγιστος, ἡ, ὄν. Sentir une douleur extrême, υπεραγείν, ὦ, ἴσω. Etre réduit à une extrême pauvreté, εἶναι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἀπορίαις, *Dém.*

EXTRÊMEMENT (*summo pere, valde*) μάλιστα, *Dém.* πάνυ, *Isocr.*

EXTRÊME-ONCTION (*extrema unctio, onis*) ἐσχάτη χρίσις, εως. — Καὶ ἤλειπον ἐλαίω πολλοὺς ἀβρώστους, καὶ θεράπευον, *Marc. VI, 13.*

EXTRÊMITÉ (*extremitas, atis*) πέρας, ατος, τό· τὸ ἔσχατον, ου· τὸ τέλος, εως, *Dém.* ἐσχατιά, ἄς, ἡ, *Phil.* L'extrémité des doigts, οἱ ἄκροι δάκτυλοι, ὢν.

EXTRINSÈQUE (*extrinsecus, a, um*) ἐξωτερικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

EXUBÉRANCE (*exuberantia, æ*) εὐπορία, ας, ἡ· περίττωμα, ατος, τό.

EXULCÉRATIF, IVE (*exulceratorius, a, um*) ἔλκωτικός, ἡ, ὄν, *Diosc.*

EXULCÉRATION (*exulceratio, onis*) ἔλκωσις, εως, ἡ, *Hipp.*

EXULCÉRER (*exulcerare, o*) ἀφελκοῦν, ἐλκοῦν, ὦ, *Xénoph.* — 1720.

F.

F. Il serait difficile d'établir la différence du F latin et du Φ grec. On sait cependant, au rapport de Quintilien, que Cicéron se raillait d'un Grec qui pronon-

çait Fundanius, comme s'il y eût eu Fundanius. Les Italiens et les Espagnols ont banni cette lettre grecque de leur langue, et l'ont remplacée par le F latin, écrivant fisica, au lieu de physica. Les Français ont gardé le milieu, en écrivant d'un côté physique, comme les Grecs φυσική, et d'un autre fiolo, fantaisie, au lieu de phiole, phantaisie, etc.

FA, note de musique. Voyez GAMME.

FABIUS MAXIMUS, Φάβιος ὁ Μέγιστος, ou, superl. de μέγας, magnus.

FABLE (fabula, æ) μῦθος, ou, ὁ, Dém. Morale d'une fable (affabulatio, onis) ἐπιμύθιον, ἰου, τό, Aphth. Raconter des fables, μυθολογεῖσθαι, οὔμαι, Théophr.

FABRICATEUR (fabricator, oris) τεχνάστης, οὔ, ὁ. Le fabricant souverain (Lafontaine, I, 7) ὁ κοσμοπλάστης, ou.

FABRICATION (fabricatio, onis) τεκτοσύνη, ης, ἡ.

FABRIQUE (fabrica, æ) τεκτονεῖον, ἐργαστήριον, ἰου, τό.

FABRIQUER (fabricari, or) τεκταίνεσθαι, ομαι, Phil.

FABULEUSEMENT (fabulose) μυθικῶς.

FABULEUX, EUSE (fabulosus, a, um) μυθώδης, εος, ὁ, ἡ, Isocr.

FABULISTE (fabulator, oris) μυθολόγος, ou, ὁ· μυθοποιός, οὔ, ὁ, Plat.

FAÇADE (frons, onis, f.) μέτωπον, ou, τό, Dém. — d'un temple (frontispicium, ii) προπύλαιον, ou, τό, Plut.

FACE (facies, ei) πρόσωπον, ou, τό, Xen. En face de, à la face de, face à face (coram, abl.) ἐναντίον, gén. κατά πρόσωπον, Diod. Sic.

FACÉTIE (facetia, arum) εὐτραπελία, ας, ἡ.

FACÉTIEUSEMENT (facete) εὐτραπέλως, ἀστείως, Plut.

FACÉTIEUX, EUSE (facetus, a, um) εὐτράπελος, ou, ὁ, ἡ, Isocr.

FACETTE (latusculum, i, Lucr.) πλευρίον, ἰου, τό. Diamant taillé à douze, à vingt facettes, δωδεκάεδρος, εικοσάεδρος ἀδάμας, αντος.

FACHER quelqu'un (aliquem ad iram concitare, o) παροργίζειν, ἰζω, ἰσω, Paul, Ephes. VI. 4. Ceci me fâche (hoc mihi molestum est) τοῦτό με λυπεῖ. Se fâcher contre quelqu'un (al. cui irasci, or) ἀγαν-

ακτεῖν, ὦ, ἦσω, πρὸς τινα, Plut. κατοτινος, Luc. ὀργίζεσθαι, ομαι, τινί, Dém. Sujet à se fâcher (indignabundus, iracundus, a, um) ἀγανακτικός, ἡ, ὄν, Plut. ὀργίλος, η, ον, Arist.

FACHEUX, EUSE (molestus, a, um; gravis, e) λυπηρός, ἄ, ὄν· χαλεπός, ἡ, ὄν, Dém.

FACILE (facilis, e) ῥάδιος, α, ον, Dém. εὐχερής, εος· πρόχειρος, ου, ὁ, ἡ. Isocr. εύκολος, ου, ὁ, ἡ, Plut. Plus facile, très-facile (facilior, facillimus) ῥάων, ονος, ὁ, ἡ· ῥάστος, η, ον. Facile à vaincre, à prendre, à digérer, etc. εὐχείρωτος, εὐάλωτος, εὐπεπτος, ου, ὁ, ἡ, κ.τ.λ. D'un abord facile (pervius, a, um) εὐδατος, ου, ὁ, ἡ. — (comis, e) διμλητικός, ἡ, ὄν· φιλοπροσήγορος, ου, ὁ, ἡ, Isocr.

FACILEMENT (facile) ῥαδίως, εὐχερῶς, Dém. Plus facilement, très-facilement (facilius, facillime) ῥᾶον, ῥᾶστα.

FACILITÉ (facilitas, atis) εύκολία, εύκοπία, ας, ἡ, Plut. — (lenitas, atis) πραότης, ou πραύτης, ητος, ἡ, Dém.

FACILITER (facilius reddere, o, idi) ῥᾶόν τι παρέχειν, ω*· κουφίζειν, ἐκκουφίζειν, ἰζω.

FAÇON (modus, i; ratio, onis) τρόπος, ου, ὁ, Plut. — (species, ei) εἶδος, εος, τό. — (operatio, onis) ἐργασία, ας, ἡ. Faire des façons, ἀκκίζεσθαι, ομαι, Plut. Sans façon, ἔλευθέρως. De façon que (ita ut) ὥστε. En aucune façon (neutiquam) οὐδαμῶς, μηδαμῶς. De quelle façon? (quomodo?) πῶς;

FACONNE (facundia, æ) λογιότης, ητος, ἡ, Polyb.

FAÇONNER (formare, conformare, informare, o, avi) σχηματίζειν, ἰζω, Phil. συσχηματίζειν, ἰζω, Plut. ἡθοποιεῖν, ὦ, ἦσω, le même. — (operari, or) ἐργάζεσθαι, ομαι.

FAÇONNIÈRE (simulatrix, icis) ἀκκίω, ὄος, ἡ.

FACTEUR d'orgues (organorum faber, bri) ὀργανοποιός, οὔ, ὁ. — d'un marchand (institor, oris) κάπηλος, ου, ὁ, Plat. — distributeur des lettres (tabellarius, ii) ἐπιστολιοφόρος, ου, ὁ.

FACTIEUX (facilitus, a, um) ποιητός, σκευαστός, ἡ, ὄν, Plut.

FACTIEUX, EUSE (seditiosus, a, um)

στασιωτικός, ἡ, ὄν, *Thuc.* στασιαστικός, ἡ, ὄν, *Esch.*

FACTION (*seditio, onis*) στάσις, εως, ἡ, *Isocr.* ἀκαταστάσις, ας, ἡ, *Luc.* — (*excubiæ, arum*) φυλακή, ἡς, ἡ· φρουρά, ας, ἡ, *Dém.* Etre de faction (*excubias agere, o*) νυκτοφυλακεῖν, φρουρεῖν, ὦ, ἦσω, *Hérod.*

FACTIONNAIRE (*excubitor, oris*) πρόκοιτος, ου, ὁ, *Thémist.* φύλαξ, ακος, ὁ, *Xén.*

FACTOTUM (*ardelio, onis*) πολυπράγμων, ονος, ὁ, *Arist.* Servir de factotum, πολυπραγμονεῖν, ὦ, ἦσω, *Plat.*

FACULTÉ de faire une chose (*facultas, atis*) δύναιμι, εως, ἡ· ἐξουσία, ας, ἡ, *Dém.* Ce qui est en notre faculté, τὰ ἐφ' ἡμῖν, *Epict.* Facultés, biens (*facultates, opes*) ἀγαθά, ὦν, τὰ· οὐσία, ας, ἡ, *Isocr.* Faire à quelqu'un des présents selon ses facultés, κατὰ δύναμιν ou κατὰ δύναμιν προσκομίζεω, ἴζω, τινί, *Elie.* La Faculté des Lettres, de Droit, etc., οἱ γραμματοδιδάσκαλοι, οἱ νομοδιδάσκαλοι, ὦν, κ. τ. λ.

FADAISE (*ineptiæ, nugæ, arum*) φλυαρία, ας, ἡ· ὕβρις, λῆρος, ου, ὁ, *Dém.*

FADE (*insipidus; insulsus, a, um*) ἀγευστος, ου, ὁ, ἡ· μωρός, ἄ, ὄν, *Luc.*

FADEUR (*insulsitas; fatuitas, atis*) μωρία, ας, ἡ· μωρότης, ητος, ἡ, *Dém.* Du sel dont la saveur s'est convertie en fadeur (*infatuatus sal, alis*) μωρανθὲν ἄλας, ατος, *Matth.* V, 13.

FAGOT de sarments (*sarmentorum fascis, is, m.*) φρυγάνων φάκελλος, ου, ὁ, *Thuc.* σφάκελλος ou φακίολος, ου, ὁ, *Den. Hal.* Sentir le fagot, αἰρέσειως ὑποψίαν ἔχειν.

FAGOTIN (*mimus, i*) ὑποκριτής, οῦ, ὁ, *Plut.*

FAGOUR (*glandula, æ*) ἀδήν, ἑνος, ὁ. Dans les veaux, cette glande s'appelle ris de veau.

FAIBLE (*debilis, e*) ἀσθενής, ἑος, ὁ, ἡ, *Isocr.* ἀβρωστος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.* Du fort au faible, ἀναλογικῶς. Rendre faible, ἀσθενοῦν, ὦ, ὡσω, *Xén.*

FAIBLEMENT (*debilitar*) ἀσθενῶς, *Dém.*

FAIBLESSE (*debilitas, atis*) ἀσθένεια, ας, ἡ, *Plat.* ἀβρωστία, ἱας, ἡ. Tomber en faiblesse, λειποθυμεῖν, λειποφυγεῖν, ὦ,

ἦσω. Avoir de la faiblesse ou du faible pour quelqu'un (*alicui nimium indulgere, geo, si*) λίαν τινί καταχαρίζεσθαι, ομαι, *Plut.*

FAIBLIR (*mollescere, sco*) μαλακίζεσθαι, ομαι, *Luc.*

FAILLIBILITÉ, τὸ σφαλερόν, οὔ· τὸ ἐπισφαλές, ἑος-οῦς.

FAILLIBLE (*errori obnoxius, a*) τῇ πλάνῃ ἔνοχος, ου, ὁ, ἡ.

FAILLIR (*errare, o, avi*) σφάλεσθαι, ομαι· ἀμαρτάνειν, ω*, *Dém.* Mais non : non, vous n'avez point FAILLI, Athéniens, en affrontant les dangers pour le salut et la liberté de tous les Grecs ; non, j'en jure par les mânes de nos ancêtres, qui bravèrent à Marathon les premiers périls, etc. Ἄλλ' οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὑπὲρ τῆς ἀπάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀμάμενοι· ὍΥ ΜΑ τοὺς ἐν Μαραθῶνι προκινδυνεύσαντας τῶν προγόνων, κ. τ. λ., *Dém. pour la Couronne*, § 60. — Voir Longin, *Traité du Sublime*, chap. XVI.

FAILLIR, faire banqueroute (*décoquere, quo, xi*) χρεωκοπεῖν, ὦ, ἦσω. — *manquer de.* Il a failli mourir, παρὰ μικρὸν ἦλθεν ἀποθανεῖν, *Isocr.*

FAILLITE (*æris alieni rescissio, onis*) χρεωκοπία, ας, ἡ. Qui a fait faillite, χρεωκόπος, ου, ὁ.

FAIM (*fames, is*) πείνα, ας, ἡ, *Plut.* λιμός, οῦ, ὁ, *Dém.* — canine, βουλιμία, ας, ἡ. Avoir faim (*esurire, io*) πεινᾶν, ὦ. Périr de faim, λιμῶ ἀπόλυσθαι, ομαι, *Luc.* XV, 17. Heureux ceux qui ont faim et soif de la justice (*beati qui esuriunt et sitiunt justitiam*) μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, *Matth.* V, 6.

FAINE (*fagea glans, dis; fagina nux, nucis*) φηγινέα βάλανος ou ἄκυλος, ου.

FAINEANT, E (*desidiosus, a, um*) ὀκνηρός, ἄ, ὄν, *Thuc.* βᾶθυμος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.*

FAINEANTER (*desidia languescere, sco*) ὀκνεῖν, *Thuc.* βᾶθυμειν, ὦ, ἦσω, *Dém.*

FAINEANTISE (*desidia, æ*) ὀκνος, ου, ὁ· ἀργία, ας, ἡ· βᾶθυμία, ας, ἡ, *Dém.* Vivre dans la paresse et la fainéantise, ὀκνω καὶ βᾶθυμία συζῆν, ζῶω.

FAIRE (*facere*, cio, *fecit*; *agere*, go, *egi*) ποιεῖν, ᾧ, ἦσω· πράττειν, ττω, ζω· δράν, δράω, δράσω, *Dém.* *Le verbe faire s'emploie de tant de manières, en notre langue, qu'on ne peut rapporter toutes les façons de parler où il entre; il faudra se régler sur les exemples suivants* : Faire bien ses affaires, εὖ πράττειν, ττω, ζω, *Dém.* Faites-moi l'amitié, le plaisir de... τοῦτό μοι χαρίζου, *Aristoph.* Faire un bâtiment, οἰκοδομεῖν, ᾧ, ἦσω, *Dém.* — du bien à quelqu'un, τινὰ εὐεργετεῖν, ᾧ, ἦσω, *Dém.* — grand cas, peu de cas de quelqu'un, πλείστου, ὀλίγου τινὰ τιμᾶν, ᾧ, ἦσω, *Arist.* — croire quelque chose à quelqu'un, ἀναπαίθειν, θω, τινά τι, *Plut.* — défense, ἀπαγορεύειν, ω, σω, *Xén.* — don d'un cheval à quelqu'un, ἵππον τινὶ δωρεῖσθαι, οὔμαι, *Xén.* — ce qu'il faut faire, τὸ δεόν, τὸ προσήκον ποιεῖν, ου πράττειν, *Dém.* — une faute, ἀμαρτάνειν, νο*, *Dém.* — honneur, τιμᾶν, ᾧ, ἦσω, *Hom.* — un lit, κλίνην στρωννύειν, υμι*, *Xén.* — du mal à quelqu'un, τινὰ κακουργεῖν, ᾧ, ἦσω, *Xén.* — le malade, νόσον προφασίζεσθαι, ομαι, *Dém.* — mention de quelqu'un, τούνομά τινος φθέγγεσθαι, ομαι, *Dém.* — une perte, ζημίαν πάσχειν, πάσχω*, *Synés.* — un pont, γεφυροποιεῖν, ᾧ, *Polyb.* — un séjour de plusieurs années à Athènes, ou à Rome, διατρίβειν ἐτῶν οὐκ ὀλίγων ἐν ταῖς Ἀθήναις, ἢ ἐν τῇ Ῥώμῃ, *Hérod.* — un testament, διατίθεσθαι, τίθεμαι*, *Dém.* — voile vers Ténéδος, ἐπὶ Τενέδου πλέειν, έω, εύσω, *Arr.* N'avoir que faire de dire une chose, οὐδὲν δεῖσθαι λέγειν, *Esch.* Ne faire que d'arriver, ἀρτίως ἐληλυθέναι. Ne faire que parler, ἀδιαλείπτως λέγειν, γω. Se faire à la fatigue, τὸ σῶμα πρὸς τοὺς πόνους ἐθίζειν, ἰζω, ἰσω, *Luc.* Ce jeune homme n'étudie pas autant qu'il faisait, οὐχ οὕτως σπουδάζει οὗτος ὁ νεανίας, ὥς τὸ πρὶν. Il commence à faire jour (*diescit*) ἡμέρα διαφαύσκει, *Hér.* — à faire nuit (*noctescit*) νύξ ἐπέρχεται, *Hom.* Aussitôt dit, aussitôt fait (*dictum ac factum*, *Tér.*) ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον· ἄμα ἔπος, ἄμα ἔργον. — Αὐτίκ' ἐπειθ' ἄμα

μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον, *Hom.* II. XIX, 242. C'en est fait (*actum est*) πέπρωται, εἰμαρται· πέπραται, τετέλεσται, *N. Test.* Un homme fait, τέλειος ἀνὴρ, ἔρος-δρός, *Xén. Cyrop.*, liv. I.

FAIRE FAIRE. On peut remarquer, en général, sur faire suivi d'un infinitif, que cette forme de verbes doublement transitive (et que la langue hébraïque appelle Hiphil) se rendra assez facilement en grec par un verbe en ᾧ. Faire la guerre, πολεμαῖν, έω, ἦσω· faire faire la guerre, πολεμοῦν, ᾧ, ᾧσω. Aimer, φιλεῖν, έω, ἦσω· faire aimer, φιλοῦν, ᾧ, ᾧσω. Achever, τελεῖν, έω, έσω· faire achever, τελειοῦν, ᾧ, ᾧσω. J'ai donc résolu de vous faire connaître toute l'affaire, ἔδοξεν οὖν μοι πρὸς σε δηλώσαι τὸ πᾶν, *Soph. Trach.* 375.

FAISABLE (*possibilis*, e; *licitus*, a, um) δυνατός, ἢ, ὄν, *Dém.* Σεμιτός, ἢ, ὄν, *Plat.* Qui n'est pas faisable, ἀδύνατος, ἀθέμιτος, ου, δ, ἦ.

FAISAN, oiseau du Phase (*phasianus*, i) φασιανός, οὔ, ὅ, *Athén.*

FAISCEAU (*fascis*, is, m.) φάκελλος, ω. ὁ, *Thuc.* Les faisceaux consulaires, ὑπατικά ῥάβδοι, ων, *Plut.*

FAISEUR, **EUSE.** Un faiseur de nouvelles (*fannigator*, oris) διαφρημιστής, οὔ, ὅ, *Dém.* λογοποιός, οὔ, ὅ, *Dém.*

FAIT (*factum*, i) πρᾶγμα, ατος, τό· πρᾶξις, εως, ἢ· ἔργον, ου, τό, *Dém.* Prendre quelqu'un sur le fait, ἐπ' αὐτοφώρῃ ἀλίσκειν, ω, τινά. De fait (*elenim*) καὶ γάρ. Si fait (*ignoscas velim*) συγχώρησον μοι. En fait de (*quoad*) κατὰ τό. Tout à fait (*omnino*, *prorsus*) πάντως, *Plut.* δλως, *Dém.* παντάπασιν, *Plat.*

FAIT, **E** (*factus*, a, um) πεποιημένος, τ, ου. — Voyez FAIRE.

FAITAGE (*fastigium*, ii) κολοφών, ὄνος, ὅ.

FAITE (*culmen*, inis; *apex*, icis, m.) κορυφή, ἦς, ἢ, *Thuc.* τὸ ἀκρότατον, ου. Elever quelqu'un au faite des grandeurs, εἰς τὸ μέγιστον ὕψους ἄραι τινα, *Hérod.*

FAITIERE (*imbrex*, icis, c.) γείσσον, ου, τό, *Phavor.*

FAIX (*pondus*, onus, eris) ἄχθος, βάρος, εως, τό· φόρτος, ου, ὅ, *Luc.* φορτίον, ου, τό, *Dém.* Plier sous le faix, ὑπὸ βάρους συνθίεσθαι, ομαι.

FALABRE (*arenosus agger, eris*) ψαμμώδης λάρος, ου.

FALBALA de soie (*serica fimbria, ia*) σερικόν κράςπεδον, ου.

FALLACE (*fallacia, ae*) παράφροστις, εως, ή, *Dém.*

FALLACIEUSEMENT (*dolose*) δολερῶς, παν-
ούργως.

FALLACIEUX, EUSE (*fallax, acis*) παν-
ούργος, ου, δ, ή, *Dém.* δολερός, á, óν,
Xén.

FALLOIR, IL FAUT (*oportet*) γρή, δεῖ,
προσήκει, *Dém.* Il faut bien nourrir ses
soldats, ἀναγκαιόν ἐστὶ στρατιώτας εὖ
τρέφειν, *Dém.* Il me faut de l'argent
(*pecunia mihi opus est*) ἀργυρίου δέομαι,
Isocr. ἀργυρίου χρεῖαν ἔχω, *N. Test.*
Peu s'en fallut qu'il ne fût tué (*parum
abfuit quin occideretur*, Cic.) παρὰ
μικρὸν ἤλθεν ἀποκτείνεσθαι. Il s'en est
peu fallu que je ne tombasse (*parum
abfuit quin caderem*) μικρὸν ἀπέλιπον
τοῦ μὴ περιπεσεῖν, *Isocr.* Il s'en faut de
beaucoup que je cherche à me justifier
(*nullum abest ut me defendere velim*)
πολλοῦ δέω ἐγὼ ὑπὲρ ἐμοῦ ἀπολογεῖσθαι,
Plat.

FALOT (*laterna, ae*) δέλετρον, ου, τό-
φανός, οὔ, δ, *N. Test.*

FALOT, E (*ineptus, a, um*) ἀνόητος, ου,
όή, *Dém.* μωρός, á, óν, *Isocr.*

FALOTEMENT (*inepte*) ἡλιθίως, ἀνόητως,
Dém.

FALOURDE (*lignorum fascis, is, im*) ζύλων
φάκελλος, ου, δ.

FALSIFICATEUR (*adullterator, oris*) κιβδη-
λεύων, ουσα, *Plat.*

FALSIFICATION (*adullteratio, onis*) κιβδη-
λευμα, ατος, τό.

FALSIFIER la monnaie (*nummos adulle-
rare, o, avi*) τὰ νομίσματα κιβδηλεύειν
ου παρακίπτειν, πτω, ψω, *Arist.*

FAME (*fama, ae*) φήμη, ης, ή· φάμα, ας,
en dorien.

FAME, EE. Etre bien ou mal famé (*bene
vel male audire, io*) καλῶς ἢ κακῶς
ἀκούειν, ω, σω ου σομαι, *Plut.*

FAMÉLIQUE (*famelicus, a, um*) πρόσ-
πεινος, ου, δ, ή· δῆσπεινος, ου, δ, ή,
Athén.

FAMEUX, EUSE (*inclutus, a, um; famosus*
ne se prend qu'en mauvaise part) κλυτός,

ου κλειτός, ή, όν· περιβόητος, ου, δ, ή·
περιλεσχήμευτος, ου, δ, ή, *Hér.*

FAMILIARISER [SE avec quelqu'un (*ali-
quo familiariter uti, or*)] οικείως, οι-
κειότερον, οικειότατα χρῆσθαι, οἶμαι, τινί,
Dém.

FAMILIARITÉ (*familiaritas, atis*) οικειότης,
ητος, ή· συνήθεια, ας, ή, *Dém.*

FAMILIER, ÈRE (*familiaris, e*) οικείος, α,
ον, *Dém.* ἐπιτήδειος, α, ον, *Isocr.*

FAMILIÈREMENT (*familiariter*) οικείως,
ἐπιτήδειως.

FAMILLE (*familia, ae*) οἶκος, ου, δ· οἰκία,
ας, ή· γένος, εος, τό, *Dém.* Un père, une
mère de famille (*pater, mater familias*)
οἰκοδέσποτης, ου, δ· οἰκοδέσποινα, ης,
ή. Qui est d'une bonne famille, εὐγενής,
ίας, δ, ή, *Arist.*

FAMINE (*fames, is, f.*) λιμός, οὔ, δ. Il y
aura des famines, des pestes, et des
tremblements de terre, ἔσονται λιμοί,
καὶ λοιμοί, καὶ σεισμοί, *Matth. XXIV,*
7. On voit par un passage de Thucydide
(liv. II, § 54) que les Athéniens eux-
mêmes confondraient la prononciation des
deux mots λιμός et λιμός· ce qui est
une preuve évidente que le mot Ἀχαιοί
doit se prononcer, non pas Achaiōi ou
Achayoy, mais, comme les Latins nous
l'ont transmis, Achæi. — Voir à ce sujet
notre Dissertation sur la prononciation
grecque.

FANAL (*fax, acis, f.*) φανός, οὔ, δ, *Luc.*
λαμπάς, áδος, ή, *Athén.*

FANATIQUE (*fanaticus, a, um*) δεισι-
δαίμων, ονος, δ, ή· θεολήπτος, ου, δ, ή,
Plut. ἔνθεος, ου, δ, ή· ἐκστατικός, ή,
όν, *Bas.* Transport fanatique, οἴστρος,
ου, δ.

FANATISME (*fanaticus furor, oris*) δεισι-
δαιμονία, ας, ή· ἔνθουσιασμός, οὔ, δ·
θεολήψια, ας, ή.

FANE, terme de jardinage (*folium, ii*)
φύλλον, ου, τό, *Arist.*

FANER [SE (*marcescere, sco*)] μαραίνεσθαι,
ομζι, *Arist.* καταφθίνειν, ω, *Plut.*

FANFARE (*tubarum clangor, oris*) σάλ-
πισμα, ἀγαλλίαμα, ατος, τό.

FANFARON (*thraso, onis*) ἀλαζών, όνος, δ,
Xén. Cyrop., liv. II. πυργοπολυνίκης,
ου, δ. — *Aristophane (Gren. 993) appelle*
un soldat fanfaron (*gloriosus miles,*

Plaute) σαλπιγγολογχοπηνάδης, ου, δ, *composé de σάλπιγξ, trompette; λόγχη, lance; ὑπὶνγη, moustache.*

FANFARONNADE (*inanis jactantia, iæ*) ἀλαζονεία, ας, ἡ, *Dém.*

FANGE (*cænum, lutum, i*) βόρβορος, ου, δ, *Dém.* πηλός, ου, δ, *Thuc.*

FANGEUX, EUSE (*cænosus, lutosus, a, um*) πηλώδης, βορβορώδης, εος, δ, ἡ, *Plat.*

FANON, *peau qui pend sous la gorge d'un bœuf (palearia, tum, Colum.) ἡ τοῦ βοδός ὑποδερὶς, ἴδος.*

FANTASIE (*imaginandi vis*) φαντασία, ας, ἡ, *Arist.* — (*libido, inis*) ἐπιθυμία, ας, ἡ, *Plat.* Vivre à sa fantaisie, αὐτονομία χρῆσθαι, ὤμαι.

FANTASQUE (*morosus, a, um*) δυσάρεστος, δύσκολος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Humeur — (*morositas, atis*) δυσκολία, ας, ἡ · χαλεπότης, ητος, ἡ, *Isocr.*

FANTASQUEMENT (*morose*) δυσκόλως, *Dém.*

FANTASSIN (*pedes, itis*) πεζός, ου, δ, *Xén.*

FANTASTIQUE (*commentitius, tia, tium*) φανταστικός, ἡ, ὄν.

FANTÔME (*spectrum, i*) φάντασμα, ατος, τό, *Arist.* — (*inanis umbra, æ*) σκιά, ἄς, ἡ. Un fantôme de gloire, κεινοδοξία, ας, ἡ.

FAON, *pron. fan (hinnullus, i)* νεβρός, ου, δ, *Plut.* Une biche qui a faonné, ἑλαφος νεβροτόκος, ου, ἡ.

FAQUIN (*fatuus et nequam*) οὔτιδανός, ου, δ. Je mériterais à bon droit le titre de faquin, si..., ἡ γὰρ κεν δειλός τε καὶ οὔτιδανός καλεοίμην, εἰ..., *Hom. Il. I, 293.*

FARCE (*farcimen, inis*) ἀλλᾶς, ἄντος, δ, *Athén.*

FARCE (*mimici joci, orum*) μιμικὸν δρᾶμα, ατος · μῖμος, ου, δ.

FARCEUR (*scurra, æ, m.*) γελωτοποιός, ου, δ · μῖμος, ου, δ.

FARCIN (*equina scabies, ei*) ἱππικὴ ψώρα, ας.

FARCINEUX, EUSE (*scabiosus, a, um*) ψωραλέος, α, ὄν.

FARCIR. Se farcir l'estomac de viandes (*se ingurgitare, Cic.*) ἐγγαστριζέσθαι, ὀμαι, *Bas.* καταβροχθίζειν, ἴσω, ἴσω, *Luc.*

FARCISSEUR (*farior, oris*) ἀλλαντοπώλης, ου, δ.

FARD (*pigmentum, i; fucus, i*) φῦκος, εος, τό, *Diosc.* φυκίον, ἴου, τό, *Luc.* — pour rougir (*purpurissum, i*) ἀνδρ-εἰκελον, ου, τό, *Xén.* — pour blanchir (*cerussa, æ*) ψίμμυθος, ου, δ · ψιμμύθιον, ἴου, τό, *Arist.* Un langage sans fard (*sincera verba, orum*) εἰλικρινῆς λόγος, ου, *Xén.*

FARDÉ, ÉE (*fucosus, a, um*) φυκιώδης, εος, δ, ἡ.

FARDEAU (*onus, pondus, eris*) φόρτος, ου, δ, *Luc.* φορτίον, ἴου, τό, *Dém.* βάρος, εος, τό · ἄχθος, εος, τό. — *Homère appelle une grosse pierre ἄχθος ἀρούρης, Odys. XX, 379, et Batrachom. 244.*

FARDER (*fucare, o*) φυκοῦν, ὦν, *Plut.*

FARIBOLE (*nugæ, arum*) φλουαρία, ἴας, ἡ, *Dém.* Dire des fariboles (*nugari, or*) φλουαρεῖν, ὦν, *Dém.*

FARINE (*farina, æ*) — de froment, ἄλευρον, ου, τό, *Plat.* — d'orge, ἄλιφιτον, ου, τό, *Dém.*

FARINEUX, EUSE (*farinaceus, a, um*) ἀλευριτικός, ἡ, ὄν, *Athén.*

FAROUCHE (*ferus, a, um*) θηριώδης, εος, δ, ἡ, *Isocr.* Bête farouche (*fera bellua, æ*) θήρ, ἡρός, δ · θηρίον, ου, τό, *Xén.* Qui a le regard farouche (*truculentus, a*) βλοσυρωπός, ου, δ · Γοργῶ βλοσυρῶπις, ἴδος, ἡ, *Hom. Il. XI, 36.*

FASCICULE (*fasciculus, i*) φακελλίδιον, ου, τό · δέσμη, ης, ἡ, *Athén.*

FASCINATION (*fascinatio, onis*) βασκανία, ας, ἡ, *Arist.*

FASCINE (*lignorum fascis, is, m.*) ὕλης φακέλλος, ου, δ, *Thuc.*

FASCINER (*fascinare, no*) βασκαίνειν, νω, τινά, *Arist.*

FASÉOLE ou phaséole (*phaseolus, i*) φασιόλος, ου, δ.

FASTE (*fastus, us*) ὑπεροψία, ας, ἡ · ὄγκος, ου, δ, *Isocr.*

FASTES. Les fastes consulaires (*fasti consulares, Cic.*) ὑπατικά ἐφημεριδές, ὦν. R. ἡμέρα, *jour.*

FASTIDIEUSEMENT (*fastidiose*) ἀχθεινῶς, *Xén.*

FASTIDIEUX, EUSE (*fastidiosus, a, um*) ἀχθεινός, ἡ, ὄν, *Xén.*

FASTUEUSEMENT (*fastuose*) ὑπεροπτικῶς, *Xén.*
FASTUEUX, **RUSE** (*fastuosus, a, um*) ὑπεροπτικός, ἴ, ὄν, *Isocr.*
FAT (*fatuus, a*) ἀβέλτερος, ου, δ, ἡ· μωρός, ἄ, *Isocr.*
FATAL, **E** (*fatalis, e*) εἰμαρμένος, η, ου, *Plat.* — (*funestus, a, um*) δλέθριος, ου, δ, ἡ, *Plat.*
FATALEMENT (*fataliter, Cic.*) ἐπικήρως, *Isocr.*
FATALITÉ (*fatum, i*) εἰμαρμένη, πε-
 προμένη, ης, ἡ, *Dém.* μοῖρα, ας, ἡ, *Isocr.* La fatalité a voulu que telle chose
 arrivât, εἰμαρτο ου ἐπέπρωτο τοῦτο γε-
 νέσθαι.
FATIDIQUE (*fatidicus, a, um*) χρησι-
 μώδης, ου, δ· χρησιμώδης, οὔ, δ, ἡ.
FATIGANT, **E** (*molestus, a, um*) ἐπίπονός,
 ου, δ, ἡ· χαλεπός, ἡ, ὄν, *Isocr.*
FATIGUE (*fatigatio, onis*) κάματος, ου, δ·
 κόπος, ου, δ, *Xén.* Se faire à la fatigue,
 πονεῖν συνεθίζεσθαι, ομαι.
FATIGUE, **ΞE** (*fessus, lassus, a, um*)
 κεκμηκώς, υἷα, ὅς· κοπωθεὶς, εἷσα, ἐν·
 ἀπειρηκώς, υἷα, ὅς, *Plat.*
FATIGUER (*defatigare, o*) καταπονεῖν,
 ἐνοχλεῖν, ὦ, ἦσω, τινά, *Dém.*
FARRAS (*farrago, inis*) πολυμυγία, πολυ-
 μυγία, ας, ἡ, *Plut.*
FATUAIRE (*fanaticus, a*) ἔνθεος, ου, δ, ἡ.
FATUITE (*fatuitas, atis*) ἀβελτερία, ας,
 ἡ· μωρία, ας, ἡ, *Dém.*
FAUBOURG (*suburbium, ii*) προάστειον, ου,
 τό, *Den. Hal.*
FAUCHAGE (*fœnisecium, ii*) χορτοκοπία,
 ας, ἡ.
FAUCHER UN PRÉ (*fœnum succidere, do*)
 τὸν γόρτον ὑποκόπτειν, πτω, ψω.
FAUCHEUR (*fœniseca, æ, m.*) χορτοκόπος,
 ου, δ.
FAUCHEUR (*phalangium opilio, Cuv.*)
 φαλάγγιον, ἰου, τό.
FAUCILLE (*falcula, æ*) δρεπάνιον, ἰου,
 τό· θέριστρον ου θεριστήριον, ἰου, τό,
Sept.
FAUCON (*falco, onis*) ἰέραξ, ακος, δ,
Arist.
FAUCONNERIE (*accipitrum cura, institutio*)
 ἱερακοτροφία, ας, ἡ.
FAUCONNIER (*qui accipitres curat, insti-*
tuit) ἱερακοτρόφος, ου, δ.

FAUCONNIÈRE (*bulgæ, arum*) ἱποποῆραι,
 ὦν, αἱ.
FAUFILER [SE avec quelqu'un (*in alicujus*
consuetudinem sese insinuare)] ὑποτρέχειν
 τινά καὶ θωπεύειν, *Elien.*
FAUSSAIRE (*falsarius, ii*) ψευδογράφος,
 ου, δ.
FAUSSEMENT (*falso*) ψευδῶς, *Isocr.*
FAUSSE PORTE, ψευδόθυρον, ου, τό.
FAUSSER UNE CLEF (*clavem distorquere, eo*)
 τὴν κλειδα στρεβλοῦν, ὦ· διαστρέφειν.
 φω, ψω. — son serment (*perjurer, o*)
 ἐπιπορκεῖν, ὦ, ἦσω· ὄρκους περιφανέστατα
 ἐπιπορκεῖν, *Dém.*
FAUSSET (*vox acutior*) ἰσχροφωνία, ας, ἡ.
FAUSSET (*doliare veruculum, i*) δ τοῦ πίθου
 ὀβελίσκος, ου.
FAUSSETÉ (*falsitas, atis*) ψεῦδος, εος, τό,
Plat. ψευδολογία, ας, ἡ, *Dém.*
FAUTE (*culpa, æ; delictum, i*) αἰτία,
 ας, ἡ· ἔγκλημα, ατος, τό, *Dém.* Re-
 jeter la faute sur un autre, εἰς ἄλλον
 τὴν αἰτίαν τρέπειν, ποι, ψω, *Plut.* τὸ
 ἔγκλημα εἰς ἄλλον μετάγειν, ἄγω, ἄξω,
Elien. Paraitre exempt de toute faute,
 πάσης τῆς αἰτίας ἐκτὸς φαίνεσθαι, ομαι,
Chrys. — (*erratum, i; menda, æ*)
 σφάλμα, πταισμα, ατος, τό. — (*ino-*
ria, penuria, æ) ἔνδεια, ἀπορία, ας,
 ἡ, *Dém.* Sans faute (*sine dubio*) ἀναμφι-
 βόλως.
FAUTEUIL (*cathedra, æ*) καθέδρα, ας, ἡ,
Xén.
FAUTEUR, **TRICE** (*fautor, trix*) σπου-
 δαστικός, ἡ· τῆς κακίας συμβουθός,
 οὔ, δ.
FAUTIF, **IVE** (*mendosus, a, um*) πλημ-
 μελής, εος, δ, ἡ, *Plut.* — (*errori obnoxius,*
a, um) ἀμαρτητικός, ἡ, ὄν.
FAUVE (*fulvus, a, um*) πυρρός, φαίος,
 κιρρός, ἄ, ὄν. On appelle bêtes fauves,
les cerfs, daims, chevreuils, etc., ἔλαφοι,
 ὄρκες, ὀρκαδες, κ. τ. λ.
FAUVERTE (*curruca, æ*) ὑπολωτῆς, ἴδος, ἡ,
Theophr.
FAUX (*falx, cis*) ζάγκλη, ης, ἡ· δρέ-
 πανον, ου, τό, *Thuc.* Fait en forme de
 faux (*falcatus, a, um*) δρεπανοειδής,
 εος, δ, ἡ.
FAUX, **FAUSSE** (*falsus, fictus, a, um*)
 ψευδής, εος, δ, ἡ, *Dém.* πλαστός, ἡ, ὄν.
 Fausse couche (*abortivus partus, us*)

ἀμβλωθρίδιον, ἰου, τό· ἔκτρομα, ατος, τό, *Hipp.* Faux-fuyant (*effugium*, ἰ) ἀποφυγή, ἤς, ἡ, *Plut.* Faux semblant (*simulatio, onis*) προσποιήσις, εως, ἡ, *Arist.* Accuser quelqu'un à faux (*aliquem falso accusare*) ἀδικῶς τινὸς κατηγορεῖν, ὦ, ἡσω, *Dém.* Homme qui porte un faux nom, ψευδώνυμος ἀνὴρ, *Nonn.* Faux apôtre, faux frère, faux prophète, faux sage, faux témoin, faux témoignage, etc., s'expriment en mettant ψευδο- en tête du mot simple : ψευδαπόστολος, ψευδάδελφος, ψευδοπροφήτης, ψευδόσοφος, ψευδομαρτυρ, ψευδομαρτύριον, κ. τ. λ.

FAVEUR (*favor, oris; gratia, æ*) εὐμένεια, ας, ἡ· χάρις, ιτος, ἡ, *Dém.* Accorder une faveur à quelqu'un, τινὶ χαρίζεσθαι, ομαι, *Xén.* Briguer la faveur de quelqu'un, τινὸς εὐνοίας ὀρέγεσθαι, ομαι, *Isocr.* Perdre son crédit et sa faveur, τῆς εὐνοίας καὶ χάριτος ἀποστερεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.* Des lettres de faveur (*commendatitiæ epistolæ*) συστατικαὶ ἐπιστολαί, ὦν, *N. Test.* Avec l'aide et la faveur de Dieu (*juvante et favente Deo*) σὺν τῷ Θεῷ, *Xén.* Parler en faveur de quelqu'un (*alicujus causa dicere*) τινὸς γάρῃν, τινὸς ἔνεκα λέγειν, γω, ζω, *Dém.*

FAVORABLE (*favorabilis, e; secundus, a, um*) φιλικός, ἡ, ὄν, *Arist.* εὐνοῦς, ου, δ, ἡ· εὐνοϊκός, ἡ, ὄν· εὐμενής, ἔος, δ, ἡ, *Dém.*

FAVORABLEMENT. Ecouter quelqu'un favorablement (*benigne, benevole aliquem audire, io*) εὐνοϊκῶς λέγοντός τινος ἀκούειν, ω, σω ου σομαι, *Dém.*

FAVORI, ITE (*gratia pollens; dilectus, a*) πρόκριτος, ου, δ, ἡ· ἀγαπητός, ἡ, ὄν. Favori de Mars, Ἀρηίφιλος, ου, *Hom.*

FAVORISER quelqu'un (*alicui favere, eo*) εὐνοϊκῶς ἔχειν, ου προστίθεσθαι τινι, *Dém.* Favoriser le parti de Philippe, Φιλιππίζειν, ἴω, *Dém.*

FÉAL, ALE (*fidelis, e*) πιστός, ἡ, ὄν. A nos amés et féaux, τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν καὶ πιστοῖς.

FÉBRICIFANT (*febricitans, antis, Cels.*) πυρέττων, ουσα, *Gal.* πυρεταίων, ουσα, *Arétée.*

FÉBRIFUGE (*adversus febres effugas, acis*) τῷ πυρετῷ ἐναντίος, α, ον.

FÉBRILE (*febrilis, e*) πυρακτικός, ἡ, ὄν, *Gal.*

FÉCALE. Matière fécale (*oletum, i, Pers.*) σκῶρ, σκατός, τό, *Aristoph.*

FÈCES (*faex, plur. faeces*) τρύξ, υγός, ἡ, *Plut.*

FÉCIAUX (*feciales, ium*) εἰρηνοδῶμαι, ὄν, οί, *Den. Hal.* σπονδοφόροι κήρυκες, ὦν, *Plut.*

FÉCOND, E (*fecundus, a, um*) εὐφορος, ου, δ, ἡ, *Hérod.* εὐκαρπος, ου, δ, ἡ· εὐτοκος, ου, δ, ἡ, *Théophr.* Terre féconde en grands hommes, γῆ μεγάλων ἀνθρώπων γενέτειρα, ας.

FÉCONDER (*fecundare, o, avi*) εὐκαρπον ποιεῖν, ὦ.

FÉCULE (*pollen, inis*) ἄμυλον, ου, τό· παιπάλη, ης, ἡ, *Gal.*

FÉCULENCE (*sedimentum, is*) ὑπόστασις, εως, ἡ.

FÉDÉRATION (*foedus, eris*) σπονδή, ἤς, ἡ· συνθήκη, ης, ἡ, *Dém.*

FÉDÉRÉ, ÉE (*foederatus, a, um*) ὑπόσπονδος, δυόσπονδος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

FÉE (*fatidica, fatiloqua mulier, Cic.*) μάγος, ου, ἡ· φαρμακίς, ἴδος, ἡ, *Luc.* Les enfants aiment les contes des fées (*pueri fabulis Milesis sermone consertis delectantur*, tiré du début d'Apulée) οἱ παῖδες ἤδονται τῶν μύθων τῶν Μιλησίων ἀκούοντες.

FÉER, γοητεύειν, εὔω· τερατεύεσθαι, ομαι, *Aristoph. Gren.* 859. — Féer est un mot suranné, qui se disait autrefois en parlant de certains enchantements qu'on attribuait aux fées.

FÉERIE (*praestigia, arum*) τερατεία, ας, ἡ, *Den. Hal.* γοήτευμα, ατος, τό, *Plut.*

FEINDRE (*ingere, go, xi; simulare, o, avi*) πλάττεσθαι, ομαι, *Plut.* προσκοιῖσθαι, οὔμαι, *Esch.* — d'être fou, μανίαν ὑποκρίνεσθαι, ομαι, *Luc.*

FÉINT, E (*factus, simulatus, a, um*) πλαστός, ἡ, ὄν· προσκοιήτος, ου, δ, ἡ, *Arist.* Une piété feinte, ὑπόκρισις, εως, ἡ. Homme d'une piété feinte et simulée, ὑποκριτής, οὔ, δ, *N. Test.*

FEINTE (*factio, simulatio, onis*) προσκοιήσις, εως, ἡ, *Arist.* Piété feinte et simulée, ὑπόκρισις, εως, ἡ, *N. Test.*

FEMTISE. — *Voyez FEINTE.*

FÊLÉ, ÊE (*tenui rima fissus, a, um, Ov.*) ὑπεσχισμένος, η, ον. Avoir le cerveau fêlé, παρακόπτειν, πτω, ψω.

FÊLER (*tenui rima findere, do*) ὑποσχίζεω, ζω, σω. Se fêler, ὑποσχίζεσθαι, ἴζομαι.

FÉLICITATION (*congratulationis*) σύγχαρμα, ατος, τό. Lettre de félicitation (*gratulatoria epistola*) συγχαρητική ou συγχαρητική ἐπιστολή, ἤς.

FÉLICITÉ (*felicitas, atis*) ὄλθος, ου, δ· εὐδαιμονία, εὐτυχία, ίας, ἤ, *Isocr.* — *Pour nous dépeindre la suprême félicité d'Agamemnon, rois des rois, Homère met dans la bouche de Priam ce vers Rhopalique (Voyez ce mot) :*

ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδη, μοιρηγενές,
ὀλιόδοξαιμον!

ὀ felix Atrida, fortunata,
beatissime! *Il. III. 182.*

FÉLICITER quelqu'un de quelque chose (*aliquid alicui congratulari, or*) συγχαίρειν, ω, τινί τιος, *Dém.* συνήδεσθαι, ομαι, τινί τῆς εὐτυχίας, *Plut.*

FÊLON (*proditor, oris*) προδότης, ου, δ, *Dém.*

FÊLONIE (*proditio, onis*) πρόδοσις, εως, ἤ· προδοσία, ας, ἤ, *Dém.*

FÊLOUQUE (*phaselus, i, Catall.*) φάσηλος, ου, δ.

FÊLURE (*tenuis fissura, æ*) ὑπόσχισμα, ατος, τό.

FEMELLE (*femella, femina, æ*) τὸ γύναιον, ου· ἡ γυνή, αιχός· τὸ θῆλυ, εος· ἡ θῆλεια, ας, *Dém.* Eléphant femelle, δ θῆλυς ἐλέφας, ατος.

FÉMININ (*femineus, femininus, a, um*) θῆλυς, εια, υ, *Plut.* Le genre féminin, θηλυκὸν γένος, εος, *Gramm.*

FÉMINISER. L'épigramme était autrefois du genre masculin, l'usage l'a féminisé, ἀρσενικῶς μὲν τὸ πρὶν Κελτιστὶ τὸ ἐπίγραμμα, νῦν δὲ θηλυκῶς προφέρεται.

FEMME (*femina, æ; mulier, eris*) γυνή, αιχός, ἤ, *Dém.* — (*uzor, oris; conjux, uis*) γυνή, αιχός, ἤ, *Dém.* ἄλοχος, ου, ἤ, *Plat.* παράκοιτις, ιδος, ἤ, *Luc.* Femme forte (*virago, inis*) ἀνδρίς, ιδος, ἤ, *Symm.* Femme de considération (*matrona, æ*) οἰκοδέσποινα, ης, ἤ, *Plut.* Se laisser gou-

verner par sa femme, γυναικοκρατεῖσθαι, οὔμαι. Mari qui se laisse gouverner par sa femme, (*uxorius, Hor.*) γυναικίας, ου, δ, *Luc.* Sage-femme (*obstetrix, icis*) ἀκεστρίς, ιδος, ἤ, *Hipp. μαῖα, ας, ἤ, Plat.* Prendre femme. — *Voyez SE MARIER.*

FEMMELETTE (*muliercula, æ*) γυνάριον, ου, τό· γύναιον, ου, τό, *Dém.* Femmelette nice, εὐθηθικὸν γύναιον, ου.

FÉMORAL, E (*femoralis, e*) μηριαῖος, α, ον.

FÉMUR (*femur, oris*) μηρός, οὔ, δ· plur. μηροί, ὄν, οί· ου μηρά, ὄν, τά, *Hém. Od. III. 179.*

FENAIION (*fœnisectum, ii*) χορτοκοπία, ας, ἤ.

FENDANT. Faire le fendant, ἀλαζονεύεσθαι, ομαι, *Xén.*

FENDRE (*findere, scindere, o*) τέμνειν, τέμνω*, σχίζειν, ἴζω, *Xén.* Du bois aisé à fendre (*scissile lignum, i*) σχιστὸν ξύλον, *Theophr.* Se fendre (*dehiscere, sco*) ἀποχάινειν, χάινειν, ω, ανῶ, *Luc.*

FENÊTRE (*fenestra, æ*) θυρίς, ιδος, ἤ· κλισιάς, ἀδος, ἤ, *Plut.* Petite fenêtré (*fenestella, æ*) θυρίδιον, ου, τό, *Plut.*

FENIL (*fenile, is*) χορτῶν, ὄνος, δ· χορτοδοκεῖον, ου, τό.

FENOUIL (*anethum feniculum, Linn*) μάραθρον, ου, τό. Fenouil sauvage, ἵππομάραθρον, ου, τό.

FENTE (*rima, fissura, æ*) σχίζα, ης, ἤ· ὀπή, ἤς, ἤ· κλειθρία, ας, ἤ, *Luc.*

FÉODAL, ALE (*les Grecs ne connaissaient pas les droits féodaux*) πελατικός, ἤ, ὄν.

FER (*ferrum, i*) σίδηρος, ου, δ, *Plut.* — *pour le pluriel, Voyez FERS.* La rouille du fer (*ferrugo, inis*) δ ἶος τοῦ σιδήρου, *Diosc.* Une chaîne de fer, σιδηρᾶ ἄλυσις, εως, *Dém.* Un cœur de fer, σιδηροῦν σπλάγγνον, *Plut.* σιδηρόφρων, ονος, ὄ, ἤ, *Esch.* C'est le combat du pot de terre contre le pot de fer, *prov.* πρὸς λέοντα δορκάδες ἔπτουσι μάχην, *Suid.*

FÉRIE, jour de repos ou de fête (*feriae, arum*) σχολή, ἤς, ἤ· ἑορτή, ἤς, ἤ.

FÉRIR (*ferire, io*) παίειν, ω· τύπτειν, πτω, ψω. Sans coup férir, ἀμαχητί.

FERLER les voiles (*vela contrahere, ho, xi*) τὰ ἱστία συστέλλειν, ω, ελώ.

FERMAGE (*conductio, locatio, onis*) μίσθωσις, ἀπομίσθωσις, *Dém.*

FERRAMANT, E. A jour fermant, à nuit fermentante, ληγοῦσης ἡμέρας, νυκτός.

FERME (*villa, α*) κώμη, ης, ἡ ἰ γωρίον, ίου, τό, *Dém.* αὐλή, ἧς, ἡ, *Den. Hul.* ἔπυλις, εως, ἡ ἑπαύλιον, ου, τό, *Plut.* Si ce n'est pas une chose honteuse aux Rhodiens de donner à ferme leurs péages, ce n'en est pas une à Hermocréon de les prendre à ferme (*si Rhodiis turpe non est portorium locare, nec Hermocreonti quidem turpe est conducere, Cic.*) εἰ τοῖς μὲν Ῥοδίοις οὐκ αἰσχρὸν ἔστι τὸ νυῖλον μισθοῦν, οὐδὲ δὴ καὶ τῶ Ἑρμοκρέοντι αἰσχρὸν μισθοῦσθαι.

FERME (*firmus, a, um*) βέβαιος, α, ον, *Dém.* Ferme dans sa résolution (*propositi tenax*) ἰσχυρογνώμων, ονος, δ, ἡ. Rendre ferme (*firmare, o, avi*) βεβαιοῦν, ωῖ, ὡσω, *Hérod.* Tenir ferme (*stare, o, steli*) ἀμετακινήτως ἔχειν, ω*, *Isocr.* Tenez ferme! courage! (*age, agile; macte, macti estote!*) ἀγε, ἀγετε! στῆθι, στῆτε! Terre ferme (*continens terra*) ἡπειρος, ου, ἡ, *Dém.*

FERMEMENT (*ferme, firmiter*) στερεῶς, βεβαίως, *Plat.*

FERMENT (*fermentum, i*) ζύμη, ης, ἡ, *Plut.* Gardez-vous du ferment des Phariséens (*cavete a fermento Pharisæorum*) προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, *Matth.* XVI. 6.

FERMENTATIF, IVE (*fermento aptus, a, um*) ζυμωτικός, ἡ, ὄν.

FERMENTATION (*fermentatio, onis*) ζύμωσις, εως, ἡ, *Plat.* — (*æstus, us*) ἀνάζεις, εως, ἡ ἰ βρασμός, οῦ, δ, *Grég. Naz.*

FERMENTÉ, ÉE. Du pain fermenté, ζυμίτης ἄρτος, ου, *Poll.* — non fermenté, ἄζυμος, ου, *Sept.*

FERMENTER (*fermentescere, sco*) ζυμοῦσθαι, οὔμαι, *Hipp.* — (*effervescere, sco*) ἐκζέειν, ἐω ἰ ἐκβράζεσθαι, ομαι, εἰς ἔρωτα, *Chrys.*

FERRER une porte (*januam claudere, do, si*) τὴν θύραν κλείειν, ω, *N. Test.* — l'entrée d'un port, τὸν λιμένα κλείειν, *Thuc.* — une lettre, ἐπιστολὴν σφραγίζειν, ἴζω, *Diosc.* — la bouche à quelqu'un, κατασιγάζειν, ἄζω, τινά, *Hérod.* — les yeux (*connivere, veo, vi ou xi*) μύειν, ἐπιμύειν, ω, *Polyb.* Ne pas fermer l'œil de la nuit, δλην τὴν νύκτα ἀγρυ-

πνεῖν. Sans fermer les yeux, ἀσκαρδαμυκτεῖ, *Xén. Cyrop. Liv. I.*

FERMETÉ (*firmitas, atis*) βεβαιότης, ητος, ἡ, *Arist.* — d'âme, de caractère, ἰσχυρογνωμοσύνη, ης, ἡ. Qui a cette fermeté (*propositi tenax, Hor.*) ἰσχυρογνώμων, ονος, δ, ἡ.

FERMETURE (*claustrum, i*) κλειθρον, ου, τό, *Luc.*

FERRIER, ÈRE (*villicus, a*) ἀγρονόμος, ου, δ, ἡ. Fermiers généraux, péagers (*publicani, mancipes*) τελῶναι, ὦν, οἱ ἑργολάβοι, ων, οἱ, *Plut.*

FÉROCE (*ferus, a, um*) θηριώδης, εος, δ, ἡ ἰ ἄγριος, α, ον, *Isocr.* Bêtes féroces (*feræ belluæ*) θῆρες, ὦν, οἱ ἰ θηρία, ων, τία, *Xén.*

FÉROCITÉ (*feritas, atis*) τὸ θηριώδες, καὶ ἄγριον, *Plat.* θηριωδία, ας, ἡ, *Arist.* ἀγριότης, ητος, ἡ, *Luc.*

FERRAILLE (*vetera ferramenta, orum*) γρυτάρια, ων, τά. Vendeur de vieille ferraille (*scrutarius, ii*) γρυτοπώλης, ῥωποπώλης, ου, δ, *Sept.*

FERRAILLER (*digladiari, or*) διαξιφίζεσθαι, ομαι, τινὲ περὶ τινος, *Aristoph.*

FERRAILLEUR (*digladiator, oris*) μαχητικός, οῦ, δ.

FERRANT. Maréchal ferrant (*ferrarius faber, bri*) σιδηρεύς, έως, δ, *Poll.*

FERRÉ, ÈE (*ferratus, a, um*) σιδηρωθεῖς; εἶσα, έν. Eau ferrée, ἰώδες ὕδωρ, ατος.

FERREMENT (*ferramentum, i*) σιδήριον, ου, τό, *Thuc.*

FERRER (*ferro munire, io*) σιδηροῦν, ὦ, ὡσω, *Thuc.* — un cheval (*equum calcæare, o*) τῶ ἑππῶ ὑποδήματα ἐμπηγνύναι, υμι.

FERRONNERIE (*ferraria officina, α*) σιδηρουργία, ας, ἡ, *Arist.*

FERRUGINEUX, RUSE (*ferrugineus, a, um*) ἰώδης, εος, δ, ἡ.

FERRURE (*ferrea compages, is*) σιδήρωμα, ατος, τό.

FERS (*vincula, orum; compedes, um, f.*) δεσμός, οῦ, δ ἰ πέδη, ης, ἡ ἰ ποδοκάκη, ης, ἡ, *Dém.* Mettre quelqu'un aux fers (*aliquem in vincula conjicere, io*) ἐμβάλλειν τινά εἰς τὸ δεσμοτήριον, *Dém.* Ou lui mit les fers à un pied pendant cinq jours et cinq nuits, δέδεται έν τῇ ποδοκάκῃ τὸν πόδα πένθ ἡμέρας καὶ νύκτας ἴσας, *Dém.*

Les fers d'un cheval, *fussent-ils, par cacthrèse, d'or ou d'argent (equi soleæ)* τὸ τοῦ ἵππου ὑπόδημα, ατος, *Athén.*

FERTILE (*fertilis, e; ferax, acis*) εὐφορος, ου, δ, ἡ, *Hérod.* πολυφόρος, πολύκαρπος, ου, δ, ἡ, *Théophr.* Esprit fertile en inventions, πολυμήχανος, ου, *Hom. II. II. 473.*

FERTILEMENT (*fertiliter, ubertim*) εὐφόρως, εὐκόρως, *Dém.*

FERTILISER la terre (*terram fecundare*, ο) τὴν γῆν εὐκαρπον ποιεῖν, ὦ.

FERTILITÉ (*ubertas, atis*) εὐφορία, ας, ἡ, *Den. Hal.*

FÉRU, UE, participe du verbe **FÉRIR**.

FÉRULE (*ferula, æ*) νάρθηξ, ηκος, δ, *Xén.* βιάδος, ου, ἡ, *Plut.*

FERVEMENT (*ferventer*) ἐνθέρμως.

FÉRVENT, E (*fervens, entis*) ἐνθερμος, ου, δ, ἡ. Adresser à Dieu des prières ferventes, τῷ Θεῷ λιπαρῶς προσεύχεσθαι, ομαι.

FÉRVEUR (*fervor, oris*) βρασμός, οῦ, δ · ζῆλος, ου, δ, *N. Test.*

FESSE. Les fesses (*nates, clunes, ium, f.*) πυγιά, ὦν, αί, *Aristoph.* γλουτός, οῦ, δ, *Hér.* Un fesse-mathieu, κυμινοπρίστης, ου, δ.

FESTIN (*convivium, ii; epulae, arum*) συμπόσιον, ἰου, τό, *Plut.* εὐωχία, ἰας, ἡ, *Arist.* Festin public, δημοθονία, ἰας, ἡ. Donner un festin, εὐωχεῖν, ὦ, ἦσω, *Hér.* ἐστιᾶν, ὦ, τινὰ ἢ τινας, *Dém.*

FESTINER (*epulari, or*) εὐωχεῖσθαι, οῦμαι, *Xén.* ἐστιᾶσθαι, ὦμαι, *Plut.*

FESTON (*sertum, i*) ἐγκαρποι στέφανοι, ὦν, *Vitr.*

FÊTE (*festum, i*) ἑορτή, ἦς, ἡ, *Dém.* Jours de fête (*dies festi*) ἑορτώδης καιρός, οῦ, *Phil.*

FÊTER (*festum agere, go*) ἑορτάζειν, ἀζῶ, *Isocr.* ἑορτὴν ἀγειν, γω, ξω, *Dém.* — un ami (*amicum laute excipere, io*) φίλον λαμπρῶς ξενίζειν, ἰζω, *Dém.*

FÉTIDE (*fætidus, a, um*) δυσεώδης, εος, δ, ἡ, *Luc.* βαρούσμος, ου, δ, ἡ, *Diosc.*

FÉTIDITÉ (*fætor, oris*) δυσεωδία, ας, ἡ, *Plut.* καχοσμία, ας, ἡ, *Poll.*

FÊTU (*festuca, æ*) κάρφος, εος, τό, *Matth.* VI. 3. Pas même un fêtu (*ne hilum quidem*) οὐδὲ γρύ, ου γρύ, *Dém.*

FEU (*ignis, is*) πῦρ, υρός, τό, *Arist.* — Les Grecs modernes se servent du mot

φωτιά, dérivé de φῶς, φωτός, τό, lumière. Allumer du feu (*ignem accendere, do*) τὸ πῦρ ἄπτειν, πτω, ψω, *Aristoph. Nuées, 766.* Il reconnut les ennemis à la multitude de leurs feux, τῷ πλήθει τῶν πυρῶν, *Xén. Cyrop. Liv. IV.* Feu follet, Πολυδευκής, εος, δ. — sacré, ἐρυσίπελας, ατος, τό, *Gal.* — céleste, πρηστήρ, ἦρος, δ, *Arist.* Armes à feu, πυρίκτυπα δπλα, ὦν. Plein de feu (*igneus, a, um*) πυρινός, ἡ, ὄν, *Théophr.* ἐμπυρος, ου, δ, ἡ · πυρώδης, εος, δ, ἡ, *Diosc.* πυροειδής, έος, δ, ἡ, *Plat.* διάπυρος, ου, δ, ἡ. *Plut.* Un hameau de dix feux, δεκάφυλος κώμη, ης.

FEU, E (*functus, defunctus, a, um*) κάμῶν, οῦσα · κεκμηκώς, υία. Le feu roi, la feue reine, ou feu le roi, feu la reine, δ μακαρίτης βασιλεύς · ἡ μακαρίτις βασίλισσα.

FEUILLAGE (*frondes, ium, f.*) φύλλα, ὦν, τά, *Arist.* Couvrir de feuillage (*frondibus conspergere, go*) φυλλοβολεῖν, ὦ, τινά, *Hér.*

FEUILLAISSON. Le temps de la feuillaison, ἡ ὥρα ἡ φυλλοφόρος.

FEUILLE (*folium, ii*) φύλλον, ου, τό, *Arist.* — de vigne (*pampinus, i*) κλήμα, ατος, τό, *Arist.* Du vin de deux, de trois, de quatre feuilles (*vinum binum, trimum, quadrimum*, *Hor.*) οἶνος διετής, τριετής, τετραετής, *Hér.* — de métal (*bractea, æ*) πέταλον, ου, τό. — de papier (*plagula, æ*) χάρτης, ου, δ.

FEUILLÉ, ÊE (*foliatus, a, um*) φυλλώδης, εος, δ, ἡ.

FEUILLET (*folium, ii*) φύλλον, ου, τό.

FEUILLETÉ, ÊE. Gâteau feuilleté (*foliacea placenta, æ*) πεταλώδης πλακοῦς, οῦντος.

FEUILLETER un livre (*librum evolvere, vo*) βιβλίον ἀνελιττειν, ἴττω, ἰζω, *Xén.*

FEUILLETTE, ἡμίνα, ης, ἡ · κοτύλη, ης, ἡ. — *Le P. Lebrun, dans son Dictionnaire français-latin, traduit le mot feuillette par ces mots grecs, écrits en caractères latins, hemina et cotyla.*

FEUILLU, UE (*foliosus, a, um*) πολύφυλλος, ου, δ, ἡ, *Théophr.*

FEUTRE (*coacta lana, æ*) πύλημα, ατος, τό. — (*pileus, pileum, i*) πύλος, ου, τό · πύλιον, ου, τό, *Plut.*

- FEUTRER** (*lanam constipare, o*) πιλεῖν, ὦ, ἦσω.
- FÈVE** (*saba, æ*) κύαμος, ου, δ, *Plut.* Le roi de la fève, κυάμιμος βασιλεύς.
- FÈVEROLLE** (*fabula, æ, Plaut.*) κυάμιον, ίου, τό.
- FÈVRIER** (*februarius mensis*) ἀνθεστηριών, ὄνος, δ. — Voyez le Tableau des mois.
- Fi!** fi donc! (*apage!*) φεῦ! ἄπαγε!
- FIANCHILLES** (*sponsalia, ium*) μνήστευμα, ατος, τό· νύμφια, ίων, τά, *Chrys.*
- FIANCÉ, ÈE** (*sponsus, a*) νυμφίος, ου, δ· νύμφη, ης, ἡ, *Plut.*
- FIANCER SON FILS ou sa fille** (*filium vel filiam spondere, despondere, eo*) υἰὸν ἢ θυγατέρα ἐγγυᾶν, ὦ, τινί, *Hér.*
- FIBRE** (*fibra, æ*) ἴς, ἰνός, ἡ, *Hipp.*
- FIBREUX, EUSE** (*fibratus, a, um*) ἰνώδης, εος, δ, ἡ.
- FIC** (*marisca, æ*) σῦκον, ου, τό.
- FICELER** (*juniculo colligare, o*) θωμίζειν, ἴζω, ἴζω.
- FICELLE** (*funiculus, i*) σχοινίον, ου, τό, *Plut.*
- FICHE** (*fibula, æ*) περόνη, ης, ἡ· στροφεύς, έως, δ.
- FICHER un pieu en terre** (*palum in terram figere, go, xi*) σκόλοπα εἰς τὴν γῆν πηγνύει, υμι, *Xén.*
- FICHU** (*pectoralis fascia, æ*) στηθοδεμαίς, ἴδος, ἡ.
- FICTIF, IVE** (*fictitious, a, um*) πλασματώδης, εος, δ, ἡ.
- FICTION** (*commentum, i*) πλάσις, εως, ἡ· πλάσμα, ατος, τό, *Grég. Naz.* Fiction de personnes (*personarum fictio, onis, Quint.*) προσωποποιία, ας, ἡ.
- FIDÉI-COMMIS** (*fidei commissum, i*) παρακαταθήκη, ης, ἡ.
- FIDÉJUSSION** (*fidejussio, onis*) ἐγγύησις, εος, ἡ.
- FIDÈLE** (*fidelis, e; fidus, a, um*) πιστός, ἡ, ὄν· ἀληθής, έος, δ, ἡ, *Dém.*
- FIDÈLEMENT** (*fidèlìter*) πιστῶς, ἀληθῶς, *Dém.*
- FIEF, terre qu'on tenait d'un seigneur dominant, à charge de foi et hommage** (*clientelare prædium, ii*) πελατικὸν χωρίον, ου.
- FIEFFÉ, ÈE.** Un impudent fiessé (*insigniter impudens, Cic.*) ὑπερναίσχυντος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

- FIÈL** (*fel, ellis*) γολή, ῆς, ἡ, *Plut.* La vésicule du fiel; ἡ χοληδόχος κύστις, εως. Une personne qui n'a point de fiel, ἀχολος, ου, δ, ἡ. Un tel état, ἀχολία, ας, ἡ, *Plut.*
- FIENTE** (*stercus, oris*) κόπρος, ου, ἡ.
- FIENTER** (*stercus edere, o*) ἐκκοπρίζειν, ἴζω, ἴσω.
- FIER** [Se à quelqu'un (*alicui fidere, confidere, do*) τινί πιστεύειν, ω, σω, *Dém.* Ne pas se fier à quelqu'un, ἀπίστωσ πρός τινα ἔχειν, ἔχω*.
- FIER, ÈRE** (*superbus, a, um; ferax, ocis*) ἀγέρωχος, ου, δ, ἡ· ὑπερήφανος, ου, ὅ, ἡ, *Dém.* — de sa beauté, de ses richesses, ἐπὶ τῷ κάλλει, ἐπὶ τῷ πλούτῳ τετυρωμένος, ἐνή, *Luc.*
- FIER-A-BRAS** (*thraso, onis*) σαλπικταρολογγητηνάδης, ου, δ, *Aristoph.* — Voyez FANFARON.
- FIÈREMENT** (*superbe, arroganter*) ἀγέρωχος, ὑπερηφάνως, *Dém.*
- FIERTÉ** (*superbia, arrogantia, æ*) ἀγερωχία, ας, ἡ· ὑπερηφανία, ας, ἡ, *Dém.* Une noble fierté dans le caractère (*magnanimitas, atis*) μεγαλοψυχία, ας, ἡ, *Arist.*
- FIÈVRE tierce, quarte** (*febris tertiana, quartana*) πυρετός τριταίος, ου, *Diosc.* τεταρταίος, ου, *Alex. Trall.* Accès de fièvre, παροξυσμός, οὔ, δ. Avoir la fièvre (*feblicitare, o*) πυρεττεῖν, ττω, *Gal.* πυρεταίνειν, ω, *Arétée.*
- FIÈVREUX, EUSE** (*feblicitosus, a, um*) πυρετώδης, εος, δ, ἡ.
- FIFRE** (*militaris fistula, æ*) στρατιωτικὴ σύριγξ, γγος.
- FIGEMENT** (*coagulatio, onis*) πήξις, εως, ἡ, *Arist.*
- FIGER** (*coagulare, o*) πήσσειν, σσω, ἴσω, *Diosc.* Qui a la propriété de figer, πηκτικός, ἡ, ὄν.
- FIGUE** (*ficus, i* ou *us, f.*) σῦκον, ου, τό, *Dém.* — verte (*grossus, i, c.*) ὄλυνθος, ου, δ, *Théophr.* — fraîche (*novella, æ*) συκάς, άδος, ἡ, *Poll.* — sèche, ἰσχάς, άδος, ἡ· φισαλέη, ης, ἡ, *Hésych.* Qui aime les figues, φιλόσυκος, ου, δ, ἡ. Cueillir des figues, συκάζειν, ἄζω, *Poll.*
- FIGURIE** (*ficetum, i*) συκών, ὄνος, δ.
- FIGUIER** (*ficus, i* ou *us, f.*) συκῆ, ῆς,

ή, *Diosc.* Bois de figuier (*ficulneum* ἴσχυρον, i) σύκινον ξύλον, ου, *Phil.* Figuier sauvage (*caprificus*, t, f.) ἔρινεός, ω, δ, *Theophr.* Son fruit, ἔρινεόν, οὔ, τό, *Arist.*

FIGURATIF, IVE (*figurativus*, a, um) χαρακτηριστικός, ή, όν, *Gramm.*

FIGURATIVEMENT (*figurative*) χαρακτηριστικώς.

FIGURE (*figura*, æ) σχήμα, ατος, τό· τύπος, ου, δ, *Dém.* χαρακτήρ, ήρος, ό, *Arist.* — de rhétorique, ρητορικόν σχήμα, ατος; τρόπος, ου, δ. Prendre la figure d'une colombe, μεταβάλλει μορφήν εις περιστέρην, *Elien.* Avoir une jolie figure, τήν όψιν εὐπρεπώς ἔχειν, ἔχω, ἔξω.

FIGURÉ, ÉE. Langage, sens figuré (*figuratus sermo*, onis; *tropicus sensus*, us) ἐσηματισμένος λόγος, ου· τροπικός νοῦς, οὔ.

FIGURÉMENT (*figurate*) τροπικώς.

FIGURER (*figurare*, o) σχηματίζειν, ἴζω, ἴσω, *Xén.* ἐκτυποῦσθαι, οὔμαι, *Isocr.*

Figurer ou faire figure dans le monde (*nomen decusque gerere*, ro, ssi, *Virg.*) ἀγλαΐζεσθαι, ομαι, *Pind. Olymp.* I. Se figurer (*arbitrari*, or) ἡγεῖσθαι, οὔμαι, *Plat.* νομίζειν, ἴζω, *Dém.*

FIL de lin (*lineam filum*, i) λίνον, ου, τό, *Plut.* Le fil d'une toile (*licium*, ii) μίτος, ου, δ, *Synés.* Dévider du fil (*filum deducere*, co) μηρῦεσθαι, ομαι, *Luc.* Fil d'archal (*textile æs*, æris) νητός όρείχαλκος, ου. Donner le fil à un rasoir, ζύρον ἀκονᾶν, ω, *Luc.* Passer au fil de l'épée, ξιφοκτονεῖν, ω, ήσω. Le fil de l'eau, ή τοῦ ὕδατος καταδρομή, ής· τό τοῦ ποταμοῦ χάταντες. Je vais reprendre le fil de mon discours, ήδη ἐπάνειμι εις ταῦτα, ἔνθεν ἐξέβην, *Xén.* ἐπανέρχομαι πάλιν, ὅθεν δεῦρο μετέβην, *Plut.*

FILAMENT (*filum*, i; *fibra*, æ) ἴς, ἰνός, ή· θρίξ, τριχός, ή.

FILAMENTÉUX, EUSE (*fibrosus*, a, um) ἰνώδης, εος, δ, ή· τριχώδης, εος, δ, ή.

FILANDRIÈRE. Les sœurs filandrières (*Parca*, ἀρκαι) Κλωθώ, όος, ή, *la fileuse*; Ἀργεΐς, εως, ή, *celle qui règle le sort*; Ἄτροπος, ου, ή, ἄνηflexible.

FILANDRES (*fibra*, arum) ἴνες, όν, αί.

FILANDREUX, EUSE (*fibrosus*, a, um) ἰνώδης, εος, δ, ή.

FILASSE (*stipa*, æ) στύπη, στύππη, ης, ή.

FILE d'arbres (*arborum series*, ordo, versus) δένδρων συνέχεια, ας, ή· σειρά, ᾶς, ή· στίξ, ἰχός, ή. Marcher en file, à la file, στείχειν, χω, ζω· στιχηδόν πορεύεσθαι, ομαι. Disposer en file, στιχίζειν, ἴζω; *Esch.* Serre-file (*extremi agminis ductor*, oris) οὐραγός, οὔ, δ, *Xén.*

FILER de la laine (*lanam nere*, eo, eoi) τὸ ἔριον κλώθειν, ω· νήθειν, ω, *Luc.* — le câble (*rudentem explicare*, o) τὸν καλὸν ἐπιγαλᾶν, ω. — (*ordine procedere*, do) στείχειν, χω· στιχηδόν πορεύεσθαι, ομαι. Faire filer, στιχίζειν, ἴζω, *Esch.* Je suis persuadé qu'il filera doux, σαφῶς οἶδ' ὅτι ή ὀργή αὐτοῦ πεπανθήσεται, *Xén. Cyrop.*, liv. IV.

FILET (*filum*, i) νήμα, ατος, τό. Un filet de voix (*exilis vox*, ocis) λεπτοφωνία, ας, ή. Filet pour la pêche, la chasse (*rete*, retia, n. casses, ium, in. plagæ, arum) ἀμυρίδληστρον, ου, τό, *Sept.* δίκτυον, ου, τό· γρίπος, ου, δ· γρίφος, δ, τό· σαγήνη, ης, ή· ἄρκυς, υος, ή, *Xén.*

FILEUSE (*netrix*, icis) κλώθουσα, ης, ή.

FILIAL, E, ΟΙΚΙΟΣ, ή, όν. La piété filiale (*amor filii erga parentes*) ή στυργή τοῦ υἱοῦ εις τοὺς γονεῖς.

FILIALEMENT (*ut filium decet*) οἰκῶς.

FILIATION (*origo*, inis) γένεσις, εως, ή. — Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαβίδ, υἱοῦ Ἀβραάμ, *Matth.* I, 1.

FILIPENDULE (*spiræa filipendula*, Linn.) σπειραΐα, ας, ή.

FILLE (*filia*, æ) θυγάτηρ, τέρος, contr. τρός, ή, *Dém.* — *Les Allemands disent* Tochter, *et les Anglais*, Daugther. Petite-fille (*neptis ex filio*) υἱωνή, ής, ή.

(— *ex filia*) θυγατριδή, ής, ή, *Phil.* Belle-fille (*nurus*, us) νυός, οὔ, ή. — (*privigna*, æ) προγόνη, ης, ή, *Theophr.*

FILE, jeune fille (*puella*, æ; *virgo*, inis) κόρη, ης, ή· παρθένος, ου, ή, *Xén.* — nubile (*nubilis*, viro matura) ἐπίγαμος, ου, *Dém.* ἀκμαία, ας, *Luc.* πρὸς γάμον ου γάμου ὠραία, *Elien.* — sans-dot (*in dotata*, æ) ἀπροικος, ου, *Dém.* La mo-

destie d'une jeune fille (*virgineus pudor, oris*; *virginalis modestia, æ*) παρθενεία αἰδώς, ὄος-οῦς· παρθενική σωφροσύνη, ης. Les filles de mémoire (*musæ, arum*) μούσαι, ὄν, αἰ, ἄτε τῆς Μνημοσύνης θυγατέρες. Fille de joie (*scortum, i*) πόρνη, ης, ἡ, *Luc. XV, 30.*

FILLETTE (*puella, puellula, æ*) κορίδιον, ου, τό, *Poll.* κοράσιον, ου, τό, *N. Test.*

FILLEUL, **E** (*spiritualis filius, a*; *filiolus, a*) πνευματικός υἱός, οῦ· πνευματική θυγάτηρ, τέρος, *contr.* τρός.

FILOSELLE (*serica stupa, æ*) σπηρικὴ στύπη, ου στύπη, ης.

FILOU (*furax, acis*) φιλήτης, ου, δ· κλεπτικός, οῦ, *Aristoph.*

FILOUTER (*suffurari, or*) ὑποκλέπτειν, πτω, ψω, *Pand.*

FILOUTERIE (*latrocinatio, onis*) κλοπή, ἧς, ἡ, *Luc.*

FILS (*filius, ii*) υἱός, οῦ, δ, *Dém.* υἱός, ἑός, δ, *Hom.* — aîné (*maximus*) πρεσβύτατος, ου. — le plus jeune (*minimus*) νεώτατος, ου. — légitime (*legitimus*) γνήσιος, ου. — adoptif (*adoptivus*) εἰσποιήτος, ου, *Dém.* Fils unique, μονογενής, οῦ, *Plat.* Petit-fils (*nepos ex filio*) υἱωνός, οῦ. — (*ex filia*) θυγατριδοῦς, οῦ, δ, *Dém.* Beau-fils (*gener, eri*) γαμβρός, οῦ, δ, *Dém.* — (*privignus, i*) πρόγονος, ου, δ, *Bud.*

FILTRE une liqueur (*colare, percolare, o*) ἤθειν, ω· διυλίζειν, ἰζω, *Plut.*

FIN (*finis, is, c.*) τέλος, εός, τό· τελευτή, ἧς, ἡ· πέρας, ατος, τό· ὄρος, ου, δ, *Dém.* L'affaire touche à sa fin, πρᾶγμα ἐστὶ πρὸς τελευτήν, *Dém.* Mettre fin à son discours, τοῦ λόγου ἀποπαύεσθαι, ομαι, *Plat.* τὸν λόγον παύειν, *Xén.* καταπαύειν, *Luc.* Parler sans fin (*indesinenter loqui*) ἀδιαλείπτως λέγειν, γω, ξω. Enfin, à la fin (*tandem, denique*) τέλος, πέρας· τό τελευταῖον, τοτελευταῖον· τὰ τελευταῖα, τατελευταῖα· τὸ σύνολον, *Dém.*

FIN, INE (*tenuis, subtilis, e*) λεπτός, ψιλός, ἡ, ὄν, *Dém.* *Phal.* — (*callidus, a, um*) ἀγχινοῦς, ου, δ, ἡ, *Xén.* — (*eximius, a, um*) ἐξαιρετός, ου, δ, ἡ, *Dém.* De l'or fin (*aurum purum putumque*) ὄβρυζον, ου, τό. Qui a les yeux fins, l'ouïe fine, ὀξυδερκής, ἑός, δ, ἡ· ὀξυήκοος, ου, δ, ἡ.

FINAL, **ALÉ** (*finalis, e*) τελικός, ἡ, ὄν. II

mourut dans l'impénitence finale, ἀμετανόητος ἐτελεύτησεν. — (*ultimus, extremus*) ὕστατος, ἔσχατος, η, ὄν· τελευταῖος, α, ὄν, *Plat.* La finale d'un mot (*ultima vocis syllaba*) ἡ λήγουσα· la pénultième, ἡ παραλήγουσα, ἐλ' ἀντεπένultième, ἡ προπαραλήγουσα, ης, *Gramm.*

FINALEMENT (*denique, demum*) τέλος, πέρας· τοτελευταῖον, τατελευταῖα· τὸ τελευταῖον, τὰ τελευταῖα, *Dém.*

FINANCE. Les finances de l'Etat (*ærarium, ii*) γαζοφυλάκιον, ἰού, τό, *N. Test.* Le ministre ou surintendant des finances, ὁ γαζοφυλάξ, ἀκος. Aristide, après avoir administré les finances de la Grèce, mourut si pauvre, que le peuple fut obligé de marier ses filles, Ἀριστείδου, τοῦ τοῦς φόρους τάζαντος τοῖς Ἑλλησιν, τελευτῶσαντος τὰς θυγατέρας ἐξέδωκεν ὁ δῆμος, *Esch. contre Ctésiph.*

FINANCER (*pecuniam suppeditare, o*) χρηματὰ παρέχειν, γω, ξω, *Xén.*

FINANCIER (*qui pecuniam publicam tractat*) ὁ ἐπὶ τῶν δημοσίων χρημάτων.

FINASSER (*vulpinari, or, Varron*) πανουργεῖν, ὦ, ἡσω, *Dém.* Il ne s'agit pas de finasser, ni de nager entre deux eaux, οὐκ ἐστὶν ἀλωπεκίζειν, οὐδ' ἀμφοτέρως γίγνεσθαι φίλον, *Aristoph., Guép. 1280.*

FINASSERIE (*astutia, æ*) πανουργία, ας, ἡ, *Dém.*

FINASSEUR, EUSE, ou

FINAUD, **E** (*subdolos, a, um*) πανούργος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

FINEMENT (*astute, callide*) τεχνικῶς, πανούργως, *Dém.*

FINESSE (*tenuitas, subtilitas, atis*) λεπτότης, ητος, ἡ· λεπτομέρεια, ας, ἡ· *ingenii acumen, inis*; *calliditas, atis*) ἀγχινοία, ας, ἡ· πανουργία, ας, ἡ. Avec finesse (*callide*) τεχνικῶς, πανούργως, *Dém.* Il n'y entend pas finesse, πάνυ εὐηθῶς ἔχει· κηθαρίζειν οὐκ ἐπίσταται, *Aristoph., Guép., pag. 236 de notre Choix des auteurs dramatiques.*

FINI, IE (*finitus, definitus, a, um*) τελευτηθείς, εῖσα, ἐν· διωρισμένος, η, ὄν. — (*perfectus, absolutus, a, um*) τέλειος, α, ὄν· ἐντελής, ἑός, δ, ἡ, *Arist.* Des ouvrages finis, exécutés par les plus habiles artistes, ἔργα τέχνην πεποιημένα δημιουργοῖς ἀρίστοις, *Dém.*

FINIR son discours (*sermonem finire, io*) τὸν λόγον τελεῖν, ἔω, ἄσω, οὐ τελεῦται, ὦ, ἦσω, *Dém.* — sa carrière, τὸν βίον καταλείπειν, ω, σω. — *mettre la dernière main* (*elaborare, o*) ἐκπονεῖν, ὦ, ἦσω, τί, *Thuc.* ἐξεργάζεσθαι, ομαι, τί, *Isocr.* — (*desinere, o*) λήγειν, γω, ζω. — en pointe, εἰς ἀκμὴν ἀπολήγειν, *Arist.* Mots qui finissent de même, τὰ ὁμοιοτέλευτα, ων.

FIOLE (ou mieux *Phiole*) *Ce mot est tout grec*, φιάλα, ας, ἦ. — Φιάλαν ὡς εἶ τις ἀρνεῖται ἀπὸ χειρὸς ἐλών, κ.τ.λ. *Pind., Olymp. VII.*

FIRMAMENT (*firmamentum, i*) στερέωμα, ατος, τό. — *C'est par ce mot grec que les Septante ont traduit le Raquiang des Hébreux*, *Gen., chap. I.* — (*cælum, i; cæli, orum*) οὐρανός, οῦ, δ, *Plat.*

FISC (*fiscus, i; ærarium, ii*) γαζοφυλάκιον, ίου, τό.

FISCAL, E. Procureur fiscal, γαζοφύλαξ, ακος, δ.

FISSIPÈDE (*digitatus, a, um*) σχιζόπους, οδος, δ, ἦ.

FISSURE (*fissura, æ*) σχίσις, εως, ἦ· σχίσμα, ατος, τό, *Luc.*

FISTULE (*fistula, æ*) σύριγγξ, ιγγος, ἦ. — lacrymale, αἰγίλωψ, ωπος, δ, *Pline. R.* αἷς, αἰγός, χένρε, et ὤψ, œil; *vitium oculi, capris familiare.*

FISTULEUX, EUSE (*fistulosus, a, um*) συρριγγώδης, εος, δ, ἦ, *Eusèbe.*

FIXATION (*compactio, onis*) πῆξις, εως, ἦ, *Chim.* — (*æstimatio, onis*) τίμησις, διατίμησις, εως, ἦ, *Dém.*

FIXE (*fixus, firmus, ratus, a, um*) βέβαιος, α, ον· ἀκίνητος, ἦ, ον· κύριος, α, ον, *Dém.* Les étoiles fixes, ἀπλανεῖς ἀστέρες, ων, *Luc.*

FIXEMENT. Regarder fixement le soleil (*fixis oculis solem intueri, eor*) εἰς τὸν ἥλιον ἀτενῶς ἀναβλέπειν, πω, ψω· ἀσκαρδαμυκτεῖ, *Xén.*

FIXER ses regards sur quelqu'un, et non pas fixer quelqu'un (*oculos in aliquem figere, go*) ἀτενῶς εἰς τινα ἀναβλέπειν, πω, ψω, οὐ ἀσκαρδαμυκτεῖ, *Xén.* Fixer les regards de quelqu'un (*alicujus oculos in se convertere, Cic.*) ὀφθαλμούς τινός εἰς ἑαυτὸν καταστρέφειν, φω, ψω, *Lib.* Fixer le mercure, τὸν ὑδράργυρον συμπηγνύει,

πήγνυμι*. — les dépens d'un procès, τὸ τίμημα ποιεῖσθαι, οὔματ, *Dém.*

FIXITÉ (*fixa natura, æ*) στερεότης, ητος, ἦ.

FLACCIDITÉ (*flacciditas, atis*) μάρανσις, εως, ἦ· μαρασμός, οῦ, δ, *Arist.*

FLACHE (*asperitas, atis*) τραχύτης, ητος, ἦ.

FLACHEUX, EUSE, en parlant d'une poutre (*aspera trabs, trabis*) τραχεῖα δοκός, οῦ.

FLACON de verre (*vitrea phiala, æ*) ὑαλῆ φιάλη, ης, ἦ.

FLAGELLANTS, nom de certains fanatiques qui se flagellaient en public, 1260 ans après J.-C., οἱ ἑαυτοὺς μαστιγούμενοι.

FLAGELLATION (*flagellatio, onis*) μαστίγωσις, εως, ἦ.

FLAGELLER (*flagellare, o*) μαστιγοῦν, ὦ, ὠσω, *Dém.*

FLAGEOLET (*acutior fistula, æ*) πλαγιάυλος, ου, δ. Jouer du flageolet, πλαγιάυλιζειν, ἰζω. *R.* αὐλός, *fistula*, et πλάγιος, ία, *obliquus, a.*

FLAGORNER (*adulari, or*) θωπέυειν, ω, σω, τινά, *Esch.* κολακεύειν, ω, τινί, *Plut.*

FLAGORNERIE (*adulatio, onis*) θωπεία, ας, ἦ· κολακεία, ας, ἦ, *Dém.*

FLAGORNEUR, EUSE (*adulator, trix*) θώψ, ωπός, δ· κόλχξ, ακος, δ, *Arist.* κολακίς, ίδος, ἦ, *Plut.*

FLAGRANT. En flagrant délit (*in flagranti delicto*) ἐπ' αὐτοφώρω, *N. Test.*

FLAIR (*olfactus, us*) ὄσφρησις, εως, ἦ, *Diosc.*

FLAIRER (*olfacere, cio*) ὄσφραίνεσθαι, ομαι, τινός, *Xén.*

FLAIREUR de table, de cuisine (*cænipeta, æ, m.*) παρσίτιος, ου, δ, *Athén.*

FLAMBANT, E (*inflammatus, a, um*) φλογώδης, εος, δ, ἦ.

FLAMBE (*iris germanica, Linn.*) Ἴρις, ίδος, ἦ.

FLAMBÉ, ÉE. C'est une affaire flambée (*actum est*) τετέλεσται.

FLAMBEAU (*tæda, æ; fax, acis, f.*) λαμπάς, άδος, ἦ, *Athén.* δάς, αός, ἦ, *Phil.* — (*candelabrum, i*) λυχνούχος, ου, δ. Porte-flambeau (*tædifer, eri*) δαδούχος, ου, δ. Porter un flambeau devant quelqu'un (*alicui facem præferre, fero, tuli*) δαδουχεῖν, ὦ, τινί, *Arist.* Le flambeau de la guerre, de la sédition, τὸ τῆς ἐχθρας,

τῆς ἑριδος ἔναυσμα, ατος, *Hérod.* Le flambeau du jour, ὁ τῆς ἡμέρας φωστήρ, ἦρος· ὁ ἥλιος, ου. — de la nuit, ἡ σελήνη, ης.

FLAMBER (*ustulare, o*) φλέγειν, γωι, ξωι. — (*flagrare, o*) φλογίζειν, ἰζωι, *Sept.*

FLAMBERGE. Mettre flamberge au vent (*gladium evaginare, o*) ξίφος ἐκ κολεοῦ ἔλασθαι, ομαι, *Hom. II. I. 194.*

FLAMBOYANT, E. Une épée flamboyante (*flammeus gladius, ii*) φλογίνη ῥομφαία, ας, *Gen. III. 24.*

FLAMBOYER (*rutilare, coruscare, o*) ἀστράπτειν, πτω, ψωι, *Arist.* πύρράζειν, ἀζωι, *N. Test.*

FLAMME (*flamma, æ*) φλόξ, ογός, ἡ, *Plut.* Petite flamme, φλόγιον, ου, τό, *Longin.* Couleur de flamme (*flammeus, a, um*) φλόγιος, η, ου. Jeter feu et flamme, βαχχεύειν, εὔεσθαι, *Longin, § II.*

FLAMMÈCHE (*scintilla, scintillula, æ*) σπινθήρ, ἦρος, ὁ, *Arist.* σπινθηράκιον, ου, τό, *Grég. Nyss.*

FLANC (*latus, eris*) πλευρόν, οῦ, τό, *Diosc.* πλευρά, ἄς, ἡ, *Plut.* En flanc, par le flanc, πλευρόθεν. Se battre les flancs, πλευροκοπεῖν, ὦι, *Soph.*

FLANDRIN (*longurio, onis*) ἐπιμήκης, εος, ὁ, *Hérod.*

FLANELLE (*laneus pannus, i*) ἐριῶδες ῥάκος, εος.

FLANQUER de tous les côtés (*turribus latera munire, io*) πύργοις τὰ πλευρὰ κρατύνεσθαι, ομαι, *Thuc.* — à quelqu'un un bon soufflet (*aliam alicui impingere, go*) τινὰ βραπίζειν, ἰζωι, ἰσωι, *Dém.*

FLASQUE (*languidus, a, um*) χαλαρός, ἄ, ὄν· ἄτονος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.*

FLATTER (*adulari, or*) κολακεύειν, ω, σω, τινά, *Plut.* Σωπεύειν, ω, τινά, *Esch.* Qui flatte l'oreille par ses discours, ἠδυστής, εος, ὁ, ἡ. Cessez de vous flatter vous-même, παῦσαι σαυτῶ χαριζόμενος. — quelqu'un d'un chimérique espoir (*aliquem inani spe lactare, o*) κενὴν ἐλπίδα τινὲ ὑποτείνειν, ω*, *Dém.*

FLATTERIE (*adulatio, onis*) Σωπεῖα, ας, ἡ· κολακεία, ας, ἡ, *Dém.*

FLATTERE, EUSE (*adulator, trix*) Σώψ, ωπός, ὁ· κόλαξ, ακος, ὁ, *Arist.* κολακίς, ἴδος, ἡ, *Plut.*

FLATTEUSEMENT (*assentatorie*) Σωπικῶς, κολακευτικῶς.

FLATUREUX, EUSE (*flatulentus, a, um*) πνευματώδης, εος, ὁ, ἡ· πνευματωτικός, ἡ, ὄν· φυσώδης, εος, ὁ, ἡ, *Gal.*

FLATUSITÉ (*conclusus spiritus, us*) πνευματώσις, εως, ἡ· φύσημα, ατος, τό.

FLÉAU à battre le blé (*flagellum, i*) μάστιξ, ἰγος, ἡ. — d'une balance (*scapus, i*) στύλος, ου, ὁ. — du genre humain (*pestis, is*) λυμεών, ὄνος, ὁ, *Isocr.* — d'Homère, Ὀμηρομάστιξ, ἰγος, *surnom de Zoïle.*

FLÈCHE (*sagitta, æ*) τόξευμα, ατος, τό· ἴος, οῦ, ὁ· βέλος, εος, τό, *Dém.* Lances des flèches, τοξεύειν, ω, σω, *Dém.* Habile à lancer des flèches, τοξότης, ου, ὁ· τοξεύειν ἀγαθός, οῦ, *Elien.* Etre percé de flèches, κατατοξεύεσθαι, ομαι, *N. Test.* Ne sachant plus de quel bois faire flèche (*nescius quo se verteret, Cic.*) ἀπορῶν ποῖ τράποιτο. *Xén. Cyrop. liv. III.*

FLÉCHIR les genoux (*genua flectere*) γονυπετεῖν, γονυκλινεῖν, ὦ, ἦσω· γόνατα κάμπτειν, πτω, ψωι. — par ses prières la colère de quelqu'un (*alicujus iras precibus permulcere, eo*) ταῖς εὐχαῖς ὀργῆς τινα καταπραύνειν, ω, νῶι, *Plut.* ὀργῆς τινος παύειν, *Isocr.* Homme opiniâtre, qui ne sait ce que c'est que de fléchir (*pertinax, cedere nescius*) δύσπειστος, ου· αὐθάδης, εος, *Arist.* Cyrus fit fléchir sous son autorité les Assyriens, les Lydiens, etc. ὁ Κύρος κατεστρέψατο τοὺς Ἀσσυρίους, Λυδοὺς, κ.τ.λ. *Xén. Cyrop. liv. I.*

FLÉCHISSEMENT (*flexio, onis*) καμπή, ἦς· ἡ· κάμψις, εως, ἡ, *Plut.*

FLÉCHISSEUR. Muscles fléchisseurs, κάμπτικοι μυῶνες, *Anat.*

FLÉGMAGOGUE (*pituitam purgans*) φλεγμαγωγός, ου, ὁ, ἡ.

FLÉGMATIQUE (*pituitosus, Cic.*) φλεγματικός, ἡ, ὄν.

FLÈGME, ou mieux PHLEGME (*pituita, æ*) φλέγμα, ατος, τό, *Gal.* — Ce mot grec dont la R. est φλέγειν, brûler, se prend dans Homère pour un incendie, II. XXI, 357.

FLÈGMON (*inflammatus tumor*) φλεγμονή, ἦς, ἡ.

LEGMONEX, KUSE, φλεγμονώδης, εως, ό, ή. R. φλέγω, je brûle.

ΛΕΤΡΙΡΑ la réputation de quelqu'un (*infamiam alicui injurere, ro, ssi*) τὸ δνειδός τινι προστρέβεσθαι, ομαι, *Plut.*

ΛΕΤΡΙΡΑ [*Se, en parlant des fleurs, de la beauté, etc. (marcescere, sco)*] μαραίνεσθαι, ομαι, *Arist. καταφθίνειν, ω, Plut.* Une fleur qui ne se létrit pas, άμάραντον άνθος, εως.

ΛΕΤΡΙΣΣΥΡΕ (*marcor, oris*) μαρασμός, ού, δ· φθίσις, εως, ή· σηπεδών, όνος, ή, *Diosc.* — (*inusta macula, α*) στιγμα, ατος, τό, *Plut. καυστήρ, ήρος, δ, Luc.*

ΛΕΥΡ (*stos, oris, m.*) άνθος, εως, τό, *Arist.* — de l'age, άνθοϋσα άκμή, ής, *Isocr.* Qui est à la fleur de l'age, άκμάζων, ουσα, *Dém.* Une guirlande de fleurs (*sertum, i*) στέφανος, ου, δ, *Plut.* στέμμα, ατος, τό, *Thuc.* Cueillir des fleurs, άνθολογεΐν, ω. Une collection de fleurs (*florilegium, ii*) άνθολογία, ας, ή. Fleur de farine (*pollen, inis*) σερμίδαλις, εως, ή. La fleur, *l'élite, άyton, ου, τό, Pind. I. Od. Olymp.* A fleur d'eau, de terre (*strictim, carptim*) λιγδην, επιλιγδην, *Luc.*

ΛΕΥΡΑΙΣΙΝ (*florum generatio, onis*) άνθισις, εως, ή· άνθημα, ατος, τό.

ΛΕΥΡΕΛΙΣΣΕ, ΕΕ (*lilii interstinctus, a, um*) κρινούς διασπαρείς, εΐσα, έν.

ΛΕΥΡΕΥΕΙΝ, *répandre, exhaler une odeur.* Cela fleur comme un baume (*hoc balsamum redolet*) απόζει: τουτο βαλσαμόν, *Diosc.*

ΛΕΥΡΕΤ (*praecipitatus gladius, ii*) βεδυσμένον ξίφος, εως.

ΛΕΥΡΕΤΤΕ (*stosculus, i*) άνθηλιον, ίου, τό, *Diosc.* Conter des fleurcettes, έρωτικώς συνομιλεΐν, ω· υποκορίζεσθαι, ομαι· παρίζειν, ίζω, *Hom.*

ΛΕΥΡΙΑ, ΙΕ (*floridus, a, um*) άνθηρός, ά, όν, *Luc.* ευανθής, εως, ό, ή, *Plat.* Un orateur fleurι, έ τήν λέξιν άνθίζων, *Den. Hal.*

ΛΕΥΡΙΑ (*florere, eo; florescere, sco*) άνθειν, ω, ήσω, *Arist.* άκμάζειν, άζω, άσω, *Hér.* Lorsqu'Athènes florissait, ou était florissante, δετε ήμαζον Αθηναι.

ΛΕΥΡΙΑΣΑΝΤ, Ε. Les prés fleurissants (*florientia prata, orum*) άνθηρά λιβάδια, ων. — Voyez **FLORISSANT**, Ε.

FLÉURISTE (*florum studiosus, a*) φιλανθος, ου, δ, ή.

FLÉURON (*stosculus, i*) άνθηλιον, ου, τό, *Diosc.*

FLÉUVE (*fluvius, i*) ποταμός, ού, δ, *Dém.* L'embouchure d'un fleuve (*fluvii ostium, ii*) ποταμού στόμα, ατος, τό, *Arist.* εισβολή, ής, ή, *Paus.*

FLÉXIBILITÉ (*flexibilitas, atis*) εύκαμψία, ας, ή.

FLÉXIBLE (*flexibilis, e*) καμπτός, ή, όν. Qui a l'esprit flexible (*docilis, e*) εύαγωγός, ού, δ, ή, *Isocr.*

FLÉXION (*flexio, onis*) κάμψις, εως, ή· κάμψη, ής, ή, *Plut.*

FLIBUSTIER (*maritimus praedo, onis*) πειρατής, ού, δ, *Plat.* Exercer le métier de —, πειρατεύειν, ω, σω, *Sept.*

FLOCON de laine, de soie (*floccus, i*) γνάφλον ου χνάφαλον, ου, τό· κροκίς, ίδος, ή, *Plut.* Petit flocon (*flocculus, i*) κροκίδιον, ου, τό. Des flocons de neige, αί νιφάδες, ων, *Hom. II. III, 222.*

FLORAISON. — Voyez **FLÉURAISSON**.

FLORAUX. Les jeux floraux (*floralia, ium*) τὰ άνθεστήρια, ων.

FLORE. La flore Atlantique, Άτλαντική άνθολογία, ας.

FLORISSANT, Ε. Un empire très-florissant (*florientissimum imperium, ii*) μακρά τή δόξη διαπρέπουσα αρχή, ής, *Elien.*

FLOT (*fluctus, us*) κύμα, ατος, τό, *Luc.* κλύδων, ωνος, δ, *Hom.* Une mer agitée par les flots (*fluctuosum mare, is*) κυματώδης θάλαττα, ής, *Arist.* Flots de courtisans, κολάκων όχλος, ου.

FLOTTABLE (*navigatiō aptus, a, um*) πλευστικός, ή, όν.

FLOTTAGE. Du bois de flottage (*fluctivagum lignum, i*) έπινηχόμενον ξύλον, ου.

FLOTTANT, Ε. Une Ile flottante (*erratica insula, α*) πλανητή νήσος, ου. Des batons flottants, επιπλέοντα φρύγανα, ων. Esprit flottant et irrésolu (*animo fluctuans*) τή άπορία εγόμενος, *Hérod.*

FLOTTE (*classis, is*) στόλος, ου, δ· νευτικόν, ού, τό, *Dém.* Equiper une flotte, στόλον παρασκευάζειν, άζω, *Dém.* Le commandement d'une flotte, ναυαρχία, ας, ή, *Arist.*

FLOTTE, ΕΕ. Du bois flotté (*fluctivagum lignum*) έπινηχόμενον ξύλον, ου.

FLOTTEMENT (*undulationis motus, us*) κυματώδης κίνησις, εως, ἡ.

FLOTTER (*fluctuare, o; fluctuari, or*) κυμαίνω, ομαι, *Plut.* κυματοῦσθαι, οὔμαι, *Thuc.* Il flotte entre la crainte et l'espérance (*semperque metumque inter dubius, Virg.*) ἐλπίδος καὶ δέους μέσος ἵσταται.

FLUCTUATION (*fluctuatio, onis*) κύμασις, εως, ἡ · κυμάτωσις, εως, ἡ, *Strab.*

FLUCTUEUX, BUSE (*fluctuosus, a, um*) κυματώδης, εως, ὁ, ἡ, *Arist.*

FLUER (*fluere, o, xi*) ῥέειν, ἔω, εὔσω, *Xén.*

FLUET, ETTE (*delicatus, a, um*) ἀδρός, τρυφερός, ἄ, ὄν, *Arist.*

FLUEURS (*fluores, pl. m.*) ῥοή, ἤς, ἡ · ῥεῦσις, εως, ἡ, *Méd.*

FLUIDE (*fluidus, a, um*) ῥυτός, ἡ, ὄν, *Theophr.* ῥοώδης. εως, ὁ, ἡ, *Arist.*

FLUIDITÉ (*fluiditas, atis*) τὸ ῥευστόν, ῥευστικόν, οὔ.

FLUTE (*tibia, æ*) αὐλός, οὔ, ὁ. — traversière (*obliqua fistula, æ*) πλαγίαυλος, ου. Un joueur de flûte (*tibicen, inis, m.*) αὐλητής, οὔ, ὁ, *Luc.* αὐλωδός, οὔ, ὁ, *Athén.* Jouer de la flûte traversière, πλαγιαυλιζέειν, ἴζω.

FLUTE, ÈE. Qui a une voix flûtée (*modulate canens*) ἡδύφωνος, ου, ὁ, ἡ.

FLUTER (*tibia canere, o, cecini*) αὐλεῖν, ὦ · *et plus souvent (merum bibere)* ζωροποτεῖν, ὦ.

FLUVIATILE (*fluvialis, fluvialis, e*) ποτάμιος, α, ον, *Diod. Sic.*

FLUX de la mer (*maris aestus, us*) κλύδων, ωνος, ὁ, *Plat.* πλημμύρα, ας, ἡ, *Plut.* — de sang, δυσεντερία, ας, ἡ. — de ventre, διάρροια, ας, ἡ. — de paroles inutiles, λογοδιάρροια, ας, ἡ.

FLUXION (*fluxio, onis*) ἐπιφορά, ἄς, ἡ, *Méd.*

FLUXIONNAIRE (*fluxionibus obnoxius, ia*) ῥευματικός, χή, *Méd.*

FŒTUS (*fœtus, us*) ἔμβρυον, ου, τό, q.d. ἐν τῇ γαστρὶ βρούον.

FOI (*fides, ei*) πίστις, εως, ἡ, *Dém.*

Un seul Seigneur, une seule foi, un seul baptême, εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα, *Paul, Ephés. IV, 5.* Digne de foi, ἀξιοπίστος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.* Agir

de bonne foi, πιστῶς διοικεῖν, ὦ, τί, *Dém.* Ajouter foi à quelqu'un, πίστιν ποιῆσθαι τινι, *Plut.*

FOIE (*jecur, coris ou cinoris, n.*) ἥπαρ, ατος, τό, *Gal.*

FOIN (*stœnum, i*) γόρτος, ου, ὁ, *Xén.* Grenier à foin (*stœnile, is*) γορτών, ὠνος, ὁ · γορτοδοχείον, ου, τό.

FOIRE (*nundinæ, arum*) ἐμπόριον, ἴου, τό, *Thuc.* — (*ventris profluvium, ii*) διάρροια, ας, ἡ, *Gal.*

FOIS. Une fois, deux fois, trois fois, quatre fois, cinq fois, etc. (*semel, bis, ter, quater, quinques, etc.*) ἀπαξ, δίς, τρίς, τετράκις, πεντάκις, *et ainsi de suite.* Cent fois, ἑκατοντάκις. Mille fois, χιλιάκις. Dix mille fois, μυριάκις. Plusieurs fois, πολλάκις. Peu de fois, ὀλιγάκις. Combien de fois? ποσάκις; Tant de fois, τοσάκις. Toutes les fois que, δσάκις. A la fois, tout à la fois, ἄμα, ἐν ταυτῷ.

FOISON [*A (abundanter) ἀφθόνως, περισσῶς, Isocr.*

FOISONNER (*abundare, o, avi*) εὐπορεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.* περισσεύειν, ω, τινός, *N. Test.*

FOL ou FOU, fém. FOLLE (*insanus, a, um*) μανικός, ἡ, ὄν · ἄφρων, παράφρων, ἔκφρων, ονος, ὁ, ἡ, *Isocr.* Un fol amour, ἔρωτομανία, ἱας, ἡ. Être fou d'une personne, ὑπεραγαπᾶν, ὦ, τινά, *Hérod.*

FOLATRE (*lascivus, a, um*) παιδιώδης, εως, ὁ, ἡ.

FOLATREER (*jocari, or*) παίζειν, συμπαίζειν, ζω, ζω, τινί, *Plat.*

FOLATRIERIE. Par folâtrerie (*lascive*) παιδιωδῶς, παιγνιωδῶς.

FOLIAÏCÈ, ÈE (*foliaceus, a, um*) φύλλινος, ἡ, ον.

FOLIAIRE, terme de botanique, φυλλικός, ἡ, ὄν.

FOLIATION (*foliatio, onis*) φύλλωσις, εως, ἡ.

FOLICHON, ONNE (*lascivus, a, um*) παιγιώδης, εως, ὁ, ἡ.

FOLIE (*insania, æ*) μανία, ας, ἡ, *Dém.*

Folie amoureuse, ἔρωτομανία, ας, ἡ. Il en est venu à un tel point de folie (*eo demencia pervenit*) εἰς τοῦτο μανίας ἦλθεν, *Isocr.* C'est le comble de la folie

(*extrema hæc est amentia*) ὑπερβολὴ τῆς
μανίας ἐστὶ τοῦτο, *Dém.*

FOLIO. Un livre in-folio, in-quarto, δί-
πτυχον, τετράπτυχον βιβλίον, ου.

FOLIOLE (*foliolium*, *i*) φυλλάριον, ίου,
τό.

FOLLEMENT (*stulle*) ἡλιθίως, ἀνοήτως,
Dém.

FOLLET, ETTE (*lascivus*, *a*, *um*) παι-
γιώδης, εος, έ,ή. Poil follet (*lanugo*,
inis) ίονθος, ου, δ· λάχνη, ης, ή· χνούς,
οὔ, δ, *Poll.* Feu follet, Πολυδεύκης, εος,
δ. Esprits follets (*lemures*, *um*) μοριμῶ-
νες, ων, *Xén.*

FOLLICULE (*folliculus*, *i*) κεράτιον, ίου,
τό, *Gal.* Φυλάκιον, ίου, *Diosc.*

FOMENTATION (*fomentum*, *i*) θαμπτήριον,
ίου, τό.

FOMENTER (*fovere*, *eo*) ἀναθάλλειν, πω,
ψω, *Bas.* — des séditions, στασιάζειν,
άζω. — l'espoir de quelqu'un, τινός
ἐλπίδα τρέφειν, φω, *Thréψω.*

FONCÉ, ÉE. Une couleur foncée (*saturatus*
color, *oris*) βαθύ χρώμα, ατος.

FONCER sur l'ennemi (*in hostes irrum-
pere*, *po*, *rupi*) πολεμίοις ἐφορμᾶν, ῶ,
Plut.

FONCIER, ÈRE. Rente foncière (*solarium*
vectigal, *alis*) χωριτικός δασμός, οὔ.

FONCIÈREMENT (*penitus*) ἐνδοτέρω, ἐνδο-
τάτω.

FONCTION (*functio*, *onis*) ἐπιτελείωσις,
εως, ή. — (*munus*, *eris*) ἔργον, ου, τό,
Dém. Remplir une fonction publique,
τέλος τελειν, ῶ, έσω· λειτουργίαν λει-
τουργεῖν, ῶ, ήσω.

FOND (*fundus*, *i*; *ima pars*, *artis*)
βένθος, εος, τό, *Grég. Naz.* βύθος, ου, δ·
πυθμήν, ένος, δ, *Athén.* Une mer sans
fond, ἄβυσσος, ου, ή· ἀνερμάτιστος
θάλασσα, ης, ή, *Phil.* Couler un vais-
seau a fond (*navem demergere*, *go*, *si*)
τὴν ναῦν καταποντίζειν, ίζω, ίσω, *Matth.*
Détruire une ville a fond, ou de fond en
comble (*urbem funditus evertere*, *to*, *ti*)
τὴν πόλιν ἀρδην ἀνατρέπειν, πω, ψω,
Esch. εἰς τέλος καταφθεῖρειν, ω, *Dém.*
παντάπασι ἀναιρεῖν, ῶ, *Isocr.* Faire
fond sur quelqu'un (*alicui fidere*, *con-
fidere*, *fido*) τινὶ πιστεύειν, ω, *Dém.* —
Voyez FONDS.

FONDAMENTAL, ALE (*fundamentalis*, *e*)

Φεμελιώδης, εος, δ,ή· Φεμελιακός, ή,
όν.

FONDAMENTALEMENT (*fundamentali mo-
do*) Φεμελιωδῶς, Φεμελιακῶς.

FONDANT, E (*dissolvendo aptus*, *a*, *um*)
διαλυτικός, ή, όν, *actif*; διαλυτός, ή, όν,
passif.

FONDATEUR, TRICE (*fundator*, *conditor*,
trix) Φεμελιωτής, οὔ, δ· κτίστωρ, ορος,
δ, *Athén.* κτιστής, οὔ, δ, *N. Test.*

FONDATION (*fundatio*, *onis*) Φεμελιωσις,
εως, ή. Depuis la fondation de Rome,
ἀπὸ τῆς Ῥώμης κτισθείσης.

FONDEMENT (*fundamentum*, *i*) Φεμελιον,
ου, τό, *Thuc.* Σέμηλον, Σέμεθλον, *Hom.*
Jeter les fondements (*fundamenta ja-
cere*, *io*) τὰ Φεμελία καταβάλλεσθαι,
ομαι, *Thémist.*

FONDER (*fundare*, *o*, *avi*) κτίζειν, ίζω,
ίσω· Φεμελιούν, ῶ, ώσω, *N. Test.* C'est
vous qui, dès le commencement, ó
Seigneur, avez fondé la terre, σύ, κατ'
ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελιώσας, *Ps.*
CII, 26.

FONDER [Se sur quelque chose (*aliqua
re niti*, *or*) τινὶ ἐπισκῆπτεσθαι, ομαι,
Dém.

FONDERIE (*conflatorium*, *ii*) χωνευτήριον,
ου, τό. — (*conflatura*, *æ*) χωνεία, ας, ή,
Suid.

FONDEUR (*conflator*, *oris*) χωνευτής, οὔ,
δ. — d'or, χρυσοχόος, οὔ, δ.

FONDRE les métaux (*metalla liquare*, *o*)
τὰ μέταλλα χωνεύειν, ω. — de l'or,
χρυσοχεῖν, ῶ, ήσω. — de la cire, κηρὸν
τήχειν, κω, *Gal.* Se fondre (*liquescere*,
sco) ἀνατῆκεσθαι, τήκομαι, *Plut.* Il fond
de jour en jour (*tabescit in dies*) καθ'
ἡμέραν τήκεται. Fondre en larmes, δά-
κρυα ἀφιέναι, ίημι", *Dém.*

FONDRE sur l'ennemi (*in hostes irruere*,
o) ἐφορμᾶν, ῶ, τῷ πολεμίῳ, *Plut.* πρὸς
πολεμίοις, *Xén.*

FONDRIÈRE (*lacuna*, *æ*) τέλμα, ατος, τό,
Aristoph. τέναγος, εος, τό, *Plut.*

FONDS de terre (*agri fundus*, *i*) ἀγρός,
οὔ, δ, *Dém.* χωρίον, ου, τό, *Arist.* Des
biens-fonds, ou immeubles (*res immo-
biles*, *Digest.*) ὑποστατικά, ου ἀκίνητα,
ων, τά. Fonds, *capital* (*pecunie sum-
ma*, *æ*) ἀργυρίου κεφάλαιον, ου, τό,
Dém. Un grand fonds d'esprit (*magna*

vis ingenti) ἀγγίνοια, ας, ἡ, *Longin.*
FONDU, **VE**. De l'airain fondu (*liquefactum aes, aeris*) κελωνευμένος χαλκός, οὔ. Cette maison est fondue (*haec domus evanuit*) φρούδη αὐτῆ ἢ οἰκία, *Eur.*

FONGOSITÉ (*fungus, i*) μυκητότης, ητος, ἡ· μύκης, ητος, ὁ, *Diosc.*

FONGUEUX, **EUSE** (*fungosus, a, um*) μυκητόδης, εος, ὁ, ἡ.

FONTAINE (*fons, fontis, m.*) πηγὴ, ἡς, ἡ, *Plut.* κρήνη, ης, ἡ, *Dém.* Comme une fontaine (*fontis instar*) κρουνηδόν. Eau de fontaine (*aqua fontana*) πηγαῖον οὐ κρηναῖον ὕδωρ, ατος, *Athén.*

FONTAINEBLEAU ou fontaine - belle - eau (*fons bellaqueus*) Καλλιβρόση, ης, ἡ, *nom d'une fontaine d'Athènes.*

FONTAINIER ou **FONTENIER** (*aquilex, egis, m.*) ὁ τῶν πηγῶν ἐπιστάτης, οὐ.

FONTE de métaux (*metallorum constatura, æ*) ἡ τῶν μετάλλων γωνεῖα, ας, ἡ, *Suid.* — des neiges (*nivium resolutio, onis*) ἡ τῶν νιφάδων ἀνάλυσις, εως.

FONTICULE (*fonticulus, i*) πηγῆδιον, οὐ, τό, *Suid.*

FONTS baptismaux (*lustrales fontes, ium*) βαπτιστήριον, οὐ, τό.

FOR. Le for intérieur (*internum forum, i*) τὸ συνειδός, ὅτος· συνειδήσις, εως, ἡ, *Dém.*

FORAIN, **AINE**. Marchand forain (*circumforaneus mercator, oris*) περιγοραῖος ἔμπορος, οὐ· ἀγύρτης, οὐ, ὁ, *Suid.*

FORBAN (*maritimus prædo, onis*) πειρατής, οὔ, ὁ, *Plat.* Exercer le métier de forban, πειρατεύειν, ω.

FORÇAT (*coactus remex, igis*) ἄκων ἐρέτης, οὐ· ἀκούσιος ἐλατήρ, ἡρος.

FORCE (*vis, plur. vires, ium.* — *Le mot latin vis, dérivé d'vis, n'a point de datif au singulier; ainsi, pour rendre cette phrase: opposer la force à la force, ce serait un barbarisme de dire: opponere vim vi, il faudrait dire: vim vi repellere*) δύναμις, εως, ἡ· ἰσχύς, ὕος, ἡ· ἰς, ἰνός, ἡ· βία, ας, ἡ· κράτος, εος, τό· ἐνέργεια, ας, ἡ, κ. τ. λ. A force ouverte, βιαίως. Prendre quelqu'un de force, τινὰ βιάζειν οὐ βιάζεσθαι, ομαι. A toute force, οὐ absolument, παντελῶς. Selon ses forces, οὐ de toutes ses forces (*pro*

viribus) κατὰ δύναμιν, οὐ κατὸ δύναμιν. Il a force amis, force argent, πολλῶν φίλων, ἢ χρημάτων περισσεύει. A force de prières, πολλὰ λισσόμενος. Emporter une ville de vive force, τὴν πόλιν κατὰ κράτος αἰρεῖν, ὦ, *Isocr.*

FORCÉ, **ÊRE** (*coactus, a, um*) ἀναγκασθεῖς, βιασθεῖς, εῖσα, ἐν, *Isocr.*

FORCÉMENT (*per vim; invitus, a*) βιαίως, ἀκούσιως· ἄκων, οὔσα, *Isocr.*

FORCENÉ, **ÊRE** (*furibundus, a*) παρακεκηνκώς, οῖα, *Plat.* Etre forcené, εαυτοῦ ἐξίστασθαι.

FORCEPS (*forceps, c.*) λαβίς, ἰδος, ἡ.

FORCER quelqu'un à faire ou de faire quelque chose (*cogere, cogo, coegi aliquem facere aliquid ou ut aliquid faciat*) ἀναγκάζειν, ἄζω, ἄσω, τινὰ ποιεῖν τι, *Dém.* — à faire la paix (— *ad pacem*) βιάζεσθαι, ομαι, τινὰ παρὰ τὴν εἰρήνην, *Dém.*

FORCES (*forfices, icum, f.*) ψαλῖς, ἰδος, ἡ, *plur.* ψαλίδες, ων, αἶ.

FORER (*forare, o*) τρυπᾶν, ὦ, ἴσω, *Luc.*

FORESTIER, **ÈRE** (*silvaticus, a, um*) ὕλαιος, α, ον.

FORET (*crebra, æ*) τρύπανον, οὐ, τό, *Athén.*

FORÊT (*silva, æ*) ὕλη, ης, ἡ, *Xén.* νάπος, εος, τό· δρυμός, οὔ, ὁ, *Strab.*

FORFAIRE à son honneur (*pudorem violare, o*) τὴν αἰδῶ παραβαίνειν, ω.

FORFAIT (*flagitium, ii*) κακοουργία, ας, ἡ· ἀσέβημα, ατος, τό, *Dém.*

FORFANTE (*Ital. fursante*) ἀλαζών, ὄνος, ὁ, *Xén.* ἀλαζονογανοϋπλάρατος, οὐ.

Εἰ δέ τινες σκώπτουσιν ἀλαζονογανοϋπλάρατοι. *Archestr. cité par Athén. l.*

FORFANTERIE (*vaniloquentia, æ*) ἀλαζονεῖα, ας, ἡ, *Dém.*

FORGE (*ferraria fabrica, æ*) σιδηρουργία, ας, ἡ· σιδηρεῖον, οὐ, τό, *Arist.*

FORGER du fer (*ferrum cudere, do*) σιδηρον ἐργάζεσθαι, ομαι, *Arist.* — des mensonges (*mendacia fingere, go*) ψεύδη πλάττειν, ττω, *Dém.*

FORGERON (*ferrarius faber, bri*) σιδηρεύς, εως, ὁ, *Poll.* χαλκεύς, εως, ὁ.

FORGEUR de nouvelles (*famigator, Plaut.*) μυθοπλάτης, οὐ, ὁ, *Dém.* —

de calomnies (*delator, oris*) συκοφάντης, ου, δ, *Dém.*

FORLIGNER (*degenerare, o*) νοθεύεσθαι, ομαι, *Luc.*

FORMALISER [Se de quelque chose (*aliqua re offendi, or*) σκανδαλιζέσθαι, ομαι, *N. Test.*

FORMALITÉ. Observer les formalités (*constitutis formulas sequi, or*) νομικοῦς τρόποις ἔπεσθαι, ομαι.

FORMAT d'un volume (*libri forma, æ*) βιβλίου σχῆμα, ατος, τό.

FORMATION (*conformatio, onis*) πλάσις, εως, ἡ· σχηματισμός, οῦ, δ.

FORME (*forma, figura, æ; species, ei*) μορφή, ἧς, ἡ· ὄψις, εως, ἡ· εἶδος, εος, τό· ἰδέα, ας, ἡ, *Isocr.* Argumenter en forme, τεχνικῶς συλλογιζέσθαι, ομαι. Ne faire une chose que pour la forme (*perfunctorie agere*) πρὸς ἀφοσίωσιν ποιεῖν τι, παρέργως, ἀμελῶς, *Isocr.*

FORMEL, ELLE. En termes formels (*conceptis verbis*) διαρρήθην, *Esch.*

FORMELLEMENT (*expresse*) ῥητῶς, διαρρήθην, *Esch.*

FORMER (*formare, conformare, o, avi*) μορφοῦν, τυποῦν, ὦ, ὠσω· σχηματίζειν, ἴω, *Phil.* — des vœux, εὐχεσθαι, ομαι, *Xén.* — à la vertu, τινὰ παιδεύειν, ω, τὴν ἀρετὴν, *Esch.* εἰς τὴν ἀρετὴν, *Xén.*

FORMIDABLE (*formidabilis, e*) φοβερός, ά, όν, *Isocr.*

FORMULE (*formula, æ*) γραμματεῖον, ου, τό.

FORNICATEUR (*fornicator, oris*) πόρνος, ου, δ, *N. Test.*

FORNICATION (*fornicatio, onis*) πορνεία, ας, ἡ.

FORNIQUER (*fornicari, or*) πορνεύειν, ω.

FORS ou **HORS** (*præter, præterquam*) πλὴν, πλὴν ἢ. — Voyez **HORS** ou **EXCEPTÉ.**

FORT (*propugnaculum, i*) φρούριον, ίου, τό, *Thuc.* ἐπιτείχισμα, ατος, τό, *Dém.* Dans le fort de l'hiver, ἀκμάζοντος χειμῶνος.

FORT, devant un adjectif. Fort riche, fort puissant (*ditissimus, potentissimus, a, um*) πλουσιώτατος, δυνατώτατος, η, ον.

FORT, E (*fortis, e; potens, entis*) δυνατός,

ἡ, όν· ἰσχυρός, ά, όν. Femme forte (*virago, inis*) ἀνδρίς, ἰδος, ἡ, *Symmaq.* Tête forte, ἰσχυρογνώμων, ονος, δ, ἡ. A combien plus forte raison? πόσω μᾶλλον; Se faire fort (*spondere, eo*) ἐγυρᾶσθαι, ὦμαι, *Dém.*

FORTEMENT (*fortiter, valide*) ἰσχυρῶς, σφόδρα, *Dém.*

FORTERESSE (*arx, arcis*) ἀκρόπολις, εως, ἡ, *Isocr.* φρούριον, ου, τό, *Thuc.*

FORTIFIANT, E (*corroborando aptus, a, um*) βριῶν, ὦσα, ὦν.

FORTIFICATION (*munitio, onis; munimentum, i*) ὀχύρωμα, ατος, τό· ἐπιτείχισμα, ατος, τό, *Dém.*

FORTIFIER (*firmare, o, avi; munire, io, ivi*) βριᾶν, ὦ· κρατύνεσθαι, ομαι· περιτειγίζειν, ἴω, *Thuc.* Le mal se fortifie de jour en jour (*malum in dies ingravescit*) τὸ κακὸν καθ' ἡμέραν βαρύνεται.

FORTUIT, E (*fortuitus, a, um*) τυχηρός, ά, όν· τυχών, οῦσα, όν, *Dém.*

FORTUITEMENT (*fortuito*) τυχηρῶς, τυχόντως, τυχόν, *Isocr.*

FORTUNE (*fortuna, æ*) τύχη, ης, ἡ, *Dém.* Heureuse ou malheureuse —, εὐτυχία ἢ δυστυχία, ας, ἡ, *Isocr.* A la bonne fortune! ἀγαθὴ τύχη! *Xénoph. Cyrop., liv. IV.* — Le mot τύχη, fortune, ne se trouve pas dans Homère; ce qui est une preuve qu'il est d'une origine plus récente. L'exclamation de Xénophon, ἀγαθὴ τύχη, fait partie d'une inscription que nous avons lue sur la porte d'un ancien hôtel-de-ville d'Agde, et que nous allons transcrire ici :

FORTUNATE

INFORTUNATE

ΑΓΑΘΟΥΤΥΧΗΝ

ADVOLATO

Remarquons seulement qu'au lieu de dire ἀγαθὴ τύχη ADVOLATO, accourez à la bonne fortune, les anciens habitants d'Agde ont préféré réunir ces deux mots grecs, pour donner à leur cité maritime un nom d'un heureux augure, en l'appelant Ἀγαθοτύχη, ης.

FORTUNÉ, ÉE (*fortunatus, a, um*) εὐδαίμων, ονος, δ, ἡ· εὐτυχής, εος, δ, ἡ, *Dém.*

- Les Iles Fortunées, les Canaries (*fortunatae insulae*) εὐδαίμονες νῆσοι, ὦν, αἰ.
— Voyez FÉLICITÉ.
- FORUM (*forum*, i) ἀγορά, ᾧς, ἡ, *Dém.*
- FORURE (*terebratio, onis*) τρύπησις, εως, ἡ.
- FOSSE (*fossa, fovea, æ; scrobs, bis, c.*) τάφρος, ου, ἡ· ταφρεία, ας, ἡ· διωρυχή, ἡς, ἡ, *Dém.* ὄρυγμα, ατος, τό, *Xén.* Basse-fosse (*subterraneus carcer, eris*) ὑπόγειος φυλακή, ἡς. Creuser une fosse, ταφρεύειν, ὦ. Vieillard sur le bord de la fosse (*capularis senex, silicernium*) τυμβογέρων, οντος, *Eur.*
- FOSSE. Entourer une place d'un fossé (*castellum fossa circumdare, do, dedi*) τῆν τάφρον τῷ φρουρίῳ περιβάλλεσθαι, ομαι, *Xén.*
- FOSSETTE (*fossula, æ*) ὄρυγματίον, ἰου, τό. — de la joue (*malæ lacuna, æ*) ἡ τῆς παρεῖας κοιλότης, ἡτος.
- FOSILE (*fossilis, e*) ὄρυκτός, ἡ, ὄν, *Diosc.*
- FOSSEUR (*fodere, circumfodere, io*) ταφρεύειν, περιταφρεύειν, ὦ, ὦω περισκάπτειν, πτω, ψω· περιορύττειν, ττω, ξω, *Theophr.*
- FOSSEUR (*fossor, oris*) σκαπτήρ, ὄρυκτῆρ, ἡρος, ὁ, *Phil.* — (*vespillo, onis*) ἐνταφιαστής, οῦ, ὁ, *Sept.*
- FOU. — Voyez FOL, FOLLE.
- FOUDRE (*fulmen, inis*) κεραυνός, οῦ, ὁ, *Arist.* L'oiseau qui porte la foudre, κεραυνοφόρος οἰωνός, οῦ. Montagnes souvent frappées de la foudre, Ἀκροκεραύνια ὄρη, ὦν. Etre embrasé par la foudre, κατακεραυνοῦσθαι, οῦμαι. Frapper de la foudre, κεραυνοβολεῖν, ὦ· κεραυνοῦν, ὦ, *Plut.*
- FOUDROIEMENT (*fulminatio, onis*) κεραυνωσις, εως, ἡ.
- FOUDROYANT, E (*fulminans, antis*) κεραυνοδόλος, ου, ὁ, ἡ.
- FOUDROYÉ, ÉE (*fulmine percussus, a, um*) κεραυνόβολος, ου, ὁ, ἡ.
- FOUDROYER (*fulminare, o, avi*) κεραυνοβολεῖν, ὦ· κεραυνοῦν, ὦ, ὦω, *Plut.*
- FOUET (*flagrum, flagellum, i*) μαστίξ, ἶγος, ἡ· αἰκία, ας, ἡ. Marques des coups de fouet (*vibices, icum, f.*) ἡ σμῶδις ου σμῶδιγξ, *Hom.* αἰμάλωψ, ὦπος, ὁ, *Gal.* Esclave digne du fouet (*verbero, onis*) μαστιγίας, ἰου, ὁ, *Plut.*

- FOUETTÉ, ÉE. Etre fouetté du vent, de la pluie, de la grêle (*vento, imbre, grandine verberari, or*) ἀνέμῳ, ὀμβρῳ, χαλάξῃ τύπτεσθαι, τινάσσεσθαι, ομαι. Ce n'est que de la crème fouettée, τοῦτο ἀνεμῳλίον ἐστί.
- FOUETTER un enfant (*puerum virgis caedere, do*) τὸν παιῖδα μαστιγοῦν, ὦ, ὦω, *Dém.* — un cheval, τὸν ἵππον μαστιζειν, ἰζω, ἰζω, *Plut.*
- FOUETTEUR (*plagosus, a*) πληγῳδης, εος, ὁ, ἡ.
- FOUGÈRE (*filiix, icis, f.*) πτερὶς, ἰδος, ἡ. Que ne suis-je la fougère! etc. ἐγὼ πτερὶς μὲν εἶην, ἰμιτέ d'Anacrōn.
- FOUGUE (*impetus, us; ardor animi*) ὄρμη, ἡς, ἡ· οἶστρος, ου, ὁ. Se mettre en fougue, entrer en fougue, διὰ θυμὸν φέρεσθαι, ομαι, *Arist.*
- FOUGUEUX, EUSE (*impetuosus, a, um*) ὄρμητικός, ἡ, ὄν· βαγδαῖος, α, ὄν, *Plut.*
- FOUILLE (*terræ fossio, onis*) ὄρυξις, εως, ἡ, *Suid.* ὄρυχή, ἡς, ἡ, *Plut.*
- FOUILLER, creuser la terre (*terram fodere, io*) σκάπτειν, πτω, ψω· ὀρύττειν, ττω, ξω. — un voleur (*furem excutere, tio, ssi*) τὸν φῶρα ἀναζητεῖν, ὦ. — dans l'antiquité (*antiqua revolvere, vo*) τὰ παλαιὰ γράμματα ἐρευᾶν, ὦ, ἡσω. — dans les replis de sa conscience, τὴν συνειδησιν ἐξετάζειν, ἀζω, *Isocr.*
- FOUINE (*mustela foīna, Cuv.*) ἰκτίς, ἰδος, ἡ, *Arist.*
- FOUIR (*terram fodere, io*) σκάπτειν, πτω, ψω· ὀρύττειν, ττω, ξω. L'action de fouir (*fossio, onis*) ὄρυξις, εως, ἡ, *Suid.* ὄρυχή, ἡς, ἡ, *Plut.*
- FOULANT, E. Pompe foulante, πιέσιμος σιφών, ἴνος.
- FOULE (*turba, æ*) τύρβη, ἡς, ἡ· ὄχλος, ου, ὁ, *N. Test.* — multitude, tant de personnes que de choses (*multitudo, inis*) πληθος, εος, τό, *Dém.* Avoir une foule d'occupations (*plurimis negotiis distineri, eor*) πραγμάτων ἀφθόνως ἔχειν, ἔχω· Confondu dans la foule, ἐν τοῖς πολλοῖς λαθών, ὄντος. En foule, à la foule, σωρητόν, *Hérod.*
- FOULER aux pieds (*conculcare, o, avi*) καταπατεῖν, ὦ, ἡσω, *Thuc.* — le peuple, l'accabler d'impôts (*populum tributis*

obruere, ο) μαιζονα εἰσφορὰν τῷ δῆμῳ προστάττειν, ττω, ξω, *Isocr.* Se fouler le pied (*pedem sibi oblidere, do*) τὸν πόδα στρέφειν, φω, ψω, *Hér.*

FOULERIE (*fullonica, æ*) γναφεῖον, ου κναφεῖον, ου, τό, *Hér.*

FOULON (*fullo, onis*) γναφεύς, ου κναφεύς, έως, δ, *Aristoph.* Métier de foulon (*ars fullonica*) γναφευτική, ου κναφευτική τέχνη, ης, ή. L'exercer, γναφεύειν, ου κναφεύειν, ω, *Aristoph.* Chardon à foulon (*dipsacus fullonum, Linn.*) γναφική, ου κναφική ἀκανθα, ης, *Diosc.*

FOULQUE, ου Poule d'eau (*fulica, æ*) κέπρος, ου, δ· κήξ, ηρός, ή· αἴθουα, ας, ή, *Arist.*

FOULURE (*contusio, onis*) θλάσις, εως, ή· θλάσμα, ατος, τό, *Diosc.*

FOUR (*furnus, i*) ἴπνος, ου, δ, *Aristoph.* κλίβανος, ου, δ, *Hér.* Pain cuit au four (*furnaceus panis*) κλιβανίτης, ἰπνίτης ἄρτος, ου, δ, *Athén.*

FOURBE (*fraudulentus, a, um*) πανοῦργος, ου, δ, ή· δολερός, ά, όν· ἀπατηλός, ή, όν, *Xén.* Agir en fourbe, πανουργεῖν, ῶ, ήσω.

FOURBER (*per fide agere*) παρὰ κρούειν, ω, τινά, *Plat.*

FOURBERIE ου **FOURBE** (*fraus, dolus, fallacia*) ἀπάτη, ης, ή· δόλος, ου, δ· παράκρουσις, εως, ή, *Dém.*

FOURBIR des armes (*arma polire, io*) ἔπλα λειαίνειν, ἀβρύνειν, ω.

FOURBISSÉUR (*armorum politor, oris*) ἐπλοποιός, οῦ, δ.

FOURBU, *UE*, en parlant des chevaux (*labefactus equus*) κεκοπιακώς, κεκμηκώς ἵππος, ου.

FOURCHE (*furca, æ*) δίκρανον, ου, τό, *Luc.* Fourches patibulaires (*patibulum, i*) σταυρός, οῦ, δ· κύφων, ωνος, δ, *Arist.*

FOURCHÉ, *ÉE* (*bifidus, a, um*) δισχιδής, έος, δ, ή.

FOURCHETTE (*fuscina, æ*) κρεάγρα, ας, ή. — à trois dents, τρίαίνα, ας, ή· τριόδους, οντος, δ, *Arist.*

FOURCHON (*fuscine dens, dentis, m.*) δ τῆς κρεάγρας οδούς, όντος.

FOURCHU, *UE*. Pied fourchu (*bisulca ungula, æ*) δισχιδής ὀπλή, ης. Chemin fourchu (*bivium, ii*) ἀμφοδος, ου, ή, *Xén.*

FOURGON (*rutabulum, i*) σκάλευθρον, ου, τό· ἴπνιος κοντός, οῦ.

FOURGON pour l'armée (*castrense carrum, i*) στρατιωτική ἄμαξα, ης, *Xén.*

FOURGONNER. Ne fourgonnez point tant dans ce feu, τούτου πῦρ μὴ παρακινῆς.

FOURMI (*formica, æ*) μῦρμος, ου, δ, *Hésych.* μύρμηξ, ηκος, δ, *Elien.*

FOURMILIER (*myrmecophaga didactyla, Cuv.*) μυρμηκοφάγος, ου, δ.

FOURMILIERE (*formicarum domicilium, ii*) μυρμηκιά, ἄς, ή, *Plut.* Ce mot grec se prend aussi dans le sens d'une grande multitude; ἀγαθῶν μυρμηκιά, ἄς, ή· *Prov. cité par Henri Etienne, dans son Trésor de la Langue Grecque.*

FOURMI-LION (*formica-leo, onis, m.*) μυρμηκολέων, οντος, δ.

FOURMILLEMENT (*formicatio, onis*) μυρμηκίσις, εως, ή.

FOURMILLER (*formicare, o*) μυρμηκίσῃν, ῶ· μυρμηκίζειν, ἴω. — (*scatere, eo, ui*) βρῦειν, ω, σω, *Aristoph.*

FOURNAISE (*fornax, acis, f.*) βαῦνος, ου, δ· κάμινος, ου, δ, *N. Test.*

FOURNEAU (*fornacula, æ*) καμίνιον, ίου, τό.

FOURNÉE de pain (*untus operæ coctura*) μία ἄρτου ἔψησις, εως.

FOURNIER (*furnarius, ii*) καμινοκαύστης, ου, δ.

FOURNIR (*suppeditare, o, avi*) ἐκπορίζειν, ἴω, *Plat.* — de l'argent à quelqu'un, χρήματά τινι χορηγεῖν, ῶ, *Isocr.* — des aliments, τῆς τροφῆς τινι ἐπαρκεῖν, ῶ, ἴσω, *Arist.* — (*perficere, io, feci*) ἐπιτελεῖν, ῶ, ἔσω, *Isocr.*

FOURNISSEUR (*præbitor, oris*) πάροχος, ου, δ.

FOURNITURE (*suppeditatio, onis*) ἐπάρκεια, είας, ή, *Polyb.* ἐπιχορηγία, γίας, ή, *N. Test.*

FOURRAGE (*pabulum, i*) χόρτασμα, ατος, τό, *N. Test.* νομή, ης, ή· χιλός, οῦ, δ· βορά, ἄς, ή, *Xén.* — (*pabulatio, onis*) χορταγωγία, ας, ή. Ramasser du fourrage, χορτάζειν, ἄζω, ἄσω.

FOURRAGER (*pabulari, or*) χορταγωγεῖν, ῶ, ἴσω· πρὸς νομάς ἐξάγειν, γω, ξω, *Xén.*

FOURRAGEUR (*pabulator, oris*) χορταγωγός, οῦ, δ.

FOURRÉ, εε. Habit fourré, διφθέρα, σι-
σύρα, ας, ή. Coup fourré (*occulta proditio*,
onis) λαθραία πρόδοσις, εως. Paix
fourrée (*simulata pax*, *acis*) προσποίη-
τος ειρήνη· σφαλερά και άπιστος ειρήνη,
ης, ή, *Dém.*

FOURREAU d'une épée (*ensis vagina*, α)
ξιφοθήκη, ης, ή. Tirer l'épée de son
fourreau (*gladium evaginare*, ο, *avi*) έξ
κολεού ξίφος έλκεσθαι, ομαι, *Hom. Il. I.*
194. L'y remettre, άψ έξ κολουδόν ξίφος
ώθειν, *Hom. Il. I. 220.*

FOURRER la main dans sa poche (*manum*
in peram inserere, *ro*, *rui*) την χείρα εις
πήραν άνιέναι, ίημι*, *Arist.* έμβάλλειν,
βάλλω*. Se fourrer chez les grands (*sese*
in principum domos insinuare) έαυτόν εις
την των δυναστών όμιλιαν παρεισάγειν,
Plut. Se bien fourrer, pour se défendre
du froid, έαυτόν άντι του κρύους σκεπά-
ζειν, άζω.

FOURREUR (*pellio*, *onis*) διφθεροπόλης, ου,
δ.

FOURRURE (*pellicea vestis*; *pellicium*
stragulum) σισύρα, διφθέρα, ας, ή.

FOURVOYER [*Se* (*via aberrare*, ο) της δόδου
άμαρτάνειν, άνω, *ful.* άμαρτήσω.

FOUTEAU. — Voyez HÉTRE.

FOYER (*focus*, *i*) έστία, ίας, ή, *Hérod.*
έσχάρα, ας, ή, *Hom.* Combattre pour la
défense de ses autels et de ses foyers
(*pro aris et focis dimicare*, ο) ύπερ
των βωμών και των έστιών διαμάχεσθαι,
ομαι.

FRACAS (*fragor*, *oris*) κτύπος, ου, δ, *Xén.*
πάταγος, ου, δ, *Arist.* — (*tumultus*, *us*)
Θόρυβος, ου, δ, *Thuc.* ταραχή, ης, ή,
Dém. Qui fait un grand fracas, βαρύκτυ-
πος, ου, δ, ή.

FRACASSER (*frangere*, *go*, *fregi*) κλῆν,
έπικλῆν, κατακλῆν, ώ, άσω, *Plut.*

FRACTION (*fractio*, *onis*; *fragmentum*, *i*)
κλάσις, εως, ή· κλάσμα, ατος, τό. Ils le
reconnurent à la fraction du pain, έγνώ-
σθη αύτοις έν τη κλάσει του άρτου, *Luc.*
XXXIV, 35. Fraction arithmétique,
αριθμητική μερίς, ίδος.

FRACTURE d'un os (*ossis fractura*, α) ή
του οστού κλάσις, εως. — d'une porte
(*januæ infractio*, *onis*) τό της Θύρας
κάταγμα, σύντριμμα, ατος· διάρρηξις,
εως, ή.

FRACTURÉ, εε (*fractus*, *a*, *um*) κατεαγώς,
υία, ός· κατεαγείς, εισα, έν.

FRAGILE (*fragilis*, *e*) εύκλαστος, εύθραυ-
στος, ου, δ, ή, *Plut.* — (*fluxus*, *caducus*,
a, *um*) εύκατάπτωτος, ου, δ, ή, *Eur.*

FRAGILITÉ (*fragilitas*, *atis*) ψαθυρότης,
ητος, ή, *Arist.* — des choses humaines
(*humanarum rerum imbecillitas*, *atis*)
ή των ανθρώπινων πραγμάτων άσθένεια,
ας.

FRAGMENT (*fragmentum*, *i*) Θραύμα,
ατος, τό, *Luc.* κλάσμα, ατος, τό, *N.*
Test.

FRAI, en parlant des poissons, δ των
ιχθύων συνουσιασμός, ου.

FRAICHEMENT (*roscido in loco*) έν τόπω
δροσερω. — (*recentissime*) νεωστί, *Isocr.*
άρτι, άρτίως, έναγχος, *Dém.*

FRAICHEUR (*frigus*, *oris*) ψύχος, εος, τό.
— du teint (*vividus color*, *oris*) εύχροια,
ας, ή, *Gal.* Dont le teint est plein de
fraicheur, εύχροςος, ου, δ, ή, *Xén.* Frai-
cheur, *douleur rhumatismale*, βρευμα-
τισμός, ου, δ.

FRAIRIE (*hilaris convivium*, *ii*) εύωχία,
ας, ή, *et peut-être aussi* φρατρία, ας,
ή.

FRAIS (*impensa*, α) δαπάνη, ης, ή, *Plut.*
— journaliers, τό καθ' ήμέραν άνάλωμα,
ατος, *Dém.* Faire de grands frais pour
une entreprise, μεγάλα άναλώματα εις τι
ανάλίσκεσθαι, ομαι· ου μικράς δαπάνας
εις τι δαπανῶν, ώ, *Dém.* A ses propres
frais (*propriis sumptibus*) ιδίοις τέλεσι,
Den. Hal.

FRAIS, AÏCHE (*frigidus*, *a*, *um*) ψυχρός,
ά, όν, *Xén.* L'air devient plus frais, δ
αήρ ψυχίζεται. Boire de l'eau fraiche,
boire frais, ψυχροποτειν, ώ. Sentir le
frais, του ψύχους αισθάνεσθαι, ομαι. Des
troupes fraîches, νεήλυδες στρατιωται.
ών. Du beurre frais, νεόπηκτον βούτυρον,
ου. Qui a le teint frais, εύχροςος, ου, δ, ή,
Xén.

FRAISES (*fraga*, *orum*) κόμαρα, ων, τά,
Plan.

FRAISE de veau, μόσχοι μεσεντέριον, ου.
τό. — *collet*, περιτραχήλιον, ίου, τό. —
rang de pieux, περίφραγμα, ατος, τό.

FRAISER, plisser à la façon des fraises
(*crispare*, *corrugare*, ο) βυτιδοῦν, ώ, ώσω,
Arist.

FRAISIER (*fragaria vesca*, Linn.) κόμαρος, ου, δ, ἡ.

FRAMBROISE (*Idæi rubi morum*, i) τὸ τῆς Ἰδαίας βάτου μόνον, ου.

FRAMBOISIER (*Idæus rubus*, Linn.) Ἰδαία βάτος, ου.

FRANC, *unité monétaire (du poids de 5 grammes d'argent) qui se divise en 10 décimes ou en 100 centimes*, τὸ τῆς Γαλλίας ἀργύρεον νόμισμα, ατος. Mille francs pèsent cinq kilogrammes, χίλια φράγκα πέντε χιλιογράμμασιν ἰσοσταθμεῖ. — Voyez MÈTRE.

FRANC, CHE (*ab aliqua re immunis*, is) τινός ἀτελής, έος, δ, ἡ, *Dém.* — (*ingenuus*, a, um) ἐλευθέριος, ίου, δ, ἡ, *Plut.* — (*sincerus*, a, um) ἀφελής, έος, δ, ἡ. ἀπλός, *contr.* οὔς, ἡ, οὔν, *Dém.* Un homme franc du collier, παρῆρσιαστής, ου, δ. Parler franc et net, avec franchise, παρῆρσιάζεσθαι, ομαι, *Dém.* Trois jours francs, τρεῖς ὄλαι ἡμέραι. Un franc impudent, ὑπερναίσχυντος, ου, *Dém.* Un olivier franc, καλλιέλαιος, *opposé à l'olivier sauvage*, ἀγριέλαιος, ου, ἡ, *Paul*, *Rom.* XI, 24.

FRANÇAIS, E (*Gallus*, a) Γάλλος, η. La langue française (*gallica lingua*) Γαλλικὴ γλῶσσα, ης. Parler français (*gallice loqui*, or) Γαλλικίζειν, ίζω.

FRANCE (*Gallia*, iæ) Γαλλία, Γαλατία, Κελτικὴ, Φραγκία. Voici comment s'explique César au sujet de l'ancienne France :

Gallia est omnis divisa in partes tres; quarum unam incolunt Belgæ, aliam Aquitani, tertiam qui ipsorum lingua Celtae, nostra Galli adpellantur. Hi omnes lingua, institutis, legibus inter se differunt. Gallos ab Aquitanis Garumna flumen, a Belgis Matrona et Sequana dividit. Horum omnium fortissimi sunt Belgæ, etc.

Πᾶσα μὲν ἡ Γαλατία εἰς τρία μέρη διήρηται. ὧν τὸ μὲν οἱ Βέλγαι, τὸ δὲ οἱ Ἀκυϊτανοί, τὸ τρίτον δὲ οἱ ἐπιγυρῖως μὲν Κέλται, κατὰ δὲ τὴν ἡμετέραν φωνὴν Γάλλοι ὀνομαζόμενοι, χαιτοκοῦσι. Καὶ οὗτοι μὲν πάντες ἔς τε τὴν διέλεκτον, καὶ τοὺς νόμους, καὶ τὴν δίαίταν, ἀπ' ἀλλήλων κχωριδαται. Τοὺς δὲ Κέλτας ἀπὸ

μὲν τῶν Ἀκυϊτανῶν δὲ Γαρούμνας, ἀπὸ δὲ τῶν Βελγῶν ἔτε Ματρόνας καὶ δὲ Σεκάνας διορίζουσι ποταμοί. Πάντων τούτων κράτιστοί εἰσιν οἱ Βέλγαι, κ.τ.λ.

FRANCHEMENT (*aperte, libere*) ἀπλῶς, ἀδόλως, ἀφελῶς, *Dém.* Parler franchement, παρῆρσιάζεσθαι, ομαι, *Dém.*

FRANCHIR un fossé (*fossam transilire*, io) τὴν τάφρον ὑπερβαίνειν, ω, *Dém.* διαπηδᾶν, ὦ, *Xén.* ὑπερπηδᾶν, ὦ, *Esch.* — le mot, παρῆρσιάζεσθαι, ομαι, *Dém.*

FRANCHISE (*immunitas, atis*) ἀτέλεια, ας, ἡ, *Dém.* — (*candor, oris; libertas, atis*) παρῆρσία, ας, ἡ. Parler avec franchise (*liberius loqui, or*) παρῆρσιάζεσθαι, ομαι, *Dém.*

FRANCISER une expression grecque ou latine, ἑλληνικὴν ἢ ῥωμαϊκὴν λέξιν Γαλλικίζειν, ίζω. et de là Γαλλικισμός, οὔ, δ.

FRANÇOIS, E. — Voyez FRANÇAIS, E.

FRANCOLIN (*attagen, enis, m.*) ἀτταγὴν, ἦνος, δ.

FRANGE (*fmbria, æ*) Θύσανος, ου, δ. κράςπεδον, ου, τό, *Athén.*

FRANGÉ, ÉE (*fmbratus, a, um*) Θυσανόεις, όεσσα, όεν, *Hom.* II. XVII, 593.

FRANQUETTE. A la bonne franquette, *locution familière*, ἀπλῶς, ἀδόλως, ἀφελῶς, *Dém.* ἀκίεθῆλως, *Isocr.*

FRAPPANT, E (*stupendus, a, um*) καταπληκτικός, ἡ, όν.

FRAPPE (*impressio, onis*) τύπος, ου, δ.

FRAPPÉ, ÉE, de la foudre (*fulmine ictus, a, um*) κεραυνωθείς, εἶσα, έν, *Plut.* — d'étonnement, τεθηπώς, υἷα, ός.

FRAPPEMENT (*percussio, onis*) πλήξις, εως, ἡ. πλήγμα, ατος, τό.

FRAPPER (*verberare, o, avi*) τύπτειν, πτω, ψω, *Dém.* — à la porte (*januam pulsare, o, avi; percutere, tio, ssi*) τὴν θύραν κόπτειν, πτω, ψω. Θυροκοπεῖν, ὦ, *Aristoph.* Voici, je me tiens à la porte, et je frappe (*ecce, sto ad ostium, et pulso*) ἰδοῦ, ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν, καὶ κρούω, *Apoc.* III. 20. Qui frappe à ma porte? τίς θύραν ἀράσσει; *Anacr. Od.* III. Frapper une médaille d'or, χρυσοῦν νόμισμα κόπτειν, πτω, ψω, *Diod.* Sic. Frapper ou battre des mains, τῷ χειρε κροτεῖν, ὦ, *Xén.* Frapper quelqu'un d'étonnement

(aliquem percellere, cello, culi) ἐκπλήσσειν, σσω, ζω, τινά, *Hérod.*

FRAPPEUR, RUSE (*plagosus, a*) πληγώδης, εος, δ, ή.

FRATERNEL (*fraternus, a, um*) ἀδελφικός, ή, όν, *Chrys.*

FRATERNELLEMENT (*fraterne*) ἀδελφικῶς, *Jos.*

FRATERNISER (*fraterne vivere*) ἀδελφικῶς ζῆν.

FRATERNITÉ (*fraternitas, atis*) ἀδελφότης, ητος, ή, *Chrys.*

FRATRICIDE (*fratricida, æ, m.*) ἀδελφοκτόνος, ου, δ, *Hér.* — (*fratricidium, ii*) ἀδελφοκτονία, ας, ή, *Grég. Naz. Commettre un fratricide, ἀδελφοκτονεῖν, ὦ, ήσω.*

FRAUDE (*fraus, dis*) ἀπάτη, ης, ή· παράκρουσις, εως, ή, *Dém.*

FRAUDER (*fraudare, o*) ἐξαπατᾶν, ὦ, *Luc.* παρακρουεῖν, ω, σω, *Dém.*

FRAUDULEUSEMENT (*fraudulenter*) δολίως, δολερῶς.

FRAUDULEUX, RUSE (*fraudulentus, a, um*) ἀπατηλός, ή, όν· δολερός, ά, όν, *Xén.*

FRAXINELLE (*dictamus albus, Linn.*) δίκταμνον λευκόν.

FRAYÉ, ÉC. Chemin frayé, route frayée (*trita via, æ*) λεωφόρος ὁδός, οὔ, ή.

FRAYER à quelqu'un le chemin (*alicui viam aperire, io; iter sternere, no*) τὴν ὁδόν τινι δεικνύναι, υμι· ποιεῖν ὁδόν εἶναι τινι, *Dém.* Ces deux hommes ne frayent pas ensemble, τούτω τῷ ἀνθρώπῳ οὐ συμφωνεῖτον. — Voyez **FRAI**.

FRAYEUR (*pavor, horror, terror, oris*) φόβος, ου, δ, *Dém.* δεῖμα, ατος, τό, *Plat.* δέος, δέεος-δέους, τό, *Isocr.* τρόμος, ου, δ. *Plut.* Il en pensa mourir de frayeur, μικροῦ μὲν ὑπὸ τοῦ δέους ἐξέθανε, *Σνήσχω* *.

FREDAINE, folie de jeunesse (*lasciva licentia, æ*) ἀσέλγεια, ας, ή, *Phil.* Faire des fredaines, ἀλοαστεῖν, ὦ, ήσω.

FREDON (*tremula modulatio, onis*) τρομερὰ μελωδία, ας.

FREDONNER (*vocem tremule modulari, or*) τρομερᾶ φωνῆ μελωδεῖν, ὦ.

FRÉGATE (*bellica navis, is*) πολεμικὴ ναῦς, ναός.

FREIN (*frenum, i*) χαλινός, οὔ, δ, *Xén.* φιμός, κημός, οὔ, δ, *Aristoph.* Mettre

un frein, χαλινὸν ἐμβάλλειν τινί· ἵππον χαλινουῖν, ὦ· φιμουῖν, κημουῖν, ὦ, ὡσω, *Xén.* Qui n'a point de frein, ἀχαλινός, ου, δ, ή. Dont le frein est d'or, χρυσοχαλινός, ου, δ, ή, *Xén.*

FRELATER du vin (*vinum concinnare, adulterare, o*) οἶνον συσκευάζειν, ω· κιβδηλεύειν, ω.

FRÈLE (*fragilis, e*) εὐθραυστος, ου, δ, ή, *Plut.* βληχρός, ά, όν· ἀσθενής, εός, δ, ή, *Isocr.*

FRELON (*crabro, onis*) ἀνθρήνη, ης, ή· σφήξ, ηκός, δ, *Arist.*

FRELUGUET (*trossulus, i*) λαμυρός, οὔ, δ.

FRÉMIR (*fremere, mo, mui*) φρυάττεσθαι, ομαι, *Plut.* φρίσσειν, σσω, ζω, *Eur.* — d'horreur (*horrescere, sco*) καταφοβείσθαι, οὔμαι, *Aristoph.* καταθαμβείσθαι, οὔμαι, *Plut.*

FRÉMISSEMENT (*fremitus, us*) φρύαγμα, ατος, τό, *Xén.* φρίζ, ικός, ή, *Hom. Il. XXI. 126.*

FRÈNE (*fraxinus excelsior, Linn.*) μελία, ας, ή, *Diosc.*

FRÉNÉSIE (*delirium, ii*) φρενίτις, ιδος, ή, *Alex. Aphrod.* Avoir un accès de frénésie, φρενιτίζειν, ἰζω· φρενιτιᾶν, ὦ, *Gal.*

FRÉNÉTIQUE (*delirius, a*) φρενιτικός, ική, *Gal.*

FRÉQUEMMENT (*frequenter*) πολλάκις· συχνῶς, συχνάκις, *Xén.* πυκνῶς, *Plat.* πυκνάκις, *Arist.*

FRÉQUENCE (*frequentia, iæ*) πυκνότης, ητος, ή, *Isocr.*

FRÉQUENT, E (*creber, bra, brum*) θαμνός, ή, όν, *Plut.* συχνός, ή, όν, *Plat.* πυκνός, ή, όν, *Dém.* Des mutations très-fréquentes, πυκνότεται μεταβολαί, *Isocr.*

FRÉQUENTATIF. Terme de grammaire, en parlant d'un verbe qui marque l'action fréquente de son primitif, comme : βριπάζειν, άζω, άσω, (*jaetare, o*) de βριπτειν, πτω, ψω (*jacere, io*).

FRÉQUENTATION (*frequentatio, onis*) συχνοσις, εως, ή. — *liaison, intimité* (*usus et consuetudo*) συνήθεια, ας, ή· οικειότης, ητος, ή, *Dém.* La fréquentation des méchants, ή τῶν πονηρῶν διηλία, ας.

FRÉQUENTÉ, ÉC. Un chemin fréquenté (*via frequens*) πολυάνθρωπος ὁδός, οὔ, ή, *Arist.*

FRÉQUENTER un collège (*scholam frequentare, o*) εἰς τὸ διδασκαλεῖον φοιτᾶν, ὦ, *Dém.* Vous ne vous fréquentez pas assez, οὐδὲ θαμλίξεις ἡμῖν, *Plat.*

FRÈRE (*frater, tris*, dérivé de φρατήρ, φράτωρ, φρατρία) ἀδελφός, οὔ, δ. — consanguin, δημοπάτωρ ou δημοπάτριος. — utérin, δημομήτωρ ou δημομήτριος. — germain, δημοπάτριος καὶ δημομήτριος, *Dém.* Frères de lait (*collactanei*) δημογάλακτες, κτων. Frères jumeaux (*gemini, gemelli*) δίδυμοι, ὦν · διδυμάδονες, ὦν, *Hom.*

FRÉSINE (*strix, igis*) στρίξ, ιγός, ἡ · σύρνιον, ου, τό.

FRESQUE. Peindre à fresque (*Ital.* dipingere a fresco) ἐπ' ὑγροῦ κονιάματος ζωγραφεῖν, ὦ.

FRÈSSE (*exta, orum*) ἔντερα, ὦν, τὰ · σπλάγχνα, ὦν, τὰ.

FRET (*navis conductio, onis*) ναῦλον, ου, τό · πορθμεῖον, ου, τό, *Plut.*

FRETTEUR UN VAISSEAU (*navem conducere, co*) τὸ πλοῖον ναυλοῦν, ὦ, *Plut.*

FRETILLANT, E (*irrequietus, a*) σκιρτητικός, ἡ, ὄν · ἀνήσυχος, ἀστατος, ου, δ, ἡ, *Bas.*

FRETILLER. Enfant qui ne fait que fretiller (*puer stare loco nescius*) ἀστατον παιδίον, ου.

FRETIN (*pisciculi, orum*) ιχθύδια, ἰων, τὰ, *Plut.* — (*quisquiliæ, arum*) περιψήματα, ὦν, τὰ, *N. Test.*

FRIABILITÉ (*friabilis natura, æ*) ψαθυρότης, ητος, ἡ.

FRIABLE (*friabilis, e*) ψαθυρός, ά, ὄν · εὐθραυστος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

FRIAND, E (*catillo, onis*) λίχνος, η, *Plat.* Des mets friands (*exquisite dapes, um*) ὀρεκτικὰ ἐδέσματα, ὦν.

FRIANDISE (*catillatio, onis*) λιχνεία, ας, ἡ, *Plut.* Des friandises (*cupedia, orum*) πέμματα, ὦν, τὰ, *Plut.* Avide de friandises (*cupediis inhians*) λίχνος, η, *Plat.*

FRIASSÉE (*frixa* ou *frixa caro*) τηγανισμός, οὔ, δ.

FRIASSER UN LIÈVRE (*leporem frigare, go*) τὸν λαγὼν φρύγειν, γω, ζω · τηγανίζειν, ἴω · μιστύλλειν, λλω.

Μίστυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελίοισιν ἔπειραν.

Hom. Il. I. 465.

Ce vers grec a fourni à Martial le calembourg suivant :

Si tibi Mistyllus coquus, Æmiliane, vocatur,

Dicetur quare non Taratalla mihi?

FRICHE. Une terre en friche (*incultus ager*) χειρσώδης ou ἀνέργαστος ἀγρός, οὔ. Rester en friche, χειρσεύειν, ω, *Diod. Sic.*

FRICTION (*frictio, onis*) τρίψις, εως, ἡ, *Gal.*

FRILEUX, EUSE (*alsiosus, a; frigoris impatiens*) δύσριγος, ου, δ, ἡ · δυσριγής, έος, δ, ἡ.

FRIMAS (*pruina, æ*) πάχνη, ης, ἡ, *Arist.* Un air plein de frimas (*pruinosis aër, ris*) παχνώδης ἀήρ, έρος.

FRIME (*simulatio, onis*) προσποίησης, εως, ἡ, *Arist.*

FRINGANT, E (*petulans, antis*) ἀσελγαίωνων, ουσα, *Dém.* σκιρτητικός, ἡ, ὄν · πολύσκαρβος, ου, δ, ἡ, *Hom. Il. II. 814.*

FRIPER ses habits (*vestes deterere, o*) τὰς ἐσθῆτας ἀποτρίβειν, κατατρίβειν, βω, ψω. **FRIPERIE** (*interpolata vestimenta*) γρυτάρια, ἰων, τὰ.

FRIPIER, ÈRE (*interpolator, trix*) γρυτοπώλης, βρωποπώλης, ου, δ · πῶλις, ιδος, ἡ, *Sept.*

FRIPON, ONNE (*nebulo, onis*) οὔτιδανός, οὔ, δ, *Hom.* Œil fripon, mine friponne, ἀσελγαίωνων ὀφθαλμός, οὔ · ἀσελγαίνουσα ὄψις, εως.

FRIPONNER (*suffurari, or*) ὑφαρπάζειν, ἄζω, ἄσω ου ἄζω · ὑποκλέπτειν, πτω, ψω, *Pand.*

FRIPONNERIE (*dolus malus, Cic.*) καχοργία, ας, ἡ, *Dém.*

FRIRE (*frigere, go, frixi, xus, ou frigui, ctus*) φρύγειν, γω, ζω, *Athén.* Poêle à frire (*sartago, inis*) τήγανον, ου, τό, *Athén.*

FRISE, pièce d'architecture entre l'architrave et la corniche, ζωφορός, ου, δ, ἡ, *Vitr.*

FRISÉ, ÈE (*crispus, a, um*) οὔλος, η, ὄν, *Hom.* Boucles de cheveux frisés (*cirri, cincinni, orum*) κικιννοί, ὦν, οί, *Aristoph.* βόστρυχοί, ὦν, οί, *Elie.* πλόκαμοι, ὦν, οί, *Hom.*

FRISER les cheveux de quelqu'un (*att-*

- quem calamistrare**, ο) τινά βοστρυχίζειν, ἴσω, *Den. Hal.* Ferà friser (*calamistrum*, ἰ) καλαμίσ, ἰδος, ἦ, *Diosc.* Friser la surface de l'eau, τὸ ὕδωρ ἐπιπολαίως οὐ λίγδην Σιγγάνειν, ω, οὐ Σίγειν, γω, ζω.
- FRISON** (*horror, oris*) φρίζ, ἰκός, ἦ· φρίκη, ης, ἦ, *Plut.* Le frisson de la fièvre (*febrilis horror*) ριγοπύρετος, ου, δ· φρικία, ας, ἦ, *Diosc.*
- FRISONNEMENT** (*horror, oris*) φρίζ, ἰκός, ἦ· φρίκη, ης, ἦ, *Plut.*
- FRISONNER** (*horre, eo; inhorrescere, sco*) φρίσσειν, σσω, ζω, *Dém.* ριγεῖν, ὦ, ἦσω, *Hom.*
- FRISURE** (*cirri, orum*) βόστρυχοι, ων, οἰ, *Aristoph.*
- FRIT, ITE** (*frixus ou frictus, a, um*) φρυκτός, τηγανιστός, ἦ, ὄν.
- FRITURE** de poissons (*friti piscines*) φρυκτοὶ οὐ τηγανιστοὶ ἰχθύες, ὤς.
- FRIVOLE** (*frivolus, a, um*) φλυαρώδης, εος, -δ, ἦ. Discours frivole (*nugatorius sermo*) φλύαρος λόγος, ου, *Dém.*
- FRIVOLITÉ** (*nugæ, arum*) φλυαρία, ἰας, ἦ. Dire des frivolités, φλυαρεῖν, ὦ, ἦσω.
- FROC.** Jeter le froc aux orties, ἀποστατεῖν, ὦ, ἦσω.
- FROID** (*frigus, oris*) ψύχος, εος, τό, *Plut.* Grand froid, ρίγος, εος, τό, *Xén.* κρύος, εος, τό, *Luc.* κρυμός, οὔ, δ, *Alciph.* Avoir froid (*friger, eo*) ριγεῖν, ὦ, ἦσω, *Plat.* Etre roide de froid, engourdi par le froid (*frigore obrigescere, sco*) τῷ ψυχρῷ πῆγνυσθαι, υμαι, *Plut.* Un homme qui souffle le froid et le chaud (*homo bilinguis*) δίλογος ἄνθρωπος, ου, *N. Test.*
- FROID, E** (*frigidus, algidus, a, um*) ψυχρός, ἄ, ὄν, *Xén.* κρυερός, ἄ, ὄν, *Hérod.* Eau froide, ψυχρόν, οὔ, τό, *Athén.* Prendre un bain froid, ψυχρολουτεῖν οὐ ψυχρολουτρεῖν, ὦ, *Strab.* De sang-froid (*sedatis animis*) φλεγματικῶς. Un discours froid, ψυχρολογία, ας, ἦ, *Luc.*
- FROIDEMENT** (*frigide*) ψυχρῶς. — (*sedato corde*) φλεγματικῶς. Parler froidement, ou d'un ton froid, ψυχρολογεῖν, ὦ, ἦσω, *Hermog.*
- FROIDEUR** (*frigiditas, atis*) ψυχρότης, ητος, ἦ, *Luc.* ψυχρία, ας, ἦ, *Plut.* Avec froideur (*sedato animo*) αὐστηρῶς, φλεγματικῶς.
- FROIDIR.** — Voyez REFFROIDIR.

- FROIDURE** (*frigus, oris*) ψύχος, εος, τό, *Plut.* ρίγος, εος, τό, *Xén.*
- FROIDULEUX, EUSE.** — Voyez FRILEUX, EUSE.
- FROISSEMENT** (*contusio, onis*) θλάσμα, ατος, τό· θλιμμός, οὔ, δ.
- FROISSER** (*contundere, do; collidere, do*) θλάω, άω, άσω· θλίβειν, παρατριβείν, βω, ψω.
- FROISSURE** (*contusio, onis*) θλάσις, εως, ἦ· θλίψις, εως, ἦ.
- FRÔLER** (*leviter attractare, o*) ἀκροθιγγάνειν, άνω.
- FROMAGE** (*caseus, ei*) τυρός, οὔ, δ. — mou, άπαλός, *Longus.* — frais, χλωρός *Aristoph.* — sec, ξηρός, *Athén.* Marchand de fromages, τυροπωλής, ου, ἦ. Faire ou vendre des fromages, τυροποιεῖν οὐ τυροπωλεῖν, ὦ, ἦσω.
- FROMENT** (*triticum, i; — frumentum*) signifie toute espèce de grains, froment, seigle, orge, etc.) τυρός, οὔ, δ, *Phil.* Le froment était cher au dernier marché, ἄξιοι γεγόνασιν οἱ πυροὶ ἐν τῇ ἀγορῇ *Théophr.* περὶ τῆς Ἀδολεσγίας.
- FROMENTACÉ, ÉE** (*triticus, a, um*) πυροτός, η, ον, *Den. Hal.*
- FRONCE, ÉE** (*rugosus, a, um*) ρυσός, ἦ, ὄν· ρυτιδώδης, εος, δ, ἦ, *Luc.*
- FRONCE** le sourcil (*frontem caperant*) τὰς ὀφρῦς συνάγειν, γω, ζω, *Luc.*
- FRONDE** (*funda, æ*) σφενδόνη, ης, ἦ. Se servir de la fronde (*fundam torquer, eo*) σφενδονᾶν, ὦ, *Xén.* σφενδονίζειν, ἴσω, *Sept.* σφενδονίζειν, ἴσω, *Luc.*
- FRONDER** (*fundam torquere, eo*) σφενδονᾶν, ὦ, *Xén.* σφενδονίζειν, ἴσω, *Sept.* σφενδονεῖν, ὦ, *Luc.* — les abus (*errorum carpere, po*) τὰ πλημμελήματα ἐλέγχειν, χω, ζω, *Dém.*
- FRONDEUR** (*funditor, oris*) σφενδονήτης, ου, δ, *Xén.* — (*errorum reprehensor, oris*) τῶν πλημμελημάτων ἐπιλήπτορος, δ, ἐπιθήλε donnée à Zénon, par Timon le Phliasien, cité par Plutarque, dans la vie de Périclès.
- FRONT** (*frons, tis, f.*) μέτωπον, ου, τό, *Dém.* Affecter de montrer un front sérieux, σκυθρωπάζειν καὶ λακωνίζειν, *Dém.* Se dériter le front, τὸ μέτωπον χαλαρῶν, ὦ, *Aristoph.* De front (*fronte adversa*) μετωπηδόν. Etendre une armée sur un

rand front, φάλαγγας εἰς μῆκος συν-
στάναι, ἰστημι, *Hér.* Un homme qui n'a
oint de front, ou qui a un front d'ai-
ain, ὑπεραναίσχυντος, ου, *Dém.* Il a eu
: front de..., εἰς ποσοῦτον ἦλθεν ἀναι-
είας, ὤστε..., *Isocr.*

ONTAL OU FRONTEAU (*frontale, is*)
προμετωπίδιον, ἰου, τό, *Elien.*

ONTIÈRE (*confinium, ii*) μεθόριον, ἰου,
ό, *Plut.* Etendre les frontières de l'Etat
perui fines propagare, ο) δρους τῆς
ρχῆς παρατείνειν, τείνω *, *Aristoph.*
ne ville frontière (*urbs confinis*) δημορς
όλις, εως, ἡ, *Dém.*

ONTISPICE d'un bâtiment, d'un livre
edificii, libri frons, ontis, f.) οἰκοδομή-
ατος πρόσωπον, ου, τό· βιβλίου μέτω-
πον, ου, τό.

ONTON (*frontale, is*) προμετωπίδιον,
ου, τό, *Elien.*

OTTEMENT (*adfrictus, us*) ἐπίτριψις,
πρόστριψις, εως, ἡ.

OTTER (*perfricare, o, cui*) παρατρίβειν,
ἰω, ψω, *Strab.* — (*ungere, go, xi*)
λαίφειν, φω, ψω· χρίειν, ω, τίνι τι,
Xén. Il ne faut pas se frotter à plus fort
que soi, οὐ δεῖ δορκάδας πρὸς λέοντα
ιάχην ἄπτειν, *Suid.* Se frotter les yeux,
pour s'arracher au sommeil (*oculos de-
tergere, go ou geo*) ἐκ βλεφάρων ὕπνον
ἐπόσασθαι, *Théocr. Id. XXI, 21.*

OTTEUR (*perfrictor*) τριπτήρ, ἦρος, δ.

UCTIDOR. — Voyez le Tableau des mois.

UCTIFÈRE (*fructifer, era, erum*) καρπο-
φόρος, ου, δ, ἡ· κάρπιμος, ου, δ, ἡ, *Théo-
phrast.*

UCTIFICATION (*fructuum generatio,*
nis) καρποφορία, ας, ἡ.

UCTIFIÈRE (*fructum ferre, fero, tuli*)
καρποφορεῖν, ὦ, ἦσω, *Marc, IV, 28.*

UCTUEUSEMENT (*fructuose, utiliter*)
λυσιτελούντως, *Dém.* χρησίμως, *Thuc.*

UCTUOSUX, EUSE (*fructuosus, a, um;*
ilis, e) καρποφόρος, ου, δ, ἡ· χρήσι-
μος, ου, δ, ἡ, *Dém.* ὠφέλιμος, ου, δ, ἡ,
Isocr.

UGAL, ALE (*frugalis, e*) λιτόβιος, ἰου,
δ, ἡ, *Strab.* τὴν διαίταν εὐκολος καὶ ἀρ-
χαῖος, *Esnap.* Etre admis à un repas
frugal, à une table frugale, ἀφελῶς ἐστιᾶ-
σθαι, ὦμαι, *Elien.*

UGALEMENT (*frugaliter*) εὐτελῶς, σιω-

φρόνως. Une table servie frugalement,
εὐτελής τράπεζα, τς, *Hérod.*

FRUGALITÉ (*frugalitas, atis*) εὐτέλεια, ας,
ἡ, *Thuc.* Conserver son patrimoine en
vivant avec frugalité, τῇ σωφροσύνῃ τὰ
ὄντα σώζειν, ζω, *Dém.*

FRUGIVORE (*frugibus se nutriens*) καρπο-
φάγος, ου, δ, ἡ.

FRUIT (*fructus, us*) καρπός, οὔ, δ, *Dém.*
δπώρα, ας, ἡ· ἐπικαρπία, ας, ἡ· ὄνησις,
εως, ἡ, *Dém.* Recueillir des fruits, καρ-
πίζειν, ἴω, *Diosc.* Récolte des fruits,
καρπισμός, οὔ, δ· κάρπωμα, ατος, τό·
κάρπωσις, εως, ἡ, *Xén.* Qui porte de
bons fruits, χρηστόκαρπος, ου, δ, ἡ,
Strab. Quel fruit a-t-il retiré de sa phi-
losophie? τί αὐτῷ ἐκ τῆς φιλοσοφίας πε-
ριέγυνε; γίνομαι *.

FRUITERIE (*fructuaria cella, æ*) δπωρο-
θήκη, τς, ἡ· δπωροφυλάκιον, ἰου, τό.

FRUITIER (*pomarium, ii*) μηλών, ὠνος, δ.
Arbre fruitier, καρποφόρον δένδρον, ου.

FRUITIER, ÈRE (*pomarius, ii*) δπωροπό-
λης, ου, δ.

FRUSTRER quelqu'un de son salaire (*ali-
quem mercede parta destituere, o*) μισθοῦ
τινα ἀποστειρεῖν, ὦ, *Isocr.* Etre frustré
de son espérance (*spe, de spe, a spe*
decidere, do) τῆς ἐλπίδος ἀποτυγχάνειν,
ω*, *Arist.*

FUGITIF, IVE (*fugitivus, a, um*) φευκτικός,
ἡ, ὄν. Qui recherche les fugitifs (*fugi-
tivarius, Florus*) φυγαδοθήρας, ου, δ,
Plut. Esclave fugitif, δραπέτης, ου, δ,
Dém.

FUIR (*fugere, aufugere, io*) φεύγειν, ἀπο-
φεύγειν, γω, ζω ου ζομαι, τί ου τινά,
Dém. Fuir ou s'enfuir de la ville, ἐκ τῆς
πόλεως ἀποδιδράσκειν, σκω, *Hérod.*

FUITE (*fuga, æ*) φυγή, ἦς, ἡ· τροπή, ἦς,
ἡ, *Dém.* φύξις, εως, ἡ, *Hésych.* Mettre
les ennemis en fuite, φυγὴν πολεμίοις
ποιεῖν, ὦ, *Xén.* Chercher son salut dans
la fuite, σώζειν ἑαυτὸν φυγῇ, *Plat.*

FULGURATION (*fulguratio*) ἀστραπή, ἦς,
ἡ, *Arist.*

FULIGINEUX, EUSE (*fuliginosus, a, um*)
λιγνυώδης, εως, ὁ, ἡ, *Hipp.*

FULMINANT, È (*fulminans, antis*) κεραυνο-
βόλος, ου, δ, ἡ.

FULMINATION (*fulminis jaculatio*) κεραυ-
νοβολία, ας, ἡ.

FULMINER (*fulmina jaculari, or*) κεραυνοβολεῖν, ὦ· κεραυνοῦν, ὦ, τινά, *Plut.* — (*debacchari, or*) ἐκβαχχεύειν, εσθαι.

FUMANT, *E* (*fumosus, a, um*) καπνώδης, εος, δ, ἡ, *Gal.* — de rage (*rabie tumidus, a, um*) λυσώδης, εος, δ, ἡ, *Luc.*

FUMÉ, *EE*. Un jambon fumé (*fumosa perna, æ*) καπνώδης πετασών, ὦνος. Un champ bien fumé (*stercorosus ager, gri*) κοπρώδης ἀγρός, οὔ.

FUMÉE (*fumus, i*) καπνός, οὔ, δ, *Arist.* λιγνός, ὕος, ἡ· ψόλος, ου, δ, *Esch.* S' évapourer en fumée, ἐκτυφοῦσθαι, οὔμαι, *Diosc.*

FUMER (*fumare, fumigare, o*) καπνίζειν, ἰζω, *Dém.* τύφασθαι, ομαι, *Sept.*

FUMER un champ (*agrum stercorare, o*) ἀγρὸν κοπρίζειν, ἰζω, *Theophr.* L'action de — (*stercoratio, onis*) κόπρισις, κόπρωσις, εως, ἡ, *Theophr.*

FUMET (*odor, nidor, oris*) δσμῆ, δδμη, ἦς, ἡ· κνίσσα, ης, ἡ, *Hom.*

FUMETERRE (*fumaria officinalis, Linn.*) καπνός, οὔ, δ.

FUMEUX, *EUSE* (*fumosus, a, um*) καπνώδης, εος, δ, ἡ, *Gal.*

FUMIER (*stercus, oris*) κόπρος, ου, ἡ, *Xén.* — (*sterquilinium, ii*) κοπρών, ὦνος, δ, *Athén.*

FUMIGATION (*suffimentum, i*) θυμίαμα, ατος, τό· θυμιάσις, εως, ἡ, *Diosc.*

FUMIGER (*suffire, io*) θυμιάζω, ὦ, *Hér.* ἐχθυμιάζω, ὦ, *Arist.*

FUNAMBULE (*funambulus, i*) σχοινοβάτης, ου, δ, *Chrys.*

FUNÈBRE (*funebri, e*) ἐπικήδειος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Vêtements funèbres, πενθήμη ου πενθική ἐσθής, ἦτος. Oraison funèbre, ἐπιτάφιος λόγος, ου, *Dém.*

FUNÉRAILLES (*funus, eris; exsequia, arum*) κῆδος, εος, τό, *Arist.* Assister à des funérailles, ἐπὶ τῷ κῆδος παραγίγνεσθαι, ομαι, *Isocr.* Décerner à quelqu'un des funérailles publiques, δημοσίᾳ θάπτειν τινά, *Dém.*

FUNÉRAIRE (*funereus, a, um*) ἐντάφιος, ου, δ, ἡ, *Synés.*

FUNESTE (*funestus, a, um*) δλέθριος, ου, δ, ἡ, *Plat.*

FUNESTEMENT (*tucluose*) δλεθρίως, πενθικῶς.

FUR. Au fur et à mesure que... (*probat secundum*) καθ' ὅ.

FURET (*viverra, æ*) ἰκτίς, ἰδος, ἡ, *Arist.* — (*scrutator, oris*) ἐξεταστής, οὔ, δ, *Arist.*

FURETER (*rimari, scrutari*) ἰχνεύειν, ω *Xén.* ἐξετάζειν, ἄζω, ἄσω, *Isocr.*

FURETEUR (*curiosus scrutator, oris*) περιεργος ἐξεταστής, οὔ.

FUREUR (*furor, oris*) μανία, ας, ἡ, *Dém.* Être en fureur, μαίνεσθαι, ομαι, *Dém.* ἐνθουσιάζειν, ἄζω, *Plat.* Fureur ou passion pour les chevaux, ἵππομανία, ας, ἡ. Entrer en fureur poétique, πρὸς τὸ ἐνθουσιᾶσαι, *Héliod.*

FURIBOND, *E* (*furibundus, a, um*) παρακεκινηκώς, οὔα, ὅς, *Plat.* μανιώδης, εος, δ, ἡ, *Theophr.*

FURIE (*furor, oris*) μανία, ας, ἡ. Entrer en furie, μαίνεσθαι, ομαι. —, *méchante femme*, ἀρπυία, ας, ἡ. —, *divinité infernale*, ἱριννός, ὕος, ἡ. Les noms des trois furies sort : Τισιφώνη, ης, ἡ· Μέγαιρα, ας, ἡ· Ἀλγητώ, ὅος-οὔς, ἡ.

FURIEUSEMENT (*insane, supra modum*) μανικῶς, ὑπερβαλλόντως.

FURIEUX, *EUSE* (*furiosus, a, um*) μανιώδης, εος, δ, ἡ, *Luc.* Une furieuse passion (*effrenata cupiditas*) ὑπερβολική ἐπιθυμία, ας.

FURONCLE (*furunculus, i*) δοθιήν, ἦνος, δ.

FURTIF, *IVE* (*furtivus, a, um*) κλεπταίος, α, ον, *Plat.* κλοπιμαίος, α, ον, *Luc.*

FURTIVEMENT (*furtive, furtim*) κλεπτικῶς, κλεμμαδόν, *Plat.*

FUSEAU (*fusus, i*) κλωστήρ, ἦρος, δ· ἀτρακτος, ου, δ, ἡ.

FUSIBLE (*fusilis, e*) χυτός, ἡ, ὄν, *Phil.* χωνευτός, ἡ, ὄν, *Sept.*

FUSIFORME. Racine fusiforme (*fusiformis radix*) ἀτρακτοειδής ῥίζα, ης, *Botan.*

FUSIL (*igniarium, ii*) πυρεῖον, ου, τό, *Plat.* Pierre à fusil, πυρίτης, ου, δ, *sous-emb.* λίθος.

FUSIL (*ferrea fistula ignivoma*) σιδηρέα σίφων πυρίκτυπος.

FUSION (*fusio, onis*) χύσις, εως, ἡ· χύευσις, εως, ἡ.

FUSTET (*rhus cotinus, Linn.*) βρούς, βρούς, δ.

USTIGATION (*fustigatio, onis*) ξυλοκοπία, ας, ή, *Polyb.*

USTIGER (*fustigare, o*) ξυλοκοπεῖν, ᾧ, ήσω.

UT d'une colonne (*scapus, i, m.*) στύλος, ου, δ. — Voyez FUTAILE.

UTAIE. Un bois de haute futaie (*ardua silva, Ov.*) φυταλιά, ᾗς, ή.

UTAILLE (*dolium, ii*) πίθος, ου, δ, *Plut.*

UT-CE pour moi, fût-ce pour un autre (*sive mihi, sive alteri*) εἴτ' ἐμοί, εἴτ' ἄλλω.

UTÉ, ÊE (*catus et callidus, a*) πανούργος, ου, δ, ή, *Dém.*

UTILE (*futilis, e*) χυδαῖος, α, ον, *Strab.* εὔταιος, α, ον, *Plat.* Discours futile, ψευδία, ας, ή.

UTILITÉ (*futilitas, atis*) ματαιότης, ητος, ή· ψευδία, ας, ή, *Luc.* Dire des futilités, ψευδρεῖν, ᾧ, ήσω.

UTUR (*futurum tempus, oris*) ὁ μέλλων ἥρονος, ου, *Gramm.* — contingent, τὸ ὑποεχόμενον, ου, *Logiq.*

UTUR, E (*futurus, a, um*) μέλλων, μέλλουσα, μέλλον· ἐσόμενος, ἐνή, ενον. — *Homère dit, en parlant de Calchas, que son génie embrassait le présent, le futur et le passé :*

‘Ὅς ἤδη τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσόμενα, πρὸ τ' ἐόντα. *Il. I, 70.*

et Virgile en a fait l'application à Prothée :

— *Novit namque omnia vates, Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.*

Georg. IV, 393.

UTURITION (*futuritio, onis*) τὸ μέλλον, ὄντος.

UYANT, E (*fugiens, entis*) ἐμνηκυνόμενος, η, ον, *terme de peinture.*

UYARD, E (*jugax*) φυγάς, ἄδος, δ, ή· ρευκτικός, ή, ὄν, *Dém.* — 865.

la plupart des autres langues. Devant une voyelle forte, elle a le son du G latin, Gamme, Gomme; mais devant une voyelle faible, nous lui donnons le son du J; ainsi nous prononçons Germe, Gibier, comme Jerme, Jibier. Dans le second cas, les Italiens prononcent DGE, DGI, et les Espagnols donnent au G le son guttural de leur Jota. Les Grecs aspirent le Γάμμα devant une voyelle forte, et le mouillent devant une faible.

GABARE (*navicula, æ*) κλοιάριον, ίου, τό, *Xén.*

GABELLE (*salaria cella, æ*) ἀλατοπωλία, ας, ή.

GABION (*terra facta corbis, is*) ταφρωρύχων κόφινος, ου, δ.

GACHE d'une serrure (*pessuli retinaculum, i*) μοχλίου ἔχμα, ατος, τό.

GACHER le plâtre (*gypsum aqua diluere, o*) τὴν γύψον ἐν ὕδατι διαλύειν, ω, σω.

GACHEUX, EUSE (*limosus, lulosus, a, um*) βορβορώδης, εος, δ, ή, *Plat.* πηλώδης, τελματώδης, *Thuc.* τεναγώδης, *Luc.* ἰλυώδης, *Gal.*

GACHIS (*sæda effusio, onis*) ἰλυώδης ἐχυσίς, εως.

GAGE (*pignus, oris*) ἐνέχυρον, ου, τό· ὑποθήκη, ης, ή, *Dém.* Donner ou prendre des gages, ἐνέχυρα παρέχειν, χω, ζω, ου λαμβάνειν, ω*. Les gages d'un domestique (*famuli merces, edis*) ὁ τοῦ οἰκέτου μισθός, οὔ. Qui est aux gages de quelqu'un (*mercenarius*) μισθωτός, οὔ, δ, *Dém.*

GAGER (*cum aliquo pignore certare, o*) σύν τινι μετ' ἐγγύης ἀγωνίζεσθαι, ομαι. — un domestique (*famulum mercede conducere, co*) τὸν οἰκέτην μισθοῦσθαι, οὔμαι, *Dém.*

GAGEURE (*sponsio, onis*) ἐγγύησις, εως, ή. Gagner une gageure (*sponsione vincere, co*) τῆς ἐγγύησεως ἐπικρατεῖν, ᾧ.

GAGISTE (*mercenarius, ii*) μισθωτός, οὔ, δ.

GAGNABLE (*superabilis, e*) εὐνίκητος, ου, δ, ή.

GAGNAGE (*pascuum, ui*) βόσκημα, ατος, τό, *Plut.*

GAGNANT. Les gagnants et les perdants (*victores et victi*) οἱ νενικηκότες καὶ νενικημένοι.

G.

Cette lettre (ainsi que le C) a deux sons différents en français, comme dans

GAGNÉ, ΕΕ. Je vous donne gagné (*victoriam tibi concedo*) την νίκην σοι παραχωρῶ.

GAGNE-DENIER (*dajulus, i*) φορτοβαστάχτης, ου, δ, *Suid.*

GAGNE-PAIN (*ad sustentandam vitam necessaria, orum*) τὰ πρὸς τὸ βιοῦν ἀναγκαῖα, ων.

GAGNE-PETIT (*qui ferramenta acuit*) ἀκολλητής, οὔ, δ.

GAGNER (*lucrari, or; lucrifacere, io*) κερδάνειν, ω, *Dém.* Gagner sa vie, ἐργασίαν ποιεῖσθαι, οὔμαι. Un métier où l'on gagne beaucoup (*ars quæstuosissima*) κερδαλεωτάτη τέχνη, ης. Gagner une bataille, νίκην λαμβάνειν, ω*, *Dém.*

— l'affection de quelqu'un, φιλίαν τινὸς κτήσασθαι, *Dém.* — quelqu'un par ses prières, εὐχαῖς τινα καταπραῦνειν, ω, *Isocr.* — les devants, φθάνειν, φθάνω*. προκαταλαμβάνειν, λαμβάνω*, *Theophr.* — du temps, ἀναβολὴν ποιεῖσθαι, οὔμαι, *Plut.* La contagion a gagné la ville, ἡ νόσος τῇ πόλει ἐπέπεσεν, *Thuc.* La peur me gagne, ἐπέρχεται μοι δέος, *Luc.*

GAI. Allons, gai! (*eia, age!*) εὐγε!

GAI, Ε (*hilarus, a, um*) ἰλαρός, ἄ, ὄν· φαιδρός, ἄ, ὄν, *Luc.* Rendre gai (*exhilarare, o*) ἰλαροῦν, ὦ, ὦσω.

GAILLARD, Ε (*jocosus, festivus, a*) παιγνιώδης, εος, δ, ἡ· εὐτράπελος, ου, δ, ἡ, *Isocr.*

GAILLARDEMENT (*jocose, festive*) παιγνιωδῶς, εὐτραπέλως.

GAILLARDISE (*festivitas, atis*) εὐτραπελία, ας, ἡ· ἀστειώτης, ητος, ἡ.

GAIMENT (*hilariter*) ἰλαρῶς, φαιδρῶς. Vivre gaïment, εὐθύμως διαβιοῦν, ὦ, *Synés.*

GAIN (*lucrum, i*) κέρδος, εος, τό, *Dém.* Etre avide de gain, φιλοκερδεῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.* Avide d'un gain honteux, αἰσχροκεροδής, εος, δ, ἡ, *N. Test.* Une telle avidité, αἰσχροκέρδεια, ας, ἡ, *Dém.* Le gain d'une bataille (*victoria, æ*) νίκη, ης, ἡ, *Dém.*

GAINÉ (*vagina, æ*) θήκη, ης, ἡ, *Xén.*

GAINIER (*cercis siliquastrum, Linn.*) κερρατεία, ας, ἡ.

GAÏTE (*hilaritas, atis*) φαιδρότης, ἰλαρότης, ητος, ἡ, *N. Test.*

GALA, εὐωχία, ας, ἡ· νόγαλα, νωγαλεύ-

ματα, ων, τά. Faire un grand gala εὐωχεῖν, ὦ, ἦσω.

GALACTITE (*lacteus lapis*) γαλακτίτης ου, δ, *sous-ent.* λίθος.

GALACTOPHAGE (*lacte victilans*) γαλακτοφάγος, ου, δ, ἡ.

GALAMMENT (*eleganter, lepide*) ἐκπρεπῶς χαριέντως, *Isocr.*

GALANT (*amator, oris*) ἐραστής, οὔ, δ *Dém.* Galante (*amatrice, icis*) ἐράστρια ας, ἡ, *Poll.*

GALANT, Ε. Un galant homme (*homo lautus et urbanus*) καλοκάγαθος ἄνθρωπος, ου. Un homme galant, φλόγυνο ἄνθρωπος, ου. Une femme galante, ἑταίρια ας, ἡ. Poésie galante, ἐρωτικὴ ποίησις εως.

GALANTERIE (*urbanitas, atis*) ἀστειώτης ητος, ἡ, *Plut.* — Voyez AMOURETTE.

GALANTISER, faire le galant, εὐτραπελεῖν, ἰζω.

GALAXIE (*lactea via, æ*) γαλαξίας κύλις ου, δ, *Astron.*

GALBANON (*galbanum, i*) χαλβάνη, ης, ἡ. Un donneur de galbanon, *prov.* (*dabulis onis, Erasme*) δώσων, οντος, δ.

GALE (*scabies, ei*) ψώρα, ας, ἡ, *Theophr.* Avoir la —, ψωριᾶν, ὦ, *Plut.*

GALÉNIQUE. Un docteur galénique, *qui suit les maximes de Galien*, γαληνικός οὔ, δ.

GALÉNISME, γαληνισμός, οὔ, δ· ἡ τὴ Γαληνοῦ διδασκαλία.

GALÉNISTE, médecin attaché à la doctrine de Galien, γαληνιστής, οὔ, δ.

GALÉOPSIS, ortie morte à fleur jaune (*galeopsis galeobdolon, Linn.*) γαλιόψις εως, ἡ. R. γαλῆ, *mustela, et ὄψις, facies.*

GALÈRE à deux, trois, cinq rangs de rames (*biremis, triremis, quinqueremis is, f.*) διήρης, *Poll.* τριήρης, *Dém.* πεντήρης, εος, ἡ, *sous-ent.* ναῦς. Capitaine de galère, τριηράρχης, ω, δ. Condamner quelqu'un aux galères (*dampnare aliquem ad triremes*) συναγκάζειν τινὰ ἀκουσίως ἐρέσσειν, ἐλαύνειν, κοπιλατεῖν.

GALERIE (*porticus, us, m.*) ζυστός, οὔ δ, *Xén.* — de tableaux, πινακοθήκη ης, ἡ.

GALÉRIEN (*coactus remex, igitis*) ἄκων ἐρέτης, ου· ἀκουσίως ἐλατήρ, ἦρας.

GALERNE. Vent de galerne (*Nord-Ouest*) καικίας, ου, δ, *Pline.*
GALET (*teres lapillus, i*) ἀκταῖον λιθάριον, ἰου.
GALETAS (*proxima tegulis contignatio, onis*) ἀνώγειος ὄροφῆ, ἦς.
GALETTE (*crustulum, i*) πλακκοῦς, οὔντος, δ.
GALEUX, EUSE (*scabiosus, a, um*) ψωραλέος, ἕα, ἕον, *Xén.*
GALIMATIAS (*verborum ampullæ, arum*) στρωμύματα, ων, τά.
GALION ou **CAILLELAIT**, γάλιον, ἰου, τό.
R. γάλα, ακτος, lac, lactis.
GALIOLE (*lembus, i*) λέμβος, ου, δ.
GALLE. Noix de galle (*galla, æ*) κηκίς, ἰδος, ἦ κηκίδιον, ἰου, τό, *Suid.*
GALLICISME (*gallica locutio, onis*) γαλλικισμός, οὔ, δ.
GALLOCHES (*gallicæ, arum*) καρβατίνας, ὦν, αἰ ἀρβύλας, ὦν, αἰ.
GALON d'or ou **d'argent** (*aureus vel argenteus limbis, i*) χρυσοῦν ἢ ἀργυροῦν κράσπεδον, ου.
GALONNÉ, ÈE, d'or (*auro imbriatus, a*) χρυσοῦ Συσανωτός, ωτή.
GALOP (*exsultans equi gressus, us*) κάλιπη, τς, ἦ.
GALOPER, aller le galop, καλπάζειν, ἄζω, *Plut. Vie d'Alex., en parlant de Bucéphale.*
GALOPIN (*servulus, i*) δουλάριον, παιδάριον, ἰου, τό.
GALVANISME, phénomène électrique, aperçu (*vers 1792*) *par l'italien Galvani, γαλβανισμός, οὔ, δ.*
GALBADE (*exsultatio, onis*) σκίρτησις, πήδησις, εως, ἦ.
GAMBADER (*exsultare, o*) ἐκτιδᾶν, ἀναπιδᾶν, ὦ, *Luc.*
GAMELLE (*camella, æ, Ovid.*) τρύβλιον, ἰου, τό.
GAMME (*musicum diagramma, atis*) μουσικὸν διάγραμμα, ατος. *— Ce mot Gamme vient du grec Γάμμα, parce que Gui Arélin, moine de Saint-Benoît, qui corrigea le chant de l'Eglise vers l'an 1024, composa une échelle de chant, avec les six syllabes suivantes : ut, re, mi, fa, sol, la, et mit ensuite, à côté de ces notes, les lettres A. B. C. D. E. F. ; et, parce qu'il accompagna de la lettre*

G (Γ) *la note qu'il mit au-dessous du système ancien, toute l'échelle fut appelée, comme elle l'est encore, Gamme, Γάμμα. Ces six notes de musique furent tirées des syllabes initiales de l'hymne de saint Jean, première strophe :*

Ut queant laxis — Resonare fibris
 Mira gestorum — Famuli tuorum,
 Solve polluti — Labii reatum,
 Sancte Joannes.

GAMOLOGIE (*tractatus de matrimonio*) γαμολογία, ας, ἦ.

GANGLION (*nervosus plexus*) γαγγλίον, ἰου, τό.

GANGRÈNE (*gangræna, æ*) γάγγραινα, ης, ἦ, *Hipp.*

GANGRÈNER [*SE, γαγγραινοῦσθαι, οὔμαι.*
R. γράω, γραίγω, comedo.

GANGRÈNEUX, EUSE, γαγγραινώδης, εος, δ, ἦ, *même racine.*

GANSE de soie (*serica ansula, æ*) σερικὸν λαβίδιον, ἰου.

GANT (*digitale, is : manicæ, arum*) χειροθήκη, ης, ἦ, *étui de main. — Les Allemands disent Hand-Schuh, soulier de main.*

GANTELET (*ferrea digitalia, ium*) σιδηρῆ χειροθήκη, ης.

GANYMÈDE, échanson de Jupiter, Γανυμήδης, ους, δ.

GARANCE (*rubia tinctorum, Linn.*) ἐρυθρόδανον, ου, τό.

GARANCÉ, ÈE (*rubia tinctus, a, um*) ἐρυθροδανωμένος, η, ον, *Hésych.*

GARANT (*sponsor, oris*) ἐγγυητής, οὔ, δ, *Dém. — (auctor, oris) αἰτιος, ἰου, δ, Isocr.*

GARANTIE (*sponsio, onis*) ἐγγύησις, εως, ἦ ἐγγύη, ης, ἦ, *Dém. — (auctoritas, atis) κύρος, εος, τό ἄξιωμα, ατος, τό. Ils demandaient à Alexandre des garanties, ἤτουν τὰ πιστὰ τὸν Ἀλέξανδρον, Plut.*

GARANTIR (*spondere, eo*) ἐγγυᾶσθαι, ὠμαι, *Dém. — (asseverare, ro) διαβεβαιῶσθαι, οὔμαι, Plut. — (tuere, eor; defendere, do) διασιώζειν, ὠζω: διαφυλάττειν, ττω, ζω, Isocr.*

GARBIN (*Africus ventus, i*) Λιβ, ἰβός, δ.

GARÇON (*puer, eri*) παῖς, αιδός, δ. *Les Crétois et les Laconiens disaient πόρ, d'où est venu le mot latin puer. — (fa-*

mulus, i; minister, tri) οἰκέτης, ου, δ· ὑπηρετής, ου, δ, *Dém.* — (*cælebs, ibis*) ἀζυγής, έος· ἀγαμος, ου, *Xén.* Etat de garçon, vie de garçon (*cælibatus, us*) ἀζυγία, ίας· ἀγαμία, ίας, ή, *Hésych.* — Et (quod fortunatum isti putant) uxorem nunquam duxi, *dit Micion, dans les Adelpbes de Térence.*

GARDE (*custodia, æ*) φυλακή, ής, ή, *Xén.* — (*ipsi vigiles, um*) φύλακες, ων, οί, *Xén.* Corps-de-garde, φυλακτήριον, ίου, τό. Garde (*conservatio, onis*) τήρησις, εως, ή· σωτηρία, ας, ή, *Arist.* — (*tutela, æ*) ἐπιτροπία, ας, ή, *Den. Halic.* Des fruits de garde, τηρητέοι, ἐπίμονοι καρποί, ὦν. La garde d'une épée (*gladii capulus, i*) ή τοῦ ξίφους λαβή, ής, *Plut.* Etre sur ses gardes, se donner de garde de quelqu'un (*ab aliquo cavere, eo*) τινά φυλάττεσθαι, ομαι, *Xén.* Prendre garde, εὐλαβεῖσθαι, οῦμαι· προορᾶσθαι, ὦμαι, *Arist.* Je n'ai garde de me justifier (*multum abest ut me defendam*) πολλοῦ δέω ἐγὼ ὑπὲρ ἐμοῦ ἀπολογεῖσθαι, *Plat.*

GARDE du corps (*satelles, itis; stipator, oris*) σωματοφύλαξ, ακος, δ, *Hérod.* δορυφόρος, ου, δ, *Xén.* — du trésor, γαζοφύλαξ, ακος, δ. — des sceaux, δ ἐπὶ τῶν σφραγίδων.

GARDÉ, ÉE (*custoditus, servatus, a, um*) πεφυλαγμένος, τετηρημένος, η, ον. Le vin trop gardé perd sa force, παλαιότερος οἶνος ἐκτροπίας γίγνεται.

GARDE-BOIS, chasse et pêche, δ ἐπιστάτης τῶν ξύλων, τῆς ἀγρας καὶ τῆς ἀλιείας.

GARDE-BOUOTIQUE (*invendibilis merx, Plaut.*) δυσώνητον ἐμπόρευμα, ατος, τό.

GARDE-CÔTE. Un vaisseau garde-côte, ἐπισκόπιος φάσηλος, ου, *Cic.*

GARDE-FOU (*lorica, æ; repagula, orum*) προφυλακτικὸν ἔρκος, εος, τό.

GARDE-MANGER (*penuria cella, æ*) ταμείον, *Isocr.* ταμιεῖον, είου, τό, *Plut.*

GARDE-MEUBLE, σκευοθήκη, ης, ή· σκευοφυλάκιον, ίου, τό.

GARDE-NOTE (*chartarum custos, odis*) χαρτοφύλαξ, ακος, δ.

GARDE-ROBE (*vestiarius, ii*) ἱματιοφυλάκιον, ίου, τό. — (*ipsa vestimenta, orum*) φορήματα, ων, τά, *Xén.* — (*santolina chamæcyparissus, Linn.*) χαμαικυπάρισσος, ου, ή. — (*latrina, æ*) ἀφεδρών, ὦνος,

δ, *N. Test.* Aller à la — (*alvum exonerare, o*) ἀποπατεῖν, ὦ, ήσω, *Aristoph.* ἀποσκαυάζεσθαι, ομαι, *Poll.* παρασκαυάζεσθαι, *Sept.*

GARDER (*custodire, io*) φυλάττειν, ττω, ήω· φρουρεῖν, ὦ, ήσω· τηρεῖν, ὦ, ήσω. *Xén.* Il faut garder ces prisonniers, et nous garder d'eux, *ou* nous tenir en garde contre eux, τούτους μὲν τοὺς αἰχμαλώτους φυλάττειν τε καὶ φυλάττεσθαι ἡμῶς δεῖ, *Xén. Cyrop. liv. IV.* En donner à garder à quelqu'un (*alicui verba dare*) τινά φενακίζειν, ίζω, *Dém.*

GARDEUR de cochons (*subulcus, i*) συβούτης, ου, δ, *Hom.*

GARDIEN, ENNE (*custos, odis, c.*) φυλάξ, ακος, δ, *Dém.* φυλακίς, ίδος, ή, *Plat.*

GARE (*cave! recede!*) φυλάττου, ἀποχωρήσον.

GARENNE (*temporarium, ii*) λαγωτροφεῖον, είου, δ, *Colum.*

GARER [SE (*cavere, eo; recedere, do*) φυλάττεσθαι, ομαι· ἀποχωρεῖν, ὦ, ήσω.

GARGARISER [SE (*gargarizare, o, Cels.*) γαργαρίζειν, ίζω, *Diosc.*

GARGARISME (*gargarismus, i*) γαργαρισμός, οῦ, δ.

GARGOTE (*popina, æ*) καπηλεῖον, είου, τό, *Synés.*

GARGOTIER (*popinator, oris*) κάπηλος, ου, δ, *Luc.*

GARGUILLEMENT (*aquæ murmur, uris*) δ τοῦ ὕδατος ψιθυρισμός, οῦ.

GARNEMENT (*nebulo, onis, Cic.*) οὐτιάνας, οῦ, δ, *Hom.*

GARNI, IE. Hôtel garni, chambre garnie (*ornata et instructa domus, us*) ἐστολισμένος οἶκος, ου.

GARNIR une maison, une table (*domum, mensam instruere, o, xi*) οἶκον στολιζειν, ίζω· τράπεζαν κατασκευάζειν, άζω, *Xén.* Se garnir contre le froid (*munire se a frigore*) ἀντὶ χρύους ἑαυτὸν σκεπαζειν, άζω.

GARNISON (*praesidium, ii*) φρουρά, ᾄς, ή, *Dém.*

GARNITURE (*ornatus, us*) στολισμός, οῦ, δ.

GARONNE (*Garumna, æ, m.*) Γαρούμνας, ου, δ, *César.*

GAROU (*daphne laureola, Linn.*) Συμελαία, ας, ή. Loup —, λυκάνθρωπος, ου,

ὁ· λάμια, ου λαμία, ας, ἡ· μορμολύκειον
ου· κείον, ου, τό.
GARROT (nodosum robur, oris) βόπαλον,
ου, τό. — d'un cheval (equi armus, i)
ἵππου ἐπωμίας, ἴδος, ἡ· ἀρμός, οὔ, ὁ,
Xén.
GARROTTER (vinculis colligare, o) θωμί-
ζειν, ἴζω, ου θωμίσειν, σσω, ξω.
GARUM (garum, i) γάρων, ου, τό,
Gal.
GASCON, ONNE (jactabundus, a, um)
χουπαστικός, ἡ, ὄν. — De là sont dé-
rivés gasconisme, gasconnade, gascon-
ner.
GASPILLAGE (profusio, onis) ἀσωτία, ας,
ἡ, Arist.
GASPILLER son patrimoine (patrimonium
dissipare, o) τὴν οὐσίαν διασκορπίζειν,
ἴζω, Luc. XV. 13.
GASPILLEUR, EUSE (nepos, otis) ἀσωτος,
ου, ὁ, ἡ, Arist.
GASTER (venter vel stomachus) γαστήρ,
τέρος-τρός, ἡ, Gal.
GASTRILOQUE (ventriloquus, a) ἐγγαστρί-
μθος, ου, ὁ, ἡ.
GASTRIQUE. Artère, suc —, γαστρικός,
ἡ, ὄν.
GASTROCELE (stomachi tumor) γαστρο-
κήλη, ης, ἡ.
GASTROMANIE (ingluvies) γαστρομανία,
ας, ἡ.
GASTRONOME (ventri deditus, a) γαστρο-
νόμος, ου, ὁ, ἡ.
GASTRONOMIE (ventris imperium) γαστρο-
νομία, ας, ἡ.
GASTRORRAPHIE (ventris sutura) γαστρορ-
ραφία, ας, ἡ.
GASTROTOMIE (ventris incisio, onis) γαστρο-
τομία, ας, ἡ.
GATEAU (placenta, æ) πλακοῦς, οὔντος,
ὁ, Luc. Petit — πλακοῦντιον, ου, τό.
GATER (depravare, o; corrumpere, po)
διασπρέφειν, φω, ψω, Théophr. διαφθει-
ρειν, ω, Plat. λυμαίνεσθαι, ομαι, Dém.
Se gâter (vitiari, or) φθίνειν, ω· δια-
φθεیرهσθαι, ομαι.
GAUCHE (sinister, tra, trum; lævus, a,
um; scævus, a, um) ἀριστερός, ἄ, ὄν,
Hér. λαῖός, ἄ, ὄν, Jos. εὐώνυμος, ου,
ὁ, ἡ, N. Test. σκαῖός, ἄ, ὄν, Eust. La
main droite et la main gauche (dextra
et sinistra manus, us) ἡ δεξιὰ τε καὶ ἡ

ἀριστερά χεῖρ, χειρός, Hér. A gauche,
vers la gauche (ad sinistram, sinistror-
sum) ἐπ' ἀριστερά, Plut. ἐς ἀριστεράν,
Hér. Un coup de tonnerre se fit entendre
à gauche (intonuit lævum, Virg.) ἐβρόν-
τησεν ἐξ ἀριστερῶν, ἐξ εὐώνυμων. Un
esprit gauche, un air gauche (pravum
ingenium; incompositus corporis habitus)
πονηρὰ φύσις, εως· ἀνάρμοστον σχῆμα,
ατος, Xén.

GAUCHEMENT (inepte) ἐπαριστέρως· ἀναρ-
μόστως.

GAUCHER, ÈRE (scæva, scævola, æ, m.)
ἀριστερόχειρ, ειρος, ὁ, ἡ.

GAUCHERIE (ineptia, iæ) ἐπαριστερότης,
ητος, ἡ· ἀπειροκαλία, ας, ἡ, Arist.

GAUCHIR (declinare, o) κλίνεσθαι, ομαι,
Hom. 'Ο δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο Κῆρα
μέλαινα, Il. III, 360. — (ambigua fide
agere, o, egi) ἀμφιβόλως πράττειν, ττω,
ξω.

GAUDIR [Se (gaudere, eo) χαίρειν, ω·
ἡδεσθαι, ομαι.

GAUFRE (mellis favus, i) κηρίον, ου, τό,
Arist. — (collyra, æ) κολλύρα, ας, ἡ.

GAULE. — Voyez FRANCE.

GAULE (pertica, æ) κάμαξ, ακος, ἡ.

GAULER un arbre (arborem succutere,
percudere, tio, ssi) τὸ δένδρον ξυλοκοπεῖν,
ῶ, ἡσω.

GAULOIS, È (Gallus, a) Γάλλος, ου. La
langue Gauloise (Gallica lingua) Γαλλική
γλῶσσα, ης.

GAUSSER, se moquer (subsannare, o) γω-
ριᾶν, ῶ, vox Laconica.

GAZ, terme de chimie, ἀεροειδές, έός, τό·
ἀτμίς, ἴδος, ἡ.

GAZE (linea nebula, Pétr.) λεπτότατον
ἕφασμα, ατος.

GAZELLE, animal svelte, et d'un regard
si doux, que les Arabes comparent à ses
yeux les beaux yeux de femme (antilope
dorcas, Cuv.) δορκάς, ἄδος, ἡ.

GAZETTE (diarium, ii) ἐφημερίς, ἴδος, ἡ.
GAZON (cespes, itis, m.) χλοερὰ βιώλαξ,
ακος. Un autel de gazon (ara cespitiaria)
βωλάκινος βωμός, οὔ. Elle se promenait
souvent seule sur les gazons fleuris dont
un printemps éternel bordait son Ile :

Scæpius in viridi spatiantem cespite
secum

Cernere erat solam, jugi qui vere nilentem

Insulam adornabat. —

Πολλάκις ἐν Θαλαραῖς διεφοῖτα λει-
μάσι μούνη,

Ὡν ἀπέραντον ἔαρ χλοερὰν περιέστεφε
νῆσον

Κυκλόθεν. — *Téléme. Polyglotte.*

GAZON d'Olympe (*statice armeria*, Linn.)
στατική, ἦς, ἦ.

GAZOUILLEMENT des oiseaux (*avium gar-
ritus, us*) στρουθισμός, οὔ, δ. — d'un
ruisseau (*rivuli susurrus, i*) ψίθυρος, ου,
δ, *Soph.* ψιθυρισμός, οὔ, δ, *Plut.*

GAZOULLER, en parlant des oiseaux (*gar-
rire, io*) στρουθίζειν, ἴζω, *Sept.* — *en
parlant d'un ruisseau (susurrare, o)* ψι-
θυρίζειν, *Plut.*

GEAI (*graculus* ou *galyulus, i*) κορακίας,
ου, δ· κολοῖός, οὔ, δ, *Luc.*

GEANT (*gigas, antis*) γίγας, ατος, δ,
Batrachom. vers 7. Imiter les géants,
γιγαντιᾶν, ὦ, *Suid.* Combat des géants
contre les dieux, γιγαντομαχία, ας, ἦ.
Des pas de géant, γιγανταῖα, γιγάντεια,
ου γιγαντώδη βήματα, ων. *Ce mot si-
gnifie engendré de la terre.* R. γῆ, terre,
et γάω, engendrer.

GEINDRE (*gemere, o*) γοᾶν, ὦ, ου γοᾶσθαι,
ῶμαι, *Aristoph.* Qui ne fait que geindre
(*gemebundus, querulus, a*) μεμψίμοιρος,
ου, δ, ἦ, *Luc.*

GELÉE (*gelu, n. indécl.*) πάγος, ου, δ,
Xén. — blanche (*pruina, æ*) πάχνη, ης,
ἦ, *Arist.* Un pays sujet aux gelées blan-
ches (*pruinosa regio, onis*) παχνώδης
χώρα, ας. Gelée de viande (*carneum jus
concretum*) κρεῶν ζωμὸς πεπηγώς, ότος.

GELER de froid (*frigore obrigescere, sco*)
τῷ φύγει περιπήγνυσθαι· ὑπὸ τοῦ φύχους
καταπήγνυσθαι, *Arist.* ὑπὸ τοῦ φύχους
πήγνυσθαι, υμαι, *Hérod.* φηγοῦν, ὦ, *Luc.*

Il gèle, κροῦται. L'huile est gelée, τὸ
ἔλαιον πέπηγεν. Tous mes membres sont
gelés et transis, ἄρθρα μου πέπηγεν,
Eur.

GELINE (*gallina, æ*) ἀλεκτορίς, ἰδος, ἦ,
Arist.

GELINOTTE (*delicior gallina*) ἀβροτέρα
ἀλεκτορίς, ἰδος.

GELIVURE des arbres, δ τῶν δένδρων πα-
γετός, οὔ.

GÉMEAUX (*gemini, orum*) δίδυμοι, ων, οί.
GÉMINÉ, ἔε (*iteratus, a, um*) δευτεροβαίς,
εἶσα, ἐν.

GÉMIR (*gemere, ingemere, mo, mui*) στε-
ναχίζειν, ἴζω· στένειν, ω· στενάζειν,
άζω, ἄζω, *Dém.* — sur son sort, μεμ-
ψιμοιρεῖν, ὦ, *Luc.*

GÉMISSANT, ε (*gemebundus, a, um*) μεμ-
ψίμοιρος, ου, δ, ἦ· στενακτός, στενακτικός,
ἦ, ὄν, *Sept.*

GÉMISEMENT, στόνος, ου, δ, *Thuc.* στε-
ναγμός, οὔ, δ, *Plut.* στέναγμα, ατος, τό,
Athén.

GEMME (*gemma, æ*) τιμῖα λίθος, ου. Sel
gemme, ὄρυκτός ἔλα, ἄλός.

GENANT, ε (*molestus, a, um*) ἀχληρός,
ἀνιαρός, λυπηρός, ἄ, ὄν, *Dém.*

GENCIVE (*gingiva, æ*) οὔλον, ου, τό,
Hipp. — intérieure, ἐνούλον, ου, τό,
Poll.

GENDARME à cheval (*armatus eques*) πάν-
οπλος ου κατάφρακτος ἵππεύς, ἕως.

GENDARMER [Se pour une cause légère
(*levi de causa debacchari, or*) μικρᾶς
ὑπὲρ αἰτίας βραχέυσθαι, ομαι· ἀγαν-
ακτεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.*

GENDRE (*gener, eri*) γαμβρός, οὔ, δ, *Dém.*

GENE (*tormentum, i*) βάσανος, ου, ἦ,
Isocr. Appliquer un criminel à la gêne,
τὸν ὑπόδικον εἰς βάσανον παραδιδόναι,
δίδωμι*, *Dém.* — (*molestia, æ*) βάρος,
εος, τό· στενοχωρία, ας, ἦ· ἀηδία, ας, ἦ,
Dém.

GENÈ, ἔε. Avoir l'esprit gêné ou à la
gêne (*animo angi, or*) δυσθυμείσθαι, οὔ-
μαι, *Eur.* δυσθύμως ἔχειν, ἔγω*, *Plut.*

GENÉALOGIE, γενεαλογία, ας, ἦ. R. γένος,
genus, et λόγος, *sermo*.

GENÉALOGIQUE. Arbre généalogique, γενεα-
λογικὸν στέμμα, ατος.

GENÉALOGISTE, γενεαλογιστής, γενεαλόγος,
ου, δ.

GENÈR (*angere, go; vexare, o*) στενογο-
ρεῖν, ὦ· ἐνοχλοῦν, ὦ· ἀνιᾶν, ὦ· λυπεῖν,
ὦ, ἦσω, *N. Test.* Pour ne pas vous gêner,
ἵνα μὴ σοι ἐμποδίζω.

GÉNÉRAL d'armée (*exercitus dux, imp-
rator*) στρατηγός, οὔ, δ· πολέμου ἡγεμῶν,
όνος, δ· πολέμαρχος, ου, δ, *Dém.* — de
mille hommes, χιλίαρχος, ου, δ. —

de dix mille hommes, *μυρίαρχος*, ου, δ, *Xén.*
GÉNÉRAL, *ε* (*generalis, e*) γενικός, ή, όν, *Suid.* En général (*generatim*) γενικῶς, καθόλου, *Arist.*
GÉNÉRALAT (*imperatorium munus, eris*) στρατηγία, ας, ή· πολεμαρχία, ας, ή.
GÉNÉRALEMENT (*generaliter*) γενικῶς, καθόλου, *Arist.*
GÉNÉRALISSIME (*summus imperator, oris*) ἀρχιστράτηγος, ου, δ.
GÉNÉRALITÉ (*universitas, atis*) τὸ πᾶν· δμάς, ἄδος, ή, *Théophr.* Il n'a dit que des généralités, γενικῶς εἶπεν.
GÉNÉRATEUR, *TRICE* (*generator, trix*) γεννητής, οὔ, δ, *Plat.* γεννήτειρα, ας, ή.
GÉNÉRATIF, *IVE* (*genitalis, e*) γεννητικός, ή, όν.
GÉNÉRATION (*generatio, onis*) γένεσις, γέννησις, εως, ή, *Plat.* De génération en génération, ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, *Ps. X, 6.*
GÉNÉREUSEMENT (*generose*) μεγαλοπρεπῶς, γενναίως, *Hérod.*
GÉNÉREUX, *EUSE* (*generosus, a, um*) γενναίος, α, ον· μεγαλοπρεπής, έος, δ, ή.
 Un coursier généreux, γενναίος ἵππος, ου, *Hérod.*
GÉNÉRIQUE (*generalis, e*) γενικός, ή, όν.
GÉNÉROSITÉ (*generositas, atis*) μεγαλοφυχία, ίας, ή· γενναιοτήης, ητος, ή, *Polyb.*
GENÈSE, *le premier des cinq livres de Moïse, appelé en hébreu Berechith*, Γένεσις, εως, ή, *Sept.*
GENÈT d'Espagne (*spartium junceum*, *Linn.*) — à balais (*spartium scoparium*, *Linn.*) σπάρτιον ου σπαρτίον, ου, τό.
GENÈTHLIAQUE (*natalitius, a, um*) γενεθλιακός, ή, όν.
GENÉVRIER (*juniperus, i, f.*) ἄρκευθος, ου, ή, *Diosc.*
GENIE (*genius, ii*) δαίμων, ονος, δ, *Pind.* — (*natura, indoles*) φύσις, εως, ή, *Dém.* φηί, ης, ή, *Hom.* — (*ingenium, ii*) ἀγγίνοια, ας, ή, *Long.* Homme de génie, ἀγγίνους, ου, δ, ή, *Hérod.* Le génie d'une langue, ό τῆς διαλέκτου ἰδιωτισμός, οὔ.
GENIÈVRE. Baie de genièvre (*juniperi bacca, æ*) ἄρκευθίς, ίδος, ή, *Diosc.*

GENISSE (*junix, icis*, *Pers. juvenca, bu-cula, æ*, *Virg.*) πόρτις, δάμαλις, εως, ή, *Phil.*

GENITAL, *ε* (*genitalis, e*) γόνιμος, ου, δ, ή, *Plat.*

GENITIF (*genitivus casus, us*) γενική πτώσις, εως, *Gramm.*

GENITOIRES (*genitalia, ium*) μόρια, ων, τά, *Paul Egin.*

GENITURE (*genitura, æ*) γόνος, ου, δ· γονή, ης, ή, *Luc.*

GENOU (*genu, plur. genua*) γόνου, τό, γόνατα, τά, *Plut.* Se mettre à genoux, ἐπὶ τὰ γόνατα ὀκλάζειν, ἄλω, *Sept.* — devant quelqu'un, τινί γονυπετείν, ὦ, *N. Test.* τινὰ προσκυνεῖν, ὦ, ήσω, *Plut.* τινί προσπίπτειν, πίπτω*, *Chrys.* Il tomba à genou, γνῦξ δ' ἔριπε, *Hom. II. V, 68.*

GENRE (*genus, eris*) γένος, εος, τό. — masculin, féminin, neutre, ἀρσενικόν, θηλυκόν, οὐδέτερον γένος, εος, *Gramm.* — neveux, τὸ τῶν νεύρων σύστημα, ατος.

GENT, *plur. gens*. Le droit des gens (*gentium jus, uris*) τὸ τῶν ἔθνῶν δίκαιον, ου. Les vieilles gens sont soupçonneux (*suspicaces sunt senes*) ὑπόπται εἰσὶν οἱ πρέσβεις. Il y a bien des gens qui disent que... (*multi dicunt*) πολλοὶ λέγουσιν. Les gens de lettres (*litterati, orum*) οἱ πεπαιδευμένοι, ων, *Isocr.* Gens de pied, de cheval, οἱ πεζοί, ὦν· οἱ ἵππεῖς, έων. Dites à mes gens (*dic famulis meis*) εἰπέ τοῖς οἰκέταις μου. Les gens du peuple (*plebei, orum*) οἱ πολλοί, οἱ δημοτικοί, *Xén.*

GENT, E (*bellulus, a, um*) κομψός, ή, όν, *Aristoph.*

GENTIANE (*gentiana lutea, Linn.*) γεντιανή, ηί, ή.

GENTIL, *plur. gentils* (*gentilis, iles*) ἔθνικός, οὔ, δ· ἔθνικοί, ὦν, οἱ.

GENTIL, ILLE (*lepidus, a, um*) χαρίεις, εσσα, εν, *Arist.*

GENTILHOMME (*vir nobilis*) εὐγενής, έος, δ, *Arist.* Les gentilshommes persans, οἱ δμοτίμοι, *Xén. Cyrop.*

GENTILITÉ (*gentilitas, atis*) οἱ ἔθνικοί, ὦν· οἱ Ἕλληνες, ων, *saint Paul.*

GENTILLESSE (*festivitas, atis*) αἰμυλία, ας, ή, *Plut.*

GENTIMENT (*scite, venuste*) κομψῶς, χαριέντως, *Isocr.*
GENUFLEXION (*genuflexio, onis*) γονυκλισία, ας, ἡ.
ΓΕΟΚΕΝΤΡΙΚΟΣ, ἡ, ὄν. *R.* γῆ, terre, et κέντρον, centre.
ΓΕΟΚΥΚΛΙΚΟΣ, γεωκυκλικός, ἡ, ὄν. *R.* γῆ, terre, et κύκλος, cercle.
ΓΕΩΔΗΣ (*terrenus lapis*) γεώδης λίθος, ου.
ΓΕΩΔΕΣΙΑ (*terræ divisio*) γεωδαισία, ας, ἡ, *Arist.*
ΓΕΩΓΡΑΦΗ (*terræ descriptor*) γεωγράφος, ου, δ, *Strab.*
ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ (*terræ descriptio*) γεωγραφία, ας, ἡ, *Strab.*
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ, ἡ, ὄν. *R.* γῆ, terre, et γράφειν, écrire; décrire.
ΓΕΩΛΕ (*carcer, eris*) δεσμωτήριον, ου, τό· εἶργμός, οὔ, δ, *Dém.*
ΓΕΩΛΙΕΡ, ἔρε (*carceris custos, odis*) δεσμοφύλαξ, εἶργμοφύλαξ, ακος, δ, *Xén.*
ΓΕΩΜΑΝΤΕΙΑ, ας, ἡ. *R.* γῆ, terre, et μαντεῖν, divination.
ΓΕΩΜΑΝΤΙΣ, εως, δ, ἡ.
ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟΣ, ἡ, ὄν. *R.* γῆ, terre, et μέτρον, mesure.) γεωμετρικός, ἡ, ὄν. Plan géométral, ἰχνογραφικός, ἡ, ὄν.
ΓΕΩΜΕΤΡΗΣ (*terræ mensor*) γεωμέτρης, ου, δ, *Plut.*
ΓΕΩΜΕΤΡΙΣ (*terræ descriptio*) γεωμετρία, ας, ἡ, *Aristoph. Nuées, 202.*
ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟΣ, ἡ, ὄν. *R.* γῆ, terre, et μέτρον, mesure.
ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΣ, γεωμετρικῶς.
ΓΕΩΡΓΙΚΑ (*libri de agricultura*) γεωργικά, ὄν, τά. *R.* γῆ, terre, et ἔργον, travail.
ΓΕΡΑΝΙΟΝ, bec de grue (*geranium, ii*) γεράνιον, ἴου, τό. *R.* γέρανος, ου, ἡ, une grue.
ΓΕΡΒΗ (*manipulus, i*) ἄμαλλα, ης, ἡ· δράγμα, ατος, τό, *Phil.*
ΓΕΡΒΕΙΝ (*in manipulos colligere, go*) ἀμαλλεύειν, ω· δραγματεύειν, ω.
ΓΕΡΧΗ (*teredo, inis*) τερηδών, ὄνος, ἡ, *Théophr.*
ΓΕΡΧΕΙΝ (*scindere, do*) σχίζειν, ἰζω.
ΓΕΡΧΥΡΗ (*scissura, æ*) σχισμή, ἡς, ἡ.
ΓΕΡΕΙΝ (*gerere, to, ssi*) διοικεῖν, ὦ, ἡσω, *Esch.* Gérer les affaires publiques, πολι-

τεύεσθαι, ομαι· τὰ τῆς πόλεως πράσσειν, σσω, ζω.
GERMAIN, AINE. Frère germain, sœur germaine (*germanus frater, germana soror*) δημοπάτριος καὶ δημομήτριος ἀδελφός· δημοπατρία καὶ δημομητρία ἀδελφότης. Cousin germain (*patruelis consobrinus*) ἀνεψιός, οὔ, δ. Cousin issu de germain (*sobrinus*) ἀνεψιαδοῦς, οὔ, δ.
GERMANDRÉE (*teucrium chamædrys, Linn.*) χαμαΐδρυς, υος, ἡ.
GERMANIE, ou Allemagne, Γερμανία, ας, ἡ.
GERMANISME (*germanica locutio*) γερμανισμός, οὔ, δ.
GERME (*germen, inis*) βλαστός, οὔ, δ· βλάστη, ης, ἡ, *Théophr.* βλάστημα, ατος, τό, *Isocr.* Germe de querelle, de discorde (*prima mali labes, Virg.*) ἀρχέκακος, ου, δ, ἡ, *Hom. Il. V, 65.*
GERMER (*germinare, o*) βλαστάνειν, ἄνω, *Arist.* — avant le temps (*prægerminare*) προϊδλαστεῖν, στῶ, στήσω, *Théophr.* Etre tardif à germer, ὀψιδλαστεῖν, ὦ.
GERMINAL. — Voyez le Tableau des mois.
GERMINATION (*germinatio, onis*) βλάστησις, εως, ἡ, *Théophr.*
ΓΕΡΟΦΛΗ. — Voyez GIROFLE.
ΓΕΡΟΝΔΙΣ, terme de grammaire latine, inconnu aux grammairiens grecs. Amanus, a, um, s'exprime en grec par ἀγαπητός, ἕα, ἕον. Il faut savoir (*sciendum est*) ἰστέον ἐστι, x. τ. λ. Les gérondis (*gerundia, orum*) ne sont autre chose que les cas du substantif verbal, appelé vulgairement infinitif. Ainsi l'on dira: amare, τὸ ἀγαπᾶν· amandi, τοῦ ἀγαπᾶν· amando, τῷ ἀγαπᾶν. ad amandum, πρὸς τὸ ἀγαπᾶν. — Voyez le Panhellénisme.
GESIER d'oiseau (*avium ingluvies, ei*) πρόλοθος, ου, δ, *Arist.* — Voici la phrase d'Aristote: Ἔστι δὲ ὁ πρόλοθος δέρμα κοῖλον καὶ μέγα, ἐν ᾧ ἡ τροφή πρῶτον εἰσιτοῦσα, ἀπεπτὸς ἐστιν.
GESINE. Etre en gésine (*parturire, io*) ὠδίνειν, ω, *Plut.*
GESIR (*jacere, eo*) κείσθαι, κείματι. — Voyez GIR.
GESSE odorante, vulg. pois de senteur (*lathyrus odoratus, Linn.*) εὐσομος λάθυρος, ου.

GESTE (*gestus, us*) χειρονομία, ἰα, ς, ἤ· σχίσαι, εως, ἤ, *Dém.* Donner à une statue tel geste, telle attitude, τὸ μὲν καὶ τὸ δὲ σχῆμα ἐν ἀνδριάντι πλάσσειν, ττειν, *Dém.* Geste ou signe de tête, νεῦμα, ατος, τό, *Thuc.* Faire un tel geste, νεύειν, ω, σω.

*Annuit, et totum nutu tremefecit
Olympum.* Virg.

Ἦ, καὶ κυανέησιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε
Κρονίων. Hom.

GESTICULATEUR (*gesticulator, oris*) χειρονόμος, ου, δ, ἤ.

GESTICULATION (*gesticulatio, onis*) χειρονομία, ας, ἤ.

GESTICULER (*gesticulari, or*) χειρονομεῖν, ὦ, *Poll.*

GESTION (*gestio, administratio, onis*) διοίκησις, εως, ἤ, *Dém.* οἰκονομία, ας, ἤ, *Arist.*

GIBBEUX, EUSE (*gibbosus, a, um*) κυρτός, κυρός, ἤ, ὄν, *Hom.*

GIBBOSITÉ (*gibbus, i*) ὕβωσις, εως, ἤ· ὕβωμα, ατος, τό, *Gal.*

GIBECIÈRE (*venatoria pera, æ*) κίβισις, εως, ἤ· Θηρευτικὴ πήρα, ας, ἤ, *Plut.*

GIBET (*gemoniæ, arum; patibulum, i*) γαρωνεῖα, ων, τὰ· κύφων, ωνος, δ, *Arist.* Attacher quelqu'un au gibet, τινὰ σταυροῦν, ὦ, ὦσω.

GIBIER (*venaticula præda, æ*) Θηρευτικὴ λεία, ας· ἄγρα, ας, ἤ, *Hér.* — de potence, *furcifer, eri*) κύφων, ωνος, δ, *Scol. d'Aristoph.*

GIBOULÉE (*subitaneus imber, bris*) βραγδαῖος ὄμβρος, ου.

GIBOYER (*venari, or*) Θηρεύειν, ω, σω, *Plut.*

GIBOYEUR (*venator, oris*) Θηρευτής, οῦ, δ, *Max. Tyr.*

GIGANTESQUE (*giganteus, a, um*) γιγανταῖος, α, ον, *Phil.*

GIGANTOMACHIE (*gigantum pugna, æ*) γιγαντομαχία, ας, ἤ.

GIGOT (*vervecis femur, oris*) ὄιος μηρός, οῦ, δ.

GILET (*tunicula, æ*) χιτωνίσκος, ου, δ.

GIMLETTE (*scriblita, æ*) στρεπτόν, οῦ, τό.

GINGEMBRE (*amomum zingiber, Linn.*) ζιγγίβερις, εως, ἤ.

GINGLYME, *charnière (cardo vel junctura)* γιγγλυμός, οῦ, δ.

GINSENG, *plante de Tartarie et de Canada, dont la racine, très-recherchée des Chinois, passe, chez eux, pour une véritable panacée, et se vend au poids de l'or. Néanmoins l'expérience n'a point du tout confirmé en Europe les merveilles que les Chinois attribuent au gin-seng, dont le nom signifie hominis femur (panax quinque-folium, Linnée).*

GIRAFE (*camelo-pardalis, Pline*) καμηλοπάρδαλις, εως, ἤ.

GIROFLE, clou de girofle, καρυόφυλλον, ου, τό.

GIROFLÉE (*cheiranthus cheiri, Linn.*) χείρανθος, λευκόδιον, ου, τό.

GIROFLIER (*caryophyllus aromaticus, Linnée*) καρυόφυλλος, ου.

GIRON (*gremium, ii*) κόλπος, ου, δ, *Luc.* Le giron de l'Eglise, ἡ κοινωνία τῆς Ἐκκλησίας.

GIROUETTE, de γυροῦν, ὦ, tourner, (*bractea versatilis; bracteola venti index*) ἀεροδεικτικὸν πέταλον, ου. — Giroquette, en parlant d'un homme dont l'opinion tourne à tout vent, ἄλλοπρόσαλλος, ου, δ, ἤ, *Hom. Il. V, 831.* κόθορνος, ου, δ, *Xén. Hellén. II.*

GISANT, E (*jacens, entis*) κείμενος, η, ον.

GIT. Ci-gît (*hic jacet*) ὧδε κεῖται.

GITE (*diversorium, ii*) κατάλυμα, ατος, τό. *N. Test.* — (*latibulum, i*) γηραμός, οῦ, δ, ἤ· φωλεός, οῦ, δ, *Plut.*

GITÉ, ÉE (*latitans, antis*) ἐμφωλεύων, οῦσα, *Grég. Naz.*

GIVRE (*pruina, æ*) πάχνη, ης, ἤ, *Arist.*

GLABRE (*glaber, bra, brum*) μαδός, ψιλός, ἤ, ὄν, *Plat.*

GLACE (*glacies, ei*) κρυμός, οῦ, δ· κρύσταλλος, ου, δ, *Diod. Sic.* — (*speculum, i*) κάτοπτρον, ου, *Phil.* ἔσοπτρον, ου, τό, *N. Test.* Se regarder dans une glace, ἐσοπτρίζεσθαι, ομαι, *Plut.*

GLACER (*congelare, o*) καταπηγνύναι, υμι. Se glacer (*glaciari, or*) κρυσταλλοῦσθαι, οῦμαι, *Phil.*

GLACIAL (*glacialis, e*) κρυσταλλώδης, κρυμώδης, εος, δ, ἤ. Un abord glacial (*frigidior aditus, us*) στρυφνὴ ἔντευξις, εως.

GLACIÈRE (*glaciei receptaculum*) κρυμοθήκη, ης, ἤ.

GLACIERS des montagnes (*glaciati montium vertices*) παγετώδεις τῶν ὄρων κορυφαί, ὦν.

GLACIS (*declivitas vel acclivitas, attis*) κατωφέρεια ἢ ἀνωφέρεια, ας, ἡ, *Alex. Aphrod.*

GLACON (*glaciei frustum, i*) χρυστάλλινον κόμμα, ατος.

GLADIATEUR (*gladiator, oris*) μονομάχος, ου, ὁ, *Hérod.* Métier de — (*gladiatura, æ*) μονομαχικὴ τέχνη, ης. Un combat de gladiateurs (*gladiatoria pugna, æ*) μονομαχία, ας, ἡ, *Luc.*

GLAÏEUL (*gladiolus, i, Plin.*) ξιφίον, ίου, τό· ξυρίς, ξηρίς ου ξειρίς, ίδος, ἡ, *Diosc.* — *Il n'y a, dans ces trois dernières expressions, qu'une variété d'orthographe; la prononciation est la même.*

GLAIRE (*viscosa pituita, æ*) γλίσχρον φλέγμα, ατος. — (*ovi albumen, inis*) τὸ λευκὸν τοῦ ὠοῦ· τὸ λεύκωμα, ατος, *Diosc.*

GLAIREUX, EUSE (*pituitosus, a, um*) φλεγματικός, ἡ, ὄν, *Gal.*

GLAISE ou terre glaise (*argilla, æ*) ἀργίλος ου ἀργίλλος, ου, ἡ, *Arist.*

GLAISEUX, EUSE (*argillaceus, a, um*) ἀργιλώδης, εος, ὁ, ἡ, *Suid.*

GLAIVE (*gladius, ii*) ξίφος, εος, τό, *Xén.* ἄορ, ορος, τό, *Hom.*

GLANAGE (*spicilegium, ii*) σταχυολογία, ας, ἡ.

GLAND (*glans, dis, f.*) βάλανος, ου, ἡ, *Arist.* — d'yeuse, ἄκυλος, ου, ἡ.

GLANDE (*glandula, æ*) ἀδὴν, ένος, ὁ, *Alex. Aphrod.* Traité des glandes, ἀδενολογία, ας, ἡ.

GLANDULEUX, EUSE (*glandulosus, a, um*) ἀδενώδης, εος, ὁ, ἡ, *Gal.*

GLAÏNE (*derelicta spica, æ*) κατάλειπτος στάχυς, υος.

GLANER (*spicas legere, go*) σταχυολογεῖν, ὦ, ἡσω.

GLANEUR, EUSE (*qui, quæ spicas legit*) σταχυολόγος, ου, ὁ, ἡ.

GLANURE (*spicilegium, ii*) σταχυολογία, ας, ἡ.

GLAPIR (*gannire, io*) κνυζεῖν, ὦ· κνυζῆν, ὦ· κνυᾶσθαι, ὦμαι.

GLAPISSANT, E (*ganniens, entis*) κνυζῶν, ὦσα. Voix glapissante, ὄξυφωνία, ας, ἡ.

GLAPISSEMENT du redard (*vulpis ganni-*

tus, us) ὁ τῆς ἀλώπεκος κνυζηθμός, ὦ· κνυζήμα, ατος, τό, *Hérod.*

GLAUCOME (*oculi vitium*) γλαύκωμα, ατος, τό, *Gal.*

GLEBE (*gleba, æ*) βῶλος, ου, ἡ, *Théophr.* Terre dont la glèbe est fertile (*glebosa terra*) ἐριβῶλας, ακος, *Hom.*

GLENE (*ossis cavitas*) γλήνη, ης, ἡ, *Anat.* **GLÉNOÏDE.** Cavité glénoïde, γληνοιδὲς κώλωμα, ατος.

GLISSADE (*prolapsio, onis*) πρόπτωσις, εως, ἡ, *Diosc.*

GLISSANT, E (*lubricus, a, um*) σφαλερός, ἂ, ὄν· γλίσχος, α, ὄν· ὀλισθηρός, ἂ, ὄν, *Plut.*

GLISSEMENT (*lapsus in lubrico*) ὀλισθος, ου, ὁ, *Luc.* ὀλισθησις, εως, ἡ· ὀλισθημα, ατος, τό, *Plut.*

GLISSER (*in lubrico labi, or*) ὀλισθαίνειν, ω, *Plut.* Glisser des mains (*è manibus elabi, or*) ἐκ χειρῶν διεκπίπτειν, πίπτω, *Plut.* Glisser légèrement sur une chose, τινὸς προσάπτεισθαι, ομαι. Se glisser (*subrepere, po*) ὑποδύεσθαι, ομαι· παρειάγεσθαι, ομαι, *Plut.*

GLOBE (*globus, i*) σφαῖρα, ας, ἡ, *Plut.* κλωβός, οῦ, ὁ, cage d'oiseau, pourrait bien être l'origine du mot français globe, comme aussi du mot anglais club.

GLOBEUX, EUSE (*globosus, a, um*) σφαιρικός, ἡ, ὄν, *Athén.*

GLOBULE (*globulus, i*) σφαιρίον, ίου, τό, *Théophr.*

GLOBULEUX, EUSE, σφαιρώδης, εος, ὁ, ἡ.

GLOIRE (*gloria, æ*) δόξα, ης, ἡ· κλέος, ους, τό, *Dém.* εὐκλεία, ας, ἡ, *Isocr.* La passion de la gloire (*laudum immensa cupido, Virg.*) δοξομανία, ας, ἡ. Avide de gloire, φιλόδοξος, ου, ὁ, ἡ. Gloire immortelle, ἀθάνατος, αείμνηστος δόξα, εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον μνημονευθσομένη, *Dém.* Faire gloire de ses richesses (*de divitiis gloriari, or*) περὶ τοῦ πλούτου καταλαζονεύεσθαι, ομαι, *Plut.*

GLORIEUSEMENT (*gloriose*) ἐνδόξως, *Dém.* εὐκλεῶς, *Poll.*

GLORIEUX, EUSE (*gloriosus, a, um*) ἐνδοξος, ου, ὁ, ἡ, *Isocr.* — (*arrogans, antis*) ἀλαζών, ὄνος, ὁ, *Xén.* ἀλαζονεύομενος, ἐνή, *Isocr.*

GLORIFICATION (*glorialio, onis*) δόξα, ης, ἡ.

GLORIFIER Dieu (*Deum glorificare, o*) θεὸν δοξάζειν, ἀζω, *N. Test.* Se glorifier de ses richesses (*de divitiis gloriari, or*) περι τοῦ πλοῦτου καταλαζονεύεσθαι, ομαι, *Plut.*

GLORIOLE (*inanis gloriola, æ*) κενὸν δοξάριον, ἰου, *Dém.*

GLOSE (*interpretatio, onis*) γλῶσσα, ης, ἡ· γλῶσσημα, ατος, τό, *Varr.*

GLOSER (*interpretari, or*) μεθερμηνεύειν, ω, σω, *Polyb.* — (*carpere, po, psi*) παρεξηγήεσθαι, οῦμαι· διασύρειν, ω, *Dém.*

GLOSEUR, EUSE (*reprehensor, oris*) ἐπιλήπτωρ, ορος, δ, *Plut.*

GLOSSAIRE (*glossarium, ii*) γλωσσάριον, ου, τό.

GLOSSATEUR, γλωσσογράφος, ου. R. γλῶσσα, *lingua.*

GLOSSOCATOQUE (*linguam continens*) γλωσσοκάτοχος, ου, *Chir.*

GLOSSOCOME, γλωσσοκομῆιον, εἶου, τό, *Chir.*

GLOSSOGRAPHIE (*linguæ descriptio, onis*) γλωσσογραφία, ας, ἡ.

GLOSSOLOGIE (*tractatus de lingua*) γλωσσολογία, ας, ἡ.

GLOSSOPÈTRES, *dents de poissons pétrifiées*, γλωσσοπέτραι, ὦν, αἶ.

GLOTTE (*glottis, idis*) γλωττίς, ἴδος, ἡ, *Luc.*

GLOUGLOU de la bouteille, καχλασμός, οῦ, δ· κάχλασμα, ατος, τό· λάταξ, αγος, ἡ· κότταθος, ου, δ.

GLOUSSEMENT (*gallinæ singultus, us*) κλωγμός, οῦ, δ.

GLOUSSER (*glocire, io; glocitare, o*) κλώζειν, ζω, *Poll.*

GLOUTERON ou Bardane (*arctium lappa, Linn.*) ξάνθιον, ἰου, τό· ἀρκτιον, ἰου, τό, *Diosc.*

GLOUTON, ONNE (*gluto, helluo, onis*) λαφύκτης, ου, δ· λαίμαργος, ου, δ, ἡ.

GLOUTONNEMENT (*voraciter*) λαιμάργωγος. Manger —, ἀδδηφαγεῖν, ὦ.

GLOUTONNERIE (*voracitas, atis*) λαιμαργία, ας, ἡ.

GLU (*viscum ou viscus, i*) ἰξός, οῦ, δ, *Plut.* ἰξία, ας, ἡ, *Theophr.* Enduit de glu, ἰξῶ ἀηλιμμένος, η, ον.

GLUANT, E (*viscosus, a, um*) ἰξώδης, γλωιδής, εος, δ, ἡ.

GLUAU (*viscata virga, æ*) ἰξώδης βάρβδος, ου, ἡ.

GLUER (*visco oblinere, lino, levi*) ἰξῶ περιλείπειν, φω, ψω, *Theophr.*

GLUTEN (*gluten, inis*) κόλλα, ης, ἡ, *Diosc.*

GLUTINEUX, EUSE (*glutinosus, a, um*) κολλώδης, εος, δ, ἡ, *Plat.*

GLYCONIQUE ou GLYCONIEN, vers composé d'un spondée et de deux dactyles, tel que celui-ci :

Ἐκ γῆς|χρῆ κατι|δεῖν' πλόον.

GLYPHE (*sculptura, æ*) γλυφή, ἧς, ἡ, *Archit.*

GLYPTIQUE (*cælatura, æ*) γλυπτική, ἧς, ἡ.

GNAPHALION (*gnaphalium stæchas, Linnée*) γναφάλιον, ἰου, τό· στοιχάς, ἀδος, ἡ.

GNIDE, ville de Carie, Κνίδος, ου, ἡ.

Ἄφροδίτη, * νασσα Κνίδου, Πάφου τε!

O Venus, regina Cnidi, Paphique!

Hor. Od. I, 25.

GNOMIQUE (*sententiosus, a, um*) γνωμικός, ἡ, ὄν.

GNOMON (*index, icis*) γνώμων, ονος, δ. R. γινώσκειν, *cognoscere.*

GNOMONIQUE (*ars conficiendi solarium*) γνωμονική, ἧς, ἡ, *sous-ent.* τέχνη.

GNOSTIQUES (*hæretici qq.*) γνωστικοί, ὦν, οἶ.

GOBLET (*poculum, i*) ποτήριον, ἰου, τό, *Plut.* Joueur de gobelets (*præstigiator, oris*) ἀγύρτης, ου, δ, *Phil.*

GOBER (*deglutire, tio*) καταπίνειν, πίνω *.

GODET (*caliculus, i*) κυάθισκος, ου, δ.

GOËTIE (*incantamentum, i*) γοητεία, ας, ἡ.

GOFFE (*Ital. goffo*) ἀφυής, εος, δ, ἡ.

GOGUENARD, E (*cavillator, oris*) σκώπτης, ου, δ, *Suid.* σκωπτικός, ἡ, ὄν, *Athén.*

GOGUENARDER (*cavillari, or*) σκώπτειν, *Dém.* ἐπισκώπτειν, πτω, ψω, *Luc.*

GOGUENARDERIE (*cavillatio, onis*) σκώψις, εως, ἡ, *Athén.* χλευασία, ας, ἡ· χλευασμός, οῦ, δ· χλεύασμα, ατος, τό, *Dém.*

GOINFRE (*helluo, onis*) λαφύκτης, ου, δ· λαίμαργος, ου, ε, ἡ.

GOINFREB (*helluari, lurcari, or*) λαφύσειν, σσω, ξω· λαιμάσσειν, σσω, ξω, *Suid.*

GOINFREBIE (*helluatio, onis*) λαιμαργία, ας, ἥ.

GOITRE (*struma, æ*) βρογχοκίλη, ης, ἥ.

GOLFE (*sinus, us*) κόλπος, ου, δ, *Strab.*

GOMME (*gummi, n.*) κόμμι, τό, *indéclinable.*

GOMMEUX, EUSE (*gummosus, a, um*) κομμιδώδης, εος, δ, ἥ.

GOMPHOSE (*articulation en manière de clou, γόμφωσις, εως, ἥ. R. γόμφος, cheville, clou.*)

GOND (*cardo, inis, m.*) θαιρός, οὔ, δ· γιγγλυμός, οὔ, δ· στροφεύς, έως, δ, *Théophr.* στρόφιγξ, ιγγοσ, ἥ, *Longin.*

GONDOLÉ (*cymba, æ; cymbium, ii*) κύμβη, ης, ἥ, *Soph.* κύμβιον, ίου, τό, *Dém.*

GONFALON (*vexillum, i*) σημειόν, ου, τό, *Thuc.* σημαία, ας, ἥ, *Plut.*

GONFLÉ, ÉE, d'orgueil (*superbia tumens*) ὑπέρογκος, ου, δ, ἥ.

GONFLEMENT (*tumor, oris*) ὄγκος, ου, δ, *Gal.* οἶδημα, ατος, τό, *Hipp.*

GONFLER (*tumefacere, cio, feci*) παροιδίσκειν, *Arét.* ἐποιδίσκειν, σκω, *Gal.*

GONFLER [*Se (tumescere, sco) ἀνοιδεῖν, ὦ· ὄγκουσθαι, οὔμαι.*]

GONIOMÉTRIE (*angulorum mensura*) γωνιομετρία, ας, ἥ.

GORDIEN. *Nœud gordien (nodus, quæstio inextricabilis)* δεσμός, ζήτησις ἀδιάλυτος.

GORGE (*fauces, ium*) λαιμός, οὔ, δ· βρόγχος, ου, δ. — (*mulieris pectus, oris*) τὰ τῆς γυναικὸς στήθη, ὦν. — (*montium angustia, arum*) τὰ στενά, ὦν. *Couper la gorge à quelqu'un (aliquem jugulare, o)* σφάττειν τινά, *Isocr.* ἀποσφάττειν, ττω, ξω, *Dém.* αὐχενίζειν, ίζω, ίσω, *Phil.* *Rire à gorge déployée, ἀσβέστως γελᾶν, ὦ, Hom.* *Faire une gorge chaude de quelque chose, καταγελᾶν, ὦ, άσω ου άσσομαι, τινός, Isocr.* *Coupe-gorge, κινδυνώδης τόπος, ου.*

GORGÉE (*haustus, us*) βόφημα, ατος, τό· βόφησις, εως, ἥ.

GORGER (*implere, eo*) γεμίζειν, ίζω, ίσω. *Etre gorgé d'or et d'argent, χρημάτων γέμειν, ω. Se gorger de mets (se cibis obnuere)* γαστρίζεσθαι, ομαι, *Aristoph.*

GORGERETTE (*pectoralis fascia, æ*) στηθόδεσμον, περιστήθιον, ου, τό.

GORGERIN (*ferreum collare, is*) σιδηροῦν περιτραχήλιον, ου.

GORGIAS, orateur, Γοργίας, ου, δ.

GORGONE, γοργώ, ὄος-οὔς, ἥ· γοργών, ὄνος, ἥ. — Les trois gorgones les plus fameuses s'appelaient Μέδουσα, ης· Σθεννώ, οὔς, et Εὐρυάλη, ης.

GOSIER (*guttur, uris*) λαιμός, οὔ, δ. *La partie antérieure s'appelle λάρυγξ, ιγγοσ, δ, Gal.; et la postérieure, φάρυγξ, ιγγοσ, δ, ἥ, Hipp.*

GOThIQUE, dans le sens de suranné (*gothicus, obsoletus, a, um*) παλαιούμενος, η, ον, *Plat.* ἀνακεχωρηκώς, υἷα, ὄς, *Den. Hal.*

GOUDRON (*pix, icis*) πίσσα, ης, ἥ, *Plut.*

GOUDRONNER (*picare, o*) πισσοῦν, ὦ· πιττοῦν, ὦ.

GOUFFRE (*gurges, itis; vorago, inis*) φάραγξ, ιγγοσ, ἥ· χάσμα, ατος, τό· βράθρον, ου, τό, *Xén.*

GOUJAT (*lixa, æ, m. calo, onis*) σκυφορός, ου, δ, *Xén.* ζυλοφόρος, ου, δ.

GOUJON (*gobio, onis; gobius, ii*) κωβίος, οὔ, δ.

GOULOT d'une bouteille (*lagenæ collum*) τὸ τῆς λαγῆνου στόμα, ατος.

GOULU, UE (*helluo, onis*) λαφύκτης, ου, δ· λαιμαργος, ου, δ, ἥ.

GOULUMENT (*voraciter*) λαιμάργως.

GOUPILLON (*aspergillum, i*) περιβαντίριον, ου, τό, *Esch.*

GOURD, E (*frigore adstrictus, a, um*) κρυμοπαγής, έος, δ, ἥ.

GOURDIN (*clava, æ*) βόπαλον, ου, τό, *Xén.*

GOURGANE, fève de marais (*vicia faba, Linn.*) κύσμος, ου, δ.

GOURMADE (*pugni ictus, us*) κόνδυλος, ου, δ. *Donner des gourmades, κονδυλίζειν, ίζω, ίσω.*

GOURMAND, E (*turco, helluo, onis; vorax, acis*) λαιμαργος, ου, δ, ἥ· γαστριμαργος, ου, δ, ἥ, *Pind. Olymp. I. 82.*

GOURMANDER quelqu'un (*aliquem oburgare, o*) τινί ἐπιπλήττειν, ττω, ξω, *Isocr.* — *ses passions, τὰ πάθη κυριεύειν, ω.*

GOURMANDISE (*helluatio, onis*) γαστριμαργία, ας, ἥ. *Avec gourmandise, γαστριμάργως. Se livrer à la gourmandise, τῇ γαστρὶ χαρίζεσθαι, ομαι.*

GOUMET (*vini peritus aestimator*) τοῦ οἴνου εἷ εἰδός, ότος, δ.
Gousse (*siliqua, æ*) κεράτιον, ου, τό, *Gal.* Se former en gousse (*siliuari, or*) ἔλλοβον γίγνεσθαι. Gousse d'ail, μώλυζα, ης, ἡ· γελγίς, ίδος, ἡ· ἄγλιθες, ων, αἱ.
GOUSSET (*crumena, æ*) μαρσῦπιον, ου, τό, *Poll.* — *axilla, æ*) μασχάλη, ης, ἡ, *Xén.* — (*alarum fætor, oris*) γράσος, ου, δ· καχοσμία, ας, ἡ, *Poll.*
Gout (*gustus, us*) γεῦσις, εως, ἡ. Viandes de haut goût (*acres acutique cibi*) ἀλμυρά ἐδέσματα, ων. — (*sapor, oris*) χυμός, οὔ, δ, *Plut.* Ceci est ou n'est pas de mon goût (*hoc mihi placet vel displicet*) τοῦτό μοι ἀρέσκει ἢ ἀπάρέσκει, *Plat.* Avoir du goût pour l'étude (*delectare se cum musis, Cic.*) ταῖς μούσαις ἤδουσθαι, ομαι, *Dém.* — On dit, dans un sens figuré, un homme de bon goût, de mauvais goût, φιλόκαλος, ου ἀπειρόκαλος ἄνθρωπος, ου· *et dans le même sens, le bon goût ou le mauvais goût, φιλοκαλίς, ἡ ἀπειροκαλία, ας, ἡ, Arist.*
GOUTER (*gustare, o, avi*) γεῦεσθαι, ομαι, τινός, *Dém.* Faire goûter, γεῦειν, ω, σω, τινός, *Plat.* τί, *Soph.* Goûter (*probare, o*) δοκιμάζειν, ἄζω, ἄσω, *Isocr.*
GOUTER (*merendam sumere, mo, msi*) προδειπνεῖν, ᾧ.
GOUTER (*merenda, æ, Plaute*) πρόδειπνον, ου, τό.
GOUTTE (*gutta, stilla, æ*) στάγμα, ατος, τό· σταγών, όνος, ἡ, *Athén.* Goutte à goutte (*guttatim*) κατὰ σταγόνας, στάγδην. Tomber goutte à goutte (*stillare, o*) σταλαῖν, ᾧ, *Luc.* σταλαζειν, ἄζω, ἄζω, *Phil.* Qui tombe goutte à goutte (*stillatitius, a, um*) στακτός, σταλακτός, σταλακτικός, ἡ, όν, *Diosc.* N'y voir goutte (*caecutire*) τυφλώττειν, ττω, *Hérod.*
GOUTTE aux mains, aux pieds, aux genoux, χειράγρα, ποδάγρα, γονάγρα, ας, ἡ. Avoir la goutte (*podagra laborare, o*) ποδαγραῖν, ποδαγραῖν, ᾧ, *Plat.* — sciatique, ἰσχιάς, ἄδος, ἡ, *sous-ent.* ἀρθρίτις, ίδος. — crampe, σπάσμα, ατος, τό. — seréine, ἀμαῦρωσις, εως, ἡ.
GOUTTELETTE (*gullula, æ*) μικρά στράγγις, αγγός.
GOUTTEUX, EUSE (*podagricus, podagrosus, a, um*) ἀρθριτικός, ἡ, όν· ποδαγρός,

οὔ, δ, ἡ, *Luc.* ποδαγρωῖν, ᾧσα, *Plat.* ποδαγρικός, ἡ, όν, *Diosc.*
GOUTTIÈRE (*stillicidium, ii*) σταλαγμός, οὔ, δ· λιβάς, ἄδος, ἡ, *Suid.*
GOVERNAIL (*gubernaculum, i*) οἶαξ, ακος, δ· πηδάλιον, ίου, τό.
GOVERNANTE (*puerorum educatrix, icis*) παιδαγωγός, οὔ, ἡ.
GOVERNANTS (*gubernatores, um*) οἱ ἀρχοντες, ων.
GOVERNEMENT (*gubernatio, administratio, onis*) πολιτεία, ας, ἡ· πολιτεύμα, ατος, τό. — d'un seul, μοναρχία, ας, ἡ. — d'un petit nombre, ὀλιγαρχία, ας, ἡ. — de la multitude, ὀγκλαρχία, ας, ἡ. — du peuple, δημοκρατία, ας, ἡ. — des grands, ἀριστοκρατία, ας, ἡ. — de plusieurs en général, πολυαρχία, ας, ἡ· (*Voyez POLYARCHIE*) πολυκοιρανία, ας, ἡ. — Sur ces différentes formes de gouvernement, voici l'opinion du plus beau génie de l'antiquité, qui florissait neuf siècles avant J.-C.

Ὅχι ἀγαθόν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
 Εἷς βασιλεύς. — *Hom. Il. II, 204.*
Non multos regnare bonum : rex unicus esto,
Unius imperium. —

GOVERNER (*gubernare, o ; regere, go*) κυβερᾶν, ᾧ, ἦσω, *Dém.* ἀρχειν, χω, ζω, *Xén.* — un Etat avec beaucoup de sagesse, τὰ κοινὰ ἀριστα διοικεῖν, ᾧ, *Isocr.* Se laisser gouverner par les femmes, γυναικοκρατεῖσθαι, οὔμαι. — *Voyez sur le mot gouverner (gubernare) κυβερᾶν, la page 459 du Schrevelius.*
GOVERNEUR d'une province (*provincia gubernator, oris ; præfectus, i*) κυβερνητήρ, ἦρος, δ· ἑπαρχος, ου, δ· προστηκώς, ἐφεστηκώς, ότος, δ, *Dém.* — d'enfants, παιδαγωγός, οὔ, δ, *Plut.*
GRABAT (*grabatus, i*) κράβατος ου κράββατος, ου, δ, *N. Test.*
GRACE (*gratia, æ ; lepos, oris, m*) χάρις, ιτος, ἡ, *Dém.* κομψότης, ητος, ἡ· αἰμυλία, ας, ἡ, *Plut.* Rechercher les bonnes grâces de quelqu'un (*alicujus benevolentiam captare, o*) τινός εὐνοίας δρέγεσθαι, ομαι, *Isocr.* Faire quelque chose

de mauvaise grâce, ἀκούσιως τι πράττειν, ττω. Actions de grâces, εὐχαριστία, ας, ἦ. Rendre grâces à quelqu'un, εὐχαριστεῖν τινι, *Dém.* ὑπέρ τινος, *Isocr.* Faire grâce à quelqu'un, τινὶ συγγνώσκειν, στω, *Eur.*

GRACES. Les trois Grâces, αἱ Χάριτες, ὦν. — Ἄγλαΐα, Θάλεια, Εὐφροσύνη.

GRACIABLE (*ignoscendus*, *a*, *um*) συγγνωστός, ἦ, ὄν, *Plut.*

GRACIEUSEMENT (*gratioso*) εὐχαρίτως, χαριέντως, *Isocr.*

GRACIEUX, EUSE (*gratiosus*, *a*, *um*) εὐχαρις, ιτος, δ, ἦ · χαρίεις, εσσα, εν, *Isocr.*

GRACILITÉ de la voix (*vocis gracilitas, exilitas, atis*) ἡ τῆς φωνῆς λεπτότης, ητος · λεπτοφωνία, ας, ἦ.

GRACQUES [LES, Tibérius et Caius, Γράκχοι, ὦν, οἱ.

Quis tulerit Gracchos de seditione querentes? *Juv.*

GRADATION (*gradatio, onis*) κλίμαξ, ακος, ἦ, *Rhét.* Par gradation (*gradatim*) κλιμακῆδόν.

GRADE, degré d'honneur (*honoris gradus, us*) βαθμός, οὔ, δ, *N. Test.*

GRADIN. Les gradins d'un amphithéâtre (*scamna, subsellia, orum*) τὰ τοῦ ἀμφιθέατρου βάρθρα, ὦν, ου βάρθροι, ὦν, οἱ, *Plut.*

GRADUER un thermomètre (*in gradus distribuere*, *o*) θερμομέτρον εἰς βαθμοὺς διαιρεῖν, ὦ.

GRAIN de froment (*tritici granum*, *i*) πυροῦ ου σίτου κόκκος, ου, δ, *Diosc.* — de raisin (*acinus*, *i*) βοτρώων βράξ, αγός, ἦ, *Plat.* Le pepin d'un grain de raisin, γίγαρτον, ου, τό, *Sept. Nombres VI. 3.* Un grain de sel (*salis mica, æ*) ἄλατος ψῖξ, ιγός, ἦ. Disette de grains (*annonæ penuria, æ*) σπανοσιτία, ας, ἦ, *Xén.* σιτοδεία, ας, ἦ, *Dém.*

GRAINE (*semen, inis*) σπέρμα, ατος, τό, *Plut.*

GRAISSE (*adeps, ipis, f. pinguedo, inis*) πιμαλή, ἦς, ἦ, *Arist.* λίπος, εος, τό, *Phil.* στέαρ, ατος, τό, *Diosc.*

GRAISSER (*adipe ungeri, go, xi*) λίπει ου στέατι χρίειν, ω, ου ἀλείφειν, φω, ψω, *Xén.*

GRAISSET (*rubeta, æ*) φρῦνος, ου, δ, *Diosc.*

GRAISSEUX, EUSE (*adiposus, a, um*) σιατώδης, πιμελώδης, εος, δ, ἦ, *Arist.*

GRAMINIÈRES (*gramineæ plantæ*) σιτοειδῆς βοτάναι, ὦν.

GRAMMAIRE (*grammatica, æ*) γραμματική, ἦς, ἦ, *sous-ent.* τέχνη, *Luc. R.* γράμματα, *litteræ.*

GRAMMAIRIEN (*grammaticus, i*) γραμματικός, οὔ, δ.

GRAMMATICAL, E (*grammaticus, a, um*) γραμματικός, ἦ, ὄν, *Plut.*

GRAMMATICALEMENT (*grammaticè*) γραμματικῶς, κατὰ τοὺς τῆς γραμματικῆς κανόνας.

GRAMME, γράμμα, ατος, τό. — *Unité des mesures de pesanteur, égale au poids d'un centimètre cube d'eau, ou à la millième partie d'un litre. 1000 grammes forment un kilogramme (χιλιόγραμμα, ατος, τό), et c'est le poids d'un décimètre cube d'eau, ou d'un litre. — Voyez MÈTRE.*

GRAND, E (*grandis, e; magnus, a, um; comp. major, sup. maximus*) μέγας, μεγάλη, μέγα, *plur.* μεγάλοι, αλαι, αλα, *comp.* μεϊζων, ονος, δ, ἦ, *sup.* μέγιστος, η, ον. Aussi grand que (*tantus quantus*) τόσος ὅσος. Combien grand? (*quantus, a, um?*) πόσος, η, ον; Les grands d'un royaume (*magnales, proceres, optimates*) οἱ ἀριστοι, οἱ μεγιστῆνες, ὦν, *N. Test.* Alexandre le Grand, Henri le Grand, Ἀλέξανδρος, Ἐρρίκος ὁ Μέγας.

GRANDEMENT (*valde, magnopere*) πολύ, σφόδρα, *Dém.* (*magno animo*) ὑψηλοφρόνως, μεγαλοπρεπῶς, *Dém.*

GRANDEUR (*magnitudo, inis*) μέγεθος, εος, τό, *Arist.* μεγαλειότης, ητος, ἦ, *Dém.* — d'âme (*magnanimitas, atis*) μεγαλοφροσύνη, ης, ἦ · μεγαλοψυχία, ας, ἦ, *Arist.*

GRANDIR (*crescere, sco*) αὐξάνεσθαι, ομαι, *Dém.*

GRANDISSIME (*grandissimus, a, um*) μέγιστος, η, ον.

GRAND-OEUVRE, terme d'alchimie, φιλοσοφικός λίθος, ου.

GRAND-PÈRE, GRAND-MÈRE. — *Voyez AÏEUL, E.*

GRANGE (*horreum, i*) σιτοβολών, ὦνος, δ, *Poll.* ἄλωξ, ω, ἦ, *Xén.* Batre en grange, ἄλοξν, ὦ, *N. Test.*

GRANIQUE, ρευε, Γρανικός, οὔ, δ.
 GRAPHIE. — *Terminaison de plusieurs mots tirés du grec, et qui signifie description* : γεωγραφία, κοσμογραφία, οὐρανογραφία, ὑδρογραφία, κ. τ. λ.
 GRAPHIQUE, γραφικός ου διαγραφικός, ική, ιών.
 GRAPHIQUEMENT, γραφικῶς ου διαγραφικῶς.
 GRAPHOMÈTRE, γραφόμετρον, ου, τό, Mathém.
 GRAPPE de raisin (μνα, α; racemus, i) σταφυλή, ης, ή· βότρυς, υος, δ, Théophr.
 GRAPPILLER (uvras sublegere) τοὺς καταλειμμένους βότρυς συλλέγειν, γω, ξω.
 GRAPPILLON (racemulus, i) βοτρυδίου, ίου, τό.
 GRAPPIN (harpago, onis, m.) ἀρπάγη, ης, ή, Hésych. Jeter le grappin sur, ἀρπάζειν, αζω, αζω.
 GRAS, ASSE (pinguis, e) πίων, ονος, δ, ή, Arist. λιπαρός, ά, όν, Plat. Le gras de la jambe (sura, α) γαστροκνημία, ας, ή, Poll. Bœuf gras, veau gras, δ βοῦς, δ μόσχος δ σιτευτός, οὔ, Luc, XV, 23. Manger gras, faire gras, κρεωφαγεῖν, ὦ· de là κρεωφαγία, ας, ή· κρεωφάγος, ου, δ, ή. Devenir gras (pinguescere, sco) παχύνεσθαι, ομαι, Polyb.
 GRAS-DOUBLE (omentum, i) ἐπίπλοον, ου, τό, Poll.
 GRASSEMENT (opime, opipare) πίνωνς, δαψιλῶς, πολυτελῶς, Dém.
 GRASSEYEMENT (blæsus sonus, i) ψελλιέμος, τραυλισμός, οὔ, δ, Arist.
 GRASSEYER. C'est le défaut de certaines personnes, qui ne peuvent prononcer sans difficulté le vers suivant, où domine la lettre R, appelée en grec Ρῶ·

Tum ferri rigor, atque argutæ lamina
 scitæ. Virg.

Celui qui a ce défaut se nomme en grec
 ρωδικοῦτερος, H. Etienne.

GRATERON (galium aparine, Linn.) ἀπαρίνη, ης, ή.
 GRATIFICATION (gratificatio, onis) χάρισμα, ατος, τό.
 GRATIFIÉ (gratificari, or) τινὲ χαρίζεσθαι, ομαι, Dém.

GRATIS (gratis, gratuito) προῖτα, δωρεάν, sous-ent. κατά, Dém.
 GRATITUDE (gratus animus, i) εὐγνωμοσύνη, ης, ή· εὐχαριστία, ας, ή. Avec gratitude, εὐγνωμόνως, κεχαρισμένως, Isocr.
 GRATTELLE (impeligo, inis) λειχήνη, ηνος, ή, Diosc. Avoir la —, λειχνηϊᾶν, ὦ, Théophr.
 GRATTER (scabere, do; scalpere, po) κνᾶν, άω, Gal. κνίζειν, ίζω, ἀποξέειν, ξέω, Luc. Se gratter la tête, δακτύλω κεφαλήν κνήθειν, θω, Luc.
 GRATTOIR (radula, α) ξυστήρ, ηρος, δ.
 GRATUIT, E (gratuitus, a, um) ἄμισθος, ου, δ, ή.
 GRATUITEMENT (gruito) ἄμισθῆι ου ἄμισθῆι, Dém.
 GRAVE (gravis, e) βαρύς, εἰα, ύ, de pondere, Plat.; de homine, Hérod.; de voce, Xén. — Voyez ACCENT.
 GRAVELEUX, EUSE (calculosus, a, um) νεφριτικός, ή, όν, Gal. Conte —, αἰσχρορρήμοσύνη, ης, ή, Dém.
 GRAVELLE (calculus, i) νεφρίτις, ιδος, ή, Thuc.
 GRAVEMENT (graviter) βαρέως, Xén. σιμνῶς, αὐστηρῶς, Dém.
 GRAVER (insculpere, po) γράφειν, φω, ψω, Aristoph. γλάφειν, γλύφειν· χαράσσειν, ἐγχαράττειν, ω, ξω, Plut.
 GRAVEUR (cælator, scalptor, oris) γλύπτης, ου, δ· γλυπτήρ, ηρος, δ· γλυφεύς, έως, δ· χαλκογράφος, ου, δ.
 GRAVIER (glarea, α) ψάμμος, ου, ή, Plut.
 GRAVIR (adrepere, po, psi) χρίμπτειν, πτω, ψω· ἀρριχᾶσθαι, Hésych.
 GRAVITÉ (gravitas, atis) βαρύτης, ητος, ή, Plut. — des mœurs, σεμνότης, ητος, ή, Dém.
 GRAVOIS (rudera, um) ἐρείπια, ων, τά, Paus.
 GRAVURE (cælatura, α) χαλκογραφία, ας, ή.
 GRÉ. De bon gré (sponte, ultro, libenter) έκουσίως, έκουσία, έκοντί, Dém. De mauvais gré (invitus, a) άκων, άκουσα, Isocr. άκούσιος, ία, Dém. De gré à gré, συμφώνως. Il le fera bon gré mal gré, βιασθείς ή πεισθείς τοῦτο πράξει. Je me sais bon gré d'avoir fait telle chose.

χαίρω ὅτι τοῦτο ἐποίησα, οὐ τοῦτο ποιήσας.

GRÆC, GRECQUE (*Græcus, a, um*) Ἑλληνικός, ἡ, ὄν.

Qui non Græca simul junxit documenta Latinis,

Non poterit docti nomen habere viri.

*Ὅς μὴ Ῥωμαϊκοῖς Ἑλληνικά γράμματα ζεύξη,

Οὐ δύναται ξυνετοῦ τοῦνομα ἀνδρὸς ἔχειν.

GRÆCE (*Græcia, æ*) Ἑλλάς, ἁδος, ἡ. — Les Grecs, οἱ Ἕλληνες, ὠν.

GRÆER un navire (*navem omnibus rebus instruere, o*) πλοῖον πᾶσι κατασκευάζειν, ἄζω, *Dém.*

GRÆFFE (*forense tabularium*) γραμματοφυλάκιον, ἰου, τό, *Ulp.*

GRÆFFE (*insitio, onis*) ἐγκέντρισις, ἐμφύτευσις, εως, ἡ, *N. Test.*

GRÆFFER un arbre (*arborem inserere, ro*) δένδρον ἐγκεντρίζειν, ἴζω, *Paul, Rom.* ἐμφυτεύειν, ὠ, *Thréophr.*

GRÆFFIER (*scriba, æ, m.*) γραμματεὺς, εως, ὁ. *Etre greffier, γραμματεύειν, ὠ, εὔσω.*

GRÉGEOIS. Feu Grégeois (*Græcanicus ignis*) Ἑλλαδικὸν πῦρ, πυρός.

GRÉGOIRE (q.d. *vigilans*) Γρηγόριος, ἰου.

GRÈGUE. Tirer ses grègues (*aufigere, io*) ἀποδιδράσκειν, σκω, *Xén.*

GRÈLE (*gracilis, e*) λεπτός, ἰσχνός, ἡ, ὄν, *Plut.* Voix grèle, λεπτοφωνία, ας, ἡ. Qui a la voix grèle, λεπτόφωνος, ου, ὁ, ἡ.

GRÈLE (*grando, intis*) χάλαζα, ης, ἡ, *Arist.* En forme de grèle, γαλαζηδόν, *Nic.* Sujet à la —, χαλαζώδης, εως, ὁ, ἡ, *Arist.* Faire pleuvoir sur quelqu'un une grèle de pierres, λίθοις τινὰ ἐπιγαλαζᾶν, ἄζω.

GRÉLER. Il grèle (*grandinat*) χαλαζοβολεῖ.

GRELOT (*crotalum, i*) κρόταλον, ου, τό· κρούσμα, ατος, τό, *Mart.*

GRELOTTER de froid (*tremulo frigore quati, ior*) ῥιγεῖν, ὦ, *Plat.*

GRÊMIL (*lithospermum officinale, Linn.*) λιθόσπερμον, ου, τό.

GRÉNADE (*granatum, punicum malum*) ροιά, ᾶς, ἡ, *Diosc.*

GRÉNADIER (*punica granatum, Linn.*) ροιά ου ροιά, ᾶς, ἡ, *Diosc.*

GRÉNAILLE de cuivre (*flos æris*) γάλκ-ανθος, -άνθη, -ανθον.

GRÉNAT, καρχηδόσιος λίθος, ου, *Pline.*

GRÉNAUT (*capito, onis, piscis*) μεγαλοκέφαλος ἰχθύς, ὕος.

GRÉNER (*in semen abire, abeo*) σπερμφορεῖν, ὦ.

GRÉNETIER, ÈRE (*frumentarius, a, um*) σιτοκάπηλος, ου, ὁ, ἡ, *Arist.*

GRÉNIER (*granarium, horreum, i*) σιτοφυλάκειον, ου, τό· σιτοβολών, ὠνος, ὁ, *Poll.*

GRÉNOUILLE (*rana, æ*) βάτραχος, ου, ὁ, *Gal.* Cri des grenouilles, βρεκεκεκέξ, κοῦξ, κοῦξ, *Aristoph.* Combat des rats et des grenouilles, βατραχομουμαγία, ας, ἡ.

GRÉNOUILLETTE (*ranunculus bulbosus, Linn.*) βατράχιον, ου, τό.

GRÉNU, UE (*granosus, a, um*) κοκκώδης, εως, ὁ, ἡ.

GRÈS (*silex, icis, c.*) γάλιξ, ἴκος, ὁ, *Suid.*

GRÉSIL (*vitrea pruina, æ*) ὑαλίνη πάχνη, ης.

GRÉSILLER. Il grésille (*cadit pruina*) πίπτει ἢ πάχνη.

GRÈVE (*arenosum littus, oris*) παραθαλάσσιος τόπος, ου.

GREVER le peuple d'impôts (*populum tributis gravare, o*) πλείονα τῷ δήμῳ εἰσφορὰν προστάττειν, ττω, ξω, *Isocr.*

GRIÈCHE. *Cet adjectif ne se joint qu'à deux substantifs, ortie-grièche, pie-grièche.*

GRIEF (*injuria, æ; læsio, onis*) ἀδικία, ας, ἡ, *Dém.* βλάβη, ης, ἡ, *Plat.* ζῆμια, ας, ἡ, *Xén.*

GRIEF, IÈVE. Crime très-grief, peine très-griève (*atrox facinus, oris; gravissima pena, æ*) δεινότερον ἀδικημα, ατος· δεινотάτη τιμωρία, ας.

GRIÈVEMENT malade (*graviter ægrotans*) πονηροτάτως ἔχων, ουσα, *Dém.*

GRIÈVETÉ d'une faute (*peccati gravitas, atis*) ἡ τοῦ ἁμαρτήματος δεινότης, ητος.

GRIFFES d'un lion (*leonis ungues, tum*) οἱ τοῦ λέοντος ὄνυχες, ὠν. Donner un

coup de griffes, ὄνυξιν ἀμύσσειν, σσω, ζω, τινά.

GRIFFON (*gryphus*, i) γρούφ, υπός, δ, *Hér.*

GRIFFONNAGE (*deformis scriptura*, æ) κακογραφία, ας, ή.

GRIFFONNER (*perverse scribere*, bo, psi) διαστραμμένως γράφειν, φω, ψω.

GRIL (*craticula*, æ) ἔσχαρίς, ἴδος, ή · ταβρίον, ου, τό, *Poll.*

GRILLE de fer (*ferrei clathri, orum*) σιδηροῦν κληῖθρον ου κλειθρον, ου, τό.

GRILLER de la chair (*carneis super craticula torrere*, eo) κρέας ἐπὶ τῆς ἔσχαριδος φρύγειν, γω, ζω · ὀπτῶν, ὦ, *Aristoph.*

GRILLER une fenêtre (*fenestram clathrare*, o) τῆ κλισιάδι κιγκλῖδα περιβάλλειν, βάλλω*, *Plut.*

GRILLON (*gryllus*, i) γρούλλος, ου, δ.

GRIMACE (*oris contorsio, onis*) ή τοῦ προσωπου στρέβλωσις, εως. — (*fiela recusatio*) ἀκκισμός, οὔ, δ.

GRIMACER (*os fæde distorquere*, eo) τὸ πρόσωπον αἰσχρῶς διαστρελοῦν, ὦ. — (*simulare*, o) ἀκκίζεσθαι, ομαι, *Plut.*

GRIMACIER, **ÈRE** (*simulator, trix*) ὑποκριτής, οὔ, δ · ἀκκῶ, ὄος-οὔς, ή, *nomen mulieris, quæ simulate recusabat quod maxime cupiebat.*

GRIMAUD (*tirunculus*, i) ἀρχάριος, ἴου, δ, *Macaire.*

GRIMOIRE (*magicus liber, bri*) μαγικὸν βιβλίον, ου.

GRIMPANT, **È**. Plante grimpanie (*reptabunda planta*) ἔρπουσα βοτάνη, ης.

GRIMPER sur un arbre (*in arborem adrepere*, po) ἐπὶ δένδρον ἐφερπύζειν, ὕζω, *Aristoph.* χρίμπτειν, πτω, ψω · ἀβρίχῃσθαι, *Hésych.*

GRIMPEREAU (*certhia familiaris ou muraria*, Cuv.) κέρθιος, ου, δ.

GRINCEMENT. Là, il y aura des pleurs et des grincements de dents (*illic erit fletus et stridor dentium*) ἐκεῖ ἔσται δ κλυθμός, και δ βρυγμός τῶν ὀδόντων, *Math. VIII, 12.*

GRINER les dents (*dentibus stridere*, eo) τοὺς ὀδόντας βρύχειν, χω, *Act. des Ap. VII, 54,* τοὺς ὀδόντας τρίζειν, ἰζω, *Marc. IX, 18.*

GRIOTTE (*acidulum cerasum*, i) ἄγριον κεράσιον, ἴου.

GRIPPE (*lubido, inis*) φαντασία, ας, ή.

GRIPPER. Le chat a grippé le fromage (*feles caseum surripuit*) δ αἰλουρος τὸν τυρὸν ὑήρπασε.

GRIS, **SE** (*cinereus, a, um*) λευκόφατος, ου, δ, ή. Cheval gris (*gibus equius, i*) κιβρός ἵππος, ου, *Paul Egin.* Cheveux gris (*cani capilli*) πολιαὶ τρίχες, ὦν, *Diosc.* — (*ebrius, a*) πάροιος, ου, δ, ή, *Athén.*

GRISATRE (*cinereo proximus, a, um*) ἡμίλευκος, ὑπόλευκος, ου, δ, ή.

GRISER (*inebriare, o*) μεθύσκειν, σχω, *Luc.* Se griser, μεθύσκεσθαι, ομαι, *Xén.*

GRISON, **ONNE** (*canescens, entis*) πολιός, ά, ὄν, *Diosc.* — (*asinus, i*) ὄνος, ου, δ, *Xén.*

GRISONNER (*canescere, sco*) πολιοῦσθαι, οὔμαι, *Arist.*

GRIVE (*turdus musicus*, Cuv.) κίχλη, ης, ή, *Clém. Alex.*

GRIVOIS, **È** (*liberior, ius*) αὐθάδης, εος, δ, ή · προπετής, εος, δ, ή.

GROGNETMENT du porc (*grunnitus, us*) τὸ γρῦ ου γρού, *indécl.* γρουλλισμός, γρυσμός, οὔ, δ, *Athén.*

GROGNER (*grunnire, io*) γρουλλίζειν, γρούζειν, ζω, *Aristoph.*

GROIN (*rostrum, i*) ρύγχος, εος, τό, *Athén.* — *Voyez PORC.*

GROMMELER (*mutire, io; mussare, o*) γογγύζειν, μύζειν, ζω, *Plut.*

GRONDER quelqu'un ouvertement (*aperte aliquem increpare, o*) φανερώς τιτι ἐπιπλήττειν, ττω, ζω, *Dém.* Le tonnerre gronde (*strepit tonitru*) ἐπικτυπεῖ ή βροντή.

GRONDERIE (*increpatio, onis*) ἐπιτίμησις, εως, ή, *Plut.*

GRONDEUR, **EUSE** (*morosus, a*) δύσκολος, ου, δ, ή, *Dém.*

GROS, **OSSE** (*crassus, amplus, a, um*) ἄδρός, ά, ὄν · παχύς, εἶα, ὕ, *Xén.* Un gros homme, une grosse femme (*corpulentus vir, corpulenta mulier*) εὔσωμος, εὔσαρκος ἀνήρ, ἔρος-δρός, γυνή, αἰκός, *Polyb., Xén.* Une femme grosse (*pregnans mulier*) ἐγκύουσα γυνή, *Arist.* ἐγκύμων, ονος, *Plut.* — (*mullum, valdè*) σφόδρα, *Dém.* En gros (*summatim*) ἐν κεφαλαίω, *Dém.*

GROS-BEC (*loxia coccothraustes*, Cuv.)

κοκκοθραύστης, ου, δ, *Hésych.* R. κόκκος, ου, *granum*, et θραύειν, ω, *frangere*.

GROSEILLE (*grossularia*, α) ἀγριοστάφυλον, ου, τό.

GROSEILLER (*ribes rubrum*; *ribes uva crispa*; *ribes nigrum*, Linn.) ἀγριοσταφυλίζ, ίδος, ή.

GROSSESSE (*prægnatio, onis*) κύησις, εως, ή, *Phil.*

GROSSEUR (*crassitudo, amplitudo, inis*) παχύτης, ητος, ή, *Arist.* πάχος, εος, τό, *Thuc.* — (*tumor, oris*) ὄγκος, ου, δ, *Gal.*

GROSSIER, ÈRE (*crassus, a, um*) παχύς, εϊχ, ύ. — (*rusticus, inconditus, a, um*) ἀγροικος, η, ον, *Luc.*, ἀπαίδευτος, ου, δ, ή. Qui a l'esprit grossier, παχίνους, ου, δ, ή.

GROSSIÈREMENT. Faire quelque chose grossièrement (*aliquid pingui ou crassa minerva facere, io*) ἀγροικεύσθαι ου ἀγροικίζεσθαι, *Plat.*

GROSSIÈRETÉ (*crassitudo, inis*) παχύτης, ητος, ή, *Arist.* — (*rusticitas, atis*) ἀγροικία, ας, ή, *Arist.*

GROSSIR (*crassescere, sco*) παχύνεσθαι, ομαι, *Polyb.* ἀδρύνεσθαι, ομαι, *Théophr.* — (*augere, eo, auxi*) ἐπαυξάνειν, άνω, *Dém.*

GROTESQUE (*absurdus, ridiculus, a, um*) παράξενος, η, ον· γελοϊος, α, ον, *Plat.* Peintre de grotesques, ρυπογράφος, ου, δ.

GROTESQUEMENT (*absurde, ridicule*) παράξενια, γελοϊως, *Arist.*

GROTTE (*spelunca, æ*) κρύπτη, ης, ή· σπήϊος, έους, τό· σπήλυγξ, υγγος, ή· σπήλαιον, ου, τό, *Luc.*

GROUILLER (*scatere, eo*) βρύειν, ω, *Aristophane.*

GROUIN. — Voyez GROIN.

GROUPE (*coacervatio, onis*) σώρευμα, ατος, τό, *Xén.*

GROUPER (*coacervare, o*) συναθροΐζειν, ζω, *Plat.* συσσωρεύειν, ω, *Dém.*

GRUAU (*alica, æ*) χόνδρος, ου, δ, *Gal.*

GRUE (*ardea grus, Cuv.*) γέρανος, ου, ή. — machine à élever de grosses pierres (*grus, mäs*) γέρανος, ου, ή· γεράνιον, ίου, τό. Bec-de-grue, γεράνιον, ίου, τό. — Les mots latins congruere, congruus,

congruentia, etc. sont dérivés (selon *Festus*) de grus, gruis.

GRUGER (*corrodere, do*) αναβιβρώσκειν, σκω, *Gal.*

GRUMEAU de sang, de lait (*sanguinis, lactis grumus, i*) αίματος, γάλακτος θρομβος, ου, δ, *Diosc.* χόνδρος, ου, δ.

GRUMELER (*in grumos cogere, go*) θρομβούν, ώ, ώσω. Se grumeler (*in grumos coire, coëo*) θρομβούσθαι, ούμαι.

GRUMELÉUX, EUSE (*grumosisus, a, um*) χονδρώδης, εος, δ, ή· θρομβώδης, εος, δ, ή, *Soph. Trach.* 715.

GUÉ (*vadum, i*) πόρος, ου, δ· τὸ διαβατὸν μέρος τοῦ ποταμοῦ. Passer un fleuve à gué, ποταμὸν διαβαίνειν, νω*, *N. Test.*

GUÉABLE. Fleuve guéable (*vadosum flumen, inis*) διαβατὸς ποταμός, οῦ, *Luc.*

GUÈDE (*isatis tinctoria, Linn.*) ισάτις, ίδος, ή.

GUENILLE (*cento, onis*) διεβρωγὸς βράκος, εος-ους.

GUENON (*simia, æ*) θήλυς πίθηκος, ου.

GUENUCHE (*simiola, æ*) πιθήκιον, ίου, τό.

GUÈPE (*vespa, æ*) σφήξ, ηκός, δ, *Aristophane.* Essaim de guèpes, σφηκιά, ας, ή, *Plut.*

GUÉPIER (*vesparum sedes, is*) σφηκιών, ώνος, δ, *Aristoph.*

GUÉPIER (*merops apiaster, Linn.*) μέροψ, οπος, δ.

GUERDON, vieux mot dérivé du grec κέρδος, εος, τό, *lucrum.*

GUÈRE ou GUÈRES, avec une négation (*parum, non ita multum*) ὀλίγον, μικρόν, *Isocr.* Il n'y a guère que moi (*ego fere solus*) μόνος σχεδὸν έγω. Il ne s'en est guère fallu que je... que tu... qu'il... (*parum adfuit quin ego, quin tu, quin ille...*) ὀλίγου έδέησα, σας, σε, *suisi d'un infinitif.*

GUÈRET (*novalis ager, terra; novale solum*) νέωμα, ατος, τό· νεός, οῦ, δ, *Xén.* νεϊος, ου, δ, *Théophr.*

GUÉRIDON (*mensula uno pede fulla*) μονοπόδιον, ου, τό.

GUÉRIR quelqu'un (*aliquem sanare, o*) ίασθαι, ώμαι, τινά, *Dém.* ιατρεύειν, ω, τινά, *Plut.* — (*convalescere, sco*) ύγιαίνειν, ω, *Dém.* αναβρώννυσθαι, υμαι, *Plut.* Maladie qu'on peut guérir, ίασμος

νόσος, ου, ή, *Plat.* Mal qu'on ne peut guérir, ἀνάτατον καχόν, οὔ, *Gal.*

GUERISON (*saratio, onis*) ἰασις, εως, ή, *Luc.*

GUEISSABLE (*sanabilis, e*) ἰασιμος, ου, ό, ή, *Plat.*

GUERITE (*specula, æ*) σκοπή, ης, ή, *Phil.*

GUERRE. — *Ce mot parait dérivé de γέβρον, bouclier, considéré comme emblème de la guerre (bellum, i) πόλεμος, ου, ό, Dém.* — sur terre ou sur mer, — ό κατά γῆν, ό κατά θάλασσαν, *Isocr.* Faire la guerre à quelqu'un, πολεμῆν, έω-ώ, πρός τινα, *Dém.* Faire faire la guerre (*forme hiphil des Hébreux*) c'est-à-dire exciter quelqu'un à faire la guerre, πολεμοῦν, ώω-ώ, τινα et le passif (*forme hophal des Hébreux*) être excité à faire la guerre, πολεμοῦσθαι, οῦμαι-οῦμαι. Faire succéder la paix à la guerre, εἰρήνην ποιῆν ἐκ πολέμου, *Dém.*

GUERRIER, ÈRE (*bellator, trix*) πολεμιστής, οὔ, ό, *Plut.* πολεμιστρια, ας, ή. — (*bellicus, a, um*) πολεμιστήριος, α, ου, *Xén.*

GUERROYER (*belligerare, o*) πολεμῆν, ώ, ήσω, *Dém.*

GUERROYEUR (*bellicosus, i*) φιλοπόλεμος, ου, ό.

GUET (*vigiles, um*) φύλακες, ων, αί, *Xén.* Etre au guet, faire le guet (*speculari, or*) κατασκοπεῖν, ώ κατασκέπτεσθαι, ομαι, *Xén.* Mot du guet, mot d'ordre (*tessera, æ*) σύνθημα, ατος, τό, *Xén.* Cyrus donna pour mot d'ordre : Jupiter allié et commandant, παρεγγύα ό Kῦρος σύνθημα Ζεὺς σύμμαχος καὶ ἡγεμῶν, *Xén. Cyrop. Liv. III.*

GUET-APENS, *ancienn.* Guet appensé, *Acad.* Meurtre fait de guet-apens (*præmeditata cædes, is*) προμελετηθεῖς φόνος, ου. Tomber dans un guet-apens, ἐνέδρα περιπίπτειν, ω*.

JUËTRE (*pero, onis*) ἀσκέρα, ας, ή, *Poll.* ἀρβύλη, ης, ή, *Gal.*

GUËTTER (*speculari, or*) κατασκοπεῖν, ώ κατασκοπεῖσθαι, οῦμαι, *Xén.*

GUEULE, *du mot grec γύαλον, cavitas (gula, æ; os, oris)* στόμα, ατος, τό. La gueule d'un lion (*leonis rictus, us*) τό

τοῦ λέοντος χάσμα, ατος, *Anacr. Od. II.*

GUEUSER (*mendicare, o*) πτωχεύειν, ω, *Dém.*

GUEUX, EUSE (*mendicus, a*) πτωχός, χή, *Dém.* Gueux revêtu, νεόπλουτος, ου, ό. Riche qui fait le gueux, πτωχοπλούσιος, ου. — (*nebulo, onis; nequam, adj. in-décl.*) πονηρός, ά, *Dém.*

GUI (*viscum, i*) ἰζός, οὔ, ό, *Plut.*

GUICHET (*ostiolum, i*) θύριον, θυρίδιον, ου, τό.

GUICHETIER d'une prison (*carceris janitor, oris*) ό τοῦ δεσμοτηρίου πυλωρός, ου θυρωρός, οὔ, *Luc.*

GUIDE (*dux, ucis*) ἡγεμῶν, όνος, ό, *Xén.* οδηγός, οὔ, ό, *Plut.* La Guide du pêcheur, titre d'un vieux livre, ή οδηγία τῶν ἀμαρτωλῶν.

GUIDE (*habena, æ*) ἡνία, ας, ή, *Xén.* ἡνιον, ου, τό, *Hom.* Prends en main le fouet et les guides éclatantes, μαστιγὰ δεξαι, καὶ ἡνία σιγαλόεντα, *Il. V. 226.*

GUIDER (*ducere, co; præire, eo*) οδηγεῖν, ώ, ήσω ἡγεῖσθαι, οῦμαι, *Hér.*

GUIDON (*vexillum, i*) σημεῖον, ου, τό, *Thuc.* σημαία, ας, ή, *Plut.* — (*vexillifer* ou *vexillarius, ii*) σημαιοφόρος, ου, ό, *Poll.*

GUIGNARD (*charadrius morinellus, Cuv.*) χαραδριός, οὔ, ό, *Arist.*

GUIGNE (*dulcius cerasum, i*) γλυκὺ κεράσιον, ου.

GUIGNER (*collimare* ou *collineare*) στοχάζεσθαι, ομαι, τινός, *Arist.*

GUIGNIER (*cerasus juliana, Linn.*) κέρασος, ου, ό, *Théophr.*

GUIGNON. Avoir du guignon au jeu (*in-feliciter ludere, do*) δυσχεβεῖσθαι, ω, *Polyb.*

GUILÉE (*subitaneus imber, bris*) βραγαδιός θυβρος, ου.

GUILLEMETS (*lunulæ*) μηνίσκοι, ων, οί, *Gramm.*

GUILLERET, ÈTE (*lætus, a, um*) γηθόσυνος, η, ου περιχαρής, έος, ό, ή, *Isocr.*

GUIMAUVE (*hibiscum, hibiscus, i*) ἴβισκος, ου, ό ἀλθαία, ας, ή.

GUINDÉ, ÈE. — *Voyez HART.* Un style guindé (*ampullatus stylus*) στωμύλματα, ων, τά.

GUINDER (*de l'allemand winden*) μετεωρίζειν, ἰζω, ἰσω, *Aristoph.*

GUINGOIS [De (*oblique*) λοξῶς, καρσίως, πλαγίως.

GUINGUETTE (*caupona, popina, α*) καπηλείον, ου, τό, *Synés.*

GUIRLANDE de fleurs (*sertum, i; florea corona, α*) στέφανος, ου, δ, *Plut.* στέμμα, ατος, τό, *Thuc.*

GUISE (*modus, i*) τρόπος, ου, δ, *Plut.* Vivre à sa guise (*suo nutu regi*) καθ' έαυτοῦ γνώμην ζῆν. En guise de (*pro, abl. vice, gén.*) αντί, *gén.*

GUISTARE (*cithara, α*) κιθάρα, ας, ή, *Plat.* Pincer de la guitare, κιθαρίζειν, ἴζω, *Aristoph. Guépes, 955.*

GUSTATIF, IVE (*gustatorius*) γευστικός, ή, όν, *Arist.*

GUSTATION (*gustatio, onis*) γεῦσις, εως, ή, *Arist.*

GUTTURAL, E (*gutturalis, e*) son guttural, λαρυγγισμός, οῦ, δ. Les trois lettres G. K. X. sont des lettres gutturales, τὰ τρία γράμματα Γ. Κ. Χ. λαρυγγόφωνα έστι.

GYMNASE (*gymnasium, ii*) γυμνάσιον, ίου, τό, *Luc. R.* γυμνός, ή, όν, *nudus, a, um.*

GYMNASIARQUE (*gymnasii rector, oris*) γυμνασιάρχης ου γυμνασιάρχος, ου, δ, *Poll.*

GYMNASTE (*exercitio praefectus*) γυμναστής, οῦ, δ.

GYMNASTIQUE (*ad exercitium pertinens*) γυμναστικός, ή, όν. La gymnastique, ή γυμναστική, ής, *sous-ent. τέχνη.*

GYMNIQUE. Jeux gymniques, γυμνικοί άγώνες. R. γυμνός, *nudus.*

GYMNOPIEDIE (*nudorum puerorum exercitatio*) γυμνοπαιδεία, ας, ή.

GYMNOSOPHISTES (*Indorum sapientes, ita vocati quod nudi in silvis agerent*) γυμνοσοφισταί, ών, οί, *Plut. vie d'Alexandre.*

GYNÉCÉE (*mulierum conclave*) γυναικειόν, ου, τό · γυναικών, όνος, δ, *Xén.* γυναικωνίτις, ίδος, ή, *Plut.*

GYNÉCOCRATIE (*mulierum imperium*) γυναικοκρατία, ας, ή.

GYNÉOCRATIQUE, γυναικοκρατικός, ή, όν. R. γυνή, αικός, *el κράτος.*

GYPSE (*gypsum, i*) γύψος, ου, ή, *Diosc.*

GYPSEUX, EUSE (*gypsum referens*) γυψώδης, εος, δ, ή.

GYROMANTIE (*circularis vaticinatio*) γυρομαντεία, ας, ή.

GYROVAGUE, mot hybride (du grec γῦρος, *et du latin vagus*) γυροδόμος, ου · γυροπλάνης, ητος, δ. — 665.

H.

H. Cette lettre, lorsqu'elle commence un mot, représente parfaitement l'aspiration des Grecs, que l'on nomme esprit Aspiré, elle répond à l'esprit rude; non aspiré, elle répond au doux. On a marqué par ce signe (*) les mots où le H doit s'aspirer. Au milieu des mots empruntés du grec, joint aux lettres T. R. P. C., il représente les lettres aspirées Θ (TH), Π (PH), Φ (PH), Χ (CH). Ex. : théâtre, Δέατρον · rhéteur, ρήτωρ · phalange, φάλαγξ · chœur, χορός.

*Ha! (ah! hem!) ἤ, ἤ! φεῦ!

HABILE (*peritus, a, um*) έπιστήμων, όνος, δ, ή, *Dém.* — dans l'art militaire, dans la politique (— *rei bellicæ, politica*) έμπειρος πολέμου, πρὸς τὰ τῆς πολιτείας, *Dém.* — (*habilis, e, alicui rei*) άρκετός, ή, όν.

HABILEMENT (*peritè*) έπισταμένως.

HABILETÉ (*peritia, α*) έπιστήμη, ης, ή · έμπειρία, ας, ή, *Dém.*

HABILLEMENT (*vestitus, us*) έσθής, ήτος, ή · ή · ήμάτιον, ου, τό, *Dém.*

HABILLER [S' (*vestem induere, o*) τὴν έσθῆτα, τὸν χιτῶνα άμφιεννύναι, έννομι, έσω, *Xén.*

HABIT (*vestis, is, f.*) έσθής, ήτος, ή. *Dém.*

HABITABLE (*habitabilis, e*) οίκήσιμος, ου, δ, ή. Toute la terre habitable, ή οίκουμένη, ης.

HABITACLE (*habitaculum, i*) οίκημα, ατος, τό, *Xén.*

HABITANT, E (*habitor, trix; incola, a, c.*) ένοικος, ου, δ, ή, *Strab.* κάτοικος, ου, δ, ή, *Arist.* — d'une ville, πόλεως οικήτωρ, ορος, δ, *Dém.*

HABITATION (*habitatio, onis*) οίκησις, εως, ή, *Dém.*

HABITER (*habitare, o*) οἰκεῖν, ὦ, ἦσω. — une ville, πόλις, *Isocr.* ἔν τιτι ἄσται, *Dém.* — une maison, ἐν οἰκίᾳ, *Esch.* — un pays, κατοικεῖν ἐν τιτι χώρᾳ, *Isocr.* — une terre, γῆν τινα, *Plut.* — sur la terre, ἐπὶ τῇ γῆ, *N. Test.*

HABITUDE (*consuetudo, inis*) ἔθος, εὐς, τό, *Isocr.* — des bonnes études, ἡ τῶν χρηστῶν ἐπιτηδευμάτων συνήθεια, ας, *Dém.* — (*habitus, us; habitudo, inis*) διάθεσις, ἔξις, εως, ἡ, *Gal.*

HABITUEL, ELLE. Une maladie habituelle (*consuetus morbus, i*) συνήθης νόσος, ου, ἡ, *Plut.*

HABITUELLEMENT (*pro consuetudine*) κατ' ἔθος, συνήθως.

HABITUER quelqu'un à faire quelque chose (*aliquem ad faciendum aliquid consuefacere, io, feci*) τινα συνεθίζειν, ἴζω, ποιεῖν τι, *Esch.* S'habituer (*assuescere, consuescere, sco*) ἐθιζέσθαι, ομαι, τινός, *Plat.* ποιεῖν τι, *Xén.*

HABLER (*splendide mentiri, ior*) κομπάζειν, ζω, σῶ · ἀλαζονεύεσθαι, ομαι, *Isocr.*

HABLERIE (*jactantia, æ*) κόμπος, ου, δ · ἀλαζονεία, ας, ἡ, *Dém.*

HABLEUR, EUSE (*immodicus jactor, oris*) κομπαστής, οὔ, δ · ἀλαζών, ὄνος, δ, *Xén. Cyrop., liv. II.* — *Ce mot et les deux précédents viennent de l'Espagnol hablar, hablador, qui sont eux-mêmes dérivés du latin fabulari, fabulator, par le changement ordinaire du F en H.*

HACHE (*securis, is; ascia, æ*) πέλεκυς, εως, δ, *Plut.* ἀξίνη, ης, ἡ, *Xén.* Frapper quelqu'un de la hache, τινα πελεκίζειν, ἴζω, *Diod. Sic.*

HACHER de la viande (*carnem minutatim secare, o*) κρέας μιστούλλειν, λλω, *Hom.* — Μίστουλλον τ' ἄρα τᾶλλα, *Il. I, 465.*

HACHETTE (*securicula, æ*) πελέκιον, ἴου, τό.

HACHIS (*minutal, alis, Juv.*) μωττωτόν, οὔ, τό, *Aristoph.*

HAGARD, E (*trux, ucis, truculentus, a, um*) βλοσυρωπός, ἡ, ὄν · βλοσυρός, ἄ, ὄν, *Hom.* Regarder quelqu'un d'un air hagard, γοργὸν πρὸς τινα ἀναβλέπειν, πω, ψω ου φομοι.

HAGIOGRAPHES (*sacra scripta, orum*) ἀγιόγραφα, ων, τὰ, *sous-ent.* βιβλία. *Ce sont les livres de la Bible, appelés en hébreu Ketubim.*

HAGIOLOGIQUE (*ad sacra pertinens*) ἀγιολογικός, ἡ, ὄν.

HAI, IE, de Dieu et des hommes (*Deo et hominibus invisus, a*) Θεῷ καὶ ἀνθρώποις ἔχθρος, ἄ, *Dém.*

HAIE (*sepes, is, f.*) φραγμός, οὔ, δ, *Plut.* ἐμφορμα, ατος, τό, *Dém.* Former une haie (*longo ordine stare, sto, steli*) στιχηδὸν ἴστασθαι, αμαι, *Suid.*

HAILLON (*cento, onis*) διεβρωγὸς βράκος, ους. Couvert de haillons (*pannosus, a, um*) κατὰβραφος, ου, δ, ἡ, *Luc.*

HAINE (*odium, ii*) ἔχθος, εως, τό · ἔχθρα, ας, ἡ · μῖσος, εως, τό, *Arist.*

HAINÉUX, EUSE (*ad odium propensus, a*) μισητικός, ικῆ.

HAÏR, je hais, tu hais, il hait (*odisse, odi, isti, it*) μισεῖν, ὦ, ἦσω · ἐχθαίρειν, ω, *Plut.*

HAIRE (*cilicium, ii*) κιλίκιον, ἴου, τό.

HAÏSSABLE (*odiosus, a, um*) μισητός, ἡ, ὄν · στυγερός, ἄ, ὄν, *Dém.*

HALE (*solis æstus, us*) ἄλεξ, ας, ἡ · ἡλιοκαῖα, ας, ἡ.

HALÉ, ÈE (*sole adustus, a, um*) ἡλιοκαῆς, εὐς, δ, ἡ.

HALEINE (*halitus, us*) ἀτμός, οὔ, δ, *Plut.* ἐκπνοή, ης, ἡ, *Arist.* Tout d'une haleine (*uno spiritu*) ἄμωστῖ.

HALER le teint (*cutem infuscare*) τὸν χρῶτα ἀμαυροῦν, ὦ.

HALER un bateau (*navigium remulcare, o*) πλοῖον ρυμουλκεῖν, ὦ.

HALETANT, E (*anhelans, antis*) ἀσθμαίνων, ουσα.

HALETÉR (*anhelare, o*) ἀσθμαίνειν, ω, *Arét.*

HALICARNASSE, ville de Carie, Ἀλικαρνασός, οὔ, ἡ.

HALLE (*macellum, i*) ἀγορά, ἄς, ἡ, *Dém.* πωλητήριο, ἴου, τό, *Thuc.* — au blé, au poisson, à la viande, σιτοπωλεῖον, ἰχθυοπωλεῖον, κρεωπωλεῖον, εἴου, τό, *Plut.*

HALLEBARDE (*hasta, æ*) λόγγη, ης, ἡ · ἔγχος, εως, τό, *Hom.*

HALLEBARDIER (*hastatus, i*) λογγοφόρος, δορυφόρος, ου, δ, *Xén.*

- * **HALLIER** (*dumetum*, *i*) ἀκανθεῖον, ὄνος, ὄ. Lieu plein de halliers (*dumosus locus*, *i*) ἀκανθώδης χῶρος, ου, *Hérod.*
- * **HALO**, *cercle lumineux autour de la lune*, ἄλωρ, ω, ἡ.
- * **HALOTECHNIE**, ἀλοτέχνη, ης, ἡ, *Chim.* R. ἄλς, *sal*, et τέχνη, *ars*.
- * **HALTE** (*statio*, *onis*) στάσις, εως, ἡ. *Cyrus fit faire halte à ses troupes*, Κύρος ἐπέστησε τὸ στράτευμα, *Xén. Cyrop. liv. IV.* Halte! Halte-là! (*sta*, *state*) στῆθι, στῆτε!
- * **HALURGIE**, ἄλουργεῖον, ου, τό, *Chim.* R. ἄλς, *sal*, et ἔργον, *opus*.
- HAMADRYADES** (*quercuum nymphæ*) ἁμαδρυάδες, ων, αἱ.
- * **HAMEAU** (*viculus*, *i*) κώμιον, κωμίδιον, ἰου, τό, *Plut.*
- HAMEÇON** (*hamus*, *i*) ἄγκιστρον, ου, τό, *Luc.* Prendre du poisson à l'hameçon, ἰχθῦς ἀγκιστρεῦειν, εὔω, *Clém. Alex.*
- * **HAMPE** d'une hallebarde (*hostile*, *is*) τὸ τῆς λόγχης ξύλον, ου.
- * **HANCHE** (*coxa*, *æ*; *coxendix*, *icis*) ἰσχίον, ἰου, τό, *Hom. Il. V. 308.* Douleur à la hanche, ἰσχιὰς νόσος, ου, ἡ, *Diosc.*
- * **HANGAR**, ἁμαξοστάσιον, ἰου, τό. *Ce mot français paraît avoir exprimé d'abord les relais (ἄγγραφα, ων, τὰ) des courriers appelés ἄγγραφοί, ων, οἱ.*
- * **HANNETON** (*scarabæus melolontha*, *Cuv.*) κάνθαρος, ου, ὄ.
- * **HANSCRIT.** — Voyez **SANSKRIT.**
- * **HANTER** les gens vertueux (*ad pios se adplicare*, *Cic.*) τοῖς εὐσεβέσι συναναστρέφειν, ομαι, *Plut.*
- * **HAPPER** (*arripere*, *pio*, *pui*) κάπτειν, πτω, ψω, *Aristoph.* ἀρπάζειν, ἄζω, ἄσω *ou ἄζω*, *Dém.*
- * **HAQUENÉE** (*asturco*, *onis*) ἵππος καλπάζων, ουσα.
- * **HAQUET** (*carruca*, *æ*) ἁμάξιον, ἰου, τό, *Suid.*
- * **HARANGUE** (*concio*, *onis*, *f.*) ἀγορά, ἄς, ἡ· δημηγορία, ας, ἡ, *Dém.*
- * **HARANGUER** le peuple (*ad populum concionari*, *or*) ἐν τῷ δημῷ δημηγορεῖν, ὦ, ἡσω, *Dém.*
- * **HARANGUEUR** (*verbosus concionator*, *oris*) ἁμετροεπῆς δημηγόρος, ου, *Hom. Il. II. 212.*

- * **HARAS** (*grex proletarius*) γόνιμος ἀγέλη, ης· ἵπποφόρβιον, ἰου, τό.
- * **HARASSER** (*defatigare*, *o*) ἀράσσειν, σω· καταπονεῖν, ὦ, ἡσω, *Luc.*
- * **HARCELER** (*laccessere*, *ssu*) προσκαλεῖσθαι, οὔμαι, *Xén.*
- * **HARDES** et bagages (*sarcinæ*, *arum*; *vasa*, *orum*) ἐνδύματα, ων, τὰ· ἀποσκευή, ἡς, ἡ, *N. Test.*
- * **HARDI**, **IE** (*animosus*, *a*, *um*; *audax*, *acis*) τολμηρός, ἄ, ὄν, *Dém.* θρασύς, εἰς, ὄ, *Isocr.* εὐτολμος, ου, ὄ, ἡ, *Hér.*
- * **HARDIESSE** (*animus*, *i*; *audacia*, *æ*) τόλμα, ης, ἡ· θράσος, εος, τό, *Dém.* θρασύτης, ητος, ἡ, *Isocr.* εὐτολμία, ας, ἡ, *Plut.* — Voyez **AUDACE.**
- * **HARDIMENT** (*animose*, *audacter*) τολμηρῶς, *Thuc.* θρασύτερον, θρασέως, *Dém.* θρασαλέως, θαββαλέως, *Isocr.*
- * **HARENG** (*Clupea harengus*, *Cuv.*) μαϊνίς, ἰδος, ἡ, *Luc.*
- * **HARENGERE** (*piscium venditrix*, *icis*) ἰχθυοπώλαινα, ης, ἡ.
- * **HARGNEUX**, **EUSE** (*rixosus*, *a*, *um*) ἐριστικός, ἡ, ὄν, *Luc.*
- * **HARICOT** (*phaseolus vulgaris*, *Linn.*) φάσηλος, φασίολος, ου, ὄ.
- * **HARIDELLE** (*strigosus equus*, *i*) στριφνὸν ἵππάριον, ἰου.
- HARMONICA** (*musica pocula*) ἁρμονικὰ σκύφη, ὦν.
- HARMONIE** (*concentus*, *us*) ἁρμονία, ας, ἡ, *Arist.* Il n'y a pas d'harmonie entre eux, διαφωνοῦσιν ἀλλήλοις· οὐ συμφωνοῦσιν. Etre en harmonie avec, συμφωνεῖν, ὦ, ἡσω, τινί.
- HARMONIEUSEMENT** (*numerose*) εὐρύθμως, *Isocr.*
- HARMONIEUX**, **EUSE** (*numerosus*, *a*, *um*) εὐρυθμος, ου, ὄ, ἡ, *Arist.*
- HARMONIQUE** (*musicus*, *a*, *um*) ἁρμονικός, ἡ, ὄν, *Arist.*
- HARMONIQUEMENT** (*musicæ*) ἁρμονικῶς.
- HARMONISTE** (*harmoniacæ peritus*) ἁρμονίας εὐ εἰδὼς, ὅτος.
- HARMONOMETRE** (*rhythmica mensura*, *æ*) ρυθμόμετρον, ου, τό.
- * **HARNACHER** un cheval (*equum insternere*, *no*) ἵππον ἐπισάττειν, ττω, ζω, *Xénoph. Cyrop. liv. III.*
- * **HARNOIS.** — On prononce vulgairement harnais (*armatura*, *æ*) πανοπλία, ἱας,

ή. Blanchir sous le harnois, στρατευόμενον γηράσκειν, σκω. — (*equi stratum, i*) φάλαρα, ων, τά, *Hér.*

* HARO, *clameur des anciens Normands* (*tolle, tolle!*) ἄρον, ἄρον!

* HARPE d'or (*aurea cithara*) χρυσία φόρμιγξ, ιγγος, *Pind. Pythiq. Od. I.* Pincer de la harpe, φόρμιγγα κρέχειν, κω· φορμιζειν, ἴζω, *Hom. Od. IV. 18.*

* HARPER (*arripere, pio, pui*) ἀρπάζειν, ἄζω, ἄσω ου ἄζω, *Dém.*

* HARPIC (*monstrum rapax*) ἄρπυια, ας, ή. *On appelle aussi harpie (Dict. de l'Acad. Fr.) une méchante femme, criarde et acaridtre.*

Ὁὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ ληΐζει·
ἀμεινον

Τῆς ἀγαθῆς, τῆς δ' αὐτῆς κακῆς οὐ βί-
γιον ἄλλο,

Δειπνολόχης· ἥτ' ἀνδρα, καὶ ἱφθιμόν
περ ἕοντα,

Ἐβεί· ἄτερ θαλοῦ, καὶ ὠμῶ γήραϊ δῶ-
κεν. *Hés. Géorg. 700.*

* HARPIN (*contus, i*) κοντός, οὔ, δ.

* HARPON (*harpago, onis*) ἄρπάγη, ης, ή, *Hésych.*

* HARPONNER (*harpagonem immittere, tto*) τὴν ἄρπάγην ἐφιναίαι, ἱημι *

* HART (*virgeum vinculum, i*) σχοῖνος, ου, δ. Guindé la hart au cou, *Lafont. (strangulatus, a)* ἀπαγχονισθεῖς, εἷσα, *Luc.*

* HASARD (*casus, us*) τύχη, ης, ή, *Dém.* Jeux de hasard (*alea, æ*) κυβεία, ας, ή, *Xén.* Par hasard (*forte, fortuito*) τυχόν, τύχη, ἀπὸ τύχης, ἐκ τύχης, διὰ τύχην, *Dém.*

* HASARDER (*periclitari, or*) προκινδυνεύειν, ω, σω, ὑπέρ τινος, *Isocr.* Se hasarder (*fortunam tentare, o*) πείραν λαμβάνειν τῆς τύχης, *Plat.*

* HASARDEUSEMENT (*periculose*) ἐπικινδύνως, *Thuc.*

* HASARDEUX, RUSE (*periculosus, lubricus, a, um*) ἐπικίνδυνος, ου, δ, ή, *Dém.* κινδυνώδης, εος, δ, ή, *Hérod.* σφαλερός, ἄ, ὄν, *Plut.*

* HASE (*femina lepus, oris*) Ξήλος λαγώς, οὔ.

* HATE (*festinatio, onis*) σπουδή, ης, ή· τάχος, εος, τό, *Dém.* Avoir hâte, grande

hâte de.... (*festinare, o*) σπεύδειν, ω, *Dém.* πρὸς τινα, *Aristoph.* A la hâte (*festinanter*) διὰ σπουδῆς, *Hér.* μετὰ σπουδῆς, *Xén.* Discours fait à la hâte (*tumultuarius sermo, onis*) αὐτοσχεδιαστος λόγος, ου, *Alcid.*

* HATER, SE HATER (*maturare, properare, festinare, o, avi*) ἐπέιγειν, γω, ζω· ἐπέιγεσθαι, ομαι· σπουδάζειν, ἄζω, ἄσω· σπεύδειν, ἐπισπεύδειν, ω, *Isocr. Dém.*

* HATIF, IVE (*præcox, ocis*) πρώϊος, ἴα, ἴον, *Théoph.*

* HAUSSEMENT: — Voyez ELÉVATION.

* HAUSSEUR (*extollere, o*) ὑψοῦν, ὦ, ὦσω, *N. Test.* Se hausser sur le bout des pieds (*in digitos erigi, or*) ἀρροβατεῖν, ὦ, ἦσω· ὑπερχύπτειν, πτω, ψω.

* HAUT (*altitudo, inis*) ὕψος, εος, τό. Le haut d'une montagne (*montis vertex, icis, m.*) ή τοῦ ὄρους κορυφή, ης· ἀκρόρεια, ας, ή, *Phil.* — d'un arbre (*summa arbor*) τὸ ἀκρότατον δένδρον, ου. Crier haut (*alta voce clamare, o*) μεγάλη φωνῆ ἀναβοᾶν, ὦ, ἦσω, *Matth. XXVII, 46.*

En haut, par en haut (*sursum, supra*) ἄνω, ἐπάνω. D'en haut (*desuper*) ἐπάνωθεν. Traiter quelqu'un de haut en bas, ὑπεροπτικῶς ου ὑβριστικῶς τιμὴ χρῆσθαι, ὦμαι, *Dém.*

* HAUT, R (*altus, excelsus, a, um; sublimis, e*) ὑψηλός, ή, ὄν· μετάσσιος, ου, δ, ή· μετώρος, ου, δ, ή· ἀρός, ἄ, ὄν, *Isocr.* αἰπύς, εἰα, ὄν, *Hom.* La haute mer (*altum mare*) πέλαγος, ους, τό. La haute Egypte, ή ἀνωτέρα Αἴγυπτος, ου. Chambre haute (*summa ædium pars*) ὑπερῶν, ου, τό· ἀνώγειων, ω, τό, *N. Test.* Une viande de haut goût, ἀλμυρὸν ὄψον, ου, *Xén.* Le haut bout, ή τιμιωτάτη ἔδρα, ας. Les hautes sciences, αἱ ὑψηλότεραι μαθήσεις, εων. Les hauts faits (*præclara facinora*) τὰ κατορθώματα, ων, *N. Test.* Le Très-Haut, δ Ὑψιστος, ου, *Sept.*

* HAUTAIN, AINE (*superbus, a, um*) ἀγέρωχος, ου, δ, ή, *Hom.* Avoir des sentiments hautains, ὑπερηφανεύεσθαι, ομαι.

* HAUTAINEMENT (*arroganter*) ἀγερωχῶς, ὑπεροπτικῶς.

* HAUTOIS (*tibia, æ*) αὐλός, οὔ, δ.

* HAUT-BORD. Un vaisseau de haut-bord (*excelsior navis*) ὑψηλότερα ναῦς, ναός, ἰονίq. νηός, ατíq. νεός.

* **HAUT-DE-CHAUSSE** (*femoralia, tum*) περιζώματα, ὠν, τά, *Plut.*
 * **HAUTE-FUTAIE.** — Voyez **FUTAIE.**
 * **HAUTE-LUTTE.** Emporier une chose de haute-lutte, κατακράτος ου κατὰ κράτος νικᾶν, ὦν, ἴσω.
 * **HAUTEMENT** (*clara voce, audacter*) μεγαλοφώνως, τολμηρῶς, *Thuc.*
 * **HAUTEUR** (*altitudo, inis*) ὕψος, εος, τό, *Thuc.* — (*tumulus, i*) γήλοφος, ου, δ, *Den. Hal.* — (*arrogantia, æ*) ὑπερηφανία, ας, ῆς, *Isocr.*
 * **HAUT-MAL.** — Voyez **EPILEPSIE.**
 * **HAVE** (*pallidus, a, um*) ὠχρός, ά, ὄν, *Arist.* λειψαιμος, ου, δ, ῆς, *Gal.*
 * **HAVRE** (*portus, us*) λιμῆν, ένος, δ, *Thuc.*
 * **HAVRE-SAC** (*sacciperium, ii*) σάκκος, ου, δ, *Septl.*
 * **HE!** (*ah! heus! hem!*) ἔ, οἶ, αἰβοῖ!
 * **HEAUME** (*galea, æ*) κόρυς, υθος, ῆς, *Luc.*
HEBDOMADAIRE (*septimanus, a, um*) έβδομαδικός, ῆς, ὄν. R. έπτά, sept.
HÉBÉ, déesse de la jeunesse, Ἥβη, ἡς, ῆς.
HÉBERGER quelqu'un (*aliquem hospitio excipere, io*) τινά ξενίζειν, ίζω, ίσω, *Dém.*
HÉBÉTÉ, **ÉE** (*hebes, etis*) αναισθητος, ου, δ, ῆς, *Gal.*
HÉBRAÏQUE (*hebraicus, a, um*) έβραϊκός, ῆς, ὄν.
HÉBRAÏSANT, έβραϊζων, οντος, δ.
HÉBRAÏSME, έβραϊσμός, οῦ, δ.
HÉBREU. On mit sur la croix cette inscription (I. N. R. I.) en hebreu, en grec et en latin, και ἦν γεγραμμένον έβραϊστί, έλληνιστί, ρωμαϊστί. Ἰησοῦς δ Ναζωραῖος, δ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, *Jean, XIX, 19, 20.*
HÉCATE, triple déesse; *Lune* dans le ciel, *Diane* sur la terre, et *Proserpine* aux enfers, Ἑκάτη, ἡς, ῆς.
HÉCATOMBE, sacrifice de cent bœufs, εκατόμβη, ἡς, ῆς, *Hom.*
HÉCATOMPHONIE, sacrifice de cent hommes, εκατομόφονια, ίων, τά.
HECTARE, hectomètre carré, ou surface de 10,000 mètres carrés. — L'hectare contient 100 ares. R. εκατόν, cent. — Voyez **ARE** et **MÈTRE.**

HECTO — (εκατόν) mis en tête des mesures françaises, désigne une unité cent fois plus grande que l'unité génératrice. — Voyez **MÈTRE.**

HECTOGRAMME, cent grammes (Voyez **GRAMME**) εκατόγγραμμα, ατος, τό.

HECTOLITRE, cent litres (Voyez **LITRE**) εκατόλιτρον, ου, τό.

HECTOMÈTRE, cent mètres (Voyez **MÈTRE**) εκατόμμετρον, ου, τό. — carré, voyez **HECTARE.**

HECTOR, fils de Priam, Ἑκτωρ, ορος, δ. Πριαμιδης, ου, δ.

HÉCUBE, épouse de Priam, Ἑκάβη, ἡς, ῆς.

HÉGÛRE (*mot arabe, qui signifie fuite*) ère des mahométans, qui commence à l'an 622 après J.-C., époque à laquelle Mahomet s'enfuit de la Mecque.

HÉLAS! (*hei mihi!*) οἶ ἐγώ, *Soph.* οἶ ἐμέ, *Anthol.* οἶ μοι, *Synés.* Hélas! que je suis malheureux! αἰβοῖ τάλας! *Aristophane.*

HÉLENE, épouse de Ménélas, Ἑλένη, ἡς, ῆς.

* **HÉLER** un navire (*adpellare, o*) προσκαλεῖν, ὦν.

HÉLIANTHÈME (*cistus helianthemum, Linn.*) ηλιάνθεμον, ου, τό.

HÉLIAQUE, terme d'astron., ηλιακός, ῆς, ὄν. R. ηλιος, soleil.

HÉLIASTES (*Athenienses judices*) ηλιασταί, ὠν, οἶ.

HÉLICE (*tortilis linea*) ελικοειδής γραμμή, ῆς.

HÉLICOÏDE, ελικοειδής, εος, δ, ῆς. R. ελῆ, volumen.

HÉLICON, montagne consacrée aux Muses, Ἑλικῶν, ὠνος, δ.

HÉLIODORE, Phénicien, évêque de Tricca en Thessalie, auteur des *Ethiopiques*, Ἡλιόδωρος, ου, δ. — Voir (pag. 155) notre Résumé de l'Histoire de la Littérature grecque.

HÉLIOPOLIS, ville du soleil, Ἡλιόπολις, εως, ῆς.

HÉLIOSCOPE, ηλιοσκόπιον, ίου, τό. R. ηλιος, soleil, et σκέπτεσθαι, parf. εσκοπα, considérer.

HÉLIOTROPE, ηλιωτρόπιον, ίου, τό. R. ηλιος, soleil, et τρέπειν, tourner.

HELLANODIQUES (*Olympicorum certaminum judices*) έλλανοδίκαι, ὠν, οἶ.

HELLÉBORE. — Voyez ELLÉBORE.
 HELLÈNES (Græci, Graii) Ἑλληνας, ὄν, οί.
 HELLÉNIQUE. Le gouvernement hellénique, ἡ ἑλληνικὴ πολιτεία, ας.
 HELLÉNISME (græcanica locutio) ἑλληνισμός, οὔ, δ.
 HELLÉNISTE (græcæ linguæ studiosus) ἑλληνιστής, οὔ, δ.
 HELLESPOINT, détroit des Dardanelles, Ἑλλήσποντος, οὔ, δ. — Ce détroit tire son nom de Hellé, qui y périt.
 HELMINTHIQUE. — Voyez ANTHELMINTHIQUE.
 *HEM! (hem! heus tu!) ὦ οὔτος! ὦ τάν! Luc. ὦ γαθέ! Xén.
 HÉMALOPIE (suggillatio in oculis) αἰματώψ, ὠπος, δ, Gal. R. αἷμα, sang, et ὠψ, œil.
 HÉMATITE. — Voyez SANGUINE.
 HÉMATOCÈLE (sanguinis tumor) αἱματοκήλη, ης, ἡ.
 HÉMATOSE (sanguinis formatio) αἱμάτωσις, εως, ἡ.
 HÉMÉROCALE, fleur dont la beauté ne dure qu'un jour, ἡμεροκαλλὲς ἄνθος, εως ἡμεροκαλλίς, ἴδος, ἡ, Eust.
 HÉMI — (dimidium, semi —) ἡμισυ, εως, τό.
 HÉMICYCLE (semi-circulus) ἡμίκυκλος, οὔ, δ.
 HÉMINE (hemina, æ) κοτύλη, ης, ἡ.
 HÉMIONITE, genre de fougère (hemionitis palmata, Linn.) ἡμιονίτις, ἴδος, ἡ, Diosc. III, 151. Théophr. IX, 19.
 HÉMIPLÉGIE, ou
 HÉMIPLÉXIE, demi-apoplexie, ἡμιπληγία, ας, ἡ.
 HÉMIPTÈRES (semi-alata insecta) ἡμίπτερα ἔντομα, ὄν.
 HÉMISPÈRE (sphaera dimidium, ii) ἡμισφαίριον, ἴου, τό.
 HÉMISPÉRIQUE, ἡμισφαιρικός, ἡ, ὄν.
 HÉMISTICHE (versus dimidium) ἡμιστίχιον, ἴου, τό.
 HÉMOPTYÏQUE (sanguinem exspuens) αἱμοπτυικός, ἡ, ὄν.
 HÉMOPTYISIE (sanguinis exspulio) αἱμόπτωσις, εως, ἡ.
 HÉMORRHAGIE (sanguinis eruptio) αἱμορραγία, ας, ἡ. Avoir une hémorrhagie, αἱμορραγεῖν, ὦ, ἡσω.

HÉMORRHOÏDES (ora venarum, tanquam capitulis quibusdam turgentia, quæ sæpe sanguinem fundunt, Cels. VI, 18) αἱμορροΐδες, ὄν, αί.
 HÉMORRHOÏSSE, femme malade depuis douze ans (d'un flux de sang) qui fut guérie en touchant seulement la robe de J.-C. — Γυνὴ αἱμορροῦσα δώδεκα ἔτη, κ.τ.λ. Matth. IX, 20.

HÉMOSTATIQUE (sanguinem sistens) αἱμοστατικός, ἡ, ὄν.
 HÉNDÉCAGONE (undecim angulis constans) ἑνδεκάγωνος, οὔ, δ, ἡ.
 HÉNDÉCASYLLABE (undecim syllabis constans) ἑνδεκασύλλαβος, οὔ, δ, ἡ.

*HENNIR (hinnire, io) χρεμετίζειν, ἰζω, Xén.

*HENNISSEMENT (hinnitus, us) χρεμετισμός, οὔ, δ, Ammon.

HÉPATIQUE (jecoralis, e) ἡπατικός, ἡ, ὄν; Gal.

HÉPATITE, pierre de la couleur du foie, ἡπατίτης, οὔ, δ, Pline.

HEPTACORDE (septem fidibus constans) ἑπτάχορδος, οὔ, δ, ἡ.

HEPTAGONE (septem angulis constans) ἑπτάγωνος, δ, ἡ.

HÉPTARCHIE, ἑπταρχία, ας, ἡ. — Voyez POLYARCHIE.

HÉRACLIDES, ou descendants d'Hercule, Ἡρακλεΐδαι, ὄν, οί.

HÉRACLITE, philosophe d'Ephèse, Ἡράκλειτος, οὔ, δ.

HÉRALDIQUE. La science héraldique, ou du blason, ἡ τῶν παρασήμων ἐπιστήμη, ης.

*HÉRAUT (præco, onis) κήρυξ, υκος, δ, Hom. Exercer les fonctions d'un —, κηρυκεῖν, ω, Poll. Fonctions de —, κηρυκευσις, εως, ἡ, Hér.

HÉRBACÉ, ÉE (herbaceus, a, um) ποώδης, βοτανώδης, εως, δ, ἡ.

HERBAGES (olera, oluscula, pl. n.) λάχανα, ὄν, τά, Théophr. — (pabula, pascua, pl. n.) νομοί, ὄν, οί. Arist. βοσκήματα, ὄν, τά, Plut.

HERBE (herba, æ) πόα, ας, Théophr. ou ποιά, ᾶς, ἡ βοτάνη, ης, ἡ. Arracher les mauvaises herbes d'un champ (runcare, o) βοτανίζειν, ποάζειν, ζω, Théophr. Herbes potagères (olera, um) λάχανα, ὄν, τά, Théophr. La connaissance des herbes

- (*rei herbariae scientia*) βοτανική, ἤς, ἡ, *sous-ent.* ἐπιστήμη.
- HERBETTE** (*herbula, æ*) ποάριον, βοτάνιον, του, τό.
- HERBEUX, EUSE** (*herbosus, a, um*) βοτανώδης, ποώδης, εος, δ, ἡ, *Plut.*
- HERBIER** (*herbarum collectio*) βοτανική συλλογή, ἤς.
- HERBIÈRE** (*olerum venditrix*) λαχανοπωλήτρια, ας, ἡ.
- HERBORISATION** (*herbarum perquisitio*) βοτανῶν συνάθροισις, εως, ἡ.
- HERBORISER** (*herbas perquirere, ro*) βοτανολογεῖν, ὦ, ἴσω.
- HERBORISTE** (*herbarius, ii*) βοτανικός, οῦ, δ.
- **HERBU, UE** (*herbeus, herbidas, a, um*) βοτανώδης, ποώδης, εος, δ, ἡ, *Plut.*
- HERCO-TECTONIQUE, l'art de fortifier les places**, ἐρκοτεκτονική, ἤς, ἡ.
- HERCULANUM**, Ἡράκλειον, ου, τό.
- HERCULE** (*Hercules*) Ἡρακλῆς, *contr.* Ἡρακλῆς, εος-έους. — *Ce mot signifie littér. la gloire de Junon.*
- ***HERE.** Un pauvre hère (*homo nullius pretii*) οὔτιδανός, οῦ, δ, *Hom.*
- HÉRÉDITAIRE** (*hæreditarius, a, um*) κληρονομικός, κή, κόν· κληρονομαῖος, α, ον, *Pand.*
- HÉRÉDITAIREMENT** (*hæreditario jure*) κληρονομικῶς.
- HÉRÉDITÉ** (*hæreditas, atis*) κληρονομία, ας, ἡ· κλῆρος, ου, δ, *Dém.*
- HÉRÉSARQUE** (*sectæ auctor et caput*) αἰρεσιάρχης, ου, δ.
- HÉRÉSIE** (*secta, æ*) αἵρεσις, εως, ἡ, *Gal.*
- HÉRÉTIQUE** (*hæreticus, a, um*) αἵρετικός, ἡ, ὄν.
- ***HÉRISSE, EE.** Des sangliers au poil hérissé (*apri setis horrentes*) ἀναφρίσσοντες ὕες, *Arist.* Avoir les cheveux hérissés, τὰς τρίχας πεφρικέναι, κα, κας, κε.
- ***HÉRISSEB** [Se (*subrigi, arrigi, or; horrere, eo*) ἀναφρίσσειν, σσω, ξω.
- ***HÉRISSEON** (*erinaceus, i*) ἐχίνος, ου, δ. — de terre ou de mer, — χερσαῖος, *Plut.* πελάγιος, *Arist.*
- HÉRITAGE** (*hæreditas, atis*) κληρονομία, ίας, ἡ· κλῆρος, ου, δ, *Dém.* Partager avec son frère un —, τὴν οὐσίαν πρὸς ἀδελφὸν νέμεσθαι οὐ μερίζεσθαι, ομαι, *Dém.*

- HÉRITER** (*hæreditatem adire, eo*) κληρονομεῖν, ὦ, ἴσω· κλῆρον αἰρεῖν, ὦ, *Dém.*
- HÉRITIÈRE, ÈRE** (*hæres, edis, c.*) κληρονόμος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Instituer ou laisser un héritier, κληρονόμον τινὰ καθιστάναι, ἴστημι· οὐ καταλείπειν, πω, ψω, *Isocr.*
- HERMAPHRODITE** (*ambigui sexus*) ἐρμαφρόδιτος, ου, δ· ἀνδρόγυνος, ου, δ, ἡ.
- HERMÉTIQUEMENT fermé**, ἐε, ἐπιμελῶς βεβυσμῆνός, η, ον.
- HERMITE, etc.** — Voyez ERMITE, etc.
- HERMODACTE** (*iris tuberosa, Linn.*) ἐρμοδάκτυλος, ου, δ.
- HERMOPOLIS** (*ville de Mercure*) Ἐρμόπολις, εως, ἡ.
- HERNIE, du mot grec ἕρνος**, εος, τό, *ramus, i* (*ramex, icis, m.*) κήλη, ης, ἡ, *Gal.* Qui a une — (*ramicosus*) κηλήτης, ου, δ, *Synés.*
- HÉRO, prêtresse de Vénus à Sestos, amante de Léandre d'Abydos** (*Hero, us*) Ἡρώ, ὄος-οῦς, ἡ.
- HÉRODOTE d'Halicarnasse, père de l'Histoire**, Ἡρόδοτος δ' Ἀλικαρνασσεύς, εἰος. — né 484 ans avant J. C.
- HÉROÏ-COMIQUE**, ἡρωϊκωμικός, ἡ, ὄν.
- HÉROÏDE**, ἡρωϊκός, ἴδος, ἡ. R. ἤρωος, ωος, ἡéros.
- HÉROÏNE** (*virago, inis*) ἡρωϊσσα, ης, ἡ· ἡρωϊκός, ἴδος, ἡ, *Athén.*
- HÉROÏQUE**, ἡρωϊκός, ἡ, ὄν, *Plut.* ἡρῶος, α, ον, *Arist.*
- HÉROÏQUEMENT**, ἡρωϊκῶς.
- HÉROÏSME**, ἡρωϊκῆ ἀρετῆ, ἤς.
- ***HÉRON** (*ardea cinerea, Cuv.*) ἐρωδιός οὐ λευκερωδιός, οῦ, δ, *Arist.* — On trouve encore ἐρωγός, dans *Hésychius*; mais *Saumaise* pense avec raison qu'il faut plutôt lire ἐρωδάς, ἀδος.
- ***HÉRONNEAU** (*ardeola, æ*) μικρὸς ἐρωδιός, οῦ, δ.
- ***HÉROS** (*heros, ois*) ἤρωος, ωος, δ, *Luc.* Chanter les exploits d'un héros, ἡρωολογεῖν, ὦ. Un tel chant se nomme ἡρωολογία, ας, ἡ.
- ***HERSAGE** (*occatio, onis*) βωλοκοπία, ας, ἡ.
- ***HERSE** (*occa, æ*) βωλοκόπον, ου, τό. — (*obex, veclis*) καταβράκτης, ου, δ, *For-tific.*

***HESSER** (*occare*, ο) βωλοκοπεῖν, ὦ, ἦσω, *Aristoph.*

HÉSIODE, auteur de *Géorgiques* (ἔργα καὶ ἡμέραι) et d'une *Théogonie*, Ἡσίοδος, ου, δ. — *Ce poëte ne paraît pas de beaucoup postérieur à Homère.*

HÉSITATION (*hæsitatio*, onis) ἀμφισβήτησις, εως, ἦ· ἀπορία, ας, ἦ, *Isocr.* — (*linguæ titubantia*, α) τραυλισμός, οὔ, δ· τραυλότης, ητος, ἦ, *Plut.*

HÉSITER (*hæsitare*, ο; *hætere*, eo) ἀμφισβητεῖν, ἀπορεῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.* δοιάξειν, δισταξειν, ἄζω, *Synés.* Sans hésiter, ἀναμφισβητήτως. Il n'y a pas à hésiter, οὐ χρὴ μέλλειν· οὐ καιρὸς ὀκνεῖν.

HESPERIDES. Le jardin des — (*hortus Hesperidum*) ὁ τῶν Ἑσπερίδων κήπος, ου. R. ἑσπερος, *vesper.*

HÉTÉROCLITE (*aliter declinatus*) ἑτερόκλητος, ου, δ, ἦ.

HÉTÉRODOXE (*aliter opinionis*) ἑτεροδόξος, ου, δ, ἦ.

HÉTÉRODOXIE (*altera opinio*) ἑτεροδοξία, ας, ἦ.

HÉTÉROGÈNE (*diversi generis*) ἑτερογενής, εος, δ, ἦ.

HÉTÉROSCIENS (*contrariam umbram habentes*) ἑτερόσκιτοι, ων.

***HÊTRE** (*fagus*, i, f.) φηγός, οὔ, ἦ, *Plut.* Lieu planté de hêtres, φηγών, ὦνος, δ.

Etendu mollement sous l'abri de ce hêtre,
• Tityre, etc.

Tίτυρε, σὺ κλινθεῖς φηγοῦ ὑπο ἡνκόμοιο, κ. τ. λ.

HEUR. Tant d'heur et tant de gloire, τοσοῦτον εὐτυχίας καὶ κλέους.

HEURE (*hora*, α) ὥρα, ας, ἦ, *Dém.* Quelle heure est-il? (*quota horu est?*) ποῖόν ἐστι τὸ στοιχεῖον; *Luc.* Tout à l'heure, à l'heure même, ἐνστάσης τῆς ὥρας, *Plut.* De bonne heure, πρώτῃ, *adv.* πρώιμος, ου, δ, ἦ, *adj.* A la bonne heure (*concedo*) ἔστω, εἶεν. A la bonne heure, ἀγαθῇ τύχῃ, *Xén.* (*Voyez FORTUNE*). A la male-heure, κακῇ αἰσῇ, *Hom. Iliad.* V. 209.

HEURES canoniales, κανονικαὶ ὥραι ου εὐχαί, ὦν.

HEUREUSEMENT (*feliciter*) εὐτυχῶς, *Dém.* εὐδαιμόνως, *Isocr.*

HEUREUX, **EUSE** (*beatus*, a, um; *felix*, icis) εὐτυχής, εος, δ, ἦ· εὐδαίμων, ονος, δ, ἦ· μακάριος, α, ον, *Dém.* — *Voyez RHOPALIQUE.*

***HEURT** (*conflictus*, us) σύγκρουσις, εως, ἦ. — (*offensatio*, onis) πταισίμα, ατος, τό.

***HEURTER** contre une pierre (*pedem ad lapidem offendere*, do) πόδα πρὸς λίθον προσκόπτειν, πτω, ψω, *Sept.* — A la porte, θύρας ἀράσσειν, σω, *Anacr. Od. III.* — quelqu'un, le contrarier en quelque chose, λυπεῖν, ὦ, ἦσω, τινά τι, *Dém.*

***HEURTOIR** (*marculus*, i) κορώνη, ης, ἦ· ραιστήρ, ἦρος, δ, *Plut.*

HEXAÈDRE (*sex lateribus constans*) ἑξάεδρος, ου, δ, ἦ.

HEXAGONE (*sex angulis constans*) ἑξάγωνος, ου, δ, ἦ.

HEXAMÉRON (*opus sex dierum*) ἑξάήμερον, ου, τό, *Bas.*

HEXAMÈTRE (*sex mensuris constans*) ἑξάμετρος, ου, δ, ἦ.

HEXAPLES d'Origène, τὰ τοῦ Ὁρειγενεοῦς ἑξαπλᾶ βιβλία.

HEXASTYLE (*sex columnas habens*) ἑξάστυλος, ου, δ, ἦ.

HIATUS (*hiatus*, us) χάσμα, ατος, τό, *Plat.*

***HIBOU** (*bubo*, onis) βύας, ου, δ, *Arist.*

***HIC.** Voilà le hic (*hoc opus, hic labor est*) ἐν τούτῳ κεῖται ἡ δυσκολία.

HIDALGO, *gentilhomme espagnol* (*hijo de algo*) εὐγενῆς τῆς Ἰσπανίας.

***HIDEUSEMENT** (*horride*) φρικτῶς.

***HIDEUX**, **EUSE** (*horridus*, a, um) φρικτός, ἦ, ὄν. Figure extrêmement hideuse (*supra modum deformis facies*) ὑπερβάλλον τῷ αἰσχει πρόσωπον, *Xén.*

HIDROTIQUE, *et non pas hydrotique* (*sudatorius*, a, um) ιδρωτικός, ἦ, ὄν. R. ιδρώς, ὠτος, sueur.

***HIE**, *balle, demoiselle, mouton* (*stucca, pavicula*) λίστρον, ου, τό.

HIEBLE, ou Yèble (*sambucus ebulus*, Linn.) χαμαιαίκτη, ης, ἦ.

HIER (*heri*) χθές, *Xén.* ἔχθές, *Isocr.* La boisson d'hier (*hesterna potatio*, onis) χθεσινὸς πότος· ὁ χθές πότος, ου, *Plat.* Avant-hier (*nudius-tertius*) πρόχθες.

- * **HIÉRARCHIE** (*sacrum imperium*, *ii*) ἱεραρχία, ας, ἡ. — Voyez **POLYARCHIE**.
- * **HIÉRARCHIQUE**, ἱεραρχικός, ἡ, ὄν. R. ἱερός, *sacer*, et ἀρχή, *principatus*.
- * **HIÉRARCHIQUEMENT**, ἱεραρχικῶς.
- * **HIÉRARQUE** (*qui sacris præest*) ἱεράρχης, ου, ὁ.
- HIÈRES** (*sacræ insulæ*) ἱεραὶ νῆσοι, ων.
- HIÉROGLYPHE** (*sacra cælatura*) ἱερόγλυφον, ου· ἱερογλυφικόν, οὔ, τό.
- HIÉROGLYPHIQUE**, ἱερογλυφικός, ἡ, ὄν. R. ἱερός, *sacer*, et γλύφειν, *cælare*.
- * **HIÉROGRAPHIE** (*sacra scriptura*) ἱερογραφία, ας, ἡ.
- * **HIÉROLOGIE** (*sermo de rebus sacris*) ἱερολογία, ας, ἡ.
- HIÉRON**, roi de Syracuse, Ἱέρων, ωνος, ὁ, *Pind. Olym. I.*
- HIÉRONIQUE** (*in sacris certaminibus victor*) ἱερονίχης, ου, ὁ.
- HIÉROPHANTE** (*sacrorum antistes*) ἱεροφάντης, ου, ὁ.
- HILAIRE** (*Hilarius*, *ii*) Ἰλάριος, ἰου, ὁ.
- HILARITÉ** (*hilaritas*, *atis*) Ἰλαρότης, ητος, ἡ, *N. Test.*
- HILOTE** (*servus spartanus*) εἴλωσ, ωτος, ὁ· ειλώτης, ου, ὁ, *Plut.*
- HIPPARQUE** (*equitum præfectus*) Ἱππαρχος, ου, ὁ.
- HIPPIATRIQUE** (*equaria medicina*) ἵππιατρική, ἡς, *sous-ent.* τέχνη.
- HIPPOCENTAURE**, ἵπποκένταυρος, ου, ὁ. R. ἵππος, κεντεῖν, ταῦρος. — Voyez *Xén. Cyrop. IV, p. 54 de notre édit. Grecq. et Lat.*
- HIPPOCRATE**, père de la médecine, Ἱπποκράτης, ἑός-οῦς, ὁ.
- HIPPOCRATIQUE**. Doctrine —, Ἱπποκρατικὴ διδασκαλία, ας.
- HIPPOCRÈNE** (*equinus fons*) ἵπποκρήνη, ης, ἡ.
- HIPPODROME** (*equestrium cursuum circus*) ἵππόδρομος, ου, ὁ.
- HIPPOGLOSSE**, ou langue de cheval, *plante*, ἵππόγλωσσον, ου, τό.
- HIPPOGRIFFE** (*cheval-griffon*) ἵππόγρυψ, υπος, ὁ.
- HIPPOLITHE** (*equinus lapis*) ἵππόλιθος, ου, ὁ, *Méd.*
- HIPPOLYTE**, fils de Thésée, Ἱππόλυτος, ου, ὁ.

- HIPPOTAME** (*cheval de rivière*) ἵπποπόταμος, ου, ὁ.
- HIRONDELLE** (*hirundo*, *inis*) χελιδών, ὄνος, ἡ, *Arist.* Imiter l'hirondelle, χελιδονίζειν, ἴζω, *Scol. d' Aristoph.* Pierre d'hirondelle, χελιδόνιον, ου, τό.
- * **HISSE** la voile (*velum attollere*, ο) τὸ ἱστίον ἐπαναίρειν, ω.
- HISTIODROMIE** (*velificatio*, *onis*) ἱστιοδρομία, ας, ἡ. En faire usage (*solis velis ferri*, *non remis*) ἱστιοδορμεῖν, ὦ, ἡσω.
- HISTOIRE** (*historia*, *ia*) ἱστορία, ἰας, ἡ, *Isocr.* Ecrire l'histoire d'une guerre, πόλεμον συγγράφειν, φω, ψω, *Thuc.*
- HISTORIEN** (*historicus scriptor*, *oris*) συγγραφεύς, ἑώς, ὁ.
- HISTORIER** (*variegare*, ο) ἱστοριεῦειν, ω· ποικίλλειν, ω, *Eur.*
- HISTORIETTE** (*fabula*, *æ*) μυθιώδης διήγησις, εως.
- HISTORIOGRAPHE** (*historiarum scriptor*) ἱστοριογράφος, ου, ὁ, *Diod. Sic.*
- HISTORIQUE** (*historicus*, *a*, *um*) ἱστορικός, ἡ, ὄν.
- HISTORIQUEMENT** (*historico genere*) ἱστορικῶς.
- HISTRION** (*histrion*, *onis*) μῦμος, ου, ὁ· ὑποκριτής, οὔ, ὁ, *Plut.*
- HIVER** (*hiems*, *emis*) χειμᾶ, ατος, τό· χειμῶν, ὄνος, ὁ, *Xén.* Les maladies d'hiver (*hiberni morbi*) χειμεριναὶ νόσοι, *Hipp.* Mettre ses troupes en quartier d'hiver, ἐν χειμαδίῳ χρῆσθαι τῇ δυνάμει, *Dém.* Les en faire sortir, ἐκ τῶν χειμαδίων ἐξάγειν, γω, ξω.
- HIVERNER** en quelque endroit (*alicubi hibernare*, ou *hiemare*, ο) ἐν τόπῳ τινὶ χειμαῖζειν, παραχειμαῖζειν, ἄζω, *Dém.*
- * **HO!** ou ho ho! (ὀ! hem!) ὦ, φεῦ! *Xén.*
- * **HOBEREAU** (*avicula* q.) πύγαργος, ου.
- * **HOC.** Cela lui est hoc (*hoc illi proprium constat*) τοῦτο αὐτῷ ἰδίον ἐστί.
- * **HOCHE** (*incisura*, *crena*, *æ*) γλυφίς, ἰδος, ἡ, *Hom.*
- * **HOCHEMENT** de tête (*capitis quassatio*, *onis*) κεφαλῆς τίναγμα, ατος, τό· τινάγμός, οὔ, ὁ.
- * **HOCHEQUEUE** (*motacilla*, *æ*) σεισοπυγίς, ἰδος, ἡ, *Suid.* κίχλος, ου, ὁ, *Gal.*
- * **POCHER** la tête (*caput movere*) τῆν κε-

φαλὴν κινεῖν, ᾧ, ἦσω, *Matth.* XXVI, 39.

* **HOCHEE** (*crepitaculum*, ἰ) κρόταλον, ου, τό, *Diosc.* ἄθυρμα, ατος, τό.

* **HOCNER** (*mussare, mussitare*, ο) μύζειν, ζω, ζω· γογγύζειν, ὕζω, ὕσω.

HOIR (*hæres, edis*, c.) κληρονόμος, ου, δ, ἦ, *Dém.*

HOIRIE (*hæreditas, atis*) κληρονομία, ας, ἦ· κλήρος, ου, δ, *Dém.*

* **HOLA!** (*heus! heus tu!*) ᾧ ᾗ τάν! *Luc.* ᾧ ᾗ γαθέ, *Xén.* — (*salis est*) ἀρκεῖ, ἄλις. Mettre le holà (*rixam sedare*, ο) τὰς ἀντιλογίας καθιστάναί, ἴστημι, *Plut.* τὸ μένος παῦσαι, *Hom.*

HOLocauste (*totius victimæ combustio*) δλόχουστον, ου, τό. Ils offrirent un taureau en holocauste, ταῦρον ὀλοκαύτωσαν.

HOLOGRAPHE. — Voyez OLOGRAPHE.

HOLOTHURIAS (*holothuria tubulosa*, Cuv.) δλοθούρια, ἰων, τά, *Arist.* R. δλος, tout, et θούριος, impétueux.

* **HOMARD** (*cancer gammarus*, Linn. *astacus marinus*, Fabr.) κάμμαρος, ου, δ· ἀστακός, οὔ, δ.

HOMÉLIE (*plus en usage que homilie.*) Les Homélies de Saint Jean Chrysostome, αἱ τοῦ ἁγίου Χρυσοστόμου δμιλίαί, ᾧν.

HOMÈRE, Ὅμηρος, ου, δ. *Ce premier poète de l'antiquité florissait 300 ans après la prise de Troie, 600 ans après Moïse, 900 avant J.-C.*

Trois mille ans ont passé sur la cendre d'Homère.

HOMICIDE (*homicidium*, ἰ) ἀνδροκτονία, ας, ἦ· φόνος, ου, δ, *Dém.* — (*homicida*, e, m.) ἀνθρωποκτόνος, ου, δ, ἦ.

HOMICIDER (*cædem patrare*) ἀνθρωποκτονεῖν, ᾧ.

HOMIOSE (*adsimilatio, onis*) δμοίωσις, εως, ἦ, *Méd.*

HOMMAGE (*obsequium*, ἰ; *clientelaris cultus*, u) ἀνθῦπειξις, εως, ἦ, *Plut.* πελατική Θεραπεία, ας, ἦ.

HOMMASSE (*corpulenta mulier*) εὐσωμος γυνή, αιχός.

HOMME (*homo, inis*) ἄνθρωπος, ου, δ, ἦ, *Dém.* Etym. ἄνω τρέπων ὄπα, *comme l'exprime poétiquement Ovide*: Os homini sublime dedit, etc. — (*vir, iri*) ἀνήρ, ἕρος-δρός, δ. Homme fait, τέλειος ἀνήρ,

Xén. Homme de bien, καλοκάγαθος, ου. Une multitude d'hommes, πλῆθος σωμάτων, *Dém.* Il n'est pas homme à..., ὁ τοιοῦτός ἐστιν ὄσπε, *infin.*

HOMOCENTRIQUE (*idem centrum habens*) δμόκεντρος, ου, δ, ἦ.

HOMOOPATHIE (*similes affectus*) δμοιοπάθεια, ας, ἦ.

HOMOGENÈ (*ejusdem generis*) δμογενής, ἕος, δ, ἦ.

HOMOLOGATION (*publica confirmatio*) δημοσία κύρωσις· δμολόγησις, εως, ἦ.

HOMOLOGUE (*consentaneus, a, um*) δμολογος, ου, δ, ἦ.

HOMOLOGUER (*fide publica confirmare*, ο) δημοσίως κυροῦν, ᾧ, ὡσω· δμολογεῖν, ᾧ, ἦσω.

HOMONYME (*simili nomine gaudens*) δμῶνυμος. Des expressions homonymes (*ambigua verba*) δμῶνυμοὶ λέξεις, εων.

HOMONYMIE (*nominis communitas*) δμῶνυμία, ας, ἦ, *Gramm.*

HOMOPHAGE (*crudis cibis vescens*) ὠμοφάγος, ου, δ, ἦ, *Hom.* II. V, 782.

HOMOPHAGIE (*esus crudarum carniū*) ὠμοφαγία, ας, ἦ.

HOMOPHONIE (*concentus, us*) δμοφωνία, ας, ἦ.

* **HONGRE.** Cheval hongre (*castratus equus*, ἰ) ἐκτετμημένος ἵππος, ου.

HONNÊTE (*honestus, a, um*) ἔντιμος, ου, δ, ἦ, *Xén.* Une honnête femme (*casta et pudica mulier*) καθαρὰ καὶ σώφρων γυνή, αιχός, *Dém.* Un honnête homme (*vir probus*) καλοκάγαθος ἀνὴρ, ἕρος-δρός. Un homme honnête (*homo comis et urbanus*) δμιλιχτικός, εὐπροσήγορος ἄνθρωπος, *Isocr.* Une récompense honnête, ἀνάλογος μισθός, οὔ. Préférer l'honnête à l'utile, τὸ πρέπον τῷ λυσιτελοῦντι προτιθέναί*.

HONNÊTEMENT. Se comporter honnêtement (*honeste et decenter agere, ago, egi*) καλῶς καὶ προσηκόντως πράττειν, ττω, ζω, *Dém.*

HONNÊTETÉ (*honestas, atis*) τὸ καλόν, οὔ, *Dém.* — (*probitas, atis*) καλοκαγαθία, ας, ἦ, *Xén.* — (*comitas, atis*) εὐπροσηγορία, ας, ἦ, *Isocr.*

HONNEUR (*honor, oris; decus, oris*) τιμή, ἦς, ἦ· φιλοτιμία, ας, ἦ, *Dém.* Un homme d'honneur (*vir probus et honestus*) φιλότιμος, ἦ καλοκάγαθος ἀνὴρ, ἕρος-δρός.

Faire honneur à quelqu'un, τιμᾶν, ὦ, τινά. Les honneurs et les dignités, αἱ τιμαὶ καὶ τὰ ἀξιώματα. Rendre à quelqu'un de très-grands honneurs, εἰς ὑπερβολὴν τιμᾶν τινα, *Dém.*

* **HONNIR.** Honni soit qui mal y pense! devise de l'ordre de la Jarretière, en Angleterre (*væ suspicaci!*) οὐαὶ τῷ ὑπόπτῃ!

HONORABLE (*honorabilis, e*) τίμιος, α, ον· ἐντίμος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

HONORABLEMENT (*honorifice*) ἐνδοξῶς, *Dém.* ἐντίμως, *Plat.*

HONORAIRE (*ad honores*) διὰ τιμὴν· δ ὑπὲρ τὸν κατάλογον, *Dém.*

HONORAIRES d'un professeur (*minerval, alis*) διδάκτρον, ου, τό. — d'un médecin, ἱατρεία, ων, τὰ.

HONORER quelqu'un selon son mérite (*aliquem pro merito honorare, o*) τινὰ κατ' ἀξίαν τιμᾶν, ὦ, *Isocr.* — autant qu'un autre, ἐξίσου τῷ ἄλλῳ, *Dém.* ἴσον τίειν τῷ ἄλλῳ, *Hom.*

HONORIFIQUE (*honorificus, a, um*) τίμιος, α, ον· ἐντίμος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

* **HONTE** (*pudor, oris; verecundia, iæ*) αἰδώς, ὄρος-οῦς, ἡ, *Arist.* ἐντροπή, ἧς, ἡ· αἰσχύνη, ἧς, ἡ, *Dém.* J'ai honte de dire (*pudet me dicere*) αἰσχύνομαι λέγειν, *Isocr.* — λέγων, *Dém.* Rougir de honte (*erubescere, sco*) κατααἰσχύνεσθαι, ομαι, τί, *Isocr.* ἐπαισχύνεσθαί τι, *N. Test.* Qui a perdu toute honte, qui a toute honte bue (*impudentissimus*) ὑπεραναἰσχυντος, ου, δ, ἡ. — (*dedecus, oris*) αἰσχος, εος, τό· αἰσχύνη, ἧς, ἡ· ὄνειδος, εος, τό, *Plut.*

* **HONTEUSEMENT** (*turpiter*) αἰσχροῶς, *Dém.*

* **HONTEUX, HUSE** (*verecundus, a, um*) αἰδήμων, ονος, δ, ἡ, *Arist.* αἰσχυντηλός, ἡ, ὄν, *Plut.* — (*turpis, e*) αἰσχος, ἄ, ὄν, *Dém.*

HOPITAL (*hospitium*) pour les malades, νοσοκομεῖον, εἶου, τό· pour les pauvres, πτωχοδοχεῖον, εἶου, τό· en général, ξενοδοχεῖον, πανδοχεῖον, εἶου, τό, *Plut.*

* **HOQUET** (*singultus, us*) λύγξ, γγός, ἡ, *Thuc.* λυγμός, οῦ, δ, *Plut.* Avoir le — (*singultire, io*) λύζειν, ζω, ζω, *Suid.*

* **HOQUETON**, δ χιτών, ὄνος.

* **HORDE** de barbares (*barbarorum tribus, us, f.*) βραβάρων φυλή, ἧς, ἡ.

HORIZON (*finitor circumtus*) ὀρίζων, οντος, δ, *sous-ent.* κύκλος.

HORIZONTAL, ε, τῷ ὀρίζοντι παράλληλος, ου, δ, ἡ.

HORIZONTALEMENT, τῷ ὀρίζοντι παράλληλως.

HORLOGE (*horas indicans machina, Cic.*) ὠρολόγιον, ἰου, τό· ὠροσκοπεῖον, εἶου, τό, *Strab.* — solaire, σχιαθήρας, ου, δ, *Vitr.* Son style, γνώμων, ονος, δ, *Vitr.* — d'eau, κλειψύδρα, ας, ἡ, *Arist.*

HORLOGER, δ τὰ ὠρολόγια τεύγων ου πιδράσκων, οντος.

* **HORMIS** (*praeter, praeterquam*) πλὴν, πλὴν ἡ. — Voyez **EXCEPTE**.

HOROGRAPHIE (*horarum descriptio*) ὠρογραφία, ας, ἡ.

HOROMÉTRIE (*horarum mensura*) ὠρομετρία, ας, ἡ.

HOROSCOPE (*natalitia praedicta, orum, Cic.*) ὠροσκοπεῖον, ου, τό. Tireur d'—, γενεθλιακός, οῦ, δ, *A. Gell.* Tիրer l'—, γενεθλιαλογεῖν, ὦ. La science de tireur d'—, γενεθλιαλογία, ας, ἡ, *Vitr.*

HORREUR (*horror, oris*) φρίκη, ἧς, ἡ, *Plut.* Avoir horreur de quelque chose (*aliquid horrere, eo*) φρίττειν, ττω, ζω, ὑπὲρ τινος, *Dém.* Une sainte horreur (*sacri pavor, oris*) εὐλαθῆς τρόμος; ου.

HORRIBLE (*horribilis, e*) φρικώδης, εος, δ, ἡ· φοβερός, ἄ, ὄν, *Isocr.* Un horrible attentat (*horrendum facinus, oris*) δεινὸν καὶ σχέτλιον ἀσέβημα, ατος, *Dém.*

HORRIBLEMENT (*horrendum in modum*) δεινῶς, φοβερῶς, ὑπερβολικῶς.

* **HORS** (*praeter, praeterquam*) πλὴν, πλὴν ἡ, *Dém.* Tout est perdu, disait François Ier, hors l'honneur ou fors l'honneur, φροῦδα πάντα, εἶπε Φραγκίσκος; ὁ Πρῶτος, πλὴν ἡ τιμῆ. — Voyez **EXCEPTÉ**.

* **HORS** DE la ville (*extra urbem*) ἔξω τῆς πόλεως, *Dém.* Il ne sera pas hors de propos (*non extra propositum erit*) οὐκ ἔξω τῆς ὑποθέσεως ἔσται, *Isocr.* Hors de doute, de contestation, ἀναμφισβήτητος, *Xén.* Etre hors de danger, ἔξω ἡ πόρρω τοῦ κινδύνου εἶναι, *Chrys.*

HORTENSIVUS, célèbre orateur romain (*Hortensius, ii*) Ὀρτήσιος, ἰου, δ.

HOSPICE (*hospitium*, *ii*) ξενοδοχείον, εἶου, τό, *Plut.* Pour les orphelins, ὄρφανοτροφεῖον, εἶου, τό.

HOSPITALIER (*hospitalis*, *e*) ξένιος, α, ον, *Xén.* φιλόξενος, εὐξενικός, ου, δ, ἡ· ξενικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

HOSPITALITÉ (*hospitalitas*, *atis*) ξενία, ας, ἡ, *Dém.* φιλοξενία, ας, ἡ· ξενισμός, οὔ, δ, *Plut.* Avec —, φιλοξενίως, *Isocr.* Exercer avec plaisir l' —, φιλοξενίζειν, φιλοφρόνως ξενίζειν, ἴζω, ἴσω, τινά, *Act. des Ap.*, XXVIII, 7.

HOSTIA (*hostia*, *æ*) θυσία, ας, ἡ, *Luc.* Θῦμα, ατος, τό, *Isocr.*

HOSTILE (*hostilis*, *e*) πολέμιος, α, ον· δυσημενής, έος, δ, ἡ, *Xén.* Manifester envers quelqu'un des intentions hostiles, πρὸς τινά πολεμίως ἔχειν, ἔχω*, *Xén.*

HOSTILEMENT (*hostiliter*) πολεμίως, *Thuc.* πολεμικῶς, *Isocr.*

HOSTILITÉ (*hostilitas*, *atis*) δυσμένεια, ας, ἡ, *Hérod.*

HÔTE, HÔTESSE (*hospes*, *hospita*) ξενοδόχος, ου, δ, ἡ, *Phil.* πανδοχέυς, έως, δ, *Plut.* πανδοκεύτρια, ας, ἡ, *Aristoph.* Hôte, celui qui est reçu (*hospes*, *itis*) ξένος, ου, δ, *Dém.*

HÔTEL D'UN GRAND SEIGNEUR (*ædes*, *ium*, pl. f.) ἀρχεῖον, ου, τό. — Dieu, νοσοκομείον, ου, τό. — garni, ξενοδοχείον, ου, τό, *Plut.* Maître d'hôtel, ἀρχιτρικλινος, ου, δ, *N. Test.*

HÔTELLIER, ÈRE (*caupo*, *onis*; *copa*, *æ*) πανδοχέυς, έως, δ, *Plut.* πανδοκεύτρια, ας, ἡ, *Aristoph.*

HÔTELLERIE (*diversorium*, *ii*) ξενοδοχείον, εἶου, τό, *Plut.* κατάλυμα, ατος, τό, *N. Test.*

HOTTE (*dossuaria sporta*, *æ*) νωτιαῖος κόφινος, ου. Porter la hotte, νωτοφορεῖν, ὦ. Action de la porter, νωτοφορία, ας, ἡ.

HOTTEUR, EUSE (*dossuarius*, *a*) νωτοφόρος, ου, δ, ἡ.

HOUBLON (*humulus lupulus*, *Linn.*) βρούον, ου, τό, *Théophr.*

HOUE (*pastinum*, *i*) σκαφεῖον, εἶου, τό, *Plut.*

HOUER la terre, la vigne (*terram*, *vineam* *pastinare*, *o*) τὴν γῆν, τὸν ἀμπελῶνα σκάπτειν, πτω, ψω.

***HOUILLE** (*fossilis carb., onis*) ὄρυκτος ἄνθραξ, ακος.

***HOULETTE** de berger (*pastorale pedum*, *i*) ποιμενική βράβδος, ου· καλαῦροψ, οπος, ἡ, *Hom. Il.* XXIII. 843.

***HOULEUX, EUSE** (*fluctuosus*, *a*, *um*) κυματώδης, εος, δ, ἡ.

***HOUPPE** (*apex*, *icis*, *m.*) κεραία, ας, ἡ, *N. Test.*

***HOUPPELANDE** (*pænuia*, *æ*) φαίνδλη, ης· μανδύη, ης, ἡ, *Poll.*

***HOUSSE** (*stratum*, *stragulum*, *i*) στρωμα, ατος, τό· στρωμνή, ἡς, ἡ· ἐπίπτιον, ἴου, τό, *Xén.*

***HOUSSEUR** (*scopis purgare*, *o*) σαίρειν, ω, *Eur.*

***HOUSSINE** (*virga*, *æ*) βράβδος, ου, ἡ· βραβδίον, ου, τό, *Xén.*

***HOUSSINER** (*virga cædere*, *do*) βραβδίζειν, ἴζω, ἴσω. — Τρις ἐβραβδίσθην, *Paul*, II. *Cor. XI*, 23.

***HOUSSOIR** (*scopæ*, *arum*) σάρωθρον, κόρηθρον, ου, τό, *Luc.*

***HOUX** (*ilex aquifolium*, *Linn.*) —, frelon (*ruscus aculeatus*, *Linn.*) δξυμυρσίνη, ης, ἡ.

***HOYAU** (*ligo*, *onis*) δίκειλλα, ης, ἡ, *Grég. Naz.*

***HUCHE** (*mactra*, *æ*) κάρδοπος, ου, ἡ· μάκτρα, ας, ἡ, *Aristoph.*

***HURE** (*vociferatio*, *onis*) κευραγγμός, οὔ, δ, *Plut.*

***HUER** (*exsibilare*, *o*) σιφλώζειν, ὠζω· ἐκσυρίττειν, ττω, ζω, τινά, *Dém.*

HUI, au jour d'HUI (*hodie*) σήμερον, *Att.* τήμερον· αὐθήμερον, *Dém.*

HUILE (*oleum*, *i*) ἔλαιον, ου, τό, *Xén.* Le marc de l'huile (*amurca*, *æ*) ἀμόργη, ης, ου ἀμοργή, ἡς, ἡ, *Diosc.* Moulin à huile. (*trapetum*, *i*) τραπητής, οὔ, δ. On tire-rait plutôt de l'huile d'un mur, que de l'argent de cet homme-là, *locution prov.* ἐκ τούτου πῦρ, οἶμαι, βῆον ἂν τις ἐκτρίψειεν, ἡ ἀργύριον ἐξαγαγοί, *Xén. Cyrop. Liv. II.*

HUILIER (*ampulla*, *æ*) λήκυθος, ου, ἡ, *Plut.*

HUIS. A huis clos (*clauso ostio*) κελκυσμέων θυρών, *N. Test.*

HUISSIER (*ostiarus*, *ii*) θυρωρός, οὔ, δ. — (*apparitor*, *oris*) κλήτωρ, ορος, δ, *Dém.* ὑπηρέτης, ου, δ, *Xén.*

***HUIT** (*octo*) ὀκτώ, οἱ, αἱ, τά, *Plut.* Un corps régulier de huit faces pareilles, ὀκτάεδρος, ου, δ, ἡ. Huit fois (*octies*) ὀκτάκις. Le nombre huit, ὀγδοάς, ἄδος, ἡ. Huit fois autant, ὀκταπλοῦς, ἡ, οὖν. Dix-huit, ὀκτωκαίδεκα. Dix fois huit, *octante*, ὀγδοήκοντα. Huit cents, ὀκτακόσιοι, αἱ, α. Huit mille, ὀκτακισχίλιοι, αἱ, α. Huit fois dix mille, *quatre-vingt mille*, ὀκτακισμύριοι, αἱ, α.

***HUITAIN** (*octoni versus*) στίχων ὀγδοάς, ἄδος, ἡ.

***HUITAINE** de jours (*octonarius dierum numerus*) ἡμερῶν ὀγδοάς, ἄδος, ἡ.

***HUITIÈME** (*octavus, a, um*) ὀγδοος, ὅη, οον, *Thuc.*

***HUITIÈMEMENT** (*octavo loco*) κατὰ τὸ ὀγδοον.

HUITRES (*ostrea, orum, ou ostreae, arum*) ὄστρεα, ων, τά, *Plut.* ὄστρεα, ων, τά, *Athén.* Abondant en —, ὄστρεώδης, εος, δ, ἡ.

***HULOTTE** (*strix ulula, Cuv.*) αἰγωλιός, οὔ, δ, *Arist.*

HUMAIN, *AINE* (*humanus, a, um*) ἀνθρώπινος, αἱ, ον · ἀνθρωπικός, ἡ, ὄν · ἀνθρώπινος, ἡ, ον. Le genre humain, ἀνθρώπιον γένος, εος, *Luc.* ἀνθρώπινον γένος, *Plat.* —, *sensible et bon*, ἡμερός τε καὶ φιλάνθρωπος τοὺς τρόπους, *Dém.* N'avoir rien d'humain, ἀφιλάνθρώπως ἔχειν, ἔχω *.

HUMAINEMENT (*humano more*) ἀνθρωπίνως, *Dém.* ἀνθρωποπαθῶς, *Herm.* — (*benigne*) φιλανθρώπως, *Dém.*

HUMANISER [*S' mansuescere, sco*] ἡμεροῦσθαι, οὔμαι · πραίνεσθαι, *Xén.* καταπραίνεσθαι, ομαι, *Plat.*

HUMANITÉ (*humanitas, atis*) ἀνθρωπότης, ητος, ἡ, *Dém.* —, *bonté, sensibilité, φιλάνθρωπία*, ας, ἡ · *πραότης, ητος, ἡ* · τρόπου ἐπιείκεια, ας, ἡ, *Dém.* Les humanités (*humaniores litterae, Arum*) ἡμεροῦντα γράμματα, ων, τά.

HUMBLE (*humilis, e; modestus, a, um*) ταπεινός, ἡ, ὄν, *Luc.* ταπεινόφρων, ονος, δ, ἡ, *Plut.* σίφρων, ονος, δ, ἡ, *Dém.* Très-humble serviteur, ταπεινότητος δοῦλος.

HUMBLEMENT (*humiliter, modeste*) ταπεινῶς, *Isocr.*

HUMECTER la terre (*terram humectare, o*)

τῆν γῆν ὑγραίνειν, ω, *Gal.* νοτίζειν, ἰζω, *Diosc.*

HUMER un œuf (*ovum sorbere, deo, bui ou psi*) ὠὸν ῥοφεῖν, ὦ, ἴσω, *Gal.*

HUMÉRUS (*humerus, i*) ὤμος, ου, δ, *Isocr.*

HUMEUR (*humor, oris*) ὑγρότης, ητος, ἡ, *Plat.* νοτίς, ἴδος, ἡ, *Athén.* — (*indoles, is, f.*) φυή, ἡς, ἡ, *Hom.* Mauvaise humeur (*morositas, atis*) δυσκολία, ας, ἡ. Prendre de l'humeur, δυσχεραίνειν, αἰνω, ανῶ. Une personne de mauvaise humeur (*morosus, a*) δύσκολος, ου, δ, ἡ · *δυσάρεστος, ου, ἔ, ἡ, Dém.* Qui est de bonne ou de belle humeur (*commodis moribus, bona indole*) εὐκολος, εὐάρεστος, ου, δ, ἡ. Les humeurs, *source des maladies* (*villiosi humores*) κακοχυμία, ας, ἡ. Tourmenté par une trop grande abondance d'humeurs, κακόχυμος, ου, δ, ἡ.

HUMIDE (*humidus, a, um*) ὑγρός, ἄ, ὄν, *Xén.* νότιος, α, ον, *Hom.* Cerveau humide, φλεγματικὸν ἐγκέφαλον, ου. L'humide et le sec, τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ ξηρὸν.

HUMIDEMENT (*humido in loco*) ἐν ὑγρῷ τόπῳ, ὑγρῶς.

HUMIDITÉ (*humiditas, atis*) ὑγρασία, ας, ἡ, *Gal.* ὑγρότης, ητος, ἡ, *Plat.* — (*pituita, æ*) φλέγμα, ατος, τό, *Gal.*

HUMILIANT, *E* (*superbiam contundens*) ταπεινωτικός, ἡ, ὄν.

HUMILIATION (*humiliatio, onis*) ταπεινώσις, εως, ἡ.

HUMILIER (*humiliare, o*) ταπεινοῦν, ὦ, ὦσω. S'humilier, ταπεινοῦσθαι, οὔμαι, *N. Test.*

HUMILITÉ (*humilitas, atis; sut despicientia, æ*) ταπεινότης, ητος, ἡ, *Isocr.* ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ.

***HUNE** (*mali corbis, Bayf*) καρχήσιον, ἰου, τό.

***HUPPE** (*urupa erops, Cuv.*) ἔποψ, οπος, δ, *Arist.* — (*crista, æ*) λόφος, ου, δ, *Xén.*

***HUPPÉ**, *ÉE* (*cristatus, a, um*) λόφος, α, ον, *Hésych.* Une alouette huppée (*alauda galerita ou cristata, Cuv.*) κορυδός, κορυδαλός, οὔ, δ, *Théocr.*

***HURE** de sanglier (*aprugnum caput, itis*) συάγρειος κεφαλή, ἡς, ἡ.

***HURLEMENT** (*ululatus, us*) ὀλολυγμός, οὔ, δ · ὀλολυγή, ἡς, ἡ, *Dén. Hal.*

***HURLER** (*ululare*, ο) ὀλοῦζειν, *Sept.* ἀν-
ολοῦζειν, ὕζω, ὕζω, *Phil.*

***HUSSARD** (*hungurus eques*) οὐγγαρος ἱπ-
πεύς, ἑως. — Quelques personnes écri-
vent houssard et houzzard.

***HUTE** (*tugurium*, ii) καλύβη, ης, ἡ,
Thuc. καλύβιον, (ου, τό, *Plut.* — con-
struite en bianches d'arbres entrelacées,
(*frondea casa*, *Ovid.*) πλεκτή καλύβη,
Theocr. Id. XXI. 7.

***HUTTER** [*Se (casam facere, parare, ex-
citare, Cic.)* καλύβην πλέκειν, κω, ξω,
Theocr.

HYACINTHE (*flos et gemma*) δάκινθος, ου,
δ, ἡ, *Poll.* — La fleur s'écrit plus com-
munément JACINTHE. Ce mot et tous les
suivants, jusqu'à la fin de la lettre H,
sont visiblement tirés du grec, ou plutôt,
sont tout grecs, quoiqu'écrits en caractères
français. Ils doivent tous commen-
cer par HY, parce que la lettre Ψ, com-
mençant un mot grec, est toujours affectée
d'un esprit rude. On remarquera trois
éléments qui faciliteront l'intelligence de
ces mots exotiques, savoir : ὕδωρ ou
ὑδρο-, eau ; ὑπέρ (*super*) sur ; et ὑπό (*sub*)
sous.

HYADES, constellation composée de sept
étoiles, situées entre les cornes du tau-
reau (*suculæ, arum*, pl. f.) Ὑάδες, ων,
αι, *Poll.* — Cicéron remarque que c'est
par ignorance que les Latins ont donné le
nom de *suculæ* à cette constellation, que
les Grecs appellent ὑάδες, du verbe ὑειν,
pleuvoir. Ils ont cru que ce mot venait
de ὕς, ὕός (*sus*) cochon, d'où ils ont fait
suculæ, quasi a suisbus essent, non ab
imbribus, nominatæ. *De Nat. Deor. II.*
Virgile n'a pas partagé cette erreur, puis-
qu'il dit fort bien : *Arcturum*, pluviasque
Hyadas, faisant allusion au verbe ὑειν,
pleuvoir. Néanmoins nous pensons que la
véritable étymologie du mot Ὑάδες doit
se tirer de la figure de cette constella-
tion, qui représente assez bien notre V ou
un Υ. — Voyez plus bas **HYOIDE**.

HYBRIDE, se dit 1° des mots tirés de deux
langues (Voyez **GYROVAGUE**) tellement,
comme l'a dit *Horace*,

Ut turpiter atrum

Desinat in piscem mulier formosa superne.

2° des mulets et autres êtres nés de deux
espèces différentes, et qui semblent faire
injure à la nature. R. ὕβρις, injure,
affront.

HYDATIDE (*vesicula*, æ) ὑδατίς, ἴδος,
ἡ.

HYDRAGOGUE (*aquam educens*) ὑδραγω-
γός, οὔ, δ, ἡ.

HYDRARGYRE (*liquidum argentum*) ὑδρ-
άργυρος, ου, δ.

HYDRAULIQUE, ὑδραυλῖς, ἑως, ἡ· ὑδραυ-
λικός, ἡ, ὄν. R. ὕδωρ, *aqua*, et αὐλός,
fistula.

HYDRE (*aquatilis serpens*) ὕδρος, ου, δ·
ὑδρα, ας, ἡ.

HYDRENTÉROCÈLE (*aquosus ramex*) ὑδρ-
εντεροκῆλη, ης, ἡ.

HYDRIE (*aqualis, is, m.*) ὑδρία, ας, ἡ,
N. Test.

HYDROCARDIE, ὑδροκαρδία, ἱας, ἡ. R.
ὑδωρ, eau, et καρδία, cœur.

HYDROCÈLE (*aquosus ramex*) ὑδροκῆλη,
ης, ἡ.

HYDROCÉPHALE, ὑδροκέφαλος, ου, δ, ἡ. R.
ὑδωρ, eau, et κεφαλή, tête.

HYDROCOTYLE, écuelle d'eau, ὑδροκοτύλη,
ης, ἡ.

HYDRODYNAMIQUE (*aquæ potestas*) ὑδρο-
δυναμική, ἥς, ἡ.

HYDROGÈNE ou principe générateur de
l'eau, ὑδρογενές, έος, τό.

HYDROGRAPHE (*aquarum descriptor*) ὑδρο-
γράφος, ου, δ, ἡ.

HYDROGRAPHIE (*aquarum descriptio*) ὑδρο-
γραφία, ας, ἡ.

HYDROGRAPHIQUE, ὑδρογραφικός, ἡ, ὄν.
R. ὑδωρ, *aqua*, et γράφειν, *scribere*.

HYDROLOGIE (*tractatus de aquis*) ὑδρο-
λογία, ας, ἡ.

HYDROMEL (*mellita aqua*) ὑδρόμελι, ἱτος,
τό.

HYDROMÈTRE (*aquæ mensura*) ὑδρόμετρον,
ου, τό.

HYDROMPHALE (*tumor aquosus circa um-
bilicum*) ὑδρομφάλη, ης, ἡ.

HYDROPHOBE (*aquam reformidans*) ὑδρο-
φόβος, ου, δ, ἡ.

HYDROPHOBIE (*aquæ metus*) ὑδροφοβία,
ας, ἡ. Etre attaqué d'—, ὑδροφοβίαν, ὦ,
Diosc.

HYDROPTHALMIE, ὑδροφθαλμία, ἱας, ἡ.
R. ὑδωρ, eau, et φθαλμός, œil.

- HYDROPHYLLÉ**, *semille aquatique*, ὑδροφύλλον, ου, τό.
- HYDROPHYSOCÉLĒ**, *hydrocèle mêlée d'air*, ὑδροφυσοκήλη, ης, ἡ.
- HYDROPIQUE** (*aqua intercute laborans*) ὑδρωπικός, ἡ, ὄν, *Diosc.*
- HYDROPSISIE** (*intercus aqua*) ὑδρωψ, ωπος, ὅ, *Gal.*
- HYDROPOTE** (*aquæ potor*) ὑδροπότης, ου, ὅ.
- HYDROSARQUE**, *tumeur aqueuse et charnue*, ὑδρσάρκωσις, εως, ἡ.
- HYDROSCOPE** (*aquarum inspector*) ὑδροσκόπος, ου, ὅ, ἡ.
- HYDROSCOPIE** (*aquarum inspectio*) ὑδροσκοπία, ας, ἡ.
- HYDROSTATIQUE** (*aquæ ponderatio*) ὑδροστατική, ης, ἡ ὑδροστατικός, ἡ, ὄν. *R.* ὕδωρ et ἴσσημι.
- HYDROTIQUE.** — *Voyez HIDROTIQUE. Quotique ce mot se trouve écrit par un Y dans le Dictionnaire de l'Académie française, ce n'est pas moins une faute contre l'orthographe, parce que ἰδρώς, ὠτος, sueur, ne s'écrit pas par un Y. — Voyez POLYARCHIE.*
- HYÈNE** (*fera bellua*) ἕαινα, ης, ἡ. *R.* ἕς, sus.
- HYGIÈNE** (*tuendæ valetudinis cura*) ὑγιεινὴ τέχνη. *R.* ὑγίεια, sanitas.
- HYGROCIRSOCÈLE** (*aquosus varix*) ὑγκρισσοκήλη, ης, ἡ.
- HYGROMÈTRE** (*humiditatis mensura*) ὑγρόμετρον, ου, τό.
- HYGROMÉTRIE**, ὑγρομετρία, ας, ἡ. *R.* ὑγρός, humide, et μέτρον, mesure.
- HYMEN** (*membrana*) ὑμήν, ἔνος, ὅ. — *ou synonyme d'*
- HYMÉNÉE** (*nuptiarum præses Deus*) ὑμέναιος, ου, ὅ. — (*ipsæ nuptiæ*) γάμος, ου, ὅ.
- HYMNE** (*carmen in honorem Dei*) ὕμνος, ου, ὅ, *N. Test.* Hymne à la vertu, ὕμνος εἰς τὴν ἀρετήν.
- HYMNODES** (*hymnorum cantores*) ὑμνωδοί, ὄν, οί.
- HYOÏDE**, ὑοειδὲς ὀστέον, ου. — *C'est un os situé à la racine de la langue, et qui tire son nom de sa ressemblance avec la lettre Y. — Voyez HYADES.*
- HYOSCAME** (*porcina faba*) ὑοσκάμος, ου, ὅ, *Nic. Alex.* 446.

- HYPALLAGE** (*submutatio*) ὑπαλλαγή, ης, ἡ. — *Exemple de cette figure : au lieu de ibant obscura soli, Virgile dit :*
- Ibant obscuri sola sub nocte per umbram. *Enéid.* VI. 268.
- HYPÉCOON** (*hypocoïum procumbens*, *Linn.*) ὑπήκοον, ὄου, τό.
- HYPÉRBATE** (*præposterum*) ὑπερβατόν, οὔ, τό.
- HYPÉRBOLE** (*exsuperatio*) ὑπερβολή, ης, ἡ.
- HYPÉRBOLIQUE** (*exsuperans*) ὑπερβολικός, ἡ, ὄν.
- HYPÉRBOLIQUEMENT** (*supra fidem*) ὑπερβολικῶς.
- HYPÉRBORÉE** (*ultra aquilonem*) ὑπερβόρεος, ου, ὅ, ἡ.
- HYPÉRCRITIQUE** (*immodicus censor*) ὑπερκριτικός, οὔ.
- HYPÉRDULIE.** *Le culte qu'on rend à la sainte Vierge se nomme ὑπερδουλεία, c'est-à-dire au-dessus du culte de dulie, que l'on rend aux saints. — Voyez DULIE.*
- HYPERICUM**, *mille-pertuis* (*hypericum perforatum*, ou *androsæmum*, *Linn.*) ὑπέρικον ou ἀνδρόσαιμον, ου, τό, *Diosc.* III. 173.
- HYPERSARCOSE** (*carnis excrescentia*) ὑπερσάρκωσις, εως, ἡ.
- HYPÉTHRE**, ou *temple découvert* (*sub dio*). *Le Panthéon était un —, τὸ Πάνθειον ἢ ὑπαίθρον. R.* ὑπό, *sub*, et αἴθρα, *diu.*
- HYPNOTIQUE** (*somnifer, era, erum*) ὑπνωτικός, ἡ, ὄν.
- HYPOCAUSTE** (*vaporarium, ii*, *Cic.*) ὑπόκαυστον, ου, τό, *Vitr.*
- HYPOCONDRES**, *parties latérales de la région supérieure du bas-ventre*, ὑποχόνδρια, ἰών, τὰ.
- HYPOCONDRIAQUE**, ὑποχονδριακός, ἡ, ὄν. *R.* ὑπό, *sons*, et χόνδρος, cartilage. — (*atra bile laborans*) μελαγχολικός, ἡ, ὄν.
- HYPOCRISIE** (*ficta pietas*) ὑπόκρισις, εως, ἡ, *N. Test.*
- HYPOCRITE** (*pietatis simulator*) ὑποκριτής, οὔ, ὅ, *N. Test.*
- HYPOGASTRE** (*inferior venter*) ὑπογάστριον, ἰου, τό.
- HYPOGASTRIQUE**, ὑπογαστρικός, ἡ, ὄν. *R.* ὑπό, *sous*, et γαστήρ, ventre.

HYPOGLOSSES (*sublinguales nervi*) ὑπό-
γλωσσα νεῦρα, οὐν.
HYPOMOCHLION, *point d'appui d'un levier*,
ὑπομόχλιον, ἴου, τό. R. ὑπό, sous, et μο-
χλός, levier.
HYPOPHORE (*ulcus cavernosum*) ὑποφορά,
ἄς, ἦ.
HYPOPTHALMIE, *inflammation dans l'œil*,
sous la cornée, ὑποφθαλμία, ἴας, ἦ. R.
ὀφθαλμός.
HYPOPION (*suggillatio sub oculo*) ὑπόπιον,
ἴου, τό. R. ὤψ, ὠπός.
HYPOSTASE (*urinæ sedimentum*) ὑπόστα-
σις, εως, ἦ, Méd.
HYPOSTASE, *terme de théologie*, *suppôt*,
personne, ὑπόστασις, εως, ἦ.
HYPOSTATIQUE, ὑποστατικός, ἦ, ὄν.
HYPOSTATIQUEMENT, ὑποστατικῶς.
HYPOTÉNUSE (*subtendens lineam*) ὑποτεί-
νουσα γραμμὴ, ἦς. *Voici la fameuse pro-
position d'Euclide, concernant le carré
de l'hypoténuse (c'est la 47e du 1er li-
vre)*: Ἐν τοῖς ὀρθογωνίοις τριγώνοις, τὸ
ἀπὸ τῆς τὴν ὀρθὴν γωνίαν ὑποτείνουσας
πλευρᾶς τετράγωνον, ἴσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ
τῶν τὴν ὀρθὴν γωνίαν περιεχουσῶν πλευ-
ρῶν τετραγώνοις. — *Voyez-en la dé-
monstration et la figure dans notre Ré-
sumé de l'Histoire de la Littérature Grec-
que, pag. 191.*
HYPOTHÉCAIRE, ὑποθετικός, ὑποθηκίμαϊος,
ὑποθηκάριος, ου, Ulp. — *Voyez HYPOT-
HÉQUER.*
HYPOTHÉCAIREMENT, ὑποθετικῶς, ου διὰ
τὴν ὑποθήκην.
HYPOTHÉNAR, ὑπόθεναρ, αρος, τό. *C'est
la partie inférieure de la paume de la
main, opposée au thénar.* — *Voyez THÉ-
NAR.*
HYPOTHÈQUE (*fundus pignori oppositus*)
ὑποθήκη, ἦς, ἦ.
HYPOTHÉQUER (*fundum pignori opponere*)
τὴν οὐσίαν τινὲ ὑποτιθεῖναι, τίθημι*, Dém.
ἐνεχυριάξω, ἄζω, Dém.
HYPOTHÈSE (*suppositio*) ὑπόθεσις, εως,
ἦ.
HYPOTHÉTIQUE (*conditionalis*) ὑποθετικός,
ἦ, ὄν.
HYPOTHÉTIQUEMENT (*sub conditione*) ὑπο-
θετικῶς.
HYPOTYPOSE (*vivida descriptio*) ὑποτύπω-
σις, εως, ἦ. — *Voyez un bel exemple de*

cette figure, p. 54 de nos Extraits Grecs :
Ἐσπέρα ἦν, κ.τ.λ.

HYSSOPE (*hyssopus officinalis*, Linn.) ὕσ-
σωπος, ου, ἦ· ὕσσωπον, ου, τό. — Ῥαν-
τιεῖς με ὕσσωπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι·
πλυεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσο-
μαι, Ps. 51 (*selon l'hébreu*). *Asperges me
hyssopo et mundabor; lavabis me, et
super nivem dealbabor.*

HYSTÉRIQUE (*ad uterum pertinens*) ὕστε-
ρικός, ἦ, ὄν.

HYSTÉROCELE, ὕστεροκήλη, ἦς, ἦ. R.
ὕστερα, uterus, et κήλη, rames.

HYSTÉROLITHE, ὕστερόλιθος, ου, δ. R.
ὕστερα, et λίθος, lapis.

HYSTÉROTOMIE (*uteri sectio*) ὕστεροτομία,
ας, ἦ.

HYSTÉROTOMOTOCIE, *ou opération césa-
rienne*, ὕστεροτομοτοκία. RR. ὕστερα,
uterus, τέμνω, τέτομα, seco, et τίκτω,
τέτοκα, pario. — 550.

I.

I. *J'ai remarqué, au sujet de la lettre
E (page 186), que nous avions quatre
à cinq manières de prononcer cette
voyelle; j'observe au contraire, sur la
lettre I, que nous ne lui donnons
qu'un seul et même son, tandis que
les Grecs donnaient à cette voyelle des
nuances multipliées et fines, qui sont
totalement perdues de nos jours. Aussi
les trois voyelles simples I, Y, H, et
les trois voyelles composées ει, οι, υι,
n'offrant à notre oreille qu'un son
monotone, font-ils reprocher à juste
titre aux Grecs modernes le défaut
d'iotacisme, ιωτακισμός.*

IAMBE (*iambus*, i) ἱαμβός, ου, δ. Faiseur
d'iambes, ἱαμβογράφος, ου, δ.

IAMBIQUE (*iambicus versus*) ἱαμβικός στι-
χος, ου. — *De quatre pieds, il s'appelle
δίμετρος, et de six pieds, τρίμετρος,
exemple :*

*Bēātūs illē quī, prōcūl nēgōtīis,
Ut prīscā gēns mōrtālīūm.*

Hor. Epod. II.

IATRALIPTIQUE (*ars unguentis curandi*)

ιατραλειπτικῆ, ἥς, ἡ.

IATRIQUE (*ad medicinam pertinens*) ιατρικός, ἡ, ὄν.

IBIS (*tantalus ibis*, Cuv.) ἴβις, ἴδος, ἡ, *Hér.*

ICARE, fils de Dédale, Ἴκαρος, ου, δ.

Ἴκαρος Ἰκαρίαίς οὐνομα δῶκε βροαίς.

Icarus Icaris nomina fecit aquis.

ICELUI, ICELLE, termes de palais (*ille, illa*) ἐκεῖνος, ἐκεῖνη.

ICHNEUMON (*ursus ichneumon*, Cuv. *vi-verra ichneumon*, Linn.) ἰχνεύμων, ονος, δ, *Nic. Thériaques*, 190. R. ἰχνος, *cestigium*. — *quasi investigator crocodili.*

ICHOGRAPHIE (*œdificii delineatio*) ἰχνογραφία, ας, ἡ.

ICHOGRAPHIQUE, ἰχνογραφικός, ἡ, ὄν.

ICHOE (*sanies*, ei) ἰχώρ, ὤρος, δ. — *Selon Homère, c'était la rosée qui remplaçait le sang dans les veines des Immortels. Pée δ' ἀμβροτον αἶμα θεοῖο (il s'agit ici de Vénus blessée par Diomède au-dessus du thénar, ὑπὲρ θέναρας) ἰχώρ, οἶός περ τε βέει μακάρεσσι θεοῖσι, Il. V. 340. C'est de là probablement que vient le mot (liquor) LIQUEUR.*

ICHOREUX, EUSE, ἰχωρώδης, εος, δ, ἡ.

ICHOROÏDE, ἰχωροειδής, εος, δ, ἡ.

ICHTHYÏTE (*piscem referens lapis*) ἰχθυίτης, ου, δ, *sous-ent.* λίθος.

ICHTHYOCOLLE (*piscis gluten*) ἰχθυοκόλλα, ἡς, ἡ.

ICHTHYOLITHES (*piscem referentes lapides*) ἰχθυόλιθοι, ὤν, οἶ.

ICHTHYOLOGIE (*tractatus de piscibus*) ἰχθυολογία, ας, ἡ.

ICHTHYOPHAGE (*qui piscibus vescitur*) ἰχθυοφάγος, ου, δ, ἡ. — *Faites bien attention à l'accent de ce mot; car si, au lieu de le placer sur la pénultième syllabe, vous le placiez sur l'antépénultième, la signification active serait changée en passive; et ἰχθυοφάγος ne signifierait pas mangeur de poissons, mais mangé par les poissons.*

ICI (*hic, hoc in loco*) ἐνθα, ἐνθαδε, ᾧδε.

D'ici (*hinc, ex hoc loco*) ἐνθεν, ἐνθενδε. Viens ici, venez ici (*huc ades, adeste*) δεῦρο, δεῦτε. Courir ici et là, ᾧδε καί-

καῖσε, δεῦρο κακέῖσε διαφέρεσθαι, ομαι, *Dém.* Jusqu'ici (*hucusque, hactenus*) ᾄχρη τοῦ δεῦρο, *N. Test.* μέχρι τοῦδε, *Thuc.*

ICONOCLASTE, ou briseur d'images, εἰκονοκλάστης, ου, δ. — *Dans ce mot et dans les six suivants, la diphthongue grecque EI se traduit par un I simple, parce que la nuance qui existait entre ces deux sons est perdue pour nous. — Voyez la remarque de la page 303.*

ICONOGRAPHIE (*imaginum descriptio*) εἰκονογραφία, ας, ἡ.

ICONOGRAPHIQUE, εἰκονογραφικός, ἡ, ὄν. R. εἰκών, ὄνος, ἡ, image, et γράφειν, écrire, décrire.

ICONOLATRE (*imaginum adorator*) εἰκονολάτρης, ου, δ.

ICONOLOGIE (*tractatus de imaginibus*) εἰκονολογία, ας, ἡ.

ICONOMAQUE (*imaginum oppugnator, oris*) εἰκονομάχος, ου, δ, ἡ.

ICOSAÈDRE (*viginti basibus constans, antis*) εἰκοσαέδρος, ου, δ, ἡ, *Geom.*

ICTÈRE (*morbus regius ou arcuatus*) ἰκτερος, ου, δ, *Gal.*

ICTÉRIQUE, ἰκτεरिकός, ἡ, ὄν, *Gal. R.* ἰκτερος, jaunisse.

IDÉAL, E (*menti soli pervius, a, um*) πανταστικός, ἡ, ὄν.

IDÉE (*imago, species, forma, effigies*) ἰδέα, ας, ἡ ἔιδος, εος, τό. — (*cogitatio, onis*) ἔννοια, ας, ἡ.

IDENTIFIÉ, ÊE, συμπεφυκώς, υῖα, ᾧς, τινί.

IDENTIFIER (*unum idemque censere, eo*) ταυτίζειν, ἴζω.

IDENTIQUE (*idem, eadem, idem*) ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό, ου ταυτό, *Arist.*

IDENTITÉ (*identitas, atis*) ταυτότης, ητος, ἡ, *Arist.*

IDÉOLOGIE, ou traité des idées, ἰδεολογία, ας, ἡ.

IDÉOLOGUE, ἰδεολόγος, ου, δ, ἡ.

IDES (*idus, iduum, idibus, pl. f.*) εἰδοί, ὤν, αἶ, *Plut.* — *Ce mot dérive du verbe étrusq. iduere, o, divider.*

IDIOME (*proprietas linguæ*) τὸ ἰδίωμα, ατος, *Diosc.*

IDIOPATHIE (*peculiaris affectio*) ἰδιοπάθεια, ας, ἡ.

IDIOPATHIQUE, ἰδιοπαθής, εος, δ, ἡ. *R.*

ἰδίως, *proprius*, et πάσχω, ἔπαθον, *pati*, *patior*.

IDIOT, *ε* (*stupidus et bardus*, Cic.) ἰδιώτης, ου, δ, *Dém.*

IDIOTISME (*peculiaris dicendi forma*) ἰδιωτισμός, οὔ, δ.

IDOINE (*idoneus, a, um*) ἰκανός, ἡ, ὄν· ἐπιτήδειος, α, ον, *Dém.*

IDOLATRE, *adorateur d'idoles*, εἰδωλολάτρης, ου, δ, *Paul*, I. *Cor.* X, 7. —, *qui aime excessivement*, ἐρωτομανής, ἑός, δ, ἡ. — *Dans ce mot et dans les trois suivants, la diphthongue grecque El se traduit par un I simple, parce que la nuance qui existait entre ces deux sons est perdue pour nous. — Voyez la remarque de la page 303.*

IDOLATREUR, *adorer les idoles*, εἰδωλολατρεύειν, ω, *Bas.* —, *aimer excessivement* (*deamare, o*) ἐρωτομανεῖν, ᾧ, ἡσω· ὑπεραγαπᾶν, ᾧ, *Hérod.*

IDOLATRIE (*idolorum cultus, us*) εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, *N. Test.* —, *amour excessif* (*insanus amor*) ἐρωτομανία, ας, ἡ.

IDOLE (*falsi alicujus numinis simulacrum*) εἰδωλον, ου, τό, *N. Test.* Les idoles des nations sont d'argent et d'or; elles sont l'ouvrage de la main des hommes, τὰ εἰδωλα τῶν ἐθνῶν, ἀργύριον καὶ χρυσάιον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, *Ps.* 115, *selon l'hébreu.*

IDOMÉNÉE, *roi de Crète*, Ἰδομενεύς, ἑός, δ.

IDYLLE. Les idylles de Théocrite, τὰ τοῦ Θεοκρίτου εἰδύλλια, ων.

IF (*taxus baccata*, Linn.) σμίλαξ, ακος, ἡ, *Diosc.* σμίλος, ου, ἡ, *Théophr.*

IGNARE (*ignarus, a, um*) ἀνεπιστήμων, ἑνος, δ, ἡ, *Thuc.*

IGNÉ, *ε* (*igneus, a, um*) πυρινός, ἡ, ὄν, *Théophr.*

IGNICOLE (*ignis adorator*) πυριλάτρης, ου, δ.

IGNITION (*ignitio, onis*) πύρωσις, εως, ἡ.

IGNOBLE (*ignobilis, e*) ἀγενής, ἑός, δ, ἡ· ἄδοξος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

IGNOBLEMENT (*turpiter*) αἰσχρῶς, *Dém.*

IGNOMINIE (*ignominia, æ*) ὀσκληαία, ἄδοξία, ας, ἡ, *Dém.*

IGNOMINEUSEMENT (*ignominiose*) ἄδοξως, *Dém.*

IGNOMINIEUX, *EUSE* (*ignominiosus, a, um*) ἄτιμος, ου, δ, ἡ· ἄδοξος, ου, δ, ἡ· αἰσχρός, ἄ, ὄν, *Dém.*

IGNORAMMENT (*inscienter*) ἀμαθῶς.

IGNORANCE (*ignoratio, onis*) ἀγνοια, ἀμάθεια, ἀπειρία, ας, ἡ, *Dém.*

IGNORANT, *ε* (*ignarus, a, um*) ἀμαθής, ἑός, δ, ἡ· ἀπαίδευτος, ου, δ, ἡ, *Esch.*

IGNORÉ, *ε* (*latens, entis*) λαθίων, οὔσα, ὄν.

IGNORER (*ignorare, o*) ἀγνοεῖν, οῦ, *Dém.* Je l'ignore (*hoc me latet*) ληθῶμαι με τοῦτο, *le même.*

IL, ILS; ELLE, ELLES (*ille, illa, illud; illi, illæ, illa*) αὐτός, ἡ, ὄ· αὐτοί, αἱ, ἄ· ἐκεῖνος, ἡ, ὄ· ἐκεῖνοι, αἱ, α· οὗτος, αὐτή, τοῦτο· οὔτοι, αὐται, ταῦτα.

ILE (*insula, æ*) νῆσος, ου, ἡ, *Dém.* Presqu'île (*peninsula, æ*) χερσόνησος, χερσόνησος, ου, ἡ.

ILIADE d'Homère, ἡ τοῦ Ὀμήρου Ἰλιάς, ἄδος. — *Voyez HOMÈRE.*

ILIAQUE. Passion iliaque, χόρδαφος, ου, ου χορδαφός, οὔ, δ, *Méd.*

ILION ou Troie, Ἰλιον, ου, τό. Dans Hion, Ἰλιόθι· d'Ilion, Ἰλιόθεν. La guerre d'Ilion, Ἰλιακὸς πόλεμος, ου.

ILLÉGAL, *ε* (*legi contrarius, a, um*) παράνομος, ου, δ, ἡ, *Esch.*

ILLÉGITIME (*non legitimus, a, um*) ἔκνομος, ου, δ, ἡ, *Phil.* — (*spurius*) νόθος, ου, *Plut.*

ILLCITE (*illicitus, a, um*) ἄθεσμος, ου; δ, ἡ, *Plut.* ἀθέμιστος, ου, δ, ἡ, *Xén.*

ILLIMITÉ, *ε* (*indeterminatus, a, um*) ἀπεριόριστος, ου, δ, ἡ.

ILLISIBLE (*lectu difficilis, e*) δυσανάγνωστος, ου, δ, ἡ.

ILLUMINATION (*illuminatio, onis*) φωτισμός, οὔ, δ, *N. Test.* ἔλλαμψις, ἐπίλαμψις, εως, ἡ, *Phil.*

ILLUMINER (*illuminare, o*) φωτίζειν, ἰζω, *Gal.* καταφωτίζειν, ἰζω, ἰσω, *Grég. Naz.*

ILLUMINÉS, *visionnaires*, πεφωτισμένοι, ων, οἱ.

ILLUSION (*illustio, onis*) φαντασία, ας, ἡ. — (*error, oris*) ἑξαπάτη, ἡς, ἡ, *Dém.* Les illusions des songes, τὰ τῶν ἐνυπνίων φαντάσματα.

ILLUSOIRE (*deceptorius, a, um*) ἀπατηλός, ἡ, ὄν.

ILLUSTRATION (*illustratio, onis*) ἑλλαμψις, εως, ἢ λάμπρυσμα, ατος, τό.

ILLUSTRE (*illustris, e*) ἐπιφανής, εος, δ, ἢ λαμπρός, ά, όν, *Dém.*

ILLUSTRER (*illustrare, o*) φωτίζειν, ίζω, *Gal.* καταλάμπειν, πω, ψω, τι, *Plut.*

ILLUSTRISSIME et *révérendissime* seigneur, ἐκλαμπρότατος καὶ ἐνδοξότατος κύριος.

ILOT (*parva insula*) νησίον, ου, τό, *Suid.* νησιδίον, ίου, τό, *Thuc.*

ILOTE. — *Voyez HILOTE.*

IMAGE (*imago, inis*) είκων, όνος, ἢ ἰδέα, ας, ἢ εἶδος, εος, τό· εἶδωλον, ου, τό· ἄγαλμα, ατος, τό, *Dém.* Petite image (*imaginacula, æ*) εἰκόνιον, ίου, τό, *Plut.* εἰδύλλιον, ου, τό· ἄγαλμάτιον, ου, τό, *Luc.*

IMAGINABLE (*quod fingi potest animo*) νοητός, ἐνοητός, ἐπινοητός, ἢ, όν.

IMAGINAIRE (*imaginarius, a, um*) φανταστικός, ἢ, όν, *Plut.*

IMAGINATION (*imaginatio, onis*) φαντασία, ας, ἢ, *Arist.*

IMAGINER (*imaginari, or, Pline*) διατυπών, ώ, τι, *Hér.* Je m' imagine déjà voir le jour (*jam illum diem videre videor, Tér.*) ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἤδη φαντάζομαι ὄρᾶν, *imité de Galien.*

IMBÉCILE (*imbecillus, e*) βληχρός, ἄβληχρος ου ἄβληχρός, ά, όν· ἀμηχανος, ου, δ, ἢ.

IMBÉCILLITÉ (*imbecillitas, atis*) ἀμηχανία, ἀσθένεια, ας, ἢ, *Dém.*

IMBERBE (*imberbis, e*) ἀπύγων, υνος, δ, ἢ· ἀγένειος, ου, δ, ἢ, *Luc.*

IMBIBER (*imbucere, o*) ἐμβρέχειν, χω, ζω, *Diosc.* Un habit imbibé d'eau (*madida vestis, is*) διάβροχος ἐσθής, ἦτος, ἢ.

IMBU, UE, de bons ou de mauvais principes (*recte vel prave institutus, a, um*) καλῶς ἢ κακῶς πεπαιδευμένος, ἐνη, ἐνον.

IMITABLE (*imitabilis, e*) μιμητός, ἢ, όν. — *Voyez Imiter.*

IMITATEUR, TRICE (*imitator, trix*) μιμητής, οὔ, δ, *Thuc.*

IMITATIF, IVE. De tous les animaux, l'homme est le plus imitatif, ἐκ τῶν ἄλλων ζῶων, μιμητικώτατόν ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, *Arist. Poétique.*

IMITATION (*imitatio, onis*) μίμησις, εως, ἢ, *Thuc.* A l'imitation de, κατὰ μίμησιν, μιμητικῶς.

IMITER (*imitari, or*) μιμείσθαι, οὔμαι, τινά, *Dém.* ζηλοῦν, ώ, ὡσω, τινά, *Isocr.* Courage, Ctésiphon! tu imites ton père (*laudo, Ctésiphon! patrissas, Tér. Adelphe, 467*) εὔγε, ὦ Κτησιφῶν! πατρῶζεις. — *Ce verbe se trouve dans Hérodien.*

IMMACULÉ, ÉE (*immaculatus, a, um*) ἄμωμος, ου, δ, ἢ, *Sept.* ἄσπιλος, ου, δ, ἢ, *N. Test.*

IMMANQUABLE (*fixus ratusque*) ἀσφαλής, εος, δ, ἢ· ἀναμφίεβητος, ου, δ, ἢ, *Dém.*

IMMANQUABLEMENT (*haud dubie*) ἀναμφιβήτως, βεβαίως.

IMMARCESSIBLE (*immarcescibilis, e*) ἀμάραντος, ου, δ, ἢ, *N. Test.*

IMMATERIALITÉ (*status materiæ expers*) αὐλότης, ἦτος, ἢ.

IMMATÉRIEL, ELLE (*materiæ expers, eris*) αὐλος, ου, δ, ἢ.

IMMATRICULER (*in album reserve, ferro, tuli*) διαγράφειν, φω, ψω· καταλογίζεσθαι, ομαι.

IMMÉDIAT, E (*immediatus, a, um*) ἀμεσοῦ, ου, δ, ἢ, *Alex. Aphrod.*

IMMÉDIATEMENT (*immediate*) ἀμέσως. — (*statim*) αὐτίκα, εὐθύς, *Dém.* Suivre immédiatement, ἐπακολουθεῖν, ὦ, ἦσω.

IMMÉMORIAL, E (*omni memoria antiquior, us*) ἀμνημόνευτος, ου, δ, ἢ.

IMMENSE (*immensus, a, um*) ἀμετρος, ου, δ, ἢ, *Luc.* Avoir d'immenses richesses. τοῖς χρήμασιν ὑπερβάλλειν, βάλλω*.

IMMENSEMENT (*immodice*) ἀμέτρως, ἀπειρώς.

IMMENSITÉ (*immensitas, atis*) ἀμετρία, ας, ἢ· ἀμετρον, ου, τό, *Luc.* — de l'air, τὸ τοῦ αἰθέρος ἀπειρον, ου.

IMMERSION (*immersio, onis*) βαπτισμῆ, οὔ, δ, *N. Test.*

IMMEUBLES (*res non moventes, T. Live*) ἀκίνητα ὑπάρχοντα, ων.

IMMINENT, E (*imminens, entis*) ἐπιχειμῆνος, ἦ, ον. Le danger est imminent (*imminet periculum*) ἐπικεῖται ὁ κίνδυνος. *Dém.*

IMMISER [S' dans une affaire étrangère (*alienæ rei se immiscere*)] παρεϊσδύεσθαι, ομαι, *Hérod.* παραδιοικεῖν, ὦ, *Plut.*

IMMISÉRICORDIEUX, EUSE (*immisericors, cordis*) ἀνελεήμων, ονος, δ, ἢ, *N. Test.*

IMMOBILE (*immobilis, e*) ἀκίνητος, ου, δ, ἢ.

Ἰέα. — Rester — ἀμετακινήτως ἔχειν, *Isocr.*

IMMOBILITÉ (*immobilitas, atis*) ἀκίνησία, ας, ἡ, *Alex. Aphrod.*

IMMODÉRÉ, ÉE (*immoderatus, a, um*) ἀμετρος, ου δ, ἡ, *Luc.*

IMMODÉRÉMENT (*immodice*) ἀμέτρως, ὑπερβολικῶς.

IMMODESTE (*immodestus, a, um*) ἀκοσμος, ου, δ, ἡ, προπετής, εος, δ, ἡ, *Dém.*

IMMODESTEMENT (*immodeste*) ἀκόσμως, προπετῶς, *Dém.*

IMMODESTIE (*immodestia, æ*) ἀκοσμία, ας, ἡ, *Plut.* προπέτεια, ας, ἡ, *Dém.*

IMMOLATION (*immolatio, onis*) θυσία, ας, ἡ, *Arist.*

IMMOLER UN BŒUF (*bovem immolare, o*) βοῦν θύειν, ω, σω, *Plut.* βουθυτεῖν, ᾧ, *Eur., Héc. 261.* — des hommes, ἀνθρωποθυτεῖν, ᾧ, ἦσω, *Phil.*

IMMONDE (*immundus, a, um*) ἀκάθαρος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

IMMONDICES (*purgamenta, orum*) καθάρματα, ὠν, τά, *Poll.*

IMMORAL, E (*male moratus, a*) κακοήθης, εος, δ, ἡ.

IMMORALITÉ (*pravi mores*) κακοήθεια, ας, ἡ.

IMMORTALISER [*S' immortalē sui memoriam relinquere, o*] ἀθάνατον ἑαυτοῦ μνήμην καταλείπειν, πω, ψω, *Isocr.*

IMMORTALITÉ (*immortalitas, atis*) ἀθανασία, ας, ἡ, *Isocr.*

IMMORTEL, ELLE (*immortalis, e*) ἀθάνατος, ου, δ, ἡ, *Isocr.*

IMMORTELLE (*xeranthemum annuum* ou *gnaphalium stæchas, Linn.*) ξηράνθεμον, ου, τό.

IMMUABLE (*immutabilis, e*) ἀμετάτρεπτος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

IMMUTABLEMENT (*immutabiliter*) ἀμετακινήτως, *Isocr.*

IMMUNITÉ (*immunitas, atis*) ἀτέλεια, ας, ἡ, *Dém.*

IMMUTABILITÉ (*immutabilitas, atis*) ἀμεταβλησία, ας, ἡ.

IMPAIR (*impar, aris*) ἄνισος, ου, δ, ἡ, *Arist.* Nombre pair, nombre impair, ἄρτιος ἀριθμός · ἀνάρτιος ου περισσός ἀριθμός, οὔ, *Plut.*

IMPALPABLE (*tactum fallens*) ἀψηλάφητος, ου, δ, ἡ.

IMPANATION, terme dogmatique, ἄρτωσις, εως, ἡ.

IMPARDONNABLE (*venia indignus, a, um*) ἀσυγχώρητος, ου, δ, ἡ. Cela est impardonnable, οὐκ ἔχει τοῦτο συγγνώμην.

IMPARFAIT, E (*imperfectus, a, um*) ἀτελής, εος, δ, ἡ, *Arist.* ἡμιτελής, εος, δ, ἡ, *Isocr.* Temps imparfait, παρατακτικός χρόνος, ου, *Gramm.*

IMPARFAITEMENT (*imperfecte*) ἀτελῶς, ἐλλειπτικῶς.

IMPARTIAL, E (*neuter, tra, trum; medius, a, um*) ἀδιάφορος, ου, δ, ἡ.

IMPARTIALEMENT (*indifferenter*) ἀδιαφύρωτος, ἀπροσωπολήπτως.

IMPARTIALITÉ (*indifferentia, æ*) ἀδιαφορία, ας, ἡ.

IMPASSIBILITÉ (*status mali expers*) ἀπάθεια, ας, ἡ, *Plut.*

IMPASSIBLE (*nulli malo obnoxius, ia*) ἀπαθής, εος, δ, ἡ.

IMPATIENTMENT (*impatienter*) ἀμενητί, ἀνυπομόνως.

IMPATIENCE (*impatientia, æ, Sén.*) ἀγανάκτησις, εως, ἡ, *Thuc.* J'éprouve une grande impatience de l'entendre, λιπαρῶς ἔχω αὐτοῦ ἀκούειν, *Plat.*

IMPATIENT, E (*impatiens, entis*) ἀνυπομόνητος, ου, δ, ἡ. — (*stomachosus, a, um*) ἀγανακτικός, ἡ, ὄν, *Plut.*

IMPATIENTER [*S' stomachari, or*] ἀγανακτεῖν, ᾧ, ἦσω, ἐπὶ τινι, ὑπέρ τινος, *Isocr.* δυσχρηστώτως τι φέρειν, φέρω*, *Synés.*

IMPAYABLE (*nullo pretio æquandus, a, um*) πολύτιμος, ου, δ, ἡ.

IMPECCABILITÉ, ἀναμαρτησία, ἱας, ἡ.

IMPECCABLE (*peccato non obnoxius, ia*) ἀναμαρτητος, ου, δ, ἡ.

IMPÉNÉTRABILITÉ, τὸ ἀδιάβατον, ου, *Phys.*

IMPÉNÉTRABLE (*impenetrabilis, e*) ἀδιάβατος, ου, δ, ἡ · μυστικός, ἡ, ὄν.

IMPÉNÉTRABLEMENT, ἀδιαβάτως.

IMPÉNITENCE (*peccati perseverantia, iæ*) ἀμετανοησία, ἱας, ἡ.

IMPÉNITENT, E (*quem, quam peccati non pœnitet*) ἀμετανόητος, ου, δ, ἡ.

IMPÉRATIF, IVE (*imperativus, a, um*) προστακτικός, ἡ, ὄν. Mode —, προστακτικὴ ἔγκλισις, εως.

IMPÉRATIVEMENT (*imperative*) προστακτικῶς.

IMPÉRATRICE (*imperatrix, icis*) αυτοκράτωρ, ορος, ή, *Xiph.*
IMPERCEPTIBILITÉ, ἀκαταληψία, ίας, ή, *Philos.*
IMPERCEPTIBLE (*quod sensum fugit, Cic.*) ἀκατάληπτος, ου, δ, ή.
IMPERCEPTIBLEMENT, ἀκαταλήπτως.
IMPERFECTION (*defectus, us*) ἀτέλεια, ας, ή, *Theophr.* — (*vitium, ii*) κακία, ας, ή, *Dém.*
IMPÉRIAL, Ε (*imperatorius, a, um*) αυτοκρατορικός, ή, όν, *Xiph.*
IMPÉRIEUSEMENT (*imperiose*) επιτακτικῶς, *Suid.*
IMPÉRIEUX, EUSE (*imperiosus, a, um*) επιτακτικός, ή, όν, *Plat.*
IMPÉRISSABLE (*incorruptibilis, e*) ἀφθαρτος, ἀφθιτος, ου, δ, ή, *Hom.*
IMPÉRITIE (*imperitia, æ*) ἀπειρία, ας, ή, *Dém.*
IMPERMÉABILITÉ, ἀδιάβατον, ου, τό, *Phys.*
IMPERMÉABLE, ἀδιάβατος, ου, δ, ή.
IMPERSONNEL. Verbe —, *dénomination inexacte, puisqu'un tel verbe, ayant au moins la troisième personne, serait mieux nommé unipersonnel*; ἀπρόσωπον ῥήμα, ατος, ου μονοπρόσωπον, *Gramm.*
IMPERSONNELLEMENT OU *unipersonnellement*, ἀπρὸς ὡπως ου μονοπρὸς ὡπως, *Gramm.*
IMPÉTINEMENT (*insulse*) ἀπειροκάλως.
IMPÉTINENCE (*insulsitas, atis*) ἀπειροκαλία, ας, ή, *Plut.*
IMPÉTINENT, Ε (*insulsus, a, um*) ἀπειρόκαλος, ου, δ, ή, *Plut.*
IMPÉTURBABILITÉ (*imperturbatus animus*) ἀταραξία, ας, ή.
IMPÉTURBABLE (*imperturbatus, a, um*) ἀτάρακτος, ἀτάραχος, ου, δ, ή, *Bas.*
IMPÉTURBABLEMENT (*imperturbato animo*) ἀταράκτως, ἀταράχως.
IMPÉTRER (*impetrare, o*) τυγχάνειν, ω, τινός, *Isocr.* επιτυγχάνειν, ω*, τινός, *Dém.*
IMPÉTRIEUSEMENT (*magno impetu*) ὀρμητικῶς.
IMPÉTRIEUX, EUSE (*vehemens, entis*) ὀρμητικός, ή, όν ῥαγδαῖος, α, ον, *Plut.*
IMPÉTUOSITÉ (*impetus, us*) ὀρμή, ης, ή, *Plut.* L'impétuosité du vent, ή τοῦ ἀνέμου φορά, ἄς.

IMPIE (*impius, a, um*) ἀσεβής, εος, δ, ή, *Xén.*
IMPIÉTÉ (*impietas, atis*) ἀσέβεια, ας, ή, *Dém.* Les impiétés qu'il a commises, τὰ αὐτῷ ἡσεβημένα, ων.
IMPIROYABLE (*immisericors, ordis*) ἀνελέμων, ονος, δ, ή, *N. Test.*
IMPIROYABLEMENT (*immisericorditer*) ἀνείκτως, *Soph.*
IMPLACABLE (*implacabilis, e*) ἀπαραίτητος, ου, δ, ή, *Plat.*
IMPLEXE (*implexus, a, um*) ἐμπεπλεγμένος, η, ον.
IMPLICATION (*implicatio, onis*) ἐμπλεκξι, εως, ή ἢ ἐμπλοκή, ἐπιπλοκή, ης, ή.
IMPLICITE (*implicitus, a, um*) ἐμπεπλεγμένος, η, ον.
IMPLICITEMENT (*implicite*) ἐμπεπλεγμένως, ἀσαφῶς.
IMPLIQUER (*implicare, o, ui*) ἐμπλέκειν, κω, ξω, *Isocr.* Ces paroles impliquent contradiction (*hæc verba secum pugnant, Cic.*) ταῦτα τὰ ῥήματα ἀλλήλοις ἀντιλέγει.
IMPLORATION (*imploratio, onis*) ἐπίκλησις, *Luc.* δέησις, ἀνάκλησις, εως, ή, *Thuc.*
IMPLORER (*implorare, o*) ἀνακαλεῖσθαι, οὔμαι, τινά, *Plut.* ἐπικαλεῖν, ὦ, τοῦ Θεοῦ, *Thuc.*
IMPOLI (*impolitus, a, um*) ἀγροίκος, ω, δ, ή, *Theophr.*
IMPOLIMENT (*rustico modo*) ἀγροίκως, ἀκόμφως.
IMPOLITESSE (*inurbanitas, atis*) ἀγρότης, ητος, ή ἢ ἀγροικία, ας, ή, *Theophr.* IV. *Caract. Mor.*
IMPORTANCE. Affaires d'une grande importance (*res maximæ momenti* ou *potentis*) σπουδαία καὶ κατεπείγοντα πρᾶγματα, ων, *Isocr.* D'importance, ἀδ. δεινῶς. Faire l'homme d'importance (*sibi nihil non arrogare*) αὐθαδιάζεσθαι, ομαι.
IMPORTANT, Ε. Personnage très-important, affaire très-importante (*vir maximæ pretii, res maximæ ponderis*) σπουδαῖο-τατος ἀνὴρ, ἔρος-δρός ἑπείγοντα πρᾶγματα, ων, *Isocr.* Le point important, τὸ κεφάλαιον, ου. Homme qui fait l'important, αὐθάδης, εος ἢ ὑπερήφανος, ου, *Dém.*

IMPORTATION du blé (*frumenti introductio*) ἡ τοῦ σίτου εἰσκομιδὴ, ἤς.

IMPORTER du blé à Athènes (*frumentum Athenas importare*, ο) σίτον ἀγειν Ἀθήναζε, *Dém.*

IMPORTER, *verbe unipers.* Il m'importe, il t'importe, il lui importe (*mea, tua, ipsius refert* ou *interest*) τοῦτό μοι, τοῦτό σοι, τοῦτ' αὐτῷ διαφέρει, *Plat.* N'importe, qu'importe? (*nilhil mea interest, quid mea refert?* c'est-à-dire, *quid mea res fert?*) οὐδέν μοι τοῦτο διαφέρει, τί μοι τοῦτο διαφέρει; *Plat.* οὐ μοι μέλει τοῦτο, *Anacr.*

IMPORTUN, UNE (*importunus, a, um*) ἀκαιρος, ου, δ, ἡ, *Theophr. de re; Plat. de homine.*

IMPORTUNEMENT (*importune*) ἀκαιρως, *Isocr.*

IMPORTUNER quelqu'un (*alicui molestiam exhibere, eo*) ὄχλον ου ἔργον τινὶ παρεχειν, ἐχῶ, *Plat.* βαρύνειν, ω· λυπεῖν, ὦ, *Xén.*

IMPORTUNITÉ (*importunitas, alis*) ἀκαιρία, ας, ἡ, *Dém.*

IMPOSANT, E. Une majesté imposante, σεμνὸν ἀξίωμα, ατος.

IMPOSER les mains (*manus imponere, no, sui*) τὰς χεῖρας ἐπιτιθέναι, τίθημι· χειροθετοῖν, ὦ, *Den. Aréop.* — un tribut, φόρον ου τέλος ἐπιβάλλειν, ου, τινί, *Plut.* — silence, κατασιγαίνειν, ἀζῶ, *Hérod.* En imposer (*verba dare*) φενακίζειν, ἰζῶ, *Dém.* C'est un homme dont la présence impose, σεμνὸν τούτου ἀνδρός ἀξίωμα.

IMPOSITION (*tributum, i*) φόρος, ου, ὁ· φορά, εἰσφορά, ἄς, ἡ, *Dém.* — des mains (*manuum impositio*) χειροθεσία, ας, ἡ· τῶν χειρῶν ἐπιθεσις, εως, ἡ, *N. Test.*

IMPOSSIBILITÉ, ἀδύνατον, ου, τό· ἀδυναμία, ας, ἡ. Etre dans l'impossibilité de.... ἀδυνατεῖν, ὦ, ἡσω, *infin.*

IMPOSSIBLE (*impossibilis, e*) ἀδύνατος, ου, δ, ἡ. Faire l'impossible, *omnes nervos intendere* πάντα λίθον κινεῖν, *prov.* Que si, par impossible..., εἰ δ', ἔσπερ ἀδύνατον...

IMPOSTEUR (*deceptor, calumniator, oris*) συκοφάντης, ου, δ· διάβολος, ου, ἔ, *Dém.*

IMPOSTURE (*fallacia, calumnia, ce*) συκοφαντία, ας, ἡ· διαβολή, ἤς, ἡ, *Dém.*

IMPŌT (*vectigal, alis*) τέλος, εος, τό, *Dém.* δασμός, οὔ, δ, *Isocr.*

IMPOTENT, E (*membris captus, a*) τὰ μέλη ἐξηραμμένος, ἐνή, *Marc, III. 1.*

IMPRATICABLE, ἀπραχτόν ἐστι τοῦτο. Homme d'une humeur impraticable (*morosus homo et intractabilis*) χαλεπὸς ἄνθρωπος καὶ δύσκολος, ου, *Dém.* Ce chemin est impraticable (*invium est hoc iter*) ἀδατός ἐστιν αὕτη ἡ ὁδός, *Isocr.*

IMPRÉCATION (*imprecatio, onis*) ἀρά, ἄς, ἡ, *Plat.* κατάρα, ας, ἡ, *Plut.* Charger quelqu'un d'imprécations, τινὶ ἐπαρῶσθαι, ὦμαι, *Isocr.*

IMPRÉGNÉ, E. Une terre imprégnée de nitre, γῆ νιτρώδης, εος.

IMPRENABLE (*inexpugnabilis, e*) ἀνάλωτος, ου, δ, ἡ, *Isocr.* ἀμαιμάχτος, ου, δ, ἡ, *Hom. R. μάχομαι.*

IMPREScriptible (*quod limitari non potest*) ἀπροςδιόριστος, ου, δ, ἡ.

IMPRESSION (*impressio, onis*) ἐντύπωσις, τύπωσις, εως, ἡ. Faire impression sur l'esprit de ses auditeurs (*auditorum mentem commovere, eo*) τὸν τῶν ἀκουόντων νοῦν διακινεῖν, ὦ, *Thuc.*

IMPÉVU, UE (*improvisus, a, um*) ἀπροδόκητος, ου, δ, ἡ, *Luc.*

IMPRIMER (*imprimere, o, pressi*) ἐγγαράττειν, ττω, ζῶ, *Plut.* — son sceau, ἐπισφραγίζειν, ἰζῶ, *Plat.* — un livre, βιβλίον τυποῦν, ἐκτυποῦν, χαλκοτυποῦν, ὦ, ὡσω.

IMPRIMERIE, τυπογραφία, χαλκογραφία, ας, ἡ.

IMPRIMEUR. *Il faut distinguer 1° celui qui, devant une casse, assemble les caractères dans un composeur, et que l'on appelle compositeur, τυποθέτης, ου, δ· 2° celui qui, avec des balles ou un rouleau, met l'encre sur les formes, et exerce la pression à l'aide d'un barreau, τυπογράφος, χαλκογράφος, ου, δ.*

IMPROBABLE (*improbabilis, e*) ἀδοκίμαστος, ἀπίθανος, ου, δ, ἡ.

IMPROBATION (*improbatio, onis*) ἀποδοκιμασία, ας, ἡ.

IMPROMPTU (*in promptu*) subst. αὐτοσχεδιασμός, οὔ, δ· *adject.* αὐτοσχεδιος, αὐτοσχεδιάστος, ου, δ, ἡ, *Alcid.*

IMPROPRE (*improprius, a, um*) ἀκυρος,

ου, δ, ή. Terme —, άκυρολογία, ας, ή.
IMPROPREMENT (*impropre*) άκύρως. Par-
 ler —, άκυρολογείν, ω̄.
IMPROPRIÉTÉ *d'une expression*, άκυρία,
 ας, ή, *Herm.* τὸ άκυρον, ου, *Quintil.*
IMPROUVER quelque chose (*aliquid im-
 probare, o*) άποδοκιμάζειν, άζω, τι,
Xén.
IMPROVISATEUR, άυτοσχεδιαστής, οῦ, δ.
IMPROVISER, άυτοσχεδιάζειν, άζω, *Isocr.*
IMPROVISTE [A L' (*de ou ex improviso*)
 άπροςδοχήτως, έξαπινάιως, *Thuc.*
IMPUDENTMENT (*impudenter*) άνοήτως,
Dém. άφρόνως, *Isocr.*
IMPUDENCE (*impudentia, æ*) άφροσύνη,
 ης, ή · άνοια, ας, ή, *Dém.*
IMPUDENT, E (*impudens, entis*) άνόητος,
 ου, δ, ή, *Dém.* άφρων, ονος, δ, ή, *Isocr.*
IMPUBÈRE (*impubes* ou *impuber*) άνηθος,
 ου, δ, ή, *Théocr.*
IMPUREMENT (*impudenter*) άναισχύντως,
Plat.
IMPUDENCE (*impudentia, æ*) άναίδεια, ας,
 ή · άναισχυντία, ας, ή, *Dém.*
IMPUDENT, E (*impudens, entis*) άναιδής,
 έος, δ, ή · άναισχυντος, ου, δ, ή, *Dém.*
 Avoir un air impudent, άναιδές βλέπειν,
 πω, ψω ου ψομαι.
IMPUDICE (*impudicitia, iæ*) άκαθαρσία,
 ας, ή, *Dém.* άσελγεια, ας, ή, *Phil.*
IMPUDIQUE (*impudicus, a, um*) άκάθαρ-
 τος, ου, δ, ή, *Dém.* άσελγής, έος, δ, ή,
Luc.
IMPUDIQUEMENT (*impudice*) άκαθάρτως,
 άσελγέως ου άσελγώς.
IMPUISANCE (*impotentia, æ*) άδυναμία,
 ας, ή, *Antiph.*
IMPUISANT, E (*impotens, entis, c.*) άδύ-
 νατος, ου, δ, ή, *Xén.* — (*effætus, steri-
 lis*) άγονος, ου, στειρος, ου, *Phil.* Faire
 des efforts impuissants, ματαιοπονείν,
 ω̄, ήσω.
IMPULSION (*impulsio, onis*) ὄσις, εως, ή,
Arist. ὄσμός, ὄθισμός, οῦ, δ, *Plut.*
 Donner l'impulsion (*impellere, o, puli*)
 ὀθειν, ω̄, *sut.* ὀθήσω ου ὄσω, *Aristoph.*
 — Voyez de plus **INSTIGATION**.
IMPUNÉMENT (*impune*) νηποιεί, *Dém.*
 νηποιεί, *Xén.*
IMPUNI, E (*impunitus, a, um*) άθώη-
 τος, ου, δ, ή · άτιμώρητος, ου, δ, ή,
Isocr.

IMPUNITÉ (*impunitas, atis*) άτιμωρησία,
 ας, ή · άδεια, ας, ή, *Dém.*
IMPUR, E (*impurus, a, um*) άκάθαρος,
 ου, δ, ή, *Dém.*
IMPURETÉ (*impuritas, atis, Cic.*) άκα-
 θαρσία, ας, ή, *Dém.*
IMPUTATION. Une fausse imputation (*falsa
 criminatio, onis*) συκοφαντία, ίας, ή,
Dém.
IMPUTER (*imputare, o*) άνατιθέναι, τίθημι,
 τινί τι, *Dém.* Abraham crut à Dieu, et
 cela lui fut imputé à justice, έπίστευσεν
 Ἄβραμ τῷ Θεῷ, και έλογίσθη αὐτῷ εἰς
 δικαιοσύνην, *Gen. XV, 6.*
IN —, *preposition latine qui, dans la
 composition de beaucoup de mots fran-
 çais, prend un sens négatif, et se change
 en im devant B, P, M, en il devant L,
 et en ir devant R. On peut remarquer,
 en général, que cet in négatif se rend en
 grec par l'Α privatif, ou AN devant une
 voyelle (en ayant soin de remonter l'ac-
 cent) exemple : φθαρτός, corruptible;
 άφθαρτος, incorruptible; άζιος, digne;
 άνάζιος, indigne.*
INABORDABLE, le même que
INACCESSIBLE (*inaccessus, a, um*) άβατος,
 ου, δ, ή, *Luc.* άπρόσιτος, ου, δ, ή, *N.*
Test.
INACOSTABLE (*inaccessibilis, e*) άπρο-
 έλευστος, άπροςέγγιστος, ου, δ, ή.
INACCOUTUMÉ, ÈE (*insuetus, a, um*) άσυ-
 ήθης, άήθης, εος, *Dém.*
INACTION (*inertia, æ*) άργία, ραθυμία, ας,
 ή, *Dém.*
INADMISSIBLE (*non admittendus, a*) άπρό-
 δεκτος, ου, δ, ή.
INADVERTANCE (*imprudentia, æ*) άπρο-
 εξία, ας, ή.
INALLIABLE (*insociabilis, e*) άμικτος,
 ου, δ, ή, *Dém.* άκοινωνητος, ου, δ, ή,
Luc.
INALTÉRABLE (*incorruptibilis, e*) άφθιτος,
Hom. άφθαρτος, ου, δ, ή, *N. Test.* άφθορος,
 ου, δ, ή, *Dém.*
INAMISSIBLE (*non amittendus*) αναπόβλη-
 τος, ου, δ, ή.
INANIMÉ, ÈE (*inanimatus, a, um*) άψυχος,
 ου, δ, ή, *Dém.*
INANITION (*inedia, æ*) άσιτία, ας, ή, *Gal.*
INAPPLICATION (*incuria, æ*) άμέλεια, ας,
 ή, *Dém.* ραδιουργία, ας, ή, *Xén.*

INAPPRÉCIABLE (*non satis aestimandus*, *a*) υπερτίμιος, ου, δ,ή, *Arist.*
INAPTITUDE (*inhabilitas, atis*) άνεπιτη-
 δειότης, ητος, ή, *Synés.*
INARTICULÉ, ÉE (*inarticulatus, a, um*)
 άναρθρος, άδιάρθρωτος, ου, δ,ή, *Elien.*
INATTAQUABLE (*inexpugnabilis, e*) δυσ-
 μάχητος, ου, δ,ή, *Isocr.* άμαιομάχητος,
 ου, δ,ή, *Hom. R.* μάχομαι.
INATTENDU, UE (*inexpectatus, a, um*)
 άπροσδόκητος, ου, δ,ή.
INATTENTION (*negligentia, æ*) άπροσεξία,
 ας, ή· άμέλεια, ας, ή, *Dém.*
INCANDESCENT, E (*ignitus, a, um*) εκκυ-
 ρούμενος, η, ον, *Gal.*
INCANTATION (*incantatio, onis*) γοητεία,
 ας, ή, *Plut.*
INCAPABLE (*inhabilis ad aliquid*) άχρη-
 στος, ου, δ,ή· άφυής, έος, δ,ή, προς τι,
Dém. Incapable de se faire, σιγῆν άδυ-
 νατος, ου, δ,ή.
INCAPACITÉ (*inhabilitas, atis*) άνεπιτη-
 δειότης, ητος, ή, *Synés.*
INCARCÉRER (*in carcerem conjicere, io*)
 τινά εις δεσμωτήριον άγειν, άπάγειν,
 ειβάγειν, γω, ζω· έμβάλλειν, βάλλω*,
Dém.
INCARNAT (*roseus color*) ρόδιον χρωμα,
 ατος, τό.
INCARNATION (*incarnatio, onis*) σάρκωσις,
 εως, ή, *Chrys.* ένσωμάτωσις, εως, ή,
Ignace.
INCARNER (*incarnare, o*) σαρκούν, ώω,
Grég. Naz. — ό Λόγος σάρξ έγένετο,
 και έσκήνωσεν έν ήμιν, *Verbum caro*
factum est, et habitavit in nobis, *Jean*,
 I, 14.
INCARTADE (*procacitas, atis*) προπέτεια,
 ας, ή, *Dém.*
INCENDIAIRE (*incendiarius, ii*) πυρπολή-
 της, ου, δ, *Luc.*
INCENDIE (*incendium, ii*) έμπρησμός, οῦ,
 δ, *Plut.*
INCENDIER UNE VILLE (*urbem incendiis va-*
stare, o) πόλιν πυρπολεϊν, ώ, ήσω,
Luc.
INCERTAIN, AINE (*incertus, a, um*)
 άδηλος, ου, δ,ή· άσαφής, έος, δ,ή, *Plut.*
 — (*instabilis, e*) άσταθής, έος, δ,ή·
 άστάθμητος, ου, δ,ή, *Dém.*
INCERTAINEMENT (*incerto*) άδήλως, *N.*
Test.

INCERTITUDE (*dubitatio, onis*) άδηλότης,
 ητος, ή, *Hipp.* άπορία, ίας, ή, *Plut.*
 Etre dans l'incertitude, άπορειν, ώ, ήσω.
INCESSAMMENT (*indiesinenter*) ζδιαλείπτως,
N. Test. — (*extemplo, illico*) παραχρημα,
 παραυτίχα, *Dém.*
INCESTE (*incestus, us*) άνόσιος συνουσία,
 ας· ανόμιμος γάμος, ου.
INCESTUEUX, EUSE (*incestus, a, um*) μι-
 ρός, ά, όν· ανόσιος, ου, δ,ή, *Dém.*
INCIDENCE, terme de géom., έμπωσις,
 εως, ή.
INCIDENT (*casus, eventus, us*) τό συμβάν,
 άντος· τό προσπίπτον, οντος, *Dém.*
INCIRCONCIS, ISE (*incircumcisis, a, um*)
 άπερίτμητος, ου, δ,ή, *N. Test.*
INCIRCONCISION du cœur, σκληροκαρδία,
 ας, ή.
INCISE (*incisum, i*) κόμμα, ατος, *Quintil.*
 Par incisives (*incisim*) κομματικώς, *Herm.*
INCISER (*incidere, do*) έντέμνειν, τέμνω*·
 έγκόπτειν, πτω, ψω, *Plut.*
INCISION (*incisio, incisura*) έγκοπή, έν-
 τομή, ης, ή, *Aristoph.*
INCITATION (*incitatio, onis*) παρόρησις,
 εως, ή, *Xén.*
INCITER (*incitare, o*) παρορμῆν, ώ, τινά
 επί τι, *Xén.*
INCIVIL, E (*incivilis, e*) άγροικος, ου, δ,ή,
Théophr. άπειρόκαλος, ου, δ,ή, *Dém.*
INCIVILEMENT (*incivilliter*) άγροικως, *Plat.*
σκαίως, Aristoph.
INCIVILITÉ (*incivilitas, atis*) άγροικία,
 ίας, ή, *Théophr.* άπειροκαλία, ίας, ή,
Dém.
INCLÉMENTE de l'air, de la saison, etc.
 (*cæli inclementia*) ή του χειματος χαλε-
 πότης, ητος· ή του άερος άκρασία, ίας,
Théophr.
INCLINAISON, terme de géom., κλίσις,
 έγκλισις, εως, ή.
INCLINATION (*inclinatio, onis*) προθυμία,
 ας, ή· επιβρέπεια, ας, ή, *Chrys.*
INCLINER la tête (*caput inclinare, o*) την
 κεφαλήν έγκλίνειν, νω. La victoire incline
 de notre côté (*nostram ad partem vergit*
victoria) προς ήμῶς βρέπει ή νίκη. Qui
 incline tantôt d'un côté, tantôt de l'autre,
 άλλοπρόσαλλος, *épihète qu'Homère donne*
à Mars, Iliad. V, 831 et 889.
INCLUS, USE (*inclusus, a, um*) έγκλει-
 σμένος, η, ον.

INCLUSIVEMENT (*inclusive*) περιεχομένως.
INCOGNITO (ital. *incognito, ita*) άγνωστος, *adv.* — άγνωστος, ου, δ, ή, *adject.*
INCOHÉRENCE, τὸ ασύνδετον, ου, *Didact.*
 — dans le discours, ανακολουθία, ας, ή.
INCOHÉRENT, Ε, ασύνδετος, έτη, ετον, *Didact.*
INCOMBUSTIBLE (*quod comburi nequit*) άκαυστος, ου, δ, ή.
INCOMMENSURABLE, ασύμμετρος, ου, δ, ή, *Geom.*
INCOMMODE (*incommodus, a, um*) όγληρός, λυπηρός, ά, όν, *Dém.*
INCOMMODÉ, έΕ (*ægrotans*) άβρωστος, ου, δ, ή, *Isocr.* Εtre —, άβρωστέιν, ώ, ήσω.
INCOMMODÉMENT (*incommode*) βαρέως, χαλεπώς, *Dém.*
INCOMMODITÉ (*incommodum, i*) όχλος, ου, δ· άηδία, ας, ή, *Dém.* — (*invaletudo, inis*) άβρωστία, ας, ή, *Dém.* Les incommodités de la vieillesse, τὰ τοῦ γήρωσ χαλεπά, ών.
INCOMMUNICABLE, άκοινωνήτος, ου, δ, ή. La toute-puissance de Dieu est incommunicable, άκοινωνητός έστιν ή τοῦ Θεοῦ παντοκρατορία.
INCOMMUTABLE, αναλλοίωτος, άμετάβλητος, ου, δ, ή.
INCOMPARABLE (*incomparabilis, e*) ασύγχιτος, άσύμβλητος, ου, δ, ή.
INCOMPARABLEMENT (*longe, multum ou nullo*) πολύ, έξοχα. — plus grand que les autres (*longe præstantissimus*) μακρῶ άριστος, *Plat.*
INCOMPATIBILITÉ (*repugnantia, æ*) αντίπαθεια, ας, ή.
INCOMPATIBLE (*insociabilis, e*) αντίπαθής, άσυμφής, έος, δ, ή, *Suid.* Ces choses sont incompatibles, ασυνάλλαχτά έστι ταῦτα.
INCOMPÉTENCE, ανεπιτηδειότης, ητος, ή.
INCOMPÉTENT, Ε (*non legitimus, a*) ανεπιτήδειος, ου, δ, ή.
INCOMPLET, έTE (*imperfectus, a, um*) άτελής, έος, δ, ή, *Arist.*
INCOMPRÉHENSIBLE (*incomprehensibilis, e*) άκατάληπτος, ασύλληπτος, ου, δ, ή, *Diosc.*
INCONCEVABLE (*quod percipi non potest*) άκατανόητος, ου, δ, ή. Une hardiesse inconcevable (*immanis audacia*) τερατώδης τόλμα, ης.

INCONCILIABLE, ασυνάλλακτος, ου, δ, ή, *Bas.*
INCONGRU, UE (*incongruus, a, um*) άνέρμοστος, ου, δ, ή, *Luc.*
INCONGRUITÉ, dans le langage, άκυρολογία, άκυρία, ας, ή, *Herm.* — dans la conduite, άγροικία, ας, ή, *Théophr.*
INCONNU, UE (*ignotus, incognitus, a, um*) άγνωστος, ου, δ, ή, *Dém.* άδοξος, ου, δ, ή, *Dém.*
INCONSÉQUENCE, ανακολουθία, ίας, ή, *Dém. Phal.*
INCONSÉQUENT, Ε (*non consentaneus*) ανακόλουθος, ου, δ, ή, *Hermog.*
INCONSIDÉRATION (*imprudentia, æ*) άπερσεψία, άλογιστία, ας, ή, *Polyb.*
INCONSIDÉRÉ, έΕ (*inconsideratus, a, um*) άπερίσκεπτος, ου, δ, ή, *Dém.* άλόγιστος, ου, δ, ή, *Plat.*
INCONSIDÉRÉMENT (*inconsulte, temere*) άπερσεπέτως, *Dém.* άπροβουλεύτως, *Plat.*
INCONSOLABLE (*insolabilis, e*) άπαρηγόρητος, άπαραμύθητος, ου, δ, ή.
INCONSOLABLEMENT (*insolabiliter*) άπαρηγορήτως, άπαραμυθήτως, *Plat.*
INCONSTANCE (*inconstantia, æ*) άβεβαιότης, ητος, ή· άστασία, ας, ή.
INCONSTANT, Ε (*inconstans, antiis*) άσταθής, έος, δ, ή· άβέβαιος, α, ον· σφαλερός, ά, όν, *Dém.*
INCONTESTABLE (*minime dubius, a, um*) αναντίλεκτος, αναντίρρήτος, ου, δ, ή.
INCONTESTABLEMENT (*indubitanter*) αναμφιλόγως, αναμφιβόλως.
INCONTINENCE (*incontinentia, æ*) άπράτεια, ας, ή, *Xén.*
INCONTINENT, *adv.* (*continuo*) εὐθύς, παραυτίκα, *Dém.*
INCONTINENT, Ε (*incontinsens, entis*) άπρατής, έος, δ, ή, *Dém.*
INCONVÉNIENT (*incommodum, i*) χαλεπότης, ητος, ή· δυσκολία, ας, ή, *Dém.*
INCORPOREL, ELLE (*incorporeus, a, um*) άσωμος, άσώματος, ου, δ, ή.
INCORPORER (*in unum corpus conflare, o*) σωματοποιεῖν, ώ, τὰ έθνη, *Polyb.*
INCORRECT, Ε (*incorrectus, a, um*) άδιόρθωτος, ου, δ, ή, *Dém.*
INCORRECTION, τὸ άδιόρθωτον, ου.
INCORRIGIBILITÉ (*indocilis ratio*) δυσμάθεια, ας, ή, *Plat.*

INCORRIGIBLE (*inmendabilis, e*) ἀνεπανόρθωτος, ου, δ, ἡ, *Phil.*
INCORRUPTIBILITÉ (*corruptionis immunitas*) ἀφθοαρσία, ιας, ἡ. — d'un juge, ἀδωροδοκία, ας, ἡ.
INCORRUPTIBLE (*corruptionis expers, rtis*) ἀφθοαρτος, ου, δ, ἡ, *N. Test.* Juge —, ἀδωροδοκῆτος, ου, δ, ἡ.
INCREDIBILITÉ (*incredibilitas*) ἀπιστία, ας, ἡ, *Isocr.*
INCREDULE (*incredulus, a, um*) ἀπειθής, εός, δ, ἡ· δόςπειστος, ου, δ, ἡ.
INCREDULITÉ (*incredulitas, atis*) ἀπιστία, ας, ἡ, *Dém.* ἀπειθεια, ας, ἡ, *N. Test.*
INCREÉ, ÉE (*increatus, a, um*) ἀκτιστος, ου, δ, ἡ.
INCROYABLE (*incredibilis, e*) ἀπιστος, ου, δ, ἡ. J'éprouve un plaisir incroyable, θαύμαστον ὅσον ἤδομαι.
INCROYABLEMENT (*incredibiliter*) ἀπιθάτως, ἀπίστω, *Dém.*
INCRUSTATION (*incrustatio, onis*) κονίασις, εως, ἡ.
INCRUSTER (*incrustare, o*) κονιᾶν, ὦ, *Arist.*
INCUBATION (*incubatio, onis*) ἐπωασμός, οῦ, δ, *Arist.*
INCUBE ou **cauchemar** (*incubus, i*) ἐπιάλτης ου ἐφιάλτης, ου, δ· πνιγαλίων, ονος, δ, *Paul Egin.*
INCUPIATION (*accusatio, onis*) ἐγκλημα, ατος, τό, *Dém.*
INCULPER (*accusare, o*) ἐγκαλεῖν, ὦ, ἔσω, *Dém.*
INCULQUER (*inculcare, o*) παρεμβάλλειν, βάλλω*, *Dém.*
INCULTE (*incultus, a, um*) ἀνέργαστος, ἀγέωργητος, ου, δ, ἡ. Rester inculte, en parlant d'une terre, χερσεύειν, ω, *Diod. Sic.*
INCURABLE (*insanabilis, e*) ἀνίατος, *Gal.* ἀθεράπευτος, ου, δ, ἡ, *Phil.*
INCURIE (*incuria, iæ*) ἀμέλεια, ας, ἡ, *Dém.*
INCURSION (*incursio, onis*) ἐπιδρομή, ῆς, ἡ, *Dém.* Faire une incursion dans l'Attique, εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσβάλλειν, βάλλω*.
INDECHEMENT (*indecenter*) ἀπρεπῶς, *Isocr.*
INDECENCE (*indecorum, i*) ἀπρέπεια, ας, ἡ, *Plat.*
INDECENT, E (*indecorus, a, um*) ἀπρεπής, εός, δ, ἡ, *Isocr.*

INDÉCHIFFRABLE (*inextricabilis, e*) ἀδιάλυτος, ου, δ, ἡ.
INDÉCIS, ISE (*dubius, ambiguum, a, um*) ἀπορος, ου, δ, ἡ· ἀμφίβολος, ου, δ, ἡ, *Isocr.*
INDÉCISION (*anxietas, atis*) ἀπορία, ας, ἡ, *Plat.*
INDÉCLINABLE (*indeclinabilis, e*) ἀκλιτος, ου, δ, ἡ, *Gramm.*
INDÉFINI, IE (*indefinitus, a, um*) ἀόριστος, ου, δ, ἡ, *Thuc.* — Voyez **AORISTE**.
INDÉFINIMENT (*indefinite*) ἀπροσδιορίστως, *Suid.*
INDÉLÉBILE (*indelebilis, e*) ἀνεξάλειπτος, ου, δ, ἡ, *Soph.*
INDÉLIBÉRÉ, ÉE (*inconsultus, a, um*) ἀπροβούλευτος, ου, δ, ἡ. De propos —, ἀπροβουλεύτως.
INDEMNISER (*damna rependere, do*) τὴν ζημίαν ἐκτίνειν, νω, *Dém.*
INDEMNITÉ (*damni reparatio*) ἀντάμειψις, εως, ἡ· ἀντάλλαγμα, ατος, τό, *N. Test.*
INDÉPENDAMMENT (*nulla habita ratione*) μηδένα λόγον ἔχων, ουσα, *Dém.*
INDÉPENDANCE, αὐτεξουσίτης, ητος, ἡ. Vivre dans l'indépendance (*ad arbitrium suum vivere*) ἐλευθέρως, καθ' ἑαυτοῦ γνώμην ζῆν.
INDÉPENDANT, E (*liber et sui juris*) αὐτεξούσιος, αὐτόνομος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
INDESTRUCTIBLE (*indissolubilis, e*) ἀδιάλυτος, *Phil.* ἀκατάλυτος, ου, δ, ἡ, *N. Test.*
INDÉTERMINATION (*anxietas, atis*) ἀπορία, ας, ἡ, *Plat.*
INDÉTERMINÉ, ÉE (*dubius, a, um*) ἀπορος, ου, δ, ἡ. — (*indefinitus, a, um*) ἀόριστος, ου, δ, ἡ. — Voyez **AORISTE**.
INDÉTERMINÉMENT (*indefinite*) ἀπροσδιορίστως, *Suid.*
INDÉVOTION (*impietas, atis*) ἀσέβεια, ας, ἡ, *Dém.*
INDEX d'un livre (*index, icis, m.*) πίναξ, ακος, δ, *Plut.* σύλλαβος, ου, δ, *Cic.* Le doigt —, λιχανός, οῦ, δ, *Luc.* — Voyez **DOIGT**.
INDICATIF, IVE (*indicativus*) ἐνδεικτικός, ἡ, ὄν. Mode —, ὀριστικὴ ἐγκλισις, εως, *Gramm.*
INDICATION (*indicatio, onis*) ἐνδειξις, εως, ἡ, *Dém.*
INDICE (*indicium, ii*) τεκμήριον, σημειῖον, ίου, τό, *Dém.*

INDICIBLE (*ineffabilis, e*) ἀβήρητος, ἀδιήγητος, ου, δ,ή, *Dém.*

INDIFFÉRENMENT (*indifferenter*) ἀδιαφώρως.

INDIFFÉRENCE (*indifferentia, æ*) ἀδιαφορία, ας, ή. Avoir ου montrer de l'indifférence, ἀδιαφορεῖν περί τινος.

INDIFFÉRENT, E (*indifferens, entis*) ἀδιάφορος, ου, δ,ή. Etre —, ἀδιαφορεῖν, ὦ, ήσω, περί τινος.

INDIGENCE (*indigentia, æ*) ἔνδεια, ας, ή, *Dém.* Extrême —, ή ἔνδεια τῶν ἀναγκαίων, *Dém.*

INDIGÈNE (*indigena, æ, m.*) ἐγγώριος, α, ου· αὐτόχθων, ονος, δ,ή, *Isocr.*

INDIGENT, E (*indigens, entis*) ἐνδεής, δεός, δ,ή, *Dém.* ἀπόρωσ διακειόμενος, η, ον, *Isocr.*

INDIGESTE (*concoctu difficilis, e*) δύσπεκτος, ου, δ,ή, *Isocr.* ἀκατασκευάστος, ου, δ,ή, *Sept. Gen. I, 2.*

INDIGESTION (*concoctionis difficultas*) δυσπεψία, ας, ή. Etre sujet aux indigestions, δυσπεπτεῖν, ὦ, ήσω.

INDIGNATION (*indignatio, onis*) ἀγανάκτησις, εως, ή, *Thuc.*

INDIGNE de quelque faveur (*aliqua re indigna, a, um*) τινὸς ἀνάξιος, ου, δ,ή, *Dém.* Juger quelqu'un indigne de... , ἀπαξιῶν, ὦ, ὦσω, τινά τινος, *Plut.* Une action indigne (*indignum facinus*) δεινὸν ἀδίκημα, ατος, τό, *Lyc.*

INDIGNEMENT (*indigne*) ἀναξίως, *Isocr.*

INDIGNER [S' contre quelqu'un (*alicui indignari, or*) ἀγανακτεῖν, ὦ, ήσω, πρόσ τινα, *Plut.* κατά τινος, *Luc.* — de quelque chose, ἐπί τινι, ου ὑπέρ τινος, *Isocr.* περί τινος, ου διά τι, *Plat.*

INDIGNITÉ (*indignitas, atis*) ἀπαξία, ιας, ή, *Elien.* — d'un crime, ἀδικήματος δεινότης, ητος, ή, *Lyc.*

INDIGO, Ἰνδικόν, οῦ, τό. Couleur indigo (*color cæruleus, q. d. cælureus*) κυανῶν χρωμα, ατος, τό. Avoir cette couleur, κυανίζειν, ἴζω, *Diosc.*

INDIQUER (*indicare, o*) μηνύειν, ω, σω, *Soph.* La lune indique les mois, ή μήνη τοὺς μῆνας μηνύει. Au jour indiqué, ἐν βητῇ ἡμέρᾳ.

INDIRECT, E (*obliquus, a, um*) πλάγιος, ια, ιον, *Théophr.* λοξός, ή, ὄν, *Arist.*

INDIRECTEMENT (*oblique*) πλαγίως ου λοξῶς.

INDISCIPLINABLE (*indocilis, e*) δυσμαθής, εος, δ,ή, *Plat.*

INDISCIPLINE (*indocilitas, atis*) δυσμάθεια, ας, ή, *Plat.*

INDISCRET, ÈTE (*inconsultus, a, um*) ἀπερίσκεπτος, ου, δ,ή, *Dém.*

INDISCRÈTEMENT (*inconsiderate*) ἀπερισκεπτώς, *Dém.*

INDISCRÉTION (*inconsiderantia, æ*) ἀλογιστία, ας, ή, *Polyb.*

INDISPENSABLE (*ineluctabilis, e*) ἀπαρτήτος, ου, δ,ή.

INDISPENSABLEMENT (*necessario*) ἀπαρτήτως.

INDISPOSÉ, ÈE (*infirma valetudine affectus, a*) ἀβρωστος, ου, δ,ή, *Isocr.* Etre indisposé, ἀβρωστεῖν, ὦ, *Dém.* — contre quelqu'un, χαλεπῶς, δυσμενῶς ἔχειν πρόσ τινα, *Dém.*

INDISPOSER quelqu'un contre un autre (*aliquem ab aliquo abalienare, o*) ἀπαλλοτριῶν, ὦ, ὦσω, τινά τινος, *Dém.* τινά πρόσ τινα, *Isocr.*

INDISPOSITION (*invaletudo, inis*) ἀβρωστία, ας, ή, *Isocr.*

INDISSOLUBLE (*indissolubilis, e*) ἀδιάλυτος, ου, δ,ή, *Phil.* ἀκατάλυτος, ου, δ,ή, *N. Test.*

INDISSOLUBLEMENT (*indissolubili modo*) ἀδιαλύτως.

INDISTINCTEMENT (*indiscriminatim*) ἀδιακρίτως, ἀκρίτως, *Suid.*

INDIVIDU (*individuum, i*) ἄτομόν τι, ἀόκληρόν τι· τίς, τινός. On distingue le genre, l'espèce et l'individu, τὸ γένος· τὸ εἶδος, καὶ τὸ ἄτομον.

INDIVIDUEL, ELLE (*individuus, a, um*) ἄτομος, ου, δ,ή, *Arist.*

INDIVIDUELLEMENT, καθ' ἓνα, καθ' ἐν.

INDIVIS, ISE (*indivisus, a, um*) ἀδιαμέριστος, ου, δ,ή. Par indivis, ἀδιαμερίστω, *Jurisc.*

INDIVISIBLE. L'idée est indivisible, ἀδιαιρετός ἐστίν ή ιδέα, *Plat.*

INDIVISIBLEMENT (*indissolubili modo*) ἀδιαλύτως.

INDOCILE (*indocilis, e*) δυσμαθής, εος, δ,ή. *Plat.*

INDOCILITÉ (*indocilitas, atis*) δυσμάθεια, ας, ή, *Plat.*

INDOLENCE (*segnities, ei*) ἀπάθεια, ας, ἡ·
νωχέλεια, ας, ἡ.
INDOLENT, E (*segnis, e*) ἀπαθής, έος, δ, ἡ·
νωχελής, έος, δ, ἡ.
INDOMPTABLE (*indomabilis, e*) ἀκαταμά-
χητος, ου, δ, ἡ.
INDOMPTÉ, ÉE (*indomitus, a, um*) ἀδάμα-
στος, ου, δ, ἡ, *Xén.*
INDU, UE. A une heure indue (*intempe-
stive*) ἀκαίρως, παρακαίρως, *Isocr.*
INDUBITABLE (*indubitabilis, e*) ἀναμφί-
βολος, ου, δ, ἡ.
INDUBITABLEMENT (*procul dubio*) ἀναμφι-
βόλως, ἀναμφισβητήτως, *Dém.*
INDUCTION (*inductio, onis*) ἐπαγωγή, ἥς,
ἡ, *Arist.* — (*incitatio, onis*) παρόρμησις,
εως, ἡ, *Xén.* Tirer de quelque chose une
INDUCTION, ÉC τινός τι παραινειν, ω, ανώ.
INDUIRE (*inducere, co, xi*) εἰσάγειν, *Polyb.*
ἐνάγειν, γω, ξω, *Arist.* Ne nous induisez
pas en tentation, μη εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς
πειρασμόν, *Matth.* VI, 13.
INDULGENCE (*indulgentia, æ*) συγχώρησις,
εως, ἡ, *Chrys.* Traiter quelqu'un avec
beaucoup d'indulgence (*indulgenter*)
κεχαρισμένως τινὶ συγχωρεῖν, ὦ, ἡσω,
Dém.
INDULGENT, E (*indulgens, entis*) συγκατα-
βατικός, ἡ, ὄν· συγχωρητικός, ἡ, ὄν.
INDUMENT (*inducta leges*) ἐκθέσιμος.
INDUSTRIE (*industria, æ*) φιλοπονία, ας,
ἡ, *Dém.* (*solertia, æ*) δεξιότης, ητος, ἡ·
ἀγγίνοια, ας, ἡ, *Arist.*
INDUSTRIEUSEMENT (*industrie*) τεχνικῶς,
σπουδαίως, *Arist.*
INDUSTRIEUX, EUSE (*industrius, a, um*)
φιλόπονος, ου, δ, ἡ, *Dém.* δαιδάλεος, έα,
εον, *Hom.*
INÉBRANLABLE (*inconcussus, a, um*) ἀσει-
στος, ου, δ, ἡ, *Chrys.* Rester inébranlable,
ἀκινήτως ἔχειν, *Isocr.* ου ἀμετακινήτως,
Arist.
INÉBRANLABLEMENT (*immobilitèr*) ἀκινή-
τως, *Isocr.* ἀμετακινήτως, *Arist.*
INEFFABLE (*ineffabilis, e*) ἀῤῥητος, ου,
δ, ἡ, *N. Test.*
INEFFAÇABLE (*indelebilis, e*) ἀνεξάλειπτος,
ου, δ, ἡ, *Soph.*
INEFFICACE (*inefficax, actis*) ἀνεέργητος,
ἀδύναμος, ου, δ, ἡ, *Diosc.*
INÉGAL, E (*inæqualis, e*) ἀνίσκος, ου, δ, ἡ,
Arist. ἀνωμαλος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

INÉGALEMENT (*inæqualiter*) ἀνίσως, ἀνω-
μάλως, *Isocr.*
INÉGALITÉ (*inæqualitas, atis*) ἀνισότης,
ητος, ἡ, *Arist.* ἀνωμαλία, ας, ἡ, *Isocr.*
Inégalité du caractère, τὸ τοῦ τρόπου
εὐμετάβολον, ου.
INÉNARRABLE (*inenarrabilis, e*) ἀδιήγητος,
ου, δ, ἡ, *Xén.* Des gémissements inénar-
rables, στεναγμοὶ ἀλάλητοι, *Paul, Rom.*
VIII, 26.
INEPTE (*ineptus, a, um*) ἄχρηστος, ου,
δ, ἡ, πρὸς τι, *Dém.* ἀφυής, έος, δ, ἡ,
πρὸς τι, *Isocr.*
INEPTIE (*ineptia, æ*) ἀπειροκαλία, ας, ἡ,
Arist. ψυχρότης, ητος, ἡ, *Dém.*
INÉPUISABLE (*inexhaustus, a, um*) ἀν-
εξάντλητος, ου, δ, ἡ, *Bas.*
INERTE (*iners, eris*) ἀδρανής, έος, δ, ἡ.
INERTIE (*inertia, iæ*) ἀδράνεια, ας, ἡ.
Vivre dans l'inertie, ἀδρανεῖν, ὦ.
INÉRUDIT (*ineruditus, a*) ἀπαίδευτος, ου,
δ, ἡ.
INESPÉRÉ, ÉE (*insperatus, a, um*) ἀελ-
πτος, ου, δ, ἡ, *Soph.*
INESPÉRÉMENT (*ex insperato*) ἐξ ἀέλπτου,
Hérod.
INESTIMABLE (*inæstimabilis, e*) ὑπερτίμιος,
ου, δ, ἡ, *Arist.*
INÉVITABLE (*inevitabilis, e*) ἀφυκτος, ου,
δ, ἡ. Péril inévitable, ἀβοήθητος κίνδυνος,
Strab.
INÉVITABLEMENT, ἀφύκτως, *Plut.*
INEXCUSABLE (*inexcusabilis, e*) ἀναπο-
λόγητος, ου, δ, ἡ, *N. Test.* ἀπροφάσιτος,
ου, δ, ἡ, *Xén.*
INEXORABLE (*inexorabilis, e*) ἀπαραίτητος,
ου, δ, ἡ, *Phil.*
INEXORABLEMENT, ἀπαραίτητως.
INEXPÉRIENCE (*imperitia, æ*) ἀπειρία, ας,
ἡ, *Dém.*
INEXPÉRIMENTÉ, ÉE (*inexpertus, a, um*)
ἀπειρος, ου, δ, ἡ, τινός, *Isocr.*
INEXPIABLE (*inexpiabilis, e*) ἀσυγχώρητος,
ου, δ, ἡ· οὐκ ἀροσιωτός, ἡ, ὄν.
INEXPLICABLE (*inexplicabilis, e*) ἀνεξ-
ήγητος, ἀμύθητος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
INEXPRIMABLE (*ineffabilis, e*) ἀνέκφραστος,
ου, δ, ἡ.
INEXPUGNABLE (*inexpugnabilis, e*) ἀκατα-
μάχητος, δυσμάχητος, ου, δ, ἡ, *Isocr.*
INEXTINGUIBLE (*inextinguibilis, e*) ἀσβε-
στος, ου, δ, ἡ, *Gal.* A l'aspect de Vulcain,

un rire inextinguible éclata dans le céleste palais, ἄσθετος δ' ἄρ' ἐνώρτο γέλωσ μακάρεσσι Θεοῖσιν, ὡς ἴδον Ἥφαιστον, *Hom. Illad. I, 599 et 600.*

INEXTRICABLE (*inextricabilis, e*) ἀδιάλυτος, ου, δ, ἡ.

INFAILLIBILITÉ de l'Eglise, ἡ τῆς ἐκκλησίας ἀπλάνεια, ου ἀναμαρτησία, ας.

INFAILLIBLE (*erroris expers*) ἀσφαλής, ἑος, δ, ἡ· ἀναμάρτητος, ου, δ, ἡ.

INFAILLIBLEMENT (*certissime*) βεβαιωτάτως.

INFAISABLE (*quod fieri nequit*) ἄπρακτος, ἀπρηκτος, ου, δ, ἡ, *Hom.*

INFAMANT, E (*dedecorans, antis*) ἀτιμάζων, ουσα, ον.

INFAMATION (*infamiae nota, ae*) ἀτιμία, ας, ἡ, *Dém.* αἰσγρὰ φήμη, ης, *Isocr.*

INFAME (*infamis, e*) ἀτιμος, ου, δ, ἡ, *Dém.* κατάρατος, ου, δ, ἡ, *Luc.*

INFAMIA (*infamia, iae*) ἀτιμία, ιας, ἡ· αἰσγύνη, ης, ἡ, *Dém.*

INFANTERIE (*pedites, um*) πεζί, ῆς, ἡ· πεζικὴ δύναμις, εως, ἡ, *Xén.*

INFANTICIDE (*infanticida, ae*) νηπιοκτόνος, ου, δ, ἡ, *Phil.*

INFATIGABLE (*indefessus, a, um*) ἀκάματος, ου, δ, ἡ, *Hom.*

INFATIGABLEMENT (*indefesse*) ἀκαμάτως, ἀκαταπονήτως.

INFATUÉ, ÈE (*infatuatus, a, um*) μωρανοθεῖς, εῖσα, ἐν, *N. Test.*

INFÉCOND, E (*infecundus, a, um*) ἄγονος, ἀτοκος· ἄφορος, ἄκαρπος, ου, δ, ἡ, *Théophraste.*

INFÉCONDITÉ (*infecunditas, atis*) ἀγονία, ἀφορία, ας, ἡ, *Plat.*

INFECT, CTE (*felidus, a, um*) δυσώδης, εος, δ, ἡ, *Luc.* κάκοσμος, ου, δ, ἡ, *Hésych.*

INFECTER (*felore implere, eo*) δυσωδεῖν, ὦ. — (*inficere, io*) διαφθείρειν, ρω, ἐρῶ.

INFECTION (*felor, oris*) δυσωδία, ιας, ἡ, *Plat.* κακοσμία, ας, ἡ, *Poll.*

INFÉRER (*inferere, fero, tuli*) συμπεραίνειν, νω, ανῶ.

INFÉRIEUR, E (*inferior, oris*) ἐλάττων, ονος, δ, ἡ, *Dém.* Je ne lui suis inférieur en rien, οὐδὲν τούτου ἔλασσον ἔχω.

INFÉRIEUREMENT (*inferius*) κατωτέρω.

INFÉRIORITÉ (*inferiores partes*) ἐλάττωσις,

εως, ἡ. AVOIR l' —, ἐλαττοῦσθαι, οὔμαι, *Dém.*

INFERNAL, E (*infernus, a, um*) στύγιος, ια, ιον, *Plut.* Pierre infernale, καυστικός λίθος, ου.

INFERTILE (*infecundus, a, um*) ἄγονος, ἀτοκος· ἄφορος, ἄκαρπος, ου, δ, ἡ, *Théophraste.*

INFERTILITÉ (*infecunditas, atis*) ἀγονία, ἀφορία, ας, ἡ, *Plat.*

INFESTER (*infestare, o*) βλάπτειν, πτω, ψω· ἐνοσχεῖν, ὦ, τινί, *Dém.*

INFIDÈLE (*infidelis, infidus*) ἀπιστος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Récit —, ψευδὴς λόγος, ου, *le même.*

INFIDÈLEMENT (*infideliter*) ἀπίστως, *Dém.*

INFIDÉLITÉ (*infidelitas, atis*) ἀπιστία, ας, ἡ, *Plut.*

INFINI, IE (*infinitus, a, um*) ἄπειρος, ου, δ, ἡ, *Isocr.* ἀπέραστος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

INFINIMENT (*infinita*) ἀπεράντως, *Arist.* — (*multum, valde, plurimum*) σφόδρα, πλείστον, *Xén.*

INFINITÉ (*infinitas, atis*) ἀπειρία, ας, ἡ, *Arist.* Il y a une infinité de gens qui disent... (*sexcenti homines dicunt*) μυριοὶ ἄνθρωποι λέγουσιν ὅτι...

INFINITIF. Mode infinitif (*infinitivus modus*) ἀπαρέμματος ἔγκλισις, εως, ἡ, *Gramm.*

INFIRME (*infirmus, a, um*) ἀσθενής, ἑος, δ, ἡ, *Dém.*

INFIRMER (*infirmare, o*) ἀκυροῦν, ὦ, ὦσω, *N. Test.*

INFIRMERIE (*valetudinarium, ii*) νοσοκομεῖον, εῖου, τό, *Jérôme.*

INFIRMIER, ÈRE (*valetudinario praefectus, a*) νοσοκόμος, ου, δ, ἡ.

INFIRMITÉ (*infirmitas, atis*) ἀσθένεια, ας, ἡ, *Plat.* ἀβρωστία, ας, ἡ, *Isocr.* L'homme est sujet à bien des infirmités, τὰ πολλὰ κακοπαθοῦσιν οἱ ἄνθρωποι.

INFLAMMABLE (*qui, quae, quod inflammari potest*) φλογιστός, ἡ, ὄν, *Soph.*

INFLAMMATION (*inflammatio, onis*) φλόγωσις, εως, ἡ, *Thuc.* φλεγμονή, ῆς, ἡ, *Hipp.*

INFLAMMATOIRE, φλογιστικός, ἡ, ὄν. Fievre inflammatoire, καυσώδης πυρετός, οὔ.

INFLEXIBLE (*inflexibilis, e*) ἀκαμπτος, ου, δ, ἡ, *Plut.* ἄτροπος, ου, δ, ἡ.

INFLEXION (*inflexio, omis*) διάκαμψις, *Grég. Naz.* — grammaticale, κλίσις, εως, ἡ.

INFLIGER une peine (*pœnam infligere, go, xi*) τιμωρίαν τινὶ ἐπιτιθέναι, τίθημι*, *Hérod.*

INFLUENCE céleste (*cœli defluvium, ii*) οὐρανία δύναμις, εως· εἰςρυσίς, εως, ἡ, *Arist.* Avoir beaucoup d'influence dans une affaire, ἐν τινὶ πράγματι μέγα ισχύειν, ου δύνασθαι.

INFLUER (*influere, uo*) εἰςρέειν, ρέω, *Luc.* —, *contribuer*, συνεργεῖν, ὦ, ἦσω, *Anton.*

INFORMATION (*inquisitio, onis*) ἐξέτασις, εως, ἡ, *Dém.*

INFORME (*informis, e*) ἄμορφος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

INFORMER quelqu'un de quelque chose (*aliquem aliquid monere, eo, ui*) παραγγέλλειν, ἴλω, τινί τι, *Plat.*

INFORMER [S' à quelqu'un de quelque chose (*aliquid ab aliquo personari, or*) τινὰ περί τινος πυνθάνεσθαι, ομαι, *Plut.* ἐρωτᾶν, ὦ, τι, *Dém.*

INFORTUNE (*infortunium, ii*) ἀτύχημα, ατος, τό· ἀτυχία, ας, ἡ, *Dém.* — *Voyez FORTUNE.*

INFORTUNÉ, ÉE (*infortunatus, a, um*) δυστυχής, έος, δ, ἡ, *Dém.*

INFRACTEUR des traités, des lois (*fœderum, legum violator, oris*) παράσπονδος, παράνομος, ου, δ, ἡ, *Esch.* ὑπερφιάλος, ου, δ, ἡ, *Hom.*

INFRACTION des lois (*legum violatio, onis*) παρανομία, ας, ἡ, *Esch.*

INFRACTUEUSEMENT (*sine fructu*) ἀκαρπῶς, μάτῃν.

INFRACTUEUX, EUSE (*infructuosus, a, um*) ἀκαρπος, ου, δ, ἡ, *Théophr.* Effort, travail infructueux, κενὴ σπουδὴ, ἧς· μάταιος πόνος, ου.

INFUS, USE. Sagesse infuse, θεόπνευστος σοφία, ας, ἡ.

INFUSER (*infundere, do*) ἐγχέειν, έω, τινί τι, *Synés.*

INFUSIBLE (*quod dilui nequit*) ἀδιάλυτος, ου, δ, ἡ.

INFUSION (*infusio, onis*) ἐγχυσις, εως, ἡ.

INGÉNIEUR (*bellicarum machinarum artifices*) ὁ τῶν πολεμικῶν μηχανῶν ἀρχιτέκτων, ονος.

INGÉNIEUSEMENT (*ingeniose*) ἐπιδειξίως, εὐφρούς, *Isocr.*

INGÉNIEUX, EUSE (*ingeniosus, a, um*) εὐφρούς, έος, δ, ἡ, *Isocr.* δαιδάλεος, έα, εον, *Hom.*

INGÉNU, UE (*ingenuus, a, um*) ἀπλοῦς, ἦ, οῦν· ἀφελής, έος, δ, ἡ, *Dém.*

INGÉNUITÉ (*ingenuitas, atis*) ἀπλότης, ητος, ἡ· ἀφέλεια, ας, ἡ.

INGÉNUITÉ (*ingenue*) ἀπλῶς, ἀφελῶς.

INGÉRER [S' dans une affaire étrangère (*ultra se in alienum negotium interponere*) εἰς ἀλλότριον πρᾶγμα παρειδύεσθαι, ομαι, *Hérod.*

INGRAT, E (*ingratus et immemor*) ἀχάριστος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Terrain ingrat (*jejuna terra*) ἄφορον, ἀκαρπον πεδίον, ου.

INGRATITUDE (*ingrati animi vitium, ii*) ἀχαριστία, ίας, ἡ, *Dém.* Avec ingratitude (*ingrate*) ἀχαριστώς, *Isocr.* Montrer de l'ingratitude envers ses amis, πρὸς τοὺς φίλους ἀχαριστεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.*

INGUÉRISABLE (*insanabilis, e*) ἀνίατος, ου, δ, ἡ, *Gal.*

INGUINAL, E. Hernie inguinale, βουβωνοκήλη, ης, ἡ.

INHABILE (*inhabilis, e, ad aliquid*) ἀφρούς, έος, δ, ἡ· ἀχρηστος, ου, δ, ἡ, πρὸς τι, *Dém.*

INHABILITÉ (*inhabilitas, atis*) ἀνεπιτηδειότης, ητος, ἡ, *Synés.*

INHABITABLE (*inhabitabilis, e*) ἀνοίκητος, ου, δ, ἡ, *Phil.*

INHABITÉ, ÉE (*desertus, a, um*) ἐρημος, η, ον. Terre inhabitable, ἐρήμη ἀνθρώπων χώρα, *Xén.* ἐρήμη καὶ ἀπάνθρωπος γῆ, *Luc.*

INHÉRENT, E (*inhærens, entis*) ἐμπεφυώς, υῖα, ός, *Hom.*

INHIBITION et défense (*inhibitio, onis*) καθειρξίς καὶ ἀπαγόρευσις, εως, ἡ.

INHOSPITALIER, ÈRE (*inhospitalis, e*) ἀξείνως ου ἀξείνως, ου, ό, ἡ, *Luc.*

INHOSPITALITÉ (*inhospitalitas, atis*) μισοξενία, ας, ἡ, *Sept.*

INHUMAIN, AINE (*inhumanus, a, um*) ἀπάνθρωπος, ου, δ, ἡ, *Luc.*

INHUMANEMENT (*inhumane*, ου *-maniter*) ἀπανθρώπως.

INHUMANITÉ (*inhumanitas*, *atis*) ἀπανθρώπια, ας, ή, *Luc.*

INHUMATION (*humatio*, *onis*) ἐνταφιασμός, οὔ, δ, *Thuc.*

INHUMÉ, **ÉE** (*humatus*, *a*, *um*) τεθαμμένος, η, ον. *Remarquez que inhumatus signifierait le contraire*, ἀθαπτος, ἀταφος, ου, δ, ή, *Thuc.*

INHUMER (*humare* ου *inhumare*, *o*) θάπτειν, πτω, ψω, τέταφα, τέθαμμαι, *Dém.* ἐνταφιάζειν, ἄζω, *Bas.*

INIMAGINABLE, ἀνεπινόητος, ου, δ, ή.

INIMITABLE (*inimitabilis*, *e*) ἀμίμητος, ου, δ, ή, *Plut.*

INIMITIÉ (*inimicitia*, *e*) ἔχθρα, ας, ή· ἀπέχθεια, ας, ή, *Dém.* Il y a entre eux de l'inimitié, ἀλλήλοις ἀπεχθάνονται.

ININTELLIGIBLE, ἀκατανόητος, ου, δ, ή.

INIQUÉ (*iniquus*, *a*, *um*) ἀδικος, ου, δ, ή, *Dém.*

INIQUEMENT (*inique*) ἀδίκως, παρανόμως, *Dém.*

INIQUITÉ (*iniquitas*, *atis*) ἀδικία, ας, ή, *Dém.*

INITIAL, **E**. Lettres initiales, majuscules, ou capitales (*unciales litteræ*) κεφαλικά γράμματα, ον.

INITIATION (*initiatio*, *onis*) μύησις, εως, ή, *Hésych.*

INITIÉ, **ÉE** (*initiatu*, *a*) μεμνημένος, τετελεσμένος, ἐνη, *Luc.*

INITIER quelqu'un (*aliquem initiare*, *o*) μυείν, έω, ήσω, τινά, *Luc.* Celui qui initiait aux mystères, μυσταγωγός, οὔ, δ.

INJECTION (*injectio*, *onis*) ἔγχυσις, εως, ή.

INJONCTION (*jussum*, *i*) ἐντολή, ής, ή· ἐπίταγμα, ατος, τό, *Dém.*

INJURE (*injuria*, *e*) ἀδικία, ας, ή, *Dém.*

— (*probrum*, *i*) ὕβρις, εως, ή· δνειδος, εως, τό, *Dém.* L'injure du temps, ή τοῦ αἵρος χαλεπότης, ητος. Dire des injures à quelqu'un, λοιδορεῖν, ὦ, ήσω, τινά.

INJURIEUSEMENT (*injuriose*) ὕβριστικῶς, *Dém.*

INJURIEUX, **EUSE** (*injuriosus*, *a*, *um*) ὕβριστικός, ή, ὄν.

INJUSTE (*injustus*, *a*, *um*) ἀδικος, παράνομος, ου, δ, ή, *Dém.*

INJUSTEMENT (*injuste*) ἀδίκως, παρανόμως, *Dém.*

INJUSTICE (*injustitia*, *e*) ἀδικία, παρανομία, ας, ή, *Dém.*

INNÉ, **ÉE** (*innatus*, *a*, *um*) ἔμφυτος, ου, δ, ή, *Dém.*

INNOCEMENT (*innocenter*) ἀβλαβῶς, ἀθῶως, *Dém.*

INNOCEŒ (*innocentia*, *e*) ἀβλάβεια, ἀκακία, ας, ή, *Dém.* — (*nimia simplicitas*) ἀπλότης, νηπιότης, ητος, ή.

INNOCENT, **E** (*innocens*, *entis*) ἀκακος, ου, δ, ή· ἀναίτιος, ου, δ, ή· ἀβλαβής, έος, δ, ή· ἀθῶος, α, ον, *Dém.* — (*nimum simplex*) ἀπλοῦς, ή, οὔν· νήπιος, νηπίαχος, ου, δ, ή.

INNOCENTER (*absolvere*, *o*) ἀθῶοῦν τινα, τοῦ ἐγκλήματος, τοῦ φόνου.

INNOBRABLE (*innumerabilis*, *e*) ἀναριθμητός, ου, δ, ή, *Isocr.*

INNONIMÉS. Les os innoimés, τὰ ἀνώμα οστᾶ, *Anat.*

INNOVATEUR. — Voyez **NOVATEUR**.

INNOVATION (*innovatio*, *onis*) καινοτομία, ας, ή, *Luc.*

INNOVER (*novare*, *innovare*, *o*) καινοτομεῖν, ὦ· καινοῦν, ὦ· νεοῦν, ὦ, *Gréq. Naz.*

INOCUPÉ, **ÉE** (*otiosus*, *a*, *um*) σχολάζων, ουσα, ον.

INOCULATION (*inoculatio*) ἐνοφθαλμισμός, οὔ, δ, *Theophr.*

INOCULER (*inoculare*, *o*; *inserere*, *o*) ἐνοφθαλμίζειν, ἴζω, *Diosc.* ἐγκεντρίζειν, ἴζω.

INODORE (*inodorus*, *a*, *um*) ἄσμος, ου, δ, ή, *Theophr.*

INONDATION (*inundatio*, *exundatio*, *onis*) κατακλυσμός, οὔ, δ, *Plat.* On lit dans *Isaïe*, chap. LX, v. 6. Une inondation de chameaux (*inundatio camelorum*), ce

que les Septante avaient rendu par ἀγέλαι καμήλων. Le mot *chif'hab*, dans le *texte hébreu*, signifie troupe, *abondance*.

INONDER (*inundare*, *o*) κατακλύζειν, ἴζω, *Xén.* πλημμυρεῖν, ὦ, *Plut.* Inonder d'un déluge d'épigrammes, ἐπιγράμμασι κατακλύζειν, ζω, σω, *Anthol.*

INOPINÉ, **ÉE** (*inopinatus*, *a*, *um*) ἀπροδόκητος, ἀδόκητος, ου, δ, ή, *Thuc.*

INOPINEMENT (*inopinato*) ἀπροδοχήτως, *Phil.* ἐξ ἀπροδοχήτου, *Plat.*

INOUDI, **IE** (*inauditus*, *a*, *um*) ἀνήκουστος, ου, δ, ή, *Clém. Alex.* ἀπιστος, ου, δ, ή, *Hég.*

INQUIET, ΕΤΕ (*inquietus, a, um*) ἀνήσυχος, ου, δ, ἡ. — (*anxius, a, um*) πολυμέριμος, ου, δ, ἡ, *Arist.*

INQUIÊTER quelqu'un (*aliquem inquietare, vexare, o*) τινά διαθροβεῖν, ὦ, ἡσω, *Thuc.* τινὲ παρενοχλεῖν, ὦ, *N. Test.* S'inquiêter (*sollicitari, or; angere, or*) μεριμανῶν, ὦ, ἡσω· σπουδαίνειν, φροντίζειν, ζῶ, περὶ τινος, *Isocr.*

INQUIÊTUDE (*sollicitudo, inis*) μέριμνα, ας, ἡ, *Plut.* φροντίς, ἴδος, ἡ, *Dém.*

INQUISITEUR (*inquisitor, oris*) ἐξεταστής, οὔ, δ, *Arist.*

INQUISITION. Le tribunal de l'inquisition (*quaesitorum collegium*) τὸ κριτήριον τῆς ἀγίας ἐξετάσεως.

INSATIABILITÉ (*insatiabilis cupiditas, atis*) ἀπληστία, ας, ἡ, *Dém.*

INSATIABLE (*insatiabilis, e*) ἀπληστος, ου, δ, ἡ, *Dém.* ἀχόρεστος, ου, δ, ἡ, *Phil.*

INSATIABLEMENT (*insatiabiliter*) ἀχορήστως, ἀπληστώως, *Xén.*

INSCIEMENT (*inscienter*) ἀνεπιστημόνας, ἀπείρωσ, *Dém.*

INSCRIPTION (*inscriptio, onis*) ἐπίγραμμα, ατος, τό, *Arist.* ἐπιγραφή, ἡς, ἡ, *Polyb.*

INSCRIRE (*inscribere, bo, psi*) ἐπιγράφειν, φω, *Luc.* S'inscrire en faux contre quelqu'un (*aliquem falsi insimulare, o*) ψευδοῦς ἐγκαλεῖν, ὦ, τινί, *Dém.*

INSECTE (*insectum, i*) ἔντομον, ου, τό, *Arist.* Traité des insectes, ἔντομολογία, ας, ἡ.

INSENSÉ, ΕΒ (*demens, amens*) παράφρων, ἔκφρων, ἄφρων, ονος, δ, ἡ, *Isocr.*

INSENSIBILITÉ (*sensibilitatis defectus; us*) ἀναισθησία, ας, ἡ.

INSENSIBLE (*insensibilis, e*) ἀναισθητος, ου, δ, ἡ, *Thuc.* — (*immisericors, ordis*) ἀνελεήμων, ονος, δ, ἡ, *N. Test.*

INSENSIBLEMENT (*sensim, sine sensu, Cic.*) ἀναισθητώως.

INSEPARABLE (*inseparabilis, e*) ἀχώριστος, ου, δ, ἡ, *Grég. Naz.*

INSEPARABLEMENT (*indissolubili modo*) ἀχωρίστως, ἀδιαλύτως.

INSÉRER (*inserere, ro*) ἐμβάλλειν, ἐάλλω*, *Dém.*

INSERTION (*insertio, onis*) ἐμβολή, ἡς, ἡ· παρένθεσις, εως, ἡ.

INSIDIEUSEMENT (*insidiose*) ἐπιβούλως, κρυφίως, *Plut.*

INSIDIEUX, EUSE (*insidiosus, a, um*) ἐπίβουλος, ου, δ, ἡ, *Dém.* ἐπιβουλευτός, ἡ, ὄν, *Luc.*

INSIGNE (*insignis, e*) ἐπίσημος, *Luc.* παράσημος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

INSINUANT, ANTE (*blandus et gratosus*) αἰμύλος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

INSINUATION (*blanda captatio*) ὑποκορισμός, οὔ, δ· παρεγγυή, ἡς, ἡ. *Ekorde pag* —, ὑποκοριστικὸν προόμιον, ἴου.

INSINUER (*insinuare, o*) παρεισάγειν, γω, ζω, *Plat.* S'insinuer dans les bonnes grâces de quelqu'un (*gratiam alicujus captare, o*) ὑποτρέχειν τινά, καὶ θωπεύειν, *Elie.*

INSIPIDE (*insipidus, a, um*) ἀγευστος, ου, δ, ἡ· μωρός, ἄ, ὄν, *Luc.* Si le sel devient insipide, avec quoi lui rendra-t-on sa saveur? ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; *Matth. V, 13.*

INSISTER SUR UN POINT (*alicui rei insistere, sto; instare, sto*) τινὲ ἐπίστασθαι, αμαι, *Luc.* τινὲ ἐπιμένειν, ω, *Plut.*

INSOUCIABLE (*insociabilis, e*) ἀκοινωνήτος, ου, δ, ἡ, *Luc.*

INSOLATION (*insolatio, onis*) ἡλίασις, ἡλιωσις, εως, ἡ.

INSOLEMMENT (*arroganter*) προπετώως, ὑπερηφανώως.

INSOLENCE (*arrogantia, æ*) προπέτεια, ας, ἡ· ἡπερηφανία, ας, ἡ, *Isocr.* Rien n'est plus insupportable que l'insolence, οὐδὲν ἐστὶν ὕβρεως ἀφορητότερον.

INSOLENT, Ε (*arrogans, antis, c.*) προπετής, εός, δ, ἡ· ὑπερήφανος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

INSOLER (*insolare, o*) ἡλιάζειν, ἄζω, *Diosc.*

INSOLITE (*insolitus, a, um*) ἀήθης, εος, δ, ἡ, *Dém.*

INSOLUBLE (*insolubilis, e*) ἀδιάλυτος, ἄλυτος, ου, δ, ἡ, *Plat.*

INSOLVABLE (*qui non est solvendo, Cic.*) ᾧ οὐκ ἔστιν ἡ ἔκτισις, *Arist.*

INSOMNIE (*insomnia, æ, Tér. Eun. 219*) ἀϋπνία, ας, ἡ, *Plat.* ἀγρυπνία, ας, ἡ, *Xén.* Nuit passée dans l'insomnie, ἀϋπνος νύξ, νυκτός, ἡ.

INSOUCIANCE (*incuria*) ἀπάθεια, ας, ἡ.

INSOUCIANT, Ε (*affectibus carens*) ἀπαθής, εός, δ, ἡ.

INSPECTER (*inspicere, cio, spexi*) ἐπισκοπεῖν, ὦ· ἐφορᾶν, ὦ, *Dém.*

INSPECTEUR (*inspector, oris*) ἐπίσκοπος, ου, δ· ἐφορος, ου, δ, *Phil.* ἐπόπτης, ου, δ, *Dém.*

INSPECTION (*inspectio, onis*) ἐπισκοπή, ἥς, ἡ· ἐποπτεία, ας, ἡ, *Plut.*

INSPIRATION (*inspiratio, onis*) εἰσπνοή, ἥς, ἡ, *Phil.* Poussé par uue inspiration divine (*divino numine afflatus, a*) θεόπνευστος, ου, δ, ἡ. Une heureuse inspiration, ἀγαθὴ ἐπίνοια, ας, *Clém. Alex.*

INSPIRER (*inspirare, afflare, o*) ἐμπνέειν, ἔω, εὔσω, *Plut.* ἐμψυσῶν, ὦν, *Bas.* Inspirer de l'audace à quelqu'un, θάρσος ἐμπνέειν, ἔω, τινί.

INSTABILITÉ (*instabilitas, atis*) ἀβεβαιότης, ἡτος, ἡ· ἀστασία, ἀκαταστασία, ιας, ἡ, *Den. Aréop.*

INSTALLER quelqu'un en la place d'un autre (*alium in locum alicujus substituere, o*) τινὰ καθιστάναι, ἰστημι*, εἰς τὰξιν τινός, *Bud.*

INSTAMMENT (*impense, enixe*) ἐκτενῶς, σφρόδρα, σπουδῆ, *Plat.*

INSTANCE (*instantia, æ*) ἔνστασις, εως, ἡ. — *efflagitatio, onis* ἱπαρία, ιας, ἡ, *Hér.* Former une instance contre quelqu'un, δίχην ἐπάγειν τινί, *Xén.*

INSTANT (*momentum, i*) ἀκαρές, ἐρος, τό, *Poll.* ἀκαρῆς χρόνος, *Dém.* A l'instant (*statim, illico*) εὐθύς, παραυτίκα, *Dém.* En un instant (*temporis puncto*) ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ, *Aristoph.* ἐν ἀκαρεῖ χρόνου, ἐν ἀκαρεῖ, *Luc.* ἐν ἀτόμῳ. — Nous ne nous endormirons pas tous, mais tous nous serons changés, en un instant, en un clin d'œil, πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, *Paul, I. Cor. XV, 51.*

INSTANT, E (*instans, antis*) ἐνεστώς, υἷα, ὅς. La vie est courte, l'art est long, le moment est pressant ou instant, ὁ μὲν βίος βραχύς· ἡ δὲ τέχνη μακρὴ· ὁ δὲ καιρὸς ὀξύς, *Hipp. Aphor. 1er.*

INSTANTANÉ, ÉE (*momentaneus, a, um*) ἀκαριαῖος, α, ον, *Dém.*

INSTAR [A l' (*instar, ou ad instar*) δίχην τινός, *Arist.* A l'instar d'un feu dévorant, δέμας πυρὸς αἰθομένοιο, *Hom. II. XI, 596.*

INSTIGATEUR (*instigator, oris*) παροξυντής, οῦ, δ.

INSTIGATION (*instigatio, onis*) παρόρμησις, εως, ἡ, *Xén.*

INSTIGUER (*instigare, o*) παρορμῶν, ὦν, τινὰ πρὸς τι, *Plut.*

INSTILLATION (*instillatio, onis*) ἐπισταγμός, οῦ, δ.

INSTILLER (*instillare, o*) ἐπιστάζειν, ἀζω, *Diosc.* ἐνοτάζειν, ἀζω, *Hérod.*

INSTINCT (*instinctus, us.* — Dans les anciens auteurs Latins, on ne trouve ce mot qu'à l'ablatif) φυσικὴ κίνησις, εως. Par un instinct divin (*cælesti instinctu, Cic.*) κατὰ Θεόν, ἐποτρύνοντος Θεοῦ, *Hér.*

INSTITUER (*instituere, o*) καθιστάναι, ἰστημι*, *Thuc.* — quelqu'un son héritier, κληρονόμον τινὰ καθιστάναι, *Isocr.*

INSTITUT (*institutum, i*) ἔθος, εως, τό. — L'institut de France, τὸ τῶν πεπαιδευμένων σινέδριον, ου. — Les Instituts ou Institutés de Justinien, τὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ Καθεστῶτα, Καθεστηκότα, ων.

INSTITUTEUR, TRICE (*puerorum educator, trix*) παιδαγωγός, οῦ, δ, ἡ.

INSTITUTION (*institutio, onis*) κατάστασις, εως, ἡ. — (*educatio, onis*) παιδεία, ας, ἡ· παιδείσις, εως, ἡ, *Xén.* Les institutions de nos ancêtres (*majorum instituta*) τὰ τῶν προγόνων ἐπιτηδεύματα, ων, *Dém.*

INSTRUCTIF, IVE (*docendo aptus, a, um*) διδακτικός, ἡ, ὄν.

INSTRUCTION des enfants (*puerorum institutio*) παιδαγωγία, ας, ἡ. Homme sans instruction, ἀπαιδευτος ἄνθρωπος, ου. — Qui a beaucoup d'instruction (*eruditissimus*) καλῶς πεπαιδευμένος, ου, *Isocr.* — (*mandatum, i*) ἐντολή, ἥς, ἡ, *Isocr.*

INSTRUIRE (*docere, eo, ui*) διδάσκειν, ἀσχω, ἀζω, *Dém.* παιδεύειν, ω, σω, *Isocr.* — (*monere, eo, ui*) παραγγέλλειν, ἔλλω, ελῶ, τινί τι, *Plat.* — un procès, δίχην τινὰ κατασκευάζειν, ἀζω, ἀσω.

INSTRUIT, E (*doctus, a, um*) πεπαιδευμένος, ἐνή, ἐνον, *Isocr.*

INSTRUMENT (*instrumentum, i*) ὄργανον, ου, τό, *Arist.* instrument de musique, μουσικὰ ὄργανα, ων. — aratoires, γεωργικὰ σκευή, ὦν, *Hérod.*

INSTRUMENTAL, E, ὀργανικός, ἡ, ὄν. **INSU.** A mon insu, à ton insu, etc. (in-

sciens me, te, etc.) ἀγνοῦντος ἐμοῦ, σου, κ.τ.λ.

INSUFFISAMMENT (*non satis*) οὐχ ἄλις, *Hom. II. V, 349.*

INSUFFISANCE (*facultatis inopia, æ*) ἀνεπιτηδείότης, ητος, ἡ.

INSUFFISANT, E (*impar, aris*) ἀνεπιτήδειος, ου, δ, ἡ· οὐκ ἀρκετός, ἡ, ὄν.

INSULAIRE (*insularis, is*) νησιώτης, ου, δ, *Dém.* νησιώτις, ιδος, ἡ, *Plut.* νησιωτικός, ἡ, ὄν, *Eur.*

INSULTANT, E (*contumeliosus, a, um*) ὕβριστικός, ἡ, ὄν, *Esch.*

INSULTE (*contumelia, iæ*) ὕβρις, εως, ἡ, *Dém.* ὕβρισμα, ατος, τό, *Plat.* Toutes les insultes qu'il m'a faites, ὅσα ἐγὼ ὑπ' αὐτοῦ ὕβρισθην.

INSULTER quelqu'un (*alicui insultare, o*) ὕβριζειν, ἴζω, τινά, ου εἰς τινα, *Plat.*

INSUPPORTABLE (*intolerabilis, e*) ἀφόρητος, δύσοιστος, ου, δ, ἡ, *Strab.*

INSURGER [S' contre quelqu'un (*contra aliquem insurgere, go, rexi*) τινί ἐπανίσταναί, ἰστημι*· πρὸς τινα ἀντίστασθαι, ομαι, *Thuc.*

INSURMONTABLE (*insuperabilis, e*) ἀήττητος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

INSURRECTION (*insurrectio, onis*) ἐπανάστασις, εως, ἡ.

INTEGRAL, E (*integer, gra, grum*) ὅλος, η, ὄν, *Dém.* ἀναπτος, ου, δ, ἡ, *Hésych.*

INTARISSABLE (*inexhaustus, a, um*) ἀνεξάντλητος, ου, δ, ἡ, *Bas.*

INTÈGRE (*vita integer, gra, grum*) καλοκῆρατος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Juge —, ἀδωροδοκητος κριτής, οῦ.

INTÉGRITÉ (*integritas, alis*) δλότης, ητος, ἡ, *Arist.* — d'un juge, ἀδωροδοκία, ἰας, ἡ. — des mœurs, ἡ τῶν τρόπων καλοκαγαθία, ας, ἡ, *Isocr.*

INTELLECT (*intellectus, us*) νόος, *contr.* νοῦς, οῦ, δ, *Dém.*

INTELLECTUEL, ELLE. Faculté intellectuelle, νοητικὴ δύναμις, εως.

INTELLIGENCE (*intelligentia, æ*) νόησις, σύνεσις, εως, ἡ, *Dém.* D'une intelligence facile ou difficile, εὐνόητος, ου δυσνόητος, ου, δ, ἡ, *N. Test.* Vivre en bonne ou en mauvaise intelligence avec quelqu'un, εὐμενῶς ου δυσμενῶς πρὸς τινα ἔχειν, *Isocr.*

INTELLIGENT, E (*intelligens, entis*) συνετός, ἡ, ὄν, *Luc.*

INTELLIGIBLE (*intellectu facilis, e*) εὐνόητος, ου, δ, ἡ.

INTELLIGIBLEMENT (*intelligenter*) συνετῶς, εὐνοήτως.

INTEMPÉRANCE (*intemperantia, æ*) ἀκρατεία, ας, ἡ, *Xén.* ἀκρασία, ας, ἡ, *Dém.*

INTEMPÉRANT, E (*intemperans, antis*) ἀκρατής, έος, δ, ἡ· ἄσωτος, ου, δ, ἡ· ἀκόλαστος, ου, δ, ἡ, *Isocr.*

INTEMPÉRIE des saisons (*cæli intemperies, ei*) ἡ τοῦ ἀέρος ἀκρασία, ἰας, *Theophr.*

INTENDANCE (*præfectura, æ*) προστασία, ας, ἡ, *Dém.* — militaire, στρατηγία, ας, ἡ, *Dém.*

INTENDANT (*præfectus, i*) προστατής, ου, δ· προεστηκώς, ότος, δ, *Dém.*

INTENSITÉ (*intentio, onis*) ἔντασις, εως, ἡ.

INTENTER un procès contre quelqu'un (*litem alicui intendere, do*) λαχεῖν τινι δίκην, *Dém.* γράφεσθαι, ομαι, τινά τινος, *Plut.*

INTENTION (*intentio, onis; mens, mentis*) σκοπός, οῦ, δ, *Hérod.* νόος, *contr.* νοῦς, οῦ, δ, *Dém.*

INTENTIONNÉ, ÈE. Bien ou mal intentionné envers quelqu'un (*in aliquem bene vel male affectus, a*) εὐμενῶς ἢ δυσμενῶς πρὸς τινα ἔχω, ουσα, *Isocr.*

INTERCALAIRE. Jour, lune intercalaire (*intercalaris dies, luna*) ἐμβόλιμος ἡμέρα, σελήνη, *Diod. Sic.*

INTERCALATION (*intercalatio, onis*) παρεμβολή, ἡς, ἡ.

INTERCALÉ, ÈE (*intercalatus, a, um*) ἐπακτός, ἡ, ὄν· παρεμβεβλημένος, ἐνη, ἔνον. *R.* βάλλω*.

INTERCALER (*intercalare, o*) ἐπάγεσθαι, ομαι, *Hér.* παρεμβάλλειν, ἐμβάλλειν, βάλλω*, *Dém.*

INTERCÉDER pour quelqu'un (*pro aliquo apud aliquem intercedere, do, ssi*) ἰκετεύειν, ω, τινά ὑπέρ τινος, *Dém.*

INTERCEPTER (*intercipere, io*) ἐγκαταλαμβάνειν, ω· ὑποτέμνεσθαι, ομαι, *Xén.*

INTERCEPTION (*interceptio, onis*) διάληψις, εως, ἡ, *Arist.*

INTERCESSEUR (*intercessor, oris*) μεσίτης, ου, δ, *N. Test.*

INTERCESSION (*intercessio, onis*) μεσιταία, ας, ἡ, *Grég. Naz.*

INTERDICTION (*interdictio, onis*) ἀπόρρησις, ἀπαγόρευσις, εως, ἡ.

INTERDIRE (*interdicere, co, xi*) ἀπαγορεύειν, ω, σω, *Dém.* — à quelqu'un le feu et l'eau — *alicui igne et aqua* πυρός, καὶ ὕδατος, καὶ στέγης τινὰ εἰργεσθαι, ομαι, *Plut.*

INTERDIT, **E** (*stuprefactus, a, um*) τεθηκώς, υῖα, ὅς, *Hom.*

INTÉRESSÉ, **ÉE** (*ad rem suam attentior, Tér.*) φιλοκερδής, έος, ὁ, ἡ.

INTÉRESSER quelqu'un dans son parti (*aliquem in suas partes trahere, ho*) τινὰ πρὸς ἑαυτὸν ἐπάγεσθαι, ομαι, *Dém.* — ses auditeurs (*auditorum mentes commovere, eo*) τὸν νοῦν ἀκουόντων διακινεῖν, ᾧ, *Thuc.* S'intéresser en faveur de quelqu'un (*alicui favere, eo*) πρὸς τινὰ σπουδάζειν, ἄζω, ἄσω · τὰ τινος φρονεῖν, ᾧ, *Dém.* Cela ne m'intéresse en rien (*hoc mea nihil interest*) οὐδὲν ἐμοὶ μέλει τοῦτο, *Anacr.* οὐδὲν μοι διαφέρει, *Plat.*

INTÉRÊT (*commodum, i*) τὸ συμφέρον, ὄντος, *Isocr.* L'intérêt public, τὸ ἀγαθὸν τὸ κοινόν, *Dém.* Chercher ses propres intérêts, ὑπὲρ τῶν ἰδίων συμφερόντων σπουδάζεσθαι, ομαι, *Dém.* — (*usura, æ*) τόκος, ου, ὁ, *Dém.* Exiger l'intérêt d'une somme, τὸν τόκον εἰσπράττειν, ττω, ζω, παρὰ τινος, *Dém.* L'intérêt de l'intérêt, ἀνατοκισμός, οὔ, ὁ, *Cic. Ad Attic. V. 21.*

INTÉRIEUR. L'intérieur d'une maison (*interior domus, us*) ὁ ἐνδοθεν, ὁ εἶσω οἴκου, ου.

INTÉRIEUR, **EURE** (*interior, us*) ἐνδοτέρος, α, ον, *Hérod.*

INTÉRIEUREMENT (*intus, intra*) ἐντός, ἐνδον, *Dém.* εἶσω ου ἔσω.

INTÉRIM, par intérim, dans l'intérim (*interim*) ἐν τῷ μεταξύ.

INTERJECTION, **oh! ah!** (*interjectio, onis*) παρεμβολή, ἧς, ἡ, *Gramm.*

INTERJETER appel au tribunal de l'empereur (*Cæsarem appellare*) Καίσαρα ἐπιχλαίσθαι, οὔμαι, *Act. des Apôtres, XXV, 11.*

INTERLOCUTEUR. Les interlocuteurs d'un dialogue, τὰ τοῦ διαλόγου πρόσωπα, ων.

INTERLOCUTION (*interlocutio, onis*) διαλογισμός, οὔ, ὁ.

INTERLOUÉ, **ÉE**, *expression familière*, τεθηκώς, υῖα, ὅς.

INTERMEDE (*intermediæ scenæ*) παρεμβολή, ἧς, ἡ.

INTERMÉDIAIRE (*intermedius, a, um*) διάμεσος, ἀνάμεσος, ου, ὁ, ἡ, *Hér.*

INTERMINABLE (*terminum non habens*) ἀπέραντος, ἀπέραστος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.*

INTERMISSION (*intermissio, onis*) διάλειψις, εως, ἡ · διάλειμμα, ατος, τό, *Plut.* Sans intermission (*indesinenter*) ἀδιαλείπτως, *N. Test.*

INTERMITTENCE (*intercapedo, inis*) διακοπή, ἧς, ἡ · διάλειψις, εως, ἡ.

INTERMITTENT, **E**. Fièvre intermittente, pouls intermittent, διαλείπων πυρετός, σφυγμός, οὔ, ὁ, *Gal.*

INTERNE (*internus, a, um*) ἐνδοτέρος, α, ον, *Hérod.*

INTERNONCE (*internuntius, ii*) διάγγελος, ου, ὁ.

INTERPELLATION (*interpellatio, onis*) παρ' ἀγγελίσις, εως, ἡ.

INTERPELLER (*interpellare, o*) παραγγέλλειν, λλω, λῶ.

INTERPOLATION (*interpolatio, onis*) παρεμβολή, ἧς, ἡ.

INTERPOLER (*interpolari, or*) παρεμβάλλειν, βάλλω *.

INTERPOSER (*interponere, no, sui*) παρεπιθέναι, τίθημι * · παρεμβάλλειν, βάλλω * · S'interposer, *au figuré*, μεσιτεύειν, ω.

INTERPOSITION (*interpositio, onis*) παρεμβολή, ἧς, ἡ · παρένθεσις, εως, ἡ.

INTERPRÉTATIF, **IVE** (*interprelando apud*) ἐρμηνευτικός, ἡ, ὄν.

INTERPRÉTATION (*interpretatio, onis*) ἐρμηνεία, ας, ἡ · ἐρμήνευμα, ατος, τό, *Eurip.*

INTERPRÈTE (*interpres, etis*) ἐρμηνεύς, έως, ὁ, *Xén.* Se servir d'un interprète, δι' ἐρμηνέως λέγειν, *Elien.*

INTERPRÊTER (*interpretari, or*) ἐρμηνεύειν, *Gal.* μεθερμηνεύειν, ω, σω, *Polyb.* — en bonne part, εἰς τὸ εὐσεβέστερον ὑπολαμβάνειν, ω, τί, *Grég. Naz.* — en mauvaise part, ἐπὶ τὸ χειρόν, *Arist.*

INTERREGNE (*interregnum, i*) μεσοσλαλία, ας, ἡ, *Plut.*

INTERROGATIF, **IVE**. Point interrogatif,

πνευματικὴ ἢ ἐρωτηματικὴ στιγμὴ, ἦς, *Gramm.*

INTERROGATION (*interrogatio, onis*) ἐρώτησις, εως, ἢ ἐρώτημα, ατος, τό, *Arist.*

INTERROGATOIRE (*judicialis quaestio, onis*) ἀνάκρισις, εως, ἢ, *Dém.*

INTERROGÉ, ÉE (*interrogatus, a, um*) ἐρωτηθεὶς, εἶσα, ἐν.

INTERROGER (*interrogare, o*) ἐρωτᾶν, ὦ, ἦσω, τινά τι, *Plut.*

INTERROMPRE (*interrumpere, po, rupi*) διακόπτειν, πτω, ψω.

INTERRUPTION (*interruptio, onis*) διακοπή, ἦς, ἢ.

INTERSECTION (*intersectio, onis*) διατομή, ἦς, ἢ.

INTERSTICE (*interstitium, ii*) διάστημα, ατος, τό, *Plat.*

INTERVALLE (*intervallum, i*) διάστημα, ατος, τό, *Plat.* διάλειμμα, ατος, τό, *Plut.* Dans cet intervalle, ἐν τῷ μεταξύ. Par intervalle, διασταδόν, *Hom.*

INTERVENIR (*intervenire, io*) ἐπέρχεσθαι, ἐρχομαι*, *Plut.* — en qualité de médiateur, μεσιτεύειν, ω. Intervenir dans une affaire, τῷ πράγματι παραγίνεσθαι ἢ ἐπιγίνεσθαι, γίνομαι*.

INTERVENTION (*interventus, us*) ἐπέλευσις, εως, ἢ μεσιτεία, ας, ἢ, *N. Test.*

INTERVERTIR (*intervertere, to*) ἀνατρέπειν, πω, ψω.

INTESTAT (*intestatus, a*) ἀδιάθετος, ου, δ, ἢ. Ab intestat (*intestato*) ἀδιαθέτως.

INTESTIN, INE. Une guerre intestine (*intestinum bellum, i*) ἐμφύλιος πόλεμος, ου.

INTESTINS (*intestina, orum*) τὰ ἔντερα, ων, *Diosc.* τὰ ἔγκατα, ἐντόσθια, ων, *Luc.* τὰ σπλάγχνα, ων, *N. Test.*

INTIME (*intimus, a, um*) ἐνδοτάτος, η, ον, *Hérod.* Intime ami, ie, φίλτατος, ἀτῆ οικειότατος, ἀτῆ, *Thuc.*

INTIMEMENT (*intime*) ἐνδοτάτω, οικειοτάτως.

INTIMER (*edicere, co, xi*) ἐπαγγέλλειν, λλω, *Dém.* — quelqu'un (*alicui actionem intendere*) δίκην ἐπάγειν, γω, ζω, τινί, *Xén.*

INTIMIDER quelqu'un (*alicui metum incutere, tio, ssi*) τινί δέος ἐνεργάζεσθαι, ομαι, *Dém.* τινί φόβον ἐναπεργάζεσθαι, ομαι, *Isocr.*

INTIMITÉ (*familiaritas, atis*) οικειότης, ητος, ἢ, *Dém.*

INTITULER UN LIVRE (*librum inscribere, bo, psi*) βιβλίον ἐπιγράφειν, φω, ψω, *Luc.*

INTOLÉRABLE (*intolerabilis, e*) ἀφόρητος, δύσχοιστος, ου, δ, ἢ, *Strab.*

INTOLÉRANCE (*intolerantia, iæ*) ἀνεπιείκεια, ας, ἢ. Avec — (*intoleranter*) ἀνεπιεικῶς.

INTOLÉRANT (*intolerans, antis*) ἀνεπιεικῆς, έος, δ, ἢ ἀσύμβατος, ου, δ, ἢ.

INTONATION (*modulatus, us*) τόνωσις, εως, ἢ.

INTRAITABLE (*intractabilis, e*) ἀμεταχείριστος, ου, δ, ἢ.

INTRÉPIDE (*intrepidus, a, um*) ἀδέης, έος, δ, ἢ, *Isocr.* ἀφοβος, ου, δ, ἢ, *Plut.*

INTRÉPIDEMENT (*intrepide*) ἀδεῶς, *Luc.* ἀφόβως, *Dém.*

INTRÉPIDITÉ (*intrepidus animus*) ἀφοβία, ας, ἢ ἐντολμία, ας, ἢ, *Plut.*

INTRIGANT, E (*ardelio, onis*) πολυπράγμανος, ονος, δ, ἢ, *Arist.*

INTRIGUE (*callidum artificium, ii*) πολυπραγμοσύνη, ης, ἢ μηχανήμα, ατος, τό. — La racine du mot français est trîches, capilli.

INTRIGUER OU S'INTRIGUER (*machinari, or*) πολυπραγμονεῖν, ὦ, ἦσω, *Plat.*

INTRINSEQUE (*intrinsecus, a, um*) ἐνδοτέρος, α, ον ἐνδοτάτος, η, ον.

INTRINSEQUEMENT (*intrinsecus*) ἐνδοτέρω, ἐνδοτάτω.

INTRODUCTEUR, TRICE (*qui, quæ introducit*) εἰσάγων, ουσα.

INTRODUCTIF, IVE, εἰσαγωγικός, ἢ, ὄν.

INTRODUCTION (*introductio, onis*) εἰσαγωγή, ἦς, ἢ, *Synés.*

INTRODUIRE (*introducere, co, xi*) εἰσάγειν, γω, ζω, *Elien.*

INTROÏT (*introitus, us*) εἰσοδος, ου, ἢ.

INTRONISATION, ἐνθρονισμός, οὔ, δ.

INTRONISER UN ÉVÊQUE, ἐπίσκοπον ἐνθρονίζειν, ἴζω.

INTUITIF, IVE, ἐποπτικός, ἢ, ὄν, *Théol.*

INTUITION (*intuitus, us*) ἐποψις, εως, ἢ.

INUSITÉ, ÉE (*inusitatus, a, um*) ἄχρηστος, ου, δ, ἢ ἀήθης, εος, δ, ἢ, *Dém.*

INUTILE (*inutilis, e*) ἀνωφελής, έος, δ, ἢ ἀχρηστος, ου, δ, ἢ ἀλυσιτελής, εος, δ, ἢ,

τινί, *Dém.* Paroles inutiles, περισσοί λόγοι, ὦν.

INUTILEMENT (*inutiliter*) ἀχρήστως, *Dém.*

INUTILITÉ (*inutilitas, atis*) ἀχρηστία, ἰας, ἦ, *App.*

INVALIDE (*invalidus, a, um*) ἀρρώστος, ου, δ, ἦ· ἀσθενής, ἑος, δ, ἦ, *Dém.* Les invalides (*emeriti milites*) οἱ ὑπὲρ τὸν κατάλογον στρατιῶται, ὦν, *Dém.*

INVALIDER une donation (*donationem rescindere, do*) τὴν δόσιν ἀκυροῦν, ὦ.

INVARIABLE (*invariabilis, e*) ἀνετεροίωτος, ου, δ, ἦ, *Arist.*

INVARIABLEMENT (*immutabiliter*) ἀμετακινήτως, *Isocr.*

INVASION (*invasio, onis*) εἰσβολή, ῆς, ἦ, *Isocr.*

INVECTIVE (*objurgatio, onis*) ἐπιτιμησις, εως, ἦ, *Dém.* λοιδορία, ας, ἦ, *Isocr.* Une lettre d'invectives, ἐπιτιμητικὴ ἐπιστολή, ῆς.

INVECTIVER contre quelqu'un (*aliquem objurgare, o*) ἐπιτιμαῖν, ὦ, τινί, *Dém.* λοιδορεῖν, ὦ· ὑβρίζειν, ἰζω. Il n'y a point de mal à invectiver contre les méchants, λοιδορῆσαι τοὺς πονηροὺς οὐδὲν ἔστ' ἐπιφθονον, *Aristoph. Chev. 1271.*

INVENTAIRE (*inventarium, ii*) ἀπογραφή, ῆς, ἦ, *Dém.*

INVENTER (*excogitare, o*) ἐπινοεῖν, *Thuc.* διανοεῖν, *Dém.* περινοεῖν, ὦ, ἦσω, τί, *Plut.*

INVENTEUR, TRICE (*inventor, trix*) εὐρετής, οῦ, δ, *Isocr.* εὐρέτρις, ας, ἦ· ἐφευρετής, οῦ, δ, *N. Test.*

INVENTIF, IVE (*ad excogitandum solers, rtis, c.*) εὐρετικός, ἦ, ὄν.

INVENTION (*inventio, onis*) εὐρεσις, εως, ἦ, *Plut.* — (*commentum, i*) πλάσμα, ατος, τό, *Grég Naz.*

INVERSE. *Ed raison inverse* (*contrario modo*) ἀντιστρόφως.

INVERSION des mots (*verborum inversio, onis*) ἡ τῶν λέξεων ἀναστροφή, ῆς, *Gramm.*

INVESTIGATION (*investigatio, onis*) ἐξέτασις, εως, ἦ· ἔρευνα, ῆς, ἦ, *Arist.*

INVESTIR une place (*urbem circumscdere, eo*) τὴν πόλιν περικαθίζειν, ἰζω, *Sept.* πολιόρκειν, ὦ, ἦσω, *Dém.* Investir quelqu'un de toute sa confiance, πᾶσαν πίστιν τινί ἐπιτρέπειν, πω, ψω.

INVESTISSEMENT (*circumsessio, onis*) πολιορκία, ας, ἦ, *Isocr.*

INVÉTÉRÉ, ÉE. Une maladie invétérée (*inveteratus morbus, i*) παλαιωθείσα νόσος, ου.

INVÉTÉRER OU **S'INVÉTÉRER** (*inveterascere, sco*) παλαιουθεῖν, οὔμαι, *Gal.*

INVINCIBLE (*insuperabilis, e*) ἀνίκητος, ἀήττητος, ἀμαχος, ου, δ, ἦ, *Dém.* Ignorance invincible, ἀμήχανος ἀμαθία, ας. Preuve invincible, ἀνεξέλεγκτον τεκμήριον, ἴου.

INVINCIBLEMENT (*necessario*) ἀνικήτως, ἀναγκαίως, *Isocr.*

INVIOUBLE (*inviolabilis, e*) ἀσυλος, ἀνεκδιάστος, ου, δ, ἦ, *Plut.*

INVIOUBLEMENT (*inviolate*) ἀνεκδιάστωκ.

INVISIBLE (*invisible, e*) ἀόρατος, ου, δ, ἦ, *Isocr.* ἀθέατος, ου, δ, ἦ, *Plut.*

INVISIBLEMENT (*invisible modo*) ἀοράτως.

INVITATION (*invitatio, onis*) πρόσκλησις, εως, ἦ, *Dém.* — à un festin, ἐστίασις, εως, ἦ, *le même.*

INVITER quelqu'un à souper (*aliquem ad cœnam invitare, o*) προσκαλεῖν τινά ἐπὶ τὸ δεῖπνον· καλεῖν, ὦ, ἔσω, κέκληκα, τινά πρὸς τὸ δεῖπνον, *Dém.*

INVOCATION (*invocatio, onis*) ἐπικλήσις, εως, ἦ, *Luc.* — de Dieu, Θεοκλήσις, εως, ἦ, *Suid.*

INVOLONTAIRE (*non voluntarius; invitus, a*) ἀκούσιος, ου, δ, ἦ, *Dém.* ἄκων, ἄκουσα, *Isocr.*

INVOLONTAIREMENT (*præter voluntatem*) ἀκούσιως, ἀκοντί, *Dém.*

INVOKER (*invocare, o*) ἐπικαλεῖν, ὦ, ἔσω. — Dieu, ἐπικαλεῖν Θεόν, *Hérod.* προσκυνεῖν Θεῷ, *N. Test.* τὸν Θεόν, *Dém.* Θεοκλυτεῖν, ὦ, *Plut.*

INVULNÉRABLE (*invulnerabilis, e*) ἀτροτος, ου, δ, ἦ.

Io, fille d'Inachus (*Io, us*) Ἰώ, ὄσους, ἦ.

IONIE, Ἰωνιά, ῆς, ἦ. *R.* ἴον, violette. — Ionien, enne, Ἰων, ὠνος, δ· Ἰάς, ἄδος, ἦ.

IONIQUE, ἰωνικός, ἦ, ὄν. Parler, écrire en dialecte ionique, ἰωνίζειν, ἰζω· ἰωνικῶς ou ἰαστί γράφειν, φω, ψω.

ΙΟΤΑ, ἰῶτα, τό, *indécl.* Il n'y manque pas un iota, οὐδὲ γρῦ ἐλλείπει.

ΙΩΤΑΙΣΜΕ (*vice de prononciation*, qui consiste dans une répétition trop fréquente de la lettre *ιωτα*) *ιωταρισμός*, οὔ, δ. Voyez notre Dissertation sur la prononciation grecque, *Toulouse*, 1829.

IPHIGÉNIE, fille d'Agamemnon, *Ἰφιγένεια*, ας, ἡ, *Eur.* *Ἰφιάνασσα*, ης, ἡ, *Hom.*

IRASCIBILITÉ (*iracundia*, α) *ὀργιλότης*, ητος, ἡ, *Arist.*

IRASCIBLE (*iracundus*, a, um) *ὀργίλος*, η, ου, *Arist.* — *L'Académie dit que le mot français irascible n'est guère d'usage qu'en ces phrases : l'appétit, la partie, la faculté irascible, qui signifient la faculté de l'âme par laquelle l'âme se porte à surmonter les difficultés qu'elle rencontre à la poursuite du bien ou à la fuite du mal.*

IRE (*ira*, α) *ὀργή*, ης, ἡ, *Dém.*

IRÈNE (q. d. *pacificus*) *Εἰρηναῖος*, ου, δ.

IRIS, météore, plante, partie colorée de l'œil, messagère des Dieux, *Ἴρις*, ιδος, ἡ, *Arist. Hom. etc.*

IRONIE (*ironia*, ια) *εἰρωνεία*, ας, ἡ. User d'ironie, *εἰρωνεύεσθαι*, ομαι. Dans ce mot, et dans les deux suivants, la diphthongue grecque *Ei* se traduit par un *I* simple, parce que la nuance qui existait entre ces deux sons est perdue pour nous. — Voyez la remarque de la page 503.

IRONIQUE (*ironicus*, a, um) *εἰρωνικός*, ἡ, ὄν, *Arist.*

IRONIQUÉMENT (*ironico sensu*) *εἰρωνικῶς*. Parler —, *ἐπειρωνεύειν*, ω, *App.*

IRRADIATION (*irradiatio*, onis) *ἀκτινοβολία*, ας, ἡ, *Plut.*

IRRAISONNABLE (*rationis expers*, rtis) *ἄλογος*, ου, δ, ἡ, *Arist.*

IRRATIONNEL, ELLE (*irrationalis*, ale) *ἄλόγιστος*, ου, δ, ἡ, *Geom.*

IRRECONCILIABLE (*implacabilis*, e) *ἀδιάλλακτος*, ου, δ, ἡ, *Dém.*

IRRECONCILABLEMENT (*implacabiliter*) *ἀκαταλλάκτως*, *Dém.*

IRREFLÉCHI, IE (*inconsideratus*, a, um) *ἀπερίσκεπτος*, ου, δ, ἡ.

IRREFRAGABLE (*cui refragari nemo potest*) *ἀναντίρρητος*, ου, δ, ἡ, *Plut.*

IRREGULARITÉ (*aberratio a regula*) *ἀνωμαλία*, ας, ἡ.

IRRÉGULIER, ÈRE (*regulæ non consentaneus*, a, um) *ἀνώμαλος*, ου, δ, ἡ.

IRRÉGULIÈREMENT (*contra regulam*) *ἀνωμαλῶς*.

IRRÉLIGIEUSEMENT (*impie*) *ἀσεβῶς*, *Xén.*

IRRÉLIGIEUX, EUSE (*impius*, a, um) *ἀσεβής*, έος, δ, ἡ, *Xén.* Être ou se montrer irréligieux, *ἀσεβεῖν*, ᾧ, ἦσω.

IRRÉLIGION (*impietas*, atis) *ἀσέβεια*, ας, ἡ, *Dém.*

IRRÉMÉDIABLE (*irremediabilis*, e) *ἀνήκεστος*, ου, δ, ἡ, *Plut.*

IRRÉMÉDIABLEMENT (*insanabiliter*) *ἀνήκεστως*.

IRRÉMISSIBLE (*inexpiabilis*, e) *ἀσυγχώρητος*, ου, δ, ἡ.

IRRÉMISSIBLEMENT (*citra veniam*) *ἀσυγχωρήτως*.

IRRÉPARABLE (*irreparabilis*, e) *ἀνεπισκεύαστος*, ου, δ, ἡ.

IRRÉPARABLEMENT (*desperanter*) *ἀνεπισκευάστως*.

IRRÉPRÉHENSIBLE (*irreprehensibilis*, e) *ἀμειπτος*, ου, δ, ἡ, *Dém.*

IRRÉPRÉHENSIBLEMENT (*irreprehensibili modo*) *ἀμέμπτως*.

IRRÉPROCHABLE (*inculpatus*, a, um) *ἀμύμων*, ονος, δ, ἡ, *Hom.*

IRRÉPROCHABLEMENT (*inculpate*) *ἀμωμήτως*.

IRRÉSISTIBLE (*inexpugnabilis*, e) *ἀμαίμαχτος*, ου, δ, ἡ, *Hom.* R. μάχομαι.

IRRÉSOLU, UE (*hæsitabundus*, a, um) *ἀπορητικός*, ἡ, ὄν, *Luc.*

IRRÉSOLUTION (*dubitatio*, onis) *ἀπορία*, ας, ἡ, *Plut.*

IRRÉVÉREMENT (*irreverenter*) *ἀναιδημῶνως*, *Gal.*

IRRÉVÉRENCE (*irreverentia*, ια) *ἀναϊδετα*, ας, ἡ, *Dém.*

IRRÉVÉRENT, E (*irreverens*, entis) *ἀναϊδής*, ἀνευλαβής, έος, δ, ἡ.

IRRÉVOCABLE (*irrevocabilis*, e) *ἀμετάπειστος*, ου, δ, ἡ, *Plut.*

IRRÉVOCABLEMENT (*irrevocabili modo*) *ἀμετατρέπτως*.

IRRIGATION (*irrigatio*, onis) *ἄρδειςις*, εως, ἡ, *Théophr.*

IRRISON (*irristo*, onis) *χλευασμός*, οῦ, δ, *Dém.*

IRRITABLE (*irritabilis*, e) *εὐερέθιστος*, ου, δ, ἡ, *Strab.*

- IRRITATION** (*irritatio, onis*) ἐρεθισμός, οὔ, δ, *Hipp.*
- IRRITÉ, ÊE** (*irritatus, iratus, a, um*) ἐρεθισθείς, εἶσα, ἐν ὤργισμένος, ἐνή, ἐνον.
- IRRITER** (*irritare, o*) ἐρέθειν, ω ἐρεθίζειν, ἴζω, *Hom.* ὀργίζειν, ἐξοργίζειν, ἴζω, τινὰ πρὸς τινα, *Xén.*
- IRRUPTION** (*irruptio, onis*) εἰςβολή, ἐμβολή, ἦς, ἡ, *Plut.* Faire une —, προσβάλλειν, βάλλω *, τινί, *Xén.*
- ISAGOGIQUE** (*introducendo aptus, a, um*) εἰσαγωγικός, ἡ, ὀν.
- ISAGONE** (*æquales angulos habens*) ἰσάγωνος, ου, δ, ἡ.
- ISCHION**, un des os innominés, ἰσχίον ὀστοῦν, *Hom. Il. V, 308.*
- ISIAQUE.** Table Isiaque, Ἰσιακὸς πίναξ, ακος.
- ISIDORE** (*Isidorus, i*) Ἰσίδωρος, ου, δ.
- ISOCHROME** (*tempore æqualis*) ἰσόχρονος, ου, δ, ἡ.
- ISOCRATE**, orateur athénien, Ἰσοκράτης, εος-ους, δ.
- ISOLÉ, ÊE** (*solus, a, um*) μεμονωμένος, η, ὀν ἠ μονωθείς, εἶσα, ἐν.
- ISOLEMENT** (*solitudo, inis*) μόνωσις, εως, ἡ.
- ISOLEMENT** (*solitario*) μονωτί, μοναχῶς.
- ISOLER** (*solum relinquere, o*) μονοῦν, ὦ, ὠσω.
- ISOPÉRIMÈTRE** (*æquali circumferentia*) ἰσοπεριμετρος, ου, δ, ἡ.
- ISOSCELE** (*æqualia crura habens*) ἰσοσκελής, εος, δ, ἡ, *Arist.*
- ISSU, UE**, participe du verbe inusité *issir* (*oriundus, a*) ἀπόγονος, ου, δ, ἡ, *Dém.* — de parents distingués (*nobili genere natus, a*) παρὰ εὐγενῶν γεγονώς, υἷα, *Isocr.* — de germain, Voyez GERMAIN.
- ISSUE** (*exitus, us*) ἐξοδος, ου, ἡ, *Soph.* L'issue d'une affaire, ἡ τελετὴ τοῦ πράγματος, *Dém.* Qui n'a point d'issue, ἀνέξοδος, ου, δ, ἡ.
- ISTHME** (*isthmus, i*) ἰσθμός, οὔ, δ, *Arist.* Jeux Isthmiques, Ἰσθμικά, ὦν, τὰ.
- ITALIE** (*Italia, æ*) Ἰταλία, Ἑσπερία, ακ, ἡ.
- ITÉRATIF, IVE** (*iteratus, a, um*) δευτερωθείς, εἶσα, ἐν.
- ITINÉRAIRE** (*itinerarium, ii*) ὁδοπορικὸν βιβλίον, ου.

- IVE OU IVETTE** (*teucritum chamæpitys, Linn.*) χαμαίπιτυς, υος, ἡ.
- IVOIRE** (*ebur, oris*) ἐλέφας, ακτος, δ, *Hom.* — Voyez ELÉPHANT.
- IVRAIE** (*lolium temulentum, Linn.*) αἶρα, ακ, ἡ, *Theophr.* ζιζάνιον, ἰου, τό. Scigneur, n'as-tu pas semé dans ton champ de la bonne semence? d'où vient donc qu'il y a de l'ivraie? Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἐσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει τὰ ζιζάνια; *Matth. XIII, 27.*
- IVRE** (*ebrius, a, um*) μέθυσος, ου, δ, ἡ, μεθύων, ουσα, *Dém.* Être ivre, μεθύειν, ω. — de sa fortune, de ses succès, τῷ μεγέθει τῶν πραγμάτων μεθύειν, ω.
- IVRESSE** (*ebrietas, alis*) μέθη, ης, ἡ, *Dém.* Revenir de son ivresse, ἀπομεθύσκεισθαι, ομαι.
- IVROGNE, GNESSE** (*ebriosus, a*) μεθυστικός, ἡ, *Plat.* οἰνοβαρής, εος, δ, ἡ, *Hom.* οἰνόφυξ, υγος, δ, ἡ, *Luc.*
- IVROGNER** (*comessari, or*) μεθύσκεσθαι, ομαι ἠ κωμαΐζειν, ἄζω, *Dém.*
- IVROGNERIE** (*ebriositas*) οἰνοφυγία, ἱας, ἡ, *N. Test.*
- IXION**, roi des Lapithes (*Ixion, onis*) Ἰξίων, ονος, δ. — 920.

J.

- J.** Cette lettre consonne a longtemps été confondue avec la voyelle I. Les étrangers ont beaucoup de peine à la prononcer. Les Allemands et les Italiens la prononcent comme notre Y; les Espagnols comme le X des Grecs. C'est une consonne faible, dont la forte est le CH. Ceux qui n'ont pas la langue entièrement libre, prononcent zuzer et serser, au lieu de juger et chercher. L'analogie du Z et du J se trouve encore confirmée par l'exemple des Romains, qui, ne pouvant pas prononcer le Z des Grecs, l'ont souvent remplacé par un J, changeant Ζυγός, en Jugum, μεΐζων, en major, λύζω, en lugeo, etc.
- JA** (*jam*) ἡδῶ. — Voyez DÉJA.

JAMBE d'un tonneau (*doliis crena*, *α*) ἡ τοῦ πίθου γλυφίς, ἰδος.

JABOT d'un oiseau (*avis ingluvies*, *ει*) πρόλοβος, ου, δ. — Ἔστι δὲ ὁ πρόλοβος δέρμα κοίλον καὶ μέγα, ἐν ᾗ ἡ τροφή πρώτη εἰσιῶσα, ἀπεπτός ἐστιν, *Arist.*

JACENT, *E* (*jacens, entis*) κείμενος, η, ον, *Jurisc.*

JACHERE (*vervactum*, *i*) νέωμα, ατος, τό, *Grég. Naz.*

JACINTHE, ὑάκινθος, ου, δ, ἡ. — *Voyez HYACINTHE.*

JACTANCE (*jactantia*, *α*) ἀλαζονεία, ας, ἡ, *Dém.*

JADIS (*olim, quondam*) πάλαι, *Dém.* τὸ πάλαι, *Isocr.*

JAILLIR (*scalere*, *σο, υι*) βλύζειν, ἀναβλύζειν, ὕζω, *Arist.* — *Voyez VIAS.*

JAILLISSANT, *E*. Une fontaine jaillissante (*saliens fons, ontis*) ἀναβλύζουσα πηγὴ, ἧς κρουνός, οὔ, δ, *Luc.*

JAILLISSEMENT (*scatebra*, *α*) ἀνάβλυσις, εως, ἡ, *Arist.*

JAIS, *bitume fossile, d'un noir luisant*, γαγάτης, ου, δ, *Plin.*

JALON (*patus, i*) σκόλοψ, οπος, δ, *Diosc.*

JALOUSER quelqu'un (*aliquem aemulari, or*) ζηλοῦν, ὦ, ὡσω, τινά, *Aristoph.* — *alicui invidere, eo*) φθονεῖν, ὦ, τινός, *Isocr.*

JALOUSIE (*aemulatio, onis*) ζήλος, ου, δ· ζήλωσις, εως, ἡ, *Thuc.* ζηλοτυπία, ἱας, ἡ, *Plut.* — (*invidia, iæ*) φθόνος, ου, δ, *Dém.* — (*transenna, α*) κιγκλῆς, ἰδος, ἡ, *Plut.*

JALOUX, *OUSE*. Je suis le Seigneur ton Dieu, le Dieu jaloux, ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, Θεός ζηλωτής, *Exode, XX. 5.* — (*aemulus, a*) ζηλότυπος, ου, δ, ἡ, *Aristoph.* — (*invidus, a, um*) φθονερός, ἄ, ὄν, *Plut.* — (*suspiciosus, a, um*) ταχ-ὑποκτος, ου, δ, ἡ, *Plut.* Etre jaloux, ζηλοτυπεῖν, ὦ, *en bonne comme en mauvaise part.* Jaloux de sa liberté, φιλελεύθερος, ου, δ, ἡ.

JAMAIS (sans négation, *unquam*, avec négation, *nunquam*) sans nég., ποτέ· avec nég., οὔποτε, μήποτε. A jamais, pour jamais (*in aeternum*) πάντοτε, αἰεί, αἰεί, *Dém.*

JAMBAGE de porte, de cheminée, παραστάτης, ὀρθοστάτης, ου, δ, *Vitr.*

JAMBE (*crus, uris, u.*) σκέλος, ους, τό, *Arist.* L'os du devant de la — (*libia, α*) κνήμη, ης, ἡ, *Sept.* Le gras de la jambe (*sura, α*) γαστροκνημία, ας, ἡ, *Poll.*

JAMBÉ, *EE*. Bien jambé, εὐσκελής, ἴος, δ, ἡ, *Plat.*

JAMBON (*perna, α*) πέρνα, ης, ἡ· πετασών, ὄνος, δ, *Athén.*

JANTES d'une roue, ἴτυς, υος, ἡ, *Hom.* Les bandes qui recouvrent les jantes, ἐπίσσωτρα, ων, τά, *Hom.* — *Voyez l'énumération des parties constitutives d'une roue, Hom. Il. V. 722 et suiv.*

JANVIER (*januarius mensis*) γαμηλιών, ὄνος, δ. — *Voyez le Tableau des mois.*

JAPPEMENT (*latratus, us*) κυζηθμός, οὔ, δ· ὑλαγμός, οὔ, δ, *Xén.*

JAPPER (*latrare, o*) ἰλλᾶν, ὦ· ὑλακτεῖν, ὦ, ἡσω, *Isocr.*

JARDIN (*hortus, i*) κῆπος, ου, δ, *Dém.* παράδεισος, ου, δ, *Xén.*

JARDINAGE (*horti cultura, α*) κηπέα, ας, ἡ.

JARDINAL, *E* (*hortensis, e*) κηπαῖος, αἶα, αἶον, *Diosc.*

JARDINER (*hortum colere, io, ui*) κηπουρεῖν, ὦ, ἡσω.

JARDINET (*hortulus, i*) κηπίον, κηπίδιον, ου, τό, *Thuc.*

JARDINIER, *ERE* (*hortulanus, i; olitor, oris*) κηπουρός, οὔ, δ, *Diod. Sic.*

JARGON (*agreste loquendi genus*) βαρβαροφωνία, ας, ἡ. — *Voyez PATOIS.*

JARGONNER (*barbaro sermone uti, or*) βαρβαροφωνεῖν, ὦ, ἡσω.

JARGONNEUR (*barbaro sermone utens*) βαρβαροφωνος, ου, δ, ἡ, *épithète qu'Homère donne aux Cariens, Il. II, 867.*

JARRE (*aqualis, is, m.*) ὑδρία, ας, ἡ, *N. Test.*

JARRET (*poptes, itis, m.*) ἰγνύα, ας, ἡ, *Sept.* ἰγνύς, υος, ἡ, *Diod. Sic.* — d'un cheval, d'un chien (*suffrago, tnis*) μεσοκύνιον, ου, τό, *Hippiatr.*

JARRETIERE, *periscaélis, ἰδος, ἡ, Hor.* — *Voyez HONNIR.*

JARS (*masculus anser, eris*) ἀρσενικός χήν, ηγός.

JASER (*garrive, io*) στωμούλλειν, ὕλλω, ὑλώ, *Arist.* ληραῖν, ὦ, *Dém.*

JASEUR, *EUSE* (*garrulus, a*) στωμύλος, κωτίλος, ου, δ, ἡ. — *Voyez BABILLARD.*

- JASMIN**, *ιάσμινον*, ου, τό. R. *ΐον*, *viola*.
JASPER (*iaspis, idis*, Virg.) *ιασπικς*, ιδος, ή,
Diosc.
JASPER (*variegare, o*) *ποικίλλειν*, (λλω,
 ιλῶ, *Eur.*
JASPURE (*variegatio, onis*) *ποικίλισις*, εως,
 ή, *Plut.*
JATTE (*gabata, æ*) *τρουθλίον*, ίου, τό.
JAUGER un tonneau (*dolii capacitatem æstimare, o*) *τήν πίθου χώρησιν μετρεῖν*,
 ῶ, ήσω.
JAUNE (*flavus, luteus, croceus, a, um*)
 ξανθός, ή, όν, *Arist.* μήλινος, η, ον, *El.*
 κρόκινος, η, ον, *Théophr.* κροκώδης, εος,
 δ, ή, *Diosc.* Ttirer sur le jaune, ξανθίζειν,
 ίζω.
JAUNE d'œuf (*ovi vitellus, i*) *λέκιθος*, ου,
 ή, *Arist.*
JAUNIR (*flavescere, sco*) *ξανθίζεσθαι*, ομαι,
Athén. — (*flavum reddere, do*) *ξανθί-*
ζειν, ίζω, *Aristoph.* *Acharn.* 1046.
JAUNISSE (*morbis regius ou arcuatus*)
ίκτηρος, ου, δ, *Gal.*
JAVELINE (*hasta, lancea, æ*) *έγχρος*, εος,
 τό, *Hom.* *λόγχη*, ης, ή, *Batrach.*
JAVELLE de blé (*spicarum merges, itis, f.*)
σταχυών δεσμή, ης, ή.
JAVELOT (*pilum, spiculum, i*) *γρόσφος*,
 ου, δ, *Polyb.* *ξυστόν*, οῦ, τό, *Xén.* *ύσσός*,
 οῦ, δ, *Plutarq.*, *vie de Camille.*
JE, *pronom de la première personne, qui,*
dans toutes les langues, est du genre
commun (ego) έγώ. — *Voyez le Panhellé-*
nisme.
JEAN-BAPTISTE, *Ίωάννης δ Βαπτιστής*,
 οῦ. Entre ceux qui sont nés de femmes,
 il n'y a aucun prophète plus grand que
 Jean-Baptiste, *μείζων έν γεννητοῖς γυναι-*
κῶν προφήτης Ίωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ
οὔδεις έστιν. *Luc*, VII. 28.
JÉHOVAH, *αῤῥήτων τετραγράμματον, nom*
de Dieu en langue hébraïque, dont la
signification est celui qui est, fut et sera,
et que Racine a fort bien traduit en di-
sant : L'ÉTERNEL est son nom.
JÉRÉMIADE (*lamentatio, onis*) *Θρηῆος*, ου,
 δ, *Luc.*
JÉRÔME (q. d. *sacrum nomen*) *Ιερώνυμος*,
 ου, δ.
JÉSUS-CHRIST, *Ίησοῦς δ Χριστός.* — *Le*
premier mot (hébreu) signifie Sauveur ;
le second (grec) signifie Oint.

JET (*jaculus, us*) *βολή*, ης, ή. — de *fiat*,
 ó βόλος τοῦ δικτύου, *Aristoph.* — d'eau,
 κρουός, οῦ, δ, *Luc.* Sa vue ne s'étend
 pas plus loin que la portée d'un jet de
 pierre :

Τόσπον τις τ' έπιλεύσει, όσον τ' έπί
 λάzw ἔησιν, *Hom. Il. III. 12.*

- JETÉE** (*moles, is*) *χῶμα*, ατος, τό, *Dém.*
χῶς, οῦ, δ, *Thuc.*
JETER, je jette, j'ai jeté (*jacere, cio, jeci*)
 βάλλειν, βάλλω * · ρίπτειν, πτω, ψω,
 έβρίφα, *Soph.* — des pierres contre quel-
 qu'un, λιθοβολεῖν, βολῶ, ήσω, τινά, *N.*
Test. Se jeter sur quelqu'un (*in aliquem*
irruere, o) *έφορμαῖν*, ῶ, τινί, πρός τινα,
Xén. — aux genoux de quelqu'un, τινί
 προσπίπτειν, πίπτω *, *Chrys.* τινί γονυπε-
 τεῖν, ῶ, ήσω, *N. Test.*
JETON (*calculus*) *ψήφος*, ου, ή, *Dém.*
JEU (*jocus, ludus, i*) *παιδιά*, ᾶς, ή, *Plut.*
παιγνία, ίας, ή, *Xén.* *παίγνιον*, ίου, τό,
Plat. Je ne sais s'il parle tout de bon,
 ou si ce n'est qu'un jeu (*jocone an*
serio hæc dicat, nescio, Tér.) *σπουδάξει*
ταῦτα, ή παιζει ; Plat. Jeu de dés, *et en*
général tout jeu de hasard (alea, æ) *κυ-*
βεία, ας, ή, *Arist.* Etre heureux ou mal-
 heureux au jeu, *εὐκυβεῖν ή δυσκυ-*
βεῖν, ω, *Polyb.* Jeu de balle ou de
 paume, *σφαίρισις*, εως, ή, *Arist.* Y jouer,
σφαιρίζειν, ίζω, *Plut.* Lieu où l'on y
 joue, *σφαιριστήριον*, ίου, τό, *Athn.* Il y a
 dans Aristophane beaucoup de jeux de
 mots qui font allusion à Euripide, *Άρι-*
στοφάνης εις Εὐριπίδην πολλαῖς παιζῶν
αἰνίττεται. Les jeux Olmypiques, *Όλυμ-*
πικοὶ ἀγῶνες, ων. Donner des jeux, *χορ-*
ηγειν, ῶ, ήσω, *Dém.*
JEUDI (*Jovis dies*) ή τοῦ Διός, *sous-ent.*
ήμέρα. Les Grecs ne divisaient pas leurs
 mois en semaines, mais en décades. *Voyez*
le Tableau des mois.
JEUN [*A (jejunus, a, um)* άγευστί, άπα-
 στί, ou *adject.* άγευστος, ου, δ, ή,
Luc.
JEUNE (*novellus, a, um*) νέος, νέα, νέον.
 Le chagrin n'est pas l'apanage du jeune
 âge, *νέχ φροντις οὐκ άλγειν φιλει*, *Eur.*
Médée, 48. Un jeune homme (*juvenis,*
is) *νεανίς*, ου, δ, *Dém.* Le plus jeune de
 deux, ou de plusieurs frères, *δ νεώτε-*

ρος, ὁ νεώτατος. La plus jeune de deux, ou de plusieurs sœurs, ἡ νεωτέρα, ἡ νεωτάτη.

EUNE (*jejunium*, *ii*) νηστεία, ας, ἡ· ἀσιτία, ας, ἡ, *Arist.* Jour de jeûne, νηστιασμός ἡμέρα, ας, ἡ.

EUNER (*jejunare*, *o*) νηστεύειν, ω, *Plut.* ἀσιτεῖν, ὦ, *Gal.*

EUNESSE (*juventus*, *utis*) νεότης, ητος, ἡ, *Dém.* ἡ ἀνωθοῦσα ἀκμή, ἧς, *Isocr.*

EUNEUR, EUSE (*jejunator*, *oris*) νηστευτής, οῦ, ὁ.

OIE (*laetitia*, *iae*; *gaudium*, *ii*) χαρά, ἄς, ἡ, *Dém.* γάνος, γῆθος, εος, τό, *Plut.* Le cœur du berger se livre à la joie, γέγηθεν ou γάνυται φρένα ποιμήν, *Hom. Il. VIII. 559, XIII. 493.*

JOIGNANT, E (*contiguus*, *a*, *um*) προσεχής, εος, ὁ, ἡ, *Strab.*

JOINDRE (*jungere*, *go*, *xi*) ζευγνύναι, υμι, *Jut.* ζεύξω, παρφ. ἔζευχα, *Hér.* Se joindre, se réunir, συνάπτεσθαι, ομαι. A l'endroit où se joignent le Simois et le Scamandre :

Ἐγὼ βοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος, *Hom. Il. V. 774.*

JOINT OU JOINTURE (*junctura*, *æ*) ἄρθρον, ου, τό, *Gal.* σύζευξις, εως, ἡ, *Arist.*

JOLI, IE (*bellus*, *scitus*, *a*, *um*) κομψός, ἡ, ὄν, *Aristoph.* χαρίεις, εσσα, εν, *Arist.*

JOLIMENT (*belle*, *scite*) κομψῶς, χαριέντως, *Plat.*

JONC (*juncus*, *i*) σχοῖνος, ου, ὁ, ἡ, *Théophraste.* Rempli de jonc, σχοινώδης, εος, ὁ, ἡ.

JONCHER la terre de fleurs (*floribus humum conspergere*, *go*) τὴν γῆν ἀνθεσιν καταπάσσειν, σσω, *Alex. Aphrod.*

JONCTION (*unctio*, *onis*) ζεύξις, εως, ἡ· συζυγία, ας, ἡ, *Aristide.*

JONGLERIE (*praestigia*, *arum*) γοήτευμα, ατος, τό, *Plut.*

JONGLEUR (*praestigator*, *oris*) γόης, ητος, ὁ, *Hér.* ἀγύρτης, ου, ὁ, *Phil.*

JONQUILLE (*narcissus jonquilla*, *Linn.*) σχοινώδης νάρκισσος, ου.

JOUBARBE, q.d. barbe de Jupiter (*sempervivum*, *i*) ἀειζῶον, ου, τό.

JOUE (*gena*, *mala*, *æ*) παρειά, ἄς, ἡ, *Xén.*

Chryseïde aux belles joues, ἡ Χρυσῆϊς καλλιπάρης, *Hom. Il. I. 143.* Aux joues de vermillon, μιλτοπάρης, ου, ὁ, ἡ, *Il. II. 637.*

JOUER (*ludere*, *do*, *si*) παίζειν, ζω, ξω, ουσω, *Plut.* ἀθύρειν, ω, *Hér.* — à pair ou non (*ludere par impar*) τὰ ἄρτια καὶ περιττὰ παίζειν. *Aristoph.* — aux osselets, ἀστραγαλίζειν, ἴζω, *Plut.* — aux dés, κυβεύειν, ω, *Plut.* — aux noix, καρνατίζειν, ἴζω, *Phil.* — à la balle ou à la paume, σφαιρίζειν, ἴζω, *Plut.* — la comédie, ὑποκρίνεσθαι, ομαι. Se jouer de quelqu'un (*alicui illudere*, *do*) ἐμπαιίζειν, ζω, τινί, *N. Test.* τινὰ χλευάζειν, ἄζω, *Hérod.*

JOUET d'enfant (*crepundia*, *orum*) κροτοπαίγιον, ἴου, τό· ἄθυρμα, ατος, τό· — (*ludibrium*, *ii*) ἐμπαιγμα, ατος, τό. Ces jouets de la fortune que nous appelons biens, ταῦτα τὰ τῆς τύχης ἐμπαιγμάτα, ἀ καλοῦμεν ἀγαθά. Servir de jouet à quelqu'un, ὑπό τινος ὑβρίζεσθαι, ομαι, *Hérod.*

JOUEUR (*aleator*, *oris*) κυβευτής, οῦ, ὁ, *Xén.* — de flûte (*tibicen*, *inis*) αἰλητής, οῦ, ὁ, *Luc.* — de gobelets (*praestigator*, *oris*) γόης, ητος, ὁ, *Hér.*

JOUEUSE d'instruments (*fidicina*, *æ*) ψάλτρια, ας, ἡ, *Athén.*

JOUFFLU, UE. (*buceulentus*, *a*, *um*) στομώδης, εος, ὁ, ἡ, *Poll.* — On dit subst. et famil. C'est un gros joufflu, γράθων, ονος, ὁ· φουσίγαθος, ου, ὁ, ἡ, *Batrachom.*

JOUG (*jugum*, *i*) ζυγός, οῦ, ὁ· ζυγόν, οῦ, τό. Fuir le joug de l'esclavage, τὸ δουλείον ζυγὸν φεύγειν, ὡς ὄν κακόν, *Platon*, 8e lettre. — *Sophocle a également employé (dans son Ajax, v. 937) le neutre ζυγόν, mais au pluriel* : πρὸς οἷα δουλείας ζυγὰ χωροῦμεν! Mon joug est facile, et mon fardeau est léger, ὁ ζυγός μου χρηστός, καὶ τὸ φόρτιόν μου ἐλαφρὸν ἐστί, *Matth. XI. 30.*

JOUIR (*frui*, *or*, aliqua re) καρποῦσθαι, οῦμαι, τὶ, *Dém.* ἀπολαύειν, ω, τινός, *Isocr.*

JOUISSANCE (*possessio*, *onis*) ἀπολαυσις, εως, ἡ. — (*voluptas*, *atis*) ἡδονή, ἧς, ἡ· τέρψις, εως, ἡ.

JOUSOU. — Voyez JOUET.

JOUR (*dies, ei, c.*) ἡμέρα, ας, ἡ, *Dém.* Quelques jours après, οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον. Il y a cinq jours, πεμπταία ἀπὸ ταύτης, *Dém.* Jour et nuit, τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἡμέρας, *Isocr.* Qui dure dix jours, δεχήμερος, α, ον, *Plat.* Bonjour, χαῖρα, χαίρετε. Jour, lumière, φῶς, ὠτος, τό, *Arist.* Il commence à faire jour, ἡμέρα διαφάσκει, *Hér.* Se faire jour à travers les ennemis, τοῖς πολεμοῖς εἰσπίπτειν, πίπτω*. Mettre un livre au jour, βιβλίον ἐκδιδόναι, δίδωμι*, *Plut.* εἰς τὸ φῶς ἐκφέρειν, φέρω*, *Plat.*

JOURNAL (*diarium, ii*) ἐφημερίς, ἰδος, ἡ, *Plut.*

JOURNALIER, ÈRE (*quotidianus, a, um*) καθημερινός, ἡ, ὄν. — (*operarius, a*) ἐργαστήρ, ἦρος, δ. ἐργάτης, ου, δ, *Xén.* ἐργάτις, ἰδος, ἡ, *Arist.*

JOURNÉE, ce mot dérive de l'Ital. giorno, pris lui-même du Latin diurnus, na (*dies, ei, c.*) ἡμέρα, ας, ἡ, *Dém.* Qui vit au jour la journée (*in diem vivens*) καθημερινός, ου, δ, ἡ. La journée de Chéronée, ἡ περὶ Χαιρώνειαν μάχη, *Esch.*

JOURNELLEMENT (*quotidie*) καθ' ἐκάστην ἡμέραν, *Luc.* καθ' ἐκάστην, *Isocr.* ἐκάστης ἡμέρας, *Hérod.*

JOUTE (*ludicra equitum pugna*) παιγνιώδης ἵππομαχία, ας.

JOUTER (*certamen inire, eo*) ἀγωνίζεσθαι, ομαι, πρὸς τινα, *Xén.*

JOUTEUR (*certator, oris*) ἀγωνιστής, οῦ, δ, *Plut.*

JOUVENCE (*juventus*) νεότης, ητος, ἡ.

JOUVENCEAU (*adolescens, entis*) ἐφηβος, ου, δ, *Luc.*

JOVIAL, È (*festivus, a, um*) ἀστεῖος, α, ον, *Dém.* εὐτράπελος, ου, δ, ἡ, *Isocr.* — Voyez SATURNIEN.

JOYAU (*cimelium, ii*) κειμήλιον, ἰου, τό. Les joyaux d'une femme (*muliebris mundus, i*) γυναικεῖος κόσμος, ου, *Plat.*

JOYEUSEMENT (*hilariter*) ἱλαρῶς, εὐθύμως, *Synés.*

JOYEUX, ÈSE (*lætus, a, um*) φαιδρός, ἱλαρός, á, ὄν, *Luc.*

JUBÉ (*suggestus, us*) ἀμβων, ὠνος, δ.

JUBILATION (*jubilatio, onis*) ἀγαλλίασις, εως, ἡ.

JUBILÉ. L'année du jubilé, τὸ πεντηκостὸν ἔτος, εος-ους. — Voici un quatrain

technique, qui donnera l'étymologie de ce mot hébreu :

JOVEL, Bélier; l'an jubilé
Le cinquantième est appelé;
Car, pour l'annoncer, la trompette
De sa corne seule était faite.

JUCHER [SE SUR UN ARBRE (*arbori insidere, eo*) δένδρῳ ἐφέζεσθαι, ομαι, *Hom. Il. III. 152.*

JUDAÏQUE, Ἰουδαϊκός, ἡ, ὄν.

JUDAÏSER, Ἰουδαΐζειν, ἴζω.

JUDAÏSME, Ἰουδαϊσμός, οῦ, δ.

JUDEE. Arbre de Judée (*cercis siliquastrum, Linn.*) κερατεία, ας, ἡ.

JUDICATURE. Exercer la judicature (*judicis officio fungi, or*) δικάζειν, ἄζω, *Isocr.*

JUDICIAIRE. Le genre judiciaire (*judiciale genus, eris*) τὸ δικαστικὸν οὐ δικανικὸν γένος, εος, *Isocr.*

JUDICIAIREMENT (*ex formula judiciorum*) δικαστικῶς.

JUDICIEUSEMENT (*consulte, prudenter*) φρονίμως, βουεχόντως, *Dém.*

JUDICIEUX; ÈSE (*consideratus, a, um*) σφύρων, ονος, δ, ἡ. φρόνιμος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

JUGE (*judex, icis*) κριτής, δικαστής, οῦ, δ, *Dém.* Excellent juge dans cette matière, τούτων κριτικώτατος, ου.

JUGEMENT (*judicatrix vis, Quintil.*) ἡ κριτικὴ δύναμις. — (*judicium, ii*) κρίσις, εως, ἡ, *Arist.* — (*sententia, ce*) γνώμη, ης, ἡ, *Dém.* Selon mon jugement, κατ' ἐμὴν γνώμην. Porter un bon jugement, ὀρθῶς τὴν δίκην δικάζειν, ἄζω, *Dém.*

JUGER (*judicare, o*) κρίνειν, ω, τινὰ ἢ τι, *Plut.* — selon les lois, κατὰ τοὺς νόμους, δικάζειν, ἄζω, *Dém.* — avec partialité, κρίσιν πρὸς χάριν ποιεῖσθαι, οῦμαι, *Isocr.*

JUGULAIRE. La veine jugulaire (*juguli vena*) ἡ τοῦ λαιμοῦ φλέψ, εβός.

JUIF, ÈVE (*Judæus, a, um*) Ἰουδαῖος, α, ον. — (*fœnerator, oris*) δανειστής, τοκιστής, οῦ, δ.

JUILLET (*julius mensis*) ἑκατομβαιῶν, ὠνος, δ. — Voyez le Tableau des mois.

JUIN (*junius mensis*) σκιβφοριῶν, ὠνος, δ. — Voyez le Tableau des mois.

JUZUBE (*ziziphum, i*) ζίζιφον, ου, τό.

JUBIER (*rhamnus cissiphus*, Linn.) ζίζιφος, ου.

ULE terrestre, insecte à cent paires de pieds (*julus terrestris*, Cuv.) ζουλος, ου, δ.

ULE, JULIE, ζουλος ου ζούλιος, ου, δ. ζούλια, ας, ή.

ULIENNE (*hesperis matronalis*, Linn.) έσπερίς, ίδος, ή.

UMEAU, ELLE (*geminus, gemellus, a, um*) διδυμος, ου, δ, ή, *Arist.* δισός, ή, όν διδυμάων, ονος, *Hom.*

UMENT (*equa, æ*) έππος, ου, ή, *Xén.* — *Le mot latin jumentum se prend pour toute bête de somme.*

JUNON, reine des Dieux, sœur et épouse de Jupiter, Ήρα, ας, *Ioniq.* Ήρη, ης, ή.

— Βοώπις πότνια Ήρη,
Hom. Il. I, 551.

JUNTE, mot espagnol, junta (*prononcez khounta*) qui, dérivé du latin *junctus*, *juncta*, signifie réunion, assemblée, ή σύγκλητος, ου.

JUPÉ (*castula, æ*) περιζωμα, ατος, τό, *Varron.*

JUPIER (*Jupiter, Jovis, i, em*) ό Ζεύς, voc. ω Ζεῦ, ου Ζεῦ πάτερ, qui a produit le mot Jupiter. Les cas obliques Δός, Δί, Δία, viennent de l'iusité Δίς, qui s'est conservé dans le latin, *Dis stygius*. Sur la différence des cas, Voyez au mot πτώσις la dernière édition du *Schrevelius*.

JUPON (*castula, æ*) περιζωμάτιον, ίου, τό, *Varron.*

JURÉ, ÊRE (*juratus, a*) δρκωτός, ή· όμωμοσμένος, ένη. *Ennemi juré* (*insensissimus*) έχθιστος, ίστη.

JUREMENT (*juramentum, i*) δρκος, ου, δ, *Dém.*

JURER (*jurare, o*) όμνύναι, υμι, *ful.* όμώσω, *parf.* όμώμοχα, *Dém.* — par Jupiter, Δία έπομνύναι, υμι, *Dém.* — Mais non : non, vous n'avez point failli, Athéniens, en affrontant les dangers pour le salut et la liberté de tous les Grecs ; non, J'EN JURE par les mânes de nos ancêtres, qui bravèrent à Marathon les premiers périls, etc. Άλλ' ουκ έστιν, ουκ έστιν όπως ήμάρτετε, ω άνδρες Άθηναίοι,

τόν ύπέρ τής άπάντων έλευθερίας και σωτηρίας κίνδυνον άράμενοι. ΟΥ ΜΑ τούς έν Μαραθώνι προκινδυνεύσαντας τών προγόνων, κ. τ. λ. *Dém. pour la Couronne*, § 60.

JUREUR (*jurator, oris*) όμοτής, οῦ, δ.

JURIDICTION (*jurisdictio, dictionis*) δικαιολογία, ίας, ή, *Phil.* δικαιοδοσία, ίας, ή, *Polyb.*

JURIDIQUE (*juridicus, a, um*) ένδικος, έννομος, ου, δ, ή, *Dém.*

JURIDIQUEMENT (*legitime*) νομίμως, έννόμως, *Dém.*

JURISCONSULTE (*jurisconsultus, i*) νομικός, οῦ, δ, *Plut.*

JURISPRUDENCE (*jurisprudencia, æ*) ή νομική έπιστήμη, ης.

JUS (*jus, juris, n. succus, i*) όπος, οῦ, δ, lorsqu'il coule de lui-même; χυλός, οῦ, δ, lorsqu'on le tire par expression.

JUS de la viande, ζωμός, οῦ, δ. **JUS de la vigne**, de la treille, τό τής άμπέλου γέννημα, ατος, *Matth. XXVIII, 29.*

JUSQUE ou **JUSQUES** (*usque, usque ad, acc.*) μέχρι ου μέχρις, άχρι ου άχρισ.

JUSQU'à ce jour, μέχρι τής σήμερον ήμέρας, *Dém.* **JUSQU'aux oreilles** (*aurium tenus*) άχρι τών ώτων. **JUSQU'ici** (*hactenus*) μέχρι τούδε του χρόνου, *Xén.* **JUSQUES à quand** (*quoisque tandem*) ές τί έτι; *Hom. Il. V, 465.* **JUSQU'à ce que** (*donec*) είκόσεν, même livre, vers 466.

JUSQU'AME (*porcina faba*) όσκούαμος, ου, δ, *Nic. Alexiph. 416.*

JUSSION (*jussum, i*) έντολή, ης, ή, *Dém.*

JUSTE (*justus, a, um*) δίκαιος, α, ον, *Dém.*

Aristide le juste, Άριστειδης ό δίκαιος. **Juste**, précis, άκριβής, έος, δ, ή. **Trop juste**, *trop étroit*, *trop court*, στενός, ή, όν· βραχύς, έτα. **Chanter juste**, εύρύθμως άδειν ου άείδειν, ω.

JUSTEMENT (*jure ac merito*) δικαίως, *Dém.* —, précisément, άκριβώς, κατ' άκριβειαν.

JUSTESSE (*concinntas, atis*) εύρύθμως, άκριβώς. Avec justesse, εύρύθμως, εύαρμόστως, *Plut.*

JUSTICE (*justitia, iæ*) δικαιοσύνη, ης, ή, *Dém.* — distributive, — διανεμητική, ης. **Rendre la justice**, δικάζειν, ζω, σω, *Isocr.*

JUSTICIER quelqu'un (*aliquem supplicia*

afficere, io τιμωρία τινὰ κολάζειν, ἄζω, *Dém.*

JUSTIFICATIF, IVE (*ad purgandum crimen idoneus, a, um*) λογητικός, ἡ, ὄν.

JUSTIFICATION (*culpræ liberatio, onis*) ἀπολογία, ἰας, ἡ, *Isocr.* Pour notre justification, διὰ τὴν δικαιοσύνην ἡμῶν, *Paul, Rom. IV, 25.*

JUSTIFIER (*crimen diluere, o*) δικαιολογίζω, ἰζω· δικαιῶν, ῶ, ὠσω, *N. Test.* — (*probare, o*) ἐλέγγειν, ζω, ξω, *Dém.* Se justifier, δικαιολογίζεσθαι, ομαι.

JUSTIFIER, terme d'imprimerie. Un bon compositeur a soin de bien justifier ses lignes, καλῶς τυποθῆτης τὰς γραμμὰς ἀκριβῶς εὐθύνει.

JUTEUX, EUSE (*succulentus, a, um*) πολύχυλος, ου, ὄ, ἡ, *Diosc.* — 163.

K.

K. Cette lettre ne se rencontre guère, en notre langue, que dans quelques mots grecs, que l'on veut revêtir de l'habit français. Elle est inutile devant une voyelle dure, et nous écrivons fort bien Catalogue, Coryphée; mais elle nous est indispensable devant une voyelle douce (I ou E), parce que, dans ce cas, notre C prendrait le son du S. — Voyez Lettre C, page 76.

KALI. — Voyez SOUDE.

KÉRATOGLOSSE, muscle attaché à la racine de la langue, κερατόγλωσσοσ, ου, ὄ. R. κέρασ, ατος, κῶρνη, et γλῶσσα, ησ, lingua.

KÉRATOPHYLLE, plante visqueuse, qui croît dans la mer, κερατόφυλλον, ου, τό. R. κέρασ, ατος, κῶρνη, et φύλλον, ου, folium.

KILOGRAMME, mille grammes, χιλιόγραμμα, ατος, τό. C'est un poids égal à celui du volume d'eau d'un décimètre cube, ou au poids d'un litre d'eau distillée. — Voyez GRAMME.

KILOLITRE, mille litres, χιλιόλιτρον, ου, τό. C'est un volume égal à celui d'un mètre cube; et le poids d'un tel volume

d'eau distillée serait de 1000 Kilogrammes. — Voyez LITRE.

KILOMÈTRE, mille mètres, χιλιόμετρον, ου, τό. — La distance terrestre du pôle à l'équateur (ou le quart du méridien) ayant été divisée en 100 degrés, chaque degré a été subdivisé en 100 Kilomètres. Conséquemment le Kilomètre forme exactement la minute centésimale. Pris en carré, il contient une surface de 100 Hectares. — Dans ce mot, et dans les deux précédents, c'est sans doute par raison d'euphonie, que l'on a écrit Kilo-, au lieu de Chilio-, ou Khilio-, qui, en grec, signifie mille.

KILOSTÈRE, mille stères, formant le volume d'un décimètre cube, χιλιόστερρον, ου, τό. — Voyez STÈRE.

KIRSCH-WASSER, eau de cerises, ὑδροκεράσιον, ίου, τό.

KORAN. — Voyez AL-CORAN.

KYNANCIE (angina, æ) κυνάγχη, ησ, ἡ. — Voyez ESQUINANCIE.

KYRIE ÉLÉISON, Seigneur, ayez pitié, Κύριε, ἐλέησον. Cette formule de prière, usitée depuis les premiers temps de l'ère chrétienne, prouve que ce n'est pas d'aujourd'hui que les Grecs prononcent les lettres Y et H comme notre Y et notre I long.

KYRIELLE, λιτανεία, ασ, ἡ. Pour exprimer ce que nous entendons par ce mot, pris au figuré, les Grecs se servaient du mot Ἰλιάσ, ἄδος, ἡ, disant par exemple, Ἰλιάσ κακῶν, une longue suite de malheurs.

KYSTE (vesica, æ) κύστις, εως, ἡ, Gall.

KYSTÉOTOMIE (vesicæ sectio) κυστεοτομία, ασ, ἡ. — 14.

L.

L. Cette lettre est une de celles que l'on appelle liquides, parce que sa prononciation est douce et facile. Elle prend un son plus doux encore, et semble alors devenir une demi-voyelle, lorsqu'elle se prononce mouillée, comme dans fille, et dans les mots *Ital. gli, Portug. lhe, Esp.*

Horar. Dans la langue Sanskrite, on compte même au rang des voyelles les sons li et ri. Les Polonais, au contraire, donnent souvent au L un son cultural, et très-difficile pour les étrangers, comme dans les mots lza, lkam; et, dans ce cas, ils marquent le L d'une barre transversale. Les Chinois, qui n'ont pas les lettres B. D. R. les remplacent par P. T. L., et, au lieu de Maria, Christus, ils prononcent Ma-li-ya, Ki-li-su-tu-su.

A. article féminin, ή, en supposant féminin le substantif grec. La ville, ή πόλις. La maison, ό οίκος, Xén. ή οίκια, Plut. τó οίχημα, Dém. Je la vois, je l'entends, αὐτήν ὁράω, αὐτῆς ἀκούω.

A. note de musique. — Voyez GAMME.

A (ibi) ἐκεῖ. — Avec mouvement, ἐκεῖσε. De là, ἐκεῖθεν. Là où (ibi ubi) ἐνταῦθα ὄδ, Isocr. Je vais là, et de là je reviens ici, ἐκεῖσε, καὶ ἐκεῖθεν δεῦρο, Dém. — Les Latins, outre le mot générique ibi, ont douze autres mots pour exprimer les diverses nuances de notre adverbe là, selon les trois personnes, et les quatre questions de lieu : hic, isthic, illic; huc, isthuc, illuc; hinc, isthinc, illinc; hac, isthac, illac. — Voyez DELA.

LABEUR (labor, oris) πόνος, ου, δ, Dém.

LABIAL, E. On appelle labiales, les consonnes Β, Π, Φ, dont la prononciation exige le concours des lèvres, que les Latins nommaient labia, et les Grecs τὰ χεῖλη.

LABILE. Mémoire labile (labilis memoria) ἄλλειπῆς μνήμη, ης.

LABORATOIRE (officina, æ) ἐργαστήριον, ίου, τό, Plut.

LABORIEUSEMENT (laboriose) ἐπιπόνως, Isocr. διαπόνως, Plut.

LABORIEUX, EUSE (laboriosus, a, um) φιλόπονος, ου, δ, ή, Elie. — (operosus, a, um) μοχθηρός, á, όν, Isocr.

LABOUR (aratio, onis) ἀροσις, εως, ή, Arist.

LABOURABLE (arabilis, e) ἀρόσιμος, ἀροτίσιμος, ου, δ, ή.

LABOURAGE (agricultura, æ) γεωργία, ίας, ή, Isocr. γεώργημα, ατος, τό, Plut.

LABOUREE (arare, o) ἀροῦν, ὦ, ὄσω· γεωργεῖν, ὦ, ήσω, Isocr.

LABOUREUR (agricola, æ, m.) γεωργός, οῦ, δ, Xén.

LABYRINTHE (labyrinthus) λαβύρινθος, ου, δ, Strab. — Voyez DÉDALE.

LAC (lacus, us, m.) λίμνη, ης, ή, Paus. λάκκος, ου, δ, signifie une citerne, Genève, XXXVII. 20.

LACÉDÉMONNE, ou Sparte, Λακεδαίμων, ονος, ή· Σπάρτη, ης, ή.

LACER son corset (pectorale stringere, go) τὸν θώρακα σφιγγειν, γω, ξω.

LACÉRER (lacerare, o) σπαράσσειν, σσω, ξω, Gal.

LACET (ligula, æ) σφαιρωτήρ, ήρος, δ, Grég. Naz. — (laqueus, i) παγίς, ίδος, ή· πέδη, ης, ή, N. Test.

LACHE (laxus, a, um) χαῦνος, η, ον, Théophr. ἔκλυτος, ου, δ, ή, Strab. — (ignavia, a, um) κακός, ή, όν· φαῦλος, η, ον· ἀνανδρος, ου, δ, ή, Dém.

LACHEMENT. Se conduire lâchement, κακίζεσθαι, μαλακίζεσθαι, ομαι, Dém.

LACHER (laxare, o) χανουῦν, ὦ, ὄσω, Athén. — la bride à quelqu'un, ήνίαις τινί ἀνίεναι, ήμι*, Plut. — le pied, φεύγειν, γω, ξω. — de l'eau, οὔρειν, ὦ, ήσω, Hipp. — un vent, βδέειν, έω, έσω· πέρδειν, ἀποπέρδειν, ω, Aristoph.

LACHESIS, une des trois Parques, Λάχηςτις, εως, ή. Les deux autres s'appelaient Κλωθώ, όος-ός, ή, la fileuse, et Άτροπος, ου, ή, l'inflexible. — Voyez FILANDIERE.

LACHETÉ (ignavia, iæ) ἀνανδρία, κακία, ίας, ή, Dém.

LACONIQUE, λακωνικός, ή, όν. Style laconique, βραχυλογία, ας, ή.

LACONIQUEMENT, λακωνικῶς, συντόμως.

LACONISME (brevisloquencia, iæ) λακωνισμός, οῦ, δ· βραχυλογία, ίας, ή.

LACRYMAL, E. Une fistule lacrymale, αἰγίλωψ, ωπος, δ, Pline. — Voyez FISTULE.

LACS (laqueus, i) παγίς, ίδος, ή, N. Test. — d'amour, έρωτικά άμματα, ων.

LACTÉ, EE. La voix lactée, γαλαξίας, ου, δ, sous-ent. κύκλος, Astron.

LACUNE (lacuna, æ) χάσμα, ατος, τό· έλλειμμα, ατος, τό.

LADRE (leprosus, a, um) λεπρώδης, εως,

- δ, ἡ · λεπρός, ἄ, ὄν, *N. Test.* —, *insensible*, ἀναίσθητος, ου, δ, ἡ, *Thuc.* —, *avare*, βυπαρός, ἄ, ὄν, *Athén.*
- LADDERIE** (*lepra, æ*) λέπρα, ας, ἡ, *N. Test.* ἐλεφαντίασις, εως, ἡ, *Diosc.*
- Etre attaqué de ladrerie, ἐλεφαντιᾶν, ἀω-ῶ. —, *avarice sordide*, βυπαρία, ας, ἡ.
- LAGOPHTHALMIE**, *maladie de l'œil ou des paupières*, λαγωφθαλμία, ας, ἡ. *RR.* λαγώς, λιèvre, et ὄφθαλμός, οὐλ.
- LAGUNE** (*lacuna, æ*) τέναγος, εος, τό, *Plut.* τέλμα, ατος, τό, *Aristoph.*
- LAI**, *E* (*facinus, a, um*) εἶδε, ῥθής, εός, δ, ἡ, *Plut.* — (*turpis, e*) αἰσχρός, ἄ, ὄν, *Dém.*
- LAIDEUR** (*turpitudine, inis*) αἰσχος, εος, τό, *tant au propre qu'au fig. Xén.*
- LAIE** (*sus fera*) Ἐηλυκός κάπρος, ου · ἀγρία ὄς, ου σῦς, υός.
- LAIN** (*lana, æ*) ἔριον, ου, τό, *Xén.* εἶρος, εος, τό, *Hom.*
- LAINÉUX**, *EUSE* (*lanosus, a, um*) ἐριώδης, εος, δ, ἡ · ἐριφορός, ου, δ, ἡ, *Théophr.*
- LAÏQUE**, λαϊκός, ἡ, ὄν. *R.* λαός, peuple.
- LAISSE** (*funiculus, i*) σχοινίον, ίου, τό. *Mener quelqu'un en laisse*, τινά χειραγωγεῖν, ῶ.
- LAISSER** (*linquere, relinquere, derelinquere, quo*) λείπειν, ἀπολείπειν, *Xén.* ἐλείπειν, καταλείπειν, πω, ψω, *Isocr.* — échapper l'occasion, τοῦ καιροῦ ἀμαρτάνειν, ω*, *Dém.* Se laisser tomber, ὀλισθαίνειν, ω, *Plut.* Il ne laisse pas d'être sage, μηδὲν ἤττον σωφρονεῖ. Se laisser aller — *Voyez ABANDONNER* [S'.
- LAIT** (*lac, lactis*) γάλα, γάλακτος, τό, *Arist.* Boire du lait, γαλακτοποτεῖν, ῶ, *Athén.* Cochon de lait, δελφάκιον, ίου, τό. Du lait caillé, γάλακτος θρόμβωσις, εως, ἡ, *Diosc.* Du petit-lait, ὀρρός, οὔ, δ, *Arist.*
- LAITAGE** (*lactaria, pl. n.*) γαλάκτιον, ίου, τό.
- LAITE** de poisson (*lactes, ium, f.*) ἡ τῶν ἰχθύων γαλακτίς, ίδος.
- LAITERIE** (*lactaria cella, æ*) ἡ τοῦ γάλακτος ἀποθήκη, ης.
- LAITERON** ou **LAITRON**, *plante lacteuse, nommée vulg. laceron* (*sonchus oleraceus*, *Linn.*) σόγχος, ου, δ.
- LAITREUX**, *EUSE* (*lacteus, a, um*) γαλα-

- κτώδης, εος, δ, ἡ · γαλακτικός, κή, κόν, *Diosc.*
- LAITIÈRE**, γαλακτοπράτρια, ας, ἡ.
- LAITON** (*orichalcum, i*) ὀρείχαλκος, ου, δ, *Plat.*
- LAITUR** (*lactuca, æ*) θρίδαξ, ακος, ἡ, *Diosc.*
- LAMBOÏDE**. Suture lambdoïde (*ou qui a la forme de la lettre Λ, appelée Λάμβδα*) ἡ λαμβδοειδής βραφή, ἧς, *Anat.*
- LAMBEAU** (*segmen, inis*) ἀποκοπή, ἧς, ἡ, *Arist.*
- LAMBIN**, *INE* (*segnis, e*) ὀκνηρός, ἄ, ὄν.
- LAMBOURDE** (*tigillum, i*) δοκίς, ίδος, ἡ.
- LAMBRIS** (*laquear, lacunar, aris*) ὀροφή, ἧς, ἡ · φάνωμα, ατος, τό, *Plut.*
- LAMBRISSE**, *ÉE* (*laqueatus, a, um*) κολοσταθμος, ου, δ, ἡ, *Sept.*
- LAMBRISSE** (*lacunare, o*) κοιλοσταθμῆν, ῶ, *Sept.*
- LAMBRUSQUE** (*labrusca, æ*) ἀγριάμπελος, ου, ἡ, *Diosc.*
- LAME** de métal (*lamina, æ*) πέταλον, ου, τό, *Clém. Alex.*
- LAMENTABLE** (*lamentabilis, e*) θρηνώδης, εος, δ, ἡ, *Hérod.*
- LAMENTABLEMENT** (*lamentabili voce*) ἐλεινωῶς, ὀδυρτικῶς, *Plut.*
- LAMENTATION** (*lamentatio, onis*) θρήνος, ου, δ, *Luc.*
- LAMENTER** ou **SE LAMENTER** (*lamentari, or*) θρηνεῖν, ῶ, *Luc.* ὀδύρεσθαι, ομαι, *Isocr.*
- LAMIE** (*lamia, æ*) λάμια, ας, ἡ.
- LAMPADOPHORE** (*facem gestans*) λαμπαδοφόρος, ου, δ, ἡ.
- LAMPE** (*lucerna, æ*) λύχνος, ου, δ, *Xén.* Mèche d'une —, ἐλλύχνιον, ίου, τό · θρυαλλίς, ίδος, ἡ, *Luc.* Allumer la —, λύχνον ἄπτειν, πτω, ψω, *Thuc.* L'éteindre, σβεννύναι, υμι*, *Plut.* La lampe brûle, καίεται λύχνος, *Xén.*
- LAMPION** (*lucernula, æ*) λυχνίδιον, ίου, τό.
- LAMPROIE** (*petromyzon marinus* aut *fluviatilis*, *Cuv.*) πετρομύζων, οντος, δ. *Ce poisson est ainsi appelé* (*lampetra, æ*) a lambendo petras.
- LANCE** (*lancea, æ*) λόγχη, ης, ἡ, *Arist.* ἔγχος, εος, τό, *Hom.*
- LANCER** (*vibrare, o*) πάλλειν, βάλλειν, ω*, *Hom.* Se lancer (*irruere, o*) ἐφορμαῖν, ῶ, τινί, *Plut.*

NCETTE (*scalpellum* ou *scalpellus*, i) ὁ φλεβοτόμος, τὸ σμιλίον, ου, *Plut.*
NCIER (*lancearius*, ii) λογχοφόρος, ου, *Phil.*
NDE (*inculta terra*) χέρσος γῆ, χέρσος ὄπος.
NGAGE (*lingua*, α; *sermo*, onis) διά-εκτος, ου, ἡ· ὁμιλία, ας, ἡ· λόγος, ου, *Dém.*
NGE (*fascia*, iα) σπάργανον, ου, τό, *Plut.* Envelopper un enfant de langues, τὸ βρέφος σπαργανούν, ὦν-ῶ, *Plut.*
NGUREUSEMENT (*languide*) ἀτόνωσ, (αλαρῶς.
NGUREUX, **EUSE** (*languidulus*, a, um) χαλαρός, ά, ὄν· ἄτονος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.*
NGUE (*lingua*, α) γλῶσσα, ης, *Allig.* γλῶττα, ης, ἡ, *Dém.* Retenir sa langue, τὴν γλῶσσαν ἐπέμειν, ω, ἐφέξω, *Chrys.* Couper la langue, γλωσσοτομεῖν, ῶ, *Plut.* Des hommes qui parlent une langue inintelligible, ἀγνωστότατοι τὴν γλῶσσαν, *Thuc.* Qui parle la même langue, ὁμό-γλωττος, ου, ὁ, ἡ, *Xén.* Qui parle une langue étrangère, ἑτερόγλωσσος, ου, ὁ, ἡ, *N. Test.* Qui parle plusieurs langues, πολύγλωττος, ου, ὁ, ἡ. Qui parle la langue grecque, ἐλληνίζων τῇ φωνῇ, *Esch.* Tableau synoptique de la langue grecque, Πανελληνισμός, οὔ, ὁ.
LANGUE de terre, ἰσθμός, οὔ, ὁ.
LANGUE DE BOEUF (*anchusa officinalis*, *Linn.*) βούγλωσσον, ου, τό.
LANGUE DE CHIEN (*cynoglossum officinale*, *Linn.*) κυνόγλωσσον, ου, τό.
LANGUE DE SERPENT (*ophioglossum vulgatum*, *Linn.*) ὀφιόγλωσσον, ου, τό.
LANGUETTE (*ligula*, α) γλωττίς, ἰδος, ἡ, *Luc.*
LANGUEUR (*languor*, oris) ἀτονία, ἰας, ἡ, *Plut.* μαρασμός, οὔ, ὁ· μαλακία, ἰας, ἡ, *Dém.* Dépérir de langueur, μαραίνεσθαι, ομαι, *Arist.*
LANGUIR (*languere*, eo; *languescere*, sco) μαραίνεσθαι, ομαι, *Arist.* παρακμάζειν, ἄζω, *Diosc.*
LANGUISSAMENT (*languide*) ἀσθενῶς, ἀτόνωσ, *Luc.*
LANGUISSANT, **E** (*languidus*, a, um) ἄρ-ρωστος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.* ἄτονος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.* Discours languissant, ψυχρὸς λόγος, ου.

LANIERE (*lorum*, i) ἱμάς, ἄντος, ὁ, *Xén.*
LANIFERE (*lanifer*, era, um) ἔριοφόρος, ου, ὁ, ἡ, *Théophr.*
LANISTE (*lanista*, α, m.) ὁ τῶν μονομα-χούντων γυμναστής, οὔ.
LANTERNE (*laterna*, α) δέλετρον, ου, τό· φανός, οὔ, ὁ, *N. Test.* — *sourde*, κρύφιος φανός. — *magique*, φαντασιώδης φανός.
LANUGINEUX, **EUSE** (*lanuginosus*, a, um) χνοώδης, εος, ὁ, ἡ, *Théophr.*
LAOMÉDON, roi de Troie, fils d'Ilus et père de Priam, Λαομέδων, οντος, ὁ. Nous expions les parjures de Troie et de Laomedon :
Laomedontæ iuimus perjurja Trojæ :
 Λαομεδοντείας λύομεν ἐπιόρξια Τροίας.
LAPER avec avidité (*avide lambere*, o) προθύμως λάπτειν, πτω, ψω, *Plut.*
LAPEREAU (*tener cuniculus*, i) ἀπαλὸς δασύπους, οδος.
LAPIDAIRE (*gemmarum sculptor*, oris) λιθουργός, οὔ, ὁ, ἡ.
LAPIDATION (*lapidatio*, onis) λιθοβολία, ας, ἡ, *Diod. Sic.*
LAPIDE (*lapidare*, o) λιθάζειν, ἄζω, *Act. des Ap. XIV*, 19.
LAPIDIFIER [*Se* (*lapidescere*, sco) ἀπολι-θοῦσθαι, οὔμαι, *Athén.*
LAPIN, **INE** (*lepus cuniculus*, *Cuv.*) δασύ-πους, οδος, ὁ, *Arist.*
LAPS de temps (*temporis lapsus* ou *de-cursus*, us) ὁ τοῦ χρόνου δρόμος· ἡ τοῦ χρόνου παρέλευσις, εως.
LAPS, **PSE**. Laps et relaps (*lapsus et re-lapsus*, a) δις ἀποστήσας, ασα.
LAQUAIS (*Ang.* lackey) ἀκόλουθος, ου, ὁ, *Dém.*
LARCIN (*furtum*, i) κλοπή, ἡς, ἡ, *Luc.* —, *la chose dérobée*, κλέμμα, ατος, τό, *Plat.* φώριον, ἰου, τό, *Luc.*
LARD (*lardum* ou *laridum*, i) τὸ βειον λίπος, εος.
LARDON, **brocard** (*dictierium*, ii) σκῶμμα, ατος, τό, *Xén.*
LARES (*lares*, ium, m.) οἱ ἐφέστιοι θεοί, ῶν.
LARGE (*largus*, *latus*, a, um) πλατύς, εῖα, ὕ, *Xén.* εὔρύς, εῖα, ὕ, *Plat.* Devenir large, πλατύνεσθαι, ομαι. Le large, *la largeur*, πλάτος, εος, τό. Prendre le

large, πρὸς τὸ πέλαγος ἀνάγειν, γω. Etre au large, ἀφθόνως ζῆν.

LARGEMENT (*largiter, copiose*) ἀφθόνως, δαφιλῶς, *Hérod.* Boire largement, ἀμυστί πίνειν, ω*, *Anacr.*

LARGESSE (*largitio, onis*) δῶρον, ου, τό· δόσις, εως, ἡ, *Plat.* L'action de se laisser corrompre par des largesses, δωροδοκία, ας, ἡ· δωροδόκημα, ατος, τό, *Dém.* Qui ne se laisse pas corrompre par des largesses, ἀδωροδόχτος, ου, δ, ἡ.

LARGEUR (*latitudo, inis*) τὸ πλάτος, εος, *Arist.* τὸ εὖρος, εος, *Plut.* εὐρύτης, πλατύτης, ητος, ἡ, *Xén.*

LARGO, *terme de Musiq.* — Voyez **PRESTO**.

LARIGOT. Boire à tire-larigot, c'est-à-dire à tire-gosier (*de* λάρυγξ, λάρυγγος, gosier) ἀμυστίζειν, ἰζω· ἀμυστί πίνειν, ω*.

LARME (*lacryma, æ*) δάκρυ, υος, τό, *Thuc.* δάκρυον, ου, τό, *Xén.* δάκρυμα, ατος, τό. Verser des larmes, δάκρυα ἀφιέναι, ἰημι*, *Dém.* — des larmes de joie, δακρύειν χαρᾶ, *Xén.* Essuyer les larmes de quelqu'un, δάκρυα ἐξαλείφειν, φω, ψω, *N. Test.* Ne passer aucun jour sans verser des larmes, μηδεμίαν ἡμέραν ἀδακρυτὴ διάγειν, γω, ξω, *Isocr.*

LARME, suc qui coule de plusieurs arbres (*gutta, stilla, æ*) σταλαγμός, οῦ, δ· σταγών, όνος, ἡ, *Athén.*

LARME-DE-JOB (*coix lacryma Jobi, Linn.*) κόϊξ, ἰκος, δ, *Théophr. Hist. des Plant.* I, 16.

LARMOYANT, *E* (*lacrymabundus, a, um*) δακρυῖβρος, όου, ό, ἡ· πολυδάκρυς, υος, ό, ἡ, *Hom.*

LARMOYER (*lacrymari, or*) δακρυῖβροεῖν, ὦ· δακρύειν, ω, *Dém.*

LARRON, ONNESSE (*fur, furis, c.*) φῶρ, ωρός, ό, *Plat.* κλέπτης, ου, ό, *Plut.* κλέπτρια, ας, ἡ, *Grég. Naz.* — Voyez dans *Hérodote* (*Euterp.* § 121) l'histoire du larron adroit et audacieux, dans laquelle le savant Guérin du Rocher n'a cru voir que le chap. XLIX de la Genèse, renfermant les bénédictions prophétiques de Jacob à ses douze fils. Il commence ainsi son explication : RUBEN, nom propre, coupé en deux, aura été lu RU BEN, vois cette pierre, etc., etc., etc. C'est effectivement par là que, dans *Hérodote*,

l'Architecte de Rhampsinit entre en matière, en disant à ses fils : vous voyez cette pierre, etc.

LARYNGOTOMIE (*gutturis incisio*) λαρυγγοτομία, ας, ἡ, *Méd.*

LARYNX (*caput asperæ arteriæ*) λάρυγξ, υγγος, ό.

LAS! — Voyez **HÉLAS!**

LAS, LASSE (*lassus, fessus, a, um*) κεκτηκώς, υἷα, ός· ἀπειρηκίως, υἷα, ός, *Plat.*

LASCIF, IVE (*lascivus, a, um*) ἀσελήγῆς, έος, ό, ἡ, *Luc.* ἀκολαστος, ου, ό, ἡ, *Arist.*

LASCIVEMENT (*lascive*) ἀσελήγως, ἀσελήγειω, ἀκολάστως.

LASCIVETÉ (*lascivitas, atis*) ἀσελήγεια, ας, ἡ· ἀκολασία, ας, ἡ, *Arist.*

LASER (*laserpitium gallicum, Linn.*) σίλφιον, ου, τό, *Diosc.*

LASSANT, E (*onerosus, a, um*) φορτικός, ἡ, όν, *Arist.*

LASSER (*lassare, fatigare, o*) κοποῦν, ὠ· ἀποτρύειν, ω, *Plut.* Se laisser (*lassescere, sco*) ἀποκάμνειν, ω, *Hérod.* ἀποτρύεσθαι, ομαι, *Plut.* Il ne se laisse pas d'écrire, γράφων οὐ διαλείπει.

LASSITUDE (*lassitudo*) κόπος, ου, ό, *N. Test.*

LATANIER (*chamærops humilis, Linn.*) χαμαίρωψ, ωπος, ἡ, *Plin.*

LATENT, E (*latens, entis*) λανθάνων, ουσαν, όν, *Dém.*

LATÉRAL, E (*lateralis, e*) παράπλευρος, ου, ό, ἡ.

LATÉRALEMENT (*a latere*) πλαγίως.

LATICLAVE (*laticlavium, ii*) τὸ πλατύστημα, ου, *Hérod.*

LATIN, INE (*latinus, a, um*) ῥωμαϊκός, ἡ, όν, *Plut.* Parler latin (*latine loqui, or*) ῥωμαϊστὶ λέγειν, *Plut.*

Ὅς μὴ ῥωμαϊκοῖς Ἑλληνικὰ γράμματα ζεύξη,

οὐ δύναται ξυνετοῦ τοῦνομα ἐνδρὸς ἔχειν.

Qui non Græca simul junxit documenta Latinis,

Non poterit docti nomen habere viri.

LATINISER, ῥωμαϊζειν, ἰζω.

LATINISME, ῥωμαϊσμός, οῦ, ό.

LATINISTE, ῥωμαϊστής, οῦ, ό.

LATINITÉ (*latinitas, atis*) ῥωμαϊκὴ δει-

λεκτος, ου · Ρωμαϊκός λόγος, ου, *Plut.*
LATITUDE (*latitudo, inis*) τὸ πλάτος, εως, *Arist.* τὸ εὖρος, εως, *Plut.*
LATOMIE (*lapidicina, æ*) λατομία, ας, ἡ · λατομεῖον, ου, τό. *RR.* λα̅ς ου λα̅ς, pierre, et τέτομα, *parf. de* τέμνειν, couper, tailler.
LATONE, mère d'Apollon et de Diane, Αητώ, όος-ούς, ἡ.
LATRIE. Culte de latrie, *culte que l'on rend à Dieu seul*, λατρία, ας, ἡ.
LATRINES (*latrina, æ; oletum, i*) κοπρίον, ὠνος, δ · ἀφεδρίον, ὠνος, δ, *N. Test.*
LATTE (*asserculus, i*) σανίδιον, ίου, τό, *Esch.*
AURÉAT (*laureatus, a*) δαφνηφόρος, ου, δ, ἡ.
AURÉOLE. *La lauréole mâle ou garou, est toujours verte (Daphne laureola, Linn.) La lauréole femelle ou bois-gentil, perd ses feuilles (Daphne mezereum, Linn.) Dioscoride en fait mention au livre IV, chap. 173, sous le nom de Συμελαία, ας, ἡ, c'est-à-dire olivier-thym.*
LAURIER (*laurus nobilis, Linn.*) δάφνη, ης, ἡ, *Arist.* — rose (*nerium oleander, Linn.*) νήριον, ου, τό · ροδοδάφνη, ης, ἡ. — Alexandrin, ζάλεια, ας, ἡ, *Diosc.*
LAVAGE (*lotio, onis*) πλύσις, εως, ἡ, *Eust.*
LAVANDE (*lavandula spica, Linn.*) νάρδος, ου, ἡ.
LAVANDIÈRE (*quæ lintea purgat*) πλύντρια, ας, ἡ, *Poll.*
LAVASSE (*rapidus imber, bris*) βραγαδιος ὄμβρος, ου.
LAVE-MAIN (*malluvium, ii*) χειρόνιπτρον, ου, τό, *Aristoph.*
LAVEMENT (*lavatio, onis*) λοῦσις, εως, ἡ. — *clystère, κλυστήρ, ἦρος, δ.*
LAVER (*lavare, o, lavi*) λούειν, ω, *Luc.* — ses pieds, ses mains, τούς πόδας, τὰς χεῖρας νίπτειν, πτω, ψω. — du linge, πλύνειν, ω. Se laver d'un crime (*crimen diluere, o*) περὶ τοῦ ἐγκλήματος ἀπολογεῖσθαι, οὔμαι, *Isocr.*
LAVEUR, *EUSE* (*qui, quæ lavat*) πλυντήρ, ἦρος, δ · πλύντρια, ας, ἡ, *Poll.*
LAVOIR (*lavacrum, i*) πλύσιμον, ου, τό · λουτρόν, οὔ, τό, *N. Test.*
LAVURE (*lotura, æ*) ἀπόπλυμα, ατος, τό.
LAXATIF, *IVE* (*alvum resolvens*) χαλαστι-

κός, ἡ, ὄν. Avoir une vertu laxative, τὴν κοιλίαν λύειν, ω, σω, ου χαλᾶν, ὤ, ἄσω.
LAVETTE (*capsa, capsula, æ*) κάψα, ης, ἡ, *Suid.* καψάκιον, ίου, τό, *Mésyech.*
LE, LA, LES (*les Latins n'ont point cet article*) δ, ἡ, τό. *Voyez le Panhellénisme.* — Je le vois, je la vois, je les vois, αὐτόν, αὐτήν, αὐτὸ δρᾶω · αὐτούς, αὐτάς, αὐτὰ βλέπω.
LÉ d'une toile, d'une étoffe (*panni latitudo*) τὸ τοῦ βράκου πλάτος, εως.
LÉCHER (*lingere, go*) λεῖχειν, χω, ζω · περιλειχμῆν, ὤ, *Luc.*
LEÇON (*memoriter ediscendum*) τὸ μαθητέον, ου. — (*documentum, i*) διδασκαλία, ας, ἡ · μάθημα, ατος, τό. Les diverses leçons des anciens auteurs (*variar lectiones*) αἱ ποικίλαι ῥήσεις, εων.
LECTEUR, TRICE (*lector, oris*) ἀναγνώστης, ου, δ, *Plut.*
LECTURE (*lectio, onis*) ἀνάγνωσις, εως, ἡ, *Plut.* Qui aime la lecture, φιλιαναγνώστης, ου, δ.
LÉCYTHE (*ampulla, æ*) λήκυθος, ου, ἡ, *Plut.*
LÉDUM, *arbrisseau résineux, λῆδον, ου, τό. La gomme qui en découle se nomme ladadum.*
LÉGAL, *E* (*legalis, e*) νομικός, ἡ, ὄν, *Xén.*
LÉGALEMENT (*pro legibus*) νομικῶς.
LÉGALISATION (*testimonium auctoritatis publica firmatum*) ἡ νομικὴ βεβαίωσις, εως.
LÉGALISER (*publica auctoritate firmare*) νομικῶς ἐπικυροῦν, ὤ, ὡσω.
LÉGAT du pape (*pontificis legatus*) δ τοῦ ἀρχιερέως πρέσβυς, εως.
LÉGATAIRE universel, κληρονόμος δλόκληρος, ου.
LÉGATION (*legatio, onis*) πρεσβεία, ας, ἡ, *Dém.*
LÉGENDE d'une médaille (*numismatis inscriptio, onis*) ἡ τοῦ νομίσματος ἐπιγραφή, ἡς.
LÉGER, ÈRE (*levis, e*) κοῦφος, ἡ, ον, *Plat.* ἑλαφρός, ἄ, ὄν, *Plut.* Achille aux pieds légers, πόδας ὡκὲς Ἀχιλλεύς, *Hom.* Troupes légères, οἱ ψιλοί, ὦν, *Xén.*
LÉGÈREMENT, à la légère (*leviter*) κούφως, ἑλαφρῶς, *Eur.* — (*temere*) εὐήθως, *Dém.* προπετῶς, *Isocr.*

LEGÈRETE (*levitas, alis*) κουφότης, ἡτος, ἢ. *Theophr.* ἐλαφρότης, ἡτος, ἢ.
LEGION (*legio, onis*) τάγμα, ατος, τό, *Plut.*
LÉGIONNAIRE (*legionarius, ii*) ταγματικός, οὔ, δ.
LÉGISLATEUR, TRICE (*legislator, oris*) νομοθέτης, ου, δ, *Arist.* Θεσμοθέτης, ου, δ, *Esch.*
LÉGISLATIF, IVE, νομοδοτικός, ἡ, ὄν.
LÉGISLATION (*legislatio, onis*) νομοθέτημα, ατος, τό, *Plut.*
LÉGISTE (*legum peritus, i*) νομικός, οὔ, δ.
LEGITIME (*legitimus, a, um*) νόμιμος, ἔννομος, ου, δ, ἢ, *Dém.* Enfants légitimes, γνήσιοι παῖδες, ὧν.
LÉGITIME (*hereditatis legitima portio*) τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας, *Luc*, XV, 12.
LÉGITIMITÉ (*legitime*) νομίμως, ἔννομως, *Dém.*
LÉGITIMITÉ (*legitimus status, us*) νομίμη στάσις, εως.
LEGS (*legatum, i*) τὸ καταλειπόμενον, ου, *Dém.*
LÈGUE par testament (*testamento legare, o*) διατίθεσθαι, εμαι, *N. Test.* Celui ou celle qui lègue, δ διαθέμενος, ἢ διαθεμένη.
LÉGUME (*legumen, inis*) ὄσπριον, ἰου, τό, *Gal.* Des légumes (*olera, um*) λάχανα, ὧν, τά, *Theophr.*
LÉGUMINEUX, EUSE (*oleraceus, a, um*) λαχανώδης, εος, δ, ἢ, *Diosc.* λαχανήρος, ἄ, ὄν, *Theophr.*
LEMAN (*lacus Lemanus*) ἡ Λέμανος λίμνη, *César.*
LEMME, terme de Mathém., λῆμμα, ατος, τό, *Plut.*
LEMNOS, ile de l'Archipel, Αἴημος, ου, ἢ.
LÉMURES (*lemures, um, m.*) μορμῶνες, ὧν, οί, *Xén.*
LENDEMAIN [LE (*postridie*) τῇ ὑστεραία, *Plat.*
LÉNITIF (*lenimentum, i*) ἡπίαμα, ατος, τό.
LENT, E (*lentus, a, um*) βραδύς, εἶα, ὄ, *Plat.* ὀκνηρός, ἄ, ὄν, *Xén.* Digestion lente, βραδυπεψία, ας, ἢ. Qui a l'esprit lent à concevoir, δυσμαθής, εος, δ, ἢ, *Plat.*

LENTE (*lens, lendis, f.*) κόνις, ἰδος, ἢ, *Arist.*
LENTÉMENT (*lente, tarde*) βραδέως, ὀκνηρῶς, *Dém.*
LENTEUR (*lentitudo, inis*) βραδύτης, ἡτος, ἢ, *Grég. Naz.*
LENTICULAIRE (*lenticularis, e*) φακοειδής, εος, δ, ἢ.
LENTILLE (*lens, lentis, f.*) φακῆ, ου φακῆ, ῆς, ἢ, *Plut.* — (*lentigo, inis*) φακός, οὔ, δ, *Diosc.*
LENTISQUE (*pistacia lentiscus, Linnée*) σῆνος, ου, ἢ, *Diosc.* Huile de lentisque, σῆνέλαιον, ου, τό.
LÉONIDAS, général lacédémonien, Λεωνίδα, ἰδα, δ.
LÉONIN, INE. Société léonine (*leonina societas*) λεωντεία συμμαχία, ἰας. — On appelle vers léonins ces vers latins rimés, tels que ceux que les savants s'exerçaient à composer à la cour du pape Léon X. Les maximes de l'Ecole de Salerne sont écrites en vers léonins :
Caseus hic nequam, qui concoquit omnia se quam;
Caseus ille bonus, quem dat avara manus.
LÉONTOPÉTALON (*plante*) λεοντοπέταλον, ου, τό.
LÉOPARD (*felis leopardus, Cuv.*) πάρδος, ου, δ' πάρδαλις, εως, ἢ, *Arist.*
LÈPRE (*lepra, e*) λέπρα, ας, ἢ, *N. Test.* ἔλεφαντίασις, εως, ἢ, *Diosc.*
LÈPREUX, EUSE (*leprosus, a, um*) λεπρώδης, εος, δ, ἢ · λεπρός, ἄ, ὄν, *N. Test.*
LEQUEL, LAQUELLE (*qui, quæ, quod*) ες, ἢ, δ. Lequel des deux? (*uter, ultra, utrum?*) πότερος, α, ον; *Xén.*
LES. — Voyez LE, LA.
LESBOS, ile de l'Archipel, Λέσβος, ου, ἢ. Vivre en Lesbien, Λεσβίζειν ou Λεσβιάζειν, ἄζω.
LESE. — Crime de lèse-majeste (*læsa majestatis crimen*) τὸ καθοσιώσως ἐπ' κλημα, ατος.
LÈSER (*ludere, do, si*) βλάπτειν, πτω, ψω, *Plat.*
LÉSINE (*sordida avaritia, e*) μικρολογία, ας, ἢ. Les comiques donnent à un homme naturellement enclin à la lésine l'épithète

de κυμινοπριστοκαρδαμογλύφος, ου, qui signifie partager un grain de cumin, et éplucher une feuille de cresson.

LESINER (*nimis sumptui parcere, co*) μικρολογεῖσθαι, οὔμαι.

LESION (*læsio, onis*) βλάβις, εως, ἡ, *Plat.*

LESSIVE (*lixivium, ii*) κονία, ίας, ἡ, *Arist.*

LEST d'un navire (*saburra, æ*) ἔρμα, ατος, τό, *Arist.*

LESTE (*expeditus, a, um*) εὔπορος, πρόχειρος, ου, δ, ἡ.

LESTEMENT (*expedite*) ἐτοίμως, προχείρως, *Dém.*

LESTER un navire (*navem saburrare, o*) τὴν ναῦν ἐρματίζειν, ἴζω, *Plut.*

LESTRIGONS, *peuples anthropophages*, Λαιστρυγόνες, ων, οί· — οὐκ ἀνδρῶσιν ἐοικότες, ἀλλὰ γίγασι, *Hom. Odys. X, 120.*

LÉTHARGIE (*veternus, i*) ληθαργία, ας, ἡ, *Diosc.*

LÉTHARGIQUE (*veternosus, a, um*) ληθαργικός, ἡ, ὄν.

LÉTHÉ, fleuve de l'oubli, Αθήνη, ης, ἡ.

LETRE (*littera, æ*) γράμμα, ατος, τό, *Plut.* — (*epistola, æ*) ἐπιστολή, ἡς, ἡ, *Dém.* La lettre tue, mais l'esprit vivifie, τὸ μὲν γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ, *Paul, II. Cor. III, 6.* L'étude des belles-lettres, ἡ φιλολογία, ίας. Un homme de lettres, φιλόλογος, ου.

LETTRE, ÊE (*litteratus, a*) πεπαιδευμένος, μένη.

LEUCOPHLEGMATIE, *terme de Méd.* λευκοφλεγματίας ὑδρῶψ, ωπος.

LEUCOPHLEGMATIQUE, λευκοφλεγματώδης, εος, δ, ἡ. R. λευκός, blanc, et φλέγμα, pituite.

LEUCTRES, ville de Béotie (*Leuctra, orum*) Αεῦκτρα, ων, τά. Il campa à Leuctres, ἔστρατοπεδεύσατο ἐν Αεῦκτροις, *Xén. Hellén. VI, 4.* Αεῦκτρα, ας, serait un barbarisme. — Voyez CUTHÈRE.

LEUR (*suus, a, um; ou illorum, arum, orum*) σφέτερος, α, ον. Je leur ai dit (*ipsis dixi*) αὐτοῖς ου αὐταῖς εἶπα.

LEURRE (*illicium, ii*) Ξέληγτρον, ου, τό· ἐπαγωγή, ἡς, ἡ, *Plat.*

LEURRER (*inescare, sco*) δελεάζειν, ἀζω, *Xén.*

LEVAIN (*fermentum, i*) ζύμη, ης, ἡ, *Plut.* Du pain sans levain, ἄζυμος ἄρτος, ου.

LEVANT (*oriens, entis*) ἀνατολή, ἡς, ἡ, *N. Test.* Du levant au couchant, ἀφ' ἡλίου ἀνιόντος μέχρι δυομένου, *Esch.*

LEVANTIN, INE (*orientalis, e*) ἀνατολικός, ἡ, ὄν.

LEVÉE (*moles, is*) χῶμα, ατος, τό, *Dém.* χοῦς, οὔ, δ, *Thuc.* Faire des levées de troupes, δπλίτας καταλέγεσθαι, ομαι, *Xén.* Faire une levée de boucliers, φρουάτειν καὶ μελετᾶν κενά, *Ps. II, 1.*

LEVER les yeux, les mains, (*oculos, manus erigere, go*) τοὺς ὀφθαλμούς, τὰς χεῖρας ἀνορθοῦν, ὦ, ὦσω. — des troupes, ὀπλίτας καταλέγεσθαι, ομαι, *Xén.* — un plan, διαγράφειν, φω, ψω, *Polyb.* Se lever (*surgere, go, surrexi*) ἐξανίστασθαι, αμαι, *Sept.* Le soleil se lève, ὁ ἥλιος ἀνατέλλει, *N. Test.*

LEVER. Le lever du soleil (*solis ortus, us*) ἡ τοῦ ἡλίου ἀνατολή, ἡς.

LEVIER (*vectis, is, m.*) μογλός, οὔ, δ, *Diod. Sic.* μογλίον, ίου, τό, *Luc.*

LEVIS. Pont-levis (*arrectarius pons, tis*) εὐκίνητος γέφυρα, ας.

LÉVITIQUE, *le troisième des livres de Moïse*, Αεῦιτικόν, οὔ, τό.

LEVRAUT (*lepusculus, i*) λαγώδιον, ίου, τό.

LEVRE (*labium, labrum, labellum, i*) χεῖλος, ους, τό, *Xén.* Qui a de grosses, de petites lèvres, πρόχειλος, λεπτόχειλος, ου, δ, ἡ. Goûter du bout des lèvres (*primoribus labris gustare, o*) χεῖλεσιν ἄκροις γεύσασθαι, *Phil.* Se mordre les lèvres, χελύνην ἐσθίειν, ω, *Aristoph.*

LEVRIER (*vertagus, i*) λαγοθήρας κύνων, κυνός.

LEXICOGRAPHE (*Lexici auctor, oris*) Λεξικογράφος, ου, δ.

LEXIQUE, dictionnaire, surtout de la langue Grecque (*dictionary, vocabularium, ii*) λεξικόν, οὔ, τό.

LEZ (*prope*) πλησίον, ἐγγύς.

LÉZARD (*lacertus, ta*) σαῦρος, σαῦρα, *Théocr.* — tacheté (*stellio, onis*) ἀσκάλαθος, ου, ὁ, *Arist.*

LIAIS. Pierre de liais, λειός τις λίθος, ου.

LIAISON (*connexio, onis*) συναφή, συμπλο-

- κῆ, ἦς, ἡ, *Plat.* — (*amicia conjunctio*) εὐνοια, ας, ἡ· ἔνωσις, εως, ἡ.
- LIANT**, E. Caractère liant, ἐπισεικῆς φύσις, εως.
- LIASSE** de papiers (*chartarum fasciculus*, i) χαρτῶν σύνδεσμος, ου, ὁ, *Hérod.*
- LIBAN**. Le mont —, Λίβανος, ου, ὁ.
- LIBANOTIS**, plante à odeur d'encens, λιβανωτίς, ἴδος, ἡ.
- LIBATION** (*libatio, onis*) σπονδή, ἦς, ἡ, *Xén.*
- LIBELLE** (*famosus libellus*, i) ὕβριστικὸν βιβλαρίδιον, ἰου, τό.
- LIBÉRAL**, E (*liberalis, e*) ἐλευθέριος, ου, ὁ, ἡ, *Isocr.* — (*munificus, a, um*) φιλόδωρος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.* Les arts libéraux (*ingenuæ artes, ium*) ἐλευθέριοι τέχναι, ὧν.
- LIBÉRALEMENT** (*liberaliter*) ἐλευθερίως, *Xén.* — (*munifice*) δαψιλῶς, *Bas.*
- LIBÉRALITÉ** (*liberalitas, atis*) ἐλευθεριότης, ἦτος, ἡ, *Arist.* — (*munificentia, æ*) δαψιλία, ας, ἡ· πολυδωρία, ας, ἡ, *Xén.*
- LIBÉRATEUR**, TRICE (*liberator, oris*) ἐλευθερωτής, οὔ, ὁ, *Luc.*
- LIBÉRER** [Se de ses dettes (*ære alieno se liberare*) τὰ χρέα ἀποδιδόναι, δίδωμι*, *Aristoph.*
- LIBERTÉ** (*libertas, atis*) ἐλευθερία, ἱας, ἡ, *Dém.* Chérir la liberté, ἐλευθερίαν ἀγαπᾶν, ὦ, *Isocr.* Mettre quelqu'un en liberté, τινὰ εἰς ἐλευθερίαν ἐξαιρεῖσθαι, οὔμαι, *le même.*
- LIBERTIN**, INE (*libidinosus, a, um*) ἀκόλαστος, ου, ὁ, ἡ, *Arist.*
- LIBERTINAGE** (*immodica licentia, æ*) ἀκολασία, ας, ἡ, *Arist.*
- LIBERTINER** (*lascivire, io*) ἀσελγαίνειν, ω, *Dém.*
- LIBRAIRE** (*librarius, ii*) βιβλιοπώλης, ου, ὁ.
- LIBRAIRIE** (*librorum commercium, ii*) βιβλιοπωλίον, ἰου, τό.
- LIBRATION** (*libratio, onis*) ταλάντωσις, εως, ἡ.
- LIBRE** (*liber, era, erum*) ἐλεύθερος, α, ον, *Dém.* — (*sui juris*) αὐτεξούσιος, αὐτόνομος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.* Propos trop libres, αἰσχροβόρημοσύνη, ἦς, ἡ, *Dém.*
- LIBREMENT** (*libere*) ἐλευθέρως, *Isocr.* Parler librement, παρῤῥησιάζεσθαι, ομαι, *Act. des Ap. XIX, 8.*

- LIBYE** (*Libya, æ*) Λιβύη, ἦς, ἡ. Vent de Lybie (*Africus, i*) Λίψ, ἰός, ὁ.
- LICE** (*stadium, ii*) στάδιον, ἰου, τό, *Hér.* — où l'on court à cheval, ἵππόδρομος, ου, ὁ. Entrer en lice, σταδιοδρομεῖν, ὦ, *Dém.*
- LICE** (*lictum, ii*) ὕφασμα, ατος, τό· μίτος, ου, ὁ, *Synés.* — Dans les tapisseries, on distingue la haute lice de la basse lice.
- LICE** (*canis venaticæ*) θηρευτικὴ κύων, κυνός, *Xén.*
- LICENCE** (*licentia, æ*) ἄδεια, ας, ἡ· ἐξουσία, ας, ἡ, *Dém.* — (*immodica libertas*) ἀνεσις, εως, ἡ, *Plat.*
- LICENCIER** une légion (*missam facere legionem*) τὸ τάγμα προίεναι, -ἔημι*, *Plut.*
- LICENCIUSEMENT** (*licentius*) ἐξουσιαστικώτερον.
- LICENCIeux**, EUSE (*licentiosus, a, um, Tac.*) ἐξουσιαστικός, ἡ, ὄν· ἀκόλαστος, ου, ὁ, ἡ, *Arist.* Mener une vie licencieuse, ἀσώτως ζῆν, ζάω, ὦ, ζήσομαι, *Luc. XV, 13.*
- LICHEN**, plante parasite, λειχήν, ἦνος, ὁ, *Diosc.*
- LICITATION** (*licitatio, onis*) ὑπερθεματισμός, οὔ, ὁ. — Voyez ENCHÈRE.
- LICITE** (*licitus, a, um*) θεμιτός, ἡ, ὄν, *Plat.*
- LICITEMENT** (*legitime*) θεμιτῶς.
- LICITER** (*licitari, or*) ὑπερθεματίζειν, ἕω, ἴσω.
- LICOL** ou LICOU (*capistrum, i*) κημός, οὔ, ὁ, *Xén.* φιμός, οὔ, ὁ, *Luc.*
- LICORNE** (*unicornis, is, m.*) μονόκερος, ωτος, ὁ, *Arist.*
- LICTEUR** (*lictor, oris*) ραβδοῦχος, ου, ὁ, *Isocr.*
- LIE** de vin (*fax, fæcis, f.*) τρυῆς, υγός, ἡ, *Plut.* — de l'huile, ἀμοργή, ἦς, ἡ, *Diosc.* — du peuple, συρφετός, οὔ, ὁ· σύρφαξ, ακος, ὁ, ἡ· *Aristoph.* Boire jusqu'à la lie, μέχρι τρυγὸς ἐκρῶρειν, ὦ, *Synés.*
- LIE**, gai, joyeux. Faire chère lie, εὐχεῖσθαι, οὔμαι, *Xén.* εὐφρανθῆναι καὶ χαρῆναι, *Luc, XV, 30.*
- LIÈGE** (*quercus suber, Linn.*) φελλοῦρος, υος, ἡ. Son écorce (*suber, eris, n.*) φελλός, οὔ, ὁ, *Luc.* De liège (*subereus* ou

siberinus) φέλλινος, η, ον, *le même*.
LIEN (*vinculum*, i) δεσμός, οὔ, δ, *Plut.*
 — *On dit au pluriel* οἱ δεσμοί *et* τὰ δεσμά. Un cheval qui a rompu ses liens, ἵππος δεσμὸν ἀποβῆξας, *Hom. II. 570.*
LIENTERIE (*intestinatorum lœvitas*) λειεντερία, ας, ἡ, *Méd.*
LIER (*ligare*, ο) δέειν, ἀναδέειν, ἔω, τὶ πρὸς τι, *Thuc.* Se lier d'amitié avec quelqu'un (*amicitia sese cum aliquo conjungere*) φιλικῶς τινι συναναστρέφασθαι, οὔμαι, *Plut.*
LIÈRE (*hedera helix*, Linn.) κισσός, κιττός, οὔ, δ, *Théophr.*
LIÈRE terrestre (*glechoma hederacea*, Linn.) γαμαίκισσος, ου, δ.
LIESSE, *gâté, joie* (*lœtitia*, α) φαιδρότης, ητος, ἡ.
LIEU (*locus*, i) τόπος, ου, δ, *Dém.* — de franchise, ἄσυλον, ου, τό. En premier lieu, πρῶτον μὲν, *Dém.* Elire une personne au lieu d'une autre, ἀντί τινος ἄλλον αἰρεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.*
LIEUE (*leuca*, α). *Ce mot dérive de* λευκός, ἡ, ὄν (*albus*, a, um), *parce que les distances itinéraires se marquaient autrefois, comme elles se marquent encore aujourd'hui, avec des bornes de pierre, dont la blancheur frappe de loin l'œil des voyageurs. Comme le mot lieue était très-vague, on énonce maintenant avec plus de précision les grandes distances en myriamètres, et les petites en kilomètres. Toulouse est à 72 myriamètres de la Capitale; Versailles est à 20 kilomètres de Paris. — Voyez KILOMÈTRE, et MÈTRE.*
LIEUTENANT (*locum alicujus tenens*) τοποτηρητής, οὔ, δ. Lieutenant du roi (*regius præfectus*, i) βασιλικὸς ἑπαρχος, ου.
LIEUX d'aisances. — *Voyez LATRINES.*
LIEVRE (*lepus timidus*, Cuv.) λαγώς, ὦ, δ, *Dém.* λαγώς, οὔ, δ, *Luc.*
LIGAMENT (*ligamen, inis*) δεσμός, οὔ, δ, *Dém.*
LIGATURE (*ligatura*, α) ἄμμα, ατος, τό.
LIGNAGE. — *Voyez LIGNÉE.*
LIGNAGER. Retrait lignager, *terme de palais, ἀγχιετία*, ας, ἡ. User de ce droit, ἀγχιετεύειν, ω, σω, *Sept. Ruth, IV, 6.*
LIGNE (*linea*, α) γραμμή, ἡς, ἡ, *Arist.*

— perpendiculaire, κάθετος γραμμή. — droite, εὐθεῖα γραμμή, *Eucl.* — d'écriture (*versus*, us), στίχος, ου, δ. — équinoxiale (*æquator, oris*) ἰσημερινὸς κύκλος, ου, *Théophr.* Lignes de circonvallation (*fossæ, arum*) τάφροι, ων, αἰ, *Dém.* Ligne, cordeau (*amussis*, is, f.) στάθμη, ης, ἡ, *Plut.* Des vaisseaux de ligne; — *quoique les Anciens n'eussent point de navires correspondants à nos vaisseaux de ligne, je crois pouvoir emprunter à Homère une expression qu'il emploie plusieurs fois (notamm. II. I, 306.)* νῆας ἕϊσας, *c'est-à-dire* æquis ordinibus dispositas, *ou* disponi aptas in eadem linea. — Ligne de pêcheur (*linea piscatoria*) ὀρμιά, ἄς, ἡ, *Plut.* Ligne ascendante et descendante, οἱ πρόγονοι καὶ ἀπόγονοι, ων, *Généal.*
LIGNÉE (*stirps, stirpis*, f.) γενεά, ἄς, ἡ γένος, εος, τό, *Dém.*
LIGNEUX, EUSE (*lignosus, a, um*) ξυλώδης, εος, δ, ἡ, *Théophr.*
LIGNIFIER [*SE* (*in lignum abire, eo*) ξυλωῦσθαι, οὔμαι.
LIGUE (*fœdus, eris*) συνθήκη, ης, ἡ, *Isocr.* — (*factio, onis*) στάσις, εως, ἡ στασιασμός, οὔ, δ, *Arist.*
LIGUER [*SE* (*societatem coïre, eo*) συνθήκην ποιεῖσθαι, οὔμαι, *Isocr.* στασιάζειν, ἄζω, *Plut.*
LIGEUR, EUSE (*factiosus, a*) στασιώδης, εος, δ, ἡ, *Xén.*
LILAS, *syringa vulgaris*, Linn.
LILACÉES (*liliacei flores*) τὰ κρινώδη ου κρινοειδῆ ἄνθη.
LIMACE. — *Voyez LIMAZON.*
LIMAZON (*limax, acis*, f.) κοχλίαι, ου, δ, *Diosc.*
LIMAILLE (*ramentum*, i) περίψημα, ατος, τό.
LIMANDE (*marinus passer, eris*) ψήττα, ης, ἡ.
LIMBE du soleil (*limbus*, i) ἡ τοῦ ἡλίου περιφέρεια, ας.
LIME (*lima, α*) ῥίνη, ης, ἡ, *Xén.*
LIMÈRE (*limare, ο*) ῥινεῖν, ὦ, ἦσω, *Diosc.* — (*expolire, io, ivi*) κατακοσμεῖν, ὦ, ἦσω.
LIMIER (*indagator cantis, is*) ἰχνευτής κύων, κυνός.
LIMINAIRE. — *Voyez PRÉLIMINAIRE.*

LIMITATION (*limitatio, onis*) ὄρισμός οὔ, δ, *Arist.*

LIMITE (*limes, itis, m.*) ὄρος, ου, δ, *Dém.*
Les limites d'un empire (*imperii fines, tum*) οἱ τῆς ἀρχῆς ὄροι, ὠν, *Hérod.*

LIMITER (*limitibus circumscribere, bo, psi*) περιορίζειν, ἴζω, *Arist.*

LIMITROPHE (*limitaneus, a, um*) μεθόριος, ου, δ, ἡ, *Plut.* Etre limitrophe ou contigu à... μεθορίζειν, ἴζω, τινί.

LIMODORE (*limodorum tuberosum, Linn.*) λειμόδωρον, ου, τό, *Théophr., de Causis Plant. V, 22.*

LIMON (*limus, i*) πηλός, οὔ, δ· ἰλύς, ὄος, ἡ, *Hérod.* — (*citrus limon, Linn.*) χίτριον μῆλον, ου. — (*temo, onis*) ῥυμός, οὔ, δ, *Hom. Il. V, 726.*

LIMONADE, κιτρία πόσις, εως.

LIMONEUX, EUSE (*limosus, a, um*) ἰλωῶδης, εος, δ, ἡ, *Gal.*

LIMPIDE (*limpidus, a, um*) καθαρός, ἄ, ὄν· διαφανής, εος, δ, ἡ, *Arist.*

LIMPIDITÉ (*limpitudō, inis*) διαφάνεια, ας, ἡ, *Eust.*

LIMURE (*limatura, æ*) ῥίνημα, ατος, ἡ, *Hérod.* ῥίνισμα, ατος, τό, *Diosc.*

LIN (*linum usitatissimum, Linn.*) τὸ λίνον, ου, *Théophr.* Lin cru, ὠμόλινον, ου, τό, *Hipp.* Lin très-fin, βύσσος, ου, ἡ. Une tunique de lin, λινούς χιτῶν, ὠνος, *Philostr.*

LINAIRE (*antirrhinum linaria, Linn.*) ἀντίρρηνον, ου, τό.

LINCEUL (*lintheum, lintheolum, i*) σινδών, ὄνος, ἡ, *Hér.*

LINÉAIRE (*linearis, e*) γραμμικός, ἡ, ὄν· γραμμώδης, εος, δ, ἡ, *Théophr.*

LINÉAMENT, trait du visage (*lineamentum, i*) ὁ τοῦ προσώπου χαρακτήρ, ἦρος. R. χαράσσειν, graver.

LINGE (*lintheum, i*) ὀθόνη, ἡς, ἡ. Petit linge (*lintheolum, i*) ὀθόνιον, ἴου, τό, *Théophr.* λῖς, λιτός, ὄ, ου *peut-être* λῖτον, ου, τό· — κατὰ λῖτα πετάσας, *Hom, Il. VIII, 441.*

LINGER, ÈRE (*linterius, a*) ὀθονοποιός, οὔ, δ, ἡ· ὀθονοπῶλης, ου, δ.

LINGERIE (*linteria officina, æ*) ὀθονοθήκη, ἡς, ἡ.

LINGOT d'or ou d'argent (*aurea ou argentea massa, æ*) χρυσοῦν ου ἀργυροῦν γάλαντον, ου.

LINGUAL, E. On appelle linguales les consonnes dont l'articulation dépend des divers mouvements de la langue. — Voyez

LABIAL, E.

LINON (*tenuè lintheum, i*) λεπτόν λίνον, ου, τό.

LINTEAU d'une porte (*superliminare, i*) ὑπέρθυρον, ου, τό, *Plut.*

LINUS, Αίνος, ου, δ. — Linus, Orphée et Musée, trois poètes antérieurs à Homère, florissaient vers le 13e siècle avant notre ère.

LION (*felis leo, Cuv.*) λέων, οντος, δ, *Arist.*
Une peau de lion (*leonina pellis, i*) λεοντή ἑορά, ἄς.

LIONCEAU (*leonis catulus, i*) λεοντιδεύς, έως, δ· plur. λεοντιδεῖς.

LIONNE (*lea, leæna, æ*) λέαινα, ἡς, ἡ, *Arist.*

LIPOGRAMMATIQUE (*quibusdam litteris carens*) λειπογραμματικός, ἡ, ὄν.

LIPOME (*adiposus tumor*) λίπωμα, ατος, τό· λιπώδης ὄγκος, ου.

LIPOTHYMIE (*animi deliquium, ii*) λειποθυμία, ας, ἡ, *Hérod.*

LIPPE. — Voyez LIPPY.

LIPPÉE. Un chercheur de franchises lippées, un écornifleur (*cænipeta, æ, m.*) παράσιτος, ου, δ, *Athén.*

LIPPITUDE (*lippitudo, inis*) λήμη, ἡς, ἡ, *Hésych.* λημία, ας, ἡ, *Hipp.*

LIPPY, UE (*labiosus, a*) πρόχειλος, ου, δ, ἡ, *Luc.* Un lippu, subst. (*labeo, onis*) χείλων, ὠνος, δ.

LIQUÉFACTION (*liquefactio*) τῆξις, εως, ἡ· τηκεδών, ὄνος, ἡ, *Diod. Sic.*

LIQUÉFIER (*liquefacere, cio, feci*) τῆχειν, ἀνατῆχειν, κω, ξω, *Plut.* Se liquéfier (*liqueescere, sco*) ἀνατῆκεσθαι, ομαι, le même.

LIQUEUR (*liquor, oris*). — Ce mot est pris du grec ἰχώρ, ὠρος, c'est-à-dire de cette liqueur d'ambrosie qui, selon Homère (*Il. V, 340*), coulait dans les veines des Immortels : τὸ ὑγρόν, οὔ· ὑγρότης, ἡτος, ἡ, *Plut.* Un vin de liqueur (*dulcius vinum*) γλυκίων ὄνος, ου.

LIQUIDE (*liquidus, a, um*) ὑγρός, ἄ, ὄν, *Diosc.* — Sur les consonnes appelées liquides, voyez (pages 349 et 468) la dernière édition du Schrevelius.

LIQUIDER une affaire, un compte, etc. (*negotium explicare* ou *expedire*, το) τὸ πρᾶγμα, τὰς εὐθύνας διασαφηνίζειν, ἴζω, *Polyb.*

LIQUIDITÉ (*liquiditas, atis*) ὑγρότης, ητος, ἦ, *Plut.*

LIQUEURUX, RUSE, en parlant de vin, γλυκύς, γλυκίων οἶνος.

LIRE (*legere, go, gi*) ἀναγινώσκειν, γίνωσκω, *Dém.* J'ai lu Homère, et je le relirai, τὸν Ὅμηρον ἀνέγνωκα, καὶ αὖθις ἀναγνώσομαι. Lire ou réciter des vers (*carmina recitare, o*) τὰ ποιημάτια ἀναλέγειν, εἶθαι, *Luc.* Lire dans l'avenir (*ventura videre, eo*) τὰ μέλλοντα προορᾶν, ὦ, *Dém.*

LIS (*lilium candidum*, Linn.) λείριον, ίου, τό, *Diosc.* III, 116. κρίνον, ου, τό, *N. Test.* σοῦσον, ου, τό, *mot pris du phénicien.* Fleurs de lis, λειριόεντα ἄνθη, ὦν.

LISBONNE (*Olyssipo, onis*, Pline) ἡ τοῦ Ὀδυσσεύς πόλις.

LISERON, petit ou grand (*convolvulus arvensis* ou *sepium*, Linn.) συνελισσόμενόν τι ἄνθος, εος.

LISEUR, RUSE (*lector, oris*) ἀναγνώστης, ου, δ, *Plut.*

LISIBLE (*lectu facilis, e*) εὐανάγνωστος, ου, δ, ἦ.

LISIBLEMENT (*ita ut facile legi possit*) εὐαναγνώστως.

LISIÈRE (*limbus, i*) κράςπεδον, ου, τό. — (*fascia, æ*) δεσμός, οὔ, δ. — (*finis, ium*) κέρατα, ων, τά.

LISSE (*lævis, e*) λισσός, ἦ, ὄν· λειτός, α, ον, *Luc.*

LISSER (*lævigare, o*) λειοῦν, ὦ· λαιαίνειν, *Phil.* ἐπιλειαίνειν, ω, *Plut.*

LISTE (*index, icis, m. series, ei*) κατάλογος, ου, δ· τάξις, εως, ἦ, *Dém.*

LIT (*lectus, i; cubile, is*) κλίνη, ης, ἦ, *Isocr.* κοίτη, ης, ἦ (*d'où est venu le vieux mot français couette*) εὐνή, ἦς, ἦ, *Xén.* Etre au lit, κεῖσθαι ἐν τῇ κλίνῃ, *Isocr.* Rester au lit toute une journée, ὅλην ἡμέραν ἐν τῇ κλίνῃ διάγειν, γω, ζω, *Plut.* Faire le lit (*lectum sternere, no*) τὴν κλίνην στρωννύειν, υμι*, *Xén.* Lit nuptial, Θάλαμος, ου, δ, *Plut.* Lit d'un fleuve (*alveus, i*) χαράδρα, ας, ἦ, *Dém.*

LITANIES (*supplicationes*) λιτανεῖαι, ὦν, αἶ.

LITEAU (*lupi cubile, is*) φωλεός, οὔ, δ, *Plut.*

LITHARGE, écume de l'argent, λιθάργυρος, ου, δ, *Diosc.* R. λίθος, pierre, et ἄργυρος, argent.

LITHIASIE (*calculi generatio*) λιθίασις, εως, ἦ, *Méd.*

LITHOCOLLE (*lapidum gluten*) λιθοκόλλα, ης, ἦ.

LITHOGRAPHIE, λιθογράφος, ου, δ, ἦ. R. λίθος, pierre, et γράφειν, écrire.

LITHOGRAPHIE, λιθογραφία, ας, ἦ.

LITHOGRAPHIER, λιθογράφειν, φω, ψω.

LITHOGRAPHIQUE, λιθογραφικός, ἦ, ὄν.

LITHOLOGIE (*lapidum descriptio*) λιθολογία, ας, ἦ.

LITHOLOGUE (*lapidum descriptor*) λιθολόγος, ου, δ, ἦ.

LITHOPHAGE (*lapidem comedens*) λιθοφάγος, ου, δ, ἦ.

LITHOPHYTE (*lapidea planta*) λιθόφυτον, ου, τό.

LITHOTOME, λιθοτόμον, ου, τό, *Chir. R.* λίθος, pierre, et τέτομα, *parf. de τέμνειν*, couper.

LITHOTOMIE, λιθοτομία, ας, ἦ, *mêmes racines.*

LITHOTOMISTE, λιθοτομιστής, οὔ, δ, *mêmes racines.*

LITHOTRIPTIQUE (*calculus frangens*) λιθοτριπτικός, ἦ, ὄν, *Méd.*

LITIÈRE (*lectica, æ*) φορεῖον, εἶου, τό, *Plut.* Litière portée par six hommes, ἐξάφορον, ου, τό.

LITIÈRE (*stramentum, i*) στρώμα, ατος, τό, *Xén.*

LITIGE (*litigium, ii*) ἀμφισβήτησις, εως, ἦ, *Dém.*

LITIGIEUX, RUSE (*litigiosus, a, um*) ἐριστικός, ἦ, ὄν, *Isocr.*

LITISPENDANCE (*inchoatae litis prolatio*) ἐνεστηχυῖα δίκη, ης.

LITOTE (*extenuatio, onis*) λιτότης, ητος, ἦ, *Rhét.*

LITRE, λίτρον, ου, τό. C'est une mesure de capacité, de la contenance d'un décimètre cube, et dont le poids, en eau distillée, est égal à un kilogramme. — Voyez MÈTRE.

LITRON. — Voyez LITRE.

LITTÉRAIRE (*litterarius, a, um*) γραμματικὸς, ἡ, ὄν, *Alhén.* Discussion littéraire, ἡ περὶ λόγων ἐξέτασις, εως.

LITTÉRAL, **E** (*litteralis, e*) δ κατὰ γράμμα ὦν, οὔσα. Le Grec littéral, ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, *par opposition avec le Grec moderne ou vulgaire*, ἡ ἀπλορωμαϊκὴ διάλεκτος.

LITTÉRALEMENT (*ad verbum*) κατὰ τὸ γράμμα.

LITTÉRATEUR (*litterator, oris*) γραμματιστής, οὔ, δ, *Plut.* φιλόλογος, ου.

LITTÉRATURE (*litteratura, æ*) γραμματεία, ας, ἡ· φιλολογία, ας, ἡ.

LITURGIE (*ministerium, ii*) λειτουργία, ας, ἡ.

LITURGIQUE (*ministratorius, a, um*) λειτουργικὸς, ἡ, ὄν.

LIVÈCHE (*ligusticum levisticum, Linn.*) σμύρνιον, ἰου, τό, *Plin.*

LIVIDE (*lividus, a, um*) πελιδνός, ἡ, ὄν, *Thuc.*

LIVIDITÉ (*livor, oris*) πελιδνότης, ητος, ἡ· πελώμα, ατος, τό, *Diosc.*

LIVRAISON d'une marchandise (*mercis traditio, onis*) τοῦ ἐμπορεύματος παράδοσις, εως, ἡ, *Thuc.*

LIVRE (*liber, bri*) βίβλος, ου, ἡ, *Dém.* βιβλίον, ἰου, τό, *Luc.* Petit livre, βιβλίδιον, βιβλαρίον, βιβλαρίδιον, ἰου, τό.

LIVRE, ou seize onces. Voyez KILOGRAMME. —, ou vingt sols. Voyez FRANC.

LIVRÉE (*famularis vestis, Cic.*) ὑπηρετητικὴ ἐσθῆς, ἦτος.

LIVRER (*aliquid alicui tradere, do*) τινί τι παραδίδοναι, δίδωμι*, *Hér.* Se livrer entièrement à une affaire, ἑαυτὸν διὰ παντός τινι πράγματι διδόναι, *Dém.*

LIVRET (*libellus, i*) βιβλίδιον, βιβλαρίδιον, ἰου, τό.

LOBE du foie, du poumon, etc. (*lobus, i*) λοβός, οὔ, δ.

LOBULE, *dimin. du précéd.*, λόβιον, ἰου, τό.

LOCAL, **E** (*localis, e*) τοπικὸς, ἡ, ὄν, *Gal.*

LOCATAIRE (*inquilinus, a*) ἐντόπιος, ἰου, δ, ἡ· ἐνοικος, ου, δ, ἡ, *Strab.*

LOCATION (*locatio, onis*) μίσθωσις, ἀπομίσθωσις, εως, ἡ, *Dém.*

LOCHE (*cobitis taenia, Cuv.*) κωβίτις, ἰδος, ἡ.

LOCHIRS, *terme de Méd.* λοχίαι, ὦν, τά. R. λοχός, οὔ, ἡ, *puerpera.*

LOCUTION (*locutio, onis*) φράσις, ἔκφρασις, εως, ἡ.

LOBIER (*lodix, icis, f.*) σισύρα, ας, ἡ.

LOGARITHME, λογαριθμὸς, οὔ, δ. R. λόγος, raison, et ἀριθμὸς, nombre.

LOGARITHMIQUE, λογαριθμικὸς, κή, κόν, mêmes racines.

LOGE (*lugurium, ii; casa, æ*) καλύβη, ης, ἡ, *Thuc.* στέγη, ης, ἡ, *Strab.* Petite loge (*casula, æ*) καλύβιον, ἰου, τό, *Plut.*

LOGEABLE (*habitabilis, e*) οἰκίσιμος, ου, δ, ἡ.

LOGEMENT (*habitatio, onis*) οἰκησις, εως, ἡ, *Dém.*

LOGGER (*habitare, o*) οἰκῆν, κατοικεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.*—quelqu'un (*aliquem hospitio excipere, io*) τινὰ ξενίζειν, ἴζω, *Dém.* Logette (*casula, æ*) καλύβιον, ἰου, τό, *Plut.*

LOGICIEEN (*logicae peritus*) λογικὸς, οὔ.

LOGIE, *terminaison grecque qui signifie discours sur* (λόγος). — Voyez ASTROLOGIE, THÉOLOGIE, etc.

LOGIQUE (*logica, æ*) λογική, ἦς, ἡ, *souvent. τέχνη.*

LOGIQUEMENT (*secundum logicam*) λογικῶς.

LOGIS (*domus, us; habitatio, onis*) οἶκος, ου, δ· οἶκία, κατοικία, ας, ἡ. Demeurer au logis (*domi manere, eo*) οἰκουρεῖν, ὦ, ἦσω· οἶκοι μένειν, ὦ, *Dém.* Changer de logis (*migrare, o*) κατοικίεσθαι, ομαι, *Isocr.*

LOGISTES (*rationum exactores*) λογισταί, ὦν, οί, *Plut.*

LOGISTIQUE, *ancien nom de l'algèbre*, λογιστικὴ, ἦς, ἡ.

LOGOGRIPE (*captiosus sermo*) λογογράφος, ου, δ· γριφώδης λόγος. R. γρίφος ου γρίπος, filet.

LOGOMACHIE (*pugna de verbis*) λογομαχία, ας, ἡ.

LOI (*lex, legis*) νόμος, ου, δ· θεσμός, οὔ, δ, *Dém.* Obéir aux lois, τοῖς νόμοις πείθεσθαι, ομαι. La loi ordonne ou défend telle ou telle chose, λέγει τοῦτο δ νόμος· ἀπαγορεύει τοῦτο δ νόμος, *Dém.* — Le mot νόμος, signifiant loi, était inconnu à Homère, ainsi que le mot τύχη, fortune. — Voyez FORTUNE. Or, comme ces deux mots grecs se rencon-

trent dans les hymnes vulgairement attribués à Homère (par ex. — χαῖρε, θεά, δὸς δ' ἄμμι ΤΥ'ΧΗΝ, εὐδαιμονίην τε), on a droit d'en conclure que ces hymnes pourraient bien avoir été composés par quelque poète moins ancien.

LOIN (*longe, procul*) μακράν, πόρρω. Loin de l'Océan (*procul Oceano, longe a mari*) πόρρω τοῦ Ὠκεανοῦ. De loin (*eminus*) μακρόθεν, πόρρωθεν. Bien loin d'être ignoré, il a sur tous les autres une grande supériorité, προέχει, οὐχ ὅσον λαμβάνει, *Arist.* Un homme qui a mal au pied, ne peut aller bien loin, ὁ τὸν πόδα νοσίων, οὐκ ἂν προσβάλλη μακράν, *Soph. Philoct.*

LOINTAIN (*longinquitas, atis*) διάστημα, ατος, τό, *Plut.*

LOINTAIN, E (*longinquus, a, um*) μακρός, ἄ, ὄν, *Plut.*

LOIR (*mus glis, Cuv.*) μυωξός, ελειός, οὔ, ὄ, *Arist.*

LOIRE (*Liger, eris, m.*) ὁ Αἰγερικὸς ποταμός.

LOISIBLE (*licitus, a, um*) θεμιτός, ἦ, ὄν, *Plat.*

LOISIR (*otium, ii*) σχολή, ἦς, ἦ, *Dém.* Avoir du loisir, σχολάζειν, ἄζω, *Xén.* N'en avoir pas, ἀσχολεῖσθαι, οὔμαι. Travailler à loisir, κατὰ σχολήν, ἐπὶ σχολῆς τι πράττειν, ττω, ξω, *Dém.*

LOMBES (*lumbi, orum*) ἰζύς, ὕος, ἦ, *Gal.* ὄσφύς, ὕος, ἦ, *Arist.*

LONG, UE (*longus, a, um*) μακρός, ἄ, ὄν, *Thuc.* δολιχός, ἦ, ὄν. Qui a le cou long, δολιχοδαιρος, ου, δ, ἦ. Qui a les mains longues, μακρόχειρ, χειρος, δ, ἦ, *Plut.* Le long du fleuve, κατὰ τὸν ποταμόν. Se promener en long et en large, κατὰ μῆκος τε καὶ πλάτος περιπατεῖν, ὦ, ἦσω. Je sais de longue main, πρὸ πολλοῦ οἶδα. A la longue, προϊόντος τοῦ χρόνου. Il serait trop long d'en faire le détail, μακρὸν ἔστι διεξιέναι, ἴημι *, *Plat.*

LONGANIMITÉ (*longanimitas, atis*) μακροθυμία, ας, ἦ. Doué de —, μακρόθυμος, ου, δ, ἦ.

LONGE (*lorum, i*) ἱμάς, ἄντος, ὄ, *Xén.* — de veau (*lumbus vitulinus*) μόσχειος ὄσφύς, ὕος, ἦ.

LONGÉVITÉ (*longævitas, atis*) μακροβιότης, ητος, ἦ, *Arist.* Qui en est doué (*longævus, a, um*) μακρόβιος, ου, δ, ἦ, *Luc.*

LONGIMÉTRIE, mot hybride. — Voyez HYBRIDE.

LONGITUDE (*longitudo, inis*) μῆκος, εος, τό, *Isocr.* μακρότης, ητος, ἦ, *Plut.*

LONGTEMPS (*diu, longo tempore*) δῆν, πολλὸν χρόνον. Il n'y a pas longtemps qu'il est arrivé, οὐ πολὺς χρόνος, ἐξ οὗ ἦλθεν, *Isocr.* Depuis longtemps, ἐκ πολλοῦ χρόνου, *Dém.* Longtemps avant la guerre de Troie, πολὺ ἀνωτέρω τῶν Τροϊκῶν.

LONGUEMENT (*per longum tempus*) διὰ πολλὸν χρόνον.

LONGUE, ETTE (*longiusculus, a, um*) ὑπομήκης, εος, ὄ, ἦ, *Diosc.*

LONGUEUR (*longitudo, inis*) μῆκος, εος, τό, *Isocr.* μακρότης, ητος, ἦ, *Plut.* Traîner la guerre en —, τὸν πόλεμον ἀναβάλλεσθαι, ομαι, *Dém.*

LOPIN (*carnis frustum, i*) κρέως κόμμα, ατος, τό.

LOQUACITÉ (*loquacitas, atis*) ἀδολεσχία, μακρολογία, ας, ἦ, *Isocr.* — Voyez BABELLARD.

LOQUET (*pessulus, i*) μοχλίων, του, τό, *Luc.*

LOGNER (*collimare ou collineare, o*) στοχάζεσθαι, ομαι, τινός, *Arist.*

LOGNETTE (*conspicillum, i*) διόπτρα, ας, ἦ.

LORIOT (*oriolus galbula, Cuv.*) γλωρίων, ωνος, ὄ, *Arist. Hist. des Anim. IX, 22.* ἔκτερος, ου, ὄ, *Plin.*

LORS, alors (*tunc, tum*) τότε, τῆμος. Dès lors, ἐκ τούτου χρόνου. Pour lors, τότε. Lors des événements, παρ' αὐτὰς τὰς συμφοράς.

LORSQUE (*cum, quando*) ὅτε, ἡνίκα, ἰνδίκ. ὅταν, subj. *Dém.*

LOS (*laus, laudis*) ἔπαινος, ου, ὄ, *Dém.*

LOSANGE, terme de Géom. ῥόμβος, ου, ὄ.

LOT (*pars, artis; portio, onis*) μέρος, εος, τό, *Dém.* μερίς, ἰδος, ἦ. — (*sors, ortis*) κλήρος, ου, ὄ, *Dém.*

LOTÉRIE. Billets de loterie (*fortunæ sortes, ium*) οἱ τῆς τύχης κλήροι, ων.

LOTION (*lotio, onis*) πλύσις, εως, ἦ, *Eust.*

LOTIR (*in partes dividere, do*) διαμερίζειν, ἴζω, *N. Test.*

LOTOPHAGES, Λωτοφάγοι, ων. — Voyez *Hom. Od. IX, 91-97.*

LOTOS, plante délicieuse, qui (suivant Homère) faisait oublier leur patrie à

ceux qui en mangeaient, λωτός, οὔ, δ.

LOUABLE (*laudabilis, e*) ἀξιειπαινέτος, ου, δ, ἡ· αἰνετός, *Hésych.* ἐπαινετός, ἡ, ὄν, *Chrys.*

LOUABLEMENT (*laudabiliter*) ἐπαινετῶς, ἀξιειπαινῶς.

LOUAGE (*locatio vel conductio, onis*) μίσθωσις, *Isocr.* ἀπομισθῶσις, εως, ἡ, *Dém.*

LOUANGE (*laus, laudis*) ἔπαινος, ου, δ· ἐγκώμιον, ίου, τό, *Dém.* Combler quelqu'un de louanges, πᾶσαν εὐφημίαν τινὶ παρέχεσθαι, ομαι, *Dém.*

LOUANGER (*laudibus cumulare, o*) περὶ τίνος ἔπαινον ποιῆσθαι, οὔμαι, *Isocr.*

LOUANGEUR, RUSE (*laudator, trix*) ἐπαινήτης, ου, δ, *Dém.* ἐπαινετής, ίδος, ἡ.

LOUCHE (*luscus, sca; strabo, onis, m.*) φολκός, οὔ, δ, *Hom. II. II, 217, Portrait de Thersite.* παραελώψ, ὤπος, δ, ἡ· στραβός, ἡ, ὄν, *Gal.* Une expression louche, ἀμφίβολος λέξις, εως, *Isocr.*

LOUCHER (*oculos distorquere, eo*) στραβίζειν, ἴω. Action de loucher, στραβισμός, οὔ, δ.

LOUER quelqu'un (*aliquem laudare, o*) τινὰ ἐπαινεῖν, ὦ, ἔσω, *Dém.* ἐγκωμιάζειν, ἄζω, ἄσω, *parf.* ἐγκεκωμιάκα, *Isocr.*

LOUER une maison, *la donner ou la prendre à louage* (*domum locare vel conducere*) τὸν οἶκον μισθοῦν ἢ μισθοῦσθαι, *Dém.*

LOUP (*canis lupus, Cuv.*) λύκος, ου, δ, *Arist.* Entre chien et loup, λυκόφως, ωτος, τό. — *Sur le changement de λύκος en lupus, Voyez (page 391) la dernière édition du Schrevelius.*

LOUP-CERVIER (*felis lynx, Cuv.*) λύγξ, λυγκός, δ, ἡ, *Arist.*

LOUPE (*tuberculum, i*) γαγγλίον, ίου, τό· φύμα, ατος, τό, *Plut.*

LOUP-GAROU (*terriculamentum, i*) μορμολύκειον, ου· λυκείον, είου, τό. — *Voyez LYCANTHROPE.*

LOURD, E (*gravis, e*) βαρύς, εἶα, ὅ, *tant au propre qu'au figuré.*

LOURDAUD, E (*stupidus, a*) ἀνάσθητος, ου, δ, ἡ, *Gal.* ἀβέλτερος, α, ον, *Dém.*

LOURDEMENT (*graviter*) βαρέως, *Xén.* — (*stolide*) βλακικῶς, ου βλακωδῶς, *Justin Martyr.*

LOURDERIE (*stupiditas, atis*) ἀβέλτερι, ας, ἡ, *Arist.*

LOURDEUR (*gravitas, atis*) βάρος, εος, τό· βαρύτης, ητος, ἡ, *Plut.*

LOURDISE (*stoliditas, atis*) ἡλιθιότης, ητος, ἡ, *Hésych.*

LOUTRE (*mustela lutra, Cuv.*) ἔνυδρις, εως, ἡ, *Arist.*

LOUVE (*lupa, æ*) λύκαινα, ης, ἡ, *Plat.*

LOUVETEAU (*lupi calulus, i*) λυκιδεύς, έως, δ, *plur.* λυκιδεῖς.

LOUVOYER (*obliquo cursu navigare, o*) λοξοδρομεῖν, ὦ.

LOUVRE (*lupara, æ*) τὸ βασίλειον, είου.

LOXODROMIE (*obliqua navigatio*) λοξοδρομία, ας, ἡ.

LOXODROMIQUE, λοξοδρομικός, κή, κόν. R. λοξός, oblique, *et* δέδρομα, *parf. de l'inusité* δρέμω, *je cours.*

LOYAL, E (*probus, a, um*) καλοκάγαθος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

LOYALEMENT (*optima fide*) κελῶς, δρθῶς, πιστῶς, *Dém.*

LOYAUTÉ (*probitas, atis*) καλοκαγαθία, ας, ἡ, *Xén.*

LOYER (*merces, edis*) μισθός, οὔ, δ, *Dém.* Donner ou prendre une maison à loyer (*domum locare vel conducere*) οἶκον μισθοῦν ἢ μισθοῦσθαι, *Dém.*

LU, UE (*lectus, a, um*) ἀναγνωσθείς, είσα, έν. — *Voyez LIRE.*

LUBIE (*tubido, inis*) ἐπιθυμία, ας, ἡ.

LUBRICITÉ (*lascivia, æ*) ἀσελγεια, ας, ἡ, *Phil.*

LUBRIEFIER (*viscosum reddere, do*) γλισχραίνειν, αίνω.

LUBRIQUE (*lascivus, a, um*) ἀσελγής, έος, ὅ, ἡ, *Luc.*

LUBRIQUEMENT (*libidinose*) ἀσελγῶς, ἀκολάστως, *Arist.*

LUCARNE (*fenestella, æ*) θυρίδιον, ίου, τό, *Plut.*

LUCIDE (*lucidus, a, um*) σαφής, έος, ὅ, ἡ· φωτεινός, ἡ, ὄν, *Xén.*

LUCIEN, de Samosate, Λουκιανός δ Σαμοσατεύς, έως.

LUCIFER (*Lucifer, Veneris stella*) φωσφόρος, ου, δ, ἡ, *Aristoph.* έωςφόρος, ου, δ, *Sept.*

LUCINE, déesse qui préside aux naissances (*Lucina, Ilithyia, æ, Hor.*) Εἰλεθουσία, ας, ἡ.

UCRATIF, IVE (*quæstuosus, a, um*) κερ-
δαλέος, α, ον, *Xén.* Peu ou point lucrati-
f, ἀκαρδής, έος, δ, ή.

UCRE (*lucrum, i*) κέρδος, εος, τό,
Dém.

UETTE (*uva, æ*) σταφυλή, ής, ή.

URE (*fulgor, oris*) αὐγή, ής, ή · λαμ-
κρότης, ητος, ή, *Plut.* — (*species, ei*)
ήδος, εος, τό.

UGUBRE (*lugubris, e*) Θρηνώδης, εος,
ή, ή · πενθικός, ή, όν · γοερός, ά, όν,
Bas.

UGUBREMENT (*lugubriter*) πενθικώς,
Xén.

UI. C'est lui (*hic est*) αυτός έστι. Je
lui ai dit (*illi dixi*) αυτόν ου αὐτῆ είπον.

UIRE (*lucere, eo*) φαίνειν, ω, *Plat.* φέγ-
γεσθαι, ομαι, *Arist.*

UISANT, E (*lucidus, a, um*) φωτεινός, ή,
όν, *Xén.* φαεινός, ή, όν, *Luc.* Un ver
uisant (*lampyris noctiluca, Cuv.*) λαμ-
πυρίς, ίδος, ή, *Plin.*

UIÈRE (*lux, lucis; lumen, inis*) φῶς,
ός, τό, *Arist.* φέγγος, εος, τό. —
connaissance, intelligence, γνώσις, εως,
ή, *Isocr.* σύνεσις, εως, ή, *Dém.*

UMIGNON (*ellyphnium, ii*) έλλύχνιον, ίου,
τό.

UMINAIRE (*lumênare, is*) φωστήρ, ήρος,
ή, *Sept.*

UMINEUX, EUSE (*luminosus, a, um*)
ρωτεινός, ή, όν, *Xén.* φεγγώδης, εος, δ, ή,
Grég. Naz.

UNAIRE (*lunaris, e*) σεληναίος, α, ον,
Luc.

UNATIQUE (*lunaticus, a, um*) σεληνια-
κός, ή, όν · σεληνιαζόμενος, η, ον, *N.*
Test.

UNDI (*lunæ dies*) ή τῆς σελήνης, *sous-*
ent. ήμέρα. — *Voyez JEUDI.*

UNE (*luna, æ*) σελήνη, ης, ή, *Arist.*
μήνη, ης, ή. Nouvelle lune, νεομηνία,
ς, ή. Pleine lune, πανσελήνον, ου, τό.
La lune croit ou décroît, ή σελήνη αυ-
ζάνεται ή φθίνεται. La lune est éclip-
sée, ή σελήνη έκλείπει.

UNETTE d'approche, τηλεσκόπιον, ίου, τό.

Les anciens n'avaient pas l'usage
des lunettes, qui n'ont été inventées que
vers l'an 1300.

UNULE (*lunula, æ*) σεληνίς, ίδος, ή ·
σελήνιον, ίου, τό.

LUPERCALES (*lupercalia, ium*) λύκαια, ων,
τά.

LUPIN (*lupinus albus, Linn.*) Θέρμος, ου,
δ, *Diosc.*

LUSTRAL, E. Eau lustrale (*lustralis aqua,*
æ) καθάρσιον ύδωρ, ατος, *Grég. Naz.*

LUSTRATION (*lustratio, onis*) άγνισμός,
καθαρίσμός, οὔ, δ, *Plut.*

LUSTRE (*quinquennale lustrum*) πεν-
ετηρίς, ίδος, ή, *Thuc.* — (*brachiatum*
candelabrum) πολύλυχνος, ου, δ.

LUSTRE (*nitior, oris*) στιλβωσις, εως, ή,
Bas. στιλβηδών, όνος, ή, *Suid.* στιλβη,
ης, ή, *Hésych.* Donner du lustre, στιλ-
βοῦν, ὦ, ὡσα, τί.

LUSTREUR, donner du lustre (*illustrare, o*)
φωτίζειν, ίζω, ίσω, τί, *Gal.* καταλάμπειν,
πω, ψω, τί, *Plut.*

LUT (*lutum, i*) πηλός, οὔ, δ.

LUTÈCE, ancien nom de Paris (*Lutetia, æ*)
Λευκετία, ας, ή.

LUTER (*luto obturare, o*) πηλοῦν, ὦ.

LUTH (*testudo, inis*) χέλυς, υος, ή, *Ara-*
tus.

LUTINS (*lemures, um, m.*) μυρμῶνες, ων,
οί, *Xén.*

LUTTE (*lucta, æ*) πάλη, ης, ή, *Plut.*
πάλαισμα, ατος, τό, *Xén.*

LUTTER (*luctari, or*) παλαίειν, ω, σω,
Eur.

LUTTEUR (*luctator, oris*) παλαιστής, οὔ,
δ, *Plut.*

LUXATION (*luxatio, onis*) έξάρθρωσις, εως,
ή · έξάρθρωμα, ατος, τό, *Gal.*

LUXE (*luxus, us*) τρυφή, ής, ή · πολυτέλεια,
ας, ή, *Isocr.*

LUXER (*luxare, o*) έξαρθροῦν, ὦ, *Arist.*
Se luxer le pied, τὸν πόδα στρέφειν, φω,
ψω, *Hér.*

LUXURE (*luxuria, æ*) άσωτία, άκρατία, ας,
ή, *Arist.*

LUXURIEUX, EUSE (*luxuriosus, a, um*)
άσωτος, ου, δ, ή, *Arist.*

LUZERNE (*medicago sativa, Linn.*) τρί-
φυλλον, ου, τό.

LYCANTHROPE (*homo lupus*) λυκάνθρωπος,
ου, δ.

LYCANTHROPIE, λυκανθρωπία, ας, ή. R.
λύκος, λoup, et άνθρωπος, homme.

LYCAON, roi d'Arcadie, Λυκάων, ονος, δ.

LYCÉE d'Athènes (*Lycæum, i, Cic.*) Λύ-
κειον έν Αθήναις.

- LYCURGUE**, législateur de Sparte, Λυκούργος, ου, δ.
LYMPHATIQUE (*lymphaticus, a, um*) νυμφόληπτος, ου, δ, ή, *Plat.*
LYMPHE (*lymphe, æ*) νύμφη, ης, ή · ἕδωρ, ατος, τό.
LYNX (*felis lynx, Cuv.*) λύγξ, λυγκός, ή, *Arist.* De lynx, λύγχειος, α, ον. Qui a des yeux de lynx, δξύτερον τοῦ λυγκέως βλέπομενος, ἐνή, *Aristoph.*
LYRE (*lyra, æ*) λύρα, ας, ή. Jouer de la lyre, λυρίζειν, ἴζω.
LYRIQUE. Poésie lyrique, λυρική ποίησις, εως, *Athén.*
LYSANDRE (*Lysander, dri*) Λύσανδρος, ου, δ.
LYSIAS, orateur, Λυσίας, ου, δ.
LYSIMACHIE (*lysimachia vulgaris, Linn.*) λυσιμαχία, ας, ή. — 580.

M.

M. *Lettre mugissante, classée parmi les liquides, et tenant néanmoins à l'ordre des labiales. Devant les lettres Π, Β, Φ, Ψ, M, elle remplace le N, et l'on écrit συμπλέκω, συμβαίνω, συμφέρω, συμφηρίζω, συμμένω, au lieu de συνπλέκω, κ.τ.λ. On peut remarquer que, dans presque toutes les langues, le M est le signe caractéristique du mot Mère, Mater, Μητήρ, comme le P est celui du mot Père, Pater, Πατήρ.*

Ma (*mea*) ἐμή, pourvu que le subst. grec soit féminin. Ma maison (*domus mea*) ἐμὸς οἶκος, ἐμή οἰκία, ἐμὸν οἶκημα. On dit plus communément ὁ οἶκός μου, la maison de moi.

MACARON, τὸ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ Μάκαρες ποθέουσιν, *Batrachom.* 39 (*id est, dulce hoc mellitum, quod ipsi Cælicolæ desiderant*). — Voyez notre édit. tétragl. Toulouse, 1829.

MACARONIQUE, espèce de vers dans le genre de ceux dont est composée l'épigramme sur la mort de Michel Morin :

Est juxta nostram grandissimus Ormus
Eglisam, etc.

- MACÉDOINE**, Μακεδονία, ἱας, ή. Qui est de —, Μακεδών, ὄνος, δ.
MACÉRER (*macerare, o*) ἐκτῆχειν, κ.τ.λ. *Eur.* — (*debilitare, o*) ἀποτρύειν, κ.τ.λ. *Soph.*
MACHEFER (*ferri scoria, æ*) ή τοῦ σιδήρου σκωρία, ἱας.
MACHELIÈRE. Les dents mâchelières (*maxillares dentes, tum*) οἱ μολοδόστων, *Eust.*
MACHER (*mandere, do*) μασσᾶσθαι, ὦμαι *Theophr.*
MACHINAL, ε (*machinalis, e, Plin.*) μηχανικός, ή, ὄν, *Arist.*
MACHINALEMENT (*machinali modo*) αἰσιν μάλιστα.
MACHINATEUR (*sceleris architectus*) μηχανοδόξος, ου, δ, ή, *Thémist.*
MACHINATION (*moliatio, onis*) μηχανοδόξια, ας, ή.
MACHINE hydraulique, pneumatique, κ.τ.λ. ὑδραυλική, πνευματική μηχανή, ής.
MACHINER (*moliri, tor*) μηχανοδοξᾶσθαι, ὦμαι, τι ἐπί τινι *Dém.*
MACHINISTE (*machinarius, ii*) μηχανοδόξος, οὔ, δ, ή.
MACHOIRE (*maxilla, æ*) γνάθος, ου, ή, *Dém.* σιαγών, ὄνος, ή, *Sept.*
MAÇON (*murorum structor, oris*) τετραποικός, οὔ, δ, *Poll.*
MAÇONNAGE (*cæmentum, i*) χάλιξ, ἱκος, ή, *Thuc.*
MAÇONNER (*cæmento struere, o, xi*) τοῦ τοίχου, ὦ, ὠσω, *Plut.* τὸ τοίχος οὐ τοῦ τοίχου ἀνορθοῦν, ὦ, *Dém.*
MAÇONNERIE (*cæmentitia structura, æ*) τετραποικία, ας, ή.
MACRE ou châtaigne d'eau (*trapa natans, Linn.*) ὑδροκάστανον, ου, τό.
MACROBE (q.d. *longævus*) Μακρόβιος, ου, δ.
MACULE (*macula, æ*) σπῖλος, ου, δ, *Diosc.*
MACULER (*maculare, o*) σπιλοῦν, ὦ, *N. Test.*
MADAME (*domina, æ*) κυρία, ας, ή · ἑσπασπινα, ης, ή. Mesdames (*dominæ, arum*) δέσποιναί, ὦν, αἱ.
MADMOISELLE, δεσποσύνη, ης, ή.
MADRÉ, ἐε (*vaser, fra*) πανοῦργος, ου, δ, ή, *Dém.*

ADÉPHORE, Θαλάσσιον λιθόφυτον, ου.
ADRIER (*crassior asser, eris*) παχεῖα ἰανῆ, ἴδος.
AFU, **UE**. Maslu et rebondi, γνάθων καὶ πολύσαρκος.
AGASIN (*reconditorium, ii*) ἀποθήκη, ης, ἡ, *Thuc.* Magasin d'armes, δολοθήκη, ης, ἡ.
AGE (*magus, i*) μάγος, ου, δ, *Xén.* — Γόν Θεοσεβῆ, καὶ Θεολόγον, καὶ ἱερέα οἱ Ἡέροι Μάγον λέγουσιν, *Hésych.*
AGICIEN, **ENNE** (*magus, i; saga, æ*) μάγος, ου, δ, ἡ, *Luc.*
AGIE (*magia, æ*) μαγεία, ας, ἡ, *Plut.* Exercer la magie, μαγεύειν, εὔω, *le néme.*
AGIQUE (*magicus, a, um*) μαγικός, ἡ, ὄν. Enchantements magiques, μαντεύματα, ὠν, τά, *Eur. Suppl. 1410.*
AGISTRAL, **ALE** (*magistratis, e*) διδασκαλικός, ἡ, ὄν, *Xén.*
AGISTRALEMENT (*imperiose*) ἡγεμονικῶς, ἐπιτακτικῶς, *Suid.*
AGISTRAT (*magistratus, us*) προστάτης, ου, δ' ἄρχων, ὄντος, δ, *Dém.*
AGISTRATURE (*magistratus, us*) ἀρχή, ἡς, ἡ, *Dém.* δυναστεία, ας, ἡ, *Isocr.*
AGNANIME (*magnanimus, a, um*) μεγαλόψυχος, ου, δ, ἡ, *Arist.*
AGNANIMENT (*magno animo*) μεγαλόψυχως, *Dém.*
AGNANIMITÉ (*magnanimitas, atis*) μεγαλοψυχία, ας, ἡ, *Arist.*
AGNATS (*magnates*) μεγιστᾶνες, ὠν, οἱ, *N. Test.*
AGNETIQUE (*magneticus, a, um*) μαγνητικός, ἡ, ὄν.
AGNIFICENCE (*magnificentia, æ*) μεγαλοπρέπεια, ας, ἡ, *Dém.* S'exprimer avec magnificence, μεγαληγορεῖν, μεγαλοβρῆμονεῖν, ὦ, ἡσω.
AGNIFIÉ (*magnificare, o*) μεγαλύνειν, ὦνω, *Xén.*
AGNIFIQUE (*magnificus, a, um*) μεγαλοπρεπής, έος, δ, ἡ, *Dém.*
AGNIFIQUEMENT (*magnifice*) μεγαλοπρεπῶς, *Dém.*
AGOT (*simia inuus, Cuv.*) πίθηξ, ηκος, δ' πίθηκος, ου, δ, *Plut.*
MAI (*maius mensis*) Φαργηλιών, ὦνος, δ. — Voyez le Tableau des mois.
MAIGRE (*macer, cra, crum*) ἰσχνός, ἡ,

όν, *Plut.* Jours maigres, ου d'abstinence, νήστιμοι ἡμέραι. Faire maigre chère, φειδομένως ζῆν, ζάω.
MAIGREMENT (*exiliter*) λεπτῶς, φειδομένως, *N. Test.*
MAIGREUR (*macies, ei*) ἰσχνότης, ητος, ἡ, *Gal.* ἰσχνασις, εως, ἡ, *Arist.*
MAIGRIE (*macrescere, sco*) ἰσχναίνεσθαι, ομαι, *Etien.*
MAILLE. Cotte de mailles (*lorica hamis conserta*) κρικωτὸς θώραξ, ακος.
MAILLET (*malleus, i*) βραιστήρ, ἦρος, δ' σφύρα, ας, ἡ, *Arist.*
MAILLOT (*fasciæ, arum*) σπάργανα, ὠν, τά, *Plut.*
MAIN (*manus, us, f.*) γεῖρ, χειρός, ἡ. — droite ou gauche, δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ᾶς, *Arist.* Tendre la main à quelqu'un, χεῖρα προτείνειν, τείνω*, τινί. Les mains derrière le dos, τὰ χεῖρε τοῦπίσω συμπλεγμένως, ἐνή, ἐνον, *Thuc.* En venir aux mains, εἰς χεῖρας ἐλθεῖν, *Xén. Cyrop.*, III. Ecrire de sa propre main, ἰδιοχειρῶς γράφειν, φω, ψω. De main en main, διὰ χειρῶν. Mettre la main sur quelqu'un, συλλαμβάνειν, λαμβάνω*, τινά, *Isocr.* Batre des mains, τὰ χεῖρε κροτεῖν, ὦ, *Xén.* Se laver les mains, χειρονίπτεσθαι, ομαι, *Den. Hal.* Il vit du travail de ses mains, ἀπ' ἐργασίας χειρῶν ὠρμημένος ἑαυτὸν τρέφει, *Hérod.* Conduire quelqu'un par la main, χειραγωγεῖν, ὦ, τινά, *Grég. Naz.* Imposer les mains, χειροθετεῖν, ὦ, *Den. Aréop.* De longue —, πρὸ πολλοῦ. Sous main, κρυφίως. Des pieds et des mains (*pedibus manibusque*, *Tér. Andr.*, 161) ἄσων δύναμαι χερσίν τε ποσίν τε, *Hom. Il.*, XX, 360.
MAINT, **E** (*multus, a, um*) πολὺς, πολλή, πολὺ· πολλοί, αἱ, ἄ. Maintes fois, πολλάκις.
MAINTENANT (*nunc*) νῦν, νῦνγε, νυνί, τανῦν, *Dém.*
MAINTENIR (*asseverare, o; stabilire, io*) διαθεβαιουῖσθαι, οῦμαι, *Plut.* ἰσχυρίζεσθαι, ομαι, *Synés.*
MAINTIEN (*conservatio, onis*) σωτηρία, ας, ἡ, *Arist.* — (*corporis habitus, us*) ἔξις, εως, ἡ· σχῆμα, ατος, τό, *Arist.*
MAIRE d'une ville, δ τῆς πόλεως διοικητής, οῦ.
MAIRIE, ἡ τῆς πόλεως διοίκησις, εως.

MAIS (*sed, verum; at, ast; vero, autem*) ἀλλά, δέ. Non-seulement, mais encore, οὐ μόνον, ἀλλὰ καί, ἀλλὰ μὴν, ἀλλ' ὅμως, *Dém.* — *Ce mot de mais dérive visiblement du latin magis. Virgile a dit: non equidem invideo, miror magis; je n'en suis pas jaloux, j'en suis plutôt étonné; et La Fontaine: bat l'air qui n'en peut mais, c'est-à-dire, à la lettre, qui ne peut rien de plus, qui n'en est pas la cause.*

MAIS, blé de Turquie (*zea mais*, Linn.) ζέα, ας, ἡ· ζειά, ᾱς, ἡ.

MAISON (*domus, us*) οἶκος, ου, ὁ, *Xén.* οἰκία, ας, ἡ, *Plut.* οἰκημα, ατος, τό, *Dém.* δόμος, ου, ὁ, *Hom.* Louer une maison (*domum locare, o*) οἶκον μισθοῦν, ᾧ. — (*conducere, co*) παρά τινος μισθώσασθαι, *Dém.* Demeurer à la maison (*domi manere, eo, mansi*) οἰκουρεῖν, ᾧ, ἦσω· οἶκοι μένειν, ω, *le même.* Qui est de bonne maison, εὐγενής, ἑός, ὁ, ἡ, *Arist.* — *Le mot maison vient du latin mansio, dérivé de maneo, mansi, lequel est pris de μένω, εἰν, demeurer. Quant au mot domus, c'est le mot grec δόμος, tiré de δέδομα, parf. de δέμω, εἰν, bâtir. On voit, par ces rapprochements, que les langues grecque, latine et française se prêtent un secours mutuel:*

— Alterius sic
Altera poscit opem lingua et conjurat
amice. *Hor.*

MAISONNETTE (*mansiuncula, æ*) οἰκίσκος, ου, ὁ, *Dém.*

MAÎTRE (*herus, dominus, i*) κύριος, ου, ὁ· δεσπότης, ου, ὁ. *Dém.* — (*magister, tri*) διδάσκαλος, ου, ὁ, *le même.* — d'école, παιδαγωγός, οὔ, ὁ, *le même.* — d'un festin, συμποσιάρχης, ου, ὁ. — de la cavalerie, ἑπάρχος, ου, ὁ, *Xén.* — ἐς arts, γραμματοδιδάσκαλος, ου, ὁ. Petit-maitre (*trossulus, i*) λάμυρος, ου, ου λάμυρός, οὔ, ὁ. Maitre autel (*ara præcipua*) κυριώτατος βωμός, οὔ, ὁ· κάλλιστος καὶ ἀγιώτατος, *Dém.*

MAÎTRESSE (*hera, domina, æ*) κυρία, ας, ἡ· δέσποινα, ης, ἡ, *Plat.* — (*magistra, æ*) διδάσκαλος, ου, ἡ, *Diod. Sic.* — (*amasia, æ*) ἐρωμένη, ἡγαπημένη, ης, ἡ, *Athén.* Petite-maitresse, ἀκνώ, ὄος-οὔς,

ἡ. Maitresse poutre, ἡ δοκὸς ἡ κάλλιστος
MAÎTRISE (*magisterium, ii*) προεδρία, ἰα
ἡ, *Luc.*

MAÎTRISER (*dominari, or*) δεσποῦναι, ἀ
τινός· κυριεῦναι, ω, τινά, *Dém.* κρατᾶ
ᾧ, ἦσω, τινός, *Soph.*

MAJESTÉ (*majestas, atis*) ἀξίωμα, ατο
τό· μεγαλειότης, ητος, ἡ, *N. Test.* μεγα
λοπρέπεια, ας, ἡ, *Dém.* Sire, votre Ma
jesty, Κύριε, ἡ Μεγαλειότης σου.

MAJESTUEUSEMENT (*cum majestate*) μεγα
λοπρεπῶς, *Dém.*

MAJESTUEUX, EUSE (*majestate præ
tus, a, um*) μεγαλοπρεπής, ἑός, ὁ, ἡ
Dém.

MAJEUR, E (*major, us*) μείζων, ὁ, ἡ, μέ
ζων, τό. Causes majeures, αἱ βαρύτεραι
αἰτίαι, ᾧν. — *hors de tutelle*, αὐτεξουσί
ου, ὁ, ἡ. La majeure d'un syllogisme,
τοῦ συλλογισμοῦ μείζων πρότασις, εως.

MAJEURS (*majores*) πρόγονοι, ων, οἱ, *Dém.*
MAJOR. L'état major d'une armée, d'un
régiment, ἡ τῶν πολεμάρχων, ἡ τῶν
ταγματαρχῶν συναγωγή, ἡς.

MAJORITÉ (*ætas sui juris*, Cic.) αὐτεξου
σίτης, ητος, ἡ.

MAJUSCULES. Lettres majuscules (*unciales
litteræ, arum*) τὰ μείζω, τὰ κεφαλαία
γράμματα, ων.

MAL, plur. MAUX (*malum, i*) τὸ κακὸν
οὔ, *Dém.* Faire le bien et fuir le mal, τὸ
μὲν καλὸν πράττειν, τὸ δὲ κακὸν φεύγειν.

Mal de tête, κεφαλαγία, ας, ἡ. Mal de
dents, ὀδονταγία, ας, ἡ, *Méd.* Mal, peine
πόνος, ου, ὁ, *Dém.* Se donner bien de
mal, πονεῖν, ᾧ, περί τινος, *Arist.* Faire
du mal à quelqu'un, τινά ποιεῖν κακός,

Isocr. κακοποιεῖν, *Dém.* κακοποιεῖν, ᾧ,
N. Test. Dire du mal de quelqu'un,
βλασφημεῖν, ᾧ, ἦσω, περί τινος, *Dém.*
κακολογεῖν, ᾧ, τινά, *Plut.*

MAL, adv. (male, ægre) κακῶς, δυσ-
composition seulement: aisé, εὐκόλος·
malaisé, δύσκολος, κ.τ.λ.

MAL, ALE. Le plus grand usage de cet
adjectif est dans les mots composés
(*malus, a, um*), κακός, ἡ, ὄν· ποιηρός,
ἀ, ὄν, *Dém.*

MALACIE, appétit dépravé, μαλακία, ας,
ἡ.

MALACTIQUE (*emolliens*) μαλακτικός, ἡ,
ὄν, *Méd.*

MALADE (*æger, ægra, ægrum*) ἄρρωστος, ου, δ, ἡ, *Isocr.* νοσερός, ἄ, ὄν, *Xén.* — *d'esprit, ἄθυμος, Dém.* δύσθυμος, ου, δ, ἡ, *Arist.*

MALADIE (*morbis, i*) νόσος, ου, ἡ, *Dém.* νόσημα, ατος, τό· ἄρρωστία, ἱας, ἡ, *le même.* — *du pays, νοσταλγία, ας, ἡ.* — *d'esprit, δυσθυμία, ας, ἡ, Arist.*

MALADIF, IVE (*morbosus, a, um*) νοσώδης, εος, δ, ἡ, *Plut.*

MALADRESSE (*imperitia, iæ*) ἀνεπιτηδεϊότης, σκαϊότης, ητος, ἡ.

MALADROIT, E (*male habilis, Cic.*) ἀνεπιτηδεϊός, ου, δ, ἡ· σκαϊός, ἄ, ὄν, *Dém.*

MALADROITEMENT (*inepte*) ἀνεπιστημόνως, σκαϊῶς.

MALAISE (*ærumna, æ*) κακοπάθεια, ας, ἡ. *Eprouver de malaise, κακοπαθεῖν, ῶ, N. Test.*

MALAISÉ, ÊE (*difficilis, e*) δύσκολος, ου, δ, ἡ· χαλεπός, ἡ, ὄν, *Dém.*

MALAISÉMENT (*difficulus*) δυσκόλως, χαλεπῶς, δυσχερῶς, *Dém.*

MALAVISÉ, ÊE (*inconsideratus, a, um*) ἀπερίσκεπτος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

MALAXER (*emollire, io*) μαλάσσειν, σσω, ζω.

MALE (*mas, maris, m.*) ἄρῆν, ενος, δ, *Arist.* — (*masculus, a, um*) ἀρσενικός, ἡ, ὄν. — (*virilis, e*) ἀνδρῆσιος, α, ὄν, *Xén.*

MALE-BÊTE (*mala bestia, æ*) ἐξώλης, εος, δ, ἡ, *Dém.*

MALEDICTION (*maledictio, onis*) κακολογία, ας, ἡ, *Plut.*

MALEFICE (*maleficium, ii*) φαρμάκευσις, εως, ἡ, *Plat.*

MALE-HEURE. A la male-heure! κακῇ αἰσῇ! *Hom. II. 209.* — *Voyez HEURE et FORTUNE.*

MALENCOTRE (*infortunium, ii*) ἀτύχημα, ατος, τό, *Dém.*

MALENCOTREUX, EUSE (*inauspiciatus, a, um*) δυσοίωνιστος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

MALÉNTENDU (*error, oris*) πλάνη, ης, ἡ, *Dém.* σφάλμα, ατος, τό, *Plut.*

MALFAIRE (*malefacere, io, feci*) κακουργειν, ῶ, ἦσω, *N. Test.*

MALFAISANCE (*maleficientia, æ*) κακουργία, ας, ἡ, *Dém.*

MALFAISANT, E (*maleficus, a, um*) κακοῦργος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

MALFAITEUR (*malefactor, oris*) κακοπράγμων, ονος, δ, ἡ.

MALGRACIEUX, EUSE (*inurbanus, a, um*) ἄχαρις, ιτος, δ, ἡ.

MALGRÉ moi, toi, lui, elle, etc. (*invitus, a*) ἀκούσιος, α, *Dém.* ἄκων, ουσα, *Isocr.* **Malgré les Thébains, βία Θεβαίων, le même.** Bon gré, mal gré, ἐκὼν ου ἄκων, *fém.* ἐκούσα ου ἄκουσα. — *On ne dit pas malgré que.*

MALHABILE (*imperitus, a, um*) ἀνεπιτηδεϊός, ου, δ, ἡ.

MALHABILETÉ (*imperitia, iæ*) ἀνεπιτηδεϊότης, ητος, ἡ.

MALHEUR (*infelicitas, alis*) ἀτυχία, δυστυχία, ας, ἡ, *Dém.*

MALHEUREUSEMENT (*infelicitèr*) δυστυχῶς, ἀτυχῶς, *Isocr.*

MALHEUREUX, EUSE (*infelix, icis*) δυστυχής, εος, δ, ἡ· ἄθλιος, ἱα, ἰον· ταλαίπωρος, ου, δ, ἡ.

MALHONNÊTE (*inurbanus, a, um*) ἄγροικος, ου, δ, ἡ, *Théophr.* — (*turpis, e*) αἰσχρός, ἄ, ὄν. Un malhonnête homme (*inhonestus homo*) αἰσχροποῖός ἀνθρώπος, ου.

MALHONNÊTEMENT (*inurbane, inhoneste*) ἄγροικως, *Théophr.* αἰσχροῦς, *Isocr.*

MALHONNÊTETÉ (*inurbanitas, alis; turpitudò, inis*) ἀγροικία, ἱας, ἡ, *Théophr.* αἰσχύνη, ης, ἡ· αἷσχος, εος, τό, *Xén.*

MALICE (*malitia, æ*) πονηρία, κακία, ας, ἡ, *Dém.* — *petit tour innocent (jocularis ludificatio)* χλευασμός, ἐμπαιγμός, οὔ, δ, *Suid.*

MALICIEUSEMENT (*malitiose*) πονηρῶς, χλευαστικῶς.

MALICIEUX, EUSE (*malitiosus, a, um*) παγοῦργος, ου, δ, ἡ· χλευαστικός, ἡ, ὄν.

MALIGNEMENT (*maligne*) κακοήθως, *Plut.* χλευαστικῶς.

MALIGNITÉ (*malignitas, atis*) κακοήθεια, ας, ἡ, *Isocr.* ἐμπαιγμός, οὔ, δ, *Suid.*

MALIN, IGNE (*malignus, a, um*) κακοήθης, εος, δ, ἡ, *Dém.* χλευαστικός, ἡ, ὄν. *L'esprit malin, le malin, δ πονηρός, οὔ, Matth. XIII, 19.*

MALINTENTIONNÉ, ÊE (*malevolus, a, um*) κακόνοος, ου, δ, ἡ, τινί, *Dém.*

MALLE (*arca, capsæ, æ*) κεβωτός, οὔ, ἡ, *Athén.* κάψα, ης, ἡ, *Suid.*

MALLEABLE (*ductilis, e*) σφυρήλατος, ου, δ, ἡ, *Héliod.*

MALLETTE (*capsula, æ*) κιβώτιον, του, τό, *Plut.*

MALÔTRU (*bardus, i*) βλάξ, ακός, δ.

MALPROPRE (*sordidus, a, um*) ρυπαρός, ά, όν, *Athén.* πιναρός, ά, όν, *Luc.*

MALPROPREMENT (*squalide*) ρυπαρῶς, αύχημηρῶς.

MALPROPRETÉ (*squalor, oris*) βόπος, ου, δ· αύχμός, οὔ, δ, *Aristoph.*

MALSAIN, AINE. Un air malsain (*morbidus aër, Lucr.*) νοσώδης άήρ, έρος

MALSÉANT, E (*indecorus, a, um*) άπρεπής, έος, δ, ἡ, *Isocr.*

MALSONNANT, E (*auditui gravis, e*) κακόφωνος, ου, δ, ἡ· δυσχηής, έος, δ, ἡ.

MALTE, ile de la mer Méditerranée, Με- λίτη, ης, ἡ.

MALTRAITER quelqu'un (*aliquem male excipere, io*) τινά κακουχείν ου κακουρ- γεῖν, ὦ, *Plat.*

MALVEILLANCE (*malevolentia, æ*) κακό- νοια, ας, ἡ, *Dém.*

MALVEILLANT, E (*malevolus, a, um*) κα- κόνους, ου, δ, ἡ, *Dém.*

MALVERSER (*rem male gerere, ro, ssi*) κακῶς πολιτεύεσθαι, ομαι, *Dém.*

MAMAN (*mater, tris*) μήτηρ, τέρος-τρός, ἡ· μάμμα ου μάμμα, ης.

MAMELLE (*mamma, æ*) τιθός, οὔ, δ, *Gal.* μαζός, μασθός, μαστός, οὔ, δ, *Arist.* Petite — (*mammula, æ*) τιθθίον, του, τό, *Arist.* Qui a de grosses mamelles (*mammosus, a, um*) μαστώδης, εος, δ, ἡ. Présenter la mamelle à un enfant, τῷ βρέφει τὸν μαστὸν ἐπέχειν, *Luc.* τὸ βρέ- φος θηλάξασθαι, ομαι, *Arist.*

MAMELON (*mamilla, papilla, æ*) θηλή, ἡς, ἡ, *Arist.*

MAMELU, UE (*mammosus, a, um*) μαστώ- δης, εος, δ, ἡ.

MANANT (*rusticus, rusticanus*) χωρίτης, ου· άγροικος, ου, δ, ἡ, *Luc.*

MANCHÉ (*manubrium, ii*) λαβή, ἡς, ἡ, *Plut.* — d'une charrue (*stiva, æ*) έχέτη, ης, ἡ, *Hésych.*

MANCHE (*manica, æ*) χειρίς, ίδος, ἡ, *Xén.* Une tunique à manches, χειριδωτὸς χι- τῶν, ὦνος, *Hér.*

MANCHON (*villosa manica, æ*) χειροθήκη, ης, ἡ.

MANCHOT, E (*mancus, a*) καλοός, οὔ, δ, ἡ· πηρός, ά, *Dém.*

MANCIE (*terminaison grecque*) διδαξίς, μαντεία, ας, ἡ. — *Voyez CHIROMANCIE, NÉCROMANCIE, RHABDOMANCIE, etc.*

MANDEMENT (*mandatum, i*) πρόσταγμα, επίταγμα, ατος, τό, *Dém.*

MANDER quelque chose à quelqu'un (*aliquid alicui mandare, o*) εντέλλεσθαι, ομαι, τινί τι, *Xén.*

MANDIBULE (*mandibula, æ*) γνάθος, ου, ἡ, *Xén.*

MANDILLE (*lacerna, æ*) μανδύη, ης, ἡ, *Poll.*

MANDOLINE, ou petite

MANDORE (*fidicula, æ*) πάνδιρον, ου, τό, *Athén.*

MANDRAGORE (*mandragora officinalis, Linn.*) μανδραγόρας, ου, δ, *Gen. XXX, 14, 15, 16, et Cant. des Cant. VII, 13.*

MANDUCATION (*manducatio, onis*) μάστ- σις, εως, ἡ, *Bas.*

MANÉGE (*equestre curriculum, i*) ιππό- δρομος, ου, δ. — (*machinatio, onis*) τέχνημα, ατος, τό· μηχανήμα, ατος, τό, *Dém.*

MANES (*manes, ium, m.*) σκιαί, ὦν, αί, *Hom.*

MANGEABLE (*esculentus, a, um*) ἐδώδι- μος, ου, δ, ἡ, *Thuc.*

MANGEOIRE (*præsepe, is*) κάπη, ης, ἡ· φάτνη, ης, ἡ, *Luc.*

MANGER (*edere ou esse; comedere, do*) φαγεῖν ου φάγεσθαι· ἔδειν, ω ου ἔδεισθαι, ομαι, *Plat.* ἔσθειν ου ἔσθειν, ω· τρώ- γειν, ω, *Dém.* βρώσκειν, σκω, *Elien.* — une voyelle, φωνήεν ἐχθλίθειν, ὦν, ψω, *Gramm.*

MANGER. Le boire et le manger (*cibus et potus*) τὸ πειν καὶ τὸ φαγεῖν.

MANGEUR, EUSE. Un grand mangeur, πολυφάγος, ου, δ, ἡ.

MANGOUSTE. — *Voyez ICHNEUMON.*

MANIABLE (*tractabilis, e*) εύμεταχειρίστος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

MANIAQUE (*fanaticus, a*) μανικός, ἡ, *Luc.*

MANIE (*furor, oris*) μανία, ας, ἡ, *Dém.* (*libido, inis*) φαντασία, ίας, ἡ, *Arist.* Avoir la manie des chevaux, ιππομα- νεῖν, ὦ.

MANIEMENT des affaires publiques, ἡ τῶν κοινῶν διοίκησις, εως, *Dém.*

MANIER (*tractare, attrahere, contrahere*, ο) χειρίζειν, ἴζω, *Polyb.* ψηλαφᾶν, ὦ, *Dém.* — les armes, τὰ ἔπλα μεταχειρίζεσθαι, ομαι, *Chrys.* Aristide, après avoir manié les deniers publics, mourut si pauvre, que le peuple d'Athènes fut obligé de marier ses filles, Ἀριστείδου, τοῦ τοὺς φόρους τάζαντος τοῖς Ἑλλήσι, τελευταίαντος τὰς θυγατέρας ἐξέδωκεν ὁ δῆμος, *Eschine, péroraison de la harangue contre la Couronne.*

MANIÈRE (*modus*, i; *ratio, onis*) τρόπος, ου, ὁ, *Plut.* εἶδος, ους, τό, *Plat.* A la manière accoutumée (*more solito*) κατὰ τὸ εἰωθός. Par manière d'acquit (*perfunctorie, obiter*) πρὸς ἀφοσίωσιν, παρεργως, ἀμελῶς, *Isocr.* De manière que ou à (*ita ut*, subj.) ὥστε, *infn.*

MANIFESTATION (*manifestatio, onis*) φανερώσις, εως, ἡ.

MANIFESTE (*manifestus, a, um*) δῆλος, η, ον, *Dém.* φανερός, ἄ, ὄν· ἐκδηλος, κατάδηλος, ου, ὁ, ἡ, *le même*; πρόδηλος, ου, ὁ, ἡ, *Luc.*

MANIFESTE (*publica declaratio*) φανερά ἐξαγγέλλειν, εως.

MANIFESTEMENT (*manifesto*) φανερώς, *Plat.* ἐκ φανεροῦ, ἐν φανερῶ, *Dém.*

MANIFESTER (*vulgare, divulgare, go*) δηλοῦν, ὦ, ὡσω, *Dém.* φανεροῦν, ὦ, ὡσω, τινί τι, *N. Test.*

MANIVELLE (*versatile manubrium, ii*) κυκλοφορικὴ λαβή, ἡς.

MANNE (*manna*, indéclin.) τὸ μάννα, *mot hébr.* *Deutéron.* VIII. 3. ἀερόμελι, ἴτος, τό, *Athén.* — *Voyez (Exode XVI. 15) l'étymologie du mot hébreu man-hou? quid hoc?*

MANNE (*cista, cistula, cistella, cistellula, æ*) κίστη, ης, ἡ· κιστίς, ἴδος, ἡ, *Aristoph.*

MANNEQUIN (*cophinus, i*) κόφινος, ου, ὁ, *Aristoph.* — (*versatile simulacrum, i*) εὐστραφον εἶδωλον, ου.

MANŒUVRE (*qui manu operatur; famulus, i*) χειρουργός, οὔ, ὁ· ὑπρέτης, ου, ὁ· διάκονος, ου, ὁ, *Dém.*

MANŒUVRE (*ministerium, ii*) ὑπηρεσία, διακονία, ας, ἡ, *Dém.* — (*machinatio, onis*) μηχανήμα, ατος, τό, *Dém.*

MANŒUVRES (*operari, or*) ὑπηρετεῖν, διακονεῖν, ὦ, *Dém.*

MANOIR (*mansio, onis*) διαμονή, μονή, ἡς, ἡ, *Polyb.*

MANQUE (*carentia, æ*) ὑστέρησις, εως, ἡ, *N. Test.* — de blé (*frumentis inopia, æ*) σπανοσιτία, ας, ἡ, *Diod. Sic.* — de conseil, ἀβουλία, ας, ἡ, *Dém.*

MANQUER d'argent (*pecunia carere, eo*) χρημάτων ἀπορεῖν, ὦ, *Bas.* — son but (*a scopo aberrare, o*) τοῦ σκοποῦ ἀποτυχάνειν, ω*, *Dém.* — à son devoir (*officio deesse*) τοῦ δέοντος ἀφίστασθαι, αμαι, *le même.* — se tromper, σφάλαισθαι, ομαι· ἀμαρτάνειν, ω*, *le même.* — (*deficere, io*) ἐλλείπειν, πω, ψω, *le même.* Le temps nous manquerait, ἐπιλείποι ἂν ἡμᾶς ὁ χρόνος, *Isocr.* Le cœur lui manque, λειποθυμῆ. Il a manqué de mourir (*parum abfuit quin moretur*) παρὰ μικρὸν ἤλθεν ἀποθανεῖν, *Isocr.*

MANSUETUDE (*mansuetudo, inis*) ἐπιείκεια, ας, ἡ, *Arist.*

MANTE (*læna, æ*) χλαῖνα, ης, ἡ. — (*pal-la, æ*) πέπλος, ου, ὁ, *Hom.*

MANTEAU (*pallium, ii*) χλαμύς, ὕδος, ἡ. Un grand manteau de pourpre, πορφύρεον μέγα φᾶρος, *Hom.* Le manteau de la dévotion (*pietatis larva*) ὑπόκρισις, εως, ἡ.

MANUEL. Le manuel d'Epictète, τὸ τοῦ Ἐπικτήτου ἐγχειρίδιον, ἰου.

MANUEL, ELLE (*manualis, e*) χειροποίητος, ου, ὁ, ἡ· οὐ bien χειροπληθής, ἴος, ὁ, ἡ, *Diod. Sic.*

MANUELLEMENT. Recevoir ou donner manuellement (*accipere vel dare de manu in manum, Cic.*) εἰς χεῖρας δέχεσθαι ἢ ἐντιθέσθαι, *Dém.*

MANUFACTURE, ἐργαστήριον, ἰου, τό. Ouvrage de —, χειροποίητον ἔργον, ου, *N. Test.*

MANUFACTURER (*manu conficere, cio, feci*) χειροποιεῖσθαι, οὔμαι, *Soph.*

MANUMISSION (*manumissio, onis*) ἀπελευθέρωσις, εως, ἡ, *Plut.*

MANUSCRIT, E (*manu scriptus, a, um*) χειρόγραφος, ου, ὁ, ἡ. Manuscrit original, autographe, αὐτόγραφον, ου, τό, *Suel.*

MANUTENTION (*conservatio, onis*) διατήρησις, ἐπιτήρησις, εως, ἡ, *Grég. Naz.* διαχειρίσις, εως, ἡ.

ΜΑΡΦΕΜΟΝΔΕ (*orbis mappa*) γεωγραφικός πίναξ, ακος.

ΜΑΡΚΕΒΕΑΥ (*scomber scombrus*, Cuv.) σκόμβρος, ου, δ, *Arist.*

ΜΑΡΚΙΓΝΟΝ (*mango, onis*) ἱπποκάπηλος, ου, δ· κομμωτής, οὔ, δ, *Plut.*

ΜΑΡΚΙΓΝΟΝΝΑΓΕ (*mangonium, ii*) μάγγανον, ου, τό· κόμμωμα, ατος, τό, *Luc.*

ΜΑΡΚΙΓΝΟΝΝΕΡ (*mangoniare, io*) μαγγα-νεύειν, ω, *Luc.*

ΜΑΡΑΙΣ (*palus, udis, f.*) ἔλος, εος, τό, *Plat.* λίμνη, ης, ἡ, *Paus.* — salants, ἄλοπήγια, ἰων, τά.

ΜΑΡΑΣΜΕ (*lenta tabes*) μαρασμός, οὔ, δ, *Arétée.*

ΜΑΡΑΘΗΟΝ, Μαραθίων, ὄνος, δ. Journee ou bataille de —, Μαραθωνία μάχη, ης. — Voyez JURER.

ΜΑΡΑΤΡΕ (*noverca, æ*) μητρυιά, ἄς, ἡ, *Hom.*

ΜΑΡΑΥΔ (*pollutus homo*) μιαιρός, οὔ· μιαιρὰ κεφαλή, *Dém. contre Midias.*

ΜΑΡΑΥΔΕ (*prædatio, onis*) ληστεία, ας, ἡ, *Arist.*

ΜΑΡΑΥΔΕΥ (*prædatum ire*) ληστεύειν, ω, *Hér.* ληΐζεσθαι, ομαι, *Thuc.*

ΜΑΡΑΥΔΕΥΡ (*prædabundus miles, itis*) ληστρικός ου ληστικὸς στρατιώτης, ου, *Thuc. Arist.*

ΜΑΡΒΒΕ (*marmor, oris*) μάρμαρον, ου, τό, *Zosim.* μάρμαρος, ου, δ, *Diod.* Sic Des colonnes de marbre, μαρμαρίνοι κίονες, ων, *Athén.*

ΜΑΡΒΒΕΡ (*in modum marmoris variare*) μαρμαροῦν, ὦ, *Suid.*

ΜΑΡΒΒΙΕΡ (*marmorarius, ii*) μαρμαροποιός, οὔ, δ.

ΜΑΡC, poids de huit onces ou quart de kilogramme. — Voyez KILOGRAMME et MÈTRE.

ΜΑΡC d'huile (*amurca, æ*) ἀμόργη ου ἀμοργή, ἦς, ἡ, *Diosc.*

ΜΑΡCΑCΙΝ (*aprugnus pullus, i*) κάπριος πῶλος, ου.

ΜΑΡCΗΑΝΔ, Ε (*mercator, oris*) ἔμπορος, ου, δ, *Plat.* — de vin, οἰνοπώλης, ου, δ. — en détail, κάπηλος, ου, δ· καπηλῖς, ἴδος, ἡ. Vaisseau —, ἄκατος, ου, δ, ἡ· φορτικὸν πλοῖον, ου, *Thuc.*

ΜΑΡCΗΑΝΔΕΡ (*pretium sciscitari, or*) τὴν τιμὴν πυνθάνεσθαι, ἀνομαι. Sans mar-

changer (*sine cunctatione*) ἀναμφισβητή-τως.

ΜΑΡCΗΑΝΔΙCΕ (*merx, pl. merces, tum, f.*) ἐμπόρευμα, ατος, τό· ὄνια, ἰων, τά, *Dém.*

ΜΑΡCΗΕ (*gressus, us; iter, itineris*) βά-δισμα, ατος, τό, *Luc.* πορεία, ας, ἡ, *Plat.* Une marche de trois jours, ἡ ὁδὸς τριῶν ἡμερῶν, *Hér.* — d'un escalier (*gradus, us*) βαθμῖς, ἴδος, ἡ, *Soph.*

ΜΑΡCΗΕ (*forum, i*) ἀγορά, ἄς, ἡ, *Dém.* — (*mercatus, us*) ἐμπόριον, ἴου, τό. Qui est à bon marché (*vili pretio parabilis*) εὐωνος, ου, δ, ἡ· εὐτελής, ἴος, δ, ἡ, *Dém.* Le blé n'est pas à bon marché (*annonna cara est*) τίμιός ἐστιν ὁ σῖτος, *Dém.*

ΜΑΡCΗΕΠΙΕΔ (*scabellum, i*) ὑποπόδιον, ἴου, τό. — Voyez ESCABEAU ou ESCABELLE.

ΜΑΡCΗΕΡ (*ambulare, o; incodere, do*) περιπατεῖν, ὦ· βαδίζειν, ἴω· βαίνειν, ω, *Dém.* — Sur les composés du verbe βαίνειν, voyez (page 143) le Manuel de la langue grecque, Paris, 1820.

ΜΑΡCΗΕΥΡ, ΕΥCΕ. Bon marcheur (*pedibus valens*) πόδας ὠκύς, *Hom.*

ΜΑΡCΟΤΤΕ (*propago, inis*) παραφυάς, ἄδος, ἡ, *Sept.*

ΜΑΡΔΕΛΛΕ. — Voyez MARGELLE.

ΜΑΡΔΙ (*Martis dies*) ἡ τοῦ Ἄρεος, sous-ent. ἡμέρα. — Voyez JEUDI.

ΜΑΡΕ (*lacus, us*) λίμνη, ης, ἡ, *Paus.*

ΜΑΡΕCΑΓΕ (*palustris locus, i*) ἔλος, εος, τό, *Plat.*

ΜΑΡΕCΑΓΕΥC, ΕΥCΕ (*paludosus, a, um*) λιμναῖος, α, ον· λιμνωδής, εος, δ, ἡ, *Plut.* ἔλειος, α, ον· ἐλώδης, εος, δ, ἡ, *Arist.*

ΜΑΡΕCΗΑΛ (*de France*), πολέμαρχος, ου, δ.

ΜΑΡΕCΗΑΛ ferrant (*equinarum solcarum faber*) ἱππικῶν κρηπίδων ποιητής, οὔ· κρηπιδοποιός, οὔ, δ.

ΜΑΡΕΕ (*marinus æstus, us*) πλημμυριεὶς πόντοιο, *Hom. Od. IX. 486.* κλύδων, ωνός, δ, *Plut.* Marchand de marée (*celarius, ii*) κητοπώλης, ου, δ.

ΜΑΡΓΕ (*margo, inis, c.*) κράςπεδον, ου, τό.

ΜΑΡΓΕΛΛΕ d'un puits (*putei crepido, inis*) δ τοῦ φρέατος κρημνός, οὔ.

ΜΑΡΓΥΕΡΙΤΕ, perle. Il ne faut pas jeter les marguerites devant les pourceaux,

- μηδὲ βάλῃτε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, *Matth.* VII, 6.
- MARGUERITE** (*Reine, grande p'dquerette* (*chrysanthemum leucanthemum*, Linnée)) χρυσάνθεμον λευκάνθεμον, ου, τό.
- MARGUILLIER** (*ædituus, i*) νεωκόρος, ἱεροκόμος, ου, δ.
- MARI** (*maritus, i; vir, tri*) γαμέτης, ου, δ, *Xén.* ἀνὴρ, ἔρος-δρός, δ, *Dém.* Mari et femme, ἀνὴρ καὶ γυνή, *le même.*
- MARIABLE** (*nuptiis idoneus, a*) ἐπίγαμος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
- MARIAGE** (*matrimonium, ii*) γάμος, ου, δ, *Dém.* Le mariage d'une femme (*dos, otis*) προῖξ, κός, ἡ · φερνή, ἧς, ἡ, *le même.* Rechercher une fille en mariage, τὴν παῖδα μνηστεύειν, ω, *Eur.*
- MARIE.** La sainte Vierge —, mère de Dieu, ἡ ἅγια παρθένος Μαρία, ας · ἡ Θεοτόκος, ου.
- MARIÉ, ÊE** (*connubio junctus, a*) σύζυγος, ου, δ, ἡ.
- MARIER** (*connubio jungere, go, xi*) τοῖς δεσμοῖς τοῦ γάμου συζευγνύειν, ω, *Bas.* Se marier, *en parlant de l'homme*, γαμεῖν. — *de la femme*, γαμῆσθαι. Marier sa fille, τὴν θυγατέρα εἰς γάμον διδόναι τινί, *Plut.*
- MARIN, INE** (*marinus, a, um*) θαλάσσιος, ου, δ, ἡ, *Plut.*
- MARINADE** (*salsamentum, i*) τάριχος, ου, δ · τάριχος, εος, τό, *Gal.*
- MARINE** (*res nautica*) ἡ ναυτική, ἧς, *sous-ent.* τέχνη.
- MARINER** (*sale condire, io*) ταριχεύειν, ω, *Diosc.*
- MARINIER** (*nauta, æ, m.*) ναύτης, ου, δ, *Xén.* ναύκληρος, ου, δ, *Plut.*
- MARIONNETTES** (*sigilla, orum*) νευρόσπαστα, ων, τά, *Plin.*
- MARITAL, E** (*maritalis, e*) ἀνδρικός, γαμικός, ἡ, ὄν.
- MARITALEMENT** (*maritali jure*) ἀνδρικῶς, γαμικῶς.
- MARITIME** (*maritimus, a, um*) παραθαλάσσιος, ου, δ, ἡ, *N. Test.*
- MARJOLAINE** (*origanum majorana*, Linn.) ἀμάρακον, ου, τό · ἀμάρακος, ου, δ.
- MARMITE** (*olla, æ*) χύτρα, ας, ἡ, *Xén.* Un écumeur de marmite (*canipeta, æ, m.*) παράσιτος, ου, δ, *Athén.*
- MARMITON** (*mediastinus, i*) μεταύλιος δοῦλος, ου.
- MARMOY** (*caudata simia, æ*) κερκοπίθηκος, ου, δ, *Plin.* Croquer le marmot, πολὺν χρόνον προσμένειν, νω, νῶ.
- MARMOTTE** (*mus marmotta, Cuv.*) ὄρεινός μῦς, υός.
- MARMOTTER** (*mutire, io; mussare, musitare, o*) γογγύζειν, ὕζω · μύζειν, ὕζω, *Plut.* γρύζειν, ὕζω, *Aristoph. Lysistr.* 509.
- MARMOUSET** (*mastus, i; pusio, onis, m.*) μορμώ, ὄος-οῦς, ἡ.
- MARNE, rivière** (*Matrona, æ, m.*) Ματρόνας, ου, δ, *César.*
- MARNE, terre grasse** (*marga, æ, Plin.*) τίτανος, ου, ἡ.
- MARQUIN** (*caprina alula, æ*) αἰγίσιος βύρσα, τς.
- MAROTTE** (*ridiculum sigillum, i*) τὸ τῆς μορίας εἶδωλον, ου. Chacun a sa marotte (*sua cuique libido est*) πᾶς τις ἐνίοτε μωροσοφεῖ.
- MARQUANT, E** (*insignis, e*) ἐπίσημος, ου, δ, ἡ, *Luc.*
- MARQUE** (*nota, æ; signum, i*) σημεῖον, ου, τό, *Dém.* ἐπίσημον, ου, τό, *Plut.* χαρακτήρ, ἦρος, δ, *Arist.* σῆμα, ατος, τό, *Hom.* Marque des coups (*vibices, um*) μώλωπες, ων, οἱ · σμῶδιξ αἰματόεσσα, *Hom. Il. II.* 267.
- MARQUÉ, ÊE.** Du papier marqué, ἐσφραγισμένος χάρτης. Etre marqué au B. — Voyez B.
- MARQUER** (*notare, signare, designare, o*) σημειοῦν, ῶ, *Grég. Naz.* σημαίνειν, διασημαίνειν, ω, *Xén.* Les Samiens marquent sur le front des prisonniers athéniens l'empreinte d'une chouette, οἱ Σάμιοι εἰς τὸ τῶν Ἀθηναίων αἰχμαλώτων μέτωπον ἔστιζον γλαῦκας. *Plutarq. vie de Périclès, § XXVI.*
- MARQUETER** (*variegare, o*) ποικίλλειν, ἴλλω, ἰλῶ, *Eur.*
- MARQUETERIE** (*variegatio, onis*) ποίκιλις, εως, ἡ, *Plut.* Ouvrage de marqueterie, fait de pièces de rapport (*tescellatum* aut *vermiculatum emblema, atis, Civ.*) ποικιλόχρημον ἐμβλημα, ατος.
- MARRAINE** (*quæ puerum de sacro fonte suscipit*) ἡ ἀνάδογος, ου.
- MARRI, IE.** Je suis marri de l'avoir fait

(*pœnitel me quod id fecerim*) μεταμῆλει μοι τοῦτο ποιήσαντι, *Plat.*

MARRON (*castanea major*) μῆιζον κάστανον, ου.

MARRONIER d'Inde (*æsculus hippocastanum*, Linn.) ἵπποκάστανον, ου, τό.

MARRUBE (*marrubium*, *ii*) πράσιον, ἴου, τό, *Diosc.*

MARS (*martius mensis*) ἐλαφροβολίων, ὄϊνος, δ. — *Voyez le Tableau des mois.*

MARS, dieu de la guerre (*Mars, Martis; Mavors, ortis, q.d. magna vertens*) Ἄρης, εος, δ, *Hom.*

Ἄρες, Ἄρες βροτολογιέ, μαιφόνε, τευχσειπλήτα! *Il. V, 31 et 455.*

MARSEILLE, colonie des Phocéens, Μαρσαλία, ας, ἦ.

MARSOUIN (*delphinus phocæna*, Cuv.) φώκαινα, ης, ἦ.

MARTE (*mustela martes*, Cuv.) ἰκτίς, ἴδος, ἦ, *Plin.*

MARTEAU (*malleus*, *i*) σφύρα, ας, ἦ, *Arist.* ῥαιστήρ, ἦρος, δ. Frapper à coups de marteau, σφυροκοπεῖν, ὦ, *Sept.* Battu avec le marteau, σφυρήλατος, ου, δ, ἦ, *Héliod.*

MARTEL. Se mettre martel en tête, ζηλοτυπεῖν, ὦ.

MARTELÉ, ἔε (*malleatus*, *a, um*) σφυρήλατος, ου, δ, ἦ, *Héliod.*

MARTELER (*malleo percutere*, *tio*) σφυροκοπεῖν, ὦ, *Sept.*

MARTELET (*malleolus*, *i*) σφύριον ου σφυρίον, ἴου, τό, *Théophr.*

MARTIAL, ε (*martius, martialis*) Ἄρειος, α, ου.

MARTINET (*hirundo apus*, Cuv.) χελιδὼν ἄπους, οδος, *Plin.*

MARTIN-PÊCHEUR, l'alcyon des anciens (*alcedo hispida*, Cuv.) ἀλκυών, ὄνος, ἦ. *R. ελς, mare, et κύνειν, ω, gravis sum; quia in mari nidificat et parit.*

MARTYR, ε (*veræ fidei testis*) μάρτυρ, υρος, δ, ἦ.

MARTYRE (*fidei testimonium*) μαρτύριον, ἴου, τό.

MARTYRISER (*cruciare*, *o*) βασανίζειν, ἴζω, ἴσω.

MARTYROLOGE (*fidei testum index*) μαρτυρολόγιον, ἴου, τό.

MASCULIN, *INE* (*masculus*, *a, um*) ἄρσενικός, ἦ, ὄν, *Gramm.*

MASQUE de théâtre (*tragica persona*, *æ*) κωμικὸν πρόσωπον, *Luc.* προσωπεῖον ου προσωπεῖον, ἴου, τό, *Dém.* Le masque de la vertu (*virtutis larva*, *æ*) ἡ τῆς ἀρετῆς προσποίησης, εως. — de la piété (*pietatis simulatio*, *onis*) ὑπόκρισις, εως, ἦ. Lever le masque (*personam deponere*) τὸ πρόσωπον κατατίθεσθαι.

MASQUE, ἔε (*personatus*, *a*) πρόσωπον ὑποδεδυκώς, υἷα.

MASQUER (*tegere*, *go*) σκεπάζειν, ἄζω, *Diosc.* — (*dissimulare*, *o*) εἰρωνεύεσθαι, ομαι, *Plat.*

MASSACRE (*trucidatio*, *onis*) σφαγή, ἦς, ἦ, *Isocr.*

MASSACRER (*trucidare*, *o*) κατακαίνειν, ω, *Xén.* Massacrons nos ennemis, ἀλλ' ἀνδρας κτείνωμεν, χ. τ. λ. *Hom.* (*Harangue de Nestor*) *Il. VI, 70.*

MASSE (*massa*, *æ*; *motes*, *is*) σωρός, οὔ, δ· ὄγκος, ου, δ, *Plut.* Croyant qu'elle contenait une masse d'or, νομίτας ἐνδὸν αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, *Esop.* En masse (*summatim*) ἐν κεφαλαίῳ, *Dém.* — *Voyez aussi MASSUE.*

MASSETTE ou masse d'eau, τύφη, ης, ἦ.

MASSIER (*claviger*) κορνήτης, ου, δ, *Hom.*

MASSIF, *IVE* (*solidus*, *a, um*) ὀγκώδης, εος, δ, ἦ· δλόκληρος, ου, δ, ἦ.

MASSORE, mot hébreu qui signifie tradition, παράδοσις, εως, ἦ.

MASSUE (*clava*, *æ*) κορύνη, ης, ἦ· ῥοπαλον, ου, τό, *Xén.* Donner un coup de massue, ῥοπαλιζειν, ἴζω. Coup de massue, ῥοπαλισμός, οὔ, δ. — *Voyez ROOPALIQUE.*

MASTIC, gomme qui provient du lentisque (*pasticia lentiscus*, Linn.) μαστίχη, ἦς, ἦ, *Diosc.*

MASTIQUER, μαστίχη πισοῦν, ὦω-ῶ.

MASTOÏDE (*mammæ similis*) μαστοειδής, εος, δ, ἦ, *Anat.*

MASURE (*parietinae, arum*) ἐρείπια, ἴων, τά, *Paus.*

MAT. Echec et mat! (*te macto!*) ὀλωλας! *En espagnol, matar signifie tuer, et de là vient encore le mot matador, en latin mactator, oris.*

MAT (*malus*, *i*) ἰστός, οὔ, δ, *Hom.* Le

grand mat d'artimon, ἀρτεμών, όνος, δ.
R. ἀρτεῖν, suspendre.

MAT, E. Or mat; couleur mate, ἀλαμπής
ου ἀλάμπητος χρυσός, οὔ· ἀμαυρόν
χρῶμα, ατος.

MATELAS (*callidita, æ*) στρωμνή, ἤς, ἡ,
Xén. στρωῖμα, ατος, τό, *Plut.*

MATELOT (*navata, navita, æ, m.*) ναύτης,
ου, δ, Xén.

MATER UN vaisseau, αἶρειν ἰστόν ἐν τῇ νηϊ,
Xén.

MATÉRIALISTE (*qui materiam quasi uni-*
versam matrem arbitratur) δ τὴν ὕλην
τὸ δλον ἡγούμενος.

MATÉRIAUX (*materia, æ*) ὕλη, ης, ἡ,
Dém. — (*commentarii, orum*) ὑπομνή-
ματα, ων, τά, *Plut.*

MATÉRIEL, ELLE (*materialis, e*) ὑλαίος,
α, ον, *Synés.* ὑλικός, ἡ, όν, *Plut.* ἔνυλος,
ου, δ, ἡ, *Thémist.*

MATÉRIELLEMENT, ὕλικῶς.

MATERNEL, ELLE (*maternus, a, um*)
μητρικός, ἡ, όν, *Poll.* μητρῶος, ῶα,
ῶον, Xén.

MATHÉMATICIEN, ENNE, μαθηματικός,
ική. R. μανθάνειν, *discere.*

MATHÉMATIQUE, μαθηματικός, ἡ, όν. Les
mathématiques, ἡ μάθησις, εως. ☞ Les
Grecs appelaient les mathématiques τὴν
μάθησιν, *la science par excellence, parce*
que

Πάντα Θεὸς διέταξε μέτρῳ, σταθμῶ,
καὶ ἀριθμῶ.

Pondere, mensura, numero Deus
omnia fecit.

MATHÉMATIQUEMENT, μαθηματικῶς.

MATIÈRE (*materia, æ; materies, ei*) ὕλη,
ης, ἡ, *Dém.* — (*argumentum, i*) ὑπό-
θεσις, εως, ἡ, *Scol. de Dém.*

MATIN (*molossus, i*) μολοσσός, οὔ, δ.

MATIN (*matulinum tempus, oris*) τὸ
ἔωθινόν, οὔ, Xén. ἡ ἔωθινή, ἤς, *Polyb.*
De bon matin (*mane*) πρώτ, πρῶ, ἔωθεν,
Dém. Se lever de grand matin, ὀρθρίζειν,
ἴσω.

MATINAL, E (*matulinus, a, um*) πρώϊος,
ία, ἰον· πρῶϊνός, ἡ, όν· ὀρθρινός, ἡ, όν,
N. Test.

MATINÉE (*matulinum tempus, oris*) τὸ
ἔωθινόν, οὔ, Xén. ἡ ἔωθινή, ἤς, *Polyb.*

MATINES (*matulinæ preces*) ὀρθριναὶ εὐχαί,
ῶν.

MATINEUX, EUSE (*matulinus, a, um*)
πρώϊος, ἰα, ἰον· πρῶϊνός, ἡ, όν· ὀρθρινός,
ἡ, όν, *N. Test.*

MATOIS, E (*callidus, a, um*) πανοῦργος,
ου, δ, ἡ, *Dém.* C'est un fin matois, τοῦ
πανουργεῖν ἐμπεῖρος ἔχει.

MATOU (*mascula feles, is*) αἴλουρος,
ου, δ.

MATRICAIRE (*matricaria parthenium,*
Linn.) παρθένιον, ἰου, τό.

MATRICE (*matrix, icis*) μήτρα, ας, ἡ, *Luc.*
δελφός, ὕος, ἡ· ὕστέρα, ας, ἡ. *Langue-*
matrice, ou langue-mère, ἀρχέτυπος
γλῶσσα, ης.

MATRICULE (*nominum index, icis; album,*
i) δ τῶν ὀνομάτων κατάλογος, ου.

MATRIMONIAL, E (*conjugalis, e*) γαμικός,
ἡ, όν, *Plut.*

MATRONE (*matrona, æ*) οἰκοδέσποινα, ης,
ἡ· γεραία, ἄς, ἡ, *Hom. Il. VI, 87.*

MATURATIF, IVE (*maturando aptus, a,*
um) πεπαντικός, ἡ, όν.

MATURATION (*maturatio, onis*) πέπανσις,
εως, ἡ, *Arist.* πεπασμός, οὔ, δ, *Gal.*

MATURITÉ des fruits (*fructuum maturi-*
tas, atis) ἡ τῶν καρπῶν πέπανσις, εως,
Théophr. — de l'âge, ὄρα, ας, ἡ, *Isocr.*

MAUDIRE quelqu'un (*aliquem execrari,*
or) καταῤῥασθαι, ὄμαι, τινά, *Arist.*

MAUDIT, E. Retirez-vous de moi, mau-
dits, etc., πορεύσθε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ κατηρα-
μένοι, κ.τ.λ. *Matth. XXV, 41.*

MAUSOLE, roi de Carie, époux d'Artémise,
Μαύσιωλος, ου, δ.

MAUSOLÉE, Μαυσωλεῖον, εἰου, τό, *Suét.*

MAUSSADE (*invenustus, a, um*) ἀχαρις,
ιτος, δ, ἡ, *Hérod.*

MAUSSADEMENT (*invenuste*) ἀχαρίτως,
Isocr.

MAUVAIS, E (*malus, pravus, improbus, a,*
um) κακός, ἡ, όν· πονηρός, ά, όν· φαῦ-
λος, η, ον, *Dém.* Trouver mauvais, ἀπο-
δοκιμάζεσθαι, ομαι, τι, Xén.

MAUVE (*malva silvestris, Linn.*) μαλάχη,
ης, ἡ, *Théophr.* — en arbre (*lavatera*
arborea, Linn.) δενδρομαλάχη, ης, ἡ,
Théophr.

MAXIME (*effatum, i*) ἀζῖωμα, ατος, τό·
γνώμη, ης, ἡ, *Dém.* — (*præceptum, ti*)
ἐντολή, ἤς, ἡ, *Dém.*

- MAXIMUM**, τὸ μέγιστον, ου.
- MAZETTE** (*strigosus equus*, i) στριφνὸς καβάλλης, ου.
- ME**. Il me loue (*me laudat*) ἐπαινεῖ με. Il me donne (*mihi dat*) δίδωσί μοι.
- MÈANDRE**, fleuve de l'Asie Mineure, célèbre par ses sinuosités (*Mæander, dri*) Μαίανδρος, ου. — Voyez (page 908, au mot φαίδρος) la dernière édition du Schrevelius.
- MÉAT** (*meatus, us*) πορεία, ας, ή, Méd.
- MÉCANICIEN** (*mechanicus, i*) μηχανικός, ου, δ, Arist.
- MÉCANIQUE**, μηχανικός, ή, όν, Arist. La mécanique, ή μηχανική, ής, sous-ent. τέχνη, Arist.
- MÉCANIQUEMENT**, μηχανικῶς. R. μηχανή, ής, machina.
- MÉCANISME**, μηχανισμός, ου, δ.
- MÉCÈNE**, protecteur des lettres et des savants, δ τῶν γραμμάτων τε καὶ τῶν παιδευμένων προστατής, ου.
- MÉCHAMMENT** (*improbe, nefarie*) κακῶς, πονηρῶς, Isocr.
- MÉCHANCETÉ** (*improbitas, atis*) κακία, κακουργία, ας, ή, Dém.
- MÉCHANT** (*malus, improbus, a, um*) κακός, ή, όν· πονηρός, ά, όν· μοχθηρός, ά, όν, Dém. φαῦλος, η, ον, le même.
- MÈCHE** d'une lampe (*ellyphnium, ii*) ἑλλύχνιον, ίου, τό. — (*igniarium, ii*) πυρῆιον, είου, τό, Soph. Philoct. 56. Eventer la mèche, τὰ κρύφια ἀποκαλύπτειν, πτω, ψω.
- MÈCOMPTE** (*error, oris*) πλάνη, ης, ή, Dém. σφάλμα, ατος, τό, le même.
- MÈCOMPTER** [SE (*errare, o*) τῆς ἀληθείας διαψεύδασθαι, ομαι, Plat.
- MÈCONION** (*papaveris succus*) μηκίων, ίου, τό.
- MÈCONNAISSABLE** pour tout autre qu'un père, πλὴν τῷ τεκόντι κάρτα δυσμαθής ιδεῖν, Eur. Méd. 1203.
- MÈCONNAISSANT**, E (*beneficii immemor, oris*) ἀχάριστος, ου, δ, ή, Dém.
- MÈCONNAÎTRE** les bienfaits qu'on a reçus de ses amis, πρὸς τοὺς φίλους ἀχαριστεῖν, ω, Dém.
- MÈCONTENT**, E, du présent (*præsentibus non contentus, a*) τὰ παρόντα, ου τοῖς παροῦσιν οὐ στέργων, ουσα, Dém.
- MÈCONTENTEMENT** (*molestia*) ἀηδία, ας, ή,

- Dém.** Donner à quelqu'un du —, ou
- MÈCONTENTER** quelqu'un (*alicui non satisfacere, cio, secti*; ou *molestiam exhibere, eo, ut*) τινὰ λυπεῖν, ω, ου βαρύνειν, νοι, Xen.
- MÈCRÉANT** (*incredulus, i*) δύςπιστος, ου, δ, ή.
- MÈCROIRE**. Il est dangereux de croire et de mécroire (*periculosum est credere et non credere, Phèdr.*) κινδυνῶδες τὸ τε πιστεύειν καὶ τὸ ἀπειθεῖν.
- MÉDAILLE** (*numisma, atis*) νόμισμα, ατος, τό. La légende d'une —, ἐπιγραφή, ής, ή. L'exergue, ἔξεργον, ου, τό, hors-d'œuvre.
- MÉDAILLER**, νομισμάτων συλλογή, ής, ή.
- MÉDAILLISTE**, νομισμάτων συλλογέας, έως, δ.
- MÉDAILLON**, μεῖζον νόμισμα, ατος.
- MÉDECIN** (*medicus, i*) ἱατρός, ου, δ, Isocr.
- MÉDECINE** (*ars medica*) ἱατρική, ής, ή, sous-ent. τέχνη, Arist. Une — (*medicamentum, i*) φάρμακον, ου, τό, Isocr.
- MÉDÉE**, amante de Jason, Μήδεια, ας, ή.
- MÉDIASTIN** (*mediastinum, i*) μεσόσπραγμα, ατος, τό.
- MÉDIATEUR**, TRICE (*mediator, oris*) μεσίτης, ου, δ, N. Test.
- MÉDIATION** (*interventus, us*) μεσιτεία, ας, ή.
- MÉDICAL**, E (*ad medicinam pertinens*) ἱατρικός, ή, όν.
- MÉDICAMENT** (*medicamentum, i*) φάρμακον, ου, τό, Isocr.
- MÉDICAMENTER** (*medicamenta præbere, eo*) φάρμακα παρέχειν, χω, ζω.
- MÉDICAL, E** (*medendo utilis, e*) ἰασίμος, ου, δ, ή.
- MÉDIMNE** (*modius Atheticus*) μέδιμος, ου, δ, Arist. — Cette mesure athénienne équivalait à peu près à notre demi-hectolitre.
- MÉDIOCRE** (*mediocris, e*) μέτριος, ία, ίον, Dém.
- MÉDIOCREMENT** (*mediocriter*) μετρίως, μέσως, Dém.
- MÉDIOCRIÉTÉ** (*mediocritas, atis*) μετρίότης, ητος, ή, Dém. Honnête médiocrité, ή σὺν εὐπρεπεῖα μετρίότης, ητος.
- MÉDION** (*medium, ii*) μέσον, ου, τό, Arist. — Lancelot de P. R. dans sa grammairie Grecque, appelle médion ou moyen, le verbe qui (comme le déponent des La-

ius) réunit la signification active à la terminaison passive, et vice versa. — Voyez le Panhellénisme.

MÉDIRE de quelqu'un (*de aliquo maledicere, co, xi*) κακολογέιν, ὦ, τινά, *Plut.* βλάσφημεῖν, ὦ, περί τινος, *Dém.*

MÉDISANCE (*maledicentia, iæ*) δυσφημία, κακολογία, ας, ἡ, *Plut.*

MÉDISANT, E (*maledicus, a*) βλάσφημος, ου, δ, ἡ, *Dém.* κακολόγος, ου, δ, ἡ, *Arist.*

MÉDITATIF, IVE (*meditabundus, a*) μελετητικός, ἡ, ὄν· φροντιστικός, ἡ, ὄν, *Théophr.*

MÉDITATION (*meditatio, onis*) μελέτη, ης, ἡ, *Thuc.* μελέτημα, ατος, τό, *Xén.*

MÉDITER (*meditari, or*) μελετᾶν, ὦ, *Thuc.* φροντίζειν, ἴζω· σκέπτεσθαι, ομαι, τί, *Isocr.*

MÉDITERRANÉ, ÉE (*mediterraneus, a, um*) μεσόγειος, ου, δ, ἡ, *Phil.*

MÉDULLAIRE (*medullaris, e*) μυελόεις, ὄσσα, ὄεν.

MÉDUSE, MÉDOUSA, ης, ἡ. — Voyez GORGONE.

MÉFAIT (*malefactum, i*) κακούργημα, ατος, τό, *Dém.*

MÉFIANCE (*diffidentia, æ*) ἀπιστία, ας, ἡ, *Dém.* Avec — (*diffidenter*) ἀπίστως, *Isocr.*

MÉFIANT, E (*suspicax, acis*) δύσπιστος, ου, δ, ἡ· ὑπόπτῆς, ου, δ· ταχύποπτος, ου, δ, ἡ, *Plat.*

MÉFIER [SE de quelqu'un (*alicui diffidere, do*) ἀπιστεῖν, ὦ, ἦσω, τινί· ἀπίστως ἔχειν, ἔχω, ἔξω, πρὸς τινά, *Isocr.* ἀπίστως διακείσθαι, διάκειμαι, σαι, ται, πρὸς τινά, ου πρὸς τι, *Plut.*

MÉGARDE [PAR (*imprudenter*) ἀνοήτως, *Dém.* ἀλογίστως, *Isocr.*

MÉGARE, ville de l'Attique, Μέγαρα, ων, τά. Qui est de —, Μεγαρεύς, ἑως, ὀ.

MÉGARRE (*Megæra, æ*) Μέγαιρα, ας, ἡ. — Voyez FURIE.

MÉGISSIER (*alutarius, ii*) βυρσοδέψης, ου, δ, *Aristoph.*

MEILLEUR, E (*melior, us*) ἀμείνων, ὄν· κρείττων, ὄν· βελτίων, ὄν, *Dém.* Rendre meilleur, βελτιοῦν, ὦ, ὥσω. Devenir meilleur, βελτιοῦσθαι, οὔμαι. Le meilleur (*optimus, q. d. qualem optamus*) ἀριστος, κράτιστος, βέλτιστος, η, ὄν, *Dém.*

MÉLAMPYRE (*nigrum triticum*) μελάμπυρον, ου, τό.

MÉLANAGOGUE (*atram bilem educens*) μελαναγωγός, οὔ, δ, ἡ.

MÉLANCOLIE (*atra bilis*) μελαγχολία, ας, ἡ, *Hipp.* Etre sujet à la —, μελαγχολιᾶν, ὦ, *Luc.*

MÉLANCOLIQUE (*atra bile percitus, a*) μελαγχολικός, ἡ, ὄν, *Hipp.*

MÉLANCOLIQUEMENT, μελαγχολικῶς. R. μέλας, noir, et χολή, bile.

MÉLANGE (*mixtio, onis; mixtura, æ*) μίξις, ἑως, ἡ· κρᾶσις, ἑως, ἡ, *Luc.* L'esprit est pur et sans aucun mélange de matière, ὁ νοῦς καθαρὸς ἐστί καὶ ἄκρατος, *Xén. Cyrop. VIII. 7.* Des mélanges (*miscellanea, orum*) σύμμικτα, ὦν, τὰ· παμμίγῃς ὕλη, ης.

MÉLANGÉ, ÉE (*permixtus, a, um*) κεκραμένος, η, ὄν. Des drogues mélangées, μεμιγμένα φάρμακα, ὦν, *Hom. Od. IV. 230.*

MÉLANGER (*miscere, permiscere, eo, cui*) μιγνύναι, υμι, μίξω, *Plat.* κεραυνύναι, υμι, τινί τι, *Plut.*

MÉLER (*turba, tumultus, us*) ταραχή, ἦς, ἡ, *Dém.* Θόρυβος, ου, δ, *Thuc.*—(*rugna, æ*) μάχη, ης, ἡ, *Dém.*

MÉLER (*miscere, permiscere, eo, cui*) μιγνύναι, υμι, μίξω, τὶ μετὰ τινος, *Plat.* — de l'eau avec le vin (*aqua vinum temperare, o*) τὴν πηγὴν οἴνω κεραυνύναι, υμι, *Plut.* Se mêler des affaires publiques (*publica negotia tractare, o*) τὰ κοινὰ πολιτεύεσθαι, ομαι, *Dém.* Se mêler de beaucoup de choses qui ne nous regardent pas, πολυπραγμονεῖν, ὦ, *Plat.*

MÉLERZE (*pinus larix, Linn.*) πίτυς, υος· ἡ· πεύκη, ης, ἡ.

MÉLIBÉE (*q. d. cui curæ sunt boves*) Μελίβοιος, ου, δ.

MÉLILOT (*trifolium melilotus, Linn.*) μελιλωτον, ου, τό.

MÉLISSÉ (*melissa officinalis, Linn.*) μελισσόφυλλον, ου, τό.

MÉLODIE (*concentus, us*) μελωδία, ας, ἡ, *Athén.* μέλος, εος, τό.

MÉLODIEUSEMENT (*canore*) ᾠδικῶς, *Arist.*

MÉLODIEUX, EUSE (*canorus, a, um*) ᾠδικός, ἡ, ὄν, *Luc.* λιγυρός, ἄ, ὄν, *Hom.*

- MELON** (*cucumis melo*, Linn.) πέπων, ονος, δ, *Plut.*
- MELONGÈNE** (*solanum melongena*, Linn.) στρώγνου εἶδος τι.
- MÉLOPÉE** (*lyrica modulatio*) μελοποιΐα, ς, ἡ.
- MELPOMÈNE**, muse qui préside à la tragédie, Μελοπομένη, ης, ἡ.
- MEMBRANE** (*membrana*, α) ὑμήν, ἑνος, δ, *Gal.* Les membranes qui tapissent le cerveau, μήνιγγες, ων, αἱ, *Arist.*
- MEMBRANEUX**, **EUSE** (*membranaceus*, α, um) ὑμένιος, ἴνη, ἰνον, *Athénée*. ὑμενώδης, εος, δ, ἡ, *Arist.*
- MEMBRE** (*membrum*, ι) μέλος, εος, τό, *Arist.* Les membres du corps (*artus, uum, ubus*) τὰ μέλη τοῦ σώματος, *Dém.* Membre d'une période, κῶλον, ου, τό, *Arist.* Une période à deux, à trois, à quatre membres, δίκωλος, τρικωλος, τετράκωλος περίοδος, ου, ἡ.
- MEMBRU**, **UE** (*membrus, a, um*) μεγάλόμελος, ου, δ, ἡ.
- MÊME**. Moi-même, toi-même (*ego ipse, tu ipse*) ἐγὼ αὐτός, σὺ αὐτός. Lui-même, elle-même (*ipse, ipsa*) αὐτός, αὐτή. Le même, la même (*idem, eadem, idem*) ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό. Connais-toi toi-même (*nosce te-ipsam*) γινῶθι σεαυτόν, *Solon*. De même âge, de même nature, δμῆλιξ, ικος, δ, ἡ · ὁμογενής, εος, δ, ἡ. De même que... , de même (*quemadmodum... , ita ou sic*) ὡςπερ ου ὡς... , ὡς. Même (*etiam*) ἔτι, προσέτι.
- MÊMEMENT** (*pariter*) ὁμοίως, ὡσαύτως, ἴσως, *Dém.*
- MÉMOIRE** (*memoria*, α) μνήμη, ης, ἡ, *Dém.* μνεΐα, ας, ἡ, *Isocr.* La Déesse de la mémoire, Μνημοσύνη, ης, ἡ. Les filles de mémoire, Μοῦσαι, ὧν, αἱ. Mémoires historiques, ἱστορικὰ ὑπομνήματα, ων. Auteur de mémoires, ὑπομνηματογράφος, ου, δ.
- MÉMORABLE** (*memorabilis*, e) ἀξιωμαχόρευτος, ου, δ, ἡ, *Xén.*
- MENACANT**, **E** (*minax, acis*) ἀπειλητικός, ἡ, ὄν, *Plat.* D'un air — (*minaciter*) ἀπειλητικῶς, *Hér.*
- MENACE** (*minax, arum*) ἀπειλή, ἡς, ἡ, *Dém.*
- MENACER** quelqu'un de la mort (*mortem alicui minari, or*) τινὶ θάνατον ἀπειλεῖν,

- ὡ, ἡσω, *Dém.* Une maison qui menace ruine (*ruinosa domus, us*) πτώσιμον, ἐρείψιμον στέγος, εος, *Eur.*
- MÉNADÈS** (*bacchæ, arum*) μαινάδες, ων, αἱ.
- MÉNAGE** (*familia, æ*) οἶκος, ου, δ, *Dém.* — (*domus administratio, onis*) διοικήσεις, εως, ἡ · οἰκονομία, ἱας, ἡ. Mettre une fille en ménage (*virginem elocare, o*) τὴν παρθένον γαμῖσαι. Monter son ménage (*domum instruere, o*) τὸν οἶκον κατασκευάζειν, ἄω. Faire mauvais ménage ou bon ménage, ἡ γυνὴ πρὸς ἄνδρα διχοστατεῖ, οὐ διχοστατεῖ, *Eur. Médée*, 15.
- MÉNAGEMENT**, **ÉGARD** (*ratio, onis*) πρόνοια, ας, ἡ · λόγος, ου, δ, περὶ τινος, *Isocr.*
- MÉNAGER** (*parcere, co, pepercit*) φείδεσθαι, ομαι, χρημάτων, *Xén.* τινός, *Plut.* — son crédit, sa dignité, ἀξίως ἑαυτοῦ προφείδεσθαι, *Isocr.*
- MÉNAGER**, **ÈRE** (*parcus, a, um*) φειδωλός, ἡ, ὄν, *Arist.* φειδόμενος, η, ον, *Dém.* Un mauvais ménager (*prodigus, a*) ἄσωτος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
- MÉNAGERIE** (*pecorosum palatium, Prop.*) ζωοτροφεῖον, εἶου, τό.
- MÉNANDRE**, poëte comique (*Menander, dri*) Μένανδρος, ου, δ.
- MENDIANT** (*mendicus, a*) πτωχός, ἡ, *Dém.* προσαίτης, ου, δ, *Plut.*
- MENDICITÉ** (*mendicitas, atis*) πτωχεία, ας, ἡ, *Aristoph.* Etre réduit à la dernière mendicité, πένητα εἶναι ἐς τὰ ἔσχατα, *Elien.*
- MENDIÈRE**, **ÈRE** (*precarius, a, um*) δεητικός, ἡ, ὄν.
- MENDIER** (*mendicare, o*) πτωχεύειν, ω, *Dém.* Je n'ai pas la force de travailler à la terre, et je rougirais de mendier (*fordere non valeo, mendicare erubesco*) σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι, *Luc. XVI*, 3.
- MENÉE** secrète (*clandestinum consilium*) κρύπιον τέχνασμα, ατος.
- MÉNÉLAS**, frère d'Agamemnon, Μενέλαος, ου, δ · Μενέλεως, ω, δ.
- MENER** (*ducere, co, xi*) ἄγειν, ἄγω, ἄω, *Plat.* — quelqu'un par la main, χειραγωγεῖν, ὦ, τινά · ὀδηγεῖν, ὦ, ἡσω, *Phocyl.* 22. Mener une vie sage ou déréglée, προνίμως ἢ ἄσωτως ζῆν, ζῶω.

MÉNÉTRIER (*Adicen, inis*) καθαρωδός, οὔ, δ.

MÉNIL (q. d. *manile, is*) μονή, ἥς, ἡ. *Ce vieux terme français se retrouve dans la composition de plusieurs noms de lieux, ex. : Ménil-montant, Blanc-ménil, etc.*

MÉNINGE (*pia vel dura mater*) μήνιγξ, ιγγος, ἡ, *Arist.*

MÉNISQUE (*vitrea lunula*) μηνίσκος, ου, δ, *Optiq.*

MÉNOLOGE (*mensium index*) μηνολόγιον, ου, τό.

MENOTTES (*ferreae manicæ*) χειροπέδη, ης, ἡ.

MENSE (*mensa, æ*) τράπεζα, ης, ἡ, *Xén.*

MENSONGE (*mendacium, ii*) ψεῦδος, εος, τό, *Dém.*

MENSONGER, ÈRE (*mendax, acis*) ψευδό-μενος, η, ον, *Dém.*

MENSUEL, ELLE (*menstruus, a, um*) ἐπιμήνιος, ου, δ, ἡ, *Hér.*

MENSTRUUS (*menstrua, orum*) τὰ ἐμμηνια ου ἐμμήνια, ἰων, *Diosc.*

MENTAL, E. Faire l'oraison mentale (*mente orare*) νοερώς εὔχασθαι, ομαι.

MENTALEMENT (*sola mentis cogitatione*) νοερώς.

MENTERIE. — Voyez **MENSONGE.**

MENTEUR, EUSE (*mendax, acis, c.*) ψεύστης, ου, δ, *Dém.* ψευδής, έος, δ, ἡ. Tout homme est menteur (*omnis homo mendax*) πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης, *Ps. CXVI, 11.*

MENTHE ποινή (*mentha piperita*, *Linnée*) μίνθα ου μίνθη, ης, ἡ· ἡδύσμος, ου, ἡ, *Diosc.*

MENTION (*mentio, onis*) μνήμη, ης, ἡ· μνεΐα, ας, ἡ, *Dém.*

MENTIONNER (*alicujus mentionem facere, io*) μνεΐαν ποιείσθαι, οὔμαι, τινός, ου περί τινος, *Isocr.*

MENTIR (*mentiri, ior*) ψεύδεσθαι, ομαι· ψευδολογεΐν, ᾧ, *Dém.*

MENTON (*mentum, i*) γένειον, ου, τό, *Xén.* ἄνθερεών, ὄνος, δ, *Hom.*

MENTOR (*Mentor, oris*) Μέντωρ, ορος, δ. Un sage Mentor, πεπνυμένος ἡγεμών, ὄνος.

MENU, UE (*minutus, a, um*) λεπτός, ἡ, ὄν, *Arist.* Le menu peuple (*plæbecula, æ*) πλῆθος, εος, τό, *Isocr.* Hacher menu, μιστύλλειν, ὕλλω, ὠλλῶ.

MENUISERIE (*ligneum opus elegantius*) λεπτή ξυλουργία, ας.

MENUISIER (*lignarius faber, bri*) ξυλουργός, οὔ, δ.

MÉPRENDRE [*SE* (*allucinari, or*) σφάλλῃσθαι, ομαι, *Plat.*

MÉPRIS (*contemptus, us*) καταφρόνησις, εως, ἡ· καταφρόνημα, ατος, τό, *Thuc.*

MÉPRISABLE (*despiciendus, a, um*) εὐκαταφρόνητος, ου, δ, ἡ, *Dém.* βραχέος ἀξιος, α, ον, *Plat.*

MÉPRISANT, È (*contemptor, ptrix*) ὑπερόπτης, ου, δ, *Thuc.* ὑπερόπτις, εδος, ἡ, *Sept.* D'un air méprisant (*fastidieuse*) ὑπεροπτικῶς, *Xén.*

MÉPRISE (*allucinatio, onis*) σφάλμα, ατος, τό, *Xén.*

MÉPRISER (*spernere, no, sprevi*) καταφρονεΐν, ᾧ, τινός, *Dém.* περί ὀλίγου ποιείσθαι τῷ, *Isocr.* Se faire mépriser, εΐς ἀπειλεγμὸν ἔρχεσθαι, ἔρχομαι *, *N. Test.*

MER (*mare, is*) θάλασσα, ης, ἡ· πόντος, ου, δ· πέλαγος, ους, τό, *Dém.* Avoir l'empire de la mer, θαλασσοκρατεΐν, ᾧ, ἴσω· ἄρχειν θαλάσσης, *Dém.*

MERCENAIRE (*mercenarius, ia*) μισθωτός, τή, *Dém.* — Voyez (*page 90*) notre Résumé historique de la Littérature grecque.

MERCERIE (*minutæ merces*) γέληγη, ης, ἡ.

MERCI (*gratias ago*) εὐχαριστῶ. Dieu merci, Θεΐα χάριτι. S'abandonner à la merci de quelqu'un, ἐπιτρέπειν ἐαυτόν τινι, *Dém.*

MERCIER, ÈRE (*minutarum mercium venditor*) γρυτοπώλης, ου, δ.

MERCREDI (*Mercurii dies*) ἡ τοῦ Ἑρμοῦ, *sous-ent.* ἡμέρα. — Voyez **JEUDI.**

MERCURE (*Mercurius, ii*) Ἑρμῆς, οὔ, δ. — (*argentum vivum*) ὑδράργυρος, ου, δ.

MERCURIALE (*mercurialis annua vel perennis, Linn.*) λιπόζωστις, εως, ἡ, *Diosc.* — (*solennis reprehensio, onis*) ἐπιτίμησις, εως, ἡ.

MERDE (*merda, æ, Hor.*) σκῶρ, σκατός, τό, *Aristoph.*

MÈRE (*mater, tris*) μήτηρ, τέρος-τρός, ἡ, *Dém.* — de famille (*mater familias*) οἰκοδέσποινα, ης, ἡ, *Dém.* Qui n'a plus de mère, ἀμήτωρ, ορος, δ, ἡ, *N. Test.* Qui aime sa mère, φιλομήτωρ, ορος, δ, ἡ, *Plut.* Pie-mère, dure-mère, Voyez **MÉNINGE.**

MÉRIDIEN, ENNE (*meridianus, a, um*) μεσημερινός, ου μεσημερινός, ινή, ινόν, *Procl.* Faire la méridienne, μεσημεριάζειν, άζω, *Plat.*

MÉRIDIONAL, E (*meridianus, a, um*) μεσημερινός, ινή, ινόν, *Proclus.* — Voyez **SEPTENTRIONAL, E.**

MÉRITE (*meritum, i*) άξία, ας, ή. Récompenser quelqu'un selon son mérite, κατά την άξίαν άμείβεσθαι, ομαι, τινά. Un homme d'un grand mérite, άνηρ υπερέχων, οντος· έξοχος, ου, *Xén.*

MÉRITER (*merere, eo; ou mereri, eor*) άξιον είναι τινός. Il mérite le nom de sage, άξίός έστι κληθῆναι σοφός. Bien mériter de la patrie, την πατρίδα εύ ποιείν, *Dém.*

MERLAN (*asellus, i*) όνίσκος, ου, δ.

MERLE (*turdus merula, Cuv.*) κόσσυφος, ου, δ, *Aristoph.*

MERVEILLE (*miraculum, i*) θαῦμα, ατος, τό, *Xén.* Faire des merveilles, θαυματουργείν, ώ, ήσω. A merveilles, θαυμασίως, *Plat.*

MERVEILLEUSEMENT (*mirifice*) θαυμαστώς, θαυμασίως, *Plat.*

MERVEILLEUX, EUSE (*mirificus, a, um*) θαυμασίος, ία, ιον· θαυμαστός, ή, όν, *Dém.* Chose merveilleuse à voir, ου à entendre, θαῦμα ιδείν, ή άκούσαι.

MES (*mei, meæ, mea*) έμοί, έμαί, έμά. Mes amis, οί φίλοι μου.

MÉSALLIANCE (*inæquales nuptiæ*) άνισος σύζευξις, εως, ή.

MÉSALLIER [*Se* (*inæquale connubium inire, eo*) άνισον σύζευξιν ποιείσθαι, εύμαι, *Plat.*

MÉSANGE (*parus, i*) αϊγιθαλός, οῦ, δ.

MÉSARAÏQUE. Veine, artère mésaraïque, ή του μεσαραιου φλέψ, εβός, άρτηρία, ας.

MÉSADVENTURE (*infelix casus, us*) δυστύχημα, άτύχημα, ατος, τό, *Dém.*

MÉSÈTÈRE (*on l'appelle fraise dans le veau*) μεσεντέριον, ίου, τό, *Arist.*

MÉSÈSTIMER (*minoris facere, io*) μειονος άξίας τιμῶν, ώ.

MÉSINTELLIGENCE (*dissidium, ii*) διαφορά, ας, ή, *Dém.*

MÉSOFFRIR (*minus pretium offerre, fero, obtuli*) μειονα τιμήν προσφέρειν, φέρω*.

MÉSOPOTAMIE (*regio inter fluvios*) Μεσοποταμία, ας, ή.

MESQUIN (*sordidus, a, um*) βυκαρός, ά, όν, *Athén.*

MESQUINEMENT (*sordide*) βυκαρώς.

MESQUINERIE (*sordes, tum, f.*) βύκος, ου, δ, *Diod. Sic.*

MESSAGE (*mandatum, i*) έπίταγμα, ατος, τό, *Dém.* — (*nuntium, ii*) άγγελία, ας, ή, *le même.*

MESSAGER, ÈRE (*nuntius, a*) άγγελος, ου, δ, ή. — (*tabellarius, ii*) άγγελιαφόρος, ου. — des Dieux, Έρμῆς, οῦ, δ. Ήρις, ιδός, ή, *Hom.*

MESSE (*missa, æ*) ή άγία λειτουργία, ίας.

MESSÉANCE (*indecorum, i*) άπρέπεια, ας, ή, *Plat.*

MESSÉANT, E (*indecorus, a, um*) άπρέπής, έος, δ, ή, *Isocr.*

MESSIE (*du mot hébreu machbakh, qui signifie oindre*) Χριστός, οῦ, δ. R. χρισ. ungo.

MESSEIERS, κύριοι, ον. — voc. ώ άνδρες!

MESURABLE (*quod metiri potest*) μετρητός, ή, όν.

MESURAGE (*mensio, onis*) μέτρησις, εως, ή, *Plut.*

MESURE (*mensura, æ*) μέτρον, ου, τό, *Arist.* Dieu a tout fait avec poids, nombre et mesure (*pondere, mensura, numero Deus omnia fecit*) πάντα Θεός διέταξε μέτρῳ, σταθμῷ, και άριθμῷ. — (*conspicuitas, atis*) βυθμός, οῦ, δ. Avec poids et mesure (*circumspecte*) περιεσχεμεμένος, *Luc.* Outre mesure, υπερμέτρως. A mesure que, au fur et à mesure que... (*proüt, secundum*) καθ' ό.

MESURÉ, ÈRE (*circumspectus, a, um*) περιεσχεμεμένος, η, ον. Homme mesuré dans sa conduite, άνηρ σώφρων, ονος· εύλαβής, έος-οῦς.

MESURER (*metiri, ior*) μετρείν, ώ, ήσω, *Plut.* On vous mesurera avec la mesure avec laquelle vous aurez mesuré les autres, τῷ αὐτῷ μέτρῳ ὃ μετρεῖτε, αντιμετρηθήσεται ὑμῖν, *Luc, VI, 38.*

MESUREUR (*ensor, oris*) μετρητής, οῦ, δ, *Dinarg.*

MÉSUSER des richesses (*divitiis abuti, ulor*) τῷ πλούτῳ καταχρησθαι, άομαι-ώμαι, *Plat.*

MÉTACARPE, μεταχάρπιον, ίου, τό, *Anat. R.* καρπός, ποignet.

MÉTACHRONISME, μεταχρονισμός, οὔ, δ. R. χρόνος, temps, et μετά, qui marque postériorité. — Voyez PROCHRONISME.

MÉTAIRIE (*prædium*, ii) χωρίον, του, τό, Dém.—(*villa*, α) έπαυλις, εως, ή, Plut. — Voyez VILLA.

MÉTAL (*metallum*, i) μέταλλον, ου, τό. quod scilicet άλλο μετ' άλλο eruitur.

MÉTALPSE (*permutatio*) μετάληψις, εως, ή, Rhét.

MÉTALLIQUE (*metallicus*, a, um) μεταλλικός, ή, όν, Arist. La science —, ή μεταλλευτική, ής, Laërce.

MÉTALLURGIE, μεταλλουργία, ας, ή. R. μέταλλον, et έργον, opus.

MÉTALLURGISTE, μεταλλουργός, οὔ, δ.

MÉTAMORPHOSE (*transformatio*) μεταμόρφωσις, εως, ή.

MÉTAMORPHOSER (*transformare*, o) μεταμορφῶν, ὦ, ὠσω, N. Test.

MÉTAPHORE (*translatio*) μεταφορά, ας, ή, Arist.

MÉTAPHORIQUE (*translativus*, a, um) μεταφορικός, ή, όν.

MÉTAPHORIQUEMENT, μεταφορικῶς.

MÉTAPHYSICIEN, μεταφυσικός, οὔ, δ.

MÉTAPHYSIQUE, μεταφυσικός, ική, ικόν. La métaphysique (q. d. *post physicam*) ή μεταφυσική, *sous-ent.* επιστήμη. R. μετά, après, et φυσική, physique.

MÉTAPLASME (*transformatio*) μεταπλασμός, οὔ, δ, Quint.

MÉTASTASE (*mutatio*) μετάστασις, εως, ή, Méd.

MÉTATARSE, μετατάρσιον, του, τό. Anat. R. τάρσος, τάρσιον, *craticula*.

MÉTATHÈSE (*transpositio*) μετάθεσις, εως, ή, Gramm.

MÉTAYER, **ÈRE** (*villicus*, *ica*) άγρονόμος, ου, δ, ή.

MÉTIL (*permixta frumenta*, *orum*) μιμγμένοι σίτοι, ων.

MÉTEMPSYCOSE (*animæ ex uno corpore in aliud migratio*) μεταμψύχωσις, εως, ή.

MÉTÈORE igné ou aqueux, πυρινόν ou ύδρηλόν μετέωρον, ου, Arist.

MÉTÉOROLOGIQUE, μετεωρολογικός, ή, όν. RR. λόγος, et μετέωρα, *sublimia*.

MÉTHODE (*via*, α; *ratio*, *onis*) μέθοδος, ου, ή, Arist.

MÉTHODIQUE, μεθοδικός, ή, όν. R. μετά, et δόξ, *via*, *ratio*.

MÉTHODIQUEMENT (*ratione*, *ordine*, *et via*, Cic.) μεθοδικῶς.

MÉTIER (*ars*, *artis*) τέχνη, ης, ή, Isocr. Exercer un métier, τέχνην έργάζεσθαι, ομαι, Dém. — (*fabrilis machina*, α) έργαλείον, ου, τό.

MÉTIS, **ISSE** (*bigener*, *era*, *erum*) διγενής, έος, δ, ή.

MÉTONOMASIE (*transnominatio*, *onis*) μετονομασία, ίας, ή, Rhét. — C'est par cette figure que Schwarzerd s'est appelé en grec Mélanchthon, et l'Épaulé en latin Scapula.

MÉTONYMIE (*nominis mutatio*) μετωνυμία, ας, ή, Rhét.

MÉTOPE (*frons*, *ontis*, f.) μέτωπον, ου, τό, Archit.

MÉTOPOSCOPIE (*frontis inspectio*) μετωποσκοπία, ίας, ή. Celui qui en fait profession, μετωποσκοπός, οὔ, δ.

MÈTRE (*mensura*, α) μέτρον, ου, τό. Vers de deux mètres, de trois, quatre, cinq, six, etc., στίχοι δίμετροι, τρίμετροι, τετράμετροι, πεντάμετροι, εξαμέτροι, κ. τ. λ. — On appelle aussi Mètre, la mesure par excellence, ou l'unité fondamentale de toutes les mesures. Afin que cette unité reposât sur une base commune à tous les peuples de la terre, les Français ont mesuré un arc du méridien terrestre, et ont partagé en 100 degrés le quart de ce méridien, ou la distance du pôle à l'équateur. Chaque degré a été subdivisé en 100 minutes ou kilomètres, et la millième partie du kilomètre, est le mètre, unité fondamentale.

Le mètre linéaire est donc l'élément de toutes les mesures de longueur; le mètre carré, celui de toutes les mesures de surface; et le mètre cube, celui de toutes les mesures de volume ou de capacité.

Les mesures de pesanteur, et les monnaies, ont aussi été réglées d'après l'analogie métrique. Voyez GRAMME et FRANC. — Pour approprier les unités secondaires aux différents besoins, on a adopté d'abord six dénominations principales, le mètre, l'are, le stère, le litre, le gramme et le franc; puis, à l'aide de quatre mots grecs, déca, dix; hecto, cent; kilo, mille, et myria, dix mille, on a formé une échelle décuple de

les mesures de longueur; le mètre carré, celui de toutes les mesures de surface; et le mètre cube, celui de toutes les mesures de volume ou de capacité.

Les mesures de pesanteur, et les monnaies, ont aussi été réglées d'après l'analogie métrique. Voyez GRAMME et FRANC. — Pour approprier les unités secondaires aux différents besoins, on a adopté d'abord six dénominations principales, le mètre, l'are, le stère, le litre, le gramme et le franc; puis, à l'aide de quatre mots grecs, déca, dix; hecto, cent; kilo, mille, et myria, dix mille, on a formé une échelle décuple de

les mesures de longueur; le mètre carré, celui de toutes les mesures de surface; et le mètre cube, celui de toutes les mesures de volume ou de capacité.

Les mesures de pesanteur, et les monnaies, ont aussi été réglées d'après l'analogie métrique. Voyez GRAMME et FRANC. — Pour approprier les unités secondaires aux différents besoins, on a adopté d'abord six dénominations principales, le mètre, l'are, le stère, le litre, le gramme et le franc; puis, à l'aide de quatre mots grecs, déca, dix; hecto, cent; kilo, mille, et myria, dix mille, on a formé une échelle décuple de

les mesures de longueur; le mètre carré, celui de toutes les mesures de surface; et le mètre cube, celui de toutes les mesures de volume ou de capacité.

Les mesures de pesanteur, et les monnaies, ont aussi été réglées d'après l'analogie métrique. Voyez GRAMME et FRANC. — Pour approprier les unités secondaires aux différents besoins, on a adopté d'abord six dénominations principales, le mètre, l'are, le stère, le litre, le gramme et le franc; puis, à l'aide de quatre mots grecs, déca, dix; hecto, cent; kilo, mille, et myria, dix mille, on a formé une échelle décuple de

les mesures de longueur; le mètre carré, celui de toutes les mesures de surface; et le mètre cube, celui de toutes les mesures de volume ou de capacité.

multiples; et, avec les trois mots latins, déci, dixième, centi, centième, et milli, millième, on a produit l'échelle des sous-multiples. Ainsi, quoique le système métrique paraisse, au premier abord, tout hérissé de grec, il est aisé de comprendre que myriamètre signifie 10,000 mètres; kilogramme, 1,000 grammes; hectare, 100 ares; décalitre, 10 litres; tandis que les anciennes dénominations de lieue, de livre, d'arpent, de boisseau, ne précisaient nullement la valeur de ces mesures, qui d'ailleurs variaient selon les différentes localités.

MÉTRÈTE (*amphora, α*) μετρητής, οὔ, δ, *Jean, II, 6.*

MÉTRIQUE. Le système métrique, τὸ μετρικὸν σύστημα, ατος. — Voyez **MÈTRE.**

MÉTROMANE, μετρομανής, έος, δ, η. R. μέτρον, et μαίνεσθαι, *furere.*

MÉTROMANIE, μετρομανία, ας, η, *mêmes racines.*

MÉTROPOLE (*civitas mater*) μητρόπολις, εως, η.

MÉTROPOLITAIN, μητροπολίτης, ου, δ.

METS (*ferculum, ι*) φάγημα, έδεσμα, ατος, τό.

METTRE (*ponere, ο, sui*) τίθεμαι, τίθημι*. Mettre la main sur quelqu'un (*manum in aliquem mittere, το, si*) τὴν χειρά τινι ἐπιφέρειν, φέρω*, *Hom. II, I, 89.* Mettre bas les armes (*arma ponere, deponere*) τὰ ἔπλα κατατίθεσθαι, *Xén.* Mettre bas (*parere, io, peperit*) τίχτειν, τίχτω*, *Dém.* Se mettre à pleurer, à parler, à travailler, ἄρχεσθαι τοῦ κλαίειν, τοῦ λόγου, τοῦ ἔργου, κ. τ. λ. *Xén.*

MEUBLER une maison (*domum instruere*) τὸν οἶκον κατασκευάζειν, ἄζω, ἄσω.

MEUBLES (*supellex, lectilis, f.*) ἐπιπλα, ων, τά, *Plut.* σκευή, ὦν, τά, *Dém.* Biens meubles, κινητὰ ἀγαθὰ, ὦν. — Voyez **IMMEUBLES.**

MEUGLEMENT (*mugitus, us*) μυκηθμός, οὔ, δ· μύκημα, ατος, τό, *Plut.*

MEUGLER (*mugire, io*) μυκᾶσθαι, ὦμαι, *Plut.*

MEULE (*mola, α*) μύλη, ης, η. Tourner la meule, τὴν μύλην στρέφειν, περιάγειν, περιφέρειν, ω, *Poll.*

MEUNIER, ÈRE (*molitor, trix*) μυλω-

θρός, οὔ, δ, *Athén.* ἀλετρις, ίδος, η, *Plut.*

MEURTRE (*cædes, is, f.*) φόνος, ου, δ, *Dém.* σφαγή, ης, η, *Isocr.* Meurtre général (*internecio, onis*) πανολεθρία, ας, η, *Thuc.* ἔξωλεια, ας, η, *Dém.*

MEURTRIER, ÈRE (*intersector, trix*) φονεύς, έως, δ, *Isocr.* ἀνδροφόνος, ου, δ, η, *Dém.* — de son père, de sa mère, πατροκτόνος, μητροκτόνος, ου, δ, η, *Plat.* Armes meurtrières, φονικά ἔπλα, ων.

MEURTRIR (*suggillare, ο*) ὑπωπιάζειν, ἄζω, *Paul, I, Cor. IX, 27.*

MEURTRISSURE (*suggillatio, onis*) ὑπωπισημός, οὔ, δ, *Grég. Naz.*

MEUTE (*odora canum vis*) θηρευτικοί κύνες, ὦν.

MÉZÉREON. — Voyez **LAURÉOLE.**

Mi- (*semi*) ἡμι-. **Mi-plein** (*semi-plenus, α, um*) ἡμιπληρής, έος, δ, η. A mi-jambe, ἄχρι μεσοκνημίου. A la mi-août (*mediæ Augusti mense*) μεσοῦντος μεταγεϊνίου νος.

Mi, note de musique. — Voyez **GAMME.**

MIASMES (*contagia, orum*) μιάσματα, ων, τά.

MIAULEMENT, η τοῦ αἰλούρου φωνή, ης.

MIAULER, γοάειν-ἔν, ἄω-ῶ.

MICROCOSME (*parvus mundus*) μικρόκοσμος, ου, δ.

MICROGRAPHIE (*parvorum descriptio*) μικρογραφία, ας, η.

MICROMÉGAS (*petit et grand*) μικρομέγας, *Voltaire.*

MICROMÈTRE (*parvorum mensura*) μικρομέτρον, ου, τό.

MICROSCOPE, μικροσκοπίον, του, τό. R. μικρός, petit, et σκοπεῖν, examiner.

MICROSCOPIQUE, μικροσκοπικός, η, ὄν, *mêmes racines.*

MIDI (*meridies, ei*) μεσημβρία, ας, η, *Thuc.* L'après-midi, δέιλη, ης, η. Promenade de l'après-midi, ὁ δειλινὸς περίπατος, ου, *Elien.* N'y voir goutte en plein midi, ἐν μεσημβρία τυφλώττειν, ττω. Le vent du midi (*auster, tri*) νότος, ου, δ, *Arist.* Du nord au midi, ἀπ' ἄρκτου μέχρι νότου. Chercher midi à quatorze heures (*nodum in scirpo quærere, Tér.*) τριχολογεῖν, ὦ.

MIE de pain (*pantis mica, α*) η τοῦ ἄρτου ψίς, τχός.

MIE, guère, pas, point, précédés de ne, font fonction de négation, plus ou moins prononcée. Je ne m'en soucie guère, je n'en veux mie, je n'en veux pas, je n'en veux point; οὐκ ὀθομαι, οὐ βούλομαι.

MIE pour amie. Ma mie (au lieu de ma amie) en élidant la voyelle initiale, comme le faisaient les anciens Grecs, et comme le font encore les Italiens, ἡ φίλη μου.

MIEL (mel, mellis) μέλι, ιτος, τό, Arist. De sa bouche coulaient des paroles plus douces que le miel (ex Nestoris lingua melle dulcior fluebat oratio, Cic.) τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέειν αὐδῆ, Hom. Il. I, 249. Mouche à miel (apis, is) μέλισσα, ης, ἡ. — Voyez ABEILLE.

MIELLEUX, EUSE (mellitius, a, um) μελιτώδης, εος, δ, ἡ, Théophr. μελιχρός, ἀ, ὄν, Luc.

MIEN, ENNE (meus, a, um) ἐμός, ἡ, ὄν. LES MIENS, οἱ συγγενεῖς μου.

MLETTE (mica, æ) ψιχίον, ίου, τό, N. Test.

MIEUX (melius) βέλτιον, ἀμεινον, Dém. Se porter mieux, βραῖζειν, ἕζω, Luc. Il vaut mieux périr en combattant que de sauver sa vie en fuyant, αἰρετώτερόν ἐστι γοηγόμενος ἀποθνήσκειν, μᾶλλον ἢ φεύγοντας σωθῆναι, Xén.

MIEVRE (alacer, malignus) ὀρητηκός, ἡ, ὄν. πονηρός, ἀ, ὄν.

MIGNARD, E (venustulus, a, um) ὀποκοριστικός, ἡ, ὄν.

MIGNARDEMENT (venuste, bellule) ὀποκοριστικῶς, κομφῶς.

MIGNARDER UN ENFANT (puero indulgentius blandiri, ior) ὀποκορίζεσθαι, ομαι, Aristoph. Plut. 1012.

MIGNARDISE (venustas, atis) ὀποκορισμός, ὦ, δ. κομφότης, ητος, ἡ.

MIGNON, ONNE (venustus, a, um) κομφός, ἡ, ὄν, Aristoph.

MIGNONNEMENT (venuste) κομφῶς.

MIGNAINE (dimidii capitis dolor) ἡμικρανία, ας, ἡ.

MIGNAURÉE, précieuse ridicule, ἡ ἀκκώ, ὦς. Faire la —, ἀκκίζεσθαι, Luc.

MIL. L'an mil huit cent vingt-deux, le présent Lexique (composé à Toulouse) a été imprimé à Paris, ἐν ἔτει χιλιοστῶ

ὀκτακοσιοστῶ εἰκοστῶ δευτέρῳ, τὸ παρὸν Λεξικὸν (ἐν Ὑολώσῃ συντεθέν) ἐν Ἡαρι-σίοις τὸ πρῶτον ἐτυπώθη. FL. L.

MIL (milium, ii) κέγγρος, οὐ, δ, Diosc.

MILAN (falco milvus, Cuv.) ἰκτίν, ἴνος, δ, Arist. ἰκτίνος, ου, δ, Sept.

MILET, ville d'Ionie, patrie de Thalès, Μίλητος, ου, ἡ. Qui est de —, Μιλήσιος, ία, ίου.

MILIAIRE (miliaceus, a, um) κεγγρώδης, εος, δ, ἡ.

MILICE (militia, æ) στρατιωτική, ἡς, ἡ.

MILICIENS (tirones milites) ἀτακτοὶ στρατιῶται, ὄν.

MILIEU (medium, ii) τὸ μέσον, ου, Arist. Le milieu du ciel, τὸ μεσουράνημα, ατος, Bas. Le milieu de la nuit, μεσονύκτιον, ίου, τό. ἡ μέση νύξ, κτός, Thuc. Qui est au milieu (medius, a, um) μέσος, η, ον, Dém. Tenir le milieu, μεσείν-οῦν, ὦ-ω, Aristoph. Au milieu de Pété, Ξέρους μεσοῦντος, Thuc. & Nous avons du philosophe Confucius, qui vivait 550 ans avant J.-C., un Traité intitulé l'Invariable Milieu (Tchoàng-Yoàng).— Selon Aristote, ὁ μέσος βίος βέλτιστος. Enfin Horace a dit :

Virtus est medium vitiorum et utrinque reductum.

MILITAIRE (militaris, e) στρατιωτικός, ἡ, ὄν, Xén. — (miles, itis) στρατιώτης, ου, δ, Dém.

MILITAIREMENT (militari modo) στρατιωτικῶς, Thuc.

MILITER (militare, o, ou militari, or) στρατεύειν, ω, σω, ου στρατεύεσθαι, ομαι, Dém.

MILLE (mille, millia) χίλιοι, αι, α, Isocr. Mille fois (millies) χιλιάκις. Deux mille, trois mille, etc., δις χίλιοι, τρις χίλιοι, αι, α, κ. τ. λ. Dix mille, vingt mille, μύριοι, δις μύριοι, αι, α.

MILLE (miliare, is). En deçà du centième mille, ou de la centième borne milliaire (intra centesimum milliare) ἐντὸς σημείου εκατοστοῦ, Hérod. — S'il s'agit d'un mille métrique (ou de 1,000 mètres) χιλιόμετρον, ου, τό. — Voyez MÈTRE.

MILLE-FEUILLE (achillea mille-folium, Linn.) μυριόφυλλον, ου, τό.

MILLE-PERTUIS (*hypericum perforatum*, Linn.) ὑπέρικον ου ὑπερικόν, οὔ, τό, Diosc., liv. III.

MILLE-PIEDS, cloportes, χιλιόπους, μυριοπούς, οδος, δ, ἡ.

MILLE-PORES, genre de polyptier pierreux, πολύπορος, ου, δ, ἡ.

MILLÉSIME d'une médaille, τὸ τοῦ νομίσματος χιλιοστὸν ἔτος, — *et même, par catachrèse*, τὸ ἔτος τῆς ἐπιγραφῆς πρὸ τοῦ χιλιοστοῦ.

MILLET (*panicum miliaceum*, Linnée) κευχρώδης ἔλυκος, ου, δ, Diosc.

MILLIAIRE (*milliarius, a, um*) χιλιαῖος, α, ου. — *Voyez MILLE* (*milliare, is*).

MILLIARD, ou billion (*millies mille millia*) δεκαμυριαχιζύριοι, αι, α.

MILLIÈME (*millesimus, a, um*) χιλιοστός, ἡ, ὄν.

MILLIER (*mille, millia*) χιλιάς, ἀδος, ἡ.

MILLIGRAMME, *millième partie du gramme*. — *Voyez GRAMME*.

MILLIMÈTRE, *millième partie du mètre*. — *Voyez MÈTRE*.

MILLION (*mille millia*) ἑκατονταχιζύριοι, αι, α. Etre riche à millions, ὑπερπλουταῖν, οἰ, Aristoph. *Plut.* 334.

MILLIONIÈME, ἑκατονταχιζυριοστός, στή, στόν.

MILLIONNAIRE (*prædives, itis*) ὑπέρπλουτος, ὑπερπλούσιος, ου, δ, ἡ.

MILTIADE, Athénien, vainqueur à Marathon, Μιλτιάδης, ου, δ.

MIME (*mimus, i*) μῖμος, ου, δ.

MINAUDER, ἀκχιζεσθαι, ομαι, *Plut.*

MINAUDERIE, ἀκχιζμός, οὔ, δ, *Philostrate*.

MINAUDIER, ERE, ἀκχιζόμενος, ἐνη· ἀκχώ, ὄος-οὔς, ἡ, *Luc*.

MINCE (*tenuis, e*) ψιλός, ἡ, ὄν, *Dém. Phal.* λεπτός, ἡ, ὄν, *Arist.*

MINE (*habitus oris et vultus*) σχῆμα, ατος, τό, *Dém.* — (*species, ei*) ὄψις, εως, ἡ. Il a la mine d'un honnête homme, ἀγχιθός ἀνὴρ φαίνεται. Faire des mines, ἀκχιζεσθαι, ομαι, *Luc*. Faire la mine, σκυθρωπάξεν, ἄζω, ἄσω, *Xén. Cyrop.*, liv. VI. Faire bonne mine à quelqu'un, οἰκείως τινὰ δέχεσθαι, ομαι, *Dém.*

MINE d'or, d'argent, etc., χρυσορυγείον, εἶος, τό· ἀργυρεῖον, εἶος, τό, *Strab.* — (*cuniculus, i*) ὑπόνομος, ου, δ, *Thuc.*

ὑπόρυγμα, ατος, τό. Pratiquer une mine, ὑπονομεύειν, ω.

MINER (*cuniculos agere, ago, egi*) ὑπονομεύειν, ω· σκάπτειν, πτω, ψω. — (*consumere, o*) φθείρειν, ω· λυμαίνειν, ω, *Hérod.* Miné par les soucis, ταῖς φροντίσιν ἐκτετηχώς, υἷα.

MINÉRAL, plur. **MINÉRAUX** (*mineralia, ium*) τὰ μέταλλα, ων· τὰ ὀρυκτά, ὦν, *Diosc.*

MINÉRAL, E. Eaux minérales (*aquæ metallicæ*) μεταλλικαὶ θερμοαῖ, ὦν.

MINÉRALOGIE, mot hybride, ὁ περὶ τῶν ὀρυκτῶν λόγος· ὀρυκτολογία, ας, ἡ.

MINERVE (*Minerva, æ*) Ἀθήνη, ης, ἡ· Παλλάς, ἀδος, ἡ.

MINEUR (*cunicularius, ii*, Végèce) ὑπονομεύων, οντος, δ.

MINEUR, E (*ætas minor, oris*) οὐκ αὐτεῖ-ούσιος, ἰου, δ, ἡ. L'Asie mineure, Ἀνατολή, ἧς, ἡ. La mineure d'un syllogisme, ἡ τοῦ συλλογισμοῦ ἐλάσσων πρότασις, εως.

MINIATURE (*pictura minutis punctis elaborata*) ὑπόλεπτος ζωγραφία, ας.

MINIMUM, τὸ ἐλάχιστον, ου.

MINISTÈRE (*ministerium, ii*) ἐπηρεσία, διακονία, ας, ἡ, *Dém.* — (*rerum administratio*) ἡ κοινὴ διοίκησις, εως.

MINISTRE (*minister, tra*) ἐπηρετής, ου, δ, *Dém.* ἐπηρετής, ἰδος, ἡ, *Xén.* Ministres d'Etat, οἱ τοῦ βασιλέως ὑπουργοί, ὦν.

MINIUM (*minium, ii*) μίλιτος, ου, ἡ, *Diosc.*

MINOIS. Un joli minois, χαρίεσσα ὄψις, εως, ἡ.

MINON (*feles, is, f.*) αἴλουρος, ου, δ.

MINORITÉ (*ætas pupillaris*) ἡ οὐκ αὐτεῖ-ούσιος ἡλικία.

MINOS, roi de Crète, un des juges des Enfers, Μίνως, ωος, δ.

MINOTAURE, monstre moitié homme et moitié taureau, né de Pasiphaé, femme de Minos, Μινώταυρος, ου, δ.

Minotaurus inest, Veneris monumenta nefandæ. Virg. *En.* VI, 26.

MINUIT (*media nox, noctis*) μέση νύξ, νυκτός, *Thuc.* Sur le minuit, μεσονυκτικός ὧραις, *Anacr. Od.* III.

MINUSCULES. Lettres minuscules (*minuter litteræ*) μικρὰ γράμματα, ων.

MINUTE (*temporis punctum*) ἀκαρίς, ἴος, τό. En une minute, ἐν ἀκαρεῖ, ἐν ἀτόμῳ, ἐν βικτῇ ὀφθαλμοῦ, *Paul*, I. Cor. XV, 52. — *S'il s'agissait de la division d'un cercle en degrés et en minutes, la minute serait la centième partie du degré.*
— Voyez **METRE**.

MINUTIE (*minutia, iæ*) φλυαρία, ἰας, ἡ, *Dém.*

MINUTIEUX, EUSE (*in tenui re nimis attentus, a*) μικρολόγος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*

MIRABELLE (*prunus cereola*, *Lin.*) κοκκομηλός, ου, ἡ, *Théophr.*

MIRACLE (*miraculum, i*) θαῦμα, ατος, τό, *Xén.* Faire des miracles, θαυματουργεῖν, ᾧ, ἡσω.

MIRACULEUSEMENT (*non sine miraculo*) θαυμασίως, θαυμαστῶς, *Plat.*

MIRACULEUX, EUSE (*miraculo similis, e*) θαυμάσιος, ἰα, ἰον· θαυμαστός, ἡ, ὄν, *Dém.*

MIRE. Point de mire (*meta, æ*) σκοπός, οῦ, ὁ, *Plat.*

MIRER (*ad scopum collineare, ou collimare, o*) τοῦ σκοποῦ στοχάζεσθαι, ομαι, *Plat.* Se mirer (*speculum consulere, o*) ἐσπυρίζεσθαι, ομαι, *Plut.*

MIROIR (*speculum, i*) κάτοπτρον, ου, τό, *Phil.* ἔσπυτρον, ου, τό, *N. Test.*

MIS, E (*positus, a, um*) θέμενος, η, ον. Bien mis (*elegantur vestitus, a*) κομφῶς ἡμφισμαίνος, ἐνη.

MISANTHROPE (*hominum osor*) μισάνθρωπος, ου, ὁ, *Luc.*

MISANTHROPIE (*hominum odium*) μισανθρωπία, ας, ἡ.

MISE de fonds (*pecuniæ appositio*) ἀργυρίου παράθεσις, εως, ἡ. Mise honnête et décente (*elegans vestitus, us*) εὐπρεπὲς σχῆμα, ατος.

MISÉRABLE (*miser, era, erum*) ἀθλιός, ἰα, ἰον, *Dém.* φαῦλος, η, ον. σχέτλιος, ἰα, ἰον, *Soph.* Mener une vie misérable, ἐν ἀθλιότητι τὸν βίον διάγειν, ἀγω, ἀζω.

MISÉRABLEMENT (*miserabiliter*) ἀθλιώς, οἰκτρῶς, *Dém.*

MISÈRE (*miseria, æ*) ταλαιπωρία, ας, ἡ, *Isocr.* Être dans la misère, ταλαιπωρεῖν, ᾧ, *Dém.*

MISÉRÉRÉ. Colique de miséréré, ειλεός, οῦ, ὁ· χόρδαφος ου χορδαφός, οῦ, ὁ.

MISÉRICORDE (*miser cordia, æ*) οἰκτιρισμός,

οῦ, ὁ· ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, *N. Test.* ἔλεος, ους, τό· ἔλεος, ου, ὁ, *Dém.* οἶκτος, ου, ὁ, *Isocr.*

MISÉRICORDIEUSEMENT (*miser corditer*) ἐλεημόνως.

MISÉRICORDIEUX, EUSE (*miser cordis*) οἰκτιρίμων, ου ἐλεήμων, ονος, ὁ, ἡ, *Dém.*

MISSION (*missio*) πέμψις, εως, ἡ, *Thuc.* πομπή, ἡς, ἡ, *Plat.* — apostolique, ἀποστολή, ἡς, ἡ, *N. Test.*

MISSIONNAIRE (*evangelii præco*) εὐαγγελικὸς κήρυξ, υκος.

MISSIVE. Lettre missive, ἐπιστολή, ἡς, ἡ.

MITAINÉ. — Voyez **GANT**.

MITE, ἄκαρι, τό, *Arist. Histoire des Anim.* V, 52.

MITIGATION (*mitigatio, onis*) πράϋνσις, εως, ἡ, *Arist.*

MITIGER (*mitigare, o*) πραΰνειν, νω, τι, *Plat.*

MITOYEN, ENNE. Un mur mitoyen (*intergerinus paries, elis*) μεσότοιχον, ου, τό· διατείχισμα, ατος, τό, *Plut.*

MITRAILLE (*scruta, orum*) γρυτάρια, ἰων, τά.

MITRE (*mitra, æ*) μίτρα, ας, ἡ, *Hérod.*

MIXTE (*mixtus, a, um*) μικτός, ἡ, ὄν· μεμιγμένος, η, ον.

MIXTION (*mixtio, onis*) μίγμα, ατος, τό· μίξις, εως, ἡ, *Luc.*

MIXTIONNER (*miscere, sceo*) μιγνύναι, υμι, μίξω, τι μετά τινος, *Plut.*

MOBILE (*mobilis, e*) εὐκίνητος, ου, ὁ, ἡ· κινήτος, ἡ, ὄν, *Arist.* Le premier mobile d'une affaire, τὸ κεφάλαιον, ου, *Eupolis*, ἐν τοῖς Δήμοις, cité par *Plutarq.*, vie de *Périclès*, § 5.

MOBILIER (*supplex, lectilis, f.*) ἐπιπλα, ων, τά, *Plut.* σκευή, ἡς, ἡ, *Dém.*

MOBILITÉ (*mobilitas, atis*) εὐκίνησις, ας, ἡ.

MODE (*modus, i*) τρόπος, ου, ὁ, *Plut.* — d'un verbe, ἔγκλισις, εως, ἡ, *Gramm.* — *Sur les différents modes, voyez le Panhellénisme.*

MODE (*mos, moris; ritus, us*) θεσμός, οῦ, ὁ· ἔθος, ἤθος, ους, τό. A la mode, à la façon des bêtes féroces (*ritu ferarum*) δίκτην θηρίων, *Den. Hal.*

MODELE (*exemplar, aris*) ἀρχέτυπον, ου, τό, *Luc.* Modèle de vertu, ἀρετῆς παράδειγμα, ατος, τό, *Plat.*

- MODÉRATEUR**, *TRICE* (*moderator, trix*) κυβερνητήρ, ἦρος, δ· κυβερνήτειρα, ας, ἦ.
- MODÉRATION** (*moderatio, onis*) μετριότης, ητος, ἦ, *Dém.*
- MODÉRÉ**, *ÉE* (*moderatus, a, um*) μέτριος, α, ον, *Dém.*
- MODÉRÉMENT** (*moderate*) μετρίως, σωφρόνως, *Dém.*
- MODÉRER** l'ardeur des soldats (*militum ardorem temperare, o*) τὸ μένος τῶν στρατιωτῶν μετριάζειν, ἄζω. Ne pouvoit modérer sa joie, τῆς χαρᾶς ἀκρατῶς ἔχειν, ἔζω. Se modérer, ἑαυτὸν κατέχειν, ω, *Hérod.*
- MODERNE**. Les philosophes tant anciens que modernes (*philosophi tum veteres tum recentiores*) οἱ παλαιοὶ τε καὶ οἱ νεώτεροι φιλόσοφοι. La langue des Grecs modernes, ἡ ἀπλορωμαϊκὴ διάλεκτος, ου.
- MODESTE** (*modestus, a, um*) σώφρων, ονος, δ, ἦ, *Dém.* κόσμιος, α, ον, *Isocr.*
- MODESTEMENT** (*modeste*) σωφρόνως, *Dém.* κοσμίως, *Isocr.*
- MODESTIE** (*modestia, æ*) σωφροσύνη, ης, ἦ, *Dém.* κοσμιότης, ητος, ἦ, *Arist.*
- MODICITÉ** (*tenuitas, paucitas, atis*) λεπτότης, ὀλιγότης, ητος, ἦ, *Theóphr.*
- MODIFICATION** (*temperamentum, i*) σχηματισμός, οῦ, δ· μεταποιήσις, εως, ἦ.
- MODIFIER** (*temperare, o*) μετριάζειν, ἄζω· σχηματίζειν, ἴζω· μεταποιεῖν, ὦ, ἦσω.
- MODIQUE** (*modicus, a, um*) ὀλίγος, η, ον· μέτριος, α, ον, *Dém.*
- MODIQUEMENT** (*modice*) λεπτῶς, μετρίως, *Dém.*
- MODULATION** (*modulatio, onis*) μελωδία, ας, ἦ, *Athén.*
- MODULER** (*modulari, or*) μελωδεῖν, ὦ, *Athén.*
- MOELLE** (*medulla, æ*) μυελός, οῦ, δ, *Gal.*
- MOELLEUSEMENT** (*medullitus, Plaute*) μειλιχίως.
- MOELLEUX**, *EUSE* (*medullus, a, um*) μεμυλωμένος, η, ον, *Sepl.* Une voix moelleuse, ἡδυέπεια, ας, ἦ. Qui a une voix —, ἡδυεπής, έος, δ, ἦ, *Hom. II, 248.*
- MOELLON** (*cæmentum, i*) χάλιζ, ικος, δ, *Thuc.*
- MOEUF**. — Voyez **MODE** d'un verbe.

- MOEURS** (*mores, um, m.*) ἦθος, ους, τό· ἦθεα, ὦν, τά. *Intégrité des mœurs, ἡ τῶν τρόπων καλοκαγαθία, ας, Isocr.* Les mauvaises liaisons corrompent les bonnes mœurs :
- Φθειροσιν ἦθη χρῆσθ' ὀμιλῖαι κακὰ·
vers iambique trimètre de Ménandre le comique, cité par saint Paul, première épître aux Corinth., XV, 33.
- MOI** (*ego, mei, mihi, me*) ἐγώ, ἐμοῦ-μαί, ἐμοί-μοί, ἐμέ-μί. *Moi-même, ἐγὼ αὐτός.* Donnez-moi du pain, du vin, etc. δός μοι ἄρτον, οἶνον, κ. τ. λ. A moi les braves ! τίς ἐψεται; τίς ἀγαθός; *Xén. Cyrop. III, 34.*
- MOIGNON** (*multilatum membrum*) κολόωμα, ατος, τό.
- MOINDRE** (*minor, us*) ἥσσων, ἥττων, ονος, δ, ἦ, *Thuc.* ἐλάσσων, ἐλάττων, ονος, δ, ἦ, *Dém.* μείων, ονος, δ, ἦ, *Xén.* Le moindre, ἐλάχιστος, -ίστη, ιστι, *Thuc.*
- MOINE** (*solitarius, ii*) μοναχός, οῦ, δ, *Dea. Aréop.*
- MOINEAU** (*passer, eris*) στρουθός, οῦ, ἦ. Petit — (*passerculus, i*) στρουθίον, ἴου, τό, *Athén.* Crier comme les moineaux (*pipire, io; pipilare, o*) πιπιλλεῖν, ἴζω, *Aristoph. Ois. 308.*
- MOINS** (*minus*) μείων, *Xén.* Ἐλασσον, *Dém.* Un peu moins de cent ans, ἔτη οὐ πολὺ ἀποδέοντα τῶν ἑκατόν, *Luc.* Moins qu'il ne faut, ἐνδεεστέρως ἢ προσήκει, *Dém.* τοῦ προσήκοντος, *Plat.* Le moins, τὸ ἐλάχιστον, *Thuc.* Au moins, du moins (*salletem*) γέ, ἀλλὰ γε, τοῦλάχιστον, *Dém.* A moins de ou que (*nisi*) εἰ μή. Ne parlez à personne, à moins que ce ne soit dans un but d'utilité pour celui qui vous écoute, μηδενὶ λέγε, πλὴν ἂν τῷ ἀκούοντι συμφέρῃ, *Isocr.*
- MOIS** (*mensis, is*) μήν, μηνός, δ, *Plut.* La lune annonce les mois, ἡ μήνη τοῦς μηνῶν ἀγγελλεῖ, *Luc.* Un enfant de six ou huit mois, ἑξάμηνον ἢ ὀκτάμηνον βρέφος, εος, *Arist.* — Sur l'ordre, la division et le nom des douze mois des Athéniens, Voyez le Tableau des mois.
- MOÏSE**, Μωσῆς ou Μωϋσῆς, οῦ· Μωϋσείν ou Μωϋσεύς, έως, δ. — L'étymologie de ce nom hébreu se trouve au chap. II de

- l'Exode, v. 10.** Moché, *du verbe macha, extraxit.*
- MOISI, IE** (*mucidus, a, um*) εὐρώεις, ώεσσα, ώεν · εὐρώδης, εος, δ, ή, *Soph.* σαπρός, ά, όν, *Arist.* — *Sur le mol* σαπρόφιλος, *Voyez (pag. 754) la dernière édition du Schrévélius.*
- MOISIR** ou se moisir (*mucescere, sco*) εὐρωτιᾶν, άω-ώ, *Theophr.* σήπσθαι, ομαι, *Xén.*
- MOISSURE** (*mucor, oris*) τάγγη, ης, ή · εὐρώς, ώτος, δ, *Plut.*
- MOISSON** (*messis, is; seges, etis*) Θέρρος, ους, τό · Φερισμός, οῦ, δ, *Esch.* Riche en moissons, πολυλήτος, ου, δ, ή, *Hom. II. V, 613.*
- MOISSONNER** (*metere, demetere, to, ssui*) Φερίζειν, ίζω, *Xén.* άμᾶν, ώ, ήσω, *Theophr.*
- MOISSONNEUR, EUSE** (*messor, oris*) Φεριστής, οῦ, δ · Φεριστρια, ας, ή, *Dém.* Fau-cille de —, Φεριστρον, Φεριστήριον, ου, τό, *Sept.*
- MOITE** (*uidus, a, um*) διερός, ά, όν, *Theophr.* υγρός, ά, όν, *Xén.*
- MOITEUR** (*mador, oris*) υγρότης, ητος, ή, *Plut.*
- MOITIÉ** (*dimidium, ii*) ήμισυ, εος, τό. La moitié de la cavalerie, οί ήμισεις τῶν ίππέων, *Dém.* La moitié du mur, ήμισυ τείχος, εος, *Thuc.* A moitié (*dimidius, a, um*) ήμισυς, εια, υ, *adject.* Couper en deux par la moitié, δίχα διαιρεῖν, ώ, τί.
- MOILAIRE** (*molaris, e*) μυλικός, ή, όν, *N. Test.* Dent molaire, μυλίτης οδούς, όντος, *Arist.* γόμφιος, ου, δ, *Xén.*
- MÔLE, digue, jetée** (*moles, is*) πρόβολος, ου, δ.
- MOLÉCULE.** Les molécules de l'air, du sang, etc. · αί τοῦ αέρος, τοῦ αίματος λεπτομέρειαι, ών.
- MOLESTER** (*molestare, o*) βρύνειν, ω · λυπεῖν, ώ, ήσω, τινά, *Xén.*
- MOLLEMENT** (*molliter*) μαλακῶς, *Xén.* — (*delicate*) άβρώς, τρυφερώς.
- MOLLESSE** (*mollitia, mollities, mollitudo*) αλαχότης, ητος, ή, *Plut.* μαλακία, ας, ή, *Arist.* άβροσύνη, ης, ή · άβρότης, ητος, ή, *Xén.* Vivre dans la mollesse, τρυφάειν-ᾶν, άω-ώ.
- MOLLET, gras de la jambe** (*sura, æ*) γατροκνημία, ας, ή, *Poll.*
- MOLLET, ETTE.** Du pain mollet (*molliculis panis*) ύπομάλακος άρτος, ου.
- MOLLIFIER** (*mollire, io*) μαλακύνειν, ύνω, *Gal.*
- MOLLIR** (*mollescere, sco*) μαλακίζεσθαι, ομαι, *Luc.*
- MOLY** (*allium moly, Linn.*) μῶλυ, υος, τό, *Hom. Od. X, 305.*
- MOLYBDÈNE** (*plumbago, inis*) μολύβδαινα, ης, ή.
- MOMENT** (*momentum, i*) άκαρές, έος, τό, *Poll.* En un moment, έν άκαρεῖ χρόνω, *Aristoph.* έν άκαρεῖ χρόνου, έν άκαρεῖ, *Luc.* — *Voyez INSTANT.* Moment favorable, καιρός, οῦ, δ. Moment décisif, άκμή, ης, ή. A tout moment (*indesinenter*) άδιαλείπτως, *N. Test.*
- MOMENTANÉ, ÉE** (*momentaneus, a, um*) άκαρταίος, α, ον, *Dém.*
- MOMENTANÉMENT** (*ad temporis momentum*) άκαρτώς, άκαρῶς.
- MOMERIE** (*ridicula simulatio, onis*) άκκισμός, οῦ, δ, *Philostr.*
- MOMIE** (*medicatum corpus, oris*) τεταρι-χευμένον σῶμα, ατος.
- MOMUS, dieu de la raillerie,** Μῶμος, ου, δ.
- MON, MA** (*meus, a, um*) έμός, ή, όν. Mon père, ma mère, δ πατήρ μου, ή μήτηρ μου.
- MONACAL, E, μοναχικός, ή, όν.** R. μόνος, solus.
- MONACALEMENT, μοναχικῶς.**
- MONACHISME, μοναχισμός, οῦ, δ.**
- MONADE** (*unitas, atis*) μονάς, άδος, ή.
- MONARCHIE** (*unius imperium*) μοναρχία, ας, ή, *Hérod. R.* μόνος, solus, et αρχή, potestas. — *Voyez POLYARCHIE.*
- MONARCHIQUE, μοναρχικός, ή, όν.**
- MONARQUE** (*qui solus imperat*) μονάρχης, ου, δ, *Thuc.*
- MONASTÈRE** (*monasterium, ii*) μοναστήριον, ίου, τό. R. μόνος, solus.
- MONASTIQUE, μοναστικός, ή, όν.**
- MONAUT.** Chien monaut (*canis unam aurem habens*) μόνωτος κύων, κυνός.
- MONCEAU** (*acervus, i*) σωρός, οῦ, δ, *Aristoph.* En monceau, σωρηδόν, *Hérod.* Mettre en —, σωρεύειν, ω, *le même.*
- MONDAIN, E** (*mundanus, a, um*) κοσμικός, ή, όν, *Chrys.*
- MONDE** (*mundus, i*) κόσμος, ου, δ, *Dém.* Bien du monde, πολλοί άνθρωποι. L'au-

tre monde, δ ἐσόμενος βίος, ου. Venir au monde (*nasci, scor, natus*) φύεσθαι, ομαι, ἔφω, υς, υ. Mettre au monde, τίκτειν, τίκτω *, *Dém.* Les vanités du monde, αἱ κοσμικαί, αἱ τοῦ κοσμοῦ ματαιότητες, ἕτων.

MONDER (*mundare, o*) καθαρίζειν, ἴζω, *Grég. Naz.*

MONITEUR (*monitor, oris*) παραινέτης, ου, δ. Le moniteur universel, ἡ καθολικὴ ἐφημερίς, ἴδος.

MONITION (*monitio, onis*) νουθέτησις, εως, ἡ, *Isocr.*

ΜΟΝΝΑΙΕ (*moneta, æ*) νόμισμα, ατος, τό, *Arist.* — de bon aloi, δόκιμον νόμισμα. Fausse —, ἀδόκιμον νόμισμα, *Aristoph.* Frapper de la fausse —, νόμισμα παρακόπτειν, πτω, ψω, *Luc.* Hôtel des monnaies, ἀργυροκοπιεῖον, εἶδος, τό, *Athén.*

ΜΟΝΝΑΥΕΙ (*monetam cadere, o*) νόμισμα κόπτειν, πτω, ψω, *Arist.*

ΜΟΝΝΑΥΕΥΡ (*monetarius, ii*) ἀργυροκόπος, ου, δ, *Plut.* Faux —, παραχαράκτης, ου, δ, *Pandect.*

ΜΟΝΟCORDE, μοκλόχορδον, ου, τό. R. μόνος, seul, et χορδή, corde.

ΜΟΝΟΓΡΑΜΜΕ, μονόγραμμα, ατος, τό. R. μόνος, seul, et γράμμα, lettre.

ΜΟΝΟΛΟΓΕ (*soliloquium*) μονολογία, ας, ἡ.

ΜΟΝΟΡΕΤΑΛΕ. Fleur monopétale, μονοπέταλον ἄνθος, εως.

ΜΟΝΟΠΟΔΕ (*uno pede fultus, a, um*) μονόπους, οδος, ὁ, ἡ.

ΜΟΝΟΠΟΛΕ (*venditionis privilegium*) μονοπώλιον, ἰου, τό, *Arist.* Exercer le —, μονοπωλεῖν, ὦ, *Strab.*

ΜΟΝΟΠΟΛΕΥΡ, μονοπώλης, ου, δ. R. μόνος, seul, et πωλεῖν, vendre.

ΜΟΝΟΣΥΛΛΑΒΕ, μονοσύλλαβος, ου, δ, ἡ. R. μόνος, seul, et συλλαβή, syllabe.

ΜΟΝΟΣΥΛΛΑΒΙΚΕ, μονοσυλλαβικός, ἡ, ὄν, *mêmes racines.*

ΜΟΝΟΤΟΝΕ (*uno tenore procedens*) μονότονος, ου, δ, ἡ.

ΜΟΝΟΤΟΝΙΕ (*unus idemque tenor*) μονοτονία, ας, ἡ.

ΜΟΝΣΙΕΥΡ (*illustrissimus Dominus*) ἐκλαμπρότατος, ἐξοχώτατος Κύριος, ἰου.

ΜΟΝΣΙΕΥΡ, plur. **ΜΕΣΣΙΕΥΡ** (*dominus, domini*) κύριος, κύριοι.

ΜΟΝΣΤΡΕ (*monstrum, i*) πέλωρ, ωρος, τό, τέρας, ατος, τό, *Isocr.*

ΜΟΝΣΤΡΕΥΣΕΜΕΝΤ (*portentose*) τερατικῶς, *Plut.*

ΜΟΝΣΤΡΕΥΧ, **ΕΥΣΕ** (*prodigiosus, a, um*) πελώριος, ἰου, δ, ἡ. τερατώδης, εως, δ, ἡ, *Isocr.*

ΜΟΝΣΤΡΟΣΙΤΕ, τερατεία, ας, ἡ. τέρας, ατος, τό, *Isocr.*

ΜΟΝΤ (*mons, ontis*) ὄρος, εως, τό, *Dém.* La cime d'un mont, τὸ τοῦ ὄρους ἀκρωτήριον, ἰου, *Hér.* Le pied d'un mont, ὑπόρεια, ας, ἡ, *Plut.*

ΜΟΝΤΑΓΝΑΡΔ, **Ε** (*monticola, æ, m.*) ὄρειτης, ου, δ. ὄρεινός, ἡ, ὄν, *Xén.*

ΜΟΝΤΑΓΝΕ (*mons, ontis*) ὄρος, εως, τό, *Dém.* La cime d'une —, τὸ τοῦ ὄρους ἀκρωτήριον, ἰου, *Hér.* Le pied d'une —, ὑπόρεια, ας, ἡ, *Plut.* Un pays de montagnes, ὄρεινὴ χώρα, ας, *Xén.* *Cyrop.*

ΜΟΝΤΑΓΝΕΥΧ, **ΕΥΣΕ** (*montanus, a, um*) ὄρεινός, ἡ, ὄν, *Xén.*

ΜΟΝΤΑΝΤ (*arrectarius asser, eris*) ὀρθοστάτης, ου, δ, *Vitr.* — d'un compte (*summa, æ*) τὸ σύμπαν κεφάλαιον, αἰῶν, *Dém.*

ΜΟΝΤΑΝΤ, **Ε**. Marée montante, πλεμύρα, ας, ἡ, *Plut.*

ΜΟΝΤΕΕ (*ascensus, us*) ἀνάβασις, εως, ἡ, *Isocr.*

ΜΟΝΤΕΡ (*ascendere, do*) ἀναβαίνειν, βαίνω *. Monter en chaire, ἐπὶ βήματος ἀνέρχεσθαι, ομαι. — aux cieus, εἰς οὐρανούς ἀνιέναι, *Chrys.* — sur un vaisseau, εἰς τὴν ναῦν ἐμβαίνειν, *Plut.* — à cheval, ἐπὶ τὸν ἵππον ἀναβαίνειν, *Xén.* — la garde, φυλακὰς φυλάττειν, πτω, *ζω, Plut.* Mon ami, montez plus haut, φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον, *Luc, XIV, 10.* — Sur le verbe *βαίνειν, et ses composés et dérivés, voyez (page 143) la dernière édition du Manuel de la langue grecque.*

ΜΟΝΤΙΚΟΥΛΕ (*clivus, i*) ὄριον, ἰου, τό. βουνός, οὔ, δ, *Arist.*

ΜΟΝΤΟΥΑΙΡ, ἀνάβαθρον, ου, τό.

ΜΟΝΤΡΕ (*specimen, inis*) δειγμα, ατος, τό. *Dém.* Faire montre de son talent, τίς τέχνης πείραν δίδοναι *, *Dém.* — (*species, ei*) ὄψις, εως, ἡ, *Isocr.* Seulement pour la montre, ὄψεως ἕνεκα. — (*horarum index, icis, m.*) ὠρολόγιον, ἰου, τό.

ΜΟΝΤΡΕΥΡ (*monstrare, o; ostendere, do*) δεικνύναι, ἐπιδεικνύναι, υμι *, *Dém.* ὀη

λοῦν, ὦ, ὡσω· ἀποδεικνύονται, υμι, fut. δέλω, *Isocr.* — (*docere, eo, ui*) διδάσκειν, ἄσσω, ἄζω, *Dém.* — à quelqu'un la langue grecque, τὴν Ἑλλάδα γλώτταν διδάσκειν τινά.

MONTUEUX, EUSE (*montanus, a, um*) ὄρεινός, ἡ, ὄν, *Xén.*

MONTURE (*jumentum, i*) ὑποζύγιον, ἰου, τό, *Thuc.*

MONUMENT (*monumentum* ou *monimentum*, du verbe *monere, ui, itus*) μνημεῖον, εἰου, τό· ὑπόμνημα, ατος, τό, *Isocr.*

MOQUER [SE de quelqu'un (*aliquem deridere, eo*) τινά καταγελάειν, ἄω-ῶ, *Isocr.* χλευάζειν, ἄζω, *Dém.* ἐπισκώπτειν, πτω, ψω, *Luc.*

MOQUERIE (*irrisio, onis*) χλευασμός, οῦ, ὅ, *Dém.* χλευασία, ας, ἡ, *Arist.*

MOQUEUR, EUSE (*irrisor, oris*) χλευαστής, οῦ, ὅ, *Arist.* μωικός, ου, ὅ, *Suid.*, et de là μωκᾶν, ῶ, et mieux μωκᾶσθαι, ῶμαι, se moquer.

MORAILLES (*lupatum, i*) λύκος, ου, ὅ, *Plut.*

MORAL, E (*moralis, e*) ἠθικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

MORALE (*morum disciplina, æ*) ἡ ἠθική, ἡς, *sous-ent.* ἐπιστήμη. *Morale sévère* ou *relâchée* (*austeri vel remissi mores*) αὐστηρά ἢ ἀνεμιμένα ἦθη, ὦν.

MORALEMENT (*moribus congruenter*) ἠθικῶς. — (*probabiliter*) πιθανῶς.

MORALISER (*de moribus agere, ago*) ἠθοποιεῖν, ῶ.

MORALISTE (*qui de moribus agit*) ἠθογράφος, ου, ὅ.

MORALITÉ, bonne ou mauvaise (*recti vel ravi mores*) χρηστὰ ἢ πονηρὰ ἦθη. — Une fable (*affabulatio, onis*) ἐπιμύθιον, ου, τό, *Aphth.*

MORCEAU (*frustum, i*) κόμμα, ατος, τό· ποκοπή, ἡς, ἡ, *Arist.* τέμαχος, εος, ὅ, *Athén.* Un morceau d'étoffe (*panus, i*) βράκος, εος, τό, *N. Test.* Un morceau de pain, une bouchée, ψωμός, οῦ, ψωμίον, ἰου, τό, d'où les Grecs modernes ont pris leur ψωμί, pain, réservant le mot ἄρτος pour le pain consacré. *Un des plus beaux morceaux de l'Ide, ἐκλογὴ τῶν καλλίστων τῆς Ἰλιάδος σκευῶν.*

MORCELER (*in partes concidere, do*) μιστύλλειν, ω, *Hom.*

MORDACITÉ (*mordacitas, atis*) τὸ δηκτικόν, οῦ.

MORDANT, E (*mordax, acis*) δηκτικός, ἡ, ὄν, *Athén.*

MORDICUS (*mot latin*) δδάξ, *Aristoph.* Soutenir mordicus, ἀπριξέχειν, ἔχω*, ἔξω, *Elien.*

MORDRE (*mordere, eo, momordi*) δάκνειν, ω, fut. δήξω, *Plut.* Mordant, tu seras mordu, δακῶν δακῆ, *prov.* Qui aime à mordre, à critiquer (*acerbus reprehensor*) ἐπιλήπτωρ, ορος, ὅ, ἐπιθήτη *que Timon le Phliasiens donnait à Zénon, au rapport de Plutarque, vie de Périclès, § IV.*

MORELLE (*solanum, i*) στρύχκος, ου, ὅ.

MORFONDRE [SE (*algere, eo*) ριγοῦν, ῶ, *Luc.* ψύχεσθαι, ομαι, *Athén.*

MORGELINE, plante (*morsus gallinæ*) ἀλσίνη, ἡς, ἡ.

MORGUE (*arrogantia, æ*) ὄγκος, ου, ὅ· ὄργῆ, ἡς, ἡ. Plein de morgue, ὑπέρογκος, ου, ὅ, ἡ.

MORIBOND, E (*moribundus, a, um*) τεθνηξόμενος, η, ον.

MORIGÈNER (*mores informare, o*) ἠθοποιεῖν, ῶ. Qui est bien ou mal morigéné, χρηστοῖς ἢ πονηροῖς ἦθεσι χρώμενος, ἐνή.

MORILLE (*phallus esculentus, Linn.*) ἐδώδιμος μύκης, ητος.

MORNE (*mæstus, a, um*) κατηφής, εος, ὅ, ἡ· λυπηρός, ἄ, ὄν, *Dém.*

MOROSE (*morosus, a, um*) δύσκολος, ου, ὅ, ἡ· δυσάρεστος, ου, ἔ, ἡ, *Dém.*

MOROSITÉ (*morositas, atis*) δυσκολία, ας, ἡ· χαλεπότης, ητος, ἡ, *Isocr.*

MORPHÉE, fils du Sommeil et de la Nuit, Μορφεύς, εως, ὅ.

MORS (*frænum, i*) τὸ τοῦ χαλινοῦ στόμιον, ἰου. Prendre le mors aux dents (*frænum mordere, eo*) τὸν χαλινὸν δάκνειν, ω, fut. δήξω.

MORSURE (*morsus, us*) δῆξις, εως, ἡ· δηγμός, οῦ, ὅ· δῆγμα, ατος, τό.

MORT (*mors, ortis*) θάνατος, ου, ὅ· τελευτή, ἡς, ἡ, *Dém.* μόρος, ου, ὅ, *Hom.* Mettre à mort, θανατοῦν, ῶ, ὡσω, *Plut.* Mort violente (*nex, necis*) βίαιος θάνατος, ου, ὅ, *Dém.*

MORT AUX rats (*aconitum*, *i*) ἀκόνιτον, ου, τό, *Diosc.*

MORT, E (*mortuus*, *a*, *um*) νεκρός, ἄ, ὄν, *Plat.* τεθνεώς, υἱά, ὅς· ἀποθανών, οὔσα, ὄν, *Dém.*

MORTAISE (*ligneus cavus*, *i*) ξύλινον χάραγμα, ατος.

MORTALITÉ (*mortalitas*, *atis*) τὸ θνητόν, οὔ. — (*pestilentia*, *a*) λοιμός, οὔ, δ, *Thuc.*

MORTEL (*mortalis*, *e*) θανάσιμος, ου, δ, ἡ, *Plat.* θνητός, ἡ, ὄν, *Dém.* — (*mortifer*, *a*, *um*) θανατηφόρος, ου, δ, ἡ, *Les mortels*, οἱ βροτοί, ὢν, *Hom.* *Ennemi mortel*, ἀδιάλλακτος ἐχθρός, οὔ.

MORTELEMENT (*lethaliter*) θανασίμως, καιρίως. *Haïr quelqu'un* —, ἐχθιστα νοεῖν τινι, *Elien.*

MORTIER (*mortarium*, *ii*) ὄλμος, ου, δ, *Elien.* λίγδος, ου, δ. *Piler dans un mortier*, ἐν ὄλμῳ κατακόπτειν, πτω, ψω, *Elien.* — (*arenatum*, *i*) ψαμμῶδες μίγμα, ατος.

MORTIFIANT, E (*molestus*, *a*, *um*; *gravis*, *e*) ἀνιαρός, ἄ, ὄν· χαλεπός, ἡ, ὄν, *Dém.*

MORTIFICATION (*mortificatio*, *onis*) νέκρωσις, εως, ἡ, *Paul. Rom. IV.* — (*humiliatio*) ταπεινωσις, εως, ἡ.

MORTIFIER SON CORPS (*corpus macerare*, *o*) τὸ σῶμα ἐκτῆκειν, κω, ζω. — *quelqu'un* (*aliquem mærore afficere*, *io*) τινὰ βερύειν, ω· λυπεῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.*

MORTUAIRE (*funeris*, *e*) νεκρικός, ἡ, ὄν, *Luc.*

MORVE (*mucus*, *i*) μύξα, ης, ἡ· βλέννα, ης, ἡ, *Gal.*

MORVEUX, EUSE (*mucosus*, *a*, *um*) μυξώδης, εος, δ, ἡ, *Gal.* βλεννώδης, εος, δ, ἡ, *Hipp.*

MOSAÏQUE (*tessellatum opus*, *eris*) ποικιλόχρωμον ἐμῆλημα, ατος.

MUSQUÉE, temple, τὸ τῶν Μωαμεθιστῶν ἱερόν, οὔ.

MOT (*verbum*, *i*) λέξις, εως, ἡ, *Plut.* *Mot-à-mot*, κατὰ λέξιν, *Plut.* *Pour me servir d'un mot d'Homère*, ἵνα καθ' Ὅμηρον εἴπω, *Luc.* *Mot remarquable*, ἀπόφθεγμα, ατος, τό, *Plut.* *En peu de mots*, en un mot, βραχεῖ λόγῳ, *Soph. Philoct. 440.* *Cyrus donna pour mot d'ordre*: *Jupiter auxiliaire et conducteur*, παρεγγύα δ Κῦ-

ρος σύνθημα· Ζεὺς σύμμαχος καὶ ἡγεμών, *Xénophon, Cyrop. Livre III.*

MOTEUR, TRICE (*motor*, *oris*) κινητής, οὔ, δ.

MOTIF (*causa*, *a*) αἰτία, ας, ἡ· πρόφασις, εως, ἡ. *Quel motif alléguez-vous?* τινὰ πρόφασιν παρέχεις; *Dém.*

MOTION (*motio*, *onis*) κίνησις, εως, ἡ, *Arist.*

MOTIVER SON avis (*sententia causam explicare*, *o*) τῆς δόξης αἰτίαν ἀναφέρειν, φέρω*.

MOTTE de terre (*gleba*, *a*) βῶλος, ου, ἡ, *Théophr.*

Mou de veau (*vituli pulmo*, *onis*) δ τοῦ μόσχου πλεύμων ου πνεύμων, ονος.

Mou ou Mol, *m. MOLLE*, *f.* (*mollis*, *is*) μαλακός, ἡ, ὄν, *Xén.* ἀπαλός, ἡ, ὄν· τρυφερός, ἄ, ὄν. *Rendre mou*, μαλακίζειν, ἴζω, ἴσω. *Etre mou*, μαλακίαν, ὦ, *Xén.*

MOUCHARD (*explorator*, *oris*) σκοπός, οὔ, δ, *Luc.* κατὰσκοπος, ου, δ, *Dém.*

MOUCHE (*musca*, *a*) μυῖα, ας, ἡ, *Arist.* — *canine*, κυνόμυια, ας, ἡ, *Phil.* — *à miel* (*apis*, *is*) μέλισσα, ης, ἡ, *Isocr.* — (*speculator*, *oris*) κατὰσκοπος, ου, δ, *Dém.* *Prendre la mouche*, *prov.* (*indignari*, *or*) ἀγανακτεῖν, ὦ, *Plut.*

MOUCHER la chandelle (*candelam emulgere*, *go*, *xi*) τὸν λύχνον προμύττειν, ττω, ζω, *Plut.* *Se moucher*, τὴν ῥίνα ἀπομύττειν, ττω, ζω.

MOUCHERON (*culex*, *icis*) κώνωψ, ωπος, ἡ, *Plut.*

MOUCHEΤÉ, *ÉE* (*maculosus*, *a*, *um*) σπολωτός, ἡ, ὄν· πεποικιλμένος, η, ου.

MOUCHEΤER (*variiegare*, *o*) ποικίλλειν, ω, *Eur.*

MOUCHETTES (*forficulae*, *arum*) ψαλίδες, ων, αί.

MOUCHOIR (*naribus abstergendis lintolum*, *oli*) ῥινόμακτρον, ου, τό. — *à cou* (*mamillare*, *is*) στρόφιον, ἴου, τό, *Poll.*

MOUDRE (*molere*, *o*) ἄλειν, έω, έσω ὡ ἦσω, *Diosc.* καταλείειν, *Hipp.*

MOUE (*sanna*, *a*) μυκτηρισμός, οὔ, δ. *Faire la moue* (*subsannare*, *o*) μυκτηρίζειν, ἴζω· μυᾶν, ὦ, *Aristoph.* *Pourquoy me faites-vous la moue?* τί μοι μυᾶται; *Aristoph. Lysistrata*, vers 126.

MOUETTE (*gavia*, α) λάρος, ου, δ, *Aristophane*.
MOUFLARD. — *Voyez MAFLU*.
MOUILLAGE (*navium statio, onis*) ναύσταθμον, ου, τό.
MOUILLÉ, ÉE (*madidus, a, um*) διάβροχος, ου, δ, ή· ύγρός, ά, όν, *Xén*.
MOUILLER (*madefacere, io, feci*) βρέχειν, γω, ζω, *N. Test.* ύγραίνειν, ω, *Plut.* Mouiller d'ouïre en outre, διαβρέχειν, γω, ζω. — (*ancoram jacere, io*) τήν άγκυραν χαλαρῶν, ω, *Luc*.
MOULE (*forma, α; exemplar, aris*) τύπος, ου, δ· άρχέτυπον, ου, τό.
MOULE (*mitulus edulis, Cuv.*) μίτυλος, ου, δ.
MOULÉ, ÉE. *Ecriture moulée*, καλλιγραφία, ας, ή.
MOULER (*in formam fundere, do*) διατυπών, ω. *Se mouler sur quelqu'un (aliquem imitandum sibi proponere)* τινά ζηλοῦν ή μιμεισθαι.
MOULIN (*pistrinum, i*) — à bras, χειρομύλη, ης, ή, *Xén*. — à vent, άνεμομύλη. — à eau, ύδρομύλη.
MOULINET (*sucula*) κηλώνιον, ίου, τό.
MOULT (*mullum*) πολύ, σπόδρα, *Dém*.
MOULU, UE. *Moulu de coups (plagis contusus, a, um)* συγκεκομμένος, ένη, ένον, *Xén*.
MOULURE (*cælatura, α*) άναγλυφή, ης, ή· γλύμμα, ατος, τό, *Poll*.
MOURANT, E (*moribundus, a, um*) τεθνηζόμενος, η, ον. *Des yeux mourants (languentes oculi)* άτονα όιμματα· ύγρά, *Anacr. Od. XXVII, 21*.
MOURIR (*mori, ior*) θνήσκειν, θνήσκω*, *Xén*. άποθνήσκειν, *Dém*. τελευτῶν, ω, ου τόν βίον τελευτῶν, *Dém*. *Je crains bien que mon père ne soit mort depuis longtemps, έγώ δέδοικα μή μοι παλαι' άν εξότου δ πατήρ βεθήκη, Soph. Philoct. 499.* mourir de rire, γέλωτι θνήσκειν. — de peur, φόβω. — d'une blessure, εκ τοῦ τραυματος άποθνήσκειν, *Dém*. — de faim, λιμῶ άπόλλυσθαι, -όλλυμαι, *Luc, XV, 17*.
LOURON (*anagallis arvensis, Linn.*) άναγαλλίς, ίδος, ή, *Diosc. II, 209*.
LOUSQUET. — *Voyez ARQUEBUSE*.
LOUSSE (*muscus, i*) βρόνον, ου, τό, *Arist*. μνίον, ου, τό, *Diod. Sic*. Couvert de

mousse, βρωώδης, μνιώδης, εος, δ, ή. — (*spuma, α*) άφρός, οῦ, δ, *Luc*.
MOUSSE (*nauticus tirunculus, i*) ναυτικός άρχάριος, ίου.
MOUSSELINE (*nebula linea, Pétr.*) λεπτοτάτη βύσσος, ου.
MOUSSER (*spumescere, sco*) άφρίζειν, ίζω, *Diod. Sic*.
MOUSSERON (*agarici species*) άγαρικοῦ εἶδος τι.
MOUSSEUX, EUSE (*spumosus, a, um*) άφρώδης, εος, δ, ή, *Hipp*.
MOUSSU, UE (*muscosus, a, um*) βρωώδης, εος, δ, ή, *Gal*.
MOUSTACHE, μύσταξ, ακος, ή, *Poll*.
MOUT (*mustum, i*) γλεῦκος, εος, τό, *N. Test*.
MOUARDE (*sinapi, n. ind.*) σίνηπι, εως, τό, *Diosc*. — ότι σίνει ὄπας.
MOUTIER (*monasterium, ii*) μοναστήριον, ίου, τό.
MOUTON (*vervex, ecis*) έκτετημημένος χριός, οῦ. *Du moutou (vervecina caro)* οἰειον κρέας, ατος.
MOUTON (*fistuca, α*) λίστρον, ου, τό.
MOUTURE (*moltura, α*) άλετος, ου, δ, *Plut*.
MOUVANT, E (*mobilis, e*) κινητός, ή, όν, *Arist*.
MOUVEMENT (*motus, us*) κίνησις, εως, ή· πάθος, εος, τό, *Arist*. *De son propre* —, αυτοκελεύστω γνώμη, *Suid*. *Se donner bien des mouvements, πάντα λίθον κινεῖν, ω, ήσω, Plut*.
MOUVOIR (*movere, eo*) κινεῖν, ω, ήσω, *Plut*.
MOYEN (*ratio, onis; via, α; modus, i*) μέσον, ου, τό· τρόπος, ου, δ· ὀδός, οῦ, ή, *Dém*. *Par toutes sortes de moyens, εκ παντός τρόπου. Nos moyens étaient fort peu étendus, τὰ δὲ ήμέτερα μικρά ήν, Luc*.
MOYEN, ENNE (*medius, a, um*) μέσος, η, ον, *Dém*.
MOYENNANT, διά μέσον. — la grâce de Dieu (*Deo juvante*) σὺν Θεῷ, *Xén*.
MOYEU d'une roue (*rotæ modiolus*) πλήμνη, ης, ή, *Hom. II, V, 726*.
MOYEU, jaune d'œuf (*vitellus, i*) λέκιθος, ου, ή, *Arist*.
MU, UE (*motus, a, um*) κινηθείς, εἶσα, έν.
MUABLE (*mutabilis, e*) εύμετάβλητος, ου, δ, ή, *Arist*.

MYRIADE (*decem millia*) μυριάς, ἄδος, ἡ.

MYRIAGRAMME, dix mille grammes, μυριάγραμμα, ατος, τό. — Voyez GRAMME.

MYRIALITRE, dix mille litres, μυριολίτρον, ου, τό. — Voyez LITRE.

MYRIAMÈTRE, dix mille mètres, μυριόμετρον, ου, τό. — Voyez MÈTRE.

MYRIARE, dix mille ares, ou cent hectares; c'est une surface de terrain égale à un kilomètre carré. — Voyez MÈTRE.

MYROBOLAN (*glans unguentaria*) μυροβάλανος, ου, ἡ, Pline.

MYRRHE (*myrrha*, α) μύρρα, ας, ἡ· σμύρνα, ης, ἡ. Ils lui offrirent en présent de l'or, de l'encens et de la myrrhe, προσήνεγκαν αὐτῷ ὄσρα, χρυσόν, καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν, Matth. II, 11.

MYRRHIS (*scandix odorata*, Linn.) μυρρίς, ἴδος, ἡ.

MYRTE (*myrtus*, ι, f.) μύρτος, ου, ἡ, Diosc. μυρσίνη, ης, ἡ, Gal. Lieu planté de myrtes (*myrtetum*, ι) μυρρίων, ὄνος, δ, Aristoph.

MYRTIFORME. Caroncules myrtiformes, τὰ μυρτόχειλα, ων, Anat.

MYSTAGOGUE (*initiator, oris*) μυσταγωγός, οῦ, δ.

MYSTÈRE (*arcanum*, ι) μυστήριον, ἴου, τό. Voici, je vous annonce un mystère : nous ne nous endormirons pas tous, mais tous nous serons changés, en un instant, en un clin d'œil, ἰδοῦ, μυστήριον ὑμῖν λέγω· πάντες μὲν οὐ κοιμηθήσόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγθήσόμεθα, ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, Paul, I. Cor. XV, 51.

MYSTÉRIEUSEMENT, μυστικῶς.

MYSTÉRIEUX, EUSE, μυστηριώδης, εος, δ, ἡ, Plut.

MYSTICITÉ (*mystica exercitatio*) μυστικὴ ἀσκησις, εως.

MYSTIFICATION (*irrisio, onis*) διασυρμός, οῦ, δ.

MYSTIFIER (*irridere, eo*) διασύρειν, ω, Dém.

MYSTIQUE, μυστικός, ἡ, ὄν.

MYSTIQUEMENT, μυστικῶς.

MYTHOLOGIE (*fabularum scientia, iæ*) μυθολογία, ας, ἡ.

MYTHOLOGIQUE, μυθολογικός, ἡ, ὄν. Traiter un sujet mythologique, μυθολογεῖν, ὠ, ἦσω. R. μῦθος, fable.

MYTHOLOGUE, μυθολόγος, ου, δ, même racine. — 1033.

N.

N. Cette lettre, nasale par excellence, est appelée par les grammairiens latins tinniens litera, et classée parmi les liquides. Devant les gutturales, κ, γ, χ, ξ, le N se change en Γ, et l'on écrit συγκαλέω, συγγράφω, συγγέω, συζαίνω, au lieu de συναλέω, κ. τ. λ. Les Grecs modernes prononcent même τὸν κόσμον, comme s'il y avait τὸν κόσμον. Devant les labiales, il se change en μ (voyez M), et devant λ, ρ, σ, il devient λ, ρ, σ. Ainsi l'on écrit συλλέγω, συρράπτω, συσσιτεύω, pour συνλέγω, κ. τ. λ.

NABOT, κ (*pumilio, onis, c.*) νάνος, ου, δ, Arist. νανώδης, εος, δ, ἡ.

NACARAT (*flammeus color*) φλόγινον χρώμα, ατος.

NACELLE (*navicula, æ*) λίμβος, ου, δ, Polyb. κύμβη, ης, ἡ, Soph.

NACRE (*concha margaritifera*) μαργαριτοφόρος κόγχη, ης.

NADIR. — Voyez ZÉNITH.

NAGE. Passer une rivière à la nage (*flumen tranare, o*) ποταμὸν διανήγεσθαι, ομαι, Den. Hal. Qui est tout en nage (*sudore diffluens, entis*) ἰδρώδης, εος, δ, ἡ.

NAGEOIRE (*pinna*) πτερύγιον, ἴου, τό.

NAGER (*nare, natate, o*) κολυμβᾶν, ὦ, N. Test. νέειν, νέω, Thuc. νήχεται, ομαι, Diod. Sic. Nager entre deux eaux, κολυμβᾶν, ὦ· διακολυμβᾶν τὸν ποταμὸν. Qui nage entre deux eaux, figur. ἀλλοπρόσαλλος, ου, ὄ, ἡ, Hom. II. V, 831.

NAGEUR (*natator, oris*) κολυμβητήρ, ἦρος, ὄ· κολυμβητής, οῦ, δ.

NAGURRE ou **NAGURRES**, c'est-à-dire il n'y a guère (*non multum tempus est*); d'où l'on peut conclure que guère, dans son acception propre, a signifié primitivement beaucoup, puisque ce n'est qu'avec la négation qu'il signifie le con-

traire. — (*nuper*) νεωστί, *Isocr.* ἐναγχος, πρώην, *Dém.*
ΝΑΪΑΔΕ (*aquarum nymp̄ha*) ναϊάς, άδος, ή. — *Voyez VIAS.*
ΝΑΪΦ, **IVE** (*ingenuus, a, um*) άπλόος, άπλουός, ή, ούν· άφελής, έός, δ, ή, *Dém.*
ΝΑΪΝ, **AINE** (*nanus, pumilio*) νάνος, ου, δ, *Arist.* νανώδης, εος, δ, ή.
ΝΑΪΣΣΑΝΣ (*ortus, us*) γένεσις, εως, ή· άρχή, ής, ή. *D'une illustre* —, εϋγενής, έός, δ, ή, *Arist.*
ΝΑΪΣΣΑΝΤ, **E** (*nascens, oriens, tis*) γινόμενος, άρχόμενος, η, ον· ανατέλλων, ούσα, ον.
ΝΑΪΤΡΕ (*nasci, scor*) γίγνεσθαι ου γίνεσθαι, γίνομαι*· φύεσθαι, φύομαι· ανατέλλειν, λλω, *N. Test.* Faire naitre à quelqu'un le désir d'une chose, τινός έπιθυμίαν τινι έμποιεΐν, ω, ήσω.
ΝΑΪΥΕΜΕΝΤ (*ingenue*) άπλώως, άφελώς, *Dém.*
ΝΑΪΥΕΤΕ (*ingenuitas, atis*) εϋθθεια, άακία, ας, ή, *Dém.*
ΝΑΝΤΙΡ (*oppignerare, o*) ένεχυράζειν, άζω, *Dém.* Se —, ένεχυράζεσθαι.
ΝΑΝΤΙΣΣΕΜΕΝΤ (*pigneratio, onis*) ένεχυρώσμα, ατος, τό, *Dém.*
ΝΑΡΕΣ (*silvarum nymp̄hæ*) ναπαΐαι, ων, αί.
ΝΑΡΗΤΗ (*bitumen, inis*) νάρθα, ης, ή, *Diosc.*
ΝΑΡΛΕΣ (q. d. *nova urbs*) Νεάπολις, εως, ή.
ΝΑΡΠΕ (*mappa, æ; mantile, is*) έπιτραπέζιος όθόνη, ης.
ΝΑΡΚΙΣΣΕ (*narcissus, i*) νάρκισσος, ου, δ, ή, *Theophr.*
ΝΑΡΚΟΤΙΚΕ (*torporem inducens*) ναρκωτικός, ή, όν.
ΝΑΡΔ (*nardus, i, f.*) νάρδος, ου, ή, *Diosc.*
Huile de nard, νάρδινον έλαιον, αίου, *Athén.*
ΝΑΡΓΟΥΕΣ (*hostes despiciere, io*) τους έχθρούς καταρρονεΐν, ω, *Thuc.*
ΝΑΡΚΟΥΙΣ, **E** (*callidus, a, um*) πανούργος, ου, δ, ή, *Dém.*
ΝΑΡΙΝΕΣ (*nares, ium*) ρίνες, ων, αί, *Xén.* ρινία, ων, τά, *Arist.* ρώθωνες, ων, οί, *Den. Hal.*
ΝΑΡΡΑΤΕΟΥΕ (*narrator, oris*) διγηγητής, οϋ, δ.

ΝΑΡΡΑΤΙΦ, **IVE** (*ad narrationem perti-nens*) διγηγηματικός, ή, όν.
ΝΑΡΡΑΤΙΟΝ (*narratio, onis*) διήγησις, εως, ή, *Luc. Petite* —, διγηγημάτιον, ίου, τό.
ΝΑΡΡΕ (*narratum*) διήγημα, ατος, τό.
ΝΑΡΡΕΡ (*narrare, o*) διηγείσθαι, ούμαι, *Dém.*
ΝΑΣΑΛ, **E** (*ad nasum pertinens*) τῷ μυκτῆρι προσήκων, ούσα, ον.
ΝΑΣΑΛΕΜΕΝΤ (*e naribus*) μυκτῆροθεν.
ΝΑΣΑΡΔΕ (*talitrum, i*) κονδυλισμός, οϋ, δ.
ΝΑΣΕΑΥΣ (*nares, ium*) μύτις, ιδος, ή· ρώθωνες, ων, οί, *Den. Hal.*
ΝΑΣΙΛΑΡΔ, **E** (*nasiloquus, a*) μυκτῆροθεν λαλών, ούσα.
ΝΑΣΙΛΛΕΡ (*balba de nare loqui*) μυκτῆροθεν λαλεΐν, ω.
ΝΑΣΣΕ (*nassa, æ*) κύρτος, ου, δ, *Plut.* Attirer quelqu'un dans la nasse, τινα είς τον κύρτον έλκειν, ω, *Elie.*
ΝΑΤΑΛ, **E** (*natalis, e*) γενέθλιος, ίου, δ, ή, *Plat.* Le jour natal, γενέσεως ήμέρα, ας, *Sept.* Le pays natal, ή πατρίς, ίδος, *Dém.*
ΝΑΤΑΤΙΟΝ (*natio, onis*) νῆξις, εως, ή, *Plut.*
ΝΑΤΙΦ, **IVE**, de Paris (*Paristis ortus, a; Lutetiae natus, a*) έν τοΐς Παρισίοις γεγονός, υΐα· έν τῇ Λευκετία γενηθείς ου γεννηθείς, είσα.
ΝΑΤΙΟΝ (*natio, onis; gens, entis*) έθνος, εος, τό, *Dém.* γένος, εος, τό. *Syrien de nation*, Σύρος τό γένος.
ΝΑΤΙΟΝΑΛ, **E**. *Un concile national*, έθνική σύνοδος, ου· έθνικόν συνέδριον, ίου. *La garde nationale*, ή πολιτική φρουρά, ας.
ΝΑΤΙΥΙΤΕ (*nativitas, atis*) γενετή, ής, ή, *Arist.*
ΝΑΤΟΛΙΕ, *ou plutôt ANATOLIE* (*Orientalis plaga*) ή Άνατολή, ής.
ΝΑΤΤΕ de jonc (*storea, matta, æ*) ψίλαθος, ου, δ, ή. — de cheveux, πλόκαμος, ου, δ, *Hér.*
ΝΑΤΤΕΡ les cheveux (*crines in mattæ modum texere, o*) τας τρίχας πλέκειν, κω, ζω.
ΝΑΤΤΙΕΡ (*storearum textor, trix*) ψιαθοπλόκος, ου, δ, ή.
ΝΑΤΟΥΑΛΙΣΕΡ *ou étranger* (*peregrinum civitate donare, o*) την πολιτείαν τῷ ξένω ψηφίζεσθαι, ομαι, *Dém.*

NATURALISTE (*naturæ indagator, trix*) φυσιολόγος, ου, δ, ἡ.

NATURE (*natura, æ*) φύσις, εως, ἡ, *Dém.*
Telle est sa nature, οὕτως πέφυκεν τοιαύτην ἔχει φύσιν, *Isocr.*

NATUREL, ELLE (*naturalis, e*) φυσικός, ἡ, ὄν, *Arist.* L'histoire naturelle, ἡ φυσιο-
λογία, ἰας. Les naturels d'un pays, οἱ αὐτόχθονες, ων, *Isocr.* Enfants naturels, νόθοι, ων, οἱ, *Plut.* Enfant d'un bon ou d'un mauvais naturel, παῖς καλῶς ἢ κακῶς πεφυκῶς, ὅτος. Il est naturel à l'homme de chérir la liberté, τῷ ἀνθρώπῳ ἐμφυτόν ἐστι τὴν ἐλευθερίαν ἀγαπᾶν, *Dém.*

NATURELLEMENT (*naturaliter*) φυσικῶς, *Plat.* Parler naturellement, et sans dé-
tour, παρρησιάζεσθαι, ομαι, *Dém.*

NAUFRAGE (*naufragium, ii*) ναυάγιον, ἰου, τό, *Plat.* ναυαγία, ας, ἡ, *Dém.* Faire naufrage (*navem frangere, go, fregi*) ναυαγεῖν, ῶ, ἡσω, *Dém.*

NAUFRAGÉ, ÉE (*naufragus, a, um*) ναυαγός, οὔ, δ, ἡ, *Xén.*

NAULAGE (*naulum, i*) ναῦλον, ου, τό· πορθμῆιον, σίου, τό, *Plut.*

NAUMACHIE (*navalis pugna*) ναυμαχία, ας, ἡ, *Thuc.*

NAUSÉE (*nausea, æ*) ναυτία, ας, ἡ. Avoir des nausées, ναυτιᾶν, ῶ, *Luc.*

NAUTILE (*nautilus pompilius, Cuv.*) ναυτίλος, ου, δ.

NAUTIQUE (*nauticus, a, um*) ναυτικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

NAUTONNIER (*nauta, æ, m.*) ναύτης, ου, δ, *Xén.*

NAVAL, E (*navalis, is*) ναυτικός, ἡ, ὄν. Combat naval, ναυμαχία, ας, ἡ, *Xén.* Etre vainqueur dans un combat —, καταναυμαχεῖν, ῶ, ἡσω, τινά, *Strab.*

NAVET (*brassica napus, Linn.*) βούνιον, ἰου, τό, *Diosc.*

NAVETTE de tisserand (*radius textorius*) κερκίς, ἰδος, ἡ, *Plat.*

NAVIGABLE (*navigabilis, e*) πλώϊμος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Qui n'est pas —, ἀπλοος, *contr.* ἄπλοος.

NAVIGATEUR (*navigator, oris*) πλωτήρ, ἦρος, δ.

NAVIGATION (*navigatio, onis*) πλόος, *contr.* πλοῦς, οὔ, δ, *Thuc.* — favorable, εὐπλοία, ας, ἡ, *Phil.*

NAVIGUER (*navigare, o*) πλέειν, ἔω, εἶω, *Xén.* ναυτίλλεσθαι, ομαι, *Luc.*

NAVIRE (*navigium, ii*) ἡ ναῦς, *gén.* ναός, *toniq.* νηός· *atliq.* νεός· πλοῖον, ου, τό, *Thuc.* Le patron d'un navire, ναυκληρός, ου, δ, *Plut.* Le navire Argo, Ἄργεῖον σκάφος, εος, τό, *Eur. Méd.* 1.

NAVREÉ, ÉE, de douleur (*maerore confectus, a, um*) λύπη συντετριμμένος, ἔσ, ἔνον.

NAXOS, une des Iles Cyclades, Νάξος, ου, ἡ.

NE, particule négative ou prohibitive. Je ne veux pas (*nolo*) οὐ θέλω, οὐκ ἐθέλω. Ne faites point cela (*ne hoc facialis*) μὴ ταῦτα ποιήσατε, *Dém.* Ne t'inquiète de rien, mon cher ami, μὴ φροντίξῃς μηδὲν, ὦ ἄγαθέ, *Aristoph.*

NÈ, ÈE (*natus, a, um*) γεγινώς, ὤα, ἰς, *Isocr.*

NÉANMOINS (*nihilominus*) μηδὲν ἦτορ, ὁμως, *Isocr.*

NÉANT (*nihil, nihilum, i*) τὸ οὐδέν, ἐνός· ἡ οὐδένεια, ας. Un homme de néant (*nebulu, onis*) οὐτιδανός, οὔ, *Hom. Il.* I, 251.

NÉBULEUX, EUSE (*nebulosus, a, um*) νεβώδης, εος, δ, ἡ· ὁμιχλώδης, εος, δ, ἡ, *Plut.*

NÉCESSAIRE (*necessarius, a, um*) ἀναγκαῖος, αῖα, αῖον, *Dém.* Il est nécessaire d'exposer le fait en peu de mots, ἀναγκαῖόν ἐστι βραχέα εἰπεῖν, *Dém.*

NÉCESSAIREMENT (*necessario*) ἀναγκαιῶς, *Isocr.* ἀνάγκη, *Plat.*

NÉCESSITÉ (*necessitas, atis*) ἀνάγκη, ἡ· ἡ· πολλή, μεγάλη, δεινοτάτη, *Dém.* — (*inopia, æ*) ἀπορία, ας, ἡ, *Dém.* Les nécessités de la vie, de la nature, τὰ τοῦ βίου, τῆς φύσεως ἀναγκαῖα, ων.

NÉCESSITER (*cogere, go, egi*) ἀναγκάζειν, ἄζω, τινά ποιεῖν τι, *Dém.*

NÉCESSITEUX, EUSE (*inops, opis*) ἀποροός, ου, δ, ἡ, *Isocr.* ἐνδεής, εἰος, δ, ἡ, *Dém.*

NÉCROLOGE (*mortuorum codex*) νεκρολόγιον, ἰου, τό.

NÉCROMANCIE (*mortuorum evocatio*) νεκρομαντεία, ας, ἡ.

NÉCROMANCIEN (*mortuorum evocator*) νεκρομαντής, εως, δ, ἡ.

NECTAR (*neclar, aris*) νέκταρ, αρος, τῆ *Hom.* Doux comme du nectar, νεκταρῶς, α, ον, *Luc.*

NEF (*navis, is*) ἡ ναῦς, *gén.* ναός, νηός, ναός. — d'une église, πρόναον, ου, τό.
NÉFASTE. Jours néfastes (*nefasti dies*) αἱ ἀποφράδες ἡμέραι, ὧν, *Luc.*
NÉFLE (*mespilum, i*) μέσπιλον, ου, τό, *Théophr.*
NÉFLIER (*mespilus germanica, Linn.*) μεσπίλη, ης, ἡ, *Théophr.* ἀρωνία, ας, ἡ, *Diosc. I, 171.*
NÉGATIF, IVE (*negativus, a, um*) ἀρνητικός, ἀποφατικός, ἡ, ὄν.
NÉGATION (*negatio, onis*) ἀρνησις, ἀπόφασις, εως, ἡ, *Arist.*
NÉGATIVEMENT (*negative*) ἀρνητικῶς, ἀποφατικῶς.
NÉGLIGÉ, ÊE (*neglectus, quasi nec lectus, a, um*) ἀφροντισθείς, εἶσα, ἐν. Une femme qui est dans son négligé, ἀκαλλώπιστος γυνή, αἰκός.
NÉGLIGEMMENT (*negligenter*) ἀμελῶς, *Isocr.*
NÉGLIGENCE (*negligentia, æ*) ἀμέλεια, ας, ἡ, *Xén.*
NÉGLIGENT, E (*negligens, entis*) ἀμελής, εός, δ, ἡ.
NÉGLIGER (*negligere, go*) ἀμελεῖν, ὦ, ἦσω, τινός, *Isocr.* περί τινος, *Dém.* — ses amis, τῶν φίλων ὀλιγωρεῖν, ὦ, ου ὀλιγῶρος ἔχειν, ω*, *Isocr.* — L'occasion, τὸν καιρὸν παριέναι, ἴημι*.
NÉGOCE (*negotium, quasi nec otium, ii*) πραγματεία, ας, ἡ, *Dém.* Faire le négoce (*mercaturam facere, io*) ἐμπορίαν ποιῆσθαι, οὔμαι, *Isocr.*
NÉGOCIANT (*negotiator, oris*) πραγματευτής, οὔ, δ· ἐμπορος, ου, δ, *Plat.*
NÉGOCIATEUR d'une affaire (*negotii procurator, oris*) ὁ πράγματός τινος ἐπίτροπος, ου· ἐπιμελητής, οὔ, *Xén.*
NÉGOCIATION d'une affaire (*negotii procuratio, onis*) ἡ πράγματός τινος ἐπίτροπή, ἡς· ἐπιμέλεια, ας, *Dém.*
NÉGOCIER une affaire (*negotium procurare, o*) πράγματός τινος ἐπιμελεῖσθαι, οὔμαι, *Plat.* — (*mercaturam facere, io*) ἐμπορίαν ποιῆσθαι, οὔμαι, *Isocr.*
NÈGRE, ESSE (*nigrila, æ, m.*) αἰθίοψ, ὀπος, δ· αἰθίοπις, ἰδος, ἡ. Traiter quelqu'un comme un nègre, ὑβριστικῶς χρῆσθαι, ὦμαι, τινί, *Dém.*
NÈGREPONT, anciennement Eubée, Εὐβοία νήσος, ου, *Hom.*

NEIGE (*nix, nivis*) χιόν, ὄνος, ἡ, *Plut.*
 Flocons de neiges, νιφάδες, ὧν, αἱ· νιφετός, οὔ, δ, *Hom.* Montagnes couvertes de neige, νιφέντα ὄρεα, ὧν, *Hom.*
NEIGER. Il neige (*ningit*) χιονίζει, νίφει ου νίφει, *Athén.*
NEIGEUX, EUSE (*nivosus, a, um*) νιφετώδης, εος, δ, ἡ, *Arist.*
NÉMÉENS [*JEUx*, Νεμεαῖοι ἀγῶνες, ὧν.
NÉMÉSIS, fille de Jupiter et de la Nécessité, déesse vengeresse des crimes, Νέμεσις, εως, ἡ.
NÉNIES (*nœniæ, arum*) Θρήνοι, ὧν, οἱ, *Luc.*
NÉNUPHAR (*nymphaea lutea vel alba, Linn.*) νυμφαία, ας, ἡ. Cette plante porte aussi le nom de violet.
NÉOCORE (*œditius, i*) νεωκόρος, ου, δ, *Scol. d'Aristoph.*
NÉOGRAPHIE (*novo modo scribens*) νεογράφος, ου, δ, ἡ.
NÉOLOGIE (*nova verba*) νεολογία, ας, ἡ.
NÉOLOGIQUE. Terme néologique, νέα λέξεις, εως.
NÉOLOGISME (*novorum verborum usus*) νεολογισμός, οὔ, δ.
NÉOLOGUE (*novorum verborum studiosus*) νεολόγος, ου, δ, ἡ.
NÉOMÉNIE (*nova luna*) νεομηνία, ας, ἡ. — Voyez le Tableau des mois.
NÉOPHYTE (q.d. recens plantatus, a) νεόφυτος, ου, δ, ἡ.
NÉOPTOLEME (q.d. juvenis bellator) ου Pyrrhus, fils d'Achille, Νεοπτολεμος, ου, δ.
NÉPHRÉTIQUE, ou mieux néphritique, νεφριτικός, ἡ, ὄν. R. νεφροί, *renes.* Colique néphrétique, νεφρίτις, ἰδος, ἡ, *Thuc.*
NEPTUNE (*Neptunus, i.* — ὅτι τὴν γῆν νίπτει) Ποσειδῶν, ὠνος, δ, *quasi* πόσιν δούς, *Hom.*
NÉRÉE, fils de l'Océan et de Téthys, Νηρεύς, εως, δ.
NÉRÉIDES (*Nerei filia*) Νηρείδες, ὧν, αἱ, R. νηρός, humide.
NERF (*nervus, i*) νεῦρον, ου, τό, *Gal.* Qui a du nerf (*nervosus, a, um*) νευρώδης, εος, δ, ἡ, *Diosc.* Les finances sont les nerfs de la guerre, νεῦρα τοῦ πολέμου τὰ χρηήματα, *Dém.* — Cicéron a tra-

duit fort exactement : nervi belli pecunia.

NERPRUN, anciennement noirprun, ou prune noire (*rhamnus catharticus*, Linn.) βράμνος, ου, ή.

NERVEUX, EUSE (*nervosus*, a, um) νευρώδης, εος, ό, ή, Diosc.

NESTOR, fils de Nélée, roi de Pylos, Νέστωρ, ορος, ό.

Του και από γλώσσης μελιτος γλυκίων
βέεν αύδη. Hom. Il. I, 249.

NET, ETTE (*nitidus, mundus*, a, um) γλαφυρός, καθαρός, ά, όν, Xen. — (*vacuus*, a, um) κενός, ή, όν. Refuser tout net, διαβρήδην άρνεϊσθαι, ούμαι, Esch. Mettre un discours au net (*emendare*) τον λόγον έπανορθούν, ω, Dém.

NETTEMENT (*nitide, clare*) καθαρώς, σαφώς, Dém.

NETTETÉ (*nitior, oris*) καθαρότης, ητος, ή. Herm. — *Ce mot français netteté, nous offre trois sons bien distincts, quoique les étrangers n'y reconnaissent qu'une seule et même voyelle. C'est ainsi que, chez les anciens Grecs, les voyelles H, I, Y, étaient différenciées par des nuances entièrement perdues pour nous. — Voyez ce qu'en dit Denys d'Halicarnasse, page 29 des prolégomènes du Manuel de la Langue Grecque.*

NETTOIEMENT (*purgatio, onis*) κάθαρσις, εως, ή, Plat. καθαρισμός, ού, ό, Plut.

NETTOYER (*mundare, o*) καθαριζειν, ίζω, Grég. Naz.

NEUF (*novem*) έννεά, indécl. Le nombre neuf, έννεάς, άδος, ή. Neuf fois (*novies*) έννεάκις.

NEUF (*novus*, a, um) νέος, α, ον. — *Remarque que, dans toutes les langues Japétiques (dont le sanskrit parait être le type) il y a un très-grand rapport entre le mot neuf, novem, έννεά, et le mot neuf, novus, νέος. Sur la cause de ce rapport (qui n'a pas lieu dans les langues sémitiques), voyez (page 279) la dernière édition du Schrevelius.*

NEUTRALEMENT (*neutro sensu*) ούδετέρως, Gramm.

NEUTRALITÉ. Garder la neutralité (*neutram partem sequi, or*) μέσον έαυτον φυλάττειν, ττω, ζω, Luc.

NEUTRE (*neuter, tra, trum*) ούδέτερος, α, ον, Plat. Verbe, genre neutre, βήμα, γένος ούδέτερον, Gramm. — (*medius*, a, um) μέσος, η, ον, Luc. Rester neutre, μέσον έκυτον φυλάττειν, ττω, ζω, Luc.

NEUVAINÉ, έννεάς, άδος, ή. — ένναταιαι εύχαί, ών.

NEUVIÈME (*nonus*, a, um) έννατος, η, ον, Plut. Qui vient ou se fait le neuvième jour, ένναταιος, α, ον.

NEUVIÈMENT (*nono loco*) έννατον.

NEVEU (*fratris vel sororis filius, ii*) άδελφιδούς, ού, ό, Poll. Nos neveux, nos arrière-neveux (*nepotes*, um; *posterorum*) οι έκγονοι, ων, Dém. οι επιγιγνώμενοι, Isocr. οι όπίσσω έσσόμενοι, Hom. Il. VI, 338.

NÉUROLOGIE (*tractatus de nervis*) νευρολογία, ας, ή.

NÉVROTOMIE (*nervorum sectio*) νευροτομία, ας, ή.

NEZ (*nasus*, i) μυκτήρη, ήρος, ό, βήν, βινός, ή. Qui a le nez camus, σιμός, ή, όν. — *aquilin*, γρυπός, ή, όν. Un chien qui a bon nez (*nasutus canis*) εύριν κύων, κυνός. Rire au nez de quelqu'un, μυκτηριζειν, ίζω. — Θεός ού μυκτηριζεται, Paul, Gal. VI, 7. Mener quelqu'un par le bout du nez, τής βινός έλκειν, κω, ζω, τινά, Luc.

Ni (*nec, neque*) ούτε, ούδέ· μήτε, μηδέ, Dém.

NIAIS, E (*fatuus*, a) μωρός, ά, όν, Isocr. βλάξ, ακός, ό, Luc.

NIAISEMENT (*stolide*) βλακωδώς, Just. Martyr.

NIAISER (*ineptire, io*) ληρεϊν, ω· βλακείειν, ω.

NIAISERIE (*stoliditas, atis*) άβελτερία, ας, ή, Arist.

NICE. Une femmelette nice, εύθητικόν γύναιον, αίου, τό.

NICHE (*loculamentum*, i) σηκός, ού, ό· μυχός, ού, ό. — (*ludificatio, onis*) γλευασμός, ού, ό.

NICHÉE (*pullities*) νεοττία, ας, ή, Plut.

NICHER (*nidulari, or*) νεοττεύειν, ω, Arist.

NICODÈME (q. d. *victor populorum*) Νικόδημος, ου, ό.

NICOLAS, Νικόλαος, ου, ό. R. νικᾶν, vincere, et λαός, *populus*.

NID (*nidus, i*) καλιά, ἄς, ἡ· νεοττία, ας, ἡ, *Plut.* Faire un nid, νεοττεύειν, ω, *Arist.*
NICE (*fratris vel sororis filia, æ*) ἀδελφοῦ, ἡς, ἡ, *Xén.*
NIELLE (*nigella arvensis, Linn.*) μελάνθιον, ἰου, τό.
NIER (*negare, go, avi*) ἀρνεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.*
NIGAUD, E. — Voyez NIAIS.
NIL, fleuve d'Egypte, Νεῖλος, ου, δ.
NIMBE (*nimbus, i*) φωτεινός στέφανος, ου.
NIPPES d'une femme (*muliebris mundus*) γυναικείος κόσμος, ου, *Plat.*
NIQUE. Faire la nique à quelqu'un (*aliquem subsannare, no*) μυκτηρίζειν, ἴζω, τινά, *N. Test.*
NITRE (*nitrum, i*) νίτρον, ου, τό, *Diosc.*
NITREUX, EUSE (*nitrosus, a, um*) νιτρώδης, εος, δ, ἡ.
NITRIQUE (*nitricus, a, um*) νιτρικός, ἡ, ὄν.
NIVEAU (*amussis, is, f.*) στάθμη, ης, ἡ, *Plut.* De niveau (*ad amussim*) κατά στάθμην, ἐπὶ στάθμην, παρὰ στάθμην, πρὸς στάθμην, *Luc.*
NIVELER (*ad amussim exigere, o*) σταθμαῖν, ὦ, *Luc.*
NIVELLEMENT (*libratio, onis*) στάθμησις, εως, ἡ.
NOBLE (*nobilis, e*) εὐγενής, έος, δ, ἡ, *Arist.* γενναῖος, α, ου.
NOBLEMENT (*nobilitèr*) ἐνδόξως, *Dém.* εὐγενῶς, *Plut.*
NOBLESSE (*nobilitas, atis*) εὐγένεια, ας, ἡ, *Arist.* εὐδοξία, ας, ἡ.
NOCE ou NOCES (*nuptiæ, arum*) γάμος, ου, δ, *Dém.* οἱ γάμοι, τὰ γαμικά, *Thuc.* Faire des noces, ποιεῖν γάμους, *Thuc.* συντελεῖν τοὺς γάμους, *Polyd.* Faire des préparatifs de noces, γαμοστολεῖν, ὦ, ἡσω.
NOCHER (*gubernator, oris*) ναύκληρος, ου, δ, *Plut.*
NOCTAMBULE (*noctambulus, i*) νυκτιπλάνος, ου, δ, *Luc.*
NOCTILUQUE (*noctiluca, æ*) νυκτολαμπίς, ἴδος, ἡ, *Arist.*
NOCTURNE (*nocturnus, a, um*) νυκτερινός, ἡ, ὄν, *Arr.*
NOEL (*Christi natalitium, ii*) ἡ τοῦ Χριστοῦ

γενεθλιάς, ἄδος. — *cantique sur la nativité de J.-C.*, ᾠσμα περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ γενεθλιάδος.
NOEUD (*nodus, i*) ἄμμα, σύναμμα, ατος, τό· δεσμός, οὔ, δ, *Plut.* Défaire un noeud, τὸ σύναμμα λύειν, ω, *Plut.* — d'arbre, ὄκος, ου, δ, *Plut.* — des doigts, κόδουλος, ου, δ, *Arist.*
NOIR (*niger, gra, grum*) μέλας, αйна, αν, *Arist.* Une action noire (*tetrum facinus, oris*) δεινὸν ἀδίκημα, ατος, *Lyc.*
NOIRATRE (*subniger, gra, grum*) ὑπομέλας, αйна, αν.
NOIRAUD, E (*atricolor, oris*) μελαγχρῶς, ὤτος, δ, ἡ.
NOIRCEUR (*nigror, oris*) μελανότης, ητος, ἡ, *Gal.* — d'une action (*sceleris atrocitas*) ἡ τοῦ ἀδικήματος δεινότης, ητος.
NOIRCIR (*nigrescere, sco*) μελαινέσθαι, ομαι. — les cheveux (*capillos denigrare, o*) τὰς τρίχας μελαινεῖν, ἀπομελαινεῖν, διαμελαινεῖν. — la réputation de q. qu'un (*alicui infamiam inurere, o*) τινά δυσφημεῖν, ὦ· ἀτιμάζειν, ἄζω· ἀτιμοῦν, ὦ, *Dém.*
NOIRCISSURE (*denigratio, onis*) μελάνωσις, εως, ἡ, *Grég. Naz.*
NOISE (*risa, æ*) νείκος, εος, τό· ἔρις, ἴδος, ἡ, *Xén.*
NOISETIER (*corylus avellana, Linn.*) κόρυλος, ου, δ.
NOISETTE (*nux avellana*) λεπτοκάρυον, ου, τό, *Diosc.*
NOIX (*nux, ucis, f.*) κάρυον, ου, τό, *Diosc.* — muscade, μοσχοκάρυον, ου, τό.
NOM (*nomen, inis*) ὄνομα, ατος, τό, *Dém.* Qui n'a point de nom, ἀνώνυμος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Qui a un nom heureux, εὐώνυμος, ου, δ, ἡ, *Luc.* — un nom sacré, ἱερώνυμος, ου, δ, ἡ, *Luc.* — le même nom, δμώνυμος, ου, δ, ἡ, *Isocr.* — un nom commun, συνώνυμος, ου, δ, ἡ, *Arist.* — un faux nom, ψευδώνυμος, ου, δ, ἡ, *Esch.* Les baptisant au nom du Père, et du Fils et du Saint-Esprit, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, *Matth. XXVIII, 19.* — *Les Romains avaient trois et quelquefois quatre noms, savoir : prænomen, nomen, cognomen, agnomen, inis; par exemple : Publius Cornelius Scipio Africanus.*

NOMADÉ (*vagans, antis*) νομάς, ἄδος, δ, ἡ· πλανώμενος, ἡ, ον, *Luc.*

NOMBRE (*numerus, i*) ἀριθμός, οὔ, δ, *Dém.* Le nombre d'une période, ὁ τῆς περιόδου ρυθμός, οὔ, *Den. Hal.* — *Voyez SEPT.*

NOMBRER (*numerare, o*) ἀριθμῆν, ὦ, ἦσω, *Xén.*

NOMBREUX, EUSE (*numerosus, a, um*) ἀριθμῶ πολὺς, πολλή, πολὺ. *Style* —, εὐρυθμός λέξις, εως, ἡ, *Arist.*

NOMBRIL (*umbilicus, i*) ὀμφαλός, οὔ, δ, *Plat.*

NOME, préfecture, ou chant, νόμος, ου, δ.

NOMENCLATEUR (*nomenclator, oris*) ὀνομακλήτωρ, ορος, δ, *Plut.*

NOMENCLATURE (*nomenclatura, æ*) ὀνομασία, ας, ἡ, *Arist.*

NOMIE, terminaison grecque, qui signifie règle, loi (νόμος). — *Voyez* *Astronomie, Economie, Physionomie, etc.*

NOMINAL, E (*nominalis, e*) ὀνομαστικός, ἡ, ὄν, *Plut.* Faire l'appel nominal, ὀνομαστὶ καλεῖν, ὦ, ἔσω.

NOMINATIF (*nominativus casus*) ὀνομαστική πτώσις, εως. — *Voyez la dernière édition du Schrevelius, pages 734 et 735.*

NOMINATION (*nominatio, onis*) ὀνομασία, ας, ἡ, *Arist.*

NOMMÉMENT (*nominatim*) ὀνομαστὶ, *Dém.* ὀνομασμένως, *Arist.*

NOMMER (*nominare, o*) ὀνομάζειν, ἀζω, ἄσω, *Plut.* Une femme qui se nommait Aglais, γυνὴ Ἀγλαΐς ὄνομα, *Ellen.* A point nommé, ἐν τῷ καιρῷ.

NONPAREIL, EILLE (*incomparabilis, e*) ἀσύγκριτος, ἀσύμβλητος, ου, δ, ἡ. *Nonpareille, très-petit caractère d'imprimerie, λεπτότατος τύπος, ου.*

NON (*non, haud, minime*) οὐ, devant une consonne, οὐκ devant une voyelle, οὐχ devant une voyelle aspirée; οὐχί, *Dém.* Non-seulement, mais encore, οὐ μόνον, ἀλλὰ καί, *Dém.* Mais non : non, vous n'avez point failli, Athéniens, etc., ἀλλ' οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κ.τ.λ. *Démosth. pour la Couronne.*

NONAGÉNAIRE (*nonagenarius, a*) ἐννενηκοντούτης, ου, δ· ἐννενηκονταέτης, ου, δ· -έτις, ἴδος, ἡ.

NONAGÉSIME (*nonagesimus, a, um*) ἐννενηκοστός, ἡ, ὄν, *Astron.*

NONANTE (*nonaginta*) ἐννενηκοντα, *indécl.*

NONANTIÈME (*nonagesimus, a, um*) ἐννενηκοστός, ἡ, ὄν.

NONCE (*nuntius, ii*) ἄγγελος, ου, δ. — apostolique, ἀρχιερατικός πρέσβυς, εως, δ, ἡ.

NONCHALAMMENT (*negligenter*) νωχελῆως, βραδέως, *Dém.*

NONCHALANCE (*negligentia, æ*) νωχέλεια, ου νωχελία, ας, ἡ, *Hom. Il. XIX, 411.*

NONCHALANT, E (*negligens, entis*) νωχελής, ἑός, δ, ἡ· ῥάθυμος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

NONOBSTANT le danger de l'entreprise (*quantumcumque imminet periculum*) καίπερ ἐπικινδύνου ὄντος τοῦ ἐγχειρήματος.

NON-PAIR. — *Voyez* *IMPAIR et SEPT.*

NONUPLE, ἐννεαπλοῦς, ἡ, οὔν.

NORD (*septentrio, onis*) ἄρκτος, ου, ἡ. Exposé au nord, πρὸς βορέαν ου βορρᾶν βλέπων, ουσα, ον. Le pôle du nord, ἀρκτικός πόλος, ου. Le vent du nord (*aquilo, onis*) βορέας, ου, δ· βορρᾶς, ἄ, δ, *Sept.* Le vent du nord-est, καικίας, ου, δ. — du nord-ouest, σκαίρων, υνος, δ.

NORMAL, E (*normalis, e*) κανονικός, ἡ, ὄν. Une école normale, εὐθυντική σχολή, ἡς.

Nos, plur. de notre, ἡμέτεροι, αι, α.

NOSOLOGIE (*tractatus de morbis*) νοσολογία, ας, ἡ.

NOSTALGIE, c'est-à-dire la maladie du pays (*immensa revisendæ patriæ cupido*) νοσταλγία, ας, ἡ. C'est un très-grand tourment que la nostalgie, ου la maladie du pays, ἡ μὴν καὶ πόνος ἐστίν, ἀνιηθέντα νέεσθαι, *Hom. Il. II, 291.* — *Ce mot est composé des deux R.R. ἄλγος, tourment, et νόστος, retour.*

NOTABLE (*notabilis, e*) ἀξιόλογος, ἀξιομημόνευτος, ου, δ, ἡ, *Xén.* Les notables d'un royaume, d'une province, d'une ville (*proceres, magnates, primates, summates*) οἱ μεγιστᾶνες, ων, *N. Test.* οἱ πρωτεύοντες, ων, *Dém.*

NOTABLEMENT (*notabiliter*) ἐπισήμως, εὐγνώστως.

NOTAIRE (*notarius, ii*) γραμματεὺς, ἑως, δ, *Grég. Naz.*

NOTAMMENT (*praesertim*) μάλιστα δέ, *Dém.* εξαιρέτως, *Plut.*

NOTE (*adnotatio, onis*) σημείωσις, εως, ή· σχόλιον, ίου, τό, *Luc.*

NOTE de musique. — Voyez **GAMME.**

NOTE d'infamie (*infamiae nota, ae*) άδοξία, άτιμία, ας, ή, *Dém.*

ΝΟΤΕ, ΕΕ, d'infamie (*infamis, e*) παρά τῶν πολιτῶν ήτιμωμένος, η, ον, *Isocr.*

NOTER (*adnotare, o*) έπισημειοῦν, ὦ, ὠσω, *Plut.* — quelqu'un d'infamie, άτιμάζειν, άζω, τινά, *Xén.* Notez bien cela, σημείωσαι τοῦτο.

NOTICE biographique, βιογραφική γνῶσις, εως.

NOTIFICATION (*notificatio, onis*) δήλωσις, εως, ή.

NOTIFIER quelque chose à quelqu'un (*notificare, o*) δηλοποιεῖν, ὦ, ήσω· δηλοῦν, ὦ, ὠσω, τι πρός τινα, *Isocr.*

NOTION (*notio, onis*) νόησις, εως, ή, *Plut.* La première notion, τὸ πρῶτον νόημα, ατος, *Thémist.*

NOTOIRE (*manifestus, a, um*) δῆλος, η, ον, *Arist.*

NOTOIREMENT (*manifeste*) φανερώς, *Plat.* άναφανδόν, *Plut.*

NOTORIÉTÉ. C'est une chose de notoriété publique (*illud apud omnes constat*) άποπερασμένον έστιν, *Dém.*

NOTRE, plur. Nos (*noster, tra, trum*) ήμέτερος, α, ον. Le nôtre, la nôtre, δ ήμέτερος, ή ήμετέρη, τὸ ήμέτερον.

ΝΟΥΞ, ΕΕ. Un enfant noué, βραχιτικός παῖς, παιδός.

NOUER (*nodare, o*) δέειν, έω, έσω ου ήσω, *Thuc.*

ΝΟΥΕΥΧ, ΕUSE. Du bois noueux (*nodosum lignum, i*) δξῶδες ξύλον, ου.

ΝΟΥΓΑΤ (*suave edulium, ii*) νώγαλα, ων, τά, quasi νέον γάλα.

ΝΟΥΡΙΞΕ (*nutrix, altrix, icis*) τροφός, οὔ, ή, *Isocr.* τιθής, ίδος, ή, *Synés.* Tel qu'un enfant privé de sa chère nourrice, παῖς άτερ ὡς φίλας τιθήνας, *Soph. Philoctète, 713.*

ΝΟΥΡΙΞΙΕΡ, ΕΡΕ. Suc nourricier (*nutritius succus, i*) θρεπτικός χυλός, οὔ, *Diosc.* χυμός, οὔ, δ, *Athén.*

ΝΟΥΡΙΡ (*nutrire, io; alere, o, ui*) τρέφειν, φω, θρέψω, *Dém.* διατρέφειν, *Isocr.*

NOURRISSANT, Ε (*alimento abundans*) τροφώδης, εος, δ, ή, *Arist.*

NOURRISSON (*alumnus, na*) τρόφιμος, (μη, *Opp.* θρέμμα, ατος, τό, *Plat.*

NOURRITURE (*alimentum, i; cibus, i*) τροφή, ης, ή, *Arist.* σιτισμός, οὔ, δ, *Dém.*

NOUS, pluriel de JE (*nos*) ήμεις, ὦν, ἱν, ἄς.

NOUVEAU, OU NOUVEL, ELLE (*novus, a, um*) νέος, α, ον· καινός, ή, όν, *Arist.* Le nouvel an, νέον έτος, εος, *Hérod.* Nouveau-né, νεογενής, έος, δ, ή. De nouveau (*iterum*) πάλιν, αὔ, αὔθις, *Dém.*

NOUVEAUTÉ (*novitas, alis*) καινότης, ητος, ή, *Isocr.* Qui aime la nouveauté, φιλόκαινος, ου, δ, ή.

NOUVELLE (*nuntium, ii*) άγγελία, ας, ή, *Dém.* Recevoir une mauvaise nouvelle, άκούσματος άκούειν βαρύτερου, *Alciph.* Apporter une nouvelle facheuse, χαλεπήν και βαρειάν άγγελίαν φέρειν, φέρω, *Plat.*

NOUVELLEMENT (*nuper, nuperrime*) νεωστί, *Isocr.* έναγχος, πρώην, *Dém.*

NOUVELLISTE (*rumorum auceps, cupis*) φιλακροάμων, ονος, δ, ή.

NOVATEUR (*novator, oris*) νεωτεριστής, οὔ, δ, *Plut.*

NOVEMBRE (*november mensis*) πυανεσιών, ὦνος, δ. — Voyez le Tableau des mois.

NOVICE (*novitius, ia; tiro, onis*) νεαρός, ά, *Plut.* άρχάριος, ίου, δ· πρωτόχειρος, ου, δ, ή, *Athén.*

NOVICIAT (*tirocinium, ii*) πρωτοπειρία, ας, ή.

NOYAU (*nucleus, i*) πυρήν, ηνος, δ, *Diosc.*

NOYER (*juglans regia, Lind.*) καρύα, ας, ή, *Théophr.*

NOYER (*submergere, go*) καταποντίζειν, ίζω, ίσω, *Matth. XVIII, 6.* Se noyer, καταποντίζεσθαι, ομαι.

NU, UE (*nudus, a, um*) γυμνός, ή, όν. Qui va nu-pieds, άνυπόδητος, ου, δ, ή.

NUAGE (*nubes, is*) νέφος, εος, τό, *Dém.* άχλύς, ύος, ή, *Gal.* Grâce à ce décret, le péril qui menaçait la ville se dissipa comme un nuage, τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον παρελθεῖν έποίησεν, ὡςπερ νέφος, *Dém.*

pour la Couronne, § 56. — Longin, dans son traité περί Ὑψους (du Sublime), chap. XXXII, περί συνθέσεως (sur l'arrangement des paroles), fait voir que l'harmonie de cette période, entièrement composée de nombres dactyliques, ne le cède point à la beauté de la pensée.

NUAGEUX, EUSE (*nebulosus, a, um*) νεφώδης, ἑμιχλώδης, εος, δ, ἡ, *Plut.*

NUANCE (*colorum commissura, æ*) χρωμάτων ἄρμογή, ἡς, ἡ, *Plin.*

NUANCER (*colores temperare, o*) χρώματα μιγνύναι, κεραυνύναι, υμι.

NUBÉCULE (*nubecula*) νεφέλιον, ἰου, τό.

NUBILE (*nubilis, e*) ἐπίγαμος, ου, δ, ἡ, *Dém.* ἀκμαῖος, αἶα, αῖον, *Luc.*

NUDITÉ (*nuditas, atis*) γυμνότης, ητος, ἡ, *Chrys.* Nudités (*nudæ figuræ*) γυμναὶ εἰκόνες, ων.

NUÉ (*nubes, is*) νέφος, εος, τό, *Dém.* Elever quelqu'un jusqu'aux nues, πολλά ἐγκωμιάζειν, ἄζω, τινά, *Dém.*

NUÉE (*nubes, is*) νέφος, εος, τό, *Dém.* ἀχλός, ὄος, ἡ, *Gal.* Une nuée d'oiseaux, ὀρνίθων ἀνάριθμος ὄχλος, ου.

NUEMENT (*ingenue*) ἀπλῶς, *Dém.*

NUER (*colores temperare, o*) χρωματίζειν, ἰζω, *Théophr.*

NUIR à quelqu'un (*alicui nocere, eo, ui*) βλάπτειν, πτω, ψω, τινά· ζημιοῦν, ὦ, ὦσω, *Dém.*

NUISIBLE (*nocivus, a, um*) ζημιώδης, εος, δ, ἡ· βλαβερός, ἄ, ὄν, *Xén.*

NUIT (*nox, noctis*) νύξ, νυκτός, ἡ, *Dém.* Le milieu de la nuit, μεσονύκτιον, ἰου, τό. Passer la nuit à la belle étoile, ἐν ὑπαιθρίῳ νυκτερεύειν, ω, *Phil.* — sans dormir, ἀγρυπνεῖν, ω, *Xén.* Un chef ne doit pas dormir pendant toute la nuit,

Ὁὐ χρῆ παννύχιον εὐδῖεν βουλευφόρον ἄνδρα. *Hom. Il. II, 24.*

NUITAMMENT (*noctu*) νύκτωρ, τῆς νυκτός, *Dém.*

NUL, ULLE (*nullus, a, um*) οὐδεῖς, οὐδεμία, οὐδέν, *Isocr.* μηδεῖς, μηδεμία, μηδέν, *Dém.* Nul autre que, οὐδεῖς ἄλλος ἢ, *Lyc.* μηδεῖς ἄλλος πλὴν, *Isocr.* — (*irritus, a, um*) ἄκυρος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Rendre nul, ἀκυροῦν, ὦ, ὦσω, *N. Test.* Homme nul, οὐτιδανός, οὔ, δ, *Hom.* Nulle part (*nullibi*) οὐδαμῶτι, *Laërce.*

NULLEMENT (*nullo modo, nullo pacto*) οὐδαμῶς, μηδαμῶς, *Dém.*

NULLITÉ dans un acte (*vitium, ii*) ἀκυρία, ας, ἡ.

NUMÉRAL, E (*ad numeros pertinens*) ἀριθμητικός, ἡ, ὄν. — Sur la valeur numérique des lettres grecques et latines, voyez (pages 599 et 378) la dernière édition du Schrevelius.

NUMÉRATEUR (*numerator, oris*) ἀριθμητής, οὔ, δ.

NUMÉRATION (*numratio, onis*) ἀρίθμησις, εως, ἡ, *Bas.*

NUMÉRIQUE (*ad numeros pertinens*) ἀριθμητικός, ἡ, ὄν. — Voyez SEPT.

NUMÉRIQUEMENT (*quoad numerum*) ἀριθμητικῶς.

NUMÉROTÉ (*numerus notare, o*) ἀριθμοῖς σημειοῦν, ὦ.

NUMIDES, Νομάδες, ων, οί. — Voyez NOMADE.

NUMISMATIQUE, νομισματικός, κῆ, κόν. —, la connaissance des médailles, ἡ τῶν νομισμάτων ἐπιστήμη, ης.

NUMISMATOGRAPHIE, νομισματογραφία, ας, ἡ.

NUMMULAIRE, *vulg.* herbe aux écus (*lysismachia nummularia*, Linn.) λυσιμαχία, ας, ἡ.

NUPTIAL, -E (*nuptialis, e*) γαμικός, ἡ, ὄν, *Plut.* Chant —, ἐπιθαλάμιον, ἰου, τό. Présent —, γαμήλιον, ἰου, τό, *Dém.*

NUQUE (*cervix, icis*) αὐχὴν, ἑνος, δ, *Arist.*

NUtATION (*nutatio, onis*) νεύστασις, εως, ἡ.

NUtRITIF, IVE (*alendi vim habens*) θρεπτικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

NUtRITION (*nutritio, onis*) θρέψις, εως, ἡ, *Alciph.*

NUYCTALOPE, qui voit mieux la nuit que le jour, νυκτάλωψ, ωπος, δ, ἡ.

NUYCTALOPIE, νυκταλωπία, ας, ἡ. R. νύξ, νυκτός, nuit, et ὤψ, ὠπός, œil.

NYMPHE, νύμφη, ης, ἡ, *Plut.* Nymphes des arbres, ἑρυσάδες, ἀμαδρυσάδες, ων, αἶ. — des bois et des forêts, ναπαῖαι, ὦν, αἶ. — des fleuves et des fontaines, ναῖάδες, ων, αἶ. — de la mer, νηρεΐδες, ων, αἶ. — des montagnes, ὄρειάδες, ων, αἶ.

NYMPHÉE (*publicum balneum*) νυμφαῖον, ου, τό. — 300.

O.

O, *voyelle tantôt brève et tantôt longue, en français comme en grec. Ainsi cotte et hotte diffèrent de côte et de hôte, comme βόλος et πόρος de βῶλος et de πῶρος. On devrait prononcer bref pole arctique, ἀρκτικὸς πόλος, venant de πολεῖν, tourner; et prononcer long monopôle, μονοπόλιον, dérivé de πωλεῖν, vendre. Mais le Dictionnaire de l'Académie autorise une orthographe contraire à l'étymologie. — Voyez (pages 555 et 971) la dernière édition du Schrevelius.*

O, *exclamation. O mon père! ô ma mère!*
ὦ πάτερ! ὦ μήτηρ! **O** temps! ô mœurs!
Φεῦ τῶν χρόνων! φεῦ τῶν ἠθῶν!

OASIS. Une riante —, γελῶσα δασις, εως, ἡ.

OBÉDIENCE (*obedientia, æ*) ὑπακοή, ἤς, ἡ, *N. Test.*

OBÉIR à quelqu'un (*alicui obedire, io*) πείθεσθαι, ομαι, τινί, *Dém.* πειθαρχεῖν, ὦ, τινί, *Isocr.*

OBÉISSANCE (*obedientia, æ*) πειθαρχία, ας, ἡ, *Dém.* ὑπακοή, ἤς, ἡ, *N. Test.* Avec obéissance, εὐπειθῶς.

OBÉISSANT, **E** (*obediens*) εὐπειθής, έος, δ, ἡ. ἐπήκοος, ου, δ, ἡ, τινί, *Dém.*

OBÉLISQUE (*obeliscus, i*) ὀβελίσκος, ου, δ. *R.* ὀβελός, une broche.

OBÉRÉ, **ÉE** (*obæratus, a*) ὑπέρχρεως, ω, ό, ἡ, *Dém.*

OBÉRER [*S'* (*ære alieno se obruere*) ὑπέρχρεων γίνεσθαι *.

OBÉSITÉ (*obesitas, atis*) πολυσαρξία, ίας, ἡ. λιπαρότης, ητος, ἡ, *Théophr.*

OBJECTER (*objicere, io*) προβάλλειν, βάλλω * ἀντιλέγειν, γω, ξω, *Aristoph.*

OBJECTION (*objectio, objectatio, onis*) ἀντιλογία, ας, ἡ. προβολή, ἤς, ἡ, *Plat.*

OBJET (*objectum, i*) τὸ ἀντικείμενον, ου, *Arist.* — (*finis, is, m.*) σκοπός, οῦ, δ, *Plat.* Il est l'objet de la haine, de l'envie,

de l'admiration universelle, ὑπὸ πάντων μισεῖται, φθονεῖται, θαυμάζεται.

OBJURGATION (*objurgatio, onis*) ἐπιτίμησις, εως, ἡ, *Dém.*

OBULATION (*oblatio, onis*) προσφορά, ας, ἡ, *Sept.*

OBLIGATION (*obligatio, onis*) ἐνοχή, ἤς, ἡ. κατεγγύη, ης, ἡ, *Isocr.*

OBLIGATOIRE (*obligans, antis*) ἐπιδέων, ουσα, ον.

OBLIGÉ, **ÉE** (*coactus, a, um*) ἀναγκασθείς, εἶσα, έν.

OBLIGEMENT (*officiose*) Θεραπευτικῶς, *Plut.*

OBLIGEANCE (*benignitas, atis*) Θεραπεία, ας, ἡ, *Xén.*

OBLIGEANT, **E** (*officiosus, a, um*) Θεραπευτικός, ἡ, όν, *Plat.*

OBLIGER quelqu'un à ou de faire quelque chose (*aliquem ad aliquid faciendum cogere, cogo, coëgi*) ἀναγκάζειν, ἄζω, τινά ποιεῖν τι, *Dém.* μὴ βουλούμενον βιάζεσθαι, ομαι, *Isocr.* — quelqu'un (*de aliquo bene mereri, eor*) εὖ ποιεῖν, ὦ, τινά, *Dém.* Je l'ai fait pour vous obliger, τῷτὸ σοι χαρίζομενος ἐποίησα. Qui aime à obliger (*obsequiosus, a, um*) Θεραπευτικός, ἡ, όν, *Plat.*

OBLIQUE (*obliquus, a, um*) πλάγιος, ία, ίον, *Théophr.* λοξός, ἡ, όν, *Arist.* Cas obliques, πλάγια πτώσεις, εως, *Gramm.* — Voyez (pages 734 et 735) la dernière édition du Schrevelius, Paris, 1820.

OBLIQUEMENT (*obliquo modo*) πλαγίως, λοξῶς.

OBLIQUITÉ (*obliquitas, atis*) πλαγιότης, λοξότης, ητος, ἡ.

OBLITÉRER (*obliterare, o*) ἀφανίζειν, ἰζω, ἰσω ἀπαλείφειν, ἐξαλείφειν, φω, ψω, *Dém.*

OBLONG, **GUE** (*oblongus, a, um*) παραμήκης, εος, δ, ἡ, *Diod. Sic.*

OBOLE (*obolus*) ὀβολός, οῦ, δ, *Arist.*

OBOMBRER (*obumbrare, o*) ἐπισκιαίνειν, ἄζω, *N. Test.*

OBSCÈNE (*obscænus, a, um*) αἰσχρός, ά, όν, *Plut.*

OBSCÉNITÉ (*obscænitas, atis*) αἰσχρότης, ητος, ἡ, *Dém.*

OBSCUR, **E** (*obscurus, a, um*) ἄμαυρός, ά, όν, *Luc.* ἄδηλος, ου, δ, ἡ. ἀφανής, έος, δ, ἡ, *Dém.* Style obscur, ἀσαφής λόγος, ου, *Arist.*

OBSCURCIR (*obscurare, o*) ἐπισκοτεῖν, ὦ, ἴσω, *Dém.* ἀμαυροῦν, ὦ, *Phil.* S'obscurcīr, ἐπισκοτεῖσθαι, οὔμαι· ἀμαυροῦσθαι, οὔμαι.

OBSCURCISSEMENT (*obscuratio, onis*) ἀμαύρωσις, εως, ἡ· ἐπισκοτήσις, εως, ἡ, *Plut.*

OBSCUREMENT (*obscura*) ἀμαυρῶς, *Plut.*

OBSCURITÉ (*obscuritas, atis*) σκότος, εως, τό, *Dém.* — du style, ἡ τοῦ λόγου ἀσάφεια, ας, *Plut.* — de la vue, ἡ τῶν ὀφθαλμῶν ἀμαυρώσις, εως, *Diosc.* — de la naissance, ἡ δυσγένεια, ας, *Den. Hal.*

OBSECRATION (*obsecratio, onis*) προσλιπάρησις, εως, ἡ.

OBSEDE, *EE*, du démon, δαιμονιόληπτος, ου, ὁ, ἡ.

OBSEDER quelqu'un (*alicujus animum obsidere, eo*) προσλιπαρεῖν, ὦ, ἴσω, τινί, *Plut.*

OBSEQUES (*exsequia, arum*) κῆδος, εως, τό, *Dém.* Assister aux obsèques de quelqu'un, ἐπι τὸ κῆδος παραγίνεσθαι, ομαι, *Dém.*

OBSEQUIEUX, EUSE (*obsequiosus, a, um*) Θεραπευτικός, ἡ, ὄν, *Plat.*

OBSERVANCES légales, ἡ τοῦ νόμου παρατήρησις, εως, *N. Test.*

OBSERVATEUR (*observator, oris*) ἐπίσκοπος, ου, ὁ· Θεωρός, οὔ, ὁ, *Plat.*

OBSERVATION (*observatio, onis*) παρατήρησις, εως, ἡ, *N. Test.* Θεωρία, ας, ἡ· κατασκοπή, ἡς, ἡ, *Xén.*

OBSERVATOIRE (*speculatoria turris*) ἀστροσκοπεῖον, ου, τό.

OBSERVER (*observare, o*) παρατηρεῖν, ὦ, *Luc.* διαφυλάττειν, ττω, ξω, *Plut.* κατασκέπτεσθαι, πτομαι, *Xén.* S'observer, εὐλαβεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.* Ne dites point : je vous observe, je lui observai que... au lieu de : je vous prie d'observer, je lui fis observer que...

OBSESSION (*obsessio, onis*) προσλιπάρησις, εως, ἡ.

OBSDIONAL, E. Couronne obsidionale, πολιορκητικὸς στέφανος, ου.

OBSTACLE (*obstaculum, i*) ἐμπόδιον, ιου, τό· κώλυμα, ατος, τό, *Luc.*

OBSTINATION (*obstinatio, onis*) σκληροκαρδία, ας, ἡ, *Sept.*

OBSTINÉ, ÉE (*obstinatus, a, um*) ἀμετάπειστος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.*

OBSTINEMENT (*obstinatè*) αὐθαδέως.

OBSTINER [S' (*animo obstinare, o*) ἰσχυρογνώμονα παρέχειν ἐαυτόν.

OBSTRUCTION (*obstructio, onis*) ἐμφραξις, εως, ἡ, *Hésych*

OBSTRUER (*obstruere, o, xi*) ἐμφράττειν, ττω, ξω, *Dém.*

OBTEMPÉRER (*obtemperare, o*) πείθεσθαι, ομαι, τινί, *Dém.*

OBTENIR (*obtinere, eo*) τυγχάνειν, ἐπι-τυγχάνειν, τυγχάνω*, τινός, *Isocr.*

OBTEINTION (*impetratio, onis*) ἐπίτευξις, εως, ἡ· ἐπιτυχία, ας, ἡ, *Polyb.*

OBTUS, USE (*obtusus, a, um*) ἀμβλύς, εἶα, ὄ. Qui forme un angle obtus, ἀμβλυγώνιος, ου, ὁ, ἡ. D'un esprit — (*hebeti ingenio*) τὸν νοῦν ἀμβλύς, εἶα.

OBUS (*ignivomus globus, i*) πυρίκλυτος σφαῖρα, ας.

OBVIER à quelque malheur (*alicui malo occurrere, o*) ἐνεστώτα κίνδυνον προφθάνειν, φθάνω*, *Isocr.*

OCCASION (*occasio, onis*) καιρός, οὔ, ὁ· ἀφορμή, ἡς, ἡ, *Dém.* Occasion favorable, εὐκαιρία, ας, ἡ. D'occasion, par occasion, τυχόν, διὰ τύχην, *Isocr.* Savoir profiter de l'occasion, χρῆσθαι τῷ καιρῷ, *Dém.* Quelle belle occasion il vous présente! οἶαν σοι λαβὴν ἀποδίδωσι! L'occasion est pressante, ὁ καιρὸς δέξυς, *Hipp. Aphor. I.*

OCCASIONNER (*ansam præbere, eo*) τὴν ἀφορμὴν διδόναι, δίδωμι· παρασκευάζειν, ἄζω, *Dém.*

OCCIDENT (*occidens, entis*) δύσις, εως, ἡ, *Arist.* De l'orient à l'occident (*a solis ortu, usque ad occasum*) ἀφ' ἡλίου ἀνιόντος, μέχρι δυομένου, *Esch.*

OCCIDENTAL, E (*occidentalis, e*) δυσμικός, ἡ, ὄν, *Plol.* Les pays occidentaux, τὰ τοῦ κόσμου δυτικὰ μέρη, ὦν.

OCCIPUT. — Voyez SINCIPUT.

OCCIRE (*occidere, do*) κτείνειν, είνω, ἐνώ, *Dém.*

OCCIS, E (*occisus, a, um*) κτάμενος, η, ὄν, *Hom. Il. III, 375.*

OCCULTE (*occultus, a, um*) ἀποκαρυμμέ-νος, η, ὄν, *Isocr.*

OCCUPANT. Le premier occupant, ὁ φθάνων, ἡ φθάνουσα, *Hér.*

OCCUPATION (*occupatio, onis*) ἀσχολία, ας, ἡ, *Dém.* Donner à quelqu'un beaucoup d' —, πράγματὰ τινι παρέχειν, χω, ξω, *Xén.*

- ΟCCUPĒ, EE** (*negotii districtus, a*) ἄσχο-
λος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
- OCCUPER** un espace, un lieu (*spatium, locum occupare, o*) τόπον τινα κατέχειν, ου καταλαμβάνειν, ω, *Isocr.*—un emploi (*munere fungi, or*) ἔργον τι ἐπιτελεῖν, ὦ, ἔσω, *Arist.* S'occuper à quelque chose (*operam in aliqua re ponere*) ἀσχολεῖσθαι, οὔμαι, περί τι, *Xén.*
- OCCURRENCE** (*occursus, us*) συνάντημα, ατος, τό· ἀπάντησις, εως, ἡ. Dans cette occurrence, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ.
- ΟCCĒAN** (*Oceanus, i*) Ὠκεανός, οὔ, δ, *Arist.*
- OCHLOCRATIE** (*plebis dominatio*) ὀχλοκρατία, ας, ἡ.
- OCRE** (*luteola terra*) ὄχρα, ας, ἡ.
- OCTAÈDRE** (*octo basibus fultus, a, um*) ὀκτάεδρος, ου, δ, ἡ.
- OCTAËTÉRIDE** (*octo annorum spatium*) ὀκταετηρίς, ἴδος, ἡ.
- OCTANTE, quatre-vingts** (*octoginta*) ὀγδοήκοντα, *indécl.*
- OCTANTIÈME** (*octogesimus, a, um*) ὀγδοηκοστός, ἡ, ὄν.
- OCTAVE** (*octavus dies, vel numerus*) ἡ ὀγδοάς, ἄδος. —, *terme de musique, voyez DIAPASON.*
- OCTOBRE** (*october mensis*) μαιμακτηριῶν, ὦνος, δ. — *Voyez le Tableau des mois.*
- OCTOGÉNAIRE** (*octogenarius, ia*) ὀγδοηκονταετής, ου, ου -ετής, ἔος, δ, ἡ.
- OCTOGONE** (*octo angulis constans*) ὀκτώγωνος, ου, δ, ἡ.
- OCTROI** (*concessio, onis*) συγχώρησις, εως, ἡ, *Arist.*
- OCTROYER** (*concedere, do*) συγχωρεῖν, ὦ, τινί τι, *Plut.*
- OCTUPLE** (*octuplus, octuplex*) ὀκταπλοῦς, ἦ, οὔν· ὀκταπλάσιος, ἰα, ἰον.
- OCULAIRE.** Témoin oculaire (*oculatus testis, is*) αὐτόπτης, ου, δ, *Xén.*
- OCULISTE** (*ocularius medicus, i*) ὀφθαλμῶσοφος, ου, δ.
- ODE** (*oda, æ*) ᾠδή, ἦς, ἡ. Poète qui fait des odes, λυρικός ποιητής, οὔ.
- ODĒON, théâtre que Périclès avait fait bâtir à Athènes,** Ὀδᾶϊον, ου, τό, *Plut. Vie de Périclès, § XIII.*
- ODEUR** (*odor, oris, m.*) ὀσμῆ, ἦς, ἡ, *Thuc.* ὀδμή, ἦς, ἡ, *Luc.* Bonne —, εὐοσμία, εὐοδμία, ας, ἡ, *Théophr.* Mau-
- vaise —, δυσωδία, ας, ἡ, *Plut.* Qui répand une bonne ou une mauvaise odeur, εὐώδης ἢ δυσώδης, εος, δ, ἡ. Sans odeur, ἄσμος, ου, δ, ἡ, *Théophr.*
- ODIEUSEMENT** (*odioso*) μισητῶς, στυγερῶς, ἐχθρωδῶς, *Dém.*
- ODIEUX, EUSE** (*odiosus, a, um*) μισητός, ἡ, ὄν· στυγερός, ἄ, ὄν, *Dém.*
- ODOMÈTRE** (*itineris mensura, æ*) δδόμετρον, ου, τό.
- ODONTALGIE** (*dentium dolor*) ὀδονταλγία, ας, ἡ.
- ODONTALGIQUE,** ὀδονταλγικός, κή, κόν. R. ὀδούς, ὄντος, *dens, dentis, et ἄλγος, dolor.*
- ODONTOÏDE** (*dentis formam habens*) ὀδοντοειδής, ἔος, δ, ἡ.
- ODONTOLOGIE** (*tractatus de dentibus*) ὀδοντολογία, ἄς, ἡ.
- ODORANT, E** (*odorus, a, um*) εὐώδης, εος, ὄ, ἡ· κηώεις, ὤεσσα, ὤεν, *Hom. II. III, 382.*
- ODORAT** (*odoratus, us*) ὀσφρησις, εως, ἡ, *Diosc.*
- ODORER** (*odorari, or*) ὀσφραίνεισθαι, ομαι, *Xén.*
- ODORIFÉRANT, E** (*odorifer, era, um*) εὐώδης, εος, δ, ἡ, *Hom.*
- ODYSSÉE d'Homère,** ἡ τοῦ Ὀμήρου Ὀδύσεια, ας. — *Voyez HOMÈRE.*
- OECONOMAT, etc.** — *Voyez ECONOMAT, etc.*
- OEUMENIQUE, universel,** οἰκουμενικός, ἡ, ὄν. — *q. d. habitabilis.*
- OEDEMA TEUX, EUSE** (*tumidus, a, um*) οἰδηματώδης, εος, δ, ἡ.
- OEDEME** (*tumor, oris*) οἰδημα, ατος, τό, *Hipp.*
- ŒDIPE, Oιδίπους,** οδος, δ. — *Ce nom propre, qui signifie pieds enflés, est devenu appellatif, et s'applique à celui qui devine les énigmes.*
- ŒIL, plur. YEUX** (*oculus, i*) ὀφθαλμός, οὔ, δ, *Dém.* ἴλλος, ἄκκος, ου, δ, *Hésych.* ὄμμα, ατος, τό, *Arist.* Privé d'un œil, ἑτερόφθαλμος, ου, δ, ἡ, *Plut.* Qui a les yeux de travers, στραβών, ὦνος, δ· στραβός, ἡ, *Gal.* Avoir de bons ou de mauvais yeux, δέξωπτεῖν ἢ ἀμβλυοπτεῖν, ὦ, ἡσω. Un coup d'œil, βλέψις, εως, ἡ. D'un coup d'œil, συνοπτικῶς. A vue d'œil, αἰσθητῶς. En un clin d'œil, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, *Paul, I, Ep. Cor. XV, 52.*

ŒIL-DE-BŒUF (*anthemis tinctoria*, Linn.)
βούρβαλλον, ου, τό.

ŒIL-DE-CHRIST (*oculus Christi*; — *aster Atticus, cœruleus, vulgaris*, Casp. Bauh. *aster amellus*, Linn.) Ἀστεικὸς ἀστὴρ, ἕρος.

Est etiam flos in pratis, cui nomen amello

Fecere agricolæ, facilis quærentibus herba:

Namque uno ingentem tollit de cespite silvam,

Aureus ipse; sed in foliis, quæ plurima circum

Funduntur, violæ subluceat purpura nigræ.

Virg. *Georg.* IV, 271-275.

ŒILLADE (*intuitus, us*) βλέψις, ἔποψις, εως, ἦ.

ŒILLÈRE. Dents œillères, κυνόδοντες, ων, οί.

ŒILLET (*dianthus caryophyllus*, Linn.) καρπούφλλον, ου, τό.

ŒËNELEON (*vinum oleo mixtum*) οἰνέλαιον, αίου, τό.

ŒSOPHAGE, *littér.* le conduit du manger, οἰσοφάγος, ου, δ. R. φαγεῖν, manger, *el oïw, fut.* οἶσω, porter.

ŒUF (*ovum, i*) ὠόν, οῦ, τό, *Arist.* Poudre des œufs, ὠτοκεῖν, ὦ. Couver des œufs, ἐπιωάζειν, ἄζω, *Elien.* Blanc d'œuf (*albumen, inis*) λεύκωμα, ατος, τό, *Diosc.* Jaune d'œuf (*vitellus, i*) λέκίθος, ου, ἦ, *Arist.* Avaler des œufs (*pron. eu*) ὠὰ ροφεῖν, ὦ, ἦσω, *Gal.*

ŒUVÉ, ÈE, ὠφόρος, ου, δ, ἦ.

ŒUVRE (*opus, eris*) ἔργον, ου, τό. Bonne œuvre, méchante œuvre, ἀγαθούργημα, κακούργημα, ατος, τό. — de chair, συνουσία, ας, ἦ, *Xén.* Le grand œuvre, δ φιλοσοφικὸς λίθος, ου. Mettre en œuvre, ἐργάζεσθαι, ομαι. Mettre la main à l'œuvre, τῷ ἔργῳ ἐπιχειρεῖν, ὦ, *Isocr.* τοῦ πράγματος ἀντιλαμβάνεσθαι, ομαι, *Dém.* Un hors-d'œuvre, πάρεργον, ου, τό, *App.*

OFFENSANT, E (*contumeliosus, a, um*) ὕβριστικὸς, ἦ, ὄν, *Esch.* Répondre d'une manière offensante, ὕβριστικῶς ου δνειδιστικῶς ἀποκρίνεσθαι, ομαι, τινί.

OFFENSE (*offensa, offensio, offensum*)

ὕβρις, εως, ἦ· ὕβρισμα, ατος, τό, *Dém.* — (*delictum, i*) παράπτωμα, ἁμάρτημα, ατος, τό, *Dém.*

OFFENSER (*offendere, do*) ὕβριζειν, ἕω· λυπεῖν, ὦ, τινά τι, ου ἔν τινι. — Dieu (*peccare in Deum*) εἰς Θεὸν ἁμαρτάνειν, ἄνω, τῆσω, *Isocr.* S'offenser de quelque chose (*aliqua re offendi, dor*) ἀγανακτεῖν, ὦ, διὰ τι, *Plut.*

OFFENSEUR. L'offenseur et l'offensé, δ ὕβριζων τε καὶ ὁ ὕβρισθεῖς.

OFFENSIF, IVE. Armes défensives et offensives (*arma ad tegendum et nocendum, Cic*) φυλακτικὰ καὶ ἀμυντικὰ ὄπλα, ων. Ligne défensive et offensive, τὸ ἐπικουρικόν τε καὶ συμμαχικόν. Prendre l'offensive, προσβάλλειν, ἑτάλλω*.

OFFERTE (*oblatio, onis*) προσφορά, ἄς, ἦ, *Sept.*

OFFICE (*officium, ii*) τὸ προσῆκον, ου καθῆκον, οντος. Bons offices, τὰ φιλόφρονα, ων, *Den. Hal.* Cicéron a fait un traité des offices (*Tullius scripsit de officiis*) ὁ Κικέρων περὶ τῶν καθηκόντων ἔγραψεν. Faire quelque chose d'office, αὐτοπραίρετως. L'office divin, λειτουργία, ας, ἦ. L'office d'une maison (*promptuaris cella, æ*) ταμειον, ου, τό, *Isocr.* ταμειον, ου, τό, *Plut.*

OFFICIAIR, E (*rem divinam agens*) λειτουργῶν, οῦσα.

OFFICIEL, ELLE (*auctoritate fullus, a, um*) αὐθεντικὸς, ἦ, ὄν.

OFFICIELLEMENT (*certa auctoritate*) αὐθεντικῶς.

OFFICIER (*sacris operari, or*) λειτουργεῖν, ὦ, ἦσω.

OFFICIER, en général, ἀξιοματικὸς, οῦ, δ. — militaire, ταξίαρχος, ου, δ· ἡγεμών, ὄνος, δ. —, chef de dix, de cent, de mille, de dix mille hommes, δέκαρχος, ἑκατόνταρχος, χιλίαρχος, μυρίαρχος, ου, δ, *Xén.*

OFFICIEUSEMENT (*officiose*) Θεραπευτικῶς, *Plut.*

OFFICIEUX, EUSE (*officiosus, a, um*) Θεραπευτικὸς, ἦ, ὄν, *Plat.*

OFFRANDE (*oblatio, onis*) προσφορά, ἄς, ἦ· δῶρον, ου, τό, *Sept.*

OFFRANT. Au plus offrant et dernier enchérisseur, τῷ ἀντωνουμένῳ καὶ πλειστηριάζοντι.

OFFRE (*oblatio, onis*) προσφορά, ἄς, ἡ, *Sept.* Faire offre de quelque chose, προσφέρειν τί, φέρω *.

OFFRIR (*offerre, fero, obtuli*) προσφέρειν, φέρω *. S'offrir à la vue de quelqu'un, ἐαυτὸν τινὶ ἐπιστημαίνειν, *Den. Hal.* Offrir à quelqu'un ses services, sa bourse, τὴν χρεῖαν, τὰ χρήματά τινι ἐπαγγέλλειν, ἄλλω, ᾧ. S'offrir fort à propos, ἐν καιρῷ παραφαίνεσθαι, ομαι, *Plut.*

OFFUSQUER la vue (*prospectum impedire, io*) ἐπισκοπεῖν, ᾧ, τινί, *Diosc.* — les lumières de l'esprit, τὸν νοῦν ἀπαμβλύνειν, ὕνω.

OGNON (*allium cepa, Linn.*) κρόμμυον, ου, τό, *Xén.* — (*bulbus, i*) βολβός, οῦ, δ, *Théophr.* — de mer (*scilla maritima, Linn.*) σκίλλα, ης, ἡ.

OGNONIÈRE (*cepina, æ*) κρομμυών, ὄνος, δ.

OGRE. Manger comme un ogre, βουλιμιᾶν, ᾧ.

OH! (*oh!*) ᾧ! ψευ! *Xén.*

OIE (*anser, eris, m.*) γήν, γηνός, δ, *Arist.*

OILLE (*Esp. olla*) ζωμός, οῦ, δ · ζωμίδιον, ἰου, τό.

OINDRE (*ungere, go, xi*) ἀλείφειν, φω, ψω · χρίειν, ω, σω, *Xén.*

OING. Du vieux oing (*axungia, iæ*) βειον στέαρ, ατος.

OINT, Ε (*unctus, a, um*) χριστός, ἡ, ὄν. L'oint du Seigneur, δ Χριστός, οῦ.

OISEAU (*avis, is, f.*) ὄρνις, ιθος, δ, ἡ, *Dém.* οἰωνός, οῦ, δ, *Hom.* Chasse aux oiseaux (*aucupium, ii*) ὀρνιθοθήρα, ας, ἡ, *Plat.* A vol d'oiseau, κατ' εὐθεῖαν γραμμῆν.

OISELEUR (*auceps, upis*) ὀρνιθοθήρας, ου, δ, *Plut.* ὀρνιθευτής, οῦ, δ, *Elie.* ἰξευτής, οῦ, δ, *Bion.*

OISELIER (*qui aves educit*) ὀρνιθοτρόφος, ου, δ, ἡ.

OISEUX, EUSE (*otiosus, a, um*) ἀργός, ἡ, ὄν · ὀκηηρός, ἄ, ὄν, *Thuc.* Discours oiseux, ἀργολογία, ας, ἡ.

OISIF, IVE (*desidiosus, a, um*) σχολαῖος, ἄ, ὄν · βᾶθυμος, ου, δ, ἡ, *Plut.* Une vie oisive, ἀπράγμων βίος, ου, δ, *Dém.*

OISILLON (*avicula, æ*) ὀρνίθιον, ὀρνιθάριον, ἰου, τό, *Plut.*

OISIVEMENT (*otiose*) σχολῆ, ἐν σχολῇ, κατὰ σχολῆν, ἐπὶ σχολῆς, *Plat. Esch.*

OISIVETÉ (*desidia, æ*) βᾶθυμία, ας, ἡ · ὀκνος, ου, δ, *Dém.*

Olison (*anserculus, i*) γηνίσκος, ου, δ, *Luc.* γηνίον, ἰου, τό, *Athén.*

OLÉAGINEUX, EUSE (*oleosus, a, um*) ἐλαιώδης, εος, δ, ἡ, *Théophr.*

OLÉANDRE (*nerium oleander, Linn.*) νήριον, ἰου, τό. — (*rosa laurea, Apul.*) ῥοδοδάφνη, ης, ἡ.

OLFACTIF, IVE, OU **OLFACTOIRE,** Anat. ὀσφραντικός, ἡ, ὄν.

OLIBAN (*masculum thus, uris*) ἀρσενικὸς λίβανος, ου.

OLIBRIUS (*plagosus Orbilius, Hor.*) γραμματοκόφων, ωνος, δ, *épithète injurieuse adressée à Eschine par Démosthène, dans sa harangue pour la Couronne.*

OLIGARCHIE (*paucorum dominatio, onis*) ὀλιγαρχία, ας. — Voyez **POLYARCHIE.**

OLIGARCHIQUE, ὀλιγαρχικός, κή, κόν. R. ὀλίγος, en petit nombre, et ἀρχή, puissance.

OLIVATRE (*oleaginus, a, um*) ἐλαίνος, η, ὄν.

OLIVE (*oliva, æ, Colum, olea, æ, Varr.*) ἐλαία, ας, ἡ, *Dém.* Huile d'olive (*oleum, i*) ἐλαιον, ου, τό, *Xén.*

OLIVIER (*olea Europæa, Linn.*) ἐλαία, ας, ἡ, *Plut.* Lieu planté d'oliviers, ἐλαιών, ὄνος, δ, *N. Test.* Couronne d'olivien, ἐλαίνος στέφανος, ου. Olivier sauvage (*oleaster, tri*) ἀγριελαία, ας, ἡ · ἀγριέλαιος, ου, δ, ἡ, *Paul, Rom. XI, 17 et 24.*

OLOGRAPHE. Un testament olographe, écrit en entier de la main du testateur, δλόγραφος διαθήκη, ης. *Il serait plus correct d'écrire holographe, comme on écrit holocauste, parce que le mot Grec δλος est marqué d'un esprit rude.*

OLYMPE, Ὀλυμπος, ου, ὄ · — q. d. ελος λάμπων.

OLYMPIADE, espace de quatre ans, ὀλυμπιάς, ἄδος, ἡ, *Chronol.*

OLYMPIEN. Jupiter olympien, ὀλύμπιος Ζεύς, Διός.

OLYMPIQUE. Jeux olympiques, ὀλυμπικοὶ ἀγῶνες, ὄν. Vainqueur aux —, ὀλυμπιονίκης, ου, δ.

OLYNTHE, ville de Thrace, Ὀλυνθος, ου, ἡ. Les Olynthiennes de Démosthène, οἱ τοῦ Δημοσθένους Ὀλυνθιακοὶ λόγοι, ὄν.

OMBELLE (*umbella, æ*) σκιαδίων, ἰου, τό · σκιάς, ἄδος, ἡ.

OMBELLIFÈRE. La famille des ombellifères, τὰ σκιαδηφόρα ἄνθη, ὦν, *Botan.*

OMBILIC (*umbilicus*, *i*) ὀμφαλός, οὔ, δ, *Plut.*

OMBILICAL, *E* (*umbilicalis*, *e*) ὀμφαλώδης, εος, δ, ἡ, *Arist.*

OMBRAGE (*umbraculum*, *i*) σκιάς, ἄδος, ἡ, *Plut.* σκέπασμα, ατος, τό. Donner de l'ombrage, ou porter ombrage à quelqu'un, εἰς ὑποψίαν τινός ἐμπίπτειν, πίπτω*, *Plut.*

OMBRAGER (*inumbrare*, *obumbrare*, *o*) ἐπισκιαῖζειν, ou κατασκιαῖζειν, ἄζω, τινά, *Xén.*

OMBRAGEUX, *EUSE* (*suspiciosus*, *a*, *um*) ταχύποπτος, ου, δ, ἡ, *Plat.* Cheval —, φοβητικὸς ἵππος, ου.

OMBRE (*umbra*, *æ*) σκιά, ἄς, ἡ, *Dém.* A l'ombre de leur pouvoir, ὑπὸ τῆς αὐτῶν δυνάμεως. Sous ombre de, ἐν προφάσει. Les ombres (*manes*, *ium*, pl. m.) σκιαί, ὦν, αἱ, *Hom.*

OMBREUR (*umbrare*, *o*) σκιάζειν, ἄζω, *Luc.*

OMBREUX, *EUSE* (*umbrosus*, *a*, *um*) σκιδῆς, εος, δ, ἡ, *Plut.* σκιερός, ἄ, ὄν, *Xén.*

OMÉGA (*O magnum*) Ὠ μέγα. Je suis l'Alpha et l'Oméga, le commencement et la fin, ἐγὼ εἰμι τὸ Ἄ καὶ τὸ Ὠ, ἀρχὴ καὶ τέλος, *Aroc. I*, 8.

OMELETTE (q. d. *œufs mêlés*) τηγανισμένα ὠά, ὦν.

OMETTRE (*omittere*, *tto*, *si*) παραλείπειν, διαλείπειν, τί, *Isocr.*

OMISSION (*omissio*, *prætermisio*, *onis*) παράλειψις, διάλειψις, εως, ἡ.

OMNISCIENCE de Dieu, ἡ τοῦ Θεοῦ πανσοφία, ας, *Theol.*

OMOPHAGE, etc. — *Voyez* HOMOPHAGE, etc.

OMOPLATES (*scapulæ*, *arum*) ὠμοπλάται, *Gal.* πλάται, ὦν, αἱ, *Poll.*

OMPHALE, reine de Lydie, qui enchaina Hercule, et le réduisit à filer pour lui plaire, Ὀμφάλη, ἡς, ἡ.

OMPHALOCÈLE, ὀμφαλοκήλη, ἡς, ἡ. R. ὀμφαλός, nombril, et κήλη, hernie.

ON, *pronom indéfini* (tiré de un, ou de homme) δείνα, g. δείνος, d. δεινί. On frappe, δείνα κόπτει. On dit (*dicitur*) λέγεται. Se moquer du qu'en dira-t-on (*vulgi rumores spernere*) τῆς φήμης παραμελεῖν, ὦ, ἡσω.

ONAGRE (*onager*, *gri*) ὄναγρος, ου, δ, ἡ.

ONC, ou **ONQUES** (*unquam*) ποτέ, πώποτε. Onques ne vis (*nunquam vidi*) οὔποτε εἶδον.

ONCE (*uncia*, *æ*) seizième partie de l'ancienne livre. — *Voyez* GRAMME.

ONCIALE. Lettres onciales (*unciales litteræ*) τὰ μειζω, τὰ κεφαλικά γράμματα, ὦν.

ONCLE, *Σειός*, οὔ, δ, d'où sont venus les mots italiens zio, oncle, et zia, tante. — paternel (*patruus*, *i*) πατράδελφος, ου, δ, *Dém.* — maternel (*avunculus*, *i*) μητρ-ἀδελφος, ου, δ, *Dém.*

ONCTION (*unctio*, *onis*) χρίσις, εως, ἡ, *Suid.* ἀλειψις, εως, ἡ, *Plut.* L'extrême —, ἡ ἐσγάτη χρίσις, εως, εὐχέλαιον, ου, τό. — Ἀλείψαντες αὐτὸν ἔλαιον ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου, *Jacq. V*, 14. Discours rempli d'onction, παθητικὸς λόγος, ου.

ONCTUEUX, *EUSE* (*unctuosus*, *a*, *um*) λιπαρός, ἄ, ὄν, *Plat.*

ONDE (*unda*, *æ*) κῦμα, ατος, τό, *Luc.*

ONDÉE (*nimbus*, *i*) ὀμβρία, ας, ἡ, *Theophr.*

ONDOYANTE, *E* (*undabundus*, *a*, *um*) κυματώδης, εος, δ, ἡ, *Arist.*

ONDOYER (*undare*, *o*) κυμαίνειν, αίνω, ανῶ. — un enfant, τὸ βρέφος προβαπτίζειν, ἴζω.

ONDULATION (*undulatio*, *onis*) κύμανσις, εως, ἡ.

ONÉREUX, *EUSE* (*onerousus*, *a*, *um*) φορτικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

ONGLE (*unguis*, *is*, m.) ὄνυξ, υγος, δ, *Gal.* Se couper les ongles, ὄνυξιζειν, ἴζω, *Gal.*

ONGLÉE (*in extremis digitis rigor*, *oris*) τὸ τῶν ἄκρων δακτύλων ῥιγος, εος. Avoir l'onglée, τὰς χεῖρας ῥιγοῦν, ὦω-ῶ, ὦσω.

ONGUENT (*unguentum*, *i*) ἀλοιφή, ἡς, ἡ, μύρον, ου, τό, *Athén.*

ONIROCRITIQUE (*ars interpretandi somnia*) ἡ ὄνειροκριτικὴ, *sous-ent.* τέχνη.

ONOCROTALE (*pelecanus onocrotalus*, *Cuv.*) ὄνοκροτάλος, ου, δ.

ONOMATOPÉE (*nominis fictio*) ὀνοματοποιία, ας, ἡ. — *Le mot tritrac est formé par onomatopée.*

ONTOLOGIE (*tractatus de ente*) ὄντολογία, ας, ἡ.

ONYX, pierre précieuse, ὄνυξ, υγος, δ, *Diosc.*

ONZE (*undecim*) ἑνδεκά, *indécl.* Ὀνζε fois, ἑνδεκάκις. Le nombre onze, ἑνδεκάς, ἄδος, ἦ. Vers les onze heures, περί τῆν ἑνδεκάτην ὥραν. *On prononce vers les honze heures.*

ONZIÈME (*undecimus, a, um*) ἑνδέκατος, η, ον. A la onzième heure, τῆ ἑνδεκάτῃ ὥρᾳ. Au onzième siècle, ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ αἰῶνι.

ONZIÈMEMENT (*undecimo loco*) ἑνδέκατον. **OOLITHES**, ὠολίθοι, ον, οί. R. ὠόν, œuf, et λίθος, pierre.

OPACITÉ (*opacitas, atis*) τὸ ἐπίσκοιον, ἰου ἐπισκιασμός, οὔ, δ.

OPALE (*opalus, Plin.*) ὠπάλος, ου, ἦ.

OPAQUE (*opacus, a, um*) κατάσκοιος, ἰου, δ, ἦ, *Phil.*

OPÈRA, μουσικὸν δρᾶμα, ατος.

OPÉRATEUR (*qui manu operatur*) χειρουργός, οὔ, δ, *Gal.*

OPÉRATION (*operatio, onis*) ἐργασία, ας, ἦ. — de l'âme, ἦ τοῦ νοῦ ἐνέργεια, ας. — chirurgicale, χειρουργημα, ατος, τό.

OPÉRER (*operari, or; agere, o*) ἐργάζεσθαι, ομαι ἐνεργεῖν, ὦ. Remède qui opère promptement, δραστικὸν φάρμακον, ου.

ORPHIOGÈNES (*anguigenæ*) ὀρπιογενεῖς, ὦν, οί, αί.

ORPHIOGLOSSE, ou langue de serpent, (*ophioglossum vulgatum, Linn.*) ὀφιόγλωσσον, ου, τό.

ORHITE, espèce de marbre, ὀφίτης, ου, δ, sous-ent. λίθος.

OPHTHALMIE (*oculi inflammatio*) ὀφθαλμία, ας, ἦ.

OPHTHALMIQUE (*ad oculum pertinens*) ὀφθαλμικός, ἦ, ὄν.

OPHTALMOGRAPHIE (*oculi descriptio, onis*) ὀφθαλμογραφία, ας, ἦ.

OPILATION (*obstructio, onis*) ἔμφραξις, εως, ἦ, *Hésych.*

OPILER (*obstruere, o, xi*) ἔμφράττειν, ττω, ζω, *Dém.*

OPIMES. Dépouilles opimes (*opima spolia, orum*) κκλή θήρα, ας, *Soph.*

OPINER (*sententiam dicere, co*) γνώμην διδόναι, δίδωμι *, *Dém.* — du bonnet (*in alicujus sententiam pedibus ire, eo*) τινὸς γνώμη ἐπακολουθεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.*

OPINIATRE (*tenax, pertinax, actis*) ἰσχυρο-

γνώμων, ονος, δ, ἦ. ἀυθάδης, εος, δ, ἦ, *Arist.* Combat opiniâtre, κρατερὰ μάχῃ ου ὕσμινη, ης, *Hom.*

OPINIATREMENT (*pertinaciter*) αὔθαδῶς, *Isocr.* κρατερῶς, *Hom.* Soutenir opiniâtremment, διίσχυρίζεσθαι, ομαι.

OPINIATREUR [*S' (pertinaciter resistere, sto)*] αὔθαδιάζεσθαι, ομαι, *Plat.*

OPINIATRETÉ (*pertinacia, pervicacia, æ*) αὔθαδεια, ας, ἦ, *Plat.* ἰσχυρογνωμοσύνη, ης, ἦ, *Jos.*

OPINION (*opinio, onis; sententia, æ*) δόξα, ης, ἦ, *Thuc.* γνώμη, ης, ἦ, *Dém.* Avoir de quelqu'un une bonne ou une mauvaise opinion, καλῶς ἢ κακῶς ὑπὲρ τινος δοξάζειν, ἄζω, *Elien.* Etre d'une même opinion, ὁμοδοξεῖν, ὦ, *Théophr.* Qui est d'une opinion différente, ἐτερόδοξος, ου, δ, ἦ. Faire changer quelqu'un d'opinion, τινὸς γνώμην ου δόξαν μεταστῆσαι, μεθίστημι *.

OPIMUM (*papaveris succus*) ὀπιον, ἰου, τό, *Diosc.* R. ὀπός, suc.

OPOPANAX (*panacis succus*) ὀποπάναξ, ακος, δ.

OPPORTUN, UNE (*opportunus, a, um*) εὔκαιρος, ου, δ, ἦ, *Hér.* ἐπιτήδειος, ου, δ, ἦ, πρὸς τι, *Arist.*

OPPORTUNITÉ (*opportunitas, atis*) εὔκαιρία, ας, ἦ.

OPPOSANT, E (*intercessor, oris*) ἀντιλέγων, ουσα.

OPPOSÉ, ÉE (*oppositus, a, um*) ἀντικείμενος, η, ον. ἀντίθετος, η, ον. Ses discours sont opposés à ses intérêts, ἕτερα λέγει τοῦ συμφέροντος.

OPPOSER (*opponere, no, sui*) ἀντιτιθέναι, τίθημι * ἀντιτείνειν, τείνω *, *Dém.* S'opposer à quelqu'un (*alicui adversari, or*) ἐναντιοῦσθαι, οὔμαι, τινί, *Isocr.*

OPPOSITE [*A L' (e regione)*] ἀντικρῦ ου ἀντικρῦς, *Plut.*

OPPOSITION (*oppositio, onis*) ἀντίθεσις, εως, ἦ, *Grég. Naz.*

OPPRESSER (*opprimere, o, essi*) καταπιέζειν, ἔζω, *Isocr.*

OPPRESSEUR (*oppressor, oris*) καταθλίβων, οντος, δ.

OPPRESSION (*oppressio, onis*) καταπίεσις, κατάθλιψις, εως, ἦ. — tyrannique, καταδυναστεία, ας, ἦ.

OPPRIMER (*opprimere, mo, pressi*) κατα-

πιέζειν, ἔζω, *Isocr.* καταδυναστεύειν, ω, *N. Test.*
OPPROBRE (*opprobrium, ii*) δνειδος, εος, τό, *Dém.*
OPTATIF. Mode optatif, εὐκτική ἔγκλισις, εως, *Gramm.*
OPTER (*optare, o*) ἐκλέγειν, γω, ξω, *Isocr.* αἰρεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.*
OPTICIEN, δ τῆς ὀπτικῆς εὖ εἰδός.
OPTIMISTE (*qui omnia optima reputat*) δ πάντα κάλλιστα ἠγοούμενος.
OPTION (*optio, onis*) ἀφρασις, εως, ἡ, *Dém.*
OPTIQUE (*optice, es*) ὀπτική, ἦς, ἡ, *sous-ent.* ἐπιστήμη. Le nerf optique, ὀπτικὸν νεῦρον, ου.
OPULEMENT (*opulenter*) πλουσιώς, εὐπόρος, *Dém.*
OPULENCE (*opulencia, æ*) εὐπορία, ας, ἡ· πλοῦτος, ου, δ, *Dém.*
OPULENT, ε (*opulentus, a, um*) εὐπορος, ου, δ, ἡ, *Isocr.* πλούσιος, α, ον, *Dém.*
OPUSCULE (*opusculum, i*) ποιημάτιον, ίου, τό.
OR (*aurum, i*) χρυσός, οὔ, δ· χρυσίον, ίου, τό. Or fin (*purum pulumque aurum*) δέρυζον, ου, τό. Couronne d'or (*aurea corona, æ*) χρυσοῦς στέφανος, ου, *Dém.*
OR (*atqui*) καί τοι, καί μὴν, *Dém.*
ORACLE (*oraculum, i*) χρησμός, οὔ, δ, *Plut.* μαντεῖον, ου, τό, *Dém.* Consulter l'oracle (*oraculum sciscitari, or*) μαντεύεσθαι, ομαι, *Plut.* χρηστηριάζεσθαι, ομαι, *Diod. Sicil.*
ORAGE (*procella, æ; nimbus, i*) χειμών, ὠνος, δ, *Dém.* Ζύελλα, ἡς, ἡ, *Arist.*
ORAGEUX, *EUSE* (*procellosus, a, um*) θυελλώδης, κυματώδης, εος, δ, ἡ, *Arist.*
ORAISON (*oratio, onis*) λόγος, ου, δ, *Dém.* — (*precatio, onis*) εὐχή, ἦς, ἡ.
ORANGE (*aureum malum, i*) χρυσόμηλον, ου, τό.
ORANGER (*citrus aurantium, Linn.*) χρυσομηλέα, ας, ἡ.
ORANG-OUTANG (*simia satyrus, Cuv.*) πίθηκος, ου, δ.
ORATEUR (*orator, oris*) δ ῥήτωρ, ορος, *Dém.* Parler en orateur, ῥητορεύειν, εὔω.
ORATOIRE (*oratorius, ia, ium*) ῥητορικός, ἡ, ὄν, *Arist.* — (*sacellum, i*) ναΐδιον, ίου, τό, *Xén.*
ORATOIREMENT (*oratorie*) ῥητορικῶς, *Esch.*
ORBE (*orbis, orbiculus, i*) κύκλος, ου, δ, *Plat.*

ORBICULAIRE (*orbiculatus, a, um*) κυκλοφορητικός, ἡ, ὄν.
ORBICULAIREMENT (*orbiculatim*) κυκλῶδῶς, σφαιρικῶς, *Plut.*
ORBITE d'une planète (*orbis, æ*) ἡ τοῦ πλανήτου περίοδος, ου. — de l'œil, ὁ τοῦ ὀφθαλμοῦ κόγχη, ἡς.
ORCHESTIQUE (*saltatio*) ὀρχηστική, ἦς, ἡ, *sous-ent.* τέγγυ.
ORCHESTRE, ὀρχήστρα, ας, ἡ. R. ὀρχεῖσθαι, *sallare.*
ORCHIS ou satyrion (*orchis mascula vel morio, Linn.*) ὄρχις, εως, δ, *Diosc. III, 141.*
ORD, E (*sordidus, a, um*) βυπαρός, á, ὄν, *Athén.*
ORDINAIRE (*solitus, a, um*) συνήθης, εος, δ, ἡ, *Plut.* — (*communis, e*) κοινός, ἡ, ὄν, *Dém.* D'ordinaire, à l'ordinaire, pour l'ordinaire (*de more, solito more*) κατὰ τὸ σύνθεος· ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον.
ORDINAIREMENT (*plerumque, vulgo*) τὸ πλείστον, *Hérod.* τὰ πλείστα, κοινή, *Arist.*
ORDINAL. Nombre ordinal (*numerus ad ordinem pertinens*) τακτικός ἀριθμός, οὔ, δ.
ORDINATION (*ordinatio, onis*) χειροτονία, ας, ἡ.
ORDONNANCE (*præscriptum, i*) πρόγραμμα, ατος, τό, *Luc.* προγραφή, ἦς, ἡ, *Arist.* — (*mandatum, i*) πρόσταγμα, ἐπίταγμα, ατος, τό, *Dém.* ἐντολή, ἦς, ἡ, *Isocr.* — (*dispositio, onis*) διάταξις, εως, ἡ, *N. Test.* εὐταξία, ας, ἡ, *Isocr.* — d'un discours, ἡ τοῦ λόγου οἰκονομία, ίας, *Athén.*
ORDONNATEUR (*ordinator, instructor, oris*) διατάκτωρ, ορος, δ.
ORDONNER (*ordinare, o; disponere, o*) ἐγκοσμεῖν, ὦ, *Plat.* διατάττειν, ττω, ξω, *Xén.* — (*edicere, co; jubere, eo*) ἐπιτάττειν τινί τι· κελεύεσθαι, ομαι, τινὶ περὶ τινος, *Isocr.*
ORDRE (*ordo, inis*) τάξις, εως, ἡ, *Isocr.* Mettre en ordre, διατάττειν, ττω, ξω, *Xén.* — (*mandatum, i*) ἐντολή, ἦς, ἡ, *Isocr.* Donner ordre, ἐπιτάττειν, ττω, ξω, τινί τι, *Isocr.* J'ai fait cela par votre ordre, τοῦτο, σοῦ κελεύσαντος, ἔπραξα. — (*concinntas, atis*) εὐρυθμία, ίας, ἡ. En sous-ordre, ἐν ὑποταγῇ. Le mot

d'ordre, le mot du guet. — Voyez **MOT et GUET**.

ORDURE (*sordes, ium; f.*) ῥύπος, ου, δ, *Diod. Sic.* κάθαυμα, ατος, τό· ῥυπαρία, ας, ἡ, *Plat.*

ORDURIER, ÈRE (*obscænus, a, um*) αἰσχροβήμων, ονος, δ, ἡ, *Poll.*

OREILLE (*auris, is, f.*) οὖας, ατος, τό· οὖς, ὠτός, τό, *Dém.* Avoir l'oreille délicate, ὄτα πεπαιδευμένα ἔχειν, *Elien.*

PRÊTER l'oreille (*auscultare, to*) ἀκροῦσθαι, ὦμαι, τινός, *Dém.* Mal d'oreille, ὠταλγία, ας, ἡ, *Diosc.* Qui a les oreilles coupées, ὠτότμητος, ου, δ, ἡ, *Sept.*

OREILLER (*pulvinus, i; pulvinar, aris*) προσκεφάλαιον, ου, τό, *Luc.*

ORÈSTE, fils d'Agamemnon et de Clytemnestre, Ὀρέστης, ου, δ.

ORÈVÈRE (*aurifex, icis*) χρυσουργός, οῦ, δ, *Sept.*

ORFRAIE (*falco ossifragus, Cuv.*) φήνη, ης, ἡ, *Arist.*

ORGANE (*organum, i*) ὄργανον, ου, τό, *Arist.*

ORGANIQUE, ὀργανικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

ORGANISATION (*constitutio, onis*) ὀργανική κατάσταση, εως.

ORGANISER (*organis instruere, o; constituere, o*) ὄργανα κατασκευάζειν, ἄζω· καθιστάναι, ἰσχημι.

ORGANISTE (*organicus cantor, oris*) ὁ τὰ ὄργανα κροτῶν, οῦντος.

ORGASME, ὀργασμός, οῦ, δ. R. ὀργάω ου ὀργάζω, *turgeo.*

ORGE (*hordeum, i*) κριθή, ἡς, ἡ, *Théophr.* Farine d'orge, ἄλφιτον, ου, τό. Pain d'orge, κριθίνος ἄρτος, ου, *Plut.*

ORGIES (*bacchanalia, ium*) ὄργια, ἰων, τὰ· διονυσία, ἰων, τὰ, *Plut.* Faire une orgie, διονυσιάζειν, ἄζω, *Athén.* κωμάζειν καὶ πίνειν ὅλην τὴν νύκτα, *Xén.*

ORGUE, m. **ORGUES**, pl. f. πνευματικὸν ὄργανον, *Vitr.*

ORGUEIL (*superbia, æ*) ὑπερηφάνια, ὑπερφία, ας, ἡ, *Dém.* ὀργή, ἡς, ἡ· ὑπερβία, ας, ἡ· ὄγκος, ου, δ, *Isocr.*

ORGUEILLEMENT (*superbe*) ὑπερηφάνως, *Dém.* ὀργίλως, ὑπέμβιον, *Hom. II. XVII, 19.*

ORGUEILLEUX, EUSE (*superbus, a, um*) ὑπερήφανος, ου, δ, ἡ, *Dém.* ὑπεροπτικός, χή, κόν, *Isocr.* ὀργίλος, η, ὄν· ὑπέμβιος, ου, δ, ἡ, *Hom. II. XVIII, 262.*

ORIENT (*oriens, entis*) ἀνατολή, ἡς, ἡ, *N. Test.* Depuis l'orient jusqu'à l'occident (*a solis ortu usque ad occasum*) ἀπ' ἡλίου ἀνιόντος μέχρι δυομένου, *Esch.*

ORIENTAL, È (*orientalis, e*) ἀνατολικός, ἡ, ὄν· ἡῖος, α, ὄν· ἑῖος, α, ὄν, *Arist.*

ORIENTER [*S'* (*sese ad orientem convertere*) πρὸς τὴν ἀνατολὴν στρέψασθαι, ου τρέπεσθαι, ομαι.

ORIFICE (*orificium, ii*) στόμα, ατος, τό, *Arist.*

ORIFLAMME (*regium vexillum, i*) λάβαρον, ου, τό.

ORIGAN (*origanum vulgare, Linn.*) ὀρείγανον, ου, τό, *Diosc.*

ORIGINAIRE (*oriundus, a, um*) καταγόμενος, η, ὄν· ἀπόγονος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

ORIGINAIREMENT (*ab ortu*) ἀπ' ἀρχῆς.

ORIGINAL (*primitivum exemplar, aris*) ἀργέτυπον, ου, τό· αὐτόγραφον, ου, τό.

ORIGINAL, È, ἀργέτυπος, ου, δ, ἡ. — (*morosus, a, um*) δύσκολος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

ORIGINALITÉ, ἰδιοσυγκρισία, ἰας, ἡ. — (*morositas, atis*) δυσκολία, ας, ἡ.

ORIGINE (*origo, inis*) γένεσις, εως, ἡ· ἀρχή, ἡς, ἡ, *Plat.* — (*causa, æ*) αἰτία, ας, ἡ, *Plut.* — des mots, ἔτυμον, ου, τό· ἔτυμολογία, ας, ἡ, *Cic.*

ORIGINEL, ELLE. Pêché originel (*primitiva peccata, æ*) προπατορικὸν ἀμάρτημα, ατος.

ORIGINELLEMENT (*ab origine*) ἀπ' ἀρχῆς.

ORION (*nimbosus Orion, Virg.*) Ὀρίων, ὠνος, δ, *Hom.*

ORIPAÛ, ὀρείχαλκος, ου, δ, *Plat.* — q. d. *æs montanum.*

ORITHYÈ, fille d'Erechthée, roi d'Athènes, Ὀρείθυια, ας, ἡ.

Ἡ δὲ ἴεται, ἡ δ' Ἔβρος, ἰδ' Ἀκτιὰς Ὀρείθυια.

Atque Getæ, atque Hebrus, et Actias Orithyia.

Virg. Georg. IV, 463.

ORMAIE, lieu planté d'ormes (*ulmetum, i*) πτελεών, ὦνος, δ.

ORME (*ulmus campestris, Linn.*) πτελέα, ας, ἡ, *Diosc.*

- ΟΡΜΕΑΥ, μικρά πταλέα, ας.
 ΟΡΜΙΝ, ou *miens* *hormin* (*salvia horminum*, Linn.) ὄρμινον, ου, τό, *Diosc.*
 ΟΡΝΕ (*fraxinus ornus*, Linnée) ἀγρία μέλλα, ας.
 ΟΡΝΕΜΕΝΤ (*ornamentum*, ι) κόσμος, ου, δ, *Dém.* κόσμημα, ατος, τό, *Plat.*
 ΟΡΝΕΡ (*ornare*, ο) κοσμεῖν, ᾧ, *Dém.* ἀγάλλειν, λλω, *Plat.* *Orner son style de pensées brillantes*, λαμπραῖς διανοαίαις τὸν λόγον σχηματίζειν, ἴζω.
 ΟΡΝΙΕΡΕ (*orbis*, ω) ἀρματοτροχία, ας, ἡ, *Luc.*
 ΟΡΝΙΘΟΓΑΛΕ (*ornithogalum luteum vel album*, Linn.) ὄρνιθόγαλον, ου, τό.
 ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΕ (*tractatus de avibus*) ὄρνιθολογία, ας, ἡ.
 ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΣΤΕ, ὄρνιθολόγος, ου, δ. R. ὄρνις, οἰσεαυ, et λόγος, discours.
 ΟΡΝΙΘΟΜΑΝΓΙΕ (*divinatio ex avium volatu*) ὄρνιθομαντεία, ας, ἡ.
 ΟΡΟΒΑΝΧΕ, ὀροβάγχη, ης, ἡ, *plante ainsi nommée*, ὅτι τοὺς ὀροβούς ἀγγχει.
 ΟΡΟΒΕ (*orobus vernus*, Linn.) ὀροβος, ου, δ.
 ΟΡΡΗΕΛΙΝ, ΙΝΕ (*parente vel parentibus orbis*, α) ὀρρανός, ανή, *Dém.* Maison où l'on pourrit les orphelins, ὀρρανοτροφεῖον, εἶου, τό.
 ΟΡΡΗΕΕ, disciple de Linus et maître de Musée, Ὀρραεύς, ἑως, δ. — *Ces trois poètes lyriques, dont nous n'avons plus que des fragments, sont antérieurs à Homère.*
 ΟΡΡΗΙΚΕ. Poésies orphiques, Ὀρραϊκά ποιήματα, ων.
 ΟΡΡΙΝ Οὔ ΟΡΡΙΜΕΝΤ (*auri pigmentum*, ι) ἄρραϊνικόν, οὔ, τό, *Diosc.*
 ΟΡΡΙΝ (*sedum telephium*, Linn.) τηλέφριον, ἰου, τό.
 ΟΡΡΕΙΛΕ d'Auvergne (*patellaria patella*, Decand.) λειχίηνος γένος τι.
 ΟΡΡΕΙΛ, gros orteil (*crassior pedis digitus*) δ παχὺς τοῦ ποδὸς δάκτυλος, ου.
 ΟΡΡΟΘΟΧΕ, ὀρροδόχος, ου, δ, ἡ, *Bas. R.* ὀρθός, *rectus*, et δόξα, *opinio*.
 ΟΡΡΟΘΟΧΙΕ, ὀρροδοξία, ας, ἡ, *Bas.*
 ΟΡΡΟΘΟΔΡΟΜΙΕ (*rectus navis cursus*) ὀρροδρομία, ας, ἡ, *Mar.*
 ΟΡΡΟΘΟΓΟΝΑΛ, ε, ὀρρογώνιος, ἰου, δ, ἡ, *Geom. R.* ὀρθός, *rectus*, et γωνία, *angulus*.

- ΟΡΡΟΘΟΓΡΑΦΙΕ (*correcta scriptura*) ὀρρογραφία, ας, ἡ, *Gramm.*
 ΟΡΡΟΘΟΓΡΑΦΙΕ (*erecta delineatio*) ὀρρογραφία, ας, ἡ, *Vitr.*
 ΟΡΡΟΘΟΓΡΑΦΙΕΡ (*emendate scribere*) ὀρρογραφεῖν, ᾧ, *Gramm.*
 ΟΡΡΟΘΟΓΡΑΦΙΚΕ, ὀρρογραφικός, ἡ, ὄν. R. ὀρθός, *rectus*, et γράφω, *scribo*.
 ΟΡΡΟΘΟΡΕΔΙΕ, ὀρροπαίδεια, ας, ἡ. R. ὀρθός, *rectus*, et παῖς, *puer*, *puer*.
 ΟΡΡΟΘΟΡΝΕΕ, ὀρροθόρνοια, ας, ἡ, *Méd. R.* ὀρθός, *rectus*, et πνέω, *spiro*.
 ΟΡΡΟΤΙΕ (*ortica dioica*, Linn.) ἀκαλήφρη, ης, ἡ, *Synés.* — grèce (*urtica urens*, Linn.) κνίδη, ης, ἡ, *Sept.* Jeter le froc aux orties. — *Voyez Froc.*
 ΟΡΡΟΤΟΛΑΝ (*emberiza hortulana*, Cuv.) *Novitius et le Père Lebrun l'appellent* κέγγραμος, ου, et les Grecs modernes, *sukopās*.
 ΟΡΡΟΒΑΛΕ (*salvia sclarea*, Linn.) σφακία εἶδος τι.
 ΟΡΡΟΒΕΤ (*anguis fragilis*, Cuv.) ὀρραεὺς γένος τι.
 ΟΡΡΟΥΤΟΓΡΑΦΙΕ (*fossilium descriptio*) ὀρρουτογραφία, ας, ἡ.
 ΟΡΡΟΥΤΟΛΟΓΙΕ (*tractatus de fossilibus*) ὀρρουτολογία, ας, ἡ.
 ΟΡΡ (*os, ossis*) ὀστέον, *contr.* ὀστούν, ᾧ, τό, *Plut.* Petit os (*ossiculum*, ι) ὀστάριον, ἰου, τό. Os antérieur de la jambe (*tibia*, α) κνήμη, ης, ἡ, *Hom.*
 ΟΡΡΟΥΤΟΛΟΓΙΕ (*oscillatio, onis*) ἀνάπαλις, εως, ἡ, *Arist.*
 ΟΡΡΟΥΤΟΛΟΓΙΕ (*oscillare, o*) πάλισθαι, ἀντιπάλισθαι, ομαι.
 ΟΡΡΟΥΤΟΛΟΓΙΕ (*oscitatio, onis*) χάσμη, ης, ἡ, *Arist.*
 ΟΡΡΟΥΤΟΛΟΓΙΕ (*audax, acis*) τολμηρός, ἄ, ὄν, *Dém.*
 ΟΡΡΟΥΤΟΛΟΓΙΕ (*rumex acetosa*, Linnée) ὀρραϊκή, ἰδος, ἡ.
 ΟΡΡΟΥΤΟΛΟΓΙΕ (*audere, eo*) τολμᾶν, ᾧ. *Fraser* ὀρραϊσθαι, ομαι, *Dém.* Capable de tout *oser*. *βραδίουργος*, ου, δ, ἡ.
 ΟΡΡΟΥΤΟΛΟΓΙΕ (*salix viminalis*, Linn.) λόγος, ου, ἡ. οἰσῶα, ας, ἡ, *Eust.*
 ΟΡΡΟΥΤΟΛΟΓΙΕ, ἑρῶυ d'Isis, Ὀρραϊς, εως, δ.
 ΟΡΡΟΥΤΟΛΟΓΙΕ (*ossiculum, i*) ὀστάριον, ἰου, τό. — (*talus lusorius*) ἀστράγαλος, ου, δ. *Xén.* Jouer aux osselets, ἀστραγαλλίζειν, ἴζω, *Athén.* Le jeu des —, ἀστραγαλλισθαι, εως, ἡ, *Arist.*

OSSEMENTS (*ossa, orum*) ὀστέα, ὤν, τά.
 Un lieu rempli d'ossements (*ossuarium, ii*) ὀστοδοχείον, εἶλου, τό.
OSSEUX, OUSE (*osseus, a, um*) ὀστέϊνος, η, ον· ὀστώδης, εος, δ, ἡ, *Athén.*
OSSIFIER. Le cartilage s'est ossifié, ὁ χόνδρος ὀστοῦν ἐγένετο.
OST (*hostis, exercitus*) στρατός, οὔ, δ.
OSTENTATION (*ostentatio, onis*) κομπασμός, οὔ, δ· ἀλαζονεία, ας, ἡ, *Dém.* ἐπίδειξις, εως, ἡ, *Isocr.*
OSTÉOCOPE (*ossa tundens dolor*) ὀστεοκόπος, ου, δ, ἡ, *Méd.*
OSTÉOGONIE (*ossium generatio*) ὀστεογονία, ας, ἡ.
OSTÉOLOGIE (*tractatus de ossibus*) ὀστεολογία, ας, ἡ.
OSTRACISME (*relegatio per testulas*) ὀστρακισμός, οὔ, δ.
OSTRACITE, ὀστρακίτης, ου, δ. R. ὀστρακον, ἔκαυλη.
OTAGE (*obses, idis, c.*) ὄμηρος, ου, δ. Servir d'otage, ὄμηρῶσειν, ω, *Luc.* Exiger de quelqu'un des otages, ἐξομηρῶσειν τινά, *Plut.* — *Sur le mot ὄμηρος, voyez (page 570) la dernière édition du Schrevelius.*
OTALGIE (*auris dolor*) ὠταλγία, ἰας, ἡ, *Diosc.*
OTALGIQUE, ὠταλγικός, κή, κόν. R. ὠτός, ὠτός, oreille, et ἄλγος, douleur.
OTÉ, ÉE. Oté deux ou trois endroits, cet ouvrage est excellent (*sublatis duobus vel tribus locis, optimum est hoc opus*) ἔξω δυοῖν ἢ τριῶν τόπων, τοῦτ' ἔργον ἄριστόν ἐστιν.
OTENCHYTE (*auricularis clyster*) ὠτεγχύτης, ου, δ.
OTER (*tollere, tollo, sustuli*) ὠθεῖν, ὦ, fut. ὠθήσῃς ου ὠσω. — quelque chose à quelqu'un (*aliquid alicui adimere, o, emi*) ἀφαιρεῖν, ὦ, ου ἀφαιρεῖσθαι, οὔμαι, τιός, τι, *Xén.* τινά τι, *Plut.* τινί τι, *Isocr.* Biens que l'on ne peut nous ôter, ἀναφαιρέτα ἀγαθά, ὤν, *Hérod.*
OTHEON, empereur romain, Ὀθων, ὠνος, δ, τῶν Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ, ορος.
OU, ou bien (*aut, vel, seu, sive*) ἢ, εἴτε, ἂν τε, εἰάν τε. Que je le veuille ou non, εἴτε βούλομαι γε, εἴτε μή, *Dém.*
Ou (ubi) οὔ. Où t'arrêteras-tu? où iras-tu?

(*ubi stabis? quo ibis?*) ποῦ στάσῃ; ποῖ βάσῃ; *Soph. Philoct.*, 854. Par où? (*qua?*) πῆ; D'où? (*unde?*) πόθεν; Ià où (*ibi ubi*) ἐνθα ἔπου.
OUAILLES (*oves, tum, f.*) ὄιες, ὠν, αἰ· πρόβατα, ὠν, τά.
OUBAIS! (*ehem!*) ὀαί! παπαί!
OUBATE (*sericum tomentum, i*) σερικὸν γνάφαλον, ου, τό. Herbe à la ouate (*asclepias syriaca, Lind.*) ἀσκληπιάς, ἀδος, ἡ.
OUBLI (*oblivio, onis*) λήθη, ης, ἡ, *Dém.* — des fautes passées, ἀμνηστία, ας, ἡ, *Plut.* — *Voyez AMNISTIE.*
OUBLIANCE (*oblivium, ii*) ἐπιλησμοσύνη, ης, ἡ.
OUBLIE (*crustulum, i*) ὀβελίας, ου, δ. R. ὀβελός, veru.
OUBLIER (*oblivisci, scori*) ἐπιλανθάνεσθαι, ομαι, τιός, *Dém.* ἀμνημονεῖν, ὦ, τί, *Dém.* τιός, *Isocr.* Oublier les injures, ἀμνηστικακεῖν, ὦ, ἴσω.
OUBLIETTES, καιάδας, ου, δ (*carcer subterraneus, in quem soutes apud Spartanos conjiciebantur*) τοῦτο δέ ἐστιν οἰκημα τῆς εἰρακτῆς ἐν ᾧ θαντοῦσι τοὺς καταδικούς ἀποπνίγοντες, *Plut. Vie d'Agis, édit. de H. Etienne, page 1474.*
OUBLIEUR (*crustularius, ii*) ὀβελιαφόρος, ου, δ.
OUBLIEUX, OUSE (*obliviosus, a, um*) ἀμνήμων, ονος, δ, ἡ, *Plat.* ἐπιλήθμων, ονος, δ, ἡ, *Isocr.*
OUEST (*occidens, entis*) δύσις, εως, ἡ, *Arist.* Le vent d'ouest (*favonius, ii*) ζέφυρος, ου, δ.
OUI (ita est) ναί, νῆ Δία. Le oui et le non, τὸ καταφάναι καὶ τὸ ἀποφάναι. — *Ce mot oui signifie littéralement* *audivi, auditum est; c'était donc avec raison que, pour répondre affirmativement aux questions de feu l'abbé Sicard, ses élèves sourds-muets écrivaient, non pas OUI, mais Vu.*
OUI-DIRE. Je sais par oui-dire, mais je n'ai pas vu par moi-même, λόγῳ μὲν ἐξήκουσ', ὀπωπα δ' οὐ μάλα, *Soph. Philoctète, 686.*
OUIE (*auditus, us*) ἀκοή, ης, ἡ, *Dém.* Ouïe fine, εὐηχοία, ας, ἡ. Ouïe dure, δυσηχοία, ας, ἡ, *Hipp.* Qui a l'ouïe dure (*surdaster, tra*) ὑπόκωφος, ου, δ, ἡ, *Arist.*

- Ουφes des poissons, βράγγια, ἰών, τά, *Arist.*
- Οὐῖρ (*audire, io*) ἀκούειν, ω, *Isocr.* J'ai ouï dire, λόγῳ ἐξήκουσα, *Soph.*
- Οὐραγαν (*insana procella, æ*) τρικυμία, ας, ἡ· ζάλη, ης, ἡ, *Phil.*
- OURDIR de la toile (*telam ordiri, ior*) ἰστών ὑφαίνειν, αίνω, *Hom.* — une trahison, τεχνάζειν, ἄλω, *Dém.* κακομηχανᾶσθαι, ἴμαι, *Plat.*
- OURLET (*margo, inis, c.*) λῶμα, ατος, τό, *Sept.* κράσπεδον, ου, τό, *N. Test.*
- OURS, E (*ursus, a*) ἄρκτος, ου, δ, ἡ, *Arist.* La grande ourse, ἑλίχη, ης, ἡ. La petite ourse, κυνοσουρά, ας, ἡ.
- OUTARDE (*otis tarda, Cuv.*) ὠτίς, ἰδος, ἡ. R. οὔς, ὠτός, *auris.*
- OUTIL (*instrumentum, i*) ἐργαλεῖον, εἶου, τό, *Hérod.*
- OUTRAGE (*contumelia, æ*) λώβη, ης, ἡ· ὕβρις, εως, ἡ, *Dém.* Recevoir un outrage, ὑπό τινος ὑβρίζεσθαι καὶ προπηλακίζεσθαι, ομαι, *Plat.*
- OUTRAGEANT, E (*contumeliosus, a, um*) ὕβριστικός, ἡ, ὄν, *Esch.*
- OUTRAGER quelqu'un (*aliquem contumelia afficere, cio*) ὑβρίζειν, ἰζω, τινά, ου εἰς τινα, *Plat.* Tu m'aurais outragé pour la dernière fois, νῦν μ' ἔστατα λωθήσαιο, *Hom. II, 242.*
- OUTRAGEMENT (*contumeliose*) ὕβριστικῶς, προπηλακιστικῶς, *Dém.*
- OUTRAGEUX, EUSE (*contumeliosus, a, um*) ὕβριστικός, ἡ, ὄν, *Esch.*
- OUTRANCE. Se battre à outrance (*usque ad internecionem pugnare, o*) πανολέθρως μάχεσθαι, ομαι.
- OUTRE (*uter, tris*) ἄσχος, οὔ, δ, *Plut.*
- OUTRE (*trans, ultra, accus.*) πέρα, πέραν, *génit.* Outre cela, en outre (*præterea, insuper*) χωρὶς δὲ τούτων, *Lyc.* προσέτι, *Hér.* Outre qu'il ne sert de rien, πρὸς τῷ μηδὲν ὠφελεῖν. D'outre en outre, διαμπερές, *Soph. Philoct. 804.*
- OUTRÉ, ÉE (*immodicus, a, um*) ἄμετρος, ου, δ, ἡ, *Luc.* D'une manière outrée (*ultra quam satis est*) ὑπερβολικῶς. Outré de colère (*ira percitus, a*) ὠργισμένος, η, ον· δι' ὀργὴν παροξυνθεῖς, εἶσα, ἐν, *Plut.*
- OUTREMER (*cæruleus color*) κύανος, ου, δ, *Diosc.*

- OUTRE-MESURE (*præter modum*) ὑπερβολικῶς.
- OUTRE-PASSER (*prætergredi, ior*) παραβαίνειν, βαίνω*, *Arist.*
- OUTRER (*modum excedere, do*) τὸ μέτριον ὑπερβάλλειν, βάλλω*, *Dém. Phal.*
- OVERT, E (*apertus, a, um*) ἀνεψφμένος, η, ον. Visage ouvert, φαιδρὸν πρόσωπον, ου. A force ouverte, βιαίως, *Dém.*
- OUVREMENT (*palam, aperte*) περιφανῶς, *Isocr.* διαβρόδην, *Esch.* Parler ouvertement, παρβησιάζεσθαι, ομαι, *Dém.*
- OUVERTURE (*apertura, æ*) ἀνοιξίς, εως, ἡ, *Bas.* A l'ouverture du livre, τὸ βιβλίον ἀνοίγων, οντος. Ouverture de cœur, εὐθθεια, ας, ἡ, *Dém.* — d'esprit, ἀγγίνοια, ας, ἡ, *Longin.* — (*via, modus*) ὁδός, ὦ, ἡ· τρόπος, ου, δ.
- OUVRABLE. Jour ouvrable (*negotiosus dies, Tac.*) ἐργάσιμος ἡμέρα, ας, ἡ.
- OUVRAGE (*opus, eris*) ἔργον, ου, τό, *Dém.* Se mettre à l'—, τοῦ πράγματος ἀντιλαμβάνεσθαι, ομαι, *Dém.*
- OUVRAGÉ, ÉE, τέχνην πεποιημένος, η, ον, *Dém.*
- OUVRÉ, ÉE (*variegatus, a, um*) πεποικιλμένος, η, ον, *Isocr.*
- OUVREUR, EUSE (*qui, quæ aperit*) ὁ ἀνοίγων, ἡ ἀνοίγουσα.
- OUVRIER (*artifex, opifex, icis; operarius, ia*) τεχνίτης, ου, δ, *Dém.* χειροτέγης, ου, δ, *Den. Hal.* ἐργάτης, ου, δ, *Xén.* δημιουργός, οὔ, δ, ἡ, *Arist.* Jour ouvrier, voyez OUVRABLE.
- OUVRIRE une porte, un testament, une lettre (*januam, testamentum, litteras aperire, io*) ἀνοίγειν, γω, ζω, τὰς πύλας, *Xén.* διαθήκας, *Dém.* γράμματα, *Synés.* — la bouche, τὸ στόμα διαίρειν, ω, *Synés.* — un livre, βιβλίον ἀναπτύσσειν, σσω, ζω, *N. Test.* — une école, διδασκαλίαν κατασκευάζεσθαι, ομαι.
- OUVROIR (*officina, fabrica, æ*) ἐργαστήριον, ἰου, τό, *Plat.*
- OVALE (*ovatus, a, um*) ὠώδης, εως, δ, ἡ· ὠσειδής, εως, δ, ἡ, *Xiphil.*
- OVIATION (*ovatio, onis*) ἐλάττων θριάμβος, ου, δ, *Den. Hal.* Faire à quelqu'un une ovation, τινά θριαμβεύειν, ω.
- OVIPARE (*oviparus, a, um, Apul.*) ὠστέκος, ου, δ, ἡ.

- OXALIQUE** (*acetosus, a, um*) ὄξαλιός, ἡ, ὄν.
- OXYCRAT** (*aceto mixta aqua*) ὀξύκρατον, ου, τό.
- OXYDE**, *terme de chimie*. R. ὀξύς, *acidus*. — de cuivre, voyez VERDET. — de fer, voyez ROUILLE.
- OXYGÈNE**, *générateur des acides, base de l'air vital*, τὸ ὀξυγενές, έος, ou plutôt τὸ ὀξυγόνον, ου.
- OXYGONE** (*acutus angulos habens*) ὀξυγώνιος, ίου, δ, ἡ, *Geom.*
- OXYMEL** (*aceto mixtum mel*) ὀξύμελι, ιτος, τό.
- OXYRRHODIN** (*oleum rosaceum aceto temperatum*) ὀξυρρόδιον, ου, τό.
- OXYSACCHARUM** (*aceto mixtum saccharum*) ὀξυσάκχαρον, ου, τό.
- ΟΥΑΝΤ**, E (*audiens, entis*) ὀ ακούων, οντος· ἡ ακούουσα, ης.
- ΟΞÈNE** (*narium ulcus, eris*) ὀξαινα, ης, ἡ, *Méd.* — 460.

P.

- ?. *Cette consonne est labiale, et s'articule plus fortement que le B. Dans presque toutes les langues, elle sert à former le mot père, pater, πατήρ (comme le M à former le mot mère, mater, μήτηρ). Suivie d'un H, elle forme une aspiration, que nous confondons avec le F. — Voyez F.*
- ACAGE** (*pascuum, i*) βόσκημα, ατος, τό, *Plut.* νομός, οὔ, ὅ, *Arist.*
- ACAGER** (*pascere, sco*) βόσκειν, σκω· νέμειν, μω, *Dém.*
- ACIFICATEUR** (*pacificator, oris*) ειρηνοποιός, οὔ, ὅ, *N. Test.*
- ACIFICATION** (*pacificalio, onis*) διαλλαγή, ἡς, ἡ, *Dém.*
- ACIFIER** (*pacare, o*) ειρηνοποιεῖν, ὦ· διαλλάττειν, ττω, ξω, *Xén.*
- ACIFIQUE** (*pacificus, a, um*) ειρηναίος, α, ον, *Thuc.*
- ACIFIQUEMENT** (*placide*) ἡσύχως, πρῶως, *Dém.*
- ACOTILLE** (*variae merces, ium*) γέληη, ης, ἡ· φορτία, ων, τά.

- PACTE** (*pactum, i*) συνθήκη, ης, ἡ· δημολογία, ας, ἡ, *Dém.*
- PACTISER** (*pacisci, scor*) συντιθέσθαι, τίθημι*, *Hérod.* συναλλάττειν, ττω, ξω, *Arist.*
- PACTOLE**, fleuve de Lydie, qui roulait des sables d'or, Πακτωλός, οὔ, ὅ.
- PAGANISME** (*gentilitas, atis, Lact.*) ἡ τῶν ἔθνικῶν θρησκεία, ας.
- PAGE** (*honorarius puer*) εὐγενής παῖς, αιδός. Qui est hors de page (*sui juris*) αὐτεξούσιος, ίου, δ, ἡ.
- PAGE** (*pagina, æ*) σελίς, ίδος, ἡ, *Den. Hal.*
- PAGODE**, τὸ τῶν Ἰνδῶν ἱερόν, ου εἰδωλον, ου.
- PAÏEN, ENNE** (*paganus, a, um; gentilis, e*) ἔθνικός, ἡ, ὄν.
- PAILLARD, E** (*libidinosus, a*) ἀσελγής, έος, δ, ἡ, *Luc.*
- PAILLASSE** (*straminea culcita, æ*) ἀχύρινον στρώμα, ατος.
- PAILLASSON** (*storea, æ*) ψίαθος, ου, δ, ἡ.
- PAILLE** (*palea, æ*) ἀχυρον, ου, τό, *Xén.* — (*gluma, æ*) ἄγλα, ου ἄγλη, ης, ἡ. Garnir de paille, ἀχυροῦν, ὦ, ὦσω.
- PAILLER** (*palearium, ii*) ἀχυρών, ὦνος, ὅ, *Arist.*
- PAILLET, en parlant du vin** (*helvus, gilvus, a, um*) κιρρός, ά, ὄν, *Paul Egin.*
- PAILLETES d'or, de fer, etc.** (*strictureæ, arum*) σπινθηρες, ων, οί.
- PAIN** (*panis, is*) ἄρτος, ου, ὅ, *Dém.* — *Les Grecs modernes ont réservé le mot ἄρτος pour le pain consacré, et se servent de ψωμί, qui anciennement ne signifiait qu'une bouchée, ψωμίον. Ils ont de même remplacé le mot οἶνος, vin, par le mot κρασί, qui signifie mélange dans la langue ancienne. Pain sans levain, ἀζυμίτης, ου, ὅ, Sept. Pain cuit sous la cendre, ἐγκρυφίας ἄρτος, ου, Phil. Pain d'épices, μελίτωμα, ατος, τό, *Batrach. 39.* Faire du pain, ἄρτοποιεῖν, ὦ, *Xén.**
- PAIN-DE-POURCEAU** (*cyclamen europæum, Linn.*) κυκλάμινον, ου, τό.
- PAIR** (*par, paris, c.*) ἴσος, η, ον. Nombre pair, ἄρτιος ἀριθμός, οὔ. De pair, ou pair à pair (*ex æquo*) ἐξ ἴσου. La chambre des pairs, οί δμοτίμοι, ων, *Xén. Cyrop. Liv. II, page 2 de notre édit. Grecque et Latine.*

ΠΑΙΡΕ (*par, paris, n.*) ζεύγος, εος, τό.
 Une paire de pigeons, d'êperviers, ζεύγος
 περιστέρων, ἰεράκων, *Hér.* Deux paires
 de ciseaux (*gemina forfex, icis*) δισηθή
 ψαλίς, ἴδος.
ΠΑΙΡΙΕ, τὸ τῶν δημοτίμων ἀξίωμα, ατος.
ΠΑΙΣΙΒΛΕ (*placidus, a, um*) ἡμερος, α,
 ον· πραύς, εια, ὕ, *Dém.*
ΠΑΙΣΙΒΛΕΜΕΝΤ (*placide*) ἡσύχως, πράως,
Dém.
ΠΑΙΤΡΕ (*pascere, sco; pasci, scor*) βό-
 σκειν, σκω· βόσκεισθαι, ομαι, *Soph.*
Ajax, 839. Pais mes agneaux; fais paitre
 mes brebis, βόσκει τὰ ἀρνία μου· ποί-
 μαινε τὰ πρόβατά μου, *Jean*, XXI, 15,
 19.
ΠΑΙΧ (*pac, pacis*) εἰρήνη, ης, ἡ, *Dém.*
 Faire la paix, εἰρηνοποιεῖν, ὦ· διαλλάτ-
 τειν, ττω, ξω, *Xén.* La paix soit avec
 vous! εἰρήνη ὑμῖν! *Jean*, XX, 19.
ΠΑΙΧ! (*sile! silet!*) σίγα! σιγᾶτε! σιγᾶν
 κελεύω, *Soph. Philoct.* 886.
ΠΑΛΑΙΣ d'un roi (*regium palatium, ii*) βα-
 σίλειον, ου, τό, *Isocr.* — de la bouche
 (*palatum, i*) οὐρανίσκος, ου, ὁ, *Gal.* —
 de justice (*curia, æ*) δικαστήριον, ἰου,
 τό, *Dém.*
ΠΑΛΑΝΚΙΝ (*lectica, æ*) φορεῖον, ου, τό, *Plut.*
ΠΑΛΑΤΙΝΕ (*collaris amictus, us*) περιδέ-
 ραιος διφθέρα, ας, ἡ.
ΠΑΛΕ (*pallidus, a, um*) ὠχρός, ἄ, ὄν,
Arist. λείφιμος, ου, ὁ, ἡ, *Gal.* Les pâles
 couleurs, ὠχρίαις, εως, ἡ.
ΠΑΛΕΦΡΕΝΙΕΡ (*equiso, agaso, onis, Q.*
Curt.) ἵπποκόμος, ου, ὁ, *Plut.* Etre pale-
 frenier, ἵπποκομεῖν, ὦ, ἡσω.
ΠΑΛΕΦΡΟΙ (*generosus equus*) γενναῖος ἵππος,
 ου.
ΠΑΛΕΟΓΡΑΦΙΕ (*antiquæ scriptiones*) πα-
 λαιογραφία, ας, ἡ.
ΠΑΛΕΡΟΝ (*scapulae, arum*) πλάται, ὦν,
 αἰ, *Poll.*
ΠΑΛΕΣΤΡΕ (*palæstra, æ*) παλαιστρα, ας,
 ἡ, *Xén.*
ΠΑΛΕΣΤΡΙΚΕ (*palæstricus, a, um*) πα-
 λαιστρικός, ἡ, ὄν.
ΠΑΛΕΤ (*discus, i*) δίσκος, ου, ὁ. Jouer au
 palet, δισκεύειν, ω, *Luc.* Celui qui lance
 le palet, δισκοβόλος, ου, ὁ, *Quintil.*
ΠΑΛΕΤΤΕ (*patella, æ*) λεκάνιον, ἰου, τό,
Aristoph. — de peintre, χρωματικῶν σα-
 νίδιον, ἰου.

ΠΑΛΕΟΡ (*pallor, oris*) ὠχρός, ου, ὁ·
 ὠχρίαις, εως, ἡ.
ΠΑΛΙΕΡ d'un escalier, τὸ τῆς κλίμακος
 διάστημα, ατος.
ΠΑΛΙΜΠΕΣΤΕ (*deradendo tersus, a, um*)
 παλίμψηστος, ου, ὁ, ἡ.
ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΕ, vers ou phrase qui se lit
 indifféremment dans les deux sens, πα-
 λινδρομος στιχος, ου. *Voyez-en un exem-
 ple Grec au mot BÉNÉTIER.* En voici un
 second que nous offre un vers latin pen-
 tamètre; c'est un médecin qui parle à
 un malade :

Mitis ero, retine leniter ore sitiM.

ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΙΕ (*cursus reciprocus*) παλι-
 δρομία, ας, ἡ, *Méd.*
ΠΑΛΙΝΓΕΝΗΣΙΕ (*regeneratio, onis*) παλι-
 γενεσία, ας, ἡ.
ΠΑΛΙΝΟΔΙΕ (*retractatio, onis*) παλινοδία,
 ας, ἡ, *Isocr.* Chanter la palinodie (*reca-
 tare, o*) πολινωδιαν ἀδειν, ω, *Suid.*
ΠΑΛΙΡ (*palescere, sco*) ὠχρίαν, ὠω, ὦ,
 ἄσω, *Hér.*
ΠΑΛΙΣΑΔΕ (*palorum ou vallorum series,*
ei) σχολόπων ου χαράκων συνήγεια, ας,
 ἡ· χαράκωμα, ατος, τό, *Dém.*
ΠΑΛΙΣΑΔΕΡ (*vallare, o*) χαρακοῦν, ὠω, ὦ,
 ὦσω.
ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ (*Palladis simulacrum, i*) Παλ-
 λάδιον, ἰου, τό.
ΠΑΛΛΑΣ, la guerrière Minerve, Παλλάς,
 ἄδος, ἡ. R. πάλλειν, ω, jaculari, or.
ΠΑΛΛΙΕΡ (*colorare, infucare, o*) ἐπισκε-
 πάζειν, ἄζω· φυκοῦν ου φυκιοῦν, ὦ.
ΠΑΛΜΕ (*palma, æ*) σπάδιξ, ἰκος, ὁ, *Poll.*
 βαίς, ἡ, *Hésych.* βαίον, ου, τό, *Jean*,
 XII, 13. — (*victoria, æ*) νίκη, ης, ἡ.
 Rempoter la palme, νίκην λαμβάνειν, ω,
Dém. νίκην αἰρεσθαι, ομαι, *Den. Hal.*
ΠΑΛΜΕ (*palmus, i*) παλαιστή, ἡς, ἡ. Le
 palme est une mesure de quatre doigts,
 ou d'environ un décimètre, fort commune
 en Italie.
ΠΑΛΜΕ de Christ (*palma Christi*). —
Voyez RICIN.
ΠΑΛΜΙΕΡ (*phœnix dactylifera, Linnée*)
 φοῖνιξ, ἰκος, ὁ, *Diosc.*
ΠΑΛΟΜΒΕ (*palumbus, i, m. palumba, æ.*
f. palumbes, is, c.) φάττος, ου, ὁ, *Lat.*
 φάσσα, φάττα, ης, ἡ, *Epiroph.*

PALOURDES (*gros coquillages de mer*) αἰπελωρίδες, ὠν, *Plin.*

PALPABLE (*qui, quæ tactu percipi potest*) ψηλαφητός, ἦ, ὄν. — (*manifestus, a, um*) φανερός, ἄ, ὄν. δηλός, ἐκδηλός, κατάδηλος, ἦ, ὄν, *Dém.*

PALPABLEMENT (*evidenter*) φανερῶς, *Plat.* ἀναφανδόν, *Plut.*

PALPER (*palpare, o*) ψηλαφᾶν, ἄω-ῶ, ἦσω. Les idoles ont des mains, et elles ne palpent point, τὰ εἰδωλα χεῖρας ἔχουσι, καὶ οὐ ψηλαφήσουσι, *Ps. CXV, 7.*

PALPITANT, E (*palpitans, antis*) σπαίρων, ἀσπαίρων, οὔσα.

PALPITATION (*palpitatio, onis*) παλμός, οὔ, δ.

PALPITER (*palpitare, o*) ἀσπαίρειν, σπαίρειν, ὠ, *Athén.* πάλλεσθαι, ομαι. Le cœur me palpite (*salit mihi cor*, *Plaut.*) ἐν στήθεσι πάλλεται μοι ἦτορ, *Hom. Il. XXII, 452.*

PALUS Méotide (*Mæotica palus, udis*) Μαῖωτις λίμνη, ἦς.

PAMER [*Se (animo) linqui, Q. Curt.*] λειποθυμεῖν, ῶ.

PAMOISON (*animi deliquium, ii*) λειποθυμία, ας, ἦ, *Hérod.* Tomber en —, λειποθυμεῖν, ῶ.

PAMPRE (*pampinus, i*) κλήμα, ατος, τό, *Arist.* οἴναρον, ου, τό, *Théophr.* Une vigne chargée de pampres (*pampinosa vitis, is*) οἰναρώδης ἀμπελος, ου, ἦ.

PAN, fils de Mercure, dieu des bergers, ἔ Πάν, τοῦ Πανός.

PAN d'un habit (*vestis lacinia, æ*) τὸ τοῦ ἱματίου κράσπεδον, ου, *Matth. IX, 20.* — de muraille, τείχους μέρος, εος, τό. Une tour à quatre, six, huit, douze, vingt pans, τετράεδρος, ἑξάεδρος, ὀκτάεδρος, δωδεκάεδρος, εικοσάεδρος πύργος, ου.

PANACÉE (*omnia sanans*) πανάκεια, ας, ἦ, *Diosc.*

PANACHE d'un casque (*galeæ crista*) ὁ τῆς κόρυθος λόφος, ου. Hector au panache flottant, κορυθιόλος Ἔκτωρ, *Hom. Il. II, 816.*

PANADE (*puls, pullis, f.*) πόλτος, ου, δ, *Diosc.*

PANADER [*Se (superbo gressu) incedere, do*] ἀκροβατεῖν, ῶ.

PANAIS (*pastinaca sativa, Linn.*) σταφυλίνος, ου, δ, *Diosc. III, 59.*

PANABIS (*reduvia, æ*) παρωνυχία, ας, ἦ.

PANATHÉNÉES (*Athenienstum festum*) Παναθήναια, ὠν, τά.

PANCARTE. De vieilles pancartes (*veteres tabulæ*) παλαιοὶ χάρται, ὠν, q. d. παγχάρται. R. πᾶς, πᾶσα, πᾶν, et χάρτης, ου.

PANCRACE, παγκράτιον, ἰου, τό. R. πᾶν et κράτος.

PANCRÉAS (*glandula q.*) πάγκρεας, ατος, τό. R. πᾶν et κρέας.

PANCRÉATIQUE, παγκρεατικός, ική, ικόν, *Méd. même racine.*

PANDECTES, πανδέκται, ὦν, οἱ, *Jurisc. R.* πᾶν et δέχομαι.

PANDÉMIE, — DÉMIQUE. — *Voyez EPI-DÉMIE, — DÉMIQUE.*

PANDICULATION (*pandiculatio, onis*) σκορδινισμός, οὔ, δ, *Gal.*

PANDORE, Πανδώρα, ας, ἦ. R. πᾶν, et δῶρον. —, *instrument de musique*, πανδούρα, ας, ἦ, *Poll.* Jouer de la —, πανδουρίζειν, ἴζω.

PANÉGYRIQUE, πανηγυρικός λόγος, ου, *Isocr.* Faire le panégyrique de quelqu'un, τινὰ πανηγυρίζειν, ζω, σω.

PANÉGYRISTE, πανηγυριστής, οὔ, δ. R. πᾶς, πᾶσα, πᾶν, et ἀγορά, concio.

PANETIERE (*panarium, ii*) ἀρτοποιη, ἦς, ἦ.

PANETIER. Graud —, ἀρχιστοποιός, οὔ, δ, *Sept. Genèse, XL, 2.*

PANETIÈRE (*pera, æ*) πήρα, ας, ἦ, *Plut.*

PANHELLÉNISME (*tableau synoptique de la langue grecque, Paris, 1802*) Πανελληνισμός, οὔ, δ.

PANICAUT (*eryngium campestre, Linn.*) ἡρύγγιον, ἰου, τό.

PANIER (*cophinus, calathus, i*) κόφινος, ου, δ, *Aristoph.* κάλαθος, ου, δ, *Poll.* Petit panier, καλαθίσκος, ου, δ, *Poll.*

PANIQUE. Une terreur panique (*panicus terror*) τὸ πανικόν, οὔ, *Cic.* πανικός θόρυβος, ου, *Plut.*

PANIS ou PANIC (*panicum italicum, Linn.*) ἔλυμος, ου, δ, *Diosc.*

PANNEAU, *terme de menuiserie*, τύμπανον, ου, τό, *Vitruv.* Donner dans le panneau, εἰς τὴν καγίδα ἐμπίπτειν, πίπτω*.

PANSE (*panax, plur. panticos*) κοιλία, ας, ἦ. ὑπογάστριον, ἰου, τό. Pas même une

panse d'A (*ne hilum quidem*) οὐδὲ γρῦ, ou γρῦ.
PANSEMENT (*medicatio, onis*) ἰατρειαι, εως, ἡ, *Plut.*
PANSEUR ude blessure (*vulnus obligare, o*) τραῦμα ἐπιδῆσαι, *Gal.* — un cheval (*equum curare, o*) ἵππον στλεγγίζειν, ἴζω ἵπποκομῆιν, ὦ.
PANSU, UE (*ventricosus, a*) γαστρώδης, εος, δ, ἡ, *Luc.*
PANTALON (*talares braccæ*) ποδήρεις ἀναξυρίδες, ὠν.
PANTALON (*scirra, æ, m.*) γελωτοποιός, οὔ, δ.
PANTELER. — Voyez **HALETER.**
PANTHEON, temple consacré à tous les dieux, Πάνθεον, ὦ, τό, *Plin.*
PANTHERE (*felis pardus, Cuv.*) πάνθηρ, ηρος, δ, *Xén.*
PANTOGRAPHE (*omnia scribens*) παντογράφος, ου, δ, ἡ.
PANTOMETRE (*omnia metiens*) παντόμετρον, ου, τό.
PANTOMIME (*omnia imitans*) παντόμιμος, ου, δ, ἡ, *Plin. le jeune.*
PANTOUFLE. *Budée dérive ce mot de παντόφελλος, qui signifierait propr. chaussure de liège, φελλός, οὔ, δ.* — (*crepida, æ*) κρηπίς, ἴδος, ἡ, *Xén.* Mettre ses pantouffles, τὰς κρηπίδας ὑποδύεσθαι, ομαι, *Hérod.*
PAON, pron. pan (*pavo cristatus, Cuv.*) ταῶν, ὦνος, *Diod. Sic.* ταῶς, ὠ, δ, *Bas.*
PAPA (*pater, tris*) πάππας, ου, δ. Appeler son papa, παππάζειν, ἄζω, *Hom. Il. V, 408.*
PAPAUTE (*pontificatus, us*) ἀρχιερωσύνη, ης, ἡ.
PAPÉ (*summus pontifex, icis*) ἀρχιερεύς, έως, δ.
PAPEGAI, perroquet. — Ce mot a vieilli chez nous, tandis qu'il est resté en usage chez les Allemands (papagey), les Espagnols (papagayo), et les Italiens (pappagallo). ψίττακος, ου, δ, *Plut.* ψιττάκη, ης, ἡ, *Arist.*
PAPELARD (*pietatis simulator, oris*) ὑποκριτής, οὔ, δ.
PAPERASSES inutiles (*inutiles chartæ*) ἀχρηστοὶ χάρται, ὦν.
PAPERETRIE (*chartaria officina, æ*) χαρτοποιία, ας, ἡ.

PAPERETIER (*chartarius opifex vel mercator*) χαρτοποιός, οὔ, ἡ χαρτοπόλης, ου, δ.
PAPHOS, ville de l'île de Chypre, Πάφος, ου, ἡ.
PAPIER (*charta, æ*) χάρτης, ου, δ, *Diosc.* πάπυρος, ου, δ, ἡ, *Théophr.* βίβλος ου βύβλος, ου, ἡ. Une feuille de papier, παπύρινον φύλλον, ου. Papiers publics, ἐφημερίδες, ὠν, αἱ.
PAPILLE (*papilla, æ*) Σηλή, ἡς, ἡ, *Arist.*
PAPILLON (*papilio, onis*) ψύχη, ης, ἡ, *Plut.* — Ainsi nommé, parce que, dans le langage hiéroglyphique, il était l'emblème de l'âme, ψυχή, ἡς, ἡ. *Notes néanmoins la différence d'accent.* — Voyez **ACCENT.**
PAPILLONNER (*circumvolitare, o*) ἔνθα καὶ ἔνθα περιπέτεσθαι, ομαι, *Luc.*
PAPILLOTER, en parlant des yeux (*nictare, o*) σκαρδαμύσσειν, σσω, ξω, *Eurip.*
PAPYRACÉE (*papyraceus, a, um*) παπύρινος, η, ὠν.
PAPYRUS (*canna ægyptiaca*) πάπυρος, ου, δ, ἡ, *Théophr.*
PAQUE ou **PAQUES.** On dit : célébrer la pàque, faire ses pàques; à pàques prochain, pàques fleuries. *Ce mot ne vient pas du verbe grec πάσχω, ειν, souffrir, mais du mot hébreu pesakh, qui signifie passage (R. pasakh, passer). Il ne faut donc pas le traduire en grec par πάσχα, ατος, τό, mais conserver πάσχα indéclinable. Voici un exemple tiré de saint Jean Chrysostome (bouche d'or) : καὶ ὅσον ἐν τῷ Πάσχα τῷ ἱερῷ δῆμον εἶδον ξυναγόμενον, τοσοῦτον ὄρω καὶ ἐνταῦθα νῦν, nec minorem nunc tideo populi frequentiam, quam in sacra Paschæ celebritate.* Homélie sur la chute d'Europe, § 4.
PAQUERETTE (*bellis perennis, Linn.*) C'est une petite marguerite, qui fleurit vers le temps de Pâques. — Voyez **MARGUERITE** [REINE].
PAQUET (*fascis, is, m. fasciculus, i*) φάκελλος, ου, δ, *Thuc.* δέσμη, ης, ἡ, *Athén.* — de lettres, φάκελλος ἐπιστολῶν, *Synés.* ἐπιστολῶν σύνδεσμος, ου, δ, *Hér.* Faire son paquet, συσκευάζειν,

ἄλλω, *Dém.* ἀποσκευάζεσθαι, ομαι, *Act. des Ap.* XXI, 15.

PAR. Courir par la ville (*per urbem currere*, ο) διὰ τῆς πόλεως τρέχειν, τρέχω*. — par les montagnes, ἀνά τὰ ὄρη σκεδάνυσθαι, υμαι, *Plut.* Par chaque année, ἀνά πᾶν τὸ ἔτος, *Dém.* Par les dieux immortels, πρὸς Θεῶν ἀθανάτων. Par soi-même, καθ' ἑαυτόν. Par colère, δι' ὀργήν, ὑπ' ὀργῆς, μετ' ὀργῆς. Par force, κατὰ κράτος, μετὰ βίας. Par ici, τῆδε. Par où? πῆ; C'est par vous qu'il a été tué (*a vobis interfectus est*) τέθνηκεν ὑφ' ὑμῶν, *Xén.* C'est par lui que je fus instruit (*ab illo institutus fui*) ἐπαιδευθῆν ὑπ' ἐκείνου, *Isocr.*

PARABOLE, παραβολή, ἧς, ἡ. R. παρά et βάλλω.

PARABOLIQUE, παραβολικός, ἡ, ὄν.

PARACENTÈSE (*punctio, onis*) παρακέντησις, εως, ἡ, *Méd.*

PARACHÈVEMENT d'un ouvrage (*operis confectio, onis*) ἡ τοῦ πράγματος ἐκτέλεσις, διάπραξις, εως, ἡ, *Plat.*

PARACHEVER (*perficere, io*) διαπράττειν, ττω, ξω, *Dém.* διαπράττεσθαι, ομαι, *Isocr.*

PARACLET (*consolator, oris*) παράκλητος, ου, ὁ, *Jean*, XIV, 26.

PARADE (*ostentatio, onis*) ἐπίδειξις, εως, ἡ, *Isocr.* Faire parade de ses richesses, τὸν πλοῦτον ἐπίδεικνύναι, υμι, *Dém.*

PARADIGME (*exemplum, i*) παράδειγμα, ατος, τό, *Gramm.*

PARADIS. *Ce mot persan signifie un parc, un verger, παράδεισος, ου, ὁ, Xén. Cyrop., liv. I, chap. IV, § 11.* Dieu planta un jardin dans Hèden, du côté de l'orient, et y plaça l'homme qu'il avait formé, ἐφύτευσε δὲ Θεὸς παράδεισον ἐν Ἑδέμ, κατ' ἀνατολάς, καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἔπλασε, *Sept. Genèse, II, 8.* Il signifie chez nous le séjour des bienheureux. — Aujourd'hui, tu seras avec moi dans le paradis, σήμερα, μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ, *Luc, XXIII, 43.*

PARADOXAL, ε (*præter opinionem*) παράδοξος, ου, ὁ, ἡ, *Luc.*

PARADOXE, παράδοξος γνώμη, ἧς. R. παρά et δόξα.

PARAGE (*maris plaga, æ*) παραλία, ας,

ἡ. Dame de haut parage, εὐγενής τις δέσποινα, ἧς.

PARAGRAPHE, παράγραφος, ου, ὁ. R. παρά et γράφω.

PARAÎTRE (*apparere, eo; videri, eor*) φαίνεσθαι, ἐπιφαίνεσθαι, ομαι. Il me paraît égal aux dieux, le mortel qui... (*ille mi par esse deo videtur, Cat.*) φαίνεται μοι κῆνος ἴσος Θεοῖσιν ἕμμεν ἄνῆρ, ὅστις, κ. τ. λ., *Sapho.* Il paraît que, δὴλόν ἐστιν ὅτι, *Xén.* Faire paraître (*ostendere, do*) δεικνύναι, ἐπιδεικνύναι, υμι, *Dém.* Faire paraître une fausse amitié, φίλος εἶναι προσποιεῖσθαι, οὔμαι.

PARALIPOMÈNES (*prætermissa, orum*) παραλειπόμενα, ων, τά, *Sept.*

PARALIPSE (*prætermissio, onis*) παράλειψις, εως, ἡ, *Rhét.*

PARALLACTIQUE, παραλλακτικός, ἡ, ὄν, *Astron.*

PARALLAXE (*differentia, æ*) παράλλαξις, εως, ἡ, *Astron.*

PARALLÈLE, παράλληλος, η, ον, *Géom.* — (*comparatio, onis*) σύγκρισις, εως, ἡ, *Polyb.*

PARALLÉLIPÈDE, ou mieux parallélépipède, παραλληλεπίπεδον, ου, τό, c'est-à-dire παράλληλον ἐπίπεδον, surface parallèle.

PARALLÉLISME, παραλληλισμός, οὔ, ὁ.

PARALLÉLOGRAMME, surface dont les côtés opposés sont parallèles, παραλληλόγραμμον, ου, τό.

PARALOGISME (*falsa ratiocinatio*) παραλογισμός, οὔ, ὁ. Faire un —, παραλογίζεσθαι, ομαι.

PARALYSIS (*nervorum resolutio*) παράλυσις, εως, ἡ, *Gal.*

PARALYTIQUE, παραλυτικός, ική, ικόν, *N. Test.*

PARAMÈTRE, παράμετρον, ου, τό, *Géom.*

PARANGON, vieux mot qui signifiait modèle, patron, objet de comparaison. Le verbe était parangonner, παραγκονίζεσθαι, mettre coude contre coude. R. ἀγκών, ὦνος, cubitus.

PARANYMPHE (*pronubus, a*) παρανύμφος, *Hésych.* παρανύμφιος, ου, ὁ, ἡ.

PARAPÈGME (*tabula columnæ adfixa*) παράπηγμα, ατος, τό.

PARAPET, παραπέτασμα, ατος, τό. — d'un pont, περίβολος, ου, ὁ, *Vitr.*

ΠΑΡΑΦΡΑΣΗ, *ainsi que parapher, me semblent dérivés de παράπτω, ψω, φα (annecto), d'où a pu venir παραφή, dont le simple est ἀφή, ἤς, ἦ. R. ἄπτω.*

ΠΑΡΑΦΗΡΝΑΥΧ [Biens (*bona præter dotem*) παράφερνα, ων, τά. R. φερνή, ἤς, dos, dotis.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΗ (*latior explicatio*) παράφρασις, εως, ἦ.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΩΣ (*latius explicare, o*) παραφράζειν, ἄζω.

ΠΑΡΑΦΡΑΣΤΗΣ, παραφραστής, οὔ, δ.

ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΑ (*levis partium sideratio*) παραπληγία, ας, ἦ.

ΠΑΡΑΠΛΟΥΙΕ (*munimen ad imbres*, Virg. Géorg. II, 352) ἀντί τοῦ δμβροῦ σκιαδίου, λου, τό.

ΠΑΡΑΣΑΝΓΗΣ, παρασάγγης, ου, δ. *Selon Hérodote, la parasange, mesure itinéraire des anciens Perses, équivalent à 30 stades: δύναται δὲ δὲ μὲν παρασάγγης τρήκοντα στάδια, Euterpe. 50 stades = notre myriamètre.*

ΠΑΡΑΣΕΛΗΝΗ (*lunæ imago*) παρασελήνη, ἤς, ἦ.

ΠΑΡΑΣΙΤΗΣ (*cænipeta, æ, m.*) παράσιτος, ου, δ, *Athén.* Faire le métier de parasite, παρασιτεῖν, ὦ, ἦσω.

ΠΑΡΑΣΟΛ (*umbella, a*) σκιαδίου, λου, τό, *Poll.*

ΠΑΡΑΤΟΝΕΡΗΣ, κεραυνουκλός ὀβελός, οὔ.

ΠΑΡΑΥΕΝΤΗΣ, ἀνεμοσκέπτης προβολή, ἤς· παραπέτασμα, ατος.

ΠΑΡΑΙ (*vivarium, it*) θηροτρόφος παράδεισος, ου, *Xén.* — (*septum, i*) ἔμφραγμα, ατος, τό, *Dém.*

ΠΑΡΑΚΕΛΛΗ (*particula, æ*) μερίς, ἴδος, ἦ, *Isocr.* Par parcelles (*minutatim*) κατὰ μέρος, *Dém.*

ΠΑΡΑΚΕ (*quod, quia*) ὅτι, διότι, ἐπεὶ. *Parce que cela me semble avantageux, ἐπεὶ τοῦτό γέ μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι, Plat.*

ΠΑΡΑΚΕΜΗΝ (*pergamena membrana, æ*) περγαμηνὸς ὕμην, ἐνος.

ΠΑΡΑΚΟΜΟΝΙΑ (*parcimonia, æ*) φειδωλία, ας, ἦ, *Grég. Naz.*

ΠΑΡΑΚΟΡΕΩΣ (*percurrere, o*) διατρέχειν, τρέχω*, *Thuc.* — un livre, βιβλίον συντομώτατα διέρχεσθαι, ομαι, *Isocr.*

ΠΑΡΟΝ (*venia, æ*) συγγνώμη, ἤς, ἦ· ἄνεσις, εως, ἦ, *Dém.* Demander par-

don, συγγνώμην αἰτεῖσθαι, οἶμαι, *Isocr.* L'obtenir, συγγνώμης τυγχάνειν, ἄνω*, *Dém.*

ΠΑΡΟΝΟΜΟΣ (*ignoscendus, a, um*) συγγνωστός, ἦ, ὄν, *Plut.*

ΠΑΡΟΝΟΜΩΣ (*aliquid ignoscere*) συγγινώσκειν, σκω, τινί τι, *Kur.* Pardonnez-moi, συγχώρησόν μοι.

ΠΑΡΕΓΟΡΙΚΟΣ. Remède — (*lentiendo aptum remedium*) παρηγορικὸν φάρμακον, ου.

ΠΑΡΕΙΛΟΝ, **ΠΑΡΙΛΟΝ** (*par, paris*) ἴσος, ἦ, ὄν, *Dém.* Rendre la pareille (*par pari re-ferre*) τὴν ἴσην μετρεῖν, ὦ, *Paus.*

ΠΑΡΙΛΟΝ (*pariter*) ἴσως, *Dém.* δημοῖως, ὡσαύτως.

ΠΑΡΙΛΟΝ (*rumex aquaticus, Linn.*) ἵππολάπαθον, ου, τό.

ΠΑΡΙΛΟΝ (*aræ vestitus, us*) δ τοῦ βωμοῦ στολισμός, οὔ.

ΠΑΡΙΛΟΝ, **ΠΑΡΙΛΟΝ**. *Méd.* παρέγχυμα, ατος, τό. R. παρά, ἐγχύω, *infundo.*

ΠΑΡΙΛΟΝ (*admonitio, onis*) παραίνεσις, εως, ἦ, *Xén.*

ΠΑΡΙΛΟΝ (*suasorius, a, um*) παραινετικός, ἦ, ὄν, *Isocr.*

ΠΑΡΙΛΟΝ, **ΠΑΡΙΛΟΝ** (*cognatus, a*) συγγενής, ἐός, δ, ἦ, *Dém.* Les parents, père et mère (*parentes, um*) οἱ γονεῖς, ἐών, *Dém.*

—, *ancêtres (majores, um)* πρόγονοι, ων, οἱ, *Dém.*

ΠΑΡΙΛΟΝ (*consanguinitas, atis*) συγγένεια, ας, ἦ, *Dém.* — très-étroite, ἀναγκασιωτάτη συγγένεια, *Isocr.* — *On dit encore, en français, parentage et parentèle.*

ΠΑΡΙΛΟΝ (*interpositio, onis*) παρένθεσις, εως, ἦ, *Gramm.* Par parenthèse, παρενθέτως. Mettre en parenthèse, παρενθέναι, τίθημι*.

ΠΑΡΙΛΟΝ (*ornare, exornare, o*) κοσμεῖν, ἐω-ῶ, *Dém.* στολιζειν, ἰζω, *Hés.* Se parer, στολιζεσθαι, ομαι· κοσμεῖσθαι, οὔμαι.

ΠΑΡΙΛΟΝ un coup (*ictum declinare, o*) πληγὴν ἐκφεύγειν, γω, ξω, *Plat.* — aux événements, τὰ συμβαίνοντα προφθάνειν, φθάνω*.

ΠΑΡΙΛΟΝ (*pigritia, æ*) ὄκνος, ου, δ· ἀργία, βαθυμία, ας, ἦ, *Dém.* — d'esprit (*animi remissio*) πάρεσις, εως, ἦ. R. παρήμι, *remitto.*

ΠΑΡΙΛΟΝ, **ΠΑΡΙΛΟΝ** (*piger, gra, grum*)

- δκνηρός, α, όν, *Thuc.* βάρθυμος, ου, δ, ή, *Plut.*
- PARFAIRE** (*perficere, cio*) επιτελείν, ω, *Isocr.* εξεργάζεσθαι, κατεργάζεσθαι, ομαι, *N. Test.*
- PARFAIT, E** (*perfectus, a, um*) τέλειος, α, ον· έντελής, έος, δ, ή, *Arist.* Le parfait d'un verbe, δ παρακείμενος χρόνος. Le plus-que-parfait, δ υπερσυντελικός χρόνος. — *Voyez (page 489) la dernière édition du Schrevelius.*
- PARFAITEMENT** (*perfecte*) τελείως, *Dém.*
- PARFOIS** (*nonnunquam*) ένίοτε, *Plat.*
- PARFUM** (*odoramentum, unguentum*) μύρον, ου, τό, *Athén.* ευωδία, ίας, ή· άρωμα, ατος, τό. — *Aimable colombe, d'où tires-tu ces parfums dont tu embaumes les airs?*
- Έρασμίη πέλεια,
Πόθεν μύρων τσοσούτων,
Έπ' ήέρος θέουσα,
Πνέεις τε και ψεκάζεις;
Anacr. Od. IX.
- PARFUMER** (*inodorare, o*) μύρων πνέειν και ψεκάζειν, *Anacr. (suffire, io)* θυμιάζν, ω, *Hér.* εκθυμιάζν, ω, *Arist.* επιθυμιάζν, ω, *Plut.* υποθυμιάζν, ω, *Diosc.*
- PARFUMEUR, EUSE** (*unguentarius, ia*) μυροπώλης, ου, δ· μυροπώλης, ιδος, ή, *Athén.* Boutique de —, μυροπωλείον, είου, τό, *Aristoph.*
- PARHÉLIE** (*solis imago*) παρήλιος, ίου, δ.
- PARI** (*sponsio, onis*) έγγύησις, ειως, ή. Gagner un —, τής έγγυήσεως επικρατείν, ω.
- PARIER** (*cum aliquo pignore certare*) σύν τινι μετ' έγγύης αγωνίζεσθαι, ομαι.
- PARIÉTAIRE** (*parietaria officinalis, Linn.*) έλζίνη, ης, ή.
- PARIS**, ou Alexandre, fils de Priam et d'Hécube, ravisseur d'Hélène, Πάρις, ιδος· Άλέξανδρος, ου· Πριαμίδης, ου, δ.
- PARIS** (*Lutetia, æ, f. Parisii, orum, pl. m.*) Λευκετία, ας, ή· Παββίσιου, ων, οί.
- Paris est, pour un riche, un pays de Cogne.
- Λευκετή ένι, Φαιήκων ευδαίμονα γαιαν
Έλλαχ' άνήρ πολυόλβος, κ. τ. λ.

- PARISIENS** (*Parisini ou Parisienses*) Παββίσιου ου Παββίσιου, ων, οί.
- PARITÉ** (*paritas*) ίσότης, ητος, ή, *Plut.*
- PARJURE** (*perjurus, a*) έπιορκος, ου, δ, ή, *Dém.* — (*perjurium, ii*) έπιορκία, ας, ή, *Dém.*
- PARJURER** [*Se pejerare, o*] έπιορκείν, ω, ήσω, *Dém.*
- PARLEMENT** (*suprema curia, æ*) υψιστον συνέδριον, ίου.
- PARLEMENTER** (*audire et reddere voces*) έντεύξεις περί τινος ποιείσθαι, *Isocr.*
- PARLER, de l'Ital.** parlare, ο, *pris de* παραλαλείν, *par syncope* παραλαλείν. — (*loqui, or*) λαλείν, ω, ήσω· λέγειν, γω, ζω. Parler peu, όλίγα λαλείν, *Luc.* — en peu de mots, βραχυλογείν, ω, *Plut.* — beaucoup, πολυλογείν. — d'une manière prolix, μακρολογείν, *Hérod.* — à quelqu'un (*aliquem alloqui, or*) λαλείν, ω, τινί, *Dém.* άγορεύειν, ω, τινί, *Luc.* Mal parler de quelqu'un, περί τινος βλασφημείν, ω, *Dém.* Faire ou entendre mal parler de soi, κακώς άκούειν, *Soph.* Parler la langue grecque, έλληνίζειν, ίζω.
- PARLER.** Le doux parler (*suaviloquentia, æ*) ήδυέπειτα, ας, ή.
- PARLEUR, EUSE** (*loquax, acis*) πολυλόγος, ου, δ, ή.
- PARMÉNIION**, un des généraux d'Alexandre, Παρμενίων, ωνος, δ.
- PARNI** (*inter, accus. in, abl.*) μεταξύ, *gén. έν, dat.* Parmi les différents propos, μεταξύ λόγων, *Luc.* Parmi lesquels, έν οίς, *Hérod.*
- PARNASSE**, montagne de Phocide, séjour d'Apollon et des Muses, Παρνασός, ού, δ. — à 100 kilom. du Pinde, et à 50 kilom. de l'Hélicon.
- PARODIE**, παρωδία, ας, ή· *de* πικά, et ψόδή, chant.
- PARODIER**, παρωδείν, ω.
- PARODISTE**, παρωδός, ού, δ.
- PAROI** (*paries, etis, m.*) τοίχος, ου, δ, *Thuc.* Les parois de l'estomac, οί τοϋ στομάχου όμένες, ων.
- PAROISSE**, παροιχία, ας, ή. R. παρά, et οίκος, maison.
- PAROISSIEN, ENNE**, πάροιχος, ου, δ, ή.
- PAROLE** (*verbum, i; sermo, onis; vox, acis*) βήμα, ατος, τό· λόγος, ου, δ. —

- Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος... καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, *Jean*, I, 1. Parole mémorable, ἀπόφθεγμα, ατος, τό, *Plut.* Homme de parole, πιστὸς ἄνθρωπος, ου. Adresser la parole à quelqu'un, προσφωνεῖν, ὦ, ἦσω, τινά, *Isocr.* Croire quelqu'un sur parole, εἰπόντι πιστεύειν, ω, *Dém.* La parole des anciens était plus fidèle que les serments d'aujourd'hui, λόγοις πιστοτέροις ἐχρῶντο οἱ ἀρχαῖοι ἢ νῦν ὄρκοις, *Thuc.*
- PARONOMASE** (*ad nomen allusio*) παρονομασία, ας, ἡ, *Rhét.*
- PAROS**, île de l'Archipel, célèbre par ses carrières de marbre, Πάρος, ου, ἡ.
- PAROTIDES** (*aurium glandulae*) παρωτίδες, ων, αἱ, *Anat.*
- PAROXYSME** (*irritatio, onis*) παροξυσμός, οὔ, δ, *Méd.*
- PARQUE** (*parca, ae*) πεπρωμένη, εἰμαρμένη, ης, ἡ. Les trois parques, αἱ τρεῖς μοῖραι οὐ κήρες· Κλωθώ, οὐς, Λάχαις, εως, Ἄτροπος, ου, ἡ.
- PARQUER** (*intra septa continere, eo, ou contineri, eor*) περιφράττειν, ττω, ζω, ου περιφράττεσθαι, ομαι.
- PARQUET** (*tessellatum pavementum*) πεποικιλμένον σανίδωμα, ατος.
- PARRAIN** (*qui infantem de sacro fonte suscipit*) ὁ ἀνάδοχος, ου.
- PARRHASIUS**, célèbre peintre d'Ephèse, rival de Zeuxis, Παρρᾶσιος, ἰου· ὁ τοῦ Ζεύξιδος ἀνταγωνιστής, οὔ.
- PARRICIDE** (*parricidium, ii*) πατροκτονία, ου μητροκτονία, ας, ἡ.
- PARRICIDE** (*parricida, ae*) πατροκτόνος, ου μητροκτόνος, ου, δ, ἡ.
- PARSEMER** (*dispergere, go*) διασπείρειν, ρω, ερῶ, *Soph.*
- PART** (*pars, partis*) μέρος, εος, τό, *Dém.* Prendre une chose en bonne part, ἐπὶ τὸ εὐσεβέστερον λαμβάνειν, ἀνω*, τι, *Grég. Naz.* La plupart, οἱ πλείστοι. A part moi, σοι, κατ' ἑμαυτόν, καθ' ἑαυτόν. Mettre à part, ἀναχωρίζειν, ἴζω. De toute part, πανταχόθεν, *Isocr.* De part en part, διαμπερές, *Hom.*
- PARTAGE** (*partitio, onis*) μερισμός, οὔ, δ, *Arist.*
- PARTAGER** (*partiri, ior*) μερίζειν, ἴζω, *Arist.* διανέμειν, ω, *Isocr.* Chemin qui se

- partage en deux routes (*divinium, ii*) διχότομος ὁδός, οὔ, ἡ· ἀμφοδός, ου, ἡ, *Xén.*
- Partager l'avis de quelqu'un, γνώμης μετέχειν τινί, *Plat.*
- PARTANT** (*igitur*) τοιγαροῦν.
- PARTERRE** de fleurs (*florum aureola, ae*) ἀνθῶν πρασιά, ἄς, ἡ. — d'un théâtre (*cavea, ae*) ἔδραφος, εος, τό.
- PARTHENON**, temple de Minerve à Athènes, Παρθενών, ὠνος, δ, *Plut.* vie de Périclès, § XIII.
- PARTI** (*partes, ium*) σύστασις, εως, ἡ. Prendre le parti de quelqu'un, μετὰ τινος εἶναι, εἰμί*. — (*propositum, i*) γνώμη, ης, ἡ. J'ai pris mou parti, δέδοκται μοι. Prendre le parti de l'épée, στρατεύειν, ου στρατεύεσθαι. Tirer parti de quelque chose, χρησιμῶν τι παρέχειν, *Isocr.*
- PARTIAL**, E (*personarum acceptor*) προσωπολήπτης, ου, δ.
- PARTIALITÉ** (*personarum acceptio*) προσωποληψία, ας, ἡ.
- PARTICIPANT**, E (*alicujus rei participes, ipis*) μέτοχος, ου, δ, ἡ, τινός, *Plat.*
- PARTICIPE** (*participium, ii*) μετοχή, ἡς, ἡ. — Voyez le Panhellénisme.
- PARTICIPER** à quelqu'un avantage (*alicujus commodi participem esse*) ὠφελήματος τινος μετέχειν, ἔχω, *fut.* μεθέξω, *Isocr.*
- PARTICULARISER** (*rem particulatim edisserere, o*) τὸ κατὰ μέρος διεξιέναι, ἱημί*, *Luc.*
- PARTICULARITÉ** (*singularis circumstantia*) ἰδία περίστασις, εως.
- PARTICULE** (*particula, ae*) μόριον, ἰου, τό μέρος, ἴδος, ἡ, *Isocr.*
- PARTICULIER**, ÈRE (*peculiaris, e*) ἴδιος, α, ον, *Arist.* Un simple particulier (*privatus homo*) ἰδιώτης, ου, δ, *Dém.* En particulier (*seorsum*) χωρῖς, *Xén.* νόσφιν, *Hom.* S'entretenir avec quelqu'un en —, τινὶ ἰδιολογεῖσθαι, οὔμαι, *Plat.*
- PARTICULIÈREMENT** (*singulariter*) διαφερόντως, *Isocr.* Je l'aime —, τοῦτον ἐξαιρετικῶς ἀγαπῶ.
- PARTIE** (*pars, partis*) μέρος, εος, τό, *Dém.* La partie adverse, τὸ διάφορον, ου, *Den. Hal.* Divisé en deux parties, διμερής, εος, δ, ἡ. Faire une partie de chasse, συνθηρᾶν, ὦ, *Xén.* En partie (*partim*) κατὰ μέρος· τὰ μὲν, τὰ δέ, *Dém.*

PARTIEL, ELLE (*particularis, e*) μερικώς, ἡ, ὄν.
PARTIR (*proficisci, scori*) ἀπέργεσθαι, ομαι· ὀχεσθαι, ομαι, *Isocr.* Il est parti (*abiit, excessit*) ᾤχετο ἀπιών. Partir pour un pays étranger, ἀποδημεῖν, ᾧ, ἴσω.
PARTISAN de quelqu'un (*alicujus fautor, oris*) σπουδαστής, οὔ, δ, τινός. — (*pudlicanus, i*) τελώνης, ου, δ, *Dém.*
PARTITIF, IVE (*dividendo aptus, a, um*) μεριστικός, ἡ, ὄν.
PARTITION (*partitio, onis*) μερισμός, οὔ, δ, *Arist.*
PARTOUT (*ubique*) πανταχοῦ, *Dém.* — (*quocumque*) πανταχόσε. De partout (*undique*) πανταχόθεν. Partout où, ἔπου ποτέ γῆς, *Synés.*
PARURE (*ornatus, us*) κόσμημα, ατος, τό, *Plat.* κόσμος, ου, δ, *Arist.* — de femme (*mulebris mundus*) γυναικείος κόσμος, ου, *Plat.*
PARVENIR (*pervenire, io*) ἀφικνεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.* — aux plus grands honneurs, μεγίστης τιμῆς τυγχάνειν, ἀνω*, *Dém.*
PARVENU, UE. Un nouveau parvenu (*recens ditatus, a, um*) νεόπλουτος, ου, δ, ἡ.
PARVIS d'un temple (*templi atrium, ii*) προπύλαιον, αίου, τό, *Vitr.*
PAS (*passus, gradus, us*) βῆμα, ατος, τό, *Xén.* βαθμός, οὔ, δ. Pas à pas (*pedetentim*) κατά πόδας, βάδην, *Xén.* Qui marche à grands pas, μακροβάμων, ονος, δ. Faire un faux pas, σφάλεσθαι, ομαι. Avoir le pas sur quelqu'un, προϊστάσθαι, αμαι· προέχειν, ω*, τινός, *Isocr.*
PAS, précédé de ne. Je ne veux pas (*nolo*) οὐ θέλω. Pas un (*ne unus quidem*) οὐδεῖς, οὔθεις· μηδεῖς, μηθεῖς, εμία, ἐν.
PASCAL, E. — Voyez PAGES.
PAS-D'ANE (*tussilago farfara, Lin.*) βήχιον, ίου, τό, *Diosc.*
PASQUIN, un bouffon, βομολόχος, ου, δ, *Phil.*
PASQUINADE (*scurrilitas, atis*) βωμολοχία, ας, ἡ, *Plut.*
PASSABLE (*tolerabilis*) ἀνεκτός, ἡ, ὄν.
PASSABLEMENT (*mediocriter*) μετρίως, μέσως, *Dém.*
PASSADE (*transitus, us*) διάβασις, εως, ἡ, *Xén.* A la passade (*obiter*) ἐν παρόδῳ, *Luc.*

PASSAGE (*transitus, us*) διέξοδος, ου, ἡ, *Den. Hal.* δίοδος, ου, ἡ, *Esch.* — (*nauticum portorium, ii*) ναῦλον, πορθημεῖον, εἶσω, τό, *Plut.* Oiseaux de passage (*peregrinae aves, ium*) ξενιζόμενοι ὄρνιθες, ὄν. Les plus beaux passages de l'Iliade, αἱ τῆς Ἰλιάδος κάλλιστα ῥήσεις, εων.
PASSAGER (*vector, oris*) ἐπιβάτης, ου, δ, *Xén.*
PASSAGER, ÈRE (*fluxus, caducus, a, um*) δλιγοχροῖνος, ίου, δ, ἡ· φθαρτός, ἡ, ὄν, *N. Test.*
PASSAGEREMENT (*obiter*) ἐν παρόδῳ, *Luc.*
PASSANT (*viator, oris*) πάροδος, ου, δ, *Sept.*
PASSE. Etre en belle passe, καλῶς πράττειν, ττω, ζω.
PASSÉ, ÈE (*præteritus, a, um*) παρελθλυθώς, υῖα, ὄς, *Isocr.* L'année passée, πέρυσι. Au temps passé, πάλαι, τὸ πρὶν, *Hom.*
PASSE-DROIT (*injustitia, æ*) ἀνομία, ας, ἡ, *Dém.*
PASSEMENT (*textilis tæmia, æ*) ὑφαντός ταινία, ας, ἡ.
PASSE-PARTOUT (*communis clavis*) ἀντικλείς, εἶδος, ἡ, *Clém. Alex.*
PASSE-PASSE. Tours de passe-passe (*præstigiae, arum*) γοητεία, ας, ἡ· γοήτευμα, ατος, τό, *Plut.*
PASSE-PORT (*commeatus, us*) δίοδος, ου, ἡ· ἐφόδιον, ίου, τό, *Xén.*
PASSER (*transire, eo*) διαβαίνειν. — Voyez βαίνω, et toute sa famille, pour exprimer le passage en tout sens, ἀναβαίνειν, προβαίνειν, ὑπερβαίνειν, κ. τ. λ. page 143 du Manuel de la langue Grecque, Paris, 1820. Le temps passe, παρατρέπει δ χρόνος. La beauté passe, μαραινεται τὸ κάλλος. J'en passerai par où vous voudrez, ὅσα βουλομένῳ ἔσται σοι ποιήσω, *Dém.* Il passe pour sage, σοφὸς νομίζεται. Passer à travers un crible, κοσκινίζειν, ἴσω. Passer sa vie dans l'étude, τοῖς λόγοις ἐνδιατρίβειν, ἔω, ψω, *Isocr.* Je passe cela sous silence, ἐῶ ταῦτα λέγειν. Passer bien des fautes à un enfant, ἀμαρτάνοντα παῖδα περιορᾶν, ᾧ. Passer un contrat, συναλλάττειν, ττω, ζω. Passer au fil de l'épée, ξιφοκτονεῖν, ἐῶ-ᾧ,

ήσω. La chose se passe ainsi, τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχει. Se passer de vin, οἴνου ἀπέχεσθαι, ομαι. Qui sait se passer de peu, οὐ à peu, ὀλιγαρχής, εὖς, δ,ή, *Isocr.*

PASSE-RAGE (*lepidium latifolium*, Linn.) λεπίδιον, ἰου, τό, *Colum.* ἰσηρίς, ἰδος, ή, *Plin.*

PASSEREAU (*passer, eris*, m.) στρουθός, οὔ, δ· στρουθίον, ἰου, τό, *Athén.* Deux passereaux ne se vendent-ils pas un sol? οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται, *Matth. X, 29.*

PASSE-ROSE (*alcea rosa*, Linn.) ἀλκέα, ας, ή.

PASSE-TEMPS (*oblectamentum*, i) ἀναψυχή, ής, ή, *Plat.*

PASSEUR d'une rivière (*portitor, oris*), *Virg.* πορθμεύς, εὖς, δ, *Luc.*

PASSE-VELOURS (*amarantus caudatus*, Linn.) ἀμάραντος, ου, δ,ή.

PASSIBLE (*patibilis, e*) παθητός, ή, ὄν, *Arist.*

PASSIF, IVR. Verbe passif (*passivum verbum*) παθητικὸν ῥήμα, ατος, *Gramm.*

PASSION (*passio, onis*) πάθος, εος, τό. (*animi affectus, us, m.*) ἐπιθυμία, ας, ή. Emouvoir les passions (*animos commovere, eo*) τὰ πάθη διακινεῖν, ὦ, *Thuc.* La passion de l'amour, ἐρωτομανία, ας, ή. Avoir la passion des armes, de la gloire, ὀπλομανεῖν, δοξομανεῖν, ὦ, ήσω. Dompter ses passions, τῶν ἐπιθυμιῶν κρατεῖν, ὦ, *Isocr.*

PASSIONNÉ, ÉE, pour la gloire (*gloriæ avidissimus, a, um*) δοξομανής, εὖς, δ,ή.

PASSIONNÉMENT. Aimer quelqu'un — (*aliquem efflictim amare, o*) ὑπεραγαπᾶν, ὦ, τινά, *Hérod.*

PASSIONNER [SE pour quelqu'un ou pour quelque chose, πόθον δεῖνὸν ἔχειν τινός, *Xén.*

PASSIVEMENT (*passivo sensu*) παθητικῶς, *Gramm.*

PASSOIRE (*colum, i*) ἡθμός, οὔ, δ, *Diosc.* Petite — ἡθμάριον, ἰου, τό.

PASTEL (*isatis tinctoria*, Linn.) ἰσάτις, ἰδος, ή.

PASTEUR (*pastor, oris*) ποιμήν, ἐνος, δ, *Plat.* νομεύς, εὖς, δ, *Xén.* Je suis le bon pasteur : le bon pasteur donne sa vie pour ses brebis, ἐγὼ εἰμι δ ποιμήν δ

καλός· δ ποιμήν δ καλός τήν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων, *Jean, X, 11.*

PASTILLE (*pastillus, i*) τροχίσκος, ου, δ, *Cels.*

PASTORAL, E (*pastoralis, e*) ποιμενικός, ή, ὄν, *Phil.* νομειτικός, ή, ὄν, *Plat.* Une pastorale, ποιμενικὸν οὐ βουκολικὸν ἄσμα, ατος.

PASTORALEMENT (*pastorali affectu*) ποιμενικῶς, ποιμενικῇ ἀγάπῃ.

PATACHE (*actuarium navigium, ii*) δλκάς, ἀδος, ή.

PATE (*farina aqua subacta*) σταῖς, ου σταῖς, σταιτός, τό· μᾶζα, ης, ή· πάστη, ης, ή.

PATE, ἀρτόκρεας, ατος, τό, *Pers. VI, 50.* R. ἄρτος, pain, et κρέας, chair.

PATÉE (*turunda, æ*) ψωμός, οὔ, δ, *Athén.*

PATELIN (*palpator, oris*) θῶψ, ωπός, δ· πανούργος, ου, δ,ή.

PATELINAGE (*palpatio, onis*) θῶπευμα, ατος, τό, *Plut.* θωπεία, ας, ή, *Xén.*

PATELINER (*subdole blandiri, ior*) θωπύειν, ω, τινά, *Esch.*

PATÈNE de calice (*calicis patena, æ*) ή τοῦ ποτηρίου λεκάνη, ης.

PATENÔTRE (contr. de *Pater noster*) Κυριακή εὐχή, ής.

PATENT, E. Lettres patentes, βασιλικὸν δίπλωμα, ατος.

PATER, oraison dominicale, τὸ Πάτερ ἡμῶν· Κυριακή εὐχή, ής.

PATÈRE (*patera, æ*) δέπας, αος, τό, *Athén.* — à deux fonds, δέπας ἀμφικύπελλον, *Hom. Il. I, 584.*

PATERNEL, ELLE (*paternus, patrius, a, um*) πατρῶος, ὡά, ὦον· πάτριος, ἰα, ὄν· πατρικός, ή, ὄν, *Dém.*

PATERNELLEMENT (*paterno animo*) φιλοστόργως.

PATERNITÉ (*paternitas, atis*, Bible) πατρότης, ητος, ή.

PATEUX, EUSE (*glutinosus, a, um*) κολλώδης, εος, δ,ή.

PATHÉTIQUE. Un orateur pathétique (*orator in affectibus potentissimus*) παθητικὸς ῥήτωρ, ορος.

PATHÉTIQUEMENT, παθητικῶς.

PATHOGNOMONIQUE (*morbum designans*) παθογνωμονικός, ή, ὄν.

PATHOLOGIE (*tractatus de morbis*) παθολογία, ας, ή.

PATHOLOGIQUE, παθολογικός, ή, όν. R. πάθος, souffrance, et λόγος, discours.

PATHOS (*ampullæ, arum*) πάθος, εος, τό, *Rhét.* — Voyez PHÉBUS.

PATIBULAIRE. Fourches patibulaires (*patibulum, i*) σταυρός, οὔ, δ· κύφων, ωνος, δ, *Arist.*

PATIENCEMENT (*patienter*) υπομονητικῶς, καρτερικῶς, ἀνεκτῶς, *Dém.*

PATIENCE (*patientia, æ*) υπομονή, ἦς, ή, *N. Test.* καρτερία, ας, ή, *Dém.* καρτέρησις, εως, ή, *Plat.* Prendre patience, καρτερεῖν, ὦ, ήσω. Les fruits de l'esprit sont la charité, la joie, la paix, la patience, etc. δ δὲ κάρπος τοῦ πνεύματος, ἔστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, κ. τ. λ. *Paul, Gal. V, 22.*

PATIENCE (*rumex patientia, Linn.*) τὸ λάπαθον, οὔ, *Diosc.*

PATIENT, **E** (*paliens, entis*) υπομονητικός, ή, όν, *Bas.* — dans les travaux, πόνων καρτερικός, ή, όν, *Xén.*

PATIENTER (*patientia uli, or*) εὔ μάλα τλημόνως τι ὑπομένειν, ω, *Elie.*

PATINS, pour glisser sur la glace, σεσηθρωμένα ὑποδήματα, ων.

PATIR (*patis, ior*) πάσχειν, πάσχω*, *Isocr.*

PATIS. — Voyez PATURAGE.

PATISSERIE (*cupedia, orum*) πέμμα, ατος, τό, *Plut.*

PATISSIER (*cupedinarius, ii*) πεμματουργός, οὔ, δ.

PATOIS, χωριατική διάλεκτος, ου, ή, *Il ne faut pas confondre ce mot avec jargon, qui est un langage corrompu, rempli de solécismes et de barbarismes. Un patois est un dialecte de province, usité principalement dans les campagnes. Parmi les différents patois de France, le Languedocien se distingue par sa douceur, et en même temps par son énergie; il est visiblement dérivé du Latin, et semble tenir le milieu entre le Français et l'Espagnol. Goudouli a su l'embellir des charmes de la poésie.*

PATRE (*pecuarius, ii*) νομέυς, έως, δ, *Xén.*

PATRIARCAL, **E**, πατριαρχικός, ή, όν.

PATRIARCAT, πατριαρχία, ας, ή.

PATRIARCHE, πατριαρχής, ου, δ. R. πατήρ, père, et ἀρχή, puissance.

PATRICE (*patricius, ii*) πατρίκιος, ίου, δ.

PATRICIEN, **ENNE** (*patricius, cia*) εὔπατρης, ιδος, δ, ή.

PATRIE (*patria terra*) πατρίς, ίδος, ή, *Dém.* πάτρα, ας, ή, *Hom.* Qui aime sa patrie, φιλόπατρης, ίδος, δ, ή. L'augure le plus favorable (répond Hector à Polydamas), c'est de combattre pour la défense de sa patrie (*hoc valet augurium, patriam defendere dextra*) εἷς οἰωνός ἀριστος, ἀμύνεσθαι (ου ἀμύνασθαι) περι πάτρης, *Hom. Il. XII, 245.*

PATRIMOINE (*patrimonium, ii*) πατρώα οὐσία, ας, *Luc.* Dépenser tout son patrimoine, τὴν πατρώαν οὐσίαν ἀναλίσκειν, σκω, *Dém.*

PATRIMONIAL, **E** (*paternus, a, um*) πατρώως, ώα, ὦν, *Dém.*

PATRIOTE (*patriæ amans, c.*) φιλόπατρης, ίδος, δ, ή.

PATRIOTIQUE, πατριωτικός, ή, όν.

PATROCLE, compagnon d'Achille, Πάτροκλος, ου, δ.

PATRON, **ONNE** (*patronus, i*) πάτρων, ωνος, δ. — d'un navire, ναύκληρος, ου, δ, *Plut.* — (*exemplar, aris*) ἀρχέτυπον, ου, τό.

PATRONYMIQUE (*a patre denominatus*) πατρωνυμικός, ή, όν, *Gramm.*

PATROUILLE (*vigilum excubiæ, arum*) νυκτοφυλάκησις, εως, ή, *Dém.* Faire la patrouille (*excubias agere, o*) φυλακὰς φυλάττειν, ττω, *Plut.*

PATTE (*pes, pedis, m.*) ποῦς ου πούς, ποδός, δ. — d'écrevisse (*forfex, icis, f.*) χηλή, ἦς, ή, *Arist.* Oiseau qui a la patte comme celle de l'oie (*palmipes, edis*) στεγανόπους, οδος, δ, ή.

PATURAGE (*pascua, orum*) νομός, οὔ, δ, *Arist.* βόσκημα, ατος, τό, *Plut.*

PATURE (*pastus, us*) νομή, ἦς, ή, *Xén.* — (*pabulum, i*) χιλός, οὔ, δ· βορά, ἄς, ή. Donner de la pâture, χιλοῦν, ὀι-ῶ, *Xén.* La pâture spirituelle, ή πνευματική τροφή, ἦς.

PATURER (*pasci, scor*) βόσκεσθαι, ομαι· νέμεσθαι, ομαι, *Pind.*

PATURON (*suffrago, inis*) μεσοκόνιον, ίου, τό, *Hipp.*

PAUL, ου SAUL, Παῦλος, ου Σαῦλος, ου, δ. — Saul, Saul, pourquoi me persécutes-tu? Σαῦλε, Σαῦλε (en hébreu Σαούλ,

Σαούλ), τί με διώξεις; *Act. des Ap.* IX, 4.

PAULO-POST-FUTUR, μετ' ὀλίγον μέλλων, οντος, *Gramm.* — « *La signification de ce temps (dit le savant d'Ansse de Vil-loison) si mal à propos imaginé par les Grammairiens, est la même que celle du simple futur, sans aucune distinction.* »

PAUME de la main (*palma, vola, æ*) παλάμη, ης, ἡ. Zénon comparait la rhétorique à la main ouverte (à la paume de la main), et la dialectique à la main fermée (au poing) ὁ Ζήνων τὴν μὲν ῥητορικὴν τῇ παλάμῃ, τὴν δὲ διαλεκτικὴν τῷ κονδύλῳ ἀπέπεικαζεν.

PAUME. Le jeu de paume (*pilæ ludus, i*) σφαίρισσις, εως, ἡ, *Arist.* Jouer à la paume, σφαιρίζειν, ἴζω, *Plut.* Le lieu où l'on y joue, σφαιριστήριον, ἴου, τό, *Athén.*

PAUPIÈRE (*palpebra, æ*) βλέφαρον, ου, τό, *Diosc.* q.d. τὸ τῶβ βλέπους φᾶρος, le manteau de la vue.

PAUSANIAS, capitaine ou historien, Πausανίας, ου, δ.

PAUSE (*interposita mora, æ*) παῦσις, εως, ἡ· παῦλα, ης, ἡ· ἀνάπαυλα, ης, ἡ.

PAUVRE (*pauper, eris, c.*) πένης, ητος, ὁ, ἡ, *Dém.* πενιχρός, ἄ, ὄν, *Aristide.* C'est un bien pauvre homme, φαῦλός ἐστι καὶ οὐτιδανός. Le pauvre homme! φεῦ τοῦ ἀνδρός! *Xén.*

PAUVREMENT. Vivre fort pauvrement, πένεσθαι, ομαι, *Théogn.*

PAUVRET, ETTE (*pauperculus, a*) πενιχρός, ἄ, ὄν, *Aristide.*

PAUVRETÉ (*paupertas, atis*) πενία, ας, ἡ· ἀπορία, ας, ἡ· ἔνδεια, ας, ἡ, *Dém.* Bien des méchants vivent dans l'opulence, et beaucoup de gens honnêtes dans la pauvreté,

Πολλοί τοι πλουτοῦσι κακοί, ἀγαθοὶ δὲ κένονται. *Théognis.*

PAVANER [*Se (superbe incedere, do)* ἀκροβατεῖν, ὦ.

PAVÉ (*pavimentum, i*) λιθόστρωτον, ου, τό. Disputer à quelqu'un le haut du pavé, περὶ τῶν πρωτείων ἀμιλλᾶσθαι, ὦμαι, τινί.

PAVER (*pavire, io*) λίθοις στρωνύναι, ῶμαι, *fut.* στρώσω.

PAVEUR (*pavimentorum structor, oris*) ὁ τὰς ὁδοὺς λίθοις στρωννύων, οντος.

PAVILLON (*tentorium, ii*) σκηνή, ῆς, ἡ, *Xén.* — (*vexillum, i*) σημεῖον, ου, τό, *Thuc.* —, *tour de lit*, κωνοπέριον, ου, τό. Baisser —, τὸ προτέρημά τινος δημολογεῖν, ὦ.

PAVOIS (*majus scutum, i*) μεῖζων ἀσπίς, ἰδος, ἡ.

PAVOT (*papaver somniferum, Linn.*) μήκων, ὠνος, ὁ, *Diosc.* Tête de —, κώδεα, ας, ἡ.

PAYABLE (*solvendus, a, um*) λυτέος, ἑα, ἔον· ἀποδόσιμος, ου, ὁ, ἡ.

PAYE ou **PAIE** (*stipendium, ii*) μισθός, οῦ, ὁ. Priver les soldats de quinze mois de paye, ἀποστερεῖν τοὺς στρατιώτας τὸν μισθὸν πεντεκαίδεκα μηνῶν, *Isocr.*

PAYEMENT ou **PAIEMENT** (*aeris solutio, onis*) χρημάτων ἀπόδοσις, εως, ἡ, *Isocr.*

PAYER (*pendere, do; solvere, vo*) ἀργύριον ἀποτιεῖν, ὦ, σω, *Isocr.* — ses dettes, τὰ ὀφλήματα ἐκτίειν, ὦ, *Luc.* Il n'a pas de quoi payer (*non est solvendo*) οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἡ ἔκτισις, *Arist.* Payer de sa personne, βυφοκινδυνεῖν, ὦ. Tu me le payeras (*dabis, improbe, pœnas*) ποιητὴν ἔμοι τίσεις, *Batrachom.* 98. Payer quelqu'un en même monnaie (*par pari te ferre*) τὴν ἴσην μετρεῖν, ὦ, *Paul.*

PAYEUR (*diribitor, oris*) ταμίαις, ου, ὁ, *Plut.*

PAYS (*regio, onis*) χώρα, ας, ἡ, *Dém.* χῶρος, ου, ὁ. Qui est du même pays, ὁμόφυλος, ου, ὁ, ἡ.

PAYSAGE. Un paysage agréable, ἡ τερπνὴ τῶν ἀγρῶν συνοψία, εως.

PAYSAN, ANNE (*rusticus, ca*) χωρίτης, ου, ὁ· χωρίτις, ἰδος, ἡ.

PÉAGE (*portorium, ii*) τελωνεῖον, ου, τό.

PÉAGER (*portitor, oris*) τελώνης, ου, ὁ, *Dém.*

PEAU (*cutis, pellis, f.*) avec la chair, δέρμα, ατος, τό. La pellicule qui recouvre la peau, ἐπίδερμιάς, ἰδος, ἡ.

PEAUSSIER (*coriarius, ii*) βυρσοδέψης, ου, ὁ, *Arist.*

PECCADILLE (*levior noxa, æ*) ἐλάχιστον ἀμάρτημα, ατος.

PÊCHE (*persicum malum, i*) περσικὸν μήλον, ου, *Diosc.*

PÊCHE (*piscatus, us*) ἀλιευτική, ῆς, ἡ,

Opp. — à la ligne, ἀγκιστρεία, ας, ἡ, *Arist.*
ÉCHÉ (*peccatum*, *i*) ἀμάρτημα, ατος, τό· ἁμαρτία, ας, ἡ, *Dém.* — *Voyez*
BÉNITIÈRE.

ÉCHER (*peccare*, *o*) ἀμαρτάνειν, άνω, *Dém.* — contre les dieux, — εἰς Θεούς, *Isocr.* — contre la loi, παρανομεῖν, ὦ, *Arist.* Toutes les fois que les hommes pèchent par ignorance, je regarde leurs fautes comme indépendantes de leur volonté, ὅποσα δὲ ἀγνοία ἀνθρωποὶ ἐξαμαρτάνουσι, πάντα ἀκούσια ταῦτ' ἔγωγε νομίζω, *Xén. Cyrop. Liv. III (page 30 de notre édition Grecque et Latine.)*

ÉCHER (*amygdalus persica*, *Linn.*) περσική μηλέα, ας, *Theophr.*

ÉCHER (*piscari*, *or*) ἀλιεύειν, ω, σω, *Luc.* — à la ligne, ἀγκιστρεύειν, ω.

ÉCHEUR, PÉCHERESSE (*peccator*, *trix*) ἁμαρτωλός, οῦ, δ, ἡ, *N. Test.*

ÉCHEUR (*piscator*, *oris*) ἀλιεύς, έως, δ, *Plut.* ἰχθύος ἀγρευτήρ, ἦρος, δ, *Theocr. Id. XXI, 6.*

PECTORAL (*pectorale*, *is*) περιστήθιον, ίου, τό, *Sept.*

PECTORAL, *E.* Tisane pectorale, βηχική πτισάνη, ης.

ÉCULAT (*peculatus*, *us*) τὸ τοῦ δημοσίου κλέμμα, ατος.

ÉCULE (*peculium*, *ii*) ἰδιόκτημα, ατος, τό· τὰ ἴδια, ίων, *Dém.*

ÉCUNE (*pecunia*, *æ*) ἀργύριον, ίου, τό, *Dém.*

ÉCUNIAIRE (*pecuniarius*, *a*, *um*) χρηματικός, ἡ, ὄν.

ÉCUNIEUX, EUSE (*pecuniosus*, *a*, *um*) πολυχρήματος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

PÉDAGOGIE (*puerorum institutio*) παιδαγωγία, ας, ἡ.

PÉDAGOGIQUE, παιδαγωγικός, ἡ, ὄν. *R.* παῖς, παιδός, *et* ἄγειν, ἄγω.

PÉDAGOGUE (*puerorum institutor*) παιδαγωγός, οῦ, δ, *Plut.*

PÉDANT, E (*insulsus litterator*, *oris*) ἀπειρόκαλος, ου, δ, ἡ· γραμματοκύφων, ωνος, δ, *Dém.*

PÉDANTERIE (*insulsa eruditio*, *onis*) μωροσοφία, ας, ἡ.

PÉDANTESQUE, παιδοτριβικός, ἡ, ὄν.

PÉDANTESQUEMENT, παιδοτριβικῶς.

PÉDESTRE. Une statue pédestre (*pedestris statua*) πεζόν ἄγαλμα, ατος.

PÉDICULAIRE. Maladie pédiculaire (*pedicularis morbus*, *i*) φθειρίσσις, εως, ἡ. Avoir cette maladie, φθειριῶν, άω-ῶ, *Laërce.*

PÉDICULE (*pediculus*, *i*) ποδίον, ίου, τό· ποδάριον, ίου, τό, *Arist.*

PÉDONCULE, ποδάριον, ίου, τό· μίσχος, ου, δ, *Bolan.*

PÉDOTOPIHIE (*puerorum educatio*) παιδοτροφία, ας, ἡ.

PÉGASE, cheval ailé, Πήγασος, ου, δ. *R.* πηγή, *fons.*

PEIGNE (*pecten*, *inis*, *m.*) κτεῖς, κτενός, δ, *Athén.*

PEIGNER (*pectere*, *cto*, *xui* ou *xi*) κτενίζειν, ἴζω, *Hér.*

PEINDRE (*pingere*, *depingere*, *go*, *xi*) γράφειν, φω, ψω, *Hérod.* ζωγραφεῖν, ὦ, ἦσω, *Plat.* Peindre les caractères, les mœurs, ἠθοποιεῖν, ὦ, ἦσω.

PEINE (*pæna*, *æ*) ποινή, ἦς, ἡ, *Xén.* τιμωρία, ας, ἡ, *Dém.* — (*dolor*, *oris*) ἄλγος, εος, τό· λύπη, ης, ἡ, *Dém.* — (*labor*, *oris*) πόνος, ου, δ, *Dém.* κάματος, ου, δ, *Hér.* Se donner beaucoup de peine, πένεσθαι, ομαι. — (*difficultas*, *alis*) δυσχέρεια, ας, ἡ· δυσκολία, ας, ἡ, *Dém.*

Avec peine, à peine (*ægre*, *vix*) χαλεπῶς, μόλις ου μόγις, *Isocr.*

PEINER (*dolore adficere*, *io*) λυπεῖν, ὦ, τινά, *Isocr.* Peiner ou se peiner (*malum laborare*, *o*) πένεσθαι, ομαι· πονεῖν, ὦ, ἦσω· κάμνειν, μνω, καμῶ, κέκμηχα, *Aristoph.*

PEINTRE (*pictor*, *oris*) γραφεύς, έως, δ, *Isocr.* ζωγράφος, ου, δ, *Plut.*

PEINTURE (*pictura*, *æ*) γραφή, ἦς, ἡ, *Luc.* ζωγραφία, ας, ἡ, *Phil.* — (*vidua descriptio*, *onis*) ὑποτύπωσις, εως, ἡ, *Rhét.*

PÉKIN OU PÉ-KING, ville de la Chine, dont le nom signifie Cour du Nord, comme celui de Nan-King signifie Cour du Midi.

PELADE (*capillorum defluvium*, *ii*) ἀλωπεκία, ας, ἡ.

PELÉ, ÈE (*depilis*, *e*) ἄβριξ, τριχος, δ, ἡ, *Clém. Alex.*

PELE-MÈLE (*confuse*, *perturbate*) συγχυμένως, *Plut.* ἀκατατάκτως, *Isocr.*

PELER (— *par anagramme* de λέπειν, comme forme de μορφή) λέπειν, πω, ψω, *Athén.*

PÉLERIN, INE (*pious viator*) εὐσεβῆς ὁδοιπόρος, ου, δ, ἡ.
PÉLERINAGE (*pia peregrinatio, onis*) ὁσία ὁδοιπορία, ας.
PÉLICAN (*pelecanus onocrotalus, Cuv.*) πελεκάν, ἄνος, δ. R. πέλεκυς, *securis*.
PÉLION, montagne de Thessalie, Πήλιον, ἴου, τό, *Eur. Médée, 5*.
PELLISSE (*pellita vestis, is*) διφθέρα, σισύρα, ας, ἡ, *Longus*.
PELLE de bois (*ligneae pala, æ*) ξυλλίνη σκαπάνη. — à feu (*batillum, i*) πύραυνον ου πύραυνος, ου.
PELLETÉRIE (*pelles, ium*) διφθέραι, ὦν, αί.
PELLETIER (*pellio, onis, m.*) διαφθεροπόλης, ου, δ· βυρσοδέφης, ου, δ, *Aristoph.*
PELLICULE (*pellicula, æ*) δερμάτιον, ἴου, τό.
PÉLOPIDAS, général Thébain, Πελοπίδας, ἴδα, δ.
PÉLOPONNÈSE (*Pelopis insula*) Πελοπόννησος, ου, ἡ.
PÉLOPS, fils de Tantale et roi de Phrygie, Πέλοψ, οπος, δ. *Hom. Il. II, 105*.
PELOTE de laine (*laneus glomus, laneum glomer* ou *glomus, eris*) ειρινέα ἀγαθίς, ἴδος, *Hésych.*
PELTON de fil (*linti glomus* ou *glomer, eris*) λινέα ἀγαθίς, ἴδος, *Hésych.* — de gens de guerre (*manipulus, i*) λόχος, ου, δ, *Thuc.*
PELTONNER (*glomerare, o*) στρομβοῦν, ὦν, ὦσω.
PELOUSE (*gramineus campus, i*) λειμᾶς, ἀδος, ἡ.
PELU, UE. Patte pelue (*velerator, oris*) πανοῦργας, ου, δ, ἡ.
PELUCHE (*lanugo, inis*) χνόος, ου, *contr.* χνοῦς, οὔ, δ, *Poll.*
PELUCHEUX, EUSE (*lanuginosus, a, um*) χνούδης, εος, δ, ἡ, *Théophr.*
PELURE de fromage (*casei crusta, æ*) ἡ τοῦ τυροῦ πλάξ, ἀκός· τὸ λέπισμα, ατος.
PÉNAL, E (*pœnalis, e*) τιμωρητικός, ἡ, ὄν· ποίνιμος, ου, δ, ἡ, *Soph.*
PÉNATES (*dii penates, ium*) οἱ ἐφέστιοι Θεοί, ὦν.
PENCHANT (*declivitas, atis*) τὸ κἀταντες, εος. Etre sur le penchant ou sur le dé-

clin de l'âge, παρακμάζειν, ἀζω, *Plut.* — (*propensio, onis*) προθυμία, ας, ἡ· ἐπιβρέπεια, ας, ἡ, *Chrys.*
PENCHANT, E (*declivis, e*) κἀτάντης, εος, δ, ἡ· καταδρεπής, εος, δ, ἡ.
PENCHEMENT (*inclinatio, onis*) ἔγκλισις, εως, ἡ, *Arist.*
PENCHER le corps (*corpus inclinare, o*) τὸ σῶμα ἀποκλίνειν, ω, *Arist.* — (*deorsum vergere, go*) καταβρέπειν, πω, ψω. — du côté de la douceur, πρὸς τὴν πραότητα ἐγκλίνεσθαι, ομαι, ου συντείνειν, τείνω*, *Arist.* Se pencher pour mieux voir, κύπτειν, ου παρακύπτειν, πτω, ψω, *Aristoph.*
PENDABLE. Un cas pendable (*capitalis crimen, inis*) θανατικὴ δίκη, ης, *Plut.* N'est-ce pas un cas pendable? ταῦτα ὄητ' οὐκ ἀγχόνῃ; *sous-ent.* ἐστὶ, *Aristophane.*
PENDANT toute l'année (*totum per annum, ou toto anno*) δι' ὅλου ἔτους. Pendant toute sa vie, δι' ὅλης αὐτοῦ ζωῆς. Pendant l'hiver, χειμῶνος ὥρα. Pendant une nuit délicieuse, ἀμβροσίην διὰ νύκτα, *Hom. Il. II, 57*, ou νύκτα δι' ἀμβροσίην, *Od. XV, 8*. Pendant qu'il en est temps (*dum tempus est*) ἕως καιρός ἐστι, *Dém.* ἐν ᾧ, μέσφα, ὄρα, *Hom.*
PENDANT, E. Un chien qui a les oreilles pendantes (*flaccus canis, ou flaccidis auribus*) ὁ κύων ὁ τὰ ὦτα καταβάλλον, οντος.
PENDANTS d'oreilles (*inaures, ium*) ἐνώτια, ἴων, τά, *Elien.* ἔρματα, ὦν, τά, *Hom. Od. XVIII, 296*.
PENDARD (*furcifer, eri; suspendio dignus*) παγκάκιστος, ου. — ὦ παγκάκιστε, κ. τ. λ. *Eur. Médée, 471*.
PENDRE (*suspendere, do*) αἰωρεῖν, ὦ, *Dém.* κρεμᾶν, ὦ, τὶ ἐκ τινος, *Arist.* — quelqu'un, τινὰ βρόχῳ ἀναρτᾶν, ἀω-ῶ, *Hér.* Se pendre, πνίγεσθαι, ομαι. Va te faire pendre (*abi hinc in malam crucem, Tér.*) ἔρρ' ἐς κόρακας! Dire de quelqu'un pis que pendre, λίαν βλασφημεῖν, ὦ, περί τινος, *Dém.*
PENDRE (*pendere, eo, pependi*) κρεμᾶσθαι, ὦμαι, ἀπό τινος, *Luc.*
PENDU, UE, en l'air (*pendulus, a, um*) ἐκκρεμής, εος, δ, ἡ, *Hér.*
PENDULE, *masc.* ἐκκρεμῆς ὥρολογίου στό

λος, ου, ου κρεμάστρα, ας, ἡ. —, *fém.*
 ἔκκρεμῆς ὠρολόγιον, ἰου.
PÈNE de seiture (*pessulus*, *i*) μοχλίον,
 ἰου, τό, *Luc.*
PÉNÉLOPE, épouse d'Ulysse et mère de
 Télémaque, Πηνελόπη, ἡς, ἡ.
PENÉTRABLE (*penetrabilis*, *e*) διάπορος,
 ου, ὁ, ἡ· διαβατός, ἡ, ὄν.
PÉNÉTRANT, *E.* Esprit pénétrant (*mens*
sagax) ἀγγίνοια, ας, ἡ, *Longin.*
PÉNÉTRATION. Qui a beaucoup de péné-
 tration, ἀγγίνοιος, ου, ὁ, ἡ, *Xén.*
PÉNÉTRÉ, *EE*, de joie, de douleur (*lætitia*
perfusus, *a*; *dolore percitus*, *a*) πάσας
 ἡδόμενος ἡδονάς, *Plat.* περιώδυνος, ου,
 ὁ, ἡ, *Dém.*
PÉNÉTRER (*penetrare*, *o*) διαπείρειν, ω.
 — dans le pays ennemi, πολεμίαν χώραν
 ἐξικνεῖσθαι, οὔμαι, *Hér.* εἰσβάλλειν, ω*,
Xén. Πενετρῆσαι τοὺς δόλους, οἱ ἐπὶ
 τινός, βουλεύματα προαισθάνεσθαι, ομαι,
Dém.
PÉNIBLE (*laboriosus*, *a*, *um*) πολύπονος,
 ἐπίπονος, ου, ὁ, ἡ, *Isocr.*
PÉNIBLEMENT (*operose*) ἐπιπόνως, *Isocr.*
 διαπόνως, πολυπόνως, *Plut.*
PENIL (*pubes*, *is*, *f.*) ἡβη, ἡς, ἡ, *Anat.*
PENINSULE (*peninsula*, *æ*) χερβρόνησος ου
 χερσονήσος, ου, ἡ, *Geogr.*
PÉNITENCE (*penitentia*, *æ*) μετάνοια, ας,
 ἡ, *Plut.* μεταμέλεια, ας, ἡ, *Phil.* μετά-
 γνωσις, εως, ἡ, *Isocr.* Faire pénitence,
 μεταμέλειαν ποιῆσθαι, οὔμαι, *Dém.* In-
 fliger une —, τιμωρεῖν, ὦ, *Isocr.* Les
 sept psaumes de la pénitence, οἱ ἐπὶ τὰ
 μετανοητικοὶ ψαλμοί, ὦν.
PÉNITENT, *E.* μετανοῶν, οὔσα.
PENNE (*penna*, *æ*) πτερόν, οὔ, τό,
Luc.
PENSÉE (*viola tricolor*, *Linn.*) τρίχρωμον
 ἴον, ου.
PENSÉE (*cogitatio*, *onis*) νόος, *contr.* νοῦς,
 οὔ, ὁ, *Plat.* νόημα, ατος, τό· νόησις,
 εως, ἡ, *Arist.* ἔννοια, ας, ἡ· λογισμός,
 οὔ, ὁ, *Dém.* διάνοια, ας, ἡ· διάνοημα,
 ατος, τό, *Isocr.*
PENSER, *poétiq.* — *Voyez* PENSÉE.
PENSER (*cogitare*, *o*) ἐννοεῖν, ἔω, *Plat.*
 — à quelque chose, ἐνθυμεισθαι, οὔμαι,
 τινός, *Xén.* τι, *Isocr.* διανοεῖν, ἔω, τι,
Luc. λογιζεσθαι, ομαι, τι, *Dém.* — en
 soi-même (*secum reputare*) σκοπεῖν παρ'

ἑαυτοῦ, *Dém.* Il a pensé mourir (*parum*
abfuit quin moreretur) παρὰ μικρὸν ἤλθεν
 ἀποθανεῖν, *Isocr.*

PENSIF, *IVE* (*cogitabundus*, *a*, *um*) σύν-
 νοιος, ου, ὁ, ἡ, *Isocr.* φροντιστικός, ἡ, ὄν,
Theophr.

PENSION annuelle (*annua pensio*, *onis*)
 ἐπετήσιος ἔκτισις, εως. — de jeunes ἑτο-
 λιοι, παιδαγωγεῖον, εἰου, τό, *Dém.*

PENSIONNAIRE, ὁ τὸν μισθὸν ἐκτίνων ου
 λαμβάνων.

PENSUM (*pensum*, *i*) τεταγμένον, ου, τό,
Plut. —, μαθητοῦ τιμωρία, ας, ἡ.

PENTACORDE (*quinque chordas habens*)
 πεντάχορδος, ου, ὁ, ἡ.

PENTAGON (*quinque angulis constans*)
 πεντάγωνος, ου, ὁ, ἡ.

PENTAMÈTRE (*quinque pedum versus*)
 πεντάμετρος, ου, ὁ, ἡ.

PENTATEUQUE (*quincuplex constructio*)
 πεντάτευχος, ου, ὁ. — *En hébr.* thorah,
lex.

PENTATHLE (*quincuplex certamen*) πέντ-
 αθλον, ου, τό.

PENTE (*declivitas*, *atis*) τὸ κἀταντες, εως.
 — (*propensio*, *onis*) προθυμία, ας, ἡ·
 ἐπιβρέπεια, ας, ἡ, *Chrys.*

PENTECÔTE (*quingagesima dies*) πεντη-
 κοστή ἡμέρα, ας.

PENTHÉE, roi de Thèbes, Πενθεύς,
 εως, ὁ.

PENULTIÈME syllabe (*penultima syllaba*)
 παραλήγουσα συλλαβή, ἡς, *Gramm.*

PÉNURIE (*penuria*, *æ*) ἔνδεια, ας, ἡ,
Isocr. ἀπορία, ας, ἡ, *Dém.*

PÉRIE, ἡ τῶν στρουῶν γλωσσαλαγία, ας.

PÉRIER (*pipire*, *io*; *pipilare*, *o*) πιπίζειν,
 ἴζω, *Aristoph.*

PEPIN de raisin (*acini nucleus*, *i*) γίγαρτον,
 ου, τό, *Sept. Nombres*, VI, 4. Qui n'a pas
 de pepins, ἀγίγαρτος, ου, ὁ, ἡ.

PÉPINIÈRE (*seminarium*, *ii*) φυτευτήριον,
 ἰου, τό, *Theophr.*

PERTIQUE (*concoquendo aptus*) πεπτικός,
 ἡ, ὄν.

PERÇANT, *E.* Qui a la vue perçante,
 ὀξυδερκής, εὐδρακής, εως, ὁ, ἡ, *Soph.*
 Qui a l'esprit perçant, ἀγγίνοιος, ου, ὁ, ἡ,
Xén.

PERCE. Mettre en perce une pièce de vin
 (*dolium relinere*, *lino*, *levi*) κίθον ἀνοί-
 γειν, γω, ξω, *Plut.*

PERCE-FEUILLE (*bupleurum rotundifolium*, Linn.) βούπλευρον, ου, τό.
PERCE-MOUSSE (*polytrichum commune*, Linn.) πολύτριχον, ου, τό.
PERCE-NEIGE (*galanthus nivalis*, Linn.) γάλανθος, ου, δ.
PERCEPTEUR des contributions, δ τῶν εἰσφορῶν συλλογέας, ἑως.
PERCEPTIBLE (*qui percipi potest*) νοητός, ἡ, ὄν.
PERCEPTION des impôts, ἡ τῶν εἰσφορῶν εἰσπραξίς, ἑως. — (*intellectus, us*) κατάληψις, ἑως, ἡ, *Thuc.*
PERCHER (*forare, o; perfodere, io*) τρυπᾶν, ᾧ, *Luc.* τιτᾶν, τιτράναι, τιτράναι, *fut.* τρήσω. — un mur, τοιχωρυχεῖν, ᾧ, *Arist.* — l'avenir, τὸ μέλλον προβλέπειν, πω, ψω. Les dents percent à cet enfant, τοῦτο βρέφος ὀδοντιᾶ, ὀδοντοφυεῖ, *Hipp.*
PERCEVOIR (*percipere, io*) καταλαμβάνειν, ου, *Phil.* — les deniers publics, δημοσία ἀργυρολογεῖν, ᾧ.
PERCHE (*perca fluviatilis*, Cuv.) πέρκη, ης, ἡ, *Arist.*
PERCHE (*pertica, æ*) κάμαξ, ακος, ἡ, *Luc.* — d'oiseleur (*ames, itis*, *Hor. vari, orum*, *Lucain*) ἰξευτικὸς κάλαμος, ου· στάλικες, ων, αἰ. — d'arpenteur, *decamètre*, δεκάμετρον, ου, τό. — *Voyez MÈTRE.*
PERCHER. Se percher sur un arbre (*arbore insidere, eo, sedi*) δένδρῳ ἐφέζεσθαι, ομαι, *Hom. II. III, 152.*
PERCLUS, USE (*membris captus, a*) παραλυτικός, ἡ, ὄν.
PERÇOIR (*terebrā, æ*) τέρετρον, ου, τό· τρύπανον, ου, τό, *Athén.*
PERCUSSION (*percussio, onis*) πληγή, ἧς, ἡ, *Dém.* πλῆξις, ἑως, ἡ, *Gal.*
PERDITION (*perditio, onis*) ἀπώλεια, ας, ἡ. Nul d'eux n'a péri, si ce n'est le fils de perdition, οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, *Jean, XVII, 12.*
PERDRE (*perdere, o; amittere, o*) ἀποβάλλειν, ω*, *Xén.* ἀπολλύναι, υμι, *Chrys.* — (*corrumpere, po*) διαφθείρειν, ρω, *Plat.* Perdre son crédit, χάριτος ἐκπίπτειν, πίπτω*, *N. Test.* Perdre courage, ἀθυμῆσθαι, οῦμαι, *Isocr.* Perdre connaissance, λειποθυμεῖν, ᾧ. Se perdre

(*perire, eo*) ἀπόλλυσθαι, υμαι. — (*a via aberrare, o*) τῆς ὁδοῦ ἀμαρτάνειν, ω, *Arist.*
PERDREAU (*junior perdix, icis*) περδίχιον, ἰου, τό.
PERDRIX (*tetrao perdix, Cuv.*) πέρδιξ, υκος, δ, ἡ, *Arist.*
PERDU, UE. Tout est perdu (*actum est*) πέρωται. Je suis perdu, ὀλωλα, *Anacr.* Moments perdus, heures perdues (*horæ succisivæ*, *Cic.*) ὄραι σχολάζουσαι. À corps perdu (*omni impetu*) πανσυδίη, *Hom. II. II, 12.*
PERE (*pater, tris*) πατήρ, τέρος-τρός, *Dém.* — adoptif, πατήρ ποιησάμενος, *le même.* — de famille, οἰκοδεσπότης, ου, ὁ, *Plut.* Pères conscrits, πατέρες συγγεγραμμένοι, *le même.* Qui aime son père, φιλοπάτωρ, ορος, δ, ἡ. Privé de son père, ἀπάτωρ, ορος, δ, ἡ. Tenir de son père, lui ressembler, l'imiter (*patrissare, sso*, *Tér.*) πατρῶζειν, ὠζω, *Hérod.*
PERÉGRINATION (*peregrinatio, onis*) ἀποδημία, ας, ἡ, *Dém.*
PEREMPTION d'instance, ἐρημοδίχιον, ἰου, τό, *Ulp.*
PEREMPTOIRE (*peremptorius, ia, ium*) ἀποφαντικός, ἡ, ὄν· ἀναντιρρήτος, ου, δ, ἡ, *Plut.*
PEREMPTOIREMENT (*decretorio modo*) ἀναντιρρήτως.
PERFECTION (*perfectio, onis*) τελειότης, ητος, ἡ, *Arist.*
PERFECTIONNEMENT, τελείωμα, ατος, τό· τελείωσις, ἑως, ἡ, *Arist.*
PERFECTIONNER (*perficere, io*) τελειοῦν, ᾧ, ὠσω· ἐπιτελεῖν, ἑω, ἔτω, *Isocr.*
PERFIDE (*perfidus, a, um*) ἀπιστος, ου, δ, ἡ· παράσπονδος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
PERFIDEMENT (*perfidiose*) ἀπίστως, *Dém.*
PERFIDIE (*perfidia, æ*) ἀπιστία, ας, ἡ, *Dém.*
PERFORER (*perforare, o*) διατρέειν, ἑω· διατιτᾶν, ᾧ, *Théophr.*
PERGAME, Πέργαμος, ου, ἡ· Πέργαμος, ων, τά.
PERICARDE (*cor ambiens*) περικάρδιον, ἰου, τό.
PERICARPE (*fructum ambiens*) περικάρπιον, ἰου, τό.
PERICLES, illustre Athénien, qui a donné

son nom au plus beau siècle de la Grèce, Περικλέης-ῆς, ἔσος-έους.

ÉRICLITER (*periclitari, or*) κινδυνεύειν, ω, *Plat.*

ÉRICONDRE (*cartilaginem ambiens*) περιχονδρος, ου, δ, ἡ.

ÉRICRANE (*calvariam ambiens*) περικράνιον, ίου, τό.

ÉRIGÉE (*terræ vicinitas*) περιγειον, είου, τό, *Alex. Aphrod.*

ÉRIHÉLIE (*solis vicinitas*) περιήλιον, ίου, τό.

ÉRIL (*periculum, i*) κίνδυνος, ου, δ, *Dém.* — Voyez DANGER. Κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἔθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, κ.τ.λ. *Paul, II. Cor. XI, 26.*

ÉRILLEUSEMENT (*periculose*) ἐπικινδύτως, *Thuc.*

ÉRILLEUX, EUSE (*periculosus, a, um*) ἐπικίνδυνος, ου, δ, ἡ, *Dém.* κινδυνώδης, εος, δ, ἡ, *Hérod.*

ÉRIMÉ, ÉE. Instance périmée, ἐρημοδίκιον, ίου, τό, *Ulp.*

ÉRIMÈTRE (*circumferentia, æ*) περίμετρος, ου, ἡ, *sous-ent.* γραμμή, *Polyb.*

ÉRINÉE (*interfeminum, Apul.*) περιναιον, αίου, τό.

ÉRIODE (*circuitus, us*) περίοδος, ου, ἡ, *Arist.* La période est longue, μακρά ἐστίν ἡ περίοδος. Dans le dernier période de sa vie, ἐν τῷ τελευταίῳ βίῳ. La maladie est arrivée à son dernier période, ἀσθένεια παροξυσμὸν ἔχει ἡ νόσος. Période à deux, trois, quatre membres, δίκωλος, τρίκωλος, τετράκωλος περίοδος.

ÉRIODIQUE, περιοδικός, ἡ, ὄν, *Ptol.*

ÉRIODIQUEMENT, περιοδικῶς.

ÉRIOCIENS (*circumhabitatores*) περίοικοι, ὦν, οἶ, *Géogr.*

ÉRIOSTE (*ossa circumdans*) περίοστεον, *contr.* περιόστου, ου, τό.

ÉRIPATÉTIEN, ENNE, περιπατητικός, ἡ, ὄν, *Plut.*

ÉRIPATÉTISME, περιπατητικὴ φιλοσοφία, ας. R. περιπατεῖν, *ambulare.*

ÉRIPÉTIE (*rerum conversio*) περιπέτεια, ας, ἡ, *Arist.*

ÉRIPHÉRIE (*circumferentia, æ*) περιφέρεια, ας, ἡ, *Géom.*

PÉRIPHRASE (*circumlocutio*) περίφρασις, εως, ἡ, *Quintil.*

PÉRIPHRASE (*circumlocutione uti, utor, Tér.*) περιφράζειν, ἄζω.

PÉRIPLE (*circa loca quædam navigatio*) περίπλους, ου, δ, *Géogr.*

PÉRIPNEUMONIE (*pulmonis inflammatio*) περιπνευμονία, ας, ἡ. Etre attaqué de—, περιπνευμονιᾶν, ὦ. Qui en est attaqué, περιπνευμονικός, ική. R. πνεύμων, ρουμον.

PÉRIPÈRE (*circum pinnatus*) περίπτερος, ου, δ, ἡ.

PÉRIR de faim, de frayeur (*fame, metu perire, eo*) λιμῶ ἀπολλυσθαι, υμαι, *Luc, XV, 17.* τῷ φόβῳ, *Xén.*

PÉRISCIENS, περισκιῶν, οἶ. R. σκιά, ονίδη, et περί, autour.

PÉRISSEBLE (*fluxus, caducus, a, um*) φθαρτός, ἡ, ὄν, *N. Test.*

PÉRISTALTIQUE. Mouvement — (*motus adstrictorius*) περισταλτικὴ κίνησις, εως, ἡ.

PÉRISTYLE (*locus columnis cinctus*) περιστύλιον, ίου, τό.

PÉRISYSTOLE, περισυστολή, ἡς, ἡ. — On donne ce nom à l'intervalle qui est entre la systole et la diastole, c'est-à-dire entre la contraction et la dilatation du cœur et des artères.

PÉRITOINE, περιτόναιον, αίου· περιτόνειον, είου, τό. R. τείνειν et περί, s'étendre autour. — C'est une membrane qui revêt intérieurement tous les viscères du bas-ventre.

PERLE (*unio, onis, m.*) μαργαρίτης, ου, δ, *Elien.* Ne jetez pas vos perles devant les pourceaux, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, *Matth. VII, 6.* — le plus petit caractère d'imprimerie, δ λεπτότατος τύπος, ου. La perle des mairis, des femmes, etc. τὸ ἄωτον, ου, *Pind.*

PERMANENCE (*permansio, onis*) διαμονή, ἡς, ἡ.

PERMANENT, E (*stabilis, e*) στάσιμος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

PERMÉABLE (*permeatu facilis, e*) διαβατός, ἡ, ὄν.

PERMETTRE (*permittere, o*) ἐπιτρέπειν, πω, ψω, τινί τι, *Dém.* — (*tolerare, o*) ἔξν, ἔάω, ου ἔω, γίγνεσθαι τι, *le même.*

Je ne permettrai pas qu'on l'insulte, τοῦτον ὑβρισθῆναι οὐκ ἐάσω.

PERMIS, ISE. Il est permis (*licet*) ἔξεστιν, ἐνδέχεται. Tout m'est permis, mais tout n'est pas édifiant (*omnia mihi licent, sed non omnia edificant*) πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομαί, *Paul*, 1. Cor. x, 23.

PERMISSION (*licentia, venia, ω*) ἐξουσία, ας, ἡ· συγχώρησις, εως, ἡ, *Arist.* Avec votre permission (*pace tua*) συγχώρησόν μοι.

PERMUTATION (*permutatio, onis*) ἀντάλλαγμα, ατος, τό· ἀλλαγῆ, ῆς, ἡ, *Arist.*

PERMUTER (*permutare, ο*) ἀλλάττειν, ττω, ξω, τινί τι, *Sept.* ἀντικαταλλάττεσθαι, ομαι, τί ἀντί τινος, *Arist.*

PERNICIEUSEMENT (*perniciose*) ὀλεθρίως, βλαβερώς.

PERNICIEUX, EUSE (*perniciosus, a, um*) ὀλεθριος, ου, δ, ἡ, *Plat.* βλαβερός, ά, ὄν· ἐξώλης, εος, δ, ἡ, *Dém.*

PÉNONE (*cruris os minus*) περόνη, ης, ἡ.

PERORATION (*peroratio, onis*) ἐπίλογος, ου, δ, *Arist.*

PERPENDICULAIRE. Ligne — (*perpendicularis linea, ω*) κάθετος, ου, ἡ, *sous-ent.* γραμμῆ.

PERPENDICULAIREMENT (*ad perpendicularum*) κατὰ τὴν κάθετον.

PERPENDICULE (*perpendicularum, i*) καθέτης, ου, δ· στάθμη, ης, ἡ, *Plut.*

PERPÉTUEL, ELLE (*perpetuus, a, um*) συνεχής, έος, δ, ἡ, *Dém.* αἰδιος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

PERPÉTUELLEMENT (*perpetuo*) συνεχῶς, αεί, αεί, *Dém.* εἰς παντελές, *Elien.*

PERPÉTUER (*perpetuare, ο, Cic.*) αἰδίζειν, ἰζω· αἰωνίζειν, ἰζω.

PERPÉTUITÉ (*perpetuitas, atis*) αἰδιότης, ητος, ἡ, *Arist.* A perpétuité (*in perpetuum*) εἰς παντελές, *Elien.*

PERPLEXE (*perplexus, anxius, a, um*) πολύπλοκος, ου, δ, ἡ, *Phil.* ἄπορος, ἀμήχανος, ου, δ, ἡ.

PERPLEXITÉ (*perplexitas ou anxietas, atis*) ἀπορία, ας, ἡ, *Plat.* ἀδημονία, ας, ἡ, *Plut.* Être dans la —, ἀδημονεῖν, ὦ, *Xén.*

PERQUISITION (*perquisitio, onis*) ἐξετασμός, οῦ, δ· ἐξετάσις, εως, ἡ, *Luc.* Faire des perquisitions, διερευνᾶν, ὦ· ἐξετάζειν, άζω, *Isocr.*

PERRON, ποδῖον, ίου, τό, *Suét. Néron, 12.*

PERRUQUET, ψίττακος, ου, δ, *Plut.*

PERRUCHE, ψιττάκη, ης, ἡ, *Arist.*

PERRUQUE (*galericulum, i*) προκόμιον, ίου, τό· φενακή, ης, ἡ, *Poll.*—*Laissant de côté l'étymologie badine (περὶ nucham) du docteur Akerlio dans son éloge des perruques, je derive le mot perruque de φενακή.* R. φέναξ, imposteur.

PERRUQUIER, ÈRE, τριχοκομητής, οῦ, δ· τριχοκόμος, ου, δ, ἡ.

PERS, PERSE (*caesius, a, um*) γλαυκός, ῆ, ὄν, *Arist.* La déesse aux yeux pers, *Lafont.* γλαυκῶπις Ἀθήνη, ης, *Hom. Il. 1, 206.*

PERSE, royaume d'Asie, Περσίς, έδος, ἡ. Les Perses ou Persans, Πέρσαι, ὦν, οί. Le golfe Persique, Περσικὸς κόλπος, ου.

PERSÉCUTER (*persequi, or*) διώκειν, κω, ξω, *Dém.* καταδιώκειν, *Xén.*

PERSÉCUTEUR (*persecutor, oris*) διώκτης, ου, δ· καταδιώκων, οντος, δ, *Sept.*

PERSÉCUTION (*persecutio, onis*) δίωξις, καταδίωξις, εως, ἡ, *Thuc.* — des chrétiens, δ τῶν Χριστιανῶν διωγμός, οῦ, *Eusèbe.*

PERSÉE, fils de Jupiter et de Danaé, Περσεύς, έως, δ.

PERSÉVÉRamment (*perseveranter*) ἐπιμόνως, καρτερικῶς.

PERSÉVÉRANCE (*perseverantia, ω*) ἐπιμονή, ῆς, ἡ, *Plat.*

PERSÉVÉRANT, È (*perseverans,antis*) ἐπιμόνος, ου, δ, ἡ.

PERSÉVÉRER (*perseverare, ο*) ἐπιμένειν, ω, τινί, *Plut.*

PERSIFLAGE (*derisio, onis*) καταγελασμά, ατος, τό, *Poll.*

PERSIFLER (*deridere, eo*) καταγελαῖν, άνω, τινά, *Dém.* τινός, *Isocr.* τινί, *Hér.*

PERSIFLEUR (*derisor, oris*) εἰρων, ωνος, δ· καταγελάων, ὦντος, δ, *Xén.*

PERSIL (*apium petroselinum, Linn.*) σέλινον, ου, τό. — *Dioscoride et Théophraste distinguent les espèces suivantes: ἀγριοσέλινον, έλεοσέλινον, ἱπποσέλινον, ὄρεοσέλινον, πετροσέλινον.*

PERSISTER dans son opinion (*in sua sententia perstare, ο, ou persistere, sto*) τῇ γνώμῃ, ου ἐν τῇ γνώμῃ ἐπιμένειν, ω, *Isocr.*

PERSONNAGE de théâtre (*persona*, α) πρόσωπον, ου, τό. Jouer un personnage (*personam induere*, ο) σχημά τι υποκρίνεσθαι, ομαι, *Hérod.* Un grand personnage, αξιοματικός άνήρ, έρος-δρός. O le plaisant personnage! (ο *festivum caput!* Tér.) ω̄ ο̄α κεραλή! *Esop.*

PERSONNE vertueuse (*vir probus, mulier proba*) αγαθός άνήρ, έρος-δρός· αγαθή γυνή, αιικός. Une personne illustre (*splendida persona*, Cels.) λαμπρότατον πρόσωπον, ου. 1re, 2e, 3e personnes, *en termes de grammair*e, πρώτον, δεύτερον, τρίτον πρόσωπον, ου. Il n'y a point, devant Dieu, d'acception de personnes, οὐ γάρ ἐστι προσωποληψία παρά τῷ Θεῷ, *Paul, Rom. II, 11.*

PERSONNE, avec une négation (*nemo, inis, c.*) οὐτις, ινος, δ,ή· οὐδείς, μηδείς, εμία, έν· οὐδαμός, μηδαμός, ή, όν. Il n'y a personne qui ne convienne (*nemo est qui non fateatur*) οὐδείς ἐστιν, δεστις οὐκ άν ὁμολογήσειεν, *Isocr.*

PERSONNEL, ELLE (*cuique proprius, a, um*) ίδιος, α, ον, *Arist.* Pronom. verbe personnel, προσωπική άντωνυμία, ας, ή· προσωπικόν βήμα, ατος, τό, *Gramm.*

PERSONNELLEMENT (*propria persona*) προσωπικῶς.

PERSONNIFIER (*personam effingere, go*) προσωποποιεῖν, ὦ, ήσω. — Voyez PROSOPOPEE.

PERSPECTIVE, ὀπτική παράστασις, εως. Avoir la perspective d'une grande fortune, μέγαν πλοῦτον ἐλπίζειν, ἴζω.

PERSPICACITÉ (*perspicacia, ou perspicacitas*) ἀγγίνοια, ας, ή, *Arist.* Qui a de la perspicacité, ἀγγίνοιας, ου, δ,ή.

PERSPICUITÉ du style (*perspicuitas, atis*) ή τοῦ λόγου σαφήνεια, ας, ή, *Plat.*

PERSUADÉ, EE (*ratus, a*) πεπεισμένος, ένη, *Plut.* Je suis persuadé (*persuasum habeo*) πέπεισμι, σαι, σται, *Isocr.*

PERSUADER quelque chose à quelqu'un, ou quelqu'un de quelque chose (*aliquid alicui persuadere, eo*) πείθειν τινά τι, *Plat.* ἀναπειθειν τινά τι, *Plut.* τινά καταπειθειν, ω, *Xén.* Se persuader (*in animum inducere, co*) ήγεισθαι, οὔμαι, *Plat.* νομίζειν, ἴζω, *Dém.*

PERSUASIF, IVE (*persuasorius, a, um*) πειστικός, ή, όν, *Plat.*

PERSUASION (*persuasio, onis*) πειθῶ, όος, ή, *Plat.* πείσις, εως, ή, *Suid.*

PERTE (*damnum, detrimentum*) βλάβη, ης, ή, *Plat.* ζημία, ας, ή, *Xén.* — de temps, χρόνου παρανάλωμα, ατος, τό, *Elien.* — de sang, αιμόρροια, ας, ή. — (*perniciis, clades*) θλεθρος, ου, δ, *Thuc.* ήττα, ης, ή, *Dém.* A perte de vue, πέρα τής ὄψεως, *el Agur.* πέρα τοῦ μέτρου, *Dém.*

PERTINEMENT (*convenienter*) προσηκόντως, *Dém.*

PERTINENT, E (*conveniens, entis*) προσηκόντων, καθήκων, πρέπων, ουσα, ον, *Dém.*

PERTUIS (*foramen, inis*) τρύπα, ης, ή· ὀπή, ης, ή, *Athén.* — (*saucis, ium*) στενωγοῦρια, ὦν, αι.

PERTUISANE (*longior hasta, α*) ἔγχος, εος, τό, *Hom.* δόρυ, δόρατος, τό, *Arist.*

PERTURBATEUR, TRICE, du repos public (*reipublicæ perturbator, trix*) πόλιν συνταράττων, ουσα, *Dém.*

PERTURBATION de l'âme (*animi perturbatio*) πάθος, εος, τό.

PERVENCHE (*pervinca, α.* — *Vinca major aut minor*, Linn.) αιγυπτία κληματίς, ίδος, *Plin.*

PERVERS, ERSE (*perversus, pravus, a, um*) παμπόνηρος, δ,ή, *Dém.*

PERVERSION (*corruptio, onis*) φθάρμα, ατος, τό, *Jos.*

PERVERSITÉ (*perversitas, pravitas, atis*) διαστροφή, ης, ή. — des mœurs, κακοήθεια, ας, ή, *Dém.*

PERVERTIR quelqu'un (*aliquem depravare, o*) διαστρέφειν, φω, ψω· κακουργεῖν, ὦ, ήσω, τινά, *Xén.* — le sens des écritures, τὰς γραφὰς στρεβλοῦν, ὦω-ῶ, *N. Test.*

PESAMMENT (*graviter*) βαρέως. Soldats pesamment armés, ὀπλίται, ὦν, οι, *Dém.*

PESANT, E (*gravis, e*) βαρῦς, εἶα, ὕ, *Plat.* Avoir la tête pesante, καρηβαρεῖν ou καρηβαριῖν. — Voyez ENTÊTEE.

PESANTEUR (*gravitas, atis*) βάρος, εος, τό· βαρύτης, ητος, ή, *Plut.* — de tête, καρηθάρεια, ας, ή.

PÈSE-LIQUEUR. — Voyez ARÉOMÈTRE.

PESER de l'or (*aurum pensare, ponderare, o*) χρυσόν ζυγοστατεῖν, ὦ, ήσω,

Polyb. — (*animo perpendere*, ο) σταθμῶν, ὦ, *et plus souvent σταθμασθαι*, ὦμαι, *Plat. Peser, avoir du poids*, βαρύνειν, ω· βρῖθειν, ω, *Soph.* Qui pèse autant, ἰσοβαρής, έος, δ,ή, *Luc.*

PESEUR (*libripens, endis*, m.) ζυγοστάτης, ου, δ.

PESON d'un fuseau (*verticillus*, i) σφόνδυλος, ου, δ, *Plut.* — (*statera*, α) σταθμός, οὔ, δ, *Diod. Sic.* ζυγός, οὔ, δ, *Plut.*

PESTE (*pestis, is*) λοιμός, οὔ, δ, *Hipp.* Etre attaqué de la —, λοιμώττειν, ττω, *Luc.* — (*corruptor, oris*) λυμειών, ὠνος, δ, *Isocr.* — *Sur* λοιμός, peste, *et* λιμός, famine, *voyez* (page 377) *la dernière édition du Schrevelius.*

PESTER contre quelqu'un, *fam.* (*in aliquem debacchari, or*) βακχεύεσθαι, ομαι.

PESTIFERE (*pestifer* ou *pestiferus, a, um*) λοιμικός, ή, όν, *Plut.*

PESTIFERE, ΕΕ (*peste laborans, antis*) λοιμώττων, ουσα, *Luc.*

PESTILENCE (*pestilentia, α*) λοιμός, οὔ, δ, *Hipp.* Heureux l'homme qui ne s'est point assis dans la chaire de pestilence! (*beatus vir qui in cathedra pestilentiae non sedit!*) μακάριος άνήρ δς επί καθέδρα λοιμῶν οὐκ εκάθισεν, *Ps. I, 4.*

PESTILENT, Ε (*pestilens, entis*) λοιμώδης, εος, δ,ή, *Plut.*

PESTILENTIEL, ELLE, λοιμικός, ή, όν· λοιμώδης, εος, δ,ή, *Plut.*

PESTILENTIEUX, EUSE, λοιμώδης, εος, δ,ή· λοιμικός, ή, όν, *Plut.*

PET (*ventris crepitus, us*) πορδή, αποπορδή, ής, ή, *Alex. Aphrod.*

Πορδή αποκτείνει πολλούς, αδιέξοδος οὔσα·

πορδή και σώζει, τραυλόν ιείσα μέλος.

Οὐκοῦν, εἰ σώζει και αποκτείνει πάλι πορδή,

τοῖς βασιλεῦσιν ἴσην πορδή ἔχει δύναμιν. *Anthol. II, 44.*

PÉTALE (*foliolum, i*) πέταλον, ου, τό.

PÉTALISME (*ostracismus per folia*) πεταλισμός, οὔ, δ.

PÉTARD, κυλόκλαστρον, ου, τό· αστίοχος, ου, δ.

PÉTASE (*pelasus, i*) πέτασος, ου, δ, *Poll.*

PÉTASITE (*tussilago pelasites*, Linn.) πετασίτης, ου, δ.

PÉTAUD. La cour du roi pétaud, *prov.* άναρχία, πολυαρχία, ας, ή. *Voyez* POLYARCHIE.

PET-D'ANE (*onopordum acanthium*, Linn.) όνόπορδον, ου, τό.

PÉTER (*pedere, o*) πέρδειν, αποπέρδειν, ω, *Aristoph.*

PÉTILLANT, Ε (*crepitans, antis*) κροτέων, ουσα, ον. Des yeux pétillants (*scintillantia lumina*) ακτινοβόλα όμματα, ον.

PÉTILLEMENT (*crepitatio, onis*) κρότος, ου, δ. — (*scintillatio*) σπινθηρισμός, οὔ, δ.

PÉTILLER (*crepitare, o*) κροτέιν, ὦ. Du vin qui pétille (*spumans vinum*) άρριζων οἶνος, ου. Le sang lui pétille dans les veines, βράζει το αίμα εν ταῖς φλεβί.

PETIT. Du petit au grand, άναλόγως. En petit, συντόμως. Petit à petit, κατ'όλιγον, κατὰ μικρόν, *Isocr.*

PETIT. Les petits d'un oiseau (*pulli, orum*) νεοσσοί, ὦν, οί, *Arist.* — d'un cheval, d'un áne, etc., πῶλοι, ὠν, οί, *Xén.* Faire ses petits, τίκτειν, τίκτω·

PETIT, Ε (*parvus, minor, minimus*) μικρός, ου σμικρός, ά, όν· μειών, έ, ή, μειον, ονος, τό· ελάχιστος, η, ον, *Thuc.*

— *Suivi d'un substantif et marquant un diminutif, il s'exprime en Grec par une des terminaisons* : ἰον, άριον, ἰσκιον. *Nulle autre langue n'est plus riche que la Grecque en diminutifs, tels que* : βιβλος, un livre, βιβλίον, βιβλίον, βιβλιάρδιον, un petit livre; άνθρωπος, un homme, ανθρωπίσκος, ανθρωπιον, ανθρωπάριον, un petit homme, etc. — *Les Latins disaient aussi* cista, une corbeille, cistula, cistella, et cistellula, une petite corbeille. *La langue Italienne a conservé toutes ces formes diminutives, tandis que la Française les a presque toutes perdues; à peine osons-nous dire encore* fillette, herbeite, pauvrete, etc.

PETITEMENT (*exiguo*) μικρόν, μικρόν, *Isocr.*

PETITESSE (*exiguitas, brevitat*) όλιγοτης, *Isocr.* μικρότης, ητος, ή, *Plat.* — d'espriit, μικροπρέπεια, ας, ή.

PÉTITION (*petitio, onis*) αίτησις, αίτησις

εως, ἡ, *Dém.* Faire une —, αἰτησιν ποιεῖν, ὦ, *Dém.*
PETIT-LAIT (*serum*, ἰ) ὀρρός, οὔ, δ, *Arist.*
PETIT-MÂTRE (*trossulus*, ἰ) λαμυρός, ου λαμυρος, ου, δ. — *Aristophane a composé le mot* σφραγιδονυχαροκομητής, ου, δ.
PÉTRÉE. Arabie pétrée, πετραία Ἀραβία, ας.
PÉTRIFICATION, λίθωσις, εως, ἡ.
PÉTRIFIER, λιθοῦν, ὦ, ὠσω. Se pétrifier (*lapidescere*, sco) λιθοῦσθαι, οὔμαι.
PÉTRIN (*mactra*, α) μάκτρα, ας, ἡ, *Aristoph.* μαγίς, ἴδος, ἡ· κάρδοπος, ου, ἡ.
PÉTRIR (*pinere*, so) μάζσειν, σσω, *fut.* ξω, *parf. passif*, μέμαγμα, ξαι, κται, *Arist.* Pétri d'esprit, de grâces, ἀγχίστροφος, ου, δ, ἡ· χαρίεις, εσσα, εν.
PÉTROLE (*petræ oleum*) πετρελαίον, αίου, τό.
PÉTULAMMENT (*petulanter*) προπετώς, ἀσελγῶς, *Dém.*
PÉTULANCE (*petulantia*, α) προπέτεια, ἀσελγεια, ας, ἡ, *Dém.*
PÉTULANT, ε (*petulans*, *antis*) προπετής, ἀσελγής, έος, δ, ἡ, *Dém.*
PÉTUN ou Nicotiane. — *Voyez TABAC.*
PEU (*parum*) μικρῶς, μικρόν, *Isocr.* Il boit peu de vin, ὀλίγον οἶνον πίνει. Peu de gens (*pauci homines*) ὀλίγοι ἄνθρωποι. Peu à peu, κατ' ὀλίγον, κατὰ μικρόν, *Isocr.* Un peu, tant soit peu (*paulum*, *paululum*) ὅσον ὀλίγον. Peu souvent, ὀλιγάκις. A peu près, σχεδόν. Un peu pâle (*subpallidus*, a, um) ἕπωχος, ου, δ, ἡ. Qui se contente de peu, ὀλιγαρκής, έος, δ, ἡ, *Isocr.* Peu s'en faut, *Voyez FALLOIR.*
PEUPLADE (*colonia*, α) ἀποικία, ας, ἡ, *Isocr.*
PEUPLE (*populus*, ἰ) δῆμος, ου, δ, λαός, οὔ, δ· ἔθνος, εος, τό, *Dém.* Le petit peuple (*plebs*, *ebis*, f.) τὸ πλῆθος, εος· ὄχλος, ου, δ, *Dém.* Un homme du peuple, ὁ τυχών, όντος.
PEUPLIER. Ville bien peuplée (*populosa civitas*) πολυάνθρωπος πόλις, εὔναιομενον πτολίεθρον, *Hom. II. II, 133.*
PEUPLIER blanc ou noir (*populus alba vel nigra*, Linn.) λεύκη, ης, ἡ· ἀχερωίς, ἴδος, ἡ. — αἰγειρος, ου, ἡ, *Théophr.*
PEUR (*avor*, timor, metus, formido) φόβος, ου, δ, *Dém.* δέος, δέεος, τό, *Isocr.*

δεῖμα, ατος, τό, *Plat.* Avoir peur, φοβεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.* Faire peur, φοβεῖν, ἐκφοβεῖν, έω-ῶ, τινά, *Isocr.* De peur que (*ne*, *ne forte*) μή, μήπως, μήποτε, *Dém.* Il a peur de ne pas pouvoir venir (*timet ut venire possit*) δέδοικεν ὅπως ἔλθειν δυνήσεται.
PEURREUX, EUSE (*meticulosus*, a, um) δειλός, ἡ, όν· ἀτολμος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
PEUT-ÊTRE (*forte*, *fortasse*; *forsan*, *fortisitan*) ἴσως, τάχα, τάχα που, *Dém.*
PHAËTON, fils du Soleil, Φαέθων, οντος, δ.
PHAGÉDÉNIQUE (*gangrænosus*) φαγεδαινικός, ἡ, όν.
PHALANGE Macédonienne, ἡ Μακεδονική φάλαγξ, αγγος, *Dém.*
PHALANGITE (*legionarius*) φαλαγγίτης, ου, δ.
PHALÈNE (*nocturnus papilio*) φάλαινα, ης, ἡ, *Nic. Thé.* 760.
PHARE d'Alexandrie, de Messine, φάρος, ου, δ, ἡ.
PHARISAÏQUE, φαρισαϊκός, ἡ, όν.
PHARISIEN, φαρισαῖος, ου.
PHARMACEUTIQUE, φαρμακευτικός, ἡ, όν.
PHARMACIE, φαρμακεία, ας, ἡ. R. φάρμακον, drogue, médicament.
PHARMACIEN, φαρμακεύς, έως, δ.
PHARMACOPÉE, φαρμακοποιία, ας, ἡ.
PHARMACOPOLE, φαρμακοπόλης, ου, δ, *Poll.*
PHARSALE. La plaine de —, τὸ Φαρσάλιον πεδίον, ίου.
PHARYNGOTOMIE (*gulæ sectio*) φαρυγγοτομία, ας, ἡ.
PHARYNX (*caput œsophagi*) φάρυγξ, γγος, δ, ἡ.
PHASE. Les phases de la lune, αἱ τῆς σελήνης φάσεις, εων.
PHASÉOLE. — *Voyez FASÉOLE.*
PHÉBUS, ou le brillant Apollon, Φοῖβος, ου, δ. Phébé ou la lune, Φοίβη, ης, ἡ. R. φάω, φάω, φῶς.
PHÉBUS, ou pathos, φοῖβος, ου, δ. — *Aristophane appelle un écrivain qui donne dans le phébus*, στωμυλιουσυλλεκτάδης, άδου, δ, *Gren.* 865.
PHÈDRE, fabuliste (*Phædrus* ou plutôt *Phæder*, *ari*) Φαῖδρος, ου, δ. Phèdre, marâtre d'Hippolyte, Φαῖδρα, ας, ἡ τοῦ Ἴππολύτου μητριῶιά, ἄς.

PHENICIENS, peuples de Tyr et de Sidon, Φοίνικες, ὧν, οἱ Τύριοι, Σιδώνιοι, ἰών, οἱ.

PHÉNICOPTÈRE, φοινικόπτερος, ου, δ, ἡ. R. φοῖνιξ, rouge, et πτερόν, aile.

PHÉNIGME (*rubefactio*) φοινίγμα, ατος, τό, Méd.

PHÉNIX (*fabulosa avis*) φοῖνιξ, ικος, δ, Arist.

PHÉNOMÈNE (*apparentia*) φαινόμενον, ου, τό. R. φαίνεσθαι, apparaître.

PHIDIAS, célèbre sculpteur Athénien, Φειδίας, ου, δ.

PHILANTHROPE, φιλόανθρωπος, ου, δ, ἡ. R. φίλος, et άνθρωπος.

PHILANTHROPIE, φιλανθρωπία, ας, ἡ.

PHILIPPE, roi de Macédoine, père d'Alexandre, Φίλιππος, ου, δ.

PHILIPPIQUES de Démosthène, οἱ τοῦ Δημοσθένους λόγοι Φιλιππικοί, ου κατά Φιλίππου.

PHILLYRÉE (*phillyrea latifolia*, Linn.) φιλυρέα, ας, ἡ.

PHILOCTÈTE, compagnon d'Hercule, Φιλοκτῆτης, ου, δ.

PHILOLOGIE, φιλολογία, ας, ἡ.

PHILOLOGIQUE, φιλολογικός, ἡ, ὄν.

PHILOLOGUE (*litterarum studiosus*, a) φιλόλογος, ου, δ, ἡ, Plut.

PHILOMÈLE, sœur de Procné, fille de Pandion, roi d'Athènes, Φιλομήλα, ου Φιλομήλη, τς, ἡ.

PHILOPÈME (q.d. *amans pastorum*), général des Achéens, Φιλοποίμην, ενος, δ.

PHILOSOPHALE [PIERRE, δ φιλοσοφικός λίθος, ου.

PHILOSOPHE, φιλόσοφος, ου, δ, ἡ, Plat.

PHILOSOPHER, φιλοσοφεῖν, ὦ, ἤσω, Plut.

PHILOSOPHIE (*sapientia studium*) φιλοσοφία, ας, ἡ, Isocr.

PHILOSOPHIQUE, φιλοσοφικός, ἡ, ὄν.

PHILOSOPHIQUEMENT, φιλοσοφικῶς.

PHILTRE (*amatorium poculum*) φίλτρον, ου, τό, Hérod.

PHIMOSIS, φίμωσις, εως, ἡ. R. φιμός, frein.

PHIOLE. — Voyez FIOLE.

PHLEBOTOMIE (*venæ sectio*) φλεβοτομία, ας, ἡ.

PHLEBOTOMISER, φλεβοτομεῖν, ὦ, ἤσω.

PHLÉGÈTON, *fleuve des enfers*, Φλεγέθων ου Πυριφλεγέθων, εντος, δ.

PHLEGME, et tous ses dérivés. — Voyez FLEGME, etc.

PHLOGISTIQUE, matière inflammable, φλογιστικός, οὔ, τό.

PHLOGOSE (*inflammatio, onis*) φλόγωσις, εως, ἡ.

PHLYCTÈNE (*pustula, papula, æ*) φλύκταινα, τς, ἡ.

PHOCIDE, contrée de la Grèce, Φωκίς, ίδος, ἡ. Phocéens, Φωκεῖς, ἔων, οἱ.

PHOCION, général et orateur athénien, Φωκίων, υνος, δ.

PHOENICURE, ou rossignol de muraille, φοινίκουρος, ου, δ. R. φοῖνιξ, rouge, et οὐρά, queue.

PHOLADE, *coquillage*, φωλάς, άδος, ἡ.

PHOQUE, ou veau marin (*phoca vitulina*, Cuv.) φώκη, τς, ἡ.

PHOSPHORE, φωσφόρος, ου, δ. R. φῶς, lumière, et φέρειν, porter.

PHOSPHOREUX, EUSE, φωσφορώδης, εος, δ, ἡ, memes racines.

PHOSPHORIQUE, φωσφορικός, ἡ, ὄν.

PHRASE (*locutio, elocutio*) φράσις, εως, ἡ, Eust. Arrondir ses phrases, περιοδοεῖν, εὔω.

PHRASER, φράζειν, ἐκφράζειν, άζω.

PHRÉNÉSIE. — Voyez FRÉNÉSIE.

PHRYGIE, province de l'Asie mineure, Φρυγία, ας, ἡ. Phrygiens, Φρύγες, ὦν, οἱ.

PHTHISIS (*tabes, is, f.*) φθίσις, εως, ἡ, Gal.

PHTHISIQUE, φθισικός, ἡ, ὄν, Plut.

PHYLACTÈRE (*amuletum*) φυλακτήριον, ίου, τό. — Πλατύνουσι δὲ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι... φιλοῦσι τε καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββί, ῥαββί, Matth. XXIII, 5.

PHYLARQUE (*tribus præfectus*) φυλάρχης ου φύλαρχος, ου, δ.

PHYLLITIS (*lingua cervina*) φυλλίτις, ίδος, ἡ, Diosc. III, 121.

PHYSICIEN, τῆς φυσικῆς εὔ ειδῶς, ότος, ου σπουδαστής, οὔ, δ.

PHYSICO - MATHÉMATIQUES [SCIENCES, φυσικομαθηματικά ἐπιστήμαι, ὦν.

PHYSIOLOGIE (*naturæ ratio*) φυσιολογία, ας, ἡ.

PHYSIOLOGIQUE, φυσιολογικός, ἡ, ὄν.

PHYSIOLOGISTE, φυσιολόγος, ου, δ.

PHYSIONOMIE (*oris habitus*; item *ars per-*

noscendi indolem hominis ex facie, Pêtr.) φυσιογνωμονία, ας, ή.

PHYSIONOMISTE, φυσιογνώμων, ονος, ός, ή, *Arist.*

PHYSIQUE (*naturalis, e*) φυσικός, ή, όν. La physique, φυσική, ής, ή, *sous-ent.* έπιστήμη, *Arist.*

PHYSIQUEMENT (*naturaliter*) φυσικώς.

PIACULAIRE (*piacularis, e*) άφοσιωματικός, ή, όν.

PIAULER (*pipire, io; pipilare, o*) πιπιζειν, ίζω, *Aristoph.*

PIE (*ligo, onis*) μονόδους σκαπάνη, ης, ή. Montagne à pic, όρθιον όρος, εος, τό, *Xén.*

PIE, oiseau. — Cuvier en établit quatre espèces : 1° *picus martius*; 2° *picus viridis*; 3° *picus major*; 4° *picus minor*. — Le pic s'appelle en grec δρυοκόλαπτης, ου, ό (a *tundendis arboribus*) άπό τοϋ κολάπτειν τας δρύς, *H. Etienne, Trésor grec, tom. I, col. 1034.*

PICA, *appétit dépravé*, κίσσα, ης, ή.

PICORÉE. Aller à la — (*prædari, or*) ληΐζεσθαι, ομαι, *Thuc.*

PICOTEMENT, μυρμηχίασις, εως, ή. Sentir des picotements, μυρμηκίαν, ώ· μυρμηκίζειν, ίζω.

PICOTER quelqu'un (*aliquem dicteris la-cessere, sso*) κερτομοίσις έπεισ τινα έρεθίζειν, ίζω, *Hom. Il. VI, 419.*

PICOTERIE (*verborum aculei*) κερτόμια έπεα, ων, *Hom.*

PICOTIN. Un picotin d'avoine (*avenæ cor-bula, æ*) βρόμου σπυρίς, ίδος, ή· σπυριδιον, ίου, τό.

PIE (*corvus pica, Cuv.*) κίσσα ου κίττα, ης, ή, *Plut.*

PIE. ŒUVRE pie (*pium opus, eris*) εύσήθημα, ατος, τό.

PIÈCE (*pars, partis*) μέρος, εος, τό, *Dém.* — (*fragmentum, i*) κόμμα, Θραῦμα, ατος, τό, *Luc.* Mettre en pièces, διασπαράσσειν, σσω, ζω, *Luc.* Tailler une armée en pièces, πολλὸν φόνον τῶν πολεμίων έργάζεσθαι, ομαι, *Dém.* A tant la pièce (*singuli, æ, a*) καθ' ένα, κατά μίαν, καθ' έν. Une pièce d'étoffe, βάκος, εος, τό. — de théâtre, δρῆμα, ατος, τό. — de vin, πίθος, ου, ό. — de canon, πυρίχτυπος μηχανή, ης, ή. — de monnaie, νόμισμα, ατος, τό. Une poutre qui

est tout d'une pièce, διηνεκής δοκός, οὔ, ή. Armé de toutes pièces, κατάφρακτος, ου, ός, ή. Jouer une pièce à quelqu'un, έμπαιζειν, ζω, ζω, τινί. Personne ne met une pièce d'étoffe neuve sur un vieil habit, οὔδεις έπιβάλλει έπιβλημα βάκους άγράφου έπί ίματίω παλαιῷ, *Matth. IX, 16.*

PIED (*pes, pedis*) ποῦς ου πούς, ποδός, ό, *Dém.* Avoir mal au pied, ποδαλγεῖν, ώ. Pied d'un lit, κλινόπους, οδος, ό. Aller à pieds, πεζευειν, ω, *Luc.* Lâcher le pied, άναποδίζειν, ίζω, *Hérod.* Avoir déjà un pied dans la fosse, έτερον πόδα έν σορῷ έχειν, *Luc.* Gens de pied, πεζοι στρατιῶται, ών. Combattre de pied ferme, σωστάδην μάχεσθαι. Mettre pied à terre, descendre de cheval, άφ' ίππου καταβαίνειν, *Dém.* Au pied de la lettre, κατά γράμμα. Sur le pied de..., καθ' αναλογίαν. Pied à pied, βάδην, κατά πόδας, *Xén.* D'arrache-pied, άδιαλείπτως, *N. Test.* Fouler aux pieds, καταπατεῖν, ώ, *Thuc.* Tu marcheras sur l'aspic et sur le basilic, et tu fouleras aux pieds le lion et le dragon, έπί άσπίδα και βασιλίσκον έπιθήση, και καταπατήσεις λέοντα και δράκοντα, *Ps. XCI.*

PIED, ancienne mesure de longueur, équivalente à 325 millimètres. Le pied métrique (maintenant hors d'usage) avait été réglé de manière à correspondre exactement au tiers du mètre. — Voyez MÈTRE.

PIED-D'ALOUETTE (*delphinium consolida*, Linn.) δελφίνιον, ίου, τό.

PIED-DE-CHAT (*gnaphalium dioicum*, Linn.) γναφάλιον, ίου, τό.

PIED-DE-LIÈVRE (*trifolium arvense*, Linn.) λαγώπους, οδος.

PIED-DE-LION (*alchemilla vulgaris*, Linn.) λεοντοπόδιον, ίου, τό.

PIED-D'OISEAU (*ornithopus perpusillus*, Linn.) όρνιθόπους, οδος.

PIED-DE-VEAU (*arum maculatum*, Linn.) άρον, ου, τό, *Diosc. II, 197.*

PIÉDESTAL, plur. piédestaux (*columnæ fulcrum*) στυλοβάτης, ου, ό, *Vitr.*

PIÈGE (*pedica, æ*) πέδη, ης, ή· παγίς, ίδος, ή, *N. Test.* — (*insidiæ, arum*) ένέδρα, ας, ή, *Dém.* — Voyez EMBUCHE.

PIÉRIDES, ou les Muses, Πιερίδας, ων, αί.

PIERRE (*lapis, idis, m. petra, æ*) λίθος, ου, δ, ἡ· πέτρος, ου, δ· πέτρα, ας, ἡ. — *angulaire*, ἀκρογωνιαίος λίθος, ου, *N. Test.* — à aiguiser (*cos, cotis, f.*) ἀκόντη, ης, ἡ, *Isocr.* — à feu (*silex, icis, m.*) πυρίτης, ου, δ. — ponce (*pumex, icis, m.*) κισσῆρις, ἰδος, ἡ, *Théophr.* — de touche, βάσανος, ου, ἡ. — d'achoppement, σκάνδαλον, ου, τό. — infernale, κκυτήρ, ἦρος, δ. — précieuse (*gemma, æ*) λίθος, ου, ἡ. — (*calculus, i*) λιθάσις, εως, ἡ, *Diosc.* Tailleur de pierres, λιθοουργός, οὔ, δ· λιθοξόος, ου, δ.

PIERRE (*Petrus, i*) Πέτρος, ου, δ. — Tu es Pierre, et sur cette pierre j'édifierai mon église (*tu es Petrus, et super hanc petram, etc.*) σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, *Matth. XVI, 18.*

PIERRETTES (*gemmæ, arum*) τῖμαι λίθοι, ὠν.

PIERRETTE (*lapillus, i*) λιθάριον, ἰου, τό, *Théophr.*

PIERRIER, πετροβόλος μηχανή, ἥς· καταπέλτης, ου, δ, *Arist.*

PIERROT, fam. — Voyez MOINEAU.

PIÉTÉ (*pietas, atis*) εὐσέβεια, ας, ἡ. La piété accompagne les mortels jusqu'au delà du tombeau, ἡ εὐσέβεια συνθνήσκει βροτοῖς, *Soph. Philoct. 1489. Je regarde comme inutile au moins la négation que certains éditeurs ont proposée ou même intercalée: σὺ γὰρ ἡδυσέβεια, κ. τ. λ.*

PIÉTON, ONNE. Un bon piéton (*pedibus pernix*) πόδας ὠκύς, εἶα, *Hom.*

PIÈTRE. — Voyez MESQUIN.

PIER (*pilus, vallus, i*) σκόλοψ, οπος, δ, *Diosc.* χάραξ, ακος, ἡ, *Aristoph.*

PIEUSEMENT (*pie*) εὐσεβῶς, *Dém.*

PIEUX, EUSE (*pius, a, um*) εὐσεβής, έος, δ, ἡ, *Isocr.*

PIGEON (*columbus, ba*) περιστέρος, ρά, *Arist.* Pigeon ramier, πέλεια, ας, ἡ.

PIGEONNEAU (*columbulus, i*) περιστέριον, περιστερίδιον, ἰου, τό, *Athén.*

PIGEONNIER (*columbarium, ii*) περιστρεφίων, ὠνος, δ· περιστεροτροφεῖον, ου, τό.

PIGNON (*nux pinea*) στρόβιλος, ου, δ. — (*domus culmen*) κορυφή, ἥς, ἡ· ὄροφος, ου, δ, *Thuc.*

PILASTRE, παραστάτης, ου, δ, *Vitr.*

PILE (*pila, æ; strues, is, f.*) πῖλος, ου, δ· σωρός, οὔ, δ, *Plut.*

PILER dans un mortier (*pinsere, o; con-tundere, o*) δοῖδουκι ου ὑπέρω ἐπὶ λίθῳ φορῶειν, ὠ· ἐν δαμοῖς κατακόπτειν, πτω, ψω, *Elien.*

PILIER (*pila, æ*) στήλη, ης, ἡ, *Dém.* — de cabaret, οἰνόφυλξ, υγος, δ, ἡ, *Luc.*

PILLAGE (*expilatio, onis*) περιούλησις, εως, ἡ.

PILLARD, E (*expolator, oris*) συλητής, οὔ, δ.

PILLER (*diripere, io*) ἀρπάζειν, διαρπάζειν, ἄζω, ἄσω, *Xén.*

PILLERIE (*rapina, æ*) ἀρπαγμός, οὔ, δ, *Phil.* ἀρπαγμα, ατος, τό, *Jos.* ἀρπασμα, ατος, τό, *Plut.*

PILLEUR (*praedator, oris*) ληστής, οὔ, δ· λαφυραγωγός, οὔ, δ, ἡ. — Voyez PLAGIAIRE.

PILON (*pilum, pistillum*) δοῖδουξ, υκος, δ· ὕπερος, ου, δ, *Hésych.*

PILORI (*infamis cippus, i*) αἰσχρὰ στήλη, ης.

PILOSELLE (*hieractium pilosella, Linn.*) ἱεράκιον τριχῶδες.

PILOTAGE (*navicularia, æ*) ναυκληρία, ας, ἡ, *Arist.*

PILOTE (*navis rector, aris*) ναύκληρος, ου, δ, *Plut.*

PILOTIS (*sublica, æ*) σκόλοψ, οπος, δ, *Diosc.* Enfoncer des pilotis (*fastucare, o*) ἐδαφιζειν, ἰζω.

PILULE (*pilula, æ*) καταπότιον, ἰου, τό. *Cels.* Dorer la pilule à quelqu'un, μετ-λίσσειν, σω, ζω, τινά, *Hom. Od. III, 96.*

PIMPANT, E (*elegantia cultu superbiens*) πολυτελεῖ ἐσθῆτι θρυπτόμενος, ἐνη, *Elien.*

PIN (*pinus, i*) πεύκη, ης, ἡ· πίτυς, υος, ἡ, *Hér.*

PINACLE. Alors le diable transporte Jésus dans la ville sainte, et le place sur le pinacle du temple (*et statuit eum super pinnaculum templi*) καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, *Matth. IV, 5. On dit figur.* mettre quelqu'un sur le pinacle, εἰς τὸ μέγιστον ὕψους ἀραί τινά, *Hérod.*

PINCE (*forceps, ipis, c.*) λαβίς, ἰδος, ἡ. —, *petit pli (ruga, æ)* ρυτίς, ἰδος, ἡ. Les pinces d'une écrevisse, χηλαί, ὠν, αί, *Arist.*

PINCEAU (*penicillus* ou *-um*) γραφίς, ἴδος, ἦ, *Plut.*

PINCE - MAILLE, κυμινοπριστοκαρδαμογλύφος, ου, δ, ἦ. *RR.* κύμινον, πρίω, κάρδαμον, γλύφω. — *ves comica hominem denotans, qui cuminum (minimum semen) in partes secat, et e cardamo (viliori herba) exsculpat quod comedat.*

PINGER (*vellicare, co*) ἀκροθιγγάνειν, ω· ἀποκνίζειν, ἴζω, ἰώω, *Arist.* — (*carpere, po; mordere, eo*) διασύρσθαι, ομαι.

PINCETTE, pour arracher le poil (*volSELLA, æ*) τριχολάβιον, (ου, τό, *Aëtius*). *Pincette, pour le feu (forcipes, um, c.)* πυράγρα, ας, ἦ, *Hom. Il. XVIII, 477.*

PINÇON (*suggillatio, onis*) ὑπωπιασμός, οῦ, δ, *Grég. Naz.*

PINDARE, prince des lyriques, Πίνδαρος, ου, δ.

PINDARIQUE. Ode pindarique, πινδαρική φῶδῆ, ἦς.

PINDE, Πίνδος, ου, δ. — *Voyez PARNASSE.*

PINÉALE. Glande pinéale, κωνάριον, (ου, τό, *Anat.*

PINSON (*fringilla caelebs, Cuv.*) σπίνα, ης, ἦ· σπίνος, ου, δ, *Aratus, 1024.*

PINTADE (*numida meleagris, Linn.*) μελαεαγρίς, ἴδος, ἦ.

PINTE, ancienne mesure des liquides, remplacée généralement par le litre. — *Voyez LITRE.*

PIOCHE (*ligo, onis*) σκαπάνη, ης, ἦ· δίκελλα, ης, ἦ, *Grég. Naz.*

PIOCHER (*ligone terram fodere, io*) σκάλλειν, λλω· σκάπτειν, πτω, ψω. Je n'ai pas la force de piocher la terre, j'aurais honte de mendier, σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτῆν αἰσχύνομαι, *Luc, XVI, 3.*

PIONNIER (*castrensis fossor, oris*) σκαπτήρ, ὄρυκτῆρ, ἦρος, δ, *Phil.*

PIPE à fumer, καπνοῦχος ου καπνοποιὸς σίφων, υνος.

PIPEAU (*agrestis calamus, i*) ἄγροικος κάλαμος, ου. — (*viscosus calamus*) ἰξώδης κάλαμος, ου.

PIPÉE. Prendre des oiseaux à la pipée, ἰξεύειν, ω, *Plut.*

PIQUANT (*aculeus, i*) ἄκανθα, ης, ἦ, *Diosc.*

PIQUANT, E (*aculeatus, a, um*) ἀκανθώδης, εος, δ, ἦ, *Théophr.* — (*acri gustu*)

δξύς, εἶα, ὕ· στρυφνός, ἦ, ὄν, *Théophr.* — (*mordax, acis*) πικρός, ἄ, ὄν (tant des personnes que des choses) *Dém.* — (*illecebrosus, a, um*) ἐπαγωγός, οῦ, δ, ἦ, *Thuc.* Ψελκτήριος, (ου, δ, ἦ· ἐφολκός, οῦ, δ, ἦ, *Elien.*

PIQUE (*hasta, æ*) δόρυ, ατος, τό· ἔγχος, εος, τό, *Hom.* — (*dissidium, ii*) ἔρις, ἴδος, ἦ, *Xén.* Ils sont toujours en pique, πρὸς ἀλλήλους αἰεὶ φιλονεικοῦσι.

PIQUE-NIQUE (*collatitia æna, æ*) ἔρανος, ου, δ.

PIQUE (*pungere, go, punxi, ou mieux purugi*) νύττειν, ττω, ξω· κεντεῖν, ὦ, ἦσω· στίζειν, ἴζω, στίζω, *Plut.* — (*dicteris lacessere, sso*) θράσσειν, σσω, τινά (*Alliq. pour ταράσσειν*) *Plat.* Se piquer (*irasci, scor*) παροργίζεσθαι, ἴζομαι. — d'honneur, ἐπὶ τιμῇ παροξύνεσθαι, ομαι, *Isocr.* Du bois qui se pique, σηπόμενον ξύλον, ου. Du vin qui pique par son âpreté, στρυφνὸς οἶνος, ου, *Gal.*

PIQUET (*paxillus, i*) πάσσαλος, ου, δ, *Synés.* πατάλιον, (ου, τά, *Poll.* — de cavalerie (*equitum turma, æ*) ἴλη, ης, ἦ, *Plut.* ἱππέων τέλος, εος, τό, *Den. Hal.*

PIQUETTE (*posca, æ*) δξύκρατος, ου, τό· δεύτερος οἶνος, ου.

PIQUEUR d'assiette (*cœnipeta, æ, m.*) παράσιτος, ου, δ, *Athén.*

PIQUIER (*hastatus miles*) λογχοφόρος, δορυφόρος, ου, δ, *Xén.*

PIQUE d'une épine, d'une abeille (*aculeatus ictus, us*) κέντημα, ατος, τό· τό τῆς μελίσσης κέντρον, *Anacr. Od. XL.*

PIRATE (*maritimus prædo, onis*) πειρατής, οῦ, δ, *Plat.*

PIRATER (*maria infestare, o*) πειρατεύειν, ω, *Sept.*

PIRATERIE, πειρατική, ἦς, ἦ.

PIRE, compar. de mauvais ou de méchant (*pejor, pejus*) χείρων, ονος, δ, ἦ, *Thuc.* Le pire (*pessimus, a, um*) χάκιστος, ης, ον, *Arist.* Puisque, des deux partis, c'est le pire qui l'emporte, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ, *Hom. Il. I, 576.*

PIRÉE, port d'Athènes, δ Πειραιεύς, ἑως, *Alliq. ὤς, Dém. pour la Cour.*

PIRITHOUS, compagnon de Thésée, Πειρίθους ου Πειρίθους, ου, δ.

- PIROGUE** (*Unter ex unica arbore cavatus*) μονόξυλον, ου, τό.
- PIROUETTE**, *terme de manège*, γυρος, ου, δ, *Plut.*
- PIROUETTER**. Faire pirouetier un cheval (*equum circumagere*) τὸν ἵππον γυρεύειν, ω, ου γυρῶν, ὦ, ὠσω.
- PIS** d'une vache (*vaccæ uber, eris, n.*) ἡ τῆς βοῦς Σηλή, ἧς.
- PIS**, plus mal (*pejus*) χειρόν. Le pis (*pestimum*) τὸ κακίστον. Tant pis (*tanto pejus*) τοσούτῳ χειρόν. Au pis aller (*quæ res cumque cadant*) ὡς ἂν τύχοι. Prendre une chose au pis, εἰς τὸ χειρίστον τρέπειν, πω, ψω. Tout va de mal en pis (*omnia in pejus ruunt*) τὰ χερεῖονα νικᾷ, *Hom.*
- PISCINE** (*piscina, æ*) ἰχθυοτροφεῖον, εἶου, τό, *Athén.* — (*lavacrum, i*) κολυμβήθρα, ας, ἧ. Un ange descendait à certaines époques dans la piscine, et troublait l'eau, ἄγγελος κατὰ καιρὸν κατέβαινε ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ, *Jean, V, 4.*
- PISISTRATE**, tyran d'Athènes, Πεισίστρατος, ου, δ.
- PISSASPHALTE** (*pix bitumine mixta*) πισσάσφαλτος, ου, ἧ.
- PISSAT** (*lotium, ii*) οὐρημα, ατος, τό· οὐρησις, εως, ἧ, *Hipp.*
- PISSENLIT** (*leontodon taraxacum, Linn.*) λεοντόδων, οντος, δ.
- PISSER** (*meiere, o; mingere, go, xi*) οὐρεῖν, ὦ, *Hipp.* Avoir envie de — (*micturne, io*) οὐρητιᾶν, ἄω-ῶ, *Aristoph.*
- PISTACHE** (*pistacium, ii*) πιστάκιον, ἴου, τό, *Nic. Thér. 891.*
- PISTACHIER** (*pistacia terebinthus, Linn.*) πισταχία, ας, ἧ.
- PISTE** (*vestigium, ii*) ἵχνος, εος, τό, *Gal.* Suivre à la piste, ἐξίχνευσιν, ω, *Plut.*
- PISTIL** (*a specie pistilli*) τὸ τῶν φυτῶν Σηλικῶν ὄργανον, ου.
- PISTOLE**, *équivalent à 10 francs.* — *Voyez Franc.*
- PISTOLET**, σιδηροῦς σιφωνίσκος πυρίκτυπος, ου.
- PISTON** (*ambulatilis fundulus, i*) ἔμβολος, ου, δ, *Vitr.*
- PITANCE**, ἐδώδιμος ἀπόμοιρα, ας, ἧ.
- PITUSEMENT** (*miserabiliter*) ἔλεεινῶς, οἰκτρῶς, *Dém.*

- PITEUX**, *EUSE*, ἔλεεινός, ἧ, ὄν· οἰκτρός, ἄ, ὄν, *Dém.*
- PITIÉ** (*commiseratio, onis*) οἰκτος, ου, δ, *Isocr.* κατοίκτισις, εως, ἧ, *Xén.* οἰκτιρμός, οὔ, δ, *N. Test.* ἔλεος, ὁ ου τό. *Dém.* Avoir pitié de quelqu'un, ἔλεειν, ὦ, ἦσω, τινά, *Dém.* Il vaut mieux faire envie que pitié, κρέσσων οἰκτιρμῶν φθόνος, *Pind. I. Ode Pyth., vers 164.* Seigneur, ayez pitié de nous, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς. *En Nous prononçons Kyrié éléison himas, et non pas Kurié éléesson hēmas.*
- PITON** (*ferrea fibula*) κρικωτὸς ἥλος, ἡλίσκος, ου.
- PITOYABLE** (*miserabilis, e*) οἰκτρός, ἄ, ὄν, *Dém.* — (*miserator, oris*) ἐλεήμων, οἰκτίρμων, ονος, δ, ἧ, *Sept.*
- PITOYABLEMENT** (*miserabiliter*) ἔλεεινῶς, οἰκτρῶς, *Dém.*
- PITTORESQUE** (*Ital. pittoresco, sca*) ζωγραφικός, ἧ, ὄν.
- PITTORESQUEMENT**, ζωγραφικῶς.
- PITUITE** (*pituita, æ*) κόρυζα, ης, ἧ· φλέγμα, ατος, τό, *Gal.*
- PITUITeux, EUSE** (*pituitosus, a, um*) φλεγματικός, ἧ, ὄν, *Gal.*
- PIVERT**, ou Pic vert. — *Voyez Pic.*
- PIVOINE** (*æonia officinalis, Linn.*) παινία, ας, ἧ, *Théophr.*
- PIVOT** (*cardo, inis, m.*) στροφεύς, ἔως, δ, *Théophr.*
- PLACAGE**, ἐμβλημα, ατος, τό. Table de placage (*tessellata mensa, æ*) πλακωθεῖσα τράπεζα, ης.
- PLACARD** (*tabulatum, i*) σανίδωμα, ατος, τό· πινάκωσις, εως, ἧ, *Plut.*
- PLACARD** (*affixus publice libellus*) δημοσίᾳ ου-σίως προσπετηγμένον πρόγραμμα, ατος.
- PLACARDER**, προγράφειν, φω, ψω· πρόγραμμα τι προσπηγύναι, υμι.
- PLACE** (*locus, spatium*) τόπος, ου, δ, *Dém.* — publicus (*forum, i*) ἀγορά, ἄς, ἧ, *Dém.* — (*platea, æ*) πλατεῖα, ας, ἧ, *N. Test.* — de guerre, φρούριον, ἴου, τό, *Xén.* Les gens en place, οἱ ἐν τέλει, *Soph. Phil. 389.* Qui n'est pas à sa place, *déplacé, ée*, ἀτοπος, ου, δ, ἧ, *Dém.* Rester en place, κατὰ χώραν μένειν, νω, νῶ. En place de (*pro, vice*) ἀντί, *gén.*
- PLACER** (*locare, collocare, o*) ἰσθάναι, καθισθάναι, ἰσθημι², *Dém.* — par ordre,

κατὰ τόπον τάττειν, ττω, ζω, τί, *Isocr.*
 διατιθέναι, τίθημι, *Luc.*
PLACET (*supplex libellus, i*) ἰκέσιον βιβλί-
 διον, ἰου.
PLAFOND (*laquear, lacunar, aris*) φάτων-
 μα, ατος, τό, *Plut.*
PLAFONNER (*lacunare, o*) φατνοῦν, ὦ-ῶ·
 κοιλοσταθεῖν, ῶ, *Sept.*
PLAGE (*littus, oris*) αἰγιαλός, οὔ, δ· ἀκτῆ,
 ἦς, ἦ, *Luc.* — (*plaga, æ*) χώρα, ας, ἦ,
Dém. κλίμα, ατος, τό, *Arist.*
PLAGIAIRE (*fur litterarius*) ὁ τὰ ἀλλό-
 τρια συγγράμματα ἰδιοποιούμενος.
PLAGIAT, *dérivé de plágios, oblique* (*pla-
 gium, ii*) τὸ τῶν ἀλλοτρίων συγγραμμά-
 των ἰδιοποίημα, ατος.
PLAIDER contre quelqu'un (*cum aliquo
 litigare, o*) δικάζεσθαι, ομαι, τινὶ περὶ
 τινος, *Luc.* — pour quelqu'un (*causam
 pro aliquo dicere, co, xi*) συνηγορεῖν, ῶ,
 ἢπρὸ τινος, *Arist. tiv.*
PLAIDEUR, *EUSE* (*litigator, trix*) ἀντίδικος,
 ου, δ, ἦ, *Dém.* — (*litigiosus, a*) φιλό-
 δικος, ου, δ, ἦ, *Arist.*
PLAIDOIRIE (*forensis opera, æ, Cogn.*
Nep.) ἀγοραία διαφορά, ἄς, *Hérod.*
PLAIDOYER (*causæ dictio, onis*) συνηγορία,
 ας, ἦ, *Diosc.*
PLAIE (*plaga, æ; vulnus, eris*) πληγή,
 ἦς, ἦ, *Isocr.* τραῦμα, ατος, τό, *Dém.*
 — (*clades, is, f.*) ἥττα, ης, ἦ, *Dém.*
 συμφορά, ἄς, ἦ, *Isocr.*
PLAIN, *AINE* (*planus, a, um*) ἑμαλός,
 ἦ, ὄν, *Plut.* — chant, ψαλμοῦδία, ας, ἦ.
PLAINDRE quelqu'un (*alicujus vicem do-
 lere, eo*) συναλγεῖν, ῶ, τινί, *Dém.* Se
 plaindre (*queri, or*) ὀδυρεσθαι, ομαι,
Dém. μεμψιμοιρεῖν, ῶ, *Luc.* μέμφεσθαι,
 ομαι, τινί, *Dém. τί, Xén.* Qui aime à se
 plaindre (*querulus, a, um*) μεμψιμοιρος,
 ου, δ, ἦ· ὀδυρτικός, ἦ, ὄν, *Arist.*
PLAINNE (*planities, ei*) πεδῖον, ἰου, τό, *Dém.*
PLAINTÉ (*querimonia, æ*) ὀδυρμός, οὔ, ὁ,
Isocr. — (*expostulatio, onis*) ἐγκλημα,
 ατος, τό, *Dém.* Rendre plainte, porter
 une plainte contre quelqu'un, ἐγκαλεῖν,
 ῶ, τινά, *Dém.*
PLAINTIF, *IVE* (*querulus, a, um*) ὀδυρ-
 τικός, ἦ, ὄν, *Arist.*
PLAINTIVEMENT (*stebiliter*) ὀδυρτικῶς.
PLAIRE à quelqu'un (*alicui placere, eo*)
 ἀρέσκειν, σκω, τινί, *Plut.* τινά, *Plat.*

Cela me plait, τοῦτο δοκιμάζω, *Dém.*
 τοῦτ' ἐμοὶ βουλομένω ἐστί, *Plat.* Il a plu
 au sénat et au peuple, τῇ τε βουλῇ καὶ
 τῷ δήμῳ δέδοκται, *Dém.* Se plaire à
 quelque chose (*aliqua re delectari, or*)
 ἡδέσθαι, ομαι, τινί, *Dém.* Plait-il? τί
 λέγεις; A Dieu ne plaise (*absit*) μὴ γέ-
 νοιτο! *Paul, I. Cor. vi, 15.* Plût à Dieu
 (*utinam*) que jamais le vaisseau d'Argo
 n'eût vogué vers la Colchique!... εἴθ'
 ὄφελ' Ἄργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος,
 Κόλχων ἐς Αἴαν, *Eur. début de la Médée.*
PLAISANNEMENT (*facete, lepide*) κομψός,
 χαρισέντως, *Plat.* — (*ridicule*) γελοῖως,
Arist.
PLAISANCE. Jardin de — (*amœna vireta,*
Virg.) τεργνός παράδεισος, ου.
PLAISANT, *E* (*facetus, lepidus, a, um*)
 κομψός, ἦ, ὄν· εὐτράπελος, ου, δ, ἦ,
Isocr. (*ridiculus, a, um*) γελοῖος, α, ὄν,
Plat.
PLAISANTER (*jocari, or*) ἀστεῖζεσθαι,
 ομαι· παίζεῖν, προσπαίζεῖν, ζω, ζω, τινί,
Plat.
PLAISANTERIE (*joci ou joca, orum*) παι-
 διά, ἄς, ἦ. — (*cavillatio, onis*) σκῶμμα,
 ατος, τό, *Xén.* Dites-vous cela par plai-
 santerie, ou sérieusement! σπουδάζεις
 ταῦτα, ἦ παίζεις; *Plat.* Plaisanterie à
 part (*remoto joco*) σπουδῆ, *Dém.*
PLAISIR (*voluptas, atis*) ἡδονή, ἦς, ἦ,
Dém. Jouir des plaisirs de la vie, τῶν
 τοῦ βίου ἡδονῶν ἀπολαύεσθαι, ομαι, *le
 même.* Faire plaisir à quelqu'un, τινὶ
 χαρίζεσθαι, ομαι, *le même.*
PLAN d'un édifice, ἰχνογραφία, ἴας, ἦ,
Vitr. — de conduite (*vixæ institutum, i*)
 ἐπιτήδευμα, ατος, τό, *Dém.*
PLAN, *AÏNE* (*planus, a, um*) ἑμαλός, ἦ,
 ὄν, *Plut.*
PLANCHE (*asser, eris, m.*) σανίς, ἴδος, ἦ,
Luc. — de graveur (*ænea tabula, æ*)
 χαλκογραφική πλάξ, ακός. — de jardin
 (*area, areola, æ*) πρασά, ἄς, ἦ.
PLANCHÈRE (*contabulare, o*) σανιδοῦν,
 ὦ-ῶ.
PLANCHER (*tabulatum, i*) σανίδωμα, ατος,
 τό, *Plut.*
PLANCHETTE (*asserculus, i*) σανίδιον, ἰου,
 τό, *Esch.*
PLANE (*dolabra, æ*) ρυκάνη, ης, ἦ· ἀξίνη,
 ης, ἦ, *Xén.*

PLANEER (*dolare, dedolare, o*) βυκανίζειν, ἰζω· πελεξῆν, άω-ῶ. — (*sese passis alis librare*) ἐξηπλωμένοις πτεροῖς ἴπτασθαι.

PLANEÏTE (*erraticum sidus, eris*) πλανήτης, ου, δ, *Arist.*

PLANT (*plantarium, ii*) φυτευτήριον, (λου, τό, *Theophr.* — d'oliviers, ἐλαιών, ῶνος, δ, *Dém.*

PLANTAIN (*plantago, inis, f.*) ἀρνόγλωσσον, ου, τό.

PLANTATION (*plantatio, onis*) φύτευσις, εως, ή, *Arist.*

PLANTE (*planta, æ*) φυτόν, οὔ, τό, *Arist.* φύτευμα, ατος, τό, *Theophr.* βοτάνη, ης, ή. La connaissance des plantes, βοτανική, ης, ή. Plante des pieds, ἴχνος, εος, τό, *Gal.*

PLANTER (*plantare, o*) φυτεύειν, ω, σω, *Dém.* Quel est celui qui plante une vigne, et ne goûte pas de son fruit? τίς φυτεύει ἀμπέλωνα, και ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; *Paul, I. Cor. ix, 7.* — un pieu, σκόλοπα ἐμπηγνύναι, υμι.

PLANTEUR (*plantator, oris*) φυτευτής, οὔ, δ.

PLANTUREUX, EUSE (*copiosus, a, um*) εὐπορος, ου, δ, ή, *Dém.*

PLAQUE (*lamina, æ*) πλάξ, ακός, ή.

PLAQUER (*incrustare, o*) πλακοῦν, ῶ, ὄσω.

PLASME, terme de pharmacie, πλάσμα, ατος, τό, *Luc.*

PLASTIQUE (*fingendo aptus, a, um*) πλαστικός, ή, ὄν.

PLASTRON (*pectorale, is*) θώραξ, ακος, δ, *Arist.*

PLAT (*catinus, i*) παραψίς, ἴδος, ή, *N. Test.* μαζόνομον, ου, τό, *Hor.*

PLAT, E (*planus, a, um*) πλατύς, εἶα, ὕ· δμαλός, ή, ὄν, *Plut.* — (*humilis, e*) ταπεινός, ή, ὄν. — (*abjectus, a*) ταπεινόφρων, ονος, δ, ή. Plat pays, πεδιάς, άδος, ή· πεδῖον, (λου, τό. Le plat de la main, d'une épée, τὸ πλατὺ τῆς χειρός, τοῦ ξίφους. A plat, tout à plat (*omnino, prorsus*) παντελῶς, παντάπασιν, *Plat.*

PLATANE OU PLANE (*platanus, i, f.*) πλάτανος, ου, ή, *Plat.*

PLATEAU de balance (*lanx, lancis, f.*) τάλαντον, ου, τό, *Aristoph.* — *terrain élevé, mais uni*, ὕψηλός και ὀμαλός τόπος.

PLATÉE, ville de Béotie, Πλαταιαί, ὦν, αί.

PLATE-FORME, ἀνώγειον, ω, τό· ὑπερφῶν, ου, τό.

PLATEMENT (*abjecte*) ταπεινῶς.

PLATINE. *Le platine est un métal qui surpasse l'or en pesanteur spécifique; ὑπόλευκος χρυσός, οὔ.*

PLATITUDE (*abjectio, onis*) ταπεινώσις, εως, ή.

PLATON, disciple de Socrate, et maître d'Aristote, Πλάτων, ὠνος, δ.

PLATONIQUE. *Amour, année platonique, πλατωνικός, ή, ὄν.*

PLATRAS (*rudera, um*) ἐρείπια, ἰων, τά, *Paus.*

PLATRE, γύψος, ου, ή, *Diosc.*

PLATRER (*gypsare, o*) γυψοῦν, ὄω-ῶ. Se plâtrer le visage, τὸ πρόσωπον φοκοῦν, ὄω-ῶ.

PLATREUX, EUSE, γυψώδης, εος, δ, ή.

PLATRIER, γυψοποιός, οὔ, ου γυψοπώλης, ου, δ.

PLAUSIBLE. Langage plausible (*plausibilis oratio*) εὐπαράδεκτος λόγος, ου, *Chrys.*

PLAUSIBLEMENT, εὐπαράδεκτω τρόπω.

PLÉBÉIEN, ENNE (*plebeius, a, um*) δημοτικός, ή, ὄν.

PLÉBISCITE (*plebiscitum, i*) ψήφισμα, ατος, τό, *Dém.*

PLÉIADES. *On les croit ainsi nommées parce que, lorsqu'elles paraissent sur l'horizon, elles annoncent que l'on peut se mettre en mer, πλέειν, naviguer, tandis que les Hyades, lors de leur apparition, annoncent la pluie. — Voyez HYADES. Nous croyons que les Pléiades tirent leur dénomination, non pas de πλέειν, naviguer, mais de leur forme groupée, qui les a fait nommer par les paysans la poussinière. Ainsi nous dérivons le mot πλειάδες, ὠν, αί, de πλείονες, plures, comparatif de πολλοί, multi. En voilà assez sur ces étoiles, quæ septem dici, sex tamen esse solent. *Ovid.**

PLEIXE (*præcis, dis, m.*) ἐγγυητής, οὔ, δ, *Luc.*

PLEIGER, cautionner, répondre, ἐγγυᾶν, άω-ῶ. Qui répond, paye, ἐγγύα, πάρα δ' ἄτη, *Thalès.*

PLEIN. Le plein est opposé au vide, τὸ πλήρες τῷ κενῷ ἀντίκειται.

PLEIN, EINE (*plenus, a, um, abl.*) πλήρης, εος, δ, ή, τινός, *Dém.* πλέος, α, ὄν,

gén. *Arist.* Plein de vin, οἰνοβαρής, ἕος, δ, ἡ, *Hom.* — d'orgueil, ὑπερήφανος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Pleine mer (*altum mare*) πέλλαγος, εος, τό, *Dém.* Pleine lune, πανσεληνον, ου, τό· πανσεληνος, ου, ἡ, *Esch.* Une chienne qui est pleine, ἐγκύουσα κύων, *Arist.* En plein jour, μέση ἡμέρα. A pleines mains, ἀφθόως, ἀφειδῶς, *Dém.*

PLEINEMENT (*plane, penitus*) παντελῶς, τελείως, *Dém.*

PLÉNIÈRE. Indulgence plénière, τελεία τῶν ἀμαρτιῶν συγχώρησις, εως.

PLÉNIPO TENTIAIRE. Ministre — αὐτεξούσιος πρεσβεύς, εως.

PLÉNITUDE de puissance, αὐτεξουσιότης, ητος, ἡ.

PLÉONASME (*verborum redundantia, æ*) πλεονασμός, οὔ, δ, *Plut.*

PLÉTHORE (*sanguinis vel humorum redundantia*) πληθώρα, ας, ἡ.

PLÉTHORIQUE, πληθωρικός, ἡ, ὄν, *Méd.*

PLEURE (*plorare, o; flere, eo; lacrymari, or*) δακρύειν, ω, σω, *Dém.* κλαίειν, αἰω, κλαύσω, *Esch.* — la mort de sa mère, Θανοῦσαν μητέρα Θρηνεῖν, *Luc.* ἀνακλαίειν, *Isocr.* — de joie, δακρύειν χαρᾶ, *Xén.* La vigne pleure, ἡ ἀμπελος ψίνεταί.

PLEURÉSIE (*lateralis dolor, Plin.*) πλευριτικός, ἰδος, ἡ, *Aëtius.* Attaqué de —, πλευριτικός, ική, *Diosc.*

PLEUREUR, EUSE (*lacrymabundus, a*) δεδακρυμένος, ἐνή, *Esch.*

PLEUREUSES (*præfissa, arum*) ἐγγύτριάι, ἐγγυτρίστριάι, ὦν, αἰ, *Plat. R.* χύτρα.

PLEUREUX, PLEURNICHEUR. — Voyez **PLEUREUR.**

PLEUROPNEMONIE; *inflammation de la plèvre et des poumons*, πλευροπνευμονία, ας, ἡ.

PLEURS (*ploratus, fletus, us*) κλαυθμός, οὔ, δ, *Arist.* κλαῦμα, ατος, τό, *Xén.* Baigné de pleurs, δεδακρυμένος, η, ου, *Esch.*

PLEUTRE (*nebulo, onis*) οὔτιδανός, οὔ, δ.

PLEUVOIR (*pluere, o*) βρέχειν, γω, ζω, *Math. V, 48.* Il pleut (*pluit*) ὕει, *Arist.* Faire pleuvoir les injures sur quelqu'un, λοιδορίας καταντελεῖν, ὦ, ἦσω, τινός.

PLÈVRE, πλευρόν, οὔ, τό· πλευρά, ᾶς, ἡ, *Anat.*

PLI (*plicatura, ruga, sinus*) πτύγμα,

ατος, τό· πτύξ, χός, ἡ, *Athén.* πτυχή, ἡς, ἡ, *Eur.* ρυτίς, ἰδος, ἡ, *Plat.* Qui a plusieurs plis, πολύπτυχος, ου, δ, ἡ, *Luc.*

PLIABLE (*flexilis, flexibilis, e*) εὐκαμπτής, ἕος, δ, ἡ· χαμπτός, ἡ, ὄν· λυγιστός, ἡ, ὄν. Qui est d'une humeur pliable, εὐάγωγος, ου, δ, ἡ, *Isocr.*

PLIANT, E. — Voyez **PLIABLE.**

PLIE (*pleuronectes platessa, Cuv.*) ψῆσσα ou ψῆττα, ης, ἡ.

PLIER du linge, du papier (*plicare, o*) πτύσσειν, σσω, ζω, *Plut.* πλέκειν, κω, ζω. — les voiles (*vela contrahere, o*) τὰ ἱστία συστέλλειν, ω· τὴν θόνην στεῖλαι, *Luc.* — bagage (*vasa colligere, go*) συσκευάζειν, ἄζω· συσκευάζεσθαι, ομαι, *Xén.* — les genoux (*genua flectere, o*) γονυκλινεῖν, γονυτετεῖν, ὦ· ὀκλάζειν, ἄζω, ἄσω, *Héliod.* — un arbre, δένδρον λυγίζειν, ἰζω, ου κάμπτειν, πτω, ψω, *Théophr.* — (*pedem referre, o*) ἀναποδίζειν, ἰζω, *Hérod.* — sous le joug, ζυγὸν αὐχένι τιθέται, τίθημι, *Dém. pour la Couronne.* L'arbre tient bon, le roseau plie, ἡ μὲν δρῦς ἀνθίσταται, δ δὲ δόναξ λυγίζεται, ου κάμπτεται. — Dans ce dernier sens, en style poétique et soutenu, on dit aussi ployer.

PLINTHE, terme d'Archit. πλίνθος, ου, ἡ, *Vitr.*

PLIQUE. La plique, ou le plica, des *Polonais*, ἡ τῶν τριχῶν περιπλοκή, ἡς.

PLISSER (*corrugare, o*) ρυτιδοῦν, ὦ, *Arist.* — (*corrugari, or*) ρυτιδοῦσθαι, οὔμαι.

PLISSURE (*corrugatio, onis*) ρυτίδωσις, εως, ἡ, *Gal.*

PLOMB (*plumbum, i*) μόλυθος· ου μόλιθος· μόλυθος ου μόλιθος, ου, δ, *Plut.* A plomb, d'à plomb, voyez **APLOMB** [D'.

PLOMBAGINE (*plumbago, inis*) μολύδαίνα, ης, ἡ.

PLOMBÉ, ÊE. Teint plombé, πελιδνή ὄψις, εως, *Nic.*

PLOMBIER (*plumbare, o*) μολιδοῦν, ὦ.

PLOMBIER (*plumbarius, ii*) μολιδοουργός, οὔ, δ.

PLONGEON (*mergus, i*) αἰθουα, ας, ἡ, *Arist.* Faire le plongeon, κολυμβᾶν, ὦ, ἦσω.

PLONGER quelqu'un dans la mer (*aliquem in mare mergere* ou *immergere, go*) τινὰ εἰς θάλασσαν βαπτίζειν, ἡ καταβαπτίζειν,

ίζω, *Plut.* — un poignard dans le sein de quelqu'un, ξιφίδιον εἰς στῆθος τινος ἐμπηγνύναι, υμῖ. Plonger, *aller sous l'eau (urinari, or)* δύνειν, ω· κολουμβᾶν, κυβιστᾶν, ὦ.

PLONGEUR (*urinator, oris*) ἀρνευτήρ, ἦρος, δ.

PLONGER. — *Voyez PLIER.*

PLUIE (*pluvia, æ*) βροχή, ἦς, ἡ· ὑετός, οὔ, δ, *Arist.* — (*inber, bris*) ὄμβρος, ου, δ, *Isocr.*

PLUMAGE (*avis plumæ, arum*) τὰ τοῦ ὄρνιθος πτερά, ἢ πτίλα.

PLUMASSEAU, ou **PLUMEAU** (*plumea scorpula, æ*) ῥιπίδιον, ἰου, τό.

PLUME (*pluma, penna, æ*) πτίλον, ου, τό, *Aristoph.* πτερόν, οὔ, τό, *Luc.* — (*calamus, i*) κάλαμος, ου, δ, *Diosc.*

PLUMER un oiseau (*avem plumis nudare, o*) τῷ ὄρνιθι τὰ πτίλα ἀφαίρειν, αἰρέω*.

PLUMET (*plumea crista, æ*) λόφος, ου, ὁ, *Xén.*

PLUPART. — *Voyez PLUS.*

PLURALITÉ des suffrages (*plura suffragia*) αἱ πλείονες ψῆφοι, ὠν. — des Dieux, πολυθεϊσμός, οὔ, δ· πολυθεΐα, ας, ἡ·

PLURIEL, ELLE. Nombre singulier, duel, pluriel, ἐνικός, δυϊκός, πληθυντικός ἀριθμός, *Gramm.* — *Voyez SEPT.*

PLUS (*plus, amplius, magis*) πλέον, μᾶλλον, *gén.* — qu'il n'est convenable, μᾶλλον τοῦ δέοντος, *Dém.* Le vice a plus de force que la vertu, καχία δύναται πλέον τῆς ἀρετῆς, *le même.* Plus de (*plures, ra*) πλείονες, οἱ, αἱ, τὰ πλείονα. Le plus (*plurimum*) πλείστον, *Xén.* Le plus de (*plurimi, æ, a*) πλείστοι, αἱ, α. Plus ou moins, πλέον ἔλαττον, *Athénée.* De plus en plus, αἰεὶ μᾶλλον. D'autant plus que, τοσούτῳ μᾶλλον ὅσω... plus tôt ou plus tard (*ocius vel serius*) ὠκύτερον ἢ ὀψίτερον. La plus part, ou la plupart des philosophes, οἱ φιλόσοφοι οἱ πλείστοι.

PLUSIEURS (*plures, ra*) ἐνιοί, αἱ, α· πολλοί, αἱ, α. Plusieurs fois, ἐνίοτε, πολλάκις. Qui a plusieurs pieds, plusieurs angles, plusieurs bases, *etc.*, πολύπους, πολύγωνος, πολυέδρος, κ. τ. λ.

PLUS-QUE-PARFAIT (*plus quam perfectum tempus, oris*) ὑπερσυντελικὸς χρόνος, ου, *Gramm.*

PLUT A DIEU que... (*utinam!*) εἶθε. — *Voyez PLAIRE.* Plût à Dieu qu'il écrivit, εἶθε γράψειε, *Plat.* — que Brutus vécut, ὄφελε ζῆν ὁ Βρούτος, *Plut.* ὄφελον, ες, ε, c'est-à-dire, *debebam, as, at.*

PLUTARQUE, philosophe et historien, Πλούταρχος, ου, ὁ.

PLUTON (*Pluto, onis; Dis, Ditis*) Πλούτων, ὠνος, ὁ· Ἄιδης, Ἄδης, ου, ὁ. Ἄϊς, ἴδος, ὁ, *Hom.* Chez Pluton, ἐς Ἄδου, *Soph. Philoct.* 1241.

PLUTÔT. — *Voyez PLUS.* Plutôt mourir que... μᾶλλον ἀπολίσθαι, ἦ...

PLUTUS, dieu des richesses, Πλούτος, ου, δ.

PLUVIER (*charadrius pluvialis, Cuv.*) χαραδριός, οὔ, δ, *Aristoph.*

PLUVIEUX, EUSE (*pluviosus, a, um*) ὑετώδης, ου, δ, ἡ· ὄμβριος, ἰα, ον, *Aristoph.*

PNEUMATIQUE. Machine—, πνευματικὴ μηχανή, ἦς. R. πνεῦμα, *spiritus.*

PNEUMATOSE (*inflatio*) πνευμάτωσις, εως, ἡ.

PNEUMONIQUE (*pulmonarius*) πνευμονικός, ἡ, ὄν, *Gal.*

PÔ (*Padus, i*). — *Voyez ERIDAN.*

ROCHE (*perula, pera, æ*) θυλάκιον, ἰου, τό· θυλάκος, ου, δ, *Athén.*

ROCHÉ, ÉE. Qui a les yeux pochés, τοὺς ὀφθαλμοὺς συγκεκοιμημένος, ἐνή.

ROCHETTE (*perula, æ*) θυλάκιον, ἰου, τό, *Athén.*

RODAGE (*podager, gri*) ποδαγρός, οὔ, δ.

ROËLE (*velamen, inis*) κάλυμμα, σκέπασμα, ατος, τό, *Luc.*

ROËLE (*vaporarium, ii*) ὑπόκαυστον, ου, τό, *Vitr.*

ROËLE à frire (*sartago, inis*) τήγανον, ου, τό, *Athén.*

ROËLON, τηγάνιον, ἰου, τό.

ROËME ἐρίque, ἐπικὸν ποίημα, ατος· ἐποποιία, ας, ἡ.

ROËSIE dramatique, δραματικὴ ποίησις, εως· δρᾶμα, ατος, τό.

ROËTE tragique ou comique, τραγικός, ἡ· κωμικός ποιητής, οὔ.

ROËTIQUE, ποιητικός, ἡ, ὄν. R. ποιεῖν, faire, créer.

ROËTIQUEMENT, ποιητικῶς.

POIDS (*pondus, eris*) βάρος, εως, τό· στα-

θμός, οὔ, δ, *Dém.* D'un poids égal, ἰσοβαρής, εὐός, δ,ή, *Luc.* Qui a du poids (*ponderosus, a, um*) βαρύς, εἶα, ὕ. Un homme de poids (*vir magni momenti*) σεμνότατος ἢ ἀξιωματικός ἀνὴρ, ἐροσδρός. Dieu a tout fait avec nombre, poids et mesure (*pondere, mensura, numero Deus omnia fecit*) πάντα Θεὸς διέταξε μέτρῳ, σταθμῷ καὶ ἀριθμῷ, *Gnomol.*

POIGNANT, *v.* Une douleur poignante (*pungens dolor*) κεντητική δόδνη, ης.

POIGNARD (*sica, æ; pugio, onis, m.*) ξιφίδιον, ἰου, τό· ἐγγχειρίδιον, ἰου, τό, *Plut.* Porter un poignard sous sa robe, ὑπὸ μάλης ξιφίδιον ἔχειν, ἔχω *.

POIGNARDER quelqu'un (*aliquem sica conficere, cio*) τινὰ ξιφιδίῳ διαχρηῆσθαι οὐ καταχρηῆσθαι, ὦμαι.

POIGNÉE (*manipulus, i*) δράγμα, ατος, τό, *Phil.* — d'une épée (*capulus, i*) ἢ λαβὴ τοῦ ξίφους, *Plut.* Une poignée de geus, ὀλίγος ἀριθμός, οὔ. A poignée, ἀφθόνως.

POIGNET (*pugni brachiique commissura*) καρπός, οὔ, δ, *Hom.*

POIL (*pilus, i*) ἢ Φριξ, *plur.* αἱ τρίχες, *Arist.* — follet (*lanugo, inis*) λάχνη, ης, ἢ· ἰονθος, ου, δ· χνόος, ου, *contr.* χνοῦς, οὔ, δ, *Plut.*

POILU, *ue* (*pilosus, a, um*) τριχώδης, εος, δ,ή· δασύς, εἶα, ὕ, *Sept. Genèse, XXV, 25.*

POINÇON (*veruculum, i*) τρύπανον, ου, τό.

POINDRE (*pungere, go*) κεντεῖν, ὦ. — *Voyez POIGNANT.* Le verbe poindre n'est plus usité que dans ce proverbe : Oignez vilain, il vous poindra ; poignez vilain, il vous oindra.

POINDRE. Le jour commençait à poindre, et le soleil dorait déjà les cimes des montagnes, lorsque.... ημέρας ἀρτι διαγελώσης, καὶ ἡλίου τὰς ἀκρωρείας καταυγάζοντος, κ.τ.λ. *Héliod.* 'début des Ethiopi-ques.

POINDRE (*pugnus, i*) πυγμή, ης, ἢ· κόνδυλος, ου, δ, *Dém.* Avec le poing, πύξ, *Grég. Naz.* Se battre à coups de —, διαπυκτεύειν, ω, *Luc.* Donner à quelqu'un un coup de —, τινὲ κόνδυλον ἐν-τρίβειν, βω, ψω, *Plut.*

POINT (*punctum, i*) στιγμαί, ης, ἢ· κέν-

τρον, ου, τό· *Euclide* définit ainsi le point *mathématique* : τὸ σημείον ἐστιν, οὐ μέρος οὐθέν, *punctum est, cujus pars nulla est.* I, 1. Le point d'une affaire (*rei caput*) τὸ κεφάλαιον, *Dém.* Il en est venu à un tel point d'impudence, εἰς τοῦτο τῆς ἀναιδείας, εἰς τοσοῦτον τῆς ἀναισχυντίας ἦλθεν, ὥστε.... *Isocr.* Qui vient à point, cuit à point, etc. ἀκμαῖος, ὠραῖος, α, ον. Disputer sur le point d'honneur, περὶ τῆς τιμῆς ἐρίζειν, ἰζω. Le point du jour, ὄρθρος, ου, δ, *Plut.* Etre sur le point de, μέλλειν, ω. De tout point, παντελῶς. De point en point, ἀκριβεστάτως. Au dernier point, τὸ ἕστατον, *Luc.* ἐσχάτως, *Plut.*

POINT précédé de ne, est une négation plus formelle que pas. Je ne le ferai pas (*id non faciam*) τοῦτο οὐ ποιήσω· je ne le ferai point (*neuliquam fecerim*) οὐ μὴ ποιήσασμαι. — *En Grec, deux négations, loin de valoir, comme en Latin, une affirmation, expriment, au contraire, une négation absolue.*

POINTE (*acies, cuspis, mucro*) ἀκμή, *Luc.* ἀκμή, ἀκμή, ἀκμή, ης, ἢ, *Plut.* ἀκίς, ἴδος, ἢ· ὀξύτης, ητος, ἢ, *le même.* La pointe d'une épée, μάχαιρας στόμα, ατος, τό, *Thuc.* — d'une épigramme (*acumen, inis*) ἢ τοῦ ἐπιγράμματος ὀξύτης, ητος.

POINTER (*punctum petere, to*) στίγδην παίειν, ω. — (*dirigere, go, rexi*) εὐθύ-νειν, κατευθύνειν, νω, *Plut.*

POINTILLER (*argutari, or*) σοφίζεσθαι, ομαι· τριχολογεῖν, ὦ, ἦσω.

POINTILLERIE (*argutiae, arum*) σοφίσματα, ων, τά, *Hérod.*

POINTILLEUX, *euse* (*litigator, trix*) ἐρι-στικός, ική, *Isocr.*

POINTU, *ue* (*acuminatus, a, um*) ὀξύς, εἶα, ὕ. Qui a la tête pointue (*cilo, onis*) φοξός, οὔ, *Hom. Il. II, 219.*

POIRE (*pirum, i*) ἄπιον, ἰου, τό, *Suid.*

POIREAU. — *Voyez PORREAU.*

POIRÉE. — *Voyez BETTE.*

POIRIER (*pirus communis, Linn.*) ἄπιος, ἰου, ἢ, *Diosc.* Poirier sauvage, ἀχράς, ἄδος, ἢ.

POIS (*pisum sativum, Linn.*) πίσον, ου, τό, *Gal.* — chiche (*cicer arietinum, Linn.*) ἐρέβινθος, ου, δ, *Diosc.* — de

senteur (*lathyrus odoratus*, Linn.) εὐοσμῶς λάθυρος, ου, δ, *Theophr.*

POISON (*venenum*, ι) φάρμακον, ου, τό, *Diosc.*

POISSARDE (*piscium venditrix*) ἰχθυοπώλαινα, ης, ἡ.

POISSER (*picare*, *impicare*, *oppicare*, ο) πισσοῦν ου πιττοῦν, ὦω-ῶ, *Clém. Alex.*

POISSON (*piscis*, ις) ἰχθύς, ὄος, δ, *Arist.*

Se nourrir de poisson, ἰχθυοφαγεῖν, ὦ, ἦσω. Qui vit de poisson, ἰχθυοφάγος, ου, δ, ἡ. Donner à quelqu'un un poisson d'avril, ἐμπαίζειν τινί, φενακίζειν τινά. — On appelait autrefois un poisson de vin, une mesure qui correspond à la huitième partie d'un litre. Voyez LITRE.

POISSONNERIE (*piscarium forum*) ἰχθυοπωλεῖον, εἶου, τό.

POISSONNEUX, EUSE (*piscosus*, α, um) ἰχθυώδης, εος, δ, ἡ.

POISSONNIER, ÈRE (*cetarius*, *piscarius*) κητοπώλης, ἰχθυοπώλης, ὠλαινα.

POITRAIL (*equinum pectus, oris*) ἰπτικὸν στῆθος, εος. — (*antilena*, α) λάπαδνον, ου, τό, *Hom.*

POITRINAIRE (*pulmonarius*, α, um) φθισικός, ἡ, ὄν.

POITRINE (*pectus, oris*) στῆθος, εος, τό, *Hipp.* L'os qui est devant la poitrine, στέρνον, ου, τό, *Xén.*

POIVRE (*piper pellucidum*, Linn.) πέπερι, εως, τό, *Diosc.* Un grain de poivre, πεπερίς, ἴδος, ἡ, *Athén.*

POIVRÉ, ÈRE (*piper inspersus*, α, um) πεπερόπαστος, ου, δ, ἡ.

POIVRIÈRE, πεπεροθήκη, ης, ἡ.

POIX (*pix, picis*) πίσσα ου πίττα, ης, ἡ, *Plut.*

POLAIRE. Cercle, étoile polaire, δ τῶ πώλι ἐγγὺς κύκλος, ἀστήρ, ἔρος. *L'étoile polaire est cette étoile qui est à la queue de la petite ourse, appelée en Grec κυνοσουρά, ἄς, ἡ.*

POLE (*et non pas pôle*) arctique ou antarctique, ἀρκτικός ου ἀνταρκτικός πόλος, ου. R. πολεῖν, tourner.

POLÉMARQUE (*dux belli*) πολέμαρχος, ου, δ.

POLÉMIQUE (*bellatorius*, α, um) πολεμικός, ἡ, ὄν.

POLI (*nitor, oris*) στιλέθ, στιλέθωσις, στιλέθδών, ὄνος, ἡ, *Suid.*

POLI, IE (*politus*, α, um) ξεστός, ἡ, ὄν· γλαφυρός, ἄ, ὄν. — (*urbanus*, α, um) ἀστείος, α, ον, *Isocr.*

POLICE, πολιτεία, ας, ἡ, *Dém.*

POLICÉ, ÈE. Une ville bien policée (*bene constituta civitas*) εὖ καθεστηκυῖα πόλις, εως.

POLIMENT (*polite*, *urbane*) γλαφυρῶς, *Arist.* ἀστεῖως, *Plut.*

POLIR (*polire*, *expolire*, ιο) λειπαίνειν κατακοσμεῖν, ὦ, ἦσω, *Plut.* Polir les mœurs ou le caractère de quelqu'un, τινά ἡθοποιεῖν, ὦ, ἦσω.

POLISSON (*nebulo, onis*) οὐτιδανός, οὔ, δ.

POLISSONNERIE (*obscaenitas, atis*) ἀσέλγεια, ας, ἡ· αἰσχρότης, ητος, ἡ.

POLISSURE (*politura, α*) λειώσις, λειάνσις, εως, ἡ.

POLITÉSSE (*urbanitas, atis*) ἀσταίτης, ητος, ἡ. Parler avec beaucoup de politesse, ἀστεῖζεσθαι, ομαι, *Plut.*

POLITIQUE, πολιτικός, ἡ, ὄν, *Isocr.* La politique, ἡ πολιτική, ἦς, *sous-ent.* ἐπισημή. Habile politique, πολιτείας εἰ εἰδώς, ὅτος.

POLITIQUEMENT, πολιτικῶς. — (*callide*) τεχνικῶς, πανούργως, *Isocr.* Agir politiquement, πανουργεῖν, ὦ, *Dém.*

POLITIQUEUR, περὶ τῶν πολιτικῶν διμλαῖν, ὦ, ἦσω.

POLLUER (*polluere*, ο) μολύνειν, νο, νῶ, *Isocr.* μιαίνειν, νο, *Luc.*

POLLUX, frère de Castor, Πολυδεύκτης, εος-ους, δ.

POLTRON, ONNE (q.d. *pollice truncatus*) φαῦλος, η, ον· ἄνθρωπος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

POLTRONNERIE (*ignavia, α*) κακία, ἀνδρία, ας, ἡ, *Dém.*

POLY — (*multum, valde*) πολύς, πολλή, πολύ.

POLYANTHÈE, ou multiflore, πολυανθή, εος, δ, ἡ, *Bolan.*

POLYARCHIE (*multorum dominatio, onis*) πολυαρχία, ας· πολυκοιρανία, ας, ἡ, *Hom. Il. II, 204.* πολυκαίσαρῖα, ας, ἡ, *Plut.* — Voyez GOUVERNEMENT.

POLYBE, historien, Πολύβιος, ἰου, δ

POLYCHRESTE, qui sert à plusieurs usages, πολύχρηστος, ου, δ, *Pharm.*

POLYCLÈTE, célèbre sculpteur, Πολύκλετος, ου, δ.

POLYCRATE, tyran de Samos, Πολυκράτης, εος-ους, δ.
POLYDORE, le plus jeune des fils de Priam, Πολύδωρος, ου, δ.
POLYÈDRE, qui a plusieurs bases ou faces, πολυέδρος, ου, δ, ή, Géom.
POLYEUCTE (*valde optatus*) Πολυεύκτος, ου, δ.
POLYGAME, marié ou mariée à plusieurs, πολύγαμος, ου, δ, ή.
POLYGAMIE (*multæ nuptiæ*) πολυγαμία, ας, ή.
POLYGLOTTE, plusieurs langues, πολύγλωττος, ου, δ, ή.
POLYGONE, plusieurs angles, πολύγωνος, ου, δ, ή.
POLYGRAPHE (*de multis scribens*) πολυγράφος, ου, δ, ή.
POLYHYMNE, une des neuf Muses, Πολυυμνία, ας, ή. R. υμνος, hymne. — D'autres écrivent Polymnie, Πολυμνία ου Πολύμνεια, ας, ή. R. μνεία, mémoire.
POLYNICE, frère d'Étéocle, Πολυνοικίης, εος-ους, δ.
POLYPE, plusieurs pieds, πολύπους, οδος, δ, ή, *Elie*.
POLYPÉTALE. Fleurs polypétales, πολυπέταλα άνθη, ων.
POLYPEUX, EUSE, πολυπόδης, εος, δ, ή.
POLYPHÈME, cyclope, Πολύφημος, ου, δ.
POLYPODE (*polypodium vulgare*, Linn.) πολυπόδιον, ίου, τό.
POLYSPERME, plusieurs semences, πολύσπερμος, ου, δ, ή, *Botan*.
POLYSYLLABE, πολυσύλλαβος, άβου, δ, ή, *Gramm*.
POLYTHÉISME (*deorum multitudo*) πολυθειά, ας, ή· πολυθεότης, ητος, ή· πολυθεισμός, ου, δ.
POLYTHÉISTE, πολύθεος, ου, δ, ή. R. πολύς, et Θεός.
POLYTRIC (*polytrichum commune*, Linn.) πολύτριχον, ου, τό. R. πολύς, et Ξρίξ, plur. τρίχες· q. d. chevelu.
POLYXÈNE, fille de Priam et d'Hécube, Πολυξένη, ης, ή.
POMMADE (*unguentum*, i) μύρον, ου, τό, *Athén*.
POMME (*malum*, i) μήλον, ου, τό, *Diosc*. — de pin, στρόβιλος, ου, δ.
POMMEAU d'une épée, d'une selle, ή τής λαβής, του έφιππίου σφαίρα, ας.

POMMIER (*malus*, i, f.) μηλέα, ας, ή, *Diosc*.
POMPE (*haustrum*, i) άντλία, ας, ή· άντλιον, ίου, τό.
POMPE triomphale (*triumphi apparatus*, us) Ξριαμβική πομπή, ης.
POMPÉE, rival de César, Πομπήτιος, ου, δ.
POMPER (*haurire*, io, *hausti*) άντλεΐν, ω, ήσω, *Elie*.
POMPEUSEMENT (*magnifice*) μεγαλοπρεπώς, *Dém*.
POMPEUX, EUSE (*splendidus*, a, um) μεγαλοπρεπής, έος, δ, ή.
POMPIER, άντλητήρ, ήρος, δ.
POMPON (*futilis ornatus*, us) μικροπρεπής κόσμος, ου.
PONANT. — Voyez OCCIDENT.
PONCE. Pierre ponce (*pumex*, icis, m.) κισσηρίς, ίδος, ή, *Theophr*.
PONCEAU, *coquelicot* (*paraver rhæas*, Linn.) ροιάς μήκων, ωνος, ή.
PONCER de la vaisselle, τά σκεύη κατακισσηρίζειν, ίζω, *Athén*.
PONCIRE (*citrus tuberosa*, Linn.) κιτρία, ας, ή.
PONCTION (*punctio*, onis) στίξις, εως, ή, *Eust*.
PONCTUALITÉ (*impensor cura*) άκριβέστερα έπιμέλεια, ας.
PONCTUEL, ELLE (*impense diligens*) άκριβέστατος, η, ον.
PONCTUELLEMENT (*diligentissime*) άκριβεστάτως.
PONCTUER (*interpunctionibus distinguere*) στίζειν, ίζω, ίζω, *Gramm*.
PONDRE (*ova ponere*, o) ώτοκεΐν, ω, *Arist*.
PONT (*pons*, *pontis*, m.) γέφυρα, ας, ή. Construire un pont, γεφυροποιεΐν, ω, *Polyb*. Celui qui le construit (*pontifex*, icis, Varron) γεφυροποιός, ου, δ, *Plut*.
PONT-DE-CÈ (*pons Cæsaris*) ή του Καΐσαρος γέφυρα.
PONT-EUKIN. — Voyez EUKIN.
PONTE (*ovatio*, onis, Plin.) ώτοκία, ας, ή.
PONTÉ, ÉE. Vaisseau ponté (*contabulata navis*, Front.) γεφυρωθεισα ναΐς, αός, *Ion*. ηός, *Att*. εως.
PONTIFE. Le souverain — (*summus pontifex*) άρχιερεύς, έως, δ.

PONTIFICAL, **E** (*pontificius, a, um*) ἀρχιερατικός, ἡ, ὄν, *N. Test.*

PONTIFICALEMENT (*pontificali ritu*) ἀρχιερατικῶν Θεσμῶν.

PONTIFICAT (*pontificatus, us*) ἀρχιερωσύνη, ης, ἡ, *Phil.* Sous le pontificat de Léon X, ἀρχιερατεύοντος τοῦ Λέοντος τοῦ Δεκάτου.

PONTON (*ponto, onis*) πορθμεῖον, εἰου, τό.

POPULACE (*plebecula, æ*) δημίδιον, εἰου, τό· οἱ πολλοί, ὦν· τὸ πλῆθος, εος.

POPULAIRE (*popularis, e*) δημοτικός, ἡ, ὄν. — (*populi amans*) φιλόδημος, ου, δ, ἡ, *Elie.*

POPULAIREMENT (*populariter*) δημοτικῶς, *Dém.*

POPULARISER [*Se* (*popularibus auris gaudere, eo*) τοὺς πολλοὺς δημαγωγεῖν, ὦ, *Plut.*

POPULARITÉ (*popularis aura*) δημαγωγία, ας, ἡ, *Dém.*

POPULATION (*populi frequentia, æ*) πολυάνθρωπία, ας, ἡ, *Diod. Sic.*

POPULÉUX, EUSE (*populo frequens*) πολυάνθρωπος, ου, δ, ἡ, *Arist.*

PORC (*porcus, i*) χοῖρος, ου, δ, *Arist.*

PORC-ÉPIC (*hystrix cristata, Cuv.*) ἡ ὑσθριξ, *plur.* αἱ ὑσθριχες, *Arist.*

PORCHE d'une église (*templi vestibulum*) πρόναον, ου, τό, *Vitr.*

PORCHER (*subulcus, i*) χοιροδοσκός, οῦ, δ· συβῶτης, ου, δ. — Εὐμαιε συβῶτα, *Hom. Od. XIV, 55.*

PORC-MARIN. — Voyez **MARSOUIN.**

PORC-SANGLIER. — Voyez **SANGLIER.**

PORE (*meatus, us*) πόρος, ου, δ.

POREUX, EUSE (*occultis meatibus patens*) πορώδης, εος, δ, ἡ.

PORPHYRE, πορφυρίτης, ου, δ, *Plin.*

PORREAU (*allium porrum, Linn.*) πράσον, ου, τό, *Diosc.* — *verruë, πῶρος, ου, δ· τύλος, ου, δ, Luc.*

PORT (*portus, us*) λιμὴν, ἑνος, δ, *Thuc.*

Toucher au port, λιμενίζεσθαι, ομαι, *Dém.* — (*vectura, æ*) ὄχησις, εως, ἡ· κομιδή, ἡς, ἡ, *Isocr.* — (*vecturæ pretium, ii*) φορέιον, φόρετρον, ου, τό, *Poll.* — *maintien* (*corporis habitus, us*) σχῆμα, ατος, τό· ἔξις, εως, ἡ, *Arist.*

PORTAIL d'une église, τὸ τοῦ ἱεροῦ μέτωπον ου πρόσωπον, ου.

PORTANT. A bout portant (*cominus*) ἐγγύθεν, *Plut.* συσταδόν, *Thuc.*

PORTATIF, IVE (*gestatu facilis, e*) εὐφορος, εὐκίνητος, ου, δ, ἡ.

PORTE (*porta, janua, ostium*) πύλη, ης, ἡ, *Plut.* θύρα, ας, ἡ, *Xén.* Frapper à la porte, θύραν πατάσσειν, σσω, ζω, *Xén.* Ouvrir une porte, πύλην ἀνοίγειν, *Plut.* La fermer, θύρας κλείειν, ω, *N. Test.* La porte, *le palais*, θύρα, ας, ἡ, *Xén. Cyrop.*

PORTÉ, ÈE, à la douceur (*ad lenitatem propensus, a*) πρὸς τὴν πραότητα προπετής, εος, δ, ἡ, *Plat.*

PORTE-CROIX (*crucifer, era*) σταυροφόρος, ου, δ, ἡ.

PORTE-DRAPEAU (*vestillifer, era*) σηματοφόρος, ου, δ, ἡ, *Poll.*

PORTÉE des animaux (*foetus, fatura*) κύημα, ατος, τό, *Arist.* κύσις, εως, ἡ, *Phil.* Portée de musique, πεντάγραμμον, ου, τό. Placé hors de la portée du trait, ἔξω βέλους ἑστώς, ὠτος, *Luc.* La portée de l'esprit (*ingenii captus, us*) ἡ τῷ νόου δύναμις, εως. Il est hors de la portée de l'homme de tout connaître, ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐστι πάντα γινῶναι*. Selon ma portée, κατὰ δύναμιν ου καδδύναμιν, κατ' ἐμαυτόν, *Hom.*

PORTE-ÉTENDARD (*signifer, era*) σηματοφόρος, ου, δ, ἡ, *Poll.*

PORTEFAIX (*bazulus, gerulus, i*) φορτηγός, οῦ· φορτοβαστάκτης, ου, δ, *Suid.*

PORTEFEUILLE, χαρτοφυλάκιον, εἰου, τό.

PORTE-MANTEAU (*vidulus, i*) ἱπποπήρα, ας, ἡ, *Sénèq.*

PORTER (*portare, o; ferre, fero, fers, tuli*) φέρειν, φέρω*. — sur ses épaules, ἐπὶ τῶν ὤμων βαστάζειν, ἄζω, ἄσω ου ἄζω, *Arist.* — les armes, ὀπλοφορεῖν, ὦ. Comment vous portez-vous? πῶς ἔχεις; πῶς ἔχετε; Se porter bien ou mal, καλῶς ἢ κακῶς ἔχειν, ω. Porter secours à quelqu'un, τινὶ βοηθεῖν, ὦ, *Dém.* ἐπικουρεῖν, ὦ, *Isocr.* Porter du fruit, καρποφορεῖν, ὦ, *Marc, IV, 28.* Porter une santé à quelqu'un (*alicui propinare, o*) τινὶ προπίνειν, ω, *Dém.*

PORTEUR, EUSE, d'eau, ὑδροφόρος, ου, δ, ἡ. — de lettres, γραμματοφόρος, ου, δ, ἡ, *Polyb.*

PORTE-VERGE, ῥαβδοῦχος, ου, δ.

PORTE-VOIX, βυκάνη, ης, ἡ, *Suid.*
PORTIER, **ERE** (*janitor, trix*) πυλωρός, θυρωρός, οὔ, ὁ, ἡ, *N. Test.*
PORTION (*portio, onis*) ἀπόμοιρα, ας, ἡ · μέρος, εος, τό, *Dém.*
PORTIQUE (*porticus, us, f.*) στοά, ἄς, ἡ, *Xén.* — *l'école de Zénon*, οἱ στωικοί, ὦν.
PORTRAIT (*imago, effigies*) εἰκὼν, ὄνος, ἡ, *Dém.* — (*morum expressio*) ἠθοποιία, ας, ἡ, *Rhétor.*
PORUS, **ROI** des Indes, Πῶρος, ου, ὁ.
POSÉ, **ÉE** (*positus, a, um*) κείμενος, ης, ον, *Dém.* — (*sedatus, a, um*) ἡρεμος, ης, ον · ἤσυχος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*
POSÈMENT (*sedate*) ἡρέμα, ἡρεμαίως, *Xén.*
POSER (*ponere, o, sui*) τίθηναι, τίθημι*.
 — les armes (*arma deponere, o*) τὰ ὄπλα κατατίθεναι, *Dém.* Posons que cela soit (*sit ita sane, esto*) ἔστω, εἶεν, *Xén.*
POSITIF, **IVE** (*verus, certus, a, um*) ἀτρεκής, εος, ὁ, ἡ · βέβαιος, α, ον, *Thuc.*
 Degré positif, comparatif, superlatif, Σειτικός, συγκριτικός, ὑπερθετικός, ἡ, ὄν, *Gramm.*
POSITION (*positio, onis*) θέσις, εως, ἡ, *Arist.*
POSITIVEMENT (*reipsa, expresse*) Σειτικῶς, διαρρήδην, *Esch.*
POSSÈDÉ, **ÉE**, du démon, δαιμονιζόμενος, ἐνη, *N. Test.*
POSSÉDER (*possidere, eo*) κτᾶσθαι, ὦμαι, *Dém.* κατέχειν, ἐχω, *fut.* καθέξω, *Isocr.*
 Qui possède bien la langue grecque, τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης εὖ εἰδώς, ὅτος. Qui ne peut se posséder (*animi impotens*) θυμοῦ ἀκρατής, εος, ὁ, ἡ, *Xén.* Qui sait se posséder (*sui compos*) ἑαυτοῦ ἐγκρατής, εος, ὁ, ἡ, *Dém.*
POSSESEUR (*possessor, oris*) κτήτωρ, ορος, ὁ, *N. Test.*
POSSESSIF. Pronom — , κτητικὴ ἀντωνυμία, ας, *Gramm.*
POSSESSION (*possessio, onis*) κτήσις, εως, ἡ · κτήμα, ατος, τό, *Dém.* Avide de possession, de richesses, φιλοκτέανος, ου, ὁ, ἡ, *Hom. Il. I. 122.*
POSSIBILITÉ (*quod fieri potest*) τὸ δυνατόν, οὔ.
POSSIBLE (*possibilis, e*) δυνατός, ἡ, ὄν. Il n'est pas possible, sans la justice,

d'être un bon citoyen, οὐχ ὄνόν τε, ἄνευ δικαιοσύνης, ἀγαθὸν πολιτὴν γίνεσθαι, *Xén.* Autant qu'il est ou qu'il sera possible, ὅσον δυνατόν, κατὰ δύναμιν ου καδδύναμιν. — (*forte, forsan*) τάχα, τάχα που, *Dém.*
POSTE avantageux (*opportuna statio*) ἐπιτήδειος τόπος, ου · στάσις ου τάξις, εως. Abandonner son poste, τὴν τάξιν λείπειν, πω, ψω, *Esch.* — aux lettres, τῶν ἐπιστολῶν τελωνεῖον, εἶου.
POSTER (*collocare, co*) ἱστάναι, ἱστημι* · καθίζειν, ἰζω · κατατίθεσθαι, εμαι, *Isocr.*
POSTÉRIEUR, **E** (*posterior, us*) ὀπίσθιος, α, ον · ὕστερος, α, ον, *Plut.*
POSTÉRIEUREMENT (*posterius*) μετόπισθεν, *Hom.*
POSTÉRIORITÉ, τὸ μεθύτερον, ου.
POSTÉRITÉ (*posteritas, atis; posteri, orum*) οἱ ἐπιγιγνώμενοι · οἱ ἔπειτα γινόμενοι, *Isocr.* οἱ ἐσόμενοι, *Hom.* οἱ ἔπειτα, οἱ μεθ' ἡμᾶς, *Luc.* de l'antique Cadmus jeune postérité, Κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφή, ἧς, *Soph. Œdip. roi, 1.*
POSTHUME (*posthumus, ma*) ὀπίγονος, ου, ὁ, ἡ.
POSTICHE (*supposititius, a, um*) ὑποβολιμαῖος, α, ον.
POSTILLON (*publicus cursor*) ἄγγαρος, *plur.* ἄγγαροι, ων, οἱ,
POSTULANT (*candidatus, i*) ὁ τὴν ἀρχὴν παραγγέλλων, οντος, *Plut.*
POSTULER le tribunal (*ambire tribunatum*) εἰς τὴν δημαρχίαν παραγγέλλειν, ἐλλω, ελῶ, *App.*
POSTURE (*corporis status, us*) σχῆμα, ατος, τό · ἕξις, εως, ἡ, *Arist.*
POT à l'eau (*aqualis, is, m.*) ὕδρα, ας, ἡ, *Athén.* — à feu, ἀστίοχος, ου, ὁ. — de chambre (*matula, æ*) ἀμῖς, ἰδος, ἡ, *Plut.* — pourri (*Esp. olla pudrida*) παμμιγῆς ὕλη, ης. Pot de vin (*mantissa, æ*) ἐπίμετρον, ου, τό · προσθήκη, ης, ἡ, *Plat.* C'est le combat du pot de terre contre le pot de fer, *prov* πρὸς λέοντα δορκάδες ἔπτουσι μάχην, *Suid.*
POTABLE (*potabilis, e*) πόσιμος, πότιμος, ου, ὁ, ἡ, *Diod. Sic.*
POTAGE (*jus, juris; jusculum, i*) ζωμός, οὔ, ὁ, *Plut.* ζωμίδιον, ἰου, τό, *Aristoph.*

POTAGER. Jardin potager (*olitorius hortus*) κήπος, ου, δ, *Dém.* Herbes potagères (*olera, um*) λάχανα, ων, τά, *Theophr.*

POTEAU (*palus, i*) πάσσαλος, ου, δ· σταυρός, οὔ, δ, *Hom. Od. XXIV. 453.* Attacher à un poteau, πασσαλεύειν, εὔω, τινά.

POTELÉ, ÉE. Joues potelées (*eminentes genae*) εὐσαρκοὶ παρεϊαί, ὦν.

POTENCE (*patibulum, i*) σταυρός, οὔ, δ, *Plut.*

POTENTAT (*præpotens, entis*) δ μέγα δυνάμενος, ου.

POTERIE (*stictilia vasa, orum*) κεράμια σκευή, ὦν.

POTERNE (*posticum, i*) ψευδόθυρον, ου, τό, *Cic.*

POTIER (*figulus, i*) κεραμεύς, έως, δ, *Arist.* — d'étain, κασσιτερουργός, οὔ, δ.

POTION (*potio, onis*) πόσις, εως, ή, *Méd.*

POTIRON (*cucurbita pepo, Linn.*) πέπων, ονος, δ, *Plut.*

POU (*pediculus, i*) φθειρ, φθειρός, δ, *Plut.* — Voyez PÉDICULAIRE.

POUCE, (*pollex, quia pollet*) αντίχειρ, ειρος, δ, *Gal.*

POUCE, *douzième partie de l'ancien pied, répondant à 27 millimètres.* — Voyez MÈTRE.

POUDRE (*pulvis, eris, m.*) κόνις, εως, ή, *Luc.* κονιορός, οὔ, δ, *Plut.* — à canon (*sulphureus, pulvis*) θειώδης κόνις. Jeter de la poudre aux yeux, γοητεύειν, ω· τερατεύεσθαι, ομαι, *Aristoph. Gren. 859.*

POUDRER des viandes de sel (*carnes sale inspergere, go*) χρέα ἄλατι ἐμπάσσειν, σσω, άσω, *Gal.*

POUDREUX, EUSE (*pulverulentus, a, um*) κονιορωδής, εος, δ, ή, *Theophr.*

POUILLEUX, EUSE (*pediculosus, a*) φθειρώδης, εος, δ, ή.

POULAILLER (*gallinarium, ii*) ὀρνιθών, ὦνος, δ, *Colum.* πέταυρον, ου, τό, *Theocr.*

POULAIN (*equinus pullus*) πῶλος, ου, δ, *Xén.* ἵππάριον, ίου, τό, *le même.*

POULARDE engraisnée (*saginata pullastra, æ*) σιτευτή ὀρταλῖς, ίδος, ή, *Arist.* — d'eau (*fulica, æ*) κήξ, ηκός, ή.

POULET (*gallinaceus pullus*) ὀρνίθιον, ὀρνιθάριον, ίου, τό, *Athén.* — *billet galant, έρωτική έπιστολή, ης.*

POULETTE (*pullastra, æ*) ὀρταλῖς, ίδος, ή.

POULICHE (*equula, æ*) νέα πῶλος, ου.

POULIE (*trochlea, æ*) τροχαλία, ίας, ή, *Arist.*

POULINER (*scatum edere, do*) πῶλους τίκτειν, τίκτω·.

POULIOT (*mentha pulegium, Linn.*) βλήχων ου γλήχων, ωνος, ή, *Diosc.*

POULPE (*sepia octopus, Linn.*) ὀκτάπους ου ὀκτάπους, οδος, δ, ή.

POULS (*arteriae pulsus, us*) σφυγμός, οὔ, δ, *Gal.* σφύξις, εως, ή, *Arist.*

POUMON (*pulmo, onis*) πνεύμων ου πλέμων, ονος, δ, *Plut.*

POUPE (*puppis, is, f.*) πρύμνα, ης, ή, *Thuc.* Nous avons le vent en poupe, έπείγει άνεμος κατά πρύμναν, *Soph. Philoet. 1497.*

POUPÉE (*pupa, æ; imaguncula, æ*) ἀγαμάτιον, είκόνιον, ίου, τό, *Plut.*

POUPON, ONNE (*pupus, pupa*) εὐσαρκοὺ παιδάριον, ίου.

POUR. Harangue pour Ctésiphon (*oratio pro Ctesiphonte*) δ λόγος ὑπέρ τοῦ Κτησιφῶντος, *Dém.* Pour sa vertu (*propter virtutem*) διὰ ἀρετήν, *Plat.* Parler pour l'intérêt de l'Etat, ἐπὶ τῶν συμφέροντι τῆς πόλεως είπεῖν, *Dém.* Pour deux motifs. δυοῖν ένεκα ου ένεκεν, *Isocr.* Pour, *au lieu de, αντί, gén.* Pour, *afin de (ut, subj.)* ἵνα, *subj.* ὥστε, *infin.* Passer pour (*haberi, eor*) νομιζέσθαι, ομαι. Qui soutient le pour et le contre, ἀμφοτέρω γλωσσος, ου, δ, ή, *Timon le Philasien, cité par Plutarque, vie de Périclés.*

POUR-BOIRE (*additamentum, i*) προσθήκη, ης, ή, *Plat.*

POURCEAU. — Voyez PORC.

POUR-PARLER (*colloquium, ii*) έντευξις, εως, ή, πρόσ τινα, *Plut.*

POURPIER (*portulaca oleracea, Linn.*) ἀνδράχνη, ης, ή.

POURPOINT (*thorax, acis, m.*) θώραξ, ακος, δ.

POURPRE (*purpura, æ*) πορφύρα, ας, ή, *Arist.* Manteau de pourpre, πορφυροῦν φἄρος, εος. Vêtu de pourpre, πορφυροῦ περιβεβλημένος, ένη.

POURPRÉ, ÉE (*purpureus, a, um*) πορφυροῦς, ἄ, οὔν.

POUR QUE (*ut, subj.*) ἵνα, *subj.* ὧστε, *infinitif.*

POURQUOI? (*cur? quare?*) τί; διὰ τί; ἵνατί; τίνας ἕνεκα; *Dém.*

Ἰνατί ἐφρούραζαν ἔθνη,
καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;

Quels sont ces apprêts formidables?
Pourquoi, d'un vain orgueil enflés,
Ces flots de peuples innombrables
Sont-ils en tumulte assemblés?

Ps. II. 1.

POURRI, IE (*putridus, a, um*) σαπρός, ἄ, ὄν, *Athén.* — *De là vient l'adjectif sa-πρόφιλος, que nous a conservé Saint Augustin, dans son Traité sur la Musique. — Voyez (page 754) la dernière édit. du Schrevelius.*

POURRIE (*putrescere, sco*) πύθεσθαι, σή-πεσθαι, ομαι, *Xén.* ἀποσήπεσθαι, ομαι, *Hipp.* — (*putrefacere, io*) πύθειν, θω·σήπειν, πω, *Plut.*

POURRITURE (*putredo, inis*) σαπρότης, ητος, ἦ, *Diosc.* σηπεδών, ὄνος, ἦ, *Plut.* Qui tombe en —, εισηπώς, υἷα, ὄς, *Hom. II. II, 135.*

POURSUITE (*consecratio, onis*) διώξις, εως, ἦ, *Thuc.*

POURSUIVRE (*persequi, or*) διώκειν, κω, ζω, *Dém.* καταδιώκειν, *Xén.* — son chemin, διακορεύεσθαι, ομαι, *Dém.* — une entreprise, τῇ προαιρέσει ἐμμένειν, νω, *Arist.*

POURTANT (*tamen ou attamen*) ὅμως, ἀλλὰ μὴν, *Dém.*

POURTOUR (*ambitus, us*) γῦρος, ου, ὁ·περίοδος, ου, ἦ.

POURVOI (*provocatio, onis*) πρόκλησις, εως, ἦ, *Hérod.*

POURVOIR (*providere, eo*) προνοεῖν, ὦ, *Dém.* προμήθειαν ποιεῖσθαι, οὔμαι, *Plat.* — à ses besoins, à ses intérêts, τῆς οὐσίας προνοεῖσθαι, οὔμαι, *Thuc.* Se pourvoir en cassation, *en appeler*, ἐπι-καλεῖσθαι, οὔμαι, *Act. des Ap. XXV, 41.*

POURVOYEUR (*annonæ curator, oris*) ἐπί-τροπος, ου, ὁ, *Xénoph. Cyrop., liv. IV.*

Lexique Français-Grec.

POURVU QUE (*dum, modo, subj.*) ἐφ' ὅτε, ἐὰν μόνον, *subj.*

POUSSE (*germen, inis*) βλάστημα, ατος, τό, *Isocr.* — des dents, ὀδοντοφυΐα, ας, ἦ, *Paul Egin.*

POUSSER (*trudere, do*) ὠθεῖν, ὦ, *fut.* ὠθήσω ου ὠσω, *Plat.* — (*pellere, im- pellere, llo*) ὠθίζειν, ἴζω· παρορμαῖν, ὦ, τινά εἰς τι, *Xén.* παροξύνειν, ὑνω, τινά ἐπί τι, *Isocr.* — des cris, βοᾶν, ἄω-ῶ· κράζειν, ἄζω, ἄζω, *Dém.* — des soupirs, στεναίνειν, ἄζω, ἄζω, *Dém.* — quelqu'un à bout (*aliquem ad insaniam adigere, Tér.*) ἐκμαίνειν τινά, *Phil.* Pousser à la roue, συμβοηθεῖν, ὦ, πρὸς τινά, *Thuc.*

POUSSER (*germinare, o*) βλαστάνειν, ἄνω, *fut.* βλαστήσω, *Arist.*

POUSSIERE (*pulvis, eris, m.*) κόνις, εως, ἦ, *Luc.* Un tourbillon de —, κονιορτός, οὔ, ὁ, *Plut.* Se rouler dans la poussière, ἐν τῇ κονιάτρᾳ κυλινοῦσθαι, οὔμαι. Faire mordre la poussière, κτείνειν, ἀποκτείν-νειν, νω, *Dém.*

POUSSIF, IVE (*ilia trahens*) ἀσθματικός, κῆ, κόν.

POUSSIN (*pullus, i*) νεοσσός, οὔ, ὁ, *Arist.*

POUSSINIÈRE. — Voyez **PLÉIADES.**

POUTRE (*trabs, abis, f.*) δοκός, οὔ, ἦ, *Diod. Sic.* Hypocrite, retire d'abord de ton œil la poutre, et ensuite, *etc.*, ὑπο-κριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε, κ. τ. λ. *Matth. VII, 5.*

POUVOIR (*posse, possum, potui*) δύνασθαι, αμαι, *fut.* δυνήσομαι· οἷός τε εἰμί [mot à mot, je suis tel, je suis capable de]. Je ne puis lui en témoigner ma reconnaissance, οὐχ οἷός τε εἰμί, οὐχ ἱκανός εἰμι ἀποδοῦναι χάριν, *Isocr.* Je ne puis le faire, ἀδύνατός εἰμι τοῦτο πράττειν, *Plat.* οὐχ ἔστιν ἔπως ἂν δυναίμην, *Isocr.* N'en pouvoir plus, ἐξασθενεῖν, ὦ, *Plut.* Il se peut que (*feri potest ut*) ἔστιν ἔπως, *Isocr.*

POUVOIR (*potestas, facultas*) ἐξουσία, ας, ἦ· δύναμις, εως, ἦ, *Dém.* Il y a des choses qui sont en notre pouvoir, il y en a qui n'y sont pas, τῶν ὄντων, τὰ μὲν ἔστιν ἐφ' ἡμῖν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν, *Epict.*

PRAGMATIQUE, πραγματικός, κῆ, κόν, *dérivé de πρᾶγμα, ατος, factum.* —

La pragmatique sanction fut enregistrée au parlement en 1438, sous le règne de Charles VII, et observée jusqu'au temps du concordat, réglé en 1517, entre le pape Léon X et le roi François Ier.

PRAIRIE (*prata, orum*) λειμών, ὄνος, δ, Xén.

PRATICABLE. Un chemin praticable (*per-vium iter, itineris*) βάσιμος ὁδός, οὔ, ἡ, Luc.

PRATICIEN, πρακτικός, οὔ, δ. —, qui entend la procédure, δικανικός, οὔ.

PRATIQUE, πρακτικός, ἡ, ὄν. La philosophie théorique et pratique, ἡ Θεωρητικὴ τε καὶ πρακτικὴ φιλοσοφία.

PRATIQUE (*actualis scientia*) πράξις, εως, ἡ· πρακτικὴ, ἡς, ἡ, sous-ent. ἐπι-στήμη.

PRATIQUER (*agere, o; tractare, o*) πράσσειν, σσω, ζω. — l'art militaire, τὰ τοῦ πολέμου πράττειν, ττω. — la vertu, τὴν ἀρετὴν ἀσχεῖν, ῶ, ἡσω, *Isocr.* Cela se pratique ordinairement, τοῦτο φιλεῖ γίνεσθαι.

PRAXITÈLE, célèbre sculpteur, Πραξιτέλης, εως-ους, δ.

PRÉ (*pratum, i*) λειμών, ὄνος, δ, Xén.

PRÉALABLE [AU (*prius, ante*) πρώτων, πρότερον.

PRÉALABLEMENT (*præcipue*) προηγουμένως.

PRÉAMBULE (*proloquium, ii*) προοίμιον, ίου, τό, *Dém.* Sans— (*ex abrupto*) ἀποτόμως, *Isocr.*

PRÉAU (*pratulum, i*) λιβάδιον, ίου, τό. — (*vestibulum, i*) προαύλιον, ίου, τό.

PRÉCAIRE (*precarius, a, um*) δεητικός, ἡ, ὄν.

PRÉCAIREMENT (*precario*) δεητικῶς.

PRÉCAUTION (*cautio, circumspcctio, onis*) εὐλάβεια, ας, ἡ· πρόνοια, ας, ἡ· φυλακὴ, ἡς, ἡ, *Dém.* Prendre toutes ses précautions dans une affaire, πεφυλαγμένως ἔχειν, ω*, περί τι, *Isocr.*

PRÉCAUTIONNER [SE (*præcavere, eo*) εὐλαβεῖσθαι, οὔμαι· προφυλάττεσθαι, ομαι, τι, Xén.

PRÉCÈDEMMENT (*prius, antea*) πρότερον, τὸ πρῶν, *Hom.*

PRÉCÉDENT, E (*præcedens, entis*) προεστώς, προηγούμενος, η, ὄν. L'année précédente (*superiori anno*) πέρυσι, *adv.*

PRÉCÉDER (*præcedere, do*) προβαίνειν, βαίνω*. προηγείσθαι, οὔμαι, Xén. προγίνεσθαι, ομαι*.

PRÉCEPTE (*præceptum, i*) ἐντολή, ἡς, ἡ, *Dém.* Les dix préceptes, ὁ δεκάλογος, οὐ· οἱ δέκα λόγοι, *Sept. Exod. XXXIV, 28.*

PRÉCEPTEUR (*præceptor, oris*) διδάσκαλος, ου, δ, *Isocr.* καθηγημῶν, ὄνος, δ, *Hér.*

PRÉCEPTORAL, E, διδασκαλικός, ἡ, ὄν.

PRÉCESSION des équinoxes, ἡ τῆς ἰσημερίας ὀπισθόδρομος κίνησις, εως.

PRÉCHE (*templum, i*) ἱερόν, οὔ, τό. — (*prædicatio, onis*) διδασκί, ἡς, ἡ.

PRÉCHER (*prædicare, o*) τὸν Θεῖον λόγον κηρύττειν, ττω, ζω.

PRÉCIEUSEMENT (*studiosissime*) σπουδαιότατως.

PRÉCIEUX, EUSE (*pretiosus, a, um*) τίμιος, α, ὄν· ἔντιμος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

Pierre précieuse (*gemma, æ*) τιμία λίθος, ου. Femme précieuse et ridicule, ἀκωῶ, ὄος, ἡ.

PRÉCIPICE (*præcipitium, ii*) κρημνός, οὔ, δ, *Thuc.* Tomber dans un —, κατακρημνίζεσθαι, ομαι, *Theophr.*

PRÉCIPITAMMENT (*præcipitantly*) προπετῶς, *Isocr.*

PRÉCIPITATION (*præcipitantia, æ*) προπέτεια, ας, ἡ, *Dém.*

PRÉCIPITÉ, ÉE (*præceps, cipitis*) προπητής, ἑος, δ, ἡ, *Arist.*

PRÉCIPITER dans la mer, εἰς Θάλασσαν ῥίπτειν, πτω, ψω, *Dém.* — sa marche, σπεύδειν, κατάσπεύδειν, ἐπιταχύνειν, ω, *Plut.* Se précipiter dans les dangers, ριψοκινδυνεύειν, ῶ.

PRÉCIPUT (*præcipuum jus, juris*) προνομία, ας, ἡ· προτέρημα, ατος, τό.

PRÉCIS (*summa, æ*) ἐπιτομή, ἡς, ἡ.

PRÉCIS, E (*præcilius, a, um*) διωρισμένος, ἔνη, ἑνον.

PRÉCISÉMENT (*plane, omnino*) κομιδῆ, ἀκριβῶς, *Dém.*

PRÉCISION du style (*orationis concinnitas, atis*) ἡ τοῦ λόγου ἀκριβεία, ας, ἡ.

PRÉCOCE (*præcox, ocis*) πρώτος, τα, τῶν, *Theophr.*

PRÉCOCITÉ (*præcox maturitas*) πρωτότης, ητος, ἡ.

PRÉCOMPTER (*prænumerare, ro*) προαρθμεῖν, ῶ, ἡσω.

PRÉCONISER (*laudibus extollere, o*) πᾶσαι

εὐφημίαν τινὲ παρέχεσθαι, ομαι, *Dém.*
PRÉCURSEUR (*præcursor, oris*) πρόδρομος, ου, δ, ἡ, *Plut.*
PRÉCÉDER (*præmori, tor*) προαποθνήσκειν, ὀνήσκω*.
PRÉCESSEUR (*antecessor, oris*) προγενέστερος, ἔρα.
PRÉDESTINATION (*prædestinatio, onis*) προορισμός, οῦ, δ.
PRÉDESTINÉ, ÉE (*prædestinatus, ata*) προορισθείς, εῖσα, *Paul, Ephés. I, 11.*
PRÉDESTINER (*prædestinare, o*) προορίζειν, ζω, σω, *Paul, Rom. VIII, 29.*
PRÉDÉTERMINATION, προδιορισμός, οῦ, δ. *R. ὅρος, terminus.*
PRÉDÉTERMINER, προδιορίζειν, ἰζω.
PRÉDICAMENT (*prædicamentum, i*) κατηγορία, ας, ἡ, *Arist.* — *Ce philosophe a établi dix catégories ou prédicaments, dans l'ordre suivant : 1° οὐσία, la substance; 2° ποσόν, la quantité; 3° ποιόν, la qualité; 4° πρὸς τι, la relation; 5° ποῦ, le lieu; 6° ποτὲ, le temps; 7° κείσθαι, la situation; 8° ἔχειν, la possession; 9° ποιεῖν, l'action; 10° πάσχειν, la passion. Topiq. Liv. I, chap. 7. page 60 du tom. III. de l'édition Bignon.* — *Rabelais, qui aimait à plaisanter, a réuni ces dix catégories dans une seule phrase, au commencement de la harangue de Janotus de Bragmardo, au sujet des cloches de Notre-Dame, que Gargantua avait enlevées : Ego sic argumentor : omnis clocha clochabilis, etc. (Garg. I, 19), c'est-à-dire : Πᾶς κἀδων κωδωνιστός, ἐν κωδωνιστηρίῳ κωδωνίζων, ἐκ τοῦ κωδωνίζειν τῷ κωδωνιστικῷ, κωδωνίζοι τοὺς κωδωνιστῶς κωδωνίζοντας.*
PRÉDICATEUR (*sacer concionator, oris*) ἱεροκήρυξ, υχος, δ.
PREDICTION (*prædictio, onis*) προᾶγγελμα, ατος, τό · προφητεία, ας, ἡ, *N. Test.*
PREDILECTION (*præcipuus amor, oris*) προτίμησις, εως, ἡ. Quelle plus grande preuve de prédilection peut-on donner à son mari, que de s'offrir à mourir pour lui? πῶς δ' ἂν μᾶλλον ἐνδείξαιτό τις πόσιν προτιμῶσ', ἢ θείλους' ὑπερθανεῖν; *Eur. Alceste. 152.*
PREDIRE (*prædicere, co, xi*) προεξαγγέλλειν, ω, *Lyc.* προφητίζειν, ἰζω, *Hipp.*

Tout ce qu'on a prédit autrefois, τὰ πάλαι προειρημένα, ων.
PRÉDOMINANT, E (*dominans, Cic. prævalens, Plin.*) υπερισχύων, ουσα, ον, *Theophr.*
PRÉDOMINER (*præpollere, eo*) υπερισχύειν, ω, σω, *Theophr.*
PRÉÉMINENCE (*præstantia, æ*) ἐξοχή, ἡς, ἡ, *Arist.*
PRÉÉMINENT, E (*præstans, egregius*) υπέρσυχος, ἐξοχος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
PRÉEXISTENCE, προϋπαρξίς, εως, ἡ.
PRÉEXISTER, προϋπάρχειν, χω, ζω, *Luc. XXIII, 12.*
PRÉFACE (*præfatio, onis*) προοίμιον, ίου, τό · πρόλογος, ου, δ. Faire une préface (*præfari*) προοιμιάζειν, ἄζω, *Arist.*
PRÉFECTURE (*præfectura, æ*) ἐπαρχία, προστασία, ας, ἡ, *Dém.*
PRÉFÉRABLE (*præferendus, a, um*) προκρίτιος, προτιμητέος, ἔα, ἔον.
PRÉFÉRABLEMENT (*potissimum*) κατὰ προτίμησιν · μάλιστα.
PRÉFÉRENCE (*præstantia, æ*) πρόκρισις, προτίμησις, εως, ἡ.
PRÉFÉRER une chose à une autre (*aliquid alicui præferre, anteferre, ou præponere, anteponere*) τι ου τινά τινος προτιμᾶν, ὦ, *Plut.* προκρίνειν, ἰνω, *Plut.* Je préfère l'honneur à l'argent, et la paix à la guerre, ἀγαπῶ δόξαν ἀντὶ χρημάτων, και εἰρήνην αἰρέομαι πρὸ πολέμου, *Plat.*
PRÉFET (*præfectus, i*) ἐπαρχος, ου, δ · προστατής, ου, δ, *Dém.*
PRÉFIX, IXE (*præfixus, præfinitus, a*) ἰω) διωρισμένος, η, ον.
PRÉJUDICE (*damnum, detrimentum, i*) βλάβη, ης, ἡ, *Plat.* ζημία, ας, ἡ, *Xén.*
PRÉJUDICABLE (*noxius, perniciosus, a, um*) ζημιώδης, εος, δ, ἡ · βλαβερός, ἄ, ὄν, *Plat.*
PRÉJUDICIER à quelqu'un (*alicui officere, io*) τινά βλάπτειν, πτω, ψω · ζημιοῦν, ὦ, ὦσω, *Dém.*
PRÉJUGÉ (*præjudicata opinio*) προκατάγνωσις, εως, ἡ, *Dém.*
PRÉJUGER (*præjudicare, o*) προκρίνειν, προκαταγινώσκειν, σκω, *Dém.*
PRÉLAT (*antistes, præsul*) ἱεράρχης, ου, δ.
PRÉLATURE (*præsulis dignitas*) ἱεραρχία, ας, ἡ.

PRÊLE (*equisetum arvense, vel fluviale*, Linn.) ἴππουρις, ἰδος, ἦ, Diosc.
PRÉLEVER (*ante extrahere, ho*) προεξαιρεῖν, αἰρέω *.
PRÉLIMINAIRE (R. *limen, inis, seuil*) προοιμακός, ἦ, ὄν. Discours —, προοίμιον, ἰου, τό. Faire un discours —, προοιμαίξειν, ἄζω, Arist.
PRÉLUDE (*præliudium, ii*) προαύλιον, προοίμιον, ἰου, τό, Arist.
PRÉLUDE (*præcludere, ou procludere, o*) προκαλεῖν, ὦ · προοιμαίξειν, ἄζω, Arist.
PRÉMATURÉ, ÊE (*præmaturus, a, um*) πρόωρος, ου, δ, ἦ · πρώϊος, ἴα, ἰον, Théophr.
PRÉMATURÉMENT (*ante diem*) πρὸ τοῦ καιροῦ.
PRÉMÉDITATION (*præmeditatio, onis*) προμελέτησις, εως, ἦ.
PRÉMÉDITÉ, ÊE. De dessein prémédité (*composito*) ἐκ προαιρέσεως, ἐξέπιτήδες, Dém. Isocr.
PRÉMÉDITER (*præmeditari, or*) προμελετᾶν, ὦ, ἦσω, N. Test.
PRÉMICES (*primitiæ, arum*) ἀπαρχή, ἦς, ἦ, Dém. κάταργμα, ατος, τό, Plut. τὰ πρωτεῖα, ων, Thuc. Offrir les prémices, ἀπάρχεσθαι, ομαι, Sept.
PREMIER, ÊEE (*primus, a, um*) πρώτος, η, ον, Dém. Tenir le premier rang, τὰ ἄριστα φέρεσθαι, ομαι, Aristid. Le premier né (*primogenitus*) πρωτόγονος, ου, δ, ἦ · πρωτότοκος, ου, δ, ἦ, Den. Hal.
PREMIÈREMENT (*primo, primum*) πρῶτον, τοπρῶτον, Dém.
PRÉMISSIS D'UN SYLLOGISME (*præmissæ*) αἱ δύο πρῶται τοῦ συλλογισμοῦ προτάσεις, εων.
PRÉMUNIR [SE, contre le froid (*se munire a frigore*)] ἑαυτὸν ἀντὶ κρύους σκεπάζειν.
PRENABLE (*expugnabilis, e*) ἐκπολέμητος, ου, δ, ἦ.
PRENDRE (*prehendere, do, R. hand, la main*) λαμβάνειν, λαμβάνω *. — *capere, io, cepti* αἰρεῖν, αἰρέω * · ἀλίσκειν, ἀλίσχω *. — (*rapere, io*) ἀρπάζειν, ἄζω, ἄσω ου ἄζω, Dém. Prendre les armes, τὰ ἔπλα λαβεῖν, Dém. ἀναλαμβάνειν *, Plut. — les devants, φθάνειν, φθάνω * · προλαμβάνειν. — femme, voyez SE MARIER. — garde, εὐλαβεῖσθαι, οὔμαι, Dém. — la suite, φεύγειν, διαφεύγειν, γω, ζω, Dém.

PRENEUR de villes, surnom de *Démétrius* (*urbium expugnator, oris*) πολιορκτητής, οὔ, δ, Athén., liv. III.
PRÉNOM (*prænomen, inis*) προωνύμιον, ἰου, τό. — Voyez NOM.
PRÉNOTION (*prænotio, onis*) πρόγνωσις, εως, ἦ.
PRÉOCCUPATION (*anteoccupatio*) προκατάληψις, εως, ἦ, Rhétor.
PRÉOCCUPER l'esprit de quelqu'un (*alicujus animum præoccupare, o, avi*) τὸν νοῦν τινος προκαταλαμβάνειν, λαμβάνω *, Théophr.
PRÉOPINANT (*qui primus sententiam dicit*) ὁ τὴν γνώμην προλέγων, οντος.
PRÉPARATIFS de guerre (*bellicus apparatus, us*) ἡ τοῦ πολέμου παρασκευή, ἦς, Dém. Athéniens, vous voyez ces préparatifs et ces mouvements, τὴν μὲν παρασκευὴν ὄρατε, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν παράταξιν, ὅση γεγένηται, κ. τ. λ. Esch. *début de la harangue contre Clésiphon*.
PRÉPARATION (*præparatio, onis*) παρασκευή, κατασκευή, ἦς, ἦ, Dém.
PRÉPARATOIRE (*prævius, a, um*) παρασκευαστικός, ἦ, ὄν.
PRÉPARER (*parare, præparare, apparatus, comparare, o*) παρασκευάζειν, ἄζω, Plut. Se préparer au combat, ἑαυτὸν πρὸς ἀγῶνα παρασκευάζεσθαι, Dém.
PRÉPONDÉANCE, προτέρημα ου πλεονέκτημα, ατος, τό, Dém.
PRÉPONDÉRANT, E. Avoir voix prépondérante, προτερεῦειν, ω, ου προτερεῖν, ὦ, Polyb.
PRÉPOSER (*præponere, no*) καθιστάναι, ἰστημι *, τινὰ ἐπὶ τι, Isocr.
PRÉPOSITION (*præpositio, onis*) πρόθεσις, εως, ἦ, Gramm. — Il y a en grec dix-huit prépositions, qui, mises en tête des verbes, en modifient la signification primitive. Le verbe βαῖνω, par exemple, exprimera le mouvement en différents sens, selon que l'on dira ἀμφιβαῖνω, ἀναβαῖνω, ἀντιβαῖνω, ἀποβαῖνω, διαβαῖνω, εἰσβαῖνω, ἐκβαῖνω, ἐμβαῖνω, ἐπιβαῖνω, καταβαῖνω, μεταβαῖνω, παραβαῖνω, περιβαῖνω, προβαῖνω, προσβαῖνω, συμβαῖνω, ὑπερβαῖνω, ὑποβαῖνω. La force de ces dix-huit prépositions une fois bien connue, on comprendra faci-

lement tous les mots français dérivés du grec, dans lesquels elles jouent le principal rôle, tels que : amphithéâtre, analyse, antithèse, apophthegme, dialogue, isagogique, ecchymose, enchymose, épilogue, catalogue, méthode, parabole, période, prologue, prosodie, synode, hyperbole, hypothèse. — Voyez le Panhellénisme.

PRÉPUCE (*præputium*, *ii*) ἀκροβυστία, ας, ἡ, *Paul. Rom. II, 25.*

PRÉROGATIVE (*prærogativa*, *æ*) προνομία, ας, ἡ, *Plut.*

PRÈS de; du, de la, des (*prope, propter*, acc.) ἐγγύς, τινί ου τινός, *Arist. ἐγγύθι, ἐγγύθεν, συνεγγύς, πλησίον, Dém.* Près de la terre (*prope terram*) πρὸς τῇ γῆ, *Dém.* A peu près, σχεδόν, le même.

PRÉSAGE (*præsagium*, *ii*) προαισθησις, εως, ἡ, *Gal.* Heureux présage (*secundum omen*) εὐώνυμον οἰώνισμα, ατος, *Hom.* Qui est d'un mauvais présage, δυσοιώνιστος, ου, δ, ἡ, *Luc.*

PRÉSAGER la victoire (*victoriam præsigere*, *io*, ou *portendere, do*) τὴν νίκην προαισθάνεσθαι, ομαι, *Isocr.* ou προσημαίνειν, ω, *Xén.*

PRÉSBYTE, opposé à *myope*, πρεσβύτης, ου, δ· πρεσβυτικός, ἡ, ὄν.

PRÉSBYTERE (*curionis domus, us*) πρεσβυτέριον, ου, τό.

PRÉSCIENCE (*præscientia, æ*) πρόγνωσις, εως, ἡ. — Κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατρός, *Pierre, I. Ep. I, 2.*

PRESCRIPTION (*præscriptio, onis*) παραγραφή, ἡς, ἡ.

PRESCRIRE quelque chose à quelqu'un (*aliquid alicui præscribere, bo, psi*) διορίζειν, ἴζω, τινί τι.

PRÉSEANCE, *pron.* presséance (*prioris partes, ium*) προεδρία, ας, ἡ. Avoir le droit de — (*præsiderere, eo*) προεδρεύειν, ω. Qui a ce droit (*præses, idis*) πρόεδρος, ου, δ, *Dém.*

PRÉSENCE (*præsentia, æ*) παρουσία, ας, ἡ, *Dém.* En présence de tout le monde (*coram omnibus*) πάντων παρόντων. En présence de Dieu et des hommes, πρὸς Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Présence d'esprit, ἀγχίνοια, ας, ἡ, *Arist.*

PRÉSENT (*munus, eris; donum, i*) δῶρον, ου, τό· δωρεά, ἄς, ἡ, *Dém.*

PRÉSENT, E (*præsens, entis*) παρόν, οὔσα, ὄν. Pour le présent, εἰς τὸ παρόν, *Isocr.* A présent (*nunc*) νῦν, νυνί, *Dém.* Le temps présent, ὁ ἐνεστώς χρόνος, ου. — Voyez FUTUR.

PRÉSENTATION (*oblatio, onis*) προσφορά, ἄς, ἡ, *Sept.*

PRÉSENTEMENT (*nunc*) ἐν τῷ παρόντι, *Dém.*

PRÉSENTER (*offerre, fero, obtuli*) προσφέρειν, φέρω*, *N. Test.* Se présenter fort à propos devant quelqu'un, τινί ἐν καιρῷ παραφαίνεσθαι, ομαι, *Plut.*

PRÉSERVATIF, IVE, προφυλακτικός, ικῆ, ικόν. — *subst.* φυλακτήριον, ου, τό.

PRÉSERVER quelqu'un d'un danger (*periculum ab aliquo pulsare, o*) ἐκ κινδύνου τινὰ διασώζειν, ζω, *Dém.*

PRÉSIDENCE (*præsidentia, æ*) προεδρία, ας, ἡ, *Hérod.*

PRÉSIDENT (*præsides, idis*) πρόεδρος, ου, δ, *Dém.* — du sénat, δ τῆς βουλῆς προεδρεύων, οντος, le même.

PRÉSIDER une assemblée (*in concione præsidere, eo*) ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ προεδρεύειν. — le sénat, τῆς βουλῆς προεδρεύειν, ω, *Dém.* — à une entreprise, πράγματι τινι ἐπιστατεῖν, ᾧ, le même.

PRÉSUMPTIF, IVE. Héritier présomptif (*proximus hæres, Phêdr. III, 10*) δ ἐγγύτατος κληρονόμος, ου.

PRÉSUMPTION (*conjectura, æ*) στοχασμός, οῦ, δ, *Suid.* ὑπόληψις, εως, ἡ, *Isocr.* — (*nimia confidentia*) αὐθάδεια, ας, ἡ, *Plat.*

PRÉSUMPTUEUSEMENT (*confidenter*) αὐθάδως, *Isocr.*

PRÉSUMPTUEUX, EUSE (*confidentior*) αὐθάδης, εος, δ, ἡ, *Arist.*

PRESQUE (*ferre, ferre*) σχεδόν, *Dém.*

PRESQU'ILE (*peninsula, æ*) χερσόνησος, ου, ἡ, *Géogr.*

PRESSANT, E (*urgens, entis, c.*) ἐπιχειμενος, η, ου. Le moment est pressant, ὁ καιρὸς δ᾽ ἔστις, *Hipp.*

PRESSE (*densa turba*) ἀθρόος ὄχλος, ου.

PRESSE typographique (*prelucum, i*) πιεστήρ, ἡρος, δ· πιεστήριον, ου, τό, *Suid.*

PRESENTIMENT (*præsensio, onis*) προαισθησις, εως, ἡ, *Gal.* Avoir quelque presentiment, ου

PRÆSENTIA quelque chose (*aliquid præsentire, io*) προαισθάνεσθαι, ομαι, τί, *Dém.* τινός, *Thuc.* — quelqu'un (*aliquem præsentare, o*) προπειραῖσθαι, ὦμαι, τινά.

PRESSER quelqu'un (*aliquem urgere, eo*) ἐπιείγειν, γω, ξω, τινά, *Soph.* Le moment presse, ἐπικαίται ὁ καιρός. Se presser (*festinare, o*) ἐπιείγεσθαι, ομαι, *Aristophane.*

PRESSIER. — Voyez IMPRIMEUR.

PRESSIO (*pressio, onis*) πίεσις, εως, ἡ.

PRESSOIR (*torcular, aris*) ληνός, οὔ, ὁ, *Sept.* σταφυλοβολεῖον, εἶου, τό, *Isée.* Monter sur le pressoir, ληνοβατεῖν, ὦ, ἦσω.

PRESSURER la vendange (*uvæ prelo premere*) σταφύλας πιζέειν, ἔζω.

PRÆSTANCH (*præclarus oris habitus, us*) εὐσχημοσύνη, ης, ἡ. Qui a bonne —, εὐσχημῶν, ονος, ὁ, ἡ.

PRÆSTATION de serment (*dictio sacramenti*) ὀρκωμοσία, ας, ἡ.

PRÆSTE (*promptus, agilis*) ἔτοιμος, η, ον, *Isocr.* πρόθυμος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.* Preste! (*eia age, agile!*) εἶα, εὐγε! *Luc.*

PRÆSTEMENT (*agiliter*) εὐκινήτως, εὐστροφως.

PRÆSTESSA (*agilitas, atis*) εὐκίνησις, εὐστροφία, ας, ἡ, *Sept.*

PRÆSTIGE (*præstigiæ, arum*) γοήτευμα, ατος, τό, *Plut.*

PRÆSTO, *terme de musique.* Les Italiens ont désigné, par cinq mots de leur langue, les cinq espèces principales de mouvement; les voici, en commençant par le plus lent: *largo, adagio, andante, allegro, presto.*

PRÆSUMER (*animo præsumere, o*) εἰκάζειν, ἄζω, τι, *Dém.* στοχάζεσθαι, ομαι, τινός, *Isocr.* — de soi-même (*sibi nimium arrogare*) αὐθαδιάζεσθαι, ομαι, *Plat.*

PRÆSUPPOSER (*præsupponere, no, sui*) προϋποτιθέναι, τίθημι *.

PRÆSUPPOSITION, προϋπόθεσις, εως, ἡ.

PRÆSURE (*coagulum, i*) τυτία, ίας, ἡ, *Diosc.* πικρία, ας, ἡ, *Arist.*

PRÆT à intérêt (*fœneratio, onis*) δανεισμός, οὔ, ὁ, *Plat.* — à usure, τοκισμός, οὔ, ὁ, *Arist.* — de soldats (*stipendium, ii*) μισθός, οὔ, ὁ, *Dém.*

PRÆT, *ε* (*paratus, a. um*) ἔτοιμος, η, ον.

ον. — à parler, ἔτοιμος λέγειν, *Isocr.* **PRÆTENDANT.** Les prétendants de Pénélope, οἱ τῆς Πηνελόπης μνηστῆρες, ων, *Hom.*

PRÆTENDRE à quelque chose (*ad aliquid contendere, o*) τινός ἐφίεσθαι, ἐφίεμαι, *Xén.* — soutenir, que, δισχυρίζεσθαι, ομαι, ἔτι, *Plut.* J'entends et je prétends que cela soit (*sic volo, sic jubeo*) ἀνδάνει, ὄς λῶ.

PRÆTENDU, *UE* (*suppositus, a, um*) νομιζόμενος, η, ον. — (*sponsus, a*) νυμφίος, ίου, ὁ · νύμφη ης, ἡ, *Plut.*

PRÆTENTION (*speratum jus, juris*) τὸ νομιζόμενον δίκαιον, ου. — Voyez PRÆTENDRE.

PRÆTER de l'argent à quelqu'un (*pecuniam alicui commodare, o*) ἀργυρίον τι δανείζειν, εἴζω, *Plut.* — à gros intérêt, ἐπιμεγάλω τόκω, *le même.* — l'oreille (*auscullare, to*) ἀκροᾶσθαι, ὦμαι, τινός, *le même.* — la main, βοηθεῖν, ὦ, τινί, *Dém.* — serment, ὀρκωμοτεῖν, ὦ, ἦσω, *Eur.*

PRÆTER, *être surple* (*produci, or*) παρατείνεσθαι, ομαι, *Luc.* Se prêter au désir de quelqu'un (*alicui indulgere, eo; sese accommodare, do*) τινί συμπεριφέρεσθαι, ομαι.

PRÆTERIT (*præteritum tempus*) παρεληλυθὸς χρόνος, ου. — imparfait, παρατατικός. — plus-que-parfait, υπερσυντελικός. — défini, παρακείμενος. — indéfini, ἀόριστος, ὅον · ἔλυσα, σας, σε · σαμεν, σατε, σαν, je déliai, tu délias, il délia; nous déliâmes, vous déliâtes, ils délièrent: ἔφυν, ἔφυσ, ἔφω · ἔφυμεν, ἔφυτε, ἔφυσαν · je fus, tu fus, il fut; nous fûmes, vous fûtes, ils furent.

PRÆTÉRITION (*prætermisio, onis*) παράλειψις, εως, ἡ, *Gramm.*

PRÆTEUR (*prætor, oris*) ἑπαρχος, ου, ὁ, στατηγός, οὔ, ὁ, *Plut.*

PRÆTEUR, *EUSE* (*creditor, trix*) δανειστής, οὔ, ὁ, *Dém.* La fourmi n'est pas prêteuse, c'est là son moindre défaut, *Lafont.* οὐ δανείζειν εἰσθεν ὁ μύρμηξ, ὄσπερ ἦκιστα κατάμειμπος.

PRÆTËXTE (*prætextus, us*) πρόφασις, εως, ἡ, *Dém.* Sous prétexte du bien public, ἐν ὑποσχίματι τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ, *Bas.*

PRÆTËXTE (*prælecta, æ*) περιπόρφυρο: ἐσθῆς, ἦτος, ἡ, *Plut.*

PRÆTEXTER une maladie (*morbum prætexere*, *xo*) ἀρρωστειν προφασίζεσθαι, ομαι, *Dém.* — le nom de la paix, τούνομα τῆς εἰρήνης προβάλλεσθαι, ομαι, *Dém.*

PRÆTOIRE (*prætorium*, *ii*) βουλευτήριον, *ίου*, τό, *Dém.* πραιτώριον, *ίου*, τό, *N. Test.* Préfet du prétoire, ὁ τῶν δορυφόρων ἑπαρχος, *ου*.

PRÆTRE (*presbyter*, *eri*) πρεσβύτερος, *ου*, *N. Test.* — *Ce mot grec signifiait autrefois senior*, *oris*.

PRÆTRE, **ESSE** (*sacerdos*, *dotissa*) ἱερεύς, *έως*, ὁ, *Dém.* ἱερεῖα, *ας*, ἡ, *Plut.*

PRÆTRISE (*sacerdotium*, *ii*) ἱερωσύνη, *ης*, ἡ, *Dém.*

PRÆTURE (*prætura*, *æ*) ἑπαρχία, στρατηγία, *ας*, ἡ, *Plut.*

PREUVE (*probatio*, *onis*; *argumentum*, *i*) ἀπόδειξις, *εως*, ἡ· ἔλεγχος, *ου*, ὁ, *Dém.* Fournir une preuve, πίστιν παρέχειν, *χω*, ἕω, *le même*.

PREUX, *vieux mot*, ἀνδρείος, γενναῖος, *ου*· ὁ πρωτεύων, *οντος*.

PRÉVALOIR (*prævalere*, *eo*) ἐπικρατεῖν, *ῶ*, ἦσω, *τινός*, *Plat.* Se prévaloir de quelque avantage, ἐπὶ τινὶ καυχᾶσθαι, *ῶμαι*, *Luc.* — de ses richesses, περὶ τοῦ πλοῦτος καταλαζονεύεσθαι, *ομαι*, *Isocr.*

PRÉVARICATEUR (*prævaricator*, *oris*) παράνομος, *ου*, ὁ, *Dém.*

PRÉVARICATION (*prævaricatio*, *onis*) παρανομία, *ας*, ἡ, *Dém.*

PRÉVARIQUER (*prævaricari*, *cor*) παρανομεῖν, *ῶ*, ἦσω, *Dém.* καθυφιέναι, ἴημι*, *le même*.

PRÉVENANCE (*obsequium*, *ii*) Θεραπεία, *ας*, ἡ, *Xén.*

PRÉVENANT, **E** (*obsequiosus*, *a*, *um*) Θεραπευτικός, ἡ, ὄν, *Plat.*

PRÉVENIR (*prævertere*, *o*) φθάνειν, *ω**, *τινός*, *Hérod.* — le jugement, φθάνειν τοῦ κριθῆναι, *Plut.* — (*præoccupare*, *o*) προκαταλαμβάνειν, *ω**, *τι*, *Theophr.* — la guerre, πόλεμον προεξανίστασθαι, *αμαι*, *Plut.*

PRÉVENTION (*præoccupatio*, *onis*) πρόληψις, *εως*, ἡ.

PRÉVENU, **UR**, de crime (*reus*, *a*) ὑπόδικος, *ου*, ὁ, ἡ, *Dém.*

PRÉVISION (*prævisio*, *onis*) προόρασις, πρόοψις, *εως*, ἡ.

PRÉVOIR l'avenir (*futura prævidere*, *providere*, *eo*) τὰ μέλλοντα προσρᾶν, *ῶ*, *Arist.*

PRÉVÔT, προστάτης, *ου*, ὁ.

PRÉVOYANCE (*providentia*, *æ*) πρόοψις, *εως*, ἡ, *Dém.*

PRÉVOYANT, **E** (*providus*, *a*, *um*) προορατικός, ἡ, ὄν, *Phil.* φρόνιμος, *ου*, ὁ, ἡ, *Dém.*

PRIAM, fils de Laomédon roi de Troie, Πρίαμος, *ου*, ὁ· Λαομεδοντιάδης, *ου*, ὁ.

PRIAPE, fils de Bacchus et de Vénus, dieu des jardins, Πρίαπος, *ου*, ὁ.

PRIAPISME, πριαπισμός, *οῦ*, ὁ.

PRIE-DIEU, προσκυνητήριον, *ίου*, τό.

PRIER (*precari*, *or*) δεῖσθαι, *έομαι*, *τινός* *τι*, *Dém.* — Dieu (*orare Deum*) εὐχὰς τῷ Θεῷ εὐχεσθαι, *le même*. Je vous prie et conjure (*oro te et obsecro*) ἱκετεύω σε καὶ ἀντιβολέω, *le même*.

PRIÈRE (*precatio*, *onis*) δέησις, *εως*, ἡ, *Dém.* Prières publiques (*publicæ preces*, *um*) πάνδημος ἱκετεία, *ας*, ἡ· δημόσια εὐχαί, *ὄν*, *Dém.*

PRIEUR (*prior*, *oris*) προεστώς, ὄτος, ὁ.

PRIMAUTE (*primatus*, *us*) πρωτεῖον, *ου*, τό, *Dém.* Disputer la —, περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητεῖν, *ῶ*, *Isocr.*

PRIME. De prime abord (*primo aditu*) τοπρῶτον, *Dém.*

PRIMER (*primas partes tenere*, *eo*, *ui*) τὰ ἀριστα φέρεσθαι, *ομαι*, *Aristid.*

PRIMEUR. Des fruits dans leur primeur, νεόλεκτοι καρποί, *ῶν*.

PRIMEVERE (*primula veris*; *primula officinalis*, *Linñ.*) τὸ πρῶτον τοῦ ἔαρος ἄθος, *σος*.

PRIMITIF, **IVE** (*primigenius*, *a*, *um*) πρωτότυπος, *ου*, ὁ, ἡ, *Gramm.*

PRIMITIVEMENT (*primitus*) ἐξαρχῆς, *Dém.*

PRIMO (*primo*, *primum*) πρῶτον, τοπρῶτον, *Dém.*

PRIMOGENITURE (*ætatis prærogativa*, *æ*) τὸ πρωτοτοκεία, *ων*.

PRIMORDIAL, **E**, πρώτιστος, *ης*, *ον*.

PRINCE (*princeps*, *ipis*, *q. d. primum caput*) ἀναξ, *ακτος*· ἀρχων, *οντος*, ὁ. Homère est le prince des poètes, et Démosthène le prince des orateurs, ὁ μὲν Ὅμηρος τῶν ποιητῶν, ὁ δὲ Δημοσθένης τῶν ῥητόρων πρωτεύει.

PRINCESSE, ἀνασσα, ἀρχουσα, ἡς, ἡ.
PRINCIPAL, *capital d'une dette, fond d'une affaire*, κεφάλαιον, αἰου, τό, *Dém.* Payer le principal et les intérêts, τὸ ἀρχαῖον καὶ τοὺς τόκους ἀποδιδόναι, δίδωμι*. — de collège, γυμνασιάρχης, ου γυμνασιάρχος, ου, δ, *Poll.*
PRINCIPAL, π (præcipuus, a, um) ἐξαιρετος, ου, δ, ἡ, *Thuc.* ἡγεμονικός, ἡ, ὄν, *Dém.*
PRINCIPALEMENT (præcipue) ἐξαιρετικῶς, *Plut.* τὰ μάλιστα, *Isocr.*
PRINCIPAUTE (principatus, us) δυναστεία, ας, ἡ, *Dém.*
PRINCIPE (principium, ii) ἀρχή, ἡς, ἡ, *Dém.* Dans le principe, ἐν ἀρχῇ, ἐπ' ἀρχῇ. Dès le principe, ἀρχῆθεν, ἐξ ἀρχῆς, *Dém.* —, ἀζίωμα, ατος, τό. De bons principes (recta instituta, orum) ἀγαθὰ ἐπιτηδεύματα, ων, *Dém.*
PRINTANNIER, ÈRE (vernus, a, um) ἐαρινός, et *poët.* εἰαρινός, ἡ, ὄν, *Diose.*
PRINTEMPS, q. d. *primum tempus (ver, veris, n.)* ἔαρ, ἔαρος, τό, *contr.* ἦρ, ἦρος, *Arist.* Au printemps, vers le printemps, ἐν ἦρι, πρὸς τὸ ἔαρ, *Thuc.* Passer le printemps, ἐαρίζειν, ἴζω, *Athén.*
PRIORITÉ de temps, de rang, τὸ ἐμπρόσθιον, τὸ πρωτεῖον, εἶου.
PRISE (captura, æ) λήψις, εως, ἡ, *Plut.* La prise de Troie, ἡ τῆς Τροίας ἄλωσις, εως. — de corps (comprehensio, onis) σύλληψις, κατάληψις, εως, ἡ. Une prise de tabac (una tabaci sumptio, Cels.) μία ταβάκου λαβή. Donner prise (ansam præbere, eo) πρόφασιν τινι παρέχειν, ω*, *Dém.* Lâcher prise (ab aliquo desistere, sto) τινὸς ἀφίστασθαι, αμαι, *Dém.* En venir aux prises, εἰς χεῖρας ἔρχεσθαι, *Xén.*
PRISÉE (æstimatio, onis) τίμησις, εως, ἡ· τίμημα, ατος, τό, *Dém.*
PRISER (æstimare, o) τιμᾶν, ᾧ, ἡσω, τῆς ἀξίας, τοῦ ἴσου, *Arist.* μειζονος, *Xén.* πλείστου, ἀντι πάντων, *Dém.*
PRISEUR (æstimator, oris) τιμητής, λογιστής, οὔ, δ, *Dém.*
PRISMATIQUE, πρισματικός, ἡ, ὄν, *Géométrie.*
PRISME, πρίσμα, ατος, τό. R. πρίω, πρίζω, *seco.*
PRISON (carcer, eris, m.) δεσμοκτήριον, ἴου,

τό· εἰργμός, οὔ, δ, *Dém.* Mettre en prison, τινὰ εἰς δεσμοκτήριον ἀγειν, ἀπάγειν, εἰσάγειν, γω, ζω, *le même.*
PRISONNIER, ÈRE (captivus, a) δεσμώτης, ου, δ· δεδεμένος, ἐνή, ἐνον. — de guerre, αἰχμάλωτος, δορυάλωτος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
PRIVATIF, IVE (privativus, a, um) στερητικός, ἡ, ὄν, *Gramm.*
PRIVATION (privatio, onis) στέρησις, εως, ἡ, *Arist.* ἀποστέρησις, εως, ἡ, *Isocr.*
PRIVATIVEMENT, στερητικῶς.
PRIVAUTÉ (familiaritas, atis) συνήθεια, ας, ἡ· οἰκειότης, ἡτος, ἡ, *Dém.*
PRIVÉ, ÈE, de ses parents (parentibus orbis, a) ὄρφανός, ανή, *Dém.* — de tout secours, ἀπορος, ου, δ, ἡ, *Isocr.* —, particulier, ἴδιος, α, ὄν· ιδιώτης, ου, δ, *Dém.* —, apprivoisé, τιθασσός, οὔ, δ, ἡ, *Plat.* Un privé, voyez LATRINES.
PRIVÈMENT (familiariter) συνήθως, οἰκειῶς, *Dém.*
PRIVER quelqu'un de quelque chose (aliquem aliqua re privare, o) τινὰ τινος στρεπεῖν, ᾧ, ἡσω, *Xén.* ἀποστρεπεῖν, *Isocr.* Se priver de vin (abstinere vino) οἶνον ἀπέχεσθαι, ομαι, *Isocr.*
PRIVILÈGE (privilegium, ii) προνομία, ας, ἡ· προτέρημα, ατος, τό, *Luc.*
PRIVILÈGIÉ, ÈE, προνομίαν ἔχων, ουσια, *Luc.* — (immunis, e) ἀτελής, ἑός, δ, ἡ, *Dém.*
PRIX (pretium, ii) τιμή, ἡς, ἡ· τίμημα, ατος, τό, *Dém.* D'un grand prix, πολλοῦ ἀξιος, ἰα, ἰον, *Laërce.* Au prix de (præ, abl.) ἀντι, *gén.* Quel est le prix? — Deux mines, τίς ἡ τιμή; — Δύο μναί.
PRIX (præmium, ii) ἄθλον, ου, τό· γέρας, ατος, αος, ως, τό, *Dém.* Le prix de la bravoure, βραβεῖον, εἶου, τό. Remporter le prix, τοῦ ἀριστείου ἀξιοῦσθαι, οὔμαι, *Isocr.* τοῦ ἄθλου τυγχάνειν, ἀνω*, *Dém.*
PROBABILITÉ (probabilitas, atis) πιθανότης, ἡτος, ἡ, *Plat.*
PROBABLE (probabilis, e) πιθανός, ἡ, ὄν, *Dém.*
PROBABLEMENT (probabiliter) πιθανῶς, πιστῶς, εἰκότως, *Dém.*
PROBATIQUE (pecuarium forum) προβατική ἀγορά, ἄς. C'était le nom d'une place de Jérusalem, où se vendaient les brebis. — Il y avait à Jérusalem, sur la probatique, une piscine appelée en hé-

breu Bethesda, ἦν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, ἐπὶ τῇ προβατικῇ, κολυμβήθρα ἡ λεγομένη ἐβραϊστὶ Βηθεσδά, *Jean*, V, 2.

PROBE (*probus, a, um*) ἀγαθός, χρηστός, ἡ, ὄν, *Dém.*

ROBITÉ (*probitas, atis*) χρηστότης, ητος, ἡ, *Plut.* καλοκαγαθία, ας, ἡ, *Xén.*

ROBLÉMATIQUE, προβληματικός, ἡ, ὄν.

ROBLÉMATIQUEMENT, προβληματικῶς.

ROBLÈME (*probléma, atis*) πρόβλημα, ατος, τό. — *Remarquez, sur ce mot, la différente manière d'accentuer, des Grecs et des Romains. Chez les premiers l'accent se réglait d'après la quantité de la dernière syllabe; les seconds le réglait d'après la quantité de la pénultième.* — Voyez le Panhellénisme.

PROBOSIDE (*elephanti manus*) προβοσκίς, ἰδος, ἡ. R. βόσκω, *pasco.*

PROCATARCTIQUE (*primarius, a, um*) προκαταρτικός, ἡ, ὄν. R. πρό, κατά, ἀρχεσθαι. — *Les médecins entendent par procatactiques les causes manifestes des maladies, celles qui agissent les premières, et mettent les autres en mouvement.* — *N'écrivez pas procathartique, qui signifierait præpurgatorius, a, um.*

PROCÉDÉ (*ratio, onis; modus, i*) λόγος, τρόπος, ου, ὁ, *Dém.* — (*agendi ratio*) διαγωγή, ἡς, ἡ.

PROCÉDER en homme de bien (*recte agere*) καλῶς καὶ προσηκόντως πράττειν, ττω, ζω, *Dém.* — en justice, δικάζεσθαι, ομαι, *Luc.* Le Saint-Esprit procède du Père et du Fils, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ ἐκπορεύεται, Ier concile de Constantinople.

PROCÉDURE (*via juris*) ἡ δικαστικὴ, ἡς.

PROCÉLEUSMATIQUE, pied composé de quatre brèves, ou double pyrrhique (*par ex. ἐλέγετε*) προκελευσματικός, οῦ, ὁ.

PROCÈS (*lis, litis, f.*) δίκη, ης, ἡ· ἀγών, ὄνος, ὁ, *Dém.* Intenter un procès à quelqu'un, λαλεῖν τινι δίκην· πρὸς τινα δίκην ἔχειν, ω*, *Dém.* Sans aucune forme de procès, ἀνευ κρίσεως, ἀκρίτως, *Isocr.* Procès-verbal, δικαστικὴ καταγραφή, ἡς.

PROCESSIF, IVE (*litigiosus, a*) φιλόδικος, ου, ὁ, ἡ, *Arist.*

PROCESSION (*supplicatio, onis*) λιτανεία,

ας, ἡ. — du Saint-Esprit, ἡ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκπόρευσις, εως. — *Voyez PROCÉDER.*

PROCHAIN, ὁ, ἡ, τὸ πλησίον. — Tu aimeras ton prochain comme toi-même, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, ὡς σεαυτὸν, *Matth.* XIX, 19.

PROCHAIN, AINE (*proximus, a, um*) ἐγγύτατος, η, ου, *Thuc.*

PROCHE (*propinquus, a, um*) πλησίος, ἰα, ἰον· ὁ, ἡ, τὸ πλησίον, *Plut.* Proches parents, συγγενεῖς, ὦν, οἱ, αἱ. Proche, tout proche de la ville (*prope urbem*) ἐγγὺς τῆς πόλεως, ου τῇ πόλει, *Arist.*

PROCHRONISME, προχρονισμός, οῦ, ὁ. R. χρόνος, temps, et πρό, *prép.* qui marque antériorité. — *Toute faute de chronologie s'appelle en général anachronisme. Mais ce terme générique se divise en deux espèces: 1° le prochronisme, qui rapporte un fait à un temps antérieur à celui où il est réellement arrivé; 2° le métachronisme, qui rapporte un fait à un temps postérieur à celui auquel il est réellement arrivé.* — *C'est sans doute par erreur typographique que, dans le Dictionnaire de l'Académie française, le mot MÉTACHRONISME est rapporté à un temps antérieur.*

PROCLAMATION (*proclamatio, onis*) ἀνακήρυξις, εως, ἡ. Proclamation affichée, πρόγραμμα, ατος, τό.

PROCLAMER (*proclamare, o*) ἀνακηρύττειν, ττω, ζω, *Luc.*

PROCONSUL (*proconsul, ulis*) ἀνθύπατος, ου, ὁ, *Plut.*

PROCONSULAT, ἀνθυπατεία, ας, ἡ, *Hérod.* Exercer le —, ἀνθυπατεύειν, εῶν, *le même.*

PROCRÉATION (*procreatio, onis*) γέννησις, εως, ἡ, *Plat.*

PROCRÉER des enfants (*liberos procreare, creo*) παιδοποιεῖσθαι, οῦμαι, *Xén.*

PROCURATION (*procuratio, onis*) ἐπιτροπή, ἡς, ἡ, *Dém.*

PROCURER à quelqu'un beaucoup d'avantages, πολλὰ ἀγαθὰ τινι προξενεῖν, ὦ, ἡσω, *Elie.*

PROCURER, MATRICE (*procurator, trix*) ἐπίτροπος, ου, ὁ, ἡ, *Hérod.*

PRODIGALEMENT. Vivre —, ἀσώτως ζῆν, *Luc*, XV, 13.

PRODIGALITÉ (*prodigalitas, atis*) ἀσωτία, ας, ἡ, *Arist.*

PRODIGE (*prodigium, ii*) τέρας, ατος, τό, *Plut.* σημεῖον, εἶος, τό, *Dém.*

PRODIGIEUSEMENT (*prodigiose*) τερατικῶς, *Plut.*

PRODIGIEUX, EUSE (*prodigosus, a, um*) τερατώδης, εος, ὁ, ἡ, *Isocr.*

PRODIGUE (*prodigus, a, um*) ἄσωτος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*

PRODIGUER SON PATRIMOINE, τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς χρήματα ἀσωτεύεσθαι, ομαι, *Ellien.*

PRODITOIREMENT (*proditorie*) προδοτικῶς, *Luc.*

PRODUCTION (*procreatio, onis*) γέννησις, εως, ἡ, *Plat.*

PRODUIRE (*producere, co, xi*) γεννᾶν, ὦ, ἦσω, *Xén.* — des témoins, μάρτυρας παριστάναι, ἰστημι*, *Dém.*

PROÉMINENCE (*eminentia, æ*) ἐξοχή, ἦς, ἡ, *Hérod.*

PROÉMINENT, E (*eminens, entis*) ἐξοχος, ου, ὁ, ἡ.

PROFANATEUR (*sacrilegus, a*) ἱερόσυλος, ου, ὁ, ἡ, *N. Test.*

PROFANATION (*profanatio, onis*) βεβήλωσις, εως, ἡ.

PROFANE (*profanus, a, um*) βέβηλος, ου, ὁ, ἡ· ἀνίερος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.*

PROFANER (*profanare, o*) βεβηλοῦν, ὦ, ὠσω, *Sept.*

PROFÉRER (*proferre, fero*) προφέρειν, ω*· προφέρεισθαι, ομαι. — (*pronunciare, o*) ἐκφωνεῖν, ὦ, *Dém.*

PROFESSER (*profiteri, eor*) ἐπαγγέλλεσθαι, ομαι, *Luc.* — la langue grecque, τὴν ἑλληνικὴν γλῶτταν διδάσκειν, ἀσκῶ, ἀζῶ, *Dém.*

PROFESSEUR de langue grecque (*græcæ linguæ professor, oris*) ὁ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης διδάσκαλος, ἀλου, *Dém.*

PROFESSION (*professio, onis*) ἐπάγγελμα, ατος, τό, *Arist.* — (*vitæ institutum, ii*) ἐπιτήδευμα, ατος, τό.

PROFIL (*obliqua imago, inis*) πλαγία εἰκών, ὄνος. Peindre de profil, πλαγίως ζωγραφεῖν, ὦ.

PROFIT (*lucrum, i; utilitas, atis*) κέρδος, εος, τό· ὠφέλεια, ας, ἡ, *Dém.*

PROFITABLE (*fructuosus, a, um; utilis, e*) κερδαλέος, ἑα, ἑον, *Xén.* χρήσιμος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*

PROFITER (*utilitatem percipere, io*) ἐκ τινος κερδαίνειν, ω, *Isocr.* ἀπό τινος, *Dém.* — à quelqu'un (*prodesse, sum*) ὠφελεῖν, ὦ, τινά· τινὶ λυσitelεῖν, ὦ, *Isocr.* —, *faire des progrès* (*proficere, io*) προκόπτειν, πτω, ψω, *Luc.* ἐπιδιδόναι, δίδωμι*, *Isocr.*

PROFOND, E (*profundus, a, um*) βαθύς, εἶα, ὑ. Fleuve, sommeil —, βαθύς ποταμός, ὕπνος, *N. Test.* Une paix profonde, βαθεῖα εἰρήνη, ἦς, ἡ, *Hér.*

PROFONDÈMENT (*alte, altius*) βαθέως.

PROFONDEUR (*altitudo, inis*) βάθος, εος, τό, *Xén.* βάθυσμα, ατος, τό, *Théophraste.*

PROFUSION (*profusio, onis*) ἀσωτία, ας, ἡ, *Arist.*

PROGRAMME, πρόγραμμα, ατος, τό.

PROGRÈS (*progressus, us*) προκοπή, ἦς, ἡ, *Luc.* Faire des progrès dans la vertu, πρὸς ἀρετὴν ἐπιδιδόναι, δίδωμι*, *Isocr.*

PROGRESSION (*progressio, onis*) ἐπίδοσις, εως, ἡ. Mouvement de —, προϊούσα κίνησις, εως.

PROHIBER (*prohibere, eo*) διακωλύειν, κατακωλύειν, ω, τί, *Dém.*

PROHIBITION (*prohibitio, onis*) κώλυσις, ἐπικώλυσις, εως, ἡ, *Xén.*

PROIE (*præda, æ*) λεία, ας, ἡ, *Xén.* ἄγρα, ας, ἡ, *Hér.* Oiseaux de —, ἐπακτικὸι οἰωνοί, ἔων. En proie à la calomnie, τῇ διαβολῇ ἔνοχος, ου, ὁ, ἡ, *Dém.*

PROJET (*consilium, ii*) βουλή, ἦς, ἡ, *Dém.* διανόημα, ατος, τό, *Isocr.* Projet cli-mérique, ματαιοβουλία, ας, ἡ.

PROJETER de grandes choses (*magna pro-liri, ior*) μεγάλα πραγματεύεσθαι, παρασκευάζεσθαι, ομαι, *Dém.*

PROLÉGOMÈNES, longue préface, προληγόμενα, ὦν, τά.

PROLEPSE (*præsumptio*) προληψις, εως, ἡ, *Rhétor.*

PROLIXE. AVOIR UN style prolix (*verbositate oratione uti, or*) μακρολογεῖν, ὦ, *Plat.*

PROLIXEMENT (*prolixius*) διεξοδικιώτερον. *Grég. Naz.*

PROLIXITÉ du discours (*sermonis prolixitas*) τὸ τοῦ λόγου μῆκος, εος, *Dém.*

PROLOGUE (*præfatio*) πρόλογος, ου, ὁ, ἡ. Faire un —, προλογίζεσθαι, ἔζω.

PROLONGATION (*diei prorogatio*) ἀναβολή, ἤς, ἡ.

PROLONGEMENT (*productio, onis*) ἔκτασις· παράτασις, εως, ἡ.

PROLONGER (*producere, co, xi*) παρατείνειν, ω· ἀναμηκύνειν, ω, *Luc.* Cette montagne se prolonge le long du golfe, τούτο τὸ ὄρος τῶ κόλπῳ παρατείνει, *Strab.*

PROMENADE (*ambulatio, ambulacrum*) περίπατος, ου, δ. — très-agréable sur les bords de la mer, — δ παρά τὴν θάλασσαν ἡδιστος, *Plut.*

PROMENER ses regards de tous côtés, πανταχόσε κατασκοπεῖσθαι, οὔμαι. Se promener (*ambulare, deambulare, o*) περιπατεῖν, ᾧ, ἡσω, *Dém.* Va te promener! (*apage!*) χάιροις! *Anacr.*

PROMESSE (*promissum, promissio*) ὑπόσχεσις, εως, ἡ· ἐπαγγελία, ἰας, ἡ, *Dém.* Oublier ses promesses, τὰς ὑποσχέσεις ἀμνημονεῖν, ἐω-ᾧ, le même. —, *obligation par écrit, συγγραφή, ἤς, ἡ, Thuc.*

PROMETHÉE, fils de Japet et frère d'Epiméthée, Προμηθεύς, ἐως, δ. Epiméthée oublia le conseil de son frère Prométhée, οὐδ' Ἐπιμηθεύς ἐφράσαθ' ὡς οἱ εἶπε Προμηθεύς, *Hésiod. Géorg.* 85.

PROMETTEUR, EUSE (*promissis largus, a*) μεγάλη ὑπισχνούμενος, ἐνή. Un grand — (*dabo, onis, Eras.*) δώσω, οντος, δ.

PROMETTRE (*promittere, o; polliceri, eor*) ὑπισχνοῦσθαι, οὔμαι· ἐπαγγέλλεσθαι, ομαι, *Dém.* Un jeune homme qui promet beaucoup (*eximia spe adolescens*) νεανίας μεγάλην προςδοχίαν ἐμποιῶν, *Dém.* Se promettre (*sperare, o*) ἐλπίζειν, ἰζω, le même.

PROMISSION. La terre de —, ou la terre promise, ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας.

PROMONTOIRE (*promontorium, ii*) ἄκρα, ας, ἡ, *Paus.*

PROMOTION (*promotio, onis*) προκίνησις, εως, ἡ· ἐκκομισμός, οὔ, δ, *Strab.* Faire une promotion, ου

PROMOUVOIR (*aliquem ad honores evehere, provehere, o*) τινὰ εἰς ἀξίωμα παραάγειν, προάγειν, γω, ξω, *Plut.*

PROMPT, E (*promptus, a, um*) ταχύς, ὠχύς, εἶα, ὕ· πρόθυμος, ου, δ, ἡ, *Dém.* — à se mettre en colère, ὀργίλος, η, ον, *Arist.*

PROMPTEMENT (*celeriter*) ὠκέως, ταχέως, *Dém.* Plus promptement qu'on ne s'y attendait, Ἐάττον ἐλπίδος, *Hér.*

PROMPTITUDE (*celeritas, atis*) τάχος, εως, τό· ὠκύτης, ταχύτης, δξύτης, ητος, ἡ, *Dém.*

PROMU, UE, à quelque dignité (*promotus, a*) εἰς ἀξίωμα παραχθείς, προαχθείς, εἶσα, *Plut.*

PROMULGATION d'une loi (*promulgatio, onis*) ἡ τοῦ νόμου ἀνακήρυξις, δημοσιεῖσις, εως.

PROMULGUER une loi (*legem promulgare, o*) νόμον ἐπαγγέλλεσθαι, ομαι· ἀνακηρύσσειν, σσω, ξω, *Luc.*

PRONATION Mouvement de —, κατωφερῆς κίνησις, εως.

PRÔNE (*evangelica expositio, onis*) ἡ ἐν τῶ προνώμῳ εὐαγγελικὴ ἐξήγησις, εως.

PRÔNER quelqu'un (*aliquem laudibus extollere, o*) τινὰ ἐπαινεῖν, ᾧ· ἐγκωμιάζειν, ἄζω, ἄσω, *parf.* ἐγκωμιάξα, *Dém.*

PRÔNEUR, EUSE (*alicujus laudum ducinator, oris*) ἐγκωμιστής, οὔ, δ.

PRONOM (*pronomen, inis*) ἀντωνυμία, ας, ἡ, *Gramm.* — personnel, προσωπική. — possessif, κτητική. — démonstratif, δεικτική. — relatif, ἀναφορική. — Voyez le Pauhellenisme.

PRONOMINAL, E, ἀντωνυμικός, ἡ, ὄν.

PRONONCER (*pronuntiare, o*) προφέρειν, φέρω*· ἐκφωνεῖν, ᾧ, *Dém.* Se prononcer sur quelque affaire, περί τινος ἀποφαίνεσθαι, ομαι· γνώμην ἀποφαίνεω, *Dém.* Vous prononcez votre condamnation, κατὰ σαυτοῦ ψῆφον φέρετε.

PRONONCIATION (*pronunciatio, onis*) ἡ τῆς φωνῆς ἐκφορά, ἄς, *Den. Hal.* ἐκφώνησις, εως, ἡ. — oratoire, ὑπόκρισις, εως, ἡ, *Arist.*

PROMOSTIC, προγνωστικόν, οὔ, τό. R. πρό, d'avance, et γινώσκειν, σκω, connaître.

PROMOSTIQUER, προγνώσκειν, σκω*.

PROMOSTIQUEUR, προγνώστης, ου, δ.

PROPAGATION du son, de la foi (*propagatio, onis*) ἡ τοῦ ἤχου, τῆς πίστεως παρέκτασις, εως· παραφύασις, ἄδος, ἡ.

PROPAGER (*propagare, o*) παρεκτείνειν, ω· παραφύειν, ω.

PROPENSION (*propensio, onis*) ἐπιρῶδρεία, ας, ἡ, *Chrys.*

PROPHÈTE (*vates, is*) προφήτης, ου, δ,

Plut. Faux —, ψευδοπροφήτης, ου, δ.
PROPHÉTESSE (*fatidica mulier*) προφήτις, ἴδος, ἡ, *N. Test.*
ΠΡΟΦΗΤΙΚΕ, προφητικός, ἡ, ὄν, *N. Test.*
PROPHÉTISME, προφητικῶς. *R.* πρό, d'avance, et φημί, je dis.
PROPHÉTISER (*futura prædicare*, ο) προφητεύειν, ω, σω, *Eur.*
PROPHYLACTIQUE (*præcavendo aptus*, α, um) προφυλακτικός, ἡ, ὄν.
PROPICE (*propitius*, α, um) ἴλεως, ω, δ, ἡ, *Xén.* Etre propice, εὐίλατεύειν, ω, *Sept.*
PROPITIATION (*propitiatio*, onis) ἱλασμός, οὔ, δ, *Plut.*
PROPITIATOIRE (*propitiatorius*, α, um) ἱλαστήριος, ἰα, ἰον. Le propitiatoire, *table d'or très-pur*, ἱλαστήριον, ἰου, τό, *Sept. Exod. XXV, 17.*
PROPOLIS (*arum gluten*, q.d. *urbis aditus*) πρόπολις, εως, ἡ.
PROPONTIDE, *mer de Marmara*, ἡ Προποντις, ἴδος, *Strab.*
PROPORTION (*proportio*, onis) ἀναλογία, ας, ἡ, *Arist.* A proportion, κατ' ἀναλογίαν.
PROPORTIONNÉ, *ÉE* (*consentaneus*, α, um) ἀνάλογος, ου, δ, ἡ, *Arist.*
PROPORTIONNEL, ELLE, ἀναλογικός, ἡ, ὄν. *R.* λόγος, raison.
PROPORTIONNELLEMENT, ἀναλογικῶς.
PROPORTIONNEMENT (*congruenter*) ἀναλόγως.
PROPORTIONNER (*accommodare*, ο) ἀρμόζειν, ου προσαρμόζειν, ὄζω, τινί τι, *Plut.*
PROPOS (*propositum*, i) πρόθεσις, προαίρεσις, εως, ἡ, *Plut.* — (*sermo*, onis) ἡμιλία, ας, ἡ· λόγος, ου, δ. Parler à propos, εὐκαίρως λέγειν, *Isocr.* ἐν καιρῷ, κατὰ καιρόν, *Dém.* A tout propos, συχῶς, πυκνάκις, *Arist.* Mal à propos, hors de propos, ἀκαίρως, ου παρακαίρως, *Isocr.*
PROPOSER (*proponere*, no, sui) προτιθέναι, τίθημι*, τὶ πρὸς τινα, *Hér.* — une question, ἐρώτημά τι προβάλλεσθαι, ομαι, *Plut.* Je me suis proposé de parler, ἐλόμην λέγειν, *Dém.* ὑπεθέμην ἐρεῖν, *Isocr.* δέδοκταί μοι λέγειν, *Plat.*
PROPOSITION (*propositio*, onis) πρόθεσις, ὑπόθεσις, εως, ἡ, *Plut.* πρόβλημα, ατος, τό.

PROPRE (*proprius*, α, um) ἴδιος, ἰα, ἰον, *Arist.* Amour-propre, φιλαυτία, ας, ἡ. Nom propre, κύριον ὄνομα, ατος, *Gramm.* Expression propre, κυριολογία, ας, ἡ, *Longin.* Propre à quelque chose (*ad aliquid aptus*, α, um) πρὸς τι ἱκανός, ἡ, ὄν· ἐπιτήδειος, α, ὄν, *Arist.* Ne se mêler que de ses propres affaires (*propria curare*, ο) τὰ ἴδια πράττειν, ττω, ζω, *N. Test.*
PROPRE (*mundus*, nitidus, α, um) καθαρός, ἄ, ὄν, *Xén.* στιλπνός, ἡ, ὄν, *Diosc.*
PROPREMENT (*proprie*, *elegantèr*) κυρίως, καθαρῶς, στιλπνῶς.
PROPRETÉ (*munditia*, α; *nitor*, onis) καθαρότης, ητος, ἡ, *Herm.* στιλπνότης, ητος, ἡ· στιλβηδών, ὄνος, ἡ, *Suid.*
PROPRÉTEUR (*proprætor*, onis) ἀντιστράτηγος, ου, δ, *Dém.*
PROPRIÉTAIRE d'un champ (*agri dominus*, ou *possessor*) ἀγροῦ κύριος, ἰου, ου κτήτωρ, ορος, δ, *N. Test.* Un riche propriétaire, ἀνὴρ πολυπάμων, ονος, *Hom. Il. IV, 433.*
PROPRIÉTÉ (*proprietas*, atis) ιδιότης, ητος, ἡ, *Plut.* — des termes, κυριολογία, ας, ἡ, *Longin.* — (*dominium*, ii) κυριότης, ητος, ἡ, *N. Test.* Qui a de grandes propriétés, ἀνὴρ πολυπάμων, ονος, *Hom. Il. IV, 433.*
PROPYLÉES. Les propylées de l'acropole (d'Athènes) furent construites en 510 ans, τὰ προτύλαια τῆς ἀκροπόλεως ἐξεργάσθη ἐν πενταετίᾳ, *Plut. vie de Périclès, § 13.*
PROBATA [AU (*pro rata parte*) κατ' ἀναλογίαν.
PROROGATION (*prorogatio*, onis) ἀναβολή, ἡς, ἡ.
PROROGER (*prorogare*, ο) ἀναβάλλεσθαι, ομαι, *Plut.*
PROSAÏQUE. Expression —, πεζῇ λέξει, εως. Langage —, πεζὸς λόγος, ου, *Den. Hal.*
PROSATEUR, πεζὸς συγγραφεύς, εως.
PROSCÉNION (*scenæ vestibulum*) προσκήνιον, ἰου, τό, *Plut.*
PROSCRIPTION (*proscriptio*, onis) προγραφή, ἡς, ἡ, *Plut.*
PROSCRIRE (*proscribere*, do) προγράφειν, φω· φυγαδεύειν, ω, σω, *Dém.*
PROSCRIT, E (*proscriptus*, α, um) ἐκδιωκόμενος, γι, ὄν, *Dém.*

PROSE (*prosa*, α, Quintil. *prosa* ou *soluta oratio*; *pedestris sermo*) πῆζος λόγος, ου, *Den. Hal.* Ecrire en prose, καταλογάδην γράφειν, φω, ψω, *Luc.*

PROSÉLYTE (*advena*, α, c.) προσήλυτος, ου, δ, ή, *N. Test.*

PROSERPINE, fille de Cérès et de Jupiter, Περσεφόνη, ης, ή.

PROSODIE (*accentus*, q.d. *ad cantum*) προσωδία, ας, ή. Les règles de la prosodie, οἱ προσωδιακοὶ κανόνες, ων. — *Voyez ACCENT.*

PROSODIQUE, προσωδικός, ή, όν.

PROSORPÉE (*personarum confictio*) προσωποποιία, ας, ή, *Rhét.* — *C'est à l'aide de cette figure, que l'Orateur s'écrie*: Peu s'en faut, Athéniens, que le moment présent n'élève la voix pour vous dire, &c. δ μὲν οὖν καιρός, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μονονοῦχι λέγει, φωνήν ἀφίεις, κ.τ.λ. *I. Olynth. § 2.*

PROSPECTUS d'un ouvrage, πρόοψις, εως, ή, *Thuc.* πρόγραμμα, ατος, τό.

PROSPÈRE (*prosper, era, erum*) εὐτυχής, ίος, δ, ή, *Dém.*

PROSPÉRER (*prospera fortuna uti, or*) διευτυχεῖν, ὦ, ήσω, *Plat.* Tout lui prospère, πάντα αὐτῷ κατὰ βούην φέρεται, *Greg. Naz.*

PROSPÉRITÉ (*secundæ res*) εὐτυχία, εὐποτιμία, ας, ή, *Plut.* εὐπραγία, εὐπραξία, ας, ή, *Dém.* Etre insolent dans la —, ταις τύχαις ἐξυβρίζειν, ζω, *Luc.*

PROSTERNER [*SE* (*se prosternere*) προσκυνεῖν, ὦ, ήσω. — aux pieds des autels, βωμοῖς προσπίπτειν, πτω, *Soph. Trach. 921.*

PROSTITUÉE (*prostibulum, i*) χαμαιτύπη, ης, ή, *Plut.* πόρνη, ης, ή, *Luc. XV, 30.*

PROSTITUER sa fille (*filiam producere*, *Plaut.*) τὴν θυγατέρα καταπορνεύειν, ω, *Hérod.* Se prostituer (*pudicitiam prostituere, o*) πορνεύειν, ω, *Esch.* πορνεύεσθαι, ομαι, *Dém.*

PROSTITUTION (*meretricia vita, Cic.*) πορνεία, ας, ή. Lieu de — (*lupanar, aris*) πορνεῖον, εἶου, τό, *Dém.* χαμαιτυπείον, εἶου, τό, *Phil.*

PROSTRACTION des forces (*virium defectio*) ἀδυναμία, ας, ή.

PROTASE (*fabulæ expositio*) πρότασις, εως, ή. La protase et l'apodose d'une

période, ή τῆς περιόδου πρότασις (*prima pars*) καὶ ἀπόδοσις (*pars altera*).

PROTATIQUE. Personnage —, προτατικὸν πρόσωπον, ου.

PROTE d'une imprimerie, δ τῆς τυπογραφίας ἐπιστάτης, ου. — *Prote est un mot grec, qui signifie premier, πρώτος, η, ον. R.* πρό, ante, compar. πρότερος, superl. πρότατος, πρώτος, et par contr. πρώτος.

PROTECTEUR, TRICE (*protector, oris; patronus, i*) ὑπερασπιστής, οῦ, δ. — Il est leur défenseur et leur protecteur, βοηθός καὶ ὑπερασπιστής αὐτῶν ἐστίν, *Ps. CXV. 9, 10, 11.*

PROTECTION (*præsidium, tutela*) ὑπερασπισμός, οῦ, δ. ἐπιτροπία, ας, ή, *Den. Hal.*

PROTÉE, Πρωτεύς, έως, δ. — *Voyez aussi GIROUETTE.*

PROTÈGER (*protegere, go; tueri, er*) σκεπάζειν, ἄω, τινά, *Diosc.* προαμύνειν, νω. διαφυλάττειν, ττω, ζω, *Isocr.*

PROTESTER (*protestari, or*) ἐπιμαρτύρεσθαι, ομαι, *Den. Hal.*

PROTO-NOTAIRE, expression hybride, composée du mot grec πρώτος, η, ον, premier, et du mot latin notarius, notaire.

PROTOTYPE (*exemplar, aris*) πρωτότυπον, ου, τό, *littér.* premier frappé.

PROU (πολύ) vieux mot, qui n'a d'usage qu'en cette manière de parler familière: Peu ou prou, ni peu ni prou.

PROUE (*prora, α*) πλώρα, ας, ή, *Plut.* Celui qui gouverne la proue, πρωρεύς, έως, δ, *Plut.*

PROUESSE (*egregium facinus, oris*) ἀνδραγάθημα, ατος, τό, *Dém.*

PROUVER (*probare, o*) επιδεικνύειν, ω. ἐλέγγειν, χω, ζω, *Dém.*

PROVENIR (*provenire, io*) προέρχεσθαι, ομαι. * προβαίνειν, βαίνω*, *Chrys.* — (*oriri, ior*) γίνεσθαι, φύεσθαι, ομαι, *Isocr.*

PROVERBE (*proverbium, ii*) παροιμία, ας, ή, *Dém.*

PROVERBIAL, ε, παροιμιακός, ή, όν.

PROVERBIALEMENT, παροιμιακῶς.

PROVIDENCE divine (*divina Providentia, α*) ή Σεία Πρόνοια, ας, *Dém.*

PROVIGNER la vigne (*vitem propagare, o*) τὴν ἄμπελον παραφύειν, ω.

PROVIN (*propago, inis*) παραφυάς, ἀδος, ἡ, *Sept.*
PROVINCE (*provincia, æ*) ἐπαρχία, ας, ἡ, *Plut.* Gouverneur d'une —, ἑπαρχος, ου, ὁ, *Diod. Sic.*
PROVISEUR d'un collège, γυμνασιάρχης, ου γυμνασιάρχος, ου, ὁ, *Poll.* En remplir la fonction, γυμνασιαρχειν, ᾧ, ἦσω.
PROVISION de vivres (*cibaria annonæ, æ*) τὰ τοῦ βίου ἐφόδια, ἰων.
PROVISOIRE (*temporarius, a, um*) πρόσκαιρος, ου, ὁ, ἡ.
PROVISOIREMENT (*ad tempus*) προσωκαίρως.
PROVOCATION (*provocatio, onis*) πρόκλησις, εως, ἡ, *Hérod.*
PROVOQUER (*provocare, o*) προκαλεῖσθαι, οὔμαι, τινά εἰς μάχην, *Dém.* — le vomissement, τὸν ἐμετόν, *Alex. Aphrod.*
PROXÈNETE (*pararius, ii*) προξενητής, οὔ, ὁ.
PROXIMITÉ (*proximitas, atis*) ἐγγύτης, ητος, ἡ. — (*sanguinis cognatio*) ἀγγιστεία, ας, ἡ, *Dém.*
PRUDE (*gravitatem affectans*) σεμνολόγος, ου, ὁ, ἡ.
PRUDEMMENT (*prudenter*) φρονίμως, *Dém.*
PRUDENCE (*prudencia, æ*) φρόνησις, εως, ἡ, *Dém.* Agir avec —, φρονίμως πράττειν, ττω, ζω, *Dém.*
PRUDENT, E (*prudens, entis*) φρόνιμος, η, ον, *Dém.*
PRUDERIE (*ementita gravitas, atis*) σεμνολόγημα, ατος, τό ἡ τῆς συνέσεως προσποίησης, εως.
PRUD'HOMME, *vieux mot* (*homo prudens*) ἀγαθὸς ἄνθρωπος, ου.
PRUD'HOMMIE, καλοκαγαθία, ας, ἡ.
PRUNE (*prunum, i*) κοκκύμηλον, ου, τό.
PRUNEAU (*passum prunum*) ξηρὸν κοκκύμηλον, ου.
PRUNELAIE (*prunelum, i*) κοκκυμηλών, ὄνος, ὁ.
PRUNELLE (*silvestre prunum, i*) ἄγριον κοκκύμηλον, ου.
PRUNELLE de l'œil (*pupilla, æ*) κόρη, ης, ἡ, *Phil.* γλήνη, ης, ἡ, *Sept.*
PRUNELLIER (*prunus spinosa, Linn.*) ἄγρια κοκκύμηλος, ου, ἡ.
PRUNIER (*prunus domestica, Linn.*) κοκ-

κυμηλέα, ας, ἡ, *Theophr.* πρῶνη, ης, ἡ, *le même.*
PRURIT (*pruritus, us*) κνησμός, οὔ, ὁ, *Plut.*
PRYTANÉE, πρυτανεῖον, εἶος, τό. *Voyez* (*page 731*) *la dernière édition du Schrevelius.*
PRYTANES, *magistrats d'Athènes*, πρυτανεῖς, ἔων, οἱ.
PSALMISTE, ψαλμιστής, οὔ, ὁ. ψαλμωδός, οὔ, ὁ.
PSALMODIE, ψαλμωδία, ας, ἡ.
PSALTERION, ψαλτήριον, ἰου, τό, *Sept. R.* ψάλλειν, *pulsare.*
PSAUMES de David (*Hébr. tehillim*) ψαλμοὶ, ὦν, οἱ, *Sept.*
PSAUTIER, ψαλτήριον, ἰου, τό. ἡ βιβλὸς τῶν ψαλμῶν.
PSEUDONYME (*falso nominatus*) ψευδώνυμος, ου, ὁ, ἡ, *Nonn.*
PSORIQUE, ψωρικός, κή, κόν. *R.* ψώρα, *scabies.*
PSYCHÉ (*littér. anima*) Ψυχή, ης, ἡ.
PSYCHOLOGIE, *traité sur l'âme*, ψυχολογία, ας, ἡ.
PSYCHOMÈTRE. — *Voyez* **HYGROMÈTRE.**
PTARMIQUE, πταρμικός, ἡ, ὄν. *R.* πταίρειν, *éternuer.*
PTÉRYGION (*alula, plumula*) πτεράγιον, ἰου, τό, *Méd.*
PTOLÉMÉE, roi d'Egypte, Πτολεμαῖος, αἰου, ὁ. *R.* πτόλεμος, ου, *le même que* πόλεμος, *guerre.* — *Voyez aussi* **ALMAGESTE.**
PTYALAGOGUE (*salivam ejiciens*) πτυαλωγός, οὔ, ὁ, ἡ.
PTYALISME (*excreatio*) πτυαλισμός, οὔ, ὁ. *R.* πτύαλον, *salive.*
PUANT, E (*putidus, a, um*) δυσώδης, εκ, ὁ, ἡ, *Thuc.*
PUANTEUR (*putor, faetor, oris*) δυσωδία, ας, ἡ, *Plut.* δυσοσμία, κακοσμία, ας, ἡ, *Poll.*
PUBÈRE (*puber ou pubes, eris, c.*) ἡβῶν, ὦσα, *Dém.* ἐφηβος, ου, ὁ, ἡ, *Xén.*
PUBERTÉ (*pubertas, atis*) ἐφηβία, ας, ἡ. ἡβῆ, ης, ἡ, *Xén.* Entrer dans l'âge de — (*pubescere, sco*) ἡβᾶν, *Dém.* ἐφηβῶν, αῶ-ῶ, *Diosc.*
PUBIS. L'os pubis, τὸ τῆς ἡβῆς ὀστέον, οὔ, *Anat.*
PUBLIC. Le public, τὸ κοινόν, οὔ, ὁ.

public, δημοσίως, δημοσίᾳ, *Dém.* Parler en public, δημηγορεῖν, ὦ, ἦσω.
PUBLIC, **IQUM** (*publicus, a, um*) δημοσίος, ἰά, ἰον, *Dém.* Fille ou femme — (*scortum, meretrix*) πόρνη, ης, ἥ, *Luc*, XV, 30.
PUBLICAIN (*publicanus, i*) τελώνης, ου, δ, *Dém.*
PUBLICATION (*promulgatio, onis*) δημοσίευσις, ἀνακήρυξις, εως, ἥ.
PUBLICITÉ. Donner de la —, *ou*
PUBLIER (*vulgare, divulgare, o*) δημοσιεύω, ὦ· διαγγέλλειν, ὦ, *Plut.*
PUBLIEMENT (*publice, palam*) δημοσίᾳ, *Dém.* περιφανῶς, *Isocr.*
PUCE (*pulex, icis, m.*) ψύλλος, ου, δ, *Arist.* ψύλλα, ης, ἥ, *Theophr.* Chercher ses puces, ψυλλίζειν, ἴω. Herbe aux puces (*plantago psyllium*, Linn.) ψύλλιον, ἰου, τό, *Diosc.*
PUCELLE (*puella, virgo*) παρθένος, ου, ἥ, *Xén.*
PUDEUR (*ingenuus pudor, oris*) αἰδώς, ὄος-οῦς, ἥ, *Arist.*
PUDIBOND, **E** (*pudibundus, a*) αἰδήμων, ονος, δ, ἥ, *Arist.*
PUDICITÉ (*pudicilia, æ*) ἀγνεία, ας, ἥ, *Isocr.*
PUDIQUE (*pudicus, a, um*) ἀγνός, ἥ, ὄν, *Plut.*
PUDIEMENT (*pudice*) ἀγνῶς, καθαρῶς, μετ' αἰδοῦς.
PUE, je pue, tu pues, il pue (*putere, eo, es, et*) κακῶς ὀζειν, ὀζω, εις, ει. Seigneur, il sent déjà mauvais (*Domine, jam fœtet*) Κύριε, ἤδη ὀζει, *Jean*, XI, 39.
PUERIL, **E** (*puerilis, e*) παιδικός, ἥ, ὄν· παιδειος, εἰα, εἰον, *Plut.*
PUERILEMENT (*pueriliter*) παιδικῶς, *Plut.*
PUERILITÉ. C'est une — (*puerile est*) παιδαριῶδές τι ἐστίν.
PUGILAT (*pugilatus, us*) πυγμαχία, ας, ἥ· πυκτοσύνη, ης, ἥ, *Athén.*
PUNÉ, **ÉE** (*natu posterior*) μεταγενέστερος, ἔρα.
PUS (*dein, deinde*) εἶτα, ἔπειτα, *Dém.*
PUSARD (*putealis fossa, æ*) φρεατιαία τάφος, ου.
PUSER (*haurire, io*) ἀρύειν, ω· ἀντλεῖν, ὦ, ὑδάτος, *Plat.* — de l'eau du Nil,

ἐκ τοῦ Νείλου ὑδρεύεσθαι, ομαι, *Plut.*
PUISQUE (*quoniam, indic.*) ἐπεὶ, ἐκείπερ, *indic.*
PUISSANCE (*potenter*) ἰσχυρῶς, δυνατῶς, δαινῶς.
PUISSANCE (*potentia, æ*) δύναμις, εως, ἥ· κράτος, εος, τό· ἐξουσία, ας, ἥ, *Dém.*
La toute-puissance (*omnipotentia, æ*) παντοκρατορία, ας, ἥ.
PUISSANT, **E** (*potens, entis, c.*) δυνατός, ἥ, ὄν· δυνάμενος, ἐνη, ενον· ἰσχυρός, ἄ, ὄν, *Dém.* Tout-puissant (*omnipotens*) παντοκράτωρ, ορος, δ, ἥ, *N. Test.*
PUITS (*puteus, i*) φρέαρ, ατος, τό, *Luc.*
Eau de puits, φρεατιαίον ὕδωρ, ατος, *Plut.* Creuser un puits, φρεωρυχεῖν, ὦ, *le même.*
PULLULER (*pullulare, o*) βλαστάνειν, ἀνώ*, *Dém.* παραφεῖν, ὦ, ἦσω, *Arist.*
PULMONAIRE (*pulmonarius, a, um*) πνευμονικός, ἥ, ὄν, *Gal.*
PULMONIE (*pulmonis vitium*) πνευμονική νόσος, ου.
PULMONIQUE (*pulmonarius, a*) πνευμονικός, ική, *Gal.*
PULPE (*pulpa, æ*) τὸ σαρκῶδες, εος-ους.
PULPEUX, **RUSE** (*pulposus, a, um*) ἡδύκρεως, ω, δ, ἥ, *Arist.*
PULSATILE, *ou* Coquelourde (*anemone pulsatilla*, Linn.) ἀνεμώνη, ης, ἥ.
PULSATION (*pulsatio, onis: pulsus, us*) σφύξις, εως, ἥ, *Arist.* σφυγμός, οὔ, δ, *Gal.*
PULVÉRISER (*in pulverem redigere, o*) ψᾶν, ψάω, ψήσω· θραύειν, ω, *Hér.*
PUNAI, **AISE** (*fœtidæ naris*) ὀζώδης, εος, δ, ἥ.
PUNAISE (*cimex, icis, m.*) κόρις, εως, δ, ἥ, *Diosc.*
PUNIR (*punire, io*) κολάζειν, ἄζω, *Dém.* τιμωρεῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.*
PUNISSABLE (*animadvertendus, a, um*) κολαστέος, ἔα, ἔον.
PUNITION (*pœna, æ*) ποινή, ἥς, ἥ, *Xén.* τιμωρία, ας, ἥ, *Dém.*
PUPILLE (*pupillus, a*) ὀρφανός, ἥ. — *prunelle de l'œil*, κόρη, ης, ἥ, *Phil.* γλήνη, ης, ἥ, *Sept.*
PUPITRE (*pulpitum, i; pluteus, i*) ἀναγνωστήριον, ἰου, τό· ἀνάβαθρον, ου, τό, *Plut.*
PUR, **E** (*purus, a, um*) καθαρός, ἄ, ὄν,

- Dém.** ἀκρατος, ου, δ, ή, *Xén.* Travailler en pure perte, ματαιοπραγεῖν, ὦ, ήσω.
De l'or pur, ἄβρυζον, ου, τό. Boire pur, ἀκρατοποτεῖν, ὦ, ήσω.
- PURÉE** de pois (*pisorum cremor, oris*) πῖσων πολτός, οὔ, δ.
- PUREMENT** (*pure, mere, nitide*) καθαρώς, *Plut.* ἀκρατῶς, *Luc.*
- PURETÉ** de l'air (*aeris serenitas*) εὐδία, ας, ή, *Théophr.* — du langage (*pura oratio*) ή τοῦ λόγου καθαρότης, ητος, *Herm.* — des mœurs (*castimonia, æ*) ἀγνότης, ητος, ή, *Dém.*
- PURGATIF, IVE** (*purgando aptus, a, um*) καθαρτικός, ή, ὄν, *Plut.*
- PURGATION** (*purgatio, onis*) κάθαρσις, εως, ή, *Plat.*
- PURGATOIRE** (*purgatorium, ii*) καθαρτικὸν πῦρ, πυρός.
- PURGER** un malade (*ægrum purgare, o*) νοσερὸν καθαίρειν, ω. Se purger d'un crime (*crimen diluere, o*) ἀπολογεῖσθαι, οὔμαι, περί τινος, ου ὑπέρ τινος, *Plat.*
- PURIFICATION** des métaux (*metallorum purificatio*) δ τῶν μετάλλων καθαρισμός, οὔ.
- PURIFIÉ** (*purificare, purgare, mundare, o*) καθαρίζειν, ἰζω· καθαίρειν, ω, ὦ, *Athén.*
- PURULENT, E** (*purulentus, a, um*) πυώδης, εως, δ, ή, *Arist.*
- PUS** (*pus, uris*) πύον, ου, τό, *Arist.*
- PUSILLANIME** (*pusillanimus, a, um*) μικροψυχος, ου, δ, ή, *Grég. Naz.*
- PUSILLANIMITÉ** (*pusillanimitas, atis*) μικροψυχία, ας, ή, *Phil.*
- PUSTULE** (*puscula, æ*) φλύκταινα, ης, ή, *Thuc.* φλυκτίς, ἴδος, ή, *Diosc.*
- PUTATIF, IVE.** Père putatif (*creditus vel habitus pater*) νομιζόμενος πατήρ, τέροστρος.
- PUTOIS** (*mustela putorius, Cuv.*) δυσώδης ἰκτίς, ἴδος, ή.
- PUTRÉFACTION** (*putredo, inis*) σαπρότης, ητος, ή· σήψις, εως, ή· σηπεδών, ὄνος, ή, *Plut.* Tomber en —, ου
- PUTRÉFIER** [*Se* (*putrescere, sco*) σήπασθαι, ομαι, *Xén.* ἀποσήπασθαι, ομαι, *Hipp.* Sujet à se putréfier, σηπτός, ή, ὄν.
- PUTRIDE** (*putridus, a, um*) σαπρός, ά, ὄν, *Athén.* σαθρός, ά, ὄν, *Luc.*

- PYCNOTIQUE** (*densando aptus, a, um*) πυκνωτικός, ή, ὄν.
- PYGMALION**, roi de Tyr et frère de Didon, Πυγμαλίων, ωνος, δ. — C'est aussi le nom d'un célèbre sculpteur.
- PYGMÉE** (*nanus, i; pumilio, onis*) πυγμαῖος, αἶου, δ.
- PYLADE**, fidèle ami d'Oreste, Πυλάδης, ου, δ.
- PYLORE**, orifice intérieur de l'estomac (*portæ custos*) πυλωρός, οὔ, δ, *Anat.*
- PYLOS**, Πύλος, ου, ή. — Il y avait dans le Péloponnèse trois villes de ce nom.
- Ἔστι Πύλος πρὸ Πύλοιο, Πύλος γε μὲν ἔστι καὶ ἄλλος.
- Pyle à côté de Pyle, et Pyle encore devant.
- Plutarque a parodié ce vers proverbial, en l'appliquant aux usuriers (Voyez nos Extraits moraux de Plutarque, § 67) :*
- Ἔστι τόκος πρὸ τόκοιο, τόκος γε μὲν ἔστι καὶ ἄλλος.
- L'usure de l'usure enfante encore l'usure.
- PYRACANTHE** (*mespylus pyracantha, Linn.*) πυράκανθα, ης, ή, *Nic.*
- PYRAMIDAL, E** (*pyramidatus, a, um*) πυραμοειδής, εως, δ, ή.
- PYRAMIDE** (R. πῦρ, *ignis*, ου πυρός, *triticum*) πυραμίς, ἴδος, ή.
- PYRÉNÉES** (*Pyrenæi montes*) Πυρηναία ὄρη, ὦν. R. πυρήν, ἦνος, δ, *nucleus.*
- PYRÈTHRE**, *plante*, πύρεθρον, ου, τό, *Nic. Thér.* 938.
- PYRITE**, πυρίτης, ου, δ. R. πῦρ, feu.
- PYROMÈTRE** (*ignis mensura*) πυρόμετρον, ου, τό.
- PYROPHORE** (*ignem ferens*) πυροφόρος, ου, δ, ή.
- PYROTECHNIE**, πυροτέχνη, ης, ή. R. πῦρ, feu, et τέχνη, art.
- PYROTECHNIQUE**, πυροτεχνικός, ή, ὄν.
- PYROTIQUE** (*urendo aptus*) πυρωτικός, ή, ὄν.
- PYRRHIQUE**, *piet de deux syllabes brèves*, πυρρήχιος, ἰου, *Héphest.*
- PYRRHIQUE** (*armata saltatio, onis*) πυρρήχιος, ὄρχησις, εως. Danser la —, πυρρήχιεῖν,

- ἄω. R. Πύρρος, ου, Pyrrhus, *inventeur de cette espèce de danse.*
- PYRRHONIENS, *sectes de philosophes qui doutaient de tout, Πυρρῶνοιοί, ἐφεκτικοί, σκεπτικοί, ὦν.*
- PYRRHONISME, πυρρῶνισμός, οὔ, δ. R. Πύρρων, ωνος, δ, *scepticus quidam philosophus.*
- PYRRHUS, roi d'Épire, Πύρρος, ου, δ.
- PYTHAGORE, célèbre philosophe de Samos, Πυθαγόρας, ὄρου ου ὄρα.
- PYTHIE, prêtresse de l'oracle d'Apollon, à Delphes. Démosthène disait que la Pythie philippisait, ἔλεγεν ὁ Δημοσθένης ὅτι ἡ Πυθία ἐφιλιππιζεν.
- PYTHIQUES. Jeux pythiques, Πύθια, ἰων, τά. Vainqueur aux jeux —, Πυθιονίκης, ου, δ,
- PYTHON, *serpent que tua Apollon, Πύθων, ωνος, δ.*
- PYTHONISSE, devineresse (*pythia*, Virg. *saga*, Hor.) πυθώνισσα, ης, ἡ ἔγγαστριμυθος, ου, Sept. I, Paralip. X, 13. — 1870.

Q.

- Q. *Cette consonne s'articule comme le K, ou comme le C dans coq. C'est donc une lettre superflue. — Elle est ordinairement accompagnée de la voyelle U, qui (dans notre prononciation latine) tantôt garde le son qui lui est propre en français (qui, quem), tantôt prend le son de l'OU (qua, quam), et tantôt reste muet (quod, quos). Cette bizarrerie n'a pas lieu chez les Italiens, qui ont conservé à l'U latin le son OU qu'il avait chez les anciens Romains. On sait que la diversité de cette prononciation a jadis causé du bruit dans nos collèges, et que d'un côté l'on soutenait qu'il fallait dire quouis-quouis, qouamqouam, tandis que de l'autre on criait kiskis, cancan.*
- QUADRAGÉNAIRE (*quadragenarius, ia*) τεσσαρακονταετής, ἑός, δ, ἡ, Luc. τεσσαρακοντοῦτης, ου, δ· τεσσαρακοντοῦτης, ἰδος, ἡ.

Lexique Français-Grec.

- QUADRAGÉSIME (*quadragesima dies, ei*) ἡ τεσσαρακοστή ἡμέρα, ας.
- QUADRANGULAIRE (*quadrangulus, a, um*) τετράγωνος, ου, δ, ἡ.
- QUADRATURE du cercle, ὁ τοῦ κύκλου τετραγωνισμός, οὔ.
- QUADRER OU CADRER (*quadrare, o; congruere, o*) ἀρμόττειν, ττω, ὄσω, πρόσ τι, Den. Hal.
- QUADRIGE (*quadrigæ, arum*) τέθριππον, ου, τό, Plut.
- QUADRILATÈRE (*quatuor latera habens*) τετράπλευρον, ου, τό.
- QUADRILLE (*equestris quaternio, onis*) ἵππικὴ τετράς, ἄδος, ἡ.
- QUADRUPÈDE (*quadrupes, edis, c.*) τετράπους, ὀδος, δ, ἡ, Arist.
- QUADRUPLE (*quadruplus, a, um*) τετραπλοῦς, ῆ, οὔν. Au —, τετραπλῆ, Hom. II. I, 128.
- QUADRUPLE (*quadruplicare, co, Plaut.*) τετραπλασιάζειν, ἄζω, Hér.
- QUAI (*fluvii crepido, inis*) παραποτάμιος κρημνός, οὔ.
- QUALIFIER. Il se qualifie de médecin (*medicum se proficitur*) ἑαυτὸν ἱατρὸν ἐπαγγέλλεται.
- QUALITÉ (*qualitas, atis*) ποιότης, ητος, ἡ, Arist. Bonnes qualités (*præclaræ dotes*) καλαὶ ἀρεταί, ὦν. Doué de bonnes —, καλῶς πεφυκώς, et dans le sens contraire, κακῶς πεφυκώς, υἷα, ὅς. Homme de qualité, εὐγενὴς ἀνὴρ, ἕρος-δρός. Titres et qualités, ἐντιμοὶ ὀνομασῖαι, ὦν, αἱ. En qualité de (*tanquam*) ὡς, ὡςπερ.
- QUAND (*quando, cum*) ὅτε, ἡνίκα, indic. ὅταν, subj. Quand? (*quando?*) πότε; quand même, quand bien même, εἰ καί, indic. κἄν, subj. Quand je n'obtiendrais pas cette faveur, je ne m'en fâcherais pas, κἄν μὴ τύχω, οὐκ ὀργισθήσομαι, Dém.
- QUANQUAN, pron. cancan. — Voyez la lettre Q.
- QUANT à moi, j'y consens (*ego vero assentio*) ἔγωγε ὁμογνωμονέω, ὦ, ου ὁμολογέω, ὦ, Soph.
- QUANTES. Toutes fois et quantes, toutes et quantes fois (*quotiescumque*) ὅποσακις οὔν, ὅποτεοῦν, Dém.
- QUANTIÈME (*quotus, a, um*) ὀπόσος, η,

ον, *sans interrog.*; πόσος, η, ον, *avec interrog.*, *Arist.* Quel quantième avons-nous du mois? (*quotia mensis dies?*) πόση τοῦ μηνὸς ἡμέρα;

QUANTITÉ des syllabes (*syllabarum quantitas, atis*) ἡ τῶν συλλαβῶν ποσότης, ητος, *Arist.* — (*multitudo, inis*) πλῆθος, εος, τό, *Dém.* Une grande quantité de livres, πάμπολλα βιβλία, ων. — *Sur la quantité et la qualité, voyez PRÉDICAMENT.*

QUARANTAINE, τεσσαρακοντάς, ἄδος, ἡ.

QUARANTE (*quadraginta*) τεσσαράκοντα. Quarante fois, τεσσαρακοντάκις.

QUARANTIÈME (*quadagesimus, a, um*) τεσσαρακοστός, ἡ, ὄν.

QUARRÉ, *εε*, *s'écrit maintenant carré*, *ée* (*quadratus, a, um*) τετράγωνος, ου, ὄ, ἡ, *Thuc.* Pierre quarrée, τετραγωνισμένος λίθος, ου, *Plut.* Bataillon quarré, πλαίσιον, ίου, τό, *Thuc.*

QUART (*quarta pars, tis*) τεταρτημόριον, ίου, τό.

QUART, *ε*. Fièvre quarte (*quartana febris, is*) τεταρταῖος πυρετός, οὔ, *Alex. Trall.*

QUARTE, *terme de musique*, τὸ διὰ τεσσάρων, *Den. Halic.* — *Voyez GAMME.*

QUARTERON, τὸ τῆς λίτρας ἡ τῆς εκατοντάδος τεταρτημόριον, ίου.

QUARTIER (*quarta pars, tis*) τεταρτημόριον, ίου, τό. Premier quartier de la lune (*luna crescens*) ἡ ἀυξανομένη σελήνη. Dernier quartier — (*luna decrescens*) ἡ μειουμένη. Quartier d'hiver (*hibernaculum, i*) χειμάδιον, ίου, τό. Demander quartier (*pro vita rogare, o*) τὸν θάνατον παραιτεῖσθαι, οὔμαι. Mettre à quartier (*seponere, o*) κεύθειν, ω, σω· ἀποτιθέναι, τίθημι, *Diosc.*

QUASI (*ferre, ferme*) σχεδόν, ὀλίγου δεῖν, *Dém.*

QUATERNE (*quaternio, onis*) τετράς, ἄδος, ἡ.

QUATORZE (*quatuordecim*) δεκατέσσαρες, οί, αἰ, *neutre* -τέσσαρα. Agé de quatorze ans, τεσσαρεςκαιδεκαετής, ἑός· τεσσαρεςκαιδεκέτης, ου, ὄ· τεσσαρεςκαιδεκέτις, ιδος, ἡ.

QUATORZIÈME (*quartus decimus, a, um*) τεσσαρεςκαιδέκατος, η, ον.

QUATRE (*quatuor*) τέσσαρες ου τέτταρες· τέσσαρα, ων, τά. Le nombre quatre,

τετράς, ἄδος, ἡ. Quatre fois (*quater*) τετράκις, *Isocr.* Quatre-vingts ans, ὀγδοήκοντα ἔτη, *Elieen.* Quatre à quatre, ἀνά τέσσαρας. Marcher à quatre pattes, τετραποδιζειν, ἴζω, *Arist.*

QUATRIÈME (*quartus, a, um*) τέταρτος, η, ον, *Arist.*

QUATRIÈMEMENT (*quarto ou quartum*) τὸ τέταρτον.

QUE. Celui, celle que vous nommez, ἐκεῖνος ὃν ὀνομάζεις, ἐκεῖνη ἣν ὀνομάζεις. Ce que vous dites, ὃ λέγεις. Que dites-vous? τί φής; Que ne suis-je plus heureux! ὦφελον εὐδαιμονεῖν μᾶλλον! εὐδαιμονέστερος γενοίμην! Plus que, μᾶλλον ἢ. Autant que, τόσον ὅσον. Il est plus sage que son frère, σοφώτερός ἐστι τοῦ ἀδελφοῦ. Que je suis malheureux! ὄ μοι τάλας! O mon pied, que de maux tu me fais souffrir! ὦ ποῦς, οἶά μ' ἐργάζη κακά! *Soph. Philoct.* Je sais que, je crois que, οἶδα ὅτι, πιστεύω ὅτι, κ. τ. λ. *La grammaire grecque n'est pas hérissée, comme la latine, de toutes les règles épineuses du que retranché.*

QUEL, *ELLE* (*qualis, e*) οἷος, οἶα, οἶον, *sans interrog.* Quelle heure est-il? ποῖα ὥρα ἐστί; Quel est cet étranger? τίς ἐστίν οὗτος ὁ ξένος; Tel, quel (*talis, qualis*) τοῖος, οἷος.

QUELCONQUE. Il n'y a homme quelconque, οὐδεὶς πάνυ ἐστίν ἄνθρωπος.

QUELQUE (*aliquis, qua, quid*) τίς, τί, *differe, par l'accent, de l'interrogatif* τίς, τί; Quelque peu, ὀλίγον τι. Quelques personnes croient que... ἔνιοι πιστεύουσιν ὅτι... Quelque riche qu'il soit, ὅποσονοῦν, εἰς ὅσον ἂν πλουτῇ.

QUELQUEFOIS (*aliquoties, nonnunquam*) ἐνίοτε; ἔστιν ὅτε, ἔσθ' ὅτε.

QUELQU'UN, **UNE** (*aliquis, qua*) τίς, τινός. Quelque chose (*aliquid*) τί, τινός. Quelques-uns (*aliquot*) ἔνιοι, αἰ, α' τινές, τινά.

QU'EN DIRA-T-ON. Se moquer du qu'en dira-t-on (*vulgi rumores spernere*) τῆς φήμης παραμελεῖν, ὦ.

QUENOUILLE (*colus, us, c.*) ἡλακάτη, ης, ἡ, *Luc.* Une maison tombée en quenouille, οἶκος γυναικοκρατούμενος. Le royaume de France ne tombe point en quenouille, ἡ Γαλλικὴ μοναρχία τῆς γυναικοκρατίας οὐ προσδέχεται.

QUERELLE (*jurgium*, *is*; *querela* signifie *plainte*) νεῖκος, εος, τό· ἔρις, ιδος, ἡ, *Xén.*

QUERELLER quelqu'un (*aliquem increpare*, *o*) ἐπιπλήττειν τινὶ φανερώς, *Dém.* Se quereller (*rixari*, *or*) πρὸς τινα ζυγομαχεῖν, *Grég. Naz.*

QUERELLEUR, **EUSE** (*jurgiosus*, *a*, *um*) ἐριστικός, ἡ, ὄν· φιλόνεικος, ου, δ, ἡ, *N. Test.*

QUÉRIMONIE (*querimonia*, *æ*) ὀδυρτικὴ ἰκεσία, *ας*.

QUÉRIR (*querere*, *o*). *Ce verbe n'est usité qu'à l'infinif, avec aller, envoyer, venir.* — Qui veut m'aller quérir le médecin? (*quis mihi medicum accersat?*) τίς ἂν ἰατρὸν μοι μετέλθοι; *de μετέρχομαι**, *Aristoph. Harang.* 363.

QUESTEUR (*questor*, *oris*) ταμίαις, ου, δ, *Plut.*

QUESTION (*questio*, *onis*) ζήτησις, *εως*, ἡ, *Thuc.* Il est question de vous (*de te agitur*) περὶ σου λόγος ἐστί. — (*interrogatio*) ἐρώτησις, *εως*, ἡ· ἐρώτημα, *ατος*, τό, *Plut.* — (*tormentum*, *i*) βάσανος, ου, ἡ, *Dém.*

QUESTIONNER (*interrogare*, *o*) ἐρωτᾶν, ὦ, ἦσω, *Plut.* πυνθάνεσθαι, ομαι, *Plut.*

QUESTIONNEUR, **EUSE** (*crebris interrogationibus molestus*, *a*) ἀκαιρος ἐξεταστής, οῦ.

QUESTURE (*questura*, *æ*) ταμεία, *ας*, ἡ, *App.* ταμειευτικὴ ἐξουσία, *ας*, *Plut.*

QUÊTE (*mendicatio*, *onis*) ἐράνισις, *εως*, ἡ. — du gibier (*indago*, *inis*) ἰχθυεία, *ας*, ἡ· ἰχθυευσίς, *εως*, ἡ, *Xén.*

QUÊTER (*mendicare*, *o*) ἐρανίζειν, ἴζω.

QUÊTEUR, **EUSE** (*qui, quæ ex officio mendicat*) ὁ ἐρανίζων, ἡ ἐρανίζουσα.

QUEUE (*cauda*, *æ*) οὐρά, ἄς, ἡ· κέρκος, ου, ἡ, *Arist.* — des oiseaux, ὀβροπόγιον, ἰου, τό, *Arist.* — du lion, ἀλκαία, *ας*, ἡ, *Hom.* — du cheval, σόβη, *ης*, ἡ. Singe à queue, κερκοπιθηκος, ου, δ. Sans queue, ἀκερκος, ου, δ, ἡ, *Arist.* Qui a une grande queue, μακρόκερκος, ου, δ, ἡ, *le même.*

QUEUE DE CHEVAL (*equisetum arvense*, *Linn.*) ἴππουρις, ιδος, ἡ, *Diosc.*

QUEUE DE LION (*leonurus cardiaca*, *Linn.*) λεόντουρος, ου, δ.

QUEUE DE POURCEAU (*peucedanum officinale*, *Linn.*) πευκέδανον, ου, τό.

QUEUE DE RENARD (*alopecurus pratensis*, *Linn.*) ἀλωπέκουρος, ου, δ.

QUEUX, *vieux mot* (*coquus*, *i*) μάγειρος, ου, δ, *Plut.* — (*cos*, *otis*, *f.*) ἀχόνη, *ης*, ἡ, *Isocr.*

QUI (*qui, quæ, quod*) δς, ἡ, δ. Qui? (*quis, quæ?*) τίς, τίνας; δ, ἡ. Qui des deux? πότερος, *α*, *ον*; Qui es-tu? Qui te connaît? τίς εἶ; καὶ τίς σε οἶδε; *Plut. page 96 de notre Chrestom. Grecq., Toulouse, 1825.*

QUIA. Il est à quia (*nescit quo se vertat*) ἀπορεῖ, ἀμυχανεῖ.

QUICUNQUE (*quicumque, quæcumque*) δςτις, ἦτις, δ, τι, *Aristoph.* δςτις ἄν, δςτις δῆ, *Thuc.* δςτις ποτέ, *Luc.*

QUIDAM, **DANE** (*quidam, quædam*) δεῖνα, *gén.* δεῖνος, *dat.* δεῖνι, δ, ἡ, *Dém.* τίς, τί, *gén.* τινός.

QUIET, **ÊTE** (*quietus*, *a*, *um*) ἡσυχος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

QUIÉTUDE (*quies, elis*) ἀταραξία, *ας*, ἡ· ἡσυχία, *ας*, ἡ, *Dém.*

QUILLE (*metula*, *æ*) κωνάριον, ἰου, τό. — d'un vaisseau (*carina*, *æ*) στεῖρα, *ας*, ἡ· τρόπις, ιδος, ἡ, *Poll.*

QUINCAILLIER, **ÈRE** (*scrutarius, ia*) γρυτοπόλης, ου, δ.

QUINCONCE (*quincunx, uncis*) πεμπτάς, ἄδος, ἡ.

QUINDÉCAGONE (*quindecim angulis constans*) πεντεκαίδεκάγωνος, ου, δ, ἡ.

QUINE (*quinto, onis*, *m.*) πεμπτάς, ου πεντάς, ἄδος, ἡ.

QUINQUAGÉNAIRE (*quinquagenarius, ia*) πεντηκονταετής, έος, δ, ἡ, *Plut.* πεντηκοντούτης, ου, δ· πεντηκοντούτις, ιδος, ἡ.

QUINQUAGÈSIME (*quingagesima dies*) ἡ πεντηκοστὴ ἡμέρα, *ας*.

QUINQUENNALES (*quinquennialia festa*) πενταετηρίδες ἑορταί, ὦν.

QUINQUEMÈRE (*quingertium, it*) πένταθλον, ου, τό, *Hér.*

QUINQUÈREME (*quingere mis navis, is*) πεντήρης, εος, δ, ἡ.

QUINT. Charles-Quint (*Carolus quintus*) Κάρολος ὁ πέμπτος.

QUINTAL (*centenarium pondus, eris*). — Quintal métrique, ἑκατὸν χιλιγράμματα. — Voyez MÈTRE.

QUINTE, *terme de musique*, τὸ διὰ πέντε, *Den. Hal.* — Voyez GAMME.

QUINTE, accès de toux, βηχός παροξυσμός, οὔ, δ. — (*morositas, alis*) δυσκολία, ας, ἦ.

QUINTEFEUILLE (*quinquefolium, ii, vel potentilla reptans, Lindl.*) πεντάφυλλον, ου, τό.

QUINTESENCE (q. d. *quinta essentia; quidquid subtilissimum*) λεπτεπίλεπτόν τι ἄωτον, ου, τό.

QUINTEUX, EUSE (*morosus, a, um*) δύσκολος, ου, δ, ἦ, *Dém.*

QUINTUPLE (*quintuplex, icis*) πενταπλοῦς, ἦ, οὔν, *Sept.*

QUINTUPLER (*quintuplicare, o*) πενταπλασιάζειν, ἄζω.

QUINZAINE, ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΣ, ἄδος, ἦ.

QUINZE (*quindecim*) δεκαπέντε, *indécl.* Quinze fois, δεκαπεντάκις.

QUINZIÈME (*quintus decimus, a, um*) πεντεκαιδέκατος, η, ον.

QUIPOS des Péruviens, γραμματικοὶ κόμβοι, ον.

QUIPROQUO (q. d. *qui pro quo*) πλάνη, ης, ἦ · σφάλμα, ατος, τό, *Xén.*

QUITTANCE (*accepti-latio*) ἀποχή, ἦς, ἦ.

QUITTE de toutes ses dettes (*omni aere alieno exsolutus, a*) πάντα τὰ ὀφλήματα ἐκτίσας, ασα. Tenir quelqu'un quitte, ἀτελείαν τινι διδόναι, διδῶμι*, *Dém.*

QUITTER (*linguere, relinquere, derelinquere, quo*) λείπειν, ἀπολείπειν, ἐκλείπειν, καταλείπειν, ἐγκαταλείπειν, πω, ψω, φα. — ses habits (*vestes exuere*) ἱμάτια ἀποδύεσθαι, ομαι, *Xén.*

QUI-VIVE? Qui-va-là? τίς ἔρχεται; Se tenir sur le qui-vive, πάντη περιθλέπειν, πω, ψω, *Luc.*

QUOI. Je ne sais quoi, de quoi, à quoi (*nescio quid, de quo, cui*) οὐκ οἶδα τί, περὶ τίνος, τίνι, κ.τ.λ. Quoi donc? τί οὔν; Pourquoi? διὰ τί; *Dém.* Inatí; *Plat.* Il ne laissa pas de quoi se faire enterrer, οὐδὲν πρὸς τὴν ταφὴν ἔλιπε.

QUOIQUE, bien que, encore que (*quamvis, licet, subj. quanquam, etsi, indic.*) καίπερ, εἰ καί, *indic. καὶν, subj. Dém.*

QUOLIBET (q. d. *quodlibet dictum*) τὸ σκῶμμα, ατος, *Dém.*

QUOTE-PART (*rata pars*) ἔρανος, ου, δ.

QUOTIDIEN, ENNE (*quotidianus, a, um*) καθημερινός, ἦ, ὄν · ἐπιούσιος, ἰου, δ, ἦ, *Matth. VI, 11.*

QUOTIENT, d'une division, τὸ ὄκισον, οὐ τὸ ὀπλήκον.

QUOTITÉ (*quota pars*) ποσότης, ητος, ἦ; *Arist.* — 105.

R.

R. *Les Latins appelaient cette lettre caninam ou hirriem litteram, du verbe hirrire, hirrio. Les Chinois ne l'ont pas, et, dans les mots étrangers, la remplacent par L (se-pe-li-tu-se au lieu de spiritus). Les Arméniens, au contraire, de même que les Grecs et les Espagnols, l'ont double; l'une est douce, et l'autre aspirée. — Pour nous en tenir au Ῥῶ Grec, il est bon de remarquer que, lorsqu'il commence la syllabe, et conséquemment le mot, il est toujours rude, par exemple: Πύρ-ρος, Pyr-rhus, ρυθμός, rhythme, ῥήτωρ, ῥητορικὴ, rhéteur, rhétorique.*

RABACHER (*eadem iterare, o*) ταυτολογεῖν, ἔω-ῶ, *Polyb.* ραβάσσειν, σσω, *Hésych.*

RABAIS (*diminutio, onis*) ἐλάττωσις, μειώσις, εως, ἦ, *Plat.*

RABAISSE (*deprimere, mo*) ταπεινοῦν, ἐλαττοῦν, ῶ, *Isocr.*

RABAT (*lineum collare, is*) λινοῦν περιδέρατιον, αίου.

RABATTE (*deprimere, mo*) ταπεινοῦν, ἐλαττοῦν, ῶ, *Isocr.* Tout compté, tout rabattu, *prov.* πάντων περιεσκεμμένων.

RABBIN, docteur juif, ραββί, δ λέγεται (ἐρμηνευόμενον) διδάσκαλος, ου, δ, *Jean, I, 59.*

RABBINIQUE, ραββινικός, ἦ, ὄν.

RABBINISME, ραββινισμός, οὔ, δ.

RABBINISTE, ραββινιστής, οὔ, δ.

RABLE d'un lièvre (*leporis lumbus, i*) ἡ τοῦ λαγωῦ ῥάχις, εως.

RABOT (*runcina, æ*) ρυκάνη, ης, ἦ.

RABOTER (*runcinare, no*) ρυκανίζειν, ἴζω, ἴσω.

RABOTEUX, EUSE (*scaber, bra, brum*) τραχύς, εἶα, ὕ, *Arist.*

RACAILLE (*quisquiliæ, arum*) σαρώματα, ων, τὰ συρφετώδης ὄχλος, ου, ἴ, *Luc.*

RACCOMMODEMENT (*reconciliatio*) διαλλαγή, καταλλαγή, ἤς, ἡ, *Dém.*
RACCOMMODER (*reconcinnare*, ο) ἀνασκευάζειν, ἀζω, *Strab.* Se — avec quelqu'un, τινί, ἡ πρὸς τινὰ διαλλάττεσθαι, ομαι, *Isocr.*
RACCOURCI, IE. Frapper à bras raccourci (*restrictis lacertis*) συντόμως τύπτειν, πτω, ψω, *Luc.* En raccourci (*compendiose*) ἐν ἐπιτομῇ, συντόμως, *Isocr.*
RACCOURCIR (*decurtare*, το) κολοβοῦν, ὦ, *Arist.* — (*in compendium redigere*, go, *egi*) ἐπιτέμνειν, τέμνω*, *Luc.*
RACCOURCIR (*diminui*, ορ) ἐλαττοῦσθαι, οὔμαι, *Thuc.* μειοῦσθαι, οὔμαι, *Hesychius.*
RACCOURCISSEMENT, κολδβωσις, μειωσις, εως, ἡ, *Plut.* — (*compendium*, ii) ἐπιτομή, ἤς, ἡ· συντομία, ας, ἡ, *Arist.*
RACCOUTRER (*resarcire*, io) ἀναρράπτειν, πτω, ψω.
RACCROC [PAR (*fortuito casu*) τυχηρῶς, ἀπὸ τύχης, *Dém.*
RACE (*stirps*, pis, f.) γενεά, ἄς, ἡ· φυλή, ἤς, ἡ· γένος, εος, τό, *Dém.* Race de vipères (*viperarum progenies*) ἐχιδῶν γένωμα, ατος, τό, *N. Test.*
RACHAT (*redemptio*, onis) λύτρωσις, ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, *N. Test.*
RACHEL, fille cadette de Laban et femme de Jacob. — *Ce mot, en hébreu, signifie brebis.*
RACHETER un captif (*captivum redimere*, mo) αἰχμάλωτον λύσθαι, ομαι, *Arist.* Jésus-Christ nous a rachetés, Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν, *Paul*, *Gal.* III, 13.
RACINE (*radix*, icis, f.) ῥίζα, ἤς, ἡ, *Hipp.* ῥάδιξ, ικος, ἡ, *signifie en Grec*, un rameau. — (*principium*, origo) ἀρχή, ἤς, ἡ, *Plat.* αἰτία, ας, ἡ, *Plut.* Jusques à la racine (*radicitus*) δλοβρῖζει, *N. Test.*
RACLER (*radere*, do) ξέειν, ξέω, ἔσω· ζύειν, ω, σω, *Théophr.*
RACLOIR (*radula*, æ) ξύστρον, ου, τό,
RACLOIRE (*radius*, ii) περιστροφίς, ἴδος, ἡ.
RACLURE (*ramentum*, i) ξέσμα ου ξύσμα, ατος, τό, *Erotien.*
RACONTER (*narrare*, ο) διηγεῖσθαι, οὔμαι· διεξιέναι, διέξειμι*, *Dém.* διέρχεσθαι, ομαι*, *Isocr.* — ce que l'on a entendu, ἐξ ἀκοῆς ἴστορεῖν, ὦ, ἡσω, *Diod. Sic.*

RACQUITTER [SE (*damna resarcire*, io) τὸ ἀπολωλὸς ἀναλαμβάνειν, ἀνω*, *Isocr.*
RADE (*navium statio*, onis) νηύσταθμον, ου, τό.
RADEAU (*ratis*, is, f.) σχεδία, (ας, ἡ, *Ulpian.*
RADIATION (*radiatio*, onis) ἀκτινοβολία, ας, ἡ, *Plut.* — (*litura*, æ) ἐξάλειψις, εως, ἡ.
RADICAL, E. Un mot radical, πρωτότυπος λέξις, εως, ἡ. Un vice —, ἔμφοτος κακία, ας, ἡ, *Phil.* Guérison radicale, δλόκληρος ἴασις, εως, ἡ.
RADICALEMENT (*radicitus*) ριζόθεν, *Hérod.* ἐκ ριζῶν, *Sept.* δλοβρῖζει, *N. Test.*
RADICULE (*radicula*, æ) ριζίον, ίου, τό, *Diosc.*
RADIÉ, ÉE (*radiatus*, a, um) ἀκτινωτός, ἡ, ὄν.
RADIEUX, EUSE (*radiosus*, a, um) ἀκτινώδης, εος, ὁ, ἡ.
RADIOMETRE mot hybride; ἀκτινόμετρον, ου, τό.
RADIS (*raphanus sativus*, Linn.) ραφανίς, ἴδος, ἡ, *Diosc.*
RADOTAGE (*deliratio*, onis) λήρησις, εως, ἡ, *Arétée.*
RADOTER (*delirare*, ο) ληρεῖν, ἀποληρεῖν, ὦ, *Dém.*
RADOTEUR, EUSE (*delirus*, a) ληρώδης, εος, ὁ, ἡ, *Arist.*
RADOUBER un vaisseau (*navem reficere*, io) ναῦν ἀνασκευάζειν, ἀζω.
RADOUICIR [SE (*mitescere*, sco) παρνεσθαι, ομαι, *Xén.*
RADOUICISSEMENT (*mitigatio*, onis) πράυνσις, εως, ἡ, *Arist.*
RAFFERMIR (*confirmare*, ο) βεβαιοῦν, ὦ, *Hérod.* στηριζειν, ἴζω, *N. Test.*
RAFFERMISSEMENT (*firmamentum*, i) βεβαίωσις, εως, ἡ, *Thuc.*
RAFFINEMENT (*subtilitas*, atis) λεπτομέρεια, ας, ἡ· ἀγχινοία, ας, ἡ, *Longin.*
RAFFINER sur la langue (*subtiliter loqui*, or) λεπτολογεῖν, ὦ, *Aristoph.* Νυέες, 319.
RAFFOLER ou RAFFOLIR (*insanire*, io) μαίνεσθαι, ομαι· παραφρονεῖν, ὦ, *Dém.*
RAFFLE (*uvæ pes*, edis) κενὴ σταφυλή, ἤς. Faire raffle, ou

RAFLER (*omnia corrudere*, ο) πάντα συναρπάζειν, ἄζω, ἄζω ου ἄσω, Χέν.

RAFRAÏCHIR (*refrigerare*, ο) ἀναψύχειν, ἀποψύχειν, χω, ζω, Athén. — (*renouare*, ο) ἀνανεοῦσθαι, οὔμαι, *Isocr.* Je vent se rafraichit, ὁ ἄνεμος ἀναψύχεται, *Arist.* rafraichir la mémoire, τὴν μνήμην ἀνανεοῦν, ὦ, ὡσω.

RAFRAÏCHISSANT, E (*refrigeratorius*, a, um) ἀναψυκτικός, ἡ, ὄν.

RAFRAÏCHISSEMENT (*refrigeratio*, onis) ἀνάψυξις, εως, ἡ, *N. Test.* ἀναψυχῆ, ἡς, ἡ, *Plat.* — (*commeatus*, us) σιτηρήσιον, ἰου, τό· ἐπισιτισμός, οὔ, ὁ, *Dém.*

RAGE (*rabies*, ei) λύσσα, ἡς, ἡ, *Gal.* Faire rage (*furere*, ο) μαίνεσθαι, ομαι· λυσσᾶν, ὦ, *Diosc.*

RAGOUT (*condimentum*, i) ἄρτυμα, ατος, τό, *Plut.*

RAGOUTANT, E (*appetitum movens*) ὀρεκτικός, ἡ, ὄν.

RAGOUTER (*appetitum movere*, eo) τὴν ὀρεξιν παρακινεῖν, ὦ, ἡσω· παροξύνειν, νω, *Isocr.*

RAGREER (*reconcinnare*, ο) ἀνασκευάζειν, ἄζω, *Strab.*

RAIE (*raia batis*, Cuv.) βατίς, ἰδος, ἡ, *Scol. d'Aristoph.*

RAIE (*linea*, æ) γραμμῆ, ἡς, ἡ, *Arist.*

RAIFORT (*raphanus sativus*, Linn.) ῥάφανος, ου, ὁ, *Gal.*

RAILLER quelqu'un ou se railler de quelqu'un (*aliquem ridere* ou *irridere*, eo) τινὸς ου τινὰ καταγελάων, ὦ, *Dém.* ἐπισκώπτειν, πτω, ψω, τινά, *Luc.* γωριᾶν, ἄω-ῶ, *Plut. vie de Lyc.*

RAILLERIE (*jocus*, *cavillatio*) χλευασία, ας, ἡ· χλεύασμα, ατος, τό· χλευασμός, οὔ, ὁ, *Dém.* Dit-il cela par raillerie, ou sérieusement? σπουδάζει ταῦτα ἢ παίζει; *Plat.*

RAILLEUR, EUSE (*jocosus*, a) σκωπτικός, ική, ἰκόν· παιδιώδης, εος, ὁ, ἡ, *Arist.*

RAINE (*rana*, æ) βάτραχος, ου, ὁ, *Gal.*

RAINURE (*crena*, æ) γλυφίς, ἰδος, ἡ, *Hom. II. IV. 122.*

RAIPONCE (*campanula rapunculus*, Linn.) ἀγρία γογγυλίς, ἰδος.

RAIS (*radix*, orum) ἄκτινες, ὠν, αί. — d'une roue, κνημίαι, ὠν, αί, *Lys.*

RAISIN (*racemus*, i; *uva*, æ) βότρυς, υος, ὁ, *Theophr.* σταφυλή, ἡς, ἡ, *Plat.* — sec (*uva passa*) σταφίς, ἰδος, ἡ, *Diosc.* Un grain de raisin (*acinus* ou *acinum*) ῥάξι, ῥαγός, ἡ, *Plat.* Un pepin — γίγαρτον, ου, τό, *Sept. Nomb. VI. 4.*

RAISINÉ (*defrutum*, i) σφραϊον, αίου, τό, *Aristoph.*

RAISON (*ratio*, onis) λόγος, ου, ὁ, *Dém.* Doué de raison, ἔλλογος, ου, ὁ, ἡ, *Arist.* Animal privé de raison, ἄλογον ζῶον. *Les Grecs modernes ont donné au cheval le nom d'âlogon.* Raison, bon droit, δικαϊον, ου, τό, *Dém.* —, cause, αἰτία, ας, ἡ, *Dém.* —, preuve, ἔλεγχος, ου, ὁ, *Dém.* A raison de, κατ' ἀναλογίαν. A combien plus forte raison? πόσῳ μᾶλλον; *Math. VII, 11.*

RAISONNABLE (*ratione præditus*, a, um) ἔλλογος, ου, ὁ, ἡ, *Arist.* —, (αἰκίως, a, um) ἔοικώς, υία, ὅς· δίκαιος, α, ον, *Dém.* L'excuse était raisonnable (*honestat erat oratio*, Tér. Andr. 142) ὁ λόγος καλὸς προσῆν, *Soph. Philoct. 335.*

RAISONNABLEMENT (*sapienter*, *recte*) εἰκότως, δικαίως, *Dém.*

RAISONNEMENT (*ratiocinatio*, onis) λογισμός, οὔ, ὁ, *Dém.* συλλογισμός, οὔ, ὁ, *Arist.* faux —, παραλογισμός, οὔ, ὁ.

RAISONNER (*ratiocinari*, or) διαλογίζεσθαι, συλλογίζεσθαι, ομαι, *Dém.*

RAISONNEUR, EUSE (*oblocutor*, oris) ἐριστικός, ική.

RAJEUNIR (*republicescere*, sco) ἀνηῶν, ὦ, ἡσω, *Aristoph.* Puissante Déesse (*dit Anchise à Vénus*) consens à me rajeunir, ou bien, etc.

Ἄλλὰ Θεά (δύνασαι γάρ), ἡ ἡβητῆρά με τεύξον,

*Ἡ καὶ τὴν πολὴν ὡς νεότητα δέξου.

↳ Voyez ce distique grec (tiré d'une épigramme de l'Anthologie) traduit en Latin, de plus de cent façons différentes, dans la dernière édition du Schrevelius (page 1188).

RAJEUNISSEMENT (*juventutis restitutio*) ἀνανέωσις, εως, ἡ.

RAJUSTER (*reconcinnare*, ο) ἀνασκευάζειν, ἄζω, *Strab.*

RALE (*rallus crex*, Cuv.) ὀρυγομήτρα, ας, ἡ, *Arist.*

- RALE** OU **RALEMENT** (*singultus, us*) λύξι, γρός, ἦ, *Thuc.* ῥόγχος, ου, δ, *Gal.*
- RALENTIR** (*tardare, o*) βραδύνειν, ὕνω, *Hérod.* Se ralentir, *au fig.* (*defervesce, sco*) πραίνεσθαι, ομαι, *Xén.*
- RALENTISSEMENT** (*remissio, onis*) ἄνεσις, εως, ἦ, *Plut.* πάρεσις, εως, ἦ, *d'ou est venu notre mot paresse.*
- RALER** (*animam singultare, o*) λύζειν, ζω, *Suid.* ῥογχάζειν, ἄζω· ῥέγγειν, χω, ζω, *Gal.*
- RALLIEMENT.** Mot ou signe de ralliement (*essera, æ*) σύνθημα, ατος, τό, *Xén.*
- RALLIER** des troupes (*dispersos milites colligere, go*) διασκορπισμένον στρατὸν συναθροίζειν, ζω, *Eur.*
- RALLONGER** (*producere, co*) μακρύνειν, ἀναμηκύνειν, ὕνω, *Luc.*
- RALLUMER** le feu, la lampe (*ignem, lucernam rursus accendere, do*) τὸ πῦρ, τὸν λύχνον πάλιν ἄπτειν οὐ ἀνάπτειν, πτω, ψω. *La guerre se rallume (recruescit bellum)* ἀναφλύζει δὲ πόλεμος.
- RAMAGE** des oiseaux (*avium garritus, us*) στρουθισμός, οῦ, δ.
- RAMAGER** (*garrire, io*) στρουθίζειν, ἴζω, *Sept.*
- RAMAS** (*congeries, ei*) σωρός, οῦ, δ, *Aristophane.*
- RAMASSER** (*coacervare, o*) συσσωρεύειν, ω, *Dém.* — ses gants, πεπτωκυίας χειροθήκας ἀναίρειν, ω*.
- RAME** (*remus, i*) κόπη, ης, ἦ, *Thuc.* ἔρετμός, ου ἔρετμόν, οῦ, *Hom.* — (*ad-miniculum, i*) κάμαξ, ου χάραξ, ακος, ἦ, *Aristoph.* Une rame de papier, πενταχόσια χάρτου φύλλα.
- RAMEAU** (*ramus, ramulus, i*) κλάδος, κλαδίσκος, ου, δ, *Théophr.* Le dimanche des rameaux (*dominica palmarum*) ἡ κυριακὴ τῶν βαιῶν.
- RAMENER** (*reducere, co, xi*) ἐπανάγειν, γω, ζω. — les exilés dans leur patrie, — τοὺς φυγάδας εἰς τὴν πατρίδα, *Plat.*
- RAMER** (*remigare, o*) ἐρέσειν, σσω· κωπηλατεῖν, ὦ, *Eur.*
- RAMER** des pois (*pisa adminiculo fulcire, io*) πῖσα κάμαξι οὐ χάραξι στηρίζειν, ἴζω, ἴζω.
- RAMEUR** (*remex, igis, m.*) ἐρέτης, ου, δ, *Plut.* κωπηλάτης, ου, δ· ἐλατήρ, ἦρος, δ, *Luc.*
- RAMEUX, BUSE** (*ramosus, a, um*) κλαδύδης, εος, ἦ, ἦ.
- RAMIER** (*palumbus, ba*) φάσσα, φάττα, ης, ἦ, *Epiroph.*
- RAMIFIER** [*SE*, εἰς κλάδους, εἰς φλέβας διαίρεισθαι, οὔμαι.
- RAMOITIR** (*humeotare*) ὑγραίνειν, ω, *Gal.* νοτίζειν, ἴζω, *Diosc.*
- RAMOLLIR** (*emollire, remollire, io*) ἀναμαλάττειν, ττω, ζω. Se —, ἀναμαλάττεσθαι, ομαι, *Suid.*
- RAMONER** une cheminée (*caminum vertere, o*) τὸ καπνοδοχεῖον σαροῦν, ὦι-ῶι, ὦσω.
- RAMONEUR**, δ τὴν ἀσβόλην σαροῦν· δ τοὺς καμίνους καθαίρων.
- RAMPANT**, ε (*repens, entis*) ἔρπετός, ἦ, ὄν, ὄν. — (*abjectus, a, um*) ταπεινός, ἦ, ὄν, *Luc.* Avoir des sentiments bas et rampants, ταπεινοφροεῖν, ὦ, ἦσω.
- RAMPE** d'un escalier (*scalarum fulcrum*) τὸ τῆς κλίμακος ἔχμα, ατος· δρύφακτος, ου, δ.
- RAMPER** (*repere, serpere, o*) ἔρπειν, ἐρπύζειν, ω, *Laërce.*
- RAMURE** d'un cerf (*ramosa cervi cornua*) τὰ τοῦ ἐλάφου κέρατα, ων.
- RANCE** (*rancidus, a, um*) ταγγός, ἦ, ὄν, *Géopon.*
- RANCIR** (*rancescere, sco*) ταγγίζειν, ἴζω, *Aëlius.*
- RANCISSURE** (*rancor, oris*) τάγγη, ης, ἦ, *Alex. Aphrod.*
- RANÇON** (*redemptionis pretium*) λύτρον, ου, τό, *Dém.* ἄποινον, ου, τό, *Plut.* τὰ ἄποινα, *Hom. Il. I, 20.*
- RANÇONNER** (*pecuniam extorquere, eo*) ἀργύριον πράττειν, ττω, τινά, *Dém.*
- RANCUNE** (*permanens odium*) μνησικακία, ας, ἦ· μῆνις, ἴδος, ου ἰος, *acc.* μῆνιν, *Hom.* — μῆνις *est dérivé de μένω, maneo.*
- RANCUNIER, ÈRE**, μνησικάκος, ου, δ, ἦ· μνηίων, ουσα, *Hom.*
- RANG** (*ordo, inis; series, ei*) τάξις, εως, ἦ, *Isocr.* σειρά, ἄς, ἦ· ὄρμαθός, οῦ, δ. Tenir le premier rang, πρωτεύειν, ω, *Isocr.* Mettre au rang de..., συναριθμεῖν, ὦ. Mourir en combattant au premier rang, ἐπὶ προμάχοισι πεσόντα τεθνάμεναι, *Tyrt.*
- RANGÉE** d'arbres (*arborum series, ei, f.*)

δένδρων συνέχεια, ας, ἡ· στίχος, ου, δ, *Plut.*

RANGER (*ordinare, o; disponere, o*) διατάττειν, ττω, ζω, *Xén.* διατιθέναι, τίθημι, *Luc.* — une armée en bataille (*aciem instruere, o, xi*) στρατὸν παρατάττειν, *Xén.* Se ranger du parti de quelqu'un, συμπαρατάττεισθαι, ομαι, τινί, *Isocr.*

RANIMER (*resuscitare, o*) ἀνεγείρειν, ρω, *Dém.* ἀναψύχειν, χω, ζω, *Hom. II. XIII, 84.*

RAPACE (*rapax, acis*) ἀρπαξ, αγος, δ, ἡ, *Dém.* ἀρπακτικός, ἡ, ὄν, *Bas.*

RAPACITÉ (*rapacitas, atis*) τὸ ἀρπακτικόν, οὔ.

RAPATRIER. — Voyez RÉCONCILIER.

RAPE (*radula, scobina, æ*) ζύστρον, ου, τό, *Poll.* — Voyez aussi RAPEL.

RAPÉ, *ÉR.* Habit rapé (*detrita lacernula, æ*) τριβώνιον, ίου, τό.

RAPER du sucre (*saccharum radere, do*) σάχαρον ξείν, έω, έσω· ου ζείν, ω, *Théophr.* τρίβειν, διατρίβειν, έω, ψω.

RAPETASSER un habit (*vestem interpolare, o, avi*) έσθῆτα αναρράπτειν, πτω, ψω.

RAPETISSER (*minuere, o; curlare, o*) έλαττοῦν, ω̄, *Isocr.* μειοῦν, ω̄, *Xén.* Se —, μειοῦσθαι, οὔμαι.

RAPIDE (*rapidus, a, um*) δρμητικός, ἡ, ὄν· ταχύς, εἶα, ὕ, *Dém.*

RAPIDEMENT (*rapide*) δρμητικῶς, ταχέως, *Dém.* Qui parle, qui vole rapidement, ταχύγλωσσος, ου, δ, ἡ, ὠκυπετής, έος, δ, ἡ.

RAPIDITÉ (*rapiditas, atis*) δρμή, ἡς, ἡ· ταχύτης, ητος, ἡ, *Arist.*

RAPIÉCER du linge, ου

RAPIÉCETER des meubles (*reconcinnare, o*) αναρράπτειν, πτω, ψω· ανασκευάζειν, άζω, *Strab.*

RAPINE (*rapina, æ*) ἀρπαγμός, οὔ, δ, *Phil.* ἀρπαγμα, ατος, τό, *Jos.* ἀρπασμα, ατος, τό, *Plut.* Qui vit de rapines, ἀρπαξίβιος, ου, δ, ἡ.

RAPINER (*rapere, io; ex rapto vivere, o*) ἀρπάζειν, άζω, άσω ου άζω, *Dém.* ἀρπαγήν ποιείσθαι, οὔμαι, *Thuc.*

RAPPEL (*revocatio, onis*) ανάκλησις, έπανάκλησις, εως, ἡ, *Gal.*

RAPPELER (*revocare, o*) ανακαλεῖν, ω̄, *Thuc.* — quelqu'un à la vie, αναβίωσασθαι τινα, *Plat.* — quelque chose à

quelqu'un, δπομνησαί τινί τι, *Dém.* Se rappeler quelque chose, et non pas de quelque chose (*aliquid sibi in memoriam revocare*) ἀναμνησθεσθαι, ομαι, τί, *Isocr.*

RAPPORT (*relatio, onis*) ἀναφορά, ες, ἡ· διήγησις, εως, ἡ, *Luc.* — (*proventus, us*) πρόσοδος, ου, ἡ, *Thuc.* — (*congruentia, æ*) ἀναλογία, ας, ἡ· ἐφαρμογή, ἡς, ἡ, *Plat.* Rapport d'inclinations, d'opinions, συμπάθεια, δμόνοια, ας, ἡ. Par rapport à vous, σοῦ χάριν, ένεκά σου, *Dém.*

RAPPORTER (*referre, fero, tuli*) ἀναφέρειν, φέρω*, *Plut.* προσάγειν, γω, ζω, *Arist.* ἀνάγειν, γω, ζω, *Isocr.* ἀνακομίζειν, ίζω, *Xén.* — (*narrare, o*) διηγείσθαι, οὔμαι, *Dém.* διέρχεσθαι, ομαι*, *Isocr.* Se rapporter à (*congruere, o*) συναρμόττειν, ττω, τινί, *Xén.* S'en rapporter à quelqu'un (*alicui credere, o*) πιστεύειν, ω, τινί· παίθεσθαι, ομαι, τινί, *Dém.*

RAPPORTEUR d'une affaire, δ πράγματός τινος ενδείκτης, ου, *Synés.*

RAPPORTEUR, *EUSE* (*delator, onis*) συκοφάντης, άντρα, *Aristoph.*

RAPPRENDRE (*iterum discere, sco; vel docere, eo*) πάλιν μανθάνειν, άνω*· ἡ διδάσκειν, άσω, άζω.

RAPPROCHEMENT (*comparatio, onis*) παραβολή, ἡς, ἡ, *Isocr.*

RAPPROCHER (*propius admovere, eo*) προσπικάζειν, άζω, *App.*

RAPT (*raptus, us*) ἀρπαγή, ἡς, ἡ, *Plut.*

RAQUETTE (*reticulum, i*) σφαιροβόλος, ου, δ.

RARE (*rarus, a, um*) σπάνιος, ία, ιων· σπανός, ἡ, ὄν, *Plut.* — (*tenuis, e*) μανός, ἡ, ὄν· ἀραιός, ά, ὄν, *Diosc.*

RAREFACTION (*rarefactio*) ἀραιώσις, εως, ἡ, *Arist.*

RAREFIERE (*rarefacere, io*) ἀραιοῦν, ω̄, *Gal.* Se — (*raresteri, io*) ἀραιοῦσθαι, μανοῦσθαι, οὔμαι, *Théophr.*

RAREMENT (*raro, rarius*) σπανιάκις, σπανίως, *Hérod.*

RARETÉ (*raritas, atis*) σπανιότης, ητος, ἡ, *Isocr.* Rareté des vivres, σπανοσιτία, ας, ἡ.

RARISSIME (*rarissimus, a, um*) σπανιώτατος, η, ον.

RARITÉ, opposée à densité, ἀραιότης, ητος, ἡ, *Chim.* — De là vient le mot aréo-

mètre, ἀραιόμετρον, ου, id est raritatis mensura.

RAS, RASE (*rasus, a, um*) ῥασιός, ἡ, ὄν. En rase campagne, ἐν ἴσῳ πεδίῳ.

RASADE. Boire une rasade, ἀμυστί πίνειν, πίνω*.

RASER (*barbam abradere, do*) τὸ γένειον κείρειν, ἀποκείρειν, ῥω, *Hérod.* Se —, κείρεσθαι, ὀμαι, *Job*, I, 20. — une ville (*urbem solo æquare, o*) πόλιν κατεδαφίζειν, ἰζω. — (*stringere, perstringere, go, xi*) λίγδην καθάπτεσθαι, ὀμαι, *Thuc.*

RASOIR (*novacula, æ*) ξυρός, οὔ, δ, *Aristophane.* ξυρόν, οὔ, τό, *Poll.*

RASSASIER (*satiare, o*) κορενύναι, υμι, fut. κορέσω, *Hérod.* ἐκπληροῦν, ου ἀναπληροῦν, ὦ, *Plut.*

RASSEMBLEMENT (*congregatio, onis*) συναγωγή, ἦς, ἡ · συλλογή, ἦς, ἡ, *Plat.*

RASSEMBLER (*colligere, go*) συλλέγειν, γω, ζω, *Plat.* ἀθροίζειν, ζω, *Dém.*

RASSEOIR [Se (*rursus sedere, eo*) πάλιν καθίσθαι, ἤμαι. — (*ad se redire*) ἡσυχάζειν, ἄζω.

RASSIS, ISE. Esprit rassis (*sedatior animus*) ἡσύχιος φρήν, ενός, ἡ, *Dém.* Pain rassis, ἀπόσκληρος ἄρτος, ου.

RASSURER les esprits (*animos confirmare, o*) τὰς φρένας στηρίζειν, ἰζω, ἰξω, *N. Test.* Rassurez-vous, θάρρει, θάρρειτε, *Dém.*

RAT (*mus rattus, Cuv.*) μῦς, μύος, δ, *Arist.* A bon chat bon rat (*par pari referre*) τὴν ἴσῃν μετρεῖν, *Paus.*

RATATINÉ, ÉE (*retorridus, a, um, Phèdr.*) ῥυσσός, ἡ, ὄν · ῥυτιδώδης, εος, δ, ἡ, *Luc.*

RATE (*lien, enis, m.*) σπλήν, ἡνός, δ, *Plut.* Avoig mal à la —, σπληνιᾶν, ὦ.

RATEAU (*rastrum, i*) λίστρον, ου, τό, *Poll.*

RATELER (*rastello abradere, do, rasi*) λίστροῦν, ὦ.

RATILIER (*faliscæ, arum, Caton*) ὁ τῆς φάτης φραγμός, οὔ — τὸ τῶν ὀδόντων ἔρκος, εος, *Hom.*

RATER (*a meta aberrare, o*) τοῦ σκοποῦ ἀποτυγχάνειν, ἀνω*, *Dém.*

RATIERE (*muscipula, æ*) μυάγρα, ας, ἡ · παγίς, ἰδος, ἡ, *Batrachom.*

RATIFICATION (*rati-habitio, Ulp.*) κύρωσις, εως, ἡ.

RATIFIER (*ratum habere, eo*) κυροῦν, ὦ, ὡσω, *N. Test.*

RATION (*annonæ demensum*) σιτηρέσιον, ἰου, τό, *Dém.*

RATISSER (*radere, abradere, do*) ξεῖν, ἔω, ἔσω · ξύειν, ω, σω, *Théophr.*

RATISSOIRE (*radula, æ*) ξύστρον, ου, τό, *Poll.*

RATISSURE (*ramentum, i*) ξέσμα ου ξύσμα, ατος, τό, *Erotien.*

RATON (*musculus, i*) μυϊσκος, ου, δ.

RATOPOLIS était bloquée, *Lafont.* περιεκυκλούτο Μυόπολις.

RATTACHER (*iterum religare, o*) πάλιν ἀναδέειν, ἔω, τι πρὸς τι, *Plut.*

RATTRAPER quelqu'un (*præcurrentem assequi, quor*) τὸν προτρέχοντα φθάνειν, φθάνω*. — ce que l'on a perdu (*amissa recipere, io*) τὰ ἀπολωλότα ἀναλαμβάνειν, ω*, *Isocr.*

RATURE (*litura, æ*) ἐξάλειψις, εως, ἡ.

RATURER (*lituram facere, io*) ἐξάλειπειν, φω, ψω, *Xén.*

RAUCITÉ (*raucitas, raucedo*) βράγγος, ου, δ · βράγγος, εος, τό, *Arist.*

RAUQUE (*raucus, a, um*) μογγός, οὔ, δ, ἡ · βραγγαλέος, ἑα, ἔον · βραγγώδης, εος, δ, ἡ, *Alex. Aphrod.*

RAVAGE (*vastatio, onis*) πόρθησις, ἀνάστασις, εως, ἡ, *Dém.*

RAVAGER (*vastare, o*) πορθεῖν, διαπορθεῖν, ὦ, ἦσω, *Plut.*

RAVALER (*deprimere, mo*) ταπεινοῦν, ἑλαττοῦν, ὦ, ὡσω, *Isocr.*

RAVAUDER (*resarcire, io*) ἀναβράπτειν, πτω, ψω.

RAVAUDEUR, EUSE (*interpolator, trix*) ἀκεστής, οὔ, δ · ἀκέστρια, ας, ἡ.

RAVE (*brassica rapa, Linn.*) γογγυλίς, ἰδος, ἡ, *Théophr.*

RAVIN (*lacuna, æ*) τέναγος, εος, τό · τέλμα, ατος, τό, *Aristoph.* χαράδρα, ας, ἡ, *Hom. Il. IV, 454.*

RAVINE (*eluvies, ei*) κατακλυσμός, οὔ, δ, *Dém.* χαράδρα, ας, ἡ.

RAVIR (*rapere, io*) ἀρπάζειν, ἄζω, ἄσω ου ἄξω, *Dém.* Etre ravi d'admiration, θαυμάζειν, ἐπιθαυμάζειν, ἄζω.

RAVISER [Se (*sententiam mutare, o*) μεταγιγνώσκειν, σκω*, *Isocr.*

RAVISSANT, E (*rapax, acis*) ἀρπαξ, ατος, δ, ἡ · ἀρπακτικός, ἡ, ὄν. Spectacle —, θέαμα θαυμαστόν, *Dém.* θαυμάσιον, *Isocr.* ἀγαστόν, *Xén.*

RAVISSEMENT d'Hélène, ἡ τῆς Ἑλένης ἄρπαγή, ἥς, *Plut.* — (*mentis emotio*) ἔκστασις, εως, ἡ.

RAVITAILLER une place, εἶτον εἰς φρούριον εἰσχομίζειν, εἰσάγειν, εἰσφέρειν, ω*, *Plut.*

RAVIVER le feu (*ignis vim acuere, o*) ἀναζωπυρεῖν, ὦ, *Plut.*

RAVOIR, n'est usité qu'à l'infinitif, ἀναλαμβάνειν, ἀνω*, τι, *Isocr.*

RAYÉ, **ÉE** (*virgatus, a, um*) βραδωτός, ἡ, ὄν.

AYER (*delere, eo*) ἐξαλείφειν, φω, ψω, *Dém.*

RAYON (*radius, ii*) ἀκτίν, ἴνος, ἡ, *Hom. Il. X, 547.* — de miel (*favus, i*) κηρίον, ἴου, τό, *Arist.*

RAYONNANT, **Ε** (*radians, antis, c.*) ἀκτινώδης, εος, ὁ, ἡ.

RAYONNER (*radicare, o*) ἀκτινοβολεῖν, ὦ, *Phil.*

RE —, *particule qui marque ordinairement répétition, et qui peut se rendre le plus souvent par ἀνα. Ex. : prendre, λαμβάνειν · reprendre, ἀναλαμβάνειν. — Sinon, il faut se servir de πάλιν, iterum.*

RÉ, *note de Musique. — Voyez GAMME.*

RÉACTION (*repulsus, us*) ἀντίκρουσις, εως, ἡ.

RÉAGIR (*in contrarium nitii, or*) ἀντενεργεῖν, ὦ.

RÉALISER une promesse (*promissum perficere, io*) τὸ ἐπάγγελμα διαπράττεσθαι, ομαι, *Isocr.*

RÉALITÉ (*res vera*) ὑπαρξίς, εως, ἡ.

REBAPTISER, ἀναβαπτίζειν, ἴζω, ἴσω, *Grég. Naz.*

REBARBATIF, **IVE** (*truculentus, a, um*) σκυθρωπός, οῦ, ὁ, ἡ.

REBATIC (*reædificare, o*) ἀνοικοδομεῖν, ὦ, *Hérod.*

REBATTU, **UE**. Propos rebattu, ταυτολογία, ας, ἡ.

REBELLE (*rebellis, e*) μεταστάς, ἄντος, ὁ, *Thuc.* ἀντίμαχος, ἀντίπαλος, ου, ὁ, ἡ. *Maladie rebelle, δυσίατος, ἀνίατος νόσος, ου, ἡ, Gal.*

REBELLER [*SE* (*rebellare, o*) εἰς ἀπόστασιν δρᾶν, ὦ, *Hérod.* ἀφίστασθαι, αμαι · ἀντιμάχεσθαι, ομαι.

REBELLION (*rebellio, onis*) ἐπανάστασις, εως, ἡ, *Thuc.*

REBONDIR (*resilire, io*) ἀναπηδᾶν, ὦ, *Aristoph.* Qui a la mine rebondie, στρουγυλοπρόσωπος, ου, ὁ, ἡ.

REBONDISSEMENT (*repercussus, us*) ἀντιτυπία, ας, ἡ, *Plut.*

REBORD (*exstans ora, æ*) ἐξέχουσα ἔσχατιά, ἄς.

REBOUCHER [*SE* (*hebescere, sco*) ἀμβλύνεσθαι, ομαι, *Thuc.*

REBOURS [*A* OU *AU* (*præpostere*) ἀνάπαλιν, προθύστερον.

REBOUSSER chemin (*retrocedere, o*) ἀναχάζειν, ἄζω, *Luc.*

RÉBUS, αἰνιγματώδης ἀλληγορία, ας, ἡ.

REBUT. *Marchandises de rebut* (*rejectione merces, ium*) ἀπόβλητα ἐμπορεύματα, ων.

REBUTANT, **Ε** (*ingratus, injucundus; a, um*) ἄχαρις, ἴτος, ὁ, ἡ, *Hérod.* ἀηδής, εος, ὁ, ἡ, *Dém.*

REBUTER (*repudiare, o*) ἀθετεῖν, ὦ, τινά, *N. Test.* Se rebuter, ἀποκάμνειν, μνω* · ἀθυμείσθαι, οῦμαι, *Isocr.*

RÉCALCITRER (*recalcitrare, o*) ἀντιλακτίζειν, ἴζω, τινί, *Plut.*

RÉCAPITULATION (*summaria repetitio*) ἀνακεφαλαίωσις, εως, ἡ, *Quintil.*

RÉCAPITULER (*capitulatim repetero, o*) ἀνακεφαλαιοῦν, ὠ-ῶ, ὠσω, *Paul, Rom. XIII, 9.*

RECELER (*furem ou furta occultare, o*) τὸν κλέπτην οὐ τὰ κλέμματα κρύπτειν, ἀποκρύπτειν, πτω, ψω, *Isocr.*

RECELEUR, **EUSE**, τὸν κλέπτην οὐ τὰ κλέμματα ἀποκρύπτων, ουσα.

RÉCENSEMENT (*recens, nuper*) νεωστί, *Isocr.* ἔναγχος, *Dém.* ἄρτι, ἄρτίως, *u même. — bâti, ie, νεόκτιστος, ὁ, ἡ, Des. Hal.*

RECENSEMENT (*recensio ou recensio, us*) ἐξέτασις, εως, ἡ, *Thuc.* κατάλογος, ου, ὁ, *Dém.*

RÉCENT, **Ε** (*recens, entis*) νεαρός, ἄ, ὄν, *Den. Hal.* νεαλῆς, εός, ὁ, ἡ, *Dém.*

RÉCEPTACLE (*receptaculum, i*) ὑποδοχή, ἥς, ἡ, *Arist.*

RÉCEPTION (*receptio, onis*) εἰσδοχή, ἥς, ἡ. *Faire à quelqu'un une magnifique réception, τινά λαμπρῶς προσδέχεσθαι, ομαι, Isocr.*

RECETTE (*pecunie coactio*) πρόσδοδος, ου, ἡ. — des contributions, ἀργυρολογία, ας,

ἡ. — d'un médicament, τὸ τοῦ φαρμάκου διόρισμα, ατος.
RECEVABLE (*admittendus, a, um*) ἀποδεκτός, ἕα, ἕον.
RECEVEUR des impositions (*vectigalium coactor*) ὁ τῶν δασμῶν ἀποδέκτης, ου.
RECEVOIR (*accipere, recipere, io, cepi*) λαμβάνειν, λαμβάνω*. δέχεσθαι, ομαι, *Dém.* — une lettre de quelqu'un, ἐπιστολὴν παρὰ τινος κομίζεσθαι, ομαι, *le même.*
RÉCHAPPER (*evadere, do; effugere, io*) ἀποφεύγειν, γω, ξω, τὴν νόσον, *Dém.* ἐκφεύγειν τὸ θανεῖν, *Plat.*
RÉCHAUD (*foculus, i*) ἐσχάριον, ἴου, τό, *Plut.* αὐθέφα, ἡς, ἡ. *Ce mot nous a été conservé par Cicéron, pro S. Roscio, 133.*
RÉCHAUFFÉ, ἕε. Un diner réchauffé, ἕωλον ἄριστον οὐ δεῖπνον, ου.
RÉCHAUFFER (*refovere, eo*) ἀναθερμαίνειν, νω· ἀναθάλλειν, πω, ψω.
RECHERCHE (*inquisitio, disquisitio*) ἐξέτασις, εως, ἡ· ἐξετασμός, οῦ, ὁ, *Dém.* Faire une recherche exacte, ἀκριβολογεῖσθαι, οῦμαι, *Dém.* Recherche dans la nature, καλλωπισμός, οῦ, ὁ.
RECHERCHÉ, ἕε. Parure recherchée, ἀκριβέστερος κόσμος, ου.
RECHERCHER (*inquirere, disquirere, ro*) ἐξετάζειν, ἄζω, *Dém.* ἀκριβοῦν, ὦ, *Xén.* ἱστορεῖν, ὦ, ἦσω, *Soph.* — les honneurs (*honores ambire, io*) σπουδαρχεῖν, ὦ, *Arist.* — les faveurs de la multitude (*popularem auram captare, o*) τοὺς πολλοὺς δημαγωγεῖν, ἕω-ῶ, *Plut.* — une fille en mariage (*virginem procurare, o*) κόρην μνᾶσθαι, ὦμαι. Plusieurs me recherchaient, mais aucun ne put me plaire,

Πολλοὶ με μνῶνοντο, νόον δ' ἐμὸν οὔτις ἕαδε. *Theocr. Id. XXVII, 22.*

RECHIGNER (*ringi, or*) σκυδμαίνειν, νω, *Hom.* σκυθρωπάζειν, ἄζω, *Xén. Cyrop.*
RECHUTE (*iterata lapsus, us*) μετάπτωσις, εως, ἡ. —, *en parlant d'une fièvre (recidiva febris)* ὑποτροπιάζων πυρετός, οῦ, *Hipp.*
RÉCIDIVE (*iterata culpa, æ*) μετάπτωσις, εως, ἡ.
RÉCIDIVER (*iterum peccare, o, avi*) μεταπίπτειν, πίπτω*, *Dém.*

RÉCIPROCAIRE (*recipendus, a*) ἀποδεκτός, τή.
RÉCIPIENT (*excipulum, i*) ἐκδοχεῖον, εἶου, τό.
RÉCIPROCACTION du pendule (*reciprocationis*) ἀντιστροφή, ἥς, ἡ· παλινδρομία, ας, ἡ.
RÉCIPROCITÉ des services (*mutua officia, orum*) ἀμοιβαῖα εὐεργήματα, ων.
RÉCIPROQUE. Amour réciproque (*reciprocus* ou *mutuus amor*) ἀμοιβαῖος ἔρως· ἀντέρως, εως, ὁ.
RÉCIPROQUER (*mutuo*) ἀμοιβαδόν, *Theod.* S'aimer réciproquement (*amantem redamare, o*) τοῦ ἐρῶντος ἀντερῆν, ἄω-ῶ.
RÉCIT (*narratio, onis*) διήγησις, εως, ἡ, *Luc.* —, *terme de musique*, μονοφωνία, ας, ἡ.
RÉCITER (*recitare, o*) λογοποιεῖν, ὦ· ρητορεύειν, ω, *Isocr.* ἀναγινώσκειν*, ἀναλέγειν τὰ ποιήματα, *Luc.* — ses aventures, τὰ συμβάντα διηγεῖσθαι, οῦμαι, *Dém.*
RÉCLAMATION (*repetitio, onis*) ἀπαίτησις, εως, ἡ, *Dém.*
RÉCLAMER les armes de son père (*paterna arma repetere, o*) τὰ τοῦ πατρὸς ὄπλα ἀπατεῖν, ἕω-ῶ, *Soph. Philoct. 363.* — (*implorare, o*) ἀνακαλεῖσθαι, οῦμαι, *Plut.*
RÉCLUS, USE (*solitarius, a*) μοναστικός, ική. R. μόνος, *solus.*
RECOIN (*recessus, us*) μυχός, οῦ, ὁ, *Sept.*
RÉCOLLECTION (*mentis attentio*) ἑαυτοῦ ἀνάληψις, εως, ἡ.
RÉCOLTE (*frugum et fructuum perceptio*) ὀπωρισμός, οῦ, ὁ· ἡ τῶν καρπῶν συλλογή, ἥς.
RÉCOLTER (*fruges et fructus percipere, io; colligere, go*) ὀπωρίζειν, ἕω· καρποῦσθαι, οῦμαι.
RECOMMANDABLE (*commendabilis, e*) ἀξιέπαινος οὐ ἀξιεπαίνετος, ου, ὁ, ἡ, *Xénophon.*
RECOMMANDATION (*commendatio, onis*) σύστασις, εως, ἡ. Lettre de —, συστατικὴ ἐπιστολή, ἥς, *N. Test.*
RECOMMANDER un ami à quelqu'un (*amicum alicui commendare, o*) φίλον τινὶ συνιστάναι, ἰστημι*, *Dém.* — quelque

- chose à quelqu'un, τινί τι ἐπιτρέπειν, πω, ψω, *Xén.*
- RECOMMENCER** le combat (*pugnam redintegrare, o*) τὴν μάχην ἀνανεοῦν, ὡ-ῶ, *Hérod.*
- RÉCOMPENSE** (*merces, edis; præmium, ii*) μισθός, οὔ, δ' γέρας, ατος, τό, *Dém.* φόρετρον, ου, τό, *de bajulo*; δίδακτρον, ου, τό, *de doctore*; σῶστρον, ου, τό, *de medico.*
- RÉCOMPENSER** quelqu'un (*aliquem remunerare, o, ou remunerari, or*) τινά ἀντιμεριγεῖν, ὦ, ἦσω, *Xén.* ἀμειβεσθαι, ομαι, τινά, τῆς δικαιοσύνης, *Luc.* Récompenser le temps perdu, ἀναλισκόμενον χρόνον ἀναλαμβάνειν, ἀνω*.
- RECOMPOSER** (*iterum componere, no, sui*) πάλιν συντιθέναι, τίθημι.
- RECOMPTE** (*renumerare, o*) ἐπαναριθμεῖν, ἔω-ῶ.
- RÉCONCILIABLE**, καταλλακτικός, ἡ, ὄν, *Arist.*
- RÉCONCILIATEUR**, **TRICE** (*reconciliator*) διαλλακτής, οὔ, δ, *Dém.*
- RÉCONCILIATION** (*reconciliatio, onis*) διαλλαγή, καταλλαγή, ἡς, ἡ, *Dém.*
- RÉCONCILIER** (*reconciliare, o*) καταλλάττειν, *Arist.* διαλλάττειν, ττω, ξω, τὰς πόλεις πρὸς ἀλλήλας, *Isocr.*
- RECONDUIRE** quelqu'un (*aliquem reducere, deducere, co, xi*) τινά παραπέμπειν, πω, ψω, *Plut.* κατάγειν, ἄγω, ἄξω, *le même.*
- RÉCONFORT** (*solatium, refugium*) παρηγορία, ας, ἡ· παραμυθία, ας, ἡ, *Synés.*
- RÉCONFORTER** (*confirmare, recreare, o*) παρηγορεῖν, ὦ· παραμυθίαν τινὲ φέρειν, φέρω*, *Chrys.*
- RECONNAISSABLE** (*agnoscendus, a, um*) εὐγνώστος, εὐγνώριστος, ου, δ, ἡ.
- RECONNAISSANCE** (*agnitio, onis*) ἀναγνώρισις, εως, ἡ. — (*scripta confessio*) ἔγγραφος ὁμολογία, ἱας, ἡ. — (*gratus animus*) εὐγνωμοσύνη, ης, ἡ· εὐχαριστία, ἱας, ἡ. Témoigner à quelqu'un sa —, εὐχαριστεῖν, ὦ, τινί, *N. Test.*
- RÉCONNAISSANT**, **E** (*gratus et memor beneficii*) εὐγνώμων, ονος, δ, ἡ· εὐχάριστος, ου, δ, ἡ, *Phil.*
- RECONNAÎTRE** (*agnoscere, sco*) γνωρίζειν, ἀναγνωρίζειν, ἰζω, τινά, *Isocr.* Joseph se fit reconnaître à ses frères, ἀνεγνω-

- ρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, *Act. des Ap. VII, 13.* — (*confiteri, or*) ὁμολογεῖν, ὦ· ἐξομολογεῖσθαι, οὔμαι, *N. Test.*
- RECONQUÉRIR** le Péloponnèse (*Peloponnesum armis recuperare, o, avi*) τὴν Πελοπόννησον ὑφ' ἑαυτῷ πάλιν ποιήσασθαι.
- RECONSTRUIRE** (*reædificare, o*) ἀνοικοδομεῖν, ὦ, *Hérod.*
- RECOPIER** (*iterum describere, bo, psi*) πάλιν μεταγράφειν ἢ ἀντιγράφειν, φω, ψω.
- RECQUILLER** [*Se (convolvi, or)*] τυλίσσεισθαι ἢ τυλίττεσθαι, ομαι.
- RECORRIGER** (*iterum emendare, o*) ἐπανορθοῦν, ὦ, *Isocr.*
- RECOUCHER** [*Se (lectum repetere, o)*] πάλιν εὐνάζεσθαι, ομαι.
- RECOUDRE** (*iterum consuere, o*) ἀναβράπτειν, πτω, ψω.
- RECOUPER** (*resecare, o*) πάλιν ἀποτέμνειν, ἢ ἀνατέμνειν, τέμνω*.
- RECOURBER** (*reflectere, o*) ἀνακάμπτειν, πτω, ψω, *Phil.*
- RECOURIR**, avoir recours à quelqu'un (*ad aliquem confugere, io*) πρὸς τινά ἢ ἐπὶ τινά καταφεύγειν, γω, ξω, *Isocr.*
- RECOURS** (*perflugium, ii*) καταφυγή, ἡς, ἡ, *Isocr.*
- RECOUVREMENT** (*recuperatio, onis*) ἀνάκτησις, ἐπανάληψις, εως, ἡ. — de la vue, ἀνάβλεψις, εως, ἡ.
- RECOUVRER** (j'ai recouvré) la liberté (*libertatem recuperare, o, avi*) τὴν ἐλευθερίαν ἀνακτᾶσθαι, ὦμαι, -xέκτημαι, *Elien.*
- RECOUVRIR** (j'ai recouvert) une maison (*domum rursus contegere, go, xi*) οἶκον πάλιν στεγάζειν, ἄζω, ἄσω· ἀνασκευάζειν, ἄζω, ἄσω.
- RECRACHER** (*respuere, o*) ἀναπτύειν, ω.
- RÉCRÉANCE**. Lettres de récréance, ἀνακλητικά γράμματα, ων, τὰ.
- RÉCRÉATIF**, **IVE** (*jucundus, a, um*) τερπνός, ἡ, ὄν, *Isocr.* ἡδύς, εἶα, ὑ, *Dém.*
- RÉCRÉATION** (*oblectatio, onis*) τέρψις, εως, ἡ, *Isocr.* εὐφροσύνη, ης, ἡ, *Xén.*
- RÉCRÉER** (*oblectare, o*) τέρπειν, πτω, ψω, τινά, *Isocr.* εὐφραίνειν, ω, *Dém.* Se récréer (*genio indulgere, eo*) ψυχαγωγεῖν, ὦ, *Polyb.*

RÉCRÉPI, **IE** (*dealbatus, a, um*) κεκοινωμένος, η, ον, *Matth. XXIII, 27.*

RÉCRIER [**SE** (*reclamare, o*)] αντιβοᾶν, ὦ· ἀντιμαρτυρεῖν, ὦ, *Plut.*

RÉCRIMINATION, ἀντέγκλημα, ατος, τό. User de récrimination envers quelqu'un, ἀντεγκαλεῖν, ὦ, ἔσω, τιλί.

RÉCRIMINATOIRE, ἀντεγκληματικός, ή, όν.

RÉCRIMINER (*vicissim criminari, or*) ἀντεγκαλεῖν, ὦ, *Jurisc.*

RÉCRIRE (*rescribere, do*) ἀντιγράφειν, φω, ψω, πρός τινα.

RÉCROQUEVILLER [**SE**, *en parlant du par chemin, qui se replie près du feu (in sese conuolvi, Plin.)*] ἀνατυλίττεσθαι, ομαι.

RECRUE (*novi milites*) νέοι στρατιῶται, ὦν· νέηλυσ, υδος, δ, ή.

RECRUTER (*novos milites conscribere, do*) νέους στρατιώτας συλλέγειν, γω, ζω.

RECTANGLE (*rectangulus, a, um*) ὀρθόγωνος, ὀρθογώνιος, ου, δ, ή.

RECTEUR d'une Académie (*Academice rector, oris*) Ἀκαδημαίρχης, ου -ίαρχος, ου, δ.

RECTIFIER (*emendare, o*) διορθοῦν, ὦω-ῶ, ὦσω, *Dém.* ἐπανορθοῦν, *Isocr.*

RECTILIGNE (*rectis constans lineis*) εὐθύγραμμος, ου, δ, ή, *Géom.*

RECTITUDE d'esprit (*rectum ingenium*) ή τοῦ νοῦ ὀρθότης, ητος, *Plat.*

REÇU (*accepti-latio, onis*) ἀποχή, ης, ή, *Ulp.*

RECUEIL (*collectanea, orum*) ἀνάλεκτα, ων, τά· συλλογή, ης, ή, *Plat.*

RECUEILLEMENT (*animi applicatio*) ἑαυτοῦ ἀνάληψις, εως, ή.

RECUEILLIR (*colligere, go*) συλλέγειν, γω, ζω, *Plat.* Se —, ἑαυτὸν ἀναλαμβάνειν, ἀνω*.

RECUIRE (*recoquere, quo*) ἀναπέπτειν, πτω, ψω.

REULÉ, **ÉE** (*remotus, a, um*) ἀπέχων, ουσα, ον· πόρρω τινός ὦν, οὔσα, όν, *Isocr.*

RECULER (*retrocedere, do, ssi*) ὀπισθορμᾶν, ὦ, *Hésych.*

RECOLONS [A. Qui marche à reculons (*retrogradus, a*)] ὀπισθοβάμων, ονος, δ, ή.

RÉCUPERER [**SE** (*damna resarcire, io*)] τὸ ἀπολωλὸς ἀναλαμβάνειν, ἀνω*.

RÉCUSABLE (*rejiciendus, a, um*) παραιτητέος, έα, έον.

RÉCUSATION (*recusatio, onis*) παραιτήσις, εως, ή.

RÉCUSER un témoin, un juge (*testem, judicem recusare*) μάρτυρα, κριτήν παραιτῆσθαι, οὔμαι, *Bas.*

RÉDACTEUR d'un journal, ὁ τῆς ἐφημερίδος διατάκτης, ου.

RÉDACTION d'un journal, ή τῆς ἐφημερίδος διάταξις, εως.

RÉDARGUER (*redarguere, o*) διελέγγειν, γω, ζω, τινά, *Luc.*

REDDITION (d'une place (*urbis deditio, onis*)) φρουρίου παράδοσις, εως, ή. — d'un compte, λογισμός, οὔ, δ· λογοθέσιον, ίου, τό.

REDEMANDER (*repetere, to; rescere, sco*) ἀπαιτεῖν, ὦ, τινά τι, *Dém.*

REDEMPTEUR (*redemptor, oris*) λυτρωτής, οὔ, δ, *N. Test.*

REDEMPTION (*redemptio, onis*) λύτρωσις, ἀπολύτρωσις, εως, ή, *N. Test.*

REDEVABLE (*aëris aut gratiæ debitor, o*) ὀφειλέτης, ου, δ, *N. Test.* ὑπόχρεως, ω, δ, ή, *Dém.*

REDEVENIR jeune (*repubescere, sco*) ἀν-ηβᾶν, ἀω-ῶ, *Aristoph.* — Voyez RAJEUNIR.

RÉDHIBITION (*redhibitio, onis*) ἀναγωγή, ης, ή, *Plat.*

RÉDIGER un journal, την ἐφημερίδα διατάττειν, ττω, ζω.

REDINGOTTE (*Angl. riding-coat, habit de voyage*) χλαῖνα, ης, ή.

REDIRE. Vous dites et redites cent fois la même chose (*eamdem cantilenam canis, Tér. Phorm. 494*) ταυτολογεῖς, *Polyb.* Trouver à redire à quelque chose (*aliquid carpere, po*) ἐλέγγειν, γω, ζω, τι, *Dém.*

REDITE (*verborum iteratio*) ταυτολογία, ας, ή.

REDONDANCE (*redundantia*) πλεονασμός, οὔ, δ, *Plut.*

REDONDANT, **E** (*redundans, antis*) πλεοναστικός, ή, όν.

REDONDER (*redundare, o. R. unda*) πλεονάζειν, άζω, τινός, *Gal.* περισσεύειν, ω, τινός, *Luc.*

REDONNER (*redonare, o, Hor.*) ἀναδιδόναι, δίδωμι*.

REDOUBLEMENT (*duplicatio, onis*) ἀναδι-

- πλασιασμός, οὔ, δ, *Gramm.* (*incrementum*, *i*) αύξησις, εως, ἡ. — de fièvre, παροξυσμός, οὔ, δ, *Méd.*
- REDOUBLER (*duplicare*, *o*) διπλασιάζειν, άζω· διπλοῦν, ώω-ώ, ώσω, τι, *Plut.* — (*ingravescere*, *sco*) αύξάνεσθαι, ομαι, *Arist.*
- REDOUTABLE (*formidabilis*, *e*) φοβερός, ά, όν, *Isocr.*
- REDOUTE (*munitmentum*, *i*) δχύρωμα, ατος, τό.
- REDOUTER (*formidare*, *o*) φοβεῖσθαι, οὔμαι· καταδεῖδειν, ω, τινά, *Dém.*
- REDRESSER (*corrigerere*, *go*) έπανορθοῦν, ώ, ώσω, *Isocr.* Se redresser fièrement, ύψαυχνίλειν, ίζω, ίσω.
- REDRESSEUR. Un grand redresseur de torts, σαλπιγγολογχοϋπηνάδης, ου, δ, *Aristoph.* — Voyez FANFARON.
- REDUCTION d'une province (*provinciae submissio*) χώρας ύπόταξις, εως, ἡ. — d'une somme (*immutatio*) έλάττωσις, μείωσις, εως, ἡ, *Plat.*
- REDUIRE une province (*provinciam in ditionem suam redigere*, *igo*, *egi*) χώραν ύποτάττειν, ττω, ζω, *Hérod.* — à l'esclavage, καταδουλοῦν, ώ, ώσω, *Isocr.* — une ville en poudre (*urbem funditus perdere*, *do*, *didi*) πόλιν έξολοθρεύειν, ω, σω. — sa dépense, τήν δαπάνην μειοῦν, έλατοῦν, ώ. A quoi se réduiront tous ces projets? τί ταῦτα γενήσεται;
- REDUIT (*seclusorium*, *ii*, *Varr.*) μυχός, οὔ, δ, *Sept.* οίκίσκος, ου, δ, *Dém.*
- REDUPLICATION (*duplicatio*) αναδιπλωσις, εως, ἡ· αναδιπλασιασμός, οὔ, δ, *Gramm.*
- REEDIFICATION (*instauratio*, *onis*) άποκατάστασις, εως, ἡ, *Phil.*
- REEDIFIER (*reedificare*, *o*) άνοικοδομεῖν, ώ, ήσω, *Hérod.*
- RÉEL, ELLE (*verus et certus*) άληθής, έος, δ, ἡ· ύπαρκτός, ἡ, όν.
- RÉELLEMENT (*reipsa*, *reapse*, *revera*) όντως, άληθώς, *Dém.*
- REFAIRE (*reficere*, *io*) άνασκευάζειν, άζω, τι, *Strab.* — Voyez FAIRE. Se refaire; rétablir sa santé, ses forces, τήν ύγιειαν, τας δυνάμεις άναλαμβάνειν, λαμβάνω*.
- RÉFECTION. Prendre sa — (*cibum sumere*, *o*) σίτον άρείεσθαι, οὔμαι, *Xén.*
- RÉFECTOIRE (*cenaculum*, *i*) δειπνητήριον, έστιατόριον, ίου, τό, *Plut.*

- RÉFÉRER une affaire au sénat (*rem ad senatum referre*, *fero*, *tuli*, *Cic.*) τι πρός τήν σύγκλητον άναφέρειν, φέροι*, *Plut.*
- RÉFLÉCHIR (*reperculere*, *tio*) άντιτυπεῖν, ώ, *Luc.* — à quelque chose (*animus ad aliquid attendere*, *do*) τόν νοῦν τινι προέχειν, χω, ζω, *Isocr.* Verbes réfléchis, άυτοπαθή βήματα, ων, *Gramm.*
- RÉFLÉCHISSEMENT (*repercussio*, *onis*) άντιτυπία, ας, ἡ· άντικοπή, ἡς, ἡ, *Plut.*
- REFLET de la lumière, ἡ τοῦ φωτός άνανάκλασις, εως.
- REFLEURIR (*reflorescere*, *sco*) άνανθεῖν, ώ, *Plat.*
- RÉFLEXION (*reflexio*, *onis*) άνάκλασις, άνάκλασις, εως, ἡ. — (*animi applicatio*) σκέψις, εως, ἡ· προσοχή, ἡς, ἡ, *Luc.* Parler sans réflexion, άπραδειν, ώ, ήσω.
- REFLUER (*refluere*, *o*) αναβρέειν, έω.
- REFLUX de la mer (*æstus reciprocatio*) παλίβροια, άνάβροια, ας, ἡ, *Athén.* Qui est dans un mouvement continuuel de flux et de reflux, εύριπώδης, εος, δ, ἡ.
- REFONDRE entièrement un ouvrage, έξργον τι έξ όλοκλήρου έξπονεῖν, ώ.
- REFONTE des monnaies, ἡ τῶν νομισμάτων άνάχυσις, εως.
- RÉFORMATEUR, TRICE (*emendator*, *trix*) διορθώτης, έπανορθιώτης, ου, δ.
- RÉFORMATION des mœurs (*morum reformatio*) ἡ τῶν ήθῶν έπανορθωσις, εως, *Dém.*
- RÉFORME des abus, τὸ τῶν φαύλων έπανορθωμα, ατος. — de gens de guerre, ἡ τῶν στρατιωτῶν μείωσις, εως.
- RÉFORMER les mœurs d'une ville (*corruptam civitatem emendare*, *o*) διεφθαρμένην πολιτείαν έπανορθοῦν, ώω-ω, ώσω, *Arist.* — un régiment (*legionem exauclorare*, *o*) τάγμα άποστρατεύειν, εύω, *App.*
- REFOULER des hordes barbares, τας τῶν βαρβάρων φυλας εις τοῦπίσω άπελαύνειν, νω*.
- RÉFRACTAIRE (*contumax*, *acis*) άπειθής, έος, δ, ἡ, *Xén.*
- RÉFRACTION des rayons (*interrupti radii*) διακεκλασμένοι άκτίνες, ων.
- REFRAIN (*intercalaris versus*) έμβόλιμος στίχος, ου. — Tels sont ces deux vers que Théocrite a ramenés dix à douze fois

chacun dans sa seconde idylle, intitulée l'Enchanteresse, Φαρμακεύτρια.

Ἰὺγξ, ἔλκε τὸ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.

Oiseau sacré, vers moi rappelle mon amant.

Φράξέ με τὸν ἔρωθ', ὅθεν ἔλετο, πότενα Σελάνα.

Astre brillant des nuits, écoute mon amour.

REFRÉNER (*refrenare, o*) ἀντχαιτίζειν, ζῶ, *Phil.* ἀναστέλλειν, λλω, *Luc.*

REFRIGÉRATION (*refrigeratio, onis*) ἀνάψυξις, εως, ἡ, *Chim.*

REFRINGENT, ε, ἀνακλαστικός, ἡ, ὄν.

REFROGNER [SE, ou SE RENFROGNER (*frontem capere, o*) σκυθρωπάζειν, ἄζω, *Xén. Cyrop.*

REFROIDIR (*refrigerare, o*) ἀναψύχειν, ἀποψύχειν, *Athén.* Se refroidir (*refrigescere, sco*) ἀναψύχεται, ομαι, *Arist.* Sa colère s'est refroidie (*deferbuit ira*) παύεται τῆς ὀργῆς, *Dém.*

REFROIDISSEMENT (*refrigeratio, onis*) ἀνάψυξις, εως, ἡ, *N. Test.* — (*remissio, onis*) ἀνεσις, εως, ἡ, *Plut.* πάρεσις, εως, ἡ, *d'où est venu notre mot paresse.*

REFUGE (*refugium, per fugium, ii*) καταφυγή, ἦς, ἡ, *Isocr.*

REFUGIER [SE auprès de quelqu'un (*ad aliquem confugere, io*) πρὸς τινα καταφεύγειν, γω, ζω, *Isocr.*

REFUS (*recusatio, onis; repulsa, æ*) ἀνάνευσις, ἀπόνευσις, εως, ἡ, *Plat.* Eprouver un refus, ἀποδοκιμάζεσθαι, ομαι, *Xén.* N'essuyer aucun refus (*virtus repulsæ nescia sordidæ, Hor.*) οὐκ ἀτυχεῖν τι ἔκτινος, *Elien.*

REFUSER un emploi (*munus recusare, o*) χρεῖαν τιὰ ἀρνεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.* — quelque chose à quelqu'un (*aliquid alicui denegare, o*) ἀπονεύειν, ω, τινὶ τι, *Dém.* — le combat (*pugnam detrectare, o*) τὴν μάχην ὀκνεῖν, ῶ, *Hérod.* — de faire quelque chose, ἀποδιδράσκειν εἰς τὸ μὴ ποιεῖν τι, *Xén.* Refuser d'écouter, ἀνηκουστεῖν, ῶ, ἡσω, τινός. Se refuser aux plaisirs, τὰς ἡδονὰς διαφεύγειν, γω, ζω, *Isocr.*

REFUTATION (*refutatio ou confutatio*) ἐξελεγχίζειν, εως, ἡ· ἀνασκευή, ἦς, ἡ, *Arist.*

REFUTER (*refutare, confutare, o*) ἀνασκευάζειν, ἄζω· διαλέγειν, γω, ζω, *Luc.* — la calomnie, τὴν διαβολὴν ἀπολύεσθαι, *Plat.* διαλύεσθαι, ομαι, *Isocr.*

REGAGNER (*amissa recuperare, o*) τὸ ἀπολωλὸς ἀναλαμβάνειν, ἄνω*, *Isocr.* — son logis (*domum repetere, o*) οἰκάδε ἀφικέσθαι, *Luc.*

REGAIN (*autumnale fœnum, i*) ὁ δεύτερος χόρτος, ου.

RÉGAL (*regales epulæ, Ovid.*) εὐωχία, ας, ἡ, *Luc.*

RÉGALER ses amis (*amicos opiparis dapibus excipere, io*) τοὺς φίλους εὐωχεῖν, ῶ, *Hér.* Se régaler, εὐωχεῖσθαι, οὔμαι, *Xén.*

REGARD (*aspectus, us*) ὄψις, βλέψις, εως, ἡ· βλέμμα, ατος, τό, *Luc.* Qui a le regard farouche, βλοσυρωπός, οὔ, *Hom.* Fuir les regards des hommes, τὴν τῶν ἀνθρώπων ὄψιν ἐκφεύγειν, γω, ζω. Tableau que l'on peut embrasser d'un seul regard, συνοπτικός πίναξ, αχος.

REGARDER (*adspicere, io*) βλέπειν, ἀποβλέπειν, πω, ψω, εἰς τινα, *Isocr.* πρὸς τινα, *Luc.* — avec admiration (*inspicere, io*) ἀναβλέπειν, πω, ψω, εἰς οὐρανόν, *Xén.* — avec dédain (*despicere, io, exi*) καταβλέπειν, πω, ψω, εἰς τὴν γῆν, *Poll.* Regarder à quelque chose (*attendere, do*) προσέχειν τὸν νοῦν τινι, *Isocr.* — à ce que l'on dit, τοῖς λόγοις προσέχειν, γω, ζω, *le même.* Ceci me regarde (*hoc ad me adlinet*) ταῦτα προσήκει μοι, *Dém.* Quant à ce qui me regarde, τόγε εἰς ἐμὲ ἦχον, *Hérod.*

RÉGENCE (*regni procuratio*) βασιλικὴ ἐπιτροπή, ἦς.

RÉGÉNÉRATION (*regeneratio, onis*) ἀναγέννησις, εως, ἡ, *Grég. Naz.* παλιγγενεσία, ας, ἡ, *N. Test.*

RÉGÉNÉRER (*regenerare, o*) ἀναγεννᾶν, ῶ, *N. Test.*

RÉGENT, ε (*regni administer, stra*) τῆς βασιλείας ἐπίτροπος, ου, ὁ, ἡ. — d'un collège, σχολάρχης, ου, ὁ.

RÉGENTER (*docere, eo*) σχολαρχεῖν, ῶ. — (*dominari, or*) κυριαεῖν, ω, *Dém.*

RÉGIE des biens (*bonorum administratio*) ἡ τῶν ἀγαθῶν διοίκησις, εως, *Dém.*

RÉGIMBER (*recalcitrare, o*) ἀντιλακτίζειν, ἴσω, τινί, *Plut.*

RÉGIME de vie (*victus ratio, onis*) διαίτα, ης, ἡ. — grammatical, σύνταξις, εως, ἡ.

RÉGIMENT (*legio, onis*) τάγμα, ατος, τό, *Plut.* — de cavalerie, ἱππέων τέλος, εος, τό, *Den. Hal.*

RÉGION (*regio, onis*) χῶρος, ου, ὁ· χώρα, ας, ἡ, *Dém.*

RÉGIR (*regere, go, xi*) διοικεῖν, ᾧ, ἦσω, *Isocr.* ἐπιστατεῖν, ᾧ, τινί, *Plut.*

RÉGISSÉUR (*administrator, oris*) διοικητής, οῦ, ὁ, *Plut.*

RÉGISRE public (*publicæ tabulæ*) δημόσιος κατάλογος, ου.

RÈGLE (*regula, norma, æ*) κανών, ὄνος, ὁ, *Esch.* γνώμων, ὄνος, ὁ, *Hér.* —, *au fig.* τάξις, εως, ἡ· μέθοδος, ου, ἡ, *Arist.* Les règles (*menstrua*) τὰ ἐμμηνια ου ἐμμήνια, ων, *Diosc.*

RÈGLÉ; **ÉE** (*ordinatus, a, um*) εὐτακτος, ου, ὁ, ἡ· τεταγμένος, ης, ον.

RÈGLEMENT (*præscriptum, institutum, i*) διάταγμα, ἐπιτήδευμα, ατος, τό, *Dém.*

RÈGLEMENT (*composite*) εὐτάκτως, *Arist.*

RÈGLER (*lineas ad regulam dirigere, go*) γραμμὰς κατὰ τὸν κανόνα κατευθύνειν, ὕνω. — (*ordinare, o; præscribere, bo*) ἐγκοσμεῖν, ᾧ, *Plat.* διατάττειν, ττω, ζω, *Xén.*

RÉGLISSE, *racine douce*, γλυκὺ ῥίζα, ης, ἡ, *Diosc.*

RÈGNE (*regnum, i*) βασιλεία, ας, ἡ, *Dém.*
Sous le règne de François Ier (*regnante Francisco Primo*) βασιλεύοντος τοῦ Φραγκίσκου τοῦ Πρώτου.

RÉGNER (*regnare, o*) βασιλεύειν, ω, σω. — en Asie, Ἀσίας ου ἐν Ἀσίᾳ, *Dém.*

REGORGER (*abundare, o, divitiis*) περισσεύειν, ω. Combien de mercenaires regorgent de pain chez mon père! et moi, je meurs de faim! πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων· ἐγὼ δὲ λιμῶ ἀπόλλυμαι! *Luc. XV, 17.*

REGRATTIER, ÈRE (*institor, oris*) κάπηλος, ου, ὁ, *Plat.* καπηλῖς, ἴδος, ἡ.

REGRET (*desiderium, ii. R. sidus, eris*) πόθος, ου, ὁ, *Dém.* —, *repentir*, μετάνοια, ας, ἡ, *Plut.* A regret (*invito animo*) ἀκουσίως, ἀκοντι, *Dém.*

REGRETTABLE (*desiderio dignus, a, um*) πολυπόθητος, ου, ὁ, ἡ, *Luc.*

REGRETTER sa patrie (*patriæ desiderio teneri, eor*) τὴν πατρίδα ποθεῖν, ᾧ, *Dém.* — (*dolere, eo*) λυπῆσθαι, οὔμαι, μετῆμε.

RÉGULARITÉ (*ordo, inis; regula, æ*) τάξις, εως, ἡ· εὐταξία, ἱας, ἡ. — dans la conduite, ἡ τοῦ βίου τάξις, *Isocr.*

RÉGULIER, ÈRE (*regularis, e*) κανονικός, ἡ, ὄν. Verbe —, ὁμαλὸν ῥῆμα, ατος, *Gramm.*

RÉGULIÈREMENT (*regulariter*) κανονικῶς, ὁμαλῶς.

RÉHABILITATION (*restitutio in integrum*) ἀποκατάστασις, εως, ἡ.

RÉHABILITER (*in integrum restituere, o*) ἀποκαθιστάναι, ἰστημι*.

REHAUSSER un mur (*murum altius extollere, o*) τὸν τοῖχον ὑψοῦν, ᾧ. — l'éclat, la dignité, etc., τὸ κάλλος, τὴν τιμὴν ἐπαυξάνειν, ἄνω*, *Dém.*

RÉIMPRESSION (*nova editio*) νέα ἐκτύπωσις, εως.

RÉIMPRIMER (*denuo excudere, o*) πάλιν ἐκτυποῦν, ᾧ.

REINE (*regina, æ*) βασίλισσα, ης, ἡ, *Plut.*

REINETTE (*la reine des pommes*) ἄριστον μῆλον, ου.

REINS (*renes, um, pl. m.*) νεφροί, ᾧν, οί, *Arist.* Douleur de —, νεφρίτις, ἴδος, ἡ, *Thuc.* Poursuivre les fuyards l'épée dans les reins, τοῖς φεύγουσιν ἰσχυρῶς ἐπικεῖσθαι, ἐπίκειμαι.

REINTEGRATION (*restitutio in integrum*) ἀποκατάστασις, εως, ἡ.

REINTEGRER (*in integrum restituere, o*) ἀποκαθιστάναι, ἰστημι.

REITERATION (*iteratio, onis*) ἀνάληψις, εως, ἡ, *Arist.*

REÏTÉRER (*iterare, o*) ἀναλαμβάνειν, ἄνω*, *Plat.* δευτεροῦν, ᾧ, *Sept.*

REJAILLIR (*resilire, io*) ἀναβλύζειν, ὕσω· ἀναπηδᾶν, ᾧ, *Aristoph.*

REJETER (*rejicere, io*) ἀποβάλλειν, ἐάλλω*, *Plut.* — la faute sur un autre, τὴν αἰτίαν ἄλλω ἀνατιθέναι, τίθημι, θῆσω, *Isocr.*

REJETON (*surculus, i*) κλάδος, κλαδίσιος, ου, ὁ, *Théophr.* Rejeton de Mars, ἄκος Ἄρηος, *Hom.*

REJOINDRE (*conjungere, go, xi*) συνάπτειν, πτω, ψω, τὶ πρὸς τι, *Arist.* — (*assequi*

· ου *consequi*, or) φθάνειν ου προφθάνειν, φθάνω*.

ΡΕΪΟΥΙΩ (*exultare*, ο) ἰλαροῦν, φαίδροῦν, ὦ· εὐφραίνεω, νω, *Dém.* L'eufraïse est ainsi nommée, parce qu'elle réjouit la vue, ἡ εὐφρασία οὕτω καλεῖται, ὅτι τοὺς ὀφθαλμοὺς εὐφραίνειν νομίζεται. Se réjouir du bonheur de quelqu'un, χαίρειν, συγχαίρειν, ἐπιχαίρειν τῇ εὐτυχίᾳ τινός, *Dém.* Qui se réjouit des maux d'autrui, ἐπιχαίρεταχος, ου, ὁ, ἡ, *Arist.* Je me réjouis de voir, d'entendre, etc., ἤδομαι, χαίρω ὁρῶν ἢ ἀκούων, κ.τ.λ. *Dém.*

ΡΕΪΟΥΙΣΣΑΝΚΕ (*gaudium*, ii; *laetitia*, α) τέρψις, εως, ἡ, *Isocr.* χαρά, ἄς, ἡ, *Dém.* χάρισμα, ατος, τό, d'où est venu notre mot charme.

ΡΕΪΟΥΙΣΣΑΝΤ, ε (*lepidus*, *festivus*, a, um) χαροποιός, οὔ, ὁ, ἡ.

RELACHE (*intermissio*, onis) διάλειψις, εως, ἡ· διάλειμμα, ατος, τό, *Plut.* Sans relâche (*indesinenter*) ἀδιαλείπτως, *N. Test.*

RELACHEMENT (*remissio*, onis) πάρεσις, ἀνεσις, εως, ἡ, *Plut.*

RELACHER (*relaxare*, ο) — une corde, χορδὴν ἀναγαλᾶν, ὦ, *Phil.* — le ventre, τὴν κοιλίαν λαπάζειν, ἄζω, *Gal.* — un prisonnier, αἰχμάλωτον προτέναι, ἰήμε*, *Plut.* Se relâcher l'esprit, τὴν ψυχὴν ἀνιέναι, ἰήμε*, *Athén.*

RELAIS (*veredorum statio*) ἱππικὰ ἄγγραφα, ὦν. — *Martial* (XII, 14) appelle un cheval de poste Veredus. *Turnèbe* pense que ce mot pourrait bien venir de vehere rhedam. En allemand un cheval se dit Pferd.

RELAPS, PSE. — Voyez LAPS, PSE.

RELATIF, IVE (*relativus*, a, um) ἀναφορικός, ἡ, ὄν, *Gramm.*

RELATION d'un fait (*facti narratio*) διήγησις, εως, ἡ, *Luc.* — rapport, ἀναφορά, ἄς, ἡ. — liaison, ἑταιρία, ας, ἡ, *Isocr.*

RELATIVEMENT (*relative*) ἀναφορικῶς.

RELAYER (*veredos mutare*, ο) τοὺς ἵππους μεταλλάττειν, ττω, ξω. Se relayer les uns les autres, ἀμοιβαίως ἐργάζεσθαι, ου κατὰ διαδοχὴν, *Plat.*

RELÉGATION (*relegatio*, onis) ἐξορισμός, οὔ, ὁ, *Den. Hal.*

RELÉGUER (*relegare*, ο) ἐξορίζειν, ἰζω· ἐξοστρακίζειν, ἰζω, *Plut.*

RELENT (*situs*, us) εὐρώς, ὤτος, ὁ, *Plut.* Sentir le —, εὐρωτιᾶν, ὦ, *Théophr.*

RELEVÉ, ÉE. Un style relevé (*magniloquentia*, α) μεγαλοβήμοσῦνη, ἡς, ἡ.

RELEVÉE (*pomeridianum tempus*, oris) δέλη, ἡς, ἡ.

RELEVER (*erigere*, go) ἀνορθοῦν, ὦ, *Xén.* ἐγείρειν, ἀνεγείρειν, ρω, *Dém.* — les défauts de quelqu'un (*aliquem arguere*, *coarguere*, uo) ἐλέγχειν, χω, ξω, τὶ ου τινά, *Plut.* ἐξελέγχειν, κατελέγχειν. Se relever (*urgere*, go) ἐξανίστασθαι, ομαι, *Sept.* ἀνίστασθαι, *Dém.* ἐπανίστασθαι, *Aristoph.*

RELIEF, Ouvrage de relief, ἔκτυπα, ὦν, τά, *Vitr.* — de demi-relief, πρόςτυπα, ὦν, τά, le même. ἀνάγλυπτα, ὦν, τά, *Plin.* τορεύματα, ὦν, τά, *Cic.*

RELIER un livre (*librum compingere*, go) βιβλίον συμπηγνῶναι, υμι*.

RELIEUR (*librorum compactor*, oris) βιβλιοπηγός, οὔ, ὁ.

RELIGIEUSEMENT (*religiose*) εὐσεβῶς, *Dém.*

RELIGIEUX, EUSE (*religiosus*, *pious*, a, um) εὐσεβής, ἑός, ὁ, ἡ, *Dém.*

RELIGION (*religio*, onis) ἡ εὐσέβεια, ἡ περὶ Θεὸν θεράπεια, ας, ἡ, *Isocr.* τὰ θεῖα, τὰ ἱερά, ὦν, *Dém.*

RELIQUAT (*reliqua*, orum) τὸ ἐπίλοιπον, ου· τὰ παραλειπόμενα, ὦν.

RELIQUES des saints (*sanctorum reliquiae*, arum) τὰ τῶν ἁγίων λείψανα, ὦν, *Zonaras.*

RELIRE (*relegere*, ο, gi) ἐπαναγινώσκειν, γινώσκω*. — Voyez LIRE.

RELIURE (*libri compactio*, onis) βιβλιοπηγία, ας, ἡ.

RELUIRE (*lucere*, *splendere*, *nitere*, *fulgere*, eo) φέγγειν, γω, ξω, *Plat.* φέγγεσθαι, ομαι, *Arist.* ἐλλαμπρύνεσθαι, ομαι, *Luc.*

RELUISANT, E (*splendidus*, a, um) λαμπρός, ἄ, ὄν, *Thuc.*

REMACHER (*ruminare*, ο) ἀναμηρυκᾶσθαι, ὦμαι, *Luc.*

REMANIER (*retractare*, ο) ἀναπραγματεύεσθαι, ομαι, *Luc.*

REMARIER [SE (*secundas nuptias celebrare*) δευτερογαμεῖν, ὦ. Il songeait à se remarier, πρὸς δευτέρους ἀπεκλίνετο γάμους.

REMARQUABLE (*conspicuius*, a, um) παρά-

σημος, ου, δ, ἡ· περίβλεπτος, ου, ἐ, ἡ, *Dém.*
REMARQUE (*notatio, nota*) σημείωσις, εως, ἡ· σημειῶν, εἶου, τό, *Dém.*
REMARQUER (*animadvertere, to*) παρατρεῖν, ὦ, *Luc.* κτανοσεῖν, ὦ, *Thuc.* σημειοῦσθαι, οὔμαι, *Paul.* II. *Thessal.* III, 14.
REMARQUER [*Se (navem iterum conscendere, do)*] ναῦν πάλιν ἀναβαίνειν, βαίνω*.
REMBOURRER (*tomento refecere, cio*) γυαφάλου ἐμπλήθειν, θω, σω.
REMBOURSEMENT (*pecuniae representatio*) ἀνταπόδοσις, εως, ἡ.
REMBOURSER (*rependere, do*) ἀνταποδοῦναι, δίδωμι*, *Arist.*
REMBRUNI, IE. *Air rembruni*, σκυθρωπότης, ἦτος, ἡ.
REMBRUNIR (*infuscare, o*) ἐπιχραίνειν, ω, *Luc.*
REMEDE (*remedium, ii*) φάρμακον, ου, τό. — très-actif, δραστηκόν. — universel, παναχέστατον, *Phil.* —, *lavement*, κλυστήρ, ἦρος, δ.
REMÉDIER (*alicui malo mederi, eor*) ἰᾶσθαι, ὦμαι, *Dém.* ἰατρεύειν, ω, *Plut.* θεραπεύειν, ω, *Isocr.* ἐπικουρεῖν, ὦ, *Xén.* τινά ου νόσον τινά.
REMÉMORER [*Se quelque chose (aliquid in memoriam reducere, co, xi)*] ἀναμνησθεσθαι, ομαι, τί, *Isocr.*
REMENER quelqu'un chez lui (*domum aliquem reducere, co, xi*) τινά ὀπίσω εἰς τὰ οἰκεία ἄγειν, γω, ζω, *Elien.*
REMERCIER (*alicui gratias agere, o*) εὐχαριστεῖν, ὦ, τινί, *Dém.* ὑπέρ τινος, *Isocr.* — (*missum facere, io*) ἀφιέναι, ἰημι*, τινά, *Dém.*
REMERCIEMENT (*gratiarum actio*) εὐχαριστία, ας, ἡ.
REMETTRE (*reponere, restituere, o*) ἀνατιθέναι, τίθημι*, *Arist.* — une lettre à quelqu'un, τὴν ἐπιστολήν τινι παραδίδόναι, δίδωμι*, *Hér.* — une affaire au lendemain, ἀναβάλλεσθαι, ομαι, τί εἰς ὑστεραίαν, *Dém.* — à quelqu'un une offense, une dette, ὀφείλημά τι τινι ἀφιέναι, ἰημι*, *Matth.* IV, 12. *Se remettre d'une maladie, πάλιν βραΐζειν, ἰζω, Dém.* — à l'étude, πάλιν σπουδάζειν, ἄζω. — une personne, *se la rappeler, ἀναμνησθεσθαι, ομαι, τινά, Isocr.*

REMINISCENCE (*recordatio, onis*) ἀνάμνησις, εως, ἡ, *Arist.*
REMISE (*procrastinatio, onis*) ἀναβολή, ἦς, ἡ, *Plut.* — d'une dette (*condonatio*) ἄφεσις, εως, ἡ, *N. Test.* Remise de tout impôt, ἀτέλεια, ας, ἡ. Remise, pour les voitures, ἀμαξοστάσιον, ἰου, τό.
REMISSIBLE (*ignoscendus, a, um*) συγγνωστός, ἡ, ὄν, *Plut.*
REMISSION des péchés (*peccatorum remissio*) ἡ τῶν ἁμαρτιῶν ἄφεσις, εως, *N. Test.* Sans remission (*citra veniam*) ἀσυγχωρήτως.
REMENER (*reducere, co*) ἐπανάγειν, γω, ζω, *Plat.*
REMONTER vers sa source, en parlant d'un fleuve (*refluere, o*) ἀναρρέειν, έω. — une rivière (*adverso flumine navigare, o*) ἀνά ποταμόν πλέειν, έω, *Hér.* —, *prendre les choses de plus haut, ἀνωτέρω τὸν λόγον ἄγειν, γω, ζω, Chrys.*
REMONTRANCE (*admonitio, onis*) βουθέτημα, ατος, τό, *Plut.* βουθέτησις, εως, ἡ, *Arist.* παραινέσις, εως, ἡ, *Xén.*
REMONTRER (*admonere, eo*) βουθετεῖν, παραινεῖν, ὦ, τινά, *Eur.*
REMORDS de conscience (*conscientiae morus, us, Cic.*) συντήρησις, εως, ἡ· ἡ τῆς συνειδήσεως ἔλεγξις, εως. N'érprouver aucun remords, μηδέν αὐτῶ συνειδέσθαι, *Dém.* ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν, *N. Test.*
REMORRE (*echeneis remora, Cuv.*) ἐχενήϊς, ἶδος, ἡ· *a sistendis navibus.*
REMORQUER un navire, τὴν ναῦν βυμουλκεῖν, ὦ. R. βύμα, *fluentum ou funis, et ἔλκω, traho.* — *On voit que le mot français est tout grec, sauf le changement d'une liquide en une autre, A en R. C'est par un changement analogue que de Πῖνη nous avons fait Lime.*
REMOULEUR. — *Voyez'EMOULEUR.*
REMPARER une ville (*urbem praesidio tutari, or*) πόλιν φρουρεῖν, ὦ, *Isocr.*
REPART (*munimentum, i*) τεῖχος, εος, τό· ἐπιτείχισμα, ατος, τό, *Dém.* Ajax, le rempart des Grecs, Αἴας, τὸ τῶν Ἀχαιῶν ἔρκος, εος. Le Nil est pour l'Égypte un rempart formidable, ἡ Αἴγυπτος τῷ Νεῖλῳ ὡςπερ ὀχυρωτάτῳ τείχῃ τετεχίσται.

REMPACER quelqu'un par un autre (*aliquem in locum alterius sufficere, cio*) τινὰ εἰς τάξιν τινὸς ἐφίστασθαι, αμαι, *Bud.*

REMPLI, IE (*plenus, a, um*) πλέος, ἑα, ἔον, *Arist.* πλήρης, εος, ἡ, ἡ, *Dém.* Une coupe remplie de vin (*patera vino plena, ou*, par hellénisme, *vini*) δέπας οἴνου πλήρης. — *Les Grecs sous-entendaient ἐκ οὐ ἐξ, et les Latins, e ou ex.*

REMPLIR (*replere, complere, implere, eo*) ἐμπλήθειν, θω, *Plut.* πληροῦν, ὦ, *Plut.* — un navire de blé (*implere navem frumentum*) γεμίζειν ναῦν σίτου, *Isocr.* — les devoirs d'un honnête homme, χρηστοῦ ἀνθρώπου ἔργον διαπράττειν, ττω, ζω, *Dém.*

REMPLISSAGE (*explementum, ti*) ἐκπλήρωμα, ἀναπλήρωμα, ατος, τό.

REPLUMER [*Se, en parlant d'un oiseau, αναπτέρουσαι, ομαι-οῦμαι, Aristoph.*

REPORTER (*reportare, o*) ἀφαιρῆσθαι, οῦμαι, *Xén.* — la victoire, τὴν νίκην λαμβάνειν, νω*, *Dém.* — le prix, τοῦ ἀριστείου ἀξιοῦσθαι, οῦμαι, *Isocr.*

REMUANT, E. Esprit remuant (*ardelio, onis*) πολυπράγμων, ονος, ἡ, *Arist.*

REMUER (*movere, commovere, eo*) κινεῖν, διακινεῖν, ὦ, *Thuc.* — tant au propre qu'au fig. Remuer ciel et terre (*omnem lapidem movere*) πάντα λίθον κινεῖν, *Plut.* — le peuple, δῆμον διαταράττειν, ττω, *le même.*

REMUNÉRATEUR (*remunerator*) μισθοποδότης, ου, ὁ, *Paul, Hébr. XI, 6.*

RENAISSANCE des lettres, ἡ τῶν γραμμάτων ἀναγέννησις, εως, ἡ.

RENAÎTRE (*renasci, scor*) ἀναγεννᾶσθαι, ὦμαι· ἀναφύεσθαι, ομαι, *Plut.*

RENARD, E (*canis vulpes, Cuv.*) ἀλώπηξ, εκος, ἡ, *Arist.* κερδῶ, ὄος, ἡ· κίναδος, ὁ ou τό, *Soph. Ajax, 103.* Fin comme un renard, κερδαλεόφρων, ονος, ἡ, *Hom.* Le renard (*dit Archiloque*) sait beaucoup de choses; le hérisson n'en sait qu'une grande, Πόλλ' οἶδ' ἀλώπηξ, ἀλλ' ἔχινος ἐν μέγα.

RENARDEAU (*vulpecula, æ*) ἀλωπεκίς, ἶδος, ἡ.

RENCHÉRI, IE. Faire la renchérie, ἀκκίεσθαι, ομαι, *Plut.* Qui fait la —, ἀκκῶ, ὄος, ἡ.

RENCHÉRIE. Le blé renchérit (*crescit annonæ*) σιτοδεία γίνεται. — *Voyez ENCHÉRIE.*

RENCHÉRISSÉMENT du blé (*annonæ caritas*) σιτοδεία, ας, ἡ, *Dém.* σπανοσιτία, ας, ἡ, *Xén.*

RENCONTRE (*occursus, us*) ἀπάντησις, εως, ἡ· συνάντημα, ατος, τό. — de deux voyelles (*hiatus, us*) χάσμα, ατος, τό. Aller à la rencontre de quelqu'un (*ire alicui obviam*) τινὰ συναντᾶσθαι, ὦμαι, *Dém.* Par rencontre (*fortuito casu*) εἰκῆ, διὰ τύχην, *Dém.*

RENCONTRE quelqu'un (*obviam fieri alicui*) ἀπαντᾶν, ὦ, τινί, *Dém.* πρὸς τινά, *Isocr.* — quelque chose (*nancisci, scor, nactus sum*) τινὸς κύρειν, ρω, ρω, *Eur.* τινὸς τυγχάνειν, ἐπιτυγχάνειν, ἀνω*, *Dém.*

RENDEZ-VOUS (*dictus, conductus locus vel dies*) τεταγμένος, διωρισμένος τόπος ἡ χρόνος, *Dém.*

RENDORMIR [*Se (redormire, io)* πάλιν καθεύδειν, δω.

RENDRE (*reddere, do, didi*) ἀποδίδοναι, δίδωμι*, *Xén.* Rendez à César ce qui est à César, et à Dieu, ce qui est à Dieu, ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος, Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ, *Matth. XXII, 21.* — justice, δικαιοδοτεῖν, ἐω-ῶ, *Plut.* — visite à quelqu'un, ἐπισκέπτεσθαι, ομαι, τινά, *N. Test.* Se rendre (*se dedere*) ἑαυτὸν ἐκδίδοναι, *Dém.* — en quelque lieu, εἰς τινά τόπον στέλλεσθαι, ομαι, *Hérod.*

RENDU, UE. Cheval rendu, ἀποκεμηκῶς ἔπρος, *Hérod.*

RENE (*habenæ, arum*) ἡνία, ας, ἡ· χαλινός, οῦ, ὁ, *Xén.*

RENÉGAT, ἀποστάτης, ου, ὁ.

RENFERMER (*incluere, concludere, do*) κατακλείειν, ω, *Xén.* — quelqu'un avec un lion dans une cage, καθιέργειν τινά λέοντι δεοῦ εἰς οἴκημα, *Paus.* — (*capere, io; complecti, or*) χωρεῖν, ἦσω, *Dém.* περιέγειν, χω, ζω, *Plut.*

RENFLER (*validius inflare, o*) ἀναρυσᾶν, ὦ, *Diod. Sic.*

RENFORCER (*corroborare, o*) ἐπιβρῶννύναι, υμι*, *Dém.* renforcer l'armée, τὴν στρατιάν αὐξάνειν, ἀνω*.

RENFORT (*subsidium, ii*) ἐπιβοήθεια, ας, ἡ, *Phil.*

- RENGAÏNER** son épée (*gladium in vaginam recondere, do*) Ἀχιλλεύς ἀψ ἔς κουλεὸν ὧσε μέγα ξίφος, *Hom. Il. I, 220.*
- RENIER** (*negare, abnegare, o*) ἀρνεῖσθαι, ἀπαρνεῖσθαι, οὔμαι, *Plut.* Avant que le coq ait chanté deux fois, tu me renieras trois fois, πριν ἢ δις ἀλέκτορα, φωνῆσαι, τρίς ἀπαρνήση με, *Marc. XIV, 30.*
- RENIFLER**, τὸν αἶρα ἢ τὴν βλένναν ἀνυέλκειν, κω, ζω.
- RENNE** (*cervus tarandus, Cuv.*) ἀρκτικός ἔλαφος, ου.
- RENOM** (*nomen, inis; fama, æ*) ὄνομα, ατος, τό· φήμη, ης, ἡ, *Plat.*
- RENOMMÉ**, **ÉE** (*inclutus, a, um*) κλυτός, περικλυτός, οὔ, δ, ἡ, *Hom.*
- RENOMMÉE** (*fama, æ*) φήμη, ης, ἡ, *et Dorig.* φάμα, ας. Avoir bonne ou mauvaise — (*bene aut male audire, io*) καλῶς ἢ κακῶς ἀκούειν, ω, *Plut.*
- RENONCER** à la vertu (*virtuti nuntium remittere, o*) τὴν ἀρετὴν ἀποδοκιμάζειν, ἀζω· ἀποποιεῖσθαι, οὔμαι· ἀπειπεῖν, *Arist.*
- RENONCIATION** (*renuntiatio, onis*) ἀπόταξις, ἀποκήρυξις, εως, ἡ, *Luc.*
- RENONCULE** (*ranunculus, i*) βατράχιον, ίου, τό, *Diosc.*
- RENOUÉE** (*centinodia, æ*) πολύγωνον, ου, τό.
- RENOUER** amitié (*amicitiam redintegrare, o*) τὰς παλαιὰς ξενίας ἀνανεοῦσθαι, οὔμαι.
- RENOUVELER** (*renovare, o*) ἀνανεοῦσθαι, οὔμαι· ἀνακαινίζειν, ἴζω, *Isocr.*
- RENOUVELLEMENT** (*renovatio, onis*) ἀνανέωσις, εως, ἡ, *Athén.* ἀνακαινώσις, εως, ἡ, *N. Test.*
- RENSIGNEMENT** (*indicium, ii*) τεκμήριον, ίου, τό· σημεῖον, είου, τό, *Dém.*
- RENTE** (*annuus reditus, us*) ἐπετήσιος πρόσοδος, ου, ἡ.
- RENTÉE** (*reditus, us*) ἐπάνοδος, ου, ἡ, *Plut.*
- RENTRE** (*rursus introire*) ἐπανέρχεσθαι, ομαι, *Luc.* — en soi-même, συλλογίζεσθαι, ομαι, *Dém.*
- RENVERSE** [À LA (*supinus, resupinus, a, um*)] ἔπιτιος, (α, ίον, *Luc.*
- RENVERSEMENT** (*eversio, onis*) ἀνατροπή, ἡς, ἡ, *Grég. Naz.* κατάλυσις, ἀναίρεσις, εως, ἡ, *Dém.*

- RENVERSE** (*evertere, to*) ἀνατρέπειν, πῶ, ψω, *Dém.* ἀναίρειν, αἰρέω*, *le même.* — une ville de fond en comble, πῶλιν εἰς ἔδαφος καταβάλλειν, βάλλω*, *Plut.* ἄρδην διαφείρειν, ρω, εῤῷ, *Plat.*
- RENVOI** (*missio, dimissio, onis*) ἀφεις, εως, ἡ, *App.* — dans un livre, σημείον, είου, τό.
- RENOYER** (*remittere vel dimittere, o*) ἀναπέμπειν, ἢ διαπέμπειν, πῶ, ψω, *Thuc.* προτίναί, ἀρτίναί, ἰήμι*, *Dém.*
- REPAIRE** (*ferarum lustrum, i*) φωλεός, οὔ, δ, *Plut.* χηραμός, οὔ, δ, *Hom. Il. XXI, 495.*
- REPAÏTRE** [*Se* (*vesci, scor*)] τρέφεσθαι, ομαι. Les malheureux se repaissent d'espérances, αἱ δ' ἐλπίδες βόσκουσι φυγάδας, *Eur. Phénic. 596.*
- RÉPANDRE** (*fundere, effundere, profunderere, do*) χέειν, έω, εύσω, *Arist.* χύειν, ω, σω, *Luc.* ἐκχέειν, *le même.* σκορπίζειν, ἴζω, *N. Test.* Homme dont le nom est fort répandu, ἀνὴρ περιβόητος, πολύφημος, ου. Répandre des bruits sur le compte de quelqu'un, φήμην περὶ τινος ἐγκατασπείρειν, ω, *Hérod.*
- RÉPARABLE** (*reparabilis, e*) ἐπανορθωτός, ἐπισκευαστός, ἡ, όν, *Plut.*
- REPARAÏTRE** (*rursus apparere, eo, ui*) πάλιν φαίνεσθαι, ου ἀναφαίνεσθαι, ομαι, *Aristoph.*
- RÉPARATEUR** (*reparator, oris*) ἐπανορθωτής, ἐπισκευαστής, οὔ, δ.
- RÉPARATION** (*reparatio, onis*) ἐπανόρθωσις, εως, ἡ· ἐπισκευή, ἡς, ἡ, *Dém.*
- RÉPARER** (*reparare, o*) ἐπανορθοῦν, ῶ· ἐπισκευάζειν, ἀζω, *Dém.* — ses forces, τὴν δύναμιν ἀνακαλεῖν, έω-ῶ, έσω, *Gal.*
- REPARTIE** (*responsum, i*) ἀπόκρισις, εως, ἡ, *Dém.*
- REPARTIR** (*respondere, eo*) ἀποκρίνεσθαι, ομαι, *Dém.*
- RÉPARTIR** (*dispertire, to*) διαμερίζειν, ἴζω, ἴσω.
- RÉPARTITION** (*distributio, onis*) διανομή, ἡς, ἡ· διανέμησις, εως, ἡ.
- REPAS** (*cibus, i*) σίτος, ου, δ, *Dém.* Prendre son repas, (*cibum sumere, o*) σίτον αἰρεῖσθαι, οὔμαι, *Xén.* Donner un repas à ses amis, τοὺς φίλους ἐστῆν, ῶ. Etre in-

νιέ à un —, πρὸς συμπόσιον καλεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.*

REPASSER un couteau (*cultellum acuere*, ο) μαχαίριον ἀκονᾶν, ὦ. *Hér.* — quelle chose dans son esprit, ἀναπολεῖν τι κατὰ νοῦν, *Den. Hal.*

REPENTIR (*penitentia*, α) μετάνοια, ας, ἡ, *Plut.* μεταμέλεια, ας, ἡ, *Phil.*

REPENTIR [Se. Je me repens de ma faute (*me culpæ meæ penitet*, q. *pena tenet*) μεταμέλει ἐμοί τινος, *Dém.* μοί τι, *Isocr.* — d'avoir fait telle chose, μεταμέλει μοι, τοῦτο ποιήσαντι, *Plut.*

REPERCUSSION (*repercussus*, us) ἀντιτυπία, ας, ἡ, *Plut.*

REPERCUTER (*repercutere*, tio) ἀντιπαλεῖν, ω· ἀντιτυπεῖν, ὦ, *Luc.*

REPERTOIRE (*repertorium*, ii) ἀπογραφή, ἡς, ἡ, *Dém.*

REPÉTER (*iterare*, ο) δευτεροῦν, ὦ, *Sept.* — (*repelere*, to; *repscere*, sco) ἀπαίτεῖν τι παρά τινος, *Chrys.*

REPÉTITION (*iteratio*, onis) ἀνάληψις, εως, ἡ, *Arist.* ἐπανάληψις, εως, ἡ, *Herm.* — (*repetitio*, onis) ἀπαίτησις, εως, ἡ, *Dém.*

REPEULER un étang (*piscis reserere*) λίμνην ἰχθύων πάλιν ἐμπλήθειν, ω.

RÉPIT (*dilatatio*, onis) ἀναβολή, ἡς, ἡ, *Dém.*

REPLACER (*reponere*, ο) ἀνατιθέναι, τίθημι, *Arist.*

REPLANTER des arbres (*arbores reserere*, ro) δένδρα ἀναφυτεύειν, ω.

REPLET, ÊTE (*obesus*, *obesior*) πολύσαρκος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

RÉPLÉTION (*obesitas*, atis) λιπαρότης, γτος, ἡ, *Théophr.*

REPLI (*flexus*, us) πτύξ, υγός, ἡ, *Athén.* πλοκή, ἡς, ἡ. *Les replis de l'âme*, (*animi recessus*) τὸ τῆς ψυχῆς ἐνδόμυχον, ου.

REPLIER (*reflectere*, to) ἀνακλίπτειν, πτω, ψω, *Phil.*

RÉPLIQUE (*iterata responsio*) ἀνταπόκρισις, εως, ἡ.

RÉPLIQUER (*ex adverso respondere*) ἀνταποκρίνεσθαι ομαι. — Et ils ne pouvaient répliquer à ces paroles, και οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῶ πρὸς ταῦτα, *Luc. XIV, 6.*

RÉPONDANT (*præ*, *prædis*; *vas*, *vadis*, m.) ἐγγρητής, οὔ, δ, *Luc.*

RÉPONDRE (*respondere*, eo) ἀποκρίνεσθαι, ομαι, πρὸς τι, *Dém.* — à une objection, τοῖς εἰρημένοις ἀπαντᾶν, ὦ, *Isocr.* — (*spondere*, eo) ὑπισχνεῖσθαι, οὔμαι· ἐγγυᾶσθαι, ὦμαι, φίλον, *Dém.*

RÉPONSE (*responsum*, i) ἀπόκρισις, εως, ἡ, *Dém.*

REPORTER (*referre*, *fero*, tuli) ἀναφέρειν, φέρω*, *Dém.* Quelle réponse a-t-il faite? οἶαν ἀπόκρισιν ἀπεκρίνατο;

REPOS (*quies*, *requies*) ἡσυχία, ας, ἡ· ἀνάπαυλα, ης, ἡ· ἀνάπαυσις, εως, ἡ.

Λείπους' ἰητροί; ἰητροὶ ἔσονται ἄριστοι

τὰ τρία· εὐφροσύνη, μετρία τ' ἀνάπαυλα, διαίτα.

Si tibi deficiant medici, medici tibi fiant

hæc tria: mens hilaris, requies moderata, diæta.

Ecole de Salerne.

REPOSER, SE REPOSER (*quiescere*, *requiescere*, sco) ἡσυχάζειν, ἄζω· ἀναπαύεσθαι, ομαι, *Xén.* Ici repose (*hic jacet*) ἐκεῖ κεῖται. A tête reposée, περιεσκεμμένος, *Luc.*

REPOSOIR (*statio*, onis) στάσις, εως, ἡ.

REPOUSSER (*repellere*, ο) ἀπελαύνειν, νω*, *Luc.* ἀπωθεῖν, παρωθεῖν, ὦ, *Dém.*

RÉPRÉHENSIBLE (*culpandus*, *vituperandus*, a, um) μωμητός, ἡ, ὄν· ἐπίμειπτος, ου, δ, ἡ.

RÉPRÉHENSION (*reprehensio*, onis) ἐπιτίμησις, εως, ἡ, *Sept.*

REPRENDRE (*resumere*, *reprehendere*, ο) ἀναλαμβάνειν, ἀνω*, *Isocr.* — (*carpere*, ο; *increpare*, ο, ui) ἐπιτιμᾶν, ὦ· ἐπιπλήττειν, ττω, τινί, *Isocr.*

REPRÉSAILLE. User de représailles (*par pari referre*) τὴν ἴσην μετρεῖν, ὦ, *Paus.*

REPRÉSENTATION (*repræsentatio*, onis) παράστασις, ὑποτύπωσις, εως, ἡ. — (*adlocutio*, onis) πρόρρησις, εως, ἡ, *Plut.*

REPRÉSENTER (*repræsentare*, ο, avi) παριστάναι, ἴστημι*, *Luc.* — une action telle qu'elle s'est passée, δεικνύναι τὰ δρωμένα, ὡς δρώμενα, *Ach. Tatius.* — (*adlocui*, or) προσερεῖν, έω, τινά, *Isocr.* Se représenter un objet (*aliquid animo effigere*, go) διατυποῦν, ὦ, τί, *Hérod.*

RÉPRESSION (*repressio, onis*) κάθειρξις, κολασίς, εως, ἡ.

RÉPRIMANDE (*inrepatio, onis*) ἐπιτίμησις, εως, ἡ, *Plut.*

RÉPRIMANDER (*inrepare, o, ut*) ἐπιτιμᾶν, ὦ· ἐπιπλήττειν, ττω, ξω, *Dém.*

RÉPRIMER sa colère (*iram reprimere, o*) ὀργὴν κατέχειν, χω, *Arist.* — sa langue, τῆς γλώσσης κρατεῖν, ὦ, *Plut.*

REPRISE. A plusieurs reprises (*iterum et saepius*) πάλιν καὶ πολλάκις.

RÉPROBATION (*reprobatio, onis*) ἀποδοκιμασία, ας, ἡ.

REPROCHABLE (*culpandus, a, um*) ἐπιμεμπτος, ου, δ, ἡ.

REPROCHE (*exprobratio, onis*) ὄνειδος, εος, τό· ἐξονειδισμός, οὔ, δ, *Dém.* Un homme sans reproche, ἀμώμητος, ου, δ, ἡ· ἀμύμων, ονος, δ, ἡ, *Hom.*

REPROCHER quelque chose à quelqu'un (*aliquid alicui exprobrare, bro, avi*) ὀνειδίζειν, ἐξονειδίζειν, ἴω, τινί τι, *Luc.*

REPRODUCTION, en parlant des plantes (*regerminatio, onis*) ἀναβλάστησις, εως, ἡ.

REPRODUIRE (*regenerare, o*) ἀναγεννᾶν, ὦ, *N. Test.* Se —, ἀναφύεσθαι, ομαι, *Plut.*

RÉPROUVER (*reprobare, o*) ἀποδοκιμάζεις, ἄω, *Isocr.* La pierre que les architectes avaient réprouvée, est devenue la pierre angulaire, λίθον θν (c'est-à-dire, ὁ λίθος θν λίθον, *lapis quem lapidem*) ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, *Luc. XX, 17.*

REPTILE (*reptilis, e*) ἔρπετός, ἡ, ὄν, *Phil.* Les reptiles, τὰ ἔρπετά, ὦν.

RÉPUBLICAIN, AINE, δημοκρατικός, ἡ, ὄν.

RÉPUBLIQUE (*respublica, reipublicæ*) ἡ πολιτεία, ας· τὰ κοινά, ὦν, *Dém.* — (*populare imperium*) δημοκρατία, ας, ἡ. Etablir ou constituer une république, κοινὴν πολιτείαν καθίστασθαι, αμαι, *Dém.* La république des Lettres, τὸ τῶν πεκαυτευμένων σύστημα, ατος.

RÉPUDIATION (*repudiatio, repudium*) ἀποπομπή, ἧς, ἡ, *Poll.* ἀπόπεμψις, εως, ἡ, *Dém.*

RÉPUDIER sa femme (*uxorem repudiare, o*) τὴν γυναῖκα ἀποπέμπεσθαι, ομαι, *Plut.*

RÉPUGNANCE (*repugnantia, æ*) ἀπέχθεια,

ας, ἡ· ἐναντιότης, ητος, ἡ, *Phil.* Avoir de la répugnance pour quelqu'un (*aliquo abhorrere, eo*) ἀποτροπιάζεσθαι, ομαι, τινά, *Synés.* Avec — (*repugnantier*) ἀκουσίως, ἐναντίως, *Arist.*

RÉPUGNER (*repugnare, o*) ἀντιμάχεσθαι, ομαι· ἀντικείμεσθαι, εἰμαι, *Arist.* δυσχεραίνειν, ω· δυσχεραίνεσθαι, ομαι.

REPULLULER (*repullulare, o*) ἀναβλαστάνειν, άνω, *Plat.*

RÉPULSIF, IVE, ἀποκρουστικός, ἡ, ὄν.

RÉPULSION, άπωσις, εως, ἡ. L'attraction et la répulsion, ἡ τε ἐφέλκυσις καὶ ἡ ἀπόκρουσις, εως, *Phys.*

RÉPUTATION (*fama, æ*) φήμη, ης, ἡ, et *Dorig.* φάμα, ας. Jouir d'une bonne ou d'une mauvaise — (*bene vel male audire, io*) καλῶς ἢ κακῶς ἀκούειν, ω, *Plut.*

RÉPUTER (*reputare, existimare, o*) νομίζειν, ἴω· ἠγείσθαι, οὔμαι, *Dém.*

REQUÉRIR (*poscere, postulare, o*) ἀπαίτειν, ὦ· δέεσθαι, ομαι, τινός, *Dém.* Le moment présent requiert beaucoup de prudence et de sagesse, ὁ παρῶν καιρὸς πολλῆς φροντίδος καὶ βουλής δεῖται.

REQUÊTE (*petitio, onis*) αἴτησις, εως, ἡ, *Isocr.* Présenter une —, αἴτησιν ποιεῖν, ὦ, *Dém.*

REQUIN (*squalus careharias, Cuv.*) χαρχάριος, ου, δ.

REQUISITION (*postulatio, onis*) αἴτησις, εως, ἡ, *Isocr.*

RESCINDER un acte (*actum rescindere, do*) ἀκυροῦν, ὦ, *Jurisc.*

RESCISION (*rescissio, onis*) ἀκύρωσις, εως, ἡ.

RESCRIT (*rescriptum, i*) ἀντιγραφή, ἧς, ἡ.

RÉSEAU (*reticulum, i*) δικτύδιον, ἴου, τό.

RÉSÉDA (*reseda lutea, Linn.*) φυτόν τι εὖσμον.

RÉSERVE. Troupes de réserve (*subsidiarii milites*) ἐπικουρικοί στρατιῶται, ὦν, *Phil.* Mettre en — (*recondere, do*) ἀποταμειεύεσθαι, ομαι, *Elien.* — (*circumspectio*) ἐπιεικεία, εὐλάβεια, ας, ἡ, *Dém.* Sans réserve, ἐξ ὀλοκληροῦ. A la réserve de, πλὴν, πλὴν ἡ, *Dém.*

RÉSERVÉ, ÉE (*circumspectus, a, um*) πεφυλαγμένος, ἐνη, ἐνον, *Plut.*

RÉSERVER (*servare, reservare, o*) κρύπτειν, πτω, ψω· διατηρεῖν, ὦ, ἡσω· ἀποταμειεύεσθαι, ομαι, *Elien.*

RÉSERVOIR d'eau (*aquæ receptaculum, i*) ὕδατος ἐκδοχείον, εἶου, τό, *Jos.* — de la bile, χοληδόχος κύστις, εως, ἦ.

RÉSIDENCE (*commoratio, onis*) κατοικία, ας, ἦ· διατριβή, ἦς, ἦ, *Plut.*

RÉSIDER (*commorari, or*) κατοικεῖν, ὦ· διατρίβειν, ῶ, ψω, *Dém.* — (*constare, o*) συνίστασθαι, αμαι, *Arist.*

RÉSIDU (*pars residua*) τὸ ἐπίλοιπον, ου.

RÉSIGNATION (*submitio, onis*) ἀνθύπειξις, εως, ἦ, *Plut.*

RÉSIGNER [*Se (sese) submittere*] ὑπέχειν, κω, ξω, τινί, *Eur.* Il faut se résigner, ὑπέχειτόν, *Soph. Ajax.* 677.

RÉSILIATION d'un bail, ἀκύρωσις, εως, ἦ.

RÉSILIER un bail (*a pacto resilire, io*) τὴν συνθήκην ἀκυροῦν, ὦ-ῶ· ἀκυρον ποιεῖν, ὦ, *Dém.*

RÉSINE (*resina, æ*) ῥητίνη, ης, ἦ, *Gal.* — R. ῥέω, ῥέειν, couler.

RÉSINEUX, EUSE (*resinosus, resinaceus*) ῥητινώδης, εος, δ, ἦ, *Diosc.*

RÉSIPISCENCE. Venir à — (*resipiscere, sco*) ἀναφρονεῖν, μετανοεῖν, ὦ, *Xén.*

RÉSISTANCE (*renixus, us*) ἀντίστασις, εως, ἦ· ἐναντιότης, ητος, ἦ, *Phil.*

RÉSISTER (*resistere, sto*) ἀντιμάχεσθαι, ομαι· ἀντικεῖσθαι, εἰμαι, τινί, *Arist.* Résister aux souffrances les plus terribles, τοῖς δυσφορωτάτοις πάθειν ἐγκαρτερεῖν, ὦ, ἦσω. — (*durare, o*) διαμένειν, ω, *Isocr.*

RÉSOLU, UE (*audax, confidens*) τολμηρός, á, ὄν, *Dém.* Φρασός, εἶα, ὕ, *Isocr.*

RÉSOLUMENT (*audacter, confidenter*) τολμηρῶς, *Thuc.* Φρασέως, *Dém.*

RÉSOLUTIF, IVE (*discussorius, a, um*) διαλυτικός, ἀναλυτικός, ἦ, ὄν.

RÉSOLUTION (*consilium, propositum, i*) γνώμη, ης, ἦ· προαίρεσις, εως, ἦ, *Phil.* Un homme juste et ferme dans ses résolutions (*justus et tenax propositi vir, Hor.*) δίκαιος ἀνὴρ, καὶ ἰσχυρογνώμων, ονος, *Arist.* Changer de —, γνώμην μεταλαμβάνειν, άνω*, *Dém.* μεταγινώσκειν, σκω*, *Isocr.*

RÉSOLUTION d'un problème, d'une tumeur, ἦ τοῦ προβλήματος, τοῦ ὄγκου ἀνάλυσις, εως.

RÉSONNANCE (*resonantia, æ*) ἀπήχημα, ατος, τό, *Bas.*

RÉSONNANT, E (*sonorus, a, um*) ἠχιδῶδης, εος, δ, ἦ, *Dém. Phal.*

RÉSONNER (*resonare, o*) ἀντηχεῖν, ὦ.

RÉSOUÐRE, j'ai résolu; se résoudre, je me suis résolu (*statuere, tuo, statui*) γινώσκειν, σκω, γνώσομαι, ἔγνωκα, *Dém.* ψηφίσεσθαι, ομαι, *le même.* — un problème, πρόβλημα ἀναλύειν, λύω, λύσω, *Arist.*

RESPECT (*reverentia, observantia, æ*) ἡ αἰδώς, ὄος-οὐς, τοῦ βασιλέως, *Plut.* ἡ Θεραπεία, ας, περὶ Θεόν. *Isocr.* Ne point se laisser dominer par le respect humain (*respectum ad res humanas non habere, Cic.*) μηδεμίαν τῶν ἀνθρωπίνων πρόνοιαν ποιεῖσθαι, οὔμαι, *Hérod.*

RESPECTABLE (*venerabilis, e*) σεβάσμιος, α, ον, *Hérod.*

RESPECTER la vieillesse (*senectutem revereri, venerari, or*) τοὺς πρεσβυτέρους αἰδεῖσθαι, οὔμαι, *Xén.*

RESPECTIF, IVE (*mutuus, a, um*) ἀμοιβαῖος, α, ον.

RESPECTIVEMENT (*mutuo*) ἀμοιβαίως. — (*compare*) ἀναλογικῶς, σχετικῶς.

RESPECTUEUSEMENT (*reverenter*) αἰδημόνως, *Xén.*

RESPECTUEUX, EUSE (*verecundus, a, um*) αἰδήμων, ονος, δ, ἦ, *Arist.*

RESPIRABLE (*spirabilis, e*) πνευστός, ου πνευστικός, ἦ, ὄν, *Athén.*

RESPIRATION (*respiratio, onis*) ἀνάπνευσις, εως, ἦ, *Arist.* ἀναπνοή, ἦς, ἦ, *Plat.*

RESPIRER (*spirare, respirare, o*) πνέειν, ἀναπνέειν, έω, εύσω, *Plat.* Ἄμ. *Voyez sur ce mot (page 142) la dernière édition du Schrevelius.* Ne respirer que les combats (*prælia anhælare, o, Stace*) τῶν μαχῶν ἐπιθυμεῖν, ὦ, *Dém.*

RESPLENDIR (*splendescere, sco*) λάμπειν, πω, ψω, *Arist.* λάμπεσθαι, ομαι, *Xén.*

RESPLENDISSANT, E (*splendidus, a, um*) λαμπρός, á, ὄν, *Thuc.*

RESPONSABLE (*rationi reddendæ obnoxius, a*) ὑπεύθυνος, ου, δ, ἦ.

RESSAISIR le pouvoir (*imperium recuperrare, o*) τὴν ἀρχὴν πάλιν ἀναλαμβάνειν, άνω*, *Isocr.*

RESSEMBLANCE (*similitudo, inis*) ὁμοιότης, ητος, ἦ, *Arist.*

RESSEMBLANT, E (*similis, adsimilis, e*) ὁμοιος, παρόμοιος, α, ον, τινί, *Dém.*

RESSEMBLER à quelqu'un (*alicujus* ou *alicui similem esse*) εἶκειν, κω, ξω, τινί, *Isocr.* ὁμοιάζειν, παρομοιάζειν, ἄζω, τινί. Malheur à vous, Scribes et Pharisiens hypocrites, parce que vous ressemblez à des sépulcres blanchis, οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκοσμημένοις, *Matth.* XXIII, 27. Qui se ressemble s'assemble (*similis simili gaudet*) ὅμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ προσπελάζει, *Aristénète.*

RESSENTIMENT d'une injure (*injuriae dolor, oris*, *Cic.*) μνησικαχία, ἰας, ἦ, *Aristoph.*

RESSENTIR de la douleur, ou de la joie (*dolorem vel gaudium percipere*) λύπη, ἢ χαρᾶς αἰσθάνεσθαι, ομαι.

RESSERRER (*contrahere, o*) συστέλλειν, ω, *Plut.* — le ventre, τὴν κοιλίαν στύφειν, φω, ψω. Médicament propre à —, στυπτικὸν φάρμακον, ου, *Gal.*

RESSORT, ἔλαστρον, ου, τό. Ouvrage qui se meut par —, αὐτόματον, ου, τό. Juger en dernier ressort, δεσποτικῶς κρίνειν, ω.

RESSOURCE (*via, æ; ratio, onis*) δόξ, οῦ, ἢ τρόπος, ου, δ. — (*per fugium, ii*) καταφυγή, ἦς, ἦ, *Dém.* Etre perdu sans ressource (*perire funditus*, *Tér.*) ἀρδὴν ἀπόλλυσθαι, υμαι, *Isocr.*

RESSOUVENIR [Se de quelque chose (*aliquid* ou *alicujus rei recordari, or*) ἀναμνήσκεσθαι, ομαι, τι, *Isocr.* περί τι, *Plat.* Ne pas se ressouvenir, ἀμνημονεῖν, ᾧ, ἦσω, τινός.

RESSUSCITER, *actif* ou *neutre*, ἐκ νεκρῶν ἀνεγείρειν ἢ ἀνεγείρεσθαι. Jésus n'est plus ici; il est ressuscité, οὐκ ἔστιν ὧδε Ἰησοῦς ἡγέρθη γάρ, *Matth.* XXVIII, 6.

RESTANT, ε (*reliquus, a, um*) λοιπός, ἦ, ὄν, *Xén.* ἐπίλοιπος, ου, δ, ἦ, *Dém.*

RESTAURANT, ε (*refocillans*) ἀναληπτικός, ἦ, ὄν. Un restaurant, ἀναληπτικὸν βρῶμα, ατος.

RESTAURATEUR des lettres (*litterarum instaurator*) ὁ τῶν γραμμάτων ἐπισκευαστής, οῦ. — *traiteur*, ξενοδόχος, ου, δ.

RESTAURATION (*instauratio, onis*) ἀποκατάστασις, εως, ἦ, *Phil.*

RESTAURER (*instaurare, o*) ἀνασκευάζειν, ἄζω, *Isocr.* ἐπισκευάζειν, ἄζω, *Dém.*

RESTE (*reliquiae, arum*) τὸ ἐπίλοιπον, ου.

— (*reliqui, æ, a*) λοιπός, ἦ, ὄν, *Xén.* Et le reste (*et caetera*) καὶ τὰ ἕτερα, καὶ τὰ λοιπά, *et par abrév.* κ.τ.λ., etc. Au reste, τὸ ἕτερον (*caeterum, caetero*) καὶ δὴ, τὸ λοιπόν, μέντοι, *Dém.*

RESTER (*restare, o*) ὑπολείπεσθαι, ομαι, *Thuc.* Il reste, λοιπὸν ἔστι, *Isocr.*

RESTITUER quelque chose à quelqu'un (*aliquid alicui restituere, o*) τινί τι ἀποδιδόναι, δίδωμι*, *Dém.*

RESTITUTION (*restitutio, onis*) ἀποκατάστασις, εως, ἦ, *Phil.*

RESTREINDRE (*restringere, go*) καταστῆλ-λειν, λλω, λῶ.

RESTRICTION (*circumscriptio, onis*) περιορισμός, οῦ, δ. — mentale (*reticentia, æ*) ἀποσιώπησις, εως, ἦ.

RÉSULTAT (*summa, æ*) τὸ κεφάλαιον, αίου; τὸ ἐπόμενον, ου, *Arist.*

RÉSULTER. Il résulte de là que... (*inde sequitur*) μετὰ ταῦτα ἔπεται, *Arist.*

RÉSUMÉ (*compendium, ii*) ἐπιτομή, ἦς, ἦ, *Arist.*

RÉSUMER, ἀνακεφαλαιοῦν, ὠ-ᾧ, ὦσω, *N. Test.*

RÉSUMPTION (*summaria repetitio, onis*) ἀνακεφαλαίωσις, εως, ἦ, *Quintil.*

RÉSURRECTION (*resurrectio a mortuis*) ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις, ἔγερσις, εως, ἦ, *N. Test.* Le jour de la —, ἡ ἀναστάσιμος ἡμέρα, ας, *Grég. Naz.*

RÉTABLIR (*restituere, o, ui*) ἀποκαθιστά-ναι, ἴσθημι*.

RÉTABLISSEMENT (*restitutio, onis*) ἀποκατάστασις, εως, ἦ, *Phil.*

RETARD (*retardatio, onis*) ἀναβολή, ἦς, ἢ μέλλησις, εως, ἦ, *Thuc.* Sans retard (*sine mora*) ἀμελλητί, *Plat.*

RETARDER (*moram afferre*) ἀναβάλλειν, ἀναβάλλεσθαι, *Dém.* — (*cunctari, or*) μέλλειν, ου διαμέλλειν, ω, *Grég. Naz.*

RETENIR (*retinere, eo*) κατέχειν, χω, καθ-έξω, *Plat.* Qui sait ou ne sait pas se retenir, αὐτὸς αὐτοῦ ἐγκρατής, ἢ ἀκρατής, ἑός, δ, ἦ.

RETENTION d'urine, ἰσχυορία, ας, ἦ.

RETENTIR (*resonare, personare, o*) ἀντηχεῖν, ᾧ ἐξηχεῖσθαι, οῦμαι, *N. Test.*

RETENTISSANT, ε (*resonans, antis, e.*) ἀντηχῶν, οῦσα, οῦν.

RETENTISSEMENT (*resonantia, æ*) ἠχώ, ός, ἢ ἀπήχημα, ατος, τό, *Bas.*

- RETENUÉ** (*moderatio, onis*) μετριότης, ητος, ἡ· σωφροσύνη, ης, ἡ, *Dém.*
- RETICENCE** (*reticentia, æ*) ἀποσιώπησις, εως, ἡ, *Rhét.*
- RÉTIF, IVE.** Cheval rétif (*equus restitans*) ἕππος ἀναχαιτίζων, οὔσα. Faire le rétif, ἀναχαιτίζειν, ἰζω, *Eurip. Bacch. 1070.*
- RÉTINE** (*reticulatâ oculi tunica, æ*) δικτυοειδὴς ὀφθαλμοῦ χιτὼν, ὠνος.
- RETIRÉ, ÉE.** Un lieu retiré (*secessus, us*) μυχός, οὔ, ὁ, *Sept.* Une vie retirée (*interior vita*) ἀπόκρυφος βίος, οὔ.
- RETIREMENT des nerfs** (*nervorum contractio*) ἡ τῶν νεύρων συστολή, ἡς.
- RETIRER** (*retrahere, reducere, co, xi*) ἀνθέλκειν, κω, ξω, *Hér.* ἀνασπᾶν, ὦ, *Arist.* Se retirer (*abscedere, discedere, do*) ἀποχωρεῖν, ὦ, *Dém.* ἀφίστασθαι, ἵσταμαι, *Thuc.*
- RETomBER** (*cadere, recidere, o*) πίπτειν, ἀναπίπτειν, μεταπίπτειν, πίπτω*, εἰς τινα, *Hérod.*
- RETORDER** du fil (*filum intorquere, eo*) νῆμα στροβιλεῖν, ὦ, *Plut.* Donner à quelqu'un du fil à retordre, πράγματά τινι παρέχειν, χω, ξω.
- RÉTORQUER** un argument (*argumentum retorquere, eo; regerere, o*) τὸν ἐλεγχὸν ἀντιστρέφειν, φω, ψω, *Dialect.*
- RETOURS, RSE** (*retorridus, a, Phèdre.*) πανούργος, οὔ, ὁ, ἡ.
- RÉTOUSION, en parlant d'un argument,** ἀντιστροφή, ἡς, ἡ.
- RETOUCHER** un ouvrage (*opus retractare, o*) ἔργον ἐκπονεῖν, ὦ, ἦσω, *Thuc.* ἐξεργάζεσθαι, ομαι, τί, *Isocr.*
- RETOUR** (*reditus, us*) ἐπάνοδος, οὔ, ἡ, *Plut.* Qui est de retour (*redux, ucis*) καταγόμενος, ἐνή, *Plut.* κατελθών, οὔσα, *Isoc.* Tours, retours, détours d'un fleuve (*sinuosi flexus*) μαιάνδροι γῦροι, ων. Être sur le retour de l'âge, τῷ γήρῳ ἐγγίζειν, ἰζω, *H. Steph.* Faire un retour sur soi-même, ἑαυτὸν λογιζέσθαι. Retour, en matière de trac (*auclarium, ii*) προσθήκη, ης, ἡ, *Plat.*
- RETOURNER** (*invertere, to*) καταστρέφειν, φω, ψω, *Lib.* ἐκστρέφειν, *Arist.* — au logis, ἐπὶ τὸν οἶκον ἀναστρέφειν οὐ ἔρχεσθαι, ἔρχομαι*, *Dém.* Se retourner, ἐπιστρέφεσθαι, ομαι. S'en retourner, ὄχεσθαι, ἀπέρχεσθαι, *Isocr.*

- RETRACER** (*in memoriam reducere, co, xi*) μνεῖαν τινὸς ποιεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.*
- RÉTRACTATION** (*retractatio, onis*) παλινῳδία, ας, ἡ, *Isocr.*
- RÉTRACTER** [*SE (dicta retractare, o)*] παλινῳδεῖν, ὦ, *Luc.* παλινῳδιαν ἔδειν, ω, *Aristid.*
- RÉTRACTION** (*retractio, onis*) ἀνθολκή, ἡς, ἡ, *Plut.*
- RETRAIT** lignager, *Jurisc.* — Voyez LIGNAGER.
- RETRAITÉ** (*secessus, us*) ἀναχώρησις, εως, ἡ, *Esch.* — (*perflugium, ii*) καταφυγή, ἡς, ἡ, *Dém.* Sonner la retraite (*receptui canere, o*) ἀνακλητικὸν σημαίνειν, νω, *Plut.*
- RETRANCHEMENT** (*detractio, onis*) ἀποκοπή, ἡς, ἡ· ἀφαίρεσις, εως, ἡ, *Plut.* — (*vallum, i*) χῳμα, χαράκωμα, ατος, τό, *Dém.*
- RETRANCHER** (*resecare, co; detrudere, ho*) ἀποκόπτειν, πτω, ψω· ἀποτεμνεῖν, τέμνω*, *Plut.* ἀφαιρεῖσθαι, οὔμαι, τινί τι, *Isocr.* — un camp (*castra circumvallare, o*) στρατόπεδον χαρακοῦν, ὦ· περισταυροῦν, ὦ, ὠσω, *Thuc.*
- RÉTRÉ** (*All. Reiter*) Γερμανικὸς ἵππεύς, ἕως, ὁ.
- RÉTRÉCIR** (*coarctare, o*) στενεῖν, ὦω-ῶ, *Hérod.* στενοχωρεῖν, ὦ, *N. Test.*
- RÉTRÉCISSEMENT** (*coarctatio, onis*) στένωσις, εως, ἡ.
- RÉTRIBUER** (*retribuere, o*) ἀνταποδίδόναι, δίδωμι*, τινί τι, *Thuc.*
- RÉTRIBUTION** (*retributio, onis*) ἀνταπόδοσις, εως, ἡ, *Sept.*
- RÉTROACTIF, IVE.** Une loi ne peut avoir d'effet rétroactif, οὐκ ἀναποδίζει ὁ νόμος εἰς τοῦπίσω.
- RÉTROACTION,** ἀναπόδοσις, εως, ἡ.
- RÉTROGRADATION,** παλιντροπία, ἱας, ἡ· ἀναποδισμός, οὔ, ὁ.
- RÉTROGRADE** (*retrogradus, a, um*) παλιντροπος, οὔ, ὁ, ἡ· ὀπισθοπόρος, οὔ, ὁ, ἡ. — Voyez PALINDROME.
- RÉTROGRADER** (*retrogradi, tor*) ἀναποδίζειν, ἰζω.
- RETOUSSÉ, ÉE.** Qui a le nez — (*restmus, a*) ἀνάσιμος, οὔ, ὁ, ἡ.
- RETOUYER** un fils que l'on avait perdu (*amissum filium reperire, io*) ἀπολω-

λάτα υἰὸν εὐρίσκειν, σκω*, *Luc*, XV, 24, 32.

RETS (*rete, is*) δίκτυον, ου, τό· ἄρκυς, υος, ἥ, *Xén.*

RÉUNION (*conjunctio, onis*) ἔνωσις, σύζευξις, εως, ἥ, *Arist.* — (*reconciliatio*) διαλλαγή, καταλλαγή, ἥς, ἥ, *Dém.*

RÉUNIR (*conjungere, go*) συνάπτειν, πτω, ψω, *Plut.*

RÉUSSIR (*bonum exitum habere, eo*) εὐτυχεῖν, ὦ, *Plut.*

RÉUSSIR (*successus, us*) εὐτυχία, εὐπραγία, ας, ἥ, *Dém.* Tout cela eut une prompte et heureuse réussite, πάντα ταῦτα ταχὺ καὶ καλῶς συνετελέσθη.

REVANCHE (*ullio, onis*) ἐκδίκησις, εως, ἥ, *N. Test.*

REVANCHER [*Se (par pari referre)*] τὴν ἴσην μετρεῖν, ὦ, *Paus.*

RÊVE (*somnium, ii*) ὄνειρος, ου, ὁ, *Plut.* Faire un rêve très-agréable, ἡδίστῳ ὄνειρῳ συνεῖναι, *Luc.*

REVÊCHE (*acerbus, a, um*) στρυφνός καρπός, *Gal.* ἄνθρωπος, *Xén.*

RÊVEIL, ἐξυπνισις, εως, ἥ.

RÊVEILLER (*expergefacerere, io*) ἐξυπνίζειν, ἰζω, *Jean*, XI, 11. ἀνεγείρειν, ω, *Dém.* Se — (*expergisci, scor*) ἀνεγείρεσθαι, ομαι, *Dém.*

RÊVEILLON (*antelucana cæna, æ*) ὄρθριον δεῖπνον, ου.

RÉVÉLATION (*revelatio, onis*) ἀνακάλυψις, ἀποκάλυψις, εως, ἥ, *N. Test.*

RÉVÉLER (*revelare, o*) ἀνακαλύπτειν, πτω, ψω, *Syn.* ἀποκαλύπτειν, *Plut.*

REVENANT, ε (*suavis, dulcis*) νόστιμος, η, ον. Des revenants (*lemures, um*) μορμύνες, ων, οί, *Xén.*

REVENDEUR, EUSE (*institor, trix*) κάπηλος, ου, ὁ, *Plat.* καπηλῖς, ἴδος, ἥ.

REVENDIQUER (*repetere, to*) ἀπαιτεῖν, ὦ, τινά τι, *Dém.*

REVENDEUR (*revendere, do*) ἀναπωλεῖν, ὦ. A revendre (*affatim*) ἀφθόνως, περισσῶς, *Isocr.*

REVENIR (*redire, eo*) κατέρχεσθαι, ομαι*, *Dém.* ἀναστρέφειν, φω, ψω, *Luc.* — à soi, ἑαυτὸν ἀναλαμβάνειν ἀνω*, *Esch.* — à son naturel, ἤκειν φερόμενον εἰς τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, *le même.* — d'une maladie, βράζειν, ἰζω, *Dém.* Je n'en reviens pas, οὐχ ἄλις θαυμαάζειν ἔγω. Cette

maison revient à tant, οὗτος ὁ οἶκος τοσαύτης τιμῆς ἀγοράζεται.

REVENU annuel (*annuus reditus, us*) ἐπετήσιος πρόσοδος, ου, ἥ.

RÊVER de soi à (*somniare, o*) ὄνειρώττειν, ττω, τι, *Plat.* ἐνυπνιάζειν, ἄζω, *Arist.* ἐνυπνιάζεσθαι, ομαι, *Plut.*

RÉVÉBERATION (*repercussus, us*) ἀντανάχλασις, εως, ἥ· ἀντιτυπία, ἰας, ἥ, *Plut.*

RÉVÉBERER, φωτοβολοῦσα λαμπάς, ἄδος.

RÉVÉBERER (*reverberare, o*) ἀντιτυπεῖν, ὦ, *Luc.*

REVERDIR (*revirescere, sco*) ἀναθάλλειν, ω, *Sept.*

RÉVÈREMENT (*reverenter*) σεμνῶς, αἰδημόνως, *Xén.*

RÉVÉRENCE (*reverentia, æ*) σεμνότης, ητος, ἥ· αἰδώς, ὅος, ἥ, *Plut.* Faire une révérence (*salutare, o*) προσκυνεῖν, ὦ, *Luc.*

RÉVÉREND, ε (*reverendus, a, um*) σεβάσμιος, α, ον.

RÉVÉRENDISSIME, *parlant d'un prélat* (*reverendissimus, a*) σεμνότατος, ἀτη.

RÉVÉRER (*revereri, eor*) αἰσχύνεσθαι, ομαι, Θεόν, πατέρα, *Dém.*

RÉVERIE (*delirium, ii*) παραλήρημα, ατος, τό, *Xiphil.* — (*meditatio, onis*) μελέτημα, ατος, τό, *Xén.*

REVERS de la main (*aversa manus, us*) ἀπστραμμένη χεῖρ, χειρός.

RÉVÊTIR (*induere, o*) ἐνδύειν, ω, *Xén.*

RÉVÊTU, UR, de pourpre, πορφύραν περιβεβλημένος, ἐνή, *N. Test.*

RÊVEUR, EUSE (*delirus senex, delira anus, Cic.*) παράφρων, ονος, ὁ, ἥ· ληρώδης, εος, ὁ, ἥ, *Arist.* — (*meditabundus, a, um*) φροντιστικός, ἥ, ὄν, *Théophraste.*

REVIER de bord (*proram contorquere, eo*) τὴν πρόραν ἀντιστρέφειν, φω, ψω.

RÉVISER (*recognoscere, sco*) ἀναγινώσκειν, ἐπιγινώσκειν, σκω*, *Hérod.*

REVISION d'une épreuve d'imprimerie, τυπογραφικοῦ δείγματος ἀνάγνωσις, εως, ἥ.

REVIVIFIÉ (*ad vitam revocare, o*) ἀναζωοποιεῖν, ὦ.

REVIVRE (*reviviscere, sco*) ἀναβιοῦν, ὦ, ὦσω, *Luc.* ἀναζῆν, ἄω. — Οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε, *Luc*, XV,

24, 32. Faire revivre une ancienne coutume, παλαιὸν ἔθος ἀποκαθίστασθαι, ἴσταμαι.

RÉVOCABLE (*revocabilis, e*) ἀνάκλητος, ου, δ, ἡ· παλινάγρετος, ου, δ, ἡ, *Hom. Il. I, 526.*

RÉVOCATION (*revocatio, onis*) ἀνάκλησις, εως, ἡ, *Gal.*

REVOIR quelqu'un (*aliquem revisere, o*) τινά πάλιν ἐπισκοπεῖν, ἑω-ῶ, *Isocr.* — Voyez **REU**, **UR**.

REVOLER (*revolare*) ἀναπέτεσθαι, ομαι.

RÉVOLTANT, **E** (*indigne ferendus, a, um*) ἀγανακτητός, ἡ, ὄν.

RÉVOLTE (*rebellio, onis*) ἐπανάστασις, εως, ἡ, *Thuc.*

RÉVOLTÉ, **ÉE** (*rebellis, e*) ἀντίμαχος, ου, δ, ἡ. Je suis révolté d'entendre un pareil langage, ταῦτα ἀκούων δυσχεραίνω.

RÉVOLTER, *choquer*, προσκρούειν, ω, τινί, *Plut.* Se révolter (*rebellare, o*) εἰς ἀπόστασιν ὀρμᾶν, ῶ, *Hérod.*

RÉVOLU, **UR**. L'année étant révolue (*anno converso, Cic.*) τοῦ ἔτους ἀναστραφέντος.

RÉVOLUTION des astres (*astrorum conversio*) ἡ τῶν ἀστέρων ἀνακύκλωσις, εως.

RÉVOLUTION politique (*rerum mutatio*) πολιτικὴ μεταβολή, ἧς, *Isocr.*

RÉVOLUTIONNAIRE (*novarum rerum avidus, a*) νεωτεροποιός, οῦ, δ, ἡ· νεωτεριστής, οῦ, δ.

RÉVOQUER (*revocare, o*) ἀνακαλεῖν, ῶ, ἔσω, *Thuc.* ἀκυροῦν, ῶ, ὥσω.

REU, corrigé et augmenté, **e** (*recognitus, emendatus et auctus, a*) ἀναγνωσθείς, ἐπανορθωθείς καὶ αὐξηθείς, εἶσα, *épithètes dont on accompagne ordinairement une nouvelle édition.*

REVUE de troupes (*copiarum lustratio*) ἐπιπόλῳσις, εως, ἡ. Cependant Agamemnon faisait à pied la revue de ses troupes,

Αὐτὰρ δ, πεζὸς ἑὼν, ἐπεπωλεῖτο στίγας ἀνδρῶν. *Hom. Il. IV, 251.*

REZ-DE-CHAUSSÉE (*summa soli superficies*) ἐπιπόλαιον πέδον, ου.

RHABDOLOGIE (*computatio ope virgarum*) ῥαβδολογία, ας, ἡ.

RHABDOMANCIE (*divinatio ope virgarum*) ῥαβδομαντεία, ας, ἡ.

RHACHITIQUE, ῥαχιτικός, ἡ, ὄν. *R. ῥάχις, εως, ἡ, l'épine du dos.*

RHACHITIS, ῥαχίτις, ἴδος, ἡ, *sous-ent. νόσος, Méd.*

RHACHITISME, ὁ τοῦ σίτου ῥαχισμός, οῦ, *Botan.*

RHADAMANTHE (*Rhadamanthus, i*, *Virg*) un des juges des enfers, Ῥαδάμανθυς, υος, δ, *et non pas* Ῥαδάμανθος, ου, *si l'on veut s'en rapporter à Homère :*

Ἡ τέκε μοι Μίνω τε, καὶ ἀντίθεον Ῥαδάμανθυν. *Il. XIV, 322.*

RHAPONIC (*rha-ponticum*) ῥᾶ ποντικόν, οῦ. — Voyez **RHUBARBE**.

RHAPSODE (q.d. *carminum consutor*) ῥαψωδός, οῦ, δ, ἡ. *R. ῥάπτω, ῥάψω, consuo, et ᾠδή, carmen.* — D'autres préfèrent lire ῥαβδωδός (*R. ῥάβδος, virga*), c'est-à-dire, *qui virgam manu tenens, Homeri canit ῥαψωδίας, ou plutôt ῥαβδωδίας.*

RHAPSODIE (q.d. *consuta carmina*) ῥαψωδία, ας, ἡ. — *L'Iliade et l'Odyssée d'Homère renferment chacune vingt-quatre ῥαψωδίας, ou plutôt ῥαβδωδίας.* — Voyez **RHAPSODE**.

RHAPSODISTE, ῥαψωδός, οῦ, δ.

RHÉE, ou *Cybèle* (*Rhea, æ*) Ῥέα, ας, ἡ· *Κυβέβη, ἧς, ἡ.*

RHÈGE (*Ital. Reggio*) ville d'Italie, Ῥήγιον, ἴου, τό. *R. ῥήγνυμι, frango.*

RHÉTEUR (*rhetor, oris*) ὁ ῥήτωρ, ορος, *d'où est venu orator, comme ὁ χιτών a produit hoqueton, en réunissant l'article au nom. Le contraire a lieu dans nomen, de ὄνομα, et dens, dentes, de ὀδούς, ὀδόντες.*

RHÉTORICIEN, ῥητορικός, οῦ, δ, *Arist.*

RHÉTORIQUE *et non pas* réthorique (*rhetorica, æ*) ῥητορικὴ, ἧς, ἡ, *sous-ent. τέχνη.* ☞ *On sait la difficulté qu'éprouva Démosthène, pour parvenir à prononcer la première lettre des mots ῥήτωρ, ῥητορικὴ, dont l'aspiration, marquée par l'esprit rude, auquel correspond notre H, n'est pas facile à ceux que les Grecs appellent ῥωβικωτέρους, c'est-à-dire, en français, à ceux qui grasseyent.*

RHÉTORIQUEMENT (*rhetorice*) ῥητορικῶς. ☞ *Rabelais emploie ce mot en son Pantagruel (livre II, chap. 8) où il*

déploye son érudition, en faisant parler à Panurge quatorze langues différentes. Quand ce dernier a dit à Pantagruel : Adon, chalom lekha, etc. (domine, pax tibi, etc.) Epistémon répond : « A ceste heure ay-je bien entendu ; car c'est langue Hébraïque, bien rhétoriquement prononcée. »

RHIN, fleuve (Rhenus, t, m.) Ῥήνος. ου, δ, César.

RHINOCÉROS d'Asie ou d'Afrique (rhinoceros unicornis ou bicornis, Cuv.) ῥινόκερος, ωτος, δ, Strabon. — R. ῥίν, ῥινός, nez, et κέρας, corne. ⚔ J'ai déjà remarqué, à l'article ELÉPHANT, qu'Homère n'avait pas connu cet animal ; quant au Rhinocéros, voici ce qu'en dit Buffon : « Quoique le nom du Rhinocéros soit absolument Grec, il n'était cependant pas connu des anciens Grecs ; Aristote n'en fait aucune mention ; Strabon est le premier auteur Grec, et Pline le premier auteur Latin, qui en aient écrit ; et ce ne fut qu'environ trois cents ans après Alexandre, que Pompée fit voir le premier cet animal à l'Europe. »

RHIPHÉES, montagnes de Scythie (Rhipæi montes) Ῥιπαία ὄρη, ὠν.

RHODES (Rhodos insula) ἡ Ῥόδος νῆσος, ου. Rhodien, enne, Ῥόδιος, ἴα, ἰων, Hom.

RHODODAPHNÉ (rosea laurea, Apul.) ῥοδοδάφνη, ης, ἡ.

RHODODENDRON (rosea arbor) ῥοδόδενδρον, ου, τό.

RHOMBE, ρομβός, οὔ, δ, Géom.

RHOMBOÏDE (rhombi figuram habens) ρομβοειδής, έος, δ, ἡ, Géom.

RHÔNE (Rhodanus, i) Ῥοδανός, οὔ, δ, César.

RHOPALIQUE (in modum clavæ) ῥοπαλικός, ἡ, ὄν. ⚔ On appelle vers rhopalique, celui qui, à l'instar d'une massue (ῥόπαλον, ου, τό) commençant par un monosyllabe, s'élève jusqu'à des mots de deux, trois, quatre et cinq syllabes. C'est ainsi qu'Homère (Il. III, 182.) pour nous dépeindre la suprême félicité d'Agamemnon, roi des rois, met dans la bouche de Priam, ce vers rhopalique, dont Eustathe analyse toutes les beautés

dans ses Commentaires, page 401 de l'édition de Rome :

Ω μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενέ, δολιόδαιμον !

1 2 3 4 5

O felix Atrida, fortunate, beatissime !

RHUBARBE (rha-barbarum) ῥᾶ βάρβαρον. — Cette plante est ainsi nommée, q.d. radix exotica ; racine que les barbares (les étrangers) trouvent aux environs du fleuve Rba (du Volga) rivière de Moscovie.

RHUMATISMAL, E. Douleur rhumatismale, ou

RHUMATISME (fluxio) ρευματισμός, οὔ, δ. R. ῥέω, ῥεύσω, fluo.

RHUME (fluxio, gravedo) ῥεῦμα, ατος, τό, même racine.

RHUS ou **SUMAC** (rhus coriaria, Linn.) ῥοῦς, ῥοός, δ.

RHYTHME, nombre, cadence, mesure (numerus, concinnitas) ῥυθμός, οὔ, δ, Arist. — C'est de ce mot que nous avons extrait notre RIME.

RHYTHMIQUE (ad numerum pertinens) ῥυθμικός, ἡ, ὄν, Plut.

RIANT, E (lætus, amœnus, a, um) εὐφρων, ονος, δ, ἡ. ῥερπνός, ἡ, ὄν, Elien.

RICANEMENT (cachinnatio) καγχασμός, οὔ, δ, Poll.

RICANER (cachinnari, or) καγχάζειν, ἄζω, Athén.

RICANEUR, EUSE (cachinno, onis) καγχαστής, οὔ, δ, Poll.

RIC-A-RIC (districte) ἀκριβεστάτως, Plut. φειδομένος, N. Test.

RICHARD (prædives, itis) ὑπέρπλουτος, ὑπερπλούσιος, ἰου, δ, ἡ.

RICHE (dives, itis) πλούσιος, ἴα, ἰων, Dém. εὖπορος, ου, δ, ἡ, Isocr.

RICHEMENT (opulenter) πλουσίως, εὐπόρως, Dém.

RICHESSÉ (divitiæ, arum) πλοῦτος, ου, δ. εὖπορία, ας, ἡ, Dém.

RICIN ou **Palme de Christ** (palma Christi ; ricinus communis, Linn.) κίχι, εως, τό, Diosc.

RICOCHE, ἐποστραχισμός, οὔ, δ. Faire des ricochets, ἐποστραχίζειν, ἴζω.

RIDE (ruga, æ) ῥυτίς, ἴδος, ἡ, Plut. ῥυσσότης, ητος, ἡ, Plut.

RIDÉ, ÉE (*rugosus, a, um*) ρυτιδῶδης, ερος, δ, ἡ· ῥυσσός, ἡ, ὄν, *Luc.*

RIDEAU (*ductile velum, i*) αὐλαῖον, αἰου, τό, *Plut.* καταπέτασμα, ατος, τό, *Phil.*

RIDELLES d'une charrette, οἱ τῆς ἀμάξης κυφῶνες, ὠν.

RIDER (*rugare, o*) ῥυσσοῦν, ρυτιδοῦν, ὄω-
ῶ, *Arist.* Les innombrables flots qui ri-
dent la surface de la mer, τὸ τῶν κον-
τίων κυμάτων ἀνήριθμον γέλασμα, ατος,
Eschyl.

RIDICULE (*ridiculus, a, um*) γελοῖος, α,
ον· καταγέλαστος, ου, δ, ἡ, *Plat.*

RIDICULEMENT (*ridicule*) γελοῖως, *Arist.*
καταγέλαστος, *Xén.*

RIBBLE. — Voyez GRATERON.

RIEN (*du mot latin res, rei, rem, re*)
ne marque le néant qu'à l'aide de la né-
gation ne. Ainsi je n'ai rien signifie à la
lettre non habeo rem. — (*nihil, ni-
hilum*, c'est-à-dire *ne hilum quidem*,
pas même un zest) οὐδέν, μηδέν, οὐδὲ
γρῦ, ἢ γρῦ. Qui ne vaut rien, de nulle
valeur, οὐτιδανός, οὔ, δ, ἡ. *Hom.*

RIEUR, RUSE (*risus amans*) φιλόγελως,
ωτος, δ, ἡ.

RIGIDE (*rigidus, austerus, a, um*) ῥίγιος,
ία, τον· αὐστηρός, ἄ, ὄν, *Diac.*

RIGIDEMENT (*rigide*) αὐστηρῶς, χαλεπῶς,
Dém.

RIGIDITÉ (*austeritas, atis*) αὐστηρότης,
δεινότης, ητος, ἡ, *Dém.*

RIGOLE (*incile, is*) διώρυξ, υχος ου υγος,
ἡ, *Théophr.*

RIGORISME (*austeri mores*) αὐστηρὰ ἤθη,
ῶν, τά.

RIGOREUSEMENT (*rigide*) αὐστηρῶς,
Dém.

RIGOREUX, RUSE (*durus, a, um; asper,*
era, erum) δεινός, ἡ, ὄν· σκληρός, ἄ, ὄν,
Plut.

RIGUEUR de l'hiver (*hiemis asperitas, atis*)
τὸ τοῦ χειμῶνος ῥίγος, ερος, *Xén.* —
(*severitas, atis*) δεινότης, ητος, ἡ, *Dém.*

RIMAILLER (*carmina consuere, suo*) ραψ-
φοδεῖν, ὦ.

RIMAILLER (*ineptus versificator*) φαῦλος
ραψφοδός, οὔ, δ.

RIME, dérivée de rhytme (*sonorum simili-
tudo*) ὁμοιοκατάληξις, εως, ἡ.

RIMER, ὁμοιοκατάληγειν, γω, ξω. — (*ver-
sus consuere, o*) ραψφοδεῖν, ὦ.

RIMEUR (*versificator, oris, Justin*) ραψ-
φοδός, οὔ, δ.

RINCER une bouteille (*lagenam colluere*)
τὴν λάγηνον ἐκπλύνειν, ὕω· ἐκνίπτειν,
πτω, ψω.

RIPAILLE. Faire ripaille, εὐωχεῖσθαι,
οὔμαι.

RIPORE, παμμιγῆς οἶνος, ου.

RIPOSTE (*prompta responsio*) πρόχειρος
ἀπόκρισις, εως, ἡ.

RIPOSTER (*cito et acute respondere, eo*)
προχείρως ἀποκρίνεσθαι, ομαι.

RIRE (*ridere, eo*) γελᾶν, ὦ, *Xén.* — sous
cape, ἑαυτῷ γελᾶν, *le même.* — à gorge
déployée (*cachinnari, or*) καγχάζειν,
άζω, *Athén.* Se rire, se moquer de quel-
qu'un (*aliquem deridere, eo*) καταγελᾶν,
ῶ, τινά, *Dém.* τινός, *Isocr.* τινί, *Hér.*
Chercher à faire rire, γελωτοποιεῖν, ὦ.
Sans rire, ἀγελαστί, *Luc.*

RIRE ou **RIS** (*risus, us*) γέλως, ωτος,
δ, *Dém.* — Sardonique, Σαρδόνιος γέ-
λως, *ab herbis Sardois.* Eclat de rire,
καγχασμός, οὔ, δ. Un rire inextin-
guible, ἀσβεστος γέλως, ωτος, *Hom.*
Il. I, 599.

Ris de veau (*vitulina glandula, æ*) μόσχειος
ἀδὴν, ἔνος.

RISÉE (*irrisio, onis*) κατάγελως, ωτος, δ,
Xén.

RISIBLE (*ridiculus, a, um*) γελοῖος, α, ον,
Plat.

RISQUE (*discrimen, periculum*) ἀγών,
ῶνος, δ· κίνδυνος, ου, δ, *Dém.*

RISQUER (*periclitari, or*) κινδυνεύειν, ω,
Plat.

RISOLÉ, ÉE (*lostus, a, um*) ὀπταλέος, ἑα,
έον.

RIT ou **RITE** plur. **RITES** (*ritus, us*) Θε-
σμός, οὔ, δ, *Den. Hal.* Les rites sacrés,
αἱ τελεταί, ῶν, *le même.* οἱ Θεσμοὶ ἱεροί,
Plut.

RITOURNELLE. — Voyez REFRAIN.

RIVAGE de la mer (*littus, oris*) ἀκτή, ἦς,
ἡ, *Luc.* αἰγιαλός, οὔ, δ· θῖν, θῖνός,
δ, ἡ, *Hom.* Il suivait en silence le rivage
de la mer bruyante;

Βῆ δ' ἀκίων παρὰ θῖνα πολυφλοίσθοιο
θαλάσσης. *Hom. Il. I, 34.*

⚡ *M. Voss traduit ainsi ce beau vers,*

avec sa fidélité et son élégance ordinaires :

Schweigend gieng er km üfer des weit-
aufrauschenden meerés.

Dans son vers hexamètre, il a conservé l'harmonie imitative de l'épithète polysyllabique ; et c'est ainsi qu'il a traduit tout Homère, vers pour vers, épithète pour épithète. Notre langue ne nous accorde pas un semblable privilège ; et, pour traduire en français le vers qui nous occupe, il a fallu à Rochefort deux vers entiers :

Dans sa douleur muette il détourne ses pas
Vers les bords où la mer se brise avec fracas.

RIVAL, *ε* (*æmulus, a*) ἐράμιλλος, ου, δ, ἡ, *Luc.* Deux rivaux, rivaux (*corrivales, Quint.*) ἀντεραστά, αἰν, τώ· ἀντεραστρία, αιν, τά.

RIVALISER (*æmulari, or*) ζηλοῦν, ᾧ, τινά, *Isocr.*

RIVALITÉ (*rivalitas, atis, Cic.*) ζηλοτυπία, ας, ἡ, *Diod. Sic.*

RIVE (*ripa, æ*) ῥίθη, ης, ἡ, *Plut.*

RIVER un clou, ἤλον ἀμβλύνειν, ὕνω.

RIVERAIN (*fluvii accola, æ, c.*) παραποτάμιος, α, ον.

RIVIÈRE (*fluvius, ii*) ποταμός, οῦ, δ, *Dém.* Le lit d'une —, χαράδρα, ας, ἡ, *le même.* Eau de —, ποτάμιον ὕδωρ, ατος, *Diod. Sic.*

RIXE (*ritia, æ* ; *jurgium, ii*) νεῖκος, εος, τό· ἔρις, ιδος, ἡ, *Xén.*

RIZ (*oryza, æ*) ῥυζα, ης, ἡ, *Diosc.*

ROBE (*toga, æ*) τήβεννα, ης, ἡ, *Plut.* τήβεννος, ου, δ, *Den. Hal.* — de pourpre, πορφύρεον φᾶρος, εος, *Hom.* — de femme, à longue queue, σύρμα, ατος, τό, *Mart.* — de chambre, κυκλάς, ἄδος, ἡ, *Prop.* Les gens de robe (*homines forenses, Quint.*) ἀγοραῖοι ἄνθρωποι, *Plut.*

ROBINET, ἐπιστόμιον, ίου, τό, *Varron.*

ROBORATIF, IVE (*corroborans*) ῥωστικός, ἡ, ὄν.

ROBUSTE (*robustus, a, um*) εὐρωστος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

ROC (*saxum, i*) σκόπελος, ου, δ· ἀπότομος πέτρα, ας, *Luc.*

ROCAILLE (*conchylia, lapilli*) κογχύλια, λιθάρια, ίων, τά.

ROCAMBOLE (*allium scorodo-prasum, Libn.*) σκοροδόπρασον, ου, τό.

ROCHE (*rupes, is, f.*) ἀπότομος πέτρα, ας, *Luc.* Qui a un cœur de —, σκληροκάρδιος, ίου, δ, ἡ.

ROCHER escarpé (*ardua rupes, arduum saxum*) ἀπότομος πέτρα, ας, ἡ, *Luc.*

RÔDER (*vagari, or*) πλανᾶσθαι, ᾧμαι, *Arist.* ἀλᾶσθαι, ᾧμαι, *Dém.*

RÔDEUR — Voyez VAGABOND, *E.*

RODOMONT. — Voyez FANFARON.

RODOMONTADE. — Voyez FANFARONNADE.

ROGATIONS (*piæ rogationes*) λιτανεῖαι, ᾧν, αἱ.

ROGNE (*scabies, ei*) ψωρά, ᾧς, ἡ, *Théophr.*

ROGNER (*præcidere, do*) περιτέμνειν, τέμνω *· ἐπικόπτειν, πτω, ψω, *Théophr.* Se rogner les ongles, ὄνυχίζειν, ἴζω, *Gal.*

ROGNEUX, EUSE (*scabiosus, a, um*) ψωραλῖος, ἑα, ἑόν, *Xén.*

ROGNON de veau, μόσχειος νεφρός, οῦ. Des rognons de coq, ἀλέκτορος ὄρχεις, εων, οἱ.

ROGNURE (*recisamentum, i*) ἀπόκομμα, ατος, τό. — d'ongles, ἀπονύχισμα, ατος, τό, *Laërce.*

ROGUE (*arrogans, antis*) υπερήφανος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

ROI (*rex, regis*) βασιλεύς, ἑως, δ, *Xén.* — *L'étymologie du mot* βασιλεύς, *parait être* ἡ βάση τοῦ λαοῦ (*basis populi*). La fête des Rois, ἐπιφάνεια, ας, ἡ. Le Roi des rois, ὁ πατὴρ ἀνδρῶν τε, Θεῶν τε, *Hom.* — Voyez GOUVERNEMENT.

ROIIDE (*rigidus, a, um*) σύντονος, ου, δ, ἡ· ἐντεταμένος, η, ον· ἀκαμπτος, ου, δ, ἡ, *Plut.* Être roide de froid, ριγοῦν, ὠσ-ᾧ, ὠσω. — (*arduus, a, um*) χαλεπός, ἡ, ὄν· ἀπότομος, ου, δ, ἡ, *Luc.* Il est tombé roide mort, θανὼν ἔπεσεν.

ROIDEUR (*rigor, oris*) ῥίγος, εος, τό· ἔντασις, εως, ἡ· ἀκαμψία, ας, ἡ.

ROIDIR (*tendere, contendere, do*) συντείνειν, ὠ· ἐντείνεσθαι, ομαι, τόξον, *Xén.* Se roidir contre l'adversité (*reluctari fortunæ*) ἀναγωνίζεσθαι τῆς τύχης, *Thuc.* — Ces trois derniers mots se prononcent

habituellement raide, raideur, raidir.

ROITELET (*motacilla regulus*, Cuv.) τρογυλλός, ου, δ, *Plin.* — *C'est le plus petit des oiseaux de notre climat.*

ROLE (*album, i*) κατάλογος, ου, δ, *Dém.* — d'un comédien, πρόσωπον, ου, τό. Bien jouer son rôle, υποκρίνεσθαι, ομαι, *Dém.*

ROMAIN, E (*Romanus, a, um*) Ῥωμαϊκός, ἡ, όν, *Plut.*

ROMAINE (*statera, æ*) σταθμός, οῦ, δ, *Diod. Sic.*

ROMAN (*fabulosa narratio*) μυθοποίημα, ατος, τό.

ROMANCE, έλεγείον ᾄσμα, ατος.

ROMANCIER, μυθοποιός, οῦ, δ, ἡ.

ROMANESQUE, μυθώδης, εος, δ, ἡ.

ROMARIN (*ros maritimus*) λιθανωτίς, ίδος, ἡ, *Diosc.*

ROME (*Roma*) Ῥώμη, *id est* Rohur.

ROMPRE (*rumpere, po, rupi*) ρηγνύναι, υμι*, *Dém.* — ses fers, τὰ δεσμά ου τούς δεσμούς διαβρήσσειν, σσω, ζω, *Ps. II, 3.* — la tête à quelqu'un (*alicujus aures obtundere*) τὰ ὄτα τινος έκχωφείν, ὦ, ἦσω, *Luc.* A tout rompre (*omnibus viribus*) πανσυδίη, *Hom.*

ROMULUS, frère de Rémus, et premier roi de Rome, Ῥωμύλος, ου, δ.

RONCE (*rubus fruticosus*, Linn.) βάτος, ου, ἡ, *Diosc.* Hérisssé de ronces et d'épines, άκανθώδης, εος, δ, ἡ, *Théophraste.*

ROND (*circulus, orbis*) κύκλος, γῦρος, ου, δ, *Plut.* Demi-rond (*semi-circulus, i*) ἡμίκυκλος, ου, δ. ἡμίκυκλιον, ίου, τό, *Procl.* Danser en rond, κυκληδόν ου σφαιρικῶς δρχεισθαι, *Plut.*

ROND, E (*rotundus, a, um*) γογγύλος, στρογγύλος, η, ον, *Diosc.* Un homme tout rond (*totus teres atque rotundus*, *Hor.*) άφελής και άπλοϊκός άνήρ, έροσδρός, *Luc.*

RONDACHE (*rotunda parma, æ*) στρογγύλη άσπίς, ίδος.

RONDE militaire (*vigiliarum lustratio*) έπιπόλησις, εως, ἡ. Faire la —, έπιπολεισθαι, οῦμαι, *Hom.* Ils buvaient à la ronde dans des coupes d'or, τοι δέ χρυσείος δεπέασσι δειδέχατ' άλλήλους, *Hom. II, IV, 3 et 4.*

RONDEAU, ρυθμικόν ᾄσμα, ατος.

RONDEMENT (*ingenuè, candidè*) άπλοϊκῶς, άπλῶς, *Dém.*

RONDEUR (*rotunditas, atis*) στρογγυλότης, ητος, ἡ· περιφέρεια, ας, ἡ, *Hér.*

RONDIN (*clava, æ*) βόπαλον, ου, τό, *Xén.*

RONFLEMENT, βόγγος, ου, δ· βέγγος, εος, τό, *Gal.*

RONFLER (*stertere, o*) βογγάζειν, άζω· βέγγειν, χω, ζω, *Gal.*

RONGER (*rodere, corrodere, o*) διατρῶγειν, ω, *Chrys.* παρατρῶγειν, *Laërce.* — son frein (*iras coquere, Silius Ital.*) γόλον καταπέπτειν, πτω, ψω, *Hom. II, I, 81.*

RONGEUR. Animaux rongeurs, τὰ ζωα δηχτικά, ὦν. Ulcères rongeurs, έρπυστικά έλκη, ὦν.

RONGEUR [VER (*conscientiæ stimulus*) δ τῆς συνειδήσεως έλεγχος, ου.

ROQUET (*catulus, i*) κυνάριον, κυνίδιον, ίου, τό, *Arist.*

ROQUETTE (*brassica eruca, Linn.*) εὔζωμον, ου, τό.

ROSACÉE. Fleur rosacée (*flos rosaceus*) βόδινον άνθος, εος.

ROSAIRE (*beata virginis rosarium, Lebrun*) δ τῆς άγίας παρθένου βόδών, ὦνος.

ROSAT. Onguent rosat (*rosaceum unguentum*) βόδινον μύρον, ου, *Athén.*

ROSE (*rosa, æ*) βόδον, ου, τό. — *Voyez l'éloge de la rose, ode LI, d'Anacréon :*

Στεφανηφόρου μετ' ἤρος

Μέλπομαι βόδον τέρεινον, κ. τ. λ.

L'Aurore, avec ses doigts de rose, ouvrait les portes de l'Orient, *Fénélon.*

Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη βοδοδάκτυλος Ἥως. *Hom. II, I, 477.*

ROSÉ, ΕΕ (*roseus, a, um*) βοδοίς, όεσσα, όεν· βόδιος, ία, ίον, *Arist.*

ROSEAU (*arundo, inis, f.*) δόναξ, ακος, δ· κάλαμος, ου, δ, *Diosc.*

ROSÉE (*ros, roris, m.*) δρόσος, ου, ἡ, *Arist.* Έρση ου έρση, ης, ἡ, *Hom.* Couvert de rosée (*rosidus, a, um*) δροσώδης, εος, δ, ἡ, *Grég. Naz.*

ROSERAIE (*rosetum, i*) βόδωνιά, άς, ἡ, *Suid.*

ROSETTE, *petit ornement en forme de rose*, κόμβος, κόσμηδος, ου, δ.
ROSIER (*rosa centifolia*, Linn.) πολύφυλλον ῥόδον, ου.
ROSSE, *de l'alle. Ross, cheval (strigosus equus)* στρίφνος καθάλλης, ου.
ROSSIGNOL (*luscinia, philomela, æ*) ἀηδών, όνος, ἡ, Arist.
ROT (*ructus, us*) ἐρυγμός, οὔ, δ, Arist. — *aigre ou acide*, ὄξυρεγμία, ίας, ἡ, Hipp.
RÔT [Du (*assa ou tosta caro, rnis*) ὀπτη-μα, ατος, τό, Plut.
ROTATION du soleil sur son axe (*solis rotatio*) ἡ τοῦ ἡλίου περιφορά, ᾶς.
ROTÉ (*ructare, eructare, o*) ἐρεύγειν, γω, ζω· ἐρεύγεσθαι, ομαι, Alex. Aphrod.
RÔTI, IE (*assus ou tostus, a, um*) ὀπτός, ἡ, όν· ὀπταλέος, έά, έον.
RÔTI [Du (*assa ou tosta caro, rnis*) ὀπτη-μα, ατος, τό, Plut.
RÔTIR (*assare, o; torrere, eo*) ὀπτᾶν, ω, ἡσω, Hom. Faire rôtir de la viande, non pas au feu, mais au soleil, τὸ κρέας οὐ πρὸς πῦρ, ἀλλὰ πρὸς ἥλιον ὀπτᾶν, Plut.
RÔTISSERIE (*coquinum forum*) ὀπτανείον ου ὀπτάκιον, ίου, τό.
RÔTISSÉUR, EUSE (*assator, oris*) ὀπτανεύς, έως, δ.
ROTONDE (*rotundum ædificium*) περιφερές οἰκοδόμημα, ατος.
ROTONDITÉ (*rotunditas, atis*) στρογγυ-λότης, ητος, ἡ· περιφέρεια, ας, ἡ, Hérod.
ROULE, *terme d'Anat. (rotula, æ)* ἐπιγονατίς, ίδος, ἡ· τροχίσκος, ου, δ, Gaza.
ROTURE (*plebeia conditio*) δημοτικὸν γέ-νος, εος.
ROTURIER, ÈRE, étymol. *a rumpendo terram (plebeius, a, um)* δημοτικός, ἡ, όν.
ROUAGE d'une machine, οί τῆς μηχανῆς τροχοί, ων.
ROUCOULER (*gemere, o*) τρύζειν, ὕζω, *comme fait la tourterelle, appelée tru-γών, όνος, ἡ.*
ROUE (*rotula, æ*) τροχός, οὔ, δ, Xén. — *Voyez l'énumération des parties constitutives d'une roue, Hom. Il. V, 722 et suiv. Faire la roue, en parlant du*

raon, τὴν οὐρὰν ἀναπτύσσειν, σσε, ζω.
Pousser à la roue, τινὶ συμβοηθεῖν, ζω· ὦ· συναγωνίζεσθαι, ομαι, Dém.
ROUELLE de veau (*rotula, æ*) μόσχειον τίμαχος, εος· τροχίσκος, ου, δ.
ROUER un criminel (*rotæ supplicio son-tem mulctare, o*) τῇ τοῦ τροχοῦ τιμωρίᾳ τὸν κατάδικον ζημιοῦν, ω. — *quelqu'un de coups (aliquem verberibus contundere, do)* τινὰ συγκόπτειν, πτω, ψω, Xén.
ROUET (*nentium rota*) δ τῶν κλωθουσῶν τροχός, οὔ.
ROUGE (*ruber, bra, brum*) ἐρυθρός, á, όν, Dém. Fer rouge (*candens ferrum*) διάπυρος σιδήρος, ου. Boire à rouge bord, ἀμυστὶ πίνειν, νω*. Rouge, *espèce de fard.* — Voyez FARD.
ROUGEATRE (*subruber, bra, brum*) ὑπό-λευκος, ου, δ, ἡ, Diosc.
ROUGE-GORGE (*rubicula, æ*) ἐρίθακος, ου, δ, Plin.
ROUGEOLE (*rubentes pustulæ*) ἐρυθρὰ ἐξ-ανθήματα, ων.
ROUGE-QUEUE, φοινίκουρος, ου, δ.
ROUGET (*trigla cuculus, Cuv.*) τρίγλα ου τρίγλη, ης, ἡ, Arist.
ROUGEUR (*rubor, oris, m.*) ἐρυθρότης, ητος, ἡ. Rougeurs (*rubentes pustula*) ἐρυθρὰ ἐξανθήματα, ων.
ROUGIR (*rubefacere, io*) ἐρυθραίνειν, ω, Hérod. — (*rubefieri, io*) ἐρυθραίνεσθαι, ομαι, *le même.* — de honte (*erubescere, sco*) ἐρυθριᾶν, ω, Plat. καταισχύνεσθαι, ομαι, Isocr. Sans rougir, ἀπρηυθρια-σμένως.
ROUILLE (*rubigo, inis*) ίός, οὔ, δ. La rouille proprement dite, ou l'oxyde de fer (*ferrugo, inis*) δ ίός τοῦ σιδήρου, Diosc. La rouille du cuivre, ou l'oxyde de cuivre, *que nous appelons verdet, ou verdet-gris (æругo, inis)* δ ίός τοῦ χαλκοῦ.
ROUILLE, ÈE (*rubiginosus, a, um*) ἰώδης, εος, δ, ἡ.
ROUILLER [Se (*rubiginem contrahere, ho*) τῇ ἰῷ μολύνεσθαι, ομαι.
ROUIR du chanvre, (*cannabim aqua macerare, o*) τὴν κάνναβιν ἐν ὕδατι ἐκτί-κειν, κω, ζω.
ROULADE. Faire des roulades, φωνὴν λε-γυρῶς διαποικίλλειν, λλω.

ROULANT, **η** (*volubilis, ile*) εὐστροφος, ου, δ, *ή, Plut.*
ROULBAU (*volumen, inis*) κύλινδρος, ου, δ · ἐνεϊλημα, ατος, τό, *Jos.*
ROULEMENT facile (*volubilitas*) εὐστροφία, ας, *ή, Plut.*
ROULER (*volvare, convolvare, o*) κυλίειν, κυλινδεῖν, ὦ, τί, *Xén.* — (*volvi, or*) κυλινδεῖσθαι, οὔμαι, *Arist.* La conversation roule sur la poésie, περί τῆς ποιήσεως λόγος ἐστίν. Rouler dans sa pensée de grands projets, πολλά δονεῖν καθ' ἑαυτόν, *Suid.*
ROULETTE (*rotula, æ*) τροχίσκος, ου, δ, *Gaza.* — de lit, κλινότροχος, ου, δ · κλινότροχον, ου, τό.
ROULIER. — Voyez VOITURIER.
ROULIS d'un vaisseau (*navis oscillatio*) τό τῆς νεῶς σάλευμα, ατος.
ROUPIE (*stiria, æ*) ὁ τῆς βίνος σταλαγμός, οὔ.
ROUSSATRE (*subrufus, a, um*) ὑπόπυρρός, ου, δ, *ή.*
ROUSSETTE (*vespertilio vampyrus, Cuv.*) νυκτερίς, ἴδος, *ή, Arist.*
ROUSSEUR (*rufus color*) πυρρότης, ητος, *ή.* Taches de — (*lentigines*) φακοί, ὦν, οί, *Diosc.*
ROUSSIN d'Arcadie (*Arcadium pecus*) ὄνος, ου, δ.
ROUSSIR (*rufare, o*) πυρρόων, ὦ. — (*rufescere, sco*) πυρρόουσθαι, οὔμαι.
ROUTE (*via, æ; iter, itineris*) ὁδός, οὔ, *ή, Dém.* πορεία, ας, *ή, Plat.* Faire route à pieds, τοῖν ποδοῖν πορεύεσθαι, ομαι, *Xén.* Fuir à vau-de-route (*præcipitanter fugere, gio*) ἀτάκτως φεύγειν, γω, ζω.
ROUTIER. Vieux routier (*recoctus senex, nis*) πολύτροπος, πανοὔργος, ου, *Dém.*
ROUTINE (*assiduus usus, us*) ἐμπειρία, ας, *ή, Isocr.*
ROUTINIER, ἐμπειρικός, οὔ, δ.
ROUVRE (*quercus robur, Linn.*) δρῦς, υός, *ή, Diosc.*
ROUVRIER une plaie, τὴν οὐλὴν ἀνασχίζειν, ἰζω.
ROUX, ROUSSE (*rufus, a, um*) πυρρός, ἀ, ὄν, *Diod. Sic.* — Dans Sophocle, *Philoctète* (v. 950), *exhalant sa colère contre Néoptolème, surnommé Πύρρος, lui dit : ὦ πῦρ σύ, ὁ τοι, qui es bien digne du nom que tu portes!*

Lexique Français-Grec.

ROYAL, **η** (*regius, a, um*) βασιλικός, *ή, ὄν, Isocr.*
ROYALEMENT (*regie*) βασιλικῶς, *Isocr.*
ROYALISTE (*regis amans*) φιλοβασιλεύς, ἑως, δ.
ROYAUME (*regnum, i*) βασιλεία, ας, *ή, Dém.*
ROYAUTÉ (*regia potestas; regalis dignitas*) βασιλική ἀξία, ας, *ή.* βασιλικὸν ἀξίωμα, ατος.
RUADE (*calcitratio, onis*) λακτισμός, ἀπολακτισμός, οὔ, δ, *Plut.*
RUBAN (*vitta, fasciola, æ*) λημνίσκος, ου, δ · λῶμα, ατος, τό · ταινία, ας, *ή, Plut.*
RUBIACÉES (*rubiacæ plantæ*) ἐρυθροδανοειδῆ φυτά, ὦν.
RUBICOND, **η**. Une face rubiconde (*os rubicundum*) ἐρυθρὸν πρόσωπον, ου.
RUBIS (*carbunculus, i*) ἀνθραξ, ακος, δ, *Sept.* Avoir l'éclat du rubis, ἀνθρακίζειν, ἰζω.
RUBRIQUE (*rubrica, æ*) μιλτος, ου, *ή, Diosc.*
RUCHE d'abeilles (*alveare, is*) κυψέλη, ης, *ή, Plut.* σίμβλον, ου, τό · σμῆνος, εος, τό.
RUDE (*rudis, e; asper, era, erum*) τραχύς, εία, ὑ, *Hérod.* σκληρός, ἀ, ὄν · χαλεπός, *ή, ὄν, Dém.*
RUDEMENT (*duriter, aspere*) τραχέως, χαλεπῶς, *Isocr.*
RUDESSE (*asperitas, atis*) τραχύτης, σκληρότης, ητος, *Xén.*
RUDIMENT (*rudimentum, i*) προπαίδευμα, ατος, τό, *Phil.* στοιχείωσις, εως, *ή, Bas.*
RUDOYER quelqu'un (*aliquem verbis male excipere, io*) τινὶ κρατερόν μῦθον ἐπιτέλλειν, ω, *Hom. II. I, 25.*
RUE (*vicus, i; via, æ*) ἀγυιά, ἄς, *ή.* ῥύμη, ης, *ή.*
RUE (*ruta graveolens, Linn.*) πήγανον, ου, τό, *Diosc.*
RUELLE (*angiportus, us*) στενωπός, οὔ, δ, *ή, plur.* τὰ στενωπά, ὦν · στένωμα, ατος, τό.
RUER ou SE RUER (*ruere, o, act. et n.*) δρῦσθαι, ὦ (*actif et neutre*) *Xén.* — (*calcitrare, o*) λακτίζειν, ἰζω, *Dém. de Phal.* ἀπολακτίζειν, *Luc.* En ruant et en mordant, λὰξ καὶ ὀδᾶξ.
RUGIR (*rugire, io*) βρυχᾶσθαι, ὦμαι.
RUGISSANT, **η** (*rugiens*) βρυχώμενος, ἐνη, ενον.

RUGISSEMENT du lion (*rugitus, us*, Apul.) ὁ τοῦ λέοντος βρυγμός οὐ βρυχηθμός, οὖ, *Sept.* τὸ βρύγμα οὐ βρύχημα, ατος, *les mêmes.*

RUGOSITÉ (*rugositas, atis*) ρυσσότης, ητος, ἦ, *Plat.*

RUINE (*ruina, æ*) ὑπόπτωσις, εως, ἦ, *Hésych.* Menacer ruine, μέλλειν κατολισθαίνειν, *Elien.* Ruine d'une maison, d'une famille, οἰκοφθορία, ίας, ἦ. Des ruines (*rudera, erum*) ἐρείπια, λείψανα, ὦν, τὰ, *Hérod.*

RUINER une ville, une maison (*urbem, domum eruere, diruere, o*) καταβάλλειν, ω* κατασκάπτειν, πτω, ψω, τὴν πόλιν, *Dém.* τὴν οἰκίαν εἰς ἔδαφος, *Isocr.* Se ruiner (*bona disperdere, o*) τὴν οὐσίαν διασκορπίζειν, ἰζω, *Luc.* XV, 13.

RUINEUX, RUSE (*caducus, a, um*) πτώσιμος, ἐρείψιμος, η, ον, *Eur.* — (*damnosus, a, um*) ζημιώδης, εος, δ, ἦ· βλαβερός, ἄ, ὄν, *Plat.*

RUISSEAU (*rivus, rivulus, i*) ῥύαξ, ακος, δ· ῥυάκιον, ἰου, τό, *Sept.* — de sang, αἵματος ῥύαξ, *Arist.*

RUISSELANT, R (*manans, antis*) ῥωώδης, εος, δ, ἦ.

RUISSELER (*fluere, profluere, o*) ῥέειν, ἀποῤῥέειν, ἔω, εὔσω, *Diosc.*

RUMEUR (*rumor, oris; tumultus, us*) φήμη, ης, ἦ· θόρυβος, ου, δ, *Dém.*

RUMINANT, R (*ruminans, antis*) μηρυκώμενος, ἐνῆ, ἐνον, *Arist.*

RUMINER (*ruminare, o*) μηρυκᾶσθαι, ὦμαι, *Arist.* ἀναμηρυκᾶσθαι, *Luc.* — (*animo revolvere, o*) πρὸς ἑαυτὸν ἀναπολεῖν, ὦ, *Den. Hal.* ἀνακυκλεῖν, ὦ, οὐ ἀνατυλίττειν, ττω, *Luc.*

RUPTURE (*ruptura, ruptio*) ῥῆγμα, ατος, τό· ῥῆξις, εως, ἦ, *Arist.* — (*ramex, icis, m.*) ἐντεροκίλη, ης, ἦ, *Gal.* — (*rupta gratia*) διχυστασία, ας, ἦ, *Plut.*

RURAL, R (*ruralis, e*) χωρικός, ἀγροικός, η, ον, *Luc.*

RUSE, dolus, i; astutia, æ ἔδλος, ου, δ· πανουργία, ας, ἦ, *Hérod.* Par ruse, δολίως. Sans ruse, ἀδόλως. — de guerre, stratagème, στρατήγημα, ατος, τό, *Polyen.*

RUSÉ, R (*astutus, callidus, a, um*) πανοῦργος, ου, δ, ἦ, *Dém.* πολύτροπος, ου, δ, ἦ, *Hom.*

RUSER (*fallacis uti, or*) δολοφρονεῖν, ὦ, ἦσω, *Hom.*

RUSTAUD, R. — Voyez RUSTRE.

RUSTICITÉ (*rusticitas, atis*) ἀγροικία, ας, ἦ, *Théophr.*

RUSTIQUE (*rusticus, a, um*) χωριτικός, ἀγροικός, η, ον, *Luc.* Mener une vie —, ἀγροικίζεσθαι, ομαι, *Plat.*

RUSTIQUEMENT (*rustice*) χωριτικῶς, ἀγροικῶς, *Plat.*

RUSTRE (*agrestis, rusticanus*) χωρίτης, ου, δ· ἀγροικικός, ἦ, ὄν, *Max. Tyr.*

S.

S. — C'est une consonne sifflante, beaucoup plus rude que le Z, dont elle emprunte la douceur en français, quand elle se trouve placée entre deux voyelles, comme dans le mot rose; et en grec, lorsqu'elle précède un M, comme dans Συύρνα.

SA, fém. de SON.

SABBAT. — Ce mot, en Hébreu, signifie repos. ☞ Souviens-toi du jour du sabbat, pour le sanctifier, μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων, ἀγιάζειν αὐτήν, *Exod.* XX. 8.

SABBATIQUE. — Les Juifs appellent ainsi chaque septième année, τὸ ἑβδομον ἔτος, εος.

SABINE (*juniperus sabina*, Linn.) βράθυ, υος, τό, *Diosc.*

SABLE (*sabulum, i; arena, æ*) ψάμμος, ου, ἦ, *Luc.* ἄμμος, ου, ἦ, *N. Test.* ἄμαθος, ψάμμαθος, ου, ἦ, *Hom.*

SABLER un jardin, κῆπον ψάμμω υποστρωνῶναι, υμι. — un verre de vin, τὸν σκύφον οἴνου ἄμυστι πίνειν, πίνω*.

SABLIER (*arenosum horologium*) ψαμμῶδες ὠρολόγιον, ἰου.

SABLIÈRE (*sabuletum, i*) ψαμαθῶν, ὦνος, δ.

SABLON (*sabulum, i*) ψάμμος, ου, ἦ, *Luc.* ἄμμος, ου, ἦ, *N. Test.*

SABLONNEUX, RUSE (*sabulosus, a, um*) ψαμμώδης, ἀμμώδης, εος, δ, ἦ.

SABLONNIÈRE (*sabuletum, i*) ψαμαθῶν, ὦνος, δ.

SABOT (*igneus calceus*, *i*) ζύλινον ὑπόδημα, ατος. — (*ungula*, *æ*) δπλή, ἤς, plur. δπλαί, ὦν, αί, *Anacr. Od. II.* — (*turbo*, *inis*, *m.*) βέμβηξ, ηκος, ου βέμβιξ, ικος, ἤ, *Arét.* Faire tourner un sabot (*turbinem versare*, *o*, *Tibull.*) βεμβηκίζειν, ἴζω. *βέμβηξ et βέμβιξ ne forment qu'une variante d'orthographe.* — Voyez (page 353) la dernière édition du Schrevelius.

SABRE (*acinaces*, *is*, *m.*) ρομφαία, ας, ἤ· ἀμινάκης, ου, δ, *Luc.*

SABRR (*ferro conscindere*) τῷ σιδήρῳ διακόπτειν, πτω, ψω.

SAC (*saccus*, *i*, *m.*) σάκος, ου, δ, *Sept.* — *Ce mot Hébreu saq s'est conservé dans presque toutes les langues.* Σύλαξ, ακος· Σύλακος, ου, δ, *Athén.* Prendre quelqu'un la main dans le sac, ἐλίσκειν τινά ἐπ' αὐτοφώρῳ, *N. Test.* Un cul de sac, ἀνοδία, ιας, ἤ. Le sac d'une ville, ἡ πόλεως ἀνάστασις, εως· πόρθησις, εως, *Dém.*

SACCADE (*præceps impetus*, *us*) βιαία δρμή, ἤς.

SACCAGEMENT (*vastatio, populatio*) ἀνάστασις, πόρθησις, εως, ἤ.

SACCAGER une ville (*urbem vastare*, *o*) πόλιν πορθεῖν, ου διαπορθεῖν, ἐω-ῶ, ἤσω, *Plut.* λεηλατεῖν, ὦ, *Xén.*

SACERDOCE (*sacerdotium*, *ii*) ἱερατεία, ας, ἤ· ἱεράτευμα, ατος, *Arist.* ἱερωσύνη, ης, ἤ, *Dém.*

SACERDOTAL, *e* (*sacerdotalis*, *e*) ἱερατικός, ἤ, ὄν, *Arist.*

SACHET (*sacculus*, *i*) σακκίον, ἰου, τό. *Poll.* Συλάκιον, ἰου, τό, *Athén.*

SACRE d'un roi, d'un évêque, ἡ βασιλέως, ἐπισκόπου ἁγία χρίσις, εως.

SACRE, oiseau de proie, ἱέραξ, ακος, δ, *Arist.*

SACRÉ, *æ* (*sacer*, *cra*, *crum*) ἱερός, ἄ, ὄν, *Dém.*

SACREMENT (*sacramentum*, *i*) μυστήριον, ἰου, τό, *N. Test.*

SACRER (*consecrare*, *o*) χρίειν, ω· καθιεροῦν, ὦ, *Plat.*

SACRIFICATEUR (*sacrificus*, *i*) ἱεροποιός, οῦ, δ, *Dém.* Le grand —, ἀρχιερεύς, ἐως, δ.

SACRIFICE (*sacrificium*, *ii*) ἱερεῖον, εἶου, τό, *Dém.* θυσία, ας, ἤ, *Isocr.* Faire un sacri-

fice à quelqu'un, συγχωρεῖν, ὦ, τινί τι, *Dém.*

SACRIFIÉ (*sacrificare*, *o*) θύειν, ω, *Dém.* — un bœuf, βουθυτεῖν, ὦ, *Eur.* Sacrifier son ressentiment, τὴν μῆνιν ἀφιέναι, ἰήμι*. Se sacrifier pour la patrie, ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος καθιεροῦν, ὦ, *Plut.*

SACRILÈGE (*sacrilegium*, *ii*) ἱεροσυλία, ας, ἤ, *Plut.*

SACRILÈGE (*sacrilegus*, *a*, *um*) ἱερόσυλος, ου, δ, ἤ. *N. Test.*

SACRISTAIN (*ædituus*, *i*) νεωκόρος, ου, δ· ἱεροφύλαξ, ακος, δ, *Aristoph.*

SACRISTIE (*sacrarium*, *ii*) ἱεροφυλάκιον, ἰου, τό, *Théod.*

SAFRAN (*crocus sativus*, *Linn.*) κρόκος, ου, δ· κρόκον, ου, τό, *Théophr.*

SAFRANÉ, *æ* (*croceus*, *a*, *um*) κροκώδης, εος, δ, ἤ, *Diosc.* Teindre en safran, κροκύν, ὦ, ὡσω.

SAGACE (*sagax*, *acis*) ἀγγίνους, ου, δ, ἤ, *Xén.*

SAGACITÉ (*sagacitas*, *atis*) ἀγγίνοια, ας, ἤ, *Arist.* Avec — (*sagaciter*) ἀγγινῶως, le même.

SAGE (*sapiens*, *entis*) σοφός, ἤ, ὄν, *Plat.* σῶφρων, ονος, δ, ἤ, *Dém.* Etre sage (*sapere*, *io*) σωφρονεῖν, ὦ, *Dém.*

SAGE-FEMME, accoucheuse (*obstetrix*, *icis*) μαῖα, ας, ἤ, *Plat.* ἀκεστρίς, ἴδος, ἤ, *Hipp.*

SAGEMENT (*sapienter*) σοφῶς, *Arist.*

SAGESSE (*sapientia*, *æ*) σοφία, ας, ἤ, *Dém.* Ami de la —, φιλόσοφος, ου, δ, ἤ, *Plat.* Amour de la —, φιλοσοφία, ας, ἤ, *Isocr.*

SAGETTE, flèche (*sagitta*, *æ*) τόξευμα, ατος, τό, *Dém.*

SAGITTAIRE (*sagittarius*, *ii*) τοξότης, ου, δ, *Astron.*

SAGIE, hoqueton (*sagum*, *i*) σάγος, ου, δ, *Polyb.*

SAIGNANT, *e* (*sanguinolentus*, *a*, *um*) αἱματώδης, εος, δ, ἤ, *Gal.*

SAIGNÉE (*venæ sectio*) φλεβοτομία, ας, ἤ, *Gal.* — faite à une rivière (*incile*, *is*) διώρυξ, υχος ου υγος, *Théophr.*

SAIGNEMENT (*sanguinis profluvium*) αἱμορραγία, ας, ἤ.

SAIGNER (*venam secare*, *o*) φλεβοτομεῖν, ὦ, *Arrien.* — au nez, αἱμορραγεῖν, ὦ. —

du nez, κακίχισθαι, ομαι, Eur. — une rivière, ποταμὸν διορύσσειν, σσω, ζω. Dont la plaie saigne encore (*recens a vulnere*, Virg.) νεούτατος, ου, δ, ή.

SAIGNEUX, EUSE (*sanguinolentus, a, um*) αιματώδης, εος, δ, ή, Gal.

SAILLANT, E (*eminens, entis*) εξέχων, ουσια, ον, Arist.

SAILLIE (*prominentia, æ*) έξοχή, ης, ή, Hérod. — *animi vel corporis impetus, us*) δρμή, ης, ή, Plut.

SAILLIR. Le sang saillit (*emicat sanguis*) τὸ αἷμα ἀναβλύζει. — Voyez VIAS.

SAILLIR. Cette poutre saille (*hæc trabs prominet*) αὕτη ή δοκὸς έξέχει.

SAIN, AINE (*sanus, a, um*) υγιής, έος, δ, ή · υγιεινός, ή, όν, Dém. — et sauf, (*incolumis, e, q. d. in columnis fultus*) ἀρτεμής, έος, δ, ή · υγιής καὶ σῶς, Thuc.

Un homme dont l'esprit, le jugement est sain, φ νοῦς τε υγιαίνει καὶ έβρωται ή φρήν, Elien.

SAIN-DOUX (*arvina, æ*) υειον λίπος, εος, τό.

SAINEMENT (*sane vel sana mente*) υγιῶς, Athén. υγιεινῶς, Dém.

SAIN-FOIN d'Espagne (*hedysarum coronarium*, Linn.) ήδύσαρον, ου, τό, Diosc. III, 147.

SAINT, E (*sanctus, a, um*) άγιος, όσιος, ία, ίον, Dém. Très-saint (*ter sanctus*) τριάγιος, ίου, δ, ή.

SAINTEMENT (*sancte*) άγιῶς, όσίως, Isocr.

SAINTEté (*sanctitas, atis*) άγιότης, όσιότης, ητος, ή, Dém.

SAISI, IE, de frayeur (*metu percussus, a*) έπὸ δέους έκπλαγαίς, είσα, Elien.

SAISIE. Faire une saisie, ou

SAISIR (*apprehendere, do; corripere, io*) επιλαμβάνεσθαι, ομαι, τινός, Dém. Se saisir de quelqu'un, τινά συλλαμβάνειν, άνω*, Luc. συναρπάζειν, άζω, άσω ou άζω, Den. Hal. Saisir l'occasion, τῶ καιρῶ χρῆσθαι, ὦμαι, Dém. — le vrai sens d'un auteur, τὸν νοῦν τοῦ συγγραφέως σαφῶς συνιέναι, ίημι*, Xen.

SAISISSEMENT (*animi commotio, onis*) ή τῶν φρενῶν συντάραξις, εως.

SAISON. Les quatre saisons de l'année, savoir : le printemps, l'été, l'automne, l'hiver (*quatuor anni tempora vel tem-*

pestales, scilicet: ver, æstas, autumnus, hiems) αὶ τέσσαρες τοῦ έτους ὄραι, δηλαδή · τὸ έαρ, contr. ήρ, ήρος · τὸ θέρος, εος-ους · ή ὀπώρα, ας (ή ὄρα τῶν ὀπῶν) · δ χειμῶν, ὠνος, ου τὸ χειμα, ατος. — (*tempestivitas*, Cic.) καιρός, οὔ, δ, Dém. Les fruits de chaque saison, ὀπόσα φέρουσιν ὄραι. Qui est ou n'est pas de saison (*tempestivus vel intempestivus, a, um*) εύκαιρος, Πέρ. ή άκαιρος, ου, δ, ή, Plut.

SALADR, τεταριχειυμένα λάχανα, ων, Diosc.

SALAIRE (*merces, edis*) μισθός, οὔ, δ, Dém. Demander à quelqu'un son salaire, τὸν μισθὸν υπέρ τοῦ πόνου τινά άπαιτεῖν, ὦ, Elien.

SALAIION (*salsura, salitura, æ*) τარიχειυσις, εως, ή. — (*salsamentum, i*) τάριχος, εος, τό, Gal.

SALAMALEC, *salutation arabe, qui signifie: la paix soit avec vous, ειρήνη ὑμίν, Luc, XXIV, 36. Jean, XX, 21, 26.*

SALAMANDRE (*lacerta salamandra, Cuv.*) σαλαμάνδρα, ας, ή, Diosc.

SALAMINE, ile de l'Attique, Σαλαμίν, ίνος, ή.

SALANT. Marais salant (*salaria palus, udis*) άλυκίς, ίδος, ή, Strab.

SALARIÉ, ÉE. Des troupes salariées (*stipendiarii milites, um*) μισθοφόροι στρατιῶται, ὠν.

SALARIER (*mercedem ou stipendium dare, do, ou persolvere, vo*) μισθοδοτεῖν, ὦ, τινά, Dém.

SALE (*sordidus, spurcus, a, um*) ρυπαρός, ά, όν, Athén. πιναρός, ά, όν, Luc. — (*obscænus, a, um*) αισχρός, ά, όν, Plut.

SALÉ, ÉE (*salsus, a, um*) άλυμρός, ά, όν, ὄφον, Xen. άλυκός, ή, όν, ἔδωρ, Arist.

SALEMENT (*spurce*) ρυπαριῶς.

SALER (*sallere, o; sallire, io*) άλιζειν, ίζω, N. Test. — (*sale condire, io*) ταραχειύειν, ω, Diosc.

SALETÉ (*spurcitia, æ*) ρυπαρία, ας, ή, Dém. — (*verborum obscænitias*) αισχροβήρημοσύνη, ης, ή, le même.

SALIÈRE (*salinum, i*) άλοδοχείον, είου, τό.

SALINE (*salina, æ*) άλυκίς, ίδος, ή, Strab.

SALIQUE. Loi salique (*lex salica*). — Voyez QUENOUILLE.

SALIR (*maculare, fœdare, o*) σπιλῶν, ὦ, *N. Test.* ῥυπαίνειν, ω, *Den. Hal.* μιάνιν, μολύνειν, ω, *Isocr.*

SALISSURE (*inquinamentum, i*) μολυσμός, οὔ, δ, *N. Test.* μόλυνσις, εως, ἡ, *Theophr.*

SALIVAIRE. Glandes salivaires, σιαλικὸι ἀδένες, ων, *Anat.*

SALIVATION, σιαλισμός, οὔ, δ, πτυαλισμός, οὔ, δ.

SALIVE (*saliva, æ; sputum, i*) σίαλον, ου, τό, *Xén.* πτύαλον ου πτύελον, ου, τό. Qui provoque la salive, σιαλαγωγός, οὔ, δ, ἡ.

SALIVER (*salivare, vo; spuere, uo*) σιαλίζειν, πτυαλίζειν, ἴω. Remède qui fait —, σιαλαγωγὸν φάρμακον, ου.

SALLE à manger (*cœnaculum, i*) δειπνητήριον, ἐστιατόριον, ἰου, τό, *Plut.* — d'armes, παλαίστρα, ας, ἡ. — de danse, ὄρχήστρα, ας, ἡ. — de spectacle, θέατρον, ου, τό, *Dém.*

SALOIR, ταριχηρὸς κάδος, ου.

SALOMON, fils de David, Σολομών, ὦντος, δ.

SALON de compagnie (*exhedra, Cic.*) ἐξέδρα, ας, ἡ. *R.* ἔδρα, siège.

SALPÊTRE (q. d. *sal petræ*) νίτρον, ου, τό, *Diosc.*

SALPÊTREUX, EUSE, νιτρώδης, εως, δ, ἡ.

SALSEPAREILLE (*salsaparilla, æ*) σμύλακος εἶδος τι.

SALSIFIS (*tragopogon porrifolium, Linn.*) τραγοπόγιον, ωνος, δ.

SALTIMBANQUE (*præstigator, oris*) ἀγύρτης, ου, δ, γόγης, ητος, δ, *Hér.* Faire le —, γοητεύειν, ω, *Plut.*

SALUBRE (*salubris, e*) υγιεινός, ἡ, ὄν, *Plut.*

SALUBRITÉ (*salubritas, atis*) υγιεινότης, ητος, ἡ, τό υγιεινόν, οὔ, *Arist.*

SALUER quelqu'un (*aliquem salutare, o*) τινα ἀσπάζειν, ζω, σω, *N. Test.* ἀσπάζεσθαι, ομαι, *Isocr.* χαιρετίζειν, ἴω, ἴσω. — de la part de quelqu'un, χαίρειν κελεύειν, ω, παρά τινος, *Synés.*

SALURE (*salsura, æ*) ἄλμυρίς, ἴδος, ἡ.

SALUT (*salus, utis, f.*) σωτηρία, ας, ἡ. Veiller au salut de l'Etat (*reipublicæ salutis consulere, o*) τὰ κοινὰ σῶζειν, ω,

Arist. — (*salutatio, onis*) ἀσπασμός, χαιρετισμός, οὔ, δ. — Philippe aux Athéniens, salut et prospérité, Φίλιππος τοῖς Ἀθηναίοις, χαίρειν καὶ εὖ πράττειν.

SALUTAIRE (*salutaris, e*) σωτήριος, ἰου, δ, ἡ, *Plat.*

SALUTAIREMENT (*salutariter*) σωτηριῶς.

SALUTATION angélique (*angelica salutatio, onis*) ἀγγελικὸς ἀσπασμός, οὔ, *N. Test.*

SAMBUQUE (*sambuca, æ*) σαμβούκη, ης, ἡ, *Hésych.*

SAMEDI (*Saturni ou sabbati dies*) ἡ τοῦ Κρόνου, *sous-ent.* ἡμέρα· τὸ σάββατον, ου. — Voyez JEUDI et SABBAT.

SAMOS, Ile de l'Archipel, Σάμος, ου, ἡ.

SANCTIFICATION (*sanctificatio*) ἀγιασμός, οὔ, δ, *N. Test.*

SANCTIFIER (*sanctificare, o*) ἀγιάζειν, ἀζω, *Exod. XX, 8.*

SANCTION (*sanctio, onis*) κύρωσις, εως, ἡ, *Plat.* La pragmatique sanction, ἡ πραγματικὴ κύρωσις, εως. — Voyez PRAGMATIQUE.

SANCTIONNER une loi (*legem sancire, io*) τὸν νόμον κυροῦν, ὦ, *Hér.*

SANCTUAIRE (*sanctuarium, ii*) ἀγιαστήριον, ἰου, τό· ἄδυτον, ου, τό.

SANDALE (*solea, æ*) σανδάλιον, ἰου, τό, *Luc.* σάνδαλον, ου, τό, *Anacr. Od. XX.*

SANDARAQUE, σανδαραχή, ης, ἡ, *Diosc.*

SANG (*sanguis, inis; cruor, oris*) αἷμα, ατος, τό, *Gal.* De sang-froid, φλεγματικῶς, ἐσχεμμένως. Qui est du même sang, ὁμαίμων, ονος, δ, ἡ.

SANG-DE-DRAGON (*dracæna draco, Linn.*) δράκαινα δράκων, οντος.

SANGLANT, E (*cruentus, a, um*) αἱματώδης, εως, δ, ἡ, *Gal.* Un affront —, ὑβριστικὴ λώβη, ης.

SANGLE (*cingula, æ*) ἱμάς, ἄντος, δ, *Xén.* περίζωμα, ατος, τό.

SANGLER un cheval (*quadrupedem constringere, go, Tétr.*) ἵππον περιφίγγειν, γω, ξω, *Diosc.*

SANGLIER (*aper, pri; sus scrofa, Cuv.*) σύαγρος, ου, δ, *Dém.* κάπρος, ου, δ, *Xén.*

SANGLOT (*singultus, us*) λύγξ, γγός, ἡ, *Thuc.* λυγμός, οὔ, δ, *Plut.*

SANGLOTER (*singultire, io*) λύζειν, ζω, ξω, *Suid.*

SANGSUE (*sanguisuga*, *æ*; *hirudo*, *inis*) βδέλλα, ης, ἡ, *Theophr.* — du peuple, δημοβόρος, ου, *Hom. Il. II*, 231.

SANGUIFICATION (*conversio chyli in sanguinem*) αἱμάτωσις, εως, ἡ.

SANGUIN, **INE** (*sanguine abundans*) αἱματώδης, εος, δ, ἡ, *Gal.*

SANGUINAIRE (*sanguinarius*, *a*, *um*) φιλαίματος, ου, δ, ἡ· αἱμοχαρής, εος, δ, ἡ.

SANGUINE, *Pierre de couleur de sang*, αἱματίτης, ου, δ, *sous-ent.* λίθος, *Pline.*

SANGUINOLENT, **E** (*sanguinolentus*, *a*, *um*) αἱματώδης, εος, δ, ἡ, *Gal.*

SANHÉDRIN (*sanctus, concilium*) τὸ τῶν Ἰουδαίων συνέδριον, ἰου.

SANIE (*sanies*, *ei*) βρότος, ου, δ· πύον, ου, τό, *Gal.* Jeter de la sanie, πυορροεῖν, ἰχωρροεῖν, ὦ, ἴσω.

SANIEUX, **EUSE** (*saniosus*, *a*, *um*) ἔμπυος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

SANS (*sine*, *absque*, *abl.*) ἄνευ, χωρὶς, *gén.* Sans art et sans travail, ἄνευ τέχνης καὶ πραγματείας, *Dém.* Parler sans flatterie, χωρὶς κολακείας λέγειν, *le même.* Sans doute, ἀναμφιβόλως, *Macaire.* Sans honneur, sans amis, sans patrie, etc., ἄτιμος, ἀφίλος, ἀπολις, κ. τ. λ. *On peut, en général, se servir de l'A privatif.* Il est parti sans que son père le sût (*inscio patre profectus est*) ἀγνοοῦντος πατρὸς ὄψετο.

SANSKRIT, **KRITE.** Langue sanskrite. *C'est la langue savante et sacrée des Indiens, langue qui paraît être l'archétype de toutes les langues japétiques, et dans laquelle on retrouve les racines de la grecque, de la latine et de l'allemande.*

SANTÉ (*sanitas*, *valetudo*) ὑγίεια, ας, ἡ, *Dém.* Rendre à quelqu'un la santé, τινα ἐξυγιαίνειν, ω, *Hipp.* Le travail contribue à la santé, δ πόνος συμφέρει πρὸς υγίειαν, *Dém.* Boire à la santé de quelqu'un (*alicui propinare*, *no*) τινὶ προπίνειν, νο*, *le même.*

SARAJOU (*simiolus*, *i*) πιθήκιον, πιθηκίδιον, ἰου, τό.

SAPER les fondements d'une tour (*turrim suffodere*, *io*, *fodi*) πύργον ὑποσκάπτειν, πτω, ψω· ὑπορύττειν, ττω, ξω, *Luc.* — de la morale, χρῆστὰ ἤθη φθαίρειν, *Ménandre cité par saint Paul*, I, *Ep.*

aux Corinth. XV, 33. — *Voyez MOKURS.*

SAPÉUR, σακπτήρ, ἦρος, δ.

SAPHIQUE. Strophe Saphique (*Sapphica strophe*) Σαπφική στροφή, ἦς.

Φαίνεται μοι κῆνος ἴσος Θεοῖσιν
Ἔμμεν ὠνήρ, ὅστις ἐναντίος τοι
Ἰσδάνει, καὶ πλασίον ἀδὺ φωνᾶ-
σαι σ' ὑπακούει. **SAPHO.**

SAPHIR (*cærulea sapphirus*, *i*) κυανέξ σάπφειρος, ου, *Diosc.*

SAPHO, de Lesbos, surnommée la dixième Muse, contemporaine d'Alcée, Σαπφώ, ὄος-οὔς, ἡ.

SAPIENCE (*sapientia*, *æ*) σοφία, ας, ἡ, *Dém.*

SAPIN (*sapinus*, *i*, *f.* *Plin. abies, etis*, *f.* *Virg.*) ἐλάτη, ης, ἡ, *Plut.*

SAPINIÈRE (*abiegna silva*, *æ*) ἐλατίνη ὄλη, ης, *Sept.*

SARBACANE (*longa fistula*) ἀκοντιστήριος σίφων, ωνος.

SARCASME (*amara irrisio*) σαρκασμός, οὔ, δ. R. σάρξ, σαρκός, chair.

SARCELLE (*anas quercedula*, *Cuv.*) ποταμία νῆττα, ης, ἡ.

SARCLER (*sarrire*, *io*) σκάλλειν, λλω, λῶ, *Theophr.* σκαλεύειν, ω, *Plut.*

SARCLEUR, **EUSE** (*sarritor*, *oris*) σκαλεύς, εως, δ, *Xén.*

SARCLOIR (*sarculum*, *i*) σκαλιστήριον, ἰου, τό, *Thuc.*

SARCLURE (*sarritio*, *onis*) σκάλισις, σκάλισις, εως, ἡ, *Theophr.*

SARCOLOGIE (*tractatus de carne*) σαρκολογία, ας, ἡ, *Chirurg.*

SARCOPHAGE (*carnes vorans tumulus*) σαρκοφάγος, ου, δ, ἡ.

SARCOTIQUE (*carni sanandæ aptus*, *a*, *um*) σαρκωτικός, ἡ, ὄν, *Chir.*

SARDAIGNE, ile de la Méditerranée, Σαρδῶ, ὄος-οὔς, ἡ.

SARDES, capitale de la Lydie, Σάρδεις, εων, αἱ.

SARDINE (*clupea sprattus*, *Cuv.*) μαινίδιον, ἰου, τό.

SARDOINE, *Pierre précieuse*, σαρδόνυξ, υχος, δ, *Pl.*

SARDONIEN OU **SARDONIQUE.** — *Voyez RIRE* ou **RIS.**

SARMATES, peuple de la Scythie, Σαρμάται ou Σαυρομάται, ὦν, οἱ.

SARMENT (*sarmentum*, *i*) φρύγανον, ου, τό, *Theophr.*
SARMENTEUX, EUSE (*sarmentosus*, *a, um*) φρυγανώδης, εος, δ, ἡ, *Diosc.*
SARPÉDON, fils de Jupiter et roi de Lycie, Σαρπηδών, όνος, δ.
SARRASIN OU BLÉ noir (*polygonum fagopyrum*, Linn.) πολύγωνον φαγόπυρον, ου.
SARRIETTE de Crète (*satureia thymbra*, Linn.) Θύμβρα, ας, ἡ, *Diosc.*
SAS (*incerniculum*, *i*) τηλιά, ας, ἡ· κόσκινον, ου, τό, *Plat.*
SASSER de la farine (*farinam incernere*, *no*) ἀλφίτον ου ἀλευρον κοσκινίζειν, ζω, *N. Test.* Sasser et ressasser une affaire, πρᾶγμα τι θεωρεῖν καὶ ἀναθεωρεῖν, ὦ.
SATAN, *mot Hébreu*, qui signifie adversaire. — Retire-toi, Satan, ὑπάγε, Σατανᾶ, *Malth.* IV, 10.
SATELLITE (*satelles*, *itis*) δορυφόρος, ου, δ, *Xén.* ἀκόλουθος, ου, δ, ἡ. Servir à quelqu'un de satellite, τινά δορυφορεῖν, ὦ, ἦσω. La lune est le satellite de la terre, ἡ σελήνη τῇ γῆ συνακολουθεῖ.
SATIÉTÉ (*satiatio*, *Tér. satietas*, *alis*) κόρος, ου, δ, *Dém.* πλησμονή, ἦς, ἡ, *Isocr.* Jusqu'à satiété, jusqu'à la satiété, ἐς κόρον, *Luc.* ἄχρι κόρου, *Dém.*
SATIN. Robe de satin, σερικὴ ἐσθῆς, ἦτος.
SATIRE (*satira* ou *satura*) σιλλός, οὔ, δ· δηκτικὸν ποίημα, ατος.
SATIRIQUE (*satiricus*, *a, um*) δηκτικός, κῆ, κόν.
SATIRIQUEMENT (*satirico modo*) δηκτικῶ τρόπῳ.
SATIRISER (*mordere*, *eo*) δάκνειν, δάκνω*, *Eur.*
SATISFACTION (*satisfactio*, *onis*) πληροφορία, ίας, ἡ, *N. Test.* — (*delectatio*, *onis*) τέρψις, εως, ἡ, *Isocr.* εὐφροσύνη, ης, ἡ, *Xén.*
SATISFAIRE à la loi (*legi satisfacere*, *io*, *feci*) τῷ νόμῳ ἕκανὸν ποιεῖν, ὦ, *Plut.* — son père, sa mère, τῷ πατρί, τῇ μητρὶ κεχαρισμένα ποιεῖν, ὦ. — ses passions, ταῖς ἐπιθυμίαις χαρίζεσθαι, ομαι, *Arist.*
SATISFAISANT, *E.* Une nouvelle satisfaisante (*laetum nuntium*) χαρίεσσα ἀγγελία, ας.
SATISFAIT, *E.* Je suis satisfait d'apprendre que... (*libenter audio*) χαίρω ἀκούων ὅτι, κ.τ.λ.

SATRAPE, σατράπης, ου, δ, *Isocr.* Exercer en Phrygie les fonctions de —, τῆς Φρυγίας σατραπεύειν, ω, *Plut.*
SATRAPIE, σατραπία, ας, ἡ, *Hér.*
SATURER (*saturare*, *o*) κορενύναι, υμι, *Chim.*
SATURNALES (*Saturnalia*, *ium*) τὰ Κρόνια, ἰων, *Luc.*
SATURNE (*Saturnus*, *i*) Κρόνος, ου, δ.
SATURNIEN, *ENNE* (*par opposition* à jovial, *e*) μελαγχολικός, ἡ, ὄν.
SATYRE, σάτυρος, ου, δ. — *Voyez le récit de Plutarque, à l'occasion du Satyre qui fut présenté à Sylla, près d'Apollonie; vie de Sylla, page 857 de l'édition de Henri Etienne.* — Ἐνταῦθα φασὶ κοιμώμενον ἀλῶναι σάτυρον, κ.τ.λ.
SATYRIUM (*satyrium hircinum*, Linn.) σάτυριον, ίου, τό, *Diosc.*
SAUCE (*intinctus*, *us*) ἐμβαμμα, ατος, τό, *Xén.*
SAUCER (*intingere*, *go*) ἐμβάπτειν, ου ἐμβάπτεσθαι, *Xén. Cyrop.* liv. II.
SAUCIERE (*acelabulum*, *i*) ὀξύβαρον, ου, τό, *Athén.* ἐμβαΐφιον, ίου, τό, *Hipp.*
SAUCISSE, SAUCISSON (*hilla*, *æ*) ἀλλᾶς, ἄντος, δ, *Aristoph.* Vendeur de —, ἀλατοπώλης, ου, δ.
SAUER-KRAUT (*mot Allemand*, qui signifie choux aigres, et que l'on prononce vulgairement choucroute) ὀξυκράμβη, ης, ἡ.
SAUF un ou deux (*excepto uno aut altero*) πλὴν ἐνός ἢ δυοῖν.
SAUF, AUVÉ (*salvus*, *a, um*) σάος, σόος, σῶς, σῶος, *et* σῶος, α, ον, *Dém.*
SAUF-CONDUIT (*fides publica*) ἄδεια, ἀσφάλεια, ας, ἡ, *Dém.*
SAUGE (*cur moriatur homo, cui salvia crescit in horto* ? *Ecole de Salerne*) σράκος, ου, δ· ἐλελίσφακον, ου, τό, *Diosc.*
SAULE (*lenta salix*, Virg.) ἱτέα, ας, ἡ, *Theophr.* οἰσῦα, ας, ἡ, *Eust.*
SAUMATRE. Eau saumâtre, ἀλμυρὸν ὕδωρ, ατος.
SAUMON (*salmo salar*, Cuv.) σαλμών ου ἀλμών, ὄνος, δ.
SAUMURE (*muria*, *æ*) ἀλμυρίς, ἴδος, ἡ· γάρων, ου, τό, *Gal.*
SAUNAGE (*salis venditio*) ἀλατοπώλια, ας, ἡ.
SAUNIER (*salaris*, *ii*) ἀλατοπώλης, ου, δ· ἀλοπηγός, οὔ, δ.

SAUPOUDRER de la viande (*carnem sale conspergere, go*) τὸ κρέας ἄλων προσπάσσειν, σσω, *Gal.*

SAUR, saure, ou sauret, *en parlant des harengs*, κεκαπνισμένος, η, ον.

SAUSSAIE (*salicetum, i*) ἰτεών, ὄνος, δ.

SAUT (*saltus, us*) πήδημα, ατος, τό, *Plut.*

Franchir d'un saut, ὑπεράλλεσθαι, -άλλομαι, -αλοῦμαι.

SAUTER (*salire, insilire, desilire, io*) σκιρτᾶν, πηδᾶν, ὦ· ἄλλεσθαι, ομαι. —

SUR SON CHEVAL, ἵππον ἐφάλλεσθαι, *Xén.* —

à bas de cheval, ἀπ' ἵππου καταπηδᾶν, *Xén.* Il lui sauta au cou, et l'embrassa, ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφιλήσεν αὐτόν, *Luc. XV, 10.* Faire sauter un bastion, τὸ ἐπιτείχισμα ἀναρρεῖν, ὦ· ἀνατρέπειν, πω, ψω, *Dém.*

SAUTERELLE (*locusta, æ*) ἀκρίς, ἴδος, ἦ, *N. Test.* Qui se nourrit de sauterelles,

ἀκριδοφάγος, ου, δ, ἦ. Il se nourrissait de sauterelles et de miel sauvage, ἡ τροφή αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον, *Matth. III, 4.*

SAUTEUR (*saltator, oris*) πηδητήης, οῦ, δ. — (*funambulus, i*) σχινοβάτης, ου, δ, *Chrys.*

SAUTILLER (*subsultare, o*) ὑποπηδᾶν, ὦ· ὑφάλλεσθαι, ομαι.

SAUTOIR, terme de blason, χιασμός, οῦ, δ. Passer en sautoir, χιάζειν, ἄζω. R. la lettre X.

SAUVAGE (*agrestis, e; ferus, a, um*) ἄγριος, ἱα, ἰον, *Isocr.* Θηριώδης, εος, δ, ἦ, *Arist.* Olivier sauvage (*oleaster, tri, m.*) ἄγριελαία, ας, ἦ· ἄγριελαίος, αίου, δ, ἦ, *Paul, Rom. XI, 17, 24.*

SAUVAGEON, ἄγριον δένδρον, ου.

SAUVAGIN, INE (*ferinus, a, um*) θήριος, εία, ειον, *Xén.*

SAUVGARDE (*tutela, clientela, æ*) ἀσφάλεια, ας, ἦ, *Dém.* ἐπιτροπία, ἱας, ἦ, *Den. Hal.* Prendre quelqu'un sous sa —,

ἐπιτροπίαν τινὸς λαμβάνειν, ω*, *le même.*

SAUVER quelqu'un du danger (*aliquem servare, o*) ἐκ κινδύνου τινα σώζειν,

διασώζειν, ω, *Dém.* Se sauver (*aufugere, io*) φεύγειν, ἀποφεύγειν, διαφεύγειν, γῶ,

ξω, *Dém.* — (*saluti consulere, o*) τὴν ψυχὴν σώζειν, ω.

SAUVETÉ (*securitas, atis*) ἀδεια, ἀσφάλεια, ας, ἦ, *Dém.*

SAUVEUR. Le Sauveur du monde, *Jésus-Christ*, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός, *Jean, IV, 42.*

SAUVE-VIE (*asplenium ruta muraria, Linn.*) ἀσπληνον ου ἀσπλήνιον, ἰου, τό.

SAVAMMENT (*docte*) πεπαιδευμένως, *Isocr.*

SAVANT, E (*doctus, a, um*) πεπαιδευμένος, ἐνή, ἐνον, *Isocr.* Un ouvrage savant, σοφὸν ἔργον, ου, *Plut.*

SAVANTASSE, ψευδόσοφος, ου, δ, ἦ.

SAVATE (*crepida, æ*) κρηπίς, ἴδος, ἦ, *Xén.*

SAVETIER (*crepidarius, ii*) ὑποδηματοῦράφος, ου, δ· κρηπιδοποιός, οῦ, δ, *Athén.*

SAVEUR (*sapor, oris*) χυλός, χυμός, οῦ, δ, *Plut.* Qui est sans — (*insipidus, fatuus*)

ἀγευστος, ου, δ, ἦ· μωρός, ἄ, ὄν, *Luc.* Si le sel perd sa saveur, avec quoi la

lui rendra-t-on? ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῆ, ἐν τίνι ἀλυσθήσεται; *Matth. V, 13.*

SAVOIR (*scire, io*) γινώσκειν, γινώσκω*,

Je sais bien que, ἴσημι δήπου· εἶδω, εὔοῖδα, σαφῶς οἶδα, ὅτι, *Dém.* Je voudrais bien savoir, ἠδέως ἂν ἴδοιμι. V. εἶδω et

εἶδέω*, *Dém.* Sachez, il faut savoir que, ἴσθι, ἴστέον ὅτι, *Scol.* Je ne saurais vous

dire, οὐκ ἂν εἶποιμι. Faire savoir quelque chose à quelqu'un (*aliquem de re aliqua certiorum facere, io*) δηλοῦν, ὦ, τὶ πρὸς

τινα, *Isocr.* δηλοποιεῖν, ὦ, ἦσω. C'est à savoir (*scilicet*) δηλονότι, δηλαδή, *Dém.*

— (*haud scio*) οὐκ οἶδα.

SAVOIR. Mon savoir n'est rien (*scire meum nihil est*) ματαία ἐστὶν ἡ ἐπιστήμη μου.

SAVON (*sapo, onis*) σάπων, ωνος, δ· σμηγμα, ατος, τό, *Athén.*

SAVONNER, σμηχεῖν, χω, ξω, *Hom. Od. VI, 226.*

SAVONNEUX, EUSE, σμηγματώδης, εος, δ, ἦ, *Arél.*

SAVOURER (*plenus gustare, o*) ἐπιθυμητικῶς γεῦσθαι, ομαι, τινός.

SAVOREUX, EUSE (*sapidus, a, um*) εὐχυμος, ου, δ, ἦ· νόστιμος, ου, δ, ἦ· τῆ γεύσει εὐστομος, ου, δ, ἦ, *Strab.*

SAXATILE (*saxatilis, e*) πετραῖος, αία, αἰον, *Arél.*

SAXIFRAGE (*saxifraga granulata, Linn.*) λιθοτριπτικόν τι φυτόν.

SAXIFRAGE, terme de Méd. — Voyez LI-

THOTRIPTIQUE.

SBIRE (*Ital.* sbirro) βαβδούχος, ου, δ, *Isocr.*

SCABIUSE (*scabiosa*, α) ψωραλία, ας, ή, ψωράνθεις, ιδος, ή, *Apul.*

SCABREUX, **EUSE** (*scabrosus*, α, um) τραχύς, εια, ύ, *Arist.* — (*periculosus*, α, um) κινδυνώδης, εος, δ, ή, *Hérod.*

SCALENE. Triangle — (q.d. *claudicans*) σκαληνόν τρίγωνον, ου.

SCALPEL (*scalpellus* ou *scalpellum*, i) σμίλη, ης, ή· σμιλίον, ίου, τό, *Plut.*

SCAMANDRE, ou *Xanthe*, fleuve de la Troade :

— μέγας ποταμός βαθυδίνης,
*Ον Ξάνθον καλέουσι Θεοί, άνδρες δέ
Σκάμανδρον. *Hom. Il. XX, 74.*

SCAMMONÉE de Montpellier (*cynanchum Monspelianum*, Linn.) σκαμμωνία, ίας, ή· σκαμμώνιον, ίου, τό.

SCANDALE (*offendiculum*, i) σκάνδαλον, ου, τό· πρόσκομμα, ατος, τό. — Ουα! τῶ κόσμῳ, ἀπὸ τῶν σκανδάλων! *Matth. XVIII, 7.*

SCANDALEUX, **EUSE**, σκανδαλώδης, εος, δ, ή.

SCANDALISER, σκανδαλίζειν, ίζω. Pour ne point scandaliser mon frère, ίνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω, *Paul, I. Corinth. VIII, 13.*

SCANDER UN VERS (*versum metiri*, q.d. *scandere*) τὸν στίχον μετρεῖν, ῶ.

SCAPHANDRE (q.d. *homo navis*) σκάφανδρος, ου.

SCAPULAIRE (R. *scapulae*, arum) ἐπωμίς, ιδος, ή.

SCARABÉE (*scarabæus*, i) κάνθαρος, ου, δ, *Arist.*

SCARE (*scarus viridis*, Cuv.) σκάρος, ου, δ, *Athén.*

SCARIFICATEUR (R. σκάριφος, *stylus*) σχαστήριον, ίου, τό.

SCARIFICATION (*scarificatio*) σχάσις, εως, ή, *Théophr.*

SCARIFIER (*scarificare*, o) σκαριφᾶσθαι, ῶμαι· σχάζειν, άζω, *Arist.* ἀποσχάζειν, άζω, *Gal.*

SCAZON (*claudicans*) σκάζων, plur. σκάζοντες. — On appelle ainsi des vers iambiques trimètres qui semblent boiter, en ce qu'ils ont, au sixième pied, un spondée

au lieu d'un iambe; ils se nomment aussi χωλίαμβοι· en voici un exemple :

Quis expēdīvit psittāco sūm χαιρα;
Perse, Prol. 8.

SCEAU, et quelquefois **SCEL** (*sigillum*, i) σφραγίς, ιδος, ή, *Thuc.* σφράγισμα, ατος, τό, *Xén.* Garde des sceaux du roi (*a regis sigillis*) δ ἐπὶ τῶν βασιλικῶν σφραγίδων.

SCÉLERAT, E (*sceleratus*, α, um) πονηρός, μιαρός, μοχθηρός, ρά, ρόν, *Dém.*

SCÉLERATESSE (*scelus*, eris) πονήρευμα, ατος, τό, *Dém.* μίσμα, ατος, τό, *N. Test.*

SCÉLITE, σκελίτης, ου, δ, *sous-ent.* λίθος. R. σκέλος, *crus*, uris.

SCELLÉ. Apposer le scellé (*obsignare*, o) ἐπισφραγίζειν, ίζω, *Plat.*

SCELLER (*signare*, o) σφραγίζειν, ίζω, *Diosc.* — (*stabilire*, io) βεβαιούν, ὠ-ῶ, τί, *Hér.*

SCÈNE (*scena*, α) σκηνή, ης, ή, *Luc.* Mettre en scène, θεατρίζειν, ίζω, *N. Test.* Paraitre sur la —, σκηνοδοτεῖσθαι, οὔμαι, *Strab.* Faire à quelqu'un une scène scandaleuse, τινά διαλοδορεῖσθαι, οὔμαι, ήσομαι.

SCÉNIQUE. Les jeux scéniques (*scenici ludi*) σκηνικοί άγῶνες, ων, *Athén.*

SCÉNOGRAPHIE, σκηνογραφία, ίας, ή, *Mathém.*

SCÉNOGRAPHIQUE, σκηνογραφικός, ή, ὄν.

SCÉNOPÉGIES, fête des tabernacles, σκηνοπήγια, ίων, τά.

SCEPTICISME, ή τῶν σκεπτικῶν δόξα, ης.

SCEPTIQUE, σκεπτικός, ή, ὄν. R. σκέπτομαι, *considero.*

SCEPTRE (*sceptrum*, i) σκήπτρον, ου, τό, *Paus.* R. σκήπτειν, σκήπτεσθαι, s'arpuyer.

SCHÈNE (*prononc.* skène) mesure itinéraire des Egyptiens, évaluée par Hérodote à 60 stades (12 kilomètres) σχοίνος, ου, δ.

SCHISMATIQUE, σχισματικός, ή, ὄν.

SCHISME (*dissidium*, ii) σχίσμα, ατος, τό. R. σχίζειν, *scindere.*

SCHISTE (*scissilis lapis*) σχιστός λίθος, ου.

SCIAGE (*serratura*, α) πρίσις, εως, ή.

SCIAGRAPHIE (*adumbratio*) σκιαγραφία, ας, ή.

SCIAGRAPHIQUE, σκιαγραφικός, ἡ, ὄν. R. σκιά, *umbra*.
SCIATHÉRIQUE (*per umbram indicans*) σκιαθηρικός, ἡ, ὄν, *Gnomon*.
SCIATIQUE. Goutte—, ἰσχιάς, ἄδος, *souvent*. ἀρθρίτις, ἰδος.
SCIE (*serra, æ*) πρίων, ονος, ὁ, *Plut.*
SCIEMMENT (*scienter*) ἐπιστημόνως, *Arist.*
SCIENCE (*scientia, æ*) ἐπιστήμη, ης, ἡ, *Plut.* γνῶσις, ἑως, ἡ, *Isocr.*
SCIENTIFIQUE (*eruditus, a, um*) ἐπιστημονικός, ἡ, ὄν.
SCIENTIFIQUEMENT (*erudite*) ἐπιστημονικῶς.
SCIER (*serrare, o*) πρίειν, ου πρίζειν, ω, σω, *Thuc.*
SCIEUR, πριστήρ, ἦρος, ὁ· πρίστης, ου, ὁ.
SCILLE ou **SQUILLE** (*scilla maritima, Linn.*) σκίλλα, ης, ἡ, *Diosc.*
SCILLITIQUE. Vin de scille, ου —, σκιλιτικός οἶνος, ου, *Diosc.*
SCINTILLATION (*scintillatio, onis*) σπινθηρισμός, οὔ, ὁ.
SCINTILLER (*scintillare, o*) σπινθηρίζειν, ἴω, *Théophr.*
SCION (*surculus, i*) κλαδίσκος, ου, ὁ, *Théophr.*
SCIPION, illustre Romain, Σκηπίων, ωνος, ὁ.
SCISSILE (*scissilis, e*) σχιστός, ἡ, ὄν, *Théophr.*
SCISSION (*scissio, onis*) σχίσις, ἑως, ἡ· σχίσμα, ατος, τό, *Luc.*
SCIORE (*scobs, obis, f.*) κρίσμα, περίψημα, ατος, τό.
SCLÉROPTHALMIE (*oculorum durities*) σκληροφθαλμία, ας, ἡ.
SCLÉROTIQUE. Membrane —, σκληρωτικός ὑμῆν, ἑνος, *Anat.*
SCOLASTIQUE, σχολαστικός, ἡ, ὄν.
SCOLASTIQUEMENT, σχολαστικῶς.
SCOLASTE, σχολιαστής, οὔ, ὁ.
SCOLIE, σχολιον, ἰου, τό. R. σχολή, ἧς, loisir, école.
SCOLOPENDRE, insecte (*scolopendra forficata, Linn.*) σκολοπένδρα, ας, ἡ, *Théophr.*
SCOLOPENDRE, fougère (*asplenium scolopendrium, Linn.*) ἄσπληνον, ου σκολοπένδριον, ἰου, τό, *Diosc.*

SCORBUT, στομακάκη, ης, ἡ, *Strab.*
SCORIE (*scoria, æ*) σκωρία, ἰας, ἡ, *Diosc.*
SCORPION (*scorpio, onis*) σκορπίος, ου, ὁ, *Diosc.*
SCRIBE (*scriba, æ, m.*) γραμματεὺς, ἑως, ὁ, *Dém.*
SCROFULAIRE (R. *scrofa, une truie*) plante employée contre les
SCROFULES (*strumæ, arum*) χοιράδες, ων, αἱ, *Hipp.*
SCROFULEUX, **EUSE** (*strumosus, a, um*) χοιραδῶδης, εος, ὁ, ἡ, *Arist.*
SCRUPULE (*scrupulus, religio*) ὑπερακριβεία, ας, ἡ, *Isocr.*
SCRUPULEUSEMENT (*scrupulose*) ὑπερακριβῶς.
SCRUPULEUX, **EUSE** (*scrupulosus, religiosus, a*) ὑπερακριβής, εὐλαβής, ἑος, ὁ, ἡ.
SCRUTATEUR (*scrutator, oris*) ἐξεταστής, οὔ, ὁ, *Arist.*
SCRUTER (*scrutari, or*) ἐξετάζειν, ἄω, *Isocr.*
SCRUTIN (*tacita suffragia, orum*) ψῆφος, ου, ἡ, *Dém.* Procéder à une élection par voie de —, ψηφίζειν, ου ψηφίζεσθαι, *Thuc.*
SCULPTER (*sculptere, o*) γλύφειν, φω, φω, *Aristoph.* Sculpté en relief, ἀνάγλυπτος, ἀνάγλυφος, ου, ὁ, ἡ.
SCULPTEUR (*sculptor, oris*) γλυφεύς, ἑως, ὁ, *Den. Hal.*
SCULPTURE (*sculptura, æ*) γλυφή, ἧς, ἡ, *Philon.*
SCURRILITÉ (*scurrilitas, atis*) βωμολοχία, ας, ἡ, *Plut.*
SCYTALE Lacédémonienne, ἡ Λακωνική σκυτάλη, ης.
SCYTHES, peuples nomades, Σκύθαι, ὦν, οἱ.
SE (*sui, sibi, se*) ἑαυτοῦ, ἑαυτῶ, ἑαυτόν, ου αὐτοῦ, αὐτῶ, αὐτόν.
SÉANCE académique, ἀκαδημικὸν συνέδριον, ἰου.
SÉANT. Le malade est sur son séant, ὁ νοσῶν ἐπικάθηται.
SÉANT, **E** (*decorus, a, um*) εὐπρεπής, ἑος, ὁ, ἡ, *Xén.*
SEAU (*situla, æ*) κάλπη, ης, ἡ· ὑδρία, ας, ἡ. Il pleut à seaux, à verse, βραγαδιοπίπτει ὄμβρος.

SEBACÉE. Glande —, στεατώδης ἀδήν, ἔνος, δ.

SEC, **ECHE** (*siccus, a, um*) ξηρός, ἄ, ὄν, *Dém.* Raisin sec, σταφίς, ἴδος, ἦ, *Diosc.*

Figué sèche, ἰσγάς, ἄδος, ἦ· φισαλέη, ἦς, ἦ, *Hésych.* Mettre un puits à sec, τὸ φρέαρ ἐξαντλεῖν, ὦ, ἦσω, *Luc.* Employer le vert et le sec, πάντα λίθον κινεῖν, ὦ, *Plut.*

SECHE (*sepia officinalis, sepia loligo*, Linn. σηπία, ας, ἦ, *Arist.* τευθίς, ἴδος, ἦ, *Plut.*

SECHEMENT (*sicce*) ξηρῶς. — (*jeune*) ἰσχνῶς. — (*duriter*) χαλεπῶς, σκληρῶς, *Xén.*

SÉCHER (*siccare, desiccare, o*) ξηραίνειν, ω, *Plut.* — (*arescere, sco*) ξηραίνεσθαι, ομαι, *Hipp.* — de douleur, λύπη τήκεσθαι, ομαι.

SÉCHERESSE (*siccitas, atis*) ξηρότης, ἦτος, ἦ· ξηρασία, ας, ἦ.

SECONDAIRE (*secundarius, a, um*) δευτέρως, ἰα, ἰον.

SECOND, **E** (*secundus, id est qui primum sequitur*) δεύτερος, α, ὄν, *Thuc.* Avoir le second rang, δευτερεύειν, ω, *Plut.*

SECONDE. *Le quart du méridien terrestre ayant été divisé en 100 degrés, et chaque degré en 100 minutes ou kilomètres, la centième partie du kilomètre ou la seconde sera le décimètre, δεκάμετρον, ου, τό. — Voyez MÈTRE.*

SECONDEMENT (*secundo*) δεύτερον, *Hérod.* δευτέρως, *Arist.*

SECONDER (*adjuvare, o*) βοηθεῖν, ὦ, τινί, *Dém.*

SECOURER (*excutere, tio*) ἐκσείειν, ω· ἐκτινάσσειν, σσω, ξω, *N. Test.*

SECOURMENT (*concussus, us*) τίναγμα, ατος, τό· τιναγμός, οῦ, δ, *Thuc.*

SECOURABLE (*officiosus, a, um*) βοηθητικός, ἦ, ὄν.

SECOURIR les malheureux (*miseris succurrere, rro*) τοῖς δυστυχέσι βοηθεῖν, προσβοηθεῖν, ἐπιβοηθεῖν, ὦ, *Thuc.*

SECOURS (*auxilium, ii*) βοήθεια, ας, ἦ, *Dém.* βοήθημα, ατος, τό, *Arist.* ἐπικουρία, ας, ἦ, *Thuc.*

SECOUSSE (*succussio, onis*) τίναγμα, ατος, τό· τιναγμός, οῦ, δ, *Thuc.*

SECRET (*arcantum, i*) ἀπόρρητον, ου, τό· μυστήριον, ἰου, τό, *Dém.* En secret (*arcane*) ἀπορρήτως, κρυφαίως, *Hérod.*

SECRET, **ETTE** (*secretus, arcanus, a, um*) ἀπόρρητος, ου, δ, ἦ, *Dém.* μυστικός, ἦ, ὄν· μυστηριώδης, εος, δ, ἦ, *Plut.*

SECRETIAIRE (*a secretis, ad epistolis*) δ ἐπὶ τῶν ἀπορρήτων· δ ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν. —, *meuble*, χαρτοφυλάκιον, ἰου, τό.

SECRETÈMENT (*secretio*) κρυφαίως, ἀπορρήτως, *Hérod.*

SÉCRÉTION (*secretio, onis*) ἔκκρισις, εως, ἦ, *Théophr.*

SÉCRÉTOIRE, ἔκκριτικός, ἦ, ὄν, *Méd.*

SECTAIRE, αἰρετικός, ἰχή.

SECTATEUR de Platon, ἀκαδημικός. — d'Aristote, περιπατητικός. — de Zénon, στωϊκός, οῦ, δ.

SECTE (*secta, æ*) αἵρεσις, εως, ἦ, *Gal.*

SECTEUR de cercle (*circuli sector, oris*) δ τοῦ κύκλου τομεύς, εως, *Géom.*

SECTION (*sectio, onis*) τμησις, εως, ἦ· τομή, ἦς, ἦ, *Isocr.*

SÉCULAIRE (*sæcularis, e*) αἰώνιος, ἰου, δ, ἦ· κατ' αἰῶνα γιγνόμενος, ἦ, ὄν.

SÉCULIER, **ÈRE**, λαϊκός, ἦ, ὄν.

SÉCURITÉ (*securitas, q. d. sine cura*) ἀδεία, ἀσφάλεια, ας, ἦ, *Dém.*

SÉDENTAIRE (*sedentarius, a, um*) ἑδραϊός, αία, αἰον. mener une vie sédentaire, οἰκουρεῖν, ὦ, ἦσω.

SÉDIMENT (*sedimentum, fæx, fæcis*) ὑπόστασις, εως, ἦ.

SÉDITIEUSEMENT (*seditiose*) στασιαστικῶς, *Arist.*

SÉDITIEUX, **EUSE** (*seditiosus, a, um*) στασιαστικός, ἦ, ὄν, *Thuc.* Discours —, στασιαστικός λόγος, ου, *Esch.*

SÉDITION (*seditio, onis*) στάσις, εως, ἦ, *Isocr.* Exciter des séditions, στασιάζειν, ἄζω, *Plat.*

SÉDUCTEUR, **TRICE** (*corruptor, trix*) διαφθορεύς, εως, δ, *Plut.*

SÉDUCTION (*corruptio, onis*) διαφθορά, ἄς, ἦ, *Dém.*

SÉDUIRE (*seducere, co, xi*) πλανᾶν, ὦ, ἦσω· διαφθείρειν, ω, *Plat.*

SÉDUISANT, **E** (*illecebrosus, a, um*) ἐπαγωγός, ἦ, ὄν, *Thuc.* Ψελκτήριος, ἰου, δ, ἦ, *Elien.*

SEGMENT d'un cercle (*circuli segmentum*) τὸ τοῦ κύκλου τμημα, ατος, *Géom.*

SÉGRÉGATION (*segregatio, onis*) ὁ ἀφορισμός, οὔ.

SEIGLE (*secale cereale*, Linn.) βρίζα, ἤ.

SEIGNEUR (*dominus, i*) κύριος, ἰου, ὁ. — d'un village, κώμαρχος, ου, ὁ, *Plaute*. Les principaux seigneurs d'un Etat (*magnates, um*) μεγιστᾶνες, ων, οἱ, *N. Test*. Le grand —, ὁ τῶν Ὀθωμανῶν αὐτοκράτωρ, ορος. Le Seigneur a dit à mon Seigneur (*dixit Dominus Domino meo*) εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου.

SEIGNURIAL, **E** (*dominicus, a, um*) κυριακός, ἤ, ὄν.

SEIGNEURIE (*dominatio*) κυριότης, ἦτος, ἤ, *N. Test*. δεσποτεία, ας, ἤ, *Dém*.

SEIN (*sinus, us, m.*) κόλπος, ου, ὁ, *Plut.*, *Vie de Périclès*, § I. — (*pectus, oris*) στῆθος, εος, τό, *Hipp.* — (*animus, i*) θυμός, οὔ, ὁ, *Luc.* — (*venter, tris*) θυστήρ, ἔρος-τρός, ἤ, *Gal.* — (*ubera, um*) μαστοί, ὦν, οἱ, *Arist.*

SEINE (*sagena, æ*, Manil.) σαγήνη, ἦς, ἤ, *Plut.*

SEINE, *fleuve* (*Sequana, æ, m.*) Σακάνας, ου, ὁ, *César*.

SEING, χειρόγραφον, ου, τό. Mettre son seing, χειρογραφεῖν, ὦ, *Pand.*

SEIZE (*sexdecim*) ἑκαδέκα, οἱ, αἱ, τά, *Hérod.*

SEIZIÈME (*decimus sextus, ta, tum*) ἑκαδέκατος, ἦς, ὄν.

SÉJOUR (*commoratio, onis*) διατριβή, ἦς, ἤ, *Plut.*

SÉJOURNER à Athènes pendant un grand nombre d'années (*non paucos annos Athenis commorari, or*) ἐτῶν οὐκ ὀλίγων ἐν ταῖς Ἀθήναις διατρίβειν, ἔω, ψω, *Hérod.*

SEL marin ou muriate de soude (*marinus sal, alis*) θαλάσσιος ἄλας, ἄλος, *Diosc.* ἄλας, ατος, τό, *N. Test*. Si le sel devient fade, avec quoi lui rendra-t-on sa saveur? ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανηθῇ, ἐν τίνι ἀλισθῆσεται; *Matth.* V, 13. Sel attique (*atticus lepor, oris; attici sales*) ἀστυϊσμός, οὔ, ὁ· ἀστυϊκοί ἄλας, ὦν, *Plut.* Ils ne mangeront point un minot de sel ensemble, οὐ δὴν ἁλῶν κοινωθήσονται, *Luc.*

SÉLÉNITE, σεληνίτης λίθος, ου. R. σελήνη, lune.

SÉLÉNOGRAPHIE (*lunæ descriptio*) σεληνογραφία, ας, ἤ.

SÉLÉNOGRAPHIQUE, σεληνογραφικός, ική, ικόν. R. σελήνη et γράφω.

SELLE (*equi stratum, i*) ἐφιππιον, ἰου, τό, *Xén.* —, *chaise percée*, ἀφοδευτήριος δίφρος, ου, *Gal.* — *Voyez LATRINES.*

SELLER un cheval (*equum insternere, no*) τὸν ἵππον ἐπισάττειν, ττω, ξω, *Xén.*

SELLETTE (*sellula, æ*) θρανίδιον, ἰου, τό, *Poll.*

SELON (*secundum, acc.*) κατά, *acc.* Selon mon avis, κατά τὴν γνώμην μου. Selon la loi, κατά τὸν νόμον, *Dém.* Selon que (*proût*) καθ' ὃ.

SEMAILLES (*sementis, is, f.*) σπόρος, ου, ὁ, *Xén.*

SEMAINE (*septimana, æ*) ἑβδομάς, ἄδος, ἤ, *Gal.* Prêter à la petite —, δανείζειν, τοκίζειν, ἴζω, *Dém.*

SEMBLABLE à son père (*patri ou patris similis, e*) τῷ πατρὶ ὁμοιος, α, ὄν· παρόμοιος, ου, ὁ, ἤ, *Dém.* Rendre semblable une chose à une autre, ὁμοιοῦν, ὦ, ὡσω, τί τινι.

SEMBLABLEMENT (*similiter*) ὁμοίως, ου παρομοίως, *Dém.*

SEMBLANT. Faux semblant (*simulatio, onis*) προσποίησης, εως, ἤ, *Arist.* Faire semblant (*simulare, o*) προσποιεῖσθαι, οὔμαι, εἶναι φίλος, *Esch.*

SEMBLER (*videri, eor*) δοκεῖν, καταφαίνεσθαι, *Den. Hal.* Il me semble (*mihî videtur*) φαίνεται μοι, *le même.* δοκεῖ μοι, *Dém.*

SÉMÉIOLOGIE (*tractatus de signis morborum*) σημειολογία, ας, ἤ, *Méd.*

SÉMÉIOTIQUE (*signorum indicatio*) ἡ σημειωτική, ἦς, *sous-ent.* τέχνη, ου ἐπιστήμη.

SÉMÈLE, fille de Cadmus et mère de Bacchus, Σεμέλη, ἦς, ἤ.

SEMELLE (*solea, æ*) κρηπίς, ἴδος, ἤ, *Plut.*

SEMENCE (*semen, inis*) σπέρμα, ατος, τό, *Dém.* *Phal.*

SEMER (*seminare, o; serere, ro, sevi*) σπεῖρειν, ω, *parf.* ἔσπορα, *Thuc.* — des divisions, στασιάζειν, ἄζω, ἄσω, *Plat.*

SEMESTRE (*semestrium, ii*) ἑξάμηνον, ου,

τό. — (*semestris*, *e*) ἐξάμηνος, ου, δ, ἡ, *Xiphil.*

SEMEUR (*seminator, sator, oris*) σπορεύς, ἑως, δ, *Xén.* Le semeur sortit pour semer, ἐξῆλθεν δ σπείρων, τοῦ σπείρειν, *Matth.* XIII, 3. — de faux bruits (*famigerator, oris*) διαφημιστής, λογοποιός, οὔ, δ, *Dém.*

SEMI- (*c'est-à-dire demi-*) *par exemple* : Semi-ton (*semi-tonium*) ἡμιτόνιον, ἰου, τό. — *Voyez DEMI.*

SÉMILLANT, *E* (*promptus, vividus, a*) γοργός, ὀρμητικός, ἰκὴ, *Plut.*

SÉMINAIRE (*seminarium, ii*) φυτευτήριον, ἰου, τό. — φροντιστήριον, ἰου, τό.

SÉMINAL, *E* (*seminalis, e*) σπερματικός, ἡ, ὄν, *Phil.*

SÉMIRAMIS, femme de Ninus, roi d'Assyrie, Σεμίραμις, ἰδος, ἡ.

SEMENCE (*admonitio, onis*) νουθέτημα, ατος, *Plut.*

SEMOULE (*simila, similago*) σεμίδαλις, εως, ἡ.

SEMPITERNEL, ELLE (*sempiternus, a, um*) αἰδιος, ἰου, δ, ἡ, *Plut.* Une vieille — (*anus decrepita*) ἡ γραιῦς ἐσχάτογῆρας ἡ γραια ὑπέργῆρας, ω, *Elien.*

SÉNAT (*senatus, us*) βουλὴ, ἦς, ἡ, *Dém.* σύγκλητος, ου, δ, *Plut.* γερουσία, ας, ἡ, *Den. Hal.*

SÉNATEUR (*senator, oris*) βουλευτής, οὔ, δ, *Dém.*

SÉNATORIAL, E (*senatorius, a, um*) βουλευτικός, ἡ, ὄν, *Dém.*

SÉNATUS-CONSULTE (*senatus-consultum, i*) βούλευμα, ατος, τό, *Plut.* προβούλευμα, ατος, τό, *Den. Hal.*

SÉNÉ (*cassia senna, æ*, Linn.) κασσίας εἶδος τι.

SÉNÉÇON (*senecio vulgaris*, Linn.) ἡριγέρων, οντος, δ, *Diosc.*

SÉNESTRE (*sinister, tra, trum*) ἀριστερός, ἄ, ὄν, *Plut.*

SÉNEVÉ (*sinapis nigra*, Linn.) σίναπι ου σίνηπι, εως, τό, *Diosc.* ὅτι σίνει ὤπας.

SÉNIEUR (*senior, oris*) δ πρεσβύτερος ου πρεσβύτατος, ου. — *C'est de ce mot latin que nous avons formé seigneur; les Ital., signor; les Esp., señor, et les Portug., senhor.*

SENS (*sensus, us, m.*) αἰσθησις, εως, ἡ,

Plut. *Les cinq sens se disent en grec* : ἡ ὄψις, la vue; ἡ ἀκοή, l'ouïe; ἡ ὀσφρησις, l'odorat; ἡ γεῦσις, le goût; ἡ ἀφή, le tact. — Le sens commun, κοινὴ τῶν ἀνθρώπων πρόληψις, εως. Discours qui n'a pas le sens commun, ἀτοπος λόγος, ου. Le sens d'une phrase, δ τῆς φράσεως νόος-νοῦς. *Synés.* Le sens, le côté, τὸ μέρος, εως. Mettre tout sens dessus dessous, ου sens devant derrière, πάντα συνταράττειν, ττω, ζω, *Plut.* — *Voyez ECOUTER.*

SENSATION agréable ou désagréable, ἡδέια ἢ ἀπὸδῆς αἰσθησις, εως.

SENSÉ, *ÉE* (*prudens, sapiens*) φρόνιμος, ου, δ, ἡ· σώφρων, ονος, δ, ἡ, *Dém.*

SENSÉMENT (*prudenter, sapienter*) φρονίμως, σοφῶς, *Arist.*

SENSIBILITÉ, τὸ αἰσθητικόν, οὔ.

SENSIBLE (*sensilis, sensibilis, e*) αἰσθητός, αἰσθητικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

SENSIBLEMENT, αἰσθητῶς, αἰσθητικῶς. Cela m'afflige sensiblement, τοῦτό με σφόδρα λυπεῖ.

SENSITIF, IVE, αἰσθητικός, ἡ, ὄν.

SENSITIVE (*mimosa pudica*, Linn.) αἰσθητικόν τι φυτόν.

SENSORIUM (*sensorium, ii*) αἰσθητήριον, ἰου, τό.

SENSUALITÉ (*corporea voluptas, atis*) φιληδονία, ας, ἡ, *Plut.*

SENSUEL, ELLE (*voluptarius, a, um*) φιλήδονος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

SENSUELLEMENT, ἡδονικῶς, σαρκικῶς.

SENTENCE (*sententia, æ*) γνώμη, ἦς, ἡ, *Dém.* Un recueil de sentences, γνωμολογία, ας, ἡ.

SENTENCEUSEMENT (*sententiose*) γνωμολογικῶς, *Suid.*

SENTENCEUX, EUSE (*sententiosus, a, um*) γνωμικός, γνωμολογικός, ἡ, ὄν, *Dém. Phal.* — *Voyez le recueil gnomologique, ou la Gnomologie grecque et latine, à la fin de la dernière édition du Schrevelius (pages 1167 à 1192), Paris, 1820.*

SENTEUR. Pois de senteur (*lathyrus odoratus*, Linn.) εὐσομος λάθυρος, ου.

SENTIER (*semita, æ*, q.d. *semi-iter*) τρίλος, ου, ἡ, *Xén.* ἀτραπός, οὔ, ἡ, *Hérod.*

SENTIMENT (*animi sensus ou affectus, us*)

αίσθημα, νόημα, πάθημα, ατος, τό, *Xén.* Selon mon sentiment (*mea sententia*) κατὰ τὴν γνώμην μου· κατ' ἐμὴν γνώμην. Faire changer quelqu'un de sentiment, γνώμην τινὸς μεταστῆσαι, μεθίστημι, *Isocr.* Avoir de bons ou de mauvais sentiments, καλῶς ἢ κακῶς φρονεῖν, ὦ, *Isocr.*

SENTIMENTAL, ε, παθητικός, ἡ, ὄν.

SENTIMENTALEMENT, παθητικῶς.

SENTINE (*sentina*, α) ἀντλος, ου, δ, *Hom.*

SENTINELLE (*excubitor, oris*) ὁ φύλαξ, plur. οἱ φύλακες, *Xén.* — (*excubiæ, arum*) φυλακή, ἡς, ἡ· φρουρά, ἄς, ἡ, *Dém.* Etre en sentinelle, ou faire sentinelle, ἐν φρουρᾷ εἶναι, εἰμί*· φυλακὰς φυλάττειν, ττω, ζω, *Plat.*

SENTIR (*sentire, io*) αἰσθάνεσθαι, ομαι, *Dém.* — (*olfacere, io*) ὁσφραίνεσθαι, ομαι, τινός, *Xén.* Qui sent bon, εὐώδης, εος, δ, ἡ. Qui sent mauvais, δυσώδης, εος, δ, ἡ. Seigneur, il sent déjà; car il est là depuis quatre jours, Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γὰρ ἐστί, *Jean*, XI, 39. Ne se sentir coupable d'aucune faute (*nil conscire sibi, nulla pallescere culpa*) ἀπρόσκοπον συνειδησιν ἔχειν, ω*, *N. Test.*

SENOIR (*sedere, eo*) καθῆσθαι, κάθημαι. — Voyez SÉANT et SIS, ε.

SENOIR, il sied (*decere, decet*) πρέπει, πρέπει, *Dém.* Il te sied bien de parler de la sorte! ἄξιον δήπου ἐστί σοι ταῦτα λέγειν! *Xén.* — Voyez SÉANT, BIENSÉANT, MALSENSÉANT, MESSÉANT.

SÉPARABLE (*separabilis, e*) χωριστός, ἡ, ὄν, *Arist.*

SÉPARATION (*separatio, onis*) χωρισμός, οῦ, δ, *Plut.* Mur de —, μεσότοιχον, ου, τό.

SÉPARÉMENT (*separatim*) χωρῖς, τινός, *Xén.* Traiter de chaque chose séparément, τὰ καθ' ἕκαστον διηγεῖσθαι, οὔμαι, ἴσομαι.

SÉPARER l'âme du corps (*animus a corpore separare, o*) τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος χωρίζειν, *Plat.* διαχωρίζειν, ἴω, *Xén.* Se séparer de sa femme (*uxorem dimittere, tlo, si*) τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἀπολύειν, ω, σω, *Matth.* V, 32. *Marc*, X, 11.

SEPT (*septem*) ἑπτὰ, οἱ, αἱ, τὰ. Sept fois (*septies*) ἑπτάκις. Le nombre sept, une semaine, ἑπτὰς ou ἑβδομάς, ἄδος, ἡ. Sept cents, ἑπτακόσιοι, ιαι, ια. Sept mille, ἑπταχιλίοι, ιαι, ια. Pythagore envisageait le nombre SEPT comme étant la réunion du premier nombre impair (3), et du premier nombre pair (4); et c'est à cette réunion qu'il attribuait la grande célébrité dont ce nombre a toujours joui: sept planètes, sept jours, sept merveilles, sept sages, etc.; célébrité qui n'a fait que s'accroître encore depuis la naissance du christianisme, comme on peut le voir dans l'Apocalypse: sept églises, sept chandeliers, sept lampes, sept sceaux, sept trompettes, sept plaies, sept phioles, etc. — D'après la définition générale du nombre (collection ou assemblage de plusieurs unités de même grandeur), je ne suis pas éloigné de penser, avec le philosophe grec, que 3 et 4 soient les deux premiers nombres. En effet, 1, élément des nombres impairs, et 2, élément des nombres pairs, sont les éléments de la pluralité, mais ne peuvent lui être assimilés ni se confondre avec elle; et, de même que la ligne et la surface sont les éléments du corps, sans que l'une ou l'autre soit corps, de même 1 et 2 sont les éléments du nombre, sans être nombres.

SEPTANTE (*septuaginta*) ἑβδομήκοντα, οἱ, αἱ, τὰ. Septante fois sept fois (*septuaginta septies*) ἑβδομηκοντάκις ἑπτάκις. Septante mille, ou sept fois dix mille, ἑπτακισμύριοι, ιαι, ια. — Quand je cite les Septante (LXX), οἱ Ο', j'entends les soixante-dix interprètes qui, par ordre de Ptolémée Philadelphie, roi d'Égypte, traduisirent (d'hébreu en grec) les livres de l'Ancien Testament, environ 300 ans avant J.-C.

SEPTEMBRE (*september mensis*) βοηδρομιών, ὄνος, δ. — Quand l'année des Romains commençait en mars, septembre était le septième (*septimus ab imbri*), comme octobre, novembre et décembre, les dixième, onzième et douzième. — Sur les mois des Grecs et leur division en trois décades, voyez le Tableau des mois.

SEPTÉNAIRE (*septenarius numerus*, *i*) ἡ ἑπτάς οὐ ἑβδομάς, ἀδος. — Voyez SEPT.

SEPTENTRION (*septentrio*, *onis*) ἀρκτος, οὐ, ἡ, *Hérod.* Le vent du — (*aquilo*, *onis*) βορέας, οὐ, ὁ· βορρᾶς, αἰ, *Sept.* ἀπὸ τοῦ βοᾶν καὶ ῥέειν. — Le mot septentrio est composé de septem triones (les sept laboureurs), par allusion aux sept étoiles de la grande et de la petite ourse, constellations boréales que l'on appelle aussi le grand et le petit charriot, et que Virgile désigne sous le nom de gemini Triones, *Enéid.* I, 744 et III, 516.

Arcturum, pluviasque Hyadas, geminosque Triones.

Ἄρκτουρον, ὑγρὰς Σ' Ὑάδας, διδύμους δὲ τε Ἄρκτους.

SEPTENTRIONAL, *e* (*septentrionalis*, *e*) ἀρκτικός, ἡ, ὄν· ἀρκτικός, ὡς, ὦον, *Hérod.* — Remarquez que c'est à l'instar de septentrional que nous avons formé par catachrèse le mot méridional, du latin meridianus.

SEPTIÈME (*septimus*, *a*, *um*) ἑβδομος, η, ον, formé de ἑπτά (comme ὄγδοος, huitième, de ὀκτώ, huit) par le changement ordinaire de πτ et κτ en βδ et γδ. — Voyez SEPT.

SEPTIÈMEMENT (*septimo loco*) ἑβδομον.
SEPTIQUE (*putrefaciendo aptus*, *a*, *um*) σηπτικός, ἡ, ὄν, *Méd.* — L'opposé de ce mot est antiseptique.

SEPTUAGÉNAIRE (*septuagenarius*, *a*) ἑβδομηκοντάτης, οὐ, ὁ· ἑβδομηκοντούτης, *fém.* -τουτίς.

SEPTUAGÉSIME (*septuagesima dies*) ἑβδομηκοστὴ ἡμέρα, ας.

SEPTUPLE (*septemplex*, *icis*, c. *septuplum*, *i*, *ii*) ἑπταπλάσιος, α, ον· ἑπταπλοῦς, ἦ, οῦν.

SEPTUPLE, ἑπταπλασιάζειν, ἄζω.

SÉPULCRAL, *e* (*sepulcralis*, *e*) ἐντάφιος, ἰου, ὁ, ἡ, *Synés.*

SÉPULCRE (*sepulcrum*, *i*) τάφος, οὐ, ὁ, *Thuc.* μνήμα, ατος, τό, *Dém.* Sépulcre honoraire (*honorarius tumulus*, *inane sepulcrum*) κενοτάφιον, ἰου, τό, *Sept.* — magnifique, mausolée, Μαυσωλείον,

ἰου, τό, *Suét.* Lieu rempli de sépulcres (*sepulcretum*, *i*) κοιμητήριον, ἰου, τό. — Sur la pierre sépulcrale, qui portait pour inscription ces trois mots (dont l'injure du temps avait mutilé les dernières syllabes) Ὡ· CΑ· RΟ· DΑ· TΑ· VΕ· R· M· I· B· U· S, auxquels on rapporte l'étymologie de cadaver, plutôt que de le dériver de cadere, do (comme en grec πτώμα dérive visiblement de πίπτω, πίπτειν, et en hébreu nevelah de naval), voyez (page 734, au mot πτώμα, ατος) la dernière édition du Schrevelius.

SÉPULTURE (*sepultura*, *æ*) ἐνταφιασμός, οῦ, ὁ· ταφή, ἦς, ἡ, *Thuc.*

SÉQUELLE (*sequela*, *æ*) ἀκολούθων ὄχλος, οὐ, ὁ, *Luc.*

SEQUENCE (*sequentia*) ἀκολουθία, ας, ἡ.

SÉQUESTRE. Mettre en —, οὐ

SÉQUESTRE (*sequestrare*, *o*) ἐπὶ μεσεγγύῳ τιθέναι, τίθημι*.

SÉRAIL ou **HAREM**, γυναικίων, ὄνος, ὁ· γυναικειῶν, οὐ, τό.

SÉRAPHINS et **CHÉRUBINS** (deux mots hébreux indécl.) τὰ Σεραφίμ, *Isaïe*, VI, 2 et 6. τὰ Χερουβίμ, *Sept. Gen.* III, 24.

SERREIN (*vespertinus ros*, *roris*) ἔσπερινὴ δρόσος, οὐ.

SERREIN, **SERENE** (*serenus*, *a*, *um*) γαληναῖος, αία, αἰον· αἰθριος, εὐδιος, ἰου, ὁ, ἡ, *Géop.* Goutte seraine, ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἀμαύρωσις, εως, *Diosc.*

SÉRÉNADÉ (*vespertinus concertus*, *us*) ἔσπερινὴ συμφωνία, ας.

SÉRÉNISSIME. Altesse — (*serenissima Celsitudo*, *inis*) γαληνοτάτη Ὑψηλότης, ητος.

SÉRÉNITÉ (*serenitas*, *atis*) γαλήνη, ης, ἡ· αἰθρία, ας, ἡ, *Arist.* εὐδία, ας, ἡ, *Théophraste.*

SÉREUX, **EUSE** (*serosus*, *a*, *um*) ὀρρώδης, εος, ὁ, ἡ.

SERF, **SERVE** (*servus*, *a*) δοῦλος, οὐ, ὁ, *Xén.* δούλη, ης, ἡ, *Plut.*

SERGE de laine ou de soie, εἰρίνεον οὐ σπρικὸν βᾶκος, εος.

SERGEANT (*apparitor*, *oris*) κλήτωρ, ορος, ὁ, *Dém.* — d'une compagnie, λοχαγός, οῦ, ὁ, *Xén.*

SÉRIE (*series*, *ei*) συνάφεια, συνέγεια, ας, ἡ, *Dém.*

SÉRIEUSEMENT (*serio*) σπουδῆ, *Dém.* Parlez-

- vous sérieusement, ou badinez-vous? σπουδαίεις ταῦτα, ἢ παίζεις; *Plat.*
- SÉRIEUX** (*gravitas, atis*) σεμνότης, ητος, ἢ. Prendre son sérieux (*frontem capere, o*) σεμνύνεσθαι, ομαι, *Dém.*
- SÉRIEUX, EUSE** (*serius, a, um; gravis, e*) σπουδαίος, α, ον· σεμνός, ἢ, ὄν, *Dém.* Parler de choses sérieuses, σπουδαιολογεῖν, ὦ, ἦσω.
- SERIN, INE** (*fringilla canaria, Cuv.*) σπίνου οὐ σπίνης εἰδός τι.
- SERINGAT** (*philadelphus coronarius, Linn.*) φιλάδελφος, ου, *Athén.*
- SERINGUE**, σύριγγς, ιγγος, ἢ· κλωστήρ, ἦρος, δ, *Cels.*
- SERMENT** (*jus-jurandum*) ὄρκος, ου, δ, *Dém.* ὄρκιον, ίου, τό, *Thuc.* Prêter le serment et le recevoir, ὄρκον δοῦναι καὶ λαβεῖν, *Dém.* Violier son serment (*pejorare, o*) ἐπιορκεῖν, ὦ, ἦσω, *le même.* — Voyez **JURER.**
- SERMON** (*sacra concio, onis*) ἀγία διδασχῆ, ἦς· δ λόγος τοῦ Θεοῦ.
- SERMONNER** quelqu'un (*aliquem moleste reprehendere, o*) χαλεπῶς τινα νουθετεῖν, ὦ, ἦσω.
- SERMONNEUR** (*molestus monitor*) ἐπιλήπτωρ, ορος, δ.
- SÉROSITÉ** du lait, du sang (*lactis, sanguinis serum, i*) δ τοῦ γάλακτος, τοῦ αἵματος ὀβρός, οὔ, *Arist.* Se tourner en sérosité, ὀβροῦσθαι, οὔμαι.
- SERPE** (*falx putatoria*) κλαδευτήριον, ίου, τό.
- SERPENT** (*serpens, anguis*) ὄφις, εως, δ, *Arist.* Abondant en serpents, ὀφιδῶδης, εος, δ, ἢ, *Strab.*
- SERPENTAIRE** (*arum dracunculus, Linn.*) δρακόντιον, ίου, τό. — *constellation*, ὀφιοῦχος, ου, δ.
- SERPENTER** (*serpere, o*) ἔρπειν, ἐρπύζειν, ω· γυροῦσθαι, οὔμαι· περιστρέφεσθαι, ομαι, *Hom.*
- SERPENTINE** (*maculosa gemma*) ὀφίτης, ου, δ, *sous-ent.* λίθος, *Diosc. V, 162.*
- SERPETTE.** — Voyez **SERPE.**
- SERPOLET** (*thymus serpyllum, Linn.*) ἔρφυλλον, ου, τό, *Théophr.*
- SERRE**, où l'on garde les fruits pendant l'hiver, ὀπωροθήκη, ης, ἢ, *Varr.*
- SERRÉ**, ἔε (*adstrictus, a, um*) προεσταλμένος, η, ον, *Arist.* — (*densus, a, um*)
- δατός, εἰα, ὑ· ἀθρόος, ὄα, ὄον, *Thuc.* πυκνός, ἢ, ὄν, *Théophr.*
- SERRE-FILE** (*extremi agminis ductor*) οὐραγός, οὔ, δ, *Xén.*
- SERREMENT** de main (*data dextera*) δεξιωσις, εως, ἢ· δεξιά, ὦν, αἰ, *Hom. II. II, 341.* — de cœur, θλίψις, εως, ἢ, *N. Test.*
- SERRE-PAPIERS**, χωρτοφυλάκιον, ίου, τό.
- SERRER** (*constringere, go; constipare, po*) σφίγγειν, συσφίγγειν, γω, ζω, *Athén.* στύφειν, φω, ψω, *Gal.* συστέλλειν, λλω, *Isocr.* Serrer son argent et son or (*nummos aurumque recondere, Hor.*) ἀργύριον χρυσίον τε κρύπτειν, κεύθειν, *Anthol.* — des provisions de bouche, ἀποταμειεύεσθαι, ομαι, *Elieen.*
- SERRES** d'un oiseau de proie (*falcatis unguis*) χηλαί, ὦν, αἰ, *Arist.*
- SERRURE** (*sera, æ*) κλειθρον, ου, τό, *Luc.*
- SERRURIER** (*faber ferrarius*) κλειθροποιός, ου κλειδοποιός, οὔ, δ.
- SERUM**, partie séreuse (*serum, i*) ὀβρός, οὔ, δ, *Arist.*
- SERVAGE** (*servitus, servitudo*) δουλοσύνη, ης, ἢ· δουλεία, ας, ἢ, *Dém.*
- SERVANT, SERVANTE** (*famulus, famula*) ὑπηρέτης, ου, δ· θεράπων, οντος, δ, *Xén.* ὑπηρέτις, ιδος, ἢ· θεραπεινίς, ιδος, ἢ, *Plut.*
- SERVIALE** (*officiosus, a, um*) θεραπειντικός, ἢ, ὄν, *Plat.*
- SERVICE** (*famulatus, us; famulitium, ii*) ὑπηρεσία, ας, ἢ, *Plut.* δουλεία, ας, ἢ, *Xén.* Gens de —, θεράποντες, ὦν, οἰ, *Xén.* οἰκείται, ὦν, οἰ, *Dém.* — (*officium, obsequium, ii*) θεραπεία, ας, ἢ, *Xén.* χάρις, ιτος, ἢ, *Dém.* — militaire, πολεμικά ἔργα, ὦν. — divin, λειτουργία, ας, ἢ. — dans un repas, τὰ παρατιθέμενα ἐδέσματα.
- SERVLETTE** (*mantile, is, Virg. mappa, æ, Hor.*) χειρόμακτρον, ου, τό, *Xén.*
- SERVILE** (*servilis, e*) δούλειος, εἰα, ειον, *Plat.* δουλικός, ἢ, ὄν, *Plut.* Une traduction — (*verbum verbo redditum*) ἡ κατὰ γράμμα μεταφρασις, εως.
- SERVILEMENT** (*serviliter*) δουλοπρεπῶς, δουλικῶς, *Luc.*
- SERVILITÉ**, τὸ δουλοπρεπές, ἔος.
- SERVIR** quelqu'un (*alicui servire, io*) ὑπηρετεῖν, ὦ, τινί, *Dém.* — Dieu, Θεῷ

λατρεύειν, ω, *N. Test.* — une table, τράπεζαν παρατιθέναι*, *Thuc.* — utilement sa patrie, την πατρίδα εὖ ποιεῖν, έω-ω, *Dém.* — (*stipendium merere, eo, ui*) στρατεύεσθαι, ομαι, *Thuc.* — (*prodesse, prosum, profui*) ὠφελείν, ὦ, τινά, *Isocr.* συμφέρειν, φέρω*, λυσιτελεῖν, ὦ, τινί, *le même.* Se servir de quelque chose (*aliqua re uti, or*) χρῆσθαι, ὦμαι, τινί, *Isocr.* Je me sers de ce que j'ai, χρῶμαι ὅς έχω, pour τούτοις ἀ έχω, *cas d'attraction.*

SERVITEUR, SERVANTE (*famulus, famula*) ὑπηρέτης, ου, δ· Φεράπιον, οντος, δ, *Xén.* ὑπηρέτις, ιδος, ή· Φεραπαινίς, ιδος, ή, *Plut.* Je suis votre —, χαῖρε, χαίρατε.

SERVITUDE (*servitus, servitudo*) δουλοσύνη, ης, ή· δουλεία, ας, ή· *Dém.* Maison qui n'est soumise à aucune servitude, οὐδενί ένοχος οἰκία, ας, ή.

SÉSAME (*sesamum orientale, Linn.*) σήσαμη, ης, ή· σήσαμον, ου, τό, *Diosc.*

SÉSAMOÏDE. Os sésamoïdes, σησαμοειδῆ ὄστᾱ, ὦν, *Anat.*

SÉSÉLI (*seseli tortuosum, Linn.*) σέσελι, εως, τό.

SÉSOSTRIS, Σέσωστρις, ιος, δ.

SESQUI-ALTÈRE, terme de Mathém. comme 3 est à 2. Raison sesqui-altère (*sesquialtera ratio*) ήμιόλιος λόγος, ου.

SESQUI-DOUBLE, comme 3 est à 2; ήμιδιπλοῦς, ή, οὔν.

SESSION d'un concile (*sessio, onis; consessus, us*) τὸ τῆς συνόδου συνέδριον, ίου.

SESTERCE, monnaie romaine, qui valait le quart du denier, ou deux As et demi (*sestertius, q. d. semi-tertius, ήμίτριτος*). *Mais, comme nous elevons le gramme à une valeur mille fois plus forte, en y ajoutant kilo-, et disant kilogramme, les Romains elevaient aussi leur sesterce (LLS) à une valeur mille fois plus forte, en disant sestertium, n. au lieu de sestertius, m. Ainsi le petit sesterce était une monnaie réelle, de la valeur d'un demi-réal espagnol (12 centimes et demi) et le grand sesterce n'était qu'une monnaie idéale (125 fr.) comme était le talent chez les Grecs, le franc chez les Français, etc.*

SETIER, ancienne mesure de grains ou de liqueurs (qui variait selon les dif-

Lexique Français-Grec.

ferentes localités, remplacés maintenant par le litre, et ses multiples décalitre, hectolitre, kilolitre. — Voyez ces mots, et MÈTRE.

SEUIL d'une porte (*limen, inis*) βηλός, οὔ, δ. — supérieur, ὑπέρθυρον, ου, τό, *Phavor.* — l'entrée, οὐδός, οὔ, δ, *Hom.* Etre sur le seuil, ἐπ' ὀδοῦ έστηκέναι, έστηκα, κας, κε.

SEUL, E (*solus, a, um, de δλος, η, ον*) μόνος, η, ον, *Dém.* ὀιος, ένικός, *unicus.*

SEULEMENT (*solum, tantum*) μόνον, *Plat.* μόνως, *Xén.* Non-seulement, mais encore, οὐ μόνον, ἀλλὰ καί, *Dém.*

SEULET, ETTE. — *Voyez SEUL, E.*

SÈVE d'un arbre (*arboris humor, oris, ou succus, i*) ὁ τοῦ δένδρου χυλός, ου χυμός, οὔ.

SÉVÈRE (*severus, a, um*) αὐθέκαστος, ου, δ, ή, *Luc.* αὐστηρός, ά, ὄν· ἀκριβοδίκαιος, ου, δ, ή, *Arist.*

SÉVÈREMENT (*severe*) αὐστηρῶς, χαλεπῶς, *Dém.*

SÉVÉRITÉ (*severitas, atis*) αὐστηρότης, δεινότης, ητος, ή, *Dém.*

SÉVICHS (*sævitia, æ*) ὠμότης, δεινότης, χαλεπότης, ητος, ή, *Dém. Isocr.*

SÉVIR contre quelqu'un (*in aliquem sævire, io*) πρὸς τινά χαλεπαίνειν, ω, *Xén.* άγριαίνειν, ω, *Plut.*

SEVRAGE (*ablactatio, onis*) ἀπογαλακτισμός, οὔ, δ.

SEVRER un enfant (*infantem ablactare, o*) τὸ βρέφος ἀπογαλακτίζειν, ίζω, *Sept.* — (*privare, orbare, o*) ἀποστερεῖν, ὦ, τινά τινος, *Xén.*

SEXAGÉNAIRE (*sexagenarius, a, um*) έξηκονταέτης, ου, ου -ετής, έος, δ, ή.

SEXAGÉSIME (*sexagesima dies*) έξηκοστή ήμέρα, ας, ή.

SEXE viril ou féminin (*virilis vel muliebris sexus, us*) άνδρεία ή γυναικεία φύσις, ου έξίς, εως· τὸ γένος, εος, *Den. Hal.* Le sexe, le beau sexe, αί γυναίκες, ὦν, ξί.

SEXTUPLE (*sextuplex*) έξαπλοῦς, ή, οὔν· έξαπλάσιος, α, ον.

SEXUEL, ELLE, γενικός, ή, ὄν.

SI (*si*) εἰ, *ind.* άν, έάν, ήν, *subj.* Si les morts ont quelque sentiment, εἰ τοῖς τεθνεώσι τις αἰσθησίς έστι, *Isocr.* Si Dieu le veut, άν Θεός εἰλη, *Dém.* Si besoin

est, ἢν τι δέη, *le même*. Si (*an, utrum*). Examinez s'il convient ou non de faire cette chose, σκοπίτε εἰ χρὴ τοῦτο ποιεῖν, ἢ μή, *Arist.* εἶτε... εἶτε μή, *Dém.* Si... que (*tam... quam; tantum... quantum*) οὕτως... ὡς· τόσον... ὅσον. Je crois que non, je crois que si, οὐ πιστεύω, πιστεύω.

Si, *note de musique*. — Voyez GAMME.

SIALAGOGUE (*salivam educens*) σιαλαγωγός, οὐ, δ, ἡ.

SIBYLLE, Σύβυλλα, ἡς, ἡ.

SIBYLLINS. Les oracles, vers, livres —, τὰ Σιβύλλεια βιβλία, ὧν.

SICAIRE (*sicarius, ii*) σφαγέας, ἑως, δ, *Dém.*

SICCITÉ (*siccitas, atis*) ξηρότης, ητος, ἡ.

SICILE, île de la Méditerranée, Σικελία, ας, ἡ.

SIGLE (*en hébreu chekel, de chacal, peser*) le sicle du sanctuaire était de vingt oboles, εἴκοσι ὀβολοὶ τὸ δίδραχμον, τὸ ἄγιον, *Exod.* XXX, 13.

SICYONE, une des plus anciennes villes du Péloponnèse, Σικυών, ὠνος, ἡ.

SIDÉRAL, E. Année sidérale (*sideralis annus*) ἀστρῶδες ἐνιαυτός, οὐ.

SIDÉRATION (*sideratio, onis*) ἀστροβολισμός, οὐ, δ, *Theophr.*

SIDÉRITIS (*sideritis hirsuta*, Linnée) σιδηρίτις, ἰδος, ἡ.

SIDÉROXYLON, ou bois de fer, σιδηροξύλον, ου, τό.

SIDON, ville de Phénicie, Σιδών, ὦνος, ἡ.

SIECLE (*saeculum, i*) αἰῶν, ὠνος, δ, *Luc.* De notre siècle, ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γενεᾶς, *Dém.*

SIED [Il. — Voyez SEOIR.

SIÈGE (*sedes, sedile, sella*) ἔδρα, ας, ἡ, *Xén.* ἔδος, εος, τό· ἔδρανον, ου, τό, *Soph.* — d'une ville (*urbis obsidio, onis*) πολιορκία, ἱας, ἡ, *Dém.* — Voyez ASSIÉGER.

SIÉGER au tribunal, ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου καθῆσθαι, ημαι.

SIEN, ENNE (*suus, a, um*) δ, ἡ, τὸ αὐτοῦ, αὐτῆς, ου ἑαυτοῦ, ἑαυτῆς. Chacun le sien, ἐκάστος τὸ ἴδιον. Lui et les siens, αὐτὸς καὶ οἱ φίλοι ου συγγενεῖς αὐτοῦ. Faire des siennes, ἀπωτεύεσθαι, ομαι, *Athén.*

SIESTE (*Esp. siesta*). Faire la sieste, βρίζειν, ἰζω, *Hom.*

SIEUR (*dominus, i*) κύριος, ἰου, δ.

SIFFLEMENT (*sibilus, plur. sibila*) συριγμός, *Plat.* συρισμός, οὔ, δ, *Luc.*

SIFFLER (*sibilare, o*) συρίττειν, ττω, ξω, *Luc.* συρίζειν, ἰζω, ἰξω, *Eur.*

SIFFLET, σύριγγε, γγος, ἡ. —, *trachée artère, τραχεία ἀρτηρία, ας.*

SIFFLEUR, EUSE (*sibilator, oris*) συρικτής, οὔ, δ.

SIGÈE, promontoire de la Troade, Σίγειον, εἰου, τό.

SIGILLE, ÉE. Terre sigillée (*sigillata terra*) σημαυτρὶς γῆ, ἡς, *Hér.*

SIGLES (*compendiariae notae, par ex. : s. p. q. r.*) σιγλαί, ὦν, αἱ.

SIGMOÏDE, qui a la forme d'un sigma Σ ou C) σιγμοειδής, εος, δ, ἡ.

SIGNAL (*signum, i*) σημεῖον, ου, τό, *Isocr.* Donner le signal de l'attaque, de la retraite, du repos, τὴν ἐροδον, τὸ ἀνακλητικόν, τὸ ἀναπαυστήριον σημαίνειν, αἴκω, ανῶ.

SIGNALÉ, ÉE (*insignis, e*) ἐπίσημος, ου, δ, ἡ, *Luc.* παράσημος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

SIGNALEMENT, σημαυτρικὴ καταγραφὴ, ἡς.

SIGNALER (*insignire, io*) ἐνσημαίνειν, ω, *Isocr.* Se signaler, ἐπιφαίνεσθαι, ἐλλαμπρύνεσθαι, ομαι. — par la victoire, νίκης δόξαν αἰρεῖν, ω, *Hérod.*

SIGNATURE (*signatura, ae*, *Suét.*) χειρόγραφον, ου, τό. Donner sa signature, χειρογραφεῖν, ὦ, *Pand.*

SIGNE (*signum, i*, σημεῖον, ου, τό, *Isocr.* — du zodiaque, ζώδιον, ἰου, τό, *Arist.* — de la croix, τὸ τοῦ σταυροῦ σημεῖον. — de tête, νεῦμα, ατος, τό, *Thuc.* Accorder ou refuser par un signe de tête, (*annuere vel renuere, o*) κατανεύειν ἢ ἀνανεύειν, ω, *Plat.*

SIGNER une lettre (*epistolae nomen suum subscribere, bo*) τὴν ἐπιστολὴν χειρογραφεῖν, ὦ, *Pand.*

SIGNET d'un livre (*on pron. sinet*) τὸ τοῦ βιβλίου ταμνίδιον, ἰου.

SIGNIFICATIF, IVE. Des termes significatifs (*significativa verba*, *Quint.*) σημαυτρικὰ ῥήματα, ὧν.

SIGNIFICATION (*significatio*) σημασία, ας, ἡ, *Diosc.* σημειώσις, εως, ἡ, *Sept.*

SIGNIFIER (*significare, o*) σημαίνειν, ω, *Arist.* — quelque chose à quelqu'un, δηλοῦν, ὦ, τὶ πρὸς τινα, *Isocr.*

SILENCE (*silentium*, *ii*) σιγή, ἤσ, ἡ, *Dém.* σιωπή, ἤσ, ἡ, *Xén.* Imposer —, κατασιγάσειν, ἄζω, *Hérod.* Garder un profond —, μακρὰν σιγὴν σιγᾶν, *Chrys.* Passer quelque chose sous —, σιωπῆ παρέρχεσθαι, ομαί*, τὶ, *Dém.* Silence! σίγα, σιγᾶτε!

SILENCIEUX, EUSE (*taciturnus*, *a*, *um*) σιωπηλός, ἡ, ὄν, *Plut.*

SILÈNE, nourricier de Bacchus, Σιληνός, οὔ, οὐ Σειληνός, οὔ, ὄ.

SILEX (*silex*, *icis*, *c.*) πυρίτης λίθος, οὐ.

SILIQUE (*siliqua*, *æ*) κεράτιον, ἰου, τό. *Gal.*

SILLE, poëme mordant, en usage chez les Grecs (le sille des Grecs répond à la satire des Romains) σιλλός, οὔ, ὄ.

SILLON (*sulcus*, *i*) αὐλαξ, ακος, ἡ, *Phil.*

SILLONNER (*sulcare*, *o*) αὐλακίζειν, ἴζω, *Aristoph.*

SILVES (*silvæ*, *arum*) παμμυγής ὕλη, ἡσ.

SIMAGRÉE, ἀκκισμός, οὔ, ὄ. *Philostr.*

Faire des simagrées, ἀκκίξεσθαι, ομαί, *Luc.*

SIMARRE (*palla*, *læna*, *æ*) χιτών, ὦνος, ὄ· χαίτη, ἡσ, ἡ.

SIMILAIRE (*ejusdem generis*) δημογενής, ἑός, ὄ, ἡ· ὁμοιος, α, ον.

SIMILITUDE (*similitudo*, *inis*) ὁμοιότης, ἡτος, ἡ, *Arist.*

SIMOÏS, fleuve de la Troade, Σιμόεις, εντος, ὄ.

Μεσοσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο βράων.
Hom. Il. VI, 4.

SIMONIAQUE, Σιμωνιακός, ἡ, ὄν.

SIMONIDE, poëte lyrique, de l'île de Céos, une des Cyclades, Σιμωνίδης, οὐ, ὄ.

SIMONIE, Σιμωνία, ας, ἡ. Simon, ayant vu que les apôtres, par l'imposition des mains, faisaient descendre le Saint-Esprit, leur offrit de l'argent, en disant : donnez-moi aussi ce pouvoir, etc., Θεασάμενος δὲ ὁ Σίμων ὅτι, διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων, δίδεται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς γρήματα, λέγων· ὅστε καμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, κ. τ. λ. *Act. des Ap. VIII, 18.*

SIMPLE (*simplex*, *icis*) ἀπλός, *contr.* ἀπλοῦς, ἡ, οὔν, *Isocr.* ἀφελής, ἑός, ὄ, ἡ,

Dém. — (*candidus*, *a*) εὐήθης, εος, ὄ, ἡ, *le même.*

SIMPLEMENT (*simpliciter*) ἀπλῶς, *Dém.* — (*candide*) ἀδόλως, *le même.*

SIMPLESSE (*candor*, *oris*) εὐθήεια, ἀκάκία, ας, ἡ, *Dém.*

SIMPLICITÉ (*simplicitas*, *atis*) ἀπλότης, ἡτος, ἡ. — des mœurs, εὐθήεια, ἀκάκία, ας, ἡ, *Dém.*

SIMPLIFIER l'enseignement de la langue Grecque, τὴν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης διδαχὴν ἀπλουστέραν καθιστάναι, ἰστημι. — *Voyez (aux mots Λύω et Πτῶσις) la dernière édition du Schrevelius.*

SIMULACRE (*simulacrum*, *i*) εἰδῶλον, οὐ, τό, *Dém.* φάντασμα, ατος, τό, *Arist.*

SIMULATION (*simulatio*, *onis*) προσποίησις, εως, ἡ, *Arist.*

SIMULÉ, ÊE (*simulatus*, *a*, *um*) προσποίητος, οὐ, ὄ, ἡ, *Arist.*

SIMULER (*simulare*, *o*) προσποιεῖσθαι, οὔμαι, εἶναι φίλος, *Esch.*

SIMULTANÉ, ÊE (*de simul*, *ensemble*) ὁμόχρονος, οὐ· ἅμα γενόμενος, ἡ, ον.

SIMULTANÉITÉ, ὁμοχρονιότης, ἡτος, ἡ.

SIMULTANÉMENT, ὁμοῦ, ὁμοχρόνως.

SINAPISME, σιγαπισμός, οὔ, ὄ. R. σίνηπι ou σίναπι, moutarde.

SINCÈRE (*sincerus*, *a*, *um*; propr. *mel sincerum*, c.-à-d. *sine cera*) εἰλικρινής, ἑός, ὄ, ἡ, *Xén.* καθαρός, ἄ, ὄν, *Dém.*

SINCÈREMENT (*sincere*) εἰλικρινῶς, καθαρῶς, *Plut.*

SINCÉRITÉ (*sinceritas*, *atis*) εἰλικρίνεια, ας, ἡ, *N. Test.*

SINCIPUT et OCCIPUT, termes d'Anatomie, tirés du latin (R. caput, tête) βρέγμα, ατος, τό, *Batrachom.* 231. ἰνίον, ἰου, τό, *Hom. Il. V, 73.*

SINDON (*lintheum*, *i*) σινδών, ὄνος, ἡ, *Hér.*

SINGE (*simius*, *simia*) πίθηξ, ἡκος, ὄ· πίθηκος, οὐ, ὄ, *Plut.* — à queue, κερκοπίθηκος, οὐ, ὄ.

SINGER (*ridicule imitari*, *or*) γελοίως μιμεῖσθαι, οὔμαι.

SINGERIES (*mimici gestus*) μιμικὰ σχήματα, ον. Faire des singeries, πιθηκίζειν, ἴζω.

SINGULARISER [SE, ιδιογνωμονεῖν, αὐτογνωμονεῖν, ὦ, ἡσω.

SINGULARITÉ (*singularis ratio*) παράξενος τρόπος, ου.
SINGULIER (*singularis, e; q. d. sine angulo*) μοναδικός, ή, όν. — (*eximius, a, um*) εξαίρετος, ου, ό, ή, *Dém.* — (*mirus, a, um*) θαυμάσιος, ία, ιον, *Dém.* — (*morosus, a, um*) δύσκολος, ου, ό, ή, *le même.*
Combat singulier (*duellum, i*) μονομαχία, ίας, ή. **Nombre singulier**, duel, pluriel, ενικός, δυϊκός, πληθυντικός αριθμός, ου, *Gramm.* — *Voyez SEPT.*
SINGULIÈREMENT (*singulariter*) ενικώς, μοναδικώς. — ή εξάχως, διαφερόντως, *Isocr.*
SINISTRE (*sinister, tra, trum*) σκαίός, ά, όν· δυσωϊώνιστος, ου, ό, ή.
SINISTREMENT (*sinistre*) έπαριστέρως, *Plut.*
SINON (*sin minus, nisi*) ει δέ μή, πλην ή, *Isocr.*
SINUEUX, RUSE (*sinuosus, a, um*) κολπώδης, εος, ό, ή, *Théophr.* πολύπτυχος, ου, ό, ή, *Luc.*
SINUOSITÉ (*sinuosus flexus*) κόλπωσις, εως, ή· πολυπτυχία, ας, ή.
SIPHON (*tubus, i*) σίφων, ωνος, ό, *Gal.*
SIRE, Votre Majesté, Κύριε, ή Μεγαλειότης σου.
SIRÈNE. Le chant des sirènes, ή τῶν σειρήνων ᾠδή, ης.
SIRIUS, Σείριος, ίου, ό, *Arist.* κών, κυνός, ό, *Luc.* — *C'est la plus brillante étoile du ciel (la canicule), dont la lumière est (dit-on) trois ans à parvenir jusqu'à nous, tandis que celle du soleil nous parvient en huit minutes; c'est-à-dire que, si la distance de la terre au soleil est de quinze millions de myriamètres, sa distance à Sirius sera de trois trillions de myriamètres, ou deux cent mille fois plus grande : o altitudo!*
SIROC, vent du sud-est (*Ital.* scirocco) ευρόνοτος, ου, ό, *Colum.*
SIS, E (*situs, a, um*) κείμενος, η, ον, *Dém.*
SISON (*sison amomum, Linn.*) σίσων, ονος, ό.
SISTRE (*erepita culum*) σείστρον, ου, τό. R. σείω, *quatlo.*
SISYPHE, fils d'Eole, Σίσυφος, ου, ό.
SITE (*situs, us*) τοποθεσία, ας, ή.

SITUATION (*situs, us; positio, onis*) τοποθεσία, ίας, ή· θέσις, εως, ή, *Arist.*

SITUÉ, ÉE (*situs, a, um*) κείμενος, η, ον *Dém.*

SIX (*sex*) ἕξ, *indécl.* Le nombre six (*senio, onis, m.*) ἕξάς, άδος, ή. Six fois (*sexies*) ἕξάκις. Six cents, ἑξακόσιοι, αι, α, Six mille, ἑξακισχίλιοι, αι, α, Six fois dix mille, ἑξακισμύριοι, αι, α. Qui a six angles, six faces, six mètres, etc. ἑξάγωνος, ἑξάεδρος, ἑξάμετρος, κ. τ. λ.

SIXAIN, ἕξάς, άδος, ή. — *stance de six vers, ἑξάστιχον, ου, τό.*

SIXIÈME (*sexius, a, um*) ἕκτος, η, ον, *N. Test.* La sixième partie, ἑκτημόριον, ίου, τό.

SIXIÈMEMENT (*sexto loco*) ἕκτον.

SMARAGDITE, σμαραγδίτης, ου, ό.

SMYRNE, Σμύρνα, ης, ή. Sept villes se disputent l'honneur d'avoir vu naitre le poëte Homère :

Ἑπτὰ πόλεις διερίζουσιν περί ῥίζαν Ὀμήρου·

Σμύρνα, Ῥόδος, Κολοφών, Σαλαμίν, Χίος, Ἄργος, Ἀθήναι.

SOBRE (*sobrius, a, um*) νηφάλιος, ίου, ό, ή, *Dém.* Etre sobre, νήφειν, φω, ψω, *le même.* σωφρονεῖν, έω-ώ, ήσω. *N. Test.*

SOBREMENT (*sobrie*) νηφαλίως, *Poll.* σωφρόνως, *Plut.*

SOBRIÉTÉ (*sobrietas, q. d. sine ebrietate*) νήψις, εως, ή· νηφαλιότης, ητος, ή· σωφροσύνη, ης, ή, *Dém.* Ne soyez pas plus sage qu'il ne faut l'être, mais soyez-le jusqu'à la sobriété, μη υπερφρονεῖν, παρ' ό δεῖ φρονεῖν· ἄλλα φρονεῖν εις τό σωφρονεῖν, *Paul, Rom. XII, 3.*

SOBRIQUET (*ludicrum cognomen*) γελοία έπωνυμία, ας.

SOC d'une chartue (*aratrī vomer, eris, m.*) ή τοῦ άρότρου ἔννις, εως, *Plut.*

SOCIABLE (*sociabilis, e*) κοινωνικός, ή, όν, *N. Test.*

SOCIAL, E. Guerre sociale, ου des alliés (*socialē bellum*) συμμαχικός πόλεμος, ου.

SOCIÉTÉ (*societas, atis*) συναναστροφή, ης, ή· κοινωνία, ας, ή· εταιρία, ας, ή, *Isocr.*

SOCLE (*fulcrum, i*) βάσις, εως, ἢ· στυλοβάτης, ου, δ, *Vitr.*

SOCQUE (*soccus, i*) ποδείον, είου, τό, *Theophraste.*

SOCRATE, illustre philosophe athénien, Σοικράτης, εος-ους, δ.

SORUR (*soror, oris*) ἀδελφή, ἡς, ἡ, *Dém.* — consanguine, ὁμοπατρία, ας. — utérine, ὁμομητρία, ας, *le même.*

SOI (*sui, sibi, se*) οὔ, οἶ, ἔ. Soi-même, ἑαυτοῦ, ᾧ, ὄν, *et fém.* ἐκυτῆς, ἦ, ἡν. Soi-disant, ἐπαγγελλόμενος, ἐνή.

SOIE (*sericum, i*) μέταξα, ἡς, ἢ· σηρικόν, οὔ, τό, *Strab.* Un habit de soie, σηρικὴ ἐσθῆς, ἦτος, *Luc. Ver à soie,* βόμβυξ, υκος, δ, *Arist.* — (*seta, æ*) χαίτη, ἡς, ἡ, *le même.* ἢ Φρίξ, αἱ τρίχες, *Hésych.*

SOIERIE (*sericæ merces, ium*) σηρικὰ ἐμπορεύματα, ων.

SOIF (*sitis, is*) δίψα, ἡς, ἡ, *Plut.* δίψος, εος, τό, *Xén.* Avoir soif (*sitire, io*) διψᾶν ou διψῆν, ᾧ, *Hér.* Etancher sa soif, τὸ δίψος σθένοναι, υμι*, *Luc.* Heureux ceux qui ont faim et soif de la justice, μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, *Matth. V, 6.*

SOIGNER (*curare, o*) ἐπιμελεῖσθαι, οὔμαι, τινός, *Xén.* περί τινος, *Plat.* — un malade, νοσοῦντα Θεραπεύειν, ω· νοσηλεύειν, ω, *Isocr.*

SOIGNEMENT (*accurate*) ἐπιμελῶς, ἀκριβῶς, *Dém.*

SOIGNEUX, BUSE (*diligens, entis; sedulus, a, um, q.d. sine dolo*) ἐπιμελής, εός, δ, ἢ· σπουδαίος, α, ον, *Dém.*

SOIN (*cura, æ*) μελέτη, ἡς, ἡ, *Isocr.* πρόνοια, ας, ἡ, *Dém.* Avoir ou prendre soin (*curare, o*) ἐπιμελεῖσθαι, οὔμαι, τινός, *Xén.* περί τινος, *Plat.* Soins, *soucis* (*curæ, arum*) φροντίδες, ων, αἰ, *Dém.*

SOIR (*vespera, vesper*) ἑσπέρα, ας, ἢ· ἑσπερος, ου, δ. Sur le soir (*vespere, vesperi*) πρὸς ἑσπέραν, *Plat.* C'était le soir, ἑσπέρα ἦν, *Dém. pour la Couronne.* Les prières du soir (*vespertinæ preces*) ἑσπεριναὶ εὐχαί, ὦν. — *Pour souhaiter à quelqu'un le bon jour ou le bon soir, les Grecs modernes disent καλημέρα, καλησπέρα.*

SOIRÉE (*vesperinum tempus, oris*) ἑσπερινός ou δειλινός χρόνος, ου, *Sept.*

SOIT (*esto*) ἔστω, εἶεν, *Xén.*

SOIT... soit (*sive, seu*) εἴτε, ἂν τε, εἰάν τε. Soit qu'il le veuille, soit qu'il ne le veuille pas (*velit, nolit*) εἴτε βούλεται γε, εἴτε μή, *Dém.*

SOIXANTAINÉ, ἐξηκοντάς, ἄδος, ἡ. Qui a la soixantaine, ἐξηκονταετής, ου· ου-ετής, εός, δ, ἡ.

SOIXANTE (*sexaginta*) ἐξήκοντα, *indécl.*

Soixante fois (*sexagies*) ἐξηκοντάκις.

Soixante mille, ἐξηκοντακισχίλιοι, αι, α.

Soixante fois dix mille, ἐξηκοντακισμύριοι, αι, α. **Soixante-dix ou septante** (*septuaginta*) ἑβδομηκοντα, *indécl.* — *Voyez SEPT.*

SOIXANTIÈME (*sexagesimus, a, um*) ἐξηκοστός, ἡ, ὄν, *Thuc.*

SOL (*solum, i*) πέδον, ου, τό, *Arist.* — fertile, εὐγαιον, εὐγεων, ου εὐγειον ἑδάφος, εος, *Theophr.*

SOL, note de musique. — *Voyez GAMME.*

SOL. — *Voyez SOU.*

SOLAIRE (*solaris, e*) ἡλιακός, κῆ, κόν, *Laërce.* Cadran solaire, σκιαθρον, ου, τό. — son style, γνώμων, ονος, δ.

SOLANUM, ou plante solanée (*solanum, i*) στρύχνος ou στρύχνον, ου, *Diosc.*

SOLDAT (*miles, itis*) στρατιώτης, ου, δ, *Dém.* — vétérân (*emeritus*) ἀφειμένος, ου· ἀπαλλαγείς, έντος, *Arist.*

SOLDATESQUE (*militum caterva*) στρατιωτικόν στίφος, εος.

SOLDE. Payer la solde aux soldats (*stipendium militibus solvere, o*) τὸν μισθὸν τοῖς στρατιώταις ἀποδίδόναι, δίδωμι*. Etre à la solde, μισθοφορεῖν, ἑω-ᾧ, *Dém.*

SOLDER un compte, λογισμὸν ἀποπληροῦν, ᾧ, ὦσω.

SOLE (*pleuronectes solea, Cuv.*) βούγλωστος, ου, δ, *Diosc.*

SOLE d'un cheval (*equi solea, æ*) ἵππικὴ κρηπίς, ἴδος.

SOLÉCISME, σολοικισμός, οὔ, δ. — *Voyez BARAGOUIN.*

SOLEIL (*sol, solis*) ἥλιος, ου, δ. Le lever ou le coucher du soleil, ἀνατέλλων ἢ δύόμενος ἥλιος· ἥλιου ἀνατολή καὶ δυσμή, ου δύσις, *Arist.*

SOLEIL (*helianthus annuus, Linnée*) ἡλιανθος, ου, δ.

SOLEN, coquillage appelé vulgairement

manche de couteau, σωλήν, ἦνος, δ.
SOLENNEL, ELLE, *pron.* solanel (*solen-
nis, e, q.d. solus in anno*) ἐτήσιος,
 ἰου, δ, ἡ, *Thuc.* ἐορτάσιμος, ου, δ, ἡ, *Xén.*
SOLENNELLEMENT (*solennter*) ἐξ ἔθους,
 πανηγυρικῶς.
SOLENNISER, πανηγυρίζειν, ἴω.
SOLENNITÉ (*solenntas, atis*) πανήγυρις,
 εως, ἡ· ἐορτή, ἦς, ἡ, *Thuc.*
SOLFIER. — *Voyez GAMME.*
SOLIDAIRE, κοινός, ἡ, ὄν.
SOLIDAIREMENT (*in solidum*, *Ulp.*) κοινῶς.
SOLIDE (*solidus, a, um*. *R.* ἄλος) στερεός,
 á, ὄν, *Arist.* βέβαιος, αἶα, αἰον, *Dém.*
SOLIDEMENT (*solide*) στερεῶς, βεβαίως,
Isocr.
SOLIDITÉ (*soliditas, atis*) στερεότης, ἦτος,
 ἡ, *Arist.* βεβαίωτης, ἦτος, ἡ, *Dém.*
SOLILOQUE (*soliloquium, ii*) μονολογία,
 ας, ἡ.
SOLIPÈDES (*solidas ungulas habentes*)
 μονώνυχες, ου μώνυχες ἵπποι, ὦν, *Hom.*
Il. V, 236.
SOLITAIRE (*solitarius, a, um*) μοναστικός,
 ἡ, ὄν· ἔρημος, ἦ, ον, *Xén.* — *anachor-
rète*, ἀναχωρητής, οὔ, δ. *Ver* —, ταινία,
 ας, ἡ.
SOLITAIREMENT (*solitarie*) μοναδικῶς.
SOLITUDE (*solitudo, inis*) ἐρημία, ας, ἡ,
Isocr. Qui aime la solitude, φιλέρημος,
 ου, δ, ἡ. Il vit dans la solitude, ἐρηματός
 ζῆ.
SOLIVE (*tignum, i*) δοκός, οὔ, ἡ, *Ari-
stophane.*
SOLIVEAU (*tigillum, i*) δοκίς, ἴδος, ἡ.
SOLLICITATION (*sollicitatio, onis*) ἐξάιτη-
 σις, εως, ἡ.
SOLLICITER (*sollicitare, o*) ἐπιείγειν, γω,
 ζω, τινά, *Isocr.*
SOLLICITEUR (*sollicitator, Ulp.*) ἐπεικτής,
 ου, δ.
SOLLICITUDE (*sollicitudo, inis*) μέριμνα,
 ἦς, ἡ, *Plut.* φροντίς, ἴδος, ἡ, *Dém.* En
 proie à la —, πολυμέριμος, ου, δ, ἡ,
Aristoph.
SOLON, législateur des Athéniens, Σόλων,
 ὦνος, δ.
SOLSTICE d'été ou d'hiver (*æstivum vel
hibernum solstitium*) Θερρινή ἢ χειμερινή
 τοῦ ἡλίου τροπή, ἦς.
SOLSTITIAL, E (*solstitialis, e*) τροπικός, ἡ,
 ὄν, *Proclus.*

SOLUBLE (*solubilis, e*) λύσιμος, ου, δ, ἡ,
Athén. λυτός, ἡ, ὄν, *Arist.*
SOLUTION d'un problème (*solutio, eno-
datio*) ἡ τοῦ προβλήματος λύσις, *Dém.*
 διάλυσις, εως, *Plut.*
SOLVABLE (*qui est solvendo*) ᾧ ἐστιν ἡ
 ἔκτισις, *Arist.*
SOMATOLOGIE (*tractatus de corpore*) σω-
 ματολογία, ας, ἡ, *Méd.*
SOMBRE (*obscurus, a, um*) σκοτώδης, εως,
 δ, ἡ, *Plut.* ἀμαυρός, á, ὄν, *Luc.* Air
 sombre, mélancolique, μελαγχολικὴ ὄψις,
 εως.
SOMMAIRE (*summarium, summa*) σύν-
 οψις, εως, ἡ· ἐπιτομή, ἦς, ἡ. — (*com-
pendiarius, a, um*) συνοπτικός, ἡ, ὄν·
 ἐπιτομος, ου, δ, ἡ.
SOMMAIREMENT (*summatim*) συνοπτικῶς.
 Parler —, ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, *Dém.*
SOMMATION (*interpellatio*) πρόκλησις, εως,
 ἡ, *Hér.*
SOMME d'argent (*argenti summa, æ*)
 ἀργυρίου ὄγκος, ου, δ· κεφαλαῖον, αἰου,
 τό, *Dém.* — (*compendium, ii*) ἐπιτομή,
 ἦς, ἡ. — d'une addition, ποσότης, ἦτος,
 ἡ. En somme, somme toute ou totale,
 ἐν κεφαλαίῳ, *Dém.* — (*onus, eris; sar-
cina, æ*) φόρτος, ου, δ· φορτίον, ἰου, τό,
Arist. σάγμα, ατος, τό, *Plut.* Bête de
 somme (*jumentum, i*) κτήνος, εως, τό·
 ὑποζύγιον, ἰου, τό, *Thuc.*
SOMME (*somnus, i*) ὕπνος, ου, δ, *Dém.*
 Faire ou passer la nuit tout d'un somme,
 παννύχιον εἶδειν, *Hom. Il. II, 24.*
SOMMEIL (*somnus, i*) ὕπνος, ου, δ, *Dém.*
 Etre accablé de sommeil, εἰς ὕπνον κα-
 ταφέρεσθαι, ομαι, *Hér.* Le sommeil est
 frère de la mort (*est consanguineus lethi
sopor, Virg.*) ὕπνος θανάτοιο κασίγνητος,
Hom. Il. XIV, 231.
SOMMEILLER (*dormitare, to*) νυστάζειν,
 áζω, áζω, *Plat.* ὑπνώττειν, ττω, *Gal.*
SOMMELIER, ÈRE (*cellarius, a*) ταμίας,
 ου, δ· ταμία, ας, ἡ, *Xén.*
SOMMELLERIE (*penuria cella, æ*) ταμειον,
 ταμειον, εἰου, τό, *Isocr.*
SOMMER quelqu'un de comparaitre (*ali-
quem ad judices provocare, o*) τινά ἐς τὸ
 δικαστήριον ἐπικαλεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.*
SOMMET (*vertex, icis; cacumen, inis*)
 κορυφή, ἦς, ἡ, *Xén.* — d'une montagne,
 ἀκροφεία, ας, ἡ, *Phil.* —

SOMMIER de criu, τρίχινον στρώμα, ατος, τό.

SOMMITÉ (*summitas, atis*) ἀκρότης, ητος, ή, *Plat.*

SOMNAMBULE (*in somno ambulans*) καθ' ὕπνον βαίνων, ουσα.

SOMNIFÈRE (*somnifer, era, erum*) ὑπνοποιός, οῦ, δ, ή.

SOMPTUAIRE. Lois somptuaires (*sumptuariæ leges*) οἱ κατά τὰς δαπάνας νόμοι, ων.

SOMPTUEUSEMENT (*sumptuose*) πολυτελῶς, *Dém.*

SOMPTUEUX, **RUSE** (*sumptuosus, a, um*) πολυτελής, έος, δ, ή, *Dém.* δαπανηρός, ά, όν, *Xén.*

SOMPTUOSITÉ (*sumptuosa magnificentia*) πολυτέλεια, ας, ή, *Isocr.*

SON (*sonus, i; sonitus, us*) ήχος, ου, δ· ήχή, ής, ή, *Plat.* Rendre un son, φθέγγεσθαι, ομαι, *le même.*

SON (*furfur, uris, m.*) πίτυρον, ου, τό, *Theophr.* Pain de son (*furfuraceus panis*) πιτυρίας, ου, *sous-ent.* άρτος, *Gal.*

SON, **SA**, **SES** (*suus, a, um*) δ, ή, τό αὐτοῦ, αὐτῆς. Le père aime son fils (*pater amat filium suum*) δ πατήρ τὸν αὐτοῦ υἱὸν στέργει. La mère aime sa fille (*mater amat filiam suam*) ή μήτηρ τὴν αὐτῆς θυγατέρα στέργει. — (*hujus, ejus, illius, ipsius*) δ, ή, τό αὐτοῦ, αὐτῆς. J'ai vu son fils ou sa fille (*illius filium vel filiam vidi*) εἶδον τὸν αὐτοῦ ή αὐτῆς υἱόν· εἶδον τὴν αὐτοῦ ή αὐτῆς θυγατέρα.

SONDE de chirurgien (*specillum, i*) μήλη, ης, ή. — des marins, βολίς, ίδος, ή, *N. Test.*

SONDER la profondeur de la mer, τὴν θάλασσαν βολίζειν, ἴζω, ἴσω, *Act. des Ap.* XXVII, 28. — une plaie, πληγήν ἐρευνᾶν, άω-ω. — les intentions de quelqu'un (*aliquem scrutari, or*) τινὰ ἐξετάζειν, άζω, *Isocr.*

SONGE (*somnium, ii*) όνειρος, ου, δ, *Hom.* ένύπνιον, ίου, τό, *Plat.* En songe, κατ' όναρ. Expliquer les songes, όνειροπολεῖν, ω, ήσω.

SONGER une chose, songer à, de, que.. (*aliquid somnare, o*) ένυπνιάζειν, άζω, *Arist.* όνειρώττειν, ττω, *Plat.* όνειροπολεῖν, ω, τι, *Dém.* — (*cogitare, to*) ένθυμεῖσθαι, οῦμι, τινός, *Xén.* τι, *Isocr.* —

(*attendere, do*) προσέχειν τὸν νοῦν τινι, *Isocr.*

SONGEUR (*somniator*) ένυπνιαστής, οῦ, δ, *Sept. Gen.* XXXVII, 19.

SONNANT, **R.** Espèces sonnantes, χρυσά ou άργυρά νομισματα, ων. Une expression mal sonnante, κακόφωνος λέξις, έως. A l'heure sonnante, έν καιρῶ.

SONNER (*sonare, o*) ήχειν, ω, *Plut.* βομβεῖν, ω. — (*tinnire, io*) κωδωνίζεῖν, ἴζω, *Athén.* Faire sonner la retraite (*receptui canere, o*) ἀνακλητικὸν σημαίνειν, νο, *Plut.* Qui fait sonner bien haut sa naissance, son mérite, etc., κωδωνόκροτος, ου, δ, ή.

SONNERIE, κωδώνισμα, ατος, τό· βόμβος, ου, δ.

SONNET, *pièce de poésie, composée de deux quatrains (τετράστιχα) et de deux tercets (τρίστιχα).*

SONNETTE (*tintinnabulum, i*) κώδων, ωνος, δ, *Thuc.* κρόταλον, ου, τό. Il marchait d'un pas relevé, et faisait sonner sa sonnette, *La Font.* δ δὲ μακροβάμων προῦπορευέτο, τὸν κώδωνα κωδωνίζων. — *Voiez PRÉDICAMENT.*

SONNEUR, δ κωδωνίζων, οντος.

SONNEZ, *terme de triétraç*, δωδικάξ, άδος, ή.

SONORE (*sonorus, a, um*) ήχώδης, εος, δ, ή, *Dém.* *Phal.* βομβώδης, εος, δ, ή, *Elien.* Qui a une voix sonore, λαμπρόφωνος, ου, δ, ή.

SOPHI, *roi de Perse*, δ τῶν Περσῶν βασιλεύς, έως.

SOPHIE, *sagesse*, σοφία, ας, ή.

SOPHISME, όφισμα, ατος, τό, *Thuc.*

SOPHISTE, σοφιστής, οῦ, δ, *Luc.*

SOPHISTIQUE, σοφιστικός, ή, όν, *Arist.*

SOPHISTIQUE, κατασοφίζεσθαι, ομαι· *tous mots dérivés de la R. σοφός.*

SOPHOCLE, *poète tragique athénien*, Σοφοκλής, έους, δ. — *Trois illustres rivaux se partagent la scène athénienne: Eschyle, Sophocle, Euripide.* — *Sophocle naquit 495 ans avant J.-C., 15 ans avant Euripide et 30 ans après Eschyle. Il nous reste de lui sept tragédies.*

SOPHRONISTES, *magistrats d'Athènes, dont les fonctions étaient les mêmes que celles des censeurs à Rome, οἱ σωφρονισταί, ών, mot dérivé du verbe σωφρονίζεῖν, former*

à la tempérance, *de σώφρων, ονός, prudent, tempérant.* R. *σῶς et φρήν.*

SOPORATIF, IVE } (*soporifer, era, erum*)
 SOPOREUX, EUSE } *καρωτικός, ή, όν.*
 SOPORIFÈRE } *υποφόρος, ου, ό, ή.*
 SOPORIFIQUE } *υποποτός, ου, ό, ή.*
 SORBE (*sorbium, i*) *οῦον, ου, τό, plur. οῦα, ou δα, τά.*

SORBET (*sorbile, is, n.*) *βορητόν, ου, τό.*
 — *Le mot latin sorbeo parait, ainsi que sirop ou syrop, se rapporter au mot arabe chourb, boisson, dérivé de la R. chariba, boire.*

SORBIER des oiseaux (*sorbis aucuparia, Linn.*) — ou cormier (*sorbis domestica, Linnée*) *δα, ας, ή, όη, ης, ή.*

SORCELLÈRE (*incantamentum, i*) *γοητεία, ας, ή, Polyb. γοήτευμα, ατος, τό, Plut.*

SORCIER (*magus, i*) *φαρμακεύς, έως, ό, Luc.*

SORCIÈRE (*saga, æ*) *φαρμακεύτρια, ίας, ή, Théocr. Id. II.*

SORDIDE (*sordidus, a, um*) *βυπαρός, ά, όν, Athén. πιναρός, Luc. Avarice sordide, αίσχροκάρδεια, ας, ή, Dém.*

SORDIDEMENT (*sordide*) *βυπαρώς.*

SORNETTE (*nugæ, arum*) *φλυαρία, ας, ή, Dém.* Il ne dit que des sornettes, *φλυαρεί, ληρεί, le même.*

SORT (*sors, sortis*) *κληρος, ου, ό, Dém.* Tirer au sort, *κληροῦν, ω, ώσω· κληροῦσθαι, οῦμαι.* Obtenir par le sort, *λαγχάνειν, λαγχάνω*, τι, Dém.* — (*fortuna, æ*) *μοίρα, ας, ή, τύχη, ης, ή.* — Voyez FORTUNE. Content de son sort, *αυτάρχης, εος, ό, ή, Dém.*

SORTE (*genus, ratio, modus*) *γένος, εος, τό, τρόπος, ου, ό, Plut.* De même sorte, *εμογενής, εος, ό, ή.* De sorte, ou en sorte que (*ita ut, subj.*) *ώστε, infn.*

SORTIE (*exitus, egressus, us*) *έξοδος, ου, ή, έκθασις, εως, ή, Dém.* A la sortie de l'hiver, *φθίνοντος χειμῶνος.* Faire une sortie (*erumpere, po*) *έξορμαῖν, άω-ω, Xén.*

SORTILÈGE ou Sort (*magicus cantus, us*) *έπωδή, ης, ή, Polyb. γοήτευμα, ατος, τό, Plut.*

SORTIR, SORTANT, *verbe neutre (exire, eo; egredi, tor)* *έκβαίνειν, βαίνω*, Isocr. έξέρχεσθαι, έρχομαι*, Xén. τῆς οικίας, εκ τῆς πόλεως, Dém.* Au sortir de l'hiver,

φθίνοντος χειμῶνος. Quand Israël sortit d'Egypte; et la maison de Jacob, de chez un peuple barbare (*in exitu Israël de Ægypto, domus Jacob de populo barbaro*) *έν έξόδῳ Ἰσραήλ έξ Αιγύπτου, οἴκου Ἰακώβ εκ λαοῦ βαρβάρου, Ps. CXIV.*

SORTIR, SORTISSANT, *verbe actif, qui ne s'emploie qu'en style de palais.* Il faut que cette sentence sortisse son plein et entier effet, *αὔτη ή γνώμη έξ ολοκλήρου έπιτελεστέα.*

SOT, SOTIE (*stultus, stolidus, a, um*) *άνόητος, ου, ό, ή, Dém. μωρός, ά, όν, Isocr.*

SOTTEMENT (*stulle, stolide*) *ήλιθώς, βλακωδώς, Just. Mart.*

SOTTISE (*stultitia, stoliditas*) *άβελτερία, ας, ή, Arist. ήλιθιότης, ητος, ή, Hésych.* Accabler quelqu'un de sottises, *κατά τινος βλασφημίας ou λοιδορίας λέγειν, γω, ζω, Dém.*

SOU ou SOL (*solidus; as, assis*). — *L'ancienne livre, qui n'était qu'une unité fictive, se divisait en 20 sols; elle a été remplacée par l'unité réelle appelée franc, qui se divise en 10 décimes, ou en 100 centimes.* — Voyez FRANC et MÈTRE.

SOUBASSEMENT, *στυλοβάτης, ου, ό, Vitr.*
 SOUBRESAUT (*subsultus, us*) *αίφνιδιον πήδημα, ατος.*

SOUBRETTE (*samula, æ*) *άβρα, ας, ή.*
 SOUCHE (*stipes, itis, m. truncus, i*) *στέλεχος, εος, τό, Théophr. κορμός, ου, ό, Hésych.* — (*stirps, pis, f.*) *γενεά, ας, ή, γένος, εος, τό, Dém.*

SOUCHE à papier (*cyperus papyrus, Linn.*) *κύπειρος, ου, ό, ή, πάπυρος, ου, ό, ή, Théophr.*

SOUCI (*caltha, æ, Virg.*) *κάθα, ης, ή.*
 SOUCI (*cura, æ; anxietas, atis*) *μέριμνα, ης, ή, Anacr. φροντίς, ίδος, ή, Dém.* Qui est sans souci (*securus, id est sine cura*) *άμέριμνος, ου, ό, ή.*

SOUCIER [SE. Je me soucie fort peu de sa colère, *οὐκ θδομαι κοτέοντος, Hom. II. I, 181.*

SOUCEUX, EUSE (*anxius, a, um*) *πολυμέριμνος, ου, ό, ή, Arist.* D'un air soucieux, *φροντιστικώς.*

SOUCOUPE, *υποκρατήριον, ίου, τό.*

SOUDAIN (*repente*) ἄφνω, *Plut.* ἐξαίφνης, *Dém.*

SOUDAIN, AINE (*repentinus, a, um*) αἰφνίδιος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.* ἐξακίναιος, ου, ὁ, ἡ, *Xén.*

SOUDAINEMENT (*subito*) αἰφνίδιον, *Plut.* ἐξακίναίως, *Thuc.*

SOUDARD, vieux mot (*miles, itis*) στρατιώτης, ου, ὁ, *Dém.*

SOUDE, salsola soda, salsola kali, Linnée. — *Voiez KALI.*

SOUDER les métaux (*ferruminare, o*) τὰ μέταλλα κολλᾶν, ὦ, *Plut.*

SOUDOYER des troupes étrangères (*peregrinos milites stipendio conducere, co*) τῶν ξενιτευομένων στρατόπεδον μισθοῦσθαι, οὔμαι, *Isocr.*

SOUDRE. — *Voiez RÉSOUDRE.*

SOUDURE (*ferrumen, ferruminatio*) κόλλα, ης, ἡ, *Diosc.* ἡ τοῦ σιδήρου κόλλησις, εως, *Plut.* Cette soudure est bonne, σύμβλημα καλόν ἐστι, *Isaïe, XLI, 7.*

SOUFFLE (*flatus, halitus, us*) πνεῦσις, εως, ἡ· πνοή, ἐκπνοή, ἡς, ἡ, *Arist.* ἀτμός, οὔ, ὁ, *Plut.*

SOUFFLER (*flare, spirare, o*) πνέειν, ἔω, εὔσω, *Xén.* Souffler pour réchauffer, ἀάζειν, ἀζω. — *pour refroidir*, φυσᾶν, ὦ· — φυσῶσι μὲν γὰρ ψυχρόν, ἀάζουσι δὲ θερμόν, *Arist. Probl. sect. 34.* Qui souffle le chaud et le froid (*bilinquis*) ἀμφοτερόγλωσσος, ου, ὁ, ἡ, *ἐπιθήτε* donnée à Zénon, par Timon le Phliasiens.

SOUFFLET (*follis, is, m.*) φύσσα ου φύσα, ης, ἡ, *Hom. II. XVIII, 470.*

SOUFFLET (*alapa, æ*) κόλαφος, ου, ὁ, *Epich.* βράπισμα, ατος, τό, *N. Test.* Si quelqu'un vous donne un soufflet sur la joue droite, présentez-lui encore l'autre joue, ὅστις σε βραπίσει ἐπὶ τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην, *Matth. V, 39.*

SOUFFLETER quelqu'un (*alicui alapam impingere, go*) βραπίζειν, ἴζω, τινά, *Dém.*

SOUFFLEUR, poisson du genre des céteacées (*physeler macrocephalus, Cuv.*) φυσητήρ, ἦρος, ὁ. — *au théâtre*, ὁ ὑπομιμνήσκων, οντος.

SOUFFRANCE (*dolor, oris*) ἄλγημα, ατος, τό. Etre dans la —, ἀλγεῖν, ὦ, ἦσω, *Gal.* — (*tolerantia, æ*) ἀνοχή, ἡς, ἡ· ἀνίσχσεις, εως, ἡ, *Plut.*

SOUFFRANT, e (*patiens, entis*) πάσχων, ουσα. — (*tolerans*) καρτερικός, κή, κόν, *Chrys.*

SOUFFRIR (*pati, tor*) πάσχειν, ὦ*, *Isocr.* — (*dolere, eo*) ἀλγεῖν, ἔω-ῶ, ἦσω, *Gal.* — (*tolerare, o*) ὑπομένειν, νω, τι, *Xén.*

SOUFRE (*sulphur, uris, n.*) Ψεῖον, εἶου, τό, *Diosc.* Vapeur de — (*sulfureus vapor*) Ψευδῆς ἀτμός, οὔ.

SOUFRER du vin (*vinum sulphure vaporare, o*) τὸν οἶνον Ψεῖου, ὦ, ὥσω.

SOUHAIT (*optatum, votum, i*) ἐπιθυμία, ας, ἡ· εὐχή, ἡς, ἡ, *Dém.* A souhait, κατ' εὐχὴν, πρὸς εὐχὴν.

SOUHAITABLE (*optandus, optabilis*) πολυεукτος, ου, ὁ, ἡ· εὐκταῖος, αία, αῖον, *Luc.*

SOUHAITER (*optare, exoptare, o*) εὐχεσθαι, ομαι· ποθεῖν, ὦ, ἦσω, *Dém.* Je vous souhaite le bon jour, χαῖρε, χαίρετε.

SOUILLE (*suillum volutabrum, i*) κυλινδῆρα, κυλίστρα, ας, ἡ, *Poll.*

SOUILLER (*ædare, inquinare, spurcare, o*) μολύνειν, *Isocr.* μαιαίνειν, *Hérod.* βυπαίνειν, νω, *Phil.*

SOUILLURE (*inquinamentum, i*) μολυσμός, οὔ, ὁ, *N. Test.* μολυνσις, εως, ἡ, *Theophr.*

SOUL, SOULE (*saturus, ou satur, a, um*) διάκορος, ου, ὁ, ἡ, *Xén.* Manger et boire tout son soull, φαγεῖν καὶ πιεῖν ἐς κόρον, *Luc.* ἄχρι κόρου, *Dém.* — (*ebrius, a*) μέθυσος, μεθύση γραῦς, *Aristoph.* Νυέες; μεθύων, ουσα, *Dém.*

SOUAGEMENT (*levamen, inis*) κουφισμός, οὔ, ὁ· κούφισμα, ατος, τό, *Eur.*

SOULAGER (*levare, vo*) κουφίζειν, ἴζω· ἐπελαφρύνειν, νω, κάματος, *Elien.*

SOULER (*saturare, satiare, o*) κορεννύναι, υμι, *Hérod.* χορτάζειν, ἀζω, ἄρτου, *N. Test.* Se souler (*inebriari, or*) μεθύσκεσθαι ομαι, *Xén.*

SOULEUR (*repentinus tremor*) αἰφνίδιος τρόμος, ου.

SOULEVEMENT des flots (*æstivatio, onis*) κύμανσις, εως, ἡ. — populaire (*seditio*) ἐπανάστασις, εως, ἡ. — de cœur (*nausea, æ*) ναυτία, ας, ἡ, *Thuc.*

SOULEVER (*sublevare, o*) ἐπαίρειν, ρω· αἰωρεῖν, ὦ, *Dém.* — le peuple, εἰς στάσιν ἐμβάλλειν, βάλλω*, *Xén.* — le cœur, ἄσπην παρέχειν, ὦ*, *Plat.*

SOUILLER (*calceus*, *i*) ὑπόδημα, ατος, τό. R. ὑπό, *sous*, et δέω, *lier*. πέδιλον, ου, τό, *Hom.* Qui n'a point de souliers, qui marche nu-pieds, ἀνυπόδητος, ου, δ, ἡ, *Xén.*

SOUIGNÉ (*linea subscriptus*, *a*, *um*) ὑπογεγραμμένος, η, ον.

SOULOIR, *vieux mot* (*solere*, *eo*) ελωθῆναι, ελωθα, ας, ε, *Dém.*

SOUMETTRE (*submittere*, *llo*) ὑποτάττειν, ττω, ξω, *Plut.* Se soumettre aux lois, τοῖς νόμοις πειθαρχεῖν, ὦ, *Arist.*

SOUSSION (*submitio*, *onis*) ἀνυπέξεις, εως, ἡ, *Plut.* Avoir de la soumission pour quelqu'un, τινὶ εὔπειθεῖν, πειθαρχεῖν, ὦ, ἴσω.

SOUFANE (*valvula*, *æ*) ἐπιγλωττίς, ἴδος, ἡ.

SOUFON (*suspicio*, *onis*) ὑποψία, ας, ἡ, *Thuc.* ὑπόνοια, ας, ἡ, *Dém.*

SOUFONNER (*suspicari*, *cor*) ὑποπτεύειν, ω, τινά ου τί, *Plat.* ὑπονοεῖν, ὦ, *Epict.*

SOUFONNEUX, **EUSE** (*suspiciax*, *acis*; *suspiciosus*, *a*, *um*) ὑπόπτῆς, ου, δ, ταχ-ὑποπτος, ου, δ, ἡ, *Plat.*

SOUPE (*pulmentum*, *jusculum*, *i*) ζωμός, οὔ, δ, *Plut.* ζωμίδιον, ἴου, τό, *Athén.*

SOUPEUTE d'une voiture (*lora*, *orum*) ἱμάντες, ὠν, οἶ, *Xén.* αἰώρημα, ατος, τό.

SOUPEUR (*cæna*, *æ*) δεῖπνον, ου, τό, *Dém.*

SOUPEUR (*cænare*, *o*) δειπνεῖν, ὦ, ἴσω, *Dém.* — avec quelqu'un, συνδειπνεῖν, ὦ, τινί, *le même.* Donner à quelqu'un à souper, τινά ου τινὶ δειπνίζεῖν, ἴζω, *Xén.* Avoir envie de — (*cænaturire*, *io*) δειπνησεῖν, ω. Qui aime à souper chez les autres (*cænipeta*, *æ*, *m.*) παράσιτος, ου, δ, *Athén.*

SOUPEUR. Harpalus engagea Démosthène à souper la coupe d'or, afin de voir combien elle pesait, ἐκέλευσεν δ' Ἄρπαλος τὸν Δημοσθένη διαβαστάσαντα τὴν κύλικα, τὴν δλκὴν τοῦ χρυσοῦ σκέψασθαι, *Plut. vie de Démosthène, page 1371 de l'édition de H. Etienne.*

SOUPIÈRE (*catinus*, *i*) τρυβλίον, ἴου, τό, *Luc.*

SOUPIR (*suspirium*, *ii*) στεναγμός, οὔ, δ, *Plut.* Rendre le dernier soupir (*animam efflare*, *o*) ἐκπνεῖν, ἔω, *Soph.* Jésus, ayant poussé un grand cri, rendit le

dernier soupir, ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἀφαις φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε, *Marc*, XV, 37.

SOUPIRAIL, *plur.* soupiraux (*spiraculum*, *i*) ἀναπνοή, ἡς, ἡ· κατάγειος θυρίς, ἴδος, ἡ.

SOUPIRER (*suspirare*, *o*) στεναάζειν, ἄζω, ἄζω· στένειν, ω, ἐπὶ τινί, *Dém.*

SOUPLÉ (*flexilis*, *flexibilis*, *e*) εὐκαμπτος, ου, δ, ἡ· εὐκαμπτής, ἑος, δ, ἡ. — (*docilis*, *e*) εὐαγωγός, οὔ, δ, ἡ, *Isocr.*

SOUPLEMENT (*agiliter*) εὐκινήτως.

SOUPLESSE de corps (*agilitas*, *atis*) εὐκαμπσία, ας, ἡ. — d'esprit (*solertia*, *æ*) ἀγγίνοια, ας, ἡ, *Arist.*

SOURCE (*scatebra*, *æ*; *fons*, *fontis*, *m.*) κρουός, οὔ, δ, *Luc.* πηγή, ἡς, ἡ, *Plut.* κρήνη, ἡς, ἡ, *Dém.* — (*origo*, *inis*) ἀρχή, ἡς, ἡ, *Plat.* αἰτία, ἴας, ἡ, *Plut.*

SOURCIL (*supercilium*, *ii*) ὄφρυς, ὄος, ἡ, *Luc.* Froncer le —, ὄφρουσθαι, οὔμαι· τὸ μέτωπον ἀνασπᾶν, ὦ, *Arist.*

SOURCILLER (*supercilia movere*, *veo*) ὄφρυάζειν, ἄζω.

SOURCILLEUX, **EUSE** (*superciliosus*, *a*, *um*) ὄφρῶσις, ὄεσσα, ὄεν· ὑπερήφανος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

SOURD, **E** (*surdus*, *a*, *um*) κωφός, ἡ, ὄν, *Arist.* Lanterne sourde, κρύβιον δέλετρον, ου. Rendre sourd, ἐκκωφούν, ὦ, ὡσω, *Luc.*

SOURDAUD, **E** (*surdaster*, *tra*) ὑπόκωφος, ου, δ, ἡ, *Arist.*

SOURDEMENT (*clam*, *clanculum*) κρύβδην, κρύβδα, *Dém.*

SOURDINE [A LA (*tacite*, *occulte*) σιγηλῶς, λάθρα, *Dém.*

SOURDRE (*scatere*, *eo*; *scaturire*, *io*; *emicare*, *o*, *ui*) βλύζειν, ἀναβλύζειν, ἴζω, *Arist.* — Voyez VIAS.

SOURICEAU (*parvus sorax*, *icis*) μύσχος, ου, δ.

SOURICIÈRE (*muscipula*, *æ*) μυάγρα, ας, ἡ· μύσφονον, ου, τό, *Hésych.*

SOURIQUOIS, **E**. Le peuple souriquois, *La Font.*, οἱ Μυσοπολίται, ὦν.

SOURIRE (*subridere*, *deo*) ὑπομειδιᾶν, μειδιᾶν, μειδᾶν, ὦ, *Hom. Il. I*, 595.

SOURIRE ou **SOURIS** (*lenis risus*, *us*) μείδημα, μειδιάμα, ατος, τό.

SOURIS (*mus musculus*, *Cuv.*) μῦς, ὄος, δ· μύσχος, ου, δ.

SOURNOIS, **ε** (*tectus et tacitus*) σιωπηλός, ἤ, ὄν, *Plut.*

SOUS (*sub*, abl. acc.) ὑπό, *dat. acc.* Cacher quelque chose sous son habit, ὑπὸ ταῖς ἐσθῆσι κρύπτειν, πτω, ψω, τί, *Hérod.* Tous les hommes qui sont sous le soleil, οἱ ὑπὸ τουτουὶ τὸν ἥλιον ἄνθρωποι, *Dém.* Rien de nouveau sous le soleil (*nil sub sole novum*) οὐκ ἔστι πᾶν πρόσφατον ὑπὸ τὸν ἥλιον, *Ecclés.* I, 9. Sous le règne d'Alexandre le Grand, βασιλεύοντος τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου.

SOUSCRIPTION (*subscriptio*, *onis*) ὑπογραφή, ἦς, ἡ, *Bas.*

SOUSCRIRE (*subscribere*, *o*) ὑπογράφειν, φω, ψω, *Théod.* — à des conditions, τοῖς παρακαλουμένοις συγκατατίθεσθαι, εμαι, *Dém.*

SOUS-DIACRE, ὑποδιάκονος, ου, δ. — *Voyez* **DIACRE.**

SOUS-ENTENDRE (*subaudire*, *io*) ὑπονοεῖν, ῶ, ἦσω.

SOUS-ORDRE [**EN**, ὑποτακτικῶς.

SOUSSIGNÉ, **εε.** Je soussigné, nous soussignés (*ego infra scriptus*, *nos infra scripti*) ἐγὼ ὑπογεγραμμένος, ἡμεῖς ὑπογεγραμμένοι, κ. τ. λ.

SOUSTRACION (*tractio* ou *subductio*) ἀφαίρεσις, ὑφαίρεσις, εως, ἡ.

SOUSTRARE (*subtrahere*, *ho*) ἀφαιρεῖν, ὑφαιρεῖν, -αιρέω*. — une portion de nourriture, τῆς τροφῆς ὑποστέλλεσθαι, ομαι, *Arist.* — (*liberare*, *o*) ἐλευθεροῦν, ῶ, τινά τινας, *Eur.* Se soustraire aux poursuites de la justice, φυγοδικεῖν, ῶ, ἦσω. — au combat, φυγομαχεῖν, ἔω-ῶ, ἦσω.

SOUTANE (*talaris tunica*) ποδήρης χιτῶν, ὦνος, δ. Qui porte la —, μελαγχίτων, ὠνος.

SOUTENABLE. Un poste soutenable, σωστέον φρούριον, ἴου.

SOUTENIR (*sustinere*, *eo*) ἀνέχειν, χω, ξω, ὠρανὸν καὶ γῆν, *Paus.* ὑπομένειν, νω, *Dém.* — son caractère, son personnage (*constare sibi*) ἀμετακινήτως ἔχειν, *Isocr.* — un mur qui menace ruine, πτώσιμον τοῖχον ἐρείδειν, δω· στηρίζειν, ἰζω, ἰζω. — une famille indigente, ἄπορον οἰκίαν διατρέφειν, φω, ψω, *Synés.*

SOUTERRAIN, **ε** (*subterraneus*, *a*, *um*)

ὑπόγειος, κατάγειος, ου, δ, ἡ, *Diod. Sic.* καταχθόνιος, ἴου, δ, ἡ, *N. Test.*

SOUTIEN (*adminiculum*, *praesidium*, *ii*) ὑποστηρίγματα, ἔρεισμα, ατος, τό, *Luc.*

SOUTIRER du vin (*vinum elutriare*, *io*) τὸν οἶνον μεταγγίζειν, ἰζω, *Diosc.*

SOUVENANCE. J'ai souvenir, *ou* il me souvient (*memini*) μέμνημαι, τινός, *Xén.*

SOUVENIR (*recordatio*, *memoria*) ἀνάμνησις, εως, ἡ, *Arist.* μνημοσύνη, μνήμη, ἡς, ἡ, *Dém.* Laisser de soi un immortel —, ἀθάνατον μνήμην ἐζυτοῦ καταλείπειν, *Isocr.*

SOUVENIR [**SE** de quelque chose, *ou* se rappeler quelque chose (*meminisse*, *memini*) μᾶσθαι, μέμνημαι, σαι, ται, τινός *ou* περί τινας, *Isocr.* τί, *Dém.* Souviens-toi que tu es homme, μέμνησο ἄνθρωπος ὦν. Faire souvenir quelqu'un de quelque chose, ἀναμνησκειν, -μιμνήσκω, τινά τινας, *Luc.*

SOUVENT (*saepe*, *saeptus*) πολλάκις, πλεονάκις, *Dém.* Je me suis souvent étonné de ce que..., πολλάκις ἐθαύμασα, ἔτι..., *Isocrate*, *début du Panég.*

SOUVENTEFOIS. — *Voyez* **SOUVENT.**

SOUVERAIN, *chef*, *monarque* (*princeps*, *dominator*) ἡγεμών, ὄνος, δ· μόναρχος, ου, δ, *Arist.* μονάρχης, ου, δ, *Thuc.*

SOUVERAIN, *aine* (*summus*, *supremus*, *a*, *um*) ἔξοχος, ου, δ, ἡ· ὑπέρτατος, ἡ, ον, *Plut.* — pontife, ἀρχιερεύς, εως, δ.

SOUVERAINEMENT (*suprema cum potestate*) ἡγεμονικῶς. — (*perfecte*) κατ' ἐξοχὴν, τελείως, *Dém.*

SOUVERAINETÉ. La souveraineté (*dit Hom. II. II*, 204) n'admet point de partage; il ne faut qu'un seul chef, qu'un seul roi, οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω, εἷς βασιλεύς. — *Voyez* **GOUVERNEMENT.**

SOYEUX, **EUSE**. Laine soyeuse, σηρικῶδες ἔριον, ἴου.

SPACIEUSEMENT (*spatioso*) εὐρυχώρως.

SPACIEUX, **EUSE** (*spatiosus*, *a*, *um*) εὐρύχωρος, ου, δ, ἡ· εὐρυχωρῆς, ἑός, δ, ἡ, *Strab.*

SPADASSIN, μαχαιροφόρος, ου, δ.

SPARTE, ou Lacédémone, Σπάρτη, ἡς, ἡ. — *Sparte était à Lacédémone ce que la partie est au tout.*

SPARTIATES, ou Lacédémoniens, Σπαρτιάται, ὦν, οἱ.
SPASME (*convulsio*) σπασμός, οὔ, δ' σπάσμα, ατος, τό, *Dém.*
SPASMODIQUE (*convulsivus*) σπασμώδης, σπασματώδης, εος, δ, ἡ, *Gal.*
SPASMOLOGIE, *traité des spasmes*, σπασμολογία, ας, ἡ.
SPATHE, *terme de Botan.* σπάθη, ης, ἡ.
SPATHULE (*spathula, spatha, æ*) σπαθίον, ἰου, τό· σπάθη, ης, ἡ, *Diosc. I, 66.*
SPECIAL, **E** (*specialis, e*) ειδικός, ἡ, ὄν, *Gal.* D'une nature spéciale, ιδιοφυής, ιδιογενής, εος, δ, ἡ.
SPÉCIALEMENT (*specialiter*) ειδικῶς.
SPÉCIEUSEMENT (*speciose*) εὐπροφασίστως.
SPÉCIEUX, **EUSE** (*speciosus, a, um*) εὐπροφάσιτος, η, ον.
SPÉCIFICATION (*designatio, onis*) εἰδοποιΐα, ας, ἡ· ἀφορισμός, οὔ, δ.
SPÉCIFIER (*designare, o*) εἰδοποιεῖν, ὦ· ἀφορίζειν, ἰζω.
SPÉCIFIQUE. La pesanteur spécifique des métaux, τὸ τῶν μετάλλων εἰδικὸν βάρος, εος. Un remède —, εἰδικὸν φάρμακον, ου.
SPÉCIFIQUEMENT, εἰδικῶς.
SPECTACLE (*spectaculum, i*) θεά, ας, ἡ· θέατρον, ου, τό· θεάμα, ατος, τό, *Dém.* Se donner en —, θεατρίζεσθαι, ομαι, *N. Test.*
SPECTATEUR, **TRICE** (*spectator, trix*) θεωρός, οὔ, δ' θεατής, οὔ, δ, *Dém.* θεάτρια, ας, ἡ, *Poll.*
SPECTRE (*spectrum, i*) φάντασμα, φάσμα, ατος, τό, *Luc.*
SPÉCULATEUR (*speculator*) θεωρός, οὔ, δ' ἐποπτήρ, ἦρος, δ, *Arist.*
SPÉCULATIF, **IVE** (*contemplativus, a, um*) θεωρητικός, ἡ, ὄν, *Arist.*
SPÉCULATION (*speculatio*) θεωρήσις, εως, ἡ· θεωρία, ας, ἡ, *Arist.*
SPÉCULER (*speculari, or*) θεωρεῖν, ὦ, ἦσω, *Plat.* σκέπτεσθαι, ομαι, *Isocr.*
SPERMATIQUE (*seminalis, e*) σπερματικός, ἡ, ὄν.
SPERME (*semen, inis*) σπέρμα, ατος, τό.
SPHACLE (*mortificatio*) σφάκελος, ου, δ.
SPHÉNOÏDE (*cuneiformis, e*) σφηνοειδές, ὄστωῦν, οὔ. R. σφῆν, ἠνός, coïn.
SPHÈRE (*globus, Cic.*) σφαῖρα, ας, ἡ, *Plut.*

SPHÉRICITÉ (*globositas, Macr.*) τὸ σφαιρικόν, οὔ.
SPHÉRIQUE (*globosus, a, um*) σφαιρικός, ική, ἰκόν.
SPHÉRIQUEMENT, σφαιρικῶς.
SPHÉRISTÈRE (*locus ubi pila luditur*) σφαιριστήριον, ἰου, τό.
SPHÉRISTIQUE (*ars ludendi pila*) ἡ σφαιριστική, ἦς, *sous-ent.* τέχνη.
SPHÉROÏDE (*globo similis, e*) σφαιροειδής, εος, δ, ἡ.
SPHINCTER (*constringens musculus*) σφιγκτήρ, ἦρος, δ.
SPHINX, *monstre fabuleux qui proposait des énigmes aux passants*, σφίγγξ, σφιγγός, ἡ. R. σφίγγειν, *stringere, constringere.*
SPICILÈGE, *choix (spicilegium, ii)* σταχυολογία, ας, ἡ.
SPINTHÉROMÈTRE (*scintillarum mensura*) σπινθηρόμετρον, ου, τό.
SPIRAL, **E** (*tortilis, e*) ἑλικοειδής, εος, δ, ἡ.
SPIRALE, ἑλιξ, ἰκος, ἡ· σπείρα, ας, ἡ· *Et. En spirale*, σπειρηδόν, *Sept.*
SPIRATION, *Théol.* (*spiratio*) πνεῦσις, εως, ἡ.
SPIRE, *Geom.* σπείρα, ας, ἡ, *Elien.*
SPIRITUALITÉ, *Théol.* τὸ πνευματικόν, οὔ. R. πνεῦμα.
SPIRITUEL, **ELLE** (*spiritalis, e*) πνευματικός, ἡ, ὄν. — (*sagax*) ἀγχινοῦς, ου, δ, ἡ, *Arist.* Figure spirituelle, ἡ κατὰ τὴν ὄψιν εὐφυΐα, ας.
SPIRITUELLEMENT, πνευματικῶς. — (*sagaciter*) ἀγχινώως, *Arist.*
SPIRITUEUX, **EUSE** (*spirituosus, a, um*) πνευματώδης, εος, δ, ἡ.
SPLANCHOLOGIE (*tractatus de visceribus*) σπλαγχνολογία, ας, ἡ.
SPLEEN (*mot Anglais*) se prononce splee, σπλήν, ἠνός, δ, *lien, enis.* — *La lettre Grecque H étant composée de deux EE, et se prononçant chez les Grecs comme un i long, les Anglais écrivent et prononcent fort exactement le mot σπλήν.*
SPLendeur (*splendor, oris*) λαμπρότης, ἠτος, ἡ. *Plut. Isocr.*
SPLendide (*splendidus, a, um*) λαμπρός, á, ὄν, *Thuc.*
SPLendiblement (*splendide*) λαμπρῶς, *Xén.*

SPLÉNÉTIQUE (*lienosis, a, um*) σπληνιτικός, ἡ, ὄν.
SPLÉNIQUE (*lienicus, a, um*) σπληνικός, ἡ, ὄν, *Athén.*
SPOLIATEUR, TRICE (*spoliator, trix*) συλητής, οὔ, δ· συλητήρα, ας, ἡ.
SPOLIATION (*spoliatio, onis*) σύλη, ης, ἡ, *Dém.* — des temples, ἱεροσυλία, ας, ἡ.
SPOLIER (*spoliare, o*) συλᾶν, ἄω-ῶ, ἡσω, *Isocr.*
SPONDAÏQUE, vers hexamètre, Grec ou Latin, terminé par un mot de quatre longues (Ἀμφιτρίτη, incrementum) σπονδαϊκὸς στίχος, ου.
SPONDÉE, pied de deux syllabes longues, σπονδεῖος, ου, δ, Héphést.
SPONDYLE (*vertebra, æ*) σπόνδυλος, ου, δ, *Poll.*
SPONGIEUX, EUSE (*spongiosus, a, um*) σπογγώδης, εος, δ, ἡ, *Diosc.*
SPONGITE, σπογγίτης, ου, δ, sous-ent. λίθος.
SPONTANÉ, ÉE (*spontaneus, ultroneus, a, um*) ἐκούσιος, α, ον, *Dém.* αὐτόματος, ου, δ, ἡ. D'un mouvement spontané, αὐτομάτως, ἀπ' αὐτομάτου.
SPORADES (*sparæ insulæ*) σποράδες νῆσοι, αί. R. σπείρω, ἔσπορα, *spargo.*
SPORADIQUE, opposé à épidémique, σποραδική νόσος, ου.
SPUMOSITÉ (*spumatio*) ἀφρισμός, οὔ, δ.
SPUTATION (*sputatio*) πτυελισμός, οὔ, δ.
SQUAMMEUX, EUSE. Suture squammeuse (*squamosa sutura*) λεπιδώδης ραφή, ἧς, *Anat.*
SQUELETTE (*arida ossa*) σκελετόν, οὔ, τό. R. σκέλλειν, dessécher.
SQUILLE. — Voyez SCILLE.
SQUINANCIE. — Voyez ESQUINANCIE.
SQUIRRE (*induratus tumor*) σκίρρος, ου, δ.
SQUIRREUX, σκίρρώδης, εος, δ, ἡ.
STABILITÉ (*stabilitas, atis*) εὐστάθεια, ας, ἡ· σταθερότης, ητος, ἡ. *Phil.* Court de Gebelin a remarqué que les deux lettres FL annonçaient dans un mot la légèreté, la fluidité (*flos, fluo, flo*) et qu'au contraire les deux lettres ST marquaient la fixité, la stabilité. Effectivement la racine Grecque ΣΤῶ, στάω,

ἴστημι, compte près de 500 dérivés ou composés.
STABLE (*stabilis, e*) στάσιμος, ου, δ, ἡ, *Plut.* σταθερός, ἄ, ὄν· βέβαιος, αία, αιον, *Dém.*
STACHYS, ou épi fleuri (*stachys germanica, Linn.*) στάχυς, υος, δ.
STADE (*stadium, ii*) στάδιον, ἰου, τό, *Hérod.* στάδιος, ἰου, δ, *Diod. Sic.* Courir dans le stade, σταδιοδρομεῖν, ῶ, *Dém.* — 50 stades équivalent à un myriamètre.
STAGNANT, E (*stagnans, antis*) λιμνώδης, εος, δ, ἡ.
STAGNATION (*stagnatio*) λιμνασία, ας, ἡ.
STALACTITE, σταλακτίς, ἰδος, ἡ. R. στάζειν, σταλάζειν, distiller.
STALAGMITE, στάλαγμα, ατος, τό, même racine.
STALLE, στάσις, εως, ἡ· ἔδρα, ας, ἡ.
STANCES, ποιητικά στάσεις, εων. — de quatre vers, τετράστιχα, ων, τά.
STAPHISAIGRE (*delphinium staphisagria, Linn.*) ἀγρία σταφίς, ἰδος.
STAPHYLÔME (*oculi vitium*) σταφύλωμα, ατος, τό. R. σταφυλή, *uva.*
STASE, Méd. στάσις, εως, ἡ.
STATION (*statio, onis*) στάσις, εως, ἡ.
STATIONNAIRE (*stationalis, e*) σταδιαῖος, α, ον, *Hésych.*
STATIQUE, science de l'équilibre, ἡ στατική, ἧς, sous-ent. ἐπιστήμη.
STATISTIQUE d'un Etat, στατική γνῶσις, εως.
STATUAIRE (*statuarius, ii*) ἀγαματοποιός, οὔ, δ, *Diosc. Sic.*
STATUE de marbre, de bronze (*marmorea, ænea statua, æ*) μαρμαρίνη, χαλκῆ εἰκὼν, ὄνος, *Dém.* ἀνδριάς, ἄντος, δ· ἀγαλμα, ατος, τό, *le même.*
STATUER (*statuere, o*) ψηφίζεσθαι, ομαι, *Dém.*
STATURE (*statura, æ*) ἡλικία, ας, ἡ, *Sept.* Homme d'une très-petite —, δ πάνν τῇ ἡλικίᾳ χαμαιζηλος, ου, *Luc.*
STATUT (*statutum, i*) δόγμα, ατος, τό. Les statuts et ordonnances, τὰ καθεστῶτα, ων, *Isocr.*
STÉATITE, στεατίτης, ἰτου. δ. R. στέαρ, στέατος, du suif.
STÉATOCELE (*adiposus ramex*) στεατοκῆλη, ης, ἡ.

ΣΤΕΑΤΩΜΗ (*adiposus tumor*) στεάτωμα, ατος, τό.
ΣΤΕΓΑΝΟΓΡΑΦΙΑ (*tecta scriptura*) στεγανογραφία, ας, ή.
ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΑ (*contracta scriptura*) στενογραφία, ας, ή.
ΣΤÈΡΗ (*solidum*) στερεόν, στεβρόν, οὔ, τό. *C'est une mesure de bois de chauffage, égale au mètre cube. — Voyez MÈTRE. Le stère a remplacé la voie et la corde. Un dixième de stère s'appelle déci-stère, et dix stères forment un déca-stère. Un décamètre cube contiendrait 1000 stères.*
ΣΤÈΡΕΟΓΡΑΦΙΑ (*solidorum delineatio*) στερεογραφία, ας, ή.
ΣΤÈΡΕΟΜÈΤΡΙΑ (*solidorum mensura*) στερεομετρία, ας, ή.
ΣΤÈΡΕΟΤΟΜΙΑ (*solidorum sectio*) στερεοτομία, ας, ή.
ΣΤÈΡΕΟΤΥΠΗ. Edition — (*solidis formis constans*) στερεότυπος έκδοσις, εως.
ΣΤÈΡΕΟΤΥΠΗΡ, στερεοτυποῦν, ὦν-ῶ. R. στερεός, solide, et τύπος (*forma*) frappe, caractère.
ΣΤÈΡΙΛΗ (*sterilis, e*) στειρός, α, ον, *Phil.* άγονος, άκαρπος, άφορος, ου, δ, ή, *Théophraste.*
ΣΤÈΡΙΛΙΤÈ (*sterilitas, atis*) στειρώσις, εως, ή, *Bas.* άγονία, άφορία, ας, ή, *Plut.*
STERNUM (*ossa pectoralia*) στέρνον, ου, τό.
STERNUTATOIRE, πταρμικός, ή, ὄν. R. πταίρω, *sternuto.*
ΣΤΙΒΙÈ, έε, στιμώδης, εος, δ, ή. R. στίμιμ, τό, *antimoine.*
ΣΤΙΓΜΑΤÈ (*inusta nota*) στίγμα, ατος, τό. Je porte sur mon corps les stigmates de notre Seigneur Jésus, έγω τὰ στίγματα του Κυρίου Ιησού εν τῷ σώματί μου βαστάζω, *Paul, Gal. VI, 27.*
ΣΤΙΓΜΑΤΙΣÈ, έε, στιγματίας, ου, δ.
ΣΤΙΓΜΑΤΙΣÈΡ (*notam inurere*) στιγματίζειν, έζω.
ΣΤΙΜΟΥΛÈΡ (*stimulare, o*) παροξύνειν, νω, *Xén. Cyrop., liv. VI.* Un stimulant, remède excitant, παροξυντικόν φάρμακον, ου. —, *encouragement*, παρόρμημα, ατος, τό.
STIPENDIAIRE (*stipendiarius, ia, tum*) μισθοφόρος, ου, δ, ή.

STIPENDIER des troupes étrangères, των ξενιτευομένων στρατόπεδον μισθοῦσθαι, οὔμαι, *Isocr.*
STIPULATION (*stipulatio, onis*) έπερωτήμα, ατος, τό, *N. Test.*
STIPULER (*stipulari, or*) έπερωτῶν, ἄω-ῶ, ήσω· συγγράφειν, φω, ψω. — *Le mot stipuler vient du latin stipula (une paille), parce que les premières stipulations se firent entre des bergers pour des terres. Celui qui stipulait tenait en sa main une paille, qui représentait le fonds qu'il redemandait ou qu'il voulait engager.*
ΣΤΙΟΪΚΙΗΝ, ENNE, στωϊκός, ή, ὄν.
ΣΤΙΟΪΚΙΣΜΗ, ή του Ζήνωνος διδασχή· ή των στωϊκῶν αὔστηρότης, ητος.
ΣΤΙΟΪΚΗ, στωϊκός, ή, ὄν.
ΣΤΙΟΪΚΗΜΕΝΤ, στωϊκῶς.
ΣΤΙΟΪΣΜΗ, στωϊσμός, οὔ, δ. — *La racine de ce mot et des quatre précédents est στοά, portique, parce que Zénon donnait ses leçons sous un portique.*
STOMACAL, E, ου
ΣΤΟΜΑΧΙΚΗ, στομαχικός, ή, ὄν.
STORAX. — *Voyez STYRAX.*
STRABISME (*oculorum distorsio*) στραβισμός, οὔ, δ.
STRAΒON, ou le géographe, Στράβων, ωνος· δ γεωγράφος, ου.
STRAMOINE, ou pomme épineuse (*datura stramonium*, Linn.) στρύχνου είδος τι.
STRANGULATION (*strangulatio, onis*) άγχόνη, ης, ή, *Den. Hal.*
STRANGURIE (*urinæ stillicidium, dii*) στραγγουρία, ας, ή, *Gal.*
STRATAGÈME (*astus belli*, Sil. Ital.) στρατήγημα, ατος, τό, *Polyen.*
STRATÈGE ou **STRATÈGUE** (*exercitus dux*) στρατηγός, οὔ, δ.
STRATOCRATIE (*militare imperium*) στρατοκρατία, ας, ή.
STRATOΓΡΑΦΙΑ (*exercitus descriptio*) στρατογραφία, ας, ή.
STRICT, E (*strictus, a, um*) άκριθής, έος, δ, ή.
STRICTEMENT (*scrupulose*) άκριθῶς, ύπερακριθῶς.
STRIÈ, E. Colonne striée (*striata columna*) βρεθωτὸς στύλος, ου.
STRIES (*striae, arum*, Vitruv.) στρίγες, ὦν, αί· βρεθωσις, εως, ή.

STRIGILE (*strigilis, is*) στλεγγίς, ἴδος, ἡ· ξυστρίς, ἴδος, ἡ, *Luc.*
STRIURES (*striae, arum, Vitr.*) στρίγες, ὦν, αἰ· βάρβωσις, εως, ἡ.
STRONGLE (*rotundus vermis*) στρογγύλος σκώληξ, ἦκος.
STROPHADES, *Iles de la mer d'Ionie*, στροφαδες νῆσοι, αἰ.
STROPHE lyrique, λυρικὴ στροφή, ἦς, ἡ.
STRUCTURE (*structura, æ*) d'un édifice, οἰκοδόμησις, εως, ἡ, *Thuc.* — d'un poëme, d'un discours, ἡ τοῦ ποιήματος, τοῦ λόγου συνθήκη οὐ σύνθεσις, εως, *Den. Hal.*
STRYMON, fleuve de Thrace, Στρώμων, ονος, δ.
STUC (*albarium opus, eris, Vitr.*) κονίαμα, ατος, τό, *Théophr.*
STUCATEUR (*albarius opifex, icis, Vitr.*) κονιιτής, οὔ, δ.
STUDIEUSEMENT (*studiose*) φιλοπόνως, σπουδαίως, *Arist.*
STUDIEUX, *USE* (*studiosus, a, um*) φιλόπονως, ου, δ, ἡ· σπουδαῖος, α, ον, *Dém.* Si vous êtes studieux, vous deviendrez savant, ἐὰν ᾗς φιλομαθής, ἔση πολυμαθής, *Isocr. à Démoniq.*
STUPÉFACTION (*stupor, oris*) θάμβος, εως, τό, *Hom.*
STUPÉFAIT, *E* (*stupefactus, a, um*) ἐκπεληγμένος, η, ον.
STUPÉFIER (*stupefacere, cio, pass. stupefieri, fio*) ἐκπλήττειν, ττω, ζω, τινά, *Hérod. passif*, ἐκπλήττεσθαι, ομαι, τινί, *Dém.*
STUPEUR (*stupor, oris*) θάμβος, εως, τό. *Etre dans la —*, θαμβεῖν, ἔω-ῶ, ἦσω, *Hom. II. I, 199.*
STUPIDE (*stupidus, a, um*) ἀναισθητος, ου, δ, ἡ, *Gal.*
STUPIDE (*stupidus*) ἀναισθητως.
STUPIDITÉ (*stupiditas, atis*) ἀναισθησία, ας, ἡ, *Dém.*
STYGIEN, *ENNE*, στύγιος, ἰα, ἰον. — *Voyez STYX.*
STYLE (*stylus, columna*) στύλος, ου, δ· γραφίς, ἴδος, ἡ, *Plat.* — d'un cadran solaire (*index, icis, m.*) γνώμων, ονος, δ. — (*dicendi genus*) ἡ τοῦ συγγραφέως ἀγωγῆ, ἦς, *Den. Hal.*
STYLE, *ÉE*, au métier de la guerre, πολέμου εὔ ειδώς, υἷα, *Hom.*

STYLET (*sica, æ*) ἐγχειρίδιον, ἰου, τό, *Dém.*
STYLITE (*in columna stans*) στυλίτης, ου, δ.
STYLOBATE (*columnæ fulcrum*) στυλοβάτης, ου, δ.
STYPTIQUE (*adstringendo aptus, a, um*) στυπτικός, ἡ, ὄν.
STYRAX (*styrax officinale, Linn.*) στύραξ, ακος, ἡ, *Strab.*
STYX (*invisum flumen*) Στύξ, γός, ἡ. *R. stygein, haïr.*
SU, UE. Au su et au vu de tout le monde (*propalam*) προφανῶς, φανερωῶς, *Hérod.*
SUAIRE (*linteum, linteolum*) σινδών, ὄνος, ἡ, *Hérod.*
SUANT, *E* (*sudans*) ἰδρώδης, εως, δ, ἡ.
SUAVE (*suavis, e*) ἡδύς, εἷα, ὕ, *Plat.*
SUAVITÉ (*suavitas, atis*) ἡδονή, ἦς, ἡ, *Théophr.*
SUBALTERNE (*inferior*) ὑποτελής, ἑος, δ, ἡ· ἔνοχος, ου, δ, ἡ, τινί, *Dém.*
SUBDÉLÉGUER, τὴν ἐπιτροπίαν τινί ἐντέλλεσθαι, ομαι.
SUBDIVISER (*iterum dividere, do*) ὑποδιαίρειν, αιρέω*.
SUBDIVISION (*iterata divisio*) ὑποδιαίρεσις, εως, ἡ.
SUBIR le jong (*jugum subire, eo*) τὸν ζυγὸν ὑποφέρειν, φέρω*. — un châiment, τὴν τιμωρίαν ὑπομένειν, νω, *Isocr.*
SUBIT, *E* (*subitus, a, um*) αἰφνίδιος, ἰου, δ, ἡ, *Plut.* ἔξαπνίσιος, ου, δ, ἡ, *Xén.*
SUBITEMENT (*subito*) ἄφνω, *Plut.* ἔξαίφνης, *Dém.*
SUBJONCTIF ou CONJONCTIF (*subjunctivus vel conjunctivus modus*) ὑποτακτικὴ ἐγκλισις, εως. — *Voyez le Panhellénisme.*
SUBJUGUER (*subigere, go; domare, o, ui*) δαμάειν, ὦ· δαμάζειν, ἀζω. *Cyrus subjugua les Syriens, les Assyriens, les Arabes, etc.*, ὁ Κύρος κατεστρέψατο Σύρους, Ἀσσυρίους, Ἀραβας, κ. τ. λ., *Xén. Cyrop., lib. I, § 4.*
SUBLIME (*sublimis, e*) ὑψηλός, ἡ, ὄν, *Luc.* Discours qui vise au sublime, ὑψηλολογία, ας, ἡ. *Traité du sublime, περί ὕψους, Longin.*
SUBLIMEMENT (*sublimiter*) ὑψηλῶς.
SUBLIMITÉ du style (*sublime dicendi genus*) τὸ ὕψος, εως, *Longin.*

SUBMERGER (*submergere, go*) καταποντί-
ζειν, ἴζω, *Plut.*

SUBMERSION (*submersio, onis*) καταπον-
τισμός, οὔ, δ.

SUBORDINATION (*obedientia, æ*) πειθαρχία,
α, ἦ, *Dém.*

SUBORDONNÉ, ÊE (*alteri obnoxius, a, um*)
ἐνοχος, ου, δ, ἦ, τινί, *Dém.*

SUBORNER de faux témoins (*falsos testes
subornare, o*) ψευδεῖς μάρτυρας παρα-
σκευάζεσθαι, ομαι, *Dém.*

SUBORNEUR de filles (*virginum corruptor*)
διαφθορεύς, ἑως, δ, *Plut.* παρθενοπίπτης,
ἴπου, *voc.* ἴπα, *épithète que* Diomède
donne à Paris, *Hom. Il. XI, 385.*

SUBREPTICE (*subreptitius, a, um*) κλοπαῖος,
α, ον, *Plat.* κλοπιμαῖος, α, ον, *Luc.*

SUBROGATION (*subrogatio, onis*) ἀντικατά-
στασις, εως, ἦ.

SUBROGER (*substituere, o*) ἀντικαθιστάναι,
ἴστημι, *Plut.*

SUBSÉQUENTMENT (*consequenter*) ἐπομένως,
ἀκολούθως τούτοις, *Diosc.*

SUBSÉQUENT, E (*sequens, consequens*) ἐπό-
μενος, η, ον.

SUBSIDE (*subsidium, ii*) βοήθεια, ας, ἦ.
πόρος, ου, δ, *Dém.*

SUBSIDIARE (*subsidiarius, ia, ium*) ἐπι-
κουρικός, ἦ, ὄν, *Phil.*

SUBSIDIAREMENT (*subsidiario modo*) δεύ-
τερον, δευτέρως, *Arist.*

SUBSISTANCE (*alimentum, i*) τροφή, ἦς, ἦ,
Arist.

SUBSISTER (*subsistere, o*) ὑπάρχειν, χω,
ξω ὑφίστασθαι, αμαι, *Arist.* Faire sub-
sister quelqu'un, τινί τὴν τροφήν παρέ-
χειν, χω, ξω, *Arist.*

SUBSTANCE (*substantia, æ*) οὐσία, ας, ἦ.
ὑπόστασις, εως, ἦ, *Arist.* En substance
(*summatim*) συντόμως, *Isocr.* ἐν κεφα-
λαίῳ, *Dém.*

SUBSTANTIEL, ELLE (*substantialis, e*) οὐ-
σιώδης, εος, δ, ἦ, *Arist.* — (*succi plenus,*
a, um) θρεπτικός, ἦ, ὄν' πολυχύλος, ου,
δ, ἦ, *Diosc.*

SUBSTANTIELLEMENT (*substantialiter*) οὐ-
σιωδῶς.

SUBSTANTIF. Nom, verbe — (*substantivum
nomen, verbum*) ὑπαρκτικὸν ὄνομα, βῆμα,
ατος, *Gramm.*

SUBSTANTIVEMENT (*substantive*) ὑπαρκτι-
κῶς.

SUBSTITUER (*substituere, o*) ὑφιστάναι,
ἴστημι *, *Xén.* — quelqu'un à la place
d'un autre, τινὰ εἰς τάξιν τινὸς καθιστά-
ναι, ἴστημι *, *Bud.*

SUBSTITUTION (*substitutio, onis*) ὑποκατά-
στασις, εος, ἦ.

SUBTERFUGE (*effugium, ii*) ἐκφυγή, ἦς, ἦ.
ἀπόφρευξις, εως, ἦ, *Aristoph.* ἀποφυγή,
Plut. διαφυγή, *Plat.* Chercher des sub-
terfuges, παραγωγὴν ἐρεῖν, *Dém.*

SUBTIL, E (*subtilis, e*) λεπτός, ἦ, ὄν, *Phil.*
Qui a l'esprit subtil (*acuto ingenio*) ἀγγί-
vous, ου, δ, *Arist.*

SUBTILEMENT (*subtiliter*) λεπτῶς. Disputer
—, λεπτολογεῖν, ὦ, *Luc.*

SUBTILISER (*argutari, or*) σοφίζεσθαι, ομαι,
Arist. λεπτολογεῖν, ὦ, *Luc.*

SUBTILITÉ (*subtilitas, atis*) λεπτότης, ητος,
ἦ, *Aristoph.* — d'esprit (*ingenii acu-
men, inis*) ἀγγίνοια, ας, ἦ, *Longin.*

SUBVENIR aux besoins de quelqu'un (*inopi
subvenire, io*) ἀπόρω τινὶ βοηθεῖν, ἐω-ῶ,
Dém. τῷ δεομένῳ ἐπικουρεῖν, ὦ, *Luc.*

SUBVENTION (*pecuniarium subsidium, ii*)
χρημάτων πόρος, ου, δ, *Dém.*

SUBVERSION (*subversio, onis*) ἀνατροπή,
ἦς, ἦ.

SUBVERTIR (*subvertere, o*) ἀνατρέπειν, πω,
ψω, *Dém.*

SUC (*succus, i*) χυλός, οὔ, δ, *Diosc.* χυμός,
οὔ, δ, *Athén.*

SUCCÉDER à quelqu'un (*alicui succedere,
do*) τινὰ διαδέχεσθαι, ομαι, *Luc.* —
dans une charge, τὴν ἀρχὴν τινος διαδέ-
χεσθαι, ομαι, *Dém.* — sur le trône, τὴν
βασίλειαν τινὸς ἐκδέχεσθαι, ομαι, *Hér.*
La paix succède à la guerre, ἡ εἰρήνη
τὸν πόλεμον διαδέχεται, ου ἐκδέχεται.

Succès heureux ou malheureux (*felix aut
infelix successus*) εὐτυχία, εὐπραξία, ας,
ἦ, *Dém.* δυστυχία, δυσπραξία, ας, ἦ,
Soph. Avoir un succès heureux ou mal-
heureux, εὐπραγεῖν, ὦ, *Thuc.* δυσπραγεῖν,
ὦ, *Plut.*

SUCCESSEUR (*successor, oris*) διάδοχος, ου,
δ, ἦ, *Plut.*

SUCCESSIF, IVE (*continuus, a, um*) δια-
δοχικός, ἦ, ὄν' συνεχής, εος, δ, ἦ.

SUCCESSION des temps (*annorum series,
ei*) ἡ τοῦ χρόνου διαδοχή, ἦς. — (*hæ-
reditas, atis*) κληρονομία, ἰας, ἦ,
Dém.

SUCCESSIVEMENT (*per vices*) κατά διαδοχὴν, *Phil.* ἐκ διαδοχῆς, *Arist.*

SUCCIN (*succinum*, ἰ) ἤλεκτρον, ου, τό, *Luc.*

SUCCINCT, **E** (*concisus*, *a, um*) σύντομος, ου, δ, ἦ, *Plut.*

SUCCINCTEMENT (*concise*) συντόμως, *Isocr.*

SUCCION (*de sugere, go, xi*) μύζις, εως, ἦ, *de μύζω, ξω.*

SUCCOMBER (*succumbere, do*) ὑποπίπτειν, πίπτω *. — à la tentation, à la colère, à l'amour, τοῦ πειρασμοῦ, θυμοῦ, ἔρωτος ἤττασθαι, ὦμαι, *Plut.*

SUCCULENT, **E** (*succulentus, a, um*) πολύχυλος, ου, δ, ἦ, *Diosc.*

SUGER (*sugere, go, xi*) μύζειν, ζω, ξω, *Xén.* μυζᾶν, ὦ μύζειν, ὦ, ἦσω, *Dém.* — (*mammæ sugere, go*) μαστοὺς θηλάζειν, ἄζω, *Sept.*

SUCRE (*saccharum, Plin.*) σάκχαρον, ου, τό σάκχαρ, αρος, τό, *Gal.*

SUCRÉ, **ÉE**. Des paroles sucrées (*verba mellita* ou *saccharo sparsa*, *Pétr.*) μελιχία ἔτια, *Hom.* Faire la sucrée, ἀκκίζεσθαι, ομαι, *Luc.*

SUD (*sudum, q.d. sine udo*) μεσημβρία, ας, ἦ. Le pole du sud, ὁ πόλος ἀνταρκτικός, c. à d. *opposé à l'Ourse*. Le vent du sud ou du midi, l'autan, νότος, ου, δ, *Arist.* Le vent du sud-est, εὐρόνοτος, ου, δ. — du sud-ouest, λίψ, λιβός, δ. — *Voici ce que dit Hippocrate (et avec beaucoup de raison) sur les vents du sud* : Les vents du sud émoussent l'ouïe, causent des vertiges, des douleurs de tête, rendent lourd, et énervent le corps, Νότοι βαρυήκοοι, ἀλύνδεις, καρθηβαρικοί, νωθροί, διαλυτικοί, *Aphor.* III, 5.

SUDORIFIQUE (*sudatorius, a, um*) ιδρωτικός, ἦ, ὄν. — *Voyez HYDROTIQUE, et la remarque dont ce mot est accompagné.*

SUER (*sudare, o*) ἰδροῦν, ὦω, ὦσω, *Xén.* — du sang, αἱματώδη ἰδρώτα ἰδεῖν, ἰω, ἴσω, *Arist.* Faire suer, ἰδρωτοποιεῖν, ὦ.

SUEUR (*sudor, oris*) ἰδρώς, ὠτος, δ, *Arist.* ἴδος, εος, τό, *Hés. Boucl. d'Herc.* 397.

SUFFÈTES, *nom des magistrats Carthaginois, qui est visiblement le mot Hébreu Sophtim (juges).* On sait qu'il y avait un très-grand rapport entre la langue hébraïque et la langue phénicienne ou punique; témoin cette scène punique

que nous a conservée Plaute dans son Pœnulus, et dont on trouvera l'explication dans l'avant-propos de notre Manuel de la langue Basque.

SUFFIRE (*sufficere, sufficit*) ἀρκεῖσθαι, *Thuc.* διαρκεῖν πρός τι, *Plut.* ἐξαρκεῖν πρός τι, ου ἐς τι, *Xén.* Il me suffit, ἐξαρκεῖ μοι, *Xén.* ἀπαρκεῖ, *Den. Hal.* Il suffit (*sat est*) ἀρκεῖ, ἄλις, *Arist.*

SUFFISAMMENT (*satis, abunde*) ἄλις, *Arist.* ἱκανῶς, ἐξαρκούντως, *Isocr.*

SUFFISANCE (*sufficiens, æ*) ἱκανότης, ητος, ἦ, *Plat.* — (*arrogantia, æ*) ὑπερηφανία, ας, ἦ, *Isocr.*

SUFFISANT, **E** (*sufficiens, entis*) ἀρκετός, ἦ, ὄν, *N. Test.* ἱκανός, ἦ, ὄν, ποιεῖν τι, *Xén.* — (*arrogans, antis*) ὑπερήφανος, οὐκ δ, ἦ.

SUFFOCATION (*suffocatio, onis*) πνιγμός, οὔ, δ, *Diosc.* πνίξ, ἰγός, ἦ, *Hipp.* πνίγμα, ατος, τό, *Arist.*

SUFFOQUER (*suffocare, o*) πνίγειν, ἀποπνίγειν, γω, ξω, *Dém.* καταπνίγειν, *Gal.*

SUFFRAGE (*suffragium, ii*) ψῆφος, ου, ἦ, *Dém.* Donner son suffrage, τὴν ψῆφον φέρειν, φέρω *, *Luc.* Absoudre ou condamner quelqu'un par —, τινὰ ἀποψηφίζεσθαι, ομαι, *Thuc.* καταψηφίζεσθαι, *Plat.*

SUFFUSION (*suffusio, onis*) ὑπόχυσις, εως, ἦ, *Méd.*

SUGGÉRER (*suggerere, ro*) ὑποτιθέσθαι, τίθημι *, *Den. Hal.* ὑπομιμνήσκειν, σκω, *Esch.*

SUGGESTION (*instigatio, onis*) παρόρμησις, εως, ἦ, *Xén.* παροξυσμός, οὔ, δ, *N. Test.*

SUICIDE (*suicida, æ*) αὐθέντης, ου, δ, αὐτοκτόνος, ου, δ, ἦ. — (*suicidium, ii*) αὐτοφονία, ας, ἦ.

SUIE (*fuligo, inis*) ἀσβόλη, ης, ἦ, λιγνύς, ὕος, ἦ, *Diosc.*

SUIF (*sebum ou sebum, i*) στέαρ, ατος, τό, *Arist.*

SUINTER (*exsudare, o*) ἀφιδροῦν, ἐξιδροῦν, ὦ, *Alex. Aphrod.*

SUISSE (*janitor, oris*) πυλωρός, θυρωρός, οὔ, δ, *Luc.*

SUITE (*series, et*) συνέχεια, συναφεια, ας, ἦ, *Dém.* — (*comitatus, us*) ἀκολουθία, ας, ἦ, *Phil.* Marcher à la suite de quelqu'un, ἀκολουθεῖν, ὦ, τινί, *Luc.* En suite, voyez **ENSUITE**. De suite (*ex ordine*)

συνεχῶς, *Thuc.* Tout de suite (*latini*) παραυτίκα, αὐτίκα· παρενθύς, εὐθύς, *Dém.*

SUIVANT mon sentiment (*secundum sententiam meam*) κατ' ἐμὴν γνώμην. Suivant que (*provi*) καθ' ὅ.

SUIVANT, Ε (*sequens, ensis*) ἐπόμενος, η, ον. — (*famulus, a*) ἀκόλουθος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

SUIVRE (*sequi, or*) ἀκολουθεῖν, παρακολουθεῖν, ἑω-ῶ, τινί, *Dém.* ἔπεσθαι, ομαι, τινί, *le même.* Il suit de là, μετὰ ταῦτα ἔπεται, ἐπόμενόν ἐστιν, *Arist.* Suivre un cours, εἰς τὸ διδασκαλεῖον φοιτᾶν, ἄω-ῶ, *Dém.*

SUJET (*argumentum, i*) ὑποκείμενον, ου, τό· ὑπόθεσις, εως, ἡ. — (*causa, a*) αἰτία, ας, ἡ, *Dém.* Sans sujet (*inmemito*) παρὰ τὴν ἀξίαν, *Isocr.* Bon ou mauvais sujet (*probus vel malus homo*) ἀγαθὸς ἢ πονηρὸς ἄνθρωπος, ου.

SUJET, ΕΤΤΕ (*subiectus, obnoxius, a*) ὑπήκοος, ου, δ, ἡ· ἔνοχος, ου, δ, ἡ, τινί, *Dém.* Les chefs et les sujets (*principes et subditi*) οἱ ἀρχόντες τε καὶ οἱ ἀρχόμενοι, ων, *le même.*

SUJVICTION (*servitus, utis*) ὑπηρεσία, ας, ἡ, *Dém.*

SULFURÉ, ΕΕ (*sulphureus, rea, reum*) θειώδης, εος, δ, ἡ, *N. Test.*

SUMAC (*rhus coriaria, Linn.*) βρούς, βροός, δ.

SUPERBE (*superbus, a, um*) ὑπερήφανος, ου, δ, ἡ, *Dém.* ὑπέρβιος, ου, δ, ἡ. — (*magnificus, a, um*) μεγαλοπρεπής, εος, δ, ἡ, *le même.*

SUPERBE (*superbia, a*) ὑπερηφάνια, ας, ἡ, *Dém.* ὑπερβία, ας, ἡ.

SUPERBEMENT (*superbe*) ὑπερηφάνως, *Dém.* — (*magnifice*) μεγαλοπρεπῶς, *le même.*

SUPERCHERIE (*fallacia, a*) πανουργία, ας, ἡ, *Dém.* Avec — (*fraudulenter*) πανούργως, *Poll.*

SUPERFÉTATION (*superfœlatio, onis*) ἐπισύλληψις, εως, ἡ, *Méd.* Les uns admettent la superfétation, les autres la nient, οἱ μὲν τὴν ἐπισύλληψιν καταβεβαιοῦνται, οἱ δὲ ἀρνοῦνται.

SUPERFICIE (*superficies, ei*) ἐπιπολή, ἧς, ἡ, *Luc.* ἐπίπεδον, ου, τό· ἐπιφάνεια, ας, ἡ, *Strab.*

SUPERFICIAL, ΗΛΛΕ (*superficialis, a, um*) ἐπιπολαῖος, α, ον.

SUPERFICIALLEMENT (*superficialiter, leviter*) ἐπιπολαῖως, ἐπιπολαῖως.

SUPERFIS, Ε (*eximius, a, um*) ἐξαιρετος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

SUPERFLU, ΥΕ (*superfluous, ua, uum*) περισσός, ἡ, ὄν, *Hér.* Avoir du —, περισσεύειν, ω, τινός, *Luc, XV, 17.*

SUPERFLUITÉ (*superfluitas, alis*) περισσεία, ας, ἡ, *N. Test.*

SUPÉRIEUR, ΕΥΕ (*superior, us*) ἀνώτερος, ὑπέρτερος, α, ον, *Plut.* κρείσσων, κρείττων, ονος, δ, ἡ, τινός, *Dem. Hal.* — d'un monastère, ἀρχιμανδρίτης, ου, δ· ἀρχιμανδρίτης, ιδος, ἡ.

SUPÉRIEUREMENT (*excellenter*) ἐξόχως, ἐξαιρετῶς, *Plut.*

SUPÉRIORITÉ (*præstantia, a*) ἐξοχή, ἧς, ἡ, *Plut.* ὑπεροχή, ἧς, ἡ, *Arist.* Avoir de la supériorité sur les autres, τῶν ἄλλων κλεονεκτεῖν, ῶ, ἡσω.

SUPERLATIF, ΙΥΕ (*superlativus, a, um*) ὑπερθετικός, ἡ, ὄν, *Gramm.*

SUPERLATIVEMENT (*superlativo gradu*) ὑπερθετικῶς.

SUPERSTITIEUSEMENT (*superstitiose*) δεισιδαιμόνως, *Plut.*

SUPERSTITIEUX, ΕΥΕ (*superstitiosus, a, um*) δεισιδαιμόνων, ονος, δ, ἡ, *Grég. Nas.*

SUPERSTITION (*superstitio, onis*) δεισιδαιμονία, ας, ἡ· ἐβελοθησκεία, ας, ἡ, *N. Test.* Donner dans la —, δεισιδαιμονεῖν, ῶ, *Phil.*

SUPIN. — Voyez GÉRONDIS.

SUPINATION (*supinatio, onis*) ἠπτιασμός, οῦ, δ, *Luc.* R. ὑπτίως, α, ον, *surinus, a, um.*

SUPPLANTER (*supplantare, o*) ὑπφαλλίσειν, ἴω, τινά, *Phil.* περνίσειν, ἴω, *Sept.*

SUPPLÉER (*supplere, eo*) ἐκπληροῦν, ἀναπληροῦν, ῶ, *Plat.* — à ce qui manque, τὸ ἔλλειπον πληροῦν, ὡ-ῶ, ὡσω, *Xén.*

SUPPLÉMENT (*supplementum, i*) πλήρωμα, ατος, τό, *Arist.*

SUPPLIANT, Ε (*supplex, icis*) ἰκέτης, ου, δ, *Xén.* ἰκέτης, ιδος, ἡ, *Éufr.* ἰκέσιος, ια, ιον, *Plut.*

SUPPLICATION (*supplicatio, onis*) ἰκετηρία, ἰκεσία, ἰκετεία, ας, ἡ, *Dém.*

SUPPLICE (*supplicium*, *ii*) κολασμός, οὔ, δ, *Plut.* τιμωρία, ας, ἡ, *Dém.* Traîner quelqu'un au —, ἀγειν τινὰ ἐπὶ θανάτῳ, *Élien.*

SUPPLICIER quelqu'un (*aliquem supplicio plectere*, *o*) θανάτῳ τινὰ κολάζειν, ἀζω, *Dém.* θανατοῦν, ὦ, ὡσω, *Plut.*

SUPPLIER (*supplicare*, *o*) ἱκετεύειν, ω, τινὰ ὑπὲρ τινος, *Dém.*

SUPPLIQUE (*supplex libellus*, *i*) ἱκετήριον γράμμα, ατος.

SUPPORT (*fulcrum*, *i*) στήριγμα, ἔρεισμα, ατος, τό, *Luc.* Le support de la famille, ὁ τοῦ οἴκου στύλος, ου.

SUPPORTABLE (*tolerabilis*, *e*) ἀνεκτός, ἡ, ὄν, *Dém.* ἀνασχετός, ἡ, ὄν, *Luc.*

SUPPORTABLEMENT (*tolerabiliter*) ἀνεκτῶς, *Isocr.*

SUPPORTER (*tolerare*, *o*) ἀνέχεσθαι, ομαι· ὑπομένειν, ω, *Dém.* καρτερεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.*

SUPPOSÉ, *ÉE.* *Enfant supposé* (*subdititius puer*, *eri*) ὑποβολιμαῖος παῖς, παιδός, *Dém.* Qui porte un nom —, ψευδώνυμος, ου, δ, ἡ, *Nonn.* Cela posé, *ou* supposé (*hoc posito*) τούτου θεμένου, ἡ ὑποθεμένου.

SUPPOSER (*supponere*, *no*) τίθεναι, ὑποτίθεναι, τίθημι*.

SUPPOSITION (*suppositio*, *onis*) ὑπόθεσις, εως, ἡ. C'est une pure supposition, τοῦτο ψευδής ἐστὶν ὑπόθεσις.

SUPPÔT (*se prend ordinairement en mauvaise part*) ὁ τῆς κακίας συμβοηθός, οὔ.

SUPPRESSION d'une loi (*legis abrogatio*, *onis*) ἡ τοῦ νόμου ἀκύρωσις, ἀναίρεσις, εως, *Dém.* — d'un mot, ἔλλειψις, ἐξ-ἄλειψις, εως, ἡ. — d'urine (*urinae suppressio*, *onis*) ἰσχυρία, ας, ἡ.

SUPPRIMER une loi (*legem abrogare*, *o*) τὸν νόμον ἀκυροῦν, ὦ· ἀναιρεῖν, ὦ· λυεῖν, ω, σω, *Dém.* — un discours (*orationem supprimere*, *o*) λόγον ἀφανίζειν, ἴζω, *Dém.*

SUPPURATIF, IVE (*suppuratorius*, *a*, *um*) διαπυητικός, ἡ, ὄν.

SUPPURATION (*suppuratio*, *onis*) ἐμπύησις, διαπύησις, εως, ἡ, *Hipp.*

SUPPURER (*suppurare*, *o*) διαπύσκειν, σκω, *Gal.* ἐμπυοῦν, ὦ, *Diosc.*

SUPPUTATION (*supputatio*, *onis*) λογισμός, οὔ, δ, *Den. Hal.*

SUPPUTER (*supputare*, *o*) λογιζεσθαι, ομαι, *Plut.*

SUPRÉMATIE (*suprema auctoritas*, *alis*) δυναστεία, ας, ἡ.

SUPRÊME (*supremus*, *summus*, *a*, *um*) ὑπέρτατος, ἄτη, ατον, *Plut.* ἔσχατος, ἡ, ον, *Dém.* L'Être suprême, le Très-Haut, δ Ὑψιστος, ου· ὁ Πανυπέρτατος, ου.

SUR (*super*, *supra*, *acc.*) ὑπὲρ, ἐπὶ, *gén.* L'ami qu'il a laissé sur la terre, ὁ ὑπὲρ γῆς καταλειμμένος φίλος, *Luc.* Que votre volonté soit faite sur la terre comme au ciel, γενηθήτω τὸ θέλημα σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, *Matth.* VI, 10. Sur le soir, πρὸς ἑσπέραν, *Plat.* Sur la fin du mois, φθινοντος μηνός. Sur-le-champ (*ilicet*, *extemplo*) παραχρῆμα, *Dém.* Sur ces entrefaites (*interim*, *interea*) μεταξύ, ἐν τῷ μετῴ, ἐν τῷ μεταξύ χρόνῳ, ἐν τοσοῦτῳ, *Dém.* *Isocr.* Sur toutes choses, voyez SURTOUT.

SUR, *E* (*acidus*, *a*, *um*) ὀξύς, εἶα, ὄ, *Xén.* Un peu — (*acidulus*, *a*, *um*) ὀξυς, τὸ ὑπόξυ, εος.

SUR, *E.* Un ami sûr (*amicus certus*, *fidus*) φίλος βέβαιος, πιστός, *Dém.* — (*securus*, *q. d. sine curd*) ἀδεής, εέος, δ, ἡ, *le même.* — (*tutus*, *a*, *um*) ἀσφαλής, εέος, δ, ἡ, *le même.* Un lieu sûr, ἀκίνδυνος τόπος, ου. A coup sûr, βεβαίως, ἀκινδύνως, *Isocr.* Je suis sûr que..., σαφῶς οἶδα ὅτι. Il est sûr, il est certain (*constat*) δῆλον, πρόδηλόν ἐστι, *Dém.*

SURABONDamment (*redundanter*) ὑπερπερισσῶς.

SURABONDANCE (*redundantia*, *æ*) ὑπερπερίσσευσις, εως, ἡ.

SURABONDANT (*redundans*, *antis*) ὑπερπεριστός, ἡ, ὄν.

SURABONDER (*redundare*, *do*) ὑπερπερίσσεύειν, εύω, σω. Où le péché a abondé, la grâce a surabondé, οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερπερίσσευσεν ἡ χάρις, *Paul*, *Rom.* V, 20.

SURACHETER (*carius emere*, *o*) ὑπὲρ ἀξίαν ὠνεῖσθαι, οὔμαι, *Isocr.*

SURANNÉ, *ÉE* (*annosus*, *exoletus*, *a*, *um*) ἀπρῆχαιωμένος, παλαιούμενος, νη, νον, *Plat.* ὑπερήμερος, ου, δ, ἡ, παρθένος, *Arist.* Expression surannée (*obsoletum*

- verbum*, ἰ ἀνακχωρηκὸς ὄνομα, *Den. Hal.*
- SURCHARGE** (*oneris accessio, onis*) φορτίου προσθήκη, ἡς, ἡ.
- SURCHARGÉ**, *EE*, d'affaires (*negotii distributus, a, um*) ἀσχολος, ου, δ, ἡ.
- SURCHARGER** (*prægravare, o*) ἐπιφορτίζειν, ἴζω.
- SURCOMPOSÉ**, *EE*, ὑπερσύνθετος, ου, δ, ἡ.
- SURCROIT** (*accessio, onis*) προσθήκη, ἡς, ἡ, *Plat.* πρόσθεσις, εως, ἡ, *Phil.* Pour *surcrot de maux*, πρὸς δὲ τούτοις τοῖς κακοῖς.
- SURDITÉ** (*surditas, alis*) κωφότης, ἡτος, ἡ, *Dém.*
- SUREAU** (*sambucus nigra*, Linn.) ἀκτὴ, ἡς, ἡ, *Diosc.*
- SUREMENT** (*certo, certius*) βεβαίως, ἀκριβῶς, *Dém.* — (*tuto, tutius*) ἀκινδύνως, ἀσφαλῶς, *le même.*
- SURECHÈRE** (*ulterior licitatio*) ὑπερθεματισμός, οὔ, δ.
- SURECHÉRIR** (*contra liceri, eor*) ὑπερθεματίζειν, ἴζω.
- SURÉROGATION** (*ultra rogatum*) περίσσεια, εως, ἡ.
- SÛRET**, *ETTE* (*acidulus, a, um*) δ, ἡ ὑποξυς, τὸ ὑποξυ, εος.
- **SÛRETÉ** (*securitas, alis*) ἀδεία, ἀσφάλεια, ας, ἡ, *Dem.* Prendre ses sûretés, se mettre en sûreté, ἀσφάλειαν ἑαυτῷ παρέχειν, ω, ξω, *Luc.*
- SURFACE** (*superficies, ei*) ἐπίπεδον, ου, τὸ ἐπιπολὴ, ἡς, ἡ, *Luc.* ἐπιφάνεια, ας, ἡ, *Strab.*
- SURFAIRE** une marchandise (*merces æquo pluris indicare, o*) ὠνίον τι ὑπὲρ ἀξίαν ἀπαγγέλλειν, ἔλλω.
- SURGEON** (*surculus, i*) κλάδος, κλαδίσκος, ου, δ, *Théophr.*
- SURGIR** au port, ὀκέλλειν, ὀκείλαι· ὀκέλλω, ὀκείλα, *Eur.*
- SURHAUSSER** (*supra extollere, llo*) ὑπερψοῦν, ὦ, ὦσω, *Paul, Philipp. II, 9.*
- SURHUMAIN**, *E* (*supra hominem*) ὑπεράνθρωπος, ου, δ, ἡ.
- SURINTENDANCE** (*summa præfectura*) ἐπιστασία, προστασία, ας, ἡ, *Dém.*
- SURINTENDANT** (*summus præfectus, i*) ἐπιστάτης, προστατής, ου, δ, *Dém.* — des finances, γαζοφύλαξ, ακος, δ.

- SURJET** (*sutura, æ*) ραφή, ἡς, ἡ.
- SURLENDEMAIN** (*perendina dies*) ἡ μεταύριον, *sous-ent.* ἡμέρα.
- SURMONTER** (*superare, o*) ὑπερβαίνειν, ω, *Hérod.* κρατεῖν, ὦ, τινός, *Isocr.* ἐπικρατεῖν, ὦ, τὶ, *le même.*
- SURMULET** (*mulus barbatus*, Cuv.) τρίγλιζ, τρίγλη, ἡς, ἡ, *Arist.*
- SURNAGER** (*supernatare, o, avi*) ἐπινῆσθαι, ομαι, *Alex. Aphrod.*
- SURNATUREL**, *ELLE* (*supra naturam*) ὑπερφυσικός, ἡ, ὄν.
- SURNOM** (*cognomen, inis*) ἑπωνυμία, ας, ἡ, *Dém.*
- SURNOMMER** (*cognomen imponere, o*) ἐπιονομάζειν, ἄζω, *Plat.*
- SURNUMÉRAIRE** (*adscriptitius, ia*) πρόσγραφος, ου, δ, ἡ.
- SUROS** (*osseus tumor*) ἐξόστωσις, εως, ἡ.
- SURPASSER** (*superare, o*) ὑπερβαίνειν, ω, *Hérod.* κρατεῖν, ὦ, τινός, *Isocr.*
- SURPEAU.** — Voyez *EPIDERMIE.*
- SURPLIS** (*lintheum amiculum*) λινοῦς χιτῶν, ὄνος.
- SURPLUS** (*residuus, a, um*) λοιπός, ἡ, ὄν, *Xén.* ἐπιλοιπος, ου, δ, ἡ, *Dém.* Au surplus (*cæterum, cætero*) τοιοῦτον.
- SURPRENANT**, *E* (*mirus, a, um*) θαυμασιός, ἰα, ἰον, *Dém.* Θαυμαστός, ἡ, ὄν, *Isocr.*
- SURPRENDRE** quelqu'un en flagrant délit (*aliquem in ipso facinore deprehendere, o*) τινὰ ἐπ' αὐτοφῶρῳ λαμβάνειν, ἀνω, *Dém.* — (*imparatum occupare, o*) ἀπαρασκευάστον ἐπιχειρεῖν, ὦ, *Arist.* — (*circumvenire, io*) τινὰ ἐξαπατῆν, ὦ, *Dém.* — (*percellere, cello, culi*) ἐκπλήσσειν, σσω, ξω, τινά, *Hérod.*
- SURPRIS**, *ISE* (*percussus, a, um*) ἐκπληγείς, εῖσα, ἐν, *Elien.* — en flagrant délit, ἐπ' αὐτοφῶρῳ ἄλους, οὔσα, *Dém.* Je suis surpris, *ou* étonné, θαυμαζῶ ὅτι, *Isocr.*
- SURPRISE** (*deprehensio, onis*) κατάληψις, εως, ἡ, *Thuc.* — (*fallacia, æ*) παράκρουσις, εως, ἡ, *Dém.* — (*admiration*) θαυμασμός, οὔ, δ, *Hipp.* θάμβος, εος, τό, *Thuc.*
- SURSAUT.** S'éveiller en —, ἐξαίφνης ἀνεγείρεσθαι, ομαι.
- SURSÉANCE** (*prolatio, onis*) ἀναβολή, ἡς, ἡ, *Plut.*

SUSKOIR (*supersedere, eo, Cic.*) ἀναβάλλεσθαι, ομαι, *Dém.*
SURSIS (*prolatio, onis*) ἀναβολή, ἥς, ἡ, *Plut.*
SURTAXER (*gravius tributum imponere, o*) μείζονα εἰσφορὰν προσιτάττειν, ττω, *Isocr.*
SURTOUT (*praesertim, in primis*) τὰ πρῶτα, *Luc.* μάλιστα δέ, *Dém.*
SURTOUT (*praenula, ae*) μανδύη, ἥς, ἡ, *Poll.*
SURVEILLANCE (*custodia, ae*) φυλακή, ἥς, ἡ, *Dém.*
SURVEILLANT, *E* (*custos, odis*) φύλαξ, ακος, δ, ἡ· φυλακτήρ, ἥρος, δ, *Dém.*
SURVEILLE (*nudius-tertius*) πρόχθεσ.
SURVEILLER (*advigilare, o*) φυλάττειν, ττω, ζω, *Xén.* παρατηρεῖν, ὦ, σω, *Luc.*
SURVENANT, *E* (*interventor*) ἐπερχόμενος, ἐνη.
SURVENDRE (*carius vendere, o*) ὑπὲρ ἀξίαν πωλεῖν, ὦ, *Isocr.*
SURVENIR (*supervenire, io*) ἐπέρχεσθαι, ομαι· περιτυγχάνειν, ω*, *Xén.*
SURVIVANT, *E* (*alteri superstes, stitit*) ἐπιβιούς, οῦσα, *Plat.*
SURVIVRE à quelqu'un (*alteri superstitem vivere*) τινὶ ἐπιβιοῦν, ὦ, *Plat.*
SUS (*super*) Courir sus à quelqu'un, ἐφορμαῖν, άω-ῶ, τινί, *Plut.* πρὸς τινα, *Xén.*
 En sus (*in super*) προσέτι, *Hér.* Allons sus! (*age, agile!*) εἶα, εὐγε! *Luc.*
SUSCEPTIBILITÉ, παροξυσμός, οῦ, δ.
SUSCEPTIBLE de jalousie (*invidiæ capax*) φθόνου δεκτικός, ική. — (*iracundus, a, um*) ὀργίλος, ὀλη, ὀλον, *Arist.*
SUSCITATION (*instigatio, onis*) παρόρμησις, εως, ἡ, *Xén.*
SUSCITER (*suscitare, o*) ἐγείρειν, *Thuc.* ἀνεγείρειν, ω, *Dém.* — lignée à son frère, τῷ αὐτοῦ ἀδελφῷ σπέρμα ἀναστήσαι, *Sept.*
SUSCRIPTION d'une lettre (*epistolæ inscriptionis*) ἡ τῆς ἐπιστολῆς ἀναγραφῆ, ἥς, *Polyb.*
SUSDIT, *E* (*supra dictus, a, um*) πρότερον εἰρημένος, η, ον.
SUSPECT, *E* (*suspectus, a, um*) ὑποπτος, ου, δ, ἡ, *Thuc.*
SUSPECTER (*susplicere, io*) ὑποπτεύειν, ω, τινά, *Xén.*
SUSPENDRE (*suspendere, o*) αἰωρεῖν, έω-ῶ, ἡσω, *Dém.* κρεμαῖν, ὦ, τί ἐκ τινος, *Arist.* — quelqu'un à un arbre, κρεμαῖν τινα ἐκ

δένδρου, *Luc.* — (*differre, fero*) ἀναβάλλειν, ω*, τί, *Dém.* — quelqu'un de ses fonctions, ἀπαγορεύειν τινά ποιεῖν τι, *Dém.*
SUSPENS. Avoir l'esprit en suspens, διατάζειν, άζω, άσω, *Synés.* ἀπορεῖν, ἀμφιβητεῖν, ὦ, ἡσω, *Isocr.*
SUSPENSION (*interdictio*) ἀπαγορεύσις, εως, ἡ. — (*dilatatio*) ἀναβολή, ἥς, ἡ, *Dém.* — d'armes (*induciæ, arum*) ἀνοχαί, ὦν, αἰ, *Dém.*
SUSPICION (*suspicio, onis*) ὑποψία, ἱας, ἡ, *Thuc.*
SUSTENTER (*sustentare, o*) τρέφειν, διατρέφειν, φω, θρέψω, *Dém.*
SUTURE (*sutura, ae*) λαμβδοειδῆς βραχί, ἥς, *Anat.*
SUZE, ancienne ville de Perse, Σούσα, ων, q.d. *Lilia.*
SUZERAIN, AINE (*dominus, domina*) κύριος, κυρία.
SUZERAINETÉ (*dominatio, onis*) κυριότης, ητος, ἡ.
SVELTE (*Ital. svelto, ta*) ἐλαφρός, ά, ὄν.
SYBARITE, Συβαρίτης, ου, δ· Συβαρίτις, ιδος, ἡ. R. Σύβαρις, εως, *urbs luxu perdita.* Une vie de —, Συβαριτικός βίος, ου.
SYCOMORE, litt. figuier - mûrier (*acer pseudo-platanus, Linn.*) συκομορέα, ας, ἡ. Zachée, cherchant à voir Jésus, courut devant, et monta sur un sycamore, δ Ζαχχαίος, δς ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν, προσδραμών ἐμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, *Luc, XIX, 4.*
SYCOPHANTE (*delator*) συκοφάντης, ου, δ, *Dém.* — C'était propr. celui qui veillait sur les figuiers, pour en empêcher l'exportation. R.R. σύκων et φαίνω.
SYLLABE (*comprehensio*) συλλαβή, ἥς, ἡ, *Luc.* — On voit, par la signification de ce mot, que ce n'est que par catachrèse que l'on appelle syllabe une lettre seule.
SYLLABIQUE. Augment —, συλλαβική αύξησις, εως. — Voyez le Panhellénisme.
SYLLEPSE (*comprehensio*) σύλληψις, εως, ἡ, *Rhét.* — C'est à l'aide de cette figure qu'Horace a dit, en parlant de Cléopâtre:

— Daret ut catenis

Fatale monstrum, quæ generosius

Perire quærens, etc.

Od. I, 54.

SYLLOGISME (*ratiocinatio*) συλλογισμός, οὔ, δ, Arist. *ὧ* L'ancienne école avait renfermé les différentes espèces du syllogisme dans les quatre vers suivants :

BARBARA, Celarent, Darii, Ferio, Baralipon,
Celantes, Dabitis, Fapesmo, Frisesomorum ;
Cesare, Camestres, Festino, Baroco, Darapti,
Felapton, Disamis, Datisi, Bocardo, Ferison.

Ainsi, un syllogisme composé de trois propositions universelles-affirmatives, s'appelait plus simplement un syllogisme en BARBARA ; et un syllogisme dont la majeure est universelle-affirmative, et la mineure (aussi bien que la conclusion) particulière-négative, se nommait plus élégamment un syllogisme en BAROCO, d'où est venu probablement le mot baroque.

SYLLOGISTIQUE, συλλογιστικός, ή, όν.

SYLPHÉ, **SYLPHIDE**, αέριος, ου έναέριος δαίμων, ονος, δ, ή.

SYLVATIQUE ou **Silvatique** (*silvaticus, a, um*) ύλαϊος, α, ον, Botan.

SYM-. — Voyez **SYN-**.

SYMBOLE des Apôtres, τὸ τῶν Ἀποστόλων σύμβολον, ου.

SYMBOLIQUE, συμβολικός, ή, όν.

SYMMÉTRIE (*apta concinnitas*) συμμετρία, ας, ή, Arist. — C'est à tort que, dans le Dictionnaire de l'Académie, ce mot et les trois suivants sont écrits avec un seul M.

SYMMÉTRIQUE (*concinnus, a, um*) σύμμετρος, ου, δ, ή.

SYMMÉTRIQUEMENT, συμμέτρως. — Voyez **MÈTRE**.

SYMMÉTRISER, συμμέτρως ἔχειν, ἔχω *, fut. ἔξω, avec l'esprit rude.

SYMPATHIE (*naturæ convenientia*) συμπάθεια, ας, ή, Gal.

SYMPATHIQUE, συμπαθής, έος, δ, ή. Humeur sympathique, συμπάθεια, ας, ή, Gal.

SYMPATHISER, συμπαθῶς ἔχειν, ἔχω *.

SYMPHONIE (*concentus, us*) συμφωνία, ας, ή, Plat.

SYMPHYSE (*ossium coherentia*) σύμφυσις, εως, ή, Anat.

SYMPLEGADES, ou **CYANÉES**, deux rochers à l'entrée du Pont-Euxin (*concurrentia, vel cœrulea saxa*) κυάνεια συμπληγάδες, Eur. Médée, 2.

SYMPTÔMATIQUE, συμπτωματικός, ική, ιχόν, Méd.

SYMPTÔME (q.d. *coincidentia*) σύμπτωμα, ατος. R. σύν et πίπτω, tomber ensemble, coïncider.

SYN- ou **SYM-** (*cum*) σύν. — Cette préposition grecque (σύν) signifie, dans tous les mots français en tête desquels elle peut se trouver, avec, ensemble.

SYNAGOGUE (*judaicus conventus, us*) συναγωγή, ης, ή, N. Test.

SYNALÈPHE (*vocalium contractio*) συναλοιπή, ης, ή, Gramm. — Par ex. : quelqu'un au lieu de quelque un.

SYNALLAGMATIQUE, συναλλαγματικός, ή, όν. Contrat —, συνάλλαγμα, ατος, τό, Dém. — De la R. άλλος, autre, est venu άλλάττειν, changer, et, avec la prépos. σύν, échanger. Le futur de συναλλάττω étant συναλλάξω, le parfait sera συνήλλαχα, et le parf. pass. συνήλλαγμαι, ξαι, κται et c'est de la première personne de ce dernier temps qu'est dérivé le mot συνάλλαγμα, et, par suite, συναλλαγματικός. — Voyez le Manuel de la Langue Grecque.

SYNARTHROSE (*articulatio*) συνάρθρωσις, εως, ή, Anat. — R. άρθρον, ου, articulus.

SYNAXE (*christianorum conventus, us*) σύναξις, εως, ή. R. άγω.

SYNCHONDROSE (*cartilaginis interventio*) συγχόνδρωσις, εως, ή, Anat. — R. χόνδρος, cartilage.

SYNCHROME (*contemporaneus*) σύγχρονος, ου, δ, ή. R. χρόνος, temps.

SYNCOPE (*animi deliquium, ii*) συγκοπή, ης, ή λειποθυμία, ας, ή, Hér. Tomber en — (*animo defcerc, io*) λειποθυμείν, ώ, ήσω.

SYNCOPE, fig. de Gramm. συγκοπή, ης, ή, quand le retranchement se fait au milieu d'un mot (comme *divum* pour *divorum*) ; mais quand il se fait à la fin d'un mot (comme *δῶ*, pour *δῶμα*, Hom. II. VII, 363), il s'appelle apocope, ἀποκοπή, ης. R. κόπτειν, πτω, ψω, κέκοφα, ου κέκοπα.

SYNCOPER, συγκόπτειν, πτω, ψω, *parf.* συγκέκοφα ου συγκέκοπα, *parf. pass.* συγκέκομαι, φαι, πται, *inf.* συγκέκοφθαι.

SYNDÈRESE (*observatio, conservatio*) συντήρησις, εως, ή, *Grég. Naz.* — *Les Grecs prononçant comme un D le T précédé d'un N (et comme un B le P précédé d'un M) nous prononçons fort bien syndèrese au lieu de syntèrese.*

SYNDIC (*procurator*) σύνδικος, ου, δ. *R.* δίκη, cause.

SYNECDOQUE (*comprehensio, conceptio*) συνεκδοχή, ής, ή. *R.* σύν, εκ, δέχομαι. *C'est une figure de rhétorique qui consiste à prendre le genre pour l'espèce, le tout pour la partie, et vice versa.*

SYNÈRESE (*complexio*) συναίρεσις, εως, ή, *Gramm.*

SYNNÉVROSE (*nervosa connectio*) συννεύρωσις, εως, ή.

SYNODE (*conventus, us*) σύνοδος, ου, ή. *R.* ὁδός, via, iter.

SYNODIQUE, συνοδικός, ή, όν. *Mouvement synodique de la lune, συνοδική τῆς μῆνης κίνησις: c'est lorsque ή μῆνη τῶ ἡλίω συνοδεύει, Astron.*

SYNONYME (*nomen commune habens*) συνώνυμος, ου, δ, ή.

SYNONYMIE, συνωνυμία, ας, ή. *R.* ὄνομα, nom.

SYNOPTIQUE, qui s'offre à la vue d'un seul coup d'œil. *Tableau — de la langue Grecque, δ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης συνοπτικός πίναξ, ακος, ου, en un seul mot, Πανελληνισμός, οὔ, δ.*

SYNOQUE (*continua febris*) σύνοχος πυρετός, οὔ.

SYNOVIE, liqueur visqueuse et mucilagineuse, qui humecte les articulations, et en facilite le mouvement. *R.* σύν, et ὄν, ovum.

SYNTAXE (*constructio*) σύνταξις, εως, ή. *R.* τάσσειν, σσω, ξω, mettre en ordre. *Du parf. passif τέταγμα, ξαι, κται, se dérivent σύνταγμα, σύνταξις, συντακτικός, ή, όν. — Voyez SYNALLAGMATIQUE.*

SYNTÈSE (*compositio, onis*) σύνθεσις, εως, ή. — *Méthode opposée à l'analyse (resolutio, onis) ἀνάλυσις, εως, ή. — Sur la différence de ces deux méthodes,*

voyez (page 814) la dernière édition du Schrevelius.

SYNTHÉTIQUE, συνθετικός, ή, όν, opposé à ἀναλυτικός, ή, όν.

SYNTHÉTIQUEMENT, συνθετικῶς, opposé à ἀναλυτικῶς.

SYRACUSE, ville de Sicile, Συρακοῦσαι, ὦν, αί. *Les Syracousains, οί Συρακοῖσται, ἰων.*

SYRIE, région d'Asie, Συρία, ας, ή.

SYRINGA. — *Voyez SERINGAT.*

SYRINGOTOME (*fistularum sector*) συριγγότομος, ου, δ, *Anat.*

SYROP. — *Voyez SORBET.*

SYRTES (*brevia, ium*) σύρτες, εων, αί. *R.* σύρω, traho.

SYSSARCÔSE (*carnis compactio*) συσσάρκωσις, εως, ή. *R.* σάρξ, σαρκός, chair.

SYSTALTIQUE (*contrahendo aptus, a, um*) συσταλτικός, ή, όν. *Mouvement systaltique, συστολή, ής, ή.*

SYSTÉMATIQUE, συστηματικός, ή, όν.

SYSTÉMATIQUEMENT, συστηματικῶς. *R.* σύν, et ἴσθημι.

SYSTÈME métrique, μετρικόν σύστημα, ατος. — *Voyez MÈTRE.*

SYSTOLE (*contractio*) συστολή, ής, ή, *Anat.*

SYZYGIE (*conjunctio, conjugatio*) συζυγία, ας, ή. *R.* σύν, et ζεύγνυμι, jungo. — 1360.

T.

T. Consonne dentale, qui s'articule plus fortement que le D. On l'insère entre deux voyelles, pour éviter l'hiatus, par exemple : a-t-on, a-t-il, pour a-on, a-il ; de même en Grec, σώμα, σώματος, σώματι, pour σώμαος, σώμαϊ. — *Les Attiques changeaient le double Σ en un double T, disant γλωττα, φυλάττω, au lieu de γλώσσα, φυλάσσω: et c'est à ce propos que Lucien a composé, en faveur du Σίγμα, contre le Ταῦ, un charmant plaidoyer, sous le titre de : Δίχη τῶν Φωνηέντων. Jugement des Voyelles. En voici le début ; c'est le Σ qui attaque le*

T, devant le Tribunal des Voyelles : —
 Ἐπὶ Ἀρχοντος Ἀριστάρχου Φαληρέως,
 Πυανειῶνος ἐβδόμη Ἰσαμένου, γραφὴν
 ἔθετο τὸ Σίγμα πρὸς τὸ Ταῦ, ἐπὶ τῶν
 ἐπτά Φωνηέντων, βίας ὑπαργόντων καὶ
 ἀρπαγῆς, ἀφηρῶσθαι λέγον πάντων τῶν
 ἐν διπλῷ Ταῦ ἐκφερομένων.
 — Μέχρι μὲν, ὡς Φωνήεντα Δικασταί,
 ὀλίγα ἠδικούμην ὑπὸ τουτουῦ τοῦ Ταῦ...
 ἐπὶ δὲ ἐς τοσοῦτον ἤκει πλεονεξίας καὶ
 ἀνοίας, ὥστε, κ.τ.λ.

TA, *fém. de Ton.*

TABAC ou **NICOTIANE** (*Nicotiana Tabacum*,
 Linn.) ἔβρονον τι φυτὸν Νικοτιανή, ἧς,
 ἡ. R. Nicot. Ταβάκον, ου, τό. R. Ta-
 bago.

TABAGIE. — *Voyez ESTAMINET.*

TABARIN (*scurra*, α, m.) γελωτοποιός, οὔ,
 δ.

TABATIÈRE, ταβάκου πυξίς, ἴδος· ταβαθο-
 θήκη, ἧς, ἡ.

TABERNACLE (*tabernaculum*, i) σκηνή, ἧς,
 ἡ, Apoc. XXI, 3. La fête des tabernacles,
 σκηνοπέγνια, ἰων, τά.

TABIDE, *term. de Méd.* (*tabidus*, a, um)
 φθισικός, ἡ, ὄν· ταχερός, α, ὄν, Luc.

TABIS. — *Voyez TAFFETAS.*

TABLATURE. Donner à quelqu'un de la tablature
 (*negotia alicui facessere*) πράγματά
 τινι παρέχειν, χω, ζω, Xén. Cyrop. Liv.
 IV, page 80 de notre édition grecque et
 latine.

TABLE (*mensa*, α) τράπεζα, ἧς, ἡ, q.d.
 τετράπεζα. Servir une table à la façon
 des Mèdes, Μηδικὴν τράπεζαν παρατι-
 θέναι, τίθημι*, Thuc. Table de jeu, de
 calcul (*tabula*) ἀβαξ, ακος, δ· πλάξ,
 ακός, ἡ, Luc. — d'un livre (*index*, icis)
 πίναξ, ακος, δ.

TABLEAU (*picta tabula*, α) ζωγράφημα,
 ατος, τό, Plat. εἰκὼν, ὄνος, ἡ, Dém. —
 (*vidua effigies*) ὑποτύποισις, εως, ἡ. —
 (*album*, i) κατάλογος, ου, δ, *le même*.
 Tableau synoptique de la langue Grecque,
 δ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης συνοπτικὸς
 πίναξ, ακος, ου, en un seul mot, Πανελλ-
 ληνισμός, οὔ, δ.

TABLETTE (*tabella*, α) πινακίον, πινακί-
 διον, ἰου, τό.

TABLETTES (*pugillares*, ou *pugillaria*,
 ium) δέλτος, ου, ἡ, ainsi nommées, parce
 qu'elles se pliaient en forme de Δ.

TABLIER de femme, γυναικίον διάζωμα,
 ατος, τό.

TABOURET (*sellula*, α) Θρανίδιον, ἰου, τό,
 Poll.

TACHE (*macula*, α) σπῖλος, ου, δ, Diosc.
 κηλίς, ἴδος, ἡ, Sept.

TACHE (*pensum*, i) τὸ τεταγμένον, ου,
 Plut. Prendre à tâche, voyez TACHER.

TACHER (*maculare*, o) σπιλοῦν, ὦ, N. Test.
 ρυπαίνειν, νω, Den. Hal.

TACHER de (*conari*, or) πειράζειν, ἄζω·
 πειρᾶσθαι, ὦμαι, Thuc. ἐγχειρεῖν, ἐπι-
 χερεῖν, ὦ, ἦσω, Dém.

TACHETÉ, ἔε (*maculis distinctus*, a, um)
 πεποικιλμένος, η, ον.

TACHYGRAPHE (*celeriter scribens*) ταχυ-
 γράφος, ου, δ, ἡ.

TACHYGRAPHIE, ταχυγραφία, ἱας, ἡ. R.
 ταχύς, prompt, et γράφειν, écrire.

TACHYGRAPHIQUE, ταχυγραφικός, ἡ, ὄν.

TACITE (*tacitus*, a, um) ὑπονοούμενος, η,
 ον.

TACITEMENT (*tacite*) ὑπονοούμενος.

TACITURNE (*taciturnus*, a, um) σιωπηλός,
 ἡ, ὄν, Plut.

TACITURNITÉ (*taciturnitas*, atis) τὸ σιω-
 πηλόν, οὔ.

TACT (*tactus*, us) ἀφή, ἧς, ἡ, Plat.

TACTICIEN (*ordinandi peritus*) τακτικός,
 οὔ, δ, ἡ.

TACTILE (*tactilis*, e) ψηλαφητός, ἡ, ὄν.

TACTION (*tactio*, onis) ἄψις, εως, ἡ, Arist.

TACTIQUE, ἡ τακτική, ἧς, *sous-ent.* τέχνη.
 R. τάσσω, ζω, *ordinare*, o.

TAFFETAS (*sericum textile*) σηρικὸν ὕφος,
 εως, τό.

TAIE sur l'œil (*albugo*, inis) ἀγλή, ἧς,
 ἡ· λεύκωσις, εως, ἡ, Diosc. — d'oreiller,
 τὸ τοῦ προσκεφαλαίου ἐνεῖλημα, ατος.

TAILLADER (*incidere*, do) κατακόπτειν,
 διακόπτειν, πτω, φω.

TAILLANDIER (*ferrarius faber*, bri) σι-
 δηρέυς, εως, δ, Poll.

TAILLANT d'une épée (*gladii acies*, ei) τὸ
 τῆς μαχαίρας στόμα, ατος, Thuc. ἀκῆ,
 ἀκωκῆ, ἧς, ἡ· ἀκίς, ἴδος, ἡ, Plut.

TAILLE (*statura*, α) ἡλικία, ας, ἡ, Sept.
 De même —, δμηλιξ, ἱκος, δ, ἡ, Luc.
 — des arbres (*interlucatio*) διακάθαρις,
 εως, ἡ, Théophr. — (*incisura*) γλυφίς,
 ἴδος, ἡ. — (*vesicæ sectio*) λιθοτομία, ας,
 ἡ. Taille-douce, χαλκογραφία, ἱας, ἡ.

Frapper d'estoc et de taille (*punctim et caesim ferire*, *io*) στίγδην καὶ τμήδην παίειν, ω.

TAILLER (*incidere*, *o*; *secare*, *o*) κόπτειν, ἐγκόπτειν, διακόπτειν, πτω, ψω. — les arbres (*interlucare*, *o*) διακαθαίρειν, ω, *Théophr.* — la pierre, λιθοτομῆν, ὦ. — une armée en pièces, στρατὸν ἐξολοθρεύειν, ω.

TAILLEUR (*sartor*, *oris*) βράπτης, ου, δ. — de pierres, λιθοδόος, ου, δ. λιθουργός, οὔ, δ, *Plut.*

TALLIS. — Bois (*cædua silva*, *æ*) κοπτική ἔλα, ης.

TAIN (*stannea lamina*, *æ*) κασιτέρινον πέταλον, ου. *Mettre ou passer au tain*, κασιτεροῦν, ὦ, ὡσω.

TAIRE [*Se (tacere, silere, eo)* σιγᾶν, ὦ, *Eur.* σιωπᾶν, ὦ, *Dém.* Faire taire quelqu'un (*alicui silentium imperare*, *o*) σιγᾶν κελεύειν, ω, τινά, *Soph. Philoct.* 886.

TAISSON. Voyez BLAIREAU.

TALENT (*dos, otis, f.*) εὐφυία, ας, ἡ. Qui a beaucoup de talent, εὐφυής, ἑός, δ, ἡ.

TALENT D'OR ou d'argent, χρυσοῦν ἢ ἀργυροῦν τάλαντον, ου, τό, *Dém.* — *Sur la division du talent attique, et ses rapports avec les monnaies latines et françaises, voyez (page 830) la dernière édition du Schrevelius.*

TALION (*talio, onis*, m. Cic.) ἀμοιβή, ἡς, ἡ, *Luc.* Œil pour œil, dent pour dent, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, *Matth.* V, 38.

TALISMAN (*magicum amuletum*) μαγικὸν τελεσμα, ἀποτελεσμα, ατος· περιάπτον, ου, τό, *Plut.*

TALON (*calx, calcaneum, talus*) πτέρνα, ης, ἡ, *Dém.* σφυρόν, οὔ, τό, *N. Test.* Donner des coups de —, περρνίζειν, λακτίζειν, ἰζω, *Aristoph.* Avec le talon (*calce*) λάξ, *adv. comme on dit* πύξ, avec le poing, ὀδάξ, avec les dents (*mordicus*). Robe qui descend jusqu'aux talons (*talaris vestis*) ἐσθῆς ποδήρης, εος, *Hésych.*

TALONNER quelqu'un, περρνίζειν, ἰζω, τινά· κατὰ πόδας ἐπεσθαι, ομαι, τινί, *Grég. Naz.*

TALONNIÈRES de Mercure (*Mercurii tala-*

ria, tum, Cic.) τὰ τοῦ Ἑρμοῦ πτερόεντα πέδιλα, ων.

TALUS (*declivitas, atis*) τὸ κάταντες, εος· κλίσις, εως, ἡ. *Mur qui va en —, τοῖχος ἐπικλινής, ἑός, Thuc.* περικλινής, *Plut.*

TAMBOUR (*tympanum*) τύμπανον, ου, τό. R. τύπτειν, *frapper.*

TAMBOUR, celui qui bat le tambour, τυμπανιστής, οὔ, δ· τυμπανοτρίβης, ου, δ, *Plaute.*

TAMBOURIN, τυμπάνιον, ίου, τό.

TAMBOURINER, τυμπανίζειν, ἰζω.

TAMIS (*cribrum, i*) κρησέρα, ας, ἡ· κόσκινον, ου, τό, *Plat.*

TAMISER (*cribrare, o*) κοσκινίζειν, ἰζω, *N. Test.*

TAMPON (*obthurementum, i*) ἐμπραγμός, οὔ, δ.

TAMPONNER (*obthurare, ro. R.* Θύρα, *ostium*) ἐμφράττειν, ττω, ζω, *Dém.*

TAN, ὁ τῆς δρυός φλοιός, οὔ.

TANCER quelqu'un (*aliquem increpare, o*) ἐπιπλήττειν, ττω, ζω, τινί, *Dém.*

TANCHE (*cyprinus tinca*, Cuv.) κυπρίνου εἰδός τι.

TANDIS QUE (*dum, tandiu dum*) ἐν ᾧ, ἕως, *Isocr.* ὄφρα, μέσφα, *poétiq.* Tandis qu'il est temps (*dum tempus est*) ἕως καιρός ἐστί, *Dém.*

TANIÈRE (*latibulum, i*) φωλεός, οὔ, δ, *Plut.* χηραμός, οὔ, δ.

TANNER le cuir (*corium subigere, o*) βυρσεύειν, ω· βυρσοδεψίειν, ὦ. — (*molestia afficere, io*) ἐνοχλεῖν, ὦ.

TANNERIE (*coriaria officina, æ*) βυρσοδεψικὸν ἐργαστήριον, ίου.

TANNEUR (*coriarius, ii*) βυρσεύς, ἑως, δ, *N. Test.* βυρσοδέψης, ου, δ, *Aristophane.*

TANT (*tantum, gén. tantus, a, um*) τοσοῦτον, *gén.* τοσοῦτος, ἡ τηλικούτος, αὐτή, οὔτο, *Isocr.* — (*tot... quot*) τόσοι ἢ τοσοῦτοι... ὅσοι ἢ ὀπόσοι, αι, α, *le même.* Tant pis, tant mieux, τοσοῦτω χειρόν, τοσοῦτω βέλτιον. Tant que, ἕως, ἐφ' ὅσον, *Aristote.* Tant de fois, τοσάκις, τοσαυτάκις, *Joseph.* Tant soit peu, μικρὸν ὅσον, ὀλίγον ὅσον. Il a fait tant et de si grandes choses... τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα διεπράξατο... Tant s'en faut que je le fasse, qu'au contraire, etc., τοσοῦτον

ἀπέχω τοῦτο ποιεῖν, ὡς οὐ ὠῖστε τούναντιον, κ.τ.λ. *Isocr.*

TANTALE, roi de Phrygie, père de Pélops, Τάνταλος, ου, δ.

TANTE, *Zeia*, ας, ἡ. — *Voyez ONCLE.* — paternelle (*amita*, α) πατραδέλφη, ης, ἡ. — maternelle (*matertera*, α) μητραδέλφη, ης, ἡ.

TANTÔT (*modo*, *mox*) ἀρτίως, ἔναγχος, *Dém.* εὐθύς, εὐθέως, *Plut.* Ταυτὸτ à droite, tantôt à gauche, ὅτε μὲν εἰς τὰ δεξιὰ, ὅτε δὲ εἰς τὰ εὐώνυμα, *Aristoph.*

TAON, *pron.* του (*tabanus bovinus*, *Cuv.*) ὄστρος, ου, δ, *Arist.* μύωψ, ωπος, δ, ἡ, *Luc.*

TAPAGE (*tumultus*, *us*) θόρυβος, ου, δ, *Thuc.*

TAPAGEUR, θορυβοποιός, οὔ, δ, ἡ.

TAPE (*alapa*, α) βράπισμα, ατος, τό.

TAPER (*depalmare*, ο) βραπίζειν, ἴζω.

TAPINOIS [*EN* (*clam*, *clanculum*) κρυφίως, ταπεινῶς.]

TAPIR [*SE* contre terre, ταπεινοῦσθαι, οὔμαι.]

TAPIS (*tapes*, *etis*, *m.*) δάπις, ιδος, ἡ, *Xén.* τάπις, ιδος, ἡ, *Luc.* τάπης, ητος, δ, *Basile.* — velu des deux côtés, κάσας, ου, δ, *Xén. Cyrop.* VIII. *Fortè vox Persica*, *H. ST.* — vert, χλοερὸν λιβάδιον, ἴου.

TAPISSER une chambre, οἰκημά τι περιπετάσμασι στολίζειν, ἴζω.

TAPISSERIE (*aulæum*, *i*) αὐλαῖον, αίου, τό· περιπέτασμα, ατος, τό· καταπέτασμα, ατος, τό, *Phil.*

TAPISSIER, ἔρε, ταπήτων ἢ αὐλαίων ὑφάντης, ἀντρια.

TAQUIN, *INE* (*morosus*, *a*, *um*) δύσκολος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

TAQUINERIE (*morositas*) δυσκολία, ας, ἡ.

TARABUSTER, *famil.* (*molestare*, ο) ἐνοχλεῖν, ὦ, τινὰ ἢ τινι, *Isocr.*

TARD (*sero*, *serius*) ὀψέ, ὀψιαίτερον. *Qui a commencé fort tard à s'instruire, ὀψιμαθής, ἔος, δ, ἡ, Luc.* Il se fait bien tard, ὀψιαίτατα γίνεται, *Dém.* Arriver trop tard, κατόπιν ἑορτῆς ἤκειν, *Héliod.*

TARDER (*morari*, *cunctari*, ο) βραδύνειν, νω, *Hérod.* μέλλειν, λλω, *ful.* μελλήσω, *Dém.* Sans tarder (*sine mora*) ἀμελλητί, *Plat.* Il me tarde de le voir, προθυμοῦμαι αὐτὸν βλέπειν, *Arist.*

TARDIF, *IVE* (*tardus*, *lentus*, *serus*, *a*, *um*) βραδύς, εἶα, ὕ, *Plat.* ὀκνηρός, ἄ, ὄν, *Xén.* ὀψιος, ἰα, ἰον, *Théophr.* *Qui a l'esprit —, δυσμαθής, ἔος, δ, ἡ, Plat.* Digestion —, βραδυπέψια, ας, ἡ, *Médec.*

TARDIVEMENT (*tarde*, *lente*) βραδέως, ὀκνηρῶς, *Dém.*

TARE, *déchet* (*decrementum*, *i*) ἐλάττωσις, φήσις, εως, ἡ, *Plat.*

TARÉ, *ÈE* (*corruptus*, *a*, *um*) διεφθαρμένος, η, ον.

TARENTEULE (*aranea tarantula*, *Cuv.*) Ταραντίνη ἀράχνη, ης.

TARGE (*pelta*, α) πέλτη, ης, ἡ, *Plut.*

TARGETTE (*pessulus*) μοχλῖον, ἴου, τό, *Luc.*

TARGUER [*SE* (*superbire*, *io*) σμυνέσθαι, ομαι, *Isocr.* ἐπαίρεσθαι, ομαι, ἐπί τινι, *Xén.*

TARIÈRE (*terebra*, α) τέρετρον, τρύπανον, ου, τό, *Athén.*

TARIF (*nummarius index*) νομισματικὸς κανὼν, ὄνος.

TARIR (*arefacere*, *cio*) ξηραίνειν, αίνω, *N. Test.* *Se tarir* (*arescere*, *sco*) ξηραίνεισθαι, ομαι, *Arist.* Rien ne tarit plus vite que les larmes, οὐδὲν Ἐἴσσον ξηραίνεται διακρῦου.

TARSE, *coude-pied*, ταρσός, οὔ, δ, *littér. crates*, *craticula.*

TARTARE (*tartarus*, *plur. tartara*) τάρταρος, ου, δ, *plur.* τάρταρα, ων, τά. Précipiter dans le —, ταρταροῦν, ὠ-ῶ, ὠσω, *Pierre*, II. *Ep.* II, 4.

TARTE (*placenta*, α) πλακοῦς, οὔντος, δ, *Luc.*

TARTRE *sibié* (*émétique*) στιμμώδης τρῦξ, υγός, ἡ.

TARTUFE (*pietatis simulator*) ὑπόκριτής, οὔ, δ.

TARTUFERIE (*pietatis simulatio*) ὑπόκρισις, εως, ἡ.

TAS (*acervus*, *i*) θίν, ου θίς, ἰνός, δ, ἡ σωρός, οὔ, δ, *Aristoph.* En tas, σωρηδόν, *Hérod.* Mettre en tas, σωρεύειν, εὔω, *le même.*

TASSE (*patera*, α) ποτήριον, ἴου, τό κύαθος, ου, δ, *Athén.*

TASSER, entasser, emballer, entamer, ôter, tuer, etc. sont des mots qui nous sont arrivés directement de la Grèce, sans avoir passé par le pays Latin : —

τάσσειν, ἐντάσσειν, ἐμβάλλειν, ἐνταμείν, ὠθεῖν, θύειν, κ.τ.λ.

TATER (*tentare, o*) τητᾶν, ὦ· ψηλαφᾶν, ὦ, ἦσω, *Genèse, XXVII, 12.*

TATILLON (*in minutis diligentior*) λεπτομέριμος, ου, δ, ἦ.

TATONNER (*tentare, pertentare, o*) τητᾶν, ψηλαφᾶν, διφᾶν, ὦ· διατάζειν, ἄζω, ἄσω ου ἄζω.

TATONS [A. Marcher — (*iter pertentare, o*) τῆν ὁδὸν ἐρευνεῖν, ὦ.

TAUDIS (*gurgustium, ti*) καλύβιον, ἰου, τό, *Plut.*

TAUPE (*talpa, æ, m. f.*) ἀσπάλαξ, ακος, δ, *Gal. σπάλαξ, ακος, δ, Clém. Alex.*

TAURÉAU (*taurus, i*) ταῦρος, ου, δ, *Arist.*

TAUTOGRAMME, ταυτόγραμμα, ατος, τό, *espèce de poëme où l'on n'emploie que des mots qui commencent par la même lettre.*

TAUTOLOGIE (*inanis repetitio*) ταυτολογία, ας, ἦ. User de —, ταυτολογεῖν, ἔω-ῶ, *Polyb.*

TAUTOLOGIQUE, ταυτολογικός, ἦ, ὄν. R. λέγειν, dire, et ταυτό, la même chose.

TAUX (*taxatio, onis*) τίμησις, εως, ἦ, *Esch.*

TAVERNE (*taberna, æ*) καπηλεῖον, εἶου, τό, *Synés.*

TAVERNIER, ÈRE (*tabernarius, a*) κάπηλος, ου, δ· καπηλῖς, ἴδος, ἦ, *Luc.*

TAXE (*taxatio, onis*) τίμησις, εως, ἦ, *Esch.*

TAXER les dépens d'un procès (*litem aestimare, o, Cic.*) τίμημα ποιεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.* — quelqu'un d'orgueil, ὄχρον ἐγκαλεῖν, ὦ, τινί, *le même.*

TE. Je te loue (*te laudo*) ἐπαινῶ σε. Je te donne (*tibi do*) δίδωμί σοι. — *Voyez le Panhellénisme.*

TECHNIQUE, τεχνικός, ἦ, ὄν. — *On appelle techniques des vers semblables à ceux que l'on peut voir au mot SYLLOGISME.*

TE DEUM, δοξολογία, ας, ἦ. — *Te Deum laudamus, te Dominum confitemur, σὲ Θεὸν ὑμνοῦμεν, σὲ Κύριον ὁμολογοῦμεν.*

TÉGUMENT (*tegumentum, i*) ἐπι κάλυμμα, ατος, τό, *Sept.*

TEIGNE (*tinea, æ*) σῆς, σητός, δ, *Théophraste.*

TEIGNE (*porrigo, inis*) πιτυρίασις, εως, ἦ, *Paul Egin. Avoir la —, πιτυροῦσθαι, οὔμαι, Hipp.*

TEIGNEUX, EUSE (*porrigine laborans, antis*) πιτυρούμενος, ἐνήν.

TEINDRE (*tingere, go; colorare, o, avi*) βᾶπτειν, πτω, ψω, *Diosc. χροῖζω, χροῖζω, Arist.*

TEINT, *coloris du visage (oris color)* τὸ τοῦ προσώπου χροῶμα, ατος.

TEINTURE (*tinctora, æ*) βαφή, ἦς, ἦ, *Théophr. χρωῶσις, εως, ἦ. Qui a reçu une double teinture, δίβαφος, ου, δ, ἦ.*

N'avoir de la langue grecque qu'une légère teinture, *ou* qu'une teinture superficielle, τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν ἐπιπολαίως μεμαθηκέναι.

TEINTURIER (*tinctor, oris*) βαφεύς, ἑως, δ, *Plat.*

TEL (*talis, e*) τοῖος, α, ὄν· τοιοῦτος, αὕτη, οὔτο. Tel, que (*talis, qualis*) τοιοῦτος, οἷος, α, ὄν. Je me montrerai tel que je me suis montré par le passé, παρέξω τοιοῦτον ἐμαυτόν, οἷόνπερ ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ, *Esch. Tel père, tel fils, οἷος ὁ πατήρ, τοῖος ὁ υἱός. Orateur tel quel, μέσος, μέτριος ῥήτωρ, ορος. Il en est venu à un tel point d'impudence, que... , δὲ εἰς τοσοῦτο τῆς ἀναισχυρίας ἦλθεν, ὥστε, κ.τ.λ., Isocr.*

TÉLAMON, fils d'Éaque, frère de Pélée et père d'Ajax, Τελέμων, υνωος, δ.

TÉLÉGRAPHE, τηλεγράφος, ου, δ, ἦ. R. γράφειν, écrire, et τῆλε, loin. *On voit, par le début de l'Agamemnon d'Eschyle, que l'usage du télégraphique était connu dès le temps de la prise de Troie.*

TÉLÉGRAPHIQUE, τηλεγραφικός, ἦ, ὄν.

TÉLÉMAQUE (q.d. *eminus pugnans*), fils d'Ulysse, Τηλέμαχος, ου, δ.

TÉLESCOPE, τηλεσκόπιον, ἰου, τό. R. σκέπτομαι, *parfait* ἔσκοπα, j'observe, et τῆλε, loin.

TELLEMENT (*taliter*) τοίως, τοιούτως. —, que (*adeo, ut*) τοσοῦτον, ὥστε.

TÉMÉRAIRE (*temerarius, ria, rium*) τολμηρός, ἄ, ὄν· προπετής, ἑος, δ, ἦ, *Dém.*

TÉMÉRAIREMENT (*temere*) προπετῶς, *Isocr.*

TÉMÉRITÉ (*temeritas, atis*) ἀβουλία,

ίας, ἡ, *Isocr.* προπέτεια, ας, ἡ, *Dém.*

TÉMOIGNAGE (*testimonium*, ii) μαρτυρία, ἐκμαρτυρία, ἰας, ἡ, *Dém.* Faux — ψευδομαρτυρία, ας, ἡ.

TÉMOIGNER (*testari*, or; *testificari*, cor) μαρτυρεῖν, διαμαρτυρεῖν, ἑω-ῶ, ἦσω, *Dém.*

TÉMOIN (*testis*, is, c.) μάρτυρ, υρος, δ, ἡ, *Dém.* — oculaire, αὐτόπτης, ου, δ, *Xén.* J'ai des témoins de tout ce que je dis, μάρτυρές εἰσὶ μοι πάντων τῶν εἰρημένων. Prendre le ciel à témoin, τὸν οὐρανὸν ἐπιμαρτύρεσθαι, ομαι, *Dém.*

TEMPE (*tempus*, plur. *tempora*, quia *tempus* vel *etatem* indicant) χρόταφος, ου, δ, plur. χρόταφοι, ων, *Dém.*

TEMPÉ, délicieuse vallée de Thessalie, agrosée par le fleuve Pénée, Τέμπεα, contr. Τέμπη, τά.

TEMPÉRAMENT (*corporis temperatio*) ἡ τοῦ σώματος διάθεσις, εως. Qui a un bon ou un mauvais —, καλῶς ἢ κακῶς διαθήμενος, ἐνη. — (*temperamentum*) κρᾶσις, εως, ἡ, *Luc.* — (*modus*, *via*) τρόπος, ου, δ· ὁδός, οὔ, ἡ.

TEMPÉRANCE (*temperantia*, α) ἐγκράτεια, ας, ἡ· σωφροσύνη, ης, ἡ, *Dém.* Vivre avec —, σωφρονῶς ζῆν, ζῶω, *Isocr.*

TEMPÉRANT, e (*temperans*, *antis*) ἐγκρατής, ἑός, δ, ἡ· σωφρων, ονος, δ, ἡ· μέτριος, α, ον, *Dém.*

TEMPÉRATURE (*cæli temperies*, ei) ἡ τοῦ ἀέρος διάθεσις, εως. Une agréable —, εὐκρασία, ας, ἡ.

TEMPÉRÉ, ἐε (*temperatus*, a, um) συγκεκραμένος, η, ον, *Soph.* ἐγκρατής, ἑός, δ, ἡ· μέτριος, α, ον, *Dém.*

TEMPÉRER (*temperare*, o) κεραυνῶναι, υμι*, *au propre*; σωφρονίζειν, ἴζω, *au figuré.*

TEMPÊTE (*tempestas*, *procella*) χειμῶν, ὦνος, δ, *Dém.* ἀελλα, θύελλα, ης, ἡ, *Arist.* ζάλη, ης, ἡ· τρικυμία, ας, ἡ.

TEMPÊTER (*debacchari*, or) βακχεύεσθαι, ομαι· θρῆειν, θρῆεσθαι, *Eurip. Méd.* 51.

TEMPLE (*templum*, i) ἱερόν, οὔ, τό, *Isocr.* νεῖος, ὦ, δ, *Dém.* τέμενος, εος, τό, *Hom.* II. VI, 194.

TEMPORAIRE (*temporarius*, a, um) πρόσκαιρος, ου, δ, ἡ· χρονικός, ἡ, ὄν, *Philon.*

TEMPORAIREMENT (*ad tempus*) προσκαιρως.

TEMPORAL, e. Muscle temporal, κροταφίτης μῦς, μῦός.

TEMPOREL, ELLE (*temporalis*, e) χρονικός, ἡ, ὄν, *Phil.*

TEMPORELLEMENT (*ad tempus*) προσκαιρως.

TEMPORISATION, OU

TEMPORISEMENT (*cunctatio*, *onis*) μέλλησις, διαμέλλησις, εως, ἡ, *Thuc.*

TEMPORISER (*cunctari*, or) ἀναβάλλεσθαι, ομαι· μέλλειν, ω, ἦσω, *Dém.* διαμέλλειν, *Grég. Naz.*

TEMPORISEUR (*cunctator*, *oris*) μελλητής, οὔ, δ, *Arist.*

TEMPS (*tempus*, *oris*) χρόνος, ου, δ, *Dém.* — favorable, καιρός, οὔ, δ, *le même.*

A temps, ἐν καιρῷ. De temps en temps, ἐνίοτε, *Dém.* Il fait beau temps, εὐδία ἐστὶ, *Théophr.* A toute chose, sa saison (*dit Salomon au IIIe chapitre de l'Ecclésiaste*, appelé en hébreu Cohéleth), et à toute affaire sous les cieus, son temps. — Il y a un temps de naître, et un temps de mourir, etc..., τοῖς πᾶσιν δ χρόνος, καὶ καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

Κατάλογος τῶν κη Καιρῶν.

Καιρὸς τοῦ τεκεῖν, καὶ

Καιρὸς τοῦ ἀποθανεῖν.

Καιρὸς τοῦ φυτεῦσαι, καὶ

Καιρὸς τοῦ ἐκτίλαι τὸ πεφυτευμένον.

Καιρὸς τοῦ ἀποκτεῖναι, καὶ

Καιρὸς τοῦ ἰάσασθαι.

Καιρὸς τοῦ καθελεῖν, καὶ

Καιρὸς τοῦ οἰκοδομεῖν.

Καιρὸς τοῦ κλαῦσαι, καὶ

Καιρὸς τοῦ γελάσαι.

Καιρὸς τοῦ κόψασθαι, καὶ

Καιρὸς τοῦ ὀρχήσασθαι.

Καιρὸς τοῦ βαλεῖν λίθους, καὶ

Καιρὸς τοῦ συναγαγεῖν λίθους.

Καιρὸς τοῦ περιλαβεῖν, καὶ

Καιρὸς τοῦ μακρυνθῆναι ἀπὸ περιλήψεως.

Καιρὸς τοῦ ζητῆσαι, καὶ

Καιρὸς τοῦ ἀπολέσαι.

Καιρὸς τοῦ φυλάξαι, καὶ

Καιρὸς τοῦ ἐκβαλεῖν.

Καιρός τοῦ ῥῆξαι, καὶ
Καιρός τοῦ ῥάψαι.

Καιρός τοῦ σιγᾶν, καὶ
Καιρός τοῦ λαλεῖν.

Καιρός τοῦ φιλῆσαι, καὶ
Καιρός τοῦ μισησαι.

Καιρός πολέμου, καὶ
Καιρός εἰρήνης.

TENACE (*glutinosus, a, um*) γλίσχος, α, ον, *Hipp.* — (*parcus, a*) φειδιώλος, ἡ, *Dém.* — (*propositi tenax*) ἰσχυρογνώμων, ονος, δ, ἡ.

TENACITE (*tenacitas, atis*) γλισχρότης, ητος, ἡ, *Gal.* ἰσχυρογνωμοσύνη, ης, ἡ.

TENAILLES (*forceps, icis, c.*) λαβίς, ἴδος, ἡ· πυράγρα, ας, ἡ, *Hom. Il. XVIII, 477.*

TENANTS. Les tenants et les aboutissants *d'une maison, d'une affaire*, αἱ περιστάσεις καὶ τὰ συνακόλουθα, ων.

TENDANCE (*proclivitas, atis*) ἐπιρρέπεια, ας, ἡ, *Chrys.* Examinez la tendance de cette accusation, σκοπεῖτε δὴ ποῖ συντείνει αὕτη ἡ αἰτία.

TENDANT, e (*proclivis, e*) ἐπιρρέπής, έος, δ, ἡ· ἐπίφορος, ου, δ, ἡ, *Hipp.*

TENDON (*tendo, inis, m.*) τένων, ονος, δ, *Hom. Il. IV, 521.*

TENDRE (*tendere, do, tetendi*) τείνειν, τείνω*, *Plat.* — un arc, τόξον ἐντέινεσθαι, ομαι, *Xén.* — des embûches à quelqu'un, ἐνεδρεῖν, ω, τινά, *Plut.* — la main à quelqu'un, τὴν δεξιὰν προτείνειν τινί, *Xén.* A quoi tend ce discours? πρὸς τί συντείνει οὗτος ὁ λόγος; *Isocr.*

TENDRE (*tener, era, erum*) τέρην, τέρεια, τέρεν· ἀπαλός, ἡ, ὄν· ἄερός, τρυφερός, ἄ, ὄν. — *mollet*, τεράμων, ονος, δ, ἡ, *Théophr.* — *affectueux*, εὐπαθής, έος, δ, ἡ· φιλόστοργος, ου, δ, ἡ.

TENDREMENT. Chérir quelqu'un — (*aliquem medullitas amare, o, Plaute*) φιλοστοργεῖν, ᾧ, τινά.

TENDRESSE maternelle ou paternelle (*maternus vel paternus affectus, us*) ἡ τῆς μητρὸς ἢ τοῦ πατρὸς φιλοστοργία, ας, ἡ. Avec —, φιλοστόργως.

TENDRETÉ ou TENDREUR des viandes, des légumes, des fruits (*teneritas, teneri-*

tudo, tenerities) τεραμνότης, ητος, ἡ, *Théophr.*

TENDRONS de choux (*cymæ, arum*) κύματα, ων, τά, *Colum.* — de veau, μόσχειοι χόνδροι, ων. Un jeune tendron, νέα κόρη, ης.

TÉNÈBRES (*tenebræ, arum*) σκότος, εος, τό, *Dém.* σκοτία, ας, ἡ, *N. Test.* D'épaisses ténèbres, ἄχανές σκότος, εος, *Phil.*

TÉNÈBREUX, EUSE (*tenebrosus, a, um*) σκοτώδης, εος, δ, ἡ· σκοτεινός, ἡ, ὄν, *Plut.*

TÉNÉDOS, petite île située vis-à-vis l'ancienne Troie, Τένεδος, ου, ἡ.

TÉNESME, épreintes, τεινεσμός, οῦ, δ, *Nic.*

TENEUR d'une lettre, ἡ τῆς ἐπιστολῆς περιοχῆ, ἡς.

TÉNIA, ou ver solitaire, ταινία, ας, ἡ.

TENIR, je tiens, je tins (*tenerè, eo, ui*) κρατεῖν, ἐπικρατεῖν, έω-ᾧ, τινός, *Isocr.* ἔχειν, κατέχειν, ω*, *le même.* — son sérieux, γέλωτα συνέχειν, *Arist.* Tenir tête à quelqu'un, ἐναντιοῦσθαι, οῦμαι, τινί, *Thuc.* Qui tient fortement à son opinion, ἰσχυρογνώμων, ονος, δ, ἡ. — *contenir*, χωρεῖν, ᾧ, *Jean, II, 6.* — de son père, *lui ressembler* (*patrissare, o, as, at, Tér. Adolph. 567*) πατριάζειν, ἄζω· πατράζειν, ᾧζω, *Hérod.* — au parti des Grecs, de Philippe, etc., Ἐλληνίζειν, Φιλιππίζειν, ἰζω, *Dém.* Se tenir debout (*stare, sto, steli*) ἵστασθαι, ἵσταμαι, *Arist.* ἑστηχέναι, *Dém.* Qu'à cela ne tienne, peu m'importe, οὐ μέλει μοι περὶ τούτου, *Isocr.* Tiens, Cyclope, prends ce verre de vin, Κύκλωψ, τῆ, πῖε οἶνον, *Hom. Od. IX, 547.*

TENSION des nerfs (*nervorum tensio*) ἡ τῶν νεύρων σύντασις, εως, ἡ, *Diosc.* συντονία, ἰας, ἡ, *Arist.* — d'esprit, ἡ νόου προσοχή, ἡς, *Luc.*

TENTANT, e (*illicebrosus, a, um*) ἐπαγωγός, οῦ, δ, ἡ, *Thuc.*

TENTATEUR (*tentator, oris*) πειραστής, οῦ, δ. Le tentateur, ὁ πειράζων, ονος, *Matth. IV, 3.*

TENTATION (*tentatio, onis*) πειρασμός, οῦ, δ, *Matth. VI, 13.*

TENTATIVE (*tentamen, inis*) πείρα, ας, ἡ· πείρασις, εως, ἡ, *Thuc.*

TENTE (*tentorium*, ἰ) σκηνή, ἥς, ἡ, *Xén.* σκηνωμα, ατος, τό, *le même.* Dresser une —, σκηνᾶν, ᾧ, ἡσω, *Den. Hal.* σκηνὴν πηγνύσαι, *Plat.* ἰσάναί, ἰστημι*, *Xén.*

TENTER (*tentare*, ο) πειράζειν, ἄω, *N.* *Test.* πειρᾶν, ᾧ, τινά· πείραν λαμβάνειν, ἄνω*, τινός, *Plat.*

TENTURE de tapisseries, περιπετάσματα, ὠν, τά, *Plut.*

TENU, *UR.* Un jardin bien tenu, une maison bien tenue, εὐδιάθετος κήπος, οἶκος, ου.

TENU, *UE* (*tenuis*, ε) φιλός, ἡ, ὄν, *Dém.* *Phal.* λεπτός, ἡ, ὄν, *Aristid.*

TENUE des Etats (*comitalis dies*) ἀρχαιρεσία, ας, ἡ· ἀρχαιρεσίαι, ὦν, αἰ, *Dém.* —, *en terme de musique* (*tenor*, *oris*) συντονία, ας, ἡ.

TENUITE (*tenuitas*, αtis) φιλότης, λεπτότης, ητος, ἡ.

TERCET, τρίστιχον, ου, τό.

TÉRÉBENTHINE, τερεβινθίνη θητήνη, ης.

TÉRÉBINTHE (*pistacia terebinthus*, *Liud.*) τερέβινθος, ου, ἡ.

TERGIVERSION (*tergiversatio*) ὄκνος, ου, ὁ, *Dém.* μέλλησις, εως, ἡ, *Thuc.*

TERGIVERSER (*tergiversari*, *versor*, q.d. *terga verto*) ὀκνεῖν, ᾧ, *Dém.* μέλλειν, διαμέλλειν, ἄλω, *Grég. Naz.*

TERME (*terminus*, ἰ) ὄρος, ου, ὁ, *Dém.* ὄριον, ἰου, τό, *Xén.* — (*finis*, *is*, *c.*) τέλος, εος, τό· τέρμα, ατος, τό· πέρας, ατος, τό, *Dém.* — (*verbum*, *locutio*) λόγος, ου, ὁ· λέξις, εως, ἡ, *Plut.* En quels termes sont les affaires? (*quo res summa loco?*) πῶς ἔχει τὰ πράγματα; Se tenir comme un terme, ἀκινήτως, ἀμετακινήτως ἔχειν*, *Isocr.*

TERMINAISON d'un mot, *sa désinence*, ἡ τῶν λέξεων κατάληξις, εως. — *Sur les désinences des noms grecs et latins, voyez* (*au mot πτώσις*) *la dernière édition du Schrevelius.*

TERMINER (*terminare*, ο) ὀρίζειν, ἰζω, *Arist.* τελεῖν, ᾧ, ἔσω, *Dém.* τελευτᾶν, ᾧ, ἡσω, *Thuc.* — *sa carrière*, τὸν βίον καταλύειν, ω, *Luc.* Se terminer (*desinere*, ο) λήγειν, γω, ξω· καταλήγειν, ἀπολήγειν, γω, ξω, εἰς τι, *Arist.*

TERMINTHE, *ou tuberculo inflammatoire* (*sur lequel s'éleve une pustule noire*,

assez semblable au fruit du térébinthe) τέριμιθος, ου, ὁ, ἡ, *Médec.*

TERNAIRE. *C'est la réunion du ternaire ou premier nombre impair* (*ternio*, *onis*, m. τριάς, ἄδος, ἡ) *avec le quaternaire ou premier nombre pair* (*quaternio*, *onis*, m. τετράς, ἄδος, ἡ), *qui, suivant l'opinion de Pythagore, a donné au septénaire* (ἑπτάς *ou* ἑβδομάς, ἄδος, ἡ) *la célébrité dont il a toujours joui.* — *Voyez SEPT.*

TERNE (*ternio*, *onis*, m.) τριάς, ἄδος, ἡ.

TERNE (*decolor*, *oris*) δύσχροος, *contr.* δύσχροος, ου, ὁ, ἡ, *Hipp.*

TERNIR (*infuscare*, ο) ἀμαυροῦν, ᾧ, *Phil.* — *la réputation de quelqu'un, ruπαίνειν, καταρुπαίνειν, νω, τινά, Isocr.* *Ses yeux se ternissent* (*hebescent oculi*) ἀμβλοῦνται οἱ ὀφθαλμοί, *Théophr.*

TERNISSURE (*decoloratio*) δύσχροια, ας, ἡ; *Gal.*

TERPSICHORE, *Muse qui préside à la danse*, Τερψιχόρη, ης, ἡ.

TERRAIN (*terrenum*, ἰ, *Colum.*) χωρίον, ἰου, τό, *Xén.* τόπος, ου, ὁ, *Dém.* Sonder le terrain, προερευνᾶν, ἄω-ᾧ. Gagner du terrain, προχωρεῖν, ᾧ, ἡσω, *Thuc.*

TERRASSE (*terrenus agger*, *eris*) χῶς, οὔ, ὁ, *Thuc.* χῶμα, ατος, τό, *Dém.* Elever une —, προχωρνῶναι, υμι*, *Hérod.* — (*pergula*, α, seu *domus editior locus*) ἀνώγειον, ου, τό· ὑπερῶν, ου, τό.

TERRASSER son adversaire (*adversarium prosternere*, no) τὸν ἀντίπαλον καταβάλλειν, βάλλω*, *Isocr.*

TERRE (*terra*, α; *tellus*, *uris*; *humus*, ἰ, f.) γαῖα, γέα, ου γῆ, ἥς, ἡ, *Dém.* ἔρα, ας, ἡ· χθών, ονός, ἡ· S'asseoir à terre ou par terre (*humi sedere*, εο) χαμαὶ καθῆσθαι, κάθημαι, *Xén.* Tomber à terre, ἔραζε πίπτειν, *Hom. Il. XII*, 156. Qui se tralne terre à terre, χαμπερτής, εός, ὁ, ἡ. Tremblement de terre, ὁ τῆς γῆς σεισμός, οὔ. Toute la terre habitable, ἡ οἰκουμένη, ης, *sous-entend.* γῆ. Description, mesure de la terre, γεωγραφία, γεωμετρία, ας, ἡ. — *Voyez MÈTRE.*

TERRAU (*humus fimo pinguis*) γῆ κεκοπρωμένη.

TERRE FERME (*continens terra*) ἡπειρος, ου, ἡ, *Dém.*

TERRE-NOIX (*bunium bulbo-castanum*, Linnée) βολβῶδες βούνιον, ἰου, τό.
TERRE-PLAIN, ἑμαλὸν τοῦ χῶματος πεδίου, ου.
TERREUR [Se (*sub terram se recipere*) ὑπὸ τὴν γῆν κρύπτεσθαι, ομαι.
TERRESTRE (*terrestris, e*) ἐπίγειος, ου, δ, ἡ· ἐπιγῆθνός, ου, δ, ἡ.
TERREUR (*terror, oris*) τρόμος, φόβος, ου, δ, *Dém.*
TERREUX, EUSE (*terrosus, a, um*, Vitr.) γεώδης, κολιορτώδης, εος, δ, ἡ, *Théophr.*
TERRIBLE (*terribilis, e*) δεινός, ἡ, ὄν· φοβερός, ἄ, ὄν, *Dém.* S'exposer à de terribles embarras, δεινὰ πράγματα ἑαυτῷ παρασκευάζειν, ἄσειν.
TERRIBLEMENT (*terribiliter*) δεινῶς, φοβερῶς.
TERRIER (*cuniculus, i*) φωλεός, οὔ, δ, *Plut.*
TERRINE (*fictilis capedo, inis*) κεραμικὸν κύμβιον, ἰου.
TERRITOIRE (*territorium, ii*) χωρίον, ἰου, τά, *Xén.*
TERROIR (*solum, i*) ἀγρός, οὔ, δ. Du vin qui sent le —, ου qui a un goût de —, οἶνος τοῦ ἰδίου ἀγροῦ ἀπόζων, οντος, *Diosc.*
TERTRE (*tumulus, i*) βουνός, οὔ, δ· γήλορος, ου, δ, *Den. Hal.* γεώλοφος, ου, δ, *Phil.*
TES (*tui, tuæ, tua*) σοί, σαί, σά. Tes amis, οί φίλοι σου.
TESSON. — Voyez TÊT.
TESTACÉ, ÊE (*testaceus, a, um*) ὀστρακώδης, εος, δ, ἡ, *Diosc.*
TESTAMENT (*testamentum, i*) διαθήκη, ης, ἡ, *Dém.* — holographe, δλόγραφος διαθήκη. Mourir sans avoir fait de —, ἀδιαθέτως ἀποθνήσκειν, ω. L'ancien et le nouveau Testament, ἡ παλαιὰ τε καὶ ἡ καινὴ Διαθήκη.
TESTAMENTAIRE (*testamentarius, a, um*) διαθετικός, ἡ, ὄν.
TESTATEUR, TRICE (*testator, trix*) δ διαθέμενος, ου διατιθέμενος, ου· ἡ διαθεμένη, ου διατιθεμένη, ης, *Dém.*
TESTER (*testari, or*) διατίθεσθαι, εμαι, *Dém.*
TESTIMONIAL, E, μαρτυρικός, ἡ, ὄν.
TÊT (*testa, æ*) ὀστρακον, ου, τό· κεραμικὸν τρίμμα, ατος.

TÉTANOS, roideur spasmodique, τέτανος, ου, δ, *Méd.*
TÊTARD (*ranæ rudimentum*) γυρῖνος, ου, δ, *Aratus*, 947.
TÊTE (*caput, itis*) κεφαλὴ, ἡς, ἡ, *Dém.* De la tête aux pieds, ου depuis les pieds jusqu'à la tête, ἐκ κεφαλῆς ἐς πόδας, *Hom.* ἐκ τῶν ποδῶν εἰς τὴν κεφαλὴν, *Aristoph. Plutus*, 650. Douleur de tête, κεφαλαλγία, ἱας, ἡ, *Hipp.* Tenir tête à quelqu'un, ἀνθίστασθαι, αμαι, τινί, *N. Test.* Etre à la tête des affaires, τῶν πραγμάτων ἐπιστατεῖν, ὦ, ἦσω, *Isocr.*
TÊTE-A-TÊTE. Un tête-à-tête fort agréable (*suavissima sermonis communicatio*, Cic.) ἡδίστη ὁριστός, ὕος, ἡ, *Théocr. Id.* XXVII.
TÊTER (*ubera sugere, o*) μαστοὺς θηλάζειν, ἄζω, *Sept.* Donner à — (*uber præbere, eo*) τὴν θηλὴν παρέχειν, ω*, *Plut.*
TÊTIÈRE (*frontale, is*) προμετωπίδιον, ἰου, τό, *Elie.*
TÉTRA —, *du mot Grec* τετράς, ἄδος, quatre.
TÉTACORDE (*quatuor chordis instructus*) τετράχορδος, ου, δ, ἡ.
TÉTADRACHME (*quatuor drachmis constans*) τετράδραχμος, ου, δ, ἡ.
TÉTRAÈDRE (*quatuor basibus fultus, a*) τετράεδρος, ου, δ, ἡ.
TÉTROGONE (*quadrangulus, a, um*) τετράγωνος, ου, δ, ἡ.
TÉTARCHIE (*regni quarta pars*) τετραρχία, ας, ἡ.
TÉTARQUE (*quartæ partis rex, egis*) τετραρχης, ου, δ. Etre tétarque d'un pays, χώρας τινὸς τετραρχεῖν, ὦ, ἦσω.
TETTE (*uber, eris, n.*) θηλή, ἡς, ἡ, *Arist.*
TÊTU, UE (*pervicax, acis*) ἰσχυρογνώμων, ονος, δ, ἡ· ἀμετάπειστος, ου, δ, ἡ, *Plut.*
TEXTE d'un auteur (*auctoris textus, us*) τὸ τοῦ συγγραφέως κείμενον, ου.
TEXTILE (*textilis, e*) ὑφαντός, ἡ, ὄν, *Hom.*
TEXTURE (*textura, æ*) ὑφανσις, εως, ἡ, *Poll.* ὑφή, ἡς, ἡ, *Plat.*
THALES, de Milet, un des sept Sages de la Grèce, Θάλης, ητος, ου Θάλης, ἡ, δ.
THALIE. Muse qui préside à la comédie, Θάλεια, ας, ἡ.
THALICTRON des prés (*thalictum flavum*, Linn.) Θάλικτρον, ου, τό.

THAUMATURGE (*miranda efficiens*) Θαυματουργός, οὔ, δ.
THÉÂTRAL, ε, Θεατρικός, ή, όν, *Arist.* — R. Θεᾶσθαι, *spectare*.
THÉÂTRE (*spectaculum*) Θέατρον, ου, τό, *Dém.* Salle disposée en forme de —, ἀμφιθέατρον, ου, τό, *Plut.*
THÈRES aux cent portes, εκατόμυλοι Θῆβαι, ὦν, *Hom. Il. IX, 384, 383.*
THÉISME (*deismus*, i) Θεϊσμός, οὔ, δ.
THÉISTE (*deista*, α, m.) Θεϊστής, οὔ, δ.
THÈME (*scribendi argumentum*) Θέμα, ατος, τό· ὑποκείμενον, ου, τό.
THÉMIS (*justitiæ Dea*) Θέμις, ιδος, ου ιστος, ή, *Hom.*
THÉMISTOCLE, général Athénien, Θεμιστοκλής, έος, δ.
THÉNAR, Θέναρ, αρος, τό, *Anat.* Diomède blessa Vénus à la main, au-dessus du thénar, ὅπῃρ Θέναρος, *Hom. Il. V, 359.*
THÉOCRATIE (*Dei imperium*) Θεοκρατία, ας, ή.
THÉOCRATIQUE, Θεοκρατικός, ή, όν.
THÉODORE (q.d. *présent de Dieu*) Θεόδωρος, ου, δ.
THÉODOSE, empereur Romain, Θεοδοσίος, ίου, δ.
THÉOGONIE (*Deorum generatio*) Θεογονία, ας, ή, *Hés.*
THÉOLOGAL, ε, Θεολογικός, ή, όν.
THÉOLOGIE, Θεολογία, ίας, ή, *Plat.* — R. Θεός, Dieu, et λόγος, discours.
THÉOLOGIEN, Θεολόγος, ου, δ, *Plat.*
THÉOLOGIQUE, Θεολογικός, ή, όν, *Arist.*
THÉOLOGIQUEMENT, Θεολογικῶς.
THÉOPHILE (*chéri de Dieu*) Θεόφιλος, ου, δ.
THÉOPHRASTE (*divin parleur*) Θεόφραστος, ου, δ.
THÉORÈME (*speculamen*) Θεώρημα, ατος, τό, *Eucl.*
THÉORICIEN, Θεωρός, οὔ, δ. R. Θεᾶσθαι, contempler.
THÉORIE (*contemplatio*) Θεωρία, ας, ή.
THÉORIQUE (*contemplativus*) Θεωρικός, ή, όν.
THÉORIQUEMENT, Θεωρικῶς.
THÉRAPÉUTIQUE (*sanando aptus*, a, um) Θεραπευτικός, ή, όν.
THÉRIAQUE (*antidotus*, i, f. *adversus venenum*) ή Δηριακή, ής, sous-ent. ἀντίδοτος, ου, ή. R. Θήρ, Θηρός, fera.

THERMAL, ε. Eaux thermales, Θερμαί πηγαί, ὦν, *Diod. Sic.*
THERMANTIQUE (*calefactendo aptus*) Θερμαντικός, ή, όν.
TERMES (*calidi fontes*) Θερμαί, ὦν, sous-ent. πηγαί, *Plut.*
THERMOMÈTRE (*caloris mensura*) Θερμόμετρον, ου, τό.
THERMOPYLES (*calidæ portæ*) Θερμόπυλαι, ὦν, αί.
THESITE, Θεραΐτης, ου, δ· ἀμετροεπής, έος, *Hom. Il. II, 212.*
THÉSAURISER, Θησαυρίζειν, ἴω, (q.d. Θίω ές αὐριον), *Matth. VI, 19.*
THÉSAURISEUR, KUSE, Θησαυριστής, οὔ, δ.
THÈSE (*positio, propositio*) Θέσις, εως, ή, *Arist.*
THÉSÉE, fils d'Égée, roi d'Athènes, Θεσεύς, έως, δ.
THESMOTHÈTES (*legum latores vel custodes*) Θεσμοθέται, ὦν, οί, *Dém.*
THESPI, inventeur de la tragédie, Θέσπις, ιδος, δ.
THESSALIE, région de l'ancienne Grèce, Θεσσαλία, ίας, ή.
THESSALONIQUE, *auj.* Saloniki, Θεσσαλονίκη, ης, ή.
THÉTIS, mère d'Achille, Θέτις, ιδος, ή.
THÉURGIE, espèce de magie, Θεουργία, ίας, ή. R. Θεός, Dieu, et ἔργον, ouvrage.
THLASPI ou Bourse à pasteur (*thlaspi bursa pastoris*, Linnée) Θλάσπι, εως, τό. — Plante ainsi nommée, parce que ses semences sont plates et comprimées. R. Θλάπῃ, άω, contundo.
THON (*scomber thynnus*, Cuv.) Θύννος, ου, δ.
THORACHIQUE, ou mieux THORACIQUE (*pectoralis*, e) Θωρακικός, ή, όν.
THORAX (*lorica, pectus*) Θώραξ, ακος, δ, *Arist.*
THRACE, région de l'Europe septentrionale, Θράκη, ης, ή. Qui est de Thrace, Θράξ, ακός· Θρηξ, ηκός· Θράκιος, Θρατικός, ou Θρητικός, ίου, δ.
THRASYBULE, libérateur d'Athènes, Θρασύβουλος, ου, δ.
THROMBUS (*sanguinis concreti grumus*) Θρόμβος, ου, δ.
THUCYDIDE, historien, Θουκυδίδης, ου, δ, συγγραφεύς, έως.

THURIFÉRAIRE (*thurifer*) λιθανοφόρος, ου, δ, ἡ.

THUYA (*thyia occidentalis* vel *orientalis*, Linn.) Θυία, ας, ἡ.

THYESTE, fils de Pélopos et frère d'Atrée, Θυέστης, ου, δ.

THYM (*thymus vulgaris*, Linnée) Θύμος ου Θύμων, ου, Diosc. — sauvage ou serpolet (*thymus serpyllum*, Linn.) ἔρφυλλον, ου, τό, Théophr.

THYMBRE (*thymbra spicata*, Linn.) Θύμβρα, ας, ἡ.

THYRASE (*hastula hederæ vestita*) Θύρσος, ου, δ, Plut.

TIARE, τιάρη, ας, ἡ, Hér. κίδαρις, εως, ἡ, Hésych.

TIBIA (*tibia*, α) κνήμη, ης, ἡ, Sept.

TIC, *habitude* ou *geste ridicule*, σπασμῶδες σχῆμα, ατος.

TIEDE (*tepidus*, α, um) χλιαρός, ά, όν, Gal. Plut à Dieu que tu fusses froid ou bouillant ! mais parce que tu es tiède, etc., Οἰδά σου τά έργα, οτι οὔτε ψυχρός εἶ, οὔτε ζεστός· ὄφελον ψυχρός εἶης, ἢ ζεστός! οὔτως, οτι χλιαρός εἶ, καί οὔτε ψυχρός οὔτε ζεστός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου, Aroc. III, 15 et 16.

TIEDEMENT (*tepide*, *segniter*) χλιαρῶς, όκνηρῶς, Dém.

TIÉDEUR (*tepor*, *oris*) χλιανσις, εως, ἡ.

TIEDIR (*tepscere*, *esco*) χλιαίνεσθαι, ομαι, Luc.

TIEN, ENNE (*tuus*, α, um) σός, σή, σόν. Les tiens, οί συγγενεῖς σου.

TIERCE, *terme de musique*. — Voyez DIAPASON et GAMME. — *S'il s'agissait de la division centésimale d'un cercle en degrés, minutes, secondes et tierces, la tierce serait la centième partie de la seconde*. — Voyez MÈTRE.

TIERS (*tertia pars*) τὸ τρίτον μέρος, εος. Médire du tiers et du quart, πάντα ἀδιαφόρως κακολογεῖν, ὦ, Plut. Prendre un tiers pour arbitre, διαιτητὴν προκαλεῖσθαι, οὔμαι, τινά, Dém.

TIERS, ERCE, Fièvre tierce, quarte (*tertiana*, *quartana febris*) τριταῖος, τεταρταῖος πυρετός, οὔ, Diosc.

TIGE d'arbre (*arboris truncus*, ι) στέλεχος, εος, τό, Théophr. — d'une plante ou d'une fleur (*caulis*, is, m.) καυλός,

οὔ, δ, *le même*. Qui n'a point de tige, ἀκαυλος, ου, δ, ἡ, Arist. Qui n'a qu'une seule tige, μονόκαυλος, ου, δ, ἡ. Qui en a plusieurs, πολύκαυλος, ου, δ, ἡ, Théophr. La tige d'une famille (*stirps*, *stirpis*, f.) ἡ ἀρχή, ἧς· τὸ γένος, εος, Dém.

TIGRE, ESSE (*felis tigris*, Cuv.) τίγρις, ιδος, ἡ, Elien. — figur. *impitoyable*, ἀνελεθμων, ονος, δ, ἡ, N. Test. ἀνηλεής, εος, δ, ἡ, Phil.

TILLAC (*fori*, *orum*) ἐδώλιον, ίου, τό, Hér. κατάστρωμα, ατος, τό, Thuc.

TILLEUL (*tilia europæa*, Linn.) φιλύρα ou φιλύρα, ας, ἡ, Hérod.

TIMBALE (*roculum*, ι) ποτήριον, ίου, τό, Plut.

TIMBALES (*ænea tympana*, *orum*) χαλκῆ τύμπανα, ων.

TIMBALIER, τυμπανοτρίβης ἱππεύς, εως, δ.

TIMBRE (*tintinnabulum*, ι) κῶδων, ωνος, δ, Thuc. Un beau timbre de voix, λαμπροφωνία, ατος, ἡ. — royal, βασιλική σφραγίς, ιδος.

TIMBRÉ, EK. Du papier —, ἐσφραγισμένος χάρτης, ου. Qui a le cerveau —, μανικός, ική, Isocr.

TIMBRER du papier, χάρτην σφραγίζειν, ίζω, ίσω.

TIMIDE (*timidus*, α, um) δειλός, ἡ, όν, Dém.

TIMIDEMENT (*timide*) περιδεῶς, Dém.

TIMIDITÉ (*timiditas*, *atis*) δειλία, ἀτολμία, ας, ἡ, Dém.

TIMON d'un char (*temo*, *onis*) ῥυμός, οὔ, δ, Hom. II. V, 729. — d'un navire (*clavus*, ι) πηδάλιον, ίου, τό. Rester au timon des affaires, τὴν πολιτείαν οιακίζειν, ίζω.

TIMORÉ, EK. Qui a la conscience timorée, Θεοφόβος, ου, δ, ἡ, Hésych.

TIMOTHÉE, général Athénien, Τιμόθεος, ου, δ.

TINE (*cupa*, α) κάδος ου κάδδος, ου, δ, Plut.

TINETTE (*cupa minor*) καδίον, ίου, τό· καδίσκος, ου, δ.

TINTAMARRE (*tumultus*, *us*) θόρυβος, ου, δ, Thuc. παραγή, ἧς, ἡ, Dém. Faire du — (*tumultuari*, or) θορυβεῖν, ὦ, Xén.

TINTEMENT (*linnitus*, *us*) κωδωνισμός, οὔ, δ, Plut. βόμβος, ου, δ, Elien.

TINTER (*tinnire*, io) κωδωνίζειν, ίζω,

Athén. βομβεῖν, ὦ. Les oreilles me tintent, βομβεῦσιν δ' ἀκοαί μοι, *Sapho.*

TINTOUM. — Voyez TINTERMENT.

TIOUE (*ricinus*, *i*) χρόσιον, κνος, δ' κυνοβραϊστής, οὔ, δ, *Arist.*

TIRADE. Tout d'une tirade (*uno tractu*) συνεχῶς, ἐδιαλέπτως. Les plus belles tirades de l'Iliade, αἱ κάλλισταί τῆς Ἰλιάδος φήσεις, *εων.*

TIRAGE (*tractus*, *us*) ὀλκός, οὔ, δ. Un cheval de —, ἐλωστικὸς ἵππος, *ου.* Le tirage de la loterie, κλήρωσις, κως, ἦ.

TIRAILLEMENT d'estomac, καρδωγμάς, οὔ, δ. — d'esprit, ἀδημονία, ας, ἦ. *Plut.*

TIRAILLER quelqu'un avec importunité (*aliquem hinc et illinc moleste trahere*, *ho*) ἀηδῶς τινα διασπᾶν, ὦ, *Act. des Ap. XXXIII, 10.*

TIRAILLEURS (*volites*, *um*) ἀκροβολισταί, ὦν, οἱ ἄψιμάχοι, ὦν, οἱ, *Polyb.*

TIRANTS d'un soulier, οἱ τοῦ ὑποδήματος ἱμάντες, ὦν, *Luc, III, 16.*

TIRE. Oiseau qui vole à tire d'aile, ὠκύπτερος ὄρνις, ἰθος, *Plut.*

TIRE-LARIGOT. — Voyez LARIGOT.

TIRE-LIÈRE (*capsula*, *æ*) κιβώτιον, ἰου, τό.

TIRER (*trahere*, *ho*) ἔλκειν, κω, ξω. — quelqu'un par le nez, — τινα ῥινόσ, *Luc.* — un char, ἄρμα ἄγειν, γω, ξω, *Hérod.* — vanité de ses richesses, ἐπὶ τῷ πλούτῳ μεγαλαυχεῖσθαι, οὔμαι, *Isocr.* — vengeance d'un affront, ὕβριν τιμωρεῖσθαι, οὔμαι, *Eur. Hippol. 21.* Tirer des flèches, τοξεύειν, ω, σω, *Dém.* — le canon, πυρικτυπεῖν, ὦ. — sur le blanc, ὑπολευκαῖσθαι, ομαι. Qui tire sur le rouge, ὑπέρυθρος, ου, δ, ἦ. Se tirer d'affaire, d'embarras, d'un mauvais pas, etc. ἑαυτὸν τῶν δεινῶν οὐ τοῦ κινδύνου ἀπαλλάττειν, ττω, ξω, *Isocr.*

TIRER, *trait d'union* ou de division, ἐνωτικὴ ἢ διαιρητικὴ γραμμὴ, ἦς.

TIROIR (*ductile scriptum*, *ii*) ἀγώγιμον κιβώτιον, ἰου.

TISANE, autrefois PTISANE [ce qui était bien plus conforme à l'étymologie] πτισάνη ou πτισάνη, ης (*pistum hordeum*). R. πτίσσειν, σσω, *pinser*, *so.*

TISIPHONE, une des trois furies, Τισιφώνη, ης, ἦ. Les deux autres sont : Mégère, Μέγαιρα, ας, ἦ, et Alecto, Ἀληκτιώ, ὄας οὔς, ἦ.

TISON (*lilio* ou *torris*) δελός, οὔ, δ, *Hés. Géorg. 703.* — d'enfer, voyez DIABLESSA.

TISONNER, ποὺς δαλοὺς διακμεῖν, ὦ.

TISSER (*texere*, *o*) ὑφαίνειν, ω. — de la laine, ἰσταურγειν, ὦ, *Athén.*

TISSERAND, *e* (*textor*, *tria*) ὑφάντης, ἀντρια, *Arist.*

TISSERANDERIE (*textrinae*, *æ*) ἰσταურγειῶν, εἶμα, τό.

TISSU. Faire un tissu de feuilles (*frondes inlexere*, *o*) φύλλα ἐμπλέκειν, κω, ξω. Un tissu de merveilles, θαυμάτων συνεχῆεια, ας, ἦ.

TISSU, UE (*textus*, *a*, *um*) ὑφαντός, ἦ, ἄν.

TISSU de fil de plusieurs couleurs, πολύμιτος, ου, δ, ἦ, *Plin.*

TISSURE (*textura*, *æ*) ὑφανσις, κως, ἦ, *Palk* ὑφή, ἦς, ἦ, *Plat.*

TITANS, géants, fils de Titan et de la Terre, Τιτᾶνες, ὦν, οἱ.

TITHYMALE, ou euphorbe, τῆθύμαλος, ου, δ, *Diosc.* εὐφρόβιον, ἰου, τό, *le même*, *III, 96.*

TITILLATION (*titillatio*, *anis*) γαργαλισμός, οὔ, δ, *Plat.*

TITILLER (*titillare*, *o*) γαργαλίζειν, ἰζω, *Cébés.*

TITRE (*titulus*, *i*) ἐπιγραφὴ, ἦς, ἦ. — d'honneur, ἀξίωμα, ατας, τό, *Dém.* A juste titre (*jure ac merito*) εἰκότως, ἀξίως, *le même.*

TITRE, *êe* (*titulo insignitus*, *a*) ἀξιοματικός, κτή.

TOC SIN. Sonner le tocsin, περιφόδως κωδωνίζειν, ἰζω.

TOGE (*toga*, *æ*) τήβεννα, ης, ἦ τήβεννος, ου, δ, *Den. Hal.*

TOI (*tu*, *tui*, *tibi*, *te*) σύ, σοῦ, σοί, σέ. Toi-même, σὺ αὐτός, αὐτή.

TOILE (*tela*, *æ*) ἰστός, οὔ, δ, *Plut.* — d'araignée, ἀράχνιον, ἰου, τό, *Hom.*

TOILETTE de femme (*muliebris mundus*, *i*) γυναικεῖος κόσμος, ου.

TOISE (*ancienne mesure de longueur, correspondant (à un 40e près) à un double mètre.* — Voyez MÈTRE.

TOISON (*vellus*, *eris*) κώδιον, ἰου, τό, *Luc.* μαλλός, οὔ, δ. Toison d'or, χρυσόμαλλον δέρας, *Den. Hal.* χρύσειον κώας, *Apoll. Rhod. I, 4.*

TOIT (*tectum*, *i*) στέγος, εος, τό, *Xén.* ὄροφος, ου, δ, *Thuc.* — à porc (*suile*,

is) σφεδός, οὔ, δ, *Hom. Od. X, 238.*
TÔLE (*ferrī lamina, æ*) σιδηροῦν πέ-
 ταλον, ου.
TOLÉRABLE (*tolerabilis, e*) ἀνασχετός,
 ή, όν, *Luc. ἀνεκτός, ή, όν, Dém.*
TOLÉRANCE (*tolerantia, æ*) ἀνάσχεσις,
 εως, ή, *Plut.*
TOLÉRANCE (*tolerantia, æ*) ἐπιείκεια,
 ας, ή.
TOLÉRANT, E (*tolerans, antis*) ἐπιεικής,
 έος, δ, ή.
TOLÉRER (*tolerare, o*) ἀνέχεσθαι, ομαι,
Dém. ὑποφέρειν, φέρω, Sept.*
TOMBE (*humulus, i*) τύμβος, ου, δ· τάφος,
 ου, δ, *Thuc.*
TOMBEAU (*sepulcrum, i*) τάφος, ου, δ,
Thuc. — vide, dressé à la mémoire d'un
mort, κενοτάφιον, ίου, τό.
TOMBER (*cadere, incidere, o*) πίπτειν,
 πίπτω, *Dém. — dans le fossé, εις την*
τάφρον ἐμπίπτειν, Plut. — à terre, ἐπι
την γήν καταπίπτειν, Xen. — malade,
νόσφ περιπίπτειν, Plut. — de faiblesse,
λειποθυμείν, ω. — d'accord avec quel-
qu'un, συμφωνείν, έω-ω, μετά τινος,
Matth. XX, 2. Il tombe de la grêle, de
la neige, de la pluie, χαλαζοβολεῖ, χιο-
νίζει, υει, Arist.
TOMBEBEAU (*plaustrum, i*) ἄμαξα, ης, ή,
Hér.
TOME (*operis sectio*) τόμος, ου, δ. R.
 τέμνειν, τέτομα, *secare, o.*
TOMIE (*terminaison grecque*) κοπή,
de τέμνω, τέτομα. — Voyez ANATOMIE,
LARYNGOTOMIE, LITHOTOMIE, PHLEBO-
TOMIE, etc.
TON de la voix (*vocis sonus, Cic.*) τόνος,
 ου, δ, *Quintil. Donner du ton à l'esto-*
mac, τόν στόμαχον ἐπιβρώνναι, βών-
νυμι. Un demi-ton, ημιτόνιον, ίου, τό,*
Den. Hal. — Voyez DIAPASON et GAMME.
TON, TA (*tuus, a, um*) σός, σή, σόν.
TON père, ta mère, δ πατήρ σου, ή μήτηρ
σου.
TONDEUR (*tonsor, oris*) κουρεύς, έως, δ,
Plut. κορσεύς, έως, δ, Hésych.
TONDRE (*tondere, eo, totondi*) κουρεύειν,
 ω· κείρειν, ω, *Hér.*
TONIQUE, τονικός, ή, όν. R. τόνος, τον.
TONNANT, E (*fulminator*) κεραυνοδόλος,
 ου, δ, ή. Qui a la voix tonnante, βροντό-
 φωνος, ου, δ, ή.

TONNE (*amplum dolium*) μείζων πίθος,
 ου. *On peut donner à une tonne un nom*
particulier, suivant sa capacité. Par
exemple, si elle contient 1,000 litres,
10,000 litres, χιλιόλιτρον, μυριόλιτρον,
 ου, τό. — *Voyez MÈTRE.*
TONNEAU (*dolium, ii*) πίθος, ου, δ, *Hom.*
II. XXIV, 527.
TONNELIER (*doliarius, ii*) πιθοποιός, οὔ, δ.
TONNELLE, ou berceau couvert de vigne
 (*pergularia vitis*) καμαρωτή ἄμπελος, ου,
Diosc.
TONNER. Il tonne (*tonare, tonat*) βροντᾶν,
 βροντᾷ.
TONNERRE (*tonitru, plur. tonitrua*) βροντή,
 ης, ή, *Arist. βρόντημα, ατος, τό,*
Eschyl.
TONSURE (*tonsura, æ*) κουρά, ἄς, ή.
TONSURER, κουρεύειν, ω.
TONTE des brebis (*ovium tonsura, æ*) ή
 τῶν προβάτων κουρά, ἄς.
TOPAZE, τοπάζιον, ίου, τό, *Jean, Apoc.*
XX, 21.
TOPER (*Esp. topar*) συμφωνεῖν, έω-ω.
 Τοπε! έστω.
TOPINAMBOUR (*helianthus tuberosus, Lin-*
née) ἡλίανθος φυματώδης.
TOPIQUE (*localis, e*) τοπικός, ή, όν, *Gal.*
 Un remède topique, ou un torique, το-
 πικόν φάρμακον, ου.
TOPIQUES (*loct communes*) τοπικά, ὦν,
 τά, *Arist.*
TOPOGRAPHIE (*loct descriptio*) τοπογραφία,
 ας, ή.
TOPOGRAPHIQUE, τοπογραφικός, κή, κόν.
 R. τόπος, lieu, et γράφω, *décrire.*
TOQUE (*rugatus pileus*) ρυτιδῶδες πιλίον,
 ίου.
TOQUER (*Esp. tocar*) ἄπτεσθαι, ομαι·
 τύπτειν, πτω, ψω.
TORCHE (*teda, æ*) δάς, δαδός, ή,
Phil.
TORCHER (*tergere, go ou geo*) ὀμοργνύναι,
 γνυμι, *fut. ὀμόρξω· σμήχειν, χω, ξω,*
Luc.
TORCHIS (*paleatum lutum, Colum.*) ἄχυ-
 ρῶδης πήλος, ου.
TORCHON (*peniculus, i*) Τέρ. Eun. 776)
 σπόγγος, ου, δ, *Diosc.*
TORBRE (*torquere, eo*) στρέφειν, φω,
 ψω, *Dém. στρεβλοῦν, ὀω-ω, ὠσω, Den.*
Hal.

TORDU, UE (*tortus, a, um*) στρεπτός, ἡ, ὄν, Eur.
TORPEUR (*torpor, oris*) νάρκη, ης, ἡ, Chrys. νάρκωσις, εως, ἡ, Hipp.
TORPILLE (*torpedo, inis*) νάρκη, ης, ἡ, Plat.
TORREFACTION (*torrefactio, onis*) φρυγμός, οῦ, ὁ, Hésych.
TORREFFIER (*torrefacere, cio*) φρύγειν, γω, ξω, Luc.
TORRENT (*torrens, entis*) χειμαῖρος, ου, ὁ, Luc. χειμαῖρους, ου, ὁ, Sept. Verser ou répandre un torrent de larmes, δακρυχέειν, χέω, Hom. Un torrent de vaines paroles, λογοδιάρροια, ας, ἡ.
TORRIDE. La zone — (*torrida zona, æ*) κατωρὰ ζώνη, ης.
TORS, TORSE. Une colonne torse (*tortilis columna, æ*) στρεπτός στύλος. Qui a les jambes torses (*valgus, varus, a*) βλαισός, ραιβός, ἡ, Gal.
TORSE (*truncata statua*) κολοβὸν ἀγαλμα, ατος.
TORT (*injuria, damnum*) ἀδικία, (ας, ἡ, Dém. βλάβη, ης, ἡ, Plat. ζημία, (ας, ἡ, Xén. Faire tort à quelqu'un, ἀδικεῖν, ὦ, τινά, Dém. Tu n'as point de tort à mon égard, j'impute aux dieux tout le tort, οὔτι μοι αἰτία ἐσσί, Θεοί νύ μοι αἰτιοί εἰσιν, Hom. Il. III, 164. A tort (*immerito*) ἀδικῶς. — et à travers (*indiscriminatim*) ἀδιακρίτως, ἀκρίτως, ἀκριτί, Suid.
TORTICOLIS, ὀπισθοτονία, ας, ἡ· τραχήλου κύφωμα, ατος.
TORTILLER (*contorquere, eo*) συστρέφειν, φω, ψω· στρεβλοῦν, ὦ, ὡσω.
TORTU, UE (*contortus, ta, tum*) συστραμμένος, η, ον. Qui a les jambes tortues (*valgus, varus, a*) βλαισός, ραιβός, ἡ, Gal.
TORTUE (*testudo, inis*) χελώνη, ης, ἡ, Arist.
TORTUER (*distorquere, eo*) στρεβλοῦν, ὦ, ὡσω.
TORTURUSEMENT, στρεβλῶς.
TORTUEUX, EUSE (*tortuosus, a, um*) στρεβλός, ἡ, ὄν, Arist. Les replis tortueux du serpent, οἱ τοῦ ὀράκοντος σπειραται, ὦν.
TORTUOSITÉ, στρεβλότης, ητος, ἡ.
TORTURE (*tormentum, i*) βάσανος, ου, ἡ,

Isocr. Mettre quelqu'un à la —, τινά εἰς τὴν βάσανον παραδιδόναι, δίδωμι*, *Dém.* Avoir l'esprit à la —, ἀδημονεῖν, ὦ, Xén.
TORTURER un accusé, ὑπόδικον εἰς τὴν βάσανον παραδιδόναι, δίδωμι*, *Dém.* — le sens d'un passage, τὴν γραφὴν στρεβλοῦν, ὦ, ὡσω.
TOSTE (*Angl. toast*) porter un toast (*alicui propinare, o*) τινὶ προπίνειν, πίνω*, *Dém.*
TÔT, ΤΟῦΣ. Si tôt, aussi tôt (*statim*) αὐτίκα, *Dém.* Bien tôt (*mox*) εὐθύς, le même. Plus tôt, trop tôt (*citius*) Ἐἴσσο, le même.
TOTAL, Ε (*totus, a, um, gén. totius, dat. toti*) ὅλος, η, ον, *Dém.* Le total, τὸ πᾶν, ἀντός.
TOTALEMENT (*ex toto, in totum*) ὅλος, *Dém.* πάντως, *Plut.*
TOTALITÉ (*tota summa*) τὸ πᾶν, ἀντός· ἡ ὁμάς, ἀδος, *Theophr.*
TOTON (*taxillus, i*) ἀστράγαλος, ου, ὁ, *Plut.*
TOUCHANT (*de, abl. circa, acc.*) περί, ἀμφί, κατά, *acc.*
TOUCHANT, Ε, παθητικός, ἡ, ὄν. D'une manière touchante (*miserabiliter*) παθητικῶς, ἔλεεινῶς, οἰκτρῶς, *Dém.*
TOUCHE. Pierre de — (*lydius lapis*) βάσανος, ου, ἡ, *Luc.*
TOUCHER (*tangere, contingere, attingere, go*) ἄπτεσθαι, ἄπτομαι, τινός, *Arist.* καθάπτεσθαι, ομαι, *Plut.* Σιγγάνειν, ω*· Σίγειν, γω, ξω, le même. Nous touchons à l'éché, ἐγγίζει, ου ἐγγύς ἐστί τοῦ Σέρος, *N. Test.* Toucher de l'argent, ἐν receiveur, ἀργύριον λαμβάνειν, λαμβάνω*. Toucher le cœur, *l'émouvoir*, τὸν θυμὸν διακινεῖν, ἔω-ῶ, *Thuc.* Toucher un instrument à cordes, ψάλλειν, λλω, *Sept.*
TOUCHER (*tactus, us*) ἀφή, ἡς, ἡ, *Plat.*
TOUFFE de cheveux (*cirri, orum*) βόστρυχος, ου, ὁ, *Aristoph.* πλόκαμος, ου, ὁ, *Hér.*
TOUFFU, UE (*densus, spissus, a, um*) δαυός, εἰα, ὄ· πυκνός, ἡ, ὄν, *Theophr.* συγρός, ἡ, ὄν· ἀθρόος, α, ον, *Thuc.*
TOUJOURS (*semper*) ἀεί, πάντοτε, αἰεί, *Dém.*
TOULOUSE (*Tholosa, æ*) Θολῶσα, ης, ἡ,

R. Θόλος, *tholus*, dôme, voûte élevée.

— *Sic turribus altis, Ardua, ut aërias intrent fastigia nubes.*
AUSONE.

Marcus Palladiæ non inficianda Tholosæ Gloria. MARTIAL, IX, 101.

TOUPET (*anterior coma, æ*) προκόμιον, ίου, τό.

TOURIE (*turbo, inis*, Virg. En. VII, 378) βέμβηξ, ηκος, ου βέμβιξ, ικος, ή, *Arist.* βέμβηξ *et* βέμβιξ *ne forment évidemment qu'une variété d'orthographe.*

TOUR (*turris, is, f.*) πύργος, ου, δ, *Xén.* τύρσις, *Eolig.* τύρβις, εως, ή · μόσσυν, υνος, δ, *Den. Hal.*

TOUR, *instrument de tourneur*, τόρνος, ου, δ. Ouvrage fait au tour, τορευτόν έργον.—(*circuitus, us*) γύρος, ου, δ · περίοδος, ου, ή, *Plut.* Un tour de lit, κωνωπειον, είου, τό, *Hor.* — de phrase, βήσις, φράσις, εως, ή. — de promenade, περίπατος, ου, δ, *Plut.* Un tour, *une tournure*, σχήμα, ατος, τό. — *une finesse*, πανουργία, ας, ή, *Dém.* — *rang*, τάξις, εως, ή. Tour à tour (*vicissim*) αμοιβαίως, *Budée.* κατά διαδοχήν, *Plat.*

TOURBE (*palustris gleba*) λιμνώδης βώλος, ου, ή. — (*infima turba*) όχλος, ου, δ, *N. Test.* τό πλήθος, εως · ή σύρρη ου τύρρη, ης.

TOURBILLON (*turbo, vortex*) καταγιγίς, ίδος, ή · βέμβηξ ου βέμβιξ, κος, ή, *Afél.* ζάλη, ης, ή · δίνη, ης, ή, *Phil.*

TOURELLE (*turricula, æ*) πουργιον, ίου, τό, *Luc.* πουργίσκος, ου, δ, *Sext. Empir.*

TOURMENT (*tormentum, i*) βάσανος, ου, ή, *Isocr.* — (*animi angor, oris*) άδημονία, ας, ή, *Dém.* λύπη, ης, ή · μέριμνα, ης, ή, *Anacr.* Quel plus grand tourment que de vivre dans une crainte continue? τί γάρ άλγιον ή ζήν άει δεδιότα;

TOURMENTANT, E (*molestus, a, um*) λυπηρός, άνιαρός, ά, όν, *Dém.*

TOURMENTE (*procella, æ*) καταγιγίς, ίδος, ή · θύελλα, ης, ή, *Arist.*

TOURMENTER (*cruciare, o*) βασανίζειν, ίζω, τινά · λυπείν, άνιαίν, ώ, *Gal.* Se —, άδημόνειν, έω-ώ. Qui se tourmente soi-

même, δ έαυτόν τιμωρούμενος, ου, *Térence.*

TOURMENTEUX, EUSE (*procellosus, a, um*) θυελλώδης, εος, δ, ή, *Arist.*

TOURNANT, *en parlant d'un chemin, d'un fleuve* (*viciæ, fluminis flexus, us*) δ της όδοϋ, τοϋ ποταμοϋ άγκών, ώνος.

TOURNANT, E. Un pont tournant, εϋστροφος γέφυρα, ας.

TOURNEBROCHE, όβελοστρόφος μηχανή, ής, ου κών, κυνός.

TOURNÉ, ΕΕ. Qui a l'esprit bien ou mal tourné, καλώς ή κακώς πεφυκώς, υια.

Du vin tournée (*vappa, æ*) έκτροπίας όνος, ου, *Alciph.*

TOURNEE d'un inspecteur, ή τοϋ έφόρου περίοδος, ου.

TOURNER (*tornare, no*) τορνεύειν, τορευείν, ω, *Theophr.* — (*vertere, o*) τρέπειν, πω,

ψω · στρέφειν, φω, ψω, *Dém.* γυροϋν, ώ · δινεύειν, ω, *Arist.* — le dos, νωτίζειν,

ίζω · τά νώτα έπιστρέφειν, *Luc.* Faire tourner le dos à l'ennemi, τοϋς πολεμίους εις φυγήν τρέπειν, *Dém.*

Tourner et retourner tout sens dessus dessous, άνω και κάτω πάντα ποιείσθαι, οϋμαι, *Dém.*

Il ne savait de quel côté se tourner, ήπόρει ποί τράποιτο, *Xén. Cyrop.*

III. Puisse la fortune tourner à votre avantage! έϋ σοι γένοιτο! *Athén.* La tête

lui tourne, μαίνεται, παραφρονεί, *Dém.*

TOURNESOL (*croton tinctorium, Linnée*) ήλιοτρόπιον, ίου, τό · littér. *ad solem se vertens.* — R. ήλιος, soleil, *et* τρέπειν,

τέτροπα, tourner.

TOURNEUR (*tornandi peritus*) τορευτής, ου τορευτής, οϋ, δ, *Plut.* L'art du —, ή τορευτική, ικής, *sous-ent.* τέχνη.

TOURNIQUET, στροφίγιξ, ιγγος, ή.

TOURNOI (*equitum ludicra pugna*) παιγνιώδης έππομαχία, ας

TOURNOIEMENT (*circumactio, rotatio*) περιστροφή, ής, ή · γύρωσις, εως, ή. — de tête (*vertigo, inis*) ήλιγιξ, γγος, ή · ήλιγγος, ου, δ, *Plut.* En éprouver, ήλιγγιάν, ώ, *Thémist.*

TOURNOYER (*in gyros volvi, or*) γυροϋσθαι, οϋμαι · δινεισθαι, οϋμαι · στρέφεισθαι, ομαι.

TOURNURE (*habitus, us*) σχήμα, ατος, τό. Cette affaire prend une bonne ou

une mauvaise —, τό πρᾶγμα καλώς ή

κακῶς ἔχει. — de phrase, βῆσις, φράσις, εως, ἦ.

TOURTE (*torta*, α, Bibl.) πλακοῦς, οὔντος, δ, *Luc*.

TOURTEAU (*tortula*, α, Bibl.) πλακούντιον, ίου, τό.

TOURTEREAU (*junior turtur, uris*, m.) τρυγόνιον, ίου, τό.

TOURTERELLE (*columba turtur*, Cuv.) τρυγών, όνος, ἦ, *Arist*.

TOUSSAINT [LA, ἡ πάντων άγιών έορτή.

TOUSSER (*tussire*, ίο) βήττειν, ττω, *Xén*. Pour moi, je faisais semblant de —, έγώ μέντοι προσποιούμην βήττειν, *Cyrop.*, liv. II, page 28 de notre édition grecque et latine.

TOUSSEUR, EUSE, βηχώδης, εος, δ, ἦ.

TOUT (*totum, totius*) τό όλον, τό πᾶν.

Tout sage qu'il est, καί περ σοφός.

En tout et partout, άει καί πάντοτε.

Tout à fait, παντελῶς, παντάπασιν, *Plat*.

TOUT, TOUTE (*totus, a, um*) όλος, η, ον, *Dém*. — (*integer, universus*) όλόκληρος,

ου, δ, ἦ. — (*omnis, e*) πᾶς, πᾶσα, πᾶν, αντός. — (*cuncti, q.d. conjuncti*) οί συμπαντες ου άπαντες, c.-à-d. άμα πάντες.

TOUTEFOIS (*nihilo minus, tamen*) μηδέν ἤττον, θμως, *Isocr*.

TOUTE-PUISSANCE (*omnipotentia*) ἡ τοῦ Θεοῦ παντοκρατορία, ας.

TOUTE-SAINE (*hypericum androsæmon*, Linn.) άνδρόσαιμον, ου, τό. R. άνήρ, έρος-δρός, el αίμα, sang. *Diosc*. III, 173.

TOUTE-SCIENCE de Dieu, ἡ τοῦ Θεοῦ πανσοφία, ας, *Théol*.

TOUTOU (*catellus, a*) κυνίσκος, σχη.

TOUT-PUISSANT [LE (*omnipotens*) δ Θεός δ παντοκράτωρ, ορος, *Symb. des Apôtres*.

TOUX (*tussis, is, f.*) βήξ, βηχός, ἦ, *Diosc*. Une tisane bonne contre la toux, βηχική πτισάνη ου πτισάνη, ης.

TOXICO-DENDRON (*venenata arbor*) τοξικό-δενδρον, ου, τό.

TOXIQUE (*venenum, i*) τοξικόν, οὔ, τό, *Diosc*. — R. τόξον, τόξα, arc, flèches, parce qu'on les trempait dans le suc de quelques plantes.

TRABÉE (*trabea, æ*) αλουργίς, ίδος, ἦ, *Plut*.

TRACAS (*tricae, arum*, Cic. R. θρίξ, τρίχες). Le tracas des affaires, δ των πραγμάτων θχλος, θόρουβος, ου.

TRACASSER (*tricari, or*, Cic.) τριχολογεῖν, ω. — quelqu'un, le tourmenter, τινά βαρύνειν, ύνω, *Xén*. Se tracasser l'esprit, αλύειν, ω· άδημονεῖν, ω, *Xén*.

TRACASSERIE (*molestia, æ*) ένόχλησις, εως, ἦ· άηδία, ας, ἦ, *Dém*.

TRACASSIER, ÈRE (*molestus, a*) ένοχλῶν, οὔσα· λυπηρός, ά, *Dém*.

TRACE (*vestigium, ii*) ίχνος, εος, τό, *Gal*. ίχνιον, ίου, τό, *Xén*. Suivre quelqu'un à la trace, τινά ίχνηλατεῖν, έω-ω· ίχνηνεῖν, ω, *Xén*. Suivre les traces de son père (*patrissare, o*, Tér.) πατριάζειν, άζω· πατρῶζειν, ώζω, *Hérod*.

TRACEMENT d'un plan (*delineatio*) ίχνογραφία, ας, ἦ.

TRACER un plan (*delineare, o*) διαγράφειν, φω, ψω, *Polyb*. Tracer sur la pierre, ou sur le sable, λίθῳ ἢ ψάμμῳ έγχαράσσειν, σσω, ζω.

TRACHÉE-ARTÈRE (*aspera arteria*) ἡ τραχεῖα άρτηρία, ας, τῷ οίσοφάγῳ άντικειμένη.

TRACHÉOTOMIE (*asperæ arteriæ sectio*) τραχεοτομία, ας, ἦ, *Chir*.

TRADITION (*traditio, onis*) παράδοσις, εως, ἦ, *Thuc*. διαδοχή, ἦς, ἦ. — *Tertullien dit, en parlant du signe de la croix* :

« *Traditio auctrix, consuetudo confirmatrix, fides observatrix.* »

TRADITIONNEL, παραδόσιμος, ου, δ, ἦ.

TRADUCTEUR (*interpres, etis, c.*) μεταφραστής, τοῦ, δ· έρμηνεύς, νέως, δ, *Xén*.

TRADUCTION (*interpretatio, onis*) μετάφρασις, εως, ἦ. — libre, παράφρασις, εως, ἦ. — littéraire, έρμηνεία κατά λέξιν, *Plut*.

TRADUIRE (*traducere, co, uxi*) μεταγειν, γω, ζω· μετακομίζειν, ίζω, *Hérod*. — les auteurs grecs en latin ou en français, τοῦς έλληνικούς συγγραφείς βρωμαῖστι ἢ κελτιστι μεθερμηνεύειν, ω, *Plut*.

TRAFIC (*mercatura, æ*) έμπορία, ας, ἦ, *Isocr*.

TRAFIQUANT (*mercator, onis*) έμπορος, ου, δ, *Plat*.

TRAFIQUER (*negotiarum, or*) έμπορεῦσθαι.

ομαι· τὴν ἐμπορίαν ποιῆσθαι, οὔμαι, *Isocr.*

TRAGACANTHE (*hircina spina, α*) τραγ-
ἀκανθα, ἡς, ἡ.

TRAGÉDIE (*chant pour un bouc*) τραγωδία,
ας, ἡ, *Arist.*

TRAGÉDIEN, τραγωδός, οὔ, δ. R. τράγος,
bouc, et ὠδή, chant.

TRAGI-COMÉDIE, τραγικοκωμωδία, ας, ἡ.

TRAGI-COMIQUE, τραγικοκωμικός, ἡ, ὄν.

TRAGIQUE, τραγικός, ἡ, ὄν, *Luc.* Evé-
nement — οἰκτρὸν οὐ ἐλεεινὸν συμβάν,
άντος.

TRAGIQUEMENT, τραγικῶς. — (*miserā-
dititer*) ἐλεεινῶς, οἰκτρῶς, *Dém.*

TRAIÈRE (*prodere, do*) προδιδόναι, δίδωμι*,
Xén. — les intérêts de sa patrie, τὴν
πατρίδα, τὰ κοινὰ καταπροδιδόναι, *Luc.*

TRAHISON (*traditio, opis*) πρόδοσις, εως,
ἡ· προδοσία, ας, ἡ, *Dém.*

TRAIN (*incessus, us*) βαδισμός, οὔ, δ·

βάδιμα, ατος, τό, *Dém.* Qui va bou
train, μακροβάμων, ονος, δ, ἡ. Se mettre

en train, πράγματι ἐπιχειρεῖν, ὦ, *Dém.*

— (*comitatus, us*) ἀκολουθία, ας, ἡ,

Phil. παραπομπή, ἡς, ἡ, *Arist.* Le train

des affaires, ὁ τῶν πραγμάτων δρόμος,
ου. Faire bien du train, σὺδραυεῦσθαι,

ομαι. Un train de bois flotté (*ratis, is, f.*)
σχεδία, ας, ἡ.

TRAINANT, E. Robe trainante, σύρμα,
ατος, τό, *Marf.* — (*languidus, a, um*)

άτονος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

TRAINEAU (*traha, æ*) ἄκκηθρον, ου, τό,
Théophr.

TRAINÉE de flammes (*flammarum tra-
ctus, us*) φλογῶν δίκη, ἡς, ἡ.

TRAÏNER (*trahere, o*) ἄλλαι, κω, ξω, *Luc.*

— un char, ἄρμα ἄγειν, γων, ξω, *Hérod.*

— de haut en bas ou de bas en haut,
καθάλλαι ἢ ἀνάλλαι, κω, ξω. — quel-

qu'un par toute la ville, τινά δια πάσης

πόλεως σύρειν, ω, *Hérod.* — la guerre en

longueur, τὸν πόλεμον ἀναβάλλεσθαι,
ομαι, *Dém.* — ses paroles, βραδυστομεῖν,

ῶ. Robe qui traîne à terre, σύρμα, ατος,
τό, *Marf.* Laisser traîner ses livres, τῶν

βιβλίων ὀλιγῶρως εἶχειν. Se traîner (*re-
pere, serpere, o*) ἔρπειν, ἐρπύζειν, ω,

Laërce.

TRAÏNEUR, qui reste en arrière, ὑστερί-
ζων, ουσα.

TRAÏRE (*mulgere, eo*) ἀμειλγειν, γω, *Sept.*
ἀθέλγειν, γω, *Mirr.* βδάλλειν, ω, *Plat.*
Vase à — (*mulctra, æ*) ἀμολγέως, ἴως,
δ, *Théocr.* πέλλα, ἡς, ἡ, *Hom. II. XVI,*
642.

TRAÏT (*telum, de τῆλε, Ioin*) βέλος, εος,
τό, *Xén.* Qui se tient hors de la portée

du trait, ἔξω βέλους ἐστώς, ὦσα, *Luc.* —

(*Iorium, i*) ἱμάς, άντος, δ, *Xén.* — d'une

pesée (*momentum, q. d. movimentum, i*)

ροπή, ἡς, ἡ, *Plut.* Boire tout d'un trait,

ἀμυστι πίνειν, πίνω*. — de plume,

γραμμή, ἡς, ἡ, *Arist.* Les traits du

visage, ὁ τοῦ προσώπου χαρακτήρ, ἦρος,
le même. Un beau trait, un vilain trait

(*egregium vel pravum facinus, oris*)
κατόρθωμα ἢ κακούργημα, ατος, τό,
Dém.

TRAÏTABLE (*commodus, a, um*) εὐκόλος,
ου, δ, ἡ, *Plat.* Qui est d'une humeur peu

—, δύσκολος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

TRAÏTE. La traite est longue (*longum*
est iter) μακρόν ἐστί τὸ διάστημα. Tout

d'une traite, ἀδιαλείπτως, *N. Test.* La

traite des blés, ἡ τῶν σίτων ἐκκομιδή,
ἡς.

TRAÏTÉ (*pactum, pactio*) συνθήκη, ἡς,
ἡ, *Isocr.* Qui viole la foi des traités

(*foedifragus, a*) παράσπονδος, ου, δ, ἡ·

ὑπερπιάλος, ἄλου, δ, ἡ, *Hom. II. III,*
106.

TRAÏTÉ de l'âme, ἡ ψυχολογία, ἰας. —

des animaux, ζωολογία. — des causes,
αἰτιολογία. — du ciel, οὐρανολογία. —

du corps, σωματολογία. — de Dieu,
θεολογία. — des eaux, ὑδρολογία. — des

fables, μυθολογία. — des générations,
γενεαλογία. — des glandes, ἀδενολογία.

— du monde, κοσμολογία. — des musées,
μυσολογία. — de la nature, φυσιολογία.

— des nerfs, νευρολογία. — des os, ὀστεο-
λογία. — des pierres, λιθολογία. — du

temps, χρονολογία. — de la terre, γεω-
λογία. — des vaisseaux, ἀγγειολογία.

— des viscères, σπλαγγνολογία, κ. τ. λ.

TRAÏTEMENT, bon ou mauvais, ὀκεία ἢ

χαλεπή ὑποδοχή, ἡς. — d'un professeur,
(*minerval, alis*) δίδακτρον, ου, τό. —

d'une maladie (*morbi curatio*) ἡ τοῦ

νοσήματος θεραπεία, ας, ἡ, *Dém.*

TRAÏTER quelqu'un bien ou mal (*aliquem*
bene vel male accipere, io) οἰκείως ἢ

χαλεπῶς τινα δέχεσθαι, ομαι, *Dém.* — une maladie νόσημα *Φεραπειύν*, ω, σω, *Isocr.* — (*disserere, ro, rui*) περί τινος διαλέγεσθαι, ομαι, *Dém.* — (*negotiarior*) διαπραγματεύεσθαι, ομαι. — quelqu'un d'insensé, τινά μωρὸν ἢ ἄφρονα προσκαγορεύειν, ω, *Plut.*

TRAITEUR, *restaurateur*, ξενοδόχος, ου, δ.

TRAITRE, ESSE (*proditor, oris*) προδότης, ου, δ, *Dém.* προδοτής, ιδος, ή, *Eur.*

TRAITREUSEMENT (*perfidiose*) ἀπίστως, *Dém.*

TRAJET (*trajectus, us*) διάρμα, ατος, τό, *Polyb.* πορθμός, οῦ, δ, *Eur.*

TRAME (*trama, æ*) κρόκη, ης, ή· κείριος, ου, δ. La chaîne s'appelle *ήτριον*, ίου, τό· πῆνος, ου, δ. —, *complot*, συνωμοσία, ας, ή, *Dém.*

TRAMER, faire la trame d'une toile, διάζεσθαι, ομαι. —, *comploter*, κακομηχανᾶσθαι, ὦμαι, *Plat.*

TRAMONTANE (*Ital. tramontana, c.-à-d. trans montes*). On appelle ainsi, dans la Méditerranée, le vent, le côté, l'étoile du nord. — Il avait perdu la tramontane (*inscius erat quo se verleret*) ἠπόρει ποῖ τράποικοι, *Xén. Cyrop. liv. III.*

TRANCHANT d'une épée (*gladii acies, ei*) τὸ τῆς μαχαίρας στόμα, ατος, *Thuc.*

TRANCHANT, E. *Ecuyer tranchant (carpus, i, Pétr.)* ἀρχιτρίκλινος, ου, δ, *N. Test.* Ton décisif et tranchant, αὐθάδεια, ας, ή, *Plat.*

TRANCHE de jambon, τέμαχος, εος, τό. R. τέμνω, *seco*. — Un livre doré sur tranche, ἔξωθεν κεχρυσωμένον βιβλίον, ου.

TRANCHÉE (*incile, is*) διώρυξ, υχος ου υχος, ή, *Théophr.* —, *retranchement*, *Φριγκός* ἢ *Φριγγός*, οῦ, δ. Ouvrir la —, *Φριγκοῦν*, ὦ, ὠσω, *Hom. Od. XIV, 10.*

TRANCHÉES (*tormina, um*) στρόφοι, ων, οί, *Diose.* Avoir des —, στροφᾶσθαι, ὦμαι, *le même.*

TRANCHER (*secare, resecare, o*) κόπτειν, ἀποκόπτειν, πτω, ψω, *Plut.* — la tête à quelqu'un (*aliquem obtruncare, o*) τινά ἀποκεφαλίζειν, ἴω, *N. Test.* — la difficulté, τὸ σύναμμα κόπτειν, πτω. — du seigneur, μεγαλαυχεῖν, ὦ, ἦσω· μεγαλαυχεῖσθαι, οῦμαι, *Isocr.*

TRANCHET (*sulorum scalprum, pri*) ἀρβηλος, ου, δ, *Nic. Thé. 423.*

TRANQUILLE (*tranquillus, a, um*) ἡσυχος, ἡσύχιος, ίου, δ, ή· ἀκύμαντος, ου, δ, ή, *Luc.*

TRANQUILLEMENT (*tranquille*) ἀθορόβως, *Diod. Sic.* ἀταράκτως, *Plut.*

TRANQUILLISER (*tranquillare, llo, Cic.*) γαληνοῦν, ὠω-ῶ, *Plut.* Se —, ἡσυχαίνειν, ἄω.

TRANQUILLITÉ (*tranquillitas, atis*) ἀταραξία, ας, ή. — de la mer, γαλήνη, ης, ή. — de l'âme, ή τῶν παθῶν εὐδία, ας, *Phil.*

TRANS — (au-delà, πέρα, πέραν) *préposition latine qui commence beaucoup de mots français, et qui se rend en grec par μετά, ὑπέρ, διά, comme on pourra le remarquer dans les mots suivants :*

TRANSACTION (*transactio, onis*) διάλυσις, εως, ή· συνθήκη, ης, ή, *Dém.*

TRANSCENDANCE (*excellencia, æ*) ἐξοχή, ὑπεροχή, ἧς, ή, *Arist.*

TRANSCENDANT, E (*excellens*) ἔξοχος, ὑπέροχος, ου, δ, ή.

TRANSCRIPTION (*transcriptio, onis*) μεταγραφή, ἧς, ή.

TRANSCRIRE (*transcribere, bo, psi*) μεταγράφειν, φω, ψω, *Thuc.*

TRANSE (*animi angor, oris*) ἀδημονία, ας, ή, *Plut.* Etre toujours en — (*semper tremere, o ; tremiscere, sco*) ἀεὶ τρέειν, τρομέειν, τρέμειν, *Dém.*

TRANSFÉRER (*transfere, fero*) μεταφέρειν, φέρω*, *Soph.* μετάγειν, γω, ζω, *N. Test.* μετακομίζειν, ἴω, ἴσω, *Hérod.*

TRANSFIGURATION (*transfiguratio*) μεταμόρφωσις, εως, ή, *Phil.*

TRANSFIGURER (*transfigurare, o*) μεταμορφοῦν, ὠω-ῶ, ὠσω, *Phil.* Jésus fut transfiguré en leur présence, et son visage resplendit comme le soleil ; et ses vêtements devinrent blancs comme la lumière, δ δὲ Ἰησοῦς μετεμορφώθη ἐμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς δ ἥλιος· τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκά ὡς τὸ φῶς, *Matth. XVII, 2.*

TRANSFORMATION (*transformatio*) μεταμόρφωσις, εως, ή, *Ovid.*

TRANSFORMER (*transformare, o*) μεταμορφοῦν, ὦ, ὠσω, *Phil.* S'étant transformé en cygne, κύκνου μορφήν ἀμειψάμενος.

TRANSFUGE (*transfuga*, α, m.) αὐτόμολος, ου, δ, ἡ, *Isocr.* Εἶτε —, αὐτομολεῖν, ὤ, ἴσω.

TRANSFUSER (*transfundere*, do) μεταχεῖν, ἔω· μεταγγίζειν, ἴζω, *Diosc.*

TRANSFUSION (*transfusio*) μεταγγισμός, οῦ, δ, *Diosc.*

TRANSGRESSER la loi (*legem transgredi*, ior) τὸν νόμον παραβαίνειν, ω*, *N. Test.* — *παρά signifié à côté, parce que la loi est considérée comme une ligne, ultra quam citraque nequit consistere rectum, Hor. — Voyez MILIEU.*

TRANSGRESSEUR des lois, παράνομος, ου, δ, ἡ, *Esch.*

TRANSGRESSION des lois, παρανομία, ας, ἡ, *Esch.*

TRANSI, TRANSIE, de froid ou de peur (*frigore rigens, vel metu exsanguis*) ῥιγώδης ἢ τρομώδης, εος, δ, ἡ, *Plut.*

TRANSIGER avec quelqu'un (*transigere*, igo, egi) διομολογεῖσθαι, οῦμαι, *Den. Hal.*

TRANSISSEMENT, ῥίγος, εος, τό, *Xén.* τρόμος, ου, δ, *Plut.*

TRANSITIF. Verbe —, μεταβατικὸν ῥῆμα, ατος, *Gramm.* — πολεμεῖν, ἔω, guerroyer ou faire la guerre, *est un verbe transitif; et πολεμοῦν, ὦω, faire guerroyer, ou exciter un autre à faire la guerre, peut être considéré comme doublement transitif. Cette dernière forme existe dans la conjugaison hébraïque sous le nom d'Hiphil. Voyez FAIRE et FAIRE FAIRE.*

TRANSITION (*transitio*, onis) μετάβασις, εως, ἡ, *Rhét.*

TRANSITOIRE (*transitorius*, ia, ium) ὀλιγοχρόνιος, ίου, δ, ἡ· φθαρτός, ἡ, ὄν, *N. Test.*

TRANSLATER (*interpretari*, or) μεθερμηνεύειν, ω, *Polyb.*

TRANSLATEUR (*interpres*, elis, c.) μεταγλωττιστής, οῦ, δ.

TRANSLATION (*translatio*, onis) μεταφορά, ας, ἡ· διακομιδή, ἡς, ἡ, *Thuc.*

TRANSMETTRE (*transmittere*, o) διαπέμπειν, πω, ψω, τινί τι, *Thuc.*

TRANSMIGRATION (*transmigratio*) μεταοικεσία, ας, ἡ, *Matth. I, 17.* — des âmes, μετεμψύχωσις, εως, ἡ.

TRANSMISSIBLE, διαδόσιμος, παραδόσιμος, ου, δ, ἡ.

TRANSMISSION (*transmissio*) διάδοσις, παράδοσις, εως, ἡ, *Thuc.*

TRANSMUABLE, μεταβλητός, μεταβλητικός, ἡ, ὄν, *Arist.*

TRANSMUER (*transmutare*, o) μεταβάλλειν, ω*, *Arist.*

TRANSMUTATION (*transmutatio*) μεταβολή, ἡς, ἡ· μετάλλαξις, εως, ἡ, *Xén.*

TRANSPARENCE du verre (*vitri pelluciditas*, atis, Vitruv.) ἡ τῆς ὑάλου διαφάνεια, είας.

TRANSPARENT, E (*pellucidus*, a, um) διαφανής, έος, δ, ἡ, *Arist.* Εἶτε transparent, διαφαίνειν, αίνω, ανῶ.

TRANSPERCER (*transfigere*, go) διαπείρειν, ω, *Diosc.*

TRANSPIRATION, διακνοή, ἡς, ἡ· ἀφίδρωσις, εως, ἡ.

TRANSPIRER (de *trans* et *spirare*) διαπνέειν, ἔω· ἀφιδροῦν, ὤ, ὠσω.

TRANSPLANTATION, μεταφυτεία, ας, ἡ.

TRANSPLANTER (de *trans* et *plantare*) μεταφυτεύειν, ω, σω, *Théophr.* Se — (*transmigrare*, o) μετοικεῖν, ἔω-ῶ, ἴσω, *Dém.*

TRANSPORT (*translatio*, onis) διακομιδή, ἡς, ἡ, *Thuc.* — de colère (*exandescencia*) παροξυσμός, οῦ, δ, *Dém.* — (*delirium*, ii) φρενίτις, ιδος, ἡ, *Alex. Aphrod.*

TRANSPORTÉ, ÉE, d'amour, ἔρωτομανής, έος, δ, ἡ. — de colère, δι' ὄργην παροξυνθείς, εἶσα, κατά τινος, *Plut.*

TRANSPORTER (*transportare*, to) μετακομίζειν, ἴζω, *Hérod.* Se transporter chez quelqu'un, τινί προσέρχεσθαι, ομαι, *Xén.* L'amour le transporte, ἔρωτομανεῖ. La colère —, ὅπ' ὄργῆς ἔξω φέρεται, *Isocr.*

TRANSPOSER (*transponere*, no) μετατιθέσθαι, τίθημι*, *Plut.*

TRANSPPOSITION (*transpositio*) μετάθεσις, εως, ἡ, *Gramm.*

TRANSSUBSTANTIATION (*transsubstantiatio*) μετουσίωσις, εως, ἡ, *Théol.*

TRANSSUBSTANTIER, μετουσιῶν, ὦω-ῶ. R. οὐσία, substance.

TRANSSUDER (de *trans* et *sudare*) διιδροῦν, ὤ, ὠσω.

TRANSVASER (*elutriare*, io) μεταγγίζειν, ἴζω, *Diosc.*

TRANSVERSAL, E (*transversus*, a, um) πλάγιος, ία, ίον· λοξός, ἡ, ὄν· κάρσιος, ία, ίον· περικάρσιος, ίου, δ, ἡ, *Arét.*

TRANSVERSEMENT (*transverse*) πλαγίως, λοξῶς, καρσίως.

ΤΡΑΠΕ (*de τράποιμα, Ion. ποῦρ τρέποιμα, vegeto*) καταβράκτης, ου, δ. — παγίς, ίδος, ἦ, *Aristoph.*

ΤΡΑΠΕΖΕ, *figure de Géom.* τραπέζιον, ίου, τό, q.d. *petite table.*

ΤΡΑΠΕΖΟΪΔΗΣ (*mensæ formam habens*) τραπεζοειδής, έός, δ, ἦ. R. *τράπεζα, table.*

ΤΡΑΠΥ, UE (*compactæ brevilatis homo, inis*) συνοχωκός, ότος, *Hom. Il. Ib, 216.*

ΤΡΑΥΚΕΝΑΡΔ, *espèce de piège*, παγίς, ίδος, ἦ, *Aristoph.*

ΤΡΑΥΚΗΤ de moulin (*molare crepitaculum, i*) μυλικόν κρόταλον, ου, τό. — *Aristophane (Grenouilles, vers 863) appelle un homme, dont la langue va comme un traquet de moulin, fam. στρωμλιτσουλ-λεκτάδης, ου, δ. — Voyez BABILLARD, E.*

ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΗ (*vulnerarius, ria, rium, Plin.*) τραυματικός, ἦ, όν, *Diosc.*

ΤΡΑΥΑΙΛ, *plut.* ΤΡΑΥΑΥΧ (*labor, oris*) πόνοος, ου, δ, *Dém.* κάματος, ου, δ, *Hérod.* μόγος, μόχθος, ου, δ, *Phil.* A force de travail, πολυπόνοος, *Plut.* Sans aucun travail, άπνηγτέ, *Luc.* — Qui aime le —, φιλόπονος, ου, δ, ἦ, *Isocr.* L'amour du —, φιλοπονία, ας, ἦ, *le même.* Le travail de l'enfantement, ώδίν, ένος, ἦ, *Plut.* Les travaux d'Hercule, οί του 'Ηρακλέους άθλοι, *Anaer. Od. I.*

ΤΡΑΥΑΙΛΛΕΙ (*laborare, o*) πένεσθαι, ομαι· πονεΐν, ών, ἦσας, *Arist.* κάμνειν, μνω, μῶ, κέκμηκα· έργάζεσθαι, ομαι· άσκεισθαι, άσκούμαι, πρόσ τι, *Luc.*

ΤΡΑΥΑΙΛΛΕΥΡ (*laboris amans*) φιλόπονος, ου, δ, ἦ, *Isocr.* πολύπονος, ου, δ, ἦ, *Plut.* (*operarius*) εργάτης, ου, δ· έργαστήρ, ἦρος, δ, *Xén.*

ΤΡΑΥΕΕ (*intertignium, ii*) μεσοδόκιον, ίου, τό.

ΤΡΑΥΕΡΣ (*obliquum latus*) πλάγιον μέρος, εος· πλαγιότης, ἦτος, ἦ· Qui marche de travers, λοξοβάτης, ου, δ, *Batrachom. vers 304.* Qui a les jambes de —, βλαισός, ἦ, όν, *Gal.* βραισός, ἦ, όν, *Poll.* Qui a les yeux de —, στραβός, ἦ, όν, *Gal.* Travers d'esprit, άλογία, ίας, ἦ, *Dém.* άτοπία, ας, ἦ, *Isocr.* En travers, de travers, λοξῶς, πλαγίως, καρσίως. A travers la ville, ou au travers de la

ville, οία τῆς πόλεως. A tort et à travers, άκρέτως, άκριτί, *Suid.*

ΤΡΑΥΕΡΣΕ. *Chemin de —, άτραπός, οῦ, ἦ, Phil.* Il a essuyé bien des traverses, πολλά άλγεα έπαθεν. Ma mauvaise fortune est venue à la traverse, ένεπόδισέ με κακή άίσα, *Aristoph.*

ΤΡΑΥΕΡΣΕΕ (*trajectus, us*) διάβαστις, εως, ἦ, *Dém.* πορθμός, οῦ, δ, *Esqr.*

ΤΡΑΥΕΡΣΕΩ (*trajicere, io*) διαπερῶν, οῦ, *Isocr.* — la mer, διαπαρθμύσεν, ω, *Hér.* — les desseins de quelqu'un, ένεμποδίζειν, ίζω, τινά, *Aristoph.*

ΤΡΑΥΕΡΣΙΕΡ, *REE.* Une tête traversière, πλάγιος αύλος, οῦ· πλαγιαυλος, ου, δ, *d'où nous avons tiré le mot flageolet.*

ΤΡΑΥΕΡΣΙΝ (*obliquum cervical*) πλάγιον προσκεφάλαιον, αίου.

ΤΡΑΥΕΣΤΗ [Se en berger, ποιμενικόν σχῆμα περιβάλλεσθαι, ομαι, *Xén.* *Travestir, parodier, παρωδεΐν, ω.*

ΤΡΑΥΕΣΤΙΣΜΕΝΤ, προσπεποιημένον σχῆμα, ατος.

ΤΡΑΥΟΝ (*papilla, æ*) Ψηλή, ἦς, ἦ, *Arist.*

ΤΡΕΒΙΖΟΝΔΕ, ville d'Anatolie, sur la mer Noire, Τραπεζοῦς, οὔντος, δ.

ΤΡΕΒΟΥΧΕ (*labi, or*) οὔσθαιεν, ω, *Plut.*

ΤΡΕΒΟΥΧΗΤ, *piège pour prendre les oiseaux*, όρνιθοπέδη, ἦς, ἦ. — *petite balance pour peser l'or*, σταθμίδιον, ίου, τό.

ΤΡΕΦΛΕ (*trifolium pratense, Linn.*) τρίφυλλον, ου, τό.

ΤΡΕΙΛΛΑΓΕ, OU **ΤΡΕΙΛΛΕ.** Vigne en forme de —, καμαρωτή άμπτελος, ου, *Diosc.* Le jus de la treille, γέννημα τῆς άμπέλου, *Matth. XXVI, 29.*

ΤΡΕΙΛΛΙΣ (*cancelli, orum*) κεραλές, ίδος, ἦ, *Plut.* Garni d'un treillis, διχτυωτός, ἦ, όν.

ΤΡΕΙΛΛΙΣΕ (*cancelli includere, do*) κιγκλίδα περιβάλλειν, ω*, *Plut.*

ΤΡΕΙΣΕ (*tredecim*) τρικαίδεκα, οί, αλ, τά.

ΤΡΕΙΣΕ ΦΟΙΣ (*tredecies*) τρικαίδεκάκις. — *Voyez SEPT.*

ΤΡΕΙΣΗΜΕ (*decimus tertius, a, um*) τρικαίδεκατος, η, ον.

ΤΡΕΙΣΗΜΕΝΤ (*tertio decimo loco*) κατά τὸ τρικαίδεκατον.

ΤΡΕΜΑ, διαίρεσις, εως, ἦ, *Gramm.* — *On appelle tréma, τρήμα, ατος (dérivé de τράω, τρῶν, trouver) les deux points*

que l'on met sur la seconde voyelle d'une diphthongue, afin de la prononcer en deux syllabes : ainsi παῖς, παῖδες, se prononcent pæs, pædes, et παῖς, παῖδες, pæs, paides.

TREMBLANT, *E* (*tremulus, a, um*) τρομώδης, εος, δ, ἡ, *Plut.* περιδεής, εός, δ, ἡ, *Luc.*

TREMBLE (*populus tremula*, Linn.) τρομερά αἰγείρος, ου.

TREMBLEMENT (*tremor, oris*) τρόμος, ου, δ, *Plut.* — de terre, σεισμός, οὔ, δ. Il se fit un grand tremblement de terre, σεισμός ἐγένετο μέγας, *Apocal.* XVI, 18.

TREMBLER (*tremere, o*) τρομεῖν, ὦ· τρέμειν, ω, *Dém.* — de froid (*rigere, eo*) ῥιγούν, ὦ, *Luc.*

TREMBLEUR, *EUSE* (*tremebundus, a*) τρομερός, ερά· τρομώδης, εος, δ, ἡ, *Plut.* δειλός, κή, *Dém.* — Quaker (*pronon. couache*) signifie, en Anglais, un trembleur.

TREMBLOTER, ὑποτρέμειν, τρέμω· ὑποτρομεῖν, έω-ῶ, *Hom.* II. XX, 28, et XII, 241.

TREMIE d'un moulin (*infundibulum, i*, *Vitr.*) μυλκή χώνη, ης.

TREMOUSSER [*Se* τρέμειν, σαλεύειν, ω.

TREMPE, que l'on donne au fer (*ferri temperatura*, Pline) ἡ τοῦ σιδήρου βαφή, ἤς. Esprit d'une bonne trempe, εὐφυία, ας, ἡ.

TREMPÉ, *ÉE*. Qui frappe à ma porte? — Ouvrez, car je suis tout trempé, τίς θύρας ἀράσσει; — άνοιγε, βρέχομαι γάρ, *Anacr.* Od. III.

TREMPER son vin (*vinum aqua temperare, o*) τὴν πηγὴν, τὸ ὕδωρ οἴνω κεραυνύναι, υμι*, *Plut.* — le fer, l'acier, τὸν σίδηρον, τὸν χάλυθα βάπτειν, πτω, ψω. — la soupe, τὸν ζωμὸν ἄρτω ἐπιχέειν, ου ἄρτον εἰς τὸν ζωμὸν ἐμβάπτειν, πτω, ψω. — dans un crime, τοῦ πονηρέυματος μετέχειν, έχω, *ful.* μεθέτω, *Isocr.* — ses mains dans le sang, γείρας αἰμάσσειν, σσω, ζω, *Soph.* *Ajax.* 453.

TRENTAINE, τριακάς ου τριακοντάς, άδος, ἡ.

TRENTE (*triginta*, indécl.) τριάκοντα, indécl. Trente fois (*tricies*) τριακοντάκις, *Plut.* Qui a trente ans, τριακονταετής, εός, δ, ἡ· τριακοντούτης, ου, δ· τριακοντούτης, ιδός, ἡ.

TRENTIÈME (*trigesimus, tricesimus, a, um*) τριακοστός, ἡ, ὄν, *Dém.*

TREPAN (*teredra, æ*) τρύπανον, ου, τό. L'opération du —, τρύπησις, εως, ἡ.

TREPANER, τρυπᾶν, ὦ, ἤσω.

TREPAS (*oditus, us*) τελευτατή, ἤς, ἡ, *Dém.*

TREPASSÉ, *ÉE* (*defunctus, a*) τετελευτηκώς, υῖα, *Dém.* Les trépassés, οἱ θανόντες, καμόντες, κεκημηκότες.

TREPASSER (*obire, eo*) τελευτᾶν, ὦ, *Dém.* Il trépassa à l'âge de dix-neuf ans, ἔτη βιούς ἐννέα καὶ δέκα, ἐτελεύτησεν, *Esch.*

TREPIED (*tripus, odis, m.*) τρίπους, οδος, δ, ἡ, *Hom.*

TREPIGNEMENT (*tripudium, ii*) σφαδασμός, οὔ, δ.

TREPIGNER (*tripudiare, dio*) σφαδάζειν, άζω, *Phil.*

TRES (*trois fois*) τρίς. Très-saint, très-heureux, très-malheureux, très-barbare, etc., τρισάγιος, τρισάβιος, τρισάβλιος, τριδάρβαρος, κ. τ. λ. Très est la marque du superlatif, qui se termine en latin par *ssimus, rrimus, llimus, comme* doctissimus, pauperrimus, facillimus; et en grec par *τατος, τάτη, τατον, ου ιστος, ιστη, ιστον, comme* σφώτατος, η, ον, μέγιστος, η, ον. — Voyez le Panhellénisme.

TRESOR (*thesaurus, i*) Θησαυρός, οὔ, δ, *Arist.* Thésauriser, Θησαυρίζειν, ίζω, *Hérod.* — q. d. Θέω ές αύριον.

TRESORERIE (*ærarium, ii*) Θησαυροφυλάκιον ου γαζοφυλάκιον, ίου, τό, *Luc*, XXI, 1.

TRESORIER (*quæstor, oris*) Θησαυροφύλαξ ου γαζοφύλαξ, ακος, δ, *Sept.*

TRESSAILLEMENT de joie (*exultatio, onis*) αγαλλιασις, εως, ἡ, *N. Test.*

TRESSAILLIR de joie (*lætitia exultare, to*) αγαλλιᾶσθαι, ὦμαι, *Grég. Naz.*

TRESSE de cheveux (*tortiles capilli*) πλόκαμος, ου, δ, *Hér.*

TRESSER (*intexere, texere, o*) ἀμπλέκειν, πλέκειν, κω, ζω, *Aristoph.*

TRETEAU (*ligneum fulcimentum*) ζύλινον ὑπέρισμα, ατος, τό. Monter sur les tréteaux, faire le saltimbanque, γοητεύειν, ω, *Plut.*

TREVE (*induciæ, arum*) έχειρίδια, ίας,

- ή, *Thuc.* Faire une trêve avec l'ennemi, πρὸς τοὺς πολεμίους ἀνοχὰς ποιεῖσθαι, οὐμαί, *Dém.* — (*remissio*) ἀνεσις, εως, ή, *Plut.* Trêve de raillerie, λήγε σκώπτων.
- TRÉZÈNE, ville du Péloponnèse, Τροιζήν, ἦνος, ή.
- TRIAGE (*delectus, us*) ἐκλογή, ἦς, ή· ἐπιλεξις, εως, ή, *App.*
- TRIANGLE (*triangulum, i*) τρίγωνον, ου, τό, *Eucl.*
- TRIANGULAIRE (*triangularis, e*) τρίγωνος, ου, δ, ή, *Eucl.*
- TRIBRAQUE, pied de trois brèves, τριβραχυσ ποῦς, ποδός, *Héphest.*
- TRIBU (*tribus, us, f.*) φυλή, ἦς, ή· φρατρία, ίας, ή, *Dém.* Par tribus (*tributum*) κατὰ φυλάς. Qui est de la même tribu, συμφυλέτης, ου, δ, *Isocr.* φράτωρ, ορος, δ, *Dém.* φρατήρ, en latin frater.
- TRIBULATION (*ærumnæ, arum*, de αἶρω, αἰρόμενος) θλίψις, εως, ή· ἀνάγκη, ης, ή, *N. Test.* Être dans la tribulation, σφόδρα θλίβεσθαι, ομαι, *Sept.*
- TRIBULE (*tribulus terrestris*, Linn.) τριβόλος, ου, δ, *N. Test.*
- TRIBUNUN DU peuple (*plebis tribunus, i*) δήμαρχος, ου, δ, *Plut.* — militaire, χιλίαρχος ου χιλιάρχης, ου, δ, *le même.*
- TRIBUNAL (*tribunal, alis*) βῆμα, ατος, τό, *Dém.* δικαστήριον, ίου, τό, *Plut.*
- TRIBUNAT (*tribunatus, us*) δημαρχία, ας, ή, *Plut.* Pendant son tribunal, αὐτοῦ δημαρχοῦντος.
- TRIBUNE aux harangues (*suggestus, us*) βῆμα, ατος, τό, *Dém.* —, jubé, ἄμβων, ωνος, δ. Chez les Romains (*rostra, orum*) τὰ ἔμβολα, ων, *Den. Hal.*
- TRIBUNITIEN, ENNE (*tribunitius, a, um*) δημαρχικός, ή, όν. La puissance tribunitienne, ή τῶν δημάρχων ἐξουσία, ας, *Den. Hal.*
- TRIBUT (*tributum, i; vectigal, alis*) εἰσφορά, ἄς, ή· τέλος, εος, τό, *Dém.* δασμός, οῦ, δ, *Isocr.*
- TRIBUTAIRE (*tributarius, a, um*) συντελής, εος, δ, ή, *Dém.* υποτελής, εος, δ, ή, *Den. Hal.*
- TRICHER au jeu (*fide nulla ludere, do*) πανούργως παίζειν, ζω.
- TRICHERIE (*astutia, æ*) πανουργία, ας, ή.
- TRICHEUR, EUSE (*astute ludens*) πανούργως παίζων, ουσα.
- TRICOLORE. Violette tricolore, ou pensée (*viola tricolor*, Linn.) τριχρωμον ίον, ου.
- TRICOT (*clava, æ*) βόπαλον, ου, τό, *Xén.*
- TRICOT. Des bas de tricot (*reticulata tibialia, tum*) δικτυόκλωστοι κνημίδες, ων, αί.
- TRICOTER, δικτυοῦν, όω-ῶ, ώσω.
- TRICOTEUR, EUSE, δικτυοπλόκος, ου, δ, ή.
- TRICTRAC, ainsi nommé par onomatopée. — Le damier sur lequel on y joue, aussi bien que celui sur lequel on joue aux échecs ou aux dames, peuvent s'exprimer par un mot générique (*alveus lusorius*) ἄβαξ, ακος, δ, *Poll.*
- TRIDENT de Neptune (*Neptuni tridens, entis*) ή τοῦ Ποσειδῶνος τριαινα, ης. Qui porte un —, τριαινοφόρος, ου.
- TRIENNAL, E, τριετηρικός, ή, όν, *Virg.* — R. τρεῖς, τρία, trois, et ἔτος, année.
- TRIENNAT (*triennium, ii*) τριετηρίς, ίδος, ή, *Mart.*
- TRIER (*optimum deligere, go*) τὸ βέλτιστον ἐξ ἀπάντων ἐκλέγεσθαι, ομαι, *Isocr.*
- TRIERARQUE, celui qui (chez les Athéniens) fournissait ou commandait une galère, τριηράρχης, ου, δ. R. τρίρης, trirème, et ἀρχή, commandement.
- TRIGAUD, E (*vafes, vafra*) πανούργος, ου, δ, ή, *Dém.*
- TRIGAUDEUR (*perfade agere, go*) πανουργεῖσθαι, ομαι.
- TRIGAUDEURIE (*vafrities, ei*) πανουργία, ας, ή, *Dém.*
- TRIGLYPHE, Archit. (q.d. *ter sculptus*) τρίγλυφος, ου, δ, ή, *Eur. Oreste, 1379.*
- TRIGONOMETRIE (*triangulorum mensura*) τριγωνομετρία, ας, ή.
- TRIGONOMETRIQUE, τριγωνομετρικός, ή, όν. R. γωνία, angle.
- TRIGONOMETRIQUEMENT, τριγωνομετρικῶς, même racine.
- TRILATÉRAL, E (*tria latera habens*) τριπλευρος, ου, δ, ή.
- TRILLION, mille billions, ou un million de millions, μυριάκις μυριακιζύμριοι, αι, α. *↳ Pour se faire une idée claire*

de ce nombre, on peut se représenter un décimètre cube = mille mètres cubes = un million de décimètres cubes = un billion de centimètres cubes = un trillion de millimètres cubes, ou (en chiffres) 1,000,000,000,000. Un trillion est donc mille élevé à la 4e puissance.

TRIMESTRE (*trimestris, e*) τρίμηνος, ου, δ, ή.

TRIN OU TRINE aspect (*trinus aspectus*) τρισή ου τριττή όψις, εως, *Astrol.*

TRINGLE de fer (*ferreus radius, Pline*) σιδηρῆ ράβδος, ου.

TRINITÉ, τριάς, άδος, ή. Le mystère ineffable de la Sainte Trinité, τὸ τῆς Ἁγίας Τριάδος άβήρητον μυστήριον.

TRINÔME, hinôme, monôme, polynôme, τριώνυμον, διώνυμον, μονώνυμον, πολυώνυμον, ου, τό, *Algèbre.*

TRINQUER (*Allem. trinken, boire*) προπίνειν, ω*, τινί.

TRIO (*trium concentus, us*) τριφωνία, ας, ή. — de baudets, *La Font.* δνικη τριάς, άδος· τριζυγες όνοι, ων.

TRIONPHAL, ALE (*triumphalis, e*) θριαμβικός, ή, όν, *Plut.*

TRIONPHALEMENT (*triumphali pompa*) θριαμβικῆ πομπῆ.

TRIONPHANT, E (*triumphans ou ovans*) θριαμβεύων, ουσα, ον. L'Eglise triomphante, ή θριαμβευτική έκκλησία, ας, *Théol.*

TRIONPHATEUR (*triumphator, oris, Apul.*) θριαμβευτής, οὔ, δ.

TRIONPHE (*triumphus, i*) θριαμβος, ου, δ, *Plut.* — *Il me parait fort difficile d'assigner à ce mot une étymologie plausible.* — Le petit triomphe (*ovatio, onis. R. ovis*) έλάττων θριαμβος, ου, *Den. Hal.*

TRIONPHER (*triumphare ou ovare, o*) θριαμβεύεσθαι, ομαι. Il a triomphé des rois, έθριάμβευσε βασιλείς, *Plut.* (*Virgile a dit de même : ille, triumphata... Corintho*) — (*exsultare, o ; superbire, io*) αγαλλισσθαι, ωμαι· πομπεύειν, ω. Grâce à Dieu, qui nous fait toujours triompher en J. C. τῷ δὲ Θεῷ χάρις, τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ήμας έν τῷ Χριστῷ, *Paul, II. Cor. II, 14.*

TRIPES (*exia, intestina, orum*) έγκατα, ων, τά, *Luc.* έντερα, ων, τά, *Diosc.*

TRIPÉTALE (*tria habens folia*) τριπέτηλος, ου, δ, ή, *Callim.*

TRIPHONGUE (*triplex sonus*) τρίφθογγος, ου, δ, ή. — Dans les mots français, eau, oui, il y a bien triple voyelle, mais il n'y a pas triple son.

TRIPLE (*triplex, a, um ; triplex, icis*) τριπλοῦς, ῆ, οὔν, *Arist.* τρισός ου τριτός, ή, όν, *Plat.*

TRIPLEMENT (*tripliciter*) τριπλῶς, τρισῶς, *Den. Hal.*

TRIPLER, τριπλασιάζειν, άζω· άζεσθαι, ομαι· τρισσοῦν, ω.

TRIPPLICITÉ, τὸ τριπλάσιον, ίου.

TRIPOT, autrefois jeu de paume, σφαιριστήριον, ίου, τό. —, et maintenant maison de jeu, κυβευτήριον, ίου, τό.

TRIPOTAGE, tripoter, tripotier, sont des expressions trop basses pour figurer dans ce Lexique.

TRIPTOLEME, inventeur de la charrue, Τριπτόλεμος, ου, δ.

TRIQUE. — Voyez TRICOT.

TRIRÈME, galère à trois rangs de rames (*triremis*) τριήρης, εος, ους, sous-ent. ναῦς, *Dém.*

TRISAÏEUL, E. — Plaute, dans un seul vers, nous donne la nomenclature suivante : Pater, avus, proavus, abavus, atavus, tritavus. — Père, πατήρ· aïeul, πάππος· bisaïeul, πρόπαππος· trisaïeul, άπόπαππος, δίςπαππος, τρίπαππος, κ.τ.λ. Voyez *Pollux, pag. 273, édition d'Hemsterhuys, Amst. 1706.*

TRISANNUEL, ELLE (*triennis, e*) διετής, έος, δ, ή, *Botan.*

TRISMÉGISTE. Mercure. — (*ter-maximus Mercurius*) τρισμέγιστος Έρμῆς, οὔ. R. μέγας, μείζων, μέγιστος.

TRISSYLLABE, dissyllabe, monosyllabe, polysyllabe, τρισύλλαβος, δισύλλαβος, μονοσύλλαβος, πολυσύλλαβος, ου, δ, ή.

TRISTE (*tristis, e*) λυπηρός, ά, όν, *Dém.* περίλυπος, ου, δ, ή· άνιαρός, ά, όν, *Isocr.* μελαγχολικός, ή, όν, *Hipp.* Voilà ce qu'il y a de plus triste, τούτο πάντων άνιαρότατον, *Théogn.*

TRISTEMENT (*mæste*) λυπηρῶς, *Isocr.*

TRISTESSE (*tristitia, mæstitia, æ*) λύπη, ης, ή· άθυμία, ας, ή· άνία, ας, ή, *Dém.* Etre dans la — (*mæreere, eo*) λυπιέσθαι, οὔμαι, επί τινι, *Plat.*

TRITON, *dieu marin*, Τρίτων, ὄνος, δ.
TRITON, *intervalle dissonnant, composé de trois tons entiers (comme de fa à si)* τρίτονος, ου, δ. — Voyez **DIAPASON** et **GAMME**.
TRITURABLE (*tritu friabilis, e*) ψαθυρός, ἄ, ὄν· εὐθρυπτος, εὐθραυστος, ου, δ, ἡ, *Plat.*
TRITURATION (*tritura, æ; tritus, us*) τρίψις, εως, ἡ.
TRITURER (*terere, o*) τρίβειν, ἔω, ψω, *Diosc.*
TRIUMVIR (*triumvir, iri*) τριάρχης, ου, δ.
TRIUMVIRAL, E (*triumviralis, e*) τριαρχικός, ἡ, ὄν.
TRIUMVIRAT (*triumviratus, us*) τριαρχία, τριανδρία, ας, ἡ.
TRIVIAL, E (*de trivium, τρίδος, ου, ἡ*). Une chanson triviale (*triviale carmen, Juv.*) ἰδιωτικὸν ᾄσμα, ατος. Expression —, ἰδιωτικῆ, ου χυδαία λέξις, εως.
TRIVIALEMENT, ἰδιωτικῶς, χυδαίως ου χυδαίσι.
TROC (*permutatio*) ἀλλαγῆ, ἡς, ἡ, *Arist.* ἀλλαγμα, ατος, τό, *N. Test.*
TROCHAÏQUE. Vers —, τροχαϊκὸς στίχος. — Voyez **TROCHÉE**.
TROCHÉE OU **CHORÉE**, τροχαῖος ου χορείος, ου, *Héphést.* — On appelle ainsi un pied composé de deux syllabes, dont la première est longue et la seconde brève, comme σῶμα. C'est l'opposé de l'iambe, pied composé d'une brève et d'une longue, comme σοφῶς. La réunion de ces deux pieds forme un choriambique, comme σωματικῶς.
TROCHISQUE (*pastillus, i*) τροχίσκος, ου, δ, *Cels.*
TROËNE (*ligustrum vulgare, Linn.*) λευκόροδον, ου, τό.
TROGLODYTES (*cavernas subeuntes*) τρωγλοῦται, ὄν, οί. R. τρώγλη, *caverna*, et δύνειν, *subire*.
TROGNE. Rouge —, ἐρυθροπρόσωπον, ου, τό.
TROGNON de chou, δ τῆς κράμβης θύρσος, ου, *Pline.*
TROIE OU **ILION**, Τροία, ας, ἡ· Ἴλιον, ου, τό.
TROIS (*tres, tria*) τρεῖς, τρία, ἰών. Trois fois (*ter*) τρίς, τριάκις. Le nombre trois, τριάς, ἄδος, ἡ. — Selon *Pythagore*,

trois est le premier nombre impair; et c'est la réunion de ce premier nombre avec quatre, le premier nombre pair, qui a donné au nombre sept la célébrité dont il a toujours joui. — Voyez **SEPT**.
TROISIÈME (*tertius, a, um*) τρίτος, η, ὄν.
TROISIÈMEMENT (*tertio, tertium*) τρίτως, τρίτον, τοτρίτον, *Dém.*
TROMBE (*turbineus vortex*) στρόμβος, ου, δ. R. στροβέω, στρέφω, *circumago*.
TROMPE (*buccina, æ*) σάλπιγξ, ἰγγος, ἡ. — d'éléphant, de mouche, ἡ τοῦ ἐλέφαντος, τῆς μύιας προβοσκίς, ἴδος, *Diod. Sic.*
TROMPER (*fallere, Uo, fefelli*) σφάλλειν, λλω, τινά, *Hér.* ἀπατᾶν, ἄω-ῶ, *Thuc.* ἐξ-απατᾶν, ῶ, *Dém.* Se tromper (*errare, o*) ἀμαρτάνειν, ω*, *Plat.* — dans ses espérances, τῆς ἐλπίδος ψευσθῆναι, *Isocr.* ου διαμαρτάνειν*, *Dém.*
TROMPERIE (*fallacia, æ*) ἀπάτη, ἐξαπάτη, ης, ἡ, *Dém.*
TROMPETTE (*tuba, buccina, æ*) σάλπιγξ, ἰγγος, ἡ, *Arist.* Le son de la trompette (*tubæ clangor, oris*) σάλπισμα, ατος, τό, *Poll.* Sonner de la — (*tuba canere, o*) σαλπίζειν, ἴζω, *Athén.* Un trompette (*tubicen, inis, m.*) σαλπιστής, *Polyb.* σαλπικτής, οὔ, δ, *Luc.*
TROMPEUR, EUSE (*fallax, acis*) ἀπατηλός, ἡ, ὄν· δολερός, ἄ, ὄν, *Xén.* — (*veterator, oris*) πανούργος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
TRONC d'arbre (*truncus, i*) στέλεχος, εως, τό, *Théophr.* κορμός, οὔ, δ, *Phil.* —, souche d'une même famille (*stirps, pis, f.*) γενεά, ἄς, ἡ· γένος, εως, τό, *Dém.* — d'église (*stirpis receptrix arcula, æ*) κερματοδοχείον, εἶου, τό.
TRONÇON d'anguille (*anguilla trunculus*) ἐγγέλυος κόμμα, ατος, τό. Coupé par tronçons, τεμαχιστός, ἡ, ὄν.
TROÛNE, autrefois **THÉÛNE** (*solium, ii*) θρόνος, ου, δ. R. θράω, *sedeo*. Mettre quelqu'un sur le —, ἐνθρονίζειν, ἴζω, τινά.
TROMQUER (*truncare, o*) ἀκρωτηριάζειν, ἄζω, *Diosc.* κολούειν, ω, *Théophr.* κολοβοῦν, ῶ, *Arist.*
TROP (*nimis, nimium*) ἄγαν, ὑπερβαλόντως, *Dém.* Rien de trop (*ne quid nimis, Tér.*) μὴδὲν ἄγαν, *prov.* Le trop (*nimius, a, um*) δ, ἡ, τό ἄγαν. Le trop

d'étude, de familiarité, etc. (*nimum studium, nimia familiaritas*) ἡ ἔργον σπουδῆς, *Plat.* ἡ λίαν διμυλία, *Dém.* Il est trop sage et trop prudent pour... (*sapientior et prudentior est, quam ut.... subj.* σοφώτερος καὶ φρονιμώτερός ἐστιν, ἢ ὥστε... *Isid.*

TROPE, τροπικ, ου, ὁ. R. τρέπω, *verbo.* Par exemple, le Feu de la colère.

TROPHÉE (*trophæum* et non pas *trophæum*) τροπικαίον, ου τροπικαίων, ου, τό, R. τρέπειν, faire tourner le dos à l'ennemi. Eriger un —, τροπικαίον ἱστάναι, ἱστάναι. Après avoir exterminé les rats (*disent les grenouilles*) nous érigeons un trophée sur le champ de bataille, στήσομεν εὐθύμως τὸ μιοκτόνον ὧδε τροπικαίον, *Batrachom.* 159.

TROPHEES (*solstitialium circuli*) τροπικαὶοὶ κύκλοι, ων. R. τρέπω, *verbo.* Le tropique du Cancer, Φερινὴ τροπή, ἧς. — du Capricorne, χειμερινὴ τροπή, ἧς, *Geogr.*

TROPOLOGIQUE, *figuré*, τροπολογικὸς, ἡ, ὄν, *Rhét.*

TROUVER (*permutare*, ο) ἀντικαταλλάττεσθαι, ομαι, τινί τι, *Arist.*

TROT. Cheval qui va le trot (*succussor equus*) ὑποσειών ἵππος, ου.

TROTTER, ταχέως βαδίζειν, ἴω.

TROU (*foramen, inis*) τρύπα, ης, ἡ τρήμα, ατος, τό, *Diosc.* ὀπή, ἧς, ἡ, *Athén.* — de l'oreille, κυψέλη, ης, ἡ, *Diosc.* — de serpent, χεῖρά, ἄς, ἡ. — de souris, μωπία, ας, ἡ, *Ellén.*

TROUBLE (*turba, æ; tumultus, us*) θόρυβος, ου, ὁ, *Thuc.* ταραχή, ἧς, ἡ, *Dém.* Plein de trouble, θορυβώδης, εος, ὁ, ἡ. Mettre le trouble dans la ville, τὴν πόλιν συνταράττειν, *Xén.* ἀναταράττειν, ττω, ἔω, *Plat.* — de l'âme (*animi perturbatio*) πάθος, εος, τό, *Isocr.*

TROUBLE. Du vin, de l'eau — (*turbidum vinum, turbulenta aqua*) τρυγώδης οἶνος, ου. Θολερὸν ὕδωρ, ατος. Sa vue devient trouble, ἀμβλῶνται οἱ ὀφθαλμοί, *Theophr.*

TROUBLE-FÊTE (*molestus interpellator*) ὁ παρενοχλῶν, οὔντος, *Plut.*

TROUBLER (*turbare, conturbare, perturbare*, ο) ταραττειν, *Dém.* διαταράττειν, ἀναταράττειν, *Plut.* συνταράττειν, ττω, ἔω, *Xén.* — l'eau, τὸ ὕδωρ ἀναθολῶν, ὦ, *Arist.* Se troubler en parlant, συν-

ταράττεσθαι, ομαι. Sa vue se trouble, ἀμβλῶνται οἱ ὀφθαλμοί, *Theophr.*

TROUÉE faite à une haie, ἡ τοῦ φραγμοῦ δίοιξις, εως.

TROUERA (*perforare*, ο) τρυπᾶν, ὦ. — ou percer à quelque'un les oreilles, τὰ ὠτα τρυπᾶν, ὦ, *Xén.* — une muraille, τοιχωρυγεῖν, ὦ, *Arist.* τοίχον διορύττειν, ττω, ἔω, *Thuc.* διατιτρήν, ὦ, *Theophr.*

TROUPE (*turba, multitudo*) ὄχλος, ου, ὁ, *N. Test.* πλήθος, εος, τό, *Dém.* Une troupe d'enfants (*puerorum grex, egis, m.*) μειρακίων ἀγέλη, ης, ἡ, *Athén.* Par troupe, par bande (*gregatim, catervatim*) ἀγεληδόν, *Hom.* — Voyez aussi TROUPES.

TROUPEAU, en général, ἀγέλη, ης, ἡ, *Xén.* de bœufs (*armentum*) βουκόλιον, ἰου, τό, *Phil.* — de brebis (*grex ovium*) ποιμνίον, ἰου, τό, *Dém.* — de chèvres, αἰπόλιον, ἰου, τό, *Hom.* — de porcs, συβόσιον, ἰου, τό.

TROUPES (*copiæ, arum*) στρατιά, ἄς, ἡ, *Thuc.* — d'infanterie, πεζικὴ δύναμις, εως, *Xén.* — de cavalerie, ἵππικὴ δύναμις, le même. — ou forces maritimes, ναυτικαὶ δυνάμεις, *Polyb.* Lever des troupes (*militis conscribere, bo*) στρατιώτας καταγράφειν, φω, ψω, le même.

TROUSSE, *carquois*, φαρέτρα, ας, ἡ, *Hom.* — de barbier, σκευοθήκη, ης, ἡ. Trousses (*braccæ, arum*) ἀναζυρίδες, ων, αἱ, *Xén.* Etre aux troupes de l'ennemi (*fugientem hostem urgere, geo*) τοῖς πολεμίοις ἐγκεῖσθαι, κειμαι, *Plut.*

TROUSSEAU (*petite trousse*) de clefs, κλειδῶν φακελλίδιον, ἰου, τό. —, *nippes*, φορήματα, ων, τὰ. — que l'on donne à une jeune fille en la mariant, παράφερνα, ων, τὰ (*littér. præter dotem*). R. παρὰ, et φερνή, dot.

TROUSSER sa robe (*vestem colligere, go*) τὴν ἐσθῆτα ἐπαίρειν, ω.

TROUVAILLE. Une bonne — (*felix reperitum*) αἴσιον εὑρημα, ατος, τό.

TROUVÉ, *εε*. Enfants trouvés, ἀπερβιμμένοι παῖδες, ων.

TROUVER (*invenire, reperire, io*) εὑρίσκειν, ou εἰςυρίσκειν, εὑρίσκειν*, *Isocr.* εὑρηκα (hévrica) je l'ai trouvé! *s'écrivait Archimède, en parcourant les rues de Syracuse, au sortir du bain.* — par hasard

(*nancisci, scor*) κέραιν, ρω, ρω, τινός. Il se trouva que (*accidit ut*) συνέθη δτι. Je lui trouve beaucoup d'esprit, φαίνεται μοι ἀγγίvous. Se trouver bien οκ mal, καλῶς ἢ κακῶς ἔχειν*, ω. Trouver à redire à quelque chose, ἐλέγχειν, χω, ζω, τι, *Dém.*

TRUAND, E (*mendicus, a*) πτωχός, χή, *Dém.*

TRUANDER (*mendicare, o*) πτωχεύειν, ω, *Dém.*

TRUCHEMENT. — Voyez DROGMAN.

TRUCHER (*mendicare, o*) πτωχεύειν, ω, *Dém.*

TRUCHEUR, EUSE, πτωχός, χή, *Dém.*

TRUELLE (*trulla, æ*) τύκος ου τύκος, ου, δ.

TRUFFE (*ycoperdon tuber, Linn.*) ὕδνον ἢ οἶδνον, ου, τό. R. ζειν ου οἰδεῖν.

TRUIE (*scrofa, æ*) ὄς γρομφάς, ἄδος, *Suid.* χοιράς, ἄδος, ἦ.

TRUIE saumonée (*salmo trutta, Cuv.*) ἀλμῶνος εἶδος τι.

TRUMEAU de bœuf (*bubulus poples, itis, m.*) βοεία ἰγνός, ὄος. — (*speculum, i*) κάτοπτρον, ου, τό, *Phil.*

TU, TOI, TE (*tu, tui, tibi, te*) σύ, σοῦ, σοί, σέ. — *Les Doriens disent* τύ, τοῦ, τοί, τέ.

TUANT, E. Un travail tuant (*operosus et molestus labor*) κοπιάρων καὶ ἀνιαρὸν ἔργον.

TU AUTEM. C'est là le — (*hoc opus, hic labor est, Virg.*) ἐν τούτῳ κεῖται ἡ δυσκολία.

TUBE (*tubus, tubulus, i*) σίφων, ὠνος, δ· σωλήν, ἦνος, δ, *Plut.*

TUBERCULE (*tuberculum, i*) φῦμα, ατος, τό, *Plut.*

TUBERCULEUX, EUSE (*tuberosus, a, um*) φυματώδης, εος, ὄ, ἦ, *Hipp.*

TUBÉREUSE (*polyanthes tuberosa, Linn.*) εἰῶδες ἄνθος, εος.

TUBÉROSITÉ (*tuberculum, i*) φῦμα, ατος, τό, *Plut.*

TUBULÉ, ÉE (*tubulatus, a, um*) σωληνοειδής, σιφωνοειδής, εος, ὄ, ἦ.

TUESQUE (*teutonicus, a, um*) γερμανικός, ἦ, ὄν.

TUE-CHIEN (*colchicum autumnale, Linn.*) κολχικόν, οῦ, τό.

TUE-LOUP (*aconitum lycototonon, Linn.*) ἀκόνιτον λυκοτόνον, ου.

TUER (*interficere, io; occidere, o; necare, o*) κτείνειν, ω· φονεύειν, ω· σπάζειν, ζω, ζω· ἄλλυναι, ἄλλυμι*· θύειν, θύω, θύσω. — *Ce verbe français est un de ceux qui sont venus directement de la Grèce, sans passer par le pays latin*, tuer, θύειν· ὄτερ, ὄθειν· emballer, ἐμβάλλειν· entamer, ἐνταμεῖν· tasser, ἐντάσσειν, τάσσειν, ἐντάσσειν· harasser, ἀράσσειν, κ.τ.λ. Tuer des bœufs (*boves mactare, o*) βουσφαγεῖν, ἔω-ῶ. Tuer le temps (*tempus terere, o*) χρόνον διατρίβειν, ἔω, ψω, *Xén.*

TUERIE (*hominum strages, is, fém.*) ἀνθρώπων φθορά, ας, ἦ, *Thuc.* — (*domum mactatio*) βουσφαγία, ας, ἦ.

TUE-TÊTE. Crier à — (*vociferari, or*) βοᾶν, ἄω-ῶ· ἰάχειν, ἐπιάχειν, *Hom. II, V, 860.*

TUF (*tofus, i*) πῶρος, ου, δ. Pierre de tuf, πῶρινος λίθος, ου.

TUILE (*tegula, æ*) κέραμος, ου, δ, *Phil.* — *creuse (imbrex, icis, c.)* στρογγυλοειδής κέραμος, ου· γείσσον, ου, τό, *Phavor.*

TUILERIE, κεραμεῖον, εἶου, τό. — *Il y avait à Athènes un beau quartier appelé le Céramique (Κεραμεικός) ou les Tuileries, ainsi nommé, des ouvrages en terre cuite qu'on y fabriquait autrefois; Suidas, aux mots κεραμεικός et κεραμεικοί. — Cette étymologie est commune à nos Tuileries de Paris.*

TUILIER (*tegularum figulus, i*) κεραμεύς, ἔως, δ, *Arist.*

TULIPE (*tulipa, æ*) πολυχρώματον καὶ ἄοσμον ἄνθος, εος.

TULIPIER de Virginie (*liriodendron tulipifera, Linnée*) λειριόδενδρον, ου, τό.

TUMÉFACTION (*tumefactio*) ἐξόγκωσις, εως, ἦ.

TUMÉFIER (*tumefacere, cio*) ἐξογκοῦν, ῶ· ἐποιδίσκειν, σχω, *Gal.* Se — (*tumescere, sco*) ὄγκοῦσθαι, οῦμαι.

TUMEUR (*tumor, oris*) ὄγκος, ου, δ, *Gal.* οἰδήμα, ατος, τό, *Hipp.*

TUMULTE (*tumultus, us*) θόρυβος, ου, δ, *Thuc.* ταραχή, ἦς, ἦ, *Dém.* Exciter du — (*tumultuari, or*) θορυβεῖν, ῶ, ἦσω, *Xén.*

TUMULTUAIRE (*tumultuarius, ia, ium*) θορυβητικός, ἦ, ὄν.

TUMULTUAIREMENT, Θορυθητικῶς.
TUMULTUEUSEMENT, τεθορυβωμένως, *Xén.*
TUMULTUEUX, EUSE (*tumultuosus, a, um*)
 Θορυβώδης, εος, δ, ἡ.
TUNIQUE (*tunica, æ*) χιτῶν, ὠνος, δ, *Dém.*
TURBAN, τουρκικὸς πῆλος, ου.
TURBE (*turba, æ*) τύρβη, ης, ἡ· ὄχλος,
 ου, δ.
TURBINÉ, ἔε (*turbinatus, a, um*) στρομ-
 βώδης, εος, δ, ἡ, *Arist.*
TURBOT (*pleuronectes maximus, Cuv.*)
 βόμβος, ου, δ.
TURBULEMENT (*turbulenter*) παραχωδῶς,
Plut.
TURBULENCE, τὸ παραχωδῆς, εος.
TURBULENT, ε (*turbulentus, a, um*) τα-
 ραχῶδης, *Plut.* Θορυβώδης, εος, δ, ἡ·
 ὄχληρός, ἄ, ὄν, *Dém.*
TURC, **TURQUE**. Traiter quelqu'un à la
 turque, *ou* de Turc à More, *prov.* ἀνη-
 λεῶς, ἢ ἀνοικτως αἰκίζεσθαι, ομαι, τινά,
Isocr.
TURLUPIN (*scurra, æ, m.*) βωμολόχος, ου,
 δ, *Phil.*
TURLUPINADE (*scurrilitas, atis*) βωμο-
 λοχία, ας, ἡ, *Plut.*
TURLUPINER (*scurrari, cavillari, or*) βω-
 μολοχεύεσθαι, ομαι, *Synés.* σκώπτειν,
 πτω, ψω, τινά, *Dém.*
TURPITUDE (*turpitude, inis*) αἰσχρότης,
 ητος, ἡ· αἶσχος, εος, τό, *Xén.*
TUSSILAGE (*tussilago, inis*) βήχιον, ίου,
 τό, *Diosc.*
TUTÉLAIRE. Ange tutélaire, προστάτης ου
 φυλακτικὸς ἄγγελος, ου.
TUTÈLE (*tutela, æ*) ἐπίτροπή, ἡς, ἡ, *Den.*
Hal. Etre en —, ὑπὸ ἐπίτροπον εἶναι,
N. Test. Qui est hors de —, αὐτεξούσιος,
 ίου, δ, ἡ.
TUTEUR, **TRICE** (*tutor, oris*) ἐπίτροπος,
 ου, δ, ἡ, *Den. Hal.*
TUYOYER quelqu'un, *se servir du pronom*
singulier tu, toi, te (seul usage reçu
chez les anciens Grecs et Romains) ἐνικῶς
 εἶνα προσφωνεῖν, ὦ.
TUYAU de plomb (*plombeus tubus*) μο-
 λύβδινος σωλήν, ἦνος. — de blé (*cala-*
mus, i) κάλαμος, ου, δ, *Diosc.*
TUYÈRE d'une forge, d'un fourneau, φυ-
 στήριον, ίου, τό.
TYDÉE, fils d'Œnée et père de Diomède,
 Τυδεύς, έως, δ.

Lexique Français-Grec.

TYMPAN, τύμπανον, ου, τό. — *Le verbe*
 τύπτω, ειν, frapper, *étant la R. de la*
plupart des mots qui suivent, voyez ce
que nous disons de ce verbe, page 867 du
Schrevelius.

TYMPANISER (*aliquem publicare, Suét.*)
 τυμπανίζειν, ἰζω· δυσφημεῖν, ὦ, τινά.

TYMPANITE (*ventosus hydrops*) τυμπανίτης
 ου τυμπανίας ὑδρωψ, ωπος.

TYMPANON, τύμπανον, ψαλτήριον, ίου, τό,
 Ps. CL.

TYPE (*forma*) τύπος, ου, δ, *N. Test.*

TYPHON (*procellus turbus*) τυφών, ὠνος, δ.

TYRIQUE (*figuratus*) τυρικός, ἡ, ὄν.

TYROGRAPHE, τυπογράφος, ου, δ, ἡ. R.
 τύπος, et γράφειν.

TYROGRAPHIE, τυπογραφία, ίας, ἡ. —
 τυπογραφεῖον, είου, τό.

TYROGRAPHIQUE, τυπογραφικός, ἡ, ὄν.

TYROLITHES, τυρόλιθοι, ων. R. τύπος, et
 λίθος, pierre.

TYR, ville de Phénicie, Τύρος, ου, ἡ.

TYRAN, τύραννος, ου, δ. De bon roi qu'il
 était, il devint un tyran cruel et farouche,
 ἐκ χρηστοῦ βασιλέως, ἀργίος καὶ δρακον-
 τώδης ἐγένετο τύραννος, *Plutarque, en*
parlant de Cécrops.

TYRANNIE, τυραννίς, ίδος, ἡ, *Plut.*

TYRANNIQUE, τυραννικός, ἡ, ὄν, *Isocr.*

TYRANNIQUEMENT, τυραννικῶς.

TYRANNISER, τυραννεύειν, ὦ, σω, *Isocr.*
 βασανίζειν, ἰζω, *Aristoph.*

TYRTÉE, poète athénien (680 ans av.
 J.-C.) Τυρταῖος, ου, δ. — 900.

Tyrtæusque mares animos in martia
bella

Versibus exacuit.

Hor. Art poét. 402.

U.

U. Il n'y a, en Europe, que les Français
 et les Turcs qui connaissent le son de
 cette voyelle. Tous les autres peuples la
 prononcent OU. Il est probable que l'Y
 des Grecs approchait de notre U, puis-
 que les Romains, qui ne connaissaient

que l'OU, furent contraints d'écrire l'Υ grec avec le caractère grec Υ. Il paraît néanmoins que cet Υ tirait un peu sur l'I, puisque (comme les Grecs modernes) nous ne faisons aucune différence entre l'Υ et l'I, et que nous prononçons στύλος, style, τύραννος, tyran, ζέφυρος, zéphyr. Les Allemands, pour qui l'U est un OU, ont de plus un Ue, qui tient le milieu entre Ū et I, comme dans le mot *über* (sur) qu'ils prononcent à peu près uibre.

ULCÉRATION (*ulceratio, onis*) ἔλκωσις, εως, ἡ, Hipp.

ULCÈRE (*ulcus, eris*) ἔλκος, εος, τό, Plat.

ULCÉRER (*exulcerare, o*) ἀφελκοῦν, ἐλκοῦν, ὦ, Xén. — (*exasperare, o*) παροξύνειν, ὕνω· ἀπαγριοῦν, ὦ, ὡσω, *Théophraste*.

ULMAIRE, reine des prés (*spiræa ulmaria*, Linn.) σπειραία, ας, ἡ.

ULTÉRIEUR, E (*ulterior, us*) περαῖος, α, ον, Strab.

ULTRAMONTAIN, AINE (*transmontanus, a, um*) δ, ἡ, τὸ πέρα οὐ πέραν τῶν Ἄλπεων.

ULYSSE, héros de l'Odyssée d'Homère, Ὀδυσσεύς, εως, δ.

UN, UNE (*unus, a, um*) εἷς, μία, ἓν, Dém. Une fois (*semel*) ἅπαξ. Un ou deux (*unus aut alter*) εἷς ἢ δεύτερος, Plut. J'en veux un ou deux, ἓνα ἢ δύο βούλομαι, Dém. Hom. Trois éloges, dont l'un... le second... et le troisième... τρία ἐγκώμια, ὧν ἓν μὲν... δεύτερον δέ... τρίτον δέ..., Isocr. L'un ou l'autre (*alteruter, utra, utrum*) ἑκάτερος, α, ον, Thuc. L'un et l'autre (*uterque, utraque, utrumque*) ἀμφοτέρως, α, ον, Isocr. Les uns... les autres, οἱ μὲν... οἱ δέ. Un seul, μόνος, η, ον. Un homme avait deux fils, ἀνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς, Luc, XV, 11. — Sur un, deux, trois, *voyez SEPT*.

UNANIME (*unanimis, e; unanims, a, um*) δμοθυμῶς, ου, δ, ἡ· ὁμογνώμων, ονος, δ, ἡ, Xén.

UNANIMEMENT (*uno consensu*) ὁμοθυμαδόν, Xén.

UNANIMITÉ (*unanimitas, atis*) δμοθυμία, δμονόια, ας, ἡ, Dém.

UNI, IE (*æquus et planus, a, um*) δμαλός, ἡ, ὄν· δμαλής, εος, δ, ἡ, Plut. — (*simplex, icis*) ἀπλοῦς, ἡ, οὔν. — (*conjunctus, a, um*) συνημμένος, η, ον, Dém.

UNIÈME. Le vingt et unième (*vicesimus primus*) εἰκοστός πρώτος.

UNIFORME (*consimilis, e*) παραπλήσιος, ία, ιων· ὁμοιος, οία, οιον, Xén.

UNIFORMEMENT (*uno tenore*) παραπλήσιως, Dém.

UNIFORMITÉ (*æquabilitas, atis*) ὁμοιότης, ἰσότης, ητος, ἡ, Plut.

UNIMENT (*simpliciter*) ἀπλῶς, ἀδάλως, Dém.

UNION (*conjunctio, onis*) ἔνωσις, σύναψις, εως, ἡ, Arist. — (*concordia, æ*) ὁμόνοια, ας, ἡ, Dém.

UNIQUE (*unicus, a, um*) ἐνικός, ἡ, ὄν· μόνος, η, ον· μοναχός, ἡ, ὄν, Xén.

Fils unique, μονογενής υἱός, Plat.

UNIQUEMENT (*unice*) ἐνικῶς, μοναχῶς, Arist.

UNIR (*complanare, o*) δμαλίζειν, ἴω, Arist. — (*conjungere, go*) συνάπτειν, πτω, ψω, τινί τι, Plut. τί πρὸς τι, Arist. — par les liens de la bienveillance, συνάπτειν τινὰς εὐνοίᾳ πρὸς ἀλλήλους, Phil.

UNISSON (*unisonus, i*) μονοτονία, ας, ἡ.

UNITÉ (*unitas, atis*) ἐνότης, ητος, ἡ, Apoll. Tyan. μονάς, ἄδος, ἡ, Plut.

UNIVALVE (*uniforis, e*) μονόθυρος, ου, δ, ἡ.

UNIVERS (*universus mundus, Cic.*) κόσμος, ου, δ, Dém. τὸ πᾶν, Plut. L'univers est un cercle dont le centre est partout, et la circonférence nulle part, ἔλον μὲν τὸν κόσμον κύκλον ἂν εἴποις, οὗ τὸ μὲν κέντρον πανταχοῦ, ἡ δὲ περιφέρεια οὐδαμοῦ.

UNIVERSEL, ELLE (*universus, a, um*) ἅπας, σύμπας, ασα, αν, Dém. Isoer.

UNIVERSELLEMENT (*universe*) ἀμπαν, Isocr. παντάσιν, Plat.

UNIVERSITÉ (*academia, ia*) ἀκαδημία, ίας, ἡ, Plut.

URANIE, Muse de l'astronomie, Οὐρανια, ίας, ἡ.

URANOGRAPHIE (*cæli descriptio*) οὐρανογραφία, ας, ἡ.

URANOSCOPE (*cælum aspiciens p̄iscis*) οὐρανοσκόπος, ου, δ.

URANUS, *ou* le Ciel, Οὐρανός, οὔ, δ. — C'est aussi le nom d'une planète découverte par Herschel, en 1781. Sa distance au soleil est d'environ 300 millions de myriamètres.

URBANITÉ (*urbanitas, atis*) ἀστειότης, ητος, ή. Etre rempli d'urbanité, ἀστειέζεσθαι, ομαι, *Plut.*

URE (*bos urus*, Cuv.) βούβαλος, ου, δ, *Arist.*

URÉTERES (*urinæ meatus*) οὐρητῆρες, ων, οί, *Gal.*

URÉTHRE, οὐρήθρα, ας, ή. R. οὐρεῖν, uriner.

URGENCE (*instantia, æ*) ἐπειξις, εως, ή· ἐνστασις, εως, ή.

URGENT, *E* (*urgens, entis*) ἐπειγών, ουσα, ον· ἐπιχειμένοσ, η, ον. Un besoin urgent, κατεπείγουσα χρεία, ας.

URINE (*urina, æ*) οὔρον, ου, τό, *Arist.* οὔρημα, ατος, τό, *Hipp.* Rétenition d'urine, ἰσχυρία, στραγγουρία, ίας, ή.

URINER (*meiere, o; mingere, go, xi*) οὐρεῖν, ᾧ, ήσω, *Hipp.* Avoir envie d' — (*micturire, io*) οὔρησειν, σείω· οὔρητιᾶν, ᾧω-ᾧ. Difficulté d' —, δυσουρία, ας, ή.

URINEUX, *KUSE*, οὐρηρός, ά, όν.

URNE (*urna, æ*) ὑδρία, ας, ή, *N. Test.* στάμνος, ου, δ, ή, *Aristoph.* κάλπη, ης, ή· σταμνίον, ου, τό, *Plut.* Urne funèbre, σορός, οὔ, ή, *Hom.*

Us. Les us et coutumes (*usus soliti*) τὰ ἔθη, ᾧν.

USAGE (*usus, us*) χρῆσις, εως, ή· ἀπόλαυσις, εως, ή, *Dém.* — (*mos, oris*) ἔθος, εος, τό. Un homme qui a beaucoup d'usage, ἐμπειρότατος ἄνθρωπος, ἴπου, *Isocr.* Faire un bon usage de son temps, de ses richesses, τῷ χρόνῳ, τῷ πλούτῳ καλῶς καὶ νομίμως χρῆσθαι, *Dém.*

USÉ, *ÉE* (*detritus, a, um*) ἀποτετριμμένος, η, ον. — (*effætus, a, um*) φθισικός, ή, όν. — (*obsoletus, a, um*) πεπαλαιούμενος, η, ον, *Plat.*

USER (*usu consumere, mo*) διατριβεῖν, ἔω, ψω, *Dém.* ἀναλίσκειν, -αλίσκω*, *Plat.* — (*uti, or*) χρῆσθαι, ᾧμαι, τινί, *Isocr.* En user bien ou mal avec ses amis, φιλανθρώπως ἢ ἀδίκως τοῖς φίλοις χρῆσθαι, *Dém.* Les forces s'usent (*deficiunt vires*) ἐλλείπουσιν αἱ δυνάμεις.

USITÉ, *ÉE* (*usitatus, a, um*) συνήθης, εος, δ, ή, *Dém.*

USTENSILES (*utensilia, ium*) τὰ σκεύη· τὰ χρειώδη, ᾧν.

USTION (*ustio, onis*) καῦσις, εως, ή, *Diosc.*

USUEL, *ELLE* (*usui aptus, a, um*) εὐχρηστος, ου, δ, ή.

USUELLEMENT (*usu communi*) συνήθως.

USUFRUIT (*usus et fructus*, Cic.) ἐπικαρπία, ας, ή, *Dém.*

USUFRUITIER, *ÈRE*, τῶν κάρπων ἀπολαύων, ουσζ.

USURAIRE (*ſeneratorius, a, um*) δανειστικός, ή, όν.

USURAIREMENT (*ſeneratorio*) ἐπὶ τόκῳ, *Plat.*

USURE (*usura, æ*) τόκος, ου, δ, *Dém.* — (*tritius, us*) ἀπότριμμα, ατος, τό.

USURIER, *ÈRE* (*ſenerator, trix, Val. Max.*) δανειστής, οὔ, δ· τοκιστής, οὔ, δ· δανεῖζων, ουσα· τοκίλων, ουσα, *Dém.*

USURPATEUR, *TRICE* (*qui, quæ aliena bona invadit*) τὰ ἀλλότρια ἰδιοποιούμενος, ἐνή.

USURPATION (*alieni boni usurpatio*) ή τῶν ἀλλοτρίων ἰδιοποιήσις, εως· τὸ ἰδιοποίημα, ατος.

USURPER la couronne (*regnum occupare, Cic.*) τὴν τυραννίδα ἰδιοποιεῖσθαι, οὔμαι.

Ut, note de musique. — Voyez *GAMME*.

UTÉRIN, *INE*. Frères utérins, sœurs utérines (*uterini fratres, uterinae sorores*) δημομήτριοι ἀδελφοί, δημομήτριαι ἀδελφαί.

UTILE (*utilis, e*) χρήσιμος, ὠφέλιμος, ου, δ, ή, *Dém.* Il est utile (*expedit*) λυσιτελεῖ, *Luc*, XVII, 2.

UTILEMENT (*utiliter*) συμφόρως, συμφερόντως, *Isocr.* λυσιτελούντως, *Dém.* χρησίμως, *Thuc.*

UTILISER (*ad utilitatem vertere, to*) χρήσιμον παρέγειν, ζω, ζω, *Isocr.*

UTILITÉ (*utilitas, atis*) ὠφέλεια, ας, ή· ὠφέλημα, ατος, τό· σύμφορον, ου, τό, *Dém.*

UTOPIE (*optimus loci status*) εὐτοπία, ας, ή. R. εὖ, bien, τόπος, lieu. — 68.

V.

V. Cette lettre consonne a longtemps été confondue avec la voyelle U. Elle cor-

respond, pour la prononciation, ou B des Grecs; et on écrit David Δαβίδ aussi bien que Δαυίδ.

VA (i) ἴθι. Va-t'en (*abi, exi*) ἀπαι, ἔξει. — (*sit, esto*) εἶεν, ἔστω.

VACANCE. Le temps des vacances (*feriæ, arum*) σχολή, ἤς, ἡ. Etre en vacances (*feriari, or*) σχολῆν ἀγειν, γω, ζω, *Luc.*

VACANT, E (*vacuus, a, um*) κενός, ἡ, ὄν, *Xén.*

VACARME (*tumultus, us*) θόρυβος, ου, ὄ, *Thuc.* Faire un grand — (*tumultuari, or*) μεγάλην ταραχὴν ποιεῖν, ἐω-ῶ, ἦσω, *Luc.*

VACATION (*vacatio, onis*) σχολή, ἤς, ἡ, *Arist.*

VACHE (*vacca, æ*) βοῦς, βοός, ἡ, *Isocr.* δάμαλις, εως, ἡ, *Greg. Naz.*

VACHER, ÈRE (*dubulcus, i*) βουκόλος, ου, ὄ, *Elie.*

VACHERIE (*dubile, is*) βουστάσιον, βούσταθμον, ου, τό, *Poll.*

VACILLANT, E (*vacillans, antis*) ἀστατος, ου, ὄ, ἡ.

VACILLATION (*vacillatio, onis*) παραφορά, ἄς, ἡ, *Plut.*

VACILLER (*vaeillare, llo*) ἀστατεῖν, ἐω-ῶ, *N. Test.* — (*hæsitare, o*) διστάζειν, ἀζω, ἀσω, ου ἀζω, *Matth. XIV, 31.*

VACUITÉ (*vacuitas*) κενότης, ητος, ἡ.

VAGABOND, E (*vagabundus, a, um*) πλάνας, η, ου, *Dém.* ἀλώμενος, η, ου, *Isocr.* Mener une vie vagabonde, πλανᾶσθαι, ἀλασθαι, ὦμαι, ἦσομαι.

VAGISSEMENT (*vagitus, us*) κλαυθμυρισμός, οῦ, ὄ, *Plat.*

VAGUE (*vagus, a, um*) πλάνος, η, ου. — (*dubius, a, um*) ἀπορος, ἀδηλος, ου, ὄ, ἡ, *Plut.*

VAGUEMENT (*indistincte*) ἀδιορίστως.

VAGUER (*vagari, gor*) πλανᾶσθαι, ὦμαι, *Arist.* ἀλασθαι, ὦμαι, *Dém.*

VAGUES de la mer (*maris undæ, arum; fluctus, uum*) τὰ τῆς θαλάσσης κύματα, ων, *Luc.*

VAILLAMENT (*fortiter*) ἐβρωμένως, *Dém.* Combattre vaillamment, ἀρετῆς καὶ λήματος μάρνασθαι. *Voyez* *Schrév. p. 870.*

VAILLANCE (*fortitudo, inis*) ἀνδρεία, ας, ἡ, *Dém.* ἀνδρότης, ητος, ἡ, *Isocr.*

VAILLANT, E (*fortis, e*) ἀνδρείος, α, ου. ἀνδρώδης, εως, ὄ, ἡ, *Dém.*

VAIN, AINE (*vanus, a, um*) μάταιος, αἶα, αιον, *Plat.* κενός, ἡ, ὄν, *Dém.* Un homme vain, κενόδοξος, ου. πνευματοφόρος ἀνθρωπος, ου, *Sept.* En vain (*frustra*) μάτην, ματαίως, *Plat.* μάψ, μαψιδίως, *Hom.*

VAINCRE (*vincere, co, vici*) νικᾶν, ἄω-ῶ, ἦσω, *Dém.* ἐπικρατεῖν, ἐω-ῶ, ἦσω, τῶν ἐχθρῶν, *Isocr.*

VAINCU, UE (*victus, a, um*) ἡττημένος, η, ου.

VAINEMENT (*incassum*) μάτην, ματαίως, *Plat.* μάψ, μαψιδίως, *Hom.*

VAINQUEUR (*victor, oris*) ὁ νικῶν, ὄντος. ὁ νεικηκώς, ὄτος. ὁ κρατήσας, αντος, *Dém.*

VAISSEAU (*vas, vasis*) ἄγγος, εος, τό, *Arist.* ἄγγεῖον, ου, τό. — de terre, ὀστράκιον, ἰου, τό, *Diosc.* Rupture d'un vaisseau sanguin, φλεβορραγία, ας, ἡ.

VAISSEAU (*navis, is*) ναῦς, ναός, *Plut.* πλοῖον, ου, τό, *Thuc.* — armé en course (*prædatoria navis*) πειρατικὸν σκάφος, εος, *Phil.*

VAISSELLE (*vasa, orum*) σκεῦα, *contr.* σκεῦη, τὰ. — d'or, χρύσωμα, ατος, τό. — d'argent, ἀργύρωμα, ατος, τό, *Den. Hal.*

VAL, plur. VAUX. Courir par monts et par vaux (*per montes et valles cursitare, o*) ἀνὰ τὰ ὄρη καὶ ἀγκη διαδρομεῖν, ῶ.

VALABLE. L'excuse était valable (*honestat erat oratio, Térence, Andr. 141*) καλὸς προῆν ὁ λόγος, *Soph. Philoct. 355.*

VALABLEMENT (*legitime*) νομίμως, ἐνόμως, *Dém.*

VALET (*famulus, servus, i*) ὑπηρέτης, ου, ὄ, *Dém.* — de pied (*pedissequus, i*) ἀκόλουθος, ου, ὄ, *Dém.* — d'armée (*calo, onis*) σκευοφόρος, ου, ὄ, *Xén.* ξυλοφόρος, ου, ὄ, *Athén.*

VALÉTUINAIRE (*valetudinarius, ii, Cels.*) νοσώδης, εος, ὄ, ἡ, *Plut.* καχεκτικός, ἡ, ὄν, *Gal.*

VALEUR (*pretium, ii*) τιμή, ἤς, ἡ. τίμημα, ατος, τό, *Dém.* Objet d'une grande valeur, πολλοῦ ἄξιον πρᾶγμα, ατος, *Laërce.* Homme de nulle valeur (*nebulo, onis, m.*) οὐτιδανός, οῦ, ὄ, *Hom. II. 1, 293.*

VALEUR guerrière (*bellica virtus, utis*) πολεμικὴ ἀρετή, ἤς. ἀνδρεία, είας, ἡ, ἡ,

- Dém.* Avec valeur (*fortiter*) ἔβρωμένως, ἀνδρωδῶς, *Dém.*
- VALEUREUSEMENT** (*fortiter*) ἔβρωμένως, *Dém.*
- VALEUREUX, EUSE** (*fortis, e*) ἀνδρείος, εἰα, εἰον· ἀνδρωδῆς, εος, δ, ἡ, *Dém.*
- VALIDE** (*validus, a, um*) εὐρωστος, ου, δ, ἡ, *Dém.* — (*legitimus, a, um*) νόμιμος, ου, δ, ἡ, *Dém.*
- VALIDEMENT** (*legitime*) νομίμως, ἐννόμως, *Dém.*
- VALIDER** (*ratum facere, cio*) κυροῦν, ᾧ, ὡσω, *N. Test.*
- VALIDITÉ** (*rata auctoritas, atis*) κύρωσις, εως, ἡ· κύρος, εος, τό, *Soph.*
- VALISE, du mot allemand Fell-eisen** (*bulgæ, arum; vidulus, i*) ἵπποπῆρα, ας, ἡ, *Sénèque.*
- VALLÉE** (*vallis, is, f.*) ἀγκος, εος, τό, *Phil.*
- VALLON** (*convallis, is, f.*) μισγάγκεια, ας, ἡ, *Hom.*
- VALOIR** (*valere, eo*) δύνασθαι, αμαι, *Dém.* — un talent, τάλαντον ἰσχύειν, *Polyb.* Se faire valoir (*magnifice se jactare*) αὐχεῖν, ᾧ· ἀλαζονεύεσθαι, ομαι, *Isocr.* Ne faire rien qui vaille, οὐδενός ἄξιον πράττειν, ττω, ζω.
- VALVULES** (*valvæ, arum*) δικλῖδες, ων, αἱ, *Eust.*
- VAMPIRE** (*populum vorans, antis*) δημόβρος, ου, δ, ἡ, *Hom. Il. I, 231.*
- VAN** (*vannus, i, f.*) λιχμός, οὔ, δ, *Sept.* πτύον, ου, τό, *Xén.*
- VANITÉ** des vanités, et tout est vanité (*vanitas vanitatum, etc.*) ματαιότης ματαιότητων, καὶ τὰ πάντα ματαιότης, *Ecclés.* Tirer vanité de sa naissance, de ses richesses, εὐγένειαν αὐχεῖν, ᾧ, *Aristid.* περὶ τοῦ πλούτου καταλαζονεύεσθαι, ομαι, *Isocr.*
- VANNER** (*ventilare, a*) λιχμᾶν, ᾧ, *Sept.* ἐκλιχμᾶν, ᾧ, *Phil.*
- VANNEUR** (*ventilator, oris*) λιχμήτωρ, ορος, δ.
- VANNIER** (*vilivium textor*) ὁ λύγους πλέκων, ονος.
- VANTER** quelqu'un (*aliquem prædicare, o*) τινα ἐγκωμιάζειν, ἄζω, *Dém.* Se vanter, ἀλαζονεύεσθαι, ομαι, *Isocr.*
- VANTERIE** (*jactatio, onis*) καύχησις, εως, ἡ, *N. Test.*
- VANTEUR** (*jactator, oris*) καυχηματίας, ου, δ.
- VAPEUR** (*vapor, oris*) ἀτμός, οὔ, δ, *Diod. Sic.* Avoir des vapeurs, μελαγχολᾶν, ᾧ, *Aristoph.*
- VAPOREUX, EUSE** (*vaporosus, a, um*) ἀτμώδης, εος, δ, ἡ. — (*melancholicus, a, um*) ὑποχονδριακός, κή, κόν.
- VAKER** (*vacare, o*) σχολῆν ἄγειν, γω. — à ses affaires, πρὸς τὰ ἑαυτοῦ πράγματα σχολάζειν, ἄζω, *Arist.*
- VARECH** (*fucus marinus*) φύκος, εος, τό, *Diod.* φυκίον, ἰου, τό, *Luc.*
- VARIABLE** (*varius, a, um; mobilis, e*) αἰόλος, ου, δ, ἡ· εὐμετάβλητος, ου, δ, ἡ· ἀσταθής, εος, δ, ἡ, *Dém.*
- VARIANTES** (*variæ lectiones*) διάφοροι ἐκφράσεις, εων.
- VARIATION** (*variatio, onis*) παράλλαξις, ποικιλίσις, εως, ἡ, *Plat.*
- VARICE** (*varix, icis, c.*) κηρσός, οὔ, δ, *Gal.*
- VARIÉ, ÊE** (*varius, a, um*) αἰόλος, ου, δ, ἡ· ποικίλος, η, ον, *Dém.* Fleur dont les couleurs sont variées, ποικιλόχρουν ἄνθος, εος.
- VARIER** le ton de sa voix (*vacis tonum variare, o*) τὸν τῆς φωνῆς τόνον ποικιλῆν, διαποικιλῆν, λλω, λῶ, *Isocr.* Ne point varier dans son opinion (*sibi constare*) ἀμετακινήτως ἔχειν, *Isocr.*
- VARIÉTÉ** (*varietas, atis*) πολυειδία, ας, ἡ· ποικιλία, ας, ἡ, *Isocr.* Mettre de la variété dans ses récits, τὰς διηγήσεις διαποικιλῆν, ἰλλω, ἰλῶ.
- VARIQUEUX, EUSE** (*varicosus, a, um*) κηρσώδης, εος, δ, ἡ, *Hipp.*
- VARLOPE** (*runcina, æ*) βυκάνη, ης, ἡ. Se servir de la — (*runcinare, o*) βυκανίζειν, ἴζω.
- VASE** (*vas, vasis; plur. vasa, orum*) ἀγγεῖον, ου, τό· ἀγγος, εος, τό, *Arist.* — d'or, χρύσωμα, ατος, τό. — d'argent, ἀργύρωμα, ατος, τό, *Den. Hal.*
- VASE** (*limus, i*) πηλός, οὔ, δ· ἄλος, ὕος, ἡ, *Hérod.* βόρβορος, ου, δ, *Plut.*
- VASEUX, EUSE** (*limosus, a, um*) ἰλυώδης, εος, δ, ἡ, *Gal.* βορβορώδης, εος, δ, ἡ, *Plat.*
- VASISTAS, mot allemand qui signifie** (*quid est hoc?*) was ist das? θυρίδιον, ἰου, τό.

VASSAL, plur. **VASSAUX** (*clients, clientes*) ὁ πελάτης, οἱ πελάται, *Plut.*
VASSELAGE (*clientela, æ*) τὸ πελατικόν, οὔ.
VASTE (*vastus, a, um*) ὑπερμεγέθης, εὐς, ὁ, ἡ, *Xén.* Une vaste étendue de plaines, εὐρεῖα πεδιάς, ἄδος.
VATICAN. Les foudres du Vatican, τὰ Οὐατικάνια ἀναθήματα, ὠν.
VAU-DE-ROUTE. S'enfuir à — (*præcipitantly fugere, io*) ἀτάκτως φεύγειν, γω, ζω.
VAUDEVILLE, ἀστυκὸν ἀσμάτιον, ἰου.
VAU-L'EAU. L'affaire est allée à vau-l'eau (*actum est*) φροῦδα τὰ πάντα, *Eur.*
VAURIEN (*nebulo, onis*) οὐτιδανός, οὔ, ὁ, *Hom.*
VAUTOUR (*vultur, uris*) γύψ, γυπός, ὁ, *Plut.* αἰγυπιός, οὔ, ὁ, *Hom.*
VAUTRER [Se dans la boue (*in luto voluari, or*) ἐν τῷ πηλῷ κυλινδῆσθαι, οὔ-μαι· κυλίεσθαι, ὤμι. Qui se vautre —, βορβοροκοίτης, ου, ὁ, *Batrachom.*
VEAU (*vitulus, i*) μόσχος, ου, ὁ, *Sept.* Du veau, de la chair de veau, μόσχειον κρέας, ατος, *Xén.* Tuer le veau gras, τὸν μόσχον τὸν σιτεῦτὸν θύειν, *Luc. XV, 23.*
VEAU-MARIN (*phoca vitulina, Cuv.*) φώκη, ης, ἡ.
VEDETTE (*excubitor eques, itis*) φύλαξ ἰππεύς, ἑως. — (*specula, æ*) σκοπή, ἧς, ἡ, *Phil.* κατασκοπή, ἧς, ἡ, *Xén.*
VÉGÉTAL, E (*vivens et vicens*) φυτικός, ἡ, ὄν. Les végétaux, en général (*vegetativa*) τὰ φυτά, ὦν.
VÉGÉTATIF, IVE (*vegetativus, a, um*) βλαστητικός, ἡ, ὄν.
VÉGÉTATION (*vegetatio, onis*) βλάστησις, εως, ἡ.
VÉGÉTER (*vegetare, o*) βλαστάνειν, ἄνω, *ful.* στήσω.
VÉNÉMENT (*vehementia, æ*) σφοδρότης, δεινότης, ητος, ἡ, *Arist.* Avec — (*vehementer*) δεινῶς, σφόδρα, *Arist.*
VÉNÉMENT, E' (*vehemens, entis*) σφοδρός, ἄ, ὄν· δεινός, ἡ, ὄν, *Dém.*
VÉHICULE (*vehiculum, i*) ὄχημα, ατος, τό. L'air est le véhicule du son, ὁ ἀήρ τὸν ἦχον διάγει.
VEILLE (*vigilia, æ*) ἀγρυπνία, ας, ἡ, *Xén.* ἐγρήγορσις, εως, ἡ, *Arist.* φυλακή, ἧς,

ἡ· νυκτοφυλάκησις, εως, ἡ, *Dém.* Le fruit de mes veilles (*lucubratio, onis*) νυκτογραφία, ἱας, ἡ, *Plut.* La veille (*pridie*) τῇ προτεραία, *Dém.* τῇ προτέρα ἡμέρα, *Arist.* Etre à la veille de, μέλλειν, ὦ, *Dém.*
VEILLÉE (*lucubratio, onis*) ἡ πρὸς φῶς διαπόνησις, εως.
VEILLER (*vigilare, o*) ἐγρηγορεῖν, ὦ, *Arist.* ἀγρυπνεῖν, ὦ, *Sept.* Veiller à la sûreté de la ville, τὴν πόλιν διαφυλάττειν, ττω, ζω, *Isocr.*
VEINE (*vena, æ*) φλέψ, εβός, ἡ, *Xén.* — d'argent, φλέψ ἀργυρῆτις, ἱδος, ἡ, *Aristid.* — ροετική, οἶστρος, ου, ὁ. Ouvrir la veine, φλεβοτομεῖν, ὦ. Ouverture d'une veine, φλεβοτομία, ας, ἡ, *Gal.*
VEINÉ, ÉE, OU VEINEUX, EUSE (*venis abundans*) φλεβώδης, εως, ὁ, ἡ.
VELAR (*erysimum officinale, Linnée*) ἐρύσιμον, ου, τό.
VELER (*vitulum parere, io*) μόσχον τίκτειν, τίκτω·.
VÉLIN (*levior vituli membrana*) λεπτότατον τοῦ μόσχου δερμάτιον, ἰου.
VÉLITES (*velites, um*) ἀψιμάχοι, ὠν, οἱ, *Polyb.*
VELOCITÉ (*velocitas, atis*) τάχος, εως, τό, *Dém.*
VELOURS. Habit de velours (*serica et villosa vestis*) δλοσηρικὴ ἐσθῆς, ἦτος.
VELOUTÉ, ÉE. Une voix veloutée (*suavis et melliflua vox*) ἡδυφωνία, ἡδυπέπεια, ας, ἡ.
VELTE métrique. — Voyez DÉCALITRE ET MÈTRE.
VELU, UE (*villosus, a, um*) μαλλωτός, ἡ, ὄν· λάχνος, η, ὄν, *Suid.*
VENAISON (*ferina caro, rnis*) θήρειον κρέας, ατος, *Xén.*
VÉNAL, E (*venalis, e*) ὠνητός, ἡ, ὄν, *Isocr.* ὠνιος, α, ὄν, *Plut.* Plume vénale, μισθωτὸς γραφεύς, ἑως.
VÉNALEMENT (*venaliter*) αἰσχροκερδῶς.
VÉNALITÉ des charges, τὸ τῶν τελῶν πράξιμον. — d'un orateur, d'un juge, δωροδοκία, ας, ἡ.
VENANT. Les allants et les venants (*prætereuntes*) οἱ πάροδοι, ὠν.
VENDANGE (*vindemia, æ*) τρύγη, ης, ἡ. Le temps des vendanges, τρυγητός, οὔ, ὁ, *Plut.*

VENDANGER (*vindemiare, o*) τὴν ἀμπελίην ἀπώρων τρυγᾶν, ὦ, *Plut.*

VENDANGEUR, EUSE (*vindemiator, oris*) τρυγητής, οὔ, δ· τρυγητήρ, ἥρος, δ· τρυγήτρια, ας, ἡ.

VENDEUR, ERESSE. Le vendeur et l'acheteur (*venditor et emptor*) ὁ πωλητής τε καὶ ὁ ὠνητής, οὔ, *Dém.*

VENDEUR, EUSE, de poissons (*celarius, ii*) ἔχθροπώλης, κητοπώλης, ου, δ. — de drogues, φαρμακοπώλης, ου, δ, *Poll.*

VENDITION (*venditio, onis*) πρᾶσις, εως, ἡ, *Plat.*

VENDRE (*vendere, o*) πιπράσκειν, -άσκειν, πράσας, *Thuc.* — bien au-dessous de la valeur, πολλοστοῦ μέρους τῆς ἀξίας, *Dém.* Se vendre (*venire, eo*) πωλεῖσθαι, οὔμαι, *Luc.* — à quelqu'un, ἑαυτὸν τινι πιπράσκειν, σκω*, *Dém.* Maison à vendre (*venalis domus, us*) ὄνιος οἶκος, ου, *Plut.*

VENDREDI (*Veneris dies*) ἡ τῆς Ἀφροδίτης, *sous-ent.* ἡμέρα. *Voyez* JEUDI.

VÉNÉFICE (*veneficium, ii*) φαρμακεία, είας, ἡ, *Phil.* φαρμάκευσις, εως, ἡ, *Plat.*

VENELLE, petite rue. Enfiler la venelle (*anfugere, io*) ἀποδιδράσκειν, σκω*.

VÉNÉNEUX, EUSE. Plante vénéneuse (*venenosa planta, æ*) φαρμακῶδες φυτόν, οὔ.

VÉNÉRABLE (*venerabilis, e*) σεβάσιμος, ου, δ, ἡ, *Hérod.* πότινος, α, ον, *Hom.*

VÉNÉRATION (*veneratio, onis*) σεβασμός, οὔ, δ, *Plut.*

VÉNÉRER (*venerari, or*) σέβασθαι, ομαι, τινά ὡς πατέρα, *Xén.*

VÉNÉRIE (*ars venatoria*) κυνηγησία, ας, ἡ, *Diod. Sic.*

VÉNÉRIEN, ENNE (*venereus, a, um, Cic.*) ἀφροδίσιος, ἰα, ἰον, *Plat.*

VENEUR. Grand veneur (*venatoriae rei profectus*) ἀρχικυνηγός, οὔ, δ.

VENGEANCE (*vindicta, æ; ullio, onis*) ἐκδικησις, εως, ἡ, *N. Test.*

VENGER quelqu'un de ses ennemis (*aliquem ab hostibus vindicare, o*) τινά ἀπὸ τῶν ἀντιδίκων ἐκδικεῖν, ὦ, *Luc.* XVIII, 3.

VENGER [Se de quelqu'un (*aliquem ulcisci, or*) τινά τιμωρεῖσθαι, οὔμαι. Je me vengerai, ce jour même, de l'affront que m'a fait Hippolyte, ἀδ' εἰς ἐμ

ἡμάρτηχε, τιμωρήσομαι Ἴππόλυτον ἐν τῇδ' ἡμέρα, *Eurip. Hippol., 21.*

VENGEUR, ERESSE (*vindex, icis; ullor, trix*) ἐκδικητής, οὔ, δ· τιμωρός, οὔ, δ, ἡ, *Phil.*

VÉNIEL, ELLE (*venia dignus, a, um*) συγγνωστός, ἡ, ὄν, *Luc.*

VÉNIELLEMENT. Pécher — (*leviter peccare*) συγγνωστὸν ἀμαρτάνειν, νο, τίσω.

VENIMEUX, EUSE. Animal venimeux (*venenatum animal, atis*) ἰώδες, ου ἰοδόλον ζῶον, ου.

VENIN (*venenum, i*) φάρμακον, ου, τό, *Diosc.* Jeter du venin sur, ἐνιοβολεῖν, ὦ, τινί.

VENIR (*venire, io*) ἔρχεσθαι, ἔρχομαι*· ἥκειν, κω, ξω. — chez quelqu'un, πρὸς τινά ἀφικνεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.* — de chez quelqu'un, παρά τινος, *le même.* Il vient de partir (*modo profectus est*) ἀρτίως ὄχρετο. S'il vient à l'apprendre (*id si rescierit*) ἐὰν τοῦτο μάθῃ. Il me vint un jour à l'idée, ἐνοιόα ποθ' ἡμῖν ἐγένετο, *Xén.* Il en est venu à un tel point d'impudence, εἰς τοσοῦτον τῆς ἀναιδείας ἦλθεν, *Isocr.* En venir aux mains, εἰς χεῖρας ἐλθεῖν, *Xén. Cyrop., III.*

VENT (*ventus, i*) ἄνεμος, ου, δ, *Arist.* — frais (*levis aura*) αὔρα, ας, ἡ, *le même.* — favorable, οὔρος, ου, δ, *Soph.* Moulin à vent, ἀνεμομύλη, ης, ἡ. Exposé aux vents, προσήνεμος, ου, δ, ἡ, *Xén.* La violence du vent a été telle, que... τοιαύτη γὰρ ἡ τοῦ πνεύματος γέγονε προσβολή, ὥστε... *Chrys.* Vent (*crepitus, us*) πορδῆ, ἀποπορδῆ, ἥς, ἡ, *Alex. Aphrod.* Lâcher un —, πέρδεσθαι, ομαι· ἀποπέρδειν, καταποπέρδειν, δω, *Aristophane.*

VENTE (*venditio, onis*) πρᾶσις, εως, ἡ, *Plat.* ἀπεμπολή, ἥς, ἡ· διάπρασις, εως, ἡ, *Plat.* Etre en vente (*venire, eo*) πωλεῖσθαι, οὔμαι, *Luc.* Qui est de vente, d'un bon débit, ὠνητός, ἡ, ὄν, *Isocr.* πρᾶσιμος, ου, δ, ἡ, *Xén.*

VENTER (*flare, flat*) πνέειν, φυσᾶν.

VENTEUX, EUSE (*ventosus, a, um*) φυσώδης, εως, δ, ἡ.

VENTOSITÉ (*conclusus spiritus, us*) πνευμάτωνωσις, εως, ἡ· φύσημα, ατος, τό.

VENTOUSE (*cucurbitula, æ*) σικύα, ας, ἡ,

- Hipp.* — (*spiraculum*, *i*) φυσητήριον, *ίου*, τό.
- VENTOUSER** (*cucurbitulas applicare*, *o*) τὰς σικύας προσβάλλειν, δάλλω*, *Arist.*
- VENTRE** (*venter, tris*) κοιλία, *α*, *ή*· γαστήρ, έρος, *ή*, *Gal.* Le bas-ventre (*abdomen, inis*) ύπογάστριον, *ίου*, τό, *Poll.* Esclave de son —, γαστρίδουλος, *ου*, *ό*, *ή*, *Bas.* Se décharger le — (*alvum exonerare*, *o*) τὰ ένοχλούντα άποσκευάζεσθαι, *ομαι*, *Hérod.* Le ventre de la mère (*uterus, i*) ύστέρα, *α*, *ή*· δελφύς, ύός, *ή*· μήτρα, *α*, *ή*, *Luc.*
- VENTRÉE** (*statura, æ*) κύημα, *ατος*, τό, *Arist.*
- VENTRICULE** (*ventriculus, i*) γαστρίδιον, *ίου*, τό.
- VENTRU, UE** (*ventricosus, a, um*) γαστρώδης, *εας*, *ό*, *ή*· προγάστρωρ, *ορος*, *ό*, *ή*, *Luc.*
- VENU, UE.** Le premier venu, *δ* φθάσας, *ατος*. Nouveau venu, *νήλως*, *υδος*, *ό*, *ή*. Bien-venu, *ε*υπρόσδεκτος, *ου*, *ό*, *ή*, *N. Test.*
- VENUE** (*adventus, us*) *ε*πέλευσις, *α*φιξις, *εως*, *ή*, *Dém.* Après bien des allées et des venues, *ε*πειδὴ πορευόμενοι *ε*πορεύομεν, *ητε*, *ησαν*, *suivant la personne.* Un arbre d'une belle venue, *ε*μῆκας *δένδρον*, *ου*, *Luc.*
- VÉNUS** (*Venus, eris*) Ἄφροδίτη, *ης*, *ή*, *Hom.*
- VÊPRE**, *vieux mot* (*vesper, vespera*) *ε*σπερος, *ου*, *ό*· *ε*σπέρα, *α*, *ή*. On était sur le vèpre, *ε*σπέρα *ή*ν, *Dém.* Les vèpres (*vespertinæ preces*) *ε*σπεριναί *ε*υχαί, *ων*.
- VER** (*vermis, is*) σκώληξ, *ηκος*, *ό*, *Dém.* — à soie, *βόμβυξ*, *υκος*, *ό*, *Arist.* — de terre (*lumbricus, i*) *ε*λμινς, *ιθος*, *ή*, *Eusèb.* — luisant (*lampyris noctiluca, Cuv.*) *λαμπυρίς*, *ιδος*, *ή*, *Plin.* — solitaire, *ταινία*, *α*, *ή*, *κ. τ. λ.* Tirer à quelqu'un les vers du nez (*aliquid ab aliquo expiscari, or, Cic.*) *παρά τινός τι δνυχιζειν*, *ιζω*, *Phryn.* — Sur le verbe *δνυχιζειν*, *voyez le Trésor grec de H. Etienne, tome II, col. 1346.*
- VÉRACITÉ** (*veritatis studium*) τὸ φιλάληθες, *εος*.
- VERBAL, E.** Nom verbal, *dérivé d'un verbe*, *β*ηματικὸν *δνομα*, *ατος*, *Gramm.*

- Procès-verbal, *δικαστικὴ καταγραφή*, *ης*.
- VERBALEMENT** (*verbo, ore, voce*) τῇ φωνῇ, *διὰ τοῦ στόματος*.
- VERBE** (*verbum, q.d. verum doans*) *β*ήμα, *ατος*, τό, *le mot par excellence.* — actif, passif, neutre, *ένεργητικόν*, *παθητικόν*, *ο*υδέτερον, *Gramm.* Le Verbe divin, *δ* Θεῖος *λόγος*, *ου*, *Théol.*
- VERBÉRATION** de l'air (*aëris verberatio, onis*) τὸ τοῦ αέρος κτύπημα, *ατος*.
- VERBEUX, EUSE** (*verbosus, a, um*) πολυλόγος, *ου*, *ό*, *ή*, *Xiph.* *α*μετροσπέτης, *εος*, *ό*, *ή*, *Hom.*
- VERBIAGE** (*inanes voces*) πολυλογία, *α*, *ή*, *Plat.* Qui n'a que du verbiage, *φλυαρολόγος*, *ου*, *ό*, *ή*.
- VERDATRE** (*subviridis, e*) *υ*πόχλωρος, *ου*, *ό*, *ή*.
- VERDET** (*æруго, inis*) *δ* τοῦ χαλκοῦ *ιός*, *οῦ*. *On dit aussi verdet-gris, par corruption vert-de-gris.*
- VERDEUR** du vin (*vini asperitas ou acerbitas*) *ή* τοῦ οἴνου στρυφνότης, *ητος*. — de l'âge, τὸ τῆς *ή*λικίας *άνθος*, *εος*.
- VERDIR** (*virere, eo*) *χ*λοάζειν, *α*ζω· *ε*άλλειν, *λλω*, *Xén.*
- VERDOYANT, E** (*viridans, antis*) *χ*λοερός, *ά*, *όν*· *χ*λωρός, *ά*, *όν*, *Plut.*
- VERDOYER** (*virescere, sco*) *χ*λοάζειν, *α*ζω· *ε*άλλειν, *λλω*, *Xén.*
- VERDURE** (*viriditas, atis*) *χ*λωρότης, *ητος*, *ή*, *Plut.*
- VÉREUX, EUSE** (*verminosus, a, um*) *σ*ωληκώδης, *εος*, *ό*, *ή*.
- VERGE** (*virga, æ*) *ρ*άβδος, *ου*, *ή*, *Xén.* Tu les gouverneras avec une verge de fer, *ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ράβδῳ σιδηρᾷ*, *Ps. II, 9.* Batre de verges, *β*αδδίζειν, *ιζω*, *τινά*. J'ai été trois fois battu de verges, *τρῖς ἐββαδίσθην*, *Paul, II. Cor. XI, 23.*
- VERGER** (*viridarium, ii*) *παράδεισος*, *ου*, *ό*· *κ*ήπος, *ου*, *ό*, *Dém.*
- VERGETER** un habit (*vestem scopula purgare, o*) τὴν *ε*σθῆτα τῷ *σαρωθρίῳ καθαρίζειν*, *ιζω*.
- VERGETTE** (*vestiaria scopula, æ*) *σαρ*ώθριον, *ίου*, τό.
- VERGLAS** (*glacialis pruina, æ*) *παγετώδης* *πάχνη*, *ης*.
- VERGOGNE** (*verecundia, æ*) *αἰδώς*, *ός*, *ή*, *Dém.*

VERGUE (*antenna, α*) ἐπίκριον, ἰου, τό· καρχήσιον, ἰου, τό.

VÉRIDIQUE (*veridicus, α, um*) φιλαλήθης, εος, δ, ἡ.

VÉRIFICATEUR des écritures (*scripturarium probator*) ὁ τῶν γραφῶν δοκιμαστής, οὔ.

VÉRIFICATION d'un compte (*rationum exploratio*) ἡ τῶν εὐθυνῶν δοκιμασία, ἱας.

VÉRIFIER un fait (*factum explorare, ο*) πρᾶγμα τι ἐξετάζειν, ἄζω· δοκιμάζειν, ἄζω, *Isocr.*

VÉRITABLE (*verus, α, um*) ἀληθής, εος, δ, ἡ· ἀληθινός, ἡ, ὄν, *Dém.*

VÉRITABLEMENT (*vere*) ἀληθῶς, *Dém.*

VÉRITÉ (*veritas, atis*) ἀλήθεια, ας, ἡ· τὸ ἀληθές, εος, *Dém.* Dire à quelqu'un ses vérités, πρὸς τινα παρρησιάζεσθαι, ομαι. En vérité, ναί, ναί μὰ Δία, *Xén.* A la vérité... mais (*quidem... vero*) μὲν... δέ.

VERJUS (*acerba uva, α*) δμφαξ, ακος, ἡ. —, *suc acide*, δμφάκιον, ἰου, τό, *Diosc.*

VERMEIL, BILLE (*roseus, α, um*) ροδαρός, ἄ, ὄν. Qui a les joues vermeilles, μιλοπάρῃος, ου, δ, ἡ, *Hom.*

VERMICELLE, de l'italien *vermicelli* (*vermisseaux*) que les Italiens prononcent *vermitchelli*, et que nous prononçons à leur exemple *vermichelle*, μᾶζά τις σκοληκοειδής, εος.

VERMICULAIRE (*vermicularis, e*) σκοληκοειδής, εος, δ, ἡ.

VERMIFORME (*vermiformis*) σκοληκοειδής, εος, δ, ἡ.

VERMIFUGE (*vermibus contrarius, α, um*) ἀνθελμινθικός, ἡ, ὄν.

VERMILLON (*minium, ii*) μιλος, ου, ἡ, *Diosc.* Qui a les joues peintes avec du vermillon, μιλοπάρῃος, ου, δ, ἡ, *Hom.*

VERMINE (*pediculi, orum*) φθειρες, ὦν, οί. Etre rongé de —, φθειριᾶν, ἀω-ῶ, *Laërce.*

VERMISSEAU (*vermiculus, i*) σκολήκιον, ἰου, τό, *Athén.*

VERMOULU, UE (*cartosus, α, um*) σηπεδονώδης, εος, δ, ἡ· σαπρός, ρά, ρόν, *Athén.*

VERMOULURE (*caries, ei*) σαπρότης, ητος, ἡ, *Diosc.*

VERNAL, E (*vernus, α, um*) ἐαρινός, ἡ, ὄν, *Diosc.*

VERNIR, κομμίζειν, ἴω.

VERNIS (*rhuis vernix, Linn.*) ροῦς τις κομμιώδης. —, *lustre* (*splendor, oris*) λαμπρότης, ητος, ἡ, *Plut.*

VERNISSER, κομμίζειν, ἴω.

VÉRONIQUE (*veronica officinalis, Linn.*) βερονίκη, ης, ἡ.

VERRAT (*verres, is*) χαίρος οὐ τετμημένος, *Plut.*

VERRE (*vitrum, i*) ὕαλος, ου, δ, ἡ, *Luc.* De verre (*vitreus, α, um*) ὑάλινος, η, ον, *N. Test.*

VERRE à boire (*scyphus, i*) σκύφος, ου, δ, *Luc.*

VERRERIE (*vitri officina, α*) ὑαλουργεῖον, είου, τό.

VERRIER (*vitriarius, ii*) ὑαλουργός, οὔ, δ.

VERROU (*pessulus, i*) μοχλῶν, ἰου, τό, *Luc.*

VERROULLER une porte (*januam pessulo obfirmare, ο*) τὴν θύραν μοχλοῦν, ῶ, ὦσω.

VERRUE (*verruca, α*) ἀπροχορδών, ὄνος, ἡ. Rempli de verrues (*verrucosus, α*) ἀπροχορδονώδης, εος, δ, ἡ.

VERS (*versus, us*) στίχος, ου, δ, *Plut.* ἔπος, εος, τό· μέτρον, ου, τό, *Dém.* Vers élégiaques, iambiques, etc. τὰ ἐλεγεία, τὰ ἱαμβεῖα, κ. τ. λ.

VERS (*versus, ad, in, accus.*) πρὸς, accus. Je vais vers le port (*eo portum versus, Plaut.*) ἔρχομαι πρὸς τὸν λιμένα. Vers le soir (*sub vespertum*) πρὸς ἑσπέραν, *Plat.* ἑσπέρας οὔσης, ἑσπέρα ἦν, *Dém.*

VERSATILE (*versatilis, e*) εὐστροφος, ου, δ, ἡ, *Plut.*

VERSE. Il pleut à verse, βαγδαῖος πίπτει ὄμβρος.

VERSÉ dans l'art militaire (*militia peritus*) πολέμου εὖ εἰδώς, ὅτος, *Hom.*

VERSEAU (*aquarius, ii*) ὑδροχόος, ου, δ, *Proclus.*

VERSER (*fundere, effundere, infundere, ο*) χέειν, ἔω, εὔσω, *Arist.* χύειν, ω, σω, *Luc.* ἐχχέειν, ἐγγέειν, *Xén.* τινί τι, *Synés.* — des larmes, δακρυχέειν, *Hom.* Les blés versent (*sternuntur segetes*) τὰ λήϊα κατακλίνεται, *Plut.*

VERSET (*versiculus, i*) στιχίδιον, ἰου, τό, *Plut.*

VERSIFICATEUR (*versificator, oris*) βραψωδός, οὔ, δ, ἡ.

VERSIFICATION (*versificatio, onis*) βραψωδία, ας, ἡ.

VERSIFIER (*carmina contexere, xo*) βραψωδεῖν, ᾧ, ἦσω.

VERSION (*interpretatio, onis*) ἐρμηνεία, ας, ἡ· μετάφρασις, εως, ἡ. Il y a plusieurs versions à ce sujet, εἰσὶ παρὰ τούτου λόγοι διάφοροι.

VERT, VERTE (*viridis, e*) χλωρός, ἄ, ὄν, *Plut.* Du vin encore vert, στρυφνός οἶνος, ου. Des fruits verts, ἄωροι καρποί, ᾧν. Une verte vieillisse, εὐρωστον γῆρας, ατος. Employer le vert et le sec, πάντα λίθον κινεῖν, ᾧ, *Plut.* — Voyez EMPLOYER.

VERTÉBRAL, E. Colonne vertébrale (*spina dorsi*) βράχις, εως, ἡ, *Gal.*

VERTÈBRE (*vertebra, æ*) σπόνδυλος ου σφόνδυλος, ου, δ, *Sept.* La première vertèbre du cou, ἄτλας, ατος, *parce que, telle qu'Atlas, elle supporte le globe de la tête*; la seconde, ἐπιστροφεύς, εως, c.-à-d. axe, essieu, pivot.

VERTEMENT. Réprimander quelqu'un vertement (*aliquem acriter objurgare, o*) κρατερῶς ου χαλεπῶς τινι ἐπιτιμαῖν, ᾧ, ἦσω, *Dém.*

VERTICAL, E. Ligne verticale, κάθετος γραμμῆ, ἦς.

VERTICALEMENT (*a vertice*) κατὰ τὴν κάθετον.

VERTIGE (*vertigo, inis*) ἕλιγγος, ου, δ, *Plut.* σκοτόδιος, ου, δ, *Hipp.* Avoir des vertiges, ἕλιγγιζῶν, ἰω-ᾧ, *Thémist.* σκοτοδιονιζῶν, ᾧ, *Phil.*

VERTU (*virtus, ulis*) ἀρετή, ἦς, ἡ, *Dém.* L'emporter sur les autres en vertu, ἀπάντων ἀρετῆ διαφέρειν, φέρω*, *Dém.* — des plantes, des remèdes (*plantarum, remedium potestas*) ἡ τῶν φυτῶν, ἡ τῶν φαρμάκων δύναμις, εως· ἰσχύς, ὕος, ἡ. En vertu d'un décret (*ex decreto*) κατὰ ψήφισμα.

VERTUEUSEMENT (*cum virtute*) ἐναρέτως, σὺν ἀρετῆ.

VERTUEUX, EUSE (*virtute præditus, a*) ἐνάρετος, ου, δ, ἡ. Une action vertueuse, ἀνδραγάθημα, ατος, τό, *Dém.* κατόρθωμα, ατος, τό, *N. Test.*

VERVE poétique (*poëticus furor, oris*)

ποιητικός οἶστρος, ου, *Plut.* Il est dans sa verge, ἐξοιστρεῖ, *Luc.*

VERVEINE (*verbena officinalis, Linnée*) ἱεροβοτάνη, ἦς, ἡ, *Pline.*

VERVEUX (*verriculum, i*) σαγήνη, ἦς, ἡ, *Plat.*

VESCE (*vicia sativa, Linn.*) βικία, ας, ἡ, *Géopon.*

VÉSICATOIRE (*vesicatorium, ii*) φλυκταινώδες ἐμπλαστρον, ου.

VÉSICULE du fiel (*fellis vesicula, æ*) χοληδόχος κύστις, εως, ἡ, *Hipp.*

VESSE (*hebes ventris flatus*) βδέσμα, ατος, τό· βδόλος, ου, δ.

VESSE-DE-LOUP (*lycopordon bovista, Linn.*) λυκόπορδον, ου, τό.

VESSER (*suppedere, do, Cic.*) βδέειν, ἔω, ἔσω· ὑποπέδουσθαι, ομαι, *Aristoph.*

VESSIE (*vesica, æ*) κύστις, εως, ἡ, *Gal.*

VESTA, ou la Terre, Ἑστία, ας, ἡ.

Stat vi Terra sua; vi stando Vesta vocatur. OVID.

VESTALE (*vestalis virgo, inis*) ἑστιὰς παρθένος, ου.

VESTE (*tunicula, æ*) χιτωνίσκος, ου, δ, *Phil.*

VESTIAIRE (*vestiarium, ii*) ἱματιοφυλάκιον, ἰου, τό.

VESTIBULE (*vestibulum, i*) πρόθυρον, ου, τό, *Sept.* προτύλαιον, αίου, τό, *Plat.*

VESTIGE (*vestigium, ii*) ἕχνος, εος, τό, *Gal.* ἕχνιον, ἰου, τό, *Xén.*

VÊTEMENT (*vestis, is; vestitus, us; vestimentum, i*) ἐσθῆς, ἦτος, ἡ· ἱμάτιον, ἰου, τό, *Dém.* ἐσθημα, ατος, τό, *Elien.* Qui porte un vêtement magnifique, λαμπρῶς ἐστολισμένος, ἐνή, ἐνον. Déchirer ses vêtements, φοιμάτιον καταβρῆγγύναι, ομι*, *Dém.*

VÉTÉRAN (*veteranus, i*) παλαιός, οὔ, δ. Soldat —, ἀπεστρατευμένος, ἐνου, δ, *Plut.*

VÉTÉRINAIRE [*ART (ars veterinaria. R. vectura)*] ἱππιατρία, ας, ἡ.

VÉTILLE (*nugæ, arum*) φλωαρία, ας, ἡ, *Dém.*

VÉTILLER (*nugari, or*) τριχολογεῖν, ᾧ, ἦσω.

VÉTILLEUR, EUSE (*nugator, oris*) ληρῶν, οὔσα, *Dém.*

VÉTILLEUX, EUSE (*nugatorius, a, um*)

φλουαρώδης, ληρώδης, εος, δ,ή, *Arist.*
VĒTIR (*vestire, io*) ἱματίζειν, ἴζω, *N. Test.*
 Prendre plaisir à se bien vêtir, πολυτελεῖ
 ἐσθῆτι θρύπτεσθαι, ομαι, *Bien.*
VĒTU, VE. Bien ou mal—, καλῶς ου κακῶς
 ἡμφιεσμένος, η, ον.
VĒTUSTĒ (*velustas, atis*) παλαιότης, ητος,
 ή, *Eur.* ἀρχαιότης, ητος, ή, *Paus.*
VEUF, VEUVE (*viduus, a*) χῆρος, ου, δ·
 χήρα, ας, ή, *Plut.* Εἶρε —, χηρεύειν,
 καταχηρεύειν, ω, *Dém.*
VEULE. Le temps est veule, φαῦλός ἐστιν
 δ ἀήρ.
VEUVAGE (*viduitas, atis*) χηροσύνη, ης,
 ή· χηρεία, ας, ή, *Thuc.*
VEXTION (*vextio, onis*) κάκωσις, εως,
 ή· ἐπήρεια, ας, ή, *Dém.*
VEXTOIRE (*injurtiosus, a, um*) ὑβριστικός,
 ή, ὄν, *Dém.*
VEKER (*vezare, o*) ὑβριστικῶς τινι χρῆ-
 σθαι, ὤματι, *Dém.*
VIABLE (*vitalis, e*) ζωσιμος, ἴμου, δ,ή.
VIAGER, ÈRE (*ad vitæ tempus*) καθ' ἔθλον
 τὸν βίον.
VIANDE (*caro, carnis, f.*) κρέας, ατος-
 αος-ως, τό, *Dém.* Manger de la viande,
 κρεωφαγεῖν, ὦ, *Gal.* Action de —,
 κρεωφάγια, ας, ή, *Plut.*
VIAS, *petite commune du département de*
l'Hérault, entre Béziers et Agde, qui doit
son nom à une vote romaine (via, arum).
 — *Sur une fontaine en marbre, dont*
elle est décorée, on fit graver, en 1820,
les deux inscriptions suivantes : ∞

Ἡ Ναϊὰς τῷ Παρόδῳ·

Ἡματι τῷ ἀνέβλυζον, ὅτε θεόπεμπτος
 ἀνάκτωρ

Τῆς ἐριδος γεγωνὸς ἔπι δάμασσε βίας.
 ΦΑ. Λ.

ΝΑΪΑΣ VIATORI :

Emicui rediviva, die qua, principe nato,
 Felices iniit Gallia læta vias.

FL. L.

VIATIQUE (*viaticum, i*) ἐφοδιον, ἴου, τό.
 Donner à quelqu'un un viatique, ou de
 quoi faire son voyage (*viatico aliquem*
instruere, o, xi, Paterc.) ἐφοδιάζειν,
 ἄζω, τινά, *Hér.*

VIBRATION (*vibratio, onis*) ἀνάπασις,
 εως, ή, *Arist.*

VIBRER (*vibrare, o*) πάλλειν, ἀναπάλλειν,
 ω, *Arist.*

VICAIRE (*vicarius, ii*) ὁ ἀντ' ἄλλου τετα-
 γμένος, ου· τοποτηρητής, οῦ, δ.

VICE (*vittum, ii; defectus, us*) κακία, ας,
 ή· ἐλάττωμα, ατος, τό, *Dém.*

VICE —. *Ce mot, qui, en latin, signifie*
à la place de (vice), se rencontre en tête
de plusieurs mots français, et peut se
rendre ordinairement en grec par ἀντί
ou ὑπό.

VICE-AMIRAL, ὑποναύαρχος, ου, δ.

VICE-CONSUL (*proconsul, ulis*) ἀνθύπατος,
 ου, δ.

VICE-ROI, μεσοβασιλεύς, ἑως, δ.

VICIÈ, ÈE (*vitiatus, a, um*) διεφθαρμένος,
 η, ον, *Dém.*

VICIEUSEMENT (*vitiose*) κακῶς, πονηρῶς,
Dém.

VICIEUX, EUSE (*vitiosus, a, um*) κακός,
 ή, ὄν, *Dém.* — (*mendosus, a, um*)
 πλημμελής, ἑος, δ,ή, *Plat.*

VICISSITUDE (*vicissitudo, inis*) ἐξάμειψις,
 εως, ή, *Plat.* καταλλαγή, ής, ή, *Arist.*
 μεταλλαγή, ής, ή, *Soph.*

VICTIME (*victima, hostia, æ*) θυσία, ας,
 ή, *Plat.* Θῦμα, ατος, τό, *Isocr.* σφάγιον,
 ἱερεῖον, εἶου, τό, *Dém.* Immoler une vic-
 time, θυσίαν θύειν, θύω, σω, *Plat.* ἱερο-
 θυτεῖν, ου ἱερόθυτα ποιεῖν, ὦ, *Arist.* J'ai
 été victime de ma bonne foi, j'ai été
 trahi, ἀπόλωλα τλήμων, προδεδόμαι,
Soph. Philoct. vers 946.

VICTOIRE (*victoria, æ*) νίκη, ης, ή, *Dém.*
 Rempporter une —, νίκην λαμβάνειν, ω*,
Dém. Faire un noble usage de la —,
 κατὰ τρόπον τὴν νίκην διοικεῖν, ὦ, ήσω,
Dém. Prix de la —, νικητήριον, ἴου, τό,
Xén. Chant de victoire, ἐπινίκιον, ἴου, τό,
Plat.

VICTORIEUSEMENT (*potenter*) ὑπερβαλλόν-
 τως.

VICTORIEUX, EUSE (*victor, oris, m. vic-*
trix, icis, f. n. victores, victrices, vic-
tricia) καλλίνικος, ου, δ,ή, *Plut.*

VICTUAILE (*cibaria, orum*) ἐδώδιμα, ων,
 τά, *Thuc.*

VIDANGE. Un tonneau en vidange, ἡμι-
 πλήρης πίθος, ου. Vidanges (*purga-*
menta, orum) καθάρματα, ων, τά, *Poll.*
VIDANGEUR (*latrinarum purgator, oris*)
 ἀπεδρωῶνος καθαρτής, οῦ, δ.

VIDE (*vacuus, a, um*) κενός, ἡ, ὄν, *Xén.* διάκενος, ου, δ, ἡ, *Arist.* Le vide (*inane, is*) τὸ κενόν, οὔ. S'en retourner à vide, κενὸν ἐπανέρχισθαι, ομαι.

VIDER (*evacuare, o*) κενούω, ἐκκενοῦν, ὦ, *Théophr.* — un différend (*contentionem dirimere, o*) ἔριν ἐκλύειν, ω, *Dém.*

VIDUITÉ (*viduitas, atis*) χηροσύνη, ης, ἡ· χηρεία, ας, ἡ, *Thuc.*

VIE (*vita, æ*) βίος, ου, δ, *Dém.* ζωή, ἧς, ἡ, *Arist.* Se choisir un genre de vie, βίον τινα αἰρεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.* La vie future, δ μέλλον βίος. A la fin de sa vie, περὶ τῆν τοῦ βίου καταστροφὴν, *Elien.*

VIEIL OU **VIEUX**, *sém. VIKILLE* (*vetus, eris, c. priscus, a, um*) παλαιός, ἄ, ὄν, *Arist.* Un vieux ami, παλαιὸς φίλος, ου. Dépouiller le vieil homme, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον ἀπεκδύσασθαι, *Paul, Coloss.* III, 9.

VIEILLARD (*senex, sentis*) γέρον, οντος, δ, *Plat.* πρέσβυς, εως, δ, *et Eoliq.* πρέσβυς, d'où les Latins ont tiré leur *priscus*.

VIEILLE (*vetula, æ; anus, us*) γραῖα, ας, ἡ· γραῦς, αός, ἡ, *Dém.* Une vieille aux parfums n'a plus droit de prétendre, οὐκ ἂν μύροισι γραῦς ἐοῦσ' ἀλείψω, *Archil., cité par Plutarque, vie de Périclès, page 76 de notre édition grecque et française, Toulouse, 1828.*

VIEILLERIES (*veteramenta, orum*) καττύματα, ον, τά, *Luc.*

VIEILLESSE (*senectus, utis, f.*) γῆρας, ατος-αος-ωις, τό, *Dém.* Extrême vieillesse, πανύστατον γῆρας, *Phil.*

VIEILLIR (*senescere, sco*) γηράσκειν, σκω. — (*veterascere, sco*) παλαιούσθαι, οὔμαι, *Gal.*

VIEILLOT, *E* (*vetulus, a*) παλαιός, ἄ, *Plut.*

VIELLE (*sambuca, æ*) σαμβούκη, ης, ἡ, *Hésych.*

VERGE (*virgo, inis*) παρθένος, ου, ἡ, *Xén.* De l'huile vierge, γλευκίνον ἔλαιον, αίου, *Plin.* La Sainte Vierge, ἡ Ἁγία Παρθένος· ἡ Θεοτόκος, ου.

VIF, **VIVE** (*vivus, a, um*) ζωός, ἡ, ὄν, *Xén.* ἔμβιος, ίου, δ, ἡ, *Théophr.* — (*viduus, a, um*) ἀκμαίος, α, ὄν· λαμπρός, ἄ, ὄν, *Thuc.* Une foi vive, Σερμηπίστις, εως. De la chaux vive, ἄσβεστος, ου. Une eau vive, διηνεκές ὕδωρ, ατος. Pi-quer au vif, χαλεπῶς δάκνειν, κνω*.

VIF-ARGENT (*argentum vivum*) ὑδράργυρος, ου, δ.

VIGIE. Etre en vigie (*vigilare, o*) ἐν φρουρᾷ εἶναι, εἰμί*, *Plat.*

VIGILAMMENT (*vigilanter*) ἐγρηγορότως, *Bas.* ἐπιμελῶς, *Isocr.*

VIGILANCE (*vigilantia, iæ*) ἐπιμέλεια, είας, ἡ, *Dém.* ἀγρυπνία, ίας, ἡ, *Xén.*

VIGILANT, *E* (*vigilans, antis*) ἐπιμελήτης, εός, δ, ἡ, *Dém.*

VIGILE (*vigilia, æ*) ἐγρηγορία, εως, ἡ.

VIGNE (*vitis, is*) ἀμπελος, ου, ἡ, *Arist.*

Un lieu planté de vigne (*vineæ, æ*) ἀμπελών, ὦνος, δ, *Sept.* Quel est celui qui plante une vigne, et qui ne goûte pas de son fruit? τίς φυτεύει ἀμπελῶνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; *Paul, I. Corinth.* IX, 7.

VIGNERON (*vinitor, oris*) ἀμπελουργός, οὔ, δ, *Poll.*

VIGNETTE (*graphicum emblema, atis*) εἰκόνιον, ίου, τό.

VIGNOBLE (*vinetum, i*) ἀμπελών, ὦνος, δ, *Sept.*

VIGOREUSEMENT (*strenue*) ἐβρωμένως, *Dém.*

VIGOREUX, *EUSE* (*validus, a, um*) εὔρωστος, ου, δ, ἡ· ἰσχυρός, ρά, ρόν, *Dém.*

VIGEUR (*vigor, oris*) βρωμη, ης, ἡ· σθένος, εος-ους, τό· ἀκμή, ἧς, ἡ, *Arist.*

VIL, *E* (*vilis, e*) φαῦλος, η, ὄν· εὐτελής, εός, δ, ἡ, *Dém.* D'un vil prix, εὔωνος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

VILAIN, *AINE* (*turpis, e*) αἰσχρός, ἄ, ὄν, *Dém.* εἰδεχθής, εός, δ, ἡ, *Plut.* — (*sordidus, a, um*) μικρολόγος, ου, δ, ἡ, *Dém.*

VILAINEMENT (*turpiter*) αἰσχυρῶς, *Dém.* — (*sordide*) βυπαρῶς.

VILEBREQUIN (*terebellum, i*) τρύπανον, ου, τό, *Athén.* τέρετρον, ου, τό, *Hom. Od.* V, 246.

VILEMENT (*abjecte*) φαῦλως, ἀγεννῶς, *Dém.*

VILENIE (*dedecus, oris; illuvies, ei; sordes, ium*) αἰσχρὴν, ης, ἡ· βύπος, ου, δ, *Diod. Sic.* βυπαρία, ας, ἡ, *Plat.*

VILETÉ (*vilitas, atis*) φαυλότης, ητος, ἡ, *Xén.* εὐτέλεια, είας, ἡ· εὔωνία, ίας, ἡ, *Poll.*

VILIPENDER (*vilipendere, do*) φαυλίζειν, ἴζω, *Xén.*

VILLA, en Provence **BASTIDE**, maison de

campagne ou de plaisance (*villa*, dim. *villula*, α, Cic.) ἑπαυλις, εως, ἡ, dimin. ἑπαύλιον, ἰου, τό. — On lit sur le fronton d'une petite villa (dans un hameau de la banlieue de Paris) le distique grec suivant :

Σμικρόν, ἐμοὶ δ' ἱκανόν, τὸδ' ἑπαύλιον · οὐδ' ἔνοχόν τω,
Οὐδὲ σαπρόν, δραχμῶν πρὸς δὲ πορισθὲν ἐμῶν.

Ce que l'on peut traduire ainsi :

Petite est la Villa, mais elle est à ma guise;
Elle est libre, elle est propre, et surtout bien acquise.

VILLAGE (*pagus*, *vicus*, ι) κώμη, ης, ἡ, Thuc. πάγος, ου, δ.

VILLAGEOIS, Ε (*rusticanus*, α; *rusticus*, α, um) κωμήτης, ου, δ, Joseph. ἄγροικος, η, ον.

VILLE (*urbs*, *urbis*; *civitas*, *atis*) πόλις, εως, ἡ, Dém. ἄστν, εως, τό, se dit partic. d'Athènes. Bâtit une ville, πόλιν κτίζειν, ἴζω, Isocr. Les habitants d'une ville, πολῖται, ὦν, οί. Souper en ville, ἔξω δειπνεῖν, ὦ, ἦσω. Demeurer en ville, τὴν πόλιν οἰεῖν, ὦ, ἦσω, Dém.

VILLETTE (*oppidulum*, ι) πολίγνη, ης, ἡ, Thuc. πολίγνιον, ἰου, τό, Isocr.

VIN (*vinum*, ι) οἶνος, ου, δ, de l'hébreu yain. Les Allemands disent Wein. Les Grecs modernes ont réservé le mot οἶνος pour le vin consacré, et se servent du mot κρασί, qui ne signifiait autrefois que mélange. Vin doux (*mustum*, ι) γλεῦκος, εως, τό, N. Test. Sac à vin, οἶνοβαρής, εός, δ, ἡ. Aux mortels fatigués le vin rend la vigueur (*nectareum recreat languentia corpora vinum*) ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀΐζει, Hom. II. VI, 261.

VINAIGRE (*acetum*, ι) ὄξος, εως, τό, Plut. ὀξειδιον, ἰου, τό, Gal.

VINAIGRIER (*acetabulum*, ι) ὀξύβαρον, ου, τό, Athén.

VINDICATIF, IVE (*vindictæ cupidus*, α) ἐκδικητικός, ικῆ.

VINDICTE publique (*publica vindicta*, α) ἡ κοινὴ ἐκδικησις, εως.

VINEUX; EUSE (*vinosus*, α, um) οἰνώδης, εως, δ, ἡ, Plut.

VINGT (*viginti*, indécl.) εἴκοσι, indécl. Agé de quatre-vingts ans (*nonagenarius*, ia) ἔννενηκονταέτης, ου, ου -ετής, εός, δ, ἡ. Vingt fois (*vicies*) εἰκοσάκις.

VINGTAINE (*viceni*, α, a) εἰκάς, ἄδος, ἡ.

VINGTIÈME (*vigesimus*, *vicesimus*, α, um) εἰκοστός, ἡ, ὄν, Sept.

VIOL (*vis illata pudicitiae*) ἡ τῆς αἰδοῦς διαφθορά, ἄς· βιασμός, οὔ, δ, Dém.

VIOLATEUR des traités (*foedifragus*, α) ὑπερφίαλος, ου, δ, ἡ, Hom.

VIOLATION du serment (*perjurium*, ιι) ἐπιουρκία, ας, ἡ, Dém.

VIOLEMENT des églises (*sacrilegium*, ιι) ἱεροσυλία, ας, ἡ, Plut.

VIOLEMMENT (*violenter*) βιαίως, ἀσελγῶς, Dém.

VIOLENCE (*violentia*, α) βία, ας, ἡ· βιασμός, οὔ, δ, Dém.

VIOLENT, Ε (*violentus*, α, um) βιαίος, α, ον, Plut.

VIOLENTER quelqu'un (*alicui vim inferre, fero, tuli*) τινὰ βιάζεσθαι, ομαι, Dém.

VIOLER les lois de l'amitié (*amicitiæ leges violare*) τὰς κοινὰς πίστεις παραβαίνειν, εαίνω*.

VIOLET, ETTE (*violaceus*, α, um) ἰώδης, εως, δ, ἡ, Diosc.

VIOLETTE (*viola odorata*, Linn.) ἴον, ου, τό, Arist. Lieu planté de violettes (*violarium*, ιι) ἰωνιά, ἄς, ἡ, Théophr.

VIOLON (*fides*, tum) τετραχορδον, ου, τό.

VIORNE (*viburnum lantana*, Linn.) μέλαινα βρουωνία, ας.

VIPÈRE (*vipera*, id est *vivipara*, α) ἔχις, εως, δ, Plat. ἔχιδνα, ης, ἡ, Gal. Langue de vipère (*dolosa lingua*) δολία γλώσσα, ης, Ps. LI, 4.

VIPÈREAU (*viperula*, α) ἐχιδνιον, ἰου, τό· ἐχειδιον, ἰου, τό, Suïd.

VIPÉRINE (*echium vulgare*, Linn.) ἔχιον, ἰου, τό.

VIRER (*gyros agere*, *ago*, *egi*) γυρεύειν, εὔω, εὔσω.

VIRGILE, prince des poètes latins, Βιργίλιος, ἰου, δ.

VIRGINAL, Ε (*virginalis*, e) παρθενικός, ἡ, ὄν, Athén.

VIRGINITÉ (*virginitas*, *atis*) παρθενία, ας,

ή, *Luc.* Vivre dans la virginité, παρθε-
νεύειν, εὖω.

VIRGULE (*virgula, æ*) ὑποστιγμῆ, ὑπο-
διαστολή, ἤς, ἥ, *Gramm.*

VIRIL, E (*virilis, e*) ἀνδρικός, ική, ικόν,
Dém. ἀνδρώδης, εος, δ, ἥ, *Isocr.* ἀν-
δρείος, α, ον, *Xén.* Femme douée d'un
courage viril (*virago, inis*) ἀνδρίς, ἴδος,
ἥ, *Symmaq.*

VIRILEMENT (*viriliter*) ἀνδρείως, *Xén.*

VIRILITÉ (*virilitas, atis*) ἀνδρότης,
ἦτος, ἥ.

VIROLE (*virilis circulus, i*) κρίκος,
ου, δ.

VIRTOUSE, en parlant d'un musicien,
μουσικῆς εὔ ειδός, ότος.

VIRULENT, E (*virulentus, a, um*) ξίμπυος,
ου, δ, ἥ. ἰώδης, εος, δ, ἥ.

VIRUS (*virus, i, u.*) ἴος, οὔ, δ, *Plut.*

VIS, prononcez visse (*cochlea, æ, Vitr.*)
κοχλίαις, ου, δ. στροφεύς, έως, δ.

VISAGE (*vultus, us; facies, ei; os, oris*)
πρόσωπον, ου, τό. ὄψις, εως, ἥ, *Dém.*

VIS-A-VIS (*ex adverso, e regione*) ἀντικρύ,
ἀντικρύς, *Hom. Il. III, 359.* ἐξ ἐναντίας,
Arist. Vis-à-vis de l'Italie (*Italiam con-
tra, Virg.*) ἐναντίον τῆς Ἰταλίας.

VISCÈRE (*viscus, eris*) σπλάγγνον, ου, τό,
N. Test. Traité des viscères, σπλαγγνο-
λογία, ας, ἥ.

VISCOSITÉ (*viscositas, atis*) γλισχρότης,
ἦτος, ἥ, *Gal.*

VISER à son but (*ad metam collineare,
vel collimare, o*) τοῦ σκοποῦ καταστοχά-
ζεσθαι, ομαι, *Arist.* Viser à la royauté
(*regnum affectare, o*) τῆς ἀρχῆς ἀντι-
ποιεῖσθαι, οὔμαι, *Dém.* τυραννιᾶν, ἄω-ῶ,
Suid.

VISIBLE (*visibilis, e*) δρατός, Θεατός, ἥ,
όν, *Dém.* Il n'est pas visible aujourd'hui
(*hodie adiri non potest*) σήμερον ἄθεατός
έστιν. — (*manifestus, a, um*) φανερός,
ά, όν. δῆλος, ἦ, ον, *Dém.*

VISIBLEMENT (*manifesto*) φανερώς, ἀνα-
φανδόν, *Plut.*

VISIÈRE d'un casque (*galeæ buccula, æ*)
ἥ τῆς κόρυθος παραγαθίς, ἴδος.

VISION (*visio, onis*) δρασις, εως, ἥ, *Plut.*
Une vision véritable, τό ἕπαρ, *indécl.*
Ce n'est point un songe, c'est une vision
véritable, qui ne manquera pas de se
réaliser, οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ἕπαρ ἐσθλόν, δ

τοί τετελεσμένον έσται, *Hom. Od. XIX,
547, et XX, 90.* Vision chimérique,
φαντασία, ας, ἥ, *Arist.* ὄναρ, τό, *indécl.*
Hom. ibid.

VISIONNAIRE (*lymphaticus, ca*) νυμφό-
ληπτος, ου, δ, ἥ, *Plat.*

VISITATION (*visitatio, onis*) δ τῆς Θεοτόκου
ἀσπασμός, οὔ.

VISITE (*salutatio, onis*) επίσκεψις, εως, ἥ.
Faire des visites à ses amis, τοὺς φίλους
ἐπισκέπτεσθαι, ομαι, *Hérod.* — (*inquiri-
sitio, onis*) ἐξέτασις, εως, ἥ, *Dém.*

VISITER (*visere, invisere, so*) ἐπισκέ-
πτεσθαι, ομαι, *Hérod.* — (*inquirere, ro*)
ἐξετάζειν, ἄζω, *Dém.*

VISITEUR (*inspector, oris*) ἐπίσκοπος, ου,
δ. ἔφορος, ου, δ, *Phil.*

VISQUEUX, EUSE (*viscosus, a, um*)
γλισχρός, α, ον, *Hipp.*

VISUEL, ELLE (*visorius, a, um*) δρατικός,
ἥ, όν.

VITAL, E (*vitalis, e*) ζώσιμος, ου, δ, ἥ,
Alex. Aphrod. ζωτικός, ἥ, όν, *Théophr.*
βιωτός, ἥ, όν, *Plat.*

VITE (*velox, ocis*) ταχύς, εἶα, ὕ, *Dém.*
ώκός, εἶα, ὕ, *Hom.*

VITE, VITEMENT (*velociter*) ταχέως, *Dém.*
ώκέως, *Gal.*

VITESSE (*velocitas, celeritas, atis*) τάχος,
εος, τό, *Dém.* ταχύτης, ἦτος, ἥ, *Arist.*
Courir avec vitesse, ταχυδρομεῖν, ὦ. Qui
écrit, qui parle avec vitesse, ταχυγράφος,
ου, δ, ἥ. ὠκυεπής, έος, δ, ἥ.

VITRAGE (*vitrea, orum*) τὰ ὑάλινα,
ων.

VITRE (*vitrea lamella, æ*) ὑαλίνη πλάξ,
ακός. Casser les vitres, παρῆρησιάζεσθαι,
ομαι, *Dém.*

VITREUX, EUSE (*vitro similis, e*) ὑαλοειδής,
έος, δ, ἥ.

VITRIER (*vitriarius, ii*) ὑαλοτέχνης, ου, δ.

VITRIFICATION (*in vitrum conversio*)
ὑάλωσις, εως, ἥ.

VITRIFIER (*in vitrum convertere, to*)
ὑαλοῦν, ὦ.

VITRIOL (*aeris flos*) χάλκανθον, ου, τό

VIVACE (*vivax, acis*) μακρόβιος, ου, δ, ἥ,
Luc. εὐζωος, ου, δ, ἥ, *Théophr.*

VIVACITÉ (*alacritas, atis*) προθυμία, ας,
ἥ, *Dém.* — d'esprit, ἀγχίνοια, ας, ἥ.
Longin. — emportement, παροργισμός,
οὔ. δ, *N. Test.*

VIVANDIER, **ERE** (*castrensis suffarraneus*) στρατιωτικὸς προκόλης, ου.
VIVANT, **E** (*vivus, a, um*) ζῶν, ζῶσα, ζῶν, *Dém.* De mon vivant, ἐμοῦ ζῶντος, *Hom. II. I.*, 88.
VIVE (*trachinus draco*, *Cuv.*) δρακαινίς, ἴδος, ἦ.
VIVEMENT (*vehementer*) δεινῶς, σφόδρα, *Arist.*
VIVIER (*vivarium, ii; piscina, æ*) ἰχθυοτροφεῖον, εἶου, τό, *Athén.*
VIVIFIANT, **E** (*vivificans*) ζωοποιῶν, οὔσα, οὔν.
VIVIFICATION (*vivificatio*) ζωοποίησις, εως, ἦ.
VIVIFIER (*vivificare, o*) ζωοποιεῖν, ῶ.
VIVIFIQUE (*vivificus, a, um*) ζωοποιός, οὔ, δ, ἦ.
VIVIPARE (*viviparus, a, um*) ζωοτόκος, ου, δ, ἦ. Etre vivipare, ζωοτοκαῖν, ἐω-ῶ, ἦσω.
VIVOTER (*ægre vivere, o, xi*) δυσχερῶς ζῆν, ζῶω.
VIVRE (*vivere, vo, xi*) ζῆν, ζῶω, *futur* ζήσομαι· βιοῦν, ῶ, ὡσω, *Dém.* — dans l'aisance, εὐδαιμονῶς τὸν βίον διαγειν, γω, ζω, *Isocr.* Vivre dans la débauche, ζῆν ἀσώτως, *N. Test.* Vive Dieu! ζῆ Κύριος! *Bible.* Qui vive? τίς ἐρχεται; Se tenir sur le qui-vive, πάντα περιβλέπειν, πω, ψω ου ψομαι, *Luc.* Ils ont vécu, *emphém.* (vixerunt) ἔζησαν, ὄγοντο.
VIVRES (*cibaria, orum*) τὰ ἐδωδιμα, ων, *Thuc.* βρωτός, οὔ, δ, *Dém.* — C'est de bρωτός que les Allemands ont tiré leur Brod, pain.
VOCABULAIRE (*vocabularium, ii*) λεξικόν, οὔ, τό· ὀνομαστικόν, οὔ, τό, *Poll.*
VOCAL, **E** (*vocalis, e*) φωνήσις, εσσα, εν, *Xén.*
VOCATIF (*vocativus casus*) κλητικὴ πτώσις, εως, *Gramm.* — Sur la valeur des cas ou désinences, voyez (pages 734 et 735) la dernière édition du Schrevelius.
VOCATION. La vocation des Gentils (*Gentilium vocatio*) ἡ τῶν Ἑθνικῶν κλήσις, εως. — (*divinus afflatus, us*) θεία τις παρακίνησις, εως.
VŒU (*votum, i*) εὐχή, ἦς, ἦ, *Dém.* Faire des vœux pour quelqu'un, ἐπὶ τινι εὐχὴν εὔχεσθαι, ομαι, *Dém.* Voir l'accomplissement de ses vœux, ἐπὶ τὸ πέρασ τῆς

εὐχῆς ἀφικέσθαι, ομαι, *Luc.* Qui est l'objet de tous nos vœux, πολύευκτος, ου, δ, ἦ.
VOGUE (*remigatio, onis*) κωπηλασία, ας, ἦ. — (*fama, æ*) φήμη, ἦς, ἦ. Avoir la vogue, être en vogue (*in ore omnium versari, sor, satus*) διαφημιζέσθαι, ομαι. Mettre en vogue, διαφημιζεῖν, ἰζω, *Matth. IX.*, 51.
VOGUEUR (*remigare, o*) κωπηλατεῖν, ἐω-ῶ, *Eur.* — (*undoso inflexu procedere, do*) κυμαίνειν, αἴνω. Vogue la galère! (*jaeta est alea!*) ἐρρίφθω κύβος!
VOGUEUR (*remex, igis*) κωπηλάτης, ου, δ· ἐρέτης, ου, δ, *Plut.*
VOICI, ου **VOILA** (*en, ecce*) ἦνί, ἦνιδε· ἰδού, ἴδε. Pilate leur dit : Voici l'homme (*ecce homo*) λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· ἴδε ὁ ἀνθρωπος, *Jean, XIX.*, 5. Voici votre roi, ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. Voilà votre fils, ἰδού ὁ υἱός σου. Voilà votre mère, ἰδού ἡ μήτηρ σου, *Jean, même chap.*
VOIE (*via, æ*) ὁδός, οὔ, ἦ, *Dém.* Une voie commode, εὐοδία, ας, ἦ. La voie lactée, δ γαλαξίας κύκλος, ου. Voies de fait, βία, ας, ἦ· βιασμός, οὔ, δ. Voie de bois (*lignorum vehes, is, f.*) ξύλων δχημα, ατος, τό. La voie de bois de Paris équivalait à environ deux stères ou mètres cubes. — Voyez MÈTRE.
VOILA. — Voyez VOICI. — Voilà ses raisons, voici les miennes, ἐκεῖνα μὲν εἶπεν, ταῦτα δ' ἀντειρήσομαι.
VOILE (*velamen, inis; velum, i*) πέπλον, ου, τό· πέπλος, ου, δ, *Hom.* — (*species, ei*) ὄψις, εως, ἦ, ἦ, *Isocr.* πρόφασις, εως, ἦ, *Dém.* Les voiles de la nuit, τῆς νυκτός σκότος, δ, τό. Le voile du temple se déchira, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη, *Matth. XXVII.*, 51. Cacher ses vices sous le voile de la piété, ὑποκρίνεσθαι, ομαι.
VOILE de navire (*velum, i*) ἱστίον, ου, τό, *Plut.* ὀθόνη, ἦς, ἦ, *Luc.* Une flotte de cent voiles, ἑκατὸν πλοῖα, ων. Faire voile, πλέειν, ἐω, εὔσω. Caler la voile, τὸ ἱστίον χαλᾶν, ῶ. Plier —, τὴν ὀθόνην στεῖλαι, *Luc.*
VOILER (*velare, o*) καλύπτειν, πτω, ψω· σκεπάζω, ἄζω, ἄσω, *Xén.*
VOILIER. Un vaisseau bon voilier, ὠκυπόρος ναῦς, αός, *Hom. II. I.*, 421.
VOIR (*videre, eo, di*) δρᾶν, ῶ, τινά ου τι,

Dém. βλέπειν, πω, ψω, ου φομαι · Θα-
σθαι, ὦμαι, *Arist.* Ne voir que de près,
être myope, μουπαζειν, ἄζω, II, *Pierre*,
I, 9. — Voyez ESCOUTER.

VOIRE, voire même, *vieilles expressions*
(*vere, immo*) ἀληθῶς, μᾶλλον δέ, καὶ δὴ
καί. *La Fontaine a dit* :

Chapitres, non de rats, mais chapitres
de moines,

VOIRE chapitres de chanoines.

VOIRIE (*purgamentorum receptaculum*)
τὸ τῶν καθαριμάτων ἐκδοχείον, εἶου. Jeter
un corps à la voirie (*alutibus ferisque*
corpus epulandum dare) κύνεσσι οἰω-
νοῖσι τε ἐλώριον σῶμα τεύχειν, *Hom.* II,
I, 4.

VOISIN, INE (*vicinus, a, um*) γείτων, ονος,
δ, ἡ, *Plut.* πλησίος, α, ον · πρόσκοικος, ου,
δ, ἡ, *Plut.* Etre voisin, γειτνιᾶν, ὦ, *Hér.*
γειτονεῖν, ὦ, *Plat.*

VOISINAGE (*vicinia, æ*) γειτονία, ας, ἡ,
Arist. γειτνιάσις, εως, ἡ, *Plut.* Dans le
voisinage, ἐκ γειτόνων, *Luc.*

VOISINER (*vicinos frequentare, o*) τοῖς
γείτοσι θαμιζειν, ἰζω, *Plat.*

VOITURE (*vectura, æ; vehiculum, i*)
ἄχημα, ατος, τό, *Plat.* ἄμαξα, ης, ἡ,
Sept. Chemin praticable pour les voitures,
ἡ ἄμαξιτός, οὔ · ἡ ἀμαξήλατος, ου, *sous-*
ent. ὁδός, οὔ. Le prix de la voiture,
φορεῖον ου φόρετρον, ου, τό, *Poll.*

VOITURER (*veclare, o*) ἀμαξεύειν, ω,
Plut. — du blé, σῖτον μετακομιζειν, ἰζω,
Hérod.

VOITURIER, et, dans quelques endroits,
voiturin (*rhedarius, ii*) ἀμαξεύς, ἑως, δ ·
ζευγηλάτης, ου, δ, *Hésych.*

VOIX (*vox, ocis*) φωνή, ἧς, ἡ, *Dém.* Qui a
une voix agréable, ἡδύφωνος, ου, δ, ἡ ·
ἡδυεπής, ἑός, δ, ἡ, *Hom.* Elever la voix,
λαμπρὸν ἀφιέναι φωνήν, *Dém.* — (*suf-*
fragium, ii) ψῆφος, ου, ἡ, *Dém.* — Mettre
aux voix, ἐπιψηφίζειν, ἰζω, *Thuc.*

VOL (*furtum, ou actio furandi*) κλοπή,
ἧς, ἡ, *Luc.* — (*quod furto ablatum est*)
κλέμμα, ατος, τό, *Plat.* φῶριον, ἰου, τό,
Luc.

VOL des oiseaux (*avium volatus, us*) ἡ
τῶν ὀρνίθων ποτή, ἧς · πτήσις, εως, ἡ.
Prendre un vol trop haut, λταν μετεωρί-
ζεσθαι, ομαι.

VOLAGE (*levit, inconstans*) κοῦφος, η, ον,
Plat. ἀσταθής, ἑός, δ, ἡ, *Dém.*

VOLAÏLLE (*volatilia, ium*) ὀρυθία, ἰων,
τά · πετεινά, ὦν, τά, *Arist.*

VOLANT, E. Cerf-volant (*lucanus cervus,*
Cuv.) κολεόπτερος κάνθαρος, ου, *Arist.*
Feuille volante, μοναδικῇ σχέδῃ, ης.

VOLATIL, ILE. Un sel volatil (*sal vola-*
tilis, sal evanidum) ἐξίτηλος ἄλας, ἄλός ·
ἐξίτηλον ἄλας, ατος.

VOLATILE. Un volatile, les volatiles, la
gente volatile, *et famil.* de la volatille,
τὸ πτηνόν, τὰ πτηνά, τὸ πετεινόν γένος,
κ.τ.λ.

VOLATILISER, ἐξατμίζειν, ἰζω. Se —,
ἐξατμίζεσθαι, ομαι.

VOLCAN (*vulcanius mons, montis*) πυρο-
βόλον ὄρος, εός.

VOLÉE (*volatus, us*) πτήσις, εως, ἡ. Une
volée d'oiseaux, πετενηῶν ὀρνίθων ἔθνος,
εός, *Hom.* II, II, 459. Une volée de
coups de bâton (*fustuarium, ii*) ξυλο-
κοπία, ας, ἡ, *Polyb.* Parler, agir à la volée
(*temere loqui, or; inconsiderate agere, o*)
προπετῶς λέγειν, γω, ζω, *Isocr.* ἀπερι-
σκέπτως πράττειν, ω, *Plat.*

VOLER (*furari, or*) κλέπειν, πτω, ψω,
Dém. κλοπεύειν, ω, *Plat.*

VOLER (*volare, o*) πέτεσθαι, ομαι · πέ-
τασθαι, ομαι · πετάεσθαι, ἄομαι · ἵπτα-
σθαι, αμαι, *ful.* πτήσομαι, *Plut.*

VOLET d'une fenêtre, ξύλινον ἔρκος, εός.
— Voyez aussi NÉNUPHAR.

VOLETER (*volitare, o*) ἄνω τε καὶ κάτω
ἵπτασθαι, αμαι, *ful.* πτήσομαι.

VOLEUR, EUSE (*fur, furis*) φῶρ, φωρός,
δ, *Plat.* κλοπεύς, ἑός, δ, *Soph.* κλέπτης,
ου, δ, *Plat.* κλέπτρια, ας, ἡ, *Grég. Naz.*
— de grands chemins, ληστής, οὔ, δ,
Diod. Sic.

VOLIÈRE (*aviarium, ii*) ὀρνιθοτροφεῖον, ου,
τό · ὀρνιθίων, ὦνος, δ, *Varr.*

VOLIGE (*tenuis asserculus, i*) λεπτὸν σα-
νίδιον, ἰου.

VOLONTAIRE (*voluntarius, spontaneus, a,*
um) ἐκούσιος, α, ον · ἐκῶν, ουσα, *Dém.* —
(*pertinax, acis*) αὐθάδης, εός, δ, ἡ, *Arist.*

VOLONTAIREMENT (*sponte, ultro*) ἐκούσιως,
Dém. ἐβελοντηδόν, *Thuc.*

VOLONTÉ (*voluntas, atis*) θέλημα, βού-
λημα, ατος, τό · θέλῃσις, βούλησις, εως,
ἡ, *Dém.*

- VOLONTIERS** (*libenter*) ἀσμένως, *Isocr.*
Se charger volontiers d'une chose, ἀσμε-
νίζειν, *Esch.* ὑπερασμενίζειν, ἴσω, *Plut.*
- VOLTE.** Faire volte-face (*frontem obver-
tere, to*) ἀντιστρέφασθαι, ομαι.
- VOLTIGER** (*circumvolitare, to*) περιπέτε-
σθαι, ομαι, *Luc.*
- VOLTIGEUR** (*funambulus, i*) σχοινοβάτης,
ου, ὁ, *Chrys.*
- VOLUBILITÉ** (*volubilitas, atis*) εὐτροχία,
εὐστροφία, ας, ἡ, *Plut.*
- VOLUME** (*volumen, inis*) τόμος, ου, ὁ. —
d'un corps, ἡ τοῦ σώματος πλατύτης,
ητος.
- VOLUMINEUX, EUSE** (*amplus, a, um*)
πλατύς, εἶα, ὕ. — (*libris refertus, a,
um*) πολυδίελος, ου, ὁ, ἡ.
- VOLUPTÉ** (*voluptas, atis*) ἡδονή, ἧς, ἡ,
Dém. ἡδουπάθεια, ας, ἡ.
- VOLUPTUEUSEMENT** (*delicate, molliter*)
ἄδρωσ, τρυφερῶς.
- VOLUPTUEUX, EUSE** (*voluptuosus, a, um*)
ἡδουπαθής, ἑος, ὁ, ἡ. φιλήδονος, ου, ὁ, ἡ,
Plut. Mener une vie voluptueuse, ἡδουπα-
θεῖν, ὦ, ἡσω. τρυφᾶν, ὦ, ἡσω.
- VOLUTE** (*voluta*) ἑλιξ, ικος, ἡ, *Plut.*
- VOMIQUE, abcès au pouton** (*vomica, æ*)
ἀπόστημα, ατος, τό, *Gal.*
- VOMIR** (*vomere, o*) ἔμεϊν, ἀπεμεῖν, ὦ, ἔσω,
Luc. Envie de — (*nausea, æ*) ναυτία,
ίας, ἡ, *Thuc.* Avoir envie de — (*vomi-
turire, io*) ἐμετιᾶν, ὦ, *Arist.* Vomir feu
et flammes contre quelqu'un (*in aliquem
debauchari, or*) εἰς τινα παροινεῖν, ὦ,
Dém. Φροεῖν, ὦ, *Soph.*
- VOMISSEMENT** (*vomitus, us*) ἔμετος, ου, ὁ.
ἔμεσία, ας, ἡ, *Hipp.*
- VOMITIF, IVE** (*vomitarius, ia, ium*) ἐμε-
τικός, ἡ, ὄν, *Diosc.*
- VORACE** (*vorax, acis*) ἀδηφάγος, πολυ-
φάγος, ου, ὁ, ἡ, *Plut.*
- VORACITÉ** (*voracitas, atis*) ἀδηφαγία, ας,
ἡ, *Elfen.*
- VOTE** (*suffragium, ii*) ψῆφος, ου, ἡ,
Dém.
- VOTER** (*suffragium ferre, fero, tuli*)
ψῆφον φέρειν, φέρω*, *Luc.* τιθέναι,
τιθῆμι*, *Dém.*
- VOTIF, IVE** (*votivus, a*) εὐχτικός, ἡ, ὄν.
- VÔTRE, plur.** Vos (*vester, tra, trum*)
ὑμέτερος, α, ον. Le vôtre, la vôtre, ὁ
ὑμέτερος, ἡ ὑμέτερα, τὸ ὑμέτερον.
- VOUER** (*votumovere, eo*) εὐχὴν τῷ Θεῷ
εὐχασθαι, ομαι, *Xén.*
- VOULOIR** (*velle, volo, vis, vult*) βούλε-
σθαι, ομαι, *fut.* βουλήσομαι, *Dém.* Θέλειν,
ω, *Anacr.* ἐθέλειν, ω, ἡσω, *Hom.* Vou-
loir du bien à quelqu'un, εὐνοϊκῶς ἔχειν
πρὸς τινα, *Isocr.* En vouloir à quelqu'un,
τινὰ ζητεῖν, ὦ, ου τινὲ χαλεπαίνειν, ω,
Dém.
- VOUS, plur. de Tu** (*vos*) ὑμεῖς, ὦν, ἴν, ἄς.
- VOUTE** (*camera, æ; fornix, icis, m.*)
καμάρα, ας, ἡ. Θόλος, ου, ὁ, *Hésych.*
La voute étoilée, ἀστέρεις οὐρανός, οὔ.
- VOUTÉ, ÊE** (*cameratus, a, um*) καμαρωτός,
ἡ, ὄν. Dos vouté, κυρτούμενος νῶτος, ου,
plur. νῶτα, ων, τά.
- VOUTER** (*camerare, o*) καμαροῦν, ὦ.
- VOYAGE** (*iter, itineris, n.*) ὁδοιπορία, ας,
ἡ, *Xén.* Un voyage de trois jours, ἡ ὁδὸς
τριῶν ἡμερῶν, *Hérod.*
- VOYAGER** (*iter facere, cio*) ὁδοιπορεῖν, ὦ,
Act. des Ap. X, 9. — à pied, τοῖν ποδοῖν
πορεύεσθαι, ομαι, *Xén.* — sur terre,
κατὰ γῆν, *Thuc.* — en pays étranger,
εἰς χώραν μακρὰν ἀποδημεῖν, ὦ; ἡσω,
Luc, XV, 13.
- VOYANT, E** (*videns, entis, c.*) βλέπων,
ουσα ὄρων, ὦσα. —, en parlant des
couleurs, λαμπρός, ἄ, ὄν. Le voyant,
dans la Bible, ὁ προφήτης, ου.
- VOYELLE** (*vocalis littera*) φωνῆεν γράμμα,
ατος, *Plat.* Il y a dans la langue grecque
sept voyelles simples, ἑπτὰ ἐστὶν ἐν τῇ
ἐλλάδι γλώττῃ φωνήεντα ἀπλά. — Voyez
le Panhellénisme.
- VOYER** (*viarius curator, oris*) ὁ τῶν ὁδῶν
ἐπίτροπος, ου.
- VRAI, AIE** (*verus, a, um*) ἀληθής, ἑος,
ὁ, ἡ. ἀληθινός, νή, νόν, *Dém.* La vraie
raison d'un mot, ἐτυμολογία, ἱας, ἡ,
Gramm. Un homme vrai et sincère,
ἀψευδής καὶ εἰλικρινής ἄνθρωπος, *Xén.*
Parler vrai, dire vrai, ἀληθῆ εἰπεῖν, *Dém.*
- VRAIMENT** (*certe, sane, scilicet*) ἀληθῶς,
δηλαδῆ, δηλονότι, *Dém.*
- VRAISEMBLABLE** (*veri ou vero similis, e*)
τῷ ἀληθεῖ εἰκῶς, υἱα, ὄς, *Plat.* πιθανός,
ἡ, ὄν, *Dém.*
- VRAISEMBLABLEMENT**, πιθανῶς.
- VRAISEMBLANCE** (*verisimilitudo, inis*) πι-
θανότης, ητος, ἡ, *Plut.* Discours qui n'a
aucune vraisemblance, ἀπιθανος λόγος, ου.

VUILLE (*terebella*, α) τερέτριον, (ου, τό. Les vrilles de la vigne, αί τῆς ἀμπέλου ἔλικες, ων.

VU son grand âge (*ætatis habita ratione*) τῆς ἡλικίας λόγον ἔχων, ουσα. Au vu et au su de tout le monde (*propalam*) προφανῶς, φανερῶς, *Hérod.* Vu que (*quoniam*) ἐπεί, ἐπειδή ou ἐπειδήπερ, *Luc*, I, 1.

VUE (*visus*, us) ὄψις, εως, ἡ, *Dém.* Etre en vue, ἐν ὄψει εἶναι, εἰμί, *Plut.* S'offrir à la vue de quelqu'un, ἐπιφαίνεσθαι, ομι, τινί, *Hérod.* εἰς ὀφθαλμούς τινας ἔρχεσθαι, ομαι, *Elien.* Vue basse, μυωπία, ας, ἡ. Qui a la vue perçante, δξύδερκῆς, έος, δ, ἡ· εὐδρακῆς, έος, δ, ἡ, *Soph.* A vue d'œil, φανερῶς. A perte de vue, πέρα τῆς ὄψεως. Vue, dessein, projet (*consilium* vel *propositum*, i) σκοπός, οὔ, δ· πρόθεσις, εως, ἡ. Porter ses vues trop haut (*nimis alta sapere*, io) ὑψηλοφρονεῖν, έω-ῶ, *Paul*, *Rom.* XI, 20.

VULCAIN, dieu du feu et des forges, Ἡφαιστος, ου, δ.

VULGAIRE (*vulgaris*, e) δημῶδης, εως, δ, ἡ, *Hérod.* τυγών, οὔσα, όν, *Plut.* Langue vulgaire, κοινή διάλεκτος, ου. Le vulgaire (*vulgus*, i, n.) τὸ πλῆθος, εως· οί πολλοί, ῶν, *Dém.*

VULGAIREMENT (*vulgo*) κοινῆ, *Arist.* On dit vulgairement que..., λέγουσιν οί πολλοί ὅτι...

VULGATE (*vulgata versio*). On appelle ainsi la version latine de l'Écriture sainte qui est en usage dans l'Église catholique. Le texte sacré de l'Ancien Testament est en hébreu, et celui du Nouveau, en grec.

VULNÉRABLE (*vulnerabilis*, e) τραπός, ἡ, όν.

VULNÉRAIRE (*vulnerarius*, a, um) τραυματικός, ἡ, όν, *Diosc.* — 500.

W.

W. Cette lettre n'est point française; je n'en fais ici mention qu'afin d'observer que, dans les mots étrangers qui se sont

introduits dans notre langue, nous devons la prononcer comme notre V, s'il s'agit d'un mot allemand, et comme Hou, s'il s'agit d'un mot anglais; parce que Wolf (loup), Wind (vent), Wasser (eau), se prononcent Volf, Vind, Vasser en allemand, tandis que les mêmes expressions Wolf, Wind, Water, se prononcent en anglais Houolf, Houind, Houater. — 1.

X.

X. Cette lettre nous représente le Ξ des Grecs, lettre double qui équivaut à ΚΣ. Elle prend quelquefois, en français, le son du Z, comme dans : deux ans, la sixième heure, dix hommes, et quelquefois celui du S, comme dans Bruxelles, Xerxès, etc. — Saint Isidore nous apprend que cette lettre n'a pas été en usage avant le temps d'Auguste; Grégoire de Tours rapporte que le roi Chilpéric ordonna que la lettre X serait ajoutée à notre alphabet, et qu'elle serait enseignée aux enfants.

XANTHE, fleuve de la Troade, Ξάνθος, ου, δ, *Hom.*

XÉNÉLASIE (*peregrinorum expulsio*, onis) ξενηλασία, ας, ἡ, *Plut.*

XÉNOPHON, Athénien, historien, philosophe et capitaine, Ξενοφών, ῶντος, δ.

XÉRANTHÈME, ou immortelle éclatante (*xeranthemum fulgidum*, Linnée) ξηρανθέμων, ου, τό.

XÉROPHAGE (*qui siccis vescitur*) δ, ἡ ξηροφάγος, ου.

XÉROPHAGIE, ξηροφαγία, ας, ἡ. R. ξηρός, sec, et φαγεῖν, manger.

XÉROPTHALMIE (*siccitas oculorum*) ξηροφθαλμία, ας, ἡ.

XIPHŌIDE. Cartilage xiphoïde, situé au bas du sternum, et que l'on appelle vulgairement la fourchette (*ensiformis cartilago*) ξιφοειδῆς χόνδρος, ου.

XYSTE, chez les Grecs, long portique; et chez les Romains, allée d'arbres, ξυστάς, οὔ, δ, *Xén.* — 10.

Y.

Y. Cette lettre, représentant l'Υ des Grecs, devrait figurer au commencement de plusieurs mots français tirés de la langue grecque, comme : Υάδες, Υδροφόρος, Υμνος, Υπερβολή, Υποκριτής, κ. τ. λ. Mais, comme l'Υ initial est toujours marqué d'un esprit rude, que nous remplaçons par un H, ces mêmes mots s'écrivent ainsi : Hyades, Hydrophobe, Hymne, Hyperbole, Hypocrite, etc. (Voyez-les à leur ordre.) — Les Latins, n'ayant point de voyelle qui répondit exactement à l'Υ, ont tout simplement conservé la figure de cette lettre grecque, et écrit στύλος, stylus, τύραννος, tyranus, ζέφυρος, zephyrus, que nous écrivons également style, tyran, zéphyr. — Voyez (page 869) la dernière édition du Schrevelius.

Y (*ibi, illuc*). Y est-il? ἔστιν ἐνθάδε; Y vas-tu? ἔκεισε πορεύῃ; Il y a des gens qui disent (*sunt qui dicunt*) ἐνιοὶ λέγουσιν, δτι. C'est un honnête homme, fiez-vous-y, καλοκάγαθός ἐστιν, αὐτῷ πίστευσον.

YBUSE (*quercus ilex*, Linn.) πρίνος, ου, ή, Arist.

YEUX (*oculi, orum*) ὀφθαλμοί, ὄν, οί, Dém. — Voyez ŒIL. Mal d'yeux, ὀφθαλμία, ίας, ή. Fermer les yeux à quelqu'un, ὀφθαλμούς τινι συγκλείσαι, Dém.

YUCCA (*yucca gloriosa vel aloifolia*, Linn.) ἀλόης εἶδος τι. — 5.

Z.

Z. Les Latins, au rapport de Quintilien, n'avaient point dans leur langue le son doux et agréable du Z grec. Aussi la langue italienne a-t-elle hérité de la dureté du Z latin, qui se prononçait probablement TS ou DL, comme le prononcent encore les Italiens. La langue française, au contraire, a conservé toute la douceur du Z grec, comme on peut

le voir dans Ζέφυρος, Zéphyr, Ζώνη, Zône, etc. Ne pouvant pas prononcer cette lettre, les Latins la remplaçaient souvent par J, comme : ζεύγος, jugum, μείζων, major, λύζω, lugeo, etc.

ZALEUCUS, législateur des Locriens, Ζάλευκος, ου, δ.

ZANTE, ou ΖΑΚΥΝΘΟΣ, île de la mer Ionienne, Ζάκυνθος, ου, ή. — Οἱ τε Ζάκυνθον ἔχον, Hom. II. II, 634.

ZEBRE (*equus zebra*, Cuv.) βραβειωτός ὄνος, ου.

ZÉLATEUR, ζηλωτής, αῖ, δ.

ZÈLE (*zelus*, i) ζήλος, ου, ό, N. Test. Le zèle de ta maison m'a dévoré, δ ζήλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με, Ps. LXXIX, 10.

ZÉLÉ, ἐέ, ζηλωτικός, ή, όν.

ZÉNITH, ή τοῦ οὐρανοῦ ἀνωτάτη στιγμή, ής. Ce point a pour opposé un autre point appelé NADIR, ή τοῦ οὐρανοῦ κατωτάτη στιγμή, ής.

ZÉNOBIE, reine de Palmyre, Ζηνοβία, ίας, ή.

ZÉNON, chef du portique, ou de l'école des Stoïciens, Ζήνων, ωνος, δ.

ZÉPHYR (*favonius*, ii) ζέφυρος, ου, δ. — q. d. ζωήν φέρων.

ZÉRO. Sa fortune est réduite à zéro, φροῦδος αὐτοῦ πλοῦτος.

ZEST Entre le zist et le zest, ἀμφίβολος, ου, δ, ή.

ZESTE de noix (*nucis intersepimentum*, i) τὸ τοῦ καρύου διάφραγμα, ατος. Je n'en donnerais pas un zeste, οὐδὲ γρῦ τοῦτο ἂν πριαίμην· παρ' οὐδὲν τίθεμαι, Luc.

ZÉTÉTIQUE, terme didact. Méthode zéléti- que, ζητητική μέθοδος, ου. R. ζητεῖν, chercher.

ZEUXIS, célèbre peintre, rival de Parrhasius, Ζεῦξις, ίδος, δ.

ZIGZAG. Qui marche en —, λοξοβάτης, ου, δ, Batrachom. vers 301.

ZINC, Σηλικόν στίμμι, εως.

ZIST. — Voyez ZEST.

ZIZANIE (*tolium temulentum*, Linn.) ζιζάνιον, ίου, τό, Sept. — (*discordia*, α) διαφορά, ἄς, ή, Dém. διχαστασία, ας, ή, Plut. Semer la zizanie dans une ville, τήν πόλιν διαστασιάζειν, ἄζω.

ZODIAQUE (*signifer circulus*) ζωδιακός, οῦ, δ, Poll.

ZOE, en hébreu, Hava (la vie) d'où nous

αὐοὺς *fait* Eve, Ζωή, ἦς, ἡ. — Καὶ ἐκάλεσεν Ἀδάμ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Ζωή, ὅτι μήτηρ πάντων τῶν ζώων (Sept. Exod. III, 20). Et Adam donna à sa femme le nom de Ζωή (*la vie*), parce qu'elle devait être la mère de tous les vivants. — Voyez (page 3) notre *Epitome græca Historiæ sacræ*.

ZOÏLE, *critique envieux, surnommé le fléau d'Homère*, Ζώϊλος, ὁ Ὀμηρομάστιξ, ἴγος.

ZÔNE. La zone torride (*torrida zona*, α) καπυρὰ ζώνη, ἡς.

ZOOGRAPHIE (*animalium descriptio*) ζωγραφία, ας, ἡ, *Philæ*

ZOOLATRIE (*animalium cultus*) ζωλατρεία, ας, ἡ.

ZOOLITHE (*animal pierre*) ζωόλιθος, ου, ὁ.

ZOOLOGIE. *Traité des animaux*, ζωολογία, ας, ἡ. — Voyez TRAITÉ.

ZOOPHORE, *frise*, ζωοφόρος, ου, ὁ, *Vitr.*

ZOOPHYTE (*animal plante*) ζωόφυτον, ου, τό.

ZOOTOMIE (*animalium dissectio*) ἡ ζωτομία, ας.

ZOPYRE, noble Persan, Ζώπυρος, ου, ὁ.

ZOROASTRE, législateur des Perses, Ζωρόαστρος, ου, ὁ.

ZYMOSIMÈTRE, *mesure de la fermentation*, ζυμωσίμετρον, ου, τό.

ZYMOTECHNIE, *partie de la chimie qui s'occupe de la fermentation*, ζυμοτεχνία, ας, ἡ. — 35.

FIN DU LEXIQUE.

DE L'ACCENTUATION GRECQUE.

DES ACCENTS EN GÉNÉRAL.

I. Nature de l'Accent.

Les accents ne sont autre chose que de petites notes qui ont été introduites dans le discours, pour en arrêter la prononciation et la faciliter aux étrangers. C'est pourquoi les anciens Grecs, à qui elle était toute naturelle, n'en avaient point, comme il paraît par Aristote, par les vieilles inscriptions et par les médailles antiques. Mais il n'est pas aisé de dire quand les accents ont été introduits dans cette langue¹, quoiqu'il y ait apparence que ce n'a été que lorsque les Romains ont commencé à se rendre plus curieux de s'en instruire, et à envoyer leurs enfants étudier à Athènes, c'est-à-dire environ ou un peu avant le temps de Cicéron.

II. Trois sortes d'Accents.

Les inflexions de la voix peuvent être toutes réduites à trois espèces ; c'est pourquoi les Grecs, comme aussi les Latins, n'ont eu que trois sortes d'accents, savoir : l'aigu, qui élève la voix ; le grave, qui la baisse ; et le circonflexe, qui, étant composé des deux, marque qu'on l'élève et la baisse sur une même syllabe (laquelle, par conséquent, doit être longue de nature) ; ce que nous allons expliquer ici de manière à faire comprendre et retenir sans peine les règles que l'on donne à ce sujet.

Tous les mots doivent naturellement avoir un aigu, parce qu'il n'est presque pas possible d'en prononcer un seul, qu'on ne lui donne quelque élévation. Mais, parce que la voix, s'étant élevée, vient nécessairement à baisser, et que cet abaissement peut arriver ou sur la même syllabe ou sur les suivantes ; s'il se fait sur la même syllabe, il en naît un circonflexe ; mais s'il ne se fait que sur les autres, on n'y marque point d'accent ; on y sous-entend seulement le grave, d'où vient que toutes ces syllabes sont appelées βερότοι, c'est-à-dire à ton grave.

Le grave est donc moins un accent qu'une privation ou un abaissement de l'accent². C'est pourquoi il ne se marque jamais que dans la suite du discours, ἐν τῇ συνεπειᾷ, à la fin des mots où il y aurait naturellement un aigu ; montrant qu'alors ces mots n'élèvent pas tout à fait leur finale, mais la soutiennent seulement un peu, parce qu'il est de la nature de la voix de soutenir toujours quelque syllabe en chaque mot, et qu'autrement elle baisserait trop : et ils ne l'élèvent pas tout à fait, parce que cette élévation paraîtrait tellement à l'égard du mot suivant, qu'elle semblerait l'unir à elle, ce qui ne se peut faire qu'aux enclitiques : d'où vient aussi qu'avec ces enclitiques l'accent aigu se retient en son lieu, et ne se change plus en grave ; comme δ Θεός μου, δ πατήρ σου.

1. Un traité classique et curieux, Ἀρχαῖον περὶ τῆς τῶν τόνων εὐρέσεως, κ. τ. λ., détérré dans les manuscrits de la Bibliothèque royale, a décidé cette importante question, et démontré qu'Aristophane de Byzance a imaginé les accents environ 200 ans avant J.-C. — *Manuel de la Langue Grecque, prolégom.* pag. 22.

2. C'est l'effet que produit en musique le *bécarre*, à la suite d'un *dièse*.

III. Leur analogie générale.

Or il est de la nature de l'oreille, dit Cicéron, de ne juger guère de l'accent des mots que dans les trois dernières syllabes, comme elle ne juge presque de la cadence finale des périodes que dans les trois derniers mots. C'est pourquoi l'accent, soit en grec, soit en latin, ne se met jamais plus loin qu'à la troisième syllabe avant la fin. Si les Grecs d'aujourd'hui le reculent quelquefois jusqu'à la quatrième¹, on peut dire que ce n'est que par une suite de la barbarie, qui leur a fait corrompre tout ce qu'il y avait de plus harmonieux dans son ancienne prononciation.

Ainsi l'accent ne peut jamais, après son élévation, avoir plus de deux syllabes d'abaissement, qui renfermeront deux temps, ou trois au plus, mais jamais quatre; c'est-à-dire qu'après l'accent il n'y a jamais deux syllabes longues; de sorte que : 1° si les deux dernières sont brèves, il n'y a pas de difficulté que l'accent puisse être sur l'antépénultième en grec, comme il y est toujours en latin, ex. *ἄγιος*, ou *dóminus*; 2° si les deux dernières sont longues, l'accent ne pourra être plus reculé que sur la pénultième, en grec comme en latin, ex. *ἀνθρώπους*, ou *formósos*; 3° si la pénultième est longue et la dernière brève, l'accent pourra être circonflexe sur cette pénultième en grec et en latin, ex. *σῶμα*, ou *formósus*. Dans toutes ces rencontres, il n'y aura que deux temps d'abaissement après l'accent, et jamais plus de deux syllabes, soit en grec, soit en latin.

Mais ce en quoi les Grecs et les Latins ont différé, c'est que les Grecs n'ont pas voulu que, des trois temps d'abaissement qui peuvent suivre l'accent, il y en eût deux sur la dernière syllabe, quoiqu'ils les aient soufferts sur la pénultième, comme *ἄθροπος*; tandis que les Latins n'ont pas voulu que deux de ces temps pussent être sur la pénultième qui suivrait l'accent, quoiqu'ils ne se soient pas embarrassés qu'ils fussent sur la dernière, comme *dóminos*. Voilà pourquoi on dit que les Grecs règlent leur accent sur la dernière, et les Latins, sur la pénultième. En quoi il semble que leur règle ait été plus aisée que celle des Grecs, parce que, quoique la dernière vienne souvent à changer, ou en déclinant ou en conjuguant, leur accent néanmoins demeure ordinairement le même (si ce n'est dans les créments), n'étant pas autre dans *dóminos*, par exemple, que dans *dóminus*, au lieu que les Grecs sont souvent obligés de le changer, comme dans *ἄθροπος*, *ἀνθρώπους*, et semblables.

C'est de là qu'il arrive aussi qu'on ne recule jamais le circonflexe plus loin que la pénultième, parce que, cet accent renfermant en soi l'élévation et l'abaissement de la voix, il marque déjà un temps d'abaissement sur la syllabe où il se trouve; de sorte que, s'il y avait encore deux syllabes ensuite, ce serait comme si l'on en baissait trois après l'accent. Car *σῶμα* étant pour *σόμα*, si l'on disait *σῶματος*, ce serait comme s'il y avait *σόματος*, et comme si l'on mettait un aigu sur la quatrième syllabe avant la fin; ce qui ne se peut. C'est pourquoi l'on est obligé, dans ces rencontres, de changer le circonflexe en aigu, c'est-à-dire de ne commencer à baisser la voix que sur *μα*, *σώματος*. Et, de plus, l'on voit par là pourquoi la dernière syllabe, qui suit le circonflexe, ne peut être longue par nature: parce que, cette dernière syllabe ayant déjà été précédée d'un abaissement, qui est dans le circonflexe même, elle ne peut avoir deux temps, suivant ce qui a été dit: et les Latins conviennent en cela avec les Grecs, qu'ils ne mettent jamais le circonflexe sur la pénultième d'un mot, que lorsque

1. Les Grecs modernes prononcent effectivement *ἀγαλλίασις* au lieu *ἀγαλλίασις*, mais ils ne croient pas violer la règle d'accent, parce qu'ils ne font qu'une syllabe de *λια*, licence qui se rencontre également dans notre langue:

Le gibier du lion, ce ne sont pas moineaux,
Mais beaux et bons sangliers, daims et cerfs bons et beaux.

La Fontaine, II, 19.

la dernière est brève, quoique, selon eux, la syllabe qui suit le premier abaissement puisse être longue après l'aigu.

Ainsi, toute la difficulté des accents grecs consiste en deux choses : la première, à connaître la quantité de la pénultième et de la dernière ; la deuxième, à savoir sur quelle syllabe les mots veulent avoir leur élévation par leur nature, parce que, dans la même rencontre de quantité, il peut être différent parmi eux ; ce qui n'est pas parmi les Latins. Il est facile de reconnaître cette première condition par les règles générales de la quantité. Pour la deuxième, il est difficile de le faire sans le secours du Lexique, ou sans beaucoup d'usage.

Néanmoins, parce qu'après cela il se fait encore divers changements d'accents dans les cas d'un même nom, qu'on ne peut ignorer sans être exposé à se tromper à chaque mot qu'on écrit ou qu'on prononce, et sans passer pour peu instruit dans cette langue, nous avons rassemblé dans quelques chapitres séparés ¹ ce qu'il y a de plus nécessaire à savoir sur ce sujet, et cela dans un ordre méthodique et fondé sur l'analogie du principe que nous venons d'expliquer.

IV. Ne pas confondre l'Accent avec la Quantité.

Mais la chose où d'ordinaire on se trompe le plus dans la prononciation, c'est de confondre l'accent avec la quantité, qui sont deux choses bien différentes ; car la quantité est pour marquer la longueur ou la brièveté des syllabes, et le temps qu'elles doivent durer ; au lieu que l'accent n'en marque que l'élévation ou l'abaissement. Or, comme dans la musique il se voit que des notes graves ont souvent plusieurs temps, au lieu que de plus aiguës n'en ont qu'un ou moins d'un, et que celles-ci passent souvent très-vite, et les autres très-lentement ; de même il est facile, dans la prononciation, d'élever une syllabe et de la faire passer légèrement, s'il est besoin ; comme, au contraire, d'en baisser une autre et de la faire durer plus longtemps, s'il est nécessaire. Ainsi, dans le mot *νέμωμεν*, l'antépénultième syllabe sera élevée, mais brièvement, et la pénultième baissée, quoique tenue plus longue et plus pleine que les deux autres, parce qu'elle est telle de sa nature.

Cette prononciation, que Marcien Capelle nomme l'âme des voix et le fondement de l'harmonie, *animam vocum et musices seminarium*, est si majestueuse et si grave, quand elle est ainsi mêlée de la quantité et de l'accent (outre l'avantage de nous faire juger de l'écriture par l'oreille aussi bien que par les yeux), que sans elle la prose devient toute languissante, et les vers mêmes perdent toute leur beauté, comme l'ont déjà remarqué avant nous plusieurs personnes habiles ; parce qu'on n'y distingue plus aucune cadence ni aucune harmonie, cette prononciation vicieuse corrompant les pieds, le nombre et la mesure, les mots, le sens, et toute la grâce qui dépend autant de la durée de la quantité que de l'élévation de l'accent. De là vient que quelques-uns ont cru qu'il serait peut-être utile, au moins pour un temps, de ne plus marquer aucun accent, puisqu'ils ne servent qu'à nous accoutumer à une fausse prononciation, et à nous faire prendre souvent pour long ce qui est bref, ou pour bref ce qui est long.

On peut néanmoins éviter cet inconvénient sans en venir à cette extrémité, pourvu qu'on suive la véritable prononciation que nous croyons avoir établie dans notre Méthode Grecque ; car, faisant sonner doublement les diphthongues ², en sorte qu'on

1. Nous ne donnons pas ici ces chapitres, parce que toutes les grammaires en font connaître les principaux détails ; l'essentiel était d'expliquer méthodiquement la nature et l'analogie générale des accents. Nous avons d'ailleurs rédigé et publié séparément en 1839 des Notions élémentaires de Prosodie grecque, dont l'accentuation fait partie.

2. Tout ce que dit ici le docte Lancelot est un souhait pieux, mais une véritable utopie. Nous avons, un des premiers en France, traité à fond cette importante question, dans notre

y entend les deux voyelles, mais proférées d'une même voix, et prononçant les voyelles longues plus lentement et plus dans le creux de la bouche que les brèves ; puis joignant ensuite la différence des accents, qui ne consiste qu'à forcer un peu la voix, pour lui donner sou élévation, soit longue soit brève, selon que le mot le demande, on arrivera facilement à cette proportion, qui n'est ni rude ni difficile, mais qui renferme une douceur reconnue de tous les anciens, et une utilité qui se fera bientôt sentir à ceux qui prendront quelque soin de s'y appliquer.

V. Avertissement.

Les grammairiens grecs, pour marquer les accents, usent de certains termes qui semblent plus difficiles que les choses mêmes à ceux pour qui ils sont nouveaux. Nous allons les expliquer ici, afin qu'on les puisse comprendre quand on les rencontrera.

L'accent aigu s'appelle *ῥξύς*, *acutus* ; le grave, *βαρύς*, *gravis* ; et le circonflexe, *περισπώμενος*, *circumflexus*, de *σπᾶω*, *tirer, attirer*, *περισπᾶω*, *circumflecto*. Ainsi :

Les mots qui ont	L'AIGU sur	1. la dernière	} sont appelés	1. ῥξύτονα, comme Θεός, <i>Deus</i> .
		2. la pénultième		2. παροξύτονα, comme λόγος, <i>sermo</i> .
		3. l'antépénultième		3. προπαροξύτονα, comme ἄνθρωπος, <i>homo</i> .
	Le CIRCONFLEXE sur	4. la dernière		4. περισπώμενα, comme κοσμῶ, <i>orho</i> .
		5. la pénultième		5. προπερισπώμενα, comme σῶμα, <i>corpus</i> .
		6. la dernière		6. βαρύτονα, terme qui convient pareillement aux autres dénominations, hors la 1 ^{re} et la 4 ^e .
Le GRAVE sous-entendu sur				

Le grave n'étant marqué dans le discours qu'au lieu de l'aigu, comme nous avons dit, les mots qui en sont ainsi notés ne laissent pas de s'appeler *ῥξύτονα*, à *ton aigu*. Clénard les a appelés *βαρύτονα*, à *ton grave*, trompé sans doute par la coutume de ceux qui mettent un accent grave sur ces mots, hors la suite du discours, contre toute apparence de raison ; 1° parce que la dénomination d'*ῥξύτονα* serait absolument fautive, n'y ayant point d'autres noms que ceux-ci à qui elle puisse convenir ; 2° parce que la règle des grammairiens qui disent que l'aigu peut occuper trois places, serait aussi fort inutile, si ces mots ne l'avaient sur la dernière qu'à la fin des périodes ; 3° parce qu'il est de la nature de chaque mot d'avoir quelque élévation qui soutienne la prononciation ; et peut-être même que ceux-ci n'en étaient pas tout à fait privés dans le discours, mais qu'elle y était seulement modérée et diminuée, afin, comme nous l'avons dit plus haut, qu'elle ne portât pas sur les syllabes suivantes ¹.

Dissertation sur la Prononciation Grecque, imprimée à Toulouse en 1829, et dédiée à M. de Vatimesnil, ministre de l'Instruction publique ; nous lui signalions un abus qui s'était propagé dans l'enseignement universitaire, relatif à la prononciation grecque, abus que nous avons depuis dix ans réformé de tous nos efforts dans la cité palladienne ; et nous tenons d'un ancien inspecteur général des études, feu l'abbé Thibault, que M. le ministre, après avoir lu notre dissertation, avait paru si convaincu de nos arguments, qu'il allait immédiatement faire cesser cet abus, ... lorsqu'il quitta le ministère.

1. Fidèle sectateur de l'école de Port-Royal, nous avons reproduit ce système si raisonnable, dès le commencement du dix-neuvième siècle, témoin notre *Panhellénisme*, qui a paru dès 1802 ; et dans toutes nos publications postérieures, nous ne nous en sommes jamais départi. Nous avons vu avec plaisir que le savant Wolf l'avait également adopté dans son édition de l'Iliade d'Homère, *Lipsiæ*, 1804.

FIN.

CATALOGUE

De plusieurs Ouvrages Hébreux, Grecs, Latins, Français, etc., dont M. FI. LÉCLUSE est auteur ou éditeur, et auxquels il est souvent renvoyé dans son Lexique Français-Grec.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ. Ulysse, poème en six chants, de Giraudeau, texte grec, avec sommaires français. Paris, Delance, germinal an ix (mars 1801), in-8°.

Le même poème, imprimé en forme de tableau, sur une grande feuille de colombier. Paris, Delance, même date.

Mannel de la langue Grecque. Paris, Delance, brumaire an x (octobre 1801), in-8°.

Le même, deuxième édition revue et augmentée. Paris, Delalain, 1820, in-8°.

Vers grecs, sur la fête donnée à Paris, à l'occasion de la paix générale. Paris, Delance, brumaire an x (novembre 1801).

Πανελληνισμός, ou Tableau synoptique de la langue grecque, renfermant sur deux grandes feuilles de colombier la Grammaire et la Nomenclature de cette langue. — Clef du Panhellénisme, ou développant du Tableau synoptique de la langue grecque. Paris, Eberhart, an xi (1802).

« Prenant en considération les suffrages honorables qu'a obtenus votre Tableau synoptique de la langue grecque, j'ai décidé que cet ouvrage serait déclaré classique pour les Lycées, et qu'il ferait partie de la bibliothèque de ces établissements. » Paris, 26 décembre 1806.

Le conseiller d'Etat à vie, directeur général de l'Instruction publique,
Signé FOURCROY.

Ἐπιπέλιον, ou Chant de victoire en l'honneur de Napoléon le Grand. Paris, Eberhart, 1806, in-4°.

Télémaque polyglotte, ou Essai d'une traduction de ce poème en douze langues. La Flèche, Delafosse, avril 1812, in-8°.

Le même, deuxième édition. Paris, Eberhart, mai 1812, in-8°.

Pocrachadapanie, ou Histoire critique de ces deux éditions. Décembre 1812, in-8.

Lexique Français-Grec.

Chrestomathie hébraïque, renfermant un choix des plus beaux morceaux de la Bible (en hébreu), avec des imitations en vers français et des notes. Paris, Eberhart, 1814, in-8°.

La même, grand papier, et grand papier vélin.

Psalmes XXIX et XLIII (selon l'hébreu). Le premier, qui se chante à la synagogue, contient une magnifique description du tonnerre; et le second forme la première partie de notre ordinaire de la messe. Cette édition présente, sur quatre colonnes en regard, le texte hébreu, les versions connues sous le nom de Septante (en grec) et de Vulgate (en latin), et une nouvelle traduction française, faite d'après l'hébreu, l'une en prose et l'autre en vers, avec sommaires et notes philologiques et critiques. Paris Eberhart, 1817, in-4°.

Le Psaume LIII (selon l'hébreu) contenant une sublime invective de David contre l'hyprocrite Doëg; deux sonnets hébraïques: 1° Conseils de la Sagesse; 2° le Pécheur repentant; et l'hymne connue sous le nom d'Igdal, texte hébreu, avec une traduction en vers français; imprimés dans l'Israélite Français. Paris, 1817 et 1818, in-8°.

Lexique grec-latin de Schrëvélus. Paris, Delalain, 1819, in-8°. — A la suite de cette édition, on a ajouté un Vocabulaire latin-grec d'environ 17,000 mots, le Jardin des Racines Grecques de Lancelot de P. R., et une Gnomologie grecque et latine, ou Recueil de sentences tirées des divers auteurs grecs.

Xénophon. — Cyropédie grecque et latine, les huit livres séparés, ou réunis en 2 vol. in-12. Paris, Delalain, 1820.

Du même. — Gouvernements de Sparte et d'Athènes, en grec et en latin. Paris, Delalain, 1820, in-12.

Eschine. — Harangue contre Ctésiphon, ou Discours contre la Couronne, en grec et en latin. Paris, Delalain, 1820, in-12.

- Extraits de divers auteurs grecs, rangés par ordre chronologique, texte seul. Paris, Delalain, 1822, in-12.
- Lexique français-grec (avec le mot latin), ouvrage entièrement neuf, composé à Toulouse, et imprimé à Paris, chez Delalain, 1823, in-8°.
- Le même, deuxième édition. Paris, Delalain, 1839, in-8°.
- Le même, troisième édition. Paris, Delalain, 1843, in-8°.
- Programme d'une Bible hébraïque, grecque et latine. Blois, Aucher-Eloy, 1825, grand in-8°.
- Chrestomathie grecque (texte seul) divisée en deux parties, poésie et prose. Toulouse, Vieusseux, 1825, in-12.
- La même, en dix livraisons séparées, renfermant chacune divers morceaux d'un poète et d'un prosateur.
- Traduction latine de la Chrestomathie grecque, divisée en deux parties, poésie et prose. Toulouse, Vieusseux, 1826, in-12.
- Ulysse, poème de B. Giraudeau, texte grec, avec traduction française en regard. Toulouse, Vieusseux, 1827, in-12.
- Le même poème, texte seul.
- Jardin des Racines Grecques, de Lancelot de P. R., nouvelle révision. Toulouse, Vieusseux, 1827, in-12.
- Homère. — Les quatre premiers chants de l'Iliade, texte grec, accompagné des nombreuses imitations qui en ont été faites par Virgile et autres poètes latins. Toulouse, Vieusseux, 1828, in-12.
- Plutarque. — Vie de Périclès, texte grec, avec une nouvelle traduction française, et une dissertation sur l'art de traduire. Toulouse, Vieusseux, 1828, in-12.
- La même Vie, texte seul.
- Dissertation sur la prononciation grecque. Toulouse, Vieusseux, 1829, in-8°.
- Batrachomyomachie, poème héroï-comique attribué à Homère, édition tétraglotte, renfermant le texte grec, une traduction en vers latins par Fl. Léluse, une imitation en vers français par J. Boivin, et une autre en vers modernes rimés, par Démétrius de Zante. Toulouse, Vieusseux, 1829, in-8°.
- Résurrection littéraire des travaux de la classe des Inscriptions et Belles-Lettres de l'Académie de Toulouse, lue dans la séance publique du 10 avril 1823. — Dissertation sur Aristophane. — Dissertation sur le Livre de Job. Toulouse, Douladoure, 1830, in-8°.
- Dissertation sur la langue basque. Toulouse, Vieusseux, 1826, in-8°.
- Manuel de la langue basque, renfermant la Grammaire et deux Vocabulaires, l'un basque-français et l'autre français-basque. Toulouse, Douladoure, 1826, in-8°.
- Examen critique du Manuel de la langue basque, Bayonne et Mauléon, 1826, in-8°.
- Plauto poligloto, ó sea hablando libremente hebreo, cantabro, céltico, irlandés, hungaro, etc. En Tolosa, año de 1828, in-12, imprenta de J. M. Douladoure.
- Sermon sur la Montagne, texte grec et traduction basque en regard, précédé du paradigme complet de la conjugaison basque. Toulouse, Vieusseux, 1831, in-8°.
- Escuararen Gorputza (Lexicon Cantabricum), ou Dictionnaire complet, basque-espagnol-français, composé de 40,000 articles, et formant 2 volumes in-8° à deux colonnes, ou 1 volume in-4° à trois colonnes. — Deux prospectus espagnols et français, imprimés à Toulouse, chez Douladoure, ont déjà annoncé ce long et pénible ouvrage entièrement terminé; et qui, n'ayant pas encore été tenté jusqu'ici, est attendu avec impatience dans les deux Cantabries.
- Abrégé de l'Histoire Ancienne de Rollin. Paris, Langlumé, 1834, in-12.
- Abrégé de l'Anacharsis de Barthélemy. Paris, Langlumé, 1835, in-12.
- Histoire de l'Eglise, depuis saint Pierre jusqu'au pontificat de Grégoire XVI, tirée de Fleury et de Bérault-Bercastel, et présentée sur un grand tableau divisé par demi-siècle. Paris, Langlumé, 1835.
- Les ouvrages suivants ont tous été publiés à Paris, chez Delalain, dans la période décennale de 1833 à 1843.
- Homère. — Iliade, texte grec, avec sommaires et notes. 1838, in-12.
- Extraits des poètes grecs dramatiques, Eschyle, Sophocle, Euripide et Aristophane, texte grec et traduction française. 1838, in-12.
- Eschyle. — Les Perses, tragédie, texte grec. 1837, in-12.
- La même tragédie; texte grec, avec une traduction interlinéaire. 1840, in-12.
- Sophocle. — Antigone, tragédie, texte grec. 1836, in-12.
- Euripide. — Les Phéniciennes, tragédie, texte grec. 1838, in-12.

- Théocrite.** — Idylles choisies, texte grec, édition revue et annotée. 1841, in-12.
- Du même.** — Première Idylle, texte grec, avec une traduction interlinéaire. 1841, in-12.
- Choix d'Epigrammes,** tirées de l'Anthologie, texte grec et nouvelle traduction française. 1836, in-12.
- Extraits des auteurs grecs** (par d'Andrezel), divisés en deux parties, poésie et prose, nouvelle édition, grecque et française. 1836, in-12.
- Les mêmes, texte seul; les deux parties réunies en un seul volume.
- Platon.** — Gorgias, ou sur la Rhétorique, texte grec. 1840, in-12.
- Du même.** — Premier Hippias, ou sur le Beau, texte grec. 1840, in-12.
- Du même.** — Premier Alcibiade, ou sur la Nature humaine, texte grec. 1840, in-12.
- Le même Dialogue, texte grec, avec une traduction interlinéaire. 1842, in-12.
- Cébès le Thébain,** ou Tableau de la Vie humaine, texte grec et traduction française. 1833, in-12.
- Xénophon.** — Morceaux choisis de ses livres historiques et de ses traités moraux, texte grec et traduction française. 1835, in-12.
- Isocrate.** — Le Panégyrique, ou Eloge d'Athènes, texte grec. 1839, in-12.
- Le même Panégyrique, texte grec et traduction française. 1840, in-12.
- Du même.** — Discours d'Archidame, texte grec. 1842, in-12.
- Plutarque.** — Extraits de ses œuvres morales, texte grec et traduction française. 1833, in-12.
- Du même.** — Amitié fraternelle, texte grec. 1840, in-12.
- Du même.** — Manière d'écouter, texte grec. 1841, in-12.
- Du même.** — Fortune d'Alexandre, texte grec. 1842, in-12.
- Plutarque.** — Extraits des Vies des illustres Grecs, comparés aux illustres Romains, texte grec et traduction française. 1833, in-12.
- Du même.** — Vie de Démosthène, texte grec. 1840, in-12.
- Du même.** — Vie de Cicéron, texte grec. 1837, in-12.
- Lucien.** — Extraits de ses Dialogues et de ses Traités divers, texte grec et traduction française. 1833, in-12.
- Du même.** — Nigrin, ou Mœurs d'un Philosophe, texte grec. 1841, in-12.
- Du même.** — Eloge de Démosthène, texte grec. 1843, in-12.
- Chrysostome (Saint Jean).** — Morceaux choisis de ses HomélieS diverses, texte grec et traduction française. 1835, in-12.
- Ἐπιτομή τῆς ἱστορίας τῆς ἰαράς, κατὰ τὴν τῶν Οἰ ἐξήγησιν,** ou Abrégé de l'Histoire Sainte (en grec), extrait de la version grecque des Septante. 1834, in-18.
- Le même Ἐπιτομή, nouvelle édition, revue et augmentée. 1840, in-18.
- Lexique grec-français** (de Mourcin), édition revue et augmentée. 1840, in-8°.
- Virgile (Œuvres de),** texte latin, et traduction française de Binet, revue et corrigée. 1835, in-12.
- Le même, texte seul. 1837, in-18.
- Horace (Œuvres d')** texte latin, et traduction française de Binet, revue et corrigée. 1834, in-12.
- Le même, texte seul. 1836, in-18.
- Cicéron.** — Songe de Scipion, texte latin, avec une nouvelle traduction française. 1840, in-12.
- Quinte-Curce.** — Histoire d'Alexandre le Grand, texte latin et traduction française de Beauzée, revue et corrigée. 1840, in-12.
- Résumé historique de la Littérature Grecque.** 1837, in-18.
- Résumé historique de la Littérature Latine.** 1837, in-18.
- Poétique Française,** extraite de Domairon. 1834, in-12.
- Rhétorique de Girard,** nouvelle édition revue et corrigée. 1836, in-12.
- Prosodie Latine de Le Chevalier,** nouvelle édition revue et corrigée, et suivie de Notions élémentaires de Prosodie Grecque, par M. Fl. Lélusc. 1839, in-12.

Handwritten scribbles, possibly initials or a signature.

MAY 5 - 1930

